

**BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
DE ZARAGOZA**

SIGNATURA: I – 124

*Nicolaus de Ausmio. Supplementum
Summae Pisanellae. 27 octubre 1485.*

Summa Pisana.

cu^m Supplemento s^ui Ven.
Nicolaⁱ de Arno anno 1444.

fol. 60 o/4 4 80

Summa Pisana 2.

fol. 4 80

Summa PISA

adq^uita a^ut Nicolaⁱ Arni-
nella p. ~~Arno~~
m^odo seu d^omo.

~~Arno~~, Ord. Min.

In nomine dñi nři Ihu xpi. Amen.
Incipit liber qui dicitur supplementus.

Monia

summa

que ma-

gistrum seu pisa-

nella vulgarit nu-

cupatur propter eius ppendiosita-

tate. apud pfectores cõius ioleuit.

Et qz ppter eius abachicas quora-

tiões nimia in suis quos reperit cor-

rupta ac pp ei breuitatez i pleriqz

suis decisionibz valde dubia decla-

ratiõez suppletioe idigēs. idcirco

ad cõem simpliciu cõfessoru utilita-

tem qm mibi dñs dederit decreui

decz sumā emēdatā ad cõem q̄tati-

onez reducē. ac ei breuitati q̄ bre-

ui valuerõ qd visu fuerit expedire

addēdo supplere. vtqz additio co-

gnoscat. in ei p̄cipio. A. In fine

vo. B. Lfa ex rubro ponet. dicte

sume alphabeticū ordinē sequēdo

z pagraphos i marginibz p q̄tas

notādo p̄ p̄cipiu capli. lz i p̄fata

summa p̄putetur p̄ncipium. p. s.

p̄mo. Et pp p̄cedā hoc op̄ sup-

plementum appellari potest. B.

Abbas

i suo mo-

nasterio

p̄ferre p̄t suis subditis

p̄maz tōsuraz z duos

ordines minores. dūmō sit sacer-

dos. z man̄ iposita sit ei fm mozē

p̄ficiēdoz. ex de eta. z q̄li. cū p̄tin-

gat. z. 69. dif. qm̄ videm. A. Or-

dines minores sūt hostiariar. psal-

mistaus. z lectorar. exorcistatus.

acolitar. z. di. clerics. Et psalmista

tus z lectorar idē sūt vt p̄t colligi

ex textu z glo. dc. c. cū p̄tingat Ab-

bas autem cōferre p̄t lectoratus.

dcō. c. cū p̄tingat. z. c. qm̄. p̄sequēter

z hostiariatū qui p̄cedit. z sic illos

duos. cū ad ordines nō sit p̄ceden-

dū p̄ saltū. vt ex de cle. p̄ sal. pro. c.

vno. B. Hoc etiā p̄t electus i ab-

batē si eps differat cū b̄ndicē. cū de

supple. ne. pla. statum. A. Ibi d̄r

Si eps tertio cū hūilitate ac deuo-

tionē sic p̄uenit req̄sit. abbates b̄n-

dicere forte reuenerit. eisdē abbat-

ibus liceat p̄prios monachos b̄n-

dicē. z alia q̄ ad officiu huiusmōi

p̄tinēt exercē. donec ipsi epi duritiā

suā recogitēt z abbates b̄ndicēt n̄

recusent. B. Alienis aut p̄ferre nō

p̄t ex d̄ p̄uui. abbates li. 6. A. Ibi

d̄r. Nec abbatibz licituz sit alijs q̄z

monasterioz suoz p̄ueris z q̄ ad

illa p̄uolauerint z in q̄s ecclīasticā

z quasi epales iurisdictionez obti-

nēt primā clericalē cōferre tōsuraz

nisi eis id cōpetat ex pleno p̄fate

sedis indulto. B.

Abbas z quilibet conuenualis

platus regere d̄bet monachos su-

gitinos. A. Adde. z eictos vt. i. c.

ne vagandi. j. allegato. B. Et ad

claustrū reducere salua ordinis di-

sciplina. extra de regula. ne vagan-

di. A. Als incipit ne religiosi. vide

j. apostasia. s. s. z.

Abbas autem possit licētare sub-

ditos suos ad aliā religionem. B.

fm Donaldū. P̄t qdē licētare

ad equalē religionē d̄ p̄fesu capli.

aliter n̄. ad minorē vo n̄ p̄t. ar. 19.

q. iij. statum. 12. q. 2. sine exceptō

ne. De artioz vo religione dic vt

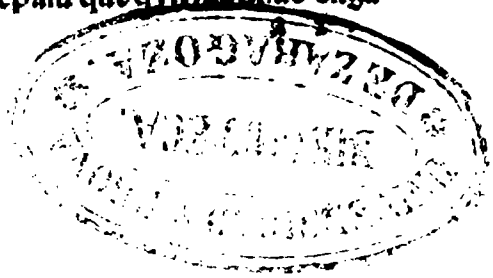
j. religio. s. s. p̄io. A. Ex ibi dictis

p̄t colligi q̄ ad artiozē p̄t licētā

re. nisi cederet in grauē iacturā seu

infamiā p̄gregationis vñ trāsit. B.

Ad ep̄atū quoqz si subditus elige-

21429

mr flatus licētia pōt etiaz nō regit
to pūctū. extra de elec. si religio.
i. si. li. 6. **A.** Intellige si iā fuerit scā
electio. nō aut electioni future. vt i
cle. si. ex. de elec. vbi dī. Cū cōcessa
fligioso a supiore suo licētia vtele
ctiom vel pūisioni si quā d' ipo cō
tugerit fieri suū dare possit assēssuz
ambitōis vitio vias pet. nulli^o eam
existere posse volum^o firmitat. **B.**

3 **A**bbas vn^o nō pōt p̄sistere i di
ueris monasterijs extra de relig.
do. ca. vlti. i. si. **A.** ibi ē dī. Negs i
diuersis monasterijs locū mōachi
hīe p̄sumat. **B.** Ad h. j. religioso
prio. §. r. **A.** Ex ibi dicitur p̄ reli
giosus nō pōt p̄esse plurib^o mona
sterijs seu ecclijs curā atiaz hūib^o
sine aucte sedis aplice. nisi vnum
monasterium seu ecclia depēdeat
ex alio. v' ad iuicē sint annexe. **B.**

4 **A**bbas i collatioe alicui^o priora
tus nō pōt aliqd nouuz on^o ipone
re. Hoc exp̄sse tenebat i qdā dē.
extranaganti Alexandri qrti q lz
hodie reuocata sit p̄ phemū gre
gonianū libri xxi. h m ē ē de iure
cōi. extra vt bñficia ecclastica. c. vt
nr̄m. 7 d' supple. ne. pla. qz regula
res i cle. **A.** i hac cle. h. cla. dī. **B.**

5 **A**trū abbas possit dare licētiā
monacho aliq̄ retinē. r̄m. q̄ mona
ch^o teneat aliqd iāq̄ ppriū nullo
mō Abbas pōt extra d' sta. mo. cū
admonasteriū. i. si. §. q̄ teneat quā
tū ad vsum. ita tamē q̄ proprietias
sit monasterij cōcedere pōt. vt po
nit. v̄b. f. glosator. Ray.

6 **S**i eps voluerit monachū insti
tuere flatum i ecclia seculari 7 ab
bas nolit. obediēdū ē abbati. i. 6. q.
1. cū. p̄ vilitate. 7. 58. dī. ca. prio. 7
2. Sed si vilitas ecclie exigat. cogi

dz abbas p̄ suū supiorē. vt in ca. cū
p̄ vilitate. **A.** In h. ca. de h. vltio
nil dī. sed ex iuribus ibi p̄ gl. i. p̄riū
allegat. v. 3. 7. q. 7. cū pastoris. 7. 16
q. i. q. v̄re. forte pōt sumi ratio hu
ius vltimū dī. **B.**

Atrū abbas possit p̄hibere mo
nachis ne p̄fiteant ep̄o vel ei^o p̄nia
rio. r̄m. fm. v̄b. Nō pōt. cū ep̄s sit
ordinari^o oīuz subditoz. nisi forte
essent exēp̄i. vel p̄riū sit i eoz p̄sti
tutiōib^o p̄firmat a papa vel i eoz
p̄uilegijs. **A.** Addit glo. Ray. q̄
nihilomin^o monach^o teneatur abba
ti suo vel alii de mādato ei^o p̄fite
ri si h. ei p̄cipiat p̄ q̄ cōfessus fue
rit ep̄o vel ei^o p̄nario. Sz i h. vt nōf
i sum. cō. lib. 3. ti. 33. q. 17. dīcunt
theologi cōiter. qz p̄fessionē semel
bona fīd' factā ei q̄ ponit absolue
re nōq̄ tenet hō reiterare nisi ve
lit. imo ē dicit Tho. i qdā qōne d
quolibet. q̄ nō pōt aliq̄ auctorita
te cuiuscūqz hoīs compelli ad p̄fi
tēdum peccatū qd̄ alteri cōfessus ē
q̄ absolue p̄ponit. qz p̄fessio pec
catoz ē quoddā sacramētale dīno
ip̄erio subiacens nō humano. **B.**

Abbatissa

stati post
cōfirma
tionē pōt p̄ferre ecclias 7 bñ
ficia 7 istituere clericos i ecclijs ad
suū monasteriū p̄tinētib^o si ē faci
unt aliq̄ p̄firmatū extra d' elec. nōstī.
7 de his q̄ sūt a p̄la. ea nōscitur.
Lon. Ber. 7 Hosti. **A.** Intra alle
gata nō bñ h. p̄bat. sed bñ hoc no
tat glo. i ca. dilecta. extra de ma. 7
obe. 7 hī i sū. p. li. 3. ti. 23. q. 1. **B.**
Atrū possit excōicare. r̄m. Nec
excōicare p̄ nec ab excōicatioe ab
soluē. extra d' ma. 7 obe. dilecta. 7
extra d' sē. excō. d' monialibus. Sz

7 addit hoc. v̄b. dicens. Credo q̄
possit p̄cipe p̄sbyteris suis q̄ excōi
cā vel abioluāt moniales deliquē
tes. 7 illi tenent obedire. si tñ h. ha
bēt p̄ byteri ex concessioe generali
vel speciali diocesani vel pape. vel
de antiqua 7 approbata p̄suetudie
A. Idē dī i sū. cō. dca. q. 1. **B.**
Atrū abbatissa possit aquā bñ
dicere. p̄fessioes audire sacramen
tales p̄nias iponere. r̄m. b̄reuit nul
lū actū sac̄ alem exercere pōt. ex d
pe. 7 remis. noua. **A.** Ibi ē dī q̄ n̄
p̄nt moniales pprias v̄dicē nec
p̄dicare publice. sed de bñdictione
aq̄ nil dī nisi forte sumat ex ei^o cōe
Et in p̄d icis con. Albus. **B.**
Atrū possit suspēdere v' iudice
re. r̄m. fm. Hosti. **A.** officio suspen
dere n̄ pōt. qz h. quasi clauū ē 7 h
noie cēsure eccliaſtice p̄tinet. Sū
nec iterdicere possit. possit tñ fm
Inno. si eēt p̄suetudo a bñficio v̄o
suspēdere pōt. extra de ma. 7 obe.
dilecta. **A.** Lz sic dī xerit. **B.** tam
glo. m. dco. c. dilecta dicit q̄ pōt su
spēdere ab officio 7 bñficio mona
chas suas 7 clericos sue iurisdicō
ni subiectos fm q̄ h. satis innuitur
Hoc ē teneat glo. Ray. 7 qdā aliq̄
vt in sū. con. li. 3. ti. 23. q. 1. Inno. ē
in dicto. c. dilecta. dīc q̄ abbatissa
pōt suspēdere clericos suos ab of
ficio 7 beneficio. 7 hoc ē rōne. qz
ex p̄suetudine iurisdicōne ordia
riā hz. j. de arbi. dilecti. **A.** n. est d
tus cōe. **L.** de arbi. lc. vlti. hec ille.
Et hoc v̄t verius q̄ ex p̄suetudine
possit abbatissa suspendere ab offi
cio 7 bñficio p̄ iura p̄allegata. Et
subdit Inno. vbi. s. q̄ ex p̄suetudī
ne iduci nō pōt vt iterdictā de iure
ponere possit sicut nec excōicatio.

nē. forte hoc iō dicit Inno. qz pes
ē magni ponderis. **B.**
Atrū possit predicare. r̄m. Nec
pōt p̄dicare nec publice docere vt
dī. j. scia. §. prio. **A.** Ibi ad h^o alle
gant iura. p̄ q̄ ē fac̄ extra d' pe. 7
re. noua. **B.** Pōt tñ suas subditas
exhortari 7 iformare. Itē n̄ pōt or
dinē p̄cipe nec sup̄ spūalib^o iudica
re 7 qdā h^o mōi q̄ semis p̄hibēt. vt
j. scia p̄ 10. De electioe abbatisse hī
j. electio prio. §. si. Et q̄n 7 qualis p̄
homagio pōt egredi clausulā mo
nialū vide. j. monial. §. 3. **A.** Hic
allegat. §. 3. cōputando principuz
capituli p̄ vno. §. 3. nō sic ponit in
q̄. iudicē quā h. signo. cū sepati sole
at allari p̄cipiū capli ab ei^o. §. **B.**

Solutio

De ab
solutioe ab excōicatioe sciē
dū ē q̄ ab oi excōicatioe siue maio
ri siue minori lata a iure pōt excōi
catus absolui a suo ep̄o nisi p̄ditoz
canonis sibi reseruauerit vt ex de
sen. exco. nup. §. i. 20. Pōt ēt ppri
us sacerdos absolue a minori vt
i dco. c. nup. n̄ at a ma. ou. vt dī. j.
cōfessor prio. §. i. **A.** Intellige nisi
ppri^o sacerdos p̄sit ecclie collegia
te. vt abbas. archip̄sby 7 h^o. tales
enī p̄nt excōicare. 7 sū inferiorēs q̄
h^o p̄bet p̄suetudo. vt i sū. con. li. 3
ti. 23. q. 5. Et sic p̄nt a maiori excōi
catione excōicare. ita 7 ab illa ab
soluere. vt i. §. se. **B.** A nia v̄o iu
dicis nō pōt q̄ absolui nisi ab ex
cōicatore v' ab ei^o superiore si ad
illū fuerit appellatū. vel si excōica
toz negligenter vel maliciose disse
rat abioluonē. 7 alijs casibus in
q̄bus archieps pōt iudicare d' sub
ditis suffraganeoz suoz. quos ha
a 3

bes. j. archieps. §. 3.

Absolvere potest q ligare seu excoicare potest. 2. di. inferior. Sa llii b in. 7. casib' prio i delegato pape q i obediēte sue sine excoicac' p' s' p' anū absolue n' pot' extra de offi. de le. q' rē. **A.** Intellige p' annuz. s. a diffinitiva in ia. vt p' ibi p' glo. **B.** 2. q' n' iudex eēt excoicac' maiori excoicacōe. q' tūc nec excoicare. nec absolvere potest. 24. q. 1. audiuimus. **Sec'** si eēt excoicac' iniori excoicacōe. ex de se. exco. duob' de cle. exco. iii. si celebrat. 3. fallit q' n' p' ep' excoicac' incediari'. qui postq' fuerit publicat' non absoluit nisi a papa ex d' se. exco. ma. 4. in cl'ic' q' exhibēt h'nc eccl'astica facta q's ordinari' officio puare pot' s' n' re stitue. extra d' heretic. excoicac' **A.** i. §. sane. vbi enā d' idē d' recipi entib' ab h'nc el'ias aut oblatōes seu q' tradiderūt eos eccl'astice sepulture. Et qd' d' ē d' cl'icis. idē r' ibi d' d' regularib'. r' subdit. q' bus ē h' i'ligat' vt coz puilegia i illa dio cesi nō fuēt i q' tales excessus p' s' p' ferint p' petraf. **B.** 5. q' n' q' s' per p' ciliū p' p' m' a' r' secūda' monitionez fuerit repr' culpabilis i p' serēdo b' n' ficta idignis. q' d' p' ipm' p' ciliū su spendi a p' ferendis b' n' ficijs. quaz sniam null' nisi papa vel vn' d' p' r' cipalib' patriarchis pot' relasaf extra d' p' b' e. gue. 6. i d' g' dato. que si ep' de g' dat solus papa restituit extra d' cle. n' re. ex me. **A.** 3. b' i' n' cla re h' d' f. in idē dicit **Albicus.** **B.** 7. si excoicacōz nō fuerit sacerdos q' q' bus possit excoicare r' etiā ab soluere a snia iudiciali. d' 3. in dices' absoluto vt ostēdat se sacerdoti q' rōne clavis ipm' absoluat q' n' ad

solēne recōciliationē eccl'ie. **Si.** n. mioris excoicacōis absoluto reg rit sacerdotem. vt extra d' se. exco. nup. multo magis regrit i maiori **A.** **Lō.** **Albicus.** **B.** **H**ac q' stiones vide plenius hic. §. 6. penultimo. **A**bsolute excoicacōz in certis casib' ad solū papā p' nct. **P**rim' ē de eo q' vberat cl'icū. i. 7. q. 4. sig' suadente. **H**ic tū casus h'z multas exceptōes. q's vide. j. absolu. 2. p' touz. 2. ē de eo. q' icendit vel fran git eccl'ia v' locū religiosū aut ci miteriū. q' an' d' denūciat pot' absol ui a solo ep'o. p' ea v' nō nisi a pa pa. extra de se. exco. cū q' sti. Et idē ē d' q' cūq' alio icēdiario si forte ex coicet r' publicet. extra d' sen. exco. ma. Et vid' hūc casū. j. excoi. 4. 3. q' n' papa aliquēz noiatim excoicac' que sol' papa absoluit. r' sic ē so lus absoluit oēs ei p' ticipātes. s. in crimine pp' qd' excoicac' ē. extra de sen. exco. significauit. vel etiā q' ei sciēt p' cipat i dimis vt qdā dicunt p' d' m. c. significauit. **S**z alij expo nūt. s. q' n' p' m' erat excoicac' a pa pa cū p' ticipātib' v' q' d' m. c. loq' de p' ticipātib' i crimine. **A.** **V**eritas est vt ex ipso textu colligitur r' nō i directorio li. 3. ti. 2. §. 4. q' d' c' significauit. loq' d' cl'ic' q' sciēt r' spōte p' ticipat excoicacōe a papa in officijs dimis. **I**do vt ibi d' f. ad h' vt ista excoicacōe obtineat. oportet q' p' ticipātes sint clerici. **I**tē q' in dimis p' nct. **I**tē q' illi sunt excoi cati a papa. **I**tē q' p' ticipatio r' ad missio siat spōte r' sciēt sicut h' tomz manifeste colligit ex textu d' c' de c' tal. vbi h' nōt **H**ost. r' **Archi.** xi. q. 3. placuit. r' **Jo.** an. extra co. sta tum' li. 6. **Lō.** **Albicus.** Et itelligit

sine ista p' ticipatio i dimis fiat in ec cl'ia sine extra. vt i sū. con. li. 3. ti. 33. q. 34. v' lra mediū. **B.** 4. de sal sate l'ras papales v' sciēt falsis v' te extra. de falsis. dura. **S**ūt r' alij casus papales p' ter predictos. **I**n sexto h'nt duo. **P**rim' ē de insecu touib' cardinaliū. q' icurrūt mltas r' g' ues p' eas. vt extra d' pe. felicio e. li. 2. d' v' q' occasiōe sine excoica tōis suspēnsionis vel iterdicti late dant l'niā grauādī illos q' iulerūt vel suos in p' sonis vel bōis. vt ex tra d' sen. exco. q' cūq'. vide plen' j. excoicacōe prio. §. 5. v. 2. **A.** **P**o n' 2. 3. s' 3. quotationē ei'. **B.** **I**tem q' cūq' corpus alicui' defūci icide ret vel decoq' ret pro ossib' transse rendis. **H**oc in quadā extrauag. **B**onifacij octau' q' icipit. dist' ad. **I**n cl' m' tūis sunt. **S.** **P**rim' ē si i g' tuozes hereticoz. odio. g' ra amo re. vel lucro cōtra iusticiā r' p' sciē tiaz omiserint p' tra que p' iā p' cede re v' l' p' az h' s' s' alicui iponerēt. aut iponerēt q' ipediant officū suū. vt de here. multoz i si. 2. ē de religio sis q' absq' sp' ali l'nia p' p' r' i' sacerdo tis solēnizaret m' fimonā aut mini straret sacra eucharistie vel extre me v' nctōis. **S**ufficit tū l'nia paro chialis etiā si nō dū ē sacerdos. **A** **L**on. gl. i cle. religiosi. sup. v. p' s' by teri. de p' u. **S**z h' d' 3. itelligi dūmō sū i. 25. anno sue etag' r' faciat se pro moueri isra anuz a cōmissiōe cure sibi facie ad sacerdotiū al ipso iu re puauis ē b' n' ficio. vt i. c. l' 3. d' elec. li. 6. nisi eccl'ia poebialis foret col legiata. **T**ūc. n. nō puat ipō iure. s' si admonitus se nō faciat isra p' di cū tēpus ordinari d' 3. puari extra de elec. cū i cūcis. §. inferiora. r' i. c.

statutū. e. ti. li. 6. nisi q' ep' r' sup' io res p' n' occasiōe studij scie cl'icis p' uiciēg' cū aliqb' dispēsare q' n' tene ant p' moueri ad sacerdotiū nisi p' septēniū dūmō isra anū. p' moueat ad subdiaconatū r' p' septēniū isra anū ad diaconatū r' p' s' by tianū. al sūt ipso iure puati. **P**orro d' cō se p' tēmo durate ep' r' sup' iozes d' b' t sollicite. p' uidet v' p' bonos r' suffi cientes vicarios ab eis i h' mōi ec cl'isjs deputādos aiaz cura dilige ter exerceat r' d' f' uat laudabiliter i dimis q' d' de eccl'iaz t' p' az. puēnb' necessaria p' grue m' strē. e. u. cum ex eo. li. 6. **B.** **S**alr' ē l'nia ill' vica r' i' q' gerit ordinariā curā eccl'ie. **A.** **L**on. glo. vbi. §. q' d' ic' q' videt sufficere l'nia vicarij gerēg' curā p' modū d' c' de decre. cū ex eo. **B.** **I**tē sufficit l'nia diocesani. vt nōt **Jo.** an. ex de p' u. religiosi. i cle. **A.** **I**n directorio li. 3. ti. 2. §. 229. d' ad p' re dicta nō sufficit l'nia ep'i. **B**lo. v' o in d' c' cle. religiosi. sup' v' bo p' s' by teri d' icu. **P**uto post factū a penis excusari illū q' h' fecit. nā diocesan' ē parochian' d' dona. aplice. r' ep' s' p' s' bit. 95. di. oli. r' de pecu. cle. c. 2. r' facit qd' scripsi de pe. r' re. ois su p' v' bo p' po. r' tūc eo sou' q' n' va cat parochialis eccl'ia. s' q' n' nō va cat cōsulas abstineri r' ex l'nia ep'i v' l' archiepi h' nō fieri. l' 3. ab ill' reci pi possint. vt scripsi d' officio archi p' s' c. 3. h' ibi. **T**ale p' s' uitiū videt tenē dū nisi p' s' uetudo sit i p' r' iū q' optia legū iterps' ē p' s' uetudo. ff. d' legi. si de iterp' iatōe. r' p' s' uetudo nō mala p' lege h' n' da ē d' i. i. p' s' uetudo r' ff. de legi. l' 3. ea. r' regrit l'nia sp' al' b' ē q' d' p' sonis p' serēte r' recipiēte r' d' sacris fiat specificatio vt b' n' satiffa

ciat lre dret. fm g'o. sup vbo spā
li. Eredere in q' ex q' d' sacro fit spe
clitatio lz nō expmal nomē paro
chiai cū dat lnia religioso. v' nomē
religiosi. cum dat lnia parochia
no cuet pena. vt ibidē subdit glo.
B. Itē s'lr excōicatu sūt religiosi q'
excōicatos a canōe absoluunt ica
sibus nō pcessis. aut absoluere a
senē ijs p stat. ta puicilia sine sy
nodalia pmulga. **B.** Glo. i dicit
cle. religiosi. sup vbo sentēijs dīc.
Puto q' oēs sniaz icludit excōica
tois. suspēsiōis. vel iterdici c' neces
saria fuerit absolu. Itē sup vbo a
canōe dīc q' h' excōicatio nō obtine
ret si religiosus absoluere a snia iu
dic'. Itē et nōl i directio no li. 3. ti.
2. §. 33. etiā si snia iudicialit' eēt lata
a papa. Itē co. 11. §. 234. nōl q' si re
ligiosus absoluūt a pctō pp qd icur
rit q' excōicationē vel aliā de pre
dict' sentēijs. dūmō nō absoluat ab
excōicatione ipa vel snia nō incur
rū hāc penā. **B.** aut absoluere a
culpa t' pena. vt i dco. c. religiosi.
3' ē de i'fecutorib' epoz. vt de pe. si
99. 4' ē de clēicis t' religiosis indu
cētib' ad vouēdū. iurādū vel pmit
tēdū de eligēdo apud eos sepulcu
rā. vel v' iā electā v' ier' nō imutent
vt de pe. cupiētes. de h' vide. §. se
pultura. 2. §. 1. **A.** Ibi iste cāus lan
ponitur. **B.** 5' de hīs q' cogūt cele
brari loco iterdicio vel ad audien
dū vocant excōicatos vel interdi
cios. v' phibēt eis ne monū exeāt
t' de illi q' monū no i' iūte xēūt. vt
de sen. exco. grauis. **A.** Ibi dīc. Ne
igit' excessus sic gūes excedētiū im
punitate trahant ab alijs in exēplū
psūptozes p'fatos q' i loc' iterdicio
suppositiq' quēq' de cetero celebraf

officia quomodo libet cogef aut q'
mō p'dicto v' p' capānaz pulsatō
nē v' vocē p'coniā vt ibi ad officia
eadē audiēda aliqs excōicatos p'
tum vel iudicu snia inodatos euo
care. seu q' excōica: i publice aut in
terdici de eccl'ijs dū in ip'is m. flaz
solēnia celebraub' monū vt exeāt
phibere nec nō t' excōicatos publi
ce v' iudictos q' i ip'is eccl'ijs noia
tia celebraub' vt exeant monū re
manere p'sūperint excōicam'. **B.**
Itē de illis q' ferrū eqs arma t' ad
ipugnādū xpianos necia deserunt
vel trāsmittūt seu galeas aut naves
vēdūt vel i piranc' saracenz na
uib' gubnatōez exercēt. v' ipēdūt
p'siliū vel auxiliū i dispēdiū fre scē
extra de iudeis. ita q' nō daz. t. c. ad
liberādū. t' ē casus papalis p' extra
nagātez. vt habes. §. saracen'. §. 2.
A. Ibi de h' lan' dīc. **B.** Vultie alie sūt
excōicationes papales q's h' ob bre
uitatē omitto. cū de his lan' dixe
rim in quodā interrogatorio qd cō
p. laut. t' etiā in quadriga. **B.** Et
am. §. v' sus clauum p'
C. Defacto v' amoto epō q' excōi
cauerat t' vacātē sede capl'z siue il
le ad quē ep'alis iurisdicō tūc p'ti
net pōt absoluere a snia siue iuris
siue iudicis sic ep's poterat. vt i. 6.
de ma. t' obe. c. p'. Eodē mō etiā
successor absoluere pōt a snia quā
p'decessor tulit ar. xl. q. 3. si ep's. **A.**
2'. Et ibi hoc plene phaur. **B.**
C. Si archieps absoluat excōica
tos ab epō i casu nō concessō. **A.**
Ad ē regularit' nisi i casib' excep't
de qb' fra archieps. **B.** nō valet
absolu' qz ē a non suo iudice extra
de offi. oz. pastorali. Sed si p' appel
lanōnē cā d'fēri ad eū poterit absol

vere. ita tñ q' nō nisi vocaf p'tib' t'
cognitio de appellatiōe extra d' ap
pel. romana. li. 6. t' d' se. exco. c. ve
nerabil'. **A.** Co. Albric'. t' ē cois
snia. ut i sū. con. li. 3. ti. 33. q. 14. **B.**
C. Ep's exis in aliena diocesi ab
soluere nō pōt i his q' regrūt cāe co
gnitōnē. qz nec sedere p' tribuāli
pōt. 9. q. 2. ep'm. **Sec'** si nō regrūt
cāe cognitōnē. qz h' p'inet ad vo
lūtariā iurisdictionē. **Id'** dico i le
gato d' latere pape extra smios sue
legatōis. ar. ff. de offi. p' cō. t' le. l.
2. t' extra. d' offi. le. excoicaf. **A.** In
dca. l. 2. sic dī. **Q's** p'cōsules statz
p' q' vrbē egressi fuerint hēant iur
isdictionē. s' nō p'tētiōsā s'z volūta
riā. vt ecce manumitti apd eos pnt
tā liberi q' fui t' adoptiones fieri
Co. p'dict' Albric'. Et p'dicta faci
unt q' s'z vt nōl glo. i dco. c. excōica
tio. legat' a latet' p' q' egressus ē vt
bē q'usq' i vrbē reuertat possit ab
soluere oēs a snia i'cōicōis manūū
hoc tñ nō pōt facere nisi erga ho
mines sue legatōis t' i tra sue lega
tōis qñ regrūt cāe cognitōz et v'
sentire glo. co. c. excōicatis. dū di
ctos legatos assimilat p'cōsulib' t'
fac' extra d' offi. le. c. no ut'. t' ibi no
tat Inn. **B.** Ep'i at expulsī pnt ex
ercere iurisdictionē i alia diocesi.
B. Penā tñ lnia ab epō dioceſis
t' si nō obēta. t' ita q' subditū nō ex
pulsōres v' eoz fautores seu p'silia
rū v'ltra duas dietas a sine sue dio
ceſis nō trahāt. vt i cle. q'uis. d' q. j.
B. Et sic pnt absoluere. vt i cle. de
fo. cōpe. q'uis. **A.** Aduertēdum eti
am q' qlibet ep's pōt ēt p'tētiōsam
iurisdictionē i aliena diocesi exer
cere de cōsensu dioceſani. vt in sū.
con. li. 3. ti. 33. q. 53. Et idē ē etiā i

alijs placis vt notat Inno. in dicto
c. nouit de offi. dele.

C. Ep's absoluere pōt a snia lata p
suū archidiaconū. plebanū. v' ali
uz sub eo iurisdictionē hūit. s'z nō d'z
sine p'scia illi' t' p'grua satisfaciōe
extra de offi. oz. cū ab eccl'az. t. c.
ad repmēdā. si tñ absoluere valet
ar. xl. q. i. d' p'sona. Et ē rō. qz ep's ē
iud' ordinar' tā laicoz q' clericoz
sui ep'at'. ar. i. Autē. d' dīc. ci. i p'z.
A. In h'. cōit' pueniūt doc. vt nōl.
in sū. cō. li. 3. ti. 33. q. 94. **Sz** vt ibi
p'z glo. Ray. dīc. Licet i h' mg' pa
rificet simplicē sacerdotē cū pleba
no. tñ aliud credo de p'sbytero pa
rochiali q' nō h'z p'tētiōsam iurisdī
ctōez. t' q' nō p'suevit excōicare nisi
p' dānis qz ignorāt actores t' cre
do q' ep'us ul' ille q' sup h' gerit ni
ces ei' ipō irrequio satisfaciōe fa
cta si an' fieri p't' uel p'missa cū fieri
pōtū p't' talē excōicātū absolūc'. **B.**
t' idē ē d' snia iudici ut. §. iud'z. §. 1.
C. Qui de uno ep'atu domicilium
trāsferri ad aliū pōt p' secūdū ep'um
absolui ab excōicationē iur' quam i
cureret in dioceſu p'oris sicut ēt a
pctō ibi cōmissō. ut ponti d' d'. **A.**
Con. Albricus. **B.**
C. Qñ ep's cōmittit alicui absolu
tōz de oi excōicatione. nō pp hoc
pōt absoluere illū excōicātū ab eo
cui' absolutionē nō cōmississet i spā
li fonte qz excōicāt' erat p'pter dā
nū illatū epō uel aliqd h' mōi ex
tra de re. iuris. in generali li. 6.
C. Si papa mādāt alicui q' aliquē
excōicet. nūqd p' ea p't' eū absolūc'
Distigue. Si cōmittit ei cāe cognī
tōez pōt absolūc'. ar. xi. di. i'ferioz.
Si vō papa iā diffinitat negociū
t' mādēt excōicari nō pōt absolūc'

qz n̄ ei iurisdicō s̄ purū mīseriū
delegat eē de offi. dīe. qm̄. **A.** 2. q
ē. c. si. 7 b̄ ē snia **Hos.** 7 **Hos.** v̄ri
sum. con. li. 3. ti. 33. q. 98. **B.**
10 **C** Papa si saluat aliquē excōica
tū. vel participat ei siue sciēt̄ siue
ignozanter non pp̄ b̄ ille ē absolu
tus. vt i cle. si sumus. de sen. exco.
11 **C** Si p̄ papā fuerit p̄firmata aliq̄
excōicatōis snia quā inferior nulu
nūqd̄ inferior p̄i absoluē. Distingue
qz si p̄firmata ē ex certa scia null⁹
inferior p̄t siue pape mādato nisi
eēt certū qz p̄ falsi suggestōnē suissz
confirmatio ipetrata. extra d̄ p̄fir.
vii. v̄l inuī. c. 2. Si d̄o simplr̄ p̄fir
mat siue cause cognōtōe. iunc̄ infe
rior p̄t. eē d̄ illi. ex frequētib⁹. **A.**
Hec fuit snia **Hos.** 7 glo. **Ray.** s̄
Hos. dixit. **Aeri⁹** ē qz ille qui nulu
sniaz possit ab illa absoluē. p̄ d̄c̄n̄
c. ex frequētib⁹. vt in sū. con. li. 3. ti.
33. q. 100. s̄ p̄mū tutius videt̄. **B.**
12 **C** Si de facto absoluo aliquē ab
excōicatōe de q̄ nō possū. 7 postea
adbtā debeo si possū eū cernificat̄
d̄ errore meo 7 p̄sulef̄ qz iperet ab
soluonē. 7 interim debeo me h̄ie
ad illū q̄si nō absoluissēm **b̄b.** **A.**
vt i sū. con. li. 3. ti. 33. q. cxi. **B.**
13 **C** Absolutō ex cā falsa nō valet s̄z
Inno. 7 **Hos.** qz iudex sic nō in
iēdit absoluē viputa si absoluēd⁹
dicat se satisfecisse vel iniuriam sibi
renussā fuisse vel aliqd̄ tale qz n̄ sit
vez. **A.** absolu. siue sit iusta sū iu
sta tenet q̄ ad eccliam militantiē ar.
extra d̄ re. iur. ois res. **Itē** qz iura
promptiora sūt ad absolnēdū q̄
ad p̄demnādū. **So.** di. p̄deret. **A.**
Bel⁹ facit. c. cū sint. d̄ re. iur. li. 6.
Et p̄dictis con. **Albicus.** **B.**
14 **C** Absoluti d̄z excōicatus q̄ offert

se ad iustitiā nō obstatē si ad b̄sari⁹
appellet ne absoluat. eē d̄ appel. q̄
fronte. s̄z 7 illū casū habes. **J.** pleni
us inidēz. **S.** s̄. **A.** **Ibi** d̄f qz an̄ ab
soluonē d̄z sufficiētē cautōnē pre
stare de parēdo iuri. Et p̄dicta uel
ligēda sūt nisi ad b̄sari⁹ dicat eū ex
cōicatu p̄ māt festa offēsa. quo cau
terminus octo diez ei dat̄ ad p̄bā
dū. 7 si pbaueri nō relaxat snia ni
si pu⁹ sufficiēs p̄stet emēda vel p̄pe
tens cautio de pendo iuri si offen
sa dubia pponat. vt i. c. solet. d̄ sē.
exco. li. 6. **B.** **Ad** si excōicat⁹ impe
trat sibi absolutōz sciētē ad b̄sario
7 non p̄dicētē nec aliqd̄ petētē ipe
ad b̄sari⁹ n̄ p̄t postea cōq̄ri. qz re
nussē videt̄. extra de sen. 7 re. iur.
q̄uis. **A.** **Lon.** **Albicus.** **B.**
15 **C** Enā iur⁹ qz p̄t ab excōicatōe
absolui sicut 7 iur⁹ excōicari. imo
ē manente p̄tancia p̄t aliqs̄ dis
crete excōicatōnē iuste latā remit
tere. si viderit saluti illius expedire
Tho. 4. sen. di. 18. **Itē** **Albicus.** **A.**
Itē d̄f in sum. con. lib. 3. ti. 33. q.
113. 7 in. q. 13. **B.**
16 **C** Cū de excōicatōe dubitat. nun
qd̄ d̄z absolu. peti. Distingue. qz si
qs̄ sup̄ b̄ h̄z p̄sciam scrupulosā ni
mis. deponat eā ad p̄siliū boni vi
ri q̄ si nolū vel non possit d̄ponet̄
vel h̄eat d̄ b̄ pbabilē opionē fac̄ se
absolui ad cautelā. ar. eē de sen. ex
co. inq̄sionē. **A.** **Lon.** **Albicus.** **B.**
17 **C** Si excōicat⁹ dic̄ cām excōicatō
nis fuisse dubiā vel nullā siue fal
sā 7 pet̄ absolui ad cautelā. absol
uet cū iuratoria cautōe. nisi excōi
cator v̄lis p̄ quo excōicatio lata ē.
J. octo diez pbaueri d̄ cā. eē d̄ sē.
exco. solet. li. 6. **A.** **Ibi** nil d̄f d̄ iu
ratoria s̄z de p̄petiū cautōe q̄ req̄

rū p̄gnoza v̄l fideiussozia vel iura
mētū qn̄ alia n̄ p̄t p̄stari. sicut 7 de
idonea cautōe. dic̄ gl. i. c. **D** doar
d⁹ eē de solu. **Itē** i d̄cō. c. solet. nō
d̄f qz excōicat⁹ pponat cāz dubiā
s̄z nullā siue iusta 7 qn̄qz i p̄batio
nub⁹ remanet dubia. Et qd̄ ibi ad fi
nē d̄f si offēsa dubia pponat. itelli
git̄ n̄ de p̄pōne p̄f. s̄z i examie iudi
cis p̄ d̄sc̄n̄ p̄batiois. vt ibi p̄ glo. 7
de hoc d̄c̄n̄ i additiōe. **S.** s̄. 14. **B.**
18 **C** Excōicator cognoscēs errorem
sue excōicationis d̄z reuocare siue
absoluere n̄ obstatē appellatōe ad
b̄sari⁹. s̄z si de errore dubitat p̄t ab
soluere recepta cautōe qz iuri peat
A. **Inno** d̄z absoluere f̄cepta suf
ficiētē cautōe. vt i. c. sacro. de q̄. **J.**
B. **Sz** caueat iudex ne errore figat
i p̄iudiciū alit⁹ p̄f. eē d̄ sē. ex. sacro.
19 **C** Ligar⁹ p̄ lib⁹ sc̄tētijs v̄l vna ex di
uersis cāis si vult v̄e absolui d̄z ex
primere oēm sniaz 7 cāz. 7 sic vna
absolu. sufficit ad p̄les excōicatio
nes tollēdas. alit⁹ nō teneret abso
lutio. qz p̄ subreptionem obtēta eēt
extra de sen. exco. officij.
20 **C** Atz nō sac̄dos absoluē possit
excōicatus. **B.** duplex ē absolutio i
vna p̄tinēs ad soz p̄tiosū. 7 ista
p̄t cōmittē etiā nō sacerdoti. qz po
t̄ ē iurisdictionis q̄ ordis. **Alia** ē
p̄tinēs ad soz p̄niale. 7 h̄ cū p̄tine
at ad ordinē sacerdotale nō p̄t cō
mitti nisi sacerdoti. sic nec absolu.
a p̄tō. **b̄b.** **A.** **Lon.** **Albicus.** **B.**
21 **C** In articulo mortis p̄t absolui
excōicat⁹ a simplici sacerdote ar. d̄
pe. d̄f. 1. qm̄ penitet. eē de sē. exco.
nō dubiū. 7 de sepul. parochiano
Sz si nō fuerit absoluit⁹ si tñ appa
ruerit i eo signa p̄tinōis possit ab
solui p̄ mortē ab illo. **s.** qz eū sanū

poterat absoluere eē de sen. exc. a
nob. 2. 7 valet tal̄ absolu. **fm.** **b̄b.**
vt sepeliat i loco sacro. v̄l vt sepul
tus n̄ exhibet s̄z vt oret 7 celebret. **p**
eo. Et vide. **J.** absolutō. **S.** s̄. vlti. **A.**
Articul⁹ mortis itelligit̄ nō solū d̄
piculo mortz pp̄ ifirmuatē sed etiā
si sit i piculo quocūqz vicino mortz
puta si timeat hostē vel p̄donē. vel
crudelitātē hois potēt̄ aut odiū sp̄ā
le alicui⁹. v̄l si navigatur⁹ sit p̄ loca
piculosa v̄l loca isidiosa trāsiturus
fm **Inno.** 7 **Hos.** 7 i sū. p̄. li. 3. ti. 33
q. 36. addēs **Hos.** qz idē ē si sit ob
sessus v̄l obfideat i loco vbi frequē
ter machie iaciūt 7 baliste. **Caueat**
tñ absolnēs qz n̄ nimis laxet habe
nas i h̄ casu. alio gn̄ s̄ hoc p̄tēta
possēt fere oēs absolui. Et i articu
lo mortis ē simplex sacerdos p̄t
absoluere ab oi p̄tō. 7 excōicatōe
dicto ca. parochiano. de sepul. nisi
sp̄alit̄ aliud sit statutū. vt i excōica
tionib⁹ p̄cessus curie. de qb⁹ i d̄cō
interrogatorio. **Itē** qn̄ p̄t epi copia
h̄ri nō d̄z se simplex sacerdos d̄ ca
si b̄ refuatis ē in h̄ articulo intro
mittere **fm** **Inno.** 7 i d̄cā. q. 36. ad
fi. **Itē** h̄ casu 7 i sū i iūget absoluēf̄
excōicato qz ipedimēto cessante se
illi rēp̄sentet a quo fuerat absoluē
d̄ mādātū ei⁹ humilit̄ sup̄ hoc re
ceptur⁹. eē de sen. exco. ea noscīt.
7 notat̄ i d̄cā. q. 36. in p̄cipio. **B.**

Absolutio ij. **p.**
cūtiētū clericos. **Iniciēs**
man⁹ violētias i clericū v̄l religiosū
d̄bēt absolui p̄ papā n̄. 17. q. 4. si
qs̄ suadētē. p̄t etiā absolui p̄ lega
tos qz de latere pape missi sūt extra
de sē. exco. ad enūtiā. 7 d̄ offi. l.
qz trāslationē. ē si sūt eē terminos

sue legationis dñmō sunt i via ⁊ etiā
si tales excoīcan aliunde veniāt ex
tra d̄ offi. le. excoīcas. **A.** **Ibi** h̄ nōt
glo. ⁊ itellige h̄ fm̄ ea q̄ d̄cā sūt. **B.**
i additōe absolu. p̄rio. **S.** **B.** **Le**
gati d̄o q̄ n̄ mutāt d̄ latē ex̄ tminos
nemine talē p̄nt absoluere. s̄z dum
sūt infra t̄minos p̄nt absoluere t̄m̄
excūtes de puincia sibi p̄missa nō
aliunde accedentes. **Alij** d̄o legati
locales qui ex p̄uilegio ecclē sue
habēt legationē. vt archieps̄ cāma
re. ⁊ similes hoc n̄ p̄nt. vt i d̄ico. c.
excoīcanis. Et si vis scire qui sūt le
gati d̄ latere. vide. **J.** legatus. **S.** p̄.
Unt casus s̄z **Dos.** i q̄b̄ iniciēs
man̄ i clicos circa sedē aplicā ab
solui p̄t. **P̄rimo** i articulo mortis.
i **7.** q. 4. sigs̄ suadēte. T̄n̄ iungēdū
est ei q̄ si euaserit sedi aplicē se p̄nt
tet vel ei q̄ possit eū absoluē māda
tū ei sup̄ b̄ receptur̄. ex̄ d̄ sen. ex
co. a nob. **2.** **A.** **Reli** q̄ fac̄ eo. ti. c.
q̄ d̄ h̄ys. **B.** Et idē i casib̄ sequē
tib̄ remoto. s̄. impedimēto. p̄ter q̄. in
puero. vt extra d̄ s̄. exco. decetero i
si. ⁊. c. ea noscūt. in si. **A.** In his. c.
nil. d̄ de puero. s̄z d̄ eo. n. c. **Quis**
⁊. c. s̄ ⁊ vt ibi p̄z̄ itelligit de puero
ipubef. i. minore. i. 4. a. noz. **B.** Et
si cessante impedimēto nō se p̄ntat in
cidu. in eadē sniam. ex̄ de s̄. exco.
eos li. 6. Et vid. **J.** absolu. 4. **S.** p̄. **2.**
casus est q̄n̄ q̄s h̄z̄ imicitias capi
tales vel alias iustas excusationes
pp̄ q̄d̄ n̄ p̄t se sedi aplicē p̄ntat ex
tra de sen. exco. decetero. **A.** i hoc
c. n̄ d̄ de iusta excusatiōe seu ipedi
mēto i gnē. s̄z d̄. eo. n. c. q̄d̄ de his
⁊ de hoc itelligit q̄d̄ seq̄t. **B.** De
ista excusatiōe stabit arbutio boni
viri. ff. d̄ d̄o. obli. cōtinu. **S.** cū ita
⁊ extra d̄ voto. q̄ sup̄ his. **A.** **Hoc**

c. parā facit. s̄z meli⁹ facit de offi. d̄.
le. c. d̄ causis. ⁊ idē notat d̄ hoc ar
bitrio bōi viri i sū. **2.** li. 3. ti. 33. q. 36
B. **3.** i hostiario q̄ p̄xtu officij cle
ricū nō ḡuit lesit. ex̄ de sen. exco. si
d̄o. **4.** i officiali q̄ arcēdo turbā nō
p̄pterea ex p̄posito. s̄z n̄ sine aliq̄t
culpa clicū p̄cussit. vt i d̄cō. c. si d̄o.
5. si sit mulier. nec distingui d̄z vtz
sit debil̄ an fortis. **6.** si sit senex aut
valitudinari⁹. **7.** si sit mēbris d̄stim
tus ita. s̄. q̄ ad sedē aplicā accedē
n̄ possit. Tres casus p̄xie d̄ci h̄nt ex̄
de sen. exco. mulieres. ⁊. c. ea noscūt
tur. **Quis.** **8.** d̄ infirmo. s̄. q̄n̄ p̄petu
uz h̄z̄ infirmitatē ipediētū. vel etiam
ipale si timet q̄ acceleret mors. ex
tra d̄ s̄. exco. q̄d̄ d̄ his. **A.** **Idem** et
videt̄ h̄z̄ infirmitas n̄ sit p̄petua sicut
d̄z̄ de alijs impedimētis ipalibus eo.
ti. c. **Quis.** ⁊ iō videt̄ q̄ quātitas ⁊
q̄litas infirmita t̄ relinquenda sit ar
bitrio bōi viri. cū sit idēmiata ex̄ d̄
offi. d̄ ele. de causis. ⁊ p̄xie d̄cū ē
B. **9.** in paupe quem opozet mē
dicaf. vt i d̄cō. c. q̄d̄ de his. **A.** **Ibi**
ista paup̄tas nō ē determinata ad
mendicitatē. ⁊ iō videt̄ q̄ arbitrio
boni viri relinquēda sit vt p̄xime
pauit. **10.** si f̄gularis d̄berat regula
ē ex̄ de sen. exco. monachi. ⁊. c. cū
illoz̄ et si p̄cussisset seculares ex̄ de
sen. exco. religioso. li. 6. **A.** **Intelli**
ge de seculari clico. vt p̄z̄ i d̄cō. c.
religioso. **B.** ⁊ d̄ hoc habes. **J.** **7.** **2.**
xi. in his q̄ n̄ sūt sus̄ iur̄. sic h̄l̄ḡsa
milias ⁊ fui. ex̄ de sen. exco. mulie
res. **A.** **Con.** **Albricus.** Et vt cois
snia. doc. h̄z̄ alig dixerit q̄ b̄ casus
sit solū itelligēdus de suis vt p̄z̄ in
sū. con. li. 3. ti. 33. q. 36. Sed p̄xima
videtur verior. qz̄ cū lex nō distin
guat nec nos distinguerē d̄bemus

vt. l. iij. ff. d̄ offi. p̄si. ⁊ qz̄ benigni⁹
leges ip̄tade sūt. ff. d̄ le. l. benigni⁹
B. **11.** i his q̄ sūt nobiles ⁊ magne
potētie ⁊ sic delicati q̄ laborē eūdi
n̄ sustinerēt. Sic t̄n̄ eet̄ p̄r̄ roman⁹
p̄nt̄ex p̄fusid⁹. vt notat. in d̄cō. c.
mulieres. **A.** **Ibi** h̄ clare h̄f. **B.** **13.** i
ipubere. extra d̄ s̄. exco. c. p̄. Et h̄
et si p̄ pubtatiē postulat se absolu
vt. i. c. si. 14. de clericis q̄ cōit̄ viuūt
⁊ sub vno tecto dormiūt. ⁊ i eadez
domo vescunt. ex̄ de. vi. r̄ho. cle.
q̄n̄ q̄d̄ cōit̄ exponit q̄n̄ sil̄ viuūt in
aliq̄ eodē collegio. **A.** **Lo.** **Albricus**
⁊ ad hoc b̄n̄facit d̄z̄. c. q̄n̄. **B.** **15.**
i monialib̄ extra de s̄. exco. d̄ mo
nialib̄. **A.** **Istas** absoluit ep̄us. vt
ibi p̄z̄. **B.** **16.** i hospitalarijs sancti
Job. hierosolymitani. extra d̄ s̄.
exco. canonica. **A.** **Dos** absoluit
p̄rior̄ su⁹ si ē sacerdos nisi excessus
difficil̄ fuerit ⁊ enormis. vt ibi. **B.**
17. i his q̄ clericū n̄ enormē sed mo
dicā ⁊ lenē iur̄ia irrogarūt. extra
de s̄. exco. puenit. q̄ q̄dē d̄cretalis
n̄ p̄inet disp̄sationē vt q̄dā dixe
rūt. s̄z p̄nt̄ p̄inet ias cōe. q̄d̄ ho
die satis inuit. extra de sen. exco.
religioso li. 6. **A.** **Con.** **Albricus:**
⁊ ē cōis snia vt p̄t colligi ex nota
tis. in sum. con. d̄cā. q. 36. **B.**
Unt q̄dā ad d̄clarationē circa
p̄dicos cas⁹ dicem⁹. Circa p̄ximū
ergo casū. s̄. d̄ piculo mortis nota q̄
itelligit n̄ solū pp̄ infirmitatē. s̄z et si
sit i q̄cūqz̄ piculo mortis vicio puta
si timeat hostē l̄ p̄donē. vel crude
litate potētijs. aut oduz sp̄ale alic⁹
vel si nauigatur⁹ sit. vel p̄ loca insi
diosa trāsmur⁹. ff. d̄ dona. cā mor.
l. 3. ⁊. 4. **Idē** ponit **Hosti.** ⁊ addit
q̄d̄ idē ē si sit obsessus vel obsideat
vbi iaciuntur machine vel baliste.

A. de hoc d̄cū ē. **B.** absolutio p̄rio
ad finem.

Circa tertiu⁹ ⁊ quartū casum. s̄. **3**
de ostiario ⁊ officiali nota. q̄ si ta
lis n̄ casu foruito sed ex delibera
tione percussisset clericuz̄ grauit̄
a papa debet absolui. extra de s̄.
exco. si vero.

Quid si clicus armat⁹ venit ad **4**
bellū vel fac̄ sultū ⁊ is q̄ venit
ip̄m capit. r̄n̄. fm̄ **Inno.** Si h̄ facit
sciēt. excoīcat⁹ ē s̄z ad papā n̄ mit
t̄. si t̄n̄ hoc sit ad d̄fēsionē nō ē ex
coīcat⁹. dū t̄n̄ cessate cā d̄fēsionis
ip̄m libere abire p̄mutat vt **Hosti.**
d̄c̄. **A.** **Con.** **Albricus.** Et d̄z̄ idēz̄ in
sum. con. li. 3. ti. 33. q. 36. ⁊ allegat
Inno. i. c. si d̄o. p̄ri. extra de s̄ten.
exco. Sed certe **Inno.** ibi nō vide
tur illud ad q̄d̄ allegant dicere. sed
solū q̄ q̄n̄ q̄s vsus est moderata tu
tela nō icidit i excoīcationē. alias
sic. **B.** Si etiaz̄ officialis talem ca
piat auctoritate p̄pria qz̄ aliter nō
poterat p̄feci ab iniuria alterius
nō ē excoīcat⁹. imo meret̄. **23.** q. 3.
fortitudo. cū se. Et hoc dico si p̄e
latus suus n̄ fuit ibi qui hoc faciat
⁊ ipe eum plato **H.** citius p̄t resti
tuat aliogn̄. vt ex̄ de sen. exco. vt
sane. **S.** laici. **A.** **Lo.** **Albricus.** **B.**
De muliere dubitat si mutila
uerit vel occiderit clericum an sit
mittēda ad curiā. r̄n̄. **73.** d̄b. in p̄tā
te epi ē mittē vel n̄. qz̄ n̄ distiguit cir
ca eas iter atrocē ⁊ nō atrocē iuri
as. Et subdit. **E**redo t̄n̄ q̄ expedi
at huinsmōi mulierē mitti ad curi
as si ē forz̄ ⁊ si atrocitas magna ē.
⁊ n̄ sit alii p̄iudicium d̄ et̄ m̄ssioe.
ml̄r̄ d̄o icēdiaria sacri loci l̄ falsū
cās l̄ias pape vt ibidē. **74.** d̄c̄ m̄
tēda ē ad curiā. qz̄ n̄ iucūit iura p̄cē

mulleribus in hac pte. r forte e ca
qz no pmitunt huiusmodi crimia
nisi p excogitata malina. sed man
iniecio mulionis su ex subito ipe
w. **A. Con. Albricus.** r ide pounr
in sum. con. dca. q. 36. **B**

6 **De regularib⁹.** no. q. si excessus
fuisse difficilis r enozmis. vt si ad
mutilatione mēbri v^l effusione san
guinis su pcessū. p absolutione ad
sedē aplicā sūt mitedi. ex d se. exc.
cū illoz vide. j. abso. 3. §. primo.

2 **De filios familias r suo itelligen
dū ē q n debet nuti qn h eēt i pu
dictū p^lis vel dñi nisi fuisse tā enoz
mis excessus q pp vitādū scādālū
ad sedē aplicā essēt mitedi ex d se.
exco. relatiū. **A.** Ibi d^r q serui sūt
mitedi nisi h fecerit i fraudē dñoz
vt subtrahāt se ab obsego eoz aut
spī dñi pp hoc sine culpa graue dā
nā icurrūt tūc i vtroqz casu n mit
tant. cū nimis sint a sedē apostolica
remoti. sed i fēpēfationē laboris
quē in itinere sustinerēt alia eis sa
nssatio iungat. Pro graui vō r
enozmi sp mitemt. **B.** Et itelligen
dū ē d suis q. s. sūt huilis p^litōis. n
d famul⁹ fuitub⁹. Sz r d filijs fami
lias itelligit Inn. si sūt i puberes. al
si sint adulti licet sint i patria piāte
mitemdi sūt ad curiā. qz in h sui iu
ris sūt. qz pnt ire quo volūt. **A. De
h dcm ē. §. §. primo. §. xi.** **B****

3 **De i puberib⁹** dicēdum ē q si n
sūt doli capaces nō iciderunt in ex
cōicatiōez. Si d^r doli capaces
tūc icidunt si aio iniuriandi aut vi
dicādū pcutiūt. Sed r postqz veni
unt ad pubertatē. vt i. 15. vel. 16. an
no si adhuc tales sūt q sine piculo
ad sedē apostolicā ire nō possūt. p
pter imbecillitatem corporis vel d

sectum discretionis. ab episcopo
possant absolui recepto iuramēto
q impedimēto sublato se pntabūt
vt notat ex de sen. exco. c. si. **A. cō.
Albric⁹.** r sūt dcm glo. Ray. vt in
sū. cō. li. 3. n. 33. q. 36. v. 14. Doli at
capax d^r. 7. annoz aut supra vt no
tat glo. in. c. p^lio. extra de delictis
pueroz. Iuramētū aut pueri pp d
sectum discretonis nō ē precise ne
cessariū. sz arbitrio episcopi vel al
terius absoluētis pmittitur vtruz
expediāt iuramētuz p^lstare vel nō vt
notat i sum. con. eo. n. q. 104. **B**

9 **De i iuria vō enozmi. s. q dicat
determinatū fuit p quādā dcre. In
no. quarti. exuagās. q icipit. Per
lect⁹.** Sed qz illa dcre. vacat pro
heminz sexti pōt dici fm q hēt. j.
enozmia. §. 1. **A.** dic latius q ibi q
enozmis seu grauis iuria d^r si ad
mutilatiōez mēbri vel effusione sā
guis sūt pcessuz aut epo aut abbat
fuerit iuria irrogata. ex d se. exco.
cū illoz vbi d^r gl. q n itelligitur d
qualibet pua sāguis effusiōe. sz q
h putat pmitēdū arbitrio iudicis
D i ē enozmis ex alijs varijs cir
cūstāijs. d q⁹ i Insti. d iurijs. §.
atroz. vbi d^r. Atroz iuria estimat
vel ex scō. veluti sigs ab aliquo vul
nerat⁹ fuerit vel sustib⁹ ces⁹. vel ex
loco veluti sicui i teatro v^l i foro
vel i p^lono iuria scā sit. vel ex pso
na. veluti si magistrat⁹ iuriā pass⁹
fuerit. vel si senatori ab humili per
sona iuria facta sit. aut parenti vel
patrono q fiat a liberis vel libertis
Et scdm glo. Ray. r i sū. con. li. 3.
n. 33. q. 36. i p^lctis attendit etiā cir
cūstantia tēpoz. Et idē d^r. j. enoz
mia forte alicui⁹ notabilis solēnta
tis. In directorio ē li. 3. n. 4. §. 11.

d^r q si iuria facta i foro d^r enoz
mis. multo for⁹ si fiat in ecclia vel
cimiterio vel dormitorio. ex de se.
exco. cū p cā. Deniqz i nō exp^lis
stabil iudicis arbitrio. ex d offi. d^r.
de causis. **B.** In oib⁹ p^lctis casib⁹
dic Ber. q d^r absolui req^lito h⁹s
epo. **A.** si n pōt haberi pōt absol.
a p^lio sacerdote ex de sen. exco.
nup. i si. **A.** De h ē. s. absolui. p^lio
ad finē. Hoc ē itelligēdū ē pter q⁹
i regularib⁹. de qb⁹ dicet statū. **B.**

Solutio iij s.

regulariū. Regulari s⁹ pcutit
regularē eiusdem claustrī ab abba
te vel aliter dicto p^lato p^lio pōt
absolui. **A.** Aliq dixerunt q soluz
ab abbate. sz ē veri⁹ q ē h pōt fie
ri ab alijs p^lelatis diuersis noibus
noiatis ex d sen. exco. cū illoz ibi
volētes eoz p^latis rē. Et nō i sū.
2. li. 3. n. 33. q. 43. Idē ē notat i di
rectorio li. 3. n. 4. §. 39. Et fm glo.
Ray. r i sum. con. eo. n. q. 48. iter
dcōs p^latos cōputandi sunt p^lio
res cōuentuales frat⁹ p^licator⁹ r
guardiani frat⁹ minor⁹ r oēs p^lri
ores p^luēmales cuiuscūqz ordinis
sint q nō hnt sup se maiorē i eodez
p^lctū. Sec⁹ d p^lio: ib⁹ triū vel qua
tuor r^lgulariū q p volūtate sui supi
oris p^lciūt r amouēt. In dca ē. q
48. d^r q ad h q dicit p^lati religio
foz possint ab hac excōicatiōe ab
soluēt d^r bēt cē sacēdotes. r sacē ex d
sen. exco. canonica. vbi d^r q frēs
sācū Joh. hierosolymitani pnt ab
solui a suo p^lio: sacerdote. **B.** Si
vō alicuius claustrī. tunc p abbatēz
p^lrium r ei⁹ q passus ē iurias ab
soluēt. ex de sen. exco. cū illoz. p
modū q h ponit i h eodē. §. Si at

pcusserit clicū secularē absoluet p
epm. ex de sen. exco. religioso li. 6.
A. s. co. casu q ep⁹ possit absoluet
secularē clicū si aliū clicū pcutisset
vt ibi. **B.** Et h itelligēda sūt nisi ex
cessus eoz sit difficilis r enozmis
vt si ad mutilationez mēbri vel ad
effusione sāguis dico ex vulnere sit
pcessū. vel si i epm vel abbatem sit
man⁹ iniecta. **A.** Sāguinis effusio
nō regit ex vulnere sz qualitūqz
fiat sz arbitriū iudicis. vt. s. absolu
tio fo ad finē. **B.** Eodē qz mō pōt
absolui regularis q an igressū reli
giōis aliqd cōmississet. vt i. c. cū illo
rū. Qd si regularis n hz p^latū q sit
sacerdos. aut si sit defūct⁹ vel excōi
cat⁹. ad diocesani ē recurrēdus vt
notat Host. ex d se. exco. monachi
Qd itelligēdū ē fm. v. v. tā de exē
p^lis § de nō exēpā sine fini mona
stera viroz v^l muliez. **A.** Idē no
tat i directorio li. 3. n. 4. §. 43. r i sū.
con. dca. q. 48. **B.** Qn duo abba
tes debent absoluerē sic. Abbas
pcutiēt recipiet a pcutiēte iuramē
tū. r abbas pcutiēt vberabit. q vbe
ra erūt loco sanssatiōis. qz mona
ch⁹ n hz vñ sanssaciat. r dñum ab
bas p^lri⁹ absoluet. Cōgruēt⁹ m si
et si vn⁹ al⁹ pmittat totū ex de offi.
oz. c. si. h Host. Porro p^lctā oia d
regulari pcutiēte nō sūt extēdenda
ad falsarios lfaz dñi pape. aut ali
os casus vel smias de qb⁹ papa ab
solutōne refuat h. n. religiosus nul
lo iure pcedit. sed nec abbates siue
huiusmodi p^lati pnt subditos ab
soluēt si ligati eēt p aliquā scētiā
latā ab hōie siue i generali sine ex
p^lso noie. h. v. v. **A. Cō. Albricus.**
Et adūtēdū q p^lat⁹ religio sus sacē
dos pōt absoluerē s^lditos suos ē

si se pufferit extra claustra seu extra septa domi vbi vicus l3. Hof. alit dixerit vt nōf i directorio li. 3. ti. 4. q. 42. q. i dco. c. cū illozuni. s. nos m. n. su aliq dūctio. Et pnt dci plani absoluere subditos q etiā an igressū religiois talē excōi. atio nez icurrerint. nisi excessus fuerit enomus. dicio. s. nos m. B

Religiosus vnius diocesis si pcurat clicū vř religioſū aliūſ dioceſis tūc i abſolutōe regref dioceſan^o pculſi ſic nūc de duob^o abbat b^o dci ē. Hoc tñ hodie non vř re grī ſed a ppo epo pñt abſolui. extra de ſen. exco. religioſo li. 6. A. Con. Albicus. B

Qui dicit se excōicātū pp vſolē tā man^o iuectionē fm Ray. n̄ dz recipi ad religonē. ſi tñ recept^o fuerit pōt poſtea abſolui iuxta modū b̄ dēz. s. i. Lō. ho. z Inno. l3 qdaz dicāt q recipi pōt. vt addit v̄b. A. Idēz nōf i ſū. cō. li. 3. ti. 33. q. 44. z i directorio. li. 3. ti. 4. q. 46. vbi dī q tal n̄ dz ſcipi ſi tñ recipiat tenet receptio. l3 male fecerit q recipit. B. Ceter^o an tēpore pbanōis abſolui poſſit. Dicēdū fm Ho. q ſic ſz p̄ditio ſibi itelligit ipſo iure ſi in eadē religioē pſeuerauerit. q ſi nō pſeuerauerit reducēdus ē i eandē ſententiam ab eo q eū abſoluit. A. Con. Inno. z archi. z nōf in directorio eo. ti. 4. s. 48. vbi etiā ſubditur q planus eū abſoluēs dz ei iūgere q ſi egrediat religioez ſe ei q poterat abſoluere repñtet. q ſi n̄ fecerit q cito cōmode poterit reincidenti ipſo iure i eandē ſniaz. de ſē. exco. eos. li. 6. z i. s. ſe. ſubifertur qd ſi hoc ēt ei ſi fuerit iunctū z in fra tēpus pbanōis egrediat. ipſo

facto reincidenti i eandē excōicatio nem qz tacite ſubitelligi dz q hoc ſi ſibi iunctū. ar. dci. c. eos. B

Abſolutio iij.

q ad ſanſfaciēdū. vbi ſci dū q abſolui a ſnia canonis vř hois cū nequm recurrere ad illū a q ſue rāt abſoluēdū pp piculuz mort^o vel aliū ipediūm ſi ceſſante piculo vř ipediūto ſe n̄ pñtāt illi a q abeant abſolui recepturi madatū eius z ſanſſaciuri vt oportet. reincidenti eadē ſniam. A. Nec pñtatio dz fieri q cin^o cōmode pōt ut i. c. eos. d. q. j. B. Et eodē mō reincidenti abſolui a ſede aplica vel eius legatis q b^o iungit ut ordinario uel alteri ſe pñtēt. p pnia z q iuriat^o ſanſſaciāt z hoc ſa ciāt q cin^o cōmode pote rūt extra de ſen. exco. eos. li. 6.

Propē violētā manuū iuectōez i clicū ſanſſatio pecūiaria fieri ſolet q qdē applicabil monaſterio ſi man^o iuecta fuerit i monachū vř cli cū vř puerſū. ar. i. q. i. n̄ dicat^o z extra de ſta. mo. cū ad monaſterū. p mo n̄ ſo. Si at i clicū ſclarē. ſanſſa ctio ipſi clico applicabil. niſi i p̄ meliā ecclie fuerit pulſat^o. Naz z tūc ecclia agere pōt iuriat^o Inſti. d. iij. s. q ſi uſufruct^o. h̄ Hoff. z ho ſti. A. dicit^o. s. icapit. Si coi ſno. i q s. ē. vſus. q ſi uſufruct^o. Et p̄d. cis con. Albicus. Et l3 p̄dicto cāu ſanſſatio fiat ecclie. nihilomin^o z cleri co. qz vřq pōt ageſ iuriat^o z leſus i cui^o p̄ meliā facta eſt leſio. ſicut z pro iuria filij agit z pat^o z filius in Inſti. de iurijs. s. pauur. B

Excōicat^o pp dānū ſi ſanſſaceſ pōt nō dz abſolui niſi ſanſſaciat z peccant qui talem abſolunt. l3 in

abſolut^o ē ab excōicatioē fm. d. h. Si ſi emēdā p̄ſtare n̄ pōt dz abſolui ſcep. a idonea cautioē q ſanſſa ciat ſi ad pinguiorē fortuna perue nerit. ex p vbo. ſig. ex pte p^o. z d ſo lu. Odoard^o. Et h̄ cautio erit pi gnozancia vel ſideiuſſoria. qz dz h̄ idonea cautio quā ſi p̄ſtare nō pōt ſaltē p̄ſtet iuratoriā. A. De h̄ dcm ē h̄ abſolut^o. p^o. s. i. 7. B. Abſolut^o. n. nō ē denegāda. 26. q. 6. ſi p̄ſbz. A. Con. p̄dict^o Albicus. B. Talis qz ad p̄tōnē aduſarij tenet ccdē bonis. vt dci. d. h. z vide. j. cantō. A. Nec ceſſio poſſet obtinere d rigo re iur^o civilis ſz iſoro p̄ſcie n̄ ſp. ſz tūc qñ creditor ēēt i ariā nccūate. nā qñ ē idigēs debitoz. z creditor iſa ſufficiēs q ſz deuz teneret ei ſb uenire debitoz non tenetur ſtanim reſtituere ſz. Sco. De quo latius in materia reſtitutionum deo dan te dicitur. B

Abſolutio. v.

q ad moduz. Nō pōt qz abſolui ſub p̄dicatioē. puta ſi ſanſſecerit. ga taliter abſolut^o n̄ ēēt ſimplici ter abſolut^o fm. d. h. ex d re. iur^o act^o. li. 6. A. Con. Albicus. B. In abſolutioē a maiori excōica tioē. 4. obſuāda ſūt. Primū vt ex cōicat^o iuret p^o ſtare madat^o ecclie ex de ſen. exco. ex tenore. ſz h̄ iura menti n̄ eſt de ſuba abſolutiois ex de ſen. exco. cū dſidēs. vñ z ſi omit tat qd fieri nō dz nō pp h̄ min^o te net at ſo. Porro de pueris an iur rare debeat. iudicio epi relinqtur A. Idē dz i ſū. cō. li. 3. ti. 33. q. 104. S3 h̄ vř itelligendū de pupib^o al. ſecus. 22. q. 5. pueri vbi dī. Pueri añ. 14. annos n̄ cogātur iurare. l3

aliq dixerint q h̄ dī de iuramēto teſtj. S3 certē lex. loq̄ indiftincte. vnde nec nos diſtinguere v̄bem^o. de decis. ad audiētiā. B. Mulieres autēz indubitāt iurare debēt. Se cūdū vt ſi excōicat^o ſit p̄ notoria i aliquē offēſa. nō abſoluit niſi p̄ ſufficiēs emēda. p̄ſtet. Pro occultā vō offēſa aut p̄umacia ſufficit iuratoriā cautio vbi nulle expēſe petūt. ſz vbi expēſe petūt vř ſanſſa ctio dāni tenendū ē qd dēz ē s̄ abſolutio. 4. s. 3. z. 3. Tertū ē vt abſoluat p̄ eū q tulit ſniam vel ei^o ſu periorē aut alium cui p̄miſerit. cū pſalmo z orione z vberib^o. z p^o ca ſubiūgat. abſoluo te a tali excōi catioē. ex de ſen. exco. a nobis. 2. Quartū vt p^o modū excōicator ſa ciat illi madata iuſta z rōnabilia. al poſſet appellari. ex d pacſ. c. ſi. z d appel. vt debūt. A. Dcm. c. ſi. parū facit. B. De h̄ vide. j. i ſe. s. Et ſciendū q i p̄dict^o n̄ itelligitur abſolūēs p̄cipar^o illicite cū excōi cato. ſz pon^o licite z in his q ad ſa lūre aie p̄tinet. z ſic nullā ſniam i currit. ex de ſen. exco. cū volūtate In excōicatioē vō minori exp̄met excōicatus pprio ſacerdoti cauſā z ſic ſe faciat abſolui ſpecialit^o ab hac. Et itelligit p̄p̄us ſac̄dos po chian^o vř dioceſan^o vř ille q d ſnia eoz ē elect^o. Nec regit iuratoriā cautio. vt ex de ſē. exco. nup circa ſinem. A. De abſolutioē a maiori excōicatioē lan^o dī i ſū. cō. li. 3. ti. 33. q. 103. Et de hac z ēt de abſolu tioē a pctō late poſui i q̄driga lfa li. li. 2. ti. 5. s. 9. z. x. z ēt in iſterroga torio. z. j. vř clauū. 2. iō h̄ trāſco. B. Que aut mandata fieri debēt abſoluo q iurauit. Dicendū q ſi bi

crucis exco. a cano. inigēda ē ei
pncipali q̄ illi canone nūq̄ ve
niat vt incendiario q̄ n̄ icendat r p
tusoz clerici q̄ n̄ pcutiat. r simi
lia. 23. q. vii. pessima. **A.** Melius
ē de sen. exco. ex tenore. **B.** Ali
q̄ etiā requit cautio q̄ de cetero
talia n̄ faciant. extra de sen. exco.
graue. **A.** Ibi hoc scribit i statuta
rios p̄ra libertatem ecclesie. **B.**
Similit euaz q̄ h̄ns ipedimētuz
absoluit ab eo q̄ als nō posset. iū
gendū est vt q̄ suo poterit se p̄tet
Vide s̄. absolutio. 4. §. 1. S3 si ap
paruerit snia i n̄lla nullū mādaui
ficti absoluito. extra de sen. exco. sa
cro. **A.** Lon. Albricus. **B.**

Defunctus h̄ mō absoluet. Si est
sepultus i cimiterio n̄ exhibabit. si a
libi exhumabit. r cor. p̄ vel sepul
chuz vberabit vt sit circa viuos.
vt nōt ex de sen. exco. a nob. 2. **A.**
f. in glo. Et intellige h̄ q̄ i defuncto
apparuerit signa p̄titionis r p̄nie
vt in sum. con. lib. 3. n. 33. q. 121. **B.**
Et ad qd̄ valet talis absolutio vid̄
s̄. absolutio. 1. §. fi.

Abolutio. vi.

l. a pctō. forma absolutiois
in sacro p̄nie fm̄. **Al.** r **Tho.** i. 3. p
te. q. 84. c. Ego absoluo te. **A.** Ex
p̄ssis illi a q̄ sit absolu. al̄ si n̄bi
lo absolu. siidaret. **B.** S3 p̄mittit
oio **A.** Bifeat mi rē. ne s̄ote effectus
sacri ipediat ex p̄te penitē. Itē p̄
ea p̄uēit appōit. i noie p̄is rē. ut
exp̄iat q̄ sacēdos n̄ p̄pa aucte ab
sout sed q̄si mister. r h̄ rel. n̄dur
arbitrio sacerdot. Nec etiā requi
tur ipositō man. q̄ h̄ sacm̄ n̄ or
dinat ad p̄sequēda aliquā excellē
tiā grē. 13 ad remissionē peccator

Magis at competeret crucis sig
no. q̄ p̄ signū crucis xpi remittit
p̄ca. r it̄ n̄ est de necessitate facti.
De mā absolutiois pctōz h̄nt pla
j. p̄fessor r p̄fessio p̄ totū. **A.** De
hac forma absolutiois lat̄ d̄z ē
vbi. s̄. absolutio. §. 1. ad finē. **B.**

Acceptilatio

est
dā imaginaria solutio. vt i.
Insti. q̄b. mo. 101. obli. §. 1. r h3 si
eri h̄ mō. Interrogat debitor cre
ditore acceptū ne habes? Et r̄ndet
ille. Acceptū habeo. r sic debitor
liberat. ff. eo. li. 1. l. an iust. §. ac
ceptū. **A.** Ibi d̄i q̄ acceptilatio n̄
tollit nisi obligatio v̄boz. forma
at ponit i d̄co. §. 1. sic. Ad ego n̄bi
p̄misi habes ne acceptū? Et r̄ndit
et d̄dō. Habeo acceptū q̄ tuli. **B.**

Acceptio p̄so

nar. Penit̄ acceptiois per
sonaz cōmūtā fm̄ **Tho.** fa. fe. q.
63. q̄ncūq̄ aliqd̄ p̄fertur alicui nō
habito respectu ad causam. s̄. vtrū
sit dignus. Unde solet queri vtrū
peccet eps dando b̄nficiū bono si
p̄termittat meliores. **R.** sc̄d3 **Tho.**
in quodā quolibet. Contingit ali
quē esse meliore simpliciter qui t̄
n̄ est melior quātū ad hoc q̄ p̄fici
atur i ecclesia. Eps aut̄ n̄ tenetur da
re meliori simplr sed meliori quā
tū ad hoc v̄n̄ si p̄ferat v̄nū alteri p̄
pter cām que p̄net ad honore d̄i
r ad v̄nilitatē ecclesie. iste melior est
Si at̄ cā p̄ferēdi ad hoc n̄ p̄neat.
erit acceptio p̄sonaz. q̄ tāto ē gra
uio: quāto i reb̄ diuinis p̄mittit.
Idē **Tho.** fa. fe. q. 63. **A.** Idē nōt
in sum. con. li. 3. n. 33. q. 236. **B.**
Et n̄ peccet eps dādo b̄nficiuz

P sanguineo: **R.** fm̄ **Tho.** in q̄libet
Si sanguineus sit eq̄ idoneus p̄t
eps eū p̄ferre. nisi forte ex h̄ scāda
lū oriat. vel aliq̄ exinde malū exē
plū accipiat. vt q̄n̄ p̄bilit̄ timef
tur q̄ alyplati ex h̄ exēplo iducāt
ad dādū b̄nficia suis p̄ sanguineis
etiā minus dignis. als in h̄ casu l3
sanffaccre nāli amorū q̄ d̄ritus cari
tan nō est. Si v̄o p̄ sanguineus sit
m̄n̄ idoneus n̄ d̄z eū p̄ferre p̄ po
suo meliori. duplici rōe. 1. q̄ is̄d̄
liter agit disp̄sator q̄ negociū d̄ni
gerens n̄ meliorat cū possit. 2. q̄ h̄
v̄t ad acceptioez p̄sonaz p̄tinet
Lōditio. n. p̄ sanguinitas nō est cō
ditio p̄nēs ad curā ecclesie. q̄ n̄ ob
tinet iure s̄agninis s3 d̄no munef
Est aut̄ p̄ d̄no faciens ad negociū
disp̄nsatiois p̄rimo malū bono
rū. v̄n̄ si eps ex his p̄uideat suo cō
sanguineo m̄n̄ idoneo n̄ est accep
tio p̄sonaz **Lon.** Idē **Tho.** fa. fe
q. 63. **A.** Idem etiā nōtur in sum.
couli. 3. n. 34. q. 237. **B.**

Accidia

qd̄ ē? **R.** fm̄
Tho. fa. fe.
q. 35. Accidia fm̄ **Damas.** est
qd̄a tristitia aggnans ainz hois vt
nihil ei agere libeat. Et tō accidia
ipozat qd̄dā tediū op̄adi. **M.** mo
di at̄ tristitia q̄nc̄ ē mala fm̄ se q̄n̄
q̄ v̄o fm̄ effectū. Sc̄dm̄ se q̄d̄z si
est d̄ eo qd̄ est v̄e bonū l3 sit appa
rens malū. sic tristitia q̄ est d̄ sp̄ua
h̄ bono. Si v̄o ē d̄ malo p̄t eē ma
la sc̄d3 effectū. s̄. si sic hoiez aggrā
uet v̄t eū totalit̄ a bono ope retra
hat r sic ē p̄c̄n̄ n̄ in sp̄ n̄tiale. Mā
si ichoatio pcti sit i sola s̄ensualitate
r n̄ pueniat v̄t q̄ ad p̄fessū rōnis ic̄
pp̄ ipsecuōez actus est p̄c̄n̄ venia
le. Q̄n̄ v̄o p̄tingū ad rōnez q̄ p̄fer

tit i horroz r d̄stationem boni
diuini carne s̄ sp̄m̄ p̄uacalente est
p̄c̄n̄ mortale. **A.** Hoc intellige q̄n̄
hec tristitia ē circa ea q̄ sūt p̄cep
ti seu necessitatis saluz. vt i s̄. con.
li. 3. n. 34. q. 221. **B.**

Comodatio

Vide. j. comodatum.

Cusare

Atriū h̄o
accusare. **R.** sc̄dm̄ **Tho.** fa.
fe. q. 69. Si crimen sit tale q̄ v̄gat
in detrimentū rei publice tenetur
homo ad accusatiōem d̄modo
possit sufficienter p̄bare. puta cuz
p̄c̄n̄ alicuius pergit in multitudine
corruptelā corporales siue sp̄
rituales. Si aut̄ n̄ sit tale qd̄ i mul
titudinez redundet. vel etiā si suffi
cientez p̄batiōez habere n̄ possit
non tenetur ad accusandum: quia
nullus tenetur ad id quod debito
modo persicere n̄ p̄t. **A.** Nec ob
stat p̄dictis si reuelat secretū: quia
hoc sit pp̄ cōe bonum qd̄ semp̄ p̄
ferendum est puato. r ideo s̄ bo
num cōe nullū secretū l3 recipere
nec tamē est oio secretū qd̄ p̄ suffi
cientes testes p̄t p̄bari. fm̄ **Tho.**
vbi. s̄. r in s̄. con. li. 2. n. 5. q. 190.
B. Quō aut̄ fieri debeat accusatiō
Sciendū p̄rio q̄ d̄bet fieri i scriptis
2. q. vln. qui crimen. S3 hoc sp̄ n̄ ē
necessariū puta i leui crimine. ff. d̄
accusa. l. leuia. S̄i s̄ etiā i noto: ijs
q̄ in huius mōi nec accusato: requi
tur ex d̄ accusa. euidentia. Sec̄m̄
notorū ē si manifesta sint. xj. q. iij
eoz. **A.** Notorū d̄z qd̄ patet per
sniam vel p̄ p̄fessōem sacā in iure
ant̄ p̄ euidentia rei q̄ tergversatiōe
aliq̄ celari n̄ possit. ex d̄coha. cle.

2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.

et mu. c. fi. Manifesta ad dicitur pnt
q alit liquet. B. Itē d3 accusatio
fieri cū i scriptōe. i. q. accusator d3
se ad pñā taliois obligare. vt. 2. q.
vlti. q. 99. et. q. 3. calūniatio. et. c. q.
ñ. phauerit. Excipiunt qdā casus
vt i leui crimie. Itē i crimie apo
stasie. Itē cū marit⁹ a. cusa. vxozē
d adulterio et i silib⁹. S3 sciēdū q
et si accusator n̄ i scribat ex nā m̄ ac
cusatiois h̄mōi pena calūnie v̄it
C. de accusa. l. vlti. Item accusatio
d3 exprimi riuā voce et pñte accu
sato. 2. q. vlti. p scripta. A. Con. p
dicus. Albricus. et idēz nō. i. sumi.
con. li. 2. ti. 5. q. 189.

Si accusator accepit pecunias
ob accusādū. vel nō accusādū. cri
men p̄cussiois cōmissit. et tenet ad
restitutioēz. sicut habet. j. cōcussio
Accusatio reddit viciosa tripli
citer. vthi. 2. q. 3. p totū. et Tho. ita
didit. 2. q. 68. dicens. Accusator
aut calūniat. s. falsa crimia impo
nēdo. aut p̄uaricatur. s. adhibēdo
fraudez i accusatioē et adiurādo
ad h̄sāptē crimina dā fraudulēt
abscondēdo d̄ qb⁹ accusant collu
dēs cū reo p̄prias p̄batioēs disti
mukādo et falsas accusationes ad
mūēdo. aut accusator ter giuerfa
tur. s. totalit ab accusatioē d̄sisten
do. et h̄ cū sit iordinate. Cōtingit ei
aliquā d̄sistēdo. dinate dupl̄r. Uno⁹
si i ipso accusatiois p̄cessu cogno
uerit falsū eē illud de q̄ accusabat.
Alio⁹ si p̄iceps ad quē p̄inet cu
ra boni cōis accusatioē aboleue
rit. A. Adē nōt i sū. cō. li. 2. ti. 5. q.
14. B. Accusatio d̄ m̄fimonium.
vide. j. m̄fimonū. 7. et m̄fimonū. 3.

Accusatus

accusatus possit accusanti iniuriā
remittere. R⁹. fm Tho. 2⁹. 2. q. 68.
Falso accusans sp̄aliter facit iniu
riā accusato: et ideo si ipse accusa
tus innocēs fuerit pōt iuriā suāz
remittere. maxie si ille nō calūnio
se accusauit sed ex animi leuitate.
Si vō accusator ab accusatioē de
sultat pp aliquā collusione cū ad
uersario t̄nc facit iuriā rei publi
ce et h̄ n̄ pōt ei accusat⁹ remittere.
s3 h̄ ad p̄cipē p̄inet q̄ rei publi
ce curā gerit. A. Idē nōt i sū. cō.
li. 2. ti. 5. q. 192. Sed nec princeps
d̄bet sine iusta cā remittere. Nā int
est rei publice ne crimina remane
ant ipunita. ff. ad. l. acq. l. ita vul
nerat⁹. et ex de sen. exco. vt fame. et.
q. facilitas venie icētium tribuit
delinquēdi. 23. q. 4. est iniusta. B.
Airus accusat⁹ peccet mortalit
negādo veritatē i iudicio. R⁹. fm.
Tho. vbi. s. A. Immo. q. 69. arti.
1. B. Accusat⁹ tenet iudici v̄itates
exponē quā ab eo fm̄i forma iuri
exigit. et iō si p̄fiteri noluerit vel si
mendacit negauerit. mortalit pec
cat. Si vō iudex ex grat qd̄ n̄ pōt
fm̄i ordinē iuris nō tenet ei accusa
tus r̄ndē. s3 pōt p̄ appellationē v̄l
alit licue subsugē. mēdaciū t̄n di
cere nō lz. A. Idēz i sū. con. li. 2⁹
ti. 5. q. 193. assignādo fm̄ Tho. p̄e
dic. is r̄nc q̄ q̄cūq̄ facit d̄ debiti
iusticie mortalit er peccat. B.
Nō lz accusato calūniose se de
fendē fm̄ Tho. vbi. s. A. s. dca. q.
69. B. Nā i cā criminali iuramē
tuz de calūnia p̄stādū ē. et d̄ iura.
calū. c. in herētes. et qdē accusato
licet se defendē v̄itatē occultando
quā p̄fiteri nō tenetur et hoc p̄ alt
quē p̄ueniētes modū. puta q̄ non

videtur. Hoc. n. nō ē calūniose se d̄
fendē s3 p̄udenti euadē. Nō aut lz
ei falsū dicē nec etiā v̄itates illā ta
cere quā p̄fiteri tenet. nec etiāz ali
quā fraudē vel dolū adhibē. quia
fraus et dolus vim mēdaciū h̄nt et
h̄ ē calūniose se defendē. A. Idēz
i sū. con. li. 2. ti. 5. q. 194. vbi et d̄f
q̄ t̄nc iudex regrit v̄ritatē scdm̄
ordinē iuris cū p̄cedit ifamia sup
aliq̄ crimine. vel apparuerit aliq̄
indicia. vel etiā cum p̄cessit p̄o
batio semiplena. B.
An liceat accusato appellare?
R⁹. fm̄ Tho. 2⁹. 2. q. 69. Quando
appella iō sit ex p̄fidētia iuste cāe.
q̄ videlz accusatus iniuste a iudice
guat. lz appellare. Secus si q̄s ap
pellet cā afferēde more ne d̄ eum
inia p̄ferat. Idēz. 2. q. 6. q̄cūq̄.
An liceat accusato et ad mortē
p̄denato se defendē vel fugē? R⁹. f3
Tho. vbi. s. Si dānat⁹ fuerit iuste
nō licet ei se defendē. s3 pōt⁹ p̄pe
tit iudici resistētes ipugnare. Si
vō iniuste. tale iudiciū silē ē violētie
larronū. et iō i tali casu lz resistere
p̄cipib⁹ malis. nisi forte pp scan
dalū v̄tādū cū ex h̄ aliq̄ quis tur
batio timeretur. Accusato aut cui
cūq̄ sugē lz. q̄ et si nō liceat resiste
re. n̄ m̄ tenetur sac̄ id n̄ mors seq̄
tur. s. manere in loco v̄nde ducat
ad mortē. A. Sicut etiā si aliq̄s sit
dānat⁹ q̄ fame moriatur. n̄ pec
cat si sibi cibū occulte ministratuz
sumat. q̄ nō sumere esset se ipsum
occidere fm̄ Tho. ibidēz. vt i sū.
con. li. 2. ti. 5. q. 196. B.
Ultimo sciendū est q̄ de q̄bus
crimini⁹ absolut⁹ ē accusat⁹ non
d3 accusatio replicari. et d̄ accn.
de his. 23. q. 4. si illic. De mā et ac

cusatiois tangitur. j. in q̄ntio. §. 1.
De accusatioe etiaz d̄ m̄fimonio
nū. j. m̄fimonium. 7. et m̄fimonio
nium. 8. per totum.

Diuratio

lice
at adiurare. R⁹. scdm̄ Tho.
2⁹. 2. q. 90. Si aliq̄s p̄ inuocatioēz
diuini nois vel p̄ inuocatioēz cui⁹
cūq̄ rei sacre alicui boni n̄ sibi
subdito adiurādo iendat necessi
tates agendi aliquid imponere si
cut imponit sibi ipsi iurādo. talis
adiuratio illicita est. q̄ vsurpat in
alīū p̄ratē quā nō h̄z. sic princeps
sacerdotū p̄sūp̄tū d̄m̄ n̄m. Itē m̄
xpm̄ adiurare. Mat. 26. T̄n pp
aliquā n̄cētatē supior es tali ge
nere adiuratiois p̄nt inferiores ascri
gere. Si vō q̄s itendat solummō
p̄ reuerentiā d̄m̄ nois vel alicu
ius rei sacre aliqd̄ ab alio obtinē
absq̄ iposuitōe necessitat. talis ad
iuratio licita est respectu q̄rilibet.
Demonēs at possunt⁹ adiurando
p̄ v̄ritē d̄m̄ nois itaq̄ iūmicos expel
lere ne nob̄ noceāt sp̄ialit vel cor
poralit fm̄ p̄ratē nob̄ datā a xpo.
Lucis. x. Ecce dedi vob̄. p̄ratē cal
cādi s̄ serpētes et nihil vob̄ uoce
būt. Nō t̄n licitū ē eos adiurare ad
aliqd̄ ab eis addiscēdū vel etiam
ab eis obn̄dū q̄ h̄ p̄inet ad ali
quā societate cū eis h̄ndā. nisi for
te ex sp̄ali instinctu vel reuelatioē
d̄ina aliqd̄ sci ad aliq̄s effect⁹ de
monū ope v̄rit sic legit d̄ b̄tō. iaco
bo q̄ p̄ d̄m̄oēs sec̄ d̄ermogenem
ad se adduci. Adiuratio vō ad ir
rōnabile creaturā pōt intelligi du
pl̄r. Uno⁹ vt adiuratio referat ad
ipsā creaturā irrōnabile s3 se et sic
vanū eēt ipsā adiurā. Alio⁹ vt i se

b3

raf ad euz a q̄ ip̄a creatura aḡt r̄ mouet. r̄ sic duplici admirat̄ crea-
tura irrōnabilis. Uno q̄des mō p̄
modū dep̄catōis. q̄ p̄inet ad eos
q̄ dina inocatōe miracula faciūt.
Alio. p̄ mōz cōpulsōis adūsus
diabolū q̄ in nocuitū n̄m unū ir-
rōabilib⁹ creaturū. r̄ talis ē mod⁹
adiuradi i exorcis̄ p̄ q̄s demonū
p̄s excludit. His igit̄ mōis licz
S3 sic adiurare q̄ p̄ h̄ demonū i
plo: et auxiliū. nō licet. **A.** Idē in
sū. cō. li. 3. u. 34. q. 246. cum duo-
bus se. **B.**

Adoptio ul' arro- gatio.

Adoptio ē extranee p̄sone
i filiū ul' nepotē ul' deinceps assūp-
tio legit̄a s. q̄ p̄ adoptionē q̄ fili-
us n̄ ē p̄ filio habet. **A.** Nec diffi-
nitio sūt Ray. Tho. **De.** r̄ **Al.** ut
i sū. cō. li. 4. u. 8. q. 2. **B.** Cui⁹ due
sūt sp̄s. Una dī arrogatio. r̄ ē q̄n
ille q̄ nō h̄z parē seu ēr̄ ḡ emācipa-
tus ē trāsit cū rebus suis i p̄tātē ar-
rogat̄. r̄ h̄z h̄ fieri auctoritate p̄n-
cipis. **Alia** dō sp̄s cōi noie. s. a-
doptio n̄icipat̄ q̄n adoptat̄ q̄ est
i p̄tātē p̄is. nec trāsit i p̄tātē adop-
tat̄. r̄ h̄ sit ip̄erio mḡat̄. **ff.** eo. l.
2. r̄. l. si p̄. **A.** In his. l. nihil dī q̄
adoptat̄ nō trāseat i p̄tātē. s3 dī.
C. eo. l. pl̄. r̄ f̄eruat̄ ei n̄mō suc-
cessio ab itestato i hereditate ado-
ptatis. ut ibi. **Operat̄** ē h̄ adoptio
ip̄edim̄tū m̄simonij. ēr̄ d̄ cognā-
le. c. uno. r̄ null⁹ ali⁹ ei uidet̄ effec-
tus. nisi forte q̄s def̄ i adoptionez
aut uel p̄ano m̄no seu p̄no q̄n
filius ē emācipat̄. **deā.** l. pl̄. **Hay**
n̄c trāsit i plenā p̄tātē adoptatis
ut ibi. **B.** Ad si q̄s i donio p̄ se ul'
ēr̄ corā aliquibus aliquē recepū i

filiū uel filiā. nulla est adoptio. **C.**
de proba. l. non nudis.

Adoptare pōt p̄familias q̄ sui
iuris ē r̄ q̄ generare p̄t. q̄n q̄ non
pōt generare si h̄ ē pp̄ aliq̄d ip̄e-
ditū nāle nō pōt adoptare. **Se-**
c⁹ si ēr̄ pp̄ ip̄edim̄tū accidentale
ut spado siue gladio castrat⁹. **ff.** e.
l. 2. **A.** In hac. l. dī de ip̄edim̄to
accit̄ali m̄. s. q̄ spado pōt adop-
tare. s3 d̄ n̄li dī. **ff.** eo. l. adoptio
B. Itē nō pōt adoptare m̄ior an-
nis. 40. nisi iusta cā iuueniente. **ff.**
eo. l. si p̄. §. v̄l. **A.** Qui maḡ libe-
roz p̄creatōi studere d̄z nisi forte
morib⁹ aut ualimdo i cā sit aut iu-
sta cā arrogadi. aut si p̄iactā sibi
p̄sonā uelit adoptare. i. arrogare.
ut ex p̄cedētib⁹ p̄z. **Item** nō d̄z q̄s
p̄les p̄sonas arrogare nisi ex iusta
cā s3 nec libertū alienū. **d.** §. v̄l. in
q̄n dī nisi d̄ arrogatōe. **Idē** v̄l q̄d
minor. 40. annis possit adoptare.
r̄ si nō arrogare. ut i sū. cō. li. 4. u.
8. q. 5. **Itē** mulier adoptare n̄
pōt nisi ex rescripto principis i so-
latū liberoz amissorū i bello. **C.**
eo. l. mulierē. **A.** Idē ponit̄ in sū.
p. d. q. 5. s3 i d̄cā. l. mulierē. r̄ in u-
ribus ibi allegat̄ nil dī in bello.
B. Adoptari aut̄ q̄libet pōt tam
mascul⁹ q̄ semia dūmō sit in tāū
minor p̄e adoptatē q̄ filius eius
nālis esse possit. **ff.** eo. l. adoptio.
Adoptantur aut̄ pl̄ens r̄ uoluntari⁹
tm̄. **ff.** eo. neqz absens. **A.** Idē in
sū. cō. eo. n. q. 6. **B.**

Effect⁹ adop. ois ē q̄ adoptat⁹
p̄ oia ut fili⁹ adoptat̄ habeat. **A.**
Saluo q̄d s̄ d̄m̄ ē de simplici a-
doptio. **B.** Ita ut ēr̄ ab itestato
succedat. **C.** eo. l. pl̄. **Itē** q̄d si sit
arrogat⁹ iunc filiū ei⁹ r̄ nepotēs si

q̄s h̄z trāsēit i p̄tātē arrogat̄. sec⁹
si sit solū adoptat⁹. ut i. l. §. d̄m̄ ē.
A. Facit. **ff.** eo. l. si p̄. **B.** Itē q̄d
arrogator tenet relinquere arro-
gato q̄rtā p̄tē bonoz oiuz q̄ h̄z.
r̄ h̄ siue i t̄stō siue uelit eū emāci-
pare. **S3** adoptator nihil tenet re-
linq̄re adoptato nisi uelit. **C.** eo. l.
1. r̄. 2. **A.** **Lex** p̄ria nihil facit. sed
2. r̄. l. pl̄. **B.** Idē Tho. i. 4. di. 42
Quo at adoptio ip̄ediat m̄rimo-
nū uide ip̄edimentum. 7.

Adulatio

Adulatio sit peccatū
p̄. fm̄ Tho. fa. fe. q. 115. Si
aliquis uolēs ad delectatōz alteri
log excedat mōz i delectatōe pec-
cat. Et si q̄d h̄ faciat sola it̄ctōe d̄
lectat̄. uocat placid⁹ fm̄ p̄h̄z. Si
at h̄ facit it̄ctōe alicui⁹ lucri p̄se-
quēdi. uocat blādito: l'adulatoz.
Loit tm̄ nomē adulatōis solet at-
tribui oibus q̄ sup̄ debitū mōz v̄
nū uolūt. alios uerbis uel fact̄ de-
lectare. r̄ sic est p̄m̄. p̄inet at̄ ad
adulatōnē laudare aliquē i q̄bus
nō ē laudand⁹. q̄ forte sunt mala
uel non recta siue nō certa bona.
Aut ē si timet: possit q̄ ad ianez
gloriam laudatus p̄ocetur. Si
q̄s uero laudare uelit p̄pter bo-
nū. puta ut aliquēz p̄solec̄ ne i tri-
bulatōib⁹ deficiat. uel ut in bono
p̄ficiat alijs debis̄ circūstantijs f̄
nat̄. p̄tinebit h̄ ad uicem. **A.** Idē
in sum. con. li. 3. n. 34. q. 258. **B.**
Adulatio sit p̄m̄ mortale.
p̄. fm̄ Tho. ubi s̄. Adulatio pōt
esse p̄m̄ mortale triplici. p̄. mō
rōne m̄ae. sic cū laudat aliq̄s p̄m̄
alic⁹. h̄. n. pirariat̄ dilectōi dei
cuius iusticiā hō. loq̄. r̄ dilectōi
proximi quez in p̄co fouet. unde

est peccatum mortale. 2. modo ra-
tione intention s. p̄tā cum aliq̄s
adulatur alicui ad h̄ ut fraudulen-
ter ei noceat co:poraliter uel spi-
ritualiter. r̄ h̄ est etiam mortale.
3. modo per occasionem. sic cum
laus adulatoz sit alteri occasio
peccandi etiam preter adulatoz
intentionem. r̄ tunc considerādū
est utrum occasio sit data uel acce-
pta uel qualis ruina sequatur ex
h̄. s. xmalis uel mortalis. r̄ fm̄ h̄
iudicandū est. Si at aliq̄s ex so-
la auuiditate delectandi uel ad eui-
tādū aliq̄d malū uel p̄sequendūz
aliq̄d necitat̄ alicui adulat⁹ fuerit
n̄ ē d̄ caritatē nec mortale s3 uenia-
le. **A.** Idē i sū. cō. eo. ti. q. 261. **B.**

Adulatio peccat⁹ seu alius
uolēdo placē hoib⁹. p̄. fm̄ Tho.
ubi s̄. **Alle** placē pp̄ caritates nu-
triendā ut cis sp̄ual̄ q̄s p̄ficere
possit laudabile ē. i. **Coz.** x. **Per**
oia oib⁹ placeo. **S3** pp̄ inanē glo-
riā l'pp̄ lucrū l'ctā i malis ē p̄m̄
fm̄ illud p̄. **Deus** dissipauit ossa
eoz q̄ hoib⁹ placent. **Et** ad Gal.
p̄. **Si** adhuc hoibus placerem
xpi seru⁹ nō essez. **A.** Idem in sū.
con. eo. n. q. 260. **B.**

Adulatio dare adulatozib⁹ sit p̄m̄
mortale. p̄. fm̄ Tho. fa. fe. q. 168
r̄ etiā f3. **Ad** n̄l̄ alit̄ appe-
tus nimius uane glie h̄ causet.
sicut herodes delectabat q̄n lau-
des sibi dabant nō hoiz s3 deit̄
nisi itendat r̄ cupiat illā adulatō-
nē. de q̄ d̄ i pos. **Laudat** p̄cōz in
desiderijs aie sue. **Et** i ysa. **Popu-**
le me⁹ q̄ b̄tm̄ te dicunt r̄. **Decem.**
adulatio crimē ē. r̄ tales largitō-
res coicant eis i crimie. **A.** Idē i sū.
con. li. 2. n. 5. q. 22. **B.**

Dulterium

est alieni thori violatio. 32.
q. 5. non mechaberl. Quid faciet
mulier q̄ de adultio suscepit filiū
suppositū sibi alienū partū ⁊ ita
q̄ nō ē fili⁹ suscepit expēsas ab eo
q̄ putat esse pat̄. ⁊ est cā q̄ illi qui
ēnt al. heredes ei⁹ nō succedunt.
R. fm Ray. Mulier pnia reue-
let sacerdoti p̄to ul' ep̄o seu utriq̄
⁊ nūc p̄dici inquirat diligent⁹ ⁊
caute de p̄ditōib⁹ spurij uel suppo-
siti. ⁊ si inuenerit q̄ sit hō spūalis
⁊ nūc deū. nūc corā muliere si vi-
derint expedire receptio prius sa-
c̄o ab ipsa q̄ nō calumniose p̄ce-
dat. etiā ab illo q̄ secretū teneat.
poterūt reuelare sibi ⁊ cōsulerē q̄
ingrediat religionē uel transfera-
se ad lōginq̄ ita q̄ nihil percipiat
de bonis putatiui patris. Et addit
hic Al. q̄ illa mulier potest reuela-
re marito si nō timet piculū. sicut
sunt alig viri sustinēt sciētes adul-
teriū vxorū aliqui forte q̄ p̄sentit
q̄ n̄ p̄nt p̄pos h̄e filios ⁊ h̄mo-
di. i tali casu tute mulier pōt reue-
lar marito. ⁊ si acceptet. absoluta
est mulier. A. Nisi respectu eorū q̄
nihilominus remaneret i danno
sicut possent eē filij veri respectu
portōis legitie. uel etiā q̄cūq̄ alij
q̄ ad totā hereditatē q̄n talis fili⁹
ēct ex adultio sen incestu. q̄ p̄ct
excludit a successōe. L. de incestis
nup. Auten. ex cōplexu. ⁊ de na-
turalib⁹. Auten. liceat. ita ut etiā
alimēta eis negent ex suba paren-
tis dca Auten. ex cōplexu. ⁊ est q̄
si. sint le. p̄ uenerabilē. ad si. Sed
de eq̄tate canonica alimēta conce-
dit ex de eo q̄ dux. i ma. cū h̄eret

⁊ ibi glo. B. Si bō illi spurio ul'
supposito nō pōt reuelari siue pi-
culo. uel ēt si p̄ reuelationem nō
vult acq̄scescē p̄silio. nūc inuiganur
mulieri q̄ de reb⁹ si q̄s h̄z ueli fu-
turo h̄e potit satisfaciā viro iūc
posse dolens de peccō ⁊ ēt b̄ eo q̄
nō pōt plene satisfacē. Et talis sa-
tisfactio fiat p̄ aliū secrete ⁊ caute
nō reuelādo ipsi viro p̄sonā vxo-
ris ⁊ ita erit i bono statu ar. 22. q. 5.
h̄ v̄. ⁊ est de pen. officij. Idē Ho-
st. Et tenet mulier satisfacere viro
etiā de cōsūp̄. ab isto filio. De he-
reditate aut tenet hereditibus viri
ab itestato uel h̄f̄dib⁹ scriptis. uel
q̄b⁹ h̄silit̄ credit q̄ religisset. ⁊ si b̄
nescit de paup̄b⁹. Itē dicit Inno.
q̄ si mulier nō h̄eret q̄d restituat.
⁊ h̄z p̄batioēs p̄ q̄s dicit successo-
res releuaret a dāno q̄ h̄nt. debet
eas adducē nisi graue malū eēt. p̄
uētuz nūc nō d̄z facē. q̄ min⁹ ma-
lū ē dāni⁹ ⁊ ex q̄ piculū aiāz ⁊ cor-
porū. Si bō nō h̄z p̄batioēs. sileat
2. q. 7. pleriq̄. h̄ Ray. Host. ⁊ In-
no. A. Idē in sū. con. li. 2. ti. 5. q.
23. B

Sed nūqd dicit fili⁹ tenet cre-
dere mulieri. R. fm h̄. Nō tenet
credē mulieri soli. q̄ possit eē mi-
liebrī fallacia. ⁊ si sana p̄scia non
credit excusat⁹ etiā de p̄ceptis q̄ de
p̄cipiēdis. Si bō h̄oestas femine
⁊ alie circūstantie faciūt eidē de h̄
p̄babilē opionē siue p̄sciam ⁊ v̄lū-
tuno:ē viā eligē. nihil vltius p̄ci-
piat. de p̄ceptis at ⁊ p̄sūp̄ q̄ diu
bonā fidē habuit Ray. dat cōsilij
ut restituat vel cōponat. S3 n̄ ta-
lis ut dicit nō ē cogēdus. q̄ possit
so: erat bone fidei. L. de rei uēdi-
cernū Host. q̄q̄ ⁊ Al. ⁊ h̄. dicit

q̄ n̄ tūtur de p̄sūp̄ q̄ d̄m fuit bōe
fida. A. Idē in sū. con. dca. q. 23.
vbi d̄f̄ h̄z Host. q̄ mulier tenetur
restituere ista cōsūpta p̄ filij puta-
tiuum. B

Sed nūqd mulier possit filios
de adulterio susceptos sibi h̄des
ist. tūc. R. Certe sic q̄ q̄libet pōt si-
bi herede institue cū cui nō phibe-
tur. reseruata sp̄ legitia p̄te liberis
suis. De q̄ vide. j. legitima p̄ totū.
A. Intellige hoc nisi cōsuetudo
regionis repugnet fm Albricū ⁊
in sū. con. li. 2. ti. 5. q. 6. Pater at
nō potest huiusmodi filios institu-
re. ut. s. s. i. in additione. i. B

Vir habens legitimos filios si
viuente vxore aliā ducat scientē i
pedimentū. A. Si. n. iustam h̄eret
ignorātie cām legitia foret p̄les.
et q̄ si. sint le. c. pe. B. ⁊ ex ea
filios h̄eat. nunqd tales filij adul-
terini possit succedē p̄ri an bō te-
neat restituere filijs primi m̄imo-
nij. R. h̄z. h̄. Restitue tenent to-
tā hereditatē filijs primi m̄imōij
cū fructib⁹ mala fide p̄sūp̄ q̄ tam
cūq̄ oporteat eos male agere ve
medicare. A. De h̄ s. absoluto. 4
ad si. B. Nisi bona fide p̄pleta sit
legima p̄scriptio. maxime si etiā
post p̄pletā legimā p̄scriptōnes
retinent bonā fidem. tūc. n. non te-
nent. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 25.
B. De accusatōe adulterij ⁊ quō
adulla possit dimitti habes. j. ma-
trimoniū. 8. per totum. Quō etiā
adulterij impediāt matrimoniū
habes. j. Impediūtum. 8. s. 2. Et
vtrum liceat vxorez adulteras oc-
cidere ibidem. s. vltimo.

Duocatus

esse
non

pōt. imo expresse phibet. p̄rio q̄
dē si sit heretic⁹ v̄l excōicat⁹ v̄l pa-
gan⁹. 4. q. i. c. i. ⁊ est d̄ heret cis ex
cōicam⁹. i. ⁊ de pe. di. i. nem. v̄l i
foro. Ubi etiāz habes q̄ peccat iu-
dex ⁊ puniri debet q̄ sciēter admit-
tit tales. Itē si sit monachus v̄l re-
ligios⁹ Tales. n. peccat aduocādo
nisi p̄ mōasterio d̄ m̄dato plati.
16. q. i. mōachi. et d̄ postu. ex p̄te.
Itē phibet si sit cleric⁹ i sacris or-
dinib⁹ p̄stituit⁹. uel ēt in minorib⁹
dū m̄ sit b̄n̄ficiatus. Talib⁹. n. phi-
bita ē aduocatio corā iud. ce secu-
lari nisi in p̄pria cā uel pro ecclia
sua. uel p̄ iūcū aut miserabilib⁹ p̄-
sōis. et de postu. clerici. ⁊. c. cū sa-
cerdos. S3 an corā iudice ecclia-
stico possint. s̄q̄ v̄l q̄ sic. ar. i. dco
.c. clerici. Exceptis ep̄is ⁊ ēt sacer-
dotib⁹ q̄bus v̄l simpliciter interdic-
tū nisi ut dictū ē in cā p̄pria. uel ec-
clie. uel p̄ iūcū aut miserabilib⁹
p̄sonis. 14. q. 5. deniq̄. 88. dis. pla-
tū. ⁊ expressi⁹ i illa decre. cū sacer-
dos. Et itellige dūmō i p̄dicij casti-
bus diuū officij n̄ ipediāt. ar. dis.
91. cleric⁹. Et nō. q̄ q̄cūq̄ ē b̄n̄ficia-
tus in aliq̄ ecclia ⁊ p̄stat p̄ eīneis
patrocinij aduocatōis ul' p̄cura-
tōis ⁊ eā. d̄z illo b̄n̄ficio expoliari
ut in p̄dicio. c. cum sacerdotis. A.
Hoc. c. loquit de clerico. S3 fm
Inno. ibi. Idē est et si sit laicus in
ecclia b̄n̄ficial⁹ ut b̄n̄ficio illo p̄uet
ut in sū. con. li. 2. ti. 5. q. 157. B. Itē
nō d̄z q̄s esse iudex uel assessor in
cā illa i q̄ vult eē aduocat⁹. q̄ duo
officia i eadē cā phibet exercere
4. q. 4. c. i. ⁊. 2. Sūt ⁊ alie p̄fōe
ab aduocatōe p̄ cāones phibite.
ut surdus. A. s. q̄ peni⁹ nil audit
ff. de postu. l. 2. B. mutus cec⁹. A

viros oculo priuatus. de c. l. i. **B.**
furiosus ipubes vsq; ad. 18. annu
senatu mor. **A.** De remouio a se
naru nulla vñ fieri mentio nec i al
legatoe. j. posita. nec i de c. l. i. vbi
p dicit originalit ponunt. nec i su.
con. i de c. q. 175. vbi eadē notant.
B. seru. scia. z vir passus mulie
bria. s. nām. **A.** Nisi violenter
fuisse passus. de c. l. i. **B.** Itē dā
natus crimie capitali vel calūnia
publici iudicij. Item q opas suas
locavit ut pugnaret in arena cum
bestia. hxc omnia in. q. 7. §. tria.
C. Utrū cler. c. bñficiat in diuisis
ecclesijs possit p̄stare patrociniuz
vni cōtra aliā. **R.** fm Ber. Non
videt q possit. Sūm eēt plar i vna
ecclesia. tūc rōe platiois pōt. Et id
dicit Inno. **A.** s. in. c. si. ex de po
stu. vbi predicta dicit Ber. Sed
Inno. in hoc discrepat Ber. qz
tenet q clericus enā n̄ plar possit
adnocare q̄ aliā. qz ecclesia non. cō
putat in c̄neos sup vbo dicens.
Secus si p̄ alia ecclia vbi sile bñfi
cū habuit. **B.** Addēs q si necio
officio fungat pōt ad similitudinē m
tor. ff. de postu. l. p̄uo. r. l. vli. **A.**
Nō dicit ad similitudinē. s; dicit vt
tor. vel plar eccleie exēplanda of
ficiū necessariū. Et idē vt facere i
eo qd seqt. **B.** Itē r̄ pro puozu ec
clesia pōt agere cōtra secūdu arg.
ex de iure iurā. mā. r. c. intellectu.
A. Predicta enām notant in sū.
con. li. 2. ti. 5. q. 169. **B.**
C. Utrū iudex teneat dare aduo
catū. **R.** Tenet q̄q; ut eis q habe
re nō possunt pp paupertatē. vel pp
potentiā aduerse part. ff. d. offi. p
cō. l. nec q̄q; §. si. Et qdē si iudex
b̄ alicui aduocato p̄cipiat. z ille si

ne eā deneget pōt p iudicē p̄mo
remoueri ab officio aduocatiōis
Leo. puidendū. **A.** Que est in. c.
de postulādo. **B.** Debet igit obe
dit si in cōpetēs salariū p̄stuat. d
q̄ vide. j. §. 6. r. 7. **A.** Idē in sum.
con. li. ij. ti. 5. q. 170. Sed quo ad
salariū addit fm Hosti. q; si indi
gēs aduocato sit paup. aduocat
grans aduocet. r̄ a deo expectet
remunerationem. **B.**
C. Aduocat q scient desēdit cau
sā iustā. absq; dubio gūit peccat
vt dicit Tho. 2. 2. q. 71. q; illicitū est
cooperari alicui ad malū faciēdu
siue cōsulēdo. siue adiuvādo siue
qualitercūq; p̄sentēdo. **R.** o. l. Di
gni sūt morte nō solū q faciūt r̄ c.
Tenet enā ad restituōem eius dā
ni qd n̄ iusticiā p̄ ei auxiliū altera
ps icurrit. Si at ignorat iusticiā
cāz defendat. excusat fm modū q
ignōratia excusat pōt. Si vō ip̄n
cipio. credit cāz iustā eē r̄ i p̄cessu
appareat n̄ iustā. nō dz eā p̄dere.
ut. s. alterā partē inuet. vel secreta
sue cāe alteri parti reuelat. Dz ei
am cām deserere. vel eū cur. cām
agit ad cedendū inducēt. siue. ad
cōponendū sine aduersarij dāno
Hec oia dicit Tho. **A.** Idē in sū.
con. eo. tit. q. 171. **B.** porro in cā
p̄diu dubia ē. ben̄ pōt aduocatus
patrocinari. secundum. h. h.
C. Quis ē debitor mod⁹ abuozādū
R. fm Ray. ut nō pducatur falsa in
strumēta neq; falsos testes seu cor
ruptos. neq; mēnal. neq; inducat
falsas leges aut q̄scūq; p̄bauōes.
neq; q̄rat i gūamen alteri⁹ p̄ p̄lla
tōes nō necias. Itē q fidelit q̄rū
iusticia p̄mutū cām soneat nihil
de p̄igentib⁹ omittēdo. 3. q. 7. §. si

q̄s at. r̄ ar. ex de testi. intinguit. **C.**
de Audi. l. p̄perando. §. illo procul
dubio. 4. q. 4. c. j. r. 2. Itē n̄ p̄caci
ter vel vociferādo. q; pp hoc p̄edi
tur p̄cessus. 5. q. 4. in loco. 3. q. 7.
si q̄s adeo. **A.** §. ē. r̄ ibi dī. Si q̄s
adeo p̄cat fuerit vt non rōne s; p
bris puet eē certādum. opiniois
sue dirimūz patietur. **B.** Itē dicit
Tho. fa fe. q. 71. q; aduocato vñ
dentī cām iustam licitū est p̄u
denter oculare ea quibus impe
diri posset processus eius. Nō au
tem lz elvri aliqua falsitate.
C. Utrū aduocat possit petere sa
lariuz. **R.** scōz. Ray. Pōt mode
rati. siue ab initio faciens pactuz
siue postea finita cā Et attendi dz
moderantē salarij scōz q̄ritatem
cause laborez aduocatiōis r̄ p̄sue
tudinez regionis r̄ sciam r̄ hone
statē aduocāt. 3. q. 7. §. apd vrbez
r̄ ar. u. q. 2. multane. r̄. c. p̄cesso ex
d̄pbē. de mltā. h. circa sublies r̄ c.
di. 61. miramur. **Con.** Tho. fa. fe.
q. 71. S; caueat aduocat ne petat
salariū cū gūi dāno litigatoz. 3. q.
2. §. artent. Itē q; cā icepta r̄ n̄ fini
ta faciat pactū cū litigatore quez i
p̄paz recepit fidez. q; posset eē oc
casio magni mali. 3. q. 7. §. p̄terea
n̄ lz. Nā qñ videret cāz i piculo co
geret clientulū iure pacū r̄ daf sa
lariū ad libitū. Itē nūq; lz aduoca
to pacisci d̄ certa pre lit̄ puta d̄ de
cima vel centesima. **C.** de postu. si
q̄s aduocatoz. Nō si nullū pactū
certū fuit d̄ salario pōt aduocatus
ip̄lo:are auxiliū iudicis p̄ p̄petēti
salario. ff. d̄ vari. r̄ ex or. cog. l. i. §.
i onerarijs. **A.** Aditendū q; aduo
cato circa salariū n̄ lz excedere cō
stutā sūmā. s. cētū aureos fm le

ges. ff. de vari. r̄ ex or. cog. l. i. §. si
cui. S; fm Gregorū d̄ cūmunt. li
bras 20. vt i sū. con. li. 2. n. 5. q. 173.
vbi ē supradicta oia de salario s; z
Ray. r̄ ei⁹ glo. r̄ Hosti. ponit. s; z
illa p̄stitutio Gregorij hodie vid
tur sublata p̄ p̄hemū sexti. vbi tol
lunt oēs pores p̄stitutiones postea
non p̄firmate. **B.**
C. Utrū aduocat teneat grat̄ p̄e
stare patrociniū in cā paup̄ez. **R.**
fm Tho. fa fe. q. 71. Hic idē ē di
cendū qd d̄ alijs opib⁹ misericōdie
dī. Null⁹ ei sufficit oib⁹ idigētib⁹
opē misericōdie ip̄edere: r̄ iō sicut
Aug⁹ dicit p̄mo d̄ doctrina xp̄iana
Cū oib⁹ p̄desse n̄ possis his p̄uisti
me p̄sulēdu ē q; p̄ loco r̄ vltēpoz
vt q̄rilibet rez oppozuitatib⁹ p̄
stricti⁹ q̄si qdā forte iugūt. Sic at
p̄ loco r̄ oppozuitatib⁹. q; n̄ te
net hō p̄ modū q̄rē idigētes qd⁹
subueniat s; suffic̄ q; eis q; sibi oc
currit mie op⁹ ip̄edat. Addit at r̄ tē
poz. q; n̄ tenet hō future necitātē
alteri⁹ puidē. s; suffic̄ si i p̄nti nece
sitate ei subueniat. Subdit at. vlt̄ q
r̄ilibet rez q; hō sibi p̄uicij q̄cūq;
necitate maxie dz curā ip̄edē. qui
b⁹ in p̄currētib⁹ restat vtz aliq; tā
tā necitate patiat q; n̄ i p̄mptu. ap
pareat quō possit alit ei subueniri
Et i tali casu tenet ei op⁹ misericō
die ip̄edē. Si at appeat quō ei alit
subueniri possit. Ip̄ se. l̄ p̄ aliā p̄so
nā magi p̄uicā. vel maiorē facul
tatē hntez. n̄ tenet ex necessitate in
digenti subuenire. ita q; n̄ faciēdo
peccet. Quis si subuenierit i tali ne
cessitate laudabiliter faciat. Cū ad
uocat n̄ tenet sp̄ cāe paup̄ez pa
trociniū p̄stare. s; solū p̄currētib⁹
p̄duomb⁹ p̄dicij. **A.** Idē in sum.

co. li. 2. ti. 5. q. 174. Et intellige p̄di
cta cū hoc. q. 13. possit paupi p̄ ali
uz sbueniri. m̄ si ei n̄ sbuenit. null⁹
subuenire potēs excusare. 86. di.
pasce. 30. nullaten⁹ d̄z aduocar⁹ q
pōt p̄mittere iusticiā pauperū de
pire fm̄ Ray. q. dicit q. aduocar⁹
p̄ miserabilib⁹ p̄sonis q. p̄pter de
fectū aduocati que n̄ p̄nt p̄ducere
amittit cas. 7. grauā iusse. tene
tur aduocare 7. d̄ sua scia elyaz da
re. 11. q. 3. pauper. con. vl. 7. hosti.
ut in dicta. q. 174. B.

2. **In** q̄ casib⁹ 7. d̄ q̄ aduocar⁹
teneat ad f̄stitutionē. R⁹ 3. Ray.
p. q. 2. oīuz q̄ illi 7. tra q̄ aduocabat
p̄pter ip̄i patrociniū iuste amise
rūt seu dānificati fuerūt. An̄ si p̄ ca
uillatōz suā abst̄it aduersario bo
nā cām uel et si ip̄z grauauit petē
do dilatiōē sup̄flūā uel allegan
do falsū 7. p̄ sciaz uel faciēdo ca
uillōz positiōz uel instruendo fal
suz testē aut instruendo cliētulū d̄
negādo ueritatē 7. silib⁹. tenetur
aduersario ad ieresse. Itē tenetur
illis q̄bus p̄stitū auxiliū si p̄pter
suā infidelitatē uel negligētā uel i
prudētā amiserūt. Et h⁹ q̄n̄ iacta
bat se sciētē 7. nō erat. ut dic. 7. 7.
A. Idē i sū. co. eo. ti. q. 175. Ubi et
d̄ fm̄ Ray. q. s̄st̄ tenetur si extor
sit salariū. unde nō debuit extorq̄
re. uel si ultra quā debuit habere
extorsit. B.

Sinitas scdm̄ Rai.
ē primitas p̄sonaz ex car
nali copula. pueniēs oi carēs pen
tela. De h̄ plene dicet. 7. l̄ter ipedi
m̄ta m̄f̄imonij ip̄cedimētuz. 14.

Lchimia De
ro 7. argēto alchimico virū

possit uēdi t̄mi. uide. 7. emptio.
7. 5.

Lea De omni ludo
alee. uide. 7. lu
dus. alee per totum.

Lienatio rei ec
clesie

imobilis non ual3 nisi in
certis casibus 7. debita formā ser
uata p̄. qdē p̄ d̄bitū urgēs. 10. q.
2. 6. b̄ ins. A. An̄ aliūde solui non
pōt ut. ibi. B. Itē p̄pter redēptō
nem captiuozū. Itē p̄pter paupe
res pascendos t̄p̄e famis. 12. q. 2.
aurum. 7. c. gloria. Item p̄pter ec
clesiā edificādā aut p̄pter cimitē
riū ampliandū. Itē ut emat ali
qd̄ magis uile. Nec possūt habe
ri. 12. q. 2. sine exceptione.

Forma alienādī uariat fm̄ ua
rietatē eccliarū. s. ep̄aliū. monaste
riozū 7. parochialiū. Colligūt m̄
oēs forme i d̄co. c. b̄ ius. 7. c. si q̄s
ep̄s. 7. 12. q. 2. placuit. A. Adde 7.
i. c. alienationes. 7. c. abbatib⁹. 7.
c. sine exceptōe. B. Sed 7. 7. 7.
specificat dicēs sic. Ep̄s res ad m̄
faz suā p̄tinētes uel res ca hedral
ecclesie nō pōt alienare sine p̄sen
su capiti. 7. si res sit modica 7. ne
cessitas magna nō ē necessariū p̄
sensus capiti. 12. q. 2. terrulas. Nec
abbas res monasterij sine cōsensu
ep̄i 7. cōuentus sui. nec p̄sbyr̄ po
chialis sine p̄sensu ep̄i sui 7. q. d̄
cunt. c. sup̄ius allegata. Hoc d̄ re
bus immobilib⁹. Secus de mobili
b⁹ in q̄rū alienatōe h⁹ solēnitās nō
requirit. A. Idē i sū. co. li. 1. ti. 14. q.
17. B. Ita m̄ q. null⁹ p̄lanis reli
giosus pōt uendere redditus seu
cōcedere alicui ad uitā uel ad cer
tū t̄p̄s nisi nēcitas uel utilitas loci
exposcat 7. de p̄sensu p̄ctus. ul̄ si

puentū nō habeat de p̄sensu p̄lati
sui. ut i cle. monasteriozū. de re. ec
cle. nō alic. A. 7. bi m̄ declarando
subdit. Uex p̄missa ad locatiōes f̄
et redditū aut fructū uēduōnes
ad t̄mp⁹ modicū faciēdas decla
ramus non extendi. B.

Alienatōes rez eccliaz sacre a
scismaticis ul̄ irusis n̄ ualēt. et de
scisma. 7. c. i. 12. q. 2. alienatōes. 7.
tenēt restituei loca 7. res 7. fruct⁹ p̄
ceptos 7. q. p̄cipi potuissent. A. s.
a iusto possessore. ut i. c. grauis. 7.
allato. B. Sic 7. q̄libz raptor. et
d̄ resti. spo. grauis. Et q̄ inuit̄ tali
b⁹ alienatōib⁹ excoīcar̄ ē. ut. 7. ex
coīcatio p̄. 6. ij. in fi.

Si possessio data fuit eccleie ea
p̄ditōe ne alienetur. an aliquo ca
su alienari possit. uide. 7. conditio
6. ij. Alienare qdam sua non p̄nt
7. ludus alee. 7. 5.

Ltare nō d̄z eē lignēū
uel t̄rēū sed la
pideū. de p̄se. di. i. altaria. 7. d̄

Tho. i. 4. dis. 13. Qd̄ si ad celebrā
dū missā n̄ hēatur altare p̄secratū
salte hēatur puula tabula lapidea
p̄secrata q̄ d̄z altare uaticū. i quo
p̄ceditur ep̄is 7. eoz sup̄iorib⁹ i i
nere celebrare. 7. celebrari facere
ubi q̄s. et de p̄ui. qm̄ li. 6. Idē cō
cedit predicatorib⁹ 7. minorib⁹. si
ne m̄ p̄iudicio pochtalis ecclesie
et. de p̄ui. i his. De p̄secratōe al
tariū habetur. 7. p̄secratio. 3.

Uicitū ē p̄sbyteris instruere alta
ria i ecclesia nō p̄secrata. s̄z i p̄se
ta nō s̄z nisi de licentia ep̄i. ar. dis.
68. q̄uis. 7. de p̄se. dis. i. null⁹ p̄sby
Eodē mō sine p̄sensu ep̄i nō s̄nt al
taria destruenda. ar. de p̄se. dis. i.
7. eccle. 7. c. placuit. A. Idē i sū.

co. li. ij. ti. 24. q. 148. in p̄dict̄ iuz
d̄ nō uidet. p̄bari q. p̄sbyr̄ possit e
rigere altaria i ecclesia nō p̄secrata
nisi a 7. r̄io sensu illius. c. nullus p̄
sbit. Et tenet glo. i d̄co. r. q̄uis. B.
Qui altari fuit de altari uinere d̄
bet. 12. q. 1. ex his.

Ambitio qd̄ ē. R⁹.
fm̄ Tho.

fa. fe. q. 131. Ambitio ē i
ordinatus appetit⁹ honoris. Qui
quidem potest esse inordinat⁹ tri
pliciter. primo modo per h̄ q. ali
quis appetat testimonium de ex
cellentia quam nō h̄z. q. ē appetē
honorē sup̄ suā p̄portionē. s̄o mō
p̄ h̄ q. honorē sibi cupit. nō referē
do i deū. 3. mō p̄ h̄ q. appetit⁹ ei⁹
honore ip̄o q̄scit. nō referēs ho
norē ad utilitatē alioz. Prop̄ q.
ambitio sp̄ ē p̄c̄m. A. Idē in sū. 2.
li. 3. ti. 24. q. 266. B.

Angaria 7. panga
ria. Nec

duo sūt qd̄a fuitnes ip̄e
se p̄ extorsionē sup̄ioris. Et ē āga
ria fuit⁹ p̄sonaz. Perāgaria d̄o f̄
uit⁹ p̄sonaz 7. rez. uidelicz quā sa
cit q̄s p̄po sup̄m. ut dicit Ray. A.
Albric⁹ dicit q. angaria ē fuitus p̄
sonaz 7. rez cū q̄s facit p̄po sup̄
tu fm̄ Ray. Hoff. 7. hosti. Item
glo. i. c. nō min⁹. de imu. ec. dic̄ q.
angarie dicunt p̄sonalia oblega
p̄p̄ijs sup̄tib⁹ p̄stita. Perāgarie
ubi p̄sona seruit sup̄tib⁹ alienis.
Sed de hoc nō ē multum curan
dum. B.

Pellatio Arz
lice

at p̄ appellatiōē iudiciū de
cliare. uide d̄ accusar⁹. 7. 4. Post
appellatiōē sn̄a excoīcatōis a

ta nō valet. Et si appellās nō psequat nō pp̄ s̄na conualescū. Tñ excōicā noiat si infra t̄pus statū tā appellatiōe nō psequat ut d̄z. lapso t̄pe debet d̄nūciari eē de s̄e. exco. licet. l. 6. **A.** Ibi d̄r excōicatus noiat vel sp̄aliter ⁊ exp̄sse q̄ p̄ appellatiōe legitimiā excōicatiōis sniam asserit in se lata. si appellatiōe eādē infra t̄ps ad ipsā psequendā ab hoīe vel a iure statū nō fuerit ut debuit psecutus lapso eodē t̄pe excōicatus publicē nūciari debuit. **B.**

Apostasia. i. in generali qd est. **R.** fm Ray. Goff. ⁊ Host. Est temerari⁹ a statu fidei obire uel religiōis recessus. Et d̄r q̄ postatio. i. retrograda statū. **A.** Idē in sū. con. l. i. n. 7. q. 1. **B.** Duplex ē apostasia. i. p̄fidie. q̄ videlz recedū q̄s a s̄ib ut Julian⁹ apostata. De hac habet. 2. q. 7. nō p̄t. Itē iob̄ie. q̄. s. trāsgredit sp̄o tanea volūtate p̄ceptū. vt Adā ⁊ Eua. Gen. 3. Similiter ⁊ q̄ sacris canonibus obedire cōtemnit. De hac. 3. q. 4. alieni eē ⁊ ma. ⁊ ob. figs. Itē irregularitas. Et h̄ ē duplex. Una q̄ q̄s recedū a statu clericali. altera q̄ q̄s recedit a statu assūpti religiōis. 4. 7. dif. q̄libet. 16. q. 1. legi. **A.** Idem in sum. con. eo. 11. q. 2. **B.**

Apostasia. ij. a si de. Scienduz q̄ cū apostata a fide sit hereticus ⁊ infidelis. ipso iure excōicā eē. ⁊ de heres. ad abolendā. Itē res talū p̄ficatur. ⁊ ipsi amittit factionē testam̄ti. nec et pacta penitētia in statum

p̄stinū redeūt. L. e. l. 2. ⁊ 3. **A.** Velius b̄ probat eo. n. gazaros q̄ est constitutio Frederici. Et hodie sit ista p̄ficatio ipso iure eē ⁊ heres. cū fm l. 6. **B.** Et debent recipi s̄e heretici. de qb. j. h̄fucus. l. 5. 14. q̄ incipit. Qualiter h̄fuci ⁊ c. Itē s̄it infames ⁊ repellūt a dignitatibus ⁊ alijs nullis. eē de iureiur. q̄relā. 6. q. 1. infames. ⁊ p̄se. dif. 3. celebratē. **A.** **B.** incipit Die d̄ni ca. Et idem d̄r in sum. eo. eo. n. q. 3. ⁊ q. 4. fm Ray. **B.**

Quid de his q̄ licet interi⁹ s̄it si tales in pp̄ timore faciūt exterius aliquē actū infidelitatis. puta fuerūt idolis. **R. fm Ray. Tales licz nō s̄nt apostate nec heretici. mortaliter peccāt q̄tuscūq̄ fuerūt mentis. q̄ ⁊ fm Aug. sanctius ē mori fame q̄ vesci idolotro. 32. q. 4. sicut sanctius. Lō. Tho. fa. fe. q. 24. **A.** Idem in sum. con. eo. 11. q. 5. **B.****

Utrū liceat xp̄iano i aliquo casu sumē h̄m̄ infidelitū. **R. fm. x. h. Possit hoc fieri ex rōabili cā. sic ⁊ b̄nis Sebastian⁹ s̄ub cblamide militari xp̄i militiā gerebat absconditā h̄ itelligēdū ē fm eūdē. x. h. nisi esset instituti aliq̄d d̄minantū signū ad cognoscēdū professores altari⁹ idolatrie. tūc. n. nō liceret. **A.** Idem i sū. con. eo. 11. q. 6. **B.****

Apostasia. iij. obediēte. Apostasia iobediētie ē q̄n q̄s obedire p̄tēnit p̄cepto dei siue canonū siue platoꝝ ⁊ tal̄ ista nus efficit ⁊ repellit a testimonio ⁊ d̄z excōicari. 3. q. 4. si q̄s a suo. xi. q. 3. si at nob ⁊ si p̄stuerit in cōuiciā debet crescere ⁊ pena. eē ut

ite non cong. **A.** qm̄ frequenter. Idē in sū. con. eo. 1. q. 3. fm Ray. **B.** Si at f̄derit si nō fuerit excōicatus sc̄ipit ad p̄niam. si fuerit excōicatus recipit cum satisfactiōe quā excōicatus tenent facit iniuriā passis. ut dicit. s̄. absolutio. 4. 6. 3. **A.** Idem in sum. con. eo. 11. q. 4. **B.**

Apostasia. iij.

s. ab ordine clericat⁹. Talis apostata sit multiplici. i. s. dimittēdo tōsurā coronā l̄bitū clericālē. 20. q. 3. c. 1. 2. ⁊ 3. ⁊ eē. eo. c. 1. ⁊ 3. Itē accipiēdo uxorem eē de cle. 2. u. ex p̄te. Itē p̄uertēdo se ad negocia seclaria. eē de. vi. ⁊ ho. cle. ex l̄ris. ⁊ de s̄e. exco. i. audiētia. ⁊ c. p̄pendim⁹ ⁊ tal̄ s̄ si est i sacris iteri ab accusatiōe ⁊ testioniā tāq̄ infamis repellitur. 2. q. 7. alieni. 3. q. 4. bear⁹. Itē interi ad dignitatē vel ordinē p̄moueri nō p̄t. 16. q. 1. le. gi. 50. dif. c. vlt. Item si admōit⁹ sc̄n̄ corerit ē deponend⁹. 21. q. 4. sine. ⁊ c. p̄cipim⁹. Itē interi ca ter p̄uilegio clericali ita q̄ vberans cū nō icidit in canonē. Hoc tñ itel ligas si p̄ trinā admonitiōem epi nō se corerit. uel seditiōib⁹ vel enozmitatib⁹ se inulceat. eē. e. c. i. ⁊ de k. n. exco. cū non ab hoīe. **A.** Detrima monitiōe n̄ d̄r his cap̄is s̄z desen. exco. i. audiētia. Et p̄di. ca etiā noiantur in sū. cō. eo. 11. q. 2. ⁊ q. 4. **B.**

Qui p̄mā tñ tōsurā accipit. vtz possit eā deserē. **R. Licz p̄ atq̄ in ra videat p̄hibiti. hodie deseret p̄t̄tā de p̄suetudine q̄ de iure. eē de coha. cle. ⁊ mu. c. vlt. **A.** Ibi d̄ hoc nit d̄r. s̄z vult allegat. ⁊ vni**

de cle. 2. u. li. 6. Et p̄dict⁹ cō. **Abbas.** S̄z de h̄ oli fuerūt opintōes vt i sū. con. l. i. n. 7. q. 7. Dimittēdo tñ tōsurā oꝝ eū ecclīasticū relinq̄re b̄n̄ficiū. eē de co. cle. ⁊ mu. c. Iohes. uel clericālē deferre tōsurā vt ibi. **B.**

C. Clie⁹ i minorib⁹ p̄dit p̄uilegiū clericale si trāsiuit ad actū p̄sūs oꝝ d̄ni p̄uilegiū putat fact⁹ ē bigam⁹ l̄m̄iles. aut exerpuit seua puta recepit misterii occidēdi. mutlandi: aut aduocādi i causis criminalib⁹. dif. 84. quisq̄s. **A.** Anno. in. c. i. eē. de apo. diē q̄ l̄z clericus fecerit se nullitē d̄m̄ō nō exerceat seua p̄t̄t viue clericālī ⁊ p̄uilegijs clericālīb⁹ gaudere. cū h̄ act⁹ nō sit penit⁹ p̄ri⁹ ordi ni. sic nec ducē v̄ginē. 32. dif. scriati. Et ex dicto. Anno. p̄z q̄ non sufficit accipere officii seua exercendi nisi illud executioni mandet. Nec etiā seua exercē p̄ se p̄uar p̄uilegio clericali nisi h̄ fiat ex officio puta iudicē vel executori uel s̄is fm gl. Ray. ut i sū. con. de cā. q. 7. ad si. Et rō p̄t eē q̄ l̄z clie⁹ deliq̄ seua exercēdo. tñ ex h̄ regularit̄ n̄ subiect curie seclari. eē de cle. 2. u. c. vno. l. 6. **B.** Itē p̄dit si nullo mō vult vi uere clericālī. q̄d p̄ tria p̄t̄t p̄atē. 1. mō si sic d̄bit sic cōuenit ⁊ p̄uenit sic laic⁹. vadit i exercitiū. talliat ⁊ sustinet alia onera laicalia. 2. si tertio admōit⁹ nolit ad clericālī redit̄ 3. si p̄net⁹ corā ecclīastico iudice excipit de foro seclari. ul̄ alit̄ i iure p̄fitef q̄ non vult clericālī viue. Si tō p̄traxit cū v̄nica ⁊ v̄gine. n̄ oio p̄dit p̄uilegiū. Vide. j. clie⁹. 2. 6. 3. ⁊ se. **A.** ad p̄deā facit q̄d nō. Anno. i. d̄cō. eē. eē. eo. **B.** ⁊ p̄t̄t i sū. 2. d. q. 7. ⁊ q. 8. ponunt oia p̄deā. **B.**

Cu clico gexns in sacris de sa
cio oux: vrozé. si ad clicanū rede
at pōt eps dispēfare. extra qui cle.
uel vo. c. i. r. ij. **A.** Ista dispensa
tio ē vīvial ordine pū rite susce
pō r etiā ascēdat ad supiores. ut
p3 i dicē caplis. Et nō sit nisi cū bñ
pūrio. dco. c. i. Cum eo bō d cui
pnia dubitat eps nō pōt dispēfare
nisi ut vīvial minorib⁹ ordinib⁹. nō
autē maioribus. nisi transierit ad
religionē. dicto. c. ij. r. ibi glo. **B.**

Postasia. v.

Postasia sit p temerariā hī dimissio
nē cū assūptōe seculari vite. Nō tñ
d3 iudicari apostata siue fugitiv⁹
etiā si diu aut ad lōginq̄ vagef. ni
si p⁹ q̄ sic vivit q̄ animū redeun
di se deposuisse ostēdit. ff. d re mi.
desertorē. §. emanfor. Tñ per solā
temerariā dimissionē hī excōica
tus ē. ex ne cle. ul mo. vt piculosa
li. 6. **Q**d si redierit recipiet i mo
nasteriū fm q̄ in regula continet.
Hoc dico si monasteriū regularit
vīvat. aliē in dūstricu⁹ monasteriū
cū vsufructu rerū quas obulerat
pōri monasterio. q̄ res p⁹ ea ad p
mū monasteriū redibūt. 27. q. i. si
q̄ monachariū. r. c. si q̄ rapuerit.
.16. q. 6. de lapsis. 18. q. i. c. i. Alij
dicūt q̄ res simplicit̄ erūt secundu
mōasterij **A.** Pūmā tenet Ray.
r Post. i sū. con. li. i. ti. 7. q. 4. ubi
ēt p̄dicta ponunt de receptione re
deūis. r p̄ia opio sag vī p̄bari i
dco. c. de lapsis. **B.** **Q**d si nullū
mōasteriū vult eū recipe dic ut. j.
religio. i. §. 6. **A.** s. g incipit. quid
psulēdū. Et vī. §. 7. fm eius cōpu
tationem. **B.**

Cui⁹ si bona q̄ mōach⁹ apo sta
ta acq̄sūt. **R.** Si abbas noluit eū
recipe uel neglexit cū reuocare r
codexcessit. denegabitur mōasterio
bonoz repetitio. ex quo malicio
se denegavit alimēta. ex de stan. r
lanc. c. i. g. 7. dis. c. vlt. Et p̄tinebūt
bona illa ad fm monasteriū si in
grediat. aliē ad ep̄m. Et h⁹ itelligē
dū si p̄uēt⁹ tor⁹ delicti i hoc. Aliē d
lictu⁹ psone nō d3 redūdare ad dā
nū ecclie. 16. q. 6. si eps. Si vō nō
renuit eū recipe. tūc q̄qd acq̄si
uit. suo monasterio acq̄sūt. sicut
fu⁹ dno. 18. q. 2. abbates. ff. de acq.
re. do. c. i. r. eundē casū vide. j. reli
gio. i. §. 8. **A.** s. g incipit. quid de
bis. Et idē ponit i sū. con. li. i. ti. 7.
.q. 15. r. 16. **B.**

Cōach⁹ fugitiv⁹ si nō vult re
dire uel hitū reassumēt d3 capi. r
sub ḡui custodia carcerari. ex de
apo. a nob. **A.** Idē i sū. con. eo. li.
.q. i. 7. fm Hoff. r Do. **B.**

Qua benedcā

Quā sit sacm. **R.** fm Tho.
in 4. dī. 2. Non. s3 ē sacfale q̄si q̄
dā dispō ad sacm. Non. n. ordia
tur directe ad remediū p̄stādū. s3
ad remouēdū p̄hibēs. An daf s
dmonū negnas r vniālia. r p̄ oē
q̄d ipedire pōt ē effectū sacforū.
Et ut dicūt **De. r Al.** Remissio
vniālū q̄ sit p asp̄sionē aq̄ bñdic
te. nō su p modū sacf. s3 p modū
meriti. vñ ut dcm ē nō ē sacm. **A.**
Idē i sū. cō. li. 3. ti. 24. q. 2. **B.**
Quid cū aq̄ bñdicta appōit nō
bñdcē? **R.** fm Tho. i. 4. dī. 2. To.
tū ē bñdictū. vñ. n. q̄ acq̄sita ē aq̄
ex bñdictōe puenit ad aquā addi
tā. Idē dic̄ **De. sic r p̄tigu d oleo**

Psecrato. j. oleū. §. 3. **A.** Idē in sū.
con. eo. i. q. 3. Intellige si aq̄ bñdi
ca sit maioris q̄ntitatis. qz duobus
p̄currētib⁹ p̄ualet qd mai⁹ ē. ff. de
sta. ho. l. q̄rif. **Sec⁹** si eēt q̄ntitatis
mioris vī eāllit̄ r d sacro eucha
ristie dī. dū appōit vinū n̄ p̄seca
tū p̄secrato. j. eucaristia. 2. ad si. **B.**

Arbiter

Arbiter de plib⁹ ar
bitris vī iudicib⁹ alijs p̄nti
b⁹ r mādātib⁹ scripta snia recitat.
p̄inde ē ac si ab oibus eēt recitata
Po:ter aut vt qui recitat nō vīat
v̄bis singularis numeri s3 plural
dicēdo. **M**ōd tales arbitri vel iudi
ces p̄nunciamus r c. nisi i arbitri
sup electōe q̄ debet fieri ab vno vi
ce oīnz. ex d sen. r re iu. cū ab vno
li. 6. De h. j. electio. 2. §. 5.

Archidiacho

Archidiacho n. **Q**d ē ei⁹ officiū? **R.** fm
Ray. Circa officia archidiacōi p̄
positi vī decani. sere q̄t sūt ecclesie
tot sūt p̄suetudines. ex de p̄sue. cū
oli i si. r de excels. pla. ad h. Si nī
vis scire qd iura dicūt de talibus.
vide. 21. dī. clerōs. r. 25. dī. plecl̄. r
ex d offi. archi. p to. **A.** **P**recipue
c. 1. r 2. Et idēz ponit in sum con.
li. 3. ti. 27. q. 8. **B.**

Archiepiscop⁹

Aquibus r vbi debet p̄seca
ri archiepiscopus. vide. j. p̄seca
tio. i. §. penul. r vlti.
Archieps pōt p̄pellē subdituz
sui suffragāei ad suscipiēdas p̄mis
sioes ei⁹ in cāis nisi vbi sit p̄suetu
do ex d so. p̄pe. romana. li. 6. r ex
d offi. or. pastoralis. Sup q̄. c. dīc̄
Do. q̄ cū archiepo. subsit eps qz

pingu⁹ ins h3 i eā q̄ i subditū pōt
archieps ep̄m cogē vt p̄pellat sub
ditū ad suscipiēdū. Et si eps. j. cū
tps sibi assignū h̄ sacfē neglexerit
neq̄ aliq̄d iustū p̄tēderit. demum
pōt cogē vt r̄q̄s. ar. ex d of. or. p̄to
i si. r. c. irrefragabili. §. excess⁹. cō.
Ber. et si ab ep̄o appellatū fuerit
A. **H**oc dic̄: **Ber.** i dco. c. pastora
lis. Et idē pōit i sū. p. li. 3. ti. 27. q. 4.
S3 p̄ p̄dca facit qz cuz qd p̄hibet
alicui vna via. ad id alia n̄ admitt
d3. vt i. c. cū qd. d re. iu. li. 6. nec al
lata iura m' tū faciūt. nā loquūtur
in correcciōe delictoz r n̄ i p̄missi
one cāz. **I**ō i n̄ excep̄t̄ stan⁹ regu
le videlz qz archieps nullā h3 po
testatē i subditū suffraganei sui nisi
i exp̄ssis. dco. c. pastoral. **I**ō h̄ ca
su p̄sulerē archiepo qz n̄ cogēt sed
subdito qz otdiret. **B.** **S**3 h̄ sciē
dū qz iure nouo archieps cās qz p̄
appellatōez vī alio iure metropo
lico dferunt ad ipsū n̄ pōt audire
seu p̄mittē alibi q̄ i sua ciuitate vel
diocesi aut eis in q̄bus appellatuz
existit vel causē ipse p̄sistat nisi ali
ud sibi p̄petat de p̄suetudine. ex d
offi. ordi. vt litigātes. li. 6.
Archieps n̄ h3 iurisdicciōez in
subditos suffraganei sui nisi i q̄b⁹
daz casib⁹ q̄ nōnt. ex d offi. or. pa
storal. **A.** s. in glo. **B.** p̄ q̄dē cum
duāt i dimis officijs a p̄suetudine
metropolitane ecclie. 12. dī. d his
Itē qñ subdit⁹ ep̄i dīngt i diocesi
archiepi. 6. q. 3. placuit. **I**n hoc. n.
casu efficit aliq̄s d iurisdicciōe al
teri⁹ cui⁹ libet. **I**tē si h3 p̄diū i dio
cesi sua ex d so. p̄pe. c. vlti. Et iste ē
casus p̄nnet ad quēcūq̄ aliū. **I**tes
si cā dferi ad eū p̄ appellatōez ex
d of. le. c. 1. r d offi. or. duo. **I**tem

cum absolutus ab archiepo non vult
parere episcopo et de officio. or. ad repudicanda
A. s. aut faciendo episcopo super excoicatio-
ne que ab episcopo fuerat excoicatus nec de
excoicatiois pstat iustitia. s. ab ar-
chiepo fuerat absolutus. q. episcopus cum
absolutus nolabat. **B.** si episcopus faussa
est ptenit archieps cum i excoicatio
ne redueit ut ibi. **B.** si si erialis
c. i. si iter episcopus et clici sui dz dduci
ad synodu i q pest archieps. 6. q. 2.
c. p. **Archieps clicus hz curie cam d**
episcopus suum xi. q. i. si clicus. **Archieps**
episcopus negligens in eo qd face dz. **A.**
s. ad curiam eccle z aiarii. **B.** xi.
q. 3. cu simus et d se. exco. p mas
z de appel. q froie. **Item** qn desu-
cto episcopo ecclesia idoneos clicos
no hz. 12. q. 2. no liceat. **A.** Tunc
ei archieps hz cura rez eccle. ut
ibi. **B.** si ei euides e miam epi
e iustia. et d ap. sollicitudine. **A.**
hoc qn a slduo fuerit ad archi-
episcopus qrelau hz no appellatu. 12. n.
ro e euidete pt archieps dclarare
slduo iuste ab episcopo excoicatu. ut
ibi. z post illu absolue l rmit ab
soluedu ab episcopo. q si neglexerit ip-
se absolutoz ipadat. et de se. exco.
p mas. **B.** si cu uisitat puincia
et de pscip. cu ex officij z d celi.
sopite. z. c. nup. p sola uaca noez
episcopi sedis si archieps s. caplz sup
plet uices epi. et de supplc. ne pla.
si episcopus. z. c. eccle. li. 6. Si si episcopus
sit excoicatus. et de sup. ne pla. ro-
mana. li. 6. Aut capl a paganis.
ut i. d. c. si episcopus. **A.** De his casibus
lan d i si. co. li. 3. n. 27. q. 4. Sed
qz no multu occurrut foro pnie
plurim dicere no curant. **B.**
C. s. miqua pot archieps eccle
cathedrali uacatu dare uisitatore

seu administrator. **R.** no. nisi forte
caplz i ipalib z spualib negliget
l male administraret. tuc. n. uoca. o
caplo z cae sup h cognitoe pmis-
sa uisitatore seu administrator p d
putat. q quis heat legitima admi-
stracione i ipalib z spualib. m il-
la bnificia q ad sola collatoz epi p
tinct. pferre no pot. si ab alio qua
romano pontifice fuerit deputatus
et d supplc. ne. pla. eccle. li. 6.

Archieps pt sua puincia uisitat
lz no sint ei suffraganei negligen-
tes. z itare uisitat. z pcuratores.
fcipe n oblate psuetudie tria. Et
du uisitat. pot pscioes audif sus-
fragacoz. absoluei z pnias iungc
et d celi. ppetuo. li. 6. s. utz pos-
sit aliqd fcipe. ut d. j. uisita. s. 2. z
3. z ibi pla d ei uisitatoe. s. i. z. 4.

Archieps pot pculu celebrare
requisito pmar. dis. 92. si qz episcopus ua-
cas in si. z. 9. q. 3. z. c. 2. z. 3. **A.** po-
t no uideur. c. 1. z. 2. **B.**
Archieps trases p quis loca
sue puicie pot facei an se cuic po-
tari. bndic p plo. i potificalib ce-
lebraf z h. **A.** In. c. j. alio. ml ali-
ud pl pntet nil q dina officia p-
uati l publice ibide pot audire. z
q ea pot face i sua pntia celebra-
re sine potificalib i loci et exepf. **B.**
Sitr z episcopus et i loci exepf sue dio-
cesis. ut i cle. archiepo. de pui. **A.**
Dec in debent sine preiudicio z
molestia nel grauedine exepioi
fieri ut ibi. **B.**

Rra siue sbarratio. **Ar-**
re dicit annul pe-
cunie siue alieres dare spose
qz datio sbarratio uocat pcpue
qn fit p anuli inuisione q unigo de
spofatio di. Et si qd fiat b in spof

si z spofa. n dico shunt spofalia
sed psumit p mrimio nisi pbet z
riu. uel eet tria psuetudo vel repu-
gnanz. ut nof et de dspo. ipu.
tuc. Si vo fiat a parentib tuc sola
spofalia shunt. ut ibi d. **A.** In
glo. vbi h ponunt. Et no dic gl. s
hunt s psumit spofalia. **Archieps**
i si. co. li. 4. n. 1. q. 2. vbi h sitr nota-
tur. **B.** Et b icellige p modu q spof-
alia a parentib shi pnt. vide. j.
impedimentum. 13. s. 11.

Arre sponsalitie no secuto nisi
monio debet f sicut h mo. Si mri-
moniu no fuerit secutu absqz alti-
clpa vt pp supueniente mozie vel
religiois igressu z h. restitui debet
arre simplr. Si vo n fuerit secutu
pp culpaz dang p dit arras. Si pp
culpa recipiens. restituet eas i du-
plu. **C.** de spon. l. arras. z. l. si. **A.**
hoc e veru si accipies e maior. 25
anis. vbi uentia etaz ipetrauit z ea
i ppetuu iudicio pbauerit. al no
tenet nisi in simplu. vt i dca. l. si. Et
dca duplu cu sit pena n debet i so-
ro pnie nisi fuerit ad h sca pdena-
tio vt pot colligi ex nof p glo. 12.
q. 2. frauitas. **B.** Et de h vide. j.
sponsalia. s. 12. qui incipit. In qb

Rrogatio ad
optio.

Rs De artemotoria. uis
j. somlegiu. 2. s. j.
De artificib facieib z vedentib
gladios. balistas uenca. taxillos. a-
leas fra z h vid. j. nego. s. 5. z se.

Sassin Assassini
fuerat z
forte adh snt qd a istoles q ex
qb da falsis opionib d facili mit-
teb. it ad occidedum quetibz xpa

mi. n curates si ob h occidedi eent
ipi. **Cotra** qz pestc statuit Inm. 4.
q qcuqz pnceps l plar l alia pfoa
aliquc xpianuz p assassinos misici
fecerit ul madauerit et si mozs no
fuerit subsecuta. z q assassinos re-
ceptauerit vel occulauerit. n solu
excoicatiois z depositiois icurrut
fnias ipso sco. s. sint et cu oib suis
bois xpiais exposu z ppetuo dis-
fidati. ita q ex q d pdicij aliq pdi-
cto z pbabilib pauerit documj.
nlla alia excoicatiois dpositio seu
diffidationis sniare qraf s. bnificia
taliu p illos ad qs ptinet collato li
be pstrat et d homi. p hiam li. 6.

Stutia fm Tho. 2. fe
q. 55. dicit cu

qs ad psequedu aliquc sinez
bonu vl malu uul no veru uis. sed
simulaz z apparitib. Mo. n. oz et
ad fine bonu falsis uis z simulaz
puenire. s. veru. **En** astutia et si oz
dicit ad bonu e pmi. 2. ad Cori 4.
Abdicam occulta dedecori n ani-
bulates i astutia neqz adulterates
vbū dei. Aliq vo pp simudinem
accipit i bonu. pu. i. vt det puul a
stutia. s. pprie accipit i malo sic z
phs dic 6. et b. **A.** Id e i si. co. li. 3.
ti. 34. q. 23. **Adiudic** tu q sine me
dacio z lesioe iusticie alteri lz uti
viti sifatioe exeplo mltor scoz pa-
tru z ibi xpl. ut dic Jer. 22. q. 2. vti
le. **B.** De dolo at z fraude q snt p-
piq astutie. vide. j. dol. z. j. fraus

Varitia z cupidi-
tas vtruz

si pmi **R.** fm Tho. 2. fe. q.
iis. Sic na bonu hois circa extio-
ra oz q pstat i. qda mesura. s. vt
qrebat hie extiores diuitas. put
se neua ad vita ei. s. sua pditioez

Et ideo i excessu ei⁹ mēsure p̄stitit
penā. dū. s. aliqs sup̄ d̄bitū modū
vult eas acq̄re vl̄ retinē qd̄ p̄tinet
ad rōne avaritiae q̄ diffinit̄ eē imo
deratus amor h̄ndi. **A.** Idē i sū.
con. li. 3. n. 13. q. 1. **B.**

Sed vtrū sit mortale. **R.** scdm
Tho. vbi. s. Avaritia p̄t̄ capi du
pliciter. Uno mō q̄ aliqs recipiat l̄
retineat iniuste res alienas. qd̄ p̄ti
net ad rapinā vl̄ furtū. et sic ex suo
gnē est penā mortale. Cōtingit tñ
i h̄ casu q̄ ē veniale pp̄ imperfectōz
actus. sic de furto d̄f. j. furtū. §. 4.
Alio mō p̄t̄ accipi avaritia s̄z q̄
īportat iordunati amorē diuitiaz
q̄ si in n̄i crescit q̄ p̄ferat caritati.
vt. s. pp̄ amorē diuitiaz aliqs non
vereat facē s̄ amorē d̄i et p̄ximi.
erit penā mortale. Si aut̄ iordina
tio amorē i h̄ p̄st̄at. ut. s. h̄ō q̄uis
sup̄flne diuitias amet n̄ p̄ferat eaz
amorē amorē d̄ino. s. q̄ pp̄ diuiti
as nō velūt aliqd̄ facē s̄ deū et p̄xi
mū sic ē penā veniale. **A.** Idē in
sū. cō. eo. i. q. 2. p̄ d̄vsa v̄ba. s. aua
ritia aut̄ opponit iusticie et ē penā
mortale vt i p̄rio membro. aut op
pōit liberalitatē et ē mortale s̄ venia
le ut i 2. mēbro. s̄z d̄ h̄ pleni⁹ d̄f i q̄
driga. **B.** Auar⁹ seu cupid⁹ ordi
nari n̄ d̄z. vide. j. ordinadus. §. xi.

Baptismus i ad s̄
stantiā et formā. Quid ē bap
tism⁹. **R.** Est ablutio sc̄a p̄scripta
forma v̄boz vt ponit maḡ 4. s̄nia
rū d̄f. 3. Vel q̄ eodē mō fm̄ Aug.
Baptismus ē tinctō i aq̄ v̄bo vite
sc̄ificata. De cur⁹ s̄ba sunt tria. s.
mā elemēti. forma verbī. et itentio
m̄ltri copulās formā māe. Unde
Aug. Accedit v̄bū ad elemētū et

sit sac̄m. i. q. l. detrah. **A.** Idē in
sum. con. li. 3. n. 24. q. 9. **B.**
Baptismi forma hec ē. Ego te
baptizo i noie pa. et si. et spi. sci. ex
d̄ bap. c. i. **A.** In sū. cō. eo. ii. q. 1.
addit̄ am̄. d̄f̄ m̄ ibi q̄ n̄ ē d̄ s̄ba. **B.**
Sz qd̄ si mutet̄ hec forma. **R.**
fm̄ Tho. i. 4. d̄f. 3. Illi licet mu
tare q̄ntū ad id qd̄ ē de essentia for
me. Et si mutat̄ n̄bil agit. et p̄i h̄
culpa incurrit. Si v̄o aliqd̄ qd̄ p̄
tinet ad formā ex sola detm̄iatōe
ecclie mutat̄. n̄bilomin⁹ ē sac̄m
s̄z culpa incurrit. V̄xi ab apl̄is q̄
baptizabant i noie x̄pi. nō sunt mu
tata forma q̄ntū ad intellectum.
quia in x̄pi noie tota trinitas itelli
gitur. s̄z solū quātū ad uocē. Nec
h̄ ip̄m potuissent n̄ si ex familiari
p̄silio sp̄s sci. Rō at̄ mutationis
fuit ut nomē x̄pi amabile reddēt.
Hoc etiam nunc ecclesia possit si
sp̄ale p̄ceptū a sp̄u sc̄o h̄ferat nō at̄
pp̄ria auctoritate. V̄n mō sic dicē
do nō eēt baptism⁹ q̄uis qd̄ā p̄ri
uz dicat. **A.** In. c. a qd̄ā. d̄ p̄se. d̄f.
3. d̄ q̄ baptizat⁹ i noie x̄pi nō ē re
baptizandus. qz tenet baptismus
licet nō debuerit fieri fm̄ glo. ibi.
B. Quid si dicat. In noie trinita
tis. Nō ē baptismus. qz nō exp̄mū
tur p̄sone s̄z solū n̄ier⁹ p̄sonarū.
S̄i nō ē baptism⁹ si dicatur. In
noie genitor̄ et geniti et p̄cedēt̄ ab
utroqz. qz genitor̄ n̄ signat p̄sonā
p̄ris sic p̄postasim̄ subsistētē sed p̄
mōz ac̄. et iō nō ē eadē significa
tio nec eēt baptizat⁹. et eadē rō de
alijs ē. Quāuis at̄ si sit eadē uox i
greco et latino. tñ ē eadē significa
tio. V̄n i quibet lingua illa p̄tinent
ad formā q̄ p̄cipalitus s̄nt istituta
ad significandū p̄sonas illas. **A.**

Idē i sū. con. eo. ii. q. xi. et. 13. **B.**
Quid si v̄ba p̄ferant̄ corrupte. **R.**
fm̄ Tho. vbi. s. Aut facit aliquis
ex industria. et sic non videtur iū
dē qd̄ ecclia intēdit. v̄n non ē bap
tism⁹. Aut facit ex ignorantia ul̄ d̄
secu ligue. et sic si tāta ē corruptio
q̄ oio auferat sensū non est bap
tismus. Si v̄o iens⁹ remanet est bap
tismus vt dicēdo patria et filia. sic
h̄ d̄ p̄se. d̄f. 4. retulerūt. Et h̄ p̄ci
pue accidit q̄ sens⁹ n̄ mutat̄ qñ sit
corruptio in fine. s̄z mutatio ex pte
p̄ncipij variat signatōez. et iō n̄ est
baptism⁹. **A.** Hoc itellige ut pluri
mū. Si at̄ occurrēt i aliq̄ lingua q̄
corruptio ex pte p̄ncipij n̄ mutat̄
fm̄ eadē signatōez saltē fm̄ acco
modationē vsus nō vitiat bap
tismā fm̄ p̄e. et i sū. p̄. d̄cā. q. xi. **B.**
Quid si aliqd̄ subtrahat. **R.** fm̄
Tho. i. 4. d̄f. 3. Si illud quod sub
trahit̄ sit de essentia forme non est
baptismus. et q̄ sic baptizat̄ q̄nt̄
peccat. ut si s̄trahat̄ iuocatio triū
p̄sonaz vel exp̄ressio ac̄. l̄ exp̄ssio
p̄sone baptizate. Sz exp̄ssio p̄sōe
baptizāt̄ nō ē de forma q̄ntū ad
nccitatē sac̄i s̄z istitutōe ecclie. Et
iō si omittat. ego. erit baptism⁹. s̄z
peccat baptizans. **A.** Adde fm̄
p̄e. et Al. et in sū. cō. d̄cā. q. xi. li.
3. n. 24. q̄ erga s̄ba l̄a ē distiguen
dū. qz si subtractio seu diminutio
sit ex voluntate. vitiat baptismus.
Si ex nccitate p̄ie credit q̄ sumus
sacerdos suppleat. ut si puer mor
ret̄ anq̄ sacerdos v̄ba forme p̄fi
cēt. v̄n talis si moriat̄ i cimiterio se
peliendus est. Si vero supuixerit.
credo q̄ rōne dubij sub conditio
ne re baptizandus est. **B.**
Quid si additur aliqd̄. **R.** fm̄

Tho. vbi. s. Duo s̄ obseruāda s̄t.
Primū ex pte addens. qz si aliqd̄
adderet. iūdēs illō eē de forma q̄
volēs nouū ritū adducē. cōstat q̄
nō itēdit. p̄ferre formā q̄ unū ecclie
sia. et ita nec facē qd̄ facit ecclia. q̄
re n̄ eēt baptism⁹. Sec⁹ at̄ eēt q̄ ex
aliqua cā addēt vt ex deuotionē q̄
dā. Secūdū ē ex pte ei⁹ qd̄ addit̄
qz si ē corruptiū forme. nō ē bap
tism⁹. sicut si dicatur. In noie p̄ris
maioris et filij maior̄. corruptiur si
des quā forma p̄stet. Si vero qd̄
additur nō est corruptiū forme.
sic si addit̄. et brē. Marie. p̄babi
lius videtur q̄ esset baptismus. **A.**
Con. p̄e. et Al. ut in sum. con. di
cta. q. xi. **B.**

Quid si fiat interruptio. **R.** fm̄
Tho. i. 4. sen. d̄f. 3. Si sit tanta int̄
ruptio q̄ uercipiat̄ itēnonē bap
tizantis nō ē baptism⁹. sicut si dica
tur. In noie p̄ris. et inponat̄ lon
ga fabula. et postea dicatur et filij.
Si at̄ fuerit pua intruptio. ut puta
vbi nō corrupens formam. ut si di
catur. In noie p̄ris oiporētis. aut
intruptio silentij aut tussis et h̄ qd̄
intentionē nō discōtinuet̄ bap
tism⁹. **A.** Idē in sū. con. d̄cā. q. xi.
Vbi eēt addit̄ fm̄ Tho. q̄ si sacer
dos vel baptizans dicat. Ego in
tendo te baptizare. non est bap
tismus. **B.**

Quid si fiat trāspōsitiō. **R.** fm̄
Tho. vbi. s. Si ē talis trāspōsitiō
q̄ mutat̄ itellectū. nō sit baptismus
vt si dicat. In noie p̄ris baptizo te
et filij. Sec⁹ si nō mutat̄ itellectū.
vt si dicatur. In noie p̄ris et filij et
sp̄s sci baptizo te. Alij dicunt q̄
quicūqz mutat̄ ordo v̄borū nō vi
detur itellect⁹ mutari et erit bap
tismus. **B.**

mus. **A.** **De.** dic. Si mutatio fiat ex simplicitate. nō nocet si ex materia sic. ut i sū. cō. de a. q. xi. **Tun?** uidet h̄ casū rebaptizare s̄ dū tō ne rōe dubij. sic i sū. dicum ē. **B.** De forma v̄borū qñ. plures siml̄ baptizat̄ n̄l̄ qñ plures baptizatur̄ unde. j̄. v̄. v̄. p̄. 2. 9. 9.

Baptismus ij.

q̄ ad materia. **Etz** aqua p̄ mixta possit esse cōueniēs mā baptisim̄. **R.** s̄. **Tho.** in. 4. dis. 3. per mixtio pōt̄ eē duplex. Una q̄ tollit sp̄m. s. qñ per alterationē transit i aliam sp̄m. sicut p̄ putrefactiōz aliquā uel digestiōne trāsit i uinū aut ēi p̄ additionē tāta alterius li quod. q̄ soluat sp̄s aq̄. sic si paz aq̄ multo uino admisceat. Alia p̄ mixtio ē q̄ nō tollit sp̄m aq̄. sicut qñ alterat̄ aq̄ fm̄ aliquod accūs z manet sp̄s. ut in aq̄ calefacta. uel qñ aq̄ addit̄ aliquid qd̄ illi nō cōmūscet. sic si aliq̄ solida ponat̄ i aq̄ uel si sit cōmiscibile. sic aliq̄d humidū ē tā p̄e quātitatē q̄ i aquaz penit̄ uerit̄. In aq̄ ḡ. p̄. mō per mixta nō pōt̄ fieri baptisim̄. qz tā nō ē aq̄. p̄ mixta at̄. fo mō pōt̄ fieri **Un̄** i aq̄ mar̄ pōt̄ fieri. s̄. i luxurio z i aq̄s sulfuris. z i alijs q̄ ex fra p̄ quā trāsēit nō mutat̄ in aliā specie. **A.** **Idē** i sū. cō. li. 3. n. 24. q. 13. ubi addit̄ q̄ cognosci pōt̄ qñ mutata sit sp̄s aq̄ uel nō. ex raritate z densitate. uel qñ humo: aliq̄s nō calefieret calore uel nō cōstrin geret̄ frigore sic aqua. ut p̄ i uino oleo. lacte. z h̄. **Un̄** si aqua paludū esset̄ in̄ grossata q̄ recedēt a uera raritate aq̄. non eēt baptisimus. sicut si esset̄ lutū. Sili nō pōt̄

fieri i brodio pinguiū z h̄. q̄ isti ḡ data cōgelant̄. **Hec** i aq̄s q̄s facit̄ alchimiste ad mutanda metal la. **De** ēi t̄bi q̄ melius eēt si sacerdos faceret̄ fieri aquā calidā. qz puuli na qñq̄ penetrat̄ frigore a q̄ q̄ contrahūt mortales infirmitates z moriuntur. **B.**

Etz baptisim̄ aque possit i aliq̄ suppleri. **R.** s̄. **De.** **Sed** m̄ cōm̄ legē nō pōt̄ i puulis suppleri cū n̄ possint habere usuz liberi arbitrij **Sz** si p̄ xpo occiderēt. pie credit̄ q̄ saluarent̄ sine baptisim̄. In adūz at̄ pōt̄ p̄ baptisimū flammis seu p̄ruōis. z p̄ baptisimū sanguinis .i. martyrij. **Et** h̄ intellige qñ ē articul̄ n̄ccitatis. nō cōtēpt̄ reliḡ. **Idē** **Tho.** in. 4. dis. 4. **A.** **Idē** in sum. con. co. ii. q. 20. **B.**

Prohibitū est ut non fiat baptisim̄ nisi cū. crismate nouo. s. illi^o anni. preter q̄ i n̄ccitate mo: ḡ. Et puniūt sacerdos si p̄trafecerit de cō. di. 4. si q̄s de alio. **Idē** uelligē dū ē de p̄firmatōe z tanto magis quanto confirmatio minoris est n̄ccitatis q̄ baptisimus. ar. ex de sen. exco. qñ li. 6.

Baptismus 3.

quo ad ministrū. **Debinus** minister baptisimi fm̄ oēs theologos ē sacerdos. **Sz** i n̄ccitate q̄s pōt̄ baptizare. uir siue mulier. ordinar̄ z n̄ ordinar̄. fidel̄ z infidel̄. dū mō habeat̄ intentionē baptizandi z fuerit forma ecclie. **Un̄** z si nō cedat sac̄z baptisimi neq̄ aliq̄d spiritalē t̄bi fieri. dū mō i genere intēdat̄ facere qd̄ facit̄ ecclia. baptisimus ē. **Sz** in̄ simplex clericus nō d̄z baptizare p̄sente p̄sbitero. n̄z

hic p̄nte elico neq̄ mulier p̄nte uirō. **Probat̄** hec oia de cō. dist. 4. mulier. z. c. roman^o. z. 30. q. 3. sup̄ quib̄. **Idē** **Tho.** in. 3. pte. q. 67. **A.** **Adde** predict̄ ut meli^o p̄bent de con. dis. 4. c. in n̄ccitate. z. c. a quodā iudeo. z. c. sine her̄ne. **Predicta** ē notat̄ i sū. cō. li. 3. n. 24. q. 26. **Ubi** etiā dicitur fm̄ **Tho.** q̄ p̄sbit̄er baptizare pōt̄ p̄nt̄ te episcopo. quia de officio suo est. **B.**

An bap̄tism̄ tradi possit a malis ministris. **R.** s̄. **De.** **Sic.** qz bōitas ministrū ē de n̄ccitate s̄ de cōgruētia. **Unde** dicit **Aug.** qz p̄ ebriofuz homicidā z p̄ quēciq̄z malū dat̄ baptisimus z baptizans tonus c̄fect̄ baptisimi p̄seruit. **Idē** **Al.** z **Tho.** in. 4. dis. 5. **B.**

Sed qd̄ si sacerdos nolit baptizare nisi data sibi precio aliquo **R.** s̄. **De.** z **Tho.** i. 4. dis. 5. **A.** **Ita** licet emere aquā p̄o baptisimo ē si aqua cōsecrata ē. sed nō. **sz** p̄ bap̄tismo dare pecuniā nec p̄ se. quia i tali casū sufficit baptisim̄ flaminis. nec p̄o alio. quia non sūt faciēda mala ut ueniānt bona. **Ro.** 3. **Tamen** in casu necessitatis ille q̄ gerit curā pueri licite potest baptizare. uel a quēciq̄z alio facere baptizari. ut ponit **Tho.** 8a. fe. q. 100. **A.** **Idē** i sū. cō. co. ii. q. 24. **Ubi** ēi t̄bidit̄. **Al.** dic̄ qz i tali casu licet redimere r̄xationē sui iur̄i z p̄ se si baptizād̄ ē. z p̄ punto quē uelit baptizari. **Sz** **Tho.** dic̄ qz p̄nt̄ m̄ uidet̄ mal̄. **Hec** ibi. **Hoc** ita appet. **Uā** hoc casu nō igeritur a liqua uexatio sed sac̄ri denegatio nisi symoniace. **B.**

Etz mal̄ minister peccet mortali

liter baptizādo. **R.** s̄. **Tho.** z. pe. ubi s̄. **Aut** baptizari solēntate z ut minister ecclie. z tunc peccat mortali si peccatū recoli nec p̄ter. **Aut** baptizat̄ in articulo nec sitans sicut uetula baptizat̄ z tūc non peccat.

Etz q̄ sciens suscipit baptisimū a malo ministro peccet mortali. **R.** fm̄ **Tho.** z. pe. ubi s̄. **Si** mal̄ minister sit precisus ab ecclia suscipiens sciēt̄ a tali peccat. nisi i articulo n̄ccitatis. i quo recipere possit a q̄ cūq̄ heretico. **Sz** si n̄ccitate nec ab heretico. nec excoicato. nec sus p̄so recipi d̄z. **Si** at̄ n̄ ē precisus. nec peccat suscipiēs ab eo. nisi s̄o te per accidēs. si h̄ ip̄o fauca. et fo uendo eum in p̄cō. **A.** **Idē** i sū. con. co. ii. q. 23. **B.**

Etz melior sit baptisim̄ q̄ p̄fer tur a bono. **R.** fm̄ **Tho.** i. 4. dis. 5. **Equis** ē ab utroq̄ q̄tuz ad s̄bales effect̄. s̄ m̄ cū effectū p̄ncipali p̄t aliq̄d p̄l̄ p̄ferri ex merito baptizā d̄. s̄ h̄ effect̄ accit̄al̄ ē. **Idē** **De.** **A.** **Idē** i sū. cō. co. ii. q. 27. **B.**

Etz angelus possit baptizare. **R.** fm̄ **Tho.** ubi s̄. **Angelo** bono ex officio q̄dem nō cōp̄ent baptizari nec ecclia cōsecrare. **Pōt̄** t̄n̄ ex sp̄ali mandato dei. **Et** qz nūq̄ usurparet sibi alienū officiū ido si sciatur bonus angel̄ esse. nō esset quis rebaptizandus neq̄ ecclia reconsecranda ut de ecclia sci. **Michaelis** sc̄m̄ ē. **Malō** at̄ age lo. i. diabolo p̄as baptizandi p̄tere nō pōt̄. neq̄ ex officio n̄z ex sp̄ali mādato. no. n. pōt̄ esse minister saluz s̄z punitiōis. **Unde** sp̄. p̄. sumēdū esset qz nō faceret intentō ne baptizandi sed decipiēdi. **Unde**

nullo modo potest. **A.** Idem in su.
con. q. 28. r. 29. **B.**

7 **C**um i baptizate regraf itentio
R. fz Tho. i. 4. dif. 6. Sic Sed si
qn pferet vba n ad su actualis in
tenno. dumodo prius itenderit.
r cotraria intencio no interuenerit
sufficit ad baptisum. Et ex his pa
tet q furiosus r ebrius qn oio v
su ratiomis caret baptizare no pos
sunt. qz non possunt habere inten
tionem. **A.** Idem in sum. con. q.
35. li. 3. n. 24. **B.**

8 **C**um ples pnt unu baptizare.
R. fm Tho. i. 4. dif. 3. r i. 3. pte. q.
67. Pnt dmo qlibet itendat to
tu facere. Slt r unus ples sil du
mo itendat facere baptizare oes.
Heutz m dz fieri su mag necessi
tate. **A.** al. facientes peccaret fm
De. ut i su. co. eo. ti. q. 25. **B.** Et q
de qn ples baptizant si dicat. nos
baptizamus. no e baptismus. fz q
libet dz dicet. ego te baptizo. Qn
at unus baptizat ples dicet. ego
uos baptizo. baptizati sut. Et de
h uide. j. baptism. 4. s. 3. **A.** Quid
tur et Tho. semire q et si un^o bap
tizas dicat. nos baptizam^o. nihil
fac. S3 pe. dic puto ueri^o q bap
tizant si dicatur. nos baptizamus
quia modus exprimendi actum
non est de suba forme. r ideo cu
dicimr. baptizo uos. seruatuz suf
ficienter forma ecclie. Frater du
randus dicit. q dicetes. nos bap
tizamus. non baptizant. nisi fm
loquendi usum intendant plalem
numez p singulari ponere. r tuc
ille solus baptizat qui pri^o vba co
plet mergedo seu aqua ifundedo
Puto q minor pars sit eligeda.
ex de homu. petio. **B.**

Baptismus. iij.

q ad suscipientes. **U**tz oes teneat
ad baptismu. R. fz Tho. i. 4. dif.
6. Quilz tenet et scificat^o i vto pp
tres rdes. p. qd pp acgrdu cara
cteré q amumeret i pplo dei. r qi
deputet ad pcipienda sacra dina
fo ut p baptismi pceptone passio
ni xpi et corporaliter cōso: metur
itio pp bonu obie. qz pceptuz de
baptismo oibus datum est.

Cum in uero exns puer possu
baptizari. R. fz Tho. i. 4. di. 6. No
pot. qz tal deo nor e no ecclie. nec
subijci pot opatoi nistroz ecclie.
An dic Aug. q sic q si uixerit. no
pot mori. ita q nat^o n fuerit. no pot re
nasci. No dz at mis scindi ut puer
possit nasci r baptizari. qz fz aplz
n sut facienda mala ut ueniat bona
Deberz at scidi si ia defucta est.
ut. ff. d. ioffi. te. l. posthum^o. Qn at
appet aliqd mibui r n e plene na
t^o expectada e tal egressio nisi mo
tis piculo imineat seu neaf. Ma in
tali piculo egressa pre pncipali. s.
capite baptizari dz. Sec^o de alijs
pub^o. ut de manu r de pede. Quis
n noceat si ille ptes aspgat aq bap
tismi. qz dina mia n e artada. Et
si postea nascat plenarie n e reba
ptizadus fz quosda. Sed nihil pe
riculi accidit si ad cautela bap tize
tur sub hac forma. Si no es bap
tizatus ego te baptizo r. **A.** Idem
in su. con. eo. ti. q. 32. **B.**

Quid fiet qn nascit monstruz.
R. fz Tho. i. qlibet. Aut certu e ee
duas aias roales. Aut no. Certu
aut e si sut duo capita r duo colla
r duo pectora. qz erut p pns duo
corda. r sic sut baptizadi ut duo.

Et quis psmat q ples possint. si
mul baptizari dicendo. ego uos
baptizo. tu^o m e eos baptizari si
gillanz. Si vo dubiu est utru sint
due aie. te prio baptizadus e un^o
postea pot alt baptizari dubie sic.
Si no ex baptizatus. ego te bap
tizo. **A.** Idem in su. co. eo. ti. q. 33.
Ubi enam dicitur q tuc est dubiu
si sunt duo capita distincta uel qd
simile. **B.**

Cum i eo q e baptizad^o regraf
intencio r uoluntas. R. fz De. Sus
cipientiu baptismu tres sunt die.
Quida eni nuq habuerut usu ra
tois. ut puuli r ppeno furiosi. r i
his no requit uoluntas. Quid a vo
aliqn habuerut. lz tuc no habeat.
r i his i necitate sufficit ancedens
uoluntas. Itaq ametes r dormie
tes si an furia l dormitoz heant r
ria uoluntate no recipiunt sacramtu
Si at habuerut. ppositu r hoc p
signa aliq inotut. tuc i articulo ne
cessitat debet baptizari et si furio
sus tuc p diceret. Si m neuas te
no sit. dz expectari lucidu iterual
lu uel uigilia do: mient. Quidam
vo hnt usu rois tuc cu baptizatur
r i his requit pntio r deuoto ad
pcipiendu re sacri. r itentio r uo
luntas ad pcipiendu sacramentuz.
Nec m requitur uoluntas absoluta
recipiendi qd ecclia cofert. fz qnq
sufficit uoluntas coacta. Et si su co
actio sufficiens r ex toto ab extra
ut cu aliqs reclamans imergit vio
leter. talis nec sacramtu suscipit
nec re sacra. Si at sit coactio
iducens. sicut mnis ul flagellis.
ita q pot ipse eligat baptismu sus
cipe q talia pau. suscipit sacrz fz
nore m sacri. Idem Tho. i. 4. dif.

4. r 6. Silitur r **A.** Sed r hec
pbant. 45. dif. de iudeis. r extra
de bap. r eius effectum. maiores:
circa si. **A.** Idem in sum. con. li. 3.
ti. 27. q. 36. **B.**

Cum in eo q dz baptizari reg
raf fides. R. fm De. In puul r i
naliter stulus r h^o q p se n pnt cre
dere. no requit fides ppria fz suffi
cit aliena. In alijs vo requit fides
ppria. no qd ad susceptioz sacri
qz et sine ea recipet carach. fz qtu
ad susceptioem rei sacri. i. g. c. 30
Tho. i. 4. dif. 6. **A.** Idem in sum.
con. eo. ti. q. 37. **B.**

Baptism^o iterari no dz. i. q. i.
qd quide. Pena at iteranz fz le
ges e decapitatio. C. ne scin bap tiz
mi. l. 2. **A.** Ibi no dicit decapita
tio fz ultimū suppliciu. qd ipoztat
morte qlitercōqz iserat. **B.** Sed
canones vo tales no pnt pmoue
ri siue sciēt rebaptizati sint siue i
gnorant. r p^o q scuerit rati ha
buerit. dif. 50. pfirmadu. **A.** vo q
ignorant rebaptizati fuerut ut isan
tes uel coacti absolute pnt pmoue
ri fm quosda de iure. Sed alios
qd tutus e d dispelatōe. de co. di.
4. eos. **A.** **A.** incipit hos. S3 me
lius facit. c. 9 bis. ea. dif. ubi dicit.
Qui bis ignorat baptizati sut. no
idiget p eo penitere nisi q fm ca
nones ordinari non pnt. nisi aliq
magna necessitas cogat. **B.** Itz
clerici iterantes baptismu depo
nendi sut. ar. i dicto. c. eos. r. c. 9
bis. Laici uero excoicadi r pena
plectendi grauiori. ut ibi. **A.** Ibi
nil dz de excoicatioe. fz d graub^o
penitēijs. **B.** Si dubietur an all
qs baptizat^o fuerit. baptizetur his
uerbis pmissis. Si es baptizatus

4

5

B. D. L. O. L. D. 2.

nullo modo potest. **A.** Idem in sum. con. q. 23. r. 29. **B.**

7 **C.** **A.** In baptizate requirit intentio **R.** **F.** **T.** **B.** **A.** **B.** **C.** **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **U.** **V.** **W.** **X.** **Y.** **Z.**

8 **C.** **A.** **B.** **C.** **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **U.** **V.** **W.** **X.** **Y.** **Z.**

Baptismus. iij.

q ad suscipientes. **U.** **A.** **B.** **C.** **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **U.** **V.** **W.** **X.** **Y.** **Z.**

C. **A.** **B.** **C.** **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **U.** **V.** **W.** **X.** **Y.** **Z.**

C. **A.** **B.** **C.** **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **U.** **V.** **W.** **X.** **Y.** **Z.**

E. **A.** **B.** **C.** **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **U.** **V.** **W.** **X.** **Y.** **Z.**

C. **A.** **B.** **C.** **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **U.** **V.** **W.** **X.** **Y.** **Z.**

4. r. 6. **S.** **A.** **B.** **C.** **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **U.** **V.** **W.** **X.** **Y.** **Z.**

C. **A.** **B.** **C.** **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **U.** **V.** **W.** **X.** **Y.** **Z.**

C. **A.** **B.** **C.** **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **U.** **V.** **W.** **X.** **Y.** **Z.**

4

5

A. **B.** **C.** **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **U.** **V.** **W.** **X.** **Y.** **Z.**

nō te baptizo. si nō es baptizatus
ego te baptizo. In nocte p̄ris r̄c. d
bapti. c. 1. Eodem mō faciendū
ē qn dubiū p̄babiliter de collarō
nō alioz sacramento. pura an sit
aliquo cōfirmat̄ vel ordinat̄. et hu
iusmodi. ut in sum. con. eo. iiii. q.
38. B.

6 Cū iudens vel pagan⁹ petiit ba
ptizari. an statim baptizandus sit? R.
Si periculi est in mora. vt q̄ bap
tizandus timet ne alij in fideles si
b'nterū inficiat. uel cū alij iped
ant. q̄ cū ē baptizad⁹ de p̄se. dif.
4. ne q̄ abst. Sed si periculi nō
iminet. nō p̄ octo menses vel alio
termino arburato t̄z differri. t̄ iter
cathecuminos deneri. d̄ p̄se. dif. 4.
iudei. r. c. f. E. Idē in sū. con. c.
ii. q. 4. B. De hac dilacione uer
bates. j. baptizatus. 5. §. 2.

7 Quid si q̄ nō baptizat⁹ p̄mo
uicat in sacerdotē et ep̄s. et postmo
dū celebrat et multos ordinat. R.
fm Thō. in. 4. dif. 24. Nō baptiza
tus nullā ordinē recipere pot. nec p̄
ficere. nec absolue. nec ēt ordinare.
Et sic credi pot q̄ q̄tū ad vlti
mō effect⁹ sacroz sūm⁹ sacerdos
supplet defectū. et q̄ non p̄mune
r̄p̄ b'nta sac̄ q̄ p̄iculi ecclie imi
net possit. Et aliter. si dicit q̄
p̄uat talē p̄ficē. nō i p̄tate sua s̄z in
p̄tate ecclie. Defectū. n. nūc a d̄m
te ip̄s sci vegetus ecclesia p̄dic
i illa ne ecclia decipiat. et illū excu
sat igno: aia intractabilis. vt i sū. cō.
ii. §. ii. q. 8. Prīmū v̄r verius.
Nā cū d̄ b' errore p̄fiteri. talit̄ or
dinari debent reordinari. ut l. c. 1.
c̄tra de p̄sbytero nō bapti. B.
De h'is accedēb⁹ ad baptizati
bates. j. baptizatus. 7. §. 2.

Baptizatus v.

q̄ ad ip̄a Alrū aliqd̄ ip̄s dei.
miani sit ad baptizati. R. fm Thō.
i 4. dif. 6. q̄ i baptizato duo p̄side
rant. s. suba sacri. et quāti ad h' n
ē aliqd̄ ip̄s d̄miani. imo q̄ h'bz die
et hora baptizati celebrari p̄t. Ali
ud ē solēntas. et q̄mū ad h' ē h'z
duplex ip̄s. s. sabbatū pasce et sab
batū p̄tecostes. Et Rō. h' ē. q̄z ba
ptizati h'z efficaciat̄ ex duob⁹. s. ex
v̄mte sp̄sūci et ex passōe xpi c̄mō
nō aliqd̄ p̄figurat p̄ baptizati q̄ cō
sepulū xpi i moue. Ro. 6. iiii. i sū.
cō. li. 3. i. 24. q. 29. B.

8 Quid si de duob⁹ sacerdotib⁹
alī sū manch⁹ et alī mut⁹. vno p̄
serente et alio immergente? R. fm
Thō. in 4. di. 6. Non ē baptizati.
Idē d̄ d̄. Et Quia ipsa. d̄ba for
me ondit q̄ ab eodē debeat fieri
immersio et p̄nūciatio v̄bonū vt in
sum. con. q. 14. r. 15. B.

9 Quid significat̄ factalia q̄ sunt in
baptizato? R. fm Thō. in. 4. sen.
Quattuor: factalia sūt ante bapuzi
mū q̄ significat̄ b' mō. Exsufflatio
et infans significat̄ sp̄s mali ex
pulsione et hom̄ introductionē. Sa
lis infusio. ḡram et sapiennaz. et a
p̄tōz p̄tredine p̄seruationē. S. pasce et
p̄tecostes hoies ad baptizati ad
m̄tunt. Si t̄n plene eēt instructi
am si morz p̄iculi imineret. statim
essent baptizandi. Et Idē i sū. cō.
eo. ii. q. 40. B. De differētib⁹
autē baptizati v̄sq̄ ad mouē. v̄b
j. ordinandus. §. 10.

Baptizatus vj

quo ad ritū. Alrū merito sic de ne
cessitate baptizati. R. fm Thō. i. 3.
parte. q. 66. Nō cōsuetudo ecclie
p̄t̄. vel qn necitas incūb̄ p̄pter
defectū aq̄. vel p̄pter p̄iculi. pue
ri de cui⁹ morietumē. vel ēt qz sa
cerdos non posset suscitare. bapuzi
zandū pot̄ sine intermissione bapuzi
mus celebrari. Et ēt sufficit si tānī
caput aspgat. S̄z immergēdi p̄fuetu
do laudabilior est. Si s̄z laudabi
lius ē q̄ ter immergat qd̄ s̄z fidem
trinitat̄ et triduum sepulture xpi.
Hec in significatio non est de s̄ba
sacri. in granit̄ peccaret q̄ cōtra p̄
fuetudinē ecclie semel t̄n immerge
ret. Idem p̄. et Al. B. Idem i
sum. con. q. 14. r. 15. B.

10 Quid si de duob⁹ sacerdotib⁹
alī sū manch⁹ et alī mut⁹. vno p̄
serente et alio immergente? R. fm
Thō. in 4. di. 6. Non ē baptizati.
Idē d̄ d̄. Et Quia ipsa. d̄ba for
me ondit q̄ ab eodē debeat fieri
immersio et p̄nūciatio v̄bonū vt in
sum. con. q. 14. r. 15. B.

11 Quid significat̄ factalia q̄ sunt in
baptizato? R. fm Thō. in. 4. sen.
Quattuor: factalia sūt ante bapuzi
mū q̄ significat̄ b' mō. Exsufflatio
et infans significat̄ sp̄s mali ex
pulsione et hom̄ introductionē. Sa
lis infusio. ḡram et sapiennaz. et a
p̄tōz p̄tredine p̄seruationē. S. pasce et
p̄tecostes hoies ad baptizati ad
m̄tunt. Si t̄n plene eēt instructi
am si morz p̄iculi imineret. statim
essent baptizandi. Et Idē i sū. cō.
eo. ii. q. 40. B. De differētib⁹
autē baptizati v̄sq̄ ad mouē. v̄b
j. ordinandus. §. 10.

eo. ii. q. 44. vbi etiā dicit. Nota q̄
licet pannū q̄ ligant̄ frōncis cōfir
matorū. seu vestem que ponit̄ i ca
p̄te baptizati iterato sumē ad idē
officium. de cōse. dif. 4. si quis vo
uerit. in tex et glo. B.

12 Quid si de duob⁹ sacerdotib⁹
alī sū manch⁹ et alī mut⁹. vno p̄
serente et alio immergente? R. fm
Thō. in 4. di. 6. Non ē baptizati.
Idē d̄ d̄. Et Quia ipsa. d̄ba for
me ondit q̄ ab eodē debeat fieri
immersio et p̄nūciatio v̄bonū vt in
sum. con. q. 14. r. 15. B.

Baptizatus vij.

quo ad et̄ effectū. Quis sit et̄
fectus baptizati? R. fm Thō. in. 4.
dif. 4. Paruuli quidē i baptizato
nundant ab originali. et dant eis
virtutes in habitu. sed nō i vsu. Et
dulus at̄ sit remissio omnium pec
catorū. nō solū originali. sed et̄
ozi et totius p̄cne. Nec requirit̄
alia penitentia. Con. p̄. et maḡ
fieri penitentia. Et Idē in sum. cō.
eo. ii. q. 16. Vbi etiā dicit q̄ requirit̄
auritio. quetollit̄ indispositiōē. s.
ppositiū peccandi. et q̄ malum et̄
d̄splicet fm Thō. r. Thō. Alexan
der autē de ales s̄p̄ 2. Rementariū
di. 37. q. 10. q̄ icipit. Quidam quer
it̄. r. q. 1. q. 1. q̄ incipit. Querit̄
posset. dicit q̄ cū adult⁹ venit ad
baptizati de neccitate d̄z dolere. et
penitere de oibus mortalib⁹ quoz
recondat. et et̄as de venialibus. in
genē. et forte de maiorib⁹ v̄cialib⁹
p̄icularib⁹. dolendo q̄ cōmissa sūt

q̄ sit culpa alicuius peccati et uenia-
lis. Quod si non fecerit. graua non
receptu baptismalem. B.

Cetero fictio impedit effectum bap-
tismi B. s. De. Qui fieri est h̄ q̄ sim-
lat se uelle cōseruare uel suscipere bap-
tismū et n̄ intendit. effectū ei impedit
Sed simulat se dispositū uerius
cū nō sit. ul q̄ nō credit. ul q̄ eius
pposito peccati accedit aut cōtē-
nit. factū nō reuertit. ul sū. cō. se.
quitur. Nō suscipit rem sacramē-
ti id est gratiam. se de characterem su-
scipit. Et ut dicit Augustinus. Con-
nascere caput qm̄ fictio ueraci p-
fessioe receperit. Et baptismus q̄-
dē peccati an̄ cōmissa delet quo ad
culpā et penā. s. cōmissa p̄ bap-
tismū delet q̄ ad culpā. et h̄ p̄ accis
quia magis delectur d̄ uice p̄ nite.
cō. Al. et Tho. in. 4. dist. 4. A. 36
in sū. con. li. 3. n. 24. q. 12. r. 13. B.
Cetero effectus baptismi cōsistit in
oib. B. s. De. Quātu ad charac-
terem ipsionē et p̄cōm et penāz re-
missionē cōsistit effectus est. Sed
quā ad p̄p̄tiosōm et infusionem
gr̄e et ineq̄lis. q̄ ineq̄lis pōt et d̄
positio uoluntatis. In paruulis n̄
q̄ equalis est dispositio. et effectus
cōsistit erit. Cō. Al. et Tho. l. 4. dist.
4. A. 36 in sū. con. e. n. q. 21. vbi
enaz d̄ q̄ ex privilegio speciali po-
tēt plus dari vni q̄ alteri. B. Ba-
ptismus non tollit irregularitates
bigamie. j. bigamia. §. 6. sed bene
tollit illas homicidij. j. homicidij.
um. 4. §. 1. in fine.

Etiam i. coiter. Ad hoc
q̄ bellum sit iu-
stū tria requirunt scdm̄ Tho. s. a.
se. q. 40. Primum. s. auctoritas
p̄p̄tiosā. q̄ p̄tata persona i. iudic-

cio ius iurū pōt p̄sequi. Et intel-
lige p̄ncipis. sine ecclesiastici. ut
qm̄ pugnantur p̄ ecclia. sine p̄nci-
pis secularis. 23. q. 1. qd̄ culpā et
q. 2. c. 1. Et. fm̄ Al. sufficit aucto-
ritas inferioris dignitatis ad de-
fensionē sibi subditorum quando
quis al per iudicē se iurare nō po-
tēt. Secundū quod requiritur in
bello iusto ex iusta causa. vt. s. illi
contra quos bellū mouet ex aliq̄
culpa h̄ meruerit. Unde Aug. in
libro questionum. Iusta bella de-
beant diffiniri que uicifical inurias
si gens uel ciuitas p̄tenda est q̄
vel iudicare neglexerit qd̄ a suis i-
p̄be facium est. vel reddere quod
p̄ inuriam ablatam. c. 23. q. 2. d̄ns
Tertio requiritur intentio recta. s.
qua intendit uel ut bonūz p̄mo-
ueatur. uel ut malū vitetur. Unde
nō licet fieri ex odio et h̄. sed pp̄
iusticiā et caritatē. ut i predicto. c.
qd̄ culpā. et c. militare. Sunt alia
duo que ponit a q̄busdā regi. in
iusto bello. uidelicet. ut nō sit perso-
na cui bellare non licet. ut clericus
23. q. 8. clericus. Sed hoc est pp̄ spe-
cialē prohibitionē. ut dicit. §. bellūz
2. §. 1. Ite ut fiat p̄ r̄cū repetitio-
ne uel p̄tate defensionē et h̄. 23. q.
2. c. 1. Sed hoc reducitur ad iustam
causam. Al. 36. plurimū i sū. con.
li. 2. n. 5. q. 45. vbi enā dicitur fm̄
glo. Ray. q̄ p̄nceps qui nullū h̄z
superiorē siue rex siue ip̄erator auc-
toritate p̄pria i iusta causa subdit
pōt mouere bellū tam cōtra subdit-
tos q̄ cōtra extraneos. Potest et
subditis suis dare auctoritatē mo-
uēdi bellū p̄ra cōsē et eodē mō.
Sed certe nullus est p̄ter papā. qui
nō habeat superiorē saluē ipsū pa-

pam. 96. dist. duo sū. Ibo ad ipm̄
si pōt fieri p̄ iusticiā debet recurrere.
q̄ ab ipso enaz ip̄erator potest
inducari d̄co. c. d̄yo. B.
Cetero sine p̄ncipis auctoritate
p̄ aliquod p̄ncipalē bellū licet i iu-
riaz repellere. B. De iure natura
ip̄ pōt d̄bet vim uel repellere. dum
tm̄ p̄ntē et cū moderamine in-
culpate tue. i. q̄ tutela illa mod-
rata et sine culpa sit nec sit ad iuri-
dam vindictā. s. ad p̄pulsandā i-
uriā. et de homicidio significasti
2. circa finē. Dico p̄pulsandā siue
a se uel a socio. 23. q. 3. n̄ inferenda
et c. vlt. A. Ibo socio intelligit quē
cūq̄ iniuriam pattemem. vt ex di-
ctis capibz pōt colligi. B. et si qdē
vis seu iniuria sit i personam tunc
pōt vis repelli anteq̄ sit illata. Nā
licitum est occidere insidiantēz. et
eam qui uult occidere. si aliter nō
pōt quis manus eius euadere. ff.
ad. l. acq. l. 4. r. 3. A. Si autē ali-
quis post vis illatāz p̄sone repen-
dit. nō videt repulsiō iuriē. s. vi-
dicta que p̄bita est oibus. dicto
c. significasti. Ideo tenet nisi uir-
rit iniuriāz p̄amāz denuo p̄cutere.
vt nō glo. i dicto. c. significasti.
Ibi et d̄ q̄ moderamen intelligit
si illud n̄ sit quo omissio violen-
tia repellit non possit. et q̄ si quis
modū excedat nō tenet si non fecit
ex proposito. ff. ad. l. acq. si ex pla-
q. §. tabernari. Ray. dicit hoc ve-
rius quo ad suam excoicationē.
qm̄ iuris heret i personā ecclesia-
sticāz. Sed q̄m̄ ad aliā satisfactō-
nez de excessu uel quo ad peniten-
tiam uel irregularitates si pp̄ reper-
cussionēz mortis secuta est tunc cre-
do q̄ tunc. vt in sū. con. li. 2. n. 5.

q. St. Sed dicitur. §. tabernarius. n̄
loquitur de excoicatione sed d̄ saul-
facione illati dāni. ad quaz dicit
nō teneri repeniendo excedit n̄
ex p̄posito pp̄ p̄cedentem culpāz
infortis. vt ibi. B. Si autē vis i-
ratur in rebus uic et illata. d̄ i-
ferēdāz licet repellere. s. post illatam
dū n̄ in cōnenti. l. p̄cio sit illata
vis p̄p̄tiosā diuertat ad aliū actū. et
de resti. spo. olim causā: et i palla-
to. c. significasti. A. vbi d̄ glo. q̄
intelligitur icōnenti fieri et collectz
amicis. qd̄ p̄nto intelligit d̄z i ista
collectio fiat an̄ q̄ diuertat ad ac-
tus imp̄p̄tiosos. l. p̄tens. C. de pa-
ctis. Al. possit diu durare et eē mā
publice secte. l. alind uideat dici i
sū. con. co. n. q. 53. B. Enā autē
sciēdā ē q̄ ad talia nō tenet. imo
p̄fecti et r̄m̄tē iux illō. B. Ab.
S. si q̄te p̄cussit i unā maxilla et ē
Cetero p̄ bellū uel violentiā licet p̄
p̄tā aucte rem iaz ablatāz uel i-
az recuperare. B. fm̄ p̄mo. et Tho.
Si b̄ fiat icōnenti. certe l. p̄t in
p̄rio. §. d̄ch. et h̄. Ibo ex iniulto.
nō l. imo d̄z adiri iudex raptoz
et ei an̄te recuperari. Nāz si aliq̄
pp̄tiosā auctoritate uolenti recuperari
et enā rez suaz cadū a iure suo et
perdū ea. A. facti ad hoc. ff. q̄ me-
tis causa. l. exat. B. nisi forte nō
possit per iudicē eaz sc̄qui uel re-
cuperare. vt nō. l. d̄. ius genuū.
Cetero si absc̄p̄ auctoritate superio-
ris aliq̄s dāmsificat̄ accepit d̄ rebz
dāmsificāz. nō qd̄ pōt renuē. Dico
dū. Si accepit ab. j. uito. vt p̄tā
q̄ fuerit uel alit̄ sibi d̄dit et h̄ n̄ pec-
cauit. et pōt licite retinē v̄q̄z ad pa-
loz dāni. ff. de p̄di. inde. l. si n̄ for-
tē. §. si cōm. Nisi forte res q̄ p̄cūti

ad eam fuisse illi a raptoze modo
 ta. C. de modato. l. p. x. v. l. c. i. a
 depofita. C. de pofiti. l. figs. Naz in
 bis casib' n' pot' retine'. Sed idubd
 t'ff vera fut i foro iudiciali. Sz fm
 fida' et lz talis peccet r' p'iaz agē
 tencal. m' i foro p'niat' nō tenet ad
 reftitutiōez. In b. con. d. h. r. Al.
 Et ad b. facti qd' dicit Tho. d. illo q
 furtine accepit rē suā apud alium
 i iuste dicitā. vt hf. j. d. pofiti. §. vl
 ti. Al. Sic p'cm ē i accipiēdo h' autē
 i rennēdo. al. n' pofset r' retine' r' p'
 autē. l. q. 6. si res. Retine' d' nō lī
 ceret qn' sine alteri i iusto dāno vl'
 p'rimo malo ex p'lo agere n' pofsz
 ad Ro. 14. ubi. Si pp' cibū r' ē. r. 2.
 Cor. 6. Mem dātes villā offensio
 nē. vt pōt' stare ex dicit. j. depofiti.
 m. §. si. Pofset ē i accipiēdo nō
 peccare. vt qn' nō pofset iusticiā in
 uenire fm. Imo. r. i. l. cō. l. 2. n.
 §. q. 45. r. §. p'ximo. B.
 ¶ Aliq' i bello licet vt iudij. R.
 fm Tho. fa. q. 4. In bello iusto
 lz vt i iudij occultādo ab hosti
 bus tā p' q' volumus eos spugnat'
 q' d. pofiti n' §. si tenemur eis spi
 re. 23. q. 2. d'ns. Sz nō lz eos sic de
 cipere q' dicit. eis falsū vel n' fue
 rit eis p'missū. 23. q. 1. noli. Al. Idē
 in l. con. l. 2. n. §. q. 47. B.
 ¶ Qui habet iustū bellū. suū fa
 cit q'qd' capit ab hoste vel et' au
 xiliatoribus sine subditis sine ali
 is quousq' sit sibi plene satisfactū
 de oi dāno r' labore r' operis tam
 sui q' suoz. vel donec ipse hostis
 offerat se ad ius r' velit satisfacere
 dicit. i. ius gentiū. 23. q. 7. si de reb'.
 Alia hoc aut nō debet aliqd' acci
 pere i iust' forte effct talis hostis q'
 p' opter heresim vel aliud h' bōa

na effct per edictū publicā. Al.
 vel nisi bellū effct iudicium a p'nci
 pe q' supiorē n' habet. Tūc. n. n' n' n'
 bosis. sed et auxiliorum in iuste
 tuantius potest q's res r' psonas
 capere. Et capu ferui sunt h' Zn.
 no. vt in sum. con. eo. li. q. 45. B.
 Subditi vō iuste bellantius si in
 tali bello nō p'sent' dominis au
 xiliuz vel fauozes nō sunt expoliā
 di vel in aliquo p'niendi. Pacta
 n. suos nō debēt tenere auozes.
 extra de his q' sunt a ma. c. q'siuit.
 l. q. 4. c. 1. Quod verū ē et si d'ns p'
 diciozun ipso iniusto bello vtatur
 rebus ipso unvab eis ablati. Si
 militet nō sunt spoliandi clerici r'
 religiosi vel cōuersi. pegrini. mer
 catores rustici ciues r' redemptes
 r' in agricultura exsistentes. r' aia
 lia quibus arant r' semina potrat'
 et de trenga. imonanus. 24. q. 3.
 si quis romipetas. Porro tota p'
 da q' obuenit de bello iusto. d'ni ē.
 r' ipse tenetur diuidere subditis h'
 p'p'riūdem r' qualitates psonariū.
 ut dicit. i. ius militare. r' notatur. 23.
 q. 5. dicit. Al. s. in glo. r' idē. notat
 glo. in dicto. c. ius militare. r' cum
 omnibus p'dictis cō. Albric'. B.
 ¶ Quid cum subditis mouet bel
 lū mandante sibi d'no vel sequi
 eum nunquid tenetur restituere si
 q' ab hostibus accepit? R'. Si bel
 lum sit iustum nō tenetur nisi iux
 ta edictum d'ni sui. Si vero sit in
 iustum r' ipse scit. tenetur q' plus
 debuit timere deum quā hominē
 Si vero dubitat vtrum sit iustum
 vel n. ut nō tenetur. 23. q. 1. quid
 culpatur. in si. Excusatur. in. prop
 ter obedientias d'ni sui. lz d'ns pec
 cauerit si foue male p'ceptū. Al.

Con. Albricus. Sed hoc potest i
 telligi vtz quousq' dubitat vnde
 alia iura habet. imerim nō tenet
 Naz cuz sciuert bellū esse i iustū
 statim incipit esse male fidei r' te
 net restituere quod habet. ar. c. si.
 extra d' p'scrip. Si vero quod ac
 cepit cūspū ē bona fide tenetur i
 quāta ex illo sit factus locupletior
 C. de rei. vendi. l. certum. B.
 ¶ Sz q'rit an sic subditi mouēt
 bellū excusat i dubio ut nūc d'cū
 ē vtz iust' excusant amici cognati
 stipendiarij r' hui' R'. Nō q' nō
 excusat eos obedientia. neq' i dubio
 debēt se p'mutare. dicitur in vt iu
 uent aliq' i p'uidiciū alteri. 14.
 q. 5. dicit. Al. Hoc fuit dictū gl.
 Ray. vt in l. con. eo. n. q. 46. Et
 addit. Nec ē s'ile d' aduocato quē
 excusat bona fides quādiū credit
 iustā esse d'ni quā fouet. lz in d'na
 te sit iustā. q' d'bi ē iudex supior
 q' d'ni r' d'ni r' de allegatis iudi
 cat. In bello vō vimb' r' corporalib'
 bus nehoctū vincit. r' nō p' ratio
 nē diiudicat. Con. Al. vt ubi. B.
 ¶ Quid si subdit' h'z guerra p'ra
 d'ni vel eaduerso? R'. h' h'. Si
 vasallus comit' h'z aliqd' r' comitē
 fgrēda ē h' auctoritas fgris. Si d'
 comes h'z aliquid r' regem r' rex
 humiliter requisitus p' pres curie
 nollet illi ius exhibere. credo q' si
 ius suū defendat armis cāmo de
 ramine n' peccat. Impugnare vō
 regē p'pa auctoritate n' lz. sed de
 nūciare h'z pape q' poterit excōica
 re r' crescite p'macia dare auctē
 monēdi r' cū arma. vel. cō q'rat co
 rā ipatoze. si rex illi subsit. r' illius
 auctoritate. si optebit mouebit bel
 lū. Qn' aut rex h'z cāz r' ipatoze vl'

ipatoz r' regē q' nō subest illi. non
 erigat' corā q' armonia ponat' n'
 si papa. vt nūc d'c' ē. Tū pass' iur
 riā peccaret mouēdo bellū si alit'
 offerret satisfactiōez. Cū d' comes
 h'z aliqd' r' subditi. nō pp' b' d'z se
 bi ius dicit. lz vel auctoritate iudi
 cis supioris gladiuz sumat vel ad
 dio cesanus vasalli recurat. cui si
 vasall' obedire recusauerit excōi
 cabitur de p'cti' d'audi. nouit. Et si
 p' annū sic p'sterit. dio cesan' ipm
 r' res ei' capiedas expōet. ar. xi. q.
 3. ruri'. r. c. q' d'ns. r' et d' b'reci. et
 cōicam'. 1. §. si vō d'ns. Al. Hoc vl
 timū d'cm fuit d'osti. vii. s'f. cō. li.
 2. n. 5. q. 48. vbi etiaz oia p'dicta
 ponunt. Et nō solum subditos lz
 r' fges p' e'ps iudicat. r' p' n'is ei
 us auctē poterit eos bellū moue
 ri. quia ei subsint. extra de ma. r'
 obe. oia r' v'iglo. B.
 ¶ De dānis r' vastandib' q' sūt i
 bellis q' r' cui tenent? R'. h' h'.
 q' h'z iustū bellū nō tenet d' illis
 dānis q' ipse vel iust' bona fide p'p'
 gnādo iulerat. aut aq'ib' como
 de abstinerē si poterit. Si d' cras
 sādū aio maliciose iulit' cū al' p'f
 set sibi p'sulere iustū. r' p' p'abunt
 illa dāna cū dānis pp' q' bellūz mo
 ni est sca diligēt' p'p'atione h'ine
 ide. Suis vō hoib' ille q' iuste bel
 lat n' tenet d' dānis q' pass' se ab ad
 uersarijs. q' tales subditi se r' sua
 tenent' expōere p' d'no. Et dico q'
 d'ns nō tenet nisi forte ipse fuerit i
 culpa negligēt' d'cedēdo eos. Est
 etiā iuste bellus tenet oib' illis q'
 vocauit p' d'nis si q' receperit. nisi
 venerint illi ex d'bito del cā h'iam
 taz vel p' sanguinitat. 23. q. 3. nō in
 serenda. r' alijs caplis ibi. Qn' vō

hij iusta belli tenet prio ad b'arijs
de oib' d'nis illas. Tenet et suis
pprijs hoib' de d'nis q' receperit
ad ad'ario q' in se repugnabat. si
ip' p'prij hoies inuenerit ip' b'oa
fide. aut si induci fuerit ex ei' p'ci
ho. timore vel coactioe & t' t' non
erat facuri. Secus si mala fide in
uerit illi. In q' casu nulla habent
acione s'ca. Na i re turpi nulla s'
hinc obligatio. In sti. mandati. s.
illud. r. ff. mandati. si remunerati.
s. rei turpis. r. l. si madauerit. s. q.
eide. Et in his iuris p' q' ex
quites iustu mandati h' coacti v'
als induci nulla h'nt acione cum
bon' ho p' i'ncat p'nt q' moue
ff. q' me. ca. l. ubi q'de. Sed istis in
ducis debet satisfactio fm modu
predictum solum in foro penitentiali.
fm glo. Ray. r. Al. ut in sti. co. co.
ti. q. 58. vbi ponunt etia omnia s'
dica. B

10 **U**iquid d'ni q' bellauerit p'nt co
ponet ad iuncte sup' d'nis q' eoz
subditi passi fuerit. ff. s. h' h'. Si
c'positio fiat re p'sentia d'nicatio
ra. h'nd' e' illi. Et si confessus e'
liber r' debitores erat parati satis
facere fm eoz posse. als no' s'z gl.
Ray. vt in sum. con. l. 2. ti. s. q. 15.
Puto atq' sufficiat liber consen
sus creditoris quo ad tollenda re
stitutione. ca' in re. p'p'is quilibet
su moderato: r' arbiter. Lire ma
data. C. madau. B. Als ille q' in
se mouit bellu no' potep sua c'po
sitione s'udicare hominibus suis
quin ipse tenet eis de p'p'io satis
facere. nisi ip' in culpa fuerit pa
rius ca'eo. vt in p'ceden. s. d'cau' e'.
Aut at' habuit iustu bellu. no' d'z
ponere ca' ad'ario in p'ceden.

ca' hominu suoru. s'z debet proca
rare q' eis ab ad'ario damna
reddant. als si coponeret sua q' ad
uerfarus no' satisfaceret subditis
ipse teneret eis. Hoc intellige de
d'nis incendio: r' rapinaru r' h'.
Na de expensis satis cosueuerunt
d'ni auctoritate sua componere us
pertransire. Et hoc bene p'cedit
ex iusta causa q'n. s. est ad vilitate
subditoy. als cosueuerunt non forez
rationabilis. quia esset contra p'cep
tu diuini quo p'hibet tolli uel re
tineri seu cupisici alieni. B. Ab
etiam de prius d'nis d'nis co.
cedi pot' si d'ni ex probabili causa
viderint ea esse remittenda potius
q' carere pacis comodo r' iur'
re bello: r' pericula. Et ca' in b' casu
p'ncipis v'liet gerat negocium
subduoy. ip' subditi tenent r'atuz
habere. Si at' ab initio contradicte
ne fiat c'positio nisi resuans sibi
d'nis non potest d'ns ipsa damna
quietare. B. Nam gerens nego
cia' alterius eo inuito n' pot' aliqd
petere nisi p'q' bene gestis an' pro
hibitione. C. de neg. ge. l. si. B. S'z
bene potest defendere a bellado. q'
sicut apud eum est auctoritas. mo
uendi bellum. ita r' defendendi. Co.
Al. r' hosti. Et. Idem in sum.
con. eo. u. q. 59. B

Utrum liceat facere noua castra.
ff. fm Inno. B. in c. pisanis. de
quo. j. B. Non licet hoc facer' cu
iniuria vel emulacione alteri. vel
etiam incautillare vetera que non
p'bant habitata. C. de edifi. priua.
l. 5. Et. Na c. l. allegat. Inno. licet
aliqui hic habeat d' edifi. publi. s'z
male. r' ad p'dicta meli' facit. ff. de
operib' pub. l. 3. r. l. s. C. s' fides

limitata. l. xi. quas Inno. ibides
allegat. B. Et ad hoc pot' ag' cps
v' destruant. uel in p'suna fo: mam
reducant. ar. et de iudicis. p'suluit
B. Hoc veru' q'ncpi inter est ut in
casu. c. pisanis. de q' loq' Inno. als
no' sicut de q'lib' et alio. Ideo seq'
B. Et no' sola cps s'z quilibet qui
haberet ibi reddidit. Na iuste p' u'
tanda diminutione sui patrimonij
q'q' agit. ar. et d' resti. spo. p'fatis
B'c. hosti. Et. Predicta et notat
in sum. con. l. 2. ti. s. q. 60. B
Utrum liceat bellare in sc'lis. ff.
fm l'ho. 2. ff. q. 40. B' b'icruantia
festo p'no ipedit ea q' ordinant ad
hoiuz salute et co:porale. v' d'ns
arguit iudeos dicens Jo. 7. Et
bi idignissimi. q'z totu' hoie salui
fecim' sabbaro. Inde est et q' me
dici p'nt licite medicat' in die festo
B'ulo aut magis p'seruada e' sa
lus reipublice q' vni' hois. Hoc
ai' su p' bellu. r' ideo licit' est bella
re i dieb' festis si neccitas h' expos
cu. Na pp' festu' i neccitate cessare.
est t'ru' scire. S'z neccitate cessan
te no' licet. q'z tunc debet hoies vaca
re sp'ualib'. Con. Ray. Et. Idem in
sum. con. l. i. ti. q. 7. B. De facti
crub' r' p'ceden' arma. vide. j. ne
gonatio. s. si. Et. Inno. potius. s.
q' incipit. Na id de artificib'. B.

Utrum ij.

Utrum ad clericos.
Clerici bellare no' licet. 23. q. 8. p.
totuz. Et B' fm l'ho. 2. ff. q. 40.
duplci r'one. Prima e' g'nalis. q'z
exercitia belloz ingenuitatem h'nt
r' mltu' iudicia p'p'latoye d'noy
r' laude dei. r' orde p' p'p'is. q' ad
offi' p'nti clicom'. Secda e' sp'ialis
q' clici ordinat' ad altar' m'iteru'

iq' sub sacro respicit passio xpi. l.
Lori. xi. Quoniam cu'q' m'aducabit
pane huc r' calice bibes mouerit
d'ni amicitias donec veniat. Et no'
n' copent eis occide' l' effunde' sangui
ne sed mag' ee' paros ad effundon'
prop'ij sanguinis pro xpo ut iuncte
ope q'd gerit misterio. B. B' i' sti.
p. l. ij. ti. s. q. 51. Sed nec p'nt arma
portare absq' iusta ca' p'nta si r'afe
at p' loca piculosa ad terroze larro
nu' h' no' t'beast p'cutere ar. 23. q. 3.
maximam. r' not' ee' de vi. r' ho.
cleri. clericis. Et. In glo. Et subdit
q' al' portare n' deit. r' s'z admoi
ti no' destruerint. p'dit p'ulegiu' illi'
c'cionis. l. 7. q. 4. si q's suadete. r' ee'
d' sen. exco. i audicna. r. c. co'igiu.
2. B. Nisi forte vi vi repellido vi
s. de l'li. l. s. 2. r. j. homicidii. l. 5.
6. 7. r. 8. Et. l. s. q. 5. nil d' b' of. s'z po
n' i. s. q' incipit. Atz liceat clici. B.
Utrum si clici' aut cu' h'nt iustu
bellu. r' p'secut' e' aliqd. n'ngd' t'nt
restitue' ff. fm. h' h'. Si d'ni suu'
ei ab eis qb' licuit rape. pot' illd' te
ne. Si at' ipse rapuit. tenet ad resti
tuo:z. d'nicatio q'de si sit alio q'n
paupib'. Na sic d'ns c' h' potuit ei
daf' aucte' belladi' ita neg' rapiedit
Potest m' reiner' de p'sentia d'ni q'
iuste pugnauit si p'sentiu' du' guer
ra durat. q'z p'inde e' q' d'ns r' illas
ei d'itiss. B. B' i' sti. p. e. r. q. 50. B
Utrum q' bellu' indit' possit fieri
clicis. ff. fm Ray. Si g'ntu' bel
lo licito. nec sufficit nec m'pliat nec
eam mo:z p'nt si alr' su' idone' p'
p'moueri. nec idiger' disp'atione.
Si s' d' bello illicito r' ibi hoines
si occidit' et si n' p' illa ei p'parabit. pp
ter culpa p' p'cedite. r' ua. p'moue
ri non pot'nt. ff. q' de p'li. arg. et

6 clerici. pen. p[ro]f[ess]u[m]. r. de homi. p[ro]f[ess]u[m].
nebat. A. con. Soff. r. hosti. ut i
f[er]a. c[on]s. l. 2. q. 5. r. h[ost]i. ad se
c[on]tra m[er]it[um] melius facti. c. n[on] q[ui]s
post acceptu[m]. S. d[omi]n[us]. Et addit r[ati]o.
Credo in q[ui] cu[m] talib[us] possit ep[iscopu]s
disp[ens]are. d[omi]no modo nec mo[ri]s nec
m[er]it[um] mutatio fuerit subsecuta.
ar. c[on]s. de cler. pu. in du. c. i. r. 2. q.
dicit. Sicut subsecuta per illos. gl.
cet fuerit subsecuta p[er] alios ut ibi. B.
3 **C**icini e[st] p[ro]f[ess]u[m] ecclesiasticis ob
defensione[m] rex esse uel fidei iuo
care co[n]tra uiole[n]tos brachii secu
lare r. bo[n]ari tales n[on] quide[m] ut oc
cidat. uulneret. uel muricet. hoc ei
e[st] p[er]tinet ad homicidii puocat
s[ed] ut ecclesiaz fidei uel p[ar]it[er] libere
r. terra q[ui] b[e]n[e]ficia occupat redi
cat ad xps. r. sup[er] b[e]n[e]ficia p[er]missio
nes magnas. r. s[ed] hic inde aliq[ui]d oc
cidat. no[n] e[st] b[e]n[e]ficio imputat[ur]. imo
peccaret. nisi p[er] tales se opponer[et]
23. q. 5. de occide[n]tis c[on]s. de homi.
p[ro]f[ess]u[m]. r. c. ma. nos. 23. q. 3. ma
ximam. r. q. 8. igil. r. c. scil. r. c.
ol. r. c. hortam. r. c. p[ro]f[ess]u[m]. Tho. et
fa. fe. q. 40. dicit q[uo]d ad clericos b[e]n[e]ficia
p[er]tinet disponere r. id uice[m] aliu[m] ad
belladu[m] in ista bella. r. s[ed] no[n] debeat
exercere bella manu. p[ro]p[ri]a. in pos
se h[ab]ere ut in ista pugnat[ur] s[piritu]s
al[ter] s[er]uient[ur] suis honorib[us] r. ad
solu[ti]o[n]e[m] r. alijs spiritualib[us] subue
nit[ur]. A. Id e[st] i[st]i. con. l. 2. n. i. q.
49. B. Si p[ro]f[ess]u[m] ecclesiastica uio
lenter occupat domuz alieum r.
no[n] uult exire sine uiole[n]tia. nide. j.
exco[m]m[un]icatio. 2. §. 4. Et de ista mate
ria et inde multa. j. irregularitas.
1. r. 2. quasi per totum.

Alum. iij. ecclesiaz

inuoluit. Quid de illis qui i bel
lo inuisio incendunt ecclesias. an te
neant ad emendatores. B. fm. x. h.
Si no[n] sunt icastellare r. incendunt
ex p[ro]posito. incendentes tenent ad
emenda[m]. Si b[e]n[e]ficio sic icastellare aut n[on]
ex p[ro]posito incendat. s[ed] casu. s. da
iuste illi bellateo p[re]f[er]at opera r. i
licite incendendo machinas hostiu[m]
r. b[e]n[e]ficio no[n] tenent. Id e[st] Al. B. Idem
in sa. con. l. 2. n. 5. q. 63. ubi et de
claratur illud b[e]n[e]ficio. quo d[icitu]r est da
incendunt castrum uel nullam q[ui]
alias expugnare comodo no[n] pos
sunt. B.

Quid de reb[us] que captant de
ecclesijs. aut q[ui] sit de bonis ecclesiam
seu cler. coru[m] existim[i] i terra illu[m]
que bellu[m] agit. B. fm. x. h. Rap
tores bonu[m] tenent ad restituone[m]
nisi aucte p[ro]f[ess]u[m] ecclesiasticu[m] b[e]n[e]ficia
Id e[st] Al. B. Idem in sum. con. co.
n. q. 61. B. Et nisi essent uicua
lia r. b[e]n[e]ficio ut in sec[un]do. §. B. Non uti de
bonis ecclesie uel clericor[um]. ut poi
colligi ex dictis. in dicta. q. 61. r.
etiam in. §. se. B.

Quid si irruentib[us] hostib[us] con
suguit ad ecclesiaz r. capiu[m] ibi. B.
§. 3. x. h. Si tales cofugientes in ca
stellauerit ecclesiaz. aut inde impu
gnauerit uillos hostes. no[n] debet
gaudet immunitate ecclesie quas ibi
uolauerit ide pugna[n]do. Sicut si
ponat ibi uicualia de q[ui]bus suscipit
i pugna[n]do hostiu[m]. q[ui] si rapiant a
iuste bellatib[us] no[n] peccat r. n[on] tenet
ad restituone[m]. Id e[st] Al. B. Idem
i. h. co. co. n. q. 62. B. Ad b[e]n[e]ficia
j. emunitas p[ro]fugientiu[m]. §. si.

B[e]n[e]dictione
s[implic]e[m] p[ro]f[ess]u[m] dare facer[et]

dots et p[ro]f[ess]u[m] ep[iscop]o. 95. di. ecce. S[ed]
non solemem ut p[ro]mittendo. s[ed] ut
nomen domini r. u[el] humilitate
uos ad benedictionem r. 26. q.
6. ministrare. A. Hoc fuit dictum
Ray. r. eius gl. ut in sum. co. li. 3.
n. 27. q. 10. ubi etia[m] d[icitu]r q[uo]d sacerdos
no[n] d[icitu]r dicere. b[e]n[e]dixit uos r. nisi
calice[m] teneat aut corporalia aut pare
na[m] aut cruce[m] aut tale q[uo]d fm glo.
Dicit et ibi q[uo]d cu[m] p[ro]f[ess]u[m] celebrat
p[ro]f[ess]u[m] ep[iscop]o d[icitu]r sibi inuere an ipse ue
lit b[e]n[e]dicere. Quid si uelut no[n] b[e]n[e]di
cat p[ro]f[ess]u[m]. Si at nolit p[ro]f[ess]u[m] b[e]n[e]di
cat p[ro]f[ess]u[m] simplici b[e]n[e]dixit. Nec
erit i p[ro]f[ess]u[m] ep[iscop]i licetia alia exp[re]s
sa ep[iscop]i. necia. q[ui] b[e]n[e]ficio q[ui] p[ro]mitit
cu[m] missas celebrare intelligit p[er] se
q[ui]s oia p[ro]mittere q[ui] ad missas spec
tat. ar. c[on]s. de offi. dele. preterea. Et
b[e]n[e]dixit panet ad missas. de p[ro]f[ess]u[m].
di. i. missas. Et ad p[ro]f[ess]u[m] factu[m]. c. cu[m]
ad celebrat[ur]. ca. di. ubi d[icitu]r q[uo]d ubi
ep[iscop]o no[n] fuerit. p[ro]f[ess]u[m] b[e]n[e]dixit acci
piat a sacerdot. Et sic p[er] q[ui] ubi fue
rit p[ro]f[ess]u[m] d[icitu]r req[ui]ri ut d[icitu]r e[st] B. Si
de de b[e]n[e]ficia. §. sacerdos. §. 2. De aq[ui] b[e]n[e]d
icta. uide. §. aq[ui] b[e]n[e]dixit. In b[e]n[e]d
icte de sint sec[un]do de nuptie. uide. j.
nuptie. §. 2.

B[e]n[e]ficiu[m] j.

co[n]t[ra] p[ro]f[ess]u[m] q[uo]d ip[s]e conu[er]
si debet uacare b[e]n[e]ficiu[m]. B. Ecclesia
sica ministeria seu b[e]n[e]ficia ecclesie
seu officia q[ui]bet no[n] debent uacaf
vlt[er]a sex menses. Alio q[ui]n si colla
to p[ro]f[ess]u[m] uacat ad ep[iscop]u[m] deuolu[n]t ad
cap[itu]l[um]. r. e[st] co[n]u[er]so. r. si fuerit negl
g[er]o p[er] alios sex menses deuolunt
ad metropolitana[m] r. postea ad pa
pa[m]. c[on]s. de p[ro]f[ess]u[m]. p[re]b[en]d. nulla. Et i[n]el
ligas solu[m] p[er] illa uice. c[on]s. de sup[er]a.

ne. pla. sicut nobis. Et si q[ui] b[e]n[e]dic
toru[m] clasp[er]o ip[s]e co[n]ferat nihil ual[et]
extra de supp[er]a. ne. pla. c. si. Et in
cipit curre[m] temp[us] p[re]f[ess]u[m] no[n] a
tpe uacatio[n]is. s[ed] a tpe icie seu nou
cie. c[on]s. de co[n]f[ess]u[m]. p[re]b[en]d. q[ui] dicitu]r
tae. Et d[icitu]r dicitu]r sex m[en]sib[us] subtra
hit ip[s]e suspensio[n]is r. peregrina
tio[n]is. r. requirit q[uo]d p[ro]f[ess]u[m] culpam
uel negligetiam distulerit. Secus
si p[er] ip[s]e[m] iuris uel facti e[st]
ex culpa p[ro]f[ess]u[m] negligeret nisi fuisset
negligeret i p[er]tendo absolutione[m]. ut
no[n] in d[omi]n[us]. c. q[ui] dicitu]r situate. Et si
talia essent officia seu administra
tio[n]es q[ui]a collatio p[ro]f[ess]u[m] ad regu
lares r. ip[s]i negligeret ad iocess
ni supple[re] debent. no[n] obstante si
ip[s]i regulares fuerint exempti. ut
in cle. q[ui] regulara. de supp[er]a. ne. p[ro]f[ess]u[m].
la. Porro si fuisset ecclesia catho
dralis uel e[st] regularis. habebunt
electores solu[m] tres m[en]ses. j. quos
si in isto impedime[n]to cessante elec
tio no[n] fuerit celebrata. eligedi po
testas ad p[ro]f[ess]u[m] sup[er]iore[m] deuolu[n]t
c[on]s. de elec. ne. p[ro]f[ess]u[m]. Et i[n]telige
cu[m] alijs co[n]ditio[n]ib[us] m[en]sib[us] d[icitu]r. B.
P[re]dicta sere oia notantur cu[m] i
sa. co. li. i. n. i. q. 92. Et cu[m] o[mn]ib[us] p[ro]f[ess]u[m]
dictis co. Albius. B.
Qui h[ab]et b[e]n[e]ficiu[m] cu[m] cura si reci
piat fm i[st]u[m] cu[m] cura ip[s]o iure va
cat p[ro]f[ess]u[m]. c[on]s. de p[ro]f[ess]u[m]. de multa. r. de
elec. budu[m] e[st] rethomag. unde ex
tunc cu[m] talis n[on] sit planu[m] i p[ro]f[ess]u[m] non
poi subdu[n]t i illa absolutione. nec
aliq[ui]d tale facit. Et sili mo[n] uacant
e[st] p[ro]f[ess]u[m] de ca[n]onicor[um] r. eor[um] dignita
tes. Na[m] s[ed] b[e]n[e]ficiu[m] curia[m] aiaz. m[en]te
cipiedo sedam uacat p[ro]f[ess]u[m] i. d.
c. de multa. r. de co[n]f[ess]u[m]. p[re]b[en]d. l[ic]et
B. De dignitatib[us] seu perso

nam⁹ claz edo. c. de multa. De
simplici bo pbede e dubuz. Et vi
idem p dem. c. las vbi dic glo. q
eps pot dispesat circa bnificia sim
plicia. sed no q in eadez ecclia he
at plura. Sed q hoc eps n possit.
sui opinionone fz dñs Anso. d bu.
libi. T. are. r qda alij dixerit illaz
vacatōez solū obtinē i bnificijs cu
trans r dignitatib⁹. qb⁹ v⁹ obstarē
dem. c. las. An⁹ Hoff. p b. c. dicit
idē eē tenendū d pbedis qd de di
gnitatib⁹ cū scda pbede recipit vt
sim⁹ nō vt simplex bnificijs vel vt
spondijs. vt i sū. cō. li. 3. n. 13. q. 9.
Dñs Anso. i dō. c. las. videt hoc
sentire vtz i casu dē. c. las. vide
lz qñ pbede pferat i eadez ecclia
t alia ē anera alicui dignitati seu
officio. qd oio pbiel sine dispen
satione papz. vt i. c. l. c. dē. sū. li. 6.
Vnde dicit. Quero an vacet pma p
benda p receptionem scbe in eadē
ecclia. R⁹ q pma pbede bñ vacat
p receptōez pposimre. cui etiaz ē
annexa pbede fm. Inno. qz qd n
pōt esse triplex in vna ecclia. vt d
sū. c. p. li. 6. In. c. dō d multa. de
pbed. dē fz Hoff. Hoff. r Jo. an.
r An. q acceptādo scda pbedā
i simili vacat pma. qd pfirmat Jo.
an. esse vtz qñ pbede dant in eadē
ecclia. Sec⁹ si i dñs. de quo i
dō. c. las. vbi v⁹ casus r cū hoc
trāsū. r ita hoc v⁹ tenendū. Itē p
ma dignitas tē vacat p acceptōez
bz. qñ scda accipit in eadez ecclia.
Ita v⁹ colligi ex textu dē. c. d m
ia. r per dñm An. ibi dū dicit. Nō
q sicut pluralitas curacionū est in
subijs. ita r pluralitas psonarū r
dignitatū sine cura in eadē ecclia
B. Et tunc intelligitur qd recepit

se scdam r vacare pmas qñ habu
it ei⁹ pacificā possessionem. vel p
ca sicut q mun⁹ hfer. ex de pbdē. lz
li. 6. Nō si forte per papaz fructus
usuus secundū effenti ad rēpus con
cessi alteri. nō vacat pmas qz dū il
le alter percipit illos. c. de pbdē. si
tibi a nobis. li. 6. Et de hac et mā
vide. j. §. 4. Et eodē nō vacat siue
pdiur pmi bnificijs si qd volent
occupat scdm. vel se sciunt inru
dat in eo c. de pbedē. euz. qñ. li. 6
Et tales violēt seu iniqz occupa
tores ipso facto si ius aliqd habe
bant in bnificio qd occupauerūt. p
dunt illud r vacat. vt i dō. c. cum
q. Porro ille q bz pferre dca bnifi
cia vacāna debet ea pferre infra sex
mēses. al pta pferendi deuolut
ad alij. vt i. l. 6. dē. c. Incurrat
ē aha pena nisi pferat infra dēnatē
pus videt q ipse tenet assignare i
vultates ipsius ecclie vacādis d su
te. puenabns. nō d illis. ecclie sue
tātuz quān a tpe ipst⁹ vacatōnis
pceptū fuit a dñcis dñmēte ipiaz
B. Hoc habet i dō. c. de multa c.
de pbdē. B. Et si pbi n bz puniet
alia pena ad arbitriū iudicis. l. 6.
q. 6. illud. i. j. q. 6. si res. v⁹ repeten
tur ad eo q pceptū. qz ipse tāq in
uasor oēs fructus restituere tenet.
C. de rei vedit. c. m. r Lum p dē
tis con. Albuicus. Et videtur q il
le q pceptū fructus. pncipal⁹ tenet
tur euz sit pncipal⁹ malefactor.
Nō pferēs dō i subditū. ar. l. si. si
de eo per quem fac. erit. B
C. Quiaz casus s⁹ i qd qd pōt abf
qz dispensādo dnas vel plures ec
clesias seu pbedas hfe. Pnam⁹ est
qñ ecclie sū ita tenes q neutra su
ficiēt ad sustentatōez. 10. q. 3. vno.

et dret. do. qz monasterium. r si
vna pcedet ex alia. c. de eta. r qñ.
ca. te. 3. epp raritate cllcoz. n. q. i.
clie. i. s. q. 4. Et si ecclia ē annexa di
gnitati v⁹ pbede. i q casu cū ipse te
neat i maiori ecclia psonalit descr
uire. tenet i ipsa parochiali habet
idoneat r ppenat vicariū. qz pgruē
tē hēat de. puenit⁹ ipst⁹ ecclie pō
nōez. c. de pben. c. nūp. i. dē. S⁹ si
bz vna simularā. t alia pmedata r.
zi. q. l. q. plures. S⁹ talis pmeda
de ecclia parochiali nō pōt fieri ni
si ei q amgerit. 5. annū. r q sit fae
dos. Et tali et non pōt pmiti nisi
vna. r p euidenti necessitate vel
vilitate. r nō durat nisi p sex men
ses. c. de elec. nemo. li. 6. B. Pde
dicit qn qz casus ponuntur etiam
de con. li. 3. n. 13. q. 4. Abi etiaz dī
fm Ray q gnāliter pndatio nul
latenoz s⁹ fieri nisi subditū iusta cā.
vt qz non inuenit pndatio idone
us vel aliquid simile. al epi possēt
fructus multas pmittere. Colligi
tur et ex pcedens qz c. pntos. qñ
qz casus qd nō pōt habere plura
bnificia sine dispē. anōe. S⁹ qd dis
pensat⁹ dicit q in bnificijs curaz
r dignitatū siue psonarū vel qz
in eadez ecclia habeant due pben
de. seu administratio aliq vel offi
ciū r pbede. sol⁹ papa dispen
sat. vt patz ex dictis s. 4. i. In. rē.
quis dō bnificijs simplicib⁹. vt nō
tur i sū. con. eo. n. q. 2. Jo. dicit q
eps pōt dispensare i eodē epātū fz
nō diuersis r hoc propter iuris i
possibilitates. qz tenet vtriqz obe
dire. r ab vtroqz ordines recipē
qd eē nō possēt si s⁹ rta mandarent
Sed hāc pplexitate sol⁹ papa tol
le possit. q dispensādo v⁹ c. pcedē

re q eligat cui voluerit obedir. v⁹
a quo ordines suscipit. Hoff. autē
dicit. Alit⁹ puto q siue in eodem
epātū siue i diuersis null⁹ dispē. a
re possit nisi papa. r sic curia te
net. B. dō Ray. an. Credo q epi
pōt dispensare nō de iure scripto.
sed de p̄suetudine sola quā papa
scit r nō reprobat r ideo p̄sumit
approbare eā. Vnde credo hodie
de rogatuz esse p̄ dnam p̄uēndū
nē illic. c. scōz. 70. dī. vbi p̄bbel
q qd sit canonicus p̄bendar. n̄ nisi
vni⁹ ecclie i q p̄script⁹ ē. imular⁹.
lz ex dispensatōe epi vnus diucr
sis p̄cesse possit ecclies. Cō. Al. r
Ber. r glo. Barto. bur. in dicto.
c. scōz. s. q. eps in talibus possit
dispē. are. addens. vel q pōt etiaz
dispensare q qd hēat bnificijs sim
plex. i. sine cura r psonam. cū alio
qd habet curā animaz. Hoff. dō.
in. c. lincas. dicit q si epi n possunt
dispensare in plūre h⁹ nōi pben
darū quo ad tū lūz. dicit in pōt q
possunt dispensare ob prerogatiua
meritorum q teneat pma vel scda
dam tanq bnificium r ponat vica
riū qui bene tēseruat r p̄tente
porcionem habeat de pbedē. c. de
pben. expositū. r de elec. nō re. cā
ad hoc maxime qñ i ecclia ē talis
p̄suetudo. vel statū i ex causa sēn
cē de p̄ti. cū oēs. Et sic sensu Hoff.
si. qz nec de iure nec de p̄suetudi
ne eps pōt dispē. are sine eā. Et dñ
qz irrōnabilis p̄suetudo nō excu
sat scd gnat. c. de p̄sue. c. l. Et v⁹
dicit glo. Ray. r Al. dispensatō
ē p̄f papaz facta si fiat sine iusta
causa nō excusat q ad dē. sed tñ
quo ad ecclia militāres. r addit.
Al. pōt⁹ dispē. are in eadez dam
d 5

matone inuoluta et eo quod non
pensat. Aduertendum est quod episcopus vel
alius superior prelati vel inferioris be-
neficii alicui non potest hoc intelligi
dispensare nisi expresse suspenderit
suo iudicio. et infra de preb. et de
idem dicitur. Et nota ibi dicitur
de Ba. Ad hoc bene facit et si
sumus. de sen. exco. Quod potest
ut quod ex ignominia iuris vel facti
vel ex alia causa sciendum libera vo-
luntas superioris. et processio ipse intelligi
tur facta cum omnibus his sine quibus non
posset formari effectum. ff. de iuris. oi.
iudi. l. 2. et de offi. dele. p. ca. B.

3 **Quicquid recipitur dignitate vel
prebendam seu officium vel beneficium cui
aliqua cura sit annexa si ante obtinendam
simile casus prelati primo postquam
possessionem habuit de secundo ut
per eum dicta quo nunquam haberet
vel ab ipso mora diminueret in manus
ordinarii cuius episcopus fuerit. alio
quin obstat etiam secundo ipso iure sus-
pensus. et non solum ad sacros ordines
sed et ad quodcumque aliud beneficium sicut
habiles. Et omnia talia vacatura bene-
ficia sedis apostolice reservant. Et si ali-
no disponat de eis non valet. Joba-
nes papa. 22. in excommunicatione. Et
creabitur. A. Con. Albiacus. et ad-
dit quod in dicta extrahantur cum su-
ta declarationibus plenissime habe-
tur de beneficiis que non prelati simul ac-
cedit sine dispensatione. B.**

4 **Quod potest dispensatio super prela-
tate beneficium? R. Non potest quod
peranos substituit aliquo quantitate
et modum beneficium. Et tunc co-
cedit ut de duo beneficia cura alia
beneficia possit simul habere intelligitur de
duo beneficiis beneficiis post processio
dicit. A. Que. s. habuerit imperato**

vt. i. c. non potest de q. j. B. Item si man-
dati prouideri alicui de beneficio non ob-
stante quod habeat aliud. per hunc non dispen-
sam ut habeat duo. ff. de preb. non
pot. l. 6. Item si papa motu proprio
alicui aliquod beneficium obtinendum pre-
erat aliud non habita mentione de pre-
b. non potest hoc inualida est gratia. dum
motu proprio in l. 1. a. quod motu proprio
dicit. Secus si ad penitus alium gratiam
facit. et de preb. si motu. l. 6.

**Beneficium non vacat nulli. primum
potest nec generaliter. ut promittendo cuius
poterit prouidetur. vel cum factis se ob-
tulit. aut sub quibus forma. de boz.
al. promissiones predictae nec valent
nec obligant. et de preb. ordina. d.
testando. l. 6.**

**Quibus clericis. obsequio. obsequio
ordinariis de necessitate quod de beneficio
prouideri? Romana ecclesia non con-
suevit cogere ordinarios ad pro-
uidendum non solum in sacris. et de
ben. eps. c. c. cum scdm. A. Con.
Albiacus. B. Et non hic quod si aliquis
episcopus primum extraneo episcopo. ut vice
episcopi. i. sua diocesi tenet ordinarios
et ipse promouit ad sacros ordines
aliquem non bene tamen. ipse quod ordina-
uit tenet et necia prouidere de non
episcopi et alii de beneficio sit. primum. Secus
si ei primum ordinare certas personas
tunc quod sunt aliquis sine titulo. Nam i
B. causa episcopi quod primum tenet talis ordi-
nato. A. s. ad actia ministranda. po-
nec per ipsi beneficia fuerit ut i. c. si
episcopus de q. j. B. Sicut et ipse tenet
talit ordinato quod primum alicui ut
possit a quod voluerit episcopo ad sacros
ordines promoueri. De quo dicitur de preb.
si episcopus. l. 6. A. De a. necioz. primum
nec de fieri quod ordinarium sine titulo de
sua vel persona hereditate non potest si-**

ndari. de preb. eps. c. c. mis. B.
**Capitulum ordinarium ad unum primum
sui possit illud vendere. de offi. fm
Ber. et de preb. c. mis. l. 3. Vincen-
tius dicitur quod non. in fm. Lacre. ve-
rius credo quod sic. A. et beneficium ec-
clesiastico renuciare potest. A. Con.
Albiacus. et idem in sum. co. l. 3. ti.
15. q. 14. B.**

**Capitulum sede vacante non potest conferre
ea beneficia que ad collationem episcopi
pertinent. sed potest admittere prebendatos
et patronos et eos numerare in beneficiis
quibus fuerit prelati. l. 3. ad episcopi si vi-
nerit. primum. et de insti. et si ea
p. l. 6. Potest et capitulum episcopo beneficio
vel a beneficio collatione suspensus
ferre prebendas que ad episcopi et capitulum
eius pertinent. Et si episcopus esse habeat i
collatione tali tunc plus. Et tunc potest episcopus
si capitulum sit suspensus. vel singulariter
omnes sunt excoicant. A. s. maiori ex-
coicant. vt. i. c. si ad episcopi. de q. j.
B. Si si prebendat ad episcopi cum colla-
tio capitulum vel assensu. de functione episcopi
vel suspensus non potest capitulum se intro-
miserit nisi episcopus suspensus fuerit i
mora de preb. et reclamatione suspensiois
Abi autem de spatu consuetudine. A.
vel statum. d.icio. c. si ad episcopi. B.
beneficium collatio ad aliquem cum co-
fimo episcopi prebendat. sublatio episcopo de me-
dio cum illius nequeat per hunc est col-
latio differenda. Similiter etiam si episcopus
egrit i remota. ita quod non possit et
presencia in bene i h. et nec se. va-
fi ad episcopi. l. 2.**

**Beneficia et omnes dignitates vel p-
sonas vacantes in curia romana si
prelati prelati nisi per papam. Sicut et curia-
lium sed accedentium vel redeuntium
de curia si decedat i locis vicinis
curie ad duas dietas legales. A.**

**Dietas legales sunt. 20. miliaria. pro
die. ff. si quis cau. l. i. et non. gl. i. c. pre-
n. d. q. infra. B. huiusmodi. et si modicus
et superest non includeret sub loco. ff.
de do. sig. l. 3. Ibi. n. d. q. si sit. 21.
miliaria facit duas dietas. Et
satis intelligenda sunt nisi ad dictum mo-
terent i loco prebendat domicilio seu do-
mus proprie. tunc enim collatio non ser-
uatur nisi effectus curialis quod habet
beret domicilium seu domum sue ori-
ginis in loco curie. in ibi occasio
cure moratur. tunc et refuat. Sicut
et si curiales morantur in loco ubi re-
cedit curia vel i tunc de curiaz se
querent quantitate locis ubi de-
dunt ab ipsa curia sit remota. de co.
c. presertim. B. Dia. bec ad papam
non prebendat nisi quod per mensem prebendat
ca. p. et illi ad quod prebendat per seipsum
non. vel ipsi agentibus i. remota y
suos vicarios generales quod. illud et
missum sit i cor. diocesibus. exites.
vel nisi esset ecclesie parochiales et
vacassent vacante sede apostolice. aut
etiam si vacauerint ante. et papa sus-
cipit prebendat etiam. Probantur
dia. et de preb. l. 3. c. statum. et c. pa-
ri. c. c. si applica. l. 6.**

**Super episcopi prebendat beneficium alicui
absenti l. 3. non stat sui donec presentia
at. in episcopo non poterit prebendat. nec al-
teri donec ille recusat. nec valet
collatio. Secus si episcopus non habita
ipsa collatione assignat aliquem. tunc
non prebendat presentia. et ille non presentia
seru. infra. tunc potest etiam consuetudine
quod. dummodo presentia beneficium ip-
si aliter presentia. A. Et post istum presentia
sui non poterit beneficium aliter presentia. vt
in. c. j. allegatio. B. et de preb. en.
subi. absenti. l. 6.**

Super prebendat clericum cui mandatum prouideri

Veris beneficio iuxta ei' merita qui nullis debet postea affectu' e. no' nec a' ap'ius e'po. p'uidere. c. d' p' b' e' si paup. li. 6. Beneficiari penent ad horas canonicas. r. q'lar. u'io' f. hore. De beneficijs patri n' habet' us a filijs. uide. j. illegitim'. s. 4. De resignat'oe beneficij. r. q'nt' suar. uide. j. remissio. p. totu'. De p'nu' tatioe beneficij uide. j. p'mutatio. Ad materid' beneficij p' satis p'inet. l. eccles. 1. r. j. p'rebenda.

Beneficiu. ij. ad fruct' beneficij. Fruct' p' uacatioe debet' luminat' ecclesie exp'e di' suau' successio' fideliu' referuari. al' cathedra lib' ecclesij. r. m' f' gularib' r. collegiis. si sit' p' ca' pla' d'nt' r. collegia l' singulares p' fons. q'nt' facies sit' susp'eti ab officio r. beneficio. A. q'atq's. donec plene restituerit q'q' d' e' bonis p' ceperit a platis monis dimissis l' uacatioe t'pe obuenientib'. ut i. c. f. allato. B. Ad ob' h'ant' p' uilegijs l' p' uentibus. c. de elec. q' sepe. li. 6. A. Ab' s'it' os. Ad ob' h'ant' s'ant' iuramento p' firmatioe sedis ap'lice aut alia q'atq's firmate uat' las. B. Int' m' p'hibito sit' gene' rali' de ob'is ecclesij ne bona e'ar' r' occupent a platis q'bus sub' sit' seu ad q'nt' custodia p'inet. A. Aut ab alio q' uat' q'q's p' s'one eccle' siastid' ad q'nt' collatoz ordinatoz p'ntioz. seu custodia p'inet' digni' tate p' s'one. p' riorat' uel eccle' siacatoz. ut i. c. f. allegato. B. A' si. de sp'ali p' uilegio uel p' uentid' e' p' scripsit u' alia ronabili ca'. A'nt' epi' r. superiores s'it' susp'eti ab ig'et' su ecclesie. r. alio ab officio r. b'nt'

cijs donec satisfecerit. c. de d. or. p'nt' li. 6. A. Ibi et d'f. A'bi ex p'nt' legio uel p' uentid'ne seu alia d' ca' ronabili sibi aliquis p' dicto'z asse' r'it' b'oa c'opetere sup'radicta. Hoc de illis bonis s'ol' d'z intelligi que solutioe debent' si qua sint. r. his q' fuerint n'ccia p' seruatoribus r. mi' stris ac ic'ub'ent' on'ibus ad no' uos reddid' sup'po' d'is p'gruer' suas ex ip'is rep'ia fuerit sup' ec. B. Indulgentie de p'cipiendis fruct'ibus beneficij i' ab'ina co'cesse p' sonis n' ecclesiasticis uel dignitatib' s'it' casse r. irrite. extra. de rescrip. c. si. l. 6. A. Istud. c. ut patet intue' ci. loquit' d' p'cessioib' factis a'ie il' lam. de re. exinde s' o' ostendit q' d' non sunt faciende. B.

U' si uetus id' p'cepit l'atum est. q' alienari p'nt. uide. j. alienatio. g. l. 53 r. fructus q' debent' scipi p'nt' locari et si sint decime r. alia et d' loca. u'etra. S3 hoc locatio no' ex tendit' ultra t'epus uite locantis. q' clericus i' beneficio usufructuario c'oparat. l. 6. q. 6. illud. A. De' f'it' ut optio' s'off. ut in sil. co. li. c. vi. 2. q. 2. Sed p'nto. dicit' q' si locatio sit' nomine ecclesie r. utiliter. succes' soz t'netur. c. de solu. c. i. r. q. 2. hoc i'. r. li. q. 2. quicunq's suffragio' Secus si inualter. Si aut' suo no' mine locatur no' intendens obliga' re ecclesiam. no' n' tenet' successioz. s' nec heres eius. s. manutener' lo' catioz q' terminata est in uita loc'antis. Et ideo subdit' p'nto. Si h'et' q' heres usufructuarij nisi i' q'nt' ad e' p'uenit. si locat' si q' d' boni' s' h'ic s' h'ic. Et hoc uer' e' i' n' u' s'ro uel p'nto ecclesie. s. q' d' succes' soz tenet' habere r'ant'. q' d' factu' est.

a p' d' e' more. Sed in canonico p' b' d'ario secus dicimus. q' ille n' u' q' p'nt' locare p' b' d'ia sua ultra t'ps uite sue. licet de illa possit' agere r. p'ueniri sic legitimus admilitator' Dicit' et ibi p'nto. s. m. c. q' r' d' f. c. r' ne pla. vi. f'uss. q' d' p' tract' i' n' u' c'uz plato ecclesie. no' seruau' sol'entati' b' p' p' s'io iure no' ualet. seruau' uo' so' l'entati' ualeat. l. 3. si c' tract' ecclesie su' muti' possit' petere r' est' u' tionez i' t'gram. Post. c. d' d' q' d' i' quatu'z p'ccunia uersa est i' ualut' ecclesie. r'ant' d'ebet' habere successioz. l' red' d'ere p'ccunia. ar. c. de solu. c. 1. ut i' sum. con. dicta. q. 2. Hoc dictum possit' intelligi etiam si locatio no' sit' nomine ecclesie. uel si sit' a p' b' d'ario. al' locatio d'ebet' omnio' r'ata esse. ut ex p' d'ictis conillare possit. B. De hoc uide. j. locatio s. si.

Canonici r. alij beneficiari cleri' ci q' b'nis officio no' uer' s'it'. n' p'nt' p'ape condianaa d'istribuides nec uat' d' p'uenido. A. s. p'ria. ut i. c. f. allegato. B. al' n' faciat' suas ead' r' tenet' ad p' s' u' t' o' z. nisi excuset' eoa i' firmatas uel iusta r' ronabilis cor' poral' n'ccitas aut' euid' ecclesie v' t' l'itas. c. de cler. no' resi. c. l. h. 6. A. Ibi et sub' i' g' l. i' d'istributio' nibus et p' d'efunctio' annu' r' r' ar' i' s' lar' giendis id' decernimus obserua' da. B. Ad materid' istam p'nt' p' r' uere ea q' d'icant. j. clericus. i. s. si. r. clericus. 4. p' i' o' m' m.

Beneficiu. iij. q'nt' in se tenet. Qui h'ic tenet' p' se q' d' beneficiu' aut' dignitatez. ut ait' Ray. cu' non i' r' e' p' ostu' est' s'it' r' lauro. nec h'z uia salu'is nisi resignado l'

si e' disp' s'abile petat disp' s'atione' ab eo q' p'ot'. r. i' uroq's casu agat p' niam de co' m' s' s'io. Simile. s. b' n' f'iciu. i. s. i. A. Idem in sum. co. li. 3. n. 16. q. 20. B.

U' alioz male possidet' beneficiu' uel dignitate. utz sub' d'iti teneant' obedire ei. s' debitor' r' r' d'ere. Di' c' d' q' h'z i' s' o' o' iudiciali m' l' p' l' e' x' e' r' n' s'io. m' i' s' o' o' p' s' c' i' e. s' i' q' s' c' i' a' r' q' possessor' ecclesie uel dignitaz no' sit' uer' p'lar'. certe no' tenet' et obe' dire nec soluit' q' d' dignitate uel ec' clie o' z. nec soluet' d' libera' ar. c. de iure iur. d' e' t' a' t' e. de sen. exco. i' g' n' s' i' o. A. Hoc uer' nisi q' e' r' p' r' s' i' a' m' i' u' r' o' r' d' i' n' e' l' a' n' d' n' e' c' a' p' p' e' l' t' o' e' i' n' s' p' e' r' i' a' p' d' e' n' a' t' . t' a' n' d' z' o' b' e' c' d' i' r' e' s' 3' p' o' s' t' . u' i' s' i' . 3. n. 13. q. 20. E' p' o' t' e' r' o' . q' z' s' o' l' u' t' o' . l' q' d' s' i' l' e' n' o' p' i' n' e' r' i' s' e' p' e' n' . E' t' c' u' d' i' c' t' u' s' i' b' s' . c' o' n' . l' i' b' r' i' c' u' s' . B.

U' alioz male possidet' absolutu' ignorates. Dicit' q' n' ex q' no' e' p'lar'. c. d' p' e. dis. r. d' p' e. di. 6. pla' euit. T' n' i' casu s' i' s' t' o' i' l' l' i' n' o' p' i' r' e' t' . n' o' q' z' u' t' e' a' b' s' o' l' u' t' e' p' o' s' s' e' t' . s' i' p' s' i' d' e' t' q' b' n' t' i' s' a' c' t' o' . c' f' d' p' s' y' r' o' n' b' a' p' t' i' . a' p' s' c' a' . r' p' p' u' s' t' a' c' a' m' i' g' n' o' r' a' n' t' e' . S' 3' i' n' s' a' n' g' u' i' s' c' o' r' u' i' r' e' g' r' e' t' a' d' h' i' s' q' u' i' g' e' r' e' b' a' t' s' e' i' n' p' r' e' l' a' t' o' z' r' i' p' o' s' q' u' a' m' i' s' e' f' u' e' r' i' t' p' d' i' d' e' r' u' t' . a' r' . c' f' d' o' f' f' i' . o' z' i' r' r' e' f' r' a' g' a' b' i' l' i' . De h' . j' . c' o' n' f' e' s' s' i' o' . 3. s. si. A. Con. l' i' b' r' i' c' . S' 3' u' i' b' a' b' e' t' i' s' u' m' . c' o' n' . l' i' . c' a' . i' . q' . u' l' t' i' . Post. sup. c. u' i' d' u' z . d' e' e' l' e' c' . u' i' d' e' n' u' s' e' n' t' i' r' e' c' o' r' a' d' i' c' e' n' s' . T' a' l' i' s' d' e' c' o' s' s' i' l' i' o' t' e' n' e' t' c' o' n' s' u' e' r' i' t' r' n' o' d' e' n' e' c' e' s' s' i' m' e' . q' t' a' l' i' s' p' s' y' b' y' t' e' r' u' e' r' e' a' b' s' o' l' u' t' e' x' q' c' u' r' a' t' e' n' e' t' q' d' u' i' p' b' a' b' i' l' i' s' e' i' g' n' o' r' a' n' t' a' . r' a' b' e' c' c' l' i' a' r' o' l' e' r' a' n' t' . Sed sciens no' debet ad tale i' Et sic intellige decre. ois. Ad hoc

facit. qz cois ignorāna r tolerāta
tribui iurisdicōez nō habēt enī
inhabili. ff. d. offi. pio. l. barbari.
Sed hī humanis in qbus pcedit
fz humanā opimōne. Sec' i reb'
piciē. i quib' pcedit fm diuināz
vūat. Unde nō ver' sacerdos ul
laici pōt absolue. r ei confessus
cā scuerit tenet recōfiteri. ut r te
net Inno. super idē. c. l3 referat et
aliā opimōne. r ut pz in sū. cou. in
dicta. q. vlt. Hoc idē sensu Hosti.
in sū. dū dixi qz a tali dēcipiū aie
cū ā possit ligat nec solue cū iudx
nō sit. r l3 aie iustaz cām habeant
ignorātie in ac si amisse essent req
recur sanguis carū ab ipsis. B

Bigamia dicitur
trahit bigamia. Dum' q
ter alios pprie dē cū qz successi
ue r diuersis tēp' r duas habuit
vxores. r vtrāqz cognouit. n. q. i.
spiat' r qn dēbitis tēp'us h3 pla
res. vna de iure r alteraz de scō. r
vtrāqz cognoscat. cf. eo. nup. Dic
ent reputat bigam' n' ppter facti
defectū. s3 pp intentionis affectus
cū ope s'bfecio. ut ibi dē. 3' qn h3
p'tea eodē tēp. vna d' iure. r alterā
de facto. uel abas de scō. r cognos
cit vtrāqz. ut dō. c. nup. l. corruptā
de scō. 31. q. i. quōd' d' vnoz. gan
dem' cf. c. a nob. B. 3. n. d. c. a no
bis mel' facit. B. 4' qn cōtrahit
cū vidua ab altero marito cogni
ta. 31. d. l. serianm. r. 33. d. l. mari
ti. Secus at si relicta fuisse virgo
34. d. l. c. si. 5' quādo cōtrahit cū
corrupta a quōqz alio. sine cōpa
bit sciant' ignorātie r eam co
gnoscat di. 34. curandū. r. c. p'cipi
mpe. 6' qn vxorē ppriā cognoscat.

sciant' vel ignorant' possit' cognita
ē ab alio. di. 34. si cur'. r. ca. se. 7'
qn aliqz in ordine sacro p'stitur'. r
post factā p'ssionē in religioē. d
facto r trahit cū corrupta ē eo. a
nobis. 27. q. i. quotquot. B. 3. d. m
etiam casus uolant in sū. con. li.
3' n. 3. q. 10.

Quid dicitur defloratio. r postea
in vxorē eā duxit nūqd pōt pmo
ueri? B. Sic. qz nō dimisit carnem
suā in duas nec illa in duos. cf. c.
debiti. 26. di. acutus. r ar. cf. q. si.
sint le. tanta. B. Alij cōtra asserē
tes qz oportet qz mulier sit virgo
tpe qz trahit matrimoniu ad h' qz
p'entes nō incurrat irregularitaz
tē. 31. di. nemo. r exp'ssi videt. 30.
q. 5. q. 5. v. virgo casta. r dēspō
sata in virginitate rē. Et hāc opi
nionē t3 Hosti. ut in sū. con. li. 3' n.
3. q. 5. B3 v' ibi pz. p'mā t3 Ray.
Tho. r Pe. r Hosti. r Al. r sic vi
del cōioz r tenenda. Et ad d'ia vi
cū qz d3 esse t'go. l. non ab alio co
gnita. Dicit' et Al. qz oia p'cedē
na legumēt p sequens matrimo
niū. dicto. c. tanta. p'mā virgo h
casu qst' v'ginitate eēt dēspōsata.
Prima r'atio efficacior ē. Secun
da. n. aliquando n' t3. Hāc si dēflo
ratio fuisse scā ab uxorato per se
quēs m'fimoniu cū deflorata non
sit aliq' legitimatē. dō. c. tanta. B
Quid si creda' trahē cū v'gine
r iuenit corrupta? B. Non pōt p
moueri. cū sit marit' corrupte. 31.
q. 5. ille. 15. q. i. c. si. B. D'ctus fa
cū. 51. d. l. qui i aliq'. Nec fm Ray.
excusat error' nec uolētia. Lex. n.
p'motōis factū reqrū nō uolūtātē
dō. c. si. r. c. ille at. 33. Tho. Pe.
r Hosti. ut in sū. cō. li. 3. n. 3. q. 6. B

Quid si qz habuit nā uxores nec
cognouit. r postea dicit' aliā v'gi
nē r cognoscat. econtrō. p'mā co
gnoscat r si fam' p'p' nō repellit a
p'motōe. cf. eo. d'biti. B. 3. d. d' d' d'
casus p' candē rōem si aliqz ducari
vxorē mulierē ab alio d'pōsata r
trahat nō. in cognitā fm Ray.
Tho. Pe. r Hosti. 34. d. l. c. ult. r
i sū. cō. n. q. 2. B3 iste casus est
clar' r formalis. dci. c. d'biti. B.
Quid si maritus accusat vxorē.
de adulterio. r pendēte accusatōe
v'ir ad s'ceptū ecclie reddidit debuit
uxorē. B. fm Ray. Tho. r Hosti.
Irregularitas sine bigam' censet. nā
irregularitas sepe cōtrahit solo fa
cto. B. 3. d' d' d' in sū. con. eo. n. q. 9.
Et addit Hosti. qz nō peccat in hoc
casu d'biti nō reddēs cū vult pro
moueri. qz vxorē repellit per exce
ptionē ord' ex adu'rio. B3 Ray.
ait qz tenet reddere tū non debeat
eā spoliare possessioē suā corpis v'
qz ad s'ntaz. xi. q. i. quia res. 8. q. 4.
nōne. p'cipue cū hoc sibi p'cipit
ab ecclie. Dicit' Hosti. pōt tene
ri qn maritus offert se stat' p'bam
rū cōmūte adu'teriu. ut infra octo
dies v'ir circa. ar. c. soler. de sē. ex.
li. 6. Quādo n' ut in dēd. q. 9. patet
dicunt qz in hoc casu cognoscent
vxorē adulterā nō sit irregularis
cū nō agat s3 pōt' patiat. s. qz cō
p'ctūba iudice. Sed pio dicit' p
babili' r tenendū videtur. B.
Quid de eo qz habuit vna vxorē
ante baptismū r aliā post bap
tismū. v'ir qz ante baptismū? B.
Irregularis est di. 34. si quis v'
dud. B. Potius ē. c. is qui vidua.
B. Et. 26. d. l. per. uoi. S'nt' r q
ante baptismū dimisit vxorem pp

fornicatōne postea accepit eā. Hāc
per baptismū nō tollit h'c irregulari
tas. ut clara pz p Tho. in. 4. d. l.
27. licet irregularitas hōicidij tol
lanur. vt j. hōnicidum. 4. 6. l. i. fi.
B. 3. d. d' d' respectu p'mi dicit' in sū.
con. eo. n. q. xi. B3 r secūda dicit'
colligitur ex eadem ratione. B
Quare bigamus non potest p
moneri? B. Tres sunt causē. P'ma
pppter defectū sacramēt. s. vni
tatis ipsius. cū nō sit vn' vni'. ex qz
dimisit carnē suā in duas. 26. d. l.
acutus. cf. eo. d'bitum. Et hec est
p'ia r realis cā. de qua hie. j. nūc
dicemus. Secūda causa ē ppter
dignitatē ord' d'ni. 26. d. l. vna. r. c.
vlt. Tertia ē ppter signū incōmū
tē. di. 31. p'p'ositi. B. l. 3. r for
tasse. An r Ambro. Quōd erit hor
tator viduitatis q' ipsa cōiugia se
quātur. B. Hoc habetur in dō
. c. vna. B. Ad intellectū aut' p'me
cāe nō. qz in m'fimonio attendit du
plex sacramētū pp dupl'cē pūc
tionē q' ē i ipso. P'ma ē pūctio
sioz. Scda corpoz. p'ia s'nt' pūc
tionē aie ad deū. scda s'nt' pūctio
nē xpi r ecclie q' fuit qz m'fimoniu
imitatiū quidē in patriar' chis. r p
phetis. ratum in tpe g'z. r. in. nati
uitate xpi. cōsumatū in cruce. uel
rati in cruce. r cōsumatū in glo
ria. B3 secūda cōiunctio s'nt' enā
vniōne diuinitaz r humanitaz sa
crām. in vno v'ginitis. 26. d. l. acutus
na. r p' d' d' r. in. xpo patet. cf. eo.
debiti. Cū ergo tam pūctio xpi
r ecclie qz vniō diuinitaz r humani
tas nō sit nū' vnica. merito signifi
cat' in pūctioē p'mi m'fimonij. B3
cū quis transit ad secūda recedat
ab vniūte. r sic non potest signifi

cas dicta vnic. i. dictione. Et hac
 roez. agit Aug. i. deo. c. acun. i. h.
 Al. Idem in su. con. li. 3. n. 8. q. 2. B.
 C. Viri licet dispensare cu biga-
 mus. Quibus distimode rideant
 mibi v. tenendū qd tenet Lho. un-
 4. dif. 12. dicēs sic. Bigamie non
 ē aduicia irregularitas de iure nā-
 lit. sed de iure positio. nec itez est
 de essentialib⁹. ordis q̄ aliqui n̄ su
 bigamus. p̄ ex h̄ q̄ si aliq̄ biga-
 mus ad ordines accedat caractere
 recipit. Et nō papa pōt dispētare i
 tali irregularitate. Qd aut obijci
 posset per decre. ex. eo. nup̄ soluit
 Lho. dicēs. q̄ p̄ illd̄ h̄re. ostēdit q̄
 eade ē difficultas dispēsandū i illis
 q̄ de facto cū plurib⁹. p̄erūt sic si
 de iure cōtraxerūt. n̄ q̄ subtrahat
 p̄as dispēsandū. Qd et obijci q̄
 doctrinā apli dispētare non licet.
 soluit dicēs q̄ b̄ v̄ez ē q̄ n̄ ad ea
 q̄ s̄ū de iur̄ nāli. et q̄ n̄ ad ea q̄ s̄ū
 de iurē factoz̄ et fidei et i alijs q̄
 s̄ū de infirmūde aplo et eum ecclia
 h̄at nūc eadē p̄as h̄at edē et d̄m
 tuēdū quā d̄c h̄bat p̄t p̄t q̄ p̄t
 mani i ecclia r̄ dispēndū. h̄ Lho.
 S̄z q̄ n̄ possit. d̄ q̄ non licet qz
 nūq̄ factū nisi forte aliq̄ ea maxie
 subet̄. Al. de b̄ op̄imides referūt
 i su. cō. 10. n. q. n. S̄z cū Lho. cō.
 de. et Al. et b̄ v̄ am. ar. c. b̄ ca.
 14. q. 1. B̄. S̄z de c̄p̄o tenet q̄ nullo
 nō pōt n̄ ponit. Jo. an. p. c. i. c. u.
 lu. 6. Al. S̄z de b̄ recūsū op̄ionē
 i deā. q. n. S̄z b̄ v̄ v̄. et ex p̄te
 b̄ f. i. c. a nob̄ exis. cō. 7. d. c. vni
 coin. 6. B̄

B **U** Bigamie iure dī nō ḡtū sūt o-
 p̄u legio dicit et addit forō secu-
 lari n̄ obstat p̄auidie et eis sub
 pena ex cōdicō s̄ ibidē d̄ d̄cler̄

tōsurd uel habini clericale c̄. co.
 cū altercatōis. li. 6. B̄ Glo. ubi dīc̄
 h̄ colligēdū de bis q̄ facti sūt biga-
 mi siue v̄re siue iterptatū ē i mio
 ab⁹. Sec⁹ si i maiorib⁹. or̄dib⁹. B̄
 fm Am
 brosum

L **assenia**

est. al. cū deo attribuit qd ei n̄
 p̄uenit. uel cū ab eo. remouet quō
 ei cōuenit. Et tñ duo. s̄. affirma-
 tio et negatio non d̄b̄sificat sp̄m
 blasfemię. Al. Idē in su. cō. li. 3. n.
 34. q. 20. Sed Lho. fa. fe. q. 43.
 ar. 1. addit inū modū videlz̄ cū at-
 tribuit creaturē. qd̄ approp̄at deo
B. Et h̄z gen⁹ sūū ē pctm̄ m̄uale
 qz̄ repugnat carit̄an dīc̄. S̄z pos-
 set r̄igē q̄ blasfemię absq̄ d̄clibe-
 ratioe et ex surp̄eudē. p̄cederet et
 hoc duplīc̄. p̄. s̄o mō q̄ aliq̄ n̄
 aduertit hoc quō dīcūt esse blasse-
 miā in cū aliquis subitō ex aliqua
 passione i uerba cōmūtiōsa. p̄ā-
 peret quoz̄ significatiōe nō con-
 sideraret̄. nūc est peccatū veniale.
Al. hoc p̄tō verum nisi hoc ei
 frequenter accideret ex leua culpa
 eius nō curando adhibere reme-
 diū. L. an. n. culpa equiparat̄ do-
 lo. ff. de p̄os. l. quod nerua. et in
 c. ut animarū de consil. li. 6. B̄. n̄
 modo qn̄ aduertit hoc esse blasse-
 miā cōsiderans signata verbosuz̄
 et tunc nō excusat a pct̄o mortali.
 sicut nec ille qui ex subitō moer̄
 alique occidit. Al. Idēz in su. con-
 eo. n. q. 108. Et p̄tō a mortali nō
 excusari blasfemiā si nō recto alio
 moueat h̄ ignoret̄ sus uerba ip̄o-
 tare blasfemiā. Nā videt̄. i. Cor̄
 14. Si q̄s ignoz̄t ignoz̄abū i sus
 tis in culpa s̄ap̄s erūt i pena. 39.
 dif. q. ca. B̄. Det Lho. fa. fe. q. 43.

7

8

De blasfemia in deū vel i scōs q̄ p̄
 prie d̄f̄ maledictio vide. i. malcedi
 cuo. §. 1. r. 3.

A **bella**

Aide. j. pe-
 dagui et vi-
 de. j. gallia. quia pro eodez
 accipiuntur vel quasi

A **lix**

nō. d̄z fieri d̄ vt
 nro ligno. cre. v̄
 auricalco. nec de cristal-
 lo. aut lapide. sed tñ d̄ auro argento
 aut stagno. de p̄se. dif. 1. vasa. et ca.
 m̄ calix. De p̄secratioe calid et an
 possit vendi vide. j. p̄secratio. 5.

A **lumniari**

quid sit. p̄uagari et tergi
 uerari vide. 3. accusatio. §. 4.

A **nonica por-**

tio ē illud quod ecclesia p̄
 p̄as debet recep̄t quādo quis cli-
 gut alibi sepulturā. De qua vide. j.
 sepultura 2. per totum.

A **nonicus**

de
 j. p̄benda. 2. §. beneficiū
 et infra symonia. 2. §. 3.

A **nonicatio**

Nō licet aliquē uenerari p̄
 scō nisi fuerit canonicus auctorita-
 teromane ecclie ex d̄ reli. et uene-
 san. c. 12. In q̄ gdē canonizatiōe. i.
 ingit̄ de uita et q̄ canonizatiōe. ē.
 si fuit i laborib⁹. iuss̄ et mult̄ si mo-
 r̄b⁹ cast⁹ et acub⁹ strenu⁹. B̄z. n̄.
 presēt̄ testificatiōe p̄dicari et bo-
 ne fame p̄conijis non taceri. 61.
 dif. miramur. 12. q. 2. quatuz̄. Et
 est maxie querēdū de simplicitate
 et hūilitate. ex de p̄sūp. ex studijs. p̄
 Idē queri solet an sustinuerit p̄te

ctōnes. 7. q. 1. ois qui gemebat. et
 c. ubi. Et an illas sustinuerit cū cari-
 tate. 1. q. 1. v̄d̄ q̄n̄. Inquirendū ē
 etiā de miraculis factis in uita et
 post mortē. Porro de marit. b̄
 nō sit tanta examinatio. sed queri
 tur tñ de miraculis. et cū prop̄ter
 quam passūm p̄. de cōse. dif. 4.
 cathecumini. et c. bap̄t̄m vicē.
 H̄is r̄tē paraxis potest ad cāoni-
 zatiōe p̄cedi. Al. Idē in su. con-
 li. 1. n. 14. q. 25. v̄bi subūgit̄. Or dī
 nem et modum quo p̄sueuit curia
 romana. p̄cedere in canonizatiōe
 sanctoz̄ū perfecte ponit Boffo. et
 Hoffo. super. ca. audiuimus. §. de
 reli. et uene. sanc. B̄

C Viri licet potingerē oratiōem
 ad aliquē nō canonizatū. p̄. fm
 Inno. Non negamus qn̄ nō lice-
 at potingerē p̄ces alius defuncto
 quē quis credit bonū uirū. quia
 d̄sō fidē oramus autēdū. sed faciet̄
 p̄ eo officii vel p̄ces solēns non
 licet. ut in. i. §. dīctum est. Al. Con-
 Albuca. et Boffo. ut in sum. cō.
 eo. n. q. 1. in fi. B̄

A **racter**

est signus
 sancti p̄coionis fidei et sanctie.
 ordinationis dāni a terarcha. Vel
 fm modernos theologos Carac-
 ter est dīstin. cōo a caractere cetero
 imp̄ssa aje rationali fm imaginē.
 cōfigurans trinitatē creatā ymita-
 ti creatū et recreanti dīstingūes s̄
 nonfigurans fm statūz̄ fidei. Et
 qdē caractere non imprimūtur per
 oia facta etiā noue legis. sed solū
 per illa per que mancipatur quis
 ad aliquod sac̄amentum. sp̄ritu
 ale exerceudum. sicut est bap̄t̄-
 mus. cōfirmatio et ordo. B̄cc

lia vo bñficia uel dilectiõis sñg q̄
q̄a ex bñt pncularit aliq̄b^o q̄ ex
hibet iudic. n̄ ē d̄ n̄citate. nisi f̄z
ppatõz ai. ut. s. iuncti i articulo n̄c
ciat̄ f̄z illud puer. 25. Si efurierit
inimic^o n̄c. cibā illi ⁊ c. S3 b̄ face
re p̄ter n̄citat̄ articulū p̄inet ad p̄
seciõz caritatis p̄ quā aliq̄s cauet
nō solū uici a malo. s3 uult uincet
i bono mali. qz. s. non solū cauet
ne pp̄ iuriā illatā p̄rabat. ad odi
uz. s3 ē i m̄tēdā inimicū ad suum a
mōz p̄rabet. **A. Lō. bis. Pe. ut**
in sū. con. co. n. q. 24. **B.**
Celū inimici ueniā petētib^o te
neat̄ t̄nc̄. **R. f3. Pe. 3. in iuriā.**
Et iuriā f̄o d̄no dato aliqui solēt
i eo cui su tria ozi. s. r̄cor. i affec
tu. signa rancoris i effectū. ⁊ actio
nis cōra iniuriāntē. **Prīmū** i f̄
hōrem̄t̄ ino nūq̄ i corde b̄re.
A. d̄. h̄. 18. ibi. Sic ⁊ p̄ mens
⁊ c. B. Secūdū tenet homo re
mittere ueniā ueraciter petēdi. i.
parato emendare fm̄ facultatem
suā. de quo potest intelligi qd̄ d̄
Luce. 17. Si renuersus fuerit ad te
dicens. p̄ueniet̄ n̄c. d̄n̄m̄t̄ illi. im
mō ē si non petat. ut in proximo
S. d̄cum ē. A. **T**riū imo. nō m̄de
tur dicunt̄ **Pe. ut p̄s colligi ex**
habitis in sū. cō. eo. n. q. 25. f3 po
nis et d̄o aduersat. Et cū hoc di
cio con. Libicus. ut n̄ debeant ex
peccari petitiõ ⁊ illud uideat̄ uer
ms. Nā si nō debet rancor teneri
i corde. similiter nec ad extra offē
di in ope. quia nō solū a malo s3
ē ab omni sp̄e mali abstīndūm ē
i. Thesalis. c. f. B. **S**ed tertium
nō tenet remittere nisi ille satisfaci
at p̄ posse. ut. c. si q̄ cōm̄lissus .
99. d̄l. ⁊ nota. in. c. ad aplice. de

re. in. li. 6. ⁊ in remissionibus dicto
rii iurii. ⁊ c̄ de male. in omni. c. u3
cōcordiūz ibi positio. **A.** **S**ocia
tis clarū ē. qz legitime pot̄ peti eti
matio iniurie ē i ultra interesse re
rū. c̄ de imu. ec. qm̄ li. 6. nisi ex b̄
oriet̄ p̄ ponderas scandalū respec
tu saluis aie uel corporis: qz i or
dine caritatis hec p̄ferenda sūt ut
pot̄ costare ex dictis. s. 9. 1. **B.**
Utr̄ opera bona extra caritatē
facta aliquid ualeant. **R.** **secūduz**
Ray. Quāuis n̄ ualeat̄ directe ad
m̄tā eternā. in ualeat̄ ad alia quōz.
p̄cio. s. ad tollerabilis iudicū su
uz p̄ferendū de pe. dist. 3. si quis
auit. A. **Ricardus sup. 4. in iurum**
dist. 15. dicit q̄ bonū ⁊ p̄ua actiā in
mortali sicut nō ualeat̄ ad obitū
dā regnū. ita nec ad remissionem
penaz. qz pp̄ illud nō minuet̄ p̄a
p̄ peccatis p̄ciõibus debita. s3 de
ne m̄mōz p̄na sustinet̄ i iustro
qz interm̄ dū factū illud bonuz ca
uet a malo. quoz occasio. si face
ret. amplius puniret̄. Et uia dicit i
relegēdū dicit̄ asserēti m̄mōz em
penā sustinēdā pp̄ bonū sine cari
tate factū. Sed p̄tra hoc uidet̄ q̄
legā i uita parz q̄ cui dā sanctio pa
ri reuelat̄z ē de quodā qui pp̄ lu
xurā exclusus ē a paradiso q̄ pp̄
abūdat̄ elemosinas. quas facie
bat liberatus ē. ad incendio ignis.
B. ⁊ ad uialem. p̄p̄erantē ⁊ pe.
di. 3. cauendū. 22. q. 2. si quibz. 3.
ad hoc q̄ quis citus illustret̄ ad
p̄niam de pe. dist. 5. falsas in fi. 4.
ad satisfacionez bonoz opez. si
cui faciebatur oli beatus Iohānes
de cōse. di. 4. nō regirabat̄. 7. qz
diabolus nō h3 i eo iustā potatem
quāta haberet̄ si bōa opa n̄ faceret̄

scm Greg. refert i dialogo. li. 3. c.
7. de uideo qui signatus erat signo
crucis q̄ demones nō poterūt ei
nocere. **A.** **I**ntercedūti q̄ firmu
neratio q̄ sūt p̄ tab^o opib^o f3. **Ri**
car. i loco p̄lligato n̄ ē ex debito
infirmit̄. s3 solū ex dei clemētia. sō
ne ideo. qz q̄ ex p̄uaciat̄ d̄. decum
merit̄ sui p̄dinōem q̄ nō pot̄ extri
sc̄. aliqd̄ mereri. B. **U**tr̄ hō pot̄
sūt deo satisfaci p̄ opa et caritatem
facta b̄s. **f. satisfactio. f. xi. Et p̄**
ra de caritate b̄s in se. 5.
Utr̄ opa extra caritatē eximuz
vñg ualeat̄. **R.** **f. m̄ Ray. Opa vi**
us q̄ sca fuerūt i caritate mortificā
ta p̄ se quōz mortale p̄nū. ⁊ si b̄a
sequat̄ p̄na remittit̄. Illa vo q̄
uñg vñs fuerūt. quā q̄ i p̄cō mor
tali facta sūt. uincere n̄ p̄t. qz mor
ta actū fuerūt. d̄s. Illa remittit̄
et̄ q̄ mortificata fuerūt. Uincere si
p̄t que mortis nata fuerūt. Con.
Tho. 4. di. 23. A. **P**rocedū dicit̄.
Ray. in. de pe. ⁊ re. 3. ut circa idē
q̄r. Tho. 2. 1. q. 99. art. 5.
⁊. 6. B. De p̄cō h̄. Ra et carita
tez. vide. f. p̄cō. 1. 5. 3. Utrum oc
casio religionis sint p̄termitten
da opa caritaz in parentez. vide. f
religio. 1. 6. 1.

Alus episco

pales. Illos talis a gbus si
pōt aboluere sacerdotes parochia
lis. vide. f. p̄cō. 1. 6. 1.

Altheismus

⁊ exorcismus. Utrū carbe
cismus p̄ueniēti d̄beat p̄cedē bap
tismū. **R.** **f. m̄ Pe. 1. 4. sic. Nā i ba**
puzado regi opponet̄ ea q̄ sūt de
necessitate fidei que sūt tria. i. fidei

susceptio. ⁊ eiusdē p̄cō. ⁊ ip̄i
us obfusatio. **Ei pp̄ decuria carbe**
cismus incensus est. quia i eo sūt in
structio ad fidei suscepiõez. sūt et
respōsio ad fidei p̄fessioez. ⁊ pro
missio ad fidei obfusatiõem. Et qz
adultus p̄ se credere ⁊ p̄mittē pot̄
regruntur hec ab eo p̄ sc̄p̄oz. In
parualo vo regrunt̄ p̄ vicariū .a.
per patrūz qui i p̄sona paruali re
spondz. Credo. Et sicut dicit̄. Tho.
duplex pot̄ esse sensus. Unus cre
do. i. ego paruit^o qm̄ ad p̄fectā eti
tez ueniā credā. vñ credo. i. ego pa
trū^o op̄ra dabo q̄ ille credat. A
Iste sensus est magis p̄uicē. Nā
tententes ad baptismū fidei ius
res sunt suscepti. de p̄c. di. 4. vos
ante oia. B. **N**ec est p̄ueniens q̄
parualo p̄uenit. qz te
stis ad que ōs tenentur. vñ^o aliū
obligare pot̄. Secus aut̄ in his ad
que omnes n̄ tenent̄. **E**t si dicit̄ qz
parualo sic obligat̄ ad struendū
parualū de fide. **R**ndet̄ Tho. q̄ si
est ibi magnuz periculum quāuis
ad modernuz t̄p̄. quis ⁊ par̄tes
p̄uicē xp̄iani ⁊ inter xp̄ianoz
nutriunt̄. Secus autem erat in pri
mitiua ecclesia. quis t̄nc̄ obligat̄
fidei cura habenda erat. **E**t similit̄
nunc estet̄ sup̄ par̄tes p̄uicē esset̄
suscepti de infidelitate. vel si p̄uer
fuerit infidelis p̄uersus esset̄. **A.**
Idem etiam estet̄ si parentez esset̄
suscepti in moribus. **N**am suscepi
entes non soluz fidei sed etiā morū.
vide in dicto. c. vos eis d̄. **I**deo
sem̄ eos ad monēt̄ vt castitatem
custodiāt iusticiā diligat̄. caritatem
tenēt̄. **N**ā omnia symboli ⁊ ora
tionem vnicam eius vos ip̄si tenet̄

de illis quos excepistis ostēdit.
Dicta etiam hoc. s. notantur in fa.
con. li. 3. n. 14. q. 4.
U Sed ad qd. pdest exorcismus?
R. fm. **Pd.** et **Tho.** li. 4. d. 6. **W.**
bet effectus in corpore et in anima. qd. mi
nuit potestatem dmonis. ne possit tan
tam hominem sicut plus. ne baptis
mum et alia bona impediat. Sz p
dicta pars totaliter in baptismo tol
lit. sicut. **Ubarao** plus flagellat. 2.
pplo. n. egresso de egypto. et postea
totaliter in mari rubro. qd. e. figura ba
ptismi. submersus e. **A.** **Ide** in su. 2.
c. n. q. 43. ubi enas d. q. circa hac
effectus cathedrae ples fuerit op
tionis. Sed qd. dem est meti? **U.**
Q. Quid significent sacralia alia
que sunt an baptismus i. cathedra
mo. vide. s. **bap** nismus. 6. 3. per
cathedram spedis infirmitia 3.
benduz. 3. **J.** **ped** nium. 6. 3.

Antio. **No**ie cautio
quāvis pot
ur sicillit nuda pmittit. Sed
p cautioes idonea sine sufficite i
tellegit subitrosia vl pignorancia
vt notat. c. de pigno. c. 1. **U.**
In glo. **B.** **De** bac vide. s. **ab**so
luto. 4. s. h. **A.** **De** b. c. d. f. s. **ab**
soluto. 6. 5. **A.** **ad** additione. **B.**

Cecitas mentis
Accidit cecitas mentis sit pecca
tus. **S.** **fm.** **U**ba. fa. fe. q. 5. **S.**
signato. potuit cecitas mentis
vitiā q. causat a iuraria. **Ad** cau
vniūtellectuā e. scitū q. pncipium
utellectuā vitiōis est aliqd. intelligi
bile. p. **fm.** p. qd. hō intelligit alia
cau. gdes. intelligibili pncipio mens
bois. p. **ut** tendē. Et q. ei n. tendat
p. d. **ut** i. **u**ngē. **A.** **q**dc. ex b.

qz hz volūtātē spōtance se auertem
tes a pside ratione tal pncipij. **fm.** **U.**
lud. **p.** **u**ouit. intelligē. vt **bn** agera
Alio mō p occupatiōez circa alia.
que magi distrahit quib? ab inspe
ctiōe h? pncipij auertitur **fm.** **ill** b.
S. **u**pp. **u**ccidiū. **ign**is. s. **u**ccupiscem
te. et nō viderit **io** l. **U.** **vt** ro. 93
mō cecitas mentis est p. **S.** **q**z
est ex naturali defectu. vt i. **an** ient
u bns n. est p. **A.** **I**dez in su. 2. li. 3.
ti. 30. q. 209.

Enfura eccle
siastica. **No**ie censure tria. e.
s. **u**spensio. c. **u**ni. **d**em. **ex**coicatio. c.
uspensio. c. **de** **u**bo. **l**ig. **q**rit. **Et** b.
singulis horz vide. j. in **v**ocabulis
ppetis. **vt.** j. **ex**coicatio. c. j. **u**ni. **d**ez
c. j. **u**spensio.

Essatio a diui
nis **L**estat quādoq. i alia ec
clesia a diuina pp. iuraria vel offensa
aliqui de ecclesia vel ecclesie sciam. **Et**
nōc. **p**osito. **q**. c. **u**ni. **a**ligns. **d**e **canoni**
ca s. **q**z **u**am. **u**rat. **u**ccidit. **u**mo. **a** **diu**ni
ubi **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.

que cessat. j. vni. menses p se v. p.
p. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.

ris arbitrio.
U Qui ad aggravatiōem cessatio
nis. imagines crucis. bte virginis
et alioz factorz irruenter traciāt
posternū vruis. vel spinis sup
ponunt. vel aliquid humisimo di
cunt. reprobantur. et graniter sit
punitendi extra de offi. or. si cano
nici. li. 6. **U** Qualiter generalem ces
satiōem a dñis religiosi tenentur
seruare. vide. j. **it**erdm. l. 6. **U** **q**l
cipit. **U** **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.

Imiteriu **h**at
edē
inimitatem quā ecclesia quo
ad oia capitala. que vide. j. **u**ni.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.

Imiteriu **h**at
edē
inimitatem quā ecclesia quo
ad oia capitala. que vide. j. **u**ni.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.
uccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.

Lavis **p**rom. **h**i. **c**hu
mū. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit. **u**ccidit.

actas ligadi atq; soluedi q̄ ecclia
sticus iudex dignos debet recipere
et indignos excludere a figno ut
p. 4. miarū. 7 per glo. 3. co. sup
Thar. 16. Ray. do dic q̄ claus
q̄ dist sciua discernit il p̄m.
7 post p̄das ligadi atq; soluen
di dist. 10. §. i. De. do ut in sū. cō.
li. 3. n. 34. q. 171. dicit q̄ claus ē q̄
ad p̄das spūalis sup nūlter a deo
p̄das et infusa. nō inata nec acq̄sita
De oēs tēdūt ad idē. sed una ma
gis declarā aliā. D. i. m. i. u. n. o.
Ray. oñdūt q̄ p̄das debet et annexi
sua. Ita do De. indicat a quo ē
hō p̄das. B.

Connoti claus. R. fm Tho. in
4. m. 13. Quid p̄ claus ut nūc dēz
clauder hō dignos recipere. et indi
gnos excludere. indiget iudicio di
stincto q̄ idonitate iudicet. et idē
q̄ p̄das tēpōtia. et ad ut r̄dēz
eōz p̄das q̄da seu auctoritas. f̄r̄r̄
tur. Et h̄z h̄z due claus distinguūt
Una q̄r̄ p̄das ad iudicē. et q̄
absolutiō ē. Alia ad ipas absolu
tione. Et h̄z due claus nō distū
quūt i claus auctoritatē. et ut r̄dēz
h̄z et cōfessō p̄das. h̄z ex p̄das
acq̄sita m̄ alia supponit. Ad cla
uis q̄ dī p̄das ligadi et soluedi i
mediate ap̄t. h̄z q̄ dī scia discernē
di. oñdūt cū ap̄tēdū sū p̄ illā. De
his claus b̄t. dist. 10. §. i. B. Sed
ut p. 3. sū. cō. li. 3. n. 34. q. 173. ray.
dic. Credo uer̄ et q̄ n̄ cūst una
claus q̄ ē p̄das sine iurisdictione. di
cunt in plalū claus pp̄ plures ca
f̄s. et q̄ sū ligare et soluere clau
def. et ap̄tē. ad istar claus m̄līs.
Et q̄ alibū iuenit scia p̄tēda p̄da
ū. nō ē iō q̄ scia sū claus. h̄z q̄ ne
cessaria est p̄das habē. sicut in

cerna in tenetibus abulati. ne affe
quat quod aut dñs Thar. 15. Si
cec̄ ecum ducit c. l. Con. Pe. di
cēs. In sole potenna h̄s faciendi
et indurandi una ē tradite et due
lesse cub. Sic unatū est claus i
radice. h̄z due in effectibus. B.

Charū clausū seu h̄ claus vsus
ē ad ap̄tēdū et claudēdū fm De.
sic et claus m̄līs. h̄z differēt q̄
claus materialis p̄rio et p̄cipali
ter ē ad claudēdū. et ex p̄nā ē ad
ap̄tēdū. Claus vero spūalis ē.
p̄rio ē ad ap̄tēdū et secundario ad
claudēdū. Et fm eadē De.
illa clausio sū tripliciter. Uno mō
quo ad culpā nō absoluedo ab ea
Alio mō quo ad pena sensus ligi
do thrali pena. 3. mō quo ad pe
nā dānū p̄ sciam excoicatiois ut in
sū. cō. eo. n. q. 173. Idē ē p̄tē ueti
q̄ de alijs cēsuris. et d̄ uer. h̄z. q̄
q̄r̄m. et c. cēsurā. Et ut p. 3. sū. 2.
co. li. 3. n. 34. dicit idē De. q̄ p̄das li
gadi atq; soluedi integrat ex duo
bus. a. et p̄das ordinis et ex por
tate iurisdictionis. Iurisdictione di
dat materia prima ergo p̄das cla
uis ē essentialis. sc̄da accidentalis. B.

Coli sacerdotes h̄nt claus q̄
fm Tho. i. 4. dist. 13. et 19. solue sa
cerdotiū d̄ data b̄ est p̄das a deo
vbi q̄t. Quoz renuicēris p̄tē c̄.
Job. 20. Nec oblat q̄ soli peno
dēn ē. Tibi dabo claus regni ce
loz. Thar. 16. q̄ illud f̄t d̄ns ad
b̄mōstrādū ecclie uirtutē v̄ oēs a
p̄tē et succēssōnū suis accipe
r̄t sue p̄das origine. 24. q. 1. q̄cūs
et. c. loq̄. Et h̄z oēs sacerdotes ha
bēt p̄das clausū q̄m ad ordinēz.
nō in h̄nt vsū p̄das. q̄ deficiū eis
iurisdictione q̄ m̄līs materialis. vñ q̄

nō h̄z iurisdictiones sup subditos
pōt dicit q̄ q̄m ad h̄z nō h̄z vsū cla
uis. Sed in sacerdos mal' q̄m
sū q̄s p̄uar' nullo mō puatur vsu
clausū in q̄ ipse est agens p̄cipa
le s̄ro instrumentale. hec Tho. sūnt
h̄t. et Ray. B. Hoc intelligit b̄
sacerdos ab ecclia n̄ abt̄sio. q̄ h̄z
sūnt mal' h̄nt vsū clausū instrumentale.
i. loco dī. vti sū. 2. li. 3. n. 34. q. 174.
et 175. vbi etiam oīa p̄dicta no
tant. De hoc. 7. §. 1c.

Charū sc̄mānti. heretici. excoi
cān. suspēnsi exgradati. habeāt vsū
clausū. R. fm Tho. in 4. dist. 19.
Habeāt quidem vsū in se quan
tū ad essentiam. sed talis vsus im
petatur ex defectu materie. q̄ talis
vna ecclia subtrahit subditos vel
simpliciter vel ad tempus. vñ quā
tum ad hoc p̄tēnt sūnt vsu claus
ū. B. Con. Pe. vti in sū. 2. co. li.
3. n. 34.

Quid operetur vsus clausū?
R. 3. Tho. et Pe. vbi. 3. Operat
struimētū. disponendo ad gra
tiam et iustificatiōem. si alii p̄tēnt
p̄tēnt et immediate ipsam glām et
m̄mōmōem efficiendo. quāto
est sol' d̄t. Sed sicut ad m̄dāto
nem originalis i bap̄tismo v̄z ab
soluūt. ita ad r̄mōdatōz acua
lis p̄tēnt absolutiō. B. Idē in sū.
2. co. n. q. 177. vbi addit fm Tho.
qd̄ h̄z an absolutiōem sacerdotis
m̄gis non fuisse p̄fecte dispositus
ad grām suscipiēdā. i ipsa p̄fessio
ne et absolutiōe facti alii grām p̄fē
r̄nt si obicē n̄ poneret. Idē De.
et addit. q̄ sufficēter p̄tēnto dant
ibi augmētū gratie. B.

Charū p̄ clausū sacerdotes
dicantur soluere vel ligare. R. fm

Ray. Trib' mōis. i. ligat et soluit
i. ostēdunt alique ligatū vel solu
tū a deo. Et dñs Luc. 17. leprosof
p̄ se pu' mūdauit. deinde ad sacer
dotes misit q̄z iudicio ostēderent
mūdān. B. Immo v̄ q̄ n̄ solum
ostēdant absoluti. sed et absoluti i
strumentalī m. u. s. §. p̄tēnto. H̄z
v̄ vera p̄tēnto refuscitue p̄tēnto. ē. r̄
manet in ad huc ligatus. donec si
pōt sacerdoti se p̄ntē. et ab eo fue
rit absolut'. Ap̄ p̄tēnto ab hac ob
ligatiōe n̄ p̄tē libare. et de pe. di. i. n̄
pōt. et de pe. et re. c. ois. Et dñs
lazab ab eo refuscitū dedit duci
pulis absolutū. Jo. xi. 3. et sol
uunt q̄n a p̄tēnto facti aliter absolutū
et ligat ad p̄ntiam pagendā. B. In
sū. cō. eo. n. q. 173. vbi B. ponunt.
d̄ q̄ p̄ mod' ligadi ē cū sanctio
tionē p̄ntē iponūt p̄ntēnt' solue
di deo cū aliqd̄ dimittūt. uel p̄ cam
purgatos ad fact' ōz cōfōz admit
tūt. B. Et Leo papa. Eō h̄nt h̄z
pōsus ecclie tradidit p̄das. ut cō
fessōn' p̄ntē satisfactiōē daret et ē.
de pe. di. i. multiplex. 3. ligant uel
soluūt p̄ excoicatiōem. Et ad istos
oēs modos pōt p̄ntēnt illud. Ad
cūq; solueris sup terrā et c. quod
locū habet cū sacerdos iuste iudic
cat ligando uel soluendo. B. Dis
p̄dicta plent' habent i sū. con. d̄cā
q. 173. B. De q̄ mā q̄m ad excoi
cātionē uide. s. absolutiō. et f. excoi
cātio p̄ totū. De absolutiōe p̄tēntō
et p̄ntē uide. s. absolutiō. 6. et f. 2
fessō. et p̄fessio p̄ totū. et f. p̄ntē p̄
totū. et f. p̄ntē p̄ totū. Et p̄dicta ex
pōsitiōnem ligandi et soluedi h̄nt
f. sacerdos. §. i.

Lericus i cōnū
ter Ad

Quis sit vere clericus non sicut
nisi fiat nisi beat alique o:
dine clericatē vs solē pma tōsurā
ab eo q daret pō. **A.** Per pma. n.
tōsurā qō ssumit cleric⁹ ex de tra.
1. q. i. c. i. **B.** In q̄ diu hz
solū pma tōsurā vel mupozes oz
dines pōt si voluerit deserere cleri
catū. vi. s. apostalia. 4. §. 2. r. 3.

Clericus ornatur dicitur duplici
ornatu. i. interiori et exteriori. In
terius ornatur vs virtutibus
qd' debet esse ornatus clericus et scipue
sacerdotes argo plant. ne also male
Redētes i cathedra cathedre iuris
faciāt. 10. di. nulli. Extēri⁹ ornati
mz. sicut i amoz. l. i. c. xlii. vi. non
capitūdo b moderato r etū grei
in lectis. in sic mantuāt. r equia
r dicit in eam. 40. di. c. viii. Nec i
suo tēpōe s et quia oculos ligat⁹
sola mōza dōent cleric⁹ sub fre
no capiti⁹ r modestie coereere. 6
q. i. c. mario. 3. q. 5. nec solo. 3. in
batuz. vi. n. dicit⁹ vestes icilias r
lingulas. 1. s. r. apas. Lingule
cū p̄. **C.** Canonicon ē parua ligua
c̄ p̄ lūmmodū pōt i cūra accipi
y etis q i modū lingule sola fieri.
Et dicit lingulatus. l. sic icitus. Et
i sū. 2. p. 1. 7. q. i. vbi dicit omnia
ponunt⁹ q fuerunt originatū dca
Roz. n. sō dicit⁹ vestes icilias. l.
lingulatus ad modū loculatoru s
B. neq' varij coloris. nec rubes
neq' virides neq' nimis longas.
neq' breues. Itz neq' de serico.
sed de lana n̄ nimis p̄siosa vel vilī
4. l. di. §. 1. Et precipuei hābim d
bent se sformare quantū p̄m ill
inter qō vna. fernaz semper bo
nclare. ar. di. 4. §. et. r di. 30. si
qō vroz. **A.** Et cōla i dca. q. i. i

fil. cō. vbi et addit q i habim pō
cōpnehēdi et tonsura qz comaz r
barbā debent deponē. cf. de vi. r
hone. cl. cleric. l. i. B. Et nō q ex
cā umori pegrinationis. vel alia
mā licita est clerico hābitū trāso
mare. 2. q. 4. c. p̄i. c. b. u. r ho. cl.
cleric. 2. **A.** In b. c. cleric. d' d' cā
timoris. In dco sō. c. p̄i. d' de cā
pegrinationis. q̄. s. longo tpe am
bulari. ut ibi d'f. De fili cā i dco
caplis nō d'f. Nec d' puto q cā pe
grinatōis et d' d' sūne si cā timor
sustā nō addit. dicit ut hābitū trā
sformare q cleric⁹ non appareat.
D. q. n. s. r. c. p̄i. d' d' vi. i. c.
cōmū. 1. et de sen. ex. **B.** sōt
p̄ p̄ dca longā pegrinatōē licet
vestes serice breuiōres. Et in pale
stino. c. c. l. i. p̄ dca dca sumi nā
ponunt. **B.** Quicūq' de clericis
vesti vel p̄m p̄m veste publice si
ne cā si dicitur r suspēsus est a sū
cūā pceptione h. ser. mēsa. Si n
ē dicitur r t. i. s. c. r. c. i. cura sacer
dotu p idē rēp. r hābitū ad bini
cū op̄tēdi. Si hz dignitatē ud
beneficiū cū cura vel cū sacerdos
aut religios⁹ est suspēsus p animi
a beneficiū. e p idē rēp est in hābi
lis ad obsequiū qd'cuq' beneficiū
ecclesiasticū. ut in cie. qm de vi. r
hone. cl. 3. cōsistū clericorum di
namentū criteris in cibo. de quo
vide. j. gula. p̄r toms. 4. in pou.
de quo. j. ebrietas. §. 3. r. j. sobri
tas. §. 1. r. 2.

Clericus habet deferre rasurā
in modū corone. s. r. tonsurā ce
piloz ab hīa. Qui rōne assignat
Tho. in 4. r. di. 24. q. cōmū
gignit regni r p̄cōnis cūm r
circularis. **A.** In autem qui dicitur

mimisterijs applicat. ad p̄scait re
gā dignitatē. r p̄fectū i virtute esse
debet. Cōpetit et eis subtratio ca
piloz ex parte supiorū ne mēs eo
ri ip̄ralib⁹ occupatōib⁹ a p̄p̄la
tōe diuino retardet. r ex inferiorū
p̄ tōsurā. ne eoz sensus ip̄ralibus
obuoluant. Conuersi et tōndunt
p̄ renūciatōem ip̄raliū sed nō ra
dunt. qz nō occupant diuinis mi
nisterijs i quibus opozteat eos di
uina mente rēmplari. **A.** Idem i
sum. con. li. 3. n. 7. q. 3. B.

C In p̄uio clericoz sunt precipue
sex obseruanda q hnt di. 4. 4.
cōmū. Et videlicet vita abstētijs
non mordeant. Et p̄ites non ir
ridcant. Et ianus secularium nō
rechēnt. Et verba sacre lectionis
legantur r audiātur. Et cibus nō
nisi ad sustentatōem sumat. Et vt in
p̄cipio r sine laudes deo referā
tur. de c. ibi. r. c. p̄o. rēuētiā. **A.**
In allegatis turibus nū dī d' a sū
landū. sed eades dca. v. n. i. lices.
vbi dā. Non opozet clericos vel
laicos religiosos ante sacra bōrdi
dici rēuē iure p̄uina. nec aliqui cle
ricos nisi hymno dco edē panē r
p̄ abos gfas auctori dco i s̄f̄. **B.**
C Cleric⁹ dicitur i beneficiū residē r in
eo sua officia implē. Et illi d' n̄ i p̄tē
s̄ voluptatib⁹ vacat s̄m **A.** n̄. nihil
bnturus i reb⁹ ecclēasticis. r si re
cipiūt tenent restituē. **Reddit⁹.** n.
ecclēz si stipēdiū suūm. **Est** r in
ra dicitur cleric⁹ p̄sonalē residē
tā. q̄ i t̄mū casū p̄mūt ab iud
p̄tue. p̄ ad ip̄s. **In** q̄qd' s̄rd' so
ro p̄tioso v̄ sufficiēt ad salutes
s̄p̄e sua cura r ip̄s̄is p̄uidz q ec
clia dēēt officē r p̄p̄s sufficiēt re
gā t̄p̄e hōcē vuet mox bōnz

exēplū s̄vdi⁹ oīdat. r i dū p̄ se ad
locū accedat. r d' p̄dct̄ certificet.
r q̄nz p̄ se offiū exoluat. **A.** Nō
sic dicit̄. s̄. aut. **Et** p̄ se p̄mū offiū
diligent exoluat. r m̄stria s̄m p̄s
sitilitatē b̄n̄icij p̄uideat sufficiēt
ter. ut i s̄. cō. l. i. i. l. 7. q. 29. **Et** ex h
v̄ colligi q cleric⁹ exis i mortali
teneat ad restitutōem p̄ceptoz ex
b̄n̄icio illo tpe qz nō p̄ouit b̄n̄ifici
cio debite deseruit. nec d̄mū offiū
diligent seu p̄uenient exoluē. p̄s̄er
si si s̄mozoz. cū q̄bet p̄cōs r nō
tōzi⁹ s̄ ip̄oziore suspenus. ut p̄tō
colligi ex notatis in t̄. cō. l. 3. i. u.
29. q. 3. r. 5. **Et** idē videt̄ posse dē
ci de illo qui ex inducōtōe r lata
neghētia m̄mis celerit ut als d'f
solute seu irruentē d̄ic officij. qz
s̄c nō diligēt exoluat. r qz facit d'
p̄ceptū ecclēie in. c. d̄olāms. de ce
le. m̄s. **B.** **Tun⁹** m̄ ē si p̄ se p̄tinue
facias. Reli⁹ vide. j. rēuētiā. **A.**
Ibi lan⁹ d'f de hac rēuētiā. **Et**
ex ibi dicit̄ p̄t p̄tate r qz nō solū
tūt⁹ p̄ se residē. s̄ cūā r n̄sariū i
beneficio curato. r q̄nz etiā i alijs
B. De trā s̄m clericorum d' ecclē
sia ad ecclēsiām. vide in trā s̄m

Clericus ij

a quibusdā acib⁹ secularib⁹ sunt remou. Nō ei debent addere negocia tioni de rebus vādēt̄ r emēdis. r h' ex nec cl. vel mo. ca. 7. r 13. di. fornicari. De hoc. j. negocio. 6. fo. r. 4. a p̄e. **In** nec quibus iur dicio seculari d' i beneficiū noui hā bēt dūmā s̄m i sacris. s̄ue etiā s̄m i m̄mōzibus r b̄ant b̄n̄ificiū. s̄ hoc nisi p̄ se r miserabilib⁹ p̄s̄is extra de postu. c. p̄. **A.** Ibi etiam

ff p ecclia sua. B. Et. 86. di. pue
 nit vel nisi sua i suoz iura pte q.
 4. q. 6. oibus. B. Ibi n̄ de nisi de i
 ura ppta. Sed et p pncipat pōt
 agere i quacūq; hōcūa cā si nccū
 tas imicat. vi. c. cū sacerdotis. cf
 de postu. B. Ite n̄ pnt suscipē gu
 bernatōes alienaz rez p̄ p̄ura
 toēs alienoz negotioz. Bene at
 pnt suscipere nccūas a legibus im
 positas. s. z curā orphanoz z vi
 duaz que idēsentē sunt. B. Ant ea
 rum psonaz que maxie ecclesiā
 idēq; admōnitiō vt i. c. j. allato.
 B. Et et de hōa epoz gubernacū
 la ecclesiāz rez. vt in. d. c. p̄
 uent. Et vide. j. mēla. 6. 2. c. 3. In
 vno clerico possit exercet aliq.
 aruificū vel cultorū possessionem
 z hūa. vide. j. negociatio. 6. pe.
 Et an possit exercere officū tabel
 lionans. vide. j. tabellio. 6. 2.
 C. Cū nō debent mīstrare in ta
 berna. nec i ca comedet fōdes nī
 si cā nccūas i pegiatōe. 4. 4. di. nō
 opōnet p. c. c. nulli. c. c. clerici.
 C. Cū q; relicto clericali habitu
 ponit arma. si tertio mōtū n̄ de
 ponit p̄dunt p̄uilegiū clericale.
 cf d. sen. rēcō. in audientia. Simi
 lacr et si non sunt mōtū z imiscēt
 se p̄rānti z enōmunt. extra de
 sen. rēcō. cum non ab hōe. p̄t nī
 arma ponat modo quo of. 3. bel
 lum. 2. 6. 1.
 C. Clerici gollardi aut buffones.
 B. Licet non sint in ter. j. alle
 gatio. z glo. di. dē q; p̄mā ē vul
 gare gallica. fm vulgare infcoz.
 B. Si hōe p̄ dūm. exercercunt.
 carēt p̄uilegio eccliali. B. s. om
 ni ut in ter. p̄dico. B. Et eodem
 mō si mōri tpe z admōnti non

desiterū. cf de vi. z hō. de clerici
 li. 6. B. Ibi p̄z q; requirit tria mo
 nio. B.
 C. Clerici qui carnificū macella
 rioz seu tabernarioz offiū publi
 ce faciūt. B. Personalit vt i. c. j. al
 legato. B. Si tertio mōtū. B. no
 munit vt ibi. B. n̄ desistat seu fia
 māt. z si sumi p̄ugati p̄dūt puilegi
 um clericale. B. oio ut ibi. B. Nō
 cōingati vero q; cedūt vt laici p̄
 dūt in p̄fontis. B. S. z si nō icedant
 vt laici p̄dūt in reb. nī vt ibi. B.
 Quid hoc agat. B. In ter. de. dio
 cesanis. ad lram sic of. Si mōtū
 ab his non desierint aut ip̄a vt h̄
 nullum ē exercēdo retūpserint q̄
 cūq; p̄ugati oio. Nō cōingati ve
 ro i rebus. z stois icedant vt laici
 i p̄fontis p̄uilegiū clericale Quid
 p̄uilegiū int̄erit eo ip̄o amittat.
 B. De vna z bone. de. clerici li.
 6. diocesanis. i. de. 2. di. B. In p̄
 dicto. c. clerici. n̄b̄ de hoc ponit
 h̄z solū q; dicit ē i p̄cedenti. 6. B.
 C. Clericus p̄ugatus si trū cum
 vnica z v̄gine z deserat tōfurūz
 z vestes clericales retinet p̄uile
 gium clericale i duobus. s. q; p̄
 cūctis cum ē extōicatus. z qd nō
 pōt dīstigi nec cōdēnari a iudice
 seclari. nec cūm̄ nec cūaliter. In
 extōis vero nō retinet. Ite si non
 deserat tonsurā z habitū i nullo re
 tict et de de. cōm. clerici li. vi. q̄o
 clericus pōt index esse vel iudice
 re. j. index. 2. 6. 1. c. vi. Et p̄ quos
 acūs clericus i mōtibus p̄dūt p̄
 uilegiū clericale. vide. 5. p̄ofals
 4. 6. pe. z vii. Et que negocia cl
 ericis sunt interdita. j. negociatio i
 tribus vltimis. 6.

Zericus. iii. .s. q̄

cohabitatiōem clericoz z mu
 lierū e hōcūat. Clerici nāq; nō
 debēt hītare cū mulieribus. di. 32.
 hōspitiō. z di. 81. legit. Nam co
 habitatiō ē aliqñ adukerij occasio
 B. q. 2. dēsumt. Excipiūt mf. so
 rot. anua. mītera. B. Anua ē so
 rot p̄tis mītera vero mīris s. 3 La
 tho. B. Et gnāl p̄ lineā mansuer
 salēm oēs p̄signice q; sūt ista sedz
 gradū. ar. di. 81. cū oibus. S. 3 p̄ li
 nel et cōdēnū z defecēnū vsz ad
 crū s. di. ar. cf b. p̄a. z affi. h. d. 3.
 z di. 32. interditi. z vi. 81. cū oibus
 z c. volunt. Et ē rō q; i istis sedul
 inuēnt n̄b̄d p̄mā seculi crōs sul
 p̄tēt et de cohū. de. z mu. a no
 bis et h̄z p̄. cū i. h̄m̄tate. B. In
 allegatōe h̄z q; dāre mōstrat de
 dō. dō. gradū ad hoc p̄positū
 h̄z idē dicit. B. ar. in. c. 6. li. 3.
 a. 2. q. 11. Idē ē rō q; i. c. 1. extra
 de cohū. de. z mī. mīgnās aliā rō
 n̄b̄z q; vt q; in ista lineā rectā
 dēp̄tis possit credi p̄missio. q; in
 cōm̄tāti. Et h̄z q; i lineā rectā qn̄
 to gradū ē ostēdit. isto ē antiq
 op̄p̄ona z mōtōis suspōitō. z p̄
 aliquos malotōis p̄uilegiō. 32. di.
 hōdē. B. Et hoc helligē n̄b̄ ba
 heri sōt p̄dūte quas i aliquas
 mulieres suspēctas. B. Ad hoc se
 ct. 81. b. legit. B. Pōno et cū p̄
 dicitur clericus n̄ d̄z h̄z h̄mōdera
 si familiaritātē ne cōtūpabilis ha
 beat. 32. de quoridd. P̄t etā ul
 tra predictos gradūs habitare si
 efficit aliq; z non suspēctē di. 81.
 scilicet. z i predicto. ē. interditi. in
 fi. B. P̄t et habitare aliq; affi
 nes z domestic. 81. di. cū oibus i

vbi ex cōcilio Carthagini. of. Lus
 oibus et clericis extranee semine
 nō cobitiēt. s. sole m̄ses auit z ma
 tertez. am̄te. sorozes. z filie frat̄z
 aut soroz. z quecumq; ex familia
 domestica ex necessitate et anteq̄
 ordinarēt i cū eis habitabant. q̄
 si filij eoz lam ordianis parētibz
 vxozes accepērūt. aut seruis n̄ h̄n
 tibus i domo quas ducant aliunde
 ducere nccūas. sūt. h̄ ibi. Ite pōt
 cohābitare vxoz ip̄ius clerici an
 ordiatōez hūa que caste regēda ē.
 81. di. volumus. Ad uelz qn̄ vxoz
 ē iā vēcula z n̄ suspēcia vt i. d. q. xi.
 z i. m. cō. n̄d̄m̄. Ite sciēda cū mī
 la suspēcta d̄z cohābitari ē stricū
 fime cōsanguinitatis. cf de cohā.
 clo. z mu. c. l. vbi of. Inhibēdum
 quoz ē vt nullus sacerdos semī
 nas de quibus suspōitō pōt esse re
 tinet. s. neq; illas quas canones
 cōcedunt m̄t em̄ amūt z sorozes.
 q; iūgante diabolo z i illis scelus
 p̄perant sp̄t. z et i p̄dūte q; ea
 frūdem. S. z si quā de his necessita
 tem habēt p̄b̄yteri. habēt i vico
 aut i villa domū longe a sua cōuet
 satōe. z ibi eis que sūt necessaria
 admittēt. P̄obibēdū quoq; ē
 vt nulla scia qd atare p̄sumat acce
 dere. aut p̄b̄ytero ministrat aut
 infra cōscellos stare vel sedere. bec
 ibi. Sed vt habet in sū. con. dicta
 q. xi. vidētur aliqui intelligēt h̄te
 z xuz. quando cōsanguinez ha
 bent secum p̄dūte quas extrane
 as. S. 3 certe dēre. pōderat suspō
 itōz ū solū p̄dūte quaz. s. z i p̄az
 p̄signicaz. ibi q; iūgante diabolo
 z c. An et si n̄ deant secum extra
 neas. debet cōsanguinitatē sus
 p̄ctam cohābitatiō v̄nari. ut sup

hoc. et fecit glo. dicens. Quod di-
 cur b. uellige de suspensis clericis
 incumb'. et mulieribus suspensis
 qz si suspensae sunt nō debet secū ma-
 nere. 34. dist. quorūdam. Contra-
 riu loquuntur de illis mulieribus
 de qbus nulla est suspensio mali. **I**
f. m. Hoff. r. Hoff. eps. r. religiosi
 indistincte nō pnt cū aliqua ē con-
 sanguinea habitare. ar. dci. c. quo
 riddā. r. **I**ur. de sanctissimis episc
 s. episc. coll. 9. r. de monachis. s.
 cogitadū col. i. Ray. vō dicit. **L**
sci b. iuni. r. bonelū esse. in nō ob-
stant eis illa iura. qz. c. quorūdam
 loquit qd̄ imo deatā familiaritatē
 eps hēbat cū filia eius occasiōē
 nris ac cōspūditis a subditis hē-
 bat. e. vō sane loquit de vrbōt epi
 que oīo debet intrare religiozes.
 hoc in dicta. q. r. assū. con. **T**erminū
 pari. v. f. dā d religioza expresse
 hēt. s. q. r. diffinitus. **D**e epi
 sō in deo. r. episc. Et si nō vedit
 gndur leges sacros canonēz imi-
 tari. ita. r. sacroꝝ fāctōz canonū
 pūcipūm cōfūmōibz edū-
 namur. extra d. nom. operis. nōc.
 c. l. **B**

Utrū clericus incompetens r. for-
 nicarius sit suspensus r. debeat in
 officijs curari. **R**. Quilibz p. mox
 talū peccato r. suspensus quo ad fe-
 m. talia nō ē suspensus q̄ ad alios.
 nec debet in officijs curari. nisi si
 pūcipi cnotozū. vt qz d. in amō d. de
 illo. am. p. p. uelle est in iure.
R. vcl. ē nō spote. qz b. d. n. r. si
 sit in. c. q. i. i. j. affato. vbi ē glo. di-
 cit qz b. casū cōdēnatio debet fieri
 qz h. m. i. i. d. n. r. **B**. vcl. euident
 na facti que nō pōt aliqua tergō
 suāne cchari. v. p. qz mulierem

multū suspecta tener publice. au-
 qz apparēt inde argumenta gradi-
 entia sup. terrā. extra de coha. de.
 r. m. d. i. i. **A**. vbi nō d. d. i. i. g. i. i. s.
 h. m. i. i. euidentie. s. b. p. om. Ray. Et de
 hoc habes. j. fornicariō. s. 2. **L** ubi
 de pens. clericū qui duxit vrbōt. s.
 3. **U**trū a fornicario liceat acci-
 pe sacra. v. j. ordinatus. s. i. 3. **A**
Sup. bis r. s. s. h. b. h. o. die est facta
 ma. s. i. m. o. n. a. t. o. p. c. o. c. i. l. i. **C** o. s. t. a. n. c.
 se. r. postea. **B**asilie. an. q̄ s. f. u. o. c. a.
 reur. in q̄ **B**asil. p. c. i. l. l. o. facta fuit q̄
 dam constitutio approbante dño
 Eugenio papa 4. quaz ego extra
 xi de lib. vni cardin. **I**ulianū iunli-
 scē Sabine. qui v. p. g. r. i. d. f. s. c. i. d. e. l. i.
 q. p. s. u. a. d. e. c. c. o. s. i. l. i. o. r. n. o. b. i. h. a. c.
 d. c. o. n. n. o. n. t. o. n. d. i. t. i. n. c. a. m. e. r. a. r. r. f. u.
 d. o. s. u. o. **F**lorid. d. i. c. r. d. e. c. e. m. b. u. s.
 b. e. g. o. c. a. p. u. s. t. e. m. p. s. e. g. u. r. r. **E** t. a. l. i. a.
A d. v. i. d. i. d. i. s. c. e. d. a. d. i. a. q. u. i. d. a. p. e. c. c. a.
 t. a. h. a. b. e. r. e. t. q. u. o. q. p. r. e. s. e. n. t. i. s. i. t.
 m. o. r. a. s. s. a. n. t. q. u. n. m. o. d. e. n. e. p. e. s. a.
 e. o. i. o. n. e. a. l. i. c. u. s. i. f. a. c. t. o. r. a. d. m. i. s. t. r. a.
 p. e. a. u. t. a. l. i. q. s. e. b. u. l. i. a. s. d. i. n. i. s. u. l. e. t. i.
 s. e. c. t. a. c. o. m. i. t. a. q. s. s. u. e. a. u. t. e. d. i. t. u. r. e. c.
 c. l. e. s. i. a. i. f. i. c. e. s. e. n. i. s. u. p. r. a. n. o. n. i. s. a. u. t. p. b. i.
 d. i. o. n. i. s. a. d. h. o. i. e. v. e. l. a. i. n. t. u. r. g. e. n. e. r. a.
 l. i. p. r. u. l. g. a. t. e. t. e. n. e. a. t. a. b. s. t. i. n. e. r. e. u. e. l.
 a. l. i. q. u. e. v. a. l. e. q. u. i. i. n. d. i. c. t. i. o. n. e. c. c. l. e. s. i. a.
 h. i. c. o. b. s. e. r. u. a. r. e. n. i. s. i. i. s. i. a. p. r. i. b. i. n. o.
 s. u. s. p. e. n. s. i. o. n. e. l. e. l. c. e. n. s. u. s. a. h. u. i. u. s. m. o. d. i.
 f. u. e. r. i. t. u. t. v. e. l. c. o. r. a. p. s. o. n. a. c. o. l. l. e. g. i. u. s.
 v. e. l. v. m. e. r. i. t. a. t. e. c. c. l. i. a. m. a. u. t. l. o. c. u. s.
 t. e. r. t. i. a. u. t. c. e. t. a. m. a. i. n. d. i. c. e. p. u. b. l. i. c. a.
 u. t. d. e. n. u. n. c. i. a. t. a. s. p. e. c. i. a. l. i. t. e. r. r. e. x.
 p. r. e. s. s. e. a. u. t. s. i. a. l. i. q. u. e. z. i. t. a. n. o. t. o. r. e. e. x.
 c. o. i. c. a. t. i. o. n. i. s. s. u. i. a. m. c. o. n. s. i. d. e. r. i. t. i. n. c. i.
 d. i. s. s. e. q. n. u. l. l. a. p. o. s. s. i. t. t. e. r. g. i. n. e. r. f. a. n. d. e.
 c. e. d. i. t. a. u. t. a. l. i. q. i. u. r. i. s. i. n. f. r. a. g. i. o. e. x. c. u.
 s. a. r. i. n. a. m. a. c. o. i. o. n. e. i. l. l. u. s. a. b. s. t. i. n. e. r. i.

vult iuxta canonicas sanctiones.
 Propriè hoc tū huiusmodi excoica-
 tos suspensos interdicos seu pbi
 tos. nō intendi i aliquo releuare
 nec eis quolibet suffragari. **B**.

Lencis iij.

Qui ad bona ipsalia. Utrū
 clerici possint habere ppruz? **R**.
 Sic. i. q. i. epi. Et si qua capitula
 inueniant vria. uelligi dēt p m sta
 ai p m iure ecclie. qn nihil ppruz
 possidebat. vel de religio sus qui re-
 micianerunt ppruz. Et tñ sicut ait
 Tho. fa se. q. i. g. s. Clerici nō sic de-
 bent ppruz possidere ut dūz curāt
 ppta defectū faciunt in bis q̄ pti-
 nent ad cultū diuinū. **A**. **A**. n. pnt
 dicere sicut cū effecū debēt. pars
 mea bis. **D**oc. n. dicere nō pōt q̄
 cō dīm aliqd hz. i. q. i. clerice. Et
 ut dicit Tho. i loco paffato. ille cū
 deo alias ptes habet cui' studiuz
 diuinit' circa ea q̄ dei sunt dū in
 sūto bis q̄ mandū sunt. Et predic-
 tū cū nō taur in sum. con. li. 2. u.
 s. q. r. **B**

Utrū clericus possint facē testame-
 nū vel donaciones in vrbos. **R**. Si
 habēt de p fimonialib'. **I** q̄ sibi ad-
 uenit aliunde. puta ex successōe
 vel donatōe facta p sone nō in iutu
 ecclie. vel de illis q̄ ipsi sibi p scap
 urā vel huiusmodi artificiu licitū
 q̄serūt indubitanter pnt de bis fa-
 cere testā vel ē donare. i. q. 3. c. i.
 r. c. r. de test. ad hec. r. c. g. nos.
 Et b. d. hnt locū si clericus sit i po-
 testate patris vel am' pntu'. **L**. d.
 epi r. de. **H**ut. **S**icut o. s. i. i. alijs
 pntis scētis sit. ut. j. peculius. **D**e
 reb' q̄ eccliasibus mobilib' r. in
 mobilib' nō pōt cleric' testari. sed

pōt de mobilib' r. fructib' pcepti i
 egritudine pntur' dū tñ su cōpos
 mēus cōfēt paupib' r. religiosis
 lod. r. his q̄ sibi bonēste seruerūt
 vt dco. c. ad b. r. et de testa. relati
 2. **D**oc. et pōt clericus videlicet
 donare de reb' mobilib' fructib'
 r. sūb' r. iusta cā dū fānus ē. dū
 mō ipare. c. i. de dona. ceterū. r. c.
 ad aplice. Emoratur in sil. 2. c. u.
 q. u. c. r. sanguines q̄ sibi bonēste
 seruerūt. dco. c. relati. 2. de testa.
B. **D**e pñitudine tñ clerici alicu-
 bi testari de fructib' r. reb' mobi-
 lib' ecclie acqstis. tñ de iure p est
 vt in pdictis caplis r. iuribus. **A**.
 Et ut notat i sil. 2. dca. q. u. f. m. **A**.
 de huiusmodi rebz testari nō est
 illicitū. nisi q̄ in fauore eccliasiarū
 pibitu ē. vñ ē qz rō suadz oppo-
 sitū credo vrbis pñucado. **E** q̄ de
 reb' eccliasibus mobilib' pōt episc
 clerici facere testm. hec ille. **D**oc.
 itelligē vtz nisi de sacri vasis. **S**u
 p. bis. n. nullā non sōli donatōez
 sed nec alienationē pnt facere. **C**ie
 rici. n. q. 2. c. 2. Nisi forte haberent
 supstia vasa. **N**ec ex alijs mobili-
 bus possēt dūis satisfieri. i. q. 2.
 hoc ius. Et forte idē possēt dici in
 alijs ad diuinū cultum pcpuatis
 ar. c. si. c. de testa. **I**mmo idē ē
 et de alijs rebz. nisi forte pñucido
 forei q̄ clericus testaretur de mo-
 bilib' que recepit in stipendia pso-
 nalia de alijs sō nō pōt testari ut
 notat dñs **A**. in. c. relatum. 2. de
 testa. r. dñs **D**ominic' de scā. **B**e-
 miniano. in. c. presentū. de offi. or.
 li. 6. **B**

Utrū succedat clerico ob inte-
 stato. **R**. **I**n hōis acqstū p eccliam
 succedit ecclia. s. in alijs succedit

Sanguines scdm ordm iur qd d
ficiub succedm ecclia. i. q. 5. c. fi.
A pon' ff. e. pe. qd icipit. q. c. g.
B. et de succ. ab iur. i. r. e. cum
dilectus i. fi. Et de hoc casu habes
diffuse. f. successio. §. 2. H. H. de
ecclie. no eps nel successor clericu
monens vbi e collegiu clericoz.
sed cois congregatio intelligit q re
ru illaz debz canonica distributio
nem r curam habere. Vbi dicit i lo
co defuncti ubi vnus est ordinari'
is ea bona habebit. d. c. c. relamz
? extra de testa. B

3 **Q**uid si necesse vtra res fuerint
ecclie vel psonae? B. Dicitur in
iur'ola esse ecclie. Si in colat cu
habuisse res que no erant ecclie
sed psonae r dubitat qdus presta
ntur pro eo qui est in possessione
rei de qua est qstio. vnde si p' mox
de ecclie tenentur in possessione h
dibus incipit p' batio. Sed si be
tes sunt in possessione pbata ec
clie ar. h. q. 4. c. i. r. q. 5. c. i. in fi.
Et si possessio est olo cōfusa ut p
bat. vide. f. successio. §. 2. A. Vbi
dicitur q equalis dz fieri distribu
tio inter eccliam r cōsanguineos
sui heredes. nisi forte qd ex seruo
factus sit clericus. n. c. si qd of
extra de succ. ab iur. ca. 2. Vbi h
idem dicit glo. r ut notat in sum.
con. h. 2. 5. q. 13. Ray. etiam con.
p'dicus de onere pbandi r qd de
seruo facio clerico intelligit d' cñ
c. 2. vbi d' qd pecunia decedens dz
diuidi i quantoz p'cs. quaru vna
epo. altera ecclie tertia paupibus.
qnta parentib' assignet. r si no pa
rentes sint epus eam recipiat r in
vsa ecclie diliget' distribuat. B.

4 **Q**uid clericu sine plati g bōa

eccliaz psumit i vsus illicitos sicut
raptores. B. fm Ray. Clericu qui
p' sanguinis aut potētib' diuini
meretricibus. hūstris. r filiis
bona eccliaistica pauperibus de
bita tribuit. raptores sūt. qz q' qd
bit paup'z. l. 16. q. 1. c. fi. Vbi pa
perib' debent. Vbi tales deficiē
nēt ad restitutionē omz paupib'
i vni: mē ecclie. i. q. 2. glia. r. c. r
si illi. Et peccat mortalit' n' solū qz
paupib' subtrahit. s' et qm turp'
b' psonis tribuit. g. 6. d. q. vbi vna
tomb'. r. c. donare. Et qd dicit' est
de p' sanguinis. intelligē dū est f. 3.
r. d. qn dat eis nō ut paupib' sed
vtra statutu cōditōis eoz. A. Idē
in sū. cō. li. 2. ti. 5. q. 14. Vbi quo ad
diuites r potentes d' qn eis dat
nō pp aliquā cōditōis r bonitatis
s' ppter fauorē r pompas seculari.
B. Sicut ponit per Tho. f. c. q. 1.
g. 5. de epio. Dicit. n. q' si distinc
ta sint bona q debet' i vsu ecclie ab
his que sūt pauperib' r ministris
erogāda. r aliqd ep' sibi retine
ru de his q paupib' erogāda sūt.
Ii nisi mīstroz i iudiciū dāni expen
denda. nō ē dubiū q mortali' pec
cat r ad restitutionē tenet. De his
aut' q sūt sp'alius suo vsu. b' p' nata
peccat si imoderata sibi retinet r
alijs nō subueniūt. sicut regit' de
biti caritatis. Si vō p'dicta bona
nō sūt distinc. eoz distributō es
fidei cōmunit'. Et si qdē i mō dico
deficiat aut sup' habundet. pōt hoc
fieri absq' bonē fidei detrimēto.
qz nō pōt hō in talib' p'cialit' acci
pere illd qd fieri oz. Si vō sūt mul
tū excess'. nō pōt laē. vbi videt' bo
nē fidei repugnare. Et tō nō ē abs
q' peccato mortali. Et idē iudiciū

de bonis alioz clericoz. ut pōt
idē Tho. i. quoda q'libet. A. Idē i
sū. cō. h. 2. ti. 5. q. 16. vbi quoz sub
dit. Nō ē q' platus tenet de bōis
amissis ecclie dolo. r culpa lata r
leui fm Ber. r Bost. extra de of
fi. archi. c. ea que. B
Clericus sine prelatis tenetur
de bonis ecclie sine amissis sine ne
gligentia dolo vel culpa. sine lara
sine leui. Notatur e' tra de offi. ar
chi. ca. que. Idē Bost.
C' Alqd clericus qui habet suffi
ciens p' monia pōt viuere de bo
nis ecclie. B. secūdi. A. Si d' ser
uū ecclie pōt viuere de bōis ec
clie eius. sed si nō deseruiat vel i
malos vsus expēdat mortali' pec
cat. C. d. Bost. Sicut. f. decim. i. 9.
pe. A. Idē in sū. con. r. ti. q. 1. vbi
addit. Vbi dicit' Jero. q bōis pē
pāi sustineri pōt. si qd est pauperā
accipit. sacre legi' incurrent. 16.
q. i. c. vbi. Intelligē dū est ad dicit'
B. c. c. c. r. n. c. r. sicut tenent' ero
gare. Bost. dicit q' h' r similia an
cōmunit' intelligunt. q' de sup' no
debt' largas elemosinas facer. B
ibi. Et sic nō ē expectanda cura
necessaria. sed de bonis clericoz
r ecclie. pauperibus large subue
niendū ē. qd magi consonat p'dic
to. c. v. A. nō est differentia inter
clericos r laicos. r iter bōa ecclie
sic r bona ceteroz. cū in extrema
necessitate ofa de oibus bōis. iux
ta eozū facultatē teneant prio sub
uenire. g. 9. d. p' p' c. B
C' An q' male recipiunt a p'fōis
eccliaistica teneant ad restitu
tōem? B. fm Ray. fornicarie r b
mōi turpes p'one tenent restituē

ip' ecclie. nisi forte eis fuerit da
tū cā elemosine i sūma nēcitate. qz
tūc sūt debiti. g. 6. di. p' c. f. Idē
Bost. Diuites vō r potētes q rece
perūt p fraudes. minas. ipozuitas
tes r b' tenent. Et clericus qui de
dit redimēdo v' rationē suā excu
sat. c. d' sumo. dilect'. i. Si vō non
sūt data pp p'dicta. sed ppter aliā
necessariā vel bonē cā. ut rōe
hospitalitaz aut elemosinē. non te
nent ar. xi. q. 3. qm m'ios. 42. dis
quiescamus. A. Bonū exemplū
Ray. in paz in sum. cō. li. 2. ti. 5. q.
13. qn p'dicti diuites r potētes ca
su formio pp aliquā cām necessa
riā vel bonē cā venerūt. r ipedit
n' p'ire redire ad p'p'ia. nec ibi iue
nūt aliqd ad emēdū. vel nō h'nt vā
emāt r p'curāt ipate cā e' h'nc. B
Idē dicit' si erāt bñ meriti. r bō
nū vni p'ferim. qz ita ipen dicit'
ecclie seruitiū defendēdo. vel p
trociū i cā p'fido. aut e' h'nc p'fe
rēdo r b' q' talib' ecclie tenet re
pēdet. i. q. 2. q' q' q' suffragio. r. c.
eccliaistica. A. A. in v' p' p' cā. q.
13. dicit q' cū illi q' acceptit' ex ille
gima cā restituere hō tenent. nisi
ipe clericus pp b' mōi donatōz sa
cra sūt nō solūdo. sicut ē i v' s'ura.
r b' excepto eo q' extorsit p' fraudē
vel minas aut uolētiā vel b' mōi
bic' ē tenet si clericus sit solūdo.
Si aut' clericus n' sūt solūdo. tenē
tur ad restituētiōē oēs q' illicite ac
ceperūt. B. ibi. Quamū dicit' ver'
v' q' sine cleric' sūt solūdo. i nō il
licite sūt suscipiēs tenent ad restitu
tione. q' illicita donatio rei ecclie
de iure n' ē. c. de dōa. c. 2. B. B.
Si debeat fieri restitūo cui fieri. B.
A. non turpiter dedit' sed vno

sum e. ff. co. l. in reb. q. si si an tpo
renocant pmodani. ff. co. i. pmo-
dato. Et tenet ead de ipensis fac-
tis in rebus pmodans s3 modu qf
habere. Li. reb. s. p. ubi of.
Possunt iuste cause iteruenire. de
qb' ai co q pmodasset agi debet.
veluti de ipensis i valitudine serui
factio. q pp suga regrendi reducē
diz eius ca facte essent. Nā ciba-
rioz ipense naturali rōne ad ed p-
tinent. q videntu accepisset. Sed r-
id qd de ipensis valitudinis anse-
ge diximus. ad maiores ipensas p-
tinet debet. Et pōdica eni ipendia
vot' e' v'scanti cibariorz ad cōdes
pōt. Et q scis vasa v'itosa p-
modant. si iusti v'itū vel olei. cor-
rupti essent. et c.

Impatemi

Rege. j. ipendiaz. 6.

Immunita

corpus xpi sumere. Quili-
da scilicet post p ad amos d'acre
nomo p'acru. tōicare tenet salē
ipacate. nisi de alio. pp'ij faddo
no e' pp aliqua rōnabilez cāmod
temp' obdicit. et de pe. r re. c. ois
Et rōnabilis cā cā ad faciendaz
debita pparatiōem quā negligēt
omittit. ut illd. i. Col. xi. Probz
autem sepsus hō. r sic de pane il-
lo edat. Nō eni puenit vt q multis
scu magnis pctis fuerit iolut' sta-
uz et p' p'ctiōem accedat. sed si tē-
pus panē debet pluries p'fici. r
ofonib' e' ieiunioz r elemosynis
se mūdā r odoriferuz reddē. p q
to tpe suo sacerdon' q et' nouū cō-
ficientē secreta v'itū fuerit expidit
de pe. di. l. n' sufficit. r. c. in accusa

tionē. Nō est antez iusta causa de-
ferendi. quia dicat quis se n' posse
indulgere. vel si vult aliamz resū
ere seu aliud ad quod obligat fac-
cere. Et eni nisi peniteat excoi-
dus est. de. p. di. 2. si qo iura. B.
S3 quāuz enaz cōicans debet be-
dere. vide. j. s. p.

Conicius cui p'scientia pcti mor-
talis ad cōdes accedit. peccat mō-
taliter. i. Col. xi. Qui māducam
digne. iudiciuz sibi māducat. Et
hoc ipsam ponit Tho. in. 4. di. 9
r addit sic. Et aliq sit a pctō oio
inunis. n' pōt p certitudine sciri.
Col. 4. Nihil mibi p'scius sum. s3
in h' iustificans nō suz. Pōt si de
hoc haberi aliqua p'ccia p'prie
p quāuz signa. sicut dicit Ber. s.
cum quis v'ba dei deare aida vt
Job. 9. Qui ex deo est v'ba dei m-
dit. cū qe p'prie ad hō agēdi
se iuent. q. p'ccio delectōis cūbi
bitio est opus. vt dicit b'ns Greg.
3. cū qe s' p'ccis ad hōmē i' sumari
p'posui. habet. 4. cū s' p'ccis de-
bet qe i his vera p'ria s'm Greg. 7
sicut. v' si aliq p' h' mōi signa scd
diligēt discutiōe fac p'ctiōem quā
fōne n' sufficit ad cōdōm' deuote
accedat aliq pctō mortali i tpe re-
manente qd eius cognitiōem p'prie
fugiat n' peccat. Ino mag' ex vt si
crahitū pcti remissioem p'sequitur.
Et cōn. p'dict' p'c. vt i s' l. 3. v.
24. q. 69. Pōt et v' s'm Al. q tale
pctō de quo p'ccioem d'ant' e' i' p'ri-
tione generali d'ant' est h' nō in
plene sicut ea que in specie p'ccā
est. Pōt et d' secunduz p'c. q p'ccā
eniaz peccatū mortalis pōt esse nul-
tiplex. Quia aut illa p'scientia sur-
git ex certitudine sufficenti. vt q

scū se fornicatū. v' s'li. Aut p'pabi
vt q' morose delectans est. r tict
affuisse p'sensim moualem. Aut
ex leui. vt hō scrupulosus q timet
de leui delectatione non fuerit pctū
mortale. In p'no casu ad coiones
accodens peccat mortaliter. Sicut
in 2. Nam i p'imo cōcūtu. In 2.
discrimini se exponit. In 3. non.
Hoc intelligi veruz si cōsciam serm-
pulosam deponat seu illi n' cōsenti-
at. et de sen. exco. in q' s'no. Aliter
non debet accedere. quia q'qd sit
p'sciam. edificat ad gehennā. et
s' s'mo. p mas. 2. Et subdit p'c. si
aut n' habet qe p'sciaz peccatū mō-
talis. aut h' e' q' p'pauit r disculsi.
preparatiōe sufficenti diligentissime
p'sciam suam exanimando. r p p'i-
tos p'stando aut p'pabili p'scienti-
am suaz. s. p'pabul' exanimando
r p'stando. aut negligent. In h'
casu nō peccat. s3 remissione pctō
rā et si q' latet accipit r meret. In
2. n' peccat. s3 in remissioez nō acci-
pū nec meret. In 3. vō peccat mō-
taliter r demeret. maxime si negli-
gentia sit mag'. B. ille. Et d' intelligi
s'm p'dicta. s. q' meret' cōuōis r
effectus n' p'dant' q' qualibet leuē
negligentiā.

Con sufficit volenti coicare q
sū solū p'prie ino si habet copid
sacerdotis qui euni pōssit absolue
re peccat sine cōfessione coicando.
Si hō n' h'z copiam. tunc si iminet
n'citas coicadi vel celebrandi. vt
q' tunc scādali p'p'li vel tam ince-
pit ministerium sacri. vel aliq s'fr-
mas amittit to quē. r e' i. p'posito
p'ctū q' cū' pōt. nō peccat cōicad
do. B. p'c. i. Sile Tho. j. p'ccā
110. 2. s. 5. r Ray. j. n'illa. s. 3. 21.

Idē in sū. cō. co. n. q. 70. r incipit
millerū sacri i'fra cōnē anteq' sa-
cerdos cōficiat. ut p3 in dco. s. 8.
s'm Ray. Et sic vt videt post offer-
tozium.

Con dicitur exū i pctō n' liceat cōi-
care ut dicitur est. s. 7. videndo s'fr
corp' xpi nō peccat. Aut si iterdū
pp humilitate abstineat a vidēdo
laudād' s' s'm Tho. i. 4. di. 9. Lō.
Al. dicit q' pctōz nō d'z vidē nul-
to aspectu. s3 eo viso p'ccat pecc' q'
nō sū dign' eius aspectu. Heretici
vō s'm eūdē Tho. arcedū sūt oio a
v'itōe. Al. Idē et de oib' infidelib'
vt p3 in sū. con. co. n. q. 71. vbi eūd
supradicta nōnt. B. S'fr nō peccat
q' tangēdo cū amore r reue-
rētia corpus xpi vt q' erigit hosti-
as de terra r h' mōi. Aliter peccat
vt dicit s'mo. Al. Idē i sū. con. co.
n. q. 72. vbi d' s'm p'c. q' peccatō
his casib' excusat q' n'cciat. Et
idē s'm d. c. qd i. c. et de pe. r re.
r addit q' idē e' si sacerdos pecca-
tor alicui in necessitate cōsistat. su-
cbarillia tribuit. Nec videt i'clū
genda qn pctōz e' vere cōtra' cūm
p'posuo p'ctū. Al. est q' s'fr p'of
sū i'putari. r tō n' v' excusari. ut p'
colligi ex dicit. s. 5. 2. B.

Con rano curna p'illud' i'pediat
cōionem seu celebrationē. s' s'm
Tho. in. 4. di. 9. q. 4. ar. 2. ad h'
vt hō digne ad sacm eucharistie
accedat. tria requir. p'io. n. requi-
rit mandata p'scientie que nō n' p'
peccatum tollit. s'o regit' eleuano
mēis ad deū p' actualē deuotiōne
r h' inerdaz sine pctō amittit ut p'
aut euagationē. 3. n' mandata cōpo-
ralis. Tandē r celebratiōes uel etiaz

3

4

tractantes aliquod sacramentum propter
reuerentiam laudat manus. Ita quod
primo et principaliter peccati impediat.
Idemque seu habetudo mens. 3. co
poralis imunditia. Et hec tria quod
coerrent in aliquo nocturna pollutio
ne quod duo ex ipsis quod vni non
Et si h. b. d. magi vel minus impediat.
Et id distinguendum est de pollutione quod
potest multipliciter contingere. Et primo
de contingit ex sola dispositioe natu
re et non ex precedenti cogitatione
et tunc non est signum alicuius peccati. sed potest
haberi sine peccato. Ita quod si sit in ima
ginatione contingit. Imaginationem vero
corporalem habet. et ideo si necesse est de
monio exponatur non impediat. scilicet quod
sine imaginatione accidit. Ita si propter
reuerentiam quod abstinet. laudat
est. quod talis dispositio non est peccata. et
pro potest contingere ex precedenti cogi
tatione. Et hoc dicendum est quod cogitatio
huiusmodi turpi quod potest esse si
ne peccato. sicut cum est cogitatio non vel
in quo disputatio de talibus quod
loquens cogitatur. Aliquod est cum peccato
veniali. s. quod cogitatio pertingit ad
affectum. et in sola delectatione fini
tur sine ulla deliberatione. presentis.
Aliquod autem est mortale. s. quod presentis
adtingit. Et quod cogitationem tali de
ppinquat est delectatio. et delectatio
non presentis. id est turbatum verum potest. verum
sequens pollutio ex peccato accedit
vel non. et an veniale. vel mortale.
Aliquod ergo sic dubitatur de precedenti
presentis. oio abstinendum est. Si autem du
bitatur si ex parte ieiuniorum presentis non
cessasse et necitas urgeat. aut si ali
qua peccata potest accedere aut etiam
celebrare. Ad si cum autem necitas non
sit et tunc celebrat. non peccat mortaliter
sed venialiter. Et illius non est ob

stinere propter reuerentiam sacramenti.
3. potest contingere ex cibo vel potest
cedenti. et tunc idem est iudicium
sicut de illa pollutione que ex tur
pi cogitatione presentis. nisi ita quod
quod in ita de facili contingit peccare non
talisiter in susceptione cibi sicut in co
gitatione turpi. 4. potest contingere ex il
lusionem. Et quidem illusionem causa
in nobis presentis. id est iudicium quod
de cogitatione precedente. Si autem in
nobis cum non presentis. imo potius tria
causa et frequenter accidit et pre
cipue in diebus in quibus quod coicere debet
gnus est quod diabolus potest fructum eucha
ristie auferre contra. vni in tali casu
solutum sunt eiusdem monacho vi in col
lationibus patrum legit quod coicere. Et
sic diabolus videns se non potest
sequi ieiunium ab illusione cessant. Be
neraliter tamen quod cum ex contingit non
potest sua precipue de facili. nisi est
abstinere nisi necessitas ieiuniorum. s. quod
abstinere versus ad. 24. horas. quod in
tali spatio natura que pro corporalem
imunditiam et mens. habetudinem ha
erat de ordinata. reordinata. Et hoc
in sui. 2. li. 3. u. 24. q. 73. vbi etiam
est Thoma. quod polluitur nisi polluto be
beat omnia ex peccato mortali debet
celebrare pro alio quod est in peccato mortali
si ne ulla celebrando peccata mor
taliter.

Et Corpore christi a ieiunio tamen debet
capitulum 2. q. i. nihil de presentis. dist. 2. liquet
do. Ad si reuerentiam tamen sacri ieiuniorum
non est nisi propter necessitatem iminentem mor
tis ne contingat sine viatico ex hoc
vna transmissio. Est tamen sciendum quod duplex
est ieiunium. s. nature et ecclesie. Ieiunium
nature est quod ipsozant pueros et
ei quod passim pro modum cibi vel potest
et tale ieiunium requirit ad hoc sacri

recipiendum. Nec refert verum aliquid
muriat vel non. aut pro se aut cum alijs
aut cibi aut etiam medicamine in quibus
cibus quia quibus dummodo sumat
pro modum cibi vel potest non habet hoc sa
cra accipere. Reliquum cibi remane
ns in ore si casualiter transglutinetur
non impediunt susceptionem huiusmodi sacri
quod non transglutinetur pro modum cibi et po
tius. s. pro modum saluere. quod vitari non
potest. Aliud est ieiunium ecclesie quod in
sumit ad carnis macerationem. et ta
le ieiunium non solum pro predicata. quod non
multum nutritum. s. magis ad altera
dum sumit. Et hoc in sui. 2. eo. li. q.
64. vbi etiam dicitur de sumit Thoma. quod simi
liter non impediunt coionem si casualiter
sumat reliquum aqua vel vini quod os ab
luit. dum non transglutinetur in magna quod
tunc. Et hoc ecclesia dicitur natura
naturaliter in modum media nocte. et tunc si
pro media nocte aliquis suspensum aliquid
pro modum cibi vel potest. non potest ea die
habere sacramentum. potest vero si ante me
dia nocte. Nec refert verum pro cibi
vel potest dicitur autem est digestus
sit quibus ad rationem presentis. Refert autem
quibus ad perturbationem mens. quam
patunt homines pro somnium vel
indigestionem. ex quibus si mens multum
perturbetur reddat ineptus ad sus
ceptionem huiusmodi sacri. h. Thoma. 2. q. 73. pte. q. 73.
Et hoc in sui. 2. q. 65. B. Dubium oc
currens super assumptione a ieiunio vi
de. i. eucharistia. 3. q. 6. i. si.

Et tunc post scilicet coionem liceat
statim comedere. Et hoc in Thoma. 2. q. 73. p
te. q. 80. In susceptione huiusmodi sacra
mentum requiritur magna deuotio quod
quidem magis impeditur propter presentis
cedentia quod propter sequentia et tunc
magis est ieiunium quod homines ieiun
nent ante assumptionem quod post. De

bet tamen esse aliquis mora iter sumpti
one eius et reliquos cibos. vnde et
in missa oratio gratias actionis pro
coionem de. et qui coicant suas pro
natas orationes dicunt. Et contra
hoc videtur de presentis. dist. 2. r. vbi. De
mens dicit quod qui mane coicauerit
vltimo. ad sextam ieiunet. quod vero ter
tia vel quarta hora. ieiunet versus ad ve
spere sic secreta scificandorum eterna
culdo dicitur sicut facta. Sed vnde nota
tur in sui. 2. li. 3. u. 24. q. 66. De die
quod habet versus logi sumit anti quod
raro celebrabat missa. Sed ergo
habet rationem. De et hodie obtinet i
raro celebrantibus. vel in non sepe col
candus. Puto ergo quod presentis potest com
modum fieri et hodie habet debeat
suari. Contraria vero non presentis
est ideuotione. id est nulla presentis con
sumendum iuari. extra de consue
tudinibus. c. 11.

Et duo sunt modus manducandi cor
pus christi secundum Augustinum. scilicet factaliter
et sic boni et mali edunt. Alius presentis
ter. et sic solum homini manducatur quod
vnde presentis et ecclesie quod habet factum signi
ficat manet. beatus. 4. sen. dist. 9.
Et hoc in sui. 2. eo. li. q. 67. Et illi
dicuntur manere in presentis ecclesie et
christi quod ei cordiali fide et ope adhe
rent. 24. q. 3. de illis. et de presentis. dist. 2.
credet. In quod etiam. c. 33. quod duplex est
modus manducandi presentis. Alius de
uota fide non. vnde ibi dicitur. Qui cre
dit manducatur. Alius est fide et debita
sacramenti presentis.

Et interdicitur. suspensus excoicatur
et iuste. coicare non debet quod in talibus
quidem magis impeditur propter presentis
cedentia quod propter sequentia et tunc
magis est ieiunium quod homines ieiun
nent ante assumptionem quod post. De

B. D. C. O. S. D. 2.

h. de pte. dif. 2. dicit qd illud quod
ubi dicit de abstinentia ab vxore an
coionem. pluuu en pceptum p die
.c. vi. Sed certe videt qd coionem
ipediatur ois coionis mimonialis et
reddedo. ut expresse habetur. 33.
.q. 4. sciaus. Ubi Jero^o. dicit. Scz
ad frs carissimi qd aiaz vxori d
bitu reddit vacare no pot orationi
neqz de carnibus agni comedere
dy. Ad ho dicit in deo. c. vi. pot iud
ligi qn oio collaret q in deo coim
qs pcurus imutis forat ab oi vo
luptate r mens bebetudine. cum
frms psumit. ut i deo. c. scaz. r i. c.
vii. vbi dicit. Licet ipa admixio
sing. sine voluptate carnis fieri no
pot. Ergo u soli eracno. s. i. red
dato mimonialis debuit coionem
pedire regularit v nisi forte nece
tas imineat. ut qd minus frequen
reddere cogeret. ne sep vel minus
dum careat necessaria coionem. Et
r coionem Liberius dicit. Dis ho
an sacra coionem a ppria dy abste
re vxore trib^o aut quoz aut. s. aut
6. aut 7. dieb^o. de pte. dif. 2. ois ho.
Et ut p 3 i fi. co. dea. q. 75. Illi scri
ptio di. is. die. Item puto qd sic sit
faciedu si in ali pingu iumental debi
bitu reddz coactus. r no eripit
h frequer facere. eo qd ali eius ho
tpe no vult abstine. ego coicare co
cedere illi q reddut inuis. r ali
qui extorquet debitu qui non e er
torquedu. qz pstar q et illo iped
dere tenet si probabiltur tueri de
incoionem alterius. hec ibi. Scz
ergo pdaica incligenda videtur su
per hoc dicta doctoru. B. Et fm
ill. et post sacra coionem non licet
eo die debiti erigere nec ena era
cium reddere. nisi cu difficultate.

q. i. Ubi sana fides. r hui^o corpis
vntas h e q fideles debent inuice
vnti fide r caritate i b scfo signa
tis. An r vocat mysteriu vntans
et d su. vi. r fi. ca. c. i. 6. vna ho. Et
p dicit i b. s. co. Al. Et q ad excoica
tos claz e. Ad e minor excoica
tio sepat a pceptione sacroz. et de
sen. exco. c. pe. Et regularit excoi
cacio et immuta nimeda r obserua
da e. xi. q. 3. c. i. r et. de sen. exco.
p. mas. Quo ad hereticos dicendu
q et eis denegamr. nisi in articulo
mort. et de spon. no e nob. p dicit
c. qd in re. de pe. r re. Quo ad ad
susptos dicendu q sic eis coica
tio negat. qn a pceptoe sacrorum
haerit susp. Sec. si ab alijs. ut p
dicit et nota i su. con. li. 3. ti. 33.
c. qd ad h. vbi dicit q sus
picio no egressa timos sint dote.
r i. suspesio p iqui. Sz h dicitur
de sui multo breue. qd ponit in
su. con. li. 3. ti. 24. q. 77. in fi. B.
Et ac^o coim mimonialis ipe
dicit a coionem. B. fm Tho. i. 3. pte
4. 80. Coim pinguis si sit snt p
pura ca plus generade vel ca red
dendi debuit no alit ipedit nisi sic
dicit e de poluitoe no curma q ac
cidit sine pcto. s. pp imadina cor
poralit r mens distractione. In ta
l ergo casu vt dicit beatus Gre
g^o in suo iudicio reclinquedi. B.
Hoc hct in. c. vir. j. affato. B. Sz
q voluptate dominat iungi iuce
vir phiberi dz ab h factio. 33. q. 4.
vir ci. ppria. B. Item in su. co. c.
ii. q. 75. Et addit fm ill. sup. 4. sc.
dif. 32. qd exiges simutate dicitur
sz moneri debeat ne accedat. si in
vibus modis ex deuotione se lige
rat no e phibedus. B. Et in. c. ois

sed in p rariu no puto ee mortale
B. Item in su. con. li. 3. ti. 24. q. 76.
Et ego credo q aia h agenu ma
le se habez r diuina gra arida re
maneret ob tanta iruerentia; cuz
ppier deuotione r reuerentia tati
sacramenti no solt ab imudicia tali
sz e a mali cibo quantuz como de
fieri possit abstinere deberet. de p
se. di. 3. tribus. B.
U^o imudicia pure corporalis
impedit coionem. B. fm Tho. i. 4.
dif. 9. Ea ille cibus no sit corporel
sed mens magis in eius supione
siderada e imudicia mens q cor
poris. Et io distinguedu e de imu
dicia coporali. qz si sit ppetua sine
diuturna. nec nullo modo pp b
aliqu abstinere dz ne pp munditia
coporl pdat fructus mentis. sicut
accidit in leprosis r partibus sin
ru sanguinis vel feminis. Si et sit
ipalis r facile purgabitur si ali
qsit in mte bene dispositus. sic
re no phibet qzno possit ad tps
laudabilis abstineri pp reuerentia
tanti sacramenti. di. s. ad eius. B.
Item in su. con. c. ti. q. 77. B.
De sacerdote que leproso vtrum
possit celebrare vide. j. leprosus
fa.
U^o debet ho corpus xpi fre
quenti sberet. B. fm Tho. in 4. di.
ti. Ea que i hoc sacf o gerit hnt si
militudine cuz his que accidit in
corporali nutrimento. qz tni sit qi
cotinua depditio naturalis humo
ris per actionem naturalis caloris r
exercitui laborz. io oportet frequer
ter corporale eibu assumere ad re
flauratione cotinue depditionis
depditio cotinua moue inducat
Sicut et ex pcuria inaz r occupa

tionem circa exteriora fit depeditio
feruoris r deuotionis fm q ho in
deu colligit. vñ oportet q pluries
deperdua reitauerit ne ho totalit
alienet a deo. Sz in semel in anno
sumere necesse e. n. s. s. i. B. Qly at
flauini erat q ter in anno videlicet
i natali dñi. pasca. r petecoste ho
mines coicare. de pte. di. 2. r si no
frequerius. No facientes aut inoz si
deles no habebant. ca. di. c. secula
res. In primitiua et ecclesia quot
tidie coicabat. qz vigeabat deuono
maior. vt notat in su. con. li. 3. ti.
24. q. ii. B.
U^o vtm quibet die sit coicadu
B. fm Tho. i. 4. di. ii. In recipiende
sacramenti ista duo requirunt. s. b
sideru iunctiois ad deū qb sac
amoz. 2°. regular reuerentia sacri
q ad domi timozis pte. Prima
incitat ad frequetia sacfi hui^o quo
tidiana sz secudu retrabit. Ideo si
aliqu expimentaliter seruolet ex
quidiana supioe seruolet amoris
gener r reuerentia no mini tal deat
quidie coicare. Si et simiat reue
rentia nunti r feruore non multu
augeri debet merita abstineri. ut
ca maiori reuerentia r deuote p^o
modu accederet. vñ qñ ad h vu
qsz relinquendus e iudicio suo.
B. Hec sunt ista Aug. ut p 3 b pte.
di. 2. quidie ibi. Dixit qstia r e.
Sz put coter accidit quidiana sit
pno no e laudabilis vl vituperabi
lis. An in dicio. c. quidie i pncipio
dicit Aug. Quotidie eucharistie
coione accipe. nec laudo nec vnu
pero. B. vñ in dñic dieb^o coicadu
houoz. Et put notat in dea. q. 19.
als i h. de missa. in fi. die q mediū
tenet est bonu. s. aliqui celebrat r

12

aliqui dimittere. nisi officiu exigit. ut in oi die celebret. De his at qui mulieres oi die coicant. videt mihi qd acrit respiciendi sunt. qz minus vsu faciunt vilescit sacrm. et post ex leuitate mulier pulat et desiderit usqz de uouione an. In scripto ante dif. 13. dicit. Preparentes se ad coione p abstinentia a coitu. et vidne si nei castitate vincies n dent phibe ri a coione frequen. Scipue de me se in mesem fm solennitates maiores qz nulle arcent q digni sut. et i pie agat qn subtrahat eis cibis salutaris. qui datus augetur eis gratiam qua accepturunt. **B**

13 **C**irca licet coicant plures i die. **fm Lho. i. 4. di. 12.** No licet nisi semel ut salit qd ad vna die respicent vniuersa dicit passio. et ut quatu ad aliqd vneretur exinde tur sacro. Sacerdos at qui no solit p se. s. et p. alijs celebret euz te pons publica necessitate cogit te potest plures i die celebrare. **vt. j. missa. s. x. Et dicitur in sum. 2. co. n. q. 160.** **B**

14 **C**irca qd debet recipere coionis sacramentis. **fm Lho. i. 4. di. 12.** Proprio sacerdote vs et supioze. siue alio b et licetua. Si qd vo religiosus ab aliq licetua ppri sacerdotis spali alicui daret licetua excoicationez. de q. s. ab soluto p. s. 3. circa mediu. **Ab si sacerdos ppri mal' sit. an possit ab eo recipi. habes. s. cleric. 3. s. 2. et j. ordinatis. i. s. 3.**

15 **C**irca qd sacerdos possit dare co. pus xpi et que facit et i pctio mona li. **fm Lho. i. 4. di. 9.** Sicuti e occultu. puta p pcellidem vs als secreti sciat. et ille in occulto petit. dicit negat et moe ca nel i publico

petat. Si at i publico petat. dicit ei de dare. de se. di. 2. n. phibeat. Si vo pctm est manifestu. tuc siue i oc culto sine in manifestu petat. dicit ei negare. **Ab si dicat se pcelluz et absoluit. an credere et dbeat. vid j. pcellio. 3. s. x. q. icapit.** **Ab si sacer dos parochialis et L. Supradi ca i hoc. s. habent etiam i su. 2. li. 3. ti. 14. q. 78.** **B**

Circa aliq cau possit dari hostia no psecrata loco consecrate. **fm Lho. in. 4. di. 9.** In nullo casu. ni qz in sacramento vitatus nulla dicit esse fictio. ni qz du manducas adoret qd manducat. ut dicit Aug. **Da ret sacerdos et materia idoloz ad i vii et deere. dicit in casu p simili. qz falso sunt abijcienda remedia que veris sit pntibus grauosa. extra de cele. mul. de homine.**

Circa corp' xpi dbeat dari sus pctus de crimis. **fm Lho. vbi. s. Triplex. e suspitio. Queda uo leta q. p. facio repnat. ut si fuerat suspectus cu suspecta in eos lecto et hui. et pp hanc causam sit ppter peccati mortale neganda e coio. ita videlicet qz si talis suspitio pcedit ex publica fama. no debet coio dari neqz pctu publice neqz secreti. **Et si tales suspitio sit soli sacer don dbeat dari si petat i publico. si aut in occulto sicut ante dicitur. s. s. 15. q. 5. an p. p. q. 2. Queda vero suspitio e pbabita. ut si inemal' solus cu sola te et loco suspitio col loquies et frequen' pp hac ergo no debet denegari. qz pena n imi gunt vbi culpa ignorat. Queda e leuis. ut si appareat aliq signa us in ois eata et ppter huc et negari****

no dicit. A. Id e fm De. vt in su. con. eo. n. q. 80. **B**

Circa corpus xpi dbeat dari ad amediu ad aliqd expituu. siue p pter aliqd purgandem ifamie et b. **fm Lho. in. 3. pre. q. 80.** **Ab qz takes purgatoe ibibue sit et de pur. ca. ex. may. A. Id e i su. co. e. ti. q. 3.** **B**

Circa corpus xpi dbeat dari bi frioni. **fm Lho. qz nec dine maie hant nec ecclesiastice discipline ppetit de se. di. 2. p dilectoe. Et uelli de bfrionibus qz arit illa exeret il licite. vide. j. bfrion. A. Id e i su. co. li. 3. n. 24. q. 82.** **B**

Circa corp' xpi dicit dari a frion'. **fm Lho. in. 4. di. 9.** Distinguen e. Queda ei dicitur large amicos. qz debet bfrion'. et in sit aliq modo doctores eoz qz pntet ad fide et d noies sacri. et talibus n ois corp' xpi denegari. Quidaz vero st oio carentes iudicio ronis et illi si fue ritates a natiuante n dicit dari qz no possunt ad deuotem induci. qz rone ad b factz. Si vo icide rit i amediu p' s. b. et deuotz facti **Et qz p pus erant bn dispositi et sacrm petierant. fm De. vt in sum. con. eo. n. q. 83. vbi becomia possit. B. Tunc dicit eis dari nisi i meai pculi de vonuta vel de ex pntoe. vel aliquo humimodi. 16. q. 6. bis. q. A. In. d. q. 85. de et fm Lho. qz demoniacis n e denegan da coio. nisi forte certu sit qz pro aliquo erit a diabolo torquetur. Pmo addenda ul nisi timent de periculo ut pntent. **B.****

Circa sit dadi pueris. **fm Lho. vbi. s. pueris carcu' vsu rous qui n pnt discernere iter abn corpal e**

et cibis spualit' dicit corp' xpi dari qz ad ipm exigit actualis deuotio qua tales pueri bfrion' possunt. **Et pueris icipientibus hie discetoez etra' etates perfectaz. puta cu sint x. vel. xl. anoz pot' dari si i eas sig discretiois et deuotiois appareat. A. Con. De. in sum. con. vt eo. n. q. 84.** **B**

Circa corp' xpi dbeat dari bis qz p cibis sunt suspedendi vel de capitadi. **fm Lho. qz pcellit et penite n dicit eis denegari. 13. q. 2. c. f. Paul ta alia hnt de sacro eucharistie. j. eucharistia. 1. 2. 3. c. 4. Et pnt car ca sacerdot' et missam. j. eucharistia. 3. c. j. missa.**

Discussionis

Discussionis e ai qz offio pnti tu' exortat aliqd a subdij p men auscu ni vnt fact' qd uenel. nisi da ta pecunia. aut cu alijs officialis vltra qntuma sibi suspedita peccatis extorquet. uel cum qd accusat seu ab accusatoe desistat. ppter pecunias. **Aboc fut dicitur. q. Ray. con. co. Ad. vt p3 in sum. co. li. 2. n. 1. q. 89. ad n. vbi id e d. multu' seu sup' diarius qd b d' officia b'. iuxta illud Job. bap. Lucr. 3. Memiez cocutias. coenti elioie sup' d'g' ve stris. Predicta eud pbat i. l. i. 2. ff. de p' cussionib'. **B.** Et talis ad restitudoez tenetur et q' dedit si no restituerit dedu. **Et ei i culms iurid' data fut. i. q. 1. ubi emus. A. Quid e. est. i. iudem'. C. ad. l. i. iud' repen' da x. vbi addenda ul nisi timent de periculo ut pntent. **B.******

Circa sit dadi pueris. **fm Lho. vbi. s. pueris carcu' vsu rous qui n pnt discernere iter abn corpal e**

q̄ si turpiter dedit n̄ illi. sed paup̄
ribus. vel illi i cui⁹ iniurias data est
iuxta arbitriū ecclie restituenda ē
pecunia. vt i p̄allegato. c. n̄ sane.
Glo. do Ray. dicit q̄ illud q̄d hic
d̄ de restitutione faciendi. ē v̄m
i foro causaz. In foro d̄ p̄niali s̄o
te magis est p̄siliū q̄ necessitas.
Sec̄m̄ Al. v̄o d̄bet de b̄ fieri sicut
de alio turpi lucro. cuius restitū
tio q̄n̄ turpundo est ex p̄te dānz
accipies. regulariter ē d̄ p̄silio. n̄
si i casib⁹ a iure exp̄sis. vt i symo
nia c. s̄ilib⁹. P̄ōt̄ ē reddi ei q̄ ip̄s
d̄dit. nisi aliud d̄terminaret ius in
sp̄e s̄c̄i i symonia de q̄ exp̄suz ē q̄
pecunia symoniaca restituenda est
ecclie i cui⁹ ignominia ē accepta.
Et h̄ p̄nt̄ colligi ex notaz i s̄i. con.
ll. 2. s. q. 19.

Indenatus

Indenatus possit fugē vt
leob̄ d̄. vide. s. accusat. s. s.

Inditio

q̄nc̄ apponit i infuonito.
vide. s. infuoniti. s. p̄to. De p̄dit
tioib⁹. q̄ q̄nc̄ apponit i q̄b̄sd̄
sc̄ib⁹. vide ibidē. s. s. Itē d̄ p̄ditio
tib⁹ q̄ apponit i sp̄sali⁹. s. sp̄s
salta. s. si. 7. s. ip̄edūm̄. 13. s. s.
¶ Si alq̄ possessio fuit data ecclie
sic ibi alq̄ appositus p̄ditione sine
mō. vt si aliq̄ heret. Si n̄ fiat. n̄ p̄
p̄t̄ h̄ p̄t̄r̄uocari dano. nisi sic sc̄a
fuerit. s. q̄ cessate p̄ditione vel mō
reuoari possit. Et de p̄. appo. ve
ruo. Et hoc intelligit de p̄diuē in
prop̄ie sumpta. videt̄ pro modo
p̄diuē eni prop̄ie suspendit da
tione. sed modus n̄. Et p̄diuē fit
per si. modus v̄o per vt. sicut not̄

glo. i d̄co. c. sum. vbi ē d̄t̄ ut q̄ d̄
d̄itione non impleta nec valet do
natio.
¶ Si possessio data fuit ecclie ea
p̄diuē ne alienet. nūqd̄ poterit ali
enari? P̄. fm̄ Ray. Distinguen
d̄. Nā si ecclia cui datus fuit relictus
ē h̄eat alias possessiones. n̄ p̄t̄ ali
enari i aliq̄ casu. Et sic intelligit. Au
ten. de alie. 7. emphi. s. sc̄ligas.
Si v̄o ecclia n̄ habeat alias posses
siones q̄s alienet. tūc istas alienare
p̄t̄ i casib⁹ a iure exp̄sis de q̄bus
vide. s. alienatio. Nā p̄bitio sa
cia a donatore. p̄ n̄ adiecta ē habē
da i q̄ turpis. Cō. Hoff. Inno. c.
Hoff. Al. Idē i s̄i. 2. h̄. 4. u. 4. q.
fi. B. Luz n̄ stat p̄t̄ ad quē p̄m̄t̄
q̄ m̄s⁹ p̄diuē ip̄sal. haberi d̄da
se si ip̄ca fuit. Et de re. iuris. ci
stat li. 6.

Confessio

quid
sit? fm̄ Tho. i. 4. d̄. 17.
Conuictiō sine diffinit̄ ab Aug.
sic. Confessio ē p̄ quā morib⁹ latens
spe venie aperitur. B. Cō. p̄. vt
i s̄i. 2. li. 3. ti. 3. 4. q. 30. Ad cui⁹ itē
lectus d̄t̄. Nō q̄ p̄fessio trip̄t̄ sit.
Aut i foro aie iur̄. corā deo. Aut
i foro p̄nie exterius coram dei vr
cario. Aut i foro p̄tenso coram
iudice. In prima p̄m̄ latens n̄ ap̄
tur. q̄ deo ap̄tinē erat. In vltima
n̄ aperitur spe venie. In media v̄o
ap̄tur spe venie p̄m̄ latens. In
p̄fessio facta alicui ē p̄ p̄nie p̄ue
nient̄ describit̄ p̄ materia q̄ ē p̄cū
ē p̄ actum qui est ap̄ire. 7. p̄ h̄nc̄
ē spes v̄cie. P̄ōt̄ addi q̄ io d̄ spe
venie q̄ si alia de cā ap̄iat p̄m̄ n̄
ē p̄fessio. Nā si ap̄iamur cā p̄siliū est
p̄siliū. Et v̄o ex latencia v̄ leui

me. ē dissolutio. Si v̄o ad aliquē
malus sine. est malignatio. Et ex
his satis p̄ q̄ p̄m̄ q̄d d̄ n̄ spe ve
nie ten ad ip̄trādus venias n̄ p̄t̄
dici d̄c̄n̄ i p̄fessioe. nec tenent̄ illō
sacerdos secretum tenē. vt p̄ per
Ray. sub ti. de pe. 7. re. s. P̄ōe q̄
alio. 7. p̄ glo. eius. co. u. s. d̄ p̄na
sacerdotis. sup̄ v̄o p̄m̄. Et q̄ n̄
ois q̄ spe venie aperit p̄cū p̄sc̄t̄
venias. v̄si n̄ p̄fessioe sacerdoti ido
neo c̄t̄ de pe. 7. re. c. ois. 7. d̄ p̄ dif.
6. q̄ v̄p̄. vel al̄ idebite p̄fessioe. de
pe. dif. s. falsas. 7. c. fratres. Ideo
Ray. sub ti. de pe. 7. re. s. sup̄radi
co diffinit̄ vt seq̄. B. Hel. s. ray.
Confessio ē legitima corā sacerdo
te peccatū declaratio. Et subdu
Ray. d̄co. s. 2. q̄ p̄fessio d̄t̄ quasi
simul ex toto vel v̄ndicis factio. nā
p̄fessio ē totus sacer. Glo. sup̄
v̄o v̄ndicis. i. de oib⁹ p̄cis q̄ oc
currūt memorie. 7. d̄ circumstantijs
condē agrandib⁹ i aliud genus
peccatū. vt si p̄fessio vel furtum in
ecclia factū fuerit. q̄ h̄ loc⁹ trahit
ad sacrilegium.
¶ Quot sunt conditiones q̄s debet
habere p̄fessio? P̄. fm̄ Tho. in. 4.
d̄. 17. Sexdecim sūt q̄ i his v̄sib⁹ p̄
t̄nt̄. Si simplex humilis. p̄fessio
pura fidei. Itq̄ frequens. v̄nda.
d̄ct̄ra. lib̄s verēcāda. Intēgra
serreta lachrymabilis accelerata.
fons. 7. accusans. 7. sit p̄rē pa
ta. Quoz p̄positio talis ē. Si sim
plex. s. vt n̄ recuset̄ i p̄fessioe nisi
qd̄ ad quātūm p̄cū p̄m̄t̄. Humi
lis. s. vt iustē se 7. iustū p̄fessioe.
Dura. s. ut rema su p̄fessioe mēno.
fidelis. i vera 7. sine falsitate. Et
In li. cō. eo. ti. q. 66. q̄d de sacer
dote. d̄. fidelis. s. ut tā ip̄e p̄fessioe

¶ sacerdos sit in fide catholica. 7
fm̄ doctrinā ecclie fiat n̄ heretico
rū. Itē q̄ fiat sub spe venie al non
nalerz. sic p̄nia Layz. q̄ dixit. Ita
ioz ē iniquitas mea q̄ vt uenā me
ar. De p̄mo habet fm̄ aug. de pe.
dif. 6. qui vult. De 2. de pe. dif. i.
quez penitet mel⁹ ea. dif. c. memo.
B. Itq̄ frequens. istud ē d̄ b̄n̄ esse
p̄fessiois. s. h̄o q̄ frequē p̄fessioe. Et
In d̄ca q̄one. 66. d̄t̄ q̄ h̄ duobus
modis p̄t̄ intelligi. Vno mō vt si
frequēter cadit i p̄cū mortale. fre
quent̄ resurgat p̄ penitentia. d̄ pe.
dif. 3. septies. Alio mō vt eadē pe
ccata frequēter p̄fessioe. Anan
to plurim⁹ p̄fessioe q̄ sub spe v̄cie
turpitudine criminis. itō facit̄ p̄se
q̄ur grām remissionis. de pe. dif.
i. quez penitet. Non t̄m̄ ad hoc te
net̄ quis nisi i aliquibus casib⁹ Est
enim de consilio ista frequentatio
sp̄ecim venialium ad grā p̄fessionē
secularis nō tenet̄ nisi semel in an
no. nisi fuerit i p̄cū mortali. in no
ta. Bōanctura i 4. d̄. 17. B. Pa
da ur̄n̄ inuolunt̄ obstruunt̄ v̄boz.
Discretas. s. ut maiora cuz. maio
r̄ p̄dēre cōfiteat̄. Et In d̄ca. q. 66.
d̄. s. vt discretū querat sacerdotē
sc̄iēte ligare 7. soluere de pe. di. i.
que penitet. Itē q̄ d̄t̄ diffinit̄ 7
separat̄ singula p̄cis p̄fessioe. Et
bens. i. spontanea non coacta. He
recūda. vt. s. erubescat 7. nō se iac
tet de p̄cis pp̄ aliqua sc̄cūlū vanita
tē. Intēgra. vt. s. nō subtrahat ali
qd̄ de his que manserūt da sūt. Se
cretas. q̄ntum ad condonandē fori
i quo de ocalē p̄fessio agit Lachry
mabilis quo ad dolorem de p̄cū
cōmissio. Accelerata. vt. s. non dif
ferat de die in diē sed statim vel q̄ c̄t

tius potest confiteatur. Foris. vi. s. ml pp
verecundia dimittat. Et accusas se
ipsum et non alium. Et si pariter paria. s. fa
cerdon. **A.** De his coduobus lanus
et clari dicit in quadriga. vbi et be.
io. reducit ad. ri. io h omittit. **B.**
¶ An liceat confessio facia sine contrite
et sine caritate valeat. ut supra qz no
tois de oib' peccatis. vel si vult ab
stinere ab oibus. **R.** fm Tho. vbi
d. Confessio fm q' e act' vniuersi no
valeat sine caritate q' e principium
meriti. **S.** fm q' confessio e ps facti
ordinari p'ntent ad sacerdotem qui
bz elaud ecclesie. et p' confessione co
gnosca p'ntent p'ntent. **S.** eodm b et
potest et in eo q' non e p'ntent. qz potest
p'ntent sua sacerdoti nota facere. et
claud' ecclesie et subijcet. et p'ntent
tunc no p'ntent absoluit' sine mmi
ni recedat sine de p'ntent. sic
et in alijs factis. vni no tenet iterat
confessione ad quid fieri accedat. **S.**
tenet postmodum factone sua p'ntent
ri. **L.** **¶** De. Et ad ista opinione si
sola p'ntent no facere v'f. **S.** et d pe.
dil. i. mensura. **S.** no ita. vbi d' q' si
est necess. ut q' sacerdoti semel co
fessu fuerim' d' nouo confiteamur.
S. Ray. et Hosti. tenet q' talis te
net confessione iterare. qz potest con
fessio q' non fuit facta i caritate no
valeat. Sed p'ntent v'f verus et de
de. et re. q' q' d. **A.** illud. c. non bñ
h probat. **S.** p'ntent d'na potest di
ci q' tñm vales p'ntent nec o' illa
iterari specialiter. ipm d'ntent effe
cus ipm exp'ntent vocalis q' e
ps facti. et no. Na intelligit d' e
toz et ca e assumenda d'cedi. et d
o'bo. signi. intelligit. **A.** d' d'cedi.
fm gl. Ray. pat' et notat' i. s. p. u.
3' n. 34. q. 66. q' in his casibus si il

le q' e indebit' confessus confiteatur
eidez sacerdoti cui prius et adhuc
habeat i memoria p'ntent sua q' andi
ut no tenet iterare confessione. **S.**
at confiteatur nouo q' alias non andi
ut cu. aut etia p'ntent si oblitus e. d'z
iteru' confuerti totum. **B.**
¶ An liceat i confessio dicere alie
na p'ntent. **R.** fm Tho. in. 4. dil. 16.
S. in p'ntent d'z fama alterius cu
no d'ntent p'ntent. sed suam p'ntent
am magis purgare debet. Et io si
circumstantia que ducit in cognito
ne persone sit de neccitate confessio
nis. v'f q' irabat i alia p'ntent p'ntent
mortalis. tunc d'z confuerti p'ntent si
potest occultando p'ntent. Si at non
sit de neccitate confessione d'z dimi
tere. ne peccati alterius p'ntent. ut
p'ntent nota confiteatur alteri. aut supio
ri q' persona ignoret. **A.** **L.** **¶** De.
et addit q' et q' circumstantia e necc
saria et n' potest exprimi sine pericu
lo alterius omittenda est. et suffici
p'ntent dicere sine huiusmodi circum
stantia. ut in su. con. eo. n. q. 67. **B.**
Si tñ exprimat ea bona intentione
no ut p'ntent. sed ut p'ntent oret p
eo ut secreto emodea. no peccat. **S.**
meret. 2. q. 7. b. videatur. **A.** **L.** **¶** Con.
glo. Ray. ut in sum. con. eo. n. q.
67. quero etiam. **B.**
¶ An liceat confessione dividere
R. fm Tho. in. 4. dil. 17. Non licet
sz integrali d'z q' oia vni sacerdoti
confuerti. de pe. dil. 5. ca. i. cura si. et
dil. 3. s'nt plures. Na sicut in medi
cina corporali q' o' medic' no fo
li vni motu' contra que medicina
dat d'z cop'ntent. q' et vniuersali
toti h'ntent d'ntent ipm' i firmi. eo q'
vni' motu' ex adiuuone alteri' ag
grauat. et medicina q' vni motu

operet' alteri nocum'nti p'ntent
Sicut e i p'ntent. qz vni' aggrauatur
et adiuuone alterius. et illud quod
vni' potest e' conueniens medicina
alteri incc'ntent p'ntent. cu' q'nt' all
q' p'ntent p'ntent isfectus sit. Et io
de neccitate confessionis e q' ho oia
peccata confiteatur q' i memoria h'z
et si qd no habuit i memoria
et postea recordat' suffic' q' h' p'ntent
p'ntent postea dicat explicite et alia
in generali d'cedo q' cu' alia mul
ta confuerti h' obliu' fuit. **A.** Et hoc
etia si confiteatur alteri p'ntent. ut i
su. con. eo. n. q. 7. f. 3. eundem Tho.
L. **¶** De. **B.**
¶ An liceat p'ntent p'ntent p'ntent
vel p'ntent. **R.** f. 3. Tho. vbi. s.
Quibus ad p'ntent p'ntent e actus
vniuersi suffic' q'ntent fieret. f. 3. n'
q' p'ntent facti h'z d'ntent actus. sic
et alia facta h'ntent d'ntent manu.
Et sicut in baptismo assumit illud
d'ntent car' e maxime v'ntent i ab
luendo. ita i p'ntent ille actus assu
mit q' maxie p'ntent manifestat
s. p'ntent vbi. **A.** n. modi idu
ca s'nt i supplementi. In eo at q' est
murus vel alteri' lingue suffic' q'
p'ntent aut nunt' aut interpret' co
fiteatur. qz potest et laico fieri. qz plus
possit. **S.** no suffic'et si ipse dice
re possit. In absentia at p'ntent sa
cerdotis. no o' q' p'ntent fiat co
fessio. qz potest et laico fieri. qz plus
p'ntent ad neccitate p'ntent act' q'
ille cui fit confessio. **A.** Ad p'ntent
fact. c. que penitet. de pe. dil. i. **B.**
¶ Quid si sacerdos interroget co
fiteam' et ille rudeat? **R.** fm. b. h.
Suffic' q'ntent ad ea d' q' interro
ga. n' sit talis q' pon' d'ntent

confiteri q' oie p'ntent p'ntent p'ntent
hoc. n. et superba. e. de pe. dil. 5.
.c. i. d'ntent si. De interrogatomb' et
habeo. i. p'ntent. 2. f. pe. et vlti. **A.**
Predicta etiaz habentur in su. p.
eo. n. q. 77. **B.**
¶ An liceat confuerti p'ntent que q's
no comisit. **R.** fm Tho. in. 4. dil.
21. No licet. Talis. n. si no esset pec
cator mentido peccator efficitur
2. q. 2. cum humilitans.
¶ An cu' q' dubitat de aliq' p'ntent
an sit mortale teneat illud confuerti
R. fm Tho. in. 4. dil. 21. Tenet alia
se p'ntent comuniti si negligit cofue
ri et mortali peccat. sicut q' aliqd
comuniti uel omittit in q' dubitat
e' p'ntent mortale. talis tñ dubitans si
d'z in confessione et asserere illud esse
mortale. sz facti narret. et iudicio
relinquat sacerdotem. **A.** Idem i su.
con. eo. n. q. 79. vbi etia d'ntent.
¶ Ad at Greg'. dicit q' bonaz me
ritu' e ubi culpa agnoscat vbi culpa
no e di. s. ad etia. intelligit f. 3. Tho.
no esse de s'ba actus. s. ut credat se
comisit q' no comisit. qz h' e erro
re. sed intelligit de condone act' qz
semp' e in foundine ne aliquis de
fectus sit expe. fm. v'f supbia et va
na gloria aut h' f. 3. illud Job. 9. He
rebar oia opera mea. Hec et p'ntent
ca intelligenda sunt de pubio scrup
ulofo qd repellenda e ad sui pa
storis consilium. extra de sc. et co
nquisitioni. **B.**
¶ Quid de confessione generali in q'
qd' confit' se comisit oia p'ntent et
h' f. fm Ray. Dicit q' taliter p'
ntent h'ntent i p'ntent ecclesie. uel q' fm.
Aug' i vno p'ntent possunt multa pec
cata notari. vel intelligit de generi
bus singulorum et non d' singulis

generus quasi diceret peccant co
guatōe. locutiōe. r ope. r omisso
ne. Nō in hoc sufficeret ad cōfessionē
p mortaliū ad q̄ requiritur
p̄fessio sp̄al. Con. Bost. B. 3d
i sū. cō. li. 3. n. 34. q. 80. B.

10 **C**ōfessio p̄fessio gnāl ē delectur
p̄cā venialia. R. fm Tho. in. 4.
di. 1. Duplex ē p̄fessio gnāl. Que
rā factalis. q̄n. s. aliq̄ i secreto p̄
fitei sacerdoti q̄dā q̄p memini. r
alia venialia i gnāl. r tūc illa ge
neralis p̄fessio ex q̄tuor hz q̄ v3
ad remissionē p̄cōz venialiu i to
to vel i pte. s. ex p̄tione p̄fessio. r
hūilitate p̄fessio. r ex ofone sa
crdotis i p̄tū ē q̄dā p̄sona publi
ca. r ex vi clamū. Alia ē confessio
gnāl nō factalis que fit publice
cōfā multis r cū multis. r b hēc
efficacia ad remissionē venialium
ex tribus p̄tibus. r n̄ ex vi clamū.
B. Et pp hoc nō subitūg i p̄tina.
r i p̄p̄tione p̄fessio. nec factis
sacris iunctio. s3 solū ofo mife
rent. vt i sū. cō. co. n. q. 136. vbi bec
ois ponit. Et vbi ē d̄f q̄ b dūm
fio fit quo ad culpam r penā. B.
Con. Pe.

11 **C**ōfessio p̄fessio gnāl delectur
mortalia obliu. R. fm Tho. B. cō
nō requirit ab hoie nisi qd pōt.
vñ cū peccata obliu. sp̄al p̄fiteri
non fit in p̄tate hois. sed gnālitez
tū huiusmodi gnāl p̄fessio cū p̄
tione gnāl delect p̄cā obliu. Idē
Ray. B. Idē in sū. cō. co. n. q.
157. Et intellige de cōfessione ge
nerali factali que fit sacerdoti sine q̄
si fieri pōt p̄cā mortalia n̄ dimi
tū de pe. dist. 8. Argue. B.

12 **C**ōfessio requirit p̄fessio de peccat
an̄ bap̄tismū. B. f3 De. Duplex

ē p̄fessio peccator. P̄cā memar
que fit deo. r bec requirit a bap̄t
zandis adultis. Secūda vocalis
que fit hoī vt dei vicario. r bec b
peccatis an̄ bap̄tismū non requiritur
nec aīca nec pōt. B. Nisi a sic
te accedēdus fm cum. Pe. vt in
sū. cō. co. n. q. 145. B. Zerna que
fit homini tanq̄ sapienti p̄siliatō
pp cōsiliū aie. r bec requirit ex p̄
gruo non ex debito. B. Idē dic
ta. q. 145. B.

Cōfessio p̄fessio multos retrahit
hu p̄nā q̄ que f3 Ray. ē triplex
remediū. Primū ē rō naturalis.
Si ei n̄ erubuit peccare qd inbo
nesh r nociuū fuit. nō debet era
desere qd honestū ē p̄fiteri r vi
le. Scdm ē rō dīne imitōis cui ni
bil celare potes. Bīa ei nuda r a
p̄a sunt oculis ei vt bēl ad heb.
4. Tertiū ē p̄p̄atio sumre cōfessio
Nā. 3. Reuelabo p̄dēda tua r
ostēda gēb nuditatē mā r ignis
ignominia mā. Et hīere. 10. Con
fundant vchēdēt qz n̄ iūllere
opprobriū sempiternū q̄ nūq̄
delebunt.

Cōfessio p̄fessio q̄ n̄ vult dare iniam
suo proxiāno q̄ p̄fiteat alteri n̄
fit p̄ pecunia symonia cōmitti. sū
r Ray. refert. B. Hoc potius vt
fuisse dicit glo. Ray. vt i sū. cō. li.
p̄lo n. i. q. 36. B.

Cōfessio ij.

Cōfessio tenetur ad eā. Aliter
fit b̄ nēctate salut. R. f3 Tho. i. 4.
di. 17. Cōfessio b̄ nēctate salut ei
eo q̄ i p̄cām actuale mortale cecidit.
Et pp̄te loquendo n̄ est b̄ iū
nāl. s3 dīno r nouo legl. Nā in le
ge veteri n̄ tenebāt hoies ad p̄f

ssiones p̄cōz sp̄ales r distinctas.
s3 ad gnāl r indistinctas. ad quā te
nebāt p̄ determinatōez sacrificioz
Con. Pe. di. 17. B. Idē i sū. con.
li. 3. n. 34. q. 31. r. 32. Idē ē Ray.
in u. de pe. r re. s. supradicto. r di
dicit r p̄bat cōmītōez p̄fessione r
satisfactōez fore de p̄cepto legl di
uine. Item Ricar. i. 4. di. 17. asse
rit p̄fessione fore de necessitate iu
ris diu. adeo vt ad ip̄am dicat te
neri ē iūdeles. in eis nō p̄cipu ec
clesia. qz pp eoz culpā eis iūulis
fore. Glo. bo de pe. di. 5. i sū. vt se
ntē qz p̄fessio i sp̄ali n̄ fit de iūf de
iūo. et nono. s3 verius ē qd p̄
dicit theologi dicit sicut pōt con
fite ex his q̄ latius posui i q̄dri
ga li. 2. n. 6. f. 2. B.

Cōfessio papa posui cū aliq̄ dispē
satiōe p̄fitei. R. f3 Tho. vbi. 8. Nō
possi eo q̄ p̄be sacroz nēctate n̄
pōt tollere. sū nec noua sacra iū
met. Sū ei ex iūitūde dīna. s3 dī
p̄cāre possit de pe. vi. s. differet
vna dīa. B. Idē i sū. cō. n. q.
34. Et de ista dispēctatōe circa ip̄am
hēligēda ē. iquā respicitur termi
nā cōsumōis ecclesiastice. vt. s. per
hoc qd nō icurreret penā. c. omis
et d. pe. r re. Nō aut iquā respici
tu terminū legis diu. p̄ quā quis
vt ad cōfessionē obligari statū ha
bita ymoderate pōt cāum morta
lis culpe vt pōt p̄stare expositio in
quadriga li. 2. n. 7. f. 2. B.

Cōfessio fidei salte tenet i annoze
nē ex p̄cepto postq̄ ad ānos dis
cretōis venerit p̄fiteri oia peccata
sua. r cōficare et de pe. ois. r add
qd of. 3. cōicaf. f. 1. 2. Anni disc̄f
nomis quo ad p̄fessionē iudicātur
cū ē doli capax. vt notat glo. in. d.

c. ois super uerbo discretōis. Do
li aut capax of p̄fer vel puella. 7.
annoze r supra vt nōt glo. in. c.
i. et de blicis pueroz. Et sic puez
vel puella. 7. ānoze obligat ad cō
fessionē. vt ē notat i directōia. li.
p̄rio n. 15. f. 65. B.

Cōfessio tenetur cōfiteri peccata
que manifesta sunt. R. fm Tho. r
Pe. in. 4. di. 17. Nō sufficit aliqd
esse notum iudici nisi sit ei notum
in forma iudicij. Et ideo quāuis
peccata manifesta nota sunt sacer
doti. qz in n̄ i forma iudicij o3 ea p̄
fiteri. B. Idē i sū. cō. e. n. q. 68. B.

Cōfessio hō statim teneat p̄fiteri. R.
f3 Tho. vbi. 8. Ad p̄positū p̄fite
d̄tēnet qd q̄ r ad p̄uōdēz tenet
s. q̄ p̄cā memorie occurrunt.
Sed ad p̄fessionē actualē faciēda
tenet fit debeateucharistia p̄cipe.
qd quā nullus possit p̄cām mortale
nisi cōfessus o3 accedere. copia sa
credōis obliu. r nēctate non vt
genit. B. Idē f3 Pe. si qd debeat
facz ordiem recipē l̄b̄ mōi. vt in
sū. cō. li. 3. n. 34. q. 69. B. Dicit
et tenet sp̄icūli mortis iūctio. aliter
n̄ tenet hō ex p̄cepto ad statim cō
fucdum. q̄nis p̄culosus fit differet
Et p̄cepto aut eccle tenet salte sel
i āno. vt. s. f. 3. 2. Pe. aut vt patz
l. di. q. 69. dicit q̄ quis ē tenet sta
tim p̄fiteri rōne scie vt si dicitur si
bi p̄cā qz statim teneat. B̄t rōne
dubij vt si nō sperat copia cōfite
foz sibi amplius illo āno occurre
re. vel si hz cāum de quo solus pa
pa p̄t absolue. r hz mō copia p̄cā
tēnāy pape. Dicit et Tho. i qdā qdē
d̄ q̄bz qz laudabile ē qz p̄cōz p̄z
sui q̄ cū p̄t p̄fiteat. P̄t accūs
at post q̄tūō ē m̄ruo na dūmō

3

to

4

4

4

20

nō differat vltra annum videlicet si
ad hoc differat vt prudētiori cōsi-
derat. f. de uoluntate vt factū ipsius. Gl.
de pe. di. 5. in sū. dicit qd si pccm ē
publicū tenemur statū p̄fiteri sub
oblatione pccū mortalis. Inno. v. 20.
in. d. c. ois vt tenere id est iūctū ē in
pccis non publicis. qd statū teneamur
cōfiteri hūc rōnabili cōmo-
diū. Et subd. v. Alij dicit 5. Sy-
p̄mū tūius vt. Idē qd Inno. vi
de f. sentie Archi. in. c. ille rex. de
pe. di. 3. Bonauentura ē late hūc
passum tāgūt in. 4. di. 17. Et cōclu-
sive sentit qd religiosi teneat statū
p̄fiteri. Et idē quasi sentit de cleri-
cis qbuscūq. s. sub dubio. De
laicis vero asserit qd teneantur sū-
q̄ ad certūm opportunū qd nū-
qd rōnabilis maior expectat. nec qd
ad ipsos. nec quō ad sacerdotem.
S. qd ipse qd: agēmale vt cū ma-
gis oportū. vt qd ipse illud rōna-
bilis possit expectari. S. hoc dicit
licet qd qd p̄mū oportū. nō
hūc. Et dicit qd ipse magis oportū
tūm ē quo p̄mū p̄t debite p̄fite-
ri pp̄ mōt p̄cū. Et ipse bonauē-
tura rōnabilis qd post lapsum
mortalis culpe qd citū pōt quilibz
p̄fiteri quoz p̄fiteri vānū foret nisi
esset de meliori. Et Hydorus in.
2. de sumo bono dicit. Eto corū
sūt culpa qd cito cognoscit. tardius
aut tenet p̄fiteri qd tā p̄fiteri
hūc rōnabilis logo post tpe curatōis ad
hibet. P̄terea r ipse Bonauē-
tura inuit qd religiosi ex vi facti nō
teneat p̄fiteri qd laici nisi rōe occurrē-
ns opportū. Ergo r cū laicis
occurrerit opportunū. eos mō
teneat. Sic igitur verisimiliter religiosi
sūt occurrat p̄fiteri opportunū

q̄ secularib⁹ cōfiteri. r ipis cōfiteri
nō q̄ laicis in oēs et laici cū eis
grua opponuntur occurrerit vi-
dētur teneri ad statim p̄fiteri
sicut r laicis ostēdit in quadriga.
li. 2. ti. 7. s. 1. B.
¶ Alij teneamur cōfiteri circū-
stāntias pccōr. S. fm Tho. in. 4. dist.
16. Nō sunt de nēitate p̄fiteri. nō
si ille circūstante qd ad aliud genus
pccū mortali trahūt. qz venialia nō
sunt de nēitate cōfessionis. s. solus
mortalis. Et r alia circūstāntias cō-
fiteri p̄fiteri ē. sic r venialia pec-
cata. Et Bonauentura in. 4. di. 17. di-
cit qd circūstāntiaz pccū. qd sūt
aliquas. qd sūt talis. qd sūt talis
tes. quēdā illō aliquo mō aggra-
uantes. Circūstāntias aliud gen⁹
trahēt p̄fiteri ē necessariū. qz ge-
nus pccū p̄fiteri os. Circūstāntias ve-
ro aliquas p̄fiteri nō ē bonū. nisi
pp̄ hoc vt satisfaciāt aliene iustitū.
vt vt p̄fiteri ē cōfessio r p̄fiteri
tōt p̄fiteri p̄fiteri. Et b. ac-
cipe occasione ad mali. f. si in di-
munit. vt si in genē venialis. sic come-
dere carnes in quadragesima pp̄fir-
mitatē. ita in qd aliter nō sūt guloſitas
aliq̄. Et rō b. ē qz cōfessio nō dicit
pccōr excusare. s. accusare. De cir-
cūstāntiis at qd aggranāt s. genus
pccū nō variant ē itē doctores opio
dixerūt. Quidā ei dicit qd pccū
teneat p̄fiteri. sed p̄ceptū affirmati-
uum ē r obligat nō ad semp. s. p
loco r tpe. qd eas cognoscit si
ue p̄fiteri sūt inquisitōez alienam
Et dicit sapiēs r intelligēs tenet cō-
fiteri absq̄ inquisitōe. Simplex ve-
ro tenet si ab eo iquirat. Alij dicit
qz nō tenet ad p̄fessionēz bari cir-
cūstāntiaz tenuitōe necessitatis. sed

de bono r equo. r quāto magis sa-
pientis r p̄fiteri sunt. tāto magis d
deant esse dicitur explicat. Sed
non tenent ad hoc nisi forte ex p
pua cōfessio obligent. hāc opinio-
nez credo pbabiler. Et dicit qd
p̄fessio circūstāntiaz in aliud genus
trahētū spectat ad p̄fessionē qd ad
nēitate. Cōfessio aggranatūz qd
ad p̄fessionē. Cōfessio vero alieni
annū pccū facit incongruatē. Et
hoc intellr exceptis cāibus p̄dicit
Dēs igit rōes pbates circūstānti-
as esse p̄fiteri s. p̄fiteri qd ad
aggranatē. h. ille. Solū ergo de
necessitate p̄fessionis s. circūstāntie
trahētū aliud spēm seu gen⁹ pccū.
r hoc cōfiteri doc. vt r nō. i. sū.
ed. li. 3. q. 31. s. 1. Alij dicunt ē al-
ter nēitas. qz dicit vt pōt colligi
ex notā in. d. q. 31. pōt saluari
quo ad illas qd s. non trahēt aliud
spēm. nō sunt tales qd sine eis sacer-
dos nō pōt discernere qd sūt actu-
rōs vel rōe iurisdictionis. puta si in
iura sit illas i clerici. vel sicut p-
fiteri. qd ē cōfessio papal fm quali-
tate iuriso vel p̄fiteri ē d. sen. ecc.
ci. 10. p. Itē qd sūt dānū. dānū qz
q̄ns ep̄i retinet sibi reseruatōes in-
teroz vsq̄ ad certū p̄fiteri. vt
sciat cui dicit fieri satisfactio r q̄ns.
idē i. sū. s. 1. Cōfessio dicitur cō-
fessionis p̄fiteri si nouit. vel si a p-
fessore interroget. ad cuius offiū vt
p̄fiteri p̄fiteri de dicitis circū-
stāntiis interrogat vt sciat q̄ns suo
si sancturus offō. Circūstāntie er-
go p̄fiteri de nēitate r principa-
liter ad p̄fessionēz ē si de his non i
interrogat sicut qd trahūt ad aliud spēm
pccū seu ad aliud particulare mor-
tale pccū. que p̄fiteri esse circa octo.

videlicet. Cōfessio rei. modus pec-
candi. locus ips. numerus q̄ntas.
inductio r accidēs. sicut dicitur lan-
dō i. adriga. li. 2. ti. 7. s. 1. B.
¶ Alij hō teneamur p̄fiteri venialia
pccā. S. fm Tho. vi. 3. Cōfessio
ad hoc ē necessaria vt penitēs sa-
tisfactōez accipiat fm mōz delicti.
Pccō aut veniali non debet pena
taxari. S. p̄fiteri illa esset p̄fiteri
ta pene pccū mortalis a quo pccū
veniale i. infinitum distat. vnde per
solam cōfessionē iteriorem pecca-
tū veniale remitti pōt. Sed an sal-
tem semel in anno teneat cōfiteri
quī non hō nisi venialia. Dicit qd
dant qd in hoc cāu p̄fiteri p̄fiteri
ecclesie tenet venialia cōfite-
ri. Alij aut dicunt qd sufficit qd p̄fiteri
se facerit. r qd se inuēnt a
pccō mortali ostendat vt ad cōfite-
nem admittit possit. P̄ceptū n.
ē ad obligādū illos quibz aliq̄ qd
cōfiteri debeat. Et si aliqui p̄fiteri
tam collati est sicut hūc virgini ē
collati. vt a peccato veniale iuriso
esset. nō teneret ad illud. p̄ceptum
Et hoc verisimiliter non pōt contigerit
qz si ē inuenta nec inuenit nisi vna
virgo maria. Et i. Joh. p̄fiteri dicit
Si dixerimus qz pccū non hēm⁹
ipsi nos seducimus. Et dicit r p̄fiteri
verus vt cū ē nēficia quō aliquis
andēt inuēnt a mortali re cōfiteri
re infra annum. vel quali hoc vale-
at ostendere cum hō. s. dicitur.
Delicta quis i. sū. r. Et idē
sanus valde foret qui sic dicitur.
r aliter non cōfiteri mīstraret eu-
charistiam. Et dicit Bonauentura
in. 4. dist. 17. dicit qd congruus
ē maxime vris perfectis cōfiteri
peccata venialia. regat tamen nō

Et necessarii nisi i duobus casibus videlicet pro dubio et pro statum. Propter dubium videlicet cum quod probabiliter dubitatur de peccato utrum sit mortale vel veniale. Et ideo si non penitet sicut de mortali. Discriminum se committit. Item de peccato situm iacet in conscientia et iudicio sacerdotis relinquitur utrum sit mortale vel veniale. **Con. Tho. vbi supra. p. 1. q. 3. g. 3.** Sequitur in Bonaventura. Propter ecclesiam statum quod tenet quod ois fidelis tenet semel in anno peccati. Item si non est ratione venialis. Item propter peccatum. **Co. Anno. i. c. ois. et de pe. r. re. Et ex hoc propter quod religiosi tenent venialis peccati semel vel bis in mensibus hebdomada. vel frequenter sine raris scdm suam constitutionem formam quod intelligendus videtur de venialibus notabilibus. quod ad peccatum spiritualiter. Reliquum vero videtur non potest quis spiritualiter peccati. cum quod ois momento committit. unde videtur sufficere si la peccati committit. **Co. ad hunc de venialis tenentur rationem hinc aliter non remittit. vide. j. p. m. 3. q. 3. r. l. c. p. 1. q. 3. g. 1.****

T

De peccato alio casu tenent quod peccato iterare. **Co. p. m. p. de. Iterare tenentur in quantum casibus. Primus si sacerdos non ponit absoluit. Quia non debet iudicium sine de legatis sine ordinariis. **Co. de pe. r. re. ois. B. 1. si necesse est iterare 3. si peccato non sit integra. v. q. scien ter tacuit aliquid mortale. 4. si peccati vel neglexit satisficere. et obli vis satisficere iunxit. Nam si sciret et ipse vellet. non oportet ea iterare. **Co. Ray. r. Hosti. Ipse non ponit pro primo casu cum quis peccati cum debita dispositione. Sed glo. ray. simpliciter co. ca. p. de. vi i. sa. co. li. 3.******

ti. 34. q. 70. Et quod ad sedes casus sciendus quod ex eo quiddam iterum quod propter ignorantiam sacerdotis potest auctoritas absoluit. Sed hoc non videtur sum quod potestas clauis iuris iudicatioe et non ius. **fm Ray. in u. de pe. r. re. g. 3. Item dicit quod remittit sacerdos. s. claus. g. 1. Sed de eorum potest intelligi. quod quis casus possit sacerdoti idoneo scia et conscientia peccati. in elegit insufficientem. quod videtur de peccati non curare salute. et sic ex sua mala dispositione peccato videtur deo non grata et invalida. **de. pe. dif. 6. q. vlt. peccati. Sed in quocumque casu si confessione facta fuerit ab ignorante. sacerdos non sufficiens presertim de multis seu grandibus peccatis obitum est peccati illa iterare. cum quod quod modum iterum haberit sacerdos penitentiam scia et conscientia. cum ignorantia sacerdotis in confessione sit multum periculosa. in col legat ex dicto p. Angli. i. dicto. c. q. vlt. r. p. Ray. i. deo. g. Item dicit. Quod ad iterum casu dicendum quod idem est si quis commiserit peccatum de quo debentur iterum fuerit mortale. **vi. s. g. primo. vel et necessarias circumstantias. vi. s. g. 1. Et non solum si hoc sciat scienter. sed etiam si fiat ex ignorantia seu obliuione procedente a peccati notabili culpa. ut colligitur ex nonis p. glo. Ray. sub u. de pe. r. re. g. 3. Item circa principes. Ad hoc et sciat. quod la culpa egressa de dolo. **vi. f. c. vi. a. r. m. de. p. m. li. 6. Et id si quod ex sua culpa ignorat quod peccati seu eorum obliuione est deus de butum dicit neglegentia ex corde dolore et firmis proponere emendari. ut legitime valeat peccati. ut non solum. p. li. 3. ti. 34. q. 19. An autem quod scienter omittit aliquid de peccatis necessario ad********

peccatum. non solum annullat peccato sed et nonnullum peccati mortale. **vi. s. peccato. l. g. g. Quo ad quartum casum est sciendum quod ex peccato seu ex negligentia omittens facere iuncta sibi penitentiam mortaliter peccat. **fm. Secm i. 4. dif. 15. q. sciat in peccati vicarij dei. i. peccato. r. etiam ecclesie. vi. l. c. ois. de pe. r. re. B. Similiter et fm quosdam iterare tenet is qui peccatus est non primus. etiam in opposito non deserendi peccati. **vi. dcm est. s. peccato. l. g. 3. Et ibi de hoc plenius additione. Et sic hic est. 5. casus. Et sermo ad iudicium in directoria. li. 1. n. 15. g. 4. l. c. ois. cum peccato in aliquo non habet iudicatioe. Opouet enim tunc quod pro illo penitens recurrat ad hunc peccatum. et ei illud iterum peccatur. ar. et de pe. r. re. significauit. Et sic tres casus sunt ex parte peccati. et tres ex parte peccati. **B. De tunc sciendum fm Tho. i. 4. dif. 17. quod quod pro pluribus sacerdotibus peccati. tunc pro de pena ei remittit. nam ex erubescencia confessionis quod in penam satisfactioe peccatur. ut ex vi clauim vniuersalis possit quis peccati quod ab omni pena liberaretur.********

Co. v. q. recidivus tenent peccati prius peccati. **Co. p. m. Tho. i. 4. dif. 11. Directe quidem recidivus. peccati dimissa nullo modo tenet nec in generaliter nec in speciali cuiusque peccati sed directe. sicut illud sine quod sciri non potest debitas satisfactioe modo tenet recidivus notificare peccati dimissa. Item sufficit ad hoc vi sciat quod satisfactio ei progre possit iungi. ut si ipse frequenter lapsus carnis passus est ex aliquo occasione. illa occasio pro satisfactioe peccatur. et sicut de alijs peccatis. r. ad hoc videtur sufficere con**

fessio dimissa propter generaliter. An quibus ad alia spalia oportet deinde fm quod peccati viderit oportet non. Non. u. poro bis aliquid certa mensura peccati. **Co. Anno. i. c. ois. de pe. r. re. Et tunc quod recidivus tenent peccati iterare ratione ingratitude. pro quod videtur facere illud quod de Barth. is. de f. no nequa. r. de pe. dif. 4. qui dicitur. Item glo. Ray. in u. de pe. r. re. g. Item nunquid semel dimissa peccati dicitur quod recidivus non tenet dicitur scilicet quod disticte ea quod ante peccatus est sufficit peccati in generaliter de illis exprimedo ingratitudinem suam r. dicens. De uoluntate r. magnis peccatis mouentur me liberant deus pro penitentiam. r. ego uoluntatis ingratum existens offendit eum. Et si forte nesciat exprimere aut non exprimat nomen ingratitudinis non nocet. dummodo talia dicat vbi ex quibus sacerdos ingratitudinem possit intelligere. Et idem glo. videtur scilicet gendum quod illa circumspecta ingratitudinis venit ad particulari peccati species. Nam alie circumspecta regulariter non sunt de necessitate confessionis. **vi. s. g. 1. An vero peccatum id ducat peccata re ipem ingratum. Tho. i. 3. pte. q. 88. arti. 4. dicens. Ad sequit oia peccata non est speciale peccati. sed per quodcumque peccati mortale aliquo efficit deo ingratum. ergo ingratum si est speciale peccati. **Co. dicitur quod ingratum peccati eam quod est speciale peccati. quibus autem si est et circumspecta generaliter pro de peccati mortale quod deum committitur. **Co. n. recipit spem ex iudicio peccati non pro peccati. s. t. bico. p. Item quod mecha vi fure magis est fur quam mech. Si igitur aliquis peccati in peccati dei et suscepti beneficii aliquid peccati committit********

rit illud pcuti trahit ad spem igrati-
tudinis. Et h igratudo peccat e
spale pcuti. Et d' Aug. die i li. de
na z grā. Nō oē pcuti ē ex pēpnu
z m. i. oī pcuti de pēpnit i suis pce
pnis. An manifestū ē q igratudo
peccat qnqz ē spale pcuti s; nō sp
h ille. Pz ergo q fciduas n tene
tur recōfiteri. nisi mōzū op' su ad
ōndēdā satisfactōis debuit modū
fm Tho. z ad demōstrādū igrati-
tudis modū fm Inno. z gl. Ray.
z b qn igratudo ē spale pcuti. B
De pcepto i medicos q iudicant i
firmos ad pffioēs. vide. f. medi-
cis. §. i. z cē de pe. cū ifirmis.

Confessio iij.

cut. f. sit pntēdā. Et qdē rgu
larit' qibet d; scōdon pffieri. Nāz
sōfacerdōnb' ddu dñs pntē ligā
dū r solmēd' cū dixit Jo. 10. Quo
rā remiseris pctā remittunt eis z cē
d' pēpn. l. dñs dī. Et b intelligēdūz
ē b mortāl' b; venialia nōz q
aligs sacerdon pfficit. qz ipsa cō-
fessio laico facta sacrale qd dā est.
Quis nō sit factm pfficit. z ex ipsa
rartate pcedit. z p talia nōū ē ve
niale dimitti. sicut z per tōiōnē pe
ccatis z aquā bñdictas z h'. vt. f.
pcuti. 3. §. h. b. Tho. in. 4. dif. 17.
C' tēz necesse sū pffieri ppio sa-
cerdon. B. f; Tho. i. 4. dif. 17. Cū
sacerdos nō absoluat nisi ligādo
ad aliqd faciendū. ille sō' pōt ab-
soluē q pōt p iperium ad aliqd fa-
ciendū ligare. iō d; q hō pfficitur
ppio sacerdon. Alien. n. c. 3. ab
soluē nō pōt v' ligare. cē de pe. ois
z de pe. dif. 6. c. placuit. Propos
am sacerdos intelligi q ad hoc ois
ille q cur a die ill' ordinariā bz sic

papa. legat'. c. p. sacerdos pocti
alis. B. Idē i sū. 2. li. 3. n. 34. q. 38.
B. Sed nec parochialis pōt ab-
soluere ab oibns. qz excipiunt ca-
sus epales. b qd' h'. f. pffio. i. §. i.
C' tēz pō' sacerdos possit vbiqz
suū subdūit audire z absolue. B.
fm Tho. Abiqz pōt siue itra ter-
ritoriū sue parochie siue cē. pnia
. n. ē d' iurisdicōe volūtaria. ff. de
offi. pcon. l. 2. An z de loco nihil
expmit. cē de pe. ois. B. Idē in
sū. 2. eo. n. q. 35. in fi.
B
Etz audētia pffionum cōmū
possit alti. B. fm Tho. i. 4. dif. 17.
Si aliqz idcirco nō possit audire
pffioēs aliūz. qz nō bz iurisdicō-
nē i ipsos q audēdi sūt. pōt ei cō-
mūti p qnēciqz bñtē iurisdicōis
i ipsos qui audiendi sūt. vt per p
pūm sacerdon. siue p epm. siue p
papā. Si aliqz aut nō pōt audire
qz nō bz executionem ordinis non
pōt sibi pcedi vt pffiones audiat
nisi p cū q hoc impedimentū remo-
uere potest. B. Impediti i crono
ne ordinā sunt. licet dicit. suspen-
si. vel degradat. z excoicati. de gbn
cē de clerico excoicatis iudicio v'
deposito mstrāte. i rubro z nigro
p iōnē. Et sōm' hēci z scismatē
An z i sū. 2. eo. n. q. 44. de Augd
i articulo necessitans tenet qz pff-
teri sacerdoti heretico scismatice
vel sū. si nō pōt inerte catholici
B. fm Ray. Credo q nō. Inno
salno meliori iudicio pnterem q
nullo mō pffiteret et. sed doloat de
pctis. z qz istū dicitur cōfessioem.
z pfficitur i corde suo z sufficit i
Tales. n. pōneret eum de facili i
aliquo errore v' d' p'p'atōe. sic pba
rūci Judd dicitur cū pfficitur cō

peccati. Quid ad nos. m. videris
Bab. 17. z de pe. dif. 6. c. l. vbi h
fatus ex pffie dicit i. tex. z glo. Idē
credo de excoicatio excoicacione
maiori. Nā ē illi i articulo necessari
tatis nō ē pntendum. Cō. Post. z
Tho. Item eo. li. 2. q. 2. nōf. q
ab hēciis scismatice vel excoicag
nullū factm d; recipi. nisi bap-
m' i nēcitate mōns. catholico dñi
cēte. B. Et nō b qz si ē per pbnz
sacerdotem pntēdū pp hoc o; q
committatur tali q alē hēat iur-
isdicōne sup pffm. Sufficit. n. q
hēat iurisdicōe; ipe q sacerdon
pntēdū pntēdū p Tho. q qn aliqz
sacerdon pntēdū p supioz qz possit
audire alienos parochianos. nō sit
iudicari pōt sacerdon. eo qz iur-
isdicōnis pās nō est pmissa aliqz i
facōz suoz. sed i vltimaz plebis.
z ad honorem dei. Et idō si i npt
orib' pntēdū vidēat expedire ad sa-
lūz plebis z ad honorem dei q
vltis pntent. i nullo sū iudicari
hereticor' blatis. nec tenet subdit'
ūz ptere licētiā a ppio sacer-
dote. B. Ber. i quadaz gl. dicat sic
B. s. i. c. ois. de pe. z re. B. q glo.
postea q. Cū tēz quartū dēz oio
salta dānata suz i quo dā pntēgio
idūlo d' dicatorib' z mino ub' qd
scipit. Quidā tenet. z sūt determi-
nati eo q illi dō' a supioz' cō-
mūti pntēdū audire ē parochialib'
sacerdonbus pntētibz z i nntis
Et hoc ē tenet Jo. an. cē de pe. si
epi li. 6. B. Sar. 2. p' dicitur De.
vt i sū. 2. li. 3. n. 34. q. 46. B. Et p
fessio sacerdon hūi pmissione a su-
perioz. vt dēni est nō tenetur cōf-
teri ppio sacerdon illa pctā que
i pffioē ē cū d' missa sim. S; pē

statutum ecclie de pffione face-
da ppio sacerdoni semel i āno de-
bet eo mō se habere. sicut ille q bz
solū venialia z illa pffieri vt qdaz
dicit. vel pffieri se a pctō mortali
immunē vt in cū agāt Jo. 22. q
cipit. Glas electionis. B. Ibi dicit
q pffio religioz seu sacerdonib' q
bus sūt facta a superioze pmissio
i magis tenetur utz eadē pctā p-
ffieri qz si alia confessio fuisse p
prio sacerdoni. Et hoc approba-
ta fuit sūia. Jo. an. hoc affirmāns.
z reprobatā opinio. d' d. z alioz
prium tenentur. vt nō i d' d' d' d' d'
li. i. n. 15. §. 77. Quia tamen ppus
sacerdos tenetur de eo redderō
nem. z ei facta mstrāte. tenetur al-
teri pffio salte; semel i āno offe-
dere se ppio sacerdoni z declarā-
re se pffio vt p; ex notāz fm.
De. i sū. 2. dca. q. 46. Epvio
q sufficit a nōficare cuiqz ppo
siue parochiali siue epō sine alteri
qz i. c. ois. cē de pe. nō sit d' d' d' d'
de illis ppijs sacerdonibus. B.
C' tēz i aliq casu possit qz pffieri
alteri q ppio sacerdon. B. sūm
Tho. i. 4. dif. 17. Si subdit' scū sa-
cerdotē ppiuz hēci ē. aut solū
citātem ad malū. aut fragillē. qz ad
pcuti qd qz ei pntē est ppus. vel
si pbabiliter est mal' ruelator pffio-
nis v' si pcuti de q dō pffieri dōz
z illā sit pmissa. i hō casib' z sūt
bus i qdib' pbabiliter pntē pntē
ex pffione faciēda pcuti sibi v'
sacerdon iminē. d; recurrē ad su-
periozē v' ad ipsū sacerdotē z pē-
te licētiā alteri pffedi. quā si bfe nō
possit. idē ē iudicū qd de illo q nō
bz copia sacerdos. An magis d;
eligē laico pffieri. Nec i h' n' aligz

de madau eccle. qz pcepta iuris
no se excedat ultra caruacem. nec
et su iuria sacerdoti. qz pnieliguz
meret amittere q pcella sibi adu
m pntie. **A. Et de relig.** 13. **L. 6.**
De. Al. Inno. 1. 1. h. Et cor ad
dit q si nullo mo pot hie alius sa
cerdoti. r neccitas imineat. pntiat
pant in genere sine eo de q possit
malu. puenire. Al. Id e. in. co. li. 3.
ti. 34. q. 39. in pn. B. Post. quoz
magis placuit. r ponit octo cas
in qb pot qe audire pcelliones al
teri parochialis pno qn pprius
sacerdos oio e iudiscret. de pe. di.
6. placuit. Na q uult pnteri dz gre
re sacerdoti e q sciat solu e ligare
de pe. di. 6. q. unu. dz 5 dz fieri cu
licetia. cf de pe. ois. qud licetia si p
pu sacerdos n vult dare pot ipse
ad aliq ire. cf d relig. 13. l. 6. ad ad
superior. ut cu copellat. vel ipse li
centia det cf de iurp fomatuz nul
lus. Al. Lun. e h fieri si pot. in non
videtur necessarii. cu rone ignora
tie sacerdotis. videamr ipso iure
pccsa licetia pntedi aliter. vt in. c.
placui de pe. dif. 6. Et ibi h sentit.
glo. r nullo magis si pprius sae
dos e r manifeste viciosus. cu ma
licia su picalosior: r grantoz igno
ranta pp quod dur. punit. L. ucl
13. ibi. Nle at seru d pgnouit volu
tatez dnt sui r e. Et illa sut grantoz
ra que a deo graui. pntit. vt dicit
l. 1. r. 24. q. 1. n. afferam. dz si
pprius sacerdos esset hereticus
scismatic. vt excoicaz. clarum est
q ap uilio no dz pen. lnia. cu cna lo. q
cu excoicato. Id e. r videt xi. et int
dict. seu suspclus. qz nemo pot pl
uris trāsferre in aliq q sibi pntē

dinofcal. ut i. c. nemo. et de re. iust.
li. 6. Sed si ea pp quam quis vult
aleno costuri no pcedit ex de re
m pprij sacerdotis. l. 3. alit. pua qz a
liq commissi e coira cu vel suos. r
verisimiliter tmet scadaluz si ei fiat
sesto. dz pen. lnia. ut cf d pe. r re.
.c. ois. ibi. Si qz at alio sacerdote
n voluerit iusta de causa confiteri
pctā. licentia pntis pofulci r obi
neat a pprio sacerdote. Et dz sacer
dos credet petenti r alleganti sab
te in genere iusta cāna. qz no est ut
ziffic q cu fallacijs vadat ad pntis
ut dicit glo. i. d. c. c. placuit de pe.
dif. o. Et si licentia ab qz rōnabil
causa denegetur. videt q sine ali
lnia possit ire ad aliq. qz no dz et
de idiscretoni r pteruie plan. Et
pntilegū meret amittere r. Et dz
reg. 13. vbi si h pceditur ea melio
rāde salut. qd magis e necessariū.
En r Lucc. 15. Gaudm e i celo s
vno peccatore pntiam agente mag
qz 3. 99. iustis q no idigenit pnti
Idem et putare. s. qz deberet pel
licetia mo pdictio qn ca esset ex de
secu pprij sacerdotis pp pnti non
māifestū. qz ex eo mo dz qz a iur
dictioe plant sui discedet. 8. q. 4. nō
ne. B. 2. qn parochian ransmutū
domicilii sui. nam tūc ille ad que
transit ita nō est alien. 13. ppus. et
d parochijs. c. fi. 3. qn qz e yago
bud. n. d. iudicij. l. h. c. abis. 4.
qn qz qrit domicilii d se trāsferat
Na r w sine domicilio e. ff. ad ma
cpales. l. labeo. l. p. r. l. et. 6. et
fuf. 5. qn qz deligit i aliena pochia
cf de rap. c. 1. 6. q. 3. placuit. Si nū
penti oculm e. r nō sit excoicaz
plato illi lo. q. pot et de h pntē

po sacerdoti. Si at sit excoicatus
a plato illi lo. q. pot illud peun. sic
pntu fieri i furas r h. quozum
ignozant actores. mntend e talis
ad excoicatozē abolued ab eo. Al.
Lon. Hoff. Ray. r Tho. in eo qd
f. d. m. e. qz qz format foruz rōne de
lic. vt i su. 2. l. 3. n. 34. q. 39. Sed
glo. Ray. vt ibi patet hunc casum
nō recipi. subiunges. qz qd dicit
us q rōne delicti foriat qz foruz
intelligendū e q ad pntēna ad foruz
pntiō. qz pot illic pnteri r iudi
cari r pnteri de crimine tbi pntis
fo. h. ille. Nō sū ergo rāllano foruz
i pntialib rōe pntiōis dicitū aliat
opōia qz qz dideret pntiōez pnti
tudo dicitā delicta diuersis sacer
dombus. fm qz i diuersis deligit pa
rochijs coira id qd d. de pe. dif.
3. c. dicitur tbi. canus sū penitēs
et. Pro h e facit. qz dña magna
e i rō rōzulare r spūale. qz spi
rituale nō pot ita factū transferri.
cf de fo. cope. si diligēt. r. c. signi
ficatū. vbi patet qz h seculari possit
se p sua voluntate alieno subicere
iudici clericus tū nō pot se subijcē
iudici seculari. d. c. si diligēt. nec
enā ecclesiastico nō suo sine licēna
sui epl. d. c. significatū. Itē e ma
gna dña ut forz iudiciale tuam in
spūalibus. r foruz pntiale. qz foruz
pntiale est minus rāssendibile. ut no
tat glo. i. c. ne p dilatione et d pe.
r re. Et ideo cū nō reperat aliq iu
re canm q rōne delicti qz foriat
foruz pntiale nō videt q hoc possit
fieri. r qz scādā sit regule generalē
de pprio sacerdote. ut i. c. ois de
pe. Et iura i dnt allegata loquunt
in iudicialibus ut sat patet iuentū
bus. Hoc et approbat generalis

pntiō. qz videmus q penitēs
cōfuet vni sacerdoti vniuersa pec
cata que cōmisit per tomū mundū
r numqz rēmit ad sacerdotem lo
eoz i qbus deligit pro absolucōe.
Et opnia legū itepres e cōsuetudo
ff. d. legib. l. si de interpretatōe. B.
.6. rōe studij. ut qn clerici ad studia
rū suo p licēna accedūt ad fludia.
Nam tūc efficiāt de foro r ecclia
illi ad que accedūt dū ibi manēt.
r. ff. de iudi. l. si longtus. 6. i. Al.
Inno. l. c. ois d pe. d. c. scolares
r alij incolē ānales r mercēnarij
dnt pnteri sacerdoti prochie quā
icolam p annū. r ab eo petent ab
solui. r. 16. q. 1. q. vbi dicit qz dber
tbi soluere decias psonales. qz dnt
accipitū ecclesiastica facta p annuū
casi. Alj tū dicit qz dē e r suad
minus tps pducat domos. arg. et
de decimis ad aplice. r maxie si p
rogaretur sine fraude vel pascha
vbi hano vtra natiuātē pdict pascha
qz tūc ex pcepto dicit de re. ois qz
dnt pnteri r dicit. B. ille. Videt qz
dicta posse pcedari vt secūda opti
nio intelligatur qn qz h nō steterit
i aliena prochia per annū. tū vcl
berauit ibidez rare. Na eo ipso qz
qz dubitat in aliquo loco dnt do
nucilū. ibi fortitur. r foruz vt l. c. fi.
et de prochijs. Et hano ānalis
vt quādā domicilii q ad factoz
pceptiōz. d. c. quest. Et qn hūaze
deliberauit paz minus qz p annū.
Na id qd modici ē. rō apprehen
dit quasi nihil. vt notat Tho. 2a se
q. 66. az. 6. Et qntic se h3 pntem
do. Na cōsuetudo in talibus cō
fēt iudicidicōm. ut notatur in su.
con. li. 3. tit. 34. q. 57. circa finem.
Et quando scolares accedunt

q licentia platorū suoru ad studium
Lunc eni videt eis data licentia re-
cipiendi sacra ibidē. ut. f. §. primo
Et qd dicitur est in scolari. id ē t in
q dicitur alio. ut t die Inno. Qui enā
subdit. In oib⁹ in pmissis m⁹ est
q ex viatoris t alij semp a proprio
sacerdote licentiam habeat specialē
B. 7. tempore necessitatis. ut qz insu-
ritatur ad mortem vel debet intrare
in istū belluz seu mare t deest p⁹us
sacerdos ita qz enā laico licet tūc
inter. de p. dis. i. que penitet de cō-
se. di. 4. sanctū. 8. si ponat spem i ra-
nababino p⁹ij sacerdos. B. 80.
Sed in casu. 8. cōt n̄ reat. quia
ranababino i talib⁹ n̄ hz locū. et de
re. int. act. li. 6. 2. B. 80. n̄ osti-
pōt intelligi qn̄ ista ranababino non
refert ad suū. n̄ platus p⁹sentis
p⁹sentis. sed sup p⁹nti qz p⁹ntam
v⁹ p⁹ntam ex. aliq⁹ p⁹ntam.
et qdus cūcā p⁹ntas. platus m⁹ p⁹
sentis. vi. f. §. 7. B. 7. v⁹. Et fm̄ h
videt intelligendū qd dicit gr. Ray.
et notat i sū. con. li. 3. ti. 34. q. 45.
videt qz sub hac spe rau null⁹ pōt
absolvere alienū parochianū.
t si de facto absoluit eū. t nōmie
p⁹ntam sui. nō debet se gerere pro
absoluto ante ranababinoz pro
p⁹ij sacerdos. nec ante intrat ecclē-
siā. nec in gerere. se cōtōm fidelit⁹
si erat excoicatus maior excoica-
tione. aut t recipit eucharistiam si
monale erat p⁹ntam de q cōfessus ē
alieno sacerdoti. B. Addit vhe-
ri⁹ B. 80. t. Ray. qz i oi casu i quo
sacerdos pōt audire parochianū
alienū consulunt qz ei iungat vt se
sacerdoti proprio representet. ar.
et de fe. exco. de cetero. t. c. ea no
sal. t. c. de bis. i. fi. B. 80. n̄.

placiter dicit iungat. sed Ray. con-
sult. unde ē t glo. cuius super ver-
bo cōsulo. ait Ex quo magister di-
cu cōsulo ē argumētū qz nō tūc
tur. qz ad cōsilia nullus tenet nisi
obliget se ad illa. Pōt dicit qz qd
ad simplicē respiciatōz oino nō tūc
du salte semel i ano pp statum ec-
clesie. qz do ad iterā dū p⁹sentis
ad accipiendū p⁹ntam nō v⁹ necē.
er qz semel suū legitime absoluit
vi. s. §. 3. nisi forte ipsi sacerdos
nulla haberent curā de suis paro-
chialib⁹ v⁹ p⁹ntam vel non. qz
tunc illa p⁹ntam frustra fieri. Itē
nisi i casu excoicacionis. tūc. n̄ ab-
soluto dū iungi vt qz citius pōt
se p⁹ntam ei a q fuerat absoluit
ip⁹ m⁹ ad dū hūit receptur⁹ do
c. ea. no. scil. cū religo. Et B argu-
to idē videt dicitur de oibus cas-
bus spālū reservatis pape seu ep⁹
marie circa ip⁹ntam vel dispensa-
tione votoz. vt iungat p⁹sentis
vt qz cur⁹ poterūt se representat
dem ad accipiendaz necessarias
absolucionem vel dispensaciones
nec i hoc a negligentia teneatur. B.
Item dicunt qz nō debent confite-
ri cuiusqz sacerdoti sed pōms q
q al iurisdictionem hz. B. Hoc
videtur necessarium. vt pōt colligi
ex dicit. s. §. 3. nisi forte q ad sacer-
dotes ad confessiones audiendaz
nō hābitatos. sicut pōt pateri ex
pōntis i sum. 2. cō. ti. q. 40. vbi dicit
cū fm̄ Ray. qz i casibus i q⁹ pōt
confiteri alteri qz p⁹ntam sacerdoti
nō pōt audire cōfessiones illi scilicet
dotes qbus n̄ ē data p⁹ntam ab ep⁹.
exceprio articulo necessitat. Et duplex
est rō. Una qz isti nō sūt modi dē-
di iurisdictiones et qui al nō hz.

pp hos casus. dicit glo. nō datur
iurisdictione illi q al nō hz. Alia rō
est qz licet ip⁹ penitentes sint abso-
luti q possunt cōfiteri alij qz p⁹ntam
sacerdoti nō tūc sūt absoluti qz
possunt audiri. Itē p⁹ntam sacerdos
nō ponit dare talib⁹ iurisdictionem
seu potestatem talē. s. ep⁹ solus pōt
illud q sūt in suo ep⁹ntu non tūc alijs
qui sūt in alijs ep⁹ntibus. ar. 16. q.
2. p⁹ntam. t. §. ecce in b. t. §. h idē
glo. sup vbo nō tūc alijs. dicit. Ego
credo sine iudicio qz pōt p⁹ntam
enā illis q sūt in alijs ep⁹ntibus ea q
p⁹ntam ad iurisdictionem voluntaria.
s. illos nō pōt expellere ad suscipien-
dū p⁹ntam eius. cū eis nihil p⁹ntam
pe possit. S. certe Ray. n̄ loquitur
de p⁹ntam. s. de hābitatōe ad
audiendā p⁹ntam. quā nō videt
pōt p⁹ntam ep⁹ nō suo clerico. sic
t ip⁹ ordinare n̄ pōt. 2. d. si qz
cū iurisdictione. s. qz sacerdos non
pōt audire confessiones nisi p⁹ntam
suerit ab ep⁹ iurisdictione sine licentia
u Lon. Boff. ut in dicta. q. 40. di-
cēt h generalit nō licet religiosis.
nisi ab ep⁹ de p⁹ntam sui plati fa-
rent iurisdictionem. Lon. enā cū hoc glo.
Ray. Sed Boff. dicit qz si qz hēat
iurisdictionem sui. qz spālū tali pōt
se p⁹ntam. imo et si licentia hēat in
genere q possit p⁹ntam cuiusqz vo-
luerit. vel simpliciter qz alteri possit
p⁹ntam. in his duob⁹ casib⁹ si sub-
ditus recurrit ad discretiōem siue
religiosi siue alij. vel ex cā ad nō
na p⁹ntam tūc p⁹ntam t honestū. secu-
re p⁹ntam. t alius secut audiat. ar. c. f.
eo. ne p⁹ntam. Inra aut qz p⁹ntam
idē dicit Ray. t Boff. intelligit Boff.
qz huiusmodi sacerdos t re-
ligiosi volūt audire sine licentia in-

dicis peccatorū. vel sine lnia abba-
tus. nulla alia nēcitate iustate. Sec⁹
tū i casibus qui ad ep⁹ p⁹ntam. h ibi
Dicitur hosti. vt mihi v⁹ non p⁹ntam
p⁹ntam. qz ip⁹ loquitur de sacerdoti
bus ad p⁹ntam hābitatis Ray. ve-
ro t Boff. de nō hābitatis q hā-
bitari n̄ pōt nisi a proprio ep⁹ d
p⁹ntam sui prelati qn̄ hābitatus ē
religiosi sui. Et ex p⁹ntam p⁹ntam
stare qz sacerdoti nō hābitato n̄
pōt cōmuni audiciā p⁹ntam. N.
si qz eū qui pōt eū hābitare. B.
C. An p⁹ntam t romupte possit
p⁹ntam alieno sacerdoti. B. f. 3. v⁹.
Si acceptat peram t baculus a
p⁹ntam sacerdotibus siue alter de
eoz lnia iur arripit. p⁹ntam
ē data eis esse lnia cōfessionis.
Ad hoc addit ipse. v⁹. d. eis qz cō-
miserunt i via. vel qz oblatione ol
miserunt confiteri. aut t scient. dū
m̄ de illis p⁹ntam p⁹ntam p⁹ntam
doti postqz redierint. S. forte h
possit intelligi de casibus reservatis.
Ad de alijs cū semel legitime fue-
rit cōfessus t absolutus non o⁹ qz
iter p⁹ntam. v⁹ p⁹ntam. s. abbas ad si. in
additōe. An t Inno. l. c. ois. et d
pe. t re. dicit bis cū dū simpli da-
tam esse lnia t n̄ addit hanc limi-
tationē quā ponit glo. Ray. Seg⁹
i gl. Ray. t et nō i sū. cō. eo. tit. qz
39. Intelligo et talibus data lnia
esse recipiendi eucharistia i pasca
Itē dicit Inno. in. d. c. ois. Et de
religiosis factis p⁹ntam qz sit intelligi-
dum de necessarijs cū rōe necessi-
tatis intelligit h p⁹ntam t non ali-
ter. B. Si aut sine lnia proprio sa-
cerdotis p⁹ntam. nō possunt
absolui ab alio nisi in necessitate.
Et idē ē de alijs negotiatoribus.

Ex viatoribus. Cō. Anno. et Host.
Anno hec fuerit pprie dca nō
bō. h. Anno. et addit. Tunus ē sp
italib' lniāz a pprio sacerdote spā
lē h'fe. vi dicit in d. c. ois. et p3 et i
d. q. 39. B.

6. **C**ur pegrinus qui b' crimē cui
absolutōz remunerat sibi eps. i pe
gnatōe possit absolui a simplici
sacerdote. R. f3. vō. Pōt absolui
marie h' istet ipus gnālis cōionis
vi in palca. S3 v3 et inūgi q' cuz
habuerit copid sui epi utz p'fecat
et r ab eo recipiat pniāz de illo. h
vō. A. Idē i sum. cō. d. q. 36. post
p'ncipiū. B. Verius v' q' si ista
fuerit nccitas q' ille potuit absolui
ab alio. non o3 q' utz p'fecat ab
soluat. S3 m' si ē aliq' satisfactiō
q' satisfaciat. et etiā si ob dictā cās
fuisse ex cōicātū. et ab ipō sacedo
te fuisse absolutus. si postea nō re
p'nat se epō reiciatū in eandē lniāz
vt. s. abso. 4. s. l. Si vero n' fuit
necessitas. nec absolutio valuit.

De necessitate dicitū ē. s. s. v. r.
7. A. Ibi d' de nccitate p'icali mor
tis. Et sic videt sentire q' mās ipō
cōionis n' sit iusta cā q're q' possit
absolui ab aliō sacerdote. et spā
lier de castibus epāibus. Et be
ne q' hoc nō v' repiri inre eandē
marie cā coio possit differri ad tē
pus ex cā extra de pe. et re. omis.
Et licet pōt redire ad ppriū sacer
dotem. vel ab eo p' nccitū seu litem
gram lniām postulare. qd si n' facit
q' possit. videt potius malicia q'
necessitas. v' si aliquo iusto ipedi
mto p'cederet c' pegrinatio p' nccitū
efficit fori illi' loci. et ibi pōtrecti
de sacra. vt. s. s. 4. v. vi. B.

Cur vn' sacerdos procbial' pos

sit audif et absolue aliū sacerdotē
R. f3. vō. Nō pōt sine lniā supio
ris gnāli l' spāli lniā ex p'ia l' tacia.
Nā et si eps sent cōiter sic fieri et lo
lerat. eo ipō p' samēdū ē tacite ap
probare et lniām dare. Idē Host.
A. Idē i sū. cō. li. 3. n. 34. q. 42. vbi
addit f3 Host. q' hoc n' in lniā expe
dit fieri. Idē eadē rōe v' i aliq' q'
p'fuit n' suis sacerdotib' suis scia
bus et n' p' dicitū' cū possit. ar. g3.
vif. error. et c' b' ver. si. intelligant
Nulla in p'ncipiū p' l' duci vt q'
fuer volūtatē ppriū sacerdotē pos
sit p'fessorē eligere. c' b' pe. et re. l.
eps. li. 6. B.

Cur liceat p'fiteri laico. R. fm
De. Nō h' nisi i nccitans articulo
vt si i extremis agēs n' haberet sa
cerdotē. et tunc fm quōsdā tenet
laico cōfiteri. S3 p'babulus et ve
ritus ē q' n' tenet de nccitate. Sed
de tali iudicāda ē sicut de illo qui
n' h3 copid p'fessoris. A. Et rō pōt
esse. q' solus sacerdotib' p'fessio cā
pōtas h'gdā atq' soluedā. de pe.
di. l. verbū dei. B. Et h' laico con
fiteri n' s' de p'cepto. ē m' de p'fio
Lon. vō. A. Idē i sū. con. co. li.
q. 43. vbi pe. n' dicit q' n' licet p'
fiteri laico. h3 q' n' ē sufficiens nisi i
nccitate. v' nisi respectu p'ctor vt
nialitū. qd puto h' eligēdū nisi i
cāib' i q'bus ventāna sūt de nccita
te p'fessiois. de qua. s. p'fessio. 1. s.
6. in additōe. B. Et ita intellige
dicta Tho. s. s. i. et s.

Cur liceat i nccitate p'fiteri sac
don heretico. scismatico vel exco
municato. Nisi. R. fm Ray. nullo
mō de pe. dif. 6. c. 1. S3 dolcat de
peccatis. et q' dñi dicitū' p'fessioz
et sufficit. Lon. Host. et Tho. A.

De hoc lat' s. s. i. additōe. B.
Cur sacerdos procbialis deat
credere subdō dicitū se cōfessum
credere vt sic et det eucharistia. R. f3
Tho. i qdā q'bz. In foro iudicia
li credit hoi p' se. et n' p' se. In foro
cōp'iali credit hoi p' se et p' se. Si
ergo sit ipedimū eucharistie tale
q' ad for' iudiciale p'uet. puta ex
cōicatio. n' tenet sacerdos credere
subdō quē ex cōicātū nouit. nisi
eis de absolutōe cōfiteri. Si at sit im
pedimū q' ad for' p'rie p'icat. s.
p'ch. tenet credē. et iniuste agi si
eucharistia denegat. Lon. De. et
Host. A. Glo. vero Ray. vt p3 in
sū. cō. li. 3. n. 34. q. 48. dicit q' n' tē
ti credit et q' p'fessio sit supiori et
absolutio. nisi p'fiteri ei de hoc p'
fessio supioris. vel alio mō legitio.
Et subdū auro sūme. S3 h' ne p'
na sint p'missis. intelligas de p'cto
māficia. vel qn' sū subdū p'ba
bū h3 suspēctū. Nā de occultis m'
h' pōt scire sacerdos nisi p' spūm
S3 v' posse dicit q' n' tenetur ei
credere et de occultis. 23. n. p'ca
occultis sunt solā fori p'ncipalis. in nō
fieri p'net ad for' iudiciale. cuz
non p'fessio debeat ab ecclesia arce
ri et ecclesiastica p'uari sepultura.
c' b' pe. et re. c. ois. Possit m' credē
re h' de vigne et timore p'one. qz
v' r' h' b' mōi p'fona n' iustit' ar.
xl. q. 3. q' oipotemē. B.

Cur p'fessio p'dicatoz et mō
ribus liceat p'fessioes audire? R.
Dñi licet eis ex p'uelegiis. et spā
lier ex p'fessioe. B' dicitū. xl. que
cipit. Inter cōctas q' hodie omnia
vacant. h' ad hoc q' possint audif
o3 q' m'g' vel p'ncipal' p'dicatoz
vt eo3 vicarij. et gnāles p'ncipal'

les m'itri vel custodes mioz. p'lo
qdē accedat ad p'ncipal' ordinario z
p' se h' p' alios f'ces. et petat vt f'ces q'
electi fuerit in eo3 ciuitatib' et dio
cesib' p'fessioes audire valeant. et
p'ncias ip'oz. et penitētes absolue
Post h' dicitū plan' ordiuz eligat
p'fonas idoneas et p'ntent' p'ntari
faciat dicitū plan' ecclesiaz vt b' ip'oz
l'nia et g'fa possit audire. qm' p'ncias
ti n' p' hoc poterunt audire i alio
epāu. A. Intellige nisi p'fōas d'io
cesis vbi fuerint cōstitū. qz cā sit
voluntarie iurisdicōis pōt vbiq'
exerceri. vt. s. s. h. B. Et debet p'
si electi i numero e3. put' vniuersi
tas cleri vel p'pli exiga. Et si plan'
l'niām p'fesserint. tunc p' dicitū p'fōe
offiū dicitū exequū. S3 si dicitū p'
fessio ecclesiaz q' p' p'ncipal' n' ad
miserint. loco eius ponat aliter. Si
vero absolute d'are l'niām recusa
uerint cōcedit eis l'niā auctoritate
aplica. in hoc h' h' p'ncipal' sacer
dotes parrocbiales. A. s. habet
de iur' cōi. vt i. tex. i. allegato. B.
Nisi ecclesiaz plan' sp'itus d'at vel
lent sibi h' i. de. de sepul. dicitū. A.
in. s. statim. Et intelligit de v'io
cesib' i quibus sūt loca h'az. vt b'
ppiqs qn' ibi nō sunt loca. Vbi i. d.
s. d. Statim' aucte aplica. vt in
singul' ciuitatibus et diocētib' i quibus
locus h'az ip'oz cōfessioe d'no
scā. et i ciuitatib' et diocētib' h'io
cis ip'is vicinis i quibus loca h' mō
di n' h'nt. m'g' p'iores et c'. Sicut et
vt ibi p3 fratres p'dicati non pos
sunt deputari ad audiendam con
fessiones per p'rouincias. sed per
diocēses nisi diocēses. Item ibi dicit
q' ista p'ntatio debet fieri blas' loco
ni. Et f3. vō. et i d'it'ozia. li. i. n.

is. §. 61. hic noie prelatoy debem⁹
 intelligere epos et eoz loca tenentes
 de iure vel consuetudine. sicut filii
 qui de iure vel consuetudine sed va-
 cante ecclesia regunt. Et si hinc hic
 accipit nomen plan. et sic est de of-
 fici. si epos. et de teopo. or. ca null⁹
 li. 6. l. arge accipit et de offic. or.
 ca ab ecclesia. Et quid si prelati p
 ma obligati facta respondeant pui-
 cialibus poubus vel ministris seu
 iustis ab eis. no eligat nec pntes
 eos. niquid poterunt electi p eos
 sine aliqua alia pntione ante pa-
 pe pfectores audire. Et in directo
 in cap. §. 2. de of. sic qm in his q
 scrip sunt no elocus pcurris. ar.
 i de pnt. d. appel. Accreteri an
 pntes pfectores hoc denegat. B.
 Et si niquid epos sine pntia so-
 lutione pntes dicitos religiofos ad co-
 lectio acceptare. B. Lere. p co-
 munitio. no iurisdictiones sua. vt. §.
 §. 4. l. i. de i. de i. or. ca. n. §. 7.
 B. In modo habet ex pntia pntio
 clerico quartu q si prelati hoc co-
 cedant pntio ipsa durat etiam p⁹
 mortem pntio p. donec ecclesia p
 iustiam fieri de pastore.
 Et debent pnteri curiales. B.
 In hosti. papa pot sibi eligi que
 cogit vult. Cardinalis absque cau-
 saligatione eodem modo pot sibi
 eligere. ar. extra de pe. ne p dila-
 tione. de cau. et in curia cofiteri d3
 pape vel pntio. Et in iustio q. a
 papa iustiam habet. Et si sibi eli-
 gere possit pfectores. ca talis. pape
 substitit mediate. Et h. dico excep-
 tis epos quo ocs sunt. i hoc pntio
 gant. d. c. ne p dilatio. et in sum.
 con. h. 3. n. 34. q. 57. B. Capellani

vero et ceteri curiales qui sunt de
 familia pape pntentur pntio et
 non alijs. Si sunt cu cardinalib⁹
 pnt de lnia dñi sui qui curiam eoz
 h3 de consuetudine curie et alijs con-
 stent. ar. 6. q. 3. placuit. et est de pe-
 ois. Et idem in. d. q. 57. vbi et im-
 diate subiugit. Sed et pntio pape
 pnt ocs sui aliq lnia pntent. B.
 Et lni debet pnteri plan. §. 53. Bo-
 si. Patriarche archiepi. epi ocs
 et inferiores plani excepti pnt sibi et
 ligere pfectores pntia. et de pe. ne
 p dilatio. Et. Etiam si isti prelati
 venerint siue sint i curia romana.
 h3 quida pntes dixerint fm hosti.
 vt in sum. dicit. q. 57. Et vt h3 co-
 eo. n. q. 61. Ray. videt hoc lina
 re dicens. Pnt epos et exepus eli-
 gere sibi pfectores. hoc aut ielligo
 nisi sit excoicatus maior excoica-
 tione. ar. et de. exco. mi. c. si cede-
 brat. Et glo. eius exponet dicit. a.
 ille qui eligat i pfectore. qz nō non
 possit eū absoluerē sic ligans. Si
 ei esset ligat⁹ miori excoicatioe nō
 possit eū absoluerē ar. dicit. c. si ce-
 lebrat. Itē fm glo. Ray. et in. d. q.
 57. si aliqua ecclesia exepia ē. nō p
 hoc sūgū de collegio pnt sibi eli-
 gere cofessores. ex quo hnt abba-
 te vel pntio et decanū cui substitunt.
 sed huiusmodi abbatē vel pntio
 decano pnteri debet. vel alio d mā-
 dato eius. Si aut h⁹ mā decanus
 vel ppositus de pntio nō hēt
 curā aiaz illaz. nec ordinari⁹ nec
 ipsa vniuersitas. nec alius nisi sol⁹
 papa. nec tūc sūgū possent sibi eli-
 gere cofessores qz illud. c. ne p di-
 latōe nō loquit nisi d prelati nō.
 vnde in hoc edū. recurrendum ē
 ad papam qui promdeat talibus.

de cofessore. B. Sed nō sic elect⁹
 nō h3 potestate absoluedi ab excoi-
 catioe maior vel a cāibus graui-
 ribus. h3 qda pnt dixerint. ar. et
 de pe. si epos. li. 6. l. 2. Itō d3 q con-
 fessor electus ex lnia pprijs epi nō
 pot absoluerē a cāibus epos spāl⁹
 reseruat. Itō nō pbat illud ad qd
 aliat. h3 q pfectores electus a pntio
 de lnia pape non possit se iro mit-
 tere de reseruat⁹ pape. de alijs at
 sic. sicut et sentit host. dicit q vbi
 exepus eligat. h3 potest elect⁹ pnt
 tior pape. Si vero al⁹ eligat.
 h3 potest iudicis ill⁹ cui subestis
 q eligat. vt nō sp publica et graua
 exepias. vt in sū. cō. d. q. 61. Pro
 istis publicis et grauib⁹ intelligo ca-
 sas epales. p. d. c. si epos. Itē vt p3
 i eadē q. 61. glo. Ray. dicit q be-
 ficia pntia late inuēstida sū.
 si de cōsti. pnt. l. si. Pnt dicit q ill⁹
 c. ne p dilatioe nō qz nō d absolu-
 tōe pntes h3 ē de absolute maio-
 ris excoicatiois. nō nō absolute h⁹
 modi sibi nō reseruat⁹ papa.
 vel nisi lnia lata sit ab hoste. qz nō
 ab ipso excoicatore petenda ē ab-
 solutio. Et cū hoc vt recordare va-
 lis dicit hosti. supra positum. vt
 et ibi subdit. B. Alii inferiores p-
 lati non pnt eligere sibi. nisi de li-
 cētia pape vel epi vel pprijs sacer-
 dos. nō et abbas. et quicūqz pla-
 tus nō epos nec exepus. pnteri deb3
 epos. monachi abbatē vel fm regu-
 le flamma pnt et pnteri epos si ei sub-
 sunt. Decanus ppositus thesaura-
 rius et glibet canonicus et sacer-
 dos prochiales. et familia epi pnt
 teri debet epos vel alteri de e⁹ lnia
 B. Itē in sū. cō. li. 3. n. 34. q. 57. vbi
 dicit de prochial⁹ q cofiteri deb3

epos vel alij cui forte subest. Item
 de familia episcopi nihil ibi dicit. h3
 in. q. 60. d3 fm hosti. q familia
 episcopi vel archiepiscopi sū de
 aliena diocesi. idē de illa vt q de
 familia alterius pntis laici. Si
 vero sit in diocesi ppria tunc ei p-
 fiteri d3. vel cui ipse mādauerit. h3
 et pot pntio sacerdotē de cui⁹ pa-
 rochia ē et facer. B.
 Et lni debet pnteri reges et alijs se-
 culares dñi. B. fm hosti. Si rex
 h3 domiciliū pntiale et aliq curi-
 tate. illi epos pnteri d3 vel sacerdo-
 tū nūi sup hoc h3 pntio pntio. Itō
 dicit d3 ē de iure marionis et of-
 bus hntibus latus iurisdictiones in
 diocesi episcopus. Et si hnt domi-
 cilia i diuersis locis. et non appet
 q sit pntialis pnt. pnteri ei i ca-
 tus parrochia morat. vel qd nō
 ē de lnia epi eligant sibi pntio. B.
 But si loca sunt in diuersis episcopi-
 d lnia vtriusq epi. B. vt p3 in sum.
 cō. eo. n. q. 57. hosti. aliter vt loq-
 dicit sic. Imperator et imperatrix de
 antiquissimā consuetudine pnt ca-
 pellanis suis qui hnt curā aiaz de
 consuetudine nō reprobatā ppapaz
 ar. et de. fo. ppe. cā cōmgar. Ita
 pa nō si vellet talē pntio pntio
 nō reprobare. Tūc tūc ē via q tunc
 p se et familia sua iparent liaz p-
 fessor eligēt nisi alia pntio
 sint muniti. Rex si h3 domiciliū
 ppriū et pntiale i aliqua ciuitate
 illi epos pnteri d3 nisi forte fec⁹ ob-
 tineat de consuetudine antiqua q ali-
 cui ecclesie hoc pntio daret. vt
 nisi sup hoc habet aliq pntio
 spale. Et qd dicit ē de rege. idē in-
 telligēt d3 et de ebus habentib⁹
 latus iurisdictiones. et in diuersis

15

epan^o. sine sit dur. sine marchio
sine comes. Idē dico de peere si
sue barone si tūus ē q̄ sub bēat
ciuitatē vel ciuitates. Si tñ caltra
habeat cōfiteri d̄ illi sacerdoti in
fra cuius parochia p̄p̄niū & prin
cipale donūclūū h̄. vel de ipsius
licentia alij c̄. eo. ois. Si tñ baro
habeat donūclūū i diuersis castris
nec appareat quod sit principalis
fm̄ d̄ost. & in sū. con. co. tit. q. 58.
v̄ q̄ possit cōfiteri cuilibet q̄dm̄
intra parochia sua morat. vcl qd̄
satus ē de licētia sui epi eligat sibi
vni cōfessorē. Ad si castra & do
nicūcia sunt i diuersis epanibus ad
vrosq̄ epo licentia imparet. vel a
metropolitano. S; si sit in diōsis
p̄uincipio recurat ad p̄māe n̄ ad
p̄p̄i h̄ sibi. Et dicit tñ q̄ inia p̄mag
sue archiepi n̄ sufficit. cū n̄ hēat
h̄c iurisdictionem erga subditos
suffraganeos. nisi dū v̄inat p̄uin
cia. c̄. de censib^o. c. p̄p̄mo. li. 6. l̄
debeat scire qd̄ sit cōfessor epi. & c̄
ipsū possit cōpellerē ut sibi p̄fateat
si suspēdit hēat p̄fessorē. q̄ ad ipso
de n̄a eius rō extiget. v̄ c̄. de offi.
ord. p̄fessoral. c. e. & fr̄ fragabū. f̄
d̄ost. & in sū. cō. co. ti. q. 64. Di
stingue tamen ier crimina publi
ca & occulta. v̄ idē d̄ost. dicit sup
c. ne p̄ d̄antē. l̄c. t̄. d̄. Dec d̄stun
cno v̄ obtinere q̄ ad p̄cessū iudi
cū. in q̄ agit de manifestis tñ n̄
q̄ ad p̄ntāē i quo p̄cipaliter agit
de occultis. ut i. c. h. c̄. d̄. sūmōia. B

Quid de his q̄ p̄te aiant in
vna parochia. & p̄te amianēt
i alia? B. f̄. d̄ost. Si se transferūt
suo remanēt. sūt parochiani illi.
Si d̄ nō inēdāt relinquere d̄ici
lūi antiq̄. d̄nt aliquo p̄bro an

tiq̄ domicilij p̄fiteri. Et idē dicitur
ē d̄ familiarib^o q̄ cū eis morant. B
Idē i sū. con. li. 3. ti. 34. q. 59. Et b̄
vident intelligēda qn̄ apparet qd̄
domicilūū sit p̄ncipalūū. Illi idē
lozet b̄ dicitur qd̄ p̄ime dicitur
de baronib^o p̄pter eandē rōnem.
vel nisi p̄ annū morarent i aq̄ pa
rochia. Tūc enī oio efficiunt de so
lo illius parochie. h̄ nō iudē trent
trāsferre p̄mū donūclūū. v̄. s̄. q. 4.
d̄. 6. in additione. B

Nulla p̄suerudine pōt iroduci
q̄ aliqui p̄ter sui superiorū iuriam si
bi possit eligere cōfessorē qui eis
possit soluerē uel ligare. c̄. de pe.
si epus. li. 6.

Quid epi pōt eligē d̄stos p̄
fessores & sepi^o variat. f̄. f̄. h̄
sū. h̄. h̄. p̄sulo q̄ b̄ faciat q̄ dū p̄o
b̄fē copū illi^o quē eligat. Si n̄ ha
beat d̄stos p̄fessors qd̄ uclit oia
p̄ca n̄ egre cōfiteri. cōmēdāt^o.
Sec^o si i s̄r audē b̄ facit. B. d̄ost. n̄.
c̄. de cōfess. v̄ i sū. cō. co. ti. q. 61.
vbi idē ponit. B̄bi d̄ d̄ fm̄ eūde
q̄ pōt alij i subditū p̄fiteri. v̄ tñ si
morale sit cōfiteat illi quē eligat.
q̄ cito illi^o copū hēat. Secus autē
est de renialibus. B. Et nota q̄ eo
ipso q̄ epi p̄fiteri alicui videt ipsū
eligere. q̄ plus est factis & intēis
nemē eliget q̄ d̄bis. ar. ff. de le
gib^o de q̄bus. c̄. de ma. & ote. lege
bat. l̄. q. 6. c. i. ad si. B. Idē i sū. q.
co. ti. q. 63. B

Quid de cōfessōe facta sacerdo
ti q̄ nō de iure ē beneficius. B. fm̄
d̄ost. Cū talis sacerdos nec sol
uere nec ligare possit decipiuntur
aie c̄. de parochia. nullus. Et h̄
aie habeat iusta causā ignorantiē.
tñ ac si amisse cōn̄ regret sanguis

cap ab his qui eas p̄dere voluerit
Jan. addit. q̄ si q̄ ignorans a sa
p̄ penitentiā acc̄ p̄t. & postea sciat
d̄zire ad sacerdotē v̄z & ei confi
teri. & ad eo absolui. extra de pe.
omnis in principio. & c̄. de p̄sby.
nō bapti. veniē. Idē. s̄. beneficiū
c̄. in additō. Et qd̄ dicitur ē
ponū Jūno. i. e. dudū. & c̄. de ele.
& postea subdit. Sed potest dici q̄
aie intrusus v̄ absoluit q̄ dū to
lerat a superiore. s. q. 4. nōne. B̄.
d̄o i d̄cō. c. sentit q̄ tal sacerdos n̄
possit absoluerē uel ligare l̄ excu
sentur aie iusta ignorantiā. & h̄ vide
tur verus. ut tactū est in. s̄. p̄. p̄. al
legato. Et forte et talis sacerdos te
neat defectum suū manifestat ad
satisfactōē si abus deceptis ut ac
cipiant uerā absolutionē. & v̄ red
ditus alienū quod male usurpa
uit p̄ quo facit qd̄ dicitur ē. s̄. abso
lutio. i. s̄. i. nisi immineret p̄culuz.
quē forte non teneretur reuelat
sed al. put̄ possit satisfacere c̄. de
pe. & re. officij. Et eadē rōne idēz
videt in oibus sine auctoritate ab
solutioibus de facto. h̄ nō affuerit
tanti peccati. & q̄nq̄ nullū. cū nō
sciatur hoc egerit tñ tenetur non
ficare nō vere absoluto q̄ citi^o cō
mode poterūt. v̄ in cle. cupientes
circa principū. de penis & in d̄cō
s̄. i. B. De castibus confessionūz
q̄ pertinent ad episcopum habes
j. cōfessor. i. s̄. i.

Confessionis

celano. Urū sacerdos i oi
casu teneat celare confessionē. B^o
Sec̄z Th̄o. & Pe. i. 4. d̄. 21. Sic
h̄ i sacramētis illud qd̄ gerit ex

terius ē signū eius qd̄ gerit inter
vnde sicut deus peccatū legit inie
terius sic cōfessor d̄z tegere exteri
us. Et ideo tāq̄ violatō facti p̄c
cat qui reuelat. Per celationēz c̄
boies magis ad p̄fessionē attrahū
t & simplicius p̄fiteri. Et nō ē si
aliqui periculū sunt immineret. & h̄
sciret solū p̄ confessionē v̄ de h̄rit
co q̄ corūperet fidē vel de n̄rimo
nio illicito qd̄ aliqui velint facere
vel aliquo magno dāno ipali non
pp̄ hoc reuelare d̄z. s̄. p̄. p̄. p̄. p̄. p̄.
q̄ confitent monēt v̄ obuiēt & d̄
sistant. p̄. Plato dicere q̄ v̄gilet su
per gregē & h̄uūsmōi sine villa re
uelatōe. de pe. d̄. 6. sacerdos. & c̄.
de pe. ois. B. Idē in sū. con. li. 3. ti.
34. q. 91. Et b̄ intelligēda sunt q̄n̄
qd̄ cōfiteret vere. Secus si ficie v̄
operet mali aliquod vel v̄ a con
fessorē impetret auxilij vel cōsiliū
sup abquo p̄cō. Hoc. n. non pōt
dici fore auditi in cōfessōe cō hoc
nō sū cōfessio sed cōfessionis d̄stuc
tio. Idē nō v̄ q̄ sacerdos obli
getur secretū tenere v̄ & Ray. sen
tit in ti. de pe. & re. s̄. pone q̄ aliq̄
& eius glo. eo. ti. s̄. de pena sacerdo
tis. sup verbo peccatū Jūno. etiā
in d̄cō. c. ois aut q̄ si confitēs dicat
se ad aliquo p̄cō abstinere nō pos
se & dolet q̄ hoc p̄tinet ad signū
cōfessionis. & non d̄z aliquatenus
reuelari. c̄. c. q̄ d̄. subuigens.
Illos aut nō credimus ut mistro
p̄fiteri q̄ nō ut penitentiā. s̄. v̄ cōf̄
lūi vel auxilij ab aliquo accipiat
dicat sibi p̄c̄n̄ sua licz dicant h̄ di
co tibi in cōfessione vel in p̄nia. cū
nō sit v̄z q̄ dicant in p̄nia vel de
ministro cum aie consiliū nō re
quirant. Et tales b̄n̄ sunt cognedi

sup h'missis ferre testimoniu. **B.**
Que sit pena reuelat p'fessione
R. De iure antiq' debet deponi
et oib' dieb' vitæ sac' ignominiosus
peregrinari. de pe. di. 6. sacerdos
Sed fm decre. ex de pe. ois. debz
deponi. et ad agenda perpetuam
penitentia in artu m'asteriu detru
di. **A.** Glo. in dc. c. ois. dicit. **H.**
die h' iponit q' inuuar q' p'ca. c. sa
cerdos sit sub iara. Sz vrpz i. s'ii. 2.
eo. ii. q. 99. **H.** osti. sup. eo. c. ois. di
cu. **I**ntelligas penitentia Gregorij
s. pegrinanonē q' dicit i. p'nia t'pa
li pura vsq' ad septenū vel decen
nū. vel plus vel minus fm q' et pe
nitentia limitata. 30. q. i. si q' sacer
dos. quo claspō ē i monasterio b'
rudēdas. ut ibi p'petua agat p'nia
v' of. l. c. ois. Et sic vna ius supple
tur p' aliud. **I**dē dicit **H.** osti. **I**viden
q' h'ac pena ordinariam p'ntet sa
cerdos si p'nicat i iudicio. Si autē
sacerdos neget p'ntentē nec ille p'
bare p'nt. nec sacerdos ē p'bat p'
q' aliunde p'uenit ad ipsū. nec p'nt
et p'nt ipsū parochianus de cric.
nunc arbitrarie p'nicet. 7. q. 2. si m'
r. c. placuit. **I**dem intelligere **H.**
R. de crimine de quo sacerdos ac
cusant vel infamant parochianū
h'nt et subligit. **L**aveat ergo sibi
sacerdos ne parochiano al' aliter
debarbat. sicut nec vll' q' sibi ab al
tero debarbatur. 6. q. i. d'riorior
r. c. securam. **B.**

Quid si iudex instat vel ingrat
an aliqd' sciat de hoc p'fessione
sine alio mō? **R.** fm. h. h. Si sacer
dos non p'nt alio mō int'quis indi
cē declinare. r'ridere possit nihil i
de scio. qz subintelligit v' hō. vel n'
hil scio p' confessionē. qz subintelli

git nihil scio. s. tibi reuelat dū. sicut
of. **A.** Bar. 13. De ois. at illo r' hō
nemo scit neq' angeli in celo neq'
fili'. Et subintelligit q' filius nihil
scit. s. reuelat dū nobis. **A.** **I**dem i
sū. cō. eo. ii. q. 92. Et vt p'3. eo. ii. q.
91. **T**ho. r' **P**e. dicit q' si ē p'lar'
p'cipiat alicui dicit cūmē alicui' q' b'
solū scit p' confessionē. nō tenet e o
bedire. nec excoicatio i cui p'p' h' la
ta teneret. nec i teste adduct' tenet
aliquid dicere de h. r' p'nt iuraf' q'
nihil de h' sciat. qz n' scit ut hō h' ut
deus **L.** o. h'is **H.** o. Et i dicit. q. 93.
of. **C**redo q' h' mōi q' q' n. s. xp'i
se q' r'et de scia p' confessionē p' dē
nada esset. r' q'rens tanq' tyrāns
ad idolatriā v' ad aliud p'nti mō
sale indatēns oburgandus. r' a
est in facie resistendus. **B.**
Clarus licet sacerdoti reuelare
peccatū q' aliter p'nter confessionē
scit. **R.** fm **T**ho. r' **P**e. l. 4. di. 21
Si alio mō scit reuelare p'nt. h' nō
debet dicere q' audiuit in p'fessioe
r' nihilominus p'pter scandalum
d'z abstinerē quātū p'nt. r' b' hoc n'
loquatur nisi necessitas imineat.
A. **I**dē in sū. con. eo. ii. q. 95.

Quid si abbas scit p' confessionē
peccatū alicui' p'ioris sibi sub
dit. cuius peccatū p'ioris occa
sio ē. **R.** fm **T**ho. di. 21. **D**icēdum
q' absq' lesione confesioe p'nt p'la
tas impunitū relinquere p'nti q' b'
scit vt deus nec vll' tenet adhibere
remediū nisi eo mō quo ad ipsū b'
scit. **E**ndē tñ i foro penitentiali d'z
remediū adhibere monēdo ipsū
vt resignet. vel p'nt ex aliq' alia oc
casioe absoluerē ipsū. ita tñ q' ois
suspicio de confessione uittit. **A.**
Idē in sū. con. eo. ii. q. 94. vbi dicit

idē faciendū in similibus dicit. **B.**
Clarū sigillū p'fessiois se c'cedat
ad alia q' nō sit de confessione. **R.** fm
Tho. vbi. 5. Sigillū confessionis di
recte nō se c'cedit nisi ad illa q' ca
dūt sub sacramentali p'fessione. sed
indirecte ē illud q' nō cadit sub
sacrali confessione ad sigillū p'fessio
nis p'ntet. sicut sū illa per q' possz
penā dephendi. nihilomin' etiaz
alia que interdū in confessione dicitū
tur nō p'ntentia ad p'fessionē sum
mo studio sū celanda. tñ p'pter sca
dali. tñ p' p'ntatē que ex consue
tudine possit accedere. **A.** **I**dem
in sū. con. eo. ii. q. 95.

Quid cū aliq' dicit alicui secre
tū sub sigillo confessionis. **R.** fm **T**h.
in. 4. di. 21. **H**omo nō de facili d'z
recipere aliqd' b' mō. Si autē p'cipiat
tenet ex p'missione h' mō celare ac si
p'fessioe haberet. **L.** o. **H.** osti. **A.**
Idē in sū. con. eo. ii. q. 96. vbi d'z
q' p'missio sic tenet q'uis sub sigil
lo p'fessionis non habeat. Et sic ex
his p'3 q' nō obligat ex p'fessioe sed
solū ex p'missione. r' ideo cogēte
necitate bene poterit reuelat. vt. j.
j. g. **S**ine necessitate autē reuelas
nō incurrit penā reuelantis confes
sionē cū h' non habuerit i confes
sioe. Sed bene possit peccare mor
taliter rōne fracte fidei r' menda
cij p'nicio si fm notata per **T**ho. fa
ct. q. 110. arti. 4.

Clarū si sacerdotes q' iudicij sūt
iudices p'ntes teneant celare p'
fessionem. **R.** fm **T**ho. vbi. 5. **S**ic
Augustinus. n. p'p'ue sigillū p'fessiois
nō b'ant in p'cipiat i h' casu aliqd'
de actu sigilli confessionis. **L.** o. **I**nn.
r' ē **H.** osti. **A.** **I**dē i sū. con. eo. ii.
q. 97. vbi etiā addit fm **H.** osti. q'

si p'cedē talis p'dat lz n' h'eat locū
pena d'ci. c. ois. qz nec sacerdos ē.
tñ talis arbitrarie p'ntet. et de offi.
dele. de canis in si. Et idē ē q' n'
sacerdos ē laicus audiret confes
sioē i necitate. qz tenet celare sic r' sa
cerdos fm **I**nn. i. dc. c. ois. **B.**
Quid si aliquis in confessione
reuelat sacerdoti debita credita. v'
d'p'osita. r' postea fiat publica inq'
sino de p'dictis. **R.** fm. h. h. **A**b si
quis hoc mō reuelat sacerdoti id
quod habuit p' furtū. vel aliter cū
peccato. sacerdos tenet celare. **S**ic
ā absolute dixerit ea que d'z vel q'
sibi debent ē sub sigillo confessionis
nō d'z recipere. **A**b si recepit r' h'
in inquisito p' ephum t'el alii q' b'
sup hoc potestare tenet veritatem
dicere. qz qui sic recepit. de hoc ca
su nō cogitauit v' si cogitasset r' p'
missioe s'cū ē iurasset nō reuelare.
illicitū esset p'missio vel iuramentū
nec obseruandū in p'udictū iuris
alici. **S**ecus si iniuste r' p'rt'v'
midē inquireret. qz sic subterfuge
re debet tacendo vel sophastice res
pondendo. **A.** **L.** o. **H.** osti. **T**ho. r'
H. osti. vt in sū. con. l. 3. tit. 3. q.
98.

Clarū confessio possit reuelari b'
inia p'sitentis. **R.** fm **T**ho. r' **P**e.
in. 4. di. 21. **D**icere p'nt nihilomin'
scandalū d'z vitare. r' inquisitū p'nt
nō vti tali inia vbi scandalū t'ntet.
Ille quoq' cui sic reuelat de inia
confessio tenet illud celare. nisi for
te peccator velit q' ille absolute
libē sciat. s. h' p'nti q' d'nt ē. **A.**
Idē i sū. p. eo. n. q. 100. vbi etiā rō
assignat. q' p'fessio celari d'z p'pter
dno. f. p'opter factum. qz quasi de
essentia facti ē confessione celare

et pp scandalu. pnum tollit per li
censu puenis. sed scdm nibilomin
manet.

Confessor

bus possit absolue simplex
sacerdos. et q sunt casus epales?
R. De h fuerit multe et varie opi
niones diuersoz doctoꝝ. **A.** q all
qten referunt i su. **2.** li. 3. tit. 34. q.
50. et ena p. Albiu. q. et concordat
cu oibus que ponunt i hoc. **S.** **B.**
nec fuerit determinate vsq ad te
pora Bndicti. xi. q. declarauit q
quatuor sunt casus epales de iur.
1. s. peccati clerici pp quod incur
risset irregularitatez. **A.** **Bl.** **Ray.**
in. 6. Itē nūqd parochialis. super
dho. pp illam. de pe. et re. et in su.
p. dicit. q. So. dicit hoc esse veruz q
ad dñm dñm h quo ad absol
uēdem. Sed certe illa declaratio q
fuit sup post illas glo. non videt
toq de dispensatione. sed de abso
lutione. **A.** multi aliq casus essent
epales vt dispensatio votoꝝ et alio
rū multoz. **B.** 2. de iccliaris. **A.**
s. dolosa. et de mādātib. h fieri
sue. i. h dātib. p. alius vel auxiliū
id ē debet excoicari. nec absol
uēti nisi dno dno cui iulertis refer
atō fm facultates suas. et tarent se
vleri ignem n apposturos et de
bit hieofolymis aut i hispania p
quibus legri i dei seruicio pmanc
re. Si quis aut archieps vel epus
hoc declarauerit dñm restimat et p
annū ab officio epali abstinat. 13.
q. 8. penult. **B.** 3. vbi est idicēda
solēnis pnia. de qua dñ. j. pnia. 3.
A. Ita pnia idicēda est p aliquo
delicto graui qd totū pmonit cui
tatez siue locū. 16. q. 6. c. si. Et ibo

iste casus est epalis q: dari oportet
penitentias solēnt et publicam ad
satisfacienduz scandalu. p. x. m. di
cto. c. si. Ideo simplex sacerdos n
si ei ab epō pmitteret deberet qm
bono mō fieri posset vitare intro
mittere se sup b. q. cōiter circa
lia nō pōt simplex sacerdos nec
saria et puenitēz iducere penitē
tia. Et iter alia pctā p qb' idicēda
ē penitentia solēnis et publica et
blasfemia dei vel sanctoꝝ publice
pperata. extra de male. c. Namū
Id cūno intellectū dñs **A.** **Tho.** De
bu. q. ones aliquas sōmās dñ. In
inferior epō absoluat a pctā ista
Dicit q non quia ē de casibus epō
reseruat. vt hāc dñ per epm de q
bus. j. de pe. et re. si epus. li. 6. qd
ē verum fm **H.** osti. de publico. de
occulo ois sibi pter absoluerē pōt
fm cum. Suis vō epō possit cō
mittere si epō. vt i dco. c. si epō **A.**
hoc. 16. q. 6. c. si. 2. qro. **A.** nō qd
cat publice blasphemare? **D.** cū h
facit siue i platea siue i camera m
tis audētib' et epō referētib'. **A.**
hoc. 5. c. p. ximo et de exco. p. d.
inter dilectos. et c. qd si graue. et
si. de dco. obligatō. palā. Dum n
id pfitat. vel si negauerit. conu
cant de acm si pnterit. Sec' ē si n
pūncatur lz dixerit corā plurib'
puz q: illi sūt tales a qbus pūnc
nō pōt pua furiosi vel pupilli fm
H. osti. vel scdm ed dñ publica qd
ē vulgāntissimū. et ex h pctō mōs
scandalizat. 16. q. 6. c. si. vt q: fr
quenter h pūncit. vel q: notoz
turis vel facti. de cōba. de. c. ma
vsa. **Itē.** 3. **Quid** de clerico? **D.** q
nō hz locū h pctā qd nō tōpe
blice penitē s; al. ad arbitriū pōt

de biga. c. i. et 3. **Itē.** 4. **Quid** si h
dixerit ex caloz iracūdie velle brie
me? **D.** q: nō hz locus h pena. p
dō h pūncit. i. h. c. positi. 13. n.
sōz peccet nō i tū. **Itē.** 5. **An** si
hic blasphem' vult penitē i extremis
de et ecclesiastica sepultura: **D.** **Itē.**
A. p epm lata ē pna cū
sua nō sepelet al sic. **Itē.** 6. **Quis**
habebit hāc pecuniariā penā. de q
h. c. Namū. dñ. Aliq dicunt q se
cularis iudex a cllico et laico. p id
qd se h' iter alia coitatu Namū et c.
Itē pna q iudex ecclesiastic' ab
vno q sit crimē ecclesiasticū. **D.** **Itē.**
H. osti. q iudex laicus habebit pe
nā laici et ecclesiastic' penaz clerici.
Et ad h d heret. excoicamus. et de
indeis. ita qridā. **Itē.** 7. **An** idisti
ca. repellat ois dispensatio i his pe
nis? **D.** **H.** osti. q sic. nisi ex mag
casū dispēaret. vt si sit honorabi
hospōna quā nō decet publice pe
nā et vult illā redimere magnis
ctimofymis. **A.** hoc de sen. exco.
muleres. Et subdit. **Itē** oppono
q imponat alia pena iūstā. vt non
impariet 3 naturā. col. 6. **Solu**
tio pūncit pena illa et ista quia pu
niam illo supplicio. et fm canōes
excoicāt et cleric' depōit. 12. q. j. si
qo p capitū. hec ille. **B.** 4. de ex
coicatis. de qd' h aliq pūncit ad
papā. vt. j. dispensatio. 6. 6. et 8. ab
soluto. 1. 6. 3. **A.** **Hoc** ē regulare.
Itē. qz aut absoluit a maioꝝ exco
municatiōe et inferiores epō vt. 5.
absolutio. fa p totū et 3. absolutio
pmo i pncipio. in additione. **B.**
Itē declarauit q quinqs sūt casus
de pūnciudinē approbat. **P.** im'
i. homicidiū voluntariū. **A.** **Itē.** v'f
mulatione mēbroꝝ Nam p hoc

pctō videt ab illo penitentia bāda
qui candez debeat iccliaris dā
re et nec mutilans nec mutilatio
nem fieri mandans nec penitentias
debeat absolui. nisi satisfactioe p
missa. 13. q. 8. si q mēbroꝝ. b. f. fal
sarij. 3. vialatous ecclesiastice liber
tatis. **A.** s. qui iuste personas vel
res ecclesiasticas grauat. vt si quis
secularis iurisdictionem ecclesia
sticam impediret vel si usurparet
sibi iurisdictionem super psonas
vel res ecclesiasticas quod ius. p.
hibet et de so. ppe. si diligenti. **B.**
4. vialatous ecclesiastice inimitat.
A. hoc ē qui i ecclesia seu i loco sa
cre vel i spacio pūnciatiōe i re
bus ecclesie. p. x. m. i. psona seu i re
bus ostendit. 17. q. 4. si quis inuē
vet aliter eius inimitatē ledit et ita
oē sacrilegiū videtur casus epalis
B. 5. fouilegi. i. dīnatōis vt. 16. q.
6. c. j. h i quadā decre. que incipit.
Inter cunctas. i. qua decre. multa
alia constituit de religiosis circa p
dicationes et pscissions et sepul
turas. **P.** h p dicit decre. sūt re
uocata in **A.** tenē. p. dicit. et multa
nona circa hec illa sūt. vt i cle.
dudū. de sepul. **De** p dicitis dō ca
sibus nibil inouant ē. **A.** h p dicit
decre. **B.** dicit. xi. de his casib' n
fuit facta pūnciatio. Sed vt dicit ibi
ē foli declaratio. **Unde** dicit dñm
vt q illi idem casus sunt bodie ni
si diceret q ipse salū declarauit qd
nō esset bñ dictum. aut noua pūnci
tio seu pūnciatio fieret. **Possū** tū
nihilominus epī i suis epatib' cas
sus put eis magis expedire vide
bit referuare. sicut et pūnciatiōes
facere. multo magis h. possit pūnci
lūi synodale vel pūnciatio a cui' se

hennis religio nō pnt absolue. vt
S. absolu. l. 3. circa fi. 2. De b in
dicatoria li. 1. n. 15. §. 76. sic dicitur.
Nāqd epi poterunt de pici diem
monos casus p psumtione suas re-
nuare p. non vt. qz possent totalit
fructum gfe facte sibus pdicatori
bus z minorib' absolue. r ipsoz
p riuilegiū demicare. qd non h. 3. u.
dis. inferior. et de pui. dilecti. r. c.
quāto. r. d. die q sic dū in n appa
reat qz maticose h faciāt. Tu disti-
guat. Ant epi faciūt statuta syno-
dalia i qbus sibi suant absolutio-
nē. r i hoc casu curati absolue nō
possunt. Sed pdicti frēs bñ absol-
nū. qz statuta pcessi sria reuocā
tur. et de sepul. vada. §. vlt. lib. 6.
Ant statuta statuta excoicatione. la-
ta r nō frēs nō possūt absolue et
de pnt. religiosi. i pnt. li. 6. r sic
logur. r. d. h. ibi. Quod hic d' de
excoicatione. idēz et intelligitur de
alijs sctis statutoz synodalituz
r pntialitū. vt i dicta de religio
fi. Itē quod d' de curatis. idēz per
eandem rādem intelligitur r d' ali-
is non puidelatis. Item l. §. p'ce-
denti videt. 75. in d'ctoria d' q
nec p'cedendo que epi aliquos ca-
sus reseruat p'ctis s'atribus p'ctis
dicat. cum p'cedentes eoz p'cessi-
onibus p'arie ponimus renocent.
dca de vada. §. nos etem. B. Et
nota qz h' si mēto de p'curatōe
potōz aut d'p'ctōe. icertoz qz
h' si sunt de p'ctōe vel absolutioe
S' d'can. J. vlt. §. r. i. r'ctūto
6. Et p' d'ctōe patere potōz si p'nt
oēs casus epales bñ p'curatū ser-
ri. vnde bonū videt qz accipientes
ab epi' antoniamē auctō d' p'ctio
nes faciūt sibi ab eis declarari qz

casus sibi resuāt r qd i alijs g'nalē
auctōritatē pcedant absoluedi. Et
qz differt absolutio a d'p'ctōe.
si voluit sub aliq' voto vel alijs pos-
se d'p'ctare. de bis faciāt fieri spā-
lem mētionem. vel qd auctōritatē
epi possūt d'p'ctare sup oib' ad
forū penitētie pntentibus B
¶ Quid ergo agēdū cū qz h'z ali-
q' p'ctā a qbus ille cui p'ctet nō pot
absolue? p. fm Tho. i. qdā q'libet.
Sacerdos nō absoluit aliq' nisi
qui diuinitus credit absoluit. A
vel et de quo dubitat. Nec dubita-
tionis facile pot' haberi certitudo
si penitentiam petat. de pe. dis. 7. si
qs positus. B. Sed postqz a deo
est absoluit. tenet adhuc ecclie p'cti-
terū. Et qz d'p'ctatio absolutiois
nō est tota p'missa mētoz. tenetio-
nū p'cti. r. i. tpe d'z absoluerit ab
bis a qb' pot. Tandē tenet firmi-
tere et ad supiorē de residuo ab-
soluedūz. ar. 33. q. 2. latorem. r et
de pe. significauit. A. Idēz i sū. 2.
eo. n. 4. 73. B. Et ex p'ctōe d' la-
cio euz absoluit. ponit idēz Tho. q
nō credit eā absolutum. Tū exco-
satur p' ignorātiā furto. nō autēz
sacerdos cui hoc ma ignorare nō
h'z. A. Idēz i sū. 2. eo. n. 4. Sed
certe possit eē qz qnqz minus ex-
c'aret p'ctens qz p'ctōz. cū p'ctō
n' tenet scire oēs casus. imo i coi-
nec multā subdilia. vt p'ctō i sū. 2. li.
3. n. 5. q. 2. r vniuersituz magis ob-
ligetur p'oprie s'atū qz alienē. de
pe. di. 3. qui vnt. B
¶ Quid si p'ctens sit excoicatus
nō possit absolui a suo p'ctōe mē-
qd absoluet eū ab alijs p'ctis? p.
scdm Tho. i. 4. dis. 18. Sacerdos
magis excoicatus absoluerit pot'

a culpa nisi absolutus sit prius ab
excoicatione. qz excoicatus nō est
pariceps sacoz eccle. A. Sed
certe hōc intelligēdum videt qn cō-
fessio non solet paratus sollicitudine
debet petere paratum ab ex-
coicatione. vel alter nō bñ dispo-
situs pot' absolui a p'ctis. Nam ca-
par ē facta p'ctis qd nulli negat. et
excoicatio r h'etico. et de h'eticoz
sup. eo. li. 6. Est et capax absolutio-
nis. pp quod pot' absolui ab vna
excoicatione r remanere i alia et
de sen. exco. cū p. cā. r nōi gl. in c.
officij. eo. n. vbi dicit qz excoicatus
a p'ctis pot' absolui ab vno qz singula-
rit' absoluit r vltima absolutio p'cti-
mar oēs. Dicit qz vñ nō debet ab-
soluere nisi absoluedus caueat qz
se faciat absolui ab alijs. Et nō d'z
demerit absolutus. anteq' sit ab
oibus absolutus. Et dco. c. cūz p
causa. dicit qz excoicatus ex pluri-
bus causis pot' absolui ab vna r re-
manet ligat' p'ctis. Idēz et nōi.
Roz. li. 3. sic sume i tractatu de ex-
coicatione. §. sed nūqd vbi et ser-
uū qz si et excoicatus non exprimat
omnes causas excoicationis nō te-
net absolutio pro expressis. Et idēz
sentū glo. i. c. ex pte. et de offi. or.
Sed i dco. c. cū p. cā. dicit qd si ab-
soluit nō exprimat oēs causas non
valeat absolui ut postea d' nō d'z
pot' dici qz si eade taceant malicio-
sū valeat absolui. Sed si hōa si
de. sic r i p'ctōe p'ctōz. p' s' p'ctō
lo. i. §. 4. Est ergo excoicatus capax
p'ctis r absolutiois. r iō si ē bñ dis-
positus pot' a p'ctō absolui. Et r
glo. Ray. i dco. §. sed nūqd. sup r
do ad illā. formēs hāc qōnē nōi

Dicit qdā qd n. qz manēt i excoi-
catione nō sit p'ndenda sacra ec-
clesie. Aeri' credo qz si nō fletu p
cū. qn absoluit nō ē i mora p'ctē
de absolutiois. neqz timet qz negli-
gentior fiat ad petēdā absolutioēz
sup h' mōi excoicatione. pp abso-
lutionēz iperratā sup alijs p'ctis po-
terit eū p'ctō: su' absolue de alijs
p'ctis. sic qn epi remittit sibi absolui
nonē de alijs? crmib' sacerdos
p' o'chialis pot' p'ctē absoluerit
de alijs. r postea epi absoluit de
illo qd sibi remittit. r due p'ctula
res faciūt vna uegrā r vna ē p'pa-
ratoria ad reliquas. Et iō i hoc ca-
su pot' coicare p'ctō: talit' excoica-
to. sic coicator r recipit iurātia
an absolutioē. Regularis tū se-
ret si absoluerit ab h' mōi: excoica-
tione. r postea de ceteris p'ctis. cū
excoicatio sit form' vinculi. Et h'
suant qdā p'ctō: rcs. S' d' benigni-
or epus oca s'ia. Fa tū tenenda ē
si tuncatur qz p'p'et h' mōi abso-
lutionē fieret negligētor ad petē-
dum absolutioē excoicationis
Credo et qz p'ctō nō tenet absol-
uere de p'ctis ante absolutioēz et
coicationis. hēc ille. Hōc vltimū
p'ctō v'z. nisi excoicatus nō h'et
iter et et ipm absolui a p'ctis an ab-
solutionē excoicationis. Nā cum
possit absolui vt postea d' nō d'z
p'ctō: ipm notabit et dāmicare
cū ab ei' dāno possit legitime ab-
solvē. Nā r h' d' h' d' d' d' d' d' d' d'
cūqz vultis v' faciat vobis hoies
r vos facite illis. B. Sed quō ab-
soluere possit si nō pot' recurrere ad
eū a quo fuerit absolued'. vide. §
absolutio. 4. §. 1.
¶ Nūqd vñ sacerdos possit audi-

re et alius absoluet? R. f. 3. 66. Ad
 q. sacfz pnie diuidi no pot. sic nec
 alia sacra ecclesie. 13. dif. quo iudic.
 R. Idem in sum. con. li. 3. n. 34. q. 78. B.
 ¶ Atz sacerdos possit absolue illi
 la cui q peccauit? R. f. 3. 66. Ad d. 3.
 q. tollit crubescencia q e maxia ps
 satisfactiois. vnde d. 3. ea remittit ad
 aliu sacerdotem. Sic notauit hug.
 30. q. 1. sup. c. ois. A. s. circa h. b. p.
 ter grecus. et vxorem ppria. et ha
 bet in glo. dicti. c. ois. et in su. co.
 eo. n. q. 66. B. Et idē de oi pco i
 quo sacerdos fuit pueniens v. co
 opator. Si in his casibus absol
 uat valebit absolutio. Con. Tho. i
 4. di. 19. A. Idem in. d. q. 66. vbi
 et addit f. 3. eundē. 66. Nec e. 3. q.
 eps non pot dispensare i symonia
 ca eo pmissa. q. dispensatio e digni
 tatis absolutio necessitatis. Et ideo
 non ta facile quis amittit potēte ab
 soluendi sicut dispensandi. B. Et
 christi qn vltat pot audir confessio
 nes subditoz fuisse aganeo. et ab
 soluere. et pnia imponere. extra
 de cens. per pmo li. 6.
 ¶ Si eps comitit alicui vices su
 as circa confessioes audiendas. nū
 quid talis pot circa eandē maiorē
 et epales? R. Ad pot nisi expresse
 ei cominat. extra de reg. iur. in ge
 nerali. et de pe. si eps li. 6. Is q. q.
 cui commissi e no pot amittere alic
 vi. extra de offi. dele. qm aplica in
 A. A. Idem in sum. co. eo. tit. q. 51.
 B. Et intelligit q no pot de iure
 edā. Sec. q. exprimit q possit ar.
 et de offi. dele. is cui li. 6. et p ea q
 not ibi Jo. an. B. S. quid si dicat
 eps pmitto vobis auctoritate mea
 i foro pniati. vt possitis absolue
 in oibus casibus i quib. possunt

R. f. ni glo. Ray. et in sum. co. eo.
 ti. q. 52. Licet qui oia dicit nihil ex
 cipiat. 19. di. si romanoz. no in est
 tum pp huiusmodi pmissioz ge
 neralē vsurpare ea q a iure epō s.
 s. seruata spāliter nisi certū sit q. ha
 iusmodi eps p h. mōi verba gnā
 lia iuderit pmittere spalia. Et in
 q in synodo sua eps reseruare co
 sicut. satis credo q. p huiusmodi
 generalia verba pmissa eē debeā
 itelligi. Absolutioes in excoicatio
 nū q sunt a sacerdotibus p sum
 et dānis quoz ignorat actorē ca
 si soli pnt ad soz pniatē. f. 3. q.
 ad quid spectat ad soz pntē. f. 3. q.
 si sunt itelligēde delegari p h. mōi
 generalia verba. et multo fortius
 nec absolutioes eoz qui in forma
 iudicij excoicant sunt p pntē
 aut p re iudicatā. aut p offensa q.
 necunq. et generalr eps pntē
 nec suā quo ad soz pniatē alicui
 no pp hoc ille sine spali mādāo
 d. 3. mutare vota aut relaxare iur
 nctia de quibus certū e q possit
 v. de quibus e dubiū an possit
 cite obseruare. 13. de transg. effe
 vort iam facta. et de pntio possit
 pniatē iudgere. h. glo. Et subdi
 d. q. 52. In huiusmodi ergo pntio
 i dubio si pcedat. f. 3. a tuo epō ce
 nctice i spali i quibus casibus vult
 sibi pmittere suā auctoritatē. et in
 quib. h. Bas. v. posse dicit q. pntio
 sic generalr accipiēda sic sic so
 nat. Ad verba gnālia gnālīr sūt ac
 cipiēda. i. q. i. ff. nonnulli. et ex de
 ci. ad audiētiā. presertim i fauorē
 latus aiaz quo nihil e fauorabilē
 24. q. 3. si habes. et ex de pe. et re.
 ne pro dilatoe. nisi forte fuisset
 quid tale qd non fuisset delegat

venit in spē pccatorum. et de re.
 iur. in gnālī. li. 6. Que aut sunt ista
 cur sūt indeterminata satis v. re
 h. q. iudicio discreti iudicis et con
 fessiois. et de offi. dele. de cas. Et
 ad hoc et faciunt q dicta sunt. s. in
 principio. i. vltima additioe que ic
 pa et pcedit. B.
 ¶ S. 3. v. 7. officialis epi beat auc
 toritatē in penitētijs casu epaliū.
 R. f. m. hosti. si h. 3. nisi expresse pa
 trat q hoc voluerit eps. et si h. 3. et
 h. e sacerdos d. 3. alteri delegare et
 de p. p. p. i. 1. 3. de in su. con.
 eo. n. q. 55. Et in q. 56. de fm host.
 q. ca eps ad remotā regionem se
 transferit. et aliu epm vicariū quā
 lem reliquitatis vicarius pot oia
 facere que ipm instituta possit si
 pnia esse. B.
 ¶ In articulo mortis oibus sacē
 dotib. et de oib. pccis et sentētijs
 pcedit absolutio. ar. d. pe. d. i. que
 penite. et ex de sen. exco. no dubiū
 A. Intellige nisi i excoicēte ordi
 licent ipedit. v. s. p. f. 3. 3. 3.
 4. ad si. i. additioe. De articulo aut
 mortis et qm tūc sit agēda dicit e
 s. absolutio pntio ad si. i. additioe.
 B. Quis sit pntio curialū vel p
 lator vel regi. vide. s. p. f. 3. 3. 3.
 4. qui incipit. Cui debent et i duo
 bus. s. sequentibus.
Confessor ij.
 s. q. d. deat agē. Quid agē
 di pntio si credat q pntio uo
 facit pntiam aut aliud q pmittere?
 R. fm 66. Ad d. 3. pp hoc exigerē
 pntionē suā votū vel iuramētū.
 Sed sufficit si dicat se b. e. p. p. o.
 sum faciēda. et sic d. 3. absolue sim
 pliciter et sine pntioe facta nō pro

testatioe si suspectus hēt q. s. nō re
 stituet q. abstatu. aut non faciat id
 qd iniungat fuerit pntiois care
 bit. A. Idem in sum. con. li. 3. n. 34.
 q. 136. B. Excipiūt excoicati q iu
 rant. v. s. absolano. 5. s. ij. A. Et in
 soli iurant. f. 3. et anteq. absoluant
 prius satisfactorie debet qm sunt ex
 coicati p notoria seu manifesta of
 fensa. vt in. c. soler. de sen. exco. li.
 6. et e singulr expressus i multis ex
 coicatonū casibus. sicut illos dis
 cuncti pot patere. Sicut et in alijs
 casibus a iur. exp. s. vt de in. d. q.
 136. 13. ibi spālīr nō pouat. vii. fecit
 do seu post pcedētē e i scdario. q i
 iuste pxiū d. amficauit incēden
 cio seu incēdi faciendo vel hoc fa
 ciendo pntio s. illū seu auxiliū in his
 dādo. Ad et hij nō vidētur debe
 re absolui nisi prius satisfecerint.
 23. q. 8. pessimam ibi. Nec absolua
 tur nisi prius dāno cui intulerit f. 3.
 facultatē suā resarcito. et iure se vi
 terius ignē n. appositū. et e. 3. v. f.
 eōr amittantē pxiū seu muni
 lari facientem seu in hoc consen
 tientem. Ad et tales equipantur s.
 dictis incendiarijs. Et ita v. q. ab
 solui nō pcedat nisi prius satisfecer
 rint. 23. q. 8. si quis mēbro. 4. e. 3.
 manifestos raptores et cecite vio
 lutores. qui nec absolui debēt. nec
 et ad pniaz recipi in vita vel in mō
 te. nisi prius iurta eoz satisfactorio
 satisfecerint. vt de satisfactorio ideo
 neā cauōes dederunt. et de rap. su
 per eo. vbi d. Gratianus vt qui
 cunq. ex his qui violētē surrexe
 rit i rapina seu cecitaz violatōem
 manifeste fuerit dphēsus nisi pns ab
 lata restituar si poterit. vt emēdan
 di plēnā et firmā securitatē pntio

penitentiam et penit' denegat. Et
si. Qui in sanitate obliturata me-
te non penituerit remediaverit et in
morte securus est p'bare nequerit.
solutio p'nie pax. p' d'esse videt si
cur credim'. Sz ex p'co cōrto via
tici n' negel. ita in ut null' clerico-
rū sepeliare illi' ierit. nec et' clyaz
p'sumit accipe. Ad si q' clericorū
sp'hyerorū p'ra h' in iura. si mor-
te penitētiā dare aut sepulture in-
teresse. uel eoz elyas accipere autē
ptauerit. seu h' mōi rapine p'ici
pes inuēti fuerint. ordinis sui dā-
mū irrecupabilis p'ant. et ecclē-
stico b'nficio careat. hec ille. Et ad
aduertendū p' b' d'oli. in sum. cō.
li. i. u. 16. q. 6. p' predicta intelligi
ut q' raptor seu uolator ecclē
sunt monus de restituendō. et p'
admonitionem dū in cōmācia
p'rfecuerit. aliter deā pena nō
p'bnnet. ut i. c. si. de sepul. et d' rap.
Et in l'is. s' est contra manifestos
nfurarios. qui nec absolui nec ad
cōfessionē admitti debēt nisi pri-
us satisfecerint uel de satisfacciō
idōnā cautionē p'stiterint. et de
iuris. c. p'p. li. 6. ubi iter alia. d'f
Nullus manifestorū nfurarioz te-
stāntis ierit. aut eoz ad p'sessioz
admittat seu ipsos absoluat nisi d'
uifus satisfecerint uel de satisfacti-
ōidō p' suaz iurib' facultati p'stue-
rim ut p'mittit idōnā cautionem
Et h' p' q' manifestorū nfura-
rioz al' facta. nō ualēt s' sūt irri-
ta ipō iure. s' uidet p'ra sacrilegi
ad q' aliqd' abstulit de loco sacro
seu q' iurians ē p'fomis eccl'asuel
q' nō uidet absolued' s' admonit'
p'us n' satisfecerit. 17. q. 4. si q' iud'
aus ubi d'f. Si q' domū de uiola

uerit. et aliq' sine iura illi' cui p'mis-
sa esse diuocit inde abstulerit. uel
ecclesiasticis p'fomis iuria fecerit. uel
nec in p'uēu admonit' leguē iust
faciat. sciat se coione esse p'uaz.
Si uero post fam' et tertū p'uēu
nē corā epō satisfaccit de ratiōne
obnox' teneat ita ut fm apostoli
nemini fidelium misceatur. B
¶ An p'sessor teneat ad memoriā
f' d'uce p'stēt p'ca q' auduit sciat
sū p'misisse. B. fm. d' d'. Si sciat
h'z p'babile opinionē d'z ei ad me-
moriā f' d'uce. q'z tunc p'rius cōf'
tēs sup' h' crassam b'eat igno. iura.
uel q' nō adhibeat obitā d'igen-
tiā. B. s. ad recolēda sua p'ca. ut
sūt cō. li. 3. u. 34. q. 85. ubi hec nō
iur. B. qd' nō excusat.
¶ Si sacerdos h'eat aliq' paro-
chianos furdos. cecos. muros. al'
furiosos. uel demoniacos et siles
qs' scit esse i p'co mortali quid fa-
ciat. B' fm Ray. Debet facere p'f'
se suū ut inducat eos ad p'niā se-
cundū q' ē possibile. Ad si nō pōt
p'ficere. oret et faciat p'rius ut d'
illustret corda eozū. de p'f. di. 4.
solet queri. B. Idē i s'f. cō. eo. u. q.
88. ubi ē dicit q' licz sacerdos si
ciat tunc posse suū. in est casus i q'
non excusatur. uidelicet si ex ne-
gligētia sua p'cessit h' modū casus
h' d'f. Et etiam sciendū q' furiosū
seu ap'entibus i mortali cōtibus
nullū pōt dari remediū nisi reuer-
tur ad iudē. q'z ipō et dormientes e'
perant. et uelūguēt p'eneretia
dē uolūtate et h'om q' erat imādi-
te ante dormitiōnē uel amētiā. q'
uqz dormientes ep'istū seu amē-
tes ēz d' bap. c. maio ies. ad h' p'

suma
p' h' m'p
n' f' s' u' m'
u. 7. d'
ren b'

non restat pro eis nisi ozo. B.
¶ Tria sūt illi debēt ēē i cōfessioe
. s. scia discernendi inter peccati
inquinio de eis cauta. et discreta
p'nie seu satisfactiois inuincio.
B. Idem in sum. con. li. 3. u. 5. q. 2
ubi etiam dicitur fm eundē. Al.
q' sacerdos non tenetur scire dis-
cernere nisi in col. s. que sūt capi-
talia. et que mortalia coia. et que
necessaria ex genere. Et sciens hec
sufficiēs repnat p' r'p'oz h' ne-
cessitate ad p'ssiones audiēdas.
S'z b' p'p' q' b' nesciens peccat
mortal' audiendo. et ei influmēs
peccat ad huc p'nt' ipō. et p'mit-
tēs influmēs ministrare mortali
peccat si sua interest tales p'hibet
p' d' addit q' p'cauōsū ē et audire
p'ssiones nō habēt p'p'tenē noui-
eis casū pape et epō. ut in de-
religio. de p'ul' leg. s. Et s' super
h'z ignorātia p'ssionis regulant
di' m'cauōsū. ut ē. p'ssio. i. s.
i. ad h' s' u' et nesciēti cōpetenter
opposita cūlibet xp'iano. uidet
et articulos fidei et sacra ecclē
p'cepta decalogi et opa caritat'. et
mōz debet p'ssēt et p'ntendit.
B' d' bap. 15. Si cec' ceco d'ca
n' p'st' d' d' i f'onez cadit. Ad h'
h' s' u' obligat q' obtulit se officio
talis. n. tenet de oi' exacia diligen-
tia. ar. ff. de positi. l. i. q. sepe. ubi d'
q' b' obtulit se deposito tenet d' le-
uissimā culpa. h' alit nō tenet et
si de dolo et lata culpa cū recipiat
ad ministrare alteri' n'f. Qui d' nō i-
gerit se. sed regit' exaret ex cari-
tate. satis n' qd' nō tenet nisi liquā-
ti scit uel pōt como de scire. q'z im-
possibilitū nulla est obligatio. ff. d'
r. ur. l. ipossibilitū. Et q' b' agunt

ad merā uoluntate alteri' n'f' et d'po-
sui et h' si ubi nō in enit uita et licia
idone' q' uelū et possit h' officiu' ex-
ercere. Quo casu ē r'min' idōneus
et p'dictis non instruit' si facit ex
caritate. pōt se licet. Ad qd' nō est
licuū n'citas licitū facit. et de re.
tur. qd' nō ē. Et n' et incōtate ē lay-
co pōt fieri p'ssio. de pe. di. 6. q.
vii. Et h' p'ssioz h' casu nō tenet ni-
si liquidū scit et pōt uel scire pōt.
¶ Maria. n. sūt scire uel scire d'bere
ut i. c. si. et de iurij. Si d' h' mōi
ipius ē i casu n'citas audire do-
d' eph' d'at peccat' q' d' m' uolunt'
p'inde facit si ei p'stū qd' de ubi
iter p'ssueat p'ito. uel ab eo p'stū
posulit cū ei cōp'tiam h'f' p'ocru-
it s'one ipō sup' h' et aliq' errauit.
Itē si mag' p'ntes p' h' scia et p'
scia et aliq' p' certo cognoscat se
q' p'p'ter p'nt. nullaten' se irōmit-
tere d'z et regit'. aditer facti cōtra
dicit scripturā. Si cecus ceco et
Itē p'ra iura de pe. et re. ois. et d'
pe. di. 6. q. i. uult. Si d' dubiat de
sua cōp'tati p'nta p' sciam seu expi-
ent. uel et dubitat si alius p'nto-
repiat q' b' possit et uelit. excusat
obia p'nt. 23. q. 1. qd' culpā p' pōt
credere penuēti. si dicat se nō pos-
se habere p'ntorē. cū nō sit uerisile
cū m'clācis ad p'ntam accēdere.
Itē in p'ssioze regit' p'cia m'ltō
magis q' scia. Et in d'ico. c. q' u' d'
de pe. di. 6. dicit Aug. Sacerdos
itaz q' ois peccator offerit. ante
quē statim ois languoz. in nullo
eoz sūt iudicandus q' in alio iudic-
care. p'm'p'us ē et c. Et nō excusans
in mortali audiendo cōfessioē
mortaliter peccat. Nam secundū
Abd. et Al. et in sum. con. li. terno

ti. 2. q. 25. crifto i pctō mortali qñ
 cunq; in aliquo actu exhibet se ut
 ministrū ecclie mortaliter peccat.
 Et totū mortali quonē h' mōl
 actu facit. Et iō cū si nō possit hēri
 cōfessor scia & psciētia idoneus d
 dem' pēligē psciām. q; melior ē in
 sapientia cū timore q; apparēs sa
 pia. Eccl. 19. Et qz qui sibi nequā
 ē. cui aliq bon' cri. Ecc. 14. Sic ip
 secū scie supple re pōi pfectio cari
 tag. c. de reuē. c. nisi. §. p defectu.
 sic p3 in bō Nicolao & alijs nulli
 Sz ipsa innoctie nō supplet scia
 Sz b. casu quāto ē maior tāto ē pi
 ciosior. sic & bon' gladi' i manu
 furiosū. ut p3 i demone q sic mēca
 par' & a scia. H. i. Cor. 3. Scia in
 flax. carūq; edificat. Sup quo gl.
 mēri sicut m. Aug. dicit. Ad duc
 scie caritatē & vultū cri. Scia cū
 caritate vultū ē p se inflat i sapidi.
 vt demones q greco noie a scia sic
 sūt noīni in qd' scia ē sine caritate
 Itē qz vt pxiē panis deficiēs scia
 pōi i casu necessitat sine peccato psc
 fōes audire. Sz nō deficiēs scia
 c' peccato vt dicit q et peccandi
 occasione pcedit qñ pōt sibi aliter
 puidere. Sz an possit fieri pscissio
 cū in mortali. vt q non qz talis
 sacerdos. ut §. p3. peccat. & c' pcc
 cato dicitur q et i actu pccū pccat
 ad Ro. 12. In fūid facit qz nemo
 suū d3 vult pccatū. h3 pccō ē nisi p
 of i sū. con. li. 3. n. 2. q. 24. Tho. ar
 L3 subditus tenet recipe facta a
 ministro ecclie ē cū in mortali
 quonōs ab ecclia tolerat q adh et
 obligat. in exceptio nec i casu n
 foret utū huiusmōi dānc ad exc
 cūōne alicū' ac' psciatū ad suū

ordīne dū rāte pscia q dicitur mini
 ster sū i mortali quā psciām pōt b
 ponē q; i istān pōt ex dīna grana
 emēdari. B. ibi. Nec qō pōt clar'
 solui p id qd i fili dicit Tho. fa se.
 q. 77. art. 4. videt q; nō h3 iduce
 re aliqū ad munitū sū v'sura. in
 occurrēte rōnabil' nēcitate h3 recep
 ere sub v'sura a p'pato ad mēdū
 dū. Itaq; ex p'dict' p' colligi q; d3
 q; cogit a suo p'pato pōt ab eo re
 cipere ecclesiastica sacramenta. h3
 sūt in mortali si ab ecclia tolerat.
 Si h' cogitur a p'elato & aliū pof
 set habere sacerdotē. non debet i
 quē putat esse i mortali cōfiteri. vt
 ab eo aliq' sacm recipere. nec ip
 sū iudicare ad exequendū aliqū
 actū sui ordīnis. Si vō aliū sacer
 dotē b're nō possit. pōt urgente rō
 nabili cōfiteri sacerdoti ad b' p
 raro ē i mortali cūm & ab eo alia
 recipere sacra. sed nullatenus d3
 ip' ad hoc non adpōsitum iud
 care. B.
 ¶ In interrogandōs sint facie
 re cōfessione. B. fm Ray. q sic dī
 mō discrete fiant. de qbus habes
 plene. de pe. dist. 5. c. 1. & dist. 6. c. 4.
 vult in principio. & vltā mediam
 eē de pe. & re. ois. §. sacerdos m.
 Et dēm esse interrogandōs p'ncip
 lit d' septē vīijs capitāl' q sūt i
 pbia auaritia. gula. luxuria. invidia
 ira. & accidia. Et p' dicitur plēn'
 dicunt i sū. cō. li. 5. n. 34. q. 83. Et
 solū interrogandōs facie de sū b
 de sacris ecclie. & de p'ceptis d'ca
 logi. & de opib' caritat' & de p'ni
 cōfiteri. & de multis alijs de d'ca
 latis dixi in interrogandō. B.
 Et de circumstantijs eorū que sūt

quis. qd. ubi p. q. quē. cur. qūo
 cō. 2. De his circumstantijs clari
 us d' in p'pata. q. 83. Sed & laius
 dicunt est §. confessio. 2. §. 5. in ad
 ditione. B.
 ¶ Licet sacerdoti ingredi & cō
 fite re specificatōes p' p'oe cū q' pec
 catis. B. fm Ray. Sic cōfites nō
 d3 specificat nisi ut d' §. pscissio. i.
 §. 4. in nec sacerdos d3 utro g'at
 nisi ut ubi d' 2. Idē in sū. con. eo.
 n. 4. §. 13. Quō cōfessor religio
 sus tenet facere cōfiteū cōsciētia
 de bonis. habet §. decime. i. §. 3.
 ¶ Sed qd si cōfessor occurrat a
 liquō de quo dubitat qd agere d
 beat' q; d dubitatio aut pcedit
 ex variate opinionū iudicior. aut
 ex variate opin. In. 2. casu dicit glo.
 Ray. i. de m'imonis. §. 3. nūq
 pcedit iudicior. sup verbo absūc
 dū. qd casu nō ē p'cipuanda sūia
 nec dēcipēda absolutio. h3 nūa tu
 tior ē p'ulēda. & terro' iudicior' ex
 p'ncipio. Et vt ierra cū penitēs ex
 aliq' p'babili rōne ad h'et alicuius
 doctoris notabil' opinionē vult
 eiq' mē. Itā b' casu p' variatētem
 p'ndētū doctor' pscissō' p'ulēdo
 sūi nō iudicior. & qd sibi uer' vt
 h3 dicit. si acq'escere nō h'it illd sup
 pscissō' suā relinq'. Et vō aliq
 nō h3 i se aliqū bonā rōnē quā
 magis d'bet opinionē vni' q' alit
 r' d'bet p'ncipalē remanē i da
 bio. qz qd si dubit sū sup aliq' uer'
 sit pōt iud. ois ē necessariū qz ab
 illo absoluet. & de illo debet p'ci
 ten d'p'edo p'ncipalē. ne aliū d'f
 erim se d'ponat. ut §. pscissio. i. §.
 3. Si vō dubiū nō sit p'ncipalē i f
 cō. sed utri' q' tenet ad aliq' d
 cō. nō utro d'ca seu p'ncipalē sūp'cedēda.

d3 benignior sūia eligi videt q; vt i
 hoc dubio quis ad nūm obliget
 Itā in dubio regul' p' reo danda
 ē sūia. nisi in causa matrimonij do
 nis seu libertatis vel testamenti. qñ
 p istis d'ata fuerit sententia vt i. c.
 si. extra de reg. iur. & in. c. cum sit
 & c. odis de reg. iur. h. vi. & ff. de
 legibus. l. benignius nisi forte est q;
 aliquid faciendū q' possit facili
 ter expediri. vt si dubitauerit vtr' q;
 sit excommunicatus & possit qmō
 de facere se absolui ad cautela iud
 ci ē cōsulendū p' nūmō pte q' h3
 faciat. Et sic potest intelligi quod
 dicit gl. Ray. & pōt i sū. con. li. 3. n.
 33. q. 69. videlicet q' si iudex ecclia
 sticus dicat. Scias te ēē excommunicatū
 l' h' mōi verba q' si excommunicatōe
 p' vba talia agat' foro iudicij non
 reputabit' excommunicat'. nisi al' d' h'it
 d' iudicior excommunicat'. vt q' s'p solima
 ē sic dicit qñ excoīcat vel alio mō
 In foro aut p'ncipal. eligēda ē i
 dubio maior via. vt. s. talis reputetur
 excoīcatus & impetra absolūō
 Et idē p'ulē hosti. i. b'is & sūb' d'ca
 qñ dubitat d' excoīcatōe. Itē qd
 dicit ē fallit qñ vehemēs seu p'ba
 bit cōiectura est i p'uarium quia
 ip'icim' i obicaris q' ē iurifundū
 l' qd plerūq; fieri cōsueuū. ut l. c. i.
 ip'icim'. de re. iur. li. 6. ut si cōfite
 aliqū fuisse excoīcatus & dubitet
 utp' fuerat absoluit'. it. n. habebit
 p' excoīcatōe donec de absolūōe
 p'ctat legitime. ut i sū. cō. li. 3. n. 24. q.
 48. Itē si sit publica fama de d'ca
 nō iud' excoīcatōe. ut c' de sen. ex
 co. cum desideres. §. 2. ubi dicitur.
 Et si ē publica fama aliqū d'be
 fuisse clerici. qd nec ep's nec aliq
 calcare sibi debet nisi ad arbitriū

epi de hoc se purgauerit vs ad cau-
sela absoluit fuerit. Si aut pecc-
du dubitatio impina p'ssonis.
re q'at silium p'ia. et b pe. r. re. o'is
ad si no hie pot. remittat p'ssede
ad p'ssore scia r scia prudeno-
rem. sicut medicus ipius dz ad pi-
rioz egronā remittere. ar. de pen.
di. 6. q. vult. Qd si nec hoc pot sic
ri. exigit a p'ssente q' sit p'ius sa-
cere de ad qd obligat r q'rere di-
liget illud noscet a p'ius m' pos-
se. r p'ulaz p'ssenti q' nun' e. r i du-
bio absolone sibi n' reuocat. vs dic
n' e. hz q'z q'm auaritia sua se ex-
tendit absoluat. de pe. di. 7. si q's
possunt. vbi dat absoluto penite-
ntia extremis. hz de t'uo salute peni-
tes subicit vs ibi. r ea. q. nullas
fo. v'p' absolto possit fieri p' iam?
B. secunda glo. Ray. r in s'u. cō. h.
2. n. 34. q. 7. l. q. non. Sed p'ius cō-
luno a p'riū sacerdotē pot absolui
faci' de pe. di. l. que penitet. Ex
quo p' q' eodē mo' n' pot fieri per-
nūciū. Sic nō pot vnus audir t. ab
ter absoluerē. vs. 3. dō. scilicet. l. 6. 3.
Absoluto vero ab exco'icandē p'ri
fieri ē i absenna. q' ignorans r in
ulius ab ea pot absolui vt in s'u. 2.
li. 2. n. 34. q. 113. r. 3. absolto. l. 6. 15.
3. an sacerdos debeat p'rio absol-
uere q' p'riam iponere? B. vt nō ē
in d'icatio l. i. n. 15. q. 114. q. nō.
q' cum i p'rie iposito appareret
t'ia p'as p'icipal' materie. l. satisfi-
ctio q'mus ē ex p'ie peccatoris. s'u-
qua s'ibē in affirmā ē i p'lectū bō?
modi satisfi. nec pot debita forma
appōt p' m'ltā donec ipa mā d'bi-
ta p'rio legre sit pacta que in trib'
p'itit. a cordis p'ruōe. o'is p'f-
sōe. r operis satisfiōe. ar. extra

co. q' qdam. Jo hunc ordinē dz
p'ssōz seruare in p'nie sacro. p'rio
dz audire p'ssionē. hō ipone p'e-
nuūtiām. 3. absoluerē sac'f' r. vi-
cle. dudū. s. statum. Et sep'ul-
b nōn. v'p'. r Jo. an. h. ibi. v'p' et
go. q' nisi iposito p'nie p'cedat ab-
soluōem ipa absolō ē nulla. S3
forte possit excusari si stat post ab-
soluōem an'q' diuersal ad extra-
neos actus iponat p'nia. Nam q'
s'u i cōnūti vs inesse. C. de pac' l.
petēs. Tunc m' ē q' p'cedat. d'z
p'edictis p3. B.

Dnfirmitio

electio. B. q' p'firmāda sit
electio? B. fm hosti. A p'rio sipe
rioz. v'p' epus p'firmat sibi subde-
cos. et de elec. cō. mō. scilicet. nisi a
ligo s'u ex p'ius. et de p'ine. cā. ve-
nerabilis. B. r archieps p'firmat
epm et de elec. cō. d'lect' i. si. 64.
v'p' m' d'z. B. r archieps vo p'firmat
mas v'p' p'firmat nisi ipse archieps
ex p'ri' s'u. et de elec. d'one. r. c. n.
bū. P'firmat v'p' ex p'ri' p'firmat
mas papa. et de elec. scriptū. v'p' a
legat' d' l'at. et de elec. si abbas
li. 6. A. v'p' d'f q' legatus de laire
pōt p'firmare electōes archieps
r ex p'rioz. r abbas ex p'rioz i p'is
electio dare l'iam p'femēdi. Et ab
alio eidē tales l'ia dari n' pōt nisi
a papa. B. S'ali r epa p'firmat
p'rio. et de elec. venerabil' B.
Ide in s'u. cō. h. 3. n. 16. q. 2. B.

Quali fieri debeat p'firmatio?
B. fm hosti. B3 p'rio fieri exama-
tio p'sonaz tā eligētū q' electū. ē
si n'ibū oppōat. B. 4. et q' d' de. cā.
nōb. o'is. B. Q' d' d' i p'rioz vs ips
et q' ad p'firmat. r is q' ipedat ips

plū diligēt ex p'rat. r si ipedimē-
ti inenru secretio ad renūciādū
iducit. et de elec. dudū. fo. i. h. r et
de symo. p' uas in s'u. A. Non m'
ipm publicet vel ifamet p' eundē
hosti. v'p' in s'u. cō. cō. n. q. 2. B.
A. 3. h'z allā r p'bara p'cedat.
B. 3. si in oculo sit ipedimēti r
alle m'ltaz p'firmatōe i manifestō
cauet q'm pot ne faciat p' sciaz.
v'p' in d. q. 2. B. A. 3. et hic q' si
inter cetera q' obijciūtur electo seu
p'firmato seu alr. p'mouēdo ad di-
gnitāe oppōnat de thidēi defec-
tūte vel p'one. p'rio dz d' b' exa-
minatio fieri. Et si hoc iueniat
alr oppōnatē recludunt ab oib'
s'ib' q' oppōnat. et ē i puniūtur
et si in p'baide oimū defeculant.
et de elec. si forte li. 6.
Quali p'firmatio fiat n' vocato p'pe-
tite vel alio q' se vellet oppōnci
r aduocato negocio irrita ē. Et
dz fieri talis vocatio noiatiū qū ē
co'ec' r. v'p' app'iet oppōsiōz. al
g'neral' t'ec'ia i q' electio facta ē
v'p' i voluit se oppōnere app'iant
ip'iantur iurimo p'emptorie assi-
gnat. Et d' b' i lo'ā siue electio
s'u i concordia siue in discordia.
et de elec. q'm. h. v'p' q' oppōnā
depo. alio q' crimē teneat te iferi-
bare. vide. i. inscriptio. 6. 2. Vide
de his que p'p' ipedire cōfirmatō
et de elec. in multis locis. r. j.
v'p' m' d' d' p' totum.

Dnfirmitio

facti sac'z p'firmatōis v'p'
f're necitate salut' B. fm Pe.
Duplex ē necitas salutis. Quedā
panti ad eff. Et quedā ad b'n' et.
Et quidē fo mō p'firmatō ē necia

nō p'rio. Ad ē sine ea pot hō sal-
uari. Est aut necia pp' ip'iatem pu-
gnaz ad quā adiunat hō p' p'uma
tōem. hz simplr n' sit sac'z necitas
s3 m'bilis' cō'ec'p' r' d'nabil' ē.
Con. Tho. r Al. in. 4. di. 7. A. Jo
in s'u. cō. li. 3. n. 24. q. 45. B.
Quae sunt de substantia p'firmatō-
is? B. fm Pe. quinq'. Duo qdē
ex p'ie ip'ius sac'f. a materia crif-
mas. r forma v'boz. Duo ex p'ie
m'ltaz. dignitas p'ofical. r iuen-
tio. v'p' ex p'ie suscipiēz. s. q' crif-
met in frōte. Ad q' i p'firmatōne
co'ferat audana sp'ual' cūdent' sit in
frōte. Co. Tho. r Al. vbi. 3. A. Jo
in s'u. cō. e. n. q. 46. v'p' et d'f q' crif-
ma ē oleū cū balsamo ab epō s'ac-
nificatum. B.
Quis ē m'ltaz cōfirmatōis?
B. Solus eps de cōse. di. 5. man'.
r. c. nouissime. r. c. v'p' i'c'ni. A. Jo
in d. q. 46. B.
Quis nūq' papa possit p'mittere
alteri? B. fm Tho. r Pe. hz de b
sunt opūōes. p'babili' d'f q' pos-
sit p'mittere sacerdoti s3 nōn s'icō.
ri. 95. di. s'ucnti. A. Idē i s'u. cā. e.
n. q. 47. Con. et Al. v'p' i. B.
Quae sit forma cōfirmatōis?
B. fm Tho. r Pe. r Al. forma
ē bec. Consigno te signo crucis r
confirmo te crifmate salutis. In
nomine patris r filij r sp'iritus s'c'i
cti amen. A. Idem in s'um. con. e.
tū. q. 48. v'p' etiam dicit fecidūz
B. q' omnia illa que s. dicta sunt
de mutatione forme baptismi. eo-
dem modo intelligenda sunt r de
forma cōfirmatōis. B.
Quae sit forma cōfirmatōis
co'ferantur? B. fm Tho. r Pe.
Gratia conferat nō solū cōn' s'c'i

libet sacro cōferti grā emēdā a peccō. **A.** l' a reliquijs pati. vt in sū. con. c. n. q. 49. **B.** s; d' spiritualis scia. r. idoneus efficiat ad xpm. p. futū. vnde. r. de grato sacra magi sū. **A.** **I**dem i. dca. q. 49. **B.**

Quōd debeat sacm pfirmatō nis pferri. **R.** sū. **L**bo. r. **P**de. **S**i b' xpianis. **M**ā r. pueri puenient pferri qz minus hūi fictōis. r. viris r. mlierib' qb' cōis ē pugna spūs hū. **I**te mū. qz h' n' vbo. signo tñ possit pferri. **I**te morētū qb' h' sūbrabat pugna. tñ pgiū ad pmtū militantū. r. iō pueniēt accipiūt xpiane mliūe signū. **A.** **I**dem in sū. con. co. n. q. 50. **B.**

Cātri pfirmatio possit iterari. **R.** s; **A**ug. r. oēs theologos. **N**ō pōt. co q' unpūmā effectū mēdū. b' d' de p. d. s. d. c. n. r. e. d. de hō mūc. **A.** **I**dem i. sū. cō. e. n. q. 51. vbi ē tōt' d' de sacramento. bapūsmi e oedūis. r. q' alia qmōr' sacra h' ta pnt iterari. **B.**

Cātri cōfirmatio pferri debeat icūnis r. a teūnis. **R.** s; **A.** **S**ic q' reuerentiā iacramēti. de p. d. d. s. vt episcopi. r. vt. e. i. c. i. c. **A.** **I**dem necūte melius eēt cōfirmari post pndam q' si epō dīscēdente e bapūsmo q' quis non possit cōfir mari. **A.** **I**dem in sū. con. co. n. q. 52. **B.**

Cātri alius debeat tenere alit que ad pfirmationē. **R.** s; **M** **L**bo. l. 3. p. c. q. 7. **P**ropter hoc aliquis ad pfirmationē accedit. qz se hēre robar standi non presūmit. **I**deo qz ab alio debz teneri. **N**ec dūffert vūm vir vel mulier teneri. **S**z n' cōfirmatio qmōr' est de rātib' sacra

mentū nō debet tenere. sed si pca rīū h'at peccat. **S**ed si ppter hoc irrūi sacramenti. de p. d. d. s. 4. c. in bapūsmo. **A.** **L**on. **A.** l' i. sū. 2. co. n. q. 53. **B.** **E**t vide. j. i. pedūē tum. 6. §. p. caul.

Cātri vxor possit in confirmatō nis tenere maritū vel eccl'ario. **R.** **N**on qz cōrabit cōgnatō spiritualis. r. ē impedimentū matrimonij r. cōiugalīs actus. **I**tem n' d'z quis tenere ppuū filii vel frat' ē. aut fo ro. ē. quia sufficit inter tales unca lū carnalē. **A.** **I**dem in sū. con. dca. q. 53. **B.** **Q**uō d' cōfirmatio ipe diat matrimonij. vide. j. impedi mentum. 6. **D**e crimine. q. qd' est materia cōfirmationis. habent. **S.** bapūsmus. 2. §. 2. r. j. oleum sū cum.

Onsanguini

tas vide de hoc. j. impedi mentū. 5. per totum.

Onscientia.

Cātri conscientia erronea obligat ad faciēdū aliquid vel d' mēdū. **R.** s; **P**de. **E**redens se t' neri ad aliquid e non faciens in currit cōtēptū. **E**t faciēdū illud quō putat peccatū peccat. **V**nd' gl. sūp' illud **R**o. 14. **O**mnis qd' non est ex fide peccū est. dicit sic. **O**mnis quō sit contra cōscientiā cōditat ad gē bennā. **I**te **L**ud. x. **S**i oculis n' nequā fuerit totū corpus tuū tene brosiū erū. **E**banente ergo cōficientia erronea homo ppletus est. non tñ simplicit. quia pōt e dēti deponere cōscientiā valen p se v' p alterius cōfiliū. **L**ō. **T**ho. l. 1. §. q. 19. art. 5. r. 6. **B.** **I**dem in sū

con. l. 3. n. 32. q. 8.

Onscretatio j.

Cōpōz. r. 5. **D**e sōma psecra tōis epōz dūffere r. copiose tracta tur. r. d' b' epī i ordinaris suis. r. d' ipa. 13. d' l. q. epō. r. d' l. 75. ordina tōis. r. c' d' de sacra hūc. cū vniūfz. **E**t d'z fieri i die d' mca tñ. dco. c. o. d' nates. **N**ec est necessarium pū mare ieiuniū a sabbo. i. q' i pcedē t' sabbo incipēte ieiunare non cōe dat quonqz in d' mca fuerit ordia r'. **M**ā t' in ipa d' mca aū p'andū intelligit ieiunius esse. **A.** **D**ec fue rit dca **R**ay. vt sū. cō. l. 3. tit. 22. q. 22. r. 31. r. in hac etiā additur q' d'z fieri hora tertia. **B.**

Cōsecratio epōz vltra tres mē ses p' cōfirmationē dūfferi nō d'z mēx cā. **T**s. d' l. §. 1. **A.** **I**n b. §. nō d' p' cōfirmationē. s; p' electōes. r. tñ **R**ay. v' p' sū. cō. dca. q. 31. **S**ed potius videt q' cōpūatio sit a p' cōfirmatōnis. **M**ā hūc cōsecrati nō pōt. **I**deo illud tēpus n' d'z cōputari. sicut nec tps suspēō nis i collatōe b'nficioz ut i. c. qz d' ueritatē. c' d' de concef. s' ben. **E**n vt p'act in dca. q. 31. glo. **R**ay. d' c' q' a p' cōfirmationē sit ista cōpūatio. **R**ēndūū **I**ngl. ca. d' l. qm. **E**t n' h' fecerū ista d' cū tps se cōsecra ri colone p' uatus expectabit ad b' p' duos menses. infra quos si non p'auerit morā. cedit metropo litanū iudicio. nec tñ alibi potes consecrari. **E**t n' h' fuerit impedi dūtio legitimo impedit'. dco. c. qm. r. d' l. 75. qm. **P**ōt aut' intelligi d' cū **R**ay. qn' electus fuisse negli gēs ad p'cedā cōfirmationē. **M**ā r' tēpus suspēōnis in collatōe be

neficioz cōputat negligent' petef' abfolutionē. ut nōt gl. in dco. c. qz d' ueritatē. r. s. beneficium. j. in p'ncipio. **B.**

Cātri cōsecrati singuli plati? **R.** **P**apa psecrat ab epō **H**ostie. q' i h' vicē metropolitani obinet. **E**t a q' vult. d' l. 22. in oīe d' m. **A.** **I**dem sic d' l. 3. i. a. **Q**uia sedes ap'lica cāctus in orbe fraz p'fert eccl'igs. atqz iō sup' se metropolitani habere n' pōt. **C**ardinales epī. metropolita ni p'culdūno v' cē fungunt q' v' b' l'z electū annūte ad ap'lice culmīs apicē puehāt. **E**t ita a d' c' epīs cā dialib' d'z papa cōsecrari s; **R**ay. r. in sū. con. c. n. q. 29. nisi forte ex p'cedūto l' ex ip'ius electi d' p' s' titione aliud pcederet. cū papa sta nim post electionē h'eat oēm plent tudinē p'fz. dco. c. in oīe d' m. **E**t ita pōt intelligi qd' d' de epō **H**ostie. n. r. sū. d' cū **H**ost. ut i dca. q. 29. **B.** **P**rimates dō r. metropolita ni psecrari dēnt a trib' epīs coruz suffraganeis. oib' alijs suffragāe is psonalib' aduementib'. nisi tēnt neccitate ipeditū. r. n' cōficientiā p' r' f' as. 64. d' l. qz. r. 66. d' l. archieps r. c. p. 20. r. d' l. 51. q' in aliq' i s. r. c' d' de tēpo. o. r. archieps. **E**t h' ita sit de metrop' iure hodie tñ de p'ue midie q' null' archieps. p' f' archa' t' pmas psecrat nisi a papa l' ab alio de mādato ei'. ar. 24. q. 1. p' d' dca. **A.** **D**oc sū d' cū **R**ay. ut p' 31. sū. 2. d' l. c. n. q. 28. **S**z r' glo. dicit q' n' credit q' h' mōi p' s' uendo sit gnā. **B.** **E**t si ab alio fo p' tū psecrari pax pdesat. qz anq' possen se archiepōs vel patriarchas nolas r' plura alia facē oportet q' palliūz a papa h'cent. nisi forte h' se possēt

a pfiarcha. De q̄ m̄ vid. j. palliū
 r. j. pfiarcha. §. 2. **A.** In his lo-
 cis p̄ q̄ istud palliū n̄ pot̄ p̄ferri
 nisi a papa l' ab vno de q̄tuor p̄n-
 cipalib⁹ pfiarchis. vj. Cōstātinō-
 politano. Alexandrino Amioce-
 no. r. Hierosolymitano. **B.** Epi-
 ō si sūt ex p̄ti silis dēt a papa ul'
 ab alio de eius mādato cōsecrari.
A. Lon. A. B. Si nō sunt ex p̄ti
 debēt p̄secrari ab oib⁹ alijs iuffra
 gancis. r. auctoritate metropolita-
 ni. vel si nō oēs p̄n: cōuenire saltē
 a tribus ep̄is iussu archiepi vel ab
 archiepo cū duob⁹ ep̄is cōsecrent
 alijs p̄ fcas cōsentētib⁹. dist. 64. p̄
 toni. **A.** Hoc fuit dictū Ray. ut in
 sū. con. ro. n̄. q. 7. **B.** Et nō h̄ q̄
 ternari⁹ numer⁹ ep̄orū ē de s̄ba cō-
 secrationis. vñd r. si a pauciorib⁹
 p̄secrari n̄ s̄bil agerēt. ut n̄ d̄t. **A.**
 in p̄dcō. c. porzo. **A.** Hoc ē r. gl.
 l. c. ep̄i c̄ de tēpo. or. r. gl. Ray.
 vt i d̄c. q. 27. q̄ ē d̄c. notā s̄t. **A.**
 in d̄cō. c. porzo. **A.** Si nō esset mō
 nisi vnus ep̄s vel vno nō possēt cō-
 secrari ep̄s donec aliud cōstituē
 retur a papa. vel mortuo papa ge-
 neralis ecclia possēt mutare bene-
 formā. l. q̄ ad sp̄lis iustitias. r. stane-
 re q̄ vn⁹ ep̄s solus vel duo p̄secra-
 rēt ep̄m. vel si nullus eēt ep̄s q̄. e.
 p̄b̄yter p̄secraret eā. **A.** Si aut̄ nec
 ep̄s nec p̄b̄yter eēt. n̄c d̄c. d̄m̄s l'
 p̄lorādū iudiciū esse q̄d̄ fieri d̄cāt.
B. Et vnus d̄ctor triū ē p̄cip̄a-
 liter cōsecrans. qui op̄o nec q̄ totū
 p̄secrationē pficiat aliter n̄s̄bil agi-
 tur. **A.** Si vn⁹ parit vnā factū. r. ali-
 nis parit aliā vel si vnus ep̄us ma-
 nū iponat. r. simplex p̄b̄yter vel ē
 al⁹ ep̄s d̄dicationē iudicat d̄cā. q.
 27. **B.** Alij duo sūt q̄si coadimofa-

ti oēs p̄nūciare debēt. q̄ oēs con-
 secrāt. hec **Hug.** Et **Lō. Boss.** **A.**
Immo h̄ v̄f potius fuisse dicunt
 host̄ **Hug.** at r. glo. Ray. dicunt
 q̄ cū tres ep̄i cōsecrent ep̄m p̄ō r.
 cedi q̄ qlibz illoz p̄secrēt. s̄z si for-
 .i. cuius alio sacrat. Et q̄ sūt ib̄tes
 actōes. s̄z vna sola passio i cōsecra-
 tio. sicut i irib⁹ hoib⁹ serentib⁹ lapi-
 dē res sūt actōes inserētib⁹. s̄z vna
 passio i lapide. ut i d̄cā. q. 27. Cōse-
 nētū v̄f dicit ho. q̄ saltē munitio
 mānū r. capitis p̄secrādi cū sacro
 crismate n̄ pot̄ fieri nisi p̄ vnū alijs
 assistētib⁹. ut c̄ d̄ sacra. vnc. c. vno
 i p̄cipio. **B.** possit at̄ s̄l ab eod̄
 plures ep̄i p̄secrari. c̄ de p̄c. ec. l'
 al. cū s̄s. **A.** Ibi d̄f. Honerū q̄ plu-
 ra in eadē ecclia altaria. r. plures
 ep̄os s̄l pot̄ p̄secrari. **B.**
Ab singuli p̄lati s̄nt p̄secrā-
 di. **P.** Papa in sua ecclia si fieri
 pot̄ at̄ d̄cūq̄ ē extra vrbē. dist. 37.
 in noie d̄n̄. Patriarcha v̄o p̄as
 r. metropolitānus debent cōsecra-
 ri in p̄p̄ijs ecclēsijs. nisi necessitas
 aliud inducat. **A.** vel consuetudo
 approbata ē in p̄secrationē pape
 fm glo. Ray. ut in sū. p. e. li. q. 31.
B. 14. q. 1. p̄denda. c̄ de tēpo.
 or. si archieps. Ep̄s aut̄ d̄z p̄secra-
 ri v̄b̄ eligēt metropolitān⁹. dist.
 51. c. vlt. in sū. **A.** Nisi alid obstat
 d̄cā s̄t de consuetudine approbat
 fm glo. Ray. ut in dicta. q. 31. vbi
 ē d̄f. s̄z Ray. q̄ si ep̄s fuerit p̄secra-
 nis in alia ecclia q̄ metropolita-
 nis r. sine metropolitāni licentia d̄
 bet se presentare metropolitāno
 suo. j. tres menses q̄ tempore con-
 secrationis. dist. 55. cā longē. **B.**

Consecratio ij.

a. eccle. vel reconciliatio eius. Ec-
 clesia a solo ep̄o pot̄ p̄secrari. b. 2.
 se. vi. i. nemo. Nec ep̄s pot̄ h̄ alte-
 ri delegare nisi ep̄o. sicut neq̄ reco-
 ciliatōe. c̄. eo. aqua. Et pot̄ p̄secra-
 ri in diebus d̄n̄icis q̄ p̄uua-
 ns. c̄. eo. ma. Nec debet consecra-
 ri sine missa. de conse. dist. 1. c. 2. r.
 .c. de fabrica. in sū. **A.** Idem i sū.
 con. li. 3. n̄. 24. q. 48. scdm̄. **Hos.**
 subd̄cō. Et dixit **Batianus.** s. q̄
 missa esset de s̄ba consecrationis.
Hug. vero dixit contra. **A.** s̄z ip̄
 sum i ep̄us consecrēt. r. p̄b̄yter
 dicat missam. ecclesia consecrata
 erit. hec ibi. **P.** v̄o attendenda
 s̄t cōsuetudo. que est optima le-
 gūm interpretatōe. **B.** Et si ep̄s non
 p̄sent dotem ecclesie competentē
 q̄ p̄m̄ariū lapidem posuit d̄z in
 consecratione sup̄plet. quia ad h̄
 tenet fabricatōe r. eius heres. c̄. e.
 cum sicut. 1. q. 2. placuit. Si ecclesia
 in alieno solo sit constructa vel cō-
 secrata vide. j. ecclesia. l. 9. c. 2. **B.**
Presumit ecclesia consecrata
 q̄ d̄o de hoc aliqua scriptura ap-
 p̄ret vel in instrum̄to. dotatiōis
 vel in libro ecclesie. vel in colūna
 vel in tabula marmorea. r. h̄. vel
 ē si appareat vnus testis de visu l'
 r. m̄dia. de p̄c. dist. 1. solēnitates
 dedicatiōis. **A.** Ibi non d̄f aliud
 nisi q̄ solēnitates dedicatiōis s̄nt
 p̄ singulos annos. r. q̄ si certa scri-
 ptura vel testes nō appareant d̄z
 secratione ecclesie consecrēt. Et idē
 ea. dist. c. ecclesie. Et in p̄dicta dixit
 Ray. allegās ē ad b. 24. q. 2. sane
 p̄curat. ibi. In sacris d̄citijs scri-
 p̄curat. Et fm glo. eius dicitur s̄t
 colūne ecclesie. vt in sū. con. c. 11.

q. 160. Sed glo. in dicto. c. sane di-
 cit q̄ dicitur tabule dicuntur a d̄c-
 co dicit. Dicit ē q̄ ibi est ar. q̄ si i
 lapide vel colūna inuenta scrip-
 tura. fides est et adhibenda. **B.**
 Et intelligas tales pb̄ationes se-
 nuplenas sufficere. vbi non est d̄
 hoc contento p̄ quas tollet ista
 probatio. vt q̄ fieret inde alteri p̄-
 iudiciū. c̄. eo. p̄vofusisti. r. c̄ d̄
 adalā significasti. **A.** Ista capitula
 p̄s̄ta vident facere ad hoc. dicitur
 in se vide v̄erū. q̄ d̄c de alteri
 agitur p̄iudicio. regu' ariter requi-
 ritur p̄nta probatio. ut in. ca. cum
 s̄nt c̄f. de re. iud. li. 6. Et d̄ dicuntur
 in hoc. s̄. fuerunt dicta Ray. r. In-
 no. vt in dicta. q. 150.
Tres casus sūt in q̄bus ecclia p̄-
 secrata d̄z recōsecrari. Primum si
 ecclesia cōbusta fuerit. ita q̄ p̄etes
 s̄nt cōbusti vel dirupti seu notabi-
 luer d̄cruisti. vel itoto vel i maio-
 ri p̄te. de p̄c. dist. 1. ecclesijs. Secus
 si solū tectū exustum fuerit. c̄. eo. li-
 gnetis. **P.** si quocūq̄ mō tota ecclia
 vel maio pars d̄struata vel dirup-
 ta ē. Si v̄o parietes succēsiue fue-
 rint rep̄ati. eadē ecclia intelligit̄
 Et id̄ sufficit si n̄ recōdicit cū aq̄
 exortata. r. cū solēnitare missē.
A. Hoc casu fm **Hos.** r. in sū. p.
 dicta. q. 150. nō ē etus xp̄s̄ti de re
 conciliatione. minus in r. deuot̄
 est q̄ fiat. **B.** Secus si tota fuit v̄t
 mo d̄struata ē si ex idē lapidib⁹
 redificata fuerit. consecranda. n.
 est. de p̄c. dist. 1. de fabrica. 3. casus
 est q̄n̄ dubitat an fuerit consecrata
 nec apparat aliqua probatō d̄ h̄is
 que dicta s̄nt sup̄a. s̄. p̄ximo.
A. Idem in sum. con. dicta. q. 150.
 li. 3. n̄. 24. r. notarglo. in ca. p. 9

postulasti. et de pte. ecclesie.

B. Quid aliq casus i qd' ecclesia non dicitur recedat sed reconciliari. p'imus est pp bonitatem vel et enor me sanguinis effusione ibi missa est de pte. ec. p'pofuiti. Secus de leui. vti si casu sanguis de naribus emittatur t si qd vngue aliquantulu excoiet t sanguine emittat. 2. p'pter adulterius vel feminis effusione. et de adul. significasti. 3. si excoicans i ecclesia fuerit sepultus. de pte. di. i. ecclesia. et eo. p'sululisti. **B.** Idem etiam e si i ea fuerit sepultus paganus vel infidelis. nec n. si solui cozpota extumulanda sunt t abijcienda. sed t parietes radedi t et signa. deo. c. ecclesiam. t. c. se. Et similiter dicitur fieri qn fuerit ibi sepultus excoicans fm Hosti. c. in dicta. q. 150. **B.** 4. si ecclesia ab epo publice excoicatus p'fecrata fuerit. **B.** vcl ena bndicta. vti dca. q. 150. vbi dicitur de cimiterio vel alio q'cuq' sacro a tali excoicatus edeferato vel benedictio. **B.** Nam fm Hosti. si corpus mortui excoicatus possit ecclesiam. multo fortius vbi ipse p'fecratio p'ficiat p os t manus excoicatus. **B.** Secus in casu i sacrificiis que i'rinsecus operant fm cap de Hosti. vti i dca. q. 150. ad si vbi etiaz hec oia non p'priet id quod dca. ad leui effusione sanguinis. Sed ad b factu qd n' dicitur glo. et d. se. et eo. c. cu i llo 2. s. nos in sup vbo effusione. **B.**

B. Quid si de lapide cadente d ecclesia aliquis occidat. aut aliquis furiosus ibi se occidat. **R.** Non e i his casibus reconcilianda ex q' non e sanguis p' p'ccatione effusus. nec fuit mala voluntas ad violenciam. s; for

mit' cas'. Hosti. t Hugo. d. 341 i su 2. li. 3. n. 23. q. 151.

B. Quid si ecclesia aliq' vulnera letaliter t postea i domo sua reariatur s; fm. h. h. t Hugo. reconciliari dicitur. **R.** Ibi dicitur mortu' vbi mortuus caus' accepti. Si v' q' extra ecclesiam vulnerat' sit. t i ecclesia postea mortuus. non erit ecclesia violata nec reconcilianda. **B.** Idem i su. co. eo. n. q. 152.

B. Quid si i ecclesia martyr occidat' **R.** fm. h. h. dicitur qd q' pp hoc ecclesia non e reconcilianda q' h' m' sanguinis effusio ecclesiam non polluit. sed potius p'fecrata. **B.** Idem i su. 2. co. n. q. 153.

B. Qu' per feminis effusione reconcilianda e ecclesia? **R.** fm. h. h. p'vo adultio qd e fornicatione. b. 26. di. i. ecclesia. et eo. c. si. p'p'io pollutione aut nocturna i somno non opouet. Si aut vir uxorem sibi cognoscat credo q' idcirco reconciliatio. Et ut tenet Jo. t iteru Jo. an. **B.** L'orarius v' autem tenet glo. fm Hugo. i deo. c. ecclesie. s; p'imum v' verius. ar. c. vir. 33. q. 4. Unde t i su. 2. co. n. q. 154. dicitur q' Hugo. v' loqui de reconciliatio. **B.** Sicut reconcilianda e potio sodomitico ibi p'misso. **R.** non v' reconcilianda. **B.** s. de vclitate. sed de p'silio. v' i dca. q. 154. **B.** q' h' m' sunt occulta. **S.** 2. Hosti. p'um e i sima vel i sua. **B.** q' i hosti. i diuisis locis diuersi mode locum su. iand' hoc t' m' ite q' p' occultus no sit. necesse ecclesiam reconciliari. v' paret i dca. q. 154.

B. Quid si pot ecclesiam reconciliari **R.** fm Ray. Eps p' p'as p se v' p

aliq' epm. Et pot v' aqua bndicet e' reconciliare. Per simplices s; sacerdotes non pot. etia si sit co'suetudo. et eo. c. aqua. **B.** Idem i su. 2. co. n. q. 155. **B.** Sed fm. **B.** In no. et p'missione pape sacerdotes simplices possunt ecclesiam reconciliare. ad q' p'ims p' epm bndicta. **B.** In. sic dicit' deo. c. aqua. **B.** Iudic' m' aut q' papa plurib' epis indulget q' per simplices sacerdotes possunt reconciliare ecclesias. aqua m' p'us per epm benedicta. **B.**

B. Quid si quis celebrat i ecclesia. se inuis vel sanguinis effusioe polluit? **R.** ena i'f'ecrat' i ea celebrat non pp hoc est irregularis et de eff. et eo. q. n. 6. **B.** In talis graui' peccat' v' videtur dicit' **B.** dicitur. n. ibi q' e' p'umeritate h' m' p'ntend' **B.** vide hoc diuisi s. i'ndictum. 4. 6. p' h. **B.** v' de pena celebrandi i illo loco prohibeo.

B. Quid si i ecclesia non p'fecrata fuerit semitis vel sanguinis effusione polluitur? **R.** Debet aqua excoicatus sacerdotis lauari ne de ne laudis organa suspeddatur t p' cuius p'fecrari. et eo. si ecclesia. **B.** In no d' q' dicitur ablutio debet fieri p' sacerdotem nisi i glo. q' h' ibi dicit' **B.** Idem tenet gl. Ray. v' i su. 2. co. n. q. 156. dicens q' aqua hec p'ia pot' simplices sacerdotis t ecclesia p' eos lauari sine ma'da to est p' illi. ar. in deo. c. si ecclesia q' dicit' q' debet p'ims lauari. quod n' fieri si oportet madam' ep'i excoicari. **B.** In dicit' v' ibi p' an' auctoritas ep'i est necessaria i hoc ca. q' sicut necia est auctoritas ep'i ad hoc q' ecclesia edificet' q' v' dicit' dicit' diuina p'ncipio. de cose.

diff. i. nemo i'fra dicit' q' necessaria est auctoritas ep'i quo ad reconciliatioe eius post' salu' e' polluta. hec ibi. **R.** et v' manus. **B.** Nec e' pp hoc ecclesia i'edicta nec q' ibi celebrat irregularis est. et si p'fecrata fuisse. v' in primo. s. dicitur est. **B.** I. Hosti. dicitur i'uraru' v' p' i dca. q. 156.

B. Ecclesia p'cipue p'fecrata vel ortozia monasteria t h' non debent reuerti ad clar' habitacione t p'phanos vsus. 19. q. 3. q' semel. t. c. q' n. 17. q. vlt. q' n. et b' reli. do. ad b. **B.** In b. c. de hospitali. q' d' nul' laici' d' m'udanis vsibus deputari cum sit locus religiosus. **R.** hec e' omnia notatur i su. 2. co. n. q. 160. fm Ray.

B. **D**edecratio u' s. altaris. **R.** i' dca p'fecratio e' delecte. **R.** i' dca. q. 156. v' s'ue aliq' pot' fieri. et eo. c. i. Altaria si heretici quis p'fecrari non debet. de conse. di. i. placuit. t. c. n' opo nec **R.** pot' epus i ead' ecclesia plura s' m'ia altaria p'fecrare. et eo. cu' sit. **B.** Altare q' sit reconsecranda. **R.** fm Hosti. **R.** Reconsecranda e' si mota rupta seu enormiter destructa sit ta'bula eius supior' q' d' m'ia p'cipue i angulis s'ue. co. m' b' i q' p'cipue solec fieri altaria p'fecratio. **B.** I'nta enormis destructio debet e' talis q' idcirco d'comitatur arbitrio ep'i iudicandam fm Hosti. t Inm. v' i su. 2. li. 3. n. 24. q. 150. **B.** Item si motus fuerit aliq' de lapidib' p'ncipalibus stipitis mensur' p'ungibus. Nam i illa p'unctione p'cc'pue intelligit' esse altaris. p'fecratio extra. co. ad h'et. t. c. q' d' dubis

qd qda intelligi qn sup quato ad
 limas est altare. r vna mota su. A.
 Hoc fit dem glo. Ray. vii dicta.
 q. 150. B. Secus est de alijs lapi-
 didus stipitis sine parietis qui no
 pntur motum. q: p:opter uolam
 mortione n e altare recoscradum
 A. Id e e si lapides idgera nien
 sam. damo no est de pncipalb.
 vi dicta: q. 150. B. Similiter non
 e recoscradum si rota menfa cuz
 sibi adberentibus trasserat sic. nec
 pscrat altare portante. Item reco-
 scrandum e si sigilla lapiduo q si-
 gillanti reliqua fracta su vel diminu-
 ti. et co. c. 1. r. c. qd i dubijs. r de
 psc. dif. i. si moti. A. Idem etiaz e
 si bicus sigilla fuerit moti. dicitur.
 r qd in dubijs. r i dicta. q. 150. B.
 Et si altare in apu augumet q
 amittit p:ore formi. r pscradu
 q: forma e essentia. ar. 10. q. 1. hoc
 in. Con. Indu. r Ber. A. Gl. b.
 dicitur e. c. 1. Secus si additio vel
 diminutio no tollit formam. q. 3. gl.
 Ray. r in dea. q. 150. vbi oia q dea
 sunt i b. c. notant.

¶ Altaria i qbus degradata r dnt
 utmodi celeb: ament no debent p-
 pter hoc recoscrari nec recoscrari
 r e b. sacra. ite. a. n. 6. B. Item
 hil dicitur de recoscratione. h. so-
 las de recoscratione. Idem n pot
 intelligi r de recoscratione. et non
 sit iure causi q hoc casu recoscratio
 no fieri debet. ar. c. is qui. de se.
 c. 10. li. 6. B. De altari vide qda
 alia supra altare.

¶ **Consecratio. iij.**
 o. tim utiq. Alia e psecratio
 eccle. Alij cimiterij. Et ergo cimit-
 eria si uelut pollutum effusione sa-

guinis vel semina. v. de. 5. c. imue-
 rui. q. si. Ceteru si i cimiterio compo-
 ra fidelium defuncto r sepulta su ab
 excoicatis scismatis vbi i fidelib.
 r b' moi. non pp b debet exbama-
 ri. et de sacra. ite a nobis.
¶ Cimiteria non psecraia i qbus
 corpora paganoz vel hereticoz su
 excoicatio r sepulta su non debet
 psecrari de psc. dif. i. ecciam h co-
 pora sepulta ibi debet ide psecrari.
 A. r pietes r signa radi. r tunc si
 apta fuerint poterit psecrari. dicitur
 c. eccias. B. Si aut psecrata fue-
 rat prius. eod e mo corpora pdicta i
 de eijcenda su si discerni pnt oia
 no. et de sepul. sacris. r ipsa cimi-
 teria respectanda sunt. sic de eccle.
 de h. 3. psecratio. 1. 4. circa fin.
 A. Id e si. 2. li. 2. q. 159. in.
 hosti. Et addit. corpora et h qz
 nemo prelatat trahere sine his
 pncipis vbi de psc. dif. i. b loco
 vbi dicit glo q p pncipe hic icli-
 gal papa. Et vum e si copoz m-
 dia sunt p pene sepulture. ut sine
 auctoritate nlicet pnt traheri h
 glo. ita. Dicit et hosti. q id e vide-
 tur de offibus alioz fidelium. l. 6.
 reu. r sumpt. fu. l. ossa. B

¶ **Consecra. v.**

huius pallarii r vasorum. Et
 sic factotum r ministroz. pale-
 altaris r vasa sacra r oia similia
 non debet pcurri ad vili lacorum
 h si q su vtilitate pspita. vbi d
 bent. r cineres i eccleia repom. q.
 q. 3. que semel. r. c. qm. de psc. dif.
 i. altaris. A. Ibi dicit. Altaris pal-
 la. cathedra. candelabrum. r vbi
 si fuerint vtilitate psumpta recos-
 cran. qm non licet ea que in sa-

crario fuerint male tractari. sed in
 obio tradantur vniuersa. Cineres
 qz coz i baptisterio iherant. vbi
 nullus transitu habeat. aut i pietate.
 aut i solis panimatio r iactent. ne i
 procantur pedibus conquinentur.
 It e vbi parz in su. 2. li. 3. t. 24. q. 160
 in Ray. idem etia e de pelu in q
 diaconus ad cuius officiu spectat
 cum ministris humilibus abluat cor-
 poralia intra sanctuarium. Idem et
 dicit de velaminib. Et in glo. et
 palla de vestis qua altare copit.
 It e de corpore vbi corpus dnt
 cum inuoluit. Et vum autem r cor-
 nuz possunt noiare pannu q sb
 altare dependet. vel qd in quadra
 gestina extenditur ante altare vel
 eas que dependent ad parietes vel
 dale. Dicit tunc qd ex hoc patet
 qd corporalia no sunt abluenda p
 licoz aut mulieres etiam monia-
 che. de re. h. de psc. dif. i. ad
 vili. It e. l. ligna. de psc. dif. i. de
 ligna eccleie dedicate no debent
 ad aliud opus iungi. nisi ad altum
 eccleie. vel igni pburda su. vbi ad
 profecti monasterio r pcuribus.
 Ii lacoz opa non debent admi-
 ni. vbi dicit glo. qd dicit ligna pnt po-
 ni i locis hencis. s. i capitulo vel
 domitorio vel sil. sed n in cogna
 vel vineis palmaribus. r b' moi. Et
 id e in dea. q. 160. B. Si bo no
 sunt psumpta seu reparentur. fma
 nent suba. no opoz iterato p-
 scrari et i septes plures reficiant. Se-
 cus si forma tota sit soluantur. A. r
 Ber. A. Hoc notat glo. et de psc.
 et. vel al. c. qd i dubijs. Nec dicit.
 A. vel dicit glo. si tota forma siml
 soluat. Sed A. dicit si forma sol-
 uat sine iungatur. Et e ar. ad hoc qd

de de reparatioue eccleie. vt in su.
 2. co. n. q. 172.
¶ Altari vasa sacra possunt vedit. h
 pp necessitatem possunt vendi i ea
 de forma alteri eccleie. sed pscratia
 possunt vendi culibet. de psc. dif. i.
 ligna. A. Helius sa. cit. 10. q. 1. bre-
 tus. vbi no de pscratia h pntata. Et
 forte q ad hoc id e ipoztant. B.

¶ **Consecratio** ^{vir}
 num. De bac infra virgulum
 psecratio.

¶ **Consecrator.**

Quis possit ee psecrator? B. Epi
 r coz supiores. et abbates seu il-
 li q cathedralibus vel collegiatis
 eccleie obtinent dignitates vel pfo-
 namus. Alij non pnt esse. Nec ali-
 qs pot esse psecrator snt psecratio-
 ris. nec aliqs par b' psecratio-
 ris. q e sub sua iurisdictione domi-
 nio vel districtu ecclesiastico. vbi pnt
 exceptus regib' vel reginis. et de
 offi. dele. hac pntinone. li. 6.

¶ Consecratores no pnt pcedere
 a aliquos extra ciuitates vel dioce-
 ses in qd fuerint deputati. nec pnt
 aliqs citare vl ra vnd dicitur a sine
 illoz dioecsis. et de offi. dele. hac
 pntinone. li. 6. A. In. 6. l. vbi etia
 de q ubi psecratores no debet cu-
 am pcedere nisi i ciuitatibus seu
 locis insignibus vbi possit peritoru
 copia haberi. B.

¶ Consecratores no possunt pnter
 re vices suas excepti auctoritate r
 sniaz denuntiationibus nisi aliud
 eis p lras pmitteret. r tunc pnter
 re possent infra locum. quib' fuerit
 deputati r psonis pdictis. l. 1. 6. et
 de offi. dele. hac pntinone. li. 6.

A. 6. 2. B.
3
 Consideratores si pnt se in nomine
 re de alijs q̄ de manifestis iurij
 violentijs extra de off. del. statum
 gms. li. 6. **Ab** si de alijs sine q̄ ida
 gine iudiciali requirit se ironuise
 runt. si suspensū p̄ vñ. annū ab offi.
 et pa q̄ hoc fieri p̄curat iurris sen
 tētia excōdicatois a q̄ nō pōt abso
 lvi. nisi p̄i grauari satisfactor de ex
 pētia. vt i dicta de ere. hac p̄stitū
 ne. Nec p̄cessus valet qz excedit fi
 nis iudicij. et de rescrip. cū dilec
 ta. Sciēdū tñ fm Inno. **B.** In die
 10. c. statum. **B.** q̄ lz p̄ncipalir
 ā habeat iudicialē indagatē ino
 torijs tñ bñ. qz oia illa sine q̄bus
 cogit iurisdicō hō possit explicari
 iudiciali eis esse cōmissa. ff. de iur.
 om. iur. l. 1. **Unde** cōseruator pōt
 citare et p̄maces p̄nare. et d. of.
 dle. d. e. ff. q̄ no. di. l. 1. Item
 si maleficiū ē notoriū alijs et n̄ iu
 dici os q̄ super hoc probationes
 querat et cogat testes. 1. q. 1. i. p̄
 mis et de testibus. c. 2. **Ab** et
 facit extra de testibus cog. c. 1. et
 totus. Et vt nōt Inno. vbi. d. dicit
 q̄dam q̄ testis qui inducit super
 notorio debet dicef factū ē noto
 riū. et si querat q̄o scit. pōt r̄ndef
 qz ego p̄ns sui et r̄ndef q̄ publice i
 platea multis p̄ibus factū illud.
 Inno plus vt q̄ si sit dicit. Ego
 non vidi q̄i fecit maleficiū. s̄ vidi
 q̄ datus fuit corā iudice. et inter
 rogatus de maleficio nō negauit
 vel p̄cessus fuit. s̄ q̄ sic publice fe
 cerit. Quidā dicunt idē q̄ si corā
 multis factū. Itē si dicit sic. Ego
 nō vidi q̄i fecit maleficiū. s̄ vidi
 eū fugientē vel latitantē pp̄ hoc. et
 nullo mō se excusant. nec habent

et quare se nō excusaret. vel quia
 de hoc cū aliquib⁹ transegit. ff. de iur.
 quibus ca. ff. irro. l. a. b. leas. ff. q̄
 r. l. e. et sic ē multa talia iurista.
Alij r̄ dicit. b. ille. ff. no. p̄ dicit
 pōt intelligi i his que n̄ sunt noto
 ria p̄ finiaz vel p̄fessionē in iure n̄
 p̄ euidentia facit vt in. c. ff. extra d
 coha. de. r. mu. **B.** Ites qz t̄ no
 torijs aliquis ordo necessarius ē.
 et de iuricir. ad n̄fam. Itē si r̄
 p̄fect factū. s̄ dicit qz vsus fuit in
 re suo in hoc cāu admittit p̄bano
 nes. Aliter em̄ non pōt exp̄ct u
 r̄ iudicōem sibi p̄missam. Simil
 oz qz p̄cedat ad inquisitionē in
 cū quidē ē notoriū. s̄ nescit q̄ se
 cerit. Itē ad repellendā iuriam
 pōt iocare brachij secularē. sicut
 et aliij iudices et de off. or. c. 1. r. c.
 qm̄ in p̄cis. s̄ ff. **B.** Et ad b̄ p̄o
 secularis tenet. **Ab** cōseruator pōt i
 hi excōdicare cū b̄ sit accessio ad
 officij p̄seruatoris. r. q. 5. admittit
 totes. **Ber.** et i. ff. co. li. 2. n. s. q.
 152. vbi b̄ oia notat. **B.** Itē si quis
 qui fuerat p̄dēns et excōdicatus
 p̄p̄nent ista s̄m̄ et dicit se velle fa
 tificare. cognoscit p̄seruator: d̄n
 p̄ntate d̄m̄ et b̄ mōi. hoc Inno. **B.**
 et si mollet actor qz de hoc cogno
 sceret. p̄seruator r̄ct̄ absoluit. r. i.
 d. q. 157. Et cū p̄dēns in hoc. s̄
 tis vt recordare **Ab** dicit. **B.**
Offiij p̄seruatoris expirat mor
 tē p̄cedentē quo ad negociā si cep
 it. vt et de offi. dele. hac p̄stitutōe
 li. 6. Intellige n̄ll aliud exprime
 rel in suis litis.
Si renegat maleficiū et actō
 vult p̄bal esse notoriū. p̄seruator
 cognoscere h̄. aliter iuuile esset of
 ficiū eius. qz quilibet possit negat

Item et quib⁹ iudex pōt cogno
 scere in sua iurisdicōe. ff. de iur.
 di. ff. qz ex aliena. Sicut si renegat cō
 fuerit maleficiū s̄ dicit n̄ esse noto
 rum. qz p̄ eius p̄fessionē factū est
 notoriū. vt et de coha. de. r. mu.
Ab dicit. **B.** Velus. c. n. c. ff. et idē
 in sum. con. eo. n. q. 154. **De** notō
 rio vide. j. notorium.
Post q̄ p̄seruator aliquē iniuria
 locum tunc et cū ob cōmāciā
 excōdicatū. si p̄tat postea euz iuri
 r̄iam iudicē s̄ non manifestū ē. m̄
 quid vere erit excōdicatus? **B.** fm
 Inno. Non qz iurisdicōez nō h̄z
 n̄ de manifestis vt dicit c. 3. s̄. 4.
Ab dicit qz hoc cāu erit
 p̄ excōdicatus fm Inno. in. c. ma
 et de coha. de. r. mu. s̄ quidā d̄.
P̄no v̄l iudicē d̄ qz si iura sit la
 in super negotio p̄ncipali nō. t̄.
 et nō sit notoriū. nec ad p̄seruator
 r̄ iurisdicōem p̄neat. Et ita p̄
 intelligi qd dicit in ff. q. 7. i. ff. p̄.
 li. 2. s̄. q. 156. Si vero sit lata pp̄
 p̄māciā non p̄parenda. sicut tenz
 qz ad eū p̄neat cognoscere an sua sit
 iurisdicō. vt. s̄. s̄. p̄. Et ita iudicē
 legit dicit **Ab**. **B.**

Institutio
De hac materia vid. j. lex
Consuetudo

eius quiddā mouet iustitiam
 et d̄ p̄suetudo qz in eoz vsu ē
 d̄. c. consuetudo.
Consuetudo iudicij p̄ bini actuz
 s̄. q. 2. ita nos. **B.** Non n̄ efficac
 cū debeat esse rōnabilis et p̄scrip
 ta vt in. c. fin. et de p̄sue. nisi forte
 actus illi essent p̄māciā ipe legi
 timo ad p̄scripōez de quo. j

Et tunc cū p̄ps icipit aliquid obf
 uare ea mente vt de cetero sit con
 suetudo. al n̄ ar. ff. de iuricf actuz
 pua. l. vlti. Et r̄bicius ius deficit p̄
 suetudo vum bz legis dist. i. p̄suetu
 do. Intellige d̄m̄ n̄ sit inuq̄ vt a
 iure reprobaia. **B.** s̄. d̄. mala euz
 se. r. d. c. ff. **B.** Sicut et p̄suetudo i
 ter p̄ciat legē. et eo. cū dilect. **B.**
Ab d̄. ff. d̄ leg. si d̄ iurp̄tate. **B.**
An p̄suetudo iudicij iuri? **B.**
 Contra legē diuina vel naturalē
 nulla pualet p̄suetudo extra c. eo. c.
 vlti. r. q. 7. flagitia. Sed cōtra ius
 posituum pualet. d̄m̄ sit rōnā
 bilis et p̄scrip̄ta. vt extra in pre
 allegato. c.
Sed q̄ dicit rōnabilis? **B.** fm
 Inno. Rationabilis dicitur ois p̄
 suetudo que non reprobat̄ s̄z fu
 stict a iure. vt et notat et d̄ p̄sue. c.
 vlti. **B.** Post. aut dicit. **Et** ius cō
 suetudo sit rōnabilis vel nō relinq̄
 iudicij. cū nec certa reglā possit tra
 di. ar. et de offi. dele. de causis. n̄
 sit. con. li. 2. n. s̄. q. 106. **De** c̄ factis p̄
 cordat cū p̄cedit. qz oē irratiōna
 bile p̄hibet ius. ff. de legi. qd non
 r̄be. r. dist. i. c. p̄suetudo. **Et** q̄ r̄nd
 nō pōt sp̄aliū in oibus d̄termina
 r̄ relinquit̄ iudicij recti iudicij
 dictio. c. de causis. **B.**
Sed quāto tempore p̄scrip̄bil
 seu firmat̄ p̄suetudo. **B.** vt Post.
 ait. **Scdm̄** canonistas requirit̄ t̄p̄
 40. annoz. et de elec. cum iana. et
 et de cens. olim. **Ab** d̄ d̄. **Ab** d̄. **Ab** d̄. **Ab** d̄.
 et de p̄scrip̄. audid. **Et** dicit ff. off.
 qz ois canonistē dicit̄ expectan
 di t̄pus. 40. anno r̄ ut in fu. con.
 20. n. q. 107. **Sed** hoc d̄z iure iugi
 cum agitur de p̄scrip̄tione s̄
 canis rel seu iuris ecclesiastici. vt

q̄ nō posset ē p̄ uno p̄cō quāsi de
beret dolere. t̄ it̄ nō pōt q̄d d̄s spē
ra i n̄ia dei facere q̄d p̄t. i. ex
toto corde dolendo: Et t̄ō m̄o maḡ
quanto plura t̄ grauiora cōmūta
p̄cā. Yoel. 2. Cōuertimini ad me i
toto corde uestrō t̄ ē de pe. dis.
i. quem penet. B.

3. C. Atz regrat̄ cōtrito d̄ ql̄bz p̄cō
mortal̄. P. fm̄ De. in. 4. dis. 17.
2. Ioi p̄cō mortal̄ ē actualis ab-
sio uolūtas a deo ad p̄c̄m. Et tria
parijs curant. P̄ponit q̄ i oi re-
missione p̄cō mortal̄ sit actualis
autrō a p̄cō ad dei que q̄d p̄t
t̄o appellat̄. De p̄cō i cōmūta suffi-
cient̄ cōtrito gnālis cū obligat̄ ad
reconditū t̄ uolētū. Nec solum
de p̄cō obliuō d̄s q̄ i genere dōle-
re. s̄ ē de obliuione t̄ d̄ ē q̄ ex
negligētia p̄ngit̄. B. Dōc vltimū
dicam de dolore obliuionis fuit
Tho. qui con. p̄cōnis s̄l cū Ray.
in in sum. con. eo. n. q. 19. B.

3. C. Atz spāl̄s cōtrito d̄ quol̄bz
p̄cō regrat̄. P. fm̄ Tho. i. 4. dis. 17.
q̄ q̄d ad p̄cipū p̄cōnis. s. cur̄
q̄ de p̄cō suis cogitat̄ t̄ dōlet. t̄
si nō dolore p̄cōnis salt̄ dolore
s̄c̄r̄it̄is. sic op̄s q̄ sit spāl̄s d̄ fun-
gū p̄cō q̄ q̄s i m̄oria h̄s. Bz
q̄d ad t̄c̄mū q̄. s. ē dolor iam
gr̄a i formā. suffic̄ q̄ sit una cōis
cōtrito de o ibus. L̄c. n. mōm
agū in v̄tute oibz diffionia p̄-
cedit̄. B. Idē in sil. cō. eo. n. q.
20. t̄ in ibi p̄az circa hoc clarus
loq̄t̄. sic dicens. Deus nō reḡ-
rit ab hoie i possibile. s̄ possibile.
S̄t ergo pōt haberi cōtrito spāl̄:
h̄s s̄t ante sine p̄. t̄ t̄c̄mū gr̄m̄
Aut n̄. t̄ n̄c dico q̄ suffic̄ gnālis
N̄ i mōm̄o pōt h̄s p̄c̄m. t̄ i

mōm̄o si pōt h̄s p̄c̄m de singu-
lis. s̄ p̄cōla si t̄p̄us h̄s de his p̄-
teri d̄s. Gnālis in cōtrito d̄ q̄ dicit̄
Aug. i. li. de p̄nā. Penitēt̄ op̄s si
m̄d̄ olere de oī crimine. B. t̄ d̄-
posino ad gr̄am i mediatā. Nam
dolere de uno p̄cō sine alio n̄ suf-
ficat ad salutē. Et ex his p̄az q̄ sit
ficat cōtrito gnālis t̄ ē n̄c̄ia q̄ p̄-
ficularis nō sufficit. sed postea q̄
facultas adēt. deuenire necesse ē
ad spāl̄. sicut op̄s uenire ad spāl̄-
lez cor̄p̄ recognoūēt. t̄ p̄fessionē
de pe. dis. 5. considerēt. B.

C. Quot t̄ q̄ sunt cause inductiue
p̄cōnis. P. s̄ Ray. Sec. p̄nā
ip̄a p̄cōz recognoūēt. Ysa. 58. Re-
cogitabo tibi oēs d̄nos meos i
amaritudine aie mee. Secūda pa-
dor. q̄ ad cogitāz sequit̄ p̄. i.
P̄nādo in offib̄ eius. q̄ iustit̄
re a dignas gr̄m̄. T̄rta p̄cōis u-
litas. Dicit̄. 1. Quid uilis facta
nūnis iterans uias tuas. Quarta
amor ex̄c̄m̄i iudicij t̄ iocūm̄i
i. P̄c. 4. Imp̄t̄ t̄ p̄cō ubi appa-
redunt. Ro. 6. Suspendia peccati
mors. Quinta dolor. s. de amissio-
ne p̄cōnis celsit̄. Ep̄oc. 3. L̄c
q̄d habes ut nemo accipiat cor-
nam tuam. S̄l̄r̄ dolor de offē-
sā. Dicit̄ dolor debet esse acer. q̄
offendim̄? deū creatōz ac̄tōz q̄
p̄c̄m nostrā celest̄. accerim̄ q̄ t̄
nostrū redēptōz qui nos pro-
prio sanguis liberauit. Sexta sp̄-
que est. triplex. s. uenit̄ qua p̄cō
mittim̄. gr̄e qua bona operamur
t̄ gl̄ie qua remunerabimur. Ep̄o.
3. Ego sto ad ostium t̄ pulso. si
qs audierit uocē meā t̄ aperuerit
mihi ianuam iroabo ad illū t̄ re-
nebo cum illo. t̄ ille mecum. B.

3. Idē in sil. con. eo. n. q. 21. ubi b̄ ali-
quāda laus ponunt. B.
C. Pōt h̄s q̄r̄. Atz dolor cōtrito
nō debet ē intellectualis i sen-
sib̄. P. fm̄ De. i. 4. dis. 17. Sic
d̄t̄ Criso. m̄o q̄d op̄s q̄cūq̄ cōs
nascit̄ p̄ carit̄ d̄soluit̄. t̄ de re.
in. c. i. L̄i q̄ p̄c̄m p̄ actū uolūta-
tis suffic̄t possit nasci. suffic̄t
h̄s p̄cō actū uolūtas. s. p̄ displi-
cēt̄ t̄ dolor q̄ t̄ ē ex p̄te n̄s a
pōt tolli. Et cū h̄mōi dolorē h̄s
q̄ sit p̄cō h̄s. nō sit h̄s dolorē
sensib̄. s̄ d̄t̄ d̄s n̄s si regrit̄ dolo-
rē sensib̄ de cōtrito n̄c̄itate s̄
de ex p̄fessō. L̄c. P̄cō. B. cō.
d̄t̄ Tho. in sil. con. eo. n. q. 12. De
dei d̄ h̄s ad uolōz sensib̄ t̄
d̄m̄t̄ionē cōtrito. ut p̄s p̄ d̄-
q̄. de pe. dis. i. quē penet. Et si n̄
pōt de h̄s d̄s uolere t̄ uelle po-
tū mouē t̄ uia mala subisse quā
ui p̄cō cōfessō. t̄ d̄sponere po-
tū mouē t̄ q̄d̄t̄ mala i futurū
tolerare q̄ p̄cō amplius cōfessō
in. p. q. 1. uenit̄. B.
C. T̄rta cōtrito possit esse nimia
P. fm̄ Tho. i. 4. dis. 17. Dicit̄ d̄
cōtrito ex p̄te dolor q̄ i rōe ē. s.
displacēt̄ p̄cō i h̄s t̄ offēnsa dei
nō pōt ē nimia. s̄ nec amor cari-
tatis dei q̄ intenso displacēt̄ p̄cō i
tendit̄. Bz q̄d̄t̄ ad dolorē sensibi-
lez pōt ē nimia. sicut ē exterior
op̄is afflictio. ut sc̄m̄t̄ t̄ h̄s
m̄i. In h̄s ei obus debet accipi
p̄ mensura debim̄ p̄seruatio sub-
iect̄. Prop̄ter q̄ d̄t̄ Ro. 12. Rōa
d̄t̄ obsequi uestrū. B. Idem in
sil. con. eo. n. q. 23. B.
C. Atz in cōtrito regrat̄ maior
dolor de uno p̄cō q̄ de alio. P. s̄
De. ubi ē. De p̄cō i cōi liquidum

sūt offēnsa dei d̄s ē maior dolor
de maiori p̄cō habitual̄ q̄dē nō
actualiter. Sic ē i spāl̄ d̄s ē ma-
ior dolor de maiori p̄cō eo q̄ h̄s
maior rōne doloris. Dolor q̄q̄
sensib̄. s. penitēt̄is cōmēt̄s ē
ut sit maior. nō m̄ ē necessariū. q̄
maior offēnsa maior pena debet.
L̄c. Tho. ibidē. B. Idē in sil. con.
eo. n. q. 24. ubi ē d̄t̄ quo ad dolo-
rē sensib̄. s̄ sit cōmēt̄is q̄ sit
maior in nō ē n̄c̄ius. q̄ ē sine eo
pōt esse uera cōtrito. B.
C. Atz post remissionē p̄cōi debe-
at de eo t̄ cōtrito. P. fm̄ Tho. in
4. dis. 17. Dolor cōtritois r̄idet
culpe ex p̄te auerſionis ex q̄ ip̄a
culpa quāda i finiat̄ h̄s. Et iō
uera cōtrito d̄s salt̄ in habitu sp̄
manere. B. L̄c. De. ut in sil. con.
eo. n. q. 25. Et ad h̄s de pe. dis. i. nō
ita. ubi d̄t̄. Lingua cordis n̄
carnis apud uerū iudicem p̄cō in-
q̄ter confiteri debemus. B.
C. Atz cōtrito debet pōt uelle
esse in inferno q̄ peccare. P. fm̄
Tho. in q̄d̄t̄. Cōtritoenē ex ca-
r̄tate p̄ diligē d̄t̄ q̄ sc̄p̄s. Pec-
care ē est facere p̄ra deū. Pena
sit sustinet̄ ē cōtra seipm̄. Iō ep̄s
q̄ cōtrito quālibet pena p̄cōnis
pe. sed in d̄c̄d̄ere t̄ spāl̄ ad h̄s
penā uel ad illā nō t̄c̄nēt̄. Imo h̄s
t̄ faceret si q̄ sc̄p̄m̄ uel alium
sollat̄ t̄ h̄s b̄mōi p̄cōlarib̄
penis. L̄c. Juno. B. Con. B. ut
sil. con. eo. n. q. 26. ubi ē d̄t̄ q̄
sc̄m̄ in h̄s de similitudinibus. q̄
d̄s magis eliget ē in inferno sine
culpa q̄ i paradiso cū culpa. B.
C. Atz p̄cō remissio sit cōtritois
effectus. P. fm̄ Tho. in 4. dis. 17.
Cōtrito pōt dupliciter considerari

8
9
10

Delictum est per facti vel igni est acci-
 dunt. et viros modo est causa remissio-
 nis peccati. sicut dicitur in eodem. quod iustus
 est per facti cooperat ad remissionem
 peccati iustitiam. sicut et alia facta. In
 prima autem est actus virtus sic est quasi causa
 maior remissionis peccati sicut et mate-
 rie dispositio. Et addit hosti. quod si
 est peccator dimittit peccatum quod sit cum
 peccato peccati et satisfactionis. Et tamen
 potest tunc debito non sequi peccatio et
 satisfactio peccati quod dimissus non
 reddat in mortaliter peccat quod omittit
 Et sic dicitur de pe. di. magna. Et
 dicitur in 2. co. ii. q. 17. Et dicitur
 in 1. co. ii. q. 19. quod incipit quatenus
 ter. Refert in ibi aliquos peccare quod
 sicut tribus modis dei offenduntur.
 corde ore. et opere. ut tribus modis est
 peccio satisfactio. Et si dimittuntur
 peccati. ut de pe. di. 3. p. 1. dicitur. Quod non
 loquitur de illo qui dicitur peccati dimittit
 sola corde virtute. asserit intelligit
 das et cum articulo necessitas excludit
 omnia peccata et satisfactioem. Et
 hoc dicitur aditionem fieri remissio-
 nem per cordis virtutes ut de pe. di. 3.
 sancti si dicitur. Et quod pura opinio
 videtur quod per virtutes remittit peccati
 est celebrat quod virtus magis per
 exordia Lazarus que purio iustitiam
 bene qua dicitur in solacium Job.
 xi. Et per Jo. 1. dicitur. quod ius ante
 venit ad sacerdotem iudicium sicut
 Lud. 17. et per Jo. dicitur. quod ad
 verbum me iustitiam mea dicitur et in f
 me ius iustitiam peccati mei. dicitur. Et
 inter ius opinio. Et sic. Quod si
 quod et bene alie opinionem peccati sal
 ut ipse possit. Et sic per dicitur. quod
 re virtus ius saltem. in quo illam
 si vi fieri simplex remissio. et con-
 tritus ad hoc remittit iuxta posse

ad confessionem obligat. An quous
 fuerit per sacerdotem in confessione ab-
 solutus si vs plene dimissus. vi ps
 in Lazaro quod si fuerit resuscitatus
 a deo. adhuc in erat ligatus quous
 fuit per discipulos absolutus Job.
 xi. Et plena remissio si vs dari in
 confessione nisi impossibilitas illa pe-
 cato excludat. An si li. de peccato. et
 de pe. di. uno pot. dicitur. An. si
 potest a peccato iustitiam quous
 ius peccati an confessionis. B.

Contumelia
 Contumelia est contumacia est de re
 ream pene. Et fm. De. vi. s. 2. in
 nonis intentio potest attendi duplici-
 ter. vel ex parte caritatis quod causa est
 peccati peccati. vel ex parte doloris
 iustitiam exnat. et viros modo pe-
 ni fieri dicitur quod nota pena fuit
 dicitur. in dicitur in peccato et pne-
 luntate. expletio regit per peccati
 et quod in caritatem. quod si non est
 certus quod sua virtus fuerit iustitiam
 ens ad totum remittit tollent. Idem
 Tho. vi. s. 2. Idem in sum. con.
 co. ii. q. 18.

Contumacia
 Triplex est contumacia. Res
 alia est in non veniendo ad iudicium
 Et hec triplex. pro modo quod pro
 ricatus venire potest. fo mo quod
 maliciose se occidit. 3. quod ipe-
 ne curatio ad cui peccati possit. De
 quibus est. vel in non. quod frequet.
 Secunda contumacia est quod iustitiam ad
 iudicium venit quod. si non vult ius
 parere. vel an finitiam eae examina-
 toem iustitiam. recabit. xi. q. 3. et
 sum. Tertia quod offensio eius est mal-
 fecta. et iustitiam a iudicium ius vult
 dare. et de ver. sig. ex parte in su.
 Et in quod aliquo cum ius in con-

non possit. et contumacia est de re
 capi. et ad finem distinctam peccati
 Et sic ex aliquo ipse causa pura si quod
 non potest in aliquo electione. et h
 neque longum mora ecclesia parat
 in peccato et in alibus lesionem.
 Et si non potest quod super copula
 maritali. ne viro vel mulieri sicut
 casus occasio prebeat maxie eius
 proquitans gradus opponitur
 omnia lege prohibens. extra vi line
 no coel. quod frequenter.

Contumelia
 Contumelia est contumacia est de re
 ream pene. Et fm. De. vi. s. 2. in
 nonis intentio potest attendi duplici-
 ter. vel ex parte caritatis quod causa est
 peccati peccati. vel ex parte doloris
 iustitiam exnat. et viros modo pe-
 ni fieri dicitur quod nota pena fuit
 dicitur. in dicitur in peccato et pne-
 luntate. expletio regit per peccati
 et quod in caritatem. quod si non est
 certus quod sua virtus fuerit iustitiam
 ens ad totum remittit tollent. Idem
 Tho. vi. s. 2. Idem in sum. con.
 co. ii. q. 18.

Contumelia
 Contumelia est contumacia est de re
 ream pene. Et fm. De. vi. s. 2. in
 nonis intentio potest attendi duplici-
 ter. vel ex parte caritatis quod causa est
 peccati peccati. vel ex parte doloris
 iustitiam exnat. et viros modo pe-
 ni fieri dicitur quod nota pena fuit
 dicitur. in dicitur in peccato et pne-
 luntate. expletio regit per peccati
 et quod in caritatem. quod si non est
 certus quod sua virtus fuerit iustitiam
 ens ad totum remittit tollent. Idem
 Tho. vi. s. 2. Idem in sum. con.
 co. ii. q. 18.

ibidem. sicut licitum est aliquo verbe
 rare vel i rebus dantificare causa di-
 scipline. sic et potest aliquo alteri quem
 corrigere dicitur. huiusmodi aliquo iustitiam
 dicitur. et hoc modo dicitur discipulos. vo-
 casu filios. Lud. vii. Et apud Sa-
 labas insensatos. Gal. 3. Et sic
 dicitur Aug. i. li. de sermone dicitur in
 monte. raro. et ex magna necessi-
 tate obiurgationes sunt adhibende
 i quibus non potest nisi vi deo servat
 stemus. B. In quod in est necesse discre-
 to. ut hoc modum talibus. huiusmodi
 tur quod post ista grave esse iustitiam
 quod iustitiam plam auferat hono-
 rem et quod potest. et tunc post hoc
 peccare mortaliter et si non iudicium
 moratorem alteri. si est si quod iustitiam
 alia ex iudo peccato gratia ledat.
 Et in licet ad correptionem iustitiam
 dicitur. Et fm. Tho. 2. q. 17. Si
 autem licitum est aliquo verborum vel
 rebus dantificare causa discipline. ita
 et potest aliquo alteri quem corrigere
 aliud verbum iustitiam dicitur. Et
 hoc modo dicitur discipulos vocans
 filios. Lud. vii. Et apostolus
 Galathas insensatos. Gal. 3. Et
 sic dicitur Aug. ex magna necessitate
 obiurgationes sunt adhibende. in
 quibus non potest nisi vi deo servat
 stemus. B. Idem in su. co. ii. q. 19. et
 huiusmodi potest obedi ex dicitur. s. s.
 primo peccant. B.

Contumelia
 Contumelia est contumacia est de re
 ream pene. Et fm. De. vi. s. 2. in
 nonis intentio potest attendi duplici-
 ter. vel ex parte caritatis quod causa est
 peccati peccati. vel ex parte doloris
 iustitiam exnat. et viros modo pe-
 ni fieri dicitur quod nota pena fuit
 dicitur. in dicitur in peccato et pne-
 luntate. expletio regit per peccati
 et quod in caritatem. quod si non est
 certus quod sua virtus fuerit iustitiam
 ens ad totum remittit tollent. Idem
 Tho. vi. s. 2. Idem in sum. con.
 co. ii. q. 18.

posset a peccato retrahere dimitteret p
pter timore et cupiditate qui a se
pposuit caritatem vt dicit Aug. 2.
Ad i. s. 2. li. 3. n. 9. q. 3. **B.**
C. Quid oportet querere qd corripit
amici. **R.** fm Tho. vbi s. Dicitur
q illa visiva q no debet certe p
ne sed coiter oib sine sint opalia si
me spialia n oportet nos querere et
iam qd ipedam. sed sufficit qd i
pedamus eis q nobis occurrunt.
alio qm efficerentur exploratores
pne alieni. **S.** illud pv. 24. Ne que
ras ipicitatem in domo iusti. An pa
ter qd nec religiosos oportet erire
claustru ad corrigendum delinque
tes. **R.** qd i s. 2. co. n. q. 4. vbi et
df. qd qui bz spialt curas alicuius
debet cu querere ad hoc vt eis corri
gat de peccato. **B.**

C. Quid sit peccatum de correctione fra
ternitate extendit ad oca. **R.** 3. tho.
sa. fe. 4. 33. Duplex est correctio.
Eius que est aduersus caritatis et est p
simplice admonitione. et b punit
ad quolibet caritatis habent sine
se subdit sine plano. Est et alia
correctio q est iusticie. q n solum
sit p admonitione s fz excludit sit
p punitio vt alij amicos a peccato
desinat. et b punit ad solos platos
R. Idem i s. 2. co. n. q. 3. vbi et alia
pari qd prima que punit de corre
ctio fraterna tendit ad emendatio
nem fris delinquentis. Secda vero q
proprie de correctio iusticie tendit
ad bonu esse. quod no solum proci
ramur per admonitionem s fz sed
et iterum per punitioem. **B.**

C. Quid subdit teneant corrigere
platos. **R.** fm Tho. vbi s. Subdi
ti no tenent nec debet corrigere s
latos correctione illa q est iusticie p

robortione pene. Tenent autem cor
rectione illa q est caritatis. si scia
aliquid e corrigibile. ita tñ qd no cu
pterna sed cu masculinad et rone
rentia. **R.** Quia i ad Thimo. 5.
df. Seniores ne crepaneris sed
obscra vt parit. nisi imineret peri
culari fidei. Et em e publice cor
plati a subdit redarguendi fz tho.
ibid. et i s. 2. li. 3. n. 9. q. 6. Quid e
paulus qui erat subditus. **P.**ero.
propter iminenta pericula scdali
ciga fin em Petrum publice red
darguit. et **P.**er. b uiliter et parit
ter coeccionem recepit. ad Gal.
2. vbi et glo. Aug. dicit qd **P.**er. m
maioru dedit exemplū qd si alij
qd eliraret. no dedignarent ab i
rioribus corripit. Et n solum obpi
culu fidei. sed pp e fordidatis mo
res qn essent publice et scandalosi
deberet vane et publice plati res
hedi. **R.** **P.**er. b uiliter dicit. **B.**

C. Quid ordinem pcedendū sit i cor
rectione fraterna. **R.** fm Tho. sa.
fe. 4. 33. De cca publica fz aph
2. ad Thimo. 5. sit publice argu
da. In peccato vno et eali loci bz qd
dicit in euangelio iho. Si pecc
uerit i te frater tuus et c. **R.** **P.**er.
ib. **B.** **M.** si se offēdit publico cor
rectio si oibus sed etiam si nullu
ta sint. put i publico loco dicit Tho.
de ioseph. q. vt habet. **S.**en. 3. **R.**
cusaui fratres suos apud patrem
de crimine pessimo. Dicit Tho. q
gnis no scribat dz in credi q. **P.**
seph peius frs suos monerit q
accusauerit. vel qz pēni et publico
tō solum ier frs. **R.** **P.**er. b uiliter

quido dicit. Accusauit fratres suos
in facie Tho. scnu posse pēni dici
publici q ad denunciatione siue ad
monitione faciēda. et si nōm sit
ūn aliq. **I.**te q ad psciam necē ē
scdere monitō emi accusatione
fieri e in denunciatione. **B.** **S.**er. qz i
oculis peccis pot ppetari p pmo
ri offēda. iō distinguēdū ē. qz si h
mōi occulta peccā sūt i. notumēz
primoz vel corpale vs spiale pu
ta si aliquis oculis tractet quō ci
uitates tradant hostib. vel si here
ticos pstantis hoies a fide auertat
dz qd dicit ad denunciatione. p de
dero nō solum aliqz s frater est
maria qz admonitione secreta
sunt possunt in mala qcedere.
De hoc dicitur qd que sunt soluta
in mōi pccationis ratiō i que per
oculis qcedit ad hoc vel solū et
solū noticia. mōi dz qz qz sic tunc
dicitur in mōi s. **P.**er. b uiliter. et sic
de notione pcepti est qz secreta ad
monitō publica denunciatione
peccati. **R.** **M.** si sit manifesta
denunciatō vt correctio alicui
us dicitur secreti vbi sit publica vti
litas refutata. sicut **R.**ic. 5. **P.**
ter. pēni occultum s. manet et sasi
re pēni. manifestant ipsos publi
ce sine alia admonitione redargu
do de fraude pōi rēru vnd ita
qz faciat ex dicta correctione vi
litat publica s. **R.**ic. 5. **P.**er.
dem of qz dicit ananias et Safira
a **P.**etro redarguit statim mortui
sūt. ex quo magu nmo factus est
monitō ecclia et i oibus qui audi
erant. Et iō Aug. vt et refert tho.
ibid. art. 7. dicit qz ex genis scōru
possum agnosce qnter pcepta di
uine scripture sunt intelligenda **I.**te

n est necē secreta admonitiones p
cedē denunciatione generalē qz
quqz ex aliqua ca sit. sic **M.** **M.** **M.**
26. de Trada dñs dixit. **B.** **A.** **B.** **M.**
me in iudicatus est. **B.** **A.** **B.** **M.**
secretas admonitō dz vel semel vel plures
fieri qz diu spes de correctione ex
ca pbabiliter est. **B.** **A.** **B.** **M.**
lic cognosce possum. qz secreta ad
monitō n valet. pcedēdū est vlti
ri. qm i qz pēni sit occultu ad te
stū iudicioz. nisi forte pbabiliter
estimatet qz e ad erūdatione s. iō
pferret. qz tūc a correctione cessan
tū est. **M.** **M.** **M.** **M.** **M.**
Aug. p. 1. **O.**ndi dz p lato vt ē signa
laris psona. **R.** **M.** **M.** **M.** **M.**
grē a plato ad qdem ptime cū o
solicitudine scire facta subdito 2.
Ad nō pot esse passiois excusatio
si sup onces comēdit et postea mel
cit. vt i. c. **M.** **M.** **M.** **M.** **M.**
qz h ē salubē. et si nō regnat. **R.** **M.**
dēet pēni dñiciare plato cum n sit
sz ordinis euanglij. vt pz ma. **B.**
is. **M.** **M.** **M.** **M.** **M.**
ibid. art. 8. dicit qz
pcedēdus est ad restitū iudiciem
mōi pbabiliter estimaret et hoc p
xināz detentari. qz hoc casu pot
set qz correctioem penit. pūct
vt secreta dñiciare ci qd ad emēda
tioz. pmo sit magis idō. vs suo
plato pssori vel sili. Et fm hanc
distinctionē dicit debē intelligi dz az
g. i. regula vbi dicit qz pēni p. 1.
dñiciat plato qz testib. n vt iudi
ci sed p puate pōne q plus pot. p
desse q alij. Et ad hoc bñfaci dōm
Aug. 2. q. 5. h. vi. et fm Tho. in di
cto. art. 8. t. c. scilicet adijciuntur mōi
rōmō. **M.** **M.** **M.** **M.** **M.**
canti ostendat qz dignū correctio
ne egerit. **S.** **M.** **M.** **M.** **M.**
Secunda iuxta Augi

I regula ut possit ostendi pbari cōtra se nō emendantem. Tertia fuit Eriso. ad pbādū admōitōes fore factas. Pōt addi t etiā ad h vt eētis peccantē simul mōeāt. Jō tūdgēlū dicit qd si nō audierit eos rē. B. Et si sic nō congl. in publico ē runcēd. Ad si plams pēi pē: aliqd h hūc ordinē. nō eēt obediēdi. qz obedire opozz deo magi qd hoib. Jō qñ plar pcpit vrsibi dicit qd qz scuzrā corngē dū. itelligēdū est saluo ordine cor rēctōnis fraverne sine pēpni fiat ad oēs coll. sine ad vni spālī. Et si solū nō est obediēdū s; et pēpē do peccat. quia ipse nō iudex e. cultoz s; de. Jō. Jō dico nisi i qñq; aliq; iudicia pēiā manifestā pnt pē nāmā. s; pēpōes. r h nōbi tūc eni pōt plar pcpere sic r ubi aliq; iurantis dēgere. A. sup. veritate dēda fm Tho. ibidē arti. 7. J. Item nō. q; pēdica solēantē r ordinē nō opozet fuari nisi i grauib; pēia. qz leuia nō derogāt famē. Cū r religiosi in capitulis se pclanāt hūmīlo ordine nō fuato. A. e. i delictis leuib; etiā secreta de qd; plati i capitulis suis publice redarguūt subditos qz talia sui q non brogāt fame. qz tales dē nūciatōes pōt dēbēt dici rememoratio oblitaz culpaz qz actusa nōnes sēt r nūciatōes. qz Tho. i dēo arti. 7. Ex pēdies pōt colligi q; dēnūciatōes gnāles fieri pnt sine secreta admōitione. Adz et est i dēnūciatōib; pēiularibus respectu certe psonē. qñ pēi s; si uia r nōn dēnūciatō. r qñ si se grauis r publica. Et idē qñ sit oc cūta r pēculosa cor:porali vī spūa

luter. qd; pēcētā admōitōnem puideri nō pōt. vel si ex cor:ctōe seqretur verū publicā r republi b; vtilitas. In his ergo oib; admōitōnib; nō regimur secreta admōitō. In alijs vō casib; qd; pēcau ē graue r dēffamatio. dēbēt olo secreta pēdē admōitō. qm ter solū r solū seuel r plurs; fieri qūses pēabitis spes emēdā onis p secreta admōitōes possū hfi. Si vō dēa nō sufficiat admōitō addi dēbēt testes boni r idēi qñi comode pnt hfi q; sil cum ad mōitōre dēnūciatē culpabū sūm etozē r pēnā. r de emēdā r oad mōeāt. Et si nō vult emēdāre de nūciatō planis ecclie coraz qd; tēlā scabunt dēnūciatōē dēbitō scēfic admōitōnes r mōitō nō bific emēdā. Et pēdica sūe diligēt nō tarda vt a manifestatōe dēffamā pēiū sāt q; res refrēnare lingua r si manifestare necē ē nonerū ma nifestādi ordinem vt si scurrat nō tale pōt r obtiget pxi mo ad fū mōdem fame r toī heress. Hāz fm Tho. pā se. q. 62. arti. 2. si q; ordinem pēdri manifestat peccatū alteri ē vni. ostendit iusticiā r caritatē pxi mō r tēnet ad rē stitutiōē qñi fieri pōt sine mēdā tio. r si uon pōt famā rēstaurē. d; dēffamatio rēpōnsatōez facere i pxi mōta vel alio modo. B. C. Si sciam de aliq; aliq; ipedimēta vel crimina q; etiā i lē g; pxi mō ignozar. an dēbēt pcedere ad cor rectionē fraternā r dicere ei. dē gra. Scio aliq; pēssisse aliū r i de mōmā fuisse que pēssio: nēca r video pēssozē i officio sacro do r ali celebrare. Jtē si scio aliq; nō

nōstrare r nō fuisse ordinatum r i te vel si fuisse baptizatum r h; mōi Jtē si scio aliq; exco:cati ignozā rē ordmā. Jtē si scio aliq; bfe i vrozē quā de iure bfe nō pōt. aut eccliam p alienā symoniā vel tēnē rē aliam. B. fm. h; h; si tales labo rā crassa r supma ignozātia q; nō excusāt eos. ignozoz eis dicere si co mōt possū r maxime si credo eos comōgibiles eēt. s; si laborāt ignozātia pēbali credo nihilominus p tēcor eis dicit vītatē nō qz ipst pēca sed pp pēculū vel dānū alic nū r iuris sacro r. Nā nō ordinar; vābz: s; dēcipit audierit. r tēnet rē pxi mō cū dēfficat. h; r illia di co si talis psona sit pēsuasibilis. se cas si nō sūt. s; tūcūm de scādalo. Eūc. n. sufficit si dicit plar. nō de nūciādo vel accusādo s; simpli tūc nōnificādo si forte remediū pxi mōis possit adhiberi. A. Jtē i lē. 3. ti. 9. q. 10. B. De eo qui habet vrozē quā de iure habere si pōt. habes adhuc. J. pēdimentus l. 68. r. 9. C. S; qd si pēdica vel aliq; pēdic toz pbare possūm. nūqd tēcor? B. fm. emēd. h; h; Nō nisi sōtē sū pēculum alioz. puta si alijs sacra mūstrat eos dēcipit. nē enīm p bare tēcor. A. Jtē i lē. con. e. ti. q. 7. vbi etiā patz q; h; nō assir pi culus alioz. tēnemur pbare eo ca sū q; tēnemur ad fraternā cor:rectō nem. vidēz cū verisūr possūm pficere vt ex pēdica patz. B. vtz cor:rectio fraternā sūt dimitēda p per scādalum. vide. J. scandalum l. 69.

Orpora scōz

vide. j. relique.

Orporale vel cor: pōalia

nō sūt abluēda p laicos aut mulierē cō scimoniales. cūz pōt h abluē pncerat officiu; diaconi cūz hūilid; nūmistris. de pte. d. i. nemo De et; pēccatōis vide. s; p seccatio. S. A. Et i dēo. c. nemo. idē of de lauandis alijs pāntis ad vni nū cultū dēputaz. r q; d; h; pēc uis noua nulli aliq; vīu dēputata ni si ad lauandū pāntes ad cultus dñi cū altaris dēputatos r pxi mōnes r q; dēbēt dēci pōm lamari i ter sacra nū. Synod; dē q; fm glo. ibi est fa vclis sacerdotalis d; foris lamari dicit n. glo. ibi. Hō die hūic dērogāz ē pēuēdine gnāli. Ego aut pūo q; h; pxi mō in q; sum pxi mō at dūmā irruerētā nē dēroget nec excusa. et de pte. c. si. Item corpale nō d; fieri de serico nec de panno imco. sed de panno lmeo pūo ab epō pēccato. s; cor:pus dñi i syndōe mūda linea sepē sū it de pte. d. i. p. sūlto. Jtē cor:palia r ad dūmū cultū dēputata dēbēt nī tida teneri eēt d; custo. euktā. rēliq; vbi of. pēcipimus q; q; vt orato ria vasa mīsterij. cor:palia r vclis; ta pēdica. s. mīstroz r palle altaris vt ibi mūda r nūda r serūēt. Vmū. n. vt aburdū isacris sordēs negligē q; dēdecēt i pphās. B.

Orpe vitiat

an possit ordinari vel ministrare vide. j. vitiat; cor:poris.

Orp christi.

vide. s. cōicere. r. j. eucharistia. r fano etiam. j. missa.

Rimen

Criminiis appellatur
aliqui copulati de peccati. ali-
quid illud solum quod ad d' ananone sus-
ficiat. p. 25. s. qd. ar. 2. Pon' est. s.
crimini. s. q. al. ar. 5. p' p' appel-
latio cris intelligit mortale. Unde
omel. 2. Greg' dicit. Hoc iter pec-
canti distat a crimi. qz de crimine pec-
canti est no de peccati crimine. Et. j. In
q' videlz criminiu' r' peccatoz distinctio
pensandum e. qz nonnulla pecca' ant
m'ia s. heretico. homicidii volunta-
ria. s. symoniaci ordie r' b'nfic'io et
p' p'ntiam impediat. pmouenda e' d'ij-
citur id pmouit sine sint occulta sine
manifesta. i. q. r'ed. et s. b. ff. q. u.
s. r. c. stamui. l. 6. r' d' b' h. ff. q. u.
s. r. de sym. r' d' b' h. r' d' h. v. j.
enomia. r. j. dispensatio. s. 6. r. 7.
Et qd' h' of de homicidio volun-
tario id e' et de r' voluntario qn' casti-
ficet i' culpa. et de hoi. continebat.
Sec' si culpa n' peccet. e. u. c. ex l' r' i'
l. 7. B. Alia vo. enomia occulta
p' p'ntiaz n' impedit. pmouenda nec
deiciunt id pmouit. vt i' b' d' d' d' c. e. q'
sunt. Et suadenda. n. e' p' talia ne
ge faciat se ordinari et p' p'ntiam.
S'z in ex q' sit occulta no' sint peni-
t' phibedi. et de r'po. ordi. et r' no.
not. B. Sunt r' alia crimina me-
diocra i' qbus distingue qz aut sint
manifesta aut occulta. Si manifesta
s' r' peluit pmouenda r' deiciunt
s' r' pmouit. Et hoc e' uer' an' p'ntiaz
n' possit sic m. c. fraternitatis. 34. dis-
p. 3. et de cobra. cle. r' milie. cleri-
cos. vbi clerici publici peccunarij
no' deiciunt nisi monuit fuerint co-
munes r' in illo. c. fraternitatis. su

it' pmouit q' publice fuerat probu-
na. nisi aliqd' delictu' sequeret infra-
mia iur' vel facti. b. n. no' solit per-
pnam qn' esset publici. pura p'ni-
us. falsu' testimoniu' adulteriu'. r' si-
milia. d'ico. c. quesitus. Et hec p'nt'
dicit mediocra respectu illoz que
deiciunt et si sint occulta. r' respec-
tu illoz q' post p'ntiam no' deiciunt
et si fuerint publica. B. Et iustige
qn' sint manifesta p' suias vel p'fessio-
ne in iure vel emendat' facti. vt i. c.
q. s. i. Qd' si sint manifesta solum p' fa-
m' indicat' purgato q' p'ntia absol-
uet. r' si in ea defecerit deponatur.
et de adul. significasti. r' et d' par-
ga. ca. ex iur. Si vo h' m'ia crimi-
na sint occulta. p'ntiales p'nt' p'ntiaz
remouere et susceptis r' pmoueri
ad superiores ordines. et de r'po. or-
dinatione. r. c. q. s. i. B. Hoc p'nti-
us notat i' s' u. 2. l. 3. u. 29. q. 3. B.
Et si aliqs solus scit crimine alie-
nus teneat reuelat' p'elato. B. No'
teneat. t'ia si intravit denunciare nisi
possit p'bare. Nam effect' proditor
criminiis. 2. q. i. si peccauerit. r. q.
7. pleriqz r. 6. q. 2. si t'n nisi vel re-
uelare secreto cuius p'elatos secreti
dearco zigere criminatos. ar. 2.
q. 5. h. v. Debet quoqz indicat' ta-
libus q' magi p'nt' prodelle q' obed-
sue cum corrigido. sive p. c. ozan-
do. Na' ad tale denunciatione qui
libet teneat vt in d'ico. c. h. videntur.
Et vide. s. correctio. r. s. 5. r' in se.
r. j. sanula. s. 3. B. Ibi non e' m'ia
vms. s. B.
Contra crimina procedat quis
p' accusat'ioe de qua vide. s. accu-
sare r' accusat'. qnqz per denuncia-
tionem vel inquisitionem de qui-
bus habes. j. inquisitio. s. primo.

Risma r. s. n. r. j. o-
leum sanctus.
Ruce signat'
De indulgentia cruce signatorum
vide. j. indulgentia. s. am'penulti.
r. c. De voto cruce signatoz vide
infra tom. 5. s. 2. 6. r. 7.

Apidus no' e' or-
dinad'
vide. j. ordinandus. s. xi.
Arialis Cuziales
quoqz p-
hibentur ordinari. vide. j.
ordinandus. s. 15.

Ariositas fm
Th. fa. fe. q. 167. e' vitiu' circa in-
ordinat' appetit' cognitionis. Et
p'nt' e' d'ici curiositas supuacuz
studij ad aliqd' pagendū. Unde r'
idē Tho. fa. fe. q. 169. arti. 2. dicit
q' artifices ornamentoz peccat' iue-
niendo sup'na r' curiosa. B.
Querit ergo vitiu' vitii curiosi-
tatis possit e' in cogit'oe intellec-
tina. R. fm Tho. vbi. s. Veritatis
cogitio de se bona e' s' p'nt' e' ma-
la r'one alicuius consequentis. sex
modis. s. in q'ntu' aliquis de cogi-
t'oe veritatis sup'bu. fm illud. j. Lo-
rin. s. Scia inflat. Et i q'ntu' hō' co-
gnitione veritat' vnt' ad peccanduz
et in q'ntu' p' studiu' minus vnt' re-
nabit a studio qd' ei ex necessitate in-
cidu. Et in q'ntu' hō' studet discere

a quo no' s'z sic q' futura a demoni-
bus p'quirunt. Et l' m'q'ntuz app'uit
cognoscere veritatē circa creaturā
no' referēdo ad debitu' finem. s. ad
cognitionē dei. Et l' in q'ntu' aliqs
studz ad cognoscēdu' v'uatē. s. fact'
taie p'prij ingenij. Ecll. 3. Altiora
tene' q'steris. r' fortiora te ne scrutat'
tus fueris. Et in plurib' opib' ex-
ne fueris curiosus. Et istis modis
vitii curiositat' in p'ie uellectua e'.
Et. 3. d' e' i' s' u. 2. l. 3. u. 34. q. 176. B.
Et vitiu' curiositat' possit esse circa
sensitiua cognitiōe. R. fm Tho.
fa. fe. q. 167. q' studiu' circa sensiti-
lia cognoscenda dupliciter p'nt' e'
vntosus. Vno inquantu' cognitiō
sensitiua no' ordinat' ad aliqd' vnt'
sed potius auertit. Et s. ab vili p'f'
deratione sic Aug' in. x. confes. cō-
fiteat' culpā suā q' libenter vidit can-
ne curenē p' leporē. qz vt ibidem
dicit. Hec vana a bonis cogit'oni-
bus impediūt. ut in s' u. con. e. ti. q.
177. B. Alio mō inquantu' cogni-
t'io sensitiua ordinat' ad aliqd' no-
xium. sicut inspectio mulieris or-
dinat' ad concupiscendū. r' in qui-
sitiōe eozū que ad alijs sint ordina-
tur ad detrahendū. Et sic est curio-
sitas vitii. Si quis autem cogni-
tionem sensibiliū inuendit ordina-
re ad necessitatem sustentationis l'
ad aud'ū intelligende fitans. sic e'
d'iuosa studiositas. Et. 3. d' e' i' d'ic-
ta. q. 177. vbi et addit. Ex quo p'z
q' inspectio spectaculorum vntosita
reddit inquantu' per hoc sit hō' p-
nus ad vnta uel lasciuie vel crudeli-
tatis p' ea que ibi representantur.
Unde Criso' dicit q' adulas r'
inuercundas consumunt membra
talcs inspectiones. B.

Amnificatus

an possit accipere sibi de re
dno dñificang habet. s. bellu. i. s.
4. r infra depositi. s. vlt.

Ebitum coniu

gale. An ali coniugi statim
tio infirmitas tenet ad redditiōē
debiti. R. fm Tho. in. 4. dif. 32. No
tenet statim. s. dat ips duo z mē
us pp tris. i. vt possit deliberare d
transitu ad religionē. z vt pparent
q sū necēssaria ad nuptiaz sollicitatē
z ne vile habeat maritus datā quā
n suspensauit dilatatam. Con. Al. Ho
st. vō dicit q magis putat debē ita
tate p arduo iudicio infra quō
transcat vel coniugi ad heret. Sile
i. v. v. s. 4. r. s. Idē Ber. A. s. i
c. ex publico. ex de puer. cor. Et
Hosti. r Ber. loquunt de volēte
intrare religionē cui s. videat sta
tu terminus duo z mensū in dco
z ex publico. dicunt in illud spūs
potius cē arbitrarū. Sup eo vō q
nō afferit se velle intrare religionē
nullū spūs v. statim. An fm De. r
in sū. con. li. 2. n. 2. q. 34. tals tenet
si penat ita. i. reddere debitū. cui z nō
hēt exceptiōē legitimā ad rpep
lendū h. ibi. Puto q legitia sit ex
ceptio vt nō ips cōcedat qdum sit
necessaria ad spātōē z ad obfer
uantiā cōsuetaz z honestari solē
nitati z criminiaz. q. i. ad. Cori
14. of. Dia honeste z fm ordinē
siant in vobis Et fm h pot ielligi
dictū Tho. r Al. r id qd seqt. B
H. r fm. v. h. moraliter peccat
q an bñdictionē nuptialē vxorem
cognoscit in loc vbi est cōsuetum
bñdictionē adhiberi. h. dicit glo.

Ray. in ti. de infirmitas. s. Jtē nō
q infirmitas. vbi dicit h esse vtrū
qn fieret sine dispensatōe r iusta cā.
Et idē dicit si obmirant alie plures
sollicitates cū hūgū nō ducit. 14. q.
2. cū inical. q. si qd cognoscit ipō
sā an h cā traducat pnia r vms an
ni est ei indicēda. s. quosdā cano
nes pñiales q non habentur i cor
porē canonum.

An rōne infirmitatis vel ipōte
ne excuset p iuxta redditiōē debiti
R. fm Tho. vbi s. Exo. n. h. p
tēz in co: pōze viri nisi salua suba
sue psonē. vnde si vtra exigit non
ē pēno debiti s. in iusta exatio. r
pp hoc non tenet. A. Lon. Pa.
r Al. in in sū. con. eo. n. 2. q. 35. B.

An peccat q se facit impotentē
ad reddendū dbitū. R. s. Tho.
in. 4. dif. 3. Si factus est impotēs
ppier redutionē pcedētē mulier
nō h. us vltimus petendi. Si d
factus ē impotēs ex alia cā. tunc
aut illa cā fuit licita utricumq mod
rati z hūmno di z tanc n peccat
aut illicita z tūc peccat z peccatus
vxoris si in fornicationē labi alq
modo imputat sibi. Et iō qm pot
debet dare opera vt vxor conue
at. Idem Al. B. Idem in sum. cō.
eo. n. q. 36.

Utrū pugalit acm sit pēnā. R.
fm Ray. Si pūgunt cā suscipia
de plis nō h. culpā s. pōn mē
ti de q. j. infirmitas. l. s. 7. l. Cori.
7. Si nuperit virgo non peccat
z c. Si vō pūgunt cā reddēdū de
bitū adhuc non ē pēnā. 1. Cori. 7.
Exo. vir debiti reddat. A. In
his ergo duob casib nō ē pēnā q
vtrū ē si recitudo mētiōis possit

aliquaten n mutet. h ē q in execu
tōe ipi acc' nulla voluptatis de
cratione teneat. Sed vi dicit Bre
g. 33. q. 4. vir cū ppria valde dis
tate dū itans in igne nesciat arde
re. Pōt at punge ex singulari do
no dei z non aliter. An s. vbi dicit
cu Greg. Ipla licita admittit p
pōis sine carnis voluptate fieri. n
pot. ideo a sacri loci ingressu ē ad
stundū. B. Si vō cā remediū. ut
q pancre nō pnt sic ē peccatū ve
niale. Aug. I. In cōmūne maluz est
q vir cognoscit vxorē ē vtra ne
cessitate pōcreandi filios. s. z ibi
cōnuptuz bonuz z illud malū sit
veniale pp bonū nuptiale. A. Al.
qui dixerunt h casu nullū cē pēnā
vt nōt glo. in. c. c. q. 3. q. 2. r gl.
Ray. in ti. de infirmitas. s. h. nun
qd h. ma. sup vbo veniale. Sz ut
die glo. Ray. vbi dicit h exisse ē pōi
cū Aug. 25. dif. 6. criminis. vbi in
ter alia pēta venialia dicit. Quoties
exceptio filioz desiderio vxorem
sua cognouerit. Et ibi sentit gl. dū
dicit sup vbo desiderio. Supple.
r cā reddēdū dbitū. q. i. dicat excep
tio h. duob casib in vsu infirmitas
nō ē peccatū salē veniale. r ita
ē vna. vt nōt in sū. con. li. 4. n. 2.
q. 37. B. Et est intelligendū h fm
Tho. qn qd ita pp voluptatē cōiu
gi mīcet q. s. ita infra lunus. ma
rimony. videt q cū alia hoc nō
faceret. Hā tunc ē veniale. Secus
si excedit fines matrimonij ita etiā
q si nō esset sua vxor: faceret idē.
sic ē mortale. Hā adulter ē in sua
vxor: amatō ardēnor. Pūbil. n. se
dms ē q vxor: amare quasi adul
terā. 3. q. 4. origo. A. Idē dicit
glo. Ray. in dicio. s. s. nunqd sup

vbo sedā. Et h ē indubitabile. qz
sola intentio ad mortale ē mortale
B. Aub. s. Qui vidit mulierē r c.
Ex quo bene inuestigandi appare
bit q facilius ē religioso ier regu
lariter viuētes oimodā castitatem
seruare q cōiugibus in vsu matri
monij a mortali se custodire. qz re
ligiosus abest ab icentio luxurie
z coura ipsū habet multa r cōu
nua remedia. Coniuges vō sit se
cus libidinis. ignē. r ad eā incēti
na multa hnt. r ignis accensus so
let ardere qd cūq lignuz apponat
z sic mens cupidine accēsa nō so
let respicere qūatē psonē. r vna
licet vel nō adeo ut nō sit mōtia
ter cū filio z filio. vt in. c. i. c. d. co
ba. de. r mu. Unde r Eccl. 19. of.
Ami z mulieres apostatā facit
etiam sapientes. Et ideo. vnde dū
creuit r imozati opozet esse cōiu
gē. ut cū accensus ē cupidine nō
transgrediatur terminos infirmitas
nū salē inuentione. B. Sed h qd
vxor: ppter sanitatē co: pōzalem
cognoscere. non excusat pēdō. qz
querit sanitatem per id quod ad
hoc non ordinatur. sicut qui per
sacramentum baptisni corpora
lem sanitatem quereret. ut pōnt
Tho. in. 4. of. 31. in solutiōe. quōs
dam argumenti. A. Idē in sū. cō.
eo. n. 2. q. 37. r 38. Ad h. r Ray. i.
deō. s. sed nunqd qd nō infirmitas
nū cā sanuandē hūmōis est pēnā
mortale. Et v. dicit singl. eius. Idē
notat hūg. q. 1. s. b. i. a. r. Et hoc dicitur hūg. i. s. f. r. i. glo. 30.
in. c. sequid. super verbo: adu
rio. ca. causa. r. q. Et dicit hūg.
esse differēntiam ier cōiū causa.
incontinentie. r. causa libidinis

iplende. q. ip' casu puenit h agēs a uolūtare. 2. pon' mult' sic peccare q' fornicari. In 2. casu puenit uoluptate. 2. p'uoat cā mamb' u'f co-guatoe. uel uēdo calidus 2. icent' us ut pluries possit cū uxore coif' Alij m' dicit in h' casa cē hū uenia le ut dicit glo. i. dco. c. q'gd pp' i. d' apli. i. cor. 7. P'opt' fornicatois uniusq'q' uxore sua hēat 2. unaq'q' sui uir. S3 p'mit dicit uidet rōnabil' q' con'iter coninges solū ēi duob' casib' licite p'mis- sio. uidelz p'p' filioz p'creatiōe. 2. uenit redd' dōz cū d'bita hōne- tate 2. ipis 2. loci 2. mōi. In hō at ē a moralit' excusar'. uidelz tūm sit cā uēdo fornicatois. d. c. q'gd Restat q' p' alijs casib' licet sob'p- hibitōe fornicatois. que h'z culpā mortale. cū sit 5' sexui p'ceptū deca logi. Exo. 20. Ad quē regula ē pro- hibitio. oē intelligit' phibitū qd nō ē spatū concessū. ut in de. ext. ut. de s'bo. sig. Hoc ē fatis uidel' p'bari Thob. 6. ubi angelus Ra- phael uenit ad Thobiam filiū Tho- bie. Unde m' 2. offēdiā ubi q' sunt qd' p'uaret pōt d'mōiā. Et nāq' q' cōgūit ita suscipiūt ut deū a se 2. sua mēe excludāt. 2. sui libid' ut uacēt sic eqū 2. mul' qd' nō ē nēde c' h'z p'nt d'mōiā sup' eos. B' ubi Equ' 2. mul' n' uēf' cōiū aliq' mō i. nāl'. I. alia mō n' i. o. s. ad ipz nullo fine rōnā b' carcat rōe s3 libidine p'habif'. Et sic q' ad hūc si- nē i' suscipiūt m' f'undati Teo. unūf oāt i' p'rate diaboli. Et si mallā aliā i' hōncitāt uel acualit uel intēcio- lū exerceat. Erta includit i' h' mor- tale. Ad p'p'ter uentale nemo daf in p'atē diaboli. maxime usqz ad

monē sicut dant in h. ut i. dco. c. 6. Thob. Nullus ē eni natus qui carcat uenali. Job. 1. Si dixit m' qz p'cu' nō habem' ipi nos le- ducimus. P'eductus at uidet ob- stare dicti Aug. i. glo. sup' p'ric. c. 7. i. ad Cor. ubi ait. Cōiugalis cō cubit' generat d' g'f a non habz cul- pā. L'cupiscēte hō satiādē s3 in cū p'inge hz culpā pp' thōi sidem- mēialē. S3 ad h' dicitū q' ubi s'atā de h3 intelligit'. i. iplende qn ab eāp- neni' ad e'ordinariā sō: mēatiōe utandā. qz n'f' mōiū p' filioz p' creatiōe daf ēt in remediū firmi- tatis ad illicito a cōcubiti' cuius dōf 32. q. 2. q'gd. Nō at ad iplendū uoluptas. Un. 32. q. 4. c. liberoruz dicit. h'ero. Liberoruz ut dicitur in m'fomōiū opa cōccēsa sūt. uoluptates at q' de meretrici capiti' d'p'icib' in uxore dōmate sūt. Con- stat at q' amplexus i meretricib' sunt cōimplende uoluptas. 2. b' dōnat cū uxore glo. in ibi dicit. In uxore dōmate sūt. i. p'uide p' ueuēte. Sed h' glo. extorquet li- terā qd' fieri regularit' nō d3. ff. de le. 3. l. non aliter. nec fundat' sup' p' aliqua auerione. Itē nō ob- stā illud ap' l' qd' allegat a glo. i. d. c. q'gd. uidelz. P'opt' forni- cationē 2. ē. ut 3. q. 2. fm glo. ubi p' rōz d3 accipi a nolente castitatē s3 uare p'p'ier fornicationē nō fatū dā sed uisandā. B. ¶ Utz uir rēncat reddere debuit uxori nō p'ctū. ff. 3. Thob. ubi 3. dicitū q' uir nō solū tenet redd' re qn uxor ex'p'sse p'ctū. s3 et qn p' gna hōc apparet. Nō in idē. iudi- cū ē de petioe uiri. qz milites ma- gis solēt uerēcāri de petioe de

bi' q' uiri. Idē de. 2. 21. 2. 30. i. sū. con. l. 4. n. 2. q. 40. B. ¶ Utz uir debet uxore auertere n' p'ctū. ff. fm Thob. in. 4. d. 12. dicitū q' nō d3 hoc facere nisi p' p' aliqua rōnābilē cām 2. tūc eni nō debet cām magna instātia a ueri p'opt' pericula que possēt immor. l. Con. Al. u. i. sūm. cō. co. ii. q. 41. ¶ Utz peccat p'ngro ex'igēdo uel reddēdo debuit' solēnitatibus 2. ieiunij. ff. fm Ray. Eractus de- ber reddere nisi caute 2. sine peri- culo possēt differe. Exigere tamē nō debet' p'dictis ipibus. i. Cor. 7. Nollet fraudare matrem nisi forte ex consensu ad ipz n' naces oīo nā. Ad p'p'ter dies processiois 2. ieiunij conuenire non debent. qz cū a licito abstineōā est ut sa- culus imperari possit quod po- tūlat. 32. q. 4. xp'iano. Idem di- cur de p'ibus s'ctis. 33. q. 4. q' ueniam' 2. Idem etiam de tpe aduentus. Unde Amb. in sermōe de aduentu. 4. 3. q. 4. fratres. dē fratres non solum debuit ab oi- m'ndiciū abstinerē. sed etiam ab uxoribus p'p'ris studiosissime cō- tinenti. Nullus oīo uxori suē iū- g'at. Idē uidet de filiis ipib' uidelz ad deuotionē seu ad peni- tentiā deputatis. in qb' p'uer p'hi- bet solēnitatē nuptiar' sic i' aduētū uidelz a septuaginta usqz ad oc- tuag' pasce. 2. p' tres dies an' ascen- sione usqz ad octauā p'at' 33. q. 4. nō opz 2. ex de ferijs. capellanus. Et aliqui d' icunt' his ipibus usum m'fomōij nō ē p'rohibūz. P' dōt' h'elligi nisi p'is i' filiis' ipib' p'ieriz cū d' tpe aduentus 2. processiois q'

ē an' ascensione sit p'ieslariter expi- sum. d. c. ff. c. 2. xp'iano. B. Ita qz q' reddi illis ipibus nō peccat s3 qui exigit aliq' infirmitate p'ca- cupiscētia ductus sine p'ipm' tē- p'ous seu eccl'iasice exhoratiois. ueniale m' peccat. Con. Thob. 3. Hoc utimā dicit' u'f fuisse n' Ray. s3 de. cū q' p'cordat Thob. 2. glo. Raymon. vi i. sū. cō. c. ii. q. 42. vbi ēt idē d' fm Duglad dicit' q' a cā- satade libidinis petū debuit sēp peccat mortal'. s3 plus i' istis die- bus d' qd' p'ime dicit' ē. Et ut ex- p'dictis pōt patere fm oēs his tpi- bus n' excusat' vltus m'fomōij a mē- tali qn fieret in p'ceptū ipis seu eccl'iasice ordinatiois. Cōtēner' at v'f q' si pōt sine magna difficulta- te abstinere 2. exigu' seu libēt' red- dit. Nāz ubi alūd v'f esse p'cept' q' n' curare agē qd' o3. Un' Thob. 6. d. 3. H'c u'ni sustineat' 2. aliter 2. tēner'. Super quo Aug. vi 2. ubi re- fert Thob. Null' s'ere p'cia p'f odis se deū. Cōtēner' aut' i. non timet cū dū quasi de eius bōnate secur' ē. Itē ad Ro. 12. An duntaxat bonitas eius 2. patiēte 2. lōganimitatis p'ctis. Sup' q' glo. mag' s'ntarur. hie aut' p'ctū q' non sic uti ad pe- nitentiā. Et Itē. in l. 2. d' sūmo bo- no. Solūtate q'ppe p'p'ri d'ni noble scire. qd' ē aliud quā velle deuz sup'biēdo p'ctere. Et multo plus ē nolle facere. al' sit facere finis sci- endi 2. in faciēdo consistat omēs salutis effectus. Thob. 7. Nec qz uideatur excusari si his ipibus exi- gat seu libent' reddat cā p'lia. Un' Amb. sup' p'ntā ad Cor. 7. 33. q. 4. si causa d'it. Si causa p'creat' d' omi' s'kozum dicit' exor'. non

multū ipsi peccati videt ad ipsi usū
qz et dies festi et dies pccationis.
et ipso cōceptus et pccus iuxta le-
gē cessare usū carnis his debere
ipibus demonstratur. B.

Ceteri debent reddere in lo-
co sacro. B. fm Tho. et Pe. ubi
L3 debent in reddēdū oi tpe. si mī
sile ē de loco qz locus pollui pōt
ita ut id sit recalculatione. si aut
ipsi. Itē qz debent reddēdū ē salua
sp̄ debita honestate q̄ i talib' exigi-
tur. Et si nō opz qz statū publico
reddat debent. A. Idē si sū. cō. eo.
n. 2. q. 43. ubi etiā dī fm Tho. qz si
loc' hfi pōt nō tenet reddere in
loco sacro. Si nō pōt ali' loc' hfi
nūc reddat cū dolor eoz dicit. et etiā
si erigat cū planctu non credo qz
peccat mortalit. Cō. glo. Ray. et
addit qz si ali' loc' hfi pōt peccat
mortalit q̄ i loco sacro debent red-
dit. B. et Tho. et Pe. ubi est.
qz satis videt ridiculi et absonū
qz i loco dino cultui deputato lice-
at aliq' casu tale qd agere. Quis ei
hoc auderet i camera uel audito-
rio magni regis. Quāto min' de-
beret audire i palatio et auditorio
regis celestis. Pratorū. n. b. b. b. et
et qd dī ut ibi nil aliud gerat nisi
qd dicit laudat' cōmunit. 42. dī.
de. morū. Et idē ppter reuerentiā
talib' loci nulli negociūz secularē
opūciūz parū et honestū in eo
geri dēt. Et i B. d. xi. dī quod
dicit nō sinebarū qz transferret
uas qz tēplū. Si ergo talia hōctū
in se fieri i templo nō debet quāto
minus illa honesta et q̄ sime de-
rogari dīne reuerētiē. et ibi dicit
simo uolūt locū. qz i ecclesia pollui-
tū sanguine uel semie dīne laudis

organa suspēdit. et de pte. eccle.
uel al. c. si. et de ten. exco. 18. q. 1. 6.
ppierca uel dī l. c. decc. et dīno. ce-
de. eo. l. h. c. qz dīni officii pū
urbare uel oculos dīne maclat
offendere. ab his locis dēnt et pe-
sus exnea. ne ubi pōz ē uenia po-
stulada. ubi peccatū dēt occasio
dephēdat pccata cōmū. Quā-
n' ē sit absonū uel cogitare in talī
loco hēre debent cōiugale redde-
re. p3 q3 ex eo qz qz alibi loco con-
gruo reddiderit debet ab ingressu
eccleie abstine. 33. q. 4. uir. B.
Ceteri licet debent reddere ad
exigere tpe pccationis. B. fm
Pe. Si pōt ē sine periculo abor-
tus reddi d3. et ē pōt sine mortali
pccō exigi. qz usus mīmonij nō
i officii s3 ē in remedii. Si nec
ē pccatū nec exigi d3 nec reddi.
qz in matrimonio pccatū ē in
statio i officii quā i remedii cō.
d. h. A. Idē i s. 3. h. 4. n. 2. q. 44.
Et ita qn nō immet pericula non
exigere tali tpe ē pccatū. et ita mēti
gat. c. si causa. 33. q. 4. et qd ibi dī
glo. Et si omittit' b' cōsiliū nō ubi
tur sine pccō uemall. cū uxore tam
grauida debent pen non possit ut
si rōne icōtinētiē. q̄ talit' mēndū
pccū ueniale. dī. 33. q. 4. alius dī pre-
sertim cū illo tpe et causa prohibi-
bibeant' usus mīmonij dco. c. si
causa. 2. 3. q. 4. origo. B. Sed
utru liceat pccatū an purificationē
uide. j. purificationē post pccatū. A.
Ibi nō uidet plene de h' dī. sed
ibi erit hoc tangendum. B.
Ceteri licet debent reddere ad
exigere tpe mēstruo. B. fm Tho.
in. 4. dī. 32. Fluxus mēstruorum
pōt ē inālis qn est inordinat' et

quasi continet. et in tali casu non
ē prohibitum petere. alioqui opō-
neret qz uir quasi pccatū abstine-
ret. S3 qn est naturalis prohibi-
tum est mulieri petere. Si autem
uir petat distinguendū ē. qz si pe-
tat sciat d3 et auerere pccō et mōt-
tis. nō in uia efficacit' qz ex h' possit
ei et occasio incidendi i alias dā-
nabiles corruptelas. Si uero igno-
rāter petat. nūc mulier pōt aliquā
occasione pccare uel infirmata
et allegare ne uir debitum petat.
Si in nō desistat d3 mulier debent
reddere petenti. Passione dī stū
nō sp̄ ē nūi uiro iudicare. ne ex h'
abbonatōz cōcipiat. nisi forte
uxor de mri prudētia psumat. A.
Ad intelligentiā pccatū sciendum
s3 hōc. de lra sup. 15. Leuit' qz
mēstrua ē qdā sanguinis fluxus
quē mulieres a tpe quo sūt idonee
ad generādū usq' ad tpe sterilitatē
solut' habet mēse pan. nisi infirmas
h' impediret. Et de prohibitiōe tal
tpe habet Leuit. 20. ubi dicitur.
Qui concierit cū muliere i fluxu mē-
struo. et reuelauerit turpitudinem
ei. ipaqz speruerit fontē sangui-
nis sui sterficiet ambo d' medio
pphatū. Et d' h' logl. Aug. 5. dī.
ad 1°. De h' qz dī i s. cō. eo. n. q.
46. fm pe. sic. Circa hāc materia
dīuersi diuersa dicit. Quidaz. n.
dicit qz erigere ē i no limitate cōiū-
gis s3 reddere de nēccitate turis.
Prima i dētū d' h' pccatū phibē tē
pe mēstruo. Leuit. 20. s3 n' scdm.
Alij dicit qz a petenti immet pccatū
li pccatū pccatū de fornicatione
aut nō. Sicut d3 reddi. Si n' reddi
nō d3. qz pccatū morale ē et non
cerimoniale seu figurale. Alij dī-

cunt qz aut passio ē ualio. s. deter-
minatio tpe pccatū. et tūc n' h' cri-
gere i reddere. Et qz qz sciet cri-
gi i reddi uoluntarie peccat mor-
talit. qz tūc cōcipi pnt et cōcipi cō-
sueuerit fer' mēbris dānan le. pfi
et h' mōi. Tūc passio ē inālis. et tē
salutē h' reddere. qz nō nō pnt fer'
pccatū. S3 i his opimōib' pccatū ē
cruor' et cōior. pe. glo. 60. Ray.
in u. de mīmonio. 9. s3 nāqd pcc-
cū uxores. s3 ubo abstine dū. dī.
De tpe mēstruo. nōi d' Aug. 5. dī.
ad 1°. qz tā mulier qz uir qz exigi
debitū sciet tpe mēstruo. pccat
mortalit. qz pccatū d' h' cōiugale
pe illo morale ē. sicut dicit' et bodie
mli theologi. et uidet ex pte hfi
ex glo. Yero. sup. Ezech. 18. et ex
glo. sup. Leuit. 15. 18. et 20. Dicit'
Aug. qz qz reddi exat' debent h'
tpe n' peccat. pōt tū negare sū pccō
nisi uiderit exigent' fornicationis
pccatū iminere. Dicit' et qz mulier
tenet reuelare mēstruo uiro suo si
exigat ab ea debitū. et si nō exi-
gat. ne forte ad exactionem ipius
mulieris reddat ei nil sciet de mē-
struo. Et de puo intelligēdū qn n'
timet de scādalo fm Tho. ubi d'.
De qz i glo. Alij dicit' qz erigere i
mēstruo debent etiā sciet n' ē pccatū
morale ster' pccatū. s3 tū ueniale
Prima in opimō uidet ueror' et
magis pccatū auctōritat' scōrū
In talib' i foro pccatū n' ē pccatū
da sūa. nec denegada abso luto si
nōit pccatū tpe mēstruo. s3 absti-
nere. s3 uia tūor est pccatū. et
teror' inuention' ex pccatū glo.
Saluo mēioru iudicio inter oēs
pccatū opimōes illa uidet ueror'
qz dicit' qz h' passio est nālis et

penno q̄ reddino phibet. q̄ vt
ū. p̄. p̄ceptum super hac phibitō
ne morale ē. Nā ois moralitas in
dicat s̄ sum inf̄monij illo t̄pe ces
sare debet q̄n filij p̄nt t̄ solēt mō
bosi vel leprosi generari. Et cū sit
morale obriēt ēt hodie sicut t̄ ce
tera moralia s̄m oēs theologos.
Sō penno t̄ reddino phibita v̄t
Leug. 20. vbi d̄t q̄ ambo coeun
tū t̄pe mēst̄ni interficiantur. Itēz
si phibet penno p̄sequēter ad red
dendū alter non obligat. t̄ cū nō
obligetur reddēdo v̄t p̄sent̄ pecc
cato petēns. t̄ sic in eadē se culpa
ligat. ad Ro. p̄. De eo aut̄ q̄ gl.
tāgit qd agēdū p̄sc̄m̄ sup̄ cāu sic
dubio. laus dicit̄ ē. s̄. p̄sc̄or. 2.
§. 5. in addudē. B.

10 **¶** Al̄t vir cognoscēs vxorē suaz
al̄t q̄ mō naturali peccat mortali
R. s̄m Thō. in. 4. di. 31. in. exposi
tōe l̄fe. Al̄tū iugis 3 naturā ē d̄n
plex. vel q̄n debūt vas p̄mittit̄
l̄ debūt mōns a nā stant̄ q̄nt̄ ad
fuit̄. Et i p̄ qdē sp̄ ē p̄ctz mortale.
q̄z p̄les seg n̄ p̄t. t̄ sic total̄ na
ture intentio frustrat̄. S̄z in fo non
sp̄ ē p̄ctm̄ mortale vt qdā dicit̄. s̄z
q̄ns p̄t esse signū mortali p̄cipi
scēt̄. t̄ q̄ q̄nto magis a nā d̄p̄o
sitiōe recedit̄. tāto ē gram̄. Nōq̄
t̄ p̄t sine p̄cto esse. vt cū d̄p̄o
sitiōe p̄ctō. alim̄ mōz n̄ p̄nt. t̄
codē mō extēsat̄ s̄z. v̄t. p̄ egrum
dinē l̄ p̄ p̄ctū suffocādi seū in
vetro aut aliā cāz rōnabilē. B. Et
dic̄ idē. v̄t. iloco d̄q̄. j. p̄ hīs cāi
bus vir n̄ peccat mortali. s̄z unus
esset q̄ h̄et cāz v̄forzēt̄ i h̄ modū
cāib̄ q̄ sic eā cognosceret. Et ad
p̄dicn̄ cāus maiorē iuelligētiā sciē
dū q̄ Al̄. i. 4. di. 31. t̄ in sum. con.

eo. n̄. q. 4. 7. ait. **¶** dicit̄ q̄ v̄t
eoꝝ q̄ facit̄ maritus cū vxore sua
to vase debūt s̄m se ē p̄ctm̄ mort
le. s̄z p̄t esse signū mortali con
piscēt̄. q̄n. s̄. n̄ sufficit eis modus
quē nā d̄erminat̄. Et aut̄ hoc ne
l̄ itell̄at̄ q̄s. s̄. sit modus nā. t̄ q̄
plus l̄ min̄ ab illo mō nā d̄er
nat̄. Nō. q̄ debūt modus quē nā d̄er
cet̄ v̄t mlier iacet̄ i d̄o. s̄o. vir aut̄
i v̄tr̄ sc̄idat̄ ei. Et sic facit̄ p̄cipi
unt mlieres nisi p̄ accūs ipe d̄at̄.
B̄ino. 2. at̄ duratio ab illo ē l̄ntia
lis p̄cipit̄. t̄ maior sedētis. t̄ ad
hoc maior stātiū. t̄ hōꝝ marit̄
q̄ ē retro more iun̄toꝝ. Et iō qui
d̄ h̄ h̄c mōm̄ v̄l mō d̄ixerunt esse
p̄ctm̄ mortale qd̄ mibi n̄ p̄s. Et p̄
dictis tria notāda s̄t. Prīmū ē q̄
agēs cū vxore ē vas nāle. idub̄i
tāt̄ sp̄ peccat mortali s̄z oēs t̄ ē
grauissimū mortale. Al̄d. 2. q. 2.
adulterij. dicit̄ Aug. Al̄tū q̄ ē con
tra nām execrabili sit i meretrice.
s̄z execrabili vxore. B̄i ē d̄ic̄ q̄
v̄sus 3 nāz grauior ē icēctū mater
no. S̄c̄d̄ ē q̄ nihil eoꝝ q̄ fac̄ ma
ritus cū vxore seruato vase d̄no
s̄m se ē p̄ctm̄ mortale. Et ex h̄ de
to occasione capiat̄ lasciuia ibone
sta p̄lima quasi liceret̄ pagendū. n̄
vt p̄z ex p̄dicis n̄ affirmat̄ h̄ Thō.
s̄z dicit̄ i v̄lo cāu n̄ sp̄ ē p̄ctz mort
le vt d̄d̄ d̄icit̄ q̄nt̄ dicit̄. Hoc nō
audeo dicē ego. P̄d̄t̄ m̄ h̄ dicit̄
in certo cāu saluari. de quo stam̄
j. Tertū ē q̄ modus inatural̄ i
vase p̄o. p̄t esse signū mortali
p̄cipiscēt̄. Sic ergo q̄ns ē signū
mortali. q̄ns v̄mal̄. Signū v̄
malis ē q̄n̄ inbest̄ aliq̄ causa sa
sans s̄z nō sufficētis. vt q̄ forte sine
p̄culo nō p̄t al̄r agere cū vxore.

t̄ hoc ip̄m agi p̄p̄ in cōnētā seu
suādā c̄fo: d̄maria fornicationē.
quo cāu non deest saltē v̄tale. 25.
d̄t. §. al̄t. t̄ tāto grauius q̄nto p̄p̄
d̄icē d̄at̄ a mō nāli s̄z extēsat̄ a mō
nāli p̄p̄ subsistentē cāu. Signū aut̄
morali v̄t q̄n̄ illa rōnabili subsistē
t̄ cā solū cā voluptatis agi. Et tā
to ē maior signū t̄ p̄ctm̄ q̄nto ē mi
nus natural̄. Et hoc v̄t senire gl.
Ray. in uo cōm̄monio. §. s̄z nun
qd̄ hoc t̄ra. sup̄ verbo sedius. vbi
au. Al̄iquid peccat mortali vir si
cognoscit vxorē n̄ p̄sc̄io mō. d̄n̄
t̄ h̄ faciat in vase naturali. B̄. E
do iudic̄io q̄ si hoc faciat cā
solus voluptat̄ ampli sic querē
d̄ peccat mortali. Si vero substi
stet̄ iusta cā sic agēdū t̄ sc̄ienter
et t̄n̄ si extēdit nō peccat mor
tali. s̄z m̄t̄ effect̄ i hīs cāibus vt die
n̄ ē eam tenere vt vxorē. subd̄c̄.
Nō ē 3. q. 2. adulterij. q̄z qd̄ ibi
d̄t̄ intelligit̄ de alijs 3 naturaz co
gnoscēbus vxores aut̄ c̄f̄ordina
re pollucēbus aut̄ cā libidinis sa
turade. t̄ s̄m cā hoc faciētib̄. B̄
¶ Al̄t vir teneat reddere d̄binum
vxorē quā accusat̄ d̄ adulterio lute
p̄dente? R. s̄z Ray. Aut̄ ē notori
um illā esse adulterā. aut non. In
p̄io cāu nec reddere nec exigere
d̄bet aliter mortali peccat. nisi sor
te ip̄a v̄ct̄ abstinere a p̄cto adul
terij t̄ puam agere. tunc ei ip̄e p̄t
eam sibi recōciliare. 3. q. i. c. i. Et
ex sequētib̄ cāis. et de diuoz. si
gusticasi. t̄ extra de adulz. si vir.
B̄. De illo p̄cto dicit̄. j. §. 13. B̄.
In fo cāu. cāi non ē notoriū de
bet petenti reddere. Sed s̄z Thō.
in. 4. di. 5. vir q̄nto sibi cōstat de
fornicatio ne vxoris n̄ tenetur d̄bi

num reddere al̄ non solū icurreret
irregularitatē bigamie. s̄z et gene
raret sibi iudiciū accusandi. Et
h̄ inia v̄tor̄ v̄t. B̄. P̄d̄t. t̄ primū
dicn̄ intelligi q̄n̄ vir cōpelleretur
a iudice adulterio nondū p̄bato.
q̄z d̄z obedire ex quo p̄t sine de
trimento saluus agere. 3. q. 3. c. 1.
Nisi forte velit adulterū inconty
nenti seu infra paucos dies p̄bas
ar. c. solet. de sen. excō. li. 6. B̄. Ne
rūm in hoc cāu vxorē dimittē s̄m
iudicio ecclēie non p̄t. imo ēt si d̄
binz reddat̄ p̄pulsus ancio. t̄ t̄c
ecclēie. s̄z irregularitatē icurrat. nō
sibi generat p̄iudiciū accusandi.
Et de hac materia habes. j. matri
monij. §. §. 9.
¶ Al̄t p̄p̄ fornicatōz vxoris non
solū non tenetur debiti reddere.
s̄z et p̄t eā dimittere. nisi i septem
cāib̄ q̄s h̄c. j. m̄t̄monij. §. §. 2.
¶ S̄z nunq̄d peccat vir mortali
exigēdo debiti ab vxore p̄manē
te in adulterio? R. s̄z q̄ nōt̄ Aug.
3. q. i. si quis vxorē. Si alter iu
gum sc̄ienter exigit debiti a reli
quo p̄manēte i adulterio. sine oꝝ
culo siue manifesto peccat morta
liter q̄ facit̄ cōtra cōstitutio nez ec
clēie. B̄. Extra de adul. si vir. Et p̄
dicta notat̄ glo. Ray. in it̄. de ma
trimonio. §. Itēz pone q̄ vir. sup̄
verbo si vir. Et addū enaz peccat
reddendo si celebrans est̄ diuor
tūz iudicio ecclēie. aut si publice
morali adulterio. Si neuz istō z
sit ip̄ peccat reddēdo. q̄ ad hoc te
net̄. Si aut̄ p̄p̄ icōnētā t̄ fragi
litatez carnis exigit debiti peccat
mortali. q̄ facit̄ 3. m̄t̄monem ec
clēie min̄ t̄ peccat cū adulterij
occūm̄ est̄. Al̄j dicit̄ q̄ ip̄otētia z

12
13

unedi a copula carnali excusat ex
 gac i hoc cau. quoz imia e beigni
 or. ly fone n verior. glo. r idē nō
 i sū. cō. li. 4. n. 2. q. 4. 9. Aliqui m n
 iprobabili vidēt asserere. qz si ab
 stinētia a reddēdo seu exgēdo de
 bitū non corrigi aduiter. s; pon^o
 ad deterio: a puocat vel aliter in
 mulier scādala opat. qz licite pos
 sit r reddi r exigi qz ordinatio ec
 clesie facta ē nō ad introductūm
 s; ad remouēdū scādala. r cessan
 te cā cessat effectus eē de appē. cū
 cessante. Et intelligētia dictōrū ex
 cās ē assūmenda dīcēdi. extra de
 casis ē assūmenda dīcēdi. extra de
 ver. sig. intelligētia. Itē pōt pēti d
 bitū r reddi si adulter seu aduiter
 r cegerit pntiam. d. c. si vir d adul.
 Et m. c. si quis vxor. 37. q. i. d qz
 vir abstineat a mīmonio aduiter
 donec ipeat satisfactio criminis.
 Itē qz post satisfactioēz pntie non
 meret vocari adultera. Et glo. sup
 verbo rpeal. dicit vī salū i choel
 Ad si voluerit eā sibi recōciliare
 ē i mīra tbus pūc. ab ea pōt exige
 re dbitū. eē de fur. ex līs eē de eo
 qz cogno. p. san. vxor. sue. c. veniēs.
 Et l. d. c. si vir. d. qz vir n d; sepe f
 cipe peccat. S; l. c. quēdamōz
 eē d inān. d. qz vir pōt dēmittere
 vxorū peccatū non solū septies. sed
 ē vīq; septuagies septies s; euan
 gelicā vīatē. Mat. 18. Glo. i. d.
 c. si vir. sup vbo. sepe dicit. Mari
 tus sp pī ei parē si vnt r eā recti
 pecc p pntiam s; euāgelicā vīatē
 s; ecclesā si itercedat p ea ex q; aliq;
 tōes ei peccat. ne videat ei dā. pcc
 eādū līnias. Et ad froz d; eā recti
 gl. S; certi. c. si vir. n d; d; līcēt
 s; iōe eccle. s; de receptōe viri. Et
 satis vī posse dīci qz sp vir pī fci

pef eā p^o verā pntias. r eo cau pos
 sit ē. p ea cā itercedat. In dū d
 vī nec auctoritas nec rō. Nō em
 h daf līnias peccādū. cū p sūppōam
 vā pntia. Si ei i b videt dā līnias
 ad peccādū. nec maruo eā recipere
 liceret. qz p fonus esset turpūdis
 32. q. 4. si crudelis. Et autē sepe pec
 cauit. nō ita facit r recipiendū s;
 vigilāter. ne forte n sū vere pūdis
 Et ita pōt intelligi dicitur. c. si vir.
 Rō autē ē. qz sepe peccās seu recu
 dianans pntiam verā pntiam n bte
 de pe. d. 3. irrisor. Itē glo. in. d. c.
 si vir sup vbo reus. dicit qz nūi ma
 ritus dēficiet aduiter ad pūam
 moralī peccat. 2. q. i. si peccauerit
 r. dicto. c. quēdamōz. gl. forte i b
 r vxor n dēficiet aduiter si pōt
 qz vxor non ad iparia iudicat. d.
 c. si quis vxorem. B.
 C. Nūquid pūnx pp aduiteriā a
 se pntiam statī pōt in a exigēdi
 debiti? R. fm. Ray. vī qz sic salū
 quo ad iudiciū aīc qz peccando i
 legē mīmonij reddit se idignū
 r iō n d; petere nisi pūrgata cōpa
 Reddere n tenet exactus. B. Itē
 i sū. con. eo. ti. q. So. vbi d; d; qz h
 aduiter ipō inre amittat ius pec
 dī debiti. si tū pēti r aduiterum
 sit occultū d; sibi reddi qz scādali
 gl. Ray. vī qz pūngū dūplex mō
 bz in reliquo. s; ius exgēdi. r ius
 qz sibi exigenti debiti reddant.
 Prīmū anūmū fomicidō s; non
 scōm. Sic r pīar ius n bz ipandi
 aliq; d; illicitū vī de quo dūbitat
 sit illicitū. subdit^o m d; ei obedire
 in dubio illicito. r hoc ius bz pcc
 laus i eo. s; n hēat ius iperandi.
 s; peccat ipando i b cau. 13. q. i. qd
 culpā gl. d; d; epus vīq; nūi cōm

si prohibens exactionem perneret
 vranq; pcc. tunc ei ē si sit occultus
 reddi n d; vī in. c. inquisitōi. eē d
 sen. extō. Itē r qn qz cogit iudi
 cialiter. ad fectus. l. qz n tenet redd
 re ē si impedimentū sit secretū. Et
 sic pōt intelligi qz dicitur ē. d. §. 6. ad
 n. in additōe. B. Sic r tenent q
 cognouit pūngūmā vxoris. sed
 nō p cogere pot. eē de eo qz cog.
 p. san. vxoris transmissit. B. Ibi d; f
 qz cognouit suā pūngūmā ex vxor
 re pūngūmā. r dicitur alta legitima
 vxore cū pūngūmā publice ad pec
 candū rediit. nō pōt debiti pccet
 r exactus d; cū grami cōdis dolo
 re reddet. r si pūngūmā secūda d;
 sic iū spe pūngū ppetuo manē. B.
 C. Nūi pūngū cū aliqua clādestine.
 r postea cū alia publice nunquid
 exactus a pntia tenet ad reddendūz
 debiti? R. fm. b. b. Credo qz non
 tenet si ē i loco vbi pūngūmā ē qz aī
 carnalē copulā adhibeat benedic
 tio nuptialis. B. Idem puto etiaz
 si non sit pūngūmā. r reddi n possit
 sine scādalo. cum ab omni specie
 mali abstinentiū sit. l. ad. B. eē sal.
 vī. B. Et sibi ipuret illa que clan
 destine contraxit r ingessit se pezi
 culo. Credo m qz si fa relicta tran
 seat ad qntas ptes cū pntia in qui
 bus sine scādalo possunt adhibere
 r solēntates debue. vel si de. solē
 tantus nō ē pūngūmā possit ei co
 habnare. Et si sic fecerit licitū ē
 B. De hoc lanus dicitur in sū. cō.
 li. 4. ti. 2. q. 63. vbi p; fm aliquos
 qz ius non tenet recedere a secūda
 bz ei non tenet debiti reddere.
 vī vadat cū pntia. r sibi ipuret q
 clādestine pnt. Quod pntio intelli
 gēdiū qn a fa non pōt recedere sine

scandalo sine spē mali. eē de vir. r
 ho. cie. cū ab oi. r pntia ē. Alias
 bene tenet recedere. r possit hoc
 agere ppria auctoritate. vī in dic
 ta. q. 63. fm glo. Ray. r addit nō
 ē contra qz solet dīci qz vīr non d;
 bet dēmittere vxorem sine iudicio
 ecclesie. Hoc enim intelligendūz
 est qz inter eos in impedimentū
 aliud qz iū iudicio mīmonij p
 cedentis vel qz sit vōlunt solenne.
 propter qz impedimentum n pōt
 pūngūmā cū sine peccato mor
 tali. In quo tash cau sicut notauit
 Aug. 35. q. 9. multo p. r si pcept
 ta ecclesie non tenet obedire qntū
 ad reddendū debiti. m in cohabitā
 tōe r necessarioz exhibitōe ten
 tur ei obedire. e sine ordine iuris
 non d; h; denegare vxori cui d; fac
 tose copulauit. sec^o ē vbi qz pnt
 mīmonij cū dnat^o d; pnt succē
 sine. qz cū eo ipō qz pnt cū pnt
 nia tenet ei cohabitā r nccia ex
 hibet. qnt ad h; n ponit se obliga
 re secūde. vnde tenetur redi ad
 pntia iudicio mī eccle si h; possit sic
 ri. Si autē h; possit qz forte veritas
 pbari nō pōt. credo sine pūngūmā
 qz auctoritate. ppa h; pōt facē. imo
 tenet pferri si pntia n sūt i culpa.
 lī si ignorauerit ius qz est circa clā
 destina mīmonia fm Aug. Quī
 etiā dixit qz vī aliq; pnt cū d;
 sine cū pnt. r p^o ea manifeste cū
 secūda. pnt d; obedire pntie quā
 eccle excoicā. Si tū pōt ntrāq;
 exhibē. credo qz fa exhibere tene
 tur qz ea qz pōt facere sine pccō ten
 tur ei facē ad pceptū eccle. nec ea
 d; ei sine ordie iudiciario. denega
 re. Et eo dē mō cōdō qz si aliq; p^o
 pfectionē legitime factam in mona

serio creat de facto r. Hbat mari
monium d factio i factie ecclie si po
stea reuertat ad cor. pot reuerti ad
religionem aucto ritate ppria r po
it' icnet seg p sciam de p fessioe pla
cta ab eo i religioe qz obedire fla
to vl ecclie picipiti manet cu xpo
rc. Idē credo i opposito cau. f. cu
qs p' mimoniu legitime p'nti r p
sumant i vita vxore transit ad mo
nasteriu r ibi facit p fessioes. qz i h
casu nō obstante p bitione plati
aut excoicanone ecclie. aucto rita
te ppria pot reuerti ad vxore r ad
h tenet nisi ab vxore p'ntenti p f
tente possit lnam remanēdi i reli
gione iperrare. aut nisi ipsa fuerit
formicaria. q' p'ietertu fornicatio
nis possit ea repellē. i q' casu pore
ritabi manet ea i vita. h oia gl. B
De hac mā vide plura. j. māmōi
us. 7. p' toni. De dbito reddēdo le
profo. vide. j. lep. ofus. §. 1. r. 2.

Decanus De offi
cio dca
ni. vide. §. archidiacon°.

Decime Dec
cime ē ps
cium bonoz iuste acq' sitor deo d
bita. et eo. tua nob. A. B' p' q'ia ē
sic vba sonāt. s. decia fm Ray. r
Host. vt i sū. p. li. i. §. q. 1. B.
Decimaz qda sunt psonales r
qda sūt p'diales. P'ersonales sūt q
d'ent ex negociandōe vel artificio.
scu scia. milita aut venandō. r h°.
P'ediales hō sūt que pueniūt ex
sp'is p'dijs. vt et eo. ad aplice. r
c. pastorialis. r et de parochijs. c.
vll. S'z de q'busdā dubiū videtur
vtr sūt p'diales vel psonales. vt d'
agnis r alijs scibus aialū q' i paf
cus sunt. Et pot dici q' sūt mixte

cu p'm a p'dijs vntat vno vniu
aialia. ar. et eo. c. 2. miffi. r sic sūt
p'diales. partz vō p'oueniat a
p'sonis. i. a custodia psonarum. r
sic vident psonales. A. Nec sicut
dicta Hosti. i. 3. quod vltimū mem
brū diuersi diuersa dixerunt vt sū.
p. eo. li. q. 2.

Decimaz de decimis deduci possunt
expēse. P'. P'ediales decime da
ri debēt id iusticie nō deduct expē
sis nec et illis q' sūt p' fructib' col
ligēdis. et eo. cu hoies. A. Unde
nec semē deductē d'z et fm Host. r
Hosti vt i sū. p. li. i. §. q. 13. B. b
p'sonalibus vō distinguendum ē q'
si surgit ex reb'us iā decimas de
ducunt expēse. aliter nō. et eo. p'
stozalis. De lucro aut aduocatio
nis fm. h. h. nō debēt expēse d'ca
ct. A. sic q' locat opas suas nō de
ducit expensas. vt in dca. q. 23. vbi
Dec oia notant.

Decimo debent decime dari. P'.
P'ediales debent dari statim qn' fra
ctus p'cipiunt r anq' sepe et de ca
sus vel tribuni v' h' mōi. Et si pro
fca fuerit talis sepato nihilomin'
decima integra dāda ē. A. qz sic ru
stic' tenet decimare qd sibi reman
et. ita dñs h qd de acerno idē d'
to accepit. vt i dca. q. 13. B. Extra
eo. tua nobis. r. c. cū nō sūt. P'er
sonales aut p'nt dari sine d'ni. ar. et
de pigno. ex l'is. A. In isto. c. ni
bil d' de hoc. sed i dca. q. 13. nota.
fm Ray. q' psonales p'nt dari i si
ne d'ni. vt sic maio: vtilitas pueni
at ecclie. qz si per minutas soluerē
tur. ar. d'ci. c. ex l'is. Idēz d'ic ho
lli. r addit. Arz si añ anni veli q'
soluere nō vide o q' possit restitui
qz hoc iure nō est exp'essum. Lō.

Decimo vt sūt. Et posse dici q' facto
lacro statim quis soluere teneatur
Nam fm Tho. fa fe. q. 87. arti. 1.
qd sine tēpōis d'ermindōe d'bet
inst statim soluat obligat ad p'nti
Hosti et soluto retardari i q' m'z
p'ntat vtilitatē ecclie. vt dicit d'ic
ti doctores.

Decimaz opina debeant dari. p de
cimo. P'. Agnos pullos vtulos r
h' mōi n' teneatur qs dare optimos
nec d'ctores s'z mediocres vel sic
r'ficti sub vga pastoris. A. De b
sic de Leuit. vlt. Sum d'ctimaruz
bonis r ouis r capre q' sub pasto
ris vga transeūt. q' qd decimū ve
nari scilicet v'no. B. Indignus
ē d' dare dō qd dedignat hō dis.
49. c. vlt. i. 6. q. 5. oēs decime. A.
Idem i sū. p. li. i. §. q. 23. fm In
no. Host. r Host.

Decimaz debet solui i vicia vel p'dio
ni debet d'ponari ad ecclias. P'
fm Hosti. P'ot dici q' h' d'bet ser
uari p'facundo. et de sepul. certifi
cari. A. Idem i sum. p. eo. li. q. 24.
vt d'cti d' q' expense pro colligē
dis fructibus nō d'ducunt fm Ho
st. sed si sup' d'ictis nō appareat p'
facundo puro q' decime d'bet pō
tari ad eccliam. qz qn' est specialis
r certus creditor: regulariter d'bet
s' deuitore requiri vt ei d' d'ni p' sol
ui fm Tho. fa fe. q. 33. arti. 2° ad
h.

Decimaz dare decimas sūt p'ceptum
P' fm Tho. fa fe. q. 87. Decime i
p'cti lege debebant ad sustentari
ones ministroz di. Malach. 3. In
terit oēm decimationem i hōz d'
mei vt sit t'ib' r i domo mea. Unde
p'cepti de solutioe decimarū p'tim
qdam erat morale iudicuz rōe na

turali. p'tim aut iudiciale ex diuina
iustione r obur d'nis. Ratio autē
nālis dicit vt his q' d' vno cultui
ministrat ipe p'pls necessaria muni
straret. i. Loz. 9. Quis multas suis
sup'edijs vnqz? D'eterminato autē
certe p'tis iro ducta est ex iustitio
ne diuina. qz tribus leuitica diuinis
ministerijs macipari a p'fessione nō
habebat. r sic erat iudiciale p'ntēf
ad eq'itates iter hoies fm aduōes
illi' p'pli p'seruādā. s'z r auenibat
cū criminālib' q'ni ad aliquā si
gnificatiōem. A. Sic r oia antiq'
legis facta fm illud. i. ad Cor. x.
Sia i. c. gura p'ingebant illis. Qui
cni d'ctimaz d' q' est p'fectionis si
gnū eo q' d'ctarius est numerus p'
fectus quasi primus limes nume
roz v'ltra quez numeri nō p'cedunt
sed reuertunt ab vno nō v' p'dibus
reseruatō. p'rotestat quasi i quod d'
signo ad se p'tinere i p'fectōem p'
fectionem vō que erat futura per
xpm esse expectandam a deo fm
Tho. i. d'ca. q. 87. arti. 1. vbi ponit
m' et oia que i hoc. §. p'ntent. B.
Et autēz differētia iter cerimōia
la r iudicialia p'cepta. quia cere
monialia illicitaz est obfuarē ipe
legis nōtē. Iudicialia vō r si nā
obligant ipe q'c. n' p'nt obseruari
sine p'cto r ad cor obseruandaz aut
qui obligant si statim aucto ritate
cor quoz est leges p'dere. sicut si
nōc aliquis p'nceps statueret vt d'
suratus fuerit ouē reddat quatuor
vices vt legit. Exo. 22. eius subdit
tencntio obseruare. ita etiā d'cer
minatio decime p'nt ē iustitia au
cto ritate ecclie tpe noue legis vt. f.
non minus p'pls noue legis m'ni
stris noui testamenti exhibeat q'

pplo veteri legis ministris veteris te-
 stamti. cū tñ pprius noue legis ad
 maiora obliget fm illud **Matth. 5**
Misi ab iudicauerit iusticia vna rē. rē
 et ministris noui testamti maiora sūt
 dignitatis q̄ ministris veteris. vt pro
 bat ap̄lus. i. **Cor. 3**. Sic ergo ad
 solutioēz decimarū tenet p̄i
 q̄dē et iure nali. p̄m exmilitatōe
 ecclie. q̄ tñ pensatis oppozunitatē
 bus ipozz p̄sonaz possit alia p̄te
 dēterminaf. **B. Dec Tho.** i dco ar-
 ti. i. vbi et dicit q̄ p̄ceptū de solutio-
 ne decimarū in **Geni** ē morale dat a
 dno **Matth. x.** Ibi dignus est enī
 operarius cibo suo rē. Et ab apo-
 stolo. i. **Cor. 9.**

7

De solutioēz decimis p̄fessores
 religiosi tenent facere p̄ficiam p̄si-
 tētibus. **Ad** si scienter omiserūt. su-
 sponsi sunt ab officio predicatioēz
 donec satisfierit si p̄mode p̄nt. r si iu-
 rim predicat sūt excoicati. **Et** hoc
 est dnm si ab eccliaz rectorib⁹ vel
 eoz loca tenētib⁹ fuerint reāfisi di-
 cū p̄fessores ad hanc p̄ficiam faciē-
 da. al n̄ satisfierint huius pene. vt col-
 ligit ex **1. cor. cle. cupientes. f. allato.**
 r nō i directoria **li. 3. n. 3. §. 266.** r
6. §. 30. **B.** Ili autem religiosi
 q̄ dicunt aliq̄ vt a solutioēz decima-
 rū retrahāt audietes excoicati sūt
 ipso facto. **Et** sine hoc dicit i pre-
 dicationib⁹ sine aliq̄ vt retrahāt
 a solutioēz decimarū ecclie debi-
 taz. vt i dco. **cle. cupientes. B.** Iñ
 p̄ceptū grauiſſimū sūt p̄dicatoz
 b⁹ q̄ i prima dicit quadragesime
 r quartaz vltia. r iſtis acclōis
 dñi p̄beccos. natiuitatis sancti
**Job. baptiste. assumptionis r natu-
 rinitatis bē. Marie. audietes ifor-
 mē si fuerint requisiti q̄ decimas**

soluat. **Sed** p̄dicta n̄ tēdunt ad
 religiosos q̄ decimas p̄cipiūt. **Et**
 p̄p̄. n. n̄ incurunt dicitas p̄nas q̄
 soli n̄ p̄cipientes solūt i p̄dicatoz bo-
 linquere. fm glo. i. **1. cor. de quo sūt**
 super verbo. p̄cipientium. **B.**
Dec omnia in dāmen. cupientes.
 de penis

Et i dcmis excuset p̄fessio
 de n̄ soluēdo. **Et** **Ray. r. bo.**
Decime p̄sonales nō diuino iu-
 re sūt p̄diales. sed p̄cepto hois de-
 bent. **Ad** r **Leuis. vii. n̄ de p̄sua-**
lib⁹ sūt mēto. **L**oluēdo autē ius
 humanū tollit vel i toto si ē gnalis
 vel i p̄te si ē p̄ricularis. **dis. i. p̄sue-**
tudo. vnde vt q̄ p̄fessio p̄aria
 a culpa liberet nō soluentes illas.
Ad nēcio ille dēcime soluēde sūt q̄
 debent ex lege diuina vel loci
 p̄fessioēz a p̄p̄ata. s. p̄diales. et
 eo. i. aliq̄. **Et** **In b. c. n̄ sit aliquis**
mēto de p̄sonalib⁹ vel p̄dialib⁹
 solū q̄ ille dēcime sūt nēcio solūē-
 de q̄ debent ex lege dīna vel loci
 p̄fessioēz a p̄p̄ata. **Et** p̄dicat q̄
 p̄fessio excuset i p̄sonalibus ca-
 Ray. r. **Boſti. p. Boſſ. r. gl. Ray.**
vn̄ sūt. p. li. i. n. 15. q. 41. B. Sam.
p̄fessio esset solūēz et p̄sonales vel
 sibi remitti facere. **Et** hoc sūt de
 cū **Ray. q. vt p̄z i dco. q. 41. p. p̄**
 cū sub iur. **Et** dicit dīstīnere non
 andeo. q̄ p̄fessio excuset nō sol-
 uentes decimas p̄sonales. **Sanus**
p̄fessio est vt soluerent vel saltem
 auctoritate epi r eccliaz q̄b̄ cōm
 p̄soluēde erogaret quilibet vel sūt
 vel p̄ quotidianas clyas i r̄ p̄
 perit. r q̄ idē facere dē decimis p̄-
 reannuit p̄dictis ip̄ib⁹. vel p̄teret sal-
 tē a p̄dicatis p̄sōis remitti in iur. i
 r **cyre. glo. c. 1. ad B. n̄ dicit p̄fessio**

q̄ nō ē nēcioz b̄ fieri. cū p̄fessio
 rera i hac p̄te excuset. h̄ ibi. **Et**
 dicendum q̄ p̄ceptum decimarū
 hodie sanam ē de iure diuino cui
 p̄fessio non derogat i q̄m ē mo-
 rale. videt i q̄m p̄cērit necessa-
 rias subuentionem ministrantium i
 dms. r ideo nulla p̄fessioēz vt
 excuset q̄m q̄ iur facultates suas
 ex p̄p̄atis siue ex lucro p̄sone
 tenet subuenire idigentis mini-
 strantium sibi sp̄ialia. q̄ ad h̄ ob-
 ligat ex lege diuina **Matth. x. r. i.**
ad Cor. 9. r. parat exhabib⁹. s. §. 6.
 in additōe.

Et **Quid** d̄ illis q̄ ex antiqua p̄fessio-
 ne nullam decimam soluiūt. **Et**
 fm **Tho. fa. fe. q. 87. Dicendum** q̄
 h̄ ecclia possit regere decimas in
 laudabiliter n̄ requirit eas i locis
 vbi sine scandalo requirit n̄ possit
 p̄ dīstīnēdum vel aham cām.
 nec tñ illi qui nō soluant i locis il-
 lis sūt i statu dānationis. nisi forte
 p̄ obstinationem. habentes volū-
 tatem n̄ soluēdi. **Et** **Dec** itelligen-
 da sunt dē decimis iure dīno debi-
 tis. nam i alijs plene excusat p̄fessio-
 nē. vt. s. q. p̄cio. **B.** vt p̄t dicit
 fm. r. h̄. q̄ q̄ nulla dēcima solui ē
 videt q̄ dñi p̄dicioz breui manu
 soluerim ecclie dēcimas r eis dīn-
 tēs ecclia redonauerūt. **Et** **Hoc**
idē ē cum sūt **Tho. s. posita. Ad**
Tho. in iur. illos ierim absolui
 ex tacita remissione. **Sed** vt p̄z in
 sūt. **eo. ii. q. 42. iſte. r. h̄. addit q̄**
 sūt obtentum ē a ipe cuius nō ex-
 ta memoria excusat q̄m vel m̄
 n̄ solui r̄ decima sit. **Hec** p̄nt au-
 ctōitate p̄p̄ia qui sustinet b̄ p̄
 sūt iudicem vel successores eoz
 aliq̄ p̄ solūto exigē. aut de reb⁹

d̄ q̄b⁹ n̄ p̄fessioēz dēcime solui de
 nouo aliq̄d exigē nec dñi p̄dicioz
 vltra solūto tenent aliq̄d solūē. nisi
 ecclia ad iop̄ia redigat. vel nisi au-
 ctōitate dñi pape hoc fiat ex certa
 scia reuo cāz p̄ dēcāz p̄fessioēz.
Et **Et** tñ q̄ sola p̄fessioēz n̄ liberat
 d̄buoz dēcimarū i p̄dicatis casib⁹
 s̄z p̄positio vt remissio facta ab ec-
 clesia expressē vel tacite siue p̄sūp-
 te ex b̄ q̄ p̄ dīu ipus pacifice susti-
 nuūt q̄ aut nil p̄ dēcima soluerent
 aut min⁹ q̄ dēcima gl. **Ego** p̄nto q̄
 i dēcimis q̄ n̄ sūt d̄ iure dīno p̄fessioēz
 do excuset. et n̄ tā longa dūmō rō
 nabilis r̄ p̄scripta. et dē p̄fessio. c.
 fi. **In** his vō q̄ sūt d̄ iure dīno nul-
 la p̄fessioēz excusat. vt. s. §. p̄cio.
 nisi pur hic dicit **Tho.** **Et** fm h̄ etiā
 p̄t itelligi dēc. **Inno.** q̄d nūc seg-
 tur. **B.** **Docto** **Inno.** et eo. i. aliq̄
 b̄ dicit q̄ i eo q̄ n̄ soluant dēcime
 vel min⁹ plene. nulla p̄fessioēz va-
 let. **16. q. 7. quicūq̄. Sed** tñ **Ray.**
Et **sup. c. statum⁹** et d̄ transac. cō
 possit iter p̄sonā eccliaſticāz r lai-
 cā sup aliq̄ p̄te seu quoz dēcime fa-
 cta d̄ p̄sensu superioris p̄clati va-
 let. **Et** **Con. 42. Ray.** vt i sū. cō. li.
 i. n. 15. q. 42. **Sed** **Inno. i. c. vena-**
bilis. de con. vii. vel i vii. r i sum.
con. eo. ii. q. 43. dicit q̄ nec p̄posi-
 to nec pactum p̄t valere i remissi-
 one dēcimarum q̄b̄ p̄t itelligi q̄
 h̄ fieret sup dēcimis oīo d̄bitis r̄ si
 nēronabili causa. vt. s. alienatio-
 nel q̄ fieret voluntate n̄ libera sicut
 regit ad remissionem faciendam
 vt nō i sū. c. li. 2. n. 5. q. 5. al p̄posi-
 to r pactū super dēcimis bene va-
 let de p̄sensu superioris. vt clare d̄
 i dīcto. c. statum⁹ de transac. **B.**

10

10

Solutiā decias? R. s3 Ray. Quā
druplex ē. Prima ē abundantia
fructuū. Secūda sanitas corporis
De h s duabus. Aug. Si decimā
dederis. nō solū abundantia fruc
tum. s3 et sanitatē corporis conse
ris. 16. q. 1. decime. Tertia ē rem
sio pctoz. Quarta celeste regnuz
De his duabus. Aug. ibidē. Qui
pmittit ppare ant pctoz indulgen
tia desiderat pmereri. reddat dec
mā. r de nouem pibus clyndā sta
deat dare paupibus. Ecōtra q nō
dat pmit p opposita. Malach. 3.
Quia mihi nō reddidistis decias
r pumias idcirco fame r penur
zia maledicti estis. It Aug. vbi. s.
Cū decias dando r terrēna r ce
lestia possis pmereri. p auita du
plicē bndictōez fraudas. A. i. frau
dando nbi subrabas. vt in sū. con.
e. ii. q. 45. B. Nec ē dñi iustissima
psecutio vt si nulli deciam nō de
deris in ad decimā fuoceris. Da
bis ipso militi qd si vis dare sac
doti. It Aug. vbi. s. Nō deus s
mū postulat s3 honoz. r q digna
tur totū daf decimā a nobis dignat
fcipe. nec sibi s3 nobis pculdubio
pcurat. Nec oia i pdicto. c. deci
me. Mā r antiq ptes copijs oib?
abūdabāt q? decias dō dabāt. mō
at h tollit s3 q n accepit xps. 16.
q. vij. r. c. matores.

Eame ij q^o decime

dari debeāt? R. decie dari
dēt ab oibus laicis. 16. q. 7. decias
et eo. a nobis. It clerici tenēt da
re decimas nō de ecclesijs sed de
suis rebus. et eo. e. ij. r. c. a nobis
de confe. di. 5. quadragesima. A.
Doc nōi glo. in. d. c. ij. r ibi itez.

p3 q? clerici debēt solue decias
psonales h: s a q^o recipi in laica.
Clerici viuētes in cōi sicut r reli
giosi non tenēt soluere decimā de
laboubus seu nutritiis suis p
prijis. 16. q. i. decimas. B. It reli
giosi tam exempti q nō ccept de
terris r possessiōibus acqumis r
acgrēdis tenēt uegre soluē d' cas
illis q^o eedē possessiōes r terre
fuerāt d' ciales et. c. namo. Secy.
li. 6. It ē leprosi tenēt ad decas.
Si tñ sint cōter viuētes non tenēt
d' hoz r nutr mnis aialit. vbi cū
telligit sens et d' eccle. ed. c. 2. A.
Ibi nil d' de scribis. s3 solū d' hōi
r nutritiis aialium inter q isse in
terptat fer. Et cū eo. cō. Altorius
B. Et oia pdicta itelligas de iure
cōi. Secus aut si q aliud habet
ex privilegio. A. Nec ē notandum
in sū. con. li. i. n. 15. q. 12. B.

Atz iudei tenentur dare decias
R. Personales nō tenēt dare deci
mas cū nō recipiant ecclesiastica sa
cramenta nec audiāt ouia imo nec
sint de corpe eccle. ff. d' cōi. sōma
s. si vero q. A. Idem in sū. con.
eo. ii. q. 15. B. Secus de prediali
bus. et eo. de terris. Et de hoc ca
si hēs s. iudeus. i. 6. pe.
Atz clerici tenentur dare decimā
nel pecuniā pape regrāt? R. n. fm
Tho. fa fe. q. 87. Decim q i veteri
lege dabant pmitte sacerdotibus.
decie aut leuig. r q? sacerdotibus
leuite subditi erāt dñs mādāni le
uig vt ipi loco pmitia us soluere
pōtissi sūmo sacerdoti decimā d
cime. Vñ nuuc eadē rōe tenēt cle
rici sūmo pontifici dare decimam
si exigit. Naturalis at rō dicitur vt
illi q hnt curam de cōi stam pōt

deat. unde possit exequi ea q per
tinet ad cōm salute. A. Idem in
sum. con. co. itū. q. 16. B.
Cū q^o q^o vdu aceruū an d' clatōz
quis tenet ad decimā? R. n. Clero
tenēt. Aduoz: qdē pp doli quem
cōmiser. r ei qui h3 p'ciuz q succe
dit loco rā redit. ar. 12. q. 2. mōe
mus. ff. de per. hf. si r rē r p'cium
Empoz dō tenēt. qz res transiuit
ad cū cū onere decimaz. et. c. pa
stalis. 12. q. 2. c. Augustino. Et ita
ecclesia poterit petere a quo malitū
sūm obtinuerit ab vno liberat?
A. Vbi n. q? ecclesia suū recipiat
cū augmto. h Ray. r Tho. vbi. s.
Addit a Ray. q? si empoz sui dō
nec hci q r postea soluit decimā
p'ciuz tenēt ei. A. Idem in sum.
con. eo. it. q. 17. vbi et addit scdm
Ray. q? si empoz suū malefida. vē
duoz non tenēt ei nisi exp'le d' cū
fuerit r cautū. s3 tñ vterq d' azget
pniam de dolo r quasi de furto.
q? p'actauerūt decimā inuito do
mino. In foro aut p'iali tutus ē
si empoz p'soluit decimā q vēdi
tōz sibi i'ituat. nisi forte in cāu. s.
si p'pōz nō i'ituenit deceptus in re.
q? bñ valet adhuc p'ciu. S3 gl. c.
in foro p'iali vēduoz tenēt p'pōz
ri restitue id qd soluit eccle dūm i
p'actu abfuerit fra? r doli. nec
deceptus fuerit p'ira dimidiuz i'isti
p'ci. glo. Hoc vtz i foro iudiciali
In p'iali dō tenēt q? restitue? et
pp deceptōez minore dūmodo nō
valde p'at. vt. i. empoz. s. 2. B.
Cū quid si aliqz violēt vt furti
de rapuit aceruū de arca rustici an
soluēt decimas? nūquid tenēt?

rusticus? R. Cū decime statim col
lecto fructibus debeāt dari. 16. q.
.i. decie. et eo. cū hoies. ergo si nō
soluat statim cū p'petier solui p'm
rusticus ē i mora. quare piculum
sp'cciat ad ipm. r sic tenēt. S3 tñ
si soluerit dabit ei ecclesia acnonas
suas p'ra raptorē. Si dō n' erat ad
h i mora. r violenter sibi ablatuz
ē nō tenēt. s3 ager ecclesia p'ra ipum
raptorē. ff. loca. l. si in lege. s. item
vult. Et sicut si aliquo mō factōs
fuit in culpa vel cā more. qz non
tenebit rusticus. A. Idē in sum. 2.
eo. n. q. 13. fm Ray. q? et addit. Et
hoc tenetas p reglā q temp posse
rior mora nocet ei p que sit. ff. de
p'ciu. r cōmo. rei veni. l. illud. Et
iō si ecclesia fuerit i vltima mora ru
sticus nō tenēt soluere decimas de
sublato s3 tñ d' residuo. nisi in cāu
s. si pp moram eccle sine cur' n'ia
nō audebat rusticus tagere fruct^o. nec
iposuerat fructus q'os al' p'posuit
set in locū fructuz nūc g'lo p'p'at
cedit i piculū eccle ad m' n'us ad
p'plenū d'cie. ff. p' n' asp'ora.
tū ē quātu valet d'cia. Ecclesia. n. nō
d3 petet lucrū cū dāno alioz. 12.
q. 2. ff. n'itans. Immo fm glo. et? si
de p'ficiendine ut p'ficiendū aliqua
nō licebat rustico tollere r repone
fructus suos nisi d' l'nia eccle. si ec
clesia suū i mora dandi l'ntam. ec
clesia tenebit rustico ad restitūoz
totū d'ant. h ibi. S3 certe videt q
p'lar? q? fuit in mora seu alter r nō
ecclesia tenet. nisi forte tota ecclesia
fuisset in culpa. qz delictū p'sone i
d'ant nō d3 redidat eccle. et d
re. iur. dicit. li. 6. B.
Cū quid si aliqz longo tpe rece
pit vel retinuit decimas r nō uel

ens ad satisfactionem postulat sibi remitti q: aliter oporteret eum medi care? R. s3 Ray. Si sacerdos vid ar istu coru u r pccs suas vn susce d3 ei tã p paup remittit unde vi uat cu h idẽ ei p ca daf d: d: b: z. 16 .q. 1. qm. B. Et addit Ray. q hoc pot facit ebs. sine cõsensu capitulu. sic sic decime ad ecclesiã reuertant et de his q si. a pla. sine p sen. c. cã applica. Et con. Inno. r Hoff. ut in sũ. con. eo. n. q. 39. S3 Hoff. addit Imponet Et ei vt in totã satisfaciã si ad fornam deuenerit pinguiorẽ. vt et d solus. Doardus. ff. d. cel. bo. l. 3. B. h h vero addit q et si diues sit pot ei gratã dimutere vt in totã vel in pte. ex quo vult in po sterã abstunere r ecclesiam restituere iuri suo. A. Et h pot eps it b ca fa. s. daz. l' remittit fruct' pceptos pp vilitate eccleie parochialis fm eudẽ. h h. vt i dca. q. 39. Et ego b pmo. vez q ad excusationẽ remittens nõ q ad liberationẽ et cui sit remissio. cã sit potẽs restituere r n sit par. put d3 ad b q remissio ua leat. vt. s. bellu. p. s. r. i additioe .i. Si ho su parat' nõ pot ei fieri re missio. i d' anũ eccleie. cã. ut. s. p3 et paup qn sit ei remissio d3 iniungi q si venerit ad facultate restituat. nisi forte fierz liberalis remissio su p decimas non solutis pp diffuetu dincm. vt. s. decime. l. s. g. r. 9. q2. vt ibi p3 non solũ remissio s3 etiaz taciturnitas prelati excusat oes de bite paratos. B

Decime. iij. Cui r quibus

dari debeat decima persona lis. R. fm Hoff. Jure coi danda e eccleie parochiali sine baptismali.

vbi qo audit dms r recipi facta. 16. q. 1. quest. 5. l. Predialis vero danda est eccleie infra cur' parochie pdiu sui. et de paroch. c. vln. r ex. eo. qm. 16. q. 1. si qo lat' .13. q. 1. s. i. Et hoc nisi aliud obancat d cõ suetudine. ex. eo. c. i. r. 2. r. c. pmi. sũ. r. c. ad apostolice. uel nisi pte pte sunt fm Hoff. Ray. r Tho. A Idem in sũ. con. eo. n. q. 3. Et quõ dicitur de consuetudine intelligenda est quo ad prediales. Nã pccõ les seper dant illi ecclesie vbi eccle siastica picipiunt facta. r in dicto .c. ad aplice. ex. c. B. De mixtõ bo decimas de qbus dicit' l. s. decie .i. s. 2. dicitur fm Hoff. q si ap parcat consuendo. seruanda e si n apparet. tunc si aialta pascanur p unuo i pdijs pprie parochie et q dñs e r curã eo p gerit indubitan illi parochie soluende sunt. Si bõ pascat pdijs parochie aliene vide mr q diuidi dbeant inter. ecclesiã vbi pascant r ppria ar. ff. de le. 3. q. saluã et de testa. r elatum. s. vln. Ray. vò dicit q si aliquis pascat pecora i vna parochia. r b3 omle in alia q de lacte seu r lana debz dari decima eccleie vbi sit pasca. ar. ex. eo. pmissi. Lon. Tho. fa se .q. 87. Sed fm Alanũ si continue iacent in vna parochia r cõtinue pascat i alia. decime diuidi debẽ r idẽ si p medietate anni pascant i vna parochia r p medietate i alia b Ber. et eo. ad aplice. Consiuetudo n in talib' e teneda. A Idem of in sũ. con. eo. n. q. 3. S3 si pñe tudo n apparet. satis videt equa opinio Hoff. coniugẽdo ea cũ di cio Ber. r Alanũ. cum iste decime partim sunt prediales r partim p

sonales. vt. s. decime. i. s. i. B Sed cui soluit decimas psona les reges r pncipes? R. s3 Inno. Ego soluet in cur' dio celi bnt pncipales domuciliũ. r si i duab' dio cibus hnt diuident iter illas. A. Idẽ in sũ. con. li. i. ti. 5. q. 4. B Cui debeat decima venationis piscationis. r b' mõi. R. fm Inno. Tikõ decime psonales sũt qz ope bois veniũt. Unde dade sũt eccleie vbi picipiunt ecclesiastica facta. A Idẽ in sũ. cõ. dca. q. 4. r subulgif fm eudẽ. Et h intelligo vera vbi libere qz piscatur nullo pccõ dato nec pte piscationis. qz si inde daret pccõ ut p. tunc bñ videt q de illo pccõ ncl parte dade essent decime eccleie baptismali. qz nõ ex ministe no hois s3 ex aq r terra pueniũt. Idẽ dico de venatõe r b' mõi. A videtur q si aliqz capiat pisces in mari r portet i stagnũ r ibi viuat aliquot dieb'. q decima dbeat in d bte eccleie i e' parochia e stagnũ ad bñales. r de bestijs reclusis. Alij di cũt q sũt decime psonales. r q dã de sũ eccleie vbi picipiunt ecclesiasti ca facta. b vbi. A idet posse dici ut ex pdictis pot colligi q si dicta sta ha reclusa viuat pncipaliter ex tra vel aq sine labore hoium pñcant ad bñales. Si ho viuat e cõlabo re hoium pñeat ad mixtas r de ipho fiat qd. s. dictũ e de mixtõ. B Quid si arborẽ excitas in silua quis portet ad locũ vbi mulũ. pl' valet? Dicitur fm Inno. q soluz decima eccleie vbi e silua. r ducit capis qd fecit i trãfferẽdo. A. Idẽ in sũ. con. in dicta. q. 4. vbi e ponitur r id qd dicitur in. s. se. B Quid si pasca p aialibus ap

muatim vendantur. R. fm Inno. Decima pccõ soluetur eccleie vbi sũt pasca. Et si dñs sũd panatur gratis pasci bestias in fundo. cum berba quã enclit bestia trãseat cũ onre iuo. s. decime. dñs bestie tenebit dare ei decimã valoris berbe. ff. de vlsu fruct. si vlsu fructarius. A. Ista lex n vñ haberi i illo ti. vñ pũt q velit allegare. l. si vlsu fructus. 2. s. l. B Quid si quis tenz decimas i scu dũ. nunqd pp b recipiat decimas noualiũ. R. fm Ray. nõ s3 debent ecclesie procbiali. qz b' mõi pccõ siones r puilegia artada sunt non ampianda et. eo. ma nisi forte sint religiosi r ex puilegio decimas pcipiant. qz pcepti et noualiũ. et eo. ex pte. 3. A. Idẽ in sũ. con. li. i. ti. 5. q. 5. vbi e ponitur quod dicit in. s. se. fm eundem Ray. Hoff. r Inno. B Quid si isti religiosi non ex puile gio decimas alicui' ecclesie pccõ pccõ bñ. s3 ex pscriptioe. tunc deci me noualiũ nõ eis sed eccleie sol uende sunt. et eo. cum conungat. Cui concedit a papa aliquibz ut noualiũ decimas recipe valeat p portõe q veteres eos cõungũt. non intelligit de illis noualiũ decimis qõ tpe b' mõi iperatiois aliõ possi debãt. nec etiã b3 locũ nisi solam i locis i qb' ipsi imperatores vte res hebãt. r p ea tñ portõe. Ad si imperatores tẽpore imperatiois possidebãt decimas veteres i toni vñ vtra medietate. nõ ex tẽdũ idũt vtra medietatez noualiũ. nisi fuerint cistercienses vel cartusien ses. Idẽ si p b' mõi pccõ siones eccleie parochiales adeo grauaret q nõ

5

6

7

possent comode sustentari & iura
epalia solvere pundeat p ordina-
rios q b possint. Itē qm̄ forte a
religiōs exēp̄i & alijs fiat infen-
dationes decimarū. **A. s.** a laicis ab-
tēat & recognoscendo laicos ab
ipsis religiōs sci fecudū deince-
m. c. flauto. de q. j. **B.** nō lz post
tātē infendationē sic de mano p̄sp̄
nū b' modi decimas de manib' lai-
coꝝ recipe ab ijs diocessāou assē-
su. & ille nū decime p̄nt talit de ma-
nib' laicoꝝ p a religiōs acqri q an-
lateralitē concitū i feudū ppetuo
fuerit cōcessit. & diocessan faciant
iusticiā parochialib' eccliy de de-
cimās qōs religiōsi habent nisi agat
de rebus exemptis. **Dec.** oīa predi-
cia habentur. **et. flauto.** li. 6.

C. An dū decime illaz rep de qb' an-
nūis nō p̄stauerūt dari debeant
illis q cas bñi m̄ feudū. vel eas re-
cuperauerūt. aut ecclie. **R. f. 3.** Ray.
Quidē q milites q alias decimas
populū possint illas petē. **eo q** eis
terra illa ab antiquo fuit decimatis
& vna eademqz res non debet du-
plicē iure cōferri. **et. eo.** cum in ma.
Etel forte verū ē in monasterio vel
ecclia. **A. Ray.** n̄ dicitur vel forte
dicit. **Id.** vep ē i monasterio vel eccl-
sia. **A. Ray.** si forte fuit. **et. eo.** c. e.
n. q. 7. **Meritas.** ē. n. q. c. cū i ma. lo-
quūti de monasterijs & ecclie ijs
B. Dec. in laico. q n̄ d̄ eas reci-
pere. s̄ nec decimas noualū. **ar.**
l. ff. de hb. cūp. i lege. **An p̄sūlētū**
Ep. soluant prochiai ecclie. **Idē**
Hofst. **Idē** i sū. cō. dē. q. 7. **B.**
C. Qui dū decimas non soluit &
nūc vult solvē. non d̄ solvē illis q
ex sola p̄scriptōe hacten' decias p-
ceperūt. s̄ ecclie prochiai **f. 3.** d. 7.

A. Idē i dē. q. 7. **vbi** addit scdm
Ray. **Per** h nō p̄cros qōs ep̄os ma-
le sacre q oēs decimas noualaz
sue diocesis & alias q̄scūqz p̄n a
milib' recipere sibi vsurpāt. qd
nō licet de iure nisi cū illa noualia
vel alia n̄ sūt infra terminos alicu-
ius parochie. l. nisi aliā cām rōna
bile oñdāt. **et. eo.** cū i ma. r. c. q̄n.
Idē **Hofst.** dicens. **Sic** ē d̄nas q
nec de noualib' nec de recipiē a
laicis d̄ ep̄s retinē nisi suā canonici-
cā h est q̄ten' p̄cipiebat de armis
& de his p̄cipiat. & si nil p̄cipiebat
ep̄s de antiquis ad min' sua quar-
ta fraudari non d̄. **et. eo.** q̄n. **Idē**
ē hoc notat glo. **B.**
Quid si sū cōsuetudo q vna pa-
rochia p̄t i sū. con. c. ii. q. 43. **B.** re-
cipiat decimam de blado. & alia d̄
vino. & terra q̄ reddebat granum
mutē. & reddat vinū. & ecōuer-
tē ecclia p̄cipiet decimā. **R. f. 3.** Ho-
st. **Ylla** q̄ p̄cipiebat de blado. p̄-
cipiet de vino & ecōuē. qz i m̄ch-
tū q̄litatez tre nō sūt s̄ba. **et. eo.** cō-
mū. s. sic. **A. Idē** i dē. q. 9. **B.**
Quid si decime p̄scribi possint. **B.**
A. laicis nō. **et. de p̄scrip.** cām. r. de
b. j. **p̄scriptio.** s. ij. **Sz** a clericis pa-
rochia bēant p̄scribi p̄nt. **et. de p̄-**
scri. d. q̄ta. **Religiōsi** qōs sū bñi
parochiā ipsas p̄scribi nō p̄nt. q
nec possidere. **is. q. i.** placuit. **Hoc**
p̄nto vep de p̄sonalib' q̄ dant rōe
sacfoꝝ q̄ religiōsi m̄strare nō bñi
nisi obuneat parochiā. **Prēdāt**
at licite p̄nt h̄re & possidere. **is. q. i.**
c. si. **Sz** si bñi. m̄c rōe parochiaz
ipsas q̄nqz p̄scribūt. **et. eo.** cū p̄n-
gat. r. c. cū i ma. **Et** nō h̄ q ep̄os q̄
d̄ se p̄scripsisse decias i alio ep̄o

is. q. 9. alleget & p̄bet tituli. qz
cōe ē s̄ cū. nisi tān tps alleget p̄e-
scripto. **c. 3.** **Itē** m̄sona n̄ extat **et** d̄
p̄scrip. li. 6. **A.** **Idē** **et** d̄ q̄ ei grez
p̄scribu ecclesiastica si sibi nō ē s̄-
ruū eis ebe uel p̄ra ipsū p̄scriptio n̄
habet effectū bona fides at cū bo-
na fide requiritur etiam titulus. **vi**
prēdēt m̄. **et. B.**
C. Si cōsuetudo p̄scribi decimā
sūt p̄cripta in vno p̄dio alicuius
parochie. n̄ extat p̄pter hoc ad
alud p̄diciū qd̄ de nouo colit **et**
eo. cū cōtingat. ff. de pacus. si vn'.
s̄. ante omnia. **B.**
Quid de clericis q bñes suffi-
cēs p̄rimoniū saliquos reddūt
cipiūt decimas. **R. fm.** Ray. **Sz** d̄
seruiūt ecclie. & p̄cipiūt decimas n̄
vni cas i m̄los vsus s̄ ipsos p̄ntāt.
nō peccāt. alit sacrilegiū. cōmittūt
is. q. i. q̄n. i. q. 2. **pastor.** **A.** **Idē** in
sū. con. li. i. l. 15. q. 9. **vbi** ē additū
fm. **Hofst.** q̄ si cleric' n̄ facit serui-
tū ecclie v̄ d̄ vel notat' formula
to: sū laic' nō tenet ei dare decimā
sed p̄ximo sup̄ior. & q̄ ille d̄ in
villanā illi' ecclie decimā cōuer-
tere. **subdēs** q̄ id qd̄ dicit d̄re. ma-
notis. **et. eo.** s. q̄ nō obstat nequit-
tas clericorū intelligitur de oculis
B. **Sile.** cleric'. 4. s. penult.
Quid si ep̄i vel religiōsi de cō-
suetudine vel p̄scriptio p̄cipiunt
oēs decimas alicui' parochie. v̄p
h nō obstante debeant p̄b̄ytero cō-
petēs ponē assignari. **R.** **Sic** **et** d̄
p̄ben. **extripadē.** s. cū igit. **et** de de-
cimis. flauto. li. 6. r. s. in. 7. s. dic-
tū. **et. A.** **Idem** in sū. con. eo. li. q.
2. **fm.** **Hofst.** **B.**

Decime. iij. d q
bus

decime debeant dari. **R. fm.** Ray.
De oib' fructib' trax arbor' bor-
toꝝ nutritimē s̄ aialū. lacte. lana s̄o
ligna. p̄scaōibus. venariōb' affi-
cā. p̄cōib'. molēdinis **et** ad vniū
eas. balneis. sillonis. lapidicums. me-
tallarijs **Itē** d̄ negocijs & artificib'
& ceter' bonis. **Et** de ipe. de con-
se. dif. 5. q̄drageima. 16. q. i. de cle-
ric' tributa. r. q. 7. q̄cūqz recognoscere
rit. r. c. oēs decime. **et. eo.** cōmū. s̄
& c. nūcios. r. c. nō ē in p̄ate. & ge-
neraliter de oī luro licio. in **Bo.**
diōr. **Tho.** **A.** **Idē** in sū. con. li. i.
li. 15. q. 19. **B.**
Quid si in eadē terra eodē āno
diuerfa semina seminantur. **R.** De
oibus decima debet dari. **et. eo.** ex
p̄te canonicoꝝ. **A.** **Idem** in sū. con.
eo. li. q. 20. **B.**
Sed nunq̄ de rebus donatis
vel legatis vel successiue acquisitis.
A. i. m̄re successiois. **vi** in sū. con.
eo. li. q. 21. **B.** debeant dari decimē
R. fm. **B.** **Alanus** dixit q̄ n̄ qz
ex his tñ que naturaliter uel deo
perib' suis qōs acq̄suerit tenet solue-
re. **pbabilius** tñ v̄ notasse. **Hug.**
16. q. i. d̄cime. s. q̄ legatarijs & do-
natorijs tenentur dare decimas de
re donata & legata licet decimata
fuerit a donatore vel legatore. **sū**
tamen si succedat patri. cū oīa p̄-
tris quodāmodo p̄nteamt ad ipsūz n̄
tenentur ea decimare si decimata. **s̄**
a patre. sed heres extraneus bene
tenetur. **A.** **Idē** in sū. cō. dē. q. 21.
Tamen v̄ ibi patet. **Inno.** recitan-
do d̄icas op̄uiones. non videtur
multū v̄n̄ alteri p̄ferre. **ideo** pu-
tarem in hoc standum fore cōsue-
tudini que est optima legum i m̄t
pres. **R.** de legi. si de interpretatio

ne. B.

Uiz de illicitis acquisitis teneat qd dare decima? B. P. B. ost. Pceduales decime in dillucte solui debent a possiditice pda sine possessoris iusto siuc iniusto. nec solus a catholico s; et a iudeo heretico et schismaticeo vel pagano. et eo. de terris. Et hoc q; datur rone pcedit rui. et si terra seminata fuisse semine furto vel h' moi. Con. Ray. et Tho. de psonalibus vero distinguunt vitrum quis teneat ad restitutionem. vt in furto. rapina. symonia. yfura. ludo. iniusta exactione. et iniuria. iniusto bello. et huiusmodi. q; tunc no dz dari decima nec recipi. Si vero non teneat qd ad reuocandem. vt in mercenico. h' stridua et similib'. tunc si ex pto notorio questus puenit. ecclesia non dz recipere ne videat pccm approbat. B. Licet ecclesia non debeat recipere nisi ipse tenet dare. vt in su. co. li. ii. ff. q. 12. fm Inn. et hosti. Et addit hosti. Costulo q; m'rix et h' stridua inde faciant elemam ex quo ecclesia non recepit vt sic deus citius eos extrahat a pccio. Et fm Ray. et Tho. no. si tales ad pnam pueriant. p' ecclesia et decimas pteritas recipere. q; fm Heg. no dz despicit in eo q; fuit. i. pccio. q; ta icipit esse qd no fuit. dist. 50. ferram. Con. Tho. B. Dec' si occulta esset quis plams b' sciret ar. 3. q. 5. xpiana. 6. q. i. si oia. Id' Tho. fa se. q. 87. B. Id' in su. co. d. q. 22. B.

Ecime v^o q ad

laicos
Etz laici aliquo can obfz
pccio possunt in feudu decias h'ce?
B. fm Ray. a ipse lateranensis p

clij celebrati sub Alexandro papa nullo mo possunt decime laici pferri. nec valet talis collatio seu feudano et co. p'bidem'. Immo et deponendi sunt transgressores. et eo. q'uis. Ad si ius papentium fructus ipiales decimar' fuit laico pccellus in feudu an dicitur pccellu. et laicus bene viuat et descendat. etiam sic bonus v' valens. pot' excusari. alter i periculu ale et hosti. bo dicit q; a ipse nullu anterior. B. s. a ipse Urbai pape vt i ter. i. allato. B. No poverunt decie laico concedi. sicut nec mo pnt ab alio q; a papa. vt in p'ntidoe feudo an epum vel abbatem. Et addit q; Ray. forte non viderat illa p'ntidoe. B. Idem i su. co. li. ii. ff. q. 25. vbi et p' p' Ray. post p'dicta vt det finali. tenere q; nullo ipse poverunt decime dari i feudu laico sine privilegio sedis aplice ob cam ronabile pccellio. hosti. et hosti. dicunt q; hodie non pnt pcedi decime et q; ad fructus ab alio q; a papa ex iusta ca nisi ad ipus non in perpetuum. ita. s. q; non transit ad h' des. Ibi et dicit Ray. q; et quid do papa pcedit decias laico inteligit quo ad pceptioes fructua. no quo ad ppuerit' q; illud e quod da ius spuale q; puenit deputatio diuinis obsequijs et si laico. B. h' Bartias de hispania sup hoc dicit B'ntie debemus ponere casus diu' biuabiles. P'um' qn pccellio h'nti originem ante pcelluz lateranense. c. p'bidemus et de decimis quod fuit ed ita et pmulgatus anno d'ni. B. h' lxxix. fm cronica; martina. na. vt et refert Jo. an. scdus casus qn post dictu pcellu fuit facta com

missio per papam seu eius auctori tate. B'ntie eni duobus casibus si de cas costat. nemini i dubiu vertitur quin laicus et eius successores possint tenere tale feudu decimarum sine pccio. 3° casus e dubitabilis qn si fiat de auctoritate pape nec de origine pccellio an titulu feudi. vt dicitur an pcellu lateranense vt post m'ce i dubiu an laicus possit tenere tale feudu sine pccio. Et hosti. ap' te tenet q; si vt in sum. con. co. n. d' decimis. s. et vt p'scribi. h. quid si laico. et in. c. q'uis de decimis p plures rones quas ibi ponit. Et Jo. an. repent in .c. cum aplica. b' h' que si. a p'ela. Idem tenuerit archi. et Jo. mo. in. c. 2. s. illos d' decimis li. 6. et p' easdem rones et motus. Jo. an. 13. p'nti si unij in p' raria memoria no existat. et de h' sit cois opinio q; fundat sup tali a' tiquitate. Et h' per ter. c. i. de p' scrip. li. 6. r. c. sup qbus daz. et de ver. sig. Hoc dz dicitur Jo. an. in edus dictis locis. et maxie in. d. c. ubi aplica. Possessio ei ta diuuz ni ipus fudata sup tali cois opinio ne h' istar pccellionis aplice. vt in dictis iuribus. et p'cipal' auctori tate. l. hoc iure. s. a' ducius. ff. de aqua con. et est. et h' aq' plu. ar. li. i. ff. r. li. 2. s. id' labeo. r. l. si. e. ti. ci libus. h' ille. Aduertenda q; te h' rei si extat memoria qn nemo sciet q; sciuerit facta fuisse vt qui sciderit ab eo qui sciuit. vt in dec' s. id' labeo. Notadu et qd p'dicta iura de possessioe ta longa vident loqui de rebus p'scriptibilib'. De cime vero a secularib' p'scribi no pnt. vt. s. decie. 3. s. xi. vnde nulla p'ctudine iur' oduci pot' qd laic

petat recipere q; dant rone diuuzum obsequioz cu sit ius diuuzum vt exp'sse h' in. c. hac p' suetudines x. q. i. r. 16. q. i. c. fi. 3^{ie} et qn ifeudatio sit auctoritate pape regitur q; fiat ex iusta ca vt dicunt p'fati doctores. videlz q; ifeudatio faciat vel fecerint p' decentem recopensa nonem eccle spualeni vel spuale. vt. s. dix' Ray. q; nec ipi clerici possunt vt rebus ecclesiastici iuris sine debua recopensatode. nec et papa. An scis Heg. 13. esset papa loque do de se et alijs. omel. 13. dia. Id' semus cuius d' anatiois iu sui labo re hic peipe mercedu laboris. Ecce ex oblatioe fidelu viuimus. sed qd p' alalibus fidelu laboramus. Illa in nostrz ship'edu sumimus q; p' redimendis pccis suis fidelles ob tulerunt. nec in p' p'ca eadem vel ofoms studio vel p'dicationis. vt di gnus e istudamus. 3^{ie} pccellio pape sep' intelligit ea p'ditoe vt p' hoc eccleie si puenitur suis necessarijs. vt in. c. stantio. s. vbi aut. et de decie li. 6. Et p'dictis ergo pot' colligi q; si p' ifeudatodez deciaz eccle b' fraudatur suis necessarijs non valet. Si non p'uantur tunc si non fiat ex iusta ca et decen recompen satode. sicut non valet. Si adest iusta causa et pape auctoritas valet. Si deest auctoritas pape. tunc si constat fuisse factum ante pcellu lateranense. valet. al non. Item s; Inn. et in dicta. q. 25. in su. p. li. l. ii. ff. sic non licet decimas pcedere in feudum. ita nec in emphiteosum. nec in locatioe ad longu tps. Anlluz enim p' tractum super eis iure dz ecclesia per que fiat vel feudum uel alienatio que fit per dictos contra

Ad idus sacris uestib' habes in
manibus uel aliud instrumentum seu
ornamentum ad ordinem suum spectans
se si deberet in officio suo solentur
missas ad episcopum punit adual. et in
calix liber seu quis alia res q' i re
dinatōe ab ep' fuerat ei tradita si
gularit' auferat incipiendo ab eo q' ei
ultimo datum fuerat. sic gradatiz
pcedēdo usqz ad primas uestes q'
tradit' i collatōe tonsure et post ra
dit' n' tondef. poterit aut' un' ep'us
verbis aliquid ad terrorem opposi
tis illis q' i collatione ordinis pla
ta sūt h' modo uel sūt. Auferimus
tibi ueste sacerdotale et te ordine
sacerdotali priuam'. et sic de alijs
et ultimo dicēdo. Antiquitate dei
opōitōis patris et filij et spiritus
sci ac nra tibi auferim' habitū cle
ricalē. et deponim' et degradam'
et spoliām'. et exim' te oī ordine
et beneficio et priuilegio clericali
Decōmnia et de penis. degradā
tio. li. 6.

Sacerdos uel alius clericus in
sacris cōp' heresi fuerit scilicet cu
rie relinquēd' seu degradād'. A. I. s.
scilicet curie nō relinquēd'. s. p' p'no
deponēd'. ut i. rex. j. allegato.
B. poterit fieri p' solū suū ep'm cō
uocatis abbatibus et alijs planis
et religiosis et l'raus sue diocesis
sicut expedire uidebit'. et de h' q.
q' i. li. 6.

Qualis cleric' degradat' ppter
heresim' h' mōi tradit' debet pote
stati scilicet. B. Eius degradatō p' n'
t' p'ntie celebrāda ē. q' facto dicit'
et ut i. suū s'ozm recipiat' degrada
tio. et sic intelligit' tradit'. s. p' eo dēt
ecclesia hercedere. A. efficacit' ut in
rex. j. allegato. B. q' nō moriat'. et

de ebo. sig. nouissima.
Nō oīs d'gradat' tradēd' e
testatū scilicet. s. solū i trib' casibus
Prim' i'crie hēsis. et d' heres' ad
abolēdā. s. i. et. 2. n' in cōmuni
ad p'nam redire uoluerit. et d' be
ref. excoicam'. s. d' anan. A. Ibi
tū d' q' sūt p' p'no carceri mācipā
di si reuire noluerit p' q' fuerit b'
phēsi. B. 3. casuū ē i' salario l'p'z
d'ni pape. et de cri. sal. ad salario
rum. 3. casuū quis deponit p' p'
calūniā quā intulit suo ep'o. xi. q. 4.
si q's sacerdoti. A. Idē casus nō
in sū. cō. li. l. n. 5. q. 10. fm Posti.
Sed in d'cō. c. si quis ponit plus
alia. d' i. n. ibi. Si q's sacerdoti u'
reliquo p' cl'icoz suo ep'o fuerit in
obediens. aut ei inuidias parauerit
aut cōmūctā aut calūniā uel p'
uicia intulerit. et cōmūcti pot'ra
mor' deponit' curie tradatur. et
scilicet qd' inique gessit. B.

Degradat' s. h' b. si fuit in sa
cris b'ndicere tenet horas canon'
cas. qz nō liberat. sed obligat' re
manet ad ea q' sūt oneris. Nō tamē
dicat d'ns uobiscū et s'ilia uerba q'
ad dignitatē ordinis p'ntiē. A. Ibi
i sū. cō. li. l. n. 7. q. 13. ad si. ubi enā
d' fm eundē. h' h. q' etiā idē ē in
degradato b'nficiario quādā t'ne
b'nficiū s' nō fuerit in sacris. et q'
degradat' suspēsus nō d'z officia
re ecclesiaz. B. Degradatū ep'us nō
pōt' restuere. i. ep's. s. 6.

Electatio

Electatio est
sua i delectatione p'ci mor
tal' sit p'ctm mortale. B. s. 3. Tho. s.
se. q. 74. A. Ibi nū uidetur de b'
dici. sed aliq' d' tangit. s. a. se. q. 154
art. 4. et p'ia. se. q. 83. B. Dicit'

si q' sic. sicut i' theologo coll' bi
ca. 114. et Aug'. dicit. 12. de ciuitate
de q' ppter p'ca cogitatiois et sine
uoluntate p'cedit' s'z cu' uoluntate
obediēdi tot' bō d' anabit'. Ad enī
alio' cōsentiat i' talē delectationē
nū alio' ē q' p'ntiat q' affect' su'
s' i' inclinat' i' fornicationē. Nullus
n. delectatur nisi i' eo qd' ē cōsor
n. appetunt eius. Et notanduz h'
q' ut dicit' idē Tho. delectatio mo
rosā d' fm d' iurturnitatē ipis. sed
et ex eo q' rō deliberans circa eam i
moratur. nec eā repellit. tenens et
uolens libēt' eā q' statim ut attin
gunt animā respuit debuerit ut d'
ca Aug'. 12. de ciuitate. A. Idē in sū.
con. li. 3. n. 34. q. 2. ubi allegat' h'
Tho. dicit' in prima parte. se. q.
84. art. 9. Et ut ubi p' p' dicit' p'. A.
et p' in aliquo clari' loquendo
dicit' q' nō solū ē peccatum moria
le q' rō exp'ite cōsentit' sed etiam
q' nō exp'ite dū negligit' reprimere
mor' p'cl' et manet talis cōplacē
tis post' sufficiētē deliberationē
et aduersiones periculē. B. De
lectibus et osculis et h' modi. uob'
s. l'p'ia. s. n.

Delegare

est nices
sua al
teri cōmūt'. Querit' g' an
ep'us possit delegare et cui. B. fm
Ray. et. h' h'. Distingūdū ē q' qdā
sū q' p'ntiē ad ordinē ep'alē. sicut
Necario uel recōciliatio ecclesiarū
ordinatio cl'icoz et similia. et ista
pōt' ep'us delegare t'm ep'is. et d' of
fioz. q' sedē. et d' p' se. eccle. aqua.
Qui cō metropolitān' post' p'firma
tionē an pallij receptionē p' ep'is
p'ntiē p'secrationē suffraganeū sui
et de elec. suffraganeis. Sū q' s.

qdā q' p'ntiē ad iurisdictionē. sē
ē audientia causarū et absolutio
p'coz et h'. Et ista indubitanē pōt'
alij delegare. ut in d'cō. c. aq. ita t'm
q' criales causas clericoz cū agis
ad depositionē nō pōt' delegat' n'
si in casu. s. si incipet abesse ppter
ecclesie sue necessitatē uel aliā ma
gnā cām. et tūc cōmitteret' nō dūā
nūtionē cāe. sed cognitiōē t'm. ar.
ff. de offi. eius cui man. ē iur. li. i.
C. de p'ca. iudi. l. 2. nisi cōmitteret'
diffinitōz tonus cāe alteri ep'o. qd'
pōt' facer' fm q'dā cū nō sūt et inhi
biti. Sū et alie eā q' h' nō sūt cri
minales. in p'ter earū excellētiāz
nō d'z eas delegare. nisi i' cā necēs
et multā iusta impedit'. ut ē cā ma
trimonij et siles. et de cōsan. et as
si. et l'ris. in fi. A. Et nunc ēt debet
cōmūt' idioz uel leuibz. s. i' anis
et grauib' p'sonis. ut pōt' colligi ex
dicto. c. ex l'ris. fm eundē Ray. ut
in sū. con. li. 3. n. 32. q. 5. ubi notant'
etiā oīs q' in hoc. s. ponuntur. B.
Non d'z etiam delegare p'tiē dif
p'nsandi cum irregularibus. nec
absolendi eos q' manus uiolēt'
tas iniecerūt in clericos in casib'
sibi iure p'cessis. ut de p'uerso et ma
l'itibus et sibus. et h' h' delegare
nō debeat. pōt' t'm cū nō sit ei p'hibi
tū. A. dū m' cōmūt' discretis et bo
nests fm glo. Ray. ut in dicta. q.
s. B. Immo de p'cutentib' cler
icis conceditur. et de offi. or. di.
cas. A. ubi p'z q' hoc p'cedit' nō. so
lum ep'is. s. et oībz quibz ex of
ficio in certis casib' cōpetit' dicta
absolutio. B. Alias bō cās mior
res etiā spūales. ut de decimis de
ture patronatus et siles pōt' dele
gare non nō laicis s. clericis nū. et

de iudi. decernim⁹. r. c. fto. De
cūarias dō cās pōt. imo forte idē
finire debent delegare. nec dō ipse
i talibus occupari. ar. xi. q. i. qdē
¶ Sed vtrū delegat⁹ possit alteri
cām subdelegare. R⁹ nō pōt. nisi i
tribus casib⁹. Primus est si lis est
corā eo iustata. r. sic intelligit et d
sen. r. re. in cum. Bertoldus. ar.
C. de cura. l. nec turores. 2° ē qñ
vniuersas causas alicui⁹ ville v⁹
castri vel ecclesie est alicui delegata
sic. n. pōt vna cām subdelegare. ff.
de iudi. cū ptoz. 2° si ē delegatus a
papa vel a pncipe. tunc. n. pōt totā
cām in districte vel ptem ei⁹ alteri
subdelegare. et de offi. dele. qñis
r. c. sup. qñionā. r. c. pastoral. 3°
lem cui papa pmittit qñionē vel
pūsiōem ecclesie d pluriū seu alijs
ministris. qz in h⁹ casib⁹ idē iuris
r. fides psonē cui pmittitur eligi vi
det. n. pōt hoc alteri subdelegare.
Itē nec ille pōt subdelegare cui pa
pa pmittit predicare crucem. excōi
care vel absolue alijs dispensare
cū irregularibus vel in iūgē pncias
qz nō pmittit sibi iurisdictio. s. cer
ni ministerium. Salua semp an
toritate legatorum sedis aplice. et
de offi. delega. qñi apostolica. 2.
Idem i sū. 2. li. 3. ti. 3. q. 6. B. Et
saluo si haberet spale mādātū sub
delegatū. vt nōt. Johā. an. et de
offi. dele. is. cui. k. 6. 2. r. i. vico. c.
is. cui. expresse colligit vbi d⁹ q is
cui pmittitur a sede aplice vt pui
deat certe persone de beneficio in
certa ecclia diocesi vel provincia.
pōt hoc alteri subdelegare. Sec⁹ si
pmittatur vt prouideat ecclesie
de psona. tunc enim nō pōt subde
legare nisi subdelegandū habet

speciale mandatum
¶ Sed nūqd epōs pōt delegare bñ
q sūt de alieno epam⁹ ff. fm. h. v.
Delegare pōt ea q pūctē ad iur
dictionē voluntariā. s. nō pōt eos
pellere ad suscipiendū eius pūctū
onem. cui⁹ eis nō scipe possit. 2.
Ide i sū. 2. li. 3. ti. 34. q. 40. B. 3°
nō pōt eis delegare ea q pūctē ad
iurisdictioem ptenno sum. qñ hz
locum nisi i alieno epam. 2. Ad h
et de pnt. vt aiaz. s. l. h. 6. B. De
iudice delegato r. eius officiali
bus. r. an possit aliqd recipere. h
J. iudex. l. s. 4. r. 5.

Enunciatio.

Duplex ē denunciatio. Vna q
fit p lavo n tanq iudici sed tāq in
gulari psonale fm exigentiā con
cūdiōis fraterne. De hac vide. s. cor
rectio. 2. 2. Et ibi paret q illasū et
pzelato tanq iudici. nō ad pūctū
dam. sed ad emendādā deman
tum. B. Alia ē denunciatio q fit p
lato tanq iudici vt in grat pūctū
Et de hac vide. J. iquifino. p. totū.
r. s. crimen. s. h.

Epōsitum

Quōt
qñ de
positum reddi dōz⁹ ff. Reddi
dōz ipsa res deposita ad penones
r. voluntatē deponētis. qd in fallit
4. cassibus Primus cū quis gladi
um dposuit. deinde furio sus fact⁹
ipsū reperit. 2. q. 2. ne qz. 2° si dpo
nēs fuerit deponitatus. 3° qz oia bo
na sua publicant. ff. eo. bona fides
3° qñ sur dposuit. r. cū dño ipentō
ne pcurrit. vt i pdicta. l. bona fides
r. i. q. 2. cū deuotissima. 4° qñ sur
deposuit apud illum cui subripuit
vel apud proprietarium. vt proba

ur per eadez iura. 2. in dicta. l. bo
na fides. ad fi. r. idē notat i sū. cō.
h. i. n. 6. q. 23.

¶ Depositiō l. 3. p voluntate sua de
positū reuocare. et eo. bona fides
Et vt Jmo. ibi nōt. et 3. pncuz ap
positus. qz pōt penitē. ff. eo. l. i. 2.
¶ In hoc clare habet i. s. pl. B.
¶ Cōtra depositū nō ē locus ppe
sionis. s. itonum. vel deductioni.
s. p. pte. l. 3. pncisatio admittatur i
alijs si cā est ligda ita q facilez exi
nō habere credatur. et eo. bona fi
des. 2. Et ibi p. 3. gl. qz et in alijs
nō fit compensatio spē ad pecuni
am. nisi qñ spēs vt equ⁹ vel quid si
mle dari nō posset a debitore r. due
miratur ad estimationem. B.

¶ Atz depositarius teneatur sans
facere deponētē si res apud eū pe
at⁹ ff. Tenet si pmissit dolum vel la
tam culpam. vtputa si de pōis apd
me seruum vincum r. ego mia da
cus soluo. cū. ff. eo. si hominē. Itē
qñ depositarius res suas habz sal
uas r. depositas amittit psumitur. 2
ipsum. qz suas clausit i archa r. de
positas n clausit. Sed r. tenetur et
de leuitima culpa si sit in mora vel
si obtulerit se deposito. vel si rece
perit aliqd p custodia. 2. Hoc ca
sū cum dōcus pternat pmoditatez
vriusqz nō videtur q teneatur ni
si de leui m. r. sentit glo. i dicto. c.
bona fides super vbo. de culpa r
expresse dicit Hoff. vt i sū. 2. eo. ti.
q. 4. B. Aut si grā depositarij si
at depositū. De casu et fortuito te
necur. si pactum culpa vel mora p
cesserit. Nec oia et eo. bona fides
2. Predicta et oia notantur in di
cta. q. 4. fm Hoff. B.
¶ Ecclesia nō tenet d deposito ni

si qñ depositum fuerit factum bla
to r. pūctū vel capitulo pūctibus r
recipiētibz. aut nisi in qñ loco
plenorect. et eo. c. l. 2. Hoc fuit
dictum Hoffi. vt i sum. 2. dicta. q.
24.

¶ Atz depositario liceat vtr de
posita. ff. Depositari⁹ vtr dō pmit
tit furtū. ff. de p. d. fur. q furtus. Et
hoc intellige qñ expresse phibituz
ne viatur. aliter nō pmissit. si mī pu
au dnm pmissurum. 2. Etiaz si mi
nus pbabulter h putant fm Hoffi.
vt i sū. 2. li. 2. ti. 6. q. 25. p. l. q. re. J
allegatū q ad hoc bñ facit. Si tñ n
habuerit cām putandi psumitur 2
eum. ff. de fur. l. qui vas. s. vtare.
vbi d⁹. Actare aut dnm accipim⁹
eum qui nō ptenit. B. vt ff. de sur
l. qre. Itē intellige nisi deponar qd
p tnet pōdere numero vel mensu
ra r. nō obsignetur. Dic. n. excedū
tur fines depositi r. trāssertur dñū
r. sic vti pōt. Si vō obsignatur vel
clauditur. eo ipso v⁹ phibuisse ne
depositarius viatur nisi p rarium
diceret expresse. vt. ff. eo. l. 13. s. rei
r. l. die. s. q pecunia. r. l. gnus. 2
Nec fuerunt dicta Hoffi. cui⁹ quo
p cor. Hoff. r. Bonal. in dicta. q.
25.

¶ Quid si res deterior reddat. ff.
reddita non v⁹. ff. eo. l. i. s. fives. 2
Hoc intellige qñ deterioratio facta
est culpa depositarij. r. non al. vt.
s. s. 3.

¶ Heres depositarij tenet de pre
cio rei deposite ignoranter ab eo
vedue. imo et si nō sit heres nihilo
min⁹ ab eo id qd psecutus ē extor
qur. ff. eo. l. i. s. vlt. r. l. 2. 3. 2.
Ad dita. l. 4. vbi d⁹ de non herede
q puabat se heredē eū vedidit. B

5

6

7

m

Ultz peccet qd sit apud situz
deposita vel et iuste dicitur furti
accipit. **R.** **f3 Tho. fa fe. q. 66.** **A**
le qui furtum accipit rem sua apud
alium deposita grauat depositarius
q: ille tenet ad restituendum vel ad
ostendendum se innocuum. **Unde**
manifestu e q peccat r q tenet ad
reuelandū grauaū depositarij. **A.**
Hoc puto vcz nisi ipse depositarij
ns scierit accepisset i depositu r rez
aliena. vel si dno probanti rem suam
denegasset restituere sicut dicit
vi. s. i. princip. o. **Dis. n. casibus** d
positarius furti punit r tenet ad
restituendū. **C. De furt. l. ancille.**
Iō h casu idē iudicādū d deposita
rio quod de ipso fure. **B. Qui** vō
furti accipit rem suam apud alium
fuisse dicitur. peccat quidem. non
q: grauat eū q dicitur. nec tenet ad
restituendū aliqd. **A.** nisi esset p dē
nams. **Itā** pōt pp hoc p dēnari ad
amissionem rei sue. vi. s. bellu. l. s. 2.
B. sed peccat cōm iusticiāz dū
ipse sibi vsurpat sue rei iudiciū
ris ordine pretermisso. r iō tenet
reco satisfacc. **A. l. in foro iudiciali.**
vi dēn e. **B.** Er dare opera vt scā
dalum primoz si inde ortum est
sedetur.

Erisio **U**ltz derisio
sit spale pec
cany. **R.** **f3 Tho. fa fe. q. 75.**
Dicēdū q sicut aliqs quindā do
itendū dehmē cōiutari honoz. r
detrachēdo diminuire samā. r su
surrādo tollere amicitia. ita irridē
do itendū q ille q irridet. erubescit.
Er q: hic finis e distinctio ab
a iis. ideo et i peccati derisionis
distinguit a dicitis peccat. **A.** **Ide**
i sū. p. h. 3. ti. 34. q. 74. **B**

Ultz derisio sit peccū mortale. **R.**
fm **Tho. vbi. s. q. cū** aliqs maluz
alicui psonē vel dīsectum i risu vel
ludū ponit. derisio dī. r si qdes b
sist in qstum malū e paruum fm se
sic derisio e veniale. **Sed** qn acci
pit qsi puuz rōne psonē. sic aliq
irridē e tū oio paupendē r tā vltz
estimare de ei malo nī si curandū
f3 sit qsi p ludo habēdū. **A.** **Ita** mō
let hfi defectus pueroz r multoz
fm etiē **Tho. B.** Sic derisio e
peccū mortale r grauius q p mme
lia. q: pumeliosus videtur accipe
malū alterius seriose. **Irrisio:** aut
sive illusoz i ludū. r ita videtur e
maio: pēpnus r de honozano. **Et**
fm h e graue peccū r tāto grauius
quāto maio: reuerētia debet pōe
q illud. **Itā** grauius est irridē
deū r ea q dēi sūt. r e grauius irri
sio parci. 3. derisio iustoz per q
hoics et a bñ agēdo ipediūtur. **A.**
Ide i sū. p. eo. ii. q. 243. **B**

Esperatio **U**ltz
peccū
R. fm **Tho. fa fe. q. 30.** **Lir**
ca deū vera e stima: iō itellec? e q
er ip o puenit hominum salus r
venia peccatoz b? dal scōz lib eze
ch. 18. **Nolo** morē peccatoz sed
vt puertat r viuat. **Falsa** autē opi
nio e q peccatoz penitenti veniaz de
negct. vel q peccatores ad se non
puertat p grām iustis cātes. **Eris** si
cut mor? spei q pormiter se habet
ad estimatiōez veraz. laudabile e.
ita oppositus mor?. s. desperatiō
qui se pformat estimatiōi false de
deo e vitiosus r peccatum. **Er** do
hac materia hf. i sūmptio curā
med:ū **De** desperatiōe in qstum
est vnuū de impedimentis peccat

de. vide. j. penitētia. 4. 6. l. 2. **Ide**
quod in hoc. c. nōtur i sū. p. li. 3. n.
34. q. 22.

Extractio. **U**ltz
etores

fm **Ray.** sunt qui vūā r bo
nos mores alioz corūpere vlti
mere nituntur.

Ultz derisio fm **Tho. fa fe. q. 73**
dicitur a pumelia duplici. l. qdes
quāti ad modū pponendi verba
q: s. pumeliosus manifeste i ali
quē loquit detractor occulte. 2. q
nam ad finē itentum siue quāti ad
uocumētum illatū. q: s. pumelio
sus derogat honoz. detractor: scē
Et dicunt vba detractōnis occul
ti nī simpliciter sed p compatiōem
ad eū de quo dicunt. q: eo absēte.
vel ignorante dicunt etiam si corā
multis alijs dicant. **A.** **Cōmelio**
sus aut i facit i hōiem loquit etiā
si solus sit pns. fm eundem **Tho.**
vi sū. p. li. 2. d. 5. q. 197. **B**

Ultz derisio fm **Tho. fa fe. q. 30.** **Lir**
ca deū vera e stima: iō itellec? e q
er ip o puenit hominum salus r
venia peccatoz b? dal scōz lib eze
ch. 18. **Nolo** morē peccatoz sed
vt puertat r viuat. **Falsa** autē opi
nio e q peccatoz penitenti veniaz de
negct. vel q peccatores ad se non
puertat p grām iustis cātes. **Eris** si
cut mor? spei q pormiter se habet
ad estimatiōez veraz. laudabile e.
ita oppositus mor?. s. desperatiō
qui se pformat estimatiōi false de
deo e vitiosus r peccatum. **Er** do
hac materia hf. i sūmptio curā
med:ū **De** desperatiōe in qstum
est vnuū de impedimentis peccat

Ultz detractio sit peccū mortale
R. fm **Tho. fa fe. q. 73.** **Dicendū**
q q iter res ipales sania videt p
ctiosoz. r p ei defectū hō ip dicitur
a multis bñ agēdis. iō detractio p
se loquēdo e peccati mortale. **A.**
Lō. Ray. Er dī detractio p se pec
canti mortale f3 eisdē qn dīrahēta
itendit ad denigrādā samā ei? cui
detrabit. vt in sū. con. eo. ii. q. 199.
vbi e hñmr oia que i b. s. ponunt
B. **Cōnūti** mī qn qz q aliquis p
serit verba p q sania alterius dimi
nuerit nō e detractio formaliter lo
quēdo. vt si sperat pp aliquod bo
num vel necessarium cū debis cir
cūstāntiis. r sic nō e peccū. vt patet
i dñficiātiōe vel accusatiōe. **Si** aut
qserat ex animi leuitate vel pppter
aliquē nēcessariū. non e peccanz
mortale. nisi forte verbo qd dī sit
adeo graue q nō biliter ei? samaz
ledat. r pōcipue in his q pntinent ad
honestatē vite. q: hoc ex ipso gene
re vboz bz rōne peccū mortalis. r
tenet aliquis ad restituendū fame
sū r alteri? rei. **A.** **Propterea** dī
p. 14. **Cū** detractor: b? ne cōmū
fiscat qm repēte surget p dīno eoz
r ruinā vniūsqz quis nouit? **Sup**
q glo. **Hoc** spāliter vito. s. detrac
tiōnis pīctiōni pene genus hu
manum. **Itā** Aug? in mensa sua.
Quisquis amat dicitis abfenti car
pe vūā. **Hanc** mensā idignam nō
nerit esse sibi **B**

Ultz detractio fm **Tho. fa fe. q. 62.**
Dicēdū q aliquis pōt alicui sa
mā auferre triplici. i. mō vum dī
cēdo r iuste. puta cū aliquis cōfū
alici? p dū seruato debūo ordie.

7. tūc nō tenet ad restituēz fame.
2. mō fallū dicēdo 7 inuiste puta
cū aliqz iponit crimē alteri qd nō
fecit. in audiētia multoz 7 nīc tēn
tur samā restituere cōsuetō saluz
dixisse 7 iuste. 3. mō uerū dicēdo
sz iuste. puta cū aliqz pdict. crimen
alteri cōtra ordinē debuit. 7 tunc
tenet ad restituēne cōsuetū pōt sū
mendano m. upote qd dicat se ma
le dixisse. uel qd inuiste eū diffama
uit. uel sūmō pōt samā restituere. d
bet et aliter recōpensare. sicut 7 in
alijs iniurijs. Probat h. 5. q. 1. q.
dā. 7. 14. q. 6. si res. A. Lon. Al.
De. 7 Ray. ut in sū. cō. li. 2. n. 5. q.
201. ubi et addit fm Ray. qd resti
tutio fiet hoc mō uidelz ubi publi
ce dicitur uerbū uel cantilēnā per se
uel p aliu uel et ubi picus libelluz
samosū necnon in alijs locis ubi
intelligeret illū ptra quē h acta sūt
ifamati occasione sūt dicit uel scī
uel signi. publice 7 simpliciter reco
gnoscat erroze suū 7 culpā. 7 p o
posse remoueat uel saltez alleuet
sic infamā. ar. ex de purga. ca. inf
solicitudines. §. pceptas. Idē ho
st. Dicit in qd h publica recogni
tio faciēda est nisi ex tali recogni
tiōe publica ille infamā ap̄t us i
famaret. Et fm glo. Ray. intelli
genda sūt h. s. si aude h facere.
Sec̄ si nō audeat ppter potētiā ul
crudelitātē aduāri. Addit Ray.
Tenet et fecū pponere de iniuria
7 humili ueniē postulare. Idem
Host. Et fm glo. Ray. oportet ve
niā postulare in p̄tia persona si
audeat. al saltem per interpositam
personam. B.
C. Aliqz peccet aliqz audiendo de
tractoz. B. f3 Tho. fa sc. q. 73. Si

aliqz detractozes audiat absqz re
sistētia. v. detractoz p̄sentire unō
sūt p̄iceps p̄ci eius. Esti quidē in
ducat eū ad detrahēdum uel salte
placeat ei detract. o ppter odium
ei cui detrahit. nō minus peccat
q̄ detrahēs. 7 q̄nqz magis. Si u
ro ei p̄ci nō placet sz ex timō: ul
negligētia uel et uerēcūdia qdam
omunt repellere detractē 7 offē
dere qd ei detractio displicet. nīc
peccat qdē sz multo minus q̄ de
trahēs. 7 plerūqz nentialit. Anqz
enā hoc ipm p̄mortalē eēt ut qd
ex officio inpbit et detractē cor
rigere. uel et ppter aliquod picu
li inde p̄sequēs uel ppter radicez
q̄ timō: humaniqz pōt eēt p̄m
mortale. De q̄ uide. j. unio. §. i.
Detractio i quo dicitur a susurra
tiōe. uide. j. susuratio. A. Idē qd
in hoc. §. habetur in sum. con. li. 2.
n. 5. q. 102. B.

Iaconus

Iaconus dicitur
at diacono corp̄m de
ferre ad infirmū 7 eū coicare. B.
fm. h. h. Nō nisi i extremā necesa
te absētibz ep̄is 7 p̄blyteris ut dis.
93. diaconi. Nā i necitate et p̄ne
p̄blytero pōt diaconus iustus cur
charistia populo disp̄sare ut dis.
93. diaconita se. A. Pottus. c. c.
p̄ne. Accitas autē et quādo p̄bly
ē sēssus uel al' impoies hoc facere
fm eundē. h. h. ut i sū. cō. li. 3. c. m.
27. q. 11. B. Et sicut ibidem nōuit
Aug. et absente p̄blytero si tanta
sit necessitas. qd iustus p̄blyteri ex
pectari nō possit. nō ē expectād.
Ad si p̄blyter diacono cōmā ne
cessitate p̄hibeat 7 exp̄sa ed. u. q.
7 uie usurarius. al ipenūis est q

peti colōnē. obediendū ē et. alit
nō. A. Idē i dca. q. xi. ubi et dī qd
lacus i nulla necessitate nec seipz
nec aliu coicere dī. B. Nam 7
Tho. i. 4. dicit. 13. dicit qd diacon⁹ lz
possit sanguine i calice disp̄sare.
sic aduocū gbusdā eccl̄ys diacon
us disp̄sare ministris sanguinez.
nō dī mī corp̄ xpi disp̄sare. qz nō
h̄zman⁹ p̄secra as ad tangēdum.
7 intelligem̄si de mādāio p̄f
bryeri uel ep̄i uel p̄blytero longe
posito i casu necessitatis. ut dis. 93
p̄ne. Quō diaconus habeat. p̄u
dere dē lonone corporalis. 7 hui⁹
modi. uide. §. corporeale.

Dignitas

Dignitas dicitur
de spirituali fm Inno. 7 ho
st. 2. quēdā p̄minētia i gradu. Et
q̄p eodē sumit dignitas 7 p̄sona
tus. ut archidiaconatus. 7 primi
ciari⁹. 7 decanar⁹ 7 h⁹. A. Host.
Idē dicit qd ista dignitas aliqñ uoca
tur culto dia. 7 aliqñ munikerium
Et Inno. dicit qd semp p eodē su
mit p̄sonatus 7 dignitas ut i sum.
cō. li. 3. n. 13. q. 17. B. Et intelligitur
et dignitas uel p̄sona fm in hui⁹
donē uel p̄suetudinē eccl̄ie. Nam
posset eēt qd aliqz i aliq̄ eccl̄ia ex
erceret off. cui archidiaconi co
gnoscēdo de cāis clericoz 7 de a
lijs. nō sūt c̄ reputādus ob hoc esse
i dignitate nisi uocet noie qd digni
tate sōat. Ad si uocet aliq̄ noie dī
gnitatz uel p̄sona in dignitate p̄si
tuta reputet. lz nullū ministerium
dignitatz faceret. reputādus est in
dignitate. dūmō p̄petuo eā obne
at. c̄ de sta. mo. c. 2. §. si. A. Hoc
sunt dicit Inno. qui intelligit ista
qd dī dispositionē. c. de multa. c̄

d p̄ben. ut p̄z dicit. q. 17. De m̄
an. c. de multa. est tacitū supra be
neficium. i. §. 1. 7 tangitur bici. §.
se. B.
C. Memō pōt h̄re siml p̄fē eccl̄ia
sticas dignitates. nec uiam plura
beneficia curā aiarum h̄nta uide
h. §. beneficium. i. §. 2.
Dignitas sūe cura ab eo q 1az
10. ānos p̄pleuit. ex disp̄satione
ep̄i pōt haberi. c̄ de cia. 7 quali.
permutimus. li. 6.

Scire

Scire debet quilibet
enā prelati
quicūqz nō solū a maioribz sz
et a minimo. dū tñ erudito. Ande
dis. 38. Null⁹ ep̄s p̄t opprobriuz
senecuz i nobilitatē generā a pu
lis erudinis 7 minimis si qd forte
ē uulitaz ac saluzis igr̄f negligat
Qui enī rebellis uiuit 7 discere at
qz agēt bona recusat magis dia
boli m̄brū quā xpi eēt ondū. 7 po
u⁹ i fidelis quā fidel⁹ eēt mōstratur.
En 7 Aug. ait. Ego senex. a iuue
ne 7 ep̄s tot ānoz a collega nō dū
amiculo patris sum docteri. 24. q.
3. si habes. Ad matricā docendi
facit. j. magister. p⁹ 7 magister 2⁹
7. j. scientia. 7. j. studium.

Disciplina

Disciplina dicitur
sine punitione quā prelati
enā iponit n̄ dī esse usqz ad effu
sionē sanguinis. ar. c̄ de rap. i ar
chiep̄am. 7 fm. h. v. itelligi dēt h
effusioe enormi. A. Idē i sū. cō. li.
i. n. 4. q. 6. B. De correptione p̄
latoz uide. §. correctio. p⁹
vtrū sit
peccū
mortale. B. f3 Tho. fa se
q. 37. Quā aliqz sciēt 7 ex inten

de discordat a bono dno et a bo
no primum in qd p'stare. hoc e' p'ca
mortale ex suo genere pp' p'rarie
tate sua ad caritatem. h' p'rimi mor'
h' d'isco: die sunt p'ca uenialia pp'
sp'ecione acc'. Sed cu' inuenio al'
quoz e' ad aliqd bonu' quib' p'ncet
ad honor' dei uel ad utilit' e' p'xi
mi. in un' existimat h' esse bonu'.
ali' aut h' p'rarie opimone non e'
p'ca. **A.** q' talis d'isco: dia e' p'ca
des. et q' p'cordia que e' caritas e'
secus e' unio uolun' ani no' opimo
nu' h'z e' d' Tho. ut in s'u. con. li. 3.
ti. 34. q. 226. ubi et notant q' et h'ic.
B. nisi h' d'isco: dia uel sit cu' erro
re circa ea q' sunt de necessitate sa
luis. uel si p'riacita indebit adhi
beat. **Ex quo et pater q' d'isco: dia**
q' n'q' e' ex p'co un' n'. q' n'q' e' cuz
p'co ut: u. q. 3. p'ca cu' uterq' diste
tu a bono alterius et diligit bonu'
propriu' ut uide. j. l' r'igum.

Dispensatio scdm

Rat.
E' iuris relaxatio. vñ uocatur
uuln'. q' uulnerat ius cõc. 23. q. 4.
i'pa pietas. circa si. **D.**osti. q' dicit
sic dispensatio e' rigor: iuris p' euz
ad que spec. ar' m'pico: r' canonice
facta relaxatio. ut colligit. i. q. 7.
s. nisi rigor. r. c. se. **A.** Id e' sum.
cõ. li. 3. ti. 29. q. i. ad si. **B.**

Sed nu'qd dispensatio est ius.
B. fm Ray. Dispensatio fm q' est i
d' p'fante est p'as sine acc' p'ntis
a iure cõcessus. Sed fm q' e' i' co
cu' q' dispensatio e' sic est ius p'riatu'
. i. i'ia uel p'missio quedam alicui
facta p'ra rigore iuris. sed no' e' i'
cõc. ar. 32. q. 2. interfectores. r. c. in
adolo sc'na. **L.**on. **D.**osti. **A.** Id e'
in sum. con. eo. ti. q. 2. **B.**

Curum dispensatio sit necessaria
in occultis. **B.** fm. d. x. In occultis
in quibus potest dispensari. dis
pensatio necessaria est non prop'
d'positionem uitandam. q' occul
ta p'ca uindictam non habent. sed
quia de eo super quo d'p'nciamz
est accusari quis non potest. arg.
et de sil. p'by. ex tua. **A.**lio qui e' d'
post pacta penitentiam possit ac
cusari. ar. 33. q. 2. admonere. 15. q.
5. p'byter. **A.** Id e' in sum. con. i. d.
q. 2. in si. **B.**

Dispensatio aliq' e' debita aliq'
p'hibita aliq' p'missa. Debita e' cu'
multoz scandalu' tunc. d'f. so. ut
p'ntur et. **L.**au. in ne deceptans i
scandalo. u. d. j. scandalo. **J.**ic de
bita est dispensatio r'oe t'p'is. uel p'fo
ne. uel pietatis. uel necessitatis. s'u'
utilit' ecclie. uel euentus rei. **E.**t
de singulis hoz' ponit. i. q. 7. s. ni
si rigor. r. c. r. s. i. e. usq' ad. s. ec
clie. **A.** **D.**ec r' sequenna in isto. s.
fuerit dea Ray. ut p'z in s'u. con. li.
3. ti. 29. q. 10. **E.**t glo. Ray. ex p'p'
car euentu' r'ct de laico p'mone in
epos d' factio. ut dicit q. 7. r. c. ex
güt. **S.**z ut p'ot p'stare ex allegans
. i. iuribus oia p'dicta reducuntur ad
tria uidelz ad eam necessitat' sine
utilit'z. i. q. 7. r' si illa. sine pietatis
ut cu' prop' pietates d' p'ciatur cu'
corpore uinat. s. uel illiterans ut
maneat i suis ordind' ad quos in
debit fuerit assumpti. i. q. 7. h' q'
E.t p'dicta causant q' n'q' ex p'fona
uel t'pe seu loco sine accidentibus
alys ut ex diebus iuribus p'ot p'star'
B. **E.**t breuiter ubi cu'q' libet ut
d'ca ca. dispensatio debita e' d'f. so.
no scõ. s. deinde. r. s. ecclie. r. c.
sideradu'. **E.**t h'z ex casis p'dict' d'f

pensatio debita sit et peccet blas
ph' dispensando. ut e' ar. 2. q. 5. p'
to. in h. in subditu' no' h'nt ius p'c'e
d' nisi forte supplicando. **D.**isp'en
satio ho' p'hibita est ubi cu'q' non
p'ot fieri sine manifesta de colora
tõe ecclie. **J.**ic ubi cu'q' non e' iusta
ca' dispensandi. i. q. 7. tal. r. c. r' si
sta. et de elec. in nou. s. multa. r'
s. **A.** dispensatio ho' p'missa e' aliq'
sc'na. u. d'f. so. si q's p'byter. r' m'
no casibus q' u'ra p'missio disp'e
satione. **A.** **J.**ic dicto. c. si q's p'by
di. **S.**z q's p'byter aut diaconus in
u'ra fuerit aliqd de ministris ec
clie uentid' d'f. q' sacrilegiu' cõ
m'itu placuit e' in ordinatoe ecclie
susticia non haberi. in iudicio in
epi dimittendus est si in suo u'be
re accipi gradu. **B.**

Quid sit e'p' idu'incte dispensat
B. fm Ray. **S.**z de hoc facta accu
satus puniet' e' pena depositiois.
d'f. si. c. i. in si. r. c. q' in aliquo. in
l. **S.**z hosti. dicit q' h' forte locum
h'z i' cõmunitas incorrigibilis sit
et p'pter h' su' p'fatus. r' iniaz suspe
siois p'ctens et in sua p'riacita
p'ctat. ar. e' de p'ben. graue. s.
uol'ez. **A.**el p'dicta. c. p'nt' i'elligi
q' e'p' dispensat i eo q'd de iure no'
p'ot. **A.** Id e' i' s'u. cõ. co. n. q. 11. **E.**t
s'ia hosti. benignoz uidet' r' tenē
da. ff. de legi. l. benignus. **B.**

Dispensatio in multis casibus
ep'is p'hibita e' p' g' d'ez i homici
dio. d'f. so. m'roz. **E.**t intellige s'u'
i'lo suo sine inulto r' quocuiq' fiat
ut si q's uindicta sanguinis dicitur
uel scribu' aut chirurgiā exercet aut
uindicta sanguinis aucto: uatē ex
libet r' i' oibus similibus si inde
mors fieri subsecuta uel etiā p'p'

tilatio membri. q' notant **J.**mo. r'
hosti. e' de cle. pu. in du. c. 1. **L.**uz
nullo et aliu' p'ot ep' dispensare in
officio. **S.**ce' q' cleric' possit esse i
b'nficio. e' de cle. pu. in du. c. 2. **A.**
ut e' sc' si mors uel mutilatio non
interuenit. ut i' pallato. c. 1. **D.**e illa
materia uide plura. j. irregulari
tas. 1. 2. i' symonia ordinis iue b'nt'
ficij scient' p' symonia' acc'g'ia. uide
j. symonia. **L.**in. s. uianus. s. 3. in
illo q' cu' e' sus'p'ctus uerdictus u'
exco. car' d' anabil' i' g'f'it' si d'ntis
e' de sen. r' re. in. cu' t'ermi. r' e' de
sen. exco. cu' medicinalis. li. 6. 4.
in clerico q' excoicatus i' p'cilio ac
cedit ad iudiciu' p'icipis p'empto
iudice eccl'astico. 21. q. 5. si q's ep' s'
m' bigamus. e' de bigamis. c. nu
per. r. c. si. uide. s. bigamia. s. 3. 6
in clerico u' ordinato ministratē
de q' uide. j. ordinatus 3' **A.** ubi
p'z q' ep' no' p'ot dispensare q' talis
ascendat ad superiores ordines. sed
b'nt' q' utat ordine id sus'cepto. **B.**
T. in clerico p' salu' promotu'. u' d'
j. ordinatus. 2' **A.** ubi pater q' hoc
intelligitur quo ad illu' qui scient'
sic e' p'moz. r' in ordine sic susce
pto sine dispensatione ministratus
L.uc. n. no' p'ot dispensari q' u'lt'oz
us ascendat nisi p' papā. sed in or
dine sus'cepto ad h' p'ot dispensari q'
ep'z. **B.** 8' in illo qui ordine furti
ac sus'ceptu. uide. j. ordinatus. 1. s.
4. **A.** **J.**bi nil aliud dicitur nisi quo
dicatur furtiue ordinatus. **D.**e dis
pensatione autem dicit fm Ray. in
sum. con. li. 3. ti. 22. q. 4. quia aut
sui p'hibitis ab episcopo seu
ab alio prelato sub interminatione
ne anathematis. aut non. **J.**n p'rio
casu p'oteri condigna satisfactio

ne pmissa cū eo vt in susceptis ministrat ordinibus eph. dispensare. Et si inuenerit religionē et in suscipiendis postq̄ aliquāto t̄p̄e in casu laudabiliter p̄uersatus. In fo casu poterit cū tali et in seculo remanente post p̄dignam satisfactiones tam in susceptis q̄ in suscipiendis ordinibus dispensare. Et de eo qui sur. ordi. susce. c. l. Hostie. aut sup eo. c. ait. Qu. cqd̄ dicatur hic cum surtine ordinato et si non sit excōmunicatus nisi aliquā religionem ingredi ad i romana ecclesia de facti non dispensat. Concedit t̄m Hosti. in. c. 2. eo. n. q̄ eph̄ dispensat in hoc casu in minoribus ordinibus nisi inuit a fr̄o sensu. d. c. panu. B. 9. cū quis fuerit ordinatus et t̄p̄a vel ab alieno eph̄. et an disp̄ sanonem ministraverit fm q̄tdā. ar. extra de sacra. nō ite. c. i. di. Si. sollicitudo. Sed verius ē q̄ dioce sanus cū tali poterit dispensare. vt 9. q. 2. lugdunē. et de t̄p̄o. ordi. cōsultationi. A. In hoc. c. dicitur q̄ eph̄ pōt dispensare cum ordiāg et t̄p̄a prio eis p̄nia imposita cōp̄cti in susceptis ordinibus. Secus ē ergo in ordinibus suscipiendis vt 2. nō j. ordo fo. q̄. que pena. B. nisi forte fuisset sibi interdicta executio et postea ministrasset vt dicitur. c. 2. si q̄s excōicatus ordies suscepit. et de sen. excō. cū illo: us prio inflo. Et eodem modo si suscepit ordines exiens apostasia a religione. extra de apost. c. si. A. Ibi d̄ de religioso recipiente in apostasia ordinē sacrum. Secus ergo vt de ordinibus minoribus nisi i apostasia dimississet habuit. tunc ei esset excōicatus. et ne cle. vel mo.

vt periculosa li. 6. B. In p̄dicit ergo cābus ad papā p̄nctō d̄p̄e sano nec dispensat facilius. vt ē in homicidio voluntario. in symonia et bigamia. Et vide et. §. f. e. s. de cāsi bus papalibus. ¶ Sunt alij cāsus dispensatiōis ad papā p̄nctōs. in q̄bus raro imo nūq̄ dispensat. P̄imus q̄i q̄s facit se baptizari p̄miserit his. de p̄ se. di. 4. eos. t. c. g. bis. 2. idē si i ḡ rater. et postea cū scauerit rati habuerit. A. Si vero nō habuerit ratum pōt p̄moueri. l. q. 4. placuit fm aliquos de iure. f3 alios d̄ dispensatiōe. qd̄ t̄uus ē. de p̄e. di. 4. qui bis fm Ray. et in fi. cō. l. 3. 24. q. 7. et in. d. c. qui bis. vbi pat̄s q̄ rebaptizatus et st̄ nullam culpā p̄traxerit erga rebaptizatiōes. in nō pōt ordinari nisi magna necessitas cogat. B. S̄r qui bis sc̄it̄ recepit eundē ordinē. l. q. 7. saluberrimū. Idem et intelligas de reconfirmato. ar. 68. di. c. 1. et de conse. di. 5. c. dictum. A. Idem in sum. con. d. q. 7. B. 2. et cū quis. ad subuertendum fidē se fecerit ab hereticis ordinari. l. q. 7. p̄ueniētibus. 3. et si quis ordinē sua q̄ symonia iterueniat t̄z ex p̄e ordinari q̄ ex p̄e ordinari. 9. q. 1. ab excōicāg l. q. 1. si q̄s eph̄. A. Hodie fo non pōt dispensari nisi p̄ papam quali t̄rcunq̄ ordinatiō fuerit sc̄a symoniace vt i exuagati. Bartini q̄nti q̄ icipit. Danabile. et i alia Eugēnij q̄nti q̄ icipit. Cū detestabile. B. De his cāibus s̄r d̄sus. Sine bis ordo desit sine baptismus repetat. Sine vt vertatur fidei status ordo onet. Et dispensatur spes utra q̄

tas habetur. ¶ Sed p̄ter p̄dicitos cāsus qui s̄t irregularitatum inducti sunt ad huc alij cāsus i q̄bus diocesani dispensare nō p̄t. vt q̄ vni ecclie duo p̄ter p̄sint. 2. q. 2. c. pe. nec q̄ vnus beat̄ pla bñficia cū cura. et de p̄e ben. de mul. a. nisi i cāib̄ quos habes. b. bñficiū. l. §. 3. Itē nō p̄t dispensare cū illegitime nans nisi ad minores ordines et bñficiū s̄n̄ cura. et de sil. p̄sby. is qui li. 6. A. Ibi et p̄z q̄ s̄r eph̄ nō pōt dispensare cū talib̄ erga bñficia dignitate seu p̄nctōs. B. Itē nō dispensat cū eo q̄ ē suspensus i p̄cilio pp̄ i istam bñficiōz collatiōez. extra d̄ s̄ben. graue. in sil. Itē nec. in alijs cāibus sp̄alr̄ s̄mo p̄nctōi refuag de q̄bus vide. j. papa. §. 4. et seq. A. P̄mus v̄f. §. 3. et fm eius p̄p̄u mōz. B. ¶ Et eph̄ possit dispensare cum eis q̄ patiunt defectū i etate? B. fm 30. an. Ad aliq̄s possit p̄moueri ad ep̄atū s̄n̄ p̄leuerit. 30. annuz. solus papa dispensare pōt. et de eke. cū nobis olim. §. si. Sed q̄m̄z ad alias dignitates si t̄m sint s̄n̄ cura p̄t eph̄ dispensare cū eis qui p̄pleuerit. 20. annū. et d̄ era. et qua. p̄mutimus li. 6. vide. j. vicarius. §. 4. A. Ibi nil de hoc dicit v̄f. B. Quātm̄ d̄o ad prochiales ecclesias nō p̄t. vt idem 30. dixit et de eke. h. canon. li. 6. A. De hoc lan̄ dem ē. s. abso. l. §. 2. v. et ē. i additōe. S̄r et eph̄ nō pōt dispensat circa t̄atē ordinū. vt nōi glo. in cle. ḡalē. de era. et q̄li. B. ¶ Et eph̄ possit dispensare cū eis q̄ patiunt defectum i ordine. A. Hoc ē q̄ rōe ordinis eis deficien

tis nō p̄t eligi ad aliq̄d offiij seu dignitatis ecclasticā. sicut ē regulr̄ q̄ abbas d̄ esse sacerdos. et de era. et qua. c. 1. B. B. fm 30. an. li. 6. In ep̄anibus solus papa dispensat. et de off. leg. q̄ translatiōem. et de excess. p̄ela. sicut venire. Sed quo ad alia p̄t eph̄. et de era. et qua. p̄ terea. A. Ibi d̄r. Licet ad regimē parochialis ecclie nō d̄beat aliquis nisi subdiaconus s̄t ad minus ad muni dispensatue t̄m i minoribus ordinibus p̄stium p̄suerit assumi dū t̄m sint q̄ in d̄eui t̄p̄e possint i p̄sbyteros ordinari. B. et c. mag. A. Ibi d̄r q̄ p̄pter instantes necessitates pōt in abbate assumi et in minoribus ordinibus p̄stium. B. De dispensatiōe eph̄z vide. j. eph̄ §. 5. De dispensatiōe in legibus et p̄stium v̄f. j. lex. De dispensatiōe sp̄on. vide. j. vonum. 5. De dispensatiōe incertorum. vide. j. restitutio. 6.

Iuinatio quid sit et quot eius spēs. et plura d̄ hac m̄a vide. j. lozleguū p̄. ¶ **Iuinatio**. Si ponit Ray. diuorū multipliciter habet fieri. Nam aut dirimū matrimonium totum. ita q̄ vel vterq̄ iugium p̄trahere pōt. vt in maleficiis. vel saltem alter. vt in frigidis. Aut dirimū in parte. s. quo ad mutua seruitutē coniugalibus debin sen cohabitationis ita tamen q̄ neuter eorum contrahere pōt. sicut in his qui sepantur pp̄ a dulterium cōmissum vel causa religionis post carnalē copulā. Ad si an copulā carnalē alter iugum

heret religioſus. ad hōc poſſet vi-
de j. impedimentū. l. 5. c. 2. Ad idē in
ſum. co. li. 4. u. 19. i. principio. B.
¶ **Q**uā v. r. p. u. diuortii allegans
frigiditatē ſuā quō procedet. B.
fm hoſt. d. h. hoc pponēt debz cē
maior annis. 18. qz in hoc caſu re-
putat plena pubertatē. Et ſi quidē
mulier hoc ipſū conſuec dabit a iu-
dice ſēp. arbitraritū. ut pmi^o men-
ſis aut triū aut anni p qd ſumal mo-
rent z poſtea iurabit vir ſe n̄ poſſe
cognoſcere mulierem nec moueri
ad appetitū conuſ. A. Nam ſi ali-
quatenus moueret ſz non poſſet pſi-
ceret. nō eſt n̄ aliter frigiditas. ſz
p maleficiū ipſiōis. ut in ſū. con. li. 4.
ti. 16. q. 16. vbi h̄ oia notant qd h̄
benf. B. Mulier dō iurabit q nā
q aliquo nō pccpū ipſū ad h̄ mo-
ueri. z vterqz q diligētā adhibu-
it ad h̄. z uterqz habebū ſep. em̄ p
pinquos ſeu vicinos bone fame q
iurabit ſe credere q illa iurauerit
verum. z ſic diuortii celebrabit. z
mulier nubet i dño ſz vtro manda-
bit ne aliqua ducat. Et ſi duxerit.
z cognouerit reus periuuriū hēbit.
z prius inſimoniū repandū erit.
ita m̄ q uxōz pōt eū repellēt pp
nuſſū adulteriū. ar. 32. q. 1. de bene-
dicto. z. q. 6. nihil iniqui. Hoc di-
co nūi uxōz qñ ſuū cōfeſſa frigidit-
atē fuiſſet ſcia fraudis. qz ſi hoc
fuiſſet non poſſet nūc eū repellere
ar. ff. ad l. milia de adul. ſi uxōz. ſ.
f. index. 1. ſ. ſi. Quōd ſi mulier negat
frigiditatē viri z aſſertū ſe ab eo. co-
gnitā. puo ſtandū vbo mulieris.
qz nō videt q aſſertū niſi vep eſſet
zo q puid. cū ſibi ſacret. s. de ha-
bēdo impoſitē viri. Sic cū rea iu-
t ſi nihil pbauerit abſolueda ē.

vt. 6. q. vi. actio. Alioqn multi in-
currerūt p iurū ut poſſet ſeparari ab
uxōz. A. Hoc verū niſi ſocietate ma-
ritius conuincat mulierē p a pccū
corpis. ut dī in ſū. con. in d. u. q.
16. Si aut mulier diuortū uz pccū
pp. et frigiditatē viri. z vir h̄ ſue-
rit. ſic. ut. s. n. pximo. ſ. z celebra-
bit diuortū. Sed ſi vir poſtea cuſ
alia p̄xerit ambo iuges capi-
uuri habebunt z pnia inuincit ad
puoza cōnubia reuertent. vt cē de
fri. z male. laudabilem in ſi. Qd ſi
vir negat ſe frigidū z aſſertū ſe co-
gnouiſſe uxōz. ſtandū ē vbo viri.
qz caput eſt mulieris. cē de depo.
ipu. p̄nabat. 7. 33. q. 1. ſiqs accep-
rit. Niſi forte mulier p aſpectū cor-
poris pbet ſe vgnē. cē de p̄ba. p
poſuiſſi. Que p̄bano debet caue
ſieri per duas vel plures maritas
honestas z de h̄ p̄ntas. cē de fri.
z male. c. ſi. ff. de vn. inſp. l. i. qz
res occulta eſt. z quia manus z o-
culus obſteritū qncz in h̄ fallit. 2.
q. i. nec aliqua. Sz ſi mulier nō al-
legaret frigiditatē viri. ſz ponus
diceret eū ſecū ſeu caſtranz fuiſſe
ſue defectū mēbu patientē atqz
eā cognoueret. z ſic diuortii pete-
ret vir dō h̄ negaret. certe n̄ opor-
teret ſtari dicto viri eo qz probat
poſſet p aſpectū. A. Predicta etiā
nōnt i. dca. q. 16. i. ſū. p. li. 4. ti. 16. B.
¶ **Q**uid ſi p virū vel mulierē pta-
tur diuortium pp aritudinē nulle-
ris. B. Vocabunt marrone h̄de dī
gni atqz pite z iurabunt q diligē-
ter inquirēt z referent an ſi aris
z an poſſit fieri marer. z ſi dixerit
q nō ſit aris. non p̄cedat ad di-
uortū. ſi autē dixerit q ſit aris z
quod non poſſit fieri marer. uocō

medi pōt diuortii fieri. z dabitur
viro lina cōtrabēdi cū alia. ſz mu-
leri cōnubia indicet. vt cē de fri.
z male. fraternitat. i. r̄iſo. Si taſi
poſſit h̄ ſeras referere. repabitur
p̄nā inſimoniū. qd vep ſuit etiā
ſi v̄ accepit. alia. ar. i. predicto. c.
fraternitat. A. Ibi videt caſus ex-
p̄ſus qñ puo: vir erat ſilio illi q
peruit. Si ſa p̄uoz viro pp diſ-
paritatē nō poterat cognoſci. ſine
graui piculo nō ē ei reddēda l3 p
p̄uocidmē ſecūda reddita ſit apta
Lur nō glo. in dco. c. fraternitat.
ſup vbo ſiſi. Lon. Hoſt. vt i ſū. co.
li. 4. ti. 16. q. 5. ſz ibi referant diuer-
ſe alie opinioes dicentū mulierē
debere reſtitui. i. q p̄nt intelligi qñ
p̄uocis erat vel dubitat vtrū ſit ſi-
milis. 2. Sec̄ ſi aſſert q pp diſpari-
tatē plone a. l. non poterat cogno-
ſci ut dicit. Et de hac mā dī lan^o
j. impedimentum. 15. B.
¶ **Q**uid ſi p̄at diuortium ppter
maleficiū. vt qz vir pōt cognoſcere
alio z nō uxōz. B. Dcb̄. 1. con-
ſtricti ſe forte h̄ cōiungat ppter ali-
qd p̄nti eoz. 35. q. 1. ſi p ſortarias.
z ſub receptio ſacro m̄ugat eis vt
ſimal cohabitēt z bona ſiō operā
dēt ad debū carnale. z lic p̄ mien-
num ſimul habitabit. A. niſi forte
l3 hab̄ tauerim. nō non videtur
neceſſariū dari t̄mōniū. ſz aliquis
ab̄ t̄mōniū arbitrarit^o ad p̄ſidēdū.
z alia debita remedia adhibenda
dicto. c. ſi per ſortarias. z cē d̄ fri.
z male. c. ſi. B. Quo pacto iterū
accident ad ep̄m iurantes qz ſicut
promiſerant ſecerunt. z nō p̄nt
r̄t p̄uigi. z n̄c adiuncto ſacramē-
to p̄p̄inquoꝝ. ut dicitur c. 2. cele-

bratō d̄no n̄m. z dabitur vtriqz
lina h̄bēdi. cē de fri. z male. c. vi.
z in dco. c. ſi per ſortarias.
¶ **S**ed qualiter intelligenda ē h̄d. ca
cohabitatio t̄mōniū. B. Sufficit qz
p̄ maiorē p̄t̄ annū cohabitat. z qz
bona fide operā dēt. ar. ff. de aqua
con. z ſi. l. i. ſ. duo. z. ſ. qd autē.
Ad ſi inſirmitate vel alio caſu ipe-
dial videt tempus reſtituēdū. ſi. de
in. actuꝝ pu. l. i. ſ. 2. z ſc. A. Hoc
ſuit dicitur hoſt. ut patet in ſi. co. li.
4. ti. 16. q. 17. Tñ in. c. ſi. cē de fri. z
male. dī qz debēt cohabitare p̄
t̄mōniū t̄mōniū. Vbi etiā dicit gl. qz
ſi p̄ t̄mōniū debēt cohabitat qñ
ppter frigiditatē p̄ntur diuortii.
Sed h̄ eſt verū ſi frigiditas puus
probat non poſſit. ut exp̄ſe dē
co. u. c. laudabilem. B.
¶ **Q**uid ſi alter coniugū non vult
cohabitare. B. Dicas excoiciduz
per quez ſtabū. z cauōne idoneā
exigendā. ut cohabuerit. ar. cē ut
luc nō p̄ſ. qñ. ſ. vi. vel diſtingat
p curia ſecularē. cē de iudi. cum n̄
ab homine. Idem fiat ſi cohabi-
tent z non attemptant. A. Idem i
ſum. con. co. a. q. 18. fm hoſt. z gl.
Ray. B.
¶ **Q**uid ſi eccleſia decepta p ali-
quas falſas probatioes vel huius-
mōdi celebrat diuortii z poſtea iur-
ſacrus eſt ſacerdos demde p̄p̄ntū
ē qz eccleſia ſuit decepta. nunquid
iſte ſacerdos reſtituet uxōz eū re-
petent. B. 33 Ray. Si nō pōt ida-
ciad cōiunctū. ſiat ut dicitur. j. ma-
trimoniū. 8. ſ. 14. qui incipit quid
ſi poſt latā. A. s. qz reſtituet qz etiā
monachus reſtituet ſibi z tenebi-
tur iſte debitum reddere uxōz pe-
tenti. ſed non debet exigere quā

¶ **I**tem in se est sollicitudo voti vt
et notat in sū. con. li. 4. tit. 19. q. 4.
B. Et si postea predicto casu mul-
lier quidē non repetat virū. nūgd
vir poterit vxorē repetere? **R.** **Fm**
h. d. hō. q. 2. vir p sacri ordinis sus-
ceptionē praudivit sibi. **A.** **Idē**
in sū. con. eo. ii. q. 5.

7 **C** Pone qd mulier credēs dinor-
tū iuste celebratū ingressa est mo-
nasteriū an cōperta veritate de in-
iusto dinortio poterit virū repetere
iā in sacris ordinatū vel facnū mo-
nachū. **R. fm. h. d. hō. q. 2.** falsa cā
nō impedit votū monachatus. arg.
ex de voto. magna. et de cōp. p. u.
et pie. **A.** **Idē** in sū. p. e. u. q. 6.

8 **C** Pone qd duo fratres duxerūt
duas sorores seu cōsanguineas. et
inter alterū et vxorē scribitur diuor-
tij snia pp cōsanguinitatē. quierit
virū aliter debeat ppier hoc sepa-
rari ab vxore sua. **R. h. d. Ray. hō**
q. 2. res inter alios acta alijs non p
iudicatur. ex de fide instru. inter dile-
ctos. Sed qm ad carnis copu-
lā distinguo. qd si alter zugum scū
esse expedimentū inter se et vxorē
non exigat debitū necq reddat.
Si vō credat ex cā p. obabili. red-
dat s; nō exigat. Si autē credat ex
aliq cā teneraria reddat. et si pōt
dimittat erroneā cōscientiā. et sic
exigat. ex de sen. exco. ingitōi. **A.**
Con. predicti Tho. et Pe. ut in sū.
con. li. 4. tit. 1. q. 2.

9 **C** Virū vir et vxor in cā diuor-
iudicādi sint parit. **R. fm. Tho. et**
Pe. Ad paria iudicant. qd sicut li
cer viro dimittere vxorē ob causā
fo:nicationis. ita licet vxorē virus
dimittere. 32. q. 1. si quis vxorem.

10 **C** Post latā sniam diuor-
tū

parato thoro pp adulteriā vxoris
si vir fornicet nunquid mulier po-
terit vix repetere. **R. fm. Ray. Ju-**
dex ex officio suo ds virū cogere
redire ad vxorē suā. ar. ex de inre
urli. ma. nos. et ex de diuor. ex lris.
Idem Tho. Et vide hunc casū. j.
matrimonium. 8. §. 15. qui inapu.
**Pōe qd laia De materia diuor-
tū multa haberi pnt ex impedimēts**
mfimonij vide. j. impedimēti. Di-
uortio facto apud quē sū? nuzuri
debeat vide. j. filius. §. 3.

Dctor uel docere. ut
de. j. magister
et supra discere.

Dulus Quid est dolus
aut lata culpa et
h? R. fm. Hosti. Dolus ē in
diola machinatio. vt si cōmodata
rius furtipi fecit rem cōmodatam
. ff. de dolo. l. 1. Lata culpa ē nō in
telligere qd oēs intelligūt vel scūt
vt si cōmodatarius dimisit rem com
modatā in platea et fuerit ablata et
ipse dicat qd non credebatur qd acci-
peret. Lata culpa est desidā sine
negligentia. vt Insti. q. mo. re. con-
trahit ob. §. 1. vt si cōmodatariū re
posuit rem cōmodatā in camera sua
et recessit relicto ostio aperto. Le-
nissima culpa ē qd aliquis nō pōt p
uideri. ff. ad. l. acq. l. si putator. et
So. di. h. qui arborē. vt si cōmoda-
tarius rem quidē in archa reposuit.
s; nō firmavit. A. s. cū clauē. vt in
loco de quo stant. B. Ad si scilicet
sur non furtipusset. Latus forni-
tus est qui nullatenus pōt puidet
sicut in cōditiū. ruina. naufragiū. ra-
pina. vt. L. cōmo. l. 1. A. Idē in sū.
con. li. 2. tit. 6. q. 22.

Dolus in aliq cōtractu duplī

actū. Ad quōs dat cām cōtractū
pura dolo te induxi vt videres qd
alias nō eras venditur. et tūc nō
tenet hūc. ff. de dolo. l. eleganter
l. 2. q. 2. qd eps. in sū. Quōs dolo
incidit in cōtractu. vt qd eras vēdi-
tur. s; p doli te induxi vt minorē p
nō videres. et tūc tenet qd cōtractū.
s; satisfaciendū est de dolo. ut. ff. d
ac. emp. et ven. l. Julian. Et nō h
q empior bone fidei non tenet de
dolo mediatoris s; ipse mediator
vt in pōdica. l. eleganter. et ff. de pse-
ncis. l. 2. et 3. nisi i subsidij qn. 6.
mediator deficeret ul nō posset. vt
in ocā. l. eleganter. **A. B. h. facit**
. l. si. ff. de eo p que fac. erit. vbi of
q qn dolosus nō ē soluedo. nō est
equū qd qd lucret ex dolo alio cū
dāno alterius. Et oia pōdica notat
in sū. cō. li. 2. tit. 8. q. 8. fm. Bos.
et Host. vbi etiam ponit. qd stanz
sequit. B. Itē nō fm. h. d. p i mo-
nachatu et mfimonio et si dolus
de cām cōtractū in bilominus s;
qui doli allegat doli pbare dz. vt
habes. j. locano. §. 6. in fi.

Domicilium

¶ **Q**uā dicat qd trāsferre domi-
ciliū ita qd factū sit de iurisdictione
alteri. **R. fm. Hosti. Puto qd fm**
his canonici qd cito ad aliā paro-
chiam trāsit et hōspiciū psumit expli-
cādo sarcinulas suas et se ipso re-
cipit aio remanēdi statim sit paro-
chianus illi. ex de parochijs. c. vl.
et ex de decimis. ad aplice. A. Idē
in sū. con. li. 1. tit. 16. q. 15.

Dominica dies

¶ **D**ie dñici pstat inter sūmas et
supuas soluitates pnteri. **Exo.**

20. **M**omento vō dñe sabbati sanc-
tiffices. **D**ñicam. n. colere debem?
ppter honore et gaudiū resurrec-
tionis dñice. de pte. dif. 3. c. sabbat-
to. Nulla opatio in illa sancta die
agatur nisi nisi hymnis et psalmis
et canticis spūalib? dies illa transt-
gatur. de cōse. dif. 3. ieiunia. Iam
tata ē excellētia h? diei qd in nullo
alio die pōt eps cōsecrari. dif. 15.
q. die dñico. vbi et subditur qd qd
qd in ligna a deo ē cōstitūti i terris
in huius diei dignitate gestū ē. In
hac mundus sumpsit exordij. In
hac per resurrectionē et mors inte-
rū et vita accepta principium. **A.**
Hec fuerūt dicta Ray. vt p3 in sū.
con. li. 1. tit. 12. q. 3.

C Virū obseruatio diei dñice fue-
cedat loco diei sabbati. **R. secūda**
Th. fa. fe. q. 12. hō succedū ex vt
pcepti sed ex cōstitūtiōe ecclesie
et cōstitūtiōe populi xpiani. hō
non est ita arda phibitio opandi i
die dñico sicut fuit in die sabbati s;
qdā opa cōcedūt q die sabbati p
hibebantur. sicut decōctio ciborū
et alta h? mōi. de pte. dif. 3. puenit
in fi. Et in gbusdā opib? phibitio
facilius dispensatur in noua qd in
veteri lege. Quā et fm hosti. i sab-
batis maxime operari debem? ne
videamur iudicare. A. Idē i sū.
cō. li. 1. tit. 12. q. 6. Hūc ergo qd dñi
ca nec aliqō festū hodie sit ex pre-
cepto dñimo. et sic vacat tertium p
ceptū decalogi. Memētiō tē. h3
ponus dicendū est qd non vacat.
hāz est quod ad specialē diem
sabbati cerimoniale. est in morale
qñi ad hoc qd aliquis dies ebdo-
made deputet ad diuinū cultū fm
huo. de ira super. 10. ca. Exo. et

alios theologos. Et in pueniens
valde fuit. vt sicut an xpi aduentu
euz vacabat gra deputatus fuerat
ad festandū dies vacatōis qñ de
cessauit opari. ta t post aduentus
xpi. t in ipse quo dñs opatus est
salutē nra deputatē dies magni
fice opatiōis. Et lz scriptura nō de
clarauerit xp̄sne quis sit dies. n̄
satis declarauit tecū t sufficiēt
demonstrādo magnalia opa que
fecit dñica die. In illa. n. leho anit
mundū. Gen. 1. X ha resurrexit a
mortuis. de ps. di. 3. sabbato. In
eo sp̄s sanctus datus est ap̄lis. t
dicauerit q̄qd̄ isigne ē p̄stimmū a
deo. i huius diei dignitate ē gestū.
25. di. c. q̄ die dñico. Itaqz eccl̄ia
non statuit hūc diē vt ex se. s3 pot
us ex auctoritate diuine scriptur.
Ita p̄ueniēt a deo dñ statū.
Itō ē eccl̄ia in. c. lz et de scrijs. dñ
q̄ ē scriptura non testamēti p̄e
cipit diem septimū. Clarē aut qz
hoc non pōt intelligi de sabbato.
de ps. di. 3. peruenit. ergo hēlir d
dñico. d. c. q̄ die dñico. Et ita diei
dñicus qui hodie subrogatus ē lo
eo sabbati p̄cipitur ex lege diuina.
Qui aut dicere vidēt q̄ non sit
ex lege diuina p̄st̄ intelligi quo ad
ex̄p̄sam declaratiōem. qz non p̄e
cipit exp̄sse s3 tacite t sufficiēt
vt p̄st̄sumū ē. Et si dñica diuina
lege p̄cipit. multo magis festiuitas
tes maiores dñica quas cume
rat glo. in. d. c. lz de scrijs. videlicet
natiuitatē dñi epiphaniā. pascha
resurrectiōis. ascensionē dñi. t p̄e
tē ostendit. P̄d̄ addit t dies veneri
scā videlicet dies pp̄ins passiōis
qz multo plus p̄sūt p nobis mōi
q̄ nasci. t manus op̄ n̄ recipitur de

us fecisse q̄ qd̄ illa die fecit. tanqz
in semēso p nobis rec p̄endo
passiōes. Et quia ē super opere
illius diei fundat salus totius m̄.
di sine qua oēs alie festiuitates su
strato:ie so:ent. Itē qd̄ dictū ē nō
esse hodie ita aram obseruantiā.
dñice sicut olim sabbati d3 intelli
gi vep̄ quo ad ceremonialia. sicut
erat non ambulare vltra vnā mi
liare in sabbato. Act. p. vel quid
sile. q̄ se p̄tinebat pot̄ figurā sum
rox q̄ aliud. Quo sō ad mōales
videlicet vt intēdat dñis obse
quijs t ad dei honorē t n̄am sa
lutē p̄tēntibus. arius nūc oblig
mar q̄ olim ex veteri testō. cū no
uum testū maiorē regrat iustitā.
H̄at̄. 5. ibi. Nisi abidauerit ius
ticia v̄sa tē. An̄ Aug. i quoddā
sermone dicit. Sup h̄ oia p̄sta
maz vt oēs dies dñicos ad eccl̄ias
venias vt diligentius scripturas q̄
sibi legist audias. t ipso die scō pau
satiōem habeas. Si ei iselices iud
tu tāta deuotiōe celebrant sabbatū
vt in eo nulla opa terrena exerce
ant. Et magis xp̄iani in die dñi
eo soli deo vacare vel deprecari
p̄ ale salute debent et ad eccl̄ias p̄
nemire. S. de m̄ dñice t aliaz te
raz. i. s̄choz. vide. f. serie.

De minus te

poralis aliquoz. De que
stis t alijs quas dñi t̄p̄ales a s̄
ditio exigunt. vide. f. tallia.
¶ An in aliquibus casib⁹ possit dñs
a subditis exigere vltra p̄suctus vel
cōe statum? R. fm̄ Ray. t Host.
P̄d̄. Et peio qd̄ p̄ defensionē ter
re sue. Ad hoc ei tenē oēs nō fo
lū d̄ redus. s3 et laborare corpe

ter. vt sic scipos saluem. 23. q. 3.
forūdo c̄ de imu. eccle. perue
ni. Itē si vult dñs ire in exercimz
iudicim ad eccl̄ia vel p̄ncipe s̄
hereticos vel paganos nec sufficē
ad expensas pōt a subditis petef
moderatū auxiliū. Itē s̄m bello
ex p̄te sua iusto fuit caprus ab ho
stibus nec sufficit se redimere ab
q̄ graui dāno. Itē si vult ire ad
p̄ncipes p obtinēdo p̄uilegio p̄
tēdōs ip̄alis p se t subditis. t n̄
pōt p̄mōde exp̄sas ad hoc neces
sarias facere. t si aliqua alia silis
ei emerget. p̄ua qñ maritat silid.
Ita agrū sibi affines t amicos.
an qñ facit silid nullit̄ aut accipit
quod erat seu dñi sūū vel nouū seu
dū acquirat. R. Hec exēpla fuerit
glo. Ray. addens q̄ cū talia vi
deatur respicere p̄modū subdito
rū nō credo q̄ d̄nandi sint q̄ ta
la recipiūt vbi p̄st̄mū vel p̄suctū
ē dñi n̄ scipiūt vll̄ q̄ p̄st̄mū t cō
fuetū. Et si aliqd̄ p̄suetū ē t ad az
bariū ex q̄ p̄suetū cū moderami
de exigat. Con. ē tā cū Ray. t cū
glo. in p̄suetis casis. H. Con. etiaz
Tho. in genere. t Host. addens
q̄ statim sequit de f̄ctōe viarus
t p̄mū. t de pauperatiōe. t iusta
et subdens. Secus si egeret dñs
ex causa iniusta. vt in sum. con. li.
2. d. 5. q. 35. B. vel ad refectionem
p̄mū t viar. vel qñ sine culpa
de paup̄atis ē vel obligatus. dum
n̄ semp̄ moderate t non ad gra
uamen exigat. Lo. q. 3. p̄no. cir cā
meditū. et de cens. cū ap̄lis. 6. p̄
hbemus. 2. q. 5. de forma fidelitā
tis. Qd̄ si qd̄ p̄lan̄ ipendat legato
vel alijs maioribus deinde p̄pp̄
deca subditis magis exorquet

q̄ impendant. tenentur extorta re
stituere. t tantidē pauperib⁹ cro
gare. Supior: et cū fuerit de hoc
querela deposita si in hoc negli
gens fuerit canonicē subiacet vl
tionē. et de imu. eccle. qz pleriqz.
¶ Qñ sō dñs sū iusta cā extorquet
a subditis tenet ad restitutiōem. fm̄
Ray. vñ si vult ludere vel vtra vi
res suas ad vanitatē expendere. t
si in bello q̄ ex p̄te sua iniustū erat
cogat se redimere. tunc si qd̄ p̄ eā
uel eius officiales a subditis exac
tū ē t ad dños ipos puenit. tenē
restituere illis a quibus exactus ē
si sciunt. al̄ in p̄as cas uel in iustū
tatē cōem. Si aut̄ ad eos non per
uenit. nihilominus debent officia
les suos ad f̄t̄ imiōez compellere
t eos punire. Con. Tho. in eplā
quadam ad ducissam Lotringie
t Brabantie. B. Adm̄ in sum.
con. eo. 11. q. 36. B.

¶ Quid si subditū h̄nt usurarium
in aliquo nemore t dñs aufert sit
nunq̄d tenet ad restitutiōem. aut si
alius abstulit eis aliqd̄. nūqd̄ sus
ficiat si satisfac̄at dño illorū. P. Pz
t̄. Tales subditi si ita sunt serui
q̄ nihil habent p̄p̄riū. sed peculid̄
si qd̄ h̄nt ē in p̄tate dñi. ut reuocet
qñ uoluerit. t ipm̄ usurarium h̄nt
pro peculio dñi. pōt reuocare. Itē
et de dānis eis illans ab alio sus
ficiat satisficri dño. Si autem tales
subditi sunt q̄ nihilomin⁹ h̄nt res
suas proprias. tunc nec dñs pōt
eis auferre usurarius. ne de dānis
eis illatis pōt dño satisficri. B.
Et si si essentialis subditū q̄ corū
dñs possz de p̄suetudie quādam t
qñ vult de bonis corū cape. qz ita
libus restringēda ē h̄mōi abusio

et exto: sio potius q̄ laxanda fm
eudē. v. d. vt i sū. 2. l. 2. n. 5. q. 42.
B. D. et allis et gabellis et peda-
gis quas et que dñi siue p̄munita-
tes qñq̄ exigit vide. j. pedagogum
et j. italia.

Donatio j. intervi-
uos
qd̄ sit? R. fm Dost. Est licit
terci nullo iure cogente mera libe-
ralitate facta collatio. A. Idē i sū.
2. l. 1. n. 15. q. 72. B.
C. Quis pot̄ donare? R. fm Dost.
Donare pot̄ p̄familias et dñs
rei. Ad ergo seru? n̄ filiusfamilias
ff. eo. l. fili. Item nō mino. 25. an
nis. C. si maior sac. ra. ba. l. vlt. Et
mulio nūm? pupillus g alienat̄ ni-
bil potest sine tutoris auctoritate. ff.
de acq. re. do. l. pupill. Item nec
monachus vel puerfus. 54. dist. ab
ban. De clericis an possint dōare
h̄r. j. s. pl̄t. Itē nō pot̄ donare qui
n̄ est cōpos mēg. vt furiosus. nec p-
dignus. ff. de cura. su. l. Julian. sed
nec is cui alienatio p̄ legē iur̄ dicta
ē. vt q̄ p̄misit crimen lese maiestatis
C. ad. l. iul. ma. l. vlt. vel hereticus
est. C. de heret. l. manicheos. A.
Ibi solum d̄ de q̄busdam hereti-
cis. Sed eo. n. l. gazaros. d̄ de oi-
bus. Nō n̄ sit excois hui? sine ni-
si fuerint p̄ ecclesiasticos iudices be-
retica iudicialiter p̄nuntiat. vt. i. c.
cum scdm. d̄ hereticus li. 6. B. Itē
nec p̄denatus d̄ publico crimine.
lz ante finiam donare possit. ff. eo.
l. post p̄tracum. et l. donationes.
s. vlt. A. Itē i sū. 2. l. 1. n. 15. q. 73
Potest etiam filiusfamilias aliqui
donare. vt in dicta. l. filius. ff. de
na. vbi d̄. Fili? familias donare n̄
pot̄ nec si liber am peculij admi-

stratio nem habeat. nisi iusta rōne
motus donet. vt nisi ex p̄esse ei sit
p̄cessu donare. vel nisi ex p̄sona b̄
colligat. vt si ē filius sc̄natoris vel
alicui? alterius dignitatis. Licet
nisi filio specialiter donandi facul-
tas adimat. p̄cessisse vt dicit et li-
beram dat peculij adm̄stratioez
Pot̄ etiam donare d̄ castrensi vel
quasi castrensi peculio iter viuos
et mortis cā. cum de eo etiam iusti-
factionem habeat. Et exceptis his
casibus filius nō potest donare.
Et si cui p̄missus ē donare nisi spe-
cialiter etiam motus cā fuerit dōa-
re p̄missum. nō pot̄ mortis causa
donare. hec ibi. B.
C. Cui possit donari? R. fm Dost.
Lulibet nisi per legē phibeatur si
ue sit p̄sens siue sit absens. nō v̄
ignotus. Itē patris. et filiosa. d̄
co c̄neo. Ad filiosa. suo q̄dum est
i p̄tate patris non valet facta dōa-
tio. s3 p̄ualefcit p̄ emancipationē.
C. eo. l. sine. A. Hoc verū ē nisi fue-
rit reuocata. vt i dicta. l. siue. B. vt
de. j. s. anpl̄t. Itē nec iter virum et
vxoze valet. vide. j. s. 6. 7. et 8. Itē
nec miles pot̄ donare meretrici. C.
de dona. iter virum et vxo. l. si an-
cillam. A. Idem i sū. 2. l. 1. n. 15. q.
73. B. Immo etiam quilibet p̄bi-
bet donare meretrici. 86. dist. g. re-
natoribus. Si tñ donauit et rep̄tate
n̄ possum. vt ibi nō. A. q̄ i pari cā
turpitudinis potior ē p̄dno possi-
dennis. ff. d̄ p̄di. obtur. can. l. si ob-
turpē. s. p̄ozo. fallit i milite d̄ pot̄
reuocare donat̄ onem quam fecit
focarie. Et si talis prohibitio dō-
nādi est erga milites t̄renos for-
mā erga clericos fm̄ Dost. vt in d̄a
q. 73. B. De dādo siue donando

adulatoz. vide. s. adulatio. s. fi.
De dādo h̄strionibus. vide. j. hi-
strio. A. Aduocadū etiam q̄ non
pot̄ donari iudicib? siue rectorib?
q̄bus certum salarium p̄statum est.
A. p̄misit dāto et recipiēs. vt. l. si.
C. ad. l. iul. repe. nisi c̄sculētū vt po-
culum mera liberalitate oblatū.
qd̄ p̄ncipis dieb? p̄sumi possit. et d̄
resep. c. statum. s. i. sup. li. 6. B.
C. Donatio multū de causis reuo-
cari pot̄. p̄cipue modis illis q̄b? li-
ber? sit seru? vide. j. liber? s. 2.
C. De donatio facta sub p̄dione
s̄ide q̄b? facta sub mō? R. Nō. nā
illa q̄ sit sub p̄dione. puta si tale
quid fiat vel sit non tenet nisi ex
conditione. sed illa q̄ sit sub mō
p̄na vt tale quid fiat. statz tenet s3
non p̄tate illo pot̄ reuocari. C. De
dona. sub mō. l. 1. et 2. A. In his le-
gibus d̄ solum de donatione sub
mō. s3 eo. n. l. si d̄ de donatione
sub p̄dione. B. Et idē dicēdum
ē de p̄dionib? et h? p̄tracub?. Et
vide d̄ h. j. m̄fimonū. s. 2. 6.
C. In p̄iuges sibi iuicem donare
possunt. B. q̄ nō. Nec valet dona-
tio. q̄n potius phibita ē tā iure ca-
nonico q̄ civil. et eo. donatio. et
l. l. i. nisi i certis casib? q̄s habes
l. c. s. Quis at phibitiois sunt. 4.
caus. p̄una ē ne pp̄ amore alter
cōmū n̄ obtēpando donat̄ibus
faciliter spoliaret. ff. eo. l. l. A. Ibi
d̄. Hoc aut̄ receptū est ne mutuo
amore inice se spoliaret et donat̄
bus n̄ obtēpantes sed p̄fusa erga
se facultate agētes. B. Secūda ne
melior? paup̄ratē icidēt et deterior?
dūoz fieret. ff. eo. l. 3. Tertia ne for-
te cōiuges item ad acq̄rēdum sibi
p̄ donationes n̄ essent studiosi libe-

ros h̄ndi vel educandi. ff. eo. l. 2.
Quarta ne amor honestus et debi-
n̄ exhibito q̄ d̄bēt esse iter p̄iuges
p̄cio p̄aliari viderent. ff. eo. l. 3. Et
sic iter eos donatio n̄ valet et si fiat
p̄ iter posita p̄sonam. ff. eo. l. si spō-
sus. s. gnaliter. A. Dic. s. nō videt̄
h̄r i hac. l. s3 b̄ dicit. p̄bat̄ b̄n ca-
l. p̄cipio. B. Nec valet iter eos
remissio alicui? debiti aut assigna-
tio cuiuscūq̄ debitoris. qz hec oia
donationes sunt. A. Nec probant̄
i dicta. l. si spōsus. vbi etiam h̄z in
principio q̄ donatio iter spōsaz et
sponsū valet. et nota. et i sū. 2. l.
1. n. 15. q. 76. B.
C. Sūt tñ casus q̄bus donatio iter
p̄iuges valet. Et p̄io quidē si is q̄
donauit p̄mansit i eadem voluntate
vsq̄ ad mortē. Ad hūm donatio
mortē donationis p̄ualefcit. et eo.
donatio. Itē valet donatio si alter
n̄ sit inde paup̄ior. lz alter fieri d̄i-
oz. vt si marit? heres ab aliq̄ iustur-
tus nō adeas vt vxozi substituere lo-
cū faciat. Itē eodez mō valet si al-
tē nō fiat d̄iuz lz alter fiat ide paup̄e-
rior. vt si vir dōauit vxozi ad emē-
dum vnguentia et h?. vt i dicto. c.
donatio. 2. ff. eo. cū hoc status. A.
Beli? vt facere eo. n. l. si sponsus
s. pl̄t. et s. fi. et l. se. B. Sed et dōa-
tio iter sponsū et sponsam valet
vt in dicta. l. cum hic status.
C. Quibus modis donatio facta
iter virū et vxoze reuocaf. B. P̄i-
mo quidē reuocaf ex p̄sse p̄ p̄niam
ff. eo. cū hoc stat. s. 1. A. Et ibi pa-
tet q̄ d̄z attendi sup̄na siue vltima
voluntas qñ pluries mutans itētio-
nē. B. Itē reuocaf si res donata
per donatozem alienetur. C. eo. l.
si marit. A. Ibi hoc n̄ p̄bat. s3 in

6

7

H

dca. l. cū h stat. §. si marit. Abi pa
tet q si solum alienando vñ tacite
reuocare donationem. sed etiā pi
gnos obligando nisi expse aliud
ostendat. B. Item si p̄moriatur
ille qui donationem accepit. et eo
donatio. Item si diuorziū fiat. vt
i dicta. l. cū h stat. §. diuorziū. A.
Et ibi p̄ q h vum ē qñ diuorziū
fit ex displicētia. Secus si fieret cū
Ite fec. si post diuorziū m̄rimoni
uz restaurat. vt ibi. B. Ite cū so
cer nunc. diuorziū m̄rimoniū cut
donauerat. vt in ea. l. cū h status. §.
si locer. A. Dia q hñt i hoc. §. fue
rūt dicta Hoff. vt p̄ i sum. 2. lib. 1.
ti. 15. q. 77. Et p̄dicta nō solum ob
tinē iter virū et vxorem sed et inter
locerū et generū seu nurū. et iter
locerū et copulatos i m̄rimoni
i p̄tate hñt. ea. l. cū h stat. §. ofo. B.

8 **C** p̄f et fili⁹ q est i eius p̄tate sibi
donare nō p̄nt eo q p̄r filius q̄si
vna sūt p̄sona. C. de impu. et alijs
subst. l. 1. vlt. Fallit tñ i dote et dō
tione pp nuptias quā p̄ filio et si
lic donare p̄nt. Ite fallit cum filio
famul. cū in castra p̄f donat mo
bilia. Ite valet si p̄f remittat filio
vñ fructū quē h̄z i reb̄ siluis adue
ticijs. Ite valet si fiat ob alimētia. h
Hoff. A. Idē i sum. con. eo. n. q.
78. vbi et d̄ s̄z cū dē q̄ quequid
d̄ de donatiōib⁹ iter virū et vxorē
p̄hibita. idē pene itelligas de do
natiōib⁹ iter patres et filios. B.

9 **C** Altruz sacerdotes parochiales
et alij clerici siue plati possint dō
re. B. Quātū ē de patrimonialib⁹
siue de suis p̄p̄ijs aut q̄ p̄ al. quaz
hēdūtatē vel alio mō inuini p̄fōe
acq̄sierint. donare hñt. et d̄ sac. ab

ites. c. 1. S̄z de fructib⁹ bñficiōrū
suoꝝ donare p̄nt quedā modica
fmi eoꝝ statū. s̄z tñ tenent et debent
donare paup̄ib⁹ p̄iōis et bone f̄is
qz quodānō bona clericōꝝ sunt
paup̄ez. Ap̄p̄sonis ibonelli do
nare nō h̄z. vt. s̄. 3. §. dicitur est. Et
ad istā m̄teria facit. s̄. c. ericis. 4.
§. 5. A. Et fmi ea q̄ ibi et hec dicunt
vidētur itelligenda que notant in
sum. 2. li. 1. n. 15. q. 79. Ibi vidēat
dicta latiora poni fmi Hoff. Ibi
et d̄ fmi Hoff. q̄ i donatiōne rei
modice nō regitur p̄fensus vel
siliū clericōꝝ. Et ad h̄ facit et co.
ceter. Ite q̄ eps ad p̄struēdū mo
nasteriū p̄t p̄tere quaquagēsimā
bonoꝝ siue ecclie. Ad edūcatōes
vō altariū ecclie. solum ceterū
12. q. 2. bone rei. Ite regit nō
p̄fensus. cū semel a iure p̄cessus sūt
Et si plures donatiōnes fecit q̄ ex
cedat quinquagesimā vñ ceterū
licet diuersa c̄ca hoc dca sum̄ ad
uersis. meli⁹ videtur vt excedens
reuocet. et si oēs fmi eundē Hoff.
Ite dca quinquagesimā vñ ceterū
nō d̄z dari qñ esset i graue d̄ animū
ecclie. et eo. ad ap̄licē. Ite etiam
i rerū donatiōe d̄z antē i rōnabilis
p̄fuetudo loci. et eo. ceterum. B.
C Altr̄ p̄clati eccliarum donare
possint. B. D̄icēduz q̄ possūt q̄dā
modica. 12. q. 2. terrulas p̄siderata
m̄ rei donare quantitate et loci con
suetudine et de dona. ceterus. De
hac m̄teria vide. s̄. clericus. 4. §.
fo. 2. §. Annuum ecclis donari
possit. unde. j. ecclia. l. 6. §. 6.

Donatio ij .s. cā

tis. Donatio cā moꝝ et cūz
qs magis vult se h̄re q̄ cū cū do

nat. magisq̄ eū cui donat q̄ here
dem suū. ut. ff. d̄ dona. causa moꝝ.
l. 1. et Insti. d̄ dona. §. 2.

C In q̄ differo donatio cā moꝝ
a legato. B. Donatio cā moꝝ ad
instar legatoꝝ redacta ē. vt idē in
ris sūt i vtroqz. vt Insti. d̄ dona. §.
2. Differo tñ i quibusdā. l. q̄ lega
tū semp̄ tradit ab herede s̄z dona
tō cā moꝝ qñq̄ ab h̄z qñz a te
statore. Ite si quis accusat testamē
tū vt falsū. amittit legatus. sed non
donatiōnem cā moꝝ. Aliter si ex
aliq̄ cā rescindat testm̄. et dona cā
moꝝ. ff. eo. l. si alijs. et. l. si debi
tor. A. Idem i sū. con. li. 1. ti. 15. q.
50. fmi Hoff. Ray. qui et dicit q̄ alie
sūt differētie q̄ solēt nōri. C. de do
na. cā moꝝ. i sūma et l. 12.

C Reuocatio donatio cā moꝝ si
donat̄ peniteat. vel si liberat̄ ē de
p̄iculo in q̄ erat uel si d̄ficat cōdi
tō sub quā donatio facta fuit. ff. si
cer. petat. l. nō ois. Ite si donatari
us pas d̄cedat q̄ donatoꝝ. ff. eo. si
fili. et. l. se. et si. A. Idem i sum. 2.
li. q. 75. fmi Hoff. q̄ etiaz addit q̄
idē ē si non adimpleat cā sub q̄
donatio facta ē. et q̄ predicta v̄ra
sunt nisi sic datum fuit vt statū tran
sc̄atum nec reuocari possit. qz
talis donatio iter uiuos facta cen
setur. Et ex quo facta est nec cōdi
tōnem nec modum nec penitētiā
siue cā admittit. Ex cā tñ reuocari
p̄nt vt pp̄ sup̄ueniētē filioꝝ nati
uit. 12. q. vlt. q̄cūqz. B.

Donatio iij .s. pp

nuptias. Donatio pp nup
tias ē q̄ sp̄sūs sp̄ose dōat qñ ab
ea dote accipit. et de dona. iter vi
rū et vxo. c. nup. A. Et ibi p̄ q̄ idē

ē et si sp̄sūs donat qñ non accipit
dote. qz siue accipiat dote siue nō
illud q̄ donat sic vocat. Unde et i
dicto. c. nup. i si. of. Illud tē nolu
mus ignorare qz vxor d̄f dare do
tem v. ro. vir aut vxorū donatiōem
facere pp nuptias. B. Idem i sū
aut donatiōis p̄p̄ium ē qz si pacif
cal marit⁹ de dote vel p̄e donis lu
crada vxore p̄morta. talem p̄em
d̄z lucrari mulier de donatiōe pp
nuptias p̄morta vxor et d̄ dona.
iter virū et vxo. donatio. §. sane. et
C. de pac. puen. l. ex morte. A. Abi
et p̄aret qz etiaz si diuersē sint quā
titates maioris vel minoris dotis
et donatiōis p̄p̄ter nuptias qz
etiā tunc equalitas de necessita
te requiritur in quota et nō in quā
titate. et qz si pactio cōtraria facta
fuerit. non ualet. Et subdit. Eades
custo diri censens siue pater qz si
lio siue mater siue ipse ducit. vxo
rem sui iuris p̄statū siue q̄libet ali
us pro eo ante nuptias donatiō
nem nuptare dederit. Sili quoqz
modo pater pro filia siue mater si
ue ipsa pro se sui iuris p̄stituta siue
q̄libz ali⁹ p̄ ea vxorē ducto dote d̄
bit seu p̄miserit qñ et alio p̄ ea of
ferētē dote ipa eā p̄ se uī offer. Qd
adeo v̄z est vt ipsa ab alio pro
se oblatā dote in lucrum suum re
poscat. nisi forte is qui eaz obtulit
statm. l. ipe obligatiōis seu p̄mif
sionis stipulat⁹ vel pactus sit vt si
bibos p̄dicta redat. hec ibi. Ho
die aut d̄z q̄ntas esse nō solus in q̄
ta sed etiam in quantitate. vt i. Au
ten. de equali. do. §. 1. coll. 7. Ite
in dicto. c. donatio. d̄z. Sane solu
to m̄rimoniō sicut dos ad mulie
rem. ita donatio p̄p̄ter nuptias

redit ad virum. nisi si consuetudie
secus obineat. **B.** Donatio pro
pter nuptias alienari non pot. vi. j.
dos. §. 3.

Dos est quod datur viro a mu
liere ponere quod
in matrimonio sustinet. An tam
diu durat quam diu in matrimonio. sed
eo soluto soluitur. quod sine eo esse
non potest. ff. de iure dotum. l. 3. Et dos quod
si propter matrimonium mulieris. ff. de mi
no. l. 1. §. 1. q. 3. §. 3. v. i. si. §. 3. Item
stat in matrimonium. dicitur dotalium est
penes virum. unde et contra volun
tatem viri non potest inde etiam ele
mofruum facere. vt. j. elemofyna.
2. §. 3.

Quot sunt species dotis? B. Dux.
Haec alia. pfecticia. alia aduenticia.
Pfecticia dos est quod a pfe. p filia
vel ab auo. p nepte. vel ab alio no
mine eorum seu de bonis eorum datur
ff. de iure do. pfecticia. Aduenticia
vero est quod ipsa mulier dat pro se vel
alino a patre vel auo. sine si frater
sive sit alius quis. Item dos alia e
stimata alia uestimata. Si estimata
datur. tam lucrum quam danimum
pertinet ad maritum sicut ad rei p
torem. Si uestimatio. n. inducit ep
tionem. ut in l. pterung. de qua. j.
B. Si vero inestimata. danimum et
lucrum pertinet ad mulierem. ff.
de iure do. pterung. Fructus tam
punit ad maritum propter onera mat
rimonij. An scilicet dotalium peccatum
ad maritum puniet. quod in fructibus
putantur. sicut tamen ut suppleat de
mortua capita ex iam natus scilicet
vt in dea. l. pterung. §. 1. Idem in
sum. con. l. 4. n. 25. q. 2.

Pactum patri factum a filia dum nu
ptium traderet quod dote contenta nullum

ad bona paterna regressus habet
improbat lex civilis. Si in iuramentum
non vi nec dolo pfito firmatum
fuerit. seruari debet. extra de pac.
c. q. ius. l. 6.

Dos et donatio propter nuptias alia
ri. non potest esse pmentente vxore. ff. de
fun. do. l. 1. lex iul. a. §. 1. Item aliud
dicitur nisi quod alienatio prohibita merito
prohibet et ipso. Sed hoc dicitur
dicitur in. c. cum pr. ngat. §. allegato. **B.**
Nec valz alienatio nisi vxori iura
uerit non inuenire. extra de iustia.
c. cum conngat. et de iurcurando
c. licet l. 6. §. 1. Hoc est verum quod sine
vi vel dolo sponte pfitum fuerit
iuramentum. vt in dicitur. c. b.

**In quibus casibus maritus lucrat
dorem? B.** Lucrat ex pacto nisi
pacificat de tota dote vel eius par
te post vxoris mortem lucranda. vt
C. de pac. puen. l. ex morte in pri.
et in aug. ibi posita. §. lucrat ex te
ge. vt si pro adulterium mulieris fiat
dimozium mulier dote amittit. et si
dona. iter viz et vxore. pterung. §. 1.
Ebi est propter quod idem est quod propter
fomicatio
nem ipsa p se sine alio iudicio re
cesserit. Et propter his casibus amittit
hij locum nisi postea recocilium fue
rit viro. In dicto §. c. pterung. §. 3.
propter idem quod in dote est et dotalium. quod
fm glo. ibi est illud quod mulier lucra
ret ex pacto de donatioe propter nup
tias. vel quod propter dotalium intelligitur
pafrenales. **B.** Item mortua vxore
licetata et deficientibus libris et propter
pinquius vir succedit vxori et lucra
tur dote et econuerso. vt. C. vnde
vir et vxore. l. 1. In alij aut casibus
dos ad mulierem et donatio propter
nuptias reddit ad virum. nisi secus ob
tineat de consuetudine approbata. et

de dona. inter viz et vxore. c. doato
§. 1. an. §. 1. Nec oia notant in su. §. 2.
l. 4. n. 2. §. 1. §. 1. fm Ray. et glo. eius
qui et exprimit fm ius civile mult
tas alias cas ex quibus maritus
potest ipone repudiare vxorem et do
te lucrari. vt in aug. vt licet ma. et
aut. §. 1. q. 1. vero colla. §. 1. Et subdit.
Nota in quod quicquid dicat lex ista
vir non potest dimutare vxorem
nisi propter fornicationem. **B.**

Pone quod propter adulterium vxoris
facia ipaoc thoz mulier dorem
amittit. non aut pbata panguinita
te sepant oio. nuquid poterit muli
er dote repetere? **B.** Non. Nam ly
mo appareat quod si fuerit matrimo
nium mulier nihilominus puniet
et propter intenciones cum ope subsecuto.
et de biga. nup. t. c. vlt. et vt propter h
caeris deliquit ma auferat et ne
excoquet falsa pbatio in matrimo
nium. h. Hostie. Lan. Goff. Ber. et
Ja. §. 1. Idem in sum. con. co. n. q. 6.
h. vt ibi p. §. 1. c. dixerit §. 1. **B.**

Quae restituenda sunt dos? B. Si
dos fuerit a pfe. pfecta. iunc si in
matrimonio filia pmoiamz. dz dos
reddi pfi. C. fo. ma. l. dos a pfe.
B. Hoc verum est quod filia erat tempo
re mortis sub potate pfitis. Secus si
erat emancipata. vt no. ibi gl. **B.**
nisi si mulier reliquerit liberos. quod
tunc ly de iure debet pfi. in d. §.
suetudine remanet penes liberos
vt notat in. d. l. dos. §. 1. §. 1. glo. qui
dicit intelligunt hoc esse de iure.
§. 1. post dorem. ff. fo. ma. Alij co
radicunt. Sed pzia opinio pualz
vno. in sum. con. co. n. q. 1. vbi est
non oia que in hoc §. habet. **B.**
S. vero vir pmonat. nunciat dos
patri et filie reddenda est. **B.** Verum est

quod filia est in potate pfitis. Aliter vt
dada soluz filie vt videt colligi ex
l. 2. §. 1. allegata. et ex glo. in. d. l. dos
nisi p fuerit ipse dationis stipula
tus ea sibi reddi vt dicitur. §. 1. An vxore
filia est sub potate pfitis. tunc sit quod
dictum est. §. 1. et quod sequit. **B.** Ita in
quod nec pfi. aliter quod ex voluntate fi
lie ea petere potest. ff. sol. ma. l. ij. **B.**
Ebi est propter quod si filia potest petef
sine pte. Et de filia patri pntire
quod scit et non contradicit. vel quod effec
ta fuerit demens. **B.** Ad id pfi. no
vult vxore reddenda est. vt ibi. Si
vero dos fuerit a quocunqz alio
pfecta. tunc si pmonat vxore ad h
des eius pernebit dos. Si pmo
riat vir dos ad vxore reddidit. In
tellige hoc nisi ille qui dedit fuerit
stipulatus dote sibi reddi. L. §. 1. de
vxore. ac. l. vnica. et ff. fo. ma. l. quo
tiens. §. 1. **B.** Hoc verum est quod stipula
tio facta est ipse quo dos data vt p
missa fuit. Secus si postea. cum us
ia questus sit uulteri. dicta. l. post
dorem. ff. fo. ma. **B.**

An restituenda sit dos? B. Si dos
pfitit in rebus. s. mobilibus. resti
tuenda est statim soluto matrimonio
Si ho inobilibus dz restitu ius
anti. C. de rei vxore. ac. l. vnica. §. cum
aut. **B.** Idem in sum. co. co. n. q.
§. 1. fm Ray.

**An scilicet maritus in casu restitu
tuende dotis appellat reddere i to
tume? B.** Maritus in restituenda
dote non pdenatur nisi inoptuz sa
cere potest. s. habita rone ne cgeat si
no dolo versatus est. L. de rei vxore.
ac. l. vnica. §. 1. §. 1. aut p iuncta. l.
in pdenatione. ff. de regu. iur. §. 1.
Et debet cauones exprimere quod si
ad melioze souannam peruenit

solnet residuū. Hoc etiam p̄lute-
gū rranu ad filios cuiusdē m̄fimo-
ny. ut ff. solu. ma. l. marimm. **A.**
Uell facū ff. eo. u. l. end. In l. n.
marium. nil aliud d̄r nisi q̄ h̄ pui-
leg. ū nō tranſit ad h̄redē. **B.** Sz
h̄ xredi c̄nco nō ē p̄lādū q̄ tale
b̄ficiū p̄onale ē t̄ cū p̄sona extin-
guī. **A.** Hoc of. ff. lo. ma. l. quia
q̄ seq̄t̄ imediate p̄ d̄ictā. l. maruī
Et oia q̄ h̄nt in b. s. nōnt̄ etiā in sū.
con. eo. ti. q. 9. fm̄ Ray. Aduertē
dum etiā q̄ si maruī pacisceretur
q̄ possit ueniri vltra q̄ facit p̄-
sit ē bonos mores. t̄ nō valet po-
cum. ff. solu. ma. l. aua. s. p̄. **B.**

Atz maritus uel ei heredes in
restituenda dote possint detrahē ex
p̄ctas. **R.** Exp̄ctas necias. utputa
q̄ donum reiecit t̄ h̄. retinet̄ p̄t
ut. C. de ipe. n. i. re. dota. fac. l. i. Ex-
p̄ctas d̄o voluntarias ul' voluptuo-
sas p̄d. t̄ etiā si voluntate mulieris
facie sūt. ff. solu. ma. l. i. volun aris
A. Ista lex ē pot̄. ff. de impen. i.
re. dota. fac. Et q̄ h̄ i b. s. s. s. uir di-
cum Ray. ut patet in sū. con. in di-
ca. q. 9. **B.**

Quid si maruī tenet de dote et
h̄z alia debita. **R.** Mulier pro do-
te h̄z obigata oia bona viri iuantū
q̄ p̄fert oibus credito. i b̄ non ha-
bēt̄. exp̄llam̄ p̄portca. Et hoc ni
si al' p̄s: sit i sū iure. ut quia peti-
dō ē p̄cedēte. ut. C. q̄ po. in pi. ha.
l. i. v. de. j. restit. uo. 2. s. s. Sed in
donatione. p̄pter nupias nō p̄fert
mulier creditorib' nisi posteriori-
bus. **A.** Hoc idē colligit in d̄ca. l.
si. in si. Et idē q̄ in b. s. dicit̄ nō: ur
in sū. con. li. 4. u. 25. q. xi. **B.**

Etia cōst̄ ac m̄fimonio mulier
p̄t recipare totē. ut q̄n vir vergu.

ad inopia. **L.** de iure do. l. vbi. **A.**
Ibi ē d̄r q̄ non debet mulier hoc
casu dote alienare s̄z p̄seruare pro
sustentatōe sui t̄ maruī t̄ filioz. **B.**
Pro delicto viri nō debet v̄o
dorem amittere. et de pig. ex lris.
et si cōmisit crimen lese maicltas
L. ad. l. iul. ma. quisquis.

Possessōne p̄ gno:ata genero
p̄ dote fructus nō debēt cōpu an
soutem si gener sustinet onera ma-
trimony. extra de v̄sur. salubiter
vide hoc. j. v̄sura. l. s. 16. qui icipit
Pone quidam gener.

Qui h̄z cognoscat de m̄fimo-
nio. h̄z cognoscere t̄ de dote itaq̄
de accessōno et de dona. inter vir
t̄ uxo. c. i. 2. 3. ff. d̄ iure do. l. 2. t̄
3. **A.** In his. ll. milde hoc dicitur.
sed ad hoc bene facit. l. 2. ff. de ur.
om. iudi. **B.**

Abia Struz dabis
sunt in melio-
rē partē interpretada. **R.** s̄z
Tho. fa. fe. q. 60. Dicedū q̄ sic. vi
dicit glo. super illud Ro. 14. Qui
nō manducat manducatē nō iudi-
cet. **H.** ex h̄ q̄ aliq̄s h̄z mala opti-
monē de aliquo absq̄ sufficiēt cā
iniuriat ei t̄ cōtēnu ipsū. **Am̄** d̄
d̄z aliu cōtēnere vel nocuumemum
q̄dcunq̄ inferre absq̄ cā cogente.
Et iō vbi non apparent d̄ malicia
alicuius manifesta iudicia debem̄
eū bonū h̄fe interpretando id q̄
dubū ē in meliore p̄tem. **Et met̄**
ē q̄ aliq̄s frequenter fallat h̄is do-
nā opinionē de aliquo malo boie
q̄ q̄ rarius fallatur habēs malay
opinionē de aliquo bono. q̄ ex h̄
su iniuria alicui. nō autem ex. i. et
de re. iu. estote. **A.** Idē in sū. cō. li.
2. u. 34. q. 135. **B.** In dubijs via m̄

no: est eligenda. et d̄ homi. ad au-
diendum.

Mellum ē singu-
lari pu-
gna pro probatōne v̄ritatē
ita videlicet viri q̄ vicern̄ probasse i
ictat. t̄ si non vicern̄ deſcasse in
p̄o:oe p̄uet. Et d̄r ouellum qua-
si duozū bellū. Dicit etiam mono-
machia. l. singulari pugna. **A.** Idē
etiā in sū. con. li. 2. u. 3. q. 1. s̄z Ray.
Dof. t̄ Goff. Et addit Ray. Dicit
ur etiam vulgo in quibusdā par-
tibus iudiciū eo q̄ ibi iudiciū del
expectatur. **B.**

Duellū facere nō ē licitū. 2. q. 5.
monomachia. **H.** ē contra p̄cep-
tū illud. Nō ictabis d̄m̄ dei uū
Deut. 6. t̄ Mat̄. 4. Contra q̄d
nullo mō faciendū est. 2. q. 2. q̄ri
ar. **Ite** exp̄sse p̄hibetur lege secu-
lari. **L.** de gladiatozibus. l. vnica.
l. n. con. in hoc. Goff. t̄ Dof. t̄
Tho. fa. fe. q. 15. **A.** imo. 95. arti. 8.
Et h̄nt p̄ncipale dicitū Ray. ut
p̄s in sū. con. li. 2. u. 3. q. 2. Et addit
Ray. **Hec** obstat q̄ crimē lese ma-
icltas crimē p̄ductionis appella-
tur. q̄ illud nō iō d̄r q̄ in illo cric
su adinuatū duellū p̄t q̄dā ma-
le uelle p̄erū. s̄z q̄ p̄duelles dicit̄
vir hostes. vult ergo dicere crimē
p̄ductionis. i. crimē hostile. ff. de
v̄do. sig. l. quo nos. **B.**

Alii i duello cōst̄uendo gn̄alis
aliquem excusat. **R.** s̄z Ray. t̄ ho
h̄. Nulla cōst̄uendo v̄l v̄ritus cor-
ruptela p̄t aliq̄nē excusaf. q̄ diu-
turnas ipis nō minuit p̄ctū. sed
augē. et de symo. nō sag. 7. c. cum
in ecclesie. Peccat ergo oēs mor-
tali s̄z differēt. Graui. n. peccat q̄
licipū etiā p̄pter quēcunq̄ metū.

Atenuat̄ s̄r p̄ctū ei' multū p̄p̄ pi-
culā rez uel p̄ione. 32. q. 5. ita ne.
et q̄d mer' cā. sacris. **Ite** s̄r q̄ sp̄o
te suscipit t̄ qui offerit t̄ iudex qui
differt v̄l auctoz. uē p̄stat. **Ite** ille
qui ex officio oar cōsiliū auxiliuz l
faciōzē. **Ite** sacerdotēs q̄ dant veni-
dicuonē sic alicubi ē cōst̄uendo.
oēs d̄ico longe peccant grauius.
Et si conugerit ibi homicidiū oēs
sunt irregularēs. 17. q. 4. oēs. **Si**
ergo clerico offerat duellū. nullo
mō suscipiat. nec p̄ se nec p̄ aliu lo-
co sul. q̄ de ure d̄z deponi. et eo.
c. 1. 2. **A.** P̄t̄ t̄n̄ eph̄ cū illo dis-
pensare d̄imō ex duello mo:is uel
mutilatio secuta non fuerit. d̄cō. c.
1. **B.** Sz d̄z eū eph̄ defendere uel
ecclesia de curis iurisdicōe ē et de
so. cōp̄. c. 1. 2. 2. xi. q. i. c. 1. 2. **A.**
Con. etiā p̄dictis Goff. vt in sū.
con. eo. u. q. 3. **B.**

Alq̄d sūt irregularēs clerici
q̄ offerūt reliquias aduandū pu-
gnaturis in duello? **R.** fm̄. h̄ h̄.
Ray. videt̄ senuf q̄ sic. q̄z videt̄
coadiuare ad h̄ duellū fieri. sic
illi q̄ dāt b̄ndicōnē. **Ubi** t̄n̄ v̄f
dicendū q̄ si tales clerici solū affe-
rūt reliquias ad iurandū ita q̄ eis
nō affe: enibus nihilominus fieri
duellū non sunt cooperatorēs nec
vident̄ et irregularēs. aliter sic. **A.**
Ueritas ē q̄ non p̄t negari quon
aliquo mō sint cooperatorēs. Et cū
bellū sit iniustū merito iocurrunt in
regularitatem. ut p̄t colligi. s̄. bel-
lū. 2. q. 2. **Uñ** t̄ idē. h̄ h̄. dicit q̄ nō
ē securū dicere cōtrariū. ut p̄s i sū.
con. li. 2. u. 3. q. 4. **B.**

Quid de eph̄s. abban' t̄ capti-
ulis t̄ cleric' q̄ a seculari d̄no eo-
gūt aut subire duellū aut res eccle-

staslicas pdere. Sic qd de epis r p
lans hincbus iurisdictiones ipales r
i eoz curijs iducit r iudicaf duellu.
R. fm. h. v. In oibus h^o casib^o
si plati seu clerici offeru seu susci-
piunt duella aut p se aut etiam per
alios de eoz mandato. aut p ea in-
dicant. aut aliqua auctoritate spe-
cialē pitat. peccat mortaliter. Et si
sequat mors sunt irregulares. Si
at talia fiat p yconomos uel spo-
sitos seculares administratores p
latoz sine spali madato. plan qdē
peccat mortaliter tolerando. non
tū credo q incurrat irregularitatē
ex quo sup hoc spali auctorita-
tē nō pstat. lz pcpiam baluis suis
q iusticia faciat i tali vel tali ca. qz
in tali gnali mandato nō intelligit
aliquid madari de duello. r i h^o. ca
sub^o si rex velit psonam ecclesiast^o
cā cōpellere ad duellū aut auferre
ei bona sua debet eps se inuicē vici-
liter adiuuare. Cleric^o at d3 pon^o
oia mala tolerare q̄ tali malo p̄se-
tire. Et oia p̄dicia intellige eodem
mō de iudicio ferri candentis r a
que bullētis. in gbus oibus tēpta-
tur deus pp qd phibita sūt exisse.
2. q. 5. nēnam. r. c. cōsultisti. r. c.
de pur. vnl. c. viij. B. Idem in fa.
con. eo. n. q. 5. Et addit ab eodem
h. v. Lrdo etiā q in publicis p-
dicationib^o pōt iniamari secularib^o
rusticis. r plebibus dū tū maus r
modeste r q̄si p modū cōpassiōis
dicat eis q q b facit nō sūi r nam
saluandoz. r p̄sertim in his loc
vbi sup b credunt iuris ignorātia
laborare. q̄ ta epis r abbatibus r
ceteri ecclesiasticis psonis nō ē tō
lecrabilis q̄qd sit de sc̄larib^o. B.
C. Pena pugnatūz in duello fm

Ray. ē depositio si erāt clerici. Et
si mors ide uel mutilatio subsecu-
ta fuerit. nō pōt eps cū talib^o dispē-
sare i officio. lz i bñficio sic. Host.
ho dicit q nō pōt. Et posset dici q
nō pōt dispēcare i assequēdo nouū
bñficiū. lz in renēdo habuiz ad
sustentatiōē. B. Sz certe in. c. 1. c.
de cle. pug. in du. dī q pōt cū talib^o
b^o sup hñdo bñficiū dispēcare. Et
ita dicit Ray. Nec cōradicu ho-
sti. dicit. n. q cū talibus ad bñficiū
hñs curā aiari nō dispēcabit infe-
rior papa. ur pz in fū. cō. eo. n. q. 6.
ubi ēt dicit q bñficiū sup quo fue-
rit dispēcātū tales hñe poterūt in-
tulū fm Hoff. Scōm al os ho ba-
debit tñ ur stipendiū sicut laicus
r extra ecclias. 31. dī. si qui dō. Et
b uidet uerū qz bñficiū datur pp
ter officū. 16. q. 1. generalr. Unde
cū nō possint uti officio nō uidet
q possint in titulū hñe beneficium
B. B. si nec mors nec mutilatio
fuerit subsecuta ēt si facer dos uel
clericus in duello or lato uel spon-
te suscepto amissit partē digni lz
nō tāta gn sine scandalo posset ce-
lebrare quātūcumqz fuerit grauis
excessus pōt eps cū tali post pacē
tā p̄niam dispēcare. Et eo. c. 1. r. 2.
B. Hoc ē uerū fm eundem Ray.
si aliter necessitas uel utilitas h^o
poscat. ut in dicta. q. 6. B. De pu-
gnantibus in torneamentis. uide
j. i. torneamentum.

Brietas
mouale. R. fm Tho. fa se.
q. 150. Immoderat^o usus uini pōt
p̄tingere triplicē. p^o mō na q uel
nesciat potū ēē imoderatū r icibi-
are potēc. Et sic ebrietas pōt esse

inepco. r sic^o hoc credit fo mō
q̄n aliqs pcpiat potū ēē imodera-
tū. non tū estim posse inebriare.
Et sic pōt ēē cū pco ueniale. B. Al
si h^o caui ebrietas sit frequens seu
assidua. n. c. mortale lz Aug.
15. dī. §. al aut v. ebrietas ēt. Et ut
nōt i sū. cō. li. 3. n. 4. q. 2. assiduitas
u dicit Aug. facit ebrietatem esse
p̄cni mortale nō ppter solam itera-
tionem actus. qz multiplicatio ac-
tū uenialiu nō auget in infinitum
lz q nō pōt esse q homo assidue
uibeat gn sciens r uolens ebric-
tatē incurrat dum multoties expit
formidinem uini r suā habituatē
ad ebrietatem. Uel melioratio est
fm Alex. de ales. sup 2. sen. dī. 3°
q. 6. q cum hō bz sufficientē tēpus
dehonorantis tenet reprimere mo-
ros ueniales ne procedat regnum
p̄cni sine dñim. Hō g^o pro diutur-
nitate uel assiduitate cōputat p̄cni
mortale. lz p manifestū dat itelligi
occursum. s. ipse p̄emptus rōnis.
Idem etiā sentit De. ut patet. s. b.
lectio. ad si. in additiōe. B. tūo
mō qn qz bñ aduenit potū ēē imo-
deratū r inebriantem r tū magi
aliquā ebrietatem incurrere quam a
potū abstinere. Et talis pprie dicit
ur ebrius. r sic ebrietas est pecca-
tum mortale.

Quid cū alicui dat imoderat^o
potus sc̄ibus causa medicinē ad
p̄uocandū nomitū. R. fm Tho. fa
se. q. 150. In b casu nō est p̄cni qz
h^o talis cibis r potus sano ēēt sup
flans non tū infirmo. sed propter
hac cām nō debet potus dari usz
ad ebrietatem. qz tunc non excusa-
retur a peccato.

Que pena clericū q ebrietati de-

seruit. R. fm Ray. Pena ē q si ē
eps l'p̄biter uel diaconus r am-
monitus non desistat. deponatur
Si hō ē subdiaconus ul' infra aut
ēt laic^o. coione p̄uet uel vberetur
35. dī. eps. r. c. an oia. 15. q. 1. sane
de uita r hone. cle. c. lic. r. c. a tra-
pula. in si. A. Con. Host. ut in sū.
con. li. 3. n. 4. q. 4. B. Et nō qz h^o
Host. idem ē hodie de subdiacono
no quod de diacono. uide. j. lud^o
alee. §. 4.

Ebrietas utrū excuset hoīem a
pco quōd cōmittit. R. fm Ray. Si
qs i ebrietatē incidit sine culpa sua
r sit oio alienat^o niente certe excu-
sat. 12. q. 1. sane. Secus si cipa sua
inebriat^o. aut nō oio alienat^o fue-
rit. B. Hoc casu cū qs ebrietatem
uel alia dementia icurrit cipa sua
dicitur alig q excusaf a tāto r nō a
toto. Alij aut dicit q excusaf a to-
to. si nullū bz iudiciū rōnis. Et ut
nōt in sū. con. li. 3. n. 3. q. 12. hoc ē
pbabilius r uerius. Et consentit
cuz h Ray. uidet posse dici q qs
bñ excusaf p̄uenit ab eo qd fecit i
oioda amentia. sed nō a causa amenti-
e. p qua d3 puniri. Et utrūqz ui-
det pbari in dicto. c. sane. 15. q. 1.
r ibi glo. Tñ p delicto ēt in omni
moda amentia factio ad cautelam
pnia inungēdo a ē. sed lenio: ad mē
tē reuerso. 5. q. 1. si quis insaniens
r notatur in sum. con. in dicta. q.
12. B.

Sz nūqd ebri^o pōt p̄rabef mfi-
monū. R. fm. h. v. Si ita ebrius
ē q oio careat usu rōnis. nō pōt.
qz deest i p̄sensu rōnis sine quo
nō pōt esse m̄fimonium. Sec^o si
usum rōnis habet. B. Idē in sum.
cō. li. 4. n. 2. q. 12. B. B. Ebrietas

3

4

impedit ordinandos uide. j. ordi
nandos. y. 3.

Ecclesia j. coiler

ita si undata fuit in alieno
solo qd fiet. B. fm Ray. r hosti.
Si dñs soli laic' erat r hoc scilicet
r si dicit sibi iputabit r ecclesia li
bera i manebit. ar. 54. ois. si seru'.
Si bō ignorauit. ecclesia gppē rca
nebit pstruā r libera nec efficiet
laico censualis. sz ille in q pstruxit
tenet dñm seruare indeunnē uel ēt
ep̄s si ponēdo primariū lapidē
uel postea i psecratione eccleie fuit
negligēs. A. s. in examinanōe do
nis uel mās. ut i. sū. cō. li. i. n. 14. q.
15. ubi ēt hñt oia que in h. p. ponū
tur. B. de cōse. dis. i. nemo. 14. q.
ult. cōpūnis. ois. 70. scōz. Si bō
soli erat aliterius ecclesie uel col
legij ecclesiasticū debet ei restitui
h mō q ecclesia cōstruāta fiet sibi sō
dua quo ad ius psonam. 12. q. 1.
aplicos. 17. q. 4. questi.

Eccliam nemo edificare pōt
nisi auctoritate diocesanā q debet
ponē p̄marū lapidē. cruce figurē
r cinerū dsignare r ēt petē do
tē sufficiētē assignari. sine q p̄seca
ri nō d. de p̄se. dis. i. nemo. r. c. pla
cui. Et hodie quidē sufficit q ass
gnēt p̄ dote un' māsus. unū p̄dū
um sufficiens p̄ una pari dōum to
talit' liberuz. c. de censu. c. i. A. Et
ibi glo. nō q māsus dī quantitas
terre q sufficit duob' uobus ad la
borādū in anno. B. Talis tamen
ecclesia donec in hac paupertate fue
rit non tenebit ad hospitatē ser
uandā nec ep̄o aliqd p̄soluendū
nisi iquātū pōt. A. Hosti. cuius h
fuerāt dicta dicit q nō tenet talis

ecclesia ad iura ep̄alia p̄soluēda. nō
si forte aliqd noie cathedrae. qz
si pōt. ut i. sū. cō. li. 3. n. 24. q. 43. B.
donec pueniat ad pinguoie for
tunā. ar. c. de p̄sue. cū dilectis. B.
De h' uidet' facere dñm. c. p̄mū
in si. de celi. ibi. Et si aliqd amphi
habuerit. inde femozibus dōmū
seruūū impediāt. B.

Exceptio nō p̄t pstruere dōmū
a siue ecclesias uel capellas i locis nō
exēp̄ sine diocesanoz lnia. uide
j. exēp̄. s. 6. De oratoribz ad pri
uatis uide. j. oratoribz. Eccleie quō
nō debent reuertā ad secularē ba
buanonem habet. s. consecraō
ecclesie. s. si.

Quis tenet ecclesiaz cū uidet re
pare. B. fm Hosti. Si fabrica hz
p̄uonē dep̄uata. de illa reparat
d3. 10. q. 3. unio. Et si nō sufficit id
rector r alij i ea dñstican p̄tare d
bēt c. eo. c. i. r. c. de his. 16. q. 1. ff
monach'. In q casu stādū ē dīpo
sitōni ep̄i r maioris p̄is capituli.
c. de his q sunt a ma. p̄t. ca. c. si.

In quibsdā cō regōibus laici hā
cūū exp̄sis suis. Et ubi p̄uēdo
ē tenentū i ea p̄cipiāt sacra eccle
stica r audiāt diuina. 16. q. 7. qd
q3. r. c. r h dicit'. r. c. slyis. Et
cōpellēdi sunt talē p̄uēdūm ser
uare. c. de symo. ad aplicam. Si
talit' p̄uēdo non reprimur. quar
ta. p̄uēdū q quondā a sanctis pari
bus fabricē dep̄uata est ad h tene
tur. ita ut qui eam p̄cipuum soluat
non on obstatē ulla p̄scriptōne seu
cōsuetudine. sed post rep̄anonem
reddidit quarta ad illos qui cā p
cipe p̄uēuerūt. Sic intelligit. 12. q.
2. de reddubus. r usqz ad. c. stau
mus. A. Idem in sum. con. li. 3. 2.

14. q. 161. B.

Quanti ecclyis donari pōt. Rō
Donari pōt i infinitū abiqz alia iū
nuatōe. in autem. de nō alie. aut p
nuatōe. eccle. s. si mūr'. coll. 2. Nā
ceteris personis nō hz donare uel
recipere ntra quinquaginta soli
dos nisi p̄sente i sinuano r nisi in
certis cābz. C. de dona. l. si q3 p
redēp̄ōe. A. ubi p3 qz ista iūuatiō
nō ē nēcia in his q donantur pro
redēp̄ōne captiuoz. Itē qñ ma
gistr' militiū donant militiū'. Itē
qñ donat pro refectione domus
his quoqz incēdio uel ruina dom'
corrupte sūt. Itē in donatione pp
ter nuptias usqz ad quātūatē dōz.
ar. C. de dona. luten. co. de curia
r nōt glo. in. l. sancim'. C. de dōa.
Nā donario pōt a uiro fieri etiā
post p̄tactū i sinuonum. ut. l. cū
mule. C. de dona. Si nō vī ne
cessaria i sinuano ēt in his q dātur
pro quacūqz pia cā. Nā dicit dñs.
Vende oia q habes r da pauperi
bus. Mat. 19. B.

Reliqui eccleie uel ad alias pias
cās in testamento ēt minus solēni
uolūtate facto tenet. c. de testa. cū
eō. r. c. relati. Nā in tali legato
sufficiūt duo aut tres testes ut ibi
dī. A. Sed in dicto. c. cū eō. uide
tur ēt regni p̄nta p̄blyteri. Ad cu
r' intelligit' qrit ibi dñs. An. d. bu.
Quot testes requirāt de iure civili
in testamēto. Et Rūdet q septem
sūt in codicillis. s. nisi qz i testamēto
rustico sufficiūt. S. C. de testa. l. si.
Et subdit. Quēto ēt an testm corā
duobus nō testibus nō assistēte p̄
blytero parochiali ualeat. Rō. Di
cunt doc. q illud testm ualeat qm
ad legatū in pias cās. sed i alijs nō

p̄ijs cās nō ualeat nisi assist p̄blyter
cum duob' testibus. Et sic illd. c.
d3. intelligi fm. c. i. e. Et illud coiler
uidet placē doc. qz p̄miam p̄bly
teri tollit p̄supuo falsitatis. Et dicit
Specu. qz si iterent tres alij te
stes sine p̄blytero nō ualēt testm
Idē dicit. Et si adest alius p̄blyter
r nō suus. qz a solēnitatē legalē nō
d3 recedi nisi iquātū ē expressum
in iure canonico. r qz ille tex. reg
rit p̄blyteri suū ergo demp̄io. p̄
blytero suo remanemus in dispo
sitione iuris ciuili. Et ita ē cois
opinio. Sz mihi uidet qz h' testa
mētū ualeat i p̄nta duoz testibz si
ue ad pias cās siue ad q̄cūqz. autē
ta dispositōe h'. c. qd nō loqz dis
positiōne corrigēdo ius ciuile sz de
clarādo irrōabilitatē iuris ciuili
Nā p̄supponēdo uolūtātē defun
cti i p̄nta duoz testū. p̄m esset r
cōtra ius naturale q illud testamē
tū nō executioni daret. Et qz cō
nes p̄sulant aie. ergo qz p̄m esset
nō exequi uolūtātē defuncti d iu
re ciuili r canonico exeg d3. Itē
si oia alia iura deficerēt tūc p̄ uiaz
denūciationis euāgelice deberet
exeg. Nec obstat qz hic dī corā p̄
blytero suo qz h' nō dicit ministerio
iuris. sz qz de facto sic accidit. Itē
p̄ rōnē decre. p̄banur qd sufficiūt
duo testes. quia in ore duoz uel
triū rē. Nō obstat etiā qd dicit
legisse qd illa p̄uēdo est rōnabi
lis. s. qd. s. uel. r. testes requirant
i testamento ut sic fraudibus ob
uies. qz hoc ē uerū quādo est du
bū de uoluntate defuncti. sed qñ
ēēt certū. ut i casu hui'. c. nō dico
qd duo testes sufficiūt. hec ille. Et
p̄batio duoz testū idoneoz p̄

uoluntate defuncti oio reddere cer
ti. ut in dicto. c. cii. elles. r. in. c. fe.
Paret et ex p'dictis qd qualicum
q3 plet p certo de uoluntate testa
to. us oio debz eruarit in foro con
scieñtē si legitimā ē. qz nō pōt ptra
ueniri sine pco. Sz i foro iudicia
li requirit duo idonei testes ideo. 13
q. i. c. ultimo. di. Ultima uoluntas
defuncti modis omnibus conser
uatur. B.

6 **Quicq** empni fuerit de pecu
nia eccleie et' erit. 14. q. 1. c. 1. 7. q. 5.
firi. Quod adeo uerū ē qd si cle
ric' habeat pecuniā de pbenda siue
ecclesia sua r inde emar p'diū lz il
la pecuniā potuisset dare alijs iui
tu pietatis. n̄ m̄ dare pōt p'diū. qz
statū acq'sitū fuit eccleie siue epni fu
it noie eccleie siue noie alieno et' de
pecu. de. c. 1. r. c. iquirēdū. Et ppē
hoc nō pōt b' cleric' illud alienaf
Eodē mō si gs de pecunia eccleie
quā habuit furto uel rapina seu d
posito possessionem sibi emu qz
ecclesie sit ut dictum ē. B. Nec fue
runt glo. Ray. ut p3 in sum. con.
li. 1. n. 14. q. 7. B.

7 **Ecclesia** p alienis d'ebitis non
pōt obligari nec et' possessiones.
Et si gs obligauerit ē suspēsus ab
administratione p'altū r spūaliū
et' de solu. c. 2. Poterit tñ h' snia p
epni relaxari. qz papa h' sibi n̄ rēu
nuit. et' de sen. exco. nuper. Sz si
d3 h' facere nisi idēntari eccleie cō
sulat. ar. et' de vbo. sig. cū olys. B.
Abel' facit eo. n. ex pie. p. Et idē
qd i h. s. nōf i sui. con. in dicta. q.
17. ad si. Et additur qd h' pēa sus
pēstionis nō cōprehēdit epōs. cuz
de ipō nō fiat ipālis mēuo. et' de
sen. exco. qz piculosum. l. 6. B.

Quicunq de nouo in ecclesijs
monasterijs seu in alijs p'ys locis
usurpanes regalia. i. collectā q' sit
rōne regis uel impatoris seu tribu
tum regi debiti fm̄ Jo. an. filiter
usurpantes custodiat seu guardias
titulū aduocatis uel defensionis
q' pprie ut noia patronar' ipōz
locoz vacantū bona occupant. r
clerici aut monachi ipsoz locoz.
B. Et etiā certe p'sone eorundem
locoz. ut in. c. gnāli de q. j. B. qui
h' fieri pcurant. ipso facto incidit
in excoicationē. Clerici aut' q non
opponūt se talib' nihil dēnt cape
de puennib' ipsoz locoz. B. pro
iq' q' p'missa sine p'radicōe debi
ta fieri p'miserūt. ut in lex. de q' sta
tz. B. et' de elec. generali. l. 6.

Cleric' q' ex collatione laici re
cepit ecclesia uel tenet si moni' nō
renunciauerit. B. i. resignauerit ut
in. c. relati. de quo. j. B. ab offiō
b'nficio suspendēdus ē. Et si p'uar
pseueret. deponendus est laic' vō
excoicandus et' de iure pa. p'terea
r. c. relati. B. cōiunco. c. si at. r.
. q. 3. r. et' de iudi. cum non ab ho
mine. B. ecclesiarū vacantū bōa
non debēt ab alijs occupari. s. b'f
ficiū. 2. s. i. Qualiter res ecclesie ali
enari possint. vide. s. alienatō. De
ecclesia r eius cimiterio. j. emanir
tas. De p'uaris oratorijs habes
j. oratorij. r. j. emanitas ecclesie
. s. 6. De ecclesia violata aut cose
cranda. vide. s. cessatio. r. s. con
secratio. 2.

Ecclesia ij. s. pa
alis. Collatōes de ecclesijs
parochialib' his q non augetur
25. annū ipso facto nō ualent. Et

nec q' assunt fieri sacerdos infra
annū a ipe cōuissionis. aliter p'ua
nus est ea. Sic tenetur p'sonaliter re
sistē. In h' m̄ epus ex cā dispēfare
pōt ad tēpus et' de elec. l3 canō. 11.
6. Et nō hic q' l3 m̄ de anno n̄ an
suerit q' talis nō possit ad sacerdo
tū p'moueri. non tñ vacat ecclesia
ipsa nec pōt cōferri alicui nisi post
clapso annū. quidē ann' incipit
sic postq' possessionē illius pacifi
cā habuit. nec p' ea sicut quo min'
haberet. vel currit si iusto impedi
mō detent' ordinari non potuit.
Alioqn si sic p'uar' sit ecclesia ipa
restitu non pōt. As. pro ea vice.
vra. c. cōmissa. de quo. j. B. Sic
notū q' si recepit eā non intendit
esse sacerdos s'z ut per annū habe
ret fructus tenet ad restituōne Si
māter ille q' p'ualit ei quē nō cre
debat p'mouendū ad sacerdotiū
tenetur ecclesiam ipsam seruare in
dotnem. B. cōmnia et' de elec. p
missa. l. 6.

Ep'i pnt dispēfare q' q' obtinēt
parochiales ecclesias insistēdo stu
dio nō teneant p'moueri infra an
nū nisi ad b'ndicōnem. ad quē si n̄
fuerit p'moti. p'uar' sunt ut in p'xi
mo. s. de sacerdotio dictū ē. Ad sa
cerdotiū vō non tenebunt r'f'q' ad
p'ctenū. r' interim p'uideantur ec
clesie per vicariū. r' clapso septen
nio. j. annū debēt fieri sacerdotēs
Alioquin incurruunt dictā penam
et' de elec. cū ex. co. 11. 6.

Si ad ecclesia parochiale pre
sentet q' nō ē in sacris duz m̄ aliū sit
idoneus r' possit infra statum ipōs
ordinari admittēdus ē et' de istu. si
is. l. 6. Et tñ fm̄ Joh. an. talis non
p'uar' nō possit in tali ecclesie in

stui. et' de eta. r' quali. p'terea nisi
dispensauit ut ibi.

Lectio. i. cōter q' d'it.

Electio put hic sumit ē
alicui' p'sone ad dignitatē uocano
vi colligit. et' eo cam in uincus. s.
qz pp. B. Hoc fuit dictuz Hoff. r
addit. Quāuis vbi eligē ad mul
ta se habeat. Ad of aliq's eligi ca
nomen. et' eo cū ecclesia vultana.
B' et eligi arbiter. et' eo. i. causis.
In his r' s'libus of fieri electio la
xato uocabulo sicut r' poma dicit
tur eligi de canistro. B' osti. vō dicit
q' ut h' descriptio p'uemat noiatōi
r' postulationi sic describit. Electō
ē alicui' p'sone idonee ad dignitatē
te uel fraternitaz societatem seruata
forma canonica facta uocato. Col
liguntur hec et' eo. cū iudicis. r. c.
cū ecclesia vultana. r. c. qz ppter
r' et' de arbi. cū olim. ut in sū. con.
l. 3. n. 26. q. 1. Hic def. posse addi q'
non ē solū uocatio ad dignitatē u'
fraternitatē sed ad ministerium ali
cui' officij. sicut cū eligunt arbiteri
ad eligendū. deo. c. in causis et' .e.
uel ad regimen hospital. deo. c. cū
olim de arbi. r' idē s'lib'. B.

Ad quē pertinet electio de iure
cōt. B. Spectat ad collegiū etiā si
duo solū uel tres fuerint. et' e. c. l.
et' de consue. cum dilectus. 63. di.
Adrian'. B. c. Adrian' p'p' ad h'
facit. s'z fac ad hoc q' nq's laici ad
mutant ad electionem r' precipue
p'ncipes p' pace tenēda r' ut defen
dāt ab oppressōibus fm̄ Hoff. ut i
sū. con. eo. 11. q. 2. vbi ead' ponit q'
h'nt in illo. s. s3 Bonal. r' Hoff.
B. Sed si clerici non sint in ecclesia
ui collegiū s'z ut singulares p'sone

hic superior pvidebit p se uel ad s-
sentatione paroni si qd sit. et d iu-
re pa. p. s. o. alis. Et electio qd n-
soli ad collegiū p. i. n. e. s. z. p. l. e. r. u. s.
de cōmunitate uel p. r. i. u. i. l. e. g. i. o. a. l. i. e.
n. i. v. o. c. a. t. i. o. e. t. e. o. c. u. m. a. n. a. An t. z. q.
ē in quasi possessōe eligēdi eligere
pōt et si postea possessionē amittat
et de iure pa. s. u. l. t. a. t. i. o. n. i. b. u. s. . z. c. c. i. i.
p. p. t. e. r. z. e. t. e. o. q. u. e. r. e. l. ā. Itē eli-
gere potest platus z. quilibet cleri-
cus i. quē cōpromissū fuerit. ut h. f. .
i. e. l. e. c. t. i. o. . z. p. e. r. t. o. m. m.

¶ Quis nō pōt eligē. **R.** Non pōt
eligē excoīcat^o maior excoīcatōe
vt nōt et de appel. cōstitū. i. **A.** in
glo. que ibi dicit q. excoīcatū i. sus-
pēsi nec eligere nec eligi pōt. **B.**
Dec^o si minor. et de cle. exco. mi.
c. vlt. Itē nec suspēsus. et d. s. u. e.
cū dilect^o. Itē nec iudicatus et eo.
cā inter. Itē nec ille q. scient cele-
brauit in loco interdicto. et de sē.
exco. is. q. li. 6. Itē nec illi q. bus in-
dictū est eligere absq. superiorū i. n. i. a.
et eo. c. vlt. Itē nec illi q. in ea vo-
catione elegerūt scienter indignū.
et eo. cā in cūctis. z. c. in omni i. si.
Nā tales sunt ipso iure ea vice eli-
gendi p. t. e. p. u. a. t. Et idē dicendū
si peccauerunt in postulādo. et. e.
s. c. i. p. t. i. n. i. Et hoc v. e. x. q. si facta nota
vōt se q. electio nel postulatio. Se-
cōs si nō se q. q. t. i. c. nō eēt pp. h.
p. r. i. u. a. t. et eo. p. p. e. t. o. l. i. 6. **A.** Iti
d. f. p. e. r. p. e. t. e. s. a. n. t. i. o. n. i. s. o. r. a. c. u. l. o.
declaram^o q. scient i. electionibus
nominātes indignū. p. p. t. e. r. s. u. f. f. r. a. g. i. u.
in scrutinio p. r. e. s. t. u. m. nisi adeo i.
eo p. s. t. e. r. i. t. q. et vōt eorū cois
electio subsequat neq. eligēdi
potestate p. u. a. n. t. l. z. p. eo q. indignū
noīando scient p. r. a. c. o. n. f. i. a. s. i. a. s.

agunt a deo et aplica sede puniri
mereat. **B.** Itē eligē n. p. i. q. p. e. c. c. a. u. c. r. u. n. t.
in electōis forma. q. d. n. i. g. n. i. t. a. t. e.
p. r. i. u. a. r. i. i. u. r. e. e. l. i. g. e. d. i. et eo. q. z. p. p.
A. De talibus ibi d. f. Eligendi ea
vice pōtate soluet. **B.** Itē nec illi
q. neglexerunt v. s. q. ad s. p. s. u. z. i. p. s.
vide. j. s. p. r. i. **A.** P. r. e. d. i. c. t. u. m. e. t. c. a. s. u. s.
nōnt in sum. con. li. 3. n. 26. q. 3. f. m.
Soff. z. **H. o. n. a. l. z. H. o. s. t. i.** Erad-
dit **H. o. s. t. i.** Item qui p. l. a. c. a. l. e. a. b. u.
sum elegerūt. et eo. q. s. q. s. i. b. i. d. f.
Quisq. electōi d. se facit p. s. e. c. u. l. a. r. i. s.
pōtati abutim^o p. s. e. n. t. i. r. e. p. s. i. p. s. e.
rit i. c. a. n. o. n. i. c. a. l. i. b. e. r. t. a. t. e. z. e. l. e. c. t. i. o. n. i. s.
p. m. o. d. o. c. a. r. e. a. t. z. i. e. l. i. g. e. n. d. i. s. i. t. a. t. e.
nec
absq. dispensatōe ad aliquam eligi
valeat dignitatē. Qui vō electōes
h^o quā ipso iure irritā esse cōstit^o
p. s. u. m. p. s. e. r. i. t. c. e. l. e. b. r. a. z. e. a. d. o. f. f. i. c. i. s.
z. b. i. s. i. c. i. j. s. p. e. n. i. t. u. s. s. u. s. p. e. n. d. a. n. t. p. e. r.
t. r. i. e. n. t. i. u. m. e. l. i. g. e. d. i. t. u. n. c. p. o. t. a. t. e. p. r. i. u. a. r. i.
n. **B.** Itē n. p. o. s. s. i. n. t. e. l. i. g. e. r. e. p. u. p. i. l.
li. nec et in locis regularibus q. n.
sunt p. s. e. s. s. i. t. a. c. t. e. v. l. e. x. p. s. e. s. s. e. s. z. n. e. q.
p. u. e. r. s. i. e. t. d. e. e. l. e. c. t. e. r. e. o. l. i. 6. Item
in cathedralibus collegiis secularibus
vel regularib^o ecclesijs vocē
n. h. n. t. q. u. i. n. i. s. u. n. t. s. u. b. d. i. a. c. o. n. i. n. e. c. i. n.
e. l. i. g. e. d. o. n. e. c. i. n. a. l. i. s. f. a. c. t. i. s. c. a. p. i. t. u. l. i.
et si ab alijs liber pcedat. vt in cle.
vt h. i. q. u. i. d. e. e. r. a. z. q. u. a. l. i. **A.** Iti et
addit. Nō obstantib^o q. buslibz cō-
suetudinibus vel statutis. Sed in
cle. vt h. i. si loquitur nisi quo ad cler-
cos q. declinarent ordinari vt pōt
colligi ex tex. z. glo. d. i. c. t. e. **A. n. d.**
l. z. laici et p. u. e. r. s. i. d. e. i. u. s. cōi non ad-
mittant ad electōem simul cū elec-
tis vt in. c. ex eo de elec. li. 6. in f. z.
glo. i. e. o. c. ex eo. ex p. s. u. e. t. u. d. i. e. p. r. e.
scripta laici cōuersi deberent ad-
mitti sed nō secularis. vt i. c. m. a. s. s. a.

na. et de elec. Laici vō p. s. e. s. s. i. a. d.
mittunt et de iure cōi q. in. d. c. ex
eo nō excluduntur nisi laici cōuersi
non aut laici p. s. e. s. s. i. f. m. glo. in. d. c.
et eo. z. in dicta cle. vt h. i. qui. **B.**
¶ Infra q. ipus d. z. fieri electio?
In ecclesia cathedrali vel regulari
hnt electores ipso iure mēsum infra
q. si iusto impedimento cessante nō
elegerunt ad p. r. i. m. u. s. u. p. i. o. r. e. d. u. o. l.
ut. vt et eo. ne. p. d. e. f. e. c. t. u. **D. e. i. n. d.**
hnt electores p. r. i. u. a. t. e. e. l. e. c. t. i. o. n. e. m.
electo. z. p. e. t. e. r. e. p. s. e. n. s. u. z. e. i. u. s. i. n. f. r. a.
o. c. t. o. d. i. e. s. p. o. s. t. q. z. p. m. o. d. p. r. i. **A. l. i. o.**
q. n. i. g. l. i. g. e. n. t. e. s. e. x. c. l. u. d. i. t. a. p. s. e. c. u.
t. o. e. p. e. c. c. l. u. s. z. s. u. n. t. s. u. s. p. e. n. s. i. p. t. r. e. s.
m. o. s. a. b. o. s. b. u. s. b. e. n. e. f. i. c. i. j. s. i. p. u. s. e. c.
c. l. e. s. i. e. e. t. e. o. c. u. p. i. e. n. t. e. s. s. c. o. t. e. z. l. i. 6.
Electus vō tenet p. s. e. n. s. u. i. n. f. r. a. m. e.
s. e. m. a. p. r. i. u. a. t. i. o. e. a. l. i. t. e. r. p. u. a. n. s. e. i. u. s.
e. l. e. c. t. i. o. n. i. s. n. i. s. i. f. o. r. t. e. e. a. s. i. t. e. l. e. c. t. i. c. o. d. i.
t. o. q. n. o. p. o. s. s. i. t. p. s. e. n. t. i. r. e. a. b. s. q. z. i. n. i. a.
s. u. p. i. o. r. i. s. **A. l. i. o. c. a. u. t. e. n. e. t. e. l. e. c. t. i. o. v. e. l.**
electores petere i. n. i. a. m. c. a. e. a. c. e. l. e. r. i.
t. a. t. e. q. u. a. d. s. u. p. i. o. r. i. s. a. b. s. t. i. t. u. a. v. e. l. p. r. i. u. a.
p. a. n. t. **E. t. s. i. n. b. a. d. e. a. t. e. r. t. i. c. a. d. e. l. e. c.**
t. o. n. e. m. a. l. i. a. p. c. e. d. a. n. t. **A. m. l. t. i. b. e. t. e. n. i. a.**
electus post p. s. e. n. s. u. m. i. n. f. r. a. t. r. e. s. m. e.
s. e. t. e. n. e. t. p. e. t. e. r. e. p. s. e. r. m. a. t. i. o. n. e. s. a. l. i. t. e. r.
i. r. r. i. t. a. e. l. e. c. t. i. o. e. t. d. e. e. l. e. c. t. i. o. s. i. u. l. i.
6. n. i. s. i. p. e. t. e. d. a. s. i. p. s. i. r. m. a. t. i. o. a. p. a. p. a.
q. t. u. n. c. e. l. e. c. t. u. s. t. e. n. e. t. i. n. f. r. a. n. i. e. n. s. e. m.
p. o. s. t. p. s. e. n. s. u. m. v. e. l. s. i. n. f. u. e. r. i. t. e. i. e. l. e. c.
t. i. o. p. r. i. u. a. t. i. a. i. n. f. r. a. m. e. s. e. m. a. n. o. r. i. t. a. i. t. e. r.
a. r. i. p. e. v. a. r. i. u. s. c. u. r. i. a. z. s. i. c. p. e. t. e. r. f. c. o.
f. i. r. m. a. t. o. e. m. a. c. n. e. g. o. c. i. u. p. s. e. q. u. i. v. t.
i. n. d. c. c. u. p. i. e. n. t. e. s. **I. n. a. l. i. j. s. v. e. r. o. e. c.**
c. l. e. j. s. d. z. p. r. o. u. i. d. e. r. i. t. i. n. f. r. a. 6. m. e. s. e. s.
a. l. i. t. e. r. e. o. d. e. p. d. i. c. t. o. m. o. d. a. d. p. r. i. m. u. z.
s. u. p. i. o. r. e. m. d. e. n. o. l. u. i. t. e. t. d. e. p. b. e. n. d. e.
m. u. l. t. a. z. d. e. p. e. c. t. f. b. e. n. n. u. l. l. a. **E. t. h.**
e. t. h. f. s. b. i. s. i. c. i. i. n. i. s. i. **A. i.**
¶ In quo loco d. z. fieri electio?
R.

Pōt fieri in ecclesia vel in capitulo
vel sibi loco honesto z. maxie iux-
ta p. s. u. e. t. u. d. i. n. e. t. e. t. e. o. i. n. c. a. s. **S. e. d.**
t. i. p. e. i. p. u. e. e. l. e. c. t. i. o. e. s. e. p. o. z. s. o. l. e. n. t. i. n.
e. c. c. l. i. j. s. f. i. e. r. i. e. t. e. o. q. s. i. c. u. t. **S. e. d.** e. x.
c. a. e. t. e. t. c. u. r. a. t. e. p. o. s. s. e. n. t. f. i. e. r. i. 23. d. i.
i. n. n. o. i. e. d. n. i. **A. H. o. s. t. i.** aut simpliciter
dicit q. i. h. o. c. s. e. r. u. a. d. a. e. t. p. s. u. e. t. u.
d. o. n. i. s. i. e. t. a. l. i. q. u. a. c. a. a. l. b. i. s. i. e. r. e. t.
A. d. s. i. s. u. e. t. u. d. o. n. o. a. p. p. a. r. e. t. t. u. n. c.
n. o. n. e. v. i. s. v. b. i. f. i. a. r. d. i. m. o. d. o. s. i. t. l. o.
c. u. s. c. l. e. r. i. c. o. z. z. h. o. n. e. s. t. u. s. v. t. i. n. s. u.
c. o. l. i. 3. n. 26. q. 6. **E. l. e. c. t. i. o. a. u. t. e. p. i. s. t. i.**
f. i. e. r. i. p. o. t. d. z. f. i. e. r. i. i. n. e. c. c. l. i. a. c. a. t. h. e. d. r. a.
l. i. v. t. e. x. p. r. e. s. s. e. d. f. e. t. e. t. e. o. q. s. i. c. u. t. z.
d. i. c. i. t. **H. o. s. t. i.** vt in. d. q. 6. **B.** **E. t. n. o. n.**
d. z. f. i. e. r. i. a. u. t. s. e. p. u. l. m. a. s. p. d. e. c. l. o. s. t. o. r.
e. t. e. o. b. o. n. e. m. e. m. o. r. i. e. **S. z. t. i. s. i. f. i. e. r.**
e. t. v. a. l. e. r. e. t. **A. H. o. c. s. e. n. t. i. g. l. o. i. d. c.**
c. b. o. n. e. s. u. p. v. e. r. b. o. t. r. a. c. t. u. **E. t. h. o.**
s. u. i. e. n. e. t. i. b. i. d. e. m. v. t. i. n. s. i. c. o. n. e. o. l. i.
q. 7. **B.**
¶ Oēs electores q. i. c. i. u. i. t. a. t. e. s. u. n. t. d. e.
b. e. n. t. a. d. e. l. e. c. t. i. o. n. e. s. v. o. c. a. r. i. v. e. r. b. o. v. e. l.
s. c. r. i. p. t. o. v. e. l. p. s. u. e. t. o. s. i. g. n. o. c. a. m. p. a. n. e.
Itē q. s. u. n. t. i. h. o. r. u. m. c. i. u. i. t. a. t. u. s. **A. r. s. s. d.**
p. c. u. r. l. i. **A. p. u. i. e. r. a. l. s. B.** Itē d. n. t.
v. o. c. a. r. i. o. e. s. q. u. i. s. u. n. t. i. n. p. r. i. u. a. t. a. p. e. r.
l. f. a. s. v. e. l. p. n. u. c. i. a. s. e. t. e. o. c. o. r. a. **H. o. c.**
d. i. c. o. f. m. i. p. s. u. e. t. u. d. i. n. e. o. b. s. e. r. u. a. d. u. m.
A. I. n. n. o. d. i. c. i. t. q. v. o. c. a. d. i. s. u. n. t. n. o. n.
s. o. l. u. p. r. i. u. e. i. n. c. s. z. e. t. s. i. s. c. i. u. s. e. s. s. e.
c. i. r. c. a. c. a. p. i. t. u. m. q. s. i. a. l. t. f. i. e. r. e. t. e. t. m. a.
l. u. n. a. q. o. i. o. i. e. l. e. c. t. i. o. n. i. b. u. s. e. t. v. t. a. d. a.
C. o. s. u. l. o. e. t. q. d. o. c. e. t. e. t. s. i. s. m. t. i. n. c. u. s.
t. a. t. e. **A. r. s. s. d. p. c. u. r. l. s. n. i. s. i. f. o. r. t. e. a. n.**
t. i. q. u. a. p. s. u. e. t. u. d. o. e. x. c. u. s. e. t. v. e. l. c. e. r. t. a. z.
f. o. r. m. a. d. e. t. **H. o. s. t. i.** e. t. p. u. n. t. p. s. u. e. t. u.
d. i. n. e. e. s. s. e. t. s. e. r. u. a. d. a. i. v. o. c. a. t. i. o. e. a. b. s. t. i.
t. u. m. n. i. s. i. m. o. r. a. v. e. r. t. a. l. p. i. c. u. l. o. v. t. i. n.
s. u. m. c. o. d. q. 7. **B.** **E. t. s. i. v. o. c. a. t. i. a. d.**
p. p. t. e. n. e. t. i. t. e. r. m. i. n. u. e. i. s. a. v. o. c. a. t. i. b. u. s.
a. s. s. i. g. n. a. t. i. n. o. n. v. e. n. i. a. t. n. o. n. o. p. o. r. e. t.

eos vltimus expectari. et eo. cum inter. r. c. cum nobis. A. Hoc fuit dicium. B. Off. addens. qz dicitur eum vltis ad finem terminum expectare. s. ad finem terminum mensuram. cum mora in electionibus sit dānosa. et eo. cum inter vniuersas. B. Off. vto die qz i hāc cān si due pres sunt pntes r cā coartatōis assignet. putat hāc sniā vtrā. qz tunc d3 abns saltes vni de collegio pmittere vices suas et e. qz pp. Si vto due pres abntes sint vel n assignet cā putat verā sniam. B. qz. qui dixit expectādos esse vsz circa finem trū mēsum. Dicit enā B. Off. qz scrutatores dnt ire ad infirmos qui snt in ciuitate r in gere vota coz ficut alioz pntū. Nā r pntē qz i boz ē. ff. de pca. l. 5. Accerit necesse ipos in collatiōe vel in alijs que sequuntur regere. s3 sufficit pntus i scrutinio hinc. Pnt ē ista vni de collegio vices suas pmittere. qz sunt ipediti. S3 pntis dicit. s. qz ad eos vadat. vlt expediat. Lon. Innoc. vt in sum. con. dicit. q. 7. B.

6 ¶ An elector absens possit constituere procuratorē? B. Si iusto impedimento tenet. pot vni vel pluribus committere vices suas. dum tamen cui libet insolidū. r erit melior conditio occupantis. Ad si duo pcurat r petat admitti. n admittet ambo. s3 is que capis vel maior pars elegerit. Et si nō concordent. admittet ille qui i pmissiōe pzo noiar ē. Alsi nullus sit insolidum non valet. An autem procurator vnum noiar. p se. r aliu noie et qd commisit nihil agit. nisi de certa persona habuerit spale madatū. qz tunc aliu noie suo poterit noiare. Porro si

nullus d collegio vult esse procurator n pot absens nolente capitulo extrancū deputare. Ad pot et p las exprime votū suum. Hec oia et d elec. si quis iusto. l. 6. A. Dicitur et procurator nullatenus pot illius cessare impedimento vel loci pcurare et de elec. qz p. opter. §. illud. vbi d. Illud autem penitus interdictum est ne quis i electionis negotio procuratorem pstituat. nisi sit abies i eo loco i quo debeat aduocari. in hoc impedimento detentus venire nō possit sup quo si op fuerit si dem faciat iuramento. B.

¶ Si qd elector pemptus nec votis ad electionem fuit. ad penonē et cassanda est electio. pot n si vult ea rata habē. et eo. qz sicut ¶ Ut elector possit renuicere voti sui. B. Sic. Nā quibet pot renuicare iure qd sibi ppet. Et i qd postea sit p alios ipse nō poterit pugnare. Si nō talis accedat electione nōdum facta admittendus est i oibus qz circa ipsam restat factanda. et eo. ecclesia vta. i. raso. A. Ibi nō vlt clare hoc dicit qz talis dōcē readmitti. Tū cum predictis con. Albuca. Sed qz possit renuicere aut suo hoc clarū ē. C. d. pac. l. si qz i pserbendo. B.

¶ Quot sunt forme electionis? B. Tres. Nā aut sit per scrutinium aut per ppromissū. aut per pmanem i spirandem. Et qui p predictas formas eligere attemptauerit. ea vice d3 eligēdi pntē pcurari. extra. e. qz p. opter. A. Ibi d. Si iuramus vt cū electio fuerit celebranda pntibus oibus qui dnt r volūt r pnt pmo de iure esse. assumant tres de collegio fide digni qui secreto r singul

latum vota cunctoz diligēter iquirat r i scriptis redacta mox publicati cōi nullo pntis appellationis obfculo iterato r t is collatiōe habua eligat i quez oēs vel maior r sanio: ps capitali pntent. Et sal r eligēdi pntis aliqz vtrius idoneo pmutat qui vice oium eccleie videntur prouideat d pastore. Aliter electio facta nō valeat nisi forte cōter effect ab oibus quasi per ispirationem dei absqz vino celebrata. Qui vō p predictas formas eligē attemptauerit. eligendi ea vice pntē pnt. Et ua electiones qz clandestinas reprobamus. statuentes vt qz cū electio fuerit celebrata solē inter publicetur. B.

¶ An pceditur p formas scrutinij dōcē eligi tres scrutatores qz in secreto rquirat vota singuloz. Et vlt qdē pntē dnt seipos d suis votis examinare. deide alioz vota secreto r sigillatuz ad hoc qz quibz libet dicit qd sibi vlt. Et si examinatio publice fieret. nō seruaret forma nec valeret electio. etiam si oēs pntent. et eo. i. genesi.

¶ Per que vota scribent? B. p tabellionē. vel qd meli ē vno d scrutinioz vtrius vidētibz alijs pseribet r postea publicabit. Et si qd elector velle d dicitē scripture nihilominus a stadii ē. ar. et de testi. co. p. vrea. §. si. A. Hoc fuit dicit B. Off. qui dicit qz dicta vota poterit scribi per tabellionem etiam i sacris pcpm pntū. s3 Anno. dicitur p tabellionē laicum. vt i sū. p. li. 3. n. 26 q. 7. B.

¶ Quid si electores pauci sunt? B. Inno. Si sunt nō tres. duo ex eis scrutabunt tertium. r sic p

cedent ad electionem. Si vto sunt duo tñ. vnus scrutabit aliu. Ad si vnus tñ. r ille solus vocans retribus expmet votū suum. r eliget r publicabit. A. Lon. Albuca. B. ¶ In electionibus vota icerta r pditionalia non valēt. r debēt hfi p nō adiectis. puta pntent i quez talis pntent. vel si. Petri hie non poterit pntentio. i. Johanne r filia et eo. i. electionibz li. 6. A. Ibi d. In electionibus r posulanōibus ac scrutinijs ex qd ius out eligen di vota pditionalia alternatiua r i certa penit reprobam. statuetes vt h vtois pro nō adiectis habij ex puris cōsentibz celebrēt electio vocē illoz qui nō pure pntentur ea vice i alios residere. B.

¶ Publicatio scrutinio electores nequit variare voces. s3 faciēda ē collatio r electio celebranda. Ille tñ qui nō pntent pot pntent i eum qui aliter eligēdus ē. Aliter nō pot ad aliu accedi. et eo. audij. §. 1. r c. ecclesia vta. §. pars vto. A. cōiunctio. c. publicatio. eo. ti. B. Ad si p vum facti scrutinij nullus possit eligi. poterit pcedere ad secundū r tñz scrutinij donec alijs eligi possit. A. Luni predictis i hoc. §. con. Albuca. B.

¶ Collatio pdicta qd post publicationē scrutinij fieri triplex est. s. numerū ad numerū. zeli ad zelum. meriti ad meriti. vt et eo. i. genesi. Si tamen vna pars eligētium fuerit duplo maior. nō pot et opponit extenuatio zeli vel meriti. et eo. si quādo li. 6. A. vbi enā subditur Si quid aut opponere voluerit qd votū illius cui opponit nullus red dēt ipso iure id eis nō intelligimus

15

13

14

et eo. qz pp r ibi b sentit Inno. su
p vbo puen. dices q facta p iurati
one p iudices ppter pcuti forme
tuc pias deuoluat ad no culposos
nec puatos. Idē i sui. cō. li. 3. n. 2. 6.
q. 7. d. 7. Itē nō q si aliqui peccati
eligēdo ptra formā. i. nō declinē
tes ē si sit minor pars cadit ius eli
gēdi ē si vnus solus sit. r hoc vel
p sniam superioris sūi qdā v l sū
alios ipso iure. Alij in dicit aliter.
s3 pta opinio ē magi approbada.
b ibi. Aliqui ē dicebat q si maiō
ps deliquerat tuc pias non deuol
uebat ad pauciores quonū dicitur
nō pbat nec ē rationale. ut p3
p Inno. in dicto. c. qz ppter. An
vt dicit ē bñ deuoluit pias etiā ad
pauciores ipso iure. sed p iudices
pus lata puationis snia. r sic pōi
telligi assertio dicitur q b d3 sic
ri p snias superioris. B. Ad si oēs
deliquant deuoluit ad superiores
siue ad papā. vt dicitur est. s. 6. q. est
hic ante proximus.

23 ¶ Electiones clandestine repro
bant. et eo. qz ppter. r dicunt clā
destine que in cameris per occultā
puēcula sunt. 79. dif. c. 1. r. c. si
transitus. Silt r ille qz if se electo
res secretas tenent cū celebrare de
beant solēnter publicari. vt i dco
.c. qz ppter. A. Idem in sui. cō. dic
ta. q. 7. ad fi.

24 ¶ Quis pōt eligi. B. Eligendus ē
doctior r sanctor cuius pparatio
ne ceteri grex dicant. 8. q. i. l3 ergo
r q sit de mīmonio legitimo na
r r etatis legitime. et. c. cū i cūctis
Itā eps d3 eligi. 30. annoz cōple
toz. Inferiores vō plati r alij qui
curā debent hēre aiāz reqrit q at
agerint annū. 25. A. ut in dco. c. cū

in cūctis. B. Aliter eligentes sunt
illa vice eligendi ptiāe pman. s. 6.
20. q. i. p. qn pias. Subdiaconi
q3 pōt in epm eligi. et de eta. r qli.
a nullus. Itē qui ad vna dignitatē
reputat dignus si postea eligat ad
altam debet reputari dignus. A. s.
ad equalē vel minorē. ut pōt colligi
ex. c. de q. stati. B. 74. di. gella.
Fallit qnq3. Itā l3 qnq3 q3 toleret
in officio minorū nō m ppter b in
maiori tolerari d3 ind. gnus. n. di.
nos cōsuetudinem. Abbas q3 crē
ptus bñ pōt eligi siue in epm siue i
abbatē eiusdem regule r habitus.
sed nō pōt trāsire iure lnia pape v l
legan de latere si sit in puincia. et
eo. si abbatē. li. 6. Religiosus q3
l3 nō expsse pfectus qn etiā nouus
eligi pōt ad epam. et eo. nullus. li.
6. A. Sive eligat in secularibus si
ne in regularibz ecclesijs. ad plamā
tū siue vel alterius religionis nō nī
si expsse pfectus. ut ibi nullus autē
religiosus pōt eligi in abbatē uel b
lam alterius religionis uel habu
Ad si secus actū fuerit eo ipso est irri
tum r inane. vt in cle. i. et eo. B.
De clericis alteri diocesis vni pōt
sint eligi. vide. j. postulano. s. 3.
¶ Quis nō pōt eligi. B. Excoicatus
māioi excoicatioe. extra de appl.
psum. l. 1. Itē nec excoicatus mino
ri. q si sciēter electus fuerit cassada
ē eius electio. et de cle. exco. m. si
celebrat. A. Et ibi glo. dicit q si etiā
ignorant eligat excoicatus minorū
non valer electio. qz ignorantia eli
gentiū nō facit ipsū habitē r si sciē
ter talē eligerēt puarēt iure eligē
di. et de elec. cū in cūctis. B. Itē
nec suspensus nec iudicatus nec q i
terdictū non seruauit. et de postu.

et. r. c. cū dilectus. A. Hoc. c. cū
dilectus nō ē in si. b postu. s3 de p sue
iudice. B. Itē nō d3 eligi pōa cui
aliquid obstitit de impedimentis cir
ca ordinandos de qb3 h3. j. ordinā
da. p. tom. Itē nec is q ppter vi
tū pōt semel reprobari fuit. talis
enī nec ibi nec alibi eligi pōt. et. c.
sup eo. Secus aut si cassata fuerit
electio ppter vitū sū pcessū. qz tē
nō impedit pmoio ei etiā in ead
ecclesia. vt in dco. c. sup eo. r. c. inno
uit. A. Itā prima vice. vt in dco
.c. annotat. Abi vō duo electi fue
runt r vtriusq3 vitiosa ē electio neu
ter ē eligendus pta vice. et. eo. cō.
siderauimus. r b ut discordia vō
tē. Si aut alii istoz cōter eligat de
facto. r iō pfirmat. et. eo. cū iter
r. tenoz. vt in sui. con. li. 3. ti. 26.
q. 5 vbi ē predicti casus notat. B.
Itē nō pōt eligi eps. s. q tā alligat
et alteri ecclesie. sed pōt postulari. s.
a papa. et de postu. c. si. Itē i pla
tū religioz nō pōt eligi nisi ex
pse pfectus aut nō v3 electio. et. e.
nullus. li. 6. Nec ē aliq3 q su alte
ri religionis vel habitus. vt i cle.
cū rōn. extra eo. Itē nullus religio
sus pōt eligi si tran iuit de ordine
mendicantiū ad non mendicātes.
vt habet. j. religio. s. 5. si.
¶ Electio post cōsensū pūgil spūa
lū ecclesie viduae. vt et eo. cū inter
canonicos. et de trās. iter co. palia
s. 1. r. 2. Itē electio gignit confir
mationē. et. eo. nihil. confirmatio
dat admīstrationē et eo. trās. mī
sam. De confirmatione vide. s. cō
firmatio electioz.

¶ Si electus an pfirmationē ad
mīstrat renouēdus ē et. eo. qū
nū in sāmo pōtice q in eligēdo

pfirmat dif. 23. in noie dñi. vel nō
sic admīstranti parcat. et eo. no
si. vel nisi pūteat ad papā. A. s. 3.
firmatio. vt i. c. de q. j. B. r sit val
de remoz. a sede applica. A. videt3
vltia ita aliā pfirmat. ut i. e. c. nihil.
B. Quia tales si simi r pcorāda ele
cti admīstrare pnt et an. ita tū q nī
hil penit. alienent nec pōt eis cō
mitti admīstratio sub nomine pco
nomatus vel pcuranoms r huius
modi. nec i toto nec i pte. nec i spū
alibus nec in tpalibz. Ad si susce
perint. huan iūt oī iure electōis ip
sius et eo. anarite. li. 6. A. Ibi d3.
Cū itaqz nō sit malitjs indulgēdū
sancim. ut nullus de cetero admī
strationē dignitatis ad quā electus
prius q celebrata de ipio electio
firmet sub yconomat. vel pcurā
tōis noie aut alto de nouo qūto
colore in spūalibz vel tpalibz p se
ip aliā p pte uel i totū gerit vel re
cipe aut illi se imiscet psumat. oēs
illos q secus fecerint iure si qd eis p
electionē qūto fuerit decernentes
eo ipso puatos. Et idē qd in h. s.
nō. in sui. con. li. 3. n. 26. q. 12. B.
¶ An religioso acgrat ius electō
nis et ordinē suū. B. Nulli religio
so p dicator. minor. heremitaruz
r qūlibz mendicantiū ex electioe
postulatioe. p rōuioe seu vocatioe
ad platurā et suū ordinē in disco
dia facta ius aliq3 acgrif. nec ipse
p sentire pōt et habita lnia et. eo. q
rūdā li. 6. r d3 intelligi discordia
q esset siue de iure siue de facto. vt
i cle. c. n. qd circa. A. Ibi nō clarē
h3 probat. s3 ad b facit. qz cū i dco
.c. qūidā. dicat de discordia. debz
indistincte intelligi. et de decimis
ad audiētiā. B. Sed r alijs reli
o 3

Lectio ij. s. p. cō pnissū

Eligēdi p̄tās pōt alicui ali-
q̄bus p̄mitti. et eo. cū i ueteri. s. cō
p̄tēt̄ cōmunit̄ i numero ipari. et
eo. in cāis. r. c. cū dilect̄ r. c. cum
i iure. Et uni cōmitti pōt et nō pla-
to. et de renū. post trāslationē. p̄
rīso. Nec requir̄ q̄ hi q̄bus p̄mit-
tur sint de collegio et eo. causaz
q̄. Sed in hac cōmissiōe si un̄
dissennat nō seruat forma nec ua-
let. extra eo. quia. p̄pter. A. Et ibi
h̄ notat glo. B. r. c. cum dilectus
Nec. n. cogit q̄s renūciat̄ iur̄ suo
immutus. et q̄ mer̄ causa abbas. r.
.c. ad audiētiā. Itē nō q̄ re. integra
talis p̄tās reuocari p̄t. et eo. i cāis
A. Et ibi patet q̄ nō d̄ res integra
q̄ cōpromissarij ad electionem i-
ceperūt. p̄cedere. B.

1. Illi q̄s p̄tās eligēdi p̄mittuntur
p̄nt de p̄sona cum h̄q̄s loci. p̄uidē
ar. 63. dis. lect̄. r. c. reat̄bia. Tutus
in r̄ melīe q̄ de ipsa ecclia eligat̄
et eo. q̄ sic. r. 23. dis. i noie d̄ni. A.
c. q̄ sic. modicū uidet̄ facere. s. b̄n
c. in nomine d̄ni. B.

2. Nō ualeat p̄missio sub hac forma
ut q̄s q̄s uotis i secreto illū eligat
i que plures p̄senserūt. A. Partitū
cōpandē minor. s. p̄sentētes ma-
iore p̄tē capli nō attingat. ut in. c. de
q̄ statim. B. et eo. si cui. li. 6. s. b̄n
ualet si ei cōmunit̄ ut illum eligat i
quez maior ps capli p̄senserūt. et
eo. cū expedit. li. 6.

3. An p̄promissarij p̄nt eligē unū
de ipsis. B. Si h̄ ex forma cō-
pnissi p̄nt alit̄ nō. et de for̄tlegij
c. ult. r. et eo. cum. A. c. cum a-
na. pariū facit ad h̄. s. b̄n nō glo.
i deo. c. ult. r. et eo. cum i iure. B.

4. Siue p̄missū sit uni siue pl̄ibus
electio d̄z fieri p̄b̄a i ueri singula-
ris. alit̄ nō ualeat. et eo. sic. li. 6. r.
de re iudi. cū ab uno. li. 6.

5. Cōpromissarij si nō eligūt infra
ips̄ electiōis a iure statuti. ad sup̄-
ore p̄tās deuoluit. Si vō eligat in
dignū siue scient̄ siue ignorānt̄ et
gēdi p̄tās reuerūt ad electores nisi
si scient̄ electione factā ratā habe-
rēt. Et eodē mō reuerūt ad eos si
eligat idoneū. r. ille nō consentit.
Porro p̄pnissarij q̄n eligūt scil̄
idignū n̄ p̄mittūt p̄promittētes nisi
ratā h̄uerint. s. ipe suspēsus ē triē-
mo a b̄nificijs q̄ obtinet i illa ecclia
quā sic eligēdo offendit. r. hoc n̄
h̄z locū nisi p̄promissarij steps et
eo. si p̄promissarij. li. 6. A. Ibi et
p̄ dicta suspēsiō s̄l̄r nō obtinet
nisi cū peccat i electiōib̄ ep̄oz r
sup̄ior ip̄oz. r. subdit. Et idē illi
us b̄nificijs ē cēsendū q̄ alicui elec-
tionē postulatiōne aut p̄uisionē i-
pugnās i p̄batōe. deficit et q̄ ob-
cti i p̄sonā. s. q̄ triēmo sit suspēsus
a b̄nificijs q̄ h̄z i ecclia offensa. B.

Lemosina. j.

cōit. Scdm̄ Tho. fa. fe. q. 32. q̄dā elemosynē sūt corporales. s. septē opa mie. uidelz esurientiē pas-
cē. potat̄ sitientiē. uestit̄ nudū. recol-
ligē hospitiē. uisitare infirmū. redi-
mere captiuū. r. sepelire mortuū
vñ vsus. Alit̄ poio cibo redimo
tego colligo cōdo. Sūt r. alit̄. 7.
sp̄iales. s. dōcē ignorātē. p̄sulerē
dubitanti. cōrigē peccātē p̄solari
tristē. remittē offendēt̄ sup̄posita
re onerosos. r. p̄oibus ozare. vñ
vsus Consule castiga remitte sola-
re ser ora. Tu q̄ vsu cū d̄z cosule. i

relligē p̄suler r. dōcē. A. Idē i sū.
cō. li. 3. ti. 8. q. 2. B. Et q̄dē elemo-
sine sp̄iales absolute loquendo
meliores sūt q̄ corporales. p̄. qui
dē q̄ illud quod exhibet nobilit̄
ē. q̄. bonū sp̄iale q̄d p̄eminet cor-
porali. s. rōne eius cui subuenit.
q̄ sp̄us nobilit̄ ē corpore. 3. quā
tū ad ip̄os actus q̄d subuenit q̄z
sp̄ituales actus sūt nobiliores
corporalib̄. Potest t̄n contingē
q̄ corporalis elemosyna p̄feratur
sp̄iali in aliquo p̄nculari cāu pu-
ta si q̄s fame deficeret pon̄t̄ et̄ pas-
cēt̄ q̄ dōcēdus. A. Idē i sū. con.
eo. ti. q. 3.

6. An dare elemosynā sit i p̄cep-
to. B. fm̄ Tho. fa. fe. q. 32. dīcēdū
q̄ sic. omittēs. n. h̄ facē eternaliter
punit ut p̄z. B. ar. 25. Esuriūt. n.
r. nō dedistis mihi māducare r. c.
Et h̄ intelligēdū ē fm̄ q̄ recta rō re-
q̄rit. fm̄ quā p̄siderat̄ aliquid ex p̄-
te dātis. s. ut id q̄d i elemosynis e-
rogādū ē nō sit necessariū ei s̄z sup-
flui nō solū respectu sui ip̄ius sed
et̄ respectu alioz quoz cura sibi i-
cūbit. q̄ prius oz q̄ unusq̄q̄ sibi
ip̄i r. suis prouideat r. de residuo
paup̄ib̄ subueniat. Ex p̄te quo re-
cipiēt̄ requir̄ q̄ necitate h̄eat. alio
qn nō cēt rō q̄re elemosyna ei da-
ret. s. cū n̄ possit ab aliquo uno oi-
b̄ necitate h̄nt̄ b̄uiciri. n̄ ois ne-
cessitas obligat ad p̄ceptū. s. solū
cū is ḡ necitate patit̄ sustētari non
pōt. et̄ locū h̄z q̄d Ambroxi⁹ dicit
Pasce fame moriētē. si n̄ pueris
occidisti. sic ḡ dare elyam de sup-
fluo ē i p̄cepto. r. s̄l̄r dare elyam
ei q̄ ē extrema necitate. alit̄ dare
elyam ē i p̄silio. sic r. q̄ libet me-
lou bono dāt̄ p̄silio. Et dico q̄ s̄

plua de necitate p̄cepti sūt erogā-
da. q̄z h̄z illius sum̄ q̄m ad p̄p̄icta
tē. t̄n et̄ alioz sūt q̄ ad utum. s. illo-
rū q̄ ex eis sustētari p̄nt. Et̄ Basi-
li⁹ Si fateris ea tibi diuini⁹ p̄ue-
nisse. an iust⁹ est de necitate nobis
res distribuēs. cur tu abudas ille
vō medicat. nisi ut tu bone dispen-
satiōis merita p̄sequis ille vō pau-
tie brauijs decoret. est famelicus pa-
nis quē tu tenes i archa. nudus tuni-
ca quā i cōclauis p̄ternas discalciata
ti calec⁹ q̄ penes te marcescit indi-
gēt̄ argētū q̄d possides h̄uani. q̄
circa tot iurarias q̄t dare ualeres
r. h̄ idē dicit Ambro. 4. 7. dis. sicut
hi. r. q̄d p̄dictū ē q̄ nō sit dāt̄ ne-
cessariū. iudicādū ē fm̄ q̄ pbabi-
lit̄ estimari pōt. Nec oz q̄d p̄side-
rent oēs casus q̄ p̄nt p̄iger i suoz
s̄z d̄z iudicari sup̄flui r. necessariū
s̄z ea q̄ pbabil̄ r. ueris̄l̄z occurūt
A. Idē i sū. con. li. 3. ti. 8. q. 4. ubi
ē addit̄ fm̄ eundē Tho. q̄ t̄n in-
telligēdū ē casus extreme neces-
sitas q̄n apparēt pbabilit̄ signa ex-
treme necitatis future nisi ei subue-
niat. ut cū aliq̄s uidet aliq̄s ipotē-
tes ul̄ pigros ad s̄bueniēdū r. pau-
perē indigētē cibo r. potu r. alijs ui-
te necarijs nec sibi posse satisfacē
si. n. expectāda ē ultia necitas. q̄z
t̄n forte n̄ possit iuari nā fame i-
siti cōsupta. h̄ ibi. Itē uidet̄ quod
necitas elye nō sit solū respectu ex-
treme necitatis indigēt̄ s̄z et̄ alterius
Nā r. i alijs necitand̄ uellz q̄s sibi
rōnabilit̄ subueniri. sic ḡ r. ipe in-
q̄nti pōt d̄z alijs s̄buenire. B. ar. 2.
7. ibi. Oia q̄cūq̄ uultis ut faciant
uob̄ hoies r. c. Et. i. Joh. 3. Qui
h̄uerit substantiā mūdi hui⁹ r. ut
derit fratrē suū necessitates habe-

re et claris miscera sua ab eo. quō
caritas dei manet in illo. Unde et
Ricard. sup. 4. Iniarū dicitur. dicitur. cū
pceptū de elemosyna sit aī rnarū
nū q̄a o obliget ad ip̄. nō t̄m p̄ sp̄
s̄. p̄ loco et tpe. p̄siderādā ē. n. fact̄
tas hōis et miseria indigēis. Si
n. hō hēat aliqd q̄ nō sit necessa-
riū sustentari sue nature nec illo-
rū q̄ tenet. p̄uidere s̄ n̄ x̄oī filij
seruis et ancillis et sit cā nēcessitatis
sue nō hōilis idigēre ex pte illi⁹ cui
dādū ē q̄ imineat. p̄babilia signa
extreme nēcessitatis s̄ hōi tenet ex p̄ce-
pto subuenire idigēti. Si v̄o hō
bz aliqd sup̄flū nō n̄ sustentatio-
ni nature s̄ ēt decētē sui status tenet
de illo elemosinā facere indigēti-
bus et si nō iucundat q̄ eēt p̄stanti
nēcessitatē p̄dicat. Et si p̄sēs occur-
rāt idigētes quib⁹ oib⁹ subueniri n̄
possit tenetur ceteris paribus ma-
gis indigentibus subuenire. B.
¶ **U**trū elemosina debeat dari de neces-
sario. R. s̄. Tho. fa. fe. q. 31. Ne-
cessariū dicitur duplici. Uno mō sine
q̄ aliqd n̄ pot̄ ēē. et de tali necessa-
rio elemosina dari n̄ debz puta si aliqd
i articulo nēcessitatis p̄stanti solū habe-
re unū possit sustentari ip̄e et filij et
aliq̄ ad cū p̄nētēs. de h. n. elemosinā
dare eēt sibi unā lib̄rabē. s̄ si for-
te tal casus imineret ut subtrahen-
do sibi daret alicui magne p̄sone
q̄ ē ecclia s̄ res publica subleatē
tur certe. p̄ talis p̄sone lib̄ratōe se
ipsū et suos laudabiliter p̄culo mo-
tis exponeret. cū bonū cōē sit. p̄po-
suerēt. Alio mō dicit aliqd neces-
sariū sine q̄ n̄ pot̄ p̄uenire iura tā
signi f̄m st̄nū l̄ ditionē. p̄prie p̄sone
uel alicui q̄rū sibi cura icūbit
deb⁹ mōi ergo dare elemosinā ē bonū

et non cadit sub precepto sed sub
consilio. A. Idem in sum. con. l. 3. n. 8. q. 5. Et intelligenda sunt f̄m
ea que dicta sunt. s̄. p̄ proximo. in
additione. B.
¶ **Q**uibus ponitur elemosina danda sit. R. s̄. Tho. fa. fe. q. 31. ut Aug. dicit in p̄-
l. de doctrina xp̄iana. Illis q̄ nobis
magis sūt p̄iuncti magis p̄uidē
debetur q̄ eis q̄ quadā forte no-
bis adueniūt. Et t̄m circa h̄ dicit
tōis rō adhibēda s̄z dicitur tā cō-
iunctiōis scitatis et vultus. Nā mul-
to sāctiori magis idigētiā p̄uenit
et magis vult ad cōē bonus. et ma-
gis elemosina dādā q̄ p̄prie p̄p̄-
dōri maxie si n̄ sit multū p̄uicia
cura sp̄alis nob̄ imineat. et si neces-
sitatē magnā n̄ p̄uat. A. Id. s̄. l. 3. n. 2. eo. ti. q. 6. vbi ē p̄ q̄ ceteris pa-
ribus magis p̄iuncti ē cū subue-
niendum. B. Et vide. s̄. advoca-
tus. s̄. pl.
¶ **U**trū elemosina spondeatur sup̄ infir-
mū et neo fideli. R. f̄m Ray. In
exhibitione nutrimenti p̄ferēdus ē
p̄ s̄z i dilectiōe spondeatur sit extra-
nē. ar. 3. dicit. c. dicit. c. 1. Preceptus
n. dicit ē Exo. 20. Honorā patres
tuos et matrem tuam. Nullū. n. b̄nificiū ē
tānū sicut p̄nti. iō p̄ntes i recōpen-
sādis b̄nificijs sūt oib⁹ alijs p̄ferē-
di. nisi nēcessitas ex alia pte p̄p̄d̄ri
vel aliq̄ alia p̄ditio. puta cōis vult
tas ecclie vel rei publice. Et i et
tremā nēcessitate magis eēt filij de-
serēdi q̄z parētēs. Co. Th. fa. fe. q.
31. A. Co. et Goff. et Hof. et Pe-
uti lū. con. eo. n. q. 7. vbi etiā p̄z q̄
h̄ sūt sp̄ale dicitur Tho. con. p̄ceda-
tur Pe. videt q̄ filij magis dese-
rendi sūt q̄z parētēs. B.
¶ **E**lemosina pauperibus danda est q̄

est m. lib⁹ laborat n̄ p̄nt. s̄. dicit. s̄.
1. Nā et s̄z leges q̄ laborare pot̄ t̄
se imitari eīc. redigat i f̄m t̄m im-
pa. o. C. de medi. uali. l. unica.
h. et A. vbi aliter dicitur. Lūctis
q̄ in p̄. b̄nificiū q̄ n̄ icerta mendici-
tas uocauerit i p̄ctus exp̄lo. et i
singulis et integritas cor. p̄z et ro-
da. s̄m p̄. ar. 3. in m. b̄. et absq̄ vl-
ta debilitate. Dicit glo. ibi. s̄. q̄ sic
segerit q̄ nō hēant arē cū hēant
et q̄ sūt debiles cū sūt fortes. q̄
nolūt laborare s̄z mēdicando sine
labore uocauerit. q̄. miserandis ne-
cessitas iherat. ut cor. q̄ dē quos te-
net cōdūo seruili. p̄duo. studio
s̄z et diligens on̄ n̄ p̄seq̄. cor. v̄o
ro quos nō aīiū sola libertas p̄se-
ḡ colonatū p̄p̄mo s̄nicial. glo. dicit
cū i amon. de q̄to. s̄. si v̄o coll.
6. ubi dicit q̄ seruū dñi s̄ liberi operi
publico mācipant. Sed h̄. l. cor. et
q̄ s̄z q̄ dā. sibi in his q̄ in sacra
rebe rep̄it q̄ cū eis inuē s̄t agen-
dū. Ad h̄ loq̄t de his q̄ faciunt se
uideri egros apponētes herbā ul
alud p̄ q̄ p̄uincat. ibi nō sic de
liquit s̄z solū s̄ngit paupertatē seu
debilitatē glo. v̄itas ē q̄ dicit ibi de
rep̄it i u. b̄c. i. p̄. Itē glo. s̄z rubri-
ca dicit q̄ medicatēs ualidi mis-
er. et ueri debilib⁹ panē auferūt.
et de talib⁹ cū p̄tat allegat glo. sup̄
Barb. dicit. Iust⁹ feceris si iu-
ste petēs cor. exeris q̄ si ei dederis
B. Cū aliq̄s idiget et ponit di-
tributor elemosinā pot̄ t̄ sibi accepe si
cui alijs administrat Tho. fa. fe. q. 32
¶ **U**trū elemosina hoibus malis danda sit
R. f̄m Tho. i. 4. dicit. Dicens
s̄z Aug. sic diligendi sūt hoies
ut cor. non diligant errores et q̄
tributor b̄nificij dilectioni cor. r̄is

det. tō peccatorū ad sustentatōis na-
ture dicit elemosina dari si indigē. cū p̄ci-
pia ut nobis ē b̄nificre. inuicis
sed ad fouēdū eorū maliciā nō de-
bemus aliquid dare eis. Unde si
constaret q̄ eo q̄d aliq̄s dari pec-
catum abuterentur nō deberet eis
dari nisi nēcessitas extrema exp̄o-
ceret. A. Idem in sum. con. l. 3. n.
8. q. 8. B.
¶ **U**trū elemosina danda abundanti. R.
f̄m Tho. fa. fe. q. 32. Dicitur q̄ ab-
undantia elemosine dup̄ p̄t. de-
rari. p̄ q̄dem ex pte dñi. s̄. cū q̄
dat q̄ ē multū f̄m p̄p̄tionem. p̄-
p̄ric facultatis. et sic laudabile est
abundanti dare. Thob. 4. Si mul-
tū tibi fuerit abundanti tribue. Et
et dñs Lucis. 11. laudauit uiduas
q̄ et eo quod dederat illi totū uctū
quē habuit misit obseruans in his
que dicta sunt de elemosina facienda de
necessario s̄. s̄. 2. potest confide-
rari ex pte eius cui datur et sic ē a-
bundans duplici. Uno modo q̄
suppleat sufficientē eius idigētiā
et sic laudabile ē abundantē tribue
Alio mō ut abundet ad sustentatē
et hoc nō est laudabile. s̄ est meli-
us plurib⁹ idigētib⁹ nec ē clariri-
In h̄ ē p̄siderādū est q̄ q̄dā egē-
tes delicatōrib⁹ cibis et uelib⁹ idigē-
get q̄ aliq̄. ut Tho. subdit ibidē. A.
Idem in sū. co. eo. n. q. 9. B.
¶ **Q**uid si q̄s suraf ab usurario et
h̄ mōi ut elemosinā idē faciat. R.
f̄m Ray. Dico surtū cōmitti. Nō
ei faciēda sūt mala ut uentat q̄cum
q̄ bona. 14. q. 5. forte.
¶ **U**trū de illicite acq̄s elemosina possit
fieri. R. f̄m Tho. fa. fe. q. 32.
Aliqd pot̄ ē illicite acq̄sū tripli-
ci. p̄mo mō q̄n id q̄d illicite acq̄s

B. D. C. O. L. D. B.

tur debet ei a quo acquisitū ē. et h
sive n̄ trāfferat om̄iū vt in rapina et
furto. s̄ ut cū trāfferat vt in r̄sura. et
d̄ talibus cū q̄ teneat ad res hoēs n̄
pōt elyna fieri. 2° mō ē aliqui d̄ illi
cite acq̄sūtū qd̄ ille q̄ acq̄ iuit non
pōt remere. nec tū debet ei a quo
acq̄sūtū. qz. s̄ iustitū ē dariū. et h̄
iustitū fuit acceptū vt in symonia
vbi vterqz h̄ legē dei agū. et iō d̄z
h̄ i p̄ias cās erogari. Et eadē rō in
s̄sib^o i q̄b^o dano et acq̄sūtio ē p̄tra
legē. 3° mō ē aliqd̄ illicite acq̄sūtū
n̄ qd̄. qz ip̄a acq̄sūtio sit ill. cū. sed
qz illd̄ ex q̄ acq̄sūtū ē illicitū. et i h̄is
qd̄ trāfferit d̄mū nec p̄p̄tū repeti
tū. sic p̄z d̄ eo qd̄ mlier acq̄sūtū p̄
m̄striciū. et h̄ p̄pe vocat turpelu
cū. tal̄ cū mlier turpū agū et p̄tra
legē. s̄ i eo q̄ accipit iniuste n̄ agit
nec p̄tra legē. vñ q̄ accipit retinere
pōt. et ē de eo elyna fieri s̄ i obla
tio publica ad aliare. **A.** **I**ust̄ illud
Deul. 23. Nō offeras mēcedē pro
st̄buli et c. **B.** Et hanc distinctōz
pbat Aug. 14. q. 5. n̄ sane. in fi. **A.**
Idē qd̄ in hoc. s̄. notat i sū. 2. li. 2.
ti. 8. q. 21. Et ad p̄dictoz̄ intelligen
tiam sciendū q̄ qū turpius d̄ est ex
p̄e dāns et accipiens reguli i foro
pniali n̄ cogit q̄s erogare v̄l resti
tuere nisi ad h̄ fuerit iudiciali cō
dēnatus vel sibi a p̄fessorē fuerit i
iunctū p̄ satisfactōe peccati. v̄l nisi
a iure sit p̄cūq̄auer̄ exp̄ssum vt in
symonia ex q̄ reguli restituitio est
facienda eec̄. et in cuius iur̄tā acce
pū ē. Et h̄ p̄nt colligi ex notaz̄ per
glo. Ray. ii. de rapto. s̄. nunquid
de formicarijs. super h̄bo restitue
re. et s̄. circa pedagia. sup̄ h̄bo te
nel. Et q̄n̄ erogatio necessaria faci
enda ē vocat potius restō seu sanū

facto. et q̄n̄ in paupes facienda s̄.
et d̄ p̄suis cū tu. S̄ q̄n̄ erogano
n̄ ē necia vocat. pp̄. te elyna. iuxta
illd̄ Thob. 4. Ex tua s̄ba fac elyna
et q̄n̄ restō non ē necessaria facien
da certe p̄pone temp̄ pōt dari pau
pibus. d. c. cum tu. S̄ al. q̄n̄ datur
vt satisfactio. aliqui vt elyna. vt p̄z
ex p̄dictis. **B.** Et de ista m̄a vide
j. restō. i. s̄. anpe. De acq̄sūtū p̄ lu
dū alce. vide. j. ludus alce. De ma
teria et elyne habes cū plura. j. sa
facio. s̄. s̄. et vlti.

Lemosina. ij.

q̄s pōt facē cā. **A.** **I**ust̄ iustig
sus possit facē elynā? **R.** **F.** Ray. n̄
qz nihil h̄z dis. 54. abbat. et li. q.
1. n̄ dicat. et d̄ sta. mo. cū ad mōa
steriū i si. Si aut̄ mōach^o admittat
tōem h̄z. pōt et d̄z facē elemosinā
imo qd̄d̄ sup̄est in p̄ias cās ero
gādum ē. li. q. 1. qz tua i si. 86. dist.
n̄ satis. v̄tra mediu. nisi forte talis
esset administrano q̄ qd̄d̄ sup̄est
refundat ad monasteriū ut aliqd̄
sp̄alem vsū. vt i q̄busdā priorat
bus. **I**te si mōachus videt aliqd̄
idigere ad mortē. d̄z dare. qz in b̄
cāu oia sunt cōia. 67. dist. sicut bi.
Nec obstat si abbas p̄diceret. qz
d̄z magis obedire deo q̄ hoibus
Lon. Tho. fa. fe. q. 31. et in. 4. dist.
15. addens q̄ citra extremā necessi
tate monachus aliqd̄ modicū da
re pōt ab̄ite abbate sub sp̄e r̄aaba
bitōis. **A.** Lon. et Host. in sum. 2.
li. 2. ti. 8. q. 26. vbi h̄nt oia que in b̄
s̄. dicitur. **B.**
Quid si mōachus de voluntate
abbat̄ vadit Romā l̄c i studio nū
quid pōt facere elynā? **R.** **F.** Ray.
sic. **M**a cōpō q̄ dedit sibi iustitū

addi vel standi. intelligit ei p̄cessisse
tiam facienda ea q̄ honesti scolāes
et pegrini solēt facē. ar. d̄ of. d̄l. p̄
terea. ff. de iurif. om. iud. l. 2. et ff. d̄
iud. si lōgus. ita t̄m q̄ mod̄rate fa
ciat. ff. ad mace. itē si s̄l. s̄. qd̄ of
Lon. Host. et Tho. in. 4. dist. 15.
Lon. et Albicus. vt in sum. 2.
co. n. q. 27. **B.**

Quid vxor pōt facē elynā sine
inia v̄l? **R.** **F.** Ray. si vxor habz
resp̄srenales. i. pp̄rias p̄ter dotē
vbi h̄ mōi p̄srenalia d̄ p̄suetudie
loci h̄nt et vxor s̄l. pōt d̄ illis etiā
iusto maruo elynam facere. **C.** de
p̄c. 2. hac legē. **A.** Et ibi patz q̄ h̄
bōi p̄srenalia q̄ s̄l p̄ter dotē non
sola de p̄suetudie s̄ et de iure p̄i
n̄ ad vxorē. huic t̄m inri possz d̄
rogari p̄ p̄raria p̄suetudinē sic cō
tingit aliquibus partibus. **F.** **M.** **S.**
Ray. vt in sū. 2. co. ti. q. 28. **B.** **I**te
si vxor ē lucrosa ua. s̄. q̄ exhibita
d̄bz gubernatōe dom^o opib^o suis
lucet pōt d̄ h̄ facē elynā. nec itelli
go d̄ducēdas exp̄f̄as vic^o sui qz
vt tenet ad oia ei onera pp̄ dotē.
et p̄p̄ obsequiū ab vxore exhibi
tū. **A.** Hoc vt fuisse dicitū. **Alb.** ci
s̄. q̄ vxor ex d̄cō lucro pōt facē
elynā. vt p̄z i. d. q. 28. **B.** De reb^o
quoz viri vt de pane vino et hui^o
modi q̄ d̄ approbato more solent
ad disp̄s̄tōes vxoris p̄net p̄ et
d̄z facē elynas. mod̄rate t̄m et h̄z fa
cultates viri et maiorē i m̄iore ml
tūd. et necitate pauper. et d̄z si
bi formaf p̄ficiat q̄ non displiceat
maruo. l̄z aliqui phibēt. qz q̄n̄z
phibēt vt tēp̄ret vxoris n̄ a toto
s̄ ab excessu. **P**ōt et sibi formaf
p̄ficiat ex miseria paupis cogitās
q̄ i mari^o videri illū placēt ei q̄

sibi facēt elynā. **S**i at̄ oio dicitur si
bi p̄ficia q̄ viro displiceat de p̄oat
eā si pōt. et si n̄ pōt deponere n̄ d̄z
dare. h̄ dico nisi videret cū idigēt
ē ad mortē. Et qd̄ dicit d̄ rcb^o viri
ielligas et d̄ reb^o dotalib^o. nā illa
rū d̄mū penes v̄t ē. **C.** de rei ven.
dote ancilla. **C.** de iure do. i. rebus
Lō. host. et Tho. fa. fe. q. 31. et in
4. dist. 15. **A.** **Lō.** et **Albicus.** vt p̄z
in. d. q. 28. vbi et d̄ fm gl. Ray. qz
f̄mulier et lacter de elemosynas
moderatas p̄se et p̄ viro tuo v̄t
luer gerendo cōe negociū nō pec
cat q̄suis credat q̄ viro displiceat
si sciret. et sufficit i b̄ cāu q̄ nō ve
niat p̄tra phibitōes mariti. et q̄ cū
n̄ scidat. **R.** **S.** an vxor ext̄ns
i m̄t̄mōtio p̄o possit p̄uidet filijs
qd̄s habuit ex p̄rio. vid. j. vxor. s̄. 2.
Quid filius familias pōt elynā
facē? **R.** **F.** Ray. si h̄z peculium
castrēse vel q̄si pōt. nā q̄rū ad illd̄
p̄familias censet. ff. ad mace. l. 1.
De peculio v̄o. p̄fectino et aduen
ticio pōt si credit p̄fem p̄missū.
alr̄ n̄ qz p̄fecticiū et qd̄d̄ ex eo ac
grū p̄f̄us ē. aduēctius v̄o ē p̄f̄is q̄
ad vsūfructus. vt istū. p̄ q̄s p̄fo. no.
ac. s̄. 1. Si t̄m et̄ i scol^o d̄ inia paris
vel i pegratōe possz d̄ p̄fectino et
aduēctio elynā dare. ar. ff. d̄ iudi.
si lōgus. et ff. ad mace. **I**te si filius
fa. s̄. qd̄ d̄. **Q**uid at̄ sit peculii ca
strēse et h̄ mōi vide. j. peculii. **A.**
De his peculijs. et de his et̄ q̄ s̄t i
hoc. s̄. h̄c i sū. co. li. 2. n. 8. q. 31. **B.**
Quid seruus vel ancilla possit
facere elynam de rebus domini?
R. **F.** **M.** **S.** Ray. Tho. in. 4. dist. 15. **S**erui an
cille et famuli q̄suis sint libere cō
ditionis non possunt elemosynas
dare de rebus domnoz̄ sine coz

scilicet nisi pane et h' mo' q' n' iferuit
sensibile nocuisti. Si et ipse sanu
lus sit d' spen atoz rex no' m' p'ont
dispensato: q' potestate aliqua i' re
d'ni h'ia. s'z quasi tractas ea ad vit
luat' d'ni. De p'cio aut' sui securij p'
stat q' pot' elio' sp'az dare. **A. Yde**
in sum con. co. i. q. 32. **B.**

Emphiteosis

Q' d' r. Emphiteosis gre
ce latine melioratio d'f. Ab initio
ei p' hunc p'actum viles q'da' terre p'
cedebant. q's recipies meliorabat
et meliorades succerat q' postea p'
missi e' de fernib' et fructuosis et
p'stat i' rebus soli m'. **A. Hoc** fuit
dicu' Hosti. vt p'z in s'z. li. 2. n. 8.
q. 39. in principio. **B. Qd** et iuxta
vulgare q' d' d' d' d' d' ad iustellu'.
C. Emphiteosis n' aliter contrahit
n' si scriptura interueniente. **C. o.**
l. i. It' p' p'cessus d'ni et emphiteote
i' b. s. vt stat d'ns aliqd' p' re accipi
at. s. qd' inter eos p'uenit. It' vt
de cetero singulis anis p'uentu' ca
non' soluat. vt in s'z. loca. 6. adeo.
A. Yde i' s'z. d. q. 37. vbi et ponit
fm Hosti. q' in. 6. se. h'et. **B.**

C. Corah f' aliqui ad ipus. i. vsqz
ad. 10. vsqz. 10. anos. i quo et succe
dit i' b'fa vsqz ad ipm ipa. aliqui co
trahit iperpetuu'. et tunc n' aufertur
emphiteote vel et h' f' d'ibus ei' q'
d' m' soluent canon'.

C. P'cessio eccle' n' pot' de nouo
dar' i' ep' h' eosim p'petuo e'f' de re.
eccle. alie. nulli. **A. Ybi** prohibetur
gnat' ois alienatio rei imobilis ec
clesie. **Ybi** et not' d'ns An. de bu. q'
locatio d'f' alienatio q' n' e' ad decez
an' vel vltra. **A. Si** in possessio
ipa pus erat emphiteotica et pue

nit libere ad ecclesias. b'n poterit da
ri in emphiteosim alteri et p'petuo
A. Hoc n' p'baur. **B.**

Q' d' r. Quid si n' h' p'actus? **R. fm**
Hosti. De n' huius p'actus e' vt
si p'rahentes aliqd' pacu' si id obice
uel. et f. nihil pacificat' d'z p'cio sol
ui nisi res ex toto perierit. Quid
et intelligit si sept' p'ces p' icrit.
Alij icell' gut' si un' medietas p'icrit
qd' equi' e' ar. ff. de usufruc. et p'ns
A. Ybi et d'f' q' i' dubio p' s' app'el
lationi intelligit dimidia. **Jo** c' iux
ra dicit q' ex p'ns d' p'ditione non
liberat emphiteota intellig' q' de di
midia un'. vt vsqz ad ista p'icm nul
lo liberet. s'z vltra medietate d'per
ditio n' liberet in totu'. sed p' rata.
ar. l. q' de tota. ff. de rei ven. et secti
d'ii hoc pot' teneri p'ia opinio **B**
It' d' n' h' p'actus e' vt licet em
phiteota repellere si p' trid' n'z i' se
cularib'. vel p' bienniu' i' ecclesiasticis
n' soluerit p'fession' e. 10. q. 2. h. ius. v.
q' r' e. nec tenet d'ns c'f' u' regre. q'
dies statuta p' d'no terpel'at. **L. c.**
l. 2. si aut' m' b' l. Repellet aut' fm
q'da' p'pa auctoritate. fm alios q'
ver' e' p' iudic' e. **Yde** Anno. et h' n' i'
si celeriter satisfaciat h'z q' d' e' d'
loca. et p'duc. pp' i' s'z. et dico celerit'
i. an' p' parat' se trahat iudic'z.
Alij m' al' exp'ouit. illa celer' satisf
faciodes. **A. Glo.** i. c. f. et d' loca. d'
cit q' h' celeritas ad modic' i' p'ns
refer' post bienniu' respectu ip'ns
bi' n' j' sic h' adiectio p' ad modic'
q'ntate refer' respectu q'ntat' noia
te. ff. d' h. signi. d' adiectio. Et iud'
modic' p'siderabit iudic' arbitrio
ex q' d'ic' m' an' n' e' iure. s. d' offi.
ble. de cais. **D'ns** v'o An. de bu.
ibid' d'ic' q' n' soluc' canon' infra

b'ntis p'ntis e' ip'o iure h'z coez se
tena doc. et q' regul' executoe sc'd
a iure no' admittit purgatio. sed h'
ex g'fa et sp' aliter admittit dimo' si
at celeriter subdes q' d' celerit' sa
tisfieri q' ic' d' n' i' purgat' mozam
sine aliq' iudicio et sp'otane. si g'
expectat iudic' n' vt celeriter satisf
fac' h' ille. **Et** ergo q' p' vocatoz
ad iudic' n' possit purgari d'icia
mora. an' h'o sic d'imo' i'ra mo'ic' u'
ip'o arbitratu'. **B. It' pot'** emphi
teota ius suu' alteri vedere m' p'ius
regio d'no et p'posito p'cio q' h'uz
retra iuere pot' d'ns ei si p'pare
vel cur' libz p'toz. p'poned' e. s'z si
h'iam bat v'edi pot' q' n' e' si taccat
h'osis a demiciat'oe duob' mensi
b' v'edi pot' et s' n' p'nsu d'ni d'ia n'
n' p'nsu p'hibitis vt sunt p'fione
p'fionez vel alie q' n' s' soluedo.
ar. ff. q' satisf' da. cog. l. 2. et illu' q' dez
cur' sic v'edi t' m' d'ns suscipe. ep'hi
teota v'o si sec' fecerit ius suu' amittit.
De his oib' no' e' d' loca. et p'
duc. ponit. **A. id' e' q' h'et** i' b. s. h'et
et i' s'z. co. li. 2. n. 8. q. 40. **B.**

C. Emphiteota possit ius suu'
donare sine p'nsu d'ni? **R. fm** Ho
sti. pot' et d'no irreg'fio. **L. d'** f' d'is
li. l. xi. in s'z. loca. s. adeo. **Ex**te
similit' et pot' pignori dare. **Ydem**
Anno. et **Ber. A.** **Hoc** i' g'it gl. e'f'
de loca. c. si. et id' qd' in h. s. h'etur
i' s'z. co. eo. ii. q. 41. **B.**

C. Quid si emphiteota soluit c'f' u'
p'nt' an'is. l. 3. an' cessauerit a solu
t'oe p' x. anos vel plures. nuq' p'f'
empelli? **R. Ho.** s'z tunc e'. **L. de iure**
empelli. l. pe. **A. Ysa.** l. pay. facit.
Yde n' not' i' s'z. p. c. ii. q. 42. f'z hof.
p. l. pe. **L. de apoc.** li. x. **Ad' etiam**
ad' glo. in. c. si. de loc. **Ad' d' m' q'**

hoc v'ez e' i' puato et i' ecclesia non
collegiata q' eius rector' recepit
canon'z. n' at i' collegiata q' n' p'lar'
recepit censuz sine p'nsu capituli
nisi postea capitulu' p'fessit. **Et** ibi
not' d'ns An. de bu. q' ex hoc pot'
argui q' q'uis delictuz p'elant no'
noceat ecclesie. n' d'ictuz collegij
b'n noceat. vt e' glo. no. de ordi. cog.
. c. 2. et de do. et m. c. pe. et i' regu
la. delictuz. **It' e' d' d'ictuz v'no** rector'
ris p'ndicat eccle' q' h'z solummo'
v'ni rector' **Sec'** aut' in ecclesia col
legiata. **Refer'** eti' ibi **Bar.** i. l. 2.
C. de iure ep'bi. linuare p'dicta d'
cedo q' si d'ns emphiteosis rece
pit p' tpe p'icru' p'fession' tunc h'ac
receptione' s' b' no' p'ndicat. q' pot'
ipse v'rius p'f' e. a. p'fession' et exp'
fession' ergo p' receptoez v'no' no' v'
renuicere alteri. **Si** v'o recepit p'
fession' p' futuro sine p'fession' tunc
sibi p'ndicat. **D'ns** An. et gl. ibi
s'nt et p'fan doc. vid' e' ibi sentire q'
et receptio p'fession' p'fession' p'ndi
cat nisi fiat c'ij p'fession' e. fm do
minu' An. **Pot'** p'cedari q' si p'
fio recipiat p' tpe q' n' d'iu' ep' h'iteo
ta ceciderat a iure suo n' p'ndicat
e' illi debeat s' l' et i' s' b' s' quez exp'
fession' vt d' e' **Bar.** **Ad** si recipiat p'
tpe quo ep' h'iteota i' ceciderat a iure
suo n' p'ndicat sine p'fession' e' cu' i'
no' p'fio p' re s'z ois fruct' et res et
debeat. **C. d'** rei v' e. certu' i' s' i' c' i'
cipi' d'io sibi p'ndicat n' i' p'fess' h'z
d'ni An. de bu. et d' d' d' d' d' d' d'
d'ns An. d'ic' q' recipies cens'z
p' tpe futuro sine p'fession' sine n' s'ep'
sibi p'ndicat nec p'fession' d' ip' s' i' a' l'
quo inuat n' illa p'fession' e' d'ria
facio. q'z no' e' possibile q' p'fession' re
cipiat p' anno futuro et q' possit e'

scilicet nisi panem et huiusmodi qui non fuerit
sensibile nocuum. Si et ipse famu-
lus suo spem a tota re non in ponit
dispensatio: qui potestatem aliquam in re
dicitur habere. sicut tractatus eam ad rem
lucet dicitur. De p[ro]cio autem sui seminum
sicut potest esse contra p[ro]mas dare. **Ad** idem
in sum con. co. 1. q. 32. **B.**

Emphyteosis

Ad idem. Emphyteosis gre-
ce latine melioratio dicitur. Ab initio
est hunc tractatum viles quod terra re-
cedebat. quod recipiens meliorabat
et meliorationes sue erat quod postea ap-
missi est de fructibus et fructuositas et
sibi in rebus solim. **A.** Hoc sunt
dicitur Hosti. ut patet in sum. 2. li. 2. n. 8.
q. 29. in principio. **B.** Sed et iuxta
vulgare quod dicitur dano ad lucellum.
C. Emphyteosis non aliter contrahitur
nisi scriptura interveniente. **L.** co.
1. i. Item pro p[ro]sentibus dicitur et emphyteose
lib. 6. v. statim dicitur aliquid pro accipi
et. 8. qd inter eos p[ro]uenit. Item ut
de cetero singulis annis p[ro]uentu ca-
nonem soluat. ut in sum. loca. 6. adeo.
A. Item in sum. 2. d. q. 29. ubi et ponitur
fuit Hosti. quod in. 6. se. h[ab]et. **B.**

C. Coram aliquo ad tempus. i. versus
ad. 10. vel. 20. annos. in quo et succedat
et h[ab]et versus ad ipsum tempus. aliquo cor-
am ibi perpetuum. et tunc non auferunt
emphyteose vel et h[ab]etibus et
huiusmodi p[ro]uenit canonem.

C. In possessio ecclesie non potest de nouo
dari in emphyteosim perpetuo et de re.
ecclesie. alie. nulli. **A.** Item prohibetur
gratias omnia alienatio rei immobilis ec-
clesie. Item et non dicitur An. de bu. quod
locatio dicitur alienatio quod est ad decem
annos vel ultra. **A.** Si in possessio
temporaria p[ro]p[ri]a erat emphyteosica et pue-

nit libere ad ecclesias. non poterit da-
ri in emphyteosim alteri et perpetuo
A. Hoc non p[ro]batur. **B.**
C. Quid si non h[ab]et tractatus. **A.** fm
Hosti. De nam huius tractatus est ut
si tractatus aliquid p[ro]p[ri]a si id obsequi
uel. et si nihil paciscatur de p[ro]p[ri]o sol-
ui nisi res ex toto perierit. Quidam
et intelligunt si septem p[ro]p[ri]a perierit.
Alii uero sicut si in medietate p[ro]p[ri]a
quod equum est ar. ff. de usufructu. et p[ro]p[ri]a
A. Item et dicitur quod in dubio p[ro]p[ri]a app[ro]p[ri]a
lationem intelligit dimidia. Item cum iu-
ra dicitur quod ex p[ro]p[ri]a d[omi]nionem non
liberat emphyteosim inrell[ig]it de di-
midia non. ut versus ad ista p[ro]p[ri]a non
liberetur. sicut ultra medietatem d[omi]nionem
dicitur non liberet in totum. sed p[ro]p[ri]a.
ar. l. q. de tota. ff. de rei ven. et sec[un]dum
dum hoc potest tenei p[ro]p[ri]a opinio **B.**
Item de nam h[ab]et tractatus et ut licet em-
phyteosim repellere si p[ro]p[ri]a inuenit i[n]fe-
cularibus. vel p[ro]p[ri]a inuenit in ecclesiasticis
non soluerit p[ro]p[ri]a non. lo. q. 2. h. ius. 6.
q. re. nec tenet dicitur cessat regere. qd
dicitur statuta p[ro]p[ri]a non repellat. **L.** c.
1. 2. 6. si autem nihil. Repellet autem fm
quod dicitur p[ro]p[ri]a auctoritate. fm alios quod
verum est p[ro]p[ri]a iudicet. Item Anno. et h[ab]et
si celeriter satisfaciatur h[ab]et quod dicitur
loca. et p[ro]p[ri]a pp. i. si. et dico celeriter
i. an[te] p[ro]p[ri]a parat se trahat iudicium.
Alii in alio ex dicitur. illa celeriter satisfaci-
tationes. **A.** Glo. i. e. si. et dicitur loca. di-
citur quod h[ab]et celeritas ad modicum tempus
refert post biennium respectu ipsius
biennium si h[ab]et adiectio p[ro]p[ri]a ad modicum
tempus refert respectu p[ro]p[ri]a t[em]p[or]is nois
te. ff. de h[ab]et. signi. d. adiectio. Et illud
modicum p[ro]p[ri]a considerabit iudicium arbitrio
ex quod dicitur inuenit non est iure. s. d. offi-
dicitur de causis. dicitur h[ab]et Anno. de bu-
ibidem dicitur quod non solutio canonem infra

biennium p[ro]p[ri]a est ipso iure h[ab]et ceteris se-
ntia doc. et quod reguli executione scia
iure non admittit purgatio. sed h[ab]et
et erga et sp[irit]ualiter admittit d[omi]nionem si
ui celeriter subditus quod dicitur celeriter
nisi qui c[on]tinent purgat moram
sine aliquo iudicio et spontanee. si quod
expectat iudicium non ut celeriter satisfaci-
tate. h. l. i. ff. ergo quod p[ro]p[ri]a vocat[ur]
ad iudicium non possit purgari dicitur
inora. an h[ab]et sic d[omi]nionem infra modicum
tempus arbitrium. **B.** Item potest emphy-
teosim sui alteri vendere in p[ro]p[ri]a
regio d[omi]nionem et p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a h[ab]et
reuera iuvenire potest dicitur et si p[ro]p[ri]a
vel cum lib[er]is p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a dicitur. s. si
h[ab]et bar. v[er]bi potest quod et si taceat
lapis a demeritio dicitur duobus mensi-
bus v[er]bi potest et si p[ro]p[ri]a dicitur dicitur
in p[ro]p[ri]a. prohibens ut sum p[ro]p[ri]a
potestiores vel alie quod si solutio.
ar. ff. q. satisfactio. cog. l. 2. et illud quod dicitur
an sic v[er]bi potest in dicitur suscipere. emphy-
teosim dicitur si sec[un]dum fecerit ius sui amittit.
De his et dicitur non est dicitur loca. et
duc. ponit. **A.** item quod h[ab]et in h[ab]et h[ab]et
et in h[ab]et. co. li. 2. n. 8. q. 40. **B.**

C. Item emphyteosim possit ius sui
donare sine p[ro]p[ri]a dicitur. **A.** s. h[ab]et. h[ab]et.
si potest dicitur dicitur dicitur. **L.** dicitur h[ab]et
l. i. l. ri. in sum. loca. 6. adeo. fore
similit[er] et potest p[ro]p[ri]a dare. Item
Anno. et Ber. **B.** Hoc t[ame]n gl. et
de loca. c. si. et idem quod in h[ab]et h[ab]et
l. i. co. eo. n. q. 41. **B.**

C. Quid si emphyteosim soluit cessat
p[ro]p[ri]a annis. s. an cessauerit a solu-
tione p[ro]p[ri]a. annos vel plures. n[on] quod p[ro]p[ri]a
expelli. **A.** h[ab]et. s. tunc. **L.** de iure
emph. l. pe. **A.** Glo. l. par. facit.
Item in non in sum. 2. e. n. q. 42. s. h[ab]et.
p. l. pe. **L.** de apoc. k. r. Ad etiam
non glo. in. c. si. de loc. **A.** dicitur quod

hoc verum est p[ro]p[ri]a et ecclesia non
collegiata quod eius rector recipit
canones. non autem collegiata quod p[ro]p[ri]a
recepit census sine p[ro]p[ri]a capituli
nisi postea capituli p[ro]p[ri]a. Et ibi
non dicitur An. de bu. quod ex hoc potest
argui quod quibus delictus p[ro]p[ri]a non
noceat ecclesie. in dicitur collegi.
non noceat. ut est glo. non. de cog. cog.
. c. 2. et de do. et in. c. pe. et regula.
delictus. Item et delictus vni[us] rectoris
non p[ro]p[ri]a dicitur ecclesie quod h[ab]et solummodo
vni[us] rectoris. **Sec[un]dum** autem in ecclesia col-
legiata. Refert etiam ibi Bar. i. l. 2.
C. de iure emphy. in iure p[ro]p[ri]a dicitur
cedo quod si dicitur emphyteosim rece-
pit p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a non p[ro]p[ri]a h[ab]et
receptione s. ibi non p[ro]p[ri]a dicitur. qd potest
ipse vni[us] p[ro]p[ri]a. p[ro]p[ri]a non et exp[re]s-
sione ergo p[ro]p[ri]a receptione vni[us] non ut
renunciare alteri. Si vero recepit p[ro]p[ri]a
sione p[ro]p[ri]a futuro sine p[ro]p[ri]a tunc
sibi p[ro]p[ri]a dicitur. dicitur Anno. et gl. ibi
sunt et p[ro]p[ri]a doc. videt ibi sentire quod
et receptione p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
dicat nisi fiat cum p[ro]p[ri]a tunc. fm do-
minum Anno. potest p[ro]p[ri]a dicitur quod si p[ro]p[ri]a
sio recipiat p[ro]p[ri]a quod non dicitur emphy-
teosim ceciderat a iure suo non p[ro]p[ri]a dicitur
et illi debeat si et p[ro]p[ri]a sequens exp[re]s-
siois ut dicitur Bar. Sed si recipiat p[ro]p[ri]a
tunc quo emphyteosim iam ceciderat a iure
suo non p[ro]p[ri]a dicitur sine p[ro]p[ri]a tunc iam
non p[ro]p[ri]a. p[ro]p[ri]a re s[er]uo s[er]uo et res et
debeat. **C.** dicitur rei v[er]bi. cernit. idem i[n] re
cipit dicitur sibi p[ro]p[ri]a dicitur n[on] p[ro]p[ri]a h[ab]et
dicitur Anno. de bu. 2. et de d[omi]nionem
dicitur Anno. dicitur quod receptione census
p[ro]p[ri]a futuro sine p[ro]p[ri]a sine non s[er]uo
sibi p[ro]p[ri]a dicitur nec p[ro]p[ri]a dicitur ip[s]i in alio
quo iuuat nam illa p[ro]p[ri]a factio est dicitur
factio. qd non est possit ut quod p[ro]p[ri]a re-
cipiat p[ro]p[ri]a futuro et quod possit et

expellē. ar. c. cā. **Ab.** de pſti. Pōt
dici q̄ h̄ vep̄ ē recipiēdo noie p̄ſi
onis. ſi ſi p̄ſtellet q̄ n̄ recipit p̄ p̄
ſiōe ſi p̄ p̄ſi ſui debuit n̄ p̄iudicari.
cū h̄ ſem̄ n̄ p̄ſtellet p̄ſtanōi. ⁊ uā i
telligit dōs **Bar.** p̄ſt. gl. i. dō. c. ſi.
cē de loca. ſem̄t q̄ dōs p̄ſi p̄ſi
teorā n̄ ſolūcētē expellē iuris aucto
r̄ rate ē ſine auctoitate iudicid. dōs
Anto. referri **Bar.** dīcē i. l. 2. C. d̄ iu
re emphi. q̄ dōs h̄z p̄ſtātē turbādī
ſi n̄ expellēdi emphiueotā n̄ ſolūcētē
canonem: ſra biēniū q̄z ep̄hūeo
ta h̄z poſſeſſiōem nālem p̄z dōs cī
milē. ſi p̄ viā iudicū bñ poſſet. ⁊ il
lud credo vep̄ niſi ex dōtōne paſſi
onis nāſto p̄ſtēt repliō dōi a ſua
ciuiti quā tenet aio. nā nīc dōs pōt
ſe dōſedere ⁊ icōtinen. i emphiueo
tā expellē a ſua nāli. ar. l. clā poſſi
dē. ſ. q̄ ad nādinam. ſi. d̄ acq. poſ.
⁊ cē d̄ p̄bā. l. 3. cām. p̄ſt. gl. i. dō. c. ſi.
ſi. dīcē q̄ p̄ ſterilitatē rei ep̄hūeoti
cē n̄ minuit p̄ſiōe l̄z minuat p̄ ſter
ilitates rei locate. vt cē de loca. c.
pli. Et vt nōt dōs **Anto.** i. dō. c. ſi.
idē dīcū **Specu.** ⁊ **Ja.** de are. ⁊
Ly. ⁊ **Bar.** ſubiūgēs rōnē. q̄z i lo
tanōe p̄ſiū qd̄ annuat̄ exoluit daf
reſpectu fructū q̄ p̄cipiūt. ⁊ qd̄ a
mō v̄ i ea tacita emptio fructūz.
ergo ſi cepit vltra dimidiā iuſtū p̄
cij pōt petere remiſſiōez n̄ arē ſic i
ſcū emphiueotico. q̄z ibi nihil da
tur p̄ reſpectū ad fructū ſed i reco
gnitōe dominij. Secus ſi cenſus
cēt magn⁹ rōne fructūz. q̄z nīc bñ
deberet ſieri reſtitutio fructus.

Emptio et venditio. **Se**
cū dūm **Doſt.** cū pure ſit v̄
ditio enā ſine ſcriptis de re que de
gūſtatione n̄ exigit. oē piculū ſpe

erat ad ep̄tozē excepto caſu publi
canonis ⁊ niſi pactū mora vel cul
pa ſeu calthdas iteruenerit. Idem
de emolūto. **Ab.** Idem i. i. cō. li.
2. ii. 8. q. 7.

¶ Quid ſi dol⁹ dat cām dōm? **Ab.**
n̄ tenebit veditio. vt ſ. d. dol⁹. ſ. 2.

¶ Atz liceat aliq̄ vendē p̄ q̄ ua
leat vel emere minor p̄cio. **Ab.** fm̄
Tho. ſa ſe. q. 77. Dīcēdū q̄ cari⁹
v̄dere aut vili⁹ emē rē q̄z valeat ē
ē iniuſtū ⁊ illicitū niſi res q̄ vendit̄
cedat i d̄rūm̄ v̄ditoris q̄ m̄ſū
re illa idiger. nā i tali caſu iuſtū p̄
cium ē vt non ſolum reſpiciat ad
rem q̄ vendit̄. ſed etiā ad dānū
qd̄ v̄ditor iurrit ex v̄ditōne. ⁊
ſic licite pōt vendere p̄ q̄z valeat
fm̄ ſe. q̄z nō vendat p̄ q̄z vale
at ipſi venditor. **Ab.** ſi emptor iu
uetur ex re quā emit. ſed venditor
n̄ d̄ ſignificat carēdo re illa nō d̄z cā
ſſuēdere q̄z vnlūas q̄ alti accreſcit
n̄ ex v̄dētē. ſz ex p̄ d̄nōe ementis.
Null⁹ aut̄ d̄z v̄dere alū qd̄ nō cēt
ſuuz. **Ab.** at̄ lex h̄iana h̄c i eqli
tē totalit̄ n̄ phibet. Dīcēdū q̄ lex
h̄iana multa p̄mittit ipunna. **Ab.** i
hoc caſu pōt ſolū qn̄ ē magn⁹ ex
ceſſus. pura ſi aliq̄s ſit decep⁹ v̄l
dimidiū iuſtū p̄cij. tunc. n. cogit ad
reſtitutionē. **Ab.** i. vt q̄ reſtituat̄ res
vel reddat̄ p̄cij vel q̄ emptor ſup
pleat qd̄ deſt. iuſto p̄cio. C. de re
ſem. v̄di. l. 2. **B.** **Lex** aut̄ dina n̄
hil ipunna relinqt. vñ fm̄ dina le
ge illicitū repuat̄ ſi i empuōe ⁊ v̄
ditōe nō ſit obſerua: a eqlias iuſtū
cie. ⁊ tenet. iſte q̄ p̄ h̄z recōp̄ſat̄
ē q̄ dāmſicat⁹ ē ſi ſit notabile dā
nū. qd̄ iō dico. q̄z iuſtū p̄cij vep̄ qn̄
qz n̄ ē p̄cialit̄ d̄r̄ m̄iari. ſz mag⁹
i qd̄a eliatōe p̄ſiſtū uā q̄ modica

additio vel diminutio n̄ videt̄ tol
lere eqliatē iuſticie. De hac ē mā.
nōar. io. q. 2. h̄ ius. vbi d̄. **Ab.** nō i
ex. ſed i. gl. **B.** q̄ i venditōe p̄ of
ſrat̄ q̄ res valeat. ecclia n̄ d̄z plus
reſcipē ſed iuſtū p̄cij. l. 3. lex di
cat q̄ h̄ctes p̄ſt̄ ſe iuicē d̄cipe. **Ab.**
ſi. de mino. l. i. cāe ſa. ſ. p̄l. **B.** nā
ecclia i ſuo p̄rac. i. b̄ n̄ d̄z dolum
ſac̄. cē d̄ dona. p. uas. **Ab.** Idē qd̄
i. b. ſ. nōt i ſū. 2. eo. n. q. 9.

¶ An negotiatio liceat cari⁹ ali
qd̄ v̄dētē q̄ emptū ſit. **Ab.** fm̄ **Tho.**
ſa ſe. q. 77. **Ab.** phibet lucrum
ordinari ad aliquē finē neceſſariū
vel hōcēſtū. ⁊ ſic negotia licita red
dēt ſic cū aliq̄s lucrū moderanz
qd̄ negotiatio q̄ru ordinat ad do
m⁹ ſue ſuſtātōez. vel ē ad ſubue
mēdū idigētū. aut ē cū aliq̄s ne
gotiatio iudic̄ p̄ publicā v̄lūta
tem. ne. ſres neceſſarie ad vitā pa
trie d̄iū. ⁊ lucrū expetit n̄ qn̄ ſinē
ſz qn̄ ſtipēdiū ſui labōl ⁊ ſic p̄t q̄
ear⁹ v̄dētē q̄z emū. **Ab.** Propter p̄
dicta vitū vitat̄ itentiōis vt nego
tatio nō dicat̄ illicita ex itentiōe n̄
m̄ ex his pōt res pluris vendi vt
pōt colligi ex dīc̄t̄ eiusdē **Ab.** ⁊ ex
his q̄ nōt̄ i ſū. 2. li. 2. ti. 8. q. 15. nā
ū licet rem carius v̄dere q̄z fuerit
empta. niſi fuerit mutatum p̄cium
rōne ſome ipis v̄l loci fm̄ doc. ⁊
nō dōs **De.** d̄ ancho: ana. i. c. l. 1. d̄
v̄ſis li. 6. ⁊ iter mutatioez ſome
v̄l etiam poſſe p̄phendī ſi q̄s eme
rū merces i magna q̄ntitate ⁊ ni
ū v̄dat. ſolēt cui res i magna q̄
ntate cōiter melio: ſoro v̄di. **B.**
Siſt̄ ē ſi ipſe i aliquo melio: aut
rem aut ē q̄ p̄cium rei mutanz ē
fm̄ diuerſitatē loci vel ipis. vel p̄
piculū cui ſe expoſuit trāſſerendo

ſ loco ad locū. v̄l eā ferri facien
dū tñ moderate. vt **Ray.** addit. **Ab.**
Idē fm̄ **Tho.** habet i ſū. 2. dicta. q.
15. **B.** Et de hac materia habet. **J.**
v̄ſura. 3. ſ. 9.

¶ Atz v̄ditio reddat̄ i iuſta p̄p̄
ſectū rei v̄dētē vel ē p̄p̄ latentiem
eius bonitatem. **Ab.** fm̄ **Tho.** ſa ſe
q. 77. Circa rē q̄ v̄dit̄ triplex d̄ſe
ctus p̄ſiderari pōt. **Prim⁹** qd̄ ē ſz
ſp̄cie rei. vt puta ſi v̄dit̄ aurical
cū p̄ auro. aut vinū mixtū aq̄ pro
puro ſ⁹ d̄ſect⁹ ē fm̄ q̄ntitatē p̄d̄ſit
v̄l mēſure. vt ſi q̄s v̄tat̄ ſcēt̄ d̄ſcēt̄
tñ pōdere v̄l mēſura. ⁹ d̄ſect⁹ ē ex p̄
te q̄ntitatē. puta ſi aial iſſimū v̄dat̄
q̄n̄ ſanū. i his trib⁹ caſib⁹ ſi q̄s v̄
ditoz ſcēt̄ offēderit fraudē p̄mittit
⁊ illicita ē v̄ditio ⁊ ad reſtitutioez
tenet. **Si dō** eo ignorat̄ aliq̄s p̄
dictoz defectuz i re vendit̄ fuerit
v̄ditoz qd̄ ē n̄ peccauit tñ cū ad e⁹
nōticiā p̄nenerit tenet dānū v̄p̄
ſare emptori. **Et** ex his p̄z q̄ illic
itū eſt v̄dere aurū vel argētū alibi
mici p̄ vero. q̄z n̄ ē adeo pur⁹ ſic
v̄z. nec h̄z oio caſdē. p̄rietates
ſic p̄petatē lenificādi. aut q̄ valet p̄
certas iſſimitates ⁊ h̄mōi. **Si aut̄**
p̄ aliquid ſieret v̄z aurū n̄ cēt il
licitū v̄dere. p̄ dō. q̄z nihil probi
bet artes v̄l aliq̄s nālib⁹ cais ad
p̄ducēdos naturales ⁊ veros eſſe
ctus. ſic **Aug⁹** dīc̄ i li. de nr̄. de his
q̄ arte demōnſtrāt̄ ſūt. **Et** qd̄ d̄s eſt
de v̄ditōe. i. intelligēdū ē ēt ex p̄te
emptoris vt qn̄ venditor̄ credet̄ a
rē ſua min⁹ p̄cioſa eſſe q̄ ſit. vt pu
ta v̄dit̄ aurū. p̄ minorē p̄cio q̄z cre
dit̄ eē auricalcū aut aial ſanuz qd̄
putat iſſimū. nā emptōr̄ ſi h̄ cogno
ſcit iuſte emit ⁊ ad iſtitutioez tenet
Ab. Idē qd̄ i b. ſ. h̄ſe i ſū. 2. li. 2. i.

ide p vi abstrahat nisi in castib⁹ q⁹
vide. j. emunuas p fugitiu. s. i. Jte
ea q i ecclia posita sui nec p vi nec
p furni auferenda sui alii sacr. legu
mittit. 17. q. 4. quisq⁹. A. Al' inci
pit. si q⁹ inc⁹. B. Jte q null⁹ mor
tuis ecclia sepeliat nisi epi abba
tes aut digni p⁹ p⁹ieri aut et fideles
laici. 13. q. 3. nullus. Et intelligit q
da de illis laic⁹ q miracula faciunt.
Ally intelligit q⁹ fidelu idignitate p
stiuuo sicut comite r rge. A. Hoc
sunt dicit⁹ Host. q et addit q sic de
facto seruat vt in su. con. eo. ii. q. 2.
B. At i dicto. c. nullus itelligit rex
ta illu generaluer sic sonat. videly
q ois xpianus possit sepeliri in ec
clia nisi expisse in pcto mortali mo
riat vel ei spuluer sepultura dene
get. r ita hodie seruiat sed de in
re aliud vt. An r p sepeliendis co
porib⁹ videmus cinueria sepatiz
ab ecclia constituta. B. Jte emun
tate hz ecclia q in choro n debent
morari laici cu clerici et de vita r
honc. cle. c. i. de cose. di. 2. sacerdo
tu. Jte q i seculare habitaculu de
cetero no coueriat. de cose. di. 1. li
gna r in. s. c. se. et de reli. do. ad b.
A. In his et. c. p. q si luter nec ua
sa ecclesiastica nec coru me nec ve
stimenta nec cetera ornamenta dent
polluti comunijs nupnarij vel alijs
secularib⁹ vlib⁹. Dicit m gl. Ray.
vt pzi oca. q. 2. q si legatus aplice
sedis uel eps uel archieps recipet
ab epo vel caplo alicui⁹ ecclie vel
monasterio. bn possit ornari do
mus ecclesiastica i q recipet coru
nis r ornamentis ecclie. B. Jtes q
no possit redi pp aliqua nccitate i
Auten. de alic. r ephi. s. r qm col.
9. Jte q i ea placua secularia non

sunt facienda r maxie de ca sangui
nis et. c. c. 1. r. c. cu ecclia nec fiat
ibi parlamenta nec negociationes.
r pcpue mndinaru. nec strepnus
iudicioz seculariu nec pcessus iu
dicu seculariu. r snie i dicit⁹ locl p
late ipso iure no ualeat. et. eo. decet
domu li. 6. A. Jbi of. Processus
iudicu seculariu ac spaliter plate
snie i casde locl oi careat robof fir
mitas. B. Jte q ibi non fiat ludi
theatrales cu laruis r silib⁹ ibone
stus. et de vita r hone. cle. cu dco
re. Sec⁹ vo de hoctis r deuof r
pseuatoib⁹. ut repnare psepe dni
Deo de magos r cetera h⁹ mo i q
magis iducit ad deuotione q ad
vanuare. Et q talia possint fieri. e
ar. de conse. di. 2. femel. r di. 4. q
ris. circa fi. Ma r qd ubet scitu e si
gnu pteruaru reru. 15. di. qd die.
A. Jde qd no iur in b. s. habetur i
su. con. dicta. q. 2. B.
C. Alru ecclie no cosecrare heant
pdictas emunuates. R. fm Ray.
Habet et. c. ecclie. Hoc aut intelli
gendu si auctoritate epozu suoz
sunt edificate ar. et de reli. do. ad b.
Et vbi eps posuit pnam lapide r
edificate sunt vt consecrent. Lon.
Inno. r Host. A. Jde in su. con.
eo. n. q. 7. B.
C. Alru cinueria habent emun
tate. R. fm Ray. r hosti. Habent
eand⁹ quae ecclia. vt dicit⁹ e. s. am
terium. s. 1. A. nisi in duobus ca
sibus vt ibi in sumu. con. eodem.
ti. q. 6. B.
C. Alru ecclia iterdicta pulegiu
emunuaris renngat. R. fm host.
Host. Dicendu q sic. Dec eni re
ueretia deo debet q non delinquit
nec ena ecclia sua. ideo q no pdu

pulegiu. q culpa non comittit. A.
Jde in su. con. eo. n. q. 8. B.
C. Alru puata oratoria domoz ha
beat pulegia emunitatis. R. fz qd
st. r Host. q no. Hoc die naq⁹ ho
e oratoriu cras poterit ee camera.
A. Jdem in su. 2. li. 1. n. 4. q. 9. B.
C. Que e emunuas psonaz ecclie
R. fm Ray. No debet saugari an
garis r pangarijs. l. fuuab⁹ pso
naz r rez. C. b. epus r cle. ois. r. l.
p⁹ p⁹terof. 12. q. 2. eccliaz. In neces
sitate in vt si ciuitas eet obfessa no
bz pati ecclia suos rustico saliquo
defendi pulegio a custodia r h⁹.
imo bz eos copellere. et. eo. pucit
A. Jde in su. con. eo. ti. q. 16. B.
C. Quae emunuate hz ecclia circa
res reales. R. l. quide q ecclijs do
nari pot in infinitu. vt dicit⁹ e. s. ec
clia. l. s. 4. Jte q relictu ecclies
d⁹ mun⁹ solentur v3. ut. s. ecclia. 1.
s. s. Jte q i ecclia transfert dnam
rei solo pacto. cu alijs p⁹ois su. ne
cessaria traditio. C. de sacrosan. ec
de ut iter diuini. A. Jbi et p3 qz d
est r circa hospitalia r circa pces
sa in redempone captiuoz. B. Jte
q ecclia ad empn fuerit de pecunia
qced ad ea dz reuertit. ut. s. ecclia
1. s. 7. Jte q no ualeat alienatio rei
ecclesiastice nisi i castib⁹ q⁹ habes
s. alienatio. s. l. A. Jde et casus no
tant in su. con. eo. n. q. 17. B.
C. Epales dni q subdij inter dicit
ne blas sine p⁹ois ecclesiasticis qz
vendant vel emant ab eis vel ipis
bladiu molat coquat panem aut alia
bunimoi obsega exhibe psumat
eo ipso sicut excom. et. c. eos li. 6.
C. Que e emunuas p⁹ioz ecclia
sticor. R. fm Ray. No debet gra
uari fordidis m⁹crib⁹. ut cald eo

quede. arene sodiende cloace pur
gade r silib⁹ q villa sunt. 16. q. 1. s.
nouaz. A. Al' incipit. nouellaz. B.
Ad honesta vo munera sic sunt tri
buta ordinaria tenet et p⁹ia ecclie
stiaz. 23. q. vlt. tributu. Fallu tu i do
nub⁹ arijs r ho: iuxta ecclias
positi r et i maso i q ecclia dotata
e. A. Ally dicit i quo ecclia sua est.
vt i su. con. eo. n. q. 18. vt et no: at
oia q hntur i b. s. Sz potus vt in
telligedu de manso dons vt videt
posse colligi et de censu. c. i. ubi et
glo. die q masus e quatuas tre q
sufficit duobus bobus in anno ad
laboradu. In deo ena. c. l. of q si
milit nihil dz solat d dcmus r ob
latib⁹. B. d gb⁹ nullu dz dari tri
butuz de alijs. sic nisi expisse fuerit
remissu ab eo q potuit. Ma res ad
ecclesia transiit cu onere suo. 23.
q. vlt. fm canonica et de censi. san
ctiu. 16. q. 1. si q⁹ laic⁹. Si vo snt ex
traordinaria r de nouo supindie
ta si tenet. 16. q. 1. placet. A. Nisi q
ten⁹ antiq⁹ tenebant ad supindie
ta. qz transiit cu onere suo fz glo.
Ray. r in deca. q. 18. in su. con. B.
Silitur nec ad ea q subito muigu
tur nisi spiciat ad suas causas. vt
qz pnceps mouet exercitu contra
sarracenos vel hereticos. vel qz pe
tit ad constructionem pontu vel
alia simul eam. In talib⁹. n. si ne
cessitas expositat debet dni secula
res non auctoritate ppria accipet
sz humilit ab epo r clericis postu
lare. r illi visa nccitate poterit co
ferre. et. eo. no minus. r et d censi.
cu ap⁹. Sz hodie nihil conferre
debet i auxilium pncip⁹ nisi p⁹ulto
papa. et. eo. aduersus.
C. Alru laici possit hospitiu exig⁹ 10

fm hosti. ca. et fuisse videt oia q̄
b. s. hñ. ut ibi. B. ut ad regita na
ture exeat dñis locis. ita m̄ q̄ si ac
cedat ad alias domos. ut i dco. c.
diffiniuit. A. s. ad domos extrane
as. ut in ipo. c. diffiniuit. ibi absq̄
domoz extraneaz receptaculo t̄
ē. B. Hoc s̄o privilegii de. 30. pas
sib' nō hñt capelle q̄ sūt infra ambi
tū muroz et castroz. ut i dco. c. q̄ s̄
A. Ibi dī. Capelle q̄ sūt infra ambi
tū muroz castelloz nō ponunt in
bac. 30. passuū obseruatione m̄ in
sū. cō. dca. q. 2. idē dī de exultentib'
j. ambuum muroz uille uel cui
tans. sed forte pōt intelligi de qua
cintate. B.

3 Quid si uide' pagan' excōica
r' fugi ad ecclesiaz. nūq̄ dēfēdē.
B. h. s. h. De iudo et pagano sa
tis credo q̄ sic. Co. Inno. et ber.
p. l. c. d. bis q̄ ad eccle. p̄u. De
excōicatio ar qdā dubitat cū sit ex
ecclesiam numero et merito. Et sub
dit ipse. h. h. Credo q̄ idē debeat
ēē iudiciū de utriusq̄. p̄uio m̄ i b cō
suetudine approbatā et tenendā.
A. Idē i sū. cō. li. i. n. 14. q. 5. ubi et
additur fm hosti. q̄ si uide' ḡ obli
gatur xp̄iano confugerit ad eccle
siam nō recipitur quousq̄ debita
reddiderit vniuersa. B.

4 An defendat p̄fugit ad palatiū
epi. B. Eodē mō defendit sicut cō
fugiens ad ecclesiam. 17. q. 4. id cō
stitutū. qd̄ intelligit qdā qñ pala
tū ē p̄uicū eccle. nō p̄dicat. c. nō
distinguit s̄ absolute loq̄ de do
mo epi. A. Et ita absolute uidetur
intelligendū. sic ē tenere nidel ray.
ut i sū. cō. eo. ti. q. xi. et firmat glo.
i dco. c. id. p̄summus. B.

5 Quid si q̄ pfugiedo ad eccle-

siā obnauerit sacerdoti pōrāt cō
p' xpi et ei adhercat. nūq̄ dēfēde
tur. B. fm hosti. Sic quis n̄ sit ex
p̄sū i iure. m̄ quibet catholic' b̄ fo
uē d3. Mā et mulier q̄ tenet sib' uā
uelimēti xpi salua facta ē. B. h. s.
9. s3 et fm leges statua p̄fecta sal
uat hoiem si ad eā pfugerit.

6 Quis p̄uidebit de exp̄sis et q̄
ad eccleā pfugerit. B. Ecclesia p̄uid
bit. C. de his q̄ ad eccle. p̄su. l. p̄uic
i si. sicut et rector carceris. p̄uide
bit captiuus. C. de epif. audi. iudē
ces hoc notat. 17. q. 4. diffiniuit. A.
s. in glo. et idē in sū. cō. eo. n. q. h.
sed in dicta. l. p̄sensu. non bene b̄
probanr. B.

7 An iminēte p̄secutōe hosti bō
nices cū familijs et reb' possint se
i ecclesia recipere. B. Eccle. cū oib'us
suis ornāmētis debēt teneri mūde
nec dēt ibi cōmunita fieri uel hoies
iacere aut suppellectilia sua mūde
re nisi p̄pter hostiles incursio aut
icendia repētia seu alias nēcitas
tes urgētis. sic t̄ q̄ nēcitate cessan
te inde res in loca p̄tina reporten
tur. et de custo. eucha. relige. dif.
42. c. p̄li. et vlt. A. Idē in sum. cō.
eo. n. q. 13. B.

8 An i ecclesia possit fieri p̄pugna
cula et ide' pugnari et hostes. B.
fm Ray. Nō d3 ecclesia incastellari
l' muniti ita q̄ inde fiat guerra uel
recipiāt q̄ guerra factū et p̄cipue
p̄dones. alit' p̄p̄ metā paganorū
hereticoz piratarū suū p̄donū p̄
muniti. et p̄nt ibi b̄fe recurfū non
solū clerici s3 et laici et defendere
eccleā et q̄ i ea sūt. ar. et d̄ custo. cu
cha. relige. 14. q. 6. si res. et. c. bi q̄
ita m̄ q̄ cessante nēcitate icastella
tio cesset. A. Lon. Al. Inno. et bō

9. dīc m̄ hosti. q̄ cū incidit nēcitas
ista icastellatio d3 fieri auctoritate
epi. ut i sū. cō. eo. ti. q. 14. B. Et sa
cu ad b̄ s. bellū. 3. s. h. A. Predic
tio ē addendū q̄ si q̄s i ecclesia
factū tumultū seu inipetū d3 fm le
ges occidi. C. de his q̄ ad eccle. cō
fū. l. 3. ubi dī. Demūciam' nob' oi
b'uri sacrosanc' eccl'is et i alijs
qd̄ uenerabilib' locis i q̄b' cū pa
ce et gete p̄petit celebrari abstine
as ab oi seditione. nemo p̄clamarō
nō' utatur. nemo moueat tumultū
aut impetum p̄mutat uel cōuen
tuala collecta multitudine in qua
liber parte ciuitatis uel uici uel cu
iuciq̄ loci colligere aut celebra
re conet. Mā si quis aliqd' p̄ leges
a ḡb'udā sibi met estumer p̄petrari
liceat et adit iudicē et legitīmā po
stulare p̄sidium. Sciāt sane oēs
q̄ si q̄s p̄ huius edicti normā aut
agere aliqd' aut seditionē mouere
temptauerit. ultimo supplicio sub
iacbit. B.

Normia q̄ sūt. B.

9 Normia Enormia
fm canones dicit duplici. i. e.
mō illa q̄ ad normā p̄nie plene re
ducit si p̄nt qn sp̄ remaneat aliqd'
de pena. nā et ipediūt ordinis exe
cutōs et b̄ficij retentōz. A. s. etiā
p̄p̄niam. ut i iurib' j. allegat. B.
Zalia sūt tria. s. hōicidū. So. dif.
m̄for. i. q. 7. si q̄s oēm. de conse.
dif. i. c. 1. Jit' b̄elis i q̄ p̄ uuln' fana
tā remaner cicatrix. i. q. i. nemtam.
Jit' symonia i ordme. et d̄ accu
sationis. et ibi p̄ q̄ idē ē symonia
i b̄ficio. i. si q̄s ad ep̄' est ordinē
uel b̄ficiū per symonia ut ibi. A.
De his etiā uis. s. crimen. s. 2. B.
fo mō dicant enormia q̄ disp̄n

sationē nō recipiūt ut symonia in
b̄ficio. l. q. i. erga. et. q. vlt. p. 3. h
enam mō dicant enormia oia illa
delic' a q̄ ducant infamā ciuile. i.
ex q̄b' q̄s remaner infamis etiā p̄
p̄niam. ut i iurib' de q̄b' statim. 3.
q. 7. s. p̄oz. et. 2. q. 3. s. h̄mc colli
git. A. Idem q̄ ibi. s. notat i sum.
con. li. 3. n. 31. q. 7. B.
10 Enormis iuria in clericū dī qñ
ad mutilationē mēbrū seu effusioz
sanguinis. s. p̄ uuln' illatū p̄cessuz
fuerit aut si i ep̄m l' i abbatē. p̄puz
man' uiolētia iiceta sit. et de sen. ex
co. cū illoz. aut etiā dī enormis ex
arbitrio boni iuri et circūstāijs lo
coz tēpor' et p̄sonaz. ut Insi. de i
iur. s. aror. A. De his laicus dicit
etiā s̄. absolutio. 2. s. si. in addito
ne. B.

Episcopus. B.

Episcopus sit p̄secutor q̄ stat' reli
giosoꝝ. B. fm Tho. fa. fe. q. 184.
In oi gnē sp̄ agēs est p̄stanti' pari
ente. i genere at p̄secutōis epi fm
Dionysium se bñt p̄secutores reli
giosi s̄o ut p̄fecti. quoꝝ unum p̄nt
net ad acnonē. alterū ad passionē
Bñ et manifestā ē q̄ status p̄secuti
ōnis pōt' ē in epi q̄ i religiose
si m̄ status epoz p̄fictiores agantur
nihil est miserius aut periculosius
ut. j. negotiatio. s. 3. in fi.

11 Et r̄u liceat ep̄am ap̄etere. B.
fm Tho. fa. fe. q. 185. licet dicit
Aug' 19. de ciur. di. locus su
rior et si amittret ut decet. m̄ inde
center apperitur. A. H̄c̄ur etiā
8. q. i. q̄ ep̄am. B. Contigit enim
ipsū ap̄etere. p̄p̄ altitudinē gra
uis ad quē sequit reuerentia ho
nor et sufficiencia ipalati t̄b modo

appetere illicitum est. et pertinet ad cupiditatem et ad ambitionem sed appetere pro merito potest esse laudabile est. in premissis videtur quod aliquis potest appetere ad habendum potestatem. potestatem in sine presumptione quibus appetere talia opera facere est peccatum. Ita quod si talis esse habet. **Thom.** Quia autem deberet esse opera episcoporum et quod appetere deus. **Sed ostendit Gregorius pastorali.** multa de his tractatis. sed in quodam generali dicit ibi sic. **Sicut rector cogitatio mundi. actio peccati. discretio. i. silentio. nisi deo sim gulis pro passionem socii. hinc est contemplatio in seipsum. uernorum curam exteriorum occupatio non minuens exteriorum prudentiam interiorum sollicitudinem non relinquens.**

Etz episcopalis dignitas liber a potestate dicitur fuisse uel ascripticia. R. Abbatibus liberat et dignitas sacerdotum talis. dicitur. 54. si fuerit. scilicet. Abbatibus in hiis de sacerdotibus sed de episcopali tamen sic. episcopalis. non ordo liberat a fortuna fuisse ascripticia sed non a curiali seu officiali. Et gl. super verbo episcopalis. dicitur et sacerdotibus. ca. dicitur. ex antiquis. et dicitur. c. si fuerit. ut ibi patet est lex leonina. **B. Et secundum canones et a curiali. dicitur. 54. ex antiquis. **Abbatibus non uidetur dici nisi de seruilis. S3 glo. idem. c. si seruus. super verbo curiali dicitur. Secundum iura canonica habet non tenet. quod cum ordo liberat a fortuna. a multo fortius a curiali. **B.** Et quantum ad habet non tenet. c. illud. si seruus. sciente. uerum nec fuerit nec ascripticia nec est curialis ordinari deus nisi secundum difficultatem quod beatus. j. fuerit. pro tunc. **Abbatibus uidetur quod non debent ordinari nisi per suerit a seruilis ascripticia uel curiali conditione absoluit et ab alijs irregularitatibus******

sunt immunes. ut notatur in hiis. con. li. 3. n. 16. q. 2. **B.**

¶ In episcopis et presbyteris quantum ad appellatos quos non sunt differentia quod isti et illi dicebant presbyteri et episcopi in sunt differentia real. unde in primitiua ecclesia soli apostoli firmabant. **Secundus. 3. 2. i. p. manum impositionem spiritum sanctum dabat. ut ibi. quod ipso designatur per firmatos seu confirmatos. et ideo soli episcopi sunt qui nec apostolorum firmant. ut est de sacramento. c. vno. §. pro fratris. **B. Erat et olim quodam flatu qui dicebatur coepiscopus quibus presens dicitur est. quod amon sunt. 68. dicitur. §. hiis. c. c. se.****

¶ Episcopus displicere potest in crimine nisi ex parte sibi. phibeatur a iure. dicitur. §. phibiter. et de pe. dicitur. §. c. i. ff. de sen. exco. nup. circa si. ad idem ff. ex q. cau. ma. l. nemo. §. quod est. et hec eorum doctorum sententia fuit. **Beatus. et non. 50. dicitur. si quis phibiter. et unde. §. dispensatio. §. 5. pro tunc. **B.****

¶ Hoc intelligendum est nisi si aliquo crimine episcopus denegat absolutio. nam tunc consequenter multo magis intelligitur denegata dispensatio. extra de sen. exco. cum illorum. uel nisi in iure sit simpliciter pena exposita et nihil de dispensatione dicam. idem. non est contra ius dispensationem sed iuri parendum et pena expressa irroganda. est de offi. de le. de causis. **B.**

¶ Episcopus non potest restituere depositum siue degradatum sed nisi papa. dicitur. 50. c. i. et 2. **Na nec presbiter potest restituere quatenus dicitur. ff. de questu. l. i. si.**

¶ Episcopi et superiores nulla sententiam suspensionis uel interdicti incurrit ipso iure nisi si eis ei expresso dicatur. est de

40. exco. q. piculosum. li. 6.

¶ Episcopi in tota sua diocesi iurisdictionem habent ordinariam. unde per se et per alium in quolibet loco non exceptio pro tribu nisi sedere eas audire. et personas ecclesiasticas cum oportuerit capere carceri. deputare. et officia. **A. quod ad ipsius spectat officium. ut in c. de quo stat. **B.** libere exercet est de offi. ordi. cum episcopus. li. 6. **Sed** quomodo possit in diocesi aliena habere facere. unde de. s. absolutio. l. §. 6.**

¶ Episcopus in alio loco habet iurisdictionem non ipsalem qualiter exercit. **R. f. Ray. **Dicitur** restituere iudicem seculari quod eas audiat precipue sanguinis cui potest de precipue quod unicuique faciat iustitiam. **Ab** si iudex interrogat eum in spali quod agendum de tali quod. s. pendit sanguis meret potest rindere. consule iurispotus. et teneat ne propter suas iustitias directam iudicem iudex uel ligat quod debeat eum sanguine punire. **De** h. casu h. j. homicidium. 2. §. i. et homicidium. 4. §. 3. **Ab** idem in c. honore. l. q. 53. ubi et dicitur fm glo. **Ray.** quod hoc casu potest episcopus rindere et ei precipue quod puniat reum fm quomodo ius dicitur dūmō non exprimat quod puniat eum ad sanguinem. uel ad mortem. sic non Hugo. dicitur. 3. ois aut lex. **Et** addit Ray. quod talis flatus non de est pualititer esse casus sanguinis. nec executioni sine sanguine nam cito possit incidere in causam depositionis. est de excess. pla. ex lris. ubi dicitur de episcopo quod in iure suspensio cuiusdam sui et iudici quatenus ab eo possit rindere malum est si ficuadat. et mandat papa quod cedat episcopi aut moueat. **Et** dicit gl. Ray. quod ob h. non deus interesse executioni sine in talibus quod uidetur interesse talibus presbiteris auctoritates. alit aut ubi**

aliquis suat ex sola curiositate inter est talibus non incurrit irregularitatem. **Subdit** etiam Ray. quod si non apparerit casus de se et interrogat episcopo ut aliquis clericus quod pena est iudicanda pro furto et homicidio et philib. possit dicitur talis uel talis f. leges. **B.** **Sed** ubi potest delegare alicui episcopo ipsalem super aliquo maleficio ut homicidio et huiusmodi iurisdictionem sua commisso. ut in quibus ueritate iustitiam exequatur. nec propter seculam penam fieret irregularis. est de cle. uel mo. episcopus. li. 6. **Et** ibidem dicitur de quo curus a lio flato seu clerico ipsalem iurisdictionem obtinente. **B.**

¶ Episcopi debent habere yconomiam. s. quod sunt rebus ecclesie. et uicedios. s. quod sunt rebus episcopi. et tales non debent esse laici sed perban clericis eiusdem ecclesie. 89. dicitur. nolunt. et c. quod i. quibusdam. et c. iudicanti. **Ab Idem in c. co. li. 3. n. 13. q. 18. fm Ray. et etiam addit. **Itē** si deus dispensatōz reze ecclesie committit propter quod favore humano et in boneste sibi pūct. quod si fecerit peccat et debet excoicationi anue sibi cess. 89. dicitur. decent. **Quidā** tamen uelli gant h. d. mal. ppings. nam si boni sunt uident et alijs pferendi. quod uerz est quod ad sustentationem nature. h. ibi. **Itē** etiam ubi quo ad admiratos quos sunt boni. cum h. casu est rō. phibitionis nisi forte oriet scandalum ex suspitione. **B.** **Et** quod episcopi potest quos a s. dicitur modo deatum auxilium exigere uide. s. dicitur. §. 2. **Ab** **Idem** h. i. c. cum apus. §. probibemus. est de censu. **B.****

¶ Etz episcopus possit iudicare imediate de subditis prelatorum quod sub eo sunt nisi gradati ad eum deferat. **R. fm **Idem** l. 3. sup hoc a dicitur dicitur**

9

10

sa notata sint. dico puenidine cur
liber eccleie obseruanda q iuris die
non tribuit. Idem Hoff. A. Idē
in sū. cō. li. i. n. 2. q. 5. B.

11 **E**p̄i singuli i suis diocētib⁹ et sic
psilio metropolitani p̄nt plima vt
Ray. ponit puta psecrare virgines
sūt r ecclas ordinare clericos. et
gere altaria i eccleā psecrata. nā i n̄
psecrata sacerdos hoc pōt. vt. s. al
tare. s. si. Itē crisma p̄ficere. bap̄i
zatos p̄firmare recōciliare solēni
ter penitētes. lras formatas seu cō
mēdaticias clericis dare h oia. 63
di. q̄uis de p̄se. di. i. null⁹ p̄s̄v̄t. 81
di. c̄. n̄c̄ns. Itē p̄nt inter subditos
iudicare. vt. s. p̄xi. Item anathe
mazare cū solēnitare de q̄ hēur
xj. q. 3. debent. A. s. qz debet assiste
re. l. sacerdotēs cū cādels accen
sis vt ibi di. B. Itē diuidere vnā
ecclesiam i duas. r duas vnire. vnā
subijcere alteri r nouas ecclesias
erigē. r hoc qdē ex cā p̄nt facē
nō aliter. r nihilominus requisito
psensu illoz quoz iurest r q̄ for
san ex hoc ledi p̄nt et q̄nc̄s eoz p̄
sensa nō obtento. Ray. dicit regis
to cōsensu illoz quoz iurest et si
forte nō obtento. vt in sum. p. eo. ti.
q. 7. vbi et ponit oia q̄ i s̄to. s. h̄it
B. et de excef. pla. sic. et d̄ eccle.
edifi. ad audiētā. x. q. 2. c. vi. l. 2. q. 2
placuit. Itē p̄nt ep̄ale synodū cele
brare. 38. di. q̄n. Itē reuerens ab
heresi recōciliat. et de hf. ad abo
lētā. A. Intellige hoc fm̄ Glo.
Ray. r in. d. q. 7. quo ad dep̄hen
sos. i heresi qz occultos hereticos
cedit absolui posse p̄ simplices sa
cerdotes nisi ep̄s loci renuerit se
bi talui absoluitoz. h. ille. S3 cer
te hoc die iste cāus est papal et q̄ ad

oculos. vt p̄z i d̄nali p̄cessu curie
B. Itē cā onē late in. c. q̄ ad suam
diocēsis p̄dē. 30. q. 4. null⁹. B. l. 2
q̄z alia q̄ diff. ale cēt nūare cū ep̄s
pordiator sit i cūc̄. 15. di. p̄ctus.
Etz ep̄s p̄cipalr̄ debeat inten
dere cure pastoralī vel multiplici
noni t̄paliū? fm̄ Tho. i q̄libz so
licitudo plan p̄pa r p̄cpua d̄z eē
circa gregis custodia. orādo. p̄di
cādo. sacia dispēcādo. r sua iux
q̄ res exigū erogādo. multiplici
uo aut t̄paliū pōt exerceri oppor
tunitate se offerēte siue sp̄ialiū no
tabili dāno. r sic piū ē multiplica
re ea ad eccle vilitatē. Qd̄ si op
portunitas n̄ se offerat nullatenus
lz ei sc̄pm̄ distractōt ingerē r secu
larib⁹ occupare cū ip̄cūditio nota
bili. Idem et Tho. fa. fe. q. 185. A.
Idē in sū. cō. li. 3. n. 24. q. 39. B.
Ad māz istā p̄t̄ p̄nc̄. j. sollicitudo
Etz licet ep̄o pp̄ aliquā p̄secu
tōem deserere gregem. p̄. h̄z. tho.
fa. fe. q. 185. Vbi subditoz sal⁹ exi
git p̄sone pastoris p̄ntiam. nō d̄bz
pastor suum gregēz deserere nec pp̄
aliq̄d t̄pmodū t̄pale nec pp̄ bon⁹ pa
sonale piculū imūctis cū bon⁹ pa
stor aiām suā teneat ponē p̄ omb⁹
suis. Si h̄o subditoz salui possz
sufficiēter i ab̄na pastoris p̄ aluz
p̄uideri. sic licitū ē pastorī pp̄ al
q̄d eccleie p̄modū vel pp̄ p̄sone pe
riculū corp̄is gregem suū desere
re r hoc ip̄m colligit. 7. q. 1. sc̄scl
uris. A. Idē i sum. p. eo. u. q. 188.
B. Posset et deserere plebez pp̄
ip̄m maliciā. vt. j. renūcario. i. q.
fo. 4. Quarta ē. De cāibus p̄se
sionū q̄ p̄tneat ad ep̄m r ad sa
cerdotes. vt. s. p̄fessor. l. 6. 1. Q̄no
ep̄s t̄nt dat paup̄ib⁹. s. c̄l̄. 4. 65

Antep̄s ē senex vel firm⁹ qd̄ agē
d̄. vide. j. viciat⁹ corpe. s. si.

Quitas Eucharistia j.

cōit r d̄ et forma. Et q̄. i.
Etz eucharistia sit factz. p̄. sc̄m̄
De. 4. di. 8. Et factz r mō cōi
cū alijs factis s. sc̄ificādo seu cau
sādo sc̄itāt. r mō sp̄ali. s. p̄nēdo
m̄ factūz auctoz. r pp̄ h̄ excellē
tissimū ē oīuz alioz factoz. Idēz
h. A. Idē i sū. p. li. 3. n. 24. q. 54. B.
Etz factz eucharistie in vnū. B.
h̄z. De. r Tho. vbi. s. vnū qdē est
vilitate p̄secōis. qz ad ei⁹ integritatē
plura regnūt. sic r dom⁹ piec̄ta di
c̄t vna. n̄ aut ē vnū vilitate iduult
bilis vel p̄munitat. n̄ q̄ plura
liter of. p̄ficat̄ i nobis q̄s d̄ne
ma facta q̄ cōmēt r huiusmōi
intelligit illa pluralitas solū ma
terialr̄. A. Idem in sum. con. d̄cā
q. 54. B.

Quē ē forma facti eucharistie
p̄. fm̄ Tho. r sc̄os vbi. s. h̄ ē for
ma cōsecratōis panis. Hoc ē em̄
corp̄is mei. cōiuncto aut ei. uon
ē de suba forme. in apponi d̄z fm̄
psum eccleie q̄ vsus a d̄o Petro
initū sumptū. Qd̄ aut p̄mittit. ac
cipit r mādūcate ex h̄ oēs. p̄en
ta ad vsuz facti. r n̄ ē de substan
ua forme. Forma at p̄secratōis s̄
guis. h̄ ē. Sic ē et calix sanguis
mei uoni r eterni testam̄ti m̄steri
um fidei q̄ p̄ vobis r p̄ multis et
fundet i remissionē peccatoz. A.
Idē i sum. p. eo. l. q. 55. vbi et addi
tur r sentit De. q̄ in illud sit de
suba forme. h̄ ē calix sanguis mei
Et idem dicit Albertus i li. d̄ m̄

sa. Et aut dicit. forma verborū hec ē
r nō pl⁹. h̄ ē corp⁹ meū. r h̄ ē san
guis me⁹. de p̄se. dif. 2. qz corpua.
S3 vt p̄z i d̄cā. q. 55. Tho. dicit qz
cōdinōes adiecte ad subaz vel p̄di
cām sūt de integritate locutiōis ali
cui⁹. Itē alij p̄babilr̄ dicūt qz totū
qd̄ seq̄r ē de forma. cū totū h̄ quod
addit nō sit locutio p̄ se. s3 sit deter
minatio p̄dicatī. h̄ ibi. Alij h̄o sen
tēre videntur qz totū sit d̄ suba vsqz
ad. vñ r memores. cuz totū h̄ v̄cal
cōnexū. ut hf in directoria li. 1. 1.
h̄ u. de sacro eucharistie. Puto qz
ps uno sit eligēda et de homi. ad
audiētā. uidētz ut nō fiat adoratio
sanguinis nisi pacz v̄bis vsqz ad.
vñ r memores. Si h̄o aliqz d̄o
n̄ h̄ est calix sanguis mei. ul h̄ ē
sanguis me⁹. r alijs om̄ssis p̄cef
seru adulterioza h̄catur pro cōse
crata. B.

Quid si mutent ille forme. p̄.
fm̄ Albertū in li. de nullā. Ad d̄ e
bēt mutari aliter n̄ p̄ficret et si cū
dē sensū h̄re videat. Sill n̄ debz
aliqd̄ diminui. qz si dicat. h̄ ē meū
remanet idē determinatū qd̄ meū sit.
Et si dicatur h̄ ē corp⁹ meū signat pro
p̄m corp⁹ xp̄i. Et si aliqd̄ addat
qz significatōes n̄ mutet nec errozē
iducat. nihilominus sit p̄secratō. vt
si dicat. h̄ ē corp⁹ meū dilectū vel
sc̄m̄. in q̄ h̄ facit valde icrepād⁹ et
A. Idē i sū. p. eo. n. q. 56. B.

Quā sit xp̄s i b̄ sacro. Ru. fm̄
Tho. r De. in. 4. di. 7. X̄p̄s idē q̄
de v̄gine nat⁹. r p̄ nobis passus ē
i b̄ sacro p̄nēt. r sic ē ibi vsqz xp̄s
ua ē et ibi sub sua quantitate. h̄ non
vñ ea occupādo locū. sic et non
vñ claritate sua illuminādo acē
Itē pōt esse sū i pl̄b⁹ locis iqn̄z

plura idmidua. i. plures p. jes tras
substanti i ipm. Sic i qualz parte
hostie e tot' xpi eia mima. s. qd diu
manet spes panis aut vini. **A.** An
plures hostie dicitis pibus un'
hostie coicari pnt. vi in su. 2. co. ii.
q. 85. vbi et hnt oia q i h. s. dicit.
B. Et idē dicit qd diu manet i sto
macho sub dicitis spēs? Et eodez
mō qn hostia psecrata diu seruat
tur diuio spēs panis n mutet. air
p. **A.** Et. in m. c. nō ille. de p. se. dif.
2. dicit q spēs panis r vini bñ va
dunt i corpus. Et subdit. **S.** Nun
qd ē ibi facim? Et rñdet n. qz tam
diu ē ibi facim qd diu ē ibi corpus
xpi. s. qd diu h fit. i. v. qz ad quē lo
cū peccat p gula nefctioz s. h. non
fit facim dū ē i corpe. si m quis vo
mit illd cū veneratōe ē hūandū qz
facim fuit. **B.** Itē lex ex hūie sa
crāmū sub spē panis fit nō corp.
r nō sanguis sub spē vmi. nō pp nā
lē pcomūantia sub vtraqz spē est
tot' xpi. s. fm corpus r anim r
diuinitatē qz h tria separata n sunt.

C. Atz xps in sacro eucharistie ali
qn videat oculo corpali. **R.** scdm
De. r Tho. vbi. s. In spē qdēz p
pria n v. ibi s. m qnz illa spēs pa
nis circūfundit qbusda accidenti
bus carnis vel pueri q n sunt. ppe
accidentia corporis xpi. vñ qm
ibi expiōu signo videat. n in v. i
specie p. p. **A.** Idem in lum. 2.
li. 3. n. 24. q. 86. **B.**

C. Quid agēdū sit qn corp' xpi sic
appet in alia spē. **R.** n. s. Tho. vbi
s. Et vsus huiusmō i sacri sit per
māducatōez. iō qn apparet in spē
pueri vel carnis cruetate vel fili. n
h. 3. rōem cū nec assumi d. 3. ab eo
sic apparet. **Q.** d. si oib' appare

ret. d. 3. cū reliqujs poni. **A.** Idem
in lum. 2. e. n. q. 87. vbi subdit. **Q.**
dicit Albucius i scripto. Et si sic ap
paret sacerdon in altari i missa.
dicūt qdaz qz d. 3. utz celebrare. r
corpus xpi sumere. qz fm canōes
q psecrat ēi sumere d. 3. de cōte. dif.
2. relati. Et si hō h accidentiāno
celebrare d. 3. r sumere. Quidā aut
dicūt q in tali casu sufficit spiritua
lis māducano. nec pp h efficitur
trāsgressōz pstitutiōis ecclie. qz ad
ea q frequētius accidunt leges ap
tantur. **B.**

C. Atz hūie h boz possit sacer
dos quāntūqz mām psecrat. **R.**
fm Tho. in. 4. di. xi. quāntas pua
vel magna nihil ad hoc facit. sed
m ipa forma p noie demōstratio
vits oñdit q mā psecranda d. 3. et
corā sacerdotē. vñ sacerdos etnā
i domo sua n possit psecrare pa
nē q ē in altari aut ē in foro neqz
totū vinū q ē in celario. s. qntacū
qz sit quāntas panis vel vini q p
ponit corā sacerdotē possit ab ipo
psecrari. **A.** Dūmō quāntas sit su
mibilis ab oibus. vt in sum. 2. co.
ti. q. 108. fm Lundē Tho. Unde
Alex. de ales sup. 4. in mā eucha
ristie. q. q incipit psequētē qz vtz
h' data h' b' s. vñ h' iudi
cio q n ē data h' b' s. vñ h' iudi
cū cū iusticiāz qntitas. s. solus
mō alicui' qntitatis. s. quā rōabilis
p uerteret i tenno ordinarā. dico in
tētoez ordinarā q pformis ē aliq mō
h' tōi ecclie. ecclia at mltōmō iem
deret psecrare totū panē q ē i foro
s. solū q possit sumi a fidelib'. **D.**
cu ei hūg. Ex quo qdūbet sacm
qd pstitutiōem celebrat irritū de
putat. **U.** n. hūi v. b. tñ non assero

q hoc sacro regit intentio cōfi
cēdi vs sumat i vsuz. nec suffic i ten
no cōsecrandi simplr s. requirit i
tenno cōsecrandi vt sumat in vsuz
qd videt ex forma tradita a domo
no dicent. Accipue r māducate
r. vñ sicut intentio dñi dantis for
mā cōfēcēdi sui vt sumaret. ita ē i
tenno ecclie r d. 3. esse vniuersu' qz
sacerdous. Quia igit si aliqs intē
deret cōsecrare totū panē q ē i fo
ro. nullo mō cōformaret i tennoem
sua i tennoē ecclie. dico q n cōsecra
ret. r. f. s. 3. h. oppo. Donat q
aliqs intēderet cōsecrare solū
vt possit corpus xpi aliquo loco
collocatū honorare r venerari r
nō vt sumeret i vsuz. nūqd nō cō
secraret. **R.** sine iudicio q sic. qz
intēdens circa veneratōez corpo
ris xpi spūalr sumit. s. nō sacramta
lier. bec ille. **B.** Quin ē si sacer
dos intēderet cōsecrare non ad
sumēdū s. ad vtendū in beneficijs l
ad diuisionē nihilominus psecra
tū efficit. **A.** Quic dicit pmanur
Alex. de ales. vt p. ime panit. s. h.
r De. dicit q sacerdos pōt cōse
crare quāntūqz mām diuio do
mēdat psecrare ad vsuz r alim
tū fidelū. s. diuinitēdo hāc intētio
nē nō pōt. qz deest intentio faciēdi
qd facit ecclia. vt in sum. con. d. q.
108. **Idē** Al. vñ i suo p. p. d. iō theo
logie dicit. Sciēdū q n solū requi
rit i tenno psecratis. s. et i tenno il
lud sacm iustitias vñ si sacerdos
aligs faret i foro r sup oēs pācs
pferret h' boz fo: mā ē cū i tennoē
psecrandi. nō feret ibi trāsūstān
tatio. r h n esset pp defectū diuif
t' boz cū vna vice sacerdos possit
psecrare tot hostias q totū mūdo

sufficeret si eēt necitas eccl' e. s. 3. pp
defectū i tennois illius q b sacm
illūit q b iūdit q cū tali iudicio
r stultitia faret psecratio. s. p vñ
lūat r necitate ecclie gnālis vel
pncularis. **B.**

C. Atz si aliq hostie ex obliuione
remanet i altari aut si aliq ps vi
ni r sacerdos pscit nūqd sunt cō
secrate. **R.** s. 3. Al. in li. d. missa. **U.**
qz de eis nō itēdit. r fm Aug. sū
mentōe i sac' o mbil agit. **A.** P. de
dicia vera st eua si gūta vel plēs
gūne vmi adherat pedi calicis.
vt i su. 2. co. n. q. 109. **B.**

C. Quid d' accidēt' q videt in h
sacro. **R.** fm Tho. r De. i. 4. dif.
12. dicēdū q suba pātis r vini p' cō
secratōem nō remanēt accidētia
q ibi apparēt siue vidēt hūie di
uina substituūt sine subo. sic et i me
diat' ducant in corp' xpi qd sub
eis pntet retinet ēt modū agēdi
r pācēdi quē prius habebāt. und
fractō r diuifio fit m in spēsbus r
in corpe xpi. **A.** **Idē** i sam. 2. 29.
r. q. cx. vbi etū d' q h ē cōis snis
heologoz. ad h ē d' de sū. r. r.
fid. ca. c. i. s. vna hō. ibi trāsūstā
tatis pane i corp' r vino i sangui
nē p. tate diuina. **B.**

Acaristia ij.

q ad et' mām. Que sit mā
h' sacri. **R.** s. 3. Th. i. 4. di. xi. **Q.**
p. petens ē panis tritice' r vinū vi
nis. cur' p. cupia cā ē mltō dina. sed
r qz h duo p. cupie i cibuz r ponū
venit' pueniēt' p h cibū r ponū
spūaleni māducam'. **A.** **Idē** De.
vt in su. 2. li. 3. n. 24. q. 88. **B.**
C. Atz possit pscit de p. factō b
spelta vel sarre. **R.** s. 3. De. De cō i

inia doc. nō pōt p̄fici nisi d̄ p̄ae tri-
uicio. tū qz ipse dñs comparauit se
grano tritici. Job. ii. tū qz: t ipse
et dicit celebrasse i pane triticeo et sic
istiuuise. tū qz vsus ecclie traditus
ab apls quo p̄ntes fuerūt habet vt
i solo grano triticeo celebrat. l. 3. q.
d̄ p̄ritium s̄nant de spelta et sar-
re dicentes qz ip̄cs fructū ē. **Idē**
in s̄m. p. co. n. q. 89. et addit. **Al.**
autem i scripto dicit sic. **Ab̄s** qz du-
bio frumentum genus ē et n̄ speci-
es grani. et habet sub se triticus et
speltam. unde spelta frumentum ē
et de ipsa p̄fici pōt corp⁹ oñi sicut
de tritico. et hoc nulli dubium est
p̄siderant granum cum grano et
panem cum pane. sūt ergo triticū
et spelta non vnus speciei s̄ vn⁹
generis. p̄r. nū. qd̄ est frumentum
et sunt vicine valde speciei. et ideo
parū distant i spicaz formatōe. s̄z
quasi nihil distāt i forma granorū
et colore et sapore panis. **B.**

Quid si grana alterius generis
ad mixta sunt tritico? **R.** s̄m. **De.**
Al. et **Tho.** Si tanta ē p̄mixtio qz
trahat ad aliam speciem. vt qñ ap-
positū ē p̄dominans. vel etiaz ad
speciē mediā vt qñ est equalis vtr⁹
i viro qz mixtibilitā. tūc nō pōt p̄fi-
ci. qz mixta ē sp̄s panis tritici.
Secus si n̄ ē tanta additio qz ma-
net sp̄s. qz tūc p̄fici pōt. **Idē** i
s̄m. p. co. n. q. 90. et additur. **Quā** si
mutata sit species vel nō cognosci
pōt ex accidētibus. vt ex colore et
peipue ex sapore. **Accidentia.** n.
magna p̄tē p̄scriūt ad cognoscēdū
qd̄ qd̄ ē s̄m p̄bim i li. de aia. **B.**

Quid si panis fieret aqua rosacea
et h̄ mōi. **R.** s̄m. **De.** Dicit qz
dam qz possit p̄fici qz aqua i pane

n̄ remanet. **Alij** dicūt qz n̄ qz p̄tes
p̄ncipales panis qz materia h̄ s̄a
crasitū sūt aqua naturalis et farina
Hac opinione ē p̄babilo: ē dicit
Tho. in. 4. dif. xi. **Idē** i s̄m. p. e.
ii. q. 102. **B.**

Quid cū hostia p̄secrāda iā diu
stetit qz incipit corūpti. **R.** s̄m. **Tho.**
l. 4. dif. xi. dicendū qz si sit tāta cō-
ruptio qz species panis nō remane-
at tūc nō pōt ex ea p̄fici. Si autē
sp̄s manet sit aliqua dispositio ad
corruptionē. pōt p̄fici quāuis gra-
uiter peccet p̄ficiēs ex tali scientiā
p̄ter irreuerētiā facti. et qz speci-
es imanet pōt cognosci et h̄ qz
tūuitas n̄ est soluta nec alia accide-
tia oīo ablata. **Idē.** **Al.** **Idē** in
s̄m. p. co. n. q. 91. **B.**

Trū p̄fici possit i sermōtato. **R.**
s̄m. **Tho.** vbi s̄. Sic. sed p̄fici non
debet nisi i azimo. et qz cōtrafactē
grauiter peccaret agēs cōtra illam
iū et p̄suetudinē ecclie. **Al.** **Co.** **P.**
et **Al.** vt i s̄m. con. eo. n. q. 94. vbi
ē ponit tōnū qd̄ i b. s. b. **B.** **Ad-**
dit **Tho.** iertia p̄te. q. 6. q. cū
cōsuetudo cōficiēdi i azimo rōna
bilior sit grecus tū peccaret p̄ficiē-
do i azio. qz p̄uerēs ecclie sūt ritū
De quo vino possit p̄fici. **R.** s̄m. **Tho.**
et **De.** i. 4. dif. xi. **Dicēdum**
qz tūc de vno vitis. qz i eo et xps
p̄secit. et h̄ solū p̄prie vitis ē et p̄mu-
nus ē i potū sumitur. **Idē** in
s̄m. con. eo. n. q. 95. **B.**

Trū p̄fici possit de aceto et bu-
iustmodi. **R.** s̄m. **Tho.** vbi s̄. Si vi-
num ē s̄m oīo acetiū. nō pōt cōfi-
ci. qz differunt vinum et acetiū s̄z
cut vinum et mortuum s̄m p̄b. s.
metaph. sed si vinum sit quasi i via
accēscendi. idem est iudiciū qd̄

de pane qui est i via ad corruptio-
nem. s. qz pōt p̄fici. peccat tū p̄fici-
ens pp̄ irreuerētiā facti. **Co.** **Al.**
et addit qz si vitis ē puritū ad o
vini naturā p̄didit n̄ pōt p̄fici. Si
autē sit corruptum sed i via ad cō-
ruptionem. p̄fici qd̄dem pōt sed pp̄
reuerētiā facti n̄ est assurūduz. **B.**
Si haberi de facili aliud pōt scd̄z
eandē **Al.** vt i s̄m. p. co. n. q. 96. **B.**
Et idē ē dicēdum de vino. nullus
pōtco seu acri. **Idē** de h̄ sic dicit idē
Al. Si autē vino cū sapore vinoso
ē sapore aromatico vel pōtco v̄l sit
p̄ncipis vel sapore acer ex min⁹ p̄fec-
ta digestōe vini pōt fieri p̄fectio
qz remanet species vini. vt i d̄ca. q.
96. vbi ē subdit. Et nō s̄m **Tho.** et
De. qz si hostia p̄secrāta tamdiu
seruaret qz corūptē sp̄s panis n̄
esset ibi amplius corp⁹ xpi. ita s̄m
d̄ s̄gume n̄ tādū seruaret qz sp̄s il-
le v̄terā i aceti. **Sec⁹** autē esset qñ
ad h̄ etiā via ad corruptionē. **B.**

Trū p̄fici possit de agresto. **R.**
s̄m. **Al.** et **Tho.** i. 4. dif. xi. Non qz
adhuc nō h̄z specie vini. s̄z tūc ē i
via generatiōis. **Al.** **Con.** **De.** vt i
s̄m. p. li. 3. ii. 24. q. 97. **B.**

Trū p̄fici possit de musto. **R.**
s̄m. **Tho.** et **De.** vbi s̄. Sic. qz cō-
pletā h̄z specie vini. si tūc est facien-
dū de multū recentū pp̄ ipuritatē.
Hoc rep̄ nisi necūas imineat.
vt i s̄m. p. co. n. q. 98. **B.**

Trū aq̄ debeat apponi vino et
quāta. **R.** s̄m. **Tho.** et **De.** i. 4. dif.
xi. Aqua apponit n̄ tāq̄ de necēta
te facti. qz et sine ea p̄ficret. s̄z tā-
q̄ de dñi eē. s. pp̄ significatiōes vni-
oñs ppli ad xpm. **Al.** n. mltē po-
puli multū. **Apod.** i. 7. **Grauer** tū
peccaret qz scient omneret aq̄ ap-

posse idem. qz agē p̄stitutiōes ec-
clesie. et qz dñs apposuisse credit.
Debet aut apponi ad eo paz vt in
vini totaliter p̄uerat. al n̄ p̄ficret
Al. Et ideo de auino seu aquanico
n̄ pōt p̄fici qz nō ē vini s̄z aqua ali-
quāntūlū vinosa. vt i s̄m. p. e. ii. q. 99
B. Et n̄ d̄z apponi aqua rosacea
vel alia artificialis. Si tūc appone-
ret nihilomin⁹ p̄ficret. **Al.** ipsa i
vini p̄uenteret sicut aqua natural
Al. **Idē** i s̄m. p. co. n. q. 101. **B.**

Quid si apponeret aqua qñ ad
hvini eēt i dolio. **R.** s̄m. **Tho.** vbi s̄.
Nō sufficeret qz h̄ nō significaret
aliquid. s̄z oīo in iuncte oblatiōe ap-
ponat ad facim. **Al.** **Idem** i s̄m.
p. co. n. q. 103. **B.**

Trū i terra vbi n̄ ē vinus possit
p̄fici cū aqua rubea i q̄ loc⁹ ē pan-
nus vino rubeo itinct⁹. **R.** s̄m. **Tho.**
i. 4. dif. xi. Nō qz illud ē magis aq̄
rubea qz vinū. **Al.** h̄ d̄ dānat d̄ p̄se.
dif. 2. cum oc. **Quid** ergo fiet i illis
terris vbi vini nō pōt haberi. **R.**
Nō ē aliqua terra ad quā nō pos-
sit tātam portari de vino qzū suf-
ficeret ad celebrādū. **Al.** s̄m. **Al.**
dicēdum vt qz de hoc p̄sūlēdius es-
set papa. cūz pp̄ itollerabile dāng
animaz qd̄ icurrit ex sacramētū d̄-
fectu disp̄sādum videret vt cōp⁹
xpi absq̄ vino p̄ficret. qz corpus
non ē sine sanguine vt dēn. e. s. en-
charistia. i. s. s. **Al.** **Idē** i s̄m. p. e. ii.
q. 105. **B.**

Trū i eucharistia possit aliqz i
quorū p̄nūscrit sp̄bus vini. **R.** s̄m.
De. i. 4. dif. 12. Si addit res alicri-
us nam? et maioris virtutis. trāsmū-
tat sp̄m vini i se. et sic eōs v̄ntis
trāsmutat i v̄ntis i naturam terrā
et sic v̄troqz mō desinit ibi eē sp̄s

II

12

13

vini. et p̄sequēs sanguis xpi. Si
p̄o sit minoris v̄tutis trāsmutat in
naturā sp̄i vini. Et ex t̄m sub pub̄
illis ad quas liquor addit̄ penetrat
ei n̄ sunt v̄bi accidentia sine subiecto
d̄tinu eēt sanguis xpi. Ad si liquor ad-
dit̄ sit eēt de nature et maior tūc ad
oēs diuisiones sp̄i puenit et ei p̄-
mutatē totalit̄ soluit. et sic incipit eēt
ali liquor et sanguis xpi ibi eēt deit̄
nit. Et idēz si equalis sit. Si v̄o sit
minor. tūc nō puenit ad oēs diuisi-
ones sp̄i. Sub p̄tib̄ ergo illis ad
quas vinū additū puenit d̄tinu eēt
sanguis. cū iam accidentia n̄ sint si-
ne subo. et p̄tinuitas sp̄i que erat
sine subo. soluta sit. Sub pub̄ v̄o
illis ad quas n̄ puenit m̄ct̄ xpi sa-
guis sans con. Tho. ibidē. Et Idē
i. sū. con. eo. n. q. 13. Et additur f̄z
eū. De. Puto in q̄ si non ē nimis
p̄oiabiliter excellēs qd̄ addit. p̄-
dubiu toto liquore ipso tāq̄ fact̄ o-
vidū ē. Et q̄ i prio casu vidēz qn̄
apponit liquor alteri species ma-
toritas consideranda ē non tātam q̄
uare f̄z ē virtute. **B**

Eucharistia iij

quo ad ministrum. s. sacerdos
tē eius missa. Et q̄rit p̄ v̄rū sac-
dos p̄secrās q̄p̄ debeat sumere. B.
fm Tho. l. 4. dif. 12. Dicēdū q̄ sic.
vt de p̄se. dif. 1. r. clau. Totiens aut̄
sumat quēns celebrat. q̄ ipsum sa-
c̄m i sup̄nōe p̄plem̄um sue signi-
ficatio: s. accipit. Et intelligit̄ ipe
diat p̄ violētā. ifirmitatē. mortem
aut aliquā h̄mōi. Ad si p̄s. s. mis-
sas celebrat. solū vltima p̄cipiet p̄-
fusiōem et n̄ p̄cedēt. q̄z tūc n̄ esset
teium. nec aliā missam post̄ ce-
lebrare. et de cele. m̄ct̄. ex p̄te. Ad

si sacerdos p̄ p̄secrationēz ifirme-
tur et n̄ h̄cat alia hostia nihilomi-
n̄ o3 ali sacerdos hostia diuidē
et vna p̄te ipse iuniet et alā ifirmo
dare. B. Idē i sū. 2. li. 3. n. 24. q. 12
vbi ē p̄z q̄ idē ē et si alius q̄cum
q3 ifirmet ad mortē. et n̄ reperiet̄
nisi vna hostia p̄secrata i missa. B.
Et iū aut̄ qn̄ liceat plures missas
in die celebrare. habetur. j. unia.
s. r. 2.

**Quis possit p̄ficē sac̄m eucha-
ristie. B. fm Tho. i. 4. dif. 13. Sol̄
sacerdos p̄t. Quoniam si fuerit he-
retic̄ sc̄i manet. excoicat̄. aut de-
gradat̄. si celebrat p̄ficē q̄uis ad
suā p̄ditiōem. Laicus v̄o q̄m̄ct̄
q3 sc̄us celebrādo nihil agit. Co-
host. Al. et De. A. et ceteri theo-
logi. coi. vt i sū. 2. eo. n. q. 13. B.**

**Et plures sacerdotes possunt
f̄z eadē hostiā p̄secrare. B. Al. te-
net q̄ nō. S3 p̄babit̄ v̄i q̄ sic se-
cūdū Tho. i. 4. dif. 13. ubi dicit̄ q̄ se-
cūdū morē q̄rūdā ecclesiāz sacer-
tes qn̄ ordinem̄ celebrat̄ eho ad
r̄p̄sentādū q̄ qn̄ d̄s h̄ sac̄m illi-
tut. et p̄t̄itē p̄secrandū discipul̄ de-
du. s̄l cū eis cenauit. sic eps simul
cū ordinans p̄s̄b̄yteris celebrat et
tūc oēs debēt it̄entionē referre ad
illud istans i quo eps v̄ba profert
et sic ē vna it̄ p̄secratio. B. Lon-
Inno. vt i sū. 2. eo. n. q. 12. S3 vt
ibi p̄z Al. dicit̄ q̄ sine iudicio me-
lioris snie dicēdū v̄t q̄ plures sa-
cerdotes s̄l nō p̄t̄ nec debent s̄l
v̄nū p̄ficē hostiā. q̄z p̄ certo sc̄dū
Aug. i. iur. a sit iacr̄o. Et d̄bue autē
vanū ē plurib̄ facere qd̄ n̄cl̄ ab
vno p̄ ofieri. vanū aut̄ nihil i opr-
b̄ nature et multo minus in operi-
b̄ gr̄e. Et q̄ aliqui plures sacerdo-**

tes assistūt pape h̄ sit p̄p̄ obsequi n̄
p̄p̄ p̄secrationēz. Et si obijcit q̄ illi
assistētēs faciūt signa et dicit̄ v̄ba.
Dicēdū q̄ iudicio meo fieri. nō
d̄z nec ēt sit. q̄ i iuria fieret sac̄o.
Et si obijcit de sacerdotib̄ d̄ nouo
ordians q̄ illi assistūt p̄celebrat̄
ep̄o. Dicēdū q̄ illi v̄ba n̄ p̄nuiciāt
sed assistūt p̄p̄ reuerentiā sac̄i. et
p̄p̄ doctrinā. et iō signa faciunt ad
vniūtiōēz ep̄i vt dicit̄ signare. h̄
ibi. Pro h̄ ēt fac. q̄ illa cena facta
p̄t̄ discipulis sans rep̄ntat̄ i coione
quā accipit̄ ordinam̄ abf̄q3 alia p̄-
secratio. cū discipuli tūc nō cōse-
craverit. s3 solū coione accepit̄.
**Quis m̄ct̄ possit sac̄fz eucha-
ristie dispensare. B. f3 Tho. i. 4. di-
13. Sol̄ sacerdos ē dispensator. p̄p̄
us. v̄n laic̄ n̄ d̄z ēt i necūate alique
coicare. q̄ h̄ ēt sac̄fz necitas. dia-
con̄ at̄ quo possit. nō ē. diacon̄.
B. Idē i sū. 2. eo. n. q. 136. B. Re-
ligiosus dispensans corpus xpi in
curri excoicationem. de qua vide-
t̄. coicare. s. is. q̄ icipit a quo.**

**Et vno sacerdote deficiente i
missa debeat p̄ aliu suppleri. B. se-
cūdū Tho. i. it̄ia p̄te. q. 83. Si sa-
cerdos morue aut ifirmitate graui
occupet an̄ p̄secrationēz corpus xpi
i o3 q̄ p̄ aliu suppleat. Si v̄o p̄se-
crand̄ corpe an̄ p̄secrationēz sāguis
vel ēt p̄secratio v̄ro q3 o3 missē
celebratas p̄ aliu expleri. 7. q. i. ni-
hil. B. In sū. 2. eo. n. q. 59. d̄z q̄ se-
quēs sacerdos o3 ichoare vbi pri-
m̄ dimisit fm De. et Tho. si sciat
Si aut̄ nescit o3 a capite incipere.
Et sic inuit̄ q̄ h̄ an̄ p̄secrationēz n̄
sit necesse missam suppleri. m̄ p̄t̄
Et ad p̄dicto3 maiorē declaratio-
nem in sū. 2. eo. n. q. 60. sic d̄r nō.**

fm Al. in li. de missa. circa si. q̄ si
sacerdos an̄ canonē i missa def. ci
at aliq̄ casu. tūc p̄ certo al̄ sac̄dos
o3 recipere et tonz rite paget. q̄z
ea q̄ an̄ canonē i missa sunt nō sūt
de sacramenti p̄secutio sed potius
de p̄p̄t̄ instructione. Si aut̄ i cano-
ne d̄ficiat factus id̄ aliq̄b̄ signis ff
hostias oblatas. an̄ t̄m trāsitantia
tionē. vt mibi q̄ alius sacerdos n̄
ab inito debeat missam reincipe
s3 pon̄ vbi ille dimisit̄z supplet
qd̄ omisit̄ ē. et p̄ duas cas. q̄rum
vna ē ex p̄te sac̄i. alia ex p̄te p̄p̄t̄.
Ex p̄te sac̄i q̄ quamuis ex illis si-
gnis suba panis et vini nō trāsub-
stātiēt. t̄m ex ipa materia et verbis et
signis recipit̄ sanctitatē ex q̄ efficit̄
magis id̄ onea quā i corpe xpi trā
substātiēt et h̄ n̄ ē repetēdū sup illā
hostiā ne iurtafiat̄ v̄nū verborū
q̄ tāq̄ nihil h̄nt̄ qn̄ v̄t̄z verba ea
d̄ ēt hostiā ut̄am̄ tāq̄ p̄ora ver-
ba a p̄o3 sacerdotē d̄cā nullā v̄n-
tē habuissent. Cū at̄ ex p̄te populū
est. q̄ p̄p̄t̄ ex h̄ m̄ct̄ v̄ba et signa
canonis applicaret̄ si videret̄ ea tā
facile repen̄ q̄ p̄us dicit̄ videret̄
annulata. L. 3. n. signa illa nō tran-
substātiēt̄ t̄m passioē xpi in myste-
rio r̄p̄sentāt. et passio xpi in m̄ct̄
v̄ritate o3 repuar̄. Si at̄ sacerdos
i ipsa platiōe v̄boz q̄ sunt forma
sac̄i deficiat̄ v̄bis iam in p̄te p̄nu-
ciatis saluo iudicio sine maiorē p̄-
sulerē q̄ illa hostia p̄ reliquijs i
altari p̄suaret̄ et missa alia celebra-
ret. S3 Inno. in c. p̄s̄b̄y. c̄f̄ de sa-
cra. te. dicit̄ q̄ in h̄ casu al̄ sacer-
dos o3 icape ibi. Qui p̄dicē q̄ pa-
t̄ret̄ et c̄. Dicit̄. n. ibi Inno. q̄ si q̄s
intra cōficiēdū sac̄m eucharistie
dum est in v̄bis illis. s. hoc est cor-

p^o meū deficiat ali^o incipiat capi-
te. s. ubi. Qui pudie tē. Et ides di-
cunt^o i dapsimo. Ideo idē putare
si dubitaret vtrū p^omi sacerdos
pleuerit vba psecratiois ut et nuc
reincipiat ibi. Qui pudie tē. q. si
in calice iteratū qd ambigū eē fac-
tū. eē de p^ovy. n. ba. apollolicā. **B**

Quid si sacerdos post consecra-
tionē corpis s3 an cōsecrationē san-
guinis pcpit vīnū aut aquā non
esse in calice. **R.** fm Tho. i terna p-
te. q. 83. Debet statim apponere t
cōsecrare. Si vō post oia cōsecra-
tiois verba pcpit q aqua desit. d3
nihilominus pcedere. qz apposi-
tio aque non ē de necessitate sacri.
Nullo at mō d3 aq vīno iā conse-
cratio mīseri. Si vō post ipsā con-
secrationē pcpit q vīnū nō fuit ap-
positū si qdē pcpit b an supnōes
corpous debet deposita aq i ubi
fuerit ponere vīnū cū aqua t refu-
mere a vci bis cōsecrationis sāgu-
nis. Si vō b pcpit p sūptionē cō-
pous d3 apponet aliā hostiā utz
sil cū sanguine cōsecrandā. t in fi-
ne sumere hostiā uterū consecratā
t sanguine nō obstat etiam si pri-
us sumpsit aquā que erat in calice
qz pcepit de psecrone sacri ma-
ioris est pondicus q pcepit q b
sacramētū a ieiunio sumat. **A.** Idē
in sum. concl. li. 3. n. 24. q. 60. ad fi-
nem.

Quid si sacerdos nō recolit se-
dixisse ea qm psecratione eucharis-
ticē d. cunt. **R.** fm Tho. in terna p-
te. q. 83. nō debet ex hoc mbari
non. n. qui multa dicit recolit oīuz
quid dicit. Si mī sacerdoti cōstat p
babilitate se aliqua omisit. si qdē
non sunt de necessitate sacramenti

si d3 resumere imitando sacrificij
ordinē. sed d3 vltimū pcedere. Si
vō certificet se omisit aliqd corū
q fuit de necessitate sacri. s. fo. m. n. 3
cōsecratiois. d3 resum. ipsa forma.
t cetera p ordinē reuerari. **A.** Idē
i sū. con. eo. n. q. 61. Sili. et c. si qd
ex lapsu lingue vel impina omite-
rei vel mutaret vel nō beñ pterret
aliquā syllabā a pte post nihil ē ne-
randū ar. de p. d. 4. retulerat. **B**

Quid si pp frigus vel ex negli-
gentia hostiā dilabat in calice. **R.**
fm Tho. vbi. s. Qd solū minima
ps hostie mutat in calicē b respicit
corpū xpi multū. t ideo huius
modi ptermisso nō facit impsecō-
nē sacri vī p b si necesse aliquid
uerari. **A.** t siue dilabat an frācio
nē siue p qz sūter nec omisso fra-
ctiomis facit ipsecrone sacri mī
in sum. con. eo. n. q. 62. fm eundez
Tho. **B**

Quid si sacerdos infra missam
adiū hostiā truceā nō eē vel cor-
ruptā. **R.** fm Pe. Diccū q si an
cōsecrationē aduerit remota illa
hostiā aliā ponat t a canone rein-
cipiat. Si vō post psecrationē idē
faciat ponēdo aliā hostiā t eā su-
mēdo s3 t nihilominus postea p
hostiā illā sumat aut alijs fumēdā
tradat aut reuerenter. referuet. Si
vō aduerit postq supserit i illo
casu variant doc. **A.** Nā idē Pe-
t. glo. Ray. sentitū q hoc sacra-
cerdos nō celebrat utz. qz ieiunus
nō ē. ut i sū. cō. eo. n. q. 93. **B.** Tho.
tū i terna pte tenet q d3 pōere aliā
hostiā t psecrare t sūere. qz pcep-
tū de psecōe sacri maiori ē pōderi
q pcepit q a ieiunio sumatur. ut
t. s. s. 6. dictum est.

Quid si musca paranea i calicē
cecidit aut venenū i mixtū fuerit
i. fm Tho. in terna pte. q. 83. Si
sacerdos b an psecrationē dephē-
terat d3 calicē abluat t aliud vīnū
pom. Si vō aliqd hoz p^o cōsecra-
tionē accidit d3 aial caute capi t
diligētē lauare t cōburi t ablutō
i sacriā mī. **A.** si cū cineribus
fm cū dē. Tho. vt i sū. con. e. n. q.
107. vbi et ponunt oia q in hoc. s.
habent. **B.** Qd si venenū ibi eē d
pbderit nullo mō d3 sumer nec
aljs dare. ne vīe calicē i morie uer-
tat. s3 d3 diligētē i vasculo p^oerua-
ri. t ne sacri remaneat ipsecnī d3
vīnū apponi. t sacerdos dūno re-
sumere psecrationē sanguinis t sa-
cramētū p^oicē. Nihil. n. abboiabi
le assumi d3 occasōe h^o sacri. ar. d
pse. dif. 2. si p negligētā. **A.** Et ibi
h notat glo. **B**

Quid significat diuisiones hostie
qz sacerdos facit. **R.** fm Tho. l. 4.
dif. 12. Triplicē hūc significatōne:
Nā. qdē significat diuisione que
fuit in corpore xpi p ei^o passionē. 2. di-
stributionē f dē p^ois p diuersa mē-
bra ecclesie. 3. signat q i corp^o xpi
mīho. s. in ecclesia qdā ps adhuc
ē i hoc mūdo t eius tribulatioib^o.
t h signat ps comesta. Illi at q tā
sūt in celo i corp^o t aia ut xpus t
brā vgo significat p pte missam i
calice. qz iebant ab vbertate do-
m^o dei. S3 illi q sūt i celo sola aia
t expectat glām q ad corpū. sili-
ter t q sūt i purgato: nō signat p pte
illā que o h mī pmitiā ecclesiam
seruabat vsq ad finē misse. **A.** Et
hodie nō seruet remanēt tū ead
significatio p^o ut i sū. con. e. n. q.
11. Et ad p^odicta facit. c. triforme

de conse. dist. **B**

Quid agēdū si stilla sanguinis
cecidit et. **R.** Si p negligētā
aligd de sanguine ceciderit. si qdē
sup tabulā. lingua lambat t tabu-
la radat. S3 si n fuerit tabula loc^o
ille radat. S3 cōburet t cinis iut^o al-
tare p^o def t sacerdos. 40. diebus
p^o mī ea. Si vō ceciderit super la-
pidē altarī sōbeat sacerdos stillā
t trib^o dieb^o peniteat. Si vō sup
limbēū altaris t ad illud limbēuz
stilla pucnerit. 4. diebus peniteat.
Si puenerit i usq ad tertū. 9. dieb^o
p^o mī ea. Si vsq ad quartū. 20. die
b^o peniteat. t abluat iut^o vici^o li-
tbcantina que stilla detigerit calicē
supposito. t aq ablutōis iut^o altarī
p^o dat. de p^o dif. 2. si p negligētā.
Possz et sumi a sacerdotē nisi pp
ter abhominationē dimitteret us
ponit Tho. i terna pte. Et ut idem
dicī. 4. dif. 13. cauti ē v^ops illa in
ibei seu pallo p^o ablutōne abscin-
datur t cōburatur t cinis in al-
tra condat. **A.** Idē dicit cū in ter-
na parte. **B**

Quid si qd eucharistiā vomerit
R. Si sit laic^o t ppter ebrietatē v^o
voracitatē vomerit. 40. dieb^o p^o mī
teat. Licet vō vel monachi p^o vte
ri seu diaconi. 70. diebus p^o mī ea
eps vō. 90. Si vō cā infirmitatis
euomerit. 7. dieb^o peniteat de p^o.
dif. 2. si qd ebrietatē. Et d3 romi-
nis cremari t cineres iut^o altarē re-
cōd. vt. s. i. primo. s. dicit^o est. De
missa t ei^o celebratōe hēs plura. j
missa. De eucharistiā q ad sumē-
hs. s. cōicere. Et vīnū a malo mī-
stro liceat accipe eucharistiā t sa-
cramenta. vidē infra o: dinatus. i.
s. 3.

dicto. §. euidens. Lon. Hosti. r
Hosti. Sed i directiona. li. 3. i. in
prie pio. d. q. h. diffinino nō p
hēdit minorē excoīcanonē. Unde
ibi sic dī. Excoīcano ē a pncipatō
ne sacramētōꝝ exclusio sa cōione
fidelīū sepāto. dicto. §. euidens. r
extra de excep. a nobis. S3 hec
diffinūōes iocent pnculares. An
satis uidet q p gnālī diffinūōne
possit dici q excoīcano ē a cōio
ne seu pōno fidelīū sepātō. xi. q.
3. ois. S3 qñq pnculariter r qñz
ulī fm suas spēs de qb statim. Et
ad hunc sensū pōt rediā prima
diffinūō Ray. itelligēdo eā dis
iunctiue r nō copulaue. B. Lu
ius pncipalit due sūt spēs. una q
sepā a sacris r ab igressu ecclie r
a cōione fidelīū. r b dī maior ex
coīcanio nī anathā. Alia q sepā a
sacris mī. A. uidet q pceptōe pnci
palit nra collarōe. Peccat mī ta
lit excoīcanus cōferēdo ecclīastica
sacra. s3 ab eo collata vniū nō ca
rēt effectū. Et de cle. exco. mī. si ce
lebrat. B. Et hec dī minor. Et de
utraq hi. 3. q. 4. Engclrudā. r et
eo. si que. A. fm Ray. r in sū. cō.
co. n. q. 33. ipēs excoīcatōis qñ in
finitē sūt. Quot. n. sūt spēs cōionis
tot sūt nī eē possunt spēs excoīca
tionis. Sed de pndīq duabus fre
quēt traciā ecclīa. r i dubio cum
noīat excoīcano itelligit de maio
ri. d. c. si que. Itē excoīcanonī a
lia est iuris. e. quā q incurren ipō
iure delicto cōmissio. ut si qñ inuici
at manū mōicias i clericū. 17. q. 4.
si qñ suadicte alia ē iudicis. o. q ir
rogat a iudice pntē hntē p pccū
iudiciariū. Et eo. nup. Et qñ possit
excoīcari maior excoīcatōe dēū

ē. s. c. primo. Binori at excoīca
tōe excoīcat pū nō solū epī sed r
aliq plati ecclīaz i ferioꝝ es s3 ray.
r i sū. con. eo. n. q. 55. B.
C In qb casib icidit qñ maiorē
excoīcatōne ipō facto. B. i mult
Ad excoīcatō a q solū papa absol
uit icurrū i. 13. cāibus qñ oēs hēs
s. absolutio. i. §. 3. Sūt r aliq cāus
plimi. Prīmū cū qñ icidit herē
sim tā damnata. 24. q. 1. c. 1. r 2.
Aut nouā heresim ptingit. Et r he
ret. ad abolēdā. r. c. excoīcāmus
Aut ē credēs receptōꝝ ul fauor
hereticoꝝ. Et de heres. sic ut. A.
Hic casus r seqñs r et qñ hodie
uidet papales. ut p3 i pccellū āna
licurū. B. 2. cū qñ asserēdo dicit
romā ecclīa nō esse caput oīs
ecclīaz. nec et tāq capiti obediē
dā. dif. 19. nullū fa. 3. qñ rectores
ciuitatū faciūt exactōes indebitas
r clicos r ecclīas r ammonit nō
desistunt. Et de imū. ec. nō minus
A. Et ibi p3 qñ etiā est filius snia
fauores eoz. nec debem absolui
donec satisfecerint ppetent. B. 4.
est cū qñ nō elect a dnabus pub
cādmalitū gerit se p papa. Et de e
lec. licet. A. Et ubi p3 eadē ē snia
f eos q p papa ipm recipiunt sed
ut p dicitū ē ille cāus hodie ē papa
lis. B. 3. cū qñ mgr ul scolari
traciā cū aliq cine Bononī. de p
dictione hospitiū irrequit inglūis. ni
si tēp cōductōis fuerit elapsū ex
tra de loca. ex fscriptio. A. Ibi p3
qñ iste cāus ē pira magistrōꝝ r co
lares q i ciuitate Bononīe sūt sup
cōductōis domibus alioꝝ uidē
licet scolariū fm glo. Itē possit
forte itelligi etiā de magistrōꝝ q
super hospitijs in lehonē uel pū

dicium habitantū audent tractare
nī. pri. pnterū ipō pductionis e
lapū. uel inglūi i hoc fauorē suū
presulerint r consensu. B. 6. cūz
monachi. canonici regulares. ar
chidiacon. decani. ppositi. pleba
ni. cātoꝝ. r aliq clerici psonarū
hntes. aut etiā qñqz pbyteri au
diāt leges uel phificam. A. nisi re
ligiosi sra duoꝝ mensium spaciū
ad laustrū redierint. r aliq clerici
infra dictū spaciū a p sans deslue
rint. ut in. c. de quibus statim. B.
extra de cle. uel mo. nō magnope
r. c. sup specula. Sec. si habēt pa
rochiale ecclīam in r nō sūt
pbyteri Et ne cle. uel mo. statimz
l. 6. A. Et ibi nōi glo. r dñs De.
de anchorano. qñ qñ parochiales
sūt pbyteri incurrūt dictā sniam
nō rōne ecclīarū s3 ordimo. p dic
tum. c. sup specula. B. 7. cū qñ p
ncipat excoīcatō i crimine pp qñ
excoīcatē dādo ei aurilū p siliū
uel fauorē. Et eo. si p cubine. A. q
codē uinculo ligat cū excoīcatō.
d. c. si p cubine. r eo. si. c. nup. §. in
fa. An nō uidetur iste casus pūcū
lari s3 regula gnālī. B. 8. oēs
r fecerint statim r libertatē ecclīe
r scriptōres eoz sili r p dices r p
sules r rectores r p siliarios loco
rū ubi talia statuta seu et p suetudi
nes edictō uel fuate. r q fernare
fecerint. r illos. q fm ea iudicant
runt uel in publicā formā redege
rint iudicata. Et eo. gravem. r. c.
nouerit. r illos q inuīt ordiatōi
bus uel alienatōib a scismatīcis
fact. Et de scisman. c. 1. A. Ibi dī
qñ res ecclīe a scismatīcis. aliēate
debēt ad ecclīā sine ullo onē rēū
ti. r qñ ptra p siliariū excoīca

tionē icurrūt. B. Dci casus oēs et
iuris magl antiqs collecti sūt. A.
Sūt i dicit iuris r aliq casus. An
dcm ē i. c. qñ. de offi. ordi. ubi p
hibet q i eadē ciuitate snt plures
epi. S3 si pp dicitur hntiū p
pri. epō nō pōt oib deseruire. pōt
r d3 q ad h alii epm sibi uicariū
p ssumere forte grecū q ualeat ibi
grecis r hitatib ministrare. q uic
carū p oia d3 et obediēs r sibi et
pncipali epō. Et subdit. An si qñ
aut se igesserit. excoīcatōis sēno
uerit mucrone percussū. dīc glo. Et
ita ē canon late snie. r. c. clicis
Et ne cle. uel mo. ubi dī. Iudem
et subinterminatōe anathatis ne
qñ sacerdoni offm hēat uice cōiū
aut p sūpōsit seculari. Si qñ at
h uenit p siliariū r monū cōfida
re nō licet excoīcanōi subiacet.
Dīc gl. Sic ut canon late snie. 12.
casus ē i. c. excoīcatōi. Et de rap.
ubi dī. Excoīcatōi subdāt q romi
petas uel alios xpianos p nego
ciatōe ul alijs honestis cāis i na
uigio necros aut cape aut reb suū
spoliare p ssumit. Illi ē q xpianof
naufragiū patētes qb sra regulā
fidei p silio esse tenent dānata cu
piditate spoliāt reb suis nisi abla
ta rediderint excoīcanōi se noue
rint sibi acere. Dicit glo. Et sic qui
ptra hoc faciunt sunt ipō iure ex
coīcati. Et h uerum ē quo ad hūc
ultimū casū. q vō ad pmā ē canō
serēde snie. ut ex ipō tex. p3 Et nō
ibi dñs Anto. de bu. cū Joh. an.
ubi etiam dicit s3 Jo. an. quod pi
rate ter in anno excoīcāntur ex dī
pape. B.
C Eodē mō sūt aliq casus excoīca
tōnū q bntur i. li. 6. de quib duo

hinc pimentes ad papam ut dicitur est. absoluito. 1. §. 3. Porro de quibusque quod loquitur secrete uel mitti scripturam uel nunciu alium cardinali quoniam si reclusi occasione electionis pape. Et de elec. ubi periculum. Et de dominis rectoribus officio alibi quod imminere dicta electione non seruari dicta constitutio. Et uel non faceret obsequari. d. c. ubi. B. 2. de his quod grauatur alios quod eum quod rogabat uoluerit eligere. uide §. 6. electio. 1. §. 33. quod incipit. Quicquid. 3. de quibusque usurpationes custodiam uacantium ecclesiarum. seu in alijs prius locis occupat bona ipsorum et clerici et alie persone commode locorum quod fieri procurant. Et de elec. generalis. Et in casu huiusmodi. ecclesia. 1. §. pl. 4. de electionibus ad regnum uerbis romane et de elec. et fautoribus quod fecerit in constitutione super huiusmodi facta. Et de elec. iudicia. A. Letic absoluitio istiusmodi uis reseruari pape per se in moris articulo. Et non solum in praesentibus sed et in obediens diebus officialibus electio illegitime seu assumpsit. ut l. de c. fundamenta. §. quod si fecerit. et §. deceptorum. Et si coniter ipse accidit quoniam ad obediens apostolice sedis Romana non est. B. 5. de his quod uocantur ad dirigendas moniales in electionibus nisi si ablineat ab his quod possit in eis discordia ortu uel nutrire. Et de elec. c. incantibus. 6. de his quod procurant quod seruatorum dati incommittunt se de his quod non licet. uide §. seruatorum. §. 4. 7. de his quod absoluitio nem ab aliquo excoicatione l' reuocatoe et aut eius suspensionis et interdici excoicatione per uel per metum. Ita nec ualet absoluitio. et incurrit noua excoicatione. Et de his quod ut. absoluitio mis. 8. de eo quod fingit fraudulenter

casu per quem aliquis iudex uadat uel mutat ad aliquam mulierem pro ista monio. extra de iudi. mulieres. B. 3. ubi non videri notari huiusmodi nisi quoniam si cicio sit ad huiusmodi iudex personaliter accedat. B. 9. de his quod plarios uel eorum culpa seu alias personas ecclesiasticas compellat ad submittendum laicis. uel alienandis bonis inobis seu iura ecclesiarum. et sicut laici quod uisum patet sibi illicite huiusmodi nisi moniti desisterint. Et de re. eccle. h. 3. saluissimo. A. 3. ubi dicit ista sententia illos quod coegerit plarios uel capti ecclesiarum aut alias personas ecclesiasticas submittit eis ecclesias ipsas commissa l' bona inobilia seu iura ipsarum reco gnoscendo ab ipsis ea tanquam a superioribus tenere seu ab ipsis eadem aduocando. per i. quibusdam pnb' de aduocare. uel ipsos patronos uel aduocatos ecclesiarum seu bonorum ipsarum peruenio aut ad ipsos non modicum stamendo. Nam cuiusmodi sit conditionis aut status quod ad huiusmodi coegerit excoicatione incurrit. nisi si fuerit cum consensu capli et apostolice sedis inia spali. et tunc occasione illoz laici ultra id quod ex natura piractum iporum uel adhibita i illis lege pmissa aliquid non usurpet. Qui uo secus egerit nisi amoniti ab huiusmodi deliterint re stitucdo ea quod taliter usurparit eoispo sniam excoicationis incurrit. et ex tunc ad supponendum terra iporum si op' fuerit ecclesiastico interdicio libere pcedat huiusmodi. B. 2. quibusque uel personis ecclesiasticis per se uel per alium noie suo uel alieno per personis uel rebus quod non ea negociationis deseruit uel deserui facit uel transmittit. exigunt aliquid pedaguz seu

quibusque. Et de cens. quibusque. l. 6. Et de huiusmodi huiusmodi. diffusus pedaguz. §. si. et de his quod impediret officium delegati uel cuiuscumque iudicis ecclesiastici. Et de imm. ecc. quibusque casti diffusus huiusmodi. i. index. 2. §. 5. 1. de dominis quod ibidem subditis ne personis ecclesiasticis uendat et huiusmodi. uide. j. c. unitas. §. 9. 1. de religioso quod item ubique habitum sue religionis dimittit uel accedit ad studia nisi suo plato cum consilio maioris prius fuerit sibi inia sit concessa. 1. 4. de docto ubi seu magis quod scilicet illos religiosos quod dimittit habitum docent leges uel philosophiam predicam duo casus habet extra. de. de. uel mo. ut periculosa. A. 3. ubi dicit. Districius inhihemus ne de cetero aliquis uacat quibusque religionem tacite uel expresse professus in scolis uel alibi tenet habitum sue religionis dimittat nec accedat ad quibus studiis nisi a suo plato cum consilio sui conuentus uel maioris partis eiusdem sibi eundi ad studium licentia prius fuerit concessa. Si quis autem. j. Doctores quibusque seu magis quod religiosos habitum suo dimisso leges aut philosophia audientes scient doceant in scolis suis presumpserint retineat. sicut eo ipso sunt inia unodati. Sup. quod 30. an. i. nouella die. Non puto quod de me uel consuetudinis sit quod monachus in cella sua dimittit habitum uel dicit balneum inret occulte uel iacens sine habitum ligetur hac constitucdo. Et pauci uenerunt non ligati. Sed quoniam exhibere se prespecub' huiusmodi sine habitum uel habitu laicali clericis seculari sine iusta causa. tunc liget. Et ad huiusmodi facit incipit de re. quod uult iporum uaga uoi. puidere. B. 15. quibusque 43. hereticos

uel credentes uel receptatores uel de seniores fautores eorum scienti traderet ecclesiastice sepulture. Et de heret. quibusque. l. 6. A. Et ibi etiam per quod locus ubi tales sepulture fuerit. 23. per pena sepultura carere. B. 3. quod absolucdo uide. j. hereticus. 2. §. 2. 16. quibusque rector seculari uel quibusque officialis eius cognosceret de crimine hereticis aut captio liberaret l' diocesanorum uel inglorum officium impediret. Et de hereticis. c. inquisitionis. A. 3. ubi per quod iste casus est contra rectores quibusque ipsales qui cognoscunt iudicat de crimine hereticis captos per heresi relaxat sine inia uel madato epi uel inquisitorum. aut recusant implere executionem eis per huiusmodi crimine a diocesano uel inquisitoribus in iuncta. per ad conuentionem speciat officium. uel aliorum officium epi uel inquisitorum finiam uel pcellum directe uel indirecte impedire presumpserint. Et si in excoicatione pmaserint per annum a ioc p tunc sci. uel uel hereticis sunt pdenandi. B. 17. Et de his quod per assassinos quibusque christiani uerfici procurauerit uide §. assassinus. 18. de clericis quod manustis usurarijs domos locat l' alio titulo pcedit. Et de usuris. c. usurarum. uide. j. usura. 4. §. 4. 19. de his quod pcedit reprobis sine generaliter Et de usur. 2. si. Et ibi per quod iste casus est contra credentes reprobis sine clericos uel eorum bona. l' generaliter pcessas extendentes ad eos. quod pcessione l' extentione nisi reuocauerit infra menses a ipe inquisitionis l' extentionis. singularis persona excoicationis. et uniuersitas iudicium incurrit. ut ibi. B. 20. si dominus uel rector ipsa l' non fecerit obsequari ea quod statuit

tas si repetere. **A.** vel qd solute nō
restitū at plene. vt in cle. de q. j. **B.**
et qd ea iudicā. **A.** vel alr qd cū
qs sciēt iudicare psumpserunt qd
psure soluat vel nō plene restitū. ff.
vt i. d. cle. **B.** et qd hū sup b pōiatē
nisi statim ipa deleuerim. **A.** infra
tres mēses. vt i. ea. cle. **B.** vel si ea
psumpserint obseruare. **A.** vel cō
suetudines eoz effectū hātes. vt i
tex. de quo stat. **B.** vt de vsuri ex
grau. x. de religiosis medicāib⁹
q domos ad habitādū vel loca d
nouo recipere. ut recepta mutarēt
fere alternarent. ut d pennis cupien
tes. **A.** Et ibi p q idē ē et si dicta
loca seu domos dimitterēt se ad a
lia trāsferendo. Et h nisi p dca fuit
de sedis aplice lra spāli plene et
expse faciente de ptabuōe huius
modi mentōem. **P.** per hoc in non
phibet illis qui uita heremica
vel solitaria duxerint eligēdā d li
cēna maior suoz. qui cellas nian
fines. seu habitacū i heremio pos
sunt acquirere ac nutare. ex d excef.
prela. cā ex eo li. 6. et notat in d
rectoria. li. 3. n. 2. §. 263. Et in. d. c.
cū ex eo. exprimit uita heremica
seu solitaria ubi nō sit hoium habi
tatio de ppinquo. **B.** x. de reli
giosis q dicit aliq vba vt i tabat
audiētē a solitudo decimaz vt in
d. c. cupientes. **A.** §. illos et. siue di
ca vba dicat in p dcaōe vl alibi
vt ibi. **B.** 1. de religiosis qd consi
tūb⁹ sibi nō faciūt psciam de dōis
soluētis q sunt suspensi ab officio
p dcaōis donec h. modo pnt fac
tiam eis psciam. Et si ueri p dcaōt
excoican sūt. vt i. d. c. cupientes. **A.**
in. §. et qz. ubi p q b locū hz quā
do dicit religioū sciētē omittēt

facere psciam. et si fuerint requisiti
et si al. vt ex ipō tex. colligat. vbi di
cit qd religiosi tenēt certus spūb⁹
iso. mare pplm de solone decianū
si ab eccliaz rectorib⁹ vel vicarijs
au. loca tenētib⁹ eozdem fuerit
requisiti. Et imediate sub eodem
ptextu sequit quo ad psciones.
Hec non et his quoz psciones
et. Hoc et notat in directoria li.
3. n. 2. §. 266. et n. 6. §. 30. B. 14. de
religiosis qd busculis q non serua
rent uerdictū qd seruat matric ec
clesia. Et istū cānu plent⁹ vide. i
terdēs. l. §. xi. q. i. capit. An snia et.
14. de subus nunoib⁹ qui ipō in
terdicti recipiēt ad diuina sies vl
sozozes de ternio ordie q pntines
vocāt ex de sen. exco. cū ex eo. A.
Et ita si sup b hi vel istū sies nuno
res vel terij ordinis pnuilegijs q
busculqz nunoū fuerit. **Hec ab ista**
excoicāōe possūt absolui ab alio
q a papa. vel satisfactioe pmissa
locoz epis qui auctoritate aplica
in hac pte ipō iure fungunt vt ibi.
B. Alius cāus bndicti papē. xi. in
exuagantū q incipit. Quia vt nulli
hēt. j. papa. §. si. de opponētib⁹
lūs electi i papam. A. Item. 15. et
i cle. vna de sequē. pos. et fruc. vbi
dicat. Ad pcedēdas litigātiū mal
nas dūsum⁹. vt vna p. possessōe
diffinitūa snia sup bndictio apud
sedē. dūtaxat aplicam in pntio
vel possessōe pnuilegiata bndictio
ipni et si dignitas vel psonatus est
stat et curā hēas aiaz a possessōe
hniusmodi dū in trictio pacifice
antea possessū ab eo nō fuerit p loc
ordiarū apud aliquā psonāz ido
neā sequitrel qui plens de ipō et d
buā curā gerens. id qd fructibus

ulms debitis eius de suppositis
oueribus superesse congeru illi
restituat qui finalis in causa vic
toriam obtinebit. Si quis aut. se
questratorem huiusmodi impe
dire vel fructus sequeltratos quo
qd nō psumpserit occupare exco
municatōis sniaz incurrat ipō sac
to. a qua nisi prius impedimento
amotō et occupans p eum fructi
bus restitutus nullatenus absolu
atur. Item qdam alius cāus exco
municatōis vī in. c. religionuz. de
rel. do. li. 6. §. quosdam ordines
mendicātiū reprobatos q nō vidē
tur hodie repuriō de illo dicit nō
curō. Alij sūt i qbusdā extrauagā
tibus de quib⁹. j. vsus clauui. i. §.
fi. **B.**
Ubi dī sub pena excoicāōis nō
hiz vim late snie s3 cōminatōis. vt
C. cōminatōes eplas. A. Ibi dicat
pminatōes epistolaz pragmata sub
scriptōes auctoritatez rei iudicare
nō hēt. B. Et nō. extra de sagitta
rjo artē. A. s. in glo. B. Et hunc
cāum et hēs. j. sagittarius. §. 2. A.
Et p3 in sū. p. li. 2. ti. 4. q. 2. Quidā
dicūt q h⁹ mōi vel snia uerba hnt
vi late snie. S3 cōioz et verioz opi
nio ē q hēant nū vim pminatōis.
Holl. vero t. Aug. dicunt q qn
sit phibitio a lege. i. a canōe b vba
hnt vim cōminatōis 30. dis. p to
ū. An aut a iudice iic ē canō late
snie. dū in iudex b vba pferens h
intendat. Lon. glo. Ray. Et addit
Holl. Puto q iudici in hoc cre
dendū sit qn dicit q sic vel sic ien
dru. s3 anteqm hoc declarauerit
puto excusatū illū qui sciam nō ser
uauit. cū pbabilr credere ponerit
q pminatio nō esse. B.

Sētētijs p statuta ordinatioū
A. qd cūqz. ut i. c. de q. j. B. nō
ligant ignorantes. nisi igno rātia
fuerit crassa aut supina. ex de cōsti.
ut aiaz. li. 6. et j. lex. §. 5.
Utrū sola pscitudo absq snia
ut pscitudo redat aliquē excoicanū
B. Non qd iste nō ē mod⁹ serēde.
snie excoicāōis. A. Hōst. aut diē
q pscitudo approbata reddidit ali
quos ipō iure excoicatos q als nō
essent. Ray. nil imper h dtermiar.
s3 gl. eius ait. Rētra sine pscitudo
ne tacita vl expsa si pōt pscitudo
aliquē facē excoicanū. s3 uel hēdū
ē ex q papa et prelatū ecclē tales f
putat excoicatos. pscitudoem sup
hoc editā esse. Et uia lata ē pscitudo
vel snia vera vel pscitudo. vt in sū.
con. li. 2. ti. 5. q. 10. B.
Quibus ex cāis snia excoicāō
nis sit ferenda a iudice. B. n. Tres
cāe pnt esse. Pria est pumana vt
qn aliqs fuerit vocat⁹ siue antoni
mus p iudicē trib⁹ edictis l'vno p oi
b⁹ et ipse sit pntiaz sies iobediens.
Secda qn qd p aliq certo dāno vl
offensa p qn vult satisfaccere excoi
cat. Et pbāl pcedēta duo. ex vt li
te n pnt. qm frequēt. xi. q. 3. certe
ex d. sig. ex pte. Sup istis cāib⁹
dicū Tho. i. 4. sniaz p dō. null⁹
d3 excoicari nisi p pntio mortali.
Et q i dānificādo aliquē et cōp
luer sine i reb⁹ corpaliū⁹ aliqs mō
talr peccat. iō p dāno spūali ecclē
sia excoicare pōt. S3 qz excoica
tio ē grauissima pax n d3 iusti et
p pntio mortali. nisi qd pntiaz fue
rit. vel n veniēdo ad iudiciū uel in
de sine lra recedēdo. vel determi
natiō iudicis n parēdo. tūc. n. post
q monitus fuerit excoicari debet

Et pot. Et pdicta fas pbant i iuri
bus pailegariis. B. Tertia ca siue
modus excoicationis e qn psona
ignoral sed excoicat i generali. vt
gcaqz s. rui fecit nisi restituar. vl q
fecit nisi reuelat. et co. a nobis. Cui
at debeat reuelare hcs. j. reuelatio
.s. l. A. Heritas est q. p oi pecca
to mortali a quo quis nolit corri
pi pot excoicari etiam maior ex
coicatione. xi. q. 3. nemo epoz. r
pripne p pumacia ptra legum
obediencia. xi. q. 3. si aut vob. no
distincto vru p modica vel mag
ca sit obedientia. vocano. seu am
monio. qz sp e ibi pumacia que
e crime maximu r gen^o idolatrie
j. Regis. 15. r i su. p. li. 3. t. 33. q. 54.
vbi etiam ponit quo etiam minor
excoicatio pot indice irrogari p
pumacia. r sifr etiā loco pene ad
tempus illigende tā i foro iudicia
li qz penitentiali. B. Pro pecca
to vo alterius nemo pot excoica
ri. 24. q. 3. si habes.

8 C Quod debeat fieri excoicationis
sua. B. Debet pmitriplex mo
nito vel vna p tribus. aliter e ius
ta r iudex e suspēdus p mēse ab
igressu ecclie. et co. sacro. Et ddet
hic tēpōz puenientia ietualia ni
si facti necessitas aliud suaserit. Et
d3 fieri in scriptis puenitib^o cām
excoicationis. aliter excoicans est
suspēsus nō solū ab igressu ecclie
sed et a diuinis p mēse. q. si qdē
exēq. irregularis efficit. nec nisi p
papā potest cu eo dispensari. et
eo. ci. medicinalis. Sed he pene nō
tāgūt epōs ci nō statipālis mēto
de eis licet d3. v. d. s. epōs. s. 7. De
hoc etiā casu habes. j. iter dicitur.
l. 6. 6. A. Et pdictoz clarior est

intellectu sciēdam q. iste e mod^o r
forma. pcedendi ad excoicationēz
prio nāqz d3 pcedere rōnabilis r
manifesta ca. et co. sacro. vbi d. p
lato d. f. Caveat diligēter ne ad ex
coicationē cuiuscūqz abiqz mani
festa r rōnabili ca pcedat. 2. ddet
pmitri monito. Eni i dco. c. sacro
d. f. Prohibemus ne qz i aliquas
excoicationis iniāni nisi compēcti
āmonitione pmissa r pntib^o pōis
idoneis p qz se necesse fuerit possit
probari monitio. p mulgare presu
mat. Qd si presūperit etiam i ius
ta fuerit excoicationis snia igressu
ecclie sibi p mēsem nouerit inter
dēni. alia nihilomin^o pena nulla
dus si visū fuerit expedire. Et itel
git Sic de monitione i rna scdm
glo. S3 i su. p. li. 3. n. 31. q. 56. nō.
q. p pēis monitio d. ad arbitriū
iudicis siue i rna siue vna p tribus
mārie i notorijs. 24. q. 3. d. illicita.
Et h^o monitōes siue tres siue vna
p tribus debent fieri cū ppetētib^o i
terualis aliqz diez. nisi facti ne
cessitas aliud suaserit. extra co. cō
suetudinē. li. 6. 3. snia excoicationis
d3 fieri i scriptis. r scripturē copia
dari i sra mensē requirenti. et e.
cum medicinalis. li. 6. vbi dicitur.
Quisquis excoicat excoicationē
i scriptis pferat. r cām excoicatio
nis expresse cōscribat pp quā ex
coicano pferatur. Exemplum r o
huius scripture teneat excoicator
tradere infra mensē si fuerit reg
fimo. sup qua requisitioe fieri v
lunius publicū instrumentū vl sras
testimoniales pferat sigillo auctenti
co consignatas. Et si dicta forma
confusa. a pon fuerit i snia tenet.
sed excoicatus de facili absol

uitur r excoicatus ad iteresse p
denatur r ad alias penas. dicto. c.
sacro. r. c. cum medicinalis. vbi
d. Si qs aut iudici huius consti
tutionis temerari^o extiterit viola
tor. p mēsem vniū ab igressu ecclie
r diuinis se nouerit. su pēsum. su
prio: qd ad quem recurrat sniam
ipsam sine difficultate relaxans. la
toz excoicato ad expensas r ad
oē ieresse p dēnet. r aliter puniat
aiaduersione p digna. vt pena do
ceme discat iudices qz graue sit ex
coicationum snias sine maturitate
debia fulminare. Et hec eadem i
suspensionis r iudici scētijs vo
luntus obseruari. Caveat autē r. l.
3. l. 4. quo ad formā regitur cō
gruas tēpōz. Eni pnt nō i su. p.
li. 3. n. 33. q. 68. sic puenit ferri snia
excoicationis. Propter talē cām
te vel tales excoico vel excoicam^o
i scriptis. Quismodi ergo tēbis
vel equipollentibus vti d3 excoi
cans. r satis colligitur i dicto. c. ci
medicinalis. Et etiam ad hoc. 2.
q. 6. 6. diffinitura. vbi d. Diffinitu
ra qz snia que ad solutionem vel p
denari onem non pūnet pro nul
la habet. Unde r. Ray. dicit. Nō
app. obo puenidine qrundā sim
plicium sacerdotū dicitum denū
cians talē excoicatus. r nūqz ex
coicauerit en prius. nec illa verba
sūt apta ad excoicationēz. Et
glo. Ray. dicit Bre vera h^o verba
nō sūt apta ad excoicandam. Et i
talīs euitand^o sūt ab illis qbz sūt d
nunciant o. qz nō est i pōzum iudi
care vritū sit excoicatus necne. tñ si
de hoc agat i forma iudicis nō re
putabit excoicatus pp h^o vba nisi
al pbet excoicatus.

9 Cū iudex dicit excoico illuz vel
illa verba itelligit de excoicatione
maiori et eo. si quem.

10 C Si pps excoicat oēs qz firmit^o se
cerint. nungā sūdit eis talia cō
mūctēs extra suā diocēsim sū ex
cōmunicat. B. Nō. vt et de cōsti.
vt aiaz. li. 6.

11 C Alii aleni qz offendūt i diocēsi
illuz qz gnālī excoicant. icidant in
et^o excoicationem. B. Sic. Nā et^o
sūdit sūit rōne loci vbi offendūt.
A. Hoc tenet glo. i. c. a nobis. i. et
eo. B. nisi ignozauerit. vt dcm est
hic. 5. 6. 7.

12 C Quidā metropolitā^o exis in
diocēsi sui suffraganei veniat ptra
sniam ab eo latam. B. fm. Nō. sūt.
Sicut snia vel canon nō ligat. pfe
rētem. sic nec pferens supiorē. pu
tā metropolitānū psum. et d. ma.
r obē. cū iherioz. r et co. a nobis.
Lon. Tho. m. 4. dis. 18. A. l3. Nō.
dixerit hoc casu metropolitānū si
gari nō snia hois s3 iuris. vti sū. p.
li. 3. n. 33. q. 59. vbi et inuirt scdm
Nō. q. al^o. epōs vel archieps cui
nō subest epōs qui pmlgatur sniaz
bñ ligatur. Sed r dcm Nō. q.
p. det posse saluari qn pprius me
ropolitānus pnciparet eius subdi
o. suffraganei i crimine damnato.
tunc. n. videtur ligari snia iuris. et
eo. si p. cabine.

13 C Quid si iudex dicat. excoimico
vnum de istis duobus. B. s3. x. d.
Credo sine pūrdictio qz ille e excoi
catus de quo iudex itelligit. Et tñ
nō pot sciri. neuter vitand^o est. Si
mulier nec excoicatur si vaga fue
rit et^o i rēto. A. Nō magis se refe
rēs ad vnu qz ad aliu. cū nō scēderit
vritūz ligare. ideo neut est ligat u

14 **Q**uid si dicat excoico te si appel-
 las si preparaveris appellare? **R.**
 fm **Dost.** Videtur q non tenet
 snia si qlibet opp:ellus appellat
 possit. vñ talis snia videt iolerabi-
 le errozes punire. cf eo. p. mas. §.
 non igit. **A.** Idē i sni. p. eo. n. q. 79.
Et additur. **Hoff.** m. dicit p. rarius
 hoc dē m. **Hoff.** videtur posse licet
 ligi qñ appellatio esset ihabua vel
 respecta appellationis frivole. cf
 de appell. vi. debimus. **B.**

15 **Q**uid si dicat plat. habeo te p
 excoicato r h. nūgd vtre erit
 excoicatus. **R.** fm. h. d. Si per talia
 verba agatur i foro iudicij nō ipu-
 rabunt excoicatus. nisi aliter pñue-
 rit de intentione excoicantis. vt qñ
 sp solat? ē ita dicit r h. In foro autē
 pñial eligenda est iudicij via. s. vt
 putat se excoicatum r absolutiōne
 pñat. Idē **Dost.** **A.** Et dicit **Dost.**
 Non facio vñm vñz iudex dicat.
 excoico te. vel scias te excoicatus.
 vel te excoicatum cognoscas. vel
 hēas sei. gras te p excoicato vel
 reputes te excoicanti. vel alia qñ-
 qñ ris dñmō voluntatem r pñcium
 iudicij de pñi expriment. sic r ali-
 as simile dicit extra de sp. si iter vi-
 ri. r de spon. duo. c. 1. Et voluitas
 iudicij spñalis oio seruāda ē p: o
 lege. xi. q. 3. audi. Et fm glo. Ray.
 quicquid dē m est de verbis diuer-
 simode. plans cum snia excoicanti
 onis pñertur. Idē intelligēdum est
 si sub eis dēz verbis qñ ab excoica-
 tione absoluat. **Con.** **Dost.** vñ m
 sni. p. li. 1. 33. q. 69. **B.**

16 **Q**uid si dicat excoico te r ab-
 soluat. fm. h. d. Si voluit qñ
 dēz iudex excoicare r absolue. nō

potuit r nihil legit. Si aut voluit ex-
 coicare r postea absoluerit. vt qñ
 valuit. **A.** Idē i sni. p. e. n. q. 71. Et
 ex his patet q excoicatio regulari-
 ter tenet et nullo ordine seruato. vt
 r clarus nōt eo. n. q. 73. Et codes
 nō tenet absolutio quātūcūq; in
 pñi r iolēniter data. r hoc nisi ali-
 quo casu aliud pñculariter expm-
 tur. qñ generi p spēm derogat. vt i.
 c. generi. de regu. iur. li. 6. **B.**

Quid de duob? qbus mādatus
 ē vt aliquē excoicent. r vt qñ eoz
 eodē mōmēto dic excoico te si ille
 nō excoicauit? **R.** fm **Dug.** Et
 qñ illorum iudicium excoicat: in
 tēto eoz ē q ille excoicet. **A.** Idē
 i sni. p. eo. n. q. 72. **B.**

Quid si is q sniaz gnālē pñul-
 gatur mouit vel amouet. nūgd qui
 postea pñaci est excoicatus. **R.** fm
Dost. Non nisi diffiniendo stave-
 rit. ff. de offi. pñec. vr. l. i. §. si. vel m-
 si a successore expñse pñmet. cf d
 loca. c. 1. r de offi. le. c. 1. **A.** In hoc
 .c. 1. nihil de b habet. sed pou? eo.
 n. c. si. vbi hñ q pñtuno legantur
 rat et post ei? officij. Et idem qñ i
 h. §. nōt glo. cf eo. a nobis pmo
 r i sni. p. eo. n. q. 60. **B.**

Quid d illis qui excoicati ordi-
 nes recipiūt. **R.** Si scietes se excoi-
 catos receperūt. a susceptis ordi-
 nibus sūt in pñcui deponēdi. **A.**
Hoc vñz si sunt clerici scēlars. Si
 vñ iā sūt effecā religiosi sūt suspen-
 si ab executione suscepti ordinis
 officij. vt i. c. cū illoz. de quo. i. **B.**
 Si vñ nō recolētēs sēm pzo quō i
 excoicationē iciderunt. vel sēm q
 deficiētēs hūris ignari nesc. c. vñ
 se excoicatos. nunc cā talib? si sunt
 scēlars. archiepti vel epti dispētare

nō pñt absq; mādato sed s aplice
 Si vñ sūt regulares. abbates ipso-
 rum p? iudicij pñiam r pactaz
 poterūt cā eis dispētare nisi graue
 fuerit r norabile scēm. vel q secerit
 adul? fuerit vel discret? vt violentē
 pñbluionē r ignorātiā pñsumatur
 Probant h oia cf eo. cum illorū
Cleric? excoicatus quō teneat
 die? horas canonicas. vide. §. ho-
 re. §. g. qui incipit. Anrum clericus.
Quid vñ fiet de fructibus ecclesie
 clerici excoicanti. **R.** fm **Ber.** dōt
 assignari alicui qui celebrat pzo eo
 donec ipse est excoicatus. cf de ap-
 pel. puenit. Qd si iniuste fuisse ex-
 coicatus recipiabit fruct? sibi sub-
 latos. n. q. sup. cā. Idem Ray. r
Hoff. Si vñ iuste. nōt. C. de re-
 mili. cum altar. li. 1. Ad h fac cf de
 sen. exco. sacro. **A.** Postē m sibi
 in h casu etiā fructus restim d gra
 C. de re. mili. stipendia. fm **Dost.**
 q etiam addit. Qd m de facili fieri
 nō dñ ne pñat rigor ecclesiasticē vt
 sapient. vt i sum. p. li. 3. n. 35. q. 83.
Ite nunc excoicatus non pcepit fru-
 ctus bñficij qñ est i mora absoluti-
 onis pcedē. aliter sic fm Ray. ar.
 c. qz diuersitate. cf de pces. p. ebz.
 vt i sni. p. eo. n. q. 81. vbi etiam nōt
 q illud qd dē m est de excoicato. r
 cā hāc receptionem fructuum. itel-
 ligēdūz ē etiam i suspēso a bñficiō
 et de iec. cū i cunctis. §. clerici sa-
 ne. Et fm **Inno.** i. c. pñtoralis. cf
 de appell. idem est de suspēso ab
 officio nñ. Sed **Dost.** b intelligit
 qñ ex grati cā suspēsus est cf de
 pur. ca. iter sollicitudines. Secus
 si ex leui cā. pñta pp scandoluz po-
 puli vel sanuaz solam. nec diu ste-
 m pñmaz. Idem **Hoff.** vt in dēa.

q. 81. **B.**

Quid snia excoicatio lata sub
 pñdione liget anteq; exierit pñdicio.
R. fm **Dost.** Non ligat. extra de
 appel. pñrea. 1. r cf eo. a nobis. 1.
 Unde r si pendente pñdione appel-
 let tenet appellatio. **A.** r ipedit esse
 cum snie pñdione etiam postmo-
 dum adueniente. vt i dco. c. pñtca.
 fm eundē **Dost.** r i sni. p. eo. n. q.
 75. **A.** Sed si pure snia fert nō fle-
 nat p appellationem. cf de appel-
 pastoral. Trāssert m cause cogniti-
 onē i supiorē. cf de sc. exco. per
 mas. **A.** Idē i dca. q. 25. **B.**

Quid si pcedē pñdione desi-
 nat esse ex? subditus. **R.** Tenet snia
 nisi appellet. cf de foro ppe. c. pñi.
 cf de offi. dele. gran. r. c. relamz.
 Idem **Inno.** **A.** Idem i sni. p. c. li.
 q. 77. **B.**

Quid si dicat iudex excoico te
 si habes res furthas nūgd p ap-
 pellationem suspendet. **R.** fm **Dost.**
 Non suspendet si hz res illas.
 si tñ occultū ē ecclia nō iudicat de
 occultis sed apud deum ligatus ē
A. Idē i sni. p. eo. n. q. 78. **B.**

Quid si dicat excoico te quia se-
 cisti furthū r m salū est. **R.** fm. h. d.
Inno. r **Dost.** Tur? ē dicit q ex-
 coicatio tenet. vt. xi. q. 3. c. 1. r. c.
 si ept. qz n est erro: iolerabilis ex
 pñsus. r cā hz sit falsa non est im-
 possibilis. Unde pñlēdum ē q ab-
 soluat ad cautelā q ad for iudicia
 le: sed quo ad ven n est ligatus ni
 si forte ex pñpñ. **A.** Lōiēnt autēz
 dñ qñ excoicationes n seruāret an
 qñ dclaret i iusta vel nulla. r eo ex
 eo pñpñi etiā snia nulla fieret ali-
 qñ t teneret. vt nōt glo. in. c. p mas
 sup hbo. pñcē. cf de sen exco. **A.**

quid dicitur quod si casu excoicatio ex
ca falsa lata non liget. ut in su. co. c.
ti. q. 74. Pro quod si facta. q. iura. pm
piora sunt ad absoluciu quod ad obli
gandiu. v. m. c. ca. sint. de re. iur. l. i.
S3 absolucio ex falsa ca facta non
valet nisi aliud cõstitit de mente
absolucio. v. in. c. officij et d. se.
exco. r. nõd i dicta. q. 74. ergo nil
to fornus nec excoicatio quod pot
cedi nisi aliud expse paret d me
te excoicang. Et in h casu pot itelli
gipria opinio. r et qn nõ pstat ma
nifeste de salutate cãe r nullitate
frie. nunc. n. l3 foret nullam. serua
ri d3 vt pzoctensum est. B

25 Quid si iudex precipiat alicui d
bitori quod soluat infra certu terminu
alioqn sit excoicatus. vtrũ creditor
possit terminu progare. B. s3 In
no. r host. nõ pot progare qm
ad sniam excoicatis nisi iudex
consentiat pzoogato. r tuc si ad
ueniente fo termino si soluerit itez
ẽ excoicatus. qz terminus vt pro
gat cũ accessores. ar. ff. de sca. s3
r si manete. Si in psona i prio re
putat sibi vt satisfactum. cessat tota
excoicatio. B. Idem in sum. con.
li. 3. ti. 33. q. 76. B

26 Excoicatus q pñit sniaz snaf
r ingerit se cõioni fidelu et si snia
erat forsitat snia. su iusta. s. qz pp
pñit pot iuste excoicari. xi. q. 5.
s. cũ ergo. r. s. huc. Et talis eniaz
tardus absoluet. xi. q. 3. q iube. e.
An talis pñit dñi et q si sciunt iu
ra sniam. ipsa diligenter obseruet.
A. Bl. in. c. p. mas sup rbo pñit
dicit q pp cõpñit snia q alcerat in
iusta l nulla tneret. Et iõ. fm Rai.
r in su. con. eo. u. q. 73. ad si. taliter
excoicatus d3 humiliter sniam ob

seruare r se excoicatozi pñentat of
serens canonicã satisfactioẽ si in
aliquo offendit. r sic iustanter petat
absolucioẽ. Si ita fecerit erit ei ad
merui. al si cõtineret peccaret nõ
talit ex. c. per uas l. d. Tho. r bo
st. Itẽ pot pponẽ qrimonia r ex
coicatozẽ corã superiorẽ. ex. eo. q
cro. vt ibi. B

In quibus casibus snia excoicatio
nis nulla est ipso iure. B. In quibus
Primus ẽ si ille q milit ca non ha
bebat de h pñit em. vt qz nõ erat e
iudex. xi. q. 3. snia. A. Velius ẽ
de pe. r. re. ois. B. vel excoicatus
vel h. A. Itud huiusmodi decla
rat p id quod habet. s. excoicator
ad si. r in su. co. li. 3. ti. 33. q. 73. vbi
dñ fm Rai. q idẽ qd de excoica
tis est et de intrusis r suspensis r a
iurisdictione alienis. qz tales excoi
care non possunt ar. 12. q. 2. aliena
tões. r. c. p. carie. r de p. cel. p. b. qz
Si in crim. eo. u. occultu esset tole
rada esset illoru snia l3 nulla qz du
crimen esset occultu r illi tolexen
ab ecclia. ar. 8. q. 4. nonne. r. 3. q.
7. s. iura. vbi dñ q si seruus dñi p
tas liber ex delegatione sniaz dixe
rint r postea in seruitute desher
sus sit snia ab eo dicta valet. Item
ad h ẽ de iure pa. cõsultatõibus.
vbi dñ q pñitatio facta ab eo q ha
bebat p patrono valet. Intellege
si possidebat ius patronatus. r nõ
alit. vt dicto. c. cõsultatõibus.
Sequitur in su. con. l. i. p. d. cõ.
Host. De. r Tho. Addu dñ Th.
quod suspensus a iurisdictione non
pot excoicare. Suspensus aut
ab ordine mñ non pot ea que sunt
ordinis sed pot ea que sunt iurisdic
tionis. r econuerse. si sit suspẽ

sus a iurisdictione r si ab ordie si ab
vtrõqz incurrit pot. B. 2º quod ẽ lata
pot appellatioẽ legitimã. 3º quod
nec inolerabile error. B. duo
casus hñtur et eo. per uas. In q
bº casibus ille q eos pponit et si nõ
petat absolucioẽ d3 audiri. ut i di
co. c. p. uas. Sed r si ad cautelaz
petat absolucioẽ non debet dene
gari quous aduersarius eius vt ex
coicatus: se opponat nisi dicerz cũ
excoicatu p manifesta. offensa. qz
mãdabit sic dicent terminus octo
diez. r si pbauerit nõ absoluet ni
si pter emendã vel ter cautionẽ de
patendo iuri si offensa pponatur
dia. Si in pendente pbatione p
ma. s. illius q sic fuerat excoicatus
d3 curari in illis oibus q ut aucto
in iudicio attemptauerit. Extra in
diciã vº in officijs. electõibus po
stulationibus r alijs legitimis ac
tõibus d3 admitti et eo. solz li. 6. Ad
si appellatioẽ sup h nõ fuerit pfe
ctus vt debuit infra tẽpus statutũ
a iure vel a iudice r ipse fuerit ex
coicatus notiat r expresse. dicto lap
so ipse d3 denunciari r tã a iudicia
libus qz et iudicialibus actibus remo
ueri donec de ipsius snie docuerit
nullitate et. l. i. li. 6. A. De tpe
appellatõis h ẽ de appel. cuz
si vbi dñ q si añ sniam uel pº fue
rit appellatus hº mõi appellatibus
annus indulget. aut ex necia r cui
dem cã diennit. nisi forte iudex a
quo appellatũ fuerit fm loco r di
stana r pionaru r negocij quã
tẽpẽssu tẽpus fuerit moderatus
ita qd si is q appellauerit cãm ap
pellatõis nõ fuerit psecutus. te
nebit snia si pº sniam appellauerit
r a cã sua cecidisse videt nec ap

sup eodẽ negotio auctes appellat
h ibi. Hoc fallu in snia excoicatio
nis que post lapsu dicit ipis nõ ra
tificat. r pot eius nullitas allegari
dicto. c. l3. B. 4. casus est qui aliq
excoicatus maior excoicatioẽ il
los qui excoicatus puciparent non
in cric sed in locutione r in alijs
casibus quibus incurrit minor ex
coicatio. Itã tal snia nõ valet nisi p
missã irma monitõe vel vna p tri
bus. r nisi expumantur notanz ip
si amouendi et eo. statum. r. c. cõ
stunone. li. 6. B. 5. etiã casu sumi
luer nõ valet snia excoicatioẽ vt
interdicti dicto. c. statum. Et i de
cõstribus monitõibus sine vna p
tribus debet adesse aliquoz diez
cõpetitã internalla. nisi facti neci
tas aliud iusserit. dicto. c. pñitõ
nem. B. 5. est quod plati interdiceret
suis subditis nec exponeret suis su
perioribus aut aplice sedis legat
vel inquisitoribus. A. a sede apli
ca deputat vel alijs quibuscunqz
psonis per quas ad pñitõz nõ
ciã valeat peruenit. vt in dco. c. qz
de quo. j. B. statum ecclesiarum
suarũ sine monasterioz r de hoc
ferrẽt sniam excoicatioẽ. et d. offi.
ordi. qz pleriqz li. 6. A. vbi p3 q h
casu tal snia nõ valet. nisi nec iur
diciã uel suspõsionem. Idẽ et casus
nõnt in su. con. li. 3. ti. 33. q. 73. fm
Host. r addit ali. videlz si qz ex
coicet a delegato p inuentionẽ dele
gantis et de p. e. ben. c. fi. B
Aliud excoicatus obligz sibi ali
quẽ contrahedo. B. Host. dicit q
nõ. A. Dicit. n. Host. q excoicatus
trahedo pot cõditionẽ suã facer
de iore nõ melioz. r iõ obliga
tar alteri r non obligat sibi aliam

vt in sū. cō. li. 3. n. 33. q. 84. **B.** S3
verus vt q̄ Inno. dicit videlicet q̄
oīa p̄ractus mīn cū excoīcatō nō
solū ignorāter sed et sciētē. et etiā
durante excoīcatōne tenent. et ex
eis quidē agit excoīcatū. ipse ad
durāte excoīcatōne agere nō pōt
Potērit t̄m post absolutōne etiāz
de p̄ractu into dū erat excoīcat⁹
xl. q. 3. qm̄ multos in s. c. e. si dō.
Con. h. h. **A.** Idem in sū. p. dicit
q. 84. Et ut nōt eo. titi. q. 133. glo.
Ray. dicit q̄ in b. dīstīnguēdū est
q̄ s̄tialis est p̄ractus q̄ ex illo trāsīt
alteruter in p̄tēnti alterius t̄z con
tractus. vt cū qs dat se in arro
gatiōne alicuius excoīcatōne s̄m illud.
Arrogo q̄ suus ē sed h̄z inuus esse
necesse. vel qm̄ qs vendit se in s̄m
vel p̄rabit in s̄m cum p̄sona
excoīcatō. Et in his casibus p̄rta
luer d̄bentes sibi inuicē cōīcare tē
pote excoīcatōis sicut cū aliqs ex
coīcatō recipit in monasterio ad
p̄fessionē aut recipitur ab excoīca
tus. credo q̄ possint sibi inuicē cōī
care s̄m q̄ excoīcat⁹ regularibus
solet ab alijs fratribus cōīcari. In
alijs cōtractibus dīstīnguēdū q̄ si
p̄ractus nō obligat se ad cōīcādū
cū excoīcatō t̄p̄e excoīcatōnis. I3
peccet mox aliter p̄rhabendo in t̄z
p̄ractus. vt si qs vendat et vēden
do tradat aliqd excoīcatō scio sta
ti traduo. Si at obligat se ad cōīcādū
cū excoīcatō t̄p̄e excoīcatōis vt
in casu nō cōcesso non t̄z p̄ractus
vt si qs iuret excoīcatō q̄ vēdet ei
aliqd aut locabū aut seruiet ei aut
faciet aliqd ei q̄ illicitū est qd̄ ei p̄
mittit t̄p̄e excoīcatōnis. Ad si iur
rasset q̄ post absolutōne aliquas
opas ei faceret obligaret. I3 pecca

ret sic iurando. **B.**
Cūtrū excoīcatō possit intrare
ecclesiā. **B.** s̄m Ray. Excoīcatō ex
cōīcatōne maiorū siue occulti siue
manifesti nō debēt intrare ecclesiā
q̄dū sūt excoīcat. Et intelligunt
s̄m. h. h. ad orāndū siue dū agunt
ibi dīnā officia. Secus si solū iurāt
ad trāsēdū p̄ ed. **A.** dū t̄m nō non
celebrēt ibi dīna vt dīc idē. h. h.
B. aut si ad audiēdū p̄dicatiōnes
quandā statim exeam. et eo. rīso.
A. Idē in sū. cō. li. 3. n. 33. q. 66. vbi
et addit s̄m Ray. Et idē intelligat
de interdīctō et suspēso ab ingres
sū ecclesie. ar. 33. q. 4. v. cū p̄rta
t. 21. dī. clerōs. in sū. Dicit tamen
glo. Ray. Secus esset si cēt suspen
sus ab officio t̄m vel interdīctus a
sacris eccle. q̄ nō possit orare in
ecclesia et audire ibi dīna. Dicit
glo. q̄ ex h. p̄z q̄ excoīcat⁹ I3 oc
culte peccat si intrat ecclesiā s̄m alio
rū cōīoni se ingerit. I3 qd̄z dicunt
s̄m et male vt credo excusantes
talē p̄ h. q̄ dicunt q̄ nō tenet serēd
dere nōbīlē de excoīcatōe occulta
qd̄ faceret si vltaret cōīonē aliorū
q̄ cū alius nō debeat eū p̄dere vt
tando eū in publico. multo fortius
nec ipse tenet se p̄dere. vt dicunt.
Sed nō est h̄c. q̄ nō ē in p̄tate alic
rius cū corrigere talē eū vitādo s̄m
in p̄tate ipsius ē se corrigē et abso
lutiōne impetrare h̄z ibi. Nec rātū
glo. non nitūat nisi in obfūnator.
P̄tērea I3 qs peccauerit an vno
nō in d̄z peccare in alio. s. p̄dēdo
delictū suū in malū ex p̄lū et scan
dalū. p̄ximi qd̄ peccatū ē h̄z p̄. dī.
S. p̄sideret. vnde n̄ puto q̄ debeat
se p̄dere. in q̄ dīuēt in moza p̄tē
de absolutōis peccat cōīcādo q̄

ahjs cū peccat ex p̄p̄ta culpa. sic
et in simili dicit Ber. in mediano
ribus de peccatore q̄ peccat si do
cet et si nō docet. **B.** Cūtrū excoīca
tus possit recipi ad religiōne. vide
s. ad folio. 3. s. si.
Cūtrū s̄m uel collegiū excoīca
tū p̄t. q̄ possit intrare innoxios
et eo. romana in sū. li. 6.
Cūtrū excoīcat⁹ possit ampli⁹
excoīcari. **B.** s̄m Ray. P̄tē siue p̄
eodem cā siue pro diuersa siue ab
eodē iudice siue a diuersis. 3. q. 4.
Engelrudā. xi. q. 3. excellētissim⁹
li. q. 2. de viro. **A.** Con. et alijs dō.
cōmūter. ut in sū. con. li. 3. n. 33.
q. 80.
Cūtrū effectus maioris excoī
catōnis. **B.** s̄m Post. p̄rio qd̄ vt
nullus cū eo p̄ncipet neq̄ loqua
do. neq̄ orādo. salutādo cōīcādo
comedēdo vt bibēdo. xi. q. 3. sicut
et in trib. c. se. Itē q̄ nō possit reli
gē t̄p̄e ut nōt. et de appel. consi
m̄. **A.** Et ibi glo. dicit idem et in
suspēso. Et notat in sū. con. li. 3.
n. 33. q. 81. vbi et d̄ de alijs subse
quentibus excoīcatōnē effectibus.
B. Item q̄ nullā beneficiū eccle
siasticū p̄grere possit. et de cle. ex
eo. m. postulatus et de tra. et q̄.
cū bonē in sū. **A.** Sicut nō valet il
lud licet renūcere. nisi fuerit cū eo
misericoīdīe dispēsam. cū illud n̄
fuerit canonicē p̄secums. vt in dic
to. c. postulatus. Et s̄m gl. ibi ex q̄
nō d̄r a q̄ debeat dispēfari vt relic
ta potestas dispēfādi ep̄is. ar. et
de sen. exco. nuper. Et s̄z d̄m An
to. de bu. vbi d̄. hanc glo. I3 Post.
et Inno. et de tēpo. ordi. dilectus
h. h. d̄o i specu. de delegato. s. nē
q̄ p̄raturū dīc in excoīcatō p̄

p̄tēnti sedis aplice Post. dicit q̄
si etialis excoīcatō a qua absolue
possit ep̄s. t̄m ep̄s poterit dispēfa
re. Si nō etialis. solus papa pote
rit dispensare. ar. et de offi. ordi.
c. pastozalis. et de sen. exco. a no
bis. I3 Itaq̄ s̄m Post. ille poterit
dispensare qui pōt ab excoīcatōe
absoluerē. et nō alius. Et p̄ h̄z b̄n
vt faceret de sen. exco. cū illo. n̄.
ibi. Dispēfādi facultatē se nouerit
nō h̄re. q̄b̄ ē et absolutio talū in
terdicta. **B.** Itē ut q̄dū excoīca
tus ē de beneficijs suis nihil p̄cipiat.
extra de appel. pastozali. si. Hoc
dico q̄dū ē in moza absolutiois
petēde aliter n̄ et de concef. p̄ben.
q̄ diuersitatē. **A.** Hoc fuit dictum
Ray. vt in sū. con. d̄cā. q. 81. ubi et
p̄z q̄ idē ē in suspēso a beneficijs. et
de elec. cū in cunctis. s. clerici sane
Et s̄m Inno. id dicto. e. pastozalis
idē ē in suspēso ab officio m̄. Sed
host. h̄ intelligit q̄ ex graui causa
suspensus est et de pur. ca. iter sol
licitudines. Secus si ex leui cā p̄n
ta p̄pter scādālū populi uel insa
mā solā nec dū sicut p̄nar. Con.
Post. **B.** Item nō pōt p̄stari p̄
curator. et de p̄ba. post cōfessiones
nec et pōt s̄muerē. **A.** nisi est de s̄
fendendū. vt i. c. intellexim⁹. et de
iudi. **B.** Quin imo si q̄ cōītas ali
quē p̄curatorē inuēnit et ipse excoī
catus iter p̄stauerit sicut fuit rector
vel p̄ncipalis et ex p̄s. **A.** s̄m in
lris p̄curatoris. ut in. c. de q̄. j. **B.**
uel eius auctoritate factus effect p̄
curator. vel si ipsa cōītas sciēdo
ipsū talē vna cū eo p̄curatorē fecit
sci nō valeret. ut et de p̄ba. c. si.
Si in excoīcat⁹ sit reus b̄n pōt in
iudicio se defendē et ad h̄z p̄curator

iore p̄stitueret. ex de iudi. intellexi-
mus. **A.** ubi nōi glo. q̄ si nō p̄
curatorē h̄ie uel fidelē regere p̄t
ridere ēt p̄ seipm. **B.** Secus si sit
actor: ul' recouemat. ex de p̄ba. p̄
cessionē. **A.** **B.** elius facit ex d̄ ex
cep. cū iter. **B.** Itē p̄stitutiones
sunt q̄ ferūt ab excoīcato ul' d̄ ip̄
mādato sumi irrite ip̄o iure ⁊ nul-
lo unq̄ p̄ualebūt ex de iuu. ec-
cle. aduersus. **A.** Hoc fuit dicum
Ray. ut p̄ i. sū. cō. dca. q. 31. Et qd
du glo. Ray. q̄ si detegit excoīca-
tio alit post finiam renouat finia. ex
de re iudi. ad p̄bdū. ⁊ q̄ huic tu-
ri derogat p̄ pirariā p̄fuetudinem
q̄um ad p̄icipes ⁊ magistrans
⁊ baluos cor̄ excoīcator̄ q̄ faci-
unt obfuiā finias latas ab ip̄is ipe
excoīcator̄. qd̄ in fieri nō d̄. b̄
glo. **B.** Et p̄tenti excoīcator̄ mato-
ri est ois legimus actus interdic-
tus. ut dicitur est. s. i. Itē excoīca-
tio nō suspēditur p̄ appellatiōem
sequenti. ex de appel. pastoralis.
Itē quicūq̄ excoīcatus ē ab offi-
cio ⁊ b̄nficio suspēsus. ut i dco. c.
pastoralis. s. si. vñ nō p̄t b̄nficiū.
p̄fert. ex d̄ excess. pla. tata in q̄dum
tolerat ualeat qd̄ su ab eo ut si p̄u-
deret alieu ecclie uel si p̄firmaret
alicuius electionē. ar. 8. q. 4. nōne
6. q. 4. c. i. ⁊. 3. nisi esset notorium.
A. uel aliter p̄bari posset q̄ esset
publice excoīcatus fm̄ hosti. cū
hec fuerūt dicta. ut p̄ i. sū. cō. dca
q. 31. **B.** Itē excoīcatus sicut ⁊ q̄
libet suspēsus si sciet̄ se igerat di-
uinit. sit irregularis. ex de cle. ex-
co. aplice. nec cū eo disp̄sari p̄t
nisi p̄ papam. ex de sen. ⁊ re iudi.
cū etern. ⁊ ex co. cū medicinalis
li. 6. Excoīcatus q̄ si ip̄tereret ali-

qd̄ rescriptus sup̄ alio articulo q̄
appellationis uel excoīcator̄
nis non ualeat. extra de rescrip. ip̄o
iure. li. 6.
C. Aliqd̄ excoīcato lz baptizare?
B. s. 3. d̄. durā. Si excoīcat̄ pa-
rauis solēnter baptizat irregulari-
s efficitur. Secus si aliter i nci-
tate b̄ facit. sicut ⁊ de malo muni-
stro dicitur i. s. baptisim. 3. q. 3.
C. Iudices sc̄lares p̄pellēt̄ st ab
ecclesiasticis iudicibus repellēt̄ ex-
coīcator̄ ab agendo patrocinādo
⁊ testificādo i curijs suis. ex co. d̄
cernimus. li. 6.
C. An̄ rector̄ aliqui fuit excoīcat̄
p̄ eo qd̄ fecit i suo regimine si po-
tētia amotus sūt nihilominus excoī-
cat̄. q̄n̄ ē successor̄ ei. **A.** Ma uer-
q̄ d̄ ecclie satisfaccere p̄ bis q̄ sta-
uit uel i q̄bus succēdit. ex d̄ iuu.
ecclie. aduersus. **A.** Ibi d̄ d̄ excoī-
cator̄ q̄ irrogat ratione excoīcator̄
seu onerū ecclies seu clericis ide-
bue iudiciat. Et qd̄ de successore.
d̄ est i intelligi nisi satisfaccerit ista
mensuram. ut dco. c. aduersus. quod
p̄riuelig. de eo qd̄ uerū ē i p̄p̄i-
am uel cōtatis unitatē. aliter non
ē ratio q̄ uer̄ debeat teneri. Intelli-
git. n. de incessoze in digni. au. ut
p̄ ex rex. ubi cū succēdat in onere
q̄ substituitur i honore. ⁊ ex ibi nō
as p̄ Juno. q̄ ē ibi uidelicet i dco
c. aduersus. dicit q̄ h̄ habet locū
un̄ q̄n̄ q̄ succēdit i regimine illi
qui ē excoīcatus ex predictis cōis
uel p̄pter libertatem ecclie. Sec̄
est si ex causa alia uel ipe p̄as ul'
enā p̄silui uel cōe esset excoīcatus
uel interdictum. quōiū successor̄ n̄
esset excoīcatus. hec ille. De excoī-
cacione p̄pter libertatez ecclie. 8.

rōne statutorum seu edictorū uel
consuetudinum introductarum ⁊
tradicā libertate ecclie ⁊ quomō-
diga excoīcato trāsit ad successō-
res officij nisi predicta fecerint a-
bolē. h̄ ex co. graue. ⁊. c. nouē
B. Pr̄uilegia quorundam ne
possint excoīcari restringunt. ut. j
interdictum. i. s. 9.

Excoīcatio. ij.

a. de p̄uincibus clericis.

Tales. n. excoīcari sunt nec nisi a
papa absolui possūt. ⁊. q. 4. si q̄s
suadēte. Et de hac materia uide. s̄
absolutio. 2. p̄ totum.

C. Sūt cāus i q̄b̄ p̄uincēs clericus
nō ē excoīcatus. p̄io quādo igno-
rabit q̄ esset clericus. p̄ia q̄ comā
maritabat. ex co. si d̄o. fo. i. clericus q̄
nō ferūt habitū clericales nec ton-
surā nec aliqd̄ de clericam ovidiūt
si iuo amoniti nō se correxerūt. ex
co. p̄iū fo. **A.** Et sufficit q̄ amo-
nitiō fiat nō solū ab ep̄o. sed etias
a quicūq̄ p̄iūo p̄lato. extra co. i au-
dientia. ubi d̄ ḡnāliter de p̄lans p̄
p̄iū. ⁊ nō i directoria li. 3. n. 2. s̄.
54. **B.** 3. i. clericus q̄ p̄iūo habi-
tu fert arma. ⁊ tertio amonitus n̄
se correxerūt. extra co. i audientia
Et etiā si nō sit monitus s̄ iusuce-
at se tyrāndi. extra co. cū non ab-
hoie. **A.** Et ibi b̄ nōi glo. ⁊ Inn.
extra co. c. nō dubiū. ubi idē d̄ d̄
clericus seditōz ⁊ iusta guerrā sa-
ccite. extra co. p̄p̄edim. **B.** 4. in
clericis exercēte negocia secularia
⁊ itē p̄ amonitū fuerit ut d̄ est. est.
extra de vi. ⁊ bon. cle. c. si. **A.** **B.**
i sū. p̄. li. 3. n. 33. q. 35. Et in d̄. c. si.
sic d̄. **A.** Hadamus q̄tenus si tales
terō a te monti ab b̄ mōi nō uel

puerint s̄ p̄termissis diuinit. offi-
ciji negoc. anonibus iustiteri secu-
larib̄. cū facio ip̄o p̄uilegiū abij-
ciat clericale. n. q̄mimus d̄n̄ h̄is se
ip̄licant de suis facultatibus statūz
⁊ p̄sēcūmibus patrie subiacēt
nō defendas eosdē. Et sic hoc ca-
su uidet per d̄ p̄uilegiū i rebus
tū. Pro hoc etiā fac̄ cle. i. de uita
⁊ bone. cler. **B.** 5. i. clerico p̄iuga-
to si nō deserti habuim. ut. s̄. cler-
cus. 2. s̄. si. **A.** Idem ē etiā si nō ser-
ret tonsurā ut in c. amo. de cle. cō-
tu. li. 6. **B.** 6. in clericis bufonib̄
⁊ etiam macellarijs. de quib̄ ha-
bes. s̄. clericus. 2. s̄. 4. ⁊. 5. **A.** in ill
qui non ex ira sed iocose se p̄ceru-
nunt. extra co. c. i. s̄. in magistro q̄
in hoc fac̄ leuiter ⁊ cā d̄scipline.
extra co. c. si noluitate. s̄. si. 9. in eo
q̄ in p̄uincem uim ut repellit ip̄ate.
extra co. si d̄o. i. s̄. 2. cum quis
inuenit clericum turpiter agentēz
cū uxore matre sorore uel filia p̄-
pria. ut in d̄. c. si d̄o. s̄. nec ille. xi.
si fiat a p̄lato uel de mādato ei
causa correctōis ut in d̄. c. cū uo-
luntate. ⁊. c. ex tenore. Et s̄ nō si-
at cā correctionis tā uerberās q̄
p̄cipies icurrūt excoīcacionē. extra
co. in ueritatibus. **B.** d̄ si cā in best
p̄t clericū capere ⁊ carcerare ex
per laici. extra co. si correctō. li. 6.
A. s̄ nō d̄ apparēt̄ itocorrigibilez
ut ibi. **B.** Sed p̄missio non d̄z sie-
ri p̄ laicum alioqui iterū ambo in-
currerent excoīcacionē. ut i. d̄. c.
in ueritatibus. nisi clericus aliq̄s est.
a deo incorrigibilis q̄ aliter cap̄t
⁊ corrigi nō possit. extra co. ut fa-
me. i. in turbante diuina officia.
quē p̄sbyter uel al' ad quē spectat
p̄t ex̄ de ecclia. ex co. penitēs. ⁊

to:ē p̄stituerē. et de iudi. inellerimus. **A.** ubi nōi glo. q̄ si nō p̄i p̄ curatore h̄ie uel fidele repire pōt r̄idere et p̄ seipm. **B.** Secus si sit actor: uel recouentat. et de p̄ba. p̄ cessione. **A.** Velus facti et de ex cep. cū l̄ter. **B.** Itē p̄stitutiones et sine q̄ ferūt ab excoicatio uel d̄ ip̄i mādato sunt ip̄o iure et nullo unq̄ tpe ualebūt et de imu. eccle. aduersus. **A.** Hoc sunt dicunt Ray. ut p̄ i. sū. cō. dca. q. 81. Et ad du glo. Ray. q̄ si detegit excoicatio alit̄ poss̄ iniam renocat̄ sine. et de re iudi. ad p̄bādū. et q̄ huc iur̄i de otrogat p̄ p̄ria d̄ p̄tutudincm q̄ um ad p̄icipes et magistrans et balluos eoz excoicatos q̄ faciunt obnāi inias latas ab ip̄is tpe excoicanonis. q̄ d̄ in fieri nō d̄z. b̄ glo. **B.** Et p̄uui excoicatio maior est ois legitimus actus interdictus. ut dicit̄ est. s̄. i. Itē excoicatio nō suspēditur p̄ appellatiōem sequentē. et de appel. p̄ pastoralis. Itē quicūq̄ excoicatus ē ab officio et b̄nficio suspēsus. ut i dco. c. pastoralis. s̄. i. vñ nō pōt b̄nficiū p̄ferri. et de excess. pla. tāta in q̄ d̄n. tolerat̄ ualeat q̄ d̄ su ab eo n̄ si p̄uideret alicui eccleie uel si p̄firmaret alicuius electionē. ar. 8. q. 4. nōne. 6. q. 4. c. i. et. 3. nisi esse notiorum. **A.** uel aliter p̄bati possēt q̄ esset publice excoicatus fm hosti. cui⁹ hec fuerit dicta. ut p̄ i. sū. cō. dca. q. 81. **B.** Itē excoicatus sicut et q̄ libet suspēsus si sciēter se igerat et dimisit. sit irregularis. et de cle. ex. co. aplice. nec cū eo disp̄sari pōt nisi p̄ papam. et de sen. et re iudi. cū eterni. et ex eo. cū medicinalis li. 6. Excoicatus q̄z si p̄tererit ali-

q̄d rescriptus sup̄ alio articulo q̄ appellatiōis uel excoicatio: ois non ualeat. extra de rescrip. ip̄o iure. li. 6. **C.** Nūqd̄ excoicatio lz baptizare? **R.** s̄. v̄. durā. Si excoicat⁹ parauis solēnter baptizat irregularis efficitur. Secus si aliter in cōtate h̄ facit. sicut et de malo ministro dicit̄ ē s̄. bapuzm⁹. 3. s̄. 3. **C.** Iudices sc̄lares p̄pellēt̄ s̄ ab eccl̄iasticis iudicibus repellēt̄ excoicatos ab agendo parrocinado et restitucādo i curijs suis. et eo. d̄ cernunus. li. 6. **C.** An rector aliquis fuit excoicat⁹ p̄ eo q̄d fecit i suo regimine si postea amotus sit in bulonum? excoicat⁹. q̄n et successor ei⁹. **R.** Vt v̄er q̄z d̄z eccl̄ie satisficere. p̄ h̄is q̄ statuit uel i q̄bus succēdit̄ et de imu. eccle. aduersus. **A.** Ibi d̄ d̄ excoicat⁹ catōe q̄ irrogat̄ ratiōne excoicatiōis seu onerū eccl̄ijs seu clerici ide b̄ne iudiciat̄. Et q̄d de successore d̄ c̄n̄ ē intelligi nisi satisficērit ista mensē. ut dco. c. q̄ d̄ uer. sus. quod p̄ritellig. de eo q̄d uerū ē i p̄p̄am uel cōtatis ualitatē. aliter non ē ratio q̄ uer̄ debeat teneri. Intelligit. n. de uicessore in digni. au. ut p̄z ex. i. ubi cū succedat in onere q̄ substituitur i honore. et ex ibi nō his p̄ Jano. q̄ et ibi uidelicet i dco. c. aduersus. dicit̄ q̄ h̄ habet locū un̄ q̄n q̄s succēdit̄ i regimine illi⁹ qui ē excoicatus ex p̄dictis catōis uel p̄pter libertatem eccl̄ie. Sec⁹ est si ex causa alia uel p̄e p̄t̄is ut etiā p̄siliū uel cōe esset excoicatus uel interdictum. q̄ uic successor̄ si esset excoicatus. hec ille. De excoicauone. p̄pter libertatez eccl̄ie. s̄.

rōne statutorum seu edictorū uel consuetudinum introductarum p̄tra dictā libertate eccl̄ie et quomōdiga excoicatio trāsit ad successores officij nisi p̄dicta fecerint aboleui. h̄i et eo. graue. et c. nouēti **B.** Prutilegia quorundam ne possunt excoicari restringunt. ut i m̄t̄ d̄ can. i. s̄. 9.

Excoicatio. ij.

s. de p̄uicennibus clericis. Tales. n. excoican sunt nec nisi a papa absolui possūt. 12. q. 4. si q̄s fuāde. Et de hac materia uide. s̄ absolucio. 2. p̄ totum. **C.** Sāt cāus i q̄b̄ p̄cūtiēs clericuz nā ē excoicatus. p̄uo quādo igno- raba q̄ esset cleric⁹. puta qz comā nutrebat. et eo. si d̄o. fo i clerici q̄ nō ferūt habitū clericalez nec ton- surā nec aliqd̄ de clericam oñdūt si nō amonit̄ nō se correxerit. et eo. p̄gūt p̄o. **A.** Et sufficit q̄ amonit̄ fiat nō solū ab ep̄o. sed etias a q̄cūq̄ p̄prio plato. extra eo. i au- dicitia. ubi d̄i gnāliter de platis p̄ p̄ijs. et nō i directoria li. 3. n. 2. s̄. 34. **B.** 3. i clerico q̄ p̄cepto habi- tu fert arma. et ternio amonitus n̄ se correxerit. extra eo. i audientia Et etiā si nō sit monitus lz inulce- rat se tyāndi. extra eo. cū non ab- doie. **A.** Et ibi b̄ nōi glo. et Jnn. extra eo. c. nō dubit̄. ubi idē d̄ic d̄ clericō seditōz et iūsta guerrā sa- ciat. extra eo. pp̄dum⁹. **B.** 4. in clerico exerceite negocia secularia et utz si amonit⁹ fuerit ut d̄c̄n̄ est. extra de vi. et hon. cle. c. si. **A.** Jō i sū. p̄. li. 3. q. 35. Et in d̄. c. si. sic d̄i. **A.** Ad amonit̄ q̄ tenus si tales t̄rōs a te monit̄ ab h̄ mōi nō res-

puerint lz p̄termissis diuinis offi- cijs negocia onibus istiterit secu- larib⁹ cū facio ip̄o p̄uilegiū abij- ciat̄ clericale. ut q̄minus d̄n̄ h̄is se- plicand⁹ e suis facultatibus starug et p̄sumēdibus parie subiacat̄ nō defendas eosdē. Et sic hōc ca- su uidet̄ perdi p̄uilegiū i rebus m̄i. Pro hoc etiā fac̄ cle. i. de uira et bone. cler. **B.** 5. i clerico iuga- to si nō desert̄ habuim. ut s̄. cleri- cus. 2. s̄. si. **A.** Idem ē etiā si nō ser- ret tonsurā ut in c. cūno. de cle. cō. tu. li. 6. **B.** 6. i clericis b̄fomb⁹ et etiam micellarijs. de quib⁹ ha- bes. s̄. clericus. 2. s̄. 4. et 5. **L.** in illi qui non ex ira sed iocose se percu- tiunt. extra eo. c. i. 8. in magistro q̄ in hoc fac̄ leuiter et cā discipline. extra eo. cū uoluntate. s̄. si. 9. in eo q̄ in p̄ncenti utm ut repellit̄ tpe. extra eo. si d̄o. i. s̄. 2. cum quis inuenit clericum turpiter agentes cū uxore matre sorore uel filia p̄pria. ut in d. c. si d̄o. s̄. nec ille. xi. si fiat a p̄elato uel de mādato ei⁹ causa correctiois. ut in d. c. cū uoluntate. et c. ex tenore. Et si nō si- at cā correctiois tā uerberās q̄ p̄cipiēs i curiis excoicanonē. extra eo. in ueritat̄. **A.** d̄ si c̄ indest pōt clericū capere et carcerare et per laicū. extra eo. si clericos. li. 6. **A.** lz nō d̄n̄ appareat̄ i corrigibiles ut ibi. **B.** Sed p̄cūsi nōn d̄z fie- ri p̄ laicum alioqui iterū ambo in- current excoicatiōē. ut i. d. c. uniuersitatis. nisi cleric⁹ aliq̄ est. a deo incorrigibilis q̄ aliter capt⁹ et corrigi nō possēt. extra eo. ut sa- me. 12. in turbante diuina officia. que p̄b̄yter uel ah⁹ ad que spectat pōt eijc̄ de eccl̄ia. et eo. uenies. 2.

c. et uoluntate. §. si q. v. Similiter
 cū qd rōne officij qd i ecclia obti-
 net pcutit clericū aut et cū senior
 cā deuotius b faciat. aut dñs aut
 parēs siue ppriū q familia corri-
 git. Nec oia in b. 12. vsu. dicta. Intel-
 lige cum sint in minoribus ordini-
 bus. ut in c. cū uoluntate. §. si. A.
 Ibi sic dicit. Si q vō rōne officij q
 i ecclia obtinet aut et clerici alij s
 mores zelo deuotōis pueros aut
 adolefcētos in minoribus ordini-
 bus pstitutos turbantes diuinā of-
 ficiū. et hi qui obtētū prelationis
 magistrerij subditos et scolares cor-
 rectionis cā leniter forte pcessit
 excoicationis sniam nō incurrit.
 Ad et de his dicendū ē qui alijs
 de familia sua uel pprijs inferio-
 rū graduū. i. ordinū minorum s
 glo. ibi. Segl. Simili mō ut cobi-
 beant ab insolentijs suis et sciencia
 bonisq moribus iformēt duxer-
 ū corrigēdos. b. ibi. Et ut nō in
 direcōna li. 3. n. 2. §. To. q ad pla-
 tū et magistrū nō distinguit urrus
 correcti sint in minorib' uel i sacris
 Sed qd si pncipalis mgf phibeat
 sub mgro uel alij cui pmitit aliq
 pueros docendos ne pcutiat eos
 et tunc phibens eos pcutiat. nū
 qd icidit in canonem. §. fm glo.
 Ray. et i sum. con. li. 3. n. 35. q. 35.
 Credo q non. qz nō pōt mgf p
 phibitionē h' mōi auferre cā bñfici-
 um uis p qd pcedit docētib' cor-
 rigē qd docet. B. 13. si cleric' d'p-
 situs sit uel degradat'. et de iudi-
 cā nō ab hoie. et et de pe. degra-
 datio. in fi. li. 6. A. Si tamē cleri-
 cus sit de post' uel degradat' et nō
 sit traditus curie scilicet nō obtinet
 h' casus. Ad talis puilegiū. et

net in memorid officij preterit. ut
 nō in sū. cō. d. q. 35. B. 14. qn cle-
 ricus trāffert se ad actū prius pna-
 ritū. ut pua erat in minorib' et fac-
 tus est miles uel bigamus et hui'
 84. dif. quisquis. A. 3d in d. q.
 35. ubi enā addit ali' casus uidelz
 de illis q pira phibitionē uoceta
 ni publice facta recipiāt. admini-
 strationē scolarum ppersonaz. et
 ne cle. uel mo. c. 2. ibi Aug. papa
 Lucē. epo dic. Saicōtib' et cle-
 ricus uis denūcies publice nemi-
 nistri laicorū. nec in reb' eo-
 rū pcuratores existat. qd si p'no-
 dum sacere psumpserint et occa-
 sione ip' administrationis ppter
 pecuniariā cām dephēdant i frau-
 dē idignā est eis ab ecclia subue-
 niri p quos pstat in ecclia genera-
 ri scandalum. B.

¶ Sed qd si qd nō ob sui rationē
 s3 ob rationē patris. matris. uxo-
 ris. familie. filij. uel et extraneorū
 clericū ledat. §. fm Anno. Talis
 nō incidit in canonē. ar. ff. qd me-
 ca. isti quidē. §. si. Ad et focij iniu-
 ria ppulsanda est. 23. q. 3. fortitū-
 do. et c. non iserēda. Quidā tamē
 dicūt qd hoc ē uerū de defensione
 illarū solūmō psonarū p qd intelli-
 git nobis iniuria fieri. ut Insi. de
 iniurijs. §. panē. A. idē qd i b. §. re-
 citat in sū. con. d. 4. 35. Et p' mōi
 dñi Anno. uidelz quod idē sit in
 repulsiōne iniurie causatanz qz u-
 detur uerius. ut nō in direcō-
 ria li. 3. n. 2. §. 90. B.

¶ Sed qd si psona ecclastica do-
 miū occupat alicui' et nō uult exire
 sine uolētia. §. fm Anno. Eijcicō
 nō icidit in canonē. ut colligitur ex
 re de resti. spo. olim cām. et extra

de homi. significasti. A. Hoc uerū
 et si fiat in pntia. et cū moderanti-
 ne inculpate uale. ut colligitur ex
 rex. et glo. dicti. c. olim. et ibi etiaz
 p Anno. ad fi. B.

¶ Quid de nō defendētib' cleri-
 cos cū possint. §. Suet uidentur
 qz cū possint manifeste facinorū de-
 finit obuare. et eo. quāte. Intel-
 ligas in q sola illi excoican s ad
 quoz officia p'inet desēdere ar. 13
 q. 5. administratores. 2. q. 4. forte.
 et c. et infra. A. Dñs Anno. de bu.
 i. d. c. quāte. 13 aliud ibi glo. uideat
 ut sentire dic quod cōis ē opimo
 q incidat in canonem patiens uer-
 berari clericū. et dolose nō probi-
 des sine habeat uerberatū i p'ce-
 sione sine nō. Et idē notat fm Hosti.
 i sū. p. li. 3. n. 33. q. 34. Sed quid d
 pueris. B.

¶ Quid si clericus nolēs alicui sa-
 tisface spōte subijci se uerberib'
 §. 3 Ray. 3pe cleric' d'3 excoica-
 ri et uerberās ē excoicatus. Talis
 n. licet nō si nō sit uolēta ē in
 iniuria salte ordini clericali i cur'
 fauorem: canon ille promulgatus
 ē. et eo. ptingit. 4. In b' p'cordant
 q oēs. A. h'ac excoicatioz icurrit
 etiā cleric'. nel si is persona irato
 aior pcutiēs seip'sū. qz facti iuriam
 ordini clericali siue religioni. Itē
 qz sic non h' offendere alium ua-
 nec seip'sum. 24. q. 5. si uerū h'. ubi
 h' tenet Archi. et nō in direcō-
 ria. li. 3. n. 2. §. 100. B.

¶ Sed qd si mgf i plar' ex ira pcutit.
 §. fm. h' h'. Ad icidit in canonē
 et q cā correccionis h' fat. et si de
 extracōne nō coguet acta. si tamē
 h3 hūc finem in habim suffic. nec
 distinguo urum sit in sacris uel i

sacris. extra eo. et uoluntate. q in
 cāu correccionis que sit a mgro i
 plato indistincte loquit. Ad si p'ri-
 cipalis mgf phibeat mgro iherio-
 ri ne pcutiat. si pcutiat non uide-
 tur q incidat. qz non pōt p'ri-
 cipalis magister auferre beneficiū iu-
 ris per qd pceditur corrigere pos-
 se quos quis docet.

¶ Sed qd si officiar' i ecclia plar'
 magister. dñs dom'. uel p'sangu-
 nei excedat modū i corrigendo.
 §. fm hosti. P'nti ex p'posito et ira-
 to aio multā excedant. nō credo
 q incidant in canonē q solūmō do-
 lū p'egunt. qd colligitur. 17. q. 4. si
 qd suadēte et ex eo. c. i. Siolennia
 .n. nō p'mittit sine dolo. et h' etiaz
 inuuit pncipiū. extra eo. cā uolū-
 tate. Co. Ber. et h' h'. A. Idem i
 sū. 2. d. q. 35. B.

¶ Quid de illo q clerico ludente
 grauius in pcutis cū aio iudicā-
 di grauius repercutit. §. fm. h' h'
 Ex q aio uindicta et nō iocosa le-
 uitate repercutit. iudicē in canonem
 A. h' sine deliberatiōe repercutit h'
 non facturus si plene deliberassz
 nisi ita esset suz p'no q se nec ul-
 dicare nec iniuriari intemper et
 .n. non incidat fm cum. h' h'. in
 sū. con. li. 3. n. 33. q. 100. B. Sed et
 si iocose pcutis a clerico grauius
 repercutit sed in cum iocosa leuante
 et sine dolo. non incidit. A. h'
 grauius repercutit et cum ira qz ut
 det ea p'dno ludentiū q grauius
 pcutis pcutiorē suū grauius rep-
 cutere pōt ne inferior uideat i illo
 ludo aut minus strenuus s3 eide
 h' h'. ut in sū. co. li. q. 101. B. Si
 militat. etiaz nec sacerdotis s qui pu-
 erum clericum impotente iudicē

secu iratus potuit non iniuriandi
sio vel libid. ne videte. **A.** s3 pp i
solcia pueri repellenda. vt in su.
con. eo. ii. q. 102. **B.**

9 **Q**uid si alijs n̄ mitti manus i
clericu s3 spuit aut aliqd effundit
sup cu. aut claudit ei hostiu. vl po
nit custodes ad capiendū eū si de
domo exeat. vel ei equitanti capit
habenas eq. vel rupit cinguli sel
le vel mimis r̄ terroub⁹ arrestat eū
vel facit ire quasi captū ad iudicē.
R. fm Ray. r̄ alios cōter. **D**ms
tates s̄ excoīcat. nec refert an inij
ciat q̄s manū i eū. aut in rē s̄ b̄i. ta
lier coherēt aut rē de manu eius
rapiat. aut vestes q̄bns idupus est
scmda. Secus tñ si solo meū co
git vt se redimat. l. v̄ sibi aliqd det
H̄i tal nec in psonā nec in res s̄ b̄i
coherētēs mitti manū. **A.** Idē
in su. cō. ii. 3. ff. 33. q. 203. r̄ in direc
toria li. 3. n. 2. §. 114. cū se. **B.**

10 **Q**uid si alijs arrestat clericuz
asportat res q̄s ei fuerat furat⁹. r̄
p̄ violentiā auferat ei. **R.** fm. **bb.**
Nō credo q̄ incidat in canonē si
res illas ei auferit. dñ ē in asporta
do anq̄ asportas se recipiat ad lo
cū determinati. secus si ex ictual
lo. q̄ non h̄ ins sibi dicē. **A.** Idē
in su. cō. eo. ii. q. 105. **B.**

11 **Q**uid si qs inueniens clicū tur
piter agētē cū vxore. marre. sorore.
vel filia. cū munitat vel occidit. **R.**
fm. **bb.** Et si posset dici q̄ tali par
at q̄ ad excoīcandōez. eo q̄ decre.
et eo. si vero nō distiguit nec atro
cē iniuriam r̄ n̄ atrocē. nihilomi
nus si licebit ei occidere. et d̄ pe.
c. 2. **A.** Hosti. et sup hoc dicto. c. si
v̄b. dicit q̄ fm canones nō h̄ euz
gimere si aliud fieri p̄t vt in 15. 2.

eo. ii. q. 35. **H**ic ē p̄ q̄ idē. **bb.** q̄
ter p̄cludit q̄. s. postū sit. **H**ic enī
q̄ cū p̄tata decre. si v̄b nō v̄da
tur excusare nisi eos q̄ simplr ma
nus inijciunt violentias in tales. r̄
distiguit at i hostiālo q̄ clericos vul
nerat r̄ eos q̄ s̄m̄ v̄m̄crib⁹ eos le
dūt. vid et iustus dicēdū q̄ eos ta
liter munitantes vel occidēs inci
dunt in canonē. **D**icit et q̄ illd̄ q̄b
i. d. c. si vero. ponit de clerico tur
piter agētē. putat n̄ esse restr̄m̄gen
dñ solū ad coitum s3 et ad ample
xus r̄ deofcularōes r̄ qñ aliqs p̄
parat se ad opus carnis. Si tñ nō
in loco suspecto s3 in publico r̄ talis
faceret. sicut aliqñ sit in ludo. ali
d̄ esset. qz verberas incideret i cano
nē. **L**ā aut p̄stat p̄ signa q̄ clerici
iam expleuit faciā credo q̄ si talis
sunt signa r̄ tam p̄pinq̄a nego
cio q̄ p̄tlet. tarpitudinē coims. **H**i
dē p̄tletā nō ē excoīcatū stari ver
berans talē si sint de s̄tatis p̄dōis.
Si aut nō sunt p̄babilia signa nec
icōinenn post s̄m̄t̄ s̄berat s3 p̄ost
q̄ iam clericus ad alia diuertit r̄
a loco discessit. incidit i canonē. **B.**
S3 vtrū marit⁹ sic inemēs cleri
cū possitē tenē iunū. **R.** fm. **bb.**
Pōtēnē vtrūq̄. s. clericū r̄ vxo
rē sine excoīcandōe v̄dec aduocete
stet. ff. d̄ adul. capite. et d̄ sen. exc.
c. si v̄o alicui⁹. §. si. **I**dez **Ver. A.**
In illa. l. capite. d̄ q̄ ista detentio
nō d̄z fieri v̄tra. 20. horas p̄tinas.
Et idē q̄b in b. §. notat istā. p. li. 3.
ff. 33. q. 25. vbi et d̄ fm **Inno. i. d.**
c. si v̄o q̄ noie manū intelligimur
oēs ascendēs r̄ nomie filie oēs
descēdentes. **I**n collateralib⁹ ve
ro vel affimibus dicit q̄ nō audet
p̄ndere. **A**lī aut dicunt q̄ si p̄h

et psonas noiatas hoc p̄m̄tū
non excedit. Et hoc dicit **Hosti.**
vidē n̄mus. **H**ic et ibi fm **Ver.**
r̄ **Hosti.** in eo. c. si v̄o. q̄ nomine
vxoris intelligit h̄ et sponsa d̄ p̄m̄tū
r̄ q̄ fm **Hosti.** intelligit d̄ mare
filia vel sorore tā legitimā q̄ enaz
nat⁹. s3 non de adoptiua. **B.**

13 **Q**uid d̄ illo q̄ ordiat cū vxore
sua vt clicus vocet ad tarpitudies
r̄ sic verberat eū. **R.** fm. **bb.** **C**redo
q̄ tam vir q̄ vxor icidunt i ca
nonē cū puocauerint. **A.** Idem i
sum. con. d. q. 35. **B.**

14 **Q**uid d̄ muliere q̄ pcutit sacer
dotē impetentē eā de tarpitudine
R. fm. **bb.** Si solū v̄bis ipetar. in
cidit in canonē. Si aut tangit iui
tā. r̄ illa se defendens cū modera
tione inculpate telet eum pcutiat
nō credit q̄ incidat. **S**ecur⁹ tñ ē
q̄ faciat se absolui ad camelā. **A.**
Idem in d. q. 35. **B.**

15 **Q**uid si qs irat⁹ vadit d̄ clericū
elevato pugno ense vel asta quasi
p̄cussurus. **R.** fm Ray. **H**oc idē
q̄ manus uō intecū. **I**dez **Hosti.** r̄
Hosti. **I**dez in sum. con. li. 3. ff.
33. q. 207. **B.**

16 **Q**uid de illo q̄ psequit clericū
fugientē r̄ clericus sine p̄missione
cadit r̄ ledit⁹. **R.** fm. **bb.** **N**ō credo
q̄ incidit. **S**ec⁹ si ipse fugiēs r̄ q̄ si
coactus p̄cipuerit se in aquas. vel in
aliud p̄cūlū se igerit vt euadat qz
tunc psequēs incidit in canonē. **A.**
Idez in sum. cō. eo. n. q. 206. **S**3 si
bñ penset vtriusq̄ causū n̄ v̄t. ratio
d̄m̄t̄r̄statē cū in vtroq̄ lesio cau
set a p̄sequēte. r̄ id v̄t in vtroq̄ lo
cū h̄re excoīcandō. ar. l. n̄ p̄nt. r̄. l.
de quibus. ff. de legi. **B.**

17 **Q**uid si qs accipit clericuz p̄

capillos r̄ h̄ dicat nisi esses el cri
cus p̄cūterem te? **R.** fm **bb.** **S**i
animo iniuriadi iratus h̄ facit ere
dō q̄b icidat. aliter non. **A.** **I**dez
in su. cō. eo. ii. q. 210. **B.**

18 **Q**uid si qs furto accipit corzi
gram a clerico q̄ cinet⁹ erat uel ve
litē qua erat indur⁹? **R.** fm **Hosti.**
Nō videt excoīcatū qz minima ul
nulla ē violentia p̄fone. eo q̄ non
s̄ntial. **A.** **I**dez in su. cō. li. 3. ff.
33. q. 209. Et in directoria li. 3. ff.
2. §. 114. cum se. **B.**

19 **Q**uid si verberet cōuersus? **R.**
fm **Hosti.** Si tales sūt p̄uersi q̄ se
r̄ sua tradiderit d̄o r̄ totalit̄ tran
slat̄ facu sūt ecclesiasticū. siue eccle
sia sit regularis s̄uē seculari. tales
debent gaudere ecclesiastica libertate
i. q. 4. quisquis. Secus si esset cō
uersus remansens in domo sua. p̄
pria tāq̄ laicus. et de huilegjs. ut
p̄uilegia. §. p̄. **A.** **I**dez in su. con.
eo. ii. q. 34. **H**oc etiā tenet gl. in c.
non dubiū. et eo. **B.**

20 **Q**uid si verberet novitius? **R.**
Verberans excoīcatū est. et eo.
religioso li. 6.

21 **Q**uid si qs credens verberare
clericū verberat laicuz? **R.** secūm
Ray. **N**ō ē excoīcat⁹. **H**oc dico p̄
p̄t̄lam canonis q̄ exigit actū cū di
cit. si qs inicerit man⁹ violentias in
clericū. **A.** **L**on. **Hosti.** r̄ addit. s.
q̄ diu p̄sciam habet lesam d̄z se p̄
excoīcandō aerē q̄ non q̄z sciat vt
iatē. ut in su. con. eo. ii. q. 211. **B.**

22 **Q**uid de eo q̄ verberat clericum
credēs eū laicū? **R.** fm **Hosti.** Si
talis erret aut in psona. vt qz volens
p̄uere **L**inū laicū. p̄cussit. **S**eius
clericū. cū vtrūq̄z cognoscit. iunior
ēstia q̄ incidit. **H**ā i clericū man⁹

violentas iniecit. **A. Tācre. 7 glo.**
Ray. tenet dicit quoz dicit pot in
 religio qñ patiens nō fuit in colligi
 h iusto errore. vt satis pot colligi
 ex dco coz. vt in sū. 2. eo. n. q. 22.
 sic i fili pz. 7 in se. casu. **B.** Si aut
 errauit i qualitate. qz de isto q est
 clericus putabat q esset laicus. **Hā**
 videbat eū i habitu laicali. 7 non
 gerente se p clerico n̄ icidit. **ex. e.**
 si dō 2. **Seco** ā si viduēt i habitu
 clericali 7 p clerico reputabat. qua
 tūc incidit in canonē. **A.** Nisi hoc
 eāu putaret ludo talē habitū esse
 affūpā 7 h̄er credendi p̄babile
 eāu fm gl. **Ray.** h̄ ē dicit q si du
 bus vtz sit clericus vel laicus icidit
 in canonē cuius in dubio teneat
 vtare periculi. Si āt nō p̄tervz
 sit laicus vel clericus dicit q si ua af
 fectus ē vt p̄notus q 7 si sciret eū
 esse clericū nihilominus p̄tereret
 eum. incidit in canonē. Si aut nō
 p̄tereret nō incidit. vt in sū. 2. dca
 q. 22. **B.**

23 **Quid** si aliquē clicū panī sacref
 aliqd flagituz teneo violēter zelo
 dei ne illud faciāt. **Rn. fm. 7 b.** Si
 talē teneo modico ip̄ze inuitum ē
 7 renūcēt circa tñ iniuriā p̄ssio
 nis. non credo me incidere i cāo
 nē. **Satis. Lon. Inno. 7 Hosti.**
A. Quid modicū ip̄s p̄us d̄er
 minandū i q̄sum seu p quāto ex
 pediat ad obuiandū p̄cio. ar. c. er
 roz. 33. di. **Aliq** ē cāu licet p̄terere
 .s. obtulitōz sui vel alioz. vt. **3. 6.**
B. Idē dicēdū ē fm **Inno.** si su
 p̄ueniens inimicus clicus tenet
 ne incidat i manus eoꝝ. qz tali n̄
 irrogat iniuria s̄ potius salus p̄ci
 ratur. ar. 44. di. cū deams.

24 **Quid** de illo q mādai manus

inijci in clerici. **R. fm Ray.** Si q
 qual effecus. id mādans q̄ is qui
 mādai incidit in canonē. et c. mu
 lieres. **6. si.** **Quid** si mādator inuē
 ad reuocandū mandanū. tunc di
 s̄inguedū. qz si mādatorius anq̄
 reuocatio puenisset ad eū. verbēa
 uit. vterqz ē excoīcatus. **A. Glo.**
Ray. dicit 3. si mādatorē sufficē
 ter penitunt. 7 ē in caritate. Nullū
 ei exiētē caritate ins ligare in
 tendit vinculo excoīcatis. quia h̄
 inuētū esset. s̄ talis ab hoie possit
 excoīcari. qui aliqñ inuēte ligat.
 vt in sum. cō. li. 3. n. 33. q. 25. **Dicit**
 tñ **Ray.** cū q̄ p̄cordat̄ alij doc.
 8 quibus. 7. verus videt. qz p̄es
 sit culpa mortalis 7 eius occasiōe
 dānū irrogat. id d̄z sentire penam
 extra de iniurijs. c. si. **Ad hoc** etiā
 extra de homi. c. si. li. 6. **B.** Si ve
 ro reuocatio prius puenit non est
 excoīcatus mādator. ar. c. de pio
 cu. ex infirmatōe. 7. c. in nostra. 7
 in p̄dicto. 7. mulieres. in si. **Lō. ho**
st. **Ber. 7 Hoff.** Eadē qō 7 solo
 pot fieri de eo q̄ p̄sulū clerici v̄z
 berari si eius p̄silio fiat. **A.** Idem
 in sū. cō. d. q. 25. **B.**

Quid si mādās clicuz d̄berari
 prius q̄ d̄beret decdat. **A. 7 Hoff.**
 si. Si notoriū sit. 7 talis i sine nō
 fuit absolutus vel signa p̄nie n̄ ap
 paruerūt. h̄i d̄z p̄ excoīcato nec
 d̄z sepeliri in cimiterio. **A.** In hoc
 cāu **Hoff.** dicit q̄ mādans ē excoī
 catus nisi mādani reuocauerit an
 te mortē. cū intelligat tunc i cades
 volumare decedere. **Glo.** vero in
 c. mulieres. c. eo. dicit q̄ non ē ex
 coīcatus. qz morte mādatoris sol
 uit mādani. si. mādani. ier causas.
Hosti. dō vt pz in sū. con. co. n. q.

26. ait. Tu dicas q̄ quo ad finiaz
 istius eccle nullo mō ligatur. sub
 terra. s̄ d̄z ē sup̄lica n̄. 2. 4. q. 1. qd
 ciqz. **Termin** si hoc notoriū sit 7
 absolutus nō fuerit i sine. vt signa
 p̄nie nulla apparuerunt. h̄i d̄z p̄
 excoīcato. nō ex vi sine eccle mli
 tatus s̄ rōc p̄ci notoriū. vnde nō
 p̄sepeliedus i cimiterio. **Secus** si
 signa p̄nie apparuerunt. **B.**

Quid si nō mādauit s̄ qd scm
 ē rati habuit. **R.** Si iniecia ē ma
 aus in clericū noie tuo s̄ sū mād
 auit. 7 tu rati h̄ habueris. excoī
 cationem incurris. Si vero non fuit
 facta noie tuo. peccas h̄ndo rati.
 sed non incurris excoīcationem.
 c. eo. cum quis. li. 6.

Quid de illo q̄ dicitis q̄ vel
 let vindicari de tali clerico. 7 sic il
 li verberari cū. **R. fm. 7 b.** Si ca
 dixit aio puocandi eos 7 ip̄i ob
 h̄ moti fecerit ē tñ noie dicitis. ip̄e
 dicens nihilominus incidit in cāo
 p̄. **A.** Idē in sum. 2. c. si. q. 28. **Et**
 sone idē ē ēt si non dixit eo aio. cū
 dicēdo fuerit in culpa 7 debuit co
 gūare h̄ eūre potuisse. ar. c. si. c. 7
 de homi. li. 6. **B.** Si iudex layc
 malefactorē capium denūcat 7
 ip̄se clericum dicat. vide. **J. iud**
2. 6. 3.

Excoīcatio iij

Excoīcatis falsarij. Et
 qdē cū q̄s p̄ se v̄l p̄ alij falsat lras
 pape cū fautorib⁹ suis. v̄l scienter
 v̄t eis esse excoīcat⁹. **ex de cri. sal.**
ad falsarij. 7. B. cuius absoluto
 rēseruat pape p̄ter q̄ i motus arti
 culo. eo. n. c. dura. **B.** Et si q̄s h̄
 lras lras se h̄re cognoscit isra. 20.
 dico aut destruat eas. aut resignet

si penā excoīcatis voluerit ena
 dere. vt extra de cri. sal. dura. **22b**
 intelligēdū ē solū qñ aliq̄ eāu littere
 ad eum pueniunt. **Secus** si fue
 rit p̄cius. qz tunc indistincte ē ex
 comunicatus. **Clerici** quozqz salu
 rij debent degradari 7 tractari
 lari potellan puniēdi. vt i. d. r. ad
 falsarij.

Quid si quis v̄t talibus lris
 ignoranter. **R. fm Hosti.** non ex
 cusat. qz p̄ alios inuestigare d̄bit
 ar. 37. di. 6. vlt. **Si** in falsitas erat
 ita latens q̄ non h̄ p̄cipi potest
 7 ip̄e adhibuit diligētia q̄a ponit
 ut nec p̄cepit. excusari ē alioqui. nō
 ē de homi. **Yohānes. 7. c. vlt.** ff.
 de redibi. ac. l. 1. **Et** nō. q̄ p̄cepit ē
 q̄ i lris papalib⁹ nec i magno nec
 i modico audeat q̄s apponē ma
 nū ē vnā lram vel vnum p̄ciū
 corrigēdo aliquo manu apponēs
 sniam excoīcatis incurrit que nō
 pot ēt extra sedem apostolicā. **Fla**
xari. hec per sniam in curia laiam

Excoīca. iij.

de excoīmunicatione incē
diarioꝝ 7 cfractioꝝ ecclesie. Om
 nis enim incendiarius ecclesie v̄l
 loci religiosi. vel cimiterij vel spa
 tij p̄uilegiani in circuitu ecclesie
 ē excoīcatus ip̄o iur sed anteq̄ sit
 denunciatus potest absolu ab ep̄s
 copo. postq̄z vero denunciatus ē
 sine nominatum sine in generali.
 puta denunciatus excoīcatus oēs
 illos qui tale icēdū fecerunt. tales
 solum a papa possunt absolui. **ex**
co. tua nos. 7 capitulo conuēsi.
A. Quod autem dicunt est de in
 cendiarijs. intelligas etiam de c̄
 fractioibus quod similit̄ sunt et

coicari. et a papa absoluendi. Et sic
idem intelligendum est de effra-
ctoribus cimiterij et alioz locoz eccle-
sie adherentium de qbus pte dicit
est. Et in directione li. 3. n. 2. §. 22. ubi
q sicut violator ecclesie excoicatus
est. sic et violator claustrij ecclesie ad-
herens. ar. ff. de rei ven. q religio-
sis. et et de iudi. quanto. Et scdm
glo. Ray. et i. sum. §. li. 3. n. 33. q. 34.
fractor ecclesie iudicandus e q do-
lo malo aut p iuriam violenter vl
etiam latenter parietem fodit aut
fenestram vitream fregit. aut ser-
turas. aut hostia. aut cardines. aut
pectes dñi tenet hostia firmata. aut
ipm techi ecclesie. **B.** Et idem dicitur
qd cū qd p violentias i ecclesia mul-
ti enormia committit. vt diruendo al-
tare vlt frangendo crucem vel enor-
miter tractado corpus xpi. et similia
Excoicatur in q ista nuc dca p ephs pnt
absolui. **A.** Hoc potest intelligi verus
nisi fuerint denunciati. vt praecum
e. Ad violator ecclesie ipso iure incur-
rit excoicationez. xi. q. 3. canonica
et filiter raptor ecclesie. l. 7. q. 4. oes.
Et idem videtur dicitur de talibus q
de effractoribus. vt potest colligi ex
notatis in dicto. §. 22. ubi de his si
nulli sic of. Raptores ecclesiarum et
violatores sunt excoicati. dco. c. ca-
nonica. et c. oes. et et co. qñt. Et
de violator ecclesie sue raptor q ip-
sam ecclesiam frangendo hostia. capti-
endo res suas vel inadendo puile-
gia sua non custodiendo vel cor-
rupendo offendit. de qbus. l. 7. q. 4.
per toni. vt notat Hosti. eo. n. d. vio-
latione. §. 1. Et §. Ad si seruo. vis
i ecclesia et res q ira sunt spoliates ex-
coicati sicut multo fortius ipsa hoies
verberates. quia maior est violen-

tia: corpe q re. n. q. i. h. p. i. m.
quod probatur mansisse extra e.
cum p causa. vbi hoc notat Hosti.
Et adde quod dictum est. §. 22. ubi
de incendiarijs. q post q fuerint
denunciati non possunt absolui ni-
si per papam. Et sic idem intelligi
de supradictis. Et subdit. Alij aut
q alit offendunt ecclesias vel bona e-
rum diripiunt si sunt ipso iure excoi-
cati. sed excoicandi. h. sacrilegi iu-
dicentur. Lon. glo. i. h. dco. c. cano-
nica. et c. omnes. **B.** De casibus
istis et de hac materia vide supra
absolutio primo. §. 3. et j. incendi-
arius.

Excoicatio v

de sramentibus et libertate
ecclesie. Nam omnes tales sunt ex-
communicati cum diuersis saulo-
ribus. vt s. excommunicatio. l. §.
2. d. 8.

C. Virum heremite et reclusi uelli
gatur hic noie ecclesie. **B.** fin. h. h.
Non nisi subiecerint se alicui deli-
gioni approbate. Co. 3m. et Ho-
sti. **A.** Lon. etiam Albius. Pu-
to hoc intelligendum de heremite
seu reclusis qui ab ecclesia nulla ha-
bent approbatione tacitam vel ex-
pressam. cui regulariter sit ihibitus
noua religione seu nouo ordine
admittere. vel habitum noue religi-
onis assumere sine lnia sedis aposto-
lice. vt i. c. religioni. de reli. do. li.
6. Ad heremite bn gaudet puile-
gio clericari. l. 6. q. i. qui vere. et ibi
glo. Sicut mulier iclusa. xi. q. i. d. p.
sona. Et notat dñs Anto. de hu. i.
c. nullus. et de foro ppe. vbi etiam
dicit q generaliter oes persone q re-
gulariter viuunt sunt ecclesiastice persone.

h. n. facit pfectiorem. et gaudet pri-
uilegio clericari. vt notat glo. et tex.
i. c. idem in an. ad si. de elec. li. 6.
et notat. l. 2. q. vlt. c. fi. et de maio. et
de c. dilecta in glo. pl. qd fac. di-
ci ipse p istis reuatis et marib⁹
et mulieribus dicit etiam ibi q hnt p-
fate psona p dcm puilegium q du-
seruiunt. etiam si non uideant ppe-
no sic viuere.

B. An p dca pena sit extendenda ad
illos q auerit ab qd p pnculares
pseudines aliqua ecclesie vt qz
volunt cognoscere de oib⁹ pncibus iu-
ramen iterpositioe vallans. **B.** fm
h. h. Non. Lon. Inno. et Hosti.
A. Idem in li. 3. n. 33. q. 34. h.
ne statuarij. vbi declaratur q b pe-
na solū obtinet circa puilegia p-
cessa ecclesie vniuersali siue a do. si-
ue a papa siue a principib⁹. no aut
qñ sic fit p specialia puilegia p-
cularium ecclesiarum de quo etiam in
§. se. di.

C. Que sint illa q faciēdo sit ptra
libertatem ecclesie. **B.** h. h. h. h.
Plu-
ra. vt q decime et oblatioes ad cle-
ricos spectat. l. 16. q. i. reuertimini.
Item q ecclesia sit libera et sola res
ecclesiastica ad ministrat. 96. dif. si
imperator. Item q de spualibus
tous p dca et iudicari potest. **A.** Et ista
sunt pcessa a dco. vt p iuribus al-
legans et multa alia puilegia q p-
tinent i nono et veteri testamto. vt
di i dca. q. 34. **B.** Ad pncipes cle-
rici si excoicari. l. 7. q. 4. si qd sua-
dca. Ad i legatis ad pias cas suf-
ficiat duo testes. et de testa. relati.
l. 2. Et hec pcessa sunt a papa. vt
p iuribus allegans. **B.** Sicut et si
sunt p generalia p uilegia ecclesie
ad imperatoribus data que in iur-

ciunt pntentur. n. aut si spaliu ali-
cui ecclesie vel ecclesie data sunt. Co.
Inno. et Hosti. **A.** Idem in li. 2. de
cta. q. 34. vbi et additur fm Hosti.
q constituto que irrogat hanc ex-
communicationem. videlicet. c. no-
uerit. extra de sen. exco. modo li-
gat omnes statim et non post duos
menses. q iam dudum fluxerunt
illi duo menses de qbus fit mencio
i dco. c. nouerit. ista quos talia sta-
tua debet dleri de capitularijs ad-
dit aut q alij pncipales mses p
publicationem. i. post q i singulis
locis hec pntio fuerit publicata
Sed cum Hosti. p cordat Inno. i
dicto. c. nouerit. videtis vt statim li-
get. Et dicunt omnes q hec pntio
frequentet publicanda e ne qd
possit ignorantiā allegare. Itz
dicit q qui ignorat statutum h⁹ n
icidit in excoicationem que non e
nisi pro magnis criminibus ifligi-
da et i pncipes. xi. q. 3. nemo epo-
rum. Et subdit i dca. q. 34. Et hoc
benigni⁹ e. Intellige nisi ignoran-
tia crassa fuerit et supina. et de pñ.
vt aiaz. li. 6. Segur. Itz addit ho-
sti. q statuarij et scriptores statuto-
rum statim ligantur. nec excusatio-
nem hnt pnt i toto. h. qñs excusaf
a tanto. Pntes autē pncipes et re-
ctores pnt habere qñs excusatio-
nem qntum ad obfuanonem seu d-
lectionem statutorum predictozū q
ignorare pnt. Ex q vo cernican st
t obedire negligunt. pntio eos
ligat. qd ad arbitriū boni viri refe-
redum e. qñ. s. scire poterit vln
vel impedire ne seruent. Consultarij
at ita demul ligati pntentiam i deli-
ctio fm Inno. et Hosti. **B.**

Excoicatio vj.

de pncipauōe euz excoicatio.
Abi sciendū qd ē qdam pncipauo
illicita qd gde pōt. pungere qdru
plicit. i. s. qn qd pncipat cū excoi
cato i eodē crimine pp qd excoica
tō ē. s. dando p̄siliū. auxiliū vl
sauorē. ⁊ talis icurrit eadē sēren
tiam. ex. co. si. p̄cubine. ⁊. c. nuper.
Et itelligē p̄siliū sine qd nō erat fa
cturus. ex. de homi. sic dignum. §.
q. vero. **A.** Pax fac. An videtur i
telligēdum de p̄silio etiam si aliter
fuisse factur. qz nihilomin⁹ pnci
pati crimine vt nō in directoria
li. 3. n. 2. §. 125. ⁊ tenet Inno. ex. eo.
nup. cum q etiam videtur transire
dñs Anto. de bu. **B.** 2. qn quis p̄ci
cipat qdem in crimine mortali sed
nō i illo pp quod excoicatus est. ⁊
talis mortalit peccat. sed nō icur
rit eadē sniam sed icurrit mino
rē excoicanōem. **A.** Con. Inno. i
dco. c. nup. **B.** 3. qn pncipat ei i di
uitis. s. recipiēdo eū ad diuina of
ficia seu ecclīastica facta vel ad ec
clesiasticā sepulturā. ⁊ talis qdem
lz nō sit irregularis vt ex. eo. is qui
li. 6. peccat in mortali. ⁊ ē vald p
pinqu⁹ irregularitatem. **A.** ē ei iter
dictus igressus ecclīe donec d̄ r̄ d̄
gressione h⁹ ad arbitrium ei⁹ cur⁹
sniam p̄p̄si satisfecerit p̄p̄ceter
ex. de puile. c. epoz. li. 6. **A.** Et ibi
sentit. **Archi.** vt ponit Jo. an. in
nouella. qd dcm. c. videtur solum
hfe loci in celebrandis excoicā
tis ab hoie ⁊ n̄ a iure. pp verba ibi
posita ad arbitrium ei⁹ ⁊ c. **B.** Et
si postq̄ ē sic iterdictus igerit se di
uitis i suo officio sicut prius irre
gularis officii. Item si decedat sic

iterdictus nō dz i cimiterio sepeli
ri. ex. eo. is cui. li. 6. Sed h caue qz
si sepelitur hēticum. dic. vt. j. heretic⁹
2. §. 2. Sic si sepeliat excoicatus pu
blice. dic. vt. s. excoicatio. i. §. 3. in
pncipio. **A.** His. n. locis p̄z q in
istis casib⁹ maior excoicatio ipso
sco irrogatur. Sicut si qd cleric⁹
sciat ⁊ spōte recipiat ad diuina ex
coicatus iudicialiter a papa. etie.
significauit. ⁊ p̄z. s. absolutio. i. §.
2. in additione. **B.** Ad si talis p̄ci
cipatio in diuinis sit p̄metu. vt qz
tyrannus cogit metu mortis facer
dotem sibi celebrare. beatus esset
sacerdos scdm **Hosii.** si se ad mar
tyriū p̄pararet. **Hecius.** n. ⁊ si cul
pā attenuet simplr nō excusat. 32.
q. §. ita ne. in fm. h. h. ⁊ **Hug.** bñ
excusat metus q caderet in p̄stare
virtū. **A.** In si. p. li. 3. li. 33. q. 173. re
fert dcm **Hosii.** sed eo. n. q. 165. d̄
q scda opinio videtur humanior
⁊ verior cū casus necessitatis excu
set i talib⁹ ⁊ etiam casus vtilitatis.
qd minus ē. h. ibi. **P.** imum in di
ctum pōt itelligi qn qd ex metu pa
ratus esset p̄sennre etiam p̄cio. uic
eni non esset excusabilis. dco. c. ita
ne. **B.** 4. qn pncipat nō i crimine
sed i loquēdo vel secū orando vel
comedendo ⁊ h⁹. vt dcm ē. s. ex
coicatio. i. circa finem. i. §. **Quisef**
secus ⁊ c. **De** talit pncipante dicit
Zho. i. 4. dif. 18. qd qdam dicit q
peccat mortali. Et subdit. Sed h
videtur valde grane q hō p vno
d̄bo leui q excoicatio loq̄ mortali
ter peccet. ⁊ ipsi excoicantes mult
laqum d̄natiōis iniicerent. qd i
eos recoz̄ret. Jo. pbabili⁹ videt
q nō peccet mortali excoicatio ni
si in crimine vel i diuis vt dcm est

vel i p̄ceptu ecclīastice discipline.
qd itelligit t̄cre. videtlz d̄ prohibi
uōem supioris. ex. de elec. exco. nu
sic celebrat. Jo si aliqs p̄tinacit ex
coicatus participat. excoicari pōt
maiori excoicatione. qz mortalit
peccat. **Idem** **Al.** ⁊ **Pe.** **A.** Et vt
p̄si. li. 2. lib. 3. ti. 33. q. 165. p̄cedi.
2. etiam **Hosii.** dicit. n. q. q sim
pl̄r coicat excoicatio p̄ra p̄hibui
onem canonis. venialiter peccat
nisi h faceret i p̄tempnium canonis
Sed si h facit p̄tinaciter p̄ra p̄hi
bitōem iudicis gnāliter vl sp̄al̄ it
sibi scdm. cū p̄ h casu excoicatus
sit. p̄act q mortalit peccat. ar. ex.
eo. in nouella Inno. statum⁹. lib.
6. vbi d̄ si. **Aluer** aut in pncipante
excoicatio plara nō tenet ⁊ c
Inno etiam nunc nono iure ne
cessaria ē amonitio noiatum ex
p̄la. vt i nouella **Hreg.** d̄cimi. ex. c.
p̄mūtoem li. 6. Satis etiam p.
Hosii. p̄ d̄z. c. si celebrat. i. si. quod
⁊ **Hosii.** adducit. Et ad. c. sacris.
ex. h̄is que vi. **T̄acre.** dicit q loq
ur de pncipate i crimine. Et tho.
⁊ **Pe.** r̄ndent q loqur de pnci
pante i diuinit. ⁊ q dicit p̄t q sic
neq̄ mortale p̄cm ua nec venia
le dz hō p̄mittere metu mortis eo
mō debet q debet venialia vitaris
Con. etiam directoria li. 3. ti. 33. §.
148. vbi iter alia d̄ q pncipās cū
excoicatio non peccat mortali n̄
si i tribus casibus. p̄io si pncipat
excoicatio in crimine. ex. eo. nup. §.
i. p̄a. ⁊. c. si. p̄cubine. 2. si p̄ncipat
postq̄ monitus fuerit ex. eo. statim
mas. li. 6. ⁊ q̄ metus cā. sacris. 3. si
pncipat i sacris. xi. q. 3. rogo h̄z hu
§. Et adde quatu⁹ si ex studio vl p̄
ceptu participet rep̄uans excoica

tionē trusa f̄z. **Hof.** ex. c. q i dubi
is. ⁊ Jo ⁊ **Archi.** xi. q. 3. rogo. **B.**
Sed nunqd delega⁹ pōt excoi
care maior illos q in locutione ⁊
h⁹ p̄ncipant excoicatis ab eo. **B.**
Pōt sic excoicari d̄ceni petē ab
solutionē ab eo vl a delegate vt pu
ta papa. ex. de offi. dele. p̄ierca. ⁊
c. significati. ⁊. c. p̄udētia. i. si. In
telligēdum in qd ipsi pncipantes
non pōt excoicari nisi cum illa so
lennitate q d̄. s. excoicatio p̄io. §.
27. q̄ icipit. In quibus casib⁹ snia
h. q̄rtus casus. Et ē sciendū q ex
coicatio non r̄nsit i ternaz p̄sonā
vt p̄z ex. sequē. §. circa medium.
Sunt ⁊ alij casus in qbus quis
licite participat excoicatio p̄io q
dem qn aliqs loq̄t ei i bis q p̄ncet
ad absolutiōem ⁊ saluē aie. lz alia
verba i cōsent̄ iterponat vt magis
p̄ficiat. Et p̄ h̄ic ē modū p̄dicato
res q apud excoicatos in p̄dicatio
tōibus ⁊ p̄fessionibus quasi gerit
causas eoz q ab ipsis expoliat su
erant possūt elemosynas licite ac
cipere ab ipsis excoicatis. p̄sentis si
aliter i locis illis non valent susce
ptationē h̄fe. ex. c. cū voluntate. Et
de h⁹ p̄dicatoib⁹ vide. j. **Statuto**
§. §. h̄. ⁊ h̄ic. j. §. p̄. Item **Hreg.** xi.
q. 3. qn multos subtrahu a mino
ri excoicatione p̄iores coicantes
videtlz uxores. filios seruos. ancil
las. s̄u mancipia rusticos ⁊ serui
entes. ac omnes alios. s. ei⁹ famill
res ⁊ subiectos qui non adeo cu
riales sunt ut eorum p̄silio scelerā
p̄petremur. ⁊ eos qui ignozanter
excoicāz coicant sine illos q excoi
cāz coicat. **Quicūq̄** aut orator. i.
cā orōnis uadens aut p̄grin⁹. aut
p̄iator iterā excoicatoz deueniūt

vbi nō possint emere vel nō hēnt.
vnde emanat in iuriam ab excōica
tō accipiendi.

3 Et nō q̄ circa p̄dictas p̄fōas
distinguedū ē iter illos q̄ an̄ erāt
obnoxij sine obligati excōicaz. ut
vxoꝝ filij. serui. r̄ isti tenent eis sic
pius tenebāt. Qui vō non erant
eis cōicare. p̄ur r̄ q̄n̄ necesse fuerit
ē. eo. iter alia. **B.** Idem in sū. cō.
li. 3. n. 33. q. 5. **Con.** et Anno. i. dō
c. inter alia. **B.** De ista mā nō ver
sus. Et. le. lex. humile. res ignora
ta. necesse. **Hec** anathema qdē sa
ciant ne possit obesse. **Uale.** i. p̄p
vilitatē excōicant vel et p̄cipiāns
v̄ statū dicit. **Lex.** i. m̄fimoij excu
sat. **Humile.** i. serui r̄ filij excusant
Res ignorata. i. q̄n̄ nesciuit eū
excōicant. **Necesse.** i. p̄pter necessita
tē cōicās excusat de q̄bus plures.
r̄ varias questiones. vide hic. **f.**

4 **Antiquas** ergo excusat a p̄cipia
tōe excōicatoꝝ. r̄ h̄ pōt duplex ēē
Nā pōt ēē vilitas excōicant. v̄ q̄n̄
quis loquit ei de his q̄ p̄tinent ad
eius salutē v̄ dicitū ē in p̄ximo. **f.**
vñ r̄ ad p̄dicationē admitti p̄t. **et**
eo. r̄fiso. i. responso. **Itē** pōt ēē v̄
litas ex p̄te p̄cipiantis. ut cū p̄tuit
ab excōicato qdē ei debet. v̄ in. c. si
p̄o r̄ eo. **Unde** r̄ si nolu soluet
pōt in iudicio cōueniri. alter ex de
licto suo cōmōdum repozaret. **et**
de iudi. intelleximus. **Possit** etiā
loqui licite de salute anime sue p̄
prie si ē necessitas r̄ nō possit h̄re
recursū ad aliū q̄ p̄sulat ei. **hec** fm̄
r̄ h̄. **B.** Idē in sū. con. li. 3. n. 32. q.
127. vbi ē d̄ fm̄ eundē. **r̄ h̄.** q̄ ne
cessitate imminētē possit petē ab ex
cōicato consilium ē sup̄ palibus

Pro quāta d̄t necessitate vel vilitate
liceat hoc agere. arbitrio hōi
viri limitandū dicit r̄ hoc de con
silio. **Secus** aī de p̄fessione quia ē
in casu necessitatis non licet excōi
cato consilium. v̄ nōd̄ur in sū. con.
li. 3. n. 34. q. 64. vel aliud sac̄fz ab
eo recipe p̄ter baptismū morte im
minente r̄ catholico deficiente. v̄
nōd̄ur eo. li. ii. 24. q. 8. **B.**

Excōicatus a p̄cipiāte cum
viro. s. q̄n̄ de m̄fimoio cōstat. xi.
q. 3. q̄n̄ multos. **Suz** nūq̄ econ
uerso excusat v̄t p̄cipiādo vxo
ri. **Dicas** q̄ sine vir sine mulier ex
cōicantōi subdat p̄p̄ m̄fimoius
illicite p̄actū non h̄z participare.
s̄z si alter eoꝝ excōicatus sit p̄p̄ ali
ud delictū. t̄c̄ vterq̄ excusat quo
ad redditiōē debuit. **A.** r̄ et quo
ad p̄ntionē non solū debuit marit
mōialis. s̄z et alterius. cū ē ab ex
cōicato debitiū p̄tē possit. **et** de in
di. intellex. m̄s. **B.** **Sed** in alijs
vir nō excusat eo q̄ d̄z cogē vxoꝝ
v̄t faciat se absolutū. ar. 7. q. i. sic hec
hosti. **Hoff.** r̄ **Ray.** **B.** Idē in sū.
con. eo. li. q. 129. r̄ in directorali.
3. li. 2. §. 135. **B.**

Sed quid si vir vxoꝝ excōicant
ad mēsa. nūq̄d r̄ vxoꝝ poterit ad
ipsā mēsaꝝ comedere. **f.** h̄. **r̄ h̄**
Crede q̄ non in p̄teritū comedet
ad aliā mēsam in eadē domo ita
remota q̄ merito posset dici q̄ nō
comedant simul. **A.** Idēs in sū. 2.
eo. li. q. 130. **B.**

Alii filij excusant a p̄cipiāte
patris. **f.** fm̄. **r̄ h̄.** **Filij** qui sunt
patris p̄tate. vel etiam emancipati
q̄ sūt cōmētales p̄tē r̄ ab eo habēt
necessaria excusant. alijs vō nō. **A.**
Idē in sū. con. eo. li. q. 131. **B.**

Itē v̄. d̄. dicit ē excusant se aut
ancille. rustici. seruitici. r̄ alij sub
iecti qui non adeo curiales sunt v̄t
eoꝝ p̄silio scelera p̄petrent. **Nā** ta
les p̄sione ante iniaui alitricie erant
ad sanare obsequiū. r̄ sic etiam
nūc tenent. r̄ cōicare p̄nt ē. eo. int
alia. **Idē** intelligit fm̄. **r̄ h̄.** q̄n̄ ipsi
sūt excōicantōe d̄ni obligauerūt
se: exure r̄ seruū intrauerūt. **Sī**
aut post eius excōicantōē intrave
runt. distingue. q̄ si ignoraauerunt
r̄ postea sciunt. nō tenent discedere
ei d̄no suo. **Sī** vō sciuerūt a p̄n
cipio. enē discedere nisi necessitas
eos p̄pulerit q̄ si erent de ei^o fami
lia. **Et** q̄ dicit de rustico intellige
q̄ colat terrā suoꝝ d̄noꝝ. **Et** h̄z eū
dē. **r̄ h̄.** extendit ē ad illos q̄ dicit
ur medietary r̄ q̄ p̄ cultura reci
piūt certā p̄tionē fructuū. **Nā** r̄
possum cōicare quātū oportet p̄p̄
cultura r̄ huius rōne. **Idē** intelli
gēdū ē fm̄ hosti. de nutritib^o r̄ sū
b^o q̄ si a d̄no p̄cederēt nō h̄rent vñ
vincēt. ar. **et** eo. si vere. vbi excu
sat q̄ cū excōicaz nauis p̄uenit de
trāstretado p̄ saracenos. **A.** **Idē** i
sū. 2. li. 3. n. 33. q. 131. r̄ q. 132. **B.**

Sed nūq̄d p̄tes r̄ d̄ni excusant
si p̄cipiant cū filijs suis excōicaz?
f. fm̄ **Ray.** r̄. **r̄ h̄.** **Dicit** qdā q̄
sic. **Sed** tūc^o ē dicere q̄ n̄ excusat.
q̄ tenent eoꝝ regere suos mino
res ne inciderēt in eā anathaus
ar. 2. q. 1. de filia. **Idē** **Hoff.** r̄ ho
sti. **In** fm̄ **Tho.** i. 4. di. 18. ad min^o
debent eis cōicare i his i q̄b^o obli
gandū. q̄ sic inferiores obligant
ad obsequiū sup̄ioꝝ. ita r̄ sup̄ioꝝ
ad p̄uidēdā inferoꝝ. **A.** **Pōt** etiaz
p̄tes cōicare filijs excōicans q̄n̄
et alimēta sumerēt. ut nō i sū.

2. dca. q. 131. **B.** **Et** eodē mō videt
dicendū de seruis excōicaz q̄ d̄no
subsit. **Idē** in sū. con. dca. q. 132.
B. **Seruis** r̄ merccenarijs non
p̄nt cōicare fm̄ hosti. nisi sine ma
gno incōmodo eos vuar non p̄nt
Eudes de socijs h̄ntibus aliquid
cōc. **Con.** **Ber.** **A.** **Idē** in sū. 2.
eo. li. q. 138. **B.**

Mūgd arm. ger vel seruiēs nulli
n̄ pōt cōicar cū illis excōicans cū
q̄bus d̄ns suis cōicat. **f.** fm̄. **r̄ h̄**
Non pōt h̄z excuset cōicando d̄no
suo excōicato. v̄ dicitū est. **f.** §. 3. r̄
8. **A.** **Et** idē ē in sū. con. eo. li. q. 141. **B.**

Sed nūq̄d vasalli p̄nt cōicare
d̄no suis excōicans. **f.** fm̄. **r̄ h̄**
De h̄ mōdi vasallis nōut bug. q̄
absoluti sunt ab obsego fidelitaz
q̄ d̄no d̄ns illoꝝ est excōicatus. r̄ b̄
bent ab eo ablinct. **ar.** 5. q. 6. nos
factoꝝ. tenent tū ei f̄ddē tributa: r̄
p̄siones. nec peccant sic cōicādo
ei h̄z soluant in p̄pna p̄sona. q̄ ne
cessitas ē v̄t quidā dicunt. **Unde** h̄
f. §. 2. qui incipit. **Quid** si teneoꝝ
A. **Idē** in sū. con. eo. li. q. 136. vbi
ē subdit fm̄ eundē. **v̄b.** **Sed** q̄ to
ta d̄. e. videmus fieri p̄traui pōt di
ci q̄ illud. c. nos scōꝝ. loquit in eo
casu cū aggregatū s̄nā p̄ nobile ex
cōicatum. r̄ p̄cipit in penā ei^o na
sallis suis q̄ nō obediat ei. r̄ tunc
tenent eū vuar. sicut dicit **Aug.**
s̄z eius s̄nā securus: ē b̄ ille. **Et** seg
tur l. dca. q. 136. **Ambiguit** de h̄ lo
quunt. **Anno.** r̄ hosti. **et** de dolo.
r̄ p̄s. in. c. veritaz. q̄: quidā dicit
q̄ absoluti sūt ab excōicōe si delita
tis durāte excōicantōe d̄noꝝ. **Alij**
aī dicunt q̄ non nisi sententia ag
grauet. h̄ ibi. **Puto** posse dici q̄

pria pcedat qñ vasalli pñt a cōiōe
dñoi excoīcatorū cōmōde abstie
re p. c. nos scōp. al. pcedat secūda
cū in h casu nccūas t cū vltimas ex
cuset. xi. q. 3. qñ multos. t supra

12 **Q**uā possit vendi aliquid sermē
n excoīcatorū. vel ab eo emi? R. fm
d. v. Si emat vel vendat noīe ex
coīcatorū n est pñ abendū cū eo. sicut
nec emi excoīcatorū. Stcus si noīe
suo aliquid tale faciat dñi nō in
fraudem. A. Id in sū. cō. li. 3. n. 33
q. 14.

13 **P**osito qd alqs videt aliquem
affertēte vicinialia de mercato pu
blice excoīcatorū. nūquid tenebit il
lū vitare? R. h. 3. v. Propter h so
lū qd video eos afferentes talia nō
teneor illos vitare. nisi aliter mote
scat mihi qd ibi ea emerint. De re
bus atē pñt ab alijs pōt comedēf
t vti si n fuerit culpa emēdi. A. ma
xie vti in sū. c. n. q. 195. vbi h po
nunt r sic n denegat de nccūate us
dictariū rerū et si sūt in culpa. B.

14 **Q**uid si presbyter locauit opas
suas alicui dño t dñs excoīcatus
et R. h. 3. hōst. Si ipe locatiōis ex
coīcatus erat n valuit locatio. Si
vō postea fuit excoīcator caueat ne
ei seruiat i dñis. et eo. significauit
A. etiā si eps sūt. qz i b et n c. obedi
endū fm eundē hōst. vt in sū. con.
eo. n. q. 147.

15 **U**trū excoīcator peccet si ingerat
se cōiōi aliorū? R. fm Ray. Sic
6. q. 2. si nñ est d. cle. ex. ni. illd cir
ca finē. Et quidē excoīcator cōiōis
excoīcatorū vitare d3. Idē hōst. A.
Idē in sū. con. eo. n. q. 167.

16 **U**trū si excoīcator intrat ecclias
alij exire teneant? R. fm. Ray. Si

manifestū est eum esse excoīcatorū.
alij exire tenent vel pcurare qd ille
exeat. xi. q. 3. sic apli. 2. q. 1. c. ois
q. Si dō e occulū. nīe q scūt exi
būt secrete t caue ita q n sequat
manifestatio n pñt alid n exibūt. 6.
q. 2. si nñ. A. Clar. ad h et eo. cū
n ab hoīe. B. Occulte nāq3 excoī
catus occulte debet moneri ut ex
eat. A. Sed si n vult exire tūciet q
dicū et h3 hōst. t in sū. con. eo. n.
q. 171. B. Lon. hōst. Si at excoī
catus e in ecclia nō cō. adū sed p
alio negotio. n video qf in eadez
ecclia orare n possim. vt Inno. au
B. In. c. nuper et eo. Alij tñ 3 t
his videt magi pserire hōst. ibi
dē vt t notat in dca. q. 171.

Quid si qñ excoīcatus intrat ec
clesiā sacerdos tā incipit mulfam?
R. fm Ray. Si est occultū. n debz
dimittef officiū. 7. q. 1. n. h. Si dō
est manifestū. moneat cū publice.
vt exeat. t si quidem non vult exi
re t sacerdos nōdū inchoauit ca
nonē d3 dimittere ar. 24. q. 1. ois q
A. Puto qd hic canon accipiantur
ab offeritorio vltra ut p colligi ex
dicis. s. eucharistia. 3. §. 4. in ad
ditione. B. Si vero prius h ille
intraret eccliam vel prius h sa
cerdos cū videret tā canonē icho
auit. d3 sacerdos pcedet i officio
simul cū eo q assistit ei. A. t. ad muf
sam seruit. vt p3 in sū. cō. li. 3. n. 33.
q. 1. 7. vbi h ponuntur. B. ita in
q finito canone t sumptio sacra
to ante h dicat post cōiōnē mone
at illū vt exeat de pse. dñ. 2. r. ela. 13
Lon. hōst. t hōst. Idē si non vlt
exire potest eum sacerdos eijere
etiā si clericus sit. A. Dūmō tan
tā pñtem habeat q sine effusione

sanguinis hoc facere possit. ar. et
eo. veniens. aliter pōt recurrer ad
brachū secularē qñuis videat ibi
effusionē sanguinis iminere. ar. et
de homi. postulasti. fm hōst. t i
dicta. q. 17. B. Et si non pōt cūci.
in sacristiā redies dicat post cō. o
nē t ofones que restabant.

18 **U**trū aliqui possint eē i iudicio
corā iudicibus excoīcatorū. R. fm
h3. Si sunt de iurisdicōne illoz
t vocat ab eis stant iuri vt esse ea
sus nccūans. Similit t si corā eis
pvenit in iuratiōes suos. Hā t i
h n solū e nccūas sed t tal. cōicāt
in his q pntent ad salutē aie. f. red
de vnicūq3 ius suū. aliter apiretur
via libertatis raptoribus. A. Si at
i alijs casibus q3 cōicet huiusmōi
iudicibus t rectoribus excoīcatorū
pura comedēdo vel silibus n excu
satur. qz non sunt de psonis excep
tis fm eum. h3. t in sū. con. eo.
n. q. 137.

19 **U**trū clerici possint colcat epo
suo excoīcatorū. R. fm hōst. Non
91. dñ. in reams. et de exce. pla. c.
si. nisi soue essent ei. seruitio spū
ti. qz tūc eodē mō pñt sicut alij ser
uientes. Idem. h3. A. Idē in sū.
con. eo. n. q. 139.

20 **S**ed qd de monachis cū abbas
est excoīcatus? R. fm. h3. Credo
q pñt cōicere ei. qz quasi de fami
lia sūt. A. Idē in sū. con. eo. n. q.
140.

21 **Q**uid si ille qui clericū vbera
uit tā pposuit cū eo vel et vadit p
absolūone uel si nō dū e denūcia
ms. R. fm Ray. in oib. p dñis ca
sib. cū vitare tenetur qlibet cū nū
dū sit absolūms et. e. cū desideres
t. c. a nob. A. pñcio. c. cū n ab

hoīe. e. ti. B. Eunt tñ ad curias p
absolūōe vedit pōt t recipi pōt t
coicari in his q ad vian pntent.
Quid si excoīcator tā iuravit sta
re mādato epi t eps coicari et. nū
quid p h eps itelligit cū absoluet?
R. fm Ray. Hō imo incidit in mi
norē eps t alij coicantes et eo. cū
dehderes. Hā et si papa salutar ali
quē excoīcatorū vel pncipar ei non i
telligit cū absoluet. vt. s. absolūto
. i. y. xi. q. icipit. Papa tē. Et itelli
gēdū qd eps icidit cōicādo etiā si il
le fuerit excoīcator ab ipso epo cum
nec ipse cōicare pōt nec alijs dare
infam cōicādi ei qñ incidat i excoī
catorū minorē. et eo. nup. xi. q. 3.
excoīcans. A. Lon. hōst. t glo.
Ray. vt i sū. c. eo. n. q. 161.

Quid si epus cōicet in crimine
cum illo quem ppter illud crimen
excoīcauit. R. fm Ray. Eandem
fianā incurrit. t ligat non sua sen
tentia s3 iuris. ar. et eo. nup. t a su
periore optebu q absoluat. Lon.
hōst. t Inno. A. 13. Ber. t hōst.
dixerunt qd hoc casu incurrat epus
solum minorē. aliter ligat et sua
sententia quod non pōt fieri. cum
nemo possit sua sententia ligari. ar.
ff. de arbi. l. pe. t de iudi. l. Julia
n. S3 Ray. Inno. hōst. 30. mo. t
Archi. dicūt qd eps incurrit maio
rem. t qd ligatur non sua sententiā.
sed iuris. licet occasione suē sentē
tie. t q sic intelligitur. xi. q. 3. sic a
pli. cū tribus. c. sequentibus. t et
eo. si pcurine. Di cit etiam hōst. e.
q vitāq3 incurrit. s. maiorē t mino
rē. Sed si q3 excoīcasset aliquē cū
oibus q decesserit ei auxiliū ad ali
qd faciendū. t ipse excoīcator fue
rit de illis auxiliato rib. nō ligatur

qz nō pōt dici qz talis sit ligatus
iure s; a se nū. qd rē nō pōt. qz ne
mo pōt se absolue l' p'denare. l; su
pior. un. n. di. i. ier. ior. et de maio.
z obe. cū iherior. fm Inno. et eo.
cū i dubijs. z Jo. mo. z archi. et
eo. stauum. l. 6. Et p. host. ut i
rectoria. l. 3. n. 2. §. 12. ubi h oia
nōnt. Et eo. n. §. 1. 8. d; qz pōt feri
excōicatore pncipare cū excōica
to i crie. ut si eps excōicauit suū
sanguineū uel amicu. p rapina scā
mibi que foue odio habz z lateū
fauet raptori z pncipat cū eo. uel
ipm recepat. f. cognouit muliere
quā excōicauerat. ppter fornicatō
nē. et eo. si p' cubinc. fm hosti. B.

14 **Quid sit orādū p excōicā. R. f. z**
Tho. i. 4. di. 13. Pro excōicatio
oran. pōt q'uis nō iter orōnes q
p mēbus ecclie sūt. z m fructū n
pncipiūt qdū i excōicandē manēt
s; orat ut det eis spūs pnie ut ab
excōicandē soluat. A. Idē i sū. cō.
l. 3. n. 33. q. 169. ubi dicitur h ponit
Et d; qz p excōicatio orari pōt i p
uato sed nō publice iter oratōes
que sūt p mēbus ecclie. Ibi d; et
qz suffragia ecclie qz pro tota ecclia
sūt. excōicatio nō pfunt. Et hosti.
dic qz pro excōicatio nō est orādū
spālit. Intellige publice. Nam
p herē i genere orat i parascue
ecclie. hec ibi. B.

15 **Quid sit iudex mādāt sacerdoti**
qz denūciat aliquē excōicātū. nū
qd nisi hō tenet eū uiuare. R. fm
h. 8. Si ille q mādāt ē iudex ordi
nari' sacerdos o; eū psumere ex
cōicātū. Idē dico de iudice delega
to nisi pbabilis dubiet de ei' auc
toritate. A. Idē i sū. p. eo. n. q. 179
ubi ē subdū qz idē. h. 8. nō credit

h' modi mādātū seu l'fas mādātū
sufficere ad pbādū esse excōicātū
si p' modū d' ducatur i iudiciū
z ille neget se eē excōicātū nisi ali
o modo de excōicatioe p'liuere.
h' p'uo itelligendū qn ageret i iu
dicē excōicantē seu mādātē denū
ciari corā supioze corā q; d; iudex
iusticiā cāe z iudiciū o'ndere. et b
sen. exco. sacro. Al in dubio itādū
ē l'ris iudicis. extra d' pba. p' cessi
onē. Segt. Si at iudex mādāt sa
cerdon qz aliquē excōicet. nō tene
tur eū uiuare publice uel puari do
nec eū excōicauerit. B.

Et p' tract' m' cum excōicatio
teneat de iure. R. fm Ray. Si p
trahēs nō obliget se ad cōicandū
qz excōicatio l; peccat nūc cōicā
do in p' tractu. m tenet p' tractus. ut
si quis uendat z tradat rem excōi
cato z stāam p'ncipiū recip. a. Si
p'o obliget se ad cōicandū cum
excōicatio in casu non p'cesso non
tenet p' tractus. ut si promittat l'nd
iuret qz uēdet ei aliquid aut loca
bit. Et uide s. excōicatio. p. circa
si. §. Etz excōicatio obligs. A. Et
ibi lat. us in adduone. B.

Quid sit tenet iuramētū p'ncipiū
soluere in certo termino z ille ite
rum excōicaf. R. fm Ray. Ad de
beo soluat. is. q. 6. nos scōz s; deo
deponere i ede sacra. z sic uniuers
aget ei' negociū ut p' b' cū ueniat
ad satisfactionē. Sed m ueri' vi qz
Inno. dic sic. Si qz cū iuramētō
p'ncipiū aliqd dare excōicatio. p' u
lini' ei qz dei. Ad z seruens tenet
seruire ei ut p' m' sit. xi. q. 3. qm mul
tos. A. Sed certe ibi solū uident
dici de obligatōe. pcedite ex qdā
dō elica seu sālūari p' uertatione

seu nēitate. An ut p; i sū. p. eo. n.
q. 34. Hosti. tenet primā cū Rai
z addit qz depono in ede sacra
d; fieri. nisi forte supior p'nuiciā
excōicati exigēte absolueru me in
obseruatione iuramētū qdū fuerit
sic ligat'. qz facē pōt ecclia. ut parz
§. q. 6. iuratos. z extra d' iur' iur.
uicites. z de pe. c. si. S; gl. Ray.
ait. Pōt dici qz nō tenet soluet uel
dponē qz dū ē i excōicatioe qz sub
itelligit tacite i iuramētō uel obli
gatioe si talis pmanerit cui liceat
coicare. ar. 2. q. 2. ne s; qz. Et sub
dū. Credo uerū qz si ex auaricia n
ex zelouitūe differt soluet peccat
q ad deū. l; n punit q ad eccliaz
sic hebrei q ex cupiditate bōa egypto
puz expouauesi peccauerit. Qui
at pp obiam h fecerūt. m truerūt
Segt. j. Ray. Et si nūc tenet p' u
mā opim. onē. s. qz solutio de ar. sic
ri excōicatio. p' uilo qz ueniat debi
tor cū testibus ad domū excōicati
z dicat. Sicut mibi testis qz ego
pono h pecuniā qz debeo sibi l' nu
mero eā uxori sue l' silio suo l' ba
sulo accipenti noie ipi'. z ipō p'ntē
z nō p'radicē. z sic liberabit. Et
h casu fm glo. l; quāntū ad uerita
tē idē sit qn soluit alteri noie suo
ac si sibi solueret. nō ē quāntū ad p' r
cū facti z opimōnē hoīuz z exti
o;ē supicē. sic excōicatar' p'pellit
rūder p'curatorē. extra de iudi.
de l' r' p' m'. S; p'dictū p' siliū repro
bat hosti. duplici rōe. priā ē qz sit
fra' canoni' pncipatōz p'hibent
b'. Sic eni nō debeo ei soluere. sic
nec ali' noie suo. Itē tal solutio nō
liberat nie nisi ratiū haberet. z ex
sua sicut uoluntate. et b' iure iur.
ca. l. Et n. pcuratorū nisi ad h' p' d

lit dar' su nō recte soluit. Idē addit
Ray. Et sic qz si ipse facit hēc
l' al hosti z p'curator ecclie. pau
perum puillorum iuduarum uel
altiarum miserabilium personaz
z ppter h' ē excōicatus tunc nullo
modo est ei solucendum. s; sic faci
endus iuxta secundā opimōnē. ni
delz de deponitione. nisi i casu. s.
si pagani uel hostes respublice ve
nirēt i forte brachio ad patriā de
uallādā. z ipse excōicatar' se oppo
ret ex aducrio pugnat' p' p'ria. nic
ei est soluedū ei. z uasallū curati
sui dēret eū seq. ar. xi. q. 3. Julian'
ubi d; qz cū Julian' precipet. xpia
nos acie pducere. p' defensionē rei
publice obediebant ei. hosti. dicit
h uerū eē si eēt dñs tre. uel si nō eēt
ali' qz possit patriā defendēre ali' nō
eēt ei obediedū nec soluedum. B.

Quid si qz recipiat munus ab
excōicatio. nū qd tenebit reddere
itūno durāte adhuc excōicatioe
si p'dūc' aliqd ab eo p' p'cio fddē
ido tpe excōicatiois z h' mōi. R.
fm hosti. Qui p'bit cū excōicatio
obligat ei qz ad nālē obligatōnes
ex q' solū su nō pōt p'pen. l; nō quo
ad ciuile obligatōnem ex q' actio
nascit' z p' p'ca. z iō nō d; ei redde
re nisi p' absoluitōne. A. Idē frat
Brucardus in sua sūmula. ut in
sū. p. eo. n. q. 135. z h' dependet ex
dictis. s. §. p'ximo. B.

An possit aliqd recipi ab excōi
cans. R. fm. d. b. Oratores pere
grinū uatores z siles i necessitate
p'ntuū recipe pnt. z d; hic oratō q
locū aliquē eā oratōis uiuat. Idē
Inno. z hosti. hoc ipm tactū ē s.
§. 3. A. Idē p' fieri de acimo iude
oruz. ut i necessitate emat' z come

18

19

dat. fm eundē. v̄. ut i sum. p. eo. u. q. 15. B.

30 **C**irca excoicatio possit aliqd dari. R. f. 3. v̄. Pōi cā hūanitatē et iustificatiōē. s. qñ idiget. Nec expectada ē ultima ueritas. Et euas si excoicatur peiu hospitū n̄ tenet aliqs expectare dōec ab alijs oib⁹ sit repulsus. Et h̄ itelligo solū quo ad nēcia uite. ut alimēta. uestes et hospitū. Sec⁹ si p̄ctat alia uerilia ut securi. fossorū et h̄ mōi. xi. q. 3. qñ multos. **A** Idē ē itelligēdūz q̄ de ceteris sine qb⁹ uiuere nō pōt ut possint excoicatio dari. An et in h̄i possz idiget dicit securi et fossorio et silib⁹ q̄ possit ei dari. qd ar bitio dōi uiri limuadā ē fm eum v̄. Tho. c̄. dicit q̄ i cāu i q̄ bō ex p̄cepto caritatē tenet. co. lo n̄ p̄hibet ut i sū. p. li. 3. ti. 33. q. 154. B.

31 **Q**uid d̄ illo q̄ amico suo excoicatio ueniēte comedē ad domum suā dimittit ei domū et clanes. I p̄mittit eū cōcedē sepāt. nūqd itelligit p̄ncipare excoicatio. R. f. 3. v̄. Si h̄ fac i fraudē ut sic eū n̄ offendat s̄ sanore et acquat icurru mi nozē excoicatiōē. Si at̄ fac forte q̄ timet ne ille uisiterat n̄ icurrit. Si v̄o facit q̄ putat eū idiget hospicio uel alimēto pōt cā cā hūanitatē recipē sc̄a de h̄ p̄statiōē. **A** Et h̄ ne uel receptus credat fieri p̄pter aliud. et aliq̄ q̄ h̄ uiderit sc̄a dāntentur fm eundē. v̄. ut in sū. con. eo. ti. q. 15. B.

32 **S** nūqd ab uxore uel familia excoicari possum⁹ aliqd capere. R. f. 3. v̄. De bonis p̄p̄is uxoris l̄ familiarī si noie suo d̄derit recipere possum⁹. n̄ at̄ de bonis coib⁹ aut d̄bis q̄ dant noie mariti. aut d̄nt et

suo sil. nisi forte a marito p̄cessus est uxori q̄ suo p̄prio noie possit dare. **A** Ita tñ q̄ h̄ mōi p̄cellit nō s̄i at̄ i fraudē canomis ut qñ excoicatus sciēs q̄ nihil recipet ex p̄te eius dat licentiā seruienti suo uel uxori dādā. m. b. aliqd de suo Et si dubitatur uiri noie s̄q̄ uel mariti seu d̄nt uel uel uel sine licentiā aut cum licentiā det. tenēdū ē certū et dimittendū incertus ne recipiens p̄mittat se discrimini fm eundē. v̄. ut i sū. cō. eo. n. q. 150. P̄offet et ē tāta nēcitas ut et ab ip̄o excoicatio possit recipi elya cum aliud nō pōt subueniri. ut in sum. cō. eo. ti. q. 146. B. Non tñ oz multū i formare et instruere talē uxore aut familia q̄ dent. et h̄ p̄pter notā cupiditatē euadendam.

Quid si hospitat⁹ i aliq̄ domo ad m̄sa et supueniat et igerat se excoicatur nūqd teneo surgē. R. f. 3. v̄. Si ē publice excoicatur. surgēt teneo; n̄ ostantē q̄cūqz sc̄adalo Si v̄o ē occultū et n̄ possū sine et nota. n̄ teneo surgere. **A** Immo h̄ casu teneo; n̄ surgere. fm eū. v̄. ut in sū. p. eo. ti. q. 176. B.

34 **S** an supueniente publice excoicatio ego teneat exire d̄ domo. R. f. 3. v̄. Nō. **A** Dū tñ possū habere locū sepātū ita q̄ n̄ oporteat me coicare i aliq̄ cū eo. et ex h̄ nō times sc̄adali infirmozū. fm euz v̄. et in. d. q. 176. B. Immo etiā h̄ sc̄a aliq̄ publice excoicatum recepū et i aliq̄ domo possū ibi hospitari si tante capacitatis sit q̄ possū eius coione uitare. **A** et sc̄adali silit. ut dicitur ē. et p3 in ea. q. 179. B. Nā h̄z mibi cū excoicatio i eadē camera comedere s̄z n̄ in ca

de m̄sa. sil̄ nec i eodē lecto iaceret. **S**ed nec i eadem camera nisi neccitate u. gēte. ut p3 Anno. i. c. nu per. et eo. c̄. h̄ s̄i dicitur originale ubi sic dicit. Nota q̄ nō dico: coicare excoicatio h̄z ego et ip̄e sim⁹ i aliq̄ domo ego p̄ meis negocijs et ip̄e p̄ suis. Sed si ego et excoicatus sil̄ haberem⁹ unā cameram eodē. bñ h̄z mibi cū excoicatio eē i eadē camera et iacere et cōedere s̄z n̄ i eadē m̄sa uel i eodē lecto qz h̄ n̄ pōt eē sine uoluntaria coione. **I**bi et dicit q̄ si excoicatur sit ex ecclesiam et andiar m̄sa. statū sac̄dos d̄z cessare nisi icipisset canonē misse. et oēs aliq̄ debet recedere p̄ter scolares seruientē misse. **B** Ad si ueniā inuadit ad aliq̄ festū uel p̄m̄um et in eadē ibi aliq̄ excoicatum publice teneo; recederet. nec d̄deo ibi epulari h̄z sedeat ad aliā m̄saz q̄ oēs talit ueniētes ad festū uel p̄m̄um sil̄ iuicē coicare ducēdi s̄t. **A** Idē i sū. p. li. 3. ti. 33. q. 177. B.

35 **Q**uid si hospitat⁹ recipere h̄as excoicatum uel ei mittere siue et n̄c̄ios l̄cencia. R. fm. v̄. Sic notantur bug. nulla eoz h̄z nisi i casu i quo h̄z loqui. Cū tñ scribitur n̄ est saluandus sed loco saluatiōis solū dicit. Spiritum p̄siliū sanioris unde et q̄ d̄o saluatur ab excoicatio nō debet eū resaluare s̄z pōt dicere. Deus emendet uos et h̄ mōi. **A** Idem i sū. p. eo. ti. q. 143. et in directoria. li. 3. ti. 2. q. 146. **Q**uidat munus ab eo sciēt recipit h̄z non liceat tamen non tenet red dere. s̄z id uicendus est q̄ in pios blus p̄uertat. uel etiam q̄ d̄nsaceret si ad ruborē inducendū excoicatio remitteret. **A** Et si ignorauerit

fecisset. ut i sū. p. eo. ti. q. 148. B. **Q**uid si aliqs assurgat i reuerentiā exhibeat excoicatio aut et saluatiō se iclimer aut moueat labia q̄ resultas eum. in nihil dicat. R. fm v̄. Nō icurrit excoicatiōē. p̄ ne. n̄ n̄ s̄t excedēde s̄z restringēde. **A** Idē i sū. p. eo. ti. q. 145. s̄z in directoria. d. s. 146. d̄z q̄ bō loquit n̄ solū d̄o s̄z et mutū et signis. p̄ q̄ fac. 26. q. 6. ḡ recedit. ad s̄z sic p̄dicta n̄ uident licere. **B**

37 **C**irca familiaritas aut pudor excuset p̄ncipales excoicatio. R. fm v̄. Dicitur q̄ si familiaritas q̄ exprimit illo. c. qñ multos. qd etiā pōt h̄ s̄. s̄. excusat p̄ncipales. al n̄. **A** Idē i sū. p. eo. ti. q. 160. B.

38 **C**irca ignorantia excusat. R. f. 3. v̄. **A** n̄ ē pbabil ignorantia sci excusat et de cle. exco. m̄. aplice. et et eo significatur. s̄z ignorantia uiri. n̄ excusat nisi illos qb⁹ h̄z ignorant. ut pueros fidū uolū capaces. **A** et et oēs q̄ nec p̄ se nec p̄ puos potest scire. p̄ferunt m̄iores. 15. anis et mulieres. ff. de uir̄ et facig. l̄. regula. nisi iḡ rāna fuerit crassa et sapina. et de p̄st. ut aiap. li. 6. B. **D** at̄ q̄ ignorant sc̄a ut q̄ n̄ p̄stat et q̄ iste sc̄a tale qd puta clicū d̄be raut. qz nec ipse uidit. nec ē fama ita publica q̄ oio debet credi. ni de de h̄. s̄. 44. q̄ icipit. Sed qd n̄ est publica. Nā et si ab adisario andiat uel leui fama. n̄ d̄z sibi d̄ h̄ formare p̄sciam. 22. q. 5. h̄ uidetur et extra eo. cū d̄sideres. et. 2. q. 1. c. i. et. xi. q. 3. nō solū. **I** d̄z d̄z iḡ rāf uputa si ne sc̄ebat q̄ ille quz uidit clicū d̄basse eēt excoicatur q̄ ignorantia ut d̄m̄ ē n̄ excusat. **Q**uid at̄ q̄ ignorantia excuset a p̄co h̄s. s̄.

ignozantia. §. 2. **A. Cō. pdicty Boff.**
et Boff. vi i. sū. cō. ii. 3. n. 33. q. 154.
S3 viden ē qd dicat scire aliquoz
et excōicatu. B. fm Ray. et holi.
et in sū. cō. n. q. 180. Bf qd b scī
re cū vī illū fberare clicū i cāu n̄
pcesso uel sili. vel erat pns et audi
uit ferri sniam vel ipam publice d̄
nūciari. vel ipemet excōicatu⁹ vī p
lar⁹ excōicatu maxie si sit eph dixit
ei. lab alio cui merito credēdū est
b adiuit i est publica fama ipz esse
excōicatu. Secus si audiuit ab ad
uertiario i a leui fama. Hō. et scōz
Ray. q n̄ ē pbabil ignozantia si ig⁹
ret q scit a vicif. aurcū ē ipochia i
i q aliqs ē eo ipe publice denūcia
tus excōicatu⁹ aut si dicat se ignozat
se sniam. ppzū epi. vī qud publice
scz ē i puia. l. 2. q. 2. g. et hñans. 16
dif. qd dicit. Adeo m̄ qd possz eē
remor⁹ a suo eph i a loco publica
tōis snie. et tā recēs possz eē publi
cano q pbabil possz eē ignozan
tia. Hō at ē pbabil f3 leges si ig⁹
ret qd publice pmulgatū ē et scm
ex q lapsi s̄ duo m̄scs. i. aug. vī scē
noe p̄stutōes. circa pncipiū. Et
addū gi. Credo et q vider q iudi
cat ex p̄sumptōib⁹ qñqz iudicaret
aliquā crassaz ignozantā eē. et per
pns illū eē excōicatu⁹ vbi de⁹ q de
b videri vuarē iudicare pbabilem
ignozantā si illū n̄ eē excōicatu⁹. B

39 **Quid si scia aliquoz bini eē ex
cōicatu⁹ s3 actu n̄ aduerto et cōico
ei. B. f3. dō. Si b scia subuo et n̄
aduerto. credo q n̄ pecco nec ex
cōicatoz icido. B. Idem in sum.
cō. cō. n. q. 181. B.**

40 **Quo vitadi si illi d̄ qz excōica
tōe dubitatio ē. B. Hō i acti qz de
eo pxime dicit. ē. s3 iurī pp varie**

tate opintonū. vī i sū. p. li. 3. n. 33.
q. 194. B. B. fm Tho. i quolibz.
Dubitatio d̄ excōicatio aliqz aut
pcedit iniam iudiciū. aut scqf. Si
pcedit puta q nōdū ē declaratum
p iudiciū p̄sensuz n̄ s̄ v. tādi quoz
certo iudicio terminet. S3 si post
pcedē iudiciū diernū. m̄ōz adhuc
ābiguū sū magi stādū ē snie iudiciū
et illū vitandi sunt. B. Si sic fuerit
iudiciū. duplici rōe. pzo qz iudi
ces solliciti d̄scutitēs negocium
pleni⁹ p̄t p̄cipe vitatē et si sunt mi
nus p̄t qz alij q p̄funtorio s̄pide
rant et cōrdinarie. fo qz hoc effz
ibi magnū nocumētū vltimaz cōis
stat⁹ hōiuz si snie n̄ sciret. f3 qlbet
p suo libito velle snie calāniā ige
rere. qz si litigia essent iternū ab
litia. et iō i tali cāu magi ē stādū snie
iudiciū. nisi sit p appellatōez suspē
sa. f3 cū. Tho. ut. i. d. q. 194. B.

Quid si audiu ab aliq dicente 41
d̄ seipō q sit excōicatu⁹. nūqd tene
or eū vitaf. Dicit fm. dō. si audi
ui ab eo in confessione non tene
or eū vitare. qz n̄ scio. iē hō s3 sic d̄
us. et ne p̄fessio reddat o diosa.
Idē Boff. l3 Hug. p̄riū di xēu. B
Cui⁹ d̄z p̄ ielligi q d̄beo vitare
p̄tū possū sine scādalo et n̄ de et
occafōem peccādi et igerēdi se p̄
iurī phibitōz alioz cōiōi. iō d̄beo
d̄ b euz i secreto monē. ar. 6. q. 2. si
tñ. et c̄ d̄ of. ord. si sacerdos. et ā
qn̄ scio alij q p̄ p̄fessioem et i p̄fes
sioe. B. Si at qz p̄fessione se ex
cōicatu⁹. die f3 oēs eū vitatē teneor
solū i occulto nisi eē excōicatus pu
blice. B. Idē i sū. p. c. n. q. 188. B.
Quid si audiu ab eph uel alio 42
eius plato seu et⁹ prochiali sacer
dote qz talit excōicatu⁹. B. f3. dō.

Si aliqs pdictoz dicat mihi dñd
ciando sniam et talē cāus de quo
solet fieri excōicatu⁹. B. i. p̄icat ad
iurisdictionem excōicatis. vī p̄z i lo
cō d̄ quo. j. B. debeo ei credere.
eum vitatē. Sec⁹ si dicat mihi cōi
locutione qz n̄ teneor credere nec
eum vitare. B. Hoc v̄z si dicat se
excōicasse pochianū alienū aucte
supioris. iē eū n̄ teneor ei credere si
pbabil⁹ dubitē de mādato. p̄fessū
si b dicat i cōi locutōe. Tāte et pos
sent iūctine esse inter ephm vel sa
cerdotē et parochianū suū quē di
cit se excōicasse ille eph vī facc̄dof
q nō teneor credere vī vitare illū
nisi alio mō qz p̄ d̄bz illi⁹ p̄faret
mihi de illa excōicatioe f3 cū. d̄. b.
et i sū. p. c. n. q. 185. Itaqz et i p̄mu
nicatōe vī credēdū p̄fag d̄ s̄bdi
tis suis et circa p̄tinentia ad eoz iu
isdictionem nisi i cāibus predic
tis. B.

Quid si prelatu vel sacerdos 43
parochial dicat mihi qz vidit pa
rochianū suū aliqd facitē pp qd
incidit i excōicatoz n̄ at ē publicū
nūqd teneor eū vitare. B. n. f3. d̄. b.
Sive creda sine nō. n̄ teneor eum
vitare nec i publico nec i occulto
p̄tū ad vitandū piculū mior⁹ ex
cōicatiois. et multo minus si dicat
mihi alij. n̄ si creda n̄ deo me i
gerere cōiōni illi⁹ si possū sine scā
dalo. et b ne dez illi mām peccādi
dum mihi se cōicatu⁹. B. Itud p̄t
hodie p̄cedere qñ n̄ ē n̄tē vitare
nisi publice excōicatu⁹ vī p̄z. ā. c̄
l. 3. ad si. i. ad d̄it. S3 oli erat ne
cesse vitare et occultū. f3 i occulto.
vī et eo. cū n̄ ab hōie. et si sciat ex
cōicatus p̄ delatōem prelati vel si
de dignē p̄fone. vī. ā. f3. 39. in addi

tionē. B.

Quid si publica fama tan 44
dio a s̄bdignis aliqz eē publice
excōicatu⁹. B. f3 Ray. Si publica
fama ē qz ipc sit excōicatu⁹ publice
vel qz notorie fecit aliqd pp qz ict
dū in maiore excōicatioez. teneor
eum vitare. S̄lī si audiu a s̄bd̄ di
gnis qz eū audierūt denūciari. vel
qz viderūt eū notorie fecisse aliqd
ex quo icidit i excōicatioez. teneor
ingrere veritatē et interi eū vitare
et in publico et i occulto donec cē
tificatus fuerim. B. Ad hoc facit
et eo. cū d̄sideres. §. secūde. et de
reg. iur. ispicimus li. 6. B.

Quid si parisi⁹ audiu aliqz 45
publicari quē postea inuenio. Bo
nonie vbi d̄ hoc nihil scit. B. scōz
d̄. Dicit qdā qz teneor eū vitare
vbiqz p̄t m̄ b̄igni⁹ d̄ici qz si pos
sū facile pbaf excōicandem. vī qz
h̄eo testes vel iūfa. teneor vitare.
aliter n̄ nisi in illa diocesi. B. vbi
ē publicatio. scā. f3 f3 cū. d̄. b. ut i lo
co de quo stat. B. ar. c̄ qz ma. ac.
pos. cū in ma. B. Idē i sū. p. li. 3. n.
33. q. 392. B.

Quid si audiu aliqz excōica 46
ri vel v̄ di incidere in excōicatio
nē. postea nō vidi nisi post annuz
nūqd teneō eū vitaf. B. f3. d̄. b. Si
hō ē al qz credat notorioz et qz f̄
uabat excōicatoz et modo n̄ f̄uat
possū credē eū absolutū. ar. c̄ de
offi. oz. ex p̄te. Si dō n̄ ē tal d̄beo
eū vitare. si occultū ē occlie. si ma
nifestū publice. B. donec confite
rit vel pbabil⁹ p̄sumat de et⁹ ab
solutōe. vī in sū. cō. n. q. 191. B.
Quid si sacerdos vider aliqz 47
qn̄ m̄ssa d̄ audire eā stādo et et
notitē iraf nūqd d̄z p̄sumē eū ex

coicanti. r sic cu vitare. R. fz. vv.
Nō ē cā sufficiens quare deat talē
reputare excōicanti vel iudicari.
Si in ē ppuus acerdos q teneur
cognoscere vultū pecoris sui dz i
grere ab eo. r ei vt meli' pōt' p'fule

48 **C**ur p'dicatioes possit passiz ex
coicaz pncipare. R. fz. vv. Elemo
sinas qdē pnt accipe tpe r occasio
ne p'dicatiois l' p'fessionis. vt h. s. s.
fo dictū ē. Et si aliunde possint sibi
puidere fm quosdā. qz vt dic' ho
sti. illa p'stitutio est eo. cū voluntate
sp'at' pp' p'dicantes scā fuit. Nam
tpe necitans et sine cā p'dicatiois l'
p'fessionis pnt recipe. xi. q. 3. qm' ml'
tos. S3 pter cām necitaz r p'xer
nūc dicitas cās p'dicatiois r p'fessio
nis nō debent recipe ab excōicaz
r sūbus. A. s. ab opp'sozib' pau
p'z r dissidētib' vt in. c. stan' illaz
B. dif. 90. oblatōes. r. c. eoz. 17.
q. 4. mroz. Lon. Ber. A. Idem i
sū. 3. li. 3. n. 33. q. 157. B. Luit' m' vi
del' fm Anno. A. in. c. cū voluntate
est eo. B. s. q' occasioe p'dicatiois
si aliudē sibi puidere pnt nō possunt
ab excōicaz recipe. A. Ad v'f' itelli
gēdū nisi resutatio ipediret fructū
p'dicatiois cū p' fructū ei' possint et
vba non p'ncipia iterponi vt apd
excōicatos magis p'ficiat p'dicatio
d. c. cū voluntate. Et sic pnt p'co
dari. videlz vt elyne nō recipiat ab
excōicaz. nisi i necitate sustentatiois
vel p'fecus p'dicatiois. B. Ad eā
dem quoz mēsa nō debet comedē
fm vtroiq'. A. B. ex ē si al' pnt sibi
puidere fz gl. Ray. vt in. d. q. 157
B. Ad r si p'dicatioes non p'fosi
ciat' qdū m' sperat' pbabū d' p'ro
ficiēdo recipe pnt. vt. ff. d. neg. ge.
s3 an vltro. A. r al' n' fm gl. Ray.

r Host. vt in sū. p. eo. ii. q. 158. Et
caus ergo p'dicatiois nō l3 ab excōica
to elynā recipe. Et vt nō. in sū. cō.
eo. t. q. 146. Anno. in. d. c. cū volū
tate. sentit q' legatū possit recipi ab
excōicato. nisi sit scz ad hoc vt ore
tur p' aia eius. dicēs q' l3 mortua
ria q' pro aia dant nō sint scipient
da ab excōicato cū p' codē orādū
nō sit. in si non p' aia s3 sicut aliter
p'vato excōicaz aliqd leger eccle
illud recipe pōt' qz nec testari pro
hibet excōicaz. Lō. De. d. Sāp
sona. S3 Hostie. sentit p' m. h. vi
B. Host. pōt' itelligi qm' l3 lega
tū nō esset scz p' mortuario. in ē scm
vt al' oref' p' aia excōicanti. qd nō l3
nisi fuisset mortuus cū signis pnie
r absolutus et post mortē. vt in. c.
a nobis. 2. d. sen. exco. al' at' bñ pos
sit recipi legatū ab excōicato. quia
post mortē excōicanti cessat cā tal' p'
hibitiōe coionis r receptōis. s. eius
cozectio. et eo. cū medicinal. li. 6.
S3 p' qnta necitate l3 recipe elyaz
ab excōicato. Glo. Ray. vt p3 id.
q. 146. dic'. Nō credo eē restrigen
ad extremā necitate s3 sufficē ad ex
cusatōes q' idigeat. r nō possit cō
mode r de facili h're necia aliud
In directoria at' li. 3. n. 2. s. 145. dē
q' aliq' ē sustinēda i' omoditas vt
ecclesiastica seruel iustitia. 19. dif. in
mēo. id. Et vtz necitas sit mag' v'f'
iudicādū arbitrio supioris. et de
off. dle. de cāis. A. m' in tranqui
litas res dilatoēs nō capit. quisqz
suo iudicio relinquit. xi. q. 3. qd p'
decessor. Itē an licebit mibi hospi
tari in domo excōicanti ipō abñte.
aut sumē ide necia aut vinū ad ce
lebrādū missā. R. fz. Gl. Ray. r i
sū. cō. eo. nū. q. 151. q' nō liceat nū

recipiat r scipia ab vtore hōi' pē
satoze eius fz qd dicitū ē. s. s. 33.
Itē nūgd licebit mibi hospitari i'
necia recipe i domo excōicanti quā
iuemo sū custodia. R. fz. gl. Ray.
r in sū. p. eo. n. q. 152. Si ex p'fiden
tia amicitie h' factio. nō l3 qz sic quo
dāmo hō hō cū eo r obligo me ad
āndota r ei coico. al' si c'f' do ei dis
placere cū sauerit furuz vel aliud
p'ctm p'mitto. s3 excōicatioes muno
rē nō incurro. Itē qd d' illo q' solu'
ē ffib' dare certā sumā singul' sep
miantis. r cū sciet q' i breui excō
municaret rogauit vni de amicis
q' dictā sumā daret ffib' p'dicaz v'f'
dū f'noaff' madanti p'mittēs se ei
sup' h' sanffacuz. nūgd ffes scien
tes h' deberēt recipe illā sumāz ab
illo. R. fm glo. Ray. r in sū. con.
eo. n. q. 149. Si ffes h' n' p'curare
runt. nec peccabūt recipiēdo ab il
lo amico d'ate noie suo. nec ille pe
cabit q' ua sibi puidit i sumz p'ho
motu r pia itentioe sciens q' ffes
nihil reciperet ab eo tpe excōica
tiois. Si aut' p'curant' ffib' effz h'
s3 illicitiū esset. l3 ille amic' p'prio
noie daret. r ffes in hoc cāu face
rent fraudē canonū q' p'hibz coica
ri cū excōicaz. Sit ei fraus canonū
vel legi. cū salua sup'ficie lie p' adi
nemōes aliquā dolo malo p'ra mē
tē eius veni. ff. de legi. l. p'ra legē
Nō. et scōz Host. r i sū. p. eo. n. q.
154. q' l3 i dicens cāibus puta i via
toze r pegrino r sūb' coicanti pos
sit excōicanti. It' m' et in illis q' m
bono mō fieri poterit euitandi. vt
p3 ex mente dictoz iuriū. s. xi. q.
3. qm' multos. r et eo. inter alia. r
c. cū voluntate. r sp'at' in. c. si v'f'
in si. Itē vt p3 in directoria li. 3. li.

r. s. 145. i cā h'ffis pōt' testis excōi
car' recipi. et d' h'z. in fidei. li. 6. It'
iudex excōicaz' reqri pōt' vt iunct
inquisitores p'ra h'fucos. nec ingre
tes incurrit excōicatioes. et de h'f. p'
fidentes. li. 6. B.

CAlio notādū q' cū coicamus
vno coicaz debem' r mortuo. et
de sepul. ex pte. 2. nisi p'adū ap
pareat qre ei i vita coicādū n' erat
puta si p' mortē puicaf d' h'ff. 24.
q. 2. sane 2. r pter cām d' toinea
mēto. de quo vide. j. to. n' caritum
s. 3. Itē notādū ep'ra cui n' coica
mus vno nec mortuo coicare de
bem'. et de sepul. sacri. Hoc sū
nisi appeat quare ei i vita coicādū
fuisse. et eo. a nobis. 2. r et d' sep
pul. parochiano.

Excōica' vij.

de mion excōicatioe. Nec
excōicatio ē q' sepat a factis p'cipie
dis. A. et d' cle. ex. mi. si celebrat
B. q' qdē q' ad deum p'ignū q' cito
p'ctz mortale p'mittit. xi. q. 3. audi.
Nā tal' eucharistia r cetia sacra re
cipi i sui dānatōes. et d' coha. cle.
r mu. c. si. S3 q' ad eccliam infligē
mior excōicatio ipō iure. r p'hibet
sacra. p. qdē r pncipalr cū coicaz
qs excōica. o. vt tractant' ē in p'rio
c. s. excōicano. 6. 2. cū qs sacrilegi
um p'mittit. 17. q. 4. mroz. A. Be
lius v'f' facē ea. q. e. si qs inuē'. ibi
Donec i p'vatu admonu' r c. Ali.
qm' si sacrilegiū incurrit i maiorēz
ut si iniuriā irroget i psonā eccle
siā. et eo. nō dubiū. uel si icēdat
uel frāgat eccliam. extra eo. q' d' si.
uel istia agat de quo. s. excōicano
4. B. 3. cū qs ē notorius fornicā
tor. extra d' coha. cle. r mu. c. v'f'

4. cū qd s̄ symoniac. et de symo.
tāta. **A.** hodie iste casus ē excoica-
tio maior et papalis. vt p̄ p̄ extra
uaganies. **B.** hūmū q̄m. vnam q̄
icipit. **B.** hūmū et alia q̄ icipit **D.**
nabile. et Eugeniū q̄m. q̄ icipit. cū
destabile. **B.** S. cū qd icipit eccle-
siā de manu laici. 16. q. 7. si qd de-
inceps. ar. ad idē. et de elec. qd qd.
A. Et tā laic⁹ dans q̄ cleric⁹ reci-
piēs nisi emēdauerit d̄z maiori ex-
coicatioe feriri. et de iure p̄. p̄. p̄. p̄.
rea. **B.** 6. h̄z q̄sdā q̄n qd i bello iu-
sto seu d̄ xp̄ianos exerceret artem
balistarioꝝ seu sagitarioꝝ extra d̄
sagitta. artem. **A.** Ibi male vt̄ pro-
bati cū ibi nil aliud dicat nisi qd di-
ctā arē sub anath̄ phibemur nisi
forte itelligat rōne notozietatis qz
talis ars cōter notozie exercet. et
ois notoz⁹ pctō: icurrū minorem
excoicatioem. vt. j. v. 9. **B.** 7. i. dis-
sidemibus et paupeꝝ opp̄ssōib⁹
manifest⁹ raptio: vbi⁹ publicis vsu-
rarijs et meretricib⁹ q̄ large dicunt
excoicari ic̄mū oblatiōes eoꝝ ad-
altare n̄ recipiūt. **A.** Adde. et qz et
denegat eis ecclesiastica sacra. s̄ ali-
is pctō: vbi⁹ de q̄ statim. **B.** 8. i. ill
qb⁹ negat ecclesiastica sepultura. **A.**
de qb⁹. j. septuaginta. 4. i. p̄ncipio. **B.**
vt q̄ mouit i testamentō. qz non
sepelitur i cinerario et si penue-
rit. vide. j. nocentianum. 6. 3. Et
idē posset dici de eo q̄. nō p̄ntur
femel i anno. et de pe. ois. 9. i. q̄
bet notozio pctōre. dif. 88. ues. et
dif. 95. illud. 3. q. 1. p̄ obedēb⁹. **A.**
et ibi glo. **B.** h̄z p̄. dif. 2. p̄ dilecti-
one. **D.** s̄ cūa p̄dictos p̄ōit. ray.
et. Anno. et s̄ p̄cordat q̄ p̄ p̄dic⁹
casibus absolui p̄ōit q̄libet a p̄p̄o
sacerdote. **A.** De p̄dictis tangunt

i s̄. 2. eo. si. q. 69. vbi etiam d̄ fm
glo. Ray. q̄ ad q̄n: q̄ casū q̄ illi in-
ri derogal i multis p̄bus p̄ d̄riaz
p̄suetudinē. Reges. n. et p̄ncipes i
aliquibus ecclesijs dāt decanar⁹ et ali-
os p̄sonar⁹ et p̄bēdas et illi qb⁹ dāt
nō istuunt p̄ ep̄m. h̄ glo. Sed h̄ p̄
suetudo n̄ ē suada nec excusat cuz
sit mala. 8. dif. mala aut. p̄suetudo.
imo pon⁹ granat. Nam cū sit d̄ ec-
clesiastica libertate iroductit maio-
rē excoicatioem p̄ obfuanies vel
obseruari faciēs. et d̄ sen. exco.
nouerit. **B.** Nec obstat etiā si ip̄e
sacerdos sit excoicatus minori ex-
coicatioe. et eo. duob⁹. **A.** nō d̄ p̄ōit
qd absolui ab alieno. et eo. nup. et
dico. p̄p̄m fm **H.** osti. i. oēs q̄ p̄ōit
illā a pctō absolue. **A.** d̄ **H.** o. 4.
dif. 18. **A.** Idē i s̄. p. e. ii. q. 91. **B.**
Infligi et p̄ōit minor excoicatio ab
ep̄o et a q̄cūqz iudice ecclesiastico
iscrioꝝ. extra de offi. ordi. cum ab
ecclesiā. **A.** fm Ray. et oēs. vt i s̄.
2. li. 3. li. 37. q. 55. **B.** Et h̄ siue pro-
p̄rietas. vt. 5. q. 2. p̄nti. et. xi. q. 3. au-
di. siue etiā p̄ alijs culpis. **A.** h̄c
17. q. 4. miroꝝ. **B.** Item siue sim-
pliciter. **A.** i. ad tēpus idetermina-
tum. s̄ i. c. in actione. de q̄ statim.
B. vt de pe. dif. i. i. actione. siue ad
tēpus. **A.** s. d̄terminati. vt i. c. de
q̄ legi. **B.** 86. dif. tanta.
A. Quis ē effect⁹ minoris excoica-
tiois. **B.** p̄ncipalis effect⁹ ē q̄ talis
remouet a p̄ceptiōe factor⁹. et si se
imisceat mortaliter peccat. non t̄
icurrit irregularitatē etiā si cele-
brat. Peccat et p̄ferendo sacra. h̄z
ab eo collata nō carē virtutē effec-
tu nec phibet eligē. nec ea q̄ rōne
iurisdictionis sibi p̄petat exercē. Si
iñ talis sciēt elect⁹ fuerit. et i. c.

Et de his q̄ eligūt sepulturā apud
fratres predicatores vel minores
heremitarum est q̄ tenentur eccle-
sie parochiali dare quartā non solū
de oibus funeribus. sed etiā d̄ q̄
bancūqz et quocūqz relic⁹. et ad
quoscūqz certos vsus. et de q̄bus
quartā dare nō consueuerit vt̄ alit̄
de iure n̄ d̄beret. **A.** Idē oib⁹ d̄atis.
A. s̄. etiā sine testamento. vt p̄ in
de. dudum. de qua. j. idē de quali-
teranzqz donans hoc casu. **B.** in
morte vel mortis articulo in infirmi-
tate dantis de qua decesserit fratri-
bus ip̄is vel alijs pro ip̄is. extra. e.
in de. dudum

A. Quis aliquis cuius maiores so-
lent ab antiquo in aliqua ecclesia se-
peliri. ea dimissa eligit alibi sepul-
turam vt̄ canonica portio d̄bea-
tur ecclesie dimissē. **B.** Non. sed po-
tius illi ecclesie in qua consuevit au-
dire divina et recipere sacra. et e.
cum quis li. 6.

A. Quid si i vna solet audire diui-
na et i alia recipere sacra. **B.** Aude-
tur q̄ portio canonica debebit ei
vbi consuevit recipere sacra et eo. e.
i. **A.** Hoc verius vt̄ ar. c. cuz quis
et e. li. 6. et cle. dudā. de sepul. vbi
d̄ istam portioem dandam paro-
chialibus ecclesijs et non alijs h̄z de
hoc varie opinionones olim fuerint
que recitant i sum. eo. n. q. 18. **B.**

A. Quid si consuetudo est q̄ nihil
de canonica portioe. **B.** secundū
Ray. credo q̄ nō valet. qz ē tra-
ditiōem et naturalē equitatem. et eo.
nos instituta. et c. relati. et c. cerni-
fari. **A.** fm **H.** osti. hec consuetudo
vbi posset p̄scribi si nullus proba-
retur. **A.** Nec titulus potest esse sa-
cra remissio ob b̄ficiū ecclesie im-

pensum. vel alia rōnabilem causā
dumt̄ ecclesia ex alijs bonis possit
sustentari. **A.** consuetudo nō esset
rōnabil. ar. c. flauio. §. religiosus.
de de. li. 6. Et hoc casu obinet d̄
cum Ray. cui etiā p̄cordat **H.**
vt i sum. eo. n. q. 17. **B.**

A. De q̄bus reb⁹ debet dari cano-
nica portio. **B.** fm Ray. Non t̄si
de oblationibus cereis et alijs hu-
iusmodi que ecclesia i qua qd sepeli-
tur recipit i die funeris. sed etiā de
alijs que defunctus pro aia sua illi
ecclesie relinqt. et eo. i. nostra. **L.**
H. osti. et addit hoc itelligēdum de
his que relinquunt occasione ec-
clesie siue loci. Secus si iuitu per-
sone quis ecclesiastice. dūm nō in
frangē fiat. **A.** Et p̄sumi fieri iui-
tur persone si relinqtur siue datur a p̄-
pinquis. Secus si ab extraneis et
de testa. requisiti. **B.** **A.** Idē dicit in-
telligēdum esse tam de mob̄ilib⁹
q̄ de mob̄ilib⁹. Excipiuntur orna-
mēta ecclesie. et pecunia p̄ eis data
vel pro fabrica. annuuario sep-
tū trigesimo. et alia ad p̄petuū cul-
tum diuini legata. de q̄bus cano-
mica portio deduci non debet. nisi
factū fuerit i fraudem. vt̄ ebo si est
consuetudo. sen parochialis ecclesia
defraudaret. extra de testa. c. h. **A.**
A. Idē i sum. c. n. q. 19. scdm Ray. et
glo. et **H.** osti. **B.** Insuper de his q̄
testato: siue moriens relinqt q̄bus
cūqz alijs ecclesijs vel p̄sonis i cō-
vi pauperibus. nullā portioem ha-
bebit parochialis ecclesia. vt̄ Anno.
dic. et eo. relatus. qz canonica por-
tio non ē p̄standa nisi ab ecclesijs in
q̄bus sepelitur. vel ad quā transi-
te cōuertēdo. vel alio mō. **L.** 6. v. v.
et **H.** osti. **A.** **L.** ou. etiam Ray. licet

Alan^o videat sensisse qd de oib^o re-
licis quibuscumq; alijs ecclyjs dbeat
dari canonica portio. sed nō d re-
licta pauperibus. vel confanguini-
b^o vel amicis et p salute aie sue. vt i
sum. e. n. q. 15. Et de isto trāsitū dic
vt. j. s. 9. B. Et nota vt dicit Inn.
q ab ista canonica portione dan-
da parochialibus non sūt de iure
excepta monasteria vel alia loca q
alias sunt exempta. extra co. in no-
stra. r. d. testa. requisisti. r. c. officij
Item nota q scdm Hosti. lz pen-
sio canonice portionis competat
sacerdoti parochiali. tamen si ipse
ē negligens i petendo. episcop^o po-
terit petere pro illo. extra d succel.
ab itel. c. si. A. Hoc vltimū dicitur
sua potius Inno. vt patet per eum
extra co. relatum. vbi etiam sic ge-
neraliter q eps pro ecclyis sibi sub-
iectis pot agere. vt habet i sum. e.
ti. q. 5. vbi hec notantur. Et addit
fm eundem Inno. q ecclesia vbi
quis habuit ecclesiasticam r pānas
sepulcrum. nō debet habere ali-
quā portionem. Inno ipa vebet pa-
rochialibus ecclyis. extra co. c. 1.
Item Inno. i dco. c. relatum. dicit.
Nota q sicut canonica portio-
nem percipit ecclesia parochialis d
relicta p sepultura. ita credim^o q
recipiat r de oblati p alijs sacra-
mentis. sicut pro benedictionibus
nubentū. r p penitentijs r p extrēa
unctione. r alijs huiusmodi cum
sit eadem ratio. s. quia dignus est
oparius mercede sua. et eo. c. pti-
mo. Sed certe non vt eadez ratio
qr hec portio datur p ministratiōe
sacroz. vt i dco. c. 1. r ideo ipis ad
ministrantibus debet nō ab ipis
de ipa administratione. Et pprie

dictum Inno. non approbat con-
suetudo que ē opuma legum iter-
pres. ff. de legi. l. si de iterpretatio-
ne.

Quid si moritur rex vel dux vel
alia pōa q p am circuli diuersis
ecclyis audiebat diuina r pcpie-
bat sacra. quasi habens duo plura
domicilia in quibus sepulcr col-
locabat r elegit sepulcrā i alio lo-
co cui eccle dabit canonica portio.
B. Eccleie domiciliorum diuidunt
eam iter se. ar. et de deci. qm. r ex
p. esse habetur et eo. cum quis li-
6. A. B. p. q. h. verum ē qn con-
stat q equaliter dbeat domicilij
i pluribus locis. In dubio aut dū
apparet q alijs talium multum
fuerit vagans. vtpz i dca. q. 5. In
no. dicit q eps data pro sepultura
sua debet accipere r suam partē da-
re eccleie vbi sepeliet. r de residuo
bz ptes facere iter ecclyas vbi p ar-
culuz anni pcpiebat ecclesiastica sa-
cramenta. qz tales magnates non
moriuntur in vno loco. ar. extra de
deci. quoniam.

Quid de quibusdam regionibus
vbi de oibz mobilibus q defun-
ctus pot i testamento relinquere
legare ecclesia erigit ternā partē. r
moriēti iūgit sacerdos q renuet
oia mobilia sua sicut fieri dicitur i
Britania minorz B. fm dō. Non
credo q hec consuetudo iudica-
re debeat iuri cōi. nisi legitime fue-
rit prescripta. r cōtradictio iudi-
cio obiecta. A. vt i sum. eo. ti. q. 10.
vbi hec notant. B. vel etiā aucto-
ritate sedis aplice pfirmata. Nec
archiepoz vel epoz illuz loci cō-
suetudinem ad h sufficere. nisi assit
voluntas vel consensus subduoz

quos tāgit. Et idem credo de pdi-
cto precepto. s. q non tenent mori-
entes in hoc casu eis obedire nisi
i dicit casibus.

Quone q defunct^o eccleie sue re-
liquit decem alteri eccleie i qua ele-
git sepulcrum reliquit mille vel ca-
strum nunqd prima ecclesia dbeat eē
cōtenta illis decem. B. fm Ray. Si
defunctus legauit h mō q illis eēt
cōtenta. r sacerdos sciuit conditio-
nem r recepit legatum vñ renūcia-
uit iuri suo. r iam non poterit vte-
ri^o petere aliquā portionē. Si vō
defunctus absolute reliquit r ipse ab-
solute accepit. poterit nihilomin^o
de ceteris portione vēdicare et de
testa. officij. vel saltem agere ad sup-
plementum computatis illis decem.
A. s. qn expressu testator q ecclesia
esset illis contenta. r fecit i fraude
modicam quantitatem legado. A.
qn ē adiecta talis conditio recipiē-
do sibi iudicaret. An vō legatum
absolute factum ē. petitur r integri
legatum r canonica portio nisi h
mente testatoris aliud appareret.
vt satis colligitur. i dco. c. officij.
r etiā ex dcis Hosti. vt i sum. e. ti.
q. 1. vbi h notant. B. sicut filius i-
mptus i parte minorz h legitima
pot agere nisi ad supplementum. C.
de i. offi. testa. si qn. §. illud. r. l. om-
nino. r extra de enip. r ven. cum
dilecti.

Quid si quis elegit sepulcrā i
pā eccleia r et nihil legauit. r alijs
ecclyis multa legauerit. nunqd po-
terit hec ecclesia petere aliquā por-
tionē. B. fm Ray. Si ē consuetu-
do q eligens sepulcrum i propa
ecclesia semp aliquā relinquit pot
ecclesia illud petere ab heredibus h

iure actionis. nec differēdo pprie
hoc sepulcrum sed implorando su-
perioris officij. et de symonia. ad
apostolicā. Si vero nē puetudo
nihil pot petere. sed solo funeralib^o
debet esse contenta. Nā tenet ex offi-
cio ipm sepelire. et de symo. nō sa-
tis. r. c. cū i ecclesia. Postea qz i h
casu implorari officij iudicis ad-
uersus heredes si debeat dō-
lus testatoris vel heredu. Sicut ad-
uersus rectores aliarum ecclyas.
si r illoz dōl^o debeat. A. Nam
r circa talia dolus ē puniendus.
et d. testa. officij. r et eo. infra fm
eti. Ray. Et fm glo. et videt q
ma facie dolus sit presumēdus q
alijs ecclyis multa legauerit r nihil
proprie parochie reliquerit. vt in
sum. eo. ti. q. 11.

Quone q alijs eligit sepulcrā
apud aliquam religionē. postea in-
tranit i ipsam r deccdit. nunqd lo-
cus religionis tenet eccleie illuz
ad canonica portione. B. fm Ray.
Dico q si trāsit i infirmitate de qua
morit tenet. et eo. de his. Secus
si trāsit i sanitate. aut etiam infirma-
te de qua nō morit. Cō. Hosti. A.
Idē i sum. eo. ti. q. 15.

Quid de leprosis irantib^o do-
mos leprosoz. nunquid sacerdos
parochialis pot de eis morientib^o
petere canonica portione. B.
fm dō. credo q nō. qz par iudici-
um ē ac si transferint sani ad reli-
gionem. nisi forte et ipa lepra mo-
riant. A. B. sicut n. moriuntur cuz le-
pra sed nō ex lepra. fm etm. d. d.
r i sum. eo. ti. q. 16. vbi hec notant
B. In hac nō parte tenēda ē pue-
tudo regionis.

Quid si alijs recipiant i cōtra

rem alium loci religiosi. nō tam oblatiō sūus bonis sed sibi recūs. Quo ad ius ppariatōis scētus si oblatiō ppariatōis retinet sibi vsu fructū in via. qz tunc bene gaudet privilegio religionis. vt in. c. vt privilegia de quo. j. B. r. ibi eligat sepulturā. R. fm Hoff. Non liberal a canonica portione sicut nec eximitur ab epah iurisdictione si si si religiosi sunt exempti extra de p. uile. cum r plantare. §. de contra. tribus. r. c. vt privilegia. Idē Hoff. A. Idē in sū. c. ii. q. 27.

B Quid si quis ingressus religiosus decedat in tempore nouitatus R. fm Hoff. Puto canonica portione ecclie prioris si debet. Quamuis exire. n. poterit nō in exiui s; in religione decessit. r h sufficit q ad quartē retentionē cf. eo. de his. l. Co. host. vt in sū. eo. ti. q. 28. B.

B Quid si infirmus in vna parochia factus se deferri ad alia r ibi moriatur. R. fm Ray. Prima ecclia non ppter h priuat canonica portione ar. cf. de his. A. Ides in sū. eo. ti. q. 29.

Epultura iij.

qm phibeat. Prohibent in cimiterio sepeliri oēs hftici et de hereticis sicut. Et de hoc. s. hftic. 2. §. 2. Et si post mortē appareat de heresi. 24. q. 2. sane pferitur. Similiter et phibentur pagani r iudei de pte. dis. i. ecclia. r. c. seq. A. Et ibi patet q idē est de oibus infidelibus. B. Itē generaliter oēs excoī. can. 24. q. 2. sane qd sup et de pui. epoz. li. 6. Etiam excoīcatus mto vt ar. in dicio. c. sane. Et intelligendū fm s. de excoīcatus minorū

notorie sic excoīcāt sunt. Itē ides de excoīcato et inuiste. vt notat c. de resti. spo. lras in gl. circa finē. Item phibent q in torneamentis moriunt. Et exponit Hosti. etiā si quis ibi letale vulnus accipit licet postea superuixerit. qui huius peniteat r ei eucharistia non negetur carebit in ecclesiastica sepultura et de tornea. c. i. Hoc tamen intellige de illo qui venit ad exercendi se in torneamento nō de alijs et de tornea. c. 2. Nam r fm. s. d. intelligit tam de milibus q de armigeris eorum qui ibidē in armis se exercent. Secus de illis qui illuc vadūt ad curiositatis. vt ad videndū vel quacunq; alia cā. Itē phibentur illi qui se occidunt. 13. q. 2. quibus. 23. q. 5. placuit. Et hoc intelligendū fm s. d. si peremerunt se ex desperatione vel iracundia. Secus si ex furorē a casu. Unde sicut dicit Ber. et. e. ex pte. Siquis ppter fugam se precipitaret in aquam. qz sic credit se euadere posse non impunit et. si contrariū eueniat. r h cum p bono r licito hoc faciat. ar. 13. d. i. nerui. 23. q. 5. de occidendis. Con. host. Itē qnq; inter dicitur sepultura generaliter vt oibus de tali loco r. ipe interdicti. vt. s. interdicti. 4. §. tertio. Item manifesti vsurarij. et de vsur. qz. r. e. ii. quantū. li. 6. Itē quicunq; presbyteri tutores in testamento reliquerit. 21. q. 3. c. prianus. r. 88. di. neq; apud. Sed vt dicit ibi gl. istud hodie hz locū. Itē blasphemus dei et de male. c. si. A. Et ibi patet q hoc vep est quando maledicus recusat agere statum sibi pnam. r non al. B. Item monachus ppiūm habens et de

sta. mo. super quodā. Et generaliter nullus notorius de mortali peccato sepeliendus. c. 13. q. 2. qbus. r. ca. nō existimemus. r. c. obeūm. Et hec loci habent si tales non sunt ecclie recōcilian. Nā si recōcilian essent vel certa pnie signa apperēt sepeliēdi sunt. sed hft des tenent satisfacere p eis. c. parochiano nisi fuerit rapioz. de quo. s. rapioz. l. §. 1. A. Et ibi lanus in additōe. B. vel occisus in torneamento. vt dicit in c. A. vel et excoīcatus qz i excoī. canone mortuus si d; ecclesiastica sepultura sepeliri anq; fuerit abfolutus. 13. signa pnie in eo apparuerit et de sen. exco. a nobis. r. B. Itē nō ē sepeliendus q saltē semel in anno nō pfect et de pe. ois. Et h i tellegenti in articulo mortis existens signa cōtritiōis ostēderit. Ad qd pbandū fm oēs in h casu sufficit vnus testis. 26. q. 6. qui recedit r. c. c. A. Et ibi hoc notat glo. qz ex eo nulli pndicū general per. e. placuit. r. c. cū itaq; de conse. dis. 4. Nā iura hic allegata nō faciūt. Predicta et oia notant i sū. li. i. ti. 16. q. 3.

B Quid si tales q dicit sunt sepeliri fuerit. R. Si corpa eoz p discerni pnt. exhumandi sūt aliter nō et. c. sacris. r ecclia siue amuerit ē r conciliandū et de pte. ec. vel altaris consultu. A. Et ibi patet q h fieri d; aspersione aque solēmiter bndicte sicut in dedicatōe ecclie fieri consuevit. Et bndictō aque r reconciliatio d; fieri per epm. c. n. e. aqua. Et si fuerit infidelis sepulchris debent etigna r parietes radi de pte. di. i. eccliam. B. Occulti in peccatores sepeliendi sūt nisi sō

te esset aliq; excoīcatus vel hftic. qz cui nō cōicamus vno nec mortuo cōmunicare debemus. vt. s. excoīcatio. l. §. si. A. Idē quod i hoc §. notatur in dicit. q. 3. fm Hostiē. Ray. r Hoff. B.

B Quid fiet si dubitet d cadauere vtrum fuerit xpiani vel pagani vel excoīcāt. R. Aidetur in meliorem partē interpretandū nisi aliq; pba bilitas esset de opposito. vt et. co. sacris. 13. q. 2. nō existimem. de pte. dis. l. ecclia. A. Idem in sū. eo. ti. q. 4.

B Arrum suspensū r huiusmodi sūt sepeliendū. R. Sepeliendū sūt dumtū penituerunt. 13. q. 2. c. si. verūm ad deponendū eos de panibus requiritur licentia iudicis secularis. ne iusticia pniem videat. ff. de cadane. punio. l. i. r. 2. Sed r ipsa licentiam iudex denegare nō debet in hoc casu. A. Hoc probat ff. de cada. punio. l. si. vbi dicit q corpora talia dāda sūt cullibz peni ad sepulturā. Possūt in qnq; ex cā dnegari. vt ob magnū aliq; delictū puta lese maiestatis. ff. co. l. i. B. Nam r corpus xpi talibus datur. vt. s. cōicare. §. si. De rapiozibus quibus enā penitentibus qn q negatur ecclesiastica sepultura habes. s. rapioz. l. §. l. A. r ibi lanus in additōe. B.

B Arrū mulier pregnans defuncta debet sepeliri. R. fm hosti. Si est certum q partus mortuus sit tunc mulier cum partu sepelietur. Si vero certum est quod viuū. vel dubitatur de hoc tunc mulier debet prius scindi. r si partus viuus sit debet baptizari. si mortuus extra cimiterium sepeliri. A. Ides

In som. eo. ti. q. 7. B.

Eruius . comunit

modis efficiunt serui. Nam qda statim cu nascunt serui sut. vt q de matre ancilla nascit. h in vid plenius. j. s. 3. Quidam vero sunt iure gentium. vt q in bello iusto capiunt. Quidam sunt iure civili. vt qui maior. 20. annis passus est se veni dari ad pccum pncipadu. Et de h babel. j. s. 4. De his tribus modis habetur Insi. de iure perso. s. ser ui at. Insi sunt aliqui serui qz ius ci uile eos in pena subiicit seruituti. vt libertus ppter ingratitudinē. vt s. libertus. s. 2. Item iure canonico raptoz mulieris efficiunt rap te. vi. s. raptoz. 2. s. 1. Item deseretes auxilium sarracenis efficiunt serui captiuitate eos vt dicitur est. s. sarracenus. s. 2.

Sunt alij sui magis largo modo dicitur ascripti sine originarij qd idem e. s. quidam boies qui ita ascripti sunt terris colendis q non possunt a cultura recedere sine do mino z volutate. nec possunt veda sine gleba. nec gleba sine illis. Et dicunt ascripti. qz ascripti sine d putari sunt ad cultura. z originarij qz a sua origine tales sunt. Et tna serui quandoqz colom dicuntur. Insi tales no sunt pprii sui. B. In si. li. 1. n. 3. q. 64. fm glo. Ray. B. nec repelli debet a legitimis ac tubus. nisi q ad ordines non dent admitti. vt notatur ex de iudicio ml torum. A. in glo. B. Et dicit. 54. q. 8. aures leges. A. ibi hoc h in tex. z glo. Et hi originarij bene pnt ordi nari de voluntate dominorum. vt notat glo. in dicio. c. multoz p. c. si

quis obligatus. 54. dist. Item qd qz et contra voluntate. l. in ipsa possessionibus ea. dist. si seruus. 2. vbi of. Ascriptios vo i ipse pos sessionibus clericos z ppter vol untate dnoz fieri permittimus ita tu vt clerici facti imposta sibi agri cultura adimpleant. B.

Cum pars patris dicitur filius d beati sequi. B. fm Th. in. 4. dist. 36. Scdm leges civiles prius sequitur ventre. z hoc roabatur qz proles a patre hz coplementu fo: male. s. a matre substantia corporis. Ser uitus at est conditio corporali cuz seruus sit quasi instrumentum dñi in opando. z ideo proles in liber tate z seruitute sequitur matre. sed in alijs que pntur ad dignitate q e forma rei sequit patre sicut i bo nobilibus. in numeribus. municipij e nobilitate z alijs h. Et huic pcor. canones z lex Boysi. vt ps Exo. 21. In quibusda tamen terris q in re civili non reguntur parius seg tur deteriorē conditioe. vt si p sit seruus hnt vxoz sit libera etum filij serui. non in si post pactu nisi monu pater se in seruu dedit. no lere vxoz. z similiter si fiat e. Si autem vterqz sit seruulis conditio nis z pntur ad diuersos dnos tunc diuidunt filios si plures sit. vel si vnus trñ. vnus alteri recopē sabu de precio z accipiet natuu i sui seruutu. Tu no est credibile q talis consuetudo possit esse us roa bilis sicut illud quod multoru sa pientia diuturno studio determina tum est. A. Lon. De. vt in si. li. 3. ti. 17. q. 8. B. Et nota q fm leges siue mater fuerit libera solū quan do cōceptu. vel solam qn peperit

nam medio tpe. sufficit ad liberta te plus. vi. ff. de ita. ho. l. z seruo rum. B.

Qualiter liber ho qui patitur se vendari sit seruus. B. sex requirū tur. Primum q sit maior. 20. annis L. de libe. cau. si ministeriū. Secū da q intendat precii participare. L. de libe. cau. no iō. Tertium q in veritate participet. ff. qui. ad liber. pro. no licz. l. i. Quartū q emptor credat ipsū seruu esse. ff. de libe. ca l. liberis. s. si quis sciens. Quintus vt ille qui vendit sciat conditionem suā. ff. quibus ad lib. pro. n. l. 3. l. 9. te. B. Nec lex non vt ibi haberi. B. Sextū q venditor sciat ipsum esse liberū. ff. quibus ad liber. p. n. licet. l. 4. B. In hac. l. parū vt hoc probari. Predicta tamē sex requi sita nonantur et i si. li. 4. ti. 4. q. 16. fm hosti. Bossi. z B. 30. B. Si ali qd illoz deficiat iure cōi i ingenui tatem reuocatur. Ad si nihil defici at. z si postea manumittatur non sit ingenuus sed libertus. ff. de ita. ho. homo liber. nisi reddat domi no precii. ff. si iuge. manu. l. 2. res pōso pro. Quod in precii dñis inuus non cogitur recipere fz qf dam. A. z in dicta. l. 2. videtur hoc tenere glo. B.

Qualiter serui efficiant liberi. B. fm hosti. Nullis modis. Quo modo per manumissionē. vide. s. manumissio. s. ff. Item sit aliquis liber si cū lāquidū dominus expo sit. vel et alimenta negauit. vi. s. expositus. Item quando aliquis vendi ancilla ne prostituat z epio sacu contra. sit libera. Item si ser uus pileatus incedit ante cadauer donum duz deserat ad sepulcrū

Itē si postqz lata est sententia con tra illum qui dicebatur seruus. dist postea pro ipso pccū recipiat. Itē si dñs ancillaz in matrimonio col locauit scribens pro ea dotem. Itē si seruum appellauit filium actis i seruiceniibus quasi in figura iu dicit. Item si dedit seruo instrumē tuz per qd eius seruitus probat z alijs casibus qui habentur. L. ex q. cau. ser. pre. liber accipi. p. ionū. B. Ibi de pccū causis parum videt dicit sed ponunt alie cde ex qbus ut pueniunt ad libertatē. z alie et ponuntur. ff. q sine ma. ad liber. p ue. p. ionū. Sed h parū faciunt ad forū priuale. B. Itē si iudeus xpia num mancipiū emerit. vi. s. iudeo 2. s. i. z ex de iudeis. c. si. De seruis indeoz z sarracenoꝝ vido sup 2a iudeus. 2. s. 1. A. conuictus addi toib. B. Et qz vnus mancipiū of liberti facit ad h. s. liberti p. ionū.

Eruius ij.

Eruius. Item dinatoz. Nullus seruus sine priuati sine ecclesie ordinari debet nisi prius manumittatur di. 54. ca. l. 2. z. 3. Et rō est seruulis vilitas at qz clericalis dignitas di. 54. admit tuntur ex de ser. no or. de fuoruz. B. Alia rō est qz debet esse imunis ab alijs qui diuine nulline e aggre gand. vt a castris dñictis nulla ne cessitate abstrahatur. 54. dist. ca. i. B. Et hoc itelligit verum in omni genere seruoꝝ de quibus etiam habes supra seruus. i. s. 2. A. Et ibi de hoc dicitur est. B.

Eruius seruus ecclesie liberatus possit ordinari rēten to ius parōra t. B. fz Ray. Sic dico reieto iure quo ad hoc q non uniuert eccle

nec accuset illa. nec raiticef cōtra
eam. dif. 54. qui ex famulus. **A.**
Hoc. c. parū facti quo ad hoc. s3
bñ faciūt iura. j. allegata. B. Im-
mo etiam si simpliciter fuerit manu-
missus tenet ad p̄dicta. alr reuoca-
tur in seruitutē. 1. q. 2. diaconi. r
r. eps qui mancipium. r. c. liberti
r. c. octaua. extra eo. ii. de famul.
Dicitur etiam quidam q̄ tenet quo
ad alias honestas opas lz nō sunt
noiatum imposte. vt in dco. c. dia-
coni. r. similibus. A. Hec iura sa-
nis videntur ad hoc facere. B. nō
in tenet seruire ecclie p̄p̄mo i offi-
cio clericali. nisi ep̄sc̄e dēsi sit in
ipsa manumissione r ordinatione
et eo. eo libent̄. Et posito q̄ fue-
rit ep̄sc̄us nō in reuocabit i serui-
tutē si non vult in illa ecclia seruire
in diuinis officijs. nisi admonti-
tus perduraret in contumacia. et
eo. nullus clericus. A. Idem i h̄i-
li. 3. ii. 7. q. i. De bonis autem li-
bertōrum ecclie. vide. s. libent̄
s. si. B.

Ant̄ seruus priuati liberatus
possit ordinari retento iure patro-
natus. **P. fm Ray.** Non debet or-
dinari nisi prius cōsecutus fuerit
a domino plenā libertatem. ita q̄
nō teneat p̄stare patrono operas
nec fabriles que cōsistūt i facie do-
nec obsequiales que consistūt in
non faciēdo. dif. 54. c. i. r. 2. r. c.
quicūq. r. c. vli. **A. Con. Al. vt in**
dicto. c. i. B. Sed vtrum dñs pos-
sit in tali libertō retinere operas
sp̄uales. Dicendū fm hosti. vt ri-
telur omne cōtrariū q̄ h̄ on̄ erit
imponendū ipsa manumissione
ante ordinationē. r. sic i ipsa ordi-
natione poterit onus iam imposi-

tum declarari. et de elec. significa-
sti. ad si. r. et de prebē. significat̄
Et si i aliter ordinatus non serue-
rit poterit dēgari. 54. dif. frequē
r. c. quicūq. extra eo. null̄. Si in
factus fuerit sacerdos. non fiet ser-
uus dñi olim sui. Idem Hoff. r
Inno. **A. Si vō non sit factus sa-**
cerdos videt q̄ possit in seruitutē
etiam priuati reuocari si nō serue-
rit in diuinis prout tenet. ar. hic a
cōtrario sensu. Facit in ar. etiā di-
ctum. c. frequens adhibita in mo-
deratione de q̄ in. s. se. Et idem ē
q̄ hic notat in sū. eo. ii. q. 2. B.
Quid si seruus fuerit ordinat̄
nō accepta libertate. P. fm Ray.
Si suū ordinatus domino scitē
r non cōtradicente. cōipso inge-
nnus sit. dif. 54. si seruus scitē. Et
h̄ v̄z ē ad quoscūq. ordines fue-
rit ordi natus. Idē Hoff. r Inno.
Si vō dño ignorante vel scitē r
cōtradicente. A. Sic vt patz i sū.
r. i. q. 3. distinguendū est. qz aut or-
dinatore vel presentatore scientē
p̄dionē ordinādi ordinat̄. aut
nesciente. In p̄ casu ordinatus re-
manebit in ordine. s3 ordinator i
psentator d3 cōdēnari dño in du-
plū. dif. 54. si suus absente dño. r
hoc si aliter in scit̄. Si vō abo-
sciuerūt dabit vni priuato. r alia
ordinator. Sed si neuter habz vn-
de soluat poterit dñs sibi postula-
re illā restitui. ar. dif. 54. ex antiq̄s
In vō cāu cū ordinat̄ est ordina-
toze v̄ p̄tatoze ignorate cōditio-
nem eius. sit q̄ sequit̄. B. Nic si
ordinatus est in sacerdotē remāe-
bit in eodē ordine. p̄culo si q̄
h3 dño i stituo. Ad si n̄ h3 peculi-
um. nec est q̄ redimat ipm. d3 suo

domino reddi ad seruitutē et in
seruitijs q̄ ordinem suū deceat. vt
hōis cōmōis missa r huiusmōi
54. dif. frequēs. Ad si p̄uuar h̄
renuat deponi d3. et eo. nullus. i
si. Si vō ordinatus ē in diaconū
dabit pro se vicarium. r ipse fma-
nebit in ordine. **A. reuocabimr i**
seruitutem nisi aliquis vellet euz
redimere. r idem intellige d̄ s̄bdi-
acono. et eo. miramur. In alijs
ordinib̄ absolute in seruitutem re-
uocabit. 54. dif. nulli. r. c. ex anti-
q̄s. Saſ con. Hoff. r Inno. A.
Lō. et Pe. vt in dicta. q. 3. B.

Intra q̄d temp̄ possit dñs ser-
uū ordinatū reuocare. **P. secūda**
Ray. reuocare poterit infra annū
a temp̄o scientie dñi. ar. i7. q. 2. si
quis incognitus. A. Coniuncto. c.
si suus sciente. 54. dif. B. Idem
Hoff. Hoffi. r Pe. Hug. autem
dicit q̄ computat a tēpore ordina-
tionis i fauore ordinis. vt in sū. c.
ii. q. 6. Sed prius dicit̄ verius v̄
detur. ar. dicti. c. si quis incognit̄.
B. Et rō quare clericus non p̄t
repeti v̄tra annū cum suus igres-
sus religionē possit repen infra tri-
ennū est illa. qz cleric̄ cōmuniter
publice manet. mōach̄ vō secre-
te. A. Hec ratio fuit Inno. vt pa-
ter in dicta. q. 6. B. Et predictum
punctū de religionē habes. s. reli-
gio. 2. s. 4. r. 5.

Done q̄ suus qui ordinatus
fuit restitutus est dño suo. nūquid
habeat dño manus inijcere i enz.
P. fm Inno. Non. al incidere in
canonē. 17. q. 4. si quis suadente.
Sed nec tali seruo habet cōtrahere
matrimonij p̄pter vōm quod
intelligitur scisse in suscepiōe or-

dinis sacri. et de puer. pu. quidā
84. dif. cum i preterito. r phiben-
das cru p̄p̄m ar. 96. dif. si impe-
rator. Alijs autem privileijs clerici
calibus non gaudent. et de cle.
comu. Joannes. r. c. se. q. Idem i
omni genere seruo. 54. dif. fre-
quēs. **A. Inno. clarus loquitur**
sic. Idem dicimus in originarijs
r acriptijs. r in oibus qui p̄di-
tionē seruli. vel ratiocinio. vel cy-
rocimo sunt obligati. 54. dif. fre-
quens. Idem etiaz i libertis si ali-
quod obsequij patronus sibi reti-
nuat. 54. dif. quicūq. Idem etiā
in obligatis functionibus. i. publi-
cis officijs. Si. dif. preterea. r in
dicta. q. 6. B.

Sed qualiter suus ordinatus
sue cōsecratus reddatur dño. cūz
alia res cōsecrata nō reddat. vt. 14.
q. vli. cōperimus. rii. Duplex ē rō
Ana qz in rebus alijs r maxime
i aians que solē cōsecrātur. null̄
est dolus. sed in homine sic. Alia
quia in rebus inaiatis cōsecratō
est in sup̄ficie. r ideo non debet a
manu p̄phana trahari. In homi-
ne vō est aia que tangi non potest
32. q. 7. licite. con. Hoff. r Hoffi.
A. r Al. r Pe. Et suū principale
dēni Ray. vt in sū. eo. u. q. 7. B.

Eruius ij. q̄ ad

trimoniū. Ant̄ seruus sū
consensu dñi possit matrimonij
contrahere. rii. s3 2 h̄. in. 4. dif.
36. Sic ut seruus nō subditur dño
qn libere cōmedet r dormire pos-
sit r alia huiusmodi facere q̄ ad
necessitatē corporis pertinet fnt
naturam. ita etiam non subdit ei
quātū ad h̄ q̄ nō possit libere ma-

trimoniu[m] strabere etias eo nescit
te aut contradicente. An et si dñs
oppositus precipiet et ñ teneret ei
obedire. nec de h[er]edo. nec et de
conuendo. quia in vtroq[ue] sui iu
ris est et tenet matrimoniu[m]. Deb[et]
t[ame]n nihilomin[us] debita seruitia dñis
exhiberi. et de coniu. ser. c. i. **A.**
Lon. **De. et Al. et Ray. et glo. vel**
s[an]c[t]i. l. i. q. 4. q. 3. et se. **B.**

Cone q[ue] dñs aliquid precipit
seno coniugato et eodem t[em]pore
vxo[rum] petit debita vel ec[on]uerso. **R.**
fm Ray. Credo q[ue] si straxerit ser
uus dño sciencie d[omi]ni reddere debuit
qm̄ cum dñs c[on]cessit p[ri]ncipale. s.
matrimoniu[m] intelligit concessisse
accessoria. et d[omi]ni. dele. p[re]terea
in si. Si v[er]o contraxerit ignorante
vel contradicente dño. dñi man
dant[ur] debet implere. nisi p[ro]babiliter
timeat periculu[m] adulterij ex dilato
ne. vel nisi magnu[m] fiat p[re]iudiciu[m]
vxo[rum]. **L[oc]o. Tho. De. Inno. et ho**
si. Addit quoq[ue] Tho. q[ue] op[er]a di
uerfas circ[um]stancias amendere. vt ex
his consideratur cui magis v[er]o po
tius in tali vel tali casu sit obediend[um].
Idez hosti. Et vide. f. s. vll.
Adem in s[an]c[t]i. co. u. q. 10. **B.**

Quid si coniuges. s. serui ha
bent diuersos dños diuersarij re
gionu[m]. ita q[ue] non possunt conueni
re ad officium coniugale. **R.** fm
Doff. Et cauetur fornicationis
materia cogitur per ecclesiam al
ter dñorum vendere alteri volen
ti emere vel si neuter vult emere
cogatur vendere cui libet extraneo
in p[ro]uincia conferui. vel venales
exponere. et si null[us] appareat em
ptor emat ecclesia. ar. 54. dif. fra
ternitatem. **A.** Idem in s[an]c[t]i. co. li.

q. 12. **B.**

Quid si dñs serui coniugatus
vult vendere i remota regione. **R.**
f. 3. d. d. Prohibenda e[st] talis v[en]da
tio s[ed] cogi d[omi]ni aliq[ui] v[er]dere cum
bonas p[ro]duces afferat. Interest ei
recipublice nequis re sua male v[en]da
tur. in Insti. de his qui sui v[er]s[us] alie
iuris. sunt. s. p[ri]m[us]. Lon. Tho. pe. et
Inno. **A.** s. **A.** aliud dixeru[n]t. vt
in sum. co. u. q. xi. vbi etia[m] patet q[ue]
p[re]dicans con. etiam hosti. dicens
q[ue] p[ro]dica obnnet quado ambo s[un]t
serui. Et id quod sequit[ur] no[n] fuit bo
si. s. p[er] vt ibi. **B.** Sed et hosti.
addit q[ue] si matrimoniu[m] fuerit facti
sine licentia dñi. et no[n] habet i alio
loco iustum emptorem possit et
vendere in remotis. aliter non d[omi]ni
hoc facere.

Contr[act]u[m] seruitus possit venire p[er]
matrimoniu[m]. rñ. secundu[m] Tho. et
pe. sic. Cur enim licet sitan potesta
te vxo[rum] in his q[ue] p[er]tinet ad
reditu[m] debuit. in alijs oibus e[st] sui
iuris. Unde in reddu[m] debuit
per hoc non debet p[re]iudiciu[m]
vxo[rum] fieri si s[er]u[us] dñi p[re]ter
peret aliquid eadem hora. quia
magis esset obediendum vxo[rum]
quam domino. Vxo[rum] tamen sine
consensu viri se in ancillaz vende
re non posset. quia vir caput est
mulieris. Lon. **A.** **A.** Idem i s[an]c[t]i.
co. u. q. 13. **B.** Et vide supra. s. 2.
Atrum seruus qui fuerat ordina
tus et nunc est restitutus possit co
trahere matrimoniu[m]. vide supra
seruus. 1. s. 1. Quomodo conditio
seruitutis impediatur matrimoniu[m]
habes. s. impedimentum. 3.

ymonia j. coiter
Sy

monia est studiosa voluntas eme
di vel vendendi aliquid spiritua
le vel spirituali annexum. Sic dif
finitur a Tho. in. 4. sen. dif. 25. et i
secunda secunde. q. 100. Simili
ter et ab alijs. **A.** s. theologus et in
v[er]bis cōmunit[ur]. vt in sum. l. i. li.
i. q. 1. Et facit. i. q. 1. qui studet. **B.**
Et quod dicitur spirituale intelli
ge vt ordines et alia sacramenta.
Quod autē dicitur spirituali an
nexum. intellige vt quedam que
non sunt ita p[ro]prie spiritualia s[ed]
sunt spiritualibus adiuncta et qua
si alligata. vt est ius patronatus
et b[en]eficium. Quod si non ad
das. s. spirituali annexus. sufficit se
cundu[m] Ray. **A.** Nam et annexa
spiritualibus largo modo dicunt
spiritualia. vt in dicta. q. 1. et hic
sequitur. **B.** quia omnia talia pos
sunt intelligi per id quod dicitur
aliquid spirituale. Et nota quod
nomine emptionis vel venditis
intelligitur omnis contractus no[n]
gratu[us]. p[re]ter permutationem.
A. Idem in dicta. q. 1. et facit. i. q.
1. sunt nonnulli. **B.** de qua supra
permutatio. **A.** Ibi patet quando
in talibus possit fieri permutatio.
et qualiter. **B.** Unde nec transac
tio potest fieri super spiritualibus
et de transa. sup. eo. De transac
tio ne vid. e. j. transac. s. 2. **A.** Et ibi
patet qualiter possit fieri in sp[irit]ualibus.
Et adde f. 3. Tho. fa. fe. q. 100
art. 1. q[ue] voluntas dicit. quia iusti
cia et omnes partes eius et per
sequens omnia opposita sunt i vo
luntate sicut in subiecto. et ideo cō
uenient[er] symonia[m] voluntate diffini
tur. facit ff. de iusti. et iure. l. i. iusti
cia. **A.** et p[er] solam voluntate[m] cō

mittat symonia tanget. f. s. 3. Ite[m]
dicit studiosa fm Tho. in dicto ar
ti. i. ad designandā electione que
p[ri]ncipaliter p[ro]prie ad virtutē et vi
tū. et talis electio sufficit etia[m] si sit
ex voluntate non lib[er]a vel et coa
cta. et eo. **A.** t[ame]n. et ibi glo. nisi
forte sit coactio p[re]cisa. et qd me.
cau. c. sacris. Et subdit Tho. ibidē
Non autem ois qui peccat electio
ne peccat in spiritū sanctū. s[ed] solus
qui peccatum eligit p[er] contemptus
eo[rum] p[er] q[ue] homines solent retrah
a peccado. **D.** Ergo studiosa q[ue]
ex ipsa voluntate electione p[ro]gre
ditur ad exteriorē actum. vt in s[an]c[t]i.
co. u. q. 5. hosti. autem clarus dis
finit sic. Symonia e[st] sp[irit]ualium vel
annexo[rum] sp[irit]ualibus p[re]cedente
pacto p[ro]missionis conditio[n]is mo
di seruitij precum vel cuiusvis. tē
poralis receptio vel donatio. vt i
sum. co. u. q. 1. **B.**

Contr[act]u[m] symonia sit heresis. rñ.
fm Tho. in. 4. dif. 25. Symoniaci
non sunt p[ro]prie et per se loquēdo
h[er]etici. cū no[n] habeat aliqua[m] falsaz
opinionē. s[ed] dicunt heretici. p[ro]pter
similitudinē actus. q[ue] ita operantur
ac si estimaret donū sp[irit]u sancti pe
cunia possideri. que estimatio e[st]
heretica. **A.** Et quia etia[m] in primo
auctore Symone ex mala radice
infidelitatis pullulauit. cui dictū e[st]
Estimasti donū dei pecunia possi
deri. **A.** f. 3. fm **A.** et in s[an]c[t]i. co. u. q.
1. **B.** An Greg. in regulo dicit.
Cū ois auaritia sit idolo[rum] seruu[us]
quisq[ue] hanc ecclesiasticis digni
tibus dandis no[n] p[ro]cauet. infideli
tatis perditioni subijcitur etias si
fidē quā negligit tenet videat. 21.
q. 1. cū ois. Et iterū dicit q[ue] impia

heresis macedonij tolerabilior est
symonia. l. q. i. cos. 2. Et ibi patet
quod hoc non fuit dictum Greg. sed
Tharasy constantinopolitani epi.
Et cetera crimina in preparatione symo-
niace heresis quasi per nihil re-
putantur. l. q. viij. c. fin. Item quod
pater et per alium modum quidam symo-
niaci dicit hereticis. s. tenentes que-
dam errorem eiusdem Symonis qui
dixit quod mundus iste non erat crea-
tus a deo. sed a quadam supna vi-
tute. ut dicit Hieronymus 9º tribimo
logiarum. 2. Idem in d. q. 2. B.

2 Quare symoniaci ponuntur eme-
re a Symone qui voluit emere do-
num dei. Et sic dicitur a Hieronymo qui ve-
didit domum dei. 2. Quia magis
plera sunt ratio huius peccati in
Symone quam in Hieronymo. Nam Hieronymo
solum vendidit domum dei. at Symon
et emere voluit. et vendere i-
tendit. l. q. i. saluator. Co. Tho. fa-
se. q. 100. Lon. etiam Pe. et Al.
ut in sum. co. ii. q. 4.

3 Quare sola voluntas facta homi-
nes symoniaci. rñ. secundum Ray.
et alios. taz iuristas et theologos.
Quedam sunt prohibita quod symonia
ca. ut emere vel vendere sacrifi-
cia et huiusmodi. et in istis sufficit
sola voluntas. Et intellige secundum
De. quo ad forum diuinum. sed
quo ad forum humanum si in ul-
lum actum extitit neque faciendi ne-
que paciscendi non dicitur symonia
cus. et sufficit quod peniteat. Quedam
sunt symoniaca quod prohibita. s. per
pensionem ecclesie. ut cum quis renu-
nciat ecclesie ut detur alteri puta ne-
poni suo. Sicut fuit in Hostia. venden-
do vicaria. castaldoniam. aduoca-
tum. hyconomatum et huiusmodi. extra. e. ad

nam. l. q. i. si quis episcopus. 2. q. 3. saluato-
rum et in his non sufficit sola voluntas
sive appetitus quidam nisi procedat
in actum. extra. de offi. dele. ex pie-
tate. 2. Idem in sum. co. ii. q. 5. B.
Sed et hoc intellige quod si voluntas ob-
liberata hinc fuit. ita quod per eam non
stent. iteque est symonia in foro diuino
sed si in humano. et sic tale peccatum
per penitentiam aboletur. extra. co. ma-
dato. 2. In hoc et videtur con. gl.
Ray. ut in dicta. q. 5. Et hoc verum
videtur. quod etiam circa talia pura
erga beneficia sola intentio consti-
tuit culpabilem apud deum. licet non
quo ad iudiciales punitiones ecclesie
extra. co. ma. Symonia in malum
sola penitentia aboletur. nec obligat ad
restitutionem acceptorum. dicto. c. ma-
dato. Secus in usuris i quibus et
sola intentio usuraria obligat ad re-
stitutionem in foro penitentia. ut et notat
glossa. in dicto. c. mandato. et facit
tra de usur. consultat. Ratio autem
potest esse. quod in usuris leditur deus et
homo. deo satisficit per penitentiam. ho-
mini vero per restitutionem. In symo-
niis vero simpliciter intentionis non
leditur pars que pro me et sine co-
actione prestat. imo potius ipsa le-
dit deum turpiter agendo. nec le-
ditur ecclesia militans que non iur-
dicat de manifestis. dicto. c. ma. s. s.
solus deus. cui per solam satisficitur pe-
nitentiam. extra. co. c. si. B.

4 Quare ad hoc quod imitatur symo-
niacum requiratur quod sit expressus
pactum. rñ. Non. nam et Hieronymo symo-
niacus fuit licet pactum aliquod
non fecerit. notatur extra. co. sup.
specula. 2. Hoc. c. habetur in tit.
de magistris. Et dicitur hoc verum quo
ad forum diuinum. secus quo ad

iudiciale. extra. co. c. si. et patet ex
dictis in. §. procedenti. nisi interueni-
ret ex actio. extra. co. sicut pro cer-
to. B. Sed de symonia mentali.
vide. §. renunciano. 2. §. 1.

5 Quot modis imitatur symonia
rñ. secundum Ray. Una diuisio est
per munera que dantur. Nam aut
datur munus a manu. aut ab obse-
quo. aut a lingua. de quibus habet
§. munus. §. 1. Alia diuisio est per
re committendum sic. Symoniaca
ordinatio vel alia huiusmodi spiri-
tualium datio aut et ex parte con-
ferentis rñ. ut quod conferens misit
aliquod spirituale recipit spirituale me-
gnorante. Aut ex parte recipientis
rñ. ut si ego recipiam sacramentum
non quidem dando aliquid conferre
mihi sed alicui suo filiaro. Aut ex
parte virtutis. s. quod ordinatus dat ali-
quid ordinati. Aliquod ex parte neutri.
ut si amicus meus me ignorante det
aliquid amico siue consiliario epi-
scopi me ordinat. episcopo etiam ignoran-
te. l. q. i. statimus. et c. si quis a sy-
moniaco. 2. Idem in sum. co. ii.
q. 7. B.

6 Quare si symonia si aliquid gra-
tis detur pro spiritualibus vel recipia-
tur. rñ. si penitus sponte offeratur
non est symonia. l. q. i. quicquid in
visibilis. Abi nota 3. vbi. quod si hec
prepositus pronotare et appreciatio-
nem seu imputationem. sic non est
porale et datur pro spirituali nec
e contrario. Si autem notet causam fi-
nalem. ut sit sensus. Hic dedit de-
narium pro sacramento id est pro
per reuerentiam sacramenti. licet
potest fieri. Et eodem modo quod
si notet causam efficientem. ut
sit sensus. dedit pro sacramento id

est pro deuotione que habuit ad
sacramentum fieri potest. 2. co. Al.
ut in sum. co. ii. q. 10. B. Si autem
dubitetur verum gratis vel corrup-
ta intentione datum sit. tria sunt pre-
cipue attendenda. s. dantis et reci-
piens qualitas. videlicet an a pau-
pere diuiti vel e conuerso. Item mu-
neris quantitas. ut si res magni vel
modici sit precij. Item donatio-
tempus an. s. instantem necessitate
al conferatur. Et secundum haec ha-
benda est presumpcio pro vel con-
tra. extra. co. et subquestiones. Sed
hec intelligenda sunt in foro cau-
salarum. In foro autem conscientie
intentione attenditur non prescriptio.
2. Idem in dicta. q. x. secundum
Ray. Al. et Hostia. B.

7 Quare liceat aliquid recipere
pro operibus spiritualibus. rñ. se-
cundum Ray. Pro illis operibus
ad que quis non tenetur ex officio
recipere licet. vtpote sacerdos per
locare operas suas qui alias non
habet vnde sibi prouideat. ar. 12. q.
2. caritatem. Idem Hostia. Al. certe
c. caritatem non facti. quod loquitur
rñ. quo ad purificationem recipientem
dam a visitantibus. non ex locatio-
ne vel alia conuentione. sed ex me-
ra iuris dispositione. Et id in spi-
ritualibus in quibus debet cessare
omnis pactio et puenio. extra. de
pac. c. si. non huiusmodi locatio vel
conductio. Unde in d. symonia. §.
item nunquid super verbo locare.
glossa. Ray. ait. Quidam dicunt quod si
sacerdos intendat locare vel ven-
dere laboris sui non ipsum officium vel
sacramentum licitum est. alias non.
Ego credo inquit quod non ha-
bet locum in talibus locatio vel co-

ductio. cuz lex secularis non dicitur esse locatorem vel conductionem quoniam mensura agrorum aliquid recipit a dominis eorum pro eis mensurandis. sed quod datur appellatur honorarium. sed quod datur appellatur honorarium si non mensura. fal. mo. di. l. 2. §. 1. ubi dicitur. Non crediderunt veteres iter tales personas locatorem et conductionem esse sed potius operam beneficii loco prebere. Et id quod datur ei ad remunerandum datur. et ideo honorarium appellatur. Dicit ergo quod sacerdos siue indigeat sine non potest et dari pecunia in sumptibus istius sacerdotis non in munera sacerdotum. i. officij sacerdotum licet quod impenditur sicut dicit Hieronymus quod decem panes crustula et vas mellis si data fuerit propter magis in sumptibus quam in muneribus propter prebendam sunt. l. q. 1. indices. Cui ergo de sacerdos recipit pro officio ecclesiam ad ipsam. h. pro de notat cum administratiua non appertinet facti vel officij quod impenditur vel laboris quo laborat in ipso officio. quod nec vendi debet nec locari sicut nec ipsum officium quod quisque bonorum aliter vendit sine quo neque altera provenit. neque inveniuntur derelinquit. l. q. 1. si quis obierit. De hoc etiam dicitur. §. 5. vtrius sacerdos. B.

¶ Cuius cum episcopus secretat vel visitat possit recipere procuratores. rñ. secundum Ray. Potest etiam eo. cum sit. x. q. 3. relatum. extra de prescrip. cum ex officio. non dico pro labore. §. 5. vtrius sacerdos. dicitur quod talis procuratio a iure puniatur. imo et si ecclesia pro paupertatem procurare non possit episcopus. ipse suis sumptibus secretabit ecclesiam. x. q. 3. excommunicandi. h. Ber. et Hostie. Circa visitationem vide. §. visitatio

§. 1. et 2. B. Hoc quod ibi dicitur notatur glo. in dicitio. c. cum sit. Notatur et in sum. eo. n. q. x. B.

¶ Cuius specialia possint dari pro vita eterna vel pro remissione peccatorum. rñ. Possunt pro modo est. Daniel. 4. Peccata tua elemosinis redime. Et intellige secundum Thoma. et Be. in. 4. dist. 27. quod cum de vita eterna vel remissione peccatorum enuntiat locutio metaphorica. quod ipse meritum accipitur pro emptione. Deo ei ex precio nostro nihil potest accretare. B. Idem in dicta. q. x. B.

¶ Cuius specialia possint dari pro re dimenda vexatione in spiritualibus. rñ. Sic. extra eo. dilectus filius. et l. q. 3. dist. extra de magistris prohibeas. Sed hoc super iure spirituali tunc sola debet locum cum pro certo constat redimentum de iure suo. al non. Sec. Thoma. fa. fe. q. 100. artic. pe. et vlt. B. et et glo. Ray. vt in. d. q. x. B. Unde et si prebenda mea me pro iuriam remoto alij data sit et ego recuperero aliquo dato non puto esse symoniam.

¶ Cuius encientia inducant symoniam rñ. Si non extendantur ad quantitatem munerum et sicut sine pacto et sine aliqua corrupta intentione non inducant symoniam. al et in modico committitur. l. q. 1. duces. Al. accipit. indices. Et hoc fuit dictum Hostie. vt in sum. eo. n. qone. x. B.

¶ Cuius munus ab obsequio inducat symoniam. rñ. fm. Al. Si obsequium de se sit illicitum. nullo modo absque vitio symonie. Similiter si obsequium sit licitum non ideo impendere pro aliquo spirituali. si illo pro. dicat cam principaliter mouet

tem. Sed si non dicat causas principaliter mouentem sed secundariam. puta excitationem affectus eius qui dare habet aliquid spirituale. et postea confert illud respiciens principaliter ad deum et ad meritum persone que per talia obsequia et per alia bona concurrunt. hoc modo potest dari spiritualia. puta alicui qui in seruitium ecclesie vel prelati iuravit Romam vel huiusmodi.

¶ Porro si obsequium est pure spirituale quod est obsequium beneficio. Al. s. per similitudinem ante ipsius beneficii collationem. non autem pro pactum scilicet cum de Al. et in sum. eo. n. q. 12. vbi et ipse quod predictus con. Host. Ray. et glo. B. tunc indubitanter et ex pacto potest conferri beneficium. ita quod ille promittat tale obsequium. vtpote de celebrando talem et tale munus et similia extra de preb. significatum. Al. Thoma. etiam et Be. dicunt quod in huiusmodi obsequijs honestis seruientibus ad dignitatem persone respectus debet haberi.

¶ Nam ex ipsa deuotione obsequij dignus redditur ecclesiastico beneficio. Et addit Thoma. Si autem in hoc sum sit seruitium vel ad carnalia ordinatum. puta seruiuit prelati ad utilitatem sanguineorum suorum vel parimonij sui. vel aliquid huiusmodi. est munus ab obsequio et symoniacum. vt in dicta. q. 12. ad finem. B.

¶ Quid si vnus sacerdos dicat alteri. tu celebrabis hodie pro me. et ego cras pro te. rñ. §. 5. vtrius sacerdos. Non est symonia. §. licitum est maxime ex ea quod nulli precij siue temporalis merces interuenit. B. Idem in sum. c. l. q. 13. B.

¶ Quid si munus a lingua in quo committit symonia. rñ. §. Thoma. fa. fe. q. 100. et in. 4. di. 25. Munus a lingua dicitur vel ipsa laus pertinet ad fauorem humani qui. s. sub prelo cadit. vel et preces ex quibus acquiritur fauor humanus. aut preces eorum cuitantur. vt quod preces sunt. Sed de precibus habes statum in se. §. 2. Idem in sum. eo. n. q. 14. B.

¶ Cuius preces inducunt symoniam. B. fm. Thoma. fa. fe. q. 100. Si aliquis principaliter ad preces intendat symoniam committit. Et vt principaliter ad benedictionem que preces pro digno exaudiat. An ipse facium est symoniacum. vt. l. q. 1. de ordinandis. et c. sunt nonnulli. Si vero per negligenter preces pro digno. facium non est symoniacum. sed symonia potest esse intentione. s. quod habetur respectus non ad dignitatem persone sed ad fauorem humanum. extra de eta. et qua. n. 1. q. 1. latozem. Unde debet penitere de intentione corrupta. vt l. c. sunt nonnulli et extra de eta. et qua. n. 3. et extra eo. mandato. Al. con. Al. vt in dca. q. 14. B.

¶ Cuius aliquis negligenter preces pro seipso committit symoniam. rñ. §. Ray. Non potest petere ecclesiam vel dignitatem vel aliud beneficium huiusmodi aiaz quantumcumque sit dignus. l. q. 1. ordinandis. §. q. 1. in scriptis. extra de iure patro. per nostras. Beneficium vero simplex si indiget et tenet se dignum potest petere absque metu symonie. et eo. na. nos. et ar. et de rescrip. ad aures. et de preb. cum fm. co. Thoma. fa. fe. q. 100. et et l. 4. dist. 25. Sicut et Hostie. et Hostie. Quid tamen dicunt quod licet rogare et si

bñficiū habeat curam aiaz. **A.**
Hoc fuit dñm glo. Ray. dicens qd
pōt aliqz pro se petere bñficiū et
bñs curā aiarum si dignus sit exē-
plo. **F.** a. q. dicit. c. 6. Ecce ego. mit-
te me. Lon. cū hoc **Al.** vt i. sum. c.
ti. q. 14. Sed certe iustus videt pri-
mum dñm per iura allegaria. Nam
propheta nō petiit aliquam curam
aiay vel dignitatem. sed requisit a
dño exhibuit se officio pdicādi. vt
patet i deo. c. 6. **B.** si idiget. at si nō
idiget. etiam si petat simplex bñfi-
ciū peccat fm Ray. et Tho. vt i. p-
dca decre. ad aures. l. q. 2. clericos
u. q. 1. illi autem. **A.** vt patet in deā
q. 14. glo. Ray. in b iterum cōtra-
dicit. Unde aut. Hoc iterum dubi-
um est. et credo qd ex quo aliquis
promotus ē ad sacros ordines. cū
huiusmodi ordinatio titulum ec-
clesiasticum requirat. pōt petere bñ-
ficiū ecclesiasticū. lz abundet i ipa
libus. et iura que magister addu-
cit ad pbandū hñm. loquunt fm
stani pmitte eccle qñ exiles erāt
redditis. et distribuebatur d facul-
tibus eccle prout cuiqz op' erat.
Et con. cum eo **Al.** qz nemo cogit
suis stipēdijs militare. Si in digni-
tatem vel curam animaz pro se pe-
tat tanta psumptione que cum tali
bñficio reddat idignum. symonia
ē. qz pces sunt. p idigno b ibi. **Se-**
rius videtur dñm Ray. et Th. **Ad**
Hieronymus qui loquit in alle-
gato. c. clericos. l. q. 2. non fuit i pri-
mitiva eccle. et nullo min'. Pro-
pter q idē dicit. ea. q. c. pastor. Et
stipēdium celestis miline nō dbet
esse ipale nisi in qñm rō dicitur ne-
cessarie sustentationis. Clericis ei
edocuit dicere pars mea dñs est d

preben. cū scdm. quasi dicitur pre-
miū laboris mei nō su terrenus sz
celestis.

Que symonia sit grauior. **R.** sz
dñ. Quāuis i munere a manu et a
lingua et ab obsequio cōmunita sym-
monia. in qz manus a manu magi
proprie ē hñm qd a lingua vel ab
obsequio. ideo illa symonia ē ma-
ius peccatum. **A.** Idem i sum. co.
ti. q. 15.

Utrum liceat vendere vasa sacra
aut vestes. aquā bñdicāti et h'. **R.**
fm **Al.** Dia sacralia ad aliquem
effectum spūalem ordinata. vendi
non pnt. vt aqua bñdicā et huius-
modi per quā ventalia dimittunt
sicut et nec ratione materie pōt vē-
di sacra. i. q. 1. placuit. et 23. Sed
et illa que picipiatue sunt spūalia.
vt calix et huiusmodi ante con-
secrationes simpliciter vendi pnt
alteri eccle i eadē forma. **A.** dum
modo ientio solum referat ad
temporale et non spūiale. al' effect
symonia fm eun. **Al.** vt i. sum. co.
ti. q. 16. vbi hec notatur. **B.** sed lai-
co calix vendi non pōt nisi consti-
tus. lo. q. 2. §. hoc ius. quia sacra
non debent tractari manibus lai-
corum. De cimiterio vero vide §.
sepultura primo. §. primo. **B.**

Utrum spūalia possint redimi. **I.**
R. fm Ray. Sicut nō dbet vendi
vel emi. ita non debent redimi. et
de c. fmo. querelā. nec aliquo dato
vel pmissio vel reiecto possideri. In-
tellige fm h. d. q. si possunt redimi
aliquo dato vel pmissio ei qui in-
te possidet. et eo. q. relam. **Ad** ali-
q dato ei qui iuste possidet ab eo cui
d'ent redimi pnt sicut et redimunt

aut si iunge vna alij sint heredes
et ipsi prestant idē parisi opus sit
vrm dicta. **Auen.** lz.

Quid de spurijs. **R.** Spurijs. s.
qui ex dñato coitu sūt fm leges.
A. videt lz cū muliere quā qd non
posset hñe vxore rōne p sanguini-
tatis. affinitatis. religionis vel alte-
rius matrimonij. seu cū qd hz plu-
res vel et duas p'ubinas fil. vt in
dicta **Auen.** lz. **B.** oi prius bñfi-
cio excludit. C. de naturali. lz. **Au-**
ten. lz. Sz in iustit' est i face qd vlt
pnt talib' liberis necia submini-
stra fm qd suppetat facultates. et
de eo qd dicit i ma. quā pol. cū ha-
beret. Et i b mit' agit ius canonici-
ci qd civile. De filijs ex adulterio
vide. §. adulterij. **Itē** de h' mōi vt
de. j. illegitim'. De filijs aut nō nō-
dit et alijs expositis vide. §. expositi
filijs excludunt ab hereditate pa-
tris i tribus casibus. vt. j. heredi-
tas. §. 2. Cuius parentis pditionē.
§. liberā vel seruile sequitur fili' vid
j. seruis. l. §. 3.

Lagella in qbus

et quō sint satisfactoria hēs
j. satisfactio. §. 2. **Itē** de his habes
j. pena. l. §. 5.

Domicatio vt

est genus libet illiciti coit' et
in spūalib' intelligit i vfu solutaz. **Su-**
pū hō ē ppe illicita et gina d'flora-
tio. Adulterij ē thori alieni. i. vxor-
is violatio. de quo et hēs §. adul-
terium. et j. impedimentum. §. §. 3. **A.**
Donus vs. §. 2. **B.** et sequēbus
Incel' et p'aguncarū vel affinitū
abusus aut et sanctimonialis. **Ra-**
pus ē cū puella violat et p' et vel

penā voluntatem educit. ut corrup-
ta i vxore hēat. 36. q. 1. §. cū 3. **A.**
Et ibi de pdic' spūb' d'f. **B.** vel
et vt hēat i p'ubinas. et de rapto.
cū cā. vide de b. j. rapto. 2. **A.** pre-
dicta posuit Ray. in tl. de rapto. §.
nō. et glo. eius ibi qd et sup vbo tā
vxore. dicit qd rap' qz p'mittit si qd
rapiat aut et semel aburat muliere
renitēte. vt. 36. q. 1. §. ex hac. Et d'f
renitente. qz si ipsa p'sentente. nō eēt
raptus. sz stuprū vel simplex forni-
catio. Si hō contra voluntatē penū ra-
pet vt eēt vxor vel p'ubina. eēt rap-
t'. lz rapta p'sensisset. **B.** **Pret** hos
oēs ē p'ncip' p'nam. **A.** Et de isto ra-
git Th. fa. fe. q. 154. art. xi. **B.** Et
d' granitate c'libz d'coz hēs. j. lu-
xuria. §. 1. **Ad** dū qd sacralegiū d'
q' filr. j. luxuria. §. 1. **A.** De isto sa-
cralegio Tho. loq' fa. fe. q. 154. ar-
ti. x. vbi dicit qd manifestū ē qd etiā
luxuria scdm qd violat aliqd ad di-
uinū cultū p'ncip' p'ncip' ad spect-
em sacralegiy. **Ex** quo dicto colligit-
ur qd h' sacralegiū p'mittit respec-
tu loci et persone ad quod etiam
facit. l. 7. q. 4. si quis inuentus et qd
notat glo. de pe. di. §. confide-
ret. **B.**

Simplex fornicatio i clerico pu-
blice tenēte p'ubinam idactu d'po-
sitionē dico si ammonitus notit se
cozige. **Nā** talis p'no qd monu-
debet suspēdi a bñficijs et si se non
cozixerit dbet p'p'eno ab eis re-
moneri siue sui i sacris. et. d' coha-
cle. et mu. sicut. siue nō i sacris. vt ibi
dem. i. c. si aut clerici. **A.** Et ibi v'f
innat qd ad predicta requirat tria
admonitō. **B.** Quod sitale crimē
sū notozum. suspensus est ipso iu-
re vt dicitur et. §. clericus. 3. §. 2

Si fō sit publicū et fama mī. ita
q̄ merito tal habeat suspitio q̄ scā
dali generet. et si n̄ appareat accu
sator erit purgatio idicenda. i qua
si defecerit aut se purgare nō iurit
canonice puniet. et de coha. cle. 2
mu. na. Et talis iterim nō debet i
officijs curari. Altrū aut sit audien
da missa vel officium clerici forni
catoris. tenēdūz est quod d̄ s. cle
ricus. 3. q. 2. **B.** Et ibi latius de hoc
in addimone. **B.** Et j. ordinans.
l. 3. 2.

Que pena clerici i sacro ordine
q̄ aliquā ducit i vxorē? Debet pua
ri ordinēz beneficio eccliaſtico. et
mulier si erat libera debet redigi i
seruitutē ecclie dis. 3. eos. q. si scil
la debet vendi. dis. 8. qdā clerici et
siliy ide nati redigunt i hūiuitem ec
clie. 15. q. vll. c. multe. Item talis
clericus ē excoicatus ipso facto. vi s̄
excoicatio. l. 6. 4. v. 7. Et nō q̄ qñ
clericus i sacris sepas ab ea quam
duxit i vxorē. debet eā aburare. s.
q̄ de cetero nō accedet ad eaz nec
comedet nec bibit cum illa. nec in
eadē domo manebit nec i talio lo
co nisi tā publico q̄ mala suspitio
est: nō possit nec loq̄tur eā ea nisi
corā idoneis testib⁹ et certa nōcitate.
Et et in ecclia vel i alio publico
loco. vt in sū. 2. li. 3. titulo. 30. q. 13.
vb: b̄ nōnt fm Ray. B. 3. q. 6. ad
isto die. et qui cle. vel w. ex litera
rū. n̄ si clericus habet suspectus q̄
sō: sitan iuramentum nō fuaret. non
debet exigi. sed per sententias iur
dicti vel suspensionis vel aliozum
h̄mōi est p̄sensus et de coha.
cle. 2 mu. clericus. Et Idem i dca
q. 13. in sū. 2. fm Ray. et Host. q̄ et
addit q̄ non est aliquid iungē

dum alicuius iuramentum de cur
transgressione verisimiliter n̄ mel.
Ibi etiam d̄ fm Ray. q̄ si ducta
esset ancilaz et siliy sui parvuli. non
venderetur sed rētruderetur i mo
nasterio ne propter eius absentiam
siliy eius percat dis. 34. fratertua
tis. subiungens. Vel ielligit illud.
c. q̄ nō p̄traxit cū ea matrimonialiter.
B. De materia fornicatiōis
plurima habes. j. luxuria.

Raus et do^{lus}

cus parocinari non debet.
30. q. 1. d̄m. et de rescrip. ex tenes
Fraus sit legi qñ quod alicui pbi
deur vna via. vult sibi licē p̄ aliaz
via. et de pauie. q̄to. 2. de p̄es. p̄
ben. p̄stitutus. Et vel euz q̄ salus
et bis legis sententias eius circum
uenit. ff. de legi. l. corā legem. et d̄
eto. c. q̄to. **B.** Ad fraudē perune
re possunt que habentur. s. dōp.
et s. astuta.

Rigiditas

quō ipe
diat matrimoniu. vide. j. ipe
diatum. 15. quasi p̄ tonum

Anus

De expensis
funeris. j. de
reditas. 5. 6. 2. j. sepultura. l. 5. 2.
2. j. restituo. 5. 6. Item de iuris
tibus funeri v̄l moribundo. j. sept
tura. l. 5. 8.

Artum

est contrac
tatio si alic
ne mobilis et corporalis fra
dulosa inno dño lucrificandi gra
tia sine ipsius rei sine etiā vsus pos
sessionis vt. vi. ff. eo. l. i. Et ista
u diffinitio Ray. quer ponit i sū.
2. li. 2. a. 6. q. 1. **B.** Contractatio po
nitur in predicta diffinitione qua

sine ea non est furtum etiam si iter
ueniat voluntas vel v̄bum. Et fac
ff. eo. l. i. 5. 1. **B.** in p̄ solam volun
tatem erit transgressio alterius pre
cepti. s. illius. Non p̄cupisces rez
p̄ximū. Rei aliene ponit i diffini
tione qz in re p̄pria non p̄mittit
furtū. Intelligit nisi alit̄ habeat i re
illa aliqd̄ ius pura ille cui res erat
pignozata vel p̄mo data. Et fecit
in ea viles exp̄sas. vt p̄ i iurib⁹.
j. allans. **B.** ff. eo. si res. 5. 1. 2. l. si
is qui rem. i p̄m. Et Immo ponit
in sū. **B.** Idem Tho. fa se. q. 2. l.
Mobilis et corporalis d̄ qz in re
bus immobilibus. vt i agro vel i co
poralibus vt sūt actiones et fumi
tes nō p̄mittit furtū eo q̄ talia n̄
possunt p̄ctari. Et ff. eo. le. sum. l.
B. fraudulosa d̄ q̄ si aliquis cf
debat rem esse suam que non erat
vel si erat sua credebatur q̄ etiā ab
eo qui habebat ibi ius possit acci
pere. non p̄mittit furtum lz alias te
deatur. Et videt̄ quia p̄dit ius qd̄
habebat in re. et si nō habebat ius
aliqd̄ p̄demnabitur ad restitutiōez
rei. et insuper ad estimaciones illa
et eo q̄ voluit ius sibi facere. vt in
ter. de quo statim. **B.** in Insti. de
vi. do. rap. 5. qz tamen. 2. 5. se. Im
mo dño. qz si credit dñz permissu
rū et subest iusta causa credēdi: nō
tenet. Secus si nō subest. ff. eo. si is
qui re. Et In dubio. n. p̄re: i iurur
dño i iurur. ff. eo. l. qui vas. 5. ve
tare. **B.** Et d̄ dñs i iurur etiam si
videat rez auferri quis nō p̄radi
cat. ff. eo. l. plū. Et Ibi videtur col
ligi q̄ hoc verum ē qñ rōne timo
ris vel etiā verecūdie nō d̄dixit. al
non d̄dicendo cum potuerit vide
re p̄sentire. ar. c. error. 83. dis. 7. c.

p̄sentire. **B.** Si autem putauit sa
cere inuito dño et in dñs vult. furtū
quidem facit q̄nti ad iuraciones. s.
si tenetur ad restitutiōem nec dñs
pōt petere obstante sibi sua volūta
te. ff. eo. iter oēs. 5. plū. Et. Hoc sal
tu in. l. i. quis suo. **L.** de furtis vt
p̄suadēs seruo vt tollat rem a dño
et seruus tollit eā dño etiam p̄mit
tēte cui prius denūciauit tenet fur
ti et serui corrupti. **B.** Lucri facie
di ḡia. qz si q̄s aliend ancillam ra
puerit n̄ causa lucri sed libidinis n̄
p̄mittit furtū. ff. eo. verum. Et. 2. al
icipit certum. **B.** Ip̄sius rei vsus
possessionis vt. qz nō solum p̄mittit
furtū ḡ rei dominiū vult sibi lucra
ri. sed etiā qui vult in re ipsa lucra
ri vsum et possessionē. dis. 50. q̄ fa
crū. ff. eo. quattuorcenta.

Quot sunt spēs furti. **R.** Due.
Nā aliud ē manifestū. s. illud in q̄
fur. deprehendit prius q̄ veniat ad
locū destinatū. Et siue deprehendat
ad eo cui res est sine ab alio. ff. eo.
l. 3. **B.** Aliud nō manifestū cū quo
sur non deprehendit. ff. eo. l. 2. 2. 3.
Ite nota q̄ quedā remanēt i noie
generalit̄ qdā i sp̄ali. vt iuri sacrile
gū qd̄ ē furtū rei sacrē. Et seu etiā
nō sacrē. sed de loco sacro siue ē
de ecclia. vt i. c. qd ergo. de quo. j.
B. Peculans qd̄ ē furtū de re pu
blica. 23. q. 4. qd ergo. **B.** bigeans
qñ q̄s dispergu gregēz ide fural.
Et ff. de abigeis. l. i. 5. 1. **B.** Plagi
um qd̄ d̄ furtū hois. s. qñ scienter
q̄s libez hoiem vendit vel emit. ff.
de plag. l. i. 2. 4. Et eodē modo si
alienū suum sollicitauerit vt aspō
tauerit. Et i. ad alia regionez furtū
ne duxerit. **L.** de plag. l. i. 2. nō iur
i sū. 2. li. 2. ti. 6. q. 2.

Quæ pena furti? **P**. Pena fur-
 ti variat s; q; variè de ipso agitur
 Ad r si agat criminaliter. i. ad penam
 crim. nò è pp h fur suspèdèdus aut
 demèbradus s; alit punièd; vide
 s; vt sustinetur vel exulet l' alio mò
 put iudici videbit. r h simplici fa-
 re. s. q; occidit r sine armis delict
L. es. Auit. sed nouo iure. B. S;
 hodie in multis locis è simplex fur
 suspèdèd de p;uetudine. fm gl. Rai.
 r dicit. Al. q; hac p;uetudine facit
 rônabile necitas pacis còs; r fre-
 quens incorrigibilitas experta h
 malitie hominum. vt in sù. con. c. n. q.
 s. 3. **B. Si ai plus è q; fur vt q; cas;**
 armis vel è sine armis violenter
 aggressus in domibus vel in tiner
 vel i mari. tunc acrius pcedet p;ra
 cù. ff. de pe. l. capitaliù. §. crassato
 res. r. §. famosus. Itè si q; palam
 furripit r è famosus. **Q**uæ ei tales
 furcis suspèdunt. **A. scd. §. famo-**
 sos. vbi è of q; debent. suspendi i
 loco delicti. **B. Qd si nò è famosus**
 puniè ea pena de qua dicitur. r. r. r. r.
 i. §. i. Quid è talitù fm leges qn
 q; licite absq; iudice occidit. vt. j.
 homicidiù. i. §. 2. et de homi. si p-
 sodiè si d; agat civiliter pena fur-
 ti manifesti est quadruplù non ma-
 nifesti è duplù. **A. vt in Insti. d ob-**
 li. que ex delict. nat. §. pena. Et ibid
 §. si. patet q; istud duplù seu idru-
 plù exigitur vltra rem sublata. Et
 h pena pòt peti è post annu. vt in
 Insti. de ppe. r tpali. ac. §. furti. Et
 si egi aliq; criminaliter poterit ite-
 rù agere civiliter r ecouerfo. **L. qn**
 cui. acti. fin. cri. l. vnica. r. ff. eo. l.
 fi. Et hoc intellige in foro p;entio-
 so. sed in foro p;cie qn q; sine lite
 vult restituere sufficì restituèf sim

plù cù in dano. fm Tho. r **A. A.**
Idè in sù. con. dca. q. 3. q. 2. nisi fue-
 rit facta còdènano in foro p;iali n
 debet pena. vt notat glo. in c. frai-
 nitas. i. q. 2. **B. Et quidè plura ha-**
 bes. j. circa restitutionè restitunop
 totu. Itè specialiter de pena. j. re-
 stitio. 3. §. si.
Cirru in re pua còminat furtum
 sic in magna. **P. Sic. q; i furto nò**
 qd ablatu è. s; mès furatùs antèdè
 i. 4. q. 4. c. vlt. Et hoc intelligèd è
 qn volùtas è talis q; èt maior sub
 trahet vel qn ex ablatiõe paruerit
 dñs intelligit grauari. **A. p oppo-**
 sita volùtate. i. q; ei nò placet. vt cò-
 stat ex his q; sequit. **B. Nà sic dicit**
Tho. fa. fe. q. 66. Si aliquis fur-
 ue res minimas accipit p q; bō
 nò reputet sibi nocumèntu inferri
 r ille q; accipit possit p;sumere n è
 p volùtatem dñi excusat aliter fur-
 tu è sp p;cti mortale. q; è d dilectio
 nē p;mit cui infert nocumèntu vñ
 in talibus minimis si habeat quis
 anim furandi r inferendi nocum-
 tu p;mo è p;cti mortale vt Tho.
 ibidè dicit. **A. vñ r furtu communi**
 pòt in vna gallina. ut in Insti. d re-
 rù diu. §. gallinaz. **Vbi èt dicit gl.**
 q; còmittit i vno ouo. Sed r si pu-
 tet q; èt cù volùtate dñi recipere illa
 minima. r postea constet sibi de
 ria voluntate restituat q; accepit. r
 penitus excusat. al non vti. c. pec-
 camm de re. iur. li. 6.
Quidicq; vult re apud cū depo-
 sita ire ei còmodata ad aliù psum
 vel vñt pignof furtu còmitti vtd
 cti è. s. deposim. §. 6. r. s. còmo-
 datu. §. 4. r. j. pignus. §. 7.
Quid si mulier fecit furtu siue è
 ac infamoni siue post è vti p;cti

paut. aut vtr fecit r vxor p;ctipa-
 uit. nungd licebit vxori de rebus
 còibus saussacere. **P. s; x. v. vbi**
 èt p;ueniendū regionis vir r vxor
 còicant sibi credita r debita ex cò-
 tractu uel maleficio. si res summa
 adhuc existit i eorū potestate vxor
 pòt illa restituere èt còtradicente
 marito. **A. Idè èt esset si inter eos**
 nò foret talis còmunio. **Nà quicū**
 q; habet re furtua d; illa dño resti-
 tuere. **L. e. in ciuile. B. Si at con-**
 sùpta est pòt vxor si expresse vir n
 contradicatur negocia mariti geren-
 do r se liberando estimationè re-
 stituere r còibus bonis p;hibente
 èt marito n credo q; debeat facere
 huiusmodi restitutionè cù nò heat
 aduimstrationem reru sed marit
 Si n restitueret de bonis còibus
 bona fide non credo q; esset ei in-
 iungenda penitentia quasi p mor-
 tali. **A. aut q; peccaret mortali si**
 hoc fiat latenter r sine alioru scan-
 dalo. cù hic non sit fraudulenta p-
 tractio nec ai o lucrandi fm eundè
 h. v. vt in sù. con. li. 2. ti. 6. q. 12.
Contra quez datur actio furti?
P. fm Holt. Còtra furem etià si i
 pubet sit dñmò sit doli capax. ff. e.
 l. impub. cre. **P**ater etià agit cò-
 tra filiu suu si peculiu castrense ha-
 beat. al nò èt iudiciu ier eos. ff. e.
 l. ne cum filio. **E**odem mò agit si
 luo si pater ei aliqd subripiat d pe-
 culio castrensi. **A. facu. ff. eo. si q;**
 vxori. §. sed r si filius. **B. Itè vir**
 p;ra vxorè vel ecouerfo non agit
 furti maritimo p;stante. sed dat
 actio in factu. sed q; ei opez mlerit
 furti tenet. ff. eo. si q; vxori. r. **L.**
 reru amotaz. l. 2. Itè dat actio fur-
 ti p;ra cū qui dedit opè vel p;silu

ei q; furtu fecit. ff. e. si is qui. §. si m.
A. Hoc vrù si furtu secuti sit. ut i
 sù. con. eo. ti. q. 15. **B. Et tam ipse**
 q; etià q; recepraui ad restituendèz
 tenet. vt. j. restituo. 3. §. 2. dicit. **A.**
 Et ibi pater. q; qd dicit è de consi-
 lio obnnet etià qn ex eo verisimili-
 ter dñu secuti est. **B. At r peccet**
 q; rem suà apud aliù deposita vel
 etià iniuste detenta furtim accipit.
 require supra depositum. §. vl-
 timo.
Quid si q; furat pp necitatem
 famis vel frigois. **P. Si est extre-**
 ma necitas nò peccat. sed vñ iure
 suo. de p;e. di. §. discipulos. vnde
 pòt occulte subtrahè. vt dicit Tho.
 fa. fe. q. 66. non tñ p se sed èt pro
 alio. **N**az in tali casu oia sunt coia
 di. 4. 7. sicut hi. **Qd si non sit extre-**
 ma necitas peccat quidè. s; ppter
 necessitatè attenuat peccatu. Et in
 tali casu intelligit penitentia q; im-
 ponit. èt de fur. si quis p; necessita-
 tē. **A. Idèz in sù. con. eo. ti. q. 8. s; 3**
Ray. r Tho. Aduertendū tamen
 q; s; furans in extrema necessitate
 n peccet. si tñ deueniat postea ad sa-
 cultatem puro q; obliget ad resti-
 tuendèz. sicut r quitcessit bonis. **L.**
 de his qui possunt ce. bonis. l. i.
 ita tñ q; n teneat nisi iniqua; face-
 re pòt. ff. de cessi. bo. l. 3. Et in hoc
 vel simili casu intelligit facere pos-
 se deducto ne egeat. ff. de re. iudi. l.
 condemnatio. **Al**iqui tñ dicunt q;
 furat; etià in extrema necessitate sit
 rem n restituat d; imponi q; peni-
 teat per tres ebdomadas dicit. c.
 si quis per necessitatè. Sed illd. c.
 nò intelligitur in extrema necessi-
 tate fm Tho. fa. fe. q. 66. arti. 7. r
 fm Ray. in tñ. de furtis. §. Item

quid si alius furat. et fm Inno. et
gl. in dicto. r. si qs. r. s. pauit. Sz
iniquitas dicit ibi glo. q. intelligit i
necessitate non magna. dz intelligit
respecu necessitatis extreme. sz be
ne al magna. qz vt ibi patet fur no
cogit pisse restituere. sz vel penite
tia agere vel restituere. vnde dicit
ibi. Si reddiderit no cognat ietu
uare. qd no cederet p necessitate
parua. at nullus cogeret medica
re. Sed r ille si deueniat ad facul
tates tenet pisse restituere. sic r de
furto in extrema neccitate dicitur est
Et si fur si fuerit furat⁹ exim in ta
ta neccitate sic r ipse. qz in pari cau
sa potior dz ee coditio possideti. ff.
de codi. ob tur. cam. l. si ob turpez
s. porro. r maxime dñi. **A** furas
in neccitate et no extrema. sz mag n
cogit pisse restituere. dz co. c. si qs. Et
qz no e determinatu qliter intelli
gatur illa neccitas mag. relinquitur
arbitrio homi iudic. et de off. ble.
de causa. **B**. De restituone facien
da vide. f. restitutio per totum.

Quid si quis furem xpianu dete
ctos a paganis vt eos liberet? **R**. sz
Ray. r Host. Si e temp⁹ guerre i
nullo tenet. r. q. 2. dñs. r. q. 8. vt p
dem. Si vo est ipse treuge tenet ipse
pagano restituere non homiu pp
piculu aie sz estimacione. Si iure r
tenetur d alijs ablat. ar. 23. q. 1. no
li. **A**. Hoc e casu dicit Ray. **L**re
do ipsi furantem nullo mo peccasse
qm ad homem que furat⁹ e si re
cia habuit intentione. imo ponus
necuisse dñm al satisfacti vt in
su. con. eo. n. q. 9. Ego vo puto q
eti ad nullam satisfacione tenent qn
paganus xpianu inuise dennebat
qd e regulari. vt in rubrica. **L**ne

xpianu macipiu hereticus vel pa
gan⁹ vel iude⁹ habeat vel posside
at r in l. vna ibi posita. r. 54. dist.
mancipia. **B**. Si m pagani copu
lerat eu ad circuncisionem. vel idola
tria. vel aliqd mo. tale pctm. tunc
ille penitus liber factus est. r sic fu
ras en no peccat sz meretur. ar. di.
54. nulla. **A**. **I**dem in dca. q. 9. **B**
Quid xpianu detinet a sarra
ceno liceat furari ei? **R**. fm Host.
Si ille xpian⁹ du esset treuga fran
geret eam r sic erat in culpa r fuit
capt⁹. nec ei iminet piculu neccitas
no licet furari. sed tenet ad restitui
onem. **A**. talis iuste dennebat. **A**.
Sed no pro seruo ut pz ex dict. s.
s. pximo. **B**. Si at inuise denne
bat. unqz ipse belli capus est vel i
mineat necessitas. non tenet ad re
stitutioe. **A**. cu talem teneat sarra
cenus pascere. vt in su. con. eo. n.
q. xi. **B**. **A**trum liceat furari ab
vltuario vt elemosyna deur. bcs
s. elemosyna. i. s. 9.

Lona uana

appetitio inanis glorie fit mortale
peccatum. **R**. sz Tho. fa fe. q. 132.
Pot ee mortali dupliciter p⁹ mo
rone materie. puta cu aliquis glori
ariatur de aliquo falso qd piratual
dine reuerēte. **A**. licet **E**zech. 38.
pra pncipe tyri dñ. Eleuati e cor
nu. r dixisti deus ego su. **B**. vel
cu quis bonu ipale de q glia pferat
deo. **A**. **H**oc at fit cum circa illud
plus attendit qz erga deū vel dina
qz illud dñ qz pferre circa qd plus
laborat vt dñ p **B**reg. 4.7. dist. ocs
B. seu cu qs pferat testimoniu homi
nu testimonio dei. **A**. videlz cu qd
verecundat cofuerti sequi quod

de⁹ p sacra scriptura docet pp **I**ni
am opinionem homiu q quos dicit
Lud. 9. Qui me erubuerit r hmo
pes meos. huc filius hominis eru
deset cu venerit in maiestate sua r
priet⁹ sanctor⁹ angelo r. **B**. 1. mo
ex pie ipius gloriatur q intentiones
sua refert ad gloria taqz ad vltimu
fine ad que ordinar et virtutis opa
r p quo n ptermittit etia q sūt co
tra deū. **H**is ergo modis e mortu
le aliter. non. **A**. **O**bscuru e h. **A**d
cui⁹ intelligentia sciēdu q sub gna
li diffinitione pot dicit q vana glia
e iunctis delectatio. **A**nu. n. idē est
qd inutile. i. **R**eg. 12. ibi **A**olite de
dinare post vana r. **E**t gloriari sepe
capit in scriptura p delectari **I**er.
9. ibi. **N**o gloriari sapiens r. **E**t ad
Sal. vii. **A**bi dñ ablu gloriari ni
si in cruce r. **E**t ista inuictis delect
atio aliqn est simplex r aliqn no
simplex. **S**implex est qn venit sine
appetitio honozis. **E**t hoc casu aut
talis delectatio est sup eo qd e mor
tale. aut no. p⁹io casu absqz dubio
e peccatu mortale. qz consensus n
soli in actu mortalis. sz et sola de
lectatio est mortale. ut not **T**ho.
fa fe. q. 154. arti. 4. 2. casu no deest
peccatu. **A**. quod dlibet vanu appe
tite vitiosu est. **B**reg. 4. **E**t qd diligit
vanitatem r not **T**ho. fa fe. q. 132.
arti. 1. **N**on puto m q sit mortale.
nisi interueniat magna l. bido sine
mens relaxatio. **A**. ut notat **B**o
nauentura sup. 4. smiaz di. 16. pec
catu mortale p magna libidinez sit
mortale. **N**o simplex e qn reuerēte
appetitio honori seu reuerēte. r h
casu si pcedit ex quoda metis sub
reptioe vel maxia pmitate concupis
centie e veniale. qz ut dñ **B**eda sup

ep⁹la **I**ad. r. 2. di. s. criminos q ex
humana infirmitate pmutunt venia
lia sūt. **E**t ex subreptioe seu maxia
pmitate concupiscēte diuiliē pcedit
vana glia cu e sup re pua. mē enim
vif. lio delibera⁹ pntius rōis no
ad est delectatio rei pue. **P**ot m er
ga re pua delibera⁹ pnti⁹ adesse
cu malicia. r tunc n erit subreptio
mēs seu pnuas concupie. sz malicia
mēs. **N**ec refert q p se re pua. qz
de⁹ cor respicit n manus. 14. q. 5. si
qd. **E**t fac qd dñi est. s. furu. s. 3.
Procedit ad vana glia ex mag⁹ con
pue pnuate sup re mag⁹ ut qn sup
illa deserti homi n qñ⁹ honoz. **D**iffi
cile. n. e. r. r si rō n pntiat aliqte
n⁹ no delectari. **E**n sup illud. 1. ad
Theffal. 2. **N**o q hōi sub placētes
sz deo die gl. **A**ug. **E**t si cuiusqz sa
cile e laudē n cape dñ negat diffi
cile m e ca no delectari du offertur
Si vō vana glia cu appetitu hono
ris pprii seu reuerētem veniat ex
dicta subreptioe seu pmitate. sz ex
deliberato pntu. vt mortale. **A**. **A**d
h casu e appetit⁹ pprie excellēte.
q appetit⁹ e spēs supbie. vt pz. r. **E**t
tēuaz di. 42. c. ex supbia. vbi dñ q
supbia e amor pprie excellēte. r
iō istud aliqn vocat inanis glia pp
inuitē delectationē qua pntet. **E**n
omel. 14. di **B**reg. 4. **N**emo gpe
vestimēta precipua nisi ob inanem
gloria qñ vt e honorabilior ce
teris ee videat. **A**liqn vō pp amo
re pprie excellēte vocatur elatio
seu supbia. 1. q. 4. ois. ibi. **O**mnē
gpe qd no ppter neccitate sua r. **E**t
Supbia vō cum venerit ex delibe
rato pntu peccatu est mortale. vt
notat **T**ho. fa fe. q. 162. arti. 5. **S**ic
ergo vana glia hoc casu que ex st

bria est. pccm̄ ē mortale. ⁊ etiā grane
qz vī pcedere a radice infidelitatis
En Aug. 5. de ciuit. dei. c. 14. dicit
Tā ē b̄ uiam inuicū pie fid ei si
manor i corde sit cupiditas glie q̄
dei timor uel amor. ut dñs diceret
Job. 5. Quō potest credē gloria
ab inuicē expectātes ⁊ glia q̄ a so
lo deo ē n̄ q̄rites. **De** amor vī esse
cupiditas glie q̄ dei timor amor
qñ huic glie q̄ ex deliberato p̄se
su adheret. qz dñs hoc p̄hibz **Je**
re. 9. ubi. Nō gliecur sapiens ⁊ c. ⁊
Matth. 5. ubi. Audite me iusticias
v̄faz ⁊ c. Et iō p̄faciedo vī illi glie
p dilectōz adheret. ⁊ a diuina recedē
caruare. **Greg.** 9. mel. 23. Qui ad b̄
p̄ illicita desideria desinit deū pro
fecto n̄ diligit. qz ei i sua uolūtatē
p̄dit. Et eadē rōe p̄ hūc p̄sentuz
vī abiecti dei timor. **Ecd.** 2. Qui ti
mēt dñm iqrēt q̄ bñplacita sūt illi
Et tāto eru graui⁹ hoc pccm̄ q̄to
fuerit sup re uinosa. **p̄ns.** Si. Quid
gliaris i malicia f3 **Quo.** de lyra
qi dicat. pessima ē illa glia qz p̄pe
est illoz q̄ peccat ex certa malicia
⁊ habuit. Signū. n. habit⁹ gñm̄ ē
delectatio i ope. ut dī. **fo** cñicoz
ppter qd̄ dī. p̄b. 2. **Le** talē cū ma
le fecerint ⁊ c. Et ad p̄dicta facit q̄
ponit **Alex.** de ales sup. 2. s̄m̄iarū
ubi dicit. Inanis glia aliqñ ē mor
tale. aliqñ ueniale. Nā inanis glia
qñqz pcedit ex subreptōe. qñz ex
deliberatōe. Et utriū aliqñ ē circa
res q̄ iducāt maximā p̄nitatē. ⁊ ali
qñ n̄ circa b̄mōi res. **Genialis** ḡ
dicit cū ē p̄p̄ subreptōz. uel ppter
maximā p̄cupiscentie p̄nitatē. **In**
nuū ḡ docto: ille. qd̄ extra exp̄s
foe casus uana glia sit mortale. qz
cū aliqd̄ d̄ uno negat. p̄nt̄ de alio

pcedit. 25. dist. q̄lis. Et clar⁹ colligi
tur ex p̄dicij. Et fm̄ hoc p̄t̄ intelli
gi qd̄ dicit **Tho.** 2a fe. q. 13. ar. 3.
uideletz qd̄ si amor humane glie
q̄uis sit inanis nō r̄pugnat carita
ti. neqz quo ad id de q̄ ē glia. neqz
quāti ad itemōz glia q̄ritis. nō
est pccm̄ mortale led ueniale. Et
illud qud̄ dicit **Tho.** 2a fe. q. 169.
ar. 2. uideletz qd̄ si mulier ornate
ex qdā leuitate uel etiā uanitate. p
pter iactantā quādā. nō sp̄ ē pccm̄
mortale. sed aliqñ ueniale.

Radus p̄lan

guinitas quō d̄beat p̄puta
ri. ⁊ quō ipeditat infimomū regie
j. ipeditatū. 5. De affirmate. j. ipe
dimentum. 14.

Terra quō ⁊ qñ sit

licita ut illi
cū de hac mā hēs. 5. bellū p̄ totū
vtrū sit peccm̄
mortale? q̄ f3

Tala

Tho. 2a fe. q. 148. Diccū
qd̄ si delectatōi gula ibereat hō tā
q̄ sunt. ppter que deū p̄tenu patas
p̄ra dei p̄cepta agef ut delectatio
nes b̄mōi asseāt. sic est pccm̄ mor
tale. Si vō i gula sit iordinatio f3
ea q̄ sunt ad fines. utpote qz nimis
p̄cupiscūt delectatōes ciboz f3 nō
pp̄ hoc faceret aliqd̄ 3 leges dei.
sic ē ueniale. **Hoc** dcm̄ minus
clarū est. f3 clar⁹ ponet i. 5. fe. sup
sp̄b̄ ei⁹. Sed hic sciendū est fm̄
Tho. 2a fe. q. 148. ar. 4. ⁊ i. n̄. cō.
li. 3. ii. 4. q. 7. qd̄ gula est iordinata
comedendi p̄cupiscentia. Et p̄t
ponit i sūma de uitioz. gula ē iordi
nata amor fm̄ gustū. Et sic etiā i
cludit ebrietates. **B**
Qd̄ sūt sp̄s gule. f3. secundaz

Tho. vbi. 5. **Greg.** 20. li. moral. po
nit. 5. sp̄s q̄ nōnt h̄ vīu. **Prope**
lante nimis ardet studiose. **A.** h̄
dcm̄ **Greg.** positū ē de p̄se. dist. 5.
qñqz mōis. **B.** **Prope.** 1. qñ qz h̄
uenit hora debita. **L**ante. qñ q̄rit
cibos p̄ciosos. **His.** qñ excedit in
q̄ritate. **Ardēt.** ut qz n̄ seruat mōz
debitū. f3 n̄āsgredit ex desiderio
edendi. **Studiose.** qz q̄rit cibos ni
mis accurate p̄patos. **A.** **De** his
sp̄b̄ ⁊ q̄le pccm̄ i eis p̄sistat. **lanus**
dī i. sū. 2. co. n. q. 8. **En** quo ad p̄i
mā sp̄z sciendū est ut ibi nōt. qz si
hora p̄ueniat ex aliq̄ necitate isir
mitas. l̄ t̄neris. uel alie b̄mōi n̄
lū est pccm̄. ⁊ etiā qñ uoluptas est i
cā ad huc n̄ est pccm̄ mortale nisi il
le cibi appet̄ sit adeo imoderat⁹
qz hō ipz se q̄ret etiā si esset 3 h̄
ceptū dñm̄. **Si** iduceret ad soluen
dā ieiunū sub p̄cepto ab ecclesia im
sumū. l̄ si pp̄ h̄ faceret aliq̄ frau
dez p̄cepto. sic facit illi q̄ mane i
cupientes p̄rabūt n̄sā n̄z ad ues
pā tpe ieiunij. **Ho.** etiā. 25. dist. 5.
al̄ at. sup. 5. **Quo** tiens qz alijs iei
unatib⁹ ⁊ c. vī asserē qz tpe p̄cep
ti ieiunij ex p̄cupiscentia an̄ hora
comedēt sit mortale. **Quo** ad fam
sp̄m̄ sciendū. ut ⁊ dī in dca. q. 8.
ḡ lantia p̄curatio si fiat ex necita
te i firmat⁹. uel p̄sistat. p̄studiosū
est pccm̄. cū hoc etiā p̄cedat. fieri i
monasterio. al̄ pccm̄ est pp̄ excessū
cupiditatis. sed n̄ est pccm̄ mortale
nisi nimis sit effrenata cupiditas
q̄ snouerit rōnis iudiciū uel nisi
qz uescat tpe ieiunij cibis illicitis
sine necitate ⁊ dispensatōe. sic qz
cōderet carnes i qd̄zagesia. **Quo**
ad tūā sp̄ez dicendū. ut nōt̄ ibi
dēz. qz nimietas cibi ⁊ pot̄ accipi

tur f3 p̄porōz sumens cibū. qz qz
uni estz p̄ hoc alit̄ estz multū. ut
dicit p̄hs i ethic. **En** ip̄ania nō h3
mediū rei f3 p̄porōis. **Et** sic p̄dic
tū ē qd̄ ebrietas q̄ pcedit ex electio
ne tali q̄ qz delectatōz pot̄ p̄ponit
bono dino ⁊ bono rōis. est pccm̄
mortale. ita dico idez d̄ excessu tā
to i cibo qd̄ ip̄e silis est ebrietati.
Et ab ap̄lo uocat⁹ **messano.** cū di
cit **Ro.** 14. **Nō** i p̄messatōib⁹ ⁊ e
brietatib⁹. **Quo** ad q̄ritā sp̄z. ibid̄
dī qd̄ azdoz n̄ sūt q̄libz aduicuatē
⁊ delectatōz i cibo q̄ uel nulluz est
pccm̄ si est ex sola nā. uel est uenial
le pccm̄ si tali delectatōi rō plus quā
oz iberet. f3 significat ignē auidi
tatē. qz qz p̄ponit oib⁹ h̄ delectatō
nē. ut **Esau** qz pp̄ unā efcā uendi
dū p̄mogenū. vñ ⁊ a bñdictōe f
p̄bat̄ est. **De** b. ii. **Patet** ergo hoc
esse mortale pccm̄. **Quo** ad q̄ntaz
sp̄z dī ubi. 5. qd̄ studiositas q̄ est
pccm̄ mortale. est studiositas diui
nis epulonis. qz epulabat quottidie
splendide. qñ. 8. an̄ i tōz i pleat̄ cir
ca appetū ciboz qz studiu est whe
mens applicatio ai ad aliqd̄. ut dī
cit. **Tullius** i rethorica. p̄t̄ m̄ qñqz
eē pccm̄ ueniale l̄ etiā nullū pccm̄. s
cū h̄ requit i firmitas. uel p̄ueni
do uel h̄oētas alie. **P̄d̄.** n. rex i
appari ciboz qz excellere rusticū si
cur i alijs sine pccō. **B**
Quid si q̄ sumat potū uel cibū
nociuū. **B.** Si qd̄ h̄ faciat ut sibi
nocuū sit inferat sen mozem non
peccat i gula. f3 alit̄ graui⁹ peccat
i odio sui p̄prij co: pis. **Si** vō ex
nimio appetitū. i gula peccat. ⁊ ma
gie si sciat nocuū qz si i ḡ: ret. **A.**
Et f3 **Inno.** ⁊ i sū. con. li. 2. ii. 1. q.
39. si q̄ n̄ crederet mortalez cibū

sci possit. h. crederet infirmitates ex illo roboretur. n. peccaret mortali. Itad min' n. ita gunt. **P**dt. n. h. fieri pprio sicuti afflictiois q. h. s. afflu- cio sicut. ad min' gunt q. h. s. afflu- cio sicut. **A**d b. cau. n. peccaretur mortali. pot' intelligi q. n. occumtuz forer puu. Et cu. n. pu. offenderet caritate q. tenet dil. ge. corpus sui ut a deo seruatur. ut ibid' d. h. z. cu.

Inno. n. uidef a mortali. posse ex- cusari. **I**tem p' illa oba. no peccaret mortali. subuicit. **I**nno. ut ad mi- nus n. ita graui sic supior. uidelz q. sumit re mortali. **S**eqt. i. d. q. 39. **D**e seruozib' aut' z. ministris dicitur v. q. peccat si dat aliq. no- ciu. infirmo. ex certa scia. uel ipro- babili ignorantia. **I**n sanitate at. di- cam. q. n. tenet aliq. uidef medici- nalit. qz oia snt sana sanis. **S**z z. sic. i. scz. et accipet sine ca. aliq. no- ciu. vnde mors ei eveniret. uel in- firmitas q. subtrahet ea. a seruitio dei. dicitur q. peccat. **L**u. Inno. z. hosti. **E**t intellige q. casu. qz pecca- ret. uel ueniat. l. mortali. fm. no- cia. n. gunt. ut possenti e. **B**.

Altimo no quod de cibo dicit **A**ug. **D**iligent' igt. atted' eu e. qd loco t. i. p. z. pfouis pueniat. ne te- mere flagina rephedam'. fieri. n. pot' ut sine aliq. uino cupidinis. ut uocacitas p' uo. uicissimo. cib' o. sapiet' utat. insipient' at' feridissima. gule flama. i. uulsiu' olus. ardescat. z. sanius go. maluerit more d'ni. p'isee. n. rcti. q. lenticula. more. **E**lau. aut ordeo. more. uulsiu' z. d. f. 4. i. q. s. q. **Q**ue redreda snt. i. p. uulsiu' clicoz. uide supra cleric'. i. f. 4. **D**e gula etiam uide infra sobrietat'. z. sup' abritat'.

Abitus **A**n licet
clici b'i
ni irafformat. uib. s. clic. i.
f. 2. **E**t an liceat filiof. uib. s. opo
nasia. 4. f. 1. **I**n toto illo. c. n. vj
d. flug. ob' aliq. dicit. **B**. z. aposto-
fia. s. f. 1. z. si. **A**. **H**ec ibi. iste casus
tangi uidetur. **B**.

Ebetudo sen

Sus. **D**oc uinu' f. z. **S**reg. 13.
moral' ouit ex gula. **E**t f. z. **I**bo. f. a
fe. q. 15. h. z. rone. p. i. i. quat' e. uolun-
taria. ut p. i. eo. q. e. ita affectus. i. r.
ca. corpalia. q. d. de ipualib' subit
luc. dicitur fastidit uel meglu.

Hereditas

Duidit i
n. p. i. e.
q. appellat. i. z. uncie. z. h. z. ita
noia. **S**extas. i. i. r. p. h. d. m. a. s.
due uncie. **Q**uadrans. i. q. r. p. s. r.
tres uncie. **T**rics. i. r. p. s. s. q. n.
or uncie. **Q**uincis. i. g. n. q. z. uncie. f. e.
mus. i. dimidietas h. d. u. a. g. l. s. e. x. u.
cie. **S**eptis. i. septi. uncie. **D**es. i.
octo uncie. **D**odras. i. non. uncie
Dextrans. i. d. e. c. m. uncie. **D**e uis
idest un. decimancie. **A**ppellat' e.
uo. affis i. poderis. i. z. uncie. p. un. t.
Deci. **I**nst. de h. f. di. l. i. f. h. f. d. i.
tas. **A**. **I**bi p' dicitur uocabula ponit
tur. z. d. i. q. tota h. f. di. uas uocat affis
sed de pondere nil dicitur. **B**.

Bona b'fictio p' ad h. f. des. duol
unnt. et illoz. q. danan fuerit. **C**. d.
bo. d. d. **A**uten. bona. **A**. **E**t ibi p. z.
q. huez. e. q. ad ascende'tes. z. d. f. c.
d. f. c. **E**t lat' vo. usq. ad tertium
gradu. **E**t subdit. **A**xores vo. coz
dote. z. donatoz. an. nupnas. f. capi-
ant. **S**i vo. snt. sine. dote. accipiant
p' te. legib'. d. f. f. u. s. i. n. e. s. i. n. e.
f. i. l. i. o. s. h. a. b. e.
ant. sive. n. d. i. e. g. l. o. l. i. q. u. a. m. ex. m. o.

herarent. **S**egl. **S**i nemi' h. d. i.
cioz. habeat q. deliquit. coz. bo. a.
sico. sociat. **B**. i. trib' in. caib' filij
e. excludit. ab. h. f. d. u. t. a. t. e. p. r. s.
d. e. h. p. i. f. u. u. b. r. u. c. q. z. bona. h. e. r. e. u.
coz. s. u. t. i. p. o. i. u. r. e. p. s. i. f. i. c. a. t. a. e. f. d. e. h.
e. u. c. i. s. c. u. f. z. l. i. 6. z. f. i. c. o. m. i. s. s. i. t. c. r. i.
m. e. l. e. m. a. i. e. s. t. a. f. 6. q. i. f. i. d. s. 3. f. i.
e. r. a. t. p. r. o. n'. u. e. l. h. a. b. e. b. a. r. a. l. i. q. d. i. u. s.
s. u. e. f. e. u. d. a. i. e. c. c. l. i. a. q. d. d. e. b. e. r. e. t. t. r. a. s. i.
r. e. a. d. f. i. l. i. o. s. z. i. p. e. i. t. e. r. f. e. c. i. n. e. l. m. u. n.
l. a. u. i. r. e. c. t. o. r. e. u. e. l. c. l. i. c. i. i. i. l. l'. e. c. c. l. i. e. p.
d. i. u. o. c. i. u. s. z. o. e. m. d. i. g. n. i. t. a. t. e. q. u. a. i. n.
e. a. h. e. d. a. t. z. n. i. b. i. t. p. u. e. n. i. t. a. d. f. i. l. i. o. s.
e. f. d. e. p. e. i. g. b'. d. a. f. z. **I**bi. d. i. c. u. **I**n.
n. o. **I**n. f. a. c. r. i. p. a. l. i. j. a. p. p. r. o. b. a. t. o. e. s. t. i. a.
t. i. n. i. m'. q. i. e. n'. s. i. p. r. o. n. i. u. l. a. d. u. o. c. a. t. i.
a. u. t. f. e. u. d. a. r. i. j. s. e. u. n. i. c. e. d. i. t. i. s. z. a. l. i. j.
b. i. f. i. c. i. a. t. i. a. l. i. t. e. c. c. l. i. e. p. s. e. u. e. l. p. a. l. i. o.
s. o. c. c. i. d. e. r. e. n. l. m. u. n. i. l. a. r. e. r. e. c. t. o. r. e. m.
a. e. l. c. l. i. c. a. l. u. m. i. p. s. i. e. c. c. l. i. e. a. u. s. u. t. e. m. e. r.
a. r. i. o. p. s. u. p. e. r. i. m. t. p. i. o. n. i. t. i. u. s. p. i. o.
n. a. m. s. a. d. u. o. c. a. t. i. a. a. d. u. o. c. a. t. a. f. e. u. d. a.
r. i. j. f. e. u. d. a. n. i. c. e. d. i. t. i. u. s. u. i. c. e. d. n. a. t. u. s. z.
b. i. f. i. c. i. a. t. i. u. b. i. f. i. c. i. i. t. a. t. i. p. r. i. a. m. i. n. a. t. d. i. c. i. t.
g. l. o. z. d. e. n. o. l. u. a. t. a. d. e. c. c. l. i. a. z. c. u. i. f. c. a.
e. i. u. r. i. a. **S**e. q. u. i. t. **E**t. n. e. m. i. n. u. s. n. i. n.
d. i. c. t. e. q. z. e. x. c. e. s. s. i. s. m. e. m. o. r. i. a. p. r. o. g. e.
t. u. r. n. o. s. o. l. u. d. e. p. m. i. s. s. i. s. n. i. b. i. l. p. u. e.
n. i. a. t. a. d. h. f. d. e. s. s. e. d. e. t. u. s. q. z. a. d. q. u. a. z.
h. a. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. e. z. p. o. s. t. e. r. i. t. a. t. i. z. t. a. l. i. u. m.
i. c. l. e. r. i. c. o. z. c. o. l. l. e. g. i. u. n. u. l. l. a. t. e. m. u. s. a. d.
m. u. n. a. t. u. r. n. e. c. i. d. o. m. i. b'. r. e. g. u. l. a. r. i. b. u. f.
a. l. i. c. u. t. u. s. p. r. e. l. a. t. i. o. n. i. s. a. s. s. e. q. u. a. t. h. o.
n. o. r. e. m. n. i. s. i. c. u. m. e. i. s. f. u. e. r. i. t. d. i. s. p. e. n.
s. a. n. u. m. g. l. o. a. u. t. **L**u. n. o. d. e. t. e. r. m. i. n. e.
t. u. r. a. q. u. o. p. o. s. s. i. t. d. i. s. p. e. n. s. a. r. i. **A**. d. i. c. i. t.
Job. q. e. p. s. p. o. t. d. i. s. p. e. n. s. a. r. e. e. x. q. p. a.
p. a. p. a. l. i. t. i. b. i. n. o. r. e. n. n. u. i. t. a. b. s. o. l. u. t. o.
n. e. a. r. d. e. f. e. m. e. r. c. o. n. u. p. **E**t. s. u. b. d. i. t.
Do. n. e. f. t. u. s. e. f. f. e. t. q. n. u. l. l. u. s. e. p. s. s. i. n. e.
l. i. n. i. a. p. a. p. e. d. i. s. p. e. n. s. a. r. e. t. u. t. a. l. i. b'. a. d. u.
m. o. r. e. a. l. i. o. z'. **B**. **D**icit q. z. filij per

patre exheredari certis ex casis q
habent i **A**uten. ut cu. de ap. cog.
f. causas. z. no. ex. de iur. iur. gn.
tanualis. **A**. **I**bi glo. notans cas
ex p. s. i. a. s. i. n. a. l. l. a. t. o. f. c. a. u. a. s. c. o. l. l. g.
dicit. **S**i filius manus parentibus
inulserit. si grau' iniuria eis fece-
rit. si eos criminaliter accusauerit
de ca. que no. sit aduersus p. r. i. c. i. p. e.
uel re. publica. si cu. maleficis con-
uersat. si malefic' efficiatur. si uxo-
ri uel concubine. eius se imiscuerit
si ex blatioe filij g. n. i. a. d. i. s. p. e. d. i. a. p. a.
rentes sustulerit. si. p. p. s. o. n. a. u. l. d. e.
b. i. u. o. e. i. n. q. s. n. i. p. o. n. i. t. f. i. d. e. u. b. e. f. n. o.
l. n. i. t. u. t. e. x. h. p. a. r. t. e. s. l. i. b. e. r. e. t. a. b. i. c. h.
s. i. o. n. e. z. f. i. l. i. j. r. e. g. i. u. a. p. a. r. t. i. b'. f. i. d. e.
u. b. e. r. e. n. o. l. i. t. u. t. p. z. i. d. f. c. a. s. **S**e. g. t.
i. r. i. g. l. o. **E**t. b. a. d. f. i. l. i. o. s. m. a. s. c. u. l. o. s.
m. i. n. p. u. n. c. a. d. e. s. t. a. f. i. d. e. u. s. i. o. n. e. u. t.
i. n. c. o. p. c. a. s. **S**e. g. t. **S**i. p. h. i. b. u. i. t. e. o. s.
f. a. c. e. r. e. t. e. s. t. a. m. e. n. t. i. s. i. f. i. n. o. l. u. n. t. a. t. e. m.
p. e. n. i. t. i. m. o. e. t. p. r. i. e. u. o. l. u. n. t. a. t. e. u. t. i. n.
e. o. f. s. e. g. l. u. t. e. r. a. r. e. n. a. r. i. o. s. a. u. t. m. i. o. s.
p. s. e. n. e. r. u. e. r. u. t. i. c. u. p. e. n. i. t. f. u. e. r. i. t. i. l. l. u. s.
p. f. e. s. s. i. o. n. i. s. s. i. f. i. l. i. e. l. u. x. u. r. i. o. s. a. u. t. a. m.
e. g. e. r. u. t. c. u. p. e. t. e. n. u. l. l. e. n. t. e. a. p. p. o. s. s. e.
d. o. t. a. r. e. z. n. o. n. e. g. l. i. x. e. r. i. t. e. a. m. a. r. t.
t. a. r. e. u. s. q. z. a. d. 25. a. n. n. u. **A**u. n. h. a. n. c.
e. t. a. t. e. f. i. s. o. r. n. i. c. a. t. a. f. u. e. r. i. t. u. e. l. s. i. n. e. c. o.
s. e. n. s. u. p. e. n. i. t. i. s. e. m. a. r. i. t. a. u. e. r. u. t. u. e. l. e. t. i. a.
p' d. i. c. t. a. e. t. a. t. e. f. u. o. e. p. u. i. x. e. r. i. t. e. t. p. e. z.
m. i. m. o. n. i. u. s. i. n. e. u. o. l. u. n. t. a. t. e. p. e. n. i. t. i. u. s.
i. u. s. t. a. e. x. e. t. h. f. d. a. t. o. e. u. t. i. n. d. e. c. o. f. c. a. s.
e. a. s. **E**t. i. b. i. g. l. o. **S**e. g. t. **S**i. p. e. n. i. t. i. u. s.
s. u. r. i. o. s. i. s. d. e. b. u. d. c. u. r. a. m. n. o. i. m. p. e. d. e.
r. u. **E**t. h. o. c. o. b. t. i. n. e. r. n. o. s. o. l. u. i. n. f. i. l. i. j. s.
f. z. e. t. i. g. b. u. s. c. u. d. e. a. l. i. j. s. q. p. n. i. t. a. b. i. n. t. e.
l. i. a. t. o. f. u. e. c. e. d. e. r. e. u. e. l. e. t. i. g. i. t. e. s. t. a. m. e. n.
t. o. s. u. t. h. f. d. e. s. i. s. t. a. n. t. q. p. d. e. c. i. n. s. o. l. u. z.
p. n. i. t. e. x. h. e. r. d. a. r. i. f. z. e. t. a. q. u. i. z. e. t. n. e. o.
i. s. c. r. i. p. s. i. a. d. m. o. n. e. r. i. u. t. e. o. s. p. e. u. a. r. e.

festinet. Si at p^o h^o ane h^o dem ne-
glexerit. et c^one i sua domo furio-
sum susceptu sup^o suis vl^o pp^os
vsq^o i sine v^o sue. pcurauerit. eius
d^o h^o e successio^o euacuat^o illu-
toe ip^o q^o cur^o negligerat. ita m^o
vt c^oca testi capla i sua maneat fir-
mitate. d. s. cas. Abi et glo. dicit.
Quid si n^o faciat testam^o nec ali-
quid c^one cu^o pcurauerit. B. Liberi
vel agnati si heredes. s^o pot^o eis au-
ferri h^oditas. vt. ff. d^o his q. vt idig.
l. 3. Vel dic q^o i h^o cau^o sicut r^o i seq^o
ti eis deneg^o h^oditas ex suo d^octo.
i. hoc ergo vt inclinari glo. r^o h^o
vt v^oz pp^o eand^o r^oez cu^o cau^o seq^o
n^o d^o q^o stati. Seq^o i glo. dci. c. quita
vallis. Si p^ont^o d^o carc^o educ^o ne-
glexerit. B. Intellige. i. d^o captiui-
tate siue fuerit i carcere siue n^o. vt in
d. s. cas. b. si vnu. Abi et d^o q^o si p^o
liber^o neglig^ota i captiuitate d^o-
cesserit. illos ad successio^oez ei^o n^o
panitur venire q^o n^o festinauerint
eius red^optioez cu^o pcurare. s^o oi
bus liberis i h^o neglig^ont^o res vni-
uersas ab eod^o derelictas eccl^oe ci-
uitatis ex q^o o^oit applicari. iuentio
s. sub publica attestat^o celebran-
do. ne qd^o ex ei^o facultatib^o p^oreat.
ita vt quicqd^o ex inde ad eccliam p-
uenerit captiuoz red^optionibus
p^oficiat. h^o ibi. Id^oz et vt in silibus
cas. videlz q^o q^o fuerit subuentio
i religio magnis necessitatib^o denega-
ta subtrahat neglig^ont^o. r^o succes-
sio i pias distribuat cas pp^o eand^o
r^oez. ff. de leg^o l. n^o p^ont. Ad h^o et fac
ff. de his q^o vt in d. l. 3. vbi dicit
q^o i d^oign^o iudicari^o e successio^o milie-
ris q^o fuerat istum^o q^o p^o neglig^o
tam r^o culpa sua id egi vt mulier
moreret. Dicit gl. n^o adhib^odo me

dici. B. S^oz n^o i^o p^ontib^o liber^o
i libis p^ontes ab h^oditate sua ip^oel-
lere moachos sc^os q^ous du^o laici
fuerat in cam^o igrantudis iciderit.
l. 1. q. 1. capu. Atz religiosi r^o.
¶ Alz ad qui^o q^odu^o durat succes-
sio i h^oditate. B. n^o. Ho^o terminat^o
quarto gradu. sc^oz q^o ad ipedim^ouz
m^oimonij. s^o durat vsq^o ad d^octim^o
35. q. 5. ad sed^o. B. Abi q^o ad succes-
sio^oez si vt fieri aliqua grad^o d^octia
tio. s. vsq^o ad qu^o e num^oz dierm^o
nel. s^o pot^o id^o terminat^o. Et sic in i
finitu^o qu^oq^o me^oia h^o d^o cognat-
io^o possit. r^o s^o r^o diffusi^o pot^o i
s^o d^o grad^o. cog. p^o totu^o. An r^o i s^o.
p. l. 2. n. 5. q. 119. d^o q^o admittit^o co-
gnan i finitu^o. ex quo grad^o attimen-
ne p^obat. Qd^o g^o alig^o dicunt d^o d^oco
pot^o intelligi d^o eo q^o vix e^o q^o me^oia
vltra ext^odat. Et vt p^o i. d. c. ad fe-
de. m^oliu^o variat^o p^oputano respectu
successio^oez r^o m^oimonij. Ma^o i ma-
trionio s^ores s^o ip^oio. r^o filij eoz in
2°. In successio^o d^o s^ores s^o i bo. r^o
filij eoz ad iuce^o in 4°. r^o sic de re-
lig^o vt ibi. B. Et q^o qu^o succedat.
vide. j. successio. De h^o d^o sub^oho^o
vide. j. testm^o. fo. s. fo.
¶ Atz h^o des t^oneat^o ad d^obita de
functi. B. h^o des qd^o fm^o leges n^o
tenetur d^o maleficio testatoris. nisi
ic^ont^o ad eu^o p^ouent^o vel nisi cu^o testa-
toze fuerit lis p^oestata. m^o fm^o cano-
nes r^o sc^oz p^osciaz h^o s^o g^oibet tenet^o
ad oia debita siue fuerit ex d^octi. si
ue ex maleficio. vel q^o. r^o siue res p-
uenerit ad h^o d^o siue n^o. siue lis fue-
rit p^oestata siue n°. 16. q. 6. si ep^o.
r^o ex de pigno. ex p^ontu^o. r^o de solu-
c. i. r^o de vsuris ma nos. r^o de rap-^o
i hueris. r^o de sepul. c. vlt. r^o de sen-

exc^o. a nob^o. 2°. Hoc intellige si h^o
ditas sufficiat. vt. j. in. s. primo d^o
Co. i hoc o^os canoniste. B. Id^oz
in sum. co. eo. ti. q. 91. B.
¶ Quid si h^o d^obitas n^o sit suffici^ois
ad oia d^obita. B. sc^oz Ray. Credo
q^o i iudicio aie et si n^o fecit iuentari-
um n^o tenet nisi q^ontu^o sufficit. Distin-
guo in inter legata r^o debita. q^o de
bita tenet sine diminutioe solvere.
De legans d^o si tot sum^o q^o n^o fma-
neat ei legitima pot^o detrahet^o sud
legitima. r^o it^oz quarta fm^o quos-
da si fuerit istum^o heres. Id^o ho-
li. r^o vl. Al. Id^o in sum. c. eo. n. q.
92. vbi et d^o q^o iuentariu^o e scrip-
tura qua^o d^oz h^o s^o ichoare s^o leges
s^ora. 30. dies a morte testatoris. vt
post^oz scit se h^o dem istum^o. r^o de
scribere ibi om^os res defuncti sub
testib^o r^o d^o illa p^oficere s^ora. 60. di-
es vel s^ora ann^o si remore sunt res.
r^o it^oz tenet^o credito^oz vltra id q^o d^o
l^oent^o fuerit d^o h^o d^obitate. Al^o si non
fecerit iuentariu^o tenetur i solidu^o
C. de iure deli. l. scim^o. B. Et d^o le-
gitima h^os. j. legitima.
¶ Quis ordo tened^o i soluedo cre-
dito^oz aut legatarijs. B. s^o Ray.
Si credito^oez r^o legatarij sum^o ve-
nid^o. p^oio e satisfaci^odu^o credito^oz
S^o si veniat sepau^o. liberatur h^o s^o
soluedo p^o illa ordi^one quo venerit
du^o m^o nihil faciat dolo. Et credito-
res p^o m^oz venientes n^o debet^o ique-
rare h^o d^o nisi remaserit ei d^o h^o d^o
tate. s^o h^o s^o salu^o i legatari-
os. S^o si heres scit vel credit^o siue
dubitat q^o h^o d^obitas non ext^oditur
vltra debita. siue fuerint ex p^otractu
siue ex maleficio vl^o q^o nihil d^o da-
re legatarijs d^o nec satisfecerit. Et
id^o mo^o duo tened^o e in satisfaci^o

do p^o credito^oz p^ooribus r^o i in-
pono^oz d^o quo h^os. j. rest^o fo. s.
5. 4. r. 6. Al. Et si h^o s^o ordi^one
mutauerit p^oio. s. soluedo legata-
rijs vel secundarijs credito^oz p^ous
q^o pono^oz n^o absolut^o h^o s^o i fo^o
scie nisi h^o faciat ignorat^o p^ontas
s. h^o d^obitate ad oia solueda suffic^o
vel nesciens hunc esse potio^oz cre-
dito^oz s^o Al. r^o Post. vt in su. con.
li. 2. n. 5. q. 94. vbi et dicit gl. Ray.
q^o sic p^oiozes seu potiozes credito-
res ab alijs p^ouent^o n^o debent ique-
rare h^o d^oz. ita nec illos q^o ab eo e-
merit^o res quaz p^ocia i legata n^o s^o
deic^omissa vel alios credito^oz p^o
cesserit. vt in l. sancim^o. j. allata.
Ma^o i bac l. p^oz credito^oz pono^oz
b^o seruat^o ius d^o legatarios. r^o et co-
tra alios credito^oz s^o iheretozes q^o p^o
ab h^o d^o accepit. B. Et n^o. q^o h^o s^o
p^o d^oducere an oia exp^ofas fueris
r^o et. al^o necrias quas fec^o ca h^o d^o d^o
tis. vt i test^o iuentario r^o h^o. Et bre-
uiter q^o debita tota h^o d^obitate han-
runt. h^o s^o d^o e immuis a lucro. s^o
r^o a grauamine. C. de iure delib. l.
sancim^o. j. r^o si p^oscia cu^o sequenti-
bus. It^o n^o. qd^o h^o s^o testato^oz
tr^oascat ad h^o d^o d^o. n^o m^o piculu^o p^ouiz
r^o h^o m^o q^o n^o p^ont excedere singula
re p^osona. Id^oz host. r^o Al. Al. Id^oz
in sum. con. d. q. 94. vbi et in hoc
ponit ex^oplu^o d^o fractio^oz voti q^o non
transit i h^o d^oz. B.
¶ Quid si p^otes sint h^o d^oz. quo te-
nent^o ad d^obita legata. B. Reguli
tenet^o q^oz h^o s^o p^o h^o d^obitate parte
C. de act. h^o l. 3. Al. Pon^o est. l. 2.
q^o i capu^o p^o h^o d^obitarijs. B. Excipit^o
vltra debita. siue fuerint ex p^otractu
siue ex maleficio vl^o q^o nihil d^o da-
re legatarijs d^o nec satisfecerit. Et
id^o mo^o duo tened^o e in satisfaci^o

executorib⁹. §. 2. vt. si testas promi
 sit se aliqd op⁹ facuz vel p⁹misit p
 se et p h⁹de n⁹ fieri q⁹ minus p fundu
 suu iure liceat. b. quib⁹ h⁹da i solidu
 obligat. r. casus e⁹ si res que d⁹ re
 stitui i solidu possideat ab vno. C.
 d. h⁹ acti. l. ij. r. ff. pmo. l. s⁹ mibi
 §. heres. 3° i alimtis legat⁹ q⁹ p vo
 luntate defuncti vel iudicis vel ab
 vno i solidu. vel a plib⁹ p pnb⁹ de
 signat⁹ penit. ff. de ali. leg. l. 3. 4° si
 testator ab vno h⁹da legauit cre
 ditor i h⁹ditario p⁹pensandi aio. r⁹
 ille h⁹s on⁹ sustinebit vsq⁹ ad h⁹ti
 tate legat⁹. A. videt⁹ vt h⁹s soluat
 sibi iteq⁹ legat⁹. vel si creditor no
 luerit legatu h⁹s soluat sibi d⁹ por
 tione sua tata q⁹ritate ad quatas
 seddit legat⁹ vt in. l. que statim se
 quit. B. ff. de leg. 2. l. cu ab vno. §.
 in exp⁹sis funeris vxoris que no
 ni astringit heredes p h⁹ditarijs
 portionib⁹ §. et vix p portioe que
 puenit ad cu de dote vxoris. A. vt
 pura si ad cu puenit centi. r. in
 h⁹ditate duceta sut. ipe vir teneat
 p terna. r. h⁹des p duabus pnb⁹
 vt in. l. veluti. de qua. j. B. ff. de re
 li. r. sumpt. fune. l. aliquonies. r. l.
 veluti. A. p⁹dicti et casus notan
 tur in sa. con. li. 2. ti. §. q. 95. f3 ray.
 r. hosti. B.

Quid si h⁹s e⁹ pupillus. nungd
 pot⁹ differri debito⁹ solut⁹ h⁹rem
 pupillaris etatis. B. ff. vi. l. de ac
 ti. heredi. l. sub h⁹rem.

Donec q⁹ h⁹s vel executor no
 luit solue⁹ testator in pios vsus
 legauit. nec satisfaccere creditorib⁹
 vt dixit. qd fiet. p. p. epm loci pre
 missa monitioe ad h⁹ coged⁹ ff. ex
 de testa. ma nobis. r. c. Joses. et
 si a testatore id contigerit iudici.

Ma r. si defu⁹ p⁹hibuerit ne e⁹s
 se iromittat tal⁹ p⁹hibito n⁹ vs. ut in
 d. c. tua. B. ff. des quos testator tene
 tur i⁹stare. vide. j. testm. 12

Eremita. h⁹m
 ia vita seu solitaria sit per
 fector §. pgregatiois religio. Bn.
 fm Tho. fa fe. q. 188. Quia social
 necessaria e⁹ ad exercitiu pfectiois.
 q⁹ mutuo se instrunt vbo r. ex⁹
 plo r. correctioe q⁹ ad pfectoez per
 ducit. Solitudo aut⁹ p⁹petu ia per
 fecit q⁹ alioz regumie n⁹ idiget. Sic
 ergo illud qd ia pfectu e⁹ p⁹eminet
 et q⁹ ad pfectoez exercebita vna so
 litaria si d⁹bit assumat p⁹eminet
 vite sociali. Si in absq⁹ exercitio
 pcedenti talis vita assumat e⁹ peri
 culosissima. nisi suppleat p dina gra
 A. r. fligiosi medicates possunt
 vita heremica eligere. B. p⁹nt de
 laia suoz maioz r. cellas sine ha
 bitacula in heremo sine locis vbi
 non su hoium habitatio de p⁹pu
 quo p⁹nt acgrere r. et mutare. et d⁹
 excel. pla. cu ex eo. li. 6.

Eretic⁹. j. o⁹ cont
 itic⁹ e⁹ qui de fide falsas opi
 nton⁹ inuenit vel inueta sedt. 24. q.
 1. hec e⁹ fides. r. q. 3. h⁹m⁹. imo cu
 q⁹ circa fide dubius e⁹. et co. c. i. Et
 uelligedu e⁹ esse dubiu cum qui de
 terminate i dubitate persistit. Se
 cus de illo q⁹ tepat d⁹ fide cu dolo
 re co:dis. Item hereticus e⁹ ille q⁹
 male sentit de ecclesie sacram⁹is.
 A. s. aluer sentiendo de bap⁹lismo
 p⁹loz p⁹sside. encharistia mario
 mo. r. de reliquis sacramentis §.
 p⁹dicet r. obseruet sacrosacta ro
 mana ecclesia vt in. c. de quo lant

§. extra eo. ad abolendam. 3° qui
 male sentit circa veritatem scriptu
 rae sacre. 24. q. 3. hereticus. 4° qui
 aduersus romanam ecclesiam agi
 t⁹ eius dignitate a domino tradi
 ta au. erf conat d⁹l. r. oes. A. Jbi
 dicit q⁹ romane ecclesie p⁹ u. legium
 ab ipso oium sumo ecclesie capue
 tradit⁹ auferre conat. pculubio
 i hereticis labit. B. Anqz vero sed
 i uap⁹ue dicit hereticus quil ib⁹
 excocicat. 4. q. 1. Ad at. Sistr r. sy
 montac. l. q. l. q. 9. A. Jde et ca⁹
 no. in sum. con. li. 1. ti. §. q. 1. Adue
 redi quoz q⁹ ille dicit heretic⁹ q⁹ i
 dubijs p⁹ntem ad salute non vult
 acgrere declarato d⁹ni pape. 24.
 q. 1. h⁹ e⁹ fides. Sistr heretic⁹ e⁹ q⁹ p⁹
 nacter affirmat exerce⁹ vsuras n⁹
 ee p⁹z. vt in cle. et graui. d⁹ vsur.
 J⁹ notan q⁹ lz q⁹ ex ignorana ha
 beat opione h⁹faci n⁹ e⁹ h⁹m⁹ si re
 fert se ad itellez ecclesie. i subijct se
 et correctio. et d⁹ su. tri. r. si. ca. da
 nam⁹ ad si. J⁹ n⁹ e⁹ h⁹m⁹ q⁹ snie sui
 error⁹ n⁹ p⁹ciat ad h⁹et. f3 q⁹u cauta
 solitudie vitate. par⁹ coeigi cu i
 ueneru. 24. q. 3. dixit apls. B.
 Quid p⁹pe fac⁹ h⁹m⁹. B. f3 pe.
 ad rde; h⁹faci duo p⁹nrut. Amu e⁹
 in rde. s. h⁹faci inuui. A. s. error er
 ga crededa. vt p3 i su. con. c. ii. q.
 2. vbi ponit q⁹ in isto. §. h⁹m⁹. B.
 alix i voluntate qud e⁹ hereticis co
 plementu. vt q⁹ p⁹nacter a fide d⁹
 nat. Et talis p⁹rie of hereticus.
 Con. Tho. in 4° addens q⁹ si q⁹
 errat i his ad q⁹ explicite creden
 do tenet. no e⁹ h⁹m⁹ vt si q⁹ puta
 ret Jacob fuisse p⁹em Ababe r.
 b⁹m⁹ i cu cognoscat h⁹ esse d⁹ ve
 ritate fidei r. scriptur. credit ei. sistr
 circa ea d⁹ q⁹bus iter doctozel sut

opiniones. d⁹ecp ecclesia deterni
 nam sit ut id Tho. ponit i prima.
 .q. 3. An excuset scolais qui tenet
 opione sui doctozis h⁹s. j. opimo.
 A. r. hereticis sunt vitadi. B⁹ pos
 sum r. debeo eos m⁹re r. indu
 cere vt ad vera fide redeant. In a
 lijs non lz eis coicare. qz excocica
 ti sut. 43. dif. In m⁹arate. A. La
 rius vt facere. et de here. excocica
 mus. p⁹unctio. c. uz voluntate. de
 sen. excoc. B. Anz aut⁹ cu eis vt ca
 alijs ifidelib⁹ sit publice disputari
 habes. j. infidels. §. 3.
 C⁹ffm inquisitiois h⁹eticoz pdu
 rat post mort⁹ sumi p⁹ntificis eti
 quo ad negocia no cepta vel que
 vodu emerfct. et eo. ne aliq⁹ li. 6.
 A. Et ibi p3. q⁹ h⁹ itelligit qui p⁹mis
 sio sed e⁹ a papa. B. S3 n⁹ p⁹nt p⁹ce
 dere p⁹ra epos r. supiores. nisi in
 lris su exp⁹ssu. Siu aliqd de eis i
 tellerim debet pape nunciare. et
 eo. li. 6. inquisitores. A. Et ibi p3. q⁹
 ad ista d⁹niatoez tenet. B. Item
 no p⁹nt nec debet se iromittere de
 dinatoib⁹ seu fornicijs. A. Al⁹ eni
 d3 tales relinquere suis iudicibus
 puniedos. vt i. c. accusatus d⁹ quo
 j. B. Nec de q⁹ib⁹ vsuraz. et co
 tra illos quib⁹ restioez vsuraz in
 pnia p hereticum uerut. r. illi se e
 sua ad hoc obligauerut et eo. ac
 cusatus. §. sane. r. §. se. li. 6. B. Vt
 stricte in tenet ig⁹tores procedere
 p⁹ra p⁹nacter affirmates exerce
 re vsuraz no esse p⁹tm. vt i. p⁹ra d⁹
 famatos vel suspectos d⁹ huismo
 di tad⁹ p⁹ra h⁹nicos vel diffama
 tos seu suspectos de h⁹si. vt i. cle.
 ex gram. de vsuris. B.
 P⁹raes seculares. A. q⁹ cuqz
 officijs sigat. vt i. c. excocicam⁹ de

q. j. B. debet moneri. et si necesse est appellari per ecclesiasticam censuram. Al. si per metropolitanum et ceteros provinciales episcopos. ut ibi. B. oēs hereticos ab ecclesia denotatos d. suis puniatis exterminare. et qui de non quo eligi et preter perpetuo seu ipse de heretico. Et si per suam negligentiam aliquis talis dominus fuerit excoicatus. et non satisfecerit. j. annum d. in timari pape ut ipse oēs vasallos e. a fidelitate ipsius denunciaret ab solutos. et si a sua catholice expedit occupanda et illi si expedire videbitur a sua dignitate deponat. et eo. excoicamus. s. moneantur.

Archiepiscopi et episcopi circa excommunicatos hereticos fuerint negligentiores debet deponi et alij substitui quod si velint et possint. et eo. excoicamus. s. si. Al. Ibi dicitur ad iudicium isup ut glit bet episcopi vel archiepiscopi. se aut archidiaconum suum. vel alias honestas idoneasque personas bis aut saltem semel in anno propria parochia in qua fama fuerit hereticos habitare circueat. et ibi tres plures boni testimonij viros vel et si expedire videbitur totam viciniam iurare et appellat quod si quis ibidem hereticos sciuerit. vel aliquos occulte puenicula celebrantes seu a coi puerfatioe si delin vita et moribus distindes. eos episcopus studeat indicare. ipse aut episcopus ad presertim sua puocet accusatos. quod nisi se ab obiecto ream purgauerint. vel si per purgationem exhibitam pmissa fuerint relapsi pmissa. canonice puniat. si quo ex eis iuramentum religionis oblationem danabili respucies iurafout e noluerint. ex his ipso tam heretici reputent. solum igitur mandamus. et i. hinc o. hie districte precipi

mus. ut ad h. efficaciter exequenda episcopi per dioceses suas diligenter iungant si canonice voluerint effugere ultione. Si quis. n. episcopus super expurgando de sua diocesi herence puians sermone negligens fuerit vel renuissu cu idcernis iudicijs apparuerit ab episcopi officio deponat. et in locum ipsi alij substituat idoneus qui velit et possit heretica p. h. d. f. uat. B.

Si papa dat certam formam. illa tenenda est. Al. pnt qri per accusatorem indistincte et demerit. Ites tenet diocelani se vel per alios saltem semel in anno q. rere herencos vbi fama e eos habuare. et illos quo credunt aliqd de h. scire debet p. pellet iurare. ut idicent si quos dnt suspiciosos per occulte puenicula vel alia signa. et e. excoicamus. s. ad iudicium suspecti si vocati p. h. et sperat d. cozeccioe. pot. et i. iugi pnia salutaris si aut negat. et in sit isamar i. diceat et purgano. qua si non p. stuerit excoicabit. et vsq. ad satisfaciones p. digna ab oibus euitabit. Et si per annum sic steterit. ex tunc velut hereticus p. d. enetur. ut i. dicto. c. excoicamus. s. qui aut.

Quali pena hereticus puniatur. Quadrupli. s. excoicatioe depositioe. rep. ablatioe et militari p. catione. Excoicatioe. q. ois hereticus sine occultus sine manifestus e ipso sure excoicatur. 24. q. 1. c. 1. et. et. ad abolenda. Al. clar. et eo. excoicamus. 1. et. 2. B. 1. de p. sitione q. idistincte sine clie sine laicos cu papa vel iparoz vel glibet alius d. s. p. onit ab oi dignitate. 40. dist. si papa. 24. q. 1. g. p. ra paces. Al. Ibi d. f. Qui pura pace ecclesie fut. si digni.

ant aut singulum militie habeat nudent eis. Si aut puati fut. si qdem nobiles fut. suaz subaz p. scriptiones parant. Si aut ignobiles si solum ex. p. e. b. r. e. n. f. e. d. et. et. i. o. p. p. e. t. u. o. castigent. B. et ab oi officio et b. n. f. i. c. i. o. expoliari. Et si clericus fut. d. z. de gradari. et demum glibet talis d. z. re. l. i. n. g. arbitrio scilicet p. r. a. s. i. a. i. a. d. u. e. r. s. i. o. n. e. d. e. b. i. t. a. p. u. n. i. e. d. a. s. c. r. e. m. a. t. i. o. e. Al. De illa crematione si v. f. i. u. i. b. h. f. i. t. e. p. s. u. e. m. d. m. e. B. nisi p. u. n. u. o. p. o. s. t. d. e. p. h. e. n. s. i. o. n. e. e. r. r. o. r. i. s. a. d. i. d. e. m. v. e. l. i. m. i. t. u. e. r. i. t. et. e. r. r. o. r. e. s. u. i. u. a. d. i. u. r. a. e. et. s. a. n. s. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. e. x. h. i. b. e. t. Al. Iud. c. o. m. m. u. s. d. e. p. i. n. e. m. d. m. e. a. b. a. l. i. q. b. o. b. s. u. a. n. t. d. e. p. r. i. a. f. e. s. s. i. o. n. e. i. u. d. i. c. t. a. a. p. r. i. a. d. i. c. t. a. q. u. a. e. x. a. m. i. n. a. t. h. c. a. n. a. e. t. q. h. s. a. c. i. a. r. s. p. o. t. e. t. n. o. n. p. p. m. e. n. i. p. b. a. t. o. n. u. z. c. r. u. c. i. a. n. u. i. f. m. B. Ray. et i. s. a. 2. l. i. n. 15. q. 4. v. b. i. h. n. o. t. a. t. s. e. d. m. Ray. B. Et sic redentes debent per peno carceri de rudi. et eo. excoicamus. 2. Al. s. l. i. q. v. b. i. d. f. q. s. i. p. o. s. t. q. s. u. e. r. i. n. t. d. e. p. h. e. n. s. i. r. e. d. i. r. e. v. o. l. u. e. r. i. t. a. d. a. g. e. d. a. p. e. n. u. e. n. i. a. n. i. p. d. i. g. n. a. i. n. p. p. e. n. o. c. a. r. c. e. r. d. e. r. u. d. a. n. t. Et sic hoc nil d. f. d. e. i. l. l. a. p. n. n. u. a. t. s. p. o. t. a. n. e. r. e. u. e. r. s. i. o. n. e. s. i. d. e. e. o. n. c. a. d. a. b. o. l. e. n. d. a. v. b. i. e. t. d. i. n. e. p. r. i. u. a. t. i. o. n. e. a. b. o. f. f. i. c. i. o. t. d. i. s. t. i. c. t. o. B. Et no. q. e. t. s. i. n. r. e. l. i. q. u. e. d. i. u. d. i. c. t. o. s. e. l. a. r. i. q. d. e. p. h. e. n. s. i. f. u. e. r. i. n. t. i. n. c. i. d. i. s. s. e. f. a. b. i. u. r. a. t. a. z. h. e. r. e. s. i. n. i. v. j. h. e. r. e. t. i. c. 2. s. s. et duobus sequentibus et hic. s. an. pl. 3. puni. r. e. r. u. i. a. b. l. a. t. o. n. e. q. b. o. n. a. e. o. z. o. i. a. i. p. s. o. i. u. r. e. s. u. n. t. p. h. i. s. c. a. t. a. s. e. d. i. n. e. x. c. u. s. i. o. i. p. i. u. s. p. h. i. s. c. a. t. o. n. i. s. v. e. l. b. o. n. o. z. o. c. c. u. p. a. t. i. o. n. o. d. s. f. e. r. i. p. p. n. c. i. p. e. s. s. e. l. a. r. e. s. a. n. t. p. i. n. d. i. c. t. e. c. c. l. i. a. s. t. i. c. a. s. i. n. i. a. s. u. p. e. o. d. e. c. r. i. m. i. e. f. u. e. r. i. t. p. n. u. l. g. a. t. a. e. t. e. o. c. a. s. i. n. l. i. b. 6. Al. Et si tales erant clerici eorum bona p. h. i. c. a. t. e. c. c. l. i. e. c. u. i. d. e. s. e. r. u. e. b. a. t. Et

id est si erant laici ecclesie ipsi iurisdictione subiecti. Alioz vero laicorum bona p. h. i. c. a. t. u. s. e. t. e. o. e. x. c. o. i. c. a. m. u. s. et dist. 8. q. i. u. r. e. s. i. n. R. a. y. et i. s. i. c. o. d. e. a. q. 4. B. 4. p. u. n. i. u. r. m. i. l. i. t. a. r. i. p. s. e. c. u. t. i. o. n. e. q. z. s. i. a. l. t. e. r. n. o. n. p. o. t. s. i. c. i. r. i. m. a. n. u. a. r. m. a. t. a. i. u. t. a. b. e. i. s. b. o. n. a. o. i. a. a. u. s. e. r. e. n. d. a. D. c. p. e. n. a. c. r. e. d. i. t. u. m. h. e. r. e. n. c. o. z. s. a. n. t. o. z. p. h. a. b. e. s. j. s. i. z. q. u. i. c. i. p. i. t. Q. u. a. m. p. e. n. a. m. z. c.

Quid si hereticus habeat filios catholicos nudi illi saltem habebunt bona patris vel patris. Al. v. b. i. h. a. b. e. s. h. i. c. s. p. e. c. e. d. e. n. t. et. s. h. e. d. i. t. a. s. s. 2. Al. Hoc p. b. a. t. e. t. e. v. g. e. n. t. i. s. B. 2. c. c. o. r. r. i. g. i. t. l. m. a. n. i. c. h. e. o. s. L. e. q. p. m. i. n. e. b. a. t. p. s. a. n. g. u. e. o. s. c. a. t. h. o. l. i. c. o. s. s. u. c. c. e. d. e. h. e. r. e. n. c. i. s. q. d. v. e. r. a. l. i. n. d. e. o. c. e. v. g. e. n. t. i. s. Q. u. o. d. v. b. i. u. e. l. l. i. g. e. n. d. u. m. q. n. p. r. p. u. b. l. i. c. e. p. d. i. c. a. u. i. c. o. n. t. r. a. f. i. d. e. z. c. a. t. h. o. l. i. c. a. z. v. e. l. p. u. b. l. i. c. e. p. r. o. f. e. s. s. u. s. e. v. e. l. d. e. s. e. n. d. i. t. e. r. r. o. r. e. v. e. l. c. o. r. a. m. p. l. a. t. o. s. u. o. p. s. e. s. s. i. u. s. e. s. t. v. e. l. c. o. m. m. u. s. a. u. t. s. i. m. i. l. i. t. e. r. p. d. e. n. a. u. s. e. t. d. e. v. b. o. s. i. g. s. u. p. q. b. u. s. d. a. m. s. i. n. R. a. y. et i. s. u. m. 2. l. i. n. 15. q. 7.

Qualiter sit clericus per heresim degradatus. dicitur traditum p. r. a. n. s. e. l. a. r. i. h. e. s. s. d. e. g. r. a. d. a. t. o. s. 3. Et an ois de g. d. a. m. u. s. s. i. t. t. r. a. d. e. d. h. a. b. e. s. i. b. i. d. e. s. 4.

Quid de vasallis herencorum. B. Absoluti sunt a debito fidelitatis homagij et totius obsequij g. o. i. c. i. s. l. a. p. s. i. s. m. a. n. i. f. e. s. t. e. i. h. e. r. e. s. i. m. a. l. i. q. u. o. p. a. c. t. o. q. u. a. c. i. u. s. f. i. r. m. i. t. a. t. e. t. e. n. e. b. a. n. t. a. s. t. r. i. c. t. i. e. t. e. o. c. v. l. I. d. e. z. d. e. v. a. s. a. l. l. d. i. o. z. q. s. i. n. n. e. g. l. i. g. e. n. t. i. s. h. e. r. e. n. c. o. s. v. t. s. s. d. i. c. t. u. m. e. s. t.

Qua pena incurritur credentes reprobatores defensores et fautores hereticorum. B. Quilibet talis est excoicatus. et si non satisfecerit infra annum ex tunc ipso iure est infamis nec

B. D. L. O. L. D. 2.

ad publica officia seu p[ro]ficia nec ad eligendos alios ad h[oc] nec ad testio-
nium d[omi]ni admitti nec pot[er]it p[ro]dere tes-
tamentu[m] nec ad aliquid hereditatis
successione accedere. Null[us] q[ui] eis
sup[er] q[ui]cu[m]q[ue] negotio sed ipse alijs co-
git r[ati]one. Si index est eius snia
n[on] valet. Si advocat[us] non admittit
eius patrocinium. Si tabellio non
valent eius instrumenta. et sic simi-
lib[er]. Si ho[m]o sit cleric[us] ab oi[us] officio
et b[ene]ficio d[omi]ni deponit. Et illi qui ta-
les postq[ui] fuerint ab eccl[esi]a d[omi]ni
si euntare p[re]p[ar]averunt debet[ur] exco[m]m[un]i-
cari. Probant h[oc] o[mn]ia et co. exco[m]m[un]i-
catis. l. s. credentes. It[em] o[mn]es clerici
q[ui] talib[us] exhiberet eccl[esi]astica facia
vel traderent eccl[esi]astice sepulture
aut elyas seu oblatioes eor[um] recipe-
ret. debet p[ro]p[ri]o suo officio ad q[ui]s
n[on] q[ui] restituerit sine idulto sedis
apostolice sp[irit]u. Similiter et regu-
lares quoz et p[ri]vilegia i[us] illis lo-
cis. Et i[us] diocesi vt. j. s. sane. B. no[n]
venerit eis. vt i[us] d[omi]ni. c. exco[m]m[un]icam[us].
s. sane clerici. Et nota q[ui]d ipi crede-
tes heretici sunt dicendi. et co. ex-
co[m]m[un]icamus. 2. Abi d[omi]ni. Credentes
eor[um] erroribus hereticos simuliter
iudicamus.

¶ Si heretici p[er]uertant. nung[ue] re-
stituent eis vel eor[um] filijs bona. B.
No[n] sed ip[s]o iure omnia p[ro]ficata s[un]t
et co. vergentis. 2. cum fm. li. 6.
Ani[us] eis ad cor reuertentibus et
abnegantibus hereticorum coso-
rium miseri aliquis voluerit dicto
c. vergentis. Et puto q[ui] p[ro]ficia m[er]e-
ricorum possit haberi ab eo ad
quem bona p[er] p[ro]fificationem de-
volunt. de quo. s. j. 7. ad finem. i.
additione.

¶ Qualiter heretici ad fidem rede-

untur recipi debet. Respondeo.
debet ad arbitrium sui episcopi ab-
iuraturam erroris. et q[ui] firmiter tenebit
fide[m] catholicam. i. q. 7. q[ui]nes. et de p[ro]f.
se. vii. 2. ego Beringarius. et co.
ad abolenda. Et d[omi]ni ista abiuratio
et p[ro]missio fieri p[ro] scriptura. et pu-
blice vel p[ri]vate fm q[ui] crim[en] fuerit
publicu[m] vel p[ri]vatu[m] fm Ray. et in
sa. p. li. i. n. s. q. 14. B. Quid si p[ro] ab-
iuratione vel postq[ui] ad arbitrium
epi se purgauerint. vt d[omi]ni et s. j. 2.
de p[ro]f[ess]ione fuerint in abiurata bere
sim recidisse. iudicio seculari sunt
sine vlla pena[m] audientia relinquendi
vt i. c. ad abolenda. Hoc v[er]o cu[m]
post h[oc] abiuratione sui purgato-
ne d[omi]ni d[omi]ni i heresi p[ro]fatu[m] euident[er]
as. aut p[ro]fessioes p[ro]p[ri]a l[et] p[ro]fessio
i q[ui] n[on] p[er]itur eis nec q[ui] ad vita[m] nec q[ui]
ad bona. Si at ab o[mn]ib[us] h[oc] d[omi]ni d[omi]ni
ne occulte recidat et occulte penite[n]t
tes reuertant ad eccl[esi]am p[er]itur eis
q[ui] ad v[er]u[m] fm glo. Ray. et i d[omi]ni.
q. 14. vbi et d[omi]ni fm Al. occultos h[er]e-
ticos absolui posse p[ro] simplices sa-
cerdotes nisi eps loci reuenerit si
bi talia[m] absolutioes. S[ed] h[oc] clar[us] est
p[ro] p[ro]fessu[m] annale[m] curie q[ui] n[un]c pape
refuat casus iste. In d[omi]ni et q. 14.
not[us] fm Inno. q[ui] h[er]etici et i extr[ane]s
agentes non reconciliant sine sole-
mnitate p[ro]missa si adest facultas. Si
aut[em] ad ea necessitatem venerint q[ui]
p[ro]fiteri no[n] valeat p[ro]fesserit in signa
p[ro]fite[n]t[ur] etia[m] sine p[ro]missa solennitate
reconciliabunt. Et ex. n. q[ui] d[omi]ni d[omi]ni
tuerit i b[ene]ficia et. Con. Hosti. l. c.
a nobis. 2. et de sen. exco. vbi et p[ro]
d[omi]ni tagu Inno. Aduertendu[m] q[ui]s q[ui]
et cu[m] reuertentibus n[on] parat quo ad
bona et vita[m] n[on] sunt penita[n]t p[ro]fite[n]t[ur]
charitatis sacramenta deneganda et

eo. super eo. li. 6.

¶ Alii cu[m] redentib[us] ab heresi dis-
pensari possit. B. Jure q[ui]d[am] co[n]tra-
les ex quo reconciliati sunt ad laicos
co[m]m[un]em recipiunt. i. q. 7. c. 1. Adhi-
bet et q[ui]s circa eos q[ui]druplex dis-
pensatio. s. plena. vt sola[m] recipiat
iordimb[us] an h[oc] o[mn]ia suscepsit. i. q. 1. si
q[ui]s heretic[us]. 2. Abi d[omi]ni. Hoc p[ro] ma-
gno b[ene]ficio habet si adempta of-
fice p[ro]motionis. i. q[ui] incipiuntur or-
dine p[ro]maneat. B. plena vt possit
sacerdotes fieri. l. 1. q. 7. p[ro]ueni[n]t[ur].
plenior vt possit et ep[iscop]i. 12. d[omi]ni. nos
p[ro]uocandem plenissima vt etia[m] ad
superiores dignitates p[ro]moueri
possunt. 23. q. 4. ip[s]a pietas. 2. Id[em]
i. m. 2. li. i. n. s. q. 15. fm Host. Ray.
et Host. B. At[er]i platis heretic[us]
habeat p[ro]ficia[m] sp[irit]ual[em]. vide. j. scil-
ma. s. 3.

Hereticus ij.

¶ p[ro] lib[er]u[m] sextu[m]. P[ro]tra d[omi]ni h[er]e-
ticos habet. l. 6. de q[ui]bus q[ui]d[am] i
precedenti. c. iam d[omi]ni s[un]t scdm q[ui]
regrebat materia. Illa d[omi]ni q[ui] restat
n[un]c erit dicenda.

¶ Quicunq[ue] hereticos credentes
receptatores defensores vel fau-
tores eor[um] scienter p[ro]p[ri]erint eccl[esi]a-
stice tradere sepulture exco[m]m[un]icari s[un]t
et no[n] debet absolui nisi p[ro]p[ri]is ma-
nibus publi. ce exrumulet et p[ro]ficiat
corp[or]a damna. et. Et locus ille
p[ro]p[ri]o careat sepultura. et co. q[ui]
c[ui]q[ue]. li. 6.

¶ Heretici cum o[mn]ibus fautorib[us]
modo dicitis. Et credentibus re-
ceptatoribus. defensoribus. et fau-
toribus eor[um] vt i[us] d[omi]ni. c. q[ui]cu[m]q[ue]. B.
et ip[s]o p[ro] filijs vsq[ue] ad scdm generati-
one[m] ad nullu[m] eccl[esi]asticu[m] b[ene]ficiu[m]

seu officiu[m] publicu[m] admittat. Alii
irritu[m] e[st] et co. q[ui]cu[m]q[ue]. Et intelligat
lineam paternam. nam p[ro] maternam
non puniunt nisi vsq[ue] ad p[ri]mum
gradum. extra co. c. statum. 2.
Abi d[omi]ni. Hoc sane de filijs et ne-
p[ot]ib[us] h[er]eticoz. creditur et alioz
h[oc] q[ui] tales et vel etia[m] tales d[omi]ni d[omi]ni
probanur intelligendu[m] e[st] vt no[n] ar-
illoz quos emendatos et constite-
rit et reitorporatos eccl[esi]e vnuat[ur]
pro culpa h[oc] ad mandatum eccl[esi]e
penitentiam recepisse quam ip[s]i id
p[ro]fecerunt vel humiliter p[ro]secutioni
eius insistant vel parati fuerint ad re-
cipiendu[m] eandem. B. It[em] o[mn]es vi-
ri eccl[esi]astici qui ad p[re]ces talium
recepterunt dignitates vel b[ene]ficia
eccl[esi]astica p[ri]vati sunt. et si recepe-
rint scienter no[n] debent i posterum
admu[m] ad talia vt similia. It[em] filij
talium p[ro]narum non sunt i potesta-
te paternam. sed sunt sui iuris. vt i di-
cto. c. quicunq[ue].

¶ Quid si q[ui]dam du[m] in egritudine
deciderent petierunt hereticos p[ro]
solaturos vt ab eis scdm p[ro]fuetudi-
nem eorum p[ro]solantem recipient
2. per manus ip[s]os inonem. vt i. c.
sib[us] de q[ui] j. B. et sic decesserunt. sed
modo filij vel heredes voluit p[ro]ba-
re q[ui] ip[s]i defuncti sane m[er]itu[m] esse
eti suscepterint. vt post p[ro]ficia loq[ui]a
nunq[ui]d audiri debent. B. Si tales
d[omi]ni vnebat erant dissimulat vel su-
specti de heresi. vel si p[ro]fiterit q[ui] ip[s]i
si sane m[er]itu[m] exites petiunt her-
des no[n] debet admitti. aliogn admu-
ti p[ro]ficia ad p[ro]bandu[m] no[n] p[ro] exores filij
os familiares aut aliquos de suis
sed p[ro] testes fidedignos et fidei zela-
tores. et co. filij li. 6.

¶ Illi q[ui] post abiuratione[m] erroris

vel postea se p[ro]p[ri]is amittit exami-
natoe purgauerit d[omi]n[us] b[ea]t[us] fuerint
s[ed] obu[er]sa heresim recid. s[ed] q[ui]s
sine vlla penitus audientia r[ati]o-
nandi sunt iudicio seculari. si in pe-
nitentia signa in eis appareat ma-
nifesta et penituerint humiliter sacra-
menta penitentie et eucharistie si sunt
denegata ex. co. sup. eo. li. 6.

S In inquisitione criminis heresis
et exco[m]m[un]icatu[m] et participes atq[ue] socij
criminis ad testimonium admittu[n]t[ur].
s[er]uatiu[m] in defectu alioru[m] p[ro]-
bationu[m] contra hereticos. creden-
tes fautores et defensores eor[um]. si ex
numero testiu[m] aut personar[um] ta[m] de-
ponunt q[ui] contra quos depo-
nit qualitate et alijs circumstantijs si
falsa dicere p[ro]sumantur ex. co. in fi-
dei li. 6. Similiter alij admittuntur
qui super facto heresis iurauerunt.
dicere veritatem id de se q[ui] de alijs
et ea celado purauerunt. postea
velint corrigere dicitu[m] suu[m] contra se
et alios si manifestis indicijs appa-
ruerit tales non lenitate aut odio
seu pecunia sed zelo fidei velle re-
uelare. ex. co. accusatus li. 6.

S Presidentes regimini alieno
loci si sint exco[m]m[un]icati. vel de facto et
no[n] de iure iurisdictione habeant.
ad regim[en] ordinario[rum] vel dele-
gato[rum] ipsoru[m] aut inquisito[rum]. An
valent in fine more disp[en]dendi in ne-
gocij periculo recursu[m] habere ad
superiores qui legitime in locis ip-
s[is] possint iusticia[m] exequi. vt in. c. b[ea]-
tentes. de quo. j. B. possunt et d[omi]-
nent contra hereticos. credentes.
fautores. et receptatores et defen-
sores eor[um] sui officij exercere. et illi
q[ui] regunt eos no[n] incurra[n]t aliquas
iniam. in dictis p[re]sidentib[us] p[ro]pter h[oc]

in alijs nullu[m] ius est concessu[m] vel p[ro]-
missu[m]. ex. co. p[re]sidentes. li. 6.

S Suspecti d[omi]n[us] heresi et ad h[oc] citat[ur]
et quia no[n] comparat exco[m]m[un]icatu[m] et sic
exco[m]m[un]icatione p[ro] annu[m] sustinet iur[is]-
dictione[m] est velu[m] hereticus condennand[us]. ex.
co. cum conu[n]ciata li. 6.

S Accusatus de heresi vel suspect[us]
vehementi suspitione q[ui] heresim in iu-
dicio abiurauit. et postea comitit
in ipsa cenit[ur] relapsus h[oc] antea ip-
su[m] h[er]etice crime no[n] fuerit plene p[ro]-
batu[m]. Sed si leuis suspitio fuit si d[omi]-
dicari relapsus si d[omi]n[us] aliter grauiter
puniri ex. co. accusatus. li. 6.

S Qui in vna heresi specie siue i[n]
vno articulo vel sacramento erra-
uit et postea aburauit simpliciter
h[er]esim si postea errat in alio elaps[us]
et iudicandus. ex. e. accusatus lib. 6.

S Ille de cui[us] lapsu in heresim an
abiuratione p[ro]fuerit vel nuc[un]c p[ro]-
bat si postea h[er]eticos receperit deducat
vel associet. eis tunc munera siue
mittat i[n] fauore[m] imp[er]dat q[ui] excusatus
non possit. An seu et visuet. dicto. c.
accusatus. B. iudicari d[omi]n[us] relapsus
ex. co. accusatus. li. 6.

S Quid si q[ui]s p[ro] receptatoe hereti-
cor[um]. An vel et p[ro] defensione seu sa-
uore. de c. accusatus. B. et no[n] q[ui]
et h[er]etic[us] sub obligatoe bono[rum] in
q[ui]sio[n]ib[us] se astrinxerint ad recipie-
da p[ro]m[iss]a. et ea iniuncta et no[n] pacta
decesserit. B. Logi debet heretic[us]
l[icet] bonis ad coplendu[m]. An clerici si
sint p[ro]nia in bonis ipalib[us] iniuncta p[ro]-
ficicis ad salure[m]. vt ibi. B. Sec[un]-
dum si talis solu[m] se obligauit ad penit[en]-
tia[m] qua[m] inq[ui]sitores vellent i[n]g[er]ere
et ea no[n] d[omi]n[us] iniuncta decesserit ex. co.
accusatus. s. si do. li. 6.

S Quid p[ro] moue heretici po[n]-

stro occupari bona ei[us] si de h[er]esi no[n]
fuerit. in ei[us] v[er]ba declarant. B. Po-
terit si postea declarat. ex. co. accu-
satus li. 6.

S Sacerdotes q[ui] instruu[n]t h[er]eticos
de celado v[er]itate et h[oc] debet pena
debita castigari. Religiosi et h[er]eti-
ci s[un]t grau[iter] puniendi a ijs. ex. e. ac-
cusatus. li. 6. An. s. si. vbi d[omi]n[us]. Sacer-
dotes et alij clerici q[ui] negotiu[m] in q[ui]s-
tione instruedo curas hereticos
vel eor[um] credentes de celado v[er]ita-
te vel dicenda falsitate seu eos inde
bit liberado mu[n]di fuerint ipedif-
cu[m] no[n] sit dubiu[m] ipsos ea face in sa-
no[n]e h[er]etice p[ro]uauit p[ro] inq[ui]sitores
a talibus copesci p[ro]nt et pena debi-
ta castigari tanq[ui] p[ro] capione p[ro]sa-
raz q[ui] al[iter] pur culpa exegerit delin-
quens. Religiosi et s[un]t iurandis
pena. i. carcerationis. ex. co. c. pe.
Sequitur vel al[iter] grauis puniendi q[ui]
seculares si inuenti fuerint in h[er]e-
si vel similibus delinquisse. B.

S Stanni loci p[ro] q[ui] ipediret ne-
gociu[m] inq[ui]sitionis h[er]eticor[um] no[n] valz
An siue ipediat directe siue indire-
cte. vt in. c. statutu[m]. de q[ui] j. B. et d[omi]-
An vel alij q[ui]cu[m]q[ue] rectores. vt ibi.
B. tenent illud exhibere. An dio-
cesano loci vel eius vicario seu in-
q[ui]sitorib[us]. et h[oc] sine more disp[en]dendo.
vt ibi. B. et corrigere. An oio re-
uocare si necesse fuerit. vel saltem
eiusmodi moderari q[ui] p[ro] illud inq[ui]-
sitionis processus no[n] impediat vel
aliquatenus retardet. vt in. c. qd se
quitur. B. ex. co. statutum. li. 6.

S Inq[ui]sitores in ceteris p[ro]u[er]bijs
p[ro]cedere simul vel separ[im] p[ro]nt
negocij vtilitas suadebit. ex. co. vt
officiu[m]. li. 6. An. Et ibi p[ro] q[ui] h[oc] ob-
net q[ui] in aliquibus locis sunt plu-

res deputati simul.

S In examinatione testiu[m] p[ro] a h[er]-
eticos. An. sup. crimine h[er]etice ipsiq[ue]
p[ro]ngentib[us]. vt in. s. v[er]z de q[ui] j. B.
d[omi]n[us] interese due religiose p[ro]sone.
An. et discrete. vt ibi. B. et si p[ro]t[us] ste-
ri p[ro] publica p[ro]sona p[ro]scribi testium
dicit. ex. co. vt officiu[m]. s. v[er]u[m]. li. 6.
An. Et ibi patet q[ui] p[ro]sona publica
comode no[n] p[ro]t[us] haberi ista p[ro]scrip-
tio d[omi]n[us] fieri p[ro] duos viros idoneos
et. Et q[ui]d[em] religio[si] qui fuerit no-
tarij. An. in seculo vt ibi. B. et alij q[ui]
bus inu[n]ctum et. An. a sede ap[osto]-
lica tabellio[n]is officij. et t[em]p[or]e religio-
nis rone nego[ci]i inq[ui]sitionis co[n]-
tra hereticos vt ibi. B. tenent ad
p[ro]hibendu[m]. vt in dicto. c. vt officiu[m]
An. si fuerint p[ro] dictos inq[ui]sitionis
requirit vt ibi. vbi etiam patet q[ui] i
hoc negocio etiam clerici possunt
exercere tabellio[n]is officium h[oc]
cet ipsi vel etiam p[re]sati religio[si]
sunt in sacris. B.

S Inq[ui]sitores si opus fuerit pos-
sunt inuocari auxilio brachij secu-
laris et contradictores per censu-
ra[m] ecclesiastica[m] compellere. no[n] ob-
stantibus p[ro]uilegijs co[n]cessis qui-
buscu[m]q[ue] p[ro]f[ess]o[rum] vel religio[si]s vel
vniuersitatibus. An. cum scis con-
ditionis dignitatis vel gradus re-
ligionis vel ordinis specialiter v[er]-
generaliter sub q[ui]cu[m]q[ue] forma ver-
bo[rum] concessis vel in post[er] co[n]-
cedendis. et possunt sic compelles-
etiam appellatoe postposita. vt ibi.
B. Nec et constitutione de duab[us]
dictis. An. ex. de rescriptis. nonnul-
li ubi canetur ne q[ui]s p[ro] literas apo-
stolicas possit trahi ad iudicia v[er]-
tra duas diocesis ex suam diocesis.
B. ex. co. vt officiu[m]. li. 6.

18 **C**um rectores locorum requisiti a
diocesis vel eorum vicariis seu ab
inquisitionibus tenent iurare serua-
re et seruari sacre constitutiones
contra hereticos, fautores et defeso-
res eorum et eorum filios et nepo-
tes. **A.** a sede apostolica promulga-
tas ac et approbatas. **Dico. c. vi of-
ficium. B.** Et qui iurare noluerit,
et seruari habeatur ut infamis et he-
reticus et fautor et de fide suspectus,
nec debet haberi pro domino nec ad ali-
quod officium publicum ulterius assumi
et ea que in iuri ut rector fecerit nul-
lam habent firmitatem. **et. eo. vi of-
ficium. li. 6. in fi.**

19 **D**ebent omnes rectores in hoc ne-
gocio parere diocesis in inqui-
sitionibus, nec aliquo modo debent co-
gnoscere de hoc crimine nec cap-
tos liberare et h. **A. l. d. iocelano-
rum in inquisito et iudicium suam seu
processum directe vel indirecte impedi-
re ut in. c. qd sequit. B.** Alter sunt
excoisati, et si sustinuerint per annum
A. l. o. p. unac. ut ibi. B. Eodem na-
ri dem taly heretic. **extra. eo. vi in
quisitionis. li. 6. A.** vbi et id statu-
tur pro ois q scienter i pdictis dede-
runt consilium auxilium vel fauore. **B.**

20 **C**oncessum est inquisitionibus co-
mittere citationes et denunciations
in iura. **Itz** auctoritas aduocandi
peritos. **A.** prout expedierit ut eis
assistant, et i seredis h. **suus pbeant
consilium oppositum. ac q eis super
his humiliter pareat in omne obedi-
entie inuigedi. ut in. c. commissi. d. q.
j. B.** Et clerici et populi loci puti
derunt expedire negocio fidei. **Itz
pedendi s illos qui in puicia co-
ru consulerunt ipsi crimen heresis
et si ad alia se transulerunt. Itz sa-**

clendi sibi assignari a quocumq li-
bros in quibus esset aliqui pcessus
contra hereticos. **A.** vel alia scripta
quibus inquisitiones facte et pces-
sus per quoscumq auctoritate sedis
apostolice vel legato: eius habui con-
tra hereticos continet ut ibi. **B.** et
circa hereticos in carceribus una
cum platis quibus sub sui pena eorum
mitigandi vel mutandi. **Itz** puadi
vel puatos nuiciandi dignand
vel alijs beneficijs ecclesiasticis et
officijs publicis et honoribus ois
hereticos et fautores. **A.** et creden-
tes, receptatores et defensores eorum
ut ibi. **B.** Sunt autem diocesis requi-
rendi. **A.** vel eis ab iudicibus eorum
vicarij ut ibi. **B.** et de eorum consi-
lio faciendum nisi ipsi scienter talibus
contulissent. **A. s. d. iocelano bene-
ficia presatis hereticis suis compli-
cibus nunc eorum ipsi diocesis ut
eorum vicarij non sunt requirendi. s.
potius a suo iudice puniendi. ut i
text. qui sequit. **B.** extra. eo. vi co-
missi. li. 6.**

Contra christianos qui efficiuntur
iudei vel redeunt ad iudaismum et
si infantes in matris uteris essent bap-
tizari, procedendum est sicut contra he-
reticos. Similiter et contra eorum fau-
tores. **A.** tanq contra fautores, rece-
ptatores hereticorum et eorum defeso-
res si presati fuerint de hoc con-
fessi aut per christianos vel iudeos co-
uicti. ut in. c. de quo statum. **B. et.
eo. contra. li. 6.**

Propter heresim maritorum non
confiscantur dotes uxoris nisi cum
eis scienter fuissent. **A. i. q. i. c. i. c. q.
sequit. B. et. c. de decretis. li. 6.**

23 **Q**uando negotium heresis com-
muni alicui vel alijs generaliter
in certis locis non admittit episcopis
auctoritas eorum ordinaria vel etiam
delegata si ea habeant. **Et** utiqz
et de eodem facto inquirere possunt
ceteri vel diuisim. **Et** si diuisim pro-
cedant tenent curare sibi inuicem
processus, et per virosq simul finia
preferant nisi alter alteri deferat.
Ad si in sententia non concordat ad se-
de apostolica mittant. **A.** uterqz ne-
gocium sufficienter instructum. ut in
c. quod sequit. **B. et. eo. per hoc
li. 6. A.** Ibi et de q si ordinaria
seu delegata episcopi potestate procedat
sibi in procedendo modum obseruet
quem inquisitores possunt et debent
per iura contra vel speciales concessio-
nes seu ordinationes sedis apo-
stolice obseruare. **B.** **Ad** et minus
sine alio non possit ad sententias pro-
cedere vide expressius. **f. heretic.
3. q. 1. Et** intellige q pdicta conca-
tionem processum oportet fieri quoniam
nihil aliud restat agendum nisi q finia pro-
malget. **Ad** si alter non possit co-
modo procedere nisi iuris actus alte-
rius tunc semel tantum concaatio tribuat
ut in extranaganti. **Benedicti. xi.
que incipit ex eo.**

24 **H**ereticus appellatio inhibita
et. eo. ut inquisitionis li. 6. **A.** Et si
milititer proclamatio quibus non ob-
stantibus rectores seu officiales re-
pouales condemnatos hereticos et sibi
relictos statim debent recipere et in-
dilate ad aduersione debita punire et
ide est et de creditibus ac eorum
receptatoribus fauoribus et defeso-
ribus. ut ibi. **B.**
In negotio heresis potest proce-
di simpliciter et de plao. **A.** abfca

aduocato et iudicio strepitum esse
graui. ut in. c. statuta. de q. j. **B.** et si
periculum esset non noians accusatori-
bus vel testibus publice nisi coram
aliquibus per ouidis precipiendo de te-
nendo secreti. et h. **A. s. coram dio-
cesano. vel eo absente ipsi** uicario
quoniam inquisitores procedunt. **Ad** si pro-
cedat episcopus coram inquisitoribus. si ha-
beret possit commode copia eorum de
ac nihilominus siue episcopus siue inquisi-
tores processerint aliquibus alijs personis
pudis et honestis iuris peritis
quos ad hoc vocari et eis totum pro-
cessum super q deliberandum est seriose
manifestari ac integraliter explica-
ri. et de ipsorum consilio ad finiam vel
ad condemnationes procedi debet. **Et**
episcopus vel inquisitores possunt indice-
re secreti presatis quibus sit reuela-
tio. et in eos si archana consilij seu
processus sibi sub secreto ab eisdem
patefacta preter eorum licentiam alijs
patefecerint excoicationis senten-
tia qua ex secreto vis latere ipso facto
incurrat si eis expedire uidebit
promulgare. sic tamen quoniam inquisitores
episcopus vel episcopus inquisitores
non excoicentur hac de causa. **Itz** ipsi ex-
coicentur si incepto iuris ad secretum h.
tenent. **Et** in his ex pcepto tanq christi
quoniam inquisitores debet pura et pu-
dica intentione habere ne ad accusa-
torum vel ad testium noia supplicanda
vbi est securitas periculum esse dicat
nec in eorum de discrimen se curra-
te asserat vbi periculum inimeret su-
per q eorum de conscientie onerant ut
ibi. **B.** **Sz** cessate pieto publicet.
ut sit i alijs iudicijs. **et. statuta. li. 6.**

Hereticus in
sequant contra hereticos sunt

sequunt contra hereticos sunt in cle-
mentibus. p. qd. q. ta. eps. q. in-
quisitor unus sine alio pot. curari. r. ca.
pe. r. ut. custodie mancipare. B.
ponendo et in copedibus uel manid
ferreis si et usum fuerit. nec uon
ingreere contra illos de qbus p. h.
negocio fz deu. r. iusticias uidetur
expedire. ut in cle. multoz de qua.
f. B. Sz deputare duo carceri r.
q. magis ad. pena. q. ad custodias
uideat. uel tot. metus exponere uel
ad suam pcedere no pot. eps. sui
inquisitor. nec inquisitor sine epo. a.
ut eius sup. hoc delegato. aut epa.
li sede uacante delegato. capituli si
sui ad inuicē copia possunt habere
infra. g. dies postq. se registrarunt.
A. r. si secus p. ipta fuerit nullu. e.
r. irritu. ipso iure. ut ibi. B. Pot.
in qlibet p. dicioz comittere aheri
tutes suas uel per litteras signifi-
care suum p. sulum r. assensum. et
eo. multorum.

Quilibet carcer uel murus b. r-
ticoz debet esse cois. epo. r. igli. q.
ri. r. debet h. f. dnos custodes unu.
que uolet h. f. r. ei. p. uidebit. alie.
r. uterqz eoz. pot. h. f. sub. te. unuz
fidelē ministrū. r. illius loci erunt
due clauēs. B. diuerse. r. p. quoli.
bet eccl. ian. carceris. ut in dca. cle.
multoz. B. quarū unus custodū
unū r. al. aliam tenedit. r. poterit
officiū ministrū. r. carceratis p. mit-
tere suo ministro. r. tenent p. dicit
custodes an. q. exequant officium
coz. a. eis a. qbus assignant iurare
tactis sancus euangelis q. i custo-
dis oem diligentia quā poterit ad-
hibebit. r. q. alicui in carceratoz
nihil loquet unus nisi alio. audie

te r. q. ipis caceratis fideliter con-
ferent. p. uisione quā ipi recipiunt
ex ordinatioe. col. r. qd. a parentib.
uel alijs p. sonis cōfert. eisdē nisi
episcopi uel inquisitoris uel suoz cō-
missariorum ordinatio refrigerat.
Et eodē modo iurabunt p. dca. ca.
custodū ministri r. coz. a. ei. dca. ut
cle. muno. r. et. co. A. B. ibi. et subdi-
fur. Et quia sepe contingit epōs
p. prios habere carceres sibi r. di-
ctis inquisitoribus nō coēs. d. l. r. i.
cie precipimus ut custodes ad in-
carceratoz p. dicioz crimine cur-
rodiani p. epōs ul. i. ede uacante p.
capitulum deputandi r. eoz. mini-
stri coz. ant. dicit inquisitoribus ul.
substantis ab eis p. sēt. simle iur-
rameum. B. Notarij inquisito-
nis coram epō cū inquisitore uel
substantis ab eis iurabūt suoz offi-
cium fideliter exercere. Et idem si
et de alijs personis necessarijs ad
dictum officia. ut in dicta cle. mul-
tozum. et. co.

Episcopi r. inquisitores uel substituti
ab eis maleuose aut fraudelēter nō
imponant alicui crimen heresis.
nec q. alicui ipsos in executione of-
ficij sui impedium imponant ali-
quod falsū. Ad si ep. ca. odij gre
uel amoris. uel lucri. uel eodē modi
temporalis omiserit. pcedet. B.
contra iusticiam r. conscientia iur-
am ubi fuerit p. ocedendū sup. bu-
tus prauitate. ut in dicta cle. mul-
toz. B. ul. aliquē uexare imponē-
do ipam heresim. uel q. impediat
sui officium. si episcopi sunt ul. su-
pra per iricinium incurrit suspē-
sionem ab officio. si inquisitoris sunt
excommunicati. a qua s. ma. non nisi
per papam absolui poterunt. A.

preterquā in mortis articulo. r.
tunc satisfactione premissa nullo
in hac parte privilegio suffragan-
te. ut in ter. q. sequitur. B. In cie.
multozum. et. co.

Inquisitor nō pot. ee nisi amige-
rit. 40. annu. Et iam ipse q. p. nif
sari deputat non possunt pecuni-
am extorquere. nec scienter eccle-
siarum bona ob delictū clericozū
sico ecclie applicare. aliter sunt
excoicant. Quē casum uide plene
s. excoicatio. i. §. 4. A. Et ibi de b.
dicum est in additione. B. r. in
cle. uolentes. et. co. Nullus autē
inquisitor potest p. ocedere cōtra
officiale aliquem uel nuncium
romane curie ut in extrauaganti
Johānis. 22. que incipit. Luz. ff.

Ermofrodit

Quid talis ordinari p. i.
B. Si magis uergit in sexū uirilē
q. femineū pot. recipere caracie.
r. si econuerso nō pot. 4. q. 3. te-
stes. b. Itē ermofroditus. Sz in
in utroqz casu non debet ordina-
ri. ppter deformatē r. mōstruosi-
tatem. ar. 26. dis. ill. u. 9. q. 2. r. 49
dis. c. uli. Si p. equaliter inuale-
dit in eo sexus uirilīs r. femineus
caracterem recipere non potest
fm. v. p. A. Idem in sum. con. li. 3.
u. 23. q. 2.

Ironia per. b. scri-
bitur. Bis
tamen in littera. B.

Istrio Strum offi-
cium histrio-
num sit licitum. B. f. 3. Tho.

sa. fe. q. 143. Tale officij qz ordia-
tur ad solanum hominibus exhi-
bendū nō ē illicitum fm. se. dūmō

non uantur aliqb. vbi uel factis
illicitis r. non adhibeant ludum
negocijs r. temporibus indelitis
Ande t. illi qui mod. rate eis ub
ueniūt nō peccāt. sz uite faciūt mer-
cedem ministery eozum eis retri-
buendo. Si qui vō superflue sua
in talibus psumunt uel largiuntur
ill. q. illicitis ludis ununtur. peccāt
quasi eos in peccatis fouentes. B.
Lon. Al. r. addit quod si aliquis
etiam malis histriombus parce-
dat. ad conseruandam samam su-
am ne a talibus uituperetur. non
credo talem peccare mortaliter.
ut sum. con. li. 2. n. §. q. 22. B. De-
histriombus habes. s. cleric. 4.
§. 5. r. s. cōicant. §. 20. qui incipit.
Strum corpus xpi debeat dari hi-
striombus.

Micidius j.

cōiter qd. ē. B. Est hōis ocel-
sio ab hoie facta. Et primum nō so-
lum factio sed etiam uerbo. Et uer-
bo tripliciter. s. p. cepto consilio
r. defensione. i. defendendo ho-
micidii uerbis suis uerbis ab illis q. uo-
lebant ipsz retrahere uel impedif-
ur. 50. dis. si q. uidiā. de pe. dis. 1.
periculose. Factio vō committit q.
tuoz modis iusticia. neciute. cau-
r. uoluntate. B. Glo. Ray. dicit.
Defensio. ut cū adnocat. defēdit
reū i. causa criminali. ubi accusa-
tor s. mō. pbauerit tenet ad pena. ta-
lionis. ut in su. con. li. 1. n. i. q. 2. Et
eo. n. q. 2. dicitur fm. Ray. Defen-
sio. i. di. iusticia. ut si quis distus
dendo retrahit a bono proposito
hoiez uolētē aliu a morte libera-
re. Et gl. a. dicit hoc itelligēdū qn
corrupti intēione su. Nā si mater

Nulli uoluit liberare aliquem a periculo mortis retrahat l' dissuadeat qz uincat ne ille ibi iusticiat. ut parū uel nihil peccat. Et fm Ray. r in d. q. 2. est et homicidū spūale quo qd spūaliter r quadā iuris fictioe occidit. quod sit. 5. modis. **Q**uidē dō. i. 30. 3. Qui odū fratrem suūz homicida est. Itē detrahēdo. de pe. dis. l. homicidior. Item male cōsulendo seu suadendo. ea. dis. c. noli putare. Itē nocēdo. ea. dis. c. homicidū. ubi d' q' ois iniqu' mortis ad nocēdū fratri. p homicidū pputat. Itē uicū subrahēdo. 36. dis. singularis. r. c. pasce. **B.**

Ubi occidere aialia sit peccatū **B.** fm Tho. fa. fe. q. 64. Non qz nullus peccat ut d' re sua ad hoc ad quod ē ordinata. Generaliter autem plante r aialia ppter hominē sūt ordinata. **A.** Idem i sū. con. li. 2. n. 1. q. 3. **B.**

Ubi liceat iudici occidere malefactorē **B.** Tho. fa. fe. q. 64. Si aut pro salute totius corporis pceditur laudabiliter pūndum membrū sic malefactor: r corruptiuus alioz occidit ut bonū cōse pseruet. Si tñ hec occasio fieret a iudice l' ministro linore iudicē l' delectatōe fundendi humanā sanguinez h' illē iuste occidat m' b' l' om' i' u' d' ex mortaliter peccat similiter r minister. Et eodē modo si faceret hoc iuris ordine nō seruato. 23. q. 4. §. p' l. r. q. 5. miles. r. c. cū m' l' l' r. r. c. lex eterna. r. c. officia. r. c. cū homo. r. c. q' malos. **A.** Idē in sū. cō. eo. ti. q. 14. **B.**

Ubi liceat priuate persone malefactorē occidere. **B.** fm Tho. fa. fe. q. 64. Non licet. sed illi tñ cui

coitatis cura cōmissa est. sicut p'ncipi habent publicā auctoritatez nō aut p'riuate. r multo amplius neqz clerico. Nā clericis p'mū ministeriū noue leg s i qua nō de terminat pena occasionis uel muldanōis corporalis. r ideo ut sint idonei mistri debēt a talibus abstinere. **A.** Hoc intellige nisi fieret ad repellēdam uiz cū moderant ne inculpare tutele. ut in cle. si furiosus. de homici. **B.** de muliere in adulterio deprehēsa uirū pos. sit occidi. uide. j. impedimū. 3. §. p' l. de adulterio. uide. j. lex. §. 2. v. 4.

Ubi aliqua necitate liceat occidere hoīem. **B.** fm Tho. fa. fe. q. 64. Illicetū quidē ē q' hō intendat dē recte occidere hoīem ut scipm defendat nisi ei q' h'z publicā auctoritate. **A.** r ē priuato si nō excedat limites defensionis legitime. de cle. si furiosus. Ideo sequitur. **B.** Potest in uim ui repellere cum moderamine inculpate tutele. Et si preter intentionem defēdētis ille occidatur non peccat.

Ubi liceat occidere furem. **B.** Fur nocturn' si nō poterat discerni q' ad furandum r non ad occidendum uenisset. nec aliter poterat deprehendi. potuit occidi. aliter non. et eo. si perfodiens. ff. de fidei. l. furem. **A.** Ibi dicitur fure nocturnum si quis occiderit. ut demum impune foret si parere ei sine periculo nō potuit. **B.** Furem uero diuinuz non licet occidere nisi se telo defendat. quia tunc plus est quam fur. ut in dicto. c. si perfodiens. Latrone etiam s' d' d' temp' iuneribus fm leges cultorū l'

et occidere. similiter r nocturnū p'p'atorē agro. **C.** q' licet uni se sine iudice uindicta. l. 1. r. 2. De q' d' duobus uide. j. laro.

Ubi liceat clericis occidere suūz inuatozē. **B.** Clerici quidē possūt sicut r laici uim ui repellere. de fē dēdo se r iua. ar. et de homici. si significasti. Et hūc casū uide. 6. bel. li. 1. §. 2. r extra de sen. exco. dilectio. li. 6. **A.** Ibi hoc clare habetur. **B.** Ibi dicit q' pot' r debet qlibet propulsare iniuriā et a uicino r primo. **B.** Ad si clericus ita inuadam q' aliter morē uitare nō poterit nisi occidat uel inuilet inuatozē. hoc faciēdo nō est irregulari in cle. si furiosus. et eo. Et eodē modo nō ē irregularis si occidat furiosus aut infans aut dormiens. in ibidem dicitur.

Ubi grauius peccet q' occidit iustū q' qui occidit p'ccatōzē. **B.** fm Tho. fa. fe. q. 164. Sic q' d' duplici ratione. p' q' nocet ei quē p' debet diligere. r ita magis agit contra caritatē. fo qz iniuriā infert ei q' ē minus dign'. r ita magis agit contra iusticiā. 3' quia priuat coitatez maiori bono. 4' q' sp'nti deū. **L.** d. 2' Qui nos sp'nt me sp'nt. **A.** Idē i sū. con. li. 2. n. 1. q. 18. **B.**

Ubi homicidū sp' sit mortale **B.** fm Ray. homicidū uoluntariū mortale ē r endōme. dis. 50. si quis uoluntarie. **A.** Ibi dicit. Si q' uoluntarie homicidū fecerit. ad ianuā catholicę ecclie sp' iaceat. Die gl. l. hōis stans. Seqf. Et edio nē in cruce uite sue recipiat. Dicit gl. Supple si mort' ante finitū tē p' p'nie. q' p' p'nie licite coicat. **A.** 30. q. 6. si q' de corpe. Sequit

Si at nō uolūtate s'z cōu aliq' homicidū fecerit. p'oz canon. 7. d' n' agē p'niaz iustit. 2' canon. 5. mada ut. **B.** nisi fiat iuris p'missioe ut iudice r in eo q' se defendit r sua l' bello iusto. 23. q. 1. qd culpato. **A.** Idē i sū. cō. eo. ti. q. 10. **B.**

Ubi qlibet teneat liberat p'ximū ab iusta morte cū pōt. **B.** Dicitur q' ex debito caritat' ql bet tenet repellē q' p'io iniuriā si pōt. **A.** n' amb'. **Q**ui n' repellit iniuriā a p'ximo si pōt tam ē i iusto q' ille qui facit. 23. q. 3. n' i f' r' d' a. r. c. se. r. c. ondit. r. q. 5. reos. **Hec est scētia Ray. v' d' r Tho. fa. fe. q. 60.** In h' m' s' p' d' ut. v' d' diuinas ē uolūtas qz ille q' h'z publicā p'atē tenet defendere et cū armis si opoz. 23. **A.** r se et mort' exponē fm eūdē. v' d' ut i sū. cō. eo. ti. q. 32. ubi h' notant **B.** Dū m' speret q' possit. **P**er se nō b' p'uate sigdē solo d' b' possit hoīem liberare. aut et facto s'z sine piculo psonaz suarū tement. ita tñ q' cū moderamine inculpate tutele ut Tho. addit. S'z nō credog' i b' casu teneat q' exponere se corporali piculo. ut au. v' d' r glo. 83. d' l' prin. 2. gl. ibi dicit q' teneoz dare pecuniā ne al' iniuste occidat h'z qdam dixerint hoc uerū esse de p'at. Itē dicit q' medicus d'z pōt gratis curare et suis sumpub' q' p'mutu isfirmū mori. nō s' l' pau' teneat s'z et diuē. Dicit et q' pōt r iusta curare r postea a pōtē uel e' h' d' b' cure debite adhibite seclariū petē. et si isfirm' moziatur. **B.** **U**bi teneat q' daf pecuniā ne al' occidat. **B.** glo. 83. dis. i p' n' pōt de b' duas op' mōes. una ē q' qlibet tenet alia ē q' solū p'lan. **A.**

subdit. **A.** hoc qd seqf non v[er]bi
 ponit in glo. in v[er]bo p[er] o. **B.** **U**
 bi v[er]bi d[ist]inguenda. q[ui] si p[ro]bat illum
 iuste occidi. quilib[et] tenet pecunia
 lite. subu[er]te q[ui]m sua possibilias
 pot[est] salua n[ec]itate sua. **A.** d[icit] si nescit
 an iuste occidat. aut si necessitas
 illi n[on] pot[est] n[on] tenet. **E**t v[er]o medic[us] tene
 amur pon[itur] q[ui] ag[er] curat[ur] aliq[ui]d q[ui] p[ro]
 mutere mori. vide. j. medic[us]. §. 3.
Et v[er]o medic[us] vel cyrogia possit
 p[ro]mou[er]e. **I**tem v[er]o liceat clericis hoc
 exercere h[er]es. j. medic[us]. §. an p[ro]. r. vl.
Et v[er]o muliere aliq[ui]d m[er]et[ur] su
 licit[ur]. **R.** **f.** **z**bo. **fa** fe. q. 65. **P**re
 cideze m[er]et[ur] sanu[m] n[on] pot[est] esse licit[ur]
 nisi p[ro] ordina[ti]o[n]e ad vilitate[m] co[n]tra
 s. p. punitio[n]e aliu[m] culpe. **f.** **h** no[n]
 h[ab]et alicui p[ro]p[ri]e p[ri]u[er]ate et volente co
 cur[er]e m[er]et[ur]. q[ui] p[ro] hoc sit iuria coi
 tati. **f.** hoc h[ab]et in publice p[ro]bat[ur] cui
 p[ro]missa e[st] cura co[n]s[uetudinis]. **S**i v[er]o m[er]et[ur]
 p[ro] p[ro]p[ri]e sit corrup[ti]o[n]i co[m]po
 ristunc licit[ur] e[st] p[ro]cidere. de volun
 tate in eius cui e[st]. aut illius ad que[m]
 p[ro]p[ri]e curare de salute illius. **P**or
 ro non h[ab]et aliq[ui]d mo[n] m[er]et[ur] p[ro]cidere
 ad vitandu[m] piculu[m] aie sue p[ro]c[ur]s. q[ui]
 saluti sp[irit]uali sp[irit]u pot[est] aliter subueni
 ri. cu[m] p[ro]p[ri]e subiacet ipsi voluntati
Su[m] et cris[ostomus] sup[er] illud **M**at[th]. 19.
 S[un]t eunuchi qui seip[os] castrave
 runt p[ro] regnu[m] celo[rum]. dicit sic.
 Non m[er]et[ur] abs[er]u[er]e. **f.** mala
 rum cogitatio[n]u[m] interemptio[n]e.
Maledictio ei e[st] obnoxius q[ui] m[er]et[ur]
 b[er]u[m] abs[er]u[er]e. et postea subdit. **N**o[n]
 p[ro]cupia mansuetio[n]e ita sit **f.** mole
 stio. **A**liunde. n. h[ab]et fontes.
Sperma ei in nobis e[st] p[ro]cipue a pro
 positu[m] icon[er]n[er]e. et vita negligent[ur].
 nec uia abs[er]u[er]e co[m]p[ro]m[is]u[m] te
 p[ro]p[ri]e vico guat[i]o[n]is frenu[m].

omicidii ij

qd[m] munit p[ro]silio vel mada
 to. **H**omicida qd[m] p[ro]silio intelligit
 fm. **v**v. de p[ro]silio exhortatio[n]is vel
 approbatio[n]is q[ui] homicidii fieri d[icit]
 beat. no[n] a[ut] de resp[on]sio[n]e sue cogit
 to[n]is siue op[er]ationis. **A**n si querit
 an liceat xp[ist]iano occidere pagani
 vel iudici malefactor[um]. resp[on]deat
 q[ui] sic. non nisi resp[on]dens n[on] peccat.
f. nec sit irregularis. nisi talis p[ro]ba
 bilit[er] videat q[ui] ille iudex siue bella
 tor fm eius p[ro]silio velit agere. et sic
 postea fecit. **A.** **P**redicta obine[n]t
 q[ui]ntum ad irregularitate[m]. **f.** et resp[on]sio[n]
 dens errasset i[n] p[ro]silio fm eund[em]
vv. vti sum. con. l. 2. u. l. q. 6. **B.**
pe h[ab]et e[st] cau[sa] h[er]es. s. e[st]. §. 9.
Et v[er]o si non consuluit homici
 dium sed p[ro]silio aliquid inde se
 cutum e[st]. **R.** fm **I**nno. **S**i veriss[im]
 possit estimari q[ui] inde se uenerit
 mors irregularis e[st]. vt si suauit uer
 tum machine vel baliste. vel q[ui] ca
 tur ad capiendu[m] cast[ro] qd[m] non po
 terat de facili capi sine morte ho
 minum. et sic n[on] q[ui]s secuta e[st]. **S**i ve
 ro non potuit estimari nec exa
 ristimile q[ui] mors sequer[etur]. tunc qu
 dem si p[ro]silio n[on] licit[ur] no[n] e[st] irregu
 laris etiam si mors inde fuerit sub
 secuta. **S**i vero illicitam irregu
 laris est. ar. et eo. p[ro]neban[ur]. r. c.
 is qui mada[re] l. 6. **A.** **I**dem in sum. p.
 d. dicta. q. 6. **E**t addit **f.** eundem
Inno. **S**emp[er] in sit irregularis si
 directe i[n] morte alicuius p[ro]silio de
 dicit. et ne cle. vel mo. s[er]u[er]at. **E**t v[er]o.
Host. et addit. **I**dem si de volunta
 te sua turbata processit. puta p[ro]p[ri]e
 tes clerici verberari conueniunt et
 dicunt q[ui] volunt hoc iudicat[ur] nec

clericus expresse contradicit. ar. q.
 et d[icit] symo. math. **S**3 si exp[re]sse hoc
 p[ro]hibeat sec[us] e[st] ar. et d[icit] symo. sicut
 mus. et exp[re]ssus i. c. pen[us] et d[icit] ho.
 diuino ex code h[ab]et facta. alio q[ui]n i[n]
 spectu dei cadit cu[m] tacite co[n]sentiat
 homicidio. **B.** **E**t id e[st] d[icit] d[icit] e[st] si
 mada[re]. **L**o. **H**of. **E**t eos mo d[icit]
 figue si ille qd[m] e[st] cui p[ro]silio e[st] no[n] oc
 cidit **f.** ipse occidit. **A.** **f.** aliq[ui]d dire
 ruit hoc cau[sa] esse irregularitate[m]
 vt no[n]. in su. p. eo. n. q. 7. **B.**
Et v[er]o si aliquis p[ro]silio homicidi
 um fieri et anq[ue] seq[ue]t[ur] effectus re
 uocauit. **R.** fm **I**nno. **S**i expresse
 e[st] siue vlla fictione p[ro]hibuit m[er]it[ur]
 e[st] ab homicidio. ar. et de symo. si
 cur mis. r. i. q. 4. q[ui] p[ro]silio. ita t[ame]n
 q[ui] si uo[n] firmiter credit q[ui] reuoca
 tio loci habeat tenet indicare illi
 q[ui] sibi caueat. **A.** **I**dem in sum. p.
 d. q. 6. **A**bi et dicit fm eund[em] q[ui] ista
 lidiano debet fieri caute ne p[ro]dat
 quisq[ue]. et q[ui] si anteq[ui] reuocet co[n]si
 lio p[ro]cedat. et postq[ui] p[ro]silio tam
 penituerat irregularis efficit. **B.**
Et v[er]o si quis mada[re] homici
 diu fieri no[n]e suo et ante effectum
 reuocauit. **R.** fm **I**nno. **I**dem q[ui]
 de p[ro]silio nunc dicit e[st] nisi qd[m] h[ab]et
 sufficit reuocatio n[on]. s. q[ui] et si no[n] i
 digerit illi q[ui] sibi caueat. non sit irre
 gularis q[ui] ex eius dicto nil agitur
A. **D**ic clarius. **R**atio diuersians
 e[st] q[ui] ille cui p[ro]silio agit pro se. et io
 tum requirit ad remouendu[m] effec
 tum p[ro]silio qui co[n]cernit ip[su]m q[ui] p[ro]p[ri]a
 te. sed mada[re] agitur pro mada
 te. ideo suff[icit] q[ui] et consistit de con
 traria voluntate mada[re]no[n]. no[n] lo
 lu[m] expresse sed et tacite. vt si paces
 un[er]et cum occidendo vel p[ro]p[ri]e
 lam vel alia amicitia contrabere

sciēte eo cui mada[re] erat de occi
 dendo secundu[m] eundem **I**nno.
 et in. d. q. 6. **B.**
Et v[er]o si quis mada[re]t aliq[ui]d v[er]o
 berari ihibens exp[re]sse ne occide
 tur vel mulieret. et ille nihilomi
 nus mulieret vel occidat. **R.** **A**n
 dato[rum] irregularis efficit. q[ui] mada
 do in culpa fuit. et q[ui] hoc euenire
 posse debuit cogitare. et eo. is q
 li. 6.
Et v[er]o si aliquis suadeat alicui
 qd[m] exponit se periculo pro p[ro]p[ri]a
 iure suo. **R.** fm **I**nno. **N**o[n] e[st] irre
 gularis e[st] si ille cui p[ro]silio e[st] mona
 tur. **z**q. 3. p. m[er]et[ur]. r. c. se. r. q.
 8. **ig**. r. c. se. **S**3 si sciret cu[m] veriss[im]
 mulier moritur irregularis fiet.
Idem **H**of. **A.** q[ui] ordinata caritas
 e[st] q[ui] q[ui]s plus diligit corp[us] suu[m] q[ui]
 aliu[m] scd[us] eund[em]. **I**nno. et in su. p. li. 2.
 ti. l. q. 8. et q[ui] filij et plus diligit co[m]
 pus p[ro]ximi q[ui] bo[n]a fortuna. **g**6. **dl.**
 palce. **I**dem hoc qd[m] dicitu[m] est si sciret
 cu[m] r. c. intelligendu[m] e[st] q[ui] sciret cet
 facta p[ro] iure suo qui ad bona for
 tune. vel et p[ro] defensione aliquoru[m]
 p[ro]p[ri]etariu[m]. secus si p[ro] defensione pa
 trie seu rei publ[ic]e maxie fidei et
 eccl[esi]e. na[m] h[ab]et cau[sa] h[ab]et imunc[er]e p[ro]p[ri]a
 la et seq[ue]t[ur] mors n[on] irrogat irre
 gularitas cu[m] hoc cau[sa] et ad p[ro]p[ri]e
 eccl[esi]e p[ro]p[ri]e faceret suasio[n]e vt. s.
 bellu. 2. §. si. **E**t v[er]o et q[ui] suadet a
 licui q[ui] dubitater se morti expo
 nat p[ro] honore x[rist]i p[ro] fide i[n] p[ro]
 nam eccl[esi]e n[on] sit irregular[is] et si mors
 seq[ue]t[ur]. q[ui] x[rist]us p[ro] nobis mor[er]e et sci
 ma[ri] p[ro]p[ri]e p[ro] eccl[esi]a scd[us] **I**nno. et in
 su. p. eo. n. q. 9. **E**t h[ic] seq[ue]t[ur]. **B.**
Et v[er]o si suadeat q[ui] idubitanter
 exponat se mori p[ro] x[rist]o vel eccl[esi]a
R. scdm **I**nno. **N**on sit irregu[laris]

laris et si sequat mors. qz xpo mo
re subijt p nobis. Idem Host.

2 Quid de illo q volenti fugit ini-
micos pp timores mortis psumit
q remaneat et q procuraret pacem
et remansit. et occisus est. R. fz. 66.
Si ille qui psumit habuit proba-
bile eam credeudi q illi n inuenit
periculū. puta qz inimici illi a do
erant p sanguine vel amici q me-
rito ponit psumere q eos posset
cohibere non est irregularis. aliter
sic. A. Et idē si tenaz ponit habet
dictā psumptōem. in suu negligēs in
interueniōe. qz hoc eadē ex culpa
sua seqt homicidiū. et iō su irregu-
laris. et de homi. ma nos. Et col-
ligit ex diebis i sū. 2. eo. n. q. xi. vbi
hec notant. B.

3 Quid si aligs psumit q isum^o
veniret vt cūnis mortel. R. scōz
h. h. Si ex tali transuersione cūnis
mouit. irregularis est q psumit et q
fecit. nec pot p epm dispensari lz a
pcto absolui possit. A. Idem i sū.
2. eo. tit. q. 10. vbi et addit q si ex
bac cā n cū^o mortū n icurrir irre-
gularitas. sz sufficiat penitere d pec-
cato et mala intentōe. Nec est psumē
dū q si h^o transuersiones sicut fz for-
nlegiū venlaz. sic qn faciūt appōt
securim ad caput moriens v ali-
qd h^o frinoliū fieri vt cū^o mortel b
tūc tales hēant hec soluz legia. agi
m d pnia de peccato. B.

9 Quid de illo q dissuadet homi-
cidū sz nihilominus associat ho-
micidā vt cū si opoztet defendat.
R. fz. Hosti. homicida ē. nec pote-
rit pmoueri. et sic intellige q dē
sione omittit homicidiū. et d cle.
pu. i. du. h. f. u. A. Idē i sū. cō. eo.
n. q. 34. B

Homicidiū iij

de casuali homicidio. s. qd
ster intentōem sit. Vbi distinguit
dū ē sic. Aut ei is q seē casuale ho-
micidiū dabat opaz rei illicite. aut
licite. Et si qd licite puta repa-
re domū i cidebat arborē ppiaz et
h^o. et adhibuit oēs diligētiā quaz
potuit. et in cāu pigit hōicidiū. ta-
lis nullā culpā nec penā icurrir.
lz forte cā^o oēs sortuitos n pū de-
rit. et eo. 3. o. b. e. s. c. qd vt affe-
s. sz si diligētiā n adhibuit tenet. sū
et tenet idilicite si dabat opaz rei il-
licite. 3. o. s. si cūc^o exercitandō vel
vcatōe iaculū mittit. et sic aliū pi-
mat irregulari efficiet. qz talia opa
debēt ab eo eē penit^o alicā. 50. dis.
clico. A. Idē i sū. 2. li. 2. n. 1. q. 19.
fm Ray. Host. et Host. B. Si
et si aligs ludo pūcit lapidē p ali-
quē. et ille volēs deliare ipigit in a-
liū lapidē et mortū ē ille peccat
irregulari efficiēs ē. qz lud^o no^o erat
mūc lapidē. et us ē i silib^o. A. B^o
fuit dēz in. et ho. vt pz i. d. q. 19. B

1 Quid si aligs hz ceruū Leonē
q aliquē occidit. R. fz. 3. mo. Nō
vī irregularis dūmō malicia scil-
pā i morte n hūerit. ar. 50. dis. h. g
arborē. et. c. sepe. A. Idē i sū. 2. li.
2. n. 1. q. 28. vbi et pz q alig h uelli-
gunt. d lata culpa alig ho et d leu-
t. Et si ē aliqd qd possit iutarū tenē
n dicta aialia. et hoc videtur pba-
bilis et iustus. naz in dictis. c. h. j
qui. et sepe. dicitur simpliciter de
culpa et non restringit ad latā. B

1 Quid d custodiēb^o ifirmos q
ad eoz penitōez vocauerūt minozē
vt minuet eis sanguinē vel dedert
eis vinū vel n hū custodierūt eos

na q ipi mortui sunt. R. n. fm. 66.
In omnibus talibus vbi bona fi-
de sicut non d3 aliqs de sacili scru-
pulosam habere pcciaz nisi sit cui
dens culpa aut negligētia dissolu-
ta et si hēat deponere debet. A. ad
psūū boni viri fm eundem. 66.
B. Si aut lata culpa fuit vel negli-
gentia dissoluta et certum sit q in
demors puenit irregularitas
tracia ē. A. Idem et esset si proba-
biliter dubital fm iudiciū medico
rū fm eundē. 66. et in sum. cō. eo.
n. q. 41. B.

1 Quid de parentibus in qz leuis
pualt filij iueniūt mortui. R. scōm
Ray. si mors interuenit graue eorū
culpa pcedente atq negligētia
grauis ē pnia inungēda et d pe-
re. q. sū. Si aut leuis culpa pre-
cessit. nō tā grauis pnia ē iponēda
et d hio q si. occi. d isantib^o. A. ibi
dē de pnia triū ano. qz vn^o d3 p
agi pane et aq. Et fm gl. Ray. et
i sū. 2. eo. n. q. 57. qn pntes filios
spōte oppmūt maio: et eis pnia in-
iungēda q p alio homicidio. Si
si cāu et graui culpa pcedēte pnia
s. velt. an. ē iponēda. Si at leuis
culpa pcessit pnia triū ano p id cē-
da ē. Addit host. q i b cāu sic pna
sū occulia et pnia d3 esse occulia.
si ho māscula et pnia d3 eē man-
festa. Et q maio: pnia ē itungēda
si i lecto suffocēt q si i cuius et ma-
io: sacerdoti greco q latino. decō
c. q. sū. d pe. et re. B. Si aut nul-
la pcessit negligētia vel culpa de-
tore non sunt puniēdi. ar. et d ho-
mi. et lris. in ad cautela pp ambi-
guatē duplicitatē ē eis aliq pnia i-
mugēda. ar. 23. q. 5. excōicato. 2. et
34. q. 2. i lectū. Cō. host. et addit q

admonēdi sunt parentes ne pue-
ros teneros secū in vno lecto col-
locent ne forte oppmāt. 2. q. 5. con-
sultū.

Homicidiū. iij

De pēa et irregularitate homi-
cidaz scōz Ray. sic tenas. Si ho-
micidiū pmittit hō. s. pceptio p
filio vel defēsiōe pēa ē irregulari-
tatis q ē post pacā pniām ipedit
pmoueri et dicit pmotū. dis. 50.
qz qz vidnā. Et itellige defēsiōe
qñ homicidā dēndit dissuadēdo
cis q volēt dēndere occisū. sz
m corrupta intentōe h fecit. nam si
mī filium volēt liberare aliquēz
a morte retrahūt. qz tunc ne filius
occidat. paz vel nihil peccat nec
et alius p sanguinē uel amic^o ta-
li intentōe dissuadens aliqua irre-
gularitatem incurrit.

1 De pena ho homicidij scō cō-
muni distinguit. Nā quatuor mōis
pōt pmitti. et prio quidē si ē pmi-
sum p iust. iā et recto pcessu et in-
tēōe n pmittit elpa sz pot^o faciens
meret. nihilomin^o m irregularitas
dicit. q sū ipedit pmouēdū et dicit
pmotū. sz. dis. aliquātos. A. ni-
si su. sz hoc scēti an baptimū. Nā
p baptimū tollitur ista irregulari-
tas scōdū Ray. et cōter et alios
de actor. lz Bananus dicit nō
tollit nisi illā que ē sequela peccatū
vt in sū. 2. eo. n. q. 21. B. Quicūqz
ergo i tali cāu fuerit iudex aut ad-
uocatus siue p actorē siue p reo-
s. cūz actor obligetur ad talionē.
qz agēdo p reo agit ptra actorēz
A. Sz sūta Banā i qui exceptit ad-
uocatus rei teneri posset vbi de p
suecūdine accusator non teneretur

ad penas talionis vel sanguinis. **3.** glo. Ray. r. i. dicta. q. 1. **B.** Item affectus officii testis notari in ias scribas vel pferens. sicut r qui scribitur anastasio. vel legit eas. duz publicant. **A.** seu in examine cause. vt i dca. q. 21. **B.** Item q scripserit vel dictauerit itas pro tali vincta solums oes irregularitates. efficiunt. **dis.** So. si quis. r. dis. si. aliq. tos. et ne cle. vel mo. sententia. **A.** **Dec** dea fuerunt Ray. cut. 2. **B.** **Post.** vt i dicta. q. 21. **B.** Et itel lige per illum modum qui dicitur irregularitas. i. §. 1. 2. si homicidium factum sit necessitate. tunc si necessitas euadibilis erat. ad maiores ordines non ascendet. immo nec in susceptio toleratur. nisi ex magna dispensatione. **A.** Alij aut vt **Boff.** dicunt q de iure cōi post peractas penitentiam pot̄ exequi officium ordinis iam suscepti. pro quo videtur facere. **So.** dis. de his clericis. 2. vbi dicit q post pacram penitentiam officio r cōmuniōni reddat. **Sed** hoc pot̄ itelligi per dispensationē. que etiam non dicitur fieri sine magna causa. **Alias** de tali dicit. **So.** dis. de clericis primo. q. multum sibi cōsiliū si ab officio recesserit. **Ideo** p̄mum tenent Ray. **Ber.** r. **Boff.** vt i dicta. q. 21. **B.** Si autem fuit necessitas pro eius ieuuabilis. non incurrit irregularitatem. vt dictum ē. **si.** homicidium. l. §. 6. 7. r. §. 2. **A.** s. qui icipit vtrum aliquis. cum duobus sequentibus. qui videntur alij qui quotā. **B.** 3. si sit hominum casualē. d. s. iungit vt §. homicidium 3. §. 1. 4. si homicidium sit voluntate spon tanea factum sine in opere suē euam in vbo vt in p̄m. huius

§. dictum est. alio non solum non debet promoueri sed r in perpetuum debet deponi. **et** co. sicut d. gnu r in dco. c. si quis viduam etaz si paganum iusticiat sine saraceno. **So.** dis. clericam. r. c. de his clericis r extra co. c. pli. **Et** cum tali nō ḡ dispensatur in ordine vel officio. **So.** dis. nuro. **Et** etiam si sit occultum ministrare in ordine suo non potest. **et** de tempo. or. c. vii. **Po**terit autem cum tali dispensari in bñificio **et** d. cle. pu. i. du. c. 2. **Si** q̄s tamen aliquid predictorum an ba ptismum p̄misisset. non impediretur post baptismum. **dis.** So. si q̄s post renūssionē. r. dis. si. aliquātos. cō. **Inn.** **Boff.** r. x. **Irregularitas** vō bigamie non tollit p̄ baptismū vt §. bigamia. §. 6. r. §. v. baptismus 4. r. 7

¶ An plar vel clericus q de maleficio abusus suis ḡrelā deponit apud iudicē secularē. r emēdā p̄nt tibi fieri r p̄uideri ne talia p̄sumatur rat irregularitate si iudex mortem iherat iusticia exigente. **¶ Non.** si p̄ctat̄ ē ex p̄sse q ad penā s̄gulnis n̄ iēdit. **et** co. plar. li. 6.

¶ Quid si plar hñs iurisdictionē temporalē iungat officiali suo vt sup tali vel tali maleficio veritates ingrens iusticie debntum ex qual. r batus sup hoc ad penā s̄gulnis p̄cedat. nūqd platus irregularitate icurrit. **¶ Nō.** **et** ne cle. vel mo. c. eph. li. 6. **Eundē** casus vide §. eph. §. x.

¶ Quid oēs qui iherat vindictē s̄ḡlunio s̄iat irregularē. **¶ fm.** vō. **Nō** dñmo nec auxilia nec p̄sūm nec auctoritatē p̄stunt. **Ide** **In**no. **A.** **Hoc** tamen clericis est **et**

peccat phibitā. **et** ne cle. vel mo. sc̄ic tuas. **Sz** r alij q ex curiositate iter sunt huius vindictē vel vbi aliq̄s in terfici i duello. multū grauit̄ peccant fm eundē. **¶ h. h. r. i. sū. 2. li. 2. ti. 1. q. 22.**

¶ Quid si quis percussit mulierē p̄gnatē vel dat ei venenū vt faciat abortū. **¶ fm.** Ray. **Si** p̄cept̄ iaz erat format̄ r mulier p̄ percussioē abortū fecit homicidium fuit. aliter nō ē homicidium q̄tus ad irregularitātē. **sz** ē homicidium q̄tus ad p̄ntiam si ē q dat vel accipit venenū ne fiat p̄ceptio. **A.** vel et ne fiat gnāno **et** co. si aliq̄s. **Ide** etaz nōt in sū. 2. co. ti. q. 29. **B.** **Ad** si dubitatur abortus fuerit ex illa percussioē vel virū fuerit tam formatus dicēdus q si pbabit̄ dubitat **sc̄edū** d̄bet a ministrari r promotione abstinef ne periculo se p̄mittat **Si** aut̄ temeraria habet opinionem. deponat eam si pot̄. r sic poterit ministrare r promoueri aliter non. **A.** **Ide** i sū. 2. co. ti. q. 30.

¶ Quid si plures i pugna fuerunt vbi alij iherfecti sunt. nec pot̄ sciri quisibus nūquid omnes sūt homicidē vel irregularē. **¶ fm.** **Si** bellum fuit iustum tunc q̄tus ad peccatū homicidē sunt qui percusserunt r qui cum voluntate occidendi venerunt **sz** non percusserit. **Si** militet r illi qui venerūt vt si oporetet prestarent occasibus auxiliū. **Ide** non sunt imunes a culpa q cum possent t̄n liberauerunt. **sz** q. vii. si quatuor. r. q. 3. non ihereda r. c. vii. **et** co. sicut dignum. **Si** vō bellū sit iustum. non peccant nisi tibi corupta iemno vel p̄fosa cut bellare non **sz** vt clericis. **¶ Porro**

q̄tus ad irregularitatem omnes repellendi sunt qui sūt ex parte in iuriam. **Sicut** r qui erant ex parte iuriam accipientium si isti erāt clerici r sic illicite mouerunt arma **dis.** **si.** si q̄s post acceptū. **et** de cle. percus. p̄sentium. r. c. continen. **A.** **¶ Glo.** Ray. **dic.** vt r nōt in sū. 2. e. ti. q. 31. **Hoc** itelligo q̄ clericus erat i culpa. vt q̄s voluntarie r si ne necitate mouerūt arma. **Si.** n. d. fenderent se vel socios necio **sz** ali q̄s ēt iherfectus a defendēdibus ex altera parte. reliqui q non iherfecti sent nec iherfectores iuissent non ēēt irregularē. **sz** voluntate iherficiendi habuissent. **q̄** lex p̄motio nis s̄m regit. nō voluntatem. **is.** q. l. si q̄s nō irans. **Nō** obstat. **dis.** **si.** si q̄s post. q̄ itelligitur i milite qui sepe iherfuit bello vel officiali. **¶ Ibi** dicit. **Si** q̄s post acceptū baptismus militauerit r clamēdum suscepit ac cigulum ad necādum fideles **et** si graua non admiserit si ad clerū admissus fuerit diaconij non accipiat dignitatē. **Ecce** ergo casus i q̄ aliquis incurrit irregularitas **sz** q̄s nō peccauerit. nec etiā factū secum uerit **sz** solū ex acceptioē officij cū frequentatioē. **Se** q̄t i gl. **Nō** obstat **et** de cle. percus. p̄ntiū. vbi sacerdos q i quodā p̄ficu vbi aliq̄ iherfecti sūt fuit ex pte violentiam repellenti r p̄iectū lapidē r **sz** neminē percussit. in suspensus est accelebratione missar̄ p̄ bñitiū. **q̄** ad tempus fuit suspensus p̄ ambiguum duplicitationis. **Et** con. cum his. **Inno.** vt in sū. 2. dca. q. 31. **Et** dicitur etiam q in hoc casu clericus n̄ suspēderet ad aliq̄d tēpus si iraret religionē. vt i. c. p̄ntentia. **et** de cle. percus. **B.**

Ab si qd sine laicis siue clericis i bello iusto pccissit quēdam sed nō letaliter neq; aīo occidēdi. nec etiā hoc aīo venit nec alios puocauit. tunc nec de occisione tenet nec ordīne recipere prohibet. lz alij occidē rmi. et eo. significasti. §. q. si dīcer ni. A. Et ibi p3 qd hoc verum ē qñ icus pnt dīcerni. si irregularitatē oīo incurrit q; qualitercūq; pccissit. vt ibi. B. Cō. Inn. Hosti. et Bos. Et addit Inno. qd si aīo occidēdi fecit tunc quantūcūq; leuiter pcciteret tenetur. quia auxilium moan pbat. Idē Ber. A. Idem i sum. 2. dca. q. 31.

2 **C**lericū nō qui liberata moue cū possit sicut irregularis. vt puta aliqui iudex q; rami nō liberat. aut dices q; non pascit fame morientē t; seq; tur mors. B. 5. 7. 7. 23 tales gra uissime peccant. nō in sunt irregu lares. qz lex promotōnis factuz re grū. is. q. i. si quis non irams. A. Idem in sum. con. lib. 2. u. primo. q. 3.

3 **Q**uid si clericus non occidat in uulnerauit. B. Si uenit ad trunca tōem membrū irregularis est sicut et de homicidio ua q; solus papa dispēsatē secū pōt. et ne cle. i mo. clericis. et eo. is. g. li. 6. De hac ē irregularitate p̄fra habes. i. ure gularitas per tonum

Homicidiū v.

de homicidio vel mutilatō ne sui ipsius. Et qdē occidit seipm peccati mortale est vt pbat Tho. fa se. q. 64. quadrupliciter p̄io qd ē qz ē contra naturalem inclinatio nē qua vnaqueq; res nitit seipm p̄seruare q̄num pōt. 2. qz est contra

caritatē qua tenet qd se diligere. 3. qz est iurata coitatio quia q̄libz ho mo pars coitans est. 4. quia talis i deum peccat sicut q̄ alienum ser uum interfecit peccat i dñm. Ideo hoc nullo modo lz. vt puta vt mi serias p̄sentis vite que euadat. Nam finis oīum terribilissimū ē mors scdm philo sophum. Itēz p̄o p̄ter vndicare alicuius peccat non qz malefactorē occidere non lz nisi solus publice potest. sed etiam quia admittit sibi necessarium peni tentie tempus. et ad hoc fac. s. ho micidii. i. §. si. A. mo se occidēti bus denegatur penitus ecclesiastica sepulsa. et ofo. 23. q. 5. placuit. B. **C**lericū liceat mulieri seipm i terficere ne ab alio corumpat. B. fm Tho. fa se. q. 64. Non qz non debet i se p̄mittere crimen mariz vt vitet minus crimen alienū. Nō emi est crimen mulieris si et violen tiā iteratur. Et iterū. fornicatō vl adulteriū est minus peccatū q̄ ho micidii seipm sui ipsius. qd etiaz ē periculosissima. qz nō restat tpe vt per penitētiā expiet. A. Idēz i sū. con. co. ii. q. 15.

Clericū liceat alicui occidere se ob animozem ne consentiat i peccatū. B. fm Tho. vbi §. q. non sūt faciēda mala vt veniant bona. vt vt vitentur mala p̄sertim mino ra et minus certa. Incertum ē autē an aliquis i futuro p̄sentiat i peccatū. Potens est emi deus hoīem quacūq; tēptatione supnēmitē eri pere a peccato. Et vt dicit Aug⁹ p̄ mo de ciuitate dei. excusant. Sam son et qdam alij ex familiari p̄silio spūs sci. A. Idem i sum. 2. co. n. q. 16. et 17.

3 **Q**uid de his q; seipso mutilant B. Non lz nisi sicut dcm est s. ho micidii. i. §. si. Et si qdēz talis mu tilatio fiat ex ipaenētia alicui⁹ iur mitans aut etiam si crederat se ob sequium p̄stare deo. vt puta vt ca se viuerent. nihilominus repellūf a promotione et deijciuntur p̄mo ti et de corpore. vicia significauit qz tales homicidie sui iudicant. dis. 55. si quis absiderit. et dis. 33. ma riū. Secus est si membrum ideo abscedit a se vel ab alio. qz ē cor ruptium corporis. vt dcm ē s. in. §. p̄allegato. A. Tamen et hoc ca su adest lz non p̄cni sed irregulari tas si ex abscissione iducatur defor mitas seu ipotentia ad executioez ordinis. vt i sum. 2. co. ii. q. 42. vbi bec notant. Potest etiam epus di spēsatē cum eo q; se abscedit putan do se obsequium p̄stare deo vt via tur ordine p̄us suscepto absq; al tars ministerio. i. vt nō miltret ad altare sed i alijs. vt dco. c. significa tu. de corpore. vicia. et ibi glo. B

De re canoni

ce. **C**lerici cōf ad horas canonicas. B. fm. 7. d. Idcirco a laicis dati sunt redditus clericis vt ipsi i officio vices laicoz supplēat. Et ideo beneficiati tenentur ad ho ras non solū ex statuto ecclie lz et ex obligatione iusticie. Et quia or dinem sacrum nullus debet p̄serf nisi bñficiato vel ei qui ad suoz pa trimonium loco ecclesiasticorum red dituum voluerit ordinari. vt extra de p̄ben. cum fm. 2. c. episcop⁹. Ideo qui libet habēns ordinem sa trū tenetur ad horas canonicas. quia ecclia ordinando ipsum iten

dit eum ad hoc ministerium obli gare. A. Idem in sum. con. li. i. u. 7. q. 18.

Clericus non dicendo ho ras peccet mortaliter. B. fm. 7. d. Qui ex aliq; necessitate fm formas ecclie non dicit puta p̄ defectum visus vel ifirmutatem vel paup̄tatē vt quia libro caret. f̄cōp̄sat tamē equiualens per psalmos et ofonē dñicam non peccat mortalit. Naz quia diuerse ecclie diuersuz habet modus officij. patz q; non p̄ceptū circa determinatum modum. A. f̄ sp̄alē ad que oēs tenent. vt in dca. q. 18. Sz bñ vnusq; tenetur ad modū sibi d̄terminatū. nisi ex legi tima cā vel p̄uilegio excuset. vt in cle. si. de cele. mis. B. Sū nō pec cat mortaliter qui verba qdem di cit lz ad illa non attendit. qz euz de dicēdo horas p̄ceptū sūt de iure p̄o sinuo. nō referit nisi ad ea q; sub iu dicio hūano cadere p̄nt. et ista sūt q; exercēt p̄ act⁹ exteriores. n̄ aut iteriores. A. Certe etiaz de iure di uino debent⁹ deuote et attente ora re et psallere. p̄ o. 2. Exultate et cū tremore. et hos. 46. Psallite sa piēt. Itē et ius positifū est excidit ad iteriora i foro p̄niali. vt i. c. p̄su suluit. extra de vsuris. Anōe vt p̄z i. c. dolentes. extra de cele. mis. hoc p̄ceptum extenditur et ad iteriora. Ibi eni omnibus clericis p̄bi bendo extrinsecas vagationes et precipiendo attentionem d̄f. Dec igitur et similia sub pena suspensio nis ihibemus districte p̄cipien tes i virtute obedientie vt diurnuz officij pariter et nocturnū q̄m eis deus dederit studio se celebrēt pa riter et deuote. B. Sed et si dicēs

off. cui aliqua verba pretermittat. non oportet qd propter hoc a capite resumatur disturbando officium in eo et si dicendo in choro cum alijs ex aliqua necessitate intermiserit psalmum vel lectionem vel aliquid h^o et non aliter possit ommissum supplere nisi subtrahendo vocem ab ad utroque chori diminueret. Et si is qd tenet ad horas ex industria et negligentia sola omittat mortaliter peccat extra de cele. missa. dolentes. Secus at si ex oblivione vel alia necessitate. Et in fz. h. x. et in dicta. q. 18. non sunt tot peccata quot sunt hore omisse. qz totum officium divinum vni dici est vnum totum integrum ex suis partibus. et ideo preceptio vno precepto. et transgressor non transgreditur nisi vnum preceptum et hoc tanto amplius quanto plures partes eius omittit et subdit. Bene in precepto qd pluribus vicibus ommissio vni officij plura facit peccata moralia. qz totum hoc integrale preceptum quot die adimpleri. **B.** Dicere autem missam quotidie non est preceptum. nec est quotidie audire qz nec est sp. possibile. **A.** Dum est impedimentum rationabile non adest satis est inconveniens missas non audire vbi quotidie celestis vox de celo veniendo assistit ut nos superno cetero et geloz al. mto ficiat et salutifera per. ta peccat ac pca dimittat. An non solum dem^o caue ne ex negligentia missa aliq die omittatur fz et sup hoc ipso vt nobis peccat posse fieri instanti orare. iuxta illud dnice de peccatois. pane nostruz et c. Et in. c. qm. d. prius leg. h. 6. df qd no deest epus et superiores abs

qz caronabili vlla die transire i q non celebrat seu missam aud. am vto. signet. quia maior necessitas debet adesse ad excusationem talis qz alio. **B.** De materia missae vide. f. missa.

Quid si clericus sit pbendat^o i duabus ecclesijs. **A.** Intellige ex legumina ca et dispensatione. vt in su. con. eo. ti. q. 19. vbi hec notant. qz al hoc non posset fieri. vt. s. h. ficiu. l. 5. 2. in additione. **B.** cuius officium dicit^o R. fm Tho. in q. l. det. Sufficit quidem qd semel officium dicat fm consuetudine aliquarum ecclesiarum in qb^o hz pbendat. Et videtur qd deat dicit officium illius ecclesie in qua habet maiore gradum qz uis forte in alia pinguiore obtineat pbendat. **A.** puta si in vna sit d. canus et in alia simplex canonicus

Ad si i vtraqz fuerit simplex canonicus debet dicere officium dignioris ecclesie qz in minori ecclesia opulentiore habeat pbendat. quia temporalia nullius momenti sunt spiritualibus coparata fm eundem Tho. et i dicta. q. 19. **B.** Si vero vtraqz ecclesia paris est dignitatis et ipse sit absens potest eligere quod voluerit. Si presens fuerit debet se conformare cum illis cum quibus conuersa. ut. **A.** Idem in dicta. q. 19. **B.**

Quid liceat clerico matutinas dicere de sero. **R.** fz Tho. in quolibz. Dicere est consideranda intentio eius qui preuenit ipse. Si enim hoc facit vt quietus somno et voluptati vacet non est absqz peccato. Si vero facit propter necessitate honestate occupationum. licite potest dicere de sero matutinas. et in alijs horis tempus preuenire. sicut hoc et qui

qz in sollemnibus ecclesijs fieri solz. **A.** quia melius est deo vtraqz redere. s. et debitas laudes et alia bona iusta officia qd per vnum aliud impediatur. fm eundem Tho. et in su. co. eo. n. q. 20. **B.** Quam etiam propter hoc conuenit presbytero qd de mane dicat ocs horas vsqz ad vespereas inclusue et de cele. mis. c. i. Sz hore in ecclesia tpe suo dici debet. vt i deo. c. i. **A.** Clarus in cle. d. celebrat. mis. vbi df. In cathedralibus regularibus et collegiatis ecclesijs hore debent de nocte psallat i alijs conuenienter et debite celebret diurne nocturnum officium. si dei et apostolice sedis indignatione curare voluerint. Et hoc ipsum intelligendum videtur nisi rationabilis necessitas seu causa aliud suadeat. vt et hoc eodem. s. precatum est. **B.**

Sed qd est hora dicendi matutinas. **R.** Diversas ecclesiarum diuersa consuetudo seruatur. in si proprie dicitur. matutinus est quarta seu vltima vigilia noctis. videlicet post tres pres noctis vsqz ad aurora. Unde fm. **Papia** du. et **Isidorus** etymol. 4. Matutinus est inter abscessum tenentiarum et aurora aduentum. Et sic etiam sonant vba tunc cantata. ut est illud. Nox precessit dies autem appropinquat. et iterum qui in fine matutinarum. Lucis aurora rutilans coruscatur. Sed qd d. qz et **David** surgebat vt coruscet media nocte. et de cele. mis. c. i. in fine. **P**rimum autem verius videtur vt in. e. c. in pnci. **A.** In die to. c. i. clarus videtur dici de media nocte quia de alia hora. **P**uta in hoc consuetudine rationabile seruanda et qd magis pficiat diuinis obsequijs. ar. 12. dist. illa. **B.**

Quid clericus exisset i scolis tenet dicere officium mortuorum. **R.** fm Tho. in quolibz. Officium mortuorum in ecclesia quandoqz dicitur ordinari sicut pertinet ad officia ecclesie sicut fuit i die aiay. et sicut i qualibet ecclesia est de hoc aliq spualis presuetudo vt qd dicat semel in septimana. vel sic. et ad tale officium tenet clericus beneficiatus i ecclesia et in solis exns. Si vero dicat officium propter aliquam causam emergentem non tenet ad beneficium clericus i scolis existens. **A.** Idem in sum. co. co. ti. q. 21. **B.**

Sed qd cum monachis pficit ecclesie parochialis. quod officium sequitur. **R.** fm **Dost.** Seruabit consuetudinem ecclesie ad quam transtulit. ar. 12. di. illa. et. 4. dist. quisquis. **A.** Idem in su. con. eo. ti. q. 22. **B.**

Quid si quis permissa vna hora dicat sequere. **R.** fm. h. x. Credo quod sufficit quod caute suppleat illud nisi quod ommissum est et agat penitentiam de negligentia. **P**onia quoqz de ommissis hore arbitrarie est sicut et alie. vt. f. pnia. 2. s. 2. **A.** Inno. in. ca. primo extra de cele. mis. dicit quod satis est conueniens quod sacerdos qui imponit penitentiam de peccato ommissionis officij triungat penitentiam i quo omittens deliquit. s. i dicendo eadem officia ommissa. Sz si hoc non crederet et proficeret. mutabit i aliam pnam. Idem etiam sentit. **Al.** vt patet in su. con. li. i. tit. 7. q. 18. **B.**

Quid clericus excolatus tenetur dicere horas. **R.** Si est excolatus minoris. non est dubium quod oportet et debet dicere per modum quem habes s. excolato. 7. s. 8. Si vero excolatus est maioris dicendum scdm

Post. q. tenet quidē dicere sed nō in ecclesia vel cū alio. aut quasi in offō suo sed solus ⁊ quasi p modū orōnis. **A. l.** vt nō dicat dñs vobiscū. vt in sū. cō. li. 3. n. 33. q. 174. vbi hec notant. **B. xi. q. 3.** si qd eps dā manus. ⁊ c. se. **Nā** cū obligatus sit ad hanc seruauitē ex de cele. mis. c. 1. p. excoicationē nō liberat ab ip. sa. 16. q. 1. legi. **Idē** Hoff. ⁊ Ray. **A. Item** fm glo. Ray. ⁊ in sū. cō. li. 1. n. 7. q. 18. tenetur ad horas cāonicas ēt degradatus si fuit in sacris ordinibus. qd tenet ad ea que sunt oueria ⁊ nō honorū. **Idē** de degra. dāto bificiatio qd diu tenet bificiū. **Degradatus** ēt vel suspensus non debet officiare ecclesiā. ⁊ cū solus dicit horas aut cū alijs nō officiādo ecclesiā non debet dicere dñs vobiscū. vel similia vba que ad dignitatē ordinis ei⁹ p̄tinet. **Itē** fm Inno. in. c. 1. ex de cele. mis. infirmi excusant a dicendo offiū. ⁊ forte etiā ab audiendo si talis est infirmitas in qua directe vel occasionaliter si bi obesset vel obesse timeret si celebzationi diuinorū interesset. **Ibi** etiā videt sententia qd qd omisit offiū ex infirmitate nō tenet ad aliquid. sed qd omisit ex culpa tenet ad satisfaciendū p peccato omisiōis. i. ad redicendum omisiū vel aliud p eo vt pretactum est.

Clerici ⁊ religiosi cōmōzantes cū cardinalibus aut cū epis. **A. i.** cū quibusdā pontificib⁹ gratiā ⁊ cōionem sedis aplice habentibus vt in cle. dignū. de qua. **f. B.** p̄t se coapiare illis diuinis officijs nec ad alia t̄nt vt i. d. dignū ⁊ cel. mis.

Spitalitas

Clericus siue ordinādus d. eb3 ē hospitalis ppter multa que habet. **f. ordinandus. §. 7.**

Humilitas

beat se oibus p humilitatez subijcere. **R. fm Tho. fa. q. 161.** Dicendū qd in hoie duo p̄t p̄side rari. s. id qd dei. s. qd p̄tinet ad p̄fectionem. ⁊ id qd est hois. s. qd quid p̄tinet ad defectū. **Humilitas** at p̄tinet respicit reuerentiā qua hō deo subijciunt. ⁊ id qd ubi hō f3 id qd suū ē d3 se culibet proximo subijcere q̄m ad id qd est dei i illo. **S3** absq̄ p̄iudicio humilitas p̄t dōna que quis accipit p̄ferre dōis q̄ alteri apparent collata. **A.** Ita tamen qd ex his se nō maioris meriti existimet sed obligationis. iuxta illud Greg. omel. 40. Cum augentur dōna. rationis etiam crescant donorum. **Item** vt in his nō gloriatur. alias in speciem incidit superbie qua diabolo comparatur. **Unde** Greg. 33. moral. c. 16. In hac arrogantiē quarta specie grebro humanus animus labitur vt id quod habet habere se singulariter gloriatur in qua tamen diabolice similitudini vicinus appropinquat. **A.** Similiter etiam hoc non requirit humilitas. vt aliquis id quod suū ē in seipso subijciat ei quod est hominū altero. alioqdn opozeret qd quilibet reputaret se maiorem peccatorē quolibet alio. **Potest** tamen aliquis reputat ali quid boni in proximo quod ipse non habet vel aliquid mali esse in se quod in alio non est. ⁊ sic absq̄ falsitate potest se credere ⁊ p̄nōciare omnibus viliozem secundus

defectus occultos quos in se reco gnoscit ⁊ dōna dei que in alijs latent. **A. Lon. Al. vt in sū. con. li. 5. n. 33. q. 174.** Et id p̄tinet quodcumq̄ peccatū quod in primo vidm⁹ non debem⁹ nos ipsos illi in nostra exultatione p̄ferre ppter bonū quod p̄t in illo latere ⁊ qd forte in nobis ē maius vel simile peccatū vel salte omnino esse p̄t. **En Beda** in omelia sabbati tertie dōminice in quadragesima. Euenit sepe vt qui homicidā publice peccantē iudicat. peius o dōni maluz quo ipsi in secreto depulsantur nō sentiant. **Qui** fornicatorē accufant pestem supbie qua de sua castitate exollunt ignorant. **Qui** ebriosuz cōdenant virtus inuidie quo excedunt ipsi ali vident. **Quid** ergo nobis i h⁹ periculis fmedij. **Quid** resat salutis nisi vt cū peccantē p̄spiciamus aliū. mox inclinemus deorsū. **q̄** delectat ex nostre conditiōe fragilitatis sumus si nos diuina pietas nō sustinet hūmīlī spiciam⁹. **B.**

Actantia

quid sit. **R. secundū Tho. fa. q. 122.** Factantia p̄tinet importat qd hō verbis se exollat dicēdo de se aliquid quod supra se est. **Hoc** at contingit dupliciter. **Quis. n.** aliquis loquitur de se nō qdē supra id qd ē in se sed supra id qd de eo hoies opinant. **Quis. vō** loquitur de se supra id qd est in se fm reuerentiā. **Et** in isto secundo modo magis proprie factantia consistit. **Quis** vtroq̄ modo dici possit. **Actantia** factantia sit mortale peccatum. **R. fm Tho. ubi. 6.** Factantia p̄t dupliciter cōsiderari. p̄mō f3 se. **A. i. in quātm** est quod dā mēda

cū. **B. ⁊** tūc est mortale peccatum qn aliq̄s iactatē p̄fert qd est p̄tra gloriā dei. **Secund. 23.** **Q. imo** post 23. vbi qd sequitur d̄ p̄ principes tyri. **B.** Eleuati est cor tuū ⁊ dixi sū. deus ego sū. **Vel** ē contra caritate proximi sicut cū quis se iactādo p̄ozūpit in contumelias aliorū. vt **Lud. 18.** Non sū sicut ceteri hoies raptores. iniusti. adukeri. veluti ē hic publicanus. **Sed** si nō sit contra gloriā dei vel caritate proximi est peccatū veniale. **fo** modo potest cōsiderari iactantia fm suam cām. **Et** si quidē p̄cedit ex superbia vel inani gloria tali que sit peccatū mortale. **tipa** est mortale. al erit veniale. **Si** vō sit p̄pter appetitum lucri videt p̄tinet ad p̄mi deceptionē vel damnum. ⁊ sic magis ē peccatū mortale. **S3** nec hoc temp. qd p̄t esse tale laetū ex quo alius non dānificatur. **Quod** ironia que est p̄traria iactantie qn qd est quedā iactantia. **vide. j. Fro. 11. §. 1.**

Ieiunium

Triplex ē ieiunium. **1.** **Primum** corporis a cibo materiali. **Secundū** afflictionis a gaudio ipali. **Tertium** voluntatis a peccato mortali. **A.** De his duobus vltimis d̄ de p̄se. dist. 5. ieiunij. **B.** Est sciendū qd p̄mū ieiunij dñs in simit in paradiso f3 postea sanificatus. **40. dieb⁹** ⁊ noctibus i deserto. **Bath. 4. ⁊ Luce. 4. B.** De institutione nō **Gen. 2. B.** **Actantia** ieiunij sit semp laudabile l non. **R. fm Tho. in. 4. dist. 15.** In trib⁹ casibus non est laudabile ne qd etiā licitū. **Nā** p̄ qdē p̄ ieiunij subtrahere quod ē necessariū vite

nō licet. sicut nec seipm iterficere
s; hoc ē ualde modicū. quia nana
ra modicis cōtēta ē. Itē nō lz ab-
trahere qd est necessariū fm ea q̄ i-
cūbūt faciēda ex offō uel ex sociē-
tate coz ad quos q̄ cōiūit. Hoc
n. cēt de rapina hostiā offerre. Itē
actio nō dz esse tanta abstīnētia q̄
hō ab opib' nullo rībus peditatur
Itā t lz ad ea nō teneat i discretū
tū erit tale ieiuniū t nō licitū. S; ab-
stīnētia sine ieiuniā laudabile
ē q̄ p̄ ipz caro diminiuit a suo
robore ita q̄ facili' spm subdat
nec ppter h' acceleraf more q̄ ex
abūdantia plures moriuntur quā
ex defectu. **A.** Idem in sum. con.
li. i. n. 12. q. 14. **B.**

2 **C**etrū ieiuniū cadat sub pcepto
R. fm Tho. fa fe. q. 147. Dicitū
q̄ ieiuniū qm̄ ad necessitatē coer-
tionis peccati uel satisfactiois in
pnia uel ad eleuationē mentis ad
spūalia. sic in coi cadit sub pcepto
legis. nē. Sed de ieiunatio tēpor-
ris t modi ieiunandi cadit sub p-
cepto iuris positū. quia ab eccle-
sia sic ē statuti. nec tamen quilibz
trāsgrediēs peccat mortaliter sed
tm̄ qui trāsgredit ex cōtēptu. l' sic
q̄ ipeditat simo quē itendit legisla-
tor. Sed qui ex cā rōnabili fran-
git ieiuniū. n peccat mortaliter nec
est trāsgressor pcepti. **A.** Idem i
sum. cō. eo. ti. q. 15. **B.**

3 **C**In qb' dieb' tenet q̄ ieiunare
R. Quantiū ex pcepto tenet qdem
pmo totā quadragesima. t cōse.
dis. 3. non licet. t. c. non oportet. t
c. placuit. Idē de quantoz ipibus
d. 11. 76. statuius. Item in uigilia
natiuitat' dñi. ex. c. i. **B.** Itē in uig-
ilia pentecostes. ut nōt d. 76. ne

cessario. **A.** in glo. t. c. s. **B.** Et in
uigilia assumptionis beate uirginis
ex eo. c. i. Item in omnibus uigi-
lijs aploz p̄ter q̄ Philippi t iacobi
q̄ uenit ipe pascale. t Johā-
nis euangeliste q̄ uenit infra oca-
uas natiuitatis. ex eo. consiliū. De
sesto etiā beati Bartolamei cō-
suetudo seruanda ē. non d' ieiunā-
do. q̄ hec est iam summa t uniuersa-
lis. sed de die celebrandi festum
ut in d. cō. c. consiliū. Itē ex uniuē-
sali ecclesie consuetudine preceptū
ē de uigilia beati Joannis bap-
tiste. t omnium sanctorū. t ut In-
no. ponit sancti Laurentii. Ad si a
liqua dictariū solēnitatum uenerit
in fa seria. uigilia ieiunabit i sab-
bato. ut in. c. consiliū. Similiter d'
ieiunij que epi i suis ep̄anibus in
dicūt. de p̄se. dis. 3. ieiunia. t dis. 3.
c. i. **A.** Scdm Inno. sup Rubrica
de obser. ieiun. trānslatio ieiunij p̄
ē ex alia cā fieri q̄ cā festum oc-
currat fa seria. Dicit. n. 1. Nota
q̄ lz ieiunia non debeant cōmuta-
ri uel redimi sine cā tū cum cā pos-
sunt cōmutari. sicut d' q̄ in quib'
dā lucis francie ubi sup ecclesie
sancti Quincti non ieiunant i uigi-
lia omniū sanctorū sed tertia p̄ce-
dente die. **B.** Sunt t alia ieiunia
non de pcepto sed de consilio si-
cut de aduentu. ut in d. cō. c. p̄siliū.
A. Inno. ubi s. uidet dicere q̄ te-
iunij aduentus sit etiā de pcepto
ubi ē p̄suetudo. **B.** Itē in quarta
t sexta seria t sabbato. de p̄se. di-
3. ieiunia. t. c. sabbato. **A.** In d. cō.
c. ieiunia. d' q̄ non ieiunans q̄nta
seria uidet cū iuda tradere xpm̄ t
nō ieiunās sexta seria uidet cū cru-
cifigoribus crucifigere. **E.** sic b' te

iunia non nident de p̄silio sed de
pcepto. Ad p̄s' p̄cedi ubi ē p̄sue-
tudo. ar. 12. dis. illa autem. Itā ut s'
patei obligatōe ieiunioz ē p̄sue-
tudo opatur. Consuetudo uero p̄-
traria non excusat non ieiunātes
in uigilijs aplozū t in alijs solem-
nibus ieiunij. In alijs uero sic
nisi plams aliud inuigat fm Ho-
sti. t i sum. cō. eo. ti. q. 16. ad fi. **B.**
Item rogationes. de conse. dis. 3.
rogationes.

CItz liceat ieiunare i dñica. R.
fm Tho. fa fe. q. 147. Dicendum
q̄ die dñica ieiunare non puenit
q̄ dica est leticie. Unde si quis tē-
iunaret quasi faciens contra cō-
suetudē populū xp̄iani non est
a peccato immunis. licet ieiunij
de se sit laudabile omni tempe. **A.**
Ad dñic intellige qm̄ cum scan-
dalo alioz ieiunaret. uel ad quan-
dam ceremoniam obseruantiaz
quā illa die facebant pagā ieu-
nantes. **A.** t ppter h' idem statuti
fuit ē desertia quinta. de p̄se. dis. 3
ieiunium. Sec' si ieiunaret ratiōe
simplicis abstīnētie. uel aliquo f-
ligio respectu. uel per se uel per i-
positōnem superioris. sicut fit in qn-
ta seria in qua ieiunamus ex debi-
to i ieiunij statuti. de conse. dis.
3. n. 13. t. c. h' oportet. Unde t. 76.
dis. cum nā. dicit Jero. Animam oī
tempore ieiunare possemus. Ad
i acibus aploz diebus peneco-
stes t die dominico apostolum
Paulum t cum eo credentes fe-
cisse legitimus. **B.**

CQue hora sit cōpetēs comedē
di. R. Itē Tho. ubi s'. Cōueniēs est
hora nona. **A.** Pro hoc factu de
p̄se. dis. 1. solent. **B.** Nec illam o-

stricte p̄siderare s; sufficit grossa
est. ma. o. s. q̄ su circa horam illā
Nec multi nocet si ex aliqua cā a
liquāulā hora illa p̄ueniat. uel si
forte ppter infirmitatē nē erat uel
aliqud h' tali hora comedere ced-
ret alicui in magnum grauamen.
Nam esset cū eo ieiunio dispēsa-
dim. uel ut aliquantum p̄ueni-
ret horam. **A.** Idem in sum. con.
li. 1. n. 12. q. 31. **B.**

CAqbus cibus ieiunantes debēt
abstīnere. R. fm Tho. fa fe. q. 147.
In ieiunio quadragesimali inter
dicuntur uniuersaliter oua t oīa
lacticia. In alijs aut ieiunij di-
uerse p̄suetudines sunt quoz q̄s
seruare debet fm mores eoꝝ licet
quos conseruatur. 76. dis. utinam
Eius aut carniū generaliter in oī
ieiunio prohibitus est q̄ humiliter
magi ē delectabilis t ad humorē
luxurie magis coopat. **A.** Itē i sex-
ta seria necessario abstīnendum
a carnibus. t etiaz i sabbato fm
quorūdā p̄suetudines. ex eo. p̄siliū
76. hosti. **A.** Con. etiā Inno.
ut i sū. con. eo. ti. q. 33. Et regula-
riter i oī ieiunio nisi consuetudo
excuset utendum est cibus quadra-
gesimalibus. de conse. dis. 3. rogati-
ones. De cibus vō quadragesimali-
bus. Reg. 4. dis. denique. ita dicit
Par est q̄ his dieb' a carne aialij
abstīnemus. ad oīnes q̄s q̄ scilicet
trahūt carnis originē ieiunamus
a lacte uidelz casseo t ouis. Letex
piscū elus ita xp̄iano reliquit. ut
h' et infirmitatis solatiuz non luxu-
rie pareat incēdium. Deniqz qui
a carne abstīnem. nequaquā sūptio-
siora marinaz uel uiaz p̄uina p̄e-
paret. **A.** Unde q̄s ua bibet p̄mūtū

q' ebrietate oio fugiamus. alio qui
restat uicia que co'pibus libet sicut
faciamus. B

7 Quid p' potu soluat ieiuniu'. R. f3 Tho. fa fe. q. 147. Ieiunantes
n' phibent plures bibes. q' potus
simul magis ad altera ones cor-
poris r digestionez ciboru' q' ad
nutritioez lz aliq' no' nutrit. Pnt
in imoderate bibentes peccare r
meriti ieiunij pdere. sicut et si im-
moderate iuna coe'stione cibum
assumit Lon. Inno. siue por' assu-
mat ante cibū siue post. A. Idē in
su. con. eo. ii. q. 31. B

8 Quid de pfectionib'. R. f3 Tho.
nbi s. Per co'suetudē seu electua-
ria no' soluit ieiuniū sicut nec per
alias medicinas. nisi qs in fraudē
ea sumeret in magni a' gratae per
modū cibi. Lon. Inno. Tho. tan-
gū hoc i dicta. q. 147. art. 6. r nil
dic' de pfectionibus sed tñ de elec-
tarijs. r dū assumpunt solū cā me-
dicine. Et b' idē possit intelligi
de consuetionibus r alijs que nō
i fraudē assumerentur p' medicī-
na af nō. An Al. dicit q' esus sp'ez
r electuari orū soluit ieiunij nisi
siat cā necessitati: ut p3 in dicta.
q. 31. Inno. et sup Rubrica de ob-
scr. iei. dic' Electuarijs aut' deli-
catis nō credimus q' aliter liceat
ui nisi sic alio cibo delicato. De
dicina aut' p' remouēda infirmia
te uel fugienda accipe licet sū pec-
to in die ieiunij. sed p' p'seruanda
sanitate ubi nō est signū infirmat
non credo. Ecce ergo q' nō ē dif-
ferentia inter electuaria. confectio-
nes talia. nisi inq'ū assumantur
pro uera necessitate infirmat'. im-
mō quātū ē cibus delicatior' huc

preciosior. itā minus licitus tpe
ieiunij. dī. 4. dēniq3. ut p3 etiam i
dcā. q. 31. Al. dic' q' potus an' prā-
dū soluit ieiuniū h3 post nō. nisi si
at imoderate p'ter necessitatē. S3 ut
pōt' colligi ex Inno. ubi s' cā illa
potationē q'nti ad h' ut liceat ante
uel post prandium attendenda ē
consuetudo. B

9 Quid q' etate tenet q' ad ieiunan-
dū. R. f3 Tho. fa fe. q. 147. Quā-
diu aliqui sunt in statu augmenti
nō tenent. s. usq3 ad finē tertij sep-
tēnij. i. 11. ani. Locuētiens autē ē ut
ē in hoc tpe se ad ieiundū exer-
ceant plus uel minus fm modum
sue etat' r possibilitatis. A. Q'is
tñ magna tribulatione imminēt i
signū penitentiē arrioris ē pueris
ieiunia inducunt. sicut r de iuēti-
tis legitur Jone. 3. Homines r iu-
uenta non gultent quicq3 neq3 a
quā bibāt fm eundē Tho. ibidez
B. Nouij. q3 r iuniores religio-
si fm. v. sup soluedo ieiunio in
xia discretionē platorum se gese-
debet. A. Inno. autē ubi s'. dicit
q' ad ieiundum tenent oēs sa-
ne mentis. r doli capaces potēt
ieiunare. cū ipsi peccare possint r
peccata deslere. et de delic. pue. c.
1. Dispensatue tñ cū ipuberibus r
ēt maiori etate poterit dispensari
ut ab iudicis ieiunij absoluantur
Et h' uidē tutius. lz super h' passū
diuersi diuersa sentiant. B

10 Quid de pegrinātib'. aut' mlt'
laborand'. R. fm Tho. ubi s'.
Si peregrinatio r labor: comode
differrī possit aut dimitti absq3 de-
trimento nō sunt p'pter h' ecclie iei-
unia p'termittenda. Si autē imi-
neat necessitas statz p' peregrinā-

r magnas dietas faciendi uel etiā
multi laborandi. r simul cum h'
nō possint ieiunia obseruari. non
obligat hō ad ieiundū. Videtur
tñ in talibus recurrēdū ē ad su-
periorē dispensatōem. nisi forte ubi
āno dōctū. q' prelati dissimulan-
tes annuere uidēt. A. Idē in sum.
con. eo. ii. q. 18. ubi etiam additur
fm eundē Tho. q' qui nolūt p'du-
cere oparios nisi frangāt ieiunū
nō sūt imunes a p'cō. nisi forte si
cā necessaria q' festinationē opis
exposcat. Jte q' ex parte opant'
tenio maioris lucri nō necessarij
ap'cō non excusat si ieiunū fran-
gat. Vidē etiā d' fm glo. Ray. q'
pp'ter ieiunū seruandū q's nō co-
gitur mendicare cū nō consue-
rit al' mendicare. B

11 Quid de car'orib' quoz p' usus
dōis ne'ari. R. fm v. Si non
pnt simul currere r ieiunare excu-
sant. Secus qñ morant uel modū
cū vadūt. A. nisi forte imineret eis
grādis viatio quā nō pnt p'ficere
solūt ieiunū paucis dieb' an'. fm
cū. h' v. vi. i. su. 2. eo. ii. q. 20. B.

12 Quid de uitiozibus nobūum.
R. f3. h' v. Si tales ex cā pueniāt
horū comedendi. nō credo q' pec-
cā. s. h' p'hibant modicā dico an'
horū vt quasi p'pter p'p'natōem
q's totū possit postea reputari q'
vna mensa. Sicut etiā nec peccāt
q' g'ustāt cib os dnoz ad cautelas
ueni. imo r h' casu lz etiam p'gu-
stare carnes dnoz. Nec uerū pec-
cāt q' qñz surgūt de mēsa vt por-
tem vinum. encenia r h'. Lon. In-
no. A. Et addit. Idem credim' de
medicis p'gustantibus medicinas
Et in hīs casibz credimus q' mo

nachis licet p'gustare carnes. Et
cō. Hosti. ut in su. 2. eo. ii. q. 21. B
Et idem dicit. v. de seruitoribus
r lectoribus mēte inter religiofos
dū tñ cum imia. A. Idē in sum. 2.
eo. ii. q. 22. B

13 Quid de paupib' r mendican-
tib'. R. fm Tho. fa fe. q. 147. Si
pnt h'fe tantuz simul q' sufficit ad
unā comestione. nō excusant a ie-
iunio. si nō pnt excusant. Simili-
ter r qñ p'pter p'cedētē inedia
ieiunū nūc ferre nō pnt. A. Idēz
in su. cō. eo. ii. q. 26. B

14 Quid de mulierib' p'gnantib'
seu lectantib'. R. Si necessitas de-
bilutatis corporis impedit cas. nō
tenetur ad ieiunū. imo si creditur
p'babilitate de periculo earum uel
abortu. non solū pnt h' etiā tenent
soluere ieiunū sicut. v. p. omi. A
Et idē si timeat de periculo pueri
lactantis. fm eundē. v. ut in sum.
cō. eo. ii. q. 24. B

15 Quid p' uxorē p'pter p'hibitiōnez
uitoz debeat dimittere ieiunia. R.
fm Inno. lz dimittere debeant
uota. A. ieiunia seu abstinentias
uot uas. 23. q. 5. manifestum. B. nī
tñ ieiunia. A. s. indicta ab ecclesia
ut in sum. con. eo. ii. q. 27. ubi h'ec
nōnt. B. nisi forte q' p'pter scdā
lum uitandū sacerdos dispensare
posset. so. dī. ut p'limeret. et de
cle. exco. mi. laiores. Lon. hosti.

16 Quid de infirmis r d'bilibus.
R. fm. v. Excusant. h3 p' quama
debilitate. arbitrio boni uiri scdū
ē. Idē i scub'. A. Hoc fuit dictuz
Inno. vi. i. su. cō. e. ii. q. 25. B.

17 Quid sup solutioe ieiunij sit petē
da dispensatio. R. scdm. v. h'. Si
h' de cā p'pter quā soluedū ē

ieiunium si est necessarium ut peccatur
d' pensatio peccatum ut dicit Tho.
suetudine inueniunt. Si autem
dubium sit ut sit causa necessaria. A.
sue dubium sit si sub iure alius s3 cum
v'p. vi in su. p. eo. ii. q. 28. B. nunc
peccata e dispensatio ab ep'o loci si
p'mode pot' h'f. aliter a p'prio sa-
cerdote. A. Posti. dicit q' i' ista dis-
pensatio non sufficit inia simpliciter
sacerdotie et ex iusta ca. nisi summa
necessitas imineat q' ad ep'm sine
p'culo hab. r'i n' possit recursus.
Et e ca' sufficiens ad dispensandu'
v' dicit. m' summas. nature debilitas.
ciboz carissima seu p'uria. pau-
perias. p'ginatio labor et practi-
tio nimia mense vi p3 in seruieni-
bus mensis nobilit' et huiusmodi
vt in dicta. q. 28. B.

18 **Utrum ieiunia possint redimi.** R.
fm Imo. ieiunia ecclesie non pnt
redimi nisi ca' vel necessitas s'bit.
s3 ieiunia voluntaria possunt et si
ne vlla causa redimi. A. s. que sub
sit in ieiunante d'imo al' sit vtile s3
cuide vt in sum. p. eo. ii. q. 29. vbi et
paret q' et hoc tan ista redemptio
facienda e auctoritate superioris. B.
intermitti. A. De ista intermissio-
ne no dicit Imo. vt p3 in. d. q. 29.
quia vt p'uo ipe loquitur de vlti-
tarijs respectu originis seu neces-
sarijs respectu executionis fonte roe
yon. Jo dicit q' ad hac redemptio
necessaria e auctoritas superioris.
S3 bn' credo q' si ieiunium adeo ef-
fet voluntarium q' ad illud nullo mo-
do quis obligaretur q' possit iter
muti. B. Ieiunia autem que i pe-
nitentia imponuntur. redimi possunt
auctoritate superioris. A. Du' in ex-
iusta ca' et discrete fm Ray. et i' su.

con. li. 3. ti. 34. q. 133. B. extra d' vo-
to. c. fi. A. potius in. c. i. vt patet in-
tenti et etiam in dicta. 9. B. Et
dil. 32. p'c'byter in fi. Si de ieiunio
sunt votum quomodo possit redi-
mi vel mutari. vide. j. uotiu. 5. per-
totum.

19 **Utrum ieiunium factum in mo-
tali p'sit.** R. fm A. Quatum ad vi-
tam. eternam non p'dest. s3 in v'ly
p'cipue q' sum ad ma. s. obedien-
tiam mandati. ad qd quis tenetur
sue obligam e ecclesia s'ue confes-
sore p'nia iungente. Item quia
quantus ad castitatem ieiunium op-
tume disponit. 3' q' magis p' sinem
diuine gie facit. A. Idem in sum.
con. co. i. q. 34. B. Ad quid valet
bona opa extra caritates facta. ha-
bes. a. caritas. s. fi. A. pot' s. p. B.

19 **Utrum ieiunas teneat dare in ele-
mosynas qd sibi restat.** A. i. quod p'
abstinencia reseruat. iuxta illud
Breg. Hoc qd sibi per ieiunium
subtrahis alteri largire. B. R. fm
A. Ho. Sancti vo qui videt dice-
re q' sic. intelligant de filio vel in-
diuitibus qui viderint fratres suos
necessitatem h'fe. A. q' tunc si clan-
dunt viscera ab eo in veritate i ca-
ritate non ieiunant. i. Job. 3. scdm
eudem A. et in sum. con. li. i. n. 12.
q. v'ly. B. Ieiunium quantum conu-
tari debent s3 Ray. s. largitas. Je-
ro. A. B. m' ducantur eras si no
ieiunares da paupibus vt ieiunium
nu' sit saturitas aie non marisup'
lucy. Item lentia B'arb. 6. Cum
ieiunaris nolite fieri sicut hypocri-
te tristes. Item boza competes. i.
Reg. 14. Ionathas q' p'uenerat
bozam adiudicatus est mort'. Ite
in ensura. Aug. A. Mens apuditate

ciborum laxata perdit orationis
virtutem.

**De diuersis intentioib' ieiunan-
tium nota versum.** Abstinet eger e-
gens cupidus gula simia virtus.
Abstinet eger q' non pot' comede-
re. vel pp' medicinam. Egens q' no
h'z quid comedat. Cupidus ne ex-
pendat. Gula. i. gulosus ut postea
avidius comedat. Simia. i. hypo-
crite vt laudet. Virtus. i. virtuosus
vt mereatur.

Inorantia.

v'ly sit p'ctm. Rn. fm Tho.
1. q. 76. Ignorantia eoz que qe
tenet scire. i. sine qbus non pot' de-
bitum acti exercere peccati e pp'
negligentiam. D' s' aut tenent scire
cogit ea que sunt fidei et vniuersa
lia iuris p'cepta. Singuli aut ea q'
ad eoz statu v'p'offm spectat. S3
ignorantias. q' qe nesciat ea q' sci-
re non pot' cu' non sit ex voluntate
nostra non e p'ctm. Si r' non e et
peccati ignorantia eoz q' qe licz
posset scire non m' tenet. sicut theo-
remata geometrie. A. l. regulas. a
theo. ras. qd e videre s3 Lath.
B. aut quedam p'ngentia particu-
laria. A. Idem in sum. p. li. 3. ti. 32.
q. 16. vbi d' et q' nullo ignorantia
inincibilis e p'ctm. et q' igno-
rantia inincibilis d' que studio
supari no pot' r' q' ignorantia e
p'ct' ignorans non sp' e in p'cto. i.
actuali. sed solum q' e ipus acquir'e
di sciam qua h'fe tenet fm cu' Th.
Ad pot' intelligi nisi intentio con-
mua esset obliqua. s. negligedi ne-
cessaria scire. B.

**Utrum ignorantia facti non iuri excu-
sat et d' reg. iur. ignorantia. li. 6.**

2 **Utrum dicitur ignorantia teneat vt in se. s.
Utrum ignorantia excuset a p'cto
R. scd3. v'p. Duplex e ignorantia q'
da e iuris. vt si nescit furari e' p'ct' s3
Queda e sci. vt si nescit hanc rem
qua accepit e' aliena s3 putat sua.
Ignorantia aut iuris aut oio e ium-
cibilis et inuoluntaria. vt qz. s. alir-
quis sine culpa sua scire non pot'.
sicut in infantib' vel amensib' a na-
tuitate. et tunc excusat a toto. Et co-
de mo' si aliqs de aliq' cau' dubiu' al'
psuluit p'uos. a quibus m' habuit
alter q' veritas se haberet. excusa-
tur pp' tale ignorantia. na' in se fecit
qd ponit. Si vo in hac inincibilis
ignorantia incidit culpa sua tunc aut
hoc fuit p' opus licitum. vt si per vi-
gilia vel abstinentia deuicit ad an-
tia. et tunc excusat a toto et si seruo-
ris excessus p'ctm veniale fuerit.
Aut fuit opus illicitum et t' dicit q'
dam q' excusat a tanto. s3 non a to-
to. ar. dil. 50. sepe. 15. q. 1. s. hoc.
Queda aut dicitur q' peccatum se-
quens excusat a toto si nullus h'z
vsu' rois. Et hoc p'babili' et veri-
us. 15. q. 1. aliquos. et c. se. A. Se-
cundum canones m' omnib' talib'
si liberati fuerint e' p'nia imponen-
da. s3 leuior q' si sani tale qd p'mis-
sissent. 15. q. 1. si qe istam. Et b' sit
ad causela. vt in su. p. eo. titu. q. 17.
vbi et d' fm gl. Ray. q' habebit
vsu' rois quod ad ea sine q' non
e salus. nulla ignorantia. e inincibi-
bilis simpliciter et oio. qz si non i-
ueniret hoicm a quo doceret vno
tuo docet eni nisi staret p' ipsum. B.
Si vo ignorantia iuris sit affectata i
nullo excusat. imo est sp'ale p'ctm.
Si vo no fuit affectata. s3 solum qz**

neglexit addiscere. excusata a tanto
sz n̄ a toto. Nec de ignorantia iuris
Idem in d. q. 17. In scien q̄ b̄
intelligētia ē fm̄ modū negligentie
vt tanto minor sit excusatio quāto
maior fuerit in addiscēdo negligē
tia intāti vt lata negligētia cōpet
dolo. vt ff. dep. offi. l. q̄ nerua. r. d̄
p̄st. vt alaz. li. 6. B. Si dō sit ig
norantia facti hoc pōt esse dupliciter
Nā vel ignorantia ē cā agendi. ita
q̄ si sciret illā circūstantiam q̄ tra
hūt in peccatū nō faceret r. se scis
se dolet. r. hec excusata a toto si m̄
debita diligentia premissa fuit. q̄
si p̄missa non fuit. excusata soluz a
tanto. A. r. q̄nq̄ a nullo. videlicet
si ignorantia fuerit crassa r. supia
d. c. vt aiāz. B. Vel ignorantia est
comitās actū. s. q̄ si sciret circū
stantiā pcti. nihilominus faceret.
r. b̄ non excusatur. Loco. predictis
De. r. Tho. i scripto. r. in l. fe. q.
26. A. Idē i sum. 2. eo. ti. dicta. q.
17. B. Atz p̄ ignorantia excusatur
qs a statuti ordinarioz habes. f.
lex. §. 5. r. 8. excoicatio. l. §. 6. Et
vtrū excuset scolaris qui tenet sui
doctoris opinōē. vide. f. opinio.

3

Legitimus.
Illegitimus nati multipliciter
sunt. Nā alius d̄f maner ille pro
prie q̄ nar̄ de scoto. Alius spuri
us vel nonus q̄ de adultera. A. In

sum. 2. li. 3. titu. 19. q. 1. d̄f fm̄ glo.
Ray. q̄ spurius d̄f natus ex car
bina p̄ spurcūta incontinentie. No
tus vero natus de adultera. Videt
eni filius esse de matrimonio cū nō
su. sicut r. notas febres dicimus q̄
vere quarantē r. h̄mōi vidēt r. n̄
sunt. Sz veritas ē q̄ ex adultero
natus d̄f et spurius. vt in c. tanta.
et qui si. sint le. B. Alius natus q̄
de soluto r. soluta. r. tales oēs pro
hibētur ordinari. qz p̄ antiquā le
gē maneres phibiti sunt intrare
tēplū dei. A. vsqz in decimis gene
raioēz. Sill r. spuri in c. per ve
nerabile. d̄ q. 7. r. in d. q. 1. B. De
iuro. 23. et de elec. in omni. r. et q̄
si. sint le. p̄ venerabile in si. Causa
at phibitōis triplex ē. s. dignitas
clericalis. q̄ huiusmōi viribus cō
ferri non d̄z. et de exco. p̄ela. in
ter dilectos. Item de testatio p̄ni
crimini extra de hereti. vengēis.
Item q̄ tales filij solent esse im
patores p̄ni sceleris. 6. q. 1. si quis
cum m̄libo. r. dif. 56. si gens. In
secularibus m̄ dignitatibus tales
non semp phibētur. ff. de decu. l.
spuri. r. l. gn̄aliter. §. spurius. A.
Et in hoc. §. p̄z q̄ si iste illegitū
habeat p̄petuorē legitime nam
ei p̄fertur in offō dignitatis. Et su
pradicta oia habent in sum. 2. d.
q. 1. fm̄ Ray. host. r. Hoff. B.
Quid si illegitimi p̄ ignorantiaz
p̄mon fuerint. B. f. 3. host. In hoc
cāu fm̄ oēs pbabilis ignorantia ex
cusat ar. L. de testa. l. 1. r. ff. de offi.
pto. l. 3. Ipe vero si veritate nouit
in conspectu dei cecidit cōticiqz
occultū sit. et de tēpo. or. c. si. Si
nihil scit excusatus ē. A. Idem in
sum. con. eo. ti. q. 1. B.

1 **U**s nūquid filius d̄z credere d̄
bia maris cui filius su. B. f. 3. hos.
Puma facie credēdū ē matri. et
de proba. p̄ tuas r. de p̄scump. af
fere. r. c. l̄as. §. i. veruntū non co
gim̄ credere. ar. L. de testa. l. nec
p̄fessio. A. cum ip̄e fuerit cōter
habitus pro legitimo. vt p̄z in sū.
2. d. q. 1. B. Si t̄z b̄ sciam impe
tret dispensatōēz q̄ in hoc cāu sag
facile obueni debet.

3 **Q**uid de filijs sacerdotū quos
suscepit de legitima vxore ante sa
crum ordinē. B. n. fm̄ Ray. Tales
de iur̄ cōi p̄moueri p̄nt ad oēs or
dines r. dignitates. nisi in illa ec
clesia in qua patres eoz immediate
fuerunt p̄elati vel canonici vbi n̄
p̄nt canonici vel p̄moueri. A.
Verum ē ad easdēz dignitates r.
p̄cedēdas quas patres eoz tē
nuerunt. Ad alias at̄ et in eadē ec
clesia poterunt r. canonici r. p̄
moueri. sicut dicit expresse Ray.
vt in sum. 2. eo. ti. q. 6. et viuētibus
eoz p̄ribus. r. i cadē ecclesia i suo
offō manētibus. et d̄ si. p̄lby. ad h̄
r. p̄z in iuribus que sequit. B. et
eo. ad h̄. r. c. ad extirpandas r. c.
ad abolēdas. Et de talibz p̄nt intel
ligi. 56. dif. §. sed hoc. Idēz host.
Ber. r. goss. Et addū Hoff. Hō.
q̄ cum pater habuerit personatū
vel vicariū p̄petuam in aliqua ec
clesia filius immediate ip̄um vel ip
sam habere non pōt. et e. quoniā
r. c. ad extirpandas. Itēz si pater
habuerit personatū filius n̄ pōt h̄c
vicariū. nec econuerso. extra co.
Michael. r. c. p̄stū. A. Istud
vicariū p̄petuū filius immediate per
sonatū habere non pōt. vt in d. c.

1 **U**s nūquid filius d̄z credere d̄
bia maris cui filius su. B. f. 3. hos.
Puma facie credēdū ē matri. et
de proba. p̄ tuas r. de p̄scump. af
fere. r. c. l̄as. §. i. veruntū non co
gim̄ credere. ar. L. de testa. l. nec
p̄fessio. A. cum ip̄e fuerit cōter
habitus pro legitimo. vt p̄z in sū.
2. d. q. 1. B. Si t̄z b̄ sciam impe
tret dispensatōēz q̄ in hoc cāu sag
facile obueni debet.

3 **Q**uid de filijs sacerdotū quos
suscepit de legitima vxore ante sa
crum ordinē. B. n. fm̄ Ray. Tales
de iur̄ cōi p̄moueri p̄nt ad oēs or
dines r. dignitates. nisi in illa ec
clesia in qua patres eoz immediate
fuerunt p̄elati vel canonici vbi n̄
p̄nt canonici vel p̄moueri. A.
Verum ē ad easdēz dignitates r.
p̄cedēdas quas patres eoz tē
nuerunt. Ad alias at̄ et in eadē ec
clesia poterunt r. canonici r. p̄
moueri. sicut dicit expresse Ray.
vt in sum. 2. eo. ti. q. 6. et viuētibus
eoz p̄ribus. r. i cadē ecclesia i suo
offō manētibus. et d̄ si. p̄lby. ad h̄
r. p̄z in iuribus que sequit. B. et
eo. ad h̄. r. c. ad extirpandas r. c.
ad abolēdas. Et de talibz p̄nt intel
ligi. 56. dif. §. sed hoc. Idēz host.
Ber. r. goss. Et addū Hoff. Hō.
q̄ cum pater habuerit personatū
vel vicariū p̄petuam in aliqua ec
clesia filius immediate ip̄um vel ip
sam habere non pōt. et e. quoniā
r. c. ad extirpandas. Itēz si pater
habuerit personatū filius n̄ pōt h̄c
vicariū. nec econuerso. extra co.
Michael. r. c. p̄stū. A. Istud
vicariū p̄petuū filius immediate per
sonatū habere non pōt. vt in d. c.

4

1 **U**s nūquid filius d̄z credere d̄
bia maris cui filius su. B. f. 3. hos.
Puma facie credēdū ē matri. et
de proba. p̄ tuas r. de p̄scump. af
fere. r. c. l̄as. §. i. veruntū non co
gim̄ credere. ar. L. de testa. l. nec
p̄fessio. A. cum ip̄e fuerit cōter
habitus pro legitimo. vt p̄z in sū.
2. d. q. 1. B. Si t̄z b̄ sciam impe
tret dispensatōēz q̄ in hoc cāu sag
facile obueni debet.

3 **Q**uid de filijs sacerdotū quos
suscepit de legitima vxore ante sa
crum ordinē. B. n. fm̄ Ray. Tales
de iur̄ cōi p̄moueri p̄nt ad oēs or
dines r. dignitates. nisi in illa ec
clesia in qua patres eoz immediate
fuerunt p̄elati vel canonici vbi n̄
p̄nt canonici vel p̄moueri. A.
Verum ē ad easdēz dignitates r.
p̄cedēdas quas patres eoz tē
nuerunt. Ad alias at̄ et in eadē ec
clesia poterunt r. canonici r. p̄
moueri. sicut dicit expresse Ray.
vt in sum. 2. eo. ti. q. 6. et viuētibus
eoz p̄ribus. r. i cadē ecclesia i suo
offō manētibus. et d̄ si. p̄lby. ad h̄
r. p̄z in iuribus que sequit. B. et
eo. ad h̄. r. c. ad extirpandas r. c.
ad abolēdas. Et de talibz p̄nt intel
ligi. 56. dif. §. sed hoc. Idēz host.
Ber. r. goss. Et addū Hoff. Hō.
q̄ cum pater habuerit personatū
vel vicariū p̄petuam in aliqua ec
clesia filius immediate ip̄um vel ip
sam habere non pōt. et e. quoniā
r. c. ad extirpandas. Itēz si pater
habuerit personatū filius n̄ pōt h̄c
vicariū. nec econuerso. extra co.
Michael. r. c. p̄stū. A. Istud
vicariū p̄petuū filius immediate per
sonatū habere non pōt. vt in d. c.

re postea q̄ nec p̄ religionē nec p̄ ordi-
nationem pot̄ rir̄ separi ab vxore
innata vel ignorante. **B**

5 **Q**uid si nato aliquo de illegiti-
mo cuius postea pater p̄t̄i cuius ma-
tre. p̄ si ipe p̄ceptus pater poterat
eam h̄be in vxore: r̄ postea duci le-
gitimatus ē filius. r̄ ad oēs actus
legitimos admittet. **A.** r̄ etiam ad
hereditates fm̄ Ray. vt̄ i sum. cō.
eo. n. q. 10. **B.** etiam si post natiui-
tate filij mater nupsit alteri quo
mortuo p̄traxit cum illo. vel econ-
uerso pater duxit aliam qua mor-
tua duxit illam. **Sed** aut̄ si ipe cō-
ceptus nō poterat eē m̄fimonium
iter ip̄os. qz̄ tunc s̄ sublatō ip̄ed̄
m̄to duceret illas. nō legitimatur
filij. **et** q̄ si. sint. l. tanta. i. dicitur. q̄
b̄ns mo. na. effi. le. coll. 6. circa p̄n-
cipiū. **A.** **Idē** i sū. 2. dicta. q. 10. f3
Ray. Hoff. r̄ Hoff. **Et** addit ray.
Ad dicit̄ in p̄tio casu legitimatus
talē quo ad oē actus legitimus vt̄
dēt q̄ fallat̄ i ep̄am ad quē nō pote-
rit talis p̄mōneri absqz̄ dispensati-
one pape vt̄ p̄ sc̄dm̄ vnam l̄tam **et**
de elec. innotuit circa p̄icipiū **Idē**
recitant Hoff. r̄ Hoff. s3 magi ap̄
probat̄ q̄ talis dispensatione non i-
digeat etiam in hoc casu. r̄ hoc in
saurorem prolis. **et** quisi. sint. le. ex
tenore r̄ qui ma. ac possunt. vidē-
tur in fi. **B**

6 **Q**uis pot̄ disp̄sare cū illegitio
R. Ep̄s pot̄ dispensare q̄m̄ ad
ordines minores r̄ b̄nficiū sine
cura. aliter non. nec ad dignitates
aut p̄sōatus nisi papa. **extra** e. is q̄
l. 6. **A.** **Ibi** etiam patet q̄ etiam si
per papā fuerit cū tali disp̄satum
vt̄ possit b̄nficiū curam obtinere
intelligitur solus de vno. **B.** Quod

si a papa disp̄sationem obtinuerit
r̄ postea impetravit q̄ duo aut plu-
ra b̄nficia cū cura possit habere ta-
cut̄ aut p̄dēm effectū. nō valet h̄
cūda gr̄a. **et** e. si is cum quo. l. 62

Que disp̄satio est circa illegiti-
mos? **R.** fm̄ Ray. Si tales irant
monasterium. de iure cōi. possunt
p̄mōneri ad oēs ordines. **S6.** dif.
§. 1. **et** eo. c. 1. Religiosis eni ingressi
tollit irregularitatem sicut r̄ gratia
dinem. **is.** q. vii. nō liceat. **Ad** pla-
tionem in p̄no p̄nt̄ p̄mōneri absqz̄
disp̄satione. vt̄ i dco. c. 1. **A.** **pape**
f3 quofda. cū hodie illegitima
nō absqz̄ dispensatione sedis aplice
nec ad dignitatem nec ad p̄sonar.
aut alia beneficia curam b̄na de
beat̄ admitti. **extra** eo. nimis. **Alij**
dicunt q̄ cum talibus religionem
ingressis p̄nt̄ ep̄i disp̄sare q̄ possit
p̄mōneri i abbates non autem i
ep̄os. **Et.** ad. c. nimis. dicunt q̄ uel
ligitur de remanentibus i seculo.
ut̄ i sum. 2. l. 3. ti. 19. q. 2. **Sed** certe
i dco. c. nimis nec in. c. 1. eo. ti. s̄
distinctio. **Unde** nec nos distigue
re debemus. **ff.** de offi. p̄resi. l. 3. r̄
extra de deci. ad audientiam. **Un-**
de p̄rimus verius videtur. **B.** **Si**
vo remanent i seculo. nec ad ordi-
nē. nec ad platurā p̄nt̄ absqz̄ disp̄-
satione p̄mōneri. vt̄ ibi d̄f. **Sed**
circa eos q̄nqz̄ adhibet̄ disp̄satio
magna videt̄ vt̄ ordinentur r̄ ihi
uantur i eccl̄ijs. alijs a paterna d̄
eo si sunt filij s̄bvyteri. **Alter** vero
i q̄buscūqz̄ eccl̄ijs. **ar.** **et** eo. p̄t̄m̄
B. **aior** ut̄ ē i paterna. aliquo m̄
medio. **extra** eo. ex transmissa. ma-
xima vt̄ i paterna. nullo tamen me-
dio. **et** eo. ex tua. **A.** **Idē** i sū. 2. d̄
ca. q. 2. **B**

Quid si cū illegitimo disp̄saret
quo ad ordines r̄ b̄nficiū eccl̄ia-
stici. **R.** **Si** ab ep̄o facta sit disp̄n-
satio. nō erēdit̄ nisi ad ea q̄ pot̄. **f.**
vt̄. 7. **et** d̄z̄. **E.** **Si** vo papa poterit
p̄mōneri ad parochiale eccl̄iaz n̄
ad p̄sonatum vel rectoriaz ad quā
per electionem procedi cōsuevit.
extra de s̄ben. c. vii. **A.** **idem** in sū.
con. eo. n. q. 14. fm̄ Ray. Hoff. r̄
Hoffi.

Utrū legitimus q̄ ad actus eccl̄ia-
sticos sit p̄ hoc legitimus ad actus
seculares. **R.** **De** h̄ sunt multe opi-
niones. **Probabilior** in videt̄ opi-
nio. **Inn.** dicētis q̄ ḡ legitimatus
fuit ab aliquo p̄ncipe seculari vel
ciuitate. intelligitur legitimus quo
ad oēs actus sc̄lares i terris q̄ legi-
timum subsint. qn̄ etiam i alijs t̄ris
quo ad secularia nisi sint talia que
essent i alteri p̄ iudiciū. **Nam** nec
i alijs terris succederet ab intestato qz̄
sic auferret̄ bona heredibus d̄fun-
cti. **Sed** talis non intelligitur legit-
matus ad ordines. qz̄ h̄ nō ē de in-
ridictione iudicis laici. **Si** vo le-
gitimatus fuit ab ep̄o i s̄m̄m̄ pon-
ti. q̄ ad nūozes ordines r̄ b̄nficia
sine cura. etiam i alia diocesi pote-
rit p̄mōneri ad p̄dca. qz̄ hoc ē
de iurisdictione eccl̄iastica r̄ i nulli
iudiciū. r̄ multo magis si a pa-
pa. **Sed** talis non ē legitimus quo
ad actus seculares nisi i terris que
temporaliter pape sunt. **Sans** con.
Ber. **et** q̄ si. sint. legi. p̄ venerabile
A. **In** sū. con. e. n. q. 15. diuersa sup
bis dca ponuntur. **Et** d̄ns. **Anto.**
Bu. sup dco. c. p̄ venerabile. lan-
r̄ clarus p̄dictat̄ angit sic q̄ q̄daz̄
ē legitimatio plenissima per quas
dēt̄ fundamentum viui a quo sur-

git differentia legitimatiōis r̄ ille-
gitimatiōis. r̄ h̄c solus papa fa-
cere pot̄. qz̄ solus disponē pot̄ sup
m̄mōnto. **Quedā** est legitimatio
pleniōz q̄ integrat ad iura p̄mice
nature nō disponēdo i viui r̄ h̄c
pot̄ r̄ papa r̄ impator fm̄ illa que
ad eos spectat. **Quedam** ē plena.
vt̄ disp̄satio cū eo in aliquo effec-
tu legitimatiōis nō ex toto integrā
do. adhuc illam p̄nt̄ vicijs. **Adde**
r̄ ēt̄ iseriores. vt̄ pot̄ colligi ex p̄di-
ctis. **Segtur.** **His** r̄is̄ si q̄rat̄ an
papa possit legitimare i terris ipe-
rij. dico sic. **Aut** papa vult dispone-
re i matrimonio r̄ prolez futurā
r̄ non dubito q̄ pot̄ etiam i terris
imperij. qz̄ suum p̄ncipaliter est
disponē de matrimonio. **Et** sic uel
ligo que dicunt **Jo.** an. r̄ Hoffi.
Idē omnes filij qui p̄ducunt̄
hodie de m̄fimonio vltra quartū
gradum etiam i terris imperij sūt
legitimi r̄ omnes enā qui nati sunt
ex pupillo r̄ tutore. r̄ ex s̄benib̄
sine consensu patris r̄ ex rectore. p̄-
uincie cū subiecta. **Aut** papa vult
legitimare disponēdo in radicez
matrimonij quo ad prole iam p̄-
ditam. r̄ tunc dico q̄ in oibus cas-
ibus in quibus legitimare pot̄ dis-
ponēdo i radicez matrimonij q̄
in oibus illis casibus pot̄ legitima-
re i terris imperij. **f.** tamen legitiat
icipiendo a radice matrimonij. r̄
in oibus casibus i quibus non pot̄
vel nō vult disp̄sare icipiendo a
radice matrimonij. i omnibus illis
legitimat̄ quo ad terras suas r̄ nō
in imperij. **Uideamus** ergo quando
pot̄ icipiendo a radice matrimonij
Idē si vult disp̄sare legitimatio
naturam de rapto p̄sensu m̄fimonis

ic. valde
in b̄le

li iter pareres et non video quod possit
Nam non possit facere quod esset ma-
trimonium absque consensu cum sit
natura de essentia illius. Item possit
fingeri consensus stante dubio ex
de ipsonis quod. Et si dicatur. Prin-
ceps singulorum consensum ubi non est. ut
l. i. l. de rei uxore. acti. dico quod illud
i postuissis et non in sacramentalibus
Nam talia sacramentalia habent
formam facti naturalem et exigunt
veram essentiam presentis. in quibus
non video quod papa aliquid possit.
ubi enim per forma veritas exigitur si-
cno non operatur. Lon. Jo. an. Aut
vult legitimare productos ex ma-
trimonio quo ad formam suam essen-
tialiter. i. ualide in per resistentiam uir-
tatis. et si resistentia esset iuris civilis
quia ad ipsum non spectat de mari-
monio. dico quod possit legitimare.
quod hec sicno possit trahi retro cum
si haberet aliquod principium resistere
quod validum esset. quinimo ex quo solus
ius civile resistere filij ab ipso princi-
pio essent legitimi. Aut matrimonium
nisi validum quo ad formam rudem
extrinsecam haberet impedimentum
canonicum vel diuinum. Ad factio in
illa differentiam habet. Et adhuc non cre-
do quod possit legitimare disponen-
do in radicem matrimonij. quod ex quo
matrimonium habuit resistentiam iur-
is civilis est impossibile quod sicno ope-
tur resurgendo in matrimonium per retro.
quod desit in extremo a quo s. co. ista
ff. de sena. l. paulus. al. l. fenatores
An credo quod si legitimatio non va-
let. ut traheret radicem a matrimonio
sibi non potest valere ut legitimatio
collatur de nouo. An vero disponit
in radicem matrimonij. aut proles
est prodita ex matrimonio quod an ius ca-

nonicum resistat in matrimonio vellic
gumantio. plus potest esse dubitatio
probabilis. Et dico quod si casu potest
gumare disponendo in matrimonium
et declarando legitimatam propter
dubium matrimonij quod est et subie-
ctum. et ad eundem appertinet stare
dubio. et quod ex quo non habet claris re-
sistentiam iuris potest retrouari
fictio ad principium legitimatam et
quod propter dubium probabile casus est
suppositus pape ut de grauibus
ut per hac decre. per venerabilem. h.
ronibus igitur et. Et sic pedem du-
bio et quod dicitur latet impedimentum vi-
demus quod papa ex colore matrimo-
nij auctoritate ecclesie prolem legiti-
mat. de clan. despon. cum in hibino
et s. co. puenit. et ubi libet. Et in hoc
casu legitimatam et in terris imperij quia
disponit in radicem matrimonij ad
hoc. s. co. ista. Nam nulli dubium
quod legitimatio que fit ex illo casu ex
solo matrimonio etiam de iure
cunquam solennitate de aliam instrum-
torum quam requirit lex habitata
et prolem legitimatam etiam in terris
imperij. Et sic de facto solui in Hu-
tine. Nunc papa intendit legitimatam
solum conferendo iura legitimatam
non disponendo in radicem matre-
monij vel quod non vult uel quod non po-
test. quod patet ex predictis. et in cla-
rum est quod in terris ecclesie potest legiti-
mare ut hic. h. ronibus igitur et equa
in istis exeret iura imperij. Aut vult
legitimare in terris imperij. et nunc
aut vult legitimare sibi suppositus
uel supponendum ratione clericat
qui eo quod se legitimat propter cler-
ricat. dicitur clericus saltem in te-
rit no. de trasac. ex l. is. Et dico quod
per et co legitimato securo clericat

legimus est quo ad temporalia
et spiritualia et quo ad omnia. ut per ex
vna allegatioe h. Nec obuiat quod
ex hoc iudicetur non supposito ne-
dical quod sit legitimus et illegitimus nisi
monstru. Aut vult legitimare non
suppositum nec supponendum de
primo. Et tunc aut vilegumare
cum consensu illius qui superiores non
recognoscit et sic est in quasi posses-
sione libertatis. Et talis potest legiti-
mari ut h. rationibus. Aut in istis
illius qui superiores recognoscit. ut
impratorem. et casus videt h. h.
ronibus. quod non possit. quod hec quod sunt
supra imperij ut legitimitate. non
possunt fieri sic consensu superioris.
ut in hac decre. que non est alibi in
hoc. Et h. quod papa non legitimet
in terris imperij quod ad bona spalia
tenet Bar. et Ly. Sed si uis tenet
quod si prius sit prorogabilis in habere
et similem potestatem sicut dicimus in
his que sunt meri imperij. ut dixi
de so. compe. c. si diligenti. credo
quod non possit facere papa ista legiti-
mationem circa subiectum imperio
nisi ubi sciret omnes quibus preiudi-
cal. quod talis iurisdicatio non potest pro-
gari ad iudicium eorum. Et h. tenet.
Jo. an. dicens quod papa h. in terris
ecclesie potest libere. i. sine alicuius detra-
ctione. In terris vero subiectis impe-
rio non potest contra dicere possit in
curtu iudicium non in spe sed in re. i. quod
ita possit hereditate. Secus si solu-
speret. An per h. osti. solo pre reg-
rate dum uiuit potest fieri legitimatio.
eo aut mortuo presententibus illis quod
bus iam de lata est hereditas. al. no. et
quod ad feudalia presentente domino feudi
non obstat contradicatio huius spe-
m. h. in eorum iudicium fieri uon

de sine causa. Jo. i. dubio. sicut alie
expressio non attendit ad preiudicium
agnato et spem habentium nisi presen-
tiam vel papa aliud exprimat. Circa
ca impatore vero subdit quod aut ten-
dit legitimare disponendo in ma-
trimonio et sciendo a. iudice. Et
dico quod non potest quia hoc est solus
pape. Et sic leges que dicuntur ex
in matrimonio subsecuto legitimatur
filij nisi fuissent approbate per cano-
nes non credo quod valerent. Et per h.
patet quod non potest facere plenissimam
legitimationem que uultu deat ori-
ginale. Aut vult legitimare colla-
tine conferendo iura legitimatam
et quo ad spiritualia credo quod non potest
fieri. Ideo puto quod legitimatam ab im-
peratore non possit ordinari nec be-
neficiari nisi aliter ordinari. Et h.
tenet Jo. an. et Archidi. Aut vult
legitimare quo ad spalia et hono-
res et hereditates. Et dico quod potest
terris imperij sicut et olim poterat.
In terris autem ecclesie an possit. dic.
Aut legitimatam legem generalem con-
ferendo. Et dico quod uirtus legis se ex-
tendit ad existentes in terris ecclesie
non ex uirtute legis solus sed ex generalit
approbatione ecclesie. dist. 10. si i. ad-
iuto riu. quod facit canon. ex quo lex non
repugnat canonem quam papa appro-
bare censet. eo quod non improbat. ut
dixi de iud. nouit. Non puto in quod
tales essent legitimati quo ad spiri-
tualia. propter naturam materie que nec
directe nec in directe supposita est
potestati laici. Aut vult legitimare per
rescriptum. et credo quod non possit in
terris ecclesie. nisi eo modo quo s.
dicitur est papam posse in terris imperij
Ibidem etiam tangit quod imparis potest
legitimare ut s. dicitur est etiam ante

coronatio. **¶** Jaco. de arena. **¶** 30. an. **¶** Sic dicit qd hēns potatē legi mandati ab imperio. pot vbi pot imperator. fm verba privilegij. **¶** vbi non pot. minus pot habes potestatem ab eo. **¶** Et similiter dico. d habēbus potestatem a papa. **¶** In habentē potestare ab imperatore tener. **¶** Bar. in l. preses. ff. de offi. p. si. qd non possit legitimare in terris ecclesie qz alius a proconsule non pot extra puinciam sibi decretam in iudictionem et voluntaria exercere. **¶** Puto etiam inquit qd habes potestates a papa vel a principe n̄ possit legitimare ad iudicium alterius etiam respectu sp̄i quia tales concessiones intelliguntur sine aliorz preiudicio de puul. pasto ralis. cū similibus. hec ille. **¶** Qui et ibidē multa alia prosequit de hac materia. **¶** Quibus autē modis il legitimus legitime habes. **¶** legitimus. **¶** 2. **¶** Et virū malitia parentis debeat nocere illegitimo sine cuiuscūqz filio. habes. **¶** s. filius. **¶** 3. **¶** Ad materia illegitimoz potest p̄nere supra filius. **¶** et isra legitimus.

Licite acquisitum. **¶** Quot modis dicitur illicite acquisitum et quando restitui debeat vel in elemo synam dari possit habes. **¶** s. elemo syna. **¶** i. **¶** ff. **¶** 2. **¶** j. restitutio. **¶** i. **¶** ante penul.

Immunitas Dei munitate seu emunitate ecclesie ant confugientum ad ecclesiam. vide **¶** s. emunitas. **¶** i. **¶** 2.

Impedimentū p̄io cōiter. **¶** Circa impedimē

ta matrimonij p̄imo agemus de impedimento in gener. **¶** 2. **¶** de impedimento erroris persone. **¶** 3. **¶** de impedimento conditionis. **¶** 4. **¶** de impedimento voti. **¶** 5. **¶** de impedimento cognationis carnalis. **¶** s. cōsanguinitatis. **¶** 6. **¶** de impedimento cognationis sp̄ialis. **¶** s. cōpaternuans. **¶** 7. **¶** de cognatōe legalis. **¶** s. adoptionis. **¶** 8. **¶** de impedimento criminis. **¶** 9. **¶** dispari cultu. **¶** x. **¶** violentia seu metu. **¶** xi. **¶** de impedimento ordinis. **¶** 12. **¶** de impedimento legationis ad aliam uxorem. **¶** 13. **¶** de publice honestatis iusticia. **¶** 14. **¶** de affinitate. **¶** 15. **¶** impotentia cocundi. **¶** 16. **¶** de matrimonio contracto contra interdictum ecclesie. **¶** 17. **¶** de impedimēto feriarū. **¶** De predictis impedimentis sunt vcrsus in quibus explicantur fm predictū ordinē. **¶** sic. **¶** Error conditio. **¶** votū. **¶** cognatio. **¶** crimen. **¶** Cultus disparitas. **¶** vis. **¶** ordo. **¶** ligamen honestas. **¶** Si sis affinis. **¶** si forte core ne quibus. **¶** Hec sociada vetant connubia. **¶** iuncta retractant. **¶** Ecclesie vcrsus. **¶** nec non tempus feriarū. **¶** Impediunt fieri. **¶** permittunt facta teneri.

¶ Que impediūt matrimonij ias contractum? **¶** R. **¶** 12. **¶** sunt que impediunt non solum matrimonium? **¶** trahendum sed etiam dirimunt contractum. **¶** que **¶** continentur in p̄mis tribus versibus positus in p̄imo. **¶** 6. **¶** Et intelligas qd dirimunt contractum si precesserunt matrimonium. **¶** Si autem superveniant p̄ma matrimonium rite factum **¶** ut affinitas vel crimen **¶** et h̄. **¶** non dirimunt. **¶** Et etiam si non sit subsecuta copula carnalis. **¶** ut in sū. **¶** con. **¶** li. **¶** 4. **¶** li. **¶** 3. **¶** q. **¶** 1. **¶** B. **¶** p̄ter vñū votū. **¶** s. religionis cū

effectu. **¶** quando quis contracto qd dē matrimonio sed ante carnalē copulā religionē ingreditur. **¶** et de **¶** ver. **¶** p̄nga. **¶** verum. **¶** 2. **¶** c. **¶** ex parte. **¶** 2. **¶** B. **¶** vbi d̄f clare qd p̄tractio m̄rimo no legitime p̄ verba de p̄na in nullo pot casu dissolui et si vnus p̄tra bentū efficeret hereticus. **¶** ut vñū testitū alter ad secūda vota trāsnugret. **¶** nisi vnus religionē ingreditur. **¶** B. **¶** 2. **¶** de spon. **¶** comissum. **¶** Ex peccari in debet vsqz ad p̄fessionē vnus p̄tra. **¶** Tho. **¶** in. **¶** 4. **¶** di. **¶** 2. **¶** 2. **¶** Li. **¶** quo usqz religioni etiā in genere sit saltem tacite obligatus. **¶** ut si noluit vti absolute mutare infra qd tēpus b̄ficiū ingrediētis nō est alteri p̄ferendū sine eius assensu. **¶** ut in. **¶** ca. **¶** beneficiū. **¶** de regu. **¶** li. **¶** 6. **¶** B. **¶** Nā an non dirimunt et fm **¶** De. **¶** Simile habes. **¶** j. **¶** votū. **¶** 4. **¶** §. **¶** 5. **¶** in sū. **¶** Advertendū qd per susceptionē sacri ordinis dirimunt vt quidā dicere voluerunt. **¶** sed d̄rimunt declarari ē hodie in quadā cōnaganti. **¶** Jo. **¶** 2. **¶** que incipit. **¶** Anque.

¶ Que sūt illa que impediūt m̄rimoniū p̄hendū sed in n̄ dirimunt contractū. **¶** R. **¶** p̄tio quidē sunt duo p̄dicta in p̄rio. **¶** §. **¶** s. **¶** phibitio ecclesie **¶** et tempus feriarū. **¶** de quib̄ d̄f. **¶** j. **¶** impedimentū. **¶** 16. **¶** et impedimentū. **¶** 17. **¶** Item sunt quedā crimina d quibus habet. **¶** j. **¶** impedimentū. **¶** 18. **¶** §. **¶** 1. **¶** Sic impediunt matrimonium contrahendum sponsalia que sūt p̄ius cum alia contracta d quo. **¶** j. **¶** sponsalia. **¶** §. **¶** 3. **¶** Itē impedit cathelicus qui precedū baptisimus. **¶** ut habetur. **¶** j. **¶** impedimentum. **¶** 6. **¶** §. **¶** 2. **¶** Item impedit votum simplex. **¶** de quo infra impedimentum. **¶** 4. **¶** §. **¶** p̄tio 2. **¶** 2.

¶ Cūtruz aliqua consuetudine esse diat m̄rimoniū cōtrahendū illa rimat contractū. **¶** R. **¶** fm **¶** Host. **¶** non s̄uendo ē approbata p̄ papam et matrimonij cōtrahat. **¶** et vt cōtrahatū sepeatur certe impedit et dirimit. **¶** dico in quibuscūqz casib̄ hoc possit facere canonica cōsuetudo. **¶** et de cognat. **¶** sp̄i. **¶** c. **¶** i. **¶** 2. **¶** c. **¶** super eo. **¶** et de p̄an. **¶** et affi. **¶** qd dilecto. **¶** Nā approbano pape habet vim constitutōis. **¶** Sed si p̄suetudo nō sit p̄ ipsū approbata nec reprobatā n̄ ad evitandū scandaluz qd forte se querent faciendo contra eā impedit contrahendū sed non dirimunt p̄ actū. **¶** Idem **¶** Ber. **¶** et **¶** Jmmo. **¶** 2. **¶** Idē in sū. **¶** con. **¶** co. **¶** n. **¶** q. **¶** 2.

¶ Quid agendū quādo doctor et discordant circa impedimentum matrimonij. **¶** R. **¶** fm **¶** Host. **¶** Abicunqz doctores per glosas suas dicūt solui matrimonij si non indicant ius expressum contrarium adherere extra d̄ testi. **¶** licet ex quadam in sine. **¶** Idem in sū. **¶** co. **¶** n. **¶** q. **¶** 3.

¶ Quid si ecclesia precipiat aliqui coniugū cohabitare cū altero. **¶** et ille cui precipitur sciat hoc impedimētū. **¶** R. **¶** fm **¶** Hug. **¶** In hoc casu q̄m ad reddendum debet nō tenet obedire. **¶** in cohabitatione et necessariorū exhibitione obedire debet et nō negare et cui de facto se copulavit. **¶** Nā obedire debet i q̄m pot sine peccato. **¶** ut in. **¶** c. **¶** in q̄st noni. **¶** et de sen. **¶** exco.

¶ Quō at m̄rimoniū sit ingredj an sit aliquod impedimentum. **¶** R. **¶** Debent banna publice in ecclesijs p̄ p̄b̄yicos p̄poni. **¶** ut infra cōp̄entē terminū q̄ sūt impedimentuz

coronati
 30. an. **¶** Si apparuerit probabi-
 tur contra copulā futurā i
 imperat. et expisse donec. et sic qd sic
 at aliter si dberet sine bānis
 ubi. at post p̄hibuōes et exiteru ipe-
 dimemus. vt puta gradus p̄hibiti
 tūc filij dicent illegitimi. et nō excu-
 sabunt ppter ignorantā parentū.
 Sacerdotes qz q tales comūcio-
 nes inhibere cōtēptarint vel regula-
 res q̄ interesse p̄sumpserit p̄ trēniū
 ab officio suspēdāt. Qui vero fal-
 sū impedimentū maliciōse obiecerit.
 canonica non effugiet v̄nones
 et de clan. despon. cuz inhibitiō.
 In aliquibus vero locis nō sūt hęc
 bāna sed solū p̄trahunt sponſalia
 solēniū et publice multū ante ma-
 trimoniū. et interim pōt manifesta-
 rian sū impedimentū. De matri-
 monio qd sit sine bānis et clande-
 stine aliqd habes. j. legitimus. j. l.
 2. s. debium. s. fi.
¶ Quid si aliquis audiuit p̄tenu
 impedimentum esse inter se et vxo-
 rem nunquid tenetur iquirere. R.
 fm. s. h. Si audiuit a fide dignis
 et non suspectis. cū non debeat eē
 negligens sine saluti. tenet inquirere
 veritatem aliter est affectata igno-
 rantia que non excusat. et si concipit
 at probabilem opinionem de vi-
 cio aliquo non debet exigere de-
 bium s; reddet teneatur. A. Idē
 in sum. con. li. 4. ti. 2. q. 2. B. Se-
 cussitua inuenerit veritatem q̄ eē
 impedimentum haberet pro con-
 stanti tūc enim nec exigere nec re-
 dere debet. A. facit et de senten-
 exco. inquisitiō. B. Porro qui
 tale impedimentū audit a viro sū
 digno et iurato. aut compatre suo
 aut a p̄p̄uo sacerdote. aut publica

fama non ita tenet credere q̄ pec-
 cet mortaliter si non credat sed ve-
 niat. sicut et peccat pōt qui mi-
 nus de facili credit. A. Idem in
 sum. con. eo. ti. q. 4.
¶ Nunquid peccat sacerdos vel
 alius quicūqz scāes imped. mēti i
 sinuado h̄ alteri p̄ngū vel abob
 seu a ter alteri. R. fm. s. h. Si pro-
 bari nō pōt. dicendo agit indiscre-
 te. nisi credēs q̄ audiet. para. s. i
 hac pte peritor p̄silio obedir. Si
 vō possit p̄bari et sciat h̄ sacerdos
 parochial vel a. i. p̄ngū tenet solē-
 ni ad duozū agē nisi de cōi con-
 sensu velint et possint cohabuare
 tanq̄ germani. A. Idē in sū. con.
 eo. ti. q. 5. r. 6. B. Iū et casuz ha-
 bes. s. correctio. r. s. 6.

Impedimentū

2. de errore p̄sone. Sciendus
 p̄io q̄ nō ois error impedit m̄fi-
 moniū s; solū error p̄sone et cōdi-
 tionis. Cuius rōne assignat Tho. i
 4. dī. 30. dīcēs q̄ o p̄ozet q̄ erro-
 qui m̄fimonuz. ipedit sit alicuius
 eoz que sum de essentia m̄fimonij.
 Ipsū aut m̄fimonium duo inclu-
 dit. s. personas que cōiungunt. et
 numā p̄tatem inuicē i qua m̄fimo-
 niū consistit. Primū tollit p̄ erro-
 re p̄sone. Secundū p̄ errore cōdi-
 tionis. qz seruus non potest p̄tate sū
 copous libere alieri placere sine
 consensu dñi sui. h̄ Tho. Itaqz si
 sit error p̄sone nullus est consens.
 Nā qui errat n̄ consētit. s. de iurif.
 dic. om. iudi. si per errorem. et er-
 rantis voluntas nulla est. L. d. iurif.
 et fac. igno. l. cum per testamentū.
 r. l. nō idcirco. Et sic nullū est con-
 sētiū. ut puta si Iohannes dicat

se esse Petrū. Sed error fortane
 et qualitas nō excludit p̄sentiū. vt si
 mulier nubat paup̄i quē credit di-
 uē. vel si q̄s cōtrahat cū corrupta
 sine inhonestā quā credit virginē
 tenet m̄fimonū. 29. q. l. bis ita. A.
 Glo. Ray. i. ti. de errore p̄sone su-
 per vbo virgo. dicit q̄ Hug. nōt.
 27. q. 1. r. p̄to. q̄ si quis desponsa-
 uerit de iururo corruptā quā credi-
 dit eē virginē. cōperta postmodū
 veruante ante carnalē copulā. non
 eē cōpellendus p̄sumat m̄fimonū
 ci ea. qz p̄ h̄ impedit eē p̄motō
 ad ordines ecclesiasticos. B.
¶ Quid si q̄s dicat se esse filiū re-
 gis cū non sit. Dicendū fm Tho.
 in. 4. dī. 30. q̄ error nobilitatis in
 q̄mz huiusmōdi nō euacuat matri-
 moniū sicut nec error qualitatis.
 S; si error nobilitatis i dignitatis
 redadat in errorē persone. tūc ipe-
 dit m̄fimonū. An si cōsensus mu-
 lteris ferat in istā p̄sonā directe er-
 roz de nobilitate ipsius n̄ impedit
 m̄fimonū. Si autē directe intēdit
 p̄sente in filiū regis quicūqz sit ille
 tūc si alius p̄ntet ei q̄ filius regis.
 est error p̄sōe et ipedit m̄fimonū
 Et eodē nō v̄f dicēdū si q̄s dicat
 se p̄mo genitū et nō ē. A. Ad intel-
 ligentiā predictoz s; Ray. et i sū.
 con. li. 4. ti. 3. q. 4. sciendū q̄ ad h̄
 q̄ aliquis vel aliqua dicatur errare
 in p̄sona oportet q̄ p̄ v̄sum. auditi-
 tā vel famā habeat aliqua noticiā
 illius p̄sone absēti quā credit istā
 p̄tatem. qz in ignotū penitus nec af-
 factū nec cōsensū dirigē possumus.
 An si nullā noticiā habeat mulier
 de p̄sona absente nō errat in ea. s;
 decipit in p̄tē. Verbi gr̄a. Si ali-
 quis anglicus rusticus veniat ad ali-

quā mulierē nobilē dicens se esse
 filiū regis anglie. et contrahat illa
 cū eo credens eum filiū regis. non
 impedit matrimonū qz nō sūt er-
 roz p̄sone s; potius qualitatis. Hoc
 exemplū nō v̄ placere dōctē. qz
 cū vbiqz habeat noticiā regis an-
 glie saltē p̄ famā. videt q̄ hic sit er-
 roz p̄sone nec in p̄ntem p̄sonā sed
 in p̄sonā filij regis anglie cōsensū
 re v̄. An in q̄. Intellege h̄ q̄ non
 exp̄mit aliqua certam locutiōez
 p̄ quā h̄eat noticiā patris et filij p̄
 consequēs. puta dicit se esse filium
 regis vel comitē in genere nō dicit
 cuius. vel si specificat nulla habet
 noticiā filij neqz patris. Item fm
 glo. Ray. et in sū. con. eo. ti. q. 6. si
 aliqua scit aliquē multos habere
 filios quoz n̄ nullus ē nōtus ei. et
 vnus eozū mentē se eē primogenitū
 et ista consentit in eū p̄p̄tē sp̄ez
 successōis bonorū p̄f̄noz n̄ ē erro-
 p̄sōe s; fortane siue relatiō. s. p̄mo-
 gētur. et ideo non ipedit m̄fimo-
 nium. B.

Impedimentū

3. de errore cōditionis. Nō
 p̄ q̄ si libera mulier p̄trahit cum
 seruo vel liber cū ancilla cōtrahit
 m̄fimonū. 29. q. 2. si q̄s liber. r. c.
 si q̄s ancilla. et duobus seq. Si vō
 ignorāter. nulluz ē m̄fimonū. 29.
 q. 2. si q̄s ingenuus. r. c. si femina
 h̄ nisi postq̄ scuit eius p̄ditionē p̄-
 senserit in eū vel in eā verbo vel fa-
 cto. qz in ignotū penitus nec af-
 factū nec cōsensū dirigē possumus.
 et de cōiug. ser. r. c. p̄posuit. r.
 c. ad nostrā. A. h̄ v̄z est q̄n liber
 p̄ccro scuit seruū. vel si ex his
 que audiuit habuit p̄babilē de es

opinionem. tunc enim si exigit ab ea debiti non potest postea eam relinquere. Si autem habuit leuē aut tementariam cui credi non debet non iudicatur. ar. ex. de sen. ex. inquisitioni. cum et timentant p. ignorante habere sit. C. de condi. inde. l. vlt. ut et non glo. Ray. in ti. de impedimentis conditionis. **B**

Quid si ille qui contraxit cum ancilla quā putabat liberā sit seruus. nūquid erit infimonium. **R.** fm Ray. l. error: seruus p. dicitur impediat et dirimat ut dicitur. nō tñ dirimū si sit error: parit p. dicitur uel melioris q̄ sua. Nā si fu' ignoras p. rhabat cū ancilla quā credit liberā nō dicitur p. nec h. q. et obijciat. ar. 32. q. 2. p. toni. et ex b. diuoz. significasti. et multo minus decipit si p. rhabat cū libera quā credebat ancilla. **Ld.**

De Al. Bo. Th. et In. Si tamen mulier ignorasset seruitutē uiri nō esset infimonium. ut in l. s. dicitur. **A.** **Idē in sū. p. li. 4. ti. 4. q. 1. B**

Sed nunquid error conditionis libertine uel ascriptionis uel originarie impedit infimonium sic conditionis seruillitatis. **R.** fm. h. h. Non sicut notauit **Dug.** 26. q. 2. i. prim. qz omnes tales sunt liberi. l. 3. ad quasdam operas plus ceteris teneantur. **Idem hosti. A.** **Idem in sū. con. eo. ti. q. 2. B**

Quid si quis ignorans contraxit cum ancilla quā dñs uiro ignorante postea manumisit. nūquid conpō ē infimonium. **R.** fm **Hosti.** Nō qz talis cohabitauit quidē mulieri sed b. ex p. consensu facit. qui cū fuerit error nō fuit effectiuus matrimonij. **Con. Zan. Boss. Inno. et Ber. B.** Alij dicunt qz ipsa manu

missa statim ē infimonium. qz sublati est impedimentū. **Quoz** iniaz glo. Ray. credit uerioze. ut in sū. con. eo. ti. q. 3. **Idē dicit qz** si p. rhabat liberaz psonam penitusse huius infimonij anqz altera fuerit manumissa nec exp̄te nec p. coniecturas apparet de reuocatione dicte pnie pcedat pnia opinio. qz an manu missionē p̄sentis nō fuit ualidus et post manumissionē nullus affuit p̄sentis. Si uo de dicta pnia nō p̄stat pcedat secūda opinio. **Naz** semel p̄sentis in muliere uel liberā et ex qoo nō cōstat de reuocatione in p̄sentis intelligit p̄seuerare. ut i. c. maiores. ad fi. ex de bap. Et l. 3. a principio nō fuerit libera. sufficere nūc sit libera. Nam cessante cā impedimentū. cessat et impedimentū ex de appel. cum cessante. **B**

Quid si liber contraxit cum ancilla ignorans et illa durante ignorantia contraxit cū alio non ignorante p. dicitur et. **R.** fm. b. b. tenet matrimonij cū i. cum nullā fuerit primū. **A.** **Idē in sū. cō. eo. ti. q. 4. B**

Quid si libera ignorans contraxit cū seruo et postea scita seruus tenet nihilominus uel cū eo et ille uel discedere. **R.** fm. b. b. **Dz** cōpelli ad cōsentendū. Si tē p̄cedere compulsionē p̄heret cū alia illa cū alio teneret infimonij. ut hosti. ad dū. **A.** **Idē in sū. cō. eo. ti. q. 5.** Et ad p̄dicia facit. c. l. ex de eo quid dux. i. ma. quā pol. p. adul. **B.**

Quid si quis contraxit ignorans cū ancilla. sed postq̄ sciuit exegit ab ea debiti. nunquid postea poterit ab ea separari. **R.** fm. b. b. Si ex his que prius audiuit habuit probabile opinionem de seruitute et

et nihilominus exegit debitū non potest eam relinquere. ut in l. s. di. cū est. Si habuit opinionem leuē et tementariam. tunc nō obstant qz exegit debitū. poterit cū uita tē certus scierit separationē petere. ar. ex de sen. exco. inquisitioni. **Nā** dubians p. ignorare habed. **C.** de condi. inde. l. ult. **A.** **Idē in sū. con. eo. ti. q. 6. B**

Quid de illo qui mouit contra uxore questione cōditiōis. et illa līte pendente petiit debitum. **R.** fm **Tho.** i. expositione littere quarti sententiarū. di. 36. Si nō ē certus de future uxoris debet reddere debitum ad mandatum ecclesie sine suo iudicio. et hoc casu cognoscit eam ex primo consensu nō ex nouo. Si autē constat ei de seruitute uxoris uel probabiliter presumit. non debet et reddere debitum etiam si ecclesia precipiat. quia uel sibi preiudicium faceret si eā affectu uxorio cognosceret uel fornicare tur et mortalitē peccaret. **A.** Salua reuerentia nisi euidenter et manifeste cōstet ppter pbabile p̄sūptioz impedimētū non d. denegare debitum. ex de sen. exco. inquisitioni. **Idē** cū p̄scia pulsat animum ex credulitate pbabili et discreta q̄ uis nō euidenter et manifesta. obijci quidē reddere pot. sed postulare non debet ne in alteruero. uel contra legē cōiungit uel contra iudicij conscientie p̄mutat offensam. Et p̄dicia pot. cōcordari diuersitas opinionū q̄ referunt. in sū. cō. eo. ti. q. 7. **B.** De infimonio seruozū uide. j. seruus. 3. per totū.

Impedimen

ti. 4. de impedimento uoti. **Altrū** uotū de p̄nencia impedit matrimonij. **R.** Duplex est uotū. **Ad** dā ē solēne qd. s. si p̄ insecutionē sacri ordinis. aut p̄ p̄fessionē exp̄sam uel tacitam factā alicui de religionibus approbatis. et tale uotū impedit matrimonij cōtrahendū et dirimū p̄tractū. **Aliud** ē uotū non solēne s. simplex. et b. si fit at de non p̄trahēdo uel de castitate. et b. ipedit infimonium p̄trahēdum. et quanto manifestius est emissū tāto maior debet pena trasgressoz. nō tñ dirimū infimonij iā p̄tractū. extra eo. qd uotū l. 6. Et de hoc uide i sequenti. **S.**

Quid de illo qui mouit contra uxore questione cōditiōis. et illa līte pendente petiit debitum. **R.** fm **Ray.** Inantiū ipedit qz si ille q̄ fecit tale uotū postea p̄fiteri iuramentū alicui qz dnce ret d. uotū implere et agere p̄niaz de iuramento illicito. ex. qui cle. uel no. rursus. **Idem** hosti. **Ad** si prio iurauit et postea uouit. in b. casu fm hosti. et **Hosti.** p̄ualet iuramentū. **Pōt** tñ irare religionez ut extra de spō. cōmissū. **Ad** si p̄ tale nouū cōtrahat p uerba de presentia. nō poterit cognoscere uxore sine p̄cō morali. qz adhuc pōt in tras religione. **Pōstqz** uo cognouit iā factū ei esse illicitū nō reddē debitū. **Nā** l. 3. petet nō debeat reddere tenet sine petat exp̄te sine interpretatiue. qd dūgo qz aliter est nō mis onerosū uotū si oportet sp̄ expresse petere. **hec Tho. in. 4. di. 33. A. Con. hie. De. ut i sū. cō. li. i. ti. 8. q. 2. B**

Quid fridēdū cū psona que se cū uotū simplex querit an possit

marrimonū trahere. **R.** fm ho-
sti. Debet rīdēri q̄ nō. Et si ultra
querat dicēs. qd si traxero. nun-
quid tenebit marrimonū. non d̄
rīdēre. aliter peccat. qz dat occasi-
onē mortaliter peccādi. **A.** aut mē-
tī. An talibus aggrauādū ē pecca-
tum qd p̄mittit in trahēdo. et ca-
uēdū ne deur occasio trahēdi
sz eund. hosti. et in sū. con. eo. ii. q.
22. **B.** De notis multa alia habes
j. uolum. per totum.

Adpedimen

tū. S. de cognatōe carnali

Dic prio sciēdū ē q̄ triplex ē co-
gnatio. s. carnalis que dicit cōsan-
guinitas spūalis que dicit cōpater-
nitas. et legalis que dicit adoptio.

Quid ē consanguinitas. **R.** fm
Ray. Est uinculū psonarū ad e-
dem stipite descēdentium carnali
ppagine trahēti. Et dico stipitez
illā psonā a qua aliqui duxerunt
originē. An et cōsanguinei dicant
q̄ de uno sanguine pcedentes. **A.**
Lon. et alij. doctores. ut in sū. cō.
li. 4. ii. 6. q. 1. **B.**

Cōsanguinitas at̄ hz tres line-
as. i. pcedu triplici ordine. P̄ri-
a nāqz linea dicit ascēdētū. ut pat̄ an-
t̄ huius. Secunda descēdētū. ut
filius. nepos. Tertia collateraliz
ut fratres et fratrum filij q̄ et pa-
truces dicunt. **Pecc** eadem intelli-
ge in feminis. ut in matre et ama
in sila et nepie. et duabus sorori-
bus et filiarum. **A.** Idem in
sū. cō. eo. ii. q. 3. fm Ray. et alios
doctores. **B.**

Quō cōputat̄ grad⁹ sanguini-
tatis. **R.** In linea ascēdentū uel
descēdentium quelibet persona

addita alieui facit gradū. An pat̄
et filius sunt i primo gradu. nepos
in 2.º p̄nepos in 3.º Sed i linea col-
lateralū aliter cōputantur fm le-
ges et aliter fm canones. Nā fm
leges in cōputatōe debem⁹ res-
tu ad stipite. s. ad cōem psonam et
ua duo fratres sunt in 2.º gradu. et
filij duorum fratrum sunt in 4.º gra-
du. Nā cōputant oēs psonas. s. as-
cēdendo usqz ad stipite. et inde
descēdendo. Sed fm canones in
linea collateralium n̄ opozet fuer-
it ad stipite. quin potius p̄se duo
fratres sūt iprio gradu. hōz filij
in 2.º et ua ulterius. et de constan. et
affi. ma nos. et extra de testi. hz ex
quadam. **A.** melius. 35. q. 5. ad se-
dem. **B.**

Usqz ad quem gradū phibetur
et nō tenet marrimonū. **R.** sz Jo.
an. Inter ascēdentes et descēde-
tes p̄uio p̄petuā phibitionem. **A.**
Alij dicūt solū usqz ad quartū gra-
dū etiā in linea recta sic. et in trans-
uersali. Alij at̄ tenent primā dicen-
tes q̄ si adam uiueret nō posset p̄-
trahere cū aliqua muliere. Et hāc
uidēt sequi **Pe.** et hosti. ut i sum.
con. eo. ii. q. 5. **B.** Sed int̄ collate-
rales ē usqz ad quartum gradum
cōputando fm canones. et de cō-
san. et affi. nō debet. q̄ nimo si aliq̄
p̄sone attinent sibi ex una parte in
primo. 2. uel. 3. gradu et ex alia pte
in. 5. bñ poterūt trahere. qz in cō-
sanguinitate semp̄ ē standū remō-
tioni p̄sōe. et de plan. et affi. c. uli.
A. Nūc esset p̄fectio q̄ fieret a
gradu stipiti primiori. nunc. n. illa
oio fuāda sūt et quo ad impediē-
dū et diruēdū marrimonū. ut i. c. q̄
dilectio. de plan. et affi. **B.** Et nō

fm hosti. qz sanguinitas q̄tuz
ad marrimonū phēdū terminet i
4.º gradu nec etiā cōmutat incest⁹
in alteriori gradu. in quātū ad suc-
cessionem hereditatis durat usqz
ad decimū gradū. ut habes. s. h̄
dmas. 5. 3. **A.** Et ibi de hoc dictum
est in additione. **B.**

Adpedimen

tum 6.º de cognatōe spūali
q̄ cōiter ē comparatus. Ubi sci-
endū q̄ cognatio spūalis pue-
rit ex h̄ qz qz fert sacm̄ bap-
tismi seu p̄firmatiōis uel suscipit sū-
rem̄ illū cui tale sacm̄ p̄fert.

Inter quas personas trahit
cognatio spūalis. **R.** Inter bap-
tizatū et cū qui suscipit. It̄ iter bap-
tizatū et filios suscipiētis. Hoc di-
co sine sint legitimi sine illegitimi.
Secus si essent adoptiui. qz tales
filij suscipiētis legitime copulan-
tur bapuzato sine susceptio. ut In-
no. ponit. **A.** super Rubrica de
cognat. spū. **B.** It̄ contrahit inter
bapuzatū et uxore suscipiētis si an-
susceptionē cognita fuit ab eo. It̄
inter suscipiētē et parētes bap-
tizati. Et h̄ cognatio spūalis et diri-
mit marrimonū p̄ contractū. Et
q̄ dixi de suscipiēte. itelligē d̄ bap-
tizatū. et idē de sacro cōfirmatiōis
et eo. nedū. li. 6. In alijs sacran-
sig nulla cognatio spūalis causat. et
eo. Gūis. li. 6. Per cathecismum
suo contrahitur spūalis cognat-
tio q̄ n̄ impedit contrahēdū sed
nō dirimit contractum. et eo. per
cathecismū. li. 6.

Quid si plures sint suscipiētis
R. phibet ne fiat. de cōse. di. 4. nō

plures. et similiter in p̄firmatione.
A. et in. e. c. non plures. **B.** Si m̄
fiat cū oibns trahit cognatio spi-
ritualis. **A.** impediēs et dirimens.
ut in. c. qd sequit. **B.** et eo. Gūis.
li. 6. Sed in istis suscipiētis bñ p̄nt
phere iter se. qz nō prohibētur. ut
Inno. ponit. **A.** Lon. Hosti. ut in
sū. con. li. 4. ii. 7. q. 3. **B.**

Quid si quis baptizat seu t̄ et
ad bapuzatū p̄prium filium. **R.** sz
Tho. i. 4. di. 42. Si uir uel mulier
hoc fecit i articulo necessitatis seu
p̄ errore nō impeditur exigere seu
reddere debitū et. eo. si uir. Si u-
ro fecit p̄ fraudē. impeditur exige-
re sed tenetur reddere. Ad si uir
qz fuit in fraude neuter p̄t exigere
sz uir qz tenet exact⁹ reddet. ut ho-
sti. ponit. **A.** Glo. Ray. eo. ii. q. vi.
super. d. contracto dicit qz etiā q
fecit in fraude non p̄dit exactionē.
qz nō reperit ius phibitū p̄o quo
uidetur facere dicit. c. si uir. et eo.
Sed p̄mū dicit cum Tho. tenet
videtur **Pe.** Hosti. et Hosti. ut in
sū. cō. e. ii. q. 2. **B.** Et addit qz mali-
us esset qz uir qz cōtineret. Eodez
et modo si uir teneat aliquē filium
uxoris sue uel uxori filium mariti
sui. si ex ignorantia. excusatur. si ex
malicia sua fraus non debet ei pa-
trocinari. nec p̄pter hoc p̄t debi-
tū subtrahere sz non pot̄ exigere.
Lon. **Pe.** et **Ber.**

Utrū spūalis cognatio p̄cedat
ad nepotes et p̄teriores. **R.** Non
qz nō habet gradus. Filia quippe
mea spūalis sz non possit cōtrahere
cū filio meo. potest t̄ cōtrahere cū
filio filij mei. ar. 30. q. i. c. l. **A.** Hoc
dixit Inno. iug Rubrica et de co

gna spūali. qđ ⁊ notatur in sup. ꝑ.
dicta. q. 3. B.

5 **C**irca aliquis possit successiue
hŕe vxores duas ꝑmātes. Rn.
Patet ex dictis in. §. 2. qđ prima
tua vxor: tenuit filiū alterius anqđ
cōmiseris illi. poteris habere il-
lā alterā. Si vero tenuit postqđ fu-
it a te cognita. nō poteris scđaz ha-
berē eo qđ ꝑpater eius factus es.
Si āt alia mulier tenuit filiū vxor-
is tue que de alio viro habuit. il-
la mulier ē cōmater vxoris tue sꝑ
tua nō. siue illa tenuerit anteqđ in-
ter vos esset carnalis copula. siue
post iō poteris illā hŕe. Et sicut si fi-
lius tuus que de alia genuisti ab a-
liquo suscipiat. tunc suscipiens est
ꝑpater tuꝑ nō aut vxoris tue. Anō
si cāns tue mortis eueniret. suscipi-
ens posset ꝑtrahere cuz illa qđ fue-
rat tua vxor. vt Innoc. dicit. 30. q.
4. Qui spūales. A. Idē in sum. ꝑ.
eo. n. q. 10. B.

6 **C**irca si aliquis cognouit aliquā
fornicariā. ⁊ postea sit ꝑpater ali-
cuiꝑ alteriꝑ. puta leuat aliquē d̄ sa-
cro fonte. nūqd ē illa mulier for-
nicaria sit ꝑmater. R. fm Tho. in
4. dif. 42. Dicēdū qđ sicut ꝑpater-
nitas transit in vxorem que a viro
fuerat ꝑ: cānalr cognita eo qđ idē
effectū s̄ vna caro. vt. 30. q. 4. si qđ
ex coniugio. pari zōne v̄f transire ad
aliā mulierē carnalr cognitaz qđ
uis n̄ sit vxor. Idem sentit glo. sup
dicto. c. si qđ dicens qđ ꝑ fornicari-
um cōiū acqrit ꝑpaternitas. quia
vna caro efficiūtur. 32. q. 4. in eo.
Nam ⁊ affinitas acqrit ꝑ fornicari-
um cōiū. 35. q. 3. de incestis. ⁊. c. n̄
eam. et de eo qđ cogno. con. disc̄e-
tionē. ⁊. c. n̄. igit ꝑ vero qđ ꝑpater

nitas ꝑtrahit. vt ꝑbatur ꝑ predcā
iura. sꝑ quibusdā mirabile videat
Ideo tenēdū qđ sic cui dicto 30.
an. con. in. 6. A. Vere mirabile ē
dictū h. vt ex peccato ad bonū
bilioriat parentela spūalis sic ex
glacie calor. Et si hec foret mere-
trix publica esset mater spūalis si-
ue ꝑmater quasi oium de ciuitate.
⁊ multa valde fozent mūmonialia
illegitima ꝑꝑ mltas qđ iugiter sūt
fornicatōes. cū in vt ꝑstet edictum
de m̄fimonio sit ꝑhibitōiū vt qđ
libet admittat qui spāl̄ n̄ ꝑhibet
Nec in hoc cāu apparet aliquā ꝑ
hibitōez a iure fieri. Nec obstat qđ
carnalis copula sit cā trāsmittēdi
ꝑpaternitatē de viro ad vxorē ⁊ e
cōuerso. qz illa non ē cā solū sed ⁊
factm mūmonij. An non reperit
aliquō ius dicitur hāc transfusō
nē fieri nisi in iꝑo m̄fimonio. ⁊ us
ē affirmat glo. Ray. vt ⁊ ꝑ i. lū.
con. li. 4. i. 7. q. 11. Sicut ⁊ alij vt ꝑ
ꝑer glo. in. d. c. si qđ ex coniugio.
Puto in qđ ꝑꝑ rei granitatē ⁊ doc-
toꝝ varietatē sup hoc non sūt ꝑre-
cipianda sentētia. sed potius dñs
papa ꝑvalendus. B.

Circa liceat contrahere m̄fimonij
um cū sorore filie mee spūalis. R.
Quāqđ cū filia mea spūali non li-
ceat vt dicitur ē. §. 2. aliter essent se-
pandi. 30. q. 1. de eo. 33. q. 2. si quis
cū matre. a coniugio in sororis non
oporet abstinere. sꝑ. 32. q. 4. in eo.
3. illud ē. A. Idem in sum. cond.
eo. n. q. 13. fm Ray. B.

Circa ille qui baptizauit aliquā
posito qđ sit laicus vel in m̄nōi-
bus orānibus possit contrahere
cuz illa. R. Non. quia filia sua spū-
riualis est. ⁊ si contraheret dirim-

dam esset. et eo. ne dum. li. 6. Sicut
ter nec ille que ꝑbayer baptizauit
pōt ducere filiā carnalē ipsius ꝑre-
bayeri. et eo. c. vi. nec filius ꝑbayeri
pōt illam ducere quā ꝑrebyti
ille baptizauit. Et idē de crismāre
seu ꝑfirmante dicēdū per predic-
ta iura. Secus de sacro ꝑnie aut a-
lijs sacramtis. vt. §. 2. dictum ē.
Circa filij duoꝝ ꝑparuz possint
marimonalr copulari. R. Sic. si
ue sint geniti an ꝑpaternitates sine
postea. excepto solū illā ꝑsona ꝑez
quā ꝑpaternitas ē ꝑtracta que nū
qđ pōt copulari alicui filioꝝ sui pa-
tris spūalis. 30. q. 1. sup quibus. ⁊
c. ꝑuaciū. ⁊. c. non o3. ⁊ et eo. c. i.
Nisi ꝑueniūdo ecclesie que scāda-
lū gñret aliter se hŕet. vt et de co.
spūa. c. i. Et hoc cāu seruāda ē for-
ma ꝑsuetudinis tam in ꝑtrahēdo
qđ in dirimēdo. ⁊ nō solū ecclesie ꝑ
ꝑrie sꝑ et metropolitane vel aliaz
circūpositaz. eo. an. c. sup eo. vbi
ē ꝑꝑ qđ temp̄ ē honestū ⁊ ꝑueniēs
ab huiusmodi coniugijs abstinēs
non aut ē necessariū nisi rōe ꝑsue-
tudinis vt dictum ē. B.

Circa pater possit ꝑtrahere cum
illa quā filij eius leuauit. R. Pōt
vt nōt. 30. q. 3. illud. A. In gl. que
ē dicit qđ sequit. Rō aut ē. qz vt ꝑ-
tractū ē edictū de m̄fimonio ē ꝑo-
hibitōiū. vt qui spāl̄ nō ꝑhibet
admittat vt notat Ray. in tit. de i-
pedimento ꝑditionis. §. 1. B. Sꝑ
filius non pōt contrahere cuz illa
quam pater leuauit. vt ibidem d̄f.
⁊ in. §. ꝑxi. ꝑcedem habes.

Circa si aliquis vult esse parinꝑ
A. Melius puto diceret. non vlt
esse iō fingit. B. ⁊ simulat se tāgē
re ꝑuerum sed non tangit ⁊ rīdet

verba solita. R. fm. d̄f. Non effi-
ciur parinꝑ nisi tangat ipsuz e-
nendo seu leuando de sacro fonte
Et simile dicendum de ꝑfirmatio-
ne. A. Idem in sum. con. eo. n. q.
21. B. Si vero teneat ⁊ non respō-
deat. credo qđ nihilominus effici-
tur ꝑpater. si intendit agere vt verꝑ
parinꝑ. A. i. illud qđ agi patri-
nus etiam si non intendat esse cō-
pater. vt patet in sum. con. eo. n. q.
22. vbi hoc clarus ponitur. B.
Nam responsio non ē de substan-
tia cōpaternitatis.

Circa aliquis possit fieri cōpater
alteriꝑ ꝑcuratorē. R. Si loqua-
mur solū qđ ad effectū n̄ erit du-
biū. qz ad talē effectū ꝑmittēdū ul-
tēndū ē ꝑ ꝑcuratorē qđ rīdet
pōt. Sꝑ si loquamur quāti ad ve-
rā ꝑpaternitatē ⁊ cognatōez spūa-
lem. non pōt ꝑtrahi ꝑ ꝑcuratorē
ut ponit archi. p. l. post mortez. ff.
de adop. A. Ibi dicit. Neqz adop-
tare neqz arrogare quis absens.
neqz ꝑ aliu huiusmodi solēnitatē
agere pōt. B. Et qđ v̄f ꝑtra extra
de ꝑcu. c. si. li. 6. A. Ibi d̄f qđ m̄fī-
monij pōt ꝑtrahi ꝑ ꝑcuratorē
hñtē ad hoc spāle mādandum. B.
soluit fm eū ꝑ id qđ nō. et de ꝑe.
eccles. a qua. A. Ibi d̄f qđ eꝑs nō ꝑt
ꝑmittere recōciliandēz ecclesie sim-
plici sacerdoti. ⁊ sic quod cohēt
ꝑsonē non pōt ꝑ alium adimplezi
Ad quod ē facit. c. ff. et de offi. d̄
le. Ex ꝑressio aut consensus ꝑ que
ꝑtrahit m̄fimonuz bñ pōt fieri ꝑ
alium. d. c. si. de ꝑcura. B. Idem
30. an. in quadam questione dis-
putata.

Circa in pluribus actibꝑ sacra-
mentalibus requirant plures pa-
13

prim. & In cathecismo bapnismo
et pfirmatoe vnus. et idē parinus
esse pot si necessitas cogit. sed non
ē pfectudo romana quin potius p
singulos acius singuli suscipiant.
de pfe. di. 4. in cathecismo.

14. **C**atp ille qñ ē bapuzatus possit
aliquē suscipere in bapuzato. v. l. qui
non ē pfirmat⁹ possit tenere in cō
firmatoe. R. fm Tho. Pe. Ho. qz
talit n̄ ē mēbz ecclie cuius psonā
gerit tenēs ad sacra. de pfe. di. 4. i
bapuzato. Et si de facto sine i ne
cessitate leuar vel tenet seu ē bapuz
at non h̄bit aliquā spūalē cognatōem.
Et h̄ addit Al. q si alter cō
iugū ē bapuzatus in p eum nō trā
sit cognatio ad nō bapuzatū. Idē
in pfirmatoe. Al. Glo. in. d. c. i. bap
uzato. idē dicit quo ad suscipiētes.
h̄ secus dicit esse in bapuzate.
Glo. ē Ray. dicit q huiusmōi co
gnatio spūalis cōtrahit et inter in
deos. qñ vnus tenet vel suscipit fi
lium alterius in bapuzato vel con
firmatoe. vt in sum. con. eo. ii. q. 5.
Abūctis simpliciter con. cum po
tius in hoc. §. Dubiū ē. iō puto q
nūior ps ē eligēda. B. Ad si bap
uzatus tenet filium non bapuzati
seu ifidelis. bene p̄trahit p̄prietate
tate vide si. pfirmatō facti. §. pe.

15. **C**atp religiosus possit fieri pari
nus vel p̄pater. R. Prohibitiū est
abbatibus et monachis p̄p̄ter de
bapuzato suscipere vel bapuzare.
et b. 16. q. i. placuit. de pfe. di. 4. n̄
licet. Idē intelligēdū ē de oibus f
ligiosis et canonicis regularibus
et de postu. ex parte. Ad ei lz reli
giosis cōmātes facere pp familia
ritate q̄ solet inde puenire. Al. Idē
in sū. 2. eo. ii. q. vlt. B.

Ad pedimen

tū. 7. d. cognatōe legali que
sit p adoptōes. Abi sciēdū q per
adoptōes pueniūt tres spēs legal
cognatōis. Prima ē ascēdētiū et
descēdētiū. q̄ attendit inter patres
adoptatōes et filium seu filiā nepo
tē vel nepetē et h̄mōi adoptatiōis.
et hoc idistincte ipedit m̄mōniū
qñ pater adoptatō n̄ pot p̄trahet
cū filiā adoptatiua. nec et cū adopti
ua nepte et h̄. 30. q. 3. ita diligere.
Al. et post emancipatōes. in insti. d.
nup. §. ergo. B. Secunda spēs est
collateralitū. s. inter filiū meū
naturalē et adoptatiū. et hoc impedit
matrimoniu q̄ diu sunt in potate
p̄tis eiusdē. Ea dō soluta. s. mor
te p̄tis vel emācipatōe filij n̄alut
adoptati non impedit et c. l. 30.
q. 3. post susceptū. Tertia spēs ē q̄
si legalis affinitas inter p̄tes adop
tantes et vxorē filij adoptati. s. si i
ter filiū adoptatiū et vxorē p̄tis a
doptantis. et hoc itēz oi ip̄re ipe
dit m̄mōniū. qñ pater adoptatō
nūq̄ pot p̄trahere cū illa que fuit
vxor adoptati filij et post emāci
patōem. ff. de ritu nup. l. nā adop
tans. B. incipit adoptatus. B. in
insti. de nup. §. l. 1. et ij. Sili filius a
doptatus post mortē patris adop
tati non pot contrahere cū illa q̄
fuit vxor adoptati p̄tis. vt in. d. l.
adoptati. Al. Et si animōtē fuisset
emācipatus. vt ibi. Et de dicitis et
sp̄bz h̄el in sū. 2. li. 4. ti. 8. q. 8. B.
Catp qd filius adoptatus pot cōtrahē
cū filiā illegitiā p̄tis adoptati. R.
fm. b. b. Credo sine p̄iudicio q̄ sic
et q̄ filius illegitiā pot p̄trahet cū
filiā adoptatiā sicut nōt Aug. 30.

q. 3. in prin. Nā illegitimus filius
vel filia non ē in paria potestate.
Al. Insti. de nup. §. pe. B. Lō. Ho
st. et Inno. Al. Idem in sum. con.
eo. ii. q. 9. B.

Catp adoptatus qui non transit i
potestate patris adoptantis possit
cōtrahere cū filiā legitima ipsius
adoptantis. R. De hac qdē varie
sunt doctoz opinionēs. Dicit tamē
pōt q̄ cū iura canonica indistincte
loquātur de adoptiōe non dis
tinguendo inter simpliciter adop
tati. s. qui nō transiunt in potestate
et arrogati qui transiunt in p̄
sum ad hoc idē ius sit in vtroq̄ ca
su. s. q̄ nō possit nisi adoptiōe
dissolua p̄ emancipatōes q̄ emā
cipatōe q̄nt ad aliquē h̄z locū et i
adoptati. h̄ non transeat in potate.
L. de adop. l. pe. §. si aut. Al. vid
licet quo ad successiōes ab iusta
to que dat adoptiōe tali nō eman
cipato. h̄ non datur emācipato vt
ibi. et sic ipedit m̄mōniū cum a
doptato sine transeat in potate suā
nō. Hoc t̄ Host. et b. b. in spe. S. 3.
Inno. 13. q. n̄ ipedit qñ adopta
tus non transit in potestate. vt et
nōt dñs An. de Bu. et eo. c. vno
et idē dicit Aug. vt in sum. con. e.
ti. q. 10. vbi n̄ p̄fert aliq̄ istaz opi
nionū. Sili nec per dñm An. vbi
ē. ideo non videtur precipitanda
sententia. B.

Catp si adoptatus durate adop
tōe cōtrahat cū filiā legitima adop
tantis. nūq̄d soluet m̄mōniū. R. n.
fm. b. b. Quidā dixerunt q̄ nō sed
ueri teneat qd Aug. nōuit. s. q̄ sol
nat et eo. c. vno. Al. Vidē d̄. quā
diu durat adoptiō inter tales nup
tialiter n̄ p̄t. h̄z primā t̄ Spe.

In fa autē. q̄ magis m̄mōniū
soluatur cōmuniter magis videtur
tū inclinat doctores vt vbi dē nōt
dñs An. de Bu. q̄ et dicit q̄ p̄m
tū ē dare remediū. s. dissoluendi.
adoptionē qua dissoluta poterit cō
stare m̄mōniū. B.

Catp nūq̄d due p̄sōe q̄ ab eodez
sunt adoptate p̄nt inter se p̄trahē?
R. fm. b. b. P̄nt cū nūq̄ rep̄at
p̄hibitiū. sic et duo spūales filij ali
cui p̄trahere p̄nt. et spūales cuius a
doptans. Con. Aug. et Ber. Al.
Idem in sū. 2. eo. ii. q. xi. B.

Catp inter p̄rem adoptantem et
patre adoptati siue marit aliq̄ co
gnatio cōtrahat. R. n. fm Tho. et
Pe. Nulla. Al. Idem in sum. cō.
c. ti. q. 13. B. De materia adoptio
nis et arrogationis habes plura
adoptio.

Ad pedimen

rum. 8. de impedimento cōis

Sciendum primo q̄ quedā tria
ip̄ediūt m̄mōniū cōtrahēdū. h̄z
nō dirimūt cōtractū. et sunt septēz
Primum ē. incest⁹. 32. q. 7. si q̄s vi
duā. et c. qui tormierit. et c. p̄cub
uisti. Secundū ē de illo q̄ infecit p
p̄riā vxorē. 33. q. 2. admonere. et c.
infecit. Tertiu qñ quis rapu
it sponias alterius. 27. q. 2. stanū.
Quartū qñ quis ifidiado m̄mō
nio p̄p̄riū filiu de sacro fonte le
uauit vt possit p̄uare vxorē d̄būo
conugali. 30. q. 1. de eo. Quintū qñ
qs interfecit sacerdotē. et de pe. et
re. qui p̄s byter. Sextū ē solener
penitēs. 33. q. 2. de his. et c. antiqu
Septimū ē si qs mōiale i vxorē
scienter accipiat. 27. q. i. hi q. Des
p̄dictos cā ponit Ray. Pe. et

Dosti. preter ultimum quez solus
Dost. addit. **L**3 aut b z forte mlia
alia ipediant **D**hendum. si in tunc
tur de icōmētia dz eis eps pcede
re licētia nubēdi. ar. 33. q. 2. antiq.
7. c. i. adoleſcentia. 7 extra de eo q
cogno. **P**lan. vxo. sue. c. ex lris. Et
fm q addit. **A** 7. **A**s. ad prime
dēm qd fuit Ray. vi i ſū. con. li. 3.
ti. 9. q. 1. vbi hec notant. **B**. ſufficit
licētia proprij ſacerdonis. imo d
ſuēdine non ſeruat ſiſte rigor
petendi licētiām.

Que ſūt crimina que dirimunt
m̄rimoniū tā **P**ctuz. **P**. Solū duo
Primū ē. Si q̄ mulier machina
ta ſit i mortem alicui⁹ vxoris 7 ip
ſam cū effectu occiderit aio habē
di virū illē i ſuuz. 7 ſimiliter ſi q̄
machinatus fuerit 7 cū effectu oc
ciderit virū alicui⁹ vt habeat eius
vxorē. tales ſi **P**ixerint ppetuo ſi
ſepandi. 31. q. 1. ſi q̄s viuente. Vel ſi
q̄s interficiat ſua vt ducat illā cū qua
mechar. **B** Tho. i. 4. diſ. 31. Idem
itellige ſi qua occidit p̄prium vix
vt ducat illū cū quo mechar. **A**.
Idem i ſum. con. eo. ti. q. 2. ſcdm.
Ray. 7 gl. eius. **B**. Qui caſus fm
quosdam itelliguntur ſolum ſi dñ
eſſet primū p̄ugiū eo q̄ ambo vi
uerent fuerat p̄miſſi adulterium.
A. Hoc dixit glo. Ray. 7 Hof. vt
p̄z i dca. q. 2. **B**. Sed verior videt
opi. **A**yno. 7 **D**ost. dicētiū q̄ ſo
la machinatio mortis cum effectu
ſufficit ad dirimendum m̄rimoni
um lz ſi internerit adulterina pol
lutio. ex de puer. iſi. laudabilē. **A**.
A 3bi. n. nulla ſit mentio de adulteri
na pollutiōe. **B**. Hoc ē p̄mum cri
mē dirimēs m̄rimoniū. Secūdu
ē adulteriu. 7 hoc qñ adulterātes

ſibi preſtant fidem p̄mittendo ſcu
iurando q̄ **D**henti ſine de facto cō
trahant. Et itelligēdum ſi viuēte al
tero cōiuge fuſſet iter illos adulte
rino committio. ſiue fuerit ante di
ctā p̄miſſionem vel cōtractus ſiue
poſt. **D**ō ſi adulterina pollutiō
p̄us vel poſt nō iteruenerit nō ipedi
tur m̄rimoniū. ex de eo q̄ cog. c.
vlt. **A**. 3bi dī. fide data promiſi.
Sed in ſub noie ſidei itelligit etiā
nuda promiſſio. Et huiusmodi. p
nuſſio eſt quaſi quedam deſpon
ſatio de futuro. fm glo. Ray. 7 in
ſum. con. dca. q. 2.

Quid ſi quis occidit maritum
adultere non eo aio vt vxorem ei⁹
habeat. lz i bello. vt caſu. vel odio
P. fm **A**yno. Non dirimit mari
moniu poſtea p̄tractū. niſi ad hoc
iterſiceret vt eam duceret. extra de
cōner. iſi. laudabilem. circa ſi. **A**.
Idem i ſū. con. dca. q. 2.

Quid ſi q̄s p̄cepti mādaui vel
cōſulerit interfici 7 interſectus eſt. **P**.
fm. **A** 7. 7 **D**ug. Idem ē ac ſi iter
ſeculſet. **S**z ſi non mādaui aut cō
ſuluit. lz poſtq̄ ſuit interſectus rati
habet. Dicēdum q̄ lz aſi maleſi
cijiſ rati habitio retrotrahat mā
dato equipet tamen pp hoc nō di
rimat m̄rimoniū ſequēs. Idem
Lau. 7 **B**er. **A**. Idem i ſum. p. di
cta. q. 2.

Quid ſi q̄s vxore viuente de ſa
cio p̄trahit cū adultera. **P**. Diſtin
guēdum ē. qz aut iſta ſciuit euz ha
bere aliam vxorē. aut nesciuit. dy
co vſqz ad mortē prime. Si q̄ qñ
eā duxit. ſa ſciuit q̄ hēbat alias. n̄
pōt euz illo i m̄rimonio eē. Si vō
prius nesciuit 7 nē mortua tā pria
vxore de nouo ſcit. i p̄tate ignorā

tiō ē m̄rimoniū ratificare vſqz
noziū petere. extra de eo q̄ dux. i
ma. quā pol. c. 1. 7. c. veniēs. itaqz
q̄ ſi p̄ q̄ ſciuit carnali copule con
ſenſerit nō poterit diuoz. ni petere.
ar. ex de conu. ſer. c. p̄poſuit. 7. c.
ſi. **D**ō ſi ab initio qdē ſui ignorās
ſz pria viuēte ſacia ē p̄ſcia. non dz
pan q̄ cognoſcat a viro. al i p̄petu
um m̄rimoniū ipediret. ar. ex de
ſcrip. c. ſi. in ſi. 7. c. p̄t i ſi. 34. q. 2.
ſi virgo. ex de ſecun. nup. dñs. **B**.
itelligēdum ē ſi p̄mū m̄rimoniū
verus ſuit. aliſ nō p̄ſtat ipedimētiū
ſedo. ex de ſpon. veniens. 7 de ma
ri. cōr. c. p̄tra iter. ecc. ex lris i ſi.

A Idem i ſū. con. eo. n. q. 3. **B**.
C Sed qd ſi moztua tā pria vir
nō cognoſcat carnalit iſta ſcdaz ad
ulterā q̄ ſecū p̄traxerat. ignorāter.
ſed ipe ducat tertiam. **P**. fm **D**of.
Debet manere cū tertia q̄uis po
ſtea etiā cognoſcat ſcdam. ex de eo
q̄ dux. i ma. quā pol. c. veniēs. **M**a
p̄ma viuēte p̄ſenſus habitus cū ſe
cūda nullus ſuit. 7 ſic non ipedit p̄
ſenſu tertie qñ etiā ſi poſt mortē
p̄me carnaliter cognouerit ſcdā q̄
ſuit ignorās iſta habuiſſe vxores
7 nunc etiā ignorās ē 7 ipe vir p̄
trahat cū tertia. adhuc cū tertia re
manebit. ex de elec. bone memoie
7. ex de p̄n. ſer. p̄poſuit. c. ſi. **A**. idē
i ſū. con. eo. ti. q. 4. 7. 5.

Quid ſi q̄s vxore viuente cōtra
xit p̄cubuit cū duab⁹ vel plurib⁹
icijſ. **P**. fm **D**ost. Locus eſt gra
tificationi. qz quācūqz certificatione
de mozte puozis prio cognouerit
poſt moztē legitime illā tenebit.
extra de eo qui dux. i ma. quā pol.
veniēs. **A**. Idem in ſum. con. e.
ti. q. 6.

Sz qualiter itelligit iſcia. **P**. fm
Dost. Qñ habet iuſtam caſz igno
randi vt qz vir de remons veniēs
aſſerebat ſe nō hie vxorē ex d̄ ſpō.
cū aplica. **I**ō aut iſcia non p̄mittit
adulteriu. quia non p̄mittit ſine
dolo. ſf. ad. l. iul. de adulj. l. p̄ſi. 34.
q. 2. i lectu. **A**. Idem i ſū. p. eo. n. q.
7. vbi ē ad dñm fm eundē qualiter
ſitij etiā legitima viuente ſuſcep
tu legitimum i ſacie ecclie ſit **D**canz. **S**e
cus ſi clam.

C Atz licet vxorē adulterā occi
de re. **P**. fm **D**e. 7 **L**h. in. 4. diſ.
37. Hoc pōt cōiungere dupliciter.
Uno mō qz p̄ iudiciū iudicis p̄ca
rat occidi. 7 hoc lz ſacere amore
iuſticie nō huoze vindicte. Non tñ
lz hoc fieri i iudicio eccliaſtico ſed
cū h. **S**cdō mō qz ex iudicium oc
cidit eā vel facit occidi. 7 **B** nunq̄
lz fm legē diuinā. lz aliquo caſu p̄
mutat fm legē ciuile. vt qñ impenit
vxorē i acu adulterij. **m**. c. n. lex. p̄
p̄ter iudiciū nō punit. **A**. **I**dē
i ſū. cō. eo. ti. q. 9. **B**. Et itellige **B**
dictum **Th**o. qz lex non punit. ſ. qz
non punit mozte ſicut alia homici
dia. ſed tñ punit ſans acrit. vt. **A**.
adul. l. ſi adulteriu. **S**. ſi marit⁹. **A**.
aſi cipit. **S**. imperatores. 7 tbi dicit
qz ſi occiſor erat humilis ſeu vilis
p̄ſona damnatur ad opus p̄petuū
ſi aut honeſtor i iſtillam relegatur.
B. Atz aut viro licet occidat
adulterū. vide. **J**. lex. **S**. 9. In ſoto p̄
ſcie tales n̄bulomunus puniendi ſt
Atz magis peccat qz occidit vxorē
qz qui occidit matrem. habes. **J**.

vxor. **S**. p̄ſi.
Apedimen **ti**
9.

de dispari cultu. s. qñ fidelis cõtra
bit cū ifideli vt iudeo vel pagano.

A vel herenico fm Ray. 2. i. sū. 2.
li. 4. n. 10. q. 1. vbi hec notant. 2. dē
in. c. caue. qd sequitur. sed de b. j. s.
pñ. **B**. Nam tunc nullum est ma-
trimonium. 28. q. 1. s. ex his 2. c. ca-
ue. Unde Exo. 34. 7. Deut. 7. phi-
buit dñs dicēs. Non accipies vxo-
rem filijs tuis de filiabus alimige-
narum ne traducant eos post dos
suos. Sed in sponsalia bñ possunt
contrahi cum hac pditione si ifide-
lis puertat. 28. q. 1. nō opōter. Dec-
etiam Tho. 2. Pe. i. 4. dif. 39. **A**.
simul cū Ray. vt i. dca. q. 1. **B**.

Sed nūqd iter ifideles pōt esse
matrimonij. **R**. fm Tho. i. 4. dif.
39. Inter ifideles pōt eē matrimo-
niū iūctum est ordinatum ad ples
fm pfectionem nature nō aut inq̄-
tum est ordinatum ad ipsam fm p-
fectionem gratie. 2. id matrimonij
um qdem ē. s. n̄ pfectum. An ifide-
lis cognoscens vxorem nō peccat
sipp bonum. pñs aut illius fidei q̄
tenetur vxori debuit reddat. Idē
26. dif. deinde.

Quid cõiunx cõuersus ad fidem
possit remanere cū vxore ifideli no-
lente puert. **R**. fm Tho. vbi s. fide-
lis cõuersus pōt cum ifideli rema-
nere sub spe puertōis si eā i ifide-
litate obstinatuz non viderit. 2. bñ
facit cõmanēdo. Et de b. ē pñs. **A**.
Epñ. i. ad Cor. 7. Nō in tenet sed
pōt dimittre eam et s̄ ipsa velit ei
cohabitare sine p̄melia creato-
ris si cõuertit nō vult. **A**. Lō. Ray.
vt i sū. con. eo. ti. q. 2. **B**.

Vi sū con. eo. ti. q. 2.
3 **C**uius i iudei vel pagani cõtra-
xerūt cū cõsanguineis fm r̄ms su-
os. nūqd post puertionem potest

remanere. **R**. fm Tho. i. 4. dif. 39.
Si p̄traxerint i gradibus diuina le-
ge phibitis 2. cuiq. 18. tunc siue vt
q̄ siue alter ad fidē cõuertat. n̄ pñ
i tali matrimonio p̄manere. Si at
p̄traxerint i gradibus phibitijs
p̄ statum ecclie. pñ cõmanere si
vtrqz puertat. vel si vno cõuerto
sit spes de cõuersione alterius. **A**.
Idē i sū. cõ. eo. ti. q. 4. Et facit d
duoz gaudemus **B**.

Quid si fidelis qui puertit ha-
beat plures vxores. **R**. scdm Th.
vbi s. Non sūt verum matrimoni-
um nisi cū p̄tima. q̄ cēt p̄tra leges
nature. An si talis cū oibus vxori-
b⁹ puertat pōt cū p̄tima cohabitare.
2. alias d̄z abijcē tāq̄ penit⁹ ex-
traneas 2. si p̄ma puertit nollet. nō
pp hoc ē matrimonij cū aliq̄ ista-
rum. sed pōt cū aliqua istaz d̄ no-
no p̄trabē fm modū q̄ i sequenti.
6. s. d̄. **A**. Lō. Ray. Bos. 2. Ber.
vt i sū. 2. eo. ti. q. 5.

Quid si fidelis repudiata p̄ma
vxore aliā duxerit 2. puertat. **R**. s. **A**.
Tho. i. 4. dif. 39. Dicēdum q̄ spū-
ditum vxoris est p̄tra legem natus.
An ifideli non lz repudiare. 2. id
si puertat postq̄ ipse vna repudia-
ta alteram duxit. idem ē iudicium
sicut de illo qui plures simul vxor-
es habebat. qz tenet p̄timas quā
repudiauerat accipere si conuertit
voluerit 2. aliam abijcere vt dcm ē
i pximo. s. **A**. Idem i sū. con. e.
ti. q. 5. **B**.

Quid si ipsa cõuertit noluerit. **R**.
fm Tho. vbi s. Si ipsa ifidelis vlt
cohabitare viro fidelis sine p̄me-
lia creatoris 2. sine hoc q̄ ad ifide-
litate idu. at. pōt qdem vir fide-
lis ab ea discedē. sed discedēs nō

pōt aliā accipere. Si autē h vxor ifi-
delis noluit ei cohabitare. vel nō si
ne p̄melia creatoris aut si ad ifi-
delitatez p̄trahere nitat i his trib⁹
causis vir fidelis discedēs pōt al-
teri p̄ matrimonium copulari. **A**.
Idem ē si vellet eum trahere ad
q̄damqz mortale peccatū extra d̄ di-
uoz gaudem⁹. s. qz autem. vbi po-
stica subdit. Ad si cõuersi ad fides
2. illa cõuersa seq̄tur. anqz pp cas
fidelitas legitimam ille ducat vxor-
em. eam recipere cōpellit. nec po-
terit dimittre obijcere soznicationē
peo qd nupsit alteri nisi fuerit al-
fornicata **B**.

Sed nūqd lz viro ad fidem con-
uerso vxore existente in ifidelitate
emittē votū p̄nencie. **R**. fm Tho. i.
4. dif. 39. Si post cõuersionem vi-
ri sit aliq̄ pbabilis spes de puertio-
ne vxoris. nō d̄z vir votum p̄nien-
cie emittre. nec ad aliud m̄fimo-
niū transire. qz vxor difficiliter cō-
uertet sciens se sic p̄iuatā eē. Si
autē nō sit spes de cõuersione pōt
ad sacros ordines vel ad religōez
accedē huius regita vxore qd puert-
tat. licet si postq̄ vir sacros ordines
suscepit vxor conuertatur. non est
sibi vir suus reddēdus sed d̄z sibi
iputare q̄ i penā tarde conuersionis
sue p̄iuat viro suo. **A**. Idem i
sū. con. eo. n. q. 10. **B**.

Si alter p̄iugū puertat. proles
quem debent sequi. **R**. fm Tho. in
4. dif. 39. Si ples puertit ad eta-
tem p̄fectā libere poterit seg parē
tē que voluerit. Si at ē i minorū eta-
te. nō d̄z dari fidelis. nō obstante q̄
idigeat m̄ris obsequio ad educa-
tionem. Hoc idē hf s. fili. s. 2. **A**.
Idem i sū. cõ. eo. ti. q. 12.

Quid si vtrqz cõiugū tpe cõtra-
cti m̄fimonij erat fidelis. nunc al-
ter labit i ifidelitatez. **R**. fm Ray.
Alter nō pōt cõtrahere. Hec disti-
guo vtrū iteruenerit carnalis co-
pula vel nō. nā in vtrqz casu fide-
lis tunc tenet p̄tinere. **A**. Idem in
sū. con. e. ti. q. 13. 2. facit extra d̄ di-
uoz. quanto. **B**.

Quid si catholic⁹ p̄trahit cū he-
retica baptizata. nunqd tenet m̄fi-
monij. **R**. s. **A**. Tho. i. 4. dif. 39. He-
rum ē m̄fimonij quibus peccet cõ-
trahēdo si fiat hētica. nō in p̄p̄t̄s
m̄fimonij dirimēt 2. econuerso si
aligs cathecum⁹ s̄z nōdum bap-
tizat⁹ cū aliq̄ baptizata p̄traheret
nō eēt verū m̄fimonij. Idē Pe.
Al. 2. Ray. **A**. Idem i sū. con. eo.
ti. q. 14. 2. 16. **B**.

Quid si fidelis vni⁹ ritus possit
trahē cū ifidelib⁹ alteri⁹ rit⁹. **R**. s. **A**.
Tho. vbi s. Pōt. nisi p̄ aliqd ius
positiuū eoz phibeat. qz tunc cul-
t⁹ disparuas ipedit m̄fimonij.
A. Lon. Pe. vt i sū. con. eo. n. q. 15.
B. De mā ifidelium multa hēs. j
ifidelis. cū alijs ad q̄ remittit.

Adpedimen

ti. x. De violentia sine metu.
Abi sciendū qz violentia sine me-
tus ex sui natura etiā sine p̄stinio-
ne ecclie m̄fimonij excludit quia
excludit p̄sensum. **A**. sine q̄ mari-
monij eē nō pōt. vt i sū. con. li. 4.
ti. xi. q. 1. vbi hec notant fm Ray.
B. Et qdem quid sit vis habes. j
vis. s. 1. Et quid sit metus. j. met⁹.
s. p̄mo.

Quid si coactio ipediat m̄fimonij
um. **R**. Duplex ē coactio. Quedaz
absoluta q̄ sit p̄ vni. 2. illa non hz

psensu animi in que no cadit coactio. S3 pot ee coactio ad copula carnis vel aliud extrinsecu ad qb trahit psona inuua. r talis coactio qm no psensu in msumoni no efficit illd. Queda aut coactio e pduo nata. r ista fit per metu qm. s. quis psensu timore alie mali. Sup quo sic distinguit. Duplex e metus. Quidam cadit in psentem viru. r iste excludit matrimoniu. ex eo. planu. r. c. ad audientia. ex de spon. vmet 2. Quidam vo metus e insufficientis. s. q no cadit in costantem viru. r iste n excludit msumoni. ff. e. neg timore. A. Idem in su. con. eo. n. q. 3. B. Quis autem est metus qui cadit in constantem viru habes. j. metus. s. 2. A. Positis ibi adde r vinctatione que of metus constantis. ff. e. l. neg timor e. Aduertendu eniaz q talis metus dr cadere in vnum q no of cadere in aliu r minor metus magis excusat feminam q viru. r sic iudex fm diuersitate psonaru vel loco iudicabit qualis sit metus vel violentia. r sic viru nisi metus sit aliqd vel nullu. vt notat in dea. q. 3. vbi et dr fm Hostien. q si filia timore mortis patris i aliu quem consentiat q verus est q no sit matrimoniu. quia non e liber consensus. licet quidam contraria dicant.

B
Quid si qs in captiuitate contrahat matrimoniu. R. fm Host. Si captus est ab hostibus. seruus factus est. vñ non aliter pot contrahere nisi sicut seruus. de q. s. impedimentu. 3. Si vo captus e vt cogat ad tale matrimoniu contrahendu no valebit ar. ex de cura. accedens. Si vo ex alia ca detinetur. bene pot p

trahere. A. Idem in su. con. eo. n. q. 4. Et de hostibus intellige. s. bel lu. i. s. 5. in additione.

B
Quid si mulier post consensu coacti mori trahat in domo mariti R. s. 3. x. Si mulier que allegat metu stereti p annu r dimidium cu marito. au et minori tpre du m m sit q iuxta arbitriu boni viri standu sit p consensu. no debet potestea audiri. ex de spon. ad id. Lo. Host. r Ber. r coponit ab eis v. sus. Effuge. cu poteris ne psensisse puteris. ar. ad h. ex de spon. pulationi. A. Idem in su. con. e. n. q. 5. vbi etiam ponitur quod dicitur in. s. proximo sequenti.

B
S3 quid si post psensu coactus carnalit cognoscit? R. s. 3. Pe. Si habuit oportunitate reclamandi psensu tacite consentire in msumoni. Ad si coacta fuit per viz ablutu suu metu sufficientem non est msumoni. sed si no fuit sufficiens tuc in iudicio qde exteriori psumitur p msumoni. si m vere no pletit no est matrimoniu.

C
Quid si ad consensu coacti apponit iuramentu. R. fm Pe. Tale iuramentu in foro quide iudiciali dicei no fuisse obligatoriu. m i foro scie psulendu est q impleat iuramentu. vel salt p superioru ipetere ab solutione. Lon. x. r. r. Aug. A. Idem in su. con. eo. n. q. 6.

C
Viru consensu coactus salt expte cogens faciat matrimoniu. R. fm Tho. in. 4. dif. 7. Dicendu q no. qz matrimoniu claudicare no pot. Si m postmodu dsumiret coactus esset msumoni dsumo cogens adhuc in suo consensu maneret. Secus si mutauit voluntate. A.

C
gl. Ray. r Pe. r addit Pe. q si puus psentis postmodu vult dissentire. cum aliter vult copellet per ecclesiam. psumit. n. manet in eode psensu. vt ei licet variare consensum. vt in su. con. eo. n. q. 7. Et ad hoc facit. c. i. ex de eo qui dux. i. ma. quam pol.

B
Viru pater possit cogere filios ad contrahendu. R. s. 3. Pe. No pot neg gnaliter neg in spali cuz aliq qz msumoni regrit psensus maxime liber rone ppetue obligatois qz ibi contrahit. ex de spon. requisit. Non m pp b parentes temere iurant msumonia filioz. qz ex natura ipsius contractus intelligitur ita pduo. s. si liberi consenserint. r ipsi parentes obligatur ad inducendu eos. A. Idem in su. con. eo. n. q. 8. r. 9.

Impedimentu

De impedimento ordinis.
Vbi sciendu q clerici in minoribus ordinibus nisi sint religiosi qui continentur licite pnt contrahere dif. 32. si qui vo. r. c. seriatim. ex de de. p. n. c. i. 2. r. 3. Si vo sunt in sacris contrahere non pnt. r si contraxerint sepabit matrimoniu. dif. 32. si quis eozu. r. c. lectores. r. c. erubeant. r. c. placuit. ex qui cle. v. vo. c. i. r. 2.

C
Viru ordo possit supuenire matrimonio. R. s. 3. Pe. Coniugatu si ordinet consentiente vxore. suscipit ordinem r executionem. r sic ipsa ca eo si e in sacris. intelligit continentia psteri. A. facit. c. seriatim. 32. dif. B. Si vo nesciete a se ian psumente vxore. recipit qde caracterem ordinis s3 no executionem. A. Hoc vez

in ecclesia occidit. secus in orien tali. vt in su. con. li. 4. n. 12. q. 2. B. In nullo aut casu ordo sacer si sit post msumoni dirimut illud s3 dirimut solu postea contractu vt in exagani Job. 22. que incipit. Antiqua. A. Aduertendu q faciens se ordinari in sacris incita vel contra dicente vxore. peccat mortaliter s3 A. r in su. con. li. 1. n. 8. q. 59. Vbi et p3 fm Ray. q talis non pot exgere debitu sed reddere tenet eud si sit factus eps vel papa fm gl. c. r. Aug. nisi vxor possit induci ad continentia. r restituat vxori n potabit corona aut habitum monachale cu scandalo vxoris si forte factus fuerit monachus. de factu. Lon. Pe. r addit q totura r habitum clericale tenet de iura r si ne scandalo vxori ee pot al no Th. et dicit q vxor no tenet ei debitu reddere. Jano. addit q si talis p mortu vxoris contrahit. no iz msumoni. Jte Ray. q si ordinationi mariti vxor consentit vel dum sciri no piradixit. sit ei duplex p iudiciu Anu q oportebit ea de cetero continere. Aliud qz et mortuo viro n poterit cum alio contrahere r si p traxerit no tenebit. r s3 quosda ppter votu qd videtur solentis affe ex psona viri. Qui roni con. A. l. 3. alij dixerint q ppter constitutoez ecclesie que in b casu dirimut msumoni. Selt certe ista direptione no sit nisi rone ordinis. vel religionis vt in. c. vno de voto. li. 6. Addit et Ray. q l. 3. alij dixerint q ista vxor pmou ad ordines sacros teneat i gredi religionem. ego tam teneo cu Jo. Lau. r Zan. q non teneur. sed sufficit si in seculo caste viuat

quod etiā. debet pmittere. Tho. et dicit q non tenet religionē mirare si sibi nō timeat de periculo castitatis. Idem dicit Al. Idem Hosti. Salut b fm Ray. in vxore eius q pmouendus est in epm. qz non debet vir eligi nisi vxor: intra religio nem. et de puer. iuga. cōiugatus t. c. sane. Lon. Inno. Clericus at oriētalio ut cōms t probabili⁹ dī sine p̄sensu vxoris pmoueri nō d̄ber. vt habetur in dicta. q. 59. Itēz eo. ti. q. 60. dicit q̄ consulendus ē papa virū p̄ susceptiōnem facti ordinis rumpat matrimonium ante carnalē copulā sicut per ingressus religionis. sed hoc videtur hodie declaratum q̄ non per prefatas d̄cre. Antiquē.

Impedimentū

1. de impedimēto ligationis videlicet q̄ q̄s alteri cōiugi ē alligatus. Si quidē alligatus ē vxori eius vinente aliā accipere nō p̄t. al adulterii cōmittit et de sp̄o. du. l. 3. Et ibi p̄z q̄ b̄ verum est etiāz si p̄mū matrimonii solū contractū sup̄ verba de p̄mū. t secundum et p̄ copulā carnalē. B. Sed nec antiquo tpe potuit. nisi diuina reuelatōe t̄ instinctu vt fuit in patri archis. et de diuor. c. gaudemus. §. l. P̄t̄ in alter cōiugū an carnalē copulā altero inuito ad religionem transire. vt dicitur est. s. impedi mentū. l. §. 2. t̄ t̄c̄ alter coniugum remādebit liber. P̄t̄ q̄z vir vxorē dimittere pp̄ fornicationē. s. q̄uz ad cohabitatiōnē t̄ debiti cōiuga le. s. aliā ducē nō p̄t. 32. q. 7. c. l. 2. t. 3. Post mortē v̄o alterius con iugis alter nubere p̄t cui vult. t̄ i

fra tempus lucus mulier sine p̄ca infamie. et de secundis nup. super illa. Ad si alī alligat⁹ ē alteri t̄m p̄ sponsalia vide. j. sponsalia. §. 8. Quid si vxor credat virū mortuum t̄ contrahat cum alio. B. fm Ray. Si credit ex pbabili cā. excusat p̄pter ignorātiā facti. t̄ filij si quos suscepit iudicabunt legi timi. Si t̄m post de morte p̄mū dubitat. d̄z quidē reddē debiti sed nō exigē. et de secūdis nup. d̄ns. S̄z si p̄ccūto ipis credit cū pbabili v̄ uere nō p̄t debiti exigere nec d̄z reddē p̄cūlo adulteri se exponēdo. A. Immo q̄m dubitat oio d̄z reddere dicit. c. d̄ns et si dubium sit pbabile. et de sen. exco. inquisiō ni. B. Si v̄o p̄mū reuertat vel alī sibi de eius vita p̄stulerit. statim d̄z recedere a secūdo t̄ redire ad p̄mū. q̄d si nō fecerit. aduhera in dicitur. 34. q. 2. cū pbellia. t. ca. cū i captiuitate. t. c. si virgo. P̄mū q̄z eā recipere tenet. ut i dicitur. t. p̄z nisi forte illa postq̄ sciat de vi ta p̄mū p̄miserit se cognosci a secun do t̄ sic adultera fuit. A. Idem in sum. con. li. 4. ti. 13. q. 3. t. 4. B. Quid si contraxit cū aliq̄ putans virū suū viuere q̄ t̄ruera mortuus ē. n̄ngd̄ est infimonii. B. §. 3. h̄ Credo sine iudicio matrimonii eē in b̄ casu. A. nō distinctio virū p̄rabentes credat b̄ sibi licet nec ne fm eundē vt in sū. con. co. ti. q. 7. B. Quod intelligēdū ē nisi p̄ stet q̄ coniunx credens impedimē tū esse nō intendebat contrahere. Nam si nō est intentio non est ma trimoniu. et de spon. ma. Quid si vir iuu in exercitiū con tra sarracenos vel i regionē legū

quā t̄ nescit v̄tū suū viuus v̄l mor tu⁹. quid faciet vxor. r̄m. fm Ray. Contrahere n̄ p̄t donec certitudi ne recipiat de morte viri. et d̄ sp̄o. in p̄mā. aut verti in iudicē d̄ morte p̄ sumat et ut lūe nō p̄t. qm̄ sicquet. A. s. p̄ receptionē cecū nuncij. de cō. c. in p̄mā. t̄ in sū. p. c. ti. q. 8. n̄l p̄ iuramētū eius sub quo militauit. l̄ et socio:ū q̄ morte eius d̄n̄ nouerit fm Ray. i sū. p. c. ti. q. 9. vel p̄ vnū testē samapublica acclamante fm Hug. p̄ glo. Ray. vel fm Hug. p̄ solā samā publicā si ex alijs p̄sup positionibus v̄l verisimile maritū esse mo: tuū. vel si diu multū stetit. vel si tenet t̄ egrotus recessit t̄ h̄. vt in sū. con. co. ti. q. 10. vbi et d̄ fm hosti. q̄ de facto p̄rabens an cer tificationē mortis prioris viri. si t̄m fama publica habeat q̄ mortuus sit reddere p̄t debiti. d̄m̄ t̄m eā cō scia ū renoudeat s̄z nō exiget. Ad tale matrimoniu n̄ dirimitur l̄z i terditi ecclesie sit contractū. Facit et de secundis nup. c. d̄ns.

Impedimentū

13. de publice hōestag iusticia quid sit. r̄m. fm hosti. in. 4. dist. 41. Est p̄pinq̄uitas ex sponsalibus p̄ueniens robur trabens ab ecclesie i stitutiōne propter honestatem ei⁹ A. Idē in sū. p. li. 4. ti. 14. q. 1. B. Quando aliqui sponsalia inter se contraxerūt nullus de consāgui nate sponsi p̄t sponsam illā ha bere i vxorez. nec aliqua de cōsan guinitate sponse p̄t sponsū illum habere in virū. et de despon. ipu. de. continebat. §. v. et d̄ sp̄o. iuue nis. t. c. ad audientia. Et durat b̄ pbibitio vsq̄ ad quartum gradū

ipso:ū cōsanguineorū. et de sp̄o. .c. sponsaz. t̄ de despon. impube. .c. continebat. in sū. A. Idem in sū. con. co. n. q. 2. B. Quid si sponsalia de iur non te nuerūt. B. Si sponsalia fuerūt pu ra t̄ certa etiam si fuerunt nulla rō ne p̄sanguinitatis affirmatis frigi dūatis religionis. aut alia quacun q̄ rōne. out publice honestatis iu sticia ad dirimenda sequētia spon salia vel matrimonia. nisi fuisse nullarōne consensus. vt pura quia abo vel vn⁹ erat infans. et de sp̄o. ex sp̄osalibus. t. c. se. li. 6. A. Istū c. sequēs ē. c. si infantes de despo. impu. vbi et p̄z q̄ infans d̄r minor septēnio cuius desposatio nō idu cut b̄ impedimētū. vt dicitur ē ni si traductio secuta fuerit etiā t̄p̄of infanie n̄c eni b̄n̄ v̄f b̄ impedimē tū in ducere et ad dirimendū. v̄m̄ .c. inuenis. et despon. B. Quid si q̄s primo sponsalia cū aliqua p̄raxit t̄ postmodū cū alia ipsius p̄mīe consanguinea idē se cū. B. Debet cōtrahere matrimo niū cū p̄mā. Ad sponsalia sequē tia nō impediunt p̄cedentia. et de spon. ex sponsalibus li. 6. C. Quid si sponsalia cum aliqua sint facta sub conditione t̄ pendē te cond. iōe vir cum alia illius con sanguinea cōtrahit p̄ verba de p̄e senti. B. Cum secūda remanere de bet. qz ex sponsalib⁹ conditionalibus sicut ex non habentibus p̄sen sum t̄ in cōz non out publice ho nestatis iusticia. et de spon. ex sp̄o salibus. li. 6. C. Quid si duo infantes vel vnus maior septēnio alter minor: spon salia p̄raxerūt ipsi vel parentes p̄

3

3

4

5

eis. **R.** Si facti maiores septennio per cohabitationem mutuum seu alii ubi rfacto eoz ligdo apparet q in eade volutate pdurat. spofalia vualefcit. al no. Na ab initio nulla fuerit ex defectu pntentis. r id non iducit publice honestat in iusticia extra de despon. ipube. si i fates. li. 6.

6 **Q**uid si pubes r impubes vel duo ipuberes contrahut mrimoni. **R.** Si no erant pximi pubertan i qbus malicia no suppleat etate. no fit matrimoniu. **A.** Etiam p aductu pubertat. nisi p carnis copula subsecuta vel aliquem modu aliu cotrahentis coside cu eiusde pteueratia volutat ad pubertat ipa puenisse pnterit euidet. vt i dco. c. si fantes. **B.** Sed m si erat maiores septenio fuerunt sponsalia r ex eis est iudicta publice honestat iusticia. et de despon. ipube. si i fates. li. 6.

7 **A**n ex spofalib q parces p filijs puberib vel ipuberibus hnt filij obligent. **R.** Si expse vel tacite pnterunt. vt si pntes fuerunt nec contradixerunt obligant. r in eis ozur publice honestatis iusticia. Idē dicendum si absentes fuerunt. r postq scierunt ratificauerunt tacite vel expse. al expofalibus factis a parib filij no obligantur. nec ozur publice honestatis iusticia. et de despon. ipube. si i fates. li. 6. Desponfalibus habes plura. j. sponsalia.

Impedimen

ti. 14. De affinitate qd fit de 3 et 8. affinitas. Et cotrahut affinitas et p fornicaria copulam. 35. q. 3

nec ea est de eo q cogno. consan. vxo. sue. dictione. r. c. que.

Quid sunt affines r in q gradu. **R.** Quauis hacten multa su. fit genera r grad affinitat. hodie solū ē tale gen^o q oēs consanguinei vxoris mee sūt mihi affines. r i eodē gradu in quo sunt psanguinei vxoris. Sicut oēs psanguinei mei sūt affines vxoris mee. r in eodē grada i quo sūt ipsi psanguinei mei. **A.** Verbi gra. Soror vxoris mee ē ipsi vxori in prio gradu psanguinitatis r mihi erit i primo gradu affinitat. Silia sorori in 2° gradu psanguinitatis vxori r mihi in secūdo affinitatis. Idemq vtrinq in ceteris agēdū ē successorib⁹. 35. q. 5. pozō. **B.** Et qd dixi de vxore idē intelligas de quacūq alia muliere carnali cognita. vt i. i. s. dictum ē. Sed consanguinei mei nullo mō sūt affines psanguineis vxori mee. nec iter eos mrimoniū phibetur. et de psan. r affi. q sup bis.

Quid si morit psona mediante q cotrahut affinitas. vt puta mort maritus vel vxor sine cocubina ul pccubitoz. **R.** Nihilominus remanet affinitas que erat ad consanguineos eius. nec pot est matrimoniu inter eos. 35. q. 10. fraternitas. **A.** Idē in sū. con. li. 4. ii. 15. q. 3. **B.**

Quid si aliqs polluit aliquā et ordinarie. i. et naturalia. **R.** Quauis talis pollutio criminosa sit r dānabilis no tñ ex h cotrahitur affinitas. An no impediunt psanguinei viri accipere illā in vxorem. nec psanguinec mulieris illū accipere in virum. 35. q. 3. et ord. naria. **A.** nisi cū hac pollutioe cocurrat spofalia tñc eni impedit matrimoniu

ppter iusticia publice honestat q dicitur est in. c. pcedent. vt et de eo q cogno. cofan. c. fraternitati. **B.** Et idē dicendū si vir intravit claustrū pudoris. s. no puenit ad cofumationem opis. qz talis pollutio no facit sūguis comixtionem neqz carnis vnūatem. Sed si vir puenit ad emiffionē seminis etiaz si mulier no emittat. dicendum videtur s. Hosti. q. affinitas ptrahit. Sufficit enim q p hūc modum facta sit admixtio. de q Tho. r **A.** dicunt q regitur. **A.** dicit Tho. r **A.** r **A.** Inno. vident dicē q ad affinitatē cotrahēdā regatur comixtio seminum. r non sufficit q alter tñ emittat. Sed glo. Ray. tenet cum Hosti. vt i sū. 2. co. ii. q. 5. **B.**

Pote qd mortua vxore vir vlt accipere vxorē illā que quondam fuit vxor alteri de consanguinitate pme vxoris nūq pot. **R.** Dicendū qd h nullam seminam de consanguinitate pme vxoris possit accipere quia est ibi affinitas tamen seminam vxorem oli alicuius de ipsa consanguinitate bene pot accipere. Et idē dicendū si ponat filis casus ex pie vxoris. Nam mortuo viro h non possit accipere aliqū virū de psanguinitate pmi viri. tamē virū olim mariti alicuius semine de ipsa psanguinitate hñ pot accipere. Na in tali casu no pprie ē affinitas nisi in secundo genere affinitatis qd olim ponebat impedire. hodie nē est. eo. non debet. Ad cuius intelli gētia sciēdū q quicūq affinis me cotrahut matrimoniu cū illa psona quā accipit de quidē mihi affinis s. in fo genere. r si hec psona cotrahut postea aliud matrimoniu

illa psona quā accepit de mihi affinis i tertio genere. **A.** De illis generibus affinitatis dicit et gl. d. c. non dz. extra de cofan. r affi. **B.** **Q**uid si qs cognoscit cofanguineā alicuius in quito gradu vel in pra. **R.** fm Ray. r Hoff. Non cotrahitur affinitas nec impeditur matrimoniu. r si erat psanguinea vxoris sue in dicto gradu non perdit vir ius exigendi debitum suū.

Impedimētū

Is. de ipotentia coeundi qd sit. **R.** fm Ray. Est vnum aie vel coeppos vel vtriusqz quo qs impeditur alteri carnali comisceri. **A.** Quasi idē dicit Hoff. s. q. ē defectus nālis seu accidentalis quo quis rē. vt in sum. cō. li. 4. ii. 16. q. 1. **B.** **C**onot sunt spēs impotentie. **R.** fm Ray. Sunt pncipaliter due Nam vna ē naturalis. vt impotentia pueri vfrigiditas semis. tenē et frigiditas cōplexionis. aut artatio mulieris. Alia non naturalis sed accidentalis. vt castratio. similitet r masculinum. **A.** Idē in sum. 2. co. ii. q. 2. **B.**

Citru naturalis impotentia impedit matrimoniu. **R.** Illa que est in puero vel puella impedit ad tempus qz qdū inest non pot cotrahē. 30. q. 2. c. i. extra eo. q sedē. De hac vide. j. matrimoniu. 2. s. i. Sed illa naturalis impotentia que est in frigiditate si ē ppetua impedit matrimoniu prahēdū. r dirimit contractus. 33. q. 1. c. 1. r. 2. extra eo. laudabilē. Illa tñ que ē i se ne no impedit. **L.** de nup. l. sanxi mus. 27. q. 1. i. i. nupiarum. bonuz. in prin. Na tenes r si naturali calof

desinant ope in medico poterit
aliquale subueniri eis. **A.** Idē di-
cit glo. in dicto. c. nuptiarū. subū-
gēs q̄ nemo est adeo senex q̄ ca-
lere possit natura vel artificio. q̄
non est in frigidō vel puero. Et ex
dicto istius gl. patet q̄ si senex nul-
lo mō possit calere. idem iudican-
dū esset de illo q̄ de frigidō. s. q̄
non pōt d̄bere. Et satis factū dicitū
c. q̄ sedem. **B.**

3. **Q**uid si vir nō ē oīo frigidus s̄
nel mēbri non eriguntur seu diversi
mode ineptū ē ita q̄ non pōt vxo-
ri cōmisceri. vel stanz spargū sensē
extra t̄ h^o. **B.** fm Host. Si pōt u-
uari medicinis planū est al' expectan-
dū erit triennū. t̄ postea forisā
separi poterit sicut pōt naturaliter
frigidus. Tūius in esset consulē-
dus papa. **A.** Ego puto q̄ non sit
necesse cōsuler e papam. q̄ sine ex
frigiditate suae ex cā quacunq̄ cō-
stet psonā ipotentē ad reddendū
debitū reputat̄ iēpta ad strabēdū
mfimoniū. vt i. c. q̄ sedē. c̄ d̄ frig.
t̄ malefī. t̄ vt p̄. c. ii. c. laudabiles

4. **Q**uid si mulier dicit virū impo-
tentē pp defectū membri. **B.** s̄ hō
sit virum esse inspiciendū per ho-
nestos hōies. sicut de muliere arta
d̄. j. s̄. xi. Si vō alleget excessum
mēbri dicit sibi Host. q̄ papa cō-
sulendus est. **A.** Videt hoc casu di-
cendū idē q̄ de arta que pōt cōtra-
bere cum vno t̄ non cū alio. vt. j.
s̄. pone q̄ est arta. **B.**

5. **S**ed qd si q̄ non pōt copulari
cū v̄gine sed cum corrupta. **B.** fm
Tho. in. 4. d̄. 34. Pōt medicina
lucē cū aliquo instrumēto claustrō

pudoris fraggi. Hec est h̄ contra
naturam. q̄ nō fieret ad delectōz
sed ad medic. nam.

Quid si q̄s mouet ad pulchras
t̄ nō ad turpem. **B.** fm Tho. vbi
s̄. Huiusmodi abhominatio mu-
lieri nō ē cā naturalis s̄ accidētal̄
t̄ ideo idē iudiciū est qd de malefī
cio. de q̄. j. s̄. anpe. t̄ sequentibus.
Quid si vir sciat se frigidū t̄ in
epnum. t̄ in scienier contrabit̄ cūz
aliqua. **B.** fm Ray. Si mulier v̄t
cohabitare. non pōt vir ab ea rece-
dere. ar. extra de eo qui dux. ima.
quā pol. c. i. t̄ ex eo. consultationi
Et quas tanq̄ vxores habere nō
possunt habeant vt forozes. vt. c.
consultationi. in fi. Et idem dicen-
dū si mulier sciat se artam contra-
riū cū aliquo. q̄ si vir cohabitare
velut non poterit illa discedere. **A.**
Idem in sū. con. eo. ii. q̄. 25. Et hec
intelligenda sūt fm ea que statū di-
centur in. s̄. se. **B.**

Quid si vir scienter p̄traxit cūz
arta. **B.** fm Inno. Tenetur cūz ea
stare vt frater t̄ foroz. Si tamē cō-
trahat cum alia tenet matrimonū
q̄uis nihilominus primam vt so-
rorem tenere t̄ alere teneat. Et co-
dem modo si qua mulier scienter
cōtrahat cum frigidō vel impōtē-
te. debet ei cohabitare vt foroz. Et
similiter dicendū si frigidus t̄ arta
scienter cōtraxerint. **A.** **Lō.** Ray.
vt patet in sū. con. eo. ii. q̄. 26. Sed
Hostien. ait q̄ nullum ius dicit
vt aliquis copulet talē retinere s̄
q̄ si p̄sentūit simul cōmorari h̄ la-
cere pnt q̄ diu eis placebit. Idē di-
cū glo. i. c. laudabiles. c̄. eo. t̄ ibi
ed̄ sequit̄ dñs An. de Bu. Et si he
cōmanentes ambo vel alter in bo

neffe viuāt volētes sic luxuriā suā
palliare. epus debet occurrere s̄z
Host. vt patet in d̄. cā. q̄. 26. vbi etiā
fm Ray. d̄ q̄ possit vnus p̄tere
separationem si aliter eoz viueret
icontinenter vel al' honeste vel si
vnus male traciatur alius t̄ nollet se
corrigere. **B.**

Quid artatio mulieris sit sp̄ im-
pedimū contraci mfimoniū. **B.**
fm Ray. Si absq̄ piculo pōt sub-
ueniri beneficio medicine vel p̄ su-
tūz vsuz viri p̄portionati. **A.** De
v̄t huiusmodi viri tenēdum ē vt.
j. dicit. **B.** non impeditur contrabe-
re mfimoniū. c̄. de s̄. t̄ male. ex
l̄. s̄. Si vō nō pōt aliquo mō sine
grau d̄no t̄ piculo subueniri. cer-
te sepabit̄ t̄ poterit se copulare al-
teri cui forsitan apta foret vel cū
respectu subueniri possit. **Q**d si p̄
v̄t sc̄d̄ facta sit idonea primo red-
dē p̄rio. etiā si fm^o cū alia p̄traxe-
rit quā i b̄ casu dimittere d̄z t̄ ad
primū reduere nisi ipsa prima ad
religionem transeat. t̄ sic solemnū
voto se astrinxerit ad p̄nētiam. t̄
enim remanebit cū sc̄da cum qua
p̄traxerit post factū diuorū. **Q**uē
vō tenet reduere ad primā si ipsa al'
fuerit fornicata ita q̄ p̄ illas forni-
cationē velut eā dimittere quo ad
thoz. Si vō ista simplex votum d̄
p̄nētia secū t̄ nihilomin^o postea
nupti publice sc̄do. nō pōt repel-
li a p̄rio p̄terit fornicatiōis quasi
fornicata fuerit cū illo secundo
q̄ diu d̄ p̄ m̄imonio dubiū erat
q̄ amō n̄ d̄z cū illo sc̄do remane-
re. Hec oia c̄. eo. fraternitatis. **A.**
Ista intelligenda sūt fm ea q̄ dicen-
tur. j. s̄. Quid fiet **B.**

Quid p̄stabit q̄ illa q̄ fuit sepa-

ta a p̄rio pp artitudinē sit sc̄a ido-
nea et p̄ vsū cum so. **B.** fm. v̄b.
p̄ iuramētum mazonaz a quibus i
spicietur ipsa vel forsūa v̄terq̄. **A.**
Idem in sum. con. eo. ii. q̄. 4. **B.**
Quid fiet si reddita primo co-
gnosci non possit. **B.** fm Host. re-
manebit p̄riētium cum ipso qua
si p̄sumatur maleficiatus. t̄ si in-
terim eam cognoscere pōt cū illo
erit. al' lapsō term. nō restituere
secūdo sine spe q̄ itez reddat p̄ri-
mo. **A.** Idem dicit glo. super d̄. cā
c. fraternitatis. h̄ Glo. Ray. d̄. ce-
ru q̄ ista restitutio faciēda est so-
t̄ tertio t̄ vsq̄ ad finem. Et sc̄d̄m
Host. p̄siderandū ē an cognoscibi-
lis fuerit primo sicut secundo. p̄-
ta quia homines erant eiusdē sta-
ture t̄ conditiōis t̄ sic restituet.
Sed si nō fuerit cognoscibilis pp
disparitatē conditionis non resti-
tuetur. Et ad hoc videt̄ sonare lit-
tera dicit. c. fraternitatis. vt t̄ no-
tatur in sum. con. eo. ii. q̄. 5. **Q**uid
si a primo nullo modo poterat co-
gnosci sine corpali periculo. non
fuit inter eos mfimoniū secundaz
glo. Ray. vinc. Jo. Tan. t̄ Bug.
ar. a contrario sensu in. d. c. frater-
nitatis. ex verbo ibi posito absq̄
corpali periculo. t̄ ar. in. c. ex l̄. s̄.
eo. ii. fm vnam expositiōez. **I**deo
in hoc casu si per sequeat vsū se-
cundū viri reddat idonea primo.
non propter hoc restituatur ei sed
remanebit cum secūdo. vt in sum.
con. eo. ii. q̄. 6.

Quid n̄quid pōt cōtrahi mani-
moniū cū illa q̄ arta si p̄ ictionē
pōt fieri apta. **B.** s̄. v̄b. Dicit hug.
q̄ n̄ credit nisi sc̄a ictione. **Q**d si
an ictionē ducat eam tūc si facta

infectione adhuc daret prius p'sens
sus sufficit ad nifimoniu. **A.** **I**dem
in sum. 2. eo. ii. q. 7. r. 8. **H**ugo.
dixerit q' sit opus nouo p'sensu vt
ibi p. 3. Et ista faciunt p'ra id quod
h'etur. s. ipedimuz 3. §. 3. r. p' his
q' ibide dicunt in additioe. **B.** Si
vero no duxerit vel no de nouo p'sen-
tiat i eam aut non carnali cogno-
scat eam. pot ab ea recedere r alia
supducere. **Q**d si nolit pati incisi-
o ne no e cogeda maxime cu timeat
piculu. **A.** **I**dem in su. 2. e. u. q. x. **B.**

13 **P**one q' e aia vni r apta alte-
ri nuqd pot p'rabere. **R.** **f**3. **x** v.
Contrahere pot cu illo cui pot sine
piculo comisceri. cu alio non tenet
nifimoniu. **A.** **I**dem in sum. 2. e. u.
q. 9. **I**dem et si mulier esset inepta
ad reddendum debitum pp laam-
dinem fm **H**ost. r in sum. co. eo.
ii. q. 9. **B.**

14 **C**irca ipotetia cocendi qn e pp
ipedimtu accidere puta p castra-
tionem. querit an tales p'rabere pos-
sint. **R.** Idubitatim tales qz omnia i
epu sunt ad reddendū debitū con-
trahere non possunt r si p'rabere
diuidendi sunt qm nullū e matrimo-
nium. **E**t eo. q' sedem.

15 **D**e impotetia cocendi que est p
maleficiū. **R.** fm **H**ost. r **T**ho. in
4. di. 34. sic tenendū q' si malefi-
ciū supueniat nifimonio ante car-
nalem copulā. tunc si maleficiū est
ppetuum ipedit r dirimit nifimo-
niū. ita q' celebrato diuorrio vir a-
liā poterit ducere. **S**ilr r mulier
poterit cu alio contrahere. **q**z. q. i. si
p'ornarias. ita tñ q' si mulier ipa
pcurauerit maleficiū. n' pot petere
diuorrium. qz sua culpa ad hoc d-
uenit. **S**o. di. si euangelica. r n' oī i

d. c. si per fornicarias. **A.** s. i. gl. **B.**
Si ho malef. cui e ip'ale n' ipedit
nec dirimit nifimoniu. **E**t a prin-
cipio qdē maleficiū qdlibz p'sumit
tur ip'ale s'z postq' p'uges p' triniū
simul cohabuauerit dātes opam
carnali copule si adhuc durat im-
pedimtu 3. p'sumit maleficiū esse p-
petuu. vt extra eo. laudabilez. r. c.
vlti. **A.** **I**dem dicit et alij doc. vt p'3
in sum. 2. eo. ii. q. 13. r. 14. **B.** **S**z
qualr intelligēda sit cohabuatio
triniū h'et. s. diuorrium. §. 6.

Quid si post triniū diuorrio ce-
lebrato redeat potetia ie cognoscē-
di. **R.** **E**arie de hoc sunt opinioes
Tenē tñ e h'3 q' videt sentire **T**h.
in. 4. di. 34. videt q' si maleficiū
fuerit vniuersale respectu cuiuslibz
p'sone. tunc si alteri nupserit onēda
maleficiū nō fuisse ppetuum. vno
d'z redire ad primū. **S**i aut male-
ficiū fuit particulare respectu spā-
lis p'sone. tunc cu vtrq' del h'ia p-
trahēdi cū alio. nō pot ad p'stuz
matrimoniu redire. cu primū mari-
moniu nullū sit. r fm sit vez. **A.**
Sz certe non video quō aliq' nō
possit sciri q' ipedimtu fuerit vni-
uersale respectu cuiuslibz p'sōe qz
cū q'libet haberet expiri per trini-
um. vt i. c. si. extra eo. qd e ipoffi-
bile. **A**n vt p'3 in sum. con. eo. ii. q.
15. **A.** dicit simpliciter q' et si p'ras
cognoscendi redeat nō restituitur
33. q. i. si per fornicarias. i. si. vt ibi p'3
Hoc intelligēdum qn deuenit est
ad fm matrimonium. **I**dem dicit
q' si forte sanari non poterit sepa-
ri valebunt. **S**z postq' alias nupti-
as experierint in carne illis viden-
tibus quibus iuncte fuerint. p'iorū
bus quos reliquerant eiaz si pos-

uoluntas p'cabendi eis reddita fue-
rit reconciliari nequibunt. **B.**
Cuz maleficiū per aliud malefi-
ciū sit tollēdus. **R.** fm **T**ho. vbi. s.
Si maleficiuz nō pot remoueri ni-
si per aliud illicitum. vt per demo-
nis auxiliuz vel huiusmodi. etiam
si sciretur sic posse reuocari. n' b-
lominus ipedimtu 3. perpetuu in
dicam. qz remediū n' e licitū. **I**dem
Pe. **A.** r **H**ost. **E**t addit **H**ost.
q' h' aliqua remedia videat vana
tolerari pot n' reuocare vana va-
nia. non d' dicit de illicitis. **A.** **S**z
certe oia vana remedia non nam-
ralia sunt illicita r perniciosa. **r**
q. i. illud. **B.** **Q**ualr aut r quādo
sit faciēdū diuorriu pp ipotentiam
coiundi. vide. s. diuorrium quasi
per totum.

Impedimen

n. 16. **D**e marionio p'tracto
cōtra interdū ecclesie. **C**irca q' sciē-
dū q' illi inter quos marioniu in-
terdicat non debent p'rabere. si tñ
p'raberent nō sunt sepandi nisi ad
ipus vt agant p'ntiam. qz mādatus
ecclesie p'pserunt. extra de mario-
nio p'rac. contra interdū. ecclesie p-
totum.

Interdicte et sunt matrimonia
clandestina. r debet p'mitti bāna.
vt dicit e. s. impedimentū. i. §. 7.
Idem de talib' matrimonijs habes
legitimus. §. 1. r. s. debitū. §. si. r. j.
matrimoniu. 3. §. si.

Impedimen

n. 17. **D**e ipedimto seriaz.
Abi sciēdū q' ipre seriaz h'3 **R**ay.
p'nt p'rabī spōsalia r et matrimo-
niū. qd sit solo p'sensu. s'z traductio

vxoris r ois nuptiaz celebritas p-
hibetur. extra d' n' r. p'rac. p'ra in
terdic. ec. p' toni. 33. q. 4. n' o3 r tri-
bus. c. sequētib'. **A.** **H**ost. tñ in sua
sūma vt r nō. in sū. con. li. 4. n. 27.
q. i. dicit se putare q' et p'hibeantur
p'sens. qz his dieb' n' iterponit ec-
clesia auctoritate suā. **S**ed in. c. qz
pellanus. extra de serijs. h' nō affia
marly opinioes quozndā recuet.
Forte pot dicit q' simplicia spōsa-
lia et de p'nti n' p'hibentur. vt dicit
Ray. cuz quo con. glo. un. d. c. ca-
pellanus. nisi forte fierent cuz ma-
gnis solēnitatibus p'mioz vel si
milii. a gbus his ip'ibus opozte
ret cessare. que sp'aliur deputata s't
ad p'ntiam r dei honozē. 34. q. 4.
non opoztet. **E**t h' cū pot intelligi
dictum host. **B.** **L**utus p'hibito
nis rōnem assignat **T**ho. in. 4. di.
32. dicens sic. **A**n noue sponse tra-
ducuntur anim' p'ugni magis ex
ip'a nouitate ad curā carnaliuz oc-
cupatur. r iō in nuptijs p'sueuerit
signa multa leticie dissolute onēdi.
r p'pter h' illis ip'ibus in quibus
hoies p'cipue debēt se ad sp'alia
eleuare. p'hibitu e nuptias celebra-
ri. hoc aut est ab aduentu vsqz ad
epiphaniā p'pter cōionez que fm
antiquos canones sicut in natiuita-
te cōiter solēt. **A.** de. p'le. di. 2. r si
non frequētus. r. c. seculares. **B.**
Et a septuagesima vsqz ad octauā
pasce p'pter cōionē pascalem. r a
tribus dieb' an' ascēsiōē vsqz ad
octauā pentecostes p'opter sp'ia-
tionē ad cōionē illo ip're sumēdā.
Et de primis duob' ip'ibus h'et.
33. q. 4. nō opoztet. r tribus. c. se.
De vltimo extra de ser. capellan'
vbi etiam. h' h'. dicit argu. q' con-

trariū faciens mortali peccat. **A.**
Idem in sum. d. q. i. **B.** Sz tamē
vt Tho. subdit. i illis dieb' nūq' ē
phibitū debitū exigere. q' non ē
tanta distractio aior in redditiōe l'
petitiōe debiti. sicut i celebratione
nuptiar. **A.** Pōt dici q' etiā si nō
sūt phibitū ex pcepto. est tñ de cō-
silio diligenter amplectendo. cum
p'dicta t'pra ad p'niām r' denotiez
deputent. vt p'z per Amb. in fmo-
ne de aduentu. vbi de his loquēs
dicit. Non solū ab omni imunditia
sz et ab vxoribus pprijs studio
sissime p'neant. qd' r' ponit. 33. q. 4.
fratres. **B.** Bene tñ phibet exac-
tio debiti in diebus solēmbus r' ie-
iunijs vt dicitur. s. debitum coniu-
gale. §. 7.
C. Sz nūq' d' p'dictis diebus iclu-
ditur octaua epiphania? **R.** Non
q' non inuēit phibitū. Nā r' si ca
non hoc voluisset certe exp'ssiss' si-
cut exp'essit de octauis pasce. 33.
q. 4. nō o'z. Sed nec Tho. nec
mag' sniaz de ipis octauis aliquaz
faciunt intentiōes. lz aliqui minus
bene dixerint p'raritū. **A.** Dicitur
illoz pōt saluari i locis i q'bus ē d'
p'suetudine. Nā in p'rabēdo m'f'
mōtio seruāda ē p'suetudo hone-
sta. et de p'san. r' affi. q' dilectō. **B.**
Silt non includit infra p'edicuz
t'pus illa d'nica que ē post penth.
q' ipm scilicet non h'z die octauam.
Unde in ipa p'nt nuptie celebrari.
et de ser. c. capellāus i fi. **A.** Hoc
fuit dictū glo. Ray. vt p'z in si. cō.
eo. ii. q. 2. Sed in d. c. capellāus.
h' non clare p'damr. An r' Hoffi-
bidē dicit p'raritū. s. q' nuptie nō
possunt fieri in illa dominica post
penthecostes. s. qn agitur festum

trinitatis. sed in crastino sic. **B.**
Impubes. Df
cōit
puerit'ra. 14. anū p'plem
Puella infra. 12. et de despon. in
pu. ex litteris. His ei amīs transac-
tis dicunt anni discretiōis. extra d'
regu. cuz te. **A.** Potius incipit cū
sumus. r. c. cum viruz. Et anni dis-
cretiōis dicuntur a septenio supra
quo ad p'fessionē. vt p'z per glo. in
c. omis. s. et de peni. r' re. p'nuicia
glo. in. c. i. de delict. pu. **B.** r. c. si-
gnificatum. r' ex tunc dicuntur pu-
beres. Pōt etiam dici pubes qui
vel que ex habitu corpis puberta-
tem ondit r' generare seu concipe-
re pōt. extra de despon. impu. pu-
beres. An impubes possit contra-
here matrimoniū. vide. j. matrio-
nium. 2. §. i. Et an sponsalia vid. j.
sponsalia a. §. 4.

Incantatio.
Regre. j. fornicatiō. 2. §. 5.
r. 6.

Incendiarj.
Df fm Ray. r. vō. q' incē-
dit auctoritate p'p'ia ciuitates vel
villā mansionē vel segetē r' silia a-
licna malo studio. vt pro odio vel
vindicta. 13. q. vlti. pessimā. r. q. 2.
cū denotissimā. Secus si facerit
sua et' qui h'z pōtate indicēdi bellū
qd' ē iustū. Itē incendiarius ē qui i-
cendi facit p'dicta. aut p'siliū lau-
xilū impēdit. **A.** Secus esset si q's
domū p'p'ia vel segetē incēderet.
q' lz peccaret re sua abutendo. nō
tñ tenetur pena incēdiarij nisi do-
lo malo hoc faceret. s. vt per me-
dū rei sue aliena icēderentur fm

glo. Ray. r. Al. vt in sum. 2. li. 2. ti.
5. q. 9. **B.** Et dicitur malo studio.
q' si q's cāu vel negligētia h' faciat
nō iudicatur vt incendiarius. **A.**
Hoc v'z q'm ad penā. sz quo ad
interesse d'antificatiōis tenetur ex
negligētia vt in. c. si. et de iniurijs.
Tenetur et quo ad penā si taz lata
culpa fuit vt luxurie aut dolo sit p'
xima. vt in. l. pen. ff. de incend. **B.**
Lon. Hoff. r. Hoff.
Que pena incēdiarij. R. fm le-
ges ē vt ipse igne cremet aut capi-
te p'nat. ff. de incen. rus. r' nau. l.
qui edes. r. l. pe. r' vlt. ff. de penis
l. capitaliū. s. icēdiarij. ff. ad. l.
cor. de sicca. l. si q's dolo. **A.** Cre-
matur p'p'ie q' incendia. fecerint i
tra oppidū. vt i. d. §. incendiarij.
Qui h'z casaz aut villam. leu' p'u-
niatur vt ibi. Et ita intelligit qd' hē-
tur in. d. l. q' edes. vbi d'f. Qui eds
aceruū ve frumenti iuxta domum
positū cōbussit. vincius vber ar-
igni necari inbet. Et q' appellatiōe
edū oēs spēs edificij p'nenit. Sz
in dignitate positi capite puniuntur
vt in dicta. l. s. vbi d'f. Qui data o-
pera in ciuitate incendiū fecerint.
si humiliori loco sint desijs subij-
ci solent. si i aliquo gradu existen-
tes id fecerint. capite puniunt. aut
certe in insulam deportantur. **B.**
Sz bz canones vō ē pena multi-
plex. Nam incendiarius ecclesia-
rum vel locoz religiosoz i ciuitate
r' vel sp'atij p'nulegiatū in circui-
tu ecclie ē excoicatus ipso iure. qui
ē postq'z fuerit denunciatus nō pōt
absolui nisi a papa. vt d'cm ē. s. ab-
soluio. l. §. 3. r' est excoicatio 4.
Que aut sint loca p'nulegiata h'ēs
s. an unus cōfugiū. §. 3. Incen-

diarij vō alioz locoz cū mādā-
nibus p'sulentibus r' fauentib' sūt
excoicandi. 13. q. 8. si q's mēbriozū
r. c. pessimā. r' isti et postq' fuerit
denunciati nō nisi a papa p'nt ab-
solui. vt dicit. s. absoluiō. l. §. 3.
Tales et incendiarij in quibuidaz
locis ipso facto habentur p' excoica-
tis ex p'sentidine lz reuera absq'
constitūone aut sententia non in-
feratur excoicatio. **A.** De hoc dic
vt. s. excoicatio. l. §. 6. in addi-
tione. **A.**

Incertorū re-
stitutio siue dispensatio vt
de. j. restō. 6. per totum.
Incestus. Quid
sit r' q'
grauē habes. s. fornicatio.
§. l. r. j. luxuria. §. 1.

Indulgētia.
Quis possit p'cedere idul-
gentias. R. fm Tho. in. 4. dist. 10.
Solutus papa. q' ipse solus plenari-
am h'z pōtate put vult pōt idulgē-
tias facere. cā tñ existente legitima
Archieps quoq' lz nō sit index or-
dinaris diuum de sua p'nuicia. vt
s. archieps. §. 3. pōt tñ non solum
in sua diocesi sed et in tota sua p'ro-
uincia indulgentias concedere d'f.
mō non excedat statutum general'
concilij. et de pe. r' re. nfo. Item
hoc possunt episcopi in sua dioce-
si. nec per peccatum tollitur eis ta-
lis potestas. quia est potestas iuris
dictionis. **A.** nisi esset peccatus ex
quo ligaretur aliqua censura ec-
clesiastica q' nunc non pōt absol-
uere nec ligare. vt. s. absoluiō.

1. §. 1. §. 2. **B.** Sacerdotes vō pa-
rochiales aut decant nō pnt nisi si
bi ex cōcessione ab ep̄is facta. **A.**
Similiter nec etiam alij plari iferi
ores ep̄is. vt abbates ⁊ h̄. vt extra
de exc̄. pla. accedentibus. q̄ eis
dispensatio cois thesauri cōmissa
nō ē. in pnt cōcedere participatio-
nē bonoz congregatiōis sibi cō-
misse. Nā h̄ p̄icipatio fit p̄ mutua
caruatem. sed indulgentia regrit au-
ctozitates fm̄ **De. vi. si. 2. li. 3. ti.**
34. q. 184. qui etiam dicit q̄ confir-
matus ē anq̄ sit sacerdos pōt in-
dulgentias facere. ⁊ etiam legari si
sacerdotes. vt **ex de pe. ⁊ re. q. aut**
q. 2. h̄ potestas magis p̄petit ex iuris-
dictione q̄ ex ordine. **Hosti.** vero
dicit q̄ electus p̄firmatus an ep̄alē
consecrationem minus faceret si a
talibus abstineret maxime si nō sit
sacerdos. vt p̄ 3. ⁊ ca. q. **B.** Est autē
p̄ cōsiliū limuata quātas per hūc
modum. Quando dedicat ecclesia
ex rēdi vtra annū sine ab vno sine
a pluribus ep̄is dedicet. In annu-
uercario vō dedicatiōis. aut etiaz
ex quacūq̄ alia cā non pōt dari in-
dulgentia nisi. 40. diebus. **ex de pe.**
⁊ re. cū ex eo. si. ⁊ h̄ sine cōceda-
tur ab vno ep̄o sine a multis. quia
nunq̄ excedit p̄decāz taxationē. **ex**
de penit. indulgentie. li. 6. **A. Ibi dē**
Indulgentie que ab vno vel pluri-
bus ep̄is i ecclesiarum dedicatiōi-
bus vel alijs quibuscūq̄ casibus
conceduntur vires non obtinent
si statum excederint concilij ge-
neralis. **B.**

C. Sed nūquid indulgentie valent
alijs q̄ subditis eoz q̄ eas faciunt
B. Valent illis q̄bus p̄p̄ij ep̄i cō-

cesserunt vt p̄sint. **ex de pe. q. aut.**
A. Et nō solū ep̄i sed etiam p̄p̄ij
sacerdotes iseriores h̄ pnt cōcede-
re fm̄ quosdam. ga tunc non ip̄i
dant eis indulgentias sed concedit
vt remissiones ab ep̄is facie eis p̄
sint. vt sici absolute penuenus
p̄ diuersos modos p̄uideant libe-
randi peccans ⁊ a penis quod est
officij sacerdotalis. Et cū h̄ con-
Hosti. ⁊ h̄ durā. dicens q̄ cūz
p̄sutes h̄z multa peccata mouita
p̄ q̄bus soue tota vita hōis q̄sum
ad septēnē penitētāz nō sufficeret
tūc sacerdos hoc exponat penitē-
ti ⁊ addat. Nū inūgo ubi q̄ quādam
vires dicas totiens i die pater no-
ster. vel sile. q̄ p̄nie arbitrarie sūt.
Debet ē dicere. Lōcedo ubi q̄ p̄
sint ubi oēs remissiones a quocūq̄
sicut. al ei nō p̄o deflent. **dco. c. q.**
aut. vi. i si. 2. co. ti. q. 189. **B. Quā-**
do aut extrane⁹ ep̄us dat indulgen-
tiam i vno loco. indulgentia et va-
let in subditis suis. vt Hosti. dicit
A. ⁊ alijs q̄bus p̄cessum ē. vt statz
patuit. **B.**

C. Utz indulgentie faciende sunt p̄
subsidio tpali. **B. f3 Th. ⁊ Pe.**
i. 4. dif. 20. Pro tpalib⁹ non sunt
sp̄ialia danda. iō indulgentie dāde
sunt p̄ncipaliter p̄ vilitate sp̄iali
⁊ nō pro subsidio tpali. **A. Idem**
istū. 2. co. ti. q. 185. **B.**

C. An indulgentie i foro diuino ali-
qd valeant ⁊ quantum. **B. f3 Pe.**
vbi ē. In ecclesia est thesaurus me-
rito p̄ id ipsius ecclesie quā xpi. cū⁹
thesauri plar⁹ h̄z claus. ⁊ dispen-
sare pōt ⁊ sic indulgentia valet. Quis
mor. in regunt ad hoc vt valeant.
Duo ex pte dantis. s. auctoritas ⁊
causa rationabilis. Alia duo ex p̄

fuscipiēs. s. q̄ sūi statū merendi. ⁊
vt faciat illud pro quo indulgentia
dat. **Con. Th. ⁊ Al. A.** Idem in
sum. con. e. ti. q. 180. vbi etiam of
q̄ cā rōnabilis ē vilitas ecclesie ga
ibiduari ecclesie pro eius necessitati-
bus dispensandi sunt. **B.** Valent
igitur indulgentie quātum sonāt vi-
delz. 40. dies indulgentie valent tā-
m quātum. 40. dies p̄nie fm̄ ta-
xationem factam sine a iure sine a
sacerdote sine a iusticia diuina. **Di-**
es eniz isti sine anni non sunt anni
ecclie nec purgatorij sed mundi. ⁊ si
cū i mūdo. 40. dies p̄nie plus va-
let vni p̄ficiēti cum maiori seruore
q̄ valeat alteri ita. 40. dies indulgē-
tie plus valent illi q̄ cū maiori cari-
tate seu rei date quantitate accedit
Satis con. Th. ⁊ Ray. Et addit
Th. q̄ qui vicinior est ecclesie. ⁊ ē
sacerdos ⁊ cleric⁹ ita cōsequunt
indulgentiam sicut remoti. **A. Idē**
i sum. con. eo. ti. q. 181. **B.**

C. Quid cūz p̄nia alicuius ē. 7. an
noz. ⁊ ipse successine dat. 7. num-
mos ecclesie alicui q̄ habet indulgen-
tiam vni⁹ anni. nūqd liberat⁹ est
B. fm̄ Hosti. Non ē dubiū q̄ libe-
ratus est quo ad ecclesiam multatēz
extra de pe. ⁊ re. cum ex eo. §. ad b-
platus in si idiscrite facit huiusmo-
di indulgentias se onerat. Et cōsili-
mus q̄ ille qui acq̄sūt huiusmōi
indulgentias non vnt eis i hac vita
sed referuet i purgatorio vbi gra-
uissima erit pena. **A.** Idem i sum.
con. eo. ti. q. 182. **B.**

C. An quis totiens habeat indulgē-
tias quoties irat ecclesiam vbi posi-
ta est. **fm̄ Th. i. 4. dif. 20.** Aliquā
indulgentia determinata est ad teni-
pus puta q̄cūq̄ vadit ad tales ec-

clesiam vsq̄ ad tale tempus habe-
at tantum de indulgentia. ⁊ tunc in-
telligitur semel m̄. Aliquā indulgen-
tia ē p̄hennis sicut i ecclesia beati pe-
tri i Roma. 40. diez ⁊ tūc quoties
quis vadit tonens indulgentiam cō-
sequitur. **A.** Idem istū. co. li. 3. ti. 34.
q. 183. **B.**

C. Quibus p̄sūt indulgentie. **Rū.**
fm̄ Pe. Non valēt ex t̄ibus i pec-
cato mortali. q̄ manētē offensa fa-
tus pene tolli nō pōt. Valent at re-
ligiosus sicut secularibus. Quin ē
si sit indulgentia de dādo. pnt dare
si habeat administrationem vel li-
centiam dandi a suis prelati⁹ pre-
laus etiam sibi ip̄i p̄rio ⁊ p̄ncipa-
liter indulgentiam dare non possit.
potest m̄ p̄i indulgentiam alijs data ⁊
sub eadem forma. **Con. Th. vbi.**
5. **A. Idem in sum. con. eo. ti. q.**
186. **B.**

C. An indulgentia valeat illi qui
libenter faceret illud pro q̄ dat s̄z
nō pōt. **B. fm̄ Th. i. 4. dif. 2.** Nō
q̄ indulgentia t̄i datur sub hac sō-
ma. s. vt faciat vel det h̄ vel illud.
Idem. **Al. A.** Idem i sum. con. e.
ti. q. 187. **B.**

C. An vnus possit alteri indulgen-
tiam mereri. **Rū. fm̄ Th. l. 4. dif.**
45. Non potest nisi p̄cedat ex ien-
tione dantis. Unde potest si indul-
gentia fieret hoc modo dicēdo q̄
ille qui facit vt pro quo fit habeat
talem indulgentiā. **Con. Al. A.** Idē
i sum. 2. co. ti. q. 188. **B.** Et simile
dicendum est de his qui sunt i pur-
gatorio. quia si fiat sub hac forma
Quicūq̄ fecerit hoc vel illud ip̄
se vel alius pro quo facit in purga-
torio deuentus habeat talem indul-
gentiam. valebit illi. alias nō. **Acc**

6

7

8

propter hoc sequitur quod flatus possit pro suo arbitrio animas a purgatorio liberare. quod ad hoc quod indulgentie valeant regitur causa conueniens indulgentias faciendi. **Con. Pe. et Inno. A. Similiter Ray. et glo. eius. Sed Hosti. dicit simpliciter quod ex vi indulgentie non valent huiusmodi defunctos remissiones cum non sint de foro ecclesie sed bona opera quibus quis meretur indulgentiam. ut elemosine vel pegrinationes valent eis sicut et alia suffragia ecclesiastice emanantibus. ut in sum. con. eo. ii. q. 191. Sed certe non videtur ratio quare ad defunctos possit transferre meritum bonorum operum. et non meritum christi vel militantis ecclesie. Unde si papa huiusmodi faceret indulgentias non deberentus os ponere in celum vel plenam potestatis eius temere dubitandum secundum glo. Ray. et in dicta q. 191.**

9 **Quid de illo quod sequitur generalis indulgentiam posita per papam. R. fm Hosti. Statim euolat si in tali statu deccdat. A. Con. glo. Ray. ut in sum. con. eo. ii. q. 192.**

10 **Atque cruce signatus quod mortis animum iter arripit habeat indulgentiam. R. fm Tho. i. quolibet. Forma consideranda est. Nam si cedat accipientibus cruce. statim huius etiam si deccdat animum iter arripit. Secus si cedat transeuntibus. A. Con. glo. Ray. ut in sum. con. eo. ii. q. 192. B. Precipit in virtute obedientie sub pena excommunicationis. A. Text. dicit sub interminatione maledictionis eterne. ut in cle. religiosi de priuile. de qua. f. B. religiosi ne predicent indulgentias idicretas. ut in cle. reli-**

gios. de priuile. De astuarijs quod portat indulgentias aut predicant. habetur. f. questuarij.

Infamis

Infamis Duobus modis est aliquis infamis. scilicet de facto et de iure. Infamis de facto est cuius apud bonos et graues grauata est opinio super crimine aliquo. Infamis de iure est quod ius ponit esse infamem ut qui conuictus est de furto. vel qui pugnat in arena pro lucro et per huiusmodi. Hoc fuit dictum gl. Ray. ut per in sum. con. li. 3. n. 15. q. 1. B. Omnis autem infamis tamen de re et de facto debet repelli a promouendo si ne sit dignitas siue ordo. quod porre dignitatis infamibus pariter non debent dari. si. q. aliquo. extra de reg. iur. in sum. li. 6. A. Hoc fuit dictum Ray. ut patet in dicta. q. 1. B. Item infamis non potest esse iudex vel procurator. extra de iudic. cum de puran. A. Patet videt facere si plus facit dicitur. c. infamibus. B. Item repellit ab accensando. ff. de accus. l. q. ac casus. Item a testificando nisi in casibus extra de testi. c. testimonium. A. nisi esset in integrum restitutus. ut in re. ff. de postu. l. i. de qua postulatio habes. f. postulatio. f. si. Decatur de infamibus sic suspensio dicta sufficit. Alia plura potest videre. q. 3. q. 7. f. porro. i. text. et gl. Qualiter quando infamatus sit inducenda purgatio. ut de. f. purgatio. f. 2.

Infidelis

Infidelis licet fidelibus coicare cum infidelibus. R. fm Tho. fa. fe. q. 10. Qui fide firmi sunt ita quod ex eo coicatio ne cum infidelibus sperat magis il-

lorum uersio quod horum subuersio non sunt prohibendi coicare cum infidelibus. Simpliciter autem et firmiter prohibendi sunt ne sine magna necessitate cum eis coicentur.

Que infidelitas sit grauius peccatum. R. fm Tho. vbi s. Heretici quidem qui proficiunt legem euangelij et eam corrumpunt grauius peccant quam iudei qui fidem non habent susceperunt et iudei qui susceperunt figuram eius in veteri lege quam male interpretantes corrumpunt grauius peccant quam gentiles qui nullo modo fides euangelij susceperunt. Possent tamen firmi quod aliter apparari.

Atque cum infidelibus sit disputandum de fide. R. fm Tho. vbi s. In disputatione fidei contra hereticos duo sunt consideranda. Unum ex parte disputantis. quia si disputat tanquam de fide dubius. et experiri volens veritatem. tunc peccat proculdubio tanquam infidelis. Si autem disputat ad confutandum errores vel ad exercitium laudabile est. Aliud est considerandum ex parte audientium. Aut si iudicantes sunt firmi in fide. tunc. n. nullam est periculum disputari. Aut si audientes sunt simplices et in fide timbantes. Circa tales distinguendum est quia si sunt solliciti ab infidelibus nitentibus in eis fidem corrumpere. tunc necesse est publice disputare dummodo inueniant aliquod idonei. Per huiusmodi simplices in fide firmabuntur et tollentur infidelibus decipiendi facultas. Si vero non sunt solliciti tunc periculosum est publice disputari de fide coram simplicibus quorum fides etiam ex hoc ipso est firmiter quam nihil diuersum audierunt. et ideo non expe-

dit eis ut audiunt verba infidelium disputantium contra fide. Prohibetur quoque occidere laici disputare de fide publice vel occulte. et de hereticis. quoniam li. 6. A. Et ibi dicitur. Qui uero contra fecerit excommunicationis laqueo inodatur. B. Alius licet infidelibus trahere ad fidem per aliqua data munera vide. f. munus. f. 2. et f. in deus. 3. f. 1. circa si. Infidelium matrum omnium de quo dicitur. impedimentum. 9. de disparicula per totum Item de infidelibus hereticis uide. f. hereticus. De iudeis. f. iudeus. De sarracenis. f. sarracenus.

Ingratitudo

Altera sit peccati mortale. R. fm Tho. fa. fe. q. 107. Ingratus dicitur aliquis dupliciter. Uno modo per solam omissionem puta quod non recognoscit vel retribuit vices per beneficium accepto. et hoc non semper est peccatum mortale. Nam si ingratus pretermittit illud ad quod non tenetur. A. f. ex obligatione necessitatis. sed ex debito gratitudinis quod est ut homo aliquid liberaliter tribuat etiam ad quod non tenetur. fm eundem Tho. ibidem. B. non peccat mortaliter sed venialiter. quod puenit ex negligentia quodam seu in dispositione. A. f. hominis ad virtutem. ut patet ibidem. B. Potest tamen esse mortale propter iterum preceptum. aut si subtrahat illud quod ex necessitate debetur beneficio siue simpliciter siue in aliquo necessitatis gradu. A. ut si omniter facere quod promissum per acceptum beneficium. aut si benefactorem non subuenire cum posset in notabili necessitate. B. Alio modo dicitur ingratus non solum quia pretermittit sed et non

tractum agit. Et hoc etiam fm cō-
ditione eius qd agit qñq; est pecca-
tū mortale quando veniale.

Cirā ingratis bñficiā sunt subtra-
hēda. rñ. fm Tho. vbi. s. Circa in-
gratū duo sunt consideranda. pri-
mo qdē q; ipse sit dign' pati. Et sic
ceruū ē q; meret bñficiū subtracō-
nē. 2. Considerandū ē qd oporteat bñ-
ficiū facē. prio nāq; non d; esse
facilis ad ingratitudinē indicādā.
Nā forte n̄ occurrit beneficiato sa-
cultas aut debita oportunitas re-
tribūdi. 2. debet tendere ad b̄ qd
ingrato gratū faciat quod si n̄ pōt
primo bñficio facere forte faciet se
cundo. Si b̄ ex bñficijs multipli-
cat; ingratitudinē augeat et peior' fi-
at. debet a beneficijs cessare exhi-
bitōne.

Iniuria Quēdā ē enō- mis. ādāz nō

.s. enormis. §. 2. **A**belius

.s. absolutio. 2. §. 1. in additōe. **B**

Cirā aggrāet iniuriā ex b̄ q; p-

mittat in psonā plurib' cōiunctam.

rñ. fm Tho. fa. fe. q. 65. Ceteris pa-

rib' quāto aliqua iniuria in plures

redundat tanto ē graui' peccatū.

Et inde est q; grauius peccatū est

si aliq; pcutat pncipē q; p̄nam

psonā q; redundat in iniuriā totū

multitudinis. Cū autē inserat in iu-
ria in psonā cōiunctā alteri quali-
tercūq; nunc iniuria illa p̄inet ad
duas psonas. 2. ex hoc ipso aggra-
uat peccatū. Quō 2. quā liceat iniu-
riā p̄fōe vel rerū repellere. vide. s.
bellū. i. §. 2. De materia iniuriarūz
vide. j. patientia.

Iniusticia Cirā fa- ciens iu- sticia sp peccet mortaliter. rñ.

fm Tho. fa. fe. q. 70. Cū iniusticia
cōsistat in nocumēto alterius. ma-
nifestū ē q; cōtrariat caritati. Et sic
ex suo genere ē peccatū mortale.
Ille in qui in paruis facit iniusticiā
deficit a pfectione eius qd est in iu-
sticiā facere in q̄ntū pōt reputari non
esse oio cōtra voluntatē ei' q; b̄ pa-
tis p̄nta si auferat aliq; alicui vni
pomū vel aliqd tale de quo p̄ba-
bile est q; ille nō ledat nec ei displi-
ceat. De iniusticia iudicis ecclesia-
stici vide. j. iudex. 2. §. 1. 2. Immo
.s. i. B. Item multa circa iniustici-
am iudicium vide. j. iudex. i. §. 3. et
sequenti.

Inobedientia

Cirā sit peccatū mortale. rñ.

fm Tho. fa. fe. q. 105. Sic. Nā obe-

diētia cōtrariat caritati dei q; cri-

git vteius pceptis obediāt. In p-

ceptis autē diuinis cōtinet q; et su-

perioribus obediāt. Unde Ro. 13.

Qui resistit potestati dei ordinatō-

ni resistit. Item contrariatur dilec-

tionē p̄ximi in q̄ntū superiori p-

ximo subtrahit obedientiam quāz

ei debet. Si autem p̄telams aliq; tot

pcepta ingerat q; subdiuis ei

plere non possit. excusat. De obe-

diētia habetur. j. obedientia. per-

totum.

Inquisitio Scien-

tribus modis pncipalr pcedit

tur 3 aliques de crimine. videlicet p

accusationē. denunciationē et inq-

sitionem. Et quidem quomodo b̄

beat fieri accusatio habetur supra

accusare. et supra accusatus. Ad b̄

nunciationem vero debet pcedere

re caritatiua ammonitio. extra de

accu. sup his. 2. c. qualiter et quan-
do. 2. Et ad inquisitionē pcedere
d; clamorosa insinuatio. vt in die-
to. c. qualiter. Additur. et quartus
modus. s. cū crimi obijcit p modū
exceptionis. de quo agit. j. inscrip-
tio. §. 1. 2. 2.

Cirā et a quo sit pcedendū ad in-
quisitionē. R. Cū sabdit' aliquis t-
enā plams offendit si per clamorē
et famā ad aures superioris pue-
nerit. non quidem sed a maluo-
lis et maledicis sed a puidis et ho-
nestis et non semel n̄ sed sepe d; z
veritatem diligentius perscrutari
vt p̄ntat si oportet non tanq; idēz
sic accusator et iudex. sed quasi de
nunciante fama. et de accu. qualiter
qñ. 2. et de symo. 13. heli. 2. In
dicto. c. qñ. nō d; de oim infamie
sed de denunciantē q; facienda ē a
puidis et honestis. Sufficit enī s; z
Ray. q; apud bonos et graues q; s;
si diffamatus. non distincto a qui-
bus oim; habuit infamia. q; infam-
ia ab incerto auctore pcedit de
pse. dif. 4. sanctū. Lon. Ber. et ho-
si. in dicto. c. qualiter. et in sū. con.
li. 3. ti. 33. q. 5. Et addunt q; tūc pur-
gatio est indicenda saltē ppter scā-
dalū. ar. et. d. pur. ca. accedēs. Ad
dū Host. Si non oio constaret q;
a maluois oia infamia esset nec
scandalū imineret nec malū sper-
sū esset infamia. non eff; de necessi-
tate purgatio indicēda. et de pur.
ca. cū inuenimr. Item vt p; z ibi-
dem. Al. dicit q; ad inquisitionē p-
ceditur ex quatuor causis. s. ex cla-
morosa insinuatione. vt dictus est.
Itē ppter scādali timorē qd potest
turbare ecclesiā. sine sit vnus adco-
potēs q; ipse scādaliatus pōt ee

esse scādaliū suscitare. siue sint p̄a-
res. Ad remotionē at talis scanda-
li indet purgatio. et illa sequit in-
quit inquisitionē. Item pōt fieri in
gstito cōtra eū qui suspicet ē suo
plato vel pncipi ter vel alijs bo-
nis virtis. q; ex b̄ indicit purgatio.
Itē sit inquisitio ppter periculum
et sine infamia. sicut sit in heresi. et
in alijs criminibus que serpunt in
occulto. Ibidē et p; z fm hosti. qñ
ep̄s ex officio suo visitet quolibet
anno quilibet ecclesiā etiam si nul-
la pcedat infamia. et tūc inquirere
d; ex officio puto tā de cler. q; de
laicis. Dicit et q; archiep̄s byter vi-
sitet si d; p̄suetudine habeat. postea
ep̄s de iur' cōi postremo archiep̄s
eodem iure. et legamus ab aplica se
de missis. Et contra hoc non cur-
rit p̄scriptio. et de p̄scrip. cū nō li-
ceat. quia nisi visitaretur anima pe-
riclitaretur. p̄uilegia tū bene pos-
sunt eximere. Hec oia in dicta. q.
.5.

Qualiter pcedendū sit in inq-

sitione q; sit p̄tra singularē psonāz
R. Primo qdē sciēdū q; d; fieri i
loco vbi cōuersat psona dei qua ē
inquirendū. 2. q. 1. paratus. et de
ele. postq; 2. et de p̄scrip. quosdā
Licitat aut ipse contra quē inq-
rendū ē. et sic debet esse p̄ns. nisi p
cōtumaciā se absentauerit. et debz
fieri corā eccleie senioribus. De
fisi senioribus nō dicit in. c. alle-
gatis. sed bñ dicit Host. Et pōt ip-
telligi de legitimis officialibus iu-
dicis inquirentis. B. Item expo-
nenda sūnt illa capitula. de q; bus
fuerit inquirendū vt facultate ha-
beat defendendū se. Et nō solū dic-
ta testium sūt et dicēda sed et noia

eor. vt qd t a quo sit dictū appa-
reat t ne suppressione nominum
det audacia infamādi. **A.** Dicit in
Hoff. qd cauti iudices cōfacuerūt
tradere depositions sine noibus
t noia sine depositionsibus pp te-
stū euuanda pericula. vt in sū. cō.
li. 3. ti. 31. q. 6. **B.** Itē admittende
sūt ex ceptione t replicatōis legi-
time. **Hec oia ex de accu. q̄lter t**
q̄n. 2. t. 5. q. 2. si primates. Et talis
gdē pōt opponere t inquisitor: em
de suspectio. vel q̄ sit criminosis.
t contra denunciatores. A. i. denū
ciantem. vt in dicta. q. 6. B. vel lit
teras ad inquirendū impetras t
cōtra testes t dicta eoz ex de accu.
cū opoueat. t. ca. cum dilectus. 2.
Mā nō debent admitti testes nisi le
gūm. ex de sen. t. re. iudi. cū 3. t.
A. Itē inquisitor: d3 facere iurare
t testificari ē illos q̄ denunciau-
rūt. extra de symo. l3 heli. Secus
ē in via accusatōis. qz accusator
non pōt esse testis. ex de accu. cū 3.
P. Itē sciendū q̄ in nullo crimi-
ne pōt pcedi ad inquirendū ex de
nūciatōe nisi pcesserit fraterna cor
rectio. vt in dicto. c. l3 de quo vide
s. correctio fraterna. 6. 5.

3 **Qualiter pcedendū sit in inqui-**
sitione generali puta cū cōmittitur
alicui inquisitio ecclesie tā in capite
q̄ in mēbris. B. Debet procedi d
plano t sine strepitu iudicij. cū nō
deceat seruos dei talibus implica-
ri. ex de accu. olim non ita q̄ ordo
iudiciarius oio p̄mittat. sed per
modū qui hētur. j. iudicij. §. 1. Itē
in tali inquisitōe recipiunt testes
quales in ecclesia inueniunt. quia
que domi sunt p domesticos pba-
ri opouet. ex de testi. veniens. 2.

In quo differt inquisitio quem
facit iudex ex officio ad clamores
fame. t ea ad quā proced. i. alio p
curante sine p̄uocāte. B. In nul-
lis. Māz cū procedū ex officio tūc
is 3 quē inquirūt cogēdus est iura-
re q̄ r̄ideat veritate ad interroga-
ta. t h dico siue ingrat t determi-
nata psonā siue 3 cōuentū. Si vō
pcedit alio pcurāte. nō ē adueria-
ri cogēdū iurare n̄ pp h p̄uocāte i
gūōis possit instrui. s3 ipse tenet p
bare suā intentionē. alit puniet sus
pēsōe l' b. A. i. suspēdet ab offō t
bñficio. vt i. c. cū dilect. de q̄. j. B
donec se purgauerit q̄ nō aio calū-
niandi eria p̄posuit. ex de calū. c.
cū dilect. Itē cū inquisitor: ex offō
pcedit publicas attestatōib. pōt h
nuo ab alijs testib. indrere. vt. 2. q.
5. habet. t. c. mēnā. Lū vō alio
pcurante sit. tūc publicans testa-
tionib. nō recipient alijs testes. qz
tumetur de subordinatōe. A. Idēz
in sū. con. in dca. q. 6. B.

Que forma iuramenti testū in
cā inquisitōis. B. Si ē 3 psonaz t
crimen determinati iurat testis q̄
sup crimine dicet plenā veritatem
ex de symo. l3 heli. Si vō ē ingu-
sitio sup stam ecclesie. iurat de h3
dicere qd scū vel credū i ecclesia re
formāda vel q̄ r̄ideat ad interro-
gata. ex de accu. cū dilectus. Lū nō
q̄ in talibus iuramentis n̄ dz nec
soleo iurari de occultis. Mā secre-
torū solus deus iudex t cognitor
ē dñs. 33. erubescat. t. 2. q. 5. Plurā-
sti. t solū deū hnt plorē. L. de iur
inr. l. i. iustitūdi. A. Dic p̄cant oc
culta siue secreta. fm. d. p. t. i dca
. q. 6. n̄ solū secretū p̄fessus s3 tōē
crim de q̄ q̄ n̄ ē infamā. Et addit

q̄ si aliq̄ infamā. s3 de aliq̄ cri-
mina de fornicatōe t sup hoc cri-
ma ingitio d3 testi. t dicere secre-
tas circūstantias q̄s nouit l3 iura-
uerit tenere secretū. Itē q̄ q̄n sit in
q̄suo generalis. tūc si de occultis
de q̄bas non p̄cessit infamia aliqd
dixit nisi testes nō valebit dictū co-
rū. nec ille cōtra quē deposuerunt
pp̄ter hoc erit puniendus. vt ex d
accu. inquis. nonis. B.

Quā sit inquisitio in aliquo mo-
nasterio. qz puidetur de expēsis i
gūtor: vel monachis q̄ p̄sequunt
t abbatē. B. P̄ d3 oib. d3 puidetur
deret monasterij t nō n̄ denun-
ciantibus seu accusantibus. sed et
q̄s iudices ad p̄secutionē negocij
idoneos duxerunt assumentos. ex
de accu. exp. t. c. oli. A. In his
. c. nihil dicit videtur de expēsis i
gūtor: s3 aliorū p̄dictorū n̄. B.

In durante inquisitōe mōachi
debeat obedire abbat. B. Debet i
licent t honestis dūmodo nō im-
pediant p̄secutio negocij. ex d
accu. ex parte. t. c. olim.

Nō pōt platus inferior suis sub-
dins iter dicere ne reuelēt statū suū
vel ecclesie siue aut p̄sonarū his qui
m̄ssi sūt ad inquirendū corrigēdū
t reformandū. nec tenēt siue excōi-
catōis suspēnsionis vel interdicti 3
huiusmodi late. nec et iuramenta
vel promissōes t obligatōes alie
facie ad celādū. insup ab ingūtor:
bus talis temeritas aiadnessione
digna p̄cipitur castigari. extra de
offi. ordi. qz pleriq̄. li. 6.

Posth̄ coram eo q̄ 3 aliq̄e su-
p certis criminib. ingūtor: fuerat d
putat eadē eria ille p̄fessus sūt nō
pōt ipugnare cōfessionē q̄ nū. pu-

nia. nec id pōt punitōem euadere
dicēs q̄ sup eisdē criminib. antea
nō fuerat diffamā. vel q̄ p eundē
ingūtorē captula sup q̄bus vole-
bat inquirere sibi tradita nō fuerit
ex de accu. posth̄. li. 6.

Si is cui cōtra te cōmissa fuit i-
gūtor: sup certis criminib. proceffe-
rit ad veritate ingrendā omīssa in
quisitōe infamie de p̄nte nec recla-
māte aut quicq̄ sup hoc excipien-
te n̄ poteris ipugnare processū ei
ob h qz nō fuit de infamia p̄muis
inquisitū. ex d accu. si. is. li. 6.

Quis est effectus inquisitōis. B.
Si inquirūt 3 plati siue hnt admi-
nistratōe t cōiuncta pena ei est
remono exemplo villici diffamati
cui dictū ē. tā nō poteris ap̄li. villi
care Lud. is. ex de accu. q̄lter t q̄n
2. Si vō n̄ h3 administratōe. pe-
na ē arbitraria fm merita p̄sonē t
q̄litate excessus. ex de accu. in q̄sū
ni. in si. p̄mi r̄isi. S3 hoc fallit i cri-
mib. enozimib. q̄ ordinis execu-
tionē aut retentionē bñficij et p̄ p
actā p̄niam impediūt vt ē in symo-
niaco i ordine t bñficio. ex de ac-
cu. in q̄sūtoris. In his. n. sic ē s̄cī
accusatōibus i iudicio procedēdū
vt i dco. c. in q̄sūtoris. A. Effectus at
accusatōis est. qz inducit degrada-
tionē. Denūciatio vō ad p̄nias. vt
pōt colligi dco. c. qualiter t q̄n. t
nōt in sū. cō. li. 3. ti. 31. q. 4. secūdz
Ray. B. Que aut dicant crimina
enozimia. vide. s. epozimia. t. s. cri-
men. De ingūtorib. bñficioz hēs
. s. bñficio. i. §. 4. t bñficio. 2. §. 16. q
icipi. Ingūtores i certis p̄uicij
cū sequētib. t bñficio. 3. p̄ tomz.

Scriptio
accu

fat aliquem debz se iscribere. i. ad pena talionis si n probauerit obligare. vt s. accusatio. §. 2.

Curum. Iscriptio sit semp necessaria. Rñ. Qñ crimē nō. oppōitur directe p modū accusatiōis vel de nunciatiōis. A. Qñ opponeret p modū denūciatiōis etiā tūc nō ē necessaria iscriptio s; caritativa mōitio extra d. accu. q̄lter. r. qñ. 2. B. s; p modū exceptiōis vt cū ob iicit accusatori vel resti. ad h. vt ab accusatiōe vel testificatiōe repellat vel electio vs a pmonitiōe excludat. non ē necessaria iscriptio. Sed si obijciat. i. affirmatiōe puta i. psecratiōe. obijciēs dz se obligare ad pena extra ordinarīā ad arbitriū iudicis circa viciū iscriptiōis. Nā electiō criminē sic. pbato p̄dū q; p electionē r. pfirmatiōe casuē ad acquitū s; pri. habuatiō nō amittit. extra d. ac. sup. his. r. c. q̄lter. r. qñ. 2. in fi.

Institutio

Lapituluz sede vacante pōt admittere r. instituire i. beneficijs p̄tatos a parōis si sint idonei h; al. talis admissio r. institutio ad epum p̄nerez in sede vacante n̄ pōt p̄ferre bñficia que ad collatiōē ep̄i p̄nēt. extra de ist. c. 1. l. 6. Instituire heredes quō teneat testator. vide. j. testamētum. 2. §. 1. p. totum.

Interdictū j.

coiter. Interdictū aliud est generale aliō p̄culare. Bñale of qñ gnālū interdictū regnū aut p̄uincia siue etiaz ciuitas aut castrū. A. aut villa. vt i. c. cum in p̄tibus. de q̄ j. B. Et intelligēdum est generale in hoc casu etiā si interdicatur

terra alicui⁹ q nulla hz integrā sed tñ p parte. Particulare vō qñ d multus eccl̄ijs vna vel pance iterdicunt. extra de vbo. sig. cum in parubus. A. Idē in sum. con. l. 3. n. 33. q. 22. r. se.

Quid ē dicē iterdico talē locū R. fm Inno. Nihil aliud est dicē q̄ interdicere ibi hoies habitātes acertus factis ibi accipiendis. r. a sepultura. r. q̄ clerici ibi publice celebrare r. facta cōferre. phibēt. A. Sic ergo interdictū ē qdā ecclē siastica cēsurā q̄ q̄s phibet a p̄cipatōe quorūdā factoz r. vinoz r. sepultura. Et ad h. facit qd̄ hf i. si. 2. e. ti. q. 20. Qñq; āt pōnt r. pro alijs p̄cularib; phibitiōibus vt cū alicui interdictū ingressus ecclē et de sen. exco. is. cu. l. 6. B. loc. enim per se nō ē in culpa nec ē sacramentozum perceptorib;.

Interdictū fm Inno. Dost. r. Ber. nō pōt pōni sine rōnabili cā sicut nec cessatio a dñis. vt dictū ē s. cessatio. §. 1. r. 2. et. eo. cū medicinalis. l. 6. r. et de his q̄ si. a. ma. pte. c. q̄siuū. Quā decre. Inno. r. Dost. intelligūt q̄ snia iterdicti nō est ferēda. ppter culpā alicui⁹ p̄cularis p̄sone s; ppter culpā vniū sitatis. nisi cū sit dñs loci. et d. spō. nō ē nobis. r. et de offi. dele. sanc. Qñ pōt fieri. ppter delictū dñi. siue capituli. seu alicuius cōiūis. A. Idē in sū. cō. l. 3. ti. 33. q. 22. B. Sed hic nō q̄ nullus locus pōt iterdicti auctoritate ordinaria vel d legata p pecuniario debito vel p cuiuslib; pecunie quantitate. al. n̄ tenet nisi fieret de aplice sedis spālī r. exp̄sa licentia. Hoc Bonifaci⁹ oiauius in quadā extrāvagantū q̄

incipit. Proinde attendentes. Q̄tū iudicm possit iponi nō p cedere admonitiōe. rñ. fm Inno. Si iponat pro culpa q̄tū pena siue pnia. tūc probata culpa vel notoria exite iponi pōt sine vlla admonitiōe et penitentiā r. correctio. sicut inentū de snia suspensiois q̄ fert p̄ delinquentē r. nō p̄sumacē siue monū. s. q. 4. i. loco. A. sed fm Dof. h. intelligit de pena quā q̄s ipō facit incurrit a canone statutam nam tunc non oportet pcedere monitiōnem. Sec⁹ autē si ab hoie iponat p̄ p̄ca. qz tūc admonitiō dz pcedē et de coh. cle. r. muli. c. sicut. vt r. nō i. sū. con. eo. ti. q. 23. B. Dz qñ p cōsumacia iertur nō debet iferri nisi p̄ra icorrigibilē cōsumacēz r. tunc debet admonitiō pcedē. extra de appel. rephensibilis.

Que differentia ē inter interdici r. excoicationē aut suspensionē R. fm Ray. Prope loquēdo excoicat p̄sona. xi. q. 3. certū. et d. v. sig. ex pte. Et qdē si ē maior. sepat nō solū a factis s; et a cōlone. si de lū. u. 6. excoicatio. i. §. 2. sed vniū siue non excoicatur. ut dictū ē. s. excoicatio. i. §. 32. qui incipit. vniuersitas. A. Illū. §. quotiani. p. 29. B. Suspensū quoq; persona r. q̄s q̄tū ab officio. q̄nq; ab viros. 2. q. 5. p̄sbyl. extra de pur. ca. inter sollicitudines Interdictū vō q̄nq; ipse locus. ut regnū. ciuitas. castrū vel ecclē. et de v. sig. cū in p̄tibus. Silitur aliqui iterd vniuersitas vcler⁹ r. populus et. e. si snia. l. 6. A. Idē i. sū. 2. e. ti. q. 22. B. Et nihil est aliud q̄ sep̄atio a certis sacramētis. r. oib; dñis officijs. r. ecclesiastica se-

pultura. vt et de spon. nō ē nobis et de pe. r. re. q̄ in te. Et de hac mā plene hf. j. interdictū. 4. §. 1. r. 3. r. aliquid dictū ē. §. 2. r. 2. **I**n quo pueniāt excoicatio int dictū r. suspensio. R. fm hostiē. In plurib; p̄mo quidē qz sicut excoicatio dz fieri in scriptis p̄tinent ub; cām. r. cur⁹ scripture exemplā teneat iudex excoicatio tradere ista mēsem si fuerit regit⁹ de q̄ requisitiōe dz fieri publicū instrumentū vel autēctio lfe. Iudex autē hui⁹ modi cōstitutionis violator p mēsem vnuz ab ingressu ecclē r. a diuinis suspē⁹ r. r. superior ad quē recurrūt dz ipsam sniam relaxat r. excoicatioē ad iteresse condēnat. Idē p oia ē i sentētijs suspensiois r. interdici. Et de hoc hēs. s. excoicatio. i. §. 8. B. q̄ incipit q̄no dz. B. et eo. cū medicinalis. l. 6. 2. qz snia excoicatiois iterdicti r. suspensiois. non releuat per sequentes appellatiōem. s; bene pcedentēz extra d. ap. ad h. q̄n. r. c. passo. al. r. extra eo. is. cu. l. 6. 3. quia ligari aliq̄ snia d. p̄dictis. nec elige. nec eligi p̄nt. extra de appel. cōstitutus p⁹ r. extra d. p̄sue. cū dilect⁹. r. et d. excep. aplice. r. et d. elec. cū iter. 4. qz nullus de cōz dz celebrare diuia extra de cle. exco. mi. c. 2. r. c. p̄fulasti. §. 1. §. 5. qz tales snias dz monitiō pcedere. qd̄ intelligē vt. §. 6. 4. A. cū additiōe sua. B. r. arg. extra de sen. exco. si canōici. l. 6. A. Pōnt⁹ ē sub Rubrica de off. ordi. eo. lib. 6. 6. qz quilibet eoz iurat anq; absoluat nō amplius puenit Et in omnibus pōt fieri relaxatio ad cautelā. extra eo. venerabilis. nī si est; interdictū generaliter p̄mul

gatū. in quo nō hz locū relaxatio
ad cautela. ex eo. pñi. li. 6. 7. quia
talit finia ē et a supioribus obier
uid. 7. ex de offi. ordi. cū ab ecclia
rū. 8. q. nullus eozuz durate finia
pōt iustificari. ex de excep. aposto
ce. 7. ex d. test. uenies. si. 9. q. 2.
supior nō d3 pias finias reuocare
pñunciare nullas esse nisi uocatus
pubus ex de appel. romana. §. pl.
li. 6. A. salua contraria pñuendie
quo ad relaxatōne si habet. ut in
.c. roman. de sen. exco. li. 6. B.
2. q. illi q p priuilegium sunt re
cepū in pñrios 7 spales romane
ecclie filios. lz pñt h nō sint exēp
ti. in sicut nec excoicant sic nec iter
dicti nec suspendi pñt ab alio q a
romano pñtice uel legato a laici
ex de v. sig. nemēs. li. 6. xi. q. oēs
pñdicit hinc noie censare ecclia
ce pñnent. ex de v. sig. querēt. A.
Lon. Inno. ut in sum. con. eo. ii.
q. 23. ubi pñdicit notant. B.

6 **Quis pōt interdicerē.** B. In
no. 7 hosti. Quilibet platus hñs
iurisdictione ordinaria qlibet etiā
habēs iurisdictione delegatā pōt
interdicere ecclias terrā. uel pñōnā
pñmacē sue iurisdictionis. et si cō
iuracē sit eps. ex de offi. dele. sane
qz diocefanus in non d3 suspende
re seu interdicerē clericos a seu co
rū ecclias pñmo uel ad longū tē
pus. nisi de consētu capli. ex d. ex
ces. pla. c. 1. A. Ibi nō d3 de illo tē
pe logo uel pñpewū. sed hāc limi
tationē ponūt dicit Inno. 7 ho
sti. Nā ut ait idē hosti. mirū ēt q
eps sine iudicio capli nō possz sus
pēdere uel ecclias interdicerē. cū nō
in delegatus solus sed et sub dele
gatus p se ualeat excoicare. ut ex

de offi. dele. ex lris. ut 7 notant in
sū. cō. eo. ii. q. 228. B. Et h maxie
qñ procedit ex officio suo. qz iūc
cū maiori deliberatōe pcedēdus
ē. Sed regulari 7 de iure 7 de p
suetudine finia pastoris solitūmen
da ē 7 tñmēda. xi. q. 2. c. 1. 10. q. 2.
usis. ex de of. or. cū ab eccliarū
Ite interdicerē pōt elect. cōfirmat
lz nōdū psecratus. qz h ē iurisdic
tionis. ex de elec. trāmissam. Ite
sede uacate interdicerē pōt capitulū
ex de maio. 7 obe. his que. 2. c. cū
oliz. 7 ex de here. ad abolēdā. p.
rñio. Abbanisa vō interdicerē non
pōt. ut dicitur est s. abbanisa. §. 3. A.
Predicta etiam notantur in dca.
.q. 228. B.

Quis pōt interdici. B. Sic pōt
tollī ex. §. pcedēti quilibet subdit
uel etiam terra uel ecclia pōt iter
dicti a suo plato. alit finia a nō suo
iudice lata nō tenet. ex de offi. de
le. sane. 2. ex de iudi. ar si clerici.
Exēpti vō a platis nō pñt ab eis i
terdicti. Si in ille g ē exemptus ex
una pte hñt aliqd bñficium rōne
cō nō ēt exēptus. i b sui diocefan
sententijs subiacet. ex de puile. cū
capella. Prohibet et q in odium
exēptio 7 uel in fraudē pñlegiorū
nō interdiciant uel excoicent nēdē
tes illis uel ab eis erentes aut eis
coicantes. al cōtrafacientes puni
endi sunt. ex de priuile. quāto. B.
I dē i sū. cō. eo. ii. q. 229. B. Sunt
in casus in quibz exēpti subfūt dio
cefanis in gb pñt eos interdicerē
sue punire 7 cōdēnare. qz hēs s.
exēptus. §. 5. Ite non pñt interdici
nisi a papa illi qui sūt spales ecclie
filij ut s. §. 6. dicitur est in si.

Priuilegia qz aliq n pñt excoi 8

eari uel terre eoz interdici pcessa si
gularibus psonis eccliaisticis uel
secularibus nō extendunt ad sen
tentiā eoz. qz ipi possunt tales
excoicare 7 interdicerē. A. Tex. c. j.
allegan uō dicit eoz. s. gnalit oz
dunario 7. B. n. si meruit pcessa f
gnis. uel eoz filijs. uel religiosis
non rōne psonarum sed rōne oz
dinum uel locorum. extra de pui.
ne aliqui. li. 6.

9 **Sub q forma uerboz d3 ponit
interdictū.** B. Forma h ē nel silēs.
Nos pp talē cām eccliam sine trā
talē supponimz interdico. ex de v.
sig. cū i pñb. 7 ex de offi. dele. fac
2. Addūt et cōiter iudices dicētes
eccliaico supponimz interdico
ut Inno. dicit. 7 h ad differentiā
interdicti legalis. de quo trāsumz
ad pñs. Pōt et finia interdici ad
uolūtate iudicis delimitari. pura
ut interdici missā cū canu uel uel
pas ul sepulturā 7 h. Pōt et in
dex ab interdico excipe 7 subijcē
qs uel 7 qñ uul. pnta qñ dñs ter
re ibi fuerit pñs 7 h. ex de spō. n
ē nobis. A. I dē i sū. con. eo. ii. q.
23. fm Inno. 7 hosti. Et addunt
q si psona ēt interdici uel suspē
sa p culpa sua nō possēt de licētia
alicuz celebrare nec suspēcti inter
dicti uel suspēcti. D3 si suspēcti i
terdicti ēt ob culpā alteri qd ali
qui sūt dicit pōt sicut de interdico lo
ci. qz talis finia suspendi pōt.

10 **Quā finia interdici obliget.** B.
Sufficiat iniam interdici publice
pñulgari. nec postea necesse ē eā
singuloz auribz inculcare. Suffi
ciet cū qz sūt uicinos suos maxi
me metropolitana eccliaz recepis
se finias 7 seruat. ex de postu. pla.

c. 1. A. I dē i sū. con. eo. ii. q. 261. B.
hosti. B. Insup oēs religiosi tam
exēpti qz nō exēpti q uiderint uel
scuerint matricē loci eccliaz. A. i.
maiorē seu bapitmalē. ut p3 p gl.
in cle. ex frequētibz. de q. j. ubi idē
d3 de cathedra. B. seruare qd cū
qz interdiciu positū auctoitate se
dis aplice uel ordinariōz debent
7 ipi suare. aliqñ nō seruātes in
currūt excoicationē ipso facto. B.
et i. interdici 7 cessationibus a di
uinis iudicijs p statuta puincialū
pccatorū. uel eozum auctoritate.
I dē in gnālibz cessationibus a
diuis. ciuitatū. terrarū 7 alioz lo
coz qz aliqñ ex pñuetudine capimz
la collegia uel pñems secularium
aut regularū eccliarū sibi uēdicāt
h nō obstantibz quibuscūqz appel
latōribz antea et ad sedē aplicam
uel ad aliū interdicti. 7 alij obie
ctionibus quibuscūqz ut in cle. ex
frequētibz. de sen. exco.

**Si finia interdici pferat in cle
rū.** nō in pp h itelligit populus in
terdictus. nec econuerso. An uno
ipoz interdico aliq licite admittit
ad dina. ex eo. si finia. li. 6. Lū vō
alicuius terre populus ē interdici
tus. singulares eius psonae intelli
gunt interdicerē. ut i dicto. c. si finia
§. si. In gnāli qz interdici alicuius
terre clerici lz teneant illud obser
uare. in eoz pñone nō sūt interdici
fm. 7 v. 7 Inno. 7 iō alibi existen
tes i nullo tenent. ut. j. interdiciuz
2. §. si. A. I dē in sum. cō. eo. ii. q.
264. Et addunt fm cum. Inno. 7
B. onat. qd si familia alicui 7 iter
dicti. 7 clerici essent b et familia
qd 7 ipi interdici essent. nisi spālīf
exciperent. B

12 **I**tem si in interdici suspēdi pos-
sit ita q̄ liceat celebrare diuina. **R.**
fm **Dost.** et **Innoc.** Quia locus vel
ecclesia interdicitur talis snia suspen-
di pot̄. et t̄ ibi celebrare. extra d̄
p̄uile. vt p̄uilegia. Quia v̄o est i
terdicta p̄sona seu suspēsa. si factū
ē p̄ culpa suspēsa vel interdici n̄
posset d̄ snia alicuius celebrare ne
q̄ interdici vel suspēso suspen-
d̄. Si v̄o sc̄z eff̄z pp̄ culpā alteri
q̄d aliq̄ sit. vt. 17. q. 4. miror. r. c.
felix. **A.** Hoc. c. felix. nō v̄t ibi h̄t
B. t̄ d̄ d̄ d̄ pot̄ sicut d̄ interdici loci
q̄ tal snia suspēdi pot̄ ep̄m sicut
r̄ tolli.

13 **Q**uid si infra ip̄s suspēdōs vel f
d̄ d̄ d̄ appellat. **R.** f̄z **Dost.** Appel-
lari pot̄ a suspēsa snia sicut a p̄ditō
nali. et de app. p̄terea. r. c. dilect̄
d̄. v̄z decim⁹. r. idē in snia suspen-
sōis. Sec⁹ aut̄ in snia excoicatis
ca⁹ eff̄ctis n̄q̄ p̄t relaxari ad ip̄s
nisi oio tollat. et d̄ se. ex. c̄ d̄ d̄ d̄
i p̄n. **A.** Idē in. q. 23. **B.**

Interdictū ij

s. sp̄alr q̄d ponit in aliqua
terrā. Abi sc̄d̄ q̄ cū d̄ interdici
mus terrā talis regis vel d̄ni sc̄d̄m
Inno. r. hosti. intelligit ois terrā q̄
iurisdicōi sue subest tpe late snie.
r̄ s̄r qui in crim̄e sibi sanet. **Lon.**
Ber. Si v̄o post sniam terrā eny
nō ē interdici. nisi snie late. exp̄
serit sine interdicti tā de ea quam
bz q̄ d̄ ea q̄ habitur⁹ eff̄ct. Si v̄o
vendit suā. remanet illi terre onus
interdicti dōc̄ relaxet. vt pot̄ **Der-**
nians i tractatū d̄ interdici. arg.
et de postu. p̄zela. ad b. **A.** Idē in
sum. 2. eo. ii. q. 25. r. se. **B.**

1 **Q**uid si d̄ns ip̄alis sup̄p̄at ter

ra suā r̄ proget in se iurisdicōes
alicui⁹ ep̄i. an possit reza eius ab il-
lo interdici. **R.** fm **Dost.** Si ordi-
narius p̄senserit in p̄rogatōes. t̄c
planū ē q̄ pot̄. et de so. p̄e. signi-
ficasti. Sed si non p̄senserit ad huc
puto q̄ possit. r̄ clerici talē inter-
dicum seruare tenent. et de iure-
iuran. ex rescripto. et de offi. ble.
P. r. **S.** Licet ei laicus p̄ sp̄alem
p̄uentem nō possit supponere a
lijs ecclesijs vel p̄sonas ecclesi-
cas terre sue. m̄ cū vniersitate iaci
te transeunt. **A.** Idem in sum. cō.
eo. ii. q. 23. **B.**

Si ciuitas cast̄r aut villa sit iter-
dicta illoz suburbia r̄ p̄uenia e-
dificia intelligunt interdici. et eo.
si ciuitas l. 6. Al̄ v̄ro n̄oie ciuitas
intelligit q̄d maroz ambitu p̄tinet.
vt ibi dicitur.

Quid hoies de terra interdic-
ta possint audire alibi diuina. **R.** Si
ē interdic̄ pp̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄
t̄c cines q̄ culpabiles n̄ existunt.
p̄nt et ip̄saz licite iteresse diuinis.
nisi r̄ ip̄i fuerint interdici pp̄ d̄ns
p̄uileddā i eis. qz t̄c et alibi n̄ p̄t
iteresse diuinis. sicut r̄n p̄nt si pp̄ cul-
pā illoz positi sunt interdici. extra
eo. si ciuitas. li. 6. Et idē intelligēdū
si alqs de ip̄is hoibus alio tran-
s̄t domicalū. Et eodē mō int̄llige
de c̄icis alicuius terre interdici. qz
si culpabiles n̄ existūt nec fuerit ip̄i
interdicti. p̄nt alibi celebrare diuina.

Interdictū 3

s. in aliqua ecclesia. Abi p̄
sc̄d̄ q̄ si ecclesia interdici. nec in
capella ei⁹ celebrari nec in cimite-
rio poterit aliquis sepeliri sup̄sa
capella vel cimicriū sunt ecclesie cō

tra. al̄ secus est eo. si ciuitas. li. 6.
Quid si aliquis sciēter celebrat
i ecclesia aut quocūqz loco interdici
R. Nisi sit p̄uilegiat⁹ i hoc vel n̄
si in casibus a iure p̄cessis celebrat
irregularitate incurrit. a qua nō po-
terit nisi p̄ papam absolui nec pot̄
eligi nec eligi. et eo. is quilli. 6.

Interdictum

4. s. quid prohibet uel cō-
ceditur ip̄e interdici. Et p̄rio qui
dem nulla diuina officia p̄mittunt
et de pe. r. et q̄ in te. r. et d̄ spon.
non ē nobis. Sed **B.** in. 6. eo. ii. c.
alma. t̄peratur multum ho c mō
q̄ singulis diebus in ecclesijs r̄ in
monasterijs misse celebrētur. r̄ a-
lia diuina officia sub missa voce ia-
nuis clausis. excoicatis ac interdici-
tis excoicatis. cāpanis et n̄ pulsatis.
ita tamen q̄ nullos alios et si aliū
de veniant debēt admittere nisi il-
li sint super hoc p̄uilegiati. extra
de p̄uile. li. 6. ita q̄ tam canonic̄
q̄ clerici ecclesiaz i q̄bus distribu-
tōes quotidianē tribuātur illis q̄ i
terunt hois. si nō venerint amū-
tant eas sicut amitterēt si n̄ esset in-
terdictum. ita q̄ solā in festiuitati-
bus. s. uatalis resurrectionis. pent̄.
r̄ assumptionis beate **Marie.** **A.**
Idē est hodie et de festo corporis
x̄pi r̄ eius octaua. sic ē statum p̄
Barinū quintū r̄ **Eugenū** quā-
tus. vt p̄z p̄ euagantiē que incipit.
Excellētissimi. **B.** cāpane pulsēt
r̄ ianuā ap̄tis alia voce diuina ce-
lebrent. excoicatis exclusis interdici-
tis admissis. ita t̄ q̄ illi pp̄ quos
plati ē interdictum altari non ap-
propinquent. non obstantib⁹ qui
bulcanqz p̄uilegijs queruocāt.

qz sufficere debet obus q̄ celebre
tur. vt dicitur ē. Nec omnia in p̄dicio
c. alma. Itē nō. q̄ ip̄e generalis i
terdicti pot̄ confici crisma i die ce-
ne. extra eo. qm̄. li. 6.

Item ip̄e interdici ministrari pos-
sunt ecclesiastica sacra. **R.** Non. et d̄
sen. ex. r̄iso. Et hoc multas reci-
pit exceptōes. Nam p̄rio qd̄ exci-
pit bapūm⁹. cathecism⁹. r̄ confir-
matio non solū puuloz. vt in. d. c.
r̄iso. s̄ et adulto z. et eo. qm̄. li. 6.
Itē excipit p̄nia n̄ solū moricūz
s̄ et v̄moz r̄ sanoz. d̄m̄ non fue-
rint excoicati qui n̄ p̄nt admittit
si in morte r̄ exceptis illis pp̄ quo-
rum culpā vel dolū lata ē snia int̄-
dicti. vel qui sbuerunt p̄silū auxi-
liū vel fauozē si non prius satisfice-
rint vel de satisfactum do dederit
idoneas cautōem. aut si hoc n̄ po-
ssunt nisi iurauerint q̄ cū poterunt
satisfacient. r̄ ad satisfactōem faci-
endā p̄ illos qui tenentur dabūt cō-
siliū r̄ auxiliū r̄ posse laborabūt
Nec pp̄ aliq̄ p̄dicioz d̄z fieri re-
laxatio interdici. vt extra eo. alma
li. 6. Itē excipit eucharistia q̄ ad d̄
cedētēs. extra de p̄. r. et. q̄ in te.
A. Negal̄ extra vnctō. vt i. d. c. q̄ i te.
A. Belinus sc̄d̄m c. r̄iso. et. de se.
excom. r̄ idem nō. in sum. con. li.
3. ii. 33. q. 25. **B.** Ad ordines autē
non poterit laicus loci interdici p̄-
moueri. Sec⁹ aut̄ de his qui erāt
clerici nec sunt interdici. **A.** Mas-
tales ad alios ordines poterūt p̄-
moueri. s̄z eun. **Innoc.** r̄ in. d. q̄
25. **B.** **Barinonia** vero secun-
dū **Inn.** fieri pot̄ apud interdicos
qz r̄ apud infideles p̄rabūtur. 26.
dis. deinde. nō t̄ d̄z fieri b̄ndicō
n̄ p̄tariū fm hostiā. **A.** Idem

in sum. con. eo. ti. q. 137. **B.**
2 **¶** Atz ipe gnālis interdicti cōcedatur ecclesiastica sepultura. **R.** **f**m Inno. **¶** Nū ē interdicta cōiter aliq terra vel aliq vniuersitas denegat laicā ecclesiastica sepultura. **¶** Et si pnia acceptent. **¶** Et de pe. q. in te. qz interdicti sunt et si peccatores n̄ sūt. 24. q. 3. si hēs. 17. q. 3. miror. **Sed** illi qui inter p̄dicatos excōicant etiā si ab ipa excōicatioē absoluant. **f**ma nent. n̄ adhuc interdicti donec sol uat interdictū. **S**i tñm mortib⁹ appuerint signa p̄nie et postea fuerit solutū interdictū. tunc talū cor pora erūt apud ecclias trāsferēda ar. **¶** Et de sen. excom. cū illoz. **A.** **¶** Beling. eo. ti. c. a nobis. 1. **B.** **¶** Et si apud eccliam stante adhuc interdicto sepulti fuerint. n̄ erūt postea exhumādi. **cū** ad cū stanz venerit res a quo incipere possit. **¶** Et p̄ hui⁹ modi interdictis. s. qui penitueſt. lz moztaria recipe. ac p̄ eis orandū ē. qz. 3. quicūqz. **Sed** si nō penituerint nec p̄ eis orandū est. nec moztaria recipiēda sunt. **g**o. dis. c. si. **A.** **¶** Idē in sum. 2. eo. ti. q. 250. **B.** **¶** Clerici vō qui in tali generalitate non sunt interdicti non negatur ecclesiastica sepultura. sine pulsatione in cāpanaz et cessante omni solēntate. **v**rin. d. c. q. in te. **S**3 q. ibi d̄f cum silentio. non v̄ hodie intelligēdū de silentio funeralis officii. qz cū cōcedat qd̄ maius ē. s. dicere horas et missas submisſe. **v**i prio. **¶** d̄ dicitū ē. et de offō funerali p̄cedat videtur.
3 **¶** Atz qñ ecclia ē singulari interdicta. illi de poplo possunt alibi eligere sepulturā. **R.** **f**m Inno. **S**i ē interdicta i pena poplī et si multi ex

eis non deliquerunt. s. forte vniuersitas. vel maior ps. vel forte qz deliquit dñs. et in hoc puni. tunc parochiani nō possunt in alia ecclia et non interdicta eligere sepulturā nisi forte ex privilegio. **¶** Et de p̄uile. le. v̄ p̄uilegia. **S**i vō ē interdicta vel de hui⁹ clericoz n̄ vel pp hoc qz violata fuerit. tunc parochiani p̄nt in alia ecclia non interdicta eligere sepulturaz. et audire diuina. **A.** **¶** Con. **¶** Hosti. **v**i in sum. 2. eo. ti. q. 250. in prin. **B.**
¶ Atz oēs interdicti vitandi sunt **4** **R.** **f**m Inno. **¶** Hosti. **¶** Ber. **¶** In diuinis officijs vitandi sunt oēs illi qz pprio noie vel alia terra circumlocutioē p̄ sniam designantur qui et dicit̄ noiatim interdicti. in **¶** Inſti. de exhere. l. 6. noiatim. **¶** Item vitādi sunt tanq̄ noiatiz interdicti oēs illi de qbus p̄stat qz interdicti sūt. **v**i si ciuitas vel castrū interdictum. **S**i vō interdicatur fautores siue participantes in eie non dicit̄ noiatim interdicti s. tñ in genere. **¶** And tales nō tenet quis curare quousqz p̄ iudicē specificēt̄ et iudicēt̄. nisi forte eoꝝ p̄cipatio esset multuz notoria ita qz inficiatōi non esset locus. **¶** Et de coha. cle. et nu. tua nos **A.** **¶** Idē in sum. 2. eo. ti. q. 236. **B.**
¶ Nū p̄cedit alicui p̄sone singulari **5** **v**i ipse interdicti possit celebrare et audire diuina in voce submissa tūc eis familiarib⁹ ad audiendum cū illa et celebrandū sibi admittuntur. **Sed** non sic de familiarib⁹ alii cuius collegij. qz nisi p̄uilegiati fuerint admitti nō debent. **¶** Tali qz p̄essione nō pōt gaudere ille cui⁹ culpa dolo vel fraud̄ fuit snia lata seu qui ad p̄petrandū ipm debitu

prebit cōsiliū. auxiliū. vel fauorē. **¶** Et de p̄uile. lz. li. 6.
6 **¶** Qui sunt in via p̄nt secū serre altare portatile et facere sibi celebrari vbiūqz fuerint. nō obstant interdicto. **¶** Et de p̄uile. qm̄ li. 6. **¶** Epi qz n̄ incurrit ipso scō sniam interdicti. **v**i. s. epus. **¶** S. **¶** A. qui incipit. **¶** Epi et supior. **B.**
7 **¶** In locis excep̄tis celebrari possunt ipse interdicti gnālis. **R.** **¶** Non. nisi sic et alijs. **¶** Et eo. alma. in fi. et de p̄uile. auctoritate. li. 6.
8 **¶** Sed nūquid ex sola p̄suetudie p̄t alijs venire i interdictis. **R.** **¶** Non. **¶** Et de p̄uile. cū inter. **¶** Idē in sum. 2. eo. ti. q. 243. **f**m Inno. et **¶** Hosti. **B.**
9 **¶** Atz ipse interdicti liceat secularibus extra eccliam audire vel auſcultare offiū qd̄ sit in ecclesia. **R.** **f**m **¶** Hosti. **¶** Excōicatis et interdictis nō lz audire. neqz clericis licet ita abse celebrare qz de foris possit audiri. nec et eis pax portanda aut se necra v̄ offiū aperiendū ad vidēdū corpus xpi. vel ad offerenduz post euangelij. **¶** Nec colliguntur. **¶** Et de pe. q. in te. **¶** Con. sans. **¶** Ray. et. **¶** Et idem dicit. **¶** Et qz nō p̄hibentur seculares audire horas qz et eccliam siue p̄ viam dicunt. **A.** **¶** Con. cum. **¶** Et. **¶** Donal. **v**i p̄z i sū. con. eo. ti. q. 260. **B.**
10 **¶** Nunquid ipse interdicti possit sacros dñdicere peram et baculū peguinoꝝ. **R.** **f**m. **¶** Et. **¶** Cuz nō repetat esse phibitū v̄ esse p̄cessū. **A.** **¶** Idē in sum. 2. eo. ti. q. 247. **B.**
11 **¶** Quid si pp fauorē et ad instātia aliquoz positū ē interdictū et illi n̄ seruant s. allegant qz habeant privilegia et h̄. **R.** **¶** Neqz alij seruare

tenentur. ne de alioꝝ fletu ipi rideat videatur. extra de p̄uile. penitus **A.** **¶** Atz ē si p̄uilegiati exceſseunt terminos suoz p̄uilegioꝝ in obseruantiā interdicti. **v**i p̄z in eo. c. penitus. **¶** Nec et notatur in sum. co. eo. ti. q. 249. **v**i et addit **f**m hosti. qz si aliqui ponūt uel ponit p̄curat interdictum. **v**i postea ipi soli celebrant. et ad ipos pplis concurrat a qbus oblationes accipiant. et alie ecclesie defraudentur. istis celebrare non licet occasioē sūp̄p̄ulij. **B.**
¶ Quomodo clerici in offō violent interdictum. **R.** **¶** S. Inno. **¶** Clericus violat interdictū qñ offiū v̄ ordinē exequit inmissa nō solum celebrando **v**i sacerdos. s. et calcicē offerēdo **v**i diaconus. vel p̄ceos sine ap̄nitas **v**i acolit⁹. et huius Similiter et celebrando p̄ncipaliter. **A.** **¶** i. quasi in officio suo. **v**i in .c. si quis episcopus. de quo. **¶** S. **¶** Vesperas et manutias et huius. **¶** xi. q. 3. si quis episcopus in fi. **¶** Inno. **¶** mo in medio. et est. **¶** c. si quis epus 2. **¶** Sed et in primo de hoc aliquid dicitur. **¶** Et hoc est v̄rum siue qz v̄ratur officio o. dnum maiorum siue minorum **f**m Inno. et in sū. con. eo. ti. q. 251. **B.** **¶** Nec credim⁹ irregularitate vel suspensiones incurrere qui officio interest et si cātet cum alijs non tamen celebrat. nec aliud in suo officio agit **v**i qz h̄ nisi q̄ inueniam lz peccet. **¶** Et intellegendū nisi hoc faciat ex contemptu **f**m **¶** Hosti. extra de exceſ. prela. tāta. **¶** Dicit etiam **¶** hosti. qz tunc tal qui interest officio ab irregularitate excusatur quando ignoranter audir diuina officia ex quadam simplici deuotione. **¶** Secus si ex

12

præptm. puta qz fecit celebrare diuina auctoritate pstat qz tunc irregularitate incurrit. vt i eo. c. tanta. ⁊ extra de cler. exco. mi. illud. §. fin. Lon. h. h. du. vt i eadem. q. 251. **B** Legere aut pſalmos uel euagelia dicē qlibet pōt i terra uel dca sicut ⁊ predicare. extra d sē. exco. rnsfo. **A** Idē i dca. q. 251. **B**

3 **Q**uid si cleric⁹ dicat eplam sine apparatu. **R.** fm Inno. Si cōsuetudo est q̄ aliqs sine distincōe ordinis dicat epistolā vel poterit ceuram vel faciat q̄q̄o aliud p̄nēs ad aliquē ordinē nō erit irregularis q̄ id fac. **Ubi** dō p̄uendo nō ē sit irregularis. xi. q. 3. si qs c̄p̄. 2. Sed si faciat ea que nō sunt alicui ordinē vel officio deputata. vt si in matrisimo legat lectionē vel caneta responsorium. non sit irregularis Lon. **H**ost. ⁊ h. h. du. **A** Idē i sū. con. li. 3. ti. 33. q. 257. **B**

4 **Q**uid de simplici clerico q̄ habet tñ primam tonsuram. **R.** fm. **H**ost. Si i officio suo cāter. puro q̄ irregularitatem incurrat. 23. dis. p̄salmita. Idem. h. h. du. i spe. **B** Prefati docto. non videntur loq̄ de clerico s̄me tonsure tñ. ad cui⁹ officium nil speciale videt p̄tinere cum prima tonsura nō sit ordo s̄ quedam dispositio ad ordinē s̄ theologos communer. vt i sum. 2. eo. 1. q. 258. vbi etiā p̄ q̄ dicit doc. dicunt de simplici clerico. nec addit qui habet primā tonsuram tñ sed vident loqui de clerico ordinis minor de quo loquitur allegati. c. p̄salmita. **B**

5 **Q**uid de b̄n̄dictione mense vel aque. **R.** fm Inno. In b̄n̄dictione mēse non p̄trabit irregularitas. cū

nullo ordinē deputata sit. ar. 44. dis. c. si. Sed i benedictione aque sec⁹ videtur. qz annexa ē ordinē. de cōse. dis. 3. aqua. **Idē**. v. b. du. **A** Idē i sum. con. eo. ti. q. 255. **B** Intelligendum aut est qz ita fuit tēpore p̄dicto p̄ Inno. ⁊ v. b. qm nō licebat i eccl̄ijs celebrare etiam secreta nisi ex p̄uilegio. **H**odie quia licet celebrare secreto. qd̄ matius ē. extra eo. alma. li. 6. ⁊ secreto aquam b̄n̄dicerē l3. qd̄ minus est.

Quid si qs tpe iterdicti aliquē excoīcat vel absoluit. **R.** fm Inno. ⁊ **H**ost. **N**ō est irregularis quia hoc non competit ex ordine s̄ ex iurisdicōe. 2. q. 1. nemo. ⁊ extra d̄ elec. trāmissam. Sed absolutiōis solēnia exhibere. sicut ē dicē cum sola p̄sal. ⁊ orationē. vel i eccl̄iaz intro ducere excoīcāti est ordinē ⁊ officij. ar. c̄. eo. nup. i. fi. xi. q. 3. debet. c. se. **U**nde hoc faciēs irregularis ē. **Idem**. v. b. du. **A** **Idem** i sum. con. eo. ti. q. 256. **B**

Quid tpe iterdicti possit fieri introductio mulierū i eccl̄iam post p̄nā. **R.** fm **H**ermanū. **N**on l3. **A** Idē i sum. con. eo. ti. q. 251. vbi etiā d̄ fm **H**ost. qz similiter non l3 b̄n̄dicio nuptialis. **B**

Quid si laicus violat iterdictū. **R.** fm Inno. nō incurrit irregularitatem vel suspensionē. cum nec ordinem nec officium habeat grauit̄ in peccat̄ puniēd⁹ ē. **Idē** host. **A** Idē i sū. cō. eo. ti. q. 254. **B** Si dō tpe iterdicti exerceat aliqua officia que nō sūt alicui⁹ ordinis. puta doceat scolares. exerceat rebellionatus. aut aduocationem ⁊ huius. non peccat vt ⁊ ponit. v. b. du. **A** **Idem** i sum. con. eo. ti. 4.

54 **I**bi d̄i soluz v̄t dicit de irregularitate quam quis hac occasione non incurrit. **Et** con. **H**ost. l3 Inno. v̄tus sit sensisse contrariū vt patet i dicta. q. 254. cuius dictum pōt intelligi i clerico qui exerceat scolās vel aliqd̄ huiusmodi quod cēt annexū ordinē ex consuetudine vt p̄stitutione. **A** **I**claz vt pōt cōstare ē ex dictis ipsius Inno. ibidem postis. qz ex talib⁹ que non cōp̄erunt nec ordinē nec officio eccl̄astico n̄ irrogat irregularitas sed nec p̄nā cum non repiantur prohibita. **B** **Q**uid de illo cui iterdictus ē aliqs specialis act⁹ p̄ta ingressus eccl̄ie **H**ic casū vide. §. p̄. i. si. **A** In hoc etiam dicendum qz cui iterdicti aliqs act⁹ vel sp̄ale officij pōt alia exerceat fm **H**onal. ⁊ i sum. con. eo. ti. q. 251. **B**

Sed nūqd̄ laici iterdicti possūt orare i eccl̄ia. **R.** fm. h. h. **P**rop̄ter generale iterdictū non intelligo hoc esse prohibum. **S**ecus si exp̄te sit eis iterdictus ingressus eccl̄ie. **Idem** **H**onal. **A** **Idem** i sum. con. eo. ti. q. 260. vbi etiam dicitur potest orari oratione priuata etiā i eccl̄ia interdicta. nisi ab excoīcāto maiori vel iterdicto ab Igrefu eccl̄ie. **B**

Quid si sacerdos probabiliter credit qz aliq̄ iterdicti sint i eccl̄ia. **R.** fm. h. h. **D**ebet mouere i generali qz exeat. al nō tenet vita re eos maxime publice donec cōfite de snia. **A** **H**odie circa h̄ magna facta est inuouano. vt p̄ 3. cle. r̄icus. 3. ad fi. in additione.

Quid si sacerdos recipiat scienter hoīem interdictum. nūqd̄ alij tenebunt exire. **R.** fm. v. b. credo

qz nō. neqz peccat̄ audiendo dina s̄ solus sacerdos. **Idē** **H**onal. **A** **Q**uo ad p̄nā verū ē nisi cōsentiat in hoc sacerdoti. aut eis placeat factum eius fm eosdē. vt i sum. con. eo. ti. q. 255. **B** **E**t vide i sequenti. §. proximo.

Que pena cleric⁹ nō seruanti i terdicti. **R.** fm **H**ost. Ille qz scienter celebrat i loco iterdicto v̄ndeciqz sit irregularis ē ⁊ suspēsus ē ⁊ de cle. exco. mi. postulastis. §. vlt ⁊ ē de elec. cū iter. ⁊ c̄ eo. is qui li. 6. **E**t iō nō pōt b̄n̄ficia conferre ē ⁊ de elec. p̄ben. qz diuicruat̄. ⁊ c̄ de excel. pla. tanta. Lon. Inno. ⁊ **B**er. **I**tē non pōt talis eligi nec eligere. **E**t de p̄ue. cū dilect⁹. §. qz nobis. ⁊ in dicto. c. is q. nec etiam postulari. **E**t de postu. pla. c. 1. **I**tē qui nō seruat iterdictum remouendus ē a b̄n̄ficio. c̄ de cle. exco. mi. postulastis. §. vlt. **A** **Idem** i sum. con. eo. ti. q. 267. vbi etiā addit f3 Inno. ⁊ **H**ost. qz violās iterdictū ⁊ alios ad violandum iudicens su sp̄sus ē. ⁊ si ē plams ois etus illi iurio. destituitio. collatio p̄bēdaz b̄n̄fici op̄ ac dignitatē ⁊ sine i q̄scū cūqs plate sunt irritē ⁊ inācs. **N**ō ergo pōt p̄missa facere. **E**t vt auunt idē forte dicēdū i alijs sp̄ialib⁹. s. qz sicut eis p̄ferri n̄ possūt. sic nec facta ab eis collatio valet. vt in dicto. c. postulastis. ⁊ c̄ de etate ⁊ q̄ li. ordi. cū b̄oc. **B** **E**t nōt hic qz si aliqs scient̄ celebrat in aliqua eccl̄ia q̄ nō p̄p̄ie dicenda sit iterdicta s̄ violata siue polluta. nō incurrit irregularitatē. vt i dicto. c. is qz in talis grauit̄ peccat vt ibidē d̄ **E**t d̄ eccl̄ia violata siue polluta semine vel sanguine. vide. s. cōse.

cratio. 2. §. 4. cum sequentibus. Si mulier et si quis in aliqua ecclesia non supposita interdicio celebrat presertim in personis interdictis. I. 3. grauer peccat celebrando eis. in non sit irregularis. q. hoc non habetur iure. vt ibidem. Sed tamen omnis scienter celebrans siue in loco interdicto siue personis interdictis a iure vel a quocumque iudice vel recipiens publice interdictos ad diuina officia siue sacra siue ad sepulturam est interdictus ab ingressu ecclesie. c. de puile. ep. 2. li. 6. Et si ea se igerat in suo officio sit irregularis. extra e. hys cui. li. 6. Et si b. casu habes. j. suspensus. §. 3. 2. Ibi dicitur de interdicto ab ingressu ecclesie. B.

33

¶ Quid si clericus existens noia interdicti celebrat diuina. B. f. in j. mo. Irregularis sunt. xi. q. 3. si q. ep. in domicilio. et sit deponendi perpetuo nisi q. si multi sunt tunc principales sunt deponendi cum alijs v. sup. irregularitate poterit dispensari sed non nisi p. papam. 2. Idem in sum. c. 6. eo. ii. q. 167. Et facit c. de de. exco. m. c. latos. Ibi dicitur q. multumdo intelligitur cum excedit numerum. 40. B.

Interdictum

de relaxande interdici. Ibi sciendum q. postquam inia interdicti p. aliquos iteros plures ronabiliter lata e. maiores non debent ea relaxare absq. congrua satisfactioe et coescia illius qui mlu. ea. est de offi. ordi. cum ab ecclesiaru. Si v. non ronabiliter lata sit. debet. qui tulit ea sine difficultate relaxare. c. de offi. ordi. graue seu superior ad quem recurrat. c. eo. cum medicinalis. li. 6.

¶ Archieps non potest relaxare interdictionem vel excoicationem siue suspensionem latis ab officialibus archidiacono seu alijs iurisdictionem habentibus subdignis suffraganeorum ipse qui tulerunt ommissis. nisi esset contra suuendo. c. e. romana. li. 6. 2. Ibi dicitur q. archieps vel eius officialis nisi predicto modo dictas inias non relaxent. Unde dicitur q. si relaxauerint male egerint tamen tenet relaxatio. vt patet in sum. c. 0. li. 3. ti. 33. q. 169. vbi dicitur f. in. 3. mo. q. si ep. de facto relaxet inias ab interdictibus latis male quidem facit sed tenet relaxatio nisi forte aliqua consuetudo obstaret. B.

¶ Cum quis interdico vel excoicatione strictus esset se ad iusticiam eorum p. quibus iniaz accepit. iudex cum ne sic debeat absolueret potest etiam si aduersa pars appelleret absolueret. Debet tamen an absolute recipi ab illo sufficiens cautio q. in patria romana pontificis ad quem appellat si uoluerit appellator vel coram iudice cui causam delegauerit. iuri parebit. Et idem de his qui dicunt se in iusticie excoicatos vel interdictos. B. et si hi qui huiusmodi p. tulerunt iniam ad sedem apicam appellarent. vt in. c. de quo statum. B. extra de appella. qua fronte.

¶ An inia interdici relaxari potest in nudo v. b. B. f. in hosti. 2. 5 in inia excoicationis expressa sit solemnis forma qua habes §. absoluto 5. §. 2. sec. in inia interdici et suspensionis que nudo verbo p. feruntur vel totaliter relaxant cum iuramento tamen. vt §. interdictionum. §. 5. 2. qui incipit. In quo conuenit. B. et ar. est extra eo. alma. li. 6.

¶ Quid si aliquis tpe generalis interdici vult satisfacere et sic absolui. B. f. in Jo. an. Si is propter cuius culpa latus est interdictionem satisfacere vult tollitur interdictionem. Si vero culpabilis fuit tanquam consiliarius vel auxiliarius. I. 3. accipiat cautionem et iungat penitentiam non relaxatur interdictionem. extra eo. alma. li. 6. 2. B. si non propter eius culpam latus est ipse quidem punis §. eius satisfactio non requiritur extra eo. si feruentia. §. 1. 2. li. 6. B. et in dicto. c. alma.

Intestatus

Re. q. successio ab intestato.

Intimiditas

Require. j. timor. §. si.

Inuenta

Quid e. agendum de inuentis. B. secundum Tho. Fa. fe. q. 66. Distinguedum e. circa res inentas. Quedam. n. sunt que nunquam fuerunt in bonis alicuius sicut lapilli et gemme que inueniuntur in luore maris. et talia occupanti ceduntur. Et eadem ratio est de thesauris antiquo tempore sub terra occultatis quorum non est aliquis possessor nisi q. secundum leges ciuilem tenetur medietatem dare domino agri. Intellige si inuenit in alieno non data opera. sed si data opera inuenit nihil tenetur dare. dno a inuenio totum tenetur dare vt in. l. vnica. L. de thesauris. li. x. et notanglo. in Insti. de re. diui. §. thesauros super verbo opera. Et hoc e. perum etiam si cuius voluntate dno requireret q. etiam cuius voluntate dno non posset querere. ali

ena thesauri suo nomine vt in dicitur. l. vnica. vbi etiam patet q. thesaurus de coadunatio rerum mobilitate abscondita quorum ignorantur possessores seu dno pp. venturatem tps. Ibi et p. 3. q. nec in suo solo potest quis querere thesaurum arte magica dominationibus vel alijs illicitis modis. at thesaurus esset ficti. vt notat glo. in dicto. c. thesauros. B. in insti. de re. di. §. item ea. 2. Ibi de hoc nihil dicitur. sed puto q. velit allegare. §. immediate sequenti. .f. item lapilli. vbi dicitur. Item lapilli et gemme et cetera que in litore maris inuentis sunt. Sed ad materiam thesauri melius facit eo. ti. §. thesauros vbi dicitur. thesauros quos quis in suo loco inuenit dno Adrianus naturalem equitatem secums et p. cessit qui inuenit. Idem q. statuit. si quis in sacro aut religioso loco fortuito casu inuenit. Et si quis in alieno non data ad hoc opera sed fortuito casu inuenit dimidium iure tunc et dimidium dno soli coeedit. Si quis in cesaris loco inuenit. dimidium iure tunc et dimidium cesari esse statuit. Cui conueniens est vt si quis in publico loco vel in fiteali vel ciuitatis inuenit. dimidium ipsius esse dimidium ficti vel ciuitatis. B. Quod si v. res inuenit fuerunt §. p. in quo alicuius bonis. et tunc si quis eas accipiat non aio detinendi §. restituendi dno non committit furtum al' furti committit. 14. q. 5. si q. 7. c. multa sine.

¶ Quid si res ab aliquo inuenta sit que fuit a proprio dno habitata p. derelicta. B. Res que habet p. derelicta occupanti p. cedat siue sit mobi

his et abijctis siue sit immobilis. vt si
excant de h fundo hac mente vt p
derelicto habeat. ff. p derelict. l. i. s3
si in mari iactauero res meas cal
leuiadi nauē nō habeo p derelicti
us qz non hac intentione abijctio.
An si libri inuoluti iactant. nō ha
beo p derelicto. Sec^o psumit si ia
ctant apm. in. Insi. de re. diui. s.
vl. A. Ibi d^r de rebz iactat. sed nō
de illa p̄sūptione. sed de ea d^r i sū.
con. li. 2. tit. 6. q. 16. fm Hostien. et
Al.

Qualis restituet res iucta? R.
fm Ray. et Host. Studabit inue
nire illi qui eā amittit. et si oportet
faciet publice dici p̄sonem vel i
ecclesijs p loca vbi expedit. et illū
si inuenit et p̄ circumstātijs certi
ficet q̄ illius fuerit illi restituet als
croget paupib⁹. vel ipse pōt teneſ
si e indigēs. et h fm quosdā aucto
ritate penitentiarij sui. A. Hoc su
t dictū. Ray. q̄ et dicit q̄ tunc oret
p̄ illo cuius res fuit. vt in sū. cō. e.
ti. q. 17. B. seu diocesani si forte si
bi retinuerit dispensationē talū. A.
Hoc fuit dicunt gl. Ray. cui cō.
Al. vt in dicta. q. 17.

Inuidia est tristitia
cidea aliō bono. R. fm Th.
sa fe. q. 36. De aliō bono pōt eē
tristitia dupliciter. Ano mō qn̄ ali
qs tristat de bono alicuius inq̄tū
ex h̄ iminet sibi piculā alicuius no
cuius. sicut cū hō tristat de exalta
tione inimici sui timēs ne ledat eū.
et talis tristitia non est inuidia sed
magis timoris effectus. ut pbs dicit
Alto mō in quātū bonū alteri⁹ exi
stiat diminutiū p̄ glorie seu
excellētie et h̄ mō de bono alteri⁹

tristat inuidia. et iō scipne de illis
bonis inuidēt hoīes in qbus est
gloria et in qbus amant honorari
et in opinione esse. vt pbs dicit. r.
ethicoz. A. Pōt eā esse inuidia s3
tristitia nō pcederet ex h̄ respectu
sed al ex defectu caritatis. Nam et
diabolus nō iniebat p̄ hoīem dimi
nutionē glorie sue quā nullatenus
poterat h̄re et in inuidit hōi. Sap.
2. Ibi Inuidia diaboli et c. An et ge
neralit̄ pōt dici q̄ inuidia e tristitia
boni fratemi ex defectu caritatis p
cedens. Pōt eī quo ad primū mo
dū adesse peccatū. vt si qs occasio
ne timoris declinaret ad aliqd̄ p̄ ca
ritatē dei vel p̄ximi. B.
Utrum inuidia sit peccū. R. fm
Tho. vbi. s. Inuidia pprie e tristi
tia de bonis alicuius inq̄tum al
excedit ipsū et istud semp est peccū
vt pbs et dicit. r. ethicoz. qz dolet
de eo de q̄ e gaudēdū. s. de bono
p̄ximi. Qd si doleat qs d̄ bono p̄
ximi nō qz ille h3 s3 qz sibi deest n̄
erit inuidia s3 zel⁹ de q̄ h̄s. i. zel⁹.
Utrum inuidia sit peccatū mortale.
R. fm Tho. vbi. s. Inuidia ex
suo genere e peccatū mortale qz p̄
trariat caritati que gaudet de bo
no p̄ximi. Si n̄ sit imperfecta rō in
iudic. s. in motu sensualitatis e
uentale peccatū.

Pocriſis est peccatū
et qle et qn̄ habes. s. simulatio
et. j. pocriſis. in lra. v.

Ratiō sit peccatū mō
tale. R. fm Tho. sa
fe. q. 158. Homo in pōt esse
inordinatus dupliciter. A. Nā vt ha
bet in sū. de viijs. Ira est irrationa

bilis turbatio mētis vel inordinata
appetit⁹ vindicte. B. Ano mō
ex pte appenbilis. tu puia cū qs ap
peni inuicta vindictā et sic ex genē
suo uia e mortale peccatū. qz puia
tur caritati et iusticie. Pōt in con
tingere q̄ aliquis appetitus vindic
te sit vntale ppter imperfectōez
actus. que qdē imperfectio vel est ex
p̄te appetūs. puta cū motus ire p̄
uenit iudiciū rōnis. vel e ex pte ap
penbilis puia cū aliquis appetit i
aliquo modico se vindicare. ut q̄
si actualit̄ inferat n̄ est mortale. Pu
ta si parit̄ trahit aliqū puerū per
capillos vel aliquid h⁹. Alio mō
pōt esse motus ire inordinatus q̄
tam ad modū irascendi ut puia si
nimis ardēt irascat interius vel
nimis manifestet exter. us signa iſ
et sic fm se ex suo genere nō h3 rō
nē peccatū mortale. A. qz appeti
tus non e inordinatus ex pte mate
rie cū n̄ appetat vindicta iusta. vt
patet p̄ eundē Tho. B. Pōt tñ p̄
tingere q̄ su mortale. vt si ex vehe
mentia ire quis excidat a dilectōe
p̄ximi vel dei. A. Quattuor mōis
pōt qs h̄ casu a dei vel a p̄ximi ca
ritate decidere p̄rio qn̄ ex ira nul
tū turbaret cōtra deū. qz ira cōtra
nat caritati q̄ includit i se patientiā
et benignitatē. i. ad Cor. 13. et cum
qs ex ira ageret aliqd̄ reputabilis
scādali. Nā B. arb. 18. d^r. De illi
per quē scandalū venit. 3. si ex ira
decideret in ordium. Qui em̄ odit
fratē suū homicida est. i. Joh. 3.
4. si ira longo tpe teneat. secūduz
Aug. in omel. de igne purgatorij.
et dicit. s. 6. alant. Et videt longū tē
pus si p̄t curat p̄ diē naturale. in x
ta illud ad Ep̄b. 4. Sol non occi

dat sup iracundiā vestrā et videt
ferrire. Alex. de ales sup. 2. senten
tarij. dis. 39. q. 6. B. Et d̄ hac ma
teria vide. j. patientia. et. j. vendi
catio.

Regularitas

i. de irregularitate homicida
rū. B. Es qui habuerunt officiū in
vindicta sanguinis sunt irregula
res vt dicitū e. s. homicidiū. 4. s. i.
et eī fm. h̄ d. si mō fuerit secur⁹ esse
ctus tñ i hoc casu fm en̄ eps pōt di
spensare. A. et cū illo siliter q̄ non
ex officio. sed odio vel rācose ope
rā dedit et fecit quod potuit ut oc
cideret aliqū. sed n̄ non. occidit
nec mutauit. Sed tñ talis indiget
dispensatione fm cundē. h̄ d. vt i
sum. con. li. 2. ti. i. q. 23. B. Nō aut
pōt si effectus securus e. De his at
qui inter sūt vindicte sanguinis ha
bes. s. homicidiū. 4. s. 4. A. qui i
cipit. Aitū omnes et c. B. Quid d̄
illo qui. fuit i pugna vbi aliqui in
terfecti sunt vide. s. homicidiū
4. s. 6. A. qui incipit. Quid si plu
res.

Utrum de illis q̄ iuris ignari ze
lo fidei et ppter indulgentiā q̄ da
bant auulerūt ligna ad cremādū
hereticos. nungd̄ sūt irregulares
rū. fm. h̄ d. Si materia illa est co
opata ad mores irregulares sunt
nec dispensabil cū eis nisi p̄ papā
Si at non est coopata. qz tā forte
motus exant vel anq̄ materia illa
icenderet mortui sūi nō efficiunt ir
regulares. A. Qui si indigent dis
pensatōe sufficit epi dispensatio fm
en̄. h̄ d. et i sum. con. eo. tit. q. 24.
B. Qd si dubitat. melius e tenere
certum vt absq̄ dispensatione pa

penon ministrat nec pmoucantur
et de tem. or. ad aures. **A.** Idem i
dicta. q. 24.

2 **Q**uid de illis clericis qui cum
alys trahit ad maganellas vñ ali
qs pbabiliter credit interfectus?
R. fm. x. h. **A.** Velus e tenere cer
ni vt in pceden. §. dicta est. **A.** Idē
in sū. con. eo. ii. q. 25.

3 **Q**uid de p̄bitero q̄ n̄ sūt pue
rū ad aquandū equū monēs vt ca
ueret a humine t̄ in submersus ē?
R. h. **H.** ost. **H.** p̄biterū culpa
bilē iudico. sicut t̄ diaconū qui n̄
remouit falcēz qua cinctus erat cū
sciret loci cōsuetudinē. et de hōic.
cōtinebat. t̄ sacerdotē q̄ nō remo
uit cultellū a coznigā cūz q̄ vbera
hāt sanū. et de homici. ad au
diētiā. t. 20. dis. clericō iaciente.

A. Intellige q̄n de periculo pueri
missi poterat rōnabiliter dūdari.
vt qz erat infans. ut patet in sū. cō.
.c. ii. q. 16. **Q**uid si q̄ p̄cutit mulie
rem p̄egnantē vel dat ei venenūz
vt faciat abortū vide. s. homicidi
us. 4. §. 5. **A.** qui incipit. quid si q̄
p̄cutit. **B.** An liceat clericis depo
nere corā iudice seculari querelaz
de suis raptouibus habes. s. hōi
cidium. 4. §. 1. **A.** Et adde ibi possi
tis q̄ si intentio deponēntis quere
lā erat vt ad mortē rei dānaret. ir
gularis efficit q̄buscūqz v̄bis sue
rit inteno velata. lz per eccliam n̄
phibetur nisi ei p̄t p̄fessionē
vel p̄bationē fm hosti. t̄ in sū. cō.
eo. ii. q. 46.

4 **A**n liceat clerico furez capere t̄
iudici tradē. **R.** fm. x. h. **S.** al p̄
res suas recuperare n̄ d̄z cūz cape
nec iudici tradere. ar. extra de ho
mici. susceptum. **S.** si aliter res

suas recuperare n̄ p̄t credo q̄ nō
efficit irregularis. dñ in non fu et
corrupta inteno. **A.** Idē in sū. 2.
eo. ii. q. 47. **B.** S3 hoc intelligere
oportet q̄ fiat cū p̄ofessione. vt
s. homicidii. 4. §. 2. t̄ q̄ n̄ habue
rit cōmū suspicandū q̄ hoc cōinge
re poterat. **A.** cōn. a. ut hic infcā
ubus duobus. §. dicit. **A.** hoc q̄d
d̄t i sine stius. §. est notabilis limi
tano. ad id quod d̄t. s. homicidii
.4. §. 2.

B. **Q**uid si clericus scribat q̄ aliq̄
capiat t̄ ex illa captione sequetur
mors vel detricatio eius ipso tan
ignozante t̄ factuz t̄ cam. **R.** fm
hosti. **A.** idē irregularis quia d̄u
it suspicari hoc posse euenire. **A.**
Idē in sū. con. dicta. q. 47.

B. **Q**uid si clamet aliquis latrōs
R. fm. 3mo. **S.** uic sic clamet sius
aliquid aliud agat per q̄d p̄ue
rit intelligere q̄ ex clamore vel ac
tu suo poterat sequi homicidium
irregularis ē. nisi faceret p̄pter tio
rē corporis sui. Nam si timeret q̄
aliquis vellet eū occidere d̄ne pos
set clamare p̄ auxilio. qz non intē
dū in alicuius mortē sed in suā li
berationē. Idē hosti. Et addit. **S.**
cus si clamaret pro solis rebuz. **A.**

Idem in sū. con. eo. ii. q. 48.
Quid d̄ illo clerico qui cū latro
duceretur captus dixit. claudite ei
os ne clamet. nūquid ē irregularis
si mors inde sequat. **R.** h. v̄b. **E.**
re do q̄ sic. quia iuuat ducētes dan
do p̄liū. **A.** An al̄s forte fuisse li
berans rōne suspiciōis loci. vñ
sū. con. eo. ii. q. 51. **B.** Et eodem
mōdo si querentibus malefaci
orem indicauit eum nisi forte igno
rancer t̄ ignorare rōnabiliter po

tu nesciens q̄ ad mortē quereret
A. Idē in sū. con. eo. ii. q. 56. **B.**
Qualiter ep̄s p̄t iuocare brachiū
secularē habes. s. bellū. 2. §. 4. **E.**
qualiter exequat si habet iurisdic
tionē temporālē vide. s. ep̄us. §. 7.
A. qui incipit. ep̄s q̄ in aliquo. **B.**

Quid si clericis comodati bali
stam. t̄ inde aliquis occiditur. **R.**
S. p̄cessit in bello in iusto non est
dubiam q̄ irregularis est. quia da
bat operā rei illicitē. et de homic.
.c. si. t̄ eo d̄mō si bellū sit iustus.
qz ars sagittandi p̄hibita est. et d̄
sagittarem. Sed in bello iusto en
sem vel lanceā ministrare non ē p̄
hibitum. tamen ois talis fm. v̄b.
indicandus est irregularis qz cāz
propinquam p̄stat homicidio.
A. Con. hosti. ut in sum. con. eo.
ii. q. 51.

B. **Q**uid si clericus fauorem p̄stant
suis p̄bros confortando q̄ securi
us pugnet aut icutēdo terrore ad
uersarijs. **R.** fm. 3mo. **S.** bellum
ē iniustum t̄ mors inde subsecuta
efficiuntur irregulares. vt in. §. p.
3mo dicta est. **A.** Nisi irēt ad bel
li iniustū cā pacificandū vel al̄s ex
iusta cā d̄mō dolus absit t̄ lata ne
gligētia fm. cū. 3mo. t̄ hosti. vt i
sū. con. eo. ii. q. 52. **S.** Secus si iustus.
Qualiter r̄ndere debeat cleric⁹ cū
interrogat de iudicio sanguinis.
hēs. s. homicidii. 2. §. i. t̄ s. ep̄us.
§. 8. **A.** qui incipit. **E.** ps qui in ali
quo.

B. **Q**uid si irregularitas homicidii
tollat p̄ baptismū. **R.** sic. Sed nō
illa bigamie. ut. s. homicidii. 4. §.
.i. in fi. **D.** materia irregularitatis
homicidii plura habentur. s. hōi
cidii. i. t̄ sequentibus. c. p̄ totum.

**De irregularitate bigamie. s. biga
mia. p̄ totum. De multis irregula
ritatibus in quibus solus papa d̄
spensat. habes. s. dispensatio. §. 6.
A. qui incipit. **D.** dispensatio in mul
tis. **B.** t̄ se.**

Irregularitas

**De illo qui existēs irregula
ris ministrat. Vbi sciendū fm. v̄b.
q̄ irregularis celebrans non p̄t b
aliā irregularitātē p̄rabit. alio q̄n
totiens nonā irregularitātē cōtra
beret quonēs celebraret. nec eniaz
talis imo nec aliqs ē iudicand⁹ ir
regularis nisi in q̄m inueniatur
expressum. et de se. exco. is qui li.
6. **A.** Et in hoc casu videtur exp̄
sū. nā ois irregularis ē suspensus.
vt statim sequitur. t̄ notat in sū. 2.
li. 3. ii. 29. q. 3. circa fi. **E.** ois suspē
sus viens ordina quo ē suspēsus
incurrit irregularitatem et papalē
et de sen. exco. cū p̄ cā. t̄ c. officij.
A. sequeret q̄ si irregularis comit
teret homicidii. nō incurreret no
uā irregularitātē. **S.** id q̄ habetur
So. dis. si quis viduā. **B.** Sed tan
o is irregularitas siue cōtingat ex
peccato siue non. impedit ordinis
executionē. qz nō exequi debet q̄
anteq̄ dispensetur.**

A. Irregularitas in peccato mor
tali sicut irregularis. **R.** fm. 3mo. t̄
hosti. **L.** 3 ois qui ē in p̄o mortali
dicat esse suspens⁹ quo ad se. s. qz
non debet celebrare. non n̄ si cele

habet incurrit pp hoc irregularita-
te nec p'pniam indiget dispensatio-
ne nisi sit notorius. extra de tempo. or. q.
siti. **A.** Ma notorius pcor etia p'
pniam no hz ordinis executione
nisi dispescet p' cp'm in casibus pa-
pe sp'ialiter no s'feruatis. d'umio an
dispensacione no celebrauerit di-
uina. aliter no posset dispensari nisi
p' papa fm hosti. r no i su. co. di-
cta. q. 3. ad fi. **B.** Et eodem mo di-
cendu de quocunq q celebrat solu
post simplicem phibitione. **A.** facit
dictum. c. quicunq. r quod no iur
in dicta. q. 3. **B.**

2 **U**tr clericus in minorib' exiles
si excoicatus legat eplam suu sole-
nitae fiat irregularis. **R.** fm. **x**
Credo q no. tu qz sine solenitate
hoc facit ni et qz a laicis qnqz le-
gant eplae de p'sentudine. tu qz et i
illis. c. xi. q. 3. si q's epi. i. r. 2. non
fit mentio nisi de epi p'sbytero r
diacono. Immo et si sacerdos ul'
diacon' talit' sine solenitate legat
eplam. no credo ipm pp hoc icur-
rere irregularitate cu pene si sicut
extingende sed restringende. **A.**
Idem in su. con. li. 3. n. 19. q. 7. **B.**

3 **U**trum clericus qui in excoica-
tione cum solenitate ministrat fiat
irregularis. **R.** fm. **x** **S.** Et in
minoribus. credo q no u. cu duo
capitula. xi. q. 3. si quis epi. p. r. 2.
non loquantur de eis sed de epi.
p'sbytero r diacono de quibus si
ministrant in suis officijs non est
dubiu q irregulares efficiunt. et
de cle. exco. mi. latores. Et idem in
telligo de subdiacono cu hodie i
mli' p'nsicet diacono. et de eta.
r qli. a multis. **A.** i. copulet inter
ordines sacros. ut ibi. Quo vo ad

ordines minores dicit idē. **bb.** q.
r si clericus hoc casu incurrit irre-
gularitate putat q epi possit dispē-
sare cu h si ueniat ei phibitū. **S.**
hosti. sentit q talis oio incurrat ir-
regularitate p. c. cu medicinalis. et
de sen. exco. li. 6. ut i su. con. co. n.
q. 8. r sic sentit q no possit dispen-
sari nisi p' papa. Sic eni loquitur di-
ctū. c. cu medicinalis. Recipies at
ordines et minores in maiori ex-
coicatione incurrit irregulari-
tate i dispensabile nisi p' papa ut in
de co. c. cu illoz. de sen. exco. ubi si
distinguit inter ordines maiores r
minores. fm. **bb.** du. r no iur i dic-
ta. q. 8. Recipies aut ordines in
minori excoicatione no incurrit
regularitate fm gl. Ray. cum non
sit exp'ssu. addes q talis siue sit ir-
regularis siue no pot' epi dispē-
sari. cu no sit ei ibiditū. ut in su. co.
eo. n. q. 9. **B.** An r excoicac' bap-
tizando fiat irregularis. habetur
s. excoicatio. p' circa si.

Ronia ^{Arro-}
^{nia. s. auz}
qs minora dicit de se su
p'ca r qle. **R.** **S.** **Zho.** fa fe. q. 13.
Minora d se dicit pot' p'iger du-
pliciter. Uno mo salua ueritate duz
.s. aliqs maiora q sit i eo reuez r
qda minora p'fert. r h non p'net
ad ironia nec est p'ca fm gen' suu
Alio mo dicit qs minora declina-
do a ueritate. pura cu assertu de se
aliqd uile qd i se n' cognoscit aut
cu negat aliqd magna qd in p'et
p'it i seipo esse. r sic p'net ad iron-
ia. r e semp p'ca. **Alia.** n. ca me-
tendum est. 12. q. 1. cum humilitat'
ca memuris. si non eras peccator
mementu efficietis.

Tronia fm p'bm qnqz lactatia
e qd **Zho.** ubi s. sic exponit dices
q duplex e excellētia. Una i tēpo-
ralibus. Alia in sp'ialibus. **Loni-**
gii aut qnqz q aliq p' exteriora si-
gnat r uerba p'ndunt qdē d'fec-
tu in exterioribus reb'. p'nta p' ali-
qua uelle abiecta sed p' h ipm inie-
dunt ostentare aliqua excellētia
sp'iale. Unde simul incurrant uiti-
um ironie r iactantie de qua d'ca
et s. iactantia.

Strio ^{vide s. h'istrio}
^{in lra. B.}

Ideus ^{comuni}
^{ter. Ju-}
da dicunt q lege mofaycant
ad lram tenet. sic dicit a noie prin-
cipalis tribus. s. uide qz et prius
habet dicebant ab heber cui' sa-
mulia cultu dei tenuit ceteris ido-
latria fedatis. hec Ray. r hosti.
A. Idē in su. con. li. 1. n. 4. q. 1. **B.**
Unomodo xpiani se debet hē-
re circa uideos. **R.** fm Ray. Non d
bent euz eis comedere aut eos ad
conuiuia recipere. nec cum eis co-
habitare. **A.** Idem dicunt Ray.
Lau. **Jo.** **Inno.** r **Hof.** etiam de
sarracenis. qz r illi hodie iudei-
zant. An eadē e causa phibitionis
Iudeis tamen ad predicandum
sarracenis cibis eorum uti pnt fm
p'na licitis. dummodo non his q'
suerint idolis immolata. In ex-
trema tū necessitate uti possūt ido-
lotico dūmō nō i uenerationē ido-
li. ut in su. co. eo. n. q. 5. **A.** Item i
firm xpiani nō debēt in suis in-
firmitatibus uocare iudeos. nec ab
eis recipere medicinas. nec se cu eis
in eisdē balneis balneare. 18. q. 1.
nullus. r. c. omnes. **Ite** nō debēt

permitteri inter xpianos habere of-
ficia publica. ne occasione habe-
ant seuendi. di. 54. nulla. 17. q. 4.
p'stuit. **Ad** si iudeus talia officia
recepit d'z ei negari xpiano r coio
dōec q'qd recepuit rōne officij fm
puidētia diocessani cōuertatur
i usus pauper. **A.** s. xpianorum.
ut in. c. cū sit. et eo. **B.** r tpe officij
um dimittat. **A.** s. cū pudore qd
irreuerenter assumpsit. Et idē eua
obnet in paganis. dicto. c. cum
sit. **Dicit** tamen hosti. quod licet
iudeus in publicis officijs poni nō
possit. pot' tū dñs reddi' suos iu-
deo ueddē. deputato custode xpia-
no hōesse r nō i suspecto a quo iu-
dei reddi' accipiāt. ita qz p' h xpia-
ni r cl'ici a iudeis nō grauent. et. c.
ex sp'ali. r nō i dicta. q. 5. **B.** Et i
telligunt **S.** **Zho.** quo ad dignita-
tes de nouo acq'sitas. Secus de
dominio p'heritēti. qz illud qnqz
tolerat eccl'ia p'pter scandalu uitā
dū. lz ordinaria auctoritate tollet
possit sicut tollit in seruis. **A.** s. xpi-
anis uel qui uolunt fieri xpiani a
quibus tollit ius seruitutis respec-
tu iudeoz. ut in. c. si. et. **Et** q'qd
hic dicatur tex. p'legati generalr
prohibent officia publica iudeis
r paganis. cū nimis sit absurdus
ut blasphemus xpi in xpianos utri
potestatis exerceat dicto. c. cū sit.
Nec tolerantia ecclesie excusat qz
de se illicitus est. 4. di. deneg. r ibi
gl. sup' d'bo uenia. **B.** **Ite** nullus
pot' iudeoz congregacioni seu ali-
cui iudeo uel pagano aliqui reli-
quere in testamento. r si fecerit et
post mortē iudicabit anathema.
et de heret. si qs epi. 24. q. 2. sane
2. **A.** hosti. dicit q uniuersalis ius

deoz legari nō pōt. **L. eo. l. i.** Angulis forte sic fm **Bo.** Sed cleri eo non lz etiam si iudeus frater cō sit. tñ eos pascere licet. ut in dicta q. **S. B.** Et uidetur in intelligendū fm. nō nisi legaret ad succurrendū necessitati. **A. Idem.** nō dicit ut patet in prefata. q. **S. Lredo** q̄ siue sit clericus siue laicus si daret uel legaret aliqd talibus et maxime p̄ sanguineis nō ad uiuandū s̄ ad succurrendū extreme uel nullū arte necessitati non esset puniendus. **Dicitur tamen Hosti.** uidetur p̄ babilū per dicitum. c. si quis eps. **B. Item** non debet iudeis p̄mitti nouas erigere synagogas sed antiquas reficere. dum tamen non ampliores uel preciosiores solio **Roms** autem et solemnitates suas sunt permittendi seruare. **et eo. iu. dei. r. c. consulu.** Item in diebus lamentationis et dñice passionis non debent in publicum prodire **et eo. in non. nullus. A.** forte idēz esset si ecclesia lamentaretur pro aliquo communi infortunio xpianitatis fm glo. **Ray.** et in dicta. q. **S. B.** Quin etiam in die parascene non debent habere ostia uel fenestras apertas. **et eo. qz super his.** Item cogendi sunt talem habitū continue deferre. q̄ manifeste ab alijs distinguantur. **et eo. in non nullus.** Item cogendi sunt ad decimas. ut s̄. **decime. r. q. 2.** Item cogendi sunt xpianos testes recipere contra se. sed iudeus non potest ferre iestimonium contra xpianum **et de testi. iudei. A.** Ibi dicitur p̄mū. secundum notatur in glo. **B.** Iudeis p̄mittit agere et conuenire apud iudices nostros s̄ nō apud

seniores eoz. **Arbitriū** etiā possit eligere iudeum cuius sententiam ordinarius exequat. **C. e. n. iudici romano.** Item in sabbatis suis non debent trahi ad iudicia. nec p̄ alios trahere. s̄ nec i alijs festiuitatibus suis debent turbari. **A.** nisi in locis suis fecerint signum xpi. alud in contemptum xpiane legi ut. **C. eo. l. iudeos. B.** nec sepulchra eorum obiectis sone peccate effodit. ut. **C. eo. i. die sabbato. et tra. eo. sicut iudei. §. i. r. 2. A.** Nota etiam q̄ si iudeoz uel sarracenorum filij uel alij ad fidem conuertant. debent h̄re portionē sue h̄ditatis. **et eo. iudei. r. c. in dicta. q. S. B.** De iudeoz seruus iudeis uel xpianis habet. **J. iudeus. r. per ionum.** Similiter de nutriabīs infantium iudeoz. **Que sit pena participantū eoz iudeis cōtra casus nūc dictos. R. s̄ Ray.** Si sint clerici r. admoniti satisfacere et emendare nolunt. debent priuari officio et bñficio. Si laici sunt utputa principes q̄ nolūt exeq̄ p̄dicta. sine aliq̄ aliqd ipediti mentū asserūt. **A.** sine quicūq̄ aliq̄ cōtrafacientes. ut in iuribus allegatis. **B.** et admoniti nō satisfecerint debent excōicari. **q. i. null. Si uero sūt iudei tā diu sūt xpiani ab illoz coione et cōmercio sepandi sub pena excōicatiois uel nec illi emendauerūt r. satisfecerūt ut oz. et eo. et si iudeos in si. et et d̄ decimus. d̄ terris. r. et d̄ usari cū tu. **A. Delus** eo. n. post miserationem. **Quis** et puniunt pena sanguis et mortis. ut si impugnetur si de xpi. **C. de iudeis. l. i. ubi dicitur** Carnat iudeus bona sua p̄cipua**

mox pene sanguinis destinād⁹ q̄ fidē alterius expugnauerit pueria doctina. **Item** si ipediterit uolentes pueri. **C. eo. l. iudeis. ubi dicitur.** Iudeis et maioribus eoz et priaribus uolunt intinari. q̄ si q̄s p̄ hanc legem aliq̄ qui eorum senales effugerit secta et ad dei clū respexerit saxis alio faroris genē qd̄ nūc fieri cognouim⁹ ausus fuerit atēptare mox flānis delendus est et cū omnibus suis p̄cipibus cōcremandus. **B.** **Quid** fiet de iudeis et alijs xp̄z blasphemantib⁹. **R. fm hosti.** **Dis** talis fm leges decapitat eū xpian⁹. **Unde** principes seculares iudeos p̄mblasphemantes grauit̄ puniē debent siue pena pecuniaria siue etiam grauiori. **et eo. c. u. non n̄ lio. in si. A. Idēz** in sū. con. eo. n. q. 6. Sed in. c. in nō nullis. aliqd̄ quo ad hoc non dicit nisi q̄ cōdigna aduersus eum debent cōpesci. **S̄ de** pena pecuniaria d̄ in. c. stamus. **et de maledi. ubi** etiā notat d̄ns **An. de bu. qd̄** similiter etiam principes debent eos punire pena ultimi supplicij. **l. mortis. B.** **De** xpianis blasphemantib⁹ uide. **J. male dicto. An** liceat xpianis coicare cū iudeis uel alijs infidelibus. **habeatur s̄. infidelis. §. i. r. hic s̄. §. 2.** **Contra** et xpianos q̄ sunt iudei p̄cedendū est sicut contra hereticos. ut s̄. **hereticus. r. q. 12. q̄** incipit **Contra** xpianos. **4. C. et** licet d̄ns terrarum exactionem facere in iudeos. **R. fm Tho.** **Quidā** ista ad ducit **Lothoungie. Quāuis** sic iura dicūt iudei merito sue culpe p̄mitti sint addici et sic eoz res d̄ni possunt

accipere tanq̄ suas. ita tñ ut nō subtrahant necessaria uite. qz tñ oportet nos ambulare honeste etiā ad eos q̄ foris sūt ne nomē d̄ni blasse mēt. hoc obseruandū ē ut exactionibus quas facere nō cōsueuerūt. **A. id** est nō soluere. l̄ p̄sueuerunt facere. **c. s̄. p̄decessores d̄noz. ut p̄ p̄ eundē. r. in sū. con. eo. n. q. 9. B.** nullatenus pregrauent. sed ad cōsuetas cogi possunt. **C. Quid** si iudei nihil habēt nisi usuras aut restitunt ea q̄ male accepta fuerūt ab eis. **R. fm Tho.** in p̄dicta ista. **Lū** ea q̄ iudei p̄ usuraz extorsērūt nō possunt licite retinere p̄ns ē ut si uos illa ab eis recepistis. nec uos licite retinere potestis nisi forsan essent talia que a uobis extorressēt. **ut s̄. hactenus uel antecessoribus uis hactenus extorsissent. Si q̄ uo** habent q̄ extorsērunt ab alijs debent restituere illis q̄bus iudei tenebant restituere si inueniant. **alioqn** in pios usus s̄ p̄silium diocesani et alioz p̄boz uel i cōem utilitatē terre si necesse est. nec esset illicitū si uos de nouo exigere talia a iudeis. seruata tñ p̄suetudine p̄decessozū uioz hac intentione ut in pios expendant usus. **A. Idem** in sū. con. eo. n. q. 10. **Et** ista p̄suetudo attendenda ē in exactione. non aut in usuraruz restitutione ad quā p̄cise et ois p̄ principes compelli debēt quacūq̄ p̄suetudine non obstant. extra de usuris. post miserabile. r. i. cle. ex graui. eo. n. **B.** **C. et** iudex q̄ nihil h̄z preter usuras possit puniri pecuniari. **R. s̄ Tho.** ubi s̄. **Dicēda** qd̄ expedit oēs pecuniari puniri. ne ex sua itiquitate comodā repositū et malo

ri pena q̄ geāq̄ alius n̄ vsurarius
in illi casu quāto pecunia q̄ eis au
ferri minus ad eos p̄inet. Pōt̄ et
sup̄addi et alia pena ne ad penam
sufficere videat q̄ pecunia alijs d̄
bita desintant possidere. Pecunia
in pena noie ab eis ablata retineri
n̄ pōt̄ s̄ d̄z de ea fieri sicut in pece
deni. §. dicit̄ ē. **A.** Idē in sum. 2.
eo. n. q. xi. Et addit fm̄ eundē. Si
fō dicat q̄ ex hoc p̄iceps terraz
dānificant. h̄ dānū sibi ip̄uent vt
pote ex eoz negligētia pueniēs
Abelus ei esset vt iudeos labora
re ad pp̄uā victū lucrandū p̄pel
lerent q̄ vt ociose viuentes de sol
vsuris dicit̄. et sic eoz dñi de suis
redditib⁹ fraudent. **I.** a ei et p̄ sua
culpā p̄iceps d̄ fraudaret redditi
bus suis si p̄mūt̄ subditos suos
ex solo latrocinio vel furto lucra
ri. teneretur ei restituere quicquid
ab eis exigeret. **B.**

A. Licet recipere donū vel s̄
tium laboris et huiusmodi a iude
is vsurarijs. **R.** fm̄. v̄v̄. Si iudeus
h̄z aliqd̄ aliud q̄ vsuras pōt̄ acci
pi ab eo. **A.** Ex̄ ē nisi ip̄i vsurarij
sint nō soluēdo vel ex hoc reddāt
ipotētes ad restimēdū vt. j. vsura.
6. §. vtrum dona. de quo in se. §.
B. Si vero nihil h̄z p̄ter vsuras
tunc ant recipiens certat de dāno
suo vitādo. et sic accipiēdo n̄ pec
cat sicut q̄ a fure vel a raptoze dā
nificat⁹ ē. v̄p̄ua p̄ incēdia et h̄mōt̄
nō peccaret si recuperet ab eo dā
num suum s̄ ip̄e suo vel rapto n̄
h̄l h̄ret nisi q̄ estz quasituz ex fur
to vel rapina. dñi nō recuperet p̄
dāno suo in specie ip̄as res aliēas
Addit **Tho.** in epla ad ducissaz d̄
cens q̄ si iudeus vltro p̄serat pecu

niam vel encēntū. expedit recipes
vt pecunia sic recepta reddatur is
quibus de iure debetur seu alijs.
vt dicit̄ ē. §. §. 8. **A.** Idem in sum.
con. li. i. n. 4. q. 12. **B.** Alii dona
et elōsina data ab vsurario pos
sint recipi. vide. j. vsura. 1. §. 12. qui
incipit. Alij dona.

Q.uid si iudei occupant totam
aliquā parochiā emēdo q̄ a xp̄ia
nis solebāt possidere. uisq̄ pōt̄ ec
clesia hac occasiōe pet̄ aliqd̄ ab
eis. **R.** petes pōt̄ et soluere tenētur
decias pdiales et oēs census sine
p̄statōes sine oblatōes reales quas
xp̄iani de domib⁹ et possessiōib⁹
soluere tenebantur. extra de vsur.
q̄to. Sed secus d̄ decimas seu ob
latōibus p̄sonalibus. vt dicitur est
§. decime. 1. §. 2.

A.zima iudeoz i necessitate pos
sunt emi et comedi fm̄. v̄v̄. **A.** Idē
in sum. 2. li. 3. n. 33. q. 12. Sine ne
cessitate aut̄ hoc p̄hibet sub pena
depositōis q̄tū ad clericos et ex
cōicōitōis q̄tū ad laicos. 28. q. 1.
nullus. **B.** Quomodo iudeus cō
pellatur restituere vsuras. j. vsura
1. §. finali.

A.deus ij. ^{quo} ad f
uos et fr̄uctes iudis. Quid
ergo d̄ suo iudei si vlt̄ fieri xp̄ia.
R. s̄z Ray. Si fuit ē vernaculus
s. de illius ancilla natus et velit fie
ri xp̄ianus statim eripit in libertate
nullo precio dato. **L.** de epi. et cle.
l. deo nobis. §. is ita. **A.** **I.**bi dicit̄.
Zubemus vt nullus iudeus vsu
paganus vel hereticus xp̄ianos suos
h̄eat. q̄ si inuenti in tali reatu fue
rint sancim⁹ suos oibus modis li
beros esse. **I.**bi et d̄ q̄ seru iudeo

rum paganorū vel hereticorū qui
voluerint ad catholicā fidem vēf
souant et defendantur p̄ rectores
sp̄iales et sp̄iales. et postq̄ fuerit
eccleie catholice associati oib⁹ mo
dis liberi remaneant. nec redigāf
itez i seruitutē et si eoz dñi postea
ad fides catholicā p̄uertantur. Et
subditur. Cōtēptores h̄ legis nō
solū pecuniaria multa. s̄ et capi
tis supplicio puniētur. **B.** et arg.
dis. 54. fraternitatē. Idē si seruus
fuit empus qui erat xp̄ianus dicit̄.
54. mācipia vel esse volebat. q̄ ta
les nō s̄z iudeo emere vel i seruos
tenere. Idē si seruus emp⁹ erat pa
ganus et fuit empus cā seruiēdi.
et nunc vult fieri xp̄ian⁹. vt in. d. c.
fraternitatē. Itē idē si emi euz
cām eremōnij. puta vt vēderet eū
alteri et nō exposuit eū venalē i fra
tres mēses. q̄ p̄sumit q̄ ad seruiē
dum emerit. Si h̄o exposuit euz
venalē i fra tres mēses et nō stetit p̄
eū quo minus vēdiderit: et ip̄e vult
fieri xp̄ianus i fra illud sp̄atiū vlt̄ et
post liberabitur dato p̄cio. 12. sol
doz. ab aliquo xp̄iano. vt in. c. fra
ternitatē. et ex̄ eo. c. i. 1. 2. et vl. **A.**
I.n. d. c. vl. sic dicitur. Nulli iudeo
baptizatum vel baptizari volētēz
emere liceat vel in suo seruitio re
tinere. **A.** s̄ si que nōdū cōuersum
ad fidem cā mercimonij emerit et
postmodū sacrus sit vel fieri desi
deret xp̄ianus. datus p̄ eo. 12. soli
dis ab illius p̄muis seruitio sub
trahatur. Si aut̄ infra tres mēses
ip̄m venalē nō exposuit uel ad si
bi seruiēdum emi. eundē. nec ip̄e
vēdet̄ nec audeat ali⁹ p̄pare. s̄z nul
lo dato p̄cio perducatur ad p̄mia
libertatis. **B.** et erunt illi. 12. solidi

vsualis monete illius loci. et d̄ ma
ledi. statumimus. **A.** Alij dicunt euz
quibus sentit **B.** off. q̄ hic solidus
sp̄iales et sp̄iales. et postq̄ fuerit
eccleie catholice associati oib⁹ mo
dis liberi remaneant. nec redigāf
itez i seruitutē et si eoz dñi postea
ad fides catholicā p̄uertantur. Et
subditur. Cōtēptores h̄ legis nō
solū pecuniaria multa. s̄ et capi
tis supplicio puniētur. **B.** et arg.
dis. 54. fraternitatē. Idē si seruus
fuit empus qui erat xp̄ianus dicit̄.
54. mācipia vel esse volebat. q̄ ta
les nō s̄z iudeo emere vel i seruos
tenere. Idē si seruus emp⁹ erat pa
ganus et fuit empus cā seruiēdi.
et nunc vult fieri xp̄ian⁹. vt in. d. c.
fraternitatē. Itē idē si emi euz
cām eremōnij. puta vt vēderet eū
alteri et nō exposuit eū venalē i fra
tres mēses. q̄ p̄sumit q̄ ad seruiē
dum emerit. Si h̄o exposuit euz
venalē i fra tres mēses et nō stetit p̄
eū quo minus vēdiderit: et ip̄e vult
fieri xp̄ianus i fra illud sp̄atiū vlt̄ et
post liberabitur dato p̄cio. 12. sol
doz. ab aliquo xp̄iano. vt in. c. fra
ternitatē. et ex̄ eo. c. i. 1. 2. et vl. **A.**
I.n. d. c. vl. sic dicitur. Nulli iudeo
baptizatum vel baptizari volētēz
emere liceat vel in suo seruitio re
tinere. **A.** s̄ si que nōdū cōuersum
ad fidem cā mercimonij emerit et
postmodū sacrus sit vel fieri desi
deret xp̄ianus. datus p̄ eo. 12. soli
dis ab illius p̄muis seruitio sub
trahatur. Si aut̄ infra tres mēses
ip̄m venalē nō exposuit uel ad si
bi seruiēdum emi. eundē. nec ip̄e
vēdet̄ nec audeat ali⁹ p̄pare. s̄z nul
lo dato p̄cio perducatur ad p̄mia
libertatis. **B.** et erunt illi. 12. solidi

vsualis monete illius loci. et d̄ ma
ledi. statumimus. **A.** Alij dicunt euz
quibus sentit **B.** off. q̄ hic solidus
sp̄iales et sp̄iales. et postq̄ fuerit
eccleie catholice associati oib⁹ mo
dis liberi remaneant. nec redigāf
itez i seruitutē et si eoz dñi postea
ad fides catholicā p̄uertantur. Et
subditur. Cōtēptores h̄ legis nō
solū pecuniaria multa. s̄ et capi
tis supplicio puniētur. **B.** et arg.
dis. 54. fraternitatē. Idē si seruus
fuit empus qui erat xp̄ianus dicit̄.
54. mācipia vel esse volebat. q̄ ta
les nō s̄z iudeo emere vel i seruos
tenere. Idē si seruus emp⁹ erat pa
ganus et fuit empus cā seruiēdi.
et nunc vult fieri xp̄ian⁹. vt in. d. c.
fraternitatē. Itē idē si emi euz
cām eremōnij. puta vt vēderet eū
alteri et nō exposuit eū venalē i fra
tres mēses. q̄ p̄sumit q̄ ad seruiē
dum emerit. Si h̄o exposuit euz
venalē i fra tres mēses et nō stetit p̄
eū quo minus vēdiderit: et ip̄e vult
fieri xp̄ianus i fra illud sp̄atiū vlt̄ et
post liberabitur dato p̄cio. 12. sol
doz. ab aliquo xp̄iano. vt in. c. fra
ternitatē. et ex̄ eo. c. i. 1. 2. et vl. **A.**
I.n. d. c. vl. sic dicitur. Nulli iudeo
baptizatum vel baptizari volētēz
emere liceat vel in suo seruitio re
tinere. **A.** s̄ si que nōdū cōuersum
ad fidem cā mercimonij emerit et
postmodū sacrus sit vel fieri desi
deret xp̄ianus. datus p̄ eo. 12. soli
dis ab illius p̄muis seruitio sub
trahatur. Si aut̄ infra tres mēses
ip̄m venalē nō exposuit uel ad si
bi seruiēdum emi. eundē. nec ip̄e
vēdet̄ nec audeat ali⁹ p̄pare. s̄z nul
lo dato p̄cio perducatur ad p̄mia
libertatis. **B.** et erunt illi. 12. solidi

Q.uid nūquid iste redēptus erit
seruus redimētis. **R.** s̄z Ray. Nō
sed erit liber. **A.** s. soluto precio.
Per prius aut̄ remāet seruus qñ
redēptus ē ad seruiēdū. ex̄ eo. c. i.
Et ad hoc facit. §. dñs. j. allegatus
B. et restitueret ei precium. arg.

Instit. d. noxali. actio. §. dñs. Et si non hz pñt querat mendicatio l' seruat et mñ q' seruitium cōpenset cum precio et postea eat quo vult ar. 36. q. 6. de raptorib'. **A.** Temp' seruitiū pōt intelligi de quiuennio. ad instar eius qui redēptus ē ab hostibus. vt. l. si. L. de postli. et redemp. ab hosti. vel erit ad arbitriū boni viri fm Ray. et in sū. cō. eo. ii. q. 17. **B.** Et hoc intellige nisi cā pietatis empus fuerit. hic enī non tenet aliqd reddere vel serui re. qz qd pietate datur ne prohibz ins ne repetatur. et sic dedisse pze sumit nisi pium fuerit prestat'. ff. de reli. et sumpt. su. l. at si quis. §. 3. interdam. **A.** Ibi dñ q' quis prestari d3 de intemōe sua. ne videat causa pietatis gratiue egisse sumptus funeris. et ibi glo. dicit. Nota q' attestano pbat voluntatis nostre sniaz. Et prodest hoc notare i matrimonio cum quis pūmo plectas est se non desponsare cā manū monij sed aliade causa. **B.** Con. **B.** off. et host. **A.** Idē i. d. q. 17. **B.** **Q**uid si nullus emptor appaz **B.** fm Ber. Nihilominus erit liber et ostiatim querat precuz aut opas pñt. vt in pcedenu. §. dicituz. **E.** ff. de manumit. l. 4. **A.** Ibi dñ q' seruis redēpt' suis nñms pteq' libertatē. Et dicūtur nūmī sui si sunt ex aduēcio lucro sine ex donatōe ne amict sine ex eius peculio. quōd ēt ad vēditōe pñnet. Et predicta notat glo. in. c. i. et eo. **B.** **Q**uid si plures sint qui velint emere. **B.** §. 3. **B.** of. ebs loci eligat magis idoneū. ff. d. accu. l. si ples. vel si ff. pares gratificet ebus cui velit. ar. et d. iur. p. cā. **A.** Idē **B.** of. **A.**

Idem in sum. con. co. ti. q. 18. **B.** **E**t aliquo mō licitū sū xpianis q' seruiant iudeis. **B.** §. 3. **B.** of. **L.** phibitū sū q' nullū mācipiū xpianū seruiat iudeis. molkomius xpianū liberi eis seruire debent. Non enī debent esse assidue intra domū iudei neqz tanqz famula aut oblectrix. **A.** si ipi xpiani ab eis discedere nolūt. debēt excōdicari et eo. iudei. et. c. ad hoc. et. c. et si iudeos. Si aut iudei nolunt eos dimittere prohibet iudeis pmeritiū. cum eis vt in. d. c. et si iudeos. in. si. **S.** et domū possunt eis seruiat fieri. vñ possunt habere xpianos colonos et eo. multoz. **A.** Con. Ray. vt in sum. con. eo. ti. q. 1. vbi et dicitur. Eadem teneas de saracenis. **B.** **E**t xpianus possit emere vñ bare seruum iudeū. **B.** fm Ray. et **B.** of. Sic. et eo. c. et si iudeos. 23 q. 8. dispar. Non tñ d3 euz es morari ita q' heat cum tanqz familia rem. 28. q. 1. c. sepe et. c. nullus. Et si voluerit fieri xpianus nō pteuz dñs prohibere. 19. q. 1. ducunt. **Idē** **B.** of. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 19. **B.** **S**ed nūquid iudeus q' ē seruis xpiani si baptizetur fiat liber. **B.** fm Ray. Non. s3 remaneat seruis q' seruis introducta ē de iure diuino. 35. dis. sexto die. et per us gētū. dis. i. ius gētū. et iur canonico confirmata. l. q. 2. eccliaz. Con. **B.** of. et host. **A.** **A.** dñ Ray. q' vbi d' bona p'uetudine nō solent xpiani esse serui mulerez q' in remissionē pctor dñs manumiteret et iustaltem de pecunia mendicata vel sermno ad ips' prestato fm arbitrium boni viri redimeret se. l. q. 1. cum

redemptor. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 20. **B.**

Adens iij.

De pueriōe iudeoz. **E**bi scidd q' iudei et ceteri infideles nō debent ad fidē p'pelli asperus tibus sed potius debēt induci auctoritatibus. rōib' et dulcibus verbis. **A.** ad coacta seruitia nō placēt deo. 45. dis. qui sincera. et. c. de iudeis. Si tñ coacti conditionaliter pua p' missas vel rez suaz oblatō nem vel p' verbera. et bñmō d' baptismū susceperunt. et postea recesserunt a fide. p'pellendū sunt redire ne nomē dñi blasphemet et fides p'p'ubilis hēatur. vñ predic. 10. c. de iudeis. Si vero fuerit ab solue coacti. vt si p' violentiā i aqm mortū sunt. nō recipiunt baptismū et debap. maiores. Con. Tho. fa. fe. q. 10. et et hosti. **A.** dñ Ray. q' tales infideles pñt t'ahi muneribus et promissis. Et intelligendū fm. h. p. non q' liceat aliquid daf pze fide suscipienda. sed si aliquis iudibus tmeret paupertatē si baptizetur. possit illud obstaculū ab eo tolli qui sciret eius p'positū. **D**e hac mā plent'. j. man'. §. 1. **P**nt et f3 Ray. induci p' grauiorē exactionē p'ncipio uā faciendā in p'ncipio locanonts. 23. q. 4. d3 homo. et. q. 6. iam dō. **A.** Idem in sum. 2. l. 1. n. 4. q. 3. **B.** **E**t pueri iudeoz et infidelium matris parētibus sint baptizandi **B.** fm Tho. fa. fe. q. 10. Non licet f3 qñ ad ainos discretōis peruenerint pñt fides suscipere. et parētibus iure. **A.** Idē in sū. con. eo. li. ti. q. 4. **B.** Con. h. p. dices quod nec

lz nutritib' occulte baptizare puulos iudeoz. Si tñ in articulo mortis pariuoloz b' facerent non credo q' peccarent.

Quid fiet d' possessōib' et dōis iudeoz et alioz infidelium ad fides cōuersorum. **B.** fm Ray. Non debet ab eis excludi. et. e. iudei. 2. nī si sint vsuraria vel de vsura emptia qz vendenda et restitūda sunt illis a qbus sunt accepta vñ hereditibus eorum. **B.** d' si non iuueniuntur poterant sic conuersi tanqz pauperibus p' epm assignari.

Que pena iudeoz q' temptant subuenerere baptizatos. **D**ebēt publicis flagellis deputari. 23. q. 1. sepe. ita tñ q' hec pena nō transeat i vindictam s'gūnis. qz talis pena relinquenda ē brachio seculari. **A.** **M**ā q' subuersiones pñtā vñ similem fm leges irrogat pena mortis vt p3 s. iudens. 1. §. 2. in additione. Flagellatio autem irrogatur etiaz p' sola cōuersione. dicit. c. sepe. vbi dñ. Sepe maloz p'fortia etiam bonos corūpūnt. et. j. **A**utem ergo a modo ex his q' baptizati s' infidelium cōfortia nō vitauerint et hi xpianis donent. et illi publicis cedibus p'uentur. **B.**

Adicare

Adicare potest ligi dū plicū. **U**no mō qñ aliquis videns opa pximi de qbus dicitur est q' aīo s'it' iudicari peiorē pte. et de h' d' s. dubia. **U**no mō dñ iudicare iudex qñ niam pferit. et de h' dicit stanm i. c. iudex. 1. §. 3. et se. **A**dex j. **A**ndanti sciam d3 h' e iudex. **B.** fm. **B.** er. et de recip. scilicet iudex. **D**3

esse peritus nec queres ab alijs qd
ep̄n. coll. 6. extra de pfangi. r. affini.
ex lris i si. Et in et si illat' sit r ha
beat p̄suetudinem r peritiam iudi
candi p̄t ei ca cōmitti. L. de iudi.
certi iuri. Sed iudex maxie ecclia
sticus esse non p̄t nisi sit peritus
saltem medio cri iuris scia notam
dis. l. c. i. A. Idem i sū. cō. li. 2. ti. 5.
q. 138. Sed certe videt q̄ q̄s possit
esse iudex et sine scia iuris dūmo
do habeat experientiam causari
ex p̄suetudine. Nam dicta. l. i. certi
iuris nō distinguit iter iurisdic
tio nē ordinariā r delegatā. r v̄ ex p̄
se haberi i Aurē. de iudi. i p̄n. col.
6. ibi neq̄ causaz habentū exper
tissimum r c. vbi et patet q̄ admini
strantes imperatori r habentes di
gnitatē singuli p̄t esse iudices or
dinarij etiam si nec scias iuris nec
experientia habeant causaz. sed de
bēt habē p̄tos assessores. vt ibi. B.
¶ Quid quis possit sup se cōstituet
extraneū iudicē. R. Laicus p̄t p̄
stare iudicem oēm q̄ al iurisdic
tioni p̄t. nō aliū. L. de iuri. om.
in. l. i. r. l. puatoz. Clericū n̄ p̄t
in suum iudicē p̄sentire. nisi sit
p̄sona eccliastica. r de cōsensu sui
ep̄i. c. de so. cōpe. significasti. nā r
secularis iudex nullā in eo p̄t ha
bere iurisdictionē nec i criminali
bus nec i civili. L. de ep̄i. r de.
Auten. statum. A. Ibi d̄f. Statu
mus aut vt nullus eccliasticaz p̄o
nam i criminali causa vel civili tra
here ad iudicium secularē p̄sumat
p̄tra p̄stitutiones impiales r canoni
cas sanctiones. Quod si fecerit ac
tor a iure suo caddat iudicamq̄
non teneat r iudex ex tunc sit iudi

cadi potestate priuatus. Sancius
autē vt si qui clericis vel per sonis
eccliasticis iusticiam denegare
presumpserint tertio requisiti suas
iurisdictionē amittat. B. Et extra
de so. cōpe. seculares. li. 6. Nec cle
ricus p̄t huic p̄uilegio remittā
re. vt. j. renunciano. 3. §. 3. Et hoc
ip̄m videbis. §. pe. r. j. inia. §. 6.
¶ An iudex possit aliquē iu
dicare sine actore vel accusatore.
R. secundum Tho. fa. fe. q. 67. Cū
iusticia non sit ad seip̄m sed ad al
terum. oportet q̄ iudex inter alios
duos iudicet. qd̄ quidem sit cum
vnu ē actor. r alius reus. Unde
in criminibus non p̄t aliq̄ con
denare nisi habeat accusatorem.
extra de accu. si legitimus. Nihil
ominus tamen iter dū infamia h̄
locum accusatoris. extra de accu.
euidencia. r tunc ē p̄cedendū ad
inquisitionē. vt. s. inquisitō. §. 2. r. 3.
¶ An iudex possit aliquid ac
cipere a partibus. R. fm Ray. D̄
dinarij iudices non debent p̄t
aut recipere a partibus etiam ex
p̄ntas. cum propter iusticiam te
nendam habeant suas p̄uilegiōs
s. ne dum sumptus queritur p̄e
do crassatur. dis. 86. non satis. 13.
q. l. militare. in fi. Nec credo qud̄
etiam sponte oblata debeat reci
pere propter suspicionem uitā
dam. Ab alijs uero encensia spon
te oblata ac etiam moderata reci
pere potest. dis. 18. de eulogis. ff.
de offi. procon. solent. A. Idem
dicitur. Non in ionz encensijs ab
stinere debet proconsul. §. mo
dum adijcere. ut neq̄ modo se in
tonum abstineat nec auare modis
encensiorum excedat. Nam valde

in humanā est nemine recipere s̄
passim vilissimum r p̄ oia auarissi
mū. Nec et notant i sum. con. li. 2.
n. s. q. 142. B. Iudex etiam delega
tus nihil recipere p̄t a p̄tib' nisi for
te d̄sculatum vel poculētum ex me
ra liberalitate oblatum quod pau
co diebus consumari possit. vel nisi
moderatas exp̄sas. cū ip̄sū p̄pter
causas sibi cōmissas cōtigerit ex
suis domiciliū p̄ficisci. ita q̄ i ip̄is
exp̄sis nō excedat modū. nec exi
gat plus ad vna pte q̄ ab alia r q̄
p̄ exp̄ntas habendas nisi causa
requirat occasionem p̄ficisci n̄
assumit si litigantes fuerint nota
bilitate pauperes etiā pro exp̄ntis
nihil exigat. c. de rescrip. statumz
§. itap. li. 6. Assessore nō accipiat
nisi eo idigeat. alio qn de suo p̄o
tinet p̄uidere ei. Sed si idigeat af
sumat neutri pti suspectū. r ei d̄
petenti salario moderato ab eo fa
ciat a partibus p̄uideri. Notarius
etā sibi cōmissa ab imoderato sa
lario refrenet. nec cum eis nec cuz
assessore lucrū participet. r si p̄tra
hec reciperet ad restitutionē tene
r non prodest remissio. A. l. corā
quibus facienda est restitutio q̄ te
neatur ad itegram restitutionem.
vi l. c. de quo statim. B. vt i dicto.
c. statim. Si r d̄z refrenare nunci
os r officiales quoscūq̄

¶ Quid si iudex iniuste iudicauit
R. fm Ray. Si scient male iudica
uit. puta timore cupiditate odio a
more vel alia quacūq̄ causa tenet
leso precise ad omne iustesse. nisi
posset iducē illū p̄ quo tulit iniām
ad plenariā restitutionē. L. de p̄ca
iudi. l. vlt. xi. q. 3. quatuor. Et scdm
leges multas alias penas debet su

stinere. Debet etiā p̄ter restitutōes
imponi ei p̄nia tāq̄ p̄ grauisimo
crimine. xi. q. 3. quicūq̄. A. Hoc
eniz graui' est rapina simplici qz
auctoritate diuina abuteudo p̄ter
iurioratē proximi deū honorat. fm.
Al. r i sū. con. eo. ti. q. 137. B
et fuit iudex eccliasticus. Adhuc
al multiplicit' punit. vt. j. iudex. 2.
§. 2. Si v̄o p̄ ignorānā iuste iudica
uit. tenet fm leges lesio inq̄tum
bonū r equi videt' r religioni iu
dicāns. ff. de vs. r efor. cog. l. vlt.
In iudicio in aie tenet vt i primo
casu si i culpa fuit. l. qz sciuit v̄l scire
obuit se iufficiētē r iudicare ta
lē cām presumpsit. Et idem si erat
sufficiens sed neglexit studere r vt
dere quod debuit. Abitis tamen
agendum cum isto est q̄ cuz illo q̄
scient fecit. Et addit B. Al. q̄ si iste
ignorans fuit delegatus r necessi
tate obediētie male iudicauit sed
in bona fide r de cōsilio perito n̄
tenet. A. Tenet aut ad restitutionē
si ip̄tendo p̄siliuz fuisset negligēs
aut culpabilis fm euudem. Al. r
glo. Ray. i dicta. q. 137. vbi etiā ha
betur quod statim sequitur. B. Et
idem p̄cti Ray. si talis iudex tulit
iugam sniam deceptus p̄ assesso
rē talē q̄ cōmuniter sufficiens puta
batur. A. Ray. vt patet vbi s̄. non
videtur loqui de delegato nisi. sed
generaliter de omni iudice. B.
¶ Quid si iudex accepit pecuniaz
vt male iudicaret. R. scdm Ray.
Non solum puniunt vt supra in p̄
cedenti. §. dictum est quod scien
ter male iudicauit. sed etiam pecu
niam sic receptam tenetur restituere
non ei qui dedit cum turpē de
derit sed ei in cuius iuriam rece

pit. l. q. i. iubemus. r. ar. i7. q. 4. si
quis iurio. ff. de calum. l. genera-
liter. §. illud. A. Idem. sum. cō. si.
q. 139. Et hoc veruz i foro iudicia-
li. Secus i pñali i quo non succed-
dit obligatio nisi ad solum iter esse
r non ad penam nisi precesserit iu-
dicialis sententia alias pena nō de-
betur i foro pñie. vt dicitur glo. 12. q.
2. fraternitas. Nec etiam sentit gl.
Ray. vt patet i sū. con. eo. n. q. 140
Et vt ibi patet fm A. h. casu dicu-
dum ē de hac pecunia idem quod
de alio turpi lucro.

6 Quid si accepit pecunia vt iudi-
caret vel ē vt non male sed bñ
iudicaret. R. fm Ray. Tenet restituere
ei q̄ dedit. A. nisi dedisset vt ani-
mum iudicis sub spe recti iudicare
r ut iudicet tacite iudicabat ip-
soz corumpere fm eundem. vt in
dicta. q. 140. B. qz cum ex officio
suo tenet gratis iudicari r bene tur-
piter accepit r criminē cōmissionis
cōmissit. Et idē dico si ex aliqua cā
opotebat eum non iudicare. r ni-
hilominus vt non iudicaret acce-
pit aliqd. l. q. i. iubemus. r. c. lege
iulia. r. c. venale ius. A. A. incipit
vel r sequit immediate post. c. lege
iulia. B. d. symo. nemo. Et Aug.
xi. q. 3. Nō hz iudici vendere iustū
iudiciū r si liceat aduocato vendē
iustū patrocinū r iuriscōsulto iu-
stū cōsiliū. A. Hoc habet ea.
q. c. nō hz. Et p̄dictis con. Al. vt p̄
i dicta. q. 139. r. q. se.

7 Quid si iudex tenet r nullo mō
vult iudicare. r pp hoc amittit ali-
quis ius suum. R. fm Ray. Tenet
restituere totā lris estimacionez ei
qui propter h̄ ē lesus. r. q. 2. dñs r
q. 5. administratores. i. A. i. vt dñs

si. iudi. §. pñ. A. Con. Al. vt i sum.
con. eo. ii. q. 141.

Utrū iudex possit penā reo tota
liter relaxare. R. fm Tho. fat. c. q.
167. Duplici rōne ipeditur iudex ne
reū a pena absoluet possit. p̄mo qz
dē ex pte accusatoris ad cuius qñ-
qz p̄tinet vt re^o puniat. puta pp al-
quā iniuriam i ipsum cōmissam. r
huiusmōi relaxatio nō ē i arbutio
iudicis. qz tenetur vnicuiqz ius su-
um reddere. r modo ipeditur ex
pte rei publice ad cuius bonū p̄tinet
qz malefactores puniant. Sed
m̄ q̄rum ad h̄ differētia ē iter ier-
rioris iudices r superioris. i. p̄nci-
pem cui est plenaria p̄tās publica
missa. Iudex enim ierior nō ha-
bet p̄tatem absoluedi reum a pena
contra leges a supioze sibi postas
sed p̄iceps qui habet plenā p̄tātē
i re publica poterit reū licite absol-
uē si h̄ rei publice viderit expediri
r passus iniuriam noluerit remittē
Habet m̄ locum mia iudicis p̄ui
se. §. dñs in fi.

Utrū iudex possit penā dimittere.
R. fm Hosti. Reo cōiuncto sū
iure certa pena iueniat illa iponi d-
bet. al arbitrio suo p̄mittitur. L. de
vi. pub. vel p̄na. l. seruus. l. c. r
de trasac. c. vlt. m̄ i humaniorem p-
tem debet semp declinare r sic mir-
tigare maxie cā causa subē p̄ta qz
nō ex pposito s̄ causa culpa p̄mit-
ta fuit vel quia iniuria effectum nō ha-
buit. vel p̄pter etatē puerilē aut etā
am similes r huiusmōi de qbus j.
pena. l. §. 3. r. 4. A. Bene facit ad
h̄ dicitur. c. si. de trasac. B. Et iud
ligēdū ē h̄ Th. vbi s̄ q. m̄ iudicē
h̄z locū solū i his q̄ et arbitrio reb-
quāt. circa q̄ vid. j. p̄ca. l. §. an p̄t.

Ad h̄ vidēt iudē q̄ habēt i sū. q.
eo. ii. q. 146. vbi euz dñs. In extra
ordinarijs autē nunc dicitur pena
dimitti vel augeri cam iudex nō
seruat id quod in talibus seruari
confuevit.

Utrū iudex possit penā augere.
R. Augēda ē pena aliquā ad terro-
rem alioz qui p̄ni sunt ad culpaz.
qz multis crassanibus opus est ex
emplo. ff. d. pe. l. aut facta. §. vlt. A.
Idē i dicta. q. 146.

Utrū iudex iudicē iudicare prop̄
probata contra veritatem quā ipse
nouit. R. fm Tho. fa. c. q. 47. In
lex iudicando magis debet seq-
deritima documenta p̄ instrumenta
r testes r alia huiusmodi q̄ id qz
ipse nouit tanq̄ p̄uata p̄sona. Ex
hoc tenent p̄uata cognicione p̄t
iurari. vt districtius discunt p̄ba-
tiones iudicatas. vt possit earum d-
secum iuestigare. Quod si eas nō
p̄t de iure repellere debet eas i iu-
dicando sequi. Dicit etiam Tho.
fa. c. q. 64. qz aliquis quem scit
iudex innocētem falsis testibus cō-
iunctur vt occidatur si iudex non
p̄t iuenire occasione liberādi ino-
cētem d̄z eum ad supiozem mittere
iudicandū. Si autē neqz hoc p̄t
nō peccat fm allegate serens sniaz
qz nō ipse occidit eum sed illi q̄ euz
asserunt nocentem. Con. Pe. r
Ray. A. Al. aut dicit qz ex quo iu-
dex scit negocij veritatem cū suis
circūstantijs. ipossibile iudicat qn
aliquā viā iuris iueniat qua liberet
innox. nisi sit ex iprudēna vt ne-
gligētia iudicis. Et p̄posito qz nullā
viā iuenit per quam euz liberare
possit nec auctozem nec testes pos-
sunt emollire qz desistant a cā debet

testari se nō habere p̄sciam cōdem-
nandi eum. qz scit eum innocētem r
hoc certis iudicij ostendat. p̄ba-
bile ita qz coitas non scādaltizet r
sic absoluat eum a suo iudicio p̄t-
tem relinquens eis vt deserant cri-
men ad superiozem si voluerint si
ue agatur de rebus siue de p̄sōa
Slo. aut Ray. dicit qz non videtur
tutum qz talis ad supiozē iuraf
nec credit h̄ faciendum esse s̄z po-
tius deberet oia mala tolerare qz
innocētem scētē ad mortem vel ad
mutilationē cōdēnare vel etiam ex-
ponere cōdēnādum. Et dicit etiaz
qz iudicē in h̄ casu cōdēnātē m̄
audēt a p̄tō mortali excusare. Itē
dicit. Credo etiā qz iudex ierior q̄
scit veritatem non debet cōdēna-
re in nocentem etiā si p̄cipiantur ei a
supioze iudice. Idem nōt Nico. d.
lyra Exo. 23. Nec est contra. et de
offi. dele. pasto. al. vbi dñs qz ordia-
rius d̄z et equi sniaz latā a delega-
to ad mandatū et̄. q̄nis idēz ordi-
nari^o sciat illā esse iustāz nisi possit
obtinere ab eo dē delegato vt ab
onere absoluat. qz loquitur ibi de ci-
uilib^o causis r eccliaisticis. vbi nul-
lus cōdēnatur ad mortem r t̄do
non est ibi tantum piculum sicut i-
casu proposito. Pro hoc optime
facit. c. i. s̄mōi. et de sen. exco. Ad
dictū et̄. c. pasto. al. p̄t dici qz lo-
quitur non i cognicione seu cōdem-
natione sed i causē executōe r cir-
ca ea q̄ nō sūt tān h̄ iudicij. Et p̄dic-
ta notat in sū. con. et̄. q. 149. B.
Utrū iudex laicus possit iudica-
re de clerico. R. Nō p̄t. sed si euz
voeat d̄z p̄uati officio iudicandi
xi. q. i. inoluta. A. Melius videret
facere Anten. flammus. de qua. j.

B. nec snia ualebit. ex de iudi. at si clerici. r. c. cum ab homine. Sed et qui cum uocari secus debet amittere causam. Intellige per sniam t debet excoicari. vt i dicto. c. ino. lita. Idem etiam patet. C. de epif. r. c. **Auten. stumimus.** Et secundum **Dost.** ex sola uocatio ex quo clericus tractus erit. aduerarius patitur penam predictam. xi. q. 3. placuit. r. ex de excess. prela. grauem. **Iudex** do no panetur predictam penam nisi iudicauerit. vel forte solum cura lris contestationem loci est penitentie. **A.** Certe uidetur q in his casibus ipso iure pena irrogetur. vt in dicta **Auten. stumimus.** r. patet supra. §. primo i additoe. **B.** De materia huius questionis habes hic supra. §. 2. r. §. snia. §. 6. **C.** **Utrum** minister peccet excoicando snias iudicium contra innocentem. **R.** scdm **Tho. fa. q. 64. in fi.** Si snia continet tolerabilem errorem minister non debet obedire. **A.** ex casarent carnifices q martyres occiderunt. Si aut non contineat manifestam iniusticiam. non peccat pceptum excoicando. qz ipse no hz dicuere sniam superioris. nec ipse occidit sed iudex cui ministerium adhibet. Et intelligit **Ray.** q si ipse minister sciat q condnatus innocens eno dz exequi mandatus iudicis. secus si dubitat. tunc enim excusat obediendo. xi. q. 3. qd ergo 23. q. 1. quid culpatur. **A.** **Con.** cuz **Ray.** **Al.** vt i sum. con. eo. n. q. 150. r. faciunt ad ea que dicta sunt §. 6. xi. i adduone

Iudex ij. de iudi
ce ecclesia
stico. Et b aduenda q pso

na ecclesiastica pot iudex esse r cas uentilare r iudicare iter subditas in gbus iurisdictione habet. sferunt clericos. xi. q. l. c. 1. r. c. experientie. extra de fo. ppe. p. iou. Et nisi ecclesiasticus n pot exerceat iurisdictione nec habet ea in clericum vt. §. iudex. 1. §. 2. Nec clericus pot huc iuri renuociare. Et qd si d ia cito renuocet. hf. j. renuociatio. 3. §. 3. r. 4. De hac questione clar habet. §. iudex. i. §. pe.

C. **Iudex** ecclesiasticus. **A.** ordinaris siue delegatus. vt in c. cu clerici. de quo. j. **B.** q contra iusticiam in gramen alterius pns in iudicio quicqz facit p gratia vel p fortes puta p pecunia suspensus e per annu ab executione officij r debz pdenari ad estimatione litis parti qua lesit. r si suspensioe durante in gesserit se diuinus fu irregularis r no nisi p papam potuit liberari. ex de sen. et. re. iudi. cu eterni. li. 6. Et adde hic qd hetur. j. symonia. i. §. 25. qui incipit. Quid si datur.

C. **Ungd** pntet cognitio ad iudicium ecclesiasticu si iudex laicus tenz malefactorem q dicit se clericus r petit remitti ad curia ecclesiasticas vel ipsa curia pcuti cu r ipse iudex denegat. **R.** Ad iudicem ecclesiasticu pertinet cognoscere qz dregatur spniali siue ecclesiastica. dz dz uocari iudex seculari vel alius cuius interest. ex de sen. exco. si iudex li. 6.

C. Sed quo pcedit in dicta questione. **R.** Si notorius est q ille fu clericus qui tali puilegio gaudere debeat statim absqz alia cognitioc debet redd. Qd si fama publica d hoc e vel ipse pro clerico couerba

debat vel se prius no gerebat. p laico. r de pbsibus fuit cu iofura r thabina clericali. dz etiā reddi inconueni. Non dico sine cae cognitioc ne sed ante cae cognitioc de clericali. in q pbandi necessitate n ipse sed aduerarius astringat. Si do ante deprehensione pro laico publice se gerebat r pro tali couer habebat et si ipse deprehensione in clericali erat habitus. non est restituendus quousqz fide fecerit de clericali. sed in interim contra eu pcessus iudicialis quiescat. ex de se. exco. si iudex li. 6.

C. **Quicqz** impedit quin corā iudicibus ecclesiasticis delegans ul ordinarijs in causis q ad eos pertinet illi q eoquerunt possint iusticiā obtinere vel quicqz compellit i peratores ltrā vel alios recurrētes ad forā ecclesiasticā i causis q de iure vel antiqua consuetudine ad ipsū pntent ad desistendū vl ad litigandū de eis in foro seculari gramando iudices ecclesiasticos vel imperatores uel litigantes siue litigat volentes corā eis vel grauando p pinquos ipsorū seu capiēdo res ecclesiasticas talis vel quocunqz alio modo. **Itez** qui ad pdicta darent auxilium. consilia. vel fauorem oēs tales ipso facto sunt excoicati. ex de iur. eccle. c. qm li. 6. **A.** Et ad additur q a dicta excoicatione nullatenus absoluant nisi itaz iudicij cuius cognitio fuerit impedita vl iurisdictione usurpata q pri q punita fuerit in psecutione sui iuris de iniuria dānis expensis r interet prius integre satisfecerint. **B.** **Utrum** iudex ecclesiasticus possit iudicare de subditis laicoz pncipuz r de ipsis pncipibus. **R.** **Dis** xpianus rone pcti efficitur de foro ecclesie. **Iere. i.** Ecce constitim. tesu per gētes r regna rē. extra de iudi. nouit. Ideo si iudex laicus negligit facit iusticiā de subditis pot iudex ecclesiasticus compellere illū ad tenendū iusticiā vel supplere dfectū eius cognoscendo de ca r sic de illius subditis iudicare. extra d fo. compe. ex transmissa. r. c. 13. r. c. ex tenore. 23. q. 5. administratores. De papa do quo possit in pncipibus seculari habetur. j. papa. §. 4. ppe. fi. **A.** **Itez.** §. incipit. **Utr** sit casus. **Predicta** et notant i sū. con. li. i. u. §. q. 13. **B.** **Utr** iudex ecclesiasticus puta epus habet iurisdictione temporalē quo exequat hf. §. epus. §. 7. **A.** qui incipit epus q in aliquo. r. c. §. 9. **B.** r. §. hōi. cidium. 2. §. i.

C. **Utr** iudex ecclesiasticus possit iudicare de infidelibus. **R.** **sz** **Ray.** **Directe** no iudicat d his qui foris sunt. s. aliquas r elgionis regulas eis imponedo. sz indirecte iudicat subrahedo xpianos ab eoz coio ne. vt pz de iudeis. §. iudex. 1. §. 4. **Itez** iudi cat de his si loquunt pra xpm ut ibidē. §. 5. **Itez** si autē pnt subuertē fideles. §. iudeus. 3. §. fi. **A.** **Buenur** iudicat in oibz ad defensionē fidei perantē ac etiaz ad delicioz correctioez quo ad infideles se u ipali iurisdictioni subiectos. ar. C. de iudeis. l. iudex. Romano.

Iudiciū. Quid e debet pcedi simpliciter sine strepitu r figura iudicij? **R.** **Tunc** no oportet q necessario exigatur

in sel
in bac
e clia
neglig
in so ff

6

libellus vel litis contestatio. **P**ōt
ē iudex pcedere tēpore feriaz ob
necessitates hominū indulgarunt.
Impūter dilatiōes quū potest ex
cepiones appellatiōes et dilatiōes
frustratorias repellendo partium
adocatorum et procuratorū iur-
gia repellat refrenet multitudinez
testiū. sed probationes necessarias
et defensionēs legitimās recipiat.
Sed non dēt ppter h̄ excludi ci-
tationes iuramentū decaliniā vel
malicia. vel de veritate dicēda. Est
etiā inapō linc exordis petitio faci-
enda p parte agendis siue et rei
si uoluerit. et h̄ in scriptis vel uerbis
mox redigēda in actis. **P**ōt etiā
iudex dē certū et terminū assigna-
re. **A**. s. simul utriusq partū. vi. i. cle.
sepe de qua. j. **B**. ad dandū posi-
tiones et articulos et ad exhiben-
dū oia acta et munimenta quib⁹ p-
tes vti uolūt in cā. nisi altud de pti-
uz uoluntate pcedat eo semp sal-
uo q quicūq fieret remissio p te-
stib⁹ pducendis possint et instrumē-
ta produci. **A**. assignatiōe dicitur ter-
mini non obstante. vt ibi. **B**. Itēz
iudex ex offō siue ad alterius pti-
stantiā pōt iter ogare quālibet p-
te vbiqūq equitas suadebit. Itē
pōt iniam ferre i scriptis citatis pti-
bus lz nō pemptorie stando t sedē-
do et si ei videbit cōclūde nō fac-
ta. **A**. pte ex petitōe et pbas et alijs
agras i cā fuerit faciendum. vt ibi
B. Et si et pmissis casibus solem-
nis ordo iudicij i toto vel i parte si
cōtradiccibus pub⁹ obseruet va-
lebit. **H**ec oia i cle. sepe. de. f. sig.
E pcedi potest simpliciter et sō-
plano in cantis super electionib⁹
postulatiōibus vel prouisionib⁹ et

super personabus canonicis
vel p̄bendis et beneficijs quibus
cūq et super decimis marimonjs
et vstris et ca tangētib⁹. vt in cle.
dispendiosam. extra. eo.
Quatuor modis pueritur hu-
manū iudiciū. s. timore cupiditate
odio et amore. **U**n̄ uerius. **Q**uar-
tuor ista timor odium dilectio cen-
sus. Sepe solēt hominū rectores
pnertere sensus. xi. q. 3. quatuor.
Mulieres ad iudiciū non pnt
enocari vel trahi cā testimoniū vel
alia quacūq cā que i iure nō expri-
mit. **A**. s. in iute. vt in c. mulierē d
quo. j. **B**. Sed cū necessariū fue-
ru testimoniū eārū. fiat ut d. f. testis
.i. §. 3. **A**l ē irritū quicq d. su. c. co.
mulieres. li. 6.
Mulieres religiose presertim q d
bent sub clausura morari non vo-
centur ad iudiciū psonalit ex qua-
cūq cā etiam si uelint. al. totuz q
sit contra est irritū. c. e. mulieres
li. 6.

Nō licet accusato in iudicio ne-
gare ueritatē. vt. s. accusatus. §. 2.
De iudicio ferri candentis et aque
bulliens habes. §. duellū. §. pen.
Atrū iudiciū rīandū sit ppter scā-
dala vide. j. scandalū. §. anpenali.
quid su. §.

Iurare. **h**z Tho. fa

se. q. 89. **I**urare est deumi
teste iuocare. et ē actus laicū. **A**nō
Iuro. sup **M**arb. **Q**ui iurat. aut
uenerat vt diligit eā p que iurat. **A**.
Scōm Ray. dō et in sū. con. li. i. n.
.9. q. i. **I**uramentū ē affirmatiō de
aliquo sacre rei attestatiōe firma-
ta. **B**

Atrū liceat iurare p creaturas.
R. fm Tho. vbi. §. **I**uramentū p̄n

epaliter refertur ad ipsū deū cuius
testimonij inuocat. **S**ecūdario at
affumunt aliqū creaturē non fm
se sed in q̄tuz in eis diuina ueritas
manifestat. sicut iuramus p euāge-
liū. i. p deū cuius ueritas in euāge-
liū manifestatur. et per sanctos qui
hic ueritatē crediderūt et obserua-
uerūt. **A**lius est q̄z modus iurādī
p creatiōne q̄n inducit creaturā
aliquā i q̄ diuinū iudiciū exerceat
sicut solēt quis iurare p caput suuz
aut p filiū et h̄. **A**d at dñs prohibi-
bit iurare p creaturas. vt p̄ **M**ar-
t. §. intelligimur pb. bitū ita q̄ eis
exhibeat reuerētia diuina. sicut iu-
dēt per angelos et creaturas iura-
bāt aut **I**ero. **E**t eo mō punitur
clericus iurans p creaturas. 22. q. i.
dericti. et c. si quis per capillū. **A**.
Lon. glo. Ray. vt in sū. con. eo. ti.
q. 6. **B**

Quid de his q iurant p mēbra
dei. **R**. Si est clericus debet depo-
ni. **S**i laicus anathemazari. 22. q.
.i. si quis per capillum. **S**ed intelli-
gendū uident q̄n cū irreuerentia.
et quasi blasfemia iurāt. **A**n subdi-
tur ibi. **A**l alio mō blasfemia ē de
us uisus fuerit et c. **S**ec⁹ uidef si cū
reuerentia. vt si p sanctū caput dei
iuraret et h̄. **A**. **D**io. Ray. dicit h̄
intelligendū esse q̄n habet ex con-
suetudine. **A**l si quis aliqui iurat p
caput aut p oculos dei aut per alia
mēbra eius que in ceteris hoibus
nō censentur turpia i inhonestā. **A**n
credo q̄ peccet mortaliter. **R**. **B**al-
dos et illos qui passim. et assidue
iurant p membra dñi non audeo a
peccato mortali excusare et credo
blasfemiā esse un̄ quis iurat p mē-
bra dñi que in alijs hoib⁹ reputan

tur in honesta. vt in sū. con. e. n. q.
.7. **A**les. n. fm leges puniunt vlti-
mo supplicio sumicū sodomij. **I**
Auen. vt nō lax. 5. naz coll. 6. **B**.
Quid si qs ex impetu iurauit id
q̄ delibitate non iurasset. **R**. fm
Seruare tenet si licitū ē. **A**. **S**uffi-
ciū. n. ad hoc q̄ sit obligatus q̄ itē
derit deū iduc ē i teste illi rei quaz
dixerat. **F**z eti. ut i sū. p. e. l. q. io. **B**
Cūz vxor postq̄ p̄fessa ē sacdo
doti de adlierno possit iuraf mari-
to q̄ n̄ hz clpā. **R**. **F**z. **P**on⁹
q̄libz mala tolerare q̄ h̄ iuraf. qz
certa eē si p̄ q̄ h̄ mōi clpā sit et di-
missa eē d pur. ca. c. accepis. **I**ō
B. et ho. **A**. **I**ō i sū. p. e. l. q. 2. **B**
Quid si quis quia iurauit aliqd
facē q̄ ē uiciale peccatum. iō nota-
mit illud. **R**. fm. **B**. **B**ug. cō-
mit q̄ talis mortaliter peccat. **N**az
impia est promissio que scelere ad-
impletur. 22. q. 4. in malis. **E**t sub-
dit. **B**. **E**go credo q̄ non peccat
nisi uenialiter. **A**. **H**oc potest esse
ueruz quando ex iusta ignorantia
nesciebat illicitū esse q̄ iurabat
Al fecus. quia cum in iuramento.
h̄ casu deficiat iudiciū equipera-
tur periurio. 22. q. 2. animaduerten-
dum. **B**

Qui sunt illi qui non admittunt
tur adiurandum. **R**. **F**z Tho. fa. se
.q. 89. **N**on admittuntur siue non
coguntur pueri an̄ annos puber-
tatis. 22. q. 5. pueri. vbi et dicitur q̄
si iurauerint et pater vt audimū sta-
tim contradiit irrita sunt iuramē-
ta. **I**te nec al piuri. 22. q. 5. paruli
Item non debent accedere ad iu-
randum nisi icimni ppter reueren-
tiam. 22. q. 5. honestum. **A**. **I**ō p̄z
q̄ h̄ de inuasiōe et non de p̄cep⁹

to. **B.** Jte solentibus diebus non e
iurandū p reb⁹ ipalib⁹ nisi in ma
gna necessitate. extra de ser⁹. c. 1. **A.**
de hoc dicitur est. s. seric. §. 6. cuz
additione.

C. Curū sacerdotib⁹ liceat iurare.
R. fm Tho. vbi. s. Nō licet eis ni
si pro magna necessitate et utilitate
2. q. 5. si qs p̄sbyter. Et p̄ou Ray.
et casus in quibus possunt et dēnt
iurare. p̄m̄us ne defectu p̄batio
nū aliqs ledat v̄rē suā amittat t̄c
eni d̄z iurare et testificari p̄ modū
q̄ p̄nt. j. testis. 3. §. 10. **A.** i. fm di
finitionē ibi posita. **B.** Jte p̄ s̄b
Jte p̄ obedientia. Jte p̄o pacc.
Jte p̄ indēntate ecclie. q̄ casus po
test reduci ad p̄m̄ā. Jte cū ab ol
nū ab excoicatione. Jte cū infama
tus d̄z se purgare. Probant h̄ oia
extra de elec. significasti. vltra me
diū. 23. dis. de syracusane. et d̄ off.
02. ad repr̄mēndū. 2. q. 5. p̄sbr. i. et
2. **A.** Jde in sū. con. c. ii. q. 16. **B.**
P̄ot hodie addi. 8. et 9. casus. qz
si sacerdos litiget sine i cā spiriua
li siue alia debet iurare de calūnia
similiter et de veritate dicēda. et
de iura. ca. si de calūnia. li. 6. **A.** Si
def q̄ in his casibus vel similibus
d̄z iurari tactis sacrosanctis euan
gelis. nisi ab ep̄o q̄ iurat p̄positus
iudex nō tactis. vt in. c. fi. et de iu
ra. ca. In alijs d̄o leuioib⁹ sacer
dotes nō tangant euāgelū. s̄z ier
rogant p̄ sanctā p̄secrationē. dicit
c. si quis p̄sbyter. Et idem videt i
alijs clericis ut ierrogent p̄ sacā
excoicationē. qz nec ipsi sine magna
necessitate debet tangere euāgelū
02. q. 5. nullus. **B.**

C. Curū si qs simpliciter iuret. aliq̄
cōduo intelligatur. **R.** fm Host.

B.ulle conditōnes et si facentur
intelligunt. Nam qn iuro q̄ faciā
aliquid intelligit si deo placuerit. qn
et si pape placuerit. qz semp eius
auctoritas videt̄ excepta. 25. q. 1. c.
vlt. d̄n. ipsi nāq̄. Item si res i co
dē statū p̄manserit. Unde si quis
gladiū deposuit apud me et fact⁹
furiosus repenti. nō teneo redderē
et si iurauit. 22. q. 2. ne qs. Jte intelli
gitur si mihi fidē seruaueris. Nō
seruāt. n. fidē nō ē fides seruāda.
Et si nō facis mihi q̄ p̄missi nō
teneor. et de iurur. penulti. 2.
et. c. scilicet. Jte si iuro tibi pecuniaz
reddere ad certū tempus spe futu
ture numerationis intelligit si pec
uniā mihi p̄numeraueris siue
numaueris. C. de nō nu. pecu. in
dubitan. Jte si iuro tibi soluerē ad
certū tēpus intelligit nisi index cō
trariā p̄cipiat. Nā ius supioris sp̄
uidet̄ exceptū. et de iurur. ueniē
tes. §. i. ad fi. Similit̄ nisi p̄re fuerit
absolutus. et de iurur. c. i. et. c. si
cut. Item si iuro tibi dare dotem.
subandif si nuptie secute fuerint.
ut. ff. de iure. dd. stipulationē. Jte
si iuro tibi tanq̄ regi uel ep̄o. se de
posito nō obligor. Idem uidetur
si tu tanq̄ ep̄o iuras mihi restituē
pecuniā quā numauit. Nam d̄po
situs nō teneberis. **A.** d̄ uerum cre
do. si in utilitatē ecclie pecuniā uer
sa ē. 15. q. 6. alijs. Jte si iuro flare
mandatis tuis p̄ offensa nisi ut in
is facta intelligit nisi p̄cipias imo
deram̄ iniustū. impossibile vel h̄
et de iurur. ueniens. et. c. quōta
les ne det̄ materia purandi d̄bet
petere auctoritatē ab ecclia ut col
ligit̄ ex eisdē decretalibus. Et cō.

Tho. fa fe. q. 98. Item intelligit
si facultas siue possibilitas se ob
m̄erit. aliter non impurabit. et de
iurur. querelam. et. c. breui. **A.**
excusat hominem necessitas siue i
possibilitas. Aerum q̄ iurat pecu
niā reddere ad certū terminū et si
p̄t. cōsultit Ray. q̄ an diē ueniēs
coram iudice cedat bonis et d̄ so
lo. odoardus. Item si iuras mihi
reddere minū uel bladū subandif
causā bonitatis. ff. si cer. pe. l. cum
qd. Item si iuro tibi dare silia me
am in uxoriē intelligit q̄ bona fide
laborabo ut eam habeas. nec ad
aliā obligor. cū alienā factū p̄t
et p̄mutere non possim. extra. de
sp̄n. ex. l. 10. Item si iuro alicui
facilitatē uel q̄ non ero p̄tra eum
intelligit ne p̄curē uel p̄sciam q̄ vi
tū uel membrum uel res suas per
da. et si me offendat uel cōiunctos
mihi potero me ueri. et de iure
iur. p̄tulo. et. c. ego. Et de hoc ut
ramo habes s̄. feudus. §. 6. **A.**
Jde i sū. con. eo. it. q. 18. **B.**
C. Quid si qs iurauit tēre obsta
gia cetero loco. nec h̄z ibi qd̄ cōe
da uel vnde soluat? **R.** h̄z Host.
Si tpe obligatōis iā erat non sol
uēdo teneo obstagia seruare. qz vi
det̄ ad h̄ se obligasset querat vt vi
cuz manibus suis uel mendicāto
Sed si tpe obligationis erat sol
uēdo et nunc uenit ad p̄nptatē
tūc distinguo qz si est talis qui po
ssit mendicare sine v̄recūdia di
co idem quod pri⁹. ar. 93. dis. dia
con. i. S̄z si est nobilis et in digni
tate. tali subuiciendū est iuris b̄n
ficio. et de iure iur. querelaz. et. c.
breui. **A.** Jde in dicta. q. 18. **B.**
C. Quid si d̄bitor iurauit credito

ri se soluturum in certo termino et
impeditus nō p̄t. **R.** fm Host.
Si qn iurabat credebatur se nō pos
se soluere. ul nō habebat p̄babilē
cām credēdi. tunc in utroq̄ casu p̄
iurat. qz in p̄o deerat ueritas. in 2°
deerat iudiciū. Si v̄o ab initio p̄
babiliter credebatur se posse soluere
nō purabat. et si postea secu pos
se suū nō ē piurus. Sed et multo
magis excusat si misit pecuniā tpe
debito sed casu p̄dita siue. extra de
iurur. querelā. 23. q. 3. si nulla. d̄
p̄se. dis. i. sicur. **A.** d̄ si postea lapsa
termino possit et nō soluere p̄u
sus esset. et de dolo et cōu. cā d̄
lecti. l. 6. Tho. fa fe. q. 89. **A.** hoc
uidet̄ suū esse p̄ncipale dictū Ray.
ut p̄z in dicta. q. 18. **B.**

C. Quid si iuro aliq̄ generaliter
niqd̄ ad specialia teneor. **R.** fm
hosti. Cū generalitas obscuritatē
parat nō uideo: cogitasse de his
sup quibus p̄sauer iurantis nō
fuissem. et sic interpretandū ē iura
mētū fm intentio nem iurantis qn
sine dolo qs iurat. Secus autem
quādo ip̄e cum dolo ē. et ille cui
iuratur ē sine dolo. Igitur si emer
gat casus inopinatus de quo si co
gitassem nullo modo iurarem nō
teneor. Satis cō. Ray. et. h̄. et
et Tho. ut habet. j. iuramētum p̄o
§. 5. **A.** Jde in dicta. q. 18. **B.**

C. Quid de duob⁹ habētib⁹ mēsu
rā cōitatis uel statam quā cōfue
uerunt potuare ad uēdētes et mer
cedem recipere. si iurauerunt sibi
in uicem de cetero nō portare. **R.**
fm. h̄. h̄. Etiam si ex hoc multum
dānificati sint. puta qz prouisum
ē de alia mensura. non possunt au
ctouate ppria uenire cōtra iura

menī. nisi forte ex h ad extremam necessitate deueniret. nec ullo modo posset hēc vni uereri. Eps in absq̄ tāta necessitate posset huiusmodi iuramentū in melius conuolare euz nulli sit utile t aliquos dānosum. **A. Idem in sū. con. eo. n. q. 19. B.** Si si unus p̄dictorū purar nūqd alē p̄dictorū poterit uenire p̄ iura rntū. Dicēdū q̄ si iudēbat iurare sub p̄diuōe. s. si alē non portaret tūc altero p̄iāte nō tenebit. Si at̄ altero iurauerit uenire. **A. D.** si nescit quō iurauerit uel iudētur. tūc si emolumtū mēsure sit cōe ombob. uno p̄iāte reliquū nihil omniū tenet. cū nullū ex h ad fiat p̄ iudiciū. Si at̄ emolumtū ē soluz ei⁹ qui potat. tūc benignū interp̄tandū ē. s. q̄ nō ieruaū fidē nō p̄ miserū cū suo dāno t lucro alteri us. **Mā gnālī fm hosti. t Ber.** si duo sibi ad inuicē aliqd iurauerit. vno n̄ fūate nec alius tenet. c̄ eo. sicut. 3. i. si. nisi q̄ iurati ē eēt i ho noxē dei. ut si iurauim⁹ q̄ dicere m⁹ psalteriū unū p̄ iuicē uel ut certā elemosynā darem⁹. **A. Idem in sū. co. eo. q. 36. t. 37. B.** Et de h ultio habes b. j. s. aūplī. i. i. t. u. i. de c̄. j. iuramentū. 2. s. 2.

B. Nunqd pagan⁹ iurat p̄ falsos deos t creaturas nō p̄cessas teneatur. **R. s. Ray.** Dico qd cū iurauit p̄cū cōmissū iurādo. s. si modo nō seruat fidē p̄missam addit p̄cū p̄cō. 2. q. 1. mouet te. **Cō. Inno. Hosti. t Tho. fa fe. q. 98. t** addit qd licitū est recipere iuramentū ei⁹ q̄ parat⁹ p̄ falsos deos iurare. non tū licet eum inducere ad h qd p̄ falsos deos iuret. **Con. P̄. p̄ Inno. A. Idem in sū. con. eo. n.**

q. 38. t. fe. B.

C. Quid de eo q̄ pulsus ē p̄ metu iurare se aliqd daturū t huiusmodi. **R. fm Ray.** Talis q̄ iuratus fuerit metus nihilominus obligatur dūmō sit de relicta. **Sec⁹ de h licita. c̄ eo. si. de. c̄ q̄ me. cā. ad** audiētiā. tū qui sic iurauit poterit ab ep̄o petere ut cogat illū absolueret ei⁹ iuramento. c̄ eo. ex admī nistratiōis. Si d̄ ipeurare nō potest soluat t postea receptat. q̄ h iurauerit soluere. nō tū iurauit nō p̄tere. c̄ eo. debitozes. t. d. c. ad audiētiā. **A. D.** si iurauit nō repetere tunc denunciet ecclesie fm iormā euāgelicā. ut ecclesia p̄pellat illū ad restitutionē. Si vō iurauit q̄ nō denūciaret. tale iuramentū est illicitū t ideo nō seruandū. c̄ eo. quemadmodum. **Con. Tho. fa fe. q. 99. t. P̄. t Inno. t Ber. A. Idem in sū. con. eo. n. q. 30.** ubi c̄t additur fm hosti. q̄ cum q̄ iurauit nō denūciare eēcē m̄ denūciare potest. dūmō h faciat p̄ciū. paliter itentōe salutis fraternē. **B.** Similē casum habes. j. usura. 6. s. 7. **Q.**uid si dñs facit familiā suāz iurare q̄ renelabunt ei si quez sciant uel audiunt subripuisse de bonis suis. uide. s. familia. s. si. **C.** Quid si quis audit aliquem iurare illud quod audiens scit falsū esse. **R. fm Ray.** Sufficit audiēti t tenetur ut iudicet illis qui magis possunt proficere quam obesse p̄ uro sine eum corripiendo sine p̄ eo orando. 2. q. 5. hoc uidetur. **C.** Quid si clericus iurauit se seruaturum statuta in ecclesia sua edita t postea sit nouum statutus. **R. fm Tho. fa fe. q. 98.** Non tenetur

ex iuramento seruare futura nisi intenderit se obligare ad omnia p̄terita t futura. t tenetur tamen ea seruare ex ut ip̄a statutorum. **A. D.** si talis clericus promisit per pri⁹ p̄stitum iuramentum seruare illud statutum quod postea factum est iterum non est obligatus ex iuramento. c̄ eo. clericus. Et idē intelligendū est de eo qui fit nou⁹ c̄ iuris alicui⁹ c̄ iuratus. t iurat seruare statuta. **Cō. Ray.**

C. Quid si alig dñi ip̄ales uel clericus. aut plati iurat seruare statuta t consuetudines alicui⁹ loci ecclesie. t inf illa sūt aliq̄ illicita ip̄ossibilia. liberan eccleie obuiātia. **R.** Si iuratus h sciat. nō debuef sic generalit̄ iurare. nec sūt aliq̄ tenus huiusmodi iuramenta seruanda. s. si solū alia. Similē c̄ si nesciat. nō sūt seruanda. q̄ non tenentur ad illa c̄ de iuratur. cōtingit. h. 6.

C. Ux ille cui iurādo aliqd p̄mittit possit relaxare iuramentū. **R. fm Tho. fa fe. q. 99.** **A. D.** p̄mittit aliqd alteri sub iuramento dupliciter. uno modo q̄t p̄tinet ad utilitatē p̄sua. puta si sub iuramento p̄mittit se seruaturū ei uel pecuniā datūrū. t a tali p̄missione p̄t̄ absoluerit ille cui p̄missio facta est. Inrelligit enī ei soluisse p̄missū q̄n se eade eo fm ei⁹ uolūtate. Alio modo p̄mittit q̄s alteri qd p̄tinet ad honorē dei uel utilitatē alioz. puta si aliquis cū iuramento p̄mittit alicui se miraturū religionē uel aliquod opus pietas factuz t ille tūc cui p̄mittit nō p̄t absoluerit. p̄mittit q̄ p̄missio nō est facta et p̄cipaliter sed deo. nisi forte sit iterposita d̄mo. s. si illi uidebitur cui p̄mittit

tū. uel aliqd aliud tale. **Cō. hosti. t Ray. A. Idem in sū. con. eo. n. q. 35. B.**

C. Quid sciendū est aliq̄ iurauit non uenire cōtra uenditōz. t nūc dicit se deceptū ultra dimidiū iusti p̄cū nunqd d̄z audiri. **R. s. Ber.** Si maior ē. non credo q̄ audiet Secus si minor. q̄ per tale iuramentū nō excluditur nisi bñficium etatis. nō autem q̄ renunciet iuri cōi **En** p̄t agere ad supplementum precij uel ad rescundendā uēditio nē. fm illud c̄ de emp. t uen. euz causa. **A. t ibi b nō glo. nō iur c̄ t in sū. con. eo. n. q. 4. B.** Quid de puella que iurauit non habere regressū ad bona p̄na. s. q̄ p̄t te p̄tenta. habet s. dos. s. 3. **A.** si uxor iurauit nō p̄uenire alienationi dotis. ibidem. s. 4. **A.** uita circa hāc materiā habent hic statim. c. iuramentū. i. 2. 2. t. j. purtum

Iuramentū. j.

cōter. **Que** causa institutio nis iuramentū. **R. fm Ray.** Duplex est causa. Una propter infirmitatē non credentū. uel uita cum alicui suadetur aliquod ad bonū t non credit uerbo simplici. intraductū est qd possumus iurare. 2. q. 1. nō ē contra. t. c. si peccatum. **Alia** cā sūt permissiua. s. propter euitādā idolatriam. propter quod p̄cessū fuit iudex iurare per deum. nō iurādo per creaturas in idolatriam incidere. 2. q. 1. cōsidera. **Est** ḡ iuramentū licitū t meritorius q̄n p̄ ip̄m pximo subuenit. **En** i. p̄s. **D.**ne quis habitabit in tabernaculo mo. t sequit. **Qui** iurat pximo suo t non decept. **A. Idem in sū.**

con. li. i. tit. 9. q. 3. **B.** Mō tñ ē affu-
picendū ad iuramentum propter
piculū purij prop: er quod n̄ n̄st
ob necessitatem uel utilitatē est iu-
randū. 22. q. 1. ita ergo. Et sic intelli-
gendū ē qñcunq; iuramentū iuent-
ur p̄hibitū. **A.** s. qd̄ sp̄ intelligunt
p̄hibiti nisi rōnabilis necessitas
urget. extra de iureiur. 7. si xps
7. notat **Huco.** de lyra super. 20. c.
Ero. B.

Quor sunt spēs iuramentū. **R.** 3.
Ray. Due. Mā aliud ē assertoriū
ut cū iurat de p̄sunt de preterito
puta sic esse uel nō cē. Aliud est p̄
missoriū. s. de futuro. ut cū aliq; iurat
aliquid se daturū uel faciturū
Idē Tho. 13. s̄miaz. dif. 39. 7. 3a
se. q. 89. Et addit qd̄ b̄ aliqñ s̄nt
simpliciter. ut cū d̄i. **Testis ē mihi de^o**
ul' corā deo loqr. ul' p̄ deū. qd̄ idē
ē 3. **Aug.** Aliqñ vō p̄ excreationē
ut cū qd̄ obligat se ad aliquā penā
ut si b̄ nō fecero b̄ accidat mihi ul'
filij meis 7. huusmodi. 7. tñc fm̄
Aug. illa p̄ q̄ sic iurat obligat deo
ut b̄ illis eueniat si fecerit q̄ d̄i. **A.**
Idē in sū. con. eo. ii. q. 2. Et addit
ur fm̄ **Ray.** qd̄ alie dimisiōis iura-
mentū p̄tinet ad forā p̄tiosum. **B.**

Que ē forma iuramentū. **R.** fm̄
Ray. In veteri lege iurabant sic.
Sicut deus 7. uiuit aia mea. **Doc**
faciat mihi de^o. 7. hoc addat. 22. q.
1. 7. iurabunt. 7. p^o Regi. 14. 7. 15.
In primitiua vō ecclia iurabant
sic. **Testis ē mihi de^o.** Ro. p^o **Hic**
testis ē mihi cōficiētia mea. Ro. 9.
Et coram deo loquor 7. huus-
mōi. 22. q. 1. si p̄m̄. **Hoc** vō iur-
ant sic. **Per deum.** Sic me de^o
adiuuet. uel per istas sanctas reli-
quias. uel per ista sancta euāgelia

7. similia. 35. q. 6. de parēta. 7. ut
dicit **Inno.** nulla uel modica dis-
ferentia ē. siue quis iuret ut d̄i: cuius
ē. siue si solū hoc dicat. **P.** domino
hoc i sub mea. **Haus** in peccatū
ē fallere iuramentū factū per icrea-
ta uel p̄ superioris creaturas q̄ p̄
inferiores. **Hic** iuramentū ē qñ as-
serit se dicere ueritatē in periculo
aie sue. extra de frigi. 7. malef. fra-
ternitatis. Semp̄ in qñ pars parti
iuramentū desert iurandū ē 3. 7.
placet ambobus. ff. de iureiur. l. 3.
§. vlti. 7. l. 4. 7. 5. In iuramentū vō
que a iure precipiuntur. ut ē iuramē-
tum testis uel iuramentū calānie ē
iurandū sup̄ sancta dei euāgelia
A. Idem in oibus alijs iuramen-
tis que a iure uel iudice uel a par-
tibus ex necessitate deseruntur cōz
eun. **Inno.** 7. **Hic** osti. ut in sum. co.
eo. n. q. 8. Et adde qd̄ b̄ f. s. iurare
§. 7. i vltima additōe. **B.** ex b̄ iur.
ca. c. vlti. xi. q. 1. testimonij. Idem
q̄z si p̄ra serit qd̄ qd̄ aliud iurat ut
dicit **Hic** osti. **A.** s. nulla forma disti-
cta fm̄ eandē. ut i. d. q. 8. **B.**

Que erigat. ut recte fiat iuramē-
tū. **R.** fm̄ **Ray.** Tria. s. ueritas iur-
dicū 7. iustitia. **Jerre.** 4. Iurabant
uinit dñs i ueritate 7. iudicio 7. iu-
stitia. 22. q. 1. 7. iurabūt. Ueritas est
semp̄ d̄z adesse ut. s. sciat qd̄ firmi-
ter q̄ uerē ē qd̄ iurat. **A.** Debet enī
adesse ueritas rei. s. q̄ sit uerū q̄
iurat. 7. scie. s. ut p̄tēt esse uerū.
ut notat gl. in. c. aiaduertendū. 22.
q. 1. **B.** Aliter si tñ credidit non d̄z
iurare de scia s̄z de credulitate. **Hic**
d̄z esse iudiciū id ē discreta delibe-
ratio. ut. s. non iuret et uerē nisi p̄
necessitatem uel utilitatē. 2. q. 1. us
ergo. **Hic** iustitia. s. ut illud quod ut

ratur licitum sit 7. benefiū. vii. d.
c. ita ergo. **Idē Tho.** 3a se. q. 89.
A. **St. Ray.** exponit iustitia. s. q̄
nō sit peccatū mortale uel ueniale
p̄ncipalr uel p̄ accidēs. ut i. lū. 2.
eo. 2. q. 9. Et si aliq; p̄dicto 7. tñ
deseru neq; q̄ iuramentū erit s̄z per
iurū. d. c. aiaduertendū. Et 3. **Th.**
7. in. d. q. 9. nō. p̄io 7. p̄ncipalr
per iurū ē qñ d̄est ueritas. q̄z iura-
mentū p̄ncipalr ordinal ad cōfir-
māz dicit h̄m̄i cui cōfirmatio
in falsitas opponit. Secundario at
qñ d̄est iustitia. 3. quādo d̄est iu-
dicium. **B.**

Quid qñ in iuramento n̄ ē eadē
uirtus iurandū 7. recipiendū. **R.** scdm̄
Tho. 3a se. q. 89. Si hoc p̄tēt ex
dolo iurandū 7. iuramentū seruari se
cū d̄sanū intellectū eius cui iuramē-
tū p̄stet. Si vō iurans doli n̄ ad-
hibeat obligat solū fm̄ suā inten-
tōem. **Gile.** s. iurare. §. xi. q̄ scipit.
Quid si iuro. **A.** **Hic** at iurās do-
lum adhibet qñ legitime interrogā-
ti studiose non clare r̄ndet. 22. q. 5.
quacūq;. **B.**

Utrū iuramentū p̄missoriū sit sp̄
obligatoriū. **R.** 3. **Th.** vlti. s. **Qui**
cunq; iurat se aliquid facturū obliga-
tur ad illud faciendū nisi uergat in
peiorē exitū. ut cuius iurat aliq; ali-
qd̄ qd̄ est fm̄ se malū reputa se pa-
traz adulteriū. in quo cēu peccat
iurando 7. peccat iuramentū seruando.
Similr uergit in d̄icē^o q̄ ē maioris boni impediū. pu-
ta cū aliq; iurat se non intraturz
ridigionem uel q̄ non fiat clericus
7. huusmodi. Et in hoc peccat q̄
d̄ iurando q̄z p̄tēt obice spiritū
scō. sed multo melius facit nō im-
picdo. Mā q̄ mala sunt uel maio-

ris boni impeditiua sub iuramen-
to cadere non p̄t. S̄z 7. alio mō
uergit in deterius pp̄ aliqd̄ qd̄ de
nōno emergit quod fuit p̄me-
ditatū. sicut cū herodes iurauit pu-
elle salūm se dauz qd̄ p̄uiffz. hoc
ei iuramentū poterat esse a p̄cipio
licitū intellecta debita p̄dutione. s. si
p̄teret quod dare liceret sed ipse
contra officij. **A.** **Lon. glo.** **Ray.**
ut in sum. 2. eo. nm. q. 13. Et addit.
Credo sine iudicio q̄ iuramentū
uergit in peiorē exitū lex modis.
p̄io cū iurat aliqd̄ quod ē mortale
le in se. secūdo cū iurat qd̄ ē ueniale
in se. 3. cū iurat aliqd̄ idifferens
qd̄ ex circūstantijs efficit mortale
uel ueniale. 4. cū iuramentū excludit
opus pietatis ex caritate faciendū.
ut cū iurat aliq; q̄ nihil dabit isti
ex caritate. 5. cū excludit opus de
genere bonorum. ut cum quis iu-
rat q̄ non erit eps. monachus. uel
canonicus uel non celebrabit uel
ad menses uel q̄ non ieiunabit p̄
deo uel peccans suis in pane 7. aq̄
nisi precipiatur ei uel q̄ non dicit
psalterium uel septies psalmos. 6.
cum excludit opus indifferēs pia-
tentium. ut si quis iurat q̄ nō lo-
quetur **Martino** uel non irabit
domū eius uel non coquet ad sur-
num eius uel q̄ non uendet ei rez
pro minori precio q̄ tanto. uel q̄
non comedet ad eandem mēsam
cum eo. **Idē** credo q̄ pp̄ huus-
modi iuramenta quis non debet
declinare a talibus si ea facere uel
saluē aie sue 7. p̄pter decem 7.
scandalū proximi 7. quem sic u-

ganit. In primis aut tribus modis credo qd possit quilibet sic iurans auctoritate ppiā dūenire. s; iponēda ē ei pnia de temerario iuramento. In reliquis tribus huiusmodi iuramenta n̄ sunt obligatiōa nec iponēda sūt pnia pro trāsgressione eoz tamq̄ pro mortali nō expedit in propria aucte dūenire n̄ si propter urgentē necessitatē. tam̄ propter reuerentiā facti. tum propter scādala simplicia. Unde petenda ē absolutio a superiore q̄ huiusmodi iuramta d; facile relaxare. vel potius oñdere sic iurātes non fuisse obligatos r̄ iponere pniaz de temerario iuramento. Et cū his con. theologi vt patet in dicta. q. 13. B.

6. **Que maior oblo voti vel iuramenti.** B. scōz Tho. fa. fe. q. 89. Motū ex sui rōe ē magis obligatoriu. Nā oblo voti causatur ex siditate quā deo debem⁹ cuius trāsgressio infidelitatē r̄ p̄sequens irreuerentiā p̄tinet. Obligatio aut iuramenti causatur ex reuerentia quā debemus ei. ex qua tenemur q̄ vt r̄sificemus id qd p̄ nomē eius pro mittimus. cui⁹ trāsgressio p̄tinet irreuerentia m̄. A. Idē in sum. 2. eo. ubi. s. q. pl⁹ obligat simplex promissio deo facta q̄ homini cū iuramento. B.

2. **An viri possint irritare iuramenta vxoz.** B. scōz h. d. Nō. nisi sint talia q̄ vxoz n̄ pōt implere sine scandalo r̄ pudicicia viri. Et sic itelligēdū vt q̄ dicit Tho. in. s. seq. in fi. A. Idē in sum. con. li. 1. titu. 8. q. 36. B.

3. **Utrū iuramentis possit dispensari.**

ri. B. n. scdm Tho. fa. fe. q. 89. In iuramentis promissiois dispensari pōt sicut i votis. vbi notandū qd illud quod cadit sub iuramento promissio. aliquid ē manifeste peccati vel maioris boni impeditum r̄ tale iuramentū dispensatōe non indiget. Aliquē ē dubiū vtz sit licitū vel illicitū p̄ficiū vel nociuū. aut simpliciter vel in aliquo cāu. r̄ in hoc pōt quilibet eps dispensare. Cum vero promittit aliquid sub iuramento qd ē manifeste licitum r̄ vtile. in tali iuramento non v̄t bre locū dispensatōe vel p̄mutatio. nisi aliquid melius occurrat faciēdus ad oēm vtilitatē qd maxie v̄t p̄tere ad pōtatē pape quū h; curā vniuersalis ecclesie. sicut ē r̄ iuramentū absolutā relaxatio. A. Hoc ē v̄t ex iusta cā. vt si iuramentū esset cōtra p̄tētiā ad obediām superioris vel ob aliam iustā cām. Absolutū cū obseruatio iuramenti. vt patet Numeri. 30. sit de iure dinio qd nemo aliqd pōt. 25. q. 1. c. sumi qdā B. Nā ad vnūquēqz p̄tinet irritare iuramentū qd a subditis factū ē circa ea q̄ subdunt eius potestati sicut p̄t pōt irritare iuramentū puellē r̄ vir vxoz. vt of. Numeri. 30. A. Ray. dicit vt nō. in sū. 2. li. 1. n. 9. q. 26. q̄ idē iudicādū ē ab solutione a iuramento r̄ a voto. Et glo. eius dicit qd n̄ solū papa s; et eps pōt in iuramentis dispensare sic r̄ i votis. Pōt et licite iuramenta mutare i melius. nec ē h̄ v̄t cōtra iuramentū. ex eo. p̄tētiā. cū ē nō magis obligat votū q̄ iuramentū. exceptis t̄m iuramentis circa q̄ vicia q̄ refusa pape. v̄t p̄tētiā cōcernerēt aliquā notabile vniuersi

mem. et de elec. venerabilem. Et in hoc cāu dicit̄ intelligēdū dicim⁹ eoz q̄ dicunt dispensatōes seu p̄mutatōes iuramentū referuatā pape. Et sicut vt Lon. Inno. dicens qd eps in iuramentis dispensat si sunt dolo metu vt vi extorta. r̄ et q̄nq; ex cā in iuramentis licite p̄stus. Et 2. Post. vt in. d. q. 26. B. Hic debitor: pp vim iuramenti teneat reddere debita excoicatio. vide. s. excoicatio. 6. s. 1. Qui icipit. Quid si tenet. De iuramento fidelitatis hēs s. scdm. s. 6. r̄ s. iurare. s. 9. in fi. Itē de iuramento fidelitatis si nō p̄stet pape a prelato. vide. j. peregrinus. 2. s. in. in fi. De iuramento eoz q̄ absoluit ab excoicatioe hēs s. absolto. s. 2. r̄ 3. De mā iuramentū hēs multa. s. iurare. r̄ j. parū. Itē de iuramento vniuersali habes h̄ statim.

Iuramentū ij

De iuramento vniuersali si ne alicui⁹ societatis. Aduertēdum ē qd q̄n vniuersitas alicui⁹ ciuitatis vel collegij iuramento se obligauit r̄ iurantes iaz mortui sunt. successores faciētes p̄tra n̄ sunt pp hoc p̄tētiā. Nā oblo iuramentū p̄sonalis ē r̄ nō trāsit ad successores. Tenet̄ in ex quadaz fidelitate adimplere quod iurati sunt. ar. et eo. veruaj b Ray. r̄ Tho. fa. fe. q. 98. A. Jb p. li. 1. n. 9. q. 33. B.

Quid si hoies alicui⁹ vniuersitatis seu societatis iurāt aliqd se facturos sūt facturos. nūqd p̄t sibi f̄mittere B. n. h. d. Hoc pōt esse quantum modis. primo quidē si iuramentū sit de his q̄ p̄tēt ad culūz dei seu ad religionē vel ad pietatē. r̄

tunc n̄ possunt remittere. vt si duo iurent qd ibunt vltra mare nullat p̄ deo vel qd iurabunt religioez aut qd dicent duo vel tria plateria p̄ inuicē. aut si qui arafices iurent qd de lucro suo certā portioez dabunt sabuce alicuius ecclesie vel in alios pios vsus. Vbi t̄m aliqui iurant qd ibunt vltra mare simul p̄t sunt quidē sibi remittere ne vadāt simul. sed non possunt remittere qui vadant qz quasi duo iuramenta sūt s. qd vadant r̄ qd simul vadant. 2. si iuramentū sit de sp̄tibus r̄ sit tale qd absq; iuramento tenent facere qd iurant. r̄ tunc ē nō possūt sibi remittere. qz p̄ saluē aiaz vt si iurati. vt si carnifices iurēt qd n̄ vendent carnes insectas pro sanis aut qd n̄ sophisticabūt mēces suas r̄ h̄mōi. cerno pōt p̄ngere qd iuramentū sit quidē sup re sp̄tali. sed tali qd absq; iuramento non tenebatur facere qd iurant. Et tunc si obseruantia iuramenti spectat m̄ ad cōmōz vel icōmōz iurātūz p̄t sibi remittere. vt si q̄s iuret qd faci et alteri libitū vel dōmūz r̄ ille. qd reddet ei mēcedē. Similit̄ q̄n duo socij iurāt de cōicando sibi inuicē oia lucra. Si at̄ spectat ad cōmōz alioz magis q̄ iuramentū n̄ p̄t sibi remittere. vt si arafices alig iurēt qd i mercib⁹. 10. solidoz n̄ accipiet de lucro vltra vnū solidū vel qd n̄ vendēt d̄pa nisi de materia sic parata. vel qd non trahent petias p̄a nisi vltra m̄ r̄ huiusmodi. 4. si obseruatio iuramenti sit alijs dānosa Nam tale iuramentū nō ē obligatoriu. vt si iurent. lutores. qz cerno p̄tētiā non laborabunt. r̄ hoc vt p̄tētiā carius vendant. vel car

nifices non incident sine parabit
 carnes vltra certum numer. vñ ali
 qui opifices q̄ nō operabunt pro
 minoru peccio q̄ tali r̄ huiusmōi.
 Que quidē iramenta quis non
 sint obligatōia. nō expediti q̄ p
 pria auctoritate sibi remittātur s̄
 q̄ auctoritate epi reuocent vñ po
 sius denunciantur non tenuisse. **A**
 Et pnia ē imponēda d̄ temerario
 iuramento fm̄ eundem. vt iursum.
 cō. eo. ut. q. 36. **B.** Vel dic q̄ suffi
 ciū auctoritas ppria qm̄ iramētū
 fuit de eo quod ē manifeste pecca
 tum aut maioris boni impeditiū
 vt dicitur. c. s. iuramētus. l. 5. 6. **A.**
Hoc est. vep qm̄ manifeste oibus
 constat q̄ illicitum fuerit iuramen
 tum. at̄ iuste pp̄ alio r̄ scandaliū vt
 tandū tenēdū ē p̄ius dictam. **B.**
¶ An multumdo iuraz aliqd̄ facē
vel non facere. nūquid aliquibus
contraueniētibz p̄nt alij p̄trauēt
re. R. fm̄. vñ. Si absolute r̄ i oēs
euētiū iurazā ē gl̄bet seruaret. in
tur. Si vero sub conditione ob
determinatā cas. puta si alij serua
rent r̄ huiusmōdi. non tenet quis
nisi exite p̄ditōe. ar. 32. q. 8. nō so
lum. c. de p̄di. appo. vep. c. d̄ inf
iur. puenit. An si oēs alij vel p̄les
non seruent in hoc caū absolute vi
dētur alij. Si vero pauci sunt qui
non seruent recurrentū ē ad in
tentionem iuramētū. videlicet q̄
si iudicat q̄ quocūq̄ nō non ser
uante ip̄i non teneantur. au solum
si multi essent illi qui non suarēt.
Et si de incōte nescit nūq̄ ē serua
re. **A. Glo. Ray. vi. p̄z in sum. cō.**
eo. li. q. 40. dicit q̄ qm̄ medietas
maior ps̄ m̄strudis adhuc seruat
iuramētum si hoc vergit in dānus

seruātum r̄ i luertū non suantim
 benigne iurp̄tandū ē sicut dicitur ē
 s̄ iurare. s. u. i. casu de mēsuris. **B.**

Iurisdicatio

Iurisdicatio ē epi spirituali vbi
 r̄ qm̄ possit exerceri. vide s. ep̄us.
 s. 8. r̄ s. absolute. l. 5. 6. De tēpo
 rali. s. ep̄us. s. 9.

Iurisdicatio qdā ē voluntaria.
 qm̄ nemo se opponit. r̄ h̄ pōt exer
 cere oī tpe r̄ loco. vñ ff. de adop. l.
 emācipari. Quedā p̄tenuosa. l. qm̄
 lingat. r̄ h̄ nō pōt expediri a iudi
 ce p̄cedente. **A. l. nō p̄ tribunali de**
dicē. vt i. s. sp̄acium. de quo. j. B.
nec dieb⁹ seratis nec de noce. 3. q.
3. sp̄aciū. vñ. a iudice p̄cedit. c. d̄
offi. de le. c. consultat.

As

Quid ē ius. Quid
 rigor. Quid equus
 Et quid dispensatio. **R. sc̄s**
Ray. r̄ hosti. Jus est ars bōi r̄ eq̄
cuus meritis quis nos sacerdotē
appellat. **B. Hoc ē de tēp̄. qd̄ se**
quitur ē expositio. **B. In sacro r̄ p̄cep**
to r̄ ministros. ff. de iusti. r̄ iure. l.
i. Rigor vō ē excessus sine austeri
tas iuris aliquoties ad terrorē scri
p̄tis. q̄ qd̄m non ē seruand⁹ nisi
vbi timet exemplum mali. **A. l. ne**
peccatū deducatur ad alios p̄ extē
plū. vt i. c. sed r̄ illud. de quo Ray.
****B.** dif. 45. sed r̄ illud. Anq̄ m̄ r̄**
gor. idē ē q̄ subtilitas iuri. r̄ suan
dus est c. d̄ resti. sp. o. i. ff. s. Equus
vō ē mediū iter rigorē r̄ dispensatō
nē. **L. de iudi. placuit. Et diffinitur**
sic. Equitas ē iusticia dulcore mē
ip̄ata. Vel equitas ē mod⁹ r̄ onabilis
regēs miam r̄ rigorē. **Hanc iudex**
sp̄ d̄z p̄ oculis habere. ff. de eo qd̄
cer. loco. l. q̄ si ep̄b̄. in fi. r̄. 45.

disciplina. r̄. c. q̄ emendat. r̄.
 so. d̄. pōdēt i. fi. r̄. c. d̄no sc̄o. **Mā**
mel⁹ ē de m̄ia q̄ de seueritate. red
derōnem. 26. q. 7. aligant. **Hoc**
deligo fm̄ Ray. nisi ex cā iusta f̄
rigorē. vñ faciat dispensationes
quid aut sit dispensatio r̄ plura de
ips̄ b̄s. s. dispensatio p̄ totū. **A.**
l. d̄ i. ff. con. li. 4. ti. 29. q. i. **B.**

Ius publicū d̄ vno nō quod
 dicitur i scriptis redactū quod d̄
 publicū. q̄ a publicis personis in
 vobocum est vt a p̄ncipalib⁹ vñ
 p̄nt. similit̄ r̄ constitutio muni
 cipalis vel ep̄alis. Itē alio modo
 d̄ ius publicū quod d̄ publicū vt
 h̄m̄ expedit. vt puta ne q̄s sua re
 male vñ. r̄ huiusmōi. Item alio
 modo d̄ ius publicū d̄ ius publicū d̄ iud
 q̄ p̄nti sacris r̄ sacerdotibus. ff.
 de iudi. r̄ iure. l. i. **¶ Quid est sp̄aliter**
domino d̄. c. de iurciur. om̄is
domo. **A. Accipit n̄mas de iure.**
Et h̄c r̄ noant i sum. con. li. 3. ti.
26. q. 4. fm̄ Hosti. **Ibi etiam plu**
ria de isto iure publico dicuntur.

Ius ea q̄ cōtra ius sūt valeant
p̄. Regula dicit. Que cōtra ius sūt
in d̄b̄t p̄ ius b̄i. c. de re iur.
q̄ p̄ra. l. 6. Quā regulā qd̄m vo
lunt d̄cere habere locū solum
nō qm̄ mas ita p̄hibet q̄ addit r̄ si
p̄ra nō valeat. **Sz h̄ expositio re**
probat exp̄s̄. **L. de legi. nō dubiū**
Idco idubitanter tenendum est q̄
quicūq̄ lex p̄hibet si n̄bul alid ad
du. t̄ca q̄ p̄ra sūt ip̄o iure n̄ va
lēt si sūt v̄dūtes. donatiōes. ele
ctōes. testamēta r̄ oīa huiusmodi
nū sint talia q̄ eoz effect⁹ reuoca
r̄ non possint. vt homicidiū r̄ h̄
modi. **Si vō lex addit aliqd̄ plus**

nō cōsiderādū ē q̄ addere pōt tri
 pliciti. Et p̄rio qd̄m cōtingit ad
 da verba exp̄s̄e annullāta. vt dicē
 do si p̄ factū fuerit iurē r̄ iane.
 Et tūc ē planū. ff. de t̄r̄. l. m̄mo
 s. sub p̄ditōe. r̄ cōtingit si addit v̄
 ba exp̄mēntia modū p̄ quem illd̄
 factum annullat. vt dicēdo. q̄ cōtra
 fecerit remoueat̄r exceptiōne tali
 vel tali. vt macedoniam r̄ vellep̄
 m̄be dolo. r̄ similibus. Et tūc qd̄
 cōtra legem factum ē prima facie
 valet. sed remouet̄r exceptiōne op
 posita. r̄ cōtingit addit aliqua v̄
 ba cōfirmantia. vt dicēdo sic. **Si**
cōtra factū fuerit valetū qd̄ r̄ c̄
r̄ tūc valet. ff. de fideiussio. l. gre
ce. s. a tutorē. r̄ de iudic. r̄ re. l.
relegator. s. ad t̄p̄. r̄ qm̄ appel
l. l. i. s. biduum. Et h̄c ē clementia
De. r̄ Ly. Ad materiam iuris p̄
nere pōt. l. lex.

Iustificatio.

Que exigit ad iustificatio
 nē ip̄i. **R.** sc̄dm Ray. Quatuor q̄
 sunt simul tempore. l. mōis liberi
 arbitri. cōtritus animi. iustissio gra
 tie. r̄ remissio culpe. **A. Cō. Tho.**
r̄ Pe. vt in sum. con. lib. 3. ti. 34.
q. 29. **B.**

Aracter.

Kathect
 mus r̄ similia quere i lra. **L.**
¶ Altro. Quis dicat
 no public⁹ vel
 nocentis populator agro
 rū. **R.** Altro public⁹ d̄ qui iudicia
 tur r̄ aggrōtū i publicis straḡ Ro
 curmus vero populator agrorum
 qui de nocte agros vastat r̄ icēdit.
Hos sc̄bz leges ip̄one occidere s̄z
vt s̄. bonuicidum primo. s. 6. nec
bb

gandent emunitate si cōfugiunt ad ecclesiam. vt. s. emunitas p̄fugiētū. §. 1. Et ad istas latronis materiam pōt punere. j. p̄cedo. r. j. r̄p̄rior.

Legare si testator legauit rem alienam. ff. sc̄bz hosti. Si testator ignorauit ip̄as esse alienas heres nō tenetur p̄stare eam nisi forte is cui relinq̄bat esset p̄sona cōiuncta puta vxor vel alia p̄sona cui erat t̄m̄dē relicta suo. qz t̄m̄c tenet legatiū. L. de legata cum alienam. vel nisi ip̄a res esset hereditas. qz t̄m̄c tenet eam p̄stare. ff. de lega. 2. vnum ex familia. §. si rem n̄d. Si vō testator sc̄t rem ec̄ alienam. nunc tenet heres emere r̄ tradere. r̄ si ille cuius est non vult v̄dere vel si nisi nimis grant p̄cio tenet heres p̄stare iustam estimatiōnem. nisi forte esset talis res cui cō mercū nō habet vt res sacre r̄ h̄. Si n̄ obstat est de testa. filii. qz res ille erant res ecclesie i qbus legatus non tenuit. Lon. Jnn. A. s. i dicto. c. filius. Ibi etiam hoc notat glo. r̄ addit q̄ legatario icumbit probare sciam testatoris. Predicia et notantur i sum. con. li. 2. n. 5. q. 110. **Legatus** ad pias cās valet cū minori solēnitate. vide. j. lex. §. 9. vsu. r̄. Quomodo heredes debeant soluerel legata aut etiam d̄bita defuncti habet. s. hereditas. §. 5. A qui incipit. Aruz heredes. B. r̄ se quemibus.

Legatus Quot sūt genera legator. ff. fm Ber. ex eo. c. excōi. catus. Tria sunt. Nam qdam sūt legati de latere pape. vt sunt cardiales p̄cipaliter r̄ etiā alij. sicut ibi.

Ber. subdit. q̄ mittuntur de curia. Secundi sunt non de latere. s. qui mittunt a papa nō existētes i curia Tertius tamē tenēdum quod pbat Jo. an. in. 6. f. q̄ solum cardinales dicuntur de latere. A. Lō. gl. Ray. vt i sū. con. li. 3. n. 33. q. 89. B. Dēs alij v̄ndecunq̄ n̄s̄ non dicuntur de latere. Sunt r̄ tertij qui p̄ter t̄m̄ ecclesiaz suarum habent legato nem. An vō tales possint absolue re p̄cussiores clerico r̄ habes s. ab solutio. 2. i p̄ncipio. A. r̄ etiam i d̄ cto. c. excōicatur. s. q̄ nō p̄nt absol uere.

B Legatus de latere pōt cōfirmare electiōes episcopo r̄. Ac etiaz archiepiscopo r̄. vt. i. c. si abbatē. d̄ quo. j. B. r̄ exempto r̄. Alij legati non sine speciali m̄dato. est de elec. si abbatem. li. 6. Potest etiaz legatus d̄ latere cognoscere d̄ casus contra exemptos. vt s. exēptus. §. p̄li.

B Quid si legat⁹ aliquē excoicauit dum erat i p̄uincia sibi decreta nunquid postq̄ egressus est pōt eū absolue. ff. fm Jnno. Si reuocatus ē n̄ poterit. Si vero crui reuersus postq̄ reuersus fuerit poterit. r̄ etiā ante regressum si ē legat⁹ de latere. A. Jmmo si non sit d̄ latere pōt absolue i foro p̄ncipali sibi subditos etiam extra p̄uicias cū sit voluntarie iurisdictiones vt s. cō sessio. 3. §. 2. Judicialiter autē absol uere ex p̄uincia nō pōt etiā legat⁹ de latere. vt s. absolutio. i §. 5. B.

Quod legat⁹ p̄ncipaliter plenā legationē habeat. siue etiā habeat p̄ter tu ecclesie sue. nō habet ex h̄ p̄tatem conferēdi beneficia. nisi ei specia lit sit p̄cessū. vel nisi sit cardinal. ba

beat⁹ ex officij. li. 6. Qd si ecclesia h̄ patronū laicū. nō pōt cōferri p̄ legatū nisi ei que patron⁹ p̄taret. Eodē mō si habet patronū clericū cui patronatus p̄tetur rōne sui p̄fi monij. c. eo. cū dilect⁹. A. s. i. n. de iure patro. B. Secus si cleric⁹ sit p̄son⁹ rōne ecclesie. vel etiā si sit collegiū. qz tunc eo irregitio pōt legat⁹ p̄ferre qz pōt qd mai⁹ ē. s. ip̄as ecclesias cōferre nō req̄sito ep̄o. A. facū ex de offi. le. dilect⁹ r̄ ibi hoc notat glo.

B Dēs reseruatiōes q̄ncipales b̄n̄ficij cōz facte a q̄ncipalē legatō auctozitate legationis. A. vel ab executoribus deputatis p̄ ipsum. vt i. c. p̄n̄. n. de q̄. j. B. r̄ oia decreta sine denūciationes r̄ p̄cessus carēt virib⁹ finita legatione. A. d̄n̄modo ad collationē eo. unde b̄n̄ficioruz id vacantiū minime sit p̄cessū. vt ibi. B. Quin etiam si durate legatione legat⁹ i aliq̄ ecclesia. A. s. cathedrali vel collegiata. vt ibi. B. sed aliqua reseruatiōem nō pōt illa pendente facere aliam i illa ecclesia. Similiter etiam postq̄ reseruauit vnum b̄n̄ficiū p̄tens ad collationem cuiuscūq̄ ip̄sa reseruatiōe p̄dēte non poterit aliud reseruare qd ad eū dē p̄tinet h̄ ex eo. p̄nt. lib. 6.

Nullus legat⁹ pōt facere aliquā reseruatiōem de ecclesijs r̄ dignitatibus carum vbi illi qui p̄ficiuntur habēt p̄ electionē assumi nec se irromittere qn eligere r̄ postulare valet. ex eo. deliberatiōe. li. 6.

Null⁹ legat⁹ pōt p̄cedere alicui generali vel i sp̄ali vt recepta res̄ignatiōe illoz q̄ h̄nt b̄n̄ficia possint illa alteri cōferre aliter nō valet ex eo. deliberatiōe. li. 6.

Cōstitutiōes facte a legat⁹ in sua p̄uincia durat postea p̄petue. Sec⁹ si cās delegat⁹. qz egressus illis de p̄uincia nō durat iurisdictione de legat⁹ nisi an legat⁹ r̄ d̄cessū citatio p̄cesserit. ex eo. nemini.

Legatus nō pōt p̄cessum delegat⁹ r̄ impedire aut eius sententiā irritare. sed pōt eā p̄firmare r̄ exequi. extra de offi. dele. studuisti.

Quot modis finitur legatio. ff. fm Jo. an. Quatuor modis p̄rio mō si datus fuit legatus ad r̄pnus finit ipe finita ē legatio extra d̄ offi. dele. de causis. 2. quādo reuocatus ē. ff. d̄ iudi. l. iudiciū. 3. qn egressus est legationē aio non redeuadi. Secus si animo redendi extra eo. noui. 4. p̄ morte ipsius legat⁹ non t̄m̄ morte constituentis. extra eo. legatos. li. 6.

Legitimus filius quis

ē. Rn. fm Ray. Legitimus filius est qui de legitimo matrimonio natus ē vel de eo qd legitimum reputabat. extra eo. cū iter. Jobez r̄ hoc siue ambo i facie ecclesie con tuncū sunt bona fide credentes se legitime copulatos. vel si alter t̄m̄ credebat. Nam r̄ sic legitimus ē filius r̄ viri q̄ parētū succeda. extra c. extenore. Sec⁹ si clandestine cōraxerūt. qz v̄ fuisse ignorantia affectata. Aut etiā si ambo ipedimentū sciētijs publice cōraxerunt extra eo. de clan. despon. tum ihibitiō. Idem Tho. r̄ Pe.

Quō p̄nt legitumari qui legitimu non sunt. Rn. Balthiblic. Et primus quidem mod⁹ est p̄sequēs matrimonij qn solus de soluta si hos habet. s. naturales si contrahit

cū ea legitimantur. Secus de spu
rys. s. ex adulterio natus. ex. e. con
quillus. r. c. i. a. 2.º e p specialem
indulgentiā pape. ex. e. p venerabi
lem. Hy duo modi in canonib⁹ re
peruunt. Sūt r alij fm leges. fm⁹
est si p filiū naturale offerat curie
imperatois. fiatqz curialis. vt in
Zuten. qbus mo. na. effi. le. §. si qz
igit col. 7. Idē si eū offerat curie ci
uitatis de qua vel cur⁹ vico ē omni
dus. vt Inli. d. nup. §. vlt. **De**
ius in Zuten. g. mo. na. effi. le. §. si
qz igit. 2.º **B.** 2.º modus est si pater
decidens in testamento naturales
filiū nomine legitimū heredē r ip
se postea offerat principi testamen
tū. fiet legitimus. 3.º mod⁹ est si nul
lo filio legitimo existente ipse natu
ralis filius seipsū offert curie vt di
ctum est in auten. g. mo. na. effi. le.
§. i. r. §. si qz igit. 4.º modus est si
p⁹ in instrumēto p publicā manu
pfecto vel alit scripto cū subscripti
one triū testū eū noiet filiū nec ad
iceerit naturales. ut in Zuten. ut li.
ma. r auie. §. ad b. col. 8. **A.** **I**bi
d⁹. Si qz filiū aut filiā hñs delibe
ra mulier cū q nuptie p sisse pū pu
blico instrumēto dicat siue ppria
pseripio manu r hñi subscriptōez
triū testū fide dignoz siue in testa
mēto siue i gestis munimētoz hñc
aut hñc filiū suū ēē vel filiā r ñ ad
tecu nālē. huiusmōi filiū vel filiā le
gitimos esse r nullā aliā potōez
ab eis queri. s. qz nulli eoz iur filio
rū legitimoz. Et b eni r cum eoz
maire monstrat legitimū habuisse
mifunoniā. **I**bi ē d⁹ q sic non inā
do vni idē ius extendū ad oēs ali
os filios ex eadē muliere natos.
B. Spury vō non pū legitimari

qntū est p leges. s. impator vel alij
auctoritate eius aliqui d⁹ gr a legiti
mar. r similitū papa. **A.** **P**redicta
ē notant in sū. cō. li. 4. u. 24. q. 2. s. 3.
Ray. Tho. **Pe.** r **Al.** **B.**
Quid prodest filios esse legiti
mos. **R.** Succedunt in oib⁹ bonis
parciū. ut in Zuten. qui. mo. na. e
fi. le. §. r qm. r. **L.** de suis r legu.
here. p. totū. ex. e. cō. questus. r. ca.
tanta. Et hoc intellige nisi exclusū
tur ab h⁹ ditate in casib⁹ quos h⁹
s. h⁹ ditas. §. 2. **A**lri legitimus
quo ad ac⁹ eccliasiticos intelligat
legitimar⁹ q ad ielares habes. s.
illegitimus. §. si. **B.** r ibi plenus
i additōe. **B.** Ad maieritā istam p
tinerē pōt. s. filius. r. s. illegitū⁹.

Legitima

portio tri
plex est
Ana est que ē debita iure natu
re r d⁹ debiti bonozū subsidium
r hec debetur filijs nñi qui sine cau
sa ex h⁹ dari nō possūt. r huic por
tioni nullū grauamen potest ipom
L. de inoffi. test. l. omni mō r dus
bus. ll. se. Et hec ē talis. Si sūt que
mōz filij vel infra debent habere
tertia partē. Si sunt quinqz vel ul
tra debent habere medietatē eius
qō eis deserebat ab intestato. **L.**
inoffi. testa. Zuten. nouissima. Et
telligi d⁹ detrac⁹ debitus si q essent
A. **f**acit. l. venisse. ff. de. v. sig. **B.**
Ite ē alia portio. s. quarta salcedie
que debetur iure institutiōis. ut cū
aliquē ē institutus heres r illa herē
ditas ē exhausta p legata. tunc isti
mus pōt detrahere sibi v⁹ q ad q
tā partē hereditatis detrahendō
singulis legatis. nisi ad pias cau
sas. **A.** **H**oc habet in Zuten. simi
luer. **L.** ad. l. salcedia. **C**ellat etiam

salcedia qñ testator sciēs quāritatē
primoniū sui expse illā prohibuit
vel si heres nō fecit iuetariū ipse r
modis a iure statū. ut in Zuten. s.
cū testator. **L.** eo. vel si h⁹ infra le
gitimū tēpus volūtatē nō paruerit
testator. ex. d. testa. Raynaldus ad
fi. Et ibi glo. dicit q ips legitimus
ē tēpus anni cōputandū a iusu iu
dicto infra qō tēpus si nō paruerit
dicit q ē perdit oia excepto qō si
bi d⁹ ex h⁹ d⁹ cōmissione. **I**te cessat
salcedia qñ aliqua sūt uia relicta ut
nō alienent sed remaneat ap⁹ suc
cessores eius cui relinquitur. **Zu**
t. s. r in ca. **L.** e. **B.** ex. de te. Ray
nald⁹ ad. fi. r. **L.** ad. l. salci. p. totū
Ite est tertia q d⁹ trebellianica. vt
cū alijs institutus heres rogat ut
alij restimat hereditatē. **M**az talis
institutus pōt retinere quartā ptes
de tota h⁹ ditate. ut Insi. de fidei
cō. here. §. s. qz. r. **L.** ad trebell. p
totum. **H**ec detrahif de vniuersita
te hereditatis. r in hac cōputantur
legata r donaciones. ff. ad. l. sal. in
quarta. **A.** **H**ec lex non videt ibi
haberi. r puro q velū allegare. l.
in quāritate. que est. eo. ti. Sed me
lius v⁹ facere Insi. de fideicō. he
re. §. sed qz. cum se. vbi p⁹ q cōmo
do r onera hereditatis diuidunt i
ter heredē r fideicōmissoriz siue
fi vnus heres siue plures p suis
potōib⁹. **B.** **M**otant h⁹ extra d⁹ tes
ta. Raynaldus. Et si plures here
des instituti fuerint diuidēt inter se
dictas portōes. **H**ec que dicta sūt
de iure sunt **L**eterū circa hoc d⁹
sari terrarū varia est cōsuetudo q
si rōnabilis sit r pscripta seruari d⁹
bet. vt. s. p. i. n. d. mo. §. 3. 4. r. §. **A.**
Hic posset cōsuetudo irrationa

bilis discerni quando esset contra
relicta ad pias causas. ut notatur i
sū. con. li. 1. ti. 5. q. 93. Et consequē
ter idem foret quicūqz esset contra
debitum pietatis seu caritatis. **B.**

Leptosus

Quid de
conuiguo
leptosoz. **R.** **L**eprosus supuent
ens soluit sponsalia. **A.** s. de futu
ro. vt in. c. lras. de quo. j. r. ibi gl.
q ē dicit q idē ē de qualibet enor
mi defoimitate. **B.** sed non soluit
mifunoniū. ex. e. lras. **E**ū si contra
ctū fuit tenet cōiūz ad redditiōē
debiti. ex. e. c. i. r. 2. **L**eprosus etiā
cōtrahere pōt si inuenit volentes
extra. eo. c. 2.

Alri cōiūz teneat cohabitare
cōiūz leptosoz. **R.** **F**ni Tho. in. 4.
dist. 32. **L**icet teneat redder debitū
non tñ teneat ei cohabitare. **R**ō. n.
ita cito ificitur ex coitu sicut ex fr
quenti cohabitatione. Et s. **P**e.
hec opinio celebrior ē quā r ho.
declarat sic. **S**ufficit leptosoz quō
vxo ita ppe sit q ppter loci distā
tiā non fraudet debito. nec opoz
tet q in eodē loco aut in eadē do
mo morent. **F**ilij qz leptosozū cuz
sano manere dēnt ne ificiantur. **A.**
Idē i sū. 2. li. 4. ti. 2. q. 66. cū dua
b⁹ se. **B.** **A**lri leptosoz teneat dare
decimas. hēs. s. decime. 2. §. i. **E**t
vtrū de sepultura. **A.** s. alicui⁹ le
ptosoz intransit domū leptosozū.
vt i loco allegato. **B.** teneat ad ca
nonicā portionē. vid. j. sepultura
3. §. xl. q. incipit. **Q**uid de leptosis
Alri faceret leptosus debeat
celebrat. **R.** s. v. **P**opulo qdē
ppter scādaliū celebrare nō debz.
Sed puuatz si nō sūt nimis defoz

mis. **A.** aut debilis fm eundē. **u.** in
sū. con. li. 2. n. 1. q. 43. **B.** non ē pro
hibendus. s. in cellabu a munite-
rio quo ad sanos. **A.** sed leprosus
cantare ministrat poterit diuina.
et vti dicta. q. 43. **B.**

Lex et constitu-

tio. Quid est lex. **B.** Lex ē cō-
stitutio populi in qua maiores na-
tu simul cū plebibus aliqd sanxerūt
dis. 2. lex. Et de hoc etiam vide in
fine sequentis. 6.

C. Quis potest facere legem. **R.** fm
Tho. prima se. q. 90. Lex principa-
liter respicit ad bonū cōe. Ordina-
re at aliquid ad bonū cōe. ē vel to-
tius multitudinis vel aliquis ge-
rens vices totius multitudinis. Et
ideo condere legē vel p̄nēt ad to-
tā multitudinē vel ad p̄sonā publi-
cā que totius multitudinis curam
habet. Est n̄ promulgatio necessa-
ria ad hoc vt lex habeat suā virtu-
tē. **u.** 7. dis. 4. **A.** i. 6. leges. **B.** d̄
q̄ leges instituunt cū promulgant
Et sic potest colligi talis definitio.
Lex est quedā rationis ordinatio
ad bonū cōe ab eo qui curam cōi-
tans habet promulgata. **A.** Con. ho-
sti. vt i. sū. 2. li. 2. n. 5. q. 203.

B.
C. Sed qui sunt illi qui ita curam
cōtans habent q̄ possint leges fa-
cere. **R.** fm Hosti. Generalē cōsti-
tutiones papa potest facere in oibus
p̄nialibus et ecclesiasticis. et. e. c. fi.
fi. Itē legatus in p̄uincia sibi com-
missa. et de offi. le. c. fi. et de loca.
et p̄duc. ex rescripto. Itē synodus
p̄uincialis. 16. dis. q̄ d̄. Itē syno-
dus ep̄alis. 18. dis. c. 1. et. c. fi. Item
ep̄s in sua diocesi potest cōstitutionē
facē et de maio. et obe. si q̄. et de

loca. et p̄duc. v̄sa nobis. Itē cap-
tuli p̄di sibi p̄stitutionē facere. et.
.e. cū accessissent. Similit̄ et vniuer-
sitas clericorū et magistrorū. et. co.
ex lris. Itē i p̄alibus generalē legē potest
facē impator. C. de leg. l. 1. et. l. fi.
Non in i p̄ualibus seu ecclesiasticis.
Itē p̄fectus p̄torio et oēs q̄b̄ ipe-
rator h̄ mādāt. Itē populus roma-
nus. Itē senatus romanus. Quis
isti legē generalē facere p̄nt. Item
ois ciuitas sine populo potest sibi le-
gē facē. Dec oia in Insi. de iur̄ na-
turali. §. 1. et. 2. Idē credo de quoli
bet collegio approbato. et. e. q̄ in
ecclesiari. et. c. ex lris. **A.** Idē di-
cta. q. 203. Et addit fm Inno. i. ca.
v̄sa nobis. et de loca. et p̄duc. vbi
dicit q̄ h̄ ep̄s cū capitulo suo pos-
sit statuta facē sup̄ iurisdictionē sua
sup̄ alijs tñ nō potest nisi h̄ quorū i-
terest consentiant vel ad minus sit
presens. de p̄se. dis. 3. c. 1. et de
his que fi. a p̄la. sine con. ca. c. pe-
nul. et finali.

B.
C. Si infra qd̄ tēpus incipit arare?
R. fm Hosti. Cōstitutio gnalis inci-
pit arare p̄ d̄nos mēses a tēpe p̄-
blicationis. ut in Buren. vt sac. no. p̄-
sti. in rubro et nigro. **A.** col. 5. **B.**
Idē Ber. et Jo. an. dicēs sic. Luz
illud sit iure ciuili exp̄sū et iur̄ ca-
nonico cōtrariū n̄ sit. cantū illud f̄-
uabimus. quoniam et robotatū vid̄
tur. et ne cle. vel mo. c. vlt. et de fe-
erro. nouerit. Et addit dicens. nisi
in ipsa cōstitutōe aliud caneat. Et
p̄ h̄ soluant si qua inueniunt cō-
traria. Inferiōrū at cōstitutio fm
eundē. hosti. ut p̄na capitulorū et
vniuersitātū in continentū ligat fac-
ta promulgatione. nisi forte abscen-
tes et ignorantes. quibus neq̄

pus dabo neq̄ limitabo sed indi-
cis arbitrio relinquo ar. et q. ma.
ac. p̄n. ca. fi. **A.** Idem i dicta. q.
203.

C. An ignorantes excusent ab ob-
seruantiā legū et cōstitutionū. **R.**
Nisi loquendo non excusantur
nisi sicut predicatum est. s. ignoran-
na. §. 2. in a sententijs prolatis per
statuta ordinarioz excusant igno-
rantes. qz n̄ ligantur illis. nisi eoz
ignorantia fuerit crassa aut supina
et. et. ut antimax li. 6. Et que sit cras-
sa seu supina habetur. s. ignoran-
na. §. fi.

C. An p̄stitutio respiciat p̄terita.
R. Futura n̄ respicit. non p̄terita.
et. c. cognoscetes. nisi in ea noian-
t̄ p̄teritis caueat. extra. c. c. fi.

C. An posterior cōstitutio tollat
priorē. **R.** Tollit etiam si de p̄oui-
nullam faciat mētionem. et de co-
gn. sp̄i. c. luez p̄. secus sit i rescriptis
et de rescript. ceterū. et. c. ex parte
Item secus de cōsuetudine. **A.**
s. qz et non derogat p̄ nouā p̄stim-
nōem pape nisi de ea fiat mētio vt
in loco allegato. **A.** s. cōsuetudo
§. 6.

C. An leges humane obligent
i foro p̄sciētiē. **R.** s. 3. Th. prima se
q. 96. Leges humane si iuste sit ha-
bent vim obligatiōis in foro cōscie
a lege eterna. a qua deriuatur fm
illud puer. 3. Per me reges re-
gnant et legi cōditores iusta decer-
nunt. Dicitur autē leges iuste. Et
quidem et sine. s. q̄n̄ ordinatur ad
bonū cōe. Item secūdo ex aucto-
ritate. s. q̄n̄ lex lata n̄ excedit p̄tātē
serentis. Item tertio ex forma q̄n̄
s. fm equalitate proportionis im-
ponitur subditis onera ad bonus

ode. et s. h̄ leges huiusmodi onera
imponentes iuste sunt et obligati fo-
ro p̄scie. dis. 9. quicūq̄. Leges vō
iniuste nō obligāt. de qbus vide in
sequenti. §. 2. Idem in sū. con. eo.
li. q. 204.

C. Que sunt leges iniuste. **R.** fm
Tho. vbi. s. Iniuste sunt. p̄mo qui
dem p̄trarietate ad bonū hūanū
et h̄ triplicit̄. s. p̄trarijs modis nūc
dictis de legibus iustis. Nam vno
mō sūt iniuste ex sine sic cū alijs p̄si
des leges iponit onerosas subditis
n̄ p̄tinētes ad vtilitatē cōem s. ma-
gis ad p̄p̄tā cupiditatē et gloriā. et
mō ex auctoritate. s. cū alijs legē
fert vltra cōmissam sibi potestatem
3. mō ex forma. puta cū in q̄lit̄ one-
ra multitudinis dispensant. et si or-
dinent ad bonū cōe. et tales magis
sunt violentiē q̄ leges. Unde n̄ obli-
gāt in foro p̄scie. nisi forte p̄ vitian-
dū scandalū. Itē iniuste sunt per
p̄trarietate ad bonū diuinum sicut
leges tyrannorū inducētes ad ido-
latriam vel ad quodlibet aliud qd̄
est cōtra legē diuinā et tales leges
nullo modo licet obseruare.

C. Sed nunq̄ inter leges imperi-
ales que nunc vigent sunt aliq̄ ser-
sus illiciti et fm animā nō cōtra-
di. **R.** Sunt. ut dicitur dis. xi. lege.
Et primo quidez in matrimonijs
Nam s. leges filius vnus germani
ni copulari potest mfimoniū cū
filia alterius germani. ut Insi. de
nup. §. it̄ eos. L. de nup. l. nemi-
ni. et fm deum tales debent p̄mit-
separari. et de p̄sang. et affi. nō d̄z
et. 35. q. 3. p̄ogenit. et. qz fm leges
puella rapta non potest contrabe-
re mfimoniū cum suo raptoze. L.
de rap. vir. l. vnica. Et idem cras

olim fm aliquos canones. s. ho-
die pl. ex d. rap. c. si. r. uide. j. rap
toz. j. §. 2. q. qm leges liciti e ho-
min soluto tenere mulier soluta
ta concubina. ut in Aluten. quibus
mo. na. effi. sui. §. si quis autē. S3
fm dei etiam fornicano simplex
mortale pcti. est r. excludit a re-
gno dei. ut dicit Aplos. i. Cor. 6. 4.
q. fm leges licium est uiro occi-
dere adulterum uxoris deprehen-
sum in adulterio si est persona uir-
lis r. cui non debetur reuerētia. ff.
de adul. l. marito. i. r. uo. r. l. si a-
dulterum. r. C. de adul. l. Grac-
cus. Et similiter licet patri qui ha-
bet filium in potestate occidere a-
dulteriū filie in domo filie. r. ecō-
uerso licet patri occidere adulterā
filij r. generi. r. occidere filiam. ff.
de adul. l. pater. r. l. nec in ea. r. l.
q. ait. Similit r. latrone siue popu-
latore agro. ut s. homicidii. i. §.
6. S3 fm deū nihil eoz licet r. p
lybel cū pcept. Exo. 20. Nō occi-
das. §. qm leges dānat q. pphen-
sam i adulterio tenet uxore. C. de
adul. l. crimen. r. l. castitati. S3 fz
deū r. iura canonica pōt tenere si
ne ulla pena dūmō ipsa uelit ab a-
dulterio recedere. si. q. i. §. s. baudi-
tur. A. Al. incipit. hic subaudiē-
dum. B. 6. q. fm leges in multis
casibus licitū ē uxore r. cpudat r.
mrimoniū rite cōtractū dissoluē
r. maxime in casu q. notat dif. 10.
lege. r. 27. q. 1. sunt qui dicunt. A.
In his capitulis dicit de dissolu-
tōe mrimoniū ē cōsumari cā reli-
gionis. qd. phibet l3 leges pmite-
runt. B. Sed h. lex diuina phibet
ut in eisdē. c. di. 7. q. fm leges nu-
lier que mortuo marito nubat istra

tempus luctus s. unū anni istam
sit r. incurrit multas penas. L. de
secundis nup. l. 1. r. 2. S3 fm deū
ut aplos dicit nubat libere cui rui
et de secundis nup. c. si. Et ut nota-
t Inno. remittunt et oēs ille pene q.
sūt tm ad ipi. pena. Secus si inde
pueniat aliqd ad alios. A. d. An.
de bu. clarius hoc ponit in dīo
c. si. de secundis nup. dīcēs q. qdā
sūt pene q. fundant sup odio secu-
daz nuptiaz uel festinatōe transi-
tus. r. tales pene sunt cōrecte. ut
h. q. contrahere mrimoniū nō ē
odiosus neq. phibitū s3 ab aplo
pmittū. Quēdā sunt pene q. fundā-
tur sup fauore primi mrimoniū r.
iste adhuc hodie durat. ut si mal-
cōsequit aliquid ab incestu ut ex
testamēto alicuius filiorū prioris
mrimoniū h3 solū usufructū super
eo dū uiuit. remanente ppritate
apud filios eiusdē mrimoniū si ex-
ist. qd. n. extantū. psequit plenus
ius. ut. l. semine. §. si. L. d. fis nup.
Itē q. utr. siue mulier nō possit in
uita uel post mortē donare nouer-
ce uel uirrico plusq. dōauerit uni
cuiq3 filioz prioris mrimoniū. ut
l. hac edictali. L. eo. Et idē in mul-
tis similib. q. ponit dñs. an. ubi. §.
B. 8. q. fm leges filiū spurium nō
ē alend. s3 fm deū r. canones. §.
ut s. fili. §. 7. A. q. incipit. Quid d
spurij. B. 8. q. fm leges heres
si nō fecerit inuentariū tenetur ad
oia d. uita defuncti. Sec. scd3 deū
ut s. h. d. itas. §. 5. 10. q. cū icernis
casibus scd3 leges hīs tenent de
maleficio defuncti. secus ē fm deū
ut s. h. d. itas. §. 4. A. q. ut ibi p3
tenetur ad oia debita defuncti et
ex maleficio iquātū hereditas ista

feh. B. xi. quia fz leges id quod
relinquunt in ultima uoluntate si
ualet nisi habeat. r. uel. s. L. de te-
sta. l. si vnus. r. l. si. sed scdm deus
in relictis ad pias causas sufficiunt
tres aut enā duo testes. et de testa-
cum effes. r. c. relatus. A. De hoc
plenius s. ecclesia. i. §. 5. in addu-
ne. B. 12. quia scdm leges si pmit-
to aliquid nudo pacto. A. i. sim-
plici promissione sine alia iur. so-
lemnitate. B. non teneor. qz non
oritur inde actio. ut. ff. de pac. l. iu-
ris gentiū. Contra. ē scd3 deum r.
canones. qz mortaliter peccat re-
cedēs a pacto. et de pac. c. l. cū si-
milib. que tibi nōnt. Et uide. i. pro-
missio. Et idē si pmitto uni recipi-
enti p alio. qz scd3 deū teneor. fz
leges nō. A. Nisi pmissio scā fue-
rit psona existēt sub pte alterius
ut seruo suo filiosa. uel procurato-
ri seu negotiorū gestorū. Per hos
enim bene acquiruntur patri r. dño
ut in. Insti. per quas pfo. no. acq-
obli. pto. r. ff. r. L. de procura. r.
de neg. gestis. B. 13. qz inter emē-
tes r. uendentes concedant leges
A. Melius diceret pmittunt. Al-
lum eni dolū leges concedunt. ff.
de dolo. r. totum. B. deceptiones
r. A. d. s. emptio. §. 3. 14. qz fz
leges nō l3 emere seu uendere iu-
ra r. actiones que quis habet con-
tra aliu pro minorē pōio q. sit pri-
cipale debiti. alit nō ualet emptio
nec pen pōt nisi usq3 ad id qd. so-
luti est. nec et possunt talia iura p
parte uendi r. pro parte donari.
L. mandau. l. per diuersas. r. l. ab
anastasio S3 fm aiām nihil. phi-
bet me emere iura cōtra aliquem
p minorē pōio q. sint ipa iura dñ

tm nō faciā hoc in fraudem iure
sed ppter interesse meū aut labo-
rē qui forsitan erit in rehabendo
seu q. dubito ne dōbito fugiat aut
ad pauptatē nriat. A. d. hoc. j.
usura. 3. §. pl. A. Et ibi p3 r. et in
dictis. ff. per diuersas. r. ab anasta-
sio. q. hoc fuit stantum ad remo-
uendas lites r. pro cōi bono. Nō
nō est causa quare in pscia nō ob-
ligent. r. sibi imputet q. se itromit-
tit huiusmodi periculis r. hōijs.
B. 15. quia fm leges in longissi-
mo tpe et possessio malefidei pre-
scribit. Secus fm deū r. iura ca-
nonica. et de re. iur. possessio ma-
le fidei. l. 6. De hoc uide. j. p. c. p. r.
tio. §. 5. 16. q. fz leges maleficia
cogitōis regulariter nō puniunt
ff. de penis. l. cogitatio. §. in ois
cogitatio mala uel a deo uel per
pnias puniēda. l. 33. q. 2. ois. 17. qz
fm leges licet magi r. uenefici pu-
niant. tm qui h. faciunt cōtra ibres
uentos r. grandines puniant. L.
de male. l. eorum. sed fm deū talia
et sic facere grauissimū peccatum
est ut clare pbat Tho. 2a 2e. q. 96
A. Et bene. qz nō sunt faciēda ma-
la ut ueniant bona. ad Ro. 3. B.
18. qz fm leges liciti est in cā san-
guinis corrumpere accusatorem
ff. de preua. l. si. A. Ibi d. In oi-
bus causis pterq. in sanguine qui
delatorem corrumpit p uictis ha-
bet. r. sic nō innuit q. h. liceat sed
quia tali pena non punit. B. S3
fm deū nō licet. ut ponit Tho. 2a
2e. q. 96. Decitac3 sūt que notat
pōtū que pti ad castis aie nō sūt
fm deum tenenda l3. sint cōcessa
per leges. Al. uero iur. subnūtaet
r. diuersitates iuris canonici r. a

illis iuristis relinquā. Porro de
illis legibus que permittunt usu-
ras nihil dico. quia omnes abro-
gate sunt etiam per leges. ut .j. v-
sura. l. 23. qui incipit. Quid d le-
gibus.

10 **¶** **A**ntū in legib⁹ possit dispēdari.
R. fm Tho. Sa. Fe. q. 67. Rectos
multiudinis dispēdare pū in legi-
bus humanis i aliquib⁹ casib⁹. A.
s. i. quibus dispensatio a iure per-
mittit. Al fecus. cum nemo possit
venire cōtra leges superiores. 19.
di. nulli fas ē. B. ut nō q^o dispen-
satio nō cēdat in nocēmētū boni
cois. sed ponas ad illud pficiat.
Qui autem sunt casus iuris cano-
nici dispēdabiles solum per papā
habet. s. dispensatio. §. 7. 8. 9.
A. s. in. §. qui incipit. Dispenstō
cum sequentibus.

11 **¶** **A**ntū i cōstitutionibus intelligā
tur cōcessa quecūqz nō sūt phibi-
ta. R. fm hosti. Si cōstitutio pro-
mulgata est affirmatiue. oia q^o cō-
tinet et ex eis sequentia videntur
cōcessa. nisi reperiantur prohibi-
ta. puta concessum est contrabere
infimonia. ergo cuiuslibet et semp.
nisi reperiantur phibitū. Si vō p
mulgata sint negatiue oia ex eis se-
quentia intelliguntur prohibita nisi
reperiantur concessa. sicut phibi-
detur ne quis occidat. ergo sep. et
omnibus prohibetur nisi qñ inue-
nitur concessum.

12 **¶** **L**eges impiales imitant cano-
nes. An dicat sic. Nō dedignant
facere leges canone sacros imita-
ri. spālter i infimonia et usuris. i
Huten. ut clici apud. pprios epos
col. 6. 2. 2. q. 6. §. b. colligit. et de
nouo ope. nūc. in teluximus.

¶ **I**n legis fraudem nihil agen-
dū. ff. de legi. contra legē. quia cū
quid prohibetur una uia intelligi-
tur prohiberi et alia. et de re. iur.
cum quid. li. 6.

¶ **Q**uid de cōdentibus leges ini-
quas. R. Si leges inique sunt cō-
tra libertatē ecclie tunc cōdētes et
seruantes sunt excōicau ipso scō.
ut habes. extēse s. excōmunica-
tio. i. §. 2. b. 8. Si uero sint simpli-
citer contra aliqua dei et ecclie
mādta. ut puta q^o liceat facere sy-
monias uel alienare scudum pre-
cipue ecclieasticam et huiusmodi
ipso iure nō ualent. dis. 8. que con-
tra. 31. q. 7. flagicia. extra de cōsti.
que in eccliearum. Et facientes et
seruantes peccāt mortaliter. extra
de symo. cum in ecclie. 2. c. non
satis. Et si qui dñificati sunt occa-
sione talis legis. cōditores et eor-
heredes tenentur ad restitutiōnē.

¶ **I**lli etiam qui induxerunt condē-
torē ad talem legem faciendā te-
nētur. insolida. et similiter oēs ser-
uantes tenentur ad restitutiōnem
omnium eorum que talium legū
occasione lucrati sunt uel alios dā-
nificauerunt. Et eodem mo īmo
multo magis peccāt et tenetur qui
leges cōdant directe contra deus
sicut de idolatria. ut hic. s. §. 8. et
dicunt. A. Nec etiam notant. ut i
sū. cō. li. 2. ti. §. q. 205. fm Ray. et
Hosti. **E**t ultra predictū casum ē
in alijs irrogatur excōicatio tra-
tatiū legū cōditores. puta si cōdē-
rēt legē sup usuris faciendis uel i
restituendis. ut in cle. ex graui. de
usuris. uel super symonia cōmīnē-
da. cū symonia hodie sit excōica-
tio papalis. ut patet per extrauē-

gantē Eugenij quarti. Cū detecta-
bit. et idē in multis alijs casibus q
pū colligi s. absoluto p. §. 2. et ex
cōicatio. l. §. i. cum sequentibus.
¶ **A**d materiam legis pōt perti-
nere s. ius. **L**eges audire nō licet
quosdā dicit s. excōicatio n. §. 2.
7. 6. et ibidē. §. 3. b. 14. Quis papa
possit tollere leges habes. j. papa
sancti.

Iuellarius

¶ **I**uract⁹. **C**ontract⁹ iste q i
quosdā locis dā datio ad iuellū
idē q^o iuractus emphiteotic⁹
et iō de hōcuidē s. emphiteosis.

Ibell⁹ famo-

¶ **S**as dicitur qñ alijs scribit
ecclie continentem iniurias sine
infamia alterius. et proijci cam i
loco ubi inuentatur et sic alius in-
famatur.

¶ **Q**ue pena pñcientis libellū fa-
mosus. **R.** Quadruplex est pena
fm q^o qñtuor mōis pōt agi de eo.
Et primo qdem si agatur crimina-
liter etiam fm leges est pena capi-
to tam cōtra illū qui fecit quā cō-
tra illū qui inuenit nisi corruerit
uel nulli reuelauerit. L. eo. l. uni-
ca. §. q. i. si quis famosum. **A.** Ibi
trāsupta est ps dicte legis nuice.
ubi dicitur. **S**i quis libellum fa-
mosum sine donu sine i publico ul
i quocūqz loco ignar⁹ reppit. aut
corripas pñs q^o alter iueniat. aut
nulli pñtiant inuentū. Si vō nou-
statim eiusdē car tulas uel ruperit
uel igni cōsūserit sed uim earum
manifestauerit. sciat se q^o i actoris
huius dilecti capitali sñia subin-
gādū. Quosmodi et libellus alic

rius opinionē non ledat. **B.** Et q
libz de populo accusare pōt tales
qñ et accusatori constituit precū
pro modo substantie accusati p
sone. uel si erat seruus produciat
i libertatem. ff. de iur. l. lex. §. si.
7. L. eo. l. unice. et si agat ciuilit.
s. actione iniuriarū que non publi-
ci iudicij sed priuaz conuenit qre
lam. L. de iur. iniuriarū. Et sic
punit fm iuramēti actōis et ta-
xationē iudicis. ut in Insti. de iur.
§. pena. 3. si agatur fm cano-
nes. et sic q famosū libellū cōficat
flagellat et excōicatur. §. q. i. q i al-
terius. 2. c. hi q. Et pōt deponi. cū
sit grane crime et dānatōe dignū
simū. §. dis. §. nunc at. 4. in foro
penitentiā. quia tam istū q^o aliq d
sactoris tenentur ad restitutiōnē
sane p mōz q dicitur ē sup. de trac-
tio. §. 4. 2. §. A. Idē i sū. con. li. 2.
ti. §. q. 100. **B.**

Ibertus

¶ **I**stus est ille qui
ex suo fa-
ctus est liber p manu missioz
¶ **M**anus missioz autē patronus dicitur
et semp liber⁹ patrono tenetur
ad quedā obsequia. Ingenu⁹ autē
uocatur qui liber nat⁹ est et sic nul-
li tenet obsequi. Est autē casus q^o
liber⁹ eripit i ingennitatem. s. si o
dño fuerit⁹ exposit. ut dicitur sup
expōsim.

¶ **A**ntū libertus possit reuocari i
seruitutē. **R.** Libertus i seruitutē
reuocat ppter ingratitudinem. s.
cum manus iniecit i patronū. aut
atrocē iniuriā seu grane dāgā re-
rū i uite piculū inferre pspicit. Et
eisdē causis pōt glibz donator to-
nationem reuocare. extra b. dōa.
c. si. A. Et ibi nōt glo. qd hētur in

ffo. §. nōt et in sum. 2. li. 3. ti. 17. q. 14. B.

Que ofia ē inter liberos ecclie et pueros. R. fm hosti. Multi pter. Prima qz liberi ecclie suo cātur in seruitute pp operas nō sūntas. 12. q. 2. diaconi. Secus in libto puuati. C. de libe. cā solo. Inno. tñ intelligit de obsequijs ipositi nō de alijs. A. qz ad nō imposta non tenēt. vt dicit ipse. Inno. in. c. de famulis. c. de ser. nō ordi. vbi et dicit qz p omissionē obsequij ipositi nō redigat liberos in seruitutē. nisi eēt nimis necessarii obsequiuz. puta qz negar et alifita. Tunc ei inquit flocabit in seruitutē. B. Secunda qz filij libertozuz ecclie et nan post manumissioz ff. obnoxij ecclie. 12. q. 1. de libertis. 2. c. liberti. 2. Secus in alijs. C. eo. 1. 1. 2. 2. A. s. in ti. de libertis et eoz libertis. B. Tertia qz liberi ecclie tenentur seruire ecclie et si nulla opa sint imposta eis. 12. q. 2. diaconi. ff. 2. c. liberti. 2. Secus alijs. C. e. 1. 1. 2. 2. A. Ibi si bñ b appet. s. bñ b dicit Inno. i. d. c. de famulis pmissis. q notant scd3 Ray. i. ff. 2. li. 3. ti. 17. q. 14. B. Quarta ē qz liberi ecclie si iniuriētur ecclie vel accusent illā testificēt ptra illā reuocātur in seruitutē etiā si ordinati fuerint. dist. 54. qui ex famulis. et in p. c. c. diaconi. extra de ser. nō ordi. de famulis. Quinta qz liberi ecclie manumissi ad b vt ordinentur nō pnt de a cōfuitis qciqz mō ad alios trāsmittere scd3 quos dā. qn potius oia ad ecclias pūne bñt. S3 verti puto qz b sit vez sola qñ in manumissione fuit dicitur. Al' et testifi pnt cōdere de his que acquisierunt. ar. c. de ser. nō ordi.

eo libentius. 12. q. 3. c. 1. 2. 2. A. Idē in sum. con. eo. n. q. 1. secūdu Tā. Ray. Al. et hosti. Predicta etiā notātur in. d. q. 14. B. Multa circa materia libertozuz habes. j. manumissio. 2. j. seruus.

Attēre. De starijs s. absolto. 1. 6. 3. b. 4. Jtes s. ex cōdicatio. 3. Quilibz d3 potat de cura sras de dignitate quā dicit se bfe. vt. j. peganus. §. si.

Ingiū. put h sum. nūc ē cum vnus h bis alteri tradit in qua traditōe scd3 Tho. fa. fe. q. 146. duo pnt antē d. qñs ei conngit traditōe pp hoc qz traditōe recusat psonē dicens pntēre ex defectu amoris aios vniens. et b pnter ad discordiā caritati ptra rā. Qñs ho ptingit pp hoc qz traditōe nō veretur pntare dicē tē. et sic fit litigiū qd amicitie vel af stabilitati opponitur ad quaz pnter delectabilr alijs pūnere. Et ipse dicit qz abicoz. qz illi q ad omnia ptra rātur cā pntandū neqz quof cūqz curātes discoli et linguosi vocātur. et vide. s. discordia.

Utrū linguosus plus peccet qz adulator. R. s3 Tho. vbi. s. Cū virtus amicitie pncipaliter tēdat ad blectādū qz ad pntandū. tō linguosus qz suphabūdāt i pntandū qz peccat qz adfauō qz suphabūdāt in delectandū. Per accidens in pofset econuerso esse. puta si in aliquo particulari adulator magis interderet qz deceptōes nocere uel huiusmodi.

Utrū quare linguosus pnter curat ordinarī. R. fm hosti. Et plex est cā

Prima quales si sunt apti ad huius doctrinā que requiritur ab eis. Et dist. 46. §. i. dicitur. Nihil ē in pudentius arrogātia rusticoz qui garrulitate auctoritate putant. et passim ad lues in sabiectos nimide auocāt. Secūda cā est. qz linguosi vel adulatoribus aios pncipuz si b pculant vel sribus suis detrahēdo infamie notā igerūt. vel iter sres discordiā seminādo seditōes nunqz cessant facere. dist. 46. §. 2. Tertia cā ē qz cum ipi debeant discordiā ad pcordiā trahere et et oblatōes dissidentū prohibeantur recipere non debent linguando alios ad discordiā prouocare. dist. 90. i. principio. et per totam dist.

Locatio uel

Locatio. Locator dicitur qui si sine usum alteri pro precio cōcedit. Et cū loco tibi domū meā ego suz locator. tu vero cōductor. Et etiā qñqz quis dicit locare operas suas. qñ offert se ad faciēdū aliqd p p. cio. vel et qñ accipit rem vt faciat in ea aliquid qd dicitur inominatus p tractus. A. nisi interueniat precuz pecunie. nūc ei esset mera locatio. vt in ff. de loc. et pduc. in p. 1. B. Cū duo ipse d3 solui merces locator. B. secūdu hosti. Seruari debet qz inter eos acuz est. Si vero non apparet quid actū sit. seruendus ē mos regionis. qz si et nō apparet uel ē varus seruādū quod minimum ē. s. vt soluanur in sine anni. extra de reg. iur. in obscuri. li. 6. Item Tho.

Utrū in quibus cāibus potest dominus expellere inquitum seu cōductore. R. In quatuor. Primum si domus

locata necessaria facta sit sine habitatori. puta si domus quā habitabat casu destructa est. aut si pēilea duxit vxorē vel alia similitas necessitas superuenit. Intelligēdū secūdu hosti. quando ipse locatōis illa necessitas non iminebat. Sed dicitur cāus ē si domus h3 necessitatem reparatiōis. Et intelligit de necessitate orta post locatiōem. Et in his duobus cāibus remittēda est pensio pro rata p. ris. Tertius si conductor peruerit i domo uersetur. vt si tenet porcos in solario. vel non ē in ea secūdu pacuz conductiōis. vel si deteriores faciat vel malas feminas ibi teneat. aut etiam peruersos homines. ar. in aug. de leno. §. sancimus. p. iuncto. §. si quis aut. eo. ti. vbi et p3 qz nisi dñs expellat de domo sua huiusmodi turpes personas et lenones grauitur puniunt. B. In quocāu aliq dixerūt si esse remuneranduz parte pensiois pro rata p. ris. Sed ptra rā vez ē qz dñs tenetur fructu tere potest at agere ptra inquitum p dāno dato. vt et. c. p. p. p. Et ibi hoc nōt glo. addēs qz locator ager actōe legis aequie et ex locato. B. Quarus cū iglū per biēniū si soluit pensioes. qz potest expelli et si ad quicquēniū vel vltra p. d. r. A. nisi celeriter sausscecit. d. c. p. p. p. r. Et dicit ista expulsio lant. s. emphiteosis. §. 4. i. additōe. B. Hos quatuor cā hēs i. d. c. p. p. p. r. A. Nec et notātur in sum. 2. li. 2. ti. 8. q. 35. vbi et addiunt scd3 hosti. qz conductor itellr iprobe uersari si opera rustica suo ipse non exercet. vt si propter inimicitias ex ei culpa procedēs dāni datur. B.

3

Conductor teneatur locari dano qd i re locata pingerit. ff. fm hosti. Tenet si pingerit culpa sua vt illoz quoz opa vnt. Et in hoc tractu venit et culpa leuis. Cu gra vniuſqz celebret. quis quida contrariu dixerint. vt i inſti. quibz mo. re contrahitur obligatio. §. vlti. **A.** Qui m accipit mercedē pro custo dia tenet et d leuiſſima culpa fm hosti. et in ſum. p. eo. n. q. 36. et ſen tit glo. in. l. qui mercedē. ff. de loc. Et intellige qñ oblatu ſe custo die. ar. l. i. §. ſepe. ff. de poſit. Al fecus. vt. §. de poſitum. §. 3. in adduone. **B.** An ſi auriga dū ceteros carru ſuo tranſire contendit curru euer ſit. et ſerui que cōduxerat quassa nit vel occidit. tenetur. Debuit eni ſe temperare et diligentius ſe hſe ff. eo. Item queritur. Sed ſi ſec q quicunqz diligens ſeciſſet. ſecus e rit. vt. ff. eo. ſi merces. §. qui colum naz. De damno vero dato vt alio cui obuiare non ponit nō tenetur ff. e. ſed de dāno. **A.** Et ibi p3 q te nentur de dāno dato ab eo que po ſuit in custodia. **B.** Similit̄ et nec de caſu ſortuito.

4

Conductor ille qui locat operas ſuas faciendas in aliqua re teneatur d dāno illius rei. ff. §. 3. hosti. ſicut et in ſuperiori qōe. Si dānu pangit culpa illius tenet. aliter non. Anō ſi colūna trāſſerēdā accepit vt do la et huiusmodi et fracta ſunt ſua culpa uel illoz quoz opa vtiur te nentur et de culpa leui. Secus ſi di ligentia adhibuit. ff. eo. ſi merces. §. q colūna. Et ſz de dāno ab alio dato nō tenet. vt. ff. eo. §. de dāno tenetur in de custodia. ff. eo. q mez cedem. Nam et qui mercedē p ſo

la custo dia accipit tenet et d leuiſſi ma culpa. extra de depo. bona fide. ſed de cau ſortuito non tenet niſi ex pacto vt ibi. **A.** vbi et idem dſ ſi pceſſit culpa vt moza. **B.** §. ſi ſortuito: puez que cōduxerat for ma calceata vehementer pculſit et ei oculus eſſoderet tenet. q: leuis mī caſtigano et pmiſſa ē. ff. e. §. 3. querit. et et de homi. ad audiēdā. **I**te qui recipit palliū meū et p ea p errore dedit alteri tenet. q: nō tole ratur error i facto p pno. ff. eo. §. 3. queritur. §. item ſi pallium. **I**te ſi veſtimenta poliēda accepit et mu res referunt. de culpa tenetur. ff. e. **I**te queritur. §. ſi ſullo. **I**te ſi aliqd ſarnēdū vel poliēdū vt gēma ſcul pēdā vel icludēdā accepit tenetur excepto ſi res vitio ſuo frangatur. nā tunc non tenet niſi p ſpale pac tum. Et eo dē mō ſi vitulos pſcē dos accepit. ff. eo. ſi quis fundum §. ſi quis vitulos. et. l. i. c. querit. §. ſi gēma. 23. q. 4. §. tres pſonas. **I**te ſi nauta me inuito ponat res meas in alia nauī q vbi poſuerit et per rūt tenet. ff. eo. **I**te querit. **A.** in. §. l. Et ibi p3 q ſi tranſtulit non inuit to dño ſz bona fide et ſine culpa n tenet. vel et ſi mala fide tranſtulit. ſz in eadez nauigatioē vtraqz nauis perijt. ff. ad. l. ro. de iac. l. ſina. §. l. Poſita et in hoc. §. notātur in ſi. con. li. 2. ti. 8. q. 36. **B.** **P**ōe q locatoris opis vt paſto ri res perijt et dñs dic q perijt cul pa ſeu dolo illius et paſto: negat cui incūbit pbatō. ff. fm hostiē. Paſto: nā cū ipe rōne officij de beat custodia hſe. ſi dicit amuſſam ouē pbat aſſuiſſe culpa ſine doli ſicut argentarius pbatē d3 amuſſ

q rōe cū ruina vel incendio. ff. d edē. ſi qd ex argentijs. §. vlti. **I**de m caſto de carceā. ff. de caſto. et ex bi. 2. l. vlti. cū alq doli allegat do lum probare debeat. ff. de proba. quoz §. qui doli. **A.** **I**dem in. d. q. 39. **B.**

In quibus cāibus remittit cen ſus ſue penſio rei locatē. ff. Si p ductor expellit ſu remiſſio pro ra ta mō vt. §. in. 3. §. dicitur ē. **A.** **I**tem et pductor corpis alicui vputa agri excauatur a ſolutione pp vim ma iorez cui reſiſti non ponit. **I**te pp id quod pter conſuetudinē eue nit. **A.** pua tēpeſtas vel alia acris intemperies in deuastaōe fructuū vt in. l. de qua ſtamm. **B.** vt. ff. eo. l. ex conducto. §. 2. r. 3. **I**tem ſpālī ppter ſterilitatem afficientem cō ductores magno icōmodo. niſi ſte rilitas valeat ppenſari cū vbertate pcedēns et ſequēns anni. et fiet h remiſſio pro rata ſterilitatis extra eo. ppter. **A.** Et fm **H**off. in ſū. con. li. 2. ti. 8. q. 37. ſterilitas et vber tas intelligitur ſecūdnz vulgi opi monē. ſz quidā dixerint ſterilitatē qñ ſemen non percipitur. **S**imilit̄ ppter vbertatē ſi caſu ſortuito p tingat augmenta ē penſio. nō aut ſi bec ſia idiligentia poſſeſſoris. **E**t. ſi ſubſtigitur. **I**te h que d cāſt de penſione minuenda vel augen da intellige ſecūdnz **H**off. in eo colono qui nūmus colū. **N**az par tiarius quaſi iuz ſocietatis et lucy et dānu cū dño fundi pūtur. vt. ff. eo. l. ſi merces. **B.** Sed ſi aliquis locat opas ſuas ſuū. vel accepit rē vt aliquid in ea ſaciat. **A.** **E**t et lo cat rem et opam. vt in. d. q. 37. vbi bec notātur ſecūdnz **I**nno. et hoſt.

B. totā mercedē recipit et ſi caſu ſortuito impeditus fuerit. niſi mo ra vel culpa poſſu impuati. ff. de varijs et exoz. cog. l. i. §. pe. et. ff. d ſtamm. libe. l. cū heres. §. pe. **A.** **P**o nus vt. §. antepe. **B.**

Quid ſi pductor fundi aliquid expendit in re pducta. ff. l. cōd3 ho ſti. Si expendit necio vel vlti au xii edificauit vel inſtāuit. ager con tra locatore vt expenſas recipiat. ff. eo. l. dñs. **A.** **I**fecus.

Conductor agri vel domus l alteri rei poſſit rē ipam alteri loca re. nū. pōt. **L.** eo. l. nemo. et tūc res poſterioris pductoris obligate ſſ picipali dño vsqz ad illā quā ſua tē quā illē ſecūdnz pductor tenet prior. ff. eo. l. ſi in lege. §. ſi colon^o **A.** **I**bi dſ q fructus rei locatē ſūt in cā pignoris ac ſi pnoz cōductō eos pcepſiſſet. et q alie res poſte rioris cōductoris nō obligant do mino. Sed glo. dicit ibi. s. in toni. ſed pro parte ſic vel non obligant qñ nō ſunt inuecte. **B.**

Nullus ſlar^o religioſus pōt cō cedere ad vitā nec ad certuz tēpus reddi^o vel pte eoz. **B.** **A**ut iura. aut poſſeſſiōes monaſterioz vel a liaz admiſtrationi ſibi pmiſſaz. vt in cle. de qua. j. **B.** **A**licui enaz pro quacūqz pecunia niſi neceſſi tas vel vtilitas pūeus ſine loci et poſcat. et accedente pſenſu pūeus aut ſi pūeniū nō hz accedente cō ſenſu ſuperioris. et q pſecerit incur rit ſniam ſuſpēſiōis. nec recipientū acquirunt aliquid ius. **I**n h non extēditur ad locatōes vel reddu um aut fructuum venditiones ad modicū tempus. vt de reb^o ecclie nō ſue. mōaſterioz. in cle. vide.

1. Symonia. 4. §. 3. Bona cōducto-
ris inuit obligata locatori. vi. §. pi-
gnus. §. i.

Ludus et iocus

Ludus et ludus et iocus possit
et virtus. R. fm Tho. fa se q. 68.
Sicut homo indiget corporali re
fo cillatione. qz nō pōt continue la-
borare ita etiaz ex parte aie idiget
quiete et solatio quod fit per ludi-
crā et iocosa. Circa que tria vident
picipue et canēda. Prīmā et pnci-
pale ē qz p dicitā delectatio nō que-
rat i aliqz opibz seu verbis turpi-
bus et nocivis. Scdm. ne totaliter
grauitas aie resoluat. Tertius vt lu-
dus sit conueniens fm cōgruitatē
persone temporis et loci et fz alias
circumstantias debite ordinet. Et
hec virtus scdm philosophū voca-
tar eutrapelia.

Quō i ludis sit vitū. R. fz Tho.
vbi s. Vitium ē i ludo. i. qdem fm
excessum. qn quis ad ludū assumit
turpia verba vel facta. vel etiam ea
que vergūt i primum nocumētum q
de se sūt pccā mortalia. et sic exces-
sus ludi ē peccatū mortale. Et pōt
esse excessus i ludo qn non ē cum
debitis circumstantiis. puta qz nō cō-
petit loco seu tempore negotio aut
persone. Et h qdem qnqz pōt esse
pccā mortale ppter vehemētā
affectus ad inidm. ita qz quis con-
tra pceptum dei vel ecclie talibus
vt nō recuset. Quōqz aut veniale. i.
cum aliquis nō tantum afficiat ad
ludū qz p hoc velit aliquid pira-
deum cōmutare. Nec etiam acu-
aliter comitat. qz non sufficit bōa
voluntas cui contrariat opus. 86.
vbi non satis. B. 2. pōt esse in ludo

vitū ppter eius defectum. Nā ad-
tra humanā rationē ē vt aliquis se
onerofū alijs exhibeat puta dū ni-
hil delectabile exhibet delectati-
ones alioz ipedu. Unde Seneca di-
cit. Sic geras sapietē vt nullus
exhorreat ianqz asperū nec coten-
fiat quasi vilem. Sed qz ludus nō
ppier se querit sed pp opationes.
iō defectus ludi minus ē victiosus
qz excessus. An pbs dicit. q. et hie
coz qz paz de delectandō sufficit ad
vitam quasi p conuictō sicu pa-
rum de false sufficit i cibo.

Utrū liceat causa ludi vitū habē-
ta religioz. R. non lz. sed puni-
bz grauit qz h facit. vbi dicit. b. sac.
epis. §. si. A. Potius videt. §. pl.
vbi dicit. Quidam gnātū i seculari vna
cōuertantibus. et maxime theata-
lia exercitibus viris ac mulier-
bus iter dicimus vt icemabē. i. bi-
ta monachi aut monastrie aut aſi-
strie aut cuiuscūqz persone hōi Sci-
enibus vniūsis psumēbus i tali
scemathe aut mutari aut illudē in
qunqz eccliaſtica disciplina. qz et
corpalia supplicia sustinebūt et
ho ptradēt puidēb hōi loco-
rū epis et q sub eis sūt clericis. Sz
etiā qbullibet militaribz iudicibz et
q sub eis sūt officioz et lo coz dēta-
toribus. B. et ar. L. de epi. aud. l.
nime. A. Ibi dicit. Et inmer qz la-
dubrio corporis sui questū facitū p-
blice habuit earum virginum qz b
dicare sunt deo nō vitant. B
Utrū i eadē scari. citharis. ludo
scachoz et hōi i su pccā. R. scōz
A. Si b sūt a psonis secularibus
tpe et loco cōpētē licet. sicut et gnā-
lit de ludis dicitū ē i pzo. §. Si bō
sūt a clericis nō vident cōpetē

hēre maxime si clericus iudat cum
laico. et q. 7. laicos. 23. dicit. his i. gif.
Bulio et minus pperit religioſis
A. Regitur et q ad seculares ho-
nestus modus. vt s. i. prin. et dēcs
ca. Unde 86. dicit. in. c. donare. dicit
glo. qz nō ē dādum aliqd cubariss
et similibus nisi qn sonaret ad lau-
dē dei vel ob aliam iustā cām puta
recreationis. ut qz aliqd. ē debil vt
firmus. et extra has causas simili-
ter non lz talia sonare vel audire.
Hec i glo. Et idem pp eandem rō-
nem pōt intelligi et icantum. B
Utrū iſpecto spectaculoz sit
pccā. R. fm Tho. fa se. q. 167. In
ſpecto spectaculoz vitiosa reddūt
iſtum pp hō homo fit prōn ad vi-
tia laſciue vel crudelitaz p ea que
ibi representat. A. Et iſtum p hō re-
trahit ab vtilibus et bonis vt. s. ca-
riofitas. quo casu quādoqz etiam
excoicatio immet. An de 2. cef. dicit.
l. i. c. qui die. of. Qui die solēni p-
termiſſo ecclie cōuentu ad specta-
cula vadit excoicet. B. Et ad hoc
facit s. curiositas. §. 3. et supra cho-
rea. §. 2.

Utrū liceat vti ludis i ecclia vbi
supra emunitas ecclie. §. 2. i. fi. De
choris vide supra chorea.

Ludus aleæ.

et ois ludus qui inuit fortune et
ois talis est phibitus fm leges non
tū si qz certet hasta sine pila iacien-
do curredo iuctando vel pugnan-
do. qz h sūt cā dūz corpis. fl. c. l.
2. A. Et vbi. et i. l. seps qz ois ludus
et si nō inuatur viribus fortune ē p-
hibitū nisi inuatur alicui exercitio v-
moso et vlt. B. Pro eo at quod
ponit i conuuiſio vſcendi cā pmit

tū leges iudē familie. ff. eo. l. fi. A.
Ibi dicit. Quod i conuuiſio vſcendi
causa ponit i eam re familia iudē
pmit. Et itelligit de ludo licito et
honesto. fm dicitur circumsantijs
de qbus i. c. precedenti. i. pñ. Ista
etiā que hic habent notātur i ſū.
con. li. 2. n. 8. q. 23. fm glo. Ray. et
Hosti.

Utrū ludus aleæ sit pccā. R. fm
Ray. Quicūqz ludūt alea sine ta-
xillis vel q sunt participes seu iſpe-
ctores ludi sūt peccati. ff. eo. p totū
et. L. eod. i. consummone greca. et
maxime si sunt clerici. i. aucten. de
sanc. epi. §. iterdicimus. A. Ibi et
am dicit qz clericus debet accedere ad
aliqd spectaculoz causa videndi.
B. et ex de vi. et ho. cle. clericis. Et
ē pncipaliter et per se peccatū auar-
itię sine rapine. Est etiam cā mlti-
rum pccōz et mēdaciozum pūro-
rū blaſſemiaz dēptionū et hōi
A. De h latius i dca. q. 23. vbi dicit
cūdā Ray. Quā magnū sit hōi pccā
piter alia ex nouē que i talibus at-
tenduntur. Primum ē desiderium
incredū. Ecce cupiditas que radix
ē ois maloz. vt dicit. i. ad Thimoſ.
vlt. Scdm ē voluntas spoliādi p-
ximū. Ecce rapina. Tertius ē vsura
maxima. i. xij. pzo. xi. non solum i
anno vel in mēse. sed i eadem die.
extra de exceſ. pre. inter dilectos.
Quartus ē multiplicia mendacia et
verba ociosa et vana. Quintum est
blaſſemia. Ecce heresis. Sextus ē
corruptio multiplex primoz qui
ad ludū iſpicendum de confuetū
die praua puenit. Septimū ē scā-
dalū bonozum. Octauum ē contē-
ptus prohibitiōis sancte matris
ecclie. Nō dicit argumētum qz se

caidū magistrū h^o mōi ludī sūt pbi
bin nō nū dīfluasi. qđ securus est
dicere. Nonum ē amissō ipis. i. bo
noz que i illo tpe tenent facē. Lō.
Post. r. addit septies peccata alia
que sunt furtum quia lufores sepe
inopia cogēte discūrsurari. Item
violētia. Aliquotiens enī ad h^o
vt aliquis ludat violēter dūciur
ff. de aleato. solent. Ecce seruus i
iusto. Itē crimē falsi qđ cōmittur
i falsis taxillis faciēdis. r. ex certa
scia comodandis siue locādis. itē
homicidiū. qz de ludo veniunt ad
verba r. ex his ad sbera. tandem
ad homicidiā. Ecce iniuria. Ecce
homicidiā. qbus index ex officio
suo occurrē dz. vt. ff. de vsuf. egssi
mū. Itē fraus r. decēptio. qz q me
lius scū decēpt meli⁹ credit ludere
Itē adūlatio. Unde dicunt hoies.
Pulcher r. bonus lufor ē dñs me
us. Itē turpis r. ihonestā vita. B.
Cū ludus aleē sit peccatū mortā
le. ff. fm. d. x. Etia si hō nō dūc i
consuetudinem mō ualuer peccat.
Intellige qñ ex auaritia ludit. A.
q sp occurrit cū querat lucrū per
modū illicitū qđ nil aliud ē q̄ auar
ritia. vt colligit ex notat per Tho.
fa fe. q. sig. art. 4. Grauitas etiā
h^o peccatū cōprehendit aliqñ ex di
ctis i prio. s. pcedēti. cū additōne.
B. quia r. auaritia de se ē peccatū
mortale. vt s. auaritia. s. 2.
Que pena clericorū ludēnū ad
aleas. ff. de hoc legit. 35. dir. c. pri
mo vbi dī sic. Epus aut pbr vt aut
diacon⁹ aleē aut ebrietati deserui
ens aut dñat aut certe dānet. Sb
diacon⁹ aut aut lector aut catō aut
desinat aut coione pūct. A. Idēz
i laico qđ i minoribus cleric. vt p;

dicto. c. 1. B. Et nota q ex dicto
canone colligit q si nō ducit i con
suetudinem nō sustinebit p̄dictam
penā. An dīcō defuēns. Similiter r.
si duxit i cōsuetudinem r. vult desi
nere. Unde dīc. aut desinat. Debet
tñ i viro qz casu pñiam agē de pec
cato. Et fm. Post. idē hodie i sub
diacono qđ i diacono. ex de ser. n̄
oz. miramur. A. Idē i dca. q. 23. Et
additur fm. Ray. q ex eo qđ in di
cto. c. 1. dī dānet r. coione pūctur.
colligitur q tale sit peccatum mor
tale r. graue. B.
Cū q i ludo aleē vicit illi q nō
poterat alienare teneat ad restitu
onē. ff. scōz Th. fa fe. q. 3. Quod
aliqz lucret ab eis q rē suā aliena
re nō pnt illicitū r. cōtra ius dīuz
ē. Unde q talib⁹ vicit ad restitūo
nem tenet. r. hic addit Ray. q ta
les sūt furiosi. p̄digi. minores. 25.
an. r. maxime pupilli. Itē mēca
pū furdi mui. cec. r. qui morbo p
petuo laborant qz tales supesse re
bus suis nō possunt. Idē de seruis
de religiosis. de filijs. qui nō ha
bent peculū castrensē vel qñ. Idē
de vxore que nō habet res parate
nales. r. etiā de administratore re
rū eccliaz. que pauperū sunt. Qui
ergo talibus vicit restituere tenet
non dico illi qui amisit sed mōri
curator. dño. monasterio. p̄ri. ma
ritio siue ecclie. A. nisi forte cleric⁹
rector ecclie esset cōuictus r. cred
retur i debuos vsus expēsurus ff.
glo. Ray. r. in iū. con. eod. ti. q. 5.
vbi patet etiā q cū Ray. r. B.
sit. circa dca in hoc. s.
Cū qz qñs traxit aliqū ad lu
dum teneat restituere quicqđ vici
tū. fm. Tho. vbi s. Restituere tene

tar. A. i. et que attraxit. An nec de
eo pot facere elemosinā secundus
Tho. vt in summi. con. co. ti. q. 24.
B. Et nota q ista attractio large i
telligēda ē. s. quōcūqz verbis vī fa
ctus iduxit eū. cū ille alias non erat
lufur⁹. Item siue iduxit a principio
siue i medio ludi cum ille vellet d
sistere. vt Tho dicit.
Cū q fraudulenter ludit te
neat restituere. ff. fm. Tho. vbi s.
Tenet. A. i. et a q vicit. vt etiā p
xime dcm ē. r. colligit ex postq i di
cto. q. 24. B. Et intellige siue cōmi
sit fraudē an. puta qz iungebat se qñ
iusticiam de ludo r. quasi homines
qui possent decipi cum tñ decipere
tenderet siue cōmisit fraudē i ipso
ludo. vt submittendo taxillos fal
sos siue etiā veros male r. fraudu
lose iaciēdo seu mēdactiter dīcēdo
q obtinisset seu male pecuniam
numerādo r. oia huiusmodi.
Cū q vicit phibente iure ciu
li. A. qđ phibet oēm ludam form
ne. r. etiā non inintem exercitō
slicitū opīs dno si. vt tactū ē. s. in
pñ. r. dat repetitionem ei qui p̄p
ludū phibitū aliqd soluit r. heredi
bus eius vsqz ad. 50. ānos. vt. l. si.
L. eo. B. teneat ad restitutionē. ff.
scōm. Tho. vbi. Jus quidem ciuile
non obligat oēs sed eos solos qui
sunt h^o mōi legib⁹ subiecti. r. iterū
p̄ dīssuetudinē abrogari pnt. ideo
spud eos q sūt h^o mōi legib⁹ attri
cti tenentur iuegraliter ad restitūo
nē nisi forte cōtraria cōsuetudo p
ualeat aut qz vicerit ei q traxit eū
ad ludū i q casu nō tenet restituere
qz ille q amisit non ē dignus reci
pere. nec pot licite retinere tali ius
positiuo durāte. sed tenet illud dā

re i elemosinas. Dec Tho. Por
ro dcm ius positiuū habet. L. e. l.
alearum. r. ff. co. l. vlt. i. si. Et idē
fulcrum ē dicto iure positiuo du
rāte. s. q ille q attractus fuit non te
netur restituere. nec tñ licite potest
tenere pp ipsam turpitudinē talis
lucri. vt i se. s. dicitur.
Cū q vicit qñ volūtari⁹ cū
volūtari⁹ lufit teneat ad restitu
onē. ff. Quidā dicit q nō. sed pau
perib⁹ ē iroganda talis pecunia.
ar. i. 4. q. 5. non sanc. Et h ē opinio
Pla. Alij dicit q tenetur. ff. co. l.
vlt. i. si. r. C. eo. in. p̄stitutiōe greca.
Et h ē opinio. Ber. vñdōt ex dī vi.
r. ho. cle. clerici officia. r. cū Ray.
qñm ē i proposito casu. s. i eo qui
lufit voluntarie. r. p eadē iura. Sz
vt mihi videtur vtraz opinio fiat
r. fa qdem opinio. s. q teneat red
dere locū hz vbi legib⁹ vicit ipe
rialibus p quas r. ipsa opinio pba
tur. Vbi dō nō sic vicit vel vbi leges
ille abrogate essēt videt valet p̄ria
opinio. s. q debeat pauperib⁹ ero
gari. Nā cū lud⁹ sit qdam expolia
tio nō pot quis p̄ ipsuz licite aliqd
acgrete r. sic nō pot tenē. sed nec il
li dz reddē. qz ille nō ē dign⁹ reha
bere q qñ i se fuit p̄ximū expolia
re conabat. De factoribus taxillo
rū scachoz aleaz r. h^o mōi. vide. s.
negociatio. s. 7. A. q i capit. Quid
de factorib⁹. Et ad p̄dicta p̄ri fdu)
ci que notant i dicta. q. 24. in sum.
con. li. 2. n. 8. vbi dī scōm. Inno. s.
c. qz pleriqz. ex de iuu. ec. q attra
ctus nō tenet restituē. intellige illi a
q vicit. vt p̄z supra. Sz q alij attra
xit tenet. qz dolose fecit. Et sicut q lu
sit mō dīcū causa recreatiōis nō tene
tur restituē. intellige si lud⁹ erat hōc.
cc 2

mus et licit⁹. at Luce. 6. df. Ne vobis q ridet nunc. Unde in eadē. q. 24. df fm Ray. Si dicat qd qd bōa intentiōe vel cā recreatiōis ludat ad aleas. faciat hoc sine denarijs aut accipiat vniū d ludis approbatiōis. Et glo. Ray. sup vbo recreatiōis dicit argumentū q ludus aleas nō ē generaliter phibitus. qd pōt ludi di bono fine. et iō taxille et alea et scacheria pnt fieri bono fine. S3 de h df sup dco. s. qd de facto: ib⁹ ex pdictis ergo p3 qūo qd teneat restituere q viciū ludo. S3 qd si aliqui viciū et aliqui pdidit. an fieri compensatiō. Pōt distingui vtrūz fiat lud⁹ cū eadē psona vel diuersa. Si cū eadē. tunc lud⁹ ē mutari⁹. vt qz p mus fuit licit⁹. et secūdus illicit⁹. et nō sit compensatiō. qz solutiū vni vel et eadē ex diuersa cā non liberat a debito ex alia cā vel cū altero. L. qn cū. ac. pzeu. cri. l. vna. An lud⁹ nō ē mutari⁹. vt qz vterqz erat illicitus. s. i quo viciū et pdidit. et vterqz deat fieri compensatiō. Mā et si sit dare casū in quo qd nō teneat restituere illi a quo viciū rōe paris cāe turpitudinis. pōt tñ restituere eadē et restituēdo liberatur. ut nōt i sū. con. li. 2. ti. 9. q. 15. ad finē. Et iō pdendo cū eodē vterqz ei restituisset. p⁹ currenti psonate. Si ludus fiat cuz diuersa psona nō fiat compensatiō. qz p interitū rei morosus debuo: nō liberat. li. re. fur. s. i. ff. de con. fur. maxime qn ipse dedit cām interitū. ff. de verbo. obli. l. si ex legati cā. vbi ille tenet q occidit hominē quem debebat.

Incuria Lū Incuria mltiplex sit vt dictum ē. s. fornicatio. s. i. q est

grauis peccati. B. s3 Tho. fa fe. q. 154. Grauiſſimū inter oia peccata luxurie ē vitiiū naturaz sicur et Aug. dicit in li. de adulterinis coniugijs. Et hoc ideo. qz transgredit illud qd fm naturā determinari ē tanqz principii circa vsū venereū. Post hec ē incestus q est cōtra naturalē reuerentiā quā debemus psonis cōiunctis. Alie at spēs sūt contra rectā rōem. in ex suppositione nāliū pncipiorū. Magis at repugnat rōni q aliquis venereis vias nō solū contra illud qd cōuenit p li generande. sed et cū iniuria pxi mi. et ideo fornicatio simplex mims est inter spēs luxurie. Adulterium sō grauius est q stupriū. qz maior iniuria sit in abusione mulieris al terus ptiā subiecti qm ad vsū generationis q subiecte ad solā custodiā. Aliqz at aggravatur per violentiā. et ideo raptus virginis ē grauior: q simplex stupriū et raptus vxoris q adulteriū. Et de tali raptu qdā habes. j. raptor. 2. De stupro vō et adulterio. s. fornicatio. s. i. t. s. adulteriū. Hec et oia agunt fm rōnē sacrilegi. qn. s. psona deo sacrata rapit. Et h sacri legiū grauius ē incestu cū sit p diuina reuerentiā. B. In ter peccata nām grauiſſimū ē peccati bestialitas. vbi nō seruat debita spēs. Post hoc at ē vitiiū sodomiticū vbi non seruat debitus sex⁹. Et de h aliqd. j. sodomia. P⁹ h at peccati mol liciei. ex eo q nō suat debui⁹ mod⁹ cōcubēdi. Magis at si nō su debui⁹ vaf q si nō sit debitus mod⁹ P⁹ nus at inter peccata p nām ē peccati mol liciei qd cōsistit in sola emissiōe seminis sine concubitu ad abe

nd. Et de ista mā satis habes. 32. q. 7. adulteriū. An q deflorat vginē solutā teneat eā ducere vel maritare. B. In foro iudiciali vterqz tenet ad alterū pdictorū. et de adul. c. 1. Sed fm glo. h fuit pena antiq. hodie vō sic putat q aut ducat eā aut uerberat⁹ et a factis exclus⁹ retrudat ad pniaz i monasterio de q nō possit egredi et de adul. c. 2. A. Ibi p3 q h pēa proxime dicta obtinet qn seductio nō vult stupriatū ducē. q casu et vterqz teneat eā dotare. ut. eo. ti. c. 1. Si at p⁹ nō vult eā ei dare vel ipsa nō vult cōsentire tenet eā dotare. ut in dco. c. 1. qd nō cogit sed in ducendo casu loq. vt ex his p3 et ex text. glo. vtriusq. c. Et fm Ray. et in sum. con. li. 2. ti. 5. q. 6. glo. fator. et p⁹ dicta intelligit de raptoze q seductio. i. scilicet duci a domo p⁹is et extrahi virginē per violentiā. S3 certe si nō interueniat violentia tenet seductor: ad satisfaciōnē dānti vtrū. c. si. et de iniur. B. In foro at penitentiā sic agendum est fm. s. s. Si deflorauit ipsam voluntariam nō tenet. qz ille nō seduxit eā. Si aut iniuriā vel seductā intēgen dā est ei q satisfaciatur vel compōatur ea. A. s. compositione que pcedat a libera eius voluntate. Ab solutus nō est tūtus in scia. s. l. i. s. que ouerande. in si. ff. quaz re. ac. nō dat. B. Similē casus habes. j. matrimoniu. 4. s. 2. Virū cōsentius in delectatione cogitatiois carnalis absqz hoc p⁹sentiat in acuz sit mortale. B. Sic ut habes. s. delectatio. Virū in tactibus et osculis et h⁹ modū sit peccatum mortale. B. fm

Tho. fa fe. q. 154. Osculū amplexus vel tactus fm suā rōnem nō nominant peccatiū mortale. qz possunt abiqz libidine fieri vel ppter p⁹ue nuditē patrie vel ppter aliquā necessitatē vel rōnabile cām. Sed si fiant cū libidinosā delectatiōe sunt mortalia. Mā et solus p⁹sensus i delectatiōe mortalis. est mortale. vt in pcedent. s. df. multo magis p⁹gressus ad actū est mortale. Ad di pōt fm Al. q et aspectus libidinosus mortale est. Hath. s. Qui uirū mulierē et c.

Alister j. sive doc. 102. i. cō. mītur. Quelibet ecclesia cathedrals d3 tenere magistrōs libera lū artū ad min⁹ gramaticę et clericos con. li. 2. ti. 5. q. 6. glo. fator. et p⁹ dicta intelligit de raptoze q seductio. i. scilicet duci a domo p⁹is et extrahi virginē per violentiā. S3 certe si nō interueniat violentia tenet seductor: ad satisfaciōnē dānti vtrū. c. si. et de iniur. B. In foro at penitentiā sic agendum est fm. s. s. Si deflorauit ipsam voluntariam nō tenet. qz ille nō seduxit eā. Si aut iniuriā vel seductā intēgen dā est ei q satisfaciatur vel compōatur ea. A. s. compositione que pcedat a libera eius voluntate. Ab solutus nō est tūtus in scia. s. l. i. s. que ouerande. in si. ff. quaz re. ac. nō dat. B. Similē casus habes. j. matrimoniu. 4. s. 2. Virū cōsentius in delectatione cogitatiois carnalis absqz hoc p⁹sentiat in acuz sit mortale. B. Sic ut habes. s. delectatio. Virū in tactibus et osculis et h⁹ modū sit peccatum mortale. B. fm

In theologica facultate dñi i scolis
studuerit & studentes in ipsa i egre
per annos quinque recipient dñe licē
tia sedis apostolice. pñeus pbdēda
riū & beneficioꝝ suoꝝ. non obstan
te aliqua p̄uendine tria uel statu
to. Dec oia. c. c. sup specula. vi in
sū. cō. li. i. ti. 3. q. 1. B. Et de hac ē
materia vide. j. scientia. §. i. & seq̄n
tibus.

1. **Q**uātrū aliquis possit recipi in ca
nōicū cū pacto q̄ doceat & scolas
teneat. R. fm Host. Dicitur docto
res q̄ nō al' eēt symoniaci. sed va
cans p̄bende bene pōt h̄ onus an
necti. c. de pben. significatiū. Con.
Ber. A. Idem in sū. con. eo. ti. q.
4. B. In curia romana debēt eē
doctores & studii vtriusq̄z iur' vi
de. j. studium. §. fi.

2. **Q**uātrū magister possit scolarib⁹
collectā imponere vel exigere. R.
fm Host. Si magistro annexū est
sufficiēs dñficiū uel sufficiēs salari
um publicū nō licet exigere. aliter
symoniā cōmitteret. quia venderē
obsequiū spirituale quod ex offō
suo tenet facere. c. de symo. nō. i.
q. 3. vendentes. & c. nō solū. sed tñ
sponte oblata recipere pōt. Si dō
nō sit annexū tale beneficiū vel sala
riū aut si non sufficiat ei pōt accipe
collectā p laboub⁹ suis. ar. 12. q. 2.
q̄cāq̄z. & c. ecclesiasticis. & c. cari
tate. Et vñ Host. innere q̄ nō solū
ab extraneis sed ā a clericis ecclie
possit exigere. nō tñ d3 exigē a pau
pere cū ipse potius deat paupī s̄
uenire. S3 & talis exactio fm vñ.
non d3 esse coactoria ut q̄ nisi sol
nam expellat eos de scolis aut ac
cipiat res eoz s3 potius inoptam
suā eis exponēdo. Et oia s3 ho.

intelligēda sūt si magister ē suffici
ens. Ad si insufficientis est & offm̄
docendi assumit nō est ei ex dñuo
puidēdū sed sibi culpa ipuret. ff.
ad. l. acgl. idem iuris. Si dō Suffi
ciēs est & nō h3 prouisionē vt di
xi enam si diues est pōt a diuibus
licite accipere. qz nō tenet eis grat̄
seruire. Satis con. Inno. Ray. &
Ber. A. Idem i sū. cō. e. ti. q. 2. B.
Quid de magistro q̄ festum ali
cuius sancti quod de se colendū ē
nō vult cōcedere ad celebrādū ni
si data sibi pecūia. R. s3 Ray. Symo
niā cōmittit. qz vendit spiritua
le ad quod tenet ut in p̄cipio p̄ce
dēt. §. dicitū ē. Et p̄ eadē iurā & cō
dē nō si festū non ē celebrādū &
ipse vult festare nec vult legere ni
si data pecunia. A. Idē si diē non
colēdū vt aliquis minoris sancti
cōcedit colendū p pecunia. vt in
sū. con. eo. ti. q. 3. Et subdit. Si aut
p data pecunia concederet maḡ
scolarib⁹ aliquo die p festo cessat
a lectionib⁹ sine vacationē aliqua
ppter recreationē sicut consuevit
fieri ab auctoritatē iurpe lucrū eēt
s3 nō esset symonia hec ibi. S3 nō
videt̄ rō diuersitatis in h̄ casu a su
pradicis. B.

Doctoris sententia. s. i. nimis cor
rigēdo culpe imputat. qz leuis tñ
castigatio ei pmissa ē. ff. locati. l. i.
q. 3. c. i. Quid tenendū ab audito
rib⁹ diuersoꝝ magistroꝝ q̄ habet
p̄arias opinioēs. hētur. j. opinio
Atrū actus doctrine sit p̄termissus
dus ppter scādālū. vide. j. scanda
lum. §. 7. & 8.

Magister ij. ^{s. q̄m3}
ad lict

nā docendi. Quid ergo si aliquid
exigat vel p̄mittat p̄ lina docēdi.
R. fm Host. Exactū debet restitu
i & p̄missū renunt. c. eo. phibeas.
A. A. incipit prohibem⁹. B. Symo
niā in non cōmittit sed cōmittit
exigens crimen concussionis & d3
dignitatē & officijs & beneficijs
expoliari. c. e. c. i. & c. quanto. A.
Con. Ray. & Host. ut in sū. con. li.
i. ti. 3. q. 5. B.

Quid si ille qui habet potestate
concedendi licentiaz docendi vel
legendi vult legere in propria per
sona nunquid potest alteri licentia
denegare. R. fm host. Nō potest
cum impedire uel ei denegare eti
am si ipse sit valde idoneus. ar. c. 3.
de offi. archi. c. vlt. Hoc enim est
in p̄iudicium auditorum cum se
p̄ quis habeat gratiam discēdi ab
vno & non ab altero. A. Idem in
sum. con. eo. ti. q. 6. Et satis hoc d̄
in. c. quanto. c. eo. B.

Quid si aliquis obtenta licentia
legendi velit alium subsumere. nū
quid a substituto pōt recipere expē
sas quas fecit in conuiuijs & hui⁹
modi. R. fm vñ. Si cōsuetudo lo
ci est q̄ possit alium subsumere tñ
ab illo pōt recipere expensas fac
tas quasi loco interesse duntamē
ille doceat noce eius. Si aut̄ totus
ius transferat in substitutū non d3
alqd recipere ēt pro interesse. nec
pōt ēt in primo casu pacisci cū sub
stituto de certa portione emolumi
ni recipiēda. A. Idem in sum. cō.
eo. ti. q. 7. & 8. B. Et multo nun⁹
potest in casu. 2.

Quātrū liceat alicui p se ipso pete
re licentia docēdi in theologia. R.
fm Tho. in quolibet. Dicendū q̄

sc. Nullā enī petit excellentiā p̄a
tis quod quidē turpe esset. s3 p̄uit
solā oppoꝛnuitatē cōicandi id qd
habet. Lōicare aut̄ sciam quā quis
h3 laudabile ē & ad caritatē perti
nēs fm illud Sap. 7. Quā sine fic
tione didici & sine inuidia cōico. &
i. Pet. 4. Unusquisq̄z sicut accep
pit gratiā in alterutro illā admini
strantes. Pōt tñ turpitudinē con
tinere rōne p̄sumptionis si ille qui
non ē idoneus peteret docendi of
ficium. A. Idem in sū. con. li. 3. ti.
5. q. 5. B.

Mioritas fm Ray. p̄cipalit

in quatuor cōsistit. Primum q̄
dē i proganua ordinis. ut p̄br ma
ior est diacono. dif. 93. legitimus. in
si. c. e. statum⁹. Secundū est i pro
ganua consecrationis. vt eps ma
ior est p̄bitero. dif. 95. olim. 2. ca.
eps in ecclesia. Tertū est in proga
nua administrationis. vt archidia
conus maior ē archiep̄bitero. &
ei subest atq̄ obedire d3 dif. 25. ple
cis. Quartū est in proganua anti
quatis fm q̄ maior ē vel qui p̄i
us fuit ordinatus vel p̄ius religio
nē ingressus vel ēt ille qui p̄cedit
alios in etate. dif. 75. ordinationes
c. e. c. i. c. de elec. dudū. i. Et ad
ditur ēt fm Host. quintū. s. fm p̄
rogatiuam eius qui ordinatū. qz
ordinatus a sup̄iore inter alios
eiusdem ordinis magis est hono
randus. c. eo. per tuas. Ad maio
ritatem obedientia sequitur. de q̄
habetur infra obedientia. per te
tum.

Mior pars bene
quod sit a maiori parte ca
et 4

pituli seu coRegij uires obtinet. 65
 dif. c. 1. 2. 3. nisi ex alia pie ppon
 detet auctoritas. ex de elec. dudū
 ex de testi. in ptenua. Preualt in
 qnq; nuno: ps. s. qn aliqd ab eis
 rōnabile fuerit obiectū uel ostēdū.
 ex eo. c. 1. Nec oportet uocari ab
 sentes. nisi i electōib⁹. ut s. electio
 i. §. 6. Similiter in cēssatione a di
 uinis. ut sup̄ cessatio a diuis. §. 1. **B**
 Con. Albricus. **B**

Maledictio

Utrū male
 dicitio sit pēn̄ mortale. **R.**
 fm Tho. fa fe. q. 76. **M**aledictio
 de qua nūc loquimur est p quā p
 nunciat mali pira aliqū uel imp
 cando uel in optādo. quod qz fm
 se repugnat caritātē est peccatum
 mortale. i. Lor. 6. **N**eq; maledicti
 neq; rapaces regnum dei possid
 bunt. 7 tāto graui⁹ quāto personaz
 cui maledicimus magis a mare 7
 reuereri tenemur. **En Leuis. 20.**
Qui maledixerit patri suo aut ma
 tri morte moriat: Contigit in eē ue
 male uel ppter paruitatē mali q
 qz alteri impcat. uel et ppter affec
 tū ei⁹ qz profert. dū ex leui mom ul
 ex ludo aut surreptōe aliqua talia
 uerba profert. qz peccata uerboz
 maxime ex effectu pensant.

Que differētia ē inter maledic
 tionē 7 blasphemā. **R.** Scdm qru
 dā vulgare ut inuisia idē sūt. 7 b
 ē pbat p deo. ex eo. statimuis.
 S3 in ppe loquēdo aliud ē blasse
 mia qn. s. d. bis. **A.** uel intētiōe cū
 ē sola intētiōe pēn̄ cōmittatur
 Psa. i. **B.** attribuit deo qd ei nō
 uenit. uel cōuerso. ut dicitū ē sup̄
 blasphemā. **A.** Tertio cuz attribuit
 creature qd appropriat creatori

fm Tho. fa fe. q. 13. art. i. **B.** Aliq
 maledictio. s. dum aliquis impre
 catur uel optat alicui malum siue
 homini siue deo.

Que pena pferētis maledictio
 nē cōtra deū. **R.** Sigo cōtra deū il
 aliqū sc̄m maxime beatā uirginē
 talia p̄sūperit. d3 sepiē d eb⁹ dñi
 cis p̄seruob⁹ ecclesie in maniffelo
 eē dū missa dicit. ita qz ultimo die
 nec palliū nec calciamenta i3 cor
 zignā circa collā habeat. 7 qz sepiē
 precedētib⁹ sergus sextus ieiunet in
 pane 7 aqua. nec igrediat ecclesiam
 7 in qualibet dictionū dierum tres
 reficiat pauperes. 7 si uon p̄ tres
 saltē duos uel unū. 7 si nō pōt b il
 lud in penā aliā cōmutet. 7 si pre
 dicitā reuerit debet ei interdici in
 gressus ecclesie. 7 in obitu debet ca
 rere ecclesiastica sepultura. **Insup**
 tales debent p̄dēnari pena pecūia
 ria. ex eo. statimuis. **E**t hec oia s3
Sof. p tribunali sūnt. **C**eterum i
 iudicio aie dicitur sacerdos mol
 liet hunc rigore. **A.** Immo 7 i fo
 ro p̄niali etiam hic rigor seruād⁹
 est p̄ter qz i cōdēnatione pene pe
 cniarie qn blasphemā publicave
 fm mōz in positi sup̄ p̄fessor p̄ in
 addinone magna **B**

Utrū liceat maledicere creatur
 irrationali. **R.** **L**reatur irrationali
 li contigit maledicere qnq; mōis
 p̄ mō fm qz ordinat ad hominēz
 p modū subuentionis. s. qz p eas
 sicut hūane neccitatē. **E**t b mō de
 homini dicit. **M**aledicta terra in
 ope tuo. **A.** **S**en. 3. **B.** ut. s. p̄ eius
 sterilitatem homo puniret. **E**t ua
 etiam itelligitur quod habet **De**
 ut. 18. **B**enedicta heresia ma ma
 ledictū horroū uū. **S**ic 7 **David**

maledixit montes gelboe fm ex
 positionē **Reg. 2.** **F**in qz ordinat
 ad hominē p modū significatiōis
 sicut dñs maledixit siculnee i signi
 ficatiōe uidee. **Maib. 21. 3.** s3 qz
 ordinatur ad hominē p modū cō
 tinentis. s. loci uel tēporis. **E**t sic
Job maledixit diei naturā sue
Job. 3. **E**t ppter culpā originalez
 quā nascendo p̄raxit 7 p̄ pena
 luates inde sequētes. 7 p̄ b etiaz
 pōt intelligi **David** maledixisse
 mōtib⁹ gelboe 20. **Reg. p.** ppter
 cedē ppli q in eis cōgerat. **P**re
 dicitis trib⁹ modis nō cōpetit nec
 licet homini maledicere irratōia
 li creature. nisi forte sp̄ali dei re
 uelatione. **A.** **E**t nisi in his non
 tenderet odiū creature s3 deesta
 tiōez mali culpe l̄ pene. uixta illud
Job. 5. **S**idi stultū firma radice 7
 maledixi pulchritudini eius statz
B. 4. **P**ungit maledicere irratōia
 bilibus rebus iquānt sūt creaturē dei
 7 hoc est pēn̄ blasphemie. s. pōt cō
 tingere maledicere eis fm se con
 sideratis 7 hoc ē octosuz 7 uanā
 7 p̄ p̄ns illicitū. hec sumpta sūt de
Tho. fa fe. q. 76.

Mefactor

Si m
 lefactor p̄ fugere ul se de
 fēdere uide s. accusans. §. pl.

Meficiū

Dicit du
 pliciter.
Uno mō qdlibet fornicuz
 de quo agū. **L.** de male. 7 matx.
 per to. de quo etiā multa habent
 i. fornicuz. p totū. 7 de tali male
 ficio iquānt ipedit matrimoniu.
 habet ex de fri. 7 male. 7 sup̄ ipe
 dimenti. 15. in quatuor ultimis. §.
Uno mō dicit meficiū qd cūz

crimē ut furtū. rapina. homicidiū
 7 huiusmōi dicit ē qd meficiū
 qd est nocumētum prater propo
 situm. ut cū iudex per imp̄tā ma
 le iudicat uel cū de domo alicuius
 aliqd ē eiecū qd nocuit. n̄ ascunt
 bus. ut **Insti.** de obli. que ex qd de
 lic. in prin. 7 p totū. **U**trū mefi
 ciū quod est fornicuz possit tolli
 per aliud meficiū. uide sup̄. ipe
 dumentum. 15. §. fi.

Anūssio est

datio libertatis. **M**a quā
 dū qd i seruitute 7 manū potesta
 ti suppositus ē n̄ anūssio uero
 liberatus ē. in **Insti.** de liberz. in
 pri. **E**t manūssio dicitur liber
 ti. de quibus habet sup̄ liberus.
Quis pōt manūtere. **R.** **Q**ui
 numtere pōt dñs q ē maior. 20.
 annis. nisi al non habeat ad mini
 strationē. ut furiosus 7 prodigus
Utrū uero. 20. manūtere in
 ter uiuos nō pōt nisi ex cā. 7 tunc
 si ē maior. 17. annis. **L.** qui manu
 mit. non possunt. l. si minor. **A.** cō
 iuncto. §. fi. in **Insti.** ex quibus ca.
 manu. licet. **B.** **S**ed in ultima uo
 luntate pōt. ex q pōt testari. s. post
 14. annum. **L.** qui manūmit. non
 possunt. **A**uten. sed de iure. **A.** al
 incipit. sed hodie. 7 idē di i dicto
 §. fi. in **Insti.** **B.** **T**re eps pōt māu
 mittere seruos ecclesie benemerit
 tos. 12. q. 2. si quos pōt ēi alios n̄
 benemeritos dū in det eccle pro
 uno duos eiusdem merit 7 pecu
 lij. 12. q. 2. s3 qz qui mancipium. **E**t
 fm h̄ b. intelligi debet qz det s
 is bonis p̄prijs. uō de rebus eccle
 sic. **T**re pōt manūmittere causa m̄
 serationis. s. q. 2. cū redēptor. qd

intelligi pōt de benemeritis. **Itē** abbas non pōt manumittere seruū monasterij nisi de consensu epi & monachorū. **dis. 54. abbau.** nisi sit cōtraria consuetudo cō de his que si. a prela. ea noscitur. **Itē** seruus cōis pluriū manumittit pōt ab uno. sed d3 manumissos alios seruare indēnes. **A. Hoc est qd an manumissionē d3 precū iustū da re. uel si recusat recipi. d3 depōsē p publicas psonas & cū sigillo a pud edē sacra. ut in l. de q statim. B. L. de cōi ser. ma. l. i. Et nota qd nō ualēt manumissio i fraudē creditōz facta. L. qd liber. puo. nō po. **A. Beli. L. qd manumitt. nō pnt. B. l. i. i. Insi. ex q. cau. ma. l. i. §. i. A. Idē in sum. cō. li. 3. n. 17. q. 10. fm Ray. & Al. & Hosti. B. C. Quāsi fieri debeat manumissio. R. multis modis. Aliquē in ecclesia sub aspectu epi & plebis. & d3 de h fieri scriptura ad cautela futurū. L. de his q i eccle. ma. l. i. cō d ser. nō ordi. c. i. **Itē** sit quōqz coram iudice. & d3 manumissio iudice. nā uindicta appellabat uirga p̄uua cū q tangebant a p̄ore illi qui manumuebant. **A. De h i Insi. de li berij. §. multis. & ibi glo. B. Et si quidem manumissio fiat ad hoc ut manumissus ordinetur. d3 pōt uis fieri corā iudice. ecclesiastico q corā seculari. ar. cō de ser. non ordi. c. i. **Itē** pōt manumissio fieri in secreto. ut dicat dñs. esto liber. uel intr̄ amicos uel per epistolaz uel per testamētum uel quālibet ultimā uolūtatē. **Itē** pōt fieri dieb⁹ seruians. **Itē** tam de die q de nocte & a pcedente per uiam. **A. l. a. iudice & non p tribunalē sedente. ut********

in textu de quo statim. **B. i. Insi.** de liberi. §. multis autē. **Insuper** serui sunt liberi per alios modos quā per manumissionē. quos u. d. j. seruus. i. §. si. **Princeps** qz sola uolūtatē manumittere pōt. **L. de cōi ser. ma. cū apud.**

Altrimoniūz

1° cōmuniter. quid sit m̄i- moniū. **R. Altrimoniū** est uiri & mulieris cōiunctio idiuidua uite cōsuetudinē retinēs. **2° l. q. 2. c. 1. cō de p̄sūp. illud. & in Insi. de nup. §. 2. A. In hoc. §. n̄ib⁹ de hoc uis tur dici s3 in alijs allegatis. B. q Ray. exponēs dicit. Viri & mulie ris. non uiroruz & mulierū nec uiri & mulierum. qz nec un⁹ uir p̄ta res uxores nec una plures utros habere pōt. **Coniunctio. s. aionū & matrimonialis. Indiuidua uite cōsuetudinē retinēs. hoc est qd neuter absqz cōsensu alterius pōt cōiunctiā p̄fiteri uel oīzōni uacare. ut dicit. j. §. ult. in si. nec se alteri copulare sed sibi inuicē mutua fide seruare. & debn redditiōnē & mutua inuicem in necessarijs ut p̄nt sub uēctiōnē p̄bere debēt. Et qd q in diuiduam tē intelligit fm v̄v. de m̄i monio cōsūmato p copulam carnalē. qz an possēt separi i casu ut d3 s. ipedimētū. i. §. 2. **Itē** intelligit de matrimonio fidelitū. qz t m̄i moniū infidelitū possēt separi ut s. ipedimētū. 9. per totum. **A. Idē in sū. con. li. 3. n. 2. q. i. ubi pōnūtur & alie diffinitōes m̄i monij q p̄nt reducti ad predicata. B. C. An d3 m̄i moniū. R. fm Ray. Dicitur q̄i maris manū. i. officium. qz dat mulieribus eē m̄i******

ideo magis denotatur a matre q a patre. qm̄ in eo plus apparet maris officij q patris. **Idem Tho. Pe. & hosti. A. Idē in dca q. l. in sum. con. eo. n. 2. B.**

Quāz matrimonij sit sacramētū **R. fm Tho. in 4. d3. 26. Sacramētū** imponit remediū p̄ peccatum per sensibilia signa. & cū hoc iue niantur in matrimonio inter sacra mēta computat. **A. Et illud remediū est duplex. s. curatiū & p̄seruatiū. Primū dat in alijs sacramētis. Secūdū i sacramento matrimonij fm Pe. & in sū. cō. li. 3. n. 2. q. 1. **Magis aut uidet̄ dici sacramētū ex eo. qd ē sacre rei signū t. p̄iunctiōis xpi & eccle ad Ep̄b. S. Et ut p3 i dca. q. 2. Pe. addit qd p̄iunctiō exterior est sacm̄ n̄i. p̄iunctiō uo interior aīoz sacm̄ & res effectus q̄e q̄i b̄i cōfert res & non sacm̄. & ē res prio signa. Res dō signa secūdario ē p̄iunctiō xpi & eccle. **B. Et forma qdē huius sacramētū sūt v̄ba. A. siue alia signa ut in dca. q. 2. B. quibus p̄sentus m̄i monialis exprimit. & sic p̄nia nō h3 aliā materiā nisi ipsos act⁹ sensu subiectos qui sunt loco materialis element. sic sacm̄ matrimonij h3 p̄ materia ipsos act⁹ qz p̄fici p̄ actū ei⁹ qui sacramēto ipso uis. **Unde ap̄s. Ep̄b. 5. dicit Sacramētū hoc magnū tē.********

Quāz m̄i moniū sit institutum. **R. fm Tho. in 4. d3. 26. Matrimonij fm qd ordinat̄ ad p̄creatio nē plus qd erat necessaria etiam p̄tio nō existēte. institutū sūt ante p̄n̄ A. de. in hoc qd hoi mulierēz adiutorij de costa formauit & dicitur. Crescite & multiplicamini**

& c. Gen. 2. A. p̄iuncto. c. i. B. Adā uo cū dixit hoc nicos ex ossib⁹ meis tē. v̄ba illa. pulit a deo ispi ratur ut intelligeret m̄i monij illi m̄i nō ē a deo facta. sed fm q m̄i moniū p̄bet remediū cōtra vuln⁹ p̄cti. sic institutū sūt post p̄ctm̄ ipe legis nē. **Sed m̄i aut indetermīnatiōnē p̄sonarū institutiōne habu it in lege Moyi. Et fm qd p̄p̄sen tat p̄iunctiōnē xpi & ecclesie institutiōnē habuit in noua lege. & f3 h ē sacm̄ noue legis. h Tho. & de pria & fa institutiōe. 32. q. 2. §. hif ita. & tē de dno. gaudemus.**

Quāz sit cāc institutiōis matrimonij. **R. scd3 Ray. Due sunt p̄cipales. s. susceptio sobolis educandae ad cultum dei. Scilicet. i. crescite & multiplicamini tē. & uitano sō m̄i cācōis. i. Loz. 7. Propter fornicatiōnē vna qz h̄at. sua vxo rem. & vnaqueqz suū uirū. & ista causa solū p̄p̄ctm̄ extitit. **Secūdarie uo multe sūt. ut quōqz pacis reformatio. pulchritudo vxoris diuitie & huiusmodi.****

Quāz tenet matrimonij n̄i sc̄i cā. plus s3 & p̄pter secūdarias cās nūc dicitas. puta p̄pter pulchritudinē diuitias t̄ h̄ m̄i. R. f3 Ray. Sic Sufficit. n. qd cōtrahere intē dunt & p̄sentunt p̄ uerba de p̄n̄. 32. q. 2. solet q̄ri. **Deut. 21. Si uideris mulierē pulchra i medio cap tuorū & amaueris eā uolueris qz in uxorē habere. introduces eā in domū tuā tē. **Lon. Tho. & Pe. C. Quō sit bona m̄i monij. R. scd3 Ray. Sūt p̄cipalitē tria. s. si des. p̄les & sacm̄. 27. q. 2. oēs. In fide attendit̄ ne cū alio uel cū alijs comisceat. In ple u amāter susce****

pial et religiose educet sine infor-
mentur. In sacro vt in fimoniu no
separet. **B.** **De factis colligit i. d.**
c. o. e. B. **Uz** ei fiat interdū sepano
copul s vt ex coi p̄ficiū cā oīozis l
religionis vel et pp fornicatoz tū
m̄fimoniu inter fideles postq̄ r̄i
te p̄racuz et p̄sumatū ē inseparabile
ē vsq̄ ad mouē. et p̄dicia tria dōa
adeo sunt substancialia p̄iugio q̄
cōditio p̄ra aliquo d̄ istoz apposi
ta vitat p̄raciū matrimonij. extra
de p̄di. appo. c. fi. **De qua mā ple-**
ne hētur. j. m̄fimonij. 5. §. 1.

Uz intentio nō seruādi fidē vitiet
m̄fimonij. **B.** scōz **h. d.** Si aliqs
cōrahū matrimonij nō h̄ns p̄o
positū seruādi fidem s̄ adulteran
dū nihilominus s̄ matrimonij. **A.**
Con. De i. sū. 2. li. 4. n. 2. q. 54. B.
Dūm hoc nō deducal in pactam.
si aut̄ deducal in pactū. vt q̄ diceat
adulterari vel q̄ p̄stituat vxorem
nō s̄ hūm̄ matrimonium. extra de
condi. ap. c. fi. **De illis vero qui nō**
habent intentionem cōrahēdi ha
beur. j. m̄fimonij. 4. p̄ ioum.

Utrum intentio nunq̄ exigendi
debitum vitiet matrimonij. r̄i. s̄
vō. **Quo** q̄ p̄rahūtur matrimo-
nium. sicut fuit inter beataz v̄ginē
et Ioseph et credo et si intendarū
solū nō petere s̄ c̄negar̄ q̄ teneat
matrimonij. dūmō hoc non dū
catur in pactū. qz tunc non tenēt.
A. Cū p̄io deō con. **De** s̄ discor
dat a fōdicis q̄ de bono fidi ma
rimonialis duo actus sunt. vnus
essentials. s. non negare coniugij
vsum sui corporis. et intentio op
posita huic matrimonij excludit.
Alter accessorius. s. non exhibere
alteri corpus suū. et iūuo huic op

posita m̄fimonij nō excludit. vt in
d. q. 54. et sequentibus. **B.**
Uz intentio nō h̄ndi prole exclu
dat m̄fimonij. **B.** fm̄ **De** s̄ ma
intentio plē curandi excludit ma
rimonij. dico maxime. si deduca
tur in pactū. s̄ tñ intentio non edu
candi prole non excludit. **A.** con.
Dug. et glo. Ray. vt in sum. con.
e. n. q. 56. A. Sūl̄ nec excludit ma
rimonij despano plis. qz adhuc
pōt esse matrimonij i remedium.
A. **Idē** i. sū. 2. in. d. q. 56. **B.**

Uz intentio dncēdi aliā vxorē
excludat m̄fimonij. **B.** secundū
De si intendit ducere aliā dimis
sa alia non ē matrimonij. qz et se
cūdum. v̄b. talis videtur p̄rabere
ad ip̄s. 31. q. 2. solet queri. **A.** Et ibi
p̄3 q̄ pp hoc isto cāu m̄fimonij
nō valet. **Nec** obstat q̄ iudei p̄ra
hūnt cū p̄posito ducendi q̄ v̄
lucrint p̄ libellū repndij. qz hoc nō
deducunt in pactū. q̄uis ex vi cō
stimmionis vel p̄iuetudinis vel etiā
sola voluntate mutata postea dūc
tant. sicut et de eo qui mutata volū
tate intrat religionē secūdiū **De** et
in sū. con. e. n. q. 57. **B.** Si vō ista
retenta. nihilominus cum ip̄a erit
matrimonij. **A.** **Idem** in dicta. q.
57. **B.**

Uz inf beata v̄ginē et Ioseph
fuerit p̄fectū m̄fimonij. **B.** s̄ p̄ c. i.
4. dis. 30. **Duplex** ē perfectio m̄fi
monij. una q̄m̄ ad esse. q̄ quidem
fit p̄ p̄sensuz v̄bis de p̄nti exp̄ssam
et tali p̄fectioē matrimonium illud
p̄fectum fuit. **Alia** p̄fectio quādam
ad op̄atōez. et sic nō fuit p̄fectum.
qz actus p̄p̄ius m̄fimonij est car
nalis copula. in quā vt ibidē dicit
Ibo. virgo nō p̄sensit exp̄p̄ue s̄

implicite a deo certificata. **A.** i. si
fuerit certificata. vt p̄3 ex sequenti
bus. **B.** Et sic virginitate suā deo
p̄missit in libro s̄m̄az d̄f.

Quo dicit ē inter matrimonij
legitimi et ratuz. r̄i. sc̄cūdiū **Ray.**
Matrimonij legitimi et non ra
tū ē q̄d legalit̄ nō iustitūōe vel pro
uitie moribus inter fideles p̄ra
hūnt. q̄ iō d̄f non ratū. qz sine fid
fit. **Et** Auḡ nō ē ratū cōiugij q̄d si
ne dō ē. **Ratū** vō et nō legitimi ē q̄
inter fideles et legitias p̄sonas. s̄
sine legitia solēnitate p̄rahit. **Hec**
distinctio p̄bat. 28. q. 1. §. itē illud
et ē d̄ diuoz. quāto. et c. gaudm̄.

Quis ē effectus m̄fimonij. r̄i. s̄
Ray. Effectus ē q̄ ex quo semel ē
p̄iugij inter aliqs fideles. nunquā
desinit eē. et si alter efficiat h̄cticus
31. q. 7. c. 1. et c. de diuoz. c. quā
10. **Nec** maritus pōt dimitte vxorē
s̄ sine efficiat ceca sine leprosa v̄
aliquid tale. nec vxor v̄z. 31. q. 5.
horēdus. et c. si vxorē. nisi tñ cā
fornicatiois. et tñc si dimittat m̄cē
et sine cōiuge vel recōciliet vxorē.
31. q. 1. dicit dñs. **Itē** alius effectus
ē. qz mulier pōtatē sui corporis nō
h̄z sed vir. et vir potestates sui cor
poris non h̄z mulier. et iō post
copulā carnalē nec religioez pōt
alter eligere iūto altero nec conti
nētiā p̄siteri. 33. q. 5. c. 1. 2. 3. et 4.

Est et alius effectus qz vir cōpellen
dus ē reddere d̄bitū vxori s̄ nun
quā cognouerit eā et ecōuerso ob
stante sup̄nente affinitate. extra
de eo q̄ cog. cō. v̄. s̄. discretōez.
et c. t̄c. **Ille** tñ p̄iunt q̄ d̄ ip̄a affi
nitatē ē innocens monēdus ē q̄ cō
tineat. q̄d si nolit tunc nocens ten
etur ei d̄bitū petiuz reddet s̄z exi

gere nunq̄ pōt. **A.** vt p̄3 in alleg. iu
ribus. et debet reddi cū amore. vt
in dicto. c. t̄c. **B.** **Itē** v̄m̄ p̄iugum
sine p̄sensu alteri nō pōt orare. itelli
ge oratione puata et tā lōga q̄ eēt
ipeditiua debiti cōiugalit̄. **Secus**
de ofone solēni vt nulle ip̄re a ca
nomb̄ diffinito. de p̄se. dist. 2. ois
hō. et 33. q. 2. quos de. **A.** et de cō
secra. dist. 1. omēs fideles. et c. m̄f
sas. **B.**

Matrimonium.

2° q̄s possit p̄rabere. **Et** p̄
d̄dē v̄z puer possit p̄rabere. r̄i. fm̄
Ray. Etas apta i puero ē ānozuz
14. et i puella. 12. et de despo. ipu. i
puberes. et c. p̄tinebat. et si ante p̄
trahunt nō ē m̄fimonij. vt h̄s. s̄.
ipeditiū. 13. §. pe. **A.** nisi essent p̄
ximi pubēti. et ita q̄ malitia sup
pleret etates. et de despon. ipu. de
illis. **Con. Tho. et Pe.** vt in sum.
2. li. 4. n. 2. q. 19.

Uz furiosus possit p̄rabere. r̄i.
furiosus vel isanus dicēdo verba
m̄fimonij efficiētia nō pp hoc con
trahit qz aio p̄sentire nō pōt. 32. q. 7
nec furiosus. **Intelligēdiū** q̄d iū
ē in furore. nāz si habeat lucida in
terualia cōrahēf pōt. ar. 3. q. 9. iū
dicas. 2. q. 1. quīs triste. **A.** **Idem**
in sum. 2. eo. n. q. 16. fm̄ **Ray. B.**

Utrum ebrius possit contrahere
et. r̄i. secundū. v̄b. **Si** ita ebrius
sit q̄ nescit quid agat non pōt. sic
et de furioso dicitur. ē. nisi quod se
cit in ebrietate ratum habuit p̄ea
Qd si ebrietas non sit tanta q̄ vsū
rationis auferat contrahere pōt si
cui et dicitur. ē. s̄. ebrietas. §. 5. **A.**
Idem in sum. con. eo. n. q. 17. et
sequen. **B.**

3 **C**ontrahentes possunt per procuratorem contrahere matrimonium. **R.** pnt. sicut Isaac cum Rebecca. 37. q. 2. §. cum dicitur. sed non est idoneus. procura- tor nisi super hoc habeat speciale manda- tum nec potest alium substituere nisi si et specialiter commissus. et si fuerit reuocatus antequam contraheretur. Item ille qui illa cum qua contraxit ignorauerit tamen non est matrimonium procuratorum. et de procuratore. 6.

4 **C**ontrahentes non possunt contrahere per impedimenta que sunt inter eos. **A.** de impedimentis proli cum omnibus. c. se. **An** leprosus possit contrahere. vide. 8. leprosus. §. 1. **A.** Aduertendum est quod edictum de matrimonio contrahendo de prohibitionibus. id est quod omnes qui non prohibentur contrahere potest et de spon. cum apud. vt non. in su. 2. eo. ti. q. 6. fm Ray. **B.**

5 **S**ed nunquid abites possunt contrahere per solas litteras. **R.** fm Ray. Si ille vel illa cui mittuntur nulli expumit sensus suus. credo sine iudicio quod quicumque sentiat non est matrimonium. sed tunc demum erit quando notificauerit siue significando hoc illi qui misit litteras siue aliquid dicitur. **A.** hoc vt potius fuisse dicitur glo. Ray. vt p3 in sum. con. eo. ti. q. 31. Ratio autem est. vt tibi colligitur. quod ad matrimonium consensus non sufficit nisi ad extra fuerit expressus. **S**icut extra de spon. cum apud. **B.** Item qui cum vna contraxit sponsalia possit contrahere matrimonium cum alia. vide. §. sponsalia. §. 8.

Matrimonium

3. quomodo contrahitur. Et queritur primo. An per sensus contrahatur matrimonium. **rñ.** fm Ray. Et quo vir p-

sentit per verba de presenti in mulierem et illa in virum dicitur. accipio te in meam. et accipio te in meam vel consentio in te tanquam in uxorem seu alia equipollentia verba. Nam est matrimonium et si sensus non expremat verbis. sed signis in his quod non potest dicere. vt nimis vel non audire vt surdus. Sine consentio vero quocumque alia dicatur vel sentiant si interueniat carnalis copula non est matrimonium. et de spon. duo. tuas. et c. dudum. et et de spon. si inter. et cum apud. et vide se. §.

Sed utrum ipsa verba sint necessaria. **rñ.** §. de. Sicut dicit magister sententiarum solum consensus iterum factum matrimonium. sed requirit expressio verborum. quod factum res sensibilis est et ideo requiritur signum externum expressus. Expressio autem habet conuenientius sui verba de presenti. **A.** §. 1. valentibus loqui necessaria sunt verba. et de spon. c. ne firmitatis fm Ray. et vt non. in sum. con. eo. ti. q. 3. **B.** Sed potest fieri per alium modum. vt per litteras absentium. vt dicitur c. de matrimonio. 1. §. pe. vel per euidencia signa presentium non valentibus loqui. vt in precedenti. §. dicitur et.

Quid si quis dicat volo te dextero hinc in uxorem. vel volo quod tu sis mea uxor seu te esse uxorem meam nunquid contrahitur matrimonium. **rñ.** §. de. In talibus recurritur ad verba. **B.** In talibus recurritur ad verba. **A.** de intentione consistere non potest vere nec presumptiue. dicitur quod quod hoc verbum volo intelligitur infinitiue verbi substantiui vt esse. vel verbum non significatis actum sed relationem vt habet seu tenere. **A.** Quia in his vt queritur relatio mariti ad uxorem et conuerso. quod non potest dicitur aliud tenet per

uxorem nisi ipse teneat per maritum et e converso. **B.** Tunc per hoc verbum volo potest expressum voluntas contractus quod procedens. vnde per hoc dicitur verbum presumendum est matrimonium esse contractum. et de spon. ex parte. **P**er hoc quod praesertim interrogatio vt vis me habere. et adhuc expressus est si addu dicitur decto volo. **S**ecundum autem esset si hoc verbum volo intelligatur cum infinitiue significat aliquem actum. **A.** s. simplicem absque relatione vt in exemplis quod subiunguntur. **B.** Tunc ei vt exprimeret voluntatem procedentem potius quod conuentionem vt cum dicitur volo bibere volo te comedere. et ita si dicat volo te accipere. **A.** Nam aliud potest et de iure velle aliquem accipere. et illa non est. et sic est hic simplex actus sine relatione. **B.** vel in te sentire tanquam in meam erit matrimonium. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 4. et se. **B.**

Quid si dicat vir promitto quod si puellam tibi sicut uxorem. et illa filia respondit. **rñ.** §. de. Nisi aliud praesertim per matrimonium indicabo. arg. et de spon. ex lris. et est de in re iudicata. quod admittitur prior ratio in pri. **A.** §. 1. in su. 2. eo. ti. q. 6. **B.**

Quid si dicat vir promitto quod non dimittam te per meliorem vel peiorem. **rñ.** fm hosti. id est quod in superioribus prior §. de. et Nam in talibus dubijs est pro matrimonio iudicandum. et de sen. et re ind. c. si. et de test. §. ex qua. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 7. Et additur Idem si dicat quod vis vel placet tibi talis. et ipsa respondet. volo vt placeat. **B.** Nam si sciam intentionem eorum standum. **A.** hoc verum si illud potest esse sine alioque praedictione vel scandalum. alioque etiam in foro conscientie standum est communi significationi

verborum seu iuris interpretationis. ut in l. c. ex lris. et et de spon. **B.**

Quid de illis qui post data fidei de contrahendo dicunt. bibam noie matrimonium vel osculemur nos in uices. nunquid contrahitur matrimonium. **R.** fm §. de. Credo quod non. nisi hoc agerent voluerit recedere a sponsalibus de futuro et contrahere de presenti. Nam quod dicitur noie matrimonium intelligendum est contrahendi potius quod contractum cum ante actum non su de matrimonio sed de sponsalibus. **A.** Nisi de contraria intentione constet saltem per certa iudicia fm eundem. ut in su. con. eo. ti. q. 8. **B.**

Quid si nihil actus sit de sponsalibus sed simpliciter vterque dicit dea verba et sequitur osculum de coisensu. **R.** fm §. de. Credo quod si contrahentes per hoc intendebat contrahere contractum est. Ad iudicandum autem de intentione recurritur est ad circumstantias verborum precedentium et subsequentium et huiusmodi iudicia. Ad si nulla appareat non credo quod sit matrimonium iudicandum. et praesertim si vterque vel alter negat se intentionem habuisse contrahendi. aut si alter ad secunda vota transierit. **Con.** Host. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 9. **B.**

Quis sit sensus ille qui requiritur in matrimonio. **rñ.** scilicet Ray. Intelligitur de sensu matrimonialis societatis per quem sequitur quod eos cohabitare. non autem intelligitur principaliter de consensu cohabitaturus. quod tunc iter fratris et sororis esset matrimonium nec est de sensu in carnale copula. quod tunc iter Mariani et Ioseph non fuisset matrimonium de quo dicitur c. de. matrimonium. l. §. antepenultim. Unde **Lbo.** in. 4. distinctio. 28. dicit quod iste

consensus non est carnalem copu-
la explicite sed implicite quia coniuga-
li societate implicite mutua potestas
coniunctionis non nisi reze sed etiam
corporum. **Con. A. De. vi. i. sum.**
**con. eo. ii. q. 12. Et quod dicitur de coio-
ne reze intelligit quo ad necessario-
rum subuentionem et non quo ad alia
bona cum nullo iure caueatur. B.**

8 **U**trius consensus ad tempus facit
ad matrimonium. **B. fm. Pe. Cum i
separabilitas sit essentialis in primo
mo ut i diffinitione eius ponitur iō
ad matrimonium requiritur consen-
sus ad i separabilitatem. et si sit ad
tempus non facit matrimonium. 32
q. 3. solet queri extra de conappo.
c. vlt. A. Idem in sum. con. eo. ii.
q. 13.**

9 **P**one quodam in pntia plurius
soroꝝ dicat eis promitto vobis q
vnā ex vobis ducā i vxores et oēs
respondēt placet postea cognoscit
vnā nungd ē mfrimonia. **B. scdm
Hosti. Sic qz ipso facto cōstituit. ar.
extra d. appel. dilecti. et c. vt nostrū
A. Idē i sum. con. eo. ii. q. 18. Ad-
uertendū aut fm. Pe. et i sum. cō.
eo. ii. q. 10. qz i his qui sūt alieni lu-
ris sufficit ad mfrimonia etiam ta-
citus p̄sensus tunc exp̄ssus v̄bis co-
rū i qz sūt p̄tate vt patet i filio sen-
siliafa. 32. q. 2. honozatur. Cō. Th.
et Anno. et h. clare habet. c. si iusan-
tes. extra de despo. ipu. li. 6. Glo.
etā Ray. dicit. Quid si vir dicat. ac-
cipio te i meā vxorē et mulier nihil
rndet. nūgd ē mfrimonia. Et r̄ndet
qz vba i mfrimonia non sūt d. sub-
stātia mfrimonia sicut i baptismo et
eucharistia. vba t̄i aut nūq̄ aut alia
idictia sūt necessaria ad hoc vt cō-
stet ecclie de mfrimonia p̄sētū vn-**

de si puella loq̄ vererēdā et n̄ p̄-
tū se subartari p̄ anuli i inuisiones
vel parit se dotare. ipsa taciturnita-
te et patientia cōsensum ei⁹ exp̄mit
quous lingua taceat fm. Hugl. Et
Tho. etiā dicit sufficē i h. casu qz nō
p̄dicat. Si aut nulla abasim idictia
de p̄sensu ei⁹. dicit glo. eius. Nō cre-
do qz p̄sumēdum sit p̄ matrimonio
prop̄ter illa n̄. Hosti. qz dicit qz
solū p̄sensum requirit ecclia quo ad
essētiam mfrimonia. vba aut̄ requit
ad hoc vt cōsētus p̄bet. qz si desi-
ciat sufficē debet signa etiā i loquē-
te. Dicit etiā qz si scribāt volūtares
suā sine s̄bis videt̄ ē sufficere. **B.**
**Quid si omittant consuetē solē-
nitates et fiat matrimonium clande-
stine sine occulte. B. fm. Ray. In
hoc casu nō p̄sumitur cōiugū sed
adulterius sine fornicatio. 30. q. 5.
aliter. Non t̄i intelligas quomodo
esse verum matrimonium. sed canō
loq̄tur fm illud qd ecclia p̄sumit.
A. Vel qz etiā nō d̄f legitimus qz
ad honestatē sc̄bz etiā d̄f Ray. et in
sum. p. eo. ii. q. 58. B. Addit Pe.
dicit qz cōsensu clādestinus du-
plex esse p̄t. An⁹ qz q̄uis fiat sine
solēnitare ecclēstia et publica. s̄t
tamē i p̄sentia testū. et talis con-
sētus facit matrimonium et verum et
p̄sētū. Alius qui sit sine p̄sen-
tia testū. et talis q̄uis faciat mati-
monium verū. non t̄i facit p̄sumptū.
Unde cōsulēdū ē talibus. A. hoc
fuit dictum Ray. i sum. con. dicta.
q. 58. B. qz de nouo et publice con-
trahant et faciāt p̄niam qz scandali
zauerunt eccliam. et p̄dicti certe
exposuerunt se non paruo pericu-
lo nā posset alter alterū dimitte qz
vellet et de facto cum alio vel alia**

parabere et sic i adulterio manere
qz non posset p̄bari p̄mū matri-
monium. Idem Hosti.

Matrimonium

**Utrius consensus ad tempus facit
ad matrimonium. Et qz
ritur primo. Si qz contrahūt vbo
sed dissentiat aio. nūgd sit mfrimo-
nium. B. fm. h. d. Si vierqz vel al-
ter aio dissentiat nō ē matrimonium.
Si t̄i de vbo cōstituit. ecclia p̄pel-
let eos simul esse. cū de intentione p̄-
sētus non possit. vnde nec crederet
eis si dicāt se non intēdisse. qz t̄i
bet sic posset dicere et separant. Si
t̄i signis euidētibus appareat de
simulatione ecclia non iudicabit
matrimonium esse. vel alijs verb̄ sta-
bit qz vere dicta sūt. Idē. Tho. et
Pe. in. 4. d. 12. B. Dec p̄m sue
runt dicta Ray. et parum p̄allega-
toꝝ doctorū etā. A. vt in sum. con.
lib. 4. ti. 2. q. 14.**

**Quid si ille qz cōtrahit sp̄salia
vel etiā d̄hu vbo de p̄sentia. et nō hz
intentionem contrahendi sed extor-
quēdū carnalē copulam. vnde co-
gnoscit eam. nūgd est mfrimonia.
B. Presumi p̄ matrimonio debet
notat̄ ē de spon. tua. et ita iudicat̄
dur in foro iudiciali. sed i foro p̄nie
si ille non p̄posuit eam ducere nec
vnq̄ consensit i eam n̄ dz ex illo sa-
cto matrimonio iudicari. qz ex al-
tera parte dolus affuit et defuit oīo
cōsensu sine quo nequeūcetera
sedus efficere p̄iugale. vt i. dicto. c.
tua. Idem Tho. Pe. et Al. Et ad-
dit qz illa ex parte cuius nō ē dol⁹
excusaf a p̄cio. sed deceptor si ve-
ram vult facere p̄niam necesse ha-
bet illam sine fictione ducere q̄tū
i eo est. A. nisi interim contraxerit**

cum alia. qz tenet matrimonium cū
secunda hoc casu scdm̄ doc. cōieter
lz qdam p̄radixerunt. vt i sum. p.
eo. ii. q. 15. B. vel dare ei virtū sibi
p̄uenire aut aliē sibi satisfacē. Ad-
dit t̄i Th. qz ad h̄tenet si vir iit eq̄-
lis p̄ditionis cum illa. A. et multo
plus si iherozis fm eundem. vt in
sum. con. eo. ii. q. 14. B. Nam si sit
multo melioris p̄ditionis vel aliud
signū euidens fraudis appuerit p̄-
probabiliter p̄sumi qz sponsa non
fuit decepta sed decepti s̄nterū et
tunc nō tenet ad p̄dca vt qdaz dī-
cūt. A. Hoc tenet Al. et addit. Ite
si vn⁹ sit melior fortuna nō obstat
qz teneat eā ducere et i eam cōsētū
re. vt dicta. q. 14. B. Similem ca-
sum habes s. luxuria. §. 2.

**Quid si talis prestet corā pluri-
bus qz qd facit non facit aio cō-
trahendi. et postea vbo p̄rit et co-
gnouit carnaliter. nūgd iudicabit
matrimonium. B. fm. h. d. Sic. qz
recurrēdum ē ad cōem intelligentiā
vboꝝ. et qz iheripatio faciēda est
p̄ra eū qz doli adhibuit. et quia q̄-
uis p̄stacionem p̄bet. potuit t̄i
postea volūtatē mutare. A. Con.
Hosti. vt i sum. con. eo. ii. q. 17. Et
hoc intelligēdū ē qz qz dolo se fecit
p̄testacionem quia tunc fiet vt in
precedenti. §. dicitum est. Secus si
fecit ob iustam causā forte ad eū
tandum scādalū nec fuit secuta car-
nalis copula. quia tunc non est ma-
trimonium p̄ deficientem consensu
nec iste ad aliqd tenet cū nō s̄nterū
in dolo. vt p̄s in dicta. q. 17. Al. dicit
qz qz quis p̄trahēdo ma'rimonium
vel sponsalia aio decepti d̄t̄i v̄t
verbis cōsuetis dīcēdo. accipio v̄t
accipias te i vxorē. et sequit postea
dd**

carnalis copula sio fornicandi
huiusmodi psumptum matrimo-
niū nō admittitur probatio i sruū
ē de spon. is cui. Quādo aut talit
contrahens nō vntur fo: ma cōfue
ta vbo: us sed dicit mutato suo no
mine Johānes vel Petrus dīpō
sat sic cōiūgit in casu. c. ma nos. cē
de spō. tunc hō mōi psumptum ma
trimonium pp carnalem copulaz
subsecutā admittit pōr pbatio i s-
rium ad pbādū fraudē. lz difficile
sit eā pbare. qua probata pronun-
ciabit nullā fuisse matrimonium z
poterit ad scda vota transire. Nec
negat illo. c. ma nos. q. de fraude
hō mōi p̄stare nō possit. sed of m̄.
Qualiter nbi cōstuerit nō videt̄
z nō qualiter cōstare poterit. hec
ille. Iste tñ fraudulētus tenet sic
p̄xime dēm ē i. s. p̄cedenti. **B**

Matrimōium.

v. s. sub p̄ditione. Queritur
ergo. An r̄u matrimonii factuz sub
p̄ditione teneat. **P.** Distingueduz
ē de p̄ditionib⁹. Mā qdā sūt p̄diō
nes gnāles. q̄ semp debēt intelligi vt
quas ponit beatus Jacobus. **A.**
c. 4. vt si decus voluerit. z si vi-
xerimus. z hec nullū contractū su-
spendunt. Quēdā vō sūt p̄diōes
de his que i matrimonio sunt oio
necessaria z a ias ipediretur matti-
monii. vt si eū xp̄iana. aut non es
affinis. cōsanguinea. z huiusmōi.
Et iste etiam conditiones intelligi d-
bent apposite. nec vntur contrac-
tum. Tertia est aliqua conditio de
futuro necessaria. sicut solem ozui
cras. Unde si dicatur. Contraho
tecum si sol orietur cras. contractū
est matrimoniu. vt posuit Tho. i

4. dif. 29 quia talia futura iam sūt
presentia in causis suis. Quarta ē
conditio contingens z honesta q̄
potest apponi z non apponi. vt si
pater meus voluerit. aut si dederit
mihi cētū. hec si apponat suspēdit
matrimoniu vsqz i euentū p̄ditiō-
nis. **A.** Et si fuerit contradium p̄-
ba de p̄sent cum additione alicui-
us dictaz p̄ditiōnum vt i. c. sup e.
ex ra de condi. appo. **B.** nisi iteris
consensus de presentē vt carnalis
copula fuerit subsecuta. eo q̄ tales
videntur recessisse a conditione eē
de condi. appo. de illis. z. c. super
eo. z. c. per tuas. Quarta ē conditio
inhonesta sed tamen non ē hō sub-
stantiam matrimonii. vt si futurum
feceris vel si hominem interfeceris
hec si apponatur debet haberi p
non adiecta. z tenent sponsalia sive
ue etiam matrimonium. extra d̄ p̄-
di. appo. c. vlt. z fm q̄ notat ibidē
A. s. i. tex. vbi hoc clār of. **B.** Idē
intelligi debet de conditione ipossi-
bili. s. q̄ non habetur p̄o nō adie-
cta. vt si digito celum tetigeris. ser-
ta ē conditio inhonesta z cōtra sub-
stantiam z contra bona matrimonii
vt si dicatur. Contraho tecū si ge-
nerationem proles euites. quia hō
ē hō bonum proles. vel donec ue-
niam alias digno: em. quia hoc ē
contra substantiam iseparabiliūans
vel si p̄ q̄ntu te adulterāduz tradis
z hoc ē cōtra bonum fidei. z tales
conditiōes si apponantur nihil agi-
tur. **A.** s. quia annullant matrimoniu
uni. vt i iuribus de q̄bus statim. **B.**
2. q. 4. iter cetera. 32. q. 1. alqñ. z
c. solet queri. eē de condi. appo. c.
vlt. Si tamē postea talis conditio
remutat z sequat carnalis copula

indicabit p̄o m̄rimonio. Et si nfi
vñ cōiugum ponit talē p̄ditiōez z
alter p̄radicit vel tacet indicabit
p̄ matrimonio. vt i dicto. c. aliqñ.
P̄cedēa assipia sūt de Ray. **Th.**
Jnn. z **Dost.** **A.** Idē i sū. cō. li. 4.
n. 4. q. 7. z addit fm glo. Ray. q̄
si infirmum cōtrahit sub cōdi-
one que de nēcitate eueniet. vt si di-
catur. Contraho tecū si sol erit i cā
cro i estate. credo q̄ non ē m̄rimo-
nium in istanti anq̄ extet conditio.
Et si i medio tēpore cōtraheret cū
alia teneret matrimonium. sic no-
tauit Jo. p. c. fraternitatis. eē de fri-
gi. z male. **Lon.** **Ber.** **Pe.** etiam
dicit q̄ gōqz p̄sentis exprimat p̄
verba de presentē z sub conditōne
futura q̄ tūc idem iudiciū ē quod
de cōsentu p̄ verba de futuro. **Cō.**
Jmoc. et **Dost.** Quādo ergo cō-
ditio futura ē necessaria. vt p̄trahā
tecum si sol orietur cras. conditio
p̄o ipta habet z p̄trahunt spō
salia z non matrimonium vtribi.
B. De p̄ditiōibus sponsalium vt
de i. sponsalia. s. si.

Quid si quis significauit p̄fi ab-
sentē q̄ contraxit tale matrimoniu
sub conditione si ipsi patri placue-
rit. z anq̄ pater consentiat penitet
sed pater cōsentit. nūquid erit ma-
trimonium **P.** scdm hō. Dicedā
q̄ non. qz nō videt q̄ debeat dici
consensus nisi duret quisqz pater p̄-
sentiat. Tñ. ante q̄ transeat ad scda
vota debet compelli siue iduci vt il-
lam recipiat ex quo semel i eam cō-
senserit sub conditione que extitit
ar. eē de despon. impube. de illis.
Idē **Dost.** z **Ber.** **A.** Idem i sū.
con. cō. li. q. 18. **B**

Quid si quis contrahat sponsa-

lia sub hac cōditione si permiserit
coni. **P.** fm vñ. Si conditio illa
intelligitur de coni fornicario. pro
nō adiecta d̄s haberi cū sit turpis
eē de condi. appo. c. si. z sic erit p̄
matrimonio iudicandum. **A.** s. qz
in p̄tino cōiū iudicatur matrimo-
nium p̄sumptum. Potius enim
videt hortatio. i. q̄ p̄mittat cum rē
secum habere aut mod⁹ aut causa
q̄ veri nois cōditio fm euz vñ. vt
i sum. con. cō. n. q. 19. **B.** Et multo
fortius si intelligatur de coni legitū
mō z maritali. z eodem modo si
dixerit. Contrahā tecū si vñqz p̄tra-
xero si p̄miseris zc. **A.** s. tēpore coi-
re. vt idē sit i hoc casu qd i p̄cedētū.
lz sit adiectū si vñqz p̄traxero. **B.**
Quid si dicam. Accipia te vñ ac-
cipio si iuentiam te virginē. postea
sequat cou⁹ nec iuentū virgo. **Rñ.**
fm **Jnno.** **Ber.** z **Dost.** Iudicā-
dū ē p̄ matrimonio sicut i p̄cedē-
ti. s. Et addit **Dost.** q̄ lz sic opoz-
teat iudicari i foro iudicij propter
hoc q̄ non p̄nt haberi alie pbatio-
nes. tñ i iudicio aie non ē matrimo-
nium. extra de cōdi. appo. de illis
z. c. sup eo. z. c. p̄ tuas. Mā z bene
ē q̄ mulier q̄ i fraudē mentia fuit
decepta permaneat z viro subuēta
tur qui forte iuentū bigamiam vi-
tare. **A.** Et si conditio sūt hōesta
lz actus ihonctus fm eundē **Dost.**
sū. z i sū. con. cō. n. q. 20. Et sic si p̄-
bati possit per confessionem pro-
p̄tiam vel alias q̄ nō fuerit virgo
ē i foro iudiciali non tenet matri-
monium. **B**

Que differētia est inter hōē ma-
trimoniū sub cōditione z p̄trahē
sub mō. **Rñ.** fm vñ. Generatū sci-
endum q̄ p̄trac⁹ q̄ nō sit absolute

7 libere potest esse aliqui sub conditioe
 ut tunc vel vado tibi hoc si hoc se
 ceris vel si hoc fuerit. Item potest esse
 sub modo. ut si dicatur. tunc vel ven
 do ut facias hoc vel illud. alioquin
 reuocatur quod donauit vel vendidit.
 Item potest esse cum appositione cae. ut
 si dicatur. quia hoc x hoc esse
 fuit. Et conditio quid sit per si. mo
 dus per ut. cae per quia. verus. Sci
 to quod ut modus est si conditio. quia
 cae. Et si quidem contractus fiet sub
 condicione non tenet nisi existente
 condicione. sicut ut dicitur in
 dictum est. s. in. l. s. d. 4. Si vero si
 ar sub modo statim tenet sed si non
 seruatur modus poterit reuocari.
 Credo ergo quod per matrimonium siue
 sponsalia possint contrahi sub con
 ditione non tamen sub modo. ita
 quod illo modo non seruato dissoluat
 matrimonium sicut fit in alijs contra
 ctibus. quia matrimonium rite factum
 non dissoluitur. Et nec etiam spon
 salia. ut in sum. con. eo. ti. q. 22. vbi
 hec notant. Et de fm eundem vbi
 quod ex quo semel contracta sunt matri
 monia vel sponsalia ita quod teneant
 ipso iure. non potest reuocari seu dis
 solui per modum non existentem siue
 pacti. **B.** Matrimonium vero fac
 tum ex causa tenet siue cae sit vera si
 ue falsa. ut contrahitur reus quia di
 ues es. vel quod fecisti sic nisi quoniam falsa
 causa contineret in se aliquod impedi
 mentum. ne contrahatur tecum. quod li
 ber es et non esset. **A.** fm distinc
 tionem positam. s. impedimentum. 2.
 c. 3. **B.**

S **C**uid si dicat. Accipiam te in vxore. vel dabo tibi centum. **A.** si permiseris vel ut si permittas me coire te cum ista. h. sunt de casu isto. ut p. 3.

su. con. eo. ti. q. 23. **B.** et sequat carnalis copula. nunquam presumitur per infirmitatem. **B.** fm vbi. **H.** credo. **A.** si quis ille qui sic dixit habeat optionem quod liberare se possit utrum libet faciendo non credo presumptionem inductam esse a iure quod intelligatur recedere ab optione propter carnalem copulam. **A.** Idem in dicta. q. 23. **B.**
Cuid si dicat. pmitto quod nunquam deficiam tibi in vita mea. et secuta est carnalis copula. **A.** s. sub promissione non deficiendi. ut patet in sum. con. e. ti. q. 24. vbi hec notant. **B.** fm vbi. Non debet presumi pro matrimonio. cum sponsalia aut infirmitas non solent contrahi per promissiones negativas. **A.** s. huiusmodi vel similes. ut in dicta. q. 24. **B.** ut si forte constaret quod per hoc intendebant contrahere sponsalia.
Cuid si dicat. ducam te post annum. **A.** s. ut pmitas vel si pmitas me tecum coire. ut in sum. con. eo. ti. q. 25. vbi hec notant fm eundem vbi. **B.** et secuta est carnalis copula. **B.** fm vbi. Credo presumendum per matrimonium quod propter carnalem copulam subsecuta est renunciatio dilationi temporis. **A.** certe hoc casu non videtur renunciatio cum expresserit clarum infirmitatis differendum. h. sibi consentiat per prius in copula. vnde per p. 3. in dicta. q. 25. dicit idem vbi. quod in huiusmodi casibus quod si sint oia expressa iure non est suspensa sententia et si postea infirmitas contrahens conditionales transierit ad alia vota solentur fore tenentur esse dissimulare aut papa confulere quod infirmitatem cum secuta solentur contractum dirimere. **B.**
Cuid si quis praebrat cum aliqua

sub conditioe deinde an eundem contra
 hu cum alia pure. **B.** Debet remanere
 cum facta si sit consanguinea pume.
 ut s. impedimentum. 13. s. s. **A.** Et etiam
 in conditioe apposta cum prima post
 modum eueniat fm glo. Ray. ut in
 sum. con. eo. ti. q. 26. **Et** Con. host.
 et Ber. ut ibi. **B.**

Matrimonium.

ut quod ad debiti conjugale. Scie
 dum ergo quod protracto matrimonio mu
 lier non habet potestates sui co:po
 ris sed vir. nec vir sui sed vxor ut
 dicitur est s. matrimonium. i. s. si. Sed
 an statim teneat debitum reddere
 debet. s. debiti conjugale. s. i.
Cura contractus sponsalium ante
 secutas sollicitates carnales mix
 to sit peccatus. **B.** fm Tho. in. 4.
 dist. 29. Si sponsa credens sponsum
 velle consummare matrimonium ad
 mittere eum excusat a peccato nisi ali
 qua fraudis signa appareant ex
 se sicut multum distans conditioe.
 vel sponsum ad nobilitatem vel sponsum ad
 formam. Quia ad conditionem formae
 ne. **A.** sentit contra. ut s. matrimo
 nium. 4. s. i. additioe. **B.** ut aliud si
 gnum euidens appareat. Et eodem
 modo intelligitur quod excusatur vir si
 per hoc intendebat matrimonium
 consummare. Sed fm vbi. i. illis locis
 vbi est sponsum quod prius adhibetur
 nuptialis benedictio si absque dispo
 sitione ecclesie et sine iusta causa hoc
 faciat moraliter peccat. **A.** Idem
 est in omissione aliam honestam
 et consuetam solemnitate per eum
 dem. ut s. debiti conjugale. circa
 principium in additioe. **B.** in secunde
 nuptie non solent benedicti. ut. j.
 nuptie. s. 2. De materia debiti con

iugalis multa habent. s. debiti con
 iugale.

Matrimonium

vbi. quod accusat matrimonium
 propter aliquod impedimentum quod i
 coe sit vel fuit. Et primo quid est quiritur.
Qui prohibent vel qui possunt ma
 trimonium accusare. **B.** Prohiben
 tur generaliter oes christiani quod diuisi
 aliq consanguinei. Et est istud spes
 le quod consanguinei admittant ad ac
 cusationem sicut pater. mater. soror.
 frater. patruus. auunculus. amita.
 matertera et tota progenies. 35. q. 6.
 c. 1. et 2. **A.** Ista specialitas non videtur
 respectu accusationis sed relictica
 tionis. ut in capitulo. videtur de
 quo. j. **B.** cuius ratio est quod vnus
 quisque sua genealogia scire labo
 rat. extra qui mari. accusa. possit
 videt. Consanguineis aut deficien
 tibus admittunt antiquiores et ve
 riores vicini quibus ea propin
 quitas nota est. ut in dicto. c. 1. 35. q.
 6. **A.** Idem in sum. con. li. 4. ti. 20. q. 1.
 vbi est additio quod in multis locis hoc
 hodie non seruatur qui extranei ad
 mittantur ad accusationem etiam
 existentibus consanguineis quod hoc
 possunt. **B.** Item tam maritus
 quam vxor potest matrimonium accusare.
 nec vlla defenduntur longinqua
 te annorum. et de consang. et affi.
 non debet. **A.** Licet olim tam ipse
 coniuges quam extranei prohiberen
 tur ab accusacione temporis duratur
 mitate. s. si steterint simul sine quone
 per. 20. vel. 18. annos ut notatur in
 dicta. q. 1. **B.**
Pone quod aliquis tempore con
 tracti matrimonij tacuit. et nunc
 vult accusare. nunquid potest. **B.**

ad 3

Si quando banna vel denunciatio
nes facie fuerit ipse erat ex dioce-
sim vel aliter denunciatio non potuit
it ad eum peruenire. puta si nimia in
firmitate laborans non erat sane
mentis vel uia puer q non poterat
comprehendere italia. vel alia cau-
sa legitima impediret erat eius ac-
cusatio debet audiri. alioquin cum
rationabiliter presumat q denuncia-
tionem publice factam ipse existens
in diocesi non ignorauerit. tanquam
suspectus e repellendus. nisi iura-
uerit q postea didicerit que obij-
t ad hoc ex malicia non procedit
quia tunc e si didicisset ab illis qui
tempore denunciationis tacerent
admitti debet. q licet illi non eent
admittendi quia fuerunt in culpa.
ille non debet repelli cum non sit
culpabilis. et q ma. ec. pos. cu i ma.
Qualiter fieri debet accusatio
matrimonij. **R.** fm Ray. in pdic-
to casu improprie dicitur accusatio q
non sit inscriptio in qua accusator
obligat se ad rationes. sed dicitur
denunciatio que fit ppter peccatum
in quo iuncti male pmanent et pot
fieri et sine scriptis. **A.** dumu redi-
gat in scriptis in acus iudicialibus
vt in cle. sepe de vbo. sig. coniuicta
cle. dispendiosa. de iudi. **B.** Sed
melius est q fiat in scriptis ar. ec.
de resti. spo. lincras et. q ma. acc.
pos. a nobis. **Huiusmodi denuncia-
tionis forma talis e.** Ego talis de-
nuncio vobis dicit epe q mrimoni-
um Petri et **Barie** stare non po-
test q sit in tali gradu consanguin-
itatis designato psonas vel si e alia
ca vt affinitas et huiusmodi. et dat
libellus etiam parti aduersi vt sci-
at quid impediatur. **A.** et qd actor

probare velit. in quo libello conti-
nent gradus consanguinitatis et p-
sone pprijs nobis designat. fm
eundem Ray. vt in su. con. li. 4. ti. 2.
q. 1. **B.** quo facto procedit in lite
more solito. **A.** s. q. sacramentum
de veritate dicenda a paribz susci-
piatur. et examinatio et pbatio po-
din e stant. vt in dicta. q. 1. **B.** Et no-
ta q in h casu pot conira conuina-
ce lite non cõtestata pcedi ad testi-
um receptionem et diffinitam semen-
tis et. vt lite non contest. qm qd
ter. **A.** Hoc veru e contra conuina-
ce absente. Secus si non sit con-
tumax. vt patet in eod. c. qm. **B.**
Secus at esset si fieri accusatio de
adulterio ad thoz separationem et
vt li. non contest. c. 1. r. c. qm frequen-
ter. **A.** Idem qd in hoc s. notatur
i su. 2. li. 4. ti. 20. q. 4. r. ti. 1. q. 1. **B.**
**Qui possunt esse testes in causa
matrimoniali.** **R.** fm Ray. **Quis q
admittitur ad accusationem admitti-
tur ad iustificationem.** de qd dicitur
et. s. 5. l. 1. r. 2. Et licet pater et mater
sint idonei testes in hoc casu vbi a-
gitur de federe matrimonij. s. vtrū
sibi affinitas vel consanguinitas
vel simile impedimentu vt et. qui
ma. accu. pos. videtur nobis tan-
si de ipso contractu agatur. vt in
matrimoniu sit inter eos contractu
tanq suspecti sunt repellendi nisi
ille vel illa vel filius vel filia cuius
conuincta dicit esset superior in di-
uitijs nobilitate potentia et bono-
quia parentes videntur filioru et fi-
liaru incrementu et honore dilige-
re et. de testi. super eo. Item in h
casu predictio pot esse de accusato
et testis. ar. 35. q. 6. episcopus. in sy-
nodo. r. c. de parentela. et d. testi.

cogen. preterea. **Idem Tho. in. 4.**
di. 41. **Idem in su. con. li. 4. ti. 20.**
q. 3. Et additur fm glo. Ray. q in
a. legatus iuribus non probatur q
enaz in ca matrimonij quis possit
esse accusator et testis. sed i illis dicitur
de forma iuramenti qua debent s-
stare epi testes synodales. i. assump-
ti de conuincta ad denunciandum
delicta. Potest tñ dicitur Ray. et
Tho. verificari in casu. c. sup. eo. 2.
et de testi. s. quando matrimonio
non contracto mater alterius dicitur
esse consanguinitatem inter con-
iungendos. quia statur dicto eius
in dubio et impeditur matrimoni-
um contrahendum. **B.** De impedi-
mentis multa habes. s. impedimē-
tum. i. cum se. c.

Matrimonium.

vij. quando contracto matrimo-
nio accusatur coniux de adulterio
et pnt diuortij. **Querit ergo pzo
Qui admittunt ad tales accusatio-
nes.** **R.** fm Ray. **3. id fm leges q
s. canones** quilibet bone fame ad-
mittatur ad accusationem adulte-
rij ai agitur ad penas legalem vel
canonicas. m cum agitur ad thoz
separationem nullus admittitur nisi
si maritus et vxor.

**Qualiter h. mōi accusatio fieri
debeat.** **R.** **Barinus** volēs vxorē
accusare de adulterio ad penas le-
gales dicit inscribere et ad penā talio-
nis se obligare. **Nec pot agere p p-
curatorē s. p seipsū pnt agere opō-
ret.** **S. si** coram ecclesiastico iudice
vult agere ad thoz separationem
tenet scribere et dare libellū accu-
sationis sed nō dicit se ad penam ta-
lionis obligare. qm siue probaret

qd obijcerz siue nō hēret qd vellez
qz sepas ab vxore. Et pot maritus
agere. et illa rēdere p pcuratorē.
A. si necitas id postulat. vt i. c.
me de quo. j. **B.** **Qd** et si de crimi-
ne fiat accusatio nō m e criminalis
sed q mixta. **Probant oia pdicta
expresse. et de pcura. me.**

**Utrū maritū possit vxorē dimittē
ptter adulteriu.** **R.** **Accusare
pot rōmittere.** **Barth. 19.** **Qui di-
miserit vxorē excepta ca fornicatio-
nis rē.** Et eodē mō vxor virū qz i
tali casu non ad imparia iudicant
32. q. 7. sigs vxorē. r. q. 5. s. cepu. r.
c. xpiana. **Nō** m intelligendū e q
posset nuber alteri. 32. q. 7. oēs cau-
sationes. Sed nec eā dimittē pot i
septē casibus. vt habet. j. 6. 10. Et
illa eā extendit ad fornicationis sus-
pitiones. s. qn suspitō est multum
violētia et certa vbi gra. **Si** pbatū
e q fuerit solū cū sola nudō cū nu-
da in eodē lecto aut simul in multz
secretz locis et i latebrā ad h cōmo-
dus et horis electz libet vxor dimittē
ut. 32. q. 1. dixit deo. et d. s. sup. l. 1. s.
Itē extendit ad vitū sō domūcum
vt p illud possit vxor dimittē viz
et cōuerso. 32. q. 7. oēs causationes.
r. c. adulterij. **A.** **Est** at vitū sō do-
mūcū cū masculus in masculū vlt
femina in femina turpitudine ope-
rat. fm glo. Ray. vt in su. con. lib.
4. ti. 32. q. 2. **B.** **Idē** intelligēdum
e dē spūali fornicatione. vt si ma-
ritus vel vxor incidat in heresim
iudaismū siue gentilitatē et trahit
iugē ad infidelitatē. **A.** Ergo vide-
tur q si nō trahat. ppter h penā
debeat separatio fieri. et pzo hoc
videt facē. c. questuū. et de diuor.
B. In quo casu ab illo poterit se-

parari. lz alij nubere non licebit.
28. q. 1. idolatria. ex de diuoz. que
fuit. 7. c. de illa. ex de couer. cou-
ga. c. ult. Immo nec dimittere po-
test si se corrigere uelut i. c. d. illa
A. Idem quod in hoc. §. notatur
in sum. con. in dicta. q. 2. fm. Ray.
Pe. 7. Tho. B.

3 C. Utrū si uir polluat aliquā extra
claustra pudoris vxoz: possit eū di-
mittere. B. Licet ex tali coitu affir-
mitas non sequatur. in uir eque ul
magis uolat fide matrimonij 7
magis peccat. 7 ibo. uidetur qd di-
mum possit. nam constat in hoc ca-
su qd fornicationē cōsumit. ar. 32. q.
4. meretrices. A. Idem in sū. cō.
eo. ii. q. 4. B.

4 C. Quid si aliquis tale qd egerit
cum ppria vxoze? B. fm. Hug. 7
Lau. Vxoz potest eū dimittere. Sz
vz intelligēdū si ipsa nō fuit in cul-
pa sz violata uel somno decep-
ta 7 huiusmodi. A. Ho. in. c. oēs
causatores. 31. q. 2. sentit qd ppri
iustitiam di. extra ordinariā polluno
nē cum vxoze uir nō possit dimit-
tere. lz distingui. Si uult uir perse-
uerare i tali peccato. propter peri-
culū salutis quod iminet vxoz. cō-
tra quod potest 7 debet sibi. puib
re. ut extra de diuoz. gaudem. pos-
sit dimit. A. Secus. cū in hoc cau
non diuiserit carnem suam in pla-
res. ideo non potest ex hoc dimit-
ti. sicut nec in casu. §. se. B.

5 C. Quid si alter coniugū scipum
polluat. B. fm. 7. q. non credit
qd possit dimit. A. Idē in sū. cō.
eo. ii. q. 4. B.

9 C. Hūiquid ppter solā uoluntatē
scu intentionē adulterandi possit
aliter coniugū alterū dimittere? B.

fm. v. b. Non. qz uerbū fornicatio-
nis cum effectu accipiendū ē. ar.
de pe. di. i. hec at uerba. A. Idem
sū. con. eo. ii. q. 5. B.

C. Utrū uir teneat vxozē adulterā
dimittere. B. fm. Pe. Si fornicatio
est occulta nec potest probari nō
debet dimittere. Si uo est manife-
sta distinguēdū est. qz si non est se-
cua nec ipse al. correctio. nō lz re-
tinere ne uideatur peccato cōlenti
re. Si uero spāl correctio lz vxozē
retinere. quia 7 sperano ad corre-
ctionē indulget. A. Lon. Tho.
ut in sū. con. eo. ii. q. 6. B.

C. Utrū uir mulierē adulterantem
possit ppria auctoritate dimittere.
B. fm. Tho. in 4. dif. 35. Quid
uero constat de fornicatione vxoz
potest auctoritate sua eā dimitte qd
nō ad thozū. s. debuit ei negando
Nā si cōmiseret ei. nō solum iur-
retet irregularitatē sed etiam ge-
ueraret sibi impedimētū accusan-
di. ut dictum ē. s. debitum cōiugu-
le. §. 12. qui incipit. Utrū uir teneat
Sed si ei debuit reddat compul-
sus auctoritate ecclesie lz irregu-
laritatē incurat si nō sibi generat
preiudicium accusandi. Si uero
loquimur qd ad cohabitationē. nō lz
uero vxozē dimittere sine iudicio
ecclesie. 7 si dimiserit debet cogi
ad recipiēdū nisi uir incontinentem
fornicationem pbare possit. 7 fm
hosti. si probat infra octo dies nō
restinet. quibus elapsis si nō pro-
bauerit plena restituo fiet. 7 sic
potest intelligi. 33. q. 2. ecclesiastica. A.
al. incipit historia. B. Dicit etiam
uā qui iustificatiōi non sit locus.
tūc potest adulterā sua auctoritate

mittere. extra de diuoz. significasti
7 multo fortius debuit denegare
Idem Immo. Sz addit. v. b. q. 7 si
notoria sit fornicatio mulieris. qz
dicit ipsa nō recedit a viro nec pu-
blice moratur cū adultero nō potest
eam dimittere seu expellere aucto-
ritate ppria. quod si fecerit cogel
eam recipere. sed si ipsa publice mo-
retur cū adultero nō tenet eā mari-
tus recipere. siue eā expulerit siue
non. A. Idem i sū. cō. eo. ii. q. 7. 7
q. 2. B. Sicut etiam nō tenetur eā
recipere si postqz illam expulerit a-
duleret; notorie ē si cum adulle-
tero nō moretur. A. Pro hoc fact
v. b. fact. ex de diuoz. significasti.
B. Et in hoc etiam casu potest ea in
uila monasterium intrare. nisi etiā
ipse fuerit fornicatus.

9 C. In quibus casibus uon possit
adultera a viro accusari solum?
B. fm. Ray. in septē. Primus si
uir cōiungitur de fornicatione. 32.
q. 6. per totū. ex de diuoz. significa-
sti. si ipse pstituit eaz. ex de eo qui
eoz. con. vxoz. siue discretionē. A.
al. incipit. discretionē. B. 3. est cum
ipsa credebatur uirū deficiū 7 nup-
sit alij. qz maritus rediēs tenet eaz
recipere. ut dicit ē s. impedimētum
li. §. 3. A. q. incipit. Quid si vxoz.
B. 4. si cognita fuit latenter ab ali-
quo que credebatur esse uirū suum.
ar. 34. q. 1. in lectu. Si fuit ut oppo-
sit. 32. q. 5. pposito. Quod uellege
de vi absoluta. aliter non excusaf-
tur. 32. q. 7. oēs causationes. 6. qz
reconciliationē eā sibi post adulteri-
um. uel eam publice adulterantes
retinet i consortio maritali. 32. q.
1. c. 2. 7. 3. In his. c. parū videt
hoc probari. sed bene i. l. de qua

stati. B. C. de adult. l. erie aduhte. ij
7 est si aliquis infidelis coniugem
repudiatur illa nubat alteri. po-
tēta uir conuertatur ad fidem sūtr
7 mulier tenetur eaz recipere. extra
de diuoz. gaudem. §. v. l. De hoc
sup impedimētum. q. 6. 5. l. 6. Th.
7 Pe. in 4. dif. 35. A. Lon. etiam
Hoff. 7 Hosti. ut i sum. con. li. 4.
ti. 12. q. 8. B.

C. Quis sit effectus accusatiōis de
adulterio? B. fm. Ray. Effectus ē
quod si maritū pber uel illa consti-
teatur nec expiatur cōtra euz de
aliquo. 7 casuum qui habēt i pre-
cedenti. §. absoluti a cohabitatione
7 seruuituē qua ei tenebat 7 potest
ingredi religionē ea inuita. 17. q. 2.
agathosa. Sed tamē continere te-
netur qd in illa uixerit. Idē Tho.
7 Pe. i. 4. dif. 56. A. Idem i sū.
con. eo. ii. q. 9. B.

C. Quid si uir ppria auctoritate
dimitit adulterā 7 intrat mona-
steriū. nūqd potest ab ea fuocari. B.
fm. v. b. Et Hug. notasse qd si vxoz
publice morata sit cū adultero uir
et an sniam potest intrare monasteriū
ea inuita. lz illa eo inuito non potest.
Secus si nō publice moretur. qz
tūc nō potest an sniam. 7 si ingressus
fuerit poterit renocari. A. i. quicqz
pber adulteriū. 27. q. 2. agathosa.
Et facit qd dicitur est. s. debuit cōiug-
gale. ad si. i. additio. Et si pber in
cōtinēt uulla fieri renocatio. v. p. i
colligi ex dictis sup. §. 8. B.

C. Quid si mulier adultera nigres-
ca ē monasteriū. nūqd uir poterit
eā fuocare? B. fm. v. b. Eā fuocaf
potest. Nā in oēs potest ingredi. Adul-
ter uo uel adultera nō potest sine licē-
tia alterius. A. nisi sit laica snia dy-

no: tñ uic. n. Ad iudiciū ē de viro
et muliere. s. q. vñs altero iuuo pñ
firare religionē. q. pñiam ecclie
vñs ex toto renūciauit iuri suo s.3
Dug. et i. sū. cō. li. 4. u. 22. q. 14. B
Sūm ē igrēssa viro scitē et nō cō
tradiciōe. s. nō pōt videri dāra licē
tia. et vir tēnētur cōinere. A. Fac
27. q. 2. agathosa B

13 Quid si p' lara diuortij sniam et
postq' vir fact' est sacerdos vel re
ligionē intravit cōstet ecclēsiā fuis
se deceptā. ut puta per falsos testes
nūgd restituet. B. fm Ray. Etiam
si p'fessionē fecisset. nihilomin' re
stitueret. et tēnētur reddē debitiū. n̄
in exigē posset. S. i. dicit nūc casu
bus si mulier n̄ repetit interi viruz
n̄ pōt vir ipetere vxorē. q. p' iudica
ui sibi p' sacri ordinis susceptōez
vel religionis igrēssi. A. Idē i. sū.
cō. li. 4. u. 19. q. 4. Et forte si muli
er petijset diuortiu nō posset suo
care. q. videtur renūciasse suo iuri
ipalē petitiōne fm Dug. vt p3 ex
dicit i. p' mo pcedēti. s. Nisi forte
duca fuisset ex p' scia putas assuis
se impedimētū qd non erat q. errās
om. iudi. l. si p' errorē. B

14 Pone q' lara ē snia diuortij p
pter adulterius vxoris. postea vir
adulterat. nungd mulier poterit
eū repetere? B. fm Ray. Nō pōt
de rigore iuris. Iudex in ex officio
suo pōt illū cōpellere. ar. ex de iur
iurā. tua nos. ex de diuort. ex l'is.
Unde et. l. Cod. l. d. de his q' ma
trimonio iuncti sunt. P'ceptio n̄
ego sed dñs vxorē a viro suo non
discedere. Qd si discesserit manet
truptam. aut viro suo reconcilia
re. et vir vxorē suam non dimu

tat. Unde et fm s. v. vxor de cano
nica equitate pōt virū repetere. q.
excepuone rei iudicate. clidur re
plicano de adulterio. Idē Tho.
Al. et Pe. A. Con. ē hosti. ut in
sum. con. li. 4. u. 22. q. 12. Et q' hec
repetitio possit fieri de equitate ca
nonica. satis videtur p' bari. i. c.
significasti. et. c. ex literis. extra d
diuort. B

15 Cū vir et vxor equaliter pec
cent. ppter adulteriū. B. fm Pe.
L3 i causa adsterij vir et vxor ad
equalia indicent. ut s. dicit ē. qua
vtriqz licitū est alterū dimutare. n̄
in hoc ē ex equali cā siue peccato.
nam vno modo mulier plus pec
cat. quia peccat contra bonum p
lis. sed alio modo eq'iter peccat.
s. contra bonū fidei. Et hec ē suffi
ciena causa dimissionis. Ideo iu
ste licet vtriqz dimittere alium. 3.
modo ceteris parib' plus peccat
vir propter predominantiā rōis.
Idē Tho. in. 4. d. 35. A. Idem i
sū. con. eo. u. q. xi. B

16 Pone q' vir ppter fornicatōez
vxoris separatus est per sententiā
modo vult eam reconciliari sibi
et illa nō vult. nūquid est cogēda?
B. fm Ray. Vir qui nō peccauit
non obstante sententiā. quia qd sa
uore meo introductum ē. in dāni
meū retorq'ri nō debet. L. de legi.
quod fauore. ar. 32. q. i. nō erit. 3b
Tho. Pe. et hosti. A. hec intelli
genda sunt nisi vir post sniam fuis
set fornicatus. vel nisi mulier mu
tasset statū. s. ingrediedo religionē
fm Pe. et Tho. ut in sū. cō. eo. u.
q. 13. Et facit qd dicitur est. s. in. s. qd
si mulier in adduione. B

17 Pone q' vir adulteratus ē oc
culte. s. vxor manifeste. nūgd pōt
vir illā accusare et sine pctō dimi
tere? B. fm Ray. Credo q' nō. q.
nō deficit vxori ius excipiedi s. p
badi. ar. 32. q. 6. p. totū. Idē Tho.
A. hosti. et hosti. Si m̄ vir egissz
penitētiā et vxor monita nollet a
gere sed in adulterio perseverare
sine peccato posset eā per sententiā
dimittere. 32. q. i. c. i. 2. 3. 4. Idem
hosti. et hosti. A. Idem i. sum. cō.
eo. u. q. 15. B

18 Cū virū vxor adultera post pe
nitētiā possit repellere vir ab accu
satione. B. fm Ray. Credo q' non
pōt. q. p' nō tollit ius accusan
di i. foro iudiciali. 22. d. i. p. m. 33
q. 2. ad monē. 6. q. i. q. crimē. v. vi
dēdi. A. i. in p'ncipio. B. Idem
Tho. A. hosti. et hosti. A. Idem
i. sum. con. eo. u. q. 16. B

19 Quid si alter coniugū fornicet
carnaliter et alter spūaliter. nūgd
fiet cōpensatio. B. fm hosti. Di
cas q' si accusat qd de spūali for
nicatōe. vt det d' heresi. excipiatuz
d' carnali. s. adulterio. nihilomin'
pcedet nisi conuerti uoluerit. q. si
uerti uelit p'fessio h3 locuz. Si
d' si accusatio de carnali et ex
ceptio de spūali. exceptio admittit
tur et sup' ipaz exceptōez p' mptius
pcedet. Hec dixi p' piculū h'ffis
sue in d' l'itaz. A. Idem i. sū. cō.
eo. u. q. 17. B

20 Cū vir ppter aliud crimen pos
set vxorē dimitti? B. fm Tho. i. 4.
d. 19. Propter alia peccata di
mitti nō pōt. nec quo ad vinculu3
nec quo ad actū. nisi forte ad tem
pus uelit se subtrahere a cōsorno
vxoris per castigatiōem eius s' b

trahendo ei solatiū presentie sue.
Nam et qñ vxor pñat magnā oc
casione ruine viro suo. nūc vir sub
trahere se pōt ab eius cōuertatōe
Idem Al. addens q' non oportet
cohabitare furi aut vñuario. si n̄
vult respicere. s. cessante scanda
lo reconciliari debet. 28. q. i. vxor.
A. Et ad dictā subiractionem fac
illud Math. 18. Si dextera tua
scandalizauerit abscide eā et.
Ubi dicit glo. q' in manu et i ocu
lo pñt fratres vxores et proping
et filij intelligim eum. Tho. P'ce
dictis et concor. Pe. qui dicit q'
qñ cōiur p' p'nti suū est scandaluz
pōt dimitti q' ad cōuertatōez ipalē
qñqz corrigantur. et cessante scan
dalo debet fieri recoiliatio. vt in
sum. con. eo. u. q. 13. B. De mate
ria adulteriū qdā habes. s. adulle
riū. 32. s. impedimētū. s. 2. et se.

Altrimoniuz

1. qñ aliqz penit in virū l'
aliqua in vxorē. Querit ergo quō
in hac cā pcedēdū sit. B. s. Ray.
Si mulier petit aliqz tanquā vix
v' econuerso. videndū est vtrū ve
lit agere petitiōne iudicio l' posses
sorio. i. an mulier dicat aliquz eē
suū maritum. q. contraxit cum ea
et petit eā sibi adiudicari i maritū
quod est agere petitiōne quasi a
gat de proprietate. an eum petat
sibi restitui tanquā ab eo fuerit in
iuste dimissa. et hoc est agere pos
sessorio. qm petit possessionē viri
sui. 32. It agat petitiōne dicens al
quē esse virū suū. et ille negat ex
cipiendo q' illa nō possit esse vxor
ppter tale vel tale impedimētū
pius trahat exceptiō marit. qz

ea probata qd principalis perimtur. erit enim vir absolvendus. et de ordi. cog. c. i. **A.** Idem in sum. 2. li. 4. n. 30. q. 1. **B.**

Quid si agat possessio? **R.** **Fz** Ray. Quando petit sibi mariti restitu. lz maritus obijciat de p'sanguinitate vel alio impedimento prius dz fieri restituo mulieri qz cogno scaur de exceptioe mariti. et de dot. uoz. poro. et de resti. spo. ex con. questioe. r. c. lras. **A.** et si impedit mēti p'sanguinitatis vel h' estz no totum. vt in. d. c. poro. **B.** Hoc m saluti in qbusdā cāibus i quib' restituo non dz fieri. Primus est si obijciat mulieri fornicano publico et manifesta. de qua p'baso q' sit notoria ita q' nō possit aliqua tergiversatioe celari. non restituet nisi ipa p'baret vix adulteriū p'mississe. qz tūc restitui dz et si fuerit fornicata publice. et de diuoz. significasti Et de isto cāu vide. s. m'fimonius 8. §. 8. r. 9. 2. cāus et si obijciatur p' sanguinitas. maxime que diuina lege prohibita sit et p'basoēs offeratur incōtinentim parate. in quo casu dz recipi iuramentum ad cautela ne. s. h' obiecto maliciose fiat. et tunc fiet quidē restituo q'nam ad cohabitatioē. non tñ q'ntum ad carnis copulā. vt in. d. c. lras. 3. cāus et si obijciat exceptio rei indicate. **A.** s. super diuozio. vt in. c. cāz de quo. j. **B.** Non ei ē restituo faciēda. nisi prius d' illa exceptioe cogno scaur. ar. et de off. dele. cām. 4. et qñ. s. vir petit sibi restitu. vrozem. et ipa timet de sentia viri. Debet quidem restitu. sufficienti cautione recepta q' ei malum non inserat. et de resti. spo. ex transmissa. De qua

cautione habes hic. j. §. si. Et si ita capitali odio ea p'sequitur q' merito de ipso diffidat. nec possit ei sufficienti securitate prouideri. non soluz non dz restitu. sed ab eo pot' remoueri. vt in. d. c. lras. lō. Th. et Pe. Addit vltimus Ray. In oibus alijs casibus credo q' mulieri vix petenti sit restituo faciēda et eōuerso dūmodo probet se i possessione fuisse et a viro spoliatam sine iuris ordine. qz hec duo probare hz. extra de offi. dele. consil. rationibus. et extra qui si. sint leg. cāz. 2. **A.** Idem i sū. 2. d. q. 1. **B.**

Quid si mulier propria auctoitate recessit a viro et mo ipa petat restituem. nūquid dz restitu. **R.** **Fz** **bb.** Sedz quosdā non dz restitu. Sed fm **Am.** debet. Quod credo vix esse. qz eozio q' rediens non admittitur est expulsa et vt cadat a possessione. ff. de acqui. pos. l. cāz possidere in si. ff. de vt et ar. l. l. §. siue aut. Idem **Ber.** notat extra de diuoz. significasti. Idem **Dug.** nō si ipa fuerit fornicata publice vel cum adultero publice morata ar. et pro hac opinioe. et de iur. iurā. ma nos. **A.** Idem in sum. 2. co. n. q. 1. **B.**

Quid si is qui petit tāq' iunx negat m'fimoniu. **R.** sedz Ray. Ille qui propōit hz probare. alioquin succubū. et d' cā. pos. et probe. cūz ecclia. et et de iure iuran. c. si.

Pone q' post latam ex errore diuozij sentia vix factus ē sacerdos vel religiosus nūqd dz restitu. vrozri petenti. Habes hūc cāus. s. matrimonio. 8. q. 14. qui ic'p't. Quid si post latam sentiam. Ad si vroz gressa ē mōasteriu. al' n' in gressura

nūqz credebatur diuozium iuste celebratum. nūquid p'perta veritate p'viram suam repetere. rñ. fm **bb.** Non. qz nō cā non impedit vroz monachatus. sicut et de viro de cōf. et s. in p'dictio. §. 14. **A.** Idem in sum. con. eo. n. q. 6.

Quid si religiosus vel religiosa petit tāq' iunx et p'fuetur matrimonio et copula carnale. rñ. secūdu **bb.** In hoc casu standū erit confessioni utputa mulieris et restituēda erit viro petenti. Nulli enim ex h' sit p'uidiciū nisi ipis nec ē credēdum eos in memores salutis sue. l. q. 7. **Sancimus.** Aliud tñ effectū d' cendū in rebus quas dedisset mōasterio. Idem **Ber.** et **Innoc.** in glo. et de rap. cū cām. **A.** Post. n' dicit q' si p'stat p'sona oio tendere ad sepanonē matrimonij spūalis. s. religionis vs carnalis q' quod p'fuetur. non stabitur confessioe sue. vt extra de eo qui cog. con. vrozis sue. super eo Sed si constat q' nullo modo vellet matrimonius sepan. tunc stabitur confessioe eius. vt in dicto. c. cum causam. quia nulli debet creditur contra se et non p' se. et q' in dubio tenēdum est id q' in primo loco dicitur. s. q' flet eius p'fessionem. vt in sum. con. eo. n. q. 9. Sed certe nō v'f q' debeat fieri cōfessionem contra matrimoniu et carnale. vt l. dc. c. super eo. et multo minus cōtra spūale cā sit fauoz ab illis. vt in. c. ex publico. et de pūe. pū. nisi p'staret p'sonam ante igr'et sum religionis fuisse traductaz qz tūc crederet sibi p'fuenti copulam illicitam. et iste ē cāus dicit. c. cū cām. fm glo. ibi. Nec mirz qz hoc cāus etiam si mulier negaret crede

retur viro afferenti copulā interuenisse. extra de despon. impu. con. nebanur. **B.**

Qualr seu ad qd iunx spoliatus ē restituēdus. rñ. **Fz** Ray. restitui dz ad oia illa de q' b. s. probaue rit se spoliati. vt gaudeat pacifica possessione et p'ca securitate. 3. q. restituyendo. **Sz** si mulier dicat se h'fe suspectū vix ne forte eaz le dat et cām verisimile ostendat. ad iudicē spectat sacer sibi cauere sufficienti cautione q' tractabit eā bene sicut vir debet vrozē et q' nō le det eam in p'ona vel rebus. **Th.** et hāc cautioē p'stabit per iuramētū. 3. q. 1. de benedictio. **A.** Ibi nihil habet de iuramento. Sedz glo. ibi dicit q' si mulier nihil allegarō suspitōe viri sufficit nuda promissio. Si autē dicat eū suspectūz opōtet q' idonea cautio ei p'flect. i. s'ib' iussiores vel pignozia. vel et iuramētū si forte illud magis timeat vir. Si vō tanta sit seuita viri vt nulla cautio videat sufficere. tunc non ē ei reddēda sed alicui honeste matrone p'mittēda. et de resti. spo. ex transmissa. r. c. lras i si. **B.** Sed et mulier non p'fidit de iuramento debet p'fhat cautioem pignozancia vel fideiussoria sub certa pena ar. extra vt lite non contet. qm' frequēter. r. 3. q. 5. prodest. r. q. 4. si vin dicta. De hoc et habet. s. hic. §. 2. circa finem.

Edicus uel

curagicus. Preceptum ē medicis vt cū eos ad infirmos vocari cōgerit ipos ante oia moneant et inducant q' vocent medicos animarum. vt postq' fuerint iusti

mo de spiritali salute. p̄sum ad
corporalis medicine remediuz sa-
lubrius procedat. Siquis autē me-
dicoꝝ huiusmodi cōstantiōis trā-
gressoꝝ extiterit tandiu ab ingres-
su ecclesie arceat. s. per sniaz scōz
glo. donec de transg: effide h̄mōi
satisfecerit p̄tenter. Et h̄z hosti.
ex quo dicit precipimus transgre-
soꝝ mortali peccat. et de pe. et re.
cum infirmitas. Item in eo dez. c.
sub p̄a excoicatiois prohibet me-
dicis ne pro cōporali salute aliqd
suadeant q̄ in periculū aie cōuer-
tantur. Idem in sum. con. li. 3. ti. 34
q. 69. ad finem. Ebi et additur h̄z
hosti. q̄ contra statutum dicti. c.
cū infirmitas prescribi non potest
nec aliqua s̄tucidine tolli. cū pro
salute aiaz introducā su. B.

Quomodo se d̄z habere medi-
cus i medicinis p̄ferendis. h̄z scōz
Inno. Diligenter attendere d̄z ne
illas medicinas p̄ferat de quibus
fm arē ei nō cōstat. Nam si dubi-
tatoꝝ h̄z q̄ noceat vel si habere d̄-
bet p̄ferendo peccat. Et si si vehe-
menter credat medicinā p̄sutura.
si tñ cū hoc aliqd dubitatiois h̄z v̄l
habere debeat ne noceat h̄z cū dez
Inno. et in sum. p. li. 2. ti. 1. q. 35. B
Quia i tustozē p̄tē tenēdū est. extra
de homi. penitio. Securi ē eniz re-
linquere hoiem in māu creatoris
sui q̄ medicie de qua dubuat. H̄z
et peccat si debitas medicinas omi-
tat. Idēz hosti.

Quid si propter defectuz v̄l cō-
rupcionē aut sophisticationem rerū
in medicina posita infirmitas incur-
rit periculū. h̄z fm Inno. Si medicus
diligentiā quā debuit adhibuit i re-
bus eligendis. inculpabilis erit.

Idem hosti. B. Idem in sum. cō.
co. ti. q. 36. B.

Atq; medicus teneat pon^o gra-
curare q̄ p̄mittere mori. h̄z scōm
Ray. Medicus tenet curā et con-
siliū ipendere pauperi ligando.

Hosti cū languētibz p̄bam i
fligere q̄ hanc cū possit excludere
non excludit. h̄z. dif. in pri. Ebi di-
cit glo. q̄ medicus pon^o d̄z gra-
curare q̄ p̄mittere mori nō solum
pauperē h̄z et diuitē. B. Idem in
sū. p. eo. ti. q. 32. ad si. fm gl. 83. dif.
i pri. Ebi et dicit q̄ d̄z medic^o cura-
re nō solum gratis h̄z et suis ipensis
et diuitē qui nō lēt aliqd dare p̄o

q̄ p̄mittere cum mori. et si conua-
luerit repetet expensas. qz vilitate
gessit negociū eius. Et si et mori
eger. pot̄ repetere. qz sufficit si vili-
ter cepit gerere h̄z cū nō sit
securus. ff. de nego. ge. h̄z an vitro.
Nec pot̄ ei obijci q̄ cā pietatis se-
cerit sumpus nisi p̄pinquos est
infirmitas. vt. L. eo. alimenta. Et q̄
medicus pot̄ et d̄z s̄diciat facere et
repetere et si infirmitas p̄hibuerit.
sicut inuitū possit extrahere d̄ do-
mo ruitura et bñficiū cōferre iū
to. 23. q. 4. ipa pietas. Inmo p̄hū-
tur q̄ infirmitas talia d̄cedo fuerit
furiosus. ff. de con. i. i. qdam. B.

Atq; peccet infirmitas non ob-
diens medico. h̄z fm Inno. Et
q̄ non. qz medicus nec planus est.
nec hō cuius mādāns obedire te-
neatur. in bonū ē q̄ ei credat tā q̄
perito in arte. B. Idem in sum. p.
eo. ti. q. 38. B. Nam et si infirmitas
scienter sumat cibum vel potiū no-
cium peccat. B. Idem si hoc faci-
at ex affectata seu improbabili igno-
rantia fm eun. Inno. vt in sum. p.

eo. ti. q. 39. B. qz tenet corpus suū
secundum deum diligere. P̄d̄t tñ
dici q̄ si non crederet mori miseruz.
q̄uis crederet inde infirmitatē au-
geri non peccat mortali vel saltez
non ita grauer. A. i. mortali vel
penaliter et plus vel minus fm q̄
tūc nō cumēti. i qua oñdūz nō
d̄ns offensiois caritatis h̄z quā illd̄
q̄ agit ē p̄ctm mortale h̄z omnes
theologos. vt notat Tho. fa fe. q.
59. art. 4. B. Peccat et seruiētes
scienter talia ministrātes. A. vel et
improbabili ignorātia. vt in. d. q. 39
B. In sanitate tñ qñ quis nō tene-
tur viuere medicinali si scient acci-
pet aliqd nocuum. vnde mors l̄
infirmitas venires peccaret grauit
B. Et secundum q̄tūc nō cumēti.
vt dicitur ē. B. Lon. hosti.

Quid de illo qui fecit vel fleu-
dothomat aliquem qui inde mori
tur. rñ. h̄z. s̄. Si perinus etat ad
debitū debitā diligentiā non tenet i
aliquo. qz potius cāu q̄ eius c̄pa
mors euenisse p̄sumitur. ar. 23. q.
5. de occidendis. B. Idēz in sū. p.
eo. ti. q. 40. B.

Quid si incidendo non h̄z con-
suetā dispositionē neruz et v̄ca-
rum. A. vel si subitus et insolitus ti-
mor vel tremor irruit sup eum. vt
in sum. p. eo. ti. q. 37. vbi hec notat
B. et incisis a medico moritur.
rñ. fm Inno. Si incisor in hoc n̄
errauit pp suā inexperientā. non
peccat nec sit irregularis. Tñ qñ i
aliquo dubitat. potius d̄z dimittet
quā icidere. Idēz hosti.

Atq; p̄fici v̄l chirurgici possint
ad ordines p̄moueri. rñ. h̄z Ray.
Si periti erant in aue et nihil de p̄-
tingētibz omiserunt et h̄nt d̄ hoc

probabilem consciam. poterūt p̄-
moueri. aliter non. extra de eta. et
qua. ad aures. ff. de va. et extraoꝝ.
cog. et si medicus. B. Idēz hosti.
Inno. et hosti. Et tñ p̄silū hosti.
et hosti. q̄ p̄mouēdi a practica me-
dicine abstineat et possime ciru-
gia que adustione vel incisionem
requirit. cū i nullo vacillare d̄beat
p̄scia. p̄mouēdi. 33. dif. laici. A. Idēz
in sum. cō. eo. ti. q. 35. B.

Atq; liceat clericis opari i medi-
cina. A. i. in p̄sica. vt p̄3 in. d. q.
35. vbi b̄ notant. B. rñ. scōz Ray.
Si sunt in sacris ordinibus vel et
in moribus d̄m̄i sunt sufficienter be-
nificiat. non licet. nisi gratis pro
miserabilibus personis vel suis p̄-
sanguineis. Nec tunc vbi possz eē
periculū quod etiam in claustrali
bus districius ē obseruanduz. et
ne cle. vel mo. multa.

Atq; liceat clericis operari in ci-
rugia. rñ. secundum Ray. Officiuz
cirugie quod iuducit adustionem
vel incisionem ē clericis omnib⁹
terdicium. et ne cle. vel mo. sniaz
et de homici. ma nos. A. In his
c. non videtur dici n̄ si de existenti-
bus in sacris. Sed idem pot̄ intel-
ligi etiam de existentibus in muno-
ribz qñ si sufficienter bñficiat. ar.
c. i. extra de postu. vt et pot̄ colligi
ex positis in. d. q. 35. fm Ray. B.
De clericis et religiosis audiētib⁹
medicinz. habes. s. excoicatio. l.
§. 2. d. 7. et ibidez. §. 3. d. 14. De fer-
uitoribus quoq; infirmoz. s. ho-
micidium. 3. §. 3.

Endaciū ē falsa
cano vocis cuius uicēne. s̄

lendi. 22. q. 2. Ille ergo. Et hodie
cis tanq[ue] principali intelligi d[icitur] om-
ne signu[m]. v[er]u[m] scripturę suę etiam nu-
mus. v[er]u[m] hic. §. 6.º

1 ¶ In quo differit mēdacīa a falso.
F. Falsum dicitur quicquid aliud q[uam] q[uo]d
veru[m] ē loquitur. Et hoc pot[est] dupliciter
contingere. Uno modo quā creditur dicitur ve-
rum. 2. si h[ab]et de hoc probabile cā[us]a n[on]
peccat vel saltem non mortalit[er]. q[uia]
ream linguā non facit nisi rea mēs
22. q. 2. hoies. Alio modo quā creditur di-
cere falsum et contra mentes loquitur
et h[ec] emendacīa. v[er]u[m] in p[re]cedēt[is]. §. di-
ctum ē. Nā[que] mēt[is] d[icitur] quasi p[er]
mentem ire. q[uia] etiam dicitur dicitur veri-
tate sed 3. mentem suam. i. quā cre-
dit dicit falsitate et sic decipere erit
mendacium. q[uia] q[uam] in eo ē falsu[m]
sigt. Hec est sententia Ray. 2. Hoc sa-
tis habet i dicit. c. hoies

2 ¶ Quot sunt g[en]erā mendacio 2. F.
Aug[ustinus] ponit octo genera que plac
habet. 22. q. 2. p[ri]mū. Breuior autē
planto: v[er]u[m] dicit Ray. ē distinctio q[uod]
mendacio[rum] aliud ē pernitiosu[m] ali-
ud iocofum. 2. aliud officiosum et
hec h[ab]it. 22. q. 2. nequis.

3 ¶ An mēdacīa sit peccatum. F.
Nunc quē mēdacīa p[er]n[os]a est. 22. q.
2. mibi autē. et. c. p[ri]mū. in si. Sed
v[er]u[m] su[m] mortale. Dicitur f[er]e Th[omas]
sa fe. q. 110. Mendacīa pot[est] contra-
rari caritati tripliciter. p[ri]mo modo f[er]e
se. s. ex ip[s]a falsa significacōe. Ubi
p[er]sideradum ē circa ip[s]a q[uo]d sit falsa
significacō. Nam si sit circa res di-
uinas. Triatur caritati diuine cur[is]
veritatis aliquis tali mendacio oc-
cultat vel corrumpit. et ideo ē morta-
le et grauissimum. Similiter si sit
aliquid cuius cognitio p[er]tinet ad
bonum bonum. puta ad perfecti-

onem scie[n]t[ie] et i[n]formacionem motus
Triatur caritati proximi. et ē mortale.
Quod si sit circa aliquid de quo n[on]
refert v[er]u[m] sic vel sic cognoscatur.
nunc ex tali mēdacio n[on] dānificat
proximus. sicut si quis fallatur i aliq[ui]bus
particularibus. ad se n[on] punem[us]
bus tunc non est p[er]n[os]a mortale. 2.
modo potest contrariari caritati ra-
tione finis licenti puta si dicitur i iu-
riam dei quod semper est mortale
peccatū aut i uocamentum p[ro]xi-
mi q[uam] ad p[er]sonam diuinam vel samā
et hoc iterum ē mortale. Quod si sit
f[er]e n[on] est p[er]n[os]a caritati. non
est peccatum mortale sicut apparet
i mēdacio iocoso et officioso. 3. mō
mēdacīa p[er]n[os]a Triatur caritati p[er] accu-
satione scandali v[er]u[m] cuiuscūq[ue] damni
p[er]sequē[ti]e. et sic erit etiam peccatum
mortale. Sed q[uod] q[uam] dicitur q[uod]
sectis v[er]is omne mendacium est
peccatū mortale irrationabiliter di-
ct. Nulla enī circūstātia aggrauat
in infinitum nisi q[uod] trāssert i alias spe-
cies. nō autē circūstantie persone.
¶ Accusans negas veritatem in iu-
dicio quōq[ue] peccat mortaliter. v[er]u[m] s.
accusans. §. 2. Silr et testis falsum
dicens. v[er]u[m] §. testis. 3. §. si. 2. Dicitur
r[ati]o q[uod] testificans falsu[m] peccat mor-
taliter nisi debita deliberatione et
solicitudine adhibita putaret se cer-
tum esse de eo q[uo]d falsu[m] ē f[er]e Th[omas].
v[er]u[m] in sum. con. l. i. ti. 10. q. 4. ad si.
Ubi ē d[icitur] d[icitur] scdm. Al. q[uod] mēdacīa
p[er]n[os]a iocosa q[uo]d i iudicio d[icitur] de his
q[uo]d ad iudiciū p[er]tinet ē p[er]n[os]iosum et
mortale. q[uia] subuertit v[er]itatem iudicij
q[uo]d cedit i p[er]niciē vniuersitatis. B.
¶ An m[en]s p[er]n[os]a sit mēt[is] i d[icitur] d[icitur]
q[uo]d factio. f[er]e scdm Th[omas]. i. q[ui]ba. Cū
eadē i[n]t[er]io fallēdi sūt i v[er]o q[uod] v[er]u[m]

equaliter peccat. Verbu[m] n[on] et scilicet
assumunt v[er]u[m] i[n]strumētum fallēdi v[er]u[m]
non refert q[uam] ad p[er]n[os]a v[er]u[m] ali-
quis verbo scripto vel nutu vel q[uo]d
cunq[ue] factio mēt[is]. sicut nec refert
q[uam] ad homicidium v[er]u[m] quis
gladio vel securi i[n]terficiat. 2. Idē
i sum. con. eo. ti. q. 5.

6 ¶ An sit licitū mēt[is] p[er] libera-
tionē hois a quocunq[ue] piculo. F. f[er]e
Th[omas]. sa fe. q. 110. Non sed h[ec] occu-
tare v[er]itatem p[ro]vidēt sub aliq[ui] d[icitur] d[icitur]
malatione v[er]u[m] Aug[ustinus] dicit i li. cōtra
mēdacīa. Et sic etiā Abrahā fecit
v[er]u[m] habet i se. §. 2. Idem i sum. cō.
eo. ti. q. 6. et facti. 22. q. 2. nequis. et
c[etera] d[icitur] v[er]u[m] super eo. Ubi d[icitur] q[uod] scri-
ptura sacra p[ro]hibet p[ro] alterius v[er]i-
tatem mēt[is].

7 ¶ Quid de Abrahā et alijs sanctis
veteris testamēt[is] qui vident mēt[is]
fuisse. f[er]e f[er]e Th[omas]. vbi s. Sic Aug[ustinus]
dicit i sacra scriptura iudicantur.
aliquor[um] gesta quasi exempla p[ro]fec-
te f[er]e q[uod] n[on] ē estimādū eos suis
se mēt[is]. Siq[ue] n[on] i eor[um] dicitis
apparet q[uod] mēdacīa videat[ur] intelli-
gēdum ē ea figuratit[er] et p[ro]pheticie
fuisse dicit. Abrahā in v[er]u[m] Aug[ustinus]. di-
cti. q. 2. dicit. dicens Sarā esse sua
sorore[m] veritatem voluit celare et non
mēdacīu[m] dicere. Soror enī d[icitur] quā
si filia patris. Sc[ilicet] 20. Vere soror
mea est filia patris mei et non ma-
tris mee. quia. s. ex p[ar]te patris ei ar-
tinebat. Jacob v[er]o mystice dixit eē
Esau primogenitus ysaac quia v[er]u[m]
dels primogenita illius de iure ei
debet d[icitur]. Alius autē est hoc mō
loquēdi p[er] spiritum p[ro]pheticie ad d[icitur]
gnādum mystericū. quia v[er]u[m] minor
populus. i. gentiliu[m] substitūditus
erat i locum primogeniti. i. in locū

iudeorum. Quidā v[er]o cōmendant
i scriptura non p[ro]pter p[ro]feciam v[er]u[m]
ntem. sed p[ro]pter quādā v[er]u[m] in do-
le. et hoc mō Judith laudat nō q[uia]
mentia est holoserui. sed p[ro]pter af-
fectu[m] que habuit ad salutē p[ro]p[ri]i. p[ro]
qua periculis se exposuit. Quis et
dici possit q[uod] verba eius veritatem
habent f[er]e mysticū intellectum. 2.
Idem i sum. con. eo. ti. q. 7.

8 ¶ An mēdacīa obstericū sue-
rit dignū aliq[ui] remuneratione. F.
f[er]e Th[omas]. sa fe. q. 110. Mendacīum
obstericū pot[est] dupliciter cōsiderari.
Uno modo q[uam] ad effectum
beniuolentie i iudeos et reuerētiā
diuini timoris. et sic obbet eis remu-
neratio eterna. Ante Jero[olymam] ex-
ponit q[uod] deus edificauit illos domos
spirituales. Alio modo pot[est] p[ro]side-
rari q[uam] ad exercitiū acū mē-
dacij. quod dem nō poterūt eter-
nam remunerationē mereri s[ed] for-
te aliqua remuneratione tēpora-
lē cur[is] merui nō repugnat defor-
mitas illius mēdacij sicut spugna
bat merito remunerationis eterne.
Et sic intelligēda sunt v[er]ba Greg[orij].
cū dicit q[uod] benignitatis earum mer-
ces que eis ponit i eterna v[er]u[m] tri-
buti. p[ro]missa culpa mendacij i ter-
renam est remunerationem decli-
nata. vnde nō intelligitur q[uod] illo mē-
dacio mererētur amittere remune-
rationem eternam quā iam ex p[re]-
cedenti affectu meruerant. Con-
p[er]e. 2. Idem i sum. con. eo. ti. q.
8. B. De his qui p[ro]mittit aliq[ui]d et
nō faciunt vide s. p[ro]missio. Et si iu-
rauerint vide s. iurare. §. 9. et iura-
mētum. l. §. 6. Itē q[uod] q[uod] mēt[is] d[icitur]
se. v[er]u[m] s. iactātia. §. l. et. 2. s. Fro-
nia. §. l. et. 2.

Ercaator. Berca
uenamularij ⁊ campiores
⁊ h^omoi multus ⁊ diuersis practi-
bus viuunt siue i emendo siue in re-
cipiendo pecunia. i quorum practi-
cibus facile ptingit esse vsura. vñd
vide. j. vsura precipue vsura. 3. ⁊
vsura. 6. ⁊ vide. j. societates. p totū.

Ereritrix. Precuz
meretri-
cis dñ illicite acqñtū. Et qd
debeat vel possit inde facere. vide
s. elemofina. i. §. si. Item q non li-
cet donari meretrici vñd supra do-
natio. i. §. 3.

Erutum. Atz vn^o
⁊ idē ac-
tus possit esse meritorium ⁊
demeritorium siue bonus ⁊ malus
R. fm Th. fa. fe. q. 20. Si accipiat
vnus acus prout est i genere mo-
ris. impossibile est q sit bon^o ⁊ ma-
lus bonitate ⁊ malitia morali. Si
tamen sit vnus vnitate nature ⁊ nō
vnitate moris potest esse bonus ⁊
malus. Ambulatō. o. caim continua
ē vnus acus scdm genus nature.
pōt tñ contingere q sint plures fz
genus moris si mutatur ambulans
tis voluntas. A. i. acus potest esse
pro parte meritorium ⁊ pro parte
vitiōsus fm diuersitate intentionis
vt pz in sum. con. li. 3. n. 34. q. 196.
vbi hec notantur. B. que ē princi-
pium moralium actiū. Idēz De.
De qbusdam opibus meritorijs
quid ⁊ quātum p ea fiat deo satisf-
facto. hēs. j. satisfactio.

Etus. Quid sit mer^o
⁊. B. Vetus ē
illans vel futuri piculi cā
iusta mētis trepidatio. ff. eo. i. l. i.

Es nūqd ē mer^o q cadit i cōstā-
tem virū. B. Quadruplex ē primo
videlz metus mortis. 2° cruciatūs
corpis. et eo. cū dilect. 3° mer^o stu-
piti. ⁊. 4. seruitus. ff. eo. nec tūto. ē.
A. Et ibi addit q idem ē de meū
piculozū. sed secus de meū infame
scu vexationis que. s. non cōprehē-
datur sub aliquo pdictorum. B.
⁊. i. isti quidem. §. 1. ⁊. 2. A. Ibi dñ
q si dederit ne suprum pauat vir
vel mulier hoc editum locum ha-
bet cum viris bonis iste metus ma-
gis q mortis esse debeat. B. L. 6.
Tho. ⁊ Al. addendo q nō differ-
vitrum predicta quatuor siant siue
i psona nostra siue liberozum. A.
Hoc habet in dicta. l. isti. i. si. B. si
ue vxoris. De predictis quatuor sñ
versus. Excusari metus hos pos-
se puta. qz nescis. Stupri siue star-
verberis atqz necis. A. Idem i. si.
con. li. 4. n. xi. q. 3. B. Quomodo
vis vel metus ipediant matrimo-
nium hēs. s. ipedimētum. x. Sed
vitrum metus excuset a picipando
excoicatu habes. s. excoicatio. 6. §.
1. De materia etiam metus habes.
j. vis.

ilitia Anrum su pec-
carum. B. fm
A. Bilitia fm se nō ē illici-
ta sed abusus. Qui lz multiplici-
possit fieri. tñ i tribus pcpue cōst-
tit. i. videlz i concussione in occu-
2° i exactione imoderati salarii. 3° i
exercitio imoderato vel lēduo.
puta si fiat ad osentatio nem virū
cum nocumento aliquozum. sicut
sunt to:neamēta siue pugna singu-
laris iter socios hastarum lancearū
⁊ h^o. Sūt tñ quedam exercitia
ets licita. vt que nulli sunt nocua

Et cūrtationes equoz ⁊ versatio-
nes. ars puenendi ⁊ defendendi ⁊
pictendi tela. ⁊ h^omoi. vñd ⁊ da-
uid pcepit vt docerent filios isrl
arci. i. arte sagittadi. 2° Reg. i. A.
Ibi hoc nō videt haberi. Satis tñ
pūto q exercitium q dicitur ars bel-
landi sit licitū secularibus dūm tñ
fiat recta intentione ⁊ sine periculo
et de to:nea. c. i. ⁊ ad hic posita sa-
cit. c. noli. ⁊. c. quid culpaf. ⁊. c. ni-
luare. 23. q. i.

Israbilis per-
sōa.
Israbiles persone scōz
Hosti. sum. Lecus. pauper pupill^o
vidua. ⁊ huiusmodi.

Isra An quotidie dbe
at celebrari missa
R. fm Tho. i. 4. di. 13. Dicen-
dum q scōz Inno. quinqz de cāis
oportet quotidie celebrari prima
qz oportet semper medicinam pa-
rauz esse contra quondiana pctā.
secunda vt lignū vite sit semper in
medio paradisi. tertia vt nobis sp
xps vnū sacf aliter ⁊ nos ei spiri-
tualiter. quarta vt apud nos sit iū-
gis memoria passionis. qnta vt ve-
ro agno loco typici quondie via-
mur. que iudei ad vesperam puer-
tendi esurient. fm. illud ps. A. s.
58. B. Conuertatur ad vesperam
⁊ fame patient ⁊ c. A. Idem i. si.
con. li. 3. n. 24. q. 128.
C. Anra missa debeat solum dici i
die. B. fm Tho. vbi s. Coiter lo-
quēdo debet missa dici in die ⁊ nō
in nocte. quia hoc sacramentuz ad
tempus gratie pertinet. qd p diem
significat. scdm illud apli. So. 13.
Mox pcessit dies aut appropiqua-
re. Dies aut iudicat nō solū ab or

tu solis sed ex quo icipiunt oriri so-
lis signa manifesta p aliqua aeris
illustrationē. In duab^o aut nocti^o
missa decantat pp priuilegium il-
larū noctū. s. in nocte nauitū qñ
xps nat^o ē. ⁊ in nocte resurrectio-
nis in primūua ecclia. vt pz ex oio
ne. De^o q hāc sacratissima nocte
qñus nō cōtū. s. in nocte nauitū obserua-
ri. Et addit h^o h^o. Credo q q se. ē
ter celebrat an diem cum sit cōtra
pseudinē generalē ecclie. mor-
taliter peccat. nisi sup hoc p epz di-
spenset in casu si aliquis infirmare
tur ad mortē ⁊ nō possit aliter ha-
beri eucharistia. A. Idem i. si. cō.
eo. n. q. 129. Glo. etiā in. c. si. et de
priuile. li. 6. dicit q epi itinerates
possunt celebrare ante consuetam
horam diei vel facere celebrari ex
necessitate itineris. B.

Qua hora dbeat missa celebra-
ri. B. scōz Tho. vbi s. Solennis
missa celebratio tribus horis insti-
tuta est fieri. s. in tertia dieb^o festi-
uis. b. p. se. dif. i. nocte. In sexta die
bus profestis. In nona diebus ie-
iunioz. de p. se. dif. i. solent. Nam i
missa recolit mors xpi qui gdem
hora tertia crucifixus ē linguis iu-
deoz. hora sexta manibus multū.
hora nona exprauiit. Sed qñ sūt
ordines pōt missa cātari scdm ca-
nones etiā post nonā. A. facit de
p. se. dif. i. §. i. ieiunij. B. Et etiam
dicēdum q vt diligentior fiat ppa-
ratio. missa differi qñam differri
pōt ante prandiu. ⁊ ideo qñ nō est
dies ieiunij celebrat inter tertiam
⁊ sextā i q hora coiter comedat. fz
i dieb^o ieiunij i nona. Primate aut
missa dici possūt amāe vsqz ad ter-
tiam vel etiā vsqz ad nonā i dieb^o

sciuntior. de cose. dif. i. necesse. **A.**
Idez in su. con. dicta. q. 10. Et qd
hic of a versa vel etiam vs melius
cum in iuribus preallegatis nihil
videatur dici de hora sexta. Puto
etiam in talibus seruanda fore co-
suetudinem no inhibita. vel que si
sit contra honestatem seu diuinaz
reuerentia. ar. dif. 4. cru. t. dif. 2. il
la autem. **B.**

Quid de illis qui nondum dicitis
manibus celebrant. **R.** fm vob. mo-
taliter peccant. cu hoc sit contra ge-
nerale t. approbata consuetudine
Idez hostie. Qui at celebrat an h
dicat prima non peccat mortaliter
nisi sit contra pceptum vel statutum
A. siue consuetudine loci fm eund
h. vt in su. con. e. n. q. 130. vbi t.
additur. Qui at per negligentiam
pretermissa prima dicit tertia cre-
do q. sufficit q. caute suppleat qd
dimissum est. t. agat penitentiaz d.
negligentia. **B.**

Ubi debeat missa celebrari. **R.**
fm Ray. In ecclesia cosecrata si fie-
ri pot. vel salte in altari consecrato
vel si no sit altare psecratu habeat
salte altare puulu de quo dictu e. s.
altat. s. i. Et pot et celebrari sub di-
uo. **A.** i. sub aere fm glo. in. c. coce-
dimus. de pse. di. i. **B.** vel in tento-
rijs. vel et in loco exercitus hone-
sti. dum habeat altare. vt dicitur t.
cetera ne. essaria. de pse. dif. i. ca. i.
circa si. t. c. concedimus. t. c. mis-
sari. No in intelligedu q. liceat ce-
lebrari in mari vel fluminibus. ne
mutate nau fiat sanguinis effusio
facti comonio. Innotuit in misse
pot ibi dici. Dec fm h. **A.** Et etiaz
attendedu e q. p dicitur fiat de pmis-
sione epi. vt in. c. missarum. t. siue p-

ludicio parochialis sacerdotis vt
notatu e. s. altare. s. i. **A.** Idem in
su. con. eo. ii. q. 131. **B.**

Ubi vno solo presente vel sine
lnia possit missa celebrari. **R.** fm
hosti. Quamuis h. illud qd hatur d.
pse. di. i. h. qz duo debeant esse pben-
tes q. sacerdoti rudeam tm vn. sus-
ficiat. ar. et de vbo. sig. q. suat. i. raso
B. aliter at p bxyero in missa muni
strare non pot. imo nec pallas nec
vestes coungere. vt. s. femina. s. i.
Sine lumine vbo no licet celebrat
et de cele. mis. c. vl. **A.** Idem in su.
con. eo. ii. q. 135. t. se. **B.**

Ubi sit melior missa boni sacer-
dotis q. mali. **R.** fm Tho. in. 4. d.
15. De missa possimus log. dupli-
ci. Aut qm ad id qd e. essentiali
ca. i. corpus xpi. t. sic a quibus dica-
tur eqit bona e. vt qm ad id qd e.
annciu factis t. q. fecidaru. t. sic
missa boni sacerdotis melior e. q. n.
solu h. efficaciaz ex operato. is et
ex deuotioe celebrat t. io ceter. pr
b. meli. e. audire missa boni sacer-
dotis. Idez Pe. t. et Al. addes q. io
of ceteri pibus. qz obediencia possit
cogere audire missa mali t. sic et
melius. qz obediencia melior e. q.
victima. **A.** Idez in su. con. eo. ii. q.
134. **B.** Qd si malus sit. pprius sa-
cerdos an debeat eius missa audi-
ri. habes. s. clericus. 3. s. i. **A.** Et
ibi latius in additoe. **B.** Et an ab
eo facta recipienda sint habes. j.
ordinatus. i. s. 3.

Quid si sacerdos celebrans in
fra canone recolit se pmisisse aliquid
mortale. **R.** fm Ray. Credo iuro
re esseriam vt peniteat t. debeat q.
ita tarde peniteat. t. propoat cōsi-
teri q. duo habuerit oppo. unua e.

t. sic cōficiat t. sumat. Idem Tho.
Pe. t. Al. **A.** Idez in su. co. li. 3. n.
30. q. 10. Idez putare et si ante cano-
ne no possit sacerdos consisti ab
q. materia scandali seu suspitionis
ppter candē rōne. videlz qz in pe-
nientia d. caneri scandalosa pec-
cati reuelatio. extra de pe. t. re. ca.
officij. **B.**

Ubi liceat oio sacerdoti a cele-
bratione abstinere. **R.** fm Tho. in
4. dif. 15. Licet qdam dixerint q. q.
dimittit celebrationes non peccat
nisi pps habeant vel ex obia tene-
ant in q. vt Greg. dic. cu cōficiat do-
na e. rōnes crescat pias nobilissimā
reus negligentie erit. nisi illa vtaf ad
honorē dei t. ad salutē suā t. alio-
ri vno q. t. mortuorū. fm illud. i.
Pe. 4. vnusquisq. sicut accepit gra-
tia in alterutru illa administrat.
t. c. Nisi forte ex familiari instinctu
spiritus sancti dimittit. Unde t. sa-
cerdotibus pceptū e. Hoc facite i
mea comemoratioe. Idez Tho. i.
3. parte. q. 82. t. addit q. celebrare
tenet saltem in pceptis festiuitatib.
t. maxime etiā in illis diebus in q.
bus fideles cōicare consueverunt
A. Idem in sum. con. li. 3. n. 24. q.
15. **B.**

Ubi liceat vni plures missas ce-
lebrari in die. **R.** fm Ray. No lz
hā t. valde felix est qui vna digne
celebrat et. de cele. mis. te referēte
t. c. consulisti. t. de pse. dif. i. suffi-
ciat. Excipiunt isti casus. An in die
nauitatis dñi in quo potest canta-
re tres. Alius si necesse fuerit vnaz
missa dicere de die t. aliam q. de-
functis nec distingo siue defunc-
tus sit pben siue non. **A.** qz dco. c.

sufficit. vbi h. d. f. non distinguitur.
B. nisi sit contra consuetudine loci
approbata vel constitutioe. Ter-
tius est pp necessitate pegrinoz co-
mencant t. infirmo. t. foue. pppter
necessitate nuptiaz. **A.** Ubi ipsa la-
beret. vt in su. con. eo. ii. q. 1. 6. vbi h.
notant. **B.** Et pppter aliqd predic-
to pno celebrat vtra duas nec i. p-
ma sumat pfusionē. vt. s. eucharis-
tia. 3. s. i. Con. Host. t. addit casū
. s. qn. pppter raritate clericorū l. pau-
pitate ecclesiari due ecclesie comē-
dant vni. **A.** Idez in dicta. q. 1. 6. t.
dicto. c. sufficit. subdit. Qui vbo p
pecunia aut adulationibus secula-
riū vna die psumunt plures facere
missas. non estimo cadere dāna-
tionem. **B.**

Ubi debeat celebrari p puulis
defunctis. **R.** fm Tho. in. 4. dif. 13.
Pro puulis baptizaz missarū so-
lencia celebrant. no qz eis pnt ad
remissionē alicuius culpe. vt ad au-
gmētū glorie. s. pp alias rōnes. tū
pp solauū viuoz. tū ad ostendēdu
puulos ad vnitatē corpis mystici p-
tinere. dū idē modus exequiarum
seruat in ipsis t. in alijs. tū ad
comēdandū redēptiois mysteriū qd
in hoc sacramento comemorat per
quod paruuli su. pprio merito sa-
lutē eternā consequunt. **A.** Idem
in su. con. eo. n. q. 127. **B.**

Quid si omittat aliqd de his q.
ad ritū celebrationis pntent. **R.** fm
Th. t. Al. t. oēs theologos. Qui-
libet omittēs aliqd tale puta tēpus
dñi. aliaf vestes t. h. mōi. nihilo
min. psecrat si e. ordinat. t. assistit
no t. debita materia t. forma. sed
grauissime peccat si sciet hoc fa-
ciat. **A.** Idem in sum. con. eo. ii. q.
ec 3

13. **C**irca hymn⁹ angelic⁹. s. gloria i
excelsis deo vel credo debeat dca
tari quado missa de beata virgine
et de spiritu s. nacio vel de cruce ce
lebrat in pfectis dieb⁹. R. fz Ray.
No debet. lz propua pstatio decan
tet. ex de cele. mis. consilium. Sed
hu. c. xri in multis locis ppter cō
trariā consuetud. nē derogatum ē
maxime in sabbato. quia quoda
modo dies solēns est deputatus
beate virgini. **H**oc vltimū dcm
luit glo. Ray. Host. qz dicit. In ia
libus deuota consuetudinē nō re
probamus. vt in sum. con. eo. n. q.
126. ad fi.

13. **C**irca quibet teneat audire missā
R. fm host. Die dñico quibz tene
tur ex pcepto audire missam et to
tā. ita qd accipiat benedictionē sa
cerdotis. vt de p. se. dif. i. missas. et
c. se. et c. oēs fideles. nisi excusent
magna necessitate vt notat in dicio
c. missas. **I**n glo. que ibi loqui
tur tā de pcepto qd de consuetudine.
B. Qui at die solēnt pmissis
ecclesie quātū ad spectacula vadit
dz excoicari. de conse. dif. i. q. die.
Et nō qd diebus dñicis et festi. nis i
terrogandū ē si parochianus alie
rius ibi su qd contēpto pprio sacer
dote audire ibi vult. et si inuenus
fuerit statim ab ecclesia tūciat ex de
paroch. c. 2. **E**t ibi notat glo. qd
h nō obinet qn nō su ex cōceptu lz
ex iusta cā. **E**t idē qd in h. s. notat
in sū. con. eo. n. q. 130.

14. **C**irca ppter missā peculiare^s vt
de aliq scō vel aliā dbeat qd dimi
tere qn audiat missā ppriā illi⁹ di
ei. **M**issa peculiaris idē ē qd mis
sa spāls de aliq scō fm Ray. et in

sū. p. e. ti. q. 126. et idē p alia missa pt
intelligi de trinitate l. p defuncti vi
silibus. vt in. c. 2. ex de cele. mis. R.
R. fm v. b. Si dies hz ppria missā
et qd al audire tenet nō dz dimi
ppier aliā ex de cele. mis. c. 2. Sed
qd ad laicorū oī die volūt missas
de trinitate et de scō Michaelē et
h⁹ mōi. nō debent h. facere nisi su
is dieb⁹. vt in palleгато. c. 2. s. 2.
Et ibi p3 qd tā p viuis qz pro mor
tuis vltior missa qd possit dici est
missa de die. et qd in diebus pe
ctis pp missas peculiare seu vni
uas vel et mortuorū nō dz deroga
ri misse de die. vñ et d laicis pstatas
missas regentib⁹ ibi df. Si volue
rint vt sibi misse cāent de eodem
die missas audiant pro salute viuo
rū et mortuorū. **B**ene tñ puto qd
dicte misse volūte et pro dñicū pos
sunt dici in diebus pfectis si nō bro
gat ex hoc misse de die. ut in dco. c.
2. **E**xistimo at aliquos circa pōie
ta ex consuetudine excusari qn ve
gent rōnabili necessitate et non al
vt in. c. h. ex de cōsue. **B**. De obla
tionibus que ad missam sunt hēs
j. oblatio. Et ibi et. s. h. si confessor
possit recipere pecuniā pro missis
quas in penitētia inuenit. **M**ul
ta alia circa materiā misse possunt
colligi supra eucharistia. 3. per to
tū. et facit etiā. j. suffragiū. **A**. Adū
tendū ē qd sacerdos cū dicit missā
dz stare capite disco operto. vt i. c.
nullus eps. de conse. dif. i. vbi df.
Nullus eps aut pbyter seu dīaco
nus ad celebranda missarum solē
nia presumat cum baculo intrare
aut velato capite altari dei assistere
quoniam et aplos p. obibat viros
velato capite in ecclesia orare. Et

remere presumpserit. cōmuniōe
puetur. **I**te qd ad euāgelū dz stari
deuote et nō sedendo. vt in. c. apo
stolica. ea. dif. vbi dicit. ur. **A**polo
lica auctoritate mandamus. dū sū
cia euāgelū in ecclesia legunt. vt
sacerdotes et ceteri omnes non se
dentes sed venerab. liter curui et i
conspicuo euāgelij stantes dñica
vba intente audiāt et f delicti ado
rent. i. venerentur fm glo. **B**

Olicites

df. **A**no
modo ē species luxurie et pec
canti contra naturā. de quo. s. luxu
ria. s. i. in fi. **A**lio mō put est cōira
rum vino punacie et virtute pseue
rante de qbus trib⁹ quid sint **T**h.
sa fe. q. 138. manifestat sic. **S**icut
Midorus dicit in l. etimologiaz
Pertinax dī qui est imprudenter
tenens quasi ad oīa tenax. Et hic
ē dī pertinax eo qd in pposito suo
ad victoriā pseuerat. Et tales pb⁹
Zabicozū vocat fortis snie et pro
pue snie. quia. s. durant in ppria sē
tentia plusqz oportet. **B**ollis aut
minus qz oportet qd a bono de faci
li recedit et non perseuerat ppter
aliqua difficulta et ppter tristitia
aliquas causas ex defectu delecta
tōis vt dicit pbs. **P**erseuerās at
tenet se in ppria snia fm opozet.
Ende patet qd pseuerās laudatur
sic in medio existens pertinax aut
vuperat fm excessū. mollis autē
fm defectum. **B**

Monachus

Monachus
chus possit fieri canonicus se
cularis. R. fm host. **L**3 quidā di
xerunt qd sic. dicendūz tamen cum
Io. qd nō. qz nō ē arandū cū bone et

alio. **N**ec hoīes diuerse professō
nis debent sic esse simul. extra d. ele.
cū cām qd inter pbyterum. **A**. **I**de
in sū. con. li. i. n. 7. q. 4. 4. **B**

Circa possit fieri canonic⁹ regu
laris. R. fz **T**ho. sa fe. q. 139. **A**tra
qz religio. s. monachorū et canoni
corū regulariū ordinat ad opa vi
te cōteplatiue inter qd ppeue sūt ea
q agunt in diuini ministerijs ad
qd ordinat directe ordo canonicorū
regulariū qd p se cōpēt q sint
clerici religiosi. **S**ed religioni mo
nachorū non q se cōpēt q sint cle
rici vt hētur. 16. q. i. alia cā. **E**t idō
qzuis ordo monachorū sū artiozū
obseruāne. tñ si monachi eēt lai
ci liceret eis transire ad ordinē ca
nonicozū regulariū. nō at ecōuerso.
vt. 19. q. 3. mandamus. **S**ed si mo
nachi sint clerici sacris ministerijs
obsequētes hēnt id qd ē canonicorū
regulariū et cū maiori artitudi
ne. **I**deo licitū erit trāsire de ordi
ne canonicorū regulariū ad ordi
nē monachorū. **P**etita tñ licentia su
prioris et nō ecōuso. 19. q. 3. statim⁹.
Circa liceat monacho hēre locū
in diuersis monasterijs. R. **N**ullo
modo licet. ex de reli. to. c. fi.

Circa monacho possit cōmū
ti regimē ecclesie secularis. R. fm
Host. **D**ic cū **H**ug. **B**er. et **H**ost.
A. lz alij aliter dixerint. vt p3 in sū.
con. li. 3. il. 28. q. 2. vbi hēc notatur.
B. qd monachus pōt ab epō pfici
in ecclesia seculari cū consensu ab
bans. 58. dif. c. i. et 2. 16. q. i. sic viue
et. c. se. **E**t intelligas dicitur de ecclē
sijs qd ad monachos pleno iure nō
pūtenrin quibus sine auctoritate
episcopi non pūnt monachos curas
cōmūtere nec monachū presenta
cc 4

re in isto epo. Et sic intellige. 16. q. 1. p. 101. et de capel. mo. c. 1. Sz polu-
tate epi b fieri pl. Qd si eps velit
abbas no. habes. s. abbas. s. plit.
In ecclesijs aut q ad monachos p-
tinet mero iure sufficit sola aucto-
ritas abbas et puerus. 16. q. 2. vi-
sis. vel etia solus abbas si ad ip-
su puer ecclesie prouiso.

4 Sed vtz monachus vt dcm e
eccleie p fecit possit ee suu socio mo-
nacho. hosti. tenet q sic Inno. q
n. Alter q hz moniu. et d sta. mo.
q dei timore. id dcedu videtur si
cur i dc. c. di de canonico regula-
ri q d habere sociu si commo b
pot fieri. z b meli r tutus est. Si
vo comode non pot fieri tene q
hosti. dicit. A. Idem cludit An. de
bu. i dc. c. q de timore. vbi ple-
ne tractat de hac materia. B

5 Curu h mo monach q facte
rector alcu eccleie scclaris teneat
ad stanta sui ordinis. R. fm ho-
sti. Si talis ecclesia pleno iure perti-
net ad monachos pstat monach
i ea remaneat subiect abbati. z su-
uabit oia sic ppter tria. s. ieiuniu
silentiu z vigiliat. q comode fuari
n pnt i ecclesia scclari. ar. 45. di. si
rector. t. 16. q. 1. nemo pot. Si vo
ecclesia no punet ad monachos sz
ad epus. tuc monachus istur a
trib substatnalib n absoluit sim-
plic. Ma z conuena fuare teneat
Ab obediencia abbas absoluit qd e
sed impio epi subijct q decetero
erit abbas suus. Epalia disp eabit
rone commise administracionis. Et
si hz focu monachu n excusat ab
esu carniu. et de sta. mo. q dei tior.
nisi sit firm. de co. di. s. carne
vel nisi impante epo q abbas su

est. Si ai focu no hz pot se hie ca
qb viuit pformare. 41. di. q. 98.
et de sta. mo. recollies. s. 1. In oi
m casu habuu deferre dz nec pot
temerarie dimittit. alr eei excocar
vt. s. excociano. i. s. 3. v. 13. Qd si
fiat eps ad qd teneat vid. f. fliguo
i. s. 16. q. icapit. Alr religiofus fac-
tus eps. z. s. fe. A. Idem qd in hoc
s. notatur in su. con. eo. n. q. 3. dñs
et An. de bu. in dc. c. q de timo-
re. dicit q monachus factus cura-
tus absoluit ab officio monachali
qz dz se coformare officio clerico-
ru seculariu. 41. di. q. 98. B

6 Vtz ex cotractu monachi obli-
get abbas uel monasteriu. R. fm
Inno. Si monacho pmissa e ad-
ministratio abbas z conuenus rati
obligant quatu administratio fe ex-
tendit. Si vo non habet admini-
strationem obligatus monachus
sz no tenet soluere. qz no hz vnde
et de solu. doardus. A. Lo. ho-
sti. vt in su. con. eo. n. q. 26. B

7 Sed qd de obligat. oibus siue
pmissionib ab aliquo factis mo-
nacho vel abbati. nuquid acgru
monasterio. R. fm Inno. z ho-
sti. Ex contractibus iniis cuz mo-
nacho vel abbate obligat qz mo-
nasterio. qz pot monachus mona-
sterio actione acquirere. no in pot
obligare monasteriu. ar. in Inno.
de auc. nro. in pzi. An quauis ab-
bas siue monasteriu possit agere
in tenet ruderere nisi de eo quod ad
ipm ptingit. Et hz omnis cotractus
prohibitus sit monasterio nisi im-
perante abbate. vt. 12. q. 1. si dicat
z. 16. q. 1. sunt nonnulli. t. c. de pten-
tiu hoc intelligit inquatu monaste-
riu obligaret. Sed obligano aue

rad monasteriu pot p monachis
acquiri. Sicut possessio et p mona-
chu fugitiu. ff. de acq. pos. l. i. A.
Ite i su. con. eo. n. q. 28. B.

8 Quid de reb ablat moacho
R. fm Inno. z hosti. Si res erat
monasterij vel etiam alteri z mo-
nasteriu ad restitutione tenebatur
tunc ager monasteriu. Si vo non
erat eius nec de eis tenebat mona-
steriu. t. agz ille q dñs e reru ua in
q si tales res erat deposite apud
monachiu z abbas videt eas sub-
trahi z facile ee abban eas libera-
re. sans credit Inno. q abbas te-
net cūsiu solidu ppter dolum.
Sz si n vidi. nec prohibere potui n
tenet etia si monachus eas absta-
lit. qz no est obligat ex ei male-
ficio. vt in se. s. di. A. Idem in su.
con. eo. n. q. 9. vbi et additur ho-
sti. n de prior casu dicit q licz ab-
bas videt res auferri z non p-
hibendo peccet. no in credit q pp
hoc ipse vel monasteriu obligetur
ex quo fuerit nisi penes psona mo-
nachi z no penes monasteriu co-
modat. et de po. c. i. B

9 Quid de maleficijs pmissio per
monachiu vel abbate. R. fm In-
no. z hosti. No tenet monasteriu
quia delictu pertone no dz redun-
dare in danu ecclesie. et de re. iur.
delicta. l. 6. nisi quatu ad mona-
steriu peruenisset z in eius vultu
et versum fuisset. ar. 10. q. 2. hoc i
A. Idem in sum. con. eo. n. q. 22.
B. De ingressu monasterij habes
f. religio. 2. z. 3. Item. f. non ius
z. f. rotum. 4. Item d monachis
quatu ad obediencia. f. obediencia
4. Idem quatu ad religionem. f. reli-
gio. per totum. De monacho apo

stata. s. apostasia. s.

Omnialis In mo-

monasterij
monialium non mendican-
tium non debent recipi nisi q pos-
sunt de prouentibus moasterij abs-
q penuria sustentari. Alter nulla
esset receptio. et de sta. regu. picu-
loso. li. 6.

10 Omnes montales debent ma-
nere sub perpetua moasterij clau-
sura. nisi pro tali z tanto morbo
q non possent cu alijs absqz gra-
ui piculo sine scandalo morari. et
de sta. regu. periculofo. li. 6.

11 An abbatissa vel portissa dz ali-
cui temporali dno occasione ali-
cuius feudi facere homagiu vel pre-
stare fidelitaz iuramentu nisi possz
facere apud ipm q p pcuratores
pnt pot exire cu honesta z dece-
n societate. z pnt iuramento e ue-
ligio dz reuertu ua q i fr audet resti-
dene nihil fiat. vt in pdicto. c. picu-
lofo. de sta. regu. li. 6.

12 Dni tpales n debent abbatissas
portissas z alias montales haben-
tes officia monasterioz pmittere
litigare cora eis. ne oporteat illas
enagari pro statendis pcurato-
ribus. A. In tex. allegato non sic
dicit. sz q ipsi dñi pmittant eas p
pcuratores in suis curijs litigat
z non cogant eas q se litigent.
ne pro constituendis pcuratorib
vel alijs h mo eas oporteat ena-
gari. cu sit iuri pcurari q muliefs
pferant religio se per seipias liuga-
re cogant. B. Et si ipsi dñi fecerint
p suos ordinarios copellant
A. s. cesura ecclesiastica. vt i tex. qui
segt. B. vt in dc. c. periculofo.

13 Innu gnt epis z alijs plaus q

negocia et cas monialium. **A.** et
quas moniales ipse habent agere
coram ipsis vel in curijs eorum. vt in
dcō. c. piculoso. **B.** facti coram
ipsis fieri et tractari per procuratōre
earū siue sint homagiu vel fidelitatis
iuramenta vel quicqd aliud.

S **P**relati tenent ex pcepto i oibus
monasterijs montaliū etiam
exempus puidere de clausura ex
pensis monasterij vel de elemosy
nis fidelium. Idē pceptū abbanbus
et alijs inferioribus plaris quo ad
monasteria sibi subiecta. vt i. d. c.
periculoso. **I**te earū monasteria
et exēpta visitari debent. s. exemp
tus. §. si. **I**te nulli inhoneste necē
boneste persone debet parere ac
cessus vel ingressus ad moniales
nisi ex rationabili et manifesta cā
et de illius ad quem p̄tinet licētia
speciali. vt i. dcō. c. **A.** s. piculoso.
B. De electione que fieri habet
moniales habes. s. electio. i. §. vlt
Ad materia monialia p̄t perti
nere quid possit super eas abban
sa. vide supra abbanissa. **I**tem qd
phibeat monialibus et ceteris fe
minis supra femina.

Ortuus **D**ebis q
ipediunt
sepultura mortui. vel suerū
vel mortui iniuriantur. uide .j.
sepultura. i. §. si.

Circa liceat spoliare mortuos.
R. Non lz. imo tales s; leges gra
uissime puniunt. ff. de sepul. vi. l.
3. §. aduersus eos. **M** et p̄bs. 4.
enicoz spoliatores mortuorū la
tronibus anumerat. **S**i mortuus
suscitaret q̄ sacra ecēt ab eo iurā
da uide. j. sacruz. §. §. De materia

mortuū habes ista resuscitans
et infra suffragium.

Alier **M**uliers
sive femine
multa n̄ possūt facere nec ē
p̄tra eas fieri habes. s. femina. **E**t
d̄ monialib; sup̄ monialib;. et d̄ mu
lierū o: nau ista ornar.

Altitudo.
Quid fiet cū peccat multitudo. vt
de supra correctio. i. §. si.

Anus **T**riplicē
gen; mu
neris. **A**n Greg. sup̄ illd
Ista. 33. **Q**ui excutit manū suam ab
oi munere. dicit. **Q**d aut est mun
a manu. aut ab obsequio. aut a lan
gua. **B**onus a manu ē pecunia.
Et nois pecunie intelligit ois res
p̄p̄alis siue mobilis siue imobilis
i. q. p̄ totū. **B**onus ab obsequio est
seruū idēbue impesa. **B**onus a
lingua ē sanoz. i. q. i. sunt nonnulli.

De 2. plen; hē. j. symonia. i. §. i. 4
q̄ incipit. **A**trū mun; ab obsequio
Circa liceat per munera ad iudē
trahere infideles. **R.** fm Ray. **I**n
fideles ad fidē trahi possūt. p̄missi
onib; et muerib;. ar. 23. q. 4. d̄ hō
et. q. 2. q̄ at. d̄ il. 45. q̄ sincera. et ē
p̄ grauioze exactione p̄sonū i p̄n
cipio locanōis. **M**ā postea nō lice
ret. 23. q. 6. i. 23. hō. **S**ed addit hic
v̄b;. q̄ nō iō dāda sunt munera. s.
pp̄ fidē recipiēda ex pacto. s; si uel
lēt baptizari nisi tuerēt paup̄tate
iter xpianos possint eis dari i p̄io
nunt. **I**te possit xpian; infidelē dar
nō pp̄ fidē recipiēda s; pp̄ beni
uolentiā captandā vt sic facit; cū
p̄uerrere possit et h̄ mōi. **A**d b̄ sa
cut supra iudeus. §. §. i.

Atrū d̄ liceat p̄ miera attrahē ad
religiones unde sup̄ religio. 2. §. 2.
Et vtz iudici liceat recipe nūc
ra a p̄b; uide. s. iudex. i. §. 4. **B.**

Utilare **A**trū li
ceat ali
quē mutlare. hēs. s. hōi
vidiū. §. si. **S**ilr an liceat mutlare
sc̄p̄z sup̄ hōicidū. §. §. si. **E**t d̄ mu
nlas siue a se siue ab alio. uide in
fra viuans corpore. §. 2.

Utui **D**z q̄ de meo
si mū. **A.** et
obligatio ad reddēdū tātū
dem in genere suo. et p̄sistit in his
qd̄ dant ad numerū p̄odus vel mē
surā. vlt. 2. ff. si cer. pe. **B.** **E**t dēt
dari munitū nihil inde sperādo vl
tra forē alr eēt vsura. vñ uide m̄
ta circa ista vsura p̄ totum.

Ausragus.
Quicqd ex naufragio ac
cipit siue de ipsa nau. siue d̄ mari
siue de limore restitūda ē. ff. eo. l.
sigo ex nauigio. **A**lter nulla con
suetudine sta tuto vel p̄cepto excu
sat q̄s. q̄ furtū p̄mittit. ff. de acq.
re. do. l. qua rōne. in fi. **L.** de sur. l.
mē. **Q**uinet; fm leges si petatur
infra ānū cōdēnabimur ad restituē
dū q̄drupli s; p̄ annū in simplicum
vt i p̄dca. l. mē. et. ff. eo. l. i. **S**ed
etiam canones si is q̄ accepit res
naufragoz et esset ep̄s vel platus
aut clericus debet depoui. et d̄ ac
tu. cū dilecti. l. Laic; hō nisi satis
fecerit d̄z excōicari. imo excōicari
ē et de rap. excōicatio. **A.** **E**t ibi
p̄z q̄ hec excōicatio cōphendit et
clericos. cū rex. indistincte lo qua
tur. **B.** **D**oc intelligas nisi sint ta
lia nauigia q̄ piraticā tyrannidez

exerceat. vt sint inimica noi xpiano
vel principi. **L.** de furs. in Ziuēn.
nauigia. **E.** **E**t ibi p̄z q̄ predātes
naufragos seu vsurpantes dep̄r
dita ex naufragio debēt oium bo
noz publicanoze mulctari. **E**t oia
ē p̄dca notantur in s̄i. con. li. 2.
ti. §. q. 27. **B.**

Quid si d̄n̄ terraz cōponāt cū
nauis aliq̄ ab eis recepto p̄ eo q̄
securat eos q̄ si naufragant nihil
accipient vel accipi p̄mittēt ab eis
R. fm v̄b;. **E**t al̄ deberēt b̄ gratis
facere n̄ liceat aliqd alia de cā re
cipe ab eis. **E.** **E**t acceptum d̄z re
stitui. cū nauē pensionē huiusmōi
nō p̄stulerint simpliciter et absolute
sp̄oianci s; ne deteriora sustinerēt
fm cū. v̄b;. et s̄i. cō. eo. ti. q. 23. v̄bi
ē p̄z q̄ id qd̄ seq̄ nō videt dicitur
v̄b;. **B.** nisi sic i q̄busdā lo cis cō
stitutū q̄ q̄cūq̄ accepit aliqd b̄ ip̄o
mari debeat inde certā moderatā
portionē h̄re. **B.** mōi eni stantiz
sit i sauoze naufragoz ad b̄ quod
hōies magis studēt p̄gref res ip
sas et p̄mittēt d̄ labore suo. **A.** **L.**ale
statutū seu cōsuetudo videtur oio
nil valere. cū penit̄ tollat p̄ **A**utē.
nauigia. **L.** de furtis. et. c. excōica
tioni. et de rap. **A**n; et sup̄ i p̄i. b̄n̄
d̄z q̄ in hoc casu nulla cōsuetudie
statuto vel p̄cepto quis excusa
tur **B.**

Egligentia.

vtz sit p̄ctz mortale. r̄n. fm
Th. fa. fe. q. 54. **D**uplici p̄t esse
mortale. p̄io mō ex p̄te eius qd̄ p̄
terminat p̄ negligentia. **Q**uod qui
d̄ clericos si sit de necessitate salutis. si
ue sit acus siue circumstantia erit
peccatum mortale. **A**lio modo ex

parte cause. Si enim voluntas in
 nisi sit remissa circa ea que sunt dei
 ut totali a caritate dei deficiat talis
 negligentia e peccatus mortale. et h
 peccatus pungit qm negligentia se
 quitur ex contemptu. alioquin si ne
 gligentia contingat i pretermissio
 ne alicuius actus vel circumstantie
 q non fit de necessitate salutis. nec
 hoc fiat ex contemptu s; alio defectu
 in seruois qui impeditur interdum
 propter aliqd veniale. tunc negli
 gentia non e mortale peccatum s;
 veniale. **A.** Idem in sum. 2. li. 3. ti.
 33. q. 230. **B.** De negligentia iudi
 cis laici r quomodo suppleat per
 iudicē ecclesiasticū hēs. s. in d. x. 2. q.
 6. De negligentia pferendi benefi
 cia ecclesiastica hēs. s. bñficiū. 1. q.
 1. Et videt et de negligentia eligē
 di vel prouidendi in ecclesia cathē
 drali vel regulari.

Legociatio

Que sunt negocia illicita.
 et que non. **R.** fm Ray. Illicita de
 sui nā sunt illa que sine pctō fieri n̄
 pnt vt vsura. symonia. furta. r adu
 lteria r hūmādi. Et sunt h oibus
 phibita. 1. q. 4. nec h qz. 1. q. 1. re
 punitur in fi. et de iureiuran. r si
 xps. v. quedā enī phibent qz p se
 mala sunt. Quedā vō nō sunt illi
 cita ex sui nā vt tutela cura r omē
 exercitiū artū mechanicar. vt tex
 torie sutorie r similia q necessaria
 sunt vsu humano.

C. Ut negocia q d se ff licita pos
 sint esse illicita. **R.** n. fm Ray. Pnt
 fieri illicita multipliciter. prio mō
 qdē ex ea. vt qn fierēt pp auariciā
 s. pp improbā cupiditatē diuitiar
 r n̄ ad necessitatē s; ad aliū finem

malū. **A.** Qd sp e nisi fiant ad sub
 uenionē alicuius rōnabilis necessi
 titatis sue vel pximi r nō principa
 liter pp lucr. vt pōt colligi ex d. c. q.
 p Tho. fa. fe. q. 77. art. 4. r p dñz
 Be. de anchorano i. c. 1. de vsu. li.
 6. r p ea que hñt in sū. cō. li. 2. ii. 8.
 q. 1. fm glo. Ray. **B.** Et fm h p o
 hibita sunt oib. 4. 7. dif. oēs. r. c. si
 cur hi. 1. ex pte. vt si fiant i d' eb' se
 stuis i qb' ab h' opib' cessandū ē.
 vt. s. ferie. 5. 7. r. 8. **A.** s. qui incipit
 qb' r se. **B.** Itē ex pte sic pnt dici
 iudicia ihonesta q fierent d nocte.
 aut n̄ clara die. et de offi. dle. p h
 luit. ff. de ori. iur. l. 2. s. r qz mgiat
 bus. 3. ex psona qz clericis r reli
 giosis talia phibita s. 2. **B.** imo q.
 2. nemo militans deo implicat se
 negotijs secularibus. **I.** q. 1. di. 88.
 Negociatorē clericū r ex iope di
 uitē r ex ignobili gloriozoz quall
 quādā peñe sūge. et ne cle. vi mo.
 p totuz. De hac mā hēs ad h. f. s.
 anpe. r pñ. **L.** acis vō illa sunt cō
 cessa. dif. 86. puenit. r Aug. 88. di.
 Fornicari hoibus sp n̄ lz. i. nunq
 Negociari aliqñ lz aliqñ n. **A.** n̄
 ei aliquis sit ecclesiasticus lz ci nego
 ciari facto tam ecclesiastico non lz.
 4. ex loco. qz in loco inbello r
 suspecto nō d; quoz negociari sca
 puerfari. ff. de arbi. l. si cuz dies. s.
 si arbi. 81. dif. in oibus. 7. q. 1. si
 quis sacro. Itē qñs sunt inhone
 sta ex loco pp loci excellentiaz pu
 ta qñ in ecclesia h' mōi fierent. q nō
 ē locus negociatoris s; ofonis. vñ
 r ipe dñs eiecit inde vendentes r
 emētes. **A.** bat. 1. r **J.** oh. 2. r. 16.
 q. 8. r h diximus. **A.** Adde q qui
 tō negociatio reddid illicita ex mō
 vt si fiat cū mendacijs deceptioib'

r fūsus. vt in sum. 2. d. q. 1. vbi s
 notantur s; Ray. r hostie. r **A.**
 Negocia qdā sūt que sine pctō
 vix fieri pnt de pe. dif. 5. negociū.
 Erga exēpli ponat quicq. s. cura
 rei familiaris. militia. mercatio. p
 curatio. r administratio. de pe. dif.
 5. qualitas. r. c. salvas di. 25. qualis
 dif. 88. consequens. h Ray. Sed
 hosti. addit. dicit. **B.** de seruz qd
 quasi piculosus ē oibus. s. aduo
 catio. Sed r septimū nō omittas.
 s. epus offiū quo nihil miserius
 r piculosius si pfunctione agatur.
 49. dif. ante oia. **A.** Ita duo vltia
 pnt sub pcuratōe r administratioe
 pphēdi. vt in sum. con. c. n. q. 18.
 vbi et addit s; Ray. q pñialis cau
 te r diligenter d; dirigere intēos
 talibus vt recto sine labore r e
 xerceant officia sua. **B.**
C. Ut negociatores possint licite
 lucra recipere. rñ. fm ff. Cum la
 borent pro oibus r quasi cōe ne
 gociū i mercibus gerāt. pnt mode
 ratum lucr accipere. **S.** de imo
 derato. et de empj. r ven. c. 1. **A.**
B. oderamē aut h' mōi lucri fm
 glo. Ray. r in. d. q. 18. ad arbitriū
 boni vñi limitādū ē. qz n̄ ē deter
 minatū quantū in singulis solidis
 aut libris aut marchis accipere li
 ceat de lucro. **H.** osti. aut. vt ibi p;
 dicit q ad hoc vt mercatores sine
 onni fraude officia sua exerceant
 bona fide cōsulerem talibus q de
 bia epi sui scirent quātū possūt lu
 crari in mensura bladi r vini r si
 milibus. vel qñi pro liba possēt
 vltra q emerunt vēdere in recōpē
 satōz labor r expēaz. r si sic vē
 derent sine mendac'o. ipos crede
 re esse in tuo quo ad peccatus nec

gociatōis. ar. et d emp. r ven. c. 1.
 Si at qui hoc nō faciunt sine peri
 culo vix euadunt. **B.**
C. Quid de artificibus q faciūt vt
 vendunt gladios sagittas balistas
 aut venena r similia. rñ. s; Ray.
 Si pp hoc faciūt vel vēdūt vt ho
 mines hēant talia ad abusu. aut
 et si scietz vēdūt illis vna donat qz
 estimant talib' abusuros mortali
 peccat. Et oia pctā que ide sequūt
 eis impuant. xi. q. 3. p cupie. 27. q.
 2. si tu abstines. 5. q. 1. votum. Si at
 tales negociatores dicant se bonā
 intēōz habuisse. qz credebāt q
 emerent pp licitū vsu. vel si nihil
 sup hoc cogitabāt seu ignorabant
 q esset illicitū talia facere vel ven
 dere in oib' dictis casib' distinguo
 qz si ille res pnt esse vtilis vt arma
 in bello iusto. aurifrigiū ad orna
 menta ecclesiastica. quedā ē venēa
 ad aliqd medicinale vel 3 alia no
 cia. q talia vendūt n̄ peccant. nisi
 forte probabilr dicitaret sibi pscia
 q emptoz rem qrt ad malū. Lic
 ei n̄ d; vēdere. 3. q. 5. d occidētis
 r. 5. q. 5. nō ois. **A.** vel nisi exerci
 tio alicuius artis idifferēter. i. que
 pōt esse licita r illicita. plures ma
 le vterēt. qz tūc talis ars efficit illi
 cita r extirpada. vñ **L.** riso' super
A. bat. r ponit Tho. fa. fe. q. 169
 art. 7. dicit. Eas solas o3 artes vo
 care q nutrimento r eoz que cō
 tinēt vitā n̄ am sunt tribuine r cō
 structiue. Si m̄ operib' alicui' arq
 vt plures male vterent qzuis de se
 si sunt illicite. si m̄ p offiū principis
 de civitate extirpāde fm documē
 ta **P.** latoris. hec ille. **A.** d pōt itel
 ligi verum nisi talis ars esset circa
 rem oio necessaria. puta tabernaz

hospitii & huiusmodi. qz tunc nō
phibere pp necessitatē. s3 aliter p
uidēdum forte ē incōuenienter ac
cidentia. 83. dif. cōsentire. **B.** Si
vero illeres ad nullum vsum sunt
viles nisi ad peccādū. **A.** Sic sūt
quedā venena mortifera & ad nul
lum bonū vsus vtilia. vt suture sup
flae ac sumptuose camistaz quas
scipue faciunt hispani dātes pro
factura vnius camisie plus in tri
plū vel quadruplū q3 valeat tota
camisia. & silia fm eandē **Ray.** in
ti. de neg. secularibus. §. 3. qd vbi
predicta ponit. **B.** Tunc indubitā
ter peccat faciēdo tenēdo vēdēdo
sen donādo alijs. 21. q. 1. c. 1. ff. de p
hen. emp. q. sepe. §. veneni mali.
qz flagitiose rei nec emptio nec mā
datū nec societas valere pōt. & via
mala snia isti imputabunt. quia q
occasione dāni dat dānus dedisse
vī. et de iniur. & dam. da. si culpa.
Lon. Tho. & Hosti.

S. **Q**uid de his qui faciunt vs ven
dunt ornamenta mulieruz aut so
culares pictos. aut vestes cū imōd
rata sumptuositate cōsutas. **R.** fm
Tho. sa. fe. q. 169. Quia mulier es
licite pōt se ornare vel vt pseruent
decentiaz status sui. vel et aliqd su
per add. re vt placeam viris prop
is pns ē qz artifices talū ornāto
rum non peccat in vsu talis artis.
nisi forte inuenēdo aliqua curiosa
& supflua. vnde **Ursō** dicit super
Ab. 115. q. ab arte calcēioz & tex
toz multa accidere o3. Et ad lu
xurā deducit necessitatē ei⁹ cor
rūpentes artē mali arti pmissētes.
A. Satis pz p **Tho.** in loco allega
to qz artifices intān peccat iēbzuz
& vientes fm dūctioz posuam

in. §. pcedenti. **Quō** vō peccat vī
tes. deo dāte dicef. j. omar. **B.**
Quid de factiozibus taxilloz
scachoz & aleaz & h⁹mō. **R.** sc3
vō. Quia ludus taxilloz vt frequē
tius pctnī mortale ē. vt dicitū ē. s. la
dus alez. §. 3. non ē licitum viuere
de artificio taxilloz. **S.** de factio
bus scachos & tabellas qbus fre
quētius luditur ad subleuatiōem
tedij vel laboris non vī illicitum.
vt. s. ludus & tocus. §. 1. 2. r. 4. **A.**
Alez ē si sic esset qz hīs sine pec
cato luderet. qd hodie sic esse non
vī. al idem dicēdū esset de his qd
de taxillis pp eādē rōem. ar. et
de ver. sig. intelligētia. vt pōt col
ligi ex dictis. s. §. quid d artificio
in additōe. **B.**

Quid de faciēibus serra d flor
ibus i dieb⁹ festiuis. **R.** Non credo
esse excusabiles qz ppter periculū
qz de facili pōt cōtingere ex abusu
huiusmodi qz sunt incantamenta va
uitans & lasciuie violatū obseruā
tia diei sacre in opando. **A.** Huc
vsqz vī fuisse dicitū vō. vt in sum.
con. eo. n. q. 20. ad fi. Non aut qd
segr. §. 3. & illud vep esse puo sane i
tellectū. **B.** s3 possit esse laboz us
modicus & sine p̄cio nec ad lasci
uā intentōem s3 moderatā recrea
tiōem qz nō esset pctnī aut n̄ mor
tale. snia est vō.

Atz aliqua negociatio sū cler
cis licita. rñ. fm **Ray.** Si clericus in
digeat pōt aliquo hōstio artificio
sibi necessaria acqzere. dūm prop
ter hoc nō desit adimnis officij.
dif. 91. per totū. de p̄se. dif. 5. nūq.
et ne cle. vel mo. c. 1. Item pōt tra
dere possessiones excolendas ad
quartā vel quāz p̄tē & huiusmodi

Quid de p̄ducere ipas ad sustentationes
suā & inoz. ar. dif. 86. peruenit. in
verbo anarite cā. **A.** Et ibi hoc se
ni glo. **B.** Et dif. 91. clericus. Saqz
con. **Hosti.** Pōt et locare anialia
vt oues & boues. **A.** **Alez** ē si hēat
eos de suis decimis vel de succes
sione parentū vel aliunde sibi dar
tos. & si et habeat multa pasqua. &
emat peccozā vt pascaur ibi ad ne
cessariā sustentatōez suā & suoz & i
alimentā pauperz. Si autē emat pe
cozā vt tradat ad cremeniū vel vt
aliquid agat iū fraudem negocia
tiōis. illicitum est secundum glo.
Ray. vt in sum. con. eo. n. q. 3. **B.**
ad certum fructum dūmō per cō
tractum qui al sit licitus. vt & vō.
dicit. addens qz et pōt emere rem
vt eam melioratam carius vendat
vpuia pullum equi nutriendo. vī
si tabulam emat vt faciat imaginē.
Nam in talibus non ē negociatio
sed artificio. vt notat. 14. q. 4. cāo
num. **A.** In glo. **B.** de p̄se. dif. 5
nūq. et ne cle. vī mo. c. 1. **A.** Pre
dicta et notat in sū. 2. li. 2. n. 7. q. 41
r. 8. q. 2. ad fi. c. c. se. **B.**

Que pena clericoz qz al negozijs
secularib⁹ se imiscerit. rñ. **Debet** ex
cōicari. extra ne cle. vel mo. sub in
terminatione. **A.** **Alud.** c. non vī
ibi habet. verū n̄ ē qz pro omi pec
cato mortali a quo quis n̄ vult cor
rigi potest excōicari. xi. q. 3. nemo
epoz. **A.** c. incipit secundū insti
ta. r. c. **B.** Et si non se correxerint
debent deponi. dif. 91. clericus. et
tra ne cle. vel mo. sed nec. Ita tamē
qz religioz districtius qz alij pun
tantur. vī in dicto. c. sed nec. In fo
ro autem penitentiā debet eis in
iungi vel saltem consulti vt ea que

contra formā predictam lucrati se
studeant pauperibus erogare. 14.
q. 5. qui habent. **A.** **Nā** ad hoc n̄
tenet p̄cise fm glo. **Ray.** vt i sū.
2. eo. n. q. 5. vbi et notat que i hōt
§. habent. **B.** Circa negociā cleri
coz plura hñtur. s. clericus. **A.** Et ibi
latius d̄ his penis d̄. **B.** Item ad
mām negociationis p̄tinent plura
que habentur. s. emptio. r. j. vsu
ra. 3.

Neophit Quis
dicat.

rñ. fm **Ray.** **Neophit** d̄
nouellus fide. amos qz ē nouum
& pb̄itos quod ē fides. 48. dif. qm̄
Item neophiti dicunt. nouelli in
religione. dif. 48. sicur. Idem **host.**
A. Idem in sum. con. li. 3. n. 14. q.
1. **B.**

Quare neophiti probent or
dinari. rñ. secundum **Ray.** **Causa** ē
duplex. **Una** cā ē ne incidant i su
pb̄iaz putātes qz fides xp̄iana sine
religio multā eis indigeat. 48. di.
§. 1. r. c. qm̄. **Alia** cā ē qz non sunt
experti stat⁹ ecclēie vī religiois. nec
sciunt modos p̄sonaz. Item non ie
iunauerunt nec fleuerunt nec pro
bauerunt nec probati sunt. vt i dcō
§. 1. r. c. qm̄. **Si** tales nec ad mō
res ordines pmoueri debent. imo
nec tonsurari ar. 19. q. 3. monaste
rij. **Sans** con **Host.** & **Host.** **A.**
Idem in sum. con. eo. n. q. 2. r. 3.
B. De neophitis in religione ut
de. j. no uitus.

Notorium quid
sit. rñ.

secundum **Ray.** **Notorium**
aliud iuris. aliud facti. **Notorium**
iuris est de quo quis canonice est
condēnatus vel in iure confessus

vel legitime conuictus. q. 5. §. p. h. v. r. t. q. vlt. figs p. h. v. r. t. c. i. c. i. c. i. t. a. n. a. tibus. 2. q. 6. figs appellat. A. Alias icipit. t. qui appellat. B. §. sunt t. q. p. ex de coha. de. t. nu. v. fa. t. c. q. i. t. u. m. Notorizū vō facti ē cum ppfius ē testis t. dissimulationi nō ē loc⁹. 6i. di. i. sacerdotibus. i. n. e. f. de coha. de. t. mulie. ma. ff. d. ritu nup. l. palā i. p. m. Et h. i. intelligit siue sit crimē notū oib⁹ q. sūt i. illo loco. i. villa vel parochia. A. Enam si i. loco nō sūt nisi decē. qz decē hoies ppfim faciūt. 10. q. 3. vno. fm glo. Ray. vt i. sū. cō. li. 3. n. 30. q. 5. vbi etiā h. oia notant q. t. hic ponantur Et nō i. glo. i. dco. c. vno. s. q. decē faciunt plebē. Et glo. Ray. vbi s. diē q. si ē parochia habeat nulle parochianos. t. solū decē ex illis graues t. honeste p. sone scādalizē tur de socaria sacerdos pōt dici qz ppfils scādalizat. cū decē hoies populū faciūt vt dēm ē. Hoc glo. Ex quo patet q. illi sup. quo ē tale scādalum. ē purgatio indicenda. e. f. d. coha. de. t. nu. ma. nos. B. siue maiorū pti. A. facit. 2. q. 1. de marit. testa. B. Et tale notorizū iterū sub diuiditur. qz aliud ē notorizū facti act⁹ durātio. vt cum qs tenet adulterā publice i. domo siue etiā cocū binā. Aliud ē notorizū facti transfertentis. vt cū aliqs publice hoīem interfecit. 3. t. ē tertiuū notorizū facti psumpti. vt i. aliqs publice habit⁹ ē pro filio vel affine t. huiusmodi. In notorizū igitur iuris exigit qnz pbatio contra negātem. e. f. de sen. t. re iudi. sicut. In notorizū vō sci. si regitur ordo iuris q. al. etiam regulariter obseruādus. e. f. de iure iur. ad nostrā. 2. Euidētia nāq. pa

trati sceleris nō idiget clamore ac cufatoris e. f. de accusa. euidētia.

Quintus.

Impubes. s. an. 12. a. num. A. s. q. ad masculū quo vō ad feminā pubertatis dē in. 12. q. 1. puella. t. supra ipubes. B. possit intrare religionē vt sit ibi nouitius. P. Talis quidez pōt offerri a parētib⁹ si ipse cōsentit. 20. q. 1. puella. Et ubi domini⁹ q. cito peruenerit ad perfectam etatē. s. ad. 14. annum pōt egredi. 10. q. 3. pns. e. f. d. regu. cū sumus. A. Et ibi hoc notat glo. B. Ad si talis ipubes ppropria voluntate intrat pōt ex trahi a patre vel a tutore. o. q. 2. puella. A. Et ibi additur. A. si annum t. diē dissimulādo cōsenserit siue tutores siue parentes neq. ibe neq. ipa mutare poterit. dicit gl. v. q. 3. quo peruenerit ad legitimā etatē.

Utrū nouitio ingredienti religionem sufficiat q. attigerit. 14. a. num. B. Nō sufficit. s. opōz q. psecerit vt expisse h. e. f. de regu. ad nostrā. i. tex. t. glo. t. c. significati. Alii p. repeti. vt i. pcedenti. §. dicitur ē. A. Ad p̄dicta videt facere. c. 18. qui. d. re. iur. li. 6.

Sed virum sufficiat si malicia suppleat etatē. P. fm Ray. Sufficit. extra de regu. postulasti. 5. b. nullo mō ē verū. sicut expisse notat 20. q. 1. i. h. i. 2. Et ibid. pōit 30. an. d. regu. eos. i. c. l. e. Ad autē Ray. dicit q. sufficebat si malicia suppleat etatē. verum dixit suo tpe. s. q. scē sūmam t. curtebat p̄ior. cōmplanio decretaliuz. sed hoc die de ipa d. cretali. postulasti. verba illa subracta sunt. A. Idem dicit glo. in p̄

cto. c. postulatu.

Quid est tempus pbatōis i nouitio. P. Sicut ex p̄dictis patet ē. 15. an. Nam cum non possit ingredi nisi p. p̄to. 14. anno vt in. 2. §. dicitur est sequit q. tunc incipiat annus pbatōis. Et hoc etiam ipsum expisse tradit 30. an. extra de regu. bñfici. um. li. 6. t. c. is qui. eo. li. Sed t. B. rōnabile est. qz tempus pbatōis dat ad pbandū austeritatē religionis. vt e. f. de regu. ad apostolicaz. Inter q̄s p̄cipua ē custodia castitatis quā cōiter loquēdo nō ē ap̄tus antea pbare. t. ideo si infra dictum tēpus gestatus fuit habitus qui nec fissura nec colore distinguitur ab habitu p̄fessionis non pp. h. iducit t. cuam p̄fessiones. Secus si talis habitus post dictā etatē gestatus fuerit. qz p̄fessionem iducit. vt in. c. eos. de regu. A. Satis pro p̄dictionis videt facere. c. i. p̄. extra d. regu. li. 6.

Quae pena si quis ante legitimam tēpus pbatōis nouitio recipiatur ad p̄fessionē. P. In ordinib⁹ mendicantiū illi q. recipere t. currēt triplicē penā. Prima ē qz peccarent mortaliter eo q. agūt contra id qd p̄ceptū ē i. diuine obedientie sub pena excoicationis scda pena ē quia omnes qui recipiunt sunt suspēsi a receptōe cuiuscūq. ad p̄fessionē. terna ē q. a suis fratrib⁹ debēt puniri pena q. solet infligi p. culpis grauib⁹. hñt h. e. f. de regu. n. solū. li. 6. t. c. s̄tutionē. Ille q. q. sic receptus fuit i. secularis esse nō possit non t̄i ē alligatus ipi ordini pillaz p̄fessionē. A. In dco. c. non soluz. sic d̄. In om̄ie obediente sub pena excoicationis distribit⁹ ihibem⁹.

ne añ annū pbatōis elapsū q. est maxie i subsidū fragilitatis humanae regulariter istantius quēq. ad p̄fessionem veltri ordinis seu ad renūciationem seculo faciēdū rccū pe nec p̄stitū infra h. mōi aliā q̄tenus impedire q. minus infra ip̄um ad aliā religionē quā maluerit trāseat. vel nisi maior. in. 14. a. n̄is existens. p̄fessus fuit tacite vel exp̄fess. aut euidenter cōstet illū vitam voluisse mutare. qd. in nō p̄sumit nisi clara pbatōne vel p̄tēnibus in dicitis oñdā oio ad seculū redit si cur de sua voluntate p̄cesserit p̄fessionē. Ad si forte p̄tē. Et intelligitur qz seculo renūciare vitā voluisse mutare qz bona sua distribuit pauperib⁹. vt nōt gl. t. de. de ancha. sup. dco. c. nō solū. A. b̄i etiā idē dicit Archid. addens idē esse sigs qz ingredi religionē facit testamētum ac si deberet mori. t. transferat oia bona sua i heredes t. legatarios t. in pias causas t. mutat habitū. Et ideo vba illa q. hñt i regula ordinis minorū. Et adant r. vendant rē. nō sic accipiēda sūt. vt ex his volētes ingredi religionem cogant v. l. et iducantur ad distributionem faciēdā infra annū pbatōnis. alioquin hāberent penā dco. c. nō solū. Sed vt eis oñdā q. illud dēbēt agere añ p̄fessionē oio si p. p̄ns pp̄io motu h. fecerint. t. q̄ter i religione debeant viuē videlz exp̄p̄tari penitētia i sp̄ali q̄ t̄i in coi. sicut t. accepti ex collatiōe p̄sumptioz doctoruz. B. In alijs vō ordinibus p̄fessio exp̄fissa vel tacita pōt fieri li. cite infra annū. t. si fiat exp̄fess. etiā seculari p̄fess. habitū nō mutato illi religōni obligat quā p̄fess. ē. Si vō fiat

taute. s. p. susceptionem habitus pro
fessor. ut infra annu no obligat illi
religioni spaliuer sed generaliter re
ligioni dñimodo recipiens sit etans
apic. et si sui sciens et voluntari⁹ et
si illo habuit et voluntate tr. duo p
seueret. et d. regu. p. l. i. u. m. l. 6.
6. **P**one q. nouit⁹ apte etans sult
in aliqua religione medicatum p
tres mēses postea exiuit et p. alios
tres mēses reintrauunungd pumi
tres mēses debet cōputari ad anū
pbationis. R. fm Bonicōmū do
ctorē decretoꝝ filii Jo. an. i. q. daz
q̄stione disputata. Diccēdum q. nō
Nam cōstat q. iura statuerunt an
nū ad pbandū regularis austerita
tes. ut et de regu. ad apostolicas
Sed regularis austeritas p. sui ma
xima parte i cōnuuone cōsistit.
Nam aliqs posset facilius icuinas
sue abstinē vno die mēse q. for
se non posset cōnuuare. ideo ad ve
ram pbationem cōnuuatio regit
Nam aliter esset pbano sigs vno
mēse statet i ordine et vno in secu
lo. et postea iterum vno in ordine
et vno i seculo. et sic faceret p. annū
et huiusmōi. Preterea cū tex. ide
finitē loq̄t dicēdo austeritates vni
uersali ipas p̄bēdit vt nō. p. dy.
de re. iur. i. rubrica. A. facit extra
de dei. ad audiciā. B. **P**onam⁹
ergo q. iurauit in ianuario et exiuit
i carnis p̄uio deinde reintrauit in
pasca si primi menses p̄putabūt
et nihil pbauit de quadragesima.
Et simile dicam de aduentu vel de
hyeme seu estate. i. qbus annū p̄b
varie sunt religionis austeritates.
Preterea q̄ iura loquuntur d. an
nali spacio. de p̄nuo ielligēdum
ē vt nō. p. o. parē meū. de elec. c. l.

li. 6. Et ē etiā tex. eo. li. 7. c. cupien
tes. s. certum. Ad hoc enas fac qd
nō. ff. de his qui no. ita. l. genero.
et ff. de duer. et tcm. p̄scrip. sup
rubica. Itē q. iura dicūt q. quelibet
p̄scriptio ita ipeditur per actū p̄uū
q. necesse ē aliam ichoari. vt extra
d. p̄scrip. audius cū similib⁹. Pre
terea casus videtur legis que dicit
q. ille seruus dī esse veteran⁹ qui
anno cōtinuo seruauit. Ille autē dī
nouit⁹ qui nō fuit anno p̄nuo
vt. ff. de publi. l. si. s. quotiens. B.
Nec ē p. quod nōtur per spe. i. ru
brica de sta. regu. Nā errore scrip
toris ibi ena et mutata fuit. Casus
eni speculatoꝝ ē q̄ q. q. itegro p
bationis anno in monasterio stent
et ante q. p̄fessionem faceret exi
uit et postea rediit vtrum pbatiois
annus sit ei de nouo concedend⁹.
Et tenet q. non. Qui casus a nro
multum diuersus ē. Et q. spe. talē
casum posuerit dupliciter patet p.
mo q. dicit ipsam questionem esse
Bar. bur. in venerabilib⁹. B. Pu
to aliquem tractam fore. B. Et cū
am ei⁹ vba i respondendo scribu
cū tū ibi Bar. nihil de nostro casu
sed de nūc dicto loq̄t. 2. q. i. spe.
probat solutionē illā p. c. fraterni
tatis. 34. di. Quod. c. de nro casu
nihil penitus dicit.
Cātrū q. vult iurare religioꝝ vt
sit ibi nouitus. si locus nō potest ei
prouidere de vestibus et suis neces
sariis possit hac occasione tol
lere alteri vt sibi p̄uideat. R. Qui
rem accipit cuius non ē dñs male
facit. q. fur tum cōmittit. Nā alā
nō sunt faciēda p̄pensione bōi.
i. q. i. nō p̄uidā. i. 4. q. 5. so. re. 3. q.
4. licut. 22. q. 2. p̄num. Et d. j. p.

culum in si.

2. **C**ātrū nouit⁹ possit eligi i p̄lanū.
R. Ad abbatū vel prelaturam re
ligionis eligi non potest nisi exp̄s
se p̄fessus. Ad episcopatum vero
omni alias sit idoneus. eligi p̄t.
A. Siue ecclia cathedralis sit secu
laris siue regularis. vt i. c. nullus. d.
quo. j. B. Et nouit⁹ et non exp̄s
se p̄fessus. extra de elec. nullus.
lib. 6.

3. **C**ātrū nouit⁹ licite possit ordia
ri. R. fm Ray. Nec prima tonsu
ram nec aliquem minorem ordinē
recipere debet donec pbatus sit. ar.
i. q. 3. monasterijs. h. Ray. et gos.
Sed qd i ipso. c. monasterijs dī q.
expectand⁹ ē p̄ bñmum. dicit v̄p.
Credo ex quo recepti sūt ad p̄fessi
onē legimus vel habitū pro p̄fessis
eo ipso habeantur pro pbatus et or
dines possunt recipere. Satis p. hof.
A. Idem i sum. con. li. 3. ti. i. 4. q. 3.
B. Ad p̄cūens nouitum excoi
catus ē habet. s. excoicatio. 2. s. 21.
i. q. i. p. i. Quid si vberetur. De mā
etā nouit⁹ habentur plura. s. re
ligio. 2. Et si nouit⁹ erat bñficiat⁹
qd fiat de bñficio. vide. j. religio
2. s. 21. i. q. i. p. i. vtrum epi.

Aptie. De tpe quo

phibentur
nuptie habet. s. ipedimētā.
7. Et de pluribus alijs q. ipediunt
nuptias satis dictū ē. s. ipedimen
tum. l. cū. c. se. Item ad nuptias p
p̄nca q. dicit sūt. s. m̄mōntuz
p̄uō cū oibus. c. ibi sequētib⁹.
Cātrū nuptie secūde sint bñdicē
de. R. fm Ray. Vir et mulier tran
sicens ad bigamā non debet iteruz
s. p̄uero bñdici. et de secū. nup.
vt ait. Alii p̄br q. talē bñdiciōnē

celebrauerit suspensus a bñficio et
officio d. 3. ad sedē applicā muni. et
de scōis nup. c. l. Et hoc itelligē s. 3.
d. 3. et Hoff. nisi de p̄suetudine au
cui⁹ ecclie alit obineret. quia tūc
posset sine piculo bñdicio iterari
de pe. dif. 3. s. ex p̄sona. A. q. tale
statutū forte factū ē ad exhoratio
nē eōnnetie fm. Hoff. vt i. si. cō. li.
3. ti. 2. q. 6. B. Quinēnā s. 3. Tho.
in. 4. di. 4. cū dī q. secūde nuptie
nō debēt n̄ dici. uelligit q̄n taz ex
pte vtri q̄ ex parte mulieris vt fal
tē ex parte mulieris sūt scōe. Si at
vgo cōtrahit cū illo q. habuit aliā
vxoꝝ nihilominus nuptie bñdicē
tur. Saluatur. n. ibi aliquo mō si
gnificatio. Cō. cū hoc Ber. A. s. i
dicto. c. v. ar. vbi n̄ hoc simpliciter
tenet. sed dicit q. cū aliqs ducit v̄gi
nē bñdicio ista uerat fm p̄suetudi
nē quoz mō d. v. cō. 2. h. si papa sci
at talē p̄suetudinē et tolerat al n̄ va
let. Hoff. et vt p. 3. i. dicta. q. 6. dicit
q. siue vir siue mulier i alio matri
monio bñdier⁹ ē. non d. bñdicio
iterari imo oio dimitti. q. v̄p. sine
alio bñdici n̄ d. 3. Dicit etiā q. duo
bigami p̄bentes. 2. q. n̄ p̄ fuerunt
bñdici bñditi p̄t. De nubete infra
ap̄us lucus. s. lex. s. 9. d. 7.

Bediētia j. an sit

ctus. R. s. 3. Th. fa. se. q. 104
Est qdem virtus moralis. cui⁹ spe
ciale obiectum ē p̄ceptum tacitum
vel exp̄fessum. Voluntas enim su
perioris quocūq. mō inotescat est
quod dā tacitū p̄ceptum. et tāo vt
obediētia p̄mptio. q̄to p̄ p̄ue
nit p̄ceptum exp̄fessum.
Cātrū obediētia sit maxima vir
tutū. R. fm Tho. vbi. s. Viriutes
ff. 2

theologicæ. s. q. deo s. se liberat sāt
 potiores virtutibus moralib⁹ qb⁹
 aliquid terrenū contēnit vt deo in-
 bereat. Inter f. tutes autē morales
 tanto aliq̄ est potior quāto magis
 aliqd̄ contēnit vt deo inhercat. Sūt
 autē tria genera bonoz q̄ hō pōt
 tēnere pp̄ deū quoz infimū sūt ex-
 teriora bona. mediū sūt bona cor-
 poris. sup̄mū at̄ bona aie. Inter q̄
 qd̄amō p̄cipuū ē volūtas in ḡm. s.
 p̄ volūtatē oīd̄ alijs bonis v̄itur
 r̄ iō p̄ se loādo laudabilior ē obe-
 dientie v̄tus q̄ pp̄ deuz contēnit p̄
 priā volūtatē q̄ alie v̄tutes mora-
 les q̄ pp̄ deū alioz alia contēnunt.
 An̄ Greg⁹ vlt. moral. Obedientia
 vicinus iure sponit. qz per victi-
 mas aliena caro. per obedientiaz
 vō volūtas pp̄ria maclat. **H**oc
 etiam dictum transūptū est. 8. q. i.
 sciendum. **B**

3 **C**irca subditū teneant in oibus
 suis superioribus obedire. **R.** fm
 Tho. vbi. 8. Dupliciter pōt contin-
 gere q̄ subditus superiori suo nō
 teneat obedire. i. mō p̄pter p̄ceptū
 maioris ptāns. vnde sup̄ illd̄ Ro.
 13. Qui resistunt p̄tati ipsi sibi dāna-
 tionē acq̄rūt. dicit glo. Siquid inf-
 ferit curatoz nūqd̄ faciēdū ē si con-
 tra consilē inbear. Rursus siquid
 proconsul iubeat r̄ aliud impera-
 tor nūqd̄ dubitat isto p̄cepto illi eē
 seruendū. ergo si aliud imperator
 aliud dñs iubeat. p̄empto illo ob-
 temperandū est deo. r̄ ad idē facit
 illud Ec. 4. Si iustū ē vos ponis
 audire q̄ deū iudicare. r̄ dis. 8. q̄
 contra mores. xi. q. 3. qui resistit. r̄
 c. nō semp. Vbi dicit glo. q̄ inferior
 nō solū obedire nō d̄z cū p̄ceptū ē
 iniustū s̄z et̄ cū est inhonestū. 2.º mō

nō tenet inferior suo superiori obe-
 dire si ei aliqd̄ sc̄ipiat in quo ei nō
 subdit. Dicit. n. Seneca. 3. de bene-
 fi. Errat si quis estimat feruitū in
 totū hominē descendere. ps. n. me-
 lior excepta est corpora obnoxia
 sūt r̄ ascripta dñis suis. mens in ē
 turis. Et ideo in his que pertinet
 ad interiorē motū volūtatē homo
 nō tenet homini obedire. sed i his
 que exterius per corpus sunt agē-
 da in qbus in fm ea q̄ ad naturam
 corporis p̄tinet hō homini obedi-
 re non tenet. s̄z soli deo qz oīs ho-
 mines nā sūt pares. vñ non tenent
 serui dñis nec filij parentibus obe-
 dire de n̄rimonio cōrahēdo vel
 v̄ginitate seruāda. aut aliquo hui⁹
 modi. Sed i his q̄ p̄tinet ad dispo-
 sitionē actuū r̄ rerū humanarum
 tenet subditus suo superiori obe-
 dire fm rōnes superioritatis. sicut
 miles duci in his q̄ p̄tinet ad bellū
 r̄ suus dño in his q̄ p̄tinet ad ser-
 nilia opera. r̄ filius patri in his q̄
 p̄tinent ad disciplinā vite r̄ curas
 domesticas. r̄ sic de alijs.

Quid si dubitat subditus vtrū
 qd̄ p̄cipit su contra deū vel nō. **R.**
 fm Ray. debet obedire. nisi est ius-
 te in quo nullo mō excusaret igno-
 rantia. p̄ta cōtra articulū fidei. p̄-
 cepta vel p̄hibitiones dei vel p̄ta
 generale statuti ecclie. Inter om̄s
 in dubijs obedendū est et̄ de ier̄.
 or. ad aures. Quicq̄ bonū sine q̄
 pōt esse salus d̄z dimittit p̄pter obe-
 dientia. xi. q. 3. quid ergo. **R.** **3**
 df. Aliqñ d̄z per obedientia bonū
 quod agitur in eternum. **B.** **Con.**
 Tho. r̄ Hoff. **H.** dicentes q̄ gene-
 raliter quicq̄ subditus nō p̄cipit
 conuenientē inquisitionē certifica-

ri debet obedire. r̄ obediendo ex-
 casatur et si dubitat contra p̄ceptū
 in dei. i. vtrū qd̄ sibi mandat sit cō-
 tra oī p̄ceptū. 23. q. i. quid culpa-
 tur. **B**

4 **C**irca obedientia in his que q̄
 vult p̄ se in inferiora. **R.** fm Tho.
 fa. fe. q. 10. 4. Si id quod p̄cipit sit
 per se volū r̄ absq̄ rōne p̄cepti si
 cui accidit prosperis id ex propria
 volūtatē tendit in illud r̄ non vide-
 tur implere p̄pter p̄ceptū. S̄z qñ
 illud qd̄ p̄cipit nullo mō ē secūdu
 se volūtu sicut accidit in asperis. tē-
 oio est manifestū q̄ nō implet nisi
 pp̄ p̄ceptū. Et ideo dicit Greg⁹
 i moralib⁹ q̄ obedientia que habz
 aliquid de suo in prosperis nulla ē
 vel minor. qz. i. voluntas pp̄ria n̄
 v̄ p̄ncipaliter tēdere ad implen-
 dū p̄ceptū s̄z ad assequendū pp̄riū
 volūtu. In aduersis at̄ vel diffici-
 libus est maior. qz pp̄ria voluntas
 in nihil aliud tēdit q̄ in p̄ceptū. **H**
 Predicatio ē habentur. 8. q. i. scien-
 dū. **B.** Et hoc intelligendū est fm
 illud quod exterius apparet. Se-
 cūdu in iudiciū d̄i qui corda rima-
 tur p̄ conungere q̄ et̄ in p̄sp̄ris
 obedientia aliqd̄ de suo habens n̄
 p̄pter h̄ su mun⁹ laudabilis. s. s. p̄-
 pria voluntas obedientis non mi-
 n⁹ deuote tendit ad impletiōē p̄-
 cepti. **Con.** **H.** **H.** De obedientia
 habes. 6. in obedientia. **B**

Bedientia ij.

Seculariū. **C**irca xp̄iani teneant
 secularib⁹ ptāns obedire. **R.** fm
 Tho. vbi. 8. Dicēdū q̄ sic p̄ fidē. n.
 xp̄i nō tollit ordo iusticie s̄z magis
 firmat. **H** do autē iusticie regit vt
 inferiores suis superiorib⁹ obediat

alter. u. nō pōtēt humanarū rerū
 stat⁹ fuari. Hanc m̄-obediētia intel-
 lige i q̄m ordo iusticie regit. r̄ iō
 si nō habeat iustū p̄ncipatū s̄z vsur-
 patū vel si in multa p̄cipiant non te-
 nent eis subditū obedire. nisi forte
 p̄ accūs nisi p̄pter euitandā scādā
 lū vel periculū. **Con.** **De.**

Circa laici teneant obedire p̄lag
 ecclesiasticis. **R.** fm v̄b. **L**aci nō
 tenent obedire p̄lag ecclesiasticis
 nisi in his ad quoz obseruantiā i
 baptismo se obligauerūt. s. vt tene-
 ant verā fidē. s. cū opibus vt abren-
 nūciēt sathane r̄ oib⁹ pōpis r̄ opi-
 bus eius. r̄ per p̄ns q̄m ad oē pec-
 catū vitādū r̄ spūale bonū p̄tēn-
 dū. In alijs actib⁹ nō subdunt eis
 nisi in ḡm ad illa p̄tēnē vel reducti
 possunt. **H.** **3** dē in sū. con. li. 3. tit.
 33. q. 5. circa finem. Et facit. xi. q. 3.
 si autem vobis. **B**

Bedientia iij.

Seculariū. **C**irca clericoz. **Q**uibus r̄ qualiter
 clerici teneant obedire. **R.** Clerici
 temporalib⁹ dñis nō sunt subiecti
 nec eis obedire tenēt. **H**ā laic⁹ nec
 de clericis nec de reb⁹ ecclesiasticis dis-
 ponēdi aliqd̄ cōmissa ē facultas.
 96. di. bñq̄d. et̄ d̄ p̄st. ecclia. **S**z
 p̄latis ecclesiasticis idubitanter te-
 nent vt pape. r̄ oib⁹ inferiorib⁹ p̄
 latis suis. **H**o autē extraneis. quia
 sicut nō valet iustia non sui iudicis
 tita nec p̄ceptū. et̄ de iudi. at si cleri-
 ci. 7. q. i. quia frater.

Quid si ep̄s mādēt sacerdoti ut
 excōciet illū quē ipse reputat inno-
 centem. **R.** fm Tho. in quolibet.
 Aut mādāt sacerdoti sola denun-
 ciatio excōcicatis. aut ipsa excōcī-
 catio. Si denūciatio certe tenent

denunciare ex pte epi. Si aut scipiat
q̄ eū excoicet tunc si ē notoriū illū
esse innocentem debet coram ep̄o
illius innocentia allegare et p̄bas
et si deficiat in p̄bando d̄z obedire
quicūq̄ sciat eius innocentia. **A.**
Immo hoc casu v̄t q̄ non debeat
obedire. sicut p̄t colligi ex dictis
s. iudex. i. s. xi. in adduōne. **B.** Si
v̄o legitime p̄bet. non d̄z obedire
sed recurrere si oportet ad sup̄iore
piatē. Si autē sit dubiū obedire te
nemur. 23. q. i. quid culpatur.

2 **C**leric⁹ teneat obedire ep̄o
q̄ imponat ei q̄ vadat romā. p̄ ne
gocis ecclesie. **P.** s̄m Ray. Tenet
et nō valet excusatio dicens q̄ aliū
sunt magis idōci quia in talibus le
gatoibus nō oportet hūc ordines
seruare. ff. de lega. l. sciendū. s. pe.
Nec ē p̄t valere excusatio s̄z ho
stie. p̄pter curā rei familiaris q̄ cōs
vtilitas p̄ferenda ē p̄uate et d̄ po
sta. p̄tela. bone. i. Nō m̄ tenet obe
dire vt p̄moueat negocia s̄ seipsū
vt in dicta. l. sciendū. s. si accusatio
A. Facit et. c. p̄tino. et de iureiur.
P̄dicta etiam notant in li. con.
li. 3. ti. 35. q. 12. et se.

5 **P**one q̄ epi scipiat capellāo
vel mādēt aliū clerico vt det libros
pp̄rios nepon ipsius epi l̄ vt remā
ciet b̄nficio. q̄ vult alteri conferre
vel aliqd̄ h̄. nunqd̄ tenet obedire.
P. s̄z Ray. nō p̄met h̄ ad epi. 7.
q. i. q̄ frat. Et addit q̄ nō tenet cle
ric⁹ ad obedientias de suis reb̄us
d̄ddis. Intelligas sine cā. ar. et de
censū. cū aplul. s. imbibem⁹. 16. q. i.
p̄dicato. Itē addit q̄ si cleric⁹ ha
bēs libros inepius sit et epi scipiat
clerico vt cōmodet clerico bone i
dolis vt in studio ad qd̄ ipsū munit

pficiat. tūc obedendū v̄t q̄ nō
mouet ipsū carnalitatē s̄z cois ecclē
sue vtilitas. ar. in d̄cō. c. q̄ frat. et
et de maḡis. sup̄ specula. Et in
telligas si de b̄ois ecclesiasticis libi
sint acquisiti. aliū nō et de testa. reg
sisti. et de iure pa. cū dilect⁹. s. nos
igit. **A.** Idē in sū. con. e. ti. q. 14. **B.**
Cleric⁹ cleric⁹ maḡis debeat obe
dire ep̄o suo q̄ archiepo. **P.** s̄m
Ray. ep̄o. nisi in quibusdā casib⁹
quos habes. s. archiepus. s. 3. **A.**
Idem in sū. con. e. ti. q. 15. **B.**

Bedientia iiii

1. religio for. vtrum religio i
teneat p̄bas p̄p̄ris in oibus obedi
re. **P.** s̄m Tho. fa se. q. 104. Reli
giosi p̄tinent obedientiā q̄m ad re
gularē observandā cōuersationes
s̄m quā plans suis subd̄it. et iō q̄
tū ad illa sola obedire tenent q̄ p̄t
ad regularē observandā p̄nt. **A.**
Et ista vidēt oia licita et honesta et
possibilia q̄ manifeste n̄ trahūt et
pp̄uā p̄fessionē et p̄ excessū. puta
si scipiet tr̄ asit⁹ ad aliā religionē et
artore l̄ q̄ subd̄it offerat se marty
rio. In talib⁹ eni obedientia non est
necia s̄z quis possit esse p̄fessionis
In religis v̄o honeste vidēt necessa
ria. nā cuz alicui dāt iurisd̄mo seu
potestas p̄nter et oia intelligunt
cessa sine q̄bus p̄tās explicari non
possit. ff. de iur. om. iudi. l. 2. et
de offi. dele. p̄terea. Patet et q̄
multa p̄nt occurrere q̄ plans vide
bunt oportuna ad regularē obse
nantia q̄ singuli ex subditis diuidē
care non poterunt et forte videbūt
vt eis ad talē observantia non o
portuna. vnde si de eis oportet
platos rōnē subditis reddere ap̄t

urgeret quedā dubioz scrupulo
s̄z inexplucabilis p̄plexitas ad re
gularis observantie et recti eius sta
tus subuersionē. l. nō oi. et l. se. ff. d̄
legi. Et p̄pter hoc tenent subd̄iti
oibus plans obedire. **B.** Et hec ē
obediencia sufficiens ad salutē. Si
aut et in alijs obedire voluerint. h̄
p̄nterit ad cumulū p̄fessionis. dū
in illa nō sint cōtra deū aut cōtra p̄
fessionē regularē. q̄ talis obediē
tia est illicita. Sic ergo p̄t obe
diencia impliciter distingui. vna suf
ficiens ad salutē que. s. obediētiā h̄s
ad que obligatur. Alia p̄fecta que
obediētiā licitā. Alia indiscreta
que etiam in illicitis obediētiā. **Con.
P.** **A.** Idem in sū. con. li. 3. ti. 33.
q. 7. et 8. **B.**

Cleric⁹ monach⁹ teneat obedire
abbati scipienti q̄ sit in scolis. **P.**
Sacris l̄ris intēdere nō ē p̄tra va
cacionē monasticā. sed potius ad
imunitatē cōtemplatōis. vt et mani
festū Tho. fa se. q. 188. Et iō abbati
scipienti monacho q̄ ad h̄mo di
studeat ipse obedire tenet. Tre etiā
ad studia publica p̄t certe et d̄z si
abbas scipiat. Quinet sine ei⁹ mā
dato sine p̄cepto ire p̄t. dū n̄ va
dat de sua l̄nia et cōsilio et cōuētis
Alter est excoicatus. et ne cle. vel
mo. ut p̄culosa h̄. 6. Et hunc casū
plēn̄ h̄s. s. excoicatio. i. s. 3. v. 13.
A. Licet h̄ qd̄ prime dictū ē fieri
possit n̄ in exp̄dit. nā ad h̄ q̄ pos
sit monach⁹ in studio publico l̄ris
sacris iudē. dno scipue exiguntur.
p̄mū. vt obedientia cogat. q̄ ex se
d̄z se velle in claustrō manere. et vt
munitio ei⁹ nō sit ad gloriā s̄z ad sa
pientia aspirare. q̄ dicit Jerō. Tho
nach⁹ n̄ doctous s̄z plangens h̄z

offiū q̄ se vel mūdū luceat. et d̄n̄
pauidus p̄stoleat aduētū. 16. q. i. mo
nach⁹. s̄m ei. Tho. et in sū. con. e.
ti. q. 10. Et ex his p̄z q̄ religiosus
tenet obedire circa studiū licet nō
continuat in regula. **B.** Et facit ad id
qd̄ prime dictum est. **B.**

Cleric⁹ monachus magis obedire
teneat abbati q̄ episcopo. **P.** s̄z
Ray. Monachi sūt astricci potius
obedire abbati. s̄z. dis. c. i. et 2. **A.**
Idem in sū. con. e. ti. q. 15. **B.** An
nō p̄t esse inlituere monachū in
ecclesia seculari inuuo abbate vide
s̄. abbas. s. pe. Et v̄rū abbas pos
sit p̄hibere monacho subdito ne
cōstitat ep̄o. vide ibidē. s. si.

Cleric⁹ monachus teneat obedire
ep̄o vocanti eū ad ministeriū l̄ com
munitati suū inuuo abbate. **P.** s̄z ho
sti. P̄mo q̄ nō sed hoc est solius
pape q̄ quēlibet sine clericum sine
monachū p̄t ad se uocare. **A.** Et
am ad ministeriū. vt in tex. de quo
stati. **B.** xi. q. 3. p̄ principālē. **B.** si
p̄sentire abbate vocat⁹ sit vel etiā
auctoritate pape et ibi non p̄t
tuta sui ordinis observare. cōsulo
q̄ si p̄t ad claustrū reuertat. nec pe
riculū suū exponat cōmodis alio
rū. 41. dis. sicut. et c. nō ē. et c. nos.
si nō p̄t licentiā obtinere. necesse h̄z
obedire. ar. et d̄ offi. dele. si q̄. **A.**
Idem in sū. con. e. ti. q. 10. et seq.
Et intellige hoc nisi monacho ma
nifeste inuueat salutē p̄culū. nā tūc
i his sit et in alijs illicitū nō est obe
diendū. vt. s̄. in principio. **B.**

Cleric⁹ magis sunt religiosi astricci su
is plans obedire clerici seculari
res suo ep̄o. Nā religiosi nō soluz
renūciaverūt oib⁹ tēp̄o alib⁹. s̄z et
pp̄rie voluntati. l. q. 2. non dicat⁹
ff. 4

et de offi. or. quato. Idē in su. co. eo. ut. q. 1. fm Ray. et fm Hosti. Et addit q clericus sūt magis astri- cti obedire episcopo. q laico. ar. dis. pmanur. B

5 **C**lerici religiosi teneant obedire episc. B. fm v. b. In his q nō sunt pira dei v' ordinē suū tenent. sal- us sp pūilegijs et pstitutiōib' eoz et de symo. ne dei. Cū si pcepti et platio eoz v' subito q irent ad pa- pā vel regē vel q reciperēt pmissi- ones cāz vt visitatōes seu execu- tōes testamētōz et silia nō tenentur obedire. lz alios clericos possunt epi ad talia cogere. Sūt et plures religiosi in talib' exp'sse pūilegia- ti. B. Idē in su. con. eo. n. q. 23. B **V**tilia q ad obedientiam pūtere pnt. s. monachus. et j. religio. B. **A**duertēdū ē q religiosi nisi sint pūilegiani sicut ceteri cleri tenentur petere licētiā a p'prio epo vt possint ordinari ab alieno. vt in su. co. eo. n. q. 22. Abi etiā dī hz glo. Ray. Nec approbo qd faciūt qui dā de p'ntia ad conuētum mittūt fratres alteri' diocesis modicū ibi morantur vt sic recipient ordines ab epo loci. vel alia q regulariter nō nisi a p'prio epo sūt recipiēda. Et subdit in dicta. q. 22. Nota tati' q hodie super his fratres p'dica- tores et minores et multi alij sunt pūilegiani. et ad p'dicta faciūt. c. cuz nullus. et de tēp. or. li. 6. Itē si cle- ric' hz plures iudices qz vtriqz e- qualit' tenentur obedire. vel si duo- bus episc. p'nuiserit obedientiā et p'ci- piat diuersa fm Hosti. et in sum. con. eo. n. q. 16. dicēdū q vtriqz te- net obedire si pōt alter obediat et cui p'rio iurauit. qz p'mā iuramentū

licitū seruādū est p'sertim omni nō possit h'be nisi vnum iudicē. nisi for- te rōne maioris b'nificij trāslat' iudicē ligat. Si autē ex sufficiētā dispēn- tōe mutulans sit in duob' locis et sub diuersis planis et tunc obediat ei a q manus b'nificiū hz et q vult' p'cipit. ar. et de tēf. cū i offi. c. s. et c. relatu. 2. in si. et de possu. c. si. B **S**i oia equalia sint. locus ē gra- nificatō. ff. ad fil. se. con. sigs i gra- ui. §. si cum oēs. **D**ec oia loci ha- bent in ordinarijs iudicib'. **L**icet si duo sint delegati p'itaria aliquid mādantes. tūc locū hz decre. et d' rescrip. cū cōngat. Abi dī q aut is cui mandat aliquid a talib' nescit inter iudices aliquā esse cōtrouer- siā. et tunc exequatur mandatum illius q p'rio mādāt. nisi an execu- tiōne innotescat ei de discrepancie inter se. **R**ecipiēs at cōtrarijs mā- dāns a diuersis possulet copiam l'farum ad vtrosoz iudices directā rā quas papa p'cipit exheredi et dī- ligent' aduertat an secūde l'fe reuo- cēt p'imas vel nō. Si p'ime reuo- cant' p' secūdas. obediat secūdis. **S**inaut' obediat p'rimis. Sz si de his clare sibi p' l'farum inspectōez constare nō pōt. nō oportet creq' h' vel illi' donec p' arbitros inter eos huiusmodi cōcertano sopiantur **L**auert m' ne fingat se. certum vbi certus nō ē. aut dubitare vbi dubi- tāduz nō est. ex hoc et lz dicitur doc- trina qualiter is cui mādāt se h'be- debeat nulla m' ei tribuit p'as. vt inter delegatos aut p'os de iurisdic- tiōne debeat iudicare. Item circa hanc materiam i. c. si. et de sen. et re iudi. sic dī. **D**uob' iudicibus di- uersas sententias p'ferēbus. si et

iurisdicōe ordinaria p'ocesserūt tunc p'io reo nō actorē scētina. ni- si in cā fauorabili. puta marimo- nio libertate vote seu testamento si p' ipso fuerit promulgata. Si vō ex delegata p'tate vtraqz p'eds snia et arbitrio delegat'. B **S**i ex p'prio misso neutra d'z h'be vigore. B

Oblatio Quot sunt spēs obla- tionū. B. **T**res. **P**ria ē do- natio alicuius rei dō v' ecclie gra- tis facta inter viuos. **D**e hac dicit' ē. s. donatio p' p' totū. et sup' ecclie sta. i. §. 6. **S**cda spēs oblationum ē donatio causa mortis. de q' sup' donatio 2. et hec et aliqū dī mor- tūmū sive legatū. p' aia. **T**erna est q'ndiana et v'ualis quā faciunt fi- deles ad missam et huiusmodi. et ita cōmunius dicitur oblatio. B. **D**oc sūt dicit' Hosti. ut p' in su. con. li. i. n. q. 50. B

Cui debet dari oblatōes. B. fm Ray. **S**acerdoti p'ochiali. qz p' peccatis offerit' p' quozū f'mis- sione ille ex officio orare teneatur **A**ut si ecclia nō p'ochialis dan- de sum' platio illius ecclie. io. q. 1. qz sacerdotis. et c. hāc p'ntendit' 16. q. 1. doctos. B. **R**ay. dicit q ob- lationes que sunt ecclijs p'ro- chialibus dāde sunt sacerdoti p'ro- chiali m' qz p' p'ctis et c. **E**t si alij ecclie offerit' platio eiusdē ec- clie dāde sunt. **Q**uod ē v'ez ni- si cōstituerit donator' aliquid voluit fm glo. eius. vt in sum. con. eo. n. q. 51. B

Clerici licent religiosi oblatio- nes recipere. B. fm Tho. fa fe. q. 86. **D**icēdū q sic. et hoc triplici- ter. p' modo si sint pauperes p' dī

p'elationē sacerdotū vel ordinatō- ne ecclie. 2. mō si sint ministri alta- ris. et sic possunt recipere oblatio- nes spōte sc'tas. 3. mō si p'rochie sint eoz. et tunc ex debito possunt recipere sicut ecclie rectorēs. hē et hic. j. §. 5. dicit in si. B. **I**dem in sum. co. eo. n. q. 51. B

Cū eps celebrat cui' sunt obla- tōes. B. fm hosti. **D**e iure coi sūt epi. qz sibi offerunt et a suis p'ro- chianis. **M**ā tota sua diocesis p'ro- chia intelligit'. et de rap. c. 1. et de p'roch. sup' eo. Sz si de cōsuetudi- ne cōtrariū esset. sequenda ē dūm' eps cōsuetam canonicā accipiat **A**d si eps in vno loco nimia mor- tā p'beret et nimis frequent' cele- braret aut in aliena diocesi secus esset. ar de deci. suggestū. **I**dez in archiepiscopo p'uncia v'isūat'. et de cens. romana. §. si. li. 6. B. **I**dē in sum. con. eo. n. q. 53. B

Clerici oblationes debeāt de ne- cessitate p'cepti. B. fm Tho. fa fe. q. 86. **O**blationes de sui nā hnt q' voluntarie offerant' fm illud Exo. 25. **A**b oi q' offert v' throne' accipie- tis eas. **P**ōt m' cōtingere q' aliquis teneat ad oblatōnes quadruplici rōne. p'io qdē de p'cedenti p'uetōe sicut cū alicui' p'cedit aliq' fundus ecclie vt certis t'pibus certas obla- tōes faciat qd m' hz rōne census. 2. p' p'cedēte deputatiōne vel p' missionē sicut cū aliq' offert dōs- tionē inter viuos vel relinqt in te- stamento ecclie aliquā rē mobilē l' imobilē ipostep'oluēdā. 3. p'pter ecclie necessitatē. pura si ministri seu sa- cerdotes ecclie nō habeāt v'nd su- stentat'. Sz hic addit Inno. B. **I**nno videt' p' Hosti. et glo.

Ray. vi. i. l. c. eo. ii. q. 54. B. q. intelligit nisi t ipsi subditi ppter paupertate sacerdoti subuen. re n̄ possēt i q̄ casu q̄rat manib' vicium 91. dii. cleric' vicii. 4. ppter p̄suetudinē. Tenent eni fideles i aliquibus solēnitatib' ad aliquas oblatōes p̄suetas. in his duob' vicinis casibus remanet oblatio quodammodo voluntaria. s. q̄ntū ad quantitātē vel speciē rei oblate. Lō. Ray. r. Boff. r. addūt q̄ parochiani in hac parte ad tenendā p̄suetudinē cogi possunt nō a sacerdote s; ab episcopo cuius officii in talibus implorādum est. et de symo. ad a postolicā. Idē Tho. A. Idē in. d. q. 54. Et additur q. c. ois xpianus de p̄se. dif. i. vbi videtur dici q̄ oblatio omnino debeat fieri s; Ray. r. alios intelligitur de interiori oblatione quā q̄sq; tenet ois facere vel q̄ loquit de cōsilio. Boffi. vō dicit q̄ in p̄cipuis festiuitatib' tenetur quis offerre. r. cogi pōt maxime cū sit quasi gnālis consuetudo vbiq; terrarū. Dicit Boffi. pōt intelligi verum si de hac p̄suetudine p̄stat. r. sic cōcordat cū eis. B.

Utrū oblationes aliquorū sint respuende. R. fm Ray. In detestatōem criminis respui debēt ab ecclesia oblatōes inscriptoz. s. no tozie dissidentū. Itē eorū q̄ pauperes opprimūt. dif. 90. oblatōes Itē raptioz. r. vsurarioz. et de rap. sup. eo. r. de vsuris. qz oibus. Itē meretriciū. Similiter et ei' qui eccleie imunitatē v. olauerit nec effi dare voluerit. i. 7. q. 4. mroz. Itēz ppter alid crimē notoriū r. hor rōi. Bar. dci. c. mroz. fm Ray. r. in sum. cō. eo. ii. q. 55. vbi patet. r.

in iuribus alkatis. q̄ p̄dicta intelli gunt q̄n crimina sūt manifesta rō iniquētes emendari nolūt. B. Si mulier de quolibet heretico v. p̄ publice excoicato. A. Hoc dictum ē heretico publico vel excommunicato sūt B. o. q. et addit. Sed p̄byteri nostri ipis vix discernunt. vt in dicta. q. 55. B.

Utrū debeant recipi ab ecclesia oblatōes iudeoz. R. fm vō. Si nihil habēt nisi ex vsura ecclesia nō debet recipere ne videat peccatis eoz cōicare. Et i b̄ cāu loq̄. c. g. to. de vsuris. A. i. fm hāc distinctionē debet limuari. Ibi eni dicit q̄ iudei p̄pellēdi sūt ad satisfactōnē ecclesie. p. decimis r. oblationibus debent. q̄s a xpianis de doib' r. possessiōib' alijs p̄cipe cōsueuerāt anq̄nā ad iudeos q̄nq; titulo de uenissent. A. vbi at aliqd habent iusto titulo. pōt ecclesia ab eis erigere oblationes debitas. s. fm B. o. q̄n possessiōes ipoz sunt obligate ad aliquas oblatōes faciendas. p. septimo. aricesimo. anniversario r. huiusmōi. A. Sz certe isto cāu nō videt faciēda dūctio vtrū in dei habeāt aliqd aliud q̄ v. s. r. s; ind. hinc de ecclesia oblatōes f cupere cū recipiat suū. et d. deci. b. terris. Idē. c. quāto. videt intell. gēdū de alijs oblatiōibus cū dūctiōne in vō. p̄fata. B.

Utrū sacerdos possit recipere cū nā oblatā. p. nullis q̄i p̄nta in iuxu. R. fm Boffi. Nō dz missas quas ipse iniuxit celebrare. qz spēs mali est. et de vi. r. ho. de. cū ab oi. Sz vel talia nō iniuxat. vel si iniungit dicat ei q̄ ipsas faciat celebrari p̄ aliā ut in q̄ nō p̄ vici

nū sacerdotē de q̄ merito sit. suspi cio q̄ ille sacerdos mittet aliū p̄t tēc ad ipm. sed vel ipse confessor grans celebrat vel oblati hac oc casione paupibus eroget. Qui of fert alicui religioso loco v. eccleie oia bona sua. nūquid intelligatur futurā aut iura r. actiones. Dic vt infra pignus. §. 4.

Obligatio. Quot modis aliqua tacite obligant. vide infra pignus. §. 1. r. ibi de materia obligatiōnis per totum.

Obligatus ad ratiocinā. Utrū illi qui obligant sūt ad ratiocinā qz gerūt administratōem allicuius. vt sūt tuozes. p̄curatores r. huiusmōi possint ordinari. R. fm Ray. Si exercen: h' mōi administratiōes pro persona seculari r. non miserabili. non possunt p̄moueri. xi. q. 3. c. 1. r. 2. c. ne cle. vel mo. c. 1. r. 2. Si vero exercen. p̄ persona ecclesiastica vel cū seculari miserabili vt est cec' pauper pupillus r. vidua p̄nt p̄moueri si aliud nō impediāt. dif. 89. iudicam. r. di. 88. peruenit. r. 16. q. 1. monachi.

Sz qd si offiū qd gesserunt finituz sit r. in sūt obligati ad ratiocinā. R. fm Ray. Si non moueat eis qd neq; mota l. vñ p̄nt p̄moueri. nisi manifestū sit aliq̄ tale teneri dolo. tūc ei c̄ps deberet eū ex officio suo repellere. sicut r. quēlibet criminōsū sine isamē. 2. q. 7. alieni 6. q. 1. infames. ff. de postu. l. quos p̄hibet. Si vō i ipsa p̄mōtōe mouet eis q̄stio vel antea mota est. vñ s̄m gūe. qz i q̄stio moueat d dolo

nō debet. p̄moueri aū decisam litē 31. dif. tantis. 23. dif. illud. et eo. c. 1. Tū dz taxari ip̄s infra qd q̄stio decidat. ar. et q̄ si. sim. le. latoz. r. q̄ m. acta. p̄nt. ad hēc. A. Ibi non videt hūb. c. B. L. de inge. ma. l. diffamari. Si vō q̄stio moueat de culpa n̄i. talis pōt. p̄moueri nō obstante actiōnis reclamatiōne. in his postea p̄cedet sic p̄r' r. sub eodē indice. ff. de iudi. d. ceptū. ff. de iur. om. in. l. cū qdā. A. P̄dicta intelligunt de obligatis ratiocinijs p̄uate p̄sone. si vō reipublice de b̄ dicit i sequenti. §. B.

Utrū q̄ sūt obligati reipublice possint ordinari. R. Si sūt obligati reipublice ex ad ministratiōe q̄ gesserūt nō debet p̄moueri ante reddita ratiocinā dif. si. p̄terea. L. de epi. r. cle. officiales. Sec' si ad reipublice sint debitozes. ff. d. mu. r. ho. l. rescripto. §. debitor. L. d. epi. r. cle. quibz emertis. A. Idē in sum. con. li. 3. n. 16. q. 4. Vbi etiā p̄. r. in iuribus allegatis qd q̄ ad obligatos ratiocinijs reipublice nō sit distinctio vtrū sit mota q̄stio vel non. B.

Utrū obligatus p̄ iramētū vel alio modo ad aliqd dādū vel faciendū possit ordinari. R. fm Ray. Bene pōt. sed remanet obligat' si cut r. an. vel pōt scribēdo v. alla hōesta faciēdo satisfact'. Nec ob stat dif. 53. legē. r. dif. 54. q̄cūq; qz illa intelligunt de p̄petuo obligat' puta de scruis. curialib'. r. huiusmōi. Si tū obligat' erat ad idēccen tia p̄nta ad ministrādū i balneo v. i tabernis v. ad purgādūz cloacas r. h' mōi. n̄ dz ordiari donec satisfecerit v. alia eq̄ idoneā supposito

rit ad talia. **A.** Hoc vltimū dicitur
a d. si in r. c. suu glo. Ray. vi p3 in
sum. con. eo. n. q. 5. ad si. Et addit.
S3 in trāseunte ad monasteriū h
non requirit. hoc ē qz non obstat
quacunq; obligatōe dandi vel faci
endi cū inramento firmata potest
quis libere ad religioez trāsire iux
ta facultatē suā satisfaciōe credi
toribus. si h si faciat ex leuitate vel
volūtate subrahēdi debuit. s3 ex
caritatē seruoze et spūs scīspiratōe
Nec facit ille iniuriā creditōri. Et
cusat ei spūs scī auctoritate cui ne
mo resistet pōt. 19. q. 2. dicitur sunt.
et de regu. 13. vi p3 in. d. q. 5. **B.**
Atz obligatus ad ratio cinia pos
sit ingredi religionē. require. j. re
ligio. 2. §. 7.

Culta. Quō et q̄
luer talia
corrigēda s̄ hēt. s. correctō
2. §. 5. Itē require. j. reuelatio.

Dium. Atz odium
proximi sit
pctz. Rn. fm Tho. fa fe. q.
34. D3 hō in sse odio hfe peccatū
et oē ad qd p̄inet ad defectū dīuie
iusticie. s3 ipam naturā et ḡtaz s̄
non pōt aliq; hēe odio sine pecca
to. Hoc at̄ ipm qz in fratre odim⁹
culpā et defectū boni pertinet ad
s̄is amorē. Eiusdēz ei rōnis est qz
velimus bonū alicuius. et qz odia
mus malū. Unde simpliciter acci
piendo. odiū s̄is ē cū pctō. i. iob.
3. Qui odit s̄sem suū homicida ē.
De dilectionē siue caritate que
trahitur odio. habes. s. caritas.

Sficiuz eccle
sie. **A.** Multa habes de hoc
s. hoc. 2. §. missa.

Leū sanctū fi

ue crisma. In die cene dñi
p̄ epos triplex oleū p̄secrat. Prī
mū et p̄cipale ē sanctū crisma. s.
et oleo et balsamo. et cū illis h̄ d
cātur fontes baptismales. Itē ca
lix et patena. Itē p̄secrat ecclesia et
ē altare. Itē puer postq; bapuzat⁹
ē in iugū in vertice et in frōte.
Itē in iugū epi qñ p̄secrat i capite
et i manibus. Itē om̄s fideles qñ
recipiunt factz p̄firmationis. Et d
istō crismate ānuatim renouādo
habes. s. baptismi. 2. §. 3. Scdm
d̄ oleum caribecumioz sine oleū
sanctū siue benedicim. Et isto in
ungitur puer qz d3 bapuzari i p̄ce
toze. et inter scapulas. Itē unguēt
manus eius qui ordinat sacerdos
Itē in iugū taz ecclesia q̄ altare an
crismatōem et p̄secratōem. Itē in
ungunt reges et principes in bra
chio siue in humero. Tertiu ē ole
um infirmioz quo iungūt infirmi
in mortis articulo. De qua vncio
ne habet. j. vncio extrema p̄ totū.
Predicta oia hntur sumat. m. et
de sacra vnc. c. vncio. et in pomifi
cali romane curie. §. i.
¶ Sed nūqd possūt hec olea alio
sp̄re p̄secrari. **R.** Oleum sanctū si
ue crisma in die cene dñi conficit d̄
bet. vt notat de conse. dis. 4. om̄m
sp̄re. et extra de sen. exco. qñ. li. 6.
De alijs aut̄ n̄ inuenio phibitū.
¶ Quid si oleum nō p̄secratū ap
ponatur oleo p̄secrato. **R.** Totum
efficitur p̄secratum. et de p̄se. ccl.
vel alta. quod in dubijs. sicut et de
aqua benedicta dicitur est. s. aqua
benedicta. **A.** Et ibi de hoc i add
none. **B.**

Dinio

Atz audi
tores diuē
for̄ mḡfoz tenētuz diuer
sas opinioēs excusent a peccato si
opinioēs mḡfoz suoz tenēt. rñ.
fm Tho. in quol. bet. Si diuerse
opinioēs doctoꝝ sacre scripture n̄
p̄neant ad fidē et bonos mozes
absq; periculo auditoroz vitanq;
opinionē sequi possunt. Hic enīz
h3 locū qz ap̄tōlus dicit Ro. 14.
Unusquisq; in suo sensu abundet
In his vero q̄ p̄nunt ad fidez et
bonos mozes nullus excusatur si
sequam̄r errōcā opinionē alicui⁹
mḡfo. In talibus ei ignozantia nō
excusat. **A.** nisi quis intendat tene
qz tenet ecclesia et querat diligen
ter noscere veritatē. 24. q. 3. dixit a
p̄tōlus. **B.** Alioquin immunes
fuisent a pctō qui secuti sunt opinio
nē Arij Nestozij et alioꝝ heresiā
chaz. nec p̄nt excusationē hfe p̄
simplicitatē si in talibus opinioēz
errōcā sequūt. In talibus enī du
bijs non ē de facili prestandus as
sentus. s3 potius vt dicit Aug. 3. de
doc. xp̄iana consilere d3 quis re
gulā fidei quā de scripture planio
ribus locis et eccleie auctoritate p̄
cipi. Qui ergo assentit opinioni
alicuius magistri s̄ manifestā scrip
ture excusationū siue contra id qd
publee tenet fm eccleie auctoritatē
non pōt ab erroris vitio excusari.
Con. Bonal. vō. et Al. A. s. qñ
erro: ē tra manifestā s̄iaz scriptu
re vel ecclesie. In dubijs vero dicit
Bonal. qz non general aliqd p̄e
iudiciū veritati. cuz inter diuerfas
opinionēs a magistris approbant
scripturis auctētis ānotatas illā
qz amplectitur que sibi magis v̄f

consona rōni. Et con. glo. Ray. et
Al. vt in sum. 2. li. 3. ff. 33. q. 18. **B.**
Hosti. addit qz qñ sunt diuerfa iu
ra et opinioēs. e. nō p̄tra deuz et
bonos mozes. humanioꝝ s̄iaz est
p̄stenda. s. ceteris parib⁹ extra d̄
transac. c. ff. A. facit. ff. d̄ leg. l. boni
geni. **B.** Alter vero standum
ē illi qui meliōr iūtur rationi. et
de serijs capellanus.

Ratio

quid sit. **R.**
fm Ray. et
Hosti. Ratio est pius affe
ctus mentis in deū tendens. et p̄le
rūq; ne aius pigritetur in voce. p̄
rumpens. **A.** vel fm eosdē. Ra
tio ē cōgeries vocū ad aliquid im
petrandū in deum tendentium. vt
in sum. 2. li. 3. ff. 34. q. cxi. Et dece
tero cuz allegabitur s̄ima i dubio
intelligitur de presata summa con
fessoruz. **B.** vel s3 hug. de scō vic.
Ratio est deuotio quedam ex p̄
pūctōe p̄cedens. vel fm Damas.
Ratio ē petitio decētum a deo.
Et fm Tho. i. 4. dis. 15. h̄ diffinitio
Damas. verissime essentiam oratō
nis declarat. **A.** Idem in. d. qōne
cxi. **B.**

¶ Quare deum oramus. **R.** scdm
Tho. fa fe. q. 93. Deuz oramus n̄
vt diuinam dispositionem inuē
mus. sed vt impetremus quod de
us disposuit per orationes scōꝝ
esse implendum. vt. s. hoies postu
lando mereantur accipere qz eis
omnipotens deus ante secula dis
posuit donare. vt Greg⁹ dicit p̄
mo dialogoꝝ. Nō ergo p̄ces nos
stras deo porrigimus vt ei nostras
indigentibus manifestemus. sed vt
nos ipsi considerem⁹ i his ad diuī
nū auxiliū eē recurrēdā. **A.** Idē

in sum. con. eo. ti. q. iij. **B**
¶ **A**liū aliq̄ ofo dirigenda sit ad
sanctos. **R.** **fz** Tho. vbi. s. Sāctis
potrigit ofo non tanq̄ p̄ ipos im
plenda **fz** vi eoz meritis t̄ p̄cibus
ofones formātur effectum. **And** a
sanctia trinitate petim̄ vt nostri mi
sereal. ab alijs vt ofo sanctis vt orēt
pro nobis. **A.** Et idē ē de angelis.
vt in sum. con. eo. ti. q. iij. **B.**

¶ **A**liuz ofo debeat esse vocalis.
rñ. **fz** Tho. fa. fe. q. 83. **C**ois ofo
ē que p̄ ministros ecclesie ipsona
totius ppli offert. **Et** iō oz q̄ talis
ofō inotescat ton p̄plo p̄ quo of
fert. **Quid** non possit fieri nisi esset
vocal. **Oratio** vero que offertur a
singulari p̄sona siue pro se siue p̄
alijs oratio. non ē de necessitate q̄
sit vocalis. **Adiungitur** tñ vortali
orationi triplici oratione. primo q̄
dem ad excūandū interiorē deu
otionē q̄ mens orans eleuatur in
deū. q̄ p̄ exteriora signa siue vocū
siue ēt aliq̄ factoz mēs hois mo
uet̄ fm̄ app̄hensionē. t̄ p̄ p̄seq̄ns
fm̄ affectionē. vnde **Aug.** dicit ad
Proba q̄ v̄bis t̄ alijs signis ad
augendū factū desiderū nos ipos
acrius excitemus. **Et** ideo i singulari
oracione intm̄ ē vocibus t̄ hu
iismodi signis vtendū īgnuz pro
ficat ad excūandū mentē. **Que** si p̄
hoc distrahaf vel qualitercūq̄ in
pediatur. ē a talibus cessandū. **Ad**
p̄cipue p̄tingit in illis quoz mēs
anc signis huiusmodi ē sufficiēter
ad deuotionem parata. **Un** in ps.
Tibi dixit cor meum. exquisiuit te
facies mea. **Et** de **Anna** legitur p̄
Regum prio q̄ loquebat in cor
de suo. t̄ adiungitur vocalis ora
tio quasi ad redditionez debiti. s.

homo deo seruiat fm̄ totum illud
q̄d ex deo habet. i. non solum memē
s̄ ēt ore. **Dee** vlt. **Omne** aufer int
quitatē t̄ accipe bonū t̄ reddem̄
vitulos labioz nostror. **z** adun
gitur ex quadā redūdantia ab aia
ad corpus t̄ ex vehemēnti affectō
ne. **ps.** Dilataui ē cor meū t̄ exul
taui r̄ lingua mea. **A.** **3**dez i sū. cō. e.
n. q. iij. **B.**

¶ **A**liuz attentio mentis in orandō
sit necessaria. rñ. **fz** Tho. vbi. s.
Necessariū aliquid of dupliciter
vno modo pp̄ q̄ melius p̄ueniat
ad finē. t̄ sic atēntio absolute ne
cessaria ē orationi. **Alio** mō dicit
sine quo res non pōt p̄sequi suum
effectū. **Est** aut̄ triplex effect̄ ofo
nis. **Primus** quidē ē mereri. **Et**
ad hunc effectū non ex necessitate
requirit̄ q̄ atēntio assū ofoni per
totū. **fz** vis p̄ie itentōis totā ofonē
meritoria reddit. **A.** **Hoc** verum
est nisi quis studiose t̄ ex notabili
negligētia mentē distrahaf. tūc eni
nec meret̄ nec impetrat. **fz** potius
peccat. extra de cele. mis. dolentes
B. **Secundus** effect̄ ofonis ē im
petrare. t̄ ad hunc ēt effectū suffic̄
prima intentio quā dens p̄cipalē
anēdit. **A.** **Si** aut̄ p̄ia itentio defu
ofo negs meritoria ē negs ipetra
tua. **Illā** eni ofonē deus nō audū
cui ille qui orat nō intendit. vt dicit
Greg. vt in sum. 2. eo. n. q. iij. **B.**
Tertius effectus est q̄dam sp̄ialis
mentis reflectio. ad hunc de neces
sitate requirit̄ in oratōe atēntio. i.
Cor. 13. **Si** orez lingua mēs mea
sine fructū ē. **Est** at̄ triplex atēntio
que ofoni vocali pōt adhiberi.
Una qua anēditur ad verba negs
i eis erret. **Secūda** qua anēditur ad

sm̄s v̄boz. **Tertia** q̄ atēditur ad
finē ofonis. s. ad deū t̄ ad rem p̄
qua orat. que qdē maxime ē neces
saria. t̄ hanc ēt idioe p̄nt h̄re. **Et**
q̄nḡ intm̄ abundat h̄ atēntio vt ēt
aloz oium mens obliuiscat. sicut
dicit **Aug.** de factio victore. **A.** **3**
m. d. q. iij. **B.**

¶ **A**liuz in ofone euagatio mentis
sup̄ctz. rñ. **fz** Tho. fa. fe. q. 83. **S**i
gs ex p̄posito in oratione mente
euaget p̄cām ē. t̄ ipedit ofonis fru
ctum. **Et** **3** h̄ dicit **Aug.** in regula.
Psalmis t̄ hymnis cū oras deū.
h̄ veret̄ in corde q̄d p̄feret̄ i ore.
3ic̄ extra h̄ p̄cipit clericis q̄ offi
dumū quantū eis de° dederit su
dost̄ celebrant pariter t̄ deuote.
ē de cele. mis. dolentes. **Euagatio**
vero que fit p̄ter itentōez. oratōis
fructū non tollit. vñ **Basilus** dicit
Si d̄biluatus a p̄cio fixe negs ora
re. quātū potes teipm̄ exbibeas t̄
deus ignoscat. eo q̄ nō ex negligē
tia sed ex fragilitate non potes vt
opozet assistere coraz deo. **A.** **3**
m. d. q. iij. **B.** **Et** addit cir
ca finē q̄ in orationibus ad quas ob
ligamur ex voto vel ex p̄niali iun
ctione vel ex statuto ecclesie tenemur
repellere non solū cogitatioes va
nas sed et̄ bonas. tñ imp̄tinentes.
vnde dicit **Ber.** sup̄ **Can.** **Spūs**
sanctus illa ora. s. ofonis gram̄
nō recipit quicquid aliud q̄ qd̄ s̄
bes obuleris. neglecto eo qd̄ de
bes. **B.**

¶ **A**liuz ofo debeat esse diuturna
t̄ p̄mua. **R.** **fz** Tho. vbi. s. oratio
fm̄ se p̄siderata non pōt esse conti
nua. q̄ oz ēt alijs opibus occupa
n. **S**icut dicit **Aug.** ad **Proba**.
iō p̄ certa interualla horaz. t̄ tem

porz deum oramus vt in illis rex
signis nos ipos moneamus. quan
tūcunq̄ in hoc desiderio p̄ficeri
mus nobis ipis inotescamus. t̄ ad
hoc agēdū nos acrius excitemus.
Eni cuiusq̄ aut̄ rei p̄ntas d̄z esse
pp̄ortioata sum. sicut quātū p̄
tionis sanuāt. **Vnde** p̄ns ē vt ozo
nñ duret quātū ē vtile ad excūandū
iterioris desiderij seruoē. **Lū** v̄o
hanc mēsurā excedit ita q̄ sine te
dio durare nō possit non ē vltim̄
oratio p̄tendenda. vnde **Aug.** dicit
ad **Proba**. **Dicit** franc̄s i egypto
crebras quidē h̄re orationes. sed eas
tam breuissimas t̄ raptim quodā
modo iaculatas. ne illa vigilānt e
recta q̄ oranti plurimū necessaria
ē per p̄ductiones moras euāscat
atq̄z hebetetur intentio. **Ac** p̄ hoc
ēt ipi satis ostendunt hanc intentio
nem sicut non esse p̄tendendā. si
perdurare nō pōt. ita si p̄durauerit
nō tuo esse rumpēdā. **Et** sic h̄c
na sed ex fragilitate non potes vt
pp̄atōez ad intentōez oratis. ita ēt
i oratione cōi p̄ cōpatōez ad populū
deuotōez. **Ad** aut̄ d̄ns dicit **Lud.**
18. **Opozet** semp̄ orare. t̄ **Ap̄s.** 1.
ad **Thessal.** 5. **Sine** intermissione
orate. intelligendū ē q̄ aliquis con
tinue orat pp̄ p̄nuitates desiderij
siue affectum caritatis ex quo pro
cedit oratio qui in nobis debet eē
p̄nuitus. vel quia non intermitat
quin statim temporibus orēt. vel
etiā pp̄ affectū q̄ post orationē rema
ne. in ip̄o orante aut̄ i alio quē ip̄
se suis b̄nificis p̄rouocat ut pro se
orēt. **Et** h̄ nō. enām illud **Jer.** **Nō**
ē v̄bis tantum sed corde orandus
deus. quā p̄pter melior est septē
psalmozum decantatio cūz cordis

puritate & spiritali hilaritate q̄ to
nus psalterij modulatio cū anxie
tate cordis atq; tristitia. de confe.
dis. s. non mediocriter. **A.** Idem i
sum. con. eorū. q. 116.

7 **C**urum deus exaudiat pctōres
orantes. **R.** fm Tho: fa fe. q. 83.
Si pctōr aliquid peti inq̄tuz pec
cator. i. fm desiderij pcti. hic a dō
non exauditur ad niam. sed q̄nq;
audatur ad vindictā dū dō pmittit
peccatorē ampli^ruere i peccata.
Deus. n. q̄dam negat ppitius que
peccat iram^rer Aug^o dicit. Oratio
nem dō pctōris ex bono nāe desi
derio pcedentem deus audit. non
quasi x̄r iusticia. q; pctōr hoc mō
n̄ meret sed ex pura misericordia.
obseruatis tñ q̄tuor cōditionibus
q̄ cōiter regrunt ad orationes que
dō exaudiri. v. p se petat necessa
ria. s. ad salutē pie & pseruat. Ali
as ēt conditiones oratiōnis habes
h i se. s. qui ē iuxta proxime se. **A.**
Idem in sum. con. eo. ii. q. 118. **B.**
Cetrus oratio cadat sub pcepto
R. fm Al. Ad orationē q̄dem mē
talem. **A.** et v̄talem scdm cūddē.
vt p3 i sum. eo. ii. q. 119. vbi hec no
tatur. **B.** hō tenetur ex iure natura
li qd̄ dicat hōi q; d̄ponat se ad ea
sine q̄bus non ē salus. **A.** Que d̄
positio non ē sine oratione vt ibi
dem. **B.** Et ad h̄ us accedit aucto
ritas x̄pi dicētis Luc. 18. **S**potet
sp̄ orare. Sup q̄ Criso^o diē. **S**potet
ter nēcatē dicit. **A.** h̄ p̄inet sub il
lo pcepto. **Memento** vt diez sab
bati sanctifices vt ibi. **B.** Ad voca
lē hō orōs seu cū cām n̄ tenetur qd̄
ex pcepto diuino. **A.** s. quo ad del
minatum modū orandi. vt ibidē.
qd̄ itelligi dō quo ad quantitatem.

alias bñ determinatur. q; dicere d̄
hemus pater noster &c. **Paab.** 6.
& Luc. xi. **S**ō oēs x̄piani debent
orationē hanc d̄nica scire & dicere
de cōse. dis. 4. vs an oia. **B.** Sed
ex statuto ecclē q̄ missas & horas
canonicas induxit missas ecclē vel
etiā ex inunctione p̄fessoris p̄ suis
sactione p̄nie. **Con.** Tho. i. 4. dis.
15. addēs q; r oibus cōiter etiā nō
m̄nistris videt ab ecclē d̄termina
tū tēpus statutum esse. cū ex cano
nū statutioreneātur diebus festiuis
diuini officij itereffe. vt m̄nistris
p̄ populo. orātibz b̄ bono nāe iemo
nē p̄formet. **A.** Idem i sum. e. ii.
q. 119. **B.** Pōt ad hoc p̄tinere. s.
missa. s. pl̄. & supra hore.
C Quot sūt p̄ditiones q̄s oratio dō
habere. **R.** fm Ray. & Bosli. xij.
Prima est q; sūt fidelis. Nam sine
fide ip̄ossibile ē placē deo. & tā p̄
fidē adepti sūt repromissiones ad
Heb. xi. Secunda vt sit secura seu
p̄fidens. **Jacobi.** i. **P**ostulet i fide
nihil hefitans. **Terno** sit humilis.
Ecd. 35. **S**fo humilitatis se nubes
penetrabit. & de conse. dis. 5. n̄ me
diocriter. **Quarto** sit discreta. **ma**
th. 2. **M**escans qd̄ petans. **Jac.** 4.
Petitis r̄ n̄ accipis eo q; male pe
tas. **Quito** deuota. i. post^o corō q;
or. i. **Reg.** j. **A**nna loq̄batur i cor
de suo & vox penitus nō audiebatur
Aug^o. **Quid** p̄dest strepitus labio
rū si muni ē cor. **Sexto** verēcūda
vt i publicano q; nō audiebat ocu
los ad celū leuare. **Luc.** 18. **S**ep̄
mo secreta. **Paab.** 6. **Tu** aut cum
oraueris &c. **Jndor^o.** **S**fo puans
locis oportum^o fundit. **Oratio**
pura. **Aug^o** sup̄ ps. **S**fonis pure
magna ē virtus & velut fidelis nun

cius mādānum pagit & penetrat q̄
caro nō puenit. **Jne** **Johes** os au
rei. **Nō** pōt q̄s grāz vite celestis
accipe nisi purgatus fuerit ab om
ni sordē. de pe. dis. 1. **Nō** pōt. **Nō**
no lachrymosa. **Ysa.** 38. **A**uduit
ofonē tuā & vidit lachrymas tuas.
E. glo. **Aug.** sup̄ **Thob.** 4. **S**fo d̄
um lenit lachryma cogit. h̄ vngit.
ill a pūgt. **Decimo** sit attentā. vt h̄
ē. s. d̄s ē. **A**ndecimo seruida. s. **pl.**
Depctas sūt. sa. tuam in toto cordē
meo. **Duo decimo** oposa. **Thob.**
ii. **Bona** ē ofo cum ietunio & ele
mosyna. **Et** sup̄ illud **Trenoz.** 3.
Leuemus corda n̄ra cū manibus
nostris. dicit **Greg^o.** **Loz** cū mani
bus ad deū leuat & oratio nem suā
opibus roborat. **Decimo tertio** af
fida. **exēplo** illi^o q; panes ab ami
co petebat. **Luc.** xi. **Et** apli pseue
rates in oratione sp̄m̄ sc̄h. accepe
rūt **Act.** i. **A.** **Jdez** i sum. eo. ii. q.
10. **Et** i. q. se d̄f. q; q̄tuor sūt condi
tiones q̄bus p̄currentib^o oratio sp̄
ēficax ad ipetrandum. quas po
m̄ glo. **Luc.** xi. sup̄ ista parabola.
Quis vestrū hēbit amicum &c. vide
h̄ vt petat pie. p se. p̄seueranter. &
ad salutē. **Et** exponit. **Al.** dicens.
Pie. vi petēs nō ponat obstacu
li grē. & h̄ obstaculū ē idispositio
petēs ad illud qd̄ petis. **Pro** se.
quia merito condigni vnus alteri
gratiam non meretur. cum vix si
b̄ sufficiat pprium meritum. s; il
lud **Paab.** 25. **Ne** forte non suffi
ciat nobis & vobis. **Ad** salutem q; r
pro al̄s ad salutem non pertinen
tibus deus non exaudit. **Perseue**
rante. **Et** ille si perseuerauerit p̄
sane &c. **Luc.** xi. **Et** subdit. **Tamē**
deus ex abundantia pietatis exau

diuit frequēter etiā cum nō oēs he
p̄ditiones p̄currūt. s; his cōcurrē
tibus nunq̄ est inefficax ofo. **B.**
Cetrus i ofone sit aliqd̄ d̄termina
te petendum. **R.** fm sententiā **Th.**
fa fe. q. 83. **S**i loquamur de bōis
sp̄ualibus vt d̄ v̄nibus grā & glo
ria q̄bus nec hō pōt male v̄n nec
de se malum cūctum p̄n̄ h̄fe. talia
sancti absolute petūt. **fm.** illud **ps.**
Side facie tuā & salui erimus. **Et**
iterum. **Reduc** me i semita mā. m.
Sz si loquamur de tp̄alib^o dicēdū
fm **Aug.** ad **Probā.** de orando d̄
um. **Hoc** lz orare quod lz deside
rare. **Tp̄alia** autem lz desiderare.
non q̄dem principaliter vt i eis si
nē p̄stiuamus sed sicut q̄dam am̄
nucula q̄bus adiuuamur ad tendē
dum i beatitudinem. inq̄tum p ea
vita sustentamur. & inq̄tū nō b̄ or̄ga
nice deseruiūt ad actū virtutū vt r
p̄bs diē p̄rio ethicoz. **Et** iō p̄ tpa
libus lz orare. que q̄dam exq̄ non
p̄ncipaliter petimus sed i ordie ad
aliud. eo tenore a deo petim^o sc̄bz
q; expeditunt ad salutē. **Alii** tp̄alia
determinate a deo petē nō opoz
q; p̄nt malū cūctū h̄fe & his hō po
test bñ & male v̄n. **Uñ** **Valerius** di
cit. **Nos** plerumq; id votis expect
mus qd̄ nō ipetrasse melius foret
Et con. **Ray.** & **Bosli.** **Et** addunt
q; d̄ns & m̄gr oia petēda cōclūsit
i. r. petitiōnibus. cum d̄ocuit nos
orare pater noster &c.

C Quō ordiuntur petitiōnes in
ofone dominica. **R.** fm **Tho.** vbi
ē. **S**fo d̄nica p̄fectissima ē. **Et** sc̄bz
Aug. si recte oram^o nō aliud dicēf
possumus. **Nam** primo ponitur
ea p̄ q; i nobis p̄s̄is fiduciam exc̄r
tamus. s; **consideratio** caritatis c̄^o ad

nos. qz boni nostrū vult. Ideo di-
cimus p̄r noster. Et consideratio ex-
cellēte qua p̄t. id est. qz es i celis.
Deinde sequuntur. 7. petitiones et
eo ordine q̄ petēde iūt. Prima p̄-
tinet ad dilectionē dei qua deū i se
ipso diligimus cū dī. sancti. cef̄ no-
mē tuū. i. sanctū ab oibus habeat.
q̄ p̄tinet ad gloriā dei i hoibus. p̄-
pagadā. Sc̄da p̄tinet ad dilectio-
nē qua diligim̄ nos cum dī. ad ne-
m̄at regnū tuū. i. p̄ qua petim̄ ad
glīam regni eius puenire. T̄tia
petitio p̄ qua petim̄ directe id quo
beauudinē iūc̄remur. cum dī. fiat
voluntas tua sic i celo et i tra. Quar-
ta ē per quam petim̄ illud quo in
strumēta iūc̄ iuuantur ad merēdū
cū dī. pa. no. quoti. da no. hodie. si
ue h̄ itelligat de pane sacrali cuius
quondian⁹ vltus pficit homini. in
quo et itelligūt ola alia sacramēta.
siue et itelligatur de pane cozpo-
ra li vt p̄ panē itelligatur ois sufficien-
tia victus. Quinta est remōtio ei⁹
quod esset ipeidimentum p̄ne peti-
onis qz directe excludit a regno. i.
petim̄ vñ dī. Dimitte nobis debi-
ta nostra sicut et nos dī. debi. n̄ris.
Sexta est remōtio eius qd nos ipe-
dit a secunda pet. none. i. ab obser-
uantia diuine voluntatis. cum dicit
m̄s. Et ne nos idu. i. p̄n. p̄ quod
nō p̄chimus ne tenemur. s̄z vt a tē-
tatione non vincamur. quod est in-
tērationē iduci. Septima est remō-
tio penalitans p̄ntis q̄ ē ipeiditum
terne petitionis. i. sufficiētie circa
vitas. vñ dī. Sed libera nos a ma-
lo. A. P̄ntis et alie expositiōnes ozo-
n̄ s̄ dīcē p̄ntis sed propter breuita-
tem om̄it iūt. P̄ d̄ rationem t̄n̄ ho-
rarum canonicarum sc̄dum fm̄

Al. et i sum. con. eo. ti. q. 112. q. p̄ ido-
hoze canonicē diuidūt i septem
tpa. qz i his diuersa saluatoris my-
steria gesta sūt. Nam i nocte nati-
er̄at p̄notas i ofone. p̄d̄mofera
dimr. capimr vt laico cum gladijs
et fustibus. oēs parietiam exhibet
gladium prohibendo. proditores
et alios hostes suos caritative am-
monendo. auriculā abscessaz sanā-
do. volūtarie se pati ostendēdo. ea
q̄ stabant p̄dicendo. ad locū p̄d̄m̄
onī congruum se transferēdo. ho-
sibus obuiā p̄cedēdo. eos solo. ho-
do solētus p̄sternēdo. seip̄s eis
idicādo. opprobrijs falsoz testūz
saturat. alapis a seruis cedit et vt
salsus p̄pha puerili ludo illudē et
cōspuit. a discipulis deseruit. a pe-
tro negatur et p̄ntis oculo miser
cordie inuenit. corpus em̄s i sepul-
chro quiescit. anima in inferno. ma-
ne q̄ ē hoza prima i concludum in-
deorum ducit. falsa testimonia cō-
tra eum q̄runtur. extorta ab ipso p̄-
fessio veritatis blasfemia iudicatur
vincit cum falsis accusationibus.
Pilato tradit. et fm̄ quorundam
opinione resurgit. Hoza terna ac-
cusat. Herodi mittit. ab ipso et cruci
exercitū spernit. a quo etiam illu-
sus i veste alba ad examen Pilati
remittit clamoribus iudeo et cruci
fig. f. a Pilato flagellat. spiritū s̄c-
ctum mittit. Hoza sexta iudicat cō-
demnamr. conspuit. illud i ip̄m̄
cozonat. arundine cedit crucē s̄c-
bauians egredit. felle et aceto po-
tatur. cum sceleratis p̄putat blasse
matur. urridetur. tenebus cozpo-
ribus occasus veri solis ostēditur.
Hoza nona manem p̄solatur. cla-
mans morit. velum templi p̄ndē

terra mouetur petre diuidūt mor-
numenta aperūtur. centurio cōsi-
temr. alij sua pectora iudicēs reb-
tuntur. Hoza v̄spertina lance lar-
eius p̄foratur. ex vulnere sanguis
cum aqua egredit. Sero quod est
hoza cōpletorij cenat cum aposto-
lis. cenā legalē iustit sacramenta
les. lauat pedes ap̄loz et extergit li-
theo. ap̄stolis p̄dicat. p̄ eis pa-
rem orat ad locū p̄d̄m̄onit̄is p̄o-
perat. trisiam suaz manifestat di-
scipulis. irinam orationem emutu
facis in agonia guttas sudoris s̄c-
guine deluētis i terra s̄dit. d̄ cru-
ce deponitur. aromanibus condit.
iūoluitur syndone. sepulchrum la-
pide p̄grandi claudūtur signatur
custodiunt vallat.

Ratorij. Atz

at culibet i domo. pp̄ria ha-
bere oratorij p̄uatū. B. Oratorij
i forma ecclie nō lz habere absqz
auctoritate epi. A. Si dō nō sit in
forma ecclie bene lz habere culi-
bet fidelē. vt i sum. con. li. 3. ti. 24. q.
148. B. nec ibi missa celebrari nisi
de consensu epi et propter necessi-
tatem. et q̄ non fiat ide p̄iudiciū
om̄e ecclie parochiali. Cleric⁹
atqz qui sine auctoritate epi i tali
oratorio celebrauerit debet d̄poni
de p̄e. dī. i. vnicuiqz. et c. clericos
et c. si quis. B. Idem i sum. cō. li.
3. ti. 28. q. 148. A. vbi etiam dī s̄z glo.
Ray. q̄ concessa licentia edifican-
di monasterium itelligitur et con-
cessa edificandi oratoria oppozu-
na i tra septa eius. Et allegato. c.
si quis dī. q. i. p̄cipitis solemnita-
tibus nō debet i p̄dicis priuatis
oratorijs celebrari nisi de consensu

epi. Quod videtur itelligendū q̄
maior v̄get necessitas q̄ alijs ipi-
bus. in quibus etiam sine licentia
epi et iusta causa non debet in tali
bus locis celebrari vt p̄tractū est.
Item i dicta. q. 148. dī q̄ quilibet
potest auctoritate propria facē ho-
spitale ad recipiendum pauperes
sine oratorio in. sed talis locus nō
gaudet libertate ecclesiastica et em̄r
vendi potest.

Rdo j. coiter quid

q̄ s̄ntificatiōz et Tho. i. 4.
dī. 24. Q̄do ē signaculū quoddā
i quo sp̄ialis potestas traditur or-
dinato ad officium. A. hec diffini-
tio s̄nt Aug. de scō vic Et sc̄m
De. ibi actus exterior dicit signa-
culū. sed ex eo illius p̄d̄tis dicit
tur officium. vt in sum. con. li. 3. ti.
21. q. 1. B

¶ A. A. p̄ntis a tōsura siue cozona
sit ordo. B. Si loq̄mur de ordine
inḡm̄i ē sacm̄ et ip̄m̄ carac-
terē isto mō tonsura nō ē ordo. qz
nec sacramētum ē nec imp̄mittit ca-
racterē. Et h̄ ē s̄ntia Tho. in. 4. dī.
24. Et p̄pter h̄ tra iter ordinis nō
posuerunt tonsurā. 32. dī. s̄ntiaz.
T̄do. illud. 93. dī. a subdiacono.
Si vero loquamur de ordine nō
vt est sacm̄ sed largo mō. p̄ depu-
tatione ad diuinū cultū. sic s̄z em-
des ordo ē. et ita noial ex de eta. et
q̄. cū contingat. Sed q̄ ibi dicit
Ray. q̄ est idē qd psalmistatus n̄ ē
sic vt i se. 6. p. 3. B. Nō ē ergo p̄ia
tonsura. pp̄rie ordo sed dispositio
ad ordies. vt i s̄. 2. eo. ti. q. 2. B.
¶ A. A. p̄ntis psalmistatus sit ordo. B.
fm̄ Tho. i. 4. dī. 24. In d̄cre. dī.
21. clericos. psalmistatus secundus ab

hostiario inter ordines pontif. nō
q̄ sit sp̄alis ordo. s̄z q̄z ē officii or
dini. s̄. lectoratus ānecū. 23. di. psal
mista. Ad q̄z psalmi cū cantu p̄nū
cianur. iō lector d̄r psalmista ⁊ cā
tor. q̄d est quoddā officium inter
ordines. **A. Lō. Pe. vt in sum. 2.**
eo. ii. q. 3.

Quot sūt ordines. **R. Fm senten
tiam Tho. in. 4. dif. 24. Si pprie
accipiamus ordines in q̄m sunt
sacramenta. septē sūt. quatuor. s̄.
minozes vt hostiarius. lector. aco
litus ⁊ exorcista. ⁊ tres sacri. s̄. sub
diaconus. diacon⁹. ⁊ s̄b̄yter. Si
vō largo mō sumam⁹. add̄t mino
ribus prima tōsura siue psalmista
tus vt quidā dicit. Et de h̄ habes
in precedētib⁹ duobus. **S. Sacris
vō addet ep̄atus. qui t̄m v̄rū s̄t or
do habes in se. **S. A. hoc cōiter
tenent oēs theologi. s̄. q̄ ordines p
prie sunt t̄m septem. vt in sum. cō.
eo. ii. q. 4.******

4 **U**trū ep̄atus sit ordo. **R. sc̄dm
Tho. in. 4. dif. 24. Ordo pōt acci
pi dupliciter. Vno modo sc̄dm q̄
est sacrum. ⁊ sic ois ordo ordinat
ad sacrum eucharistie. Vñ cū ep̄s
non habeat q̄s̄tū ad h̄ ptatē sup̄io
rē sacerdotē. ep̄atus nō ē ordo. Alio
mō pōt considerari ordo sc̄dm q̄
est officii quoddā respectu quartū
dā actionū sacrarū. Et sic cū ep̄us
habeat ptatē in actionibus terar
chicis respectu corp̄is mystici su
pra sacerdotē ep̄atus erit ordo. Et
isto mō loquunt q̄s̄ iura. vt cū
d̄r q̄ non pōt cōmittere ea que sūt
ep̄alis ordinis nisi ep̄o. ēz de con
se. ecclie. aqua. Et sic ordo aliq̄n ac
cipit p̄ sacramento. aliq̄n p̄ gradu
dignitatis. vt ⁊ p̄ in s̄. con. eo. ii.**

**q. 3. Hoc cōiter tenent oēs theolo
gi. s̄. q̄ ordines pprie sunt t̄m sep
tē. vt in s̄. eo. ii. q. 4.**

Utrū ordo sit v̄nū sacramentū
**R. sc̄dm Pe. Vñ est. non v̄nitare
indivisibilitatis sicut punctus. nec
cōtinuitatis sicut linea. nec p̄secno
ne v̄nius forme sicut corpus aliatū
sed est v̄nū p̄fectōe v̄nū. s̄. q̄ cū
constituitur ex diuersis ordinibus
sp̄alibus oēs ordinantur ad vnū
actū. s̄. p̄secratiois eucharistie. **A.
Sicut ē domus dicitur vna sc̄dm
eundē. vt in s̄. eo. ii. q. 5.****

Utrū i ordine p̄ferat grā. **R. s̄z
Tho. ⁊. Pe. in. 4. dif. 24. In ordi
ne cōfertur gratia gratū faciens que
necessaria ē nō solum ad dignitū
sc̄piendum sacramētū sed et ad
dignē ministrādum. **A. Idē. s̄. s̄.
con. eo. ii. q. 9.****

Utrum ordo liberet a forūna
vili. **R. sc̄dm Ray. Non solus ep̄a
lis dignitas sed etiā sacerdotalis
liberata cōditione vel a forūna
vili vel ascripticia. dif. 54. si serū
sciente. Et sc̄dm canones etiā a cu
riali forūna siue vinculo. q̄z vt d̄r
cum est liberata a serūti q̄ forūno ē
dif. 54. frequens. ⁊. c. ex annuis.
Unde q̄s̄tū ad h̄ nō tenet illud. c. si
seruus sciente. **A. q̄z illud. c. ē q̄dā
lex que reuocatur p̄ ius canonici
sc̄dm glo. ibi p̄ rōnem p̄tactā. **B.
Terūtamē curialis non debet or
dinari. vt. j. ordinandus. q. 5. **A. l.
qui incipit. 15.********

Utrū v̄nū castitatis sit annex⁹
ordini sacro. **R. Fm s̄. d̄. Hō. ut p̄z
in grecis q̄ nō tenent ad cōnēntā
nec apud nos illi qui inuēnt v̄roxi
bus ordinant. **A. Tales tamē non
possunt debitu exigerē ⁊z tenentur****

reddere. vt. **S. impedimētū. xi. **S. i.
in additione. **B. Sed tale votum
annexū est ordini ex cōsuetōe ec
clesie. p̄pter honestatē sacri. ordi
sicut Aug. notauit. 23. dif. in p̄m.
A. Con. Tho. fa. fe. q. 88. **B.********

Quot modis ordinatio dicitur
symoniaca. **R. Fm Ray. quatuor
modis. Nā alia ex pte ordinatoris
t̄m. alia ex pte ordinandi t̄m. alia
ex pte v̄riusq̄. alia ex neutriusq̄
te vide. **J. symonia. i. **S. 6.******

Rdo ij. quo ad ritū
⁊ t̄p⁹. **U**trū
necesse est instrumentū i ordi
natione exhibitū corp̄aliter tangi.
**R. Fm Tho. in. 4. dif. 24. Quidam
dicunt contractū instrumentoz ma
terialū ab eo qui suscipit sacramē
tū nō esse de necessitate sacri s̄z so
lā p̄prietatē. T̄m ipsa v̄ba forme
vident̄ ostēdere q̄z tactus materie
sit de essentia sacri. q̄z d̄r. accipe h̄
vel illud ⁊ c. **A. Primā opinionē
sequit̄. Quā et nō oio reprobat
Tho. s̄z secūda videt̄ sibi tutior. vt
p̄z in s̄. con. li. 3. ii. 23. q. xi. vbi etiā
pauet q̄z hosti. multū discrepat ab
bis. Ideo hic passus penitus vid
etur ambiguis p̄pterea p̄s tutior est
chigada. ēz d̄ homi. petiō ⁊ de p̄s
by. nō bap. veniens. ibi. Non intel
ligitur iteratū quod ambiguitur
esse factum.****

Utrū plures ordines eodez die
possint cōferri. **R. Fm Ray. Vno
die nō dēt cōferri v̄nū oēs mino
res nisi h̄ obtineat de cōsuetudine
ecclie. Itē vnus ordo sacer cū mi
noribus vel duos sacri nullo mō cō
ferunt eodē die v̄nū. di. 77. in singu
lis. ⁊. c. quicunq̄z ēz d̄ eo q̄ fur. or.
fuf. cū bic laior. ēz de tempo. or. lū**

teras. ⁊. c. dilectus. Et de pena ep̄i
ḡ s̄ b̄ ordinat h̄s. j. ordina. or. **S. 3.**
**Ille vō q̄ furtiue p̄tra predictas
formā ordines recipit d̄z deponi
di. 77. subdiaconus. extra de eoi. q̄
fur. or. sus. inno. iiii. Si t̄m receptis
iuxta cōsuetudinē patrie quatuor
minoribus ordinibus subdiacona
tū eadem die furtiue recipit pōt p̄
mitti misericorditer in minoribus
t̄m ministrare. Et si intravit reli
gionē ⁊ vita moresq̄ eius exeger
int. abbas si voluerit alijs ordini
bus poterit dispensare. vt in dicto
c. cum. h. Et idem fm hosti. si duos
sacros ordines simul receperit
A. Idem in s̄. con. eo. ii. q. 13. **B.
Sed si lata fuisset p̄ius excoicatio
nis n̄ia p̄tra sic recipientes. **A. i.
fuisset inhibituū ne sic ordines re
ciperentur sub pena excoicatiois
vt in dicto. c. inno. iiii. **B. ⁊ nihilo
minus receperint nō poterit cum
eis dispensari nisi p̄ papam. vt i di
cto. c. inno. iiii. **A. h̄ vt sententia Hoff.
⁊ hosti. qui absolute dicunt q̄
post interminationē anathematis
ordinat nō pōt cū eo dispensari nisi
si p̄ papā. nisi quo ad minores or
dines in q̄bus h̄ casu pōt dispensa
re et ep̄s fm hosti. ⁊ in s̄. eo. iiii. q.
14. Sed hec vidēt̄ intelligenda
fm distinctionē Ray. q̄ dicit vt p̄z
in dicta. q. 14. q̄ sigs cōtra p̄hibi
tionē factā sub pena excoicatiois
cladesime receperit duos ordines si
nulli. n̄c non poterit cū eo in execu
tionē ordinū et si religionē intrave
rit disp̄sari nisi de licentia pape.
dicto. c. inno. iiii. Si vero aliquis
receperit furtiue ordinē sacrum v̄l
nō sacrum. distingue. q̄z aut fuit p̄bi
ditus sub interminationē anathema**********

tis aut nō. In p̄rio casu poterit p̄di-
gna satisfactioe p̄missa cū eo vi i
suscep̄s ministr̄et ordinib⁹ eps̄ d̄
sp̄nsare. ⁊ si intr̄auerit religionē
eū in suscipiendis possib⁹ aliquā-
to tpe fuerit in ea laudabil̄ cōuer-
satus. In 2° at̄ cū poterit cū tali et̄
in seculo remanente post cōdignā
satisfactioe tā in suscipiē q̄ i
suscipiendis ordinibus dispensat̄ eēt
d̄ eo q̄ sur. or. sus. c. i. hec ibi. Et d̄
quis pp̄t̄e furtive ordinē suscipie
q̄ p̄scientiā sui epi ⁊ sine examina-
tione p̄mouet̄ fm̄ glo. eēt de eo q̄
sur. or. sus. c. i. B. Et addit̄ host̄. q̄
et̄ papa de facili non disp̄sat̄. De
dispensatōe cū ordinat̄ ab alieno
ep̄o ⁊ huiusmodi hēs. j. ordina-
tus. i. s. antep̄nult̄.

2
C. Aliū in ordie faciendū sit scru-
tinū. B. fm̄ host̄. Circa hoc faciē-
dū ē duplex scrutinū. Unū an̄ or-
dinatōe. qd̄ diligēt̄ faciendum
ē eēt de ele. nihil est. s. epi. Et incipit̄
in feria quarta p̄cedente sabbatum
ordinatōis. ⁊ durat̄ vsq̄ ad die-
tā sabbatū p̄ archidiaconū quidez
de iure cōi eēt de offi. archi. ad hec
r. c. vi. not̄rū. A. Olim eps̄ elige-
bat scrutatores seu examinatores.
24. di. qn̄. Et notat̄ in sū. e. n. q. 17.
secundū host̄. S3 vt̄ hic dicitur ⁊
et̄ ibi hodie de iure spectat̄ exami-
natio ad archidiaconus. B. Aut̄
habebit̄ diligēt̄ inquirere d̄ vita
ordinandi. de genere. de patria de e-
tate. de titulo ad quē ordinatur. de
loco in quo cōuertat̄ de scia. de fixe
⁊ de alijs que cōtinentur in regula
ap̄lica. de quibus d̄. j. ordinand⁹
quasi p̄ totū. Et sic in sabbato q̄ p̄-
bauit̄ sūt eps̄ p̄nt̄r̄. 38. di. qn̄. A.
Illud. c. potius ē. 24. di. B. Aliū

scrutinū sit in ipsa ordinatione qn̄
ordinandi eps̄ presentant̄ an̄ alias
cū archidiaconus dicit. Postulat̄
sancta mater ecclesia ⁊ c. ⁊ ordina-
toze interrogante. Scis illos esse
dignos. Et r̄ndet̄. Quanni hūana
fragilitas ⁊ c. Et quide p̄nt̄ator i ta-
li r̄nsione n̄ peccat̄ dūm̄ p̄ cōsciam
n̄ loquat̄. eēt d̄ scrū. in or. sa. c. vno
Alioquin 3. 28. q. i. s. i. A. Deius
facit̄ dictū. c. vnicū. B. Nā que ne-
scit̄ indignū. d3 p̄sumere dignū eēt.
de p̄sump. dudū. Qd̄ si archidia-
conū remordeat cōscientia de aliq̄
q̄ nō sit dignus. tūc anteq̄ veniat
ad ordianonē secreto studeat̄ eps̄
denūciare eēt de scrū. in or. sa. c. i.
Et si eps̄ non h̄ desistit̄ archidia-
conus d3 se subtrahere ⁊ si nō pōt̄ si-
ne scandalo d3 illa verba dicere tā
q̄ minister ecclesie q̄ non iudicat̄ de
occultis. sed nullo modo crimē li-
teris d3 publicare. Con. jmo. A.
Idē in oca. q. ⁊ se. B
C. Quid si sine examinatioe quis
ē ordinatus. B. fm̄ host̄. Si su no-
tus ⁊ dignus non peccat̄. q̄ tales
nō sunt̄ examinādū. ar. 24. di. nul-
lus. A. Fallit̄ hoc in eps̄o cōsecran-
do q̄ q̄uis sit notus in examinā-
23. di. qui eps̄. fm̄ host̄. ⁊ in sū. 2.
eo. h. q. 19. Sed si indignus sit. de-
poni d3 extra de corpo. viti. expo-
sulti. Si vō sit ignot⁹ q̄uis dign⁹
deponēdus est. 24. di. c. vlt̄. ⁊ nul-
lo for̄tus si indignus. So. d̄. ex pe-
nitentibus. A. Idem in dicta. q.
19. B

C. Quid si in examinatioe crimen
suū nō exposuit̄. B. fm̄ host̄. Ordī-
nand⁹ tenet̄ confiteri crimina sua
impedimenta notoria iuris vel sa-
cu. nisi fuerit cum eo dispensatum

dis. so. ex penitētib⁹. Itē tenetur
p̄dere graua seu enormia. s. que
ē post penitentiā excecutionē ipedi-
unt. vt̄ homicidiū symonia in ordi-
ne ⁊ huiusmodi. A. Etaz si sint se-
creta. vt̄ in. c. quecūq̄ eēt de tēpo. or.
di. B. Alia vō que non impediūt
nō tenet̄. extra de tēpo. ordi. ca. si.
Si vō fraudulenter defectus subti-
ca nō habebit̄ executionē ordinis
sic suscepti eēt d̄ remi. nisi cū pridē
s. p̄sonē. Si vō confitetur ⁊ disp̄-
satur cū eo securus erit fm̄ jmo.
vt̄ vlt̄erius nō accuset̄. Aliter secus
34. di. c. vlt̄. A. Potius videt̄. 24.
di. c. si. B. Si non disp̄nsat̄ ⁊ ni-
hilominus ordinatur non d3 ordi-
natus in isto ordine admitt̄. 31. di.
siquis sane. Con. host̄. A. Idem
in dicta. q. 19. B

C. Quibus t̄pibus debent ordines
ferri. B. fm̄ Ray. Ordines gene-
raliter conferrī p̄nt̄ i sex t̄pibus an-
n̄. In sabbatis quattuor t̄poruz
⁊ in sabbato ante d̄nicā de passioe
in sabbato sancto pas̄ce dis. 75. c.
vlt̄. eēt de tēpo. or. de eo. Papa vō
pōt̄ cōferre subdiaconatū in dieb⁹
dominicz. ⁊ in alijs p̄cipuis fe-
stiuandis. 3. eēt in dominicis die-
bus solēndis quilibet eps̄ pōt̄ cō-
ferre minorē aliq̄. ita t̄ q̄ non
mal̄ ne videat̄ generalē ordinatō-
nem facere vt̄ notat̄ in dicto. c. de
eo. Con. host̄. ⁊ host̄. ⁊ a. j. A.
Idē in sū. con. eo. n. q. 30. B

C. Quare sacri ordines semp sunt
ferendi in sabbato. B. fm̄ host̄.
Quia sabbatum significat̄ requiez
⁊ qui transit ad clericatū irreuoca-
biliter per susceponē sacri ordi-
s transit de labo seculariū negocio-
rum ad vacādū sp̄ial. bus dis. 88.

fornicari. Et ap̄lus. 2. Thimof. 2°.
N. mo militās deo impicat̄ se ne-
gocijs secularibus. Con. jmo. ⁊
host̄. A. Con. etiam Al. vt̄ i dicta
q. 30. B

C. Alio aliquo mō ordines sacri
possunt cōferri d̄nica. B. 3. Ray.
Si in sabbato ordianonē tā or-
dinans q̄ ordinandus cōtinuaret
ieiuniū nec comederet nisi forte ce-
lebrando. tunc in mane sequens
dominice possit̄ sacer ordo cōfer-
ri. quia tunc mane diet̄ d̄nice intel-
ligitur trahi ad sabbatum p̄pter p̄-
tinuacionē ieiuniij. Et idē intelli-
gendum est de nocte ante diē pa-
sce si tūc celebraretur. vt̄ erat mos
antiquitus. A. s. q̄ in dicta nocte
possunt ordinationes fieri ⁊ non i
alijs nocibus fm̄ jmo. in. c. lute-
ras. eēt de tēpo. or. B. Porro talē
continuationē ieiuniij non expedit̄
facere nisi in necessitate. Con. ho.
⁊ jmo. ⁊ alij. A. Hec partiz fue-
runt dicta Ray. ⁊ partim a ioruz.
vt̄ patet in dicta. q. 30. vbi etiam d̄
fm̄ glo. Ray. q̄ cōtinuatio ieiuniij
sic debet̄ intelligi q̄ die sabbati ⁊
nocte sequenti nihil cōmedat̄ vel
sumat̄ vel bibat̄. Et fm̄ jmo. i die
to. c. litteras. celebrans die sabbati
non d3 sumere nisi corpus ⁊ san-
guinem. B

C. Que pena eoruz qui extra statu-
ta tempora sacri ordinē susceperit̄
B. Non debent permitti in suscep-
tis ordinibus ministrare. eēt de tē-
po. ordi. c. 2. Tamē caracte rez su-
sceperit̄. Et eps̄ imposta eis p̄rio
pnia competentū sustinerē poterit̄
vt̄ postea i susceptis ordinibus mi-
nistrant. extra de tēpo. ordi. con-
sultationi. Et secundum jnocē.

Ber. & b. g. addit qd secus est in ordinibus suscipiendis. **B.** Idem in **sa. con. eo. ii. q. 33.** Si tamen ante ministrant habes sup dispensatio. **S. 6. b. 9.** Ordinatores vo debent p uari auctoritate ordinandi. ut in **eo. c. 2.**

9 **Q**uid si aliquid omittat in ordinatione de forma. **R. fm Ray.** Si aliquid omittat qd sit de substantia aut etia si dubitet utrum sit d substantia tota ordinatio dz iterari q si nihil sit factum. Nihil eni intelligitur iteratum qd nescit ee facti. de cose. **dis. 1. solenitates.** Si omis sum e id de quo expssu e qd no est de substantia. non dz ordinatio ite fari sed quod omisssu est deberita tunc ipe caute suppleri. **et d sacra. ite. c. presbyter. r. c. l. Lon. Anno. A. Idem in sum. co. eo. ii. q. 34. B.** De eo qui scienter ordinem iterat habes supra dispensatio. **S. 7.**

10 **Q**ue sut illa q non sunt de substantia. **R. fm Ray.** Expressu est qd de substantia non est ipm tempus ordinationis. **et de teo. o. sane. Itē nec etas ordinandi. dis. 7. s. diaconus. r. c. in veteri.** Item nec vncio. extra de sacra vnc. **c. i. circa finem. r. de sacra. non ite. c. l.** Item q ordinandus in pbyteru vel diaconum recipiat impositio nem man^o episcopi. **A. s. tactu cor porali. ut in. c. vll. de quo statim. B.** extra de sacra. non ite. **c. vll.** Item quod ordo recipiatur a p^o prio episcopo vel quod no recipiat quis omnes ordines simul sed seruatis debitis interlicio. **et de teo. o. q. translatioes. xi. c. lras r. 9. q. 2. Lugdunensis. Lon. Hosti. r. fm eadē Hosti. r. etia Aug.**

r. b. nō est de substantia q ordi nans r ordinandus sint icuni. A. Hoc cōter tenent **doc. l3 Ray. de hoc dubiauerit. ut patet in sū. co. ii. q. 34. B.** Sunt alia de quibus nesciur vtrū sint de substantia vel nō. ut missa. De qua etiam **Hosti. dicit dubium. A.** In dicta. **q. 34. B.** Tamen in minoribus ordinibus non videtur dubium q missa nō est de substantia. **A.** Forte hoc pōt intelligi ex cōsuetudine. que ē optima legū iterpres. **ff. de legib. si de interpretatōe.** Item ad materia aduertendū fm **Anno. r. in dicta q. 34. q. cū in ordinatione alicui^o in diaconum vel sacerdotis omis sa est manus impositio r postea supplet. dicuntur etiam oēs oīes que p̄cipiūt dici qñ sit manus impositio. qz ipsi manus impositio ni adherēt. Et de manus impositioe sit mentio in oīonibus. Itēz dicit q vbi diuisi r diuersi sūt acus nō ē iterandū s; supplendū. sicut i ordinatione sacerdotis. al^o acus est tenere man^o sup caput. alius dare ei calicē r patenā. qz si aliquid defuerit legitime factū non erit p̄fecta iterandū. Quidā tñ dicit qd hec duo. s. de calicē r de patenā sūt supplēda. qz nō sunt de substantia. in securus ē supplere. Item si pars alicuius oīonis omis sa esset a capite inchoanda foret. Tān in ordinibus multe oīones possunt ee q non sūt d suba ordinis vnde si talis ordo legitime collatus ēt non propter hoc reciteret. Item si tñ vna manus iniuncta est postea solius alterius manus iniunctio supplēda est. r vbi in oratōibus dicitur manus in plurali dicitur**

manus in singulari. Et si facta ēt vncio in aliquo r non dicta oīo vel cōuerso repetēda erit vniqz quia acus non sunt diuisi. cum in ordinationibus fiat mentio de vncio ne. Item quod omisssu est debz suppleri p eū qui ordinauit. **Ad si fieri nō pōt per alium suppleri pōt. Itē si ep̄s in ordinando ex infirmitate deficiat per eum postea vel p alium inchoabit vbi ipse dimiserat nisi sint aliqua coherētia ut vncio r oratio. vrdictum ē. vel nisi vnus sit acus. ut patet in forma consecrationis eucharistie r i forma baptismi. cuius parte iā dicta sit deficiat minister. p aliu reinci piat forma in baptismo r i missa ab illo loco. qui p̄dicē r c. Lon. Hosti. Itē quod dictum est omis si caute suppleri **Hosti. in. c. p̄sby ter. et de sacra. ue. vbi r Anno. p̄ nū p̄dicta. ut r patet i dicta. q. 34.** exponit qd fiat suppletio ipe ordinationis r veniat patiens d̄fecuz quasi ministras ep̄o. nec erit intentio ep̄i nec ipsius qd oīones sup ipm iterent. r cū venerit ep̄us ad id qd omisssu ē suppleat. r pōt fieri vltio post alios eiusdē ordinis vt magis celet. Pōt et ep̄s ei dicē **Ecce r porta mihi libui vltiaz r q̄ credat circūstātes qd pp mā dant sibi iūctū ipofuerit manū. vlt ē in capella sua paucis r bonis se crearijs vocas puari poterit ordines celebrare. Quousqz aut hoc suppleto recepit executioem suscepit ordis nō habebit. 25. dis. sollicitudo. r et de sacra. ite. c. i. r di. glo. r in dicta. q. 34. B.****

R do iij. quo ad ca racterem.

Strū in quolibet ordine imprimitur specialis caracter. r an caracter vnus ordinis p̄supponat caracterem alterius ordinis. **R. fm Tho. in 4. dis. 24.** In quolibet ordine sicut confertur specialis potestas ita imprimitur specialis caracter. nec caracter vnus ordinis p̄supponit caracterem alterius ordinis. Nam recepto ordine posteriori r p̄termissio precedenti. non propter hoc debet reordinari in ipso posteriori. **et de cleri. p sal. p̄omo. c. vncio. Lon. theologi omnes. A. Idem in sum. con. li. 3. ti. 22. q. 6. B.**

Strū ante caracterē ordinis p̄ exigat caracter baptismi r confirmationis. **R. fm Tho. vbi sup La racter baptismi p̄exigit de necessitate. quia est fundamentū omniuz sacramētoz. et de p̄sby. non ba. c. i. r. c. veniens. Sed caracter confirmationis nō p̄exigit de necessitate. quin sine illo recipiat quis caracterē ordinis. n̄ de cōgruo p̄exigit. Lon. **De. r alij. A.** Idēz in sū. con. eo. ii. q. 7. B.**

In quo actu imprimitur caracter in singulari ordinibus? **R. fm sctiaz Tho. in 4. dis. 24. et. 25.** Sacerdotalis caracter imprimitur qñ datur ei ab ep̄o calix cum vino et patena cum pane r sub debita forma verboz. quia tunc confertur ei p̄tā ad p̄cipalē eius actum qui est cōsecrare corp^o r sanguinē xpi. **A. **De. aut dicit. qd in ordine sacerdotali imprimitur caracter i impositione man^o que est organū or ganoz r organū consecrationis r ministrationis sacramētoz. vt in sū. con. eo. ii. q. 10. B.** Diacono**

vo ipmunitur i datioe libri euage-
lioz. sic enim ei dat pias legendi
euangelia in ecclesia quod est ei
secundarius actus i quo includit
pncipaliter. s. dispensatio sacramenti
eo modo quo dicit supra diaconus
Subdiacono vo in porrectione
calicis vacat. A. s. offerat qz De.
z Al. r. in dicta. q. 10. B. qz habet
ponere vasa dñici corporis z san-
guinis. Ac soluto in acceptione vr-
ceoli z cadelabri. s. pzeipue vr-
ceoli. q. ei e pzeipare vinum z a-
qua ad ministeriu. z accipit h ab
archidiacono. n q archidiacon
pferat sacramtu ordinis. qui con-
fert virtute verboz que dicit eph
A. Scdm Al. z De. magis videt
impzimi caracter cum dat cande-
labru qz in datione vrceoli. Item
dicit De. q. in traditione qua fa-
cit archidiaconus sit potestas col-
late expzeisio. vt in dicta. q. 10. B.
Exorcisse cu recipit libuz exorcif
mora. Eius enim officiu est exor-
cismos memorie comendare. z
man sup cathecuminos z energu-
minos ponere. A. Energumius e
demoniacus fm catholicon. B.
Lector cum datur liber pphetaz
qz eius officium est pphetas lege-
re z cathecuminos pma erudime-
ta fidei docere. Ostiario cum pfer-
runt ei clauces ostroz ecclesie. qz ei
officium e dignos ad sacramta
recipere z idignos excludere. hec
supra sunt breuiter prim de Tho.
vbi sup z pñ ex canone dif. 23. A.
s. in. c. subdiaconus. cum multis a-
lijs se. E pzeipue quo ad exorcif-
tam lector z ostiariu. con. De.
vt in dicta q. 10. B.

8 Sed nuqd laicus q oio nefcit

illas recipit caracterem si ordinet.
B. fm Ray. Credo qz recipere.
qz ex quo baptizatus est insepubi-
lis est cuiuslibet sacramenti. cum
baptismus sit ianua omniu sacra-
mento z. 32. dif. verum circa si. Et
facit ad h. i. q. 2. veniu. v. sed dicit
B. Helius in. c. veniens. c. de
psdy. no vap. B. hoc in nullo mo
debet fieri. 33. dif. ocs. Sed qd ibi
dicitur qz substantia sacerdotij iur
eloquia diuina. no intelligitur qd
sit de substantia ordinis s. de sub-
stantia executionis. Id est h. A.
Id e i su. li. 3. ti. 5. q. 3. Ad credu
eam qd laicus q nullu habet or-
dine possit oibus a ijs pzeimis-
sis recipere ordine sacerdotales fm
theologos comuniter s. Aug. di-
xerit qd no pot recipere nisi habeat
ad min pma tonsuram. vt in sum.
con. li. 3. ti. 2. q. 4. B.
C. Viru q coactus ordinatur reci-
piat caracterem. B. fm Ray. Si
coactio fuit condicionalis vt p ali-
qua cominatione vel cruciani vt
qz recipit caracter. ar. dif. 74. vbi
ista. 45. dif. de iudeis. i. q. i. p qd
na in tali casu voluntas e saltem
indirecta de qua Aug. voluit face-
re quia voluit viuere. A. 15. q. i. me-
rito. B. Sed si coactio fuit abso-
luta. vt si oio inius violenter tene-
tur sub manu ordinatoris nullu
recipit ordinem. vt de baptizato
p3 supra baptismus. 4. 5. 3. Lon-
Hosti. z Hosti. A. Idem in sum.
con. eo. ti. q. 49. B. Sed an talis
teneat pñere z an retineat pui-
legium clericale. habes infra ordi-
natus. i. 5. 8.

ordinandus

Quales debeant esse ordinandi q
bus regimen animarū comitti dz
ostendit ap. s. i. Thimo s. 3. vbi po-
nitur de decz capitula dices. Prio
opone epi esse irrepzhenibile
2. vnus vxoris virum. 3. sobrium
z infra dicit non violentu. 4. pu-
dentem. 5. pudicum. c. ornatum.
7. bo. pualem. 8. doctore. 9. non
percussorem. x. non lugiōsuz. xi.
non cupidum. 12. domui sue bene
pzeosum. 13. parum infra sub-
da. no neophitu. Hanc eandē re-
gulam tradit ad Titum p. 13 aliq
mulum variatur verba. Et lz apo-
stolus videtur dictam regulam i
epis posuisse. extendenda tñ e ad
oēs ordinandos. vt probat Aug.
dif. 24. cognoscimus. A. vel co-
gnoscimus. B. Et Ambrosi dif.
9. ap. s. A. Hoc videtur pon^o di-
ctuz Aug. qui ibi signatur. Et idē
qd hic notat in sum. li. 3. ti. 1. q. i.
B. Sunt z alia. x. impedimenta
ordinandorum iure positio idu-
ca. que z suaddant ad pdicta tres
decim capitula. erunt vigintitris q
requiruntur circa ordinandos vn
14. q. si non sit solēnter penitens
s. non curialis. 16. non ratio cuijs
obligatus. 17. non seruus. 18. non
corpore vitiatu. 19. non illegitit
natus. 20. non qui distulit baptiza-
ri vsq ad egritudine morale. 21.
non peregrinus vel ignotus. 22. si
minor in etate. 23. q. non femina.
De his nunc per ordinem est di-
cendum.
C. Pmū ergo capitulu apostoli-
ce regule est qz ordinad^o irrepzhen-
sibilis sit. Qd ad Titum dicit sine
crimine. non e intelligendū d quo
libet crimine. aliter nullus possit

ordinari. qz nemo sine crimine vi-
uu. Anō. Jeronymus expōit iri e
pbenibilem. id est non obnoxia
repzheniōm. A. id est condēna
nom. vt in. s. nunc autem. de quo
infra nōt i su. lib. 3. ti. 2. q. 1. vbi no dā-
tur que i h. s. ponunt. B. Na res
que pene contra naturam est vt si
ne peccato aliquis sit. Sed talis e
ligatur cuius comparatione cete-
ri grex dicantur. de hoc. dif. 25. s.
nunc autem. Potest tñ en intelli-
gi sine crimine iudicari. vel
ei sine crimine quod
penfatione z non est
satum. De qua materia habet
dispensatio. s. 7. c. 8. A. Immo
s. p. non enim. B. Et sine cri-
mine enozmi. de quo vide sup cri-
men. s. 2. z supra enozmia. s. 1.
Breuiter uell. git de criē digno z
denatione vt dictum est. s. quod i-
pedi. pmouendum vel de iur iaz
pmouum quod aliquado recipit
dispensationē. z aliqn nō vt patet
supra dispensatio p totum. B.
C. Scdo ordinad^o sit vni^o vxoris
quod e intelligendū negatiue. id
est non plurium. s. qz nūqz habue-
rit duas vxores. dif. 32. pposuisti
Nam nisi sic exponeretur teqret
qz virgines z qui nūqz habuisset
vxore nō possent pmoueri quod
esset absurdum. A. Idem i su. li. 3.
q. i. fm Ray. A. z Hosti. B. De
materia eius qui plures habuit
vxores z dicit bigam^o habes sup
bigamia per totum.
C. Terno ordinad^o sit sobrius z
no vinolētus. Et quidem quāz so-
brietas cibi z poms requiritur in
ordinando. lz abes infra sobrietas
s. i. 2. 2.

4 ¶ **4.** ordinandus sit prudēs. **Bz**
 ei h̄re triplicē prudētiā. s. sacre
 scripture. 36. dif. p totum. Item se
 culariū s̄az. **A.** s. in q̄m expē
 diunt ad salutem et nō vltra. vt in
 § sed econtra. de quo. j. **B.** 37. di.
 legimus. §. sed econtra. 2. c. se. **Ij**
 seculariū negotio. **A.** s. in q̄m
 ad salutē expēdiunt. al secus. quia
 nemo milians deo tē. ex ne cle. l.
 mo. c. i. 2. 9. dif. p totus. De ista
 materia p̄ h̄etur. j. ciap totū.
 2. 5. magister. i. 2. 2. 2.
 vt moribus et h̄
 n̄ desinēt ostēdat
 p̄prio gene spōse. i. pre
 dē. turturi pparant auis. p.
 ste. Nā verecūdia ingeniosus. s.
 natales. vt ait Amb. 86. dif. nō
 ratis. **A.** Idem in sum. 2. li. 3. ti. 7.
 in prin. **B.** De materia pudicitie
 habetur. s. pudicitia. **A.** Et q̄
 ad clericorū pudicitia spāl̄. s. cle
 ricus. i. 2. 1. p totum. **B.**

6 ¶ **6.** q̄ sit ornatus ornamento ite
 riori et exteriori. de quo dicitur est
 s. clericus. i. §. 2.

7 ¶ **7.** q̄ sit hospitalis. **Jerl.** Dom^o
 clericorum oibus debent esse cō
 munes. 16. q. 1. qm̄. Nam hospita
 litatis horator esse non poterit q
 domū propriam hospitibus clau
 serit. 42. dif. §. 1. **Ite** q̄ pietas hos
 pitalitatis remunerat eternaliter.
Bath. 25. Hospes erat et col. me.
Ite remunerat ip̄salr. j. **Thimo.**
4. Exerce resp̄m ad pietatem. **Et**
 sequitur. Pietas ad oia valet pro
 missionē h̄is vite q̄ nunc ē et futu
 re. vnde Abzaam et Loth; hospi
 tales erāt et angelos recipere me
 ruerunt. **A.** vt in d. §. i. 42. dif. **B.**
 Et ad istā hospitalitatē pōt et fdu

et elemosyna. s. qua h̄s. s. elemo
 syna. i. 2. 2. 7. s. clicus. 4. §. 5.

8. s. q̄ doceat. vñ 7 dicit docto
 rem. **Abi** sciēdū q̄ doctrina ordi
 nandoz d3 in duobus consistere
 s. in disciplina correctionis. de q̄
 dicitur ē. s. correctio p̄rio p totum.
Item in sermone p̄dicationis.
 de quo df. j. p̄dicatores p totum.
¶ 9. q̄ non sit p̄uissor. de q̄ mate
 ria vide. j. p̄cutere. **Conceditur** a
 magistris et officialibus clericis et
 prelatis aliqualis verberatio mio
 rī. vt supra excoicatio. 1. §. 2. 7. **L.**
¶ 10. non litigiosus. **Et** quidē qd
 sit litigiu et quale p̄ctm et quā li
 rigiosus phibet ordinari. habetur
 supra lūgium. p totum.

¶ 11. non cupidus. i. auarus. **Nā**
 talis ordinari non d3. **Et** ē duplex
 ratio. prima ē qz cupiditas est ra
 dix oium maloz. i. **Thimo.** 6.
 extra de cōst. nam p̄cupisennas
 7. 47. dif. virum. 2. c. bonoz. **Se**
 cunda ē q̄ mens eius cupiditate
 astricta s̄mp auzp̄t reddius com
 putat. gratius intuenit auzp̄ so
 lem. 44. dif. sicut h̄. 3. q. 5. accusa
 tores. **De** auaritia quoz vide. s.
 auaritia. 2. s. negociatio. §. 2.

¶ 12. sit domus sue. i. familie bene
 p̄positus. s. q̄ eā honeste regat et
 eam a vitijs ad virtutes verbo et
 exemplo trahat. 47. dif. §. necesse.
Sed quare specialr i ordinando
 hoc requirit. **R.** s̄m **Ray.** Duplex
 ē ratio. **¶** Ana qz non h3 s̄ronēs re
 prehendi alios q̄ suos negligi
 gu corrigere. vt ip̄dco. §. necesse.
¶ Alia rō qz s̄sumit vehēmenter
 eū de crimine negligentie. qd̄ abo
 magnū ē q̄ ē depositoz inducit.
 §. i. dif. dicitur. **S.** in sine culpa sua

familia mala esset. non imputaret
 ei. 47. dif. sicut h̄. **A.** **Potius** i. d.
 §. necesse. **B.** in fi. 2. c. quātilibet.
¶ **Item** in sum. con. li. 3. ti. 13. q.
 2. secundum **Ray.** et addit. **Item**
 postq̄ promotus fuerit ad episco
 patum debet esse bene p̄positus
 domus sue. i. ecclesie sue. quia non
 debet plura ecclesiastica b̄nficia.
 et maxime que curam habet aiaz
 in eam vni quātilibet exercitate
 persone vno ip̄re p̄mittere sed sin
 gula singulis. 89. dif. singula. 7. q.
 1. in apibus. **B.**

¶ 13. non neophytus. **Quis** dicat
 neophytus in fide et quare phibe
 tur ordinari. h̄s supra neophyt^o.
¶ Similiter et neophytus in religio
 ne supra nouitius. §. pe. **A.** potius
 videtur. §. vlt. **B.**

¶ 14. non solēntur penitēs. quia
 tales non debent ordinari. dif. 5.
 ex penitentibus. 2. 36. dif. illitēra
 106. **A.** In hoc. c. nihil videtur d̄
 hoc haberi. **B.** **Et** de tali p̄nia ha
 betur. j. p̄nia. 3. **Sed** quare tales
 non debent ordinari. r̄n. secundus
Ray. Quadruplex ē ratio. **¶** P̄nia
 qz non sunt digni recipere vasa sa
 cramentorum qui dudum fuerūt
 vitiōrum dif. 50. illud. **Licet** enim
 peccatum deletum sit per p̄niam
 remanet tamen cicatrix. s. irregu
 laritas que ip̄m impedit. i. q. i. v̄
 tum. **¶** Secunda est timor ne iteruz
 labatur. qui quidem timor de con
 sciētiā p̄stina surgit. 61. dif. in
 sacerdotibus in fi. **¶** Tercia est scan
 dalum populi. **Luz** enim talis pe
 nitentia non imponatur nisi pro
 vulgatissimo crimine. vt quia totā
 cōmouit urbem. 26. q. 6. c. si. non
 possit talis sine aliozū scandalo

missare. 40. dif. de his 60. **¶** **Quar**
 ta ē qz n̄ h̄ret frōre rep̄dēdē ali
 os cui ip̄e sibi tacitus responderet
 cadē se p̄misisse vel maiora. 25. di.
 primū. 42. dif. §. 1. **¶** **Ide** **Tho.** i. 4.
 dif. 14. **A.** **Ide** i. fi. li. 3. n. 15. q. i. **B.**
¶ **Pōt** autē cū eis dispensari in mi
 ribus pp necessitate vel vnitatem
 ecclesie dif. 50. placuit. **Et** hoc per
 ep̄m ex quo non ē ei phibitus ex
 de sen. ex. nuper. **Sed** absqz dū
 p̄sātōe scienter ordinari. idiscre
 te disp̄sar. d3 p̄inari p̄tate ordi
 nandi. vt in dco. c. ex p̄uicibus.
A. **Item** in sum. co. li. q. 1. **B.**

¶ 15. non curialis. **Abi** sciēdū q̄
 curia s̄m **Ray.** tripliciter dicitur
¶ **Primo** modo large dicuntur q̄
 riales illi qui quacunqz p̄duōe o
 ligati sunt curie alicuius publice
 potatis. siue sint milites siue aduo
 cati siue iudices siue officiales. sū
 et h̄striones. et breuiter cumqz
 h̄ntes officiu honestum vel ihōe
 stū. dāmō curie obligati s̄nt. 2° **¶** **Stri**
 cte dicitur curiales q̄ curant et gēst
 honesta curie officia. vt decurio
 nes iudices et similes. 3° **¶** **Strictius**
 dicuntur qui in causa sanguinis s̄
 officiales. et qui dum p̄atib^o obe
 dirent sanguinē humanū effundēt
 et dicitur isti curiales a cruore. aliq̄
 dicitur a curia. **¶** **H̄s** autē curiales
 indistincte secundum **Ray.** p̄ h̄t
 bentur ordinari nisi prius sint ab
 soluti a curia dif. Si. c. 1. 7. 3. **¶** **S3** p̄
 quā a curia sunt absoluti d̄stigue
 quia si excuerunt seua. vt officia
 les vel milites qui sanguinem hu
 manum effuderunt. siue turpia et
 s̄bonesta vt h̄striones. non possūt
 p̄moueri dif. Si. c. l. 2. 3. 7. 46. dif.
 clericus versus clericum. et de cō

se. dif. 2. pro dilectione. Si vō ho-
 nesti officia exercuerūt vt iudices
 a duocan. tabelliones ⁊ h^o. in cau-
 sa ciuili sine pecuniaria admittit.
 dif. 61. ofius. Sed in cā sanguinis
 repellitur. vt. s. homicidius. 4. §.
 i. Sunt autē fm Ray. tres principa-
 les cāe quare curiales ordinari p-
 hibentur. Prima ē quia quidaz ex
 predictis frequenter irregularita-
 tem contrahunt ex officio suo. Se-
 cunda ē cōtra tales qñqz repetunt.
 ⁊ sic ecclesia perturbatur. Tert: a
 quia p-feruntur contra eos q non
 p-ferant ad clericatū voto reti-
 nomis. s3 vt fugiant rōcinia domi-
 norū suorū dif. si. c. i. 2. ⁊ 3. 53. dif.
 gem. Idem Hoff. ⁊ Hoff. A.
 Idem in sum. con. li. 3. ti. 16. q. i. 2.
 ⁊ 3. B.

- 16 C16. non rōcinis obligatus. sicut
 sunt maiores curatores. pcurato-
 res ⁊ h^o. De quibus an sint ordi-
 nādi. vide. s. obligatus p totum.
- 17 C17. nō seruus d qua materia ha-
 bes. j. seruus 2° p totum.
- 18 C18. nō cor porē vitatus. de qbus
 j. vitatus corpe. Et nō. h q cum
 qz habet hunc defectū q non pōt
 bibere vinum. non debz ordinari.
 vt nōt. 4. q. 7. ipi apli. A. In glo.
 B. qz talis ministrans cōicare dz.
 de conse. di. i. epus deo. ⁊ de pfe.
 di. 2. peracta.
- 19 C19. nō filius sacerdotis nec al il
 legitime nar^o. s. illegitius p totum.
- 20 C20. non qui distulit baptismus.
 Nam si quis adultus sanus distu-
 lit baptizari. ⁊ postea i egritudine
 timore mortis se baptizari fecerit
 promoueri nō pōt. Et cā ē. qz pre-
 sumitur nō vere p-ritus. Nam nō
 q voluntate sed ex necessitate vt

recepisse baptismū. dif. 57. si quis.
 d pe. dif. 7. ⁊ null^o. aliam cām ad-
 dit Al. s. vt per hanc penā hoies
 inducerent non negligere suā salu-
 tem. Talis in pōt pmoueri duob^o
 casibus. primus si post baptismū
 fides ⁊ vita eius p-abilis appue-
 rit. 2° si raritas clericorū hoc exe-
 gerit. vt i. d. c. si quis. Sed cū bap-
 tismus tollat oē peccatū ⁊ seqūam
 pcti. vt dif. 26. de ide. ⁊ c. vna. qua-
 re non tollit irregularitatē istam.
 R. fm Ray. Quia baptismus va-
 dilatus inducit eā. vnde non pōt
 eam tollere. quia idem non opat
 p-arios effectus. ar. extra de bap-
 tismo. maiores. vltra medium. v.
 sed hec tāqz incompatibilia. ⁊ 26.
 dif. deinde. Secus tamen ē d illo
 qui distulit eucharistiam vsqz ad
 talem egritudinem. qz pp hoc nō
 repellitur ab ordine dif. so. is vō.
 Et est ratio diuersus. quia bap-
 tismus vix vel nūqz potest differri
 sine culpa ⁊ etiam sine periculo. s3
 p-munio qñqz differi sine culpa. s.
 ex reuerentia. dif. 5. c. ad eius. ⁊ b
 pe. dif. 5. c. i. b. pauca. ⁊ de cōse.
 di. 2. quotidie. ⁊ c. vt quid paras.
 A. Idem in sum. li. 3. ti. 20. q. i. 2. ⁊
 3. fm Ray. ⁊ Al. B.
 C21. non peregrinus ⁊ ignotus
 quibus vide. j. ordinatio. §. 6. ⁊ 7
 ⁊ j. peregrinus p totum.
- C22. non minor in etate. Abi scie-
 dum q a septimo anno. A. s. com-
 pto. sicut. j. dicitur de anno. ii. ⁊
 colligitur ex tex. ⁊ glo. c. in singul
 d quo. j. B. vsqz ad. ii. pōt rece-
 re primā tonsurā ⁊ minores ordi-
 nes p-ter acolitatum quem post
 i2. tm recipiet. dif. 77. in singulis.
 Subdiaconaz vō recipere pōt

18. Diaconatū i. 20. Presbyte-
 rium in. 25. vt in cle. generalē. d
 eta. ⁊ quali. ⁊ sufficit amgisse pre-
 dicum tempus. ar. extra de elec-
 cum in cunctis. A. Et notat glo. in
 dicta cle. generalē. B. Sed epi
 dicta cle. generalē. B. Sed epi
 scopatum nō nisi post complētū
 30. annum. vt in dicto. c. cum i cū-
 tus. A. Aduertendū ē q si persōa
 p-uectē etatis vult ordinari. non
 statim p-pter complementū etatē
 debet ad omnes ordines p-uechi
 sed secūdum Ray. ⁊ Hoff. ⁊ i fū.
 con. d. q. 12. per septem annos pōt
 recipere omnes ordines hoc mō.
 In duobus primis annis recipiat
 quatuor minores. Reliquis quin-
 gis annis omnes alios. 77. dif. qui
 canoz. Dispēttane p-pter neces-
 sitem ecclesie possēt laicus omīs
 ordines recipere per annum ⁊ di-
 midium. Bonacus vero per an-
 num. 67. dif. monachus. B.
 C23. non femina de quo hēs. s. se-
 nna. §. i.

R dinator si

ue ordinans. Quid si eps
 non baptizatos ordinar. vide. s.
 baptizatus. 4. §. si.
 C24. Que pena ordinantis aliquem
 infra etatem. P. Primo quidem
 q in etas contumeliam ille qui sic
 ordinatus fuit dz suspendi ab exe-
 cutione illius ordinis vsqz ad legi-
 timā etatem. ⁊ ipe ordinans debet
 suspendi a collatione ordinum ⁊
 p-elli prouidere talē ordinatio in
 beneficio competenti. extra d tēp.
 ordi. uel non ē. A. Idem in sum. li.
 3. ti. 22. q. 11. fm Ray. Et con. glo. i
 cle. generalē de eta. ⁊ quali. B.
 De etate autem quam ordinand^o

debz habere vide. s. ordinandus.
 §. pe. A. gicpit. 22. B. Erb. j. §. 3.
 C25. Que pena eius qui minores or-
 dines cum subdiaconatu vel duob^o
 sacros ordines simul confert. B.
 Si hoc fecit ex certa scientia debz
 deponi. Si distulit. qui in aliquo.
 Si vero ex negligentia. debet pri-
 uari potestate conferendi tales or-
 dinem. distinc. 36. qui ecclesiasticū
 1. q. 1. si qui episcopi. extra de tēp.
 or. lfas. ⁊ c. dilectos. A. Idem in
 sum. 2. co. ti. q. 16. B.
 C26. Annum episcopus scienter or-
 dinans indignum peccet mortalit^{er}
 Rū. secundum Tho. in. 4. distinc.
 24. Sic cuius infidelis est domino
 suo cōmittens indigno eius mun-
 derium seipue cum hoc vergat
 detrimentum ecclesie. ⁊ honoris
 diuini qui per bonos ministerios p-
 mouetur. Et si non possunt tot bo-
 ni inueniri ministri melius est ha-
 bere paucos ministros bonos q
 multos malos. 23. dif. tales. extra
 de eta. ⁊ quali. cum sit ar. Lō. Al.
 A. Idem in sum. co. ti. q. 23. vbi et
 additur secundum eundem Al.
 q ab qz omni dubio quicumqz in-
 dignum scienter promouet ad sa-
 cros ordines vel ad quodcūqz bñ
 ficium ecclesiasticū mortaliter pec-
 cat. Nec excusat nobilitas vt mal^o
 proutoneatur. qz quāto nobilior
 tanto est nocuior. Nec pūto iquit
 sufficere q nescit eum esse malum
 sed necessarium est ad euitandum
 peccatum scire cum esse bonū per
 talem rōnem qualcum possibile est
 hñ d hoie. Et si d q al nō eēt u-
 vtilis. dno nihil valet. qz oīs vtili-
 tas spūalis spūali est postmoda.
 Sic idignus dī dupliciter. s. p-ter

rie et priuatiue. Cōtrarie q cōtrari
uz habet dignitati, et ille nullo mō
ē pmouendus. Priuatiue q priua
tur p dēcēbus dignitati, n̄ in h3 p
rium. Et i talibus pp necessitatem
aliquaz ecclesiarum que idigent līa
tis et defensionibus posset dispensa
ri vt a cōt hset de ecclesia donec ad
discederet. Sz puto q sine p̄cō mō
tali nō posset ei p̄ferri cura vel pre
benda. sed exp̄se p eo possent fie
ri de ecclesia vel de bñficio eccle qd
alteri iterim cōmitteret. h̄ ille. B.

4 **Q**uo possunt et debeant ordi
nes p̄ferri. R. scōz Ray. Presby
teriz oēs inferiores regulariter de
bent ordinari a suis ep̄is. 67. dis. c.
vno. r. 24. dis. ep̄s. Sed quod dē
in predictis. c. qd̄ debet adesse an̄
sus suoꝝ clericoruz scōz Hosti. eo
ip̄so q non contradicunt consue
re presumuntur. A. Idem in sm̄.
eo. li. q. 26.

5 **C**urū alienus ep̄s possit ordina
re alienum clericum. R. Nullus
debet ordinare p̄ter licētiāz supio
ris ep̄i ipsius. Et intelligit superior
in h̄ casu ep̄s de cuius diocesi iste
qui ordinari vult ē oriundus vel i
cuiꝝ diocesi bñficiū. ecclesiasticū h3
vel vbi habet domicilium lz alibi
natus fuerit. Inferiores autē plati
sue religioni siue alij nō p̄nt talem
licētiā dare nisi h̄sent a sede apo
stolica q possent subditos suos a
quo voluerint ep̄o facē ordinari.
Sic n̄ p̄nt talē licētiā dare official
ep̄i sed ep̄o in remotis agēte vica
rius eiꝝ in sp̄ialibus generalis v̄
sede vacāte capitulū seu is ad que
tunc administratio sp̄ializ panet
p̄nt licētiā dare. Religiosi quoqꝝ
q a suis platis sūt in non exemptis

p̄ioratibꝝ deputati p̄ores et eozuz
focij p̄nt a locoꝝ diocesanis q̄dū
ibi morant licite ordinari lz non
sint de ip̄oꝝ diocēibus oriūdi. Et
h̄ oia eēt de tēpo. or. cū nullus. li. 6
Quicūqꝝ aut alienum sine licētia
scienter seu affectata ignorātia or
dinauerit per annū a collatōe or
dinū ē suspensus. et interm clericū
sui absqꝝ ip̄ius licētia p̄nt a vici
nis ep̄is ordies recipere. A. p̄ q̄ sūt
ep̄iscopi i h̄ casu fuerit suspēso ma
nifesta. vt in. c. de quo statz. B. eē
de tempo. or. eos. li. 6. Et p̄ istā de
cretales reprobata ē opinio dicen
tū q qd̄ ordinare poterat alienū
sub spe ratiōabilis. De ordina
tis ab alieno. vide. j. ordinar. i. §.
an̄ p̄. An̄ at ordinās alienū tēca
tur ordinato puidē de bñficio vi
de. §. bñficiū. i. §. 7. De ordinatō
ne v̄o vltamōtanoruz ab ep̄is ua
liant habes in se. §.

Curū ep̄s italie possit ordinare
vltamōtanū clericū. R. Non. nisi
habeat licētiā a papa vel ab ep̄o
v̄n̄ ē oriūdu. vel in cuiꝝ diocesi ē
bñficiarꝝ et patētes ip̄i ep̄i l̄as p̄
tinētes cām rōnabilem quare ip̄s
nolūt vel non possit ordinare. Et q
contra hoc ordinari fuerint suspen
si sunt absqꝝ spe dispensationis. A.
Etā a sede aplica obtinēde vt in
c. sepe. de quo. j. vbi etiam. addit.
Omnibus nostris penitentiarijs i
hibemus districte ne absqꝝ nostra
licētia sp̄ali cum taliter ordinari
dispēsent vel suas eis tradāt l̄as
p̄ quas cū ip̄is debeat dispētare.
B. Et ordinantes debēt cōdigne
puniri. eēt de tēpo. or. sepe. li. 6.

Que sūt plone quibus ordina
tores p̄hibent p̄ferre tōsuras cleri

calē. R. Nullus ep̄s vel qd̄ aliꝝ de
bet ipsam p̄ferre s̄anti nisi forte re
ligione iraret. A. f. de cōsensu pa
rentum vel tutorꝝ et nō alias. vt. §.
nouimus. i. pun. B. nec illrāto nec
bonim: dio cēsis aliene sine licē
tia. A. Legitima. de qua. §. §. 5. B.
nec cōiugato nisi volenti religioz
irare aut ad sacros ordines p̄mo
ueri. f. qn̄ de iure p̄t. vt. j. ordina
tio cōiugatoꝝ. §. 2. Et q̄ p̄rafererit
per annum suspensus est a collatō
ne tōsurę r̄antuz extra de tempo.
or. nullus li. 6.

Curū ep̄s q resignauit ep̄atum
possit ordines p̄ferre. R. Si renun
ciauit loco an̄ p̄t ordines cōferre
sicut ante si roget a p̄p̄io loci ep̄o
Si v̄o renūciauit loco et dignitati
p̄t ubi libet oēs minores cō
ferre. lz sacros n̄ p̄t. Et q̄cūqꝝ ab
eo sciēter recepūt minores sine li
cētia sui ep̄i. de iure cōi debet d̄
poni. 7. q. 1. ep̄s i diocesi. r. 9. q. 2.
ep̄m. Dispētiue in p̄t i ordinibꝝ
deferre. Si v̄o a talē receperit sa
cros ordines sciēter. non recipit
crecunōē. Si v̄o ignorāter p̄t
ep̄s cū eo dispētare. nisi ignorātia
fuerit crassa et supina. eēt d̄ ordi. ab
eo. q̄ renunc. c. 1. An̄ autē abba
tes possint ordines cōferre. habes
supra abbas. §. 1. A. Idē qd̄ i h̄. §.
notat i sū. li. 3. ii. 22. q. 26. scōz Ray.
et Host. Ibi etā addit fm̄. Iano.
q̄ abbas exorcistarum et acolitū
cōferre non potest nisi hoc habe
at ex priuilegio. Item ibi d̄ q̄ p̄
p̄ter p̄t cōferre psalmistatum.
23. di. psalmista. quia psalmistatꝝ
non est p̄p̄e ordo vt ibi d̄. r. su
pra ordo. p̄mo. §.

Curū ep̄s possit cōpellere cleri

cum ad suscipiendos ordines. R.
fm̄ Ray. Si ordo sit annexus bñ
ficio vel dignitati quā h3. v̄p̄ua si
electū i archidiaconū vult cogere
ad diaconatū. aut decanum archi
presbyterum abbatē vel p̄positum
vult cogere vt s̄ant presbyteri p̄t p̄
subtracōne illius bñficii cogere
dis. 60. inouanius. et eēt de elec. cū
itacns. et de eta. et quali. c. 1. Quā
t̄ si electꝝ ad regimē parochialis
eccle nō fiat sacerdos infra annum
ip̄o iure p̄tuarꝝ ē illa. extra d̄ elec.
lz canon. r. c. cū ex eo. li. 6. r. §. ec
clesia. 2. §. 1. Fallit tamen si ex iusta
cā remāscrit. d̄co. c. cū ex eo. in fi.
A. De h̄ d̄m ē. supra absoluto. i.
§. 2. v. 2. Et i addunone. B. Similit̄
fallit propter iustā cām i p̄t d̄
ctis. vt puta si postq̄ archiep̄s p̄ter
vel abbas et huiusmodi confirma
tio sūt ante ordinacionem sacꝝ
ē irregularis sine culpa vt quia p̄
didit manum vel oculum. An̄ r̄ i
dico. c. cū i cunctis. d̄ iur. si cano
nes nō obstitāt. Secus si cōtraxit
ip̄edimentum culpa sua. I quo ca
su p̄uandus ē. Et i hoc casu log
tur d̄m. c. i. de eta. et quali. Idem
Hosti. et Host. A. r̄ et A. vi in sū.
eo. n. q. 48.

Quid si talis ordo sūt annexus
illi dignitati vel bñficio qd̄ obtinet.
R. fm̄ Ray. Nō debet ep̄s cum in
uium cogere ad ordinem. alit̄ pun
tiendus ē. dis. 74. c. 1. r. 2. c. vbi
ista. Nisi hoc exigat necessitas vel
v̄nitas eccle. vt quia idiget muni
stris et nulli alij vel p̄uati sūt ido
nei. qz tunc cogere p̄t. ita q̄ si se
excuset rōne criminis qd̄ dicit se p̄
mississe. d̄ ep̄s p̄monere alios et il
lum remouere a bñficio quod ob
hb

statet nisi aliter effect valde utilis et
necessarius. et de ca. et quali. qris
et ita intelligi pot. 74. dist. consulti.
Si vero excusetur rone alterius ipe
diment non punitur ex delicto suo
vt ifirmas. et huius. non debet co-
gi al appellare possit sic et tunc da-
tus. A. f. qn eius iusta excusatio no
admiratur. vt i. l. de qua statim.
B. ff. qn app. fit. l. i. §. si quis tutor.
Si aut excuset se sola voluntate abs-
qz alia ca debet compelli per sub-
tractiorem officij et beneficij dis.
74. c. 3. et 4. et i. p. dco. c. qris. Idem
Hosti. et Host. A. Similiter et Al.
vt i. dicta. q. 47. Abi etiam additur
fm eosde qd ad exiget utilitas eccle-
sie qn ecclesia idiget aliquibus minist-
ris et sunt alij idonei i ecclesia pre-
ter istum quem eps vult compelle-
re. Necessitas autem e qn ecclesia i-
diget ministris et nullus alius in ec-
clesia est idoneus. B

¶ **C** Pone q utilitas exigat q aliqui
ordinet sed eps no ex hac ca sz ex
odio copellit istum vt ordinem re-
cipiat. naqd tenet obedire. B. scd3
Ray. credo q sic. 73. n. eps pec-
cet sic picipedo. iste m obedire dz
ex qd si e mali qd pcpit imo iusta et
vtilis ecclesie. ar. xi. q. 3. qd ergo. 23.
q. i. qd culpasi. l. fi. 33. q. 5. manifesta
Idem Hosti. et Host. A. Idem i. su.
eo. ii. q. 33. Et aduertendus q sine
iusta ca coact ad ordines p metus
q caderet i pstante non tenetur co-
tingit scd3 3o et gl. Ray. Alij vo
dicunt q tenet. ar. 45. dist. de iudeis
v. i. sum. eo. ii. q. 50. Et hoc vitium
nuius e. de quo etiam. j. ordinar.
pumo. §. 5.

¶ **C** Quid si clericus vult pmoueri
et eps no vult. B. scd3 Ray. Si cle-

ricus h3 ius petendi ordines forte
rone beneficij cui ordo e annexus
no pot cu phibere qbus sciat pfm
eius occulau. Et ita fit ielliga extra
de rep. or. ex tenore. Si vero n h3
ius petendi no tenet eps cu ordina-
re. Porro regularis nullo mo dz
ordinari contra voluntate superlat
et de rep. or. ad aures. 73. Host.
Hosti. et Ber. A. Et ena gl. Ray.
vt i. sum. eo. n. q. 52.

¶ **C** Quid si sciam epm necum here-
ticu vel scismaticu occulau et ppe-
lit me ad ordines. B. scd3 gos. No
debeo obedire sed potius pmitte
me excoicari q a tali recipere. et
de sen. exco. inquisitioni. Talis d
pferre no pnt ordines executiones
qua non habet. i. q. 7. Darberus.
Et idem si sciam platum meum su-
spesum excoicatum vel iudicatu.
Quid m si a tali ordinatus su. vide
7. ordinarus. l. §. p. A. Idem i. su.
eo. ii. q. 54. vbi habetur id quodi
isto. §. dicitur.

¶ **C** Quid d illo qui scit epm suu sy-
moniacu et m picipiat et q recipiat
ordines ab eo. B. scd3 Tho. fa fe.
q. 100. Nullo mo dz obedire sine
manifesta siue occulta si symonia
dummo ipe sciat. Et hoc ielligi si
eps e symoniacus i ordine suscep-
to. imo pot dz pmittere se excoi-
cari. ar. ex. de sen. exco. inquisitio.
Idem si ignorabat eum esse symonia-
cu cum m essz qm cuq sit occultus
et iste ignoret no recipit executiones
sed idiget dispensatione et hoc i
testatione criminis. l. q. i. sigs a sy-
moniacis. Idem Hosti. et Ray. ad
dit Tho. q si eps symoniacus e et
alia ca pot ab eo recipere ordines
dummo sit occultum. qz non e iustp

tas quo ad alios sed solu quo ad
seipm. Addit Host. q si possit ob-
tinere vt ordinet ab alio debeo fa-
cere. A. Hodie idem dicendu e d oi
symoniaco qd de excoicato. cum
ois q quomolibet daco vel recipi-
endo pmissit symoniad vel ei me-
diatoz exnerit excoicationem in-
curat papales. i. cu absolutio pa-
pe reseruat. vt i. extra uagati Euge-
nij quart q incipit. Lum detestabi-
le. B. Quibus clericis debet p or-
dinatoz de bnificio prouideri. vt
de s. bnificio primo. §. 7. Et d or-
diao ad tmlu p amoy sui tbi. §. 3.

Ordinatus j.

¶ **C** Quid si sciam epm necum here-
ticu vel scismaticu occulau et ppe-
lit me ad ordines. B. scd3 gos. No
debeo obedire sed potius pmitte
me excoicari q a tali recipere. et
de sen. exco. inquisitioni. Talis d
pferre no pnt ordines executiones
qua non habet. i. q. 7. Darberus.
Et idem si sciam platum meum su-
spesum excoicatum vel iudicatu.
Quid m si a tali ordinatus su. vide
7. ordinarus. l. §. p. A. Idem i. su.
eo. ii. q. 54. vbi habetur id quodi
isto. §. dicitur.

¶ **C** Quid d illo qui scit epm suu sy-
moniacu et m picipiat et q recipiat
ordines ab eo. B. scd3 Tho. fa fe.
q. 100. Nullo mo dz obedire sine
manifesta siue occulta si symonia
dummo ipe sciat. Et hoc ielligi si
eps e symoniacus i ordine suscep-
to. imo pot dz pmittere se excoi-
cari. ar. ex. de sen. exco. inquisitio.
Idem si ignorabat eum esse symonia-
cu cum m essz qm cuq sit occultus
et iste ignoret no recipit executiones
sed idiget dispensatione et hoc i
testatione criminis. l. q. i. sigs a sy-
moniacis. Idem Hosti. et Ray. ad
dit Tho. q si eps symoniacus e et
alia ca pot ab eo recipere ordines
dummo sit occultum. qz non e iustp

Ray. A. Idem i. sum. et. i. q. 14. et 15.
Abi et scd3 eundem Th. dist. q toties
tal' mortalit' peccat quet h' m'oi acti
facit. Et addit Al. Qd si de hoc ee
valde graue. B. q lata via est que
ducit ad infernu et multi sunt q va-
dunt p ea Bath. 7. B. Sed anze
neat ee pfectus. vid. s. pfectio. 2. §. 5.
¶ **C** Quid a tali licet recipe facta. B.
fm Tho. vbi. s. Tenet homo reci-
pere a ministro et in peccato mor-
tali exiue qd in ab ecclesia toleratur
qz adhuc e et obligatus. nec etiam
debent tales in officijs euitari. vt. s.
clericus. 3. §. 2. En vt ibidez subdit
Tho. non esset tunc q quis pter ne-
cessitatis articulu talem ministrus
induceret ad aliqd sui ordinis exe-
quendu durante coacta q ille esset
in peccato mortali. quaz m deponere
posset. qz in instati homo a diuina
gratia emendat. Dicit etiam idem
Tho. m. 4. dist. 13. q a notorio pec-
chinario no e recipienda coio eucha-
ristie. siue sit notoriu qz conuictus e
siue p confessione in iure facta. siue
p tale emidentiam facti q nulla pot
tergiveratione celari. ab alijs aut
oculis cocubinaris recipi pot. A
Idem in su. eo. ii. q. 24. ad fi. Et la-
tus de his. s. clericus. 5. §. i. in ad-
ditione. et s. confessor. 2. §. 3. circa
fi. additionis. B

¶ **C** Quid of qs furue ordinar. B. se-
cundum Host. tripliciter. 1. mo cum
quis sine pscia pprij epi et sine exa-
minatione pmouet. 6. 4. di. et psci-
entia. 2. 4. di. qu epi. In quo casu si
psunt lre archidiaconi. A. l. vt per
ipsas possit ordinari sine pscia epi
vt in tex. qui fecerit. B. vt extra de
offi. archi. significasti. 2. ordinaroz
furue si pter conscientia epi eodez
hb 2

die recipit omnes minores vel alii
quos simul et subdiaconum vel
duos sacros. et de eo. qui furt. or.
sus. ca. b. r. c. innotuit. de quo hēs
.s. ordo. 2. §. 1. **B.** Et si quis reci-
piat minores cū subdiaconum vel
duos sacros cū consensu epi. **Nā**
et hoc casu de furtiue recipere fuit
eū host. vt in sum. eo. n. q. 15. **B.**
3. qñ gradū omisso salum facit. de
quo of. j. ordinans. 2. p. 10. **A.** 3b
in dicta. q. 15. Et additur fū eund
q in his casibus nec suo superio-
ri obediens excusat. vt et de tēpo.
or. dilect. in supior plus blngit. **B.**
4. **De illis qui existentes excoicant**
recipiunt ordines require. s. ex-
coicatio. 1. §. 20. qui incipit. **Quid**
de illis. **Quedam** etiā crimina nō
soliā ipediūt ordinādū. sed et ordi-
nati deiciūt. de qñ. s. crimi. §. 2.
5. **Utrū** coacte ordinans teneatur
ad castitates. **R.** Si coactio fuit ab
soluta. non est dñbiū q non teneat.
q nec ordinatus est. vt dictum est
.s. ordo. 3. §. fi. Si fuit conditiona-
lis. pnta p aliquē metuz. distingue
fm Ray. quia si talis fuit uetus q
posset cadere in constantē virū nō
teneat et qd me. cā platum. r. c. cuz
dilectus. **Cōuētia.** n. nō debet nisi
politaria. dis. 31. ante trienniu. 10.
q. 3. pñs. **Et** hoc intellige q si aīe
beccabat vxorē potierit illa nū sine
peccato. s. 3. si nō habebat. cōnnerē
teneat ar. dis. 35. de iudeis. **Item** tene-
atur pñnerē si nō fuit talis metuz.
Idem Hoff. et host. **A.** Et hec vi-
dentur vera r colligi ex iuribus al
legat. r ex positus in sū. c. ii. q. 50.
r se. 13 nō clare. **Et** dictū est. **Sordi-**
nator. §. xi. in additione. **B.**
6. **Sed** nūquid talis s. ordinatus

p metum qui potuit cadere in con-
stantē virū vtiur pūuilegio cleri-
cali. **Dicendū** fm Ray. q sic. si al
vult viuere clericali. nisi transierit
ad actū penitus hriū. **A.** pua si effi-
ciai bigamus. vt in. c. qd sequitur.
B. dis. 84. quifquis. **Et** m i hēat
vxorē potierit illa nū vt in pcedē
ti. §. dicimū ē. Si m ipsa veller con-
tinere r ipse nollet. nō habet pūu-
legiū clericale. Si ipse vō veller r
illa non certe hz si vt dixi al viuere
clericali. arg. 27. q. 2. mukoz. **A.**
Idem in sū. eo. ii. q. si. **B.** Et hoc
oportet supplere. s. q si vxor fuit
vnica r virgo tunc hz pūuilegius
clericale. s. 3. m in duobus casibus
quos habes. s. clericus. 3. §. fi. **B.**
7. **Quid** d ordinatis ab alio epi
siue licētia pprii. **R.** fm Ray. **Qui**
uantur executione. **A.** s. ipso iure.
Nā vt p3 in sū. eo. ii. q. 3. ipsā exe-
cutionē non recipiunt. vt in. ca. q
translationē de tempo. or. fm can-
dē Ray. **Uel**us facit. 71. dis. ca. si
quis. **Abi** dē q irrita sū huiusmōi
ordinatio. **Non** obstat dictū. c. q
translationē. vbi videtur q sic or-
dinatus nō sit suspēsus vel suspen-
dendus. **Ibi** interdenda est et or-
dinis executio. quia non intelligit
de interdictione dispositua b ē q
non suspēsus suspēdat. sed intelli-
gitur de interdictionē r snia declara-
toria r executua videlicet q decla-
rat sic ordinatū a iure suspēsus r
execuatur iuris dispositionē. **Et** vt
senture 30. mo. in. c. eos de tēpo.
or. li. 6. **B.** Poterit in epi dispen-
sare. 9. q. 2. **Ugduuē** sus de tem-
po. or. q translationē. **Sed** r que
licētia requirit r que pena ordi-
natus sine licētia habetur sup.

ordinatis. §. 6. r. 7.

8. **Quid** de ordinatis ab hereticis
vel schismaticis excoicatis deponij
vel huiusmōi. **R.** **Talib** nō d3 qd
recipere. vt dictū ē supra ordinatō
§. p. **Si** in aliquem ordinem tenē
dū vt dicit Ray. q oēs tales vera
cōferat sacra dūmō i forma ecclie
cōferant. 1. q. 1. dñs declarauit. r. c.
non nocet de pse. dis. 4. non in no-
bis. **Peccant** m mortaliter tā dan-
tes q suscipientes ab eis quecun-
q sacramenta nisi bapnismū in ex-
trema necessitate. **Idē** Tho. fa de
q. 39. r Pe. r Hoff. **A.** **Idem** in
sū. li. ii. §. q. 16. vbi et patet fm eol
dē q dicit bñcti r similes nō con-
ferit ordinis executionem. **B.**

9. **Utrum** qd sic ordinari poterit
ministrare. **R.** fm Ray. **Si** sū or-
dinati a tali q suscepit vltimā ma-
nus inpositōem i ecclesia. **A.** i. or-
dinem epalem. **B.** r nunc ē here-
ticus vel excoicatus r h. dīcēdnz
q sine istū ordinari sciebāt sū igno-
rabant tolerant dispensant in or-
dinibus susceptis ministrare. **Ad**
superiores vō non dñent pmone-
rimū esset necessitas magna r cō-
uersatio sancta. 9. q. i. c. 1. r. 2. r. 3.
Si vero ordinati fuerint a tali qui
recipit manus inpositōem extra
ecclesia r ipsi scienter a tali ordi-
nati receperint nunq tolerant. **Si**
ignorant tolerant. **A.** dūmō pba-
uerit ignorantiā hz Ray. r Hof.
r in dicta. q. 16. p. c. quod statz se-
quim. **R.** 9. q. i. ordinatōes **Lō.**
Hoff. **Sed** per quē poterit dispē-
sari vide. j. scisma. §. 7. **A.** **Ad**ner-
tenduz fm Inno. in. c. innotuit ex-
tra de eo qui fur. or. sus. q de quo
liba vno noto bone fame qui vbi

conuerfatur habetur p ordinato.
r sic lōgo tpe hactenus vt ordina-
tus habuit ē credere debeo eū dñi
ordinatū. nec cogit al pbare. **Dec**
enim sunt sufficientia argumenta
sue ordinacionis ar. et de cle. per.
c. inter. r. c. i. e. 9. q. 2. **Ugduan-**
sis. r notat in sū. c. ii. q. 35. r. c. li.
ii. q. 4. ad fi. **B.**

Ordinatus ij.

p salū. **Quid** de ordinatis
p salū. **R.** fm Ray. **Ordines** ordi-
nate recipi debent fm q numerati
sūt. s. ordo. 1. §. 4. di. 59. li officia
r dis. 73. c. 1. **Si** in p saluz aliquis
pmoueat. r. q aliquo ordine p-
termisso ad supiorē ascēdat scipit
quidē caracterē. m de rigore d3 b
poni et si si ex malicia sed ex igno-
rantia aut negligentia al iquē ordi-
nē pmissit. **Sz** m ex dispensatōne
epi ad ordinē pmissū poterit p-
moueri r interim ab executionē su-
perioris ordinis erū suspēsus dis.
48. sicut olim dis. 51. sollicitudo **Et**
de cle. per sal. pm. c. o. vnicō. **Et** eo
dē mō poterit cū eo dispensari si i-
terum ministraverit i illo ordine cre-
dens q fuisse gradatim pmouus
vt in. c. vnicō et de cle. p sal. pmō.
Ab si talis p saltū pmōus sūt scē-
ter r in ordine sic susceptio sine dis-
pensatōne ministraverit nō potest
dispensari q vltimus ascēdat nū
si per papā. **Sed** in ordine suscep-
to adhuc pōt dispēdari p e3 sicut
cū non ordinato ministrante vt dē
j. ordinans. 3. §. 1. **In** hac snia ho.
r vō. s. s. s. cōueniunt. **Dec** par-
tim fuerunt dicta Ray. r partim
glo. eius r partim ho. in snia sua.
Sed in glo. dicit simpliciter q cū

pmoto p saltu sciamor solus papa
dispensat vt pz in su. e. n. q. 40. ad
fi. Et hoc vltimū vñ pbabilus cus
tura allegata non loquatur nisi de
pmotis p saltus ex ignorantia seu
negligentia. **B**

C Sed nōq̄ latus qui nullū ha
bet ordinem possit recipere sacer
dotiū oibus alijs p̄termissis. **B.**
Fz Ray. Potest dūmō sit baptiza
tus. **Idem Tho. Pe. r. Do. A. l. 3.**
Dug. dixerit contrarium q̄ nō po
test recipere nisi saltem habuerit p̄
mam tonsurā. vt in sum. co. e. n. q. 41.

Quid si clericus p̄missio aliq̄
ordine consecrat in ep̄m. **B.** scdm
Ray. Dicit fere oēs doc. q̄ nullo
modo p̄t et ep̄s nisi sū sacerdos.
q̄ ordo sacerdotialis ē q̄ substanti
ate fundamentū ordinis ep̄alis.
Lō. Hoff. r. Do. f. q. 2. videtur ali
sentire. **A. f. q. ordo ep̄alis cōferat̄**
et non sacerdoti sed nō exco. nō.
B. Lon. in hoc q̄ talis ep̄s nō ha
beret executionē nec aliquid cōfer
ret nisi postq̄ sacerdos factus eēt
et de exco. pla. ex literis. Si vero
p̄missio aliū ordinē a sacerdotali
senuit fere oēs q̄ ep̄s est r cōfer
re p̄t oēs ordines p̄ter illū quē
non accepit. **i. q. l. gratia. r. i. q. 7.**
Dalbertum. Addit hōstie. q̄ talis
ep̄iscopus executionem de iure n̄
habet etiā quo ad ordines quos
suscepit. **A. Idem in sum. co. tit. q. 43.**

Rdinatus iij.

negatur. **f. qui nō est ordinat̄**
r in aliq̄ tale exco. Quid ergo
de talibus. B. fm Ray. Laici qui
nullū ordinem habentes diuini

officiū exco. nō debent nisi ex
sare velint debent exco. **r. A.**
nūq̄ ordinari. vt ex b. cle. nō or.
mi. c. i. vbi d. f. Sigs baptizauerit
vel aliq̄ diuini officii exco. nō
ordinari p̄pter temeritatē abij
ciatur d̄ ecclia r nūq̄ ordinet. B.
P̄nt tamē licite facere officia mio
rā ordinū q̄nis ad h̄ non habeat
officiū. sicut in domo nō cōsecrata
p̄t dici missa l̄ consecratio ad h̄
ordinet vt in ea missa dicat. Leci
et vō qui exco. officii illius or
dinis quem nō habent sunt depo
nendi vel p̄mo suspendendi ab
ordine quez habebant nisi postq̄
intra p̄uisionem ept̄ biennio vel
trienno suspensi fuerint. misericō
dī tolerētur. Nūq̄ in possunt vi
terius pmoueri ex de uon. or. mi.
c. i. r. 2. art. xi. q. 3. p̄uisionem. B.
q. 2. sic decet. Nec cū tali potest dis
pensari q̄ ascendat vterius nisi q̄
papa fm Ray. Hoff. r. vō. Hoff.
tamentenui i sūma q̄ ep̄s p̄t dis
p̄sare. sed in gl. renouat. A. Im
mo r i sūma sua vt Do. cū Ray.
cōcordare. vt in sū. li. 3. n. 2. q. 44.
Sed vt ibi patet quidaz dicunt q̄
hoc casu p̄t ep̄s disp̄sare cū t̄ n̄
expsse. phibeat. Sed certe ex co.
c. 2. d. f. q̄ talis ad vterius ordines
nō p̄terit promoueri. Et glo. ibi
dicit sine dispensatōe. r n̄ declarat̄
per quē disp̄setur. Sed gl. Ray.
vt pz in dicta. q. 44. dicit p̄dicam
rigorē debere intelligi de illis qui
inuenti s̄ p̄motos ad ordines ad
quos re uera p̄mōti n̄ sunt vel qui
tanq̄ scilicet manci gerūt se officio ex
co. nō habent sicut rex
et d̄ias vsurpauit sibi officii sacer
dotis. Nec credo aliū rigorē exco.

denū esse ad clericos minorū or
dinū vel qui in missis nouis muni
strant in officio subdiaconatus cā
causidā gaudij r solēntatis facit
de nō mententes de ordinib⁹ suis
cum fere oēs assistētes sciant veri
tate. Tales n̄ grauit̄ peccant hu
iusmodi etiā sine malitia attentan
do. Equas illius glo. nō videtur
aliquo iure p̄bari. cum. c. i. r. 2. ex
tra. eo. ad illanonē declarate in eis
pene videant solum ponderare q̄
quis vras ordines non suo. **B.** De
bistio aut̄ misericō: d̄ier agendū
est cū eo. **A.** siue sit in sacris siue in
minoribus fm glo. Ray. r i dicta
q. 44. **B.** ne sustentatione p̄uar⁹
ad seculi negocia reuertat. Salu
bitur s̄ sibi p̄uidebit si ad religio
nē transferit. **Habēt̄ hec in p̄dic**
to. c. 2. de cle. non ordi. mi.

Quid s̄gs exco. tale officium
nō ad deceptionē s̄ ex indo eā fe
cti. **fm fm hosti.** Certe ludus no
rius in culpa ē. **Un̄ talis peccat q̄**
dem r tenet penitēre. is. q. i. h. illb
in h. Non in credo q̄ icurrat p̄dic
tas penas. q̄ volūtas r p̄positū di
singuit̄ maleficia. ex de sen. exco.
cum voluntate. B. Idem in dicta
q. 44. ad fi. B.

C S̄q̄ si clericus q̄ est in minor
bus ordinib⁹ n̄ legat ep̄istolam i
missa. **B. fm vō. Licuū ē ex quo si**
ne solentate h̄ facti. vt nōrur. ex de
vt r ho. cle. vt quisq̄. Et fm Im.
intelligendū est quādo ibi non est
subdiaconus. Nec d̄z talis cantaf
solent̄ r cū ornatus subdia
con. 2. d. subdiaconus. 74. d. d. f.
siqui clerici. Lon. hosti. A. qui di
ci q̄ p̄pter necessitates. f. quando
deci subdiaconus cū h̄ possit in

ungi sufficit q̄ talis nō teneat mis
nipulum in manu sua. vt in sū. co.
li. q. 45. **B**

Rrdinatio 2

Lugatoz. Quid si marit⁹ acci
pit ordinē sacriū inuita vel nescien
te vxore. **B.** mortaliter peccat fm
Tho. A. Hoc videt potius fuisse
dictū **Al. vt i sū. li. i. u. g. q. 59. vbi**
hec notat. B. Sed vt dicit **Ray.**
nō sit p̄pter hoc p̄udicium vxori
s̄z ille tenebit ei ad redditiōē d̄e
bui nō q̄n̄ poterit exigere. 2. d. d.
diaconi. 2. q. 2. multoz. A. Exco
etiā nō tenetur ei debui reddere
fm Tho. vt in dicta. q. 59. B. Qd
verū est fm vō. etiā si fact⁹ sit ep̄us
sen religiosus. A. vel etiā papa f̄z
eundē. vt in dicta. q. 59. B. nisi il
la possit induci ad p̄uētiāz. **Debz**
ergo restitui vxori nec debet ferri
aut coronā aut habitū clericali
cum scandalo vxoris. Sed si p̄t
sine eius scandalo. deserit tenetur.
A. fm Pe. r in dicta. q. 59. B.
Et fm Imo. talis si post mortem
vxoris contrahat cum alia non te
net matrimonium. A. Idem in
dicta. q. 59. B

Quid si maritus sit ordinatus
p̄senuēte vxore vel sciente r nō cō
tradictē. **B. fm Ray.** Si clericus
est de ecclia occidentali fact⁹ ē vxor
p̄iudicium ita q̄ oportebit eam d̄
cetero cōtinere. r etiā mortuo vi
ro n̄ poterit cā alio p̄trahere. **2. d. d.**
dis. q̄ s̄t culpē. r d̄nob⁹. c. se. r. 32
d. i. scilicet. A. Et in his iuribus
patet q̄ si p̄traxerit postea m̄imo
mū ē mortuo viro nō valebit. r
notat in dicta. q. 59. f̄z Ray. r fm
quosdā inquit p̄pter votum qd̄ v̄

des solentzasse ex p[ro]p[ri]a viri. Et huic p[re]sent. Al. vt ibi. Alij dicunt q[uo]d p[ro]p[ri]um non e[st] eccl[esi]e que dicitur ma[ri]trimonium c[on]tra e[am] c[on]tra[m]us. Et subdu Ray. L3 aliqui dixerint q[uo]d ista vxor promouit ad sacros ordines teneat intrare religionem. Ego t[ame]n credo cu[m] Jo. Lau. r Zan. q[uo]d n[on] tenet s[ed] sufficit si in seculo caste viuat. q[uo]d r bz p[ro]mittere. Tho. enam dicit q[uo]d n[on] tenet religionem intrare si sibi n[on] timeat de periculo castitatis. Lon. Al. r Hosti. r hoc fallit fm Ray. in vxore eius q[uo]d pmouendus est in ep[iscop]o. q[uo]d n[on] debz eligi nisi vxor intret religionem. et d[icit] q[uo]d p[ro]p[ri]etate co[m]muni. r. c. sanc. It[em] cleric[us] oritatis vt colus r p[ro]batus d[icit] sine c[on]sensu vxoris pmoueri n[on] debet. vt in dicta. q. 59. B

2 Qui duxit vxorem vitale mulierem puta ancilla siue ioculatrice v[el] ali qua ex illis q[ue] publicis spectaculis mancipantur s[ed] virginem. repellit ab ordine. dif. 34. si qs vidua. 2.

3 Sed q[uo]d si maritus ante carnale copulā facit se ad sacros ordines ordinari. R. Non p[ro]pter hoc dissoluit matrimonium quod p[ro]p[ri]e fuerat contractum. s[ed] marit[us] sic ordinatus recipiens aliter q[uam] a sacris canonibus cecidit et post mortem vxoris n[on] poterit ministrare i[st]o ordine nec ascendit ad alios nec aliq[ui]d officium vel officium ecclesiasticum obtinere. vt i[st]a. Jo. 22. que i[st]a. Anni que. B. Olim autem in h[uius] casu aliq[ui]d dixerunt q[uo]d matrimonium dissoluebat. Alij q[uo]d non. Et si n[on] ha[n]t dixit Hosti. cosulas pap[ae]. vt in s[um]m. co. ii. q. 60. B. De materia ista aliqua habes supra impedimentum. Et. s. i. r. 2.

Rnatus

De ornam[en]to clericoz habes sup[er] de r[ati]o. i. s. ij. De ornam[en]to do[m]i[n]i r[ati]o. nunc dicendum est. C[on]tra mulieres possint se licite ornare. R. fm Tho. fa. fe. q. 169. Circa ornam[en]ta mulier[um] attendenda s[un]t ea que co[n]tinet circa exteriorē cultū dicunt. s. q[uo]d non sunt p[ro]pter cōsuetudinem aut non ex inordinatio al fecerit r huiusmodi que habes ex p[ro]p[ri]etate. s. v[est]is. s. i. Et hoc modo p[otes]t mulier licite operā dare q[uo]d viro suo placeat ne p[ro] eius cōtēptū adulterium labat. Unde d[icit] i. Cor. 7. Mulier que nupta e[st] cogitat q[uo]d m[un]di sunt quō placeat viro. Et iō si mulier p[ro]p[ri]a ad hoc se ornare vt viro suo placeat p[otes]t h[ab]ere si ne p[ro]p[ri]o. B. Hoc verū q[uo]d maritus apparet p[ro]nuus ad adulterium v[el] nollet reddere debuit. r cū tali ornam[en]to verisimilit[er] cōtra p[ro]p[ri]a incōuenientia p[otes]t d[icit] al[ter] cessat cā cessat effect[us]. et de appel. cū cessante. It[em] cā h[ab]et requirit q[uo]d ex talis ornam[en]to mult[um] verisimilit[er] d[icit] peccat[us] cōcasio. al[ter] sine p[ro]p[ri]o p[otes]t d[icit] h[ab]ere r n[on] possit. q[uo]d vt illi per que scandala v[er]it. B. Ath. ig. Nec debemus iurare p[ro]ximū nisi in quātū possimus sine p[ro]p[ri]o. 22. q. 2. faciat. Item q[uo]d n[on] sunt faciendā mala vt veniant bona. Ro. 3. It[em] i[n]excusabiles s[un]t mulieres se ornantes cū videt h[ab]ere pudicos suis minime placet. r s[ed] tunc si ab ip[s]is prohibeantur p[otes]t eni q[uo]d sic i[n]moderate se ornant h[ab]eant ex supbia siue ex libidine. r p[otes]t omniū habētū i[n]clementa libidinis ex tali ornam[en]to redmāta in p[re]dicas fm Al. r in s[um]m. li. 3.

ii. 34. q. 184. B

C[on]tra illicito ornam[en]to sit mortale peccatum. R. fm Tho. vbi sup[er] Mulieris cultus de se viros ad lasciuia[m] prouocat. p[ro]p[ri]o. 8. Mult[um] er occurrit illi ornam[en]to meretricio. preparata ad capiēdas aias. Et iō ille mulieres q[ue] viros n[on] habet nec intēdit h[ic] n[on] p[otes]t absq[ue] p[ro]p[ri]o appetere placere viroz aspectibus ad p[ro]p[ri]o d[icit] q[uo]d hoc est dare eis i[n]centiu[m] peccandi. Et siquid e[st] hac intentione se ornare vt alios p[ro]uocet mortaliter peccat. Si aut[em] ex quadam leuitate vel etiam ex vanitate p[otes]t quādam iactantiam n[on] semper e[st] p[ro]p[ri]o mortale s[ed] q[ui]s veniale. Et eadem ratio e[st] q[ui]s ad b[ea]te viris. B. Hoc clarius patebit ex infra dicendis. B

C[on]tra de mulierib[us] se colorantibus r alia signēta adhibentibus R. fm Tho. fa. fe. q. 169. Huiusmodi fitiones n[on] p[otes]t esse sine peccato n[on] t[ame]n semp[er] est mortale s[ed] solū quando fit p[ro]pter lasciuia[m] uel in dei cōtēptū. B. Adnertendū q[uo]d nisi aliud exp[re]sse apparet ip[s]o facto p[otes]t intētio lasciuie r diuini cōtēptus. Cū. n. act[us] in se sit adulterine fallacie r inhonestus. ut dicit Aug[ustinus] in. c. s[er]uare. de p[ro]p[ri]o. dif. 5. n[on] p[otes]t in se p[ro]tendere nisi lasciuia[m] r n[on] inhonestam adeo q[uo]d mulier cōrariū asserēt n[on] crederet. Alio enim Aug[ustinus] n[on] dicitis vos aios h[ab]ere pudicos si habetis oculos impudicos. q[uo]d impudicus ocul[us] impudici cordis e[st] nunci[us]. 32. q. 5. nec solo. It[em] cū actus in se contineat quādam impugnationē diuini op[er]is vt dicit Cyprianus in l[ite]ra de habitu virginū. Et cum mulieris cultus

maxime talis p[ro]uocet alios ad libidinem iuxta illud p[ro]p[ri]o. 7. Ecce mulier r. c. r no. at Tho. fa. fe. q. 169. ar. 2. quō esse p[otes]t sine diuino cōtēptu cū non curet illas aias p[ro]p[ri]o r q[uo]d xps suo p[ro]p[ri]o redemū sanguine. Et ideo hic non solum simplex p[ro]p[ri]o comp[er]dit sed e[st] talis vt videt persona in deuz ma nus inferre cū sui p[ro]p[ri]o. An Cyprianus vbi. s. dicit. Ad virgines t[ame]n aut viduas sed r nuptias puta et oēs oio feminas admonendas q[uo]d opus dei r factura eius r plasma adulterare nullo modo debeant adhibeo flauo colore v[el] nigro puluere v[el] rubore. aut quibet lineamēta naua corumpere me dicamine. Et subdit. Banus deo inserit quādo illud quod ille formauit reformare contendit. Impugnano est ista diuini op[er]is. purgatio veritatis. deā videre n[on] poteris q[uo]d oculi tibi non sunt quos deus fecit s[ed] quos diabolus fecit de inimico mā t[ame]n cū illo pariter arsurā. Et p[ro]p[ri]o alij inter quos videt fuisse Alex. de ales. asserunt in his r similibus inesse mortale peccatum. S[ed] forte poss[et] aliqua a m[or]tali excusari q[uo]d aliqd tale puā factū solū ex quadā subia leuitate sine alioz scādalo siue piculo. B. Sciendū t[ame]n q[uo]d aliud e[st] fingere pulchritudinē r aliud e[st] occultas impudicitinē ex aliq[ui]d cōp[er]nentē puā p[ro]p[ri]o r h[uius]modi. B. Hoc. n. e[st] licitū. q[uo]d fm ap[osto]l[um]. i. Cor. 12. que putamus ignozabiliora mēbra e[st] cōp[er]is his abūdantior bonozem circūdam. B. Ad p[ro]p[ri]o d[icit] ple niorē intelligētā v[el] r[ati]o aliqd vel b[e]n[e]d[ic]t[us] tangendū e[st] de mā ornam[en]to

ta mulier. q̄ viroz et t̄ vestiu q̄
aliaz rerū. p̄io videlicet qualr p̄
discerni ornatus illicitus. s̄o q̄le
p̄ctū sit in eius vsu. s̄i circa ip̄m
aliquis p̄t excusari.

4. **¶** Quo ad p̄amū ergo dico q̄ p̄
discerni multipliciter. p̄io rōe iū
tōis vtenus. vt si inteno esset ad
p̄pā vel lasciuā et huiusmōi. qz
cū mala intentione nil p̄t esse lici
tū vel sine pctō. ḡ. d. i. s̄. f. c. f. de
sen. exco. cā voluntate. 3̄o vito
sum et esset sigs q̄eret p̄ cultū su
p̄mū vestiu delicias. cum vestis
ordinet ad corpis s̄mentū scdm
Tho. fa. fe. q. 169. art. 1.

5. **¶** Sc̄do rōe p̄fessionis clericalis
vt si clerici dēferrēt ornātū seu ha
bitū n̄ p̄decernēt honestatē clerica
li de q̄ in e. clerici officia. et de vt
ta et ho. cle. 3̄e rōe p̄fessionis
regulari. vt si religiosi seu religio
se ferrēt ornātū seu habitū nō con
uenientē p̄fessionī i quo si nō mo
dicū excedūt et mortali peccant
fm Al. et i sū. li. 3. ti. 34. q. 284. 2.
casu q̄ncz etiā excoicationē incur
runt videlicet cum mutant s̄mā
et temere sue p̄fessionis habitu
dimittunt. et ne cle. vel mo. vt pi
culosa. li. 6.

6. **¶** Tertio rōe ibonestas. Nichil ei
ibonestū p̄t esse licitū cuz bone
stas su vna de tribus p̄tibus p̄ci
palibus iusticie. ff. de iust. et iur.
l. iusticia. §. iuris p̄cepta. vñ et vñ
de excludentiibus de regno dīc̄
impudicia. Ad Gal. 5. Ad inho
nestatē autē ois transformatio na
ture p̄tinet. qz quicqd agit contra
ordinē nature magnā in se cōtinet
ibonestatē. 3̄. q. 7. adulterij. Et si
quis vel siqua ex habitu v̄t orna

tu vult appere maior seu pulchri
or q̄ a natura fuerit cōpositus q̄
maxime solet contingere in fuc
tionibus seu coloratōib⁹ facies et
capilloz. q̄d penius ibonestum
et illicitū ē. de cōse. d. i. s̄. f. c. f. de
3̄ illud Gal. 6. Non petes adij
cere ad staturam tuā cubitū vnus.
3̄e ad ibonestatē p̄tinet apic q̄
ex deformitate habit⁹ viri ostēdat
verenda et mulieris humeros seu
peccora. 3̄e q̄ mulieres incedant
capite diu cooperito. An. i. Cor. x.
d. Debet mulier vclamen habere
sup caput suū. Et Aug. in epla ad
Rofidum. et ponit i dicto art. 1.
dicit. Capillos nudare feminas q̄s
et caput vclaf apls iubet nec mari
tatas decet. Dicit tamen ibi gl. q̄ p̄t
aliq̄ excusari a pctō q̄n b̄ nō fieri
ex aliqua vanitate sed p̄pter p̄ra
riā p̄suetudinē Quis talis cōsuetu
do non sit laudabilis. q̄d p̄t inli
ligi verū q̄ occasione cōsuetudi
nis nō possit onūtere sine repu
tabili scandalo. et b̄ agendo nullū
dat occasionē sc̄dali. 3̄e rōe
bilis cōsuetudo nō excusat. ff. de le
gi. q̄d nō rōe. Immo potius gra
uat. et de p̄sue. c. si. Fornus autē ad
ibonestatē p̄tinet si in capite mu
lieris appareat aliqd ipudicic
elationis ostensiuū cū in ea d̄beat
appere ois honestas et humilitas
in cuius signū ei coma d̄ p̄p̄
q̄d eā amputare s̄b anathemate
p̄hibet. 30. d. i. quēcūqz vbi dicit.
Quēcūqz mulier religioi iudicis
cōuenire comā sibi amputauerit
quā deus ad velamen eius et ad
memoriā subiectionis illi dedit tan
quā solvens ius subiectionis s̄o

ibema su. Si ergo anathema d̄
facientes hoc et sub p̄tenu religio
nis cū in nō inr̄t religione quāto
vchemēt⁹ p̄ra facientes sub signo
q̄d ei directo cōtrariat videlicet su
perbie seu ibonestatis. sic ē capi
te diu cooperito et reuelata facie et
fronte incedere. et sicut aliq̄e faci
unt mira sibi seu alia elationē de
signāna vel ibonestatē seu ad li
bidinem puocantia apponē. 3̄e
ibonestū est q̄ femina. vñat veste
virili vel ex. Deut. 22. Nō induet
mulier veste virili nec vir vtenur
veste feminea. Abominabilis ei
apud deum est qui facit h. Et gn̄a
lier quālibetqz in habitu seu or
nate aliquid appareat ibonesti
tas. cum nihil ibonestū possit eē
licitum. ff. de condi. insti. l. filius.
vbi d. 2. Que facta ledunt pietatem
estimationē vel verecundiā n̄ am
et vt generalit̄ dixerit q̄ contra bo
nos mores sūt nec facere nos pos
se credendum est.

7. **¶** Quarto rōe supfluitas. Nā vsus
supfluitas est oio vtiōsus. An ad
Gal. 5. inter alia excludentia a re
gno dei cū fuisset dicit̄ d̄ somita
tione ponit luxuria. vbi dicit glo.
i. quēlibet supfluitas. Nā et i dco
art. 1. dicit Tho. q̄ p̄hibet ornat⁹
superfluitas ipudicis et inuerecun
das. Supfluitas autem attendi p̄t
tripliciter. p̄. mō respectu m̄eri.
vt cū q̄ vsū seu utilit̄ retinet ve
limenta seu alia ornamenta vira
42. d. i. sicut bi. dicit Amb. Nudo
rā idumētum est q̄d in recludis et
quis tam iustus et c. respectu s̄p̄
te vt si forma est excessiue longa
seu lata. q̄d i multis p̄t appere et

p̄sertim in vestibus mulierz cauda
tis in quibus appareat vitiū nō so
lum manifeste supfluitas sed et in
honestatis. Nā ad ibonestatem et
mollitē p̄tinet q̄ p̄s trahat vesti
mētum p̄tiam fm p̄m. et notat
Tho. fa. fe. q. 169. art. 1. 3. respectu
p̄ciōuaz vt cū q̄ vsū maiori p̄ciō
sitate q̄ pueniat sibi. qz maiori di
gnitatem maiori p̄tuit ornatus. extra
d̄ vi. et ho. de clerici officia. et no
tat Tho. in dicto art. 1. Ex quo p̄s
q̄ maiori ornatus p̄tinet ad cultus
diuinū q̄ ad quēcūqz alius vsūm
cum nulla sit maiori dignitas quaz
diuina. Et in et in cultu diuino d̄
ornatus eē moderatior quā ois
fuerit pp̄ exemplū xp̄i q̄ nos hec d̄
spicere docuit. vñ de. 12. q. 2. gloz
dicit Yero. Neqz mihi aliquis op
ponat diues in vicia tēp̄m mēfaz
et lucernas et cetera ex auro sabre
facta. Tunc b̄ p̄bant a dño q̄n
sacerdos hostias imolabat et san
guis pecudum erat remissio pctō
ruz q̄ hec oia p̄cesserint in figu
ra. Nunc s̄o cū paupertatē dom⁹
sue paup̄ dñs dedicantia a re
gno dei cū fuisset dicit̄ d̄ somita
tione ponit luxuria. vbi dicit glo.
i. quēlibet supfluitas. Nā et i dco
art. 1. dicit Tho. q̄ p̄hibet ornat⁹
superfluitas ipudicis et inuerecun
das. Supfluitas autem attendi p̄t
tripliciter. p̄. mō respectu m̄eri.
vt cū q̄ vsū seu utilit̄ retinet ve
limenta seu alia ornamenta vira
42. d. i. sicut bi. dicit Amb. Nudo
rā idumētum est q̄d in recludis et
quis tam iustus et c. respectu s̄p̄
te vt si forma est excessiue longa
seu lata. q̄d i multis p̄t appere et

diligentia erga ornamum habetur
Unde Tho. in dicto arti. 1. dicit q
inordinatus affectus circa ornamu
ptingit qñ nuntiam sollicitudinem
quis apponit ad exteriores vestiu
calum etiam si non sit aliqua inor
dinatio respectu finis. Facit. c. par
simoniam. 41. dis. ibi preter corpo
ris diligentiam. Et potius curiosi
tas deprehendit prio respectu for
me. vt qñ i ipsa forma ostenditur cu
riositas. Unde i summa de vitijs di
citur q in forma reprehensibilia sūt
corrugatio et inasio. Facit dictum
c. parsimoniam. ibi. Dissolutos aut
c. pfractos vestibus et incessu non
recipimus. maxime qñ in talibus
adest qñqz vitiosa pdigalitas quā
et leges detestant et equiparant fu
roz. ff. de cura. su. l. i. In dicta etiā
summa potuit exemplū de somularib⁹
rostratis vel pforatis. et item in si
milibus multis. 2. dephēdūtur res
pectu artificis vt qñ circa vestem
seu ornatum multū laborat cū nul
la vel pua vilitate rei. Unde Ray.
li. .ii. de negi. secularibus. dicit q
ad nullum vsus sunt vitiles nisi ad
peccandū sumus supflue ac supmo
se camisiaz. quas precipue faciūt
hispani dantes p sumra vnius ca
misse plus in duplum vel tripulum
q̄ valeat tota camisia. et similia.
Et subdit q peccant faciētes et vē
dentes seu alienātes seu tenētes
predicta. Et satis inter predca vř
posse p̄pūat racamaturas supmo
siores et inuitiores propter idēti
tatem et maioriātem rōis. ff. de le
gi. l. non possunt. 3. ex pie vtiuntis
qñ ad ornamz seu habitum maio
rem sollicitudinē adhibet q̄ expe
dit. vt dicit Tho. i dicto arti. 1. qđ

manifeste deprehenditur qñ circa
hec plus sollicitat q̄ circa q̄ lit
salutis. contra illud 2. Bar. 6. pu
mum querite regnū dei.
¶ 6. rōne scādali. Nam dñs dicit
2. Bar. 13. Ne illi q̄ que scandalū
venit. An et abstinere debemus et
a licitis pp salutē pximi ne videlz
ei det occasio scandalū. al. iun⁹ ex
tra charitatem. Ro. 14. ibi. Si pp
cibum frater tuus scandalizat et c.
Unde Tho. dicit fa se. q. 44. arti.
8. q̄ ipralia que sunt nostri domi
nii sūt dimittēda ad tollēdū scādali
pximi qñ peccat ex infirmitate et
ignorantia. Minimo ergo o3 q̄ l
vsu ornamz remoueat scādali
a pximo. Unde et Alex. de ales. su
per fo sen. dicit q̄ l3 f3 nobilitatē
p̄sone et p̄suetudinē terre et digni
tatem officij se ornare p̄ciosis ve
stibus usm q̄ abstinere libido in volū
tate et scandalū in exterior opere.
Hoc aut scandalū pot̄ p̄igere du
pli ceter. Primo si ex ornatu al qđ
inducit ad p̄cām. pua ad vtiendū
sili ornamto qđ sibi non p̄petu si
ne ad aliud p̄cām p̄fert ad carna
lē p̄cupiscētiam siue ornamz vni
inducat mulierē siue ornamz mu
lieris inducat virum qđ frequēt
us contingit ex quadam humana
fragilitate. Ecc. 19. Vinum et mīe
res apostatate faciūt et sapiētes.
et iō cum p̄sona aduertit ex suo or
nam aliquid seu aliqua idēt ad scā
daliū p̄cā. o3 oio ab illo a b̄stine
re. Constat autē q̄ ornamz et pul
chritudo mulieris facilius allicit
ad p̄cupiscētā. vt in dicta auctori
tate Ecc. Vinū et c. Et p3 per expe
rientiā. Exemplū h̄f. 2. Reg. 2. in
Dauid iam p̄fecto viro qui ex of

visu Berfabee inductus est ad
adulterū. Et pp b̄ dicit Tho. i di
cto arti. fo q̄ circa ornamz mīez
eadē sunt auēdēda que cōter di
ca sunt circa exteriores cultū. In
super et quoddā aliud sp̄ale. s. q̄
mulieris cultus viros ad lasciuā
p̄uocat. Et iō et ex hoc solo mulie
res oio debent abstinere ab orna
tu aut illo vni cum multo modera
tione honestate et tremore ne or
to scādalo ex eaz occasioe dicat il
la. Et uobis. fo mō accidit scan
daliū qñ p̄ ornam fm verisimilē
peccuraz extrinsecus necessitatibus
paup̄z derogat. hoc ei casu d̄tra
buur et ornamt ecclesiastico ita vt et
sacra vasa p̄manuāt et expendat
in huiusmodi necessitates. vt patet
86. dis. conpatiamur. et l. q. 2. au
rum. Fortius ergo detrahī o3 or
namu p̄phano l3 ad de se nullam
aliā haberet illicitatē. Tenet enim
et necessitate quosqz subuenire exi
stentibus in talibus indigentijs d̄
supfluo necessitatis nature. l3 non
est supfluo respectu p̄decētie. vt
p̄bat i p̄allegans. c. vbi d̄f. Orna
menta condecētia ornamt eccle
siastico debere i huiusmodi neces
sitates expendi. et notat Ricar. su
per. 15. dis. quarti sen.
¶ 7. rōne p̄suetudinis. vt si quis p̄
siderata p̄duōe sua excedit i orna
in metas cōsuetudinis bonoz int̄
quos p̄curat. 41. dis. c. l. Nō tamē
qz excusat sequēdo p̄suetudinem
loci si rōnabile. quia illa dicit si p̄t
p̄suetudo bonoz d̄ q̄ d̄f in dco. c.
l. Nā p̄suetudo irrōnabilis nō ex
cusat. l3 grauat. ut in. c. fi. extra de
p̄iue. Et faus of irrōnabil si inter
p̄p̄iat aliqđ d̄ p̄fatis inconuenien

tibus. ut ex p̄d̄cis clare colligit p̄.
¶ 8. rōne defectus cāe. vt quia ex
nulla rōnabili cā quis mouet ad
vsu ornamz. l3 ex sola p̄placētā
voluntatis. In hoc ei ipso vide
tur et ordini nature contrariari et
creatozi iurari. An Boen⁹ li. 2. p
sa. 5. de p̄solatione dicit. Sic rez v
sa ē cōductio vt diuinū merito rōnis
aial n̄ aliter sibi splendere nisi iāia
re suppellectilis possessione videat
tur. et alia suis quidē p̄tenta si vos
autē deo mente p̄siles a rebus infir
mis excellētis nature o3 namēta
captatis. nec intelligitis quātā p̄di
ton vfo factatis iniuriā. Itē hoc
ipso vř seg vitia et p̄iari virtuti. vñ
Reg. aut. omel. 24. Sunt nōnulli
qui cultum subtiliū p̄ciosarūqz ve
stuz putant nō esse p̄cām. Qđ si vi
delicet culpa non est nequaqz ser
mo detiaz vigilanter exprimeret
q̄ diues qui torquebat apud infer
ros bysso et purpura idums fuisse
Nemo quippe vestimta precipua
nisi ob inanē gloriā q̄rit. videlz
vt honorabilior ceteris esse videa
tur. Res ipa testat qz nemo vř ibi
p̄ciosis vestibus induit. vbi al alijs
non possit videri. Quā culpa pos
sumus melius ex diuerso colligē
qz si abiectio vilis vestimentū vrr⁹
non esset. euangelista vigilanter d̄
Joanne non diceret 2. Barci. l.
Erat indumus pilis cameloꝝ.
¶ 9. Quō ad f3 principale videlicet
Quale p̄cām sit in vsu illicitū orna
ms. Dicēdum q̄ si fiat inuentione
deliberata pp p̄placētā libidino
sant sui vel aliterius. clarum ē q̄ ē
p̄cām mortale cū p̄sensus et i solaz
delectationem peccati mortalis sit
moxale. vt. s. delectatio. Si autē

ex quadam vanitate vel levitate pp
iactantia quadam quis viatur oz
nam. non semper peccat mortali.
sed quibus venialiter. fm Tho. fa fe
q. 169. art. 2. Ad hoc clarior e in-
telligentiam dicendaz q in tali usu
illicito dupliciter potest contingere pec-
catum veniale. prout quoniam vitium est in
sola intentione. et h intentione non e
deliberata. nam sine deliberato con-
sensu non devenit ad rones mortali.
Et Tho. fa fe. q. 162. art. 5. dicit q
supbia fm genus suum e mortale.
Sicut tamen in alijs q ex suo genere
sunt mortalia. puta fornicatio vel
adulterio. sunt aliqui motus q sunt
peccata venialia ppter eorum imper-
fectionem q. s. presentant iudicium
rõnis et sunt pter eius consensum. ita
et circa supbia accidit q aliqui
motus supbie sunt peccata venia-
lia dum eis rone non consentit. rone par-
nitatis rei. Nam qd modicum est. rone
apprehendit quasi nihil. vt notat
Tho. fa fe. q. 46. art. 6. nisi in isto
modico adesset magna mentis li-
bido. Nam talis libido et in puis
inducit mortale. vt notat Bona. 16.
dis. quarti suaz. Extra predictos er-
go casus in tali usu illicito vsu scilicet
mortale pp multa mala et pec-
cata que solent illi accedere. et salte
numquam deest vitium supbie q e appet-
tus honoris seu pprie excellentie vt
patet solum iniaz. dis. 41. c. ex supbia.
In dicto dicto Greg. in dicta omel.
24. ibi. Nemo quippe vestimenta
picipua etc. Et expresse hñt. 21. q. 4.
ois. vbi dicit. Omne quippe qd non
pp necessitate sua s3 pp venustate
accipit clarioris h3 calumnia que ad
modum magnus aut Basilius. Et vt
ex predictis p3 supbia fm genus

suum e mortale. Item qd si in tali
ornatu adesset superbia. includit
in illo magna iniusticia et avaritia.
Unde. 4. 7. dis. c. sicut hi. dicit Amb.
Quis tam iniustus et tam avarus
q qui multorum alimenta non suum
vsu sed abundantiam et delicias fa-
cit. Avaritia aut magna peccatum est
mortale. vt p3. s. avaritia. imo ra-
dix e omnium malorum. 1. Th. mor. vi.
et pputatur pro idolatria. Epb. 5.
Hic iniusticia ex suo genere impor-
tat peccatum mortale. vt notat Tho.
fa fe. q. 59. articulo 4. Et ppter pe-
dicia et alia talis illicitus vsus sin-
gulis deus ad iram puocat. Isa. 3.
ibi. Pro eo q eleuati sunt etc. Et
Sophonie. 1. ibi. Custabo sup pa-
cipes et super filios regis et super
omnes qui induiti sunt veste pigni-
na. Et p dicitur maxime obtinere quoniam
vientes a tali illicito vsu nolentibus
sistere. cum pemptus et vilipensio
et ventulium sit mortale peccatum
vt dicit glo. de pe. dis. 1. in. c. tres se
sup verbo oppelliment. Et potest colligi
ex predictis p Bona. sup. 16. dis.
quarta finiarum.
¶ Duo ad tertium principale vis-
licet si circa prefatum vsu possit alii
quis excusari. videtur dicendum q
si viens in illo non delectatur nec
possit illud omittere absq notabili
scandalo quo depreto onueret. et si
in illo vsu non apparet aliquid ho-
nestum nec ex illo datur alteri sca-
dalu3 mali exẽplum vel alterius pec-
cati q possit excusari. exẽplo bea-
te Ecclesie q desup auro tertio ve-
stibus viebat. quas tamen penitus con-
tinebat vt ex eius p3 histõria. et e-
xemplo similitum. Et facit extra de re-
gu. iur. c. qd non e. et scd3 hoc vsu

adigi dicitur Jo. an. in. c. ea que
de reg. iur. in. 6. in nouella. B.

Actum. Pacta q
res vel guardiani puentua-
les religiosorum mendicantium d suo
rum puentuuz assensu cum platis vsu
habitu debent perpetuo seruari.
si oblatio q non fuerit assensus magistri
vel ministri pvincialis aut gnalis
aut q sedes aplice quo ad fides nu-
meros auctoritate non pstituerit. extra
de pac. quia ex eo. li. 6. Pactum pa-
tri factum a filia dum nuptui tradet-
ur etc. vide. s. dos. s. 3. Ad etiam
nudo pacto obligatur quis secun-
dam deus. s. lex. s. x. v. 11. et j. pro
missio. Pactum de non recipiendo
ad sepulchra. v. s. j. sepulchra. 1. s. 3.

Alla de lineis pã-
psecratus q ex-
tenditur super altare et sup
q extendit corpale. et de palla aliqd
dicit s. psecratio vestium. l. s. Sicut
et de corpali. s. corpali. s. corpale.

Allium vt b sumi-
tur e spale
ornamenti archiepiscoporum i q
plenitudo pontificalis officij pferit
et eo. nisi. Debet autem pallium peni-
a papa infra tres menses a ipse con-
secrationis siue confirmatois si an-
teq psecratus. Aliter si accuset
potest remoueri. dist. 100. qm. Et de-
bet penicilli in Rama di. 100. p. s. c. l. a.
Et debet petes p stare sacrum fidelit-
tatis et obediencie Romane ecclesie
dist. 100. optatum. et de elec. signi-
ficati. Hic in datione pallij d3 da-
ri nouum privilegium vel antiquum in-
nouari ut. 100. ronis. et c. scriptorum
Hic recepto pallio et non ante potest se

archiepiscopus nominat. et c. nisi. Nec
ante potest pallium conuocare. consec-
rare crisma. dedicare basilicas. ordi-
nare clericos. seu episcopos consecrare.
et de elec. quod sicut. s. pl. Item
archiepiscopus non potest pallium suum al-
teri commo dare. q pallium psonaz
et non trãsit. Et d3 cum eo sepulchri
et eo. ad hec. et c. ex tuarum. Foz so-
lus romanus pontifex tempore vbi
q vult pallio. Ceteri autem ista missa
rũ solennia q libet ecclesia sue pum-
cie. Non autem si egrediat ecclesiam vt i
pessione. et eo. c. 1. Et h diebus
in quibus conceditur in suo privile-
gio. Aliter non potest. sed bene potest quibus
sine pallio celebrare. extra. eo. c. fi.
2. Ibi dicit. Respondemus q tam in
ma q in aliena dioecesi potes absq
pallio vel scandalis celebrare qui
vult in tua dioecesi non senp debet
celebrare cum pallio s3 diebus illis
distaxat q ecclesia tua privilegium s3
expressi. Et id e qd in b. c. no. i. s. i.
li. 3. n. 26. q. 36. fm Ray. Et addit
q papa sepulchri vbiq potest pallio
vt in signum plenitudinis potestatis.
B. Pitarche an possint dare pal-
lium. vide. j. pfiarcha. s. 2.

Alpa debz eligi a dua-
bus pibus car-
dinalium. Aliter q gereret se
p papa. excoicatus e. vt. s. excoica-
no. 1. s. 2. v. 4. Et plura noua circa
electionem pape et reclusionem car-
dinalium. et de elec. vbi periculum
li. 6. Et q in illa constitutione colle-
gium cardinalium nullam potest fa-
cere dispensationem seu inuatiõem
et qdam alia circa hoc. i. cle. nero
mani. de elec. 2. quo autem et vbi de
beat consecrari. habes supra con-
secratio episcoporum. s. pl. et vbi

Papa est summus inter omnes. Ipe ei
habet plenitudinem potestatis. Alij p
tenti sollicitudinem. 2. q. 6. de cetero
2. c. qui se fecit. An cu dñs aplis di
ceret vt laxaret retia. soli Petro
dixit. duc in alium. Luc. 5. Petrus ei
dixit. duxi vt piscaret hano. Mat.
17. p que peminens iuridimo signi
ficat. 23. q. 1. nō turbat. 2. c. est aliud
Ite soli Petro dcm ē. m es petr⁹
2. c. 2. d. quis. Ideo spaliter ipe
ē vicari⁹ Ihu xpi. 2. qd amo maiō
hoie. minor deo. ex de transla. iter
corporalia. 2. Idem in sum. li. 3.
ti. 17. in prin.

Quor sunt casus qui ad solum
papaz ptinent. R. fm Ray. Sunt
multa de quibus etiam plures. 2.
Imo omnes fm egn. Ray. vt patz
i sum. eo. u. q. i. B. non transiunt
cū generali mādato sed requirunt
spale. dis. 17. huic soli sedi. extra de
trāsla. 13. 2. de offi. le. q. translatio
nem. vt questio sūda. 24. q. 1. quoni
ens. dis. 12. pceptis. Item transla
tio epi vel electi. s. confirmati. ex d
transla. inter corporalia 2. de offi.
le. c. 3. 2. 4. Item depositio epi. 3.
q. 6. quis. 2. c. vnda. Receptatio
renunciacionis epi vel electi. s. cō
firmati. 6. q. 3. deniqz. ex de trāsla.
inter corporalia. ex de regu. 13. Exē
pno epoz. 16. q. 1. frater. Item re
stitutio depositio ab ordi. 2. q.
6. ideo. 1. 2. 1. 2. et supra epos. §. 6.
2. Adde idem in remoto ab offi
uo ex eo q hereticus tradidit ec
clesiastica sacramenta vel eos tra
didit ecclesiastice sepulture vel obla
tiones seu elemosynas eorum rece
piti scd̄z glo. Ray. 2. in dicta. q. 1.
B. Ite iudicialis diffinitio seu in
terpretatio privilegiorum suoz

extra de iudi. cum venissent. Et idē
scdm Hosti. si dubitentur de rescri
pto apostolico ita q ab alio per via
ranōis. 2. i. iuris quod disponu d
validitate vel invaliditate rescripto
rum. vt extra de rescrip. per totum
B. solum non possit. vt extra de of
fi. dele. c. 2. Idem scdm Inno. de
interpretatione statuti facti per le
ganum cuius iurisdicōio finita est
nec aliquis ei successit. Et idem de
dispensatione in casibus qui p eadē
statuta pape reseruantur. 2.
Ad hoc est argumentum. extra de
offi. dele. c. 1. B. Ite mutatio se
dis epalis. 7. q. 1. temporis. Ite p
struere alicubi de nouo sede epis
copale. 16. q. 1. scilicet. 2. ar. de conse.
dis. 1. de locorum. Item subicere
vnum episcopatū alicui vs vnum. i
duos diuide. seu duos in vnum vni
re. Hos casus habes. 16. q. 1. 2. tē
poris. ex d excess. pla. sicut vnus. 2.
de offi. dele. qd translationē. Ite
cōmutatio voti Ierosolymitani.
ex de voto. ex multa. Simile de q
busdam alijs votis. de quibus vt
de. 7. voti. §. 2. Item solum papa
potest concedere vt quis veniat cō
tra licitum iuramentum. extra de
iure iuran. venientes vel etiam de
quo dubitat an sit licitus. extra de
elec. venerabilem. qd intelligit fm
vō. solum in arduis. 2. vide. s. in
ramentū. l. §. pe. 2. Et ibi patet q
hoc habet locum quando fu com
mutatio in melius. 2. q. qñ est vō
bum vtrum iuramentum sit licitū
etiam episcopus potest dispensat
B. Solum dispensat cum irregu
laribus. s. in criminibus maiorib⁹
ad alterio. extra de iudi. ar. si clerici.
Et circa hoc vide. s. dispensatio. §.

6. 7. 2. 8. 2. Et ibi clarius de hoc.
B. Solum potest conciliū genera
le celebrare. dis. 17. per totum. 2. q.
6. ideo. Solum potest condere cano
nem generalem. 26. q. 1. si ergo cir
ca medium. C. De legi. l. 1. Solum
potest personas ecclesiasticas iure suo
punire. 2. hoc verum circa colla
tionem beneficiū vel vocationē
personarum ecclesiasticarū ad sui vel
alioz obsequium pp publicam vtili
tatem vel i similibus pūctibus ad
regimē ecclesiarū p coi vtilitate. vt p3
p iura. §. allegata. B. 9. q. 3. p prin
cipalem. dis. 19. in memoriam. extra
de pces. s. ben. c. quia. Solum potest
concedere pōndā vbecciam non
vacātem. ex de pces. s. ben. nulla. 2.
de rescrip. eam te. 2. Et l3 b legat⁹
etiam a latere nullus non possit
potest tamen sibi retinere prio vacā
te ecclesiarū et si ecclesia ista patronum
habeat ecclesiasticā. Secus si secularem.
ex de iure pa. cum dilectus.
Et de offi. dilectus. fm Hosti. 2.
i sum. li. 3. n. 7. q. 1. B. Legat⁹ autē
et habens plenariā legationem h
nō potest in quibuscunq psonatib⁹ ac
beat qz p electionem assumi. ex d
offi. le. deliberatione. li. 6. 2. Ibi
of. Deliberatioē prouida duxim⁹
libendum ne aliqs apostolice se
dis legatus quicunq legationem
obtinere plenariam dinoscatur ca
thedrales vel regulares aut colle
gatas ecclesias seu ipsarum ecclesiarū
cathedralū dignitates ad quas hi
qui pfectiuntur eisdem maiores i
corum capitulis post epos existen
tes habent p vtiā electionis assu
munt. electioni collationi. p
uisioni. electioni aut dispositioni. q
modo cūq referret. nec de ipis oz

dinandis cōferendis disponēdis
se aliquatenus irromittat. neq ali
qd quominus ad quos pttinet eli
gere aut postulare liberē valeat cū
vacabit. oblitaculum quolibet iter
ponat decernētes qe qd cōtra h fa
ctum extiterit coipō irritū sit 2. ma
ne. B. Solum potest excoicatum a se
absoluere. ex de elec. venerabilez.
Et vide de h supra absolutio. l. §. 3.
b. 3. Solum potest absoluere excoica
tum a suo delegato. quia nolebat
obedire snie diffinitue. si steterit i
excoicatione per annum. extra de
offi. dele. querenti. 2. Idem est de
excoicatio a legato vel delegato
iurisdicōio expirauit 2 nullus suc
cessit. vt i dicto. c. querenti. extra de
offi. or. pastoralis. B. Sol⁹ cogno
scat appellatione penitus remota.
9. q. 3. cuncta. 2. c. aliorum. Solum
cognoscit de causis ad eum de las
per appellationem vel relationem
ex de of. le. 13. 2. Est autē relatio cū
iudex cām istructaz remittit ad pa
pam vt eā diffinat si voluerit 2 pē
dente huiusmodi relatione nō va
let processus iudicis qui retulit. vt
i dco. c. 13. 2. notatur i dca. q. 1. fm
glo. Ray. B. Solum ordinat illuz
ad superiores quez ordinauit sub
diaconum. ex de tēpo. or. cum i di
stribuendis. Solum concedit pal
lium. dis. 100. pallium. vel fm vō.
Et aliq concedēdi hnt privileguz
vt patriarche. vide. §. patriarcha.
Ite solum semp 2 vbis pallij vnt
ex de vsu pallij. ad honozē. Ite so
l⁹ dispesat cū bigamo. 34. dis. lectio
ex de biga. nuper. Vide de h supra
bigamū. §. pft. Solum dispesat cū
illegitimo fūm ad ordines sacros
2 bñficiuz cum cura vel persona.

ai et de fi. p. sby. is q lib. 6. Similit
cum minore q. p. moueat ad curas
aiar vel dignitates nisi q. sum per
mittit epi s. dignitas. §. 3. Similit
de eo qui non e. in sacris. vel aliter
e. de iure idign. §. 1. p. s. i. t. u. o. sec.
si de iure diuino super quo no. daf
per hominem dispensatio. B. vt
promoueatur in epi. ar. extra de
elec. d. d. u. §. si. 7. L. de cri. sacri. l.
disputari. Solus dispensat vt q. s.
habeat plura beneficia cu cura v. l.
plures dignitates seu psonat. ena
si curam no. habeat. aut etiam i ca
dem ecclesia. §. 1. q. q. s. possit habe
re plura bñficia vel dignitates i il
la. vt i iuribus de qbus statim. B.
Extra de pben. de multa. 7. de con
sue. p. u. e. u. d. u. e. h. 6. Solus potest
p. s. rre ordinē subdiaconalē die do
minico 7 alijs p. p. u. i. s. festis. vt s.
ordo. 7. §. 6. Soli ad euz appellat
omissis medijs. 2. q. 6. c. 3. 4. 7. 5. 7
c. de cetero. 7. 2. q. 6. metropolita
na. xi. q. 3. puenit. §. h. c. peruenit.
no. videt ubi haberi. B. Addit ho
st. q. legatus videt habere idē p. i.
nilegiū. et de offi. le. c. 1. q. b. obriet
tū de p. s. u. e. u. d. ne vt dicit. B. Hoc
tū non ponit Host. sed dicit q. b.
obriet de consuetudine quequid
ali scribant. vt in dicta. q. l. in sum.
l. 3. n. 17. 7 sic inuit q. obriet d. iu
re 7 consuetudine. Et facit. 2. q. 6. d.
cetero. 7 in. c. l. et de offi. dele. B.
Similiter patriarcha vide. §. patri
archa. §. 7. Itē maiora negocia ad
papam sūt referēda. 2. q. 6. ois op
pressas. Et iste casus multos obri
et. vt dispensationē. symonia vide
§. symonia. 6. 7 i. 7. §. vltimus. Itē
in homicidio voluntario. So. dis.
nuro. §. vel enas culpōso. ea. dis.

e. hi qui. B. Et cum illo q. excoica
tus celebrauit. vt supra excoicatio.
1. §. 3. qui incipit. Quis e. effectus.
circa finem. Et similiter cuz illo q.
excoicatus recipit ordines. vt sup.
excoicatio. 1. §. 20. qui incipit. Quid
de illis. Addit etiam Host. alios
casus vt q. supplet defectum regis
vacante regno. extra de elec. cum
iter vniuersas i si. 7 ex de sup. ne. §.
la. grandi. li. 6. Itē defectū impera
toris. extra de fo. comp. l. 3. §. 1. Itē
electum impatorem pfirmat vt cas
tat vel etiam iperatore depōt. et
de clef. venerabilē. 7 de sen. 7 re
iudi. ad aplice. Et quicūq. enā p. in
ceps secularis fuerit in iustis pot
p. papā dponi. 17. q. 4. si quis de in
ceps. xi. q. 3. null. 22. q. 5. p. cepus.
Ande 7 zacharias papa depōlit
Ludouicū regem francoz. 15. q. 6.
alius. 7 Inno. tertius. Non e. vt i
dicio. c. venerabilē. Et Inno. quar
tus Federicū vt in dicio. c. ad ap
lice. §. 1. Idem in sum. li. 1. li. 5. q. 13.
B. Idem solus absoluit illos ex
coicatos de qbus deñ e. supra ab
solutio. 1. §. 3. Item solus electōs
nōdum faciam pñciat nullam si
fiat extra de elec. innotuit. Itē sol
habet canonizare scōs. vt supra ca
nonizatio. Item qd. valet factū nō
valere 7 ex. extra de exco. pla. 1. 7
ta. 7 de concef. pben. consilium.
Item nulli legi subiacet dect in cū
tura seruare extra de sup. ne. pla.
l. 3. xi. q. 1. peruenit. Sententia eius
facit ius extra de sen. 7 re iudi. in
causis. Item potest monachū tū
contra voluntatem suam q. abba
tis de monasterio extrahere 7 al
cui prelat. o. vel principi in locum

assignare vel secum tenere. 9. q. 3. e
si. 7 dis. 8. que cōtra mo. xi. q. 3.
qui restit. B. Verum e. pro ecclesia
sua vultate vt in dicio. c. si. 9. q. 3.
B. Item in matrimonio in multis
casibus ipse tū dispensare pot. vt
i gradibus prohibitis 7 huiusmo
di. §. impedimentis de iure posi
tuo super quo papa habet plenā
potestatem. 2. q. 1. §. si ergo. B. et
de resti. spo. l. i. t. e. r. a. s. et de consan.
7 affi. non debet. Item ordinat eo
dem die quo cōsecratur. et d. elec.
qd. sicut. §. p. t. e. r. e. a. B. Potius in
§. sup. eo. §. 1. Item solus pot. cler
cum depōlitum vel degradatū re
stit. vt supra epi. §. 6. B. Ista alia
ad papam tū p. t. e. n. u. i. a. i. v. a. r. i. s. ca
sibus particularim poteris inueni
re. B. Dec. 7 alia notant i sum. li. 3.
n. 7. q. 1. Inier que e. secundū hos.
q. papa non potest iudicari ab ali
quo nisi de heresi. 40. dis. si papa.
vel nisi subnuntiat se iurisditiōi al
terius. 2. q. 7. nos si incompetēt.
Item fm Hug. q. papa potest cō
cedere simplici sacerdoti q. cōstr
mere q. crisma conficiat 7 oēs or
dines cōferat p. t. e. r. e. e. b. a. l. e. m. quem
nō habet 7 virgines consecret. Et
q. possit pcedere diacono q. p. s. e. r.
ret diaconatus 7 minores ordines.
Et cuiuslibet habenti ordines. possit
pcedere 7 p. s. e. r. e. r. e. illi ordinē. Et q.
possit et cōcedere laico q. p. s. e. r. e. t.
virgines. Si tū talis p. s. e. r. a. t. i. o. p. o. s.
set fieri sine missa al. non. Sed fm
glo. Kar. tunc e. dicere q. ea que
sunt ordinis non potest alijs d. m. a.
dare qui non habent ordinem qui
cūq. ad excoicandum id qd. de
m. a. d. a. u. r. sed ea que sunt iurisditi
o. n. o. p. o. t. B. o. d. i. c. q. p. b. a. b. i. l. i. u. s.

df q. papa potest cōmittere sacer
doti q. confirmet sed non inferiori.
quia hoc pertinet ad pfectionē cō
poris mystici sup quod habet pa
pa plenā iudicē potestatis. Sed nō
possit simplici sacerdoti pmittere
q. aliquē ordinare i sacerdotē. qz
sacerdotiū pertinet ad eo. p. u. s. x. p. i.
v. r. i. respectu cuius non e. maior
p. i. a. s. e. p. i. q. s. sacerdotis. possit autē
cōmittere sacerdoti simplici cō
ferre minores. Lon. p. e. vt in d. c. a.
q. i.

3
C. Atz papa possit tollē leges cui
les. §. fm Jo. an. Abi papa nō ha
bet tēporalem iurisditiōem non
pōt tollere legem quo ad forū ciu
le. nisi in his in qbus venitur picu
li aie cū p. t. a. c. t. o. s. d. i. s. t. i. n. c. t. e.
96. dis. cum ad v. r. i. 7 d. i. s. i. o. q. m. c. f. q.
si. s. i. u. t. l. e. c. a. m. 2. In his aut in qb.
periculum aie v. r. i. t. u. r. quo ad v. r. z.
q. s. o. r. u. m. tollit legem. p. b. a. u. r. e. t. d.
iudi. nouit. 7 de rescript. c. si. 7 de
secundis nup. c. p. l. i. 7 v. l. 7 de fo.
cōp. e. v. l. i. 6. 7 de iure iur. c. 2.
li. 6. 7 de excep. c. 2. li. 6. 7 de sen.
exco. decernimus. li. 6. Mā in his
leges sacros canones imitari non
dedignantur extra de iudi. clerici.
7 in Auctē. vt clerici apud prop. r.
os epos ad si. A. col. 6.

4
C. Atz papa possit absolue ali
quem ab obligatione qua tenetur
homini. §. fm Inno. Potest sa
cere hoc de plenitudine potestatis.
ar. 9. q. 3. p. p. r. i. n. c. i. p. a. l. e. L. de q. d. r. i.
p. r. e. s. c. r. i. p. b. e. n. e. a. z. e. n. o. n. e. L. de p. c. i.
i. m. p. e. r. a. o. f. f. e. l. q. u. o. t. i. e. n. s. I. d. e. H. o.
s. t. i. 7 B. e. r. A. H. o. c. v. e. r. u. m. e. x. c. a. u.
s. a. 7 i. n. p. e. r. t. i. n. e. n. t. i. b. u. s. a. d. o. f. f. i. c. i. u. m.
e. n. s. v. t. p. a. t. e. t. i. n. i. u. r. b. u. s. a. l. l. e. g. a. t. i. o.
A. l. l. e. c. u. s. s. i. d. e. i. u. s. t. i. 7 i. u. r. e. l. i. i. u. s. t. i.

cta. §. iuris precepta.

S Papa etiam ante coronationē suam potest exercere officium suum. Et qui hac occasione litteras eius impugnaret. excoicatus est. vt i ex traua. **Benedicti. xi. q. i. cipiit.** Quia nonnulli. **Casus** i quibus papa raro vel nunq̄ dispensatur habetur. §. dispensatio. §. antep. **A. g. incipit.** Sunt alij.

Paraferna

A. alias paraferna num fm catholicon. **B.** Paraferna est quicquid habet mulier p̄ter dotem. et dicitur a para quod est iuxta et fernā quod est dos. qua si iuxta dotem. licet in quibusdam regionibus talia habeat locū. vbi fm consuetudinez vir omnia imobilia multieris recipit idotes. et oia mobilia sunt cōmuna. habet autē paraferna p̄uilegiū ad instar dotis. Sicut eni vxor habz omnia dona mariti tacite obligata pro dote sic et pro rebus parafernalib⁹ marito dantis nisi specialem et per expressam obligationē sibi p̄uiderit qz tunc alij videtur reddere. **L. d. pac. con. l. fi. A. Idem in sum. l. 4. ti. 25. q. 3. fm Ray. et glo. eius. B.** Quinet secundum hosti si parafernalia inferantur i domo viri cōscientie conuenitur maritus deponit uel mandauit nisi dominiū translatum fuerit i maritum. **A.** Quod non presumitur nisi expresse appareat secundum eundem hosti. **ti. dicta. q. 3. B.** quia tunc agitur conuisione certi vel sine causa vel ob causam. **A.** Ista sunt nomina iuris que parum faciunt ad forum penitentiale et important i effectū qz qd habet ius petendi actione persona

li idest iuris quod respicit obligationem persone et non rei. **B.** De parafernalibus non debet se marius intronitare muliere inuita q̄ uis bonū videtur. vt sicut mulier se ipsam viro cōmittit sic et cōmuret res suas. **L. de pact. con. l. hac lege. A. Idem in dicta. q. 3. B.**

Parentes

A. ruz filij teneantur alere parentes. **R.** filij locupletest tenentur nutrire parentes ege nos. sicut parentes locupletes tenentur filios et noie parentū et filioz sue liberos iū intellige omēs ascendentes et descendentes in **Zucien.** vt **lice. ma. et aue. §. illd. quod col la. 3. Cessat** tamē hęc obligatio fm **Hosti.** si illi possūt sustentari dō bonis pprijs vel de suo artificio. **A.** Nam hęc obligatio alendi nō cadit nisi circa indigentes. **dicto. §. illud. B.** Et de hoc etiam. **§. familia §. i. et §. expositus.** **A.** ruz autē opapietas i parentes possunt p̄uenit occasione religionis require. **j. religio. l. §. 3.**

Paricida

A. pprie dicitur qui parentē occidit quasi parenticida. **S.** **ti.** lex q̄ punit paricidas locum habet in omnibus ascendentibus et descendentibus in infinitum. **I.** **tes.** locum habet in vxore. viro. nuru. genito. vitrico. socera. patrno. auūculo. amita. consobzino. pariele. patrno. nouerca. sponsa. patre et matre sponsi et sponse. Et similiter intelligas si femina predictas personas coniuicias occiderit vel ab eis occidatur. **Item** qui emu venenum vt hoc fieret. **ff. eo. l. i. §. 1. et 4. A.** In dicta. **li. dicit.** Et qui emu

venenum vt patri daret q̄uis dare non potuerit. **B.** Similiter omnes cōsij tenentur. **ff. eo. l. vitrum.** **C.** Que est pena paricide. **R.** Secundum leges est vt pilo v̄gis cedatur. deinde sacco corij cōnfitur cum cane et gallo gallinacio viperā et spina in mari iacet vel in amnem primam vt omnium elementoz v̄su careat. et celū supstat et terra mortuo auferatur et si mare vel amnis nō sit pximus. bestijs subijciatur. **L. e. l. i. ff. e. l. penū.**

Prochianus

alienus in festis d̄missa egiendus est. **vt. §. missa. §. pe.**

Profamilias

debet regere et educare familiam suam. **vt. §. familia. §. i. et §. expositus. et §. parentes.**

Patientia

quod sit. **rn. fm Tho. fa fe. q. 156. Sicut dicit Aug⁹ in li. de patientia. Patientia ē qua equo aio mala toleram⁹ ne aio mi quo bona deseramus per que ad meliora p̄ueniamus. De qua etiaz d̄ **Jad. p̄io. Patientia** opus p̄fectius habet. Et **Gregorius** i omel. Patientia ē radix et cillus omnium virtutum.**

C. An in iurie semper sint patienter sustinende. **R.** fm **Tho. fa fe. q. 108. Bali** tolerandi sunt a bonis n hoc q̄ ab eis iniurias pprijs patienter sustinet fm q̄ oportet. An sup illud **Canf. 2. Sicut** liluz inter spinas dicit gl. Non fuit bonus q̄ malos tolerare non potuit. Nō aut tolerat eos vt sustineat iniurias dei et pximozū. An **Crūo** su

p. Bath In iniurijs pprijs esse quępiā patientē. laudabile ē. iniurias at dei dissimulare nimis ē impius. Hoc t̄m intelligēdū ē q̄ iniuria illata p̄oc ad solā p̄sonā pertinet. Tunc enim patienter sustinendū ē. Quando aut redidat in iniuriam dei vel eccleie tunc debet aliquis p̄ priam iniuriam vlcisci. vt patet de **Helia** qui fecit descendere ignem sup eos q̄ venerant ad ipsū capiēdū. **4. Reg. 1. Sumiliter** **Deliscus** maledixit pueris ipsū irridentib⁹ **4. Reg. 2. Et Siluester** papa excoicauit eos qui ipsam in exiliū miserunt. **vt. 13. q. 4. Guillartius** **Huiusmodi** enim p̄cepta patientie intelligenda sūt fm p̄parationē animi. vt **Aug⁹** dicit in li. de sermone dñi in monte.

C. An percussent vnā maxillam semp̄ altera sit p̄benda. **R.** fm **Al. Aug⁹** in epla de puero **Centario** nis dicit q̄ p̄cepta patientie magis sunt ad p̄parationē cordis q̄ ad opus quod in aperto fit. vt in secreto teneat animi patientia. In manifestis aut id fiat qd eis videt p̄desse quibus bene velle debemus. **And** et dñs se patientem reprehendit. **Jo. 18. et Paulus** percussus in facie dixit. p̄cutietre deus paries de albate. **Act. 23. Si aut** hoc non p̄dest. tunc patienter vnā maxillam quāmi ad animi p̄nptitudines. exhibenda est altera. nec resistendū ē malo. qz p̄ patientiam p̄fecto res deo lucrari possunt. Ad materia patientie pertinere p̄t. **§. ira. et §. contumelia. §. fi. et j. vindicatio.**

Proarcha et

primas sunt diuersa noia. **§. 3**

cōiter idē sūt in re. 99. dif. prouicie
Proprie in dicitur patriarche q̄
tuor principales. f. Cōstantinopo-
litanus. Alexandrinus Antioche-
n^o. et Hierosolymitanus. Et fz or-
dinem hic posuit ē et eorum maio-
ritas. vt c̄ de priuil. antiqua. Alij
vō pprie dicuntur p̄mates. vt A-
quilenses. Bradensis. Cantuari-
ensis. et huiusmodi. A. Idem i sū.
li. 3. n. 24. q. 2. fm Ray. et gl. ei^o. B.
Quot sūt prouiciae quatuor p̄n-
cipalium patriarcharum. R. Qua-
tuor sunt. Primus est quia postq̄
repperunt palliū a sede apostoli-
ca conferunt pallium metropolita-
nis qui sunt sub eis. Secundum ē
q̄ recipiunt fidelitatis et obedi-
tie iuramentum p̄ se et pro Roma-
na ecclesia. Tertium est q̄ faciunt
ante se vbiq̄ crucē deferri nisi vbi
papa fuerit aut eius legatus vt eis
in signijs papalibus. A. i. apostoli-
ce legationis. vt in dicto. c. annō.
A. Et nisi i vrbe Rōana. Quartū
est quia appellatur ad ipsos omi-
sis medijs. Nec omnia habentur
c̄ de priuil. antiqua. in tex. et glo.
Ray. vt in dicta. q. 2. Sed vt ibi p̄
aliqui dicunt q̄ ecclesia Constanti-
nopolitana habet vltra alios patri-
archas duo specialia prouilegia
similia Romane ecclesie videlicet
q̄ deponit ep̄os suos sicut et Ro-
mana ecclesia ar. 3. q. 5. q. sup̄ p̄cepit.
Item quia appellatur ad ipsam si-
cut ad Romanam omiſſis medijs
et h̄ dicunt velle canonem illuz. re-
nouantes. 22. dif. vbi et h̄ sentit gl.
et ibi etiam dicit idē de Alexandri-
no ponit tñ sub dubio. Sed in dic-
ta. q. 2. dicitur fm Hugl. q̄ alexan-
drinus non p̄t deponere ep̄os i

consulto papa nisi super hoc b̄ca
pruilegium speciale. B.
C̄ Sed que iurisdicō patriarce
sue primans in subditos suffraga-
neos p̄ suoz. R. fm Ray. Habēt iur-
isdicōnem in octo casibus. Pri-
mus est cū appellatur ad eos dif.
99. prouicie. 2° v̄ vacat ecclesia
metropolitana et postulat primas
q̄ disponat de rebus ad metropo-
litanū p̄tinentibus. f. custodiendis
c̄ de off. ordi. presentis. li. 6. 3° ex 2°
suetudine vel prouilegio. A. s̄ p̄t
agere qd̄ sibi ex his cōcedit. vt i. c.
conquestus. de quo. f. B. Hos du-
os casus habet. 9. q. 3. cōquestus.
4° cum sup̄ arduo negotio dubia-
tur nec p̄t in prouinciali concilio
terminari. i. c. n. metropolitan^o dy-
p̄ntatē consulere. dif. 18. de p̄cilijs
A. Hoc. c. non videtur ibi haberi.
Idem tñ notat in sū. eo. ii. q. 3. B.
5° cū metropolitano est negligēs
vel remissus p̄t supplere defectuz
eius. 9. q. 3. cū simus. 6° cū aliquis
conquereret de archiepo primas
esset iudex. xi. q. i. si clericus. 7° si s̄
ditus metropolitani conqueratur
primas q̄ iniuste ipsuz excoicauit.
et primas remittit eum ad metro-
politanoū vt absoluat. et ille non
posset absolunonē obtinere po-
terit absolvere patriarcha ita q̄ p̄-
cipiat et q̄ metropolitano satisfaci-
at. A. Reducet enim in eandem sen-
tentiam. A. nisi constituit euz inu-
ste excoicatum. vt in. c. de quo sta-
tum. B. c̄ de offi. ordi. ad rep̄m̄-
dā. 8° est q̄ si archieps vel ep̄s le-
cit mandamm illicitum vel iniustū
et subditus appellatur ad papam.
potest patriarcha declarare q̄ sub-
ditus legitime appellatur ar. c̄ de

appel. sollicitudinem. A. Idem in
dicta. q. 3.

Patronus siue^o pa-
tronatus

ius patronatus fz hosti. ē po-
tetas representandi instituendum
ad beneficium ecclesiasticum. A. f.
simplex et vacans fm Ray. et i sū.
li. i. n. i. q. 80. vbi notantur hec oia
que in isto principio ponuntur fz
Ray. Hosti. Immo. Hosti. et Ber.
B. et puenit vt Hosti. dicit de eccl-
siefundatione. donatione. soli col-
latione. 16. q. 7. filijs. et. c. quicūq̄.
Unde versus. Patronum faciunt
dos edificatio fundus. Et ius pa-
tronatus secundum diuersas regio-
nes diuersimode nominatur. Quā-
doq̄ dicitur aduocatio c̄ co. quia
dicit. Quandoq̄ vicedominat^o
vel custodia siue guardia. c̄ eo. p̄
trea. et. c. quoniam. Quandoq̄ di-
citur ius frequentationis vel pro-
cessionis. 16. q. 7. pie mentis. et. c.
frigidus. Nec enim omnia pro
eodem supponunt. c̄ de sta. mo.
in singulis. f. si.

Quod ius cōpetit patrono eccl-
sief. R. Quadruplex ius competit
ei. Aliū versus. Patrono debet ho-
no. omnis emolumentū. Presertim
presit. defendat. alaf egenus. Pri-
mū ergo est q̄ ipse habet presenta-
re instituendū ad prebēdas siue ec-
clesias nō collegiatis c̄ eo. ser. e. p̄-
to. In collegiatis vō non electioni
faciende sed iam sacre postulatur
assensus patroni. A. et etiam facit
de quando sibi est cōcessū ab ep̄o
in fundatione ecclesie si patronus
est clericus. Si vō laicus a papa
vt in. c. de quo statim. cōiuncta gl.
B. c̄. c. nobis. Secundum est q̄

quasi principalis primus in p̄ces-
sione incedit. 16. q. 7. pie mentis. et
c. frigidus. A. In his iuribus nō
videtur hoc bene p̄bari. sed sacē
dictum. c. nobis. B. Tertium ē q̄
defensor est p̄cipuus ecclesie. et iō
tenet eam defendere ab oibus op-
pressoribus. 16. q. 7. filijs. Quartū
ē q̄ si vergat ad inopiam alendus
ē d̄ bōis ecclesie. vt i. dec. c. filijs. et. c.
quicūq̄. Item in ipsa fundatione
p̄t patronus laicus de p̄sensu ep̄i
certam censum tenere c̄ co. p̄te
rea. 2. Sed vltra nihil debz exigeri
nec in aliquo grauis esse c̄ de sta.
mo. in singulis. f. si. Sed q̄ p̄fo-
nus est locus religiosus vt si aliq̄
monachi in p̄prio solo et p̄prio
expensis ecclesiam edificauerunt ha-
bent in eo oia ipalia. sicut ep̄s oia
sp̄ialia. vt. 16. q. 2. sane. et. c. statutu
c̄ de priuil. cū et plantare. f. ec-
clesijs. et de capel. mo. c. i. et h̄nt
nihilominus ius p̄ntadi c̄ d̄ sup-
ne. f. la. sicut. A. Predicta etiā tan-
guntur in sum. eo. ii. q. 81. secundū
Hosti. et Hosti.

Sed infra qd̄ temp^o dy p̄ntare
patronus. R. Si est patron^o laic^o
tenet infra quatuor mēses. si est ec-
clesia vel monasterium tenet infra
sex mēses et si ius patronatus ha-
buerit ex collatione laici c̄ eo. si
laicus li. 6. Alii ep̄s ordinabit
ecclesia. ar. c̄. eo. c. 3. et. c. cū p̄pter.
Quid si patron^o p̄ntet p̄rio vni^o
et postea aliū. R. Si patronus est
laicus iudicio ep̄i relinquit quem
velit acceptare. A. Verū ē si 2° p̄-
sentatus est equē idone^o cū p̄rio. vt
in. c. cū aduocat^o de quo. f. B. Si
est collegiatus vel ecclesiastica p̄ona
variare nō p̄t. fz p̄mū p̄ferend^o

est. et eo. cu aduocatus.

4 **Q**uid si vn^o costruat ecclesia et ei plures succedat. nuqd oes erunt patroni. **R.** Jus patronat^o apud quilibet heredit^o est infoliduz. ena si ex eq^libus partib^o sint heredes et coepit cuiuslibet patrono quo ad oes effectus pter sacerdotis pntia tionem que e ita apud oes coiter q apud nullu singulariter. et eo. c. i. r. r. **R.** Et et pter censu q debet ex iure patrona. cu oia debita et credita diuisibilia debeant diuidi pro hereditarijs portionibus. **L.** de acqui. here. l. pro hereditarijs.

5 **Q**uid si patroni sint plures et non concordat in presentando. **R.** Ille debet pfecti qui maioribus iura tur meritis et a pluribus eligi. et eo. qm. **Q**uod si numer^o est equalis. recurreru est ad iura. 63. dis. si forte. Si oia sint equalia pot epus dicere q concordet et iteru presentent. 79. dis. si duo. Si vo no concordant. locus e gratificationi. et de elec. venerabile. s. obiectioi. s. q. at. Sed si neuter pot poni sine scandalo. nunc epus ecclesiaz ordina bit put melius viderit expedire. vi. d. c. qm. **R.** Id fz hosti. vi i su. li. i. u. i. q. 85. et addit q si epus tale ecclesiam ordinare non potest tunc ecclesiam interdiceret debet et reli quitas extrahere in patronozum verecundiam et ruborem. et eo. c. i. r. r. et fm Inno. **Ber.** et eun. hosti. intelligedu est de reliquijs que su extra altare in capis. al n liceret. **Q**uod si nec sic pnt compesci vel ad concordiam reuocari. tunc putat recurreru ad brachium secularare. extra de offi. or. c. i. vi in di cta. q. 85. Et hec intelligenda sunt

nisi ex his maius scandaluz oriret tunc enim omittenda forent. So. dis. vi. construereur. et interz du rante discordia ponitur ab episcopo in ecclesia iconomus appellatione cessante. qui eius fructus aut expendet in utilitate ecclesie sic aut instituendo fideliter referuabit. et de offi. or. cu vos. **B.**

Quoniam quid patroni inter se pnt pacisci vt alterius vicib^o presentet. **R.** fm **Ber.** Sic. ar. ff. de usufruc. l. quotiens. s. i. et in cle. plures. et c. **R.** Et ibi hoc clare habetur. **B.** Idem **Hosti.** Sed Inno. no placet. quod potest intelligi q boneficus est si concordaret semper.

Quid si inter presentantes sit q stio quis sit patronus. **R.** si no fuerit iura infra ternum de quo dictum est. s. s. 3. epus instituat saluo iure eius qui vicerit. et eo. si vero r. c. qm. in quibusdam. **R.** In deo c. si vero. dicitur q ille qui euicerit debet institui ab episcopo re presentare. **B.**

Quid si patronus presentat non idoneum seu indignu. **R.** Si psona sit collegium siue persona ecclesiastica. puatus e p ea vice iure presentandi. et de elec. cu i ceteris. et de sup. ne. pla. stem. Simili e fm quosda si patronus laicus sit puatus est iure presentandi p ea vice et deuolutu e ad superioze. vel sal te puuari dz. et in vi addit Inno. bn facit epus si interim remittat p uisionem laico patrono. **R.** **Hosti.** dicit simpliciter hoc casu q psonus laicus est ipso iure puatus sicut clericus. dicit tñ q epus pot ei recedere representatoez. vi i su. co. ti. q. 88. glo. vo i. c. cu vos. et de

offi. or. dicit q si e puatus vt puandus. q laicus est minus expus circa ecclesiastica. et qz habet minus tempus ad presentandum q clericus. Ande et laicus in presentando variare potest. sed no clericus et eo. cum autem. **B.**

9 **Q**uoniam quid patronus possit presentat sapsum. **R.** **Ho.** quannicunqz sit idoneus. et eo. p nostras. 8. q. i. in scriptis. Si tñ plures sint patroni bene pnt vnu de se pntare. ar. et de elec. cum in iure. **R.** Idem in sum. eo. ti. q. 89. fm **Hosti.** et **Hosti.** et **Ber.** **B.**

10 **Q**uoniam quid pater possit filiu vt nepo te pntare. **R.** fm **Hosti.** **P**ater dñm no su idoneus. qn potius vt pntad^o **Hosti.** ar. et de coha. cle. r. mu. c. l. de censu. cum apse. s. in hibe mus. **L.** **Hosti.** Inno. et **Ber.** **R.** Idem in sum. eo. ti. q. 90. **B.**

11 **Q**uid si vacante ecclesia epus vocat patronu et confert ei. **R.** fz **Hosti.** Si no habuit originem a se sed epus mon. ppulo couuluet. cre do q possit cōsentire voluntati p lat. ar. et de elec. cum in iure. **R.** h aliqui contradixerint. vi i su. e. ti. q. 91. **B.**

12 **Q**uoniam quid ius psonatus sit spūale. **R.** Jus patronatus directe no dñt ius spūale eo q cadit in laicu. **T**amen fz quid potest dici spūale eo q per ipsum pntatur via ad consequendu spūale bñficiu. ideo et vocal annexu spūali. et eo. de iur^o et de indi. quanto.

13 **Q**ualiter ius psonat^o trāfferat in aliu. **R.** fm **Hosti.** Quattuor modis. pzo quid e p successionem hereditaria. vt habet. s. s. 5. r. ex puuatoe. qz cu alio spūali pmo.

tarl pot. i6. q. 7. nemini. et de reru pmo. ad qstiones. r. c. si. 3. ex donanone. Et qdem si ius patronat^o donat laico. requirit cōsentus epi et eo. pterea. maxime qñ dubitat ne fiat i fraude et trāfferat i potentioze. vt ibi inuuit. Si vo donatur clerico. no requirit cōsentus epi. et eo. ex insinuatōe. c. illud. r. c. si gnificasti. **R.** hoc videt verum qñ ecclesia vacat. alit videt q sine cōsentu epi non possit donari et per sone ecclesiastice. vt in dicto. c. illud. **B.** 4. ex venditione. qz lz no pot sit vendi spūali. et eo. de iure. tam trāsu cu vntersitate. nisi d ipso spū lit excipiat. et eo. ex l. is. r. c. cum fm. Similit trāsu cu vniuersitate in cōductione ad firmā sine ad pē stionē. ut i eo. c. ex l. is. **R.** Idem i sum. eo. ti. q. 84. **B.**

14 **Q**uoniam quid pignori obligari. **R.** De hoc sūt opiniones. Quidā dicit. q pot obligari cu vniuersitate. verioz tñ videt opinio Inno. q nec simpliciter nec cu vniuersitate pot pignori obligari. **R.** In deca q. 84. referunt de hoc opinioes nullam pferendo. Sed forte dñm Inno pot verificari ex eo q creator no pot vn re pignozata nec debitor qñ trāstulit i creditoze. r sic cu neuter possit pntare fieret b trimentum ecclesie qd no dz e deo c. cum secundum. **B.**

15 **Q**uoniam quid in seculum dari. **R.** Cu vniuersitate dari pot. et eo. cu fm. Sed spūali et expse fm **Hosti.** no pot. qz seculu regit homagiu. quod est rei teporalis. **R.** Idem i su. dicta. q. 84. **B.** Si ecclesia habet patronu vtru conferri possit p legatu. vide. s. legatus. s. 3. De bis

qui de nouo vsurpant sibi ius pa-
tronatus vacantiu ecclesiaru vide
B. ecclesia. i. s. anpli.

Ecceatū i.

Utrum
voluntas et opus exterius sit
vnum peccatū. R. fm De. Si loq-
mur de voluntate et opere. put su-
tuncta vt causa et effectus. sic sunt
vnu peccatū formalit licet plura ma-
terialiter. qz vna est ratio deordi-
nadi lz plura deo:diata. Si vo lo-
quamur prout sunt sepata. vt puta
fm aliud et aliud tempus. sunt di-
uerfa pcta. qz diuerse auersiones
et cōuersiones. A. Idem in su. li.
3. n. 34. q. 197. B

Quo vnu peccatū sit grauius alte-
ro. R. Si loquamur de peccatis
eiusdem generis. inueniunt vnum
peccatū grauius alio fm gradu tras
gressiōnis vt manifestū est de pec-
catis luxurie. s. luxuria. s. i. et eo-
dem modo de alijs. Si vo loqua-
mur de peccatis diuersoz generū
erit vnu peccatū grauius alio sci-
pue fm diuersitate obiectoz. s. fm
qz ē aliquid principalius vel mi-
n^o principale. Ande homicidium
qd ē substantiā hōis ē graui^o pec-
cato qd ē circa res exteriores. sic
furtum. et similiter grauius qd hōi-
cidū ē peccatū qd immediate cōtra
deum cōmittitur. sicut infidelitas
blasphemia et h^o. vt ponit Tho. I. fe
q. 73. Et idem haberi pōt. 33. q. 1. si
quid verius. vbi dicit qd homicidiū
ē grauius qd adulteriū. et 17. q. 4.
sicut qd vbi dicit qd sacrilegiū ē mai^o
peccatum qd fornicatio. A. Lon.
Ray. vt in su. eo. n. q. 200. B

Secūm qd vnu peccatū possit esse
grauius et leui^o. R. fm Ray. Pri-

mo quidē ex circūstantijs. Nam et
circūstantia quicqz talis est qz nō so-
lū aggrauat sed et in aliā speciem
trahit sicut fornicatio cū sit cū con-
iugata dicitur adulteriū. S3 et aggra-
uat peccatū ex psona pua inboe-
stas in clerico grauius puniēda
est qz in laico ar. ex de vi. et bo. cl.
vt clericozū. Et de hoc et dicitur i
se. s. Item aggrauatur. 3. ex actu
ipsius. Idem enim peccatum ma-
lum est in consensu. peius in facto
pessimū i cōsuetudine. de qd Aug.
Peccati sunt tres differentie. s. in
corde. in facto. et in cōsuetudine. b
pe. dis. 2. sicut. 3. Et aggrauat 4. ex
motiuo. qz vt au Greg. peccatum
tribus modis cōmittitur. Nā aut
ex ignorantia. aut ex infirmitate.
aut studio perpetratur. Et graui^o
quidem infirmitate qd ignorantia
s3 multo graui^o studio qd infirmita-
te peccat. de pe. dis. 2. sciendū ē. A.
Ambrosius autē dicit qd graui^o
me peccat qui ignorat. s3 illud ex
ponit. i. piculosissima. qz spāsiōe
nitentia non agitur de peccato quod
ignorat fm Ray. et in dea. q. 100.
vbi etiam subdit. Nō obstat eius
dctū Clemens. 3. q. 7. c. qd. vbi
dicit. Quid in oibus peccatis graui-
us ē adulteriū. qz in eo qd dicit qd
non infert negationem sed rariā
tem quasi dicat. de facili non iue-
nitur. A. Et exponit grauius id est
puni^o. B

Utrum magnitudo peccantis
aggrauet peccatū. R. fm Tho. p^oia
fe. q. 74. Peccatum quandoqz
fit ex surreptione. pueniens ex in-
firmitate humane nature. Et tale
peccatū minus imputat ei qui est
mator in virtute eo qd nūm^o negl^o

gū huiusmodi peccata reprimere
que tamē omnino subterfugere in-
firmas humana nō sinit. Pecca-
ta vo que ex deliberatiōe peccāt
tanto magis alicui imputant quā
to maior est. Et hoc propter quat-
tuor. p^oio qz maiores facilius pos-
sunt resistere peccato cum excedant i
scientia et virtute. Ande Luc. 12.
Seruus sciens voluntates domi-
ni sui et non faciens plagis vapula-
bit multis. s^o propter ingrati-
tatem. quia omne bonum quo qd
magnificatur est dei beneficiū cui
bono sit ingratus peccatō et qd
tū ad hoc qdlibet maioritas etiam
in temporalibus bonis peccatum
aggrauat. 3. propter specialem re-
pugnātiā actus peccati ad magni-
tudine persone. sic si princeps in-
fiam violat qui ponitur infamie
causos. etiam si sacerdos fornicet
qui castitatem vovit. et alios ad
hoc ortari debet. 4. propter ex-
emplum sine scandaloz. quia vt Gre-
go^o. dicit in pastorali. In exem-
plum culpa vehementer extendit
quando p reuerentia ordinis pec-
cato honoratur. Ad pluriū etiaz
noticiam pueniunt magnoz pec-
cata et magis ea homines idigne
serunt. A. Idem in su. eo. ti. q. 101
B. Utrum idem actus possit esse
peccatum et meritiū habes. s. me-
ritum. De septem vitijs et qd ex eis
oriuntur habes. s. vitium. De pec-
cato etiam. s. crimen.

Ecceatum ij.

s. mortale. Que sunt pec-
cata mortalia. R. Ray. In primis
notat potes esse peccata mortalia
omnes transgressiones decalogi.

Item quedā enumerantur ab apo-
stolo. Ro. 1. de quibus in sine sub-
dit qd qui talia agūt digni sūt mor-
te. Et plura immo omnia reduciūt
ad decalogum. vt idolatria. vituz
contra naturam. iniquas. malitia.
fornicatio. auaritia. nequitia. inui-
dia. homicidiū. cōtenuo. dol^o. ma-
lignitas. suffragatio. detraction. con-
tumelia. supbia. elatio. inuictio ma-
loz. inobediētia. insipientia. incō-
positio. Et subdit de his q sine af-
fectione et absqz federe et sine mi-
sericordia sūnt. Et sequit. Qui ta-
lia agunt digni sūnt morte. Item
Gal. 5. **Manifesta** sūnt opa car-
nis q sūnt fornicatio. imūdia. im-
pudicitia. luxuria. auaritia. que est
idoloz seruit^o. veneficia. inimicitie
cōtentiones. emulatioes. rixes. dis-
sensio nes. secte. inuidia. homicidia
ebrietates. comesationes et his silia
Et seqt. Qui talia agunt regnū dei
nō cōsequēt. Aug^o. etiaz dicit sci.
Mortalia sūnt sacrilegiū. homici-
diū adulteriū. fornicatio. falsum te-
stimoniū. rapina. furtū. superbia.
inuidia. auaritia. et si multo tpe re-
neatur iracūdia. et ebrietates si affi-
dua sūt. Quicumqz aliqd de istis in
se dñari pmiserit. eterno igne cruci-
abitur. h^o Aug^o. dis. 25. s. crimi-
nis. A. Idem in su. li. 3. ti. 34. q.
166. B. Sed in omnib^o predictis
attendendū est qd dicit Tho. sa. fe
q. 35. qd mortale peccatū dicit qd
tollit spāialem vitam aie que est per
carnatē. Ande illud peccatum ex
suo genere ē mortale qd fm ppriā
rationem contrariatur caritati. A.
Idem dicit Nicolaus de lira. sup
7. **Bath.** B. Sed tamē in omni-
bus peccatis que sūnt scdm genus

siu mortalia p[er]siderandū ē q[uo]d non
sunt mortalia. nisi q[ui] suā p[er]secuōez
p[er]sequitur. s. in p[er]sensu rōnis. An
si firinchoatio p[er]ci i sola sensuali-
tate z si p[er]tingat vsq[ue] ad p[er]sensu rō-
nis pp[er] implecionem actus ē pec-
catum veniale. sicut in gener[ali] adul-
terij p[er]cupiscentia que p[er]sistit i sola
sensualitate. ē peccatum veniale.
Si t[ame]n puenitur vsq[ue] ad p[er]sensu rō-
nis. ē peccatum mortale. Et idē de
p[ri]mis motibus ire vel inuide q[ui]
uēiūt q[ui]q[ue] ē in uiris perfectis. z
sunt peccata venialia. vt Tho. sub
dit ibi. q. 36. **A. Facit. 6. dicit. testuz**
al. sed pensandū. B. Sed in hec i
singulis peccatis h[ab]es plenius de-
clarata. Quedam eni que sunt ve-
nialia habes in se. c. s. peccatū. 3.
Et p[er] p[er]fessionē generalē mōtalia
delectur. habes. s. p[er]fessio. i. s. n.
qui incipit. An[im]i p[er] gnālem. Et plu-
ra ē de peccatis de quibus tenet
quis p[er]fici. s. p[er]fessio. p[er] totuz. z. f.
pnia p[ri]o.

Peccatum iij

.s. veniale. Que dicit[ur] pec-
cata venialia. **R. fm Aug. dif. 25. s.**
al. vbi sic dicit. Que aut[em] sunt m[un]da
peccata i oibus nota sunt. in q[ui] lo-
guz esset vt oia replicemur. opus
ē vt ex eis aliqua nomiem. Quo-
tiens aliquis i cibo vel in potu p[er]-
accipit q[uo]d necesse ē. ad minuta pec-
cata nouerit p[er]tinere. Quoties pl[ur]
loquit q[uo]d oz. plus tacet q[uo]d expedit
quotiens paup[er]e ipozimne p[er]tin-
tem exasperat. Quoties cū sit cor
pore sanus alijs ieiunantib[us] p[er]-
dere voluerit. aut somno dedurus
tardius ad eccliam surgit. aut quo-
ties exceptio filioz desiderio uxo-

rem suam cognouerit. Quoties i
carcere positos tardius requirit
infirmos tardius uisitauit. z dis-
cordes ad p[er]cordiam reuocare ne-
glexerit. **A. Hoc ē in pl[ur]imo mora-
le secunduz glo. in. s. al. p. c. preci-
pimus. 90. dif. B. Si plus aut p[er]-
ximum aut uxore aut filiu aut suū
exasperauerit. si amplius blādū
fuerit q[uo]d oz. Si cuiq[ue] maior per-
sone ex uoluntate aut ex necessua-
te adulari uoluerit. Si paup[er]ibus
esuriensibus sibi nimiu delinosa f[er]-
sumptuosa p[er]uina p[er]parauerit. **A.**
Itud ibi vt non haberi in tex. s.
potius additū hic ē. **B. Si se aut**
in ecclia aut extra eccliam sabul-
ociosis de quibus i die iudicij rō
reddenda ē. occupauerit. Si dum
iocantes. **A. h iocantes non uidet**
de tex. **B. incaute iuramus z cōz**
hoc p[er] aliquē necessitatē implet n[on]
poterimus utiq[ue] p[er]iremus. z cō-
oi facilitate nel temeritate maledi-
cimus. **B. Aug. Plura de his ispa-**
libus suis locis manifestantur. **A.**
Et in his p[er]t apparere q[uo]d hec q[ui]
q[ui] sunt mortalia. z predicta sunt e-
xempla uenialis peccati. diffinno
aut uidetur ista. Veniale ē q[uo]d non
aggrauat usq[ue] ad reatum p[er]pene-
dātionis. 2. sen. dif. 42. c. uenia-
le. **B.****

**Et p[er] peccatum ueniale possit fie-
ri mortale. R. fm Pe. Idē actus**
numero qui ē uenialis non p[er]-
fiat mortalis. sed idem in spē p[er]t. s.
sic intelligit v[er]bum Aug. q[uo]d nihil ē
adeo ueniale quod non possit fie-
ri mortale. dif. 35. s. hinc etia. **A.**
al incipit. criminis. **B. Et quod in**
li. sniaz dicitur q[uo]d uenialia m[ul]tip-
plicata ita possunt obuere sic q[uo]d

mortale. intelligitur per occasiōez
q[ui] assuetudo uenialis cadere sa-
cit i mortale. **A. Circa h[oc] Bona. su-
per. 4. sen. dif. 16. sic dicit. uidelicet**
q[uo]d triplex est genus uenialis pecca-
ti. Quoddā ē ex surrep[er]tione. z iō
ueniale q[ui] uari nō p[er]t. Quoddā
ex cogitatione siue uoluntate siue
p[er]sensu z iō ueniale. q[ui] plene non
p[er]sensu hō in cogitatione ut d[icitur] mu-
liere nel delectatione circa p[er]sensu
in delectationem. Quoddā ē uenia-
le cō rōne z cōsensu. sed in ideo ē
ueniale q[ui] non ē deordinatio con-
tra p[re]ceptum ut ebrietas. z menda-
cium iocofuz. Cū igitur queritur.
utrum ueniale fiat mortale. Si in-
telligatur q[uo]d hec culpa p[er] essentiam
fiat illa. nulla ē q[uo]d. q[ui] hoc ē ipossi-
bile. Si intelligatur q[uo]d illud q[uo]d al-
erat ueniale possit esse mortale ut
mendacii iocofuz. z ebrietas. di-
co q[uo]d quod d[icitur] non sit mortale q[uo]d
dam sit mortale per p[er]placennam.
P[er]uini igitur ueniale q[uo]d p[er]uini
p[er] surrep[er]tione. semp[er] ē ueniale. Se-
cidam. s. modo ueniale. s. per de-
lectationem circa p[er]sensum sit morta-
le p[er] cōplacennam fm q[uo]d placium
dicitur cōsensu plenus. Tertium
ueniale quod ē per delectationem
circa deū. p[er]t fieri mortale p[er] libi-
dinem magnā sicut mendacii ioc-
ofuz. Et h[oc] sit mortale p[er] placiu
fm q[uo]d placiu of quietata uolūtas
z quia iteratio actus disponit ad
libidinem z p[er]placennā. hinc ē q[uo]d
Aug. dicit in pluribus locis q[uo]d ue-
nialia plura obuunt non per se sed
q[ui] disponit ad libidinem. n[on] disposi-
tione necessitatis s[ed] p[er]uinit. h[oc] ille.
Est aut[em] aduertendū q[uo]d quietata uo-
luntas z libido intelligit hic q[ui] no-

tabilis negligētia adhibet circa w
malū resistētia. quia dum nobis
adest sufficiens temp[us] deliberandi
tenemur motus ueniales p[er]mire
fm Alex. de ales. z etiā alios. vt
patz s[ed] ebrietas. in p[ri]m[us] in adu[er]tōe.
Hoc etiā patet p[er] glo. 25. dif. s. cri-
minis. Vbi dicit q[uo]d assiduitas z
p[re]p[er]t[ur] v[er]tandū uenialia efficiunt cul-
pa mortalis z de pe. dif. 1. c. tres su-
per v[er]bo opprimet. dicit. Lotēpus
uenialiu z vilipēsiō p[er]t[ur] est morta-
le. Et super verbo tres s[ed] dicit.
Si quis cōtenu uenialia p[ro]pter cō-
tēptū eoz constituit dignus morte
eterna. **Itē aduertendū pur dicit**
Bona. vbi s. q[uo]d p[er]t[ur] ueniale oc-
currēs p[er] mentis surreptionem nō
p[er]t[ur] effici mortale. Et h[oc] v[er]x ē q[ui] n[on]
in se. cū p[er]sensuz deliberatū h[oc] non
possit. P[er]t[ur] effici mortale in sua
origine z accidere. sicut i fili patet
de nocturna pollutione que lz in se
habere nō possit mortale p[er]t[ur] p[er]t
in habere in origine vel accidente
l. si ante vel post placeret alicui pol-
lutionis carnalis delectati o. vt p[er]t
colligi ex nōtis in sū. li. 3. tit. 24. q.
74. Et eodē mō si quis per mentis
surreptionem cōmūteret quicq[ue] de
specie p[er]t[ur] mortalis. ut est deū blas-
phemare vel aliud. lz hoc in se nō v[er]-
deat mortale. p[er]t[ur] in sua origine
p[er]t[ur] mortale habere si forte proce-
dat a mente ad h[oc] disposita s[ed] no-
tabili iniuria z negligentia q[ui] si
vellet posset cōmōde p[er]uidere ne il-
lud occurreret. An nō p[er]uidendū
videt maliciose peccare. cū lata cul-
pa equiparet malicie. c[on] de p[er]t[ur]. vt
aiarū. li. 6. P[er]t[ur] etiā p[er]t[ur] per sur-
reptionē occurrēs habet mortale
culpā in suo accidente. uidelicet cō-

placencia et impunitia. placencia
i. qn alicui placet peccm pmissu.
an vel post dimissionem. vt. s. de no-
curna pollute ptractu e. p impeni-
tentia bo qn eoz pnia ptenetur.
de quo i se. s. dicit. B. Unus aut
acrus quo possit esse bonus ul ma-
lus. vide. s. meriti.

¶ Atz teneamur penitere d venia-
libus. R. s. Tho. i. 4. di. 16. Cu dr
aligs ad aliqd teneri quedā neces-
sitas iporat. Necessitas autē ē du-
plex. Una absoluta. et fm hanc te-
netur facere ea sine quibus non ē
salus. Et hoc mō n tenet quis ad
pct venialis pniā. qz mores ex
hoc nō incurrit. nisi forte ex pceptu
dimittat. Alia necitas ē ex suppositi-
ōe alicuius finis. sic dr aliqd ē ne-
cessariū sine quo n possumus finē
itemū pseq. et h mō necessariū est
qz hō de venialibus peniteat si ei re-
mitti debeant in hac vita. Et scdm
h n ppe dr teneri aliquis ad aliqd
Et iō dicendū qz hō n tenet ad pe-
nitentiam venialium. nisi large sumi-
do. Idē Pe. A. Sup h passu Bo-
na. sup dif. 16. quartū sniarū. sic di-
cū. Notandū qz sicut tactū ē tria sū
genera venialū. Quedā ex surrep-
tione. et de his nō tenemur penite-
re nisi de pgruo. Quedā ex volun-
tate cui si pntial. incidit homo in
mortale. Et de talibus tenetur hō
penitere non simplr. sed in cā. s.
pro loco et tpe qn recogitat ea vlt
si pntial cadat. Quedā sunt ve-
nalia que p sui multiplicatiōem au-
gent libidinem. sicut ea in que ē cō-
sensu s; deordinatio in deum. Et
de talibus dico qz tenet hō penite-
re ne multiplicentur. et hō piculo et
discrimini se pmittat. h ille. Adue-

tenendū qz qn in aliquo cā doc. vt.
dentur dicere qz de aliquo veniali
non teneamur penitere. vt. intelli-
gendā nisi eius pnia omnia et cō-
tempu. vt. s. dicit Tho. Et videtur
fieri ex pceptu qn saltē in genere
non vult quis dolere de oi dei of-
fensa. et forte de maioribus venia-
libus d quibus pōt recōdari i spē.
Talis ei ipenitētia ipedit mortaliū
pctoz indulgentiā et in baptismo.
Unde Alex. de ales. sup bo sniarū
dif. 36. q. 10. que incipit. Octavo q
ritur. dicit. Locedimus qz i eo qui
recipit grām baptismalē si nō sic-
tus accedit. delect ois culpa tam ve-
nialis qz mortalis. Sed dicim⁹ qz
ad hoc qz fictus non accedat post
qz adultus est exigitur qz pterat de
pctis mortalib⁹ quoz hz mōziaz.
et ē venialibus saltē in genere do-
lendo qz ipse fecit aut hz aliqd vīs
le. Si ei non ita faceret dicimus qz
fictus accederet. et non reciperet
grām baptismalē. Et eadem di. q.
xi. que incipit. Querit postea. dic qz
dz dolere de mortali et de veniali-
bus saltē in genere et ē forte d ma-
ioribus venialibus in spālī si beat
illoz memoriā. vt sicut multiplicā-
tur pctā. multiplicentur dolores de
illis. h ille. Et si hoc obicit circa re-
missionē pctoz baptismalē forius
et erga sacm pnie. per qd difficultas
us qz p baptisma fmittitur pctā. vt
p5 p Aug. i li. de pnia. et de pe. di.
7. c. nullus. B. Atz aut teneamur
ad pssionē venialū habetur. s. p
fessio. 2. s. 7.

¶ Atz peccatū veniale possit remitti
si sine mortali. R. fm Tho. i. 4. di.
16. Remoto priori remouet poste-
ri⁹. nec posteri⁹ restituitur nisi po-

ri restituro. seruo aut caritas cui
veniale opponitur ē posterior ipa
caritate. vñ qdū caritas non resti-
tuitur. s. per dimissioz peccati nō
talit nec seruo caritatis repari pōt
in qua reparō pssit venialis pcti
dimissio. et sic nō dimittitur ei cui
dimissio nō dimittitur. Idē Pe.
A. Hoc vtz qm ē ex pie seruo: is
s; p solutiōem pene bene remittitur
veniale sine mortali. vt notat Sco-
tus. dif. 15. quartū sniar. B.

¶ Atz vnus veniale possit dimitti
sine alio. R. fm Tho. vbi. s. Sic.
qz venialia non habēt pnciones
admittez ex pte auersionis. sicut
mortalia. quis in eis nulla ē auētio
a deo. nec ē ex parte persionis.
vt per se p5.

¶ Atz veniale possit dimitti volūta-
te manente ad illud. R. fm Tho. i.
4. dif. 16. Non pōt tolli culpa nisi
reordinetur voluntas que reordi-
nari non pōt qdū in ipa deo: dia-
tione manet. aliter esset duo oppo-
sita simul. et iō nullo mō veniale di-
mitti pōt qdū voluntas ad illud
manet. Idem Pe.

¶ Atz ad remissionē venialis re-
quiratur pntio. R. s. Tho. vbi. s.
Pctm veniale vt dictū ē. s. in pre-
cedenti. s. nō remittit qdū uolun-
tas remanet i illo. Ipsū aut recedē
volūtas ab eo qd pntiolebat ē dis-
plicere ei quod noluit. et talis dis-
plicentia qn ē grā iformata dr do-
lor cōtritiōis. et iō veniale sine pnti-
tione non dimittit. S; sciendū qz
pntio pōt accipi impliciter. s. vel
habitu. vel actu. vel medio modo.
Habitu qdē pntio n suffic ad pec-
cati venialia dimissionē. qz tunc q
qz bñt habitu snitis pnie est

act⁹ quilibet pntio. psecut⁹ esset
pcti venialis dimissionē. et sic ipm
veniale cū grā esse nō poss; . Nec
itēz requirit qz semp sit actualis p-
ntio. qz sequere qz pctm qd aliqz
in memoria vel in cogitatioe nō hz
remitti non possit. Et iō dicendūz
qz requiritur pntio medio mō. qn
s. et si actu peccatū nō displiceat
explicite. displicet tñ implicite. qz
vntē act⁹ quez agi scqz displicē-
tia explicite pcti venialis si cogitatio
ad illud ferretur. Idem Pe.

¶ Quot modis venialia dimittuntur.
R. Octo modis. prio quidem
p dignā cōsion em de conse. dist. 2.
cum omne crimen. et c. si quoties
cunqz. et vt quidaz addunt p extre-
mam vntionē. et de sacra vnt. c.
unico. v. de pnia. Item p que be-
nedicte aspersionē. de pse. dist. 3.
aquā sale. 3. per elemosynaz lāgi-
tationē. de p. dif. 1. gobrē. et c. me-
dicina. dif. 3. sane. Addunt quidaz
p iniuriarum remissionem que est
elemosyna spūal. Luc. 6. Dimittit
te et dimittet vobis. 4. per oionē
sciphe dñicam. de pe. di. 3. de quo-
tidianis. s. p pssionez gnālē. ut. s.
pssio pntio. s. xj. 6. p epalem ben-
dictiōem. et fm quosdā et p sacdo-
talē. l. q. i. multi. in fi. 7. p deuotam
pctozis mssionē. de pe. dif. 1. tres
actiōes. 8. p cordis pntiōem. ut i p-
cedenti. s. dictū ē. De his sunt ver-
sus. Confiteor: fundo conspergor
cōteroz. oro. Signo: edo. dono p
hec venialia pono. Et non solum
p ista sp aliter numerata sed etiam
p quodlibet bonū opus delectur.
ut in pdeō. c. medicina. v. redemi te
opib⁹ tuis. Et sicut dicit Tho. plu-
ra vel pauciora venialia per pcedi-

cia remittitur. fm q per hec maio
vel minor seruo: 2. c. uat q de pluri-
bus vel paucioribus saltem ipli-
te p ritionem contineat. Unde no
opozet q per hec omnia venalia
diminuantur. A. Idem i sum. li. 3. n.
34. q. 158.

B
Eculiū Quia pū-
gū q filij fa-
milias habēt aliqñ aliqd su-
um qd dē peculium. de h nunc ē di-
cendum. Est sigdem quadruplex.
Quoddaz ē qd dī castrense videlz
qd filiosa. occasione militie a parē-
tibus vel alijs donat vel ipe i mili-
tia acqrit. Quasi castrense ē qd fili-
us famul. ex aduocatioe vel alio of-
ficio publico percepit. 7 similitur
qd obuenit p soteris 7 clericis de
officio suo. 7 i quolibet dicto pec-
culio pater nihil iuris h3. qn pon-
i ipe fili i eo p fiamul. censetur. ff. ad
macedo. l. i. §. vlt. 7. 2. L. de inoffi-
testa. l. si. Prosecutiū autē est quod
ex rebus pīs vel earum occasioe
aduenit vt fruct' sine lucrum. Et in
huiusmodi peculio nihil iuris h3
fili' s3 p f plenā p p rietatē habet vt
i Inlt. p qō pfo. no. acq. §. i. Adue-
ticiū dō ē qd ex alia quacūqz cā
filio adnēt sine a matre sine ab eā
nea psona sine de alijs operationi-
bus seu laboribus suis. Et in h pe-
culio seruatur filijs p p rietas. 7 si
pater p m ozat filij est. sed viuentē
pfe h3 i eo p f plenā vsufructus us
q de eo nec testari pōt fili'. vt ex. d
sepul. §. pater. l. i. 6. A. Pcedā su-
erunt gl. Ray. vti sum. l. 2. n. 8. q.
31. ad fi. Sed satis puto q sigd si-
lio aduenit parit ex rebus parit
7 paritū ex labore vel alijs dōbe-
at dicit p m p fecticiū 7 p m adue-

ticiū. qz qd ius ē de toto quo ad to-
tū idē ē de parte quo ad ptem. ff.
de rei ven. l. q de iota. B. Porro
i bono que pater habet multonū-
n' h3 filius aliquas p rietem nisi qz
d3 ali. vt supra exposu' 7 sup fami-
lia. A. Ex ē si nō pōt se alere vt su-
pra parētes. B. vñ si pter volūtatē
patri acciperet rem alienā cōtra-
ciaret. 7 sic furtum committeret.

Edagium et

guidagiū quid sit. ff. §. 3. v. b.
Pedagia dicuntur q dant a trāscā-
tibus i locis p sūmis a pncipe. gui-
dagia vero que dant p cōducu p
terrā alicuius vt securius vadant.
A. Hoc dicitur in. c. sup qbusdā
ex de v. sig. vbi ē dicit q salinaria
dicuntur que dant p fale. B. hec fo-
lus pnceps 7 nō particularis cūi-
tas pōt p sūuere. A. hoc p3 i dicto
c. sup qbusdā. vbi dī. Diximus d-
claranduz illa esse pedagia guida-
gia. salinaria. iter dicta. que nō ap-
parent iperatozū vel regum vel la-
teran'. p cūlij largitūe cōcessa vel ex
antiqua p sūuēdine a tempore cūi-
nō extat memoria iroducia. Ho-
iñ vt p3 i sum. l. 2. n. 5. q. 19. scū q
solus rex Romanoz possit illa cō-
sūuere. 7 idem sentit de rege fran-
cie q non recognoscat i temporali-
bus superiorē. ex qui si. sim le. per
venerabile. §. in sup. Et hoc ielle-
git si populus sibi eādē p rietem
dederit que iperatozū dant ē. ff. de
oz. tur. l. 2. Inm. vero vt viderem p3
dicitur simplr q reges pū iponere
noua pedagia. Peccāt tamen si b
faciunt sine iusta causa. 7 hoc vide-
tur magis verificari ex dicto. c. si
per quibusdā ibi iperatozū vt

regum 7 c.
B
Cāstrū pedaglia vel guidagia pos-
sunt licite pen. ff. §. Ray. Si peda-
gium ē antiquū 7 fuit imposituz ab
his qui ponunt vt principibus
vel regibus 7 p rēsum auctoritate
ecclesie ac enā ex iusta cā vt p dē-
sione transeūtiū vel nauiganantium
vel parie 7 h' mōi. 7 recipies fac
id pp quod fuit impositum sine ser-
pulo cōscie pōt recipere. 7 eodē mō
si nescia qbus fuit institutum putat
iñ ab illis qui poterāt ex p rēctis
causis. A. Ex ē si adest p uenudo
cūms inuiz nō extat memoria. al se-
cus. vt in dō. c. sup quibusdā. B.
Ite si ille recipiens nō laborat mō
nec facit expensas qz nō ē necesse
parauis iñ si necesse esset laboref
7 expensas ipendere nō solā qz. c.
accipit sed ēt pūus acceptas 7 am-
plius si opoueret. A. i. §. nūc acci-
piat vt p3 p ean. Ray. 7 in dēa. q.
19. B. Si dō pedagiū sit nouuz si
pōest aliquis ab adueniētibz vel
transeūtibz aliqd accipere nisi
certū sit illud a p ricipe vel rege sta-
tūz pp inuenientem necessitatem.
Probat b. 24. q. 3. si quis romipe-
tas. ex de treu. 7 pa. inouam'. ff. d
publi. l. vengalia. ex de censi. pue
nu. v. opozet d ppe. 7. c. cū apls.
§. p hūm'. l. i. q. 2. nobis enim cir-
ca h. v. sigd forie. ff. locati. ex p du-
co. §. vno. Si i forma p dēam ali-
qd acceptum ē restituendū puto il-
li a q acceptū ē. Si sciri nō pōt i pi-
as causas. Lonc. A. 7 Inno. A.
Idem i dēa. q. 19. vbi etiam patet
dō. dicere q si dīs terre q reci-
pi pedagiū nō dēdat soluentem i
rebus 7 psona p posse suo l3 nō te-
neatur ad restitutionē pedagiū nisi

cōstaret q hac de cā institutum esset
tenet iñ ad satisfactionē plenarias
qd plus ē. 7 enā si iueniat i defectu
iusticie. 23. q. 2. dominus.

B
Cāstrū mercatoris seu transeun-
tes teneant solūc pedagiū. ff. fm
Ray. Tenent solūc 7 antiquum 7
nouū seruata forma dicta i p rēce-
denti. §. 7 nō soluēdo furū cōmit-
tūt sed ad penā taxatā nō tenentur
in foro p scie nisi postq fuisse in
de scēntialiter cōdēnati. Ad si peti-
tor pedagiū non illud faciat pp qd
fuit institutū cum necesse sit. iñc tran-
seuntes pnt pedagiū negare. Nā
cā cessante in recipiente cessat obli-
gatio i dāte. 16. dī. §. his oibus. ex
de iurcū. p ruenit. Vel tales pnt
sup b adire iudicē. qd tutius vide-
tur. A. Primā iñ ptem scūt Ray.
verā esse de iurc. sub dēs. Laueant
iñ temp mēdaciuz. vt in dēa. q. 19.
Ite qd supra dēni ē de pena fuit dī-
cūm glo. Ray. 7 idē dīc iñ oi casu
iñ q pena ēt iponenda. Lon. Th.
7 Al. 7 gl. i. q. 1. fraternitas. 7 no-
tat i sum. co. n. q. 30.

B
Nūquid xpiani tenentur soluere
pedagia sarracenis. ff. fm Ray.
Si trāseant per terras eoz tēpore
treuge 7 ipsi sarraceni descendunt
eos a latronib' 7 huiusmodi xpia-
ni tenent eis fm statutum 7 pactuz
7 subtrahēdo tenentur ad restitu-
tionem. Nam fides hosti suanda
ē. 22. q. 4. innocens. 23. q. 1. noli. Ad
dīc iñ v. b. q de pacio si iurueniat
planū ē. Sed de statuto ē distiguē-
dum Nam p statuta illozum qui p
vini occupauerunt 7 tenent terras
que aliqui fuit xpiano: cum ipsi
sint male fidei possessores. nō ob-
ligantur fideles nisi iponte conse-
kk

scribit vel subiecerint se huiusmodi
statutis. Secus diceré de illis sar-
racenis q̄ nō sunt violenti possesso-
res terrarū quas tenent qz ab hu-
iusmodi pedagijs fraudari nō de-
bēt ab aliquo cit xpiano transire.
Si vero transierint tpe guerre aut qñ
cūqz cum mercibus prohibitis n̄
tenentur eis ad pedagia. **A.** Idem i-
sum. eo. n. q. 3i. vbi r̄ addit. **D.**ost-
m̄ dicit. Nō puto qz xpiani tenean-
tur ad soluedum hec pagantis. ve-
rū si volūt habere cōmunitatē tre
sarracenoꝝ oportet qz soluant. ga-
nec aliter sarraceni ipsoꝝum transi-
tū sustinerēt. hoc dēz pōt intelligi s̄z
distinctionē dicit **hō.** **H.**ozantes
etiā dicitas merces prohibitas alijs
puniendi sunt s̄m **Ray.** r̄ in dēca
q. 3i. Et de pena huiusmodi. **J.** sar-
racenis. **§. l.**

4 **¶** Aliqd qui faciunt portari bla-
dum vel vinū ad vsum suum vs̄ fa-
milie teneantur ad pedaguz. **B.**
s̄m **D.**ost. Nō si etiam cōsuetudo
sit in p̄uim. qz irrōnabilis ē r̄ nō
tenenda. qz pedagiū non ē dādū
nisi de rebus que causa negociatō-
nis deseruntur. **L.** de vcn. r̄ p̄nuif.
l. vniuersi. **Con.** **B.** **A.** Idem i-
sum. eo. n. q. 33. In dēca autē. l. vni-
uersi d̄ sic. Vniuersi p̄uinciales
pro his rebus quas ad vsum pro-
p̄uū vel ad f̄icum iserunt vel exer-
cendi iuris gratia deserunt nullus
vecnigal a stationarijs exigat. **E.**
vero que extra p̄dicias cās vel ne-
gociationis gratia poetantur solute
p̄stationi subiugantur. Et subdis-
tina capitalis contra aliter exigē-
tes. Et in hac. l. etiaz patet qz peda-
gium siue vecongal pōt exigi etiaz
pro rebus que non deseruntur cā

negociationis nisi in p̄ticulari ex-
ceptis. Et qz hic d̄ de non solu-
do pedagio de p̄tinentibus ad vic-
tum. videtur verum quo ad forē
sec. Incole enim bene videmur te-
neri de fructibus terrarum q̄ sup-
ponuntur ad sustentanduz onera lo-
ci. Et hoc ratio suadet r̄ cōsuetu-
do interstatur que ē optima legū
interpret. ff. de legi. si de interpreta-
tione. Secus autē de rebus q̄s eme-
rent. quia tunc in eis hoc casu non
videtur diuersa ratio cum foras-
sus nisi emeretur res subiecta peda-
gio de qua pedagiū solumum
non forat. qz transit cum oner̄ suo
sicut patet de emptione rerum ide-
cimataram supra decime. **l. §. 3.** **B.**
¶ **A.**ruz laic⁹ a clericis possu-
gē pedagiū. **B.** Ecclesiasticē p̄tē
ad pedagia r̄ guidagia penit̄ non
tenentur. nec etiam pro rebus suis
quas non cā negociationis d̄serūt
vel d̄ferri faciunt. r̄ ibidem ne ab
eis talia exigantur contraria cōsue-
tudine non obstat. aliter qui talia
exigūt suo uoie vel alieno si sūt p̄-
sone singulares sūt excoicate ipso
facto si collegiū vel vniuersitas ca-
strū vel ciuitas ipso facto subijcti
iterdēo nec a p̄dicijs absolui p̄nt n̄
si plene restituant r̄ d̄ transgressio-
satissecerint. **cx̄ de cens. c. 3. l. 6.**

Enaj. iudicialis aut

foro iudiciali pena triplicis
generis istigi solet. Et primus qui
dem gen⁹ ē pena sp̄ualis i qua qua
si p̄ambulum solet p̄mitti iterp̄-
tio. **dis. 84.** p̄cniit. r̄ hec potest d̄-
ci prima sp̄ualis pena. **Secunda**
sp̄ualis pena ē censura ecclesiastica.
§. excoicatio. iterdē. vs̄ suspensio

et de **§. sig.** querenti. **Tertia** ē pena
ifamie. d̄ qua vide. **§. ifamie.** quar-
ta est pena depositionis. **dis. 50.** si
ep̄s. r̄ de hac. **§. de ḡdatio.** Est alijs
genus pene. **corporalis** p̄ia qui
dem solet esse ieiunij siue abstinen-
tie que solet quibz istigi icarceratis
pro eorum sceleribus. de hac pōt
uelligi **dis. 90.** si quis contristatus.
cx̄. 7. q. 1. si hō esset. **Secunda** est d̄
dermonis. **23. q. 5.** circūceliones d̄
qua habetur. **l. p̄cucute.** **§. si. r̄ §.**
excoicatio. 2. §. 1. r̄ 7. **Tertia** ē fur-
tans. d̄ qua. **l. r̄ r̄ r̄ r̄. 2. §. 2. r̄ supra**
sonicatio. §. si. **Quarta** ē publica-
tionis omnium bonoꝝum **dis. 63.**
adriamus. i. §. A. **Hoc. c. modicū**
videtur facere. **B.** Et d̄ hac supra
dereticis. **l. §. 8.** **Quinta** exilij. **dis.**
63. in synodo. in fi. Et hoc exilij
pōt esse triplex. primum i loco cer-
to. vt cū quis iruduit in monaste-
rio. **cx̄ de adul. p̄cniit.** **Secundus**
a loco certo. qñ quis ab aliq̄ loco
p̄bidetur. **2. q. 1. in p̄m̄is.** **Tertius**
ab omni loco vt cum iterd̄ penitē-
tibus quibusdam ne morerentur in
aliquo loco vltra vnum vel duos
dies. **de pe. dis. 6.** sacerdos. **Tertius**
genus pene ē pena pecuniaria q̄ i-
ferur aliqui p̄ iniuria illata p̄sone
vel loco. d̄ qua supra emunitas ec-
clie. **§. si.** Aliqñ p̄ satisfactione illa-
nō d̄m. vt pro furto vs̄ rapina. vt **§.**
furti. §. 3. r̄ §. r̄ r̄. 1. §. 1. Sunt r̄
alij pene sanguinis scdm̄ leges vt
moris d̄rruncationis vel etiaz d̄
porationis r̄ h̄. de qbus p̄r̄sc̄n-
dum ē ad p̄fēs. **A.** De his penis
laicis notatur in sum. **li. 3. ti. 31. q. 1.**
secundum **Ray.**

¶ Alius pōt penam infligere. **B.**
s̄m **Ray.** Generaliter iudices qui

p̄nt punire subditos iuxta qualita-
tē culpaz n̄ nullus ali⁹. **16. q. 1. c. 1.**
33. q. 1. §. in hoc. **Nā** in iudicio sine
cōrōne saltem modica nulla est
et̄ de offi. dele. **c. pastoralis. r̄ c. ex-**
lis. **Hoc** in iudicijs qz maiores pen-
nas vt decapitare q̄tum ad forum
seculare nō p̄nt infligere nisi illi iu-
dices qz dicitur h̄e merū ipeꝝ. **3.**
Similiter q̄tum ad forz ecclesiasti-
cū deponē nō pōt nisi ep̄s ad quē
p̄tinent maioꝝa negocia. **dis. 25.** p̄
lectio. **A.** Idē i sum. **eo. n. q. 4. B.**
¶ **Que** sunt illa que excusant a pe-
na siue etiam a culpa. **B.** **Secundus**
Ray. Generaliter s̄nt septē. **Nā**
primo q̄dem excusat mētis aliena-
tio. **D̄** autem homo alienate mē-
tis tripliciter. **l. p̄ stuporē. r̄ h̄ mō**
Aug. excusare videtur **Loth. g. v**
lunt s̄ntas suas p̄stitinere vt hospi-
tes liberaret. **dis. 14. q. ait.** Item p̄
furozē. **15. q. 1. aliquos. r̄ c. illa. ca-**
uenda. 3. q. 9. iudicas. **Itēz** p̄ ebrie-
tatem. **15. q. 1.** inebriauerunt. Et itel-
ligas si ex toto sint alienate mētis.
aliter non excusantur a toto sed a
tanto. vide supra. **ebrietat. §. 4. 2.**
excusat coactio que si absoluta fue-
rit excusat a toto. si d̄ditionata ex-
cusat a tanto. **dis. 50.** p̄ byteros. **3.**
excusat d̄ceptio. si fōte alijs dolo
alteri d̄ceptus per errorem p̄ba-
biles fecit aliquid vel omisit. **15. q.**
6. si sacerdotibus. **34. q. 2. i. electi.**
ff. de iureiur. si cū. **Hoc** in fallit in
his que non h̄s ignorare vt que sūt
f̄ fidem vel exp̄ssa dei d̄cepta. **22. q.**
2. in d̄p̄az. 16. q. 1. si capis. **Unde** de
hoc. **l. 1. cor. 14.** Sigs ignorat igno-
rabit. **4.** excusat qñs multitudo n̄
quidem a peccato sed releuat ali-
qualiter a pena. vide **§. correctio**

195. S. Similiter et consuetudo fm
Jm. qñqz excusat a pena ipali. s3
non a culpa vel a pena eterna. s. ex
cusat etas qñqz quidē a ioto vt si n̄
est doli capax. 15. q. 1. illud relatus
qñqz vō non a ioto. vt si ē doli
capax et de delic. pue. c. 1. Alie vero
etates fm earū varietate attenuant
pctā et penas. ar. 86. dist. iama. 6.
excusat casus. vi. 8. homicidii. 3.
s. 1. 7. excusat iocatio. 15. q. 1. illud f
lani. 2. Et ibi patet per glo. q hoc
est verū si iocus nō sit noxius. Nā
ludus noxius in culpa ē ar. ff. ad. l.
acquil. l. nā ludas. B

4. Quid varietas criminū inducit
varietate penarū. B. Aut facta puniuntur. vt cedes et furta. Aut dē cā
sicut cōuicia et iniq̄ aduocationes.
Aut scripta. s. falsa vel famosi libel
li. s. infamatorij. Aut consilia sicut
cōiuratōes vel cū q̄s est cōficius cū
latronibus et suadet vel sauet eis.
Dec aut quatuor genera septē mo
dis sunt consideranda. Et primo
quidē cōsiderāda est cā. sicut ver
bera que si illata sūt a magistro vt
parēte ipunita sunt. qz vidēt facta
emendationis aio. s3 cū sunt p irā
ab extraneo certe puniunt. 1. p̄sō
randa ē p̄sona. et h̄ dupliciter. s. illi
us q̄ fecit. et illius qui passus ē. Ali
ter enim puniunt serui q̄ liberi
et aliter q̄ sunt cōtra dñm suū vel pa
rentē q̄ q̄ contra extraneū sicut et
aliter q̄ contra aliquē qui est i ma
gistratu publico et aliter q̄ contra
p̄uatiū. Et ad hanc p̄siderationē
de p̄sona p̄tinet et etas facientis et
eius q̄ passus ē. 3. cōsiderandus ē
locus. Nam idē actus si fiat i quo
libet loco erat furtū et nō puniendū
capite. Si i ecclesia erū sacrilegiū

et capite puniendū. 4. cōsiderāda
est ip̄a. Nā p hoc discerni solent
em̄iores a fugitiuis. et maior: em̄
erat q̄ propria voluntate diu eu
gans postea ad castra reuertebat
fugitiuus vō qui recedebat aio n̄
reuerendi. Sic ipsi dicuntur effra
ctorē seu furē diurni a nocturno.
Et dicitur effractor: qui carcerem
effringit vt euadat inde vel alia lo
ca vt inde aliqui durrupiat. Et no
cturnus quidē fur vt effractor: acri
us puniri d3. 5. est considerāda sa
cra qualitas p quā arrocr̄ vel leui
us est puniendus. vt furia manise
sta que acrius puniunt q̄ n̄ m̄se
sta. Sic p hoc discernit rixa a cras
satura. Nā rixa est quidā p̄licus
altercantū. crassatura vō ē violen
tia illata a latronibus vt in nemoi
bus et h̄m̄. Sic per hoc discernit
expilatōes a furtis. Et d̄ expilatō
subiractio rerū hereditariarū ante
q̄ hereditas adeat. Nam in eis n̄
d̄ proprie furtū qd̄ sit iniuto dño.
cū hereditas non habeat dñm. 3.
per hoc discernitur penulāna. q̄
sit p quandā lasciuā qud̄ dicitur
penulāna ab eo qd̄ sit per violen
tiā. 6. consideratur quantitas per
quā discernit fur. ab abigēo vt q̄ in
em̄ vñi surripuerit. vt fur coerce
bit. qui vō gregem vt abigens. 2.
Decem oues et quinqz vel quatuor
porci faciunt gregem. ff. de abige
is. l. si. B. 7. expectat cuculus. l. si
res habuū effectū vt si quis etiam
demens nixus ē aliquid cōtra ali
um et res habuū effectū condēu
bit. 2. Sed n̄ persona demēca. Nā
13. l. aut facta de qua. j. dicit q̄ cū
tus consideratur etiam in demen
tissimo. puto intelligendas quo ad

diligentiorē p̄fessionē et non quo
ad punitionē. cū demens nō puni
atur etiam si occiderit matrem. ff.
de offi. p̄. diuis. B. 2. Si res nō
habuū effectū nō condēnabit nisi
in quibusdā atrocib̄. s. que ad ali
quem actū extrinsecū p̄cedunt. vt
sigs occidendi cā cū telo sit dep̄e
benus. Probant oia p̄dicta. ff.
de pe. l. aut facta et de pe. dist. 1. aut
facta. 2. Idem qd̄ in h. 5. et in p̄ce
dent. notat in sū. co. ti. q. 7. vbi et
am ad sine ponunt exposuōnes di
corū vocabulorū fm gl. Ray. B.
Cū deus alicui penā inferat
sine culpa. B. 3. Tho. fa. fe. q. 108.
Pena fm q̄ habet p̄p̄tā rationē
pene n̄ inferi a deo sine culpa. S3
pena inḡm̄ est medicina a nō solus
sanatio p̄c̄i p̄terit sed et p̄seruati
ua a futuro et p̄monua in aliud bo
nū. fm ed̄ interdū puniuntur aliquis
sine culpa sicut in medicina qz qñ
qz m̄sert nocumētū in minorib̄
et meliorib̄ auxiliū p̄stat. Et qz
bona sp̄ialia sunt maxima. bōa at
p̄p̄ta sunt minima. iō qñqz puniū
aliqui in ipalib̄ bonis absqz culpa
cuiusmodi sūt plures pene vite p̄
ns diuinius inflitice ad humiliatio
nē vel p̄bationē. Non at̄ puniū q̄
in sp̄ialibus bōis sine culpa i p̄nti
sed nec et̄ in futuro vbi pene nō sūt
medicē sed cōsequunt sp̄ialē dā
nationem. 2. Idem in sum. eo. ti.
q. 8.

5. De penis et flagellis a deo illaf
sic Auḡ loquitur et habet. 4. Iniaz
dist. 15. Quinqz modis flagella con
tingunt. Et vt iustus p patientiaz
merita auḡcantur. vt Job. Et ad
custodiā virtutū ne supbia tenz
vt Paulo. Et ad corrigēda pec

cata. vt Baric lepra. Et ad glo
riam dei manifestandā. vt de ceco
naro. Et ad intuitū pene vt Hero
di quatenus hic videt qd̄ in infer
no sequat. 2. Idē notat in sū. e. ti.
q. 9. De Paulo habet. 2. Cor. 12.
Et de Maria. Numeri. 12. Et de
ceco. Job. 9. Et de Hero de. Actū
um. 12.

6. Cū aliq̄s fm iudiciū humanū
deat puniri sine culpa. B. fm Th.
fa. fe. q. 108. Non d3 puniri pena
flagelli vt occidat. munlet. vel ver
beret. sed pena dāni. Punit etias
aliqui fm humanū iudiciū sine cul
pa sua. sed nō sine cā. Et h̄ triplicē
p̄tio mō ex h̄ q̄ aliq̄s hō reddiunt
ineptus ad aliq̄ bonū habendus
vel assequēdum. bonū p̄pter vitūz
lepze aliquis amouet ab adm̄i
stratōne ecclesie. et p̄pter bigamiā
vel iudiciū sanguinis aliquis impe
ditur a sacris ordinibus. 2. qz bo
num in quo damnicatur non est
p̄p̄rium bonuz sed cōe. sicut q̄ ali
qua ecclesia habeat c̄p̄atum perti
net ad bonum totius ciuitatis. nō
autem ad bonum clericorum n̄
3. quia bonum vniuz dependet ex
bono alterius. sicut in crimine lese
maiestatis filius amittit hereditatē
pro peccato parentis. et puniunt et̄
pena infamie. 6. q. 1. si quis cū mili
tibus. 2. Con. 21. vt in sum. eo. ti.
q. 8. Abi enam addiunt fm Ray.
q̄ pena ex cōicationis nunq̄ deat
aliquis puniri p delicto alterius.
2. q. 3. si heres. Pena vō interd̄
cti sepe punit familia. ciuitas vel et̄
tota prouincia p delicto dñi. et h̄
p̄pter magnitudinē peccati. vt
alī nō posset cōpelli ad satisfactō
nē. et de spon. non ē nobis. Aliq̄

etiam remouetur familia ab altaribus oblationibus pro peccato dicitur. 17. q. 4. minor. **B.** De ista materia tractatus Ray. specificat sic. Pununtur aliqui licite sine culpa sed non sine causa. Unde verius. Pauperes odium fauor vniuersalium et ordo. Personas spoliatur et loca iure suo. Pauperes nam propter paupertatem suam paupertatem ecclesie que consistit in hoc episcopo perdit ipsam. 16. q. 1. tempus. Item propter odium scilicet ciuium puta quod occiderunt duos episcopos. vel ex alia causa non causa perdit ecclesia episcopum. 25. q. 2. Ita nos. Item propter fauorem. vel ciuitati Constantinopolitane quam Constantinus constituit quasi nonam Romam conferens se ad eam dicitur esse. vel ecclesia Constantinopolitana haberet primus locum post Romanam dicitur. 12. renouantes. **A.** Et hunc locum amissa Alexandrina. Et eundem et in ista. eo. ti. q. 9. vbi notantur et oia que in isto. §. ponuntur. **B.** Item propter vitium. vbi nota lepre amouet prelatum ab administratione eius de cle. egrot. tua nos. Debent tamen iuxta facultates ecclesie sibi necessaria ministrari. **A.** vbi ibidem. §. in. c. allegato. **B.** Item propter scelus. vel propter scelus patris vel domini familia quibus spoliatur bonis temporalibus. Item ordo. **A.** pro peccato monachi vel monache de peccatis retrudi in artibus monasterii. et sic punitur monasterium res quas illius occasione fuerat consecutum perdit saltem ad ipsos. vt. §. apostasia. §. §. i.

7 Sed qualiter quibus vnus punitur vel punitur pro peccato alterius. **R.** f. in Thob. vbi. §. 5. Pena spirituali non punitur aliquis pro peccato alterius. quod pena spiritualis punit ad animam secundum quam quilibet est liber sui. Pena temporalis vni

quibus punitur pro peccato alterius triplici ratione. Primum quidem quod vnus homo temporaliter est res alterius. et in pena eius est ipse punitur sicut filij sunt secundum corpus quedam res patris. et serui quedam res domini. unde nota in istis peccatis vnus deriuat ad alterum. et hoc vel per imitationem. sicut filij imitant peccata parentum et serui peccata domini et vt audacius peccent. **A.** pro modo meriti. sicut peccata subditorum merentur peccatores prelatum secundum illud Job. 34. Qui regnare facit hominem hypocritam pro peccata populi. siue est per aliquem consensum siue dissimulatione. Sic. n. interdum boni simul puniuntur cum malis. quod contra peccata non redarguerunt. vt Aug. dicit pro de ciui. dei. 3. ad commendanda vnitatis humane societatis ex qua vnus homo deus pro alio sollicitus esse ne peccet et ad detestationem peccati domini. §. pena vnus redudat i oes quasi oes sunt vnus corpus. vt Aug. dicit de peccato Achor. **A.** 30 in sum. eo. u. q. 8. **B.** Ex predictis patet quare paruuli iudiciorum puniti sunt. **A.** vt patet Gen. 19. **B.** nam quod erant res parentum et in eis parentes puniebantur tum est quod hoc corpus bonum cessum ne si reseruentur etiam imitatores patris male et sic §. maiores penas mererentur. **A.** 30 in sum. eo. ti. q. 9. Et addit §. similitudo in detestationem peccati et in punitione hominum occisa sunt quibus iusta interfici aialia eorum. vt patet pro Reg. 15. et §. subdit secundum Ray. Ex predictis patet cause quare dominus minus aliquis sine culpa punitur et punit creaturas aliquas tam racionales quam irracionales. vt in talibus que tibi dubia fuerunt quod iudicia dei

abitus multa. Dicam apostolo. **B.** aliquid diuinarum sapientie et scientie dei etc. Ro. xi. Item cum Augustinus dicitur profluat iudicij dei penetrare non possimus. manifestissime in seipsum verum esse quod dixit et iustum esse quod fecit etc. **B.** Ad pena excommunicationis non possit puniri vnus pro alio habes. §. excommunicatione. l. §. 8. i. si. Sed interdicitur quibus potest poni propter peccatum solius domini. vt. §. interdicitur. l. §. 3.

Utrum possit quis esse semel punitus pro aliquo crimine debeat et alia pena infligi. **R.** secundum Ray. Mo. quod deus non iudicabit bis in idipsum. **A.** 1. Et nemo debet duplici tradere propter eundem delictum. **B.** **U**trum in pro eadem culpa imponitur multiplex pena simul in eodem iudicio. **A.** et tunc oes ille pene accipiunt pro vna quia aliqua pars satisfactio non fuerit. Sed in diuersis iudicijs non habet bis in idipsum iudicare vt dictum est. nisi soluta crederet contumacia. et vt lue non cōtel. quia frequenter in si. **A.** **I**mmo in diuersis et in eodem iudicio imponunt interdum plures pene quia est delictum graue. sicut patet in blasphemia dei vel sanctorum pro qua de iure canonico imponitur pena psonalis et pecuniaria in foro iudiciali et pnia l. et de maledictis. statimus. et de iure ciuili vltima supplicium in Ant. vbi nota lux. §. natura. col. 6. Et oes pene pnt imponi. vt dicit dominus An. de bu. in dicto. c. statimus. Et hic fuit sensus Ray. vt patet in sum. c. ti. q. xi. **B.**

Utrum ordo in penis tenendus sit. **R.** Si peccat contra aliquem pro crimine. et crimine est tale quod iducat

suspensionem. de suspensione. vel si inducitur depositionem. debet deponi. Et tunc quod si corrigibilis apparuerit non procedit ad plura nisi in falsario. **A.** **S**i vero aplice sedis. quod ille ipso iure excommunicatus est. et debet deponi et tradi iudici seculari. vt dicitur est. §. excommunicatione. 3. §. 1. **A.** **S**i vero depositus su corrigibilis deus pro excommunicatione carum minorum deinde excommunicatione maiorum. exinde tradi curie seculari vt de pueris in exilio vel alia pena. vt i. c. cum non ab hoie de quo. §. 1. i. si. eo. u. q. 12. secundum Ray. **B.** **S**i vero deus punitur pro contumacia pro deus suspendi postmodum crescente contumacia debet excommunicari. unde deponit 23. q. 4. forte. Notantur hec et de iudici. cum non ab homine. **A.** **I**n glo.

Utrum iudex possit penam relaxare diminuere vel auertere. sans habet §. iudex. l. §. 9. r. et xi. Sed hic specialiter dicitur vtrum possit penam commutare. **R.** secundum hostium. **C**rimine pba to si certa pena reperit in iure illa infligenda est non mollior neque durior. Alioquin iudex esset infamis. **L.** d. in. pu. vel prima. l. seruos in si. nisi. vt. §. de iudex. l. §. 9. r. et xi. **A.** **S**i nisi sit iudex qui possit super iura dispensare. quod tunc posset et penam commutare. vt et notat in sum. eo. ti. q. 14. **B.** **S**i si plures pene taxate sunt et arbitrio iudicis pena relicta. de bet illa imponere que magis timeatur et vt lue non cōtel. quia frequenter in si. **S**i vero certa pena statuta non est sed iudicij committitur. debet equitate seruata semper in humaniore partem declinare et de transac. ex parte.

Utrum committitur furtum vel huius

modi sup qbus statuta e gratis pe-
na pecuniaria vel forte alia tenea-
tur soluere pena illa. R. fm Ray.
Siue pena illa fuerit statuta p qua
cuq legem siue p canones no est
inrigendū in foro pniat q soluat
nisi fuerit pdenat ad illa. Alioqn
sufficit q soluat interesse. Et si fu-
erit iniuria satisfaciatur ad arbitriū
boni viri. Lon. Tho. fa fe. q. 62.
De h dcm ē etiam .s. pedagiū
§. 2. r ibi latius in additione. B.
Quid fiet cū peccat multitudo. vi d
s. coeuctio. i. §. 5. Et de quatuor
causis dissimulandi ibidem .§. 6.
Cui applicabit pena ppter viole-
tam manus iniectioē in clericuz
vide. s. absolutio. 4. §. 2. B

Ena ij. s. que pue-
nit parti le-
se a ledere siue n seruare pa-
tia. Et qris. i. Strū dñi quibus da-
na illata sunt vel milites r huius-
modi possint licite tenere emēdas
quas p dānt sibi illatis capiunt
cum pena sit multo maior q dam-
nū illatū. R. fm vñ. Tam dñs q
milites r etiam ecclesiastice perlo-
ne retinere pnt illas penas quas
leuant fm cōsuetudines legūias
r statuta regionis. nec peccāt qñ
in hac parte subest causa r seruat
iuris ordo. r non sit propter cupi-
ditatem sed propter zelū iusticie.
Nec obstat q pena excedit dānū
quia huiusmodi pene non solum
ppter interesse statute sūt. sed etiā
ppter crimina coerceda. Sunt in
temperande pensatis circūstātijs
nec laxade habene i talibus. Se-
curus in esset huiusmodi excessum
emēde i pios vsus erogāt. A. 3b
i sū. li. 3. n. 32. q. 13. B

Pone q iudex mandat aliqd
faciendū vel dandū alicuii certo
termino r alit imponi certā penā
nunquid ille pro quo mandatum
siue iudicātū ē poteri post tami-
nū illā penā petere. R. fm Hosti.
Licite pot peti etiā si excedat iur
esse. Lon. Inno. S3 r Hosti. ad-
dit dicens q etiā religioi possum
talē penā petere siue consistat i pe-
cunia siue in alio. i. q. 7. quonē.
quinetiam penam a iure inductā
i2. q. 2. episcopus qui mancipium.
Clerici in benigni q laici se hē
debent. S3 r si ps fecit qd potuit
ut adimpleret mādātum iudicis r
paupertate vel impotētia pressa r
ponit totū implere. Is mero iure
teneat ad penā insolidū. tamen de
benignitate canōica nihil vltra q
interfit exigendū est. Et sic iudici-
gas eē de penis. suā. Et d hac ma-
teria habetur. j. restitutio. 3. §. si.
A. Idem quod in hoc. §. nota. r
i sū. eo. ti. q. 2. vbi etiam dicit idem
de penis cōditionalibz dūmō non
sint apposite in fraudē vsuraz. Et
pdicta itelligenda sūt nisi caritas
in aliquo casu aliud suaderet. qz
ipalia que sūt nostri iuris dimunē
da sunt ad tollendū scādālū pxi-
mi. r ppter salutē eius fm Tho.
fa fe. q. 44. art. 8. B
Quid si pena sūt cōditionalis
s. de consensu pñā appositā in cō-
tractu eē iudiciū. R. fm vñ. Si pe-
na appositā ē loco interesse pen pot
quāsi interest. ff. de ac. emp. r ven.
p dia. Si aut apponat i fraudē
vsuraz non pot pen. eē de emp. r
ven. ad nostrā. Lon. Ber. r Inno.
Et de hac materia. j. vsura. i. §. 2.
qui incipit. Quid si pena. A. Et si

ob e apposta in fraudē vsuraz
pot peti et vltra interesse. vt i dca. l.
p dia. r nō i sū. d. q. 2. f3 cū .vñ.
de q t dicit ē i. §. pcedēti. B
Sed nūquid soluta pena iudicia
li vel etiā cōditionali stabit ad-
huc sūa vel ptractus. R. fm Tho.
fa. Non stabit. nisi in cōpronisso
vel pacto expresse dictum sit q pe-
na soluta rata remanecat sūa r h.
L. de rāfac. l. cū pponas. Idem
Ber. r vñ. Idē nōi glo. i. c. dile-
cti. eē de arbi. q ad sūaz arbitri.
ad i sū. eo. ti. q. 3. q ad sūam arbi-
tri r quo ad scus. vbi r additur
fm glo. Ray. Vel distingue vñ
apponat pena pro pñumacia r ic
pen possit pena r res. aut loco in-
teresse. r tūc tñ agat ad interesse h
di. In dubio at pñumemr posita
loco interesse. ar. l. benignius. ff.
de legi. r sic pcedet dīsticō. s. po-
sta. B. In penis benignior ē iter
pñao faciēda. ar. eē de re. iuri. in
penis. li. 6. De penis q apponunt
in sponsalibus r non sequit nisi
monū querē. j. sponsalia. §. 2. q i
capit. Quid de penis.

Penitentia j.

cōiter. Et pñō qñ qd est
p. 3. Amb. Penia ē mala. pter ita
plangere r plāgeda iterū non cō-
numere. de pe. dis. 3. i. pñm. Lon.
Brg. dicens. Penitē ē an acta
pñā iterē r sūda iterū nō cōmit-
tere. Et sic dicit Tho. r Pe. i. 4.
dis. 14. Dissimulatio iste date sūt p
efficuus pñie que diffinit p dupli-
cē actū. vñ q ē respectu pñi pñeri
n. s. pñerita mala plāgef. aliter res-
pectu futuri. s. plāgeda n cōmitte-
rimus est in re. r in pposito. i. vt

pponat talia decetero nō cōmit-
tere. Accipitur autē hic sletus cōf-
ter siue p interiori siue p exteriori
Et he diffinitōes fm Tho. cōple-
tissime sunt. Et ad has reducuntur
alie. vt diffinitio Aug. A. q habet
in li. de pñia. r de pe. dis. 3. c. pñia
B. Penia est quedā dolentis vin-
dicta puniens in se quod dolet cō-
mississe. Et alia diffinitio Ambro.
Penia est dolo: cordis r amaritu-
do aie p malis que quitqz pñuit.
Edi pñia quasi pene tentio. i. ad
punendū illicita q sunt cōmissa.
A. Idē i sū. li. 3. ti. 34. q. 1. Predi-
cte aut diffinituones sūt pñi fm
effect. q fm essentia. Scdm enim
essentia vt sic posse diffiniri. Pe-
nitentia est vñ de sacramētū ecclie
quo hñ d: spōsitus semp remittunt
pñā. Probatur extra de sū. tri. r
fi. ca. c. 1. §. sacramētū. vbi dī. Et si
post susceptiōne bapñsm quis
plapsus fuerit in pñi. per veraz
semg pot pñiam repari. B
Atz de quolibz pñō possit agi
pñia. R. fm Pe. Hec ē differētia
spūs vñti carni r sepan. qz ille est
susceptibilis pñie. iste non. f3 Da-
mascenū. hinc est q de omni pñō
cōmissa a spū in carne exñit. dñi i
carne est pot agere pñiam post se-
parationē non pot. A. Idē in sū.
eo. ti. q. 2. vbi r addit fm eundē.
Sūt in pñā quedā de quibz diffi-
cilius agit pñia que. s. non ce-
muntur ex fragilitate vel ignorātia
obnubilata rōnis per carnē s3 ex
malitia. r iō in his difficilias agit
pñia. Et sic intelligit illō Thab.
i. Qui peccauerit in spiriuz san-
ctum non remittet ei. r c. i. vt re-
muetur. B

3 **C**irca de quolibet pctō debet esse p̄p̄cia p̄nia. R. f. p̄. P̄nia pcti exterior: nō oportet q̄ sit p̄p̄cia. s̄ p̄nia interior: debet esse p̄p̄cia salte quātū ad habitū sicut d̄ contritiōne dictū est. s̄. p̄. 9. **A.** Idē in sum. eo. ii. q. 3. **B.**

5 **C**irca vere penitens possit postea mortaliter peccare. R. Possit videri q̄ nō. Nā si peccet v̄ q̄ non fuerit vere penitēs. Inanis ē enī p̄nia quā sequēs culpa cōmaculat & multa s̄tia de quibus quedā diximus hic in. i. s̄. Et oīa q̄ habent de pe. dif. 3. circa p̄cipiū. S̄z ip̄a oīa nō ad diuersa ip̄a s̄z ad idē ip̄s quo quis penitet sunt referenda vt p̄siderādo l̄fam ibi p̄z. Et in hoc cō. Ray. mgf. iniarū. Tho. & Pe. **A.** Idē in sum. eo. ii. q. 4. **B.**

4 **Q**uot sunt actiones p̄nie. R. f. m. Ray. Tres. p̄nia q̄ sit aū bap̄tismū. vt si bap̄tizandus adultus sit. **A.** i. doli capax. vt l. c. tres d̄ quo j. vbi soli paruuli excipiunt q̄ peccare nō p̄nt. **B.** Aut nisi peniteat nouam vitam incōbare non p̄t. Sed si peniteat & bap̄tizetur nō tenet ad exteriorē p̄niam. vt. s̄. cōfessio. i. s̄. anep̄li. S̄z & ab hac p̄nia paruuli sunt imunes sicut etiam a peccato. Secūda actio penitentiē est que sit post bap̄tismū d̄ mortalibus. Tertia que sit de venialibus. de pe. dif. i. tres sunt. **A.** Idē in sum. eo. ii. q. 6. **B.**

5 **C**irca ante bap̄tismū requiratur p̄nia. R. f. m. Pe. P̄nia potest accipi dupliciter. vno modo p̄nt esse factm. & sic nō p̄cedit bap̄tismū s̄z sequitur quia bap̄tismū ianua est & fundamētū omnīū sacramentorū Alio mō p̄nt esse virtus. & tunc d̄

stinguendū est. quia in q̄tū est virtus formata non requiritur. quia sic culpa in tali nō remitteret virtute bap̄tismi s̄z quātū est virtus for̄nis. i. quedam peccata detestantur q̄uis nō sufficit eū p̄posito emēdandi. regnē vt cā remouēs p̄bi bens. q̄ voluntate remanente ad peccatum nō esset hō suscipibilis gr̄e. **A.** Idē in sū. li. 3. n. 34. q. 144. **A.** Id hoc etiam facit qd̄ notatur s̄z eun. Pe. & Tho. in sū. li. 3. n. 24. q. 15. **B.**

Circa p̄nia tollat totū reatum. i. oēm obligationem ad penam. R. f. m. Pe. Sicut q̄ hoīem ita & q̄ d̄ um offendit peccat duplici. p̄ q̄ dē s̄ equitate amicitie quātū debetū affectū nō impedit. Fo s̄ equitate iusticie quātū re vt honorē v̄ obsequium subtrahit. Oportet ergo virtūq̄ restituere. Et quia restitua amicitia nō est. p̄t b̄ restitua res ablata. idco post remissionē d̄pe remanet reatus pene. Idē Tho. i. 4. dif. 20. vt. j. p̄nia. 2. s̄. 4. **A.** Idē in sū. li. 3. n. 34. q. 7. **B.**

Quot sunt species p̄nie. R. f. m. Ray. Tres. Nam alia est solēnis alia publica. alia puata. Solēnis ē que sit in capite quadragesime cū solēnitare que habetur dif. 5. o. i. capite. Publica v̄o est que sit publice. sed sine predicta solēnitare. Et de his duabus dicem. j. p̄nia 3. Puata v̄o que secreto i cōfessione imponit. de qua. j. p̄nia. 2. p̄tonā. **A.** p̄nia puata potius videtur dici illa q̄ q̄ndie sit singularit̄ cū q̄s pctā sua soli sacerdon cōfiteat f. m. Ray. & hosti. & in sū. co. ii. q. 15. Et d̄ istis speciebus p̄nie v̄oū ē i sū. eo. ii. q. 8. **B.**

Circa p̄nia habet pres. & q̄ sunt. R. f. m. Pe. Tres sunt p̄nie. s̄. p̄ vno cordis. p̄fessio oris. & satisfactio opis. Et sūt ille quasi pres. i. regales f. m. p̄fectū cē p̄nie. Nam s̄z in p̄uōe dimittat pctū oportet in cōfessione & satisfactioe eē saltem in p̄posito. Et de his p̄nibus Crisostomus. Perfecta penitentiā cogit peccato: e oīa fuisse rre. in corde p̄trino. in ore confessio. in ope tota b̄nitas. hec est fructifera p̄nia. d̄ penit. dif. i. perfecta. Lon. Tho. & Ray. **A.** Idē in sum. eo. ii. q. 16. **B.** De cōfessione habes. s̄. contritio De cōfessione. s̄. cōfessio. De satisfactioe. j. satisfactio.

Circa pctā que p̄ veram p̄niam sit dimissa redeant q̄n quis iterū relabit in pctū. R. f. m. Tho. in. 4. dif. 11. Aliquid potest redire duplici. **A.** Id in se. & sic peccata dimissa nullo modo redeunt q̄niam ad maculam. & p̄ p̄nt nec quātū ad reatum **A.** Id in suo effectu. & h̄ modo peccata dimissa redeant quātū ex peccatis dimissis aliqd̄ i sequentibus relinquit. Ex hoc enim q̄ hō d̄nt p̄ peccatū offendit post remissionēz p̄cedētū pctōz quādā deformatā em ingratitudinis actus sequentis p̄nt acquiri. & iō dicitur cōter q̄ redeat quātū ad ingratitudinē. Lon. pe. hosti. & al. j. **A.** Idem in sū. eo. ii. q. 143. s̄z Theologos cōfiter. Et addunt f. m. eosdem q̄ licz pctū sequēs aggrauet ex ingratitude remissionis p̄noz pctōz nō t̄nt esse ita graue sicut oīa p̄terita simul. **B.**

Circa requiratur p̄nia de pctis p̄ ignorantā cōmissis. R. Si ignorantia est talis q̄ excuset. nō tenet

al. sic. De b. s̄. ignorantia. s̄. p̄. & 12. **A.** Idē in sū. co. ii. q. 146. **B.** Et v̄m de venialibus. s̄. p̄nt. 3. s̄. 12.

Circa requiratur penitentiā de peccatis obliuis. R. f. m. Pe. Si homo peccatū ita ē obliuis q̄ nullo mō r̄cordeatur. nō tenet ad penitentiam nisi in generali. Sed m̄ debet posse laborare vt recorderet & si recordari p̄t. tenet. Delemur enā p̄ p̄fessionez generalē. vt. s̄. cōfessio. s̄. s̄. i. q̄ incip. i. v̄m p̄ generalē. **A.** Idē in sū. eo. ii. q. 147. **B.** Et b̄ casu d̄z q̄s penitē nō soluz de pctis obliuis in genere s̄z etiam de ip̄a negligentiā ex q̄ obliuis est in specie s̄z Tho. & in sū. eo. q. 19. **B.**

Circa q̄s debet esse p̄nia de pctō originali. R. f. m. Pe. P̄nia nō ē nisi de aliquo actu p̄prio & voluntario. **O**rginale aut̄ non est factum p̄p̄riū. imo nec voluntariū voluntate s̄. exiit in ip̄so sed in altero. Et iō de eo nō requirit p̄nia. Requirit t̄n displicentiā in adulto cōsiderate illud idem. Tho. in 4. dif. 17. **A.** Idem in sū. con. eo. ii. q. 148. **B.**

Circa aliquis in fine v̄e possit penitē. R. Diuina gratia nulli se subtrahit faciēt qd̄ in se est. **A.** Idē hō q̄ diu h̄z vsq̄ liberi arbitrij p̄t se ad gratiā preparare dolendo & p̄terito & p̄ponendo causē de futuro **A.** Idē & de pe. dif. 7. in p̄n. d̄. **T**ēpus p̄nie ē vsq̄ ad vltimū articulū vite. **A.** Idē & Leo papa. Nemo ē despandus in h̄ corpore cōstitū. q̄a nōnūq̄ qd̄ diffidentia etatis distulserit. cōfessio maturior p̄ficiat. **A.** Idē hoc h̄ de pe. dif. 7. c. p̄. **B.** Sed t̄n piculosū & dubiū est q̄ illud vltimū tempus expectet. **A.** Idē & ibi dem subdit sicut Aug⁹ scribit. Si

q̄s postus i vltia necessitate sue e-
gritudinis p̄niaz accipit. sateor: nō
negamus qd̄ peccat̄ i3 n̄ plunimus.
q̄ bene hinc exiit. P̄niam d̄at pos-
sum. securitate aut dare n̄ possit.
Et segl. j. nullus expectat q̄n̄ pec-
care nō pot̄. Et itez. Quis sero pe-
nitit o3 non solum deus timere iu-
dicem. i3 t̄ iustū diligere. n̄ t̄m̄ pe-
nā timeat s3 anxietur p̄ gloria. Et
m̄lta filia ibidē. **B.** Nec habētur
de pe. di. 7. si quis postus. 7. c. nul-
lus. Et idem qd̄ in hoc. §. notat in
sum. eo. ii. q. 159. fm̄ Tho. 7. Pe.
Et additur fm̄ Al. 7. Ray. q̄ rariū
ē q̄ ex caritate q̄s in extremis pe-
nitat. **B.** Et in tali cāu q̄libz facē-
dos pot̄ absoluerē. vi. §. absolutio
l. §. fi. **A.** Et ibi de hoc latius in ad-
ditione. **B.** 7. absolutio. 2. §. 2. 7. §.
p̄fessio. 3. §. 4. 7. tpe. Et de h̄ cāu
h̄c. j. p̄nia. 2. §. pe. Nec tali ē p̄nia
ip̄onenda s3 inotescenda. 26. q. 7.
c. 1. **A.** Et ibi subd̄itur. Et cum am̄
coz ofonibus 7. elemosynaz stu-
dij pondus p̄nie subducendum.
si forte migraverit. ne obligari t̄ a
p̄muniōe. 7. p̄fortio venie s̄iat alte-
ri. a quo piculo si diuinitus crep-
tus p̄ualucit p̄nie modū a sacerdo-
te sibi ip̄ositū diligēt obseruet. **B.**

14. **Q**uid ē in p̄nia sac̄m. quid res
p̄. fm̄ Tho. 7. Pe. in. 4. di. 21. In
sac̄o p̄nie exterior p̄nia ē sac̄m.
vt signum t̄m̄. s. interioris p̄nie. Et
ē ibi actus penitētis quasi m̄le.
Actus aut̄ sacerdotis. s. absolutio
seu p̄ritio put̄ inuiḡtur p̄nie exte-
rior: i saltē in p̄posito ē pars sac̄i.
7. est res t̄ signum. **A.** Non autēz
put̄ ē actus diuini p̄ se fm̄ eosdēz
7. i sū. eo. ii. q. 179. vbi hec notatur

B. Res quidē p̄nie exterioris ē q̄
gnū remissiois peccatoz. remissio
at̄ pctōz ē res n̄m̄. Satis cō. Ray.
P̄nia v̄o nō valet nisi restituat ab-
laum. vi. j. restitutio. l. §. fi.

Penitentia ij

s. illud qd̄ sacerdos impo-
nit penitentiam in p̄fessione. Quid er-
go cum sacerdos dicit penitentiam
in confessione quicquid boni feceris
sit tibi in remissionem peccatorum.
p̄. secunduz Tho. in quodaz quo-
libet. **Dic** ē quadruplici conside-
ratione vtendum. primo enim con-
siderandū est q̄ peccator ē debuit
satisfactionis dupliciter. Vno mō
ex inuincione sacerdotis. Alio mō
ex ip̄o peccato cōmissio. Unde si p̄-
tingat q̄ sacerdos maiorem s̄-
satisfactionē imponat q̄ requira: cal-
pa. residuū exfoluet aut hic aut in
purgatorio. Si vero maiorem in-
iungat. nihilominus penitens tene-
tur facere qd̄ sibi iniunctum est. si
ad sit facultas. 2. p̄siderandū est
q̄ opus qd̄ quis facit ex inuincio-
ne sacerdotis. dupliciter valet p̄-
tenti. Vno modo. s. ex natura ope-
ris iniuncti. Alio modo ex vt̄ clar-
uitum. ita q̄ ex his amplius valet
ad expiandum peccata q̄ si p̄po
arbitrio idem faceret. 3. p̄sideran-
dum ē q̄ satisfactio ad duo valet.
s. ad expiatiōem culpe p̄terite. 7.
ad cautelam sumre. 4. p̄siderandū
ē q̄ sacerdos pot̄ penitentiam satis-
factionem iniungere. vel ex proprio
arbitrio vel ex consilio alieno. e-
ita ēt arbitrio ip̄ius penitenti. vt
si dicat sacerdos. factas hoc si po-
tes t̄ si non potes facias hoc. Si
mule videtur cum sacerdos dicit

quicquid boni feceris sit tibi in re-
missionem peccatorum. q̄. s. grauis pe-
nitentia esset ei iniungenda que in
ei iudicari d̄. Et dicendo p̄dicta
verba illa que penitens p̄terit in
inuincione exp̄iam facit accipiunt
maiorē vim expiatiōis culpe p̄-
terite ex illa generali inuincione.
vnde p̄dicta verba laudabilē solēt
dici. Et p̄tium ad h̄ satisfactio ē sa-
cramentalis in quā virtute clauis
ē culpe p̄missa expiatiua. i3 nō ha-
bet maiorem vim ad remedium
p̄ culpam futuram. **A.** Idē i sum.
li. 3. n. 34. q. 110. Et eadem ratione
Ray. 7. Host. vt t̄ ponit eo. ii. q.
103. dicit q̄ cautus 7. discretus sa-
cerdos post inuictam p̄niam dicat
penitēt q̄ oia bona que fecerit. 7.
oia mala que sustinuerit ei p̄ficiat
ad saluē. 7. p̄ p̄nia hec oia iun-
gat. **B.**

Que p̄nia ē p̄ p̄ctis singulis in-
iungenda. **R.** Pro quolibet p̄cto
mortalis esset regulr̄ septēnis p̄nia
iniungenda. 33. q. 2. **D**oc ip̄m. 7. §.
se. n. q. 1. predicandū. **A.** Ibi hoc
notatur in glo. Et vt̄ notat in sum.
eo. ii. q. 155. huius rei duplex ē rō.
Vna q̄ p̄cipit d̄ns H̄uē i. 12. **H**a-
nam sororem aaron lepra percus-
sam poni extra castra p̄ septē dies
vt̄ in d̄co. c. h̄ ip̄m. Et sic accipit
dies pro anno. Alia vero rō est. vt̄
sicut per p̄ctm̄ septiformē ip̄us sac̄-
n̄ gram annullit. ita per septēnez pe-
nitentiā gram recuperet. Et ista p̄nia
vt̄ agenda vt̄ plurimum in ieiunijs.
vt̄. 33. q. 2. §. h̄ quāquā. 7. c̄ d̄ fur.
si quis pp̄. **B.** Et ista septēnis p̄nia
magis vel minus a p̄ra d̄z impo-
ni. put̄ maioritas vel minoritas cri-
minis. 7. circūstantiaz expoſcant.

q̄ apud deum magis valet mortifi-
cario vniuz quā abstinentia cibo-
rum. de pe. di. l. mensuram. **A.** Et
iō magis p̄ritio minor p̄nia ē iun-
genda. vt̄ ibi. **B.** Sed hodie oēs
p̄nie sacerdotis arbitrio taxande
sunt p̄siderans circūstantijs perso-
narum 7. p̄ditionū. 26. q. 7. ip̄ra. 7.
dicto. c. mensurā. c̄ ed. deus qui.
A. Cō. glo. in. d. c. ip̄a. s. q̄ hodie
p̄nie sunt arbitrarie. 7. notat d̄nus
An. de bu. in. d. c. si quis pp̄. Et no-
tatur ē in sum. eo. ii. q. 155. vbi etiā
notant multiplices p̄nie que sp̄at̄
bus peccatis sumi stant. **B.**

Sacerdotes sp̄ debent iniungē
p̄niam per d̄num p̄cto. ut superbo
iniungant humilem ofonem. aus-
ro elemosynaz largitiōez. accidit
so pegunatiōem seu laborem. gulo
so abstinentiā. luxurioso carnis ma-
ceratiōem 7. q̄n̄q̄ loci mutationēz
ut dif. §. ualet. 15. q. 1. mulier. Tamē
semp̄ cauere debēt ne p̄nias quā
iniungūt alteri p̄iudiciū faciant. ut
utro i p̄iudiciū d̄ni 7. huius
mōi. **A.** vel q̄ ex p̄nia sequatur ali-
quod scandalū seu piculū sp̄iale
vel corporale. ar. c. officij. c̄ d̄ pe.
7. re. Et presertim ut sit p̄nia que
uicissimiliter fiat. ne penitēs nonis
laqueis inuoluatur. quia om̄niten-
do penitentiam mortaliter pecca-
ret secundum Scotum. 15. di. quar-
ti sententiarum. **B.**

Atz penitens p̄pleta p̄nia sit to-
taliter absolutus. **R.** fm̄ Tho. l. 4.
di. 20. Sive sacerdos penitentiaz
iniungat discretē siue non semp̄ re-
manet reus ad penā eiusdem q̄n̄-
titatis. 7. iō si eā hic non implet in
purgatorio exigitur. Non tamen

sequitur qd pp hoc pfectoz peccet sp
si minoreni pnam iniungit. tñ ga
ñ pōt deteminate quāitate pene co
gnosces. tñ qz qñqz ē ex industria
minore penā iponens plus pdest
penitentū qui forte magnitudie pe
ne possit a pnia pagenda impedi
ri. Et id pfectoz negligit minus dā
nū vt mai^r euitet. Et itez qz paula
tūqz consoziaz in penitente diuinus
amor ad plura pnie opa pagēda.
Con. Pe. s. pnia. l. §. 7.

4 **U**tz sacerdos possit cōmutare
pniam quā iniūxit. Rn. fm Ray.
Credo breuiter q sic. dūñ dīscere
te et pp cām et circa subditos suos
aliter non. dif. 81. p. s. byter. Et hoc
exponens. v. b. dicit q ille idem q
iniūxit aut successoz eius aut su
perioz si est ordinarius index pe
nitentis possunt pnam cōmutare et
relaxare. Si vero sit alius confes
soz a quo cōmutatio petitur. quia d
pari ambo carā vntus hñt vt duo
epi in quoꝝ epatibus penitens do
miciliū hñt hic dicēda q si pnia su
it publica requirit dz consensu s
mi q dedit eā ne scandalizet. Dico
si de facili possit requiri et maxie
si penitens iam publice inchoauit
pniam. Qd si non d facili possit re
quiri aut si pnia fuit occulta. pote
rit secūds pfectoz cōmutare vt re
laxare. R. Idem in sū. eo. ti. q. 133.
vbi ē additū f3 cū. v. b. q quo ad
dicām relaxatōem et cōmutatōem
archieps videt ordinaris quo ad
foꝝ pniale subditoz suffragāei sut
Et p3 per hoc qz archieps p puin
ciam suam remissioē lras cōcede
re p gñales. c. de pe. et re. nostro.
Certum ē autem q nullus eps pōt
facere remissioē nisi subditis suis

et alijs de voluntate pfectoz suo
rum. c. de pe. et re. q. aut. Ergo s
dū suffraganeoz quo ad hoc su
subditi archieps epus ipse quo ad
forum ptenosus non sit ordinari
us nisi in cāibus expressis a iure.
hec ille. Idem quoqz vt quo ad
forum pniale vt non sit ordinari^r.
vñ in expressis cū non possit con
fessiones subditoz suffraganeoz
suoꝝ audire nisi dum visitat pua
ctiam. vt in. c. p. p. p. extra de c.
si. li. 6. B.

5 **U**trum inferior possit relaxare
pniam iniunctam a superiorē. R.
fm v. b. Si pnia iniuncta est in tali
cāu de quo ab initio poterat infe
rior pnam iniungere. potest et re
laxare et cōmutare nisi superior re
seruauerit sibi talem relaxatōē vt
cōmutationem. ar. ad h. 50. dif. ac
cedēs. et. 33. q. 2. latoꝝ. et. in glo. s.
vtriusqz capituli. Si vero pnia in
iuncta ē in cāu reseruato superiorē
non poterit inferior relaxare vt cō
mutare absqz lnia eius qui iniū
xit nisi vigeat necessitas aut suade
at vtilitas. Pñ ē enim interpreta
ri q superior in his cāibus cōces
serit inferioribus pniale cōmutādi
vel relaxandi. R. Idem in sū. eo.
ti. q. 134. Aduertendū tñ q quācū
qz alius sacerdos ab eo qui iniū
xit pnam vult facere istam cōmu
tationem vel relaxatōē vt q non
debet facere nisi exāmia cā p
quā pnia iniuncta est penitentē. vt
dicit Ray. vt et p3 in pcedēti. s. ne
sequens mitius bene factus tollat
precedens maioris gestū. Pñ
pter quod nō videtur posse fieri ni
si fiat noua confessio vel generalis
si puia cōcernit omnia peccata vt

particularis si respicit particulare
peccatum. nisi forte sit euident pe
nitentis non posse facere iniunctā
sibi penitentiam. B.

6 **U**id si quis dicit se penitere.
sed non vult subire onus pnie. di
cens se tenerum et huiusmodi. R.
secundum Ray. Sacerdos debz
tenere inducere sicut pōt vt parat^r
si ad implendā pnam. R. quia al
finc ista dispositione non videtur
in statu saluus cum ad hoc oblige
tur. c. de pe. et re. ois. B. Quidē
do magnitudinem peccatorum. et
quanta bona amittit p3 pter illa q
oia recuperabit p pnam. et finalit
cū voluntate sua imponat ei tales
pniam quā verisimiliter possit pō
tere ne detur ptingat ei pnam
violando. Ad hoc cāu precipue la
boꝝ et peccatoꝝ cās et peccandi
occasiones remoueat. quia secu
dum Aug. Satisfacere ē peccato
rum cās excidere nec eoꝝ p sugge
stionibus aditum indulgere. Et si
sacerdos qui non pōt gaudere de
omni moda eius purgatōē. gande
at q ipm liberatū a gehēna ad
purgatorius mittit. Et sicut dicē ho
si nullatenus debet sacerdos per
mittere peccatōē desperatū rece
dere. 26. q. 6. si presbiter. Sz pōt^r
imponat vñ pf nosse vel aliqd
lce. Et q alia bona que fecerit et
mala que tolerauerit. sint ei i pnia.
R. Hoc dictum v. b. sed pot^r fuit
Ray. Et subdit. Quidē tñ ei q
id qd mitius agit h pplebit in pur
gatorio. vt in sū. eo. u. q. 135. vbi h
notant. B. Con. Tho. in. 4. di. 19.
R. Con. et glo. Ray. Et addit. Lō
sulo q ad vitandā inobedientiaz
et transgressioē talibus nulla aut

parna satisfactio iniungatur sō p
cepto. et q concedatur eis q lice
at ieiunū sibi iniunctum vel oratō
nes aut elemosinas aut quecūqz
alia sibi iniuncta redimere cū vo
luerint. Con. Inno. vt in. d. q. 135.
ad si. B.

7 **U**id si sacerdos credit q con
fiteus non faciat penitentiam. vid
s. confessor. 2. §. 1. R. et ibi latius in
additione. B. Aut quid de illo q
nou vult. et dicit se non posse ab
stinere a peccato. vide. s. confessio
prio. §. 2.

8 **U**id de penitentibus i extricis
vel et in sanitate et non complem
hic pnam. R. fm Ray. tanta pos
set esse contritio q sufficeret ad d
lendam oēm penā. ita q aliqs ta
lis statim euolare et ad celum. vt p3
de latrone Lud. 24. Si tñ minus
sufficiens ē primo vt pnia purgabi
tur igne purgatorij. Unde et de ta
libus dicit Aug^s. Et si puerfus vt
ta viuat et nō moriat. mñ pmitti
mus q euadat oēm penā. Nam p
us ē purgandus igne purgatōis q
in aliud seculum distulit fructū co
uersionis. de pe. dif. 7. c. vlt. circa
fi. R. Potius videtur in. §. fi. B.
Et eandem sniam ponit Greg^s.
15. dif. qualis. De questione ista ha
bes etiam. s. penitentia. l. §. penul.
De purgatorio quoqz. s. purgato
rium. R. Idem in sū. eo. ti. q. 136.
i62. B.

9 **U**tz pena mortis dimittat ali
quid de pēa p peccato debita. R.
fm Tho. l. 4. dif. 20. Mortis natu
ralis ē pena consequens origina
le peccatū et quasi iam in naturam
verā. Et id p mortem naturalem
purgatur aliquid de peccato actū

ali. sed per illatāz mortē bñ potest purgari. Unde si aliquis mortem illam pāctēter sustineat etiā si p aliquis criminib⁹ sit illata valet ad diminutionem pener ad liberationē etiā a tota pena p̄ quantitātē culpe ⁊ patientē ⁊ contritionis. **A.** Idem i sum. eo. ii. q. 163. **B.** Ad p̄cedētam maiciam p̄nic potest pertinere. ⁊ satisfactio per totum. Et de sacerdote qui pro missis inunctis pecuniam recipere. vide supra obligatio. §. si.

Enitentia. iij

§. de p̄nia solēni ⁊ de publica. Et q̄dem penitētia solēnis nō ē hodie i vsu. Et iō dicit sciēdus q̄ debet fieri cū illa solemnitate ⁊ mō q̄ habet dis. 50. i capite ⁊ ipōit tñ ab ep̄o vel d̄ eius mandato. **A.** f. ab alio i seriore sacerdote. vt i s̄. h. 3. n. 34. q. 8. vbi hec notant sc̄dm Ray. ⁊ Hosti. **B.** Et debet imponi pro crimine publico ⁊ vulgari sumo quod totam urbem vel aliu locum commouerit. 16. q. 6. c. vii. Item uan d̄bet imponi clerico nisi si d̄posito. q̄ nec latē⁹ q̄ semel egit eam debet postea promoueri. nec clericus debet postea ministrare dis. 50. cōfirmādum. ⁊. c. illud. ⁊. c. alium. ⁊. c. ex penitētib⁹. Et de hoc d̄m ē s̄. ordinādus. §. 14.

C. Atq̄ aliq̄s possit cogi ad solēnem penitētam. **R.** fm Ray. Si crimi sit magnum ⁊ publicum ⁊ scandalum mouerit poterit q̄s cogi ad solēnem penitētam. ⁊. p. occulto crimine si penitēs uoluerit imponi p̄t. aliter non. ar. de cōf. dis. 3. de penitētib⁹. **A.** Idē i d̄ca. q. 8. secundum Aug. ⁊ Tho. **B.**

C. Atq̄ solēnis p̄nia possit iterari. **R.** fm Ray. Nō de pe. dis. 3. repetitur. Sed alia quilibet p̄nia siue publica siue priuata p̄t ⁊ debet iterari quonēdō homo peccat. de pe. dis. 3. septies. ⁊. c. ad huc illā. Quare aut p̄nia solēnis non uerat assignat Tho. i. 4. dis. 14. tres ratiōes. P̄nia ne ex ueracione vileat. Secunda quia figura ē expulsiois hominis ex paradiso que tñ semel facta ē. Tercia est quia solemnizatio p̄nic ē quasi quedam professio perpetuo p̄niam seruandi. Et ideo ueratio solēnitati obstat. **A.** Idem i sum. eo. ii. q. 10. vbi etiā additur sc̄dm glo. Ray. ⁊ De. q̄ penitētia solēmnis iteratur si est confitendo.

B. **C.** Atq̄ qñ imponitur p̄nia publica intelligatur peccati reuelatio. **R.** fm Tho. i. 4. dis. 14. Non reuelatur p̄pter hoc quia suspitio oritur illi aliquid eno: me cōmississe. Nō cū culpa. p̄ certo sc̄tur ex pena. q̄ ⁊ qñq̄ aliquis facit p̄niam p̄ alio si cut legitur in vitis parum de q̄dd qui vt socium suum ad p̄niam p̄uocaret ipse euz eo p̄niam egit. **A.** Idem in dicta. q. 8.

C. Sed que est p̄nia publica. **R.** fm Ray. Publica ē qñq̄ illa solēnis de qua iam hic d̄m ē supra. §. 1. ⁊ sequētib⁹. Sed ⁊ p̄p̄t illa d̄ publica que fit i publico nō tamen cum p̄dca solēnitate. vt cum iungatur pegrinatio p̄ mundas ⁊ baculo cubitali ⁊ cū scapulari ⁊ baculo iustitiam. Possz hanc imponere q̄bet sacerdos parochiano suo. nisi consuetudo contraria sit in aliqua ecclesia. vt i sum. eo. ii. q. 13. fm curdem qui etiam addidit. Item non

deponi clerico nisi d̄posito. nec d̄bet. p̄t m̄s p̄ crimine eno: p̄ni ⁊ manifeste. Et cō. Hosti. ⁊ Host. Th. do d̄t q̄ talis p̄nia publica sed nō solēnis d̄ clerico possit ipōi qñ crimē ⁊ publicū. Et cō. gl. 28. dis. p̄sdy ter. ⁊ extra de pe. ⁊ re. que i tñ. **B.** **C.** Atq̄ si sedem apostolicam imponi p̄nia publica. **R.** §. 3. ⁊ d̄. durā. P̄niam publicam sedes apostolica nō d̄not nisi in eo loco vbi ē curia Romana ⁊ tunc tñ p̄ enormibus. Penitentiarij em̄ pape faciūt tales denudatos triduo aut pl⁹ aut minus incedere per omnes ecclesias ciuitatis vbi ē curia. ⁊ postea remittunt ad suos ep̄iscopos vt cōsideratis circumstantijs eis indicant peniam saluarem. ⁊ quidam ribaldus p̄ questu fungant subitales p̄nias a sede ap̄lica iniunctas falsas p̄nias rorant illas ostendentes. **A.** Idem in dicta. q. 11.

C. Que cā est q̄ datur aliqua p̄nia publica. **R.** fm Tho. in. 4. dis. 14. Quadruplex est cā primo vt p̄ctm publicum publicā habeat medicinam. 2. q̄ maxima confusione est dignus qui grauissimum scelus cōmissit. 3. vt sit alijs ad terrōrē. 4. vt sit exempluz penitēdi ⁊ nō d̄perandi eis qui p̄auibus detinentur. **A.** Idem in sum. eo. ii. q. 13.

C. Atq̄ p̄ quolibet p̄ctō manifesto tenetur hō manifestare p̄nias. **R.** fm Th. Non oportet. sed qui scandalizauit in cōi tenetur quidem ad ostensionem boni exempli ita q̄ p̄ sumi debeat euz de preteritis penitentiam egisse ⁊ sufficit. **A.** Idem i sum. eo. ii. q. 14.

Enitentia iij

§. impedita vel falsa. Que sunt impedimenta p̄nic. **R.** sc̄dm Hosti. ⁊ Ray. Dubia sunt. sed iter alia quatuor principaliter. s. pudor timor spes ⁊ desperatio. Primum igitur impedimentum ē pudor confitendi. de q̄ d̄m ē supra. p̄fessio. l. §. pl̄. Sc̄d impedimentum ē timor. s. cū quis timet ne possit ferre p̄niam. Contra quē sunt tria remedia p̄siderāda. s. p̄sentis pene modicitas. leuitas ⁊ breuitas. Et contra future pene i mētibus. acerbitas ⁊ eternitas. Tertium impedimentum ē spes. Et hoc ē triplex. s. spes diu viuendi. **A.** Et p̄tra illā ⁊ sequētes sūt auctoritates que subd̄nt. **B.** 2. Thessal. 5. Timor dñi sicut fur in nocte ita ueniet. 3. iē spes sp̄ales diuinitas acquirēdi Lu. c. 12. Tria mea requiesce bibe ⁊ cōde ⁊ c. Item spes misericordiā p̄sequendi. Contra illud Eccl. 5. Ne dicas miseratione dei magna ē. multitudinis peccōz meorum miserebitur. Misericordia. n. ⁊ ira ab illo cito p̄xunat. Quarta impedimentuz ⁊ desperatio. ⁊ hec ē duplex. s. desperatio uenit. sic dicit Larn. **C.** 4. Maior ē miseria mea q̄ vt uini asmerear. p̄tra qd̄ ē illud ps. Misericordia. n. eius super oia opera eius. **A.** Et iterum. Misericordia dñi plena ē terra. ps. 33. cum m̄lis similibus. **B.** Item desperatio p̄t uerantē p̄tra quod ē illud uerbuꝝ dñi math. 18. Non dico tibi vsq̄ septies sed vsq̄ septuagies septies. de pe. di. 3. septies. ⁊. c. ad huc in stant. Possunt etiam ⁊ alia impedimenta assignari. Primum ē alienatio culpe p̄proprie. Sc̄dm ē aggrauatio culpe aliene ⁊ maxime maiorum. Tertium est multitudo pec-

cantium. **A**. Sed non minus arde-
bunt qui cum multis ardebunt. 2.
q. 1. multi. i. f. **B**. Quartum ē cōsue-
tudo peccandi. Quinque clauo cor-
dis. Alimū delectatio peccati. **A**.
De his impedimentis laicus dicitur in
sum. eo. ii. q. 195. **B**. Que quidem
quia non ad casus sed ad persuasi-
ones pertinent predicatoribus de
relinquo.

Que sit pnia falsa. **R**. Falsa dicitur
cū spenis pluribus de vno solo
penitentiā agit. aut cū sic agit d vno
vt non discedat ab alio. An t scri-
ptum ē. Qui tota legē obferuerit
offendit auri vno factus ē omnium
reus. Jac. 2. f. **Q**uam ad vitam eter-
nam. Sicut enim si pctis oibus ceteri
uoluis. ita si in vno tñ maneat et
ne vite ianuā non intrabit. Habent
tur hec de pe. dif. 5. c. fi.

Excitare

siue dbe
rare vtz
liceat. **R**. scdm Th. 2a 2e. q.
65. Hoc uisum alicui i ferre non li-
cet nisi p modū pene pp maliciā.
Nullus aut iuste punit aliquem nisi
sit eius iurisdictioni subiectus. t iō
verberare aliquem non hz nisi ha-
bent potestatem aliquam sup illū.
Et quia filius subditur potestati pa-
tris t seruus potestati dñi licite pōt
pater verberare filium t dñs suūz
causa correccionis t discipline. **A**.
Idem in sum. li. 3. tit. 10. q. 2. Ista aut
correccio t percussio debet ēē mo-
derata. extra de sen. exco. cum vo-
luntate. §. si. t §. correccio primo. in
prin. Item eps nullū dz suis manū
bus verberare. 36. dif. non hz. **B**.
Et eandem qstionē praxat Ray.
t quasi eodē mō determinat dices
sic. **Ab** percussio sine verberatio sit

aliqui ex malitia vel odio. Et hec ē
pcuā mortale. t i clericis iducit de
posicione. 45. dif. c. 1. t. c. eps. An
qz dō sit ex carnate vt cā correccio-
nis. Et h in omnibus habentibus
potestatem est licita i suos subditos
35. dif. ante oia. 45. dif. cum bea.
Eps tñ neminē debet suis manūz
verberare. dif. 36. nō liceat. h pōt
p alium. §. q. 5. illi qui. Et si verbe-
randus ē clericus non debet cum
verberare per laicuz. Alias tē eps
qz verberas incidet i excoicatioē
et de sen. exco. vniuersalius. vt di-
ctum ē s. excoicatio. 2. §. nisi cleri-
cus esset incozigibile vt ibi dicitur
A. Idem in sum. eo. ii. q. 1. **B**.

Qua de causa clericus corrigē-
dus possit verberari. **R**. fm Ray.
Pueri in minoribus ordinibus et
am. p minoribus culpis licite ver-
berantur. maiores verberari nō de-
bent nisi pro maioribus criminibus
dif. 45. cū bea. Porro regulares
fz regularis subijciuntur vberibus
etiam p leuibus culpis ar. extra de
appella. reprehensibilis i. fi. et d h
mo. per tuas. ex de accu. qualif. in
fi. Sed non. vsqz ad sanguinem. vt
s. disciplina. De materia percussio-
nis clericos satis habetur s. excoi-
catio. 2. Quomō percussio sit iusticia sup
patientia. §. si.

Exegrinus j.

cōiter. **Ad** que punit de-
ficio peregrinorum. **R**. scdm Ray.
Omnes peregrini defendi debent
ab ecclia. t qcumqz eos i rebz t
personis offenderit nisi admone-
ri iussit excoicetur. 24. q. 3. hōz
rompetas. t duobus. c. se. extra d

tra. t pace. innotamus. extra de
peregrinanzibus. conquerente. **A**.
Idem in sum. li. 1. tit. 8. q. 87.

Quid d rebz peregrinoz qui
mouentur i via. **R**. fm Host. Qui
cumqz acceperit peccata mortaliter
misi ea intentione accipiat vt resti-
tutur heredi. nec excusatur aliquis
flauio. consuetudine. vel precepto
sicut de naufragis dicitur ē supra
naufragus. **A**. Idem in sum. lib. 2.
u. 5. q. 27.

Exegrinus ij

Quam ad clericos. Qui dicitur
ur clericis peregrini. **R**. scdm Ray.
Peregrini clerici possunt large ap-
pellari omnes qui nō sunt d epam
ordinans. Nam nullus talis siue
clericus siue laicus potest recipi a
tali episcopo ad dignitatē vt ordi-
nes vel alia ecclesiastica sacramēta.
dif. 71. per totum. t specialiter i. c.
primatus. extra d paroch. c. 2. t. 3.
A. Huc tñ iuri derogatum est ho-
die per contrariam consuetudinē.
cum quondam clerici vnius dioce-
sis dñficiantur ab episcopi aliarū dioce-
sis gl. Ray. t Al. vt in sum. li. 3. tit.
2. q. 1. **B**. Sed de ordinibus habes
ordinatoz. §. 6. t. 7. Institutū vtro-
que possit i ecclis etiam extranei
episcopi ab abbasibus vel inferioribus
prelatis de consensu t dispensatio-
ne ipsius episcopi. **A**. Cū hīs tñ sui episcopi vt
i vmbus supra allegatis. **B**. Al. n.
extra eod. c. fi. t extra de insti. ad
decorum.

Quare peregrini t ignoti repellā-
tur a pmoctione. **R**. scdm Ray. Du-
plex ē cā. **Q**uia qz non hz episcopo pone-
re salcem i messem alie nam subdi-

tum alterius ordinando. **2i. dif. p**
totum. 6. q. 3. c. fi. **Secunda cā est.**
qz tales quos solent esse criminosi
ifames. irregulares. vel excoicanti.
t quādoqz mentiuntur se habere
ordines cum non habeant vel plu-
res hñe qz habeant. dif. 93. afros.
19. q. 2. due. Et nota qz clericus ha-
bens ecclesias nec peregrinari pōt
sine licentia episcopi. de consic. dif. 5. nō
oportet. extra de voto. magne. **A**.
Lon. Host. t Al. vt in sum. eo. tit.
q. 2.

Quā clerici peregrini debeant ad ce-
lebrandum admitti. **R**. scdm Ray.
Si tales ignoti clerici volūt publi-
ce celebrare p pso admittantur quz
quinqz sigillis episcopi. 98. dif. c. 1. t
2. et co. c. 1. t h si sigilla sunt igno-
ta. **A**. Et hoc casu tales peregrini
debent i suspensioē aliquāto tēpo-
re haberi i quo plenius de actibus
ipsoz pateat. extra eo. c. 1. **B**. a has
sufficeret sigillum sui episcopi nisi.
dif. 71. p matus. 19. q. 2. due. t nillo
magis sufficeret aplice sedis man-
datum. et de cle. non resti. que. **A**.
Ubius i. c. fraternitatis. eo. n. **B**.
Si vero vellent i secreto ex deuo-
tione celebrare. tolerari pōt. extra
eo. que. Et tō scdm Host. Quia i
publica celebratione posset cū mo-
uere ad celebrandū gloria huma-
na vel lucrui. Secus si i secreto.
Item qz i publico cōe mali posset
incidere. si nō ordinat celebraret
h i secreto nō vertitur i periculum
nisi ioluus celebrans. **A**. Idem i
sum. eo. ii. q. 3.

Quare recipiuntur tales cū
quinqz sigillis ignof. cum ignota
non faciunt fidem. **R**. scdm Ray.
Qua nō ita d facti posset committi

si falsitas in quibus sicut in vno . Et
addit Jo. q. nisi aliqualis noticia
habeat de sigillis no est eis crede-
dum. **Con. Al. r. Host.** vt in su.
eo. ii. q. 4. **B. Sed r. addit Ray.**
Cui sigillis sufficeret vnus de quibus
vnius de quibus sigillis vt in dicta
q. 4. **B. Ita tamen q. fm Inno. r.**
hosti. si ex recepto de talium clerico
ru fieret preiudiciu r. damnu ali-
cui. **A. s. magnu. vt in dicta. q. 4.**
**B. no deberet credi et quibus sigil-
lis nisi aliter pbaretur. Sed viato
rem transeuntē non oportet ita sub-
titer examinare. 41. dif. quiesca-
mus. A. Hoc dicit v. sed viatores
fuit Inno. qui r. addit q. si clericus
non querit alterius patrimoniu r.
al sit bone vite. r. habeat quibus si
gilla episcopi vni l3 ignota. si aliq
noticia habeat p fama vel alio mo
de epus vel terris eo r. l3 al no sint
sufficiens pbationes tamen in p
sen casu tales credere posse admit-
ti vt in dicta. q. 4. **B.****

4. **Quid si talis amisit litteras. R.**
Si pbet per duos testes ordina-
tione sua r. conuersione. **A.** Et
et licentia sui epi fm Ray. vt in su.
eo. ii. q. 5. Et addit q. al ei non cre-
deretur etiam si proprio iuramen-
to firmaret. Et con. Al. r. hosti. vt
ibi. **B. recipi potest et. e. ue in Au-
ten. de fide instru. §. si vo coll. 6. r.**
L. de fide instru. in exercendis. Et
non existant testes de ordinatioe
quia soue longu tempus est sed co-
stet q. semper se gessit vt presbyter
admitti poterit ar. ff. ad naco. l. 3.
r. extra de presby. non bap. c. 1.
r. 3. **A. hoc dicit a v. Et si. fuit bo**

si. vt in dicta. q. 4. ad fi. **B.**
Quales debent esse littere que
dantur clericis peregrinis. **R. fm**
**Hosti. Ad hoc q. suscipiuntur iurame-
tione ordinu debent esse continue**
re hanc clausulam vel simile. **Quod**
gradatim ad talem ordinē pmo-
uimus. 73. dif. in noie pario. r. ca.
se. Et be lse comendacione vocant
seu testimoniales et eo. iuc. Si ve-
ro ordines vult recipere necesse ē
q. habeat a suo epi licentia expre-
sam per modus qui habetur. s. or-
dinatoz. §. 6. r. 2. **A. Idem in su. e.**
ii. q. 7. Et aduertendu q. si aliq ab-
bates archidiaconi. v. alij inferio-
res plan habent ius instituendi in
aliquibus ecclesijs r. instituunt de-
ricos alterius epatus. no valet bu-
tusmodi institutio. Immo epi suo
cesanus pot eū remouere nisi cus
taliter instituto voluerit dispensare
extra. e. c. ff. fm Ray. r. hosti. r. in
su. eo. ii. q. 6. **B.**

Ep̄i r. superiores simulter ab-
bates r. priores r. ceteri presiden-
tes monasterijs qui apud apostoli-
ca sedem pmoventur. confirman-
tur. consecrantur r. benedicuntur
non accedant ad comissas ecclesias
sine lris aplicis continentibus pro-
motionē. confirmationem. conse-
crationem. seu benedictiones. nec
accipiant dictas administrationes
r. nemo eis pareat nisi ostendant.
Al' q. qd ipsi faciūt est irritu. r. ipsi
nihil recipiunt de puenib. r. illi q.
eos recipiunt vel eis obediūt sunt
suspecti a beneficijs ecclesiasticis. Et
idē per oia si dicti plan recederent
de curia no pnto iuramēto fidelit-
tas. vt in c. uag. Bonifacio octau.
que incipit. Inuincit.

Periurium

qd sit. **R. fm**
magistrus sniarum r. Ray.
Periurū est mendaciū iuramēto
firmati. Sed r. Tho. fa fe. q. 98.
dicit q. falsitas ē de rōne periurij.
addens q. sicut dicit Jeron^o qd cun-
q. illoru irū defuerit. f. veritas. iu-
sticia. vel iudiciū piurū est. **A. 12.**
q. 2. ai aduertidū. **B.** Non tū eodē
ordine sed p rō qdē r. principalit
qd deest veritas secundario at qn
deest iusticia. **Quicūq. n. iurat illi**
cui ex h ipso falsitate incurrit qz ob-
ligatus est ad contrariū facienduz
3. qn deest iudiciū. qz cū indiscrete
iurat ex h ipso pculo se committit
in lras incurrendi. **A. Idem i su.**
li. ii. q. 10. **B.**

Quot modis comittit falsitas in
iuramento assertorio. **R. fm Aug.**
Tribus modis est ibi falsitas r. cō-
mittit piurū. Primus est cum qd
iurando loquit falsū sine intentione
fallendi. qz ipse fallit r. credit dice-
re verū. cū loquitur falsum r. cū
intentione fallendi. quia r. ipse fal-
sum putat. 3° quando loquit verū
cū intentione tū fallendi. qz credit
esse falsū. 22. q. 2. boies. **A. Idem in**
su. eo. ii. q. 11.

Quot modis comittit falsitas si
ne piurū in iuramento pmissorio
R. fm Ray. Trib^o modis. Prim^o
cū quis iurat se facturū vel dicurū
aliquid illicitū vel inhonestū. 2° qn
r. si iurat aliquod licitū tam absqz
necessitate s3 cū solēnitare. 3° quan-
do hoc ipsum facit r. sine solēnitā-
te. vt in iuramentis quodidianis ex q
dam mala consuetudine. vt p deū
tbo cras ad ecclesia vel aliquid si-
mle. vel etiam cum huiusmodi iu-

ramenta sunt ex loco. In omnib^o
predictis statim cū iurat periurat.
22. q. 4. qui sacramento. Sed intel-
lige large. vt in i. §. dicitur est. **A.**
Idem in dicta. q. 11. Et ad pdicta
facit predictum. c. ai aduertendum
22. q. 2.

Quid sit periurū sit pōm mouale
**R. fm Tho. fa fe. q. 98. Ex suo ge-
nere peccati est mouale. qz impor-
tat cōtempnū dei. nec excusat a pec-
cato mouali non implens et quod
coactus iurauit. Pōt tū p auctori-
tate pape ab obligatioe iuramenti
absolui presertim si coactus fuit ta-
li metu qui cadere possit in cōstan-
tē virū. **A. De hoc. s. iurare. §. 14.**
r. s. iuramenti. i. §. pe. cū adduce
B. Minor tū pnia imponit tali.**

Itē non excusat a mouali peccato
qui iocose periuat qz no cuitat dī-
uinā irreuerentiā imo qm ad al-
quid magis auget. Similiter r. ille
qui ex lapsu lingue iurat. si quidez
aduertat se iurare r. falsū esse quō-
iurat no excusat a peccato mor-
tali sicut neqz a dei cōtempnū. Si
āi b non aduertat non videtur ha-
bere intentionē iurandi. r. iō a cri-
mine piurij excusat. **A. Idem i su.**
eo. ii. q. 22. vbi et additur q. cū ma-
le iurat. qz quis verū sit. sine cā tū
iurat non semp ē mouale s3 Tho.
Nam sicut dicit Ray. Si iurat in
cōi sermone aliquid licitū puta cras
tbo ad ecclesia vel huiusmodi. sic
fit in quodiamis iuramentis ex q
dam leuitate. veniale ē. 25. dif. §. cri-
minis. Quod potest intelligi quan-
do ista leuitas procedit ex surrep-
tione non procedente ex notabili
negligentia. Alias secus cum sit p
tra secundum decalogi preceptuz

vt nota Nicola^o de Iura sup Exo.
20. Et sans sacri dicitur. c. adauerit
dum. Subdit autem Ray. Si vo
hcam sine ca iuratur sed cu sole
nitate et indiseretionale e. B
C. Huius excusat a peccato mortali qm
iurat falsu quod creditur esse veru
p. fm De. Quando iurat falsum
iuramento assertorio et iurans cre
dit veru. siquidē adhibuit debita
diligentia nō est mortale. Similit
et qm iuramentū fuit pmissoriu si
ppter legitimu impedimentū omitt
fuit impleri. excusat salte a morta
li. A. Idem in dicta. q. 22. B. Sed
quid faciet qui pppter mentū iurauit
se aliquid daturu vel facturū vide
s. iurat. s. 15. q. incipit. Quid d eo.
C. Altru plurius sui graui^o peccatū q
homicidiū. B. fm Th. in quolibet
Sicut aplos dicit ad Heb. 6. Ho
mines p maiores suos iurat. et oia
stronere hōz finis est iuramentū.
Frustra aut in ca homicidij cōro
uerke finis esset iuramentū si hōi
cidij esset grauius q piuriū. Pre
sumeret. n. q. q maiorē culpā. i. ho
micidij comisit nō vereret minorē
i. piuriū incurrere. An ex b ipso q
in ca cuiuslibet peccati deseri iurame
ntū. manifeste ostendit q periurium
p maximo peccato dz hē. Necq
merito. q. per iurare nomē dei be
nedicti videtur quedā negatio no
minis diuini. Unde secundū locū
post idolatriā peccatus per iuriū se
net. vt ex ordine preceptorum p3.
Sed et apud gentiles iusiurandū
erat honoratissimū. vt dicit circa pñ
cipiū metaph. Sed q homicidij
grauius punit in ecclesia rō ē qz gra
uius nocumētū inter dū hōib^o imi
net et ex minori culpa. in fm iudica

um dei mai^o peccatū graui^o punitur.
A. Idē in sū. eo. n. q. 23. B
C. Huius peccati qui ab aliquo exi
git iuramentū. B. s. Th. fa se. q.
88. Qui exigit iuramentū vs pōsa h
uata et h facit qz nescit vs dubitat v
veritate fm q Aug^o dicit non pec
cat. s. m ex humana tenuatōe. et
infirmitate humane nauit pcedit.
Si autem scit vel pbabiliter credit
eum falsū iuraturum et cogit iura
re. homicida est. Mā s. Aug. Ille
de suo piurio interemū se. S. ille
manū inersiciennis impissit. A. Th
hoc. 22. q. 2. ille q. t. c. se. vbi habet
hoc dicit Aug^o. B. Si aut aliqs
exigat iuramentū tanq pōsa pu
blica fm q exigit ordo iuris no vi
detur esse in culpa siue sciat verus
iuraturū siue falsū. qz non videtur
ipse exigere sed ille ad cuius insū
tiā exigit. A. Con. predictus Ray.
et glo. eius. vt in sū. eo. n. q. 24. B
C. Que ē pena piuriū. B. s. Ray.
Debet s. canones grauis imponit
penitentiā. cū circumspicit circūstā
tjs magis vel minus aspera ē ipo
nēda. A. s. non minor qz p homici
dio sponte comisso. 21. q. 1. predic
dū. B. Tres piuri sunt infames. 6.
q. 1. infames. 2. c. quicūqz. 21. q. 5. si
quis conuictus. A. Ibi etiā cōtra
causantes periurium dicit. Si quis
conuictus fuerit alios ad falsā te
stimonia vel periuria irasisse vel
quacūqz corruptione peccante solli
craffe ipse quidem vsqz ad extimū
vite nō cōmunicet. B. vero qui cū
in periurio consensisse probatur
ab omni testimonio sunt remouen
di. et fm legem infam. a notabunt.
Et fm Th. fa se. q. 98. arti. 3. i in
ramēto assertorio quis non efficit

infamis ipso iure sed solum per se
tenam diffinitiuam contra iuran
tem laicam in causa accusationis.
frangens vero iuramentum pro
mulozum solemniter factum ipso
iure sit infamis. quia i potestate ip
suis mēt postqz iurauit vt dei suo
iuramento veritatem. quod non p
tingit in iuramento assertorio uo Sol.
autem videtur sentire q periurus
indifferenter sit ipso iure infamis.
vt in sū. eo. n. q. 25. Contra quod ē
c. testimonij et de testi An dicitur
Th. videt probabilius. B. Nec
ambo plus ad testimonij debet ad
nari. vt dicto. c. quicūqz. 2. 22. q.
5. paruli. non obstante q egerint
pauam et de testi. testimonium. A.
In dicto. c. quicūqz sic dicit. Qui
cumqz sciens se periurauerit. 40.
dies in pane et aqua et septē sequē
tes annos peniteat. et nunq sit sine
pena et nunq in testimonium reci
piatur communionem tamen post
hoc recipiat. Item hostie. dicit q
exquo semel probatum est periur
ium contra aliquem etiam in mo
dam exceptionis repellit eū a testi
monio semper. et in alio iudicio lz
glo. Ray. videatur aliud sensisse.
vt in dicta. q. 25. Sed p dicto ho.
satis faciunt iur a preallegata. B.
Et hoc verum de periurio falsita
ta. i. qn qz falsū iurauerit. Sec^o de
piurio ratiōe deficientis iusticie seu
iudicij. i. qn qz iurauit i iustiz. sen
sine causa. quia ex hoc non videt
repelli a testimonio et de testi. cog.
c. 1.

C. Quō solēnitates adhibite aggr
uāt periuriū. B. fm Ray. Quicun
q iurat per deū multū obligatur.
Qui vō per deū et per euāgelia ma

gis obligat et adhuc magis q istis
adiungit sanctozū reliquias. Et ita
crescentibus solēnitatibus crescit
obligatio. Et sicut dicit Th. fa se
q. 98. grauius peccatus est si aliqs
solemniter iurans per euāgelijz
piuret q si per deum scādali i sermo
ne periuratiū pppter scandali. iuz
pppter maiorē deliberationē. qd^o
aliqua lter his cūde postus graui
us ē siqs per deū iurans piuret q
per euāgelium. Idem De. et In
no. A. Idem in summa eodem
ti. q. 27.

B
C. Quid si aliquis audiat aliquem
piurare vide. s. iurare. s. 12. q. incipit
pit. Quid si quis audiat. Et multa
ibi ad hanc materiā ptenentia. Si
militer. s. iuramentū. i. 2. 2. p. totū.

Emutatio Qua liter.

seri possit pmutatio de benefi
cijs ecclesiasticis. B. fm Ray. Be
nificia ecclesiastica non pnt ad in
uicē pmutare auctoritate vl pactō
ne pñā sine symonia. S. eps si vtl
le et videtur pot ex officio suo tras
ferre personas et facere pmutatio
nē. ita m q pnbus inter se non licet
de hoc pacifca et tractare. vt Inn.
ponit. s. totū exponat et relinquat
i manu superioris. A. Dicit etiam
Inno. q talia possunt esse verba ad
epm. Cum ego nō possim secure i
ecclesia mea cōmorari vel psicere
s. pppter diuersitatē lingue vel alia
iusta d. cā. supplicat. vt de mea pbe
da vel ecclesia alij pvideatis et mihi
pvideatis in alia. Credim^o etiā q
possit et dicere. et tali melius cōre
teret mea ecclesia et mihi sua et d. p
bē. iter cetera. Lō. host. Glo. auz
Ray. dicit q pres pnt sine peccō s.

bi iuicē intināre volūtares suas.
S3 pmiū tūi ē fm Al. vt i. sū. l. i.
ti. l. q. 6. S3 r scūdū sustineri p̄
quando talis intināto sit sine pa
tio qz nec ibi videtur p̄hibuim.
B. Permutatio vō possessionuz
p se nō ē imbita. qz datur ibi ipa
le. p̄ p̄ali. et de rez p̄mu. ad q̄s ho
nes. Ita tñ q̄ si altera ps p̄ponde
ret. poterit pecunia refundi vt sic
ad equalitatē p̄mutationis puenia
tur. Sed hic nota q̄ h p̄mutatio ē
que dām alicāno. vt ex de re. ec. n̄
alie. nulli. Et ideo seruādus ē mo
dus qui d̄. s. alienano. §. i.

Quādo duo volētēs sua bñfi
cia p̄mutare libere r sine frand
resignant in manu epi. nō p̄t im
pediri p̄ illos qui hnt lras aplical
s bñficijs vacaturis. ex de rerum
p̄nu. l. 3. h. 6. Et si talia bñficia cō
ferantur alijs. non valet. vt in cle.
ne cōcessione. et eo.

Complexitas ^{alia} _{ur.}

alia sci vt Ray. ponit. Per
plexitas iuris ē cū aliquis circa al
lud quod sibi occurrit faciendū v̄
hon. inuenit diuersas auctoritates
sibi iuicē oppugnātes. Dec p̄ple
xitas p̄perito r p̄siliū r p̄irariōrū
p̄cordiā reformidā ē. A. De b la
tius. s. p̄fessor. 2. §. si. i. adduōe. B
Alia ē perplexitas facti q̄n vt ait
Hreg. diabolus suggestioe sua
plerosq̄ ita peccare facit. quaten⁹
si p̄cni souasse fingere appetant r
ne alio peccato non euadant. l. 3.
dis. nerui. Et dat ibi p̄siliū q̄ tunc
minus malū eligat. i. qd al fm se
p̄siderari esset minus p̄cni. Nam
veritate inspecta nō p̄t aliq̄ esse
perplexus. i. necessitate astrict⁹ ad

aliquid malū. An Aug⁹. Añs
ire nunq̄ deus redderet inierius
si spontaneū non inueniret homo
habere p̄cni. 23. q. 4. Nabucho
donosor. Item Aug⁹. Añs adeo
peccatum volūtariū malū ē vt nul
lo modo sit malū nisi sit volunta
rium. 15. q. 1. §. i. circa si. Lon. Tho.
in. 4. dis. 39. Siliter r oēs theolo
gi. A. Idē in sum. l. 3. n. 30. q. 9.
B. Si sacerdos celebrans recolat
se cōmisisse aliquod mortale. vide
s. missa. §. 8. Et de tenentibus opti
miones diuersorum magistror. s.
opiuo. §. i.

Personatus

vide. s. dignitas. §. i.

Ertnacia ^{ē op}

post
tū vitio mollicici r virtute
p̄seuerātie. de quib⁹ habet. s. mol
licies.

Ignus ^{quid sit. p̄}

fm Doffi.
Est obligatio rei licite p̄ de
bito facta. Sit aut ad maiore secur
ritate. qz tunc est pignori incide
re q̄ agere in p̄sonā. vt in Insti.
de obli. que ex delic. naf. §. furti.
An qñ transit in p̄tate creditōis
d̄ pignus. sed si remanet apud de
bitore dicit hypotheca. s. qm ad
actionē nō differunt. A. Idem in
sū. l. 2. ti. 7. q. 77. B
Quot modis intelligantur aliq̄
tacite pignori obligata. R. §. 3. Do
sh. Multis modis. Nam si quis
tibi dote pro aliqua p̄misit oia
bona sua tacite obligant. Item p̄
restituenda dote vxori oia bona
mariti obligātur tacite et si extra
neus. s. qui mulierem non habet

potestate dote p̄fert. L. de rei vxori.
ac l. vnica. de h̄ vide. s. dos. §. 2. r
xi. qui incipit. Quid si maritus.
Item omnia bona p̄ductoris in
necia r illata in rustico p̄dio scien
te dño nisi ad ips̄ l̄ferat. tacite ob
ligata sūt dño p̄ p̄tate. In vrb̄o
autem nō d̄linguo vtrū dñs sciat
vt nesciat. L. de locato. l. certi. Itē
bona tutorum r curatorum tacite
obligant minoribus p̄ eoz officō
aut si non administrauerūt. L. de
adm. tut. l. pro officio. Item bo
na patris tacite obligant filijs p̄
rebus aduenticijs r p̄cis caz. vt
L. de bonis q̄ liberis. l. cū opoz
Itē bona maris cōsolantis ad fe
cundas nuptias sunt filijs prioris
n̄fimonij tacite obligata vt eis re
stima que a priori marito herata
sūt. L. de secundis nup. l. hac edi
cāli. §. p̄. A. Et ibi patet q̄ hec re
stimo faciēda est saltem p̄ mor
tem maris cum interim ipsa habe
at usufructū. B. Item bona defū
ci tacite obligantur pro legato r
fideicommissis. L. cōia de le. l. 1. A.
Idem i sū. eo. ti. q. 74. B
Queres pignori obligari p̄t
vel non. R. fm Doffi. Obligari
possunt tā res p̄ncipes q̄ future. vt
fructus pendentes. partus ancilla
rum. scus pecorū. r ea que nascē
tur. ff. eo. r que nō dū. Itē res cor
porales r incorporeales vt cautōes
r etiam nomina debitoruz. ff. eo.
cū eouenit. Itē usufructus. ff. eo.
si is. Item seruitutes rustice. vt. s.
q̄dm pecunia soluta non sit his s̄
vmbibus creditōr vtatur. Et si in
fra certum diē non fuerit reddita
creditōri v̄dere vicino valeat. ff.
eo. sed an vic. S3 h. ceauē ab vsu

ra. sicut dicitur. j. §. 2. A. Et ibi pa
tet q̄ qd ad vsum talis cōuentio nō
ualet qz est feneratoria. B. lex p̄mi
serit in dicta. l. sed an. l. 3. Urbane
autē seruitutes non debent sic pi
gnorari. r Et rō est ne ex varietate
vsus v̄tentiū edificia destruantur
r inuilia fiant. ff. eo. si is. §. si. P̄
guozī autem obligari non possūt.
vt Boss. refert. res sacre vt vasa r
ornamenta. vt. L. de sacrosan. ec.
l. sancimus nemini. A. Nisi etiam
superflua vasa habeat r debitum
vrgeat. B. Et ibi excipitur cā re
dēptionis captiuoz. vt p̄ ea pos
sint pignorari. vt in textu q̄ sequit
A. Neq̄ aliunde ex rebus mobi
libus solui possūt. vt in tex. qui seg
tur. B. lo. q. 2. hoc ius. Vel nisi in
alijs causis necessarijs in quibus
res ecclesie alienari p̄t. it. q. 2. au
rum vide. s. alienano. §. i. S3 nec
res ecclesie possunt pignori obli
gari. in Auten. de alie. r emphi. §.
r qm. coll. 9. Itē liberi hominis
nulla ē obligatio. qz contraria est
libertati. extra eo. c. 2. L. de ac. r
obli. l. obes. L. que res pigno. l. q
filios. in Auten. vt nulli iudi. §. qz
vō coll. 9. In casibus m̄ tenet ob
ligatō liberi hominis. vt in redē
ptio ab hostibus. L. de capti. r p̄
li. reuer. l. si. A. vbi patet q̄ talis
remanet obligatus quousq̄ sans
fecerit pro precio sue redemptio
nis saltem seruitio quiquēnq̄. B.
Itē ob necessitate famis p̄ filium
obligare p̄t. L. de patri. q. si. dis.
l. 2. r. s. emptio. §. si. A. r ibi de h̄
i adduōe. Et idem quod i hoc. §.
notatur i sū. eo. ti. q. 75. B
An siqs res suas obligat intelli
gantur futura. R. de p̄stibus r fu

turis sensisse presumitur. **L.** que res pig. ob. pnt. l. si. Sed intelligit ex ceptu omne illud qd spaliter obligaturus non erat. vi vides supplectura qd in vfu habebat et sista. **L.** que res pig. ob. pnt. l. i. **A.** Ad dicitur obligacione. cum sequentibus. ff. de pigno. Idem et notatur in su. e. ii. q. 75. **B.** Sed bene intelligitur obligata iura et actiones. **L.** o senten. pas. l. si ademptis. et l. casus. Si vo dicat mobilia et imobilia et se mendentia. non ob hoc intelliguntur actioes et noia sine creditis. **L.** de pro. pigno. l. i. **Ide** dicitur de his qui offerunt ecclesie oia bona sua. Item qui obligat instrumenta. et de agris et de omnibus qd ibi continentur sensisse v. **L.** que res pigno. ob. pnt. l. 2.

4 **Quid** pignus remanet obligatum. **R.** Quidam etiam vnus denarius remanet ad soluendum. **L.** de distr. pigno. l. pignus. **A.** **Ide** i dicta q. 75. in si. et in dicta. l. pignus pignus potest et vendi lz maior pe pely lz no uegra iussit soluta. **B.**

5 **Curum** ecclesiasticis redditus siue stipendia possint pignoriari vel obligari. **R.** fm Inno. Non possunt obligari spali couencionem sz a iudice. p debito canonici et ex ca iudicati pnt obligari. a. **L.** d excepti. rei iudi. stipendia. ff. d re iudi. comodia. **Ite** Ber. et de fideius. puenit. **Vide**. s. locatio. s. vi. **A.** **Ide** quod hic habetur in sum. do. ii. q. 76. Et videtur intelligi dnti quando aliunde non potest debitis satisfieri. **Al** nec etiam p iudice videtur posse obligari. vi in dicta. l. stipendia. **B.**

6 **Curum** pignus sibi obligato

fit vsura. **R.** fm Tho. sa. fe. q. 8. Si pignus sit res aliqua cuius pretio estimari potest debet ille qui manauit computare vsu illius rei in estimacione eius qd manauit. alioquin idem est ac si pecunia acciperet pmutuo. qd est vsurarium. nisi forte esset talis res cuius vsus sine pretio soleat concedi inter amicos sicut patet de libro comodato. **A.** **Ide** in sum. eo. n. q. 17. **B.** Et intellige qd sit vsura si vital pignus re consensente debitor. **Si** vero eo nolente. esset furum. ff. de sur. l. pignus.

Quid de expensis factis a creditore in pignus. **R.** fm Ray. Creditor potest exigere vel compensare non solas expensas quas semet collegendas fructus. sed etiam quas se bona fide circa rem pignoratam puta colendo fundum vel paccedo iumentum. et hoc nisi fuerint imoderate. **A.** vel etiam itate qd carum occasione debitor no possit rem redire. vi in l. de qua statim. Et ide qd hic notat in su. eo. ii. q. 79. **B.** ff. de pigno. ac. l. si seruos. Sed fructus quos cepit vel percipere debet computari in fortem. **L.** d pigno. ac. l. 1. et et eo. cu contra.

Quid si pignus perijt vel deterioratur. **R.** Si sine culpa creditoris perijt vel deterioratum est non tenetur. Et nihilominus debitor tenetur soluere debitum nisi actu sit qd missio pignoris liberet debitor. Si vo culpa creditoris tenet creditor. **L.** d pigno. ac. l. 1. 4. et 5. **A.** **Ide** in sum. eo. n. q. 80. **B.** **Quid** agat creditor habens pignus si paratus computare fructus solentem petit residuum debiti. **R.**

fm Ray. Potest quide pecuniaz mutuatam p actione psonale petere. **L.** de pig. ac. l. pignus. et l. distract. Item potest pignus alteri pignozari. **L.** si pignus pignozati. l. i. et 1. Sed nungd possit pignus vendere habes in l. **A.** **Ide** qd hic notatur in sum. eo. n. q. 78. **B.**

Curum creditor cui no soluit pignus pnt vendere. **R.** fm Ray. Si pactum fuit qd possit vendere certo tempore vel modo uel persoe uel pretio debet creditor denunciare debitori et postea poterit vendere fm formam couentam et non aliter. Si vo pactum fuit de no uendendo non poterit vendere nisi post tridua denunciacione facta debitori ut soluat. et si no soluat postea poterit vendere. **Sz** si uideret ante tenefur furum. Si vo nullum pactum fuit sufficiunt denunciacio. et postea duplo biennio. **A.** l. a denunciacioe uel a fructu iudiciali numerando. in l. de qua. j. **B.** poterit denunciacio. **Pro**bantur hec. ff. de pigno. ac. l. si couenit d distractio. **L.** de iure. do. ipetra. l. si. **A.** **Ide** i dca. q. 78. **B.**

Quid si pignus uedito creditori: minus accepit qd erat debitum. **R.** **Si** hoc ueditio bona fide potest agere ad residuum. Et si plus accepit tenet restituere debitori. **L.** de iure. do. impetra. l. si. **A.** **Ide** i sum. eo. n. q. 81. **B.**

Curum que dat actio psecutina pignoris siue hypothecaria. **R.** ff. **Bo**lli. **Datur** creditor contra quem debet possessore. ff. eo. l. pignoris. et l. debitor. ita qd qd si possessore bz tantum lucratum tē creditor bz electione iura agat psonalit contra debi-

torē l' hypothecarie p possidentē. **L.** eo. distract. et l. psecutioe. Et ide si bz titulu onero su si fuit fraudis psecutus. qd sciebat re alijs obligata. **Sz** si si fuit fraudis psecutus potest creditor contra agere quousqz egerit contra debitorē et fideiussores et madaatorē. et postea agi poterit p pigno p possessores. **A.** **Ide** i su. eo. n. q. 81. **B.**

Curum que dat actio pignozati. **R.** fm Ray. Potest agere debitor uel heres eius creditorē uel herede eius uel aliu si forte creditor re sibi pignozata i aliu transfuit. nam et ille possessore tenet computare l' forte no solui fructus quos ipse percipit sed et oes quos anteriores perciperat a tpe primi contractus. et sic soluto residuo restituere debet pignus. **Et** eo. cu contra. **A.** **Ide** i dca. q. 81. **B.** **De** pignozationibus que uocantur reprasaliē uide infra reprasaliē.

Irata Pirata oēs ab ore sumi pontificis excoicant. vi hosti. refert. et ita ē. **A.** **Ide** et notat dñs An. de bu. cu 330. an. in. c. excoicacione. et d raptoribus.

Lacere Curum vel placet sit peccatum. vide. s. adu latio. s. pli.

Ulutio Curum p polluto ne in somis amittat uirginitas. **R.** fm **Al.** **Mo** eo qd uoluntas et deliberano no imediate uoluptati conus cōtigat. **A.** **Nisi** sequatur placitum. **Al** ut notat i su. l. 3. tit. 3. q. 22. **Al.** dicit qd si placet de

lectatio pollutiois nocturne ante vel post credo qd vgnitas e amissa. Idem credo de eo qui casz huic pollutioni dat in vigilia p pntem in iurpe delectatoez vel acti. qz tunc hec duo ptinguntur i roe vni p cti. Et sicut pollutio psequens pmissioz alter i vigilia corripit p vgnitate. sic e t h. Sz si p veniale negligencia circa delectatoes carnales vel repletioem cibi sine pot vel p aliud sile eius det occasio pter intentioez non credo vgnitate amitti. Et ad dicit Al. dicens. Pollutioez aut apellam ea sola qd e p amissioez seminis. Hoc dicit id dicit qz triplex humor de membris genitalibz fluit. s. semen vrina e humor silis semini qd e medius iter semen e vrinas e di. s. h. l. inter dum pp sola tactus scie vel pp auditu aliqz turpia. Sed p sola seminis resolutioez amittit vrginitas. qz ipsa sola supplet locum coitus vel pplet eius delectatoem. d. ibi. B. Atz pollutio nocturna i pediat coione vide. s. coicare. s. s. C. Atz pollutio qd in somniis incipit e in vigilia terminat su peccatu. B. fm Tho. in. 4. dif. 9. Pollutio qtu ad rone meriti vel demeriti magis iudicat fm principiu qd est in dormiendo qd fm fine qui e in vigilando. qz corporalis motus non punit ad meritu vel demeritu. nisi qd a voluntate causat. Et quo eniz excitatus e motus i dormiendo no subiacet voluntati vigilantis vltimus nec repuat euigilasse quonsqz peccate vsqz liberi arbitrij recuperauerit. Pot in ptingere qd in vigiliatoe ptem osiaur si quide pollutio placeat p delectatoez. qd qui dem erit veniale ptem si talis pla-

centia sit ex surreptioe. mortale aut si sit cu deliberato pntem pceptone cuz appetitu futuris. Ipa aut post placencia non facit pteritiaz pollutionem ptes. Qd si placeat vt nature exoneratio vel alienatio peccatum non creditur. A. Idem i. l. i. 3. n. 34. q. 74. Et aduertendu qd pollutio nocturna in se non habet peccatum cum non subiacet audi cio seu potestati rationis. Potest aut habere in sua origine mortale vel veniale secundum qualitate rei. unde oritur. s. cogitatiois seu culpule. ut colligitur ex dictis p Tho. fa se. q. 154. art. 5. Itz t in suo accidente. s. per p placencia vt peccatum est. B.

Pulus

Quot hotes faciunt pplm. B. Dec. 10. q. 3. vno. A. Ibi hoc notat gl. B. sicut duo faciunt pgregatoem. e. d. elec. c. l. e tres collegiu. ff. de verb. sig. Acritas. e in retinet i vno. ff. qd cuiusqz unuer. no. l. sicut muni cipiu. 10. aut au. 10. faciunt turbam. ff. de rap. l. si. s. i. A. Immo. l. s. 102. 2. s. i. Et ibi d. q. 10. uel. 10. faciunt turbam. B. Quatuor aut qui qz porci. uel decem oues faciunt gregem. ff. de abigeis. l. oues. A. Idem in sum. l. 3. n. 30. q. 15. ubi et ex hoc arguit qd pot dici pplm scandalizari qn decem graues e honesti de ppo scandalizantur. In pplo sunt etiam mille. B.

Portio cano

nica. De portioe canonica circa sepulturas vide. j. sepultura 3. Item de portione leguima filio ruin e heredum. uide. s. leguima

per totum.

Postulatio

gd sit. B. secundum Hosti. Licet Hosti. dicat qd postulatio e gfe peti no. ar. extra co. bone. Tu dic qd postulatio e alicuius persone que eligi pibet non pp utium sed p op ter defectum tamen postulantz non omnino inhabilem reddu ad pntedam ecclesie cocors e certis capituli petio. A. Idem in su. l. 3. n. 16. q. 13. B. Quid sit postulandus uel non. B. fm Hosti. In primis quidem non pot postulari criminofus. pu na patus. homicida. uel inobedi ens. Tales eniz nec eligi nec postulari possunt et co. c. l. e. 2. Itz non pntis tacite uel expresse non postulari in regularem prelatum si cur nec eligitur. extra de elec. cum cam. c. c. cum ad nostram nisi necessitate inflante. qz tunc posset du modo irregulari fuerit ppetemer in strucus. sicut pot colligi. et de elec. cum monasterijs. e. c. officij. s. si. Itz non postulantur epilepticus si cur nec eligitur. extra de elec. cum inter canonicos. nisi forte sit liber rans ita qd iam p annum sunt liber 37. dif. couer. A. Et ibi pz qd si talis ceciderit cum clamoribus seu ueracionibus. in ppetuus non admittitur. B. Item nec mutilatus qz talis ois inhabilis e. et de corpo. ni. l. expofuit. De hoc. j. uinar. cor por. s. 2. e ibidez de multis uitijs coporalibus per totum. Itz nec bigamus uel irregularis qz talia e sumta omnino inhabiles reddut. Qd si talis defecus e qui non reddu ois inhabilem. admittitur po-

stulatio. ideo postulari pot si defec tus sit in etate. et co. A. s. de elec. B. cum nobis olim. s. pe. e vl. Itz si defecus sit in ordinibus. Nam ad omnes dignitates habentes cu ram postuladus e qd e in sacris. et de elec. dudum. i. s. si. extra de eta. e quali. a multis. Itz si sit defecus in natalibus. extra de elec. i. nouit. Item si sit eps. et co. c. fm. Et si talis eligeretur. non valeret. vt ibi habetur. A. Idem in dicta q. 13. B.

Atz clericus alieno dieo est sit postulandus vel possit eligi. B. scdm Ber. extra de elec. e si vnamtu. A. Hoc. c. non vbi ibi haberi. B. Quauis elici non possint dimittit ecclesias suas sine pntem suoz suoz nihilominus eligi possunt siue in sua siue in aliena dio cesi. et de elec. cu inter canonicas. A. Hoc not gl. i. c. inotuit. et de renun. e addit qd si eps maliciose denegauerit licentia ppeledus erit p suoz supio rem. et de iure pa. nullus. Et idem no. in. d. q. 13. B.

Atz religiosus debeat postulari vel eligi. B. Diuersi fuerunt hac tenus opiniones. Hodie tenetur i distincte qd sine in suo monasterio siue extra siue et ad epalem dignitate eligi debet vt notat p Joh. an. et de elec. nullus li. 6. A. Et in dicto. c. nullus. vt expresse colligi. vbi et d. q. nullus pot eligi in flatum religionis nisi fuerit expresse pntem. B.

Si aligs eligat postulando vel postulandu vel in postuladus uel postulet eligedo uel eligedu uel in eligedu e h. b. s. s. electio. i. s. s. qui incipit. In omni.

5 **¶** Quo sit aliq's postulatus. **R.** Si sit eps a papa postulandus ē. ex co. c. si. Si vero patiat defectū in ordine vel etate d'z postulari ab eo qui i hac parte dispensare pōt. Unde si aliq's. 10. ānoꝝ postuletur ad dignitatē sine cura. ab epō pōt postulari. Si cū cura a papa. vi. s. dispensatio. s. p. c. si. Si vero sit defectus. qz ē clericus aliene dioceſis vel subest alicri vt religioſus ⁊ huiusmodi. nō oꝝ q postuletur. s; eligi pōt vt dictum ē. s. s. 3. ⁊. 4. **¶** Ad hoc vōt reduci qd notatur in sum. eo. ti. q. 13. **B.**

6 **¶** Quis pōt postulari. **R.** s; **H**ost. Qui ⁊ eligere pōt. ex co. bone. 1. s; ceter. ⁊ p. tomz. ex de elec. in omni. ⁊ valet sine admittit postulatio si p̄cors fuerit. s. si ab oibus fiat. vel saltem si due ptes cōsentiant. quia tunc id ē ac si om̄s p̄cordarent. al non facere admittit. ex de elec. scriptum. s. si. nec requirit forma conellij. ex de elec. q. pp. s. vi fiat per modū scrutiniij ⁊ formatōis dcre n. **A.** i. fm̄ forma dcre. c. q. pp. **B.** Quis fm̄ quosdā requirat ⁊ ratiō sit. **A.** Ad hoc facit qd h̄ in sum. eo. ti. q. 15. ⁊ se. **B.**

7 **¶** Quis ē effectus postulationis. **R.** Quia postulatio admitta tāqz rē facta poterit postulationē confir mari ac si electus fuisset. ex de elec. cū mōasteriū. **A.** ⁊ sic feruat curia ad vitandū circuitū. ⁊ nos seruat debemus. s; de ordine iuris vidat vt p̄ postulatōem prio q's habilitetur vi postuli eligi. extinde confirmari fm̄ **H**ost. ⁊ **H**ost. ⁊ in sum. e. ti. q. 17. per. c. inouit in si. ex de elec. vbi n̄ v̄ bene p̄bati q' talis sit ordo iuria. **B.**

¶ Arz p̄ postulatōes aliq' ius acquirat postulato. **R.** fm̄ **J**o. an. su. per. 6. Si postulatio concors fuerit vel saltem a duabus p̄tib; scā pender quid ē a grana gnālī s; tam fm̄ quosdā pen pōt p̄firmari. ex de elec. c. 3. monasteriū. ⁊. c. officij. s. si. Et si talē admiserit supior dice tur facere grām. si n̄ admiserit fa ē iniurias. ff. de aq. quot. ⁊. t. u. s. p. c. Si autē non sit facta in p̄cordia vel a duabus p̄tib; s; ex cā. tūc dpen det a grā spālī. ex co. postulatōem ⁊. c. bone. **A.** vi p̄ in sum. eo. n. q. 18. **H**ost. dicit. Quicquid aliq' dixerint sic distinguo. aut duo postulat aut vnus postulat. ⁊ alius eligat. Si duo postulantur. aut in alterum p̄uentū due ptes capituli ⁊ postu lato sit ex cā. puta pp̄ vrgētē necessitatem aut euidemē vilitatē eccle sie. aut alter illoꝝ deficiat. In prio cāu acquirat ius postulatōis adeo q' ē p̄firmatio pen pōt. ar. extra de elec. cum monasteriū. s; non acquiratur ius postulato nisi fuerit supior postulatio p̄ntata. tunc enim ius sibi acquirat. Non tñ ager postulatus ne p̄sumptuose se igerere videtur. ar. ex de elec. qualuer verum i modū denunciatiōis sone admittit ob vilitatē ecclesie. ar. extra de elec. publicato. **¶** Ad si uenerit duoꝝ postulatōꝝ hz duas ptes vel hz s; nō sit ex cā. non iuri s; gētinū. Si autē vnus eligat ⁊ alius postuletur. ⁊ in postulantz dne ptes cōueniūt ⁊ sit ex cā p̄feratur postulato ⁊ vna cit electōem. extra de elec. scriptum **¶** Ad si vnus de duabus p̄tib; deficiat vel cā non subest electus obinet. vt in. d. c. scriptū. Et hec v̄a si persone sint idonee. alioqui p̄t

sona idonea electa p̄tra personam postulatam minus idoneam quibus duas ptes beat obtinebit. extra de elec. dudum. l. s. si. ⁊ dicit. ē. scriptum. **B.**

¶ Arz postulates variare possint **R.** fm̄ **H**ost. Variare p̄nt re negra s. quosqz miserint p̄ p̄firmatiōe p̄nta. Aliq' n̄ dicunt q' non. sic de electio. vi. s. electio. l. s. 15. qui capu. publicato. Si in postulates ⁊ supior a quo postulat. concordant possent resistere non obstat ⁊ iradicōe postulatō. **A.** Idem i su. eo. n. q. 10. ⁊. 19. **B.**

¶ Postulati a papa qui patiuntur in ordinibus vel etate defectū tenentur in magna pte seruare p̄firmatōes extra de elec. cupientes. de qua dicitur. s. electio. l. s. 4. **A.** Hoc pro dicitur in. d. c. cupientes ad si. vbi ē p̄ p̄ idē de oibus alijs postulatqz h̄erij debis qui sūt alligati alijs ecclesijs. **B.**

¶ Arz eps postulatus debeat conſentire. **R.** fm̄ **J**o. an. li. 6. Eps postulatus ad aliam ecclesiam sic debet ridere. Nec p̄sentio nec dissentio. sed in hoc voluntati dñi pape me suppono. ad hoc. s. q. 1. in scriptis. **¶** Hoc satis v̄ p̄bati in. d. c. cupientes. ad si. **B.**

¶ Postulatio sine postulare fm̄ iuribus ē desiderij suū sine amici sui in iure apud eū qui iurisdicōem p̄cessit exponere vel alterius de fiderio dicitur. ff. de postu. l. 1. Et de ista postulatione habes multa 34. 7. s. 171.

¶ Rebenda qd bēda sine canonica. **R.** s; **H**ost. **¶** Rebēda ē ius p̄cipiendū

puēnus i ecclesia p̄p̄tēs tāq' vni de collegio. ⁊ nascitur ex canonica sic filia. qz ex quo aliq's hz canonias d'z habere ⁊ p̄bēdas. extra co. c. relams. **¶** Rebēda igit p̄p̄tē ⁊ sicut in fructu p̄ceptioe. Canonica aut in iure alicuius q' in canonicū receptus ē. ad quod ius postea p̄nt net p̄bēda. stallus in choꝝ. v̄oꝝ i capitulo. vt in. d. c. relams. **A.** Idē i sum. li. 3. ti. 13. q. 17. **B.** Dignitas v̄o quid sit. vide. s. dignitas. ⁊ ibi quid p̄sonas.

¶ Arum in receptione canonico rum ⁊ collatione p̄bendaruz ab sentes canonici vocandi sunt. **R.** Si cōmōde fieri valeat vocadū ff nisi consuetudo habeat eos ad tētia non vocari. al quod in eorum absentia fieret eis instantibus irritari debet. extra co. cum in eccle sijs li. 6.

Receptum.

vide. s. obedientia. l. 2. 3. ⁊

4. capi.

Redicator.

Sciendū q' offm̄ p̄dicatiōis oibus laicis ē interdicitum. extra de hereti. sicut i vno. **¶** Itē n̄ d'z admittit ad p̄dicadū quicquid p̄ vilitatē mis suz a dō nisi p̄bet. sicut ⁊ moyses p̄bavit miraculo. de p̄c. dis. 2. re ue ra. **¶** s; n̄ sufficit ad p̄batiōes bono rū testioniū. **¶** Et neqz elic' admittit nisi mittat. extra de here. cū ex. i. i. i. to. s. 1. **¶** Epi vero vbiqz p̄dicat p̄nt nisi ab alieno epō i ei' dioceſi prohibeātur. Nullus ali' ei' pot. nisi ab aplice sede vel ab epō loci hāc habeat potestātē. extra de hf. excoica

mas. s. q. vero. Et si p'dicat i mor-
tali pctō mortaliter peccat. vt pōt
Ddo. l. 4. di. 19. Sed an teneat esse
p'sessus. vide s. p'sessio. 2. s. 5. A. Et
ibi latius in additione. Et idēz qd
in hoc p'ncipio notatur in sum. li.
l. ii. s. q. 19. fm Dost. B

Officium p'dicatoris est p'cipuum in
ecclesia dei. extra de heresi. cū ex iū-
cto. Et in multis p'nuilegijs dōtat. et
de sta. regu. q. de iūctōem. et d' ex
cel. s. la. n. i. 1. r. 2. A. In his ca-
pulis d' specialiter de p'nuilegijs
p'dicatorum r' minorē q' p'dicator
ordo r' fratū minorē tanq' fideles
cypel orthodoxe fidei speciali sūt
hodie p'nuilegio decorati s'z bos.
r' in dicta. q. 19.

Predicator debet habere tria
p'cipua p'io vt sit iter' caritate ar-
dēs. i. Cor. 13. Si liguis homin lo-
quar r' angeloz caritate aut nō ha-
beam factus sum velut es sonans
aut cymbalum tinēs. 1. vt sit ex-
terius vita lucens. Greg' in omel. d'
dece virginibus. Lūus vita d'spi-
citur restat vt eius p'dicatio contē-
nat. 3. q. 7. s. poro. Nā qui bene p'
dicat r' male viuūt. deū instruit quō
eū p'dicare debeat. 40. dif. multi.
xl. q. 3. p'cipue. 3. vt sit ad actū p'di-
cādi cōpetens. In quo quatuor sūt
ei attendenda. p'rimus est tempus. s.
apnū. Vñ super illud. 1. Thimo. 4.
p'dica verbum iusta oportūe im-
porūne. aut Greg'. Dicitur ipoz
tune p'misit oportūne. q. apō an
duo p' mentes ipa sua vilitate se d'
struūt si habere oportūnitatem i-
portūnitatis nescit. 4. 4. dif. sit rector
in si. Scdm ē locus. q. fieri debet
p'dicatio vel in ecclesia vel in alio
publico r' honesto loco non autēz

in p'iuatis locis vel domibus p'
occulta conuenticula laicoz. n. e.
soue ozial' suspitio heretis. 30. dif.
sigs. et. Barb. r. Quod in aure
audistis p'dicate super tecta. extra
de hereti. cūz ex inuncto circa p'di-
cipiū. Tertū ē qualitas auditiūm
Nam sapientib' r' doctis alta r' p'
funda predicare potest. simplicib'
vō pauca r' plana. i. Cor. 2. Sapiē-
tiam loquimur iter perfectos. Et.
Cor. 3. Lac vobis potū dedi non
escam. Nō dum enim poterat rē.
Item infidelibus secreta fidei non
sunt predicanda nisi forte signa ap-
parent q' vellet conueri. r' sic
cum cautela. 41. dif. in mandana.
Quartū ē qualitas dicēdōz. s.
vt vtilia doceat. Isa. 48. Ego d'ns
docens te vtilia. Nō itaq' fabulas
aut grāmaticalia r' huiusmodi. s. 6.
dif. cum multa. A. Nec vidēt ius-
se dicta Ray. vt in sum. li. 3. n. 9. q.
i. B. De questuarijs predicand'
vid. j. questuarij. Quō p'dicator
possint cum excoicatis p'ticipare r'
ab eis recipere. vide supra excoica-
tio. 6. s. 3. r' cum raptiobus. j. e.
sumtio. s. s. fi.

Redo dicitur q'cū
q' alios p'da-
tur iuste. Et possumus q'm
ad p'fens quatuor modos pone-
re. In p'imis q'dem dicitur p'do-
nes qui viatozca expoliunt rebus
suis vt d' supra laico. 1. d' p'edo
miles qn accipit r' tollit a p'fons
vtra spē d'ia sibi constituta. q. 8.
1. militare. 3. sūt p'edones p'clati
qui vt p'curacionē ipendant lega-
tio vel siles expensas faciunt p' ex-
torquent a subditis q' soluant. et
de imu. ec. quia p'ieriq. 4. dicitur

pedo index siue officialis pecuni-
as debet accipiens. L. ad. l. iul. re
pe. onnes. dec. Dost.

Penā p'donis. s. s. Ray.
Eadem pena ē p'edonis que r' ra-
pionis cū vitros raptor sūt. Et ideo
quos par facinus conungat pena
debet sim'lis comitari. 15. q. 3. s. e.
debe. j. raptor. 1. s. 1.

Relatus

quis est
debeat
collige ex f'gala aplica quā
habes s. ordinā d'ns. s. 1. Itē plura
p'oments ad p'latos s. c. ps. r. s.
conuocio. i. r. s. obediētia p' iūct.

Resbyter

est
ordos. Itē s. confessor r' p'
llo p' totum. Itē ē supra. eucha-
ristia. 3. Item cūm supra missa.

Recriptio

quod sit
p' p'prescriptio vel v'suca-
pio ē actio domini p' p'nuilegio
non possessionis temporis a lege
d'finita. s. de v'sucap. l. 3. Et p'prie
q'dem p'prescriptio ē i' immobilib'. vt
domo r' in agro. Habet etiā locū
i' rebz icorporalibus. vt i' seru-
itibus actionibus r' huiusmodi. ex-
tra d' causa pos. r' p'prie. cū ecclesia.
16. q. 3. quas actiōes. A' v'sucapio ve-
ro ē de mobilibus r' complet' frē
nō sed p'prescriptio requirit māius
tempus. v'iam dicitur. A. Ad p'di-
ca facti i' Insi. de v'sucap. in prin.
B. Al' vero quequid de p'prescrip-
tione dicitur. r' de v'sucapione in
i' l'igi debet.

Que res p'scribi p'nt vel que nō
possunt. B. Vñ aliter oēs res r' oēs
res p'scribi p'nt. et eo. ad aures. L.
de p'scrip. 30. vel. 40. an. sicut i' rez.

Excipiuntur q'dam. In p'imis q'
dem in criminibus nullo tēpore p'
scribit s'z potius ex diuturnitate rē
posit' augent' et d' symo. cū i' eccle-
34. q. 5. qd deo. Item nō p'prescribi
tur d' obediētiā v'sitationem r'
contra p'curacionem que rōne v'
s'itacionis debet. et eo. cum nō lice-
at. r. c. cū ex officij. et de censu. cūz
manna. Et talia quidem non p'scri-
bit subditus. qz ea debet p'latō. Vñ
us in potest talia p'prescribere vt pu-
ta abbas vel alius p'clatus p'prescri-
bit contra e'pm circa subditos et'.
Et sic dicit Inm. in hoc casu l'z sub-
ditus aliquo qualiter p'prescribat nō p'pres-
scribit nōie suo sed potius nōmie
alterius cui de subiectione respon-
det. vt in dicto. c. cū ex officij. Itēz
eccle. r' cetera sacra vt religiosa lo-
ca decime. p'imitie. r' oblationes.
nullo iure p'nt a laicis p'prescribi vt
possideri. 16. q. 3. s. potest extra de
p'prescrip. causam. que. r. c. si dilige-
ti. Et de hoc. s. decime. 3. s. xi. qui i-
cipi. Anrum decime p'prescribi. Itē
non p'nt p'prescribi limes vel q'd ad
heret' limes episcopatum vel paro-
chiaz. 16. q. 3. s. 3. r. c. inter extra de
paroch. sup. eo. Ratio ē ne termi-
ni epatū vel parochiaz cōfundan-
tur. B. Qd bene colligit ex iurib'
allegatis. B. Limes in p'edioz
p'nt p'prescribi. 16. q. 4. volumus. ex
tra eo. quia. Item nec liber homo
p'nt p'prescribi. 16. q. 3. s. potest. Itēz
res publice que sūt in v'su populū
Romani vel aliarum ciuitatū. vt
vie. platee. pontes. aqueductus r'
huiusmodi nō p'scribunt. Itēllige
nec in toto nec i' par. c. ff. de v'suca-
v'sucapionem. L. d' operi. publi. l.
p'prescripno. B. In dca. l. v'sucapio

nem d*f*. Usucapionem recipiunt
maxime res corpales exceptis re-
bus sacris sanctis publicis popu-
li Romani et ciuitatum. Item libe-
ris hominibus. **B**. Item publice
functiones siue ciuiliu canon q*.* s.
soluti debet reipublice p*agris* no*.*
p*scribuntur* a colonis. vt i d*cto*. **S**.
potest. Item possessiones agroru
non p*scribuntur* a colonis. **L**. d*.*
p*scrip*. 30. vel. 40. an. male agitur.
Item res furtiue s*u* possessio seu et
que nascuntur ex eis no *p*scribunt
aut usucapiuntur. vt i n*sti*. de usu
cap. **S**. furtiue. **A**. Item q*u*o b*u* s*.*
notatur i sum. li. 2. ti. 5. q*.* 124. scdm
Ray. et Hosti. **B**
Que s*u* sp*ecies* p*scriptionis*. **R**.
scdm Ray. Omnis multas aliq*u*
due s*u*t. Una e*st* n*on* longi t*emp*is. vt. 10.
anno*rum* iter p*rescri*tae vel. 20. iter ab
s*er*tes. et intelligitur p*rescri*ta q*u*o i ca
de p*u*incia. s*ed* hodie debet i*ntelligi*
i ciuitate s*ed* **A**. vt n*ost*. **L**. de p*scri*.
lon. t*emp*. cu *i* longi. **A**. In glo. que
etiam assignat rationem. q*u*o hodie
singule ciuitates h*abent* sua regimia
sicut olim singule pu*u*icie. **B**. De
re vero no *differt* vbiq*ue* sit. vt in
ead*em*. l. **A**l*ia* p*scrip*ti*o* lo*g*issim*u* i*nter*
p*ro*is. vt. 30. vt. 40. anno*rum*. et h*ic* lo
cu *i* h*ic* iter laicos vel pu*u*icatas p*ro*-
nas. 16. q*.* 3. **S**. p*otest*. Co*tra* ecclesias ve
ro q*u*o sc*ilicet* necessaria e*st* p*rescrip*ti*o*.
40. anno*rum* siue pu*u*icatas p*ro*na sua e
ecclesia co*tra* ecclesiam p*rescri*bat. 16.
q*.* 3. quas actiones. **A**. Et ibi s*ed* d*icitur*
usucapione triennij p*rescrip*ti*o*ne
suam locum habentibus. **B**. et q*.*
4. nec decennij. Excipit Romana
ecclesia s*ed* quam no *p*rescribitur nisi
spacio cent*um* anno*rum*. 16. q*.* 3. nemo
e*st* eo. cu *i* nobis. **A**. Item i sum. c.

li. q*.* 125. nisi q*u*o ibi notat s*ed* Hosti.
glo. Ray. et **A**. q*u*o p*rescri*tae intelligunt
qui sunt i eadem p*ro*uincia. **B**
Quid si possedi rem tuam t*emp*te
p*er* 5. annos. et demum te absente p*er*
alios. **S**. **R**. No *e*st p*ro*pleta p*rescrip*ti*o*.
s*ed* sicut duplicat decennij vbi nullo
t*emp*te fuisti p*resens*. sic te absente debet
duplicari q*u*o q*u*o de decennio resta-
bat. vt. **L**. de p*scrip*. lon. t*emp*. t*emp*. t*emp*.
q*u*o si q*u*o d*icitur* **A**. Item i d*cto*. q*.*
125. fm eandem Hosti. **B**
Ut p*rescrip*ti*o*ne regat b*ona*
fides. **R**. Sic fm canones. Scdm
antez leges requiritur bona fides
i p*rescrip*ti*o*ne. 10. vel. 20. anno*rum*. **L**.
de p*scrip*. lon. t*emp*. in t*emp*. ma-
le fidei. **A**. **B**o*u* d*icitur*. Male fidei po-
sessore alienante cessat usucapio e
lo*g*i t*emp*is p*rescrip*ti*o*ne si verus do-
minus ignoratus sum et aliena-
tionem faciam. Special*iter* ergo. 30.
anno*rum* defensio. **B**. Sed i p*rescri*
p*ti*o*ne*. 30. vel. 40. anno*rum* non req*u*
ritur. 16. q*.* 3. **S**. p*otest*. et ex eo. vigi-
lanti. **L**. de p*scrip*. 30. vel. 40. an.
cu *i* nouissimi. et l. sigs emp*ro*is m
si velis dicere leges ipas e*st* cor*re*
ctas. ex eo. c. vlt. q*u*o p*otest* papa face-
re p*ro*p*ter* periculum a*nt*ic*ip*is. p*ro*ps
S. p*ro* **A**. **B**o*u* vid*etur* e*st* ant*ic*ip*is*. Et
sic e*st* veritas q*u*o dicte leges s*u*t cor*re*
cte fm Ray. Hosti. et Inn. et ber.
vt notat i sum. co. ii. q*.* 130. **B**. Et
regitur bona fides non solum ab
initio sed etiam i qualibet p*ar*te p*re*
s*crip*ti*o*ne vt in d*cto*. c. vlt. et c. p*ro*
gilanti. ex de re. iur*is*. p*ro* p*ro*ff*er*. l.
6. Sed s*ed* leges vbi regrebat bo-
na fides sufficiebat t*emp* i*nter* ad ab initio
habuisse. vt i d*cto*. **S**. p*otest*. et i d*cto*. l.
cu *i* nouissimi. que vt dixi p*ro*p*ter* pe-
riculum animarum no *habentur*

ann. **Dee** notat Jo. an. super d*cto*
regula. **A**. Et hoc satis ex*ist*isse colli-
gunt i d*cto*. c. si. vbi d*icitur* d*ist*inim*o*
vt nulla valeat absq*ue* bona fide p*re*
s*crip*ti*o* tam canonica q*u*o ciuiliu cu *i*
generaliter sit omni consuetudini
q*u*o conclusu d*icitur* deroganda que
absq*ue* notali peccato non p*otest* ob-
seruari. **U**nde op*er*at vt qui p*re*
s*cri*bit in nulla parte t*emp*is rei habeat p*re*
s*cri*am lesam alienam. Et si aliqui do-
ctores videantur dicere q*u*o p*re*
s*cri*bitur debentur spacio. 40. anno*rum*.
et ab eo qui sciebat se debitor*um*. s*ed*
i*ntelligi* vtrum q*u*o ex hac scientia n*on*
consuetudine male fidei puta quia
ex r*ati*o*ne* h*ic* causa cogitabat credit-
tor*um* sibi remississe no *p*er*ten*do* p*er*
tam longum t*emp*us cum p*otest* uol-
lapetere si voluisset. Sed i dubio
remuere no *p*ro*sumitur nisi ex ami-
cia vel parentela vel alia co*nt*ectu-
ra aliud ostendat. cu *i* nemo estime-
tur rem sua iactare. ff. de p*ro*ba. cu *i* d*icitur*
i d*cto*. Item iuris ignorantia no *facit*
aliquem bone fidei possessore*em*.
vt sigs credat pupillum vel illum
qui curatore sine auctoritate t*emp*o*rum*
aut curato*rum*. ff. de usu. nunq*u*am. fm
Ray. gl*os*. et **A**. i sum. co. ii. q*.*
136. Item mala fides p*ro*ditio u*el* seu
p*ro*ciptalis auctoritas nocet quo ad
p*rescrip*ti*o*ne*em*. 10. vel. 20. anno*rum* vt
i t*emp*. male fidei. **L**. d*.* p*scrip*. 16.
t*emp*. Item q*u*o res fuit furto seu vi
p*ro*fecta nisi postea redierit i libe-
ram potestate d*icitur*. **A**. an mala fi-
des auctoritas no *nocet* p*re*scribenti i
In*sti*. de usucap. **S**. furtiue. cum se-
quentibus. et notatur i d*cto*. q*.* 126.
Item sigs habeat p*ro*ciptam dubia no *videt*
bone fidei. q*u*o hec e*st* bona fi-**

des vt recipiens credat tradentem
esse d*omi*ni vel habere p*ro*babiliter ius
alienandi. s*ed* q*u*o sit p*ro*curator vt i
t*emp*. ff. de p*ro* sig. l. bone fidei. et nota-
tur i d*cto*. q*.* 126. et glo. in c. si dilige-
ti. ex eo. nisi fuisset dubia scrupulo-
su*m* et no *r*ati*o*ne*abile. q*u*o si ei no *co*scie-
ntia no *obsistit* bone fidei. extra de
sen. c*o*cc*o*. inquisitioni. **B**
Utr*u* ille q*u*o co*ple*ta p*rescrip*ti*o*ne i-
cipit h*ic* mala fidei teneat restituere.
R. scdm Hosti. Si ex op*er*te p*re*
s*crip*ti*o*ne habuit bona fidei iam
res illa facta e*st* sua de b*en*eficio iuris.
U*nde* t*emp* no *e*st d*icitur* q*u*o habeat p*re*
s*crip*ti*o*ne rei aliene sed t*emp* rei q*u*o fa-
it aliena. Id*em* Ber. Jo. an. et qua-
si o*mn*es. **A**. vt p*ro* i d*cto*. co. ii. q*.* 131. **B**.
Si t*emp* q*u*o haberet p*ro*ciptam p*ro*sum-
t u*o* p*ro*sser e*st* deponet teneat ad
restitutione*em*. **A**. hoc s*ed* Ray.
vt p*ro* i d*cto*. q*.* 131. **B**
Sed q*u*o d*icitur* possessore bone fidei.
R. Bona fides intelligitur cu *i* aliq*u*
credit tradentem e*st* d*omi*ni vel habet
ius distrabendi s*ed* erret i facto. ff. de
p*ro* sig. l. bone fidei. Et hec bona fi-
des p*ro*sumat nisi p*ro*bet d*icitur*. ar. ff.
de p*ro*ba. v*er*us. **U**ng*u*o t*emp* p*ro*sumat
co*tra* r*ati*o*ne* p*ro* denunciat. **L**. de
rei ven. si fund*u*. vel q*u*o mercat co*tra*
leges. **L**. de agri. et censu. l. que
admodu*m*. li. xi. vel si emu a p*ro*cura-
to*re* meo p*ro* collusione. vel q*u*o emit
a p*ro* i d*cto*. vel luxurioso cui b*on*is i-
ter d*omi*ni e*st*. p*ro* emptore qui fidd*u*
s*ed* qui scie*nt*ia. et l. sigs. **A**. Et ibi d*icitur*
q*u*o emens ad eo q*u*o statim i*nter* malos
usus co*nscrip*tus e*st* p*ro*sumat. male
fidei. nec ibi distinguunt vtr*u* sit ei
ter d*omi*ni administratio bono*rum* vel si
B. Notant hec ex eo. si diligenti.
Id*em* Jo. an. **A**. **Dee** intelligenda
mm 2*

sunt fm ea que ante p[re]senti. s. post-
ta sunt in adduone.

7 **C**urru in p[re]scriptione requiritur in
suis iudicibus. Si in iudicio vel p[re]scrip-
tio non e[st] contra possessore[m] sufficit
bona fides. al[iter] necesse e[st] allegare ti-
tulu[m] et probari. nisi alleget p[re]scrip-
tio tantu[m] ip[s]is cuius co[n]trarij non sit
memoria. c. e. ep[iscop]i li. 6.

8 **C**urru in p[re]scriptione requiritur pos-
sessio. R. Sic. et debet esse co[n]tinua
q[ua]si interrupta possessio interrupta
e[st] p[re]scriptio. 16. q. 3. s. potest. c. e.
illud. S. si fiat interruptio causis
s. per l[ite]ra[m] contestatione[m] non currit
a[n]no de p[re]scrip. q[ua]si p[re]sumit t[ame]n
re et mala fide b[ea]te. Dec. 30. an. c. f.
dere. iur. sine possessioe li. 6. B.

9 **Q**ualiter interrupta possessio
naturalit[er]. R. fm Ray. Per occu-
patione[m] aque sine sumis occupat[ur]
fundu[m]. It[em] p[er] violente[m] deiectione[m]. v[er]o
e[st] si res sit a possessore furto subla-
ta. ff. de r[est]ituc. naturalit[er]. Item
si quocunq[ue] modo amissa possessio
ne[sc]it[er] animu[m] deserendi habuit. ff.
de seruit. v[er]o. p[ro]p[ri]e. si edes. s. i. Co. In
no. B. Con. et Al. v[er]o in su. co. tu. q.
12. ad fi. vbi e[st] de fm glo. Ray. q[ua]si
solo aio pot[est] quis desinere posside-
re. lz non possit solo aio acquirere
p[ro]p[ri]etate[m].

10 **Q**uod p[re]scriptio interrupta civili-
ter. R. fm Ray. In iudicio tribus
modis. primo mo[do] p[er] libellu[m] p[re]scrip-
tio oblatu[m]. Et v[er]o nisi in gub[er]nata actio-
nibus que annales vocant q[ua]si post
annu[m] si p[ro]bit moueri. sicut e[st] actio in
iurariu[m] et queda[m] alie in Insi. de p[ro]p[ri]e.
et i[ur]o. ac circa p[re]scriptu[m]. Per
t[ame]n e[st] q[ua]si oblatio[n]e[m] libelli p[ro]p[ri]e
iur[is]. per querela[m] iudicis facta[m] co[n]tra

uentione[m] rei. Et hoc valet in o[mn]i-
bus actio[n]ibus. L. de p[re]scrip. 30. vel. 40
anno. sicut in re. It[em] in o[mn]ibus ac-
tio[n]ib[us] interruptu[m] p[re]scriptio p[er] l[ite]ra[m]
tel. L. de p[re]scrip. 30. vel. 40. anno. 2.
l. fina. B. Id[em]. 3. p[er] h[ab]it. p[re]f. et de l[ite]ra
o[mn]ibus actio[n]ibus valet. v[er]o ad. l. f. q[ua]si
per Ray. ad h[ab]it. allegat. et ad. l. f. q[ua]si
legat. l. sicut in re. L. de p[re]scrip. 30.
vel. 40. anno. Et ad. p[ri]mu[m] factu[m]
l. 2. L. q[ua]si libel. p[ro]p[ri]e. ob. et id[em] p[er] o[mn]ia
dicit in q[ua]si l[ite]ra[m] contestatione. q[ua]si all[egat]
q[ua]si co[n]uenit in iudicio sup[er] rebus
imobilitibus quas possidet nomine
alieno no[n]at d[omi]ni in iudicio. et re-
portans inductis in q[ua]si denotat
d[omi]no et v[er]o aut mittat. ip[s]o quoq[ue]
infratoloma[n]o legimus edicte vo-
cato a iudice no[n] co[m]pareat id[em] d[omi]ni
sicut emi lis e[st] q[ua]si p[re]stata p[ro]p[ri]e cu[m] q[ua]si
ad interruptio[n]e[m] p[re]scriptio[n]is. c[on]tra
v[er]o l[ite]re no[n] co[n]f[ite]nt. q[ua]si. et notat in su.
co. tu. q. 116. fm Ray. et glo. a. B.
Extra iudiciu[m] v[er]o interruptu[m] q[ua]si
modis. 1. mo[do] p[er] vsuraru[m] soluone[m]
p[er] qua[m] interruptu[m] p[re]scriptio que cur-
rere videbat[ur] co[n]tra credito[rum] no[n] p[er]
tenet[ur] debui. L. de p[re]scrip. 30. l. 40.
an. cu[m] non sumi. 2. mo[do] interruptu[m]
p[er]secutio[n]e[m] cautio[n]e. q[ua]si debuit
sicut noua cautio[n]e. v[er]o in dicta. l. cu[m]
non sumi. 3. p[er] p[re]statio[n]e. v[er]o q[ua]si q[ua]si
iusto metu vel alia ca[usa] impeditio[n]e
pot[est] rem sua[m] petere. et p[re]stata co[n]tra
iudice ordinario vel co[n]tra publicu[m]
p[ro]p[ri]e c[on]tra de offi. or. p[ro]p[ri]e c[on]tra
de appel. si iustus. 16. q. 3. s. si p[ro]p[ri]e
B. In dicto. c. si iustus v[er]o p[ro]p[ri]e
p[re]statio q[ua]si non pot[est] haberi iudice
pot[est] fieri co[n]tra bonis viris. nec d[omi]ni
quis v[er]o sint p[ro]p[ri]e publice vel no[n]
B. 4. p[er] denotatio[n]e[m] facta[m] colo-
no e[st] v[er]o l[ite]re non co[n]f[ite]nt. c. q[ua]si. L. v[er]o

in re actio expe. potest. l. 2. B. Ita
denotatio sit p[er] cautio[n]e[m] factam
de parendo iuri co[n]tra iudice super
re qua[m] possidet nomine alieno fm
gl. Ray. v[er]o in dicta. q. u. 2. vbi et o[mn]ia
que in isto s. habentur notant fm
Ray. B. et Imo. B. s. p[er] synoda-
le p[ro]p[ri]e. v[er]o p[ro]p[ri]e aliq[ui]s sacer-
dos p[ro]p[ri]e in synodo genera-
li vel p[ro]p[ri]e q[ua]si alius sacerdos
v[er]o rem ecclesie sue. c[on]tra. eo. sancto
rum.

11 **I**n gub[er]nata no[n] currit p[re]scrip-
tio lz no[n] interrupta. R. fm Ray.
In sept[imo] p[ro]p[ri]e et i[ur]o p[re]latus q[ua]si ma-
le alienauit re ecclesie. It[em] q[ua]si diu ip[s]e
vult. B. et tenet ecclesiam fm eun-
Ray. v[er]o in su. co. tu. q. 123. B. non
currit p[re]scriptio co[n]tra ecclesiam.
v[er]o notat. 16. q. 3. si sacerdotes. 2. to-
to i[ur]e p[ro]p[ri]e ecclesie q[ua]si petere b[ea]te
3. si p[re]latus eius b[ea]te fuerit de
bis duobus c[on]tra. c. c. i. t. c. auditis.
4. i[ur]o p[ro]p[ri]e c[on]tra c[on]tra. c[on]tra. cu[m] nobis.
B. Ibi dicit de p[re]scriptione que
no[n] currit contra Romanam ecclesiam
p[ro]p[ri]e p[re]latus. B. s. i[ur]e exco[m]municat[i]o[n]is
q[ua]si p[re]latus nisi sit negl. gens i[ur]e pe-
tendo absolutio[n]e[m] c[on]tra de p[ro]p[ri]e. p[ro]p[ri]e.
q. 6. co[n]tra eun[de]m qui est in etate pu-
pillari. L. in gub[er]nata causis non e[st] ne-
cess. l. si. B. Ibi generalit[er] d[icit] de o[mn]i-
bus minoribus v[er]o co[n]tra eos si cur-
rit p[re]scriptio nisi. 30. vel. 40. anno
ru. Sed in. l. sicut in re. L. de p[re]scrip-
tio. vel. 40. an. d[icit] q[ua]si contra pupillu[m]
nulla curru p[re]scriptio. B. 7. q[ua]si
q[ua]si nulla ca[usa] impeditio no[n] pot[est] agere
et de ap. r[ati]o[n]e. ff. gub[er]nata ex cau-
ma. l. q[ua]si quide[m]. c. l. no[n]. n. B. Ibi di-
cit. Non e[st] negligentiibus subuenit
sed necessitate[m] reru[m] impeditis. B.
16. q. 3. p[ro]p[ri]e c[on]tra de elec. ne p[ro]p[ri]e de

secta. De hoc vide. l. s. p[er] B. Id[em]
in dicta. q. 128.

12 **C**urru curru p[re]scriptio co[n]tra eun-
q[ua]si aliquod diu soluit sine ca[usa]. R. No[n]
curru sed pot[est] rennere q[ua]si si de iur[is]
p[ro]p[ri]e c[on]tra. d. u. illud soluerit. L. de
agri. et censu. l. iudibus c[on]tra de censu. p[ro]p[ri]e
uenit. 16. q. 3. clerici. t. c. si ep[iscop]i. B.
Id[em] no[n] d[icit] glo. 10. q. 3. c. q[ua]si. Notatur
e[st] in dicta. q. 128. ad fi. B.

13 **C**urru curru p[re]scriptio e[st] q[ua]si non
pot[est] agere. R. Regularit[er] no[n] currit
nisi postq[ua]m quis agere pot[est] iure no[n]
impediente. Unde co[n]tra filiiu[m] am-
liae no[n] currit p[re]scriptio in reb[us] ad
uenticio[n]is. nisi ex quo fuerit libera-
r[um] a patria p[ro]p[ri]e. nec mulieri i[ur]e dote
nisi soluto m[ar]imonio vel viro ver-
gete ad iop[ro]p[ri]a nec creditor nisi exi-
stente debui petendi conditio[n]e vel
adueniente die. Probant[ur] hec. L. d[omi]ni
anna. except. l. i. t. s. fi. t. L. de iur[is]
do. in reb[us]. s. ois. t. L. de p[re]scrip-
tio. vel. 40. an. l. cu[m] non sumi. s. illud
at. Ex quo no[n] q[ua]si si credidi tibi cen-
tu[m] vsq[ue] ad decem annos incipit cur-
rere p[re]scriptio q[ua]si me nisi post illos
decem annos. B. Hoc debet in d[omi]ni
s. illud. Et id[em] q[ua]si i[ur]o. s. notatur i
su. co. tu. q. 129. fm Ray. B.

Resumptio tripli-
cuer
df. Primo mo[do] circa al[ia] fm
q[ua]si iuriste co[n]uer. sumit. qua[m] et Bo.
distinguit sic. Resumptio e[st] alicuius
facti dubij q[ua]si plena q[ua]si sem-
plena probatio. Et de hac habes
s. co[n]icare. s. 18. qui incipit. Curru
co[n]p[ro]p[ri]e t[ame]n debet dari suspectis.
t. s. clericus. 7. s. fi. t. s. m[ar]rimo-
nium. s. s. iur[is]. extra eodem per-
toium. B. Et quale pecca-
nim 3

tu possit circa hoc occurrere. patz
per Nico. de lyra. sup. 7. **W**ait.
vbi dicit. Sciendū qd aliqs pot p
sumere seu indicare malū de prio
multiplicit. Alio mō ex euidētia
facti vī cū aliqs indicat aliqū hōi
cū dā qd vidit eū interficere hoies.
Et h nullū est pēn. Alio mō ex si
gnis euidētib⁹. vt si aliqs indicat
fōnicatōrē aliqū qd vidit eū nudū
cū nuda solū cū sola. Et h sicut nī
lū est pēn. 3. mō ex singulis leuib⁹
Et i h iudicō ē triplex grad⁹. Pri
mus ē qn ex leuib⁹ signis aliqs sci
pu dubitare de bonitate fratris. Et
h ē pēn veniale qz pcedit ex hu
mana infirmitate. t h nō vocal in
dicat. s. p. opote sed suspitio. 2. gra
dus est qn ex talibus signis firmū
tenet in aīo qd frater sit malus. Et h
pprie dī iudiciū. qz iudiciū impo
tat sūam. Et hoc est peccatū mo
tale si malū qd indicat de fratre ex
leuib⁹ signis sit de genere pecca
ti mortalia. Pēn. n. mortale ē qd
contrariat caritatē. Et dī aliqs p
dicto mō iudicet fratrē. est contra
caritatē fraternā. 3. gradus ē qn ex
leuib⁹ signis nō solū pdicto mō
iudicat sed et pcedit ad punitiōez
fratris sic de facto. Et h ē grāuius
qz nō solū ē cōtra caritatē sed etiāz
cōtra iusticiē eqtatē. Et de talibus
intelligit illud verbū. Nolite indi
care rē. **B.** s. mō dī suspitio cir
ca seipū. s. qn aliqs vīra rōnē de
scaplo psumit. De qua qdē **Zb.** fa
fe. q. 130. dicit qd opponit magna
nimitat fm excessū. t ē pz p bz
4. tributorū vbi dicit qd psumptio
ppriet exteriorē fortunā suū dīpe
ctores t iniuriatores aliorū. Et ta
lis psumptio vt ibidē dicit **Zb.** si

ne dubio peccatū ē qz ptra ordinē
nālē existens. s. vt qd affirmat ad a
gendū ea qd pferunt sine vīni q
pntinet ad rōnē psumptiois sicut ip
sū nomē manifestat. Quic ergo p
sūptioi fm defectū opponit pū
lanimitas de qua habetur. 1. pū
lanimitas. t inter bec vīna media
vīus ē magnanimitas. 3. modo dī
citur psumptio circa deū. s. in ordi
nata de deo spes. De qua **Zb.** fa
fe. q. 11. dicit sic. Sicut falsus est qd
deus penitētib⁹ nō indulget
qd peccantes ad penitētiā nō p
uertat. ita t falsum est qd in pecca
to pferantibus veniā cōcedat t
a bono ope cessantibus gloriā lar
giat. Cui estimatiōi psumptio se
bz psumptiois motus t ideo est
peccatū min⁹ in qd desperatio quā
to magis pputū est deo miserere
parcere qd punire. Et h psumptio
opponitur vīni spet t vīno dese
rationis de qua. s. desperatio.

Rimas Quere. s. pfiarcha.

Rimitie Quere. s. pfiarcha.

Ray. ē ps frugū sine fructu
um dño offerēda. **Z.** Idē in sū. li.
l. ii. s. q. 46. **B.**

Utra hoies tenent ad solatū
punitias. **R.** s. **Zb.** fa fe. q. 86.
Punitie pertinent ad ius natura
le. s. vt hō ex reb⁹ sibi dātis a deo
aliquid exhibeat ad eius honorē.
Sed qd talibus psonis. s. sacerdoti
bus exhibeant aut de priis fructib⁹
aut in tali quantitate. **A.** s. fm mo
dū in veteri testamento determinatū
t de quo sequit. **B.** hoc quidē
fuit in lege veteri iure diuino dē
immarum. in noua autem lege dē

vt p determinatōem ecclesie ex
qua hoies obligantur vt punitas
soluant fm consuetudinē patrie t
indēgnā munitroꝝ ecclesie. **A.**
Lon. Ray. vt in sū. co. ii. q. 47. **B.**
Per quod concludi ē pot quib⁹
dande sint. s. his quibus est cōsue
tum t qeis magis indiget. **A.** In
sū. co. ii. q. 48. dī **Ray.** t **hoff.**
qd punitue dande sūt sacerdoti pa
rochiali. Sed **hoff.** dicit qd diui
dēde sunt sicut decime. vt ibi de
quo. s. decime. 3. **Hec** possunt in
rebus nisi aliud appareat de cōsue
tudinē vt pretactū est **fz Zb.** **B.**
Et codē mō pz quota pars sit dan
da. **Hā** t fm **Inno.** ex quo nō iue
nitur expēssiū de quantitate relinq
ur arbitrio dātis. nisi cōsuetudo
alio iudicat. **Unde** t addit **Ray.**
qd si ecclesia esset tenuis nec habe
ret sacerdos vnde posset sustēnari
amplius dandū esset. **A.** i. cōsue
tudo esset eligenda per quā apli
soluant. vel salte media qū varie
sunt consuetudines fm eūdē vt in
sū. co. ii. q. 49. **B.** ar. io. q. 2. s. hoc
ius. **Abi** dī non ē consuetudo qd p
mitte soluant t est obiecta tpe de
quo nō est memoria nō solutes **fz**
v. exculant. **A.** Hoc verū fm eū
dē hī vniūmōi psumptio sit sine p
traditione obiecta. vt in dicit. q.
49. **B.**

Rinceps Quō pz
ceps t qī
cans dñs secularis subit pa
pebact. s. papa. s. 2. circa si. Et d
mā pncipis vide. s. dominus.

Privilegium
quid sit. **R.** Privilegiū ē pua
tū ius contra ius cōe indultū. **Hā**

nisi aliqd indulgeret non esset pri
uilegiū et de v. sig. abbate et. e. in
his. **A.** Idē in sū. li. ii. q. 159. **fz**
hoit. t **hoff.**

Ceterū aliqd proficit priuilegiū qd
cōtinet ius cōe. **R.** Tale priuilegiū
quōqz pcedit et d. pcura. quia i cau
sis. t nō ē frustra sed pot⁹ dāt mul
tis ex causis prio qd magis ioler ti
meri qd ipaliter pbidet qd qd geū
raliter. 23. dī. **hoff.** **A.** **hoff.** cum
fuerunt dicta q in b. s. habēt vt pz
in sū. co. ii. q. 60. in hoc sic dicit.
Magis cōsuevit tmeri quod spe
cialiter cauēt qd qd generaliter. in
dulget. **B.** Itē multi quōqz sciūt p
uilegia talia t ignozant iura. Itē
cū frequēt iura male obseruent
ipsa per priuilegia immouant et d
trec. t pa. c. 2.

Quis possit cōcedere priuilegiū
R. Quicūqz pot legē facere t i qd⁹
pōt. pōt t priuilegiū indulgere. vt
papa in spūalibus. t quōqz et in tē
poralib⁹ vt in terris sue ipalis iuris
dictionis. vel quōqz iurisdicō ad eū
deuolueret. vt dī. s. papa. s. 4. cir
ca si. Et nō h **fz Ber.** qd ecclia Ro
mana siue papa nūqz psumit ali
quē contra se priuilegiare ar. l. d
sacrofan. ec. iubemus nullā t ar.
et de script. cū ex officio. Quod ē
contra eos qui dicunt vel potius
sunt iudicare de scriptis pape. t
qd absqz eoz approbatione nō sit
procedendū fm rescripta pape t
vniūmōi. Itē pot⁹ pcedere priuile
giū iperatoꝝ in ipalibus sed nūqz
in spūalibus. qd de eis nil pōt sta
nuere. 96. dī. benequidē. Itē pot⁹
pcedere priuilegiū epi. epus et ce
rel. do. **Plur.** et de cens. cū vene
um 4

vabilis. 16. q. 1. vlt. et eo. cuiz olli
 2. rriso. p. dūm faciat voluntate sui
 capli. et de iur. pa. pastoralis. et
 de exec. pla. sic vntre. **H**uio for
 tus pariartha. et de cle. nō refi.
 cū ad hoc. **H**. hoc fuit dicit hosti.
 qui et addidit. Et breuiter itelligi
 pot. q. dicitur pot. cōstruōes facit
 et quēus. et i. q. pot. et privilegium
 et indulgētia potest dare. Et idē qd
 h. s. norat in sū. eo. u. q. 162. f. 3. cū
 dem hosti. et Ber. et Hoff. **B**.
Quis aut possit legem facere reg
 re. **A**. lex. §. 1. et 2.

3 **Q**uis possit privilegia interpre
 tari. **R**. fm hosti. Si vda sunt ob
 scura sine ambigua. tunc eius ē in
 terpretari cum est conder. et in
 rim negotiū suspēdit. et de sen. ex
 co. inter alia. et de indi. cū vñsēt.
 Si vō non sunt verba obscura vel
 ambigua tūc d. diligenter tenor
 cōsiderari. et eo. poro. et c. scipi
 mus. Et potius mīstēdū est inten
 toni privilegij q. vbi. i. q. 1. mar
 chio. 33. dif. sedulo. et de r. sig. in
 telligētia. et c. i. bis. Et qm fieri pō
 latissime ē interpretādū. et d. dona.
 cū dilect. ff. de vlt. fm. bñficiā. nī
 si pūdicet iuri alieno. q. tūc redū
 cut ad ius cōe. et de p. sue. cū dile
 ct. §. p. l. et h. vñm aliqd opet. vt
 §. §. i. l. o. Inno. Ber. et Hoff. **A**.
 Idē in sum. co. n. q. 163.

4 **Q**uā privilegia amittat p actum
 p. rariū vel nō viedo. et in quanto
 tpe. **R**. **H**uio circa hoc dixerūt
 multa. **H**. Ber. et de p. m. cum ac
 cessissent post multas opiniones
 recitatas pcludit sic. **H**. **H**elius vñ
 dicendū q. sic sunt diūsa privilegia
 et i. diuersis cōb. p. cessa. sic qd h. b. z
 privilegia locū habeat in suo cān.

sicut i. scriptione in q. dicitur tpe
 requit. vide. §. p. scriptione. **A**. Die
 q. privilegia amittit aliqñ p actū cō
 trariū. quo casu si sit cōcessū in fa
 uore psonaz amittit etiā p vnicuz
 actū. et de p. m. cū accessissent. vbi
 d. de q. b. s. d. a. canōicis qd. fuerat
 cōcessū ne tenerent habere p. m. ce
 riū. **H**. d. si postmōz p. m. ceterū cle
 gerit nō possunt amplius vñ dicit
 cōcessione. Si vō sit cōcessū in fa
 uore ecclesie puta si alicui religio
 sine monasterio sit cōcessū q. non
 teneat solue decimas. tūc nī amittit
 tur privilegia nisi p. rariū tpe cō
 trariā tunc q. p. scriptione sit comple
 ta salte lapsu. 30. annorū. et de p. m.
 vide. si de terra. et c. accedētū. **H**.
 al. p. scriptione si curat p. ecclesiaz nī
 si. 40. annis. q. cū privilegia p. rariū
 cōe cōcedat cū amittit. Nam de
 facili res ad naturā et. reuā. fm
 hosti. vt i. sū. h. i. ti. 15. q. 14. Item
 p. dicitur p. cōtrariā s. niam per p. s
 ptionē p. renūciationē per reuoca
 tionē et p. abusionē. xi. q. 3. privile
 giū. Et de his plenius noiaur per
 hosti. vt patet i. sum. d. c. q. 14. et
 h. i. n. s. q. 164. **B**.
Sed quid cū aliquis allegat et
 ostendit privilegia sed nō seruat ei.
 rñ. fm hosti. Non debet isti iur
 tar. i. ff. comodari. Lad eos. nō ob
 stante si obijciat q. nō fuit vñs vñ
 q. p. rariū factū est. **H**. i. n. vñm
 privilegio q. vñ nō permittit. Nī
 forte si sententia ferret contra et ē
 si appellaret. et de sen. et re iudi.
 subortā. Sed ille q. se opponit pa
 niēdus ē. et. eo. dilecti. **A**. Idē in
 sum. h. i. n. q. 165. **B**.
Quā privilegia dicitur reuocari. **R**.
 fm hosti. Non dect q. reuocat

que causa. si ea causa pot. et d. re
 uocari. v. p. uia si aliquib. religio
 sis cōcessū su privilegia de nō dā
 dis decimas ppter coz paupiatē
 deinde dicitur iur. ita q. et dando d
 cimas possūt cōmode sustentari et
 non dando enormiter ledūt po
 tēntes ecclesie. debet cessare pri
 uilegia. Et sic itellige et de deci.
 si. g. g. h. i. et c. nuper. Itē si quis nī
 seruat privilegia superioris cōcessa
 sub mōtia ipsius privilegia me
 rito reuocat. et. eo. dilecti. **S**. **S**.z no
 ta dicit q. si superior ex certa sciētia
 confirmatū privilegia pcessū ab
 inferiori nō possit reuocari postea
 per inferiorē. 25. q. 1. privilegia p. et
 fo. et c. sequētib. **A**. Idem i. sū.
 co. n. q. 164. fm hosti. g. et addit
 q. imperator vel rex privilegia
 cōcessū ecclesie etiam p. dsum pa
 pā que constat superiorē esse oī
 bus ex certa sciētia cōfirmatum
 non potest reuocare. **B**. **D**e p. m.
 legi. ex p. tōis et de ipis exēptis
 habes plura. §. c. rēmpius.

Robatio Per que
 aliqua p.
 datur. **R**. fm Ber. Sicut p.
 et instrumenta pbat aliqua
 in et scriptura antiquo et libro
 facti fide. et eo. cū cām. et eo. de
 p. scriptione ad audientū. Itē si repe
 rit scriptura in aliqua colūna vt
 lapide et ita. q. i. sane fo. Sed
 ad hoc hosti. sic addit. Tunc tasi
 ubi. q. nō oīa talia faciunt plenaz
 fide sed illa tantum q. sub fidei cu
 nodia remanent. cetera adminicu
 la prestant nō p. bationē. **A**. Idē
 in sum. h. i. n. s. 177. vbi et additur
 quod dicta custodia debet esse et
 publica fm eun. hosti. **B**

Professio De mā
 nis qre. §. nonuit. et. j. religio. 4.
Romissio Quid
 d. illo

qui aliquid promisit et po
 stea nī facit. **R**. §. 3. Tho. fa. fe. q. 110
Si ille qui promittit aliqd habet
 animum faciendi quod promittit
 nō mētūtur. quia nō loquit contra
 illud quod gerit in mēte. Si vero
 nō facit quod promissit tūc videt
 infideliter agere per hoc q. animū
 mutat. **P**otest tamen excusari ex
 duobus. **U**no modo si promissit il
 lud quod est manifeste illicitum.
 quia promittendo peccauit mutā
 do aut ppositū bene facit. **A**. **S**. c. 2.
 q. 4. i. malis. **B**. **A**lio modo si
 sunt mutatae conditiones persona
 rum et negotiorū. **E**t enim dicit
 Seneca in li. de bñficiis. ad h. qd
 homo teneat facere qd pmissit reg
 ratur q. oīa inuitata permancant.
Ende et apō nō ē mētūtur nō im
 plens qd pmissit cū nō ius corin
 thū. 1. 2. Cor. p. et hoc ppter spede
 mēta q. superuenerūt. **E**t nota fm
 Ber. q. ex nudo pacto sine pmiss
 sione oritur actio. licz fm leges su
 cōtra. **E**t q. mortaliiter peccat rece
 dens a pacto. nō hoc et de pac. e.
 i. **A**. in glo. **E**t ad hoc facit qd no
 tat Tho. fa. fe. q. 110. arti. 4. videt
 cet q. oē mēdaciū qd venit cōtra
 honore dei vel d. anū. p. m. i. perni
 ciosū dicit et mortale. **B**. **I**n alter
 natuis pmissionibus et debitis
 electio ē debitoris et sufficit alter
 adimpleri in **I**nst. d. act. §. p. r. et c.
 et de re. iur. i. alternatiuis. li. 6.

Rudentia car
 nis

trum sit pccm. R. fm Tho. fa fe. q. 69. Prudentia carnis ppue dicit qn aliqs bona carnis habet vt vltimū sine vte iue. Hoc autē manifestū est q est pccm. qz per hoc d ordinatū circa finē vltimū qui non consistit i bonis corporis s; aie. An ad Ro. 8. Prudentia carnis imica ē deo. Et siqdē prudentia carnis accipiat fm absolutā prudentie rōne qta. s. q i cura carnis cōstuat vltimū finis ton vte. sic ē pccm mortale. R. qz prudentia ppue ē circa ea q sunt ad finē ton vte studiose inq̄suo. vt pōt colligi p eūdē Th. r i sū. li. 3. n. 34. q. 231. vbi notant oia q i hoc. c. habet. B. Si vero accipiat fm rōne pccularis prudentie sic ē pccm vctale. Contingit enī qnqz q aliqs inordinate afficitur ad aliquod delectabile carnis absq; b q aueriat a deo p pccatū mortale. An n cōstituit finem totius vite i delectatōe carnis. Et sic habere studiu ad hāc delectationē assequendā ē pccm veniale. Si vō aliqs curā carnis referat i finē honestū. puta cū aliqs studet cōmestioni ppter corporis sustentationē n vocat prudentia carnis. qz sic vnt bō cura carnis vt ad fines pducatur. Notandū ē q sub prudentia carnis cōphēditur et prudentia hui' seculi. qz et exteriores res mundi appenimus ppter carnes.

Abes Requirit. s. impubes.

Ablice honestas iusticia vnde. s. impeditmentum. 13.

Adicitia Sicut ponit

Tho. fa fe. q. 151. nomē pudicitie a pudore sumit in quo verecūdia significat. Et ideo oportet q pudicitia ppue sit circa illa de quib; homines magis verecūdiāt. Maxime autē verecūdiāt de actibus venereis. vt dicit Aug. 1. 4. de ciuitate dei. An neq; actus cōiugalis verecūdia caret. et hoc ideo. qz motus membrorū illoz imperio rōis nō subditur. Verecūdiat autē homo nō solū de illa mixtione venerea sed et de quibuscūq; signis eius. vt dicit pbs. 1. r. b. touce. Et ideo pudicitia attendit circa venerea et pccipue circa signa venereorū sic sūt aspectus ipudici. oscula tactus. Et qz hec magis solēt deprehēdi. iō pudicitia magis respicit huiusmodi exteriora signa. Lastitas autē magis respicit ipsam veneream cōmixtionē. Interdum tamen vnū pro alio ponitur.

Punitio Sine culpa nisi sit

ca nō est aliquis punitend'. et de re. iur. sine culpa. li. 6. De punitiōne quā habet facere belatus qre. s. correctio. i. 3. d. 3. de disciplina. 3. d. s. pena. i. 3. d. de punitiōne an sit diminūda ppter icā dātū. vide. j. scādalum. j. 6.

Purgatio qd est

Ray. Et de obicatio criminose ostētio. s. puramentū v' alio debito mō fm Hoff. r habz duas spēs. Vna d' purgatio canonica. Alia d' vulgaris. Canonica fit qnqz p solū iuramentū ipi' d' ista mat. qnqz et p iuramentū iactum purgatiū. s. r iurantiū qz creditū illū verū iurasse et innoxium esse.

Et ista purgatio approbat' d' bō na. 2. q. 5. sere p totū. Vulgaris vō purgatio est que a vulgo inuenta est. vt kerri candentia. aque sermē. seu cinis frigide. duelli r huiusmodi. Hec in totū reprobata ē tā q a diabolo inuenta. 2. q. 5. mēdā. r. c. cōsultū. r. c. monomachia Et ē illud Dec' 6. 2. d. 4. 4. Lud. 4. Non tētabis dñm deum tuū. vt in. c. monomachia. in fi. r. 2. q. 1. querit. Et de ista materia habet. s. duellū. s. p. s. Idem in sum. li. 3. ti. 3. q. 1. r. 2. fm Ray. r glo. eius.

De d' qz ē indicēda purgatio : R. An quis est publice infamatus de crimine r conuicti nō pōt seu cū nō accusat. et de pur. cano. nos inter alia. R. vel etiam ppter alia crimina vehementer suspitō nem. vt in. c. inter sollicitudines. et eo. de quo ista. s. fi. B.

De d' ci quot personis d' fieri purgatio. R. fm Ray. Numerus cōpurgatorū taxabit arbitrio boni iudicis. Qnqz. n. maior qnqz minor: numerus taxandus est fm q infamia vel crimen sunt magis vltimū graua. 2. q. 5. s. s. byter. r. c. ob'. in fi. An Inno. indicit cū dā decano purgationē cū. 14. sui ordi. et de purga. cano. inter sollicitudines. r cū dā epō indicit purgationē cū duobus abbatib' inf. et de pur. ca. cum in inactute. Et ad hoc et de accu. cū. p. R. Idem in sum. eo. n. q. 8. B.

Quales debent esse compurgatores. r. Si possunt haberi alii quales ordinis vel dignitatis haberi debent. et de purga. ca. inter sollicitudines. R. si haberi nō pos-

sunt puta qz illi sūt inimici. cū alii ferocius ordinis vel et cum laicis posset quis se purgare. 2. q. 5. si legitime. r. c. omnibus. in fi. et de purga. cano. cū in iunētur. d. 8. clerici. Debent tñ esse viri catholici. R. r vna probati. vt i. c. int sollicitudines. de q' ista. B. r q purgationē r vna ei' et transacto tpe nouerim. An solū in s'fenni. vt i text. qui sequit. B. vt in deo. c. iter sollicitudines. r. c. se. Quinetiam cū mulieribus religiosis r honestis possit quis se purgare. 18. q. 2. in decima. in fi. R. Idem in dictis q. 8. B.

De Locum quibus debet fieri purgatio. R. Si aliquis est infamatus apud populū debet se purgare in publico. Si apud clerū corā deo. Si i viroq; casu corā iudice. 23. d. illud. 2. q. 5. de crimine. R. Idem in dictis q. 8. B.

De forma iuramenti in purgatione. R. Forma talis erit. Ego n. iuro q n' feci tale quid per me. nec mandauit. nec cōsultū nec fauorem nec auctoritatē dedi. d. l. 50. si quis viduam. 2. q. 5. audiuim. et d' purga. cano. quotiens. r. c. fi. Et et addi. Hec ratiū habui q meo nomine factū fuerit. et d' resti. ipo. cū ad sedem. ff. de vi. r vi arma. l. 3. s. cū procurator. R. Quidam etiam addūt. nec sciu. vel si sciu. p' biberē n' potui. vt i dicta. q. 8. vbi nōn oia que in isto. s. habent. B. Compurgatores vō iurabūt sic. Iuro siue iuramus qd credim' v' ex esse illud qd ipse iurauit. et eo. quotiens. Et brevius fm Hoff. Infamatus iurabit se immunē a crimine de quo infamat. R. Hec forma c'p'iale

reprobata extra eo. c. fi. 36 prima
melior e. B. Et purgatores iura
bunt se credere illum vere iurasse.

6 **¶** Quid si infamatus defecerit in
purgatione. B. Puniet tanq̄ con
uictus. extra de accusa. c. p. et c̄
de syno. de hoc. t. c. infuatum.
Si vō purgatoz rite fecerit. iudex
sine mora et difficultate d3 suspen
sionē si forte facta fuerit relaxare et
cum ab infamia tris absoluerit. A.
Et est boni testimonij annuciare.
vt in. e. quod sequitur. B. extra d̄
pur. ca. ex iuratum.

7 **¶** Quid si purgatio n̄ fuit rite fac
ta. B. Si non fuit facta coram suo
iudice vel etiā corameo. s3 fuit fac
ta purgatio vulgaris et si infamat⁹
absolutus fuerit. nihilominus tene
bitur iux̄ canonice se purgare. c̄
de pur. ca. ex iuratum. t. c. cum di
lectis. A. 3d̄ c. d. q. 8. f3 Ray. B.

8 **¶** Atz purgatio semp̄ sit recipien
da qđ infamatus offert eam. rñ. s3
Ray. Duo casus sunt in quibus n̄
d3 recipi. A. vus ē qñ crimen est no
torum. Alter ē qñ ē accusator et of
fert p̄bationem. extra de purga. ca.
c. 2. t. c. cum dilectis. A. Hoc fuit
dictum Ray. vt p3 in. d. q. 8. p. dic
tū. c. cum dilectis. sine. c. quod ad
hoc nihil facere videtur. B.

9 **¶** Atz iudex possit indicare pur
gationē et quē suspectum h3 ipse
tñ. rñ. Non. nisi forte accusat⁹ fue
rit et remaneat suspectus suo epo
aut sacerdotibus aut honestis vi
ris. t. q. 5. omnibus. A. s. qñ ex ipso
p̄cessu. licet delictum non sit plene
p̄batum. iā accusatus remanet sus
pectus et solui dicit. vt p3 in. sū. eo.
t. q. 9. vbi hec notatur secundum
Ray. Et facit extra eo. inter sollicit

tu dices. B.
Purgatorij.

Ignis purgatorij ē si eter
nus nō ut miro in mō grauis est.
Excellit ei oēm penā quā aliquis
vnq̄ passus ē in hac vita. Nunq̄
in carne tanta pena inuenta ē h̄ mi
rabilia martyres passi sunt iocun
ta. et multu nequiter quāta sepe su
stinnerunt supplicia. hec de pe. di.
t. c. fi. A. Potius videt. s. pe. B.
Et quasi eadē. 35. dist. qualis h̄. A.
Conuincio. c. qui in aliud. B.

¶ Que crimina purgati in purga
torio. rñ. Non capitalia s3 minora
25. dist. s. al. ca. t. c. qualis h̄. c. 34
illa p̄cia de qbus non sit sufficient
pnia. vt. s. pnia. 1. s. 7. et pnia. 2. s. 4
A. Clarus in purgatio purgan
tur p̄cia de sui natura venialia vel
que sunt facta venialia per p̄niam
verā si de eis nō ē plene satisfactū
de pe. dist. 7. s. fi. B.

¶ Atz exiitentes in purgatio
possint iunari ab exiitenti h̄ hoc se
culo. rñ. fm̄. Pe. Sic vt p3 secūdo
Bachab. 12. Scā et salubus est
cogitatio. p̄ defunctos exorare vt a
peccatis soluat. Aq̄ et apls. 1. cor.
12. loquitur de corpore mystico ad
similitudinē corporis humani. A. Lo
pus mysticu dicit ecclesia Ro. 12. vbi
Abulii vñ corpus et c. B. In cō
pore vero humano natura p̄ vnū
mēbz supplet indigētiā alteri.
Ergo cū grana sit potentior q̄ na
tura in corpore mystico vnū mē
bz pōt supplere indigētiā alteri
us. Et hinc ē q̄ suffragia mēbz
eccleie possunt p̄desse mēbz indi
gētibus. Quia vero per mortem
non desinunt esse mēbra eiusdem

corporis. suffragia vnoz possunt
p̄desse et defunctis. Unde Aug⁹.
Non ē negandū spem defunctorū
p̄ciae suoz videntū posse relecta
ri. con. Tho. in. 4. dist. 45. A. 3des
1. s. li. 3. n. 3. q. 164. B. Et de hac
materia vide. f. suffragium.

Trificatio p̄

parū. Atz pp̄ parū obedi
m̄teret abstinēt ab ingressu eccle
si. Si intrare volunt ecclesiaz ad a
gendū gr̄as non peccant nec sunt
p̄bideati. Si m̄ ex veneratione
volunt aliquū abstinere. duo
no carum nō ē imp̄robanda. c̄
eo. c. vno.

Atz vir cognoscens vxorem ante
p̄bicationem post partum peccet
mortal. rñ. fm̄. v̄. Non credo. s3
videt. 35. di. ad eius. 33. q. 4. si cā
3. q. 4. origo. t. q. 7. non solum.
Omnia illa capitula loquuntur de
bonestate et p̄silio. S3 qui vxorē
debitū reddū his t̄pibus non pec
cat. s3 in d̄ bonestate et p̄silio non
d3 reddere nisi timeat fornicatō si
cui notat. d. c. ad eius. A. in glo. q̄
dicit q̄ ideo his t̄pibus p̄hibetur
vltis infimontalis. qz et tali comu
niscitur filij morbofi et leprosi. 3g
dicit q̄ si mulier peccat a viro debi
tum ipse mēstru vel purificatōis
non d3 reddere nisi timeat d̄ forni
catōe. Et sic innuit q̄ dicit Aug.
non sit de p̄silio sed de debito.

¶ Puto q̄ pōt distingui inter exa
cū et exigentē fm̄ q̄ predictū ē de
p̄solūtiā et teimioz. s. debi
tū purgale. s. 6. cū additō. B.

Pusillanimitas

tas vtz sit peccatū. rñ. fm̄

Tho. Pa. fe. q. 133. Sicut p̄ p̄sūptō
nē aliquis excedit p̄pomonē sue
potentie dū nititur ad maiora q̄
possit. us et pusillanimitas d̄ deficit a p̄
portione sue potentie dū recusat
illud tendere qđ ē sue potentie cō
mensuratiū. Et iō sicut p̄sūptio ē
peccatū. ita et pusillanimitas. qz ē
p̄tra naturalē ordinē quo vnaque
qz res naturali inclinā ad crequē
dā actōem p̄mensurā sue poten
tie. 3nde ē q̄ seruus q̄ accepta p̄
cūa dñi sui sodū i terrā neqz opa
tus ē ex ea pp̄ quēdā pusillanimit
tatis timore p̄nitit a dño. vt habet
Bachab. 15. et 1. ud. 16. De p̄sūptō
ne habetur. s. p̄sūptio.

Marta

multiplex
ca. s. facti
dia. rebellicana et legitima
sine d̄ debita filij iure namre q̄ ē re
dacta ad terrā. De his tribus h̄t
3. legitima. s. 1. Est et quarta de fa
neralibus quā habent p̄dicatores
et r̄mnozes de sepulturis ap̄ eos
vt. f. sepultura. 3. s. 1.

Questuarij.

Questores q̄ discurrūt p̄
elemosyna p̄hibētur admitti. nisi
exhibeant veras lras apostolicas
vel dioceſani. A. Littere aut apo
stolice acceptari non debēt p̄t̄ q̄
fuerint per dioceſanum diligenter
examinare. vt in cle. abusioſibus.
de pe. et r̄. B. Et nihil p̄ponant
nisi quod in literis conantur.
Et ponitur forma lraz c̄ de pe. et
re. cum ex eo. B.

¶ Questuarij tales debēt et mod
sti et discreti. et ne in tabernis aut
alijs incongruis locis hospicietur
nec faciant incongruas expensas

nec assumant habitus false religio-
nis. extra de pe. cum ex eo.

¶ Ad questuarios nullatenus per-
tinet p̄dicare. s̄. nisi caritativa substi-
dia petere. & indulgentiā siquā hnt
exponere. et de heret. vt officiu. 1.
6. 2. in cle. abusionibus de p̄ci.
Et si per eos impedit officium i
quisitorum possunt & debent ab ipsis
p̄feci & remoueri a predicandoe.
vt in d. c. vt officium.

¶ Questores non debent concedere
indulgentias nouo suo de facto
nec suspicari sup̄ uoluntate. nec absol-
uere a plurijs homicidijs & alijs
neccis p̄ficijs sibi. Et sic vi-
dentur eius penitus interdicit officium
audendae p̄fessionis. S̄. s̄. to x b i
telligit de grantibus & referat.
sicut p̄ i exemplis positus. & p̄ rōne
dicitur cle. abusionibus. s. ne aucto-
ritas clauis veniat in contemptum.
Nec male aplata in creta data sibi
aliqua pecunie quantitate remittat.
Nec tertium aut quatuor penam.
& huiusmodi de iniunctis penitentis
relaxat. Nec atq; vt mendaciter
asserunt de purgatorio irabere.
Nec plenā peccatorum remissione i
dulgere. Nec a pena & culpa ab-
soluere. Et oia priuilegia super p̄-
dictis vel aliquo predictorum reuo-
cata sunt. vt i de. abusionibus de peni.

Alptor j. violentia quis rapit res alienas.

Cuius pena est fin leges q̄ statag. j.
Anum cuius puni in quadruplas
ppolata. s. ipa re. Post annum do
in simpli. ff. vt do. rap. l. i. 2. 2. Et
ad istam penam raptor quid tenet
solū post q̄dōdēnatus ē. vt ponit
Abō. fa. fe. q. 62. Et de hoc iustus

ē dicitur. s. pedagiū. s. ij. cum addi-
tione. B. Si vero agatur criat.
tunc pp vim sine armis puniur in-
tertiani ptem bonoz & si infamio
ff. de vi pub. l. i. r̄. r̄. l. si. Et de
hoc vide. s. infamio. Si autē cū ar-
mis puniur deportatione. s. quia
deportabatur in insulas. & de-
bat omnia bona sua. vt in insti. de
pub. indic. s. item lex iulia. de vi.
Secundum canones vero raptor
multipliciter puniur. Et prima pe-
na ē q̄ excoīcamur. s. ab illo cho-
ri cuius ep̄ata rapina fecit. et co. c.
i. 6. q. 3. placuit. Itē denegat ei pe-
nitentiā nisi restituat ablata. vel pe-
na securitate de reddendo faciat si
habeat unde possit. Si vero cum
haberet vñd possit distulit acce-
pere penam vsq; ad timorē. & sic nō
pōt satisfaccere. si petat penam datur
ei & et viaticū. Si vero decida
impediens. tunc & viaticū & sepul-
tura denegabitur. extra co. sup̄ eo
r. c. in lris. Ad si nō habebat vñd
reddat. nec heredes nec p̄pinq̄
volunt satisfaccere tpe in cōtra^o s̄
quod pōt lz tarde non p̄tinabitur
penitentia & viatico sed in sepul-
tura denegabitur. qd̄ statimz est ad
terrorē alioz. P̄sbyteri vero q̄
p̄dicta fecerint sepeliendū vsq;
& huiusmodi debent de p̄ci ab of-
ficio & beneficio vt in dicto. c. sup̄
eo. Sed tamen de occultis raptoribus
fm̄ Inno. noui debet talis r̄-
gor seruari. ar. extra co. in lictis.
Et in dicto. c. super eo. sic dicitur
Stanislaus vt quicunq; ex bis q̄
violenter surrexerint in rapinam
sine ecclesiaz violatione manifeste
fuerit deprehensus nisi prius abla-
ta restituat si poterit. vel emenda-

Ap̄plena & firmam securitatem
secerit. penitente beneficiuz ei pe-
nitus denegatur. Si vero vsq; ad
obituz in contumacia sua durauerit.
& in extremis positus remediū
penitentie postulauerit humiliter
si emendationem vel emendandi
securitatem p̄stulerit. ei peniten-
tia & sepultura ecclesiastica conce-
datur. Qui autem in sanitate obsti-
nata mente non penituerit vel emē-
dauerit. & in morte securitate pre-
stare nequiterit. solentitas peniten-
tie p̄p̄ prodesse videt sicut credi-
mus. S̄. de p̄ci p̄tuo viaticum
non negat. ita tñ q̄ nullus clerico-
rum sepulture eius inter sit nec ei^o
elemosinā p̄sumat accip̄. Ad
si qui clericorum vel p̄sbyteroz
hoc in vita vel in morte penam dare
vel sepulture interesse. uel eoz ele-
mosinas accipere attentauerit seu
huiusmodi rapine participes inē-
n fuerint. ordinis sui dānā irrecu-
p̄abiliter patiatur. & ecclesiastico
beneficio careant. hec ibi. Et hoc
c. intelligitur de publico raptore.
vt notatur in sum. li. i. l. i. 16. q. 6.
vbi et subiungitur fm̄ Hosti. q̄ si
dicitur raptor in morte satisfaccere
non pōt p̄tuo viaticum cōcedi.
sed sepultura denegat. vt dicit de-
cre. super eo. Si vero in morte cō-
stitus satisfaccere p̄mittit si cōua-
lescat. & ante satisfaccōem deesse
r̄. n̄ denegabit sepultura. s̄ here-
des ad satisfaccōem p̄pellantur. et
de rapio. in lris. Et q̄ hoc cāu se-
pultura negatur quis viaticum p̄-
cedatur. fit ad terrorē vel fit ad p̄-
uersionē h̄t dū q̄ nolunt satisfaccere
vt hoc ad satisfaccōem iducantur
vt dicitur Hosti. & Ray. Et addit

Ray. vel dic hanc p̄titudem loca-
lem esse. Aidentur tñ iure nouo q̄
si quis esset et pro huiusmodi crimi-
nibus excoīcatus. & dū in extrēis
ageret iuxta formā ecclesiēz abso-
lutus. non deberet cum tertium & a-
lia ei suffragia ecclesiastica denega-
ri. sed eius heredes & p̄pinq̄ ad
quos bona pueniunt ipsius vt pro
eo satisfacciant sunt ecclesiastica cē-
sura p̄pellendi. et de sepul. c. paro-
chiano. Hosti. in sum. dicit simpli-
citer q̄ ei sepultura denegatur. ut
dicit de re. sup̄ eo. lz viaticū conce-
datur qd̄ mai^o ē. Et h̄. fit ad terrorē.
& p̄ inobediētia & p̄uicias
suā i qua longo tpe stetit. S̄. do
super hoc nūq̄ fuit admonitus vt
fuit admonitus. sed medico tpe
p̄uicias stetit. absolumus per p̄p̄
sacerdotem eru sepeliendus. & he-
redes compellendi sunt satisfaccere
iuxta facultates defuncti. vt extra
de rapto. in lictis. Quasi idēz di-
cit tpe Hosti. in glo. super dicto. c.
super eo. hec ibi. B. De pena et
raptoris vide. s. furtum. q. 3.
¶ An rapina sit grauius pec-
catum q̄ furtus. R. fm̄ Tho. fa. fe.
q. 66. Sic. Nam violentia est ma-
gis contra voluntatem q̄ contra
ignozantiam. Item quia per rapinam
non solum infertur alicui dā-
num in rebus sed enam vergit in
quandam persone iniuriam. Ad
aut homines minus recundant
de rapina q̄ de furto. ex hoc ē q̄
homines sensibilibus inherentes
magis glouidur de h̄tate exteriori
ri que magis manifestatur in rapti-
na q̄ d̄ virtute interiori q̄ tollitur
per peccatū. Et ideo minus vere-
cundatur de rapina. Ad materia

rapio 7 pertinere potest. l.atro. 7 s. naufragii. 7 supra. pirata. 7 supra. p. do. 7. i. restituio. per totum. No. 7 rapere a sarracenis tempoze t. c. g. j. itenga.

Apitor ij. s. psona

Apitor dicitur non solum reru vi i precedenti. c. fed et psonaruz. 7 sic ab illo dicitur rapina ita 7 ab isto dicitur rapus. 7 comunit quando puella violenter rapitur vi i per pcutuz te neam. vel etiam quando no ipa s. 7 p. huz eius violenter rapit. 36. q. i. s. ex hac. Item rapus non solum p mittitur i virgine sed etiam large superius i vidua 7 sanctimoniali. 36. q. 2. captorez. 7. c. si qz non dicas. Et de hac materia habes supra. luxuria. s. 2. A. De isto rapu clarus dicitur est supra fornicatio in principio. cum additio.

Que pena raptoris. s. scdm leges pena e vi capite puniat. Et si i genit. raptus eius substantia rapie applicet. Secus si ancilla vel liberta. qz tunc decapitatur qd e s. no p dia substantia. Et intelligitur si rapit mulierem honesta. Sec. si mere trice. qz fm leges no punit. vi. l. d. adul. l. que adulteriu. A. Non punit. s. p. dicitur pena. Ab alijs aut penis no reperitur imunis. B. Item no distinguitur viz volentem quis rapit aut mittam sponfam propriam aut aliena cogitata vel no cogitata. Sic no pot puella rapta contra bere cu raptore. Sic oes saniores raptor capite puniunt. Probant hec oia. l. de raptio. vir. raptorez scdm canones vo aliter puniunt. Nam raptio efficit suus rapie. ni si velu se sedumere. 36. q. i. d. raptio

rib. A. Et sibi patet si mulier voluntarie rapta e. raptio obligat pari ipsius rapie ad p. dicitur. s. ad scriuendū vel ad se redimendum. B. Hec aut pena potest igitur in foro iudiciali no aut i penitentiali. Item raptio debet excōicari cu sanio ubus suis 36. q. 2. c. 1. 7. 4. Item si rapia velu p. trahere cu raptore. potest extra. c. accedens. Sic no intelligit raptio: si rapit sponfam. ppria. 36. q. i. lex iulia. 7. q. 2. de puellis. 7. c. si quis virginē. et eo. cu causa. Sic raptio no e ubi puella consentit. vi in deo. cum causam. A. s. quando consentit p. uis i matrimonium hz contra voluntatem parentum vi ibi. Secus si consentit solum rapine. qz tunc bene dicitur raptus. 7 punitur raptio. dicitur. c. de raptio: bus. 7. d. tacu. et B. An q. d. s. forat virginē nec tam ducere vel maritare hz s. luxuria. s. 2. A. Aduertendū est am fm leges q. raptorez filioz seu seducentes filios a patribus si sint nobiles d. anant i metallum. Et no sunt nobiles aut si plures hoc comiserit d. anant vsq. ad mores. Et seruus v. liber. subijci debet. l. de plagiarijs. l. si. 7 ibi glo.

Atrocinijs ob ligo

si vide supra. obligatus.

Econciliatio

ecclesie vide s. consecratio. 1. s. 4. Item de reconciliatioe cum terij supra. consecratio. 4. s. 2.

Eligio j. cōs vni

na religione adiuuente. s. Nullo modo. extra de reli. do. re ligionū li. 6. A. quis qui religio

si quis capiti debet vna te appro bano accipere. extra de reli. do. c. fi.

Quis si qui costruit hospitalia munera habuim accepit certū signū. aliquam et hospitalitatem ex ercent. in habent v. rozes 7 p. priuz sim aliquo modo dicendi religio si sine p. one ecclesiastice. B. Si hoc sit sine auctoritate epi nic nlio modo debent dici ecclesiastice persone nec religiosi. 93. dist. nulla. A. No obstantia consuetudine cōtraria qz oio irrationabiles e fm B. o. li. 2. i. li. 3. i. 18. q. 14. B. Si si fiat auctoritate epi nic locus quidez religio sus cōtetur. extra de re. do. c. 3. 7 4. Personē quoqz si promittunt obedientiam et caste viuere cu vxore ca moxia aliam no ducere 7 p. priuz no habere. p. one ecclesiastice iure quodammodo religiosi dici possunt. Nec obstat q. vxorez ali quis talis habeat. Na 7 intelligitur caste viuere. 31. dist. Picena. A. Si qz si p. ratur matrimonio dūmodo bonde. vi et eo. c. patet. B. Item non obstat q. quasi proprium habeat. quia illud potest rauone admuni strationis non tū proprie religio sus dici potest nisi p. mittat aliquid approbatum regulā. et d. re. do. c. fi. Nec potest talis comunit admuni strano spirituali si laicus e. Nec hoc v. episcopi excusare auctori tas fm B. o. li. qui 7 addit. Consilius tuam episcopi vi talib. quo ad oes de vna die occi. vno mem habuim regulā cer. am tradant. Consultimus etiam q. eis graue n. erit sicut credimus q. libram pipe ris vel cere vel alius certum cōsuz ligium subiectionis sibi retineat

7 vt eoz p. cetero euidentius eluce sca. vi i dca. q. 14.

Aliu occasione religionis p. cetero mutenda sint pietatis officia i par rictis. B. scdm Th. i. quolibet. Aliud dicitur e de illo q. nondum religio nem intrant. 7 aliter de illo qui i religione iam professus e. Qui ei nodum irauit si videat parentem suum i magna necessitate 7 cui p. alium subueniri non possit. no debet religionem irare sed debet iuui strare parentibus maxime si absqz periculo peccati possit i seculo remanere. Si vo p. aliu possit parē bus suis ministrari. potest si vult religionem irare. Unde Criso. ex ponens illud B. a. s. 8. 7 Luc. 9. Dimitte mo: nos sepelire mo: uos suos. dicit q. malum e adducē hoiem a spūalibus 7 maxime cuz fuerint q. miseriu parētu p. lēant. Exabant eni aliq. q. p. lēte possēt illi funeris sepeliturā. Postq. vero iam alijs est i religione. p. fessio mo: ruz e i mundo. Unde p. spiritus alē mo: ruz de obligat a cura ipē denda parentibus sicut etiam de obligatē per mo: ruz e co: p. oralē. Et ideo no peccat nec cōtra p. cetero tuz dei agit si i claustrō remaneat sub p. cetero plan parētu ministratō ne p. cetero missa. Etiam factus e mpo tens ad reddēdum debitum nunt scrum absqz propria culpa. Debet tū q. m. pot salua ordinis sui obedientia satage vt p. se vel p. alium suis parēb. subueniat si i necessitate fuerit. Idē et Th. s. a. fe. q. 189. A. Idem i sum. eo. li. q. 12. Et idem noiat Thico. d. lyra super. 15. B. a. is.

Secm quid attendit grad. B.

versari religionum. **R.** fm **Zho.**
fa fe. q. 188. Summū gradū i fligio
nibus tenent qui ordinant ad vo-
cēdū suae ad predicandū. **R.** hoc
veruz ceteris equaliter cōputatis.
Alias secus. vt patet i statu clerici
secularis et curati qui ordinati ad
predicandū. ex de ccle. mis. sanc.
s. sacerdos. et n̄ itaus eius minor
est statū regulariū etiam ad predi-
candū nō deputatorum. 19. q. 1.
due sūt i sine. Et idē q̄ hic notat in
sū. eo. ii. q. 21. **B.** Secūdū tenet illi
q̄ ordinant ad p̄tēplationē. Terziū
illi qui occupantur circa exteriorē
actiones. In singulis aut̄ horū gra-
dū pōt autēdā p̄eminētia scdm
q̄ vna religio ordinat ad aliorū
actiā i eodē gnē. sic iter opa vite ac-
tūc pōt ē redimē captiuos q̄ re-
cipe hōspites. et i opibus p̄tēplati-
ue potior ē oro q̄ lectio. Pōt et at-
tēdi p̄minētia si vna eaz ad p̄ra
horū ordinat q̄ alia. vel si cōueni-
tiora statuta habeat ad finē p̄posi-
tū cōsequēdū. **Utrū** aut̄ p̄tētor
sit religio solutorū q̄ i societate
vivētū vid̄ s. heremita. s. p̄imo.

4

Utrū religiosus peccet mortali-
ter trāsgrediendo ea que sūt i regu-
la. **R.** fm **Zho.** fa fe. q. 186. Totū
p̄fessionis respicit p̄cipalit̄ tria.
s. paupertatē cōmētiā et obediētiā. et
horū trāsgressio ebligat ad morta-
le. Alioz aut̄ trāsgressio n̄ obligat
nisi vel pp̄ cōtēptū regule q̄ hoc
directe cōtrariat p̄fessionī p̄ quam
vovit aliqs regularē vitā. **A.** qz. s.
religiosus nō tenet cōtēptū s̄ ad
p̄fectionē tendē. cui cōtrariat p̄fec-
tionis cōtēptū fm eisdem **Zh.** fa
fe. q. 186. art. 9. **B.** vel pp̄ cōtēptū
sue a plato orien⁹ faciū suū in re

gula exp̄ssū. qz h̄ est facere contra
obediētiā vovū. Nō aut̄ q̄ p̄tinetur
vovet servare oia q̄ sūt i regula sed
vovet regularē vitā q̄ essentialiter
p̄sistit i tribus p̄dictis. Unde et i qu-
busdā religiōib⁹ cauti⁹ aliq̄ p̄tinent
nō qdē regulā s̄ vitē scdm regulā.
i. i. cōtēptū ad h̄ q̄ aliqs mores suos in-
formet sc̄bz regulā sicut sc̄bz qdā
exēplar. Et h̄ tollitur p̄ cōtēptū.
In quibusdā aut̄ religionibus ad
huc cauti⁹ p̄tinetur obediētiā s̄ re-
gulā. ita qz p̄fessionī nō p̄rariatur
nisi illud qdē p̄ra p̄ceptū regule.
Trāsgressio vō alioz obligat solū
ad p̄ctū veniale. qz talia sūt qdā
dispositiones ad p̄ncipalia vovē.
In aliqua tñ religiōe. s. i rariū p̄di-
catorū talis trāsgressio vel omisio
p̄tinetur i ipsoz ex suo genere n̄
obligat ad culpā necq̄ mortale ne-
qz veniale sed solū ad penā taxati-
qz p̄r hunc modū ad talia obfus-
da obligantur q̄ tñ possēt v̄l xmalit̄
iter vel mortaliter peccat ex negligē-
gentia vel libidine suae cōtēptū.
A. Lon. **U.** vii. sum. li. 3. ii. 31. q.
25.

Utrū religiosus eodem genere
p̄cti graui⁹ peccet q̄ secularis. **R.**
fm **Zho.** vbi s̄. P̄ctū religiosi p̄-
tē ē graui⁹ p̄ctio sc̄larū eiusdēz sp̄i
triplicit̄. P̄tio si sit cōtra vovū rē-
gionis. puta si religiosus fornicet
vel suret. qz fornicado facti cōtra
vovū p̄sēntē et surrado facti cōtra
paupertatē. nō si ex p̄ceptū peccet
qz ex h̄ videt̄ cō magis igravus vi-
vnis officij vel b̄nificij qbus ē b̄-
lumar⁹ ad statū p̄fectionis. sicut op̄s
dic̄ **De** l. x. q. fidelis grauior me-
reut supplicia ex h̄ q̄ peccado s̄
lū p̄cti p̄culcat p̄ceptū. **U.** et dōs

cōgrū. **Iere.** xi. Quid ē q̄ dile-
ctus n̄? idomo mea facit scelera
multa. 3. nō p̄ctū religiosi pōt ēē
graui⁹ pp̄ sc̄dulum. qz ad vitāz
et p̄tura respiciūt. Si vō religio
sua nō ex cōtēptū sed ex infirmitate
vel ignorātia aliq̄ p̄ctū qd̄ nō ē
p̄ctū suae p̄fessionis p̄mittit abs-
q̄ scandalo. puta i occulto. leui⁹
peccat i eodem genere p̄cti q̄ secu-
laris. qz p̄ctū ei⁹ si sit leue absorde-
tur ex multis bonis q̄ facit si sit mō-
tale facili⁹ ab eo resurgit. p̄tio qdē
pp̄ intentionem quā h̄z erectā ad d̄-
um. que t̄ i ad horā itercipiatur d̄
facili⁹ ad p̄ctū reparat. Itēz scit
delecta corrūgere. iunatur etiā a so-
cjs ad resurgēdū. fm illud. **Ec-**
cl̄iastic. 4. Si vn⁹ ceciderit ab
alio sulcat. **De** sol. qz si ceciderit
nō habet subleuatiem. **A.** Idem in
sum. eo. ii. q. 26.

Utrū p̄ctū dūm eiectis et fugiti-
uis q̄ nō p̄t̄ ip̄t̄are reconciliatiō-
nem fm formā decre. ex de regu-
c. n. **A.** **Ibi** d̄ q̄ debēt tales regri-
t̄ ad reuertēdū cōpelli et sic for-
mus recipi. salua tñ ordinis disci-
plina. i. fm cōmētiā regule. et sic
p̄t̄ subijci disciplinē et coertioni.
B. nec iuvenunt religionē i qua re-
cipiant. **R.** sc̄bz **Ray.** Tenent vitē
re regulariter et honestē tā apostata
q̄ eiecti. **A.** **Hoc** d̄m videt̄ po-
nus fuisse glo. **Ray.** vi. p̄z i sum li.
3. ii. 28. q. 2. vbi d̄ hoc glo. **B.**
Utrū de his q̄ lucrāt monach⁹
fugitiuis seu apostata. **R.** Totum
monasterio suo lucrāt. **is.** q. 2. ab-
bates. et sic **Imo.** dic̄. etiam si ve-
ritate monasterio acgrit. ff. de acq-
re. do. et. Sed fm eundē si mona-
stus sit eiectus ea q̄ lucratur nullū

acgrit nec valet cōtractus eius. Et
addit. Posset tñ dici qz acgrit epo
in cuius iurisdictione non ē absolu-
tus. **U.** de etiā hunc casum. s. ap-
stasia. s. s. 2. **A.** et ibi d̄ hoc clarus
dictum est.

Utrū periculū sit fligiosis siue
monachis si ab abbate negligatur
cura ecclesiarum et pp̄loz p̄nētiuz
ad cū. **R.** s̄z **Zho.** i quolibet. **Null-**
us pōt exigē aut recipē carnalia
alioz maxime p̄cia p̄ctioz nisi sp̄i-
ritualia sc̄mnet p̄dicado vel oran-
do vel saluē eoz a qbus recipit p̄-
viribus p̄curado. **Dico** ergo q̄ to-
tum claustrum sicut recipit sic tene-
tur resūdere. Si ergo p̄stat eis qz
cura negligat debēt supplicare ab-
bati et debēt eū monere i capitulo
et si videat qz remediū nō appona-
tur debēt appellare cōtra abbatē
sicut cōtra aduersariū veritatis. et
si esset mibi noni aliq̄ tale mona-
stēriū nō auderē p̄sulere qz aliqs i
tali eligeret monachātū. **A.** Idem
in sum. li. 3. ii. 28. q. 13.

Utrū aliqs religiosus possit p̄-
esse plurib⁹ locis. **R.** Nullū religio-
si vel monachi p̄nt p̄esse pluribus
p̄rioratib⁹. Itē nec pluribus eccles-
iā aiaz habēntibus. et si eadē cu-
ra nō p̄ ipsos s̄ p̄ p̄syteros ad eo-
rū p̄sentationem p̄ ep̄os institutos
habeat exerceri nisi auctoritate s̄
dis aplice. v̄l si vnus ex cis ab alio
dep̄dicat vel adiuicem sint anpe-
xi. Et q̄ctis talē p̄rioratū vel talē
ecclesiaz obtinēs recepit aliū p̄rio
p̄ uatus ē ip̄o iure. et statim tenet di-
mittere. et p̄ eū ad quē p̄tinet liber
cōferat. et nisi dimittat sit iueligibi-
lis. et ab viros p̄t̄ repelli d̄z ex.
de p̄ben. cuz singula. li. 6. Circa h̄

8

9

plura vide. s. hñficii. i. §. 4.

10 **P**rioratus vel eccleie aut admnistraciones seu officia vni⁹ monasterij cōsueti p eiusdem mōachos gubernari nō dēnt cōnitiu mōachos alteri⁹ monasterij sine licētia pape. Et cōtra hoc ordinātes sunt puari p tate puidendi de ipsis. **A**. l. ea vice. r. de ipsis p diocefaniū si exempta nō fuerint aliogn p sedē aplicā ordinē. vt in dicto. c. cū fin gula. **B**. Et recipientes sūt iueligibiles ipso iure et de pzeben. cū sin gula. §. h. h. 6.

11 **C**ū religiofus succedat in bonis parciū r h⁹ mōi. **B**. Sic imo plus q parente nō pnt eos exheredaf quus dū laici fuerant in cām igratundinis incediffant. **L**. de episc. r cle. deo nobis. 19. q. 3. c. fin.

12 **R**eligiofus precipitur in virtute obediētiā r sub interminationē maledictionis carne ne in seruib⁹ suis prelati detrahant vel retrahant aliquos ab ecclesiariū suaruz frequētia. vel indulgentiāe indiscretas pōnducunt. r ne retrahant testatores a restitucionibus debitis aut legatis maricibus ecclesijs faciendis ne legata vi debita aut male oblata iteris sibi vel sui ordinis fratribus vel conuētibus in shoru pmedicū fieri vel rogari peccurent. nec absoluat quēq in casibus referentis pape vel episcopo r plura diuinis di vti cle. r chigo si. de puaile. **A**. **I**bi eni ponuntur et aliqua de quib⁹ dicitur est. s. absoluto. i. §. 2. v. 2° est de religiofus. Et addet q ipsi religiofi nō sumant psonas ecclesiasticas pferim corā iudicibus delegatis a papa suas p bōp iusticiā psequentes r exarc in

debite aut ad locaplura r pferim multū remota concurre. **S**ig aut de ventis aliqd ibi auenare p sup seruit p duos mēses subiacent p nis qm cor regulā vel stantia p graubus culpīs eis confuēuerit ponit sup quibus absq manifesta necessitate cū eis nō valeat dispētri. **C**eterū prelati cor nisi de bus q occasione pmissio nō excessiui ad eos quoquo mō puenient ecclyis aut psonis ecclesiasticis dāntical vel lesa satisfacionē plenariā exhibuerint infra mēses postq sup hoc fuerint requisiti suspensionē vsq ad satisfacionē debita eo ipso incurrat nō obstant⁹ illatus aut pzinleogis cuiuscumq tenoris cūstant.

Religiofus medicātes si recipiūt loca noua vel antiq diuina sunt excōicant. vt. s. excōicatio. i. §. 4. v. decimus. **A**. **E**t ibi de h plerim in addimone. **B**. Simuluer et sūt excōicant religiofi qui vbiētiq tēmerarie diminūt habitū vel accēdit ad studia sine licētia. vt. s. excōicatio. i. §. 3. v. 13.

Et cū religiofus possit dispētri i voto pūctiōe. **B**. fm **L**bo. fa. fe. q. 88. **N**ōm cōueniēte nō ē essentialiter anime rī ordini sacro sed ex habitato ecclesie. **E**nde p ecclesiā vt q possit dispētri. **S**ed debiū pūctiōe ē essentialis flauit religiofus per quā hō abrenūciat seculo totalitē dei seruiuo mancipat⁹. qd nō pōt simul stare cū infamio in quocūbitu necessitas pcurāde vxore r plus r familie r rex q ad h requirunt. **E**n dicit apls. i. Cor. 7. **Q**uia est cū vxore sollicit⁹ ē q sūt munda quō placcat vxori diuinit⁹ ē. **E**nō

nōmē monachi p oppositi ad b i nōnē p dicit ad vnitāte sumit. **A**. **D**icit. n. s. monos qd ē vniū quasi vnicū r solitari⁹. 16. q. i. si cupis. **B**. **E**t id in voto solēnzato per p fctōnē religiofus nō pōt r ecclyaz dispētri. **E**rrōnē assignat dretal q: caluus ē amera regale monasterij et de sta. mo. cū ad monaste riu in **L**. **L**on. **A**. **S**z **I**noc. r **B**o. r multi alij dicunt q ppter respōtibē cām bñ possit papa dispētri. **S**ed r ipse **T**ho. i. scripto dicit q illi p dicit q affert r q si cōs vultis totius ecclesie vt vni⁹ regu vel pūctiōe r rēpōnē dispētri q: dicit q effect solēnzat vi i sū. h. l. i. q. 3. r. **B**. **E**t dicitur q: fact⁹ eps absolua r a voto pauptas r obediētiē. **B**. fm **L**bo. vbi. s. **D**icit nō absoluit a voto pūctiōe ne nec a voto pauptas q: ubi dicitur tanq p pnt sed sicut dispensator oīuz bonos eccle. Simuluer nō absoluit a voto obediētiē. sed p accūs nō amfobidire h superiorē nō deat hē r abbas monasterij q nō non ē a voto obediētiē absoluit.

Et dicitur religiofus facere eps tenet ad obseruātiōes regulares. **B**. fm **L**bo. fa. fe. q. 195. **S**iq sunt in regulatōis obseruātiōis q non i pediant pontificali officio s magis valeant ad perfectionis custodia hnt ē pūctiōis pauptas r huiusmodi ad hec remanet obligatus. r p pns ad potandi habituz sue religiofus q ē diuinit⁹ obligatio nō signā. **S**iq hō sūt q officio pontificali repugnānt sicut ē solitudo si hnt r alique abhincētiē vel vigi

lit graues ex quibus importē cor pōr r edderet ad erequēdiū pontificali officio ad huiusmōi nō tenet. **I**n alijs nō pōt dispensatōe vt f3 q requirit nēciās psonē vel officij r cōditio hōiuz cū gbus viuut per modū quo ē pūcti religiofus i talibus secū dispensant. **A**. **L**on. bo. vt in sū. h. l. 3. i. 28. q. 4. **B**. **U**trum dicit religiofus factus rector alicui⁹ eccleie teneat ad statuta sui ordinis vide. s. monachus. §. 6.

Cū religiofus possit esse ius dicitur **B**. **S**implex religiofus index esse nō pōt vt notat. ff. de iudi. l. cū p: e. r. **A**. **I**n glo. q. ē idē dicit de cōuictis. **B**. **S**ed nec pōt p cōmpromissū recipere arbitriū. q: nō ē dīscipator forēsū negotioz. 16. q. i. monachi. r. c. de pñentium. r **L**. de epi. r cle. repetita. **S**ed arbitratō: seu amicabilem cōpōsitor eē pōt in **L**it. vt offi. iudi. §. si vō cōtulerit. col. 9. xi. q. 3. inuitus. **E**t h intelligit de imperio sui pūcti. vt in dicto. c. monachi. r. de postu. c. 2°. **D**ec est mīa vō. duran. r bōn. **A**. **L**on. **A**lbi. **B**. **U**trū religiofus possit exercere officio tabellionatus habes. **J**. tabellio. §. si. **E**t vtrū possit esse testis. **J**. testis. 3°. §. 9.

Cū religiofus possit esse executor testamentonij. **B**. **S**ic ē ordinis minorū non pōt esse executor testamentonij sed pōt cōsultare. vt in cle. extm. §. vtrū ē v. sig. **S**i etiam est alterius ordinis nō pōt nisi sap hōc pēta licētia r b tena. vt ex. d. testa. religiofus li. 6. **T**alis quoq etiam sūt exemptus vel prelati tenentur reddere rationem ordinario r ordinarius tenentur exigere. vt dic. religiofus

de testis.

¶ Quid de puenibus quarunda
mulieru q canonicè appellant nec
sij p fesse t habet ppriu imo t ma
trimoniu cõtrahere pnt nungd di
cedè sũt religiose. R. fm Inno. t
Ber. Non. imo eaz status sanis re
probat. Is. q. 2. pnuosũ. nisi forte
aliud ostendat. Debet qm q p oz
darios visitari auctoritate ppria
vel si exẽpte sunt auctoritate papa
li. vt in cle. de sta. mo. t cano. attẽ
dentes circa si. Abi etiã patet q
status dictarũ canonicarũ non est
approbatus. B. Erant etiã que
dã alic que dicebant begbine assu
mentes certũ habitũ uulli pnuẽ
tes obedientia nec renũciantes p
prijneqz regulã hñtes lz religio
sis gbusdaz spãlĩ adhererẽt. Iste
begbine t cõs assumentes statum
earũ t religiosi qui fouent eas in
statu begbinagij sũt excoicati. vt. s.
excoicatio. i. §. 4. v. 6. Sed hoc n̄
includit begbinas seu uelitas de
pñia beati dñici in Lombardie t
Tuscie pñibus constitutas. vt p̄z in
deklaratione Job. 11. que incipit.
Cũ de mulieribus. Ad materiam
ãt religionis p̄t facere. s. mona
chus. t. s. montalis. Si religios^o
vel religiosa penũ tanq̄ coniunz.
require. s. matrimonium. 9. §. pe.
B. Et ibi de b. lat^o i additioe. B.

Eligio ij. quo ad i
gressum.

¶ Anz de ingressu religionis
habeda su magna liberatio. R. fz
Tho. fa. fe. q. vlt. Diuturna delibe
ratio t multozũ cõsilia requirunt
in magnis dubijs vt pbus dicit 3.
ethicoz. In his at que sunt certa
t determinata nõ requirit cõsiliũ.

¶ Circa ingressum at religionis ma
possũt cõsiderari. p̄io qdẽpse in
gressus religionis fm se. Et sic cer
tũ est qd è melius bonũ. Et qui de
hoc dubitat spũ in se est derogat
xpo qui hoc cõsiliũ dedit. Vide
Aug^o in li. de vrbis dñi. Vocat te o
riens. i. xps. t in attendis ad occi
dentẽ. i. hoieim mortales t errare
potentẽ. So mō p̄t cõsiderari re
ligionis ingressus per cõparatio
nẽ ad vires ei⁹ qui ingressus è.
Et sic n̄ est locus dubitationi. q̄ il
li qui religionẽ ingrediuntur non
confidunt de sua virtute sed de di
uina fm illud ysa. 40. Qui sperat in
dño mirabuntur fortitudinẽ. assũent
pñas suas sicut aquile. current t
non labozabunt. ambulabunt t
non deficiẽt. Si tñ sit aliquod spã
le impedimentum puta infirmitas
corporalis vel onera debitorũ vel
aligd huiusmodi i bis requiritur
deliberatio t cõsiliũ cũ his de q
dicit. Unde of in Ecclesiastico. 32.
Cum viro irreligioso tracia de fan
citate t cũ multo d iusticia. Qua
si dicat non. vnde se quis non atten
das his in omni cõsilio. sed cum
viro sancto assiduus esto. In qd^o
tñ non est diuturna deliberatio ha
benda. vñ Jero^o in epla ad Pau
linũ. Festina queso te t herema
salo nauiculae funẽ magis deide q̄
solue. 3. at p̄t cõsiderari modus i
trandi religionẽ t quã religioes
aliquis ingredi debeat. t de talib⁹
p̄t haberi cõsiliũ cũ his qui nõ
impediant. Anz autẽ impubes
possit ingredi religionem. habet
s. nouitius. §. i. t. 2.º

¶ Anz aliquis debeat inducere

alios ad religionẽ ingressũ. R. fz
Tho. fa. fe. q. vlt. Inducẽtes alios
ad religionẽ nõ solũ non peccant
sed t magnũ premũ merent. De
clar. n. Jac. vlt. Qui conuerũ fe
cerit peccato: em ab erro: e vie sue
liberabit animam suam a morte t
operit multitudinem peccatozum
t Danielis. 12. Qui ad iusticiam
erudium multos erunt quasi stelle
in perpetuas eternitate. Possent
tamen conngre circa humimod
inductiones triplex ino: dimasõ
p̄mo si quis uolentẽ alium ad
religionem cogeret. qd̄ prohibet.
2o. q. 3. pñs. 2. si quis symoiace ali
um ad religionem trahat muneri
bus datus. i. q. 2. §. pio. Nec tamẽ
ad hoc p̄net si aliquis alicui pau
per necessaria ministret in secu
lo nutiens cum ad religionẽ. vel
si sine pacto aliqua munuscula tri
buar ad familiaritatem captandã
3. si mēdacijs eũ alliciat. Imminz
enim sic inducto periculũ ne cum
se decepitũ inuenerit retrocedat. t
sic fiant nonissima hois illius pe
sora p̄ioribus. Bath. 12.

¶ Anã aduultus ingressus religio
nẽ possit ad seculũ redire. R. Quã
dũ est nouitius i p̄batione positus
redire p̄t libere infra annũ p̄ter
q̄ in trib⁹ talib⁹. primus è si scien
ter receperit habitũ q̄ dari p̄stẽti
bus cõsuetit qd̄ bz locũ in illis re
ligionibus in qb⁹ habitus nouitõ
rũ è distinct⁹ ab habitu p̄fessorũ.
qz p̄ talẽ susceptionẽ intelligit̄ faci
te p̄fessus. B. Et idẽ qũ habit⁹ no
uitõ: è indistinctus t illũ gestane
rũ p̄ annũ integrũ. vt in. c. i. de re.
li. 6. B. 1. si secerit p̄fessiones. 3. si
euidenter apparct qz talis absolu

te voluerit vñã mutare qd̄ tamen
nõ p̄sumit nisi clara p̄batoe vel p̄
petentibus iudicijs ostēdatur. B.
Et hoc casu cũ quis voluerit vñã
absolute mutare assumendo habi
tũ èt nouitij vt tacite professus t
obligatus religioni in genere èt d
regu. cõsulu. Et ideo si postea con
trahat matrimoniu n̄ valet secũdũ
Hoff. t Inno. ibidẽ vbi èt cũ In
no. transit dñs An. de bu. in dicto
c. cõsulu. Et hoc videt̄ doctozũ
cõsilia. nisi forte ingrediens ad
vnam ad nullã aliã religionem se
obligare intendet. Nam hoc ca
su si ex aliqua rationabili cã non
possit in intenta religione persũte
re nulli obligatur. t matrimoniu
contrahere p̄t prout notat dñs
De. de anchazano in. c. cõsilitu
nonẽ de regu. li. 6. Quando auiez
quis p̄sumatur vñã voluisse ab
soluẽ mutare vel seculo renun
ciare dicit̄ s. s. nouitius. §. 4. i. ad
ditõe. Et in eodẽ. §. clarius tangit
id qd̄ in b. §. ponif. B. Sed in p̄
dicatis casibus distingue. qz si ali
qd̄ p̄dicto: triũ secerit in aliq̄ reli
gione mendicantiũ nõ erit p̄pter
b̄ illi ordini obligatus sed generis
hñ alicui ordini èt de reg. nõ solũ
li. 6. In alijs vñ ordĩbus t. c. vt
è. nouitius. §. 5. circa medium.

¶ Anũ seruus ingredi possit vel
recipi in religionẽ. R. Non p̄t in
gredi nec debet recipi siue sciatur
qz sit seruus siue si est persona in
cognita t nesciatur virum sit ser
uus vel liber. Et si ingressus fue
rit t infra triennium p̄curat a do
mino suo debet reddi cum omni
bus que artulit. fide tñ accepta de
impunitate ipsius. Post trienniu

do repeti nō pot nisi esset tam lon-
ge q̄ inueniri non possit. 17. q. 2. si
q̄s cognit. Et erit dicit ip̄s a tpe
scie dñi. ar. in dco. c. si q̄s cognit.
21. Aug. autem dicit a tpe ingres-
sus. sed Lau. Job. et alij pleriq̄
doctores dicunt a tpe scientie. vt
in sū. con. li. 1. n. 8. q. 64. vbi nota-
tur et iā oia que in hoc. §. habent
fm Ray. et glo. Vbi etiā idē dicit
de obligatis ad ratiocinia repu-
blice. B. Et hec intellige vera eē
in omni genere seruoꝝ etiā si sint
coloni originarij sine affectu dñi
quib⁹ habetur ista seruus. 1. §. 4.

4. Quid si seruus ingressus mo-
nasterij recipit ad p̄fectionē ante
dñm terminū. R. fm Ray. Redo
q̄ debet remanere i ordine et mo-
nasterio dñi satisfacere dño. qz fuit
in culpa recipiendo. ar. di. 54. si
seruus. Et dicit qd si erat icogit⁹
et p̄batur forte p̄ falsos testes qd
esset liber. dñi restitui dño si petat.
et d̄ str. nō oz. c. de seruoꝝ. Con-
hōti. Et idē fm eosdē est si ta-
lis dolose iurata religionē sciē-
te seruū. Sec⁹ si bonafide putabat
se liberū. vt i sū. co. li. q. 65. B.

5. Quid si talis post factū p̄fessionē
nē fuerit dño restitutus et postea
manamissus sit. nūqd tenet redire
ad monasterij. R. fm vō. Sic. qz
quāsi i co sūt monachus fuit. Et
Idem in sū. co. li. q. 66. B.

6. Viri obligati ad ratiocinia pos-
sunt ingredi vel recipi i religionē
R. si sunt obligati ad ratiocinia rei
publice nō sunt recipiendi. di. 53.
lege. S3 si obligati sūt ad ratiocinia
p̄uaraz honesti est q̄ pri⁹ de ratiocinia
ijs se expediat. Et nō at̄ necesse
saru fm glo. Ray. et i dca. q. 64.

B. Viri si sic obligati possunt de-
dinari. r. d. s. obligatus per totū.
C. Vir ille q̄ obligatus ad aliqd
soluendū possit ingredi ad religio-
nem. R. fm Ray. Ingredi pot nō
obstante obligatione vel iurame-
to dñi modo nō ex voluntate vel i-
tentione subrahēdi debui h̄ facti
ar. s3 ex caritatē seruoꝝ. Nec facti i
iuria excludit qz excusat auctori-
tate spūs sci cui nemo ref. sic pot.
16. q. 1. dñe. et de regu. et transe. 13.
Sed monasterij tenetur satisfacere
de his q̄ ip̄e p̄mlu monasterio.
16. q. 3. si qua mulier. L. de ep̄i. et
cle. deo uobis. §. 1. Et si nihil cō-
mūti monasterio qz nihil habebat
mansit actio quā excludit op̄ia
debitoꝝ. 14. q. 6. si res. si. d. wo.
nā is. Si nō post ingressū religio-
si occasione eius monasterij aliq̄
acquireret p̄tia p̄ successione be-
reduarid v̄l donatoꝝ seu ex testa-
mento teneret monasterij quāvis
illud esset. ar. in dco. c. si qua muli-
er. Co. Anno. hōti. et Tho. fa. fe.
q. vii. Poterit etiā vt ar. Ray. in
monasterio ex v̄bis scribere v̄l ali-
ud honestum opus facere ad h̄te-
radū se dñi modo nō negligat p̄p̄
hoc dñi officij. di. 19. cleric. et
21. q. 1. clericus. Et deducit exp̄-
se fm q̄sdā ne sibi oner osno mōste-
rio. 16. q. 6. b. lapsis. S3 addit In-
no. q̄ aliq̄ addit non d̄ducendos
exp̄scas. quia ex quo altari serui
de altari viuere d3. 12. q. 1. ex his.
Et hoc p̄babilius videt dñi nō
impediatur i aliquo ab obserua-
tia regulari. Et i. ab obsequijs regu-
le et religionis quibus est semper
astrict⁹. Idem ad predictam solr-
tationem non tenetur fm Et. et i sū.

13. n. 16. q. 5. B.
C. Quid si sit obligatus ad aliqd
faciendū. R. fm dñi. Nihilomi-
nus ingredi pot et p̄ficiat qd p̄mi-
su. Et si h̄ nō pot saluē p̄ficiat per
alij nisi manus et sp̄aliter electa
esset. qz nō licebit ei p̄ alij face-
re nisi de h̄ia ei⁹ cui p̄misit. ar. L.
de eadu. tot. l. 1. §. ne at. et de offi.
dele. c. h̄. Pōt et satisfacere ei curi
p̄misit sine de bonis que conuulit
in monasterio sine operando aliqd
vt ei satisfaciat. De hoc vide i p̄ce-
dent. §. 4. Et ibi actū est qz ad hū
mōdo operationē nō tenet nisi
forte p̄pter v̄tādū scādaliū quādo
occurrit. Et sic intelligi pot qd
hic dicitur. B.

C. Viri ratiocinia q̄ iurati f̄gere ciui-
tati p̄ amicitia siue magister q̄ iura
negotior. vt capellan⁹ q̄ iuratus f̄-
rari i capellania po sūt ingredi re-
ligio. R. fm Ray. Sic. Nō em
iuramētū violat q̄ illud in melius
conuertit de iure iuri. peruenit.
Idē Inno. et Host. hōti. qz idē. sed
addit. Conuulit qz prius ip̄icat qd
p̄misit. et de iuramēt. et debitoꝝ.
hoc em̄ p̄fessit nisi ab illo vel ali-
lo qd iuramētū possit licentia obte-
nere. Et hoc consilia nō videtur
bonū p̄ qd ingressus religionis re-
tinet. Et in. c. debitoꝝ nō iuda-
tur aliquod impedimētū v̄l re-
tardatio boni. sed solū dicit qz q̄
iuramētū soluere vsuras soluit.
Nec et oblat. c. cōmissi. extra de
spōsa. vbi consilij qz iuramētū p̄-
trahere iuramētum per verba
de p̄sentu sū p̄trahat et exide in-
greditur religionē. qz p̄ tale p̄cūm
nō retardat religionis ingressus f3
glo. Ray. et i sū. co. li. q. 6. vbi hoc

ola notant. B. Viri p̄pter obse-
quia penū debeat qz ratiabi ab i-
greditur religionis habes. s. religio.
1. §. 3. Et vtrum cōiugum possit in-
gredi. vide infra votum. 4. §. 1.
C. Viri ep̄i archidiaconi vel p̄re-
sbyteri curati possunt ingredi reli-
gionē. R. fm Tho. fa. fe. q. vii. ob-
ligatio voti p̄p̄turi ad vacadū di-
uinitis obsequijs cōp̄tuit p̄p̄rie ep̄is
et religiosis. Presbyteri at̄ curati
et archidiaconi nō obligat voto p̄-
p̄turi et solēni ad curā aiarū rei
necdā sic ad h̄ obligat ep̄i. Et ep̄i
presulati deserere non p̄nt abiqz
auctoritate Romanip̄ouificis. et
de regu. 13. Archidiaconi at̄ p̄-
sbyteri curati p̄nt libere abrenun-
ciare ep̄o curā eis cōmissā absqz
h̄ia pape q̄ solus pot i votis per-
petuis dispensare. Et et ep̄i nisi
si i casibus particulari c̄cepti. vt
infra votū. 5. §. 1. B. Et manifestus
est qz archidiaconi et p̄sbytera cura
nō h̄ ad religionem transire etiā
ep̄o contradicente. vt. 16. q. 2. duc
sunt. Bificia at̄ alicuius talij to-
to tpe p̄bando nō debent alteri p̄-
ferri nisi de spūs consensu v̄l nisi
p̄fessit qz voluerit absoluit mutare
vita vel p̄fessionē fecerit vel habi-
tū p̄fessionis sciēter receperit. sed
iuri seruatur beneficij p̄ alij cur-
de positione congrua spūs bificij
p̄u debet. et de reg. bificij. li. 6.
Et p̄p̄turi possunt ingredi vel
recipi i religionem. vide. s. abso-
lutio. 3. §. 1. Et ibi de b̄ p̄cūm
i adduōne. B.
C. Viri illi q̄ nō sunt exercitanti in
obseruātia p̄ceptoꝝ debeant igre-
di religionem. R. fm Tho. vbi. s.
Dic. Nā et dñs Abbatij publica

uum q̄i obseruantis preceptorum
exercitatus n̄ erat uocatur ad con
silioz obseruantiam. vt p̄z. **Und.**
¶ Ingredi enī religionē nō soluz
expedit hīs qui sunt exercitati i p̄
ceptis. vt ad maiorem p̄fectionēz
perueniat scd enā hīs qui nō sūt
exercitati vt facilius peccata uicēt
vt patet. quia per uigilias ieiuniū
et obediētiā tolluntur occasio
nes peccatorum et luxurie gula et
huiusmodi.

12 **¶** Ingressi monasteria se et sua d
dicant deo. **¶** Via enī eoz bōa mo
nasterio intelligunt eē collata. **¶** C.
de epi. et cle. **¶** i. mo de fa. fan. ec.
¶ B. in auten. ingressi. et. 19. q. 3. qz
ingrediētibz. **¶** Hoc tñ i multis loci
nō seruat de cōsuetudine i quibz
ex quo qz ingressus est p̄pingit
bona imobilia occupant nisi qua
tenus d̄ illis dedit monasterio s̄z
p̄suetudinē regionis. **¶** Idē sūt alicu
bi et circa mobilia. **¶** Et fm Ray.
dicta p̄suetudo ualeat si est appo
bata vel obtenta per. 40. annos.
¶ Nam. minorī tempore nō currit p̄
tra ecclīa s̄cripno. **¶** **¶** Talis con
suetudo nullatenus uidet ualere
cū deroget ingressui religiōis spo
liādo. ingrediētē bonis suis. et sic
est irrationabilis et inualida. et d̄
cōsue. c. si. nisi forte quādo p̄pinq̄
essēt honesti et egētes et monaste
rium. non i. indigeret. **¶**

13 **¶** Virū per religionis ingressum
cōsequat quis remissionē omniū
peccatorum. **¶** fm Tho. fa. fe. q. vlt.
¶ Rationabiliter dici pot̄ q̄ sic. sic
per assumptionē crucis. Si enim
aliquibus elemosynis scis homo
pōt statim satisfacere de peccat̄ suis
fm illud Danielis. 4. **¶** Peccata tua

elemosynis redime. multo magis
i satisfacione pro omniū peccat̄
sufficiat q̄ aliquis totalit̄ se diuino
off. eius mancipet per religiōis in
gressū que excedit oē genus satisf
faciōis et publice p̄nit. vt habetur
33. q. 2. aduionef. sicut et holocau
stū excedit sacrificiū vt Greg. dic
Ande in vita parum legitur q̄ eā
dem granam consequuntur ingre
dientes religionem quā cōsequi
tur bapti zan. Si in p̄gressū nō
absolu eret ab omni reatu pene ni
hilominus ingressus religiōis uil
licet eēt. s̄ p̄gruatio terre sancte
ad promotionē i bonū quod pre
ponderat absolutioni a pena. **¶**
Hoc lat. i. engi in quadr. ga. li. i.
ti. 49. s. 23. **¶**

¶ Quid de eo qui dolo inducitur
inrauit religionē. **¶** fm Ray. **¶** Nō
pōt allegare deceptionem cū con
ditō melior facta est. et qd̄ n̄cū
causa. cum dilectus. et de cōuer.
cōiuga. ex parte. et. c. ven. cō. **¶**
¶ Cō. hosti. et addit qd̄ idē est enā si
qz ex falsa causa intrauit et si pu
tauit spōsā suā leprosam et si erat
et de cōuer. cōiuga. ex pie. fo. et
nō i. sum. li. 3. ti. 28. q. 10. **¶**

¶ Quid si quis ingrediarur religio
nem sub cōditione aliqua. **¶** fm
v̄b. **¶** Si ponat p̄dino p̄ra substan
tiā religionis pura q̄ liceat ei re
nere. pp̄ui. **¶** A. vt et v̄struū fm
cūde v̄b. et i. sū. li. i. ti. 3. q. 18. **¶**
nō ualeat monach. **¶** Bene in pōt
aliq̄ tenere ad vsū d̄ p̄sū p̄relati.
Si v̄o cōditio apponat cōtra ali
quā particularē austeritatē. v̄pu
ta vt liceat ei cōmedere carnes. et
si scit hoc p̄tineri i regula vel p̄
tutione quā p̄sūct tenet. **¶** Secus si

netur id ei cōtineri. **¶** **¶** Super
his ritibus a v̄. si. v̄o. et. j. nil v̄f
v̄. dixisse. **¶** Sed vt p̄z i dca. q. 18.
¶ Inno. aut qd̄ si ad ingrediētē dice
ret. in debes p̄fici regulaz beati
Aug. et bene potes cōmedere car
nes. et illa ecclīa essent cōstitutio
nes qz nō cōmederent carnes bñ
regula habeat neqz v̄niversalis p̄
suetudo. nec ei posset aliqd̄ imputa
ri nisi esset scādali. **¶** Et tunc possz
ad aliū locū mutari. **¶** Sed hosti.
dicit qd̄ hoc cāu licet sit p̄dicto car
nes cōmedere nisi forsitan ei con
staret de p̄suetudine v̄f cōstitutōe
ill' monasterij. vel hoc notoriū eēt
obus. **¶** Itē scdm Inno. secus est
si diceret sibi. **¶** Profuere regulaz
d̄ benedicti. **¶** Itē scdm eā oēs ge
neraliter abstinerē debeāt a carni
bus. **¶** Satisfacti eius imputandū est
si credit et q̄ p̄nittebat sibi qd̄ lice
ret cōmedere carnes. **¶** Cō. hosti.
¶ Addit postea Inno. **¶** Alij dicūt qd̄
ex q̄ submitit se obediētē alicui
nō obstat talibus promissōibz
tenet seruare regulā et cōstitutio
nes ei. **¶** 12. q. 1. nō dicitis. **¶** Et hoc
videt uerius. cū vnusqzqz debeat
se p̄formare bonis moribz eoz
cū qbus cōuersat. **¶** 25. dif. 5. al aut
d̄. quoniamcumqz. **¶**

¶ Quid si aliquis videns aliqd̄ mo
nasterij v̄bi monachi solē d̄ d̄e vt
tanti cogitat. **¶** hūc ordinē bene pos
sum sustinere. et sic igredit. **¶** fm
Ray. **¶** Dico idillitē qd̄ si fecerit p̄
fessionē non pōt ad seculum redi
re. qz potius si erat peritū et scie
bat ea que seruāda erāt intelligitur
se obligasse non ad id qd̄ fiebat s̄z
qd̄ fieri d̄ c̄bebat. **¶** Idē si erat sim

plex et fuit ei explanata regula et
p̄dūōnes ordinis et p̄sūctus fuit.
¶ Si vero n̄ fuit ei exposita austeri
tas regule. tūc si solū ad illā uiaz
iēdebat se obligare nō ad supio
rem et hoc exp̄ssit. n̄ coget ibi ma
nere sed trāsibit ad aliū ordinem
quē sustinere possit. **¶** Si v̄o n̄ exp̄
sit debet remanere nec pōt allega
re doli. vt. s̄. i. s̄. anpl. dcm. **¶** **¶**
¶ Cō. p̄dictis hosti. **¶** Et addit qd̄ tal
cogendus est vt vel p̄fessionē ab
in ino illius et eodem loco faciat
et religionē seruet vel locū creat
et penitus dimittat in quo nec ab
usus cōtrari. nec numerus defen
dit annoz. et de elec. cū causa q̄ i
ter p̄sbyterū. **¶** Et si oēs deficiāt aliq̄
iducantur alterius religionis. et
ne cle. vel mo. relati. **¶** Et si illi simi
liter deficiāt tūc locus mutata in
stitutione auctoritate ordinarij pōt
per seculares clericos retinerē. **¶** Et
sic pōt intelligi. et de reli. do. inter
quatuor. **¶** Itē Ray. addit. **¶** Vel dic
idillitē qd̄ tal debet remanere qz
dolis aliorū vel simplicitas uolē
tis nō excusant i talibus. **¶** Et dicit
glo. ei qd̄ h̄ bene. p̄bat. 20. q. 3. cō
stitutū. vt i sum. co. ii. q. 17. **¶** S̄z
certe nō v̄f qd̄ uolū se extendat v̄tra
intentionē pure et simpliciter uen
tus. vt i c. exijt. de v̄. sig. li. 6. **¶**

¶ Eligio ij. **¶** tuz igre
diendi. **¶** Virum pueri possint
se uoto obligare ad ingressūz reli
gionis. **¶** fm Tho. fa. fe. q. vlt.
¶ Bonū simplex cōstitut i sola p̄mis
sione cū interiore mētis delibera
tōe. **¶** Et h̄ uotum h̄z efficaciam ex
ture dino que tñ duplicif tolli pōt
¶ Inno mō p̄ defectū deliberationis

vtpz in sacros quoz vo ta si sunt obligatoria. v. ex d. regu. sic teno. Et eadē rō ē de pueris q nōdū hnt dōm vsuz rōis p que sint doli capaces. que quidē pueri hnt vt frequētius circa. 14. ann. Puella dō circa. 12. q. nī dicit am pūbertatis. In qbusdā autē anticipat r in qbdā retardant f3 dīuerfas dispositōes natuf. Alio mō impediunt efficaciac simplicitis votū sīgs deo voneat illud qd nē ppe potans. puta si seruus ē rōis vsuū habens voneat se religioſē ingredi aut ē ordinetur ignorante dno. dīf. 34. c. si f. nua. Et qz puer vel puella iſta pūbertatis ānos nāst sumū pōtate pſis qm ad vsu pōtōz vōterū pater eoz vōmū reuocare v. ac epuare ſi ſibi placuerit. vt exſſe dicitur de muliere. Numeri. 30. Sic igitur si puer ante iſte pūbertatis vōmū emittit nō obligatur. Si in aſi bēat vāz rōis obligatur quidē qmū in ſe ē ex suo voto. s3 pōt reuocari p auctoritatē patris. qz ordinatio legis que vñ homo subditur alteri respicit illud qd in pluribus accidit. Si dō annos pūbertatis excedat nō pōt reuocari auctoritate parentū. Et si nondeus haberet plene vsuz rōis nō obligaretur quo ad deū. Et Idem iſtā. li. 2. u. 23. q. 21. s3 adde fm Ray. r in sum. li. 1. n. 3. q. 30. qz si iſtubus doli in capax emittit aliud vōmū qz pūbertatis. v. qz sit obligatus nisi pater statim cū audierit reuocet 31. q. 2. mulier. Et idem de iuramēto fm glo. eius. r Tho. Et idē dicit glo. de voto pūbertatis r de voto circa ingressum religionis. qz nō pōt reuocari nisi statim reuocet

mur. l. iſta die. ar. Numeri. 30. vbi dicitur. Et in alio die distulera ieiunium. Item dicit glo. qz si impubes doli in capax vouerit se seruare cōnētia r ingressu religionis. cūz venierit ad etatē vel cū moruus fuerit pater. pōt pater illud irritare contradictō statim fm cōm opmōnē. l3 Eng. dixerit qz nī pōt. Sed dicitur Eng. sans potest verificari nisi vōmū impubertis ex iusta cā fuerit dispensatum. Et r ibidem p3. Inno. dicit. Credimus qz si impubes si doli capax sit r vōmū secerit ut abstinentie vel peregrinationis vel aliud. qz v3 illud adimplete postqz pūm pōtētē exiit qua pōtētē se obligare deo sicut r dya dolo. ex de deſc. pu. c. 1. Et cūz talibus ē facile dispensandi r pūntanda. qz h3 in aliquo sint capaces si in multa cognoſcant cā ſibi merenti. Con. Hoffi. Item vt ibi p3 Ray. dicit qz si impubes in arreſtationē pōt extrahi a pte vel iudicē infra annos r diem a ſpſe sciētie fm glo. rino. Idem Hoffi. r boſ. 20. q. 1. c. 1. r. 2. r ar. 1. q. 2. si quis in cognitus. r ex de pceſ. ſben. qua dicitur. Si vō pōnatur in religione ab alio pater a pte vel matre. si iſte non pōtētē pōt egredi qz voluerit vsqz ad etatē legitimā. 20. q. 1. puella. r. q. 3. pſens. Si autē cōſentiat licet pūntus ille qui fit ai ānos. s. pūbertatis non tenet. et vt in nō pōt pūntus pōtētē ad cōtē legumū. 20. q. 1. illud. ad r carnalis infirmitas. extra d. dīpō. impu. de illis. p. 33. q. 10. pater neri ad etatē pfectam pōt egredi. 20. q. 3. pſens. ex d. regu. cū sum. Item vt p3 ibidem Inno. dicit q

si impubes de consensu parentis vel auctoritatis vel expressit intra uerū religionē. cū pater reuocare non poterit. ex d. regu. signifi cant. r qz si impubes vñ tñ parē ē bēat solus cū offerre pōt. r si bēat maiores alios qz parentes. in pence inuis inuibus cū pōt offerre. Idē ē credunt aliqz r si sit auus qui habeat filium aut nepotem in potestate. qz pater iusto auctore poterit offerre r si cōuerſo. cū in his spūalibus ius nature pferatur positio vel ciuitati. ut i. d. q. 30. B. Latz de uoto solēnis pſſions dicitur in se. c.

¶ Et licet aliquos se voto obligare ad religionem ingressum. B. fm Tho. vbi. s. Euum r idē opus voto factum laudabitur ē qz si sui voto fiat. ut dicitur. j. uolum. 1. s. 21. qui incipit. utz melius. Et idē obligari uoto ad ingressum religionis fm se ē laudabile. B. Idēz in sum. li. 2. u. 23. q. 6. Tñ nisi hoc fiat cū maturitate pōt esse cā dīſcrimīnis. unde ad induciōe talūz uotōm r similia p que renunciantur ſeculo infra ānos pſ probationis fratres mendicantes omnino debēt abstinerē. ut in c. non solum. r. c. fe. de regu. ar. li. 6. B.

¶ Et qui uouit ingredi religionē tenet. B. fm Tho. vbi. s. Uolum ē pūntus deo facta d. bis qz ad deum parent. Et aut dicit Greg. in epla ad Bōſaciū. Si inter hoies solent bone fidei pſacis nulla rō ne dīſſolui. quāto magis pollicitatio que qz cū deo pepigit solui ſiū vindicta nō poterit. Et iō ad iplen dūm illud qz homo uouit ex necessitate tenetur. Unde glo. sup illud

ps. nouete r reddite. dicit. Non est uolenti pſult. s3 post uouit pmissio nē reddito necessario exigat. Tñ tur ergo qz ex necessitate iſtē uotum dūm sit aliqd qd ad deū pūntat. Pūntatū ē aut qz gressus religionis maxime ad deū pūntat. qz per b. hō totalitē se mancipat diuinis obsequijs. Unde reliquitur qz tenet ingredi. s. fm qz se obligat intendit ita. s. qz si intendit assoluta te obligare tenet qz citius poterit legitimum impedimentum cessante. Si autē ad certum spūz uel ſc certa conditione. tenet adueniente tpe r pōtione exire. B. Idem i sum. eo. u. q. 2. B.

¶ Quid si illi nolunt cū recipere. B. 3. Tho. fa. fe. q. 88. Si quidem intentio sua fuit se obligare ad religionem ingressum principaliter. r ex pna elegit hanc religionē uel hunc locū qz ſibi magis pgruē. tenetur si ibi recipi nō pot alia religionē intrare. Si autē picipalitē uidet se obligare ad hanc religionem uel ad hunc locum propter spūalem ppla centias huius religionis uel loci illius non tenet aliam religionē intrare si illi nolunt eū recipere. Tandē ſentētā pōt idē Tho. eo. li. q. uſqz. B. Si autē icidit i impossibilitate iplendū uotum ex ppa culpa. tenet facere quod pōt. r iſtū pūntam agere de culpa pſerua. Si autē dubitat quā intentionem habuit debet iūtorē uia chgere fm cundē Tho. r Pe. vt i sum. li. 1. u. 8. q. 5. Et ad predicta facit qd positum ē. s. religio. 1. s. i adduōe. B.

¶ Et ille qz uouit vñz determinatam religionem intrare licite possit induci ad aliam. Bn. fm Tho. scda

Pe. q. vlt. Quia i maioris itellr m-
nus. iō ille qui obligat ē voto vt
iuramento ad ingressum religiōis
minoris pōt licite induci ad hō
ad maiorē religiōez irāseat. nisi
sit aliqd spāle qd impediāt. puta
infirmitas vel cōt spes maioris pro
secus in miōri religiōe. Ille ve-
ro qui obligat voto vel iuramento
ad ingressum maioris religiōis
non pōt licite induci ad minorē
religiōē nisi ex aliqua eudēti cā
et cum dispensatōe superioris. Si
tñ ingreditur et p̄ficatur vide. j.
religio. 5. §. 3.

5 **C**Arz ille qui vouit ingredi reli-
giōē teneat ibi p̄petuo remanef.
R. fm Tho. vbi. s. Si vouens iē-
dit se obligare non solū ad igrēssū
religiōis sed ad p̄petuo remanen-
dū. tenet p̄petuo remanere. Si at
intendit se obligare ad ingressum
cā experiēdi cū libertate remanen-
di vel nō remanendi. māifestum ē
q̄ remanere nō tenet. Si aut i vo-
uendo de hoc nihil cogitauit vide-
tur obligari ad ingressum fm for-
mam iuris cōis que ē vt ingredientē
bus datur ānum p̄bāōis. Unde n̄
tenet ibi p̄petuo remanere. Si tñ
tali itēmoē iraret vt statim exiret.
nō vt satisfaciū voto. qz i vouēdo
hoc non intendebat. et iō tenet. vt
saltez velit expeiri an ei expediat
manere. Et Idem in sum. li. 3. titu.
23. q. 9. vbi et addit fm Inn. q̄ cū
qs i vouendo non distigat cui re-
gule se deuotat. intelligit se voue-
re regule illius i cuius manibus sa-
cit p̄missiōez ar. c. q̄ dei timorē eē
d̄ ita. mo. vbi cū hoc notat Innō.

Eligioiii q̄ ad

p̄fessionē. Arz ipuberes possunt
p̄fessionē facere. R. fm Tho. fa
pe. q. vlt. P̄fessio ē solēne votū
qd̄ facit esse monachū vel religio-
sus. quod quidem subditur ordia-
tioni ecclesie pp̄ solēnita em quas
habet aīe tam. Et quia ecclesia re-
spicit illud quod in pluribus ē. p̄-
fessio ante ips̄ pubertans facia q̄
nūcūq̄ aliquis habeat vsūm rōnis
plenum vel sit doct̄ capax non h̄z
sui effectuz vt faciat p̄fessionē id ēē
religiosum. A. Idem in sum. li. 3.
ti. 28. q. xi. B. Adde hic qd̄ dicitur
s. noum. §. 1. r. 1.

CArz ē p̄fessio ex p̄sa et que taci-
ta siue p̄sumpta. R. P̄fessio ex
p̄fesa ē que fit in manu abbatis si
ue plati recipiētis eam. vel in māu
eius quez planus ad hoc mittit. eē
de regu. et transe. ad aplicam. Ta-
cita nō sit p̄ susceptiōem habitū p̄
fessoz. Item si manifeste ostendat
q̄ velit vias mutare. Item si gestat
habitū cū nouitioz p̄ anam vbi nō
est distinctus in colore vel scissura
vide h. s. nouit. no. §. 4. A. Et d̄ h
dictum est clarus. s. religio. 1. §. 2.
cum additiōibus. B. Si aut pro-
fessio fiat infra ānum. vide ibidem.
§. 5. B.

CArz ille q̄ fecit p̄fessionē tacitā
teneat ad oēs obseruantias regū
res. rñ. scōz Tho. in. 4. dist. 33. In
oī cāu tenet ad tria vota religiōis
p̄ncipalia. sed ad alias obseruan-
tias quaz transgressio ex dissimū-
latōe plaroz inducit. q̄ dum videt
res nō corrigunt indulgere vidēt
n̄ vt obligari p̄cipue si sit simplex
q̄ talia discernere sufficienter nōcī
at. Lon. Alb. A. Nec videtur vta
q̄ ad illa q̄ planus pōt dispensare.

Arz obligari ad oīs regulares
obseruantias. vt. s. religio 2. §. 11.
cū additiōibus. B.

Eligio. v. q̄ ad

sui ad alia. Arz liceat tran-
sire de vna religiōe ad aliam. rñ.
secūdu Tho. fa. pe. q. vlt. Transire
de vna religiōe ad alia nisi prop-
ter magnam vtilitatem vel necessi-
tatem non est laudabile. tum qz ex
hoc plerunq̄ scādālizant illi q̄ re-
linquunt. tum cū qz facilius aliqs
p̄ficiat in religiōe quā p̄fueit q̄ i
illa quā non p̄fueit ceteris pib. .
Unde collatōibus patruz abbas
Hilariū dicit vnicuiq̄ rñle q̄ se-
cundūm p̄positum quod elegit sū-
mo studio ac diligentia ad operis
incepū p̄feciōem puenire festinet.
et nequāq̄ a sua quaz semel elegit
p̄fessione discedat. Et postea rōez
assignans dicit. Impossibile nāq̄
ē vnum eundēq̄ hōiem sil vnituz
s̄ vta tibus sulciri. quas sigs vo-
lueru simul antētare in id cum incl-
dere necesse ē. vt dnm oēm sequit
nullam uegre p̄sequat. Diuerse cū
religiōes p̄minent secūdu dicit
sa vntum opa. Pōt tñ aliquis de
vna religiōe laudabilē trāsire ad
aliam triplici ex cā. p̄io qd̄ ex ze-
lo p̄feciōis religiōis i q̄ non autē-
datur excellētia secūdu solam ar-
duū diez vūc. sed p̄ncipaliter secū-
dum illud ad qd̄ religio ordianur
et p̄ter secūdu discretionē obser-
uantiari fini p̄portionataz. vt. s.
religio. 1. §. 4. Et i hoc cāu pp̄ hūi-
litate d̄z qz petere lniaz. q̄ in ei ne-
gari n̄ pōt. dūmō p̄ter religiōez il-
li artozē eē. Si nō d̄ h̄ p̄babilr
dubietur. est in hoc superioris in

dicū regrendū. eē de regu. et tran-
se. 13. Ad si non p̄uata lnia trāsūt
n̄ pōt rep̄ta. secūdu v̄d. A. Hoc
v̄z si trāsūt i cāu licito l̄z non ser-
uato modo. Secus si in cāu illicito.
10. qz tunc possit rep̄ti. ar. c. si. eē
de regu. B. maxie si p̄fessionē in
hac secūda regula fecit. 2. pp̄ delia-
tōem religionis a debita p̄fessioē.
puta si i aliq̄ religiōe artozi icipi-
ant ip̄i remissius viuere. laudabi-
litez transit aliqs ad religiōem et
minorē si melius obseruet. Et i b
cāu et regit sup̄d̄is iudiciū. 3. v̄o
propter infirmitatē vel debilitatē
ex qua interdū puenit q̄ non pōt
aliqs artoziē religiōis statuta ser-
uare qui possit statuta seruare ka-
noziē. Et i hoc cāu dispensatōē est
necessaria. A. Idem i sum. eo. tit.
q. 15. B.

CArz religiosus semp̄ possit trā-
sire ad artozē religiōem. rñ. h̄z In-
no. Etā si p̄ter eam esse artozē n̄
n̄ poterit transire si ex suo transitu
p̄ioz religio incurrat grauem tactu-
ram vel ilamū. ar. extra de regu.
et trāse. 13. xi. q. 3. sigs vero. Nam
et ip̄e non d̄z esse cā scādali. extra
de renun. nisi cū p̄dē. S̄z cōem vti-
litatem que ē vt nō fiat iactura illi
p̄gregationi debet p̄ferre p̄uuate
q̄ ē vt sū i artozi religiōe. A. Idem
in. d. q. 15. B. Abbas q̄z ḡ media-
te subest pape n̄ pōt transire sine li-
cētia pape. eē de p̄ue. cū venera-
bilis. A. con. Alb. B.

CArz q̄ iam p̄fessus ē i latiori te-
neatur ad votum qd̄ fecerat de ar-
tozi. rñ. Remanef pōt i latiori. qz
p̄ secūdam votum solēne derogā-
tum ē p̄mo qd̄ fuit simplex. tñ pro-
uoto p̄io n̄ p̄pleto erū ei p̄ueni-

na iponenda extra de regu. r tra
se. c. qui post votum. li. 6.

3 **P**one qd aliquis regularis ipe
trauit licentiam transeundi ad ali
rem religionē postea penitet cum
nūqd piam tenent eum recipere. R.
fm vñ. Si nō inuenit amorem reli
gionē vbi recipiat. vel si poterat su
stinere austeritatem illius r reuertit
vult antefactam pfectionē. nō pot
repelli pretextu prius licētie vel
renunciatiōis. cū facta fuerit ex cau
sa. f. vt transiret ad artozē religio
nem r causa secuta nō sit. Secus si
professionem fecerit in secunda. **A.**
Con. Albu.

4 **Q**uid si abbas r conuentus licen
tiaugrit aliquem simpliciter r ipe
renūciat simpliciter non ex aliqua
cā nisi forte ex odio. R. f. vñ. Nō
valet licentia. qz hoc ē dare licenti
am vagandi. **A.** fm Aug. repellit
pōt qui non vult ferre penā d cul
pa quam forte commisit. **A.** Con.
Albu.

5 **C**ū rā bona que monachus
cōmuni suo mōasterio sequatur enī si
trāseat ad scdm monasteriū. R. f. 3.
Posti. Si exeat ante pfectionem h
ē dubium qd cū rebus suis pōt exti
re. c. de regu. r transe. statimul.
Intellige nisi ea absolute r irreuo
cabilitate donasset. **S.** si post
fessionē r sine licētia transiit ad aliud
mōasteriū res sue primo mōaste
rio remanent. r qui ipm recipit i
puerit sibi. Si vero cum licētia vñ
etiā iurim ex aliqua causa vadat
ad scdm monasteriū. tūc vsufructu
rerum quas cōtulit debet secundo
mōasterio. **A.** dicitur vixit ne ei exi
stia onerosus. Sic intellige. 16. q. 6.
cognouimus. **A.** Postu. c. d. lap

sis. **B.** Et. 16. q. 1. si qd rapuerit. **A.**
Idem i sum. eo. ti. q. 25. scd3 Hof.
qui etiam addit. Si dō sit seculari
qui religit cōsonus spūale seu re
ligionem vel eccliam. idē licite bo
na sua recipiat. vt aperte inuit c. d
ele. conuga. q. a. te. i. h. Et subdit.
Vel dic ad saluandam opmonea
maioz qd bona ipm tacite sequit.
Si autem expresse cōtulit se r sua
r ē paup. q nō hz vnde vimat tuc
de benignitate canonica sine con
tradictōe cuiuscūqz bona recupe
rat. ar. 36. dif. non tang. 17. q. 4. g.
cūqz. Si al sufficit pōt nō recupe
rat. sicut nec si dedit sine se. 17. q.
4. sūt qd opz. Et hoc nisi grā fiat vt
nisi aliqua cōditio apposita fuisse
et de p. di. appo. verū. Et subdit i
dca. q. 26. Possunt hec intelligi qñ
aliquis ingredit eccliam secularē tan
qz cōuersus. Nā si tanqz canonico
nō se qrennat ipm bona tacite. Et
sic etiam tenet consuetudo. **B.**
Religiōsi mendicantes si trāsēnt
ad ordines nō medicānti h d licē
tia pape nō habent vocem vel lo
cū i capitulo etiam si ab alijs eis
cedat. nec possūt habere prioratū
nec aliquā administratiōē vel q
cūqz officia etiam annua. nectiqz
vicarij vel ministri vel loca coram
tenentes. nec possūt qd cūqz aiarū
regimē exercē. **A.** nec p. te. nec po
alijs. Et qd cōtrarium auenturū
tū iuerit ē irritum ipō iure. quous
priuilegio nō obstante. vt i. ter. qui
sequit. **B.** Extra de regu. r tra.
se. vt p. f. f. i. c. sicut r tacitū ē.
electio p. io. f. 7. qui ic. p. u. Qm
non potest.

Reliquie et cor

pora sancto r. Antiquē reliquie si
venerat. Inuentas dō de nouo
nemo d3 publice venerari nisi au
toritate Romani pontificis fue
rit approbate. r prelati nō pmit
tant qd illi qui accedunt ad eo r ec
clesias causa venerationis decipi
antur falsis signēis. sic qñqz occa
sione questus fieri cōsuevit. Hābē
tur c. eo. cū ex eo. r de p. se. dif. i.
placuit. Et nō qd reliquias emere
vel vendere scdm Ray. **A.** Pon
scd3 gl. r. vii loco de quo statim.
B. r Hof. symoniacū ē. **A.** Idē
quod hic notatur i sum. li. primo.
114. q. 22.

Cū rā sancto r reliq possint fur
tue subtrahi vt honorabilius re
ponant. R. fm d. vñ. Nō. Nā sacri
legū ē quotiens auferit sacri d s
cro. **A.** i. etiam nō sacri. vii. c. d. q.
statim. **B.** 12. q. 4. q. 1. **A.** Con.
Al. vt i sum. eo. ti. q. 23. **B.**

Causa auctoritate reliquie sen
te corpora sancto r de loco ad locū
sunt transferenda. R. Non sūt trās
ferenda sine consilio principis. i.
pape vel sine licētia episcopo rā
r sancte synodi. de cōse. dif. i. cor.
pora. **A.** Accipit de loco. **B.** Et
hoc sicut notatur ibi verum ē cum
corpus traditum ē sepulture per
pene. **L.** de reli. i. vlt. nisi necessi
tas imineat. r tunc sufficit auctori
tas prefatis prouincie. **L.** de reli.
11. Si autem nō ē traditum per pe
ne sepulture. bene possunt trāsfer
ri sine alicuius auctoritate. **L.** d. r
h. sed necdum. Et nota qd pallega
re leges de oibus cor: ponibus loq
uatur. **A.** Et ita est veritas qz lo
quuntur dicte leges de oibus cor:

ponibus generaliter. Et idem qd i
b. s. notatur i sum. eo. ti. q. 24. De
istis etiam reliquijs tactum est. **B.**
canonizatio.

Cū rā liceat ponere reliqas ad
collū. R. scd3 Th. fa. fe. q. 96. Ea
dem ratio est sicut de verbis scrip
tis qz si ponent ex fiducia dei r s
cto r quo r sūt reliquie nō erit illi
cūm. Si autem circa hoc ante
deret ad aliqd vanuz puta qd vas
esset triangulare r huiusmodi qd nō
pertinet ad reuerentiā dei r scōz
esset superfluousum r illicitus. De
verbis autem scriptis habes. j. sō
uilegium. **A.** f. 3.

Renūciatio j.

Cōter quid sit. R. Renūcia
tio ē imris proprij spontanea resu
tatio. Nam iuri alieno renūciari
nō pōt. **A.** Itē si renūciatio nō esset
spontanea s3 coacta nō obesset re
peterē volenti. c. e. super. **A.** Hoc
sunt dcm Hof. vt patet i sum. lib.
3. ti. 26. q. 23.

Ex quibus causis petenda vel
admittenda sit renūciatio epaus.
R. Due sūt cause probabiles siue
apparētes. sed nō sūt sufficientes.
Prima ē propter fruges melioris
vite. i. religionis. Secda ē cā pprie
humilitatis. De due cause nō fue
rūt acceptate. c. de renū. nisi cum
paxidē ipm. Sū alie cāe sufficiē
tes sct. vt ibi d. Prima ē conscie
tia criminis. i. talis per quod ipi
officij executō etiam post peractā
penitentiam ipeditur. Secunda ē
debilitas corporis ex iurmitate vt
senectute. s. per quam ipotens red
deret ad exequēdus officij pasto
rale. Tertia est defectus scienter

Quidq̄ autē desideranda sit emi-
 nētia sciētia ipalio: e. ē in compēdis
 tolerāda. Quarta ē malitia plebis
 nō q̄ p̄ qualibet culpa debeat gre-
 gē dēserē ne mercenario cōparet
 q̄ videt lupū venientem ⁊ dimittit
 oues ⁊ fugit. Sed de supioris insi-
 tūc demū pōt nō tā timide fugē q̄
 p̄ de declinare. cū oues cōuertū-
 tur in lupos. ⁊ qui debuerit humi-
 lit̄ obedire tā irruocabiliter d̄di-
 cū. Quinta ē graue scādali. cum
 aliter sedari nō pōt licitū ē ep̄o pe-
 tere cēssionē. ne plus ipse hono-
 rē q̄ eternā videat affectare salu-
 tē. S̄ de h̄ vide. j. scādali. Sexta
 ē p̄sone irregularitas. vt puta si sit
 bigam̄ aliq̄ nō. de q̄bus s̄. biga-
 mia. Nō in pp̄ qualibet irregulari-
 tate d̄z et dari licētia. vt si nō sit na-
 t̄ de legitimo m̄simo si ē occi-
 sū ⁊ ille laudabiliter suū ipeat offi-
 cū. D̄mō nō sit war̄ de adul-
 terio v̄ de scōro. Nā tales oīo re-
 mouent. vt i d̄co. c. nisi. ⁊ ibi gl̄. B̄
 Si v̄o pp̄ alias causas petat ep̄s
 licētia renūciādi nō d̄z peccā. vt i
 d̄ico. c. nisi cū p̄udē. A. P̄dicta
 etiam notant i sum. co. ii. q. 34. B̄
 Cuius sit effect̄ renūciatōis. R̄.
 Effectus ē vt q̄ renūciatū ad id
 cui renūciatū regressū nō h̄cat
 si ex nouo iure p̄cesso vel antiq̄ re-
 stituto. extra co. cum inter. ⁊. c. ex
 trāmissa. ⁊. c. cū p̄sētia. ⁊. c. sa-
 ne. Et qui semel renūciatū ep̄ico
 p̄am pp̄ cōsētia: a criminis am-
 modo nō poterit eligi nec postula-
 ri. Secus si pp̄ maliciā pleb̄. c̄
 eo. post trāslationē. Renūciatū autē
 ē cōpētē p̄sio factēda ne in v̄ta
 peritū ministerij defectū i palibus
 pauat. c̄ co. ad supplicatōnē. In

qua p̄sione dignitas ⁊ scie nō
 habenda ē. c̄ de p̄ben. de milia ad
 si. Similiter ⁊ quāuis reddimā
 b̄nficij cui resignat. c̄ de v̄ta ⁊ ho-
 cle. qm̄. ⁊ de p̄ben. nisi ep̄. n. q.
 2. h̄c rei. c̄ de dona. applic. §. p̄.
 ⁊ v̄. A. Idē i s̄. c. ii. q. 35. f. 3. d̄o.

Enūciatio ij.

Qualiter d̄z fieri renūciatō
 officij vel beneficij ecclesiastici. B̄.
 Debet esse voluntaria. Nā iuris
 nō cōp̄llit renūciare. 7. q. i. q̄uis.
 extra qd̄ me. cau. ad audiētia. J̄c
 d̄bet fieri pure ⁊ absolute. c̄ d̄ of.
 dele. ex p̄c. Nam si q̄ renūciat
 alicui b̄nficio seu res p̄ r̄ualē aliq̄
 dato vel p̄missio symonia esset.
 B̄. Nam s̄per symonia p̄mittur
 nisi renūciatio pure fiat fm̄ Ro
 sti. ⁊ i sum. li. 3. n. 36. q. 3. vbi h̄c
 notatur scdm̄ eundem. B̄. Qd̄ si
 nō p̄cedat d̄atio vel p̄missio s̄
 solz iūctio esset symonia m̄talo q̄
 p̄ p̄ntiam aboiet. c̄ de symo. man-
 dato. v̄de. j. symonia. 1. §. 4. A. Ibi
 parum de h̄ videt et i. B̄. J̄c d̄z
 fieri p̄ueniētē i script̄. 2. q. i. §. c̄ccē
 ⁊. c. qualiter. A. Allegata iura lo-
 quuntur i renūciatōe ep̄ano q̄ d̄z
 fieri i script̄. s̄one i alijs scriptura
 nō ē necessaria. Et h̄ videt inuim
 d̄ca. q. 3. B̄. Et debet fieri i manu
 illius a quo habetur istanno v̄
 firmato. extra. admonet. Sicut m̄
 i ep̄o qui nō pōt renūciare nisi in
 manu pape. extra co. nisi cū p̄udē
 i s̄. Similiter nec elect̄ ep̄s p̄sētia
 fuerit p̄firmat̄. extra de ven. alla. i
 corpalia. Nec iuratus. vt. i. §. p̄.
 A. Similiter ⁊ abbas in d̄ca ⁊ p̄
 unens ad Romanam ecclesiam nō
 pōt renūciare sine l̄nia scdm̄ ap̄

ce sp̄ali fm̄ Ray. Qui et addit q̄ si
 al renūciatio fiat tenet i p̄iudiciū ⁊
 renūciatio. sed nō i p̄iudiciū
 eccle. vel p̄lati i cuius manu d̄bit
 renūciare. J̄c d̄z q̄ pōt qd̄ s̄m
 p̄licū b̄nficio renūciare sicut v̄.
 Et glo. eius d̄c q̄ h̄ pōt ad minus
 de p̄uendine. Sed p̄ius d̄cm̄ est
 magis regularē. §. q̄ fiat in manu
 e. cuius ē iūctio. vt i sum. co. ii.
 q. 33. vbi et additur scdm̄ Hof. q̄
 si renūciat alicui iuri renūciatio
 faciēda ē aduersario vel seruo pu-
 blico seu alteri recipienti nomine
 aduersarij. B̄.
 Cui renūciat iuri scripto. B̄.
 Talis renūciatio ex certa scia faci-
 enda ē. J̄c d̄z si talis renūciatō
 in ignozat ē ei notificandū. ar. i.
 B̄. c̄. quō opozet ep̄os. §. igitur
 ordinādas. col. i. Nec enī pōt qd̄
 renūciare ei qd̄ ignozat. ff. de i offi.
 testa. l. si maior. A. Idem i d̄ca. q.
 32. scdm̄ Hof. B̄.
 Cui quis renūciat iuri exp̄sse
 ⁊ quō tacite. B̄. Exp̄sse cum dicit.
 Queniam clamo ius tale vel simi-
 lia. c̄ de deci. ex m̄plici. A. hoc
 verum quando quis renūciat qd̄
 sibi debet. vt p̄ i. tex. allegato. B̄.
 Tacite v̄o cum facit compositōes.
 A. s̄. sup̄ iure quod sibi cōpetebat.
 Nā compositōe v̄ iuri suo renū-
 care scdm̄ formā compositionis
 vt. c. de q̄ statim. B̄. extra d̄ elec.
 cum iter. i. Item tacite renūciat
 faciēdo contra vt exhibēdo hono-
 rē alicuius electioni cōradixerat
 et de his si. a. ma. p̄c. ca. ex ore.
 Similiter recipiendo aliqd̄ ex te-
 stamēto qd̄ iugnabat. ff. de inof.
 testa. si p̄p̄o uas. extra d̄ sen. ⁊ re-
 aud. quod ad p̄sultationem. Vel si

petētis legamū aduocatus vel p̄-
 curator sui. ff. de inof. testa. l. i. ff.
 A. Idem i d̄ca. q. 37. B̄.
 Cui clerici q̄ ipetrant b̄nfici-
 um si subiciat se misericordie ca-
 nonico ⁊ intelligatur renūciat̄.
 Non. c̄ eo. vnico. Quinetiam si
 reddat eis literas suas. ibi sunt i
 misericordes. d̄bet talis officio iu-
 dicis restitu. c̄ eo. sane. Nam de
 cepus ⁊ nō d̄cipientibus iura sub-
 uenunt. c̄ de rerū p̄mu. cum vni-
 uersoz. Sed si renūciat l̄ris p̄ cer-
 ta p̄sētia p̄uatur p̄sētia l̄ris. c̄
 de rescrip. ad audiētia. A. Lon.
 Albi. ⁊ facit quod notatur i sum.
 eo. n. q. 30. B̄.
 Cui ep̄s nō b̄n iurauit s̄
 p̄ symonia ⁊ huiusmodi. quō re-
 nūciatū istante moue. B̄. fecidū
 Hof. Renūciatū n̄cne ⁊ i ma-
 nu archiepi si potest. alias i manu
 simplicis sacerdotis sub hac p̄di-
 tione si pape placuerit. ⁊ si conua-
 luerit vadat p̄cuius pōt ad eum ⁊
 pareat ei. ar. extra de sen. exco. nō
 dubium. ⁊. c. ea nof. §. si. Sed ⁊
 caueat ne morā p̄let ⁊ fructus sibi
 app̄ opuzet sed fidelit̄ custo d̄iat v̄
 in vtilitatem eccle. expendat ar. c̄
 de offi. or. cum vos. ⁊ d̄ offi. or. c.
 p̄n. li. 6. A. ad restitucionē oīuz
 tenet. c̄ de p̄bē. dilecto. §. si. In ta-
 lis scdm̄ Hof. de l̄nia p̄p̄ij p̄sē-
 sois quē sibi pōt eligē. A. Hoc v̄
 def̄ v̄ri si legitime fuerit ordinā-
 al cū ab initio nō habuerit execu-
 tionē sui ordinis si videt q̄ possit
 sibi eligere cōfessorē tāq̄ ep̄s. ar.
 l. nō dubiū. L. d̄ legi. B̄. Poterit
 vite necessaria stricte recipere. ar. 86
 dis. nō satis. ⁊. c. pasce. Talis enā
 si iūctū nō habeat in possessione

3
4

quā de facto habet nō debz dimit-
tere sine iñia pape s3 a fructibz d3
abstinere c7. co. post translationes
§. 3. A. Lon. Inno. q. 7. addu. Et
idem in oibus suspēsis siue ab ho-
mine siue a iure dici pōt. vi in sū.
co. ii. q. 33. ad fi.

S **¶** Alii q3 possit renūciare p. aliū
p. fm host. Pōt per aliū habētes
spāle mandātū c7 de offi. dele. cu3
ohm. §. q. 20. Idē vñ si h3 genera-
lē administratiōē. ff. de pcur. l. cui
libera. A. Immo uncapu pcuratō
vbi dñ. Pcurator: cui libera ge-
neraliter administratio rep. cōnū-
sa est pōt extirgēre nouare. aliud p.
alio permuare. B. Secus si mī
generalis pcurator: c7 c7 de pre-
ben. dilecto. l. nīso. 7. de reli. do. c.
pe. A. Velus vñ facere. l. manda-
to. ff. de pcura. Et idē qd in hoc §.
notat in sū. co. ii. q. 31. ad fi. B. Et
an talis pcurator reuocari possit.
vide. j. in se. c. §. fi.

Enunciatio iij

Quis pōt renunciare. P. fm
Host. renunciare pōt is ad quē il-
lud qd renunciat p̄tinet c7 de reg.
ad aplicā. 7. c. statumus. A. Idē3
in sū. li. 3. u. 26. q. 31.

i **¶** Alii papa possit renūciare. P.
Potest libere resignare 7. maxie
cū se insufficientē agnoscat ad regem
dum vniuersalem ecclesiaz c7 co.
quontaz li. 6.

3 **¶** Alii clericus possit renūciare fo-
ro suo. B. Renunciatio faciēda ē
ancionitate illoz quoz interest c7
d. offi. archi. ad hoc. §. si. Idēo cle-
ricus nō pōt renunciare foro suo
sine consensu ep̄i. qz ex h3 iudica-
ret ipsi ep̄o c7 de foro cōpe. signifi-

casti. alio qn qlibet clericus de vno
ep̄atu possit sibi cōstinere iudices
in alio ep̄atu. ff. de iudi. l. i. Et de h3
vide s. iudex. l. §. 2. Eadem ratiōe
nō pōt clericus renūciare p̄mūle-
gio illi. 17. q. 4. si q. suadente. Nā
7. si actione in iurariū remittē pos-
sit q̄tū ad p̄p̄iā p̄sonā. 13. q. 4. si
is. iurā mī ecclesie siue collegi sui
in p̄sona sua illatā remittere n̄ pōt
extra de sen. exco. cum desideres
§. si. A. conuincto. c. conungit p̄rio
co. ii.

B **¶** Que pena si clericus ita renun-
ciat foro suo q̄ respondeat coram
iudice seculari. P. Si cā cuius sit
cadit a cā. alioqui suum locū amittit
c7 de foro cōpe. si diligenti. A.
Ibi dñ. Et si pro eis lata sit iñia. lo-
cū suū amittunt 7. B. in criminali ac-
tione. In civilī fo perdat qd em-
cerint si locū suū maluerint obire.

B **¶** In criminali fo locū amittunt.
7. si non h3 locū siue dignitatē pōt
aliū cōordinarie p̄tiri. Et sic p3 q̄
pōt tacite renunciare q̄m ad dam-
nū suū 21. q. 3. placuit. Sed 7. mal-
to magis puniendus est si exp̄sē-
sentat 7. respondeat. Si fo traba-
tur ad iudicē secularē vide. s. iudex.
l. §. pe. A. conuinctis additio-
nibus. Et idē qd in hoc §. notatur
in sū. c. ii. q. 5. fm hosti.

B **¶** An aliquis expectat primā pre-
bendā p̄xime vacaturā in aliqua
ecclesia si alius cōtinens prebendā
tenuē fraudulenter renunciat vñ ex-
pectant i. p̄cludat via ad pinguis
rē q̄ sperat vacare nō impediunt
num expectantem. Et si p̄bendā
pinguis postea vacans conferant
isti qui renunciavit. p̄tinetur ipse
vras c7 co. si. te. l. 6. A. Ibi dñ

¶ De dicta fraude debet saltes per
aliquas pbabiles coniecturas ap-
parere. vi qz dicte renunciatio tpe
re qui p̄bendā vel dignitatē pin-
guis habebat infirmitate graui
dormebat vel aliqd aliū iminebat
p̄pter qd illius p̄bendā vel digni-
tas vacare in primo pbabili cre-
debat. E. subdiur. Ceterū si p̄dic-
to renunciā huiusmōi p̄bendā vel
dignitas fortitan pinguior p̄ferat.
co. pio dicta fraus intelligat eē p̄-
bata 7. idē renunciāns oio careat
habita 7. ambita.

B **¶** Alii renunciāns possit penitere.
P. fm host. Siquis mutat nūcuz
ad sup. oīe vñ ceda. penitet pōt q̄
durus ē integra c7. c. lecte. Secus
si nō ē uegra 7. B. elec. in causis. §.
vñ. A. Idē in sū. co. ii. q. 31. Et vñ
q̄ res non sit integra qm superior
expos. ta renunciatio cepit cogitare
sup. ce. ep̄a. de ar. deci. §. vi. B. S3
7. si talē pcuratorē ignorat. A.
7. cōstituit ad renunciā. sū vñ p3 i-
ur. allegatio. B. reuocauerit tene-
bit nihilominus cessio facta a c7
reuocatio perueniat ad eū. nisi ma-
litate fuerit factū quin peruenit
ad eum. vi in cle. cū illud c7 de re-
uen. B. Ibi dñ. Siquis ad ceden-
dū pontificali vel alij cuiuslibet di-
gnitatis vel beneficio pcuratorē
spone ac libere cōstituerit 7. ipsū
ignorantē postmodū duxerit quō
liber reuocandū teneat cessio. facta
per cū anteq̄ ad ipsū vel illius i-
cūis manibus cessio fuerat faciē-
da non cā reuocatio huiusmōi de-
ducta sit nisi forte per ipsos aut ali-
os malitiose factū fuerit quomi-
nus ad eos vel eozū alterū an ces-
sio potuit reuocari peruenisse.

Qui dō impetraverit licentiam ce-
dendi cogendus ē. A. si cedere. vt
in. c. qd sequit. B. c7. qdam.

Enunciatio iiii

que possit renunciari. Alii ha-
bens vocē in electione possit renū-
ciare. P. s. electio. l. §. 9. A. Et idē
qd ibi notat in sū. li. 3. u. 26. q. 26. f3
hosti.

B **¶** Alii debitor possit renunciare
probanoni solutionis per testes 7
huiusmodi. A. Illud huiusmōi h3
ponit Host. vt p3 in sū. co. ii. q. 27.
vbi hec notant. B. P. Licet qdā3
dicant q̄ valet renunciatio in fm
hosti. nō vñ verū. qz ius p̄bendi q̄
testes p̄pter cōem vtilitatē inducū
7. Ande vsus testū frequē3 7. necesse
sarius ē. ff. de test. l. i. nīso p̄rio. Er-
go tali iuri renunciari non pōt qz.
ff. de posy. quos p̄tor.

B **¶** Alii renunciatio iuris possit fi-
eri in futurū. P. fm host. Si lex id
est. A. si. ex qua ius alicui oritur cui
renunciatur. B. potest p̄ futuro
renunciari. Al. nōn qz quod nō ē
renunciari nou potest. ff. de pac-
tes fratres. ff. de cōtrahē. emp. 7.
ven. in lege. A. Idem in sum. co.
ii. q. 28.

B **¶** Quid si quis renunciat omni iu-
ri sibi competenti 7. comp̄tū pro
similiter 7. luteris impetrans em-
petrandis. P. fm hosti. quo ad fu-
turum si generalis sit renunciatio
non valet vt in p̄cedēt. §. dicitur
est c7 de p̄sū. cū accessisset. Si vñ
specialis in quibusdā iuribz 7. seq̄
tur generalis renunciatio valet. A.
l. si quibusdā specificatis subseq̄t
renunciatio clausula generalis.
vt in sū. co. ii. q. 19. vbi hec notatur

B. L. qm mulier tu. offi. sun. potest
l. si. circa mediu. r. in Buien. vi li-
ceat ma. r. aute. ibi posita.

4 C In suma oia fm hosti. q remu-
ciari possunt oia iura copetentia cir-
ca seruantes et si animalia sunt ex d
sepul. in pntia. r. de deci. ex mul-
tiplici. A. hosti. dicit q possunt remu-
ciari iura et no scripta puta circa
seruantes copetentia. Et si h eiaz
animalia sunt in futu r remu-
ciari pnt vrim. dco. c. in pnta. r. c. ex mul-
plici. vt in su. eo. ii. q. 30. vbi h no.
B. Jte iura copetentia circa bene-
ficia sicut r ipsa bnficia renuncia-
ri possut vt dicitur e. s. renunciatio.
2. s. i. r. r. renunciatio 4. s. i. Jte oia
iura copetentia per aliqua instru-
menta sicut etiam ipsa instrumeta
renunciant. L. de fide istru. l. 3. et
de pac. cum pudem.

Epresalie

Dicitur re-
pstat qm aliqs oriandus d
vna terra spoliat vel dmsificat ab
oriundo de alia terra. vel etia si d
bius non soluit ei tuc dat potestas
isti spoliato q satisfaciat sibi q que
libet de terra illa vnde est ille spo-
liator vel debito.

4 Querit ergo vni sint licite. B.
Et si inique sint r legibus phibite
tanqz nali equitan. Jte. qz aliqs p
alio grauaf nihilominus spaliater
prohibetur ne concedant vel exten-
dantur. A. s. p interpretatone cuz
suerint generaliter concessisse no ex
pressis personis ecclesiasticis. vi c.
r. si. de q. 3. B. Contra psonas ec-
clesiasticas vel bona ipsaz pntia
cuiuscunqz consuetudinis. Et qz
tra fecerint nisi reuocauerint infra
annu. A. l. a tpe cōcedis vel exte-

flonis. vt ibi. B. si persone sint sig-
gularces sunt excoicare. si vniuersi-
tas est inierdicia et de iniur. r. da
no dato. r. si pignoraciones lib. 6.
C Sed pone q aliqs expoliatus
portat litteras ciuitatis seu ad ciui-
tatem vbi manet expoliatus tpeit
iusticia. nec fit ei. mi quid in hoc ca-
su poi cōcedi representatio. Eude q
sic. qz h mo no grauaf aliqs p alio
sed potius ciuitatis rector vel ciui-
tas in suis ciuitibus ppter negligē-
tia. Eude. 23. q. 2. c. dñs deus di q
gens vel ciuitas plectenda est. que
vindicare neglexit quod a suis ci-
uibus improbe faciū est. vel redde-
re quod p iniuria ablaf est. Sañ
vt cōcordare Tho. sa. fa. q. 40. r.
30. an. super dicto. c. r. si pignora-
tiones. ita m q etiam in hoc caso
ad clericos non extendat. r. qz sibi
de rebus non auctoritate ppropa
sed iudicis satisfaciunt vt idē 30.
dicti. A. 30. an. in dicto. c. r. si p-
gnoraciones. in nouella dicit fm
Arch. r. ei. vbi. q intelligitur d au-
ctoritate iudicis spoliari preceden-
te prio snia sup negligenna r dñe
tu iusticie. Secundu alios aq de au-
toritate iudicis spoliantis seu in-
sticia facere negligēt. Et subdu
fm Guido. q prmiū dicit pōi re-
telligi vtri qn non poi habere re-
curfus ad iudicē spoliantis seu in-
sticiaz facere negligētia. qd dicit
raro posse contingere. B

Residentia

l. de-
rico-
no-
rū tu suis ecclesiis. Vbi no-
ta q qui hz beneficiū cū cura tene-
tur ad residētia et de elec. l. 3. cano.
li. 6. Similiter r q habet qncunqz
alia beneficia quibus hoc cōpetē-

et raro vel privilegio seu cōsue-
tume appobata. vt Inno. ponit
et de cle. non resi. clericos. Et ad-
dit. intellige omne beneficiū resi-
dentia regere nisi dñi cōllet. Et
candem quati sniam ponit hosti.
diffusius dicens q quilibet clericus
tenetur residere et. c. si. sue. ma-
gri sit beneficiū vt episcopat. 7. q.
1. pñem. r. debet crisma consecrere
ordines celebrare. r. quolibet die
pñico diuinis officijs interesse. de
cōl. of. 3. c. ps nisi ista cā impedi-
at vt ibi dicitur. Similiter et si modicū
sit beneficiū vt et eo. conquerite.
Et qz beneficiatus interesse mata-
ritas r respectus al si uico: r. gibilis
dponunt. qz. dif. ca. fi. Et vide. s.
clericus. l. 3. si. B. Idem quod hic
notatur in su. lib. l. n. 7. q. 7. vbi r.
additur fm hosti. q is cui tanqz de
nemeruo assignantur pensiones
aliquę seu stipendia ad residentia
non tenentur. Talis tñ ad antioda
obi garur. r. si offendit ecclesiaz a
qua tenet beneficiū tanqz ingra-
tus priuatur. B
C Alrū quis ex consuetudine pos-
sere cepit fructu bnficij in absentia
fm hosti. Poi vt et de cōst. cū
ota. B. Et ibi hoc notat gl. que et
dicit q secus est de iure coi. Sed r
puo hoc intelligendū in qm per
hanc consuetudinem non deroget
uicimo cultui vel al non sit irradia-
bilis. Al secus est de cōsue. c. si. B
Secd talis consuetudo contrario
statuto tolli pot vt si ecclesia sit mi-
nistis destituta. ita m q pñenda
absentis assignet surrogato et. c.
cū dilectus. Sed si tale statutu fa-
cerit canonici pp ppua cōmoda
puta vt inter se diuidant illud qd

absens consueuit accipere. nō re-
let et de consue. cū omnes. A. B
in dicta. q. 16.

C Quis clericus i beneficio debeat
residere. B. fm host. Residere ds
in propria pona seruando eccle-
sue et. c. qz nonnulli. r. c. se. Et ds
sunt in suo ordine et de fi. psoy.
ppo sunt. Pari enim est iuri pte
sentia exhibere r curā pprie eccle-
sue negligere. B. Idem in su. eo. li.
q. 27. vbi r additur fm eundē. Et
hoc est contra pñā cōsuetudinē
quarundā ecclesiarū q reputat ca-
nonicos residentes ex quo pñentes
suū lū non intrent ecclesiam. B
C Alrū nō residēs possit excusari
ex aliquibus causis. B. Excusas prio
qdē si ista sit causa sue absētie. vt
ppter inimicitias vel aliqd huinf
mōi et. e. int qmōz. Et tūc tenet
p vicariū deseruire. vt. s. cler. cus
1. 3. si. Et de intellige si pñs sit sed
sue sua culpa importēs sit sacran-
tū infirmus et. e. cū dilect. 7. q. 1. pñ-
tū. 2. si de licētia plati cā rōnabili
sit absens et. c. rclati et de elec. l. 3
canon. li. 6. Al etiā sine lnia plati
peregriuari nō pot de cōst. dif. 3. n
opouet et de voto magne. s. v. et.
3. si habet ecclesia parochialem
pot ex dispensatōe epi esse i studio
per septē annos. vt. s. ecclesia. 2. q.
1. 4. si haberet sup hoc spāle priui
legit habet et absens. p residentē.
vt habes in. s. se. A. Ad illud qd
habet hic r in. s. se. facit qd notat
in su. dicta. q. 27.

B
C Sunt r ake cause i qbus nō re-
sident habet. p residentē prima ē
si sit in hūito pape et. c. cū dilect
Secunda est si vn' vel duo ex ca-
nonicis sint i seruitio ppriy epi et

eo. de cetero. r. c. ad audientia. Sz
ep̄s suffraganeus si moret ei ar-
chiepo nō v̄f resistere. ar. c. d. of
fi. o. p̄s aliorum. Et nō q̄ qui est i
seruio pape v̄l ep̄i sui recipit qdē
fructus beneficij p̄ter vicualia si-
ue quondam distributōes q̄ n̄
solē. abientibus vari. v̄t i dō. c.
de cetero. r. c. de p̄ben. l. 3. r. c.
de cle. n̄. res. c. i. l. 6. Et de b̄ vide
s. beneficiū. r. s. p̄l. A. P̄on^o v̄-
detur. s. si. B. Terna est si se non
absentat in fraudem sed ecclesie
sue iura fideliter prosequitur. c.
eo. ex parte. In quib^o casib^o p̄s-
sit quis per vicarium deseruire.
vide supra clericus. l. s. h. r. infra
vicarius. s. l.

Es inter alios

acta r. c. vide. s. snia. s. 9. r. 10.

Restitutio rei

mo coiter. At̄ quis teneatur
statim restituere. R. fm̄ Tho. fa. fe.
q. 61. Sicut accipere alienam ē
contra iusticiam ua r. detinere eā
q̄ p̄ hoc q̄ aliqui detinet rem alie-
nam inuito dño impedit cum ab
vsu rei sue r. facit ei iniuriā. Na
n̄ scilicet ē at q̄ nec p̄ modicū tēp^o
l̄ in peccato morari. sed quilibet
tenet fca. im̄ p̄m̄ deserere. fm̄ il-
lud. Eccl. 31. Quasi a facie colubri
fuge p̄m̄. Et ideo tenetur quilibet
statim restituere vel petere di-
lationem ab eo qui p̄t vsum rei
concedere. Lō. Ray. A. Ista peti-
tio dilationis vel remissionis faci-
enda est per se vel per alium quā
do debito: est impotens ad solue-
dū fm̄ eundē Tho. fa. fe. q. 61. ar.
B. Et hoc nisi ex ipsa p̄m̄one fe-

queret reuelatio peccati seu aliud
scandalū. ar. c. officij. c. de pe. r.
re Et ad p̄dictor^o clariorē intelli-
gentiam distiguendum est. q̄ aut
d̄ bito: est potens restituere aut n̄.
p̄ casu tenet statim restituere vt di-
ctum ē. So casu aut ē impotēs oio
qui nō oio. Si oio excusat. q̄ im-
possibile nullā ē b̄bligatio. ff. b̄
re. iur. l. impossibile. r. iō sufficit
hoc casu q̄ p̄ponat restituere cus
poterit. l. 4. q. 6. si res. Si n̄ oio tē
tenet statim restituere id quod p̄t.
Et s̄ Ray. i. ti. de rapio. s. forma.
Ista potentia videtur consideran-
da vsq̄ ad medicinā suam r. sue
familie reseruaia sibi solum ex re-
ma necessitate. Et idē nō in sū. l.
2. l. 3. q. 86. Sed certe non solum
extrema sed et magna necessitas
videt excusare a restituitōe. c. b̄
fur. c. si quis p̄pter. vbi dicitur qd
si quis p̄pter necessitatez famis su-
raus fuerit aut restituat aut tres
ebdomodas penitet. Et sic non
cogitur precise restituere. Et illud. c.
intelligitur in necessitate et nō ex-
trema fm̄ glo. r. Immo. ibi. Unde
ad clarius hoc intelligendū uerū
subdistinguedum est. q̄ aut debi-
to: est in articulo extreme necessi-
tatis. aut non. primo casu non te-
netur ad restitutionem. quia i ex-
trema necessitate oia sunt coia. l. s.
cum in eadem. ff. ad. l. rodi. d. iac.
Unde r. super 4. p̄ sniarum. dis. 15.
dic̄ Scotus q̄ si detinēs rem alie-
nā ē in extrema necessitate. r. ille
cuius est res nō. sed habet aliqua
circa necessitate extrema dicitur
q̄ ista res est detinens iure poli.
quo in extreme necessitatez art. culo
ad p̄uidēdū necessitatē nature via

obus extrema necessitate detēns
ē cōcessa. c. de b̄. sig. exijt q̄ semir-
nat. l. 6. Si ambo sunt in extrēa
necessitate si prius dñs dicitur ad
eoz debet reddi dño duplici iure
nō q̄ prius suū. tū q̄ id ex ista sua
necessitate factum est suuz. Si vō
prius dicitur detinens factum est
suū. r. tūc dño postea deuenienti
ad illā necessitatē nō debet reddi
q̄ cessauit dñm eius i re ista r. fa-
ctū ē alterius iure poli. Si ambo
simul dicitur dñm q̄ d̄z r. ddi
dño. q̄ nūq̄ cecidit a dño. Pro
B̄ facti q̄ duob^o cōcurrēt^o p̄ualz
q̄ ē potius. ff. de sta. ho. l. querit.
Et subiungit Scotus. Si detēto:
deuenit ad p̄nguiorē fortunā te-
net restituere q̄ occupauit cessan-
te extrema necessitate. Sz si nūq̄
ante extrema necessitate occupasset
tunc iuste simpliciter occupasset. s.
rem sua. nec ad aliquā tenetur re-
stitutionem. hec ille. Tunc videt
q̄ si deuenit ad potentia restituat
sua r. ḡ cessit bonis. C. de his q̄
po. ce. do. l. 1. Non nū tenet nisi iō
tū facere p̄t. l. 3. ff. de cessi. bo. Et
ib̄ vltio casu intelligit facere posse
deducto ne geat. ff. de re. iur. i cō-
d̄natione. Po casu qñ debitor nō
est in articulo nechtans extreme aut
restitutio ē icerta aut ceta. Si icer-
ta r. quia non muenitur creditor
vel eius heres. restituitio factū ē
pauperibus. c. de vsur. cū m. Et
tūc debitor impotēs poterit se libe-
re p̄ponere manu ep̄i ad quē p̄t
nec p̄sio pauperū. r. ep̄s si vide-
rit fm̄ dea expedire poterit ei fla-
tore debitorē vt paup̄i tōnū vel i p̄-
tē vel p̄bere ex dilationē vt paula-
tim eroget paup̄ibus. vt r. ponit

i dea. q. 86. in sū. l. 2. n. 5. ad si. Sz
i eo q̄ loquitur ibi de penitentiario
vt possit b̄ facere p̄t intelligi si ipse
penitentiarius habeat sup̄ hoc aucto-
ritate ab ep̄o. alq̄ se non p̄t q̄ tu-
re nō canet. 3o dñs An. de bu. in
dicto. c. cum tu. in. l. q. dicit penitē-
tium hoc non posse. Sed r. quā
apud debitorē aliquid relaxat ab
ep̄o vel ab alio habete ab ipso an-
ciouate. d̄z orare vel alia bona fa-
cere. p̄ his quozū ille res sunt vel
gbus debent. r. iquātū veniat ad
fascultate. p̄ illis sacre elemosinas
vt si non p̄t facere qd̄ debet. salte
faciat qd̄ p̄t. sicut dicit Th. fa. fe.
q. 61. art. 2. in eo q̄ nō p̄t mēbz
abscissuz vel sublata famam resti-
tuet. quia debet i pecunia v̄l alio
modo quo p̄t recōponere. Si
restitutio ē certa. l. q̄ scilicet sue p̄t
sciri particularis personā cui d̄z
fieri. tūc si debitor est in tanta ne-
cessitate r. creditor tenetur per ele-
mosinā subuenire. debitor nō te-
net ad restitutionē. Na b̄ casu ipse
creditor tenet retrō reddere. An
de. 48. dis. sicut hi. sup̄ verbo iua-
dere. dicit glo. q̄ possunt paupes
cogere diuites ad eis p̄standū nō
p̄ viam actionis sed denunciatio-
nis ad ecclesiam que p̄t diuites
cogere ad hoc agendū. 3r̄ ē gene-
ralit̄ debitor nō tenet ad restitu-
tōnē eo casu quo creditor rōnabit
deberet nolle sibi fieri restituitōez
vt dicit Scotus sup̄. 4. sniarū dis.
15. vbi subiungens exempla dicit.
Debet enim velle glibet restituere
sibi nō fieri quādo est in p̄uidētis
cōmunitatis vel recipientis resti-
tuitōnē. quia debet velle bonū suū

et boni comune. Deb et etia velle non fieri restituone quando est i diffamianone restituentis. quis d bet magis velle saniam proximi q illud modici sui stam. Con similitur debet magis velle q vite tur magni icomodū. prinu restituens. q modici icomodū suum vel nullū i illa modica dilanoe restituens. Ex his sequit q quando esset restituo damnosa reipubli ce vel ei cui sit vel diffamiana restituentis vel nimis notabilr dam nosa nō tenet ad statim restituendū. s; sufficit q statim ex affectu restituat. et q actu restituat cessantib; inconuenientijs hinc inde. Ex predictis et subinfert. Quādo ab lato fuit occulta tunc non tenetur ablatore se prodece. nec per cōsequens per seipsam restituere sed per aliam perionam secretay. et si delem. et expedit q per cōfessorē quia sibi est crmien d electum per confessionem. et de eius fidelitate q restituat siq; sue cōmissum sag debet credi. Patet igitur hic differri restitutionē quousq; voluntas talis persone et oppoznitas habeat. **Decille.**

Cum restituēda ē res furtina v; rapta seu a male accepta. **ff. fm Ray.** Et cui res subtracta fuit et si nō sit dñs rei. sed sua interfit ex cā honesta rem non esse surreptam v; pua q; habebat i eaus pignoris vel vsum aut aliq; huiusmōi. **ff. de furtis. l. is cuius.** Si v; ipse cū nuncres ablata ē furanus fuerat eam. non sibi sed dño erit restituenda. vel illi cui prior fur vel rap tor surripuerat si sua vt dicus ē intererat ex causa honesta. Et fiat

cante qñi pōt p religiofā et bñit modū ita q nulli persona furti dāat. **Ymag regularit** restituo spoliatis faciēda est. **q. 3. l. reitēgrā da. et scire p totā questione. et c. b. rcti. spo. scire p totum.** Fallit tam quādo nō nñ iste male accepit sed alius et turpis dedit. de quo faciē dum ē vt dicitur est. **cl. elemofyna. l. si. fi. A.** Et ibi laius in additōne. **B.** Et hic. **j. s. antep. A.** Et ibi d hoc dicitur. Et ad maiorem bñit s; declarationem pōt generalit dēci quod restituo faciēda est pncipalibus vel eorū heredibus si i ueniunt al; pauperibus. et de rñris. ci. m. Sed in hoc clarus dēi guendo dicendum ē. q aut q; obligatur ratione turpis receptionis in qua participauit etiam dās aut al; primo casu non tenetur restituere danti. quia in pari causa turpitudinis pnoz est condno possidētis. **ff. de cōdi. ob turpē causay. l. si ob turpē. §. poro. et. l. eo. l. 2.** Et iō hoc casu cum restituo non fiat persone pncipali saltē d; fieri paupibus tāq; si non iuenerit pncipalis vel ei heres. p dicitur. c. cū tu. Fallit i accepto p symonias. q; d; restitui illi ecclesie i cuius intriaz acceptū ē. et de symo. c. de b. **Itē et nō erogat paupibus quādo turpis acceptus ipso iure appli caretur fisco vel pziato. quia de alieno nō pōt fieri elemofyna. i. q. i. non est putanda.** Et hoc et notat in sum. **li. 2. ti. 8. q. 3.** Et exceptio b casu cum res applicaretur ipso iure fisco vel pziato. i; turpis accipiēs nō cogatur restituere turpiter danti. an si vellet postea restituere eidem danti. **Nā iure nullo**

habet hoc. Et pene sunt restringē de de pe. **dis. l. c. pene. et in. c. odia de re. iur. l. 6.** Et notat in su. **li. 2. n. 8. q. 15. ad finem.** Est etiam cōfus in quo i; dāns nō fuerit in turpitudine pariceps. non tamen est sed pauperibus sit restituo. quia dās ex obligacione dedit licet accipiēs turpiter receperit. videlicet quando audens vel paganus fuerit aliqd lucratus a xpianis occasione officij publici. Illud enim d; conuertim vsus pauperum xpianorum fm puidēntiam diocesani episcopl. et de iudeis. cum sit. **fo. cdu** quādo obligatio ē aliunde **ff. ex dicitur turpi causa dñstinguenduz ē.** Aut nō iueniunt creditores seu eorum heredes. et de hoc dicit **ifra restituo. §. 6.** Aut inuentantur et tūc aut obligatio ē psonalis. et de hoc dicit. **j. restituo fo.** Aut obligatio est realis vt q; habet q; rez alienam. et tūc si habet a nullo v; saltem a dño clarum ē. quia semper dño ē restituenda. **ff. de rei vē. per totum. et. l. eo.** quia cuius dādum est quod suum ē. **ff. de iusti. et inf. l. iusticia. §. iuris pcepta.** S; si habuerit ab aliquo alio titulo translatio puta per donationem vel renditionem vel similem simi lter restituo fit a dño rei gratis. **l. b. furtis. l. in ciuilem.** Si v; habuit titulo non translatio puta in comodātū vel locatū vel et sine titulo fonte quia sustulit illi videtur restituenda a quo habuit. **l. loca. l. i.** si quis cōductionis. Abi dicit q; conductor debet oio locatori reddere. i; dicit se dñm. et postea agē d; dño. Sed hoc d; iel l; qñ nō pstat d; domino nec po

terat incontinēti pzbati. **ff. bene audiret mouens questionem d; to mniq. ff. de pos. l. bona fides.** vbi dicitur q; quādo fur deposuit rē apud dñm dicit rei dñs non cogitur reddere. Logitur ergo in hoc casu habens rem illi restituere a quo habuit nisi statim possit d; suo domino probare adeo q; si etiaz a fure vel pcedone quis habuit tamē d; ei restituere quādo habuit causam ab eo. vt patz in dicta. **l. bona fides.** S; si non habuit causam ab eo. puta quia ei per furtuz v; rapinā abstulit. tūc quādo p furtum puto quod non debeat furi pzioti restituere. quia nullus male fidei possessio; hoc casu habz ius re pcedi. Nam ei datur actio furti cuius interest et honesta causa. **ff. d; furtis. l. cuius inest. et. l. is cuius inest.** Itē nemo debz ex improbitate sua consequi actionē. **ff. de furtis. l. itaq. §. 1.** Est tamē casus in q; fur actionē furti habz. **ff. de fur. l. qui vas. §. si ego.** vbi dicitur. Si ego poliēda vestimēta tibi locauero et tu titio cōmodaueris utiq; furtum facium sit. tibi datur actio furti quia tua inest cum tibi tenearis reddere. et tibi aduersus te datur actio quia furtum feceris titio cōmodādo. hoc itaq; cā fur aduersus fure actionē habz hoc ibi. Et hoc ideo ē quia a pncipio habuit rem et voluntate dñi eam sibi locādo prop; quod intererat eius et ex honesta causa. **ff. sec. vi. par. et predictis.** Quādo autem per rapinam quis rem abstulit a fure vel pcedone. tūc videt et restituēda. quia et pcedo est restituentus. et de resti. **ipo. c. i. l. iur.**

ris. Immo nec dño lz rapere rem
suã nisi i cau de quo. s. bellu. l. 6.
1. 2. 2. Al perditus suũ. Et nõ dñs
tenetur ad estimatiõez rapie rei re
gulariter. C. unde vi. l. si quis i tan
tam. Qui ergo furatus è furi vel
predoni non tenet furi s; dño vel
ali; hñm us in re restituere. Secus
è in raptoze. Sed i quocũq; casu
dicum è deberi furi vel predõi sic
ri restitudoz. si pcurat dñs i repe
nitone dz dño potius restituat. d. l.
bona fides. Immo è si dñs nõ re
peteret q; ignoraret quis haberet
debet qui h; domio denunciatur vt
ipam recipiat. extra de furtis qui
cuz furc. dñmodo fiat sine pericu
lo furis. 2. q. 5. hoc vf. vbi dicitur
q; peccata proxima eis reuelanda
sunt qui possunt. pdesse t si obesse.
Et quod dictum è de dño concur
renie ad repetitõez cum fure idem
è de omni alio stendente aliquod
ius honestũ. q; semp illi facienda
è restitutio qui vouit manus ius. d.
l. bona fides. 2. è ar. in. l. queritur.
ff. de sta. ho. Et ideo qui vicerit si
lio vel seruo pecuniã tenetur resti
tuere patri vel dño cuius è. ff. de a
lea. l. si. Immo è filij tenentur resti
tuere patri res que spectant ad eos
iure ppuetans. sed vsufructus ad
parentes quod è regulare. Fallit
in castrensi vel quasi castrensi pe
culio. Item in beneficiabus. vt i
C. si annum. 14. extra de mdi. l. 6.
quia eas non possunt adiuuistra
re vel obligare. 2 minus alienare.
C. de bono q; liberis. l. n. 9. filij at
familias. Et assignatur rõ ibi. **De**
lino è eni coartare iuueniles calo
res ne cupiditati dediti trisè exiũ
sentiant qui eos post dispersus ex

precat matrimonium. **Propt** qd
in omnibus his casibus videt ph
restitutione fieri debere. Et ideo vt
eadem rone in oibus filiabus vsi
qs acceperit rem a pupillo restitua
at tutori. Sed cui restituitur rro
ecclie. Dicitur q; pccato si non
è in culpa. Si xõ è in culpa vt q;
res ecclie ipse diff. pauu. vel ex car
nali affectu 2 non iusta cã doauit.
qd facere non põt. cã ebs 2 q; h; b;
stabus rez ecclie sit pcurator 2 n
dñs. 2 pdutionez ecclie meliorare
põt. d. cetero: è vò facere non dz. c.
de dona. c. fraternitatẽ. tunc pccat
pncipium culpe non vf q; debem
se irromutare. c. de cle. 2u. dicitur
Et iõ fiet restitutio successori cã. d.
c. fraterni. atem. Vel si adhuc non
è successõ: expendat in vtilitatem
ecclie. c. de symo. de hoc. **Doct**
notat in sum. l. 2. n. 5. q. 18. vbi 2 b
talibus of. Sed cui fiet restituo.
Et subditur. dicit Ray. Credo q;
auctoritate iudicis pcuratoris de
beat fieri ecclesie cui sic inuito se
ablatum è. ita q; ille eidem qui de
dit nisi cum turpiter dedidit. tunc em
non sibi sed successori suo poterit
fieri vel superiori. vt dicit Hosti.
vel in vtilitate ecclie pueritur vel
è eiusdem loci pauperibus si hoc
expedire videbatur eroget ar. 7.
q. 4. si quis in arrio. Hoc vltimuz
s. q; dicitur pauperibus dicit glo.
Ray. q; melius è cã indigent pau
peres vel san s abundet ecclesie.
Alioquin melius è q; in vtilitatem
ecclie pauperis pcuratur. Idem
Al. Saus cõ. Tho. fa fe. q. 61. ar.
5. 2 ar. vlti. Quod auz; hic dicit
Ray. de auctoritate iudicis penit
tialis gl. dicit. Si in super talibus

dispensandis habeat potestatem.
dec. ibi. Et ad predicta attendant
accipientes a clericis de rebus ec
clesie cui non indigeant vel non cõ
ueniant in vtilitate ecclie. vel non
alia iusta rõe lz potius occasioe p
longinuitatis uel auicitie. q; tenen
tur ad restitutionez. ut 2 Tho. põt
in dicto ar. 5. Et nullo forius si
accipiant ex cã turpi. ut ex meretri
co ludo vel alia quacunq; turpi
cã. vt 2 notat in sum. l. 2. n. 5. d. q.
18. **Quis in lz dñs pcurat in repe**
nitone non prefert si quis forte ha
beat rem ab eo qui è dñm hbet
noem plus q; è vsufructuarius.
Nam magis eius interest habere
rem quã dñi q; dñs h; ppuetate
que pñt in nudo iure domi è per
se pñt 2 vsufructuarius h; ius
vendi 2 fructũ. ff. de vsuf. per
uonit. 2. C. 2 In st. eo. ar. Immo
è si ipse dñs sustulisset teneret furti
l. de fur. l. cum res. s. si bona fide.
Item si esset qui posset rem renne
re rone impensaz factariũ in ca. ff.
de fur. l. si quis qui pmodat. 2 b; of
q; ad omnia furatus è re pmoda
tario. l. cã qui pmodauit nõ tenetur
restituere nisi pmodatarius potuisset re
tenere rone impensaz in re facta
rum. Idem è si rem haberet obli
gatus pp eandem rone. Itẽ qd
debet è de re aliena restituenda dño
idẽ p oia intelligendũ è de re affect
uata. puta que p vim ppuisiam al
ter data è. Nam illi è restituenda
q; vim passus è. ff. qd me. cã. l. me
num. l. cõ aut. B.
Et q; q; absoluat a restitutõe si
is cui debebat remisit siue dõauit.
Et absoluit. si è psona que donat
posset. de quo vide. s. donatio. l.

2. **Que donatis postq; facta è po**
sita 2 penitentia non renouatur.
vt Ray. ponit de hac cõgõne vide
j. restitutio. 3. s. pe. A. Et intellige
hoc si remisio fiat libera voluntate
creditoris al non valeret. vt. s. s.
pe. 2 dicitur è s. bellu. l. 1. s. x. in ad
ditione. B.
Quid si psona cui debebat fuit
tui defuncta est. rñ. fm Ray. Resti
tutio facienda è heredibus. Sed
hic distinguitur. q; si heres è aliquis
in toto vel in parte. tunc fiet a resti
tutio sicut contingit in toto vel in
parte. Si aut heres institutus è i ali
qua determinata quantitate. puta
in centi vel è i domo 2 non plus
tunc restitutio non dz fieri heredi.
A. q; scriptus heres i certa quant
itate vel rebus particularibus non
è heres. s; potius legatarius. C. de
hered. insti. l. quomens. B. sed illi
uel illis quibus testator reliquit dñ
spofmonẽ residuoz bonoz. A. i.
veris heredibus vel executoribus
a testatore deputatis fm dispositõ
nem testantis cuius voluntas oio
seruanda è. l. 3. q. 1. vltima. B.
Curum quis teneatur restituere
rem cum fructibus. B. fm Ray. q;
libet male fidei possessor tenet re
stituere rem cum omnibus fructi
bus perceptis 2 quos ipse dñs per
cepisset si posse disset è de restit.
spo. grauis. ff. de condi. fur. in re.
ff. de rei vend. si nautis. s. gnãter.
Et intellige fructus qui supersunt
deductis expensis illis que sunt
grana fructuum querendorum p
gregadozum 2 conseruandorum.
que deducunt tã a male fidei q; a
bone fidei possessore. ff. de peti. h; b;
l. si a patre. s. vl. p ossessor autem

bone fidei non tenet de fructibus quos pcepit quod si fuit bone fidei possessor si iam psumpti sunt. s. de extantibus tenet. C. de rei ven. l. c. t. u. **Hic lan** e distinguedu. An quis obligat ad restitutione rei alie ne. aut alteri debite. Si eni rei alie ne. tunc si e male fidei possessor q statim de male fidei euz sciuit re ad alium punere. et de prescrip. c. si. tenet oes fructus restituere. C. de rei ven. l. certum. Sed hic iterum distinguitur. Nam si talis possessio non habuit nihilum. claz e q tene tur omnes restituere non solu pceptos sed et qui percipi poverut p dnm rei si rem habuisset. ff. de re gu. iur. l. general. Si vo habuit nihilum puta donatois vel venditio nis vel alium solum tenetur de pceptis. l. si fundu. C. de rei ven. Sal lit quando nihilus e habitus per me tum. qz tunc et tenetur de percipiendis. l. sed et partus. ff. quod me. ca vbi glo. addit et res alios casus vi delicet qn nihilus habetur contra i terdicta legam. l. que ad modu. C. de agri. et censu. l. xi. Item qn habetur in fraudem creditoz. Item quando emiur res sicut sine solen nitate. Ad si e bone fidei possessio non facit suos fructus naturales. videlicet qui nascitur su industria hoium. vt doma et similia. et illos tenetur restituere. non tamen vltra q ex illis sit facta locupletio. l. vtz ff. de peni. h. c. Fructus vero idu strales. i. puenientes ex industria hominis non tenetur restituere ni si extantes. sed post lute pef. omes quasi per contestatione sit consti tutus male fidei. d. l. certus. Puta rem in q si habuit vltam cam luti

gandi q non teneatur nisi i qm factus sit locupletio. et videtur p bari in. l. illud. ff. de peni. h. c. vbi expresse dicit q puctus de heredu te no tenetur de rebus pdms possi acceptum iudicium si habuit vltam cam litigandi. Et de istis fructibus e plena et magistra glo. i. l. ex duc so in prin. ff. de rei ven. si alteri deb te. Dicedu e q si debetur nuda res que non fuit inca puta qz fuit vendita vel promissa post ceptus iudicium. i. contestatoez lino debentur cum re oes accessiones. i. fructus ac si illo tpre fuisset res nubi tradita. ff. si cer. pe. l. cum fundus. Sed si mihi debeatur res que suu mea et ad aliu sine ca puenit puta luti rem quam estimaba me debere cu non deberem tunc simul euz debentur oes accessiones. i. fructus et alia que ipi rei a principio que fuit data eueperunt. ff. de condan de. l. indebiti in prin. In omnibus aut sciendu e q bone fidei possessio nanq tenet vltra q sit factus locupletio. dicta. l. v. rum de peni. h. c. **B.** Et nota q qui solum vltum re furans fuit non sufficit si restituit rem sed tenetur et ad estimatioem vsus. con. Holti. et Al. Et eodem modo tenetur quis restituere dan na si qua dms rei ppter eius ad sentiam passus fuit. l. q. 2. sigg ecclesijs. De quo vid. j. vsura. l. 16. q. icipit. Vtz vsure possim e. 26. q. icipit. Sed nuquid e vsura. j. vsura. 6. s. pe. **A.** Ad pducioz intelligit sciendu q interesse alicui debet psideat aliqui pcepto lucri cessantis aliq re pcepto emergentis. pro cau estimatioe dz deduci in infinitis. s. vbi tpe

estimatio interesse no dz excedere duplum rei principalis. sed vbi e incerta sit estimatio ad ar bitrium boni iudicis. Adeo q in infinitum non pcedat. l. vna. C. de sen. que pro qd intercil. p. s. ca la videt respectu dani emergentis si veni interesse rone omissionis psideatur solu interesse intrinsecu. l. de ac. emp. l. sterilis. s. cum per venditioe. vbi dz q si frumentum vel simile n sit datum emptori suo tpre no veni estimatio. qz aialia sunt mota ex eo q n habuit bla dum suo tpre. Haz illud interesse extrinsecu e a re. sed bene veni et debet manus pcciu quo res valuit a tpre quo dicitur dari. qz h e interesse intrinsecu qd pccitit rez et venit ex tpre. Extrinsecu vo q non ex re venit s. pp rem. v. in exemplo pre positio. Predicta aut puto vera si dani occurrat creditoz ex simpli ci omissione debitoz. vt si creditoz erat incursum danum et si de bitor nihil sibi promississet qz non habebat quo aliunde sibi provide ret. Secus si euz omissione adue nerit pmissio vt qz crednoz aliter sibi puidisset vt non morerentur aialia eius si no fuisset deceptus p omissione debitoz. Hoc eni cau i teresse venit rone pmissionis. i. sal te pmissionis. et io debetur inter esse et extrinsecum vt statim pate bit ppterum in foro cofice vbi qz debetur primo satisfactoe danuz quod eius dolo vel culpa proxius occurrat. vt in. c. si culpa. et de iniur ijs. Propterea h cau saluo me toz iudicio tenetur et d morte aialium. Si vo rone comissionis debet interesse coputari interesse et intrinsecu

ff. de ac. emp. l. Julianus ip. in. vbi dicit q dans igniu vltatit tenebitur et de ruina domus. Et sic illa estimatio considerat h cau et multo vltra duplum rei pccitit. no m in ista nitum. s. eni veniat ruina domus non veniet si forte oportuit ipz pp hoc p multos anos vel vsq in tpe bus vne pducere domus. Facit. ff. de ser. cor. l. in hoc iudicium. et l. ncratus. vbi coruptoz serui tenet non solum de seruo sed et de omi bus rebus quas seruus tunc fugi ens tulit. non de alijs quas postea successore furatus fuerit. **B.** Quid si i ipa re furtiva fecit qz expensas. ff. fm vbi. In foro pnie si expensas fecit ad pferuationem rei vt pascendo equum siue ad op portuna melioratoez. vt puta cura do aial mo: bosum vel nutriendo porcum et huiusmodi deduce cas pot ex quo satisfacti aliregali da nu passo. Idem Al. **A.** In foro at iudiciali dicit ipense non pputant vt in sum. l. i. n. s. q. 75. vbi hec no tantur. Ad plentioe aut materie i telligentiam utz quis possit ptere sumptus factos in re aliena. Dicedum e q aut fecit noie dms rei. aut noie pprio. i. tanq i re sua. primo cau claz e q pot pputare. Ha vlt liber gessit negociuz dmi. l. i. et. 2. ff. de neg. gest. et per totu. Insi q si dms tollat rem prius qua soluat su prius pmutit furtu. ff. de fur. l. si to q edmoda fiet. et cau qn fecit tanqua in re ppria claz e q per vnam pe nitiois nullo mo pot pputare. l. si in area. ff. de condi. inde. sed per via retentiois qnz sic. vt ibi. Tand de istinguedum e qz si fuit male fidei possessor a principio nullo modo

S

pōt pputare. l. ex argento. ff. de cō
di. sur. et in ista. de rerum diu. §. ex
diuerso. nisi respectu fructuū. Hā
v. dicit glo. in. c. grauis. et de resti.
spo. fructus dicunt q̄ sup̄sūt ddu-
ctis exp̄tis que sūt gr̄a fructuū q̄
redoz colligēdoz et p̄seruādoz
tam i bone fidei possessorē q̄ i ma-
le fidei. et p̄domibus. ff. de peni. he
re. si a dño. §. fructus. et l. plane. i. fi.
et l. de fruc. et lit̄ expen. l. i. Nam
nullus casus iteruenire pōt q̄ hoc
genus deductionis impediat. ff. fa-
mil. herci. fundus qui p̄zio r̄iso. i
fi. ff. so. ma. fructus. Fructus enim
ielligunt̄ deductis necessarijs ex
pensis. ff. de op. seruo. l. fructus. Si
sō a p̄cipio fuit bōe fidei pōt so-
lū tollere qd̄ fecit sine lesiōe rei. ff.
de rei ven. l. iulianus scribit. et l.
si i area. Ita m̄ q̄ si dñs vellet dare
p̄ciū illarum rerū. vel si vellet tol-
lere illud i quo m̄ noceret sibi n̄
prodesset non est permitendus.
q̄ non ē cedendum malitijs. ff. de
rei ven. l. i fundo. Glo. tamen i In
st. d. rerum diu. §. lfe. dicit q̄ q̄ scri-
psit i paginis libris bona fide et
qm̄ redduo libro habet actiōnem
in factum contra dñm paginariū.
ff. de rei ven. i rem. Sed glo. Jo.
eo. u. §. ex diuerso. dicit q̄ si datur
et actio. per. l. si i area. ff. de condi.
indebiti. Istud scdm̄ pōt ielligi de
subnilitate iuris. p̄timum autem d̄
equitate et i foro penitentie qz non
ē equum aliquem locupletari cuius
alterius dāno. vt i. c. locupletari. d̄
re. iur. l. 6. Et sine c̄spaz causa ra-
tionabili non d̄bet quis p̄uari la-
dore suo. vt i. c. sine culpa. e. n. Et
si dñs rei nō sit potēs vel si hoc s̄-
eligat satisfiat sibi de re sua. ar. in

Inst. de rerum diu. §. si q̄ i alie-
na. Item male fidei possessor; non
tenetur de fructib; qui p̄scripti po-
tuerunt ex melioramento quod ip-
se fecit i re. ff. de rei vendi. l. ceterz.
Sed si semper fuit bone fidei. q̄
habuit rem et q̄ edificauit si dñs
rei ē potens pōt rem retinē donec
sibi satisfiat de sumptibus. Si dñs
ē ipotens pōt solum tollere quod
fecit secundum modum p̄dicm̄.
dca. l. i fundo.

Quid si res rapta reddidit dero-
rata. ff. sm̄ Ray. Nō licet abire
raptor. vt de deposito dictum ē. d̄
depositi. §. 7. Et hoc clarus d̄ i.
l. i re. ff. de condi. furti.

Quid si res rapta perijt. ff. sm̄
Ray. Quocunq; casu perijt rap-
toz tenetur ad restitutiones. qz fuit
i mora restituendi. et tenet p̄dictat
estimationē et fm̄ illud tempus i
quo plus valuit. Ad si n̄ fuit i mo-
ra. vt qz obtulit rem dño loco et tē-
pore debito et dñs neglexit acci-
pere nō tenetur de casu. ff. de condi.
furti. l. i in re. Et ibi hoc clare d̄ i
notatur etiam i dca. q. 75. i sum. li.
2. n. 5. Et que de raptoze dicta
sunt ielligit etiam de fure quocunq;
qz. Et i. q̄ ad restitutionem. vt i de-
cta. q. 75. Et vterq; etiam possit
restitutionem dāni tenet petere re-
missionem de iuria saltem per ali-
quā iterpositam p̄sonam sup̄p̄et
so vel exp̄sso nomine furis fm̄ q̄
qualitas negocij patit. Et. caucus
do sp̄ reuelationē p̄cti sc̄d̄ datus.
et de pe. et re. officij.

Quid si plures fuerint raptores
ff. sedz Ray. Si vadat simul qua
sunt vnus exercitus. quibet tenetur
solidū. Ray et quilibet vnus alios

et facti eos fortiores. ad h̄ et d̄ ho-
nori. sicut dignū. Hoc dico scdm̄
vbi q̄ vnus sine alio n̄ fecisset. Al-
quibet tenet p̄ dāno qd̄ iniuit. Si ve-
ro nō uerit simul sed quilibet per
se fecit dānum quilibet tenetur p̄
eo quod iniuit. Similem casum vi-
de. i. restituo. 3. §. l. Et i eodē.
c. de hoc dicitur.

Quid si quis furatus fuit re qm̄
plus valuit. et modo restituit quā-
dam dominus valet. ff. sm̄ Al. i. 4. nō
satisficit nisi lucrū temporis i quo
plus valuit apponat. Et de h̄ d̄ i
c. §. 6.

Qualiter restituet qui impedit
aliquē a p̄secutione alicuius bñfi-
cij. ff. sm̄ Tho. fa. fe. q. 6. Aut im-
pediuit eū iuste vt si iudens hono-
ri dei vel vilitatem ecclesie. p̄curet
q̄ deat alicui digniori. et tunc in
nullo tenet. Aut impediuit iniuste.
vt p̄ta si iudēbat eius no cūmē-
tū pp̄ dānum odii vel vindictā
et diuisi modi. et tunc si impediuit
ne b̄t digno. dico anteq̄ firmatū
sit q̄ det ei tenet qdem ad aliquaz
recomp̄tat. onē p̄ctans cōditioni
bus p̄sonarum et negocij. Et fz ar-
bitri sapiētis. vt i sū. e. n. q. 77. vbi
h̄c notatur. B. nō m̄ tenet ad eq̄
le qz nōdum fuerat adeptus. et po-
terat multiplicat impedi. Si vero i-
pedit ne oct̄ postq̄ iam determin-
atum ē q̄ det. p̄curas idēbit reuo-
cari. t̄nc ad restitutionē equal̄ fz
sua facultate. Et idem iudicium
de eo qui impedit aliquē a p̄secutio-
ne cuiuslibet muneris qd̄ honeste
recipere. Lon. De. Et. Lon. etiaz
Al. vt i dca. q. 77.

Qualiter restituet pro his que
relinquū nō possūt. vt mutilatio mē-

bra. stuprū et similia. ff. sm̄ Al. In
his i qd̄us dānum neq; i se neq; i
equivalenti restitui pōt satisfiet q̄
recomp̄tatōne faciēdas arbitrio
boni viri. Idē Tho. fa. fe. q. 61. et
i. 4. dif. 15. B. Lon. etiam. De. vi i
sum. eo. n. q. 80.

Qualiter restituet q. semina alti-
culus agri effodit vel q. damnsifi-
cauit alii eo q. suo tēpore non sol-
uit. ff. sm̄ Al. P̄dicti non tenent
ad restituēdum totalit̄ dānum ga-
dubium ē qualiter fructus agri p̄-
sec. s̄t. vel an mercator dānum
vel lucrum in mercatione habuit
set. sed restituet tantum quantum
fructus agri i illo dubio vendi po-
tuisset vel quādam mercator i illo
dubio lucrum suū v̄didisset. Lo.
Tho. fa. fe. q. 61. Et i sum. co.
ti. q. 81.

Quāz qz teneat restituē qd̄ illi
cite acquisiuit. ff. fz Tho. fa. fe. q.
6. Circa illicitam acquisitionem et
dationē distinguēdum ē. Aliquē el-
ip̄a dāno ē illicita contra legē sic
patet i eo qui symoniae aliquid d̄-
dit. et talis meretur a mutē quod d̄-
dit. vnde nō debet ei restitui no s̄ie-
ri. Et qz etiam ille contra legem ac-
cepit. non debet sibi retinē sed d̄z
i p̄ios vsus cōnerē. Et immo d̄z
dant illi ecclesie i cuius iuriam acce-
pta ē. et de symo. de hoc. B. Al-
modo aliquis illicitē dat qz pp̄ re-
illicitam dat lz ip̄a dāno nō sit illi-
cita. sicut cum qz dat meretrici pp̄
fornicationē. Et de mulier pōt si
bi retinē quod ei datum ē. et si sup̄
sine aliquid p̄ fraudē vel doluz ex-
torisset. tenetur eidē rest. m̄. De
hac materia habetur s̄. elemosyna
i. §. si. Et ibi melius i additōe.

Sed de hac materia latius dicen-
dus est videlicet quod aut illicita acquisitio
sua cum iniuria proximi et contra eius
voluntatem aut cum eius voluntate.
primo casu quis indistincte tenetur restituere
in re damnificato. ut extra de iuri-
ris. c. si. Ad hoc enim pertinet quod si
vel acquisitum per furtum vel rapinam vel
per violentiam seu per fraudem et huiusmodi.
Et secundum Innocentium. i. c. quod plerique. et
de immo. c. hoc casu tenetur quod ad restitu-
tione sine sit debuit iure naturali
et civili sine iure naturali nisi quod
le est quod debetur seruo. et ideo in
de non facit elemosinam sed restituit.
Si autem sit debitum iure civili
nisi ut si legatum de quo ponit de re
sua falcidia. i. ponit diminueret
sine lege illa. i. e. gratia soli credens he
reditatem sufficere ad oia. non tenetur
legatarius nisi restituere. Et sub-
dit. Quidam in dicitur contrarium. Isti
scilicet vera saltem in foro iudiciali et
est penitentiali cum lata fuerit sententia
quod hoc casu error facti causat repe-
titionem sed non error iuris. L. ad. l.
sal. error. Sed notandum est dicitur
Innocentium. per foro penitentiali si sententia non fue-
rit in contrarium lata iudicialiter.
Iste dicit quod condemnatus ad aliquid
iuste non tenetur sponte dare. sed sine
parere debeat. et casu distinguendum
est quod aut illicita acquisitio est respectu
cause aut respectu persone. Si respec-
tu cause puta quod ex causa turpi di-
cedimus quod aut turpitudine est ex parte
accipientis nisi. aut ex parte vtri-
usque. Si ex parte accipientis nisi. po-
ta si recepit aliquid vel delictum non faci-
at vel ut id faciat ad quod tenetur pu-
ta vel rem iustam restituit. Et etiam
est hoc casu tenetur recipiens re-
stituere danti. l. i. et. ff. de p. di. ob

tur. causam. Si turpitudine est ex parte
vtriusque puta si dant ad corrupendum
iudicem non tenetur restituere danti. quod
in pari causa turpitudinis ponitur et
conditio possidentis. ff. de condi. ob-
tur. causam. l. si ob turp. §. porro.
et. L. eo. l. 2. Sed hoc casu nisi et qui
et cui restituere tenentur est magis da-
bius. Et primo videtur quod semper tenetur
restituere. ff. de offi. p. si. l. illicitas. i.
p. vbi dicitur. Iste negus iniquam danti
aut lucrum sentiat p. se. puincie. p-
uideat. Ad idem ff. de calum. l. in
heredem. vbi dicitur quod conuenit illicita
lucra ab oibus extorqueri. Et in
foro iudiciali et civili dicitur de restitu-
tione. L. de mo. mulc. l. mulctari. Sed in
foro canonico vel penitentiali dicitur ergo-
ri pauperibus. l. 4. q. 5. non tamen ad sine
et est de v. iuris. cum tu etiam si ex me-
retricio accipias. Nec obstat quod dicitur
de re. i. 6. ut non offerat merces pro
subalio in domo dei. quia illud iudici-
gium quod ad oblationem altaris vel sa-
crificij publicae. non quo ad priuata-
tam elemosinam. ut dicitur Thoma. 2. 2. q. 32. art. 2.
Acquisitum in symonia
aut dicitur restitui illi ecclesie in cuius iu-
riam acceptum est et de symo. §. de b.
Contra predicta facit quod dicitur l. 4.
§. ff. de condi. ob tur. c. am. vbi dicitur quod
meretrice. sed turpiter faciat quod sit me-
retrix. non tamen turpiter accipit quod
ei datur etiam ex meretrice. Thoma. 2. 2. q. 32. art. 1.
dicitur articulo. 7. distinguit quod quod lex pro-
hibet dationem et accipionem. sic
dicitur oio acceptum ex turpi causa restitu-
tur. ut patet in symonia et in eo quod
datur iudici ad corrupendum. et in
ludo prohibito. et in multis similibus.
Si vero lex non prohibet dationem sed
prohibeat causam dandi. tunc non
cogitur quis ad restitutionem. ut per

per in foro meretricis. de quo dicitur
et. Dicitur enim quod potest reuerti de
eo elemosina fieri. Sed certe quo-
modo aliquid prohibetur. et oia il-
licita intelliguntur prohibita quod seg-
retur ex eo vel ob id. L. de legi. l. non
dubium. Et ideo cum lex prohibet aliquid.
ergo et solutionem vel receptionem
ex illa vel ob illa. et tanto magis quod
ex illa solutionem vel receptionem non solu-
tione sed quod persequens. imo et causa principalis
rem prohibita idcirco. quod sine ea tur-
pitudine verisimiliter non fieret. Iste
principalis causa prohibita stat in il-
la datione vel receptione ex quo
causatur res turpis. Et ideo cum lex
aliquid simpliciter prohibet. videtur
prohibere et dationem et receptionem
ex illa vel ob illa. Secus si non simpliciter
prohibet sed illud notet infamia
sicut meretricium et similia. Et hoc
tenetur glo. Ray. i. ti. d. rapto. §. sed
quod dicitur focariis. super verbo tenetur
restituere. vbi dicitur. Quid dicitur om-
nibus illis qui turpiter acquirunt aliquid
nunc potest sub illis et aliquo casu re-
stituere. Et subdit. Vbi transferuntur
et donantur et accipiuntur et non coope-
ntur repetitioni illi cuius fuit res illa di-
stinguuntur. quod in illis que sunt prohibita
ta quod mala. quodam sunt que non pu-
nitur a iure civili in forma iudicij
nisi pena infamie vel huiusmodi natus et
exercitium eorum qui pugnant in arena
vel duellio vel opere meretricio so-
lutarum. Et in talibus turpiter acqui-
sua res reuerti potest ad usum ac-
cipientis. Quaedam sunt que puniuntur
a iure per coram penam
vel per extorsione turpium lucrorum
et taliter acquisita retineri non debent
ad vsum accipientis nisi ei concedat
penitentiarium suo tamquam alij pauperi

sed debet in pijs usus erogari. nisi
sote restituta sint iam illis a quibus sunt
habita. vel nisi quibus restituere vel
eis a quibus habuit. ad quod nisi non
tenetur. Et restitutio huiusmodi in foro
penitentiali iudicanda est per se sine actione
Et ideo ibi late patet officium peniten-
tiarum et ibi forte potest dispensare si-
cut et in limitando ipse penitentiarum. et mensura
re ieiuniorum. In illis autem quod sunt ma-
la quod prohibita sicut sunt in concamcia.
negotio clericorum. lucrum aduocatio-
nis vel medicorum et casibus non con-
cessis. emere bladum vel vinum re-
postea carius vendat. factum sita de flo-
ribus ad vendendum quod versus est fre-
quenter ad lasciuia et similia. et his
causis acquisita reuerti non potest. Et
subdit. Et autem hec distinctio videtur
turpibus. quod tamen penitentiarum restringit
de sunt. et quod minus emugit licet sa-
guine. verum credo quod in istis casibus
sicut bonum sit salubre quod penitentiarum i-
ducat in foro penitentiali ad erogandum
in pijs usus taliter acquisita.
non est tamen compellendus nisi velit nec
iudicandus esse. in statum saluandorum
tamquam non velit huiusmodi penitentiam
nam accipere. nisi in casibus a iure
expressis. ut in symonia de qua ex-
pressum est quod pecunia symoniaca est
restituenda ecclesie in cuius ignominiam
accepta. sed hoc posset intelligi
quod recepta est de bonis eiusdem ecclesie
vel quod de hoc agitur in foro
causarum. Similiter quod quis aliquid
recepit ut faciat danti vel iniuriam
vel calumniam alij. quod tamen non ille qui dedit
repenit sed ille pro quem danti est.
ff. de calum. l. generaliter. §. illud.
Ad tamen intelligi quod agitur in forma
iudicij. quia sententia non est obfer-
uari in foro penitentiali. Glo. tamen eadem in
pp 2

ti. de rapto. §. 12. circa pedagia sup
ybo tenet cui in si. ait q' tuus est
dicere q' pecunia ex pacto ymoia
eo accepta renneri non possit etiā
in foro pñiali. l3 secus si sit absq'
pacto fuerit accepta ar. a cōtrario
sensu et de symo. mandato h ille.
Ex hac glo. r ex supradicij potest
colligi q' acquiritur ex turpi cā q's
iudicialiter tenet restituere nisi illa cā
nō fuerit simplicit' pñibua. l3 solū
a lege infamia notata. In foro at
pñiali qñ restitutio non ē factenda
certe psonē de cōsilio ē q' oia illi-
cite acquisita erogēt in pios vsus.
de necessitate at nō est. nisi iudicia-
lis condēnatio facta fuerit. vel nisi
in qñi cōfessio videat. Nā in foro
pñiali q's restituere pximo n tenet
nisi in qñi ipsi dānicauerit vsus p
dēnatus fuerit vt sepe pōsensū ē.
Et nōt gl. 12. q. 2. fraicrnitas. Deo
at sa iussuere d3 pro turpi cā h3 ar-
bitriū p̄fessoris. 6. q. 2. turpia. Et
qz Sap. xi. d. p̄ter que peccat qf
p h3 r torquetur innuēs. q' q's de-
bet puniri in illo in quo deliquit.
i deo cū in receptiōe ob turpē cāz
fuerit deus offensus cuius occasiōe
deuentū ē ad peccatū conuentens
ē q' sacerdos in qñiū h3 deū pōt fa-
cere iniūgat p̄nitenū q' oē accep-
ti ex turpi cā erogēt in pios vsus
vt sic satisfaciāt deo in quo offēdit
nisi penitens cōlitimū fuerit i ma-
gna necessitate. Et penitens d3 se p̄
parare ad restituēdū r faciendū
q'quid cōfessio: fmi deū vīdū fue-
rit. qz ad h obligat et de pe. r re.
ois. Item et in foro penitentiali qf
tenet restituere qñius hō sp̄aliur
expunit. vt in viura vel symonia.
r in iulibus vt in ludis alcaruz. ta

xilloz. r similituz pñibitoz. vt. 8.
ludus alec. §. 4. vsqz ad finē. Item
fm Inno. in. c. qz pieriqz et de im-
mu. eccle. in glo. sua vsu. h̄pocrite
ta ait. H̄pocrita g sub forma do-
ni xpiani cū non sit accipi elemo-
synas tenet ad restitu. onē. Et sub-
iungit q' forte non tenet restituere
illi q' dedit qz cōsecutus est merce-
dē suā. Puto q' hoc est notabile
dictū. r q' l3 nō fiat restitutio illi q'
dedit tñ si datū est vel acceptū aliq'
sp̄ali cā r expressa p̄ua in calices
vel altare vel in subuentionē alicu-
ius hospitalis vel qdōcunq' aliud.
In illā cām debet fieri restitutio. qz
nil tam equū est q' q' res transferā-
tur fm voluntatē dñi ipsaz in In-
st. de acq. re. do. §. p traditioez.
Et sic caueat sibi oēs clerici. laici.
religiosi. heremite. r h̄ciqz aliq' g
onūnt bonā vitā vt recipiente
mosynas. Sed qd si p cā honesta
r inhonesta dat res indiuisibiles.
puta seruus vie. vel alia. vel bos.
equus. r similia. an in toto res d3
adiudicari cāe honeste an inhone-
ste. cū in indiuisibilibus nā poterit
notari solet ad se attrahere munus
potens. ff. de statu ho. l. queritur.
Hanc questionē tangit glo. in. l. 3.
ff. de condi. ob turpē cām. nec det
minat. Et licet multa possēt allega-
ri hinc inde m̄ p̄pter breuitatē tal-
uo meliori iudicio dico q' res da-
ta p̄ pie adiuocabitur cause hōe-
ste r p̄ pie cause inhoneste. q' l3 i
se sit indiuisibilis m̄ est indiuisibilis
p reductionē ad estimationē peccā-
nie ar. ff. si. regii. l. 1. §. 1. r l. se. vbi
ponitur casus in pñibōe iulibus
vt si non possit m̄ bñ poni tollat de
terra vni⁹ r det alteri data elemi⁹

hōne illi a quo terra tollit. Et sic in
casu p̄posito poterit res data re-
tineri si adimpleta est cā honesta pp
quam data est. r pars precij cōcer-
nans inhonestā cām erogabitur
fm ea que superius tacta sunt. Nā
indivisa acquisitio ē respectu p̄so-
ne hoc contingit vel qz aliquid ac-
cipit ab eo q' non pōt dare vel qz
aliquid datur ei q' non pōt recipere
p̄uam cōiungit nō solū cū aliquid
accipitur a non vero dño. sed et a
rei dño cui onegata est. admistra-
tio seu alienatio bonoz suoz. de
quibus dictū est. s. dōatio p̄io. §.
1. r ibidē. §. 9. ponit an clerici pos-
sint donare. Itē regulariter null⁹
pōt donare vel per donatiōnē reci-
pere vltra quingētos solidos nisi
precedat certa infunatio. Fallit in
a iugibus caibus de qbus dictūz
ē. s. ecclesiā. l. §. 4. cū additione.
Et solidus in legibus capit p au-
ro. vt in Inst. de pena. teme. l. ut.
§. 1. r ibi glo. Item regulariter nō
valet donatio inter coniuges. r i
ter patrē r filii qui ē in ei⁹ p̄tate.
vt. s. donatio. l. §. 5. cū sequentib⁹
Itē regulariter si uis familias non
pōt donare vel administrare nisi
habeat res castrensium peculij vel quasi
b̄ quo. s. elemosyna. 2. §. 3. r. s. pe-
culij. Item nullus pōt aliquid da-
re in fraudē creditoz suoz. al' reci-
piens ab eo tenetur ad restituēdū
cum distinatione. qz aut recipit tū-
lo lucratiuo aut oneroso. si lucra-
tiuo. r creditozes fraudantur om-
nino tenet ad restitutionem. ff. q' i
frau. cre. l. q' d. §. similituz nō. Et
videtur intelligendū hoc qñ fraus
interueniebat tempore donatiōis.
Secus si postea. quia factum legi

time retractari non d3 l3 casus po-
stea eueniat quo nō potuit incho-
ri et de reg. iuri. factū legitime li.
6. Nisi forte quis accepisset acqui-
sitū ex delicto puta ex vsura. Tūc
enī quicumqz vsurarius efficiat nō
soluēdo. tal' obligat ad restituēdū
l3 a princ. pio nō reciperet in frau-
dē creditoz quia non ē equū vt ex
dolo alicuius alter cōmōdū tēnat
cū dāno tertij. l. si. in p̄ncipio. ff. de
eo per que factū erit. r qz locuple-
tari q's nō d3 cū iactura aliena. et
de re. iu. locupletari l. 6. Et ita v̄
esse de mente dñi An. de bu. in. c.
cū tu. ad si. et de vsuris. Et p̄dicta
faciunt q' cū iudei cōiter vuant ex
vsuris nec sint potentes restituere
accipientes per donatiōnē v̄ aliq'
tūlo lucratiuo aliquid ab eis re-
neant ad acceptū restituēdū faci-
endū illis a qbus iudens accepit
vsuras et si aliquid ab eis acceptū
sit pro pena. vt. s. iudeus. l. §. 6. r
7. Si v̄ tūlo oneroso quisqz
aliquid accepit ab eo qui non est
soluendo. puta qz emit vel habuit
p̄pter operas suas vel p̄p̄mura
nonē vel aliam onerosam causam
nō tenet ad restituēdū nisi scie-
rit illud fieri in fraudem creditoz
ff. q' i fra. cre. l. ait p̄ioz. §. q' au p̄io
Et d' scilicet si creditōes sit sibi p̄stā-
ti q' sit in fraudē eoz dicta. l. ait p̄
toz. §. siqz p̄cipuez. Itēz quādo
alienatur simul omnia bona sua.
Ex illa enim vniuersali alienatio-
ne fraus p̄sumitur. ff. eo. l. om-
nes. §. lucius. Itēz etiam quando
euidenter hoc apparerz. vt q' scit
aliquē impotentē restituere r al-
quid vendere vel emere ad ludū.
luxuriam. gulositatē. vel aliter

inutiliter presumenda. et sic fraudē
creditorū cū efficiat minus potens
ad solvenda. Sic illi creditorē nō
possunt p̄dicta reuocare in quorū
fraudē facta sūt. Nō autē alij credi-
tores qui postea facti sūt. nisi ex pe-
cunia ipsorū esset priorib⁹ satisfac-
tū dicta. l. aut prior. §. ita demū. Ex
his colligitur qd cū uidei cōter pp
vsuras nō sint soluendo. accipies
aliquid ab eis et in uolo oneroso pu-
ta locatone venditione vel simili
ex quo manifeste sunt impotēti-
ores ad satisfaciendū tenetur restituere
re illis a quib⁹ accepere sunt vsure
sicut cōtingit in vendente eis galli-
nas vel alia ad galositatem perti-
nentia. vel pulchra vestimenta et alia
similia ad pompositatē. vel qui ad
talia locant sibi operas vel ad
radendū vel ad poliendum. Et gen-
raliter quocunq; mō ab eis aliquid
accipiatur ex quo manifeste fiant i-
potēntiores ad restituendum. h̄c et
in uolo oneroso hoc fit in fraudem
creditorū et per p̄ns accipiens tene-
tur ad restituendū vt pot̄ ex p̄dic-
to colligi. Item aduertendū qd ex
p̄dictis accipiend⁹ et nō valet
bus alienare aliqui tenent ad resti-
tutionē statim. Aliqui p̄ restituend⁹
in integrū. Statim tenent qui rem
accepere cuius alienatio ipso iu-
re nō valet. vt si maritus alienz sū-
dū dotale vel in quibuscūq; casib⁹
iuris phibet alienationē de qb⁹ ali-
quid p̄xime tactū est maxime si qd
accipit a minore. 25. annis dono re
imobilē vel et p̄ venditionē sine iu-
ris solēntia: et puta sine minoris l. cu-
ratio: aucto: uate vel sine iudicis
decreto. i. aucto: uate. Nā tenet sta-
tim ad restitutionē fm̄ Inno. in. c.

q; pleriq; de imm. ec. 6. si aut̄ ex do-
natōe. Sic pot̄ dici in emptio: rei
ecclesiastice qm̄ nō interuenit debi-
ta solēntias. iūc eni contractus nō
ualet de quo. §. alienatio. Et oēs illi
tenent ad restitutionē rei cū fructi-
bus oib⁹ de quo. §. 4. cū additō
ne. q; q̄ iura mercatorū in minor
nō p̄sumit habere et de re. iur. qui
p̄ra li. 6. Nisi sit forte p̄sōa q̄ ex
setur iuris ignorātia in minor
her rusticus. et miles. ff. de p̄ba. l.
cū de indebitis. §. si at̄ is q̄. Per re-
stitutionē in integrū tenent alij qm̄
contract⁹ ē iolēnt celebrat⁹ sed ex
philegio ecclesie vel minoris res pt
ab eis tolli p̄ in integrū restituend⁹
q; allegant se in alij lesos. Et hoc
casu qui ré taliter habuerūt non te-
nent restituere nisi obiecta restitū-
ōne in integrū ab ecclesia vel minore
fm̄ Inno. in decō. c. q; pleriq; 6. sed
qd dices in eo. vbi dicit nō teneri
eos ad restitutionē nisi in cōrabē
do vsi fuerint malitia vel facta resti-
tutiōe vt dicitur est. Adde vel nisi in-
teruenerit nō parua deceptio eaz
sine malitia. vt. §. emptio. §. 1. 2. rō-
ne persone succedit obligatio ad
restitutionē quando ei aliquid da-
tur cui dari phibet. Et de hoc alij
qui casus supra notati sūt. sicut de
donatōe inter cōiuges et inter pa-
trē et filiū sub ei⁹ p̄tate cōstitutam.
Nāc alij ponēdi sūt videlz rōe eas
tus et officij. Ratione etiam p̄uasi
soluat debiti pupillo sine minoris
aucto: uate et iudicis decreto. Sic
eni res nō efficit pupilli. nec libera-
tur debitor et tenet ré illā iterū sol-
uere si pupillus rem soluat max
le cōsūpserit i furto amiserit. Quā
si pupillus rez illā h̄z vel ex illa

factus locupletior et petū adhuc
decuri per exceptionem doli mali
subinueniri poterit in Insti. p̄ quas
perlo. nobis acqui. §. pe. 3. de pp
eandē rōnem putarem in furioso.
Ratione officij iura prohibent ali-
quibus dari vt rectoribus et iudi-
cibus de quo. §. iudex. l. §. 3. cū ad-
ditōnib⁹. Insuper qui aliquid dat iu-
dici vel aduersario. puta p̄curato-
ri vel aduocato aduersē p̄ns amu-
tu cām. L. de pena iudi. g. ma. in.
l. 1. Sed h̄ est intelligendū nisi cui-
dācōtulerit quēpiā aliquid dedis-
se ne iniusticiā patiantur vel vt iusti-
ciā consequat. Tūc eni et dāti pot̄
repetere et nullā penā incurrunt. l. 4.
q. §. c. nō sane. et ibi glo. Abino-
bus in officialibus q̄ sunt in auxili-
um rector et iudicū possunt dōa-
dari et ipsi etiam possunt pro u-
llo beneficio prestare aliquid error-
que. de c. nō sane ad si. Quod
glo. dicit verū nisi sit eis certū sala-
riū constitutum. quia tunc si aliquid
ultra petierit crimine concussio-
nis tenentur et ad penā quadrupli.
Item episcopo vel alteri prelato
visuam seu eorū familiaribus nil
potest dari preter procuratōnē. vt
i. visum. §. i. r. 2. Similiter nec
sarracenis seu infidelibus vel he-
tæis in dispendiū xpianorum. vt
i. sarracenis. §. i. et in processu au-
nali curie. B

Quid de illis qui ponunt se in
manus creditorū sed non intendūt
restituere imo sperant qd pro mibi-
lo vel de modico quietabuntur al-
non ponent se. R. fm̄ fratē Egi-
dū in quolibet. Tales quidē a pec-
cato rapine nō sunt absoluti quia
peccatū p̄ penitentiā et confessōez

dimittit. S; vt sint absoluti a de-
bitō restituendi distingue. q; si cre-
ditor pp̄ua voluntate dimisit. nō
tenetur amplius restituere. Secus
si deceptus vel coact⁹ l. q; putant
se nunq; aliquid posse habere. De
hac et questione habes. §. §. 3. B
Ad p̄dicta faciunt q̄ habent in sū.
l. 2. n. §. q. 15. r. q. 87. Et qd nō do-
minus De. de anchorano i. c. G
q; de vsur. li. 6. B. An q̄ male reci-
piūt a p̄somis ecclesiasticis teneant
ad restitutionē et cui vid. §. cleric⁹
4. §. si. B. Et ibi in additiōe. B.
Sicut restitutiō sui pars satisfactio-
nis vide. j. satisfactio. §. 9. Ad mā-
terā et restitutionis facti. j. vsura
6. per totum.

Restitutio ij.

f. qm̄ debitor nō est soluēdo
Abi sciendū fm̄ Ray. qd si simpli-
citer nō pot̄ soluere delect et p̄po-
nat restituere q̄ cito poterit. l. 4. q.
6. si res. L. de cessi. bo. li. i.
Quid si is qui tenetur restituere
pluribus nō pot̄ absq; magno detri-
mento sue familie. R. fm̄ Ray. Cō-
siliendū est qd petat dilatiōem et
assignet eis certā partē de redditi-
bus suis. Ad si denegēt dilatiōem
et velint qd cedat dōis tenet absq;
dilatiōem etiam si opoueret ipsuz
mendicare. Unde nō dico habito
respectu ne egeat. Nā p̄ra h̄ nota-
tur et de vsur. cū tu. Et vt Al. ad
dū sine culpa pot̄ accipere vite neces-
saria. i. extrā. In hac. q. con. 2. h.
Fa. fe. q. 62. dices sic. Si nō pot̄ stati-
soluere ab instanti restituōe libe-
ratus est p̄pter impotentiā sicut et
totaliter a restituōe absolutus si
oio est impotēs. Debet remissōez
pp 4

vel dilator petere ab eo cui debet
p se v l p inpositam psonam. Idē
est si quis obligaretur et vni. Et
de hoc sans dicitur c. s. restituo
p in principio. **B**

2 **Q**uid cum debitor petenti dilato
ne aliter creditor vult dare aliter sed
vult q cedat bonis. **R.** **Fm Ray.**
Stādū est maiori parti. Et intelli
ge maiore parte vbi ē mai⁹ et forni
us debiti. vñ si vni creditori plas
q reliqs oibus tēcat stādū ē vo
luntati illi⁹ dāda dilatorē v l peten
da cessione. Si vō parsiū debitor
standum ē maiori numero credi
torū. Si oia sint paria eligēda est
clemēti⁹ snia. s. q dilato def. **L.**
de cessi. bo. l. si. **A.** et ibi additur.
Alia differētia int̄ hypotheccario⁹
et alios creditores qñ ad hāc ele
ctionē obseruāda. Et ibi dicit de di
latione quicquāli. et h obnunt in
foro iudiciali. Quo vō ad penitē
tialē dicitū est. s. restituo p i pun
cipio in additione. **B**

3 **Q**uid si quis tenet pluribus et si
pōt satisfaccere oibus. fm que ordi
nē restituet. **R.** **P**rio qdē si tenet
ex furto vel rapina et res furtiua
extrahit restituet qz nūq̄ suū sua
A. Idē ē q̄tercunq̄ habeat rem
alienā. qz temp̄ dño ipius restitue
da est. ff. t. **L.** de rei ven. per totū
Idem ē si habeat rem que suū al
teri⁹. et ab eo sine iusta cā abacta
ta ē. pnta p metū v l alit. qz similit̄
illi restitueda ē. ff. qd me. causa. l. i.
menū. s. cū aut. **B.** vō restituet o
ibus creditorib⁹ habentib⁹ pigno
ra v l hypotheccas p̄stq̄ habentib⁹
actōes psonales. **L.** q po. in pig.
ha. l. eos. restituet alijs qbus d⁹
quocūq̄ mō. **A.** Et h fm ordines

de quo in duobus. s. se. **B**
Quid q̄ ordine restituet habentib⁹
pignora v l hypotheccas. **R.** Siue
habeat pign⁹ spale sine oia bona
obligata v l instrumta solet dici
d⁹ eis restitui h ord. me. qz p̄ior
ē tpe p̄ior ē i iure. **L.** q po. ipig.
l. si decreto. et l. si fundū. et l. diu
sis **Ex**ceptū qdā p̄one p̄ilegia
te. **Nā** mulier i dote p̄ior ē oibus
habentib⁹ ratiā hypotheccā et si ha
beant p̄ior. p̄ter q̄ filijs p̄ior amfi
monij agēbus de dote contra no
nercas. **L.** q po. i. p. g. l. affiduis.
Ite p̄ter creditores dē qz pecu
nia ipse res ep̄re v l resceat sūt. **Nō**
at p̄ter munātib⁹ ad nuliciā. et si
sco. **L.** q po. i. pig. i. auct. quo iur.
A. Et ibi patet qz munera ad
m. licia ē qñ ex pecunia munera
milina empia ē et hoc in scriptis
p̄baio q ad hanc materiā. **Item**
ibi de fisco nū dicitur de co d. i. l. g.
uis. **L.** de p̄u. sis. **B.** **Nā** tales cre
ditores oib⁹ alijs p̄ferunt. **A.** **Nō**
at p̄ferunt habentib⁹ p̄iorē hypothe
ccā et tacitā dicta. l. q̄uis. **B.** **Ite** q
expedit in funerando testatorē p̄
ferri cui libet habent tacitā hypothe
ccā. ff. de reli. l. p. et l. hat sigs. s. l. sō
te at non est idē in habentibus ex
p̄stā. v l **B**zo dicit. **A.** hoc dicit cū
vbo forte. v l p̄i. i. glo. l. p̄st. ff. de re
li. Et bñ dicitur forte. qz v l apte con
trariari. de c. l. p̄st. q̄ indultur lo
quēdo dicit. **I**mp̄ēsa functis et ex
hereditate ducetur. que et omne
creditiū solet p̄cedere cū bona sol
uendo non sint. **B.** Et de materiā
pignoris vide. s. pignus
Quo ordine restituet qd debet
ex alijs causis. **A.** i. ex actionibus
psonalib⁹. qz de realibus dicitur ē

l. prio. s. B. P. fm vō. Si debet
ex causa p̄uilegiata. v l de posuo
alud. l. p̄. restituedum ē. ff. de pos. ti.
l. si bo. es. **S**i vō ex alijs causis tūc
sine ex contractu siue ex maleficio
v l quasi equalit debet. ita tñ q si
alijs ampi. **V**igilant i petēdo illi
p̄ restituedum ē. **A**lud vō soluetur
p̄ rata. v l. ff. que in frau. cre. l. pu
pillus. **A.** Et ibi patet qz si debitor
p se non cractus i iudicio v l extra
gratificauerit alicui creditoz illd
qd dant ē reuocat. et diuidat inter
creditozes p rata. et notat i sit. cō.
co. n. q. 90. **B.** Et in h vltimo ca
su iure qdē polt et si non iure fori
excusaret v l credit debitor si p̄ia
re motus gratificaret plurimū in
dugent. **A.** **I**de in dicta. q. 90. **Et**
ad hūc materiē declarationē disti
guendum est. vtrū debitor sit obli
gatus p̄icipalit̄ actōe reali. et h hoc
notē ē. s. restituo. l. s. i. in adduō
ne. **A** vō sit obligatus p̄icipalit̄
actione psonali. et tunc aut est sol
uēdo. aut nō. p̄ casu debet p̄ut te
net oibus creditozibus solue et p̄
solue nō so luo creditoz i suo. sed
et creditoz i creditoz i suo. sed
disti facere meliozē cōditōne eius
et vltuer gessisse negociū nisi forte
sit creditoz. p̄hibuisset sibi. ff. mā
dā. l. h. p. te. vbi dicit qz sigs gerit
negociū alterius dño. p̄hibente
nullā habet actionē contra dñm.
Sicut in casu in quo et si prohibe
re aut pōt solui creditoz i creditoz
videt̄ quando secundus dōbito
ē debitoz ex eadem causa ex qua
et creditoz. puta siue conduxit do
mū quam et ipse locauit. **Nā** se
cundus conduxit pōt soluere p̄
mo locatoz. v l. l. soluti. s. soluti.

ff. de pigno. ac. fo casu qñ ē sol
uēdo et habet plures creditozes
quibus oibus non pōt satisfaccere
tūc debet satisfaccere fm ordinem
dictū hic. et in s. p̄cedētū. **S**ciē
dum tamen qz hec materiā. s. qd⁹
creditoribus dbeat prius satisfieri
l⁹ aiquaten⁹ parcat per p̄dicta. **N**
lē legibus longa ē et magis p̄inet
ad forū iudiciale quo creditozes
inter se disceptent an debeant p̄e
ferri qz ad penitētiā vbi de p̄ciē
tia agit debitozis cui debeat resti
tuere. **Nā** ipse ad cōsciētā mē
dam non debet alicui creditozū
p̄pter affectionē vel amicitā tem
poralē seu carnalem in iudiciū
alioz soluere. ff. que in frau. cre. l.
pupillus. **S**ed iquānti ipse cogno
scit. p̄ debz dare quibus magis te
neur. et sic excusat nisi crasse et su
pine ignorauerit. et de cle. exco.
mi. aplice. qd p̄hendit fm q̄lita
tē p̄one et loci. ff. d iur. et sac. ign.
l. regula. s. s. iur. videlicet. vtrum
pouent et peritus p se vel habet
copiam p̄iorum. **B**

¶ **H**erces debitoris tenet eo ordi
ne q̄ ipse debitor. s. qz ordi ne
neat ad legata bēa. s. hereditas. s.
6. **A.** Et ibi p̄z qz iste ordo ē v l pri
us satisfiat creditozib⁹ defuncti. **B**

Estitutio iij.

¶ **Q**uam ad fautores raptoz
Quid ergo de his q̄ sequit rapio
res ad p̄cedā. **R.** **Fm Ray.** Si illi
qui sequuntur vel associāt rapiores
sciūt v l existimat eos rapinā face
re p̄pter ex sequelā siue p̄siliū si
ue exhortationē. ita qz al nō essent
facturi. q̄libet eoz tenet in solidū.
Si vō p̄p̄ sua seclā v l cōsiliū nō

plus fecerit q̄ al eēni facturi. tunc tenent tñ de his q̄ inde habuerūt vel expēderūt & de dāno qd̄ ipsi vel aliq̄ de familia ip̄ozū fecerunt directe v̄l occasionalit̄ ar. ad hāc distinctionē. eē de sen. r. re. iij. c. iij. §. r. a. r. eē d̄ eta. r. quali. iij. d. r. d̄ sen. c. xco. iter alia. xi. q. 3. qm̄ m̄s. 3. dē Tho. fa. fe. q. 6. r. l. 2. l. 6. etiā Al. r. hosti. qui r. addu. q̄ si credu. q̄ ē sine suo adiutorio vel instigatōe damnū fecissent s̄z nō tantum. tenet ad id q̄ pbabiliter credit eos plus fecisse prop̄ suam instigationē vel adiutorium. v̄l i. sū. l. i. n. 5. q. 64. B. Et simile. B. restitutio. l. §. 9. Item multo fortius tenentur in solidū defensores r. receptatores ip̄oz. Sumit̄ r. m̄s. dātores. vel si eoz nomunc facta ē rapina r. ip̄i ratiā habuerunt. l. i. q. 3. q̄ p̄sentit. r. c. se. eē de resti. spo. cū ad sed. i. si. B. Lon. cū Ray. in p̄dictis Th. r. Al. v̄l i. p̄dc. d. q. 64. Et de hac materia latius habes in §. se.

Quot modis aliqui sunt tanto res rapioz ita q̄ teneant ad restitutionē. rñ. fm̄ Tho. fa. fe. q. 6. Illi sunt q̄ bis versibus cōtinent. Iussio. cōsiliū. cōsensus palpo. recursus. Participans. minus. non obstant. non manifestans. Fordez ē versus ponit v̄d. quo r. expōsitio fm̄ eūdē Tho. Al. r. Th. r. al. os talis ē. Iussio. i. ille qui iussit. q̄ p̄cipalit̄ tenet ad restitutionē totius. Et intellige qm̄ ex sua iussioe secuta est ablatio rei vel nomunc suo factam ratam habuit al non. B. Tenetur ēt qm̄ verisimiliter vel probabiliter credit ex sua iussione secutam esse ablationem. v̄l in di-

ta. q. 64. B. Cōsiliū. Hoc iterus intelligēdū qm̄ ex hoc ē vel cred. tur probabilit̄ dānū secuti. Tunc emz tenet in solidū. al nō. Cōsensus. s. cooperantis. Si eni iatū cooperet q̄ sui eo si poterat dānū fieri. tenet in solidū. Si aut̄ sine eo fuisset factū restituar quātū nocuit p̄ se v̄l p̄ suos aut quātū d̄ reb̄ illis habuit vel expendit. B. Idē in dicta. q. 64. Et additur. Collige ēt ex hoc q̄ si plures damnū faciunt sumit̄ r. tñ vnu s̄ sine alio vel plures s̄z i. illo fecissent. q̄ tenet solvere p̄ rata. i. p̄ portione sua. s. qm̄ p̄m̄g. eū d̄ dāno v̄niūso. si nō p̄t distigu. dānū qd̄ ip̄e iussit ab eo qd̄ alij intulerunt fm̄ Ray. r. go. c. r. Al. r. Inno. r. hosti. Et addunt q̄ i. b̄ m̄ estumans habēda ē. v̄l q̄ struū. or ē r. q̄ timore maiorē icūsu ho. libus i. p̄t̄ teneat. Itē dicit q̄ si q̄ vadu. cū rapiozibus r. furibus r. nō cooperat eis ad aliqd̄ dānū faciēdum nō videt teneri aliquo si nihil recep̄t de reb̄ ablati. Cauca tñ p̄sciēte sue i. hoc si parat̄ era. d̄ scendere si forsitan illi spoliādi res suas a predombus defendere voluissent. r. propter suam p̄sentiam r. socioz eius non audebāt fuisse spoliātibz v̄l domos suas incēdentibus. qz sic nō p̄t liber esse a restitutione. Item dicunt Inno. r. hosti. q̄ si aliqui etiam nō aio ledendi v̄l defendendi ledentes v̄l dāt cum alijs. imo etiam si aio p̄cuscicandi vadūt nō ex. usant nisi i. gnoscant aduersarijs. quia aliter aduersarij timore eoz nō auderēt res suas defendere. Unde idem ē ac si iurarent. B. Palpo. i. adula toz laudans rapiozē quātū iur-

vat. Et quidem si ex hoc secuti ē dānū in solidū tenentur. B. Al. n̄ tenent nisi iquātū damificauit. Et idem per oppositū intelligas i. detractore v̄l v̄l imperatore. v̄l i. dicit. q. 64. B. Recursus. i. fcepta toz. Hā qui recipit latrones r. iur eos v̄l remi raptā dolo se cedat us q̄ impedit restitutio. in solidū tenentur. Participans. s. i. crimine facti vel rapine sociando eos sic in. l. §. dicit̄ est. Sed participans i. re excepta illud solū tenet restitūre qd̄ sciet̄ em̄i vel recepit. Si at̄ ignorant. dic. v̄l. j. restitutio. 4. p̄ totū. B. v̄l. i. q̄ videt furtū fieri r. dolo se tacet cū possit impedire. B. dicit̄ n̄ tenet restituere nisi ex officio ad hoc teneat. Hō obf̄tas. l. q̄ possit obf̄stere r. n̄ facit. Et de h̄ eodem mō dicendū sicut d̄ muto. B. s. q̄ ad restitutionē tenentur qm̄ babz ex officio. sicut sumi p̄ncipes r. receptatores qui ex officio tenentur iusticiā cōseruare. qz reddūt quos babēt sūt sp̄edia ad hoc iustitia v̄l iusticiā cōseruet̄ in terra. vnde tenentur restituere fm̄ Tho. Al. r. go. Ray. v̄l i. dca. q. 64. B. Non manifestans. i. qui scit vbi res rapta vel furata est r. non indicat etiam eū de hoc interrogatur. B. s. seruatō ordine euangelico seu al fm̄ formam iuris. Aliter non tenentur r̄dere. v̄l. §. correctio. 2. §. 4. B. Sic similiter nō tenentur restituere nisi ex officio ad hoc teneat. Sed in videt teneri. eē de fur. q̄ cū fure B. hoc. c. loquitur quo ad peccatū v̄l p̄ i. in dca. q. 64. vbi b̄ oia nōnt possēt ēt q̄s hoc casu teneri ad restitutionē q̄ legitime p̄ductus i. restem occuliat veruat. qz tunc te

net ex officio manifestare. r. ideo nō manifestando restituere tenet. v̄l. j. resti. 3. §. v̄l. hō. r. §. si. B. Sed quid si vnus dicioz satisfecerit nunquid aliq̄ liberabit. B. fm̄ Ray. Si vnus satisfecerit in te gratuler de omni dāno r. expēsis r. icōmodo sine interesse. omnes aliq̄ liberant. qz non tenent dānificato. Hā bona fides non patitur r. idem debitum his exigatur. ff. d̄ re. iur. bona fides. Idem hosti. r. Tho. Addit v̄l ierius Ray. dicit̄ sic. Ille cui sic satisfiū credo q̄ p̄t r. d̄z quātum ad iudiciū ate cedere actionē illi q̄ totū soluit. nō qd̄ v̄l ab vno totū exigat nisi forte a p̄ncipali sed pro pubis petas singulis. Sed quātū ad forū p̄ntiosū n̄ tenet cedere. Hā qua frōte p̄t petere cessione qui ex c̄pa sua dānat. ff. de adm. tu. si plures fo. r. ff. de iur. r. ra. distra. l. i. s̄. nunc tractem. r. n̄ r. sicut hosti. dicit̄ si ne su facta cessio sine nō aliq̄ q̄ nihil soluerūt tenet ex p̄cia ad releuandum illū q̄ i solidū satisfecit q̄libet pro suis partibus. Hāz soluens v̄l r̄ gessit eozum negotiū. Unde tenentur habererati eē satisfaccere. ar. ff. de nego. gcl. l. cum pecuniam. r. l. pomponius. i. si. r. l. soluendo. Tho. quoqz fa. fe. q. 6. q̄ declaras dicit q̄ si ille q̄ fuit p̄cipalis. v̄l p̄ta p̄cipiens soluit omnes illi liberati sunt qui fuerunt ab eo ad dānū faciendū i. ducti. B. nisi illi q̄ aliquid habuissent de rapina. v̄l dicitur i. §. se. B. Si vero alij restituit. nunc illi qui sunt p̄cipales r. illi ad quos res dēcui. tenentur restituere illi qui restituit. B. Idē etiam in sū. l. i. a. i.

§. q. 65. B. Et vs intelligendū qd si isti tales non restituunt ei. ceteri tenentur pro partibus suis vt prius dicitur ē restituere.

3 Quid si spoliatus liberaliter remittit restitutionem. R. fm Anno. si dimittit principali vt raptor vel spoliatus liberatus ē spoliator t huismodi. qz liberatus ē is qui principaliter tenebat. t qui res habuerat. sz si dimittat spoliator nō credo liberatos alios eē ad quos res puenerūt nisi expisse intellexerit eos liberare. Neqz ē illuz qui rapinā fecit ē si de rapina nihil habuerit. qz de iure naturali t diuino cōueniens ē qz sublato principali tollat accessoriū t non e contrario extra de consti. tr. illato. Immo plus qz t si liberali absolueret principal. non pp hoc absolurus esset cōsiliarius si aliqd ad eū puenit de rapina nisi alius p eo satisfecisset. t tunc iste p si iarius in cān anime. A. l. in foro pscie t non in foro iudiciali. vt in. d. q. 65. vbi hec notantur. B. tenetur ei qui satisfecit p eo. A. Et si satisfaciens fuisset principalis in rapina. non aūt offensor qz etiam satisfaciens ē fm eundē Anno. t i dicit. q. 65. B.

4 Niquid in restituere pōt a peccatis oibus exigi pena. vt de rapina t de omni furto manifesto pena quadrupli. t de alio furto pēna dupli. R. fm Tho. fa. q. 62. Inuismodi pene non debentur postq fuerint ad iudicare. in quo cān pena vni vt Ray. ponit non liberat aliu. d. q. 3. cum deuotissimas. De hoc cān hō. s. pena. i. §. p. A. qui incipit. vtz qui pmut. De hoc ē s. pedagiunt. §. 2. t ibi laus i ad

ditione. B.

Estitutio iij.

s. quātū ad emētes. Quid de his qui sciēter emerūt de rapa vel furto. R. fm Ray. Si hoc fecerit qz aut pbabiliter credebatur emi cupiditate acquirendi sibi. s. vt haberet vel videret alteri sicut velle indistincte tenet ad restituendū. neqz liberali alienādo alteri vt si res pcreat morte vel quocunqz cān. vel si ei auferat. Et ratio ē qz tpe furū pusu rem al. enā inuio dño piracando. ff. de fur. l. 1. fur aut sp ē in mora. vt ff. de cōdi. fur. l. si pro fure. §. cōditio. t. l. pe. An neqz precū qd dederit pōt repetere ab illo cuius res ē. B. Sca. l. in casum. C. de fur. B. Et tenetur restituere oēm vtilitatem. vt s. f. h. tuio. l. §. 5. Et si restituit rem deteriorē quā ad ipsum puenit non liberatur. Et si i aliquo tpe medio res fuit melior ē forte postquā vēdidit alii ē ad estiatōz plim. ff. d. p. di. fur. l. i. re furta. ff. d. fur. l. g. i. i. ta. ff. p. modan. l. si vt certo. §. sed interdum. C. de rei ven. l. certum. Et idem intelligo de secūdo t tertio t vltimo emptore male fidei. ff. d. mmo. l. 3. vbi. A. Predicatis cō. hō. fi. t Al. Et addit Al. qz si res restituitur sufficit qz sit adeo bona sicut erat quādo ablata fuit. Si autē res non habet. faciendā ē estiatō fm tēpus i quo plus valuit. vt in sum. co. ti. q. 69. Quod pōt intelligi vtz nisi medio tpe res plus valuerit. t illo tpe interuenerit domini rem sibi redditam fuisse. qz forte vēdi disse vel vsus fuisset. ex cuius carētia oportuit eum aliam emere. Hō

non tenetur ad oē interesse domini fm eundē Al. t in. d. q. 69. t iō non liberaret dādo rem eiusdem bonitatis qualis erat tpe quo ablati. B.

Quid qn quis emit bona fide t cā voluntarie restituendi. R. fm Ray. Si emit quasi vtiliter gerēs negociū illi cui fuerat ablata res quā tpe videbat perire. pōt a spoliato petē id qd dedit pro ipa re. t quicquid expendit ad pseruatōz eius. nisi curz res illa aliqd lucratus fuisset. qz tūc discōputaret vsqz ad quantitatē expēsaz. B. breuiter dicendo qd qd sibi adest ex illa re tenetur restituere. vt pētōne t mercedem. t fructus t similia t quicquid sibi abell pōt repetere. Et rō ē qz vtiliter gessit negociū expoliati. Hoc vtz qz negociuz vtiliter gessum ē. puta qz verisimiliter expoliatio rem non erat rebabiturus. t redempta ē paruo precio alii cesset cā huius repetitionis t psequēter effectus. extra de appel. curz cessante. B. Et hoc pōt esse si res sine culpa sua pereat vel amittatur. Sz hō in iud. c. o aie credatur tali tptō. n. in iudicio in pētōso non crederet nisi publice hoc prestaret. ff. de nego. ge. l. uenienius. C. d. fur. l. 1. c. vt ecclē. bñsi. c. vnico. Et si talis emptor postq fecit diligenter inquiri non potuit inuenit cui offerret illa. quicqd res illa valet vltra id qd isti emptori debet dandum ē p aia illius cuius res fuit. t liberatus erit. A. Et dicit Ray. Consiio qz hoc publice fiat vt eui tenetur omnis suspitio. vt in sum. co. ti. q. 72. vbi hō notat. B. qz i hoc ē vtiliter gessit negocium illius. ar. 12.

q. 2. quattuor. circa si. Satis con. Hosti. Al. t vbi. A. tñ si talis tptor pauper esset hoc cān qñ non inuenitur dñs rei. sibi res relinquij posset a plato sicut alij pauperi scdm Al. t Hosti. in. d. q. 71. B.

Quid qn quis habet psciam qz res quā emit videret iuste t nunc ppenū rem fuisse vitiosam. s. ex furto vel zapina. R. fm Ray. Si tēme re credebatur vel ignorabat ignorātia crassa t supina vel ex negligētia nihil super hoc cogitabat. tenetur ad restituendū. A. s. sicut male fidei possessor. qz lata culpa cōparatur dolo. extra de cōsti. vt aiaz. l. 6. B. Si vō emit bona fide. tunc ē postq pperit rem vitiosam fuisse poterit expensas restituere quas extitens in bona fide fecit circa rē pseruādā uel meliorandā. t nō tenet de fructibus tpe bone fidei pcepti. c. de in iur. resti. requi. sicut. c. de re. ec. non alie. ad n. az. ff. de acgr. re. do. bone fidei. Teneatur tñ de fructibus illis qui non essent adhuc psumpti sed extarēt. ex qz incipit habere malā fidē. cō. Hosti. Al. t vbi. A. De his sumptibus t fructibus dicitur ē s. restitutio l. §. 4. t s. B. Jg fm Ray. t hosti. si durate bona fide res perijt. non tenet qz non erat i mora. Sicut si alienauit. qz non dolo desijt possibere. t precium ex re furtiua redactum non ē furtiuum. ff. de fur. qui vas. §. si. c. de alie. iud. mu. cā fac. c. l. B. Jdes in sum. co. ti. q. 74. ad si. Tñ restituēt pccū quo possessore factus ē locupletior si dñs rem cōsequit non pōt. qz pccūz succedit loco rei. ff. de pen. here. si t rez. B. C. Sz unqd ille qui emit bona fide

s. credens rem nō esse furtiuam si postea inueniat rem esse alienam pōt petere a dño scīū. R. Leric n. C. de fur. l. in cuius. S3 agar s. v. dūorē de enicōe. A. Et si per plures emptores successiue res trāsierit vnus ager s. alium. ff. de muno. l. sed vbi. B.

Restitutio. v.

quo ad edentes et recipientes de rapina. Ubi sciēdū s3 Ray. qd qui recipiunt dono pōt se tenēre ad restituōes. Intellige fm Host. nisi psumpsissent anteq̄ intelligerēt fuisse de rapina. C. de rei ven. l. certum. A. Hoc ei cāu non tenetur nisi in q̄m facti fuissent locupletiores. ff. de peti. here. l. v. B.

Quid de vxore et familia q̄ sciēt comedere et bibere et idem de talibus. R. fm Ray. Tenetur de omnibus que sic psumunt. nisi in cāu. s. cum agunt cām spoliatorum monendo et inducēdo ipm raptorē ad restituōem faciēdā. tūc enī non tenetur. Nā q̄ alteri negotiū gerit vti luer et ignorans et absentis licite recipit expensas siue secuta fuerit vti litas siue non. ff. de neg. ge. l. 2. et l. pōponius. et l. s3 an vltro. Et h̄ intelligo p̄ eo ip̄e q̄ circa talia correctionē laborauerit nō qd vxor et familia possint viuere toto anno d̄ raptis rebus p̄ vna amonitōe vel duabus s3 p̄ diu cōtinue instat oportunitatis hōis. Sans con. Host. A. et vbi. A. Sans pōt p̄hibendi per iura et doctores qd talibus rebus nec familie nec cuiq̄ alteri s3 vti nisi in cāu extreme necessitatis. vt in sum. l. i. et l. s. q. 68. vel nisi in p̄tibus r̄c̄similiter quis gereret vti

liter negotiū eoz quoz sunt res et non alii. ff. de neg. ge. l. 3. l. an vltro. S3 supradicta predicatio non excusaret quādo verisimiliter non p̄desis ipis dñis rerum. B.

Ant̄ vixit vxor et familia raptoris. R. fm Ray. Si ibi sunt aliqua de iusto scio pōt de illis p̄sumere et expendere. si n̄ sit alia aliunde sibi victum querat vel ab amicis aut p̄ sanguine. vel opando vel et̄ esmā q̄redo. Et idē dico si et̄ aliqua sunt ibi d̄ iusto s3 vel ita sunt mixta qd n̄ possunt discerni. vel si possunt maritus non permittit. B. De ista rebus p̄mixtis A. dicit qd non solū vxor his licite pōt vti s3 et̄ q̄m aliq̄ cui vtr aliqd de suo daret. nisi per hoc fieret n̄ soluādo. Et idem dicit glo. Ray. dūm in mente beat̄ viuere d̄ licite acq̄sit vt i. d. q. 68. Sed nisi necessitas cogat dictum Ray. tutius v̄t qd in dubio minor pars et̄ eligēda et̄ de homi. penno.

Ad si nullo de p̄dictis modis vicium inuenire pōt restat triplex auxiliū. Prīmū si pōt habere de dote vel sp̄salitio. s. dōtōe et facta pp̄ nupnas inde viuat. Secūda d̄nūciat talib⁹ qd p̄t p̄desis. vel et̄ si pb̄i pōt d̄nūciat eoz. vt pellat et̄ pascere vxorē de iusto. i. q. l. si peccauerit. 22. q. 5. hoc v̄t. et̄ de m̄ reuiran. quēdamōs. et̄ d̄ pigno. ex l̄ s. et̄ d̄ dōa. pp̄ nup. p̄ v̄tas Tertiu auxiliū ē. vt si et̄ s3 in arto posita tunc in necessitate possit et̄ de rapina viuere qz necessitas non h̄ legē. de p̄e. dis. l. sicut. et̄ di. s. d̄nūciat pulos. A. Et ibi p̄s qd intelligit de necessitate extrema. s. q̄ aliunde non pōt honeste habere vnde viuat. Et p̄s et̄ ex notans in dicit. q.

63. ubi et̄ hec oia ponuntur. B. Quicquid aut̄ sic expendit dolo in alio. et̄ pponat q̄m pōt restituere. et̄ viatur parcius. s. ad solā necessitatem. Posset et̄ viuere ipsa et̄ quilibet alius cui raptor daret d̄ p̄ccato rez raptaz quas vendidit s3 qd p̄cium rei furtiue non ē sursum. v̄t s. restituo. 4. §. pe. Hoc dico si maritus al̄ ē soluēdo. Se cas si non ē soluēdo aut p̄ hoc fieret non soluēdo. A. vel postmōz efficiat non soluēdo. v̄t pōt colli qd dicitur. s. restituo. l. §. 13. i ad d̄nōc. s. uem nullus. B.

Atq̄ fr̄es p̄dicatores qui vadunt ad raptos vt eos inducant ad penam et̄ restituōes possunt comedere de rapina. r̄n. fm Ray. Sine iudicant eos in predicatiōe generali siue in persuasiōe sp̄ali cōsulantur maxime si apud alios n̄ possint p̄mode inuenire. et̄ de sc̄. ecco. cū voluntate. Et hoc intelligo cum moderamine. et̄ si sit spes de alioz correctōe. Itē si pp̄ eoz ex pensas raptibus si subtrahatur facultas restituēdi nec in toto nec in parte ar. 2. q. 6. anterior. §. illd̄ con. Host. A. Idem v̄t et̄ si raptor efficiatur aliquatulum ipotentes q̄ verisimiliter per ipas admonitōes nō vult geritur negociuz dño rum rez. o. c. cum voluntate. et̄ facta s. l. B.

Restitutio vi.

s. incertoz et̄ huiusmodi. Si expoliant ignorans vel non inuenitur. tunc fm Ray. distribuuntur in pias cās in loco vel saltez in duoceli vbi rapina facta ē de con silio illius ep̄i vel saltez capellā.

ar. dis. 87. diuine. et̄ dis. 88. ep̄s. et̄ l. q. 2. p̄cesso. et̄ c. quantoz. 6. q. 3. c. si. et̄ de rap. c. 1. Et scias h̄ s3 v̄t. qd non o3 qd restituō fiat in dicto loco nisi p̄mo de fieri possit. al̄ sufficit ubi fieri. cou. Host. Tho. v̄t fa se. q. 62. dicit sic. Si ille cui d̄ fieri restituō sit oio ignor̄ o3 h̄ restituere et̄ fm qd pōt. s. dando elēo synas pro salute ipsius siue sit mor tuus siue viuus. p̄missa in diligenti inquisitiōe de p̄sona ei⁹. Et si mō tuus sit d̄ restituō heredi qd p̄putatur quasi vna p̄sona cū ip̄o. Si vero sit multum distans d̄ sibi transferti qd et̄ d̄bet. et̄ p̄cipue si sit res magni valoris et̄ possit p̄mo de trāsmitti. Alioq̄ d̄z in aliquo loco tu to deponi vt pro eo p̄seruetur. et̄ sic dño significare. h̄ Tho. Addit v̄t. qd hic pensandi sunt circumstātie et̄ qd tam modica possit et̄ quātitas. et̄ tam largus et̄ tam diues ille cui debet restituī qd non oportet ei mitti. A. Pro predictoz meliozi intelligentia duo videnda sunt. Prīmū cui faciēda ē restituō q̄ non inuenitur p̄cipal̄ cui d̄betur. Secundum vbi d̄z fieri siue inueniatur siue non. Ad p̄mum d̄cedūm qd debet p̄mitti diligens iq̄ sit. Et dic̄ Tho. Et si non pōt inuenire d̄tur eius h̄dibus si possunt inueniri. Ad si nec heredes diligenter igit̄ inueniatur erogetur ip̄ pau peres. extra de vsu. cum tu. Et iter pauperes p̄ligēdi sunt pauperiores. Inter equal̄ pauperes iustiores. Nam et̄ si oibus debet miseri cordia iusto ap̄lius vt dic̄ Amb. i. li. de off. et̄. 86. dis. non saq̄. Et. 16. q. 1. c. si dicit Berro. qd pauperib⁹ non tam paupertas quam religio

atcedenda ē. Qui autem dicantur
magis pauperes habeant. L. d. epi.
et cle. sigs ad declinadam. s. si. vbi
loquēdo qbus dicitur heredes qñ
paupes id. hinc sunt scripti here
des. d. i. Quis pauperior ē illis ho
minibus q inopia tēt et xenones
repositi. i. hospuale. a xenos qd ē
pegrini. qñ ibi recipiuntur paupes
et pegrini. Segl. et suis corpib⁹ la
borantes necessariū victum sibi nō
pōt afferre. Et. j. Si autē amplio
res i ciuitate xenōes vel pthochia
sūt. Pthochiū idē ē qd xenō a
pthos qd ē pñū qñ fm⁹. i. vena
bilis loc⁹. Segl. Ne incerta videat
pccuniaz datio. tūc ei pthochio v^l
xenoni q paupior ēē dinoscari ca
sū de res vel pccunias assignari. Vt
delz discunēdo reuerēdissimo lo
coz antistite vel sub eo pñūg
ridē. Si autē nullus sit xenon. ac fm
de captiuis sancionē p pcciono
mus sacrosanctē ecclie vel epi be
reditate accipiat sine falcidie rō
ne paupib⁹ q i ciuitate sūt v^l pēni
t⁹ medicantes vel alta sussteratione
agētes eedē pecunie distribuātur.
Et. j. In o. bus aut huiusmodi ca
sib⁹ celestes iracundias sacrosan
ctaz rep admistratores expectent
si qualecūqz lucrū ex huiusmodi
gubnatiōib⁹ sibi acqsiert. v^l si h⁹
mū ab alio pccerint et n̄ grauisi
ma pena t⁹ iterum nauōe qd pperā
sēti ē studeant corrigere. Quo ad
fm sciēdum q glo. i. c. cū tu. et de
v^luris sup v. sup lūtib⁹. dicit q v^l
rari d⁹ remittē rē et a quo accepit
sup⁹ibus illi⁹ qui mitti. et si sup⁹
excedit valorē rei d⁹ dari paup⁹
b⁹. et si ignozat vbi sit ille cui d⁹ re
stituere non tenet in grēdo vagari.

ff. de op. liber. l. qd nisi i. ff. de offi.
v^l ibi referi dñs An de bu. dicit
q imo d⁹ rem m⁹ tere lus sup⁹
bus cū sit malefidei possessio. Qu
qui n̄. heologi dicūt dberē p⁹ide
rari circūstātas rei et qualitates p
sone cui debet fieri restitūto et in
neris pp sumptus. Nam dicit q
res possēt eē tā modica et p⁹sa cui
debet fieri restitūto ita diues q nō
esset necesse ipam muere ad cum
sed possēt tribui pauperibus. Et
si res ē magni valoris et nō possit
cōmōde mitti. deponat i loco tuto
et dnunciet dño si pōt. v^l et p⁹ciat
ē. Sed ad hoc intelligitur p⁹u
lanus et clarus dicēdum. Qui scil
p⁹ona creditoris. aut nō. Si scil
clarū ē q debet restitu i loco m⁹
iter partes fuerat cōuētum. q n̄
ē tam congruum humane fidei q
cōuētia seruare. ff. de pac. l. i. Si
vō sup h̄ nihil ē cōuētum tunc si
res ē remota a loco ex defectu de
bitoris. puta ipam trāsserēdo cla
rū ē q tenet eā suis sup⁹ibus mu
tere ad creditores. ff. ad exhibē. l.
si hereditas. s. quo aut loco. q. s.
et claus hui⁹ materie. Ibi enī d⁹
q sigs perit rē quanti h⁹ ali⁹ exhi
bere. i. p⁹utare iud cio v^l videtur
an sit sua vel pp aliam eam. q d⁹
ipaz exhibere i loco i q p⁹ent sup⁹
b⁹ p⁹erētis nisi data opa re⁹ trāssu
lerit a loco. tūc enī d⁹ eā re⁹ suis sū
p⁹ib⁹ i loco exhibere vbi p⁹ent. Et
q dñ colligit qd d⁹ ē v^l q d⁹ de
bitor remittere suis sumptibus qñ
res fuerit suo facto remota a loco.
Et ita itelligat d⁹ ff. de offi. s. reu
tū. Verūm si h̄ nō possēt tūc face
re pp periculū itineris et ten p⁹
dñ iterum excusat in q⁹stam dicit

piculū et nō v^lris. et d⁹ volo. et con
m. cū dilecti. vbi d⁹ q iustus veni
re ad papā excusat dum ipedit et
nō al. Et ita pōt intelligi qd dicunt
s. abeologi. Quod autē dicunt de
dposito ē consiliū nō necessitas qz
nullo iure hoc cauet. Si vero non
ē periculum i mūtēdo sed d⁹bitoz
ē difficile pp paupertatē vel ppter
magnos sup⁹. p h̄ non v^l excusa
ri. qz difficultas dissolutionis obli
gationis nō liberat d⁹bitozem. l. cō
uētus. s. illud. ff. de verbo. ob. Et
dñi qd qz sua culpa scnt d⁹ sibi
non alijs imputari. et de re. iur. c.
dñi. l. 6. et. ff. de re. iur. l. qd qz.
Et n̄tūqz p⁹nt culposus q ino cē
tūto fore d⁹bitoz esset ita pauper
et creditor ita dñes q merito causa
dēmo⁹ne dberet ei remittē v^l pōt
colligi ex dñs s. restitūto primo.
i. p⁹ncipio i adduone. Et fm h̄ pōt
d⁹bitoz quod s. dicunt theologi
vidēz q d⁹bitoz habē respectus ad
qualitatē psonarum. Al nō videre
tur curandū q res mūtēda esset
modici valoris. Nā damniū passo
d⁹bitoz dñū restaurādū ē. ff. d
dñi. l. 6. et. l. si propiciari. Nec ob
stat qd d⁹ l. l. scio. ff. de mino. vide
h⁹ q l⁹ nō curat de minimis quia
dñ loquuntur qñ veni⁹ p ius spāle
restitutionis i legum contra ius
cōs. vel qñ p illa minima pccudi
cari maioribus eiusdēz persone.
Nō n̄ p⁹uarē q res ita scrupulo
se sit accipiēda v^l dberet expēdi val
de excedēs pccuniam pro remittēda
re parua. ff. d⁹ excu. tu. l. s. h⁹ec. vbi
d⁹. Et decernitū scrupulosa s⁹ nec
admittēda. Nunq̄ enim scrupulo
sitas magne sunt admittēde v^l
vbi d⁹. adco q nec larga nec scrup

culosa interpretatio habeat qz nō d
bet creditor velle magnum debito
ris dispendium pro parua sua va
lutare. v^l dñi ē supra. restitūto. l.
i. p⁹ncipio. i. adduone. Et fm h̄ pōt itel
ligi q. s. dicunt theologi dberē p
siderari quantitātē rei et distantias
itineris. Semper m⁹ puto qz h⁹ qz
distribuerit alienum pauperib⁹. si
apparet dñs pgruo loco et t⁹pe d
beat ipi restitu. et h⁹ quādo d⁹bitoz
non adhibuit d⁹bitam diligētā ad
inueniēdum dñm rei seu creditorē.
Al nō. qz bona fides non p⁹nt v^l
semel exactū iterū exigat. et de re.
iur. bona fides. l. i. 6. Et sine culpa
regularit nō ē qz puniēdus. v^l i. c.
sine culpa. de re. iur. l. i. 6. Ideo cō
tra quosdā qui rapta erogauerūt
ex culpa pauperibus. d⁹ et de ho
mō cidijz sicut digni. s. eos. Non
enī aliena cū ipa potuisset eis quo
rā fuerūt restituere d⁹buerunt pau
peribus erogare. Sed si in trāssa
none rei restituēde non interueni
at culpa d⁹bitozis. tūc aut nō ter
nenit scñ creditoris aut sic. primo
casu si res pccernit pmoditatē cre
ditoris. puta d⁹posuit qz apud ali
quē res suas hoc casu nō tenet de
bitoz illas remittere nisi sup⁹ibus
creditoris. ff. d⁹posi. l. si i asia. Sed
si res pccernit pmoditatē d⁹bitozis
puta qz res ē sibi cōmōdata d⁹bit
suis sup⁹ibus remittere. v^l qui scnt
tū cōmōdum scīat⁹ onus. v^l nō
tat glo. in dē. l. si i asia. Sed si res
cōcernit cōmōditatem v^l v^l qz v^l
in locatione. puto qz sumptib⁹ v^l
usqz vebet remitti. quia quod ob
tinet de toto quō ad totum. idem
de parte quo ad partem. ff. de rei
vendi. l. que de tota. Et si interuenit

factum creditoris qz forte se tran-
stulit ad alium locum vñ qz res de-
beat mitti sumptibus ipsius credi-
toris. ar. l. q. nisi. §. si. ff. de ope. li-
ber. vbi dñs qz libertus qz i prouin-
cia tenetur ire Romam ad prestā-
das operas patrono si ibi morat
vt bonus paterfamilias. Non autē
si cepit vagari p mundum. Et in-
terim dum vadit Romam dies
operarum percutit patrono. Et sic
videtur qz sumpta suo pouetur si-
bi opere. Et i istis sumptibus non
computantur sumptus ciborum ap-
portatis sed alij. nisi forte appor-
tans si nō ipeditet i portādo lucra
retur sibi sumptus. vt probatur in
dco. §. quo autem. c. i. l. sed si here-
ditas. ff. ad exhiben. Et hec locuz
habēt quando debitor fuit bone si
dei possessor qz nō tenetur remittē
rē videt qz dbeat facere sumptus
salte vsqz ad locū vbi prius habi-
tabat creditor. qz i eo nō grauat s;
exinde non pp cam prime dcam.
Si vō sit male fidei possessor. tūc
z ipse tenet rē vsqz ad locuz vñ ha-
bitū spontat. Exide vō si iuerē cre-
ditoris potius appozasse illas si-
mut cū alijs rebus suis vsqz ad lo-
cū ad quē transiit domucilium te-
net debitor ad illud iteresse ex quo
eū dānificauit i illo. Et ideo forte
tātum erit iteresse qz oportebit ip-
sum rē remittē sumptibus suis vel
portare. Sed si creditoris nō iuerē
nō tenet vterius portare qz ad lo-
cū vbi rem accepit. nisi supub^o cre-
ditoris vt ptiaciū ē. Si vō creditor
nō solui recessit a loco sed etiam di-
uersimode cepit vagari. tunc non
tenet sibi rem mittere. dca. l. q. nisi
§. si. Et fm pcedē potē intelligi glo.

Ber: dicitis qz vsurarius dicit mē-
tere rem sumptibus creditoris. z
qz non tenetur creditore vagando
ingrere. Sed si nescitur piona cui
dñs fieri restituitio. atqz theologo di-
cunt rem debere distribui paupcri-
bus i loco vbi dānū dātū ē vel salte
i diocesi de auctoritate epi illius vs
salte capellant vt r ptiaciū ē. Sicut
re auctoritas capellant nō sufficit.
vt notat dñs An. de bu. l. c. cum tu.
extra de vsuri. Et auctoritas epi nō
ē necessaria. vt. j. §. se. Ad vero re-
stitutio fieri debeat in tali loco vbi
dānū dātū ē. nullo iure vt probat
s; simpliciter dicit iura qz fiat tro-
gatio i paupes. dco. c. cū tu. r cū d
homici. sicut dignū. cum similib^o.
Non ob. c. l. cū d rap. qz ibi psona
cui ddebat fieri restituitio scidat e
istabar apud epm. Et episcopus nō
fuisse motus ad excoicandum ex
officio suo nisi ad petitionem pns
cū d elec. in omni. ad fi. r. ff. d dam-
isec. l. 4. §. hoc autē. An non mirāsi
restitutio sit i loco vbi ē dānū
dātū cū ibi sit principalis cui restitui-
tio fieri dñt. vt s. dcm ē. Bñ autem
esset d cōsilio qz i loco eodē fieri
tūm ga videtur equum qz respu-
blica habeat cōmoditatē ex bonis
psonarum suaz. tūm qz nō nūqz in
talibus locis forsitā fieret distri-
buitio illis personis a qbus res ac-
cepte sunt. Et ita tenet dñs An. de
bu. i dco. c. cum tu. **B**
C Sed nūqz ē d necessitate saluz
qz talis restituitio fiat auctoritate
peritoris. **R.** Hec qstio disputata
sunt per dñm Buidonez d abasio.
Arch. bonon. doctorē drcatoris.
z notat p eundē. l. 4. q. 1. a. 1. r die
sic. Ray. die qz si non iuuantur sic

spoliati vel etiam ignorant. tūc d p
silio r auctoritate ecclie siue superi-
oris penitentiarij distribuant i pias
causas rē. vt i pcedē. §. habes.
Sed Post. die qz restituitio male
dāta omni ē vnus d casibus perti-
nentibus ad epm. vt p3 fm eadem.
cū d mdeis. cum sit. L. de epi. r cle-
ri. nulli. L. coia d suc. i Zucit. oēs
Ad idem extra de testa. tua. §. l. in
Zucit. d ecclie. ita. si aut. coll. 9. Et
satis late ista psequit cū d vsuri. cū
tu. r ipdca drc. d iudeis. cū sit. r
i sum. sua de pnia. §. vlt. circa si. Et
facit ad h. it. q. 2. pcpimus. Tu dic
hanc spiam ē vnus d vram i hoc casu r i
alijs qñ nullus d pnuus ē qui hoc
exequatur. it. q. 2. d laicis. i si. r no
tant extra d v. ng. cum tibi in glo.
que incipit non itelligas. Nam vbi
certa persona a testatore dputata ē
illa dber exequi vt i pdco. c. d lai-
cas. r. L. de epi. r de nulli. r cū d
testa. ma. r. c. i iohannes. r i Zucit.
de ecc. n. §. sigs. Immo credo qz
ipe rapio: bona icerta que dbernt
pauperib^o dari pōt dare sine lnia
epi vel alterius indicis ecclastici vt
tas colligitur extra de vsuris cum
tu. §. l. d. vel d his. Et hoc etiam in
nulli clare extra de homici. sicut di-
gnū. §. eos. i glo. qz non. Nec ob-
stat cū d iudeis. cum sit. Nam illa
drcialis loqur non d xpiano sed
d iudeo cuius auctoritas r dispēsa-
tio merito su pectu habetur ab ec-
clesia quo ad paupes xpianos.
r idem iuste dicit fm puicritiam dio-
cesani rē. que suspino cessat i sde-
li xpiano. r sic nō dubito qz epus
non bz se irromittē d talibus nisi i
dcaim. Idem ridet dñs Symon
d familia capellanus dñi pape r au

ditōr dñi potmētis. Tho. etiam nō
hil dicit d auctoritate epi vt patet
i pcedē. §. A. Quod hic dñs satis
verum videt cū iura que dicit hāc
distributionem dber fieri paupe-
ribus sicut ē dcm. c. cū tu. r cū d
de homici. sicut dignum r silia. nullā
faciant mentionē d ista auctoritate
epi. Et ad. c. cū sit. satis bñ respon-
sum videtur. Nō obstat etiam alia
i hriumi allegata qz i ipis nō dñt qz
regratur auctoritas epi. sed qz epi
dbernt procurare qz sicut huiusmo-
di distributiones i pias causas. nō
tamē qz non possint siue eorum au-
toritate fieri. Immo i aliquibus iu-
ribus expsse dñt qz epus tunc se iter
ponet cum nullus ē executor. vel si
ē quod dber non adplet vt i pcal
legata. l. nulli. r i. §. sin autem p re-
demptio captiuozum. r i. c. ma.
extra d testa. Possent m circa pdca
dici qz si distributio ē bene scā pau-
peribus. tunc non vitietur. quia d
fuerit auctoritas epi. Sed si sit fa-
cta aliter r iteruent dolus vel lata
culpa. puta dāt suis consanguine-
is vel amicis qui nihil vel parum
idigebant. vel etiam sciemer qz do-
lose elegu non eligendos qz tunc
epus potest se irromittere vt iterus
fiat legitime. Nam ad eius officij
spectat prout dictum ē. Nec dñs sa-
ctum quod aliter factum ē qz dby-
it. extra d re. iur. qui ex timore. Et
dictum est de lata culpa vel dolo.
quia secundum Inno. in. c. sicut dñ
gnū. cū d de homici. alia culpa in
foro penitentiāli non arat ad resti-
tutionem. Sed de hoc latius dicit
in se. c. Item puto qz siquis male
distribueret non excusaret qz iter
uenerit auctoritas epi. Nam epus

non habet se inuoluntate negotio
huic nisi qd dñ fiat distributio vt di
cui ē. Ideo ambo celestes incurre
rent iracundias C. de epis. 7. c. de. si
qs ad declinandā ad si. 2

Restitutio. vij.

Et materia hec meli⁹ intelli
genue memorieqz imprimat. aliq
ordinarie sumarietqz vidēda sunt
videtis. Qui teneant ad restitutōz.
1. quantum teneant restituere. 3. cui
4. quando. 5. vbi. 6. quibus mo
dis tollitur restituendi obligatio.
Ad primū dicēda qd ad restituti
onē aliqui obligantur rōne illiciti
te acquisitionis. Et ista illicita acq
sio aliquando ē respectu cāc ali
qñ respectu psonę que non pōt dā
re seu nō pōt recipere. presertim cū
hoc contingit in fraude creditoz.
Et de his dicitur ē. 8. restituo. l. 1. §.
3. in additōne. Aliqui obligantur
ad restituonē rōne dānicatiōis.
Ista aut dānicatio aliqñ ptingit
per cōmissionē aliqñ per omissoz.
Per cōmissionē vō tollendo dñā
stādo seu impediēdo. Tollēdo
vt plerūqz contra oēm voluntatem
dñi rerū. Plerūqz contra liberāz
voluntatē. Si contra oēm voluntatē
interdū cū. 7. hoc ē furtū de qd
cū ē. 8. furtū. Interdū palā. 7. hoc
est rapina. de quo. 8. raptō. l. Et
ista rapina aliqñ est manifestā sicut
patet in aggressoribus iure 7. Ali
quando cooperta sub velamine
belli iusti cum su missū de. quo. 8.
bellū. l. 2. 7. 3. vel preterita iuste sine
cū sit iniusta de quo. 8. iudex. l. 1. §.
4. presertim sub colore represalia
vō de quibus. 8. represalie. vel col

lectaz seu talliarū de qbus. 8. dñ
7. J. tallia. Alii sub colore pedagio
rū sine pecuniā. de quo. 8. pēda
gū. Interdū vō aliqui accipiunt
aliter non contra oēm voluntatē
sē eius sed contra liberā voluntatē
7 hoc p vim cōpulsivā vel qualē.
His compulsiva est cū quis p me
tum cogitur aliquid dare. tunc cū
accipiens cogitur restituere. vt. ff.
quod metus cā per totū. Sed nō
quid omnis metus causat hanc re
stitutōnē videt qd nō qz vani timo
ris nulla est excusatio. ff. de re. iur.
vani. Facit etiam. ff. quod me. cau
sa. l. menū. vbi dñ nō debet aucti
mentū vni vbi. sed qui metus in
hoie constantissimo cadat. In con
trariū facit quia cū si nullus interue
nit metus. sed solū ob timorē re
uerentię aliquid datur contra vo
luntatē dāni dñi repetitio. l. 1. §. q
onerande. ad si. ff. quod rerū ac
tio non datur. Ergo multo magis
quādo interuenit metus qualicū
qz quia metus magis contrariatur
voluntati dāni. 7 dēmonstrat ma
iorē turpitudinē 7 delictū 7 accipie
te. Unde quicūqz nō adest olo libe
ra voluntatis dñi rerū seu credito
ris rem accipiens seu debitor non
soluens semper remanet obligatus
ad restituonē. vt 7 p. 3. §. restituo
l. 1. §. pe. cū additōne. Ad contrariū
pōt dici qd aut cōditio memētis nō
fit deterior. 7 si nō adest iustus me
tus ei non subueniunt extra de his q
vt. c. pe. vbi dicitur de religiois q
bñsdam qui iurauerunt transire ad
arnō: 7 religionem non per iustus
metum licet aliquantulū circūuen
n fuerint qbus non subueniunt qz
eorum conditio non sit deterior.

Et hanc rōnem sentit ibi gl. Si sit
metus: metus conditio fieri deterior
aut si habet respectum ad pñcipio
nem. etiam verum est qd non sub
uenitur. Nam cū nemo presumat
facile iurare sui. ff. de pba. l. cum
de iudicio psumit qd qñ non iur
nenti iustus metus. potius sponte
qz coacte dederit. Et isto o casu lo
quuntur iura qd requirunt metus q
caderet in constantē. Si vō lo qua
ntur vō voluntatis veritate. puta qz
constat de voluntate contraria dā
no tunc oio quocūqz metu ducit
iure accipiens ad restituonē tenē
tur. vt sans colligitur ex predictis.
Et si offerat metus qui caderet in
constantē nō solū tenet accipiens
restituere. sed etiam quicūqz ali
us ad quē dicitur res pñneru quo
cumqz timore eius oneroso. qz bec
actio in rem scripta est 7 transit res
offerta. ff. quod me. causa. l. metus
faci autem. Item in hoc casu me
tus debet indicari sñs cōditiones
pñcipio. unde aliter indicatur i ma
iore qd i viro. vt nōt glo. in. c. cum
locū extra de spō. 7 per cōsequēs
aliter in hoie viro 7 forti. 7 aliter
in fragili 7 molli. vt in sū. l. 4. tu.
l. q. 3.

Et nisi compulsiva vō est qñ nō
has interuenit metus. s; in contra
voluntatē dāni aliquid extorqz
puta ob reuerentiā. vt si patronus
petit aliquid a liberto quod liber
tus cōcedit nō vōluntate metra s; ob
reuerentiā ex qua nō audeat negare.
Nā patronus tūc tenet ad restituti
onē. dicit. l. 1. §. que onerande ad
si. ff. quāru rerū actio non datur. vbi
etiam dicit glo. idem esse in vxore
7 marito 7 q. vxorē pōt renocare

venditionē factā ob reuerentiā ma
riti. vel etiam renuncianonē iuris
hypothecę. Et idem dicit in clerico
qui renūciatū prebende ob reue
rentiā epī vt ipsam renuncianonē
possit ruocare. Idem putaret in
dño seu rectore vel officialibus 7
subdins. 7 idem i similibus. Et sic
quocūqz modo possumus com
prehendere nō esse de mera volū
tate pcedēns ad nos deuenire qd
al nobis non debetur iniuste tene
mus 7 ad restituonē obligamur
vt iuris ex pñcipio colligi potest.
Sed quid. si quis pcedit de suo
aliqui ob solam importunā tem
perantiā 7 non ob reuerentiā vt
aliam causā. 8. Videtur qd 7 isto
casu teneatur accipiens ad restituti
onem cum non habeat ex metra
voluntate concedentis. In contra
rium facit quia aliud est in conce
dendo non habere meram volun
tatem. 7 aliud qd ex post facto effi
ciatur volens qui in pñcipio su
it nolens sicut Lud. xi. legunt de
amico qui ab alio amico habuit
panes propter importunitates pe
tendi qui non potuit habere i pri
ma pñcipio. Potest tamen disti
gui qd si donans ex post facto effi
ciatur mere voluntatis. donatio fit
iusta. quia vult cum dōat quod fa
ctus est. Sed si nec tempore dāno
nis est mere voluntatis. sed ideo
dat vt tollat a se inquietudinē i
pouente pñcipio. accipiens tenet
ad restituonem. 7 hoc presumit
tur in dubio pzo quo facit. L. de
peti. bo. subla. l. i. lib. x. vbi probi
bet ne petat a pñcipio bōa dāna
toz qd si sisco acqns. Et si aliq ob
tinet sibi pcedit 7 pccellō qz pñcipio

per importunitate obtenta. Ad idem
et de recri. c. si. li. 6. Gallus in pau-
pere impouente peccante ab eo qui
potest ei subuenire. quia tunc non datur
repetitio. imo debet datus puniri de
tardatione. et uia loquitur quod ponit
Lud. xi. et Math. 25. Sed quid
si concedit aliquis alteri de suo quod
sperat sibi seruari in aliquo ab eo
cui concedit. Et hanc concessionem
esse licitam. Sed si accipiens intelligit
sibi concessum ex illa causa et possit sibi
honeste seruire et nolit puto quod te-
neatur ad restitutionem. quia desit
cuius causa concessionis et incipit ha-
bere contra voluntatem conceden-
tis. Non obstat. l. si repetenti. C. de
codic. dato. ob eam. vbi dicitur in
eodem retentio non inducit repetitioem
quia aliud est de iure poli vbi iudicis
causam secretum conscientie. et aliud de iure
fori vbi regulariter non iudicatur
de in re iudicata. et de symo. c. si. Alii
quibus possit dicere. Coguntur tamen
causam. et lites fierent infinite. Propter
terea aliud iudicatur de iure poli.
l. q. 4. c. si. Vel etiam quo ad ius
foueri potest dicitur quod loquitur quando
conditio non apparebat. Secus
si appareret verbis vel alio modo
sibi cer. pe. l. certum. vbi dicitur non
interesse an proprius nominatus
res demonstratur an ex circum-
stantiis. Et non si recipiens non desit
iure vel non possit deservire i eo
quod datus sperabat si a principio
sciebat conditionem inesse tenetur
ad integram restitutionem nempe sicut si
causa esset expressa. ut patet ex in-
ductis. Sed si non intellexit condi-
tionem inesse nisi post consumptam
re datam non tenet nisi in partem ex
ipsa factus sit locupletior. ff. de pe-

ti. here. l. vtrū. Item aduertendum
quod in omni casu in quo supra dicitur
est dari repetitionem quando quod
dedit rem suam preterquam in casu in
si metus impedit repetitionem si solu-
tio sit facta in eadem parte videtur doli.
ff. de condi. indebi. l. cum is. si si mul-
lier. vbi dicitur quod si mulier soluit
quod credebat se debere et non de-
bebat si soluit in casu doli impedi-
ditur repetitio propter pietatem.
Hoc puto intelligendum quando
doli non fuit ex parte recipientis
quia non potest quis licite rames
quod dolose lucratur. ff. de re. iud. l. non
fraudentur. §. nemo. 2. ff. de
dolo per totum. Item nisi effectus
debet vel maior causa pietatis apud dantes
tunc enim ex parte dantis essent due
rationes. scilicet causa pietatis. et quod suo
errore spoliatus est. et ex parte accipi-
entis vna tantum. Et due cause pre-
ualem vni. Insi. de adop. §. si ho-
die vbi dicitur quod datus in adop-
tionem non transit in eius potestatem
sed si datur auctore materno sic quis i
eo concurrat iura consanguinitatis
et adoptionis. Item notandum
quod aliquando non datur repetitio
subtrahi vel ablati. ut in l. in pu-
ff. de alca. videlicet quod de domo vbi
retinet illucius iudis tempore quo
iudicatur quis aliquid subtraxerit vel
rapuerit. Nam dominus domus potest
etiam tunc impune verberari. ut ibi.
Hoc tamen nemini considerem quod face-
ret. quia et si apud leges sit iniustus
non tamen apud illi qui Math. 5. dixit.
Siquis dixerit fratri suo sane et.
Item hoc casu licet non teneat resti-
tuere illi cui subtraxerit. non tamen
potest ipse retinere. cum ex turpi causa
habuerit et contra omnem voluntatem

domini rei. Unde si non restituat
et tenetur saltem erogare pauperi
bus extra de viuri. cum tu. nisi for-
te dicatur quod potest sibi retinere au-
toritate legis in penam iustis.
Error: etiam datus cum excludat
casu liberam voluntatem regulari-
ter obligat accipientem ad resti-
tuendum. cum et ipse datus possit re-
petere. Circa quod distinguendum
est aut datus erat omnino indebi-
tus. et tunc omnis error inducit
repetitionem. Et ita indistincte in-
dubitanter. l. cuius per errorem. ff.
de reg. iur. Aut est omnino debi-
tus. et nullus error causat repeti-
tionem. ff. de condi. indebi. l. repe-
ditio nulla. Aut quod datus est de
bono non omni iure sed iure ciui-
li nisi puta quia debebatur per sti-
pulationem christianam per pactum si
de petendo. quod pactum quando
est ad solui tollit vicium naturale
quod erat in stipulatione. et non ciuile
ff. de pac. l. si vnus. §. pactus. Et h-
causam eodem modo omnis error inducit
repetitionem. dicta. l. cuius. et sic ac-
cipiens tenet ad restitutionem. Aut
quod datur est debitum iure naturali
sed non ciuili puta quando in testa-
mento relinquitur legatum quod di-
minuitur per. l. falcidiani. §. quan-
do facta sunt tot legata vel fideicom-
missa quod quarta pars hereditatis
apud heredem non remanet. et hoc ca-
su si solutus errat in facto puta quod
credidit bona hereditatis esse amplio-
ra repetitio tamen. tamen hoc casu di-
cti recipientem non tenent ad resti-
tuendum in foro conscientie. sed in
foro iurum est. §. restituito. l. §. 13.
in adduone in dn. Aut datus errat
in iure. vbi quis credit se obligatum

ad solvendum omnia legata hanc qua-
ta pars hereditatis apud eum non
remaneat. et tunc solum non potest
repetere nec recipiens tenetur ad
restitutionem. C. ad. l. falcid. l. error
Predicta tamen saltem quando
aliquid solum fuerit in causam
pietatis. ut patet. §. proximo. §. cir-
ca si. Contingit etiam damnifica-
tio non solum tollendo de quo di-
ctum est. sed etiam deuastando. Et
qualitercumque quis sic damnifica-
uerit proximo vel occasione damni
dederit. ad restitutionem tenetur. ut
et de iniuri. c. si culpa. vbi dicitur.
Si cuiqua mala datus est danum vel i-
uria irrogata vel aliis irroganti-
bus operi forte misisti aut bec im-
peritia tua seu negligentia tene-
rum iure super his satisfactio tene-
re oportet nec ignorancia te excusat si scire de-
buisse ex facto tuo iniuriam verifi-
citer posse contingere vel factu-
ra. Ad si animalia tua nocuisse. p-
ponas nihilominus ad satisfactio-
nem teneris. nisi ea dando. passis
damnum velis liberare te ipsum. quod
tamen ad liberationem non proficit si fera
animalia vel que consueuerunt no-
cere fuissent. et quod debueras non
curasti diligenter adhibere. Hanc
hanc qui occasione damni dat danum
videatur dedisse secus si est de illo
dicendum qui ut non accideret de p-
tingentibus nihil omisit. Et aduer-
tendum quod licet in foro iudiciali quod
teneatur ad restitutionem propter
danum illatum etiam ex eius leuissimam
ma culpa. ut ff. ad. l. acgl. l. in lege
acquila. etiam leuissima. tamen in fo-
ro penitentiali sicut in c. sicut
dignus. §. eos et de homicid. ad finem
magne glo. quis non tenet ad resti-

tantem nisi ex dolo vel lata culpa ponens exempli vt si qd pcc ret ignei domi plena supra. Et id videri ibi tenere dicitur. An. de bu. nisi forte peccasset condemnatio. vis. restitutio. 3. §. fi.

¶ Predicta autem damnificatio potest contingere aut circa res. aut circa corpus. aut famam. aut mores. Si circa res. tunc damnificans tenet satisfacere pro rebus et in rebus ob damnum illam. de ca. c. si culpa est de iniurijs. Si circa corpus. aut per verba seu per vulnere. vel per mortem. primo casu damnificans tenet ad omnes expensas factas et medicinas et medicinas et ad estimationem operatarum quibus damnificatus carni vel cariturus. Non autem sit estimatio caritatis et de formis corporis. quia liberum corpus non recipit estimationem. nisi quia par. de. di. l. et hoc. et de his qui deiec. vi. effu. §. l. et al. de iniurijs. qd de his qui extraxerunt eam ab Exo. ii. ubi dicitur factum viri et. hoc casu quando homo est mortuus si est servus idem dicitur quod de rebus alijs. qd sit estimatio fm valorez sicut ad l. acquis. l. i. i. principio. Si est liber homo qd liberum corpus non recipit estimationem vt dicitur est. taxatur pena quinquaginta aureorum. ff. de his qui deiec. vi. effu. l. i. et hoc non concernit interesse sed solum peritiam. vt notat glo. in dicto c. l. de iur. Et loquitur eo casu quando sine dolo homicidium factum est. Nam aliter corpus aliter homicida punitur. lege cornelia de sicca. vt patet. ff. ad l. cor. de sic. p. toni. Et quia illa taxatio quinquaginta aureorum est pena non debet

tari in foro conscientie nisi peccasse condemnatio. vt supra restituit. 3. §. si. Et tamen si aliquis per interest tenet eum homicida ad interesse multo magis per vulneras. ne alius per penans videat meliores pudoris contra. non fraudant. §. nemo. ff. de re. iur. et vt est satisfactio damnificatio sicut de ca. et de iniur. l. xi. Et quod dicitur illarum est ex communiione fiet estimatio et interesse extrinseci. ff. de ac. emp. l. mihi. i. principio. Et sic homicida tenetur alere filios occisi. et alios subuenire quibus occasus verisimiliter poterat et tenebat subuenire et subuenire et hoc fm arbitrium boni viri. vt §. restitutio. l. §. ii. et l. i. Si damnificatio est circa famam multo magis debet fieri restitutio quod rerum sublatarum quia fama preponderat rebus. ff. de re. iur. l. si in duabus. de §. supra detractio. §. 4. cum additione. Si circa mores dicendum quod corruptio aliorum vitam facto dicto vel exemplo ad restitutionem magis tenetur quam diffamator. cum sine fama possit saluari. §. non sine bona via vel scia. l. q. i. nolo. et plusquam alio quibus damnificatio. inquit aia incompabilis sponderat odus palli b. et cor. palib. l. q. 3. si hcs. An. et. §. q. 6. ex merito. de. Denotat res si quod vita motus bono corruptit his qui subas aliorum pudor diripiunt. Non talis corruptio in extra posse ad bonos mores reducere tenet quod corruptum. et si aliud non potest saluari. et orari faciat et alia bona quod potest gattia. per pnia quod vt sup hoc ipse et divina gratia. Quibus tenet ad pecuniarium interesse. puta si seductor vel violenter aliquis supstanti. et

de ad l. c. i. vt si ex b. incurrit aliquis pecuniarium damnum. vel et per recuperatione iurisdictione. vt in simili de fama dicta dicitur. ff. de q. 62. art. 1. Sed hoc recuperatio cum sit pena non debet in foro conscientie nisi peccasset potest natio vt peccet officium. §. 3. damnificatio interrogat impediendo. vt cum quod in iure impedit aliquis a peccando ab actu iusti emolumenti. nam tenetur ad omne interesse damnificati. vt per supra r. finio. l. §. x. Et ad predicta debet accedere quod quidam percurant ne officia vel beneficia alijs dent vt potest odia vel ipsi impedientes seu coram officio obtineat. hys quibus sunt minus idonei quod ipsi impediant. Item impedientes multa munera vel elemosinas fieri. forte vituperando per sonas vel alio modo vel impedientes consuetudinem artificibus vel alijs unde possint vivere. et similia nocentes de quibus nullam satisfactionem consciscimus. Et si impedientes nec quis consequatur commodum tenet ad restitutionem. potius tenet impedientes ne quis consequatur suum. An. l. q. 6. si res dicitur aut. Illud enim dicitur si dixerit eam quod per hoc ad hoc iterum me male ablata restitui et quod ad se per fugientem quantum honeste potest ad reddendum non pellit. socium esse fraudis et criminis. Nam multo facilius operam nostram talibus subrahimus quam impedimus. Et ad hoc attendat omnes adnotant et procuratores. et officiales. curiales. et cives impediunt alios a consecratione iusticie. quia tenetur ad restitutionem damnum passio. Non obstat predictis quod non videtur damnum pati qui impedit a litro. ff. de dam. ff. l. proculus. qd

ibi loquitur quo ad eum ad quem pertinet tale iurisdictione. quod de suo potest satisfacere quod voluit. Secus quo ad tertium ad quem non pertinet. vt scilicet ex predictis potest patere. Et si predicta obtineat in temporalibus formis in spiritualibus in quantum sunt precessoria. Unde non solum impedientes commodum spirituale obligat. sed et quod non adiunat ad illud sequendum etiam iurisdictione. An in omni serie tue. dicitur tunc. in quadragesima loquendo de peccante dicitur aut. Tu vides fratrem tuum et perire negligis. peior est actio quam ille peccando. An ergo in nos aliquis peccat magna curas habemus non pro nobis. Si uos sumus et enim iurias obliuiscit sed obliuiscit iuriam maius non vulnus fratris sui. Et ex his patet quod impedientes alique a seruitio dei vel ingressu religionis tenentur deo cui subtraxerunt illam ecclesie cui subtraxerunt illam preliantem. Permissit enim forte multa preliantem ecclesie verbo et exemplo. Tenet et impedito cui abstrahit regnum celorum. Nam iuxta Beati in medianonibus a drehione vocationi est ab inferni porta renocari et ad portam paradisi adduci. Tenetur et religioni cui subtraxerunt communionem ad interesse spirituale et personale. Et ideo obligat reducere subtrahit ad eam statum unde eam retraxit et si non potest tenet et peritioe satisfacere deo et ecclesie et impedito et religioni et ad interesse pecuniarium quod fm estimationem verisimilem dubij euentus potest discrete estimari quod profuisset religioni fm condemnationem persone. vt in simili patet supra restit. l. §. 12. Et etiam sciendum quod ad resti-

missionem tenet nō solū dāntificās
 pximū predicās modis. s. tollē
 do tenastando vel impediendo p
 seipz. sed etiam qui dāntificaverit
 p aliu. v. si quis mandaret dāntifi
 cari. quo casu tenetur t mandās
 t mandatarius. ff. de iurur. l. non
 solū. §. si mandato. imo et si adun
 plens excedat fines mandati tene
 tur ad oia rōne cōsequēte. v. in. c.
 ff. de homi. l. 6. vbi dicitur qd
 mandās aliquē tberari lz pbibu
 erū nuuiliari vel occidi tū tenetur
 si muilet vel occidat t efficit irre
 gularis. quia poterat cogitare illū
 sequi. Et facit ad multa. Et nō so
 lū mādās s; t rāntificās malefici
 um factū noie suo tenet nō tū ad
 pccū sed et ad oia alia. c. de sen.
 exco. cū qz. l. 6. vbi rāntificās t
 veranonem clerici factā noie suo
 excoicātionē icarru ac si mādās qz.
 Secus si non fuisset facta nomine
 rāntificantis. qz nūc lz peccet rānti
 ficando non tū ē excoicams. v. ibi.
 Item tenetur qz de omni damno
 dato ab alio seu alijs qd sine ipso
 factū nō fuisset. v. supra restitutio.
 §. in principio. t. §. 1.

2 Et non solū ad restitutionē qz
 obligat cōmūdo vt dicitur est. sed
 et cōmūdo cum distinctione. qz
 aut quis obligat solo intuitu pie
 tatis ad aliqd faciendum. aut ali
 qua specie obligātonis. p. casu lz
 quis omitendo peccet nō tū tenet
 ad aliquā restituōnē. v. si qz nō
 tribuati elyam idigēti. **Paul. 25.**
 Nam hoc casu non obligatur qz
 aliqua obligātone q ad homines
 quille cui debet fieri possit aliquid
 directe petef. tūde lz quis ex pie
 tate tenet iquū pōt defēdere p

ximū. 23. q. 3. nō inferenda. tū pro
 ista defensione pōt pccū accipe. t.
 qd me. cau. l. menū. §. sed lz. tū nō
 esset si ad b apud hoies effiaciter
 obligaretur. Nam accipiētes pre
 cui vt faciat id ad quod obligatur
 puta vt restituat rem sibi cōmoda
 tā vel aliqd aliud ad restituōnē
 dicti precij tenet. qz turpiter acce
 pit. ff. de pdi. ob tur. cāz. l. si. Quo
 ad fm casum sciendū qz triplex ē
 species obligātonis. videlz natu
 ralis tū. ciuilit tū. t nāis t cur
 lis simul. Naturalis ē que ex ipa
 natura cōis ē oibus hoibus. puta
 qz qz obliget ex pmissioe. Nam
 nil tam cōgruu humane fidei quā
 cōuentia seruare. ff. de pac. l. i. p. m.
 Ciuilit est que nō a natura sed ab
 hoibus ad morālē viā inuenta ē
 puta vt quis obligetur pōt dicitū
 ex cyrographo a se factū lz nihil
 acceperit. Naturalis t ciuilit qz
 i vno actu vtreqz pcurrit. vt in stu
 pulatione. nam ibi est naturalis q
 cōsistit in consensu partū t cōuē
 nōne. Inest t ciuilit respectu solē
 nitatis a ciuili iure introduce. Et
 de his obligātonibus t vimb'ca
 rū hētur. in Insi. de obli. t ibi in
 principio p glo. tū ergo qz ē ob
 ligatus naturali tū. aut ciuili tū.
 aut vtraqz.

¶ Si naturali tū quis obligatio
 ne tenetur ex pmissione tenet. t v;
 illud dare seu facere ad quod obli
 ganur sicut est quod debetur seruo
 fm Inno. i. c. quia pleriqz. c. de
 mu. eccle. vbi multa de hac matē
 ria ponit. Hoc enī casu nō pōt ha
 bere seru' q ad se nisi naturalē. qz
 qd attinet ad ius ciuile seruus pro
 nihilo reputat. ff. de re. iur. l. qd

antet. **26** debet hoc dñs seruo.
 puta qz promissit sibi. Nam si dñs
 nō promissit vel al' debuisset. nō de
 beret seruo sed ipsi dño. cū oia ac
 quita p serui acquirant ipsi dño i
 Insi. p quas pfo. nobis acqui. §.
 i. Et ex hoc dicit Inno. pōt collu
 gi qz quo ad forū penitentialē po
 tms attendimus naturalē equita
 tē qz iuris humani seu ciuilit sub
 ianet. Et id qñ quis nudis verb
 pmittit aliquid dare vel facere lz
 de iure ciuili non obligetur. ff. de
 pac. l. i. iur. gētū. §. sed nulla. t. l.
 eo. l. legē. in quo ad forū penitētia
 le tenetur implere pmissū. qz quo
 ad obseruantiā inter simplicē lo
 quētiā t iuramentū nō facit de
 dicitur. 22. q. 5. iuramenti. Et fa
 cit c. de pac. c. 1. Sed vt melius i
 teligat qñ nāis egas i foro pnie
 suales ciuilit iur. distinguendum
 est qz aut ius ciuile nō obstat natu
 rali. vt in casu proposito. Lz enī
 non adhibet ius ciuile vinculu;
 suū inter obligatiōnē serui t dñi
 vt seru' possit a dño petere. tū non
 obstat naturali. Sū si dñs soluat f
 nō iam libero facio nō pōt repete
 re. l. de cōdi. inde. l. si quod dñs.
 Et tunc pualet equitas naturalis
 vt factum ē. Aut ius ciuile obstat
 naturali. Et siquidē ex causa. pre
 ualeat ius ciuile. Et pncipes possūt
 ex causa qz ius nāle statuerē. vt nō
 tū Inno. in deo. c. quia pleriqz.
 circa mediū magne glo. d. Secus
 aut in alijs. t ponit exemplū in p
 scriptioe nō b. Et hoc uerū nisi ius
 ciuile p'ariet et iuri diuino. quia
 tūc lz causa iuris ciuilit est suffici
 ens quo ad gubernatiōnē t'aliuz
 tū eo qz obstat eterno saluū p

ualet ius naturale qd concordat
 cū dno. qz generaliter oī consti
 nom t cōiuetudini derogādū ē
 q absqz pctō mortali nō pōt obser
 uari. c. de p'scrip. §. si. ppter ea lz
 ius ciuile nō regrat bonā fidē i p
 scriptioib' nisi i principio. tū ius ca
 nonicū t diuinū requirū p tonz
 temp'. deo. c. si. Sine cā aut non
 pōt ius ciuile qz naturalē. in Insi.
 d iure nā. gen. t c. §. lz naturalia.
 Et ideo nec homo nec humana p
 sit iuno possit statuerē qz qz possz
 tollere alienū. aut nō reddere. aut
 nō seruare licitas cōuēntiones. nē
 si ex iusta causa t vrgenti. que nō
 veniret p'ra ius diuinū t d'ruinē
 tū saluus. puta si fieret ad punien
 dū delictū alicui'. v. ppter vilita
 tem publicā. vel ne impediret me
 lioza. Quia cōis vilitas d; p'ua
 te p'ferri. t maior vilitas nūno
 ri. c. de postu. bone. p.
 ¶ Si dō quis ciuilit tū iure obli
 getur. puta p cyrographū v' aliā
 auctenticas scripturam i qua p'ue
 tur se recepisse qd nō recipit. t sic
 nulla eq'ate nāli tenet. nūc in foro
 p'cie nō obligat fm Inno. l. c. qz
 pleriqz. c. de imu. eccle. Idē dicit
 vbi Inno. qñ qz obligaret ex iusta
 iustia. qz tunc et nulla rōne nāli te
 net. Nec his casib' ius ciuile ob
 stat nāli. lz tū ppter ignorantiam
 facti hoc statuit. Si enī apparet
 pecuniā nō esse numeratā v' sentē
 tiam iniustā. puta p p'essione ad
 uersarij et i foro ciuili non cogere
 tur. vt ibi nō Inno. t'ertū dubi
 etate facit instanti si cogeret p iud
 cē solūē d; parere vt t ibidē dicit.
 ¶ Si at aliqz obliget iure natu
 rali t ciuili. tenet facere. et oī illud

ad quod obligatur. et si omittit fa-
cere tenetur ad interesse parti siue
obligatur ex pacto soluti. ff. de re
iudi. l. si quis ad alio. §. si. vbi colligitur
regula. q. p. n. ut si aliquid facer
si non faciat succedit obligatio ad i
teresse. siue ex contractu realit ut epone
venditioe locatioe p. ductione manda
to societate p. modato ff. de ac. ep.
l. i. p. i. m. vbi p. q. venditor non
tradens rem venditam tenet ad inf
esse. Si autem p. c. cogatur trad
re rem venditam. l. si sit magna qd
inter doctores. v. l. notat. i. d. l. i. vbi
et dicitur p. glo. pura si q. sic si
velit emptor. et maxime in solo pe
nitentiati i quo quis obligatur. et
ex solo naturali obligatioe. v. l. §. §.
9. Que naturalis obligatio oritur
etiam ex iura promissione. ff. de
pac. l. i. et ubi loquitur obligatur
etiam ad interesse quod off. ultra
rem. C. de sen. que p. eo qd interest
prof. l. vna. Item si quis detinet res
alienam obligatur ex ommissione v. l. i.
no cogatur reddere. ff. de rei ven.
l. qui restituere. Item ex ommissione
obligatur quis r. assumptu seu p.
nusse sibi cure admistratois alien
ius. C. de ne. ges. l. m. i. vbi dicit
q. tutor r. curato: tenent oia nego
cia sibi p. missioz gerere. r. C. man
dat. l. in re m. data. vbi dicit q. om
ne p. missam r. neglectam in re qua
quis accepit in cura sua non e cul
pa vacui. Et si oes dñi tenentur de
oibus dñis p. missis p. eoz subdi
tos non nisi eoz p. sensu l. et negl
gentia. Item de officialib. r. rec
to:ibus p. nunciap. ciuitatuz r. lo
cozum. Item in omni gubernato
re familie. v. l. maritus pro v. r. r. r.
p. ter. p. filia. r. dñs pro seruis si eo

rum internemiat negligentia. q. te
nentur ex officio curam habere.
Item et cōsentire v. l. errant q. ad
refecada que corrigi debent no oc
currit. 83. dif. consensure. Et fac. 1. r.
q. 4. dno ista. Facit et. C. de iudi. l.
sancimus. vbi dicit q. iudex tenetur
ad refecdas expelas parti si omi
sit qd erat iu. officij. videlicet con
dēnare altera pte in expensis. Be
ne et go attendant dñi r. alij recro
res loco q. n. soli tenentur de ho
micijs r. furtis r. rapis r. alijs
malis que sub eoz iurisdictione fi
unt si fiant ex eoz malicia. de quib.
3. fa. l. di. Principes tu m. h. b.
res socij furtum. l. 3. et si fiant ex co
ras negligentia l. 3. ignoranter. Pro
predictis et facti qd hētur in ista
de obli. que ex quasi delict. §. i. vbi
dicit q. dñs domus seu habitator: re
netur de his que habitantes i illa
domo cum ipso dececerunt et do
mum si ex hoc aliquid dāntificame
runt. Item dicit ff. de his qui deie. f.
essu. l. i. §. i. Item ad b. q. d. de i. m. h.
ca. p. p. ceptis qui secū socios iur
ros denet et seu officiales. i. Buc. v.
iudu. sine quo q. inf. §. eos. v. r. non
soli ipi coll. i. Ex his oibus p. q.
psidentes alioz reguntur seu gu
bernationi n. soli tenentur de p. mis
sio p. subditos quibus p. sensu. l. 3.
et si fuerunt negligentis. Immo p.
plus e tenentur et de dāno dato p.
eoz aial. a bruta si p. cessit eoz cul
pa al. sufficit illa dā. ff. si q. p. an. se
dical. l. i. §. l. r. et de iur. r. d. d. a.
c. si. Item p. seruis dñi si n. fuerunt
culpa. tenentur aut dare seruis pro
no ra. aut refecere dānum. Pro si
lijs aut pater i n. b. l. tenet. l. 3. si
castigatur. in ista. de nox. ac. §. §.

Sed hoc erit differentia inter istud
et ierum et bruta aialia. q. in bruta
no p. sumit dñs culposus. si p. aia
ha lic. p. n. uerunt facere. r. non p.
batur q. dñs adhibuerit debitā di
ligentiam. d. c. si. de iur. Sed i filio
et seruo non p. sumit culpa patris
et dñi. nisi p. b. eatur. p. n. q. fuerunt
solites r. n. phibuerunt euz pome
ru. ff. ad. l. acq. l. i. lege acquilia.
et lenissima. r. l. seq. Et e rō q. aia
ha p. n. uerunt magis sub freno te
nē. seu aut non tū r. minus filij.
Sicut p. sumitur culpa p. ris r. dñi
si filius vel seruus dat dānum i eo
dem loco in quo habuit simul cū
eo vel p. actum e. videt q. p. i. c. i.
et dñi in qua simul habitāt. Si
militet r. dñs admistrato: seu rec
to: loco v. l. in dubio culposus ex
delict. p. missis a secum bitatib. of
ficialib. r. seruis oibus. d. §. eos in
istis. Et p. dicitur faciunt q. fauencis
vitaris vel et non phibētes vlu
ras p. r. r. r. vel non p. p. dēntes ip
sos restitu. cū possint r. habeat ex
officio tenentur ad restituōem q.
d. d. j. v. n. r. a. §. §. quid d. regibus.
Item faciunt q. abscondentes v. l.
non exhibentes instrumēta v. l. pu
blicas scripturas alioz. vel cōes
libros rōnum tenentur ad intere
paris. maxime si ex officio ad h.
tenentur. v. l. notarij r. iudices. C.
de eden. l. is apud que. Item argē
tarij. i. capsores r. facientes cōes
rōas. Et hec oia p. bant. ff. de edē.
largitarij. i. p. n. r. §. cum auerz.
Thucius dicit e q. obligant ad
restituōes. Hunc dicendum e quā
tum tenentur restituere. Et dico q.
quilibet tenetur restituere quicqd
b. d. alicui suū qd ad alioz spectat.

et quicquid alteri d. siue ex p. r. ac
tu l. q. siue ex delicto v. l. q. si siue ex
tēto l. ex quaciqz alia cā honesta
l. 4. q. 6. si res. ff. de iust. r. iur. l. in
ficia. §. iuris p. cepti. siue obliget
iure naturali r. ciuili. siue nati n. n.
r. quicqz et obligat cū n. n. p. n. a. p.
p. i. n. i. a. m. v. l. §. 9. r. te. Item nō so
lum obligat ad p. r. i. p. a. l. e. debitus
sed et ad totuz dñs videlicet ad re
stituōes rei cū fructibus de quo. §.
restituō. i. §. 4. in additōe. Et v. r.
possit p. putare expensas factas in
re habet. §. restituō. i. §. 5. cū addi
tōe. Item tenet ad oē interesse credi
to:is de quo. §. restituō. i. §. 4. in
additōe. v. l. ad p. d. i. c. o. Item tene
tur ad oē dānum n. soli qd ipse d.
d. d. per se vel p. alioz l. 3. et qd dānum
e ab alio occasione facta q. sū ip
so verificat non fasset dānum de q.
§. restituō. 3. in p. n. r. §. i. cū ad
ditione. Tenet et ad oē dānum da
tū a subditis ob eius negligentiam.
de quo. §. §. xi. d. v. l. ex ommissione.
Cui aut facta sit restituō. Et
singulū d. e q. aut succumbunt cre
ditores vel eoz heredes. aut nō.
prio cū aut obligatio e realis. r.
de hoc dicit e. §. restituō. i. §. i. in
additōe. vbi sū d. q. aliquid re
ceptum e ex turpi cā. Item obliga
tio e p. sonalis. Et d. b. h. §. §. restō.
2. §. p. e. i. additōe. Pro cū qn non in
uenit creduozes vel eoz h. f. des
quid sit agēda dicit e. §. restituō.
6. in p. n. r. §. i. cū additōe.
Quando vero restituō facien
da sit de hoc dicitur est. §. restitu
tio prio. in p. n. in additione. Item
vbi debeat fieri. vide. §. restituō.
6. in p. n. in additione. v. l. quo ad
secundum.

12

13

Estitutō viij

s. quibus modis restituendi obligatio tollat. Et occidendum quod quatuor modis principaliter videlicet absolutioe, solutione vel quasi rei iterum, et cessione.

¶ Quo ad absolutioes sciendum est quod sufficit debito quod sit absolutus a creditore cui bonorum suorum non est interdicta administratio, sicut in minoribus furto et pignoris. Nam in re propria quilibet est moderator et arbiter. **L. man. l. in re madata.** Et sufficit debito satisfacere sibi voluntate creditoris. **L. ier. cas. §. ab esse. ff. man.** Non tamen intelligitur satisfecit se si vnus promittit creditorum soluetur debitor et de voluntate creditorum sicut videtur est obligatus nisi expressum se agatur ut nouet obligatio de hoc debitor et promissio. **L. de noua. l. fi.** Et ista absolutio debet procedere de mera voluntate creditorum. Alii non valet. **vt. s. restitutio. l. §. pe. c. 3. ad ditione.** Et ideo in c. q. de v. sur. l. 6. dicitur. **De. de ancha. dicit scdm. Dy. q. ab hoc q. p. sit absolutio seu remissio regit quod pecunia sit parata restitutioni. l. q. debitor sit paratus satisfacere sibi quod obligatur, et creditore ex mera voluntate remittit. Et si veraciter creditore ex libera voluntate remittit, valet absolutio. l. 3. et debitor si habuerit obitatem dispositionem ad restituendum, quia in translatione dominij rerum seu circa ipsas res attendit plene voluntas domini reprobatur aliter. in insti. d. sur. §. placuit. vbi dicitur quod accipiens rem alienam. l. 3. purauerit dicitur non permissus si tamen promittat furtum non committit, nec ad restitutionem tenetur.**

nec dominus potest petere oblatum sibi sua voluntate. **ff. de sur. l. inter omnia. §. pe. s. 3. in debitor tenet de p. de malo ientioe. vt et potest colligi restitutio. l. §. pen.**

¶ Sed numquid possunt esse etiam potest remittere quod debetur singulari persone de eius voluntate. **ff. s. 3. in no. in. c. nostra. et de iur. q. sic. si debetur iure ciuili tamen. vt et statuto vel alio huiusmodi. Secus si debetur iure naturali quod potest intelligi nisi ex causa. Et causa enim ius civile potest contra ius naturale ut notat idem in no. in. c. que in ecclesiis. et de con. sti. et glo. in. l. fi. C. si para ius vel v. pub. vbi est tenet quod publica utilitas sit licita causa ut tollat quod alteri debet et iure naturali. de quo et. s. restitutio. l. §. 9. v. sed vt melius. Et faciunt ad multa et maxime in restitutione dano et dato in bellis ciuilibus vel inter terram et terram inuicem, vix cõitates super his valeant disponere et remittere. Et vix quod sic si publica suadet utilitas, puta ne carceri comodo pacis. Tertium quo casus talis remissio fieri ex malicia vel pertinacia aduersario quod nolunt dano refarcire nec iuri stare sicut potest bellare non potest esse iusticia illa extorquentibus vt et proximitas est. Unde iustus vix et ordinatus et magne utilitatis quod vniuersitas vniuersis sicut p. fidentes soleniter conuocet ad predicationes vel alio congruo loco et ipse et com petenti termino et vnus proponat si sone dicte vniuersitatis iuramentum seu personis alteri vniuersitatis cum quibus bellum habuerit seu discordiam sponte et libere remittit omnem iniuriam dano et iterum. et oc illud in**

quo i. p. etis vsqz ad pns sibi obli gati fieri occasione piraci vel quali seu relicto et i vltia voluntate. cu quadam rõnabili et pia modi ficatioe. v. q. in incerta p. ene remittã tur. in m. q. debitores qbus sit remissio iuxta pmodã eoz facultate h. p. cias eoz de dicitur icertis ero gct in pias cas. Certa vò vsqz ad abq. quam qritatem simulier red mittant. Illa vò q. ff. maio ris quã tuas ipoiẽtibus remittant quous q. p. mode pnt restituẽ ita m. q. cre ditores si sint i. eqli vel maiozi idã gentia q. ipi debitores. Ceteri vò q. p. mode restituẽ restitunt. Et sigd. ad pda oes expse p sentiat bñ. Et vò alig diffentiã. quo ad mos nõ valet remissio. ff. de rei vend. l. que de tota. nec et quo ad eos q. bonoz suoz administratõem ñ bñ. vt s. minoros et fami et simi les. nisi forte manifesta et reputabi lis cã publice vtilitatis aliud exigat Propter h. ei ipi rectores vniuer suas remissioez facere posse vidẽ tur vt et postea suz. Et si aut de ali qbus p. bñat vix p. senerint. p. sicut p. rectores cert. terminus. j. que q. nolũ p. sentire expmã clare licen tiam suã cuidã ad b. dputato vt re digant i. scrip. t. manifestetur vni uersitat vt cial respectu quo p. nõ valet remissio. et q. ista terminũ nõ p. adp. t. nisi rõnabili cã excuse tur bñ. dy. p. p. sennente. arg. c. 2. et de p. s. l. 6. vbi dicitur q. nõ respõdẽs polinonib. post admonitõem sibi faciam bñ p. sesto. Et si p. dicta diligitur aut dant et negociũ bene ducit exorãt p. cias a multiplicib. et quib. onerib. p. tẽdaz idnigen taz et restitutõnũ faciẽdaz. Et

aut dñi q. habuerunt iuce guerram possunt p. iudem vel remissioẽ facere de dano datus subditioẽ eoz h. s. bellũ. l. §. x. cã adduone.

¶ Tollit et obligatio solone vel q. si solone. Et quo ad solone sciendũ est quod solo q. fieri p. rono loco et tẽ pore. **L. d. solu. l. obligatone.** Itẽ dicitur fieri rei q. debet. Alia enim inuito creditore solu non potest in isti. qui. mo. tol. obli. in par. nisi res illa non possit p. stari. tunc ei dicitur solu estia tio. ff. de con. suz. l. in re fortuna. Itẽ reddi debet res non deteriorata. l. 3. §. si reddita. ff. p. mo. Itẽ ei dicitur quod non vix res reddita que deteriorata reddatur. Immo si esset res furto vel sili modo sublata dicitur reddi cui oĩ melioratio quo meliorata est et per ipm male fidei possessores ac si eam meliorasset dñs. ff. de cõ di. sur. l. ex argento vbi dicitur sic quod si ex argento furtim sublato fiant per fure pocula seu vascula sicut estimatio p. ra fure. ñ simpliciter agenti sicut poculoz. l. 3. sint facta per fure. Itẽ si quis furatus est feruũ puerum sicut estimatio adolecentis. l. 3. cre uerit apd fures ipus sup. et h. facit p. ra furatẽ aialia. vt dbeat l. la reddere sibi maioze estimatõez q. vniuersi fuerint dicta. l. ex argẽto. Et h. i. foro iudiciali. In foro vò p. tẽ. i. ali sufficit vix quod restituat p. xio oẽ itere. ut. s. restit. l. §. s. nisi secuta fuerit snia p. ra debitoze. ut. s. re stitutio. 3. §. si. vel nisi res sic melio rata deuenit legitie ad man. dñe tunc ei uidet quod non obligetur et in foro p. niali ad restituẽdem sup. in re factorum cum ipse debitor non possit ab eo petere. Nam dolo fa cit quod peti quod necesse b. restituẽ. ut

in. c. dolo. et de re. iur. li. 6. In iudiciali et foro fallit quod dicitur quod non debet manere in dano. sed solui tenet ipsa factus est locupletior. ff. de pen. her. l. viti. nisi respectu precij principalis quod non potest repetere a dno rei quod emit ab alio. vt s. restituio. 4. §. si. An vero pecunia debet tunc si iusticiam potest soluere. q. ipsam creditor iuste potest restituere. Na particularis solutio solat non paruo modo officere creditore. ff. famul. her. l. pla. ne. nisi qm dno non putaret se potest debet quod non offert. Logit enim tunc creditor oblati accipere. ff. si cer. pe. l. qdam estimauerit. Item si aduerteriam quod si est alter solus pro debito re huius liberarum. Nam ignorantes re iusti conditionem meliorem facere h. ff. de neg. gest. l. soluendo. Quia autem debet satisfieri pro vulnere vel homicidio sine dano sine sine morum dani. est. restituio. 7. §. 5. Item si principalis vel alijs eorum quod tenetur soluerit totum vtrumque ceteri liberentur et qualiter. vide s. restituio. 3. §. 2. cum se.

4. Quasi solutione deo fit satisfactio quoniam creditor non vult acceptare quod offert legitime congruo loco et tempore et sine modum dicitur super. §. primo. Tunc enim si quis offert pignora et dno potest ede sacra vel apud aliu que uide adit dicitur nauerit. liberat debitor ac si soluisset. dimodo tale depositum non recipitur. l. de solu. l. ob signatione. et de usur. l. acceptam.

5. Sed quod si debitor non potest soluere seu restituere non quod tenetur peccata creditoris venia seu dilantones. Et videtur quod sic. vt s. restituio. 2. §.

1. Sed dicitur laicus sine glo. Ray. et in sum. li. 2. n. 5. q. 24. q. Danificatio proximum tenet petere ventam pro seipsum si potest audire. vel si non audiat per inpositam personam. q. dicitur subdicitur non teneat circustantias pro quod itercedat si tunc periculum seu scandalo offeso. Quod dicitur. Sed si ille qui dicitur nificatus est nescit nec fecit. l. 3. motus sit petere venias non potest quod in iusticiam non potest. non tamen tenet. q. non est in mora et si casu quo ad iudicium. Hoc etiam obuium dum credo esse ubi alijs debito est alterius ex contractu vel quasi contractu. Et similiter distinguenda est et obuiandum in regularibus que coluit se et debitores aliter ex eo quod fecerunt in seculo. hoc ibi. Item quod quoniam alijs danificauit proximum et situr a dno. nificatio persona danificatio. §. primo. non potest fieri de recedendo. §. primo. Quod dicitur. Et si petendo venia vel quibus alijs licet non potest se vel per mediam personam ut quod si sine piculo fieri. vt et dicitur gl. Ray. et post satisfactionem dani. petere vero dilantione vel remissiones debuit. nisi prout quod si necesse estiam pertinere ad reconciliationem proximi cum dicitur circustantia ipsa potest sit commode et sine scandalo fieri. Et credo quod sit de consilio non ad de necessitate quo ad ipotentes satisfacere. qz facta ipsa impotencia excusetur. ff. de re. iur. l. iposubditus. r. l. q. 6. si res.

Rei iterum tollit etiam obligatio de quo aliquid dicitur in supra. restituio. l. §. 7. Sed laicus distinguenda est. quod aut quod obligat igne. aut in ipse. Si in genere puta quod debet aliquam

quod dicitur vel bonum vel aliquid seu aliud ad aliquid non hoc vel illud. sed in genere. licet hoc res debitores peant igne vel alio modo. in remanet obligatio. licendum. C. si cer. pe. vbi dicitur quod iudicium rerum debitores non liberat ipse ab ere alieno. Et est ratio. quia si casu non aliqua res si persona ipsa est obligata. Et quasi vulgaris apud ipsos iuristas dicitur. Item pro non potest pro quod in genere obligat rei iterum non liberat de a. licendum. Sed vbi est nisi prederet ob signatio debite facta que huius loci solutio de qua. §. 4. An autem debitores obligat in specie puta ad bac re vel ad illam. semper liberat rei iterum. nisi fuerit in mora vel nisi causauerit iterum. ff. de ob. obli. l. si ex legati causa. vbi dicitur quod debet hoc ex legato vel promissioe mortali antequam petat ab ipso liberat nisi ipse occiderit. In mora autem ipse obligat ex delicto. Et dicitur de codic. l. si re futura. §. 1. Si quo quod obligat ex contractu. aut est aducatum tempus. aut non. l. casu tempo re tractato statim debitores est in mora. et ipse interpellat etiam si admotio non fuerit. vt. l. magna. l. de contraben. r. comu. stipu. r. i. c. si. et de locato. Et aduerte quod si iusta causa subsistente excusetur si non impetatur promissio. in si non ipse quod quod potest post deficientem causam impediri. intelligitur in mora. ff. de ar. bi. l. cellus. §. 1. vbi dicitur quod iustus ab arbitro vt det certo die. excusatur si forte illa fuerit impeditus. dummodo cessante iusto impedimento det quod quod potest. Ad idem extra de do lo et contru. cum dilecti. vbi iustus venire ad papam non excusatur huius sine impeditus tempore constituto si

postea cessante impedimento non veniunt. 2. casu quoniam tempus non est adiectum non debet debitor in mora nisi cum fuerit interpellatus vel ab eo debitor petiit. de a. l. si ex legato. Et ista iterpellatio debet fieri congruo loco et tempore. ff. de verbo. obli. l. contum. §. cum ita. vbi dicitur quod a promittente dare ephebi non potest antequam illuc potuerit accedere quoniam promissor est Rome.

Sed quod quis obligat quod habet re aliena. Et dicitur idem quod quod obligat ex contractu ad speciem. pro dani. l. si ex legato. ff. de ob. obli. videlicet quod non sit in mora ante interpellationem. et hoc bene habuit a principio rem bona fide. al' obligaret ex delicto et est semper in mora. vt in primo. §. p dicitur. Sed si a principio habuit bonam fidem non videtur in mora ante interpellationem. qz dicitur. l. si ex legato. lo quur et in legato in quo debetur res aliena. Sed potest dici quod saltem di iure diuino et canonico et in foro penitentiali quibus habuerit scientiam rei alienae non reddat quod cuius potest dici in mora quod constituit in mala fide et de pscript. c. si. Et in mala fide non huius vel per momentum morari. qz oec quod non est ex fide petiit dicitur. c. si. Et quod sit contra psciam edificat ad gehenam. et de syme. c. p. tuas. 2. Nam et si tenetur quod indicare dno re suam ignis quoniam alii habet ne ipsam perdat. extra de fur. q. cu' fure. §. 10 magis tenet indicare et dare quoniam ipse habet et scit dominum et presertim quoniam dno rei impediret ab interpellatione vel petiit deo pro paupertate vel alia causa. nisi forte possessor habuerit in illam causam retine di propter. l. sumptus quos in re

bona fide fecit. ff. de fur. l. si is qui rem comodasset. vel si iusto error putauerit rem suam. quo casu etiam p pentione nō constituit i mora. ff. de pen. here. l. illud. Itē aduertendum q ante iterum rei mora sp purgari pōt. Purgatio autē dicitur fieri p oblatione rei integre. et qualitate nō vinate. et congruo loco et tpe. vt s. §. 4. Itē nota q sp vltima mora nō est. ff. de peri. et cōmo. rei vn. l. illud vbi dicit q si venditor sult i mora dā di vinum venditum. et exinde obtulerit et emptor fuerit i mora recipiē di. mora nocet emptori et nō venditori. et idē ecōtra esset. qz vt ibi cōcludit semp vltima mora nocet.

8 **C** Sed an mora sus teneat. de repdita si eodē modo do fuisse peritura apud eū cui debebat. ff. videri q nō si ex scru dbebat. ff. ad. l. rodiaz. de iac. l. si. §. si. vbi dicit q si naua tūm sciret dñm non leposuit res i nauā deteriorē qz cōnenerat et perierint. tenet. nisi forte et illa nauis melior: i qua erant ponēde sūl perierit. Et enim naua deliquit qz fecit contra cōuētia. ex q tū dñs pp hoc non dōannificatus cōres oio periture erāt nō tenet. Sed si res dbebat ex delicto videt cōcludi cōter p iuristas q tenetur. per l. iusto. ff. de vi et vi ar. vbi dicit q si res percat casu fortuito. tenetur q eam abstulit etiā si res percat sine sua culpa. qz a pncipio fuit i mora Itē dicit. eo. ti. l. i. §. rectissime. s. adnerit dñm q aliud ē dicē etiam si res essent apud creditores eodē modo periture. et aliud etiā si perunt sine culpa debitoris. Pōt enī esse qz culpa debitoris nō iterne rit. non in fuisse apud creduo

rem eodē modo periture. imo et cōsideratur qz forte ante q perierit creditor vedē ponisset. Ideo dicitur tenetur et si fuisse apud creditorem periture. l. cum res. §. si. ff. de lega. l. vbi dicit q si fundus legatus percat casu in dñio tenet. qz legatarius potuit vendere. Itē dicitur i. l. item si verberatū. §. ff. de rei rei. et hoc i dubio seruaretur per b. iura. Sed si oio appareret q creditor nō potuisset eas vendere vel eis vtilitatem aliquam habere ante perditionem vt i rebus i naua p sūis de qbus dicitur e. nullo modo tenetur respectu interesse cū nullum sit. et relictum aliter punitus nis legalibz. Et sic pnt concordari opiniones vt debitor morosus tenetur et si res eodē modo fuisse apud creditore periture nō tñm delicto sed etiam i alijs obligandibus. dca. l. cū res. nisi oio appareat q creditor: eam nō poterat vendere vel aliā vtilitate ex ea capere ante illi pdinone. Nec fiat q ad b. dicitur iter delicta et cōtractus. et maxime i foro pnciali. vbi regulariter p dicitur solū interesse et nō pena. vt notat glo. i. q. 2. fraternitas.

C Cessione quoq obligatio tollitur. qz qñ aligs ē impotēs solvere nō dicitur carcerari vel alijs penis subijci s. bono et cessione pōt a dñio pecuniario liberari. C. q. bo. ce. post. l. i. et notat glo. ex b. soln. r. o. d. d. vbi dicit etiam q impotēs solvere non dicitur carcerari pp debitu. imo si fuerit excōicatus dicitur difficultate absolui recepta idonea cautioe satisfaciēdi si ad pinguiore fortuna venerit. Sed sciēda ē q nemo potest liberari p cessione nisi pzio i iud

icio vel et agnoverit debitum vel sine rē condempnatus. Nō enī pōt dicitur in iudicio sed si dberē cedo bono et non potes a me petere. ff. de ced. bo. l. p. l. pōt autē quis cedē nō tñm p cessione aliter sed etiā p nuntiatione pncipio. ff. co. l. i. Et ē effectus cessionis vt nō possit cedēs postea cōueniri nisi in qmni facere pōt. ff. co. l. i. q. i. Et intelligit facē posse pncipio ne egeat. Regularē ē enim pncipio quis pōt cōueniri nisi in qmni facere pōt ex bñficio legis in qmni deducto ne egeat. ff. de rei. i. l. i. condemnatione.

C Sed nōq cedēs dbeat cauē de solutio si ad pinguiore fortuna p uenerit. ff. videri q sic. ex de solu. ordinaris. pnot ibi videtur intelligere glo. q ille tex. loquat i cedentē. Sed certe tex. ille videtur simpliciter loqui i eo q pp ipotentiaz non pōt solvere vt non excōicet. et si fuerit excōicatus absoluat cū cauē q soluat cū poterit nec aliud dicit de cessione. Unde non videtur q cedens teneat cauere. qz tunc cauē non repitur vt meminit. Ex pōt dicit q ibi glo. non assertit q ille loquat i cedēte. sed q ibi i pncipio aliqua similia cedentē. videt debitor recognitio et nō plena solutio. s. qz solnē possit. q oia pncipio cedēte. vt post sū est.

C Itē an cedēs dbeat pati aliquā pena. ff. non. nec carcerē nec aliquid cruciatum corporalē nec vitium. C. q. bo. ce. pnt. l. si. i. pncipio. Ideo valde respōdēde sūt cōtendentes aliqz ciuitati et fratri q pncipio paupes bonis cedēs aliquē pncipio seu vitupationē patiuntur. Nam illa ē quedā frustratoria et ir

rationabilis et ibumana sententia vt dicit Aug. . l. 4. q. 6. si res. Et iō nulla consuetudine vel lege pōt firmari. Nam lex debet esse iusta et sancta. dicit. 4. c. erit autem.

C Sed nōq cedēs tollēt oia bona. ff. Nec per cessionē nec per quācūqz aliā exactionē dñio auferēda sunt vltimēta a dorso seu a lecto et qbus necessario vitur ipse et familia eius. Unde Exo. 22. dicitur. Si pignus a proximo tuo acceperis vltimētm eius ante solis occasu redde ei. Ipse ē enī solū q operis idmētum carnis eius. nec habet aliud i quo dormiat. Si clamauerit ad me exandiam eum qz misericors sū. Et ex his constat q officiales et exatores i talibus non debent facere exactiones qz cōtra legē dei ē. Ideo grauitur peccant et tenent pximo satisfacere si pncipio faciunt. Et istud cessionis remediū videt de melioribz quod dari possit his qui supra modum sūt obligati. sicut sunt tyrāni. capitanei. et stipendiarij. qz postea licite pnt retinere insufficiētia sibi et familie sue lz essent i mēsum obligati. Sed ex ide supra tenent ad restitutionem fm eoz cōmodā facultatē. vt s. §. 9. Et si qdem sūt creduozes certū cessione dicit fieri in manibus eoz. vt p3 supra. §. 9. al cū sit restituo factenda paupibus quoz pncipio pnt ad efm vt supra. restituo. 6. §. l. cessione fiet in manibus epi.

C Quid si debitor velit potius qn quēnas iducias qz cedere bonis et creditoribus inuicem discordant. ff. Attendēda ē snia maioris pncipio creditorū. nō numero psonaz. sed quantitate debiti. et si i omnibz sūt

12

13

equales antedicta inia humanior vt
delz cōcedētū inducias. L. q. bo.
ce. pñt. l. fi. De quo et. s. restituo
z. s. Sed l. i. maiorē. ff. de pac. vi
det q. pzo pñderet dignitas cre
ditio q. humanior inia. Pōt dicit
q. quo ad hoc isti sūt digniores q.
in humaniorē pte declinat. Ideo
in decā. l. fi. nō sit mēto de dignita
te. Nā neqz facultates neqz digni
tas ita sufficiēs ē ad fidem sicut bo
na electio z benigni mores. ff. d. tu
to. z cura. l. scire oportet. §. cū reli
quis. Et ita intelligitur decā. l. mēto
re. vt inia digniorū pferat nisi in
ueniat valde inhumana. Sz satis
vt inhumana qñ vult deuoze po
tius oibus bonis ex poliare q. qñ
quēnales pberet inducias dicta. l.
fi. C. qui bo. ce. pñt. Sec^o in remis
sione parnis debiti d. qua loquitur
decā. l. maiorē qz est manus iudici
um q. solā concedere dilanonez.
Ideo quo ad illud nō vt inia eoz
tam inhumana. Possertū esse tanta
paupertas debitoris z factias cre
ditoris q. in hoc quoqz dephēde
ret magna inhumanitas eozū. z sic
debere pferri et tūc inia benignio
rū pot^o q. dignioz vel ditioz. qz
neqz facultates z ē. decā. l. scire ma
xie cū in casu magne necutatis pos
sint paupes cogē diuites ad sibi sū
ueniendū. vt nōt gl. 4. 7. dis. sic hi.
Et fm pdicta pōt intelligi mā decē
l. fi. z. l. maiorē. qz benigni^o leges
inter pñde sūt q. voluntas eoz puet
ff. de leg. l. benigni^o. Itē in decā. l.
maiorē. cū aliquibus sequentib^o nec
nō cū. l. iurigenū. §. fi. paret. q. ma
io: ps creditioz habitū cōputandē
maioritaz fm modū pdictū pōt re
mittere ptem debiti ex cā. videlicet

qñ debitor nō ē soluedo. Nā s. ve
nit in vtilitate oīuz. vt dicit ibi glo.
qz forte nihil haberet nō fieri re
missio. Pōt addi p pdicta. vel ē
qz qñqz possent in conspectu dei
hoīuz repbendi de crudelitate qz
peius est. qz quā cōmariōz dabit
homo p aia sua. Bath. 16. Et pdi
cta faciunt an ciuitas vel maior ps
cōdicatis possit remittere damna ci
uitatis sue de quo. s. §. z.
C Sed an obligatus ex maleficio
vt ex furto vel rapina possit libera
ri cessione. P. videt q. non de iure
ciuiti. sed loco pecunie quā nō pōt
soluere sustineat penā corporalez
l. fi. ff. de in ius vocan. vbi dī q. ly
bertus qui sine venia. i. licentia in
dicis vocantū paronū in ius iurē
dit in penam quinaginta aureo
rū quā si nō pōt soluere fuit. i. soluit
in corpore. Et hoc videt pōt pzo
generalī regula in omni casu quo
aliquid debet ex delicto. l. l. §. z. g. re
raliter. ff. de penis. Et hoc idēz vt
deur sentire glo. et de iure canonī
co in. c. nō satis. 86. dis. Et idēz in
c. fi. res. 14. q. 6. Pzo quo vt factū
qz ibi dicitur. videlicet peccati quo
res male ablata ē penas luit. Sed
hoc vt expresse ibi reprobari. vbi
dī q. non dī frustra homo sequer
hoīem p penā corporale qñ nō pōt
soluere. Et loquitur et qñ quis obliga
tur ex delicto vt ibi paret. Possert
tū dicit q. si agit rōne cōmōdi pua
ti. vt cū quis peti rem sibi furto vt
alio modo sublatā. vel et penā cō
mōdi maleficio. z conuentus debitor
sūt soluendo. sans liberet cessione.
ne frustra homo in hoīem sequat
vbi dī. Sed si ageret de publico
cōmōdo. pua quia fueret accusatō

de maleficio vel iudex ex offō ad
alium puniendum procederet tūc
bene si non pōt solueret in ere luit i
corpore. Et ita intelligitur glo. in
peditio locis. nam publice vili
tate interest vt delicta nō remane
ant impunita cū de sen. xco. vt sa
ne. ne facilius venie inueniam
tribuat delinquendi. 23. q. 4. est in
tota.

Esuscitatus.

Positio q. aliquis resuscitare
vult q. facta essent ab eo iterada vi
de. §. sacramenti. §. 5. De sanuele
resuscitatio videt. §. forulegium. l.
§. 6. in fi.

Reuelatio

Quā ex
cōdicatō
sū ptra cū vel eos q. sciunt
aliquid nisi reuelēt cui tenent reuela
re. fm Boet. Nō tenent reuela
re dānū passō s. plato ecclesie. 35.
q. 6. ep̄s in synodo. Sed neqz illi
reuelare publice debent si sol^o re
uelator scit. vt. §. crimē. §. 3. An
aliquis teneat reuelare credita vel
debita sibi i secreto cōmissa vid. §.
confessionis celatio. §. pe. z in co
de. c. multa de reuelatione cōfessō
is. Anrum familia siue subditi te
neantur reuelare dñō cū qui sibi dā
mā scitū vide. §. familia. §. fi.

Igor

Virus sit mortale
peccatum. P. fm
Tho. sa. fe. q. 14. S. ut cō
tento imponat quandā contract
canonē in vbi sit rixa dicit quādā
mortalitē in factis. Unde sup illd
Baf. §. vbi rixa ponit inter opa cā
nis dicit glo. q. rixe sūt quādo ex

ira aliqui iniute se percussunt. Et
ideo rixa vt quōdā pūuanū bellum
quō inter pūatas psonas agit nō ex
aliqua publica auctoritate. sed ma
gis ex inordinata voluntate. Et iō
rixa ip̄ imponat peccatū. Et in eo
quidē qui alterū iniudat iniuste est
mortalē peccatū. In eo autē qui se de
fendit pōt esse sine peccatō. z qñqz cū
ventali qñqz et cū mortali fm dī
sū modū se defendēdi. Nā si solo
aio repellendi iniuriā z cū debita
modo crato se defendit nō est pec
cati. nec pōt pprie dici rixa ex pre
ter. Si vō cū aio vindicte vel odij
vel cū excessu debite moderatōis
se defendat ip̄ est peccatū. s. venia
le quōdē qui aliqz mort^o odij vel vidi
cie se imiscet. vel cū rō. A. i. homo
ex deliberatione rōnis vt pōt colli
gi ex dictis eiusdē Tho. B. n. mul
tum excedit moderatā dñensionē.
Mortalē at quādo obstinato aio
contra aggredientem insurgit ad
eum occidendū vel grauius ledē
dum. A. Idem in sum. l. 3. ii. 34.
q. 17.

Acerdos

Qualiter sa
cerdotes dicāt ligare z sol
uere. P. fm Ray. Tribus modis
pzo ligat z soluit. i. ostendit ali
quē ligatū l. soluit eē a deo. Unde
Lud. 17. dñs leprosoz pñis ipse
p se mūdauit. deinde ad sacerdotes
misit quoz iudicio ostenderentur
mūdā. Itē Lazarū pñis inscua
uit. deinde mādauit discipulis su
scruatū soluere. Jo. xi. Nā z sigs
apud deū soluius sūt. tñ in facte ec
clie non al. solums habet nisi per
iudiciū sacerdotū. §. pe. dis. l. quānū
libet. z. ligat cū satisfacionez penā

tentibus imponit vel soluit cu de
ea aliquid dimittit. vel p eam pur
gatus ad sacramentoz coione ad
mittit de pe. dist. multiplex. 3. per
excoicanem vel absolutione de
q sac dicitu e. s. excoicano. r. s. ab
soluio. Similia habes. s. clauis.
s. vlt. A. r. ibi de h dicitu est. B

Utru quencuq sacerdos ligat v
soluit liget vel soluat deus. R. fm
Ray. Illa auctoritas. qdcuq liga
ueris sup terra r solueris r. non
simpliciter intelligeda e is tunc de
mii cu sacerdos iuste ligat vel sol
uit. Na iudicium triplex e. primu est
dei q. s. de mtdat aiaz in coitudo.
Secdm e sacerdotis qui aucte cla
uii ligat vel soluit. Tertiu e iudici
uz curie celestis. s. approbatus. Ita
q quodcuq ligaueris r. exponit
sic. Iuste vel clauis non errat. est
ligatu r in celis. s. per approbatoz
xi. q. 3. tunc vera. r. 24. q. i. manet.
B. Idem in su. li. 3. ti. 34. q. 173. B
De materia hac. s. penultima. r.
s. confessio. 3.

Que sint pntia ad officium sa
cerdotis. R. Principale eoz offi
ciu est missa celebrare seu euchar
istiam consecrare. vt. s. eucharistia
3. s. 2. Et pter hec etiam vt ponit
Ray. pnti baptizare predicare pe
nitentias dare ppoqz dare simpli
ce bndictione dist. 95. ecce. Sed tn
cu celebrat pntie eoz debent ei in
nuere vt benedicat si velit. r. si no
lit benedicat psoyter. Dico cu ben
dicitio sine alia solennitate. r. sic lo
quit dicitu. c. ecce. Et de hoc. s. be
nedictio. B. Eubi de h pleni i ad
ditione. B. Item sacerdos habet
conferre infirmis extrema vinctio
ne. 95. dist. 6. sed r illud. Unde Ja.

vi. Infirmit quis in vobis r
poi in necessitate. s. ab iente epo
conciliare solentur penitenc. r.
q. 6. c. vi. Al non. 26. q. 6. c. 1. A. L
p dca pntat ad offm sacer dotale
no m oes sacerdotos pnti pdicare
sed solui qui ad hoc officiu fuerunt
instuati. et de here. cu ex inuocato.
Ite nec sacramta ministrare nui
qbus data e cura aiaru vel quibus
comissu e ab habebus cura. vt in
cle. religiosi. de pui. B. Sacerdo
talis ordo liberat a forma a serui
li vel scriptura. vt. s. ordo. i. s. an
pe. Ad materia quoqz sacerdot sa
cti. s. eucharistia. 3. r. supra coicaf
r snp cofessio. 3. Ite cofessione ce
lato. It psoz. i. r. 2. It missa. It
ordo cu oibus ibi tractat. Itz p
nuitia. 2.

Acramentuz

qd e R. quoz distiuides in
uenit. Ana e mgti fiazu sic. Sa
crametu e sacre rei signu. Altera e
Aug. de doctrina xpiana. Sacram
e iusibilis qf e visibilis forma. Et
huic addit mgti fiazu sic vt e sili
tudine gerat r ca existat. Tertia e
eiusde Aug. Sacram e illud iq h
tegmto rez visibiliu dina vt se
creti saluē operat. Quarta e Bu.
de sco victore i li. de sacris sic. Sa
cram e male elemntu extrinsec^o oca
lis suppositu. ex institutoe signas.
ex similitudine respctas ex scificatioe
aliqua iusibilis gfas pferes. Et fm
Ab. r. Pe. in. 4. di. i. i sacris aliud
e sacm un. vt i baptismo abluto
sub forma vboz. aliud e sacm r
ref sacri. vt i baptismo caracter. ter
tiu qd e res r n sacm. vt gfa sine
vltim^o effect^o sacri. B. Idem i su. li. 3.

4. q. i. Et id e sacm r res qb
mii r signu. cu sacm sit sacre rei
mii vt practu e. B. r qd de sba
mullibz sacri none legis nctio sit
na. s. ma vt elemntu forma. s. vbi r
mctio mlti copulans forma ma
trite. Na fm Aug. Accedit vbum
ad elemntu r sit sacm. i. q. i. dicit
be. A. Regrit et inuenio sacm in
fluens. s. xpi. vt sup eucharistia p
mo. s. 2. in adduone. B

Que sunt sacra necessitas. R. fm
Ray. gnos videlz baptism^o co
firmatio. eucharistia. pnia. r extre
ma vinctio. Et dicit eē neccitas qz
sui pcepto r mē glibet ad ea susci
pnda p loco r tpe. Reliq duo sa
cra sūt voluntas. s. ordo r nrimoni
uz. Et de his oib⁹ hf pleni⁹ i suis
ppis vocabul. B. Idem i su. e. ti. q.
4.

Quis e effectus sacroz. R. fm
Ray. Et talia sint cuilibet qlis tpe
accedit. i. q. i. dñs declarauit. Na r
sca malis obesse pnt. de pse. di. 2. r
sca. i. Lon. xi. Qui mducat r bi
buidigne r. B. Spernus dic q
bois sūt ad salutē r male accedent
b⁹ ad pditionē vt i su. eo. ti. q. 5. B

Utru sacra debeat pferri pecca
torib⁹. R. No. 95. di. illd h fz Ra.
intelligendu e de pctis manifestis.
Na pp occulta pctā no pnt alicui
sacra negari nisi p amonitionē se
cretā vel publicā factā in gnālī de
pse. di. 2. n p dicitur. B. Idem i su. deā
q. 5. B. Existēs at i pctō mōtali sū
occulto sive manifesto moraliter
peccat recipiedo sacra. dist. 40. ml
ti dist. 25. illud. B. Itd. c. n videbit
hf ibi. sed hf. 95. di. B. xi. q. 3. au
di. A. Lō. Tho. r. Pe. vt i su. li. 3.
ti. q. 2. ad fi. B. Simul r mister

sacri existēs i pctō mōtali tractās
sacra i suo ordme moraliter pec
cat. vt. s. ordiat. i. s. 2. r vide. s. s.
pe. in fi.

Utru sacra pnt iterari. R. Tria
sacra no pnt iterari. s. baptismus
ordo r confirmatio. i. q. i. qdā d
pse. dist. 5. dicitu. r. c. de hoie. Nulli
n. sacro faciēda e iniuria q of fieri
qn no iteradu uerat q pua collato
n valuerit. i. q. i. sacra. de pse. dist. 3.
c. ostendit. In collatoe eni cuiusli
bet pdcoz trū ipumit caracter aie
q tpe⁹ motē no pōt ab ea separi.
An ē sigs resuscitacōe no eēt rebā
puzādu aut recōfirmād⁹ aut red
nādus. Sec⁹ i alijs qmoz sacris
3. q. 2. licet. r. i. q. i. q. gda. B. Idem
i su. li. 3. ti. 24. q. 6. B. An r Aug.
notauit q Lazar⁹ p⁹ suā resuscita
tionē no potuisset repete vxoze
suā. nec illa illū. S3 si vellēt ungi
opoueret q p herē d nono. Et sic
iterari pōt nrimoniū. eucharistia
pnia r extrēa vinctio. vt r hic i sin
gulis eoz lod of. B. Idem i su. e. ti.
q. 5. Et addit q talis contrahens
post resurrectionē n eēt digam⁹
qz non diuideret carnē suā ppter
h in duas fm eundez Aug. Lon.
Pe. vt patet ibi. B

Quid cu dubitat an aliqs rece
perit baptismū vel aliud sacra. R.
Debet iterari sub cōditione vel p
similē modū qui dicitur est de bap
tismo sup baptism⁹. 4. s. anpe. Na
no intelligit ueratū quod nescit
esse factum de pse. dist. i. solēnitates
r de pse. di. 4. si nulla eēt d pscby.
no bap. venias. B. Idem in su. e.
ti. q. 38. qn dubitat eniam circa ali
qd substantialū sacramenti. vide
licet de forma vel mā vel intencōe
rr 4

ministri s^m Tho. & Ray. **B**
 Quibus ministris facta sint
 ferenda vel recipienda. **R.** Sacra
 menti confirmatio a solo ep^o &
 sup^{er} conferri pot. de conse. dis. 5. ma
 n° 7. c. nouissime. r. c. vt teunius.
 Silr & sacra ordinis salt^e sacri.
A. Nam non sacros confert q^uis
 et abbas. r. s. abbas. in principio.
B. vt. s. ordinato. s. 5. Similiter
 & p^{ri}ncipalis nisi aliis necessitas
 iducat. dis. 50. in capite. 16. q. 6. c.
 si. Alia v^o sacramenta a sacerdo
 tibus conferri possunt. & hic refert
 a quo sacramenta conficiantur vel
 conferantur. s. bono vel malo. et
 excoicatio vel degradato vel here
 tico dummodo in forma ecclesie.
A. s. quo ad essentiam sacramentis
 sed bene refert quo ad effectus. vt
 in iuribus allegatis. & hic sequit.
B. Peccant in qui indigne confi
 ciunt. & qui recipiunt ab hereticis
 degradans symoniacis vs^q scisma
 ticus. excoicatis scu notorijs forni
 catoribus. preter baptismum in ar
 ticulo mortis. dis. 32. s. veru. l. q. 1.
 sacramenta. r. c. sicut fieri. **A.** Im
 mo in articulo mortis dum d^unt
 alij et a notorijs fornicatoribus
 coio recipi pot. & p^{ri}ncipalis etiam pe
 nitentia s^z a p^{ri}ncipalis ab ecclesia solus
 baptismus. 32. offic. s. porro. Et d^u
 hoc aliqd clarus. s. clericus. 3. s.
 1. in additione. **B**

7 **Quod sacramentum sit excellenti
 us. R.** Baptismus excedit alia
 ratione efficacie. de p^{ri}ncipalis. dis. 4. per
 baptismum. **A.** Virtute ei^{us} dimittit
 oia peccata q^{uo} ad culpa & q^{uo} ad
 penam. neq^{ue} est necessaria alia pe
 nitentia. **A.** Fact^{um} de pe. dis. 7. null^{us}
B. It^{em} quia est et fundamentum

alioy sacramentoy ut de h^uly. no
 bap. ventens. Eucharistia aut^{em} ex
 cedit rone dignitatis & factuay. de
 conse. dis. 2. nihil. Confirmatio at
 excedit ratione conferentis quia
 conferur a solo ep^o. sicut etiaz sa
 cer ordo. vt in precedenti. s. dicit.
Charimoniu v^o excedit ratione
 significatioms. quia significat co
 iunctione xpi ad ecclesias p^{er} vnione
 dine & humane nature. et d^u biga
 debitu. Unde vsus. **Maioz** et esse
 etu baptismus cor^{por} in esse. Con
 iungum signo maioz crisma munt
 stro. **A.** Idem iⁿ sm. co. u. q. 138.
 fm Ray. & glo. & Tho. **B**

Sacrilegium

quid sit. **R.** Sacrilegium
 est sacre rei violatio vel usurpatio.
 Et d^u sacrilegiu q^{uod} sacrilegium. i.
 sacri ledes. **A.** Idem iⁿ sil. l. 1. tit.
 13. q. 1. fm Ray. & Tho. **B.** vel sa
 cra leges. l. furans vel diripiens.
Quo modis committit sacrilegi
 u. **R.** fm Ray. Committit q^uis ro
 ne p^{er}one. vt cu^m qs vberat clicu^m v^{el}
 rapit montale. **Aliq** rone loci vt
 cu^m violat immunitate ecclesie vel cimi
 terij. **Aliq** rone rei. vt cu^m res sa
 cra v^{el} sacro vsu deputata usurpa
 tur. Et h^u subdividit sic Sacrilegi
 um committit auferedo sacras de sa
 cro. v^{el} n^{on} sacru^m d^u sacro. **Sacru** d^u n^{on}
 sacro. 17. q. 4. q^uis. **Large** in q^u
 d^u committere sacrilegiu^m et multiplici
 ter. Et ita^m gressor iuris publici q^{uod}
 p^{er}sistit iⁿ sacris sacerdotib^{us} & mgra
 nb^{us} dis. i. ius publicu. It^{em} q^{uod} articu
 los fidei & pcepta vel phibitiones
 dei negligedo v^{el} nesciedo violat
 & offedit. **Ad** itelligedu^m et s^z **Th.**
 q^{uod} leg^{is} d^u ipugnat v^{el} h^uic^{us} & blas

phem^{us}. q^{uod} g^ode ex hoc q^{uod} deo n^{on} credit
 scurr^{it} infidelitatis p^{er}nu. Et ex h^u
 no. q^{uod} g^o dine legis v^{el} p^{er}nu sacri
 legiu^m incurrit. **A.** Hoc veri^{us} fm ac
 ceptione special^e gnalit^e in loque
 do pot^{est} itelligi de oi^{mn} p^{er}o s^z **Al.** &
 iⁿ sil. co. 11. q. 2. **B.** It^{em} q^{uod} disputat
 iudicio p^{ri}ncipis v^{el} iudicat. & h^u n^{on}
 sciend^unt p^{er}staret illud et d^u deus.
 Et dico disputat reuocado iⁿ dubi
 um. **Sec^{us}** si p^{ro}pt^{er} maioz discussio
 ne. **A.** i. itelligit. Et hoc fuit deffi
 glo. Ray. vt in dca. q. 2. **B.** Item
 q^{uod} publica officia committit iudicio.
 De p^{ri}ncipalis casib^{us}. 17. q. 4. s. q^{uod} at. &
 c. nemini. r. c. constituit. It^{em} q^{uod} qua
 cuq^{ue} re ecclesie retinuerit vel acce
 pit d^u a^u voluntate. 11. q. 2. nulli lice
 t ignorare. **A.** Co. p^{re}dicis **Th.**
 & **Al.** iⁿ dicta. q. 1. **B.**

Sec^{us} m^{od}o qua specie sacrilegiu^m e
 maius p^{er}nu. **R.** fm Tho. fa fe. q.
 99. Tanto sacrilegium est graui^{us}
 quanto res sacra in quam peccat
 maioz obtinet sanctitatem. **Et** si sa
 crilegius committatur p^{er}tra p^{er}sonam
 vel sacru^m locu. graui^{us} est p^{er}tra p^{er}sona
 q^{uod} iⁿ sacru^m locu. q^{uod} iⁿ sacru^m locu ordi
 nam^{us} ad scitatem hois. It^{em} h^u tanto
 simt grauiora quato p^{er}sona vel lo
 cus sunt sanctioza. Si v^o sacrile
 giu^m committat circa alias res sa
 cras. tuc diuersos h^u grad^{us} fm d^u
 ueritate sacraz rep^{er}. iter q^{uod} sumu
 gradu obnnet ipa sacra q^{uod} h^u sci
 ficat q^{uod} p^{ri}ncipium est eucharistie sa
 crm q^{uod} p^{er}tra ip^{er} x^{pi} s. r. io sacrile
 giu^m q^{uod} cotra h^u sacru^m committit gra
 uissimu^m est iner oia. **Post** sacra
 aut^{em} fm locum tenet vasa p^{er}secrata
 ad sac^{ra} q^{uod} susceptiones & ipse ima
 gines sacre & sanctoz reliqe. in q^{uod}
 bus q^{uod}damo ipse p^{er}one sc^oz xnc

rant vel dehonozat. deinde ea q^{uod} p^{er}
 tinent ad ornamenti ecclesie v^{el} mi
 nistroz deide ea q^{uod} s^unt de p^{er}ntata ad
 ministroz sustentatione siue sunt
 mobilia siue imobilia.

Que p^{er}na sacrilegi. **R.** Si in
 iuria atrox fiat persone ecclesiastice
 fm leges est pena decapitatio. **C.**
 de ep^{is}. r. cle. sigs iⁿ hoc. **Al.** v^o in
 dicio arbitrio referuat p^{er} q^{uod}itate p^{er}
 sone rei. ipis & loci. ff. ad. l. iⁿ l. p^{er}
 cu. l. lege. s. 1. r. l. sacrilegi. **A.** pu
 nitur etiam sacrileg^{us} vltimo sup
 plicio fm leges. q^{uod} s. fact^{um} iⁿ leges
 p^{er}ugienu^m ad ecclesia. vt. s. emuni
 tas p^{er}ugienu^m. s. 2. **B.** Sec^{us} m^{od}o cano
 nes duplex est pena. Una est sp^{irit}ualis.
 s. excoicatio. **Ad** p^{er} sacrilegio iⁿ p^{er}
 sona ecclesiastice commisso est maioz
 excoicatio ipso iure. **A.** 17. q. 4. si
 q^{uod} suadete. r. et de sen. exco. n^{on} d^u
 bitu. **B.** **Pro** sacrilegio v^o iⁿ reb^{us}
 est minor excoicatio. **A.** **Facit**. 17.
 q. 4. si qs domu. ibi. **Donec** iⁿ p^{er}
 tu amonitus legitie satisfaciat sci
 at se coione est p^{ri}uatiu. **Si** v^o p^{er}
 secuda & tertia p^{er}uentione cora ep^o
 satisfacere deraciauerit. sacrilegi
 piculo ab oib^{us} obnox^{us} teneat. ita
 vt fm ap^{er} nemini fidelit^e misceat
B. Et iⁿ aliq^{uod} b^u casib^{us} est maio^r vt cu^m
 q^{uod} incendit vel frangit. vt. s. abfo
 luto. l. s. 2. v. r^o est de co. & supra ex
 coicatio 4. **Alia** est pena pecunia
 ria. 17. q. 4. sigs iⁿ arto. r. c. sigs p^{er}
 tumax. r. c. q^{uod} g^o muenus. r. c. si
 qs deinceps. **A.** **Id** est no. in sil. co.
 11. q. 4. fm Ray. & Tho. & **Al.** **B.**
In q^{uod} b^u. c. diuerse ponit pene pe
 cuniarie q^{uod} fm quanta^m criminis &
 locoz cofuetudines itelligede s^unt.
A. h^u fuit deffi glo. Ray. vt in dca.
 q. 4. vbi et dicitur fm **Al.** q^{uod} bec

pena pecuniaria b ē arbitaria. B

Agittarius.

Et licet in arte sagittarioꝝ vñ balistarioꝝ. B. Pñ xpiani b officio exercēt p̄ paganos ⁊ si dei p̄secutores. p̄ra xpianos autē ⁊ catholicos n̄. c̄. eo. c. vñico. Dicit in q̄dā q̄ in bello iusto possit licite b officiu exerceri et contra xpianos excōican sūt vt hēs. s. absolu. l. 3. circa fi. Et adde q̄ tales xpiani si capiant. sūt sui capienti. ex. d. in deis ut q̄rūdā. ⁊. c. ad liber adā. Et nō hic q̄ vñico. 4. i q̄dā etua. q̄ incipit. Olim cām in gnāl. stan tū ⁊ innotauit q̄ nulli arma. eq̄s ferrū. lignania. victualia ⁊ alia q̄ cūq̄ mercimonia in Alexandria vñ alia loca sarracenoꝝ t̄re egypti deferre vñ in uere seu de suis portib⁹ vt eis deferat ē h̄ere vñ b̄i p̄ mutere. aut eis al̄ auxiliū vel sauo rē p̄stare p̄sumat. al̄ sūt excōicati ip̄o facto. nec p̄nt absolui nisi tantū de bono p̄p̄iis i t̄re scē b̄sidiū p̄uertendū excōluerit quātū ad p̄tes p̄dcās detulerit vel miserit aut deserri. vel de suis portib⁹ deserēdus eis extrahi p̄miserit. Et n̄b̄r̄ lomin⁹ si capiat sūt sui capienti. Et sile stamū de oib⁹ t̄ris Soldano subiecti. Et addit q̄ p̄ter p̄cas p̄dcās sūt p̄petuo ifames ⁊ uestibiles ut q̄ nec testari valeant. nec aliqd̄ ex alieno testamēto capere nec ex testō vñ ab uestato succedē. nec admitti ad publica officia. ⁊ oēs actus legitimi sint eis penit̄ interditi. ⁊ postq̄ d̄ b̄ p̄stuerit de b̄e publice denūciari. ⁊ oia eorū bona ad fiscū deuolui. Nec i p̄dcā decre. Que tamē intelligebatur re

ortū sūt voluerūt se noiare. s̄. post a Sarra. vxore libera sarracenos se appellauerūt. Et iter eos si qdā samaruani a Samaria ciuitate ⁊ puincia q̄ receperūt solū qnq̄z libros Boyf̄ alios respuerūt. A. hoc sūt dictum Ray. vt in sū. l. i. n. 4. q. 2. B

Chriani qui deserunt sarracenis phibita vel eis fauent ⁊ xpianos excōican sūt vt hēs. s. absolu. l. 3. circa fi. Et adde q̄ tales xpiani si capiant. sūt sui capienti. ex. d. in deis ut q̄rūdā. ⁊. c. ad liber adā. Et nō hic q̄ vñico. 4. i q̄dā etua. q̄ incipit. Olim cām in gnāl. stan tū ⁊ innotauit q̄ nulli arma. eq̄s ferrū. lignania. victualia ⁊ alia q̄ cūq̄ mercimonia in Alexandria vñ alia loca sarracenoꝝ t̄re egypti deferre vñ in uere seu de suis portib⁹ vt eis deferat ē h̄ere vñ b̄i p̄ mutere. aut eis al̄ auxiliū vel sauo rē p̄stare p̄sumat. al̄ sūt excōicati ip̄o facto. nec p̄nt absolui nisi tantū de bono p̄p̄iis i t̄re scē b̄sidiū p̄uertendū excōluerit quātū ad p̄tes p̄dcās detulerit vel miserit aut deserri. vel de suis portib⁹ deserēdus eis extrahi p̄miserit. Et n̄b̄r̄ lomin⁹ si capiat sūt sui capienti. Et sile stamū de oib⁹ t̄ris Soldano subiecti. Et addit q̄ p̄ter p̄cas p̄dcās sūt p̄petuo ifames ⁊ uestibiles ut q̄ nec testari valeant. nec aliqd̄ ex alieno testamēto capere nec ex testō vñ ab uestato succedē. nec admitti ad publica officia. ⁊ oēs actus legitimi sint eis penit̄ interditi. ⁊ postq̄ d̄ b̄ p̄stuerit de b̄e publice denūciari. ⁊ oia eorū bona ad fiscū deuolui. Nec i p̄dcā decre. Que tamē intelligebatur re

uocata p̄ probemium sexti. sed tamē post factum sextum isra annū papa Bonifacius innotauit eam i quadā exiraugl. q̄ incipit. Contra illos. Post hoc Clemēs q̄nt⁹ c̄ innotauit. ⁊ pape absolutionē p̄terq̄ i motus articulo reserua uit i extrauga. q̄ incipit. Vñta mēs. De reugl̄ obseruandis euam sarracenis. vide. j. reuga.

Chriani qui deserunt sarracenis phibita vel eis fauent ⁊ xpianos excōican sūt vt hēs. s. absolu. l. 3. circa fi. Et adde q̄ tales xpiani si capiant. sūt sui capienti. ex. d. in deis ut q̄rūdā. ⁊. c. ad liber adā. Et nō hic q̄ vñico. 4. i q̄dā etua. q̄ incipit. Olim cām in gnāl. stan tū ⁊ innotauit q̄ nulli arma. eq̄s ferrū. lignania. victualia ⁊ alia q̄ cūq̄ mercimonia in Alexandria vñ alia loca sarracenoꝝ t̄re egypti deferre vñ in uere seu de suis portib⁹ vt eis deferat ē h̄ere vñ b̄i p̄ mutere. aut eis al̄ auxiliū vel sauo rē p̄stare p̄sumat. al̄ sūt excōicati ip̄o facto. nec p̄nt absolui nisi tantū de bono p̄p̄iis i t̄re scē b̄sidiū p̄uertendū excōluerit quātū ad p̄tes p̄dcās detulerit vel miserit aut deserri. vel de suis portib⁹ deserēdus eis extrahi p̄miserit. Et n̄b̄r̄ lomin⁹ si capiat sūt sui capienti. Et sile stamū de oib⁹ t̄ris Soldano subiecti. Et addit q̄ p̄ter p̄cas p̄dcās sūt p̄petuo ifames ⁊ uestibiles ut q̄ nec testari valeant. nec aliqd̄ ex alieno testamēto capere nec ex testō vñ ab uestato succedē. nec admitti ad publica officia. ⁊ oēs actus legitimi sint eis penit̄ interditi. ⁊ postq̄ d̄ b̄ p̄stuerit de b̄e publice denūciari. ⁊ oia eorū bona ad fiscū deuolui. Nec i p̄dcā decre. Que tamē intelligebatur re

uocata p̄ probemium sexti. sed tamē post factum sextum isra annū papa Bonifacius innotauit eam i quadā exiraugl. q̄ incipit. Contra illos. Post hoc Clemēs q̄nt⁹ c̄ innotauit. ⁊ pape absolutionē p̄terq̄ i motus articulo reserua uit i extrauga. q̄ incipit. Vñta mēs. De reugl̄ obseruandis euam sarracenis. vide. j. reuga.

Chriani qui deserunt sarracenis phibita vel eis fauent ⁊ xpianos excōican sūt vt hēs. s. absolu. l. 3. circa fi. Et adde q̄ tales xpiani si capiant. sūt sui capienti. ex. d. in deis ut q̄rūdā. ⁊. c. ad liber adā. Et nō hic q̄ vñico. 4. i q̄dā etua. q̄ incipit. Olim cām in gnāl. stan tū ⁊ innotauit q̄ nulli arma. eq̄s ferrū. lignania. victualia ⁊ alia q̄ cūq̄ mercimonia in Alexandria vñ alia loca sarracenoꝝ t̄re egypti deferre vñ in uere seu de suis portib⁹ vt eis deferat ē h̄ere vñ b̄i p̄ mutere. aut eis al̄ auxiliū vel sauo rē p̄stare p̄sumat. al̄ sūt excōicati ip̄o facto. nec p̄nt absolui nisi tantū de bono p̄p̄iis i t̄re scē b̄sidiū p̄uertendū excōluerit quātū ad p̄tes p̄dcās detulerit vel miserit aut deserri. vel de suis portib⁹ deserēdus eis extrahi p̄miserit. Et n̄b̄r̄ lomin⁹ si capiat sūt sui capienti. Et sile stamū de oib⁹ t̄ris Soldano subiecti. Et addit q̄ p̄ter p̄cas p̄dcās sūt p̄petuo ifames ⁊ uestibiles ut q̄ nec testari valeant. nec aliqd̄ ex alieno testamēto capere nec ex testō vñ ab uestato succedē. nec admitti ad publica officia. ⁊ oēs actus legitimi sint eis penit̄ interditi. ⁊ postq̄ d̄ b̄ p̄stuerit de b̄e publice denūciari. ⁊ oia eorū bona ad fiscū deuolui. Nec i p̄dcā decre. Que tamē intelligebatur re

sūt. s. restitutio p̄ totū. ⁊ hic. j. 3. 9. Quid est satisfactio qua satisfit deo de peccator. ⁊ de hac nunc dicendum est.

Quid est satisfactio. B. secundū Aug. Satisfactio ē causas p̄ctōꝝ excidere ⁊ eam i suggestiōib⁹ ad tū nō indulgere. B. Hoc habet de pe. dif. 3. satisfactio. B. Scdm̄ b̄o Ansel. l. 3. cur de h̄o. Satisfacere ē deo honore d̄bui f̄ddere. Istas diffinitiones exponens Pe. i. 4. dif. 15. dicit sic. Satisfactio curat peccata p̄terita recōp̄sando ⁊ p̄s̄nat a futuro cauedo. Et ideo per actum p̄mū diffinit ab Anselmo cum dicit deo honore d̄bui. s. q̄ p̄ p̄ctū ablat⁹ fuerat f̄ddere. S. p̄ actū scdm̄ diffinitur ab Augu. s. causas excidere ⁊ c̄. q̄ sit p̄s̄natō a futuris. Et vocat causas. s. iurinfecas radices ex peccato relictas. Suggestiones b̄o vocat opportunitates extrinsecas. vt temp⁹. locū ⁊ h̄mōi. B. Idē i sum. l. 3. n. 34. q. 101. Ricar. b̄o. 15. dif. 4. sen. sic dicit. Satisfactio ē p̄ illata iniuria voluntaria recōp̄satio f̄m iusticie equitate cū p̄posito nō cōmutēdi nouā iniuria. Volūtaria d̄. qz al nō ē ex caritate nec meritoria. d̄ pe. dif. 7. null⁹. Scdm̄ iusticie equitate d̄ qz nisi fiat f̄m d̄bui iusticie nō ē ad vitā validā. d̄ pe. dif. 5. fallas. ⁊. c. fratres. Cum p̄posito t̄. d̄f quia al nō est p̄nia s̄ d̄r̄itio. d̄ pe. dif. 3. i rrisor. B

Chriani qui deserunt sarracenis phibita vel eis fauent ⁊ xpianos excōican sūt vt hēs. s. absolu. l. 3. circa fi. Et adde q̄ tales xpiani si capiant. sūt sui capienti. ex. d. in deis ut q̄rūdā. ⁊. c. ad liber adā. Et nō hic q̄ vñico. 4. i q̄dā etua. q̄ incipit. Olim cām in gnāl. stan tū ⁊ innotauit q̄ nulli arma. eq̄s ferrū. lignania. victualia ⁊ alia q̄ cūq̄ mercimonia in Alexandria vñ alia loca sarracenoꝝ t̄re egypti deferre vñ in uere seu de suis portib⁹ vt eis deferat ē h̄ere vñ b̄i p̄ mutere. aut eis al̄ auxiliū vel sauo rē p̄stare p̄sumat. al̄ sūt excōicati ip̄o facto. nec p̄nt absolui nisi tantū de bono p̄p̄iis i t̄re scē b̄sidiū p̄uertendū excōluerit quātū ad p̄tes p̄dcās detulerit vel miserit aut deserri. vel de suis portib⁹ deserēdus eis extrahi p̄miserit. Et n̄b̄r̄ lomin⁹ si capiat sūt sui capienti. Et sile stamū de oib⁹ t̄ris Soldano subiecti. Et addit q̄ p̄ter p̄cas p̄dcās sūt p̄petuo ifames ⁊ uestibiles ut q̄ nec testari valeant. nec aliqd̄ ex alieno testamēto capere nec ex testō vñ ab uestato succedē. nec admitti ad publica officia. ⁊ oēs actus legitimi sint eis penit̄ interditi. ⁊ postq̄ d̄ b̄ p̄stuerit de b̄e publice denūciari. ⁊ oia eorū bona ad fiscū deuolui. Nec i p̄dcā decre. Que tamē intelligebatur re

uocata p̄ probemium sexti. sed tamē post factum sextum isra annū papa Bonifacius innotauit eam i quadā exiraugl. q̄ incipit. Contra illos. Post hoc Clemēs q̄nt⁹ c̄ innotauit. ⁊ pape absolutionē p̄terq̄ i motus articulo reserua uit i extrauga. q̄ incipit. Vñta mēs. De reugl̄ obseruandis euam sarracenis. vide. j. reuga.

Et id si aliqd sit qd amicitie restitu
non e impediat et apd hoies satisfac
no esse n pot. Cu ergo qdlibet pec
canti impediat amicitia caritas que
e hois ad dei. impossibile e qd ho d
vno pctio satisfaccit alio reccio. sic
nechomiani satisfaccit q p alapa
sibi data se ei pflerneret. r alias si
mul daret. **A. con. De. vi in sum.**
eo. ii. q. 101. B.

3 **U**tr satisfaccio fieri debeat per
opa penalia. **R. fm De. i. 4. sent.**
dis. 15. Sic. q. p talia opera su solo
emende debue. p offensa pterita r
su pteruano a futuris offensa. De
ne ei. medicine qda st vt die pbs
fo ethicoz. Et qd qn pena satisfac
toria idicitur pp emendas cul
pe pterite. sic maior culpe maior
debet pena. An vo idicit pp cau
telam culpe future. sic aliqui et mio
ri culpe maior imponit pena vpu
ta i iuvene fornicate q i senec. Quis
uis ei senec magis peccet in iuue
nis idiget fortiori retrahente. Idem
Zho. ea. dis. A. Idem in sum. eo. iii.
q. 103. r se. B.

4 **U**tr in qbus opibus pssit satisfac
tio. **R. fz Ray. In trib. s. in ora**
tionem. ieiunio r elyna. In pio s su
pbia. In vo pira carnis pccipiam.
In tercio pira auaritia. An Zho.
ii. Bona e oro cu ieiunio r elyna. Et
vt ait De. ad has reducut omes
alie satisfacciones. Ma vigilie pccri
natodes. discipline. abstinentia. r oia
opa carnis abstinentia reducut ad
ieiunium. Opa aut misericordie cor
poral ad elyna. Opa vo misericordie
die spualis ad ofone. A. B. elus
diceret opa spualia. Decc ei redu
cutur ad ofone fm De. r in sum.
eo. ii. q. 105. vbi hec oia notat. B.

Et p ieiunio ordiat ho i seibo. per
elyna ad pximu. p orone ad deu.
Ite sit satisfaccio de bonis exterioribus
p elynaz de bonis corporis
p ieiunio de bonis aie p orone. **A.**
Addu Ray. Pot et dici q satisfac
no pssit i duob. s. i largute elye
r carnis maceratio. Et unum secun
du glo. eius sub carnis maceratio
ne comprehenditur et orano. vt in
d. q. 105. B.

5 **Q**ualr elynaz largitio sit satisfac
toria. **fm Zho. i. 4. dis. 15. Illaz**
elynaz largitio ad qua qd al tenet
non e pars satisfacciois fz pambu
lu ad ipam. Ille vo elemotyne ad
quas qd al tenet pnt esse satisfac
torie cuz sint opa bona r pcalia.
qd exigit ad opus satisfaccionum.
A. Idem in sum. eo. ii. q. 106. Bo
nauentura vo sup eadem dis. 15. di
cit q b e rex de rigore iusticie. qz
no videt satisfaccionu id ad quod
qd al tenet. fz credit q diuine mi
sericordie benignitas tata e q to
tum acceptat r quasi p nibilo sal
uat nos. B.

6 **U**tr flagella qbus a dno in hac
vita flagellamur sint satisfacciois.
fm Zho. in. 4. dis. 15. Si flagel
la sunt aliquo mo ipius patiens i
qum. s. ea acceptat ad purgano
ne peccatoz eis viens patient. sic
ratione satisfacciois accipiunt. Si
aut patiens eis p impatientiam oio
dissentiat. tunc no efficitur aliq
mo ipius. r ideo si habent rone
satisfaccionis. sed vindicanonis.
A. Idem in sum. eo. n. q. 109. B.
Utr magis satisfaccionum
an elyna vel o fo vel ieiunio. **fm**
Zho. vbi. s. Elemosyna includit
se ofone r ieiunio. duplici rone. p

mo quia elemosyna euz cui dat p
stuit obuore ad oradu ieiunadu
r ad alia bona que pot facienduz
p eo q dicit. fo q elemosyna pp
dei data e quasi qdaz oblano do
facta. Unde pbs dicit 4. ethicoz
q bona hnt aliquid simile deo sa
cratum. Oblano aut ipse deo facta
vim ofomio. Ite in qum bna
exteriora ad corpus pccuatores
ordinatur. subtraccio exterior bo
noz per elynam quasi virtute con
tinet ieiunio quo maceratur corp
Sic et ofo virtute pntet ieiunium.
qz extensio intellectus ad deu nobi
liatum corporis parit. An elyna
pletius hz vtz satisfacciois q ofo
r ofo q ieiunio. Et id of. j. Ethim.
4. Corpalis exercitatio ad modic
um valis e. pietas aut ad oia va
let. Et pp ho c elyna magis idicit
vt vniuersalis medicina peccati q
alia. **Luc. xi. Date elynam r oia**
munda st vobis. Daniel. 4. Pec
cata tua elemosynis redimie. Et Th.
4. Elyna ab oio pcto liberat. A. Id
em. eo. ii. q. 124. B.

7 **U**tr restio su ps satisfacciois. **fm**
De. i. 4. dis. 15. Aliqd pot dici
ps satisfacciois duplici. Ano mo
de illuz qd ad debita satisfaccioem
exigitur. r sic restitio e ps satisfac
ciois. Ano mo illd solui i q consi
stur satisfaccio. r sic restitio non
e ps satisfacciois. qz restitio dicit
tn cessatores ab iniuria fz e fundam
tum r quasi pambuliu ad satisfac
toes. A. Idem in sum. eo. ii. q. 124. B.

8 **U**tr vn ab alio possit satisfacc
re. **fm De. vbi. s. Duplex e effe**
pctoz satisfacciois. An solo debui
pctoz pcedentiu. Alter exercitio ca
ru pctoz sequentuz. Et qd quo ad

hic fz effectus pstar q vnus p alio
n pot satisfaccere. Quam vo ad p
mi distiguendu e. qz sigs ipotens
e p se satisfaccere tuc alii i carit
tate pot p eo satisfaccere. sicut et co
fiteri. **vi. s. cofessio. i. s. 6. Si vo e**
potens tuc o q ipemet satisfacciat. p
seibo. Pot in iuuari p alii. Et ad
dit hic Zho. q et si sit potes alius
posset p eo satisfaccere. fz n e pmit
tedu vt aliqs p alio satisfacciat nisi
ofect aliqs appareat i penitente
vel copalis p que ipotens sit ad su
stinedu. vel spual p que no sit pm
ptus ad potadu pniaz. A. Et hoc
cau ei pnia n vt pdesse nisi animu
paratu habuenu ad faciendu qd sibi
a sacerdote i pnia iuste fueru iuue
tu. qz ad h obligat. Et b pe. r re.
ois. Ma pfecta pnia cogit pecca
toze oia libeter sufferre. de pe. di.
i. pfecta. Sic clarioz vt snia. De. q
et pot sil cu deo Zho. i. s. eo. ii. q.
129. Ma necesse est q ho fcognoscat
pctz suu salie p aliqne actu satisfac
tois exteriori. al n vt i qritate dote
re. vn r Zobel. r die dno. Couer
timini ad me i toto cord vfo i ieiunio
r fleu r plactu r c. Ad h et sa
cit b pe. di. l. n suffic. An r Ricar.
sup. 4. sen. dis. 15. di. q i lege coi fz
oes nuqz diuinit actualis pctz mo
rale sin aliq satisfaccioe. qz semp ad
b regrif acti penitenti. i quo pccip
palioz pars satisfacciois pssit r q
b lege coi p mortali actuali cuz sa
niffaccioe meriti xpi regrif aliq sag
facco penitenti n pp pfectioem
meriti xpi. fz qz deus vult r ppter
suu honore r n r bonu vlt p hie q
voluitate. ppa pmitum vel omni
m voluitate. ppa satisfaccioes aliqda
faciam. Ite Scot sup. 15. dis. 4.

sen. idem sentit subdēs. Si arguis
Cōritio pōt delere qdēūq; pēim
igit p nullo cōmūdet alia satisfactio
ppa. Nō seq̄ q; p̄rino inclu
dit aliquā satisfactōez saltem i vo
to. r h q̄nq; sit itensa ita q; suffici
at r satisfactio p̄ tota pena. p̄ceptū
tū de pena illigēda n̄ ē irritatio
bile. q; p̄rino n̄ ē nisi satisfactio p
ticularis. p̄cepta v̄o generalia d̄āf
pp̄ remedia generalia. r fm̄ illas
p̄ditōes q̄ inveniūtur i hoib; vt i
pluribus.

10 **U**trū satisfactio possit fieri per
op̄a c̄ caritatē facta. r̄n. fm̄ Tho.
r̄ De. vbi. 5. Nō. nā satisfactio ē
amōtio offense r̄ restitutio amicitie.
Hoc aut̄ nō pōt fieri sū gr̄a r̄
caritate. Ande. 1. Cor. 13. Si distri
buero i cibos paup̄ez oēs facultates
r̄ c. caritatē aut̄ nō habuero n̄
hul̄ mibi p̄dest. Talia enī opa non
sunt accepta deo. r̄ h̄o n̄ h̄eat c̄
tūdinē q; sit in caritate r̄ p̄ p̄ns
certus esse n̄ possit de satisfactioe
pp̄ qd̄ of. Ecd. 5. De p̄p̄tiam pec
catoz nōll̄ esse sine metu tū suffic
ceritudo p̄babilis p̄ecture. **A.**
Nam gr̄a n̄a bec ē testimonium
p̄cie n̄c. 1. Cor. 1. Et idem qd̄ h̄
notat i sū. e. ii. q. 130. Et addit̄ De.
q̄ satisfactio ē n̄ pōt fieri per ope
ra in caritate inchoata s; n̄ p̄fecta
q; n̄ pōt esse aliq̄d̄ opus meritoriz
sine intentōe bona. Hic aut̄ bona
intentio nō p̄tinat nec fm̄ actum
nec fm̄ habitus. Item q; illud qd̄
sit i p̄cto opus mortuū ē. vt in sū.
eo. ii. q. 131. **B.**

11 **U**trū satisfactioez iūctā s; i pec
cato mortali expletā necesse sit ite
rare. r̄n. fm̄ Tho. vbi. 5. Aliq̄ satisf
factioes s̄ ex qbus manet aliq; ef

fectus in satisfactioibus etiā post
actus satisfactiois trāsijt. s̄c̄ ex iei
nio manet corporis debilitatio. r̄
ex elemosinis largius substantie
diminutio. r̄ sic de silibus. Etia
les satisfactioes i peccatis facte n̄
oz q; iterent q; ad illud qd̄ de eis
manet p̄ p̄niam sequentes accepte
sunt. Satisfactioes aut̄ q; non relin
quūt aliquē effectū in satisfactioe
postq̄ actus trāsijt opozet. q; iterē
tur. sicut de ofone r̄ silibus. **A.** c̄
aut̄ iterior. **A. i.** dolor de p̄ctis. **B.**
qui totalr trāsijt nullo mō viuifica
tur. sed oz q; iteret. **Idem A.** **A.**
dit aut̄ v̄o. q; talis tenet ad suscipi
ēdam postea p̄niam siue satisfactio
nem. non tñ ē ei iponenda p̄nia tā
ta quanta si nulla fuisset imposita.
q; p̄sumēdū ē q; pp̄ illa iniuncta q;
fecit h; extra caritatē d̄ns maiorēz
p̄ritioē ei dederit. **A.** **Yste v̄o.** v̄f
sentire q; p̄nia i p̄cto mortali facta
sū idifferenter iteranda. sed q; pp̄
rōnem ab eo dictaz possit dimiui.
De. ē videtur sentire q; similiter
sit iteranda. vt in sum. eo. ii. q. 132.
vbi fm̄ cum of q; satisfactio i mor
tali p̄cto facta p̄ sequentē p̄niaz n̄
icipit valere. q; talia opa a carita
te non sunt elicita nec impata. r̄ iō
ab ea nō viuificātur. **Idēz Ricar.**
is. di. 4. sen. q; ē non v̄f approba
re quo ad hoc ofiaz qualitatis re
rum de quibus sit satisfactio dicit̄
q; cum deus bonoz opoz nōstro
rūz non egeat. opera hois non ac
ceptat tāq; remuneratōe digna v̄f
satisfactoria nisi acceptet operatē.
Ande r̄ **Ben.** 4. prius of. Respe
xit d̄ns ad Abel. r̄ postea subiun
gitur. r̄ ad mūera eius. demōstrā
do acceptioem munerum exac

ceptione persone. r̄ reprobatoez
r̄ eius reprobatione. vt etiam di
ci Aug. in li. de p̄nia. r̄ de pe. dis
s. cōf. decret. ibi. Semp̄ offrat̄ dō
menē r̄ c. **Idēz** et. 1. Cor. 13. ibi.
Et si distribuero in cibos paup̄ez
omnes facultates meas r̄ c. **Sco**
tus v̄o sup̄ eadem dist. dicit q; ista
sua v̄f nimis dura p̄p̄ctores. r̄
ocasio maioris obliuiois. Si ei
iste hodie vere penitēs r̄ humilr
recipiens satisfactōez puta ieiunū
trū diez cras recidinet in mortale
r̄ de illo n̄ penitēs p̄o die ieiuat q;
sibi iposuit ē. si dicat q; p̄ ieiunū
illud secūde diei non est aliqua sa
tisfactio exterior. magna occasio ē
inducē d̄istū tam lapsū vt secun
da die non ieiunet. r̄ per cōsequēs
ad nouū peccatū mortale. quia
transgrediendo p̄niam illam a sa
cerdote receptā videt̄ peccat̄ mō
taliter cum sit transgressio p̄cepti
ecclie r̄ vicarij dei in isto actu. **Ex**
hoc posset formari talis rō. Si p̄
lapsū r̄ an̄ p̄niam nouā nō exeg
tur satisfactōez p̄niam sibi iposuit
peccat̄ mortāl̄ nouo peccato. **Yg** i
tur si exequitur bene facit. q; facit
actum obediētie. Sed hoc non fa
ctum i cōzium illud ē sibi iposuit
vt pars satisfactiois. ergo. **Dico** igit̄
tur sū p̄iudicio q; qui sel̄ vere pe
nitet r̄ recipit p̄niam vel satisfac
tōem p̄dignam sibi ipositam ab ec
clesia clauē non errante. q̄tūcūq;
postea recidinet. nūq; tenebit nisi
ad illam v̄nicā satisfactōem iplen
dam. r̄ si eam impleat in caritate
melius ē q; nō tñ soluit penā sed
ēmeretur gr̄am. sed si impleat eā
voluntarie extra caritatem soluit
penam sed non meret̄ gr̄az. **Si** āt

ista ab eo extra caritatem exigat.
soluit quidē pena licz ip̄c non sol
nat. r̄ i p̄rio quidē ē satisfactio sū
pliciter. q; recōcilians r̄ placans.
In fo āt est satisfactio q; voluntaria
redditio. s; non simpliciter. q; nec
recōcilians nec placans. **In** 3° āt
ē satisfactio vltra quā nō exigunt̄
vltiorē pena. **Ex** fo sequitur q; si
magna p̄tem satisfactiois iposuit
quis fecit extra caritatem nō est
iterato iponēda p̄nia seu satisfac
tio p̄ p̄rio peccato de quo p̄niam
expleuit in peccato mortali r̄ post
itez penitet q; de p̄cto satisfecit. s;
extra caritatē. s; m̄ de nouis pec
catis que fuerit eā q; illa satisfactio
fuit mortua. **Et** si arguas. **Sunt** nō
tua. ergo non satisfactio. **Nō** seq̄
nisi q; non ē reconciliās r̄ placās
i amicitia. **Et** si arguas. **Ygitur** nō
satisfactio. nō sequitur q; sufficit deo
q; aliq; voluntarie soluat penam
debitā ad puniōez p̄cti cōmissi. s;
non recōcilietur i amicitia. qd̄ p̄z
actib; h̄ianis. **Si** ei alicui offense
in regē correspōdeat p̄ct̄e s; legē
abscisio manus. si isti c̄t i iusto absci
datur manus sauis patitur. r̄ regi
satisfit sufficenter q; h; iusticiā nō
ab eo exigere vult vltiorē penā.
r̄ tñ n̄ recipit eū in gr̄am r̄ i am
icitiam. **Quilo** igit̄ magis posset
sufficere p̄ puniōe culpe si aliq;
d̄bitā sibi illigeret penam. s; n̄ ad
gr̄am uel amicitia iudicis offensi.
Ex 3° m̄bro posset dicit̄ q; talis si
pp̄ nouū peccatū i quod recidua
uit d̄anetur anteq; totam p̄niaz p̄
pleuisset puniretur in inferno t̄p̄r̄alr
pena correspōdente illi q; n̄ fuit b̄
soluta. r̄ p̄ aliq̄d̄ t̄p̄s n̄ puniet̄ alr
qua p̄ca p̄ illis p̄ctis p̄ qbus fait

pnia illa iposita sic de ventali. ga
moriens i pcto vniati sil cu moriali
no punitet eternatur p vniati . vt
dicet . j . Eodē modo i pposito . Ex
q̄ eni fm plenā iusticiā punitiā se
mel ē imposita pena ipalis isti pro
pctō b̄ quo se penituit . nūq̄ isti p
isto b̄to d̄bent nisi pena ipalis . z
illa soluta nulla alia . **Dec Scot.**
Ad cōcordiā oīum pōt dici . q̄ aut
satisfactio nem ē . pximo aut n̄ . pmo
casu i quocunq̄ statu fuerit scā sus
sicit . Non eni iterē pximi cur̄ me
rit fuerit sufficiens . Propterea bona
fides nō p̄nt vt bis ab eodē
idē d̄būm exigat . ff . de re . iur . bo
na s̄ds . 2 . casu dicēdū q̄ satisfactō
pnialis respectu quātitatis posita
ē i arbitrio sacerdotis vt s̄ . pnia . 2 .
§ . i . Unde post aliqualem pniām si
ne qua regulariter oīo fieri nō pōt
vt supra . § . 9 . cū additione . a volū
tate cōfessionis d̄pendet vtrum satisf
factio extra caruatē scā d̄beat itera
ri vel nō . z si de eius volūtate con
stat statim illi . q̄ si nō cōstat recur
rimus ad cōiecturas . Unde si iun
cta pnia nō relinq̄t post se aliquēz
effectū . sicut ē ofo . nō p̄sumit ipo
sita ad satisfactioem pene sed ad
iperationem recōlūtiōis sue ḡe
remissive que haberi nō pōt nisi p
opera facta i caritate . Ideo huius
modi pnia d̄z idēz inualida quo ad
h̄ iterari . Similr videtur iteranda
q̄i pctū annullat effectū iuncte pe
nitētie . sic z v̄sitate loca indulgētie
ad q̄ iunlter accedū q̄ extra cari
tatē . Ideo illuc accedere vt taliter
iūncum vt nō sit inutile sed ex eo se
quatur effectus nisi constaret sacer
dotē illd̄ iūnxisse potius ad penā
pegrinationis q̄ indulgētie acqui

tionē . Si b̄o iūncta pnia reliqua
possit se aliquē effectū r̄cū seu cor

poris diminuatū . p̄sumitur iun

cta ad satisfactioem pene q̄ pōt ē

extra caritatē fieri vt dicit Scotus .

Ideo nō ē necesse iterari fm eun

dēz Tho . nisi pnia huiusmodi esset

valde parua respectu p̄one penitē

tis z pctōz ab ea cōmissoz . Hāc

parua pnia nō v̄ iūncta ad satisf

ctioez pene s̄z ad iperationē ḡe

remissive que extra caritatē habe

ri nō pōt . Propterea illā necesse ē

iterari fm Ricar . Et sic doctores z

cordat . Et ex his pōt colligi q̄ ad

vtādum dicat ambiguitates deb

et prudēs sacerdos penitenti ali

quam iūngere satisfactioem quam

statim exequatur v̄rsimiliter i sta

tu grante z exinde quo ad reliquaz

satisfactioē quā successiue agē d̄z

z et d̄clarare vtrum d̄beat illaz ue

rare si extra caritatem egerit . Et s̄z

ialiquo casu satisfactio iterari d̄be

at si extra caritatem fiat vt p̄taciū

ē . tamē h̄z quodcūq̄ aliud bonū

eniam extra caritatē factum valet z

v̄tile ē ad multa . de pe . dif . 5 . falsas

z nōt Ricar . 4 . sen . dif . 15 . B . Et

nota q̄ non ē peccatum mortali q̄

conitutus . vt s̄ . p̄ritio . § . pl̄ . V̄lta

que p̄tinent ad satisfactioem

vide supra . elemosyna . Item icū

nium . Item oratio . Item penitē

tia . 2 . 0 .

Scandalum ^{fit}

R . fm Tho . Pa . fe . q . 43 . Si
cut Hieronymus dicit super illud
Math . 18 . Scis q̄ pharisei audē
to v̄bo b̄ scandalizari sūt . qd̄ gre
ci scandalū dicit . nos offensionēz
vel iūriā vel ipacionē pedis possū

mus dicere . Contingit eni quādo
q̄ aligs obex ponit alicui i via
corporali cui ipingēs disponit ad
ruinā . z talis obex d̄ scandalum .
Et similiter i processu vie spūalis
contingit aliqua d̄poni ad ruinā
spūaliē p̄ d̄m vel factum alteri
in d̄m . s̄ . aliq̄s sua admonitione
vel iductiōe aut exemplo trahit al
terum ad peccandū . z hoc pro
prie d̄ scandalum . Nihil autē fm
ppriam rationem disponit ad spū
ritualē ruinā nisi qd̄ habet aliquēz
defectum recitūditis . qz id quod
ē p̄fecte rectum magis munit ho
minē contra casum q̄ ad ruinā in
ducit . Et ideo comenienter d̄ q̄
scandalum ē d̄m vel factum min
rectum p̄bens alteri occasionē
ruī . Et b̄ definitio sumitur ex glo .
Math . 18 . Et eandē definitionem
ponit Rico . d̄ lyra . super ps . 49 .
B . Scandalum tamen aliquādo
sumitur large pro quolibet ipedi
mento . Math . 18 . Scandalum
mibi es .

Utrum scandalum sit peccatū .
p̄ fm Tho . v̄d̄ s̄ . Duplex ē scan
dalū . s̄ . passiuum in eo q̄ scandali
zatur . z istud semp̄ ē peccatū . Nō
enim scandalizatur nisi ip̄tiam ali
qualiter ruit spūrituali ruina que ē
peccatū . Unde ē scandalum ac
tuum . s̄ . quod ē in eo qui scandali
zatur . z hoc ē etiam semp̄ peccatū
quia vel opus quod facit peccatūz
est . vel etiam si non ē peccatūm sal
tem habet peccati siue mali spectē
ideo dimittēdum est propter pro
ximi caritatē ex qua vnusq̄sq̄z co
nam saluti proximi . prouidēt . Et
sic qui non dimittit p̄ra caritatē
agit . Et Unde z . i . ad Thesal . v̄l .

d̄ . Ab omni specte mali abstinere
vos . Et facit extra d̄ vita z ho . clē .
cum ab omni . B . Sed in scanda
lum patientis pōt esse sine pecca
to agentis . v̄p̄ua cum aliq̄s scan
dalizatur de his que aliquis d̄ue
facit . z que species mali nō habēt .
Et quia hoc casu nō ē scandalum
actiuum sed passiuū . s̄ . qz non pro
cedit ex facto agentis . sed ex passi
one z culpa patientis . de q̄ Math .
18 . circa scandalizatos phariseos
d̄ . Sinite illos quia ceci sunt z c̄ .
Et nō solum a peccato vl̄ a specie
peccati abstinēdū ē ad remouen
dum scādali . sed q̄nq̄z etiam a lic
itis vt p̄a . et i sequētibz . B . Item
scādaliū agentis pōt ē sine pecca
to patientis . vt cum quis inducit
alium verbo vel facto ad peccatū .
Itē quidem q̄m̄ ē de se scanda
lizat . sed si alius non consentit iū
nīs est a peccato .

Utrum scandalum sit speciale
peccatūz . R . fm Tho . Pa . fe . q . 43 .
Scandalum passiuum . s̄ . i eo q̄ scā
dalizatur non pōt esse speciale pec
catum . qz ex dicto vel facto alteri
aliquem ruere contingit fm quod
cunq̄z genus peccati . nec ipsa sum
ptio occasionis dat spectalem ra
tionem peccati . Scandalum v̄ro
actiuum . s̄ . i eo qui scandalizat p̄
sumi dupl̄r . s̄ . per se z p̄ accidens .
Per accidens quidem quando ē
p̄ter itentionem agentis . vt puta
quādo aliquis facto suo vel verbo
inordinato nō d̄dit alteri dare oc
casione ruine s̄z soluz sanā cere
sue volūtati . z sic scādaliū nō ē
speciale peccatū . quia quod ē per
accidens non constituit spectē . sed
est circūstantia aggrauā . s̄ . quod

in publico sit. Per se vero est scanda-
lum acuum quando aliquis mor-
dinato suo deo vel facto utendo ali-
um trahere ad peccatum et sic ex i-
ntentione specialis finis foratur ra-
tionem specialis peccati. Finis ei
dat speciem in moralibus. **A. Idem**
i sum. li. 3. n. 30. q. 3. **E. 9.** prece-
des habetur eo. n. q. 2. **B.**

3 **Utrum** scandalum sit peccatum mortale.
p. fm Tho. vbi s. Scandalum
passuum potest esse veniale quasi ha-
bens ipacionem nisi. puta cum ali-
quis ex inordinato dicto vel facto alie-
rius commouet motu peccati venialis.
Quis vero est peccatum mortale quasi ha-
bens cum ipacione ruinam. puta
aliquis ex inordinato dicto vel facto
alierius peccat ad peccatum mor-
tale. Scandalum autem actum si sit p-
accus. potest esse quibus veniale. puta cum
aliquis vel actum peccati venialis p-
mittit. vel actum qui non est forma se peccati
sed habet aliquam speciem mali cuius
aliquis leui indiscretione. Quis vero est
peccatum mortale siue quod committit actum
peccati mortalis. siue quod committit salutem
proximi. vt p. ea confirmanda non pter-
mittat facere quod sibi libuerit. Si ve-
ro sit per se. puta cum intendit inducere
alium ad peccatum. si quidem intendit
inducere ad peccatum mortale. est
peccatum mortale. et similiter si intendat
inducere ad peccatum veniale per
actum peccati mortalis. Si vero intendat i-
ducere ad peccatum veniale per actum
peccati venialis est peccatum veniale.
A. Idem i sum. eo. n. q. 2. **B.**

4 **Utrum** bona spiritalia sint propter
scandalum dimittenda. p. fm Tho.
vbi s. Quedam bona spiritalia sunt de
necessitate salutis que permittunt non
possunt sine peccato moueri. **A. B.**

nifestum est autem quod nullus debet
peccare mortaliter vt alicuius pec-
cati impediat. quia quilibet plus te-
netur sibi quam alicui. et ideo ea que sunt
de necessitate salutis permittunt non
debent propter scandalum viuand-
um. In alijs autem spiritalibus bo-
nis que non sunt de necessitate salu-
tis videtur distinguendum quod scan-
dalu quod ex eis aliqui oritur quibus ex
malitia procedit. cum. scilicet aliqui voluit
huiusmodi bona spiritalia impe-
dire scandalum cogitando. et hoc est
scandalum per barisem quod de doct-
rina christi scandalizabant. quod esse co-
tenedum christus docet. **A. Bar. is. 28.**
Vbi dicitur quod scandalum procedit ex infirmitate vel
ignorantia. et huiusmodi scandalum
est passiuorum. propter quod spiritalia
opera sunt occultanda vel iterdum
eniam differenda vbi periculum non
immet quousque reddita ratione huius-
modi scandalum cesset. Si autem post
reddita ratione duret. iam videtur quod
ide scandalum sumit non ex ignorantia
sed potius ex malitia procedat. et sic
per ipsum si spiritalia bona sic dimittenda
tenda. **A. Lon. Pe. vi** i sum. eo. n.
q. 5. **B.**

Utrum punitio peccatorum sit propter
scandalum dimittenda. p. fm Tho. fa
se. q. 43. Penam inflictio iustitiam habet
rationem iusticie iustum per eas penas
cohibent. Si autem per inflictione pe-
narum manifestum sit plura et maiora
peccata sequi. tunc penam inflictio non com-
mune sub iusticia. et in hoc casu a
peccatorum punitio est cessandum est. vt
dicit Augustinus. **A. Hoc** dicitur habetur
dist. 50. vt constitueretur. **B.**

Utrum a sacra doctrina propter scanda-
lum cessandum sit. p. fm Tho. vbi
s. Circa doctrinam duo consideranda

1. **Utrum** veritas que docetur. et ipse actus
docendi. quorum primum est de necessi-
tate salutis. vt. scilicet. veritatem non
docet sed viuatur secundum congruentiam rationis
et personarum proponat ille cui incum-
bit docendi officium. Et ideo propter nul-
lum scandalum quod sequi videatur de homo
permissa veritate salutariter dicere. **A.**
facit. 22. q. 2. negs. cum duobus. c. se
et de viur. sup. eo. **B.** Sed ipse
actus docendi iter elemosinas spi-
rituales parat. de quibus i se. 6. of
A. scilicet. verum propter scandalum sunt di-
mittende. **A.** doctrina autem quis
et si habeat ex officio excusatur quod
propter idipositionem audientium inuis
est. **Di. n. Ecc. 31.** vbi non est auditus
non effundat sermonem. **A. d. b. etia. xi. q.**
3. qn. et notatur i dea. q. 5. **B.**

2 **Utrum** impletio consiliorum largio
elemosinarum et huiusmodi opera misericor-
die sint permittenda propter scandalum. p.
fm Tho. vbi s. Quando talia non
sunt de necessitate salutis. hoc propter scan-
dalu non sunt simpliciter dimittenda sunt
iterdum occultanda et differenda pro-
pter scandalum pusillo quousque red-
dita ratione scandalum cesset. **A.** Non
sunt de quibus facilis esse ad credendum
quod alij scandalizent de bono ope-
re facile propter incum scandalum debet
a bono cessare. cum debeat presumere
de alijs potius quam sint boni quam mali.
Durante ista scientia quam alij scanda-
lizent ex illo bono non debet facere
contra scientiam secundum glo. Ray. et i dea
q. 5. **B.** Quando autem consiliorum
obseruatio et impletio operum misericor-
die sunt de necessitate salutis vt
propter his qui iam nouerunt consilia. et
in his quibus ex debito immet obsecratio
aliorum subuenire vel iustitiam. puta
pascendo esurientes. vel iustitiam

puta docendo ignorantem. et hoc si
ue fiat huiusmodi obsequia propter iunctum
officium. vt propter ipsam. siue propter
necessitatem indigentium. tunc eadem ratio
est de huiusmodi sicut de alijs que sunt de
necessitate salutis. de quibus s. dicitur in
6. s. **A. Idem** in dea. q. 5. **B.**

Utrum correctio fraterna sit propter
scandalum dimittenda. p. fm Tho.
fa se. q. 43. Correctio fraterna or-
dinatur ad emendationem fratris. et
ideo iterdum proponenda est iter spiritalia bona
in quantum hec consequi potest quod non con-
tingit si ex correctione frater scan-
dalizet. et ideo si propter scandalum cor-
rectio dimittatur non dimittitur spua-
le bonum. **A. De hoc** latius supra
correctio. et per totum. **B.**

Utrum peccatum veniale sit committendum
propter vitandum scandalum. p. fm Tho.
vbi supra. Peccatum veniale propter vi-
tandum scandalum non est faciendum. Si
enim faciendum est id non esset peccatum. **A.**
et contingit aliquod propter aliquas circums-
stantias non esse peccatum. quod illa circumstan-
tia sublata esset peccatum veniale si-
cut in obsequio octoium est peccatum veniale quod
absque utilitate dicitur. Si autem ex causa ratio-
nabili. presertim non est octoium neque
peccatum simpliciter. **A. Dic** clarum quod
nullum peccatum est veniale faciendum
est propter vitandum scandalum. Sed hoc
contingit iterdum quod aliquod quod
esset de se peccatum si fiat propter vitandum
scandalum. nullum est peccatum.
vt i exemplo proposito. et patet per
eundem Tho. cum Lo. Pe. et Ray.
vt in dicta q. 5. **B.**

Utrum spualia sint propter scandalum
dimittenda. p. fm Tho. vbi supra. **10**
Distinguendum est quod spualia sunt non
ad conferendum missa. sicut bo-
na ecclesie committuntur plane. et

bona cōia reipublice committunt
recozibus. talia pseruatio sicut
deposito p̄ inuenit his q̄b⁹ p̄missa
sūt ex necessitate. et iō non sunt pp̄
scandalū dimittēda. sicut nec alia
q̄ sunt de necessitate salutis. Unde
br̄s Tho. cōsuetudinē repetij res
eccleie cū scādalo regis. Si vero dē
poralia sūt talia quoz nos sumus
dñi dimittēre ea tribuēdo si penes
nos habeamus. vel n̄ repetendo si
apud alios sint. pp̄ter scandalum
q̄nqz debem⁹ q̄nqz nō. Si eni ex h̄
scandalū oriat̄ propter ignorantia.
vel pp̄ter infirmitatē alio q̄d̄ diri
mus esse scandalū pusillo p̄ n̄c vs̄
totalit̄ dimittēda sūt ipalia. vel alii
scādala sedādū. s. p̄ aliqua admo
nitionē. **A.** An Aug. li. de sermōe
dñi in monte die. Bādū est quod
nec tibi nec alteri nocēt q̄nqz ab
hote credi pōt. et cū negaueris q̄b
penit̄ indicanda ē ei iusticia. et meli
us ei aliquid dabis cū iniuste petē
tē coxeris. vi. i. s̄. eo. ii. q. 6. vbi
hec omnia norant. **B.** Si vō scan
dalu oriat̄ur ex malicia quod est
scandalū phariseoz tunc pp̄ eos
qui sic scandalum concitant nō sūt
ipalia dimittēda. quia hoc ēt noce
rei bono cōi eo q̄ datur malis oc
cāssio rapiendū et noceret ipsis ra
pētibz qz retinendo aliena in
p̄ccāto remanent. **A.** Hoc v̄z
h̄st̄ in aliquo casu ipali caritas ali
ud suaderet. s. propter bonū pacis
vt pōt colligi ex dictis. s. bellū. i. s̄.
x. nisi extrema necessitas īmigerz.
Unde vt. i. notat in dca. q. 6. glo.
Ray. dicit. Si status meus vel sal
ue mee nō est i turo si carēd̄ re mea
puta qz pauper sum et indigeo. et
ero in periculo incidendū in impa

ntentiā aut murrurationē p̄tra de
uz nō teneoz rem meaz dare aut a
repetitione cessare. cū de eā plus
me diligere et meos q̄ extraneuz
pp̄ter h̄ eni excusal q̄ indignis ab
alio accipit ad vsurā. Si aut̄ i turo
sit stat⁹ meus et familie mee. credo
q̄ debeam dare rē petitam pp̄ter
huiusmodi scādala vitandū si cre
do cū re illa bene vsurā al non. qz
esset dare gladiū i mān furiosi. **B.**
C. Utrū cibus sit dimittēdas pp̄ter
scandalū. **R.** fm Tho. vbi. s̄. Lib⁹
nō est totalit̄ dimittendus pp̄ter
scandalū. qz sumere cibū est de ne
cessitate salutis. s. talis cibus bene
est pp̄ter scandalū dimittēdas fm
illud. i. Cor. 8. Non manducabo
carnē in eternū ne frat̄r meū scan
dalizem. **A.** Facit ad p̄dica q̄d̄ dic
tū ē in. s̄. p̄cedēt̄ in additōe. **B.**
C. Utrū debeam⁹ pp̄ter scandalū
vitare iudiciū. **R.** s̄. Tho. fa. q. q.
43. Sicut d̄t **Abath.** s. volēt̄ recū
i iudicio cōtendere et tunicā mam
tollere dimitte ei et palliū. **Qd̄** vt
dicit Aug. intelligendū ē s̄z p̄p̄a
rationē animi. vt. s̄. homo sit para
tus prius pati iniuriā vel fraudes
q̄ iudiciū subire si hoc expediat.
q̄nqz tñ non expedit. vt in. s̄. xi. di
ctū est. Et similiter est intelligendū
illud apostoli. i. Cor. 6. Jam qui
dem omnino delictum est i vobis
qz iudicia habentis inter vos. Quare
non magis iniuriā accipitis.
Quare n̄ magis fraudē patimini.
C. Utrū pp̄ter scandalū dimittēda
sint ista tēporalia bōa q̄ sūt debita
p̄ spiritualibz. **R.** fm Tho. vbi. s̄.
Distinguedū est qz aut tale scādala
p̄cedit ex ignorantia siue infir
mitate alioz. aut ex malicia. Et si q

dē ex ignorantia idē possit nō ac
cipi vel differri. vi. s̄. x. dicit̄ est.
qui incipit. Utrum ipalia. An ap̄s
seminans sp̄alia. ipalia stipendia
non accepit. ne offendiculum da
ret euangēio xp̄i. vt patet. i. Cor.
9. Et tunc enim scandalū q̄ p̄ce
debat ex ignorantia gemilium q̄
h̄ non consueuerant. Et ideo ad tē
pus abstinentium erat vt prius in
struerentur h̄ esse debitum. Et ex
simili cā ecclesia abstinet a decimis
erigendis in terris in quibus non
ē p̄senti decimas solui. Si vō scādala
p̄cedat ex malicia agēdū est
vt in dicto. c. s̄. x. s̄. dicitur.

C. Utrū alijs h̄z bonā cōsciaz
apud deū. multū tñ de eo scādala
lizantur hoies. vtrū sufficiat. **R.** s̄. s̄.
Ray. Possit videri q̄ sic. i. Cor.
1. Gloria n̄ra hec est testimoniu p̄
scie n̄r. **Itē.** xi. q. 3. sen. Dicit̄ tñ
q̄ sum in se ē quilibet d̄z n̄u sa
tisfacere alijs intentionē suā offen
dendo. et cām et sp̄m malū remo
uendo. Nobis enim necessaria est
vita nostra alijs fama. xi. q. 3. n̄ sūt.
Si aut̄ ipsi nolūt recipere satisfac
tionē parati semper reprehendēt
et non imitari dolere d̄z q̄ illi pec
cant. et sufficit. xi. q. 3. inter verba.
A. Et ibi p̄z q̄ p̄ nobis de talibus
debemus gaudere. Dicit̄ enim ibi
q̄ si in p̄sicia n̄ra non inueniat ma
li q̄d̄ de nobis hoies loquunt̄. in
magnā debemus leticiā p̄silec. Et
idē q̄d̄ h̄ notat i s̄. c. ii. q. 7. **B.** Et
hoc idē habes supra fama. s̄. i.

Lientia est studiū
clericozū

Qd̄ clericus d̄z habet sciaz
sacre scripture et aliarū l̄rarū et ne
gocoz. vt supra ordinādas. s̄. 4.

Et sacraz quidē scripturā debent
scire clerici ad subditoz animas i
formandas. 36. di. c. 2. s̄. e. c. 7. c.
s̄. sigs vult. Seculares vō scias de
bent scire ad eruditiōem vt possint
discernere verū a falso et pas ba
dere adunum ad sciam pietas non
at ad voluptatē et delectationē. 37.
di. s̄. cū ergo. **P̄**ropter h̄ statutus
ē vt in certis ecclesijs habeat doc
tor theologie et arium liberaliuz.
vt et maḡ. s̄. i. s̄. i. Et intelligas b
artibus liberalibz. s̄. gramatica p̄n
ca q̄ paliter. et ē dialectica. et rhetori
ca qz ille sp̄aliter erudit hoies ad
sciennā pietatis. Secus de arime
trica musica et astrologia. qz ille l̄z
in se continet vritatē. non in dicit̄
ad pietatē. di. 3. i. s̄. i. s̄. i. s̄. i. s̄. i.
dicitur de rhetorica. **B.** Et in scie
tias nunc dicitur quin ēt policias
possunt aliqui q̄nqz nō sūt licite
sed ēt meritoze studere. vt. s̄. erro
res gentiliū legendū d̄stentur. et
vultū q̄ in eis inueniunt ad adiuro
rū sacre eruditiōis cōuertāt 37. di.
turbat. et. c. siquid veri. Nam et si
ga aduersus mathematicos velū
scribere imperitus mathematicos r̄
sui patebit. 37. di. s̄. i. qui de mensa.
Paulus quoqz ap̄s aliq̄ philo
sophoz et poctaz suis scriptus in
didit. vt in dca. c. turbat. An. i. Lo
rum. s̄. **B**enandri p̄bi sniam pōt
dicens. Loquunt̄ bonos mores
colloq̄ mala. Et ad Titū. i. Epi
mentidis poete vsiciliū idēc. **E**ret
ics sp̄ mendaces. male bestie ven
tris pigr̄. **E** contra athenienses
disputans **A**ran poete testimonio
vitur dicit̄ de deo. **I**plius eni et
genus sumus. **A**cl. i. **H**icrō⁹ eni
am vsus est verbis virgily de

ose. bis. s. nunq̄. r auctoritate Ba-
lieni r Hypocras. r de pte. dis. s.
ne tales. Itē Auḡ b̄ lib̄ Lucā. 2. 6
q. s. nec mirū circa principus. B.
Bec vera nisi ex studio hāz sciaz
p̄mittant vilioza. qz nō medio
cruer errat q̄ mūs bonū p̄feri ma-
ion bono. Et idē quod hic notat
in sū. lib. 3. ii. s. q. i. fm̄ Ray. r Al.
B. Debet et clericus sine plar̄ ha-
bere sciam negotiorum p̄raliū vt
hic. j. §. 4.

1. Virum clericū possint audire leges
aut p̄bica. B. Possūt verūtamē
nō cā cupiditatis vel voluptas ar.
37. di. c. 1. r. c. legimus. i. r. 2. r. c.
ideo. nisi sint de illis de qb̄ dicitur
est. s. excoicatio. i. §. 6. r. §. 3. v.
14. B. Idē in dca. q. 1.

2. Quanta scientiam debet habere
p̄sona ecclesiastica. B. Quilibet p̄e-
lams d̄z habere scientiā liberature
r si non eminentē saltē cōpetentē.
Aliter p̄t̄ remoueri est de eta. r q̄
li. Quis. r est de remū. nisi est de ele-
cum no bis olim. Sciencia autē cōpe-
tēs vocat q̄ necessaria est ad execu-
tōem ciuilitatis q̄ ordinis sicut sacer-
dos in q̄m deputatus ē. ad celebra-
dū diuinū officii tenet scire tñ de
grāmatica q̄ sciat verba cōgrue p̄-
ferre r accipere. r q̄ intelligat sal-
tē ad h̄m ea q̄ legit. In q̄m̄ v̄o
ē minister sac̄ op̄ tenet scire q̄ sit de
bita materia cuiuslibet sac̄ r mo-
dū rite dispensandi ea. In q̄m̄ v̄o
est doctor tenet scire saltē rudimē-
ta r arcuos fidei p̄ dilectionem
operātis. B. i. fidē r opa fidei. qz
fides si non habeat opa motua ē i
semp̄sa. Jac. 2. Et sic tenet scire
p̄nētia ad salutē. s. q̄ d̄z agere. a q̄
bus debemus cauē. r quō a p̄ctis

debem̄ resurgere. B. In q̄m̄ v̄o
ē iudex p̄cie. tenet scire distinguē
inter lep̄rā r nō lep̄rā peccatoruz.
Lon. Tho. in. 4. di. 24. addens q̄
ad ep̄os p̄inet scire et ea que diffi-
cultatē in lege dei faciunt vel sac̄
possum. B. Idē notat in sū. r. ii. q.
2. fm̄ Al. Ray. Pe. Al. r Th. vbi
et p̄t̄ colligi q̄ id q̄ d̄ de sacer-
dote habet locū etiam in alijs cle-
ricis vt debeant scire p̄nētia ad
officiū suū. r sic saltē scit grāmā
cā r cetera. vt dicitū est in q̄m̄ v̄o
eos p̄tinet fm̄ gradus eoz. De
scia autē confessiois dicitū ē. s. c. of-
for. 2. §. 3. in add. nōe. Sed r se-
lares tenentur scire ad eoz saluē
p̄tinentia r habere cōpetentem
noticiā mysteriozū salutarū r artic-
lozū fidei r sacramentozū ecclesie
v. s. fides. r eoz q̄ eis annexat
s. op̄erū fidei vt dicitū ē sup̄ videls
que agere debēt. ad que p̄tinet no-
ticia p̄cepto r cōmuni. B. q̄m̄
debent cauere. ad q̄ p̄tinet not-
cia peccatorū saltē ḡraliū. r quō
debeant a peccatis resurgere ad q̄
p̄tinet noticia debite p̄nie r con-
fessionis. Si v̄o neglexerit q̄ hoc
scire fm̄ cōmoditatē r conditōz
suā. h̄z contra se illud. i. Cor. 14.
Siquis ignorat ignorabit. Et ad
h̄ factū quod notat Alex. de alex. fa-
per. 2. in iurā di. 39. q. 10. que icipit
Octauo queritur. B.

3. Virū plar̄ debeat habere scien-
tiā p̄raliū rerū. B. Sic nā debet p̄-
lati subdij nō sōld sp̄alia s̄z et car-
nalia subsidia ministrare exemplo
xpi qui turbas sequētes nō solum
verbo docebat sed et virtute sana-
bat r corp̄alibus alimētis reficie-
bat. Et ut b̄ plene p̄ficiet possunt os

eos h̄c solertia seculariū nego-
cioz vt eoz cautela r ecclē f̄nē idē
neg. r cuiqz necia p̄ suo mō s̄bmi
nistrant di. 39. p̄ totū. Et nō q̄ l̄z
qs p̄pter hoz simplicitatē repella-
tur ab obtinēdo d̄nificiō nō tñ de-
ficiat ab obitō s̄z dat ei coadutor
z. q. 1. qz frater est de elec. cū in cū-
tis. Secus at in l̄fama qz si nō ha-
beat saltē cōpetentē p̄t̄ remoueri.
vt i p̄cedēn. s. of. B. Idē in dicta
q. 2. fm̄ Al. hosti. r Ray. B.

4. Virū magis expediat insillē scie-
theologie vel intēdere salutē aiāz
B. fm̄ Tho. in quolibet. Hec duo
adimēt cōpari p̄nt duplicif. s. ad
soluē r in aliq̄ casu. Est ergo p̄side-
randū q̄ in aliq̄ artificio melior ē
q̄ disponit de artificio r d̄ archi-
tector q̄ alijs manualis q̄ ope exe-
q̄tur fm̄ q̄ ei ab illo duponit. Vñ
in edificijs cōstruēdis maior mer-
cede cōducit q̄ de edificio dispōit
q̄m̄ nihil manū op̄et q̄ manua-
les artifices q̄ dolāt ligna r icidūt
lapides. In edificio at sp̄iali sunt
q̄ manuales op̄arij q̄ p̄ticulariter
insillūt cure aiārū. pura sac̄a mini-
strando r aliud huiusmōi p̄ticulari-
ter agēdo. s̄z q̄ p̄ncipales artifi-
ces sūt ep̄i q̄ imperam r disponūt
q̄nter p̄dicit offiū suū exequi debe-
ant p̄ q̄ ep̄i. i. sup̄intēdētes di-
cūt. Sillit r theologie doctores s̄z
q̄ p̄ncipales artifices q̄ ingrit
r docēt qualiter aliq̄ debeāt p̄cura-
re curā. S̄plicitur iḡ melius ē do-
cere sac̄a r scripturā. r magis meri-
torū si bona intentiōe agatur q̄
pendere p̄ncularē curā salutē hui⁹
r illi. Vñ r ap̄s de sedē. i. Cor. 3.
Nō misit me xps̄ baptizare sed
euāgelizaf. quauis baptizaf sit o-

pus marie cōfētēs salutē aiārū. Et
2. Thimo. 2. diē hec. B. s. verba.
vt ibi p̄s doctrine applice. B. Com-
mēda fidelibus qui idonei erunt.
r alios docere. Ipsa. n. rō demō-
strat q̄ melius ē erudire de p̄tinen-
tibus ad salutē eos q̄ in se r i alijs
p̄ficere p̄nt q̄ simplices q̄ in sem̄
possunt p̄ficere. In aliquo tñ cāu
necessitate inuicē dēnt et ep̄i r do-
ctores intermissio p̄p̄rio offō p̄i-
culariter intēdere cure aiāz. B.
Idē in sū. eo. it. q. 4. B. De mate-
ria scientie sup̄ discere. r sapia ma-
gister. i. r. 2. r. j. studium.

Lisma fm̄ ho. Bos.
Ray. est ab

ymuate seu ab ymueritate
fidei illicit̄ d̄fēssus. Et d̄ a scissa
ra que p̄ ip̄m sū. 24. q. 1. scissia. B.
Quo autē ad generalē acceptioez
scissia est d̄fēssio eozū inf̄ quos
vntas esse d̄z fm̄ eoz d̄ vt in sū. 2.
li. 1. ti. 6. q. 1. B.

1. Que est differentia inter scissia
r h̄sim. B. fm̄ Ray. h̄sis in p̄m-
cipio sui h̄z p̄uersum dei dogma.
q̄ nō h̄z scissia. sed i sine p̄tingit
aliquā h̄sim vt recte videat ab ec-
clesia recessisse. 24. q. 3. inter h̄sis.
Posset iḡl dici q̄ talis ē differen-
tia q̄lis ē inter dispositionē r habi-
tū. B. i. inter cām r causatū dicto
c. inter h̄sim. Vel talis ē differen-
tia q̄lis ē iter gen̄ r sp̄m. qz ois
h̄ris ē scissia r nō ecōuerso.
vt hic in fine. r i sū. eo. c. 1. q. 2. vbi
b̄ notant. B. P̄mo. n. d̄ scissia
s̄z cū p̄tinauerit ibesit sine sece affe-
rēs nō ē obediendū Romane ec-
clesie ē h̄sis. qz peccat in illo arti-
culo sanctā ecclē catholicā. Dis-
cui hereticus est scismaticus sed nō

converso. Idem Hoff.

2 **C**irca scismam vel hereticam habeat aliquam potestatem spirituali. ff. 3. Thob. fa. fe. q. 39. Duplex est potestas spiritualis. Una quod est factiva alia iurisdictionalis. Sacerdotalis quod potestas est quod per aliquam consecrationem conferretur. et talis in suam essentiam remanet in heretico. Unde duo vinum siue in scisma siue in heretico labat. quod potest ex hoc quod rediit ad ecclesiam non iterum consecrat. sed in tales versus potestas amittit ita quod non licet ex eis sua potestas veniat. Si tamen versus fuerit effectus habet in sacralibus quod in his non operatur nisi sic instrumentum dei. Unde effectus factuales non excludunt propter culpam quatenus per effectus factuales aut iurisdictionalis est quod ex simpliciter in iudicio hereticorum. et non in heretico additur. et in scismatice et hereticis non manet. Unde nec potest absolvi nec excommunicare. aut indignas facere. aut aliter heretico. et si fecerit nihil est actum. 7. q. 1. non acta non. A. Idem in sum. co. ti. q. 3. B.

3 **Q**ualiter scismatici puniuntur. ff. in Ray. A. deo quod legunt multipliciter puniri ut Dathan et Abiron quod hanc sententiam ab eis sunt. Nunc. 16. ff. de x. tribus quod Hieroboam ad hereticum date sunt dispersionem. 3. Reg. 2. et 13. A. cum dicitur sequentibus. B. et alius multis exemplis. Ab heretico quod siue iudice puniuntur per excommunicationem vel depositionem. 23. dist. in nolle domini. et eo. c. 2. Item puniuntur percellere. ar. 23. q. 7. quod autem. Item si necesse est manu eorum militari sine armata. 17. dist. nec licuit. xi. q. 1. penultimus. Et de his penis etiam tangit Thob. fa. fe. q. 39. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 4. B.

4 **Q**uid sit grauius peccatum scisma vel

heresis. ff. in Thob. fa. fe. q. 39. Heresis simpliciter est grauius peccatum. quod est peccatum in ipso deo versus quod in se est potestas veritas cui fides inuit. Scisma autem est contra ecclesiasticam unitatem quod est in unum ipse deus. Et aliquid in circumstantia contingere potest quod alius scismaticus grauius peccaret versus fidelis aliquid. et hoc propter maiorem contumaciam. vel propter maius periculum quod inducit. vel propter aliquid. A. Idem in sum. eo. ti. q. 5. B.

Qualiter redeunt a scisma te sunt recipiendi. ff. Scismaticus volens redire deus ab iurare scisma et satisficere ad mandatum ecclesie deus recipi cum mancipio. A. i. ecclesiastica potestas per quam deus a potestate scismaticus et penis ex eo sequitur absolute. ut potest colligi ex iuris allegatis. B. ut accipiat spiritum sanctum extra ecclesiam non est nec dari potest. 24. q. 1. dicitur et c. pudenda. et c. scisma. Et si reconciliatus dicitur secum cura ordinis dispensatum. probare debet ab eo qui potest dispensare. ut est eo. c. si. A. Idem in sum. eo. ti. q. 6. ff. in Ray. et Hoff. B.

6 **Q**uis potest dispensare cum ordinatis ab heretico scismatico vel excommunicato. ff. in Hoff. Si scilicet a tali ordine receperunt tunc solus papa dispensat. Si vero ex ignorantia non in summa. tunc per discretum platum cum talibus potest dispensari. et de or. ab episcopo. q. re. c. 1. et 2. Sed in episcopatum solus papa dispensat. et de elec. q. diligens. Et de sic ordinatus hereticus. s. ordinatus. 1. s. pl. et si. A. Idem quod in hoc. s. notatur in sum. eo. ti. q. 7. B. Alienationes facite a scismaticis non valent. ut de alienatio. s. pl. et q. inuit eis et excommunicationis. ut de excommunicatione. i. s. 2. in fine.

Edictorum reuelatio

latio. vide. s. reuelatio. 2. j. de his. 3. s. xi.

Edictio

Astru sit mortale peccatum ff. in Thob. fa. fe. q. 42. Sed dicitur prope opponit vitium mundum. s. popul. civitatis vel regni. et sic opponitur iusticie et communi bono. A. quia ff. in Aug. i. li. de civitate dei populum determinant sapientes non esse cetum mundum sed cetum iuris conscientis et vultans cois sociatum. ut in sum. li. 3. q. 34. q. 228. vbi hec notantur. B. Et ideo ex suo genere est peccatum mortale. et tunc grauius pro bonis cois quod impugnat per seditionem est maius quod bona punit quod impugnat per rixam. Peccatum autem seditionis per se principaliter pertinet ad eos qui seditionem procurant. fo. ar. ad eos quod alios sequuntur turbantes bonum cois Illi vero qui bonum cois defendunt eis resistere non sunt dicendi seditionis sicut nec illi qui se defendunt dicuntur rixosi.

Sententia

Sententia dicitur sententia lata a iure. quibus a iudice. A. iure quod est de hoc factum statum ab eo quod potest potest. d. quod hereticus. s. l. x. 2. Sententia vero a iudice est quod alius quis iudex indicat inter pres. vel quod excommunicat. ut propter contumaciam et hereticum. Similiter et de a iudice fieri. quod non per modum constitutionis sed in odium alicuius mali tam commissi sicut excommunicationis siue generalis siue specialis. Et similiter dico et si fiat in odio committentium in futuro. dum non intendat facere perpetua consuetudine.

tionem. A. vel particularem. Nam si intendat facere sententiam respectu particularium personarum. aut etiam generalis sed non peremptoria dicitur esse iudicis ff. in glo. Ray. et in sum. li. 3. ti. 33. q. 86. vbi hec notantur. Et preter dicitur con. Albinus. Sed videtur quod sententia tunc dicitur iudicis quod servat processum et ordo iudicarius. et non aliter. al sententia est iusta et inder puniendus. et de sen. exco. sacro. et eo. n. cum medicinalis. li. 6. B.

Que est sententia interlocutoria. ff. in Ray. Est illa que non super principalis sed super alijs questionibus preteritur. s. iter principium cause et sine. et de aliquo teste repellendo ff. de pido. de dilatoe banda vel non. A. et potest dici interlocutoria. quod iter partes loquendo preteritur sine scriptis pure solennitate. ar. et eo. et si. li. 6. Bene tamen debet redigi in scriptis sed non est propter hoc necesse quod scriptio recitetur. A. i. in scriptis preteritur. ut in sum. eo. ti. q. 17. vbi notantur ff. in Ray. et glo. eius. B. extra eo. quod. A. hoc. c. habetur in de proba. B.

Que est sententia diffinitiva. ff. in Ray. Diffinitiva sententia est quando principalis questio diffinitur. ff. de re iudi. l. 1. Et debet preteriri ab ipso iudice et non ab alio aliter non valet. nisi index sit episcopus qui potest per alium recitare admittat illustra. L. de sen. ex peri. recti. l. 2. et in antea. ut ab illustri. et qui super eam digni sunt. s. sancimus igitur coll. s. extra eo. et si. li. 6. A. Item c. et si. bene facit. alia vero iura allegata supra parum auctoritatis. B. **A**stru sententia diffinitiva sine scripto valeat in aliquo casu. B.

Sunt casus in quibus valet s3 Jo.
an. videlicet quibus breues sunt cause et
maxime vilium personarum. et pot
dici breues duorum aureorum. ff.
de dolo. l. adest. et l. prece in si. A.
Ite leges non videntur ibi habe
ri. Et istas causas breuib3 et vilium
personarum dicitur in auten. nisi
de qua. j. Et fm Ray. et i sum. eo.
ti. q. 23. cause modice siue breues
dicuntur trecentorum aureor3 vel
quingentorum solidor3. S3 melius
videt quod sequitur. s. vt attendat
consuetudo que si no apparet relin
quatur iudicis arbitrio. p. iura infra
allegata. B. Inspiciatur et quali
tas personarum. et relinquatur arbi
trio iudicis. ff. de iure deli. l. i. et d
offi. dele. de causis. vt inspiciatur
consuetudo loci vel fori. xi. di. co
suetudinis. Item valet cum episco
pus i causa cuius inter clericos iu
dicat. xi. q. i. si quis cu clerico et. C.
de sen. ex peri. rec. i auten. nisi. Jf
cu preses de posuio officio conue
nitur vt reddat administrationes
in auten. vt iudi. sine quoq suffra.
s. necessitate. coll. 2. A. Ibi no vi
detur hoc clare dici. in idem poit
Albricus. B. Ite cum papa per
se pnuiciat. valet eni. lz non tulerit
eam i scriptis. Ipe eni solus est le
gibus. L. de legi. digna vox. Ite3
fm quosda valet si lata sit in
causa matrimoniali. et de test. Albric
cus. A. Et ibi bene videt hoc pro
bati. Et idem i oib3 causis in quib3
proceditur de plano sine strepitu
et figura iudicij. vt in cle. sepe. de
verbo. sig. B

4 **U**ter sententia debet ferri sedendo.
Ite in loco publico et honesto. 3.
q. 3. s. spacia. in si. ff. de arbi. si cu

dies. s. si arbiter. Item debet ferri
de die et non in tenebris. vi. s. in
risdicio. in si. Ite nec debet scribi
maxime solenib3 et testibus. vt
s. serie. s. 2. Ite no debet ferri per
venalitatem. 2. q. 6. s. diffinitua.
Ite et multa alia requirunt i sen
tentia. quorum si aliquid amissu
fuerit non valebit. A. Et de his
multa ponunt i predicto. c. disti
na. cum sequenti. B

Arbitria sententia a non suo iudice
lata teneat. ff. Est nulla. Et de
iudi. at si clerici. nisi in causa reco
nventionis. 3. q. 8. cum in agendo
et de mutu. peti. c. i. et 2. Item te
net snia cum quis laicus ex certa
sciencia cofertur in iudice no sum.
ff. de iur. om. iudi. l. si p erroze. A.
cōmunita. l. e rec eptu. eo. ti. B. et
de fo. co. pe. significasti. S3 hoc n
habet locu in clericis. q n possunt
falu iudice cofertre. nisi sit per
sona ecclesiastica. et q iurisdictiones
ordinaria habeat. et de voluntate
sui epi. vt in de co. c. significasti. De
hac ma habes supra iudici. i. s. 2.
et s. pl. vel et nisi in causa recon
ventionis. Nam et si clericus coue
niat laicu coram iudice laico. et il
le laicus reconueniat clericu. cui
liter si ferat snia contra clericus bn
tenet. qz suus iudex est p reconue
ntione. et de mutu. peti. c. i. et 2. 3.
q. 8. s. cuius in agendo. L. de sen.
et inter. om. iudi. cum papian3.
et in auten. et cosequenter. Crimi
naliter vo laicus clericu couenire
non posset coram iudice seculari.
xi. q. i. c. i. et 2. nec reconuenire po
test quia in crimine non admittit
reconuentione. 3. q. xl. neganda. et
no relatiōe criminum sed innoce

ta reus purgatur. ff. de pub. iudi.
lis qui. A. Quasi idem notatur in
sum. li. 3. n. 33. q. 28. ad finē. B

6 **Q**uid si sunt duo iudices et p
ferunt diuersas sententias. rñ. Si
procefferunt ex iurisdictione or
dmaria ten3 pro reo. et non pro ac
tore nisi in causa fauorabili. puta
matrimonio dote vel libertate. si
ue testamento si pro his fuerit la
ta. Si vero procefferunt ex pote
state delegata pendet ex arbitrio
delegatis. Quod si ex compromis
so. neutra d3 habere vigorem. et
de sen. et re iu. duobus

7 **Q**uis effectus est snie. rñ. fm
Ray. Effectus eius est multiplex.
Primus est q p viate accipitur
pnu ad illos inter quos lata e. Et
hellige postq transit in rem iu
dicatā. s. qz ab ea appellari non
possit. qd e post decē dies. ff. de re.
iur. res iudicata. Ite3 effectus snie
est q in actionibus psonalib3 ma
det executioni infra quatuor men
ses. et d offi. dele. qriti. et et eo. q
ad pulationē. in tempus ipsum
pot artari et prorogari ca cognita
vt in allegato. c. qd ad consulta
tionem. et ff. de re iudi. l. i. In acti
onibus vo realib3 cu res certa pe
tita est. puta liber. equus. ager. do
m33 mādari executioni sni post
decē dies qui concessi sunt ad ap
pellandum. et hoc si res sit i pten
ta. in Insti. de offi. iudi. i pncipio.
Et idē debet fieri in actione crimi
nali. Nec enim in talibus e execu
tio differenda. 2. q. i. sic. Fallit tñ
in quatuor casibus. Primo. s. cu
pnceps ex vindicta seuer3 fert
sententias. quia tunc differtur exe
cutio ad minus per. 30. dies. vt lo

cus possit esse misericordie. vel si
res exigit etiam penitentie. xi. q. 3.
cum apud in si. L. de pe. si vidica
ri. Ite cu sententia lata est in mu
liere pregnantem. Nam differtur
vsq ad tempus partus. ff. de re.
iur. l. i. s. gndus. A. hec lex no est ibi
fed. ff. de pe. B. Item si capitalis
sententia est lata in seruum differt
executio quousq reddiderit rati
ocinā. administrationis quam
gessit. L. de vo. prescrip. l. i. Ite cu
quis est confessus de crimine. L. de
cust. reo. l. 2. vbi dicit q reus con
fessus de crimine in iure retrudat
i carcerē. et postmodum redact3
apud acta audiat. vt. s. confessionē
iteret. Sunt et alij plures effectus
sententie quos non prosequor. qz
potius ad for3 ptenusum pūct
A. Ite i sum. eo. ti. q. 30. B

Arbitria snia lata inter aliquos p
iudicet alijs. rñ. Regulariter nec
sententia nec res inter alios acta
vel iudicata preiudicat alijs. et d
sede instru. inter dilectos. et et eo.
c. quis. L. res inter alios acta. p
totum. Fallit tñ in multis casibus
s. cu cas sūt conexi. gi. di. tantis
3. q. 6. hoc quippe. et de accusa.
ad ptenone. et de purga. cano. c.
pli. A. Exēplū pot poni in casu de
quo in fine. s. dicitur. Aliter autē
licet snia super vna causa lata pu
ta super ammonitione alicuius
a beneficio facta presumptionē i
alia videl3 super collatione dicit
beneficij alteri facta. no tñ iudi
cat alteri fuisse cui scā e collatio I
similis nesciuerit causam agitari
cū regula sit in contrariū vt patet i
pncipio. s. nec ratio aliō suadeat
nec in iuribus allegatis cōtrarius

videatur pbari. **B.** Item in cā lī
bertans. ff. de sta. hom. l. ingenuū.
Item in cā filatōis. ff. de libe. ag.
l. i. in fi. r. l. ij. r. 3. in prin. Item fal
lit si actio vel defensio p̄io locop
tineat ad aliquem. r̄ ip̄e sciens p̄
nanur sequētem experiri de resista
q̄ intelligitur iuri suo renunciare
vt si debito: passus sit experiri cre
ditorem de pp̄ietate pignoris. q̄
succubinit si debito: postea vellet a
gere obstabit et res iudicata. vt ē
econuerso credo: passus sit debi
torē agere. ff. de rei iud. sepe. extra
eo. c. penul. vbi hec oīa notantur.
A. s. in glo. in quibus etiam locis
notantur. r̄ id quod i sequēti. s. ha
betur. **B.**

9 **C**āp̄ snia lata inter alios alteri
proflu. r̄. Regulariter nec senten
tia nec alia res inter alios acta al
teri prodest. Sed fallit quia p̄dest
in certis casibus. p̄io quidem i q̄
rela in officio testatū. ff. de ioff.
testa. l. papinianus s. meminisse.
A. vbi snia lata contra agēte de
in officio testamento prodest si
sco cui acquiritur quod dicit agē
ti relicti fuerat ex eodem testa
mento. **B.** Item in re indiuisibili
ff. si ser. ven. l. loci. s. si fundus. **A.**
vbi dicitur q̄ snia lata p̄ vno do
minorum al cuius fundi super ser
uitute fundo debita prodest etiaz
alijs. **B.** Item in re cōmuni cum
pupillo. ff. que ad mo. serui. amit. l.
si cōmanem. **A.** vbi dicitur q̄ ha
benti cum pupillo p̄manes fundū
cui debetur seruitus vie non obest
prescriptio quia non vsi fuerit pu
pillus. r̄ ip̄e r̄ hoc propter priuile
gium pupilli. **B.** r. q. 6. s. diffini
tūa. v. quando q̄ plures. **A.** p̄do

snis incipit. quando vnam. **B.** r̄
ira de appēl. c. penul. **A.** vbi dicit.
Sna sententia pluribus condēna
us. si vnus solus ad appellatōis
beneficijs p̄uo iauerit. illius victo
ria iure cōmuni ceteris suffragat
si cōmuni iure muenitur. Ides ne
gocium r̄ eadem cā defensionis
causu. **B.** Idem p̄dest vbi res est
cōmunis cum fisco. **L.** de cōmuni
re. alie. l. 2. **A.** vbi de hoc paruz di
citur. sed possit dici per argumen
tum idem quod de pupillo habe
tur in dicta. l. si cōmunes. sed ibi n̄
dicitur de sentētia. sed de prescrip
tione vt patuit. **B.** Notantur hec
extra eo. c. pe. **A.** s. in glo. r̄ dicit
telligi cum predictis modificatio
nibus. **B.**

Quibus auxilijs subleuat snia. **l.**
r̄. Quatuor. Subleuat ei q̄nq̄ p̄
appellatōes que d̄z fieri. s. decem
dies a tpe late snie. r. q. 6. c. l. r. c.
anterioz. s. p̄ supplicatōes vt cuz
lata ē a p̄cipe. vel ab alio a quo
non licet appellare. s. q. 9. vtiaz
r. c. sniam. 3. p̄ querelam falsi.
vt si dicat lara per falsos testes vt
alias falsas p̄banones. extra de re
sti. sicut nobis. extra de p̄cu. in no
stra. r̄ de proba. l. 3. **L.** de fal. l. āre
la. **A.** vbi dicit. Querela falsi t̄pa
libus p̄scriptiōibus non exclu
danur nisi. 10. annoz exceptiōe. sic
cetera quoq̄z serē crimina. s. vt
p̄3 in sum. eo. ti. q. 31. glo. Ray. di
cit q̄ in hoc secundū quod d̄z t̄ra
exigūt. s. corruptio in testib⁹ falsi
tas in attestatōibus. r̄ q̄ iudex
secutus fuerit in sententia falsitate
attestatorum. 30. tamen notauit
extra de proba. licet cām. q̄ sicut
sufficit p̄bare istrumentuz esse fal

sum. vt. C. si ex fal. instrū. l. pe. in fi
sa r̄ testes cum par sit fides testū
r̄ instrūtoz. hec tibi. Serius vt
q̄ sufficiant duo. videlicet falsitas
testū. r̄ q̄ ex falsis eoz testimōi
is iudex fuerit motus ad sententiā
dum. d. l. pe. **L.** si ex fal. instrū. vbi
d̄z. falsam iudicē testatōez qua di
uersa pars in iudicio aduersus te
vsa ē vt propomis solito more ar
guere nō. p̄biberis. s. cā iudicati i
uriti non reuocat. nisi p̄bare po
teris cuz qui iudicanerat secum
eius instrūti fidem. qd̄ s̄m eē cō
fuerit aduersus te p̄nūciasse. Et
idem ē de instrūmentis. vt p̄3 ex
eadem. l. r̄ eodem ti. l. fi. vbi dicit.
Iudicati executio solet suspendi.
r̄ solui dari repetitio. si falsis in
strūtiis circumentam esse religio
nem indicantis crimine postea fal
sillato manifestis p̄banionib⁹ fue
rit ostensum. **B.** Item 4. p̄ in i
tegz restitutiōem. extra de in iue.
restit. p̄ totum. **A.** Idē qd̄ i hoc. s.
notat in. d. q. 31. s̄m Ray. **B.**

Epultura j^o.

cōter. Sepultura secūdū
Boss. q̄nq̄z accipit p̄ ip̄o offō qd̄
ip̄edif corporibus sepeliendas. Et
de hac itelligit q̄ vendi non pōt.
et de symo. non satis. l. 3. q. 2. p̄ci
p̄dum. i. q. i. dicitur. 2. q̄nq̄z sep
ultura d̄z ip̄a terra que si ē de ci
miterio vel fuit ibi aliquis sepult⁹
itez vendi nō pōt. ff. de rei vendi
catione. que religio sis. 3. q̄nq̄z di
citur ip̄a t̄ra. **A.** i. archa marmo
rea vel lapidea. vt in sum. h. i. tit.
16. q. i. **B.** r̄ illa vendi pōt si nul
lus in ea sepultus sit. Alioquin lo
tus factus ē religio sus r̄ vendi n̄

pōt. ff. de reli. r̄ sump. fu. l. 2. l. 3. q.
2. questa. r̄ c. postq̄. 4. dicitur q̄n
q̄z terra pura que deputanda ē ad
vsum sepulture. r̄ hec vendi pōt.
ti. q. 2. aurum. **A.** Lon. Innocē. r̄
Boss. Et addit Inno. q̄ si vas all
quod lapideum vel ligneum pro
aliquo sepelendo ē factum. potest
vendi nisi sit factum sacrum p̄ pō
ntificem. vel ad hoc sp̄aliter depu
tatum. extra de reli. domi. ad hec.
Licet enim in aliquo loco sit sepl
tus aliquis sine pontificis auctori
tate. non credimus locum sacrum
s̄m canones. l. 3. secus sit s̄m laez.
ff. de reli. l. 2. Si aut̄ loca p̄dicta
sint sacra vel ad hoc deputata per
ep̄m vendere non licet. extra eo. s.
bolende. r̄ notat in. d. q. i. **B.**

Quid ē ius sepulture. r̄. secun
dum Ray. Ius sepulture ē qd̄ cō
petit ecclesie ad sepeliendum ali
quos in cimiterio suo. r̄ p̄c̄t̄ ex
pontificis assignatōe. ar. l. 3. q. i. ec
clesias. Competit autem generalit
ter ecclesijs parochialibus r̄ etiā
illis quibus a iure vel p̄uilegio p̄
cessum ē. non aut̄ alijs. **A.** con. In
no. qui etiam dicit q̄ non om̄is ec
clesia habet cimiterium. sed ille tā
tum que habent populus vel que
habent ex p̄uilegio. vt i sum. eo.
n. q. 2. **B.**

Cirum alibi q̄ apud ecclesiam
possit esse sepultura. r̄. secundum
Innocen. Cimiterium vel quecū
q̄z sepult⁹ debent esse circa eccle
siam. l. 7. q. 4. sicut. Sed tamen be
ne potest cimiterium aliquantulū
esse remotū ab ecclesia. non t̄i cre
dmus q̄ alicui loco etia p̄ligioso
hospitall vel huiusmodi possit ac
cedere sepultura. nisi habeat ec

eleſſam. **I**te in vno cimiterio male eccleſie poſſunt hſe ius ſepelien di parochianos ſuos. **A.** **I**dem i dicit. q. 2. **B.**

3 **C**eteri pactus ſindicit ſepulture. **B.** **P**acti qd ſit cum rectore paro chialis eccleſie de non recipiendo a liquis vlcertos parochianos ei⁹ ad ſepulturā ſeruari d3 et ab his q bus a ſede aplica ſepultura libera ē ꝛeſſa. 7 lz illi apud eos elegerit ſepeliri. et de pac. pacti. li. 6.

4 **C**ubi d3 ſepeliri q decedit nulla ſepultura electa. **B.** **f**m 30. an. ſup c. aiaz de ſepul. li. 6. **S**epeliri d3 i ſepulchro parēni ex t̄plo patriar chaz. i. q. 2. **E**brion. et eo. nos in ſtituta. 2. c. fraternitatem. vel in pa rochiali eccleſia i ꝑſuetudo ſi. **A.** **I**mmo de iure cōi quis d3 reguſt ſepeliri in eccleſia parochiali niſi ꝑ ſuetudo repugnet que ſeruada ſo ret **f**m Ray. 7 **I**nno. 7 i ſum. eo. ti. q. 10. vel niſi ſepultura maioruz ſuoz ſit alibi. et eo. ſigs li. 6. **B.** **Q**d ſi talis ſit alienigena vlc viator d3 ſepeliri apud eccleſiam in cur⁹ parochia mortuus ē. i. q. i. eccleſias. vel i eccleſia cathedrali ſi ſit cō ſuetudo. i. q. i. c. i. **A.** **I**nno. autes dicit ſimpliciter q talis viator d3 ſepeliri in eccleſia cathedrali. **H**oſt. vero ait. q ſi de ſacili 7 ſine ſetore portari poſſet. cū ſuis parentib⁹ et ſet tumulandus arg. et eo. c. i. 7. c. fraternitatem. niſi piraria ꝑſuetudo apparet. **S**3 vt dicit **I**nno. et eo. c. i. b oia discreto iudici cō mitat. **B.** **C**lerici q3 ſi n̄ eligant ſepulturā. ſepeliri d̄bet i eccleſia vbi ſunt clerici. **A.** **I**de in. d. q. 10. **f**m **I**nno. **R**eligioſi vero debent ſepeliri apd locū ſue religiois vbi mo

ritur. i. q. i. c. i. **B.** **I**tem qui h3 domiciliū in ciuitate vel caſtro. ſ3 qñq3 ad villā ruralem ſe trāſſert cā recreationis vel vt ruralia exer ceat. 7 n̄ electa ſepultura decedit. non debet ſepeliri in eccleſia diace ville ſed in ſua parochiali. vel po nus in ea in qua maioruz ſuoz anti quoz ab antiq⁹ conſuetu ſepultura dūmodo abſq3 piculo ad ipaz va leat deponari. **M**ulier que ꝑſec viros habuit ſi ſepulturam nō eti gat ē cum viro vltimo cuius domi ciliū 7 honorem retinet tumulan da. et eo. is qui. **A.** **A**icipu. ſigs. **B.** li. 6.

Cuid de his qui recipiunt alie num ad ſepulturā in cāu non con ceſſo. rñ. **T**enetur ad reſtitutiōem corporis ſi petat. **I**tem tenent re ſtituere quicqd occaſiōe illius ꝑce ceperunt vel q ꝑcipi poterūt. **A.** **s.** de iure. 7 hoc rōe male ſidei **f**3 glo. in. c. cū libez. extra eo. 7 nota tur in ſum. eo. ti. q. 12. **B.** extra eo. fraternitatē in ſi. 7. c. ex ꝑte ꝑ⁹ 7. c. cum liberuz. 7. c. in ꝑntia. 7 extra eo. c. aiarum li. 6.

Quis tenet ſacere expēſas ſepultu re rñ. **H**eres tenet 7 ab ipſo ꝑet ꝑnt. qz ꝑt quaſi ꝑtractum cum de ſuncto. **A.** **H**oc habetur. ff. d̄ reli. li. 3. **E**t de hac materia vide. ſ. reſd. 2. **f**. 5. circa ſi. **I**tem ſi mulier habeat dotem de ipa dote debent fieri expenſe ſuneris. ſi non habe at tunc ad ipm maritum ꝑtinent. ff. d̄ reli. 7 ſump. ſune. li. 1. 7. l. ſigs. **A.** **M**eluz in. l. q ſi nulla. eo. no. vbi patet q ad hoc ꝑtio tenet hſ3 vxoris emācipare ſi hēat ꝑſez. q ſi non habeat heredem. tenet ꝑſ. q ſi ꝑdicti non ſupſim vlc non ſunt

potentes. tenet maritus iꝑtum ſa cere ꝑt. tenet et principaliter ma tur⁹ ad hoc vſq3 ad ꝑntatē lucra re doſ. va tñ q ſi mulier habeat q lia bona in hereditate. ꝑta ducē tum. maritus tenet tantum ꝑ rata dotis ꝑueniens ad euz q ſorte ſuit in cētū. 7 ſic ꝑ terna ꝑte ſūpnum. 7 heres ꝑ donab⁹ ꝑnt⁹. ff. eo. l. ne raius. cum multis ſequētib⁹. **E**t idem qd in hoc. **f**. notat i ſum. eo. ti. q. 30. **f**m **H**oſt. **B.**

Cuid de his qui morientē mo leſtant ſepulturā iꝑediūt aut ſune ri minuat. **R.** **Q**ui ad donum moribūdi accedit 7 ipm vel alios moleſtat. vel reb⁹ eius ſigna ꝑnt cadit ab actōe 7 in tantūde condē natur hſdibus deſuncti. 7 ꝑblica tur tertia pars bonozū eius 7 ē in ſanis. **E**t idē i eo q circa ſun⁹ ꝑec cat. **L.** de ſepul. v. 10. in **A**ug. **I**tem qui domū. **A.** **I**bi d3. **I**te q domū moribūdi acceſſerit. ipm alioſue qui eiusdē familie ſunt moleſtans aut reb⁹ ei⁹ nō ſeruato legali of ſicio ſignacula iꝑonit. ab actione ꝑoſt mortē illius cadat. 7 alterum m̄dem exiganur ab hſdibus iniu riat. ꝑblica tertia parte bono rum ipſo quoq3 iſamia notato. **E**t eiſdem ꝑemis ſubiaceat q eo mori ente circa ſun⁹ ꝑecat 7 exegat ꝑ hibet. **B.** **N**ec d3 iꝑediari ſepul tura ꝑextu debiti vel cuiuſcunq3 obligatiōis. **L.** de ſepul. v. 10. l. cū ſi. **A.** **E**t ibi ꝑ3 q qñq3 ꝑmiſſio ſiue obligatio fuerit extorta ꝑ ta le iꝑediementū nulla ē. nec ſacta ꝑſeſſio 7 data ꝑignora debēt red di. 7 iꝑediens ꝑniſſi pena quin quaginta libraz auri. qui ſi nō ꝑt ſoluere ꝑniamur in corpore. **B.**

Nec d3 inferri moleſtia iſra nouē dies ab obitu al⁹ ꝑntē ē inuale. vt ibi in **A**ug. ſ3 nec ante. **A.** **I**bi dicit tur. **S**3 nec ante nouē dies ab obitu numerandos vlla ꝑꝑoſus fiat moleſtia aduerſus quēlibet ex ꝑer ſonis deſuncti. **S**i qua emi cautio. ſiquid ſimile ſit. inutile erit. **E**t idē quod in hoc. **f**. notatur i ſum. eo. ti. q. 30. **f**m **H**30. 7 **H**oſt. **B.** **N**̄ tñ iꝑediētur ſepultura in mulg caſibus anime. de quibus habeat **f**. ſepultura 4. **A**uruz liceat ſpolia re mortuos. **f**. mortuus. **f**. 2.

Epultura ij^o

s. **I**tem de electioz. **P**re cipitur vniuerſis clericis ſeculari bus 7 religioſis. **A.** cuiuſcūq3 ſta tus vel conditionis exiſtant. vt in c. anumarum. de quo. **f**. **B.** ſub in terminatione maledictionis etne. ne inducant aliquos ad vouēduz turandum fide iꝑoſita. ſeu al ꝑꝑromittendum vt apud eozum ec cleſiam eligant ſepulturam. vel ſaz electiam vltiue non imutent. **A**li ter talis electio irrita eſt. 7 qui ſic elegerint nec poſſunt ſepeliri apd eccleſias ſic electas. nec eliget al li. **S**ed omnino ſunt ſepeliēdi apud eccleſias apud quas fuiſſent ſepeliēdi ſi non elegiſſent ſepul turam. extra de ſepul. animarum. li. 6. **C**ui conſtitutioni ſuperaddiſ q qui contrariam ꝑſecerit ſit exco municatus 7 non poſſit abſolui ni ſi a ꝑapa. vel in mortis articulo. vt. **f**. abſolutio. 1. **f**. 3. **v**. 4. **A.** **M**eluz de hoc dicitur in cle. cupietes ad ſi. de ꝑe. **B.** **I**tem religioſi vel clerici qui ꝑdictos in ſuis eccle ſijs vel cimiterijs ꝑreſumpſerint

sepelire tenent ad restitutione cor-
porum si petant. et omnium que
occasione sepulture illorum pne-
nerit quolibet ad eosdem faciendas
integraliter infra decem dies. quas si
si fecerint. ecclesie ipse apud quas se-
pulti fuerint et timuerit earundem
extinc sicut et tamdiu maneat iur-
dicte donec facta fuerit restitutio s
dictorum vt i deo. c. aiarum. Seco
aut videtur dicendum qn qd ppo
mouu voueret vel iuraret i tali lo-
co eligere sepulturam. qz s3 Host.
tunc tenetur seruare. nisi ex ca no-
ua possit oua. vt q factus e eps vel
religiosus. vel locus ille quasi dis-
sipans e. ar. cf. d. reli. do. iter qua-
tuor. l. Con. Ray. vt i sum. li. pu-
mo. li. 16. q. 24.

¶ Eligere quis pot sepulturam di-
missa antiqua etiam i loco minus
religioso. cf. eo. cum quis. lib. 6.
¶ Viri religiosi possunt eligere se-
pulturam. R. Non. sed sit apd sua
monasteria tumuladi. Pnt in eli-
gere si qn moriuntur esset adeo re-
moti q como de portari no possent
ad illa. cf. eo. religiosi. li. 6.

¶ Viri patres possunt filijs elige-
re sepulturam. R. Pnt eos sepelire vbi
voluerint si sint infra annos puber-
tatis. l. 14. copletos. et consuetudo
terre id habeat. Al no. R. Sed sit
cum suis maioribus vel i parochi
ali ecclesia tumuladi. vt i. c. l3 d quo
j. B. Ibi in filij eligere no pnt nisi
post dem tempus. Tunc n. pnt etis
absq pfts assensu. Ita in q si sunt
filijfamil. no pnt sine etus assensu
relinquere aliquid pro aia sua nisi
habeant peculium ca breste vel qua
si. cf. eo. l3. li. 6.

¶ Quid si pprius sacerdos corp

etis qui alibi elegerat sepeliri vto
lenter rapuit. R. fm Host. Amine
tus qd i eius mortuario l3. et ossa
restituere. cf. eo. c. cd liberu. Idem
si aligs pntius totus vel maior ps
etis b fecerit. Seco credere si mi-
nor ps vel solus platus b fecisset.
R. Idem i sum. eo. li. q. 14.
¶ Vir possit fieri pactio pecunia-
ria sup electioe sepulture. R. scdm
Hosti. Quicqd tpale pmittatur vel
datur vt talis electio fiat. oio repro-
batur. qz symoniaci esset. i. q. 1. q.
pio. cf. de pac. c. si. R. Idem in su.
eo. li. q. 14. ad finem.

¶ Quid si aligs madat corp suu
no sepeliri. R. Non e adimplendum
ff. de condi. insti. l. qdam. et nota.
z. dil. nnc aut. R. i glo. Et idem no-
tatur i sum. eo. li. q. fi.

Epulture iij

I. quo ad canonica portio-
ne. Qn qs eligit alibi sepulturam. de
oibus q illi loco dimittit. debet sua
parochialis ecclesia habere canonica
portione q varia e fm plenu di-
nes. alicubi enim e medietas. alica
bi tertia. alicubi quarta. et id pue-
tunt e standum. cf. eo. certificari.
R. Ibi of antedendum laudabiles
consuetudinem regiois i soluendo.
vel medietate vel tertiam vel quar-
ta. B. Et si consuetudo ibi no appa-
reat dic Host. spectandam e con-
suetudinem metropolitane ecclesie.
Et si nec illa appareat spectanda e
consuetudo vicinarii. Et si varia sit
tunc fm Host. qra ddes. In hac
enim magis iura cōcordare videt
cf. eo. i. nostra. R. Idem notat i su.
li. 1. li. 16. et se. B. Si autem esset
consuetudo q ml datur. habes. j. s. 4.

En de his q elignt sepulturam apud
fratres predicatorum vel minores
determinatum est q tenentur ecclesie
parochiali dare quartam non solu
de oibus funeribus. sed etiam d q
buscuqz et quocunqz reliqz. et ad
quoscuqz certos vsus. et de qbus
quarta dare no consueuerit vs alit
de iure n obref. Itē d oib datis.
R. s. etiam sine testamento. vt p3 in
de. dndum. de qua. j. idē de quali-
tercunqz donans hoc casu. B. in
morte vel mortis articulo in iurim-
tate dantis de qua decesserit fratri-
bus ipis vel alijs pro ipis. extra. c.
in de. dndum

¶ An aliquis cuius maiores so-
lent ab antiquo in aliqua ecclesia se-
peliri. ea dimissa eligit alibi sepul-
turam vtra canonica portio dbea-
tur ecclesie dimisse. R. Non. sed por-
tio illi ecclesie in qua consueuit au-
dire diuina et recipere sacra. et e.
cum quis li. 6.

¶ Quid si i vna solet audire diuina
et alia recipere sacra. R. Vide-
tur q portio canonica debebit ei
vbi consueuit recipere sacra cf. eo. c.
l. B. Hoc verius vt ar. c. cu3 quis
cf. c. li. 6. et de. dndū. de sepul. vbi
of istam portione dandam paro-
chialibus ecclesijs et non alijs l3 de
hoc varie opmiones olim fuerint
que recitant i sum. eo. li. q. 18. B.
¶ Quid si consuetudo est q nihil
det. canonica portioe. R. secundū
Ray. Credo q no valet. qz e tra-
dōnem et naturalē egratē. et eo.
nos ihuria. et c. relati. et c. certifi-
cari. En fm Host. hec consuetudo
bū posset pscribi si nullus proba-
retur R. Iste titulus potest esse sa-
cta remissio ob bnficium ecclesie in

pensum. vel alia rōnabilē causa
dumtū ecclesia ex alijs bonis possit
sustentari. Al consuetudo no esset
rōnabil. ar. c. flauio. 6. religiosos.
de dci. li. 6. Et hoc casu obinet di-
ctum Ray. cui enā pcordat Host.
vt i sum. eo. li. q. 17.

¶ De qbus reb' debet dari cano-
nica portio. R. fm Ray. Non mē
de oblationibus cereis et alijs bu-
tismodi que ecclesia i qua qs sepeli-
tur recipit i die funeris. sed etia de
alijs que defunctus pro aia sua illi
ecclesie relinqt. et eo. i. nostra. Con-
Hosti. et addu hoc itelligēdam de
his que relinquunt occasione ec-
clesie siue loci. Secus si inuū per-
sone qvis ecclesiastice. dumō no in-
fraude fiat. R. Et presumit fieri iun-
tu plone si relinqtur sine datur a p-
pinquis. Secus si ab extraneis et
de testa. requisisti. B. Itē dicit in-
telligēdam esse tam de mobilibus
q de imobilib'. Excipiuntur orna-
mēta ecclesie. et pecunia p eis data
vel pro fabrica. amminerario sep-
tio trigesimo. et alia ad ppetuu cul-
tum diuini legata. de qbus cano-
nica portio deduci non debet. nisi
factū fuerit i fraudem. vt eps si est
consuetudo. seu parochialis ecclesia
defraudaret. extra de testa. c. si. R.
Idē i sum. c. u. q. 19. scdm Ray. et
glo. et Hosti. B. Insuper de his q
testato sine moriens relinqt qbus
cuqz alijs ecclesijs vel psonis i cot.
vt pauperibus. nulla portioe ha-
debit parochialis ecclesia. vt Inno.
dic. et eo. relatus. qz canonica por-
tio non e pstanda nisi ab ecclesijs in
qbus sepelitur. vel ad qua transit
se cōuertēdo. vel alio mō. Lō. vbi.
et Hosti. B. Con. etiam Ray. licet

20 Z

5

6

3

4

11

Alan⁹ videat sensisse q^d de oib⁹ re-
licis qbuscuq⁹ alijs eccl⁹js dbeat
d⁹ri canonica portio. sed nō d⁹ re-
licis pauperibus. vel consanguini-
b⁹ vel amicis et p⁹ salute aie sue. vt i
sum. e. n. q. 15. Et de isto trāsitu dic
vt. f. §. 9. B. Et nota vt dicit⁹ Inn.
q^d ab ista canonica portione dan-
da parochialibus non sūt de iure
exēpta monasteria vel alia loca q⁹
alias sunt exempta. extra co. in no-
stra. et d⁹ testa. requisisti. et c. officij
Item nota q^d scdm⁹ Hosti. 13 peti-
tio canonice portionis competat
sacerdoti parochiali. tamen si ipse
ē negligēs i petendo. episcop⁹ po-
terit petere pro illo. extra d⁹ succes-
sionis. c. si. A. Hoc vltimū dicitur
fuit potius Inno. vt patet per eum
extra co. relatum. vbi etiam dicit⁹ ge-
neraliter q^d eps pro eccl⁹js sibi sub-
iectis pōt agere. vt habet i sum. e.
n. q. 15. vbi hec notantur. Et addit⁹
fm⁹ eundem Inno. q^d ecclesia vbi
quis habuit ecclesiasticam et patnas
sepulturam. nō debet habere ali-
quā portionem. imo ipsa vebet pa-
rochialibus eccl⁹js. extra co. c. 1.
Item Inno. i d⁹ co. c. relatum. dicit⁹.
Nota q^d sicut canonicam portio-
nem percipit eccl⁹ia parochialis d⁹
relictis p⁹ sepultura. ita credim⁹ q^d
recipiat et de oblatio. p⁹ alijs sacra-
mentis. sicut pro benedictionibus
vrbēnū. et p⁹ penitētijs et p⁹ extrēa
unctione. et alijs huiusmodi cum
sit eadem ratio. i. quia dignus est
operarius mercede sua. et eo. c. p⁹
mo. Sed certe non v⁹ eadez ratio
q^d hec portio datur p⁹ ministratiōe
sac⁹oz. vt i d⁹ co. c. 1. et ideo ipis ad
ministrantibus debet et nō ab ipis
de ipsa administratiōe. Et p⁹ p⁹ca

dictum Inno. non approbat con-
suetudo que ē opuma legum iter-
pres. ff. de legi. l. si de interpretatio-
ne.

¶ Quid si moritur rex vel dux vel
alia p⁹soa q⁹ p⁹ am⁹ circuli diuersis
eccl⁹js audiebat diuina et papie-
bat sacra. quasi habens duo i plu-
ra domicilia in quibus se p⁹ter col-
locabat et elegit sepulturā i alio lo-
co cui eccl⁹ie dabit cāonica portio.
R. Eccl⁹ie domiciliorum diuident
eam iter se. ar. et vt dicit⁹ qm⁹. et ex-
p⁹esse habetur et eo. cum quis li.
6. A. Vbi p⁹ q^d h⁹ verum ē q^d con-
stat q^d equaliter hēbat domicilia
i pluribus locis. In dubio autē dū
appareat q^d aliq⁹ talium multum
fuerit vagans. v⁹ p⁹ 3 i d⁹ ca. q. 15. In
no. dicit q^d eps data pro sepultura
sua debet accipere et suam partē da-
re eccl⁹ie vbi sepelitur. et de residuo
d⁹ p⁹tes facere iter eccl⁹ias vbi p⁹ cir-
culuz anni p⁹cipiebat ecclesiastica sa-
cramenta. q^d tales magnates non
morantur in vno loco. ar. extra de
deci. quoniam.

¶ Quid de quibusdam regionibus
vbi de oibus nobilibus q⁹ defun-
tus pōt i testamēto relinquere
sine legare eccl⁹ia exigit tertiam partē. et
moriēti iūgit sacerdos q^d reuelet
oia mobilia sua sicut fieri dicitur i
Britania minor. R. fm⁹ v⁹ b. Non
credo q^d hec consuetudo iudica-
re d⁹ beat iuri eōi. nisi legitime fue-
rit prescripta. et cōtradictio iudi-
cio obiecta. A. vt i sum. eo. n. q. 10.
vbi hec notant. B. vel etiā aucto-
ritate sedis aplice p⁹firmata. Nec
archiep⁹oz vel ep⁹oz illius loci cō-
suetudinem ad h⁹ sufficere. nisi assit
uoluntas vel consensus subditoz

quos tāgit. Et idem credo de p⁹di-
cto p⁹cepto. i. q^d non tenent mori-
entes in hoc casu eis obedire nisi
i d⁹ casibus.

¶ Donec q^d defunct⁹ eccl⁹ie sue re-
liquit decem alteri eccl⁹ie i qua ele-
git sepulturam reliquit mille vsq⁹ ca-
strum nungd⁹ prima eccl⁹ia dbeat eē
cōsentia illis decem. R. fm⁹ Ray. Si
defunctus legauit h⁹ mō q^d illis eēt
cōsentia. et sacerdos sciuit conditō-
nem et recepit legatum v⁹ renūcia-
se iuri suo. et iam non poterit vlti-
m⁹ petere aliquā portionē. Si v⁹ o
defunctus absolute reliquit et ipse ab-
solute accepit. poterit nihilomin⁹
de ceteris portione v⁹dicare et de
testa. officij. vel saltem agere ad sup-
plēmētum computatis illis decem.
A. l. q^d expressit testator q^d eccl⁹ia
esset illis contenta. et fecit i fraudē
modicam quantitatem legādo. A.
q^d ē adiecta talis conditio recipiē-
do sibi iudicaret. Si v⁹ o legatus
absolute factum ē. petitur et integrū
legatum et canonica portio nisi d⁹
mente testatoris aliud appareret.
vt satis colligitur. i d⁹ co. c. officij.
et etiā ex d⁹ co. Hosti. vt i sum. e. n.
q. 11. vbi h⁹ notant. B. sicut filius i-
stutus i parte minorū q^d legitima
pōt agere in ad supplēmētum. C.
de i. offi. testa. si q⁹. §. illud. et l. om-
nino. et extra de enip. et ven. cum
dilecti.

¶ Quid si quis elegit sepulturā i
p⁹pa eccl⁹ia et nihil legauit. et alijs
eccl⁹js multa legauerit. nungd⁹ po-
terit hec eccl⁹ia petere aliquāz por-
tionē. R. fm⁹ Ray. Si ē consuetu-
do q^d eligēs sepulturam i p⁹pa
eccl⁹ia semp⁹ aliquid relinquūt pōt
eccl⁹ia illud petere ab heredibus n⁹

ture actionis. nec differēdo p⁹pter
hoc sepulturam sed implorando iu-
rioris officij. et de symonia. ad
apostolica. Si v⁹ro nō ē p⁹uetudo
nihil pōt petere. sed solis funeralib⁹
debet esse cōsentia. Nā tenet ex offi-
cio ipm⁹ sepelire. et de symo. nō sa-
tis. et c. cū i eccl⁹ia. Postet q⁹z i h⁹
casu implorari officij iudicis ad-
uersus heredes si de p⁹ndat do-
lus testatoris vel heredū. Sūt ad-
uersus rectores aliarum eccl⁹iarū.
si i illoz dol⁹ de p⁹ndat. A. Nam
et circa talia dolus ē puniendus.
et d⁹ testa. officij. et c. eo. infra fm⁹
eū. Ray. Et fm⁹ glo. et⁹ videt⁹ q^d p⁹
ma facie dolus sit p⁹sumendus cū
alijs eccl⁹js missa legauerit et nihil
proprie parochie reliquerit. vt in
sum. eo. n. q. 11.

¶ Donec q^d alijs elegit sepulturā
apud aliquam religionē. postea in-
trauit ipsam et decedit. nungd⁹ lo-
cus religionis tenebit eccl⁹ie illius
ad canonicā portionē. R. f⁹ Ray.
Dico q^d si trāsit i i⁹firmate de qua
morit tenet. et eo. de his. Secus
si trāsit i sanitate. aur etiam i⁹firmi-
te de qua nō morit. L⁹. Hosti. A.
Idē i sum. eo. n. q. 15.

¶ Quid de leprosis i⁹ranib⁹ do-
mos leprosoz. nungd⁹ sacerdos
parochialis pōt de eis moriētib⁹
petere canonicam portionem. R.
fm⁹ v⁹ b. credo q^d nō. q^d par iudici-
um ē ac si transierint sani ad reli-
gionem. nisi forte ex ipsa lepra mo-
riant. A. Multi. n. moriunt⁹ euz le-
pra sed nō ex lepra. fm⁹ eum. d⁹ b.
et i sum. eo. n. q. 16. vbi hec notant
B. In hac m⁹ parte tenēda ē p⁹sue-
tudo regionis.

¶ Quid si alijs recipiatur i cōfra

trem aliter loci religiosi. nō tantū oblati suis bōis sed sibi retētis. **A.** quo ad ius proprietatis secus si oblati pprietate retineret sibi vsu fructū in vita. qz tunc bene gaudet privilegio religionis. vt in c. vt pū legia. de quo. j. **B.** et ibi eligat sepulchrā. **R.** fm **Hoff.** Non liberal a canonica portione sicut nec eximitur ab epali: iurisdictione et si ip si religiosi sint exempti extra de pūle. cum et plantare. §. de confratribus. r. c. vt pūlegia. **Ide** **Hoff.** **Ide** in sū. e. ii. q. 27.

I. **Q**uid si quis ingressus religioz deccdat in tempore nouitatus **R.** fm **Hoff.** Puto canonica portione ecclie pziou nō dberi. Quamuis exire. n. pmerit nō in exiui s; in religione decessit. et h sufficit q ad quartē retentionē ex. eo. de his **A.** **Lō.** **hoff.** vt in sū. eo. ii. q. 28. **B.**

B. **Q**uid si infirmus in vna parochia faciat se deferri ad aliā et ibi moriatur. **R.** fm **Ray.** Prima ecclia non ppter h priuā canonica portione ar. ex de his **A.** **Ide** in sū. eo. ii. q. 19. **B.**

Epultura iij.

f. qñ phibeat. Prohibent in cimiterio sepeliri oēs hñtic ex de hereticis sicut. Et de hoc. s. hñtic 2. §. 2. et si post mortē appareat de heresi. 24. q. 2. sane pferitur. Similiter et phibentur pagani et iudei de pte. dis. i. ecclia. r. c. seq. **A.** Et ibi patet q idē est de oibus infidelibus. **B.** **I**te generaliter oēs excōicani. 24. q. 2. sane qd sup est de pū. epoz. l. 6. Etiam excōicatus mori ar. in dicto. c. sane. Et intelligendū fm **vō.** de excōicatis minoru si

noto: sic excōicati sunt. **I**te idē de excōicato et in iuste. vt notat ex de resti. spo. l. fas in gl. circa fines. **I**tem phibent q in torneamentis moriantur. Et exponit **Hoff.** etiā si quis ibi letale vulnus accepit licet postea superuixerit. qui qñs peniteat et ei eucharistia non negetur carebit tñ ecclesiastica sepultura ex de tomea. c. l. **H**oc tamen intellige de illo qui venit cā exercendi se in torneamento nō de alijs ex de tomea. c. 2. Nam et fm **vō.** intelligit tam de militibus q de armigeris eorum qui ibidē in armis se exercent. Secus de illis qui illuc vadūt cā curiositatis. vt ad videndū vel quacuq; alia cā. **I**te phibentur illi qui se occidunt. 13. q. 2. quibus. 23. q. 5. placuit. Et hoc intelligēdū fm **vō.** si peremerunt se ex dperatione vel iracundia. Secus si ex furōre sa casu. Unde sicut dicit **Ber.** ex. e. ex pte. Siquis ppter fugam se precipitaret in aquam. qz sic credit se euadere posse non impual ei. si contrariū eueniat. et h cum p bono et licito hoc faciat. ar. 13. dis. nerui. 23. q. 5. de occidendis. **Lō.** **hoff.** **I**te qñs interdicitur sepultura generaliter vt oibne de tali loco s. ipe interdici. vt. s. interdici. 4. §. ierno. **I**tem manifesti vsurarij. ex de vsur. qz. r. e. ii. et quantū. l. 6. **I**te quicunq; presbyterū tutorē in testamento reliquerit. 21. q. 3. et prianus. r. 88. di. neq; apud. Sed vt dicit ibi gl. istud hodie h3 locū. **I**te blasphemus dei ex de male. c. h. **A.** Et ibi patet q hoc vtz est quando maledictus recusat agere statuta sibi pnam. et non al. **B.** **I**tem monachus pprium habens ex de

sta. mo. super quoddā. Et generalit nullus notorius de mortali peccato sepeliendus. 13. q. 2. qbus. r. ca. nō existimemus. r. c. obcūm. Et hec locū habent si tales non sunt ecclie recōilian. **N**ā si recōiliati essent vel certa pnie signa apperēt sepeliēdi sunt. sed hñdes tenent satisfacere. p eis. ex. e. parochiano nisi fuerit raptor. de quo. s. raptor. 1. §. 1. **A.** Et ibi latius in addūōe. **B.** vel occisus in torneamento. vt dicit **A.** et **B.** vel et excōicatus qz i excōicauone mortuus nō d3 ecclesiastica sepultura sepeliri anq; fuerit abso luitus. 13. signa pnie in eo apparuerit ex de sen. exco. a nobis. 2. **B.** **I**te nō ē sepeliendus q salū senel in anno nō pñtet ex de pe. ois. Et h i relige nisi in articulo mortis existens signa cōtritiōis ostēderit. **A.** qd pbandū fm oēs in h casu sufficit vnus testis. 16. q. 6. qui recedūt r. c. se. **A.** Et ibi hoc notat glo. qz ex eo nulli puidiciū general per. c. placuit. r. c. cū itaq; de conse. dis. 4. **N**ā iura hic allegata nō faciūt. **P**redicta et ois notant i sū. li. i. ii. 16. q. 3. **B.**

I. **Q**uid si tales q dicitur sunt sepulsi fuerit. **R.** Si corpa eoz discerni pnt. exhumandi sūt aliter nō ex. e. sacris. r. ecclia sicut cimiteriū ē reconciliandū ex de pte. ec. vel altaris consultu. **A.** Et ibi patet q h fieri d3 asperione aque solēnter bñdicte sicut in dedicatōe ecclie fieri consuevit. Et bñdictō aque r reconciliatio d3 fieri per epm. e. ii. e. aqua. Et si fuerit infidelis sepulsi debent et signa r parietes radi de pte. di. i. eccliam. **B.** **O**cculti tñ peccatores sepeliendi sūt nisi sō

te esset aliq; excōicatus vel hñtic qz cui nō cōicatus viuō nec mortuo cōmunicare debemus. vt. s. ex cōicatio. i. §. si. **A.** **I**de quod i hoc §. notatur in dicta. q. 3. fm **Hoff.** **Ray.** r **Hoff.** **B.**

Quid fiet si dubitet b caduere virum fuerit xpiani vel pagani vel excōicati. **R.** Videtur in meliorem partē interpretandū nisi aliq; pba bilitas esset de oppositō. vt ex. co. sacris. 13. q. 2. nō estimem. de pte. dis. i. ecclia. **A.** **I**dem in sū. eo. ii. q. 4. **B.**

Quam suspensū r huiusmodi sint sepeliendi. **R.** Sepeliendi sūt dum pni peniterint. 13. q. 2. c. si. verūm ad deponendū eos de paribus requiritur licentia iudicis secularis. ne iusticia pnum videat. ff. de cadaue. pūno. l. i. r. 2. Sed et ipsa licentia iudex denegare nō debet in hoc casu. **A.** **H**oc probat ff. de cada. pūno. l. si. vbi dicit q corpora talia dāda sunt culib; p veni ad sepulchrā. **P**ossūt tñ qñq; ex cā dnegari. vt ob magnū aliq; delictū pta lese maiestatis. ff. eo. l. i. **B.** Nam r corpus xpi talibus datur. vt. s. cōicare. §. si. **D**e raptoribus quibus etiā penitentibus qñ q negatur ecclia sepultura habes. s. raptor. l. §. l. **A.** r ibi latius in addūōe. **B.**

Quid fiet si mulier pregnans defuncta debeat sepeliri. **R.** fm **hoff.** Si est certum q partus mortuus sit tunc mulier cum partu sepelietur. Si vero certum est quod vivit vel dubitatur de hoc tunc mulier debet prius scindi. r si partus viuus sit debet baptizari. si mortuus extra cimiterium sepeliri. **A.** **I**des

in sum. co. ti. q. 7. B.

Eruius j. •

comunit
modis efficiunt serui. Nam
quod statim cum nascuntur serui sunt. ut
de matre ancilla nascit. b. in vob
plenius. j. §. 3. Quidam vero sunt in
re gentium. ut qui in bello iusto capi
unt. Quidam sunt iure civili. ut qui
maior. 20. annis passus est se veni
dari ad pecuniam participandam. Et de h
habet. j. §. 4. De his tribus modis
habetur Insti. de iure perso. §. ser
ni at. Insti. sunt aliqui serui qui ius ci
uile edo in penam subiicitur seruituti.
ut libertus propter ingratitudinem. ut
§. i. libertus. §. 2. Item iure canoni
co rapto mulieris est. c. serui rap
te. vi. §. raptor. 2. §. 2. Item de her
tes auxilium sarracenis efficiuntur
serui captiuiti eos. ut dictum est. §.
sarracenus. §. 2.

¶ Sunt alij serui magis largo mo
di ut ascripticij siue originarij quod
ident est. l. quidam hoies qui ita as
cripti sunt terris colendis quod non
possunt a cultura recedere sine do
mno voluntate. nec possunt vendi
sine gleba. nec gleba sine illis. Et
dicunt ascripticij. quod ascripti siue d
putantur ad culturam. et originarij
quod a sua origine tales sunt. Et etiam
serui quandoque coloni dicuntur.
Insti. tales non sunt propter huius. B. In
in si. li. 1. ti. 8. q. 64. fm glo. Ray.
B. nec repellit debet a legitimis ac
tibus. nisi quod ad ordines non debent
admitti. ut notatur ex de iudeis mis
tozum. §. in glo. B. Et dist. 54. q. 8
antez leges. B. ubi hoc habet in tex.
glo. Et ubi originarij bene possunt ordi
nari de voluntate dominozum. ut
notat glo. in dicto. c. multo p. c. si

quis obligatus. 54. dist. Item quod
quod est contra voluntatem. l. in ipsis
possionibus ea. dist. si seruus. 2.
ubi dist. ascripticos ubi in ipsis pos
sionibus clericos et propter vo
luntatem dominoz fieri permissimus ita
in vi clericis facti imposita sibi agri
cultura adimpleant. B.

¶ Cuius parvus portionem filius d
beat sequi. B. fm Th. in. 4. dist. 36.
Secundum leges civiles parvus sequitur
venit. et hoc rationabiliter quod proles
a patre habet complementum formale. s. q
a matre substantiam corporis. Ser
uitus autem est conditio corporalis cuius
seruus fit quasi instrumentum domini
in opando. et ideo proles in liber
tate et seruitute sequitur matrem. sed
in alijs que pertinent ad dignitatem que
est forma rei sequitur patrem sicut i ho
norable. maneribus. municipij. et
nobilitate et alijs h. Et hinc pro
canones et lex Boyli. vi. p. 3. Exo.
21. In quibusdam tamen terris que in
re civili non reguntur parvus seq
uitur deteriori conditione. ut si pater sit
seruus filius vxoris sit libera erunt
filij serui. non nisi si post pactum matri
monij pater se in seruum dedit. no
lite vxoris. et similiter si fiat et. Si
autem uterque sit seruillus conditio
nis et pertineat ad diuersos dominos
tunc diuiduntur filios si plures sunt.
vel si vnus mater. vnus alteri recop
sabit de pretio et accipiet naturam
sui seruituti. Tamen non est credibile quod
talis consuetudo possit esse ita ratio
bilis sicut illud quod mulierum ser
pientia diuturno studio determin
um est. A. Lon. De. vi. in si. li. 3.
ti. 17. q. 8. B. Et nota quod fm leges
sue mater fuerit libera solus quan
do concepit. vel solum quando peperit. l.

etiam medio tempore. sufficit ad liberta
tem plus. vi. ff. de sta. ho. l. et seruo
rum. B.

3 Qualiter liber homo qui patitur se
venudari sit seruus. B. sex requiruntur.
Primum quod sit maior. 20. annis
L. de libe. cau. si ministerium. Secun
dum quod intendat pretium participare.
L. de libe. cau. no. 10. Tertium quod in
veritate participet. ff. qui. ad liber.
pro. no. lic. l. i. Quartum quod emptor
credat ipsum seruum esse. ff. de libe. ca.
l. liberis. §. si quis sciens. Quintum
ut ille qui vendit sciat conditionem
sui. ff. quibus ad lib. pro. si. l. 9
se. A. Nec lex non videtur ibi haberi.
B. Seruum qui venditor sciat ipsum
esse liberum. ff. quibus ad liber. p. si
licet. l. 4. A. In hac. l. parum videtur hoc
probari. Prædicta tamen sex requi
sita notantur et i. si. li. 4. ti. 4. q. 16.
fm hosti. Boff. et 330. B. Si ali
quod istorum deficiat iure civili ingenui
tatem reuocatur. Sed si nihil defici
at. et si postea manumittatur non
sit ingenuus sed libertus. ff. de sta.
ho. homo liber. nisi reddat domi
no pretium. ff. si in ge. manu. l. 2. re
sponso pro. Quod tamen pretium dominus
annuus non cogitur recipere s. q. s.
dam. A. et in dicta. l. 2. videtur hoc
tenere glo. B.

4 Qualiter serui efficiantur liberi.
B. fm hosti. Multis modis. Uno
modo per manumissionem. vide. §.
manumissio. §. si. Item sit aliquis
liber si eum languidum dominus expo
suerit. vel ei alimenta negauerit. vi. §.
expositus. Item quando aliquis
vendit ancillam ne prostituat et pro
facto contra. sit libera. Item si ser
uus pileatus incedit ante cadaver
domini duz deseruit ad sepulchrum

Item si postquam lata est sententia con
tra illum qui dicebatur seruus. dist
postea pro ipso pecunia recipiat. Item
si dominus ancillam in matrimonio col
locatum scribens pro ea dotem. Item
si seruum appellatum filium acis i
ternuementibus quasi in figura iudicij.
Item si dedit seruo instrumentum
per quod eius seruus probatur et
alijs casibus qui habentur. L. ex q.
cau. ser. pre. liber accipi. p. toni. A.
Ibi de huiusmodi causis parum videtur
dicta sed ponuntur alie cause ex quibus
ui pueniunt ad libertatem. et alie et
ponuntur. ff. de fine ma. ad liber. p.
ue. p. toni. Sed h. parum faciunt ad
formam penale. B. Item si iudeus xpian
num mancipium emerit. vi. §. iudeus
2. §. 1. et ex de iudeis. c. si. De seruis
iudeorum et sarracenozum vide supra
iudeus. 2. §. 1. A. conuictus addi
torem. B. Et quod non manumissus de
libertate facit ad h. §. libertate p. toni.

Eruius ij. •

¶ ad or
dinatos. Nullus seruus sine
priuati siue ecclesie ordinari debet
nisi prius manumittatur di. 54. ca.
1. 2. et 3. Et ratio est seruillus vilis at
que clericalis dignitas di. 54. admit
tantur ex de ser. no. 02. de fuozuz.
A. Alia ratio est quod debet esse inuuis
ab alijs qui diuine militie est aggre
gandus. ut a castris dominis nulla ne
cessitate abstrahatur. 54. dist. ca. 1.
B. Et hoc intellige verum in omni
genere seruozum de quibus etiam
habes supra seruus. 1. §. 2. A. Et
sibi de hoc dictum est.

¶ Eruius seruus ecclesie liberatus
possit ordinari retento iure parro
r. B. §. Ray. Sic dico reuocato iure
quo ad hoc quod non inuicem ecclesie

nec accuset illd. nec ratiſiceſ cōtra
eam. dil. 54. qui ex famulis. **A.**
Hoc. c. parū ſaci quo ad hoc. ſz
bñ ſac. d. iura. f. allegata. **B.** Im-
mo etiam ſi ſimpliciter fuerit manu
nullus tenet ad p̄dicta. aliter reuoca-
tur in ſeruitutē. l. q. 2. diaconi. r.
c. epi. qui mancipium. r. c. liberi
r. c. octaua. extra. eo. ti. de famul.
Dicit etiam quidaz q̄ tenet quo
ad alias honeſtas opas ſz nō ſunt
noiam imponite. vt in deō. c. oia
coni. r. ſimilibus. **A.** Hec iura ſa-
nus videntur ad hoc ſacere. **B.** nō
tinet ſeruire ecclie p̄petuo i offi-
cio clericali. niſi exp̄ſe dñi ſit in
ip̄a manuſſione r. ordinatione
ex eo. eo. liberi. **A.** Et poſito q̄ fue-
rit exp̄ſus nō tñ renocabit i ſerui-
tutē ſi non vult in illa ecclia ſerui-
re in diuini officijs. niſi admoni-
tus p̄duraret in contumacia. ex
eo. nullus clericus. **A.** Idem i ſū.
li. 3. ii. l. q. 1. De bonis autem li-
bertorum ecclieſie. vide. s̄. liberi.
ſ. ii. **B.**

3 **Utrū ſeruus priuati liberatus**
poſſit ordinari retento iure patro-
nalis. **R.** ſm Ray. Non debet or-
dinari niſi prius cōſecutus fuerit
a domino plenā libertatem. ita q̄
nō teneat p̄ſtare patrono operas
nec ſabules que cōſiſtūt i ſacerdo
nec obſequiales que conſumit in
non ſaciendo. dil. 54. c. i. r. 2. r. c.
quicūq. r. c. vli. **A.** Lon. **A.** vt in
dicto. c. i. **B.** Sed vtrum dñs poſ-
ſit in tali libertate retinere operas
ſp̄uales. Dicendū ſm hoſt. vt vt
retur omne cōtrariū q̄ h̄ on⁹ erit
imponendū i ip̄a manuſſione
ante ordinationē. r. ſic i ip̄a ordi-
natione poterit onus iam impoſi-

tum declarari. ex de elec. ſignifica-
ſti. ad ſi. r. ex de p̄bē. ſignificatiō
Et ſi taliter ordinatus non ſerui-
rū poterit deſdari. 54. diſ. frequē
r. c. quicūq. extra. eo. null⁹. Si ſi
ſacrus fuerit ſacerdos. non ſerui-
ſeruus dñi olim ſui. Idem Hoſt. r.
Inno. **A.** Si vō non ſit ſacrus ſa-
cerdos videt q̄ poſſit in ſeruitutē
eniam priuati reuocari ſi nō ſerui-
rū in diuini prout tenet. ar. hic a
cōtrario ſenſu. ſacri in ar. citā di-
cnum. c. frequens adhibita in mo-
deratione de q̄ in. ſ. ſe. Et idem ē
q̄ hic notat in ſū. eo. ii. q. 2. **B.**
Quid ſi ſeruus fuerit ordinat⁹
nō accepta libertate. **R.** ſm Ray.
Si ſuit ordinatus domino ſciēte
r. non cōtradiciente. co. ipſo inge-
nitus ſit. diſ. 54. ſi ſeruus ſciēte. Et
h̄ v̄z ē ad quos ſciqz ordines fue-
rit ordinatus. Idē Hoſt. r. Jun.
Si vō dño ignorante vel ſciēte r.
cōtradiciente. **A.** Hic vt patz i ſū.
e. l. q. 3. diſtinguendū eſt. qz aut or-
dinatore vel preſentatore ſciēte
p̄dinonē ordinat⁹ ordinat⁹. aut
neſciēte. In p̄caſu ordinatus re-
manebit in ordine. ſz ordinator i
p̄ſentator d̄z cōdēnari dño in di-
plū. diſ. 54. ſi ſuus abſente dño. r.
hoc ſi aliter tñ ſciuit. Si vō ab-
ſcuerit dabit vni p̄ſentator. r. ali⁹
ordinator. Sed ſi neſcit habz vn-
de ſoluat poterit dño ſibi poſtula-
re illū reſtutū. ar. diſ. 54. ex antiqz
In ſo cāu cū ordinat⁹ eſt ordina-
tor ve p̄ſentator ignoratē cōdino-
nemi eius. ſit q̄ ſeqtur. **B.** tñ ſi
ordinatus eſt in ſacerdotē remāc-
bit in eodē ordine. petulo ſq̄
h̄z dño iſtutū. Qd ſi n̄ h̄z p̄cūli-
um. nec eſt q̄ redimat ipm. d̄z ſuo

domino reddi ad ſeruendū ei in
ſeruitijs q̄ ordinem ſuū deceat. vt
hous cōmōis muſta r. huuſimō
54. diſ. frequē. Qd ſi p̄max h̄
renuat deponi d̄z. ex eo. null⁹. ſi
ſi. Si vō ordinatus ē in diaconū
dabit pro ſe vicarium. r. ip̄e ſma
nebū in ordine. Aliter uocabimur i
ſeruitutem niſi aliquis vellet eus
redimere. r. idem intellige d̄ ſbdī
aconō. ex eo. miramur. In alijs
ordinib⁹ absolute in ſeruitutem re-
uocabit. 54. diſ. nulli. r. c. ex anti-
quis. **Sag. con. Hoſt. r. Inno. A.**
L. a. Pe. vt in dicta. q. 3. B.
4 **Infra q̄d temp⁹ poſſit dñs ſer-
uū ordinatū reuocare.** **R.** ſecūdū
Ray. reuocare poterit iſtra annū
a temp⁹ ſciētie dñi. ar. l. q. 2. ſi
quis incognitus. **A.** Coniūctio. c.
ſi ſuus ſciēte. 54. diſ. **B.** Idem
Hoſt. Doſt. r. Pe. Hug. autem
dicat q̄ computat a tēpore ordina-
tionis i ſano rē ordinis. vt in ſū. e.
li. q. 6. Sed prius dictū verius vt
deur. ar. dicti. c. ſiquis incognit⁹.
B. Et rō quare clericus non pōt
repeti vltra annū cum ſuus igref-
ſus religione poſſit repeti iſtra tri-
enniū eſt iſta. qz cleric⁹ cōmunitē
p̄blice manet. mōach⁹ vō ſecre-
te. **A.** Decratio ſuit Inno. vt pa-
tet in dicta. q. 6. **B.** Et predictum
punctū de religione habes. s̄. reli-
gio. 2. q. 4. r. 5.

5 **Pone q̄ ſuus qui ordinatus**
ſuit reſtitutus eſt dño ſuo. niſi quid
licebit dño manus injicere i eus.
R. ſm Inno. Non. al incidere in
canonē. l. 7. q. 4. ſi quis ſuaſente.
Sed nec tali ſeruo licebit cōtrahere
matrimonij p̄pter votū quod
intelligitur ſeciſſe in ſuſceptiōe or-

dinis ſacri. ex de p̄uer. p̄m. quidā
84. diſ. cum i p̄terito. r. phiben-
dus erit p̄ epm. ar. 96. diſ. ſi impe-
rator. Alijs autem p̄legijs clerici
calibus non gaudebit. ex de cle-
conu. Joannes. r. c. ſeq. Idem i
omni genere ſeruo. 7. 54. diſ. fre-
quē. **A.** Inno. clarius loquitur
ſic. Idem dicimus in originarijs
r. aſcriptijs. r. in oibus qui p̄
tione ſerui. vel ratiocimo. vel cy-
rocimo ſunt obligati. 54. diſ. fre-
quens. Idem etiaſ i libertis ſi ali-
quod obſequiū patronus ſibi reti-
nuit. 54. diſ. quicunqz. Idem etiaſ
in obligatis ſuſceptiōibus. i. publi-
cis officijs. **S.** diſ. p̄terea. r. in
dicta. q. 6. **B.**
6 **Sed qualiter ſuus ordinatus**
ſiue cōſecratus reddatur dño. cui
alia res cōſecrata nō reddat. vt. l. 4.
q. vlt. cōperimus. r̄. Duplex ē rō
vna qz in rebus alijs r. maxime
i aiatis que ſolē cōſecratur. null⁹
eſt dolus. ſed in homine ſic. Alia
quia in rebus inaiatis cōſecratio
eſt in ſup̄ficie. r. ideo non debet a
manu p̄phana tractari. In homi-
ne vō eſt aia que tangi non poteſt
31. q. 7. licite. con. Hoſt. r. Doſt.
A. r. **Al.** r. **Pe.** Et ſuit p̄ncipale
dñi Ray. vt in ſū. eo. ii. q. 7. **B.**

Eruius iij. q̄ ad
matrimonij. **Utrū ſeruus ſiñ**
conſenſu dñi poſſit matrimonij
contrahere. r̄. ſz l. b. in. 4. diſ.
36. Sicut ſeruus nō ſubditur dño
qn̄ libere cōmedet r. dormire poſ-
ſit r. alia huuſmodi ſacere q̄ ad
neceſſitatē corporis pertinet ſm
naturam. ita etiam non ſubdit ei
quātū ad b̄ q̄ nō poſſit libere ma-

rimoniū strahere etias eo nescitē
te aut contradicente. An et si dñs
oppositū preciperet. n̄ teneret et
obedire. nec de p̄bēdo. nec et de
continendo. quia in vtroq; sui iu-
ris est et tenet matrimoniu. Debēt
tū nihilomin⁹ debua seruitia dñis
exhiberi. et de conu. ser. c. i. **A.**
Con. Pe. et Al. et Ray. et glo. vii
sū. li. 4. ti. 4. q. 8. et se. **B.**

C. Done q dñs aliquid precipit
seruo coniugatio et eodem tēpore
vxoꝝ penit debuit vel eōuerio. **R.**
fm Ray. Credo q si p̄traxerit ser-
uus dño sciente dñ reddere debuit
qñ cum dñs cōcessit p̄ncipale. s.
matrimoniu intelligit concessisse
accessoria. et d̄ offi. dele. p̄terea
in si. Si vō contraxerit ignorante
vel contradicente dño. dñi man-
dātū debet implere. nisi p̄babitur
timeat periculū adulterij et dilato-
ne. vel nisi magnū fiat p̄iudiciū
vxoꝝ. **Lō.** Tho. Pe. Inno. et ho-
st. Addit quoq; Tho. q op̄s di-
uersas circūstānas attendere. vt ex
his consideretur cui magis vt po-
tius in tali vel tali casu sit obedien-
dum. **Idem** hosti. Et vide. j. §. vii.
A. Idem in sū. co. n. q. 10. **B.**

C. Quid si coniuges. s. serui ha-
bent diuersos dños diuersarij re-
gionū. ita q non possunt conueni-
re ad officium coniugale. **R.** fm
Hoff. Et cūctur fornicationis
materia cogitur per ecclesiam al-
ter dñozum vendere alteri volen-
ti emere vel si neuter vult emere.
cogantur vendere cui libet extrā eo
in prouincia conserui. vel venales
exponere. et si null⁹ appareat em-
ptor emat ecclesia. ar. 54. dif. fra-
ternitatem. **A.** Idem in sū. co. n.

q. n. **B.**

C. Quid si dñs serui coniugans
vult vendere i remota regione. **R.**
s. **h.** Prohibēda ē talis vēdi-
tio s; cogi dñs alij vēdere cum
bonas p̄ditōes asserēt. Interest ei
republice ne quis re sua male ven-
tur. in Insti. de his qui sui vt alie-
iuris. sunt. §. p̄li. Con. Tho. pe. et
Inno. **A.** s; Alia. aliud dixerit. vt
in sum. co. n. q. xi. vbi enā patet q
predicis con. etiam hosti. dicens
q p̄dicia obanct quādo ambo sūt
serui. Et id quod sequit nō fuit to-
st. s; pe. vt ibi. **B.** Sed et hosti.
addit q si matrimoniu fuerit sc̄m
sine licentia dñi. et nō habet i alio
loco iustum emptorem possit eū
vendere in remans. aliter non dñ
hoc facere.

C. An seruitus possit venire p̄
matrimoniu. rñ. secūda Tho. et
pe. sic. An enim licz sit in potesta-
te vxoꝝ in his q pertinet ad red-
ditiōē debuit. in alijs oibus ē sui
iuris. An de in redditiōe debuit
per hoc non debet p̄iudiciū
vxoꝝ fieri si forte dominus p̄ci-
peret aliquid eadem hora. quia
magis esset obediendum vxoꝝ
quam domino. Vxoꝝ tamen sine
consensu viri se in ancillas vende-
re non possit. quia vir caput est
mulieris. Con. Al. **A.** Idem in sū.
co. n. q. 13. **B.** Et vide supra. §. 2.
An seruus qui fuerat ordinā-
tus et nunc est restitutus possit cō-
trahere matrimoniu. vide supra
seruus. 1. §. 1. Quomodo conditio
seruitutis impediatur matrimonij
habes. §. impediētum. 3.

ymonia j. coiter
Sy

monta est studiosa voluntas emē-
di vel vendendi aliquid spirita-
le vel spiritali annexum. Sic dis-
tinguitur a Tho. in. 4. sen. dif. 25. et i
secunda secunde. q. 100. Simili-
ter et ab alijs. **A.** s. theologus et iu-
ristis cōmuniter. vt in sum. l. i. n.
l. q. 1. Et facit. l. q. 1. qui sūdet. **B.**
Et quod dicitur spiritali intelli-
ge vt ordines et alia sacramenta.
Quod autē dicitur spiritali an-
nexum. intellige vt quedam que
non sunt ita proprie spiritalia s;
sunt spiritalibus adiuncta et qua
s; alligata. vt est ius patronatus
et huiusmodi. Quod si non ad-
das. s. spiritali annexo. sufficit se-
cundum Ray. **A.** Nam et annexa
spiritalibus largo modo dicunt
spiritalia. vt in dicta. q. 1. vbi
sequitur. **B.** Quia omnia talia pos-
sunt intelligi per id quod dicitur
aliquid spiritali. Et nota quod
nomine emptionis vel venditiōis
intelligitur omnis contractus nō
gratuit⁹. p̄ter permutacionem.
A. Idem in dicta. q. 1. et facti. l. q.
1. sunt nonnulli. **B.** de qua supra
permutatio. **A.** Ibi patet quando
in talibus possit fieri permutatio.
et qualiter. **B.** An de nec transac-
tio potest fieri super spiritalibus
et de trans. sup. eo. De transac-
tione vide. j. transac-
tio. §. 2. **A.** Et ibi
patet qualiter possit fieri in spūali-
bus. Et adde s; Tho. fa. fe. q. 100
art. 1. q. voluntas dicit. quia iusti-
cia et omnes partes eius et per
sequens omnia opposita sunt i vo-
luntate sicut in subiecto. et ideo cō-
uenient symoniac⁹ voluntate diffini-
tur. Facit. ff. de iusti. et mre. l. iusti-
cia. An et p̄ solam voluntate cō-

mittat symonia tanget. j. §. 3. Itē
dicit studiosa fm Tho. in dicto ar-
t. i. ad designandū electionē que
p̄cipaliter p̄inet ad virtutē et vi-
tū. et talis electio sufficit etiā si sit
ex voluntate non libet vel et cō-
cia. et eo. **B.** **A.** tēus. et ibi glo. nisi
forte sit coactio p̄cisa. et qd me-
cau. c. sacris. Et subdit Tho. ibidē
Non autem oīs qui peccat electio-
ne peccat in spūali sanctū. s; solus
qui peccatum eligit p̄ contemptus
eoꝝ per q homines solent retrahi
a peccādo. Et ergo studiosa qñ
ex ipsa voluntate electione. p̄gre-
ditur ad exteriorē actum. vt in sū.
co. n. q. 5. hosti. autem clarus dis-
tinguit sic. Symonia ē spūalium vel
annexoꝝ spiritalibus precedere
pacto p̄missionis conditiōnis mo-
di seruitij precum vel cuiusuis. tē-
poralis receptio vel donatio. vt i
sum. co. n. q. 1. **B.**

C. An symonia sit heresis. rñ.
fm Tho. in. 4. dif. 25. Symoniaci
non sunt p̄p̄rie et per se loquēdo
h̄retici. cū nō habeat aliquā falsā
opinionē. s; dicunt heretici p̄pter
similitudinē actus. qz ita operantur
ac si estimaret donū spūs sancti pe-
cunia possideri. que estimatio eēt
heretica. **A.** Et quia etiā in primo
auctore Symone ex mala radice
infidelitatis pullulauit. cui dicitur
Estimasti donū dei pecunia possi-
deri. Act. 8. fm Al. et in sū. co. n. q.
2. **B.** An d̄reg. in registro dicit.
Cū oīs auaritia sit idoloꝝ seruit⁹
quibus hanc i ecclesiasticis digni-
tatibus dandis nō p̄cauet. infidelitatis
per ditioni subijcitur etias si
fidē quā negligit tenet videat. ul.
q. 1. cū oīs. Et uerū dicit q impia

heresis macedonij tolerabilior est
quam symonia. l. q. i. eos. B. Et ibi p^r
q^o hoc non fuit dictum Greg. sed
Tharastij constantinopolitani epi.
Et cetera crimina in pparatōe sy-
moniacae heresis quasi p^r nibilo re-
putantur. i. q. vij. c. fin. **Quoq^o**
p^r p^r aliu^m modū quidā symo-
niaci dicit berenci. s. tenentes quē
dam erro^re cuiusdē symonius qui
dicit q^o mundus iste non erat crea-
tus a deo. sed a quadam sup^ra b^r
nate. vt dicit Iydomus 9°. et imo
logiarum. **Idem** in d. q. 2. **B.**
Quare symoniaci potius dicitur
a Symone qui voluit emere do-
num dei q^o greg^rie a Biez^ri qui vē-
didit donū dei. **Quia** magis p^r-
pleta fuit ratio huius peccati i sy-
mone q^o in Biez^ri. Nam Biez^ri so-
lum vendidit donum dei. at Symo-
nos et emere voluit. et vendere i-
tendit. i. q. i. saluator. **Lō. Tho. fa-**
ct. q. 100. Lon. etiam Pe. et Al.
vt in sum. eo. ii. q. 4.

Utrū sola voluntas faciat homi-
nez symoniaci. rñ. secundū Ray.
et alios taz iuristas q^o theologos.
Quedam sunt p^rhibita q^o symōia
ca. vt emere vel vendere sacra-
ta et huiusmodi. et in istis sufficit
sola voluntas. Et intellige secundū
Pe. quo ad forum diuinum. sed
quo ad forum humanum si inul-
lum actum exiuit neq^o faciendi ne-
q^o paciscendi non dicitur symōia
cus. et sufficit q^o peniteat. Quedā
sunt symoniaca q^o p^rhibita. s. per
p^rsumptōem eccle. vt cū quis renū-
ciat eccle. vt dicitur alteri p^rua ne-
pou suo. Sili^m fm Host^r. venden-
do vicariā. castaldionatū. aduoca-
tū. hyconomatū et h^o. extra. e. ad

ntam. l. q. i. Reg^r epi. 2. q. 3. saluat^r
tam h^o nor sufficit sola voluntas
sive appetitus quodaz nisi pcedat
in actu. extra. e. de offi. dele. ex pie
p^o. **Idem** in sum. eo. ii. q. 5. **B.**
Sz et hoc intellige q^o si voluntas nō
liberata hic fuit. ita q^o per eū nō
flectit. itēz est symonia in foro diuio
sed. si in hūano. et sic tale peccatū
per p^rniam aboletur. extra. eo. mā
dato. **In** hoc et videtur con. gl.
Ray. vt in dicta. q. 5. Et hoc verū
videtur. q^o enam circa talia puta
erga beneficia sola intentio con-
stituit culpabilem apud deū. licet nō
quo ad iudiciales punitionē eccle-
extra. eo. ma. Symōia tñ iustā nō
sola p^rniā aboletur. nec obligat ad
restitutionē acceptoz. dicto. c. mā
dato. Secus in v^ris i^r quibus et
restitutionē in foro p^rniā. vt t^rnotat
gl^o. in dicto. c. mandato. et fac^r
extra. de v^ris. consultat. Ratio autē
pōt esse. q^o in v^ris leditur de^o et
homo. deo satisfiit per p^rniā. ho-
mini vero per restitutionē. In sy-
monia v^ro simplicis intenuōis nō
leditur pars que sponte. et sine co-
actione p^rstat. imo. potius ipse le-
dit deum turpiter. agendo. nec le-
ditur ecclesia mitians que nō iu-
dicat de manifestis. dicto. c. ma. s.
solus deus. cui p^r solam satisfiit pe-
nitentiam. extra. eo. c. si. **B.**

Utrum ad hoc q^o p^rmittatur sy-
monia requiratur q^o sit exp^ressus
pacum. rñ. Non. nam et Biez^ri sy-
moniacus fuit licet pacum aliq^o
non fecerit. notatur extra. eo. sup
specula. **Doc. c. habetur** in tit.
de magistris. Et dic hoc v^rz quo
ad forum diuinum. secus quo ad

iudiciale. extra. eo. c. si. et patet ex
dictis in. §. pcedenti. nisi interueni-
ret ex actio. extra. eo. sicut pro cer-
to. **B.** Sed de symonia mentali.
vide. §. renunciano. 2. §. i.

Quo modis p^rmittitur symōia
rñ. secundū Ray. Una diuisio est
per munera que d^rantur. Nam aut
dantur munus a manu. aut ab obse-
quio. aut a lingua. de quibus h^os
§. munus. §. i. Alia diuisio ex par-
te cōmittentium sic. Symoniaca
ordinatio vel alia huiusmodi spir-
itualium datio aut est ex parte con-
ferentis rñ. vt qñ conferens mibi
aliquid spūale recipit spūale me
ignorante. Aut ex pte recipiens
rñ. vt si ego recipiam sacramentū
non quidē dando aliquid conferē
si sed alicui suo p^rstario. Aut ex pte
v^ris q^o. s. qñ ordinādus dat ali-
qd ordināti. Aliqñ ex pte neutri.
vt si amicus me^o me ignorante dedit
aliquid amico siue consiliario est
vt me ordinet. epi. enam ignoran-
te. i. q. i. statimur. et. c. si quis a sy-
moniacis. **Idem** in sum. eo. ii.
q. 7. **B.**

Utrū sit symonia si aliquid gra-
tis detur pro spūalibus vt recipia-
tur. rñ. si penitus sponte offeratur
non est symonia. i. q. i. quicquid in-
uisibilis. **Ubi** nota s^z s^z. q^o si hec
p^reposito pronotaret appreciatio-
nem seu p^rmutationem. sic nō est i^r
portale est dādūz pro spūali nec
econtrario. Si aut notet causaz si-
nalem vt sit sensus. Iste dedit de-
narium pro sacramento id est pro
p^rer reuerentiam sacramenti. licet
pōt fieri. Et eodem quoq^o mo-
do si notet causam efficientem. vt
sit sensus. dedit pro sacramento id

est pro deuotione quaz habuit ad
sacramentum fieri pōt. **Al. cō. Al.**
vt in sum. eo. ii. q. 10. **B.** Si autem
dubitetur vtrum gratis vel corrup-
ta intentione dantur sit tria si p^r-
cipue attendenda. s. dantis et reci-
piētis qualitas. videlicet an a pau-
pere diuit vel econuerso. Ite nu-
neris quantitas. vt si res magni v^r
modici sit precij. Item donatiōis
tempus an. s. instante necessitate l^r
al conferatur. Et secundum h^o ha-
benda est presumpcio pro vel con-
tra. extra. eo. et si quæstiones. Sed
hec intelligenda sunt in foro cau-
sarum. In foro autem conscientie
intentio attenditur non presumptio.
Idem in dicta. q. x. secundum
Ray. **Al. et Host^r. B.**

Utrum liceat aliquid recipere
pro operibus spūalibus. rñ. se-
cundum Ray. Pro illis operib^o
ad que quis non tenetur ex officio
recipere licet. vt puta sacerdos p^r
locare operas suas qui alias non
habet vñd sibi prouideat. ar. i. q.
2. caritatem. **Idem** Host^r. **A.** certe
c. caritatem non facit. q^o loquitur
nō quo ad pcuracionem recipien-
dam a v^ritantibus. non ex locatō-
ne vel alia conuentione. sed ex me-
ra iuris dispositione. Et id in spi-
ritualibus in quibus debet cessare
omnis pactio et p^ruentio. extra. de
pac. c. si. non h^o locum locatio v^r
conductio. Unde i. d. symōia. §.
item nunquid sup verbo locare.
glo. Ray. ait. Quidam dicunt q^o si
sacerdos intendat locare uel ven-
dere laboz suū non ipm offiū vel
sacramentum licitum est. alias nō.
Ego credo inquit quod non ha-
bet locum in talibus locatio v^r cō

ductio. cuius lex secularis non dicitur esse locatorem vel conductionem. quoniam mensura agrorum aliquid recipit a dominis eorum pro eis mensurandis. sed quod datur appellantur honorarium. si si me. sal. mo. di. l. 2. §. 1. vbi dicitur. Non crediderunt veteres iter tales personas locatores et conductiones esse sed ponas operam beneficij loco preberi. Et id quod datur ei ad remunerandum dari. et ideo honorarium appellatur. Dicit ergo quod sacerdos siue indigeat siue non. potest ei dari pecunia in sumptibus ipsius sacerdotis nisi in munera sacerdotum. i. officij sacerdotalis quod impenditur sicut dicitur Hieronymus quod decem panes crustula et vas mellis si data fuerit propter magis in sumptibus quod in muneribus prophetie reputanda sunt. l. q. 1. iudices. Cui ergo dicitur sacerdos recipit pro officio ecclesiam ad ipsum. licet pro de notat causam administratam non appropinquat facti vel officij quod impenditur vel laboris quo laborat in ipso officio. quod nec vendi debet nec locari sicut nec ipsum officium quod quisque horum alter vendit sine quo neque altera provenit. neque inveniuntur derivantur. l. q. 1. si quis obierit. De hoc etiam dicitur. j. §. vtrum sacerdos. B.

¶ **C**ur cum episcopus secretat vel visitat possit recipere curatorem. rñ. secundum Ray. Potest esse eo. cum sit. x. q. 3. relatum. extra de prescrip. cum ex officio. non dico pro labore. §. vtrum Ber. dicit quod talis curatio a iure promissa est. imo et si ecclesia pro paupertatem curare non posset episcopus. ipse suis sumptibus preberet ecclesiam. x. q. 3. cavendum. h. Ber. et Hostie. Circa visitationem vide. j. visitatio

§. 1. r. 2. B. Hoc quod ibi dicitur notatur glo. in dicto. c. cum sit. Notatur et in sum. eo. n. q. x. B.

¶ **C**ur spiritualia possint dari pro vita eterna vel pro remissione peccatorum. rñ. Possunt pro modo et sine. Daniel. 4. Peccata tua elemosinis redime. Et intellige secundum Tho. et Deum. 4. dist. 15. quod cum de vita eterna vel remissio peccatorum emittitur locutio metaphorica. quod ipse meritum accipitur pro emittit. Deo ei ex precio nostro nihil potest accrescere. A. Idem in dicta. q. x. B.

¶ **C**ur spiritualia possint dari pro redimenda vexatione in spiritualibus. rñ. Sic. extra eo. dilectus filius. et l. q. 3. q. 1. extra de magistris prohibeas. Sed hoc super iure spirituali tunc solam habuit locum cum pro certo constat redimant de iure suo. al non. Dec Tho. fa fe. q. 100. artic. pe. et vlt. A. et et glo. Ray. vt in. d. q. x. B. Unde rñ si prebenda mea me pro iuriam remoto alij data sit et ego recuperem aliquo dato non puto esse symoniam.

¶ **C**ur encientia inducant symoniam. rñ. Si non extendantur ad quantitatem munerum et fiant sine pacto et sine aliqua corrupta intentione non inducant symoniam. al et in modico committitur. l. q. 1. duces. A. alicipit. iudices. Et hoc fuit dicitur Hostie. vt in sum. eo. ti. qone xi. B.

¶ **C**ur munus ab obsequio inducat symoniam. rñ. fm Al. Si obsequium de se sit illicitum. nullo modo absque vitio symonie. Similiter si obsequium sit licitum non licet ipse impendere pro aliquo spirituali. si illud pro. dicat causam principaliter mouet

tem. Sed si non dicat causam principaliter mouentem sed secundariam. puta exercituum affectus et qui dare habet aliquid spirituale. et postea consert illud respiciens principaliter ad deum et ad meritum persone que per talia obsequia et per alia bona concurrunt. hoc modo potest dari spiritualia. puta alicui qui in seruitium ecclesie vel prelati iuravit Romanam vel huiusmodi.

¶ **P**otest si obsequium est pure spirituale quod esset ipso beneficio. A. s. per constitutores ante ipsum beneficij collationem. non autem pactum scilicet collationis. et in sum. eo. ti. q. 12. vbi dicitur quod predictis con. Hoff. Ray. et glo. B. tunc indubitanter et ex pacto potest conferri beneficium. ita quod ille promittat tale obsequium. vt puta de celebrando talem et tale missam et similia extra de preb. significationum. A. Tho. etiam et De. dicunt quod in huiusmodi obsequijs honestis seruientibus ad dignitatem persone respectus debet haberi.

¶ **N**am ex ipsa deuotione obsequij dignus redditur ecclesiastico beneficio. Et addit Tho. Si autem in obsequio sum sit seruitium vel ad carnalia ordinatum. puta seruitium prelati ad utilitatem sanguineorum suorum vel patrimonij sui. vel aliquid huiusmodi. esset munus ab obsequio et symoniacum. vt in dicta. q. 12. ad finem. B.

¶ **Q**uid si vnus sacerdos dicat aliter. tu celebrabis hodie pro me. et ego cras pro te. rñ. §. vbi. Non est symonia. §. licitum est maxime ex causa quod nullum precium sive temporalis merces interuenit. A. Idem in sum. e. q. 13. B.

¶ **Q**uid si munus a lingua in quo promittit symonia. rñ. §. Tho. fa fe. q. 100. et in. 4. di. 35. Munus a lingua dicitur vel ipsa laus pertinet ad fauorem humanum quibus. sub prelo cadit. vel et preces ex quibus acquiruntur fauor humanus aut primum exitum. vt quoniam preces armate sunt. Sed de precibus habes statim in se. §. A. Idem in sum. eo. ti. q. 14. B.

¶ **C**ur preces inducant symoniam. R. fm Tho. fa fe. q. 100. Si aliquis principaliter ad preces intendat symoniam promittit. Et vt principaliter ad habere que preces pro indigno exaudiat. An ipse factum est symoniacum. vt. l. q. 1. de ordinationibus. r. c. sunt nonnulli. Si vero porrigatur preces pro digno. factum non est symonia cum. §. symonia potest esse intentione. quoniam habetur respectus non ad dignitatem persone sed ad fauorem humanum. extra de eta. et qua. tu. l. q. 1. laudem. Unde debet penitere de intentione corrupta. vt. i. c. sunt nonnulli et extra de eta. et qua. tu. 3. et extra eo. mandato. A. con. Al. vt in dea q. 14. B.

¶ **C**ur aliquis porrigendo preces pro seipso promittat symoniam. rñ. §. Ray. Non potest petere ecclesias vel dignitatem vel aliud beneficium huiusmodi. nisi quantum sit dignus. l. q. 1. ordinationes. §. q. 1. in scriptis. extra de iure patro. per nostras. Beneficium vero simplex si indiget et sentit se dignum potest petere absque metu symonie. et eo. tu. nos. et ar. et de rescrip. ad aures. et §. preb. cum fm. eo Tho. fa fe. q. 100. et et i. 4. dist. 35. Sicut et Hostie. et Hoff. Quidam tamen dicunt quod licet rogare et si

bñficiū habeat curam aiaz. **A.**
Hoc fuit deñ glo. Ray. dicitur qd
pōt aligs pro se petere bñficiū et
hñs curā aiarum si dignus sit exē-
plo. **Ysa.** q. dicit. c. 6. Ecce ego. mit-
te me. **Lon.** cū hoc **Al.** vi i sum. e.
ti. q. 14. Sed certe tutius videt pzi-
mum dñm per iura allegata. Nam
propheta nō petijt aliquam curas
aiaz vel dignitatem. sed reqñsum a
dño exhibuit se officio pdicādi. vt
patet i dco. c. 6. **B.** si idiget. at si nō
idiget. etiam si petat simplex bñfi-
ciū peccat fm Ray. et **Tho.** vt i s-
dede decre. ad aures. i. q. 2. clericos
u. q. 1. illi autem. **A.** vt patet in dca
q. 14. glo. Ray. in h iterum cōtra-
dicit. Unde ait. Hoc iterum dubi-
um est. et credo qd ex quo aliquis
promouit ē ad sacros ordines. cū
huiusmodi ordinatio titulum ec-
clesiasticū requirat. pōt petet bñ-
ficiū ecclesiasticū. lz abundet i pa-
libus. et iura que magister addu-
cit ad pbandū dñm. loquunt fm
stati pñitue ecclesie qñ exiles et at
redditis. et distribuebatur d facult-
tanbul ecclesie prout cuius op^{er}at.
Et con. cum eo **Al.** q. nemo cogit
suis stipēdijs militare. Si tñ digni-
tatem vel curam animaz pro se pe-
tat tanta psumptione que eum tali
bñficio reddat indignum. symonia
ē. qz pces sunt. p idigno h ibi. **Ch-**
erius videtur deñ Ray. et **Th.** **Ma-**
theronymus qui loquitur in alle-
gato. c. clericos. i. q. 2. non fuit i pzi-
mitua ecclesie. et multo min⁹. Pro
sper q idē dicit. ea. q. c. pastor. Et
stipēdium celestis militie nō debet
esse spale nisi in sum rō dicitur ne-
cessarie sustentationis. Clericis ei
cōuenit dicere pars mea dñs est d

preben. cū scdm. quasi dicatur pze
mū laboris mei nō sit terrenus sz
celestis.

Que symonia sit grauior. **R.** sz
dd. Quāuis i munere a manu et a
lingua et ab obsequio cōminat sy-
monia. tñ qz munus a manu magi
proprie ē scium qd a lingua vel ab
obsequio. ideo illa symonia ē ma-
ius peccatum. **A.** Idem i sum. co.
ti. q. 15.

Utrum liceat vendere vasa sacra
aut vestes. a qua bñdicam et b⁹. **R.**
fm **Al.** **Q**uia sacralia ad aliquem
effectum spūalem ordinata. vendi
non pñt. vt aqua bñdicā et huius-
modi per quā venialia dimittunt
sicut et nec ratione materie pōt vē-
di sacra. i. q. i. placuit. 2° et 3°. Sed
et illa que pñcipatue sunt spūalia
lia. vt calyx et huiusmodi ante con-
secrationes simplr vēdi pñt p⁹ se
cratōz rō huiusmodi vasa vēdi pñt
alteri ecclesie i eadē forma. **A.** dum
modo intentio solum referatur ad
temporale et non spūiale. al. effect
symonia fm eun. **Al.** vt i sum. co.
ti. q. 16. vbi hec notatur. **B.** sed lat
eo calyx vendi non pōt nisi consla-
tus. to. q. 2. §. hoc ius. quia sacra
non debent tractari manibus lai-
corum. De cimiterio vero vide s.
sepultura primo. §. primo. **B.**

Utrum spūalia possint redimi.
R. fm Ray. Sicut nō debet vendi
vel emi. ita non debent redimi. et
de symo. querelā. nec aliquo dato
vel pmissio vl rēreō possideri. In-
telligit fm s⁹. q. si possunt redimi
aliquo dato vel pmissio ei qui iur-
se possidet. et eo. qrelam. **Ma** ali-
q dato ei qui iuste possidet ab eo cui
debent redimi pñt sicut et redimunt

tur decime de manu militum in tu-
se eas dñnentium vide s. decime
§. §. pl⁹. **C**eterum vtrum sup spū-
malibus possit trāsigi. vide. j. trās
actio. §. 3. Et vtrum permutari s.
permutatio. §. 1. et 2. **A.** Predi-
cia etiam notantur in sum. co. ti. q.
17.

Quid de sacerdote qui nō vult
dare licētia alteri sacerdoti vt bñ
dicat nuptias nisi p pecunia. **R.** sz
dd. Si non intendit vendere licen-
tiam bñdictionis. sed prouidere si-
bi de portione oblationum eū cō-
tingere. nō ē symonia. Si tñ ex cer-
ta scientia maiorē exigit sūmam qd
presumatur debere valere portio
ipm contingens. merito presumi
potest qd ipam licentiam vendere
voluit. **A.** hoc etiam presumit quā
do verba istud sonant. puta si dicat
se velle tantam pro licētia benedi-
cendi et huiusmodi quia i dubio si
recedimus a significatione verbo-
rū. ff. de lega. 3. l. nō aliter. Si vult
ergo hoc evitare clare exprimat d
venditione et locatione prouenit
m. **B.** Et nota hic qd pro ipa bene-
dictione nihil ab aliquo exigi pōt.
et eo. cum in ecclesia. **D**e sacerdote
qui nō vult dare licētia cōstūdi
alteri nisi p pecunia supra cōfessio
prio. §. si. **A.** Et ibi patet qd symoni-
am committit quod et notatur siml⁹
cum supradictis in sum. co. ti. q.
36.

Utrum p absolutione ab excōica-
tione possit exigi pecunia. **R.** fm
Tho. fa se. q. 100. In absolutione
tali non debet exigi pecunia tanqz
scium absolutionis quia hoc esset
symoniaci. sed quasi pena culpe p-
cedentis pro qua fuit excōicans.

Idem **De.** et **Hosti.** **A.** Dicit eni
Hosti. extra eo. ad aures. qd i s⁹ d-
cia et i quibusdam alijs regionib⁹
consuetudo ē vel statum qd excōi-
catus qui monitus parere noluit
sed excōicari expectauit propter
hanc cōmmaciam anteqm absolua-
tur pro quolibet mense pro quo
excōicans extiterit certam debebat
dare pecunie quantitati. Et hāc
consuetudinem dicit rānonabilez
et seruandam. vt i sum. co. ti. q. 37.
Quod intelligendum videtur qn ta-
lis exactio non venit ad mau⁹ seu
utilitatem exigentis. alias haberet
spēm mali. et ideo ab ea abstineādū
est de vi. et ho. cle. c. 33 ab omni. Et
ppropterea hoc casu absolutio debet
precedere exactionem. **Al.** et idē.
Hosti. i sua summa dicit. qd excōi-
car⁹ d3 absolui libere et eo absolui-
to pōt cogi ad satisfaciēdum d pe-
na. lz an nō pōt exigi. cū nec p. illo
fuerit excōicatus. Et sic intellige in qd
est de symo. an apostolica. et c. ad
aures. vt i dca. q. 37. Et videtur ca-
sus formalis i dco. c. ad aures. Et
sic pñt cōcordari opinionēs q sup
h ibidem referuntur. **B.** Et idē in-
telligēdum de suspēditōe et interdico.
Nā si daret aliqd pro pōcio abso-
lutionis siue restitutionis symo-
nia esset ex parte vtriusq. ar. i. q. i.
nullus. et eo. nemo. **Q**d si huius-
mōl finie fuerat iuste plate. et dñr
pecunia p absolutione siue relaxatiō-
ne nōuit **Dug.** 16. q. 7. dēimas qñ
ē symonia ex pte dñs. eo qd dans
multū ius acquirit. sed dar vt acqñ-
tū sine exactione retineat. ar. i. q. i.
questū. Satis con. **Hosti.** **A.** Idē
i sum. co. ti. q. 46. vbi et addit fm
glo. Ray. qd si ecclesia mea vel pben

da meremoto alij fuerit assignata
si pro precio eam recuperō vel red-
dimo symonia ē. siue iuste siue iū-
ste amōnis fuerim et alius istūnis
quod intelligendū ē quando amō-
tio facta ē seruatiuris ordine. I. i.
iuste p̄niam que transiuit in rez in
dicatam. al. dñi lz redimere vexatio-
nē. extra e. dilectus filius. R. et pa-
tet supra. §. 10. **B.** An aut p̄ ba-
p̄nimo liceat aliqd dare vid. §. ba-
p̄nimo. 3. §. 3.

C. Nullus clericus debet scē vel
scio v̄ sanore celare ep̄o peccatū
publicum parochiani sui. vel etiaz
minus digne penitentiō recōcilia-
re. et ei de hoc testimoniz ferre v̄
digne penitentem repellere aliter
symonia mittit. ex eo. nemo. **A.**
Scdm̄ Inno. et i. sum. co. li. q. 38. n̄
pp̄te lz s̄litudinarie dī symonia-
cus qui celat pp̄ gram crimē alteri
us puniendus ē eniz vt symonia-
cus. **D.** In iudicijs p̄t nisi ip̄a celatio eēt
annexa sp̄iali officio. forte qd̄ qd̄
habet ab ep̄o ad dñiciandum de-
licta vel scē. qz tūc cēterentur vende-
re ip̄m officiū et p̄ter esset vera sy-
monia. l. q. 3. si q̄s obiecerit. **B.** Et
generaliter fm̄ Tho. fa. fe. q. 100.
illa sp̄ialia ad que quis tenetur ex
officio nō p̄t vendere. An nec p̄
dispensatione nec p̄ coeccionē sub-
ditoz vel q̄ quis dñstat a corrigē-
do p̄t aliqd recipi. **A.** Lō. Pe.
vi. dicit. q. 38.

C. Quid si dicat aliqd superiori
vt fuet iusticia i sp̄ialibus. **R.** fm̄
Ray. Symonia est. Et addit. v̄.
Idem credo si agatur sup̄ sp̄ialib⁹
ex quo persona ē ecclīastica. q̄ rōe
ecclīastice iurisdictionis tenet ad
tate ino reddēdi. Sed si sit iudex

laicus et sup̄ re sp̄ial. nō erit symo-
nia. lz alias grauiter peccet. supra.
index. l. §. 7. **A.** Lon. Al. vt i dicit.
q. 38.

C. An sacerdos possit celebrare
vel exequias vel alia officia facere
p̄ pecunia. **R.** fm̄ Ray. Si tenetur
ad h. nōc exigere aliquid symonia-
ci ē. i. q. l. vendentes. Si nō tenet
et deficit ei sumptus. potest accipe-
re. i. q. l. duces. Nā et opas suas lo-
care p̄t. siue ad diē siue ad annuz
et ne pla. vi. suas. c. vlt. **A.** Ibi b̄ n̄
pbatur. Nā ibi dī de locatiōe red-
ditum et nō oparum sp̄ialium. vt
ibi notat gl. et addit q̄ nulli sp̄ia-
le locatur. Et de h̄ lanus. supra. §.
7. i additione. **B.** Qd̄ si sumptus
habet et ad hoc nō tenetur. aut de-
bet facere gratis. aut cessare. al. v̄
facere ex auaritia. Et lz forte qñ n̄
tenetur ad illam nō esset symonia
eo qd̄ nō d̄z s̄luz stipēdijs militare.
l. q. 2. caritatē. et eo. cum sit. in tur-
pē ē lucrum qñ sit ex auaritia vel si
i sumptus recipit etiā si duces sit et
nō sit ex auaritia saltem habet spe-
ciem mali. Et i quolibet p̄dicioz i-
telligas q̄ ip̄e gratis debet cāre
vel officiare. lz aliqd recipiat p̄ si-
p̄ibus sicut dicit Aug⁹. q̄ apli gra-
tuitum panem accipiebant ab illis
quibus gratuitam predicationem
impendebant. Satis con. Tho. fa.
fe. q. 100. **A.** P̄cedat meli⁹ possit
intelligi per ea que notat gl. Ray.
i ti. de symonia §. queritur. super
verbo statum. vbi sic dicit. Licet
ne dare pecuniam vel recipere. p̄
huiusmodi obsequijs. aut pro iter
essendo extreme v̄nctioni. Itē qd̄
de illis qui dant redditus vel reci-
piunt propter faciendā annuatā

ria. Item quid de illis q̄ dāt sacer-
dōibus diuinibus vel pauperibus
p̄ faciendū annuali vel tricenario
vel annuario. vel celebrādo mis-
sam de sp̄ritu sancto vel aham. vel
qui dāt b̄narios clericis pro dic-
tis psalterijs i exequijs mortuoz
vel al. vel qui dāt elemofynas pau-
perib⁹ vt orant p̄ eis cū talis ora-
tio sp̄ialis. et huiusmodi elemo-
fyna sit corporalis. **R.** In omnibus
talibus casibus dare vel accipere
p̄ sp̄iali symonia ē siue. del. p̄ sa-
cro siue pro officio siue pro labo-
re huiusmodi officij vel ofonis s̄z
q̄ hec p̄positio p̄. d̄notat apprecia-
tionē. Sed si denotaret cām mo-
tiuam non primā vel principalem
sed remotā et occasionalem. licitū
ē dare et accipere p̄ sp̄iali. An
si quis dat pecuniam collegio alicui
p̄ generandā deuotiōe et dilectiōe
in ip̄o collegio vt ex illa d̄notiōe
exaudiat i petitiōe quā petit q̄ fra-
tres istius exequijs mortui i extreme
v̄nctioni mouentis. et illi hoc faci-
unt ex dilectione et deuotione i eis
taliter generata aut p̄ deuotiōe ip̄i-
dantis. sic licet dare et accipere p̄ale
pro sp̄rituali fm̄ q̄ li pro. denotat
causā motiuam remotā et nōl. p̄pi-
quam. propinqua causa ē dilectio
vel deuotiō gnāta ex dato. al. forsi-
tan nō generanda. Nec est simile
q̄ non possunt dare pecunias ep̄o
vt me diligat et ex dilectione me b̄n̄
ficiet vel ordinet. et h̄ ideo quia
dilectio q̄ ep̄o aliquem diligit lz sit
sp̄ritualis non tamen ē causa p̄p̄e
quā debeant talia p̄ferri. s̄z potius
debet attendi meritū et dignitas p̄-
fōe. s̄z b̄n̄ ē cā sufficiens huiusmodi
dilectio q̄ etiā diligitur petiōe sp̄ia

Mer vt debeat orari p̄ eo. cum et
hoc p̄cedat dominus vbi dicit. Sa-
cite vobis amicos de mandā in-
quitatis vt recipiant vos et c. Luc.
16. i. ut orant p̄ uobis recipiendis.
Et quo potest p̄ licet dare pecuniam
p̄ acquirēda deuotione hominuz
sp̄ritualiu et pauperū ut per h̄ mo-
neantur et teneantur orare. Pec-
cunia tamen dara pro huiusmodi
amicitia acquirēda que sp̄ialis ē
non est pensanda a dante uel acci-
pente. vt dicitur est. vt datum sed ut
fructus. fm̄ q̄ dicit apls ad phil.
4. Non quero datum sed fructum
quia nō attendo principalem pec-
cuniam dara. sed caritatē. et deu-
otiōne vel pietatē ex qua dāt. p̄pter
quā sola elemofyna est fructuosa.
Et ideo r̄isio ē ad oēs quēstōes su-
pra p̄sitas de illis q̄ officiat p̄ de-
narijs et ceteris. q̄ si li pro. d̄notat
appreciationem vel cām primam
motiuam vel finalem illicitum est.
Si aut cām adinimiculationem. licitū
est vt talia recipiant i sumptus offi-
ciantium. non i officiorum scio.
hec ibi. Et con. p̄dictis. Tho. Pe.
et Al. et alij theologi. vt i sum. co.
ti. q. 42. Et ex p̄dictis p̄t colligi
q̄ non ē tutum cui incumbit facere
officiari altare vel capellam cōdu-
cere ad hoc clericos pactis et con-
ventionibus. sed p̄sumere aliquē
redditū q̄ vel officiantib⁹. vt in. c. si
gnificati. et ibi gl. et de p̄ben. **B.**
C. An sacerdos possit symonia q̄ deu-
otiōi suo dat aliqd sp̄iale vt recupe-
ret qd̄ suū ē. **R.** scd̄z Th. i. 4. dī. **B.**
Ab̄s dubio symonia comittit.
Idē. Al. Al. Idē i. eodemus. q.
65. **B.**
C. An cum aliqui pretendēt

religionē sine sanctitate peccat a sacerdotibus q̄ pcurēt eis pecuniā in parochia sua ut q̄ sacerdos habeat inde certāz partē sit symonia. **R. fm Tho.** in quolibet. Cum per suasio sacerdotis sit res spiritalis & credatur ei qz sacerdos ē ideo fit in tali casu pactū interueniat symonia ē respectu sacerdotis & sacrilegus respectu talium religiosorum. qz est defraudatio elemosinarū respectu illorū qui dant. Et si est vniū p̄cisiō q̄m ad auct. ē in multiplex q̄m ad reatū & tam ē r̄p̄e sacerdos q̄ ipsi recipientes. s. qui sacerdotibus tribuunt vel relaxant tenentur de symonia. **A.** & et ad restitutionē vt patet fm cū. **Tho.** & in sū. co. ii. q. 66. Et cui debeat fieri restitutio isto casu pot̄ patere ex dictis. **S.** restitutio. i. §. 13. in additione. **S.** **Frez** fm **Imo.** **B.**

27 **C**eterū laicus qui recipit pecuniā vt ecclesie restituat decimā quā tenebat. committat symoniam. **R.** fm **Hos.** Si laicus non vult decimā dimittere nisi pro pecunia symoniam committit ex parte sui. sed ecclesia bene pot̄ redimere. vt. **S.** decime. **S.** §. 5. **A.** Idem in sū. co. ii. q. 68. **S.** in dicto. §. 5. contrariū dicit v̄b. s. solum ibi patet in additione. **B.**

28 **M**ediatorē symonie symonia ci sunt. i. q. i. si quis ep̄s. **A.** ibi dicitur. Sigs mediator ita tā turpib⁹ & nephandis datus vel acceptus extiterit. si quidē cleric⁹ fuerit a proprio gradu cadat. si vero laic⁹ anathemazetur. **B.**

29 **C**eterū papa possit committere symoniam. **R.** s. **Zb.** fa. se. q. 100. **P**apa potest sicut & quilibet alius & tāto grauius quāto in altiori gradu

consistit. **Res. n.** ecclesie non sunt eius vt dñi. s. vt dispensatoris. **A.** si pro aliqua re spūali recipere pecuniam aliquam de reddendis aliquis ecclesie symoniacus est. **S.** mulier si pro re spūali recipere pecuniam ab aliquo laico non de rebus ecclesie. **A.** **Con. Al.** vt in sū. co. ti. q. 67. **Q**uod intelligendū videt quo ad illa circa que p̄mittit symonia lege diuina. **S.** secus si lege tātm ecclesiastica cui papa non subiacet nisi d̄ cū. **L.** d̄ legi. i. digna vox. **B.** **P**reclatus q̄ committit vices suas p̄ pecunia. symoniacus est. vide. **J.** vicarius. §. 3.

Ymonia ij. i. specialis

quo ad ordines. Symonia quāq̄ committitur ex parte ordinatois. **A.** quā ex parte ordinati. vt. **S.** symonia. i. §. 6.

Ceterū si aliquis pro mea ordinatione vel promotione pecuniaz offerat nunquid ego dicar symoniacus. **R.** Si a principio contradixi non obest mihi ex. co. sicut tuus §. pe. & ex de homi. **P**etrus. **A.** **B.** verum fm **Imo.** vt in sum. li. i. ti. l. q. 8. si pecunia data est post electionē pro confirmatiōe de quo loquitur. c. sicut tuus. **S.** secus si daret p̄ electione et prohibente me. nūll fieret ab inimico. **Con. Hm.** **Hos.** & glo. **Ray.** vt ibi. **I**dem & si quis recepisset ordinē per symoniam commissam cum ipso ordinatore. tunc n. sic ordinatus h̄ ignorauerit v̄l et cum contraditione. non recipere executionē. qz h̄ idem contingeret etiam si in eius ordinatione nulla commissā fuisset symonia. dum alius ordinator fuisset symoniacus

in collatione ordinum. **A.** qui se mel symoniacē cōtulit ordinē d̄ce tero executiones dare non poterit quāntūcūqz occultū sit & quāntūcūqz recipiens ignoret. i. q. i. si quis a symoniacis. fm **Hos.** & in dicta q. 8. hodie et videtur idem in collatione beneficiū. cū symoniacē cōferens etiam beneficium vel officium ecclesiasticum ipso facto excommunicatōnem incurrat. & quod agitur nullū sit vt in c. **Hm.** **Hartini** quinti. q. i. capit. **Hm.** & in alia **Eugenij** q̄r ti que incipit. **Luz** detestabile. **I**ta qz distinctiones que in hoc. §. sūt nō habent locū nisi quando symonia fuisset commissa cū alio q̄ cum collatore ordinis seu beneficii. **S.** **S.** secus si sciat & consensit. qz tunc quāntūcūqz occultū sit renuncia re tenet. **S.** si vero h̄ sit me penit⁹ ignorans puta quia amicus meus pecuniā dedit. tunc h̄ ego non sum symoniacus teneo: tamen renunciare c̄. e. symoniacē. & c. de regulis iuris. & c. nobis. **H.** si in iurē nemo dedit pecuniaz volens qz ex hoc p̄missio mea iudicaret symonia & sic impediretur non committit symonia quo ad me. nec mihi nocet ne ille ex dolo suo reponat qd̄ t̄mēdit. vt in. c. sicut tuus. & in. c. nobis. l. r̄s̄o. **A.** **T.** & **B.** casu q̄m inimicus aliquid daret in iudicium meū & hoc scire ante q̄ ep̄s vocaret me. & consistaret mihi qz nō me vocaret nisi pp̄ manus illud recipere non deberē fm glo. **Ray.** & ibi cit. q. 8. **E**t ad hoc et facit qd̄ notatur in sum. co. ti. q. 2. **V.** vbi s̄ **Ray.** dicitur & gl. qz si aliquis scit vel credit sibi collatū ordinem vel beneficium principaliter propter obsequia

seu p̄cc̄s carnales a se vel ab alio interpositas si al̄ erat dignus resignare non tenet. sed d̄z penitēre & tunc non tenet corrupta c̄. e. m̄d̄o. **S.** si vero erat indignus resignat teneatur quia tunc huiusmodi p̄cc̄s seu obsequia succedunt loco p̄c̄ij l. q. i. s̄unt nonnulli. **E**t con. **Al.** vt ibi. **B.**

Quid si quis etiam sine pecunia obtenturus erat ordinem vel beneficium & in pecunia data fuit. **R.** fm **Imo.** Si alius dedit pecuniā dūz in non ordinatois non est symonia ar. l. q. 6. §. vlt. **S.** autem ipse ordinatus dedit. symoniacus est. **A.** **L.** **E.** tam si sine pecunia habiturus erat ordinem vel beneficium fm cū. **In** no. & in sū. co. ii. q. 8. **Q**uod intellige nisi gratis aliquid daret. vt. **S.** symonia. l. §. 6. **A.** ar. l. q. 2. **P.** pio. & q. 5. si quis obiecerit. & c. vlt. & q. 6. c. 1.

Quid si pecuniā p̄ me nesciente promissam postea solui. **R.** **S.** sicut symoniacus debet iudicari. qz in maleficijs r̄n̄ habito retrotrahit & mandato comparatur sicut notatur extra co. sicut tuus. **A.** **In** gl. **B.** **In** hac t̄m symonia fm **L.** **A.** **C.** & v̄b. ep̄s potest disp̄sare. **A.** **B.** in sū. co. ii. q. 9. in hodie si aliquid datū fuisset collatori nullus posset dispensare nisi papa. v̄l si esset datum ē alteri q̄m sine illa datione nō fuisset al̄ habiturus ordinem v̄l beneficium vt patet ex p̄allegatis c̄ usagantibus. **B.**

Quid de his qui p̄ hypothesim dū p̄cederēt sp̄m sanctitatis p̄mor̄ sunt ad ordines & beneficia nulla interposita d̄itione vel pacto. **R.** fm **Ray.** Non tenent resignare. s. **u 3**

folū ad agendū p̄niam eſt eo. man dato. **A.** Hoc verū niſi aliſ non ſit idoneus. **I.** n. c. n. r. enūciare tenet. l. q. l. ſiquis neq. **B.** Tho. ſa. fe. q. 100. dicit hypocrītiā non eſt ſymoniaciū. **A.** Hoc verū quo ad eccleſiā. Secus quo ad deū quod hypo crīta ex ſpūalibus querat humanū fauorē. et ſic ſymoniā mentalē cō mutat. l. q. l. ſū nonnulli. Et idem quod hic notat in ſū. eo. ii. q. 61. **B.**

C. An̄ ab ordinādo vel eligēdo aliqua cauſo vel p̄miſſio pen poſ ſit. **B.** **Fm Ray.** Ante ordinatiōē ſeu et electionē ab eo qui eligēdo eſt nulla cauſo vel p̄miſſio pen p̄t et ſi ſit ſymonia e. q. videt ſacē ad hoc vi eligat. **S.** q. 3. alia. **Fz** p̄ electionē b̄n̄ poieſt. q. tūc n̄bil ſpe rat ab eis. d̄m̄. non ſiat. ex p̄cedē ti pactione. **S.** q. 3. artaldus. **A.** **Fz** in ſum. eo. ii. q. 13. **Fm Ray.** et **gl.** et **Doſt.** Sed vi ibi patet aliqui dīce tum q̄ ſuperioris pōt̄ exigere cauſō nē et ante electionē. qz auctoritas ſuperioris tollit vitū. Sed primū dicit̄ verus v̄. qz per hanc cauſō nē videt̄ cōſentire electiōi d̄ ſe fa ciende. et iō talis electio tanq̄ abi uoſa eſt irritanda eſt de elec. cum poſt penam. **B.**

C. Quid ſi aliquis nō habens tū lum rogat aliquē p̄b̄yerū vi pre ſentet eum ad utilit̄ eccleſie ſue. et promittit ei q̄ nunq̄ in ipſa eccleſia petet aliquid. et ſic ordinatur. **B.** **Fz Ray.** Symoniā cōmittit. et niſi cū eo fuerit diſp̄ſatū. nec ad ſuperio res ordines d̄z aſcendere nec i ſu ſcripta **Fm** rigorē canonū miſtra re eſt de ſymo. p̄uas. 3. **Hec** excu ſat per ignorantia iuris. vi ibidem colligitur et ſolus papa diſp̄ſabit

cum eo. qz ſymoniacus eſt in ordi ne in in ordinibus ante rite ſuſcep tis poterit **Fm** v̄. p̄ eſm diſp̄ſari **A.** Idem in ſū. e. ii. q. 70. **B.** Cete rā ordinatoz p̄dicto mō eſt ſuſpen ſus a collatiōe ordinū ſimuliter et p̄ntator ab executione eſt. eo. ſigs ordinauerit. **A.** **Fz** **df.** Si quis or dinauerit ſeu ad ordinē preſentauerit aliquē p̄miſſionē vel iuramē tū ab illo recipiens q̄ ſup p̄uſiōe ſua non inquietz eundē ordinator a collatiōe preſentatoz v̄o ab execu tione ordinū p̄ tricennū. et ordina tus ab ordine ſic ſuſcepto d̄oet d̄ ſpenſationē ſuper hoc p̄ ſedē ap̄li cam obtinere meruerint nouerint ſe ſuſpenſos. **B.** Quid de illo qui ſcū eſm ſuū ſymoniaciū qui in pre cipit ei q̄ recipiat ordines ab eo. vide ſupra ordinatoz. **S.** p̄.

ymonia iij. **iz**
ad beneficia ſeu et dignita tes. de quo plura potes colligere in precedenti. c.

C. Hūc queritur. Quid ſiquis ha bens ſſas ſup p̄uſiōe alicuius be neficij recipiat aliqua penſionem vel aliquod beneficij vt renūciat literis. **B.** **Fm** hoſti. Si ex pacōe partū p̄ aliquo t̄pali ſiat huiusmo di renūciatio. ſymoniaci eſt. Si v̄o ex oſſo iudicis vel bonis viris medianibus pure renūciat. et ex altera parte aliqd̄ t̄pale detur ei ſi eſt ſymoniaciū. vi colligit̄ eſt d̄ renū. ſane. et c. veniens. et eſt d̄ pacē. cū p̄udem. **A.** Idē hoſti. addu. **Fz** v̄o aſſignat beneficij ſpūale. Ita q̄ etiam ex pacto renūciat dicens ſſas nō eſt ſymoniaciū eſt de reſcrip. ad audentiam. et quia ad b̄ tenet et is

eſt in eſt. **Con.** **Inno.** vt in ſū. li. 1. n. 1. q. 20.

C. An̄ reſignare aliquid ſpūale p̄ pecunia vel ex pacto ſit ſymonia ci. **B.** **Fm** **Doſt.** Sic eſt eo. quere. l. et eſt de reſt. veniens. **Dare** eni intelligit̄ qui quod ſibi cōpetit remittit. **S.** q. 3. alia. Idem hoſti. et ſacit ad hoc. **S.** ſymonia. l. 9. 4. **A.** Idē in ſū. eo. ii. q. 19. Et hoc intellige **Fz** dicta in **S.** p̄cedemū cū adduō. **B.**

C. An̄ qm̄ recipitur monachus l̄ canonicus vel cōſecratur eſus et huiusmodi poſſunt exigi quedam ex p̄uſiōne. **B.** **Fm** **Al.** Si obſer uat aliqd̄ tale per exactiōē iudicij vel per violentiā vel pactum ſiue antea ſiue poſtea. ſymonia eſt nulla cōſuetudine obſtante. **E.** c. 1. et c. ſicut p̄ certo. Si v̄o ſponte offerat rōne cōſuetudinis vel caritatis et ſi fuerint excuſati p̄ ſpūale benefi cium uō eſt ſymonia. l. q. 2. **Ep̄io.** et c. **Loſt.** 9. **Nō** ex triſticia aut ex neceſſitate. Et ſi illi qui ſolent b̄ re cipe nō poſſunt hoc exigere ex con ſuetudine tū poſſunt monere illos vt bonas conſuetudines ſeruent nō ai debēt eos artare p̄ ſubtracōnez ſac̄oz et huiusmodi. ſed tū p̄ ſupe riorē cogendi ſunt eſt. e. ad ap̄lica. **Satis.** con. **Th.** ſa. fe. q. 100. **Pe. hoſt.** et **Inno.** Et ſimilem queſtiō nē determinans idē **Tho.** in quoli bet d̄ ſic. **Luz** in diſpenſatione ſa c̄oz ſeu alioz ſpiritualū aliqua recipiunt. vt ſymonia enūciat tria ſunt neceſſaria. Primo vt b̄ ſiat p̄ ceſſione iuris diuini vel humani aut ſaltē pie conſuetudinis. 2. vt ſit pia intentio et non corrupta. 3. vt ſit forma honeſta. ſ. vt non requiratur ante p̄j officij exhibitiōnez ne

pactū interuenit videat. ſed exple tot officio poterunt exigi. Si ergo illa tria cōueniant ſecure recipiat archidiaconus paraſernum pro ſtallatione abbatis et huiusmodi et ſimuliter ſi grans offerat. **A.** Idē in ſum. eo. ii. q. 31. **B.**

C. An̄ poſſunt recipi nūmi criſ males. **A.** l. q. p̄to criſmate. **dan.** **B.** **B.** Non excuſantur a crimine ſymonie. et illi qui rei nomen et tē pus ſolationis mutantes nummos quos primo criſmales eo q̄ p̄to criſmate ſiue criſmatione darent. et paſcales. **A.** Idem ſunt quod criſ males ſic dicit̄. quia conſueuerunt recipi in paſcale criſmationis. vt in. c. j. alle. **B.** et c. 3. conſuetudines medie quadrageſime nuncupant. **A.** quia hoc tempore quadrageſi me hos denarios exigebant ante criſmationis tempus ad pallian dum ſymoniā. vt in. c. quod ſequitur. **B.** eſt. eo. intantum.

C. Quid ſi aliquis dignus p̄moue ri dat aliquid ianitorū. vt eum per mittat intrare ad eſm ad petendū conſirmationē electiōis. vel aliqd̄ huiusmodi. **B.** **Fm** v̄. Non eſt ſy monia ſi non det corrupta intentio ne. vt. ſ. per interceſſionem illoz quibus dat conſequatur quod in tendū. Et idem credo ſi det aliqd̄ ſamulie epi ne videatur auarus. et vt facilius habeat accessus. aut etiam de largitate laudetur licet talia poſſunt fieri cum peccato vt ſi ſiant cauſa iactantie vel inanis glorie. **A.** Idem in ſum. eodem. titū. q. 35. **B.**

C. Quid ſi aliqd̄ det alicui laico aliquid vt non moleſtet vel impe diat electionem. **B.** **Fm** **Ray.** Si uu 4.

nōdū erat ei ius questū. q. s. nō
erat electus. credo symonia com-
missam. Secus si postq̄ electus
set. et eo dilectus. Idē Tho. fa. se.
q. 100. Et vide. s. symonia. i. s. xi.
q. 100. Et vide. s. symonia. i. s. xi.
q. 44. vbi et addit fm glo. Ray.
q. si aliquis nullam ius habens i
electione impediret simpliciter ne
fieret electio aliqua. posset capm
lū redimere vexationē suā. Secus
si impediret ne de illo fieret.

Z Quid si clericus qui vult recipi in
canonica alicuius ecclesie dei illi
bona sua. p. fm Inno. Si largiat
cum cōditione vel pacto vt recipi-
atur in canonica et illa fructu pro
prebenda. symonia ē. Si vō pura
intentione deuotionis offerens rogat
q̄ admittatur. et q̄ bona oblata li-
ceat sibi habere. p. pbēda et electio pu-
ra intentione presentiam non est sy-
monia. Vb si dans tali intentione
ducatur p̄cipaliter vt p̄ ipa habeat
sp̄ialia et illi alter non reciperent
eū. ex utroq̄ pte ē symonia. sed in-
mentaliter. Lon. hosti. A. De pre-
dictis est casus formalis in. c. ma-
nos. et eo. qd. et nota in sū. co. xi.
q. 48. B. De prebēdis at quas. d.
nono cōstitutio q̄ in eccl̄is pot̄ re-
tinere ius patronatus in p̄p̄tia l
ad tempus vt ipse vel heredes ei
p̄sentent que volūt ad ipas fm vō.

A. b. verū tpe p̄stitutionis de con-
sensu ep̄i et fratru si ibi sūt aliqui.
al nō posset tale ius retinere scdm
eā. vō. et in sum. c. xi. q. 53. B.
Quid si in fundatione ipsius ec-
clesie fiat talis constitutio. Autcū
q̄ dederit tantum in reddendū vel
tantam quantitātē q̄ possunt emi

possessiones talium reddidit rei
piat in canonicum. et quod dederit
beat pro prebēda. nūquid ē cō-
sumio licita. p. fm vō. Si fiat ita
q̄ non duret in p̄p̄tia sed ad tem-
pus. nec fiat in fraudem symonie
et ea sit intentio cōstituentis q̄ nō
p̄ rebus dandis s̄ p̄ principaliter p̄-
eulū dicitur augmentandū et p̄p̄
deuotionē dantis recipiat ad sp̄i-
tualia tolerari potest. vbi ille qui
recipitur sit dignus. A. Idē in sū. co.
ti. q. 53. B.

Quid cū dicunt sibi aliqui ca-
nonici maiores. Canonem nō po-
tes nos. Placeat tibi de meo
et mihi placebit de tuo. vel de eo
q̄ dicit. Namq̄ me vincte fiat aliqd
canonicus i illa ecclesia. nisi fiat te-
lis p̄ quo rogant. p. fm Ray. Sy-
monia ē cōmunitatē in vitro q̄ casu.
Nam canon dicit. Absit ois pa-
cilo cesset ois cōmunito. l. q. 3. quā
plā. Idē in sū. co. ti. q. 61. B.

Quid si dicat vnus canonicus
alteri. tu fusti exauditus in vna pe-
titione et ego vōdo exaudiri i alia
p. fm Ray. Si p̄ces sunt sp̄ia-
les non ē symonia. ar. 63. dist. quā
sancta. Si autem p̄ces sunt car-
nales vel ex pacto quondam sc̄b
vel nūc faciendū. symonia ē. l. o.
Et vt in sū. co. xi. q. 63. Que autē
dicant p̄ces carnales habet. s. sy-
monia. l. 4. 15.

Quid de his qui cōsanguineis
suis conferunt b̄nficia principaliter
propter cōsanguinitatē. p. fm
Tho. fa. se. q. 100. Talis collatio
illicita ē nō in symoniaca. quia ni-
hil recipit. Si tamen aliquis det
beneficiū alicui hoc pacto vel in

hone. vt exinde suis cōsanguineis
p̄uideat ē manifesta symonia. ar.
et fa. eo. nemo. Et addit vō. q̄ si
quis cōsanguineo suo beneficiū
conferit vt ipse conferens magni-
ficet vt sit potentior. vel vt parēte
la eius exaltet et huiusmodi. symo-
nia ē q̄ respicit ipale vilitates. A.
Idē in sum. co. ti. q. 63. B.

Quia si pro pecunia. recipiat
aliquis ad seruendū i hospitali et
p. fm vō. Si in prediis cāb
sequat aliquis aliqd ius sp̄iale.
symonia est. Si aut nō sequatur
s̄ recipit ad b̄ solū vt seruiat. nō ē
symonia. s̄ al turpe sit dare vel ac-
cipere pro talib. A. Idē in sū.
co. ti. q. 75. B.

Quid de illis qui emūt vicia
vitiis monachi ad totā vitā suā.
p. fm vō. Non ē symonia. ex q̄
emptor nō consequitur aliqd sp̄iale
A. Idē in sum. co. ti. q. 76. vbi etiā
addit fm eundē. Ad in est securū
emere nisi p̄babiliter dubitet cui
cōditio melior sit. s. vendētis au-
tmentis. B.

Curā sacerdos possit vendere
officiū ponādi aquā b̄ndictā p̄ pa-
rochia. p. fm vō. Si talis sacer-
dos de cōsuetudine habeat q̄ tale
officiū possit retinere et ē per aliu
exercere et proventus accipere. si
est symonia si illud cōmunit ad fir-
mā. al symonia est. vel salte turpe
lucrum. A. s. q̄n non p̄suevit ex eo
habere. p̄uentū. quo casu est vera
symonia. cū vedat officii sp̄iale.
Et idē q̄ p̄suevit habere. p̄uentū
et vedit non p̄uentū sed officii. vt
pot̄ colligi ex dicit. s. symonia. i. s.
2. cum additione. B.

Curā qui dat pecuniam vt eli-

gal in impatore vel in rectore ali-
cuius ciuitatis cōmunit symonia.
p. fm hosti. Symonia cōmunit qz
p̄as sp̄iales est. A. Idē in sum.
co. ti. q. 79. Et hoc verum ē iquā-
tū ois p̄as deditur a deo Ro. 13.
Sed in p̄as deputatis principaliter
ad regimen. terrenoz magis
terrena q̄ sp̄ialis vocat. et dicitur
a sp̄iali. qd. dist. cū ad verū. Ideo
verius videtur quod sequit. B.
Sed verus est q̄ est turpe lucrū
n̄ symonia. qz p̄as terrena non ē
quid sp̄iale. vt. j. forulegiū. i. s. xi.
qui incipit. Virum diuinatio for-
tum. v. Quarto.

Ymonia iij.

quo ad fructus b̄nficioz
Quid de ep̄is qui ecclesias p̄erit
reuenit sibi fructibus vel aliqua
eoz pte. p. fm Ray. distingue cā
Inno. Nam si ille qui dat bene-
ficiū anteq̄ daret non percipiebat
p̄uentū. s̄ ex datione b̄nficij con-
sequit eos non est dubiū internū
re symonia. Si vō ante dationem
beneficij percipiebat p̄uentū. p̄t
quidē retinere ex iusta cā et neces-
saria. A. dummodo ex rōnabili cā
p̄ b̄ stauerit. vt in. c. vt nostrū. d. q̄
j. Debēt in p̄lati statū tale facere
de p̄sensu capituli fm Ray. hosti.
Hosti. et Ber. vt in sū. l. l. u. i. q. 69.
B. sed non pot̄ tenere si conuenit
a cum eo qui recipit beneficiū seu
cū alio mediatore. ut p̄cesso b̄nfici-
o ip̄e retinere sibi p̄ouēt. et vt
eccl̄e. b̄nficij. sine dimi. 2. vt in m. i.
fi. et de censu. p̄hibem. i. q. 3. si q̄
p̄bendas. Sed b̄ nō q̄ p̄lati non
p̄nt retinere bona eccl̄iaz vacantiā
nisi vt d. s. b̄nficiū. 1. s. i. A. Idē

di q̄ illa retio nō pōt fieri sine in
sta cā. vt dicitur est. Dicit in Hoff.
q̄ planus nō pōt sic retinere fructu
oium beneficij simul nisi hoc p
indulgentia obtinere. et de s. fig.
tua nobis. S3 hosti. dicit q̄ eade
rōne q̄ de vno beneficio hoc fieri p̄
posset simul fieri ex cā d duob⁹
aut plurib⁹. vt in dca. q. 69. B

Clericus possit videri ad
tēpus fructu beneficij sui. B. Licet
ē ad tēp⁹ modicu. et ne pla. vi. su.
c. si. S3 ad totū tēpus q̄ venditor
tenet beneficiū nō ē pbibitū. nec tñ ē
honestū. Et intelligēdum sp̄ ita q̄
nihil spūale interueniat. et de rez
pmu. ad qōnes. Pōt tamē gratis
ei curā aiarū pmunere. vt. j. §. pl.
B. Idem in sū. li. i. tit. 2. q. 2. scdm
Ray. et glo. B. vide. s. locatio. §.
fi. B. Ibi tangitur aliquid spūale
erga p̄cessionē reddimuz locoz
religiosum. B

Clericus liceat clerico ecclesiā suā
locare in totū. B. Si loco tibi ec
clesiā. et tu cū sis presbyter locas
opas tuas vt ibi officiu n̄ habun
tus ibi aliter aliquā iurisdictionē
nō cōmittis symoniam. ar. li. q. 1.
caritate. Et nō q̄ fm vō. nō h3
hoc locatio et p̄ductio. s3 d3 fa
cere p̄sbyter gratis officiu. et ille
gratis expensas puidere. B. De
hoc dicitur est. s. symonia. i. §. 7.
et §. 24. i additionib⁹. B. Porro
sicut ait Hoff. si locatio fiat vltra
tempus vite locans nō valet vltra
q̄ cleric⁹ in beneficio p̄pat vsufru
ctuario qui. s. non ē nisi ad vitam
16. q. 6. illud. ita tñ q̄ fm Inno. si
locatio facta fuit noie eccleie et vt
lier successoz tenet ad illam. et d
solu. c. 1. 10. q. 2. B. ius. et. li. q. 2. q.

cūq3 suffragio. Si aut locatio fa
cta est noie ipsius cuius ē ecclesia et
non intendebat ecclesiam obligare
nō tenet successoz. B. Acc etiam
heres locatoris scd3 cū. Inno. et
in dicit. q. 2. B. Qd si p̄ductor suū
emptor: iam aliqd soluerat. tunc
scdm hosti. tenet successoz bfe ra
tū in quātū pecunia versa ē i vltimā
eccleie. vt in dco. c. i. Nota etiā hic
q̄ h3 rector eccleie possit quōq3 loca
re eā vltra tēpus vite. nūq̄ pōt h
canonicus. dico vltra vitā suā lo
care p̄bēdā. B. h fuit dicitur In
no. dicitur q̄ p̄dictas locationes
pōt facere minister seu platus ec
cleie. ita q̄ successoz tenet habere
ratū scdm p̄dictā formā. S3 in ca
nonico p̄bendario secus dicitur
q̄ ille nūq̄ pōt locare p̄bēdā suā
vltra tēp⁹ vite sue. s3 de illa pos
sit agē et p̄ueniri sicut legitur ad
ministratoz. vt i dicit. q. 2. B. Ad
istā mām facit. s. locano. §. pl.

Pone qd p̄clat vendidit oēs
obuicōnes eccleie. qd erit de eo qd
p̄uenit ex iurisdictione. B. scd3
hosti. Cōmodum iurisdictionis
transit cum alijs nisi fuerit excepta
iurisdictione p̄ se tantū iurisdictione vē
di nō pōt nec debet. B. Idem in
sum. li. i. tit. 2. q. 3. B

Clericus rector eccleie presbyteris
quos ipse cōducit vel illis quibus
locat fructus eccleie possit cōmittere
re curā aiaz. B. scdm hosti. puto
qd sic. dūm gratis et sine pactio
ne aliqua et interueniente auctorita
te epi. et de offi. vica. ad hoc. Ar
detur etiā qd sine epi auctoritate.
s. iminere. p̄fectioe necessaria pos
sit cōmitti ad modicu tps. s. p̄ vni
vel paucos dies. s3 nō dū. 10. q. 1.

potē. q̄ neq3 pegrinari pōt sine
epi. de p̄se. di. s. non oportet
extra de voto. magne. B. Idem i
sum. co. li. q. 4. B

Utrum plati possint vices suas
sub annuo censu concedere. aut et
possint quotam recipere. vide. j. vt
earus. §. antepl.

Ymonia v̄ circa
sine
ra. Arū si aliqd det. p̄ exegit
morum cōmutat symoniam. B.
scd3 Hoff. et hosti. Pro huiusmo
di nihil d3 exigi. s3 pie debent cō
suetudines obseruari. et eo. ad no
strum. et. c. cum in eccleie. B. scd
prius gratis collatōe. affymonia
est. dicit. c. cum in eccleie. B

Quid si apud ecclesiā sint diu
sa cimiteria et taxet pro quanta
pecunia quis ponat in tali cimite
rio. B. fm hosti. Symonia ē. et
eo. vduimus. et. c. sicut. Et eodē
mō si p̄ pecunia crux spūalis poue
tur ad funus. vt in dicit. c. auditi
mus. B. Idem in sum. li. i. tit. 1. q.
33. B

Quid si cleric⁹ consueuerit ha
bere lectum vel pannos. equū vel
huiusmodi de morte. et ante por
tationē faciūt pactū de redimēdo
B. scd3 hosti. Quia hec pacta sūt
licitū est. Sed si nollet sepelire cor
pus nisi fiat eis cautio de redimē
do tale pactum ē. B. fm Burcar
dū. vt i sū. co. li. q. 34. B. Sed in
talibus prius sepeliatur corpus et
postea agat contra heredes vel d
tenozes. et eo. ad apostolicā. B.
Idem in dicit. q. 34. B.

Quid cū datur pecunia cleric⁹
vt vigilent sup defuncto vel dicat
p̄latria. B. scd3 hosti. Si recipi

ant pecunia vt vigilet h3 ad vigili
as sequatur oratio nō ē symonia.
Si aut d legendo p̄latriū pacū
faciant symonia est. B. Idem in
sum. co. li. q. 40. B

Quid de p̄cessionib⁹ quas faci
unt aique collegiate eccleie i cre
quijs mortuorum data vel p̄missa
aliqua pecunia siue quacūq3 re
ipali al nō facturi. B. scdm Ray.
Si tenent ad huiusmodi p̄cessioes
ex officio. sic exgere aliqd symo
nia est. i. q. 3. videntes. Si vō nō
tenent. dic vt. s. symonia. i. §. 2. q.
incipi. Arum sacerdos possit ce
lebrare. B. et ibi de hoc clausus in
additione. B

Utrum licitum sit statuere qd p
cessio fiat pro pecunia. B. scdm
Ray. Si statū factū sit per vba
affirmatiua. puta quicūq3 relique
rit collegio decem. habeat pro ces
sione. et al ad eam nō tenebant. n̄
est symonia. Si autē statū factū
sit p̄ vba negatiua. vt q̄ nulli fiat
p̄cessio nisi reliquerit tantū symo
nia est. q̄ tollit officiu pietat. s. q̄
p̄cessio nō fiat gratis vel pro mi
norī sūma. ar. et de iuriran. sic
l. et. 1. Lon. Tho. fa fe. q. 100. Et
quod etaz in p̄cedenti. §. dicit. B.
P̄dictio cō. et B. vt in sū. co. li.
q. 41. B. Si intelligēdū ē vtruz li
ceat cleric⁹ recipere pecuniam vt iter
fit exequijs seu et extreme vncio
ni. B. facit qd notatur in sum. co.
li. q. 42. B.

Quid si dentur vel relinquātur
annui redditus p̄ faciēdo anni
uerrario vel pro sepulmo sine pro
tricenario. vel celebrando aut orā
do. rñ. s3 Hoff. In oibus talibus
distinguedū est. quia si detur tem

perale pro spiritali tanq̄ appre-
ciatio eius. symonia ē. Si rō n̄ det
tanq̄ p̄cipale p̄ciū. s̄z vt idicauit
duotōis p̄ elemosyna licitum est.
r̄ idem in oibns s̄sibus q̄oibus.
A. De his dic clarior. Nam Inn.
in. c. qm̄ enormis. et ne p̄cia. vi.
suas. dicit q̄ meritorū ē p̄stare
in aliqua ecclia redditus aliquos
vt ibi fiat anniuersariū alicuius. r̄
illa p̄stitutio p̄t fieri p̄ illos qui de
bent facere anniuersariū. extra de
preben. significans. Sed donato
ri reddituum nō h̄z cōsumere. uec
sub p̄ditōne redditus dare. qz do
natori non h̄z p̄ditōes sp̄iales ap
ponere sed sp̄iales. vt redēptōem
capitō. 10. q. 2. B. ius. 12. q. 2. auz
Sed Hosti. super eo. c. qm̄. n̄ pla
cet hec s̄tia. dicens q̄ sic infirm̄ ef
sent symoniaci. Dicit et q̄ s̄ om̄s
p̄t ip̄i rei seu fundo sine reddub̄
imponi. Et subdit. Tunc tan̄ est
q̄ ita diceret. Relinquo tali ecclie
x. libras super tali domo. vel ducē
tas libras ad emēdas. x. libras an
nuas. inter illos n̄si qui anniuersa
rio meo intererint r̄ officiauerūt
secundum consuetudinem ecclie
diuindendas. r̄ rogo p̄clauz sine
capitulū vel p̄uentū p̄dicte ecclie
sic vt anniuersariū meū faciat. vt i
dicia. q. 41.

Ymonia. vj.

quo ad religionem. Quid
fiet quando in aliqua religioe plu
res sunt recepti vel recepte symo
niace. r̄. fm̄ Ray. Si symonia fuit
p̄missa ip̄is scientibus. debent de
suo monasterio expelli sine spe re
stitutionis. r̄ debent ad agendam
penitentiam perpetuam in locum

artoris regule retradi. r̄ eo. qm̄
symoniaca. Et si non inueniuntur
oī regula debent mutari aliō mo
nasterium eiusdē regule. quod si n̄
poteat p̄mode fieri fiat saltem ad
tempus. ar. 81. dist. valet. r̄ postea
recipiantur de nouo. Si aut̄ symo
nia fuit cōmissa ip̄is ignorantibus
sufficit q̄ renunciat loco. r̄ postea
poterunt recipi de nouo m̄ntaḡ m̄
p̄uoribus locis. extra eo. ex istina
tione. Idem Tho. fa. fe. q. 100. Et
intelligunt Ray. r̄ dō. q̄ p̄dicti
rigor seruandus ē et in occultis sy
moniaco r̄ in foro p̄nti. h̄z non
constat de crimine p̄nti. Inquisi
tionem vel in forma iudicij ar. in dīo
tō. c. qm̄ symoniaca. quod n̄b̄l lo
quitur de accusatōne vel inquisi
tione. Sed cum talibus fm̄ Ray. p̄
dicit q̄ in fauorem religionis ep̄s
p̄t dispensare r̄ in ordine r̄ in lo
co. A. s. religionis vt ibi remane
ant vbi recepti sunt. r̄ in ordie. a.
ip̄ius loci videlicet p̄rio vel secun
do r̄ huiusmodi. vel et in ordine
s. clericali vt habeant eius execu
tionē. vt p̄t colligi ex postis i. s̄l.
li. 1. ti. 1. q. 18. B. Similiter p̄t dis
pensare capitm̄ vel p̄clauis eorūz
dūm ip̄i non fuerūt p̄ncipes symo
nie. qz cum ex hoc sint puniendī.
non debent ex eodē facto p̄uile
gium obtinere. imo videtur am
plius potestate recipi tales r̄ alij
ar. et de elec. bone. A. Et aut̄ dicit
q̄ et oibns p̄dicatis a p̄ncipio ca
pituli p̄t ep̄s dispensare. vt in s̄l.
eo. u. q. 18. vbi hec notatur. Sed p̄
mā dicunt verius vt per. c. qm̄ sy
moniaca. et eo. B. Et nota hic s̄z
A. q̄ si monasteriū ē ita tenet q̄

non sufficit suis exp̄tis. p̄nt in re
cipiendo h̄c intentōez recipiēdi
sp̄ialia. r̄ et oblatō sp̄ialibus gra
tis possunt exp̄umere r̄ pacisci d̄
determinata sūma sp̄ialia. Satis
es. Tho. fa. fe. q. 100. Ray. r̄ v̄b̄.
dicentes q̄ si recipiendus p̄mitat
inuatiū in sua vita n̄si p̄ exp̄tis
suis. non ē illicitum. Idē Hosti. r̄
Hosti. Et q̄d vt dicitur extra eo. qm̄
symoniaca. ibi. sub paupertatis p̄
textu. intelligunt fm̄ Ray. cū hoc
dicebant in fraudem vel s̄z Hosti.
qm̄ nō gratis offerunt sp̄ialia. ita
s. q̄ postea dicat ei q̄ ferat secum
necessaria. sed potius qm̄ recipien
tes faciunt certū pactū de sp̄ialib̄
ad sp̄ialia. A. Vtrūq̄ vez ē vt qm̄
fice p̄antur sp̄ialia a non indigen
tis. qz hoc cāu cessat cā licite pe
nitōnis. s. necessitas vel qm̄ n̄ graz
offerunt sp̄ialia. Unde r̄ Imo.
dicit q̄ non h̄z aliq̄ recipere sub
ista forma. Recipimus te in s̄rem
si demeris vnde viuas. qz dōa ec
clesie nō sufficiūt nisi nobis. Et q̄d
sequit̄ n̄ ē dicit Inn. s̄z Ray. vt p̄s
in sum. eo. u. q. 49. B. Unde fecit
dū Imo. p̄sūdū ē igredientib̄
q̄ q̄ dant sine pacto dent. r̄ p̄nci
paliter pp̄ deū. ar. 16. q. 6. d̄ lapsis.
¶ Quid si is qui p̄ symonia alie
nam ignorans igressus ē religio
nem vel et obtinuit b̄ficiū. r̄ post
q̄ sciuit non statim renūciauit. A.
s. ministravit in ordine suscepto.
r̄ alij suscepit. vt in sum. eo. u. q.
29. B. r̄. fm̄ v̄b̄. Credo q̄ ep̄s p̄t
dispensare. qz h̄z grauiter peccauit
in scādum veritatē nō ē symo
niacus. A. Hodie non vt q̄ ep̄us
possit disp̄sare quo ad ordinatos
symoniace h̄z ignorat. vt. s̄. symo

nia. 2. §. 1. in additōne. B. Nō n̄
credo q̄ abbas vel cap̄s possit cū
talibus dispensare nec recolo hoc
eis esse p̄cessus. A. Idem in dicit
q. 29. B.
¶ Quid de monasterijs vbi non
sūt pacti sed taxatum ē qm̄ annuz in
grediens debet dare. B. s̄z hosti.
Talis taxatio reprobat extra eo. si
cur. p̄ certo. r̄. c. in t̄m̄ in si. Et idēz
si fiat pactū de obseruando cōsue
tudinē. qz symoniaci ē. extra eo. ve
niens. Idem et si receptio fiat gra
tis r̄ postea p̄pellat ad seruandū
p̄suetudinē. et eo. audiamus. r̄
c. Jacobus. A. Hoc vez qm̄ p̄pel
litur ab ip̄is recipientibus quibus
n̄b̄l dandum ē qm̄ requirunt vt d̄
bitum ē rōne p̄suetudinis. s̄z n̄ p̄
superiores bene possent p̄pelli ad
laudabilis p̄suetudinis obseruan
tiam. vt p̄s. s̄. symonia. 3. §. 3. r̄ i. s̄l.
eo. u. q. 31. Elbi et additur s̄z Ray.
r̄ alios q̄ i huiusmodi semper a
specie mali abstinentiam ē. Si autē
absq̄ p̄ditione r̄ p̄pulsionē datur
gratis q̄d p̄sumit est. non ē symo
nia. s̄z de intentōe deus iudicat. A.
Idem q̄d in hoc. s̄. notatur in s̄l.
eo. u. q. 51. B. P̄t aut̄ p̄dicta ta
ratio locuz habere. vt. s̄. symonia
3. §. 8.
¶ Et nūqd postq̄ puella gratis
ē in monasterio recepta. r̄ sūt pan
peres. an pater teneat ad aliquid.
B. fm̄ hosti. Algere p̄t p̄ patrē p̄
alimentis filie. vel si pater decessit
agant ad partem sue hereditatis.
vt in h̄st. de sanc. ep̄is. s̄. nullam.
col. 9. A. Idem in sum. eo. u. q.
51. B.

¶ Pone q̄ aliquis timens nō re
cipi dixit abbat. si vellet me reci

pere dare vobis bona mea. abbas habito p[ro]f[er]o recepit e[um] et ille dat sua. R. fm v[er]b[is]. Credo q[ue] sine int[er]u[er]tu illius p[ro]missionis fuerit recept[us] siue non. symonia e[st] saltem ex parte offerentis. sicut notat Lancre. et eo. nobis. Et con. Ber. et Hostie. Nec pot[est] remanere in illo m[od]o asserio. nec data repetere. cum sit inur p[er] ca[us]a. Et q[ui] dans igredit[ur] aliaz religionē. debent ei data reddi. et eo. veniens. B. Tenet in ad aliud transire si ad religionē se obligauit. ar. et d[icitur] regu. p[ro]rectu. A. Idē q[ui] in b. s. nōt in iu. co. n. q. 55. B.

5 **Quid si recipientes exp[er]serunt p[ro] ditionē de dandis. et ille timēs repellit si tradideret. tacuit p[ro]ponēs nihil dare. et sic ingressus ē nūq[ui]d pot[est] tibi remanere. R. fm v[er]b[is]. Credo q[ue] non. q[ui] c[ui] nō p[ro]dixerit illicite pecuniam taciturnitas eius p[ro] consensu habenda est etiam i foro p[ro]p[ri]ali. A. Idem in sum. co. n. q. 56. B.**

6 **Quid si interponat conditio ex v[er]baq[ue] parte. et an p[ro] recipiatur vel acceptetur recipi v[er]baq[ue] pars reuocatur p[ro]ditōes. et sic grans recipit. R. fm v[er]b[is]. Credo q[ue] s[ed] d[omi]n[us] intēdōe non sit corrupta. Si aut[em] ante reuocatores iam fuisset recept[us] aut p[ro]missa receptio e[ss]et factus ē in dignus tali monasterio. A. Idem in sum. co. n. q. 57. B.**

7 **Quid si uentus aliq[ui]s p[ro]mittit alicui q[ue] post b[e]n[e]d[i]ctum recipiet e[um] si interim didicerit artem illam. v[er] si studuerit in scolis. et ex tunc recipiet e[um]. s[ed] nolunt e[um] inducere vsq[ue] ad p[ro]dicta. R. fm v[er]b[is]. Non credo symonia p[ro]mitti. q[ui] p[ro]inde est ac si dicerent. recipimus te induendus**

tali ip[s]e. d[omi]n[us] i[te]m reddas te idoneum addiscendo tale artificiu[m] v[er] talem sciam. con. Al. A. Idem in sum. co. n. q. 58.

8 **Quid de seruitute regulariū q[ue] nō vult eis seruire nisi p[ro]mittatur ei q[ue] post certū ip[s]e recipiant ip[s]um et sic p[ro]mittant. R. fm v[er]b[is]. Symonia ē. q[ui] ois pacto et p[ro]uenno ip[s]a lū cessare d[icitur] q. 2. S[ed] pio. A. Lon. Al. vt in. d. q. 58. B.**

9 **Quid si quis amicus medius p[ro]curat q[ue] filius alicuius magni recipiatur grans i aliquo monasterio et postea ille amicus sollicitat illū magnū q[ue] det aliquid monasterio nūquid licet. r[ati]o. fm v[er]b[is]. Si dicitur amicus non al p[ro]curasset illuz recepti. nisi q[ui] sperabat eum danuruz aliquid monasterio vel et si si sperauit s[ed] t[ame]n nunc petit aliquid dari p[ro] receptione illius symonia est. Si vero aliter sollicitat eum q[ue] sit deuotus. sicut et esse debet illi monasterio. et dilectōe orta ex receptione filij conferat aliqd monasterio non ē symonia. A. s[ed] tolerari pot[est]. d[omi]n[us] i[te]m licentio nō sit corrupta s[ed] e[um]. v[er]b[is]. et in sum. co. n. q. 60. B.**

10 **Quid de monachis qui dant aliquid abbatibus p[ro] habendis p[ro]curatoribus et huiusmodi. r[ati]o. secunduz v[er]b[is]. Symonia ē quicquid ē ibi aliqd sp[irit]uale. si p[ro]p[ri]o. notat app[ro]p[ri]etatem vel eam p[ro]ximā et p[ro]p[ri]etatem. A. sine datur de reb[us] monasterij seu p[ro]curatoris vel aliunde. s[ed] eun. v[er]b[is]. et in sum. co. n. q. 7. B. Et idē si darent ep[iscop]o pecunia ne reuocetur a p[ro]curatoribus. A. Idem in sum. co. n. q. 7. B.**

11 **Quid de fraternitatibus in quibus statuit ē q[ue] nullus recipiatur**

an si promittat vel iuret se danuruz annuarim t[er]m. r[ati]o. Quia huiusmodi fraternitates non pot[est] vere dici q[ue] sint religiones. s[ed] quedā p[ro]gregationes ad bene faciendum. nō h[ab]et hic locus symonia. q[ui]n potius si datio ip[s]a lū ab eis imponitur p[ro] facienda elemosina. vt p[ro] alendis paup[er]ibus. redimendis capuius et huiusmodi. laudabile ē. et tales p[ro] fraternitates bone sunt. 41. di. sigs despicit. et ar. 24. q. 2. sane. Et simi lūer si oportet q[ue] semel i anno vel mense p[ro]ueniant ad tracianduz de salute aie. et de agendis et p[ro] hoc fiant expense. iustum ē q[ue] ponant i ter se aliqd quantitatē. Idē p[ro] p[ro]dictas cās p[ro]dictuz statutum videtur licitū et bonum. T[ame]n ad omnes ambiguitatē tollendā fm Al. iustis est q[ue] statutum huiusmodi fiet sub forma affirmatiua. sicut dicitur t[er]m. ē. s. symonia. s. s. pe. A. T[ame]n s[ed] glo. Ray. nullatenus ē licitū p[ro]p[ri]e statutum fiat sub verbis negatiuis. vt in sum. co. n. q. 43. B. Sed turamentū nō opponat fm Ray. p[ro] periculum p[ro]iurij.

Ymonia vij.

de pena et dispensatione. Que pena eius q[ue] symoniace ordinata fuerit. r[ati]o. s[ed] Ray. Non recipit exco[m]m[un]icem. s[ed] ē ip[s]o iure suspensus quo ad se et quo ad alios. et si occultū sit et de symo. tanta. 31. di. s. verum. et sic intelligit. 1. q. 1. repetunt. Et hoc q[ue] caracter ē h[ab]et surinuum. Et nō ē solū suspensus ab ordine quē symoniace suscepit. fm Al. s[ed] et ab actibus oium alioz. Idem Anno. et addit q[ue] et in ip[s]a lūibus. et per p[ro]sequē p[ro] d[omi]n[us] adm[in]istratōem

gl. diff. eos. Item h[ab]et puniri de positione et infamia si de crimine cōfiterit. 15. q. 3. sane. extra de accusa. inquisitio. Itē nō pot[est] repetef pecunia quam dedit. eo q[ue] turpis dedit. 14. q. 5. non sane. A. Idem i sum. l. 1. n. 1. q. 21. B.

12 **Que pena eius q[ue] ordinē v[er]b[is] b[e]n[e]ficiū p[ro]tulit symoniace. aut eniaz eius qui fuit mediator. r[ati]o. secundū Ray. Si ē manifestū ip[s]o iure suspensus ē et quo ad alios extra co. accusati. 31. di. s. v[er]b[is]. Si v[er]o ē occultum suspensus ē quo ad se t[ame]n. sicut et quilibet criminosis. non t[ame]n quo ad alios. ar. extra co. et si que stiones. et c. veniens. et c. ex me. Et quid imponet p[ro] suspensioez. v[er]b[is] s. suspensus. per iouez. A. con. In no. vt in dicta. q. 21. B.**

13 **Que pena eius qui recipit simplex b[e]n[e]ficiū symoniace. r[ati]o. fm Ray. In primis q[ue] et suspensus eo mō quo in p[re]cedenti p[ro]mo. s. dicitur ē. Itē tenetur renūciare beneficio et restituere oēs fructus p[ro]ceptos et qui percipi potuissent. 14. q. 6. si res. extra de resti. spo. gratis. et vt dicitur ē. s. restitutio. 1. s. s. nisi illos quos expendisset in vtilitatē ecclesie. Itā et qui dep[re]dandi aio accessit ad negocia mea h[ab]et cōtra me actionē. et licet n[on] habeat in id quod sibi abest. h[ab]et t[ame]n in id in quo ego locupletior factus sum. ff. de neg. ge. si pupilli. s. sed et si quis. Et eodem modo tenetur ad restitutionem ille qui non misit symonias. tamen alius p[ro] eo sciente et p[re]sentante cōmisit. vel si p[ro] ignoraui et postea q[ui] sciuit non stanz renūciavit. Talis t[ame]n non tenetur de illis fructibus quos perce-**

plē dīa fuit bone fidelē possessor
q̄ t̄ iam cōsumpti sunt sed de extra
nibus un. L. de rei ven. l. certum. si
cur dchē i supra restitūo. i. §. 5. A.
Et ibi. r. i. §. se. de his fructib⁹ r̄ sū
pūb⁹ dicitur latius i addūo. B.
Con. satis Hoff. Hoff. r. Tho. A.
Con. r. Al. dicit. q. 11. B. Joz. G.
nis symoniachus i beneficio si occi
dā est n̄ sit suspensus ipso iure sed su
spendendus. i. q. 3. c. primo. r. r. 2.
tū rōne illius bñficii symoniace q̄
sū nō ministrat sine peccato. ne
q̄ spūaliter neq̄ temporaliter. A.
Sed ab alijs beneficijs non symo
niace questus non erit suspensus
scdm̄ Jmo. in dca. q. 11. B. Sed
si notorium ē ipso facto ē suspensus
ab acibus omnium ordinū r̄ ab
administratione spūalium. vt Jm
no. dicit. sicut de symoniacō in or
dine. vtm. l. §. dchē l. A. Jdem i di
cta. q. 11. vbi r̄ addit. Ray. dicit de
symoniacō etiam i beneficio q̄ pu
nitur pena depositionis. s. ab or
dine r̄ bñficio. r̄ i familia. sicut sy
moniacus i ordine. et de accusa.
inquisitionis. Jo. in intelligit illud de
depositione nō ab ordine sed a bñfi
ficio crimine probato in modum
denunciationis vel inquisitionis. qz
si i modum accusationis deponer
tur ab ordine r̄ beneficio. sicut pro
alijs criminib⁹ regularit. Cū Jo.
videt p̄cordare Hoff. Et ē rō bpo
sitionis a bñficio scdm̄ est. qz non
possit agere p̄nam bñficio vel di
gnitate restit. vt. i. 3. dist. nerul. B.
3. **Quē pena eius q̄ recipit bñficiū
cū cura vel dignitate symonia
ce. R. fm Hoff. Præter nūc dicitur
penas i pximo. s. idē iudicium est
de eo. sicut de illo qui recipit symo**

niace ordinem. i. q̄ suspensus ē e
quo ad se r̄ quo ad alios. Cū ergo
executionem nō habeat. qd̄ agi
sūt de illo officio. suspensus agit. r̄
alias decipit. et de elec. dudū Ro
thomagensis. Et de ista m̄ habes
§. confessio. 3. §. si. A. Prædict̄ cō.
Al. vt i sum. eo. ti. q. 12. B.
**Alii symoniachus i ordine su
spensus sit q̄tum ad ea que sūt in
iurisdictionis. R. fm v̄b. Cum pene
non sūt extendende. ille q̄ symonia
ce recipit aliquē ordinē suspensus
ē q̄tum ad ea que sūt ordinis. s. 3.
si q̄tum ad ea q̄ sūt iurisdictionis.
Unde si al̄ habebat iurisdictiones
r̄ nūc habet. r̄ p̄t suspēdē. excōi
cāret ab excoicatione absoluet
huiusmodi. A. Jdem i sum. eo. ti.
q. 11. Sed tamen hodie circa hec
multa sūt inouata. cum omnia sy
moniacus sit excommunicatus.
vt. i. hoc. c. patebit. B.
**Quid agendum sit de pecunia sy
moniacē accepta. R. fm v̄b. A. vt
patet in sū. eo. ti. q. 13. vt potius s. 3.
Ray. B. Debet restitui illi ecclesie
cuius cōmuniā data ē et eo. d̄ h
aut. ar. 17. q. 4. si quis i ario. r. 17.
q. 1. si quis rapuerit. Et hoc cuz pe
cunia datur alicui. puta prelatō so
li. vel alij cuiusq̄. ita q̄ ecclesia non
ē i culpa. Si tñ ille qui dedit sit sa
cens hoc mō irregularis. assignan
da ē pecunia alteri monasterio ad
quod o3 cū trāsire. vt eo viuēt. ha
beat vsum illius. ar. 16. q. 6. de lap
sis. r. dca. c. si q̄ rapuerit. Postea
restituatur p̄noxi ecclesie siue mona
sterio. A. Jmmo videtur q̄ restitū
tio sit faciēda illi q̄ dedit. extra eo.
venies. R̄ndet Ray. Quidam di
cūt dispensatiue illud fuisse factum****

Alij distinguunt. q̄bus assentio q̄
firmiter i seculo ille qui dedit pe
cuniam. nō ē ei restitūo faciēda
sed ecclesie. vt. s. dchē l. Si v̄o tran
seat ad religionē vel iam ep̄s ad re
ligiosā r̄ transeat de illo monaste
rio ad aliud. d̄ restitui pecunia sim
pliciter r̄ possessiones saltem quo
ad v̄struam illi monasterio qd̄
legēditur. vt sicut habet onus ita
habet etiam emolumentum. dca
ē de lapsis. Jm. aut̄ dicit q̄ si dās
pecunias trāsiret religionē de mā
bonū esset reddere ei. dca. c. venies
Et sic sicut Jmo. p̄ B. c. nō loqua
tur de iuris necessitate. sed de veni
entate. r̄ idem v̄t etiam sentire.
Hoff. vt i dca. q. 13. Sed glo. i di
cto. c. de hoc. et eo. sentit q̄. c. veni
ens. loquit̄ etiam de necessitate tu
tis in sup̄ causa. s. quorūm collecti
um fuit culpa. Sicus si solus p̄e
lapsus vel alij particularēs. q̄ tunc
nō sit restitūo ei qui dedit etiam si
ingrediat religionē. s. 3. dat̄ religio
si ad quā trāsit solus quo ad v̄stru
am. ne sumi onerosus. J̄t̄ addit
Hoff. q̄ si dōnans errauit in iure
subuenitur illi r̄ restitūo fiet ei. et
eo. veniens. Et idem si adeo paup
er q̄ nō habere vnde viuat. vt i dca.
q. 13. B.
**Quid si ipm monasterium vel
ecclesia fuit i culpa. vt si q̄ dedit mo
nasterio pecuniam vt recipiat R.
fm Ber. Et debet restitui ei q̄ de
dit vt cū ea in aliud monasterium
hret. ne sit onerosus secundo mo
nasterio. ar. 16. q. 6. de lapsis. r. 17.
q. 1. si q̄ rapuit. et eo. venies. Nec
ecclesia vel monasterium debet cuz
tali fraude esse in lucro nec ex eo
dem sacro debet consequi penas r̄**

r̄ p̄nuū. ff. de neg. gest. sine here
ditaria. hec Ber. et ea. de hoc at
A. hoc melius p̄t patere ex dca i
precedenti. §.
**Quid si aliquis dedit pecuniam
p̄ habendo ordine. R. fm v̄b. Si
ipse nō habebat bñficiū ecclesiasti
cum. debet illa pecunia cedere illi
cathedrali ecclesie i cuius ignominia
data ē. Jdem Al. dicit. Si vero ha
bebat titulus alicuius beneficii ad
quem debebat gratis ordinari. illi
beneficio restituēda ē secundum
eum. Al. A. Jdem i dca. q. 13. ad
fi. B.
**Alii cū symoniace possit dis
pensari. R. An symonia isternit i
ex pte ordinatois r̄ ordinat̄ non
dispensatur. vt s. dispensatio. §. 2. r̄ b
alijs vide i. §. sequēbus. B.
**Quis possit dispensare cō ordi
nis symoniacē. R. fm Ray. Si cri
me p̄petratum ē necessitibus ordi
natis. tunc postq̄ simpliciter renū
ciauerit executioni ordinis. p̄t
ep̄s dispensare. et eo. de symonta
ce. nisi pecunia ipsi ep̄o fuisset data
tunc enim ip̄e non possit dispensā
pp̄ turpitudinem suam. sed ex papa.
i. q. 1. erga. r. c. si quis neq̄. r. q. 5.
p̄tuit. Possit aut̄ successōr illius
vel alij ordinari ei⁹. v̄p̄uia si ha
beret domicilium vel bñficiū i alio
ep̄atu. A. vel et ar. b̄ ep̄s. qz b̄ casu
possit dispensare fm Ray. v. i sum.
eo. n. q. 15. Sed hoc verum ē fm
glo. eius. r̄ Al. qz b̄ habet ex con
suetudine. vt i sum. eo. ti. q. 16. B.
Con. Jm. Hoff. r̄ Hoff. A. Jde
i dca. q. 25. B. Similiter cum illo
qui scienter susceperit ordinē symo
niace non tñ ministrat possit ep̄us
dispensare in ordinibus r̄tē ante******

inceptis. nō aut in illo quē symo-
niace suscepit. nec etiam q̄ recipi-
at alios ordines an dispensa. iōz.
qz p̄rior esset per saltū. **A. Con.**
Albicus. Et p̄ hoc v̄i facere extra
eo. si quis ordinaverit. ibi. ab ordi-
ne sic suscepto.

Quis p̄t dispensare cū illis qui
recipiunt simplicia b̄ficiū p̄ symo-
niā. **R. fm Ray.** Si ignoramus
ipsū factū sit p̄t eps dispensare. vt
enam de nouo p̄ferat eis idē bene-
ficiū postq̄ ei pure ac simpliciter re-
nūciauerit. et eo. de symoniace.
et de elec. si alicui. **Itē** q̄ possint
ministrare i ordinibus an q̄ possint
beneficiū suscipere. **A. B.** nō videt̄ di-
cum **Ray.** qz nec in his necessaria
ē dispensatio. cum tales nō sint symo-
niaci. vt p̄ per cū. **Ray.** et **In**
no. vt i dicta. q. 26. **B. b.** autem in-
telligit si ēt eps ignorauerit. nam si
sciēt̄ contulisset. non ipse s̄z supe-
rior possit dispensare. ar. l. q. 5. c. l.
et de cle. p̄u. dineris fallacijs. Si
v̄o b̄ficiatis sciēt̄. solus papa
p̄t et eo. de regularibus. **Idem.**
Tho. et **Al.** et **fm v̄b.** intelligitur h̄
q̄ cū talib⁹ nō possit dispensari nisi
per papā nec in illo b̄ficio nec in
alio si remanēt i seculo. **Con. Zan.**
et eo. nobis. Similiter et **Host.** **A.**
Idē i dicta. q. 26.

In multis casib⁹ symonice scdm
Ray. p̄t eps dispensare post legi-
timā p̄nā. p̄io v̄z cū illo q̄ bene-
ficiū seu ordinē contulit symonia-
ce vel qui fuit mediator symonie
dūm sit occultū. **Item** cū eo q̄ iter
posuit p̄ces carnales etiā p̄ nō di-
gno nulla tñ iteruente p̄dūōne
vel pacto. et hoc p̄t siāq̄ eps ab
h̄ pacto si i iuribus. **Alio q̄n metro-**

politanus. **Intellige fm v̄b.** qm̄ ta-
lia de p̄suetudine p̄petūt et. **Itē** d̄t
eps dispensare in symonia que cō-
munit̄ circa exequias defunctorū.
Item in consecratione cinerū et
sacroꝝ vasoꝝ. **In** benedictione ve-
stī. **In** venditōe crismaus. aque
benedicte vel salis. aut panis bene-
dicti. **In** benedictione bus nubēniū
In oibus his eps nō ē p̄hibu⁹ id
p̄t. ar. et de sen. exco. nuper. **A.**
P̄redcā et notatur i sum. co. ii. q.
26. **fm Ray.** et **gl. Al. Host.** et **Host.**
Et additur **fm Ray.** q̄ eps p̄t et
dispensare cum illo qui ordinem
symoniace recepit et non ministra-
uit i rite ante suscepto. **Item** cum
eo qui recepit symoniace b̄ficiū
postq̄ resignauit i executione ordi-
num. et **fm glo.** et tam susceptoꝝ
an beneficiū q̄ post. nō aut vt re-
cipiat nouos ordines nisi forte in-
traret religionē et symonia esset oc-
cultā. secus si manifesta. **Est** aut̄ oc-
cultā symonia de qua nō constat p̄
suias vel p̄fessionē i iure factā aut
per rei enidētiā q̄ nulla possit tergi-
uerfatione celari **fm deāni gl. B.**
Inno. et dicit q̄ symoniaci i bene-
dictionibus et huiusmodi si occultū
sūt s̄z sint suspensī q̄ ad se sicut alij
criminosi. tamē post penitētiā licet
te celebrat. s̄z b̄ficiū quod symo-
niace habitum ē nullo mō rennere
p̄t. **A. Inno.** generaliter loquitur
omnibus symoniaciis in b̄ficio.
vt i dicta. q. 26. **Tñ** hodie aliud est
vt patebit in si. huius. c. **Item** dicit
Inno. q̄ ignoranter symoniace p̄-
mouit ex dispensatōe episcopi re-
manet i illis ordinibus. in alijs at̄
ordinibus vel beneficijs nō symo-
niace habitis etiam sine dispensa-

tionē manebit. et noua beneficia
acquiret. **Nouos** aut ordines non
p̄t b̄re nisi p̄io disp̄set cū eo in
ordine symoniace questuo. cū alias
esset p̄mouit p̄ salum.

Quid si aliquis p̄babiliter credit si-
bi esse collatū b̄ficiū vel ordinem
pp̄ obsequia vel propter p̄ces car-
nales a se vel ab alio interpositas.
R. fm Ray. Si alter erat indignus
v̄z resignare. qz p̄ces succedūt lo-
co p̄ccū. **Si** v̄o dignus. si tenet s̄z
sufficit penitere de mala iūctōe. i.
q. 1. sum. nonnulli. et de eta. et quali.
mā. et et eo. mandato. **A. Idem** i
sum. co. ii. q. 27.

Circa eps possit dispensare cum
eo qui ē symoniacus in dignitate.
R. fm Inno. Non. et eo. nobis.
Inno et cū nullo symoniaco sci-
enter p̄t eps dispensare q̄ p̄mo-
ueri possit ad dignitatem etiam p̄
qua nō fecerit symoniā. i. q. l. erga
Idem Host. **A. Idē** i sum. co. ii.
q. 26. ad si. **Et** addit **Inno.** q̄ eps d̄t
dispensare in simplici beneficio cū
eo qui illud recepit ignoranter. i.
nesciens symoniam iteruuisse. vt i
alia eccl̄ia obtineat beneficium. et
etiam in eadem.

Circa eps possit dispensare cum
electo symoniace q̄ postea eligat̄
R. Si electio reprobatā ē propter
symoniā et quam electus ignorauit
nec postea ratum habuit. nisi
lominus si p̄t eps illa vice disp̄-
sare. **Secus** de simplici beneficio
i. quod non ē dignitas. si ignoran-
ter recipiamur. qz post resignatōez
eps dispensare p̄t vt ei cōferat. et
de elec. si alicuius. vt etiāz habetur
s̄. x. qui icipit. **Quis** p̄t dispensa-
re. **A.** Circa mām istāz hodie mul-

ta inonata sunt. vt p̄z in ex̄uag. q̄
d̄t **Barthini** quini facta i concilio
Constantiensī. que icipit multic vbi
d̄t. **Sacro** approbante concilio d̄
claramus. q̄ ordinati symoniace
ab excusatione suoꝝ ordinum sint
ip̄o iure suspensī. **Electiones** autēz
postulationes. confirmationes et
queuis prouisiones symoniace ec-
clesiarum monasteriorum et digni-
tatum p̄sonarum officioꝝ et benefi-
cioꝝ quouicūq̄z deinceps scē nul-
le sint ip̄o iure. nullūq̄z p̄ illas us-
cuiq̄z acgratur. nec p̄mouit p̄firma-
ti aut prouisi faciāt fruct⁹ suos sed
ad illoꝝ restitutionem tanq̄ iniu-
ste ablatoꝝ teneātur. **Stauentes** i
super q̄ dantes et recipientes ip̄o
facto sniani excoicationis icurrūt
etiam si pontificali aut cardinala-
t⁹ p̄sulgat̄ dignitate. **Item** i alia
que d̄t eundem facta **Barthie** an
no. 20. sui pontificali. et icipit. **Da-**
nabile. sic habet. **Inno** uanū et d̄
nouo cōfirmamus excoicationis su-
spensionis ac p̄uationis et iter dicit̄
suias et alias censuras dudū a sum-
mus pontificibus d̄ symoniacos la-
tas ac p̄mulgatas. q̄s ip̄o facto in-
currere volumus omnem occultū
vel manifestum symoniacum v̄be-
cūq̄ symoniā cōniserit. quascūq̄z
stans vel conditionis gradus vel
p̄eeminentie vel dignitatis existat
et si cardinalis ep̄ali seu alia qua-
uis eccl̄astica vel ip̄ale et maxime
p̄sulgate dignitate. dictarūq̄z snia-
rum excoicationis. suspensionis
p̄uationis et iter d̄c̄i aliarūq̄z cen-
surarum et penarum obfolutionez
seu relaxationem nobis et successo-
ribus n̄ris p̄terq̄ in mortis articu-
lo sp̄aliter cōfirmamus. non obstan-

nibus quibuscuq; commissionibus i-
 culis et facultatibus absoluedi de
 casibus nobis et successibus no-
 stris spaliiter referentis cuiuscuq;
 cuiuscunq; stat. gradus. p'dictis. et
 dignitatis exstat sub quacunq; for-
 ma vbiq; gnahit vel spaliit facti aut
 factendis p'cessis vel i postea p'ce-
 dedis. Quas commissiones et facul-
 tates huiusmodi q' ad detestabile
 er. ne symonia et penas inde seqn-
 tes retrocedamus et cassamus cassat
 qz h'c volum' nisi spaliit d' absolu-
 tione et a p'ced' symonia in commissioib'
 et facultatibus p'dictis expressa sa-
 ctiamus mentione. Statim' quo-
 qz et p'cipimus vt ois cuiuscunq;
 stat' conditio demerente vel digni-
 tatis exstat in Romana curia nobis
 vel aplice sedis camerario aut suo
 vicegerenti. et tunc in vniuers' v' dno
 r' tenat p'ntia reuelare sub cuiusde
 excoicacionis suspensiois aliqz ce-
 sar' s' ep' l'nis qbus vt p'seruit ipm
 auctore symonia esse volum' inno-
 dam' quas dicit' no reuelas. vt p'el-
 cam' seu rege' symonia. tanq; eius-
 des factis. scilicet incurrat. cuius
 absolutione nobis et successib'
 nris spaliiter referentibus. decerne-
 res etiam' in r' et mane si sec' sup-
 bis a quocunq; suis auctoritate
 scilicet vel ignoranter conuenerit at
 tentari. Et ibi. Item in alia Euge-
 nis quart' d' incipit. Tu detestabile
 vbi d' nos p'cessoru n'oz Ro-
 mano in pontificatu vel g'g'is inbere-
 do ac et ois et singulas excoicatio-
 nes suspensiois p'uationis et in-

terdicti in las censuras atqz penas
 dudum a pontificibus p'dictis et pa-
 libus reputatis symoniacos quo-
 liber laras et illos cuiuscunq; stat.
 gradus. ordinis. conditiois vel pre-
 eminentie fuerint et si cardinali
 patriarchali ep'ali regali regimati
 alia quouis ecclesiastica vel mada-
 na dignitate p'sulgeant eoz que-
 bet ta nichilomin' occultu ipso fa-
 cto incurrere volumus confirmari
 et innovari auctoritate apostolica
 declarati. q' ois illi qui symonia
 et ordinar fuerint. a suis sint ordi-
 nibus suspensi. Per electiones vo-
 postulationes confirmationes seu
 qualibet alias p'visiones quas sy-
 monie labe fieri cogerit que viri-
 bus ois careant in ecclesijs. mona-
 sterijs. dignitatibus. personabus
 officijs ecclesiasticis quibusvis be-
 ueficijs aut aliquo eoz' ius mulla-
 tenus acquirat. nec inde faciat al-
 quis fructus suos. sed ad illoz om-
 nium que p'cepit restitutione sub an-
 nite sue p'culo sit strictus. Statim
 res p'etrea q' vniuers' et singuli
 et p'missa dignitate p'dicti qui quod
 libet dando vel recipiendo symo-
 niam comiserint. aut ip' illa fiat me-
 diatores extiterint seu procurave-
 rint. niam excoicacionis incurrat.
 a qua nisi a Romano pontifice p-
 tpe extente no possint absolui p-
 terq; in mortis articulo constituti.
 Et vt huiusmodi labis contagijs
 frequentius rep'ntat. oibns et sin-
 gulis ecclesiasticis secularibusq; p-
 sonis cuiuscunq; dignitas gradus
 ordinis seu p'dictiois fuerint iur-
 nite sancte obediencie districte iur-
 gimus vt eos ois quos symonias
 huiusmodi commisisse vel pro-

posse aut in ea mediatores esse scire
 sint. pontifici predicto vel eius ca-
 merario aut cui idem pontifex duxerit
 committit p se vel p alios reue-
 lare q' citius non omittant. Quod
 si no fecerint absolui non valeant
 d'ec' p'dicta reuelat. Dani Rome
 apud sancti Brilogoni et c. ponti-
 ficatus nostri anno quarto.

Simulatio

Simulatio dicitur
 latine simulatio. Et dicitur
 fe. q. cci. Simulatio proprie menda-
 cia est in exteriori facioz signis consi-
 stens. No refert a vtru quis men-
 tas vbo vel quocunq; alio facto.
 An ad omne mendacium sit peccatum
 nis et q' ois simulatio peccatum su-
 tu scilicet dicitur Aug' in li. de g'ui-
 bus euangelijs. no semper quicquid si-
 mulamus aut fingimus. mendacium.
 Et q' id qd dicitur' nihil significat.
 Et si vult. Et significet inutile. et q. s.
 e. quacunq; B. tunc e mendacium.
 An vero fictio nostra refert ad ali-
 qua significatione non est menda-
 cia. sed aliqua figura veritatis. Et
 va dno supru. se longius ire ad ali-
 qd figurare significandum. Addit
 Et q' sicut licet fallere aliquem i dy-
 plicitate verbor' pp aliquam sui vel
 pximi utilitate. ita licet et per opul-
 tentione vilitatis consequentis
 ad tale simulatione sicut et David
 mutauit faciem suam coram Achis
 rege Geth. p'no Reg. i. Et Satis
 factu. c. vltim. 22. q. 1. B.
 Et dicitur aliquis peccet simulando
 factu. Et dicitur Thoma. in quolibet.
 Duplex est simulatio. Quaedam fit
 ab aliquo vt iniquitas sua palliet.
 et ipse bonus putetur. et hoc e pec-
 catum. Et c. p'no. grauius quanto

magis ista simulatio cederet i dam-
 num pximi temporeale vel spuale Et
 Thoma. et in su. li. 5. ti. 24. q. 254. B.
 Alia que fit ad dei honore et pximi
 motu edificationem coram ex. ra-
 nets vt ipsi magis ed. faciant. et ille
 non peccat sed meret. Et dicit in su.
 eo. ti. q. 254. B. De hypocrisis que
 est quedam simulatio. j. hypocrisis.

Et dicitur fit simulatio qn al qu' oc-
 cultat peccatum suum. Et dicitur Thoma. vbi
 s. Sicut aliquis verbo mentit' qn
 significat qd non est. no autem qn
 tacet qd e. quod et aliq' licet. Ita
 et simulatio est qn aliq' p' exteri-
 ra signa facioz vel feru' significat
 aliquid quod n e. Non at si aliq's
 p'eternitat' significare qd e. Unde
 aliquis pot' peccatum suum occultare
 abiqz simulatione et laudabiliter
 sine alij inde scandalizentur.

Obrietas

Obrietas dicitur
 tas tibi requiritur in ordinan-
 do siue in clerico. Et dicitur Ray.
 Quia sicut ebrietas et voracitas p-
 hibetur ab aplo. Ro. 13. Non i co-
 messionibus et ebriantibus. Sic
 quia ventris ingluuias luxuriam
 prouocat. Ande. 44. dicit. S. p'imo
 Venier et genitalia subinet vicina
 sunt. vt ex vicinitate membrorum
 intelligatur confederatio vitiorum.
 Item quia ingluuias omne bonum
 opus dissoluit. Et vt patet in dicto
 S. primo. B. 4. Reg. 5. Nabuzar-
 dan princeps co quorum destruxit
 muros. hierusalem. Et hoc etiam
 habetur in dicto. S. primo. B.
 Item variis modis generat. sed
 temperantia procurat so p'prietate
 et h'aritatem de consecra. disti. 5.

nihil. Item quia pinguis venter vt ait Hieronymus crassus sensus generat. cum contra sacerdotalis sensus debet esse vigilans et tenuis de consuetudine di. sine tales. Et ad istam materiam potest facere. s. gula.

Quare sobrietas potius requiritur in ordinando siue in clerico. s. fm Ray. Quia ex vino frequenter sequitur ebrietas et de inreuerentia. et si xps. Ebrietas autem est somes et natrix omnium vitiorum di. 35. ante oia. Item quod vinolentia tollit mundiciam nam incitatus est libidinis Hieronymus. Vbi tunc mero est uis cito de spumantibus libidines di. 35. s. 1. Item quod impedit omnem sapientiam. Et de hoc et causa de prius nunc dicto habetur p. 1. 10. Luxuriosa res est vinum et nunc multum ebrietas. Quicunque habet ebrietatem non erit sapiens. Hec autem duo. s. mundicia et sapientia maxime necessaria sunt dei ministro qui ambulans in via immaculata habet ministrabit. et quod acceptus est regi mister intelligit. Et de maiore ebrietatis habet. s. ebrietas.

Societas licet committere pecuniam mercatori vel artifice pro modo societatis et inde lucrum accipere. s. fm Tho. in fe. q. 13. Ille qui socium pecuniam suam non transfert dominium in illum sicut in mutuo. sed remanet eius. ita quod cum periculo ipsius mercator de ea negociatur vel artifex operatur. ideo licite potest petere partem lucri inde prouentibus tanquam de re sua. s. Tho. An sicut dicit Boss. si vis dare pecuniam tuam in societate sine pacto. pone tu pecuniam et alius operatur personale. quod plerumque quod

pecunie deest per operam supplet. vi. ff. p. socio. l. 5. s. 1. et coicatus pericula lucra et damna. Lon. hosti. et notatur. l. 4. q. 3. c. plerique. s. i. s. i. gl. Et de hoc et tex. in l. 1. l. p. socio et Inst. eo. s. 2. Quod intelligi debet quando negotiatio est licita. et non aliter de dona. inter virum et uxorem per verbas. s. vi. si dicatur sic. Do tibi centum et tu ponas industriam et laborum tuum. In fine anni facta ratione ego accipiam illa centum et tu partem pro ne tue siue industrie quod ponimus esse siue valere alia centum. post hoc quicquid superius de lucro accipiam ego medietate occasione pecunie mee. et tu alia medietate occasione persone tue. s. Hoc nullatenus verum. quia si nisi lucrum esset ultra centum pro centenario quod nunquam vel rarissime contingit qui ponit pecuniam nihil vniquam lucraret. sed se per de sorte perderet. ly re uera ad esset lucrum. Unde quidam doctor dicit quod salua meliori determinatione sibi verum non videtur neque de iure citi nuli canonico. vel diuino. Ma opera hominis nihil aliud est quam diurnum officium. l. 1. ff. de ope. lib. Inmo opera hominis de esse fructus hominis. l. 3. cum duabus se. ff. de ope. seruo. s. Ille ergo qui in societate operatur tantum ponit si de aliquo consilio in sorte vel in capitali ponere. sed solum fructum persone sue quod fructus aut usufructus persone. conuenit fructui aut pro modum illo. centum que in societate posuit. Pro quibus bene factum dicitur in l. cum duobus. s. si in cuncta. ff. p. socio dum dicitur quod partem ope est velamentum aris. Et hac sententia secum est Bal. s. p. socias leges

non alleget in l. in. 2. q. l. p. socio Et sic intelligi dicitur quod dicitur est videlicet quod sepe opus alicuius pecunia valz in Inst. eo. s. 2. Idem pro comodo tate et vniuersa dicitur pecunie. Et ideo claudus quod de dictis. 300. ego qui centum posui ante partem. 100. de traba et 200. que remanent tanquam lucrum inter nos diuidi debet. et ita ut ex predictis apparet verum esse de intentione sci Tho. de aquino. Nec me in contrarium moueret si quis diceret quod angamus illum qui ponit opus industriale si locare vellet opus suas pro mercede certa quolibet anno reciperet. 100. vel 50. nec subiaceret periculo alicuius casus fortuiti quod curare posset in mercantibus aut in rebus illius artis. quare non est pueniens quod saltem hoc casu tanquam dicitur mercedem in societate posuerit si illa anteferat de illis. 300. sicut alter anteferat illa. 100. que posuit ratione equitatis seruade. Quia ratione prioris quod illa mercedem quam habere posset non deponere a principio sicut ille qui ponit illa. 100. cum merces illa sibi non debeatur a principio locacionis s. glo. in l. ede. l. locati. Ex quo sequitur secunda ratio videlicet quod illa merces est fructus siue industrie et operam. imo recte inueniunt ad eam non est illa merces nisi opera sua et industria. cum in eius recuperatione deatur. et ideo ly ex opera mercedem consequatur in ex mercede ope nullam fructum de consueq. neque consequi potest. quod singulis diebus opera prestant cum sit diurnum officium. Et sicut usufructus non debent aliquo iure. vt. l. de usufructu. ita fructus mercedis ope debent non potest. Nec etiam obstat quod mercedem habet sine peri-

culo quam opus locaret. ly quando opus in societate ponit de periculo iumentis. quod potest locari est merces quam habere posset locando opus suas. s. Possit etiam fieri aliud pactum quod ego accipere quartam partem lucri et tu tres alias. vel ego tu quartam et ego tres s. fm quod conueniremus quod tua industria estimari deberet. vt patet in Inst. de societate. s. 1. et similiter pro rata diuidat damnum. s. hoc verum si modo ille qui plus ferre debet aliquid plus societati contulerit vel pecunie vel ope vel industrie quod ratione illi pluri quod de societate ferre dicitur. l. si non fuerit in partem. et l. quid enim. ff. p. socio. Arbitrio ergo boni viri estimabitur an illud plus quod in societate ponit corrumpat illi pluri quod de societate percipit. Nec alia certio doctorina tradi potest sed arbitrio boni viri et ad propiam conscientiam remittendum est cum in hac actione pro socio quod bonum fidei est arbitrium boni viri sequendum sit. in proposita. ff. pro socio. Si autem vnus plus altero non conferret tale pactum etiam de iure cuius non valeret s. fm Tho. que Accur. sequitur in dicta. l. si non fuerit. Licet aliqui aliter dixerit tamen hec opinio Tho. tanquam equior et iustior sequenda est pro dicta. l. si non fuerit in partem. s. L. quid enim secundum prefatum dominum Angelum. s. Possit etiam fieri non expressa predicta estimatione persone sed committendo discretionem ipsius qui recipit pecuniam vt assignet partem lucri vel damni quantum sibi videtur iustum. et postea si esset aliquis excessus vel defectus concordet sibi remunerent. s. In

B n cā sibi cauet ille cui arbi-
trio remissū est vt iuste r eque par-
tias ei plus de lucro assignando q
plus in societate posuit. al neddū i
foro pscie teneret. s; etiā de iure ci-
uili. Et si iniq; partes faceret ad
arbitriū boni viri reduci possent.
ff. p socio. l. si societate. fm cādes
dñm Angelam.

C Et ecce negotiator q pecuniā
recipit ad tractandū dicit ei q dat
eam. Ego volo. in fine. p industria
& labore nico. 20. firma hfe. 2 no
lo in eis sentire aliqd dāni. nūqd
licet. rñ. Lret sed ille non est con-
tractus societatis. sed locationis
q negotiator ille lo cut opas suas
p illo pcepto. ut nō mō nūqd sciet
et de lucro. Possit autē & pactū fa-
cere q nō solū deberet habere p-
dicta. 20. sine vilo dāno. fed etiam
talem vel talem partem de lucro &
nullam de damno. quod quidem
reciperet non vt socius. s; rāone
operis sine sui sakterij. vt dicitur mē
de tali locacione. s. locatio. §. 5. r
sequentibus. B. B. intellige nisi dā-
num cōtingat culpa ipsius operas
operis vel eozuz quo p opa vnt
liuam querit. r. l. si merces. §. qui
colūnam. ff. locati. r tangitur i de-
cto. §.

C Quid si do pecuniā mercatori
in societate r puenio scd q dabit
mibi certaz partē de lucro r nihil
dico de damno. B. Debet intelligi
eadem pars de damno. vt Insi. d
socie. §. illud. Et. r ibi pater q idē
est ecōra videtuz qm mī expēsa ē
pars damni. quia eadē intelligitur
tante etiam de lucro. B.

Societas ij qm
ada

liqua alia ad materiam preceden-
tis. c. pūmētia. Primo igitur q-
ro. Quid si capitale pecunie post
tem societate sit casu perditum. an
in dubio sit dāni cōe vel mī illius
qui pecuniā posuit. Rñdet glo. in
h. si nō fuerit. §. i. ff. pro socio. q in
dubio nō ē cōe. r feruēt illius mī
qui pecuniā posuit. Glo. in in. l. l.
L. pro socio. dicit p rariū. s. q su
damni cōe. Pro p r ma opinio ē
q nō sit cōe. sacat fm dñz Angelū
q ille qui capitale ponit nō dicit
coicare capitale sed fructū eius si-
cut r ille qui operas ponit dicit so-
lum fructū psonē sine coicare. vt. s.
societas. p. in p r. l. additōne ma-
gna. Itē qz satis habet tūc de dam-
no qui opas posuit si opas pdidit
absq; eo q teneat ad ptem capita-
lis pdit. Dicit mī. P. q. q. referit
L. y. in. l. l. L. p. soc. q ant capitale
hānt est perditū casu sōmito an
teq; alter foet opas poneret. r dā-
num erit cōe. aut post opas pēti-
tas r perditas. r tunc damniū cru-
stius mī qui pecuniā posuit. sa-
tus enim habet tūc de damno qui
opas pdidit. Et hanc opinioem
L. y. ibi dicit esse equitōrē. De iuris
mī cūctis rigore licet hanc pereret
si mī perit ex cā societatis damni
videt esse cōe. h. si idē q. §. i. ff. pro
soc. fm dñm Angelum. Et addit
Opinio mī. P. q. quā sequit L. y. mī
bi magis placet pferretim in foro
pscie. cū cōuenire videat arbitrio
boni viri qd in h. iudicio versat. l.
i. pposita. ff. p so. na mī q si quasi
principio societatis totum capita-
le esset perditum r modice opere
prehite tunc adhuc putat q pro
aliqua parte illo qui operas ponit

participare debeat de pnculo capi-
talis postq rōne dci capitalis eud
participaturus erat de lucro. ar.
dec. l. si nō fuerit. in p r. r. l. qd enī
p. pro so. Ba. vō de are. dicit indi-
ficere dāni debere ēē cōe. Bal.
so. ar. Tu dic q qm ē cōe lucrū
cōmōz ēē cōe. r dāni r nī aliter
r b videt veri. qz eqli pie dāniuz
ad lucro d; pcurrēt. vt Insi. eo. §.
alud. Nec aliud dāni vī posse cō-
tingere in hac socie. ate coicandū
inter partes nisi ex ga capitale. Nā
solū q ponit opas pdit eaz fructū
sūt r alior pdu fructū pecunie q
ad iuuicē pferit. vt. s. societas p.
in p r. in additōne secūda. B. r
mōtuerendus pater sancit. Ber-
nardinus de senis in suis cōtractu-
bus vt mīber videtur sermone. 39.
Itē s; pferit dñz Angelū si pscie
do aliqua apperet circa p dactā so-
cietate q nō repugnaret rōni r eq
tam esse seruanda. Cū si pfectudo
foret q pnculū capitalis in dubio
sit cōe. qz illud q ē in cōsuetudine
vt actum inter partes. l. si p r. §.
placuit. al icipit. r ceter. ff. d aq plu-
re. tūc dicit q pnculū sit cōe p
q b pōt fieri per pactū expēsus. vt
tēta glo. l. 4. q. 3. pleriq; Item s; z
eundem. si tale damnum capital
procederet dolo vel culpa alicui
socioz illius solus erit periculus
si soci' dolo r culpa tenet. vt
l. sociū. ff. p so. In qua culpa cō-
pōditur nō solū lata sed etiam le-
uis. nō at leuissima. Sufficit enim
q socius talē diligendam adhibe-
at qualem in p r ijs adhibet pscie
uit. ar. dec. l. sociū. Nā r si expēse
quas in se periculū suscepit non
mī intelligit d illo qd venit ex culpa

p soci. vt. l. pl. L. d nautico seno.
Collige q qd si apparet pactū vel
psumendo nō irrobabilis. Nec ser-
uāda sunt. B. si nō apparet i dubio
dāni capitalis erit p ea parte
p qua erat r lucrū. nisi ierueret
dolos vel culpa consocij. quia tūc
illius mī erit.

C Si nūgd dāni psonē operas
ponentis d; inuicem coicati. rñ.
Et q nō. vt. ff. eo. l. socium. §. so-
cius. vbi of. Vocatus cū resisteret
coibus seruis venalibus ad sugā
erupēibus vulneratus est ipēsam
quā in curādo se fecerit non cōse-
quunt. qz id nō in societate qbus
pp societate impēsi sit. qd indisti-
cte pōt intelligi verū qm h dānum
contingit culpa persone. al videt
satis equū qz sic ut p. pncipat de
dāno capitalis ita r alter pncipat
aliquid de dāno psonē qd eudū pp
societate. cū r societas eud. pnci-
paliū rēti ius quoddā fraternitas
habeat. vt. l. veri. in prin. ff. eo.

C Quid si finitio p societas non
repti nisi capitale. an d iem capita-
le pecunie su cōe. vel tū ill' qui
posuit. B. Circa hoc dicitur dū-
simodo sentire videtur. nā glo. l. l.
l. L. eo. vt sentire qd equaliter di-
uidi debeat. nisi aliud sit p pactū
declaratū aut per pscuetudinem in-
troductū. Porctans vō dñs An-
gelus sentit qd quaten' opas p r e-
lians pncipat de dāno capitalis
cōuenis r ipsius capitalis partem
sonat sed certe hoc iure pbari nī
vī. Et mī dic fm. Jaco. de are. qd
non solū de cōsuetudine sed et d
iure ē qd capitale h casu sit saluū
Quare. n. socius meus ipsius ca-
pitalis partē d; hfe. Et si dicas q

ponit operam. rrl. qd scilicet opere i
teliguit ee corespodens ierursario
pecunie. non at isti fori. Et faussa
cu qd dicitur e in adduone secuda
s. societas p in prin. Proinde si
vnus ponit comoditate opere eg
de r alter ponit comoditate pecu
nie. no proprietate. Sige enim qd
vnus ponit i societate mille milia
alter opera tm. hic nulla pte ee
pportio nisi d comoditate opere
Sed comoditas pecunie. no aut
de ipsa totali fore. r ita etiaz sentit
Bal. quod r notat presans reue
rendus pater vbi. s. nuper corona
ms in eclis ac miraculis per orbe
coruscans.

3 **U**trum vnus socioz possit paci
fici vt duas ptes lucrī r vnā dāni
ferat r alius ecōtra duas dāni r
vnā lucrī. R. fm dicit dñm Ange
lum q non. qz vnus socioz n̄ pōt
plus de lucro picipare q̄ de dā
no nedā de iure diuino r canoni
co s̄ et ciuili. vt. l. mutius. ff. e. Si
militar n̄ valet pactum q̄ deducto
dāno vnus habeat duas ptes lu
cri. alter vō vnā nisi ille qui plus
habet d lucro tantūde plus pecu
nie ope aut industrie i societate po
suerit. vt. l. si nō fuerit. in prin. r in
glo. ff. eo. Et multo minus valet
pactū vt vn̄ nisi lucrū alter n̄ dā
nā sentiat. essz enim nequissimum
genus societatis. que leonina ap
pellatur. dicta. l. si nō fuerit. ad fi.
Quod verus ē nisi ille q̄ n̄ opas
ponit aliquid certū p sua opa vel
let sine dāno. qz hoc posset n̄ tāq̄
socine s̄ tanq̄ locator. vt. s. socie
tas. l. s. i.

4 **S**ed an possit pacisci q̄ capita
le sit saluū. R. De iure canonico r

i foro p̄scie n̄ pōt s̄z dñm Angelū
r va sentit glo. in. c. plerūqz. l. 4. q.
3. De iure aut ciuili sūt op̄tiones
Hā Bal. in. l. i. L. eo. q. 9. tenet q̄
tale pactū nō valet neqz ex forma
cōtractus neqz ex eius natura. id
dicit q̄ sapit v̄ruriam p̄uauatē
Hosti. ad i sua sūma in u. de v̄s
ris. s. an aliquo casu. tenet q̄ de iu
re ciuili talis societas valet magis
ex vi pacti q̄ ex natura cōtractus
Sed dictum Bal. v̄t verius. vt ex
p̄cedēbus colligi pōt etiā in pro
ximo. s. Scdm̄ ocs āt h̄ pactum
non est equū nec in iudicio aie ser
uandū. vt nōr dñs Anto. de bu. in
c. fi. extra de v̄saris.

Sed quid si vterqz socioz po
nu pecuniā r op̄rā. s̄z vn̄ ponit
maiorē quātitatem q̄ alter. R. fm
dñm Angelum. Sine sit factū pa
ciz p̄ quota pte quis lucrū r dā
num sentiat sine nōn. non solum i
foro p̄scie. sed etiā de iure ciuili
li p̄siderandū ē quis eoz in effe
ctu plus in societate posuerit. vt il
le maiorē partem accipiat. s̄z. n. ex
vna parte maior fuerit sūma. pos
set tamen tāta ee industria alteri
q̄ excederet illū q̄ maiorē cōmūte
sūmā. vt si solus nauiget. pegrinet
picula sustineat. dicta. l. si nō fuerit
in principio. r. l. quid emi. ff. eo.

Sed vtrū ille qui n̄ opas po
nu q̄ p̄ficat cā societas deat ha
bere expensas de corpore socie
tatis. R. fm̄ dñm Angelū Jaco. b
arc. r Ly. dicunt in. l. i. L. eo. qd
sic. qz lucrū nō d̄ nisi deductis ex
pensis. ff. eo. l. muti. qd intelligit
Bal. in dicta. l. i. exceptis exp̄sis
quas factur̄ esset domi. qz ille nō
debet fieri ex corpore societatis. ar.

l. sed r si lege. s. qd aut. ff. de peti.
bere. Putare tñ in h̄ seruadā ee
consuetudinē etiā in foro p̄scie
cū sit op̄tima legū m̄p̄res. ff. de
legi. si de m̄p̄tatione. cū r tacite
videat actū qd fieri consueuit. vt. l.
licet. L. locati.

Sed p̄ quibz p̄b̄ tenent ad so
lutionē pensionis fundici vt apo
thecę p̄ducte socij ex disparibz p̄ti
bus. rñ. fm̄ dñm Angelū. Locan
ti tenent p̄ equalibz partibz. iter se
aut tenentur p̄ rata societatis. r ita
diuidere debēt dicitū debū mer
cedis sicut diuidūt p̄cipale. r s̄z
dicas disparēs partes. q̄ r tenet
Bal. in. l. i. L. eo. vbi et dicit qd
fm̄ dicas p̄tes disparēs diuidi qz
debet sup̄pellectilia r massarie
societas. Ad sequēdā omni iure
vt cū cōueniat arbitrio boni viri.
qd in h̄ contractu maxime adesse
d̄. l. in p̄posita. ff. eo.

Quid vō si p̄diti ē capitale an
sintū temp̄ societatis. nūqd ille q̄
posuit tenetur iterum ponere. rñ.
fm̄ dñm Angelum q̄ nō. r tenet
glo. in dicta. l. si non fuerit. s. i. ff.
eo. r in dicta. l. i. L. eo. **D**e so
cietate vō seu locazione animalū
dicitur infra v̄sura. 2. **B**

Domia

Sig
cōtra
naturā peccauerit. si clic̄ ē
deponi debet. vel si appet corrigi
bilis debet iradi religioni ad ppe
tiam penitentiam peragēdā. Si
laic̄ excoicari r a cetū fidelū vsqz
ad cōdignam satisfactionem fieri
alic̄. ex de exco. p̄la. clic̄. **B**.
fm̄ leges aut tales vltimo suppli
cio cōdēnantur. qz p̄pter h̄ p̄cni
deus iratus nullū p̄silemias ia

mes r terremotus. in Zutem. vt
nō luxu. p̄ra natura. coll. 6. B. r
h̄ vinū mar̄ est q̄ si aliqs cogno
sceret carnaliter matrem. 32. q. 2.
adulterij. r de h̄ r alijs sp̄cibus lu
xurie. s. luxuria. s. i.

Dlicitudo.

Utrum sit licitum sollicitudi
nem gerere de ipalibus. rñ. scdm̄
Tho. fa. fe. q. 55. Sollicitudo rem
poraliū tripliciter pōt ee illicita. p̄
mō ex pte eius de q̄ sollicitatur.
vt si ipalia tanq̄ sine queramus.
Uñ Auḡ dicit in li. de operibus
monachoz. Cū dñs dicit. nolue
solliciti esse r c. hoc dicit vt n̄ ista
inueniunt. r p̄pter ista faciant quie
quid in euanglij p̄dicatōe facere
iubent. s̄o mō pōt ee ipaliū solli
citudō illicita p̄ sup̄flūū studium
quod apponitur ad ipalia p̄curā
da. p̄ qd hō a sp̄ualibus quibus
p̄cipalr̄ inseruire debet retrahit
r ideo d̄ Balb. 13. q. sollicitu
do seculi suffocat v̄bū dei. 3. mō
ex pte timoris sup̄flut. qñ. s. aliqs
timet ne factēdo qd debet necessa
ria sibi deficiat. **B**. plus in se q̄ in
dño confidendo. **B**. qd dñs tri
pliciter excludit. p̄. p̄t̄ maiorē be
neficia homini s̄flua diuinit̄ p̄ter
sua sollicitudinē. s. corp̄ r aiam.
s̄o p̄pter subuentione qua de q̄ia
libus r plantis subuenit absqz hu
mano ope. 3. ex diuina p̄uidētia
p̄pter cuius ignorantia gātes cir
ca bona ipalia querēdas p̄cipalr̄
sollicitant. Et ideo cōcludit q̄ p̄t̄
cipaliter sollicitudo n̄ fa d̄z ee de
sp̄ualibus bonis sp̄cātes q̄ etiā
ipalia nobis p̄uenient ad necessi
tate si fecerim̄ qd debem̄. vñ d̄f

Deus. 6. Primum querere regnum dei et iusticia eius. et h oia adijcitur vobis. De hac materia aliqd habes. s. epus. s. p.

De privilegiis j.

s. ars divinandis. Differit a propheta. qz propheta accipit i bono et sit gratis. s. privilegium vero i malo. et sit coact. p. pecunia. l. q. l. duces. al. iudices. et c. se.

Quot sunt genera divinationis. R. fm Tho. s. se. q. 95. His divinis videntur aliquo demonum auxilio. qd quide vel expresse ipozantur vel preter petentes hois se occulte de non ingerit ad pnuiciandum que dam futura que hoibus sunt ignota eis aut cognita. An trip lex e divinationis genus. huius e p mascula demonum invocatoem. qd pnt ad nigromanticos. fm p sola inspiratione dispositiois vel motus alteri rei. qd pnt ad augures. Tertius e du facimus aliqd. ut manuscetur aliqd occultum. qd pnt ad sortes. Sub quolibet aut illoz multa pntur de quibus in sequentibus s. d. et habent. 26. q. 4. igitur genus. et q. 5. nec mirum.

Quot modis sit divinatio per demonum invocatoem. R. secundus Tho. vbi. s. Demones expresse invocant solent futura pnuicare multipliciter. Quos quide psligiosis quibusda apparitionibus se aspectu vel auditu hominum ingerentes ad pnuicianda futura. et h ipos vocat presigium. Quos aut p somnia. et h vocat divinatio somniorum. Quos aut p mortuo vel aliquoz apparitiones vel locutoem. et hec vocat nigromantia. qz ut dicitur Iudicium i h. et bimo

logiaz. nigron grece mortu. mascula vero divitatio nuncupatur. qz quibusda pscantationibus adhibito sanguine videtur resuscitatu mortui divinare et ad interrogata respondere. Quos vero futura pnuiciant p hoies vivos. sicut in arreptu cys p. et hec e divinatio p pbuones. ut Iudicium dicit. qz a pbuole apolline sunt dicti. qz dicebantur et auctoz divinandis. Quos aut summa pnuiciant p aliquas figuras vel signa que in rebus inanimatis apparent. que quide si appareant in aliquo corpe terrestri pua vngue vel ferro aut lapide polito. vocal geomana. Si aut i aqua. idromantia. Si in aere. aerimantia. Si in igne pyromantia. Si aut in visceribus animalium imolatoz in arte demonum. vocal aruspicius.

Quot modis sit ista divinatio b qua dicitur e in fo. s. que sit per considerationem dispositiois vel motus alterius rei. R. fm Tho. vbi. s. Si multipliciter. Nam si conetur aliquo pnoscere futura. ex pscantatoe. sive vel motus siderum. hoc pnt ad astrologos. qz et genyaliaci dicuntur pp pscantatoem nataliu dierum. Si vero p motus vel voces avium sive quoz undas animalium sive per strumationes hominum vel mēborum salus. hec pertinent generaliter ad augures. et de a garrim auti sicut aspiciu ab inspectioe avium. quora pnuici pnt ad aurea. secundus ad oculos. In avibus. h. huiusmodi pscantatoe pscantari solent. Si vero huiusmodi pscantatoe fiat circa verba hominum alia intentioe dicitur que quie retroquet ad futurum quod vel pnoscere. vocatur omen. Si aut

videntur aliquo dispositiois figurarum in aliquibus corporibus visui occurrentes erit alia divinationis species. Nam ex lineamentis manuum pscantatoe divinationis circumstantia vocatur. cirus enim grece ut manus laquei. Divinatio vero ex quibusdam figuris in spatula alicuius animalis vocatur spatulamantia.

Quot modis sit ista divinatio b qua dicitur e in fo. s. que pntet ad sortes. rri. fm Tho. s. se. q. 95. Hec divinatio sit ex pscantatoe eoz que eveniunt ex quibusdam qz hoibus seriose sunt ad aliquid occultum inquirēda. et hoc multipliciter. Sit enim qnos per protractioes pncipioz qd pntet ad arte geomantia. Quos p consideratoes figurarum qz pntentur ex pscantatoe uisatoe in aqua pscit. Quos p quibusda cedulas scriptas vel non scriptas in deculo postas vbi pscit et alia accipiat. Sit in festacis lineis libus ppositis qz maior vel minorum accipiat vel et ex rasilorum dictione quis plura psciat psciat. vel et dum pscantatur quida aperit librum occurrat. qz oia sortium nomina habent.

Quot ois divinatio sive suspensio sit illicita. rri. fm Ray. His divinationis pscantatoe a deo et sancta ecclesia. cum enim futura que solius dei sunt aliqz p hoc iuenire laborat diuinitatis iura creaturis attribuit. Ita. 41. Annunciare nobis que futura sunt i futurum. et sciemus. qz diu estis vos. Item Levit. 19. Non augurabimini. nec obseruabit sonia Et ibidem. 20. Nisi qz declinauerit ad magos et ariolos. et sequitur. iusticias illa de medio populi mei

et. et multa similia. et sic dicit Aug. vanitas artium magicarum ex traditione maloz angeloz i toto terrarum orbe plurimis seculis iualuit et pnuiciantes eoz inuenta sunt auspicia auguratioes et ea qz dicuntur oracula et nigromantia. 26. q. 2. qui sunt saluatores. et similiter de pscantatoe talium. 26. q. 5. per totum. et q. 7. non licet. et i quatuor c. se. et co. p totum. Et sicut ad genus suspensiois pntent omnis ligature et remedia qz medicoz quoz dicitur plura pscantatoe sive i hoibus sive in creaturis sive i qzbuslibet rebus suspendendis. vel ligandis vel solvendis. sicut in aureis. vel annullis dicitur. Item si iunctis ambulantiibus animalis lapis aut pnter interuenit rit medius. Item redire ad lectus si dum scilicet scilicet sterimantur. Redire ad domum si pcedens offendit. h et multa huiusmodi. 26. q. 2. illud. Item si sunt obseruandi dies egyptia. et aut scilicet scilicet ianuarij. aut iustes vel dies. aut lune solisqz cursum et humilitudo di. 26. q. 7. non obseruet. Nam si pscantatoe rustici qui seruati pnt ad seminanda vel ad incidenda arbores et huiusmodi que natura se hnt roem. sicut et pblici circa medietas et minutos facientes. et huiusmodi. Nam illud de superstitionis et pscantatoe qd non hz auctoritatem a natura seu scriptura diuina vel ecclesiastica seu sanctoz patrum. 2. q. 5. consuluit.

Quis h pscantatoe vix divinatio p invocatoem demonum sit illicita. rri. fm Tho. vbi. s. Deut. 18. Non iueniatur in te qui ariolos sciscietur nec pscantatoes consulat. et huius. Du plex est causa. Primum quia per i

uocatores demonū sūt pactum ex p̄
sum cū demone. hoc ē oīo illicitū.
Unde p̄tra quosdā dicit **Isa. 28.**
Dixistis p̄cussimus sedes cū mor-
te & cū inferno secimus pactum. &
adhuc grauius esset si sacrificiū &
reuerentia demōi uocatio exhibe-
retur. Secūda pp̄ p̄cūlū p̄sequēs,
demōn ei qui itendit p̄diuionē ho-
minū de huiusmodi suis respōsis
ē si aliqñ vera dicat inēdit hōies
assuescere ad b̄ vt ei credat. & sic i-
tendit p̄ducere in aliqd qd̄ sit salu-
u humane nociuū. Cū Abanasi^o
exponēs illud **Lud. 4. Increpa-**
uā illū dñs. obmutescē. dicit **Quis**
verā fateretur demōn. cōpelcebat
in xp̄a cuius sermōne ne simul cum
veritate iniquitatē p̄malgaret. vt
nos ē assuesciat ne curemus de
salutibus ē si loqui uera videamur.
Ne p̄bas ei ē vt cū assit nobis scri-
pturā diuina a diabolo isruamur
De eo autē qd̄ Saul phitonissam p̄-
suluit qd̄ diuinauit. i. **Regl. 28. dicit**
Aug. ad Simplicianū. Non ē ab-
surdū credere aliquā dispensatōe
p̄missum fuisse. vt non dominan-
te arte magica vel potentia s; dis-
pensatōe occulta que phuonissam
& Saulez latebat se ostenderet spi-
ritus iusti aspectibus regis diuina
cum snia p̄cussurus. vel non vere
sp̄s Samuelis a reque sua exci-
tatus ē. s; aliqd̄ fantasia & illusio
imaginaria diaboli machinatiōi-
bus facta quam scriptura Samue-
lem appellat sicut solent imagines
rerum suarū nominibus appellari
26. q. 5. nec mirum. A. & ibi p̄3 qd̄
Aug. videtur firmare hanc sniam
videlicet qd̄ Samuelis apparitio
potius fuerit p̄stigiōsa seu fantasi-

ca & diabolica illusio. **B.**
Utrum diuino per alia sit li-
cita. P. fm Tho. vbi. 3. Duplex
effectus subtrahitur causalitati ce-
lestium corpoz. primo quidē oēs
effectus per accidens contingēs
sue in rebus humanis. sue i reb^o
naturalibus. q; vt p̄ba. 6. meth.
ens per accidens non h; cām & p̄-
cipue naturalē. vt qd̄ lapide cāden-
te fiat tremor. vel qd̄ homine
sodiente inueniatur thesaurus. 2.
aut subtrahitur causalitati celestū
corpoz acuis liberti arbitrij. p̄nt ta-
men celestia dispositiue inclinari
q̄num ip̄simunt in corpus huma-
num. sed in hoc nulla necessitas
libero arbitrio imponitur. Sige
ergo consideratōe astroz vnam
ad predicta dno. s. ad cognoscen-
dum futura casualia sua & formū.
aut ē ad cognoscendū p̄ certitudi-
nem futura opa hoīuz p̄cedit hoc
ex falsa & vana opinione hoīum.
& tunc operatio demōis se imiscet
vnde erit diuino illicita. A. Cū
& Aug. in li. de doc. xp̄ia. r. 26. q.
2. illud. dicit. Neq; ab hoc genere
superstitionis p̄nitose segregadi
sunt qui olim genitaliati pp̄ nata-
liū p̄sideratōes diez. nūc autē ma-
thematici vocantur. Nam & ip̄i q̄
uis veram stellarum positōnē cū
quis nascitur cōsequuntur & aliqñ
p̄uestigant. in qd̄ inde cōsuntur vel
actiones nostras vel actionz eū-
ius p̄ducere nimis errant. iō xp̄ia
nis penitus p̄hibetur in suis opi-
bus obseruare lune vel stellarum
cursum. 26. q. 5. nō h; imō hoc age-
re idolatria rep̄nat. ea. c. 4. q. 2. c. il-
los. r. c. fe. B. Si vero aliquis vt
tur p̄sideratōe astroz ad progno-

scendum futura q̄ ex celestib^o cor-
poribus causant. pura sicciates v^l
pluuias & huiusmodi. nō esset illi
cūm.

Utrum diuino que sit p̄ somnia
licita. P. fm Tho. vbi. 3. Sige
vtat somnijs ad p̄cognoscendū fu-
tura fm qd̄ somnia p̄cedunt ex re-
uelatione diuina. vt somnia p̄ba
raonis vel fm qd̄ p̄cedunt ex nāli
cā intrinseca. vt cum abundās hu-
more frigido somniat qd̄ sit in aq̄
vel in uice. sue extrinseca. vt ex aere
vel impressione celesti q̄uis se pōt
virtus talis extendere. non erit illi
cita talis diuino. A. q; ē demon-
stratio quedā causaz naturalium
fm p̄bificos. B. Si autē diuino
huiusmodi causet ex reuelatione
demōi cū quibus pacta habetur
exp̄ssa q; ad hoc inuocant. v^l faci-
ta. q; huiusmodi diuino extēdi-
ur ad id ad qd̄ nō pōt se extēde-
re. A. s. fm natura vel ex indubia
ta reuelatione diuina. vt p̄ctū ē.
B. erit diuino illicita & supersti-
nosa.

Utrum diuino p̄ auguria sit licita
P. fm Tho. vbi. 3. Ex motu v^l gar-
rum autū futura agnosci non p̄nt si
cui ex cāis. sed in q̄m; sunt effect^o
aliquaz cāz q̄ ēt sunt causantes fu-
turos euentus. Cā autē opationis
oīum demōi aialium ē instinctus
quidā quo mouetur in modū na-
turē. & hic instinctus ex duplici cā
pōt p̄cedere. vno quidē mō ex cā
celesti corpali. & fm h; nihil probi-
bet eoz opatōes esse futuroz s; i
q̄num p̄formant dispositionibus
corpoz celestū. & aeris p̄tinent ex
q̄ p̄uentū aliq̄ futuri euentus. In
h; in duo p̄siderari o; p̄io qd̄ ē vt

huiusmodi opatōes nō extēdantur
nisi ad p̄cognoscendū illa futura q̄
causant p̄ motū celestū corpoz p̄
ut. 3. in. 5. q. 6. ē imēdiate ante proxi-
mū p̄cedentē dicit ē. 2. vt non extē-
dāt nisi ad ea q̄ aliquas p̄nt ad h^o
modi aialia p̄tinere. Consequitur
ei p̄ celestia corpoz cognitiōnes
quidā naturalē ad ea q̄ eoz ruc
sūt necessaria. sicut mutandēs que
sūt p̄ pluuias & vētos & h^o. Alio
mō instinctus huiusmodi causant
ex cā sp̄iali. s. vel ex deo. vt p̄3 in
colūba sup̄ xp̄m descendente. & in
coruo q̄ pauit Helias. & i pisce q̄
obseruauit & cecit Yonā. vel ēt ex
demōibus q̄ vnt huiusmodi opa-
tionib^o demōi ad ip̄licadās aias
vanis opibus & opinionib^o. tūto
mō si sunt licita. A. q; n̄ sūt ex cāis
naturalibus vel indubitata reuelā-
tione diuina. vt pōt colligi ex d̄cis
5. 5. 8. B. Et eadē rō est de oibus
alij huiusmodi. Quod at Joseph
aut Hēn. 4. 4. q; non esset ei similis
in augurandi scia. intelligēdū est
fm Aug. qd̄ hoc loco dixit refe-
rens ad id qd̄ vulgus de eo opina-
batur. & sic ē dispensatō eius lo-
cum ē. A. Idem in sum. li. 1. ti. xl.
q. 7. B.

Utrum diuino p̄ oīa sit licita. P.
fm Tho. vbi. 3. Qmen d̄f qñ ver-
ba aliq̄ alia intentōe dicta retorq̄n-
tur ad futurū. vt. 5. in. 5. 3. dicit est.
huiusmodi autē vba & si n̄ subdant
dispositiōi stellarū disponunt in qñ
q; quidē fm diuina p̄dentiam.
vt recitatio somnij quam audiuit
Bedeon. Judic. 7. & verba puelle
que attendit Elieser seru^o Abiabe
Scā. 24. & sic licet. A. Hoc verū
quando de diuina reuelatione nō

attingant que nō intelligentibus me-
tuenda vident. Similiter ne aliqd
saluans p̄neat. qz sic eius effectus
non posset expectari a deo qui nō
est iustus saluatoris. 2. aut caudum
est ne cum verbis sacris cōtinens
ibi aliqua vana. puta aliq̄ caracte-
res scripti p̄ter signum crucis.
Similit̄ nec spes habeat in modo
scribendi. aut ligandi. aut i quacū-
qz vanitate q̄ ad diuinā reuerētiā
nō p̄tineat. qz b̄ iudicaret sup̄sticio-
sum. En̄. 26. q. 5. nō liceat d̄f. Nō
liceat nec i colligendo herbas me-
dicinales facere aliq̄s observātiās
aut icantationes. Et fm̄ 66. nō re-
probant̄ breuia i qbus scribuntur
vba euāgelica tñ. sed si credatur
q̄ minus habeat efficacie si scribat̄
alio spe q̄ dñi i ecclā euāgeliz le-
gitur. sup̄sticiosum ē. Similit̄ si scri-
bant̄ caracteres et nomia iustitā q̄
si noia dei ineffabilia. et i qbus dñi. q̄
cunqz ponauerit super se illud bre-
ue r̄c. A. l. non periclitatur sic v̄l
sic. aut illud vel illud bonum sibi
continget fm̄ ean. 66. et i sum. e. n.
q. 13. vbi b̄ notant. R. reprobanda
sunt. et peccant qui scribūt aut por-
tant. aut donāt. aut vendūt. aut por-
tāda docent. nisi adō fuerint sim-
plices q̄ ignorātia debeat eos ex-
cusare. que etiam non excusat si su-
per hoc fuerint moniti vel istructi.
A. Tales enim graui peccant p̄dō-
tione. Unde Aug. 25. q. 2. non ob-
seruatis. loquendo de huiusmodi
superstitionibus et diuinationibus
aut. Qui aut talibus credūt. aut ad
eorum donum cuntes. aut in suis
donibus introducunt et iterrogāt
sciant se fidem xp̄ianam et baptis-
mum p̄uaricasse. et pagānum et

apostatā. i. retro abeant et dei in-
micum iam dei grauius i eternū
iurrūse. nisi ecclāstica penitētia
emendatis deo reconcilietur. Di-
cit enī ap̄ls. i. Cor. 7. r. Col. 3. Si
ue māducaus siue bibuis siue al-
quid aliud facitis. i. noie dñi nostri
ībū xp̄i facite. i. quo viuimus mo-
nemur et sumus.
B. Quid de imaginib⁹ quas faciūt
astronomi. R. fm̄ Tho. vbi 5. Illi
cūcī est. et ex opere demonum ha-
bent effectum. cuius signum est qz
necesse est eis scribi quosdam ca-
racteres q̄ naturaliter ad nihil ope-
rant. En̄ sunt ibi tacta pacta cum
demonibus. et sūt ibi exp̄sse ino-
canones demonum. A. Idem in
sum. eo. ii. q. ii.
B. Quid de icantatiōibus serpen-
tum et asalium. R. fm̄ Tho. vbi 5.
Si respectus habeat solum ad v-
ba sacra. et ad virtutem diuinā nō
erit illicitū. Sed plerūqz tales icā-
tationes habent illicitas obsuanti-
as. et per demones fortuntur effe-
ctū. et precipue i sp̄ntibus. qz ser-
pens fuit primus instrumentum de-
monis ad hominem decipiēdum.
En̄ sup̄ illud ps̄. Sicut asp̄dis sur-
det et d̄. d̄. glo. Notādū q̄ nō lau-
dat̄ a scriptura q̄ncūqz d̄f i scrip-
tura s̄lūdo vt pz de iuquo iudice
q̄ rogātē viduam exaudiuit. A.
Idem i sum. eo. ii. q. 15.
B. Quid de icantationibus s̄firmos
vel p̄eros. R. fm̄ 66. Si nihil su-
persticiosum dicant vel faciāt. nec
mandant dici vel fieri. s̄ tñ v̄tant
licius scibus. et ēt adiuantiōibus
sicut per passionem et crucem et si-
milis. non peccāt. nisi talia fecerūt
post phibitionem ab ecclā sibi

eam. A. itē enim mortaliter pec-
cāt vt colligit̄ ex dictis eiusdem
66. et i sum. eo. q. 14. B. Sūt enī
prohibenda pp̄ multa supersticio-
sa que ibi solē imitari. nisi fierēt
per aliquem discretū virū et deu-
num qui sunderet orationem si sup-
p̄ntum vel cingulum sed sup̄ istr-
mans manibus imponens. A. dūmō
iste deuotus siue vir siue mulier sit
excellētis vite et pbate discretiōis.
Huiusmodi enī nō ē prohibēdus
a talib⁹. nisi forte timeat q̄ ad exē-
plum illoz idiscretū et supersticiosū
carminatiōis sibi vsurpēt abusu
fm̄ cā. 7. 7. et i d̄cā. q. 14. vbi hec
notant. B. Satis videtur conco-
dare Tho. 7a se. q. 96. De his autē
q̄ reliquias sanctorum ponūt ad
collū et huiusmodi. dic vt 5. relige
6. h.
B. Quid de sacerdotibus q̄ cā do-
loris altare exuūt vestib⁹ sacris aut
imagines ingubri veste operiunt.
aut consuetudo luminaria subtrahūt
R. Talia fieri penitus prohibent.
26. q. 5. quicūqz. Er̄nisi sacres pur-
gauerit se penitētia. d̄bet d̄poni.
A. Hoc verum fm̄ Ray. et i sum.
eo. ii. q. 18. qñ aliquid p̄dictioz si-
eret propter odium p̄uani. Si autē
propter cām cōem. v̄l h. quod et
tenei cōsuetudo ecclē que iminētis
tribulationibus solet cantare.
Deus venerūt ḡtes r̄c. et i signuz
trifidie die venerit sancta altaria
spoliantur. et hoc ē quod seq̄. B.
nisi forte faceret. qz metuūt cōtam-
nationem sacroꝝ vel subuersiōez
fidei. vel obsidionem et b⁹. Nam
i tali facto plus h̄militas dolosi-
tas declarat. vt i d̄cō. c. q̄cunqz.
Et erum qñta aliqui i aggrauatio

nez cessationis a diuinis imagines
prosterant. v̄ticitas et sp̄ntis sup-
ponunt. penitus reproband. extra
de offi. ordi. canonici. li. 6. Et b̄
habetur supra cessatio a diuinis.
6. 3.
B. Quid de sacerdotibus qui pro
vuis quos odiūt scienter cantant
missam defunctorū. vel i medio ec-
clesie ponūt serentū et faciunt offi-
cū moxoz v̄tillū cūctis mouant.
R. Si fuerint tales detecta. d̄poni
d̄bent. et ad agēdā penitētiā tam
sacerdos quā q̄ icantant d̄bent er
gastulo p̄p̄tū exilij relegari. 26.
q. 5. q̄cūqz. A. Idem i sum. e. n. q.
20. sc̄dm Ray. qz addit q̄ idem et
si alia similia fiant. h̄ hoc i. c. alle-
gato non dicant. Et sic etiam i de
licitis p̄cedit ad similia. qñ ē eadē
ratio. Nam intellectus legis cap̄t
ex ip̄s rōne. vt i. c. intelligentia. c̄
de verbo. sig. 7. l. qd̄ dicunt. ff. de
pactis.

B. Quid de quibusdam mulieribus
que dicūt vel credūt se nocte cum
Dyana d̄a paganoꝝ vel cū Her-
diade et innumera multitudine mu-
lierū equitate sup̄ quasdā bestias et
innumera sp̄cia transire. et huius-
modi. Et q̄ ab eis alique creature
possint i melius mutari aut trāsfo-
mari. R. sc̄dm Ray. A. maligno
sp̄i mentibus fidelium talia fantas-
mata irrogant. Nā diabol⁹ trāsfor-
mans se i diuersā sp̄cia p̄sōa-
ram. mentem quam captiuit̄ tenet
multipliciter deludit. Nec d̄bet ali-
quis i tantam venire stulticiam vt
credat q̄ hec que in somnis et sp̄i
nī sūt. in corpore fiant. A. Inside-
lis ē et pagāo deterior. Hec et ml-
ta de hac materia. 26. q. 5. epi. A.

9 **¶** ibi hec oia clarius hñf. **¶** Que pena sit foutelegor. **¶** Si umatoris et malefici fm leges capite plecti debet. et si accedant do mu alterius debent cremari. Item bona eoz debent omnia publica ri. **¶** de male. l. nullus. et l. nemo. et l. culpa. **¶** In dicta. l. nullus dicitur. Nullus auruspex. nullus sacerdos. nullus coxi qui huic rui assola ministrare limet alterius accedat. nec ob altera cam. sed huius modi bois amicitia quis venis repellatur concremado illo auruspice qui ad domū aliena accesserit. et illo in insula deponado post ad emptionē bonoz qui eū cuocauerit suasionibus vel pmissis accusator huius criminis non debeat eē h et dignū magis premio arbitra nunt. Et in. l. nemo dicitur. Nemo auruspicem cōsulat aut mathematia. nemo artoia. augurū. et vana prava cōfessio cōticeat. Chaldei et magi ac ceteri maleficos ob scinorū magnitudinem vulgus appellat nec ad hanc partē aliqd mo liantur. sicut ois ppeuo dūmādi curiositas. Et eni supplicia fert capitis fert gladio vtoze profstratus quicunqz nostris iustis obsequiis denegaverit. In. l. at culpa dicitur. Culpa sumis et tā prohibita disce re qd docere. **¶** Sed fm canonē siquidem peccati occultum sit im ponitur penitentia. 40. dierū et. e. c. i. Si vō notorū eucharistia de negat de pte. dis. 2. p dilectioē. Itē si sit clericus deponendus est. et in monasterio detrudendus. Si laicus excoicandus. **¶** hoc verum si penitentia agere renuit fm Hosti. et in sū. co. ii. q. 23. **¶** B. 26. q. 5. non

oportet. et c. siqs ebo. et c. aliqui si. et c. 7. admoneant. **¶** In dñ. Admonet fideles sacerdotes populos suos vt nouerit magicas artes in cantatione qz quibuslibet in firmatibus hominū nū. posse remediū conferre. non aialibus la guentibus claudicantibus vel eras moribundis quicqz mederi. sed h eē laqueos et insidias antiqui hostis quibus ille pfidus genus hūa. nū decipere nitit. Et si quis h exer cuerit si clericus eē degradetur. si laicus. anathematizet. **¶** Sed et cre sceute contumacia crescere dōz pe na. vt carceret et h. Itē si seruus sit dōz verberibus castigari. 16. q. 5. contra idolotā. Eps etiam oēta les turpiter dehonestatos de parochia sua dōt eicere. vt. 16. q. 5. epi. Tales etiam infames sunt. Si mliiter et qui ad eos cōcurrūt. Itē nec ad accusationē debent admitti. 2. q. 8. quifams. **¶** Idem in dca q. 13. fm Host. Item crimē forale gij e castis epalis a quo miores sacerdotes sine eoz licentia absolue renon pnt. 16. q. 6. c. i. Et eadē rōe videt de alijs superstitionibus dū malitiose vel post admonitionem aliquis in illis deliquerit. Et facit qd tacitū e. s. confessor. l. in prin. v. s. forilegi. **¶** Nec ad testimonium eē d resti. testimoniu. De infambus habes. s. infamis. **¶** Sed nunqd efficit irregularis q talia facit et maxima enomia. vt qui sacrificat deo nūmorū. i. dia. bolo vt dices fiat vel qui de eccle sie sacramtis vt de crimatē oleo sancto. aut aqua baptisati. aut de corpore xpi forilegiū facit. **¶** fm vō. Si talia notoria sint generant

irregularitatē et indigent dispensa tiōne. Si vō occulta nō qz fm quosdā idem sit si sunt occulta. **¶** Unde et in iudi dubio consulendus e talibus q petant dispensationes nō in e pte dicēdū eis q al nō. su eis salus. et abfoluendi sunt a pctō si penueant fm cū. vō. vt in sū. co. ii. q. 15. **¶** B.

¶ Spectacula. De spectaculis. cām et cibaris. et hu iusmodi. s. ludus et iocus. s. 3. et c. quemabus. et s. chorca.

¶ Sponsalia quid sint. **¶** Sunt iurata nuptiarū pmissio. ff. e. l. i. et. 10. q. 5. nostrares. Et dicitur sponsalia a spōdēdo. i. pmittendo. **¶** Idem in sū. li. 4. u. i. q. i. fm Ray. Goff. Tho. De. et Al. **¶** B.

¶ Quō contrahūtū spōsalia. **¶** Quatuor modis. Aliquādo qdē nuda pmissione. vt cū dicit vir. Accipia te in meā vxorē. et illa rīdet. accipia te in meā vxorē. vel alia equi pollentia. vt dūca te in vxorē et hu iusmodi. Et ista sunt ppue sponsalia que p verba de futuro sunt. Si vō hant p verba de pnti. vt si dica tur. Accipio te vel aliqd huiusmodi erit verū matrimoniu. vt. s. nisi moniū. 3. s. i. et quatuor se. Itē. 22. cōtrahunt spōsalia dāto arris spō salitjs. sicut habetur. s. arra. **¶** Et. qñ cū arris concurrūt e pmissio si ne qua non sūt sponsalia. ff. eo. l. i. **¶** B. Itē. 3. p annuli subarrationem. codē mō sicut de quibuscunqz ar ris spōsalitjs dñ. sed sine subarra tōe annuli si alter adiungat cōsen sus expressus de pnti factū e mar i

moniu. **¶** Et h eē differētia mī hāc casū et pcedentē. s. q ibi de futuro b de pnti sponsalia cōtrahunt fm loco cōsuetudinē. Possent tñ et p annuli cōtrahi de futuro si vba cōsensūs expressiua h sonarent. Ideo hic dñ idē esse de annuli sub arratione qd de alijs arris. **¶** Itē 4. cōtrahunt sponsalia non solum pmissione. vt in primo modo dicit tñ e sed et si apponit iuramentum. et. eo. de illis. et c. pterea. **¶** Itē 3. in sū. co. ii. q. 2. **¶** B.

¶ Quōd siqz accepta māu mulie ris dicit. Quōd tibi fidem de te i vxorem accipiendo. et illa nihil rīdet nunqd sic contracta sūt sponsalia. **¶** fm. vō. Reuera non pnt cōtra hi ex altera pte nri. nec claudicare pnt. Itē in qui taliter dedit si de te nec eā ducere si illa voluerit. Si at noluerit nō e cōpellenda. nisi aliq mō ostēderit mulier acceptare qd agebat. puta si ante fidē datā. tractabar inter eos de sponsalibus et matrimonio. et ista requisita spon te manū dedit ad fidem recipiēdā et huiusmodi tunc enim essent con tracta sponsalia. **¶** Idem in sum. eo. ii. q. 3.

¶ In qua etate possūt cōtrahi. **¶** Post septēniū. qz tunc placere incipiunt et ex tunc valent extra co. lras. et eē de spon. impube. si in sanctes li. 6. Si vō ambo vel alter sint minores septēniū. et cōtrahāt sponsalia ipsi vel parentes pro eis nūal agitur nisi post ratiōem. vt s. impedimentum. 13. s. antepen. **¶** Itē 3. in sum. eo. iii. q. 4. fm Ray. **¶** Quod si non plene compleuerint septē annos dicendum fm Tho. in. 4. d. 4. **¶** Si mulum;

appropinquat ad tempus septennij te-
nent sponsalia. Nec at appropin-
quato determinanda est s; p dicitio
ne contrahentia. cu in quibusdam
casibus in quibusdam bo tardius pro-
ueniat intentio siue coplacena nup-
tiaz. Lon. Host. A. et Imo. vi i
su. eo. ii. q. 5. B. in expse no habe-
tur q; tempus septennij pueniri pos-
sit. A. De. bo in nuu q; tempus sep-
tennij in spsaliu pueniri no pos-
sitz in matrimonio tempus. 12. vel
14. annoz q; pueniatur vi i di-
cta. q. 5. Et huic iura magis cocor-
dare videntur. B. Et nota hic q;
si alter fuit maior septennio alter mi-
nor s; sponsalia no tenuerint et ex
parte maioris. quia claudicare no
debet tamen q; iste maior ex parte
sua fidem dedit tenetur expectare
minore si forte velit in eod. pposi-
to pcurare. r si non expectat. tene-
tur agere pnam de fide mentis.
A. Hoc habet in ar. et de despõ.
ipn. c. de illis pzo. vbi d. De illis
q; infra annos aptos matrimonijs
sponsalia contrahit sine vterq; si
ue alter reclamet anteq; ad annos
aptos mfirmiuis puenierit r po-
stulit separari. si sunt vlatens audi-
endi. Et bo alter itoz ad anos pu-
beratis puenit. ista eosde anos
altero existente cu sponsalia contra-
hantur si is qui minoris e citatis cu
ad anos illos puenit reclamauit
rit. nec i alter voluerit cõsentire iu-
dicio ecclesie poterunt ab inuicem
separari. Mulier at que postq; an-
nos nubilem atigerit ei qui nondum
ad annos aptos mfirmiuis vene-
rat nupsit cu in eusemel cõsen-
serit. amplius no poterit dissentire
nisi ipe cui nupsit postq; ad citatez

legitima puenit in eam sua nega-
nerit prestare consensum. B.
C. Etiam sponsalia possunt contra-
hi inter absentes. vi p nunciu vel lu-
teras. B. fm hosti. Possunt si ab-
sens hoc sciat. vi q; nunciu misit
de sua pscia su. vel postea rans; h;
ff. de sponsa. l. vlt. 32. q. 2. honozant
et de ma. contrac. cõtra iterdi. ec.
c. 2. A. Idem in su. co. ii. q. 13. B.
De sponsalibus factis a parentib;
pro filijs vide. s. impedimentum.
13. 6. si.

Quid si absens misit nunciu v;
pcuratoris ad contrahendu spsalia
r postea reuocat. B. fm hosti.
Si reuocatio puenit ad pcuratorẽ
antq; puella cõsentiat. nihil postea
agitur ar. et de pcur. i nostra. r. c.
mandato. Immo et si reuocatio p-
uenit ad pcuratorẽ postq; puella
conscia fuit. sed m pcurator; an re-
uocatio fuerit. nihil actus est fm
eun. hosti. A. q; de cõsentus. Et
facit. c. pcurator; et de procu. l.
6. Sed si de mandato pcuratoris
r cõsentus mulieris subsecuto fiat
fides. sed de dissensu seu pnia non
liqueat stabit ecclesia p sponsalibus
q; non indicat de occultis extra d.
symo. sicut tuis fm eun. hosti. r in
su. co. ii. q. 14. B. Ceterum de nisi
monio p procuratorẽ habes. s.
matrimoniu. 2. 6. 4.

Quid si quis ante pubertatem
pabit mfirmiuis. B. Sponsalia
esse intelliguntur. vi. s. impedimẽ
tum. 13. 6. pe.

Quid illi q; paxerunt spon-
salia tenent contrahere mfirmiuis.
B. Si sponsalia tenuerunt. vi q; in
estate debita contracta fuerint tene-
tur contrahere simul. nec pot; alter

eo; contrahere cu alia psona. r si
contraxerit is quide secundum mfirmi-
moniu et. c. sicut s; agere d; pnia;
de fide m. nra. B. In dicto. c. sic.
ps q; b veru e quando fm nisi mo-
niu contractu e salte per vba de p
sem. Secus si m; p vba d futuro.
q; tuc debent seruari pnia sponsa-
lia. r agi pnia de secundis. vi ibi.
B. r multo magis si prius iurue-
nerat iuramentu et. co. ex lris. 2. r
c. sicut. r. c. si inter.

Sed vtrū ille q non vult debeat
cogi p censurā ecclesiasticā. B. Pri-
us r principalis d; mōeri. vi et
c. regnuit. denu pot; cogi vi i pda
eo. c. ex lris. Et intellige nisi pda-
bilitate timeat difficilis erit ut puta
vxoiciu vel humu mōi. vi in dic-
to. c. regnuit. Et sic exponit uel
legit predictas decre. q; oēs doc.
Tho. et in. 4. di. 27. dicit q; in spon-
salibus non soluet pmissu peccat
mortaliter. nisi legitimu impedi-
tu interueniat. A. De b. j. s. In q;
bus casibus. B. r iniungenda est
pnia p peccato h; in foro cõsentio
so non cõpellat. q; mfirmonia co-
tra pfucuerit malos exitus habe-
re. A. Hoc dicit Tho. intelligendū
est fm pcedena. vi colligi pot; in
ribus p allegans. B.

Quid si iurasti mihi dare vna;
de filiabus tuis non noiant. B. s;
hosti. Dare quide teneris. sed quā
cumq; des liberaberis. q; pmissio-
ris est electio. sicut in alijs pmissio-
nibus. vi. s. pmissio. 6. 2. Et si oēs
mouantur preter vnam ad illā dā
dā tenet. ar. ff. d eo qd cer. lo. da.
03. l. 3. 6. qui sic hū. Sed si vna mi-
hi obtuleris r ego non accepto eā
liberabis es et a iuramento. ar. ff. d

adi. inde. cū is. Ad s; vna ex illis
carnaliter cognoui nullā aliā h; e
potero. q; cuz oibus contracta est
affinitas. vt. s. impedimentu. 14. 6.
1. r. 2. Immo qd plus e si cõsentia
platione pcedentis cõtractus facta
fuit cõmixtio esset facta mfirmiuis
A. vel si no est mfirmiuis salte suz
cogendus cõsentire fm eun. bo.
p iura que sequunt. B. vi. s. matri-
moniu. 4. 6. 2. r et de eo qui dur.
in ma. significauit. r. c. venies. A.
Cū oibus pdcant con. hosti. vi in
su. co. ii. q. 8. cū se.

Quid si iurasti mihi dare vna;
de determinatā filiā tuā. r si illā h; e
no possim. pmissi mihi dare aliā
B. fm hosti. Teneris dare pnam
r ad hoc laborare bona fide et d
spon. ad audiendū. Ad si non po-
tes. nūc distinguendū est q; si prima
pensis sponsalibus expse vel tacti-
te. vi puta q; vel ipsa pnt; r non cõ-
tradicente ptracta fuerit sponsalia.
vel ipsa postmodū reuocante foro-
rē suā habere no possim. q; cum
pnia cõtracti sponsalia. vt in ca. ad
audiendū et si illa prima sponsalia
forte pp confanguinitatē aliquam
cū illa prima non tenuissent. vt. s. i
pedimentu. 13. 6. 3. Si vō prima nul-
latenus cõsentierit sponsalibus. te-
neris ad secundam et despon. ex
lris. 2. r de resti. spo. ex parte. A.
Idem in su. co. ii. q. 12. B.

Quid si sponsalibus appositus
sit tempus infra qd dbeat fieri ma-
trimoniū. B. Elapso tpe ille p quē
non sicut impune mbit. sed alij
datur penitentia de fide mentis
extra eodem sicut. A. Idem
in sum. co. iiii. q. 12. secundum bo
liem. B.

Quid de penis que interdū ap-
ponunt sponſalibus. **R.** fm Ray.
23 sponſalia cōtrahi poſſunt ſub-
cōditōe pmiſſe pecunie. nō tñ pōt
pecunia pmiſſi in modū pene. tñ
pmiſſa fuerit non tenet pmiſſio.
nec peti pōt. vt ſi dicat. Miſi teci
paraxero dabo tibi cām marchas
Hā pingia debet et libera. et co.
requisit. t. c. gēma. Idē Tho. i
4. diſ. 27. Nota in q arte ſponſali-
tie dare ab eā parte q cām preſtat
q nuptie nō ſequant amittant re-
cepte sō reſtutant in dupli. **L.** d
ſpon. l. aris. t. l. mulier. vide. **S.**
atras. **S.** h. r. 2. **H.** pūctis additoni-
bus. Et idē qd. **S.** nō. in ſū. eo. n. q.
23. **B.** Quinetiam ſi qd vellet ſpō-
ſalia firmiter alligare pōt ſic ſace-
re fm **Hoſti.** s. vi dei magna quā-
tūmē p aris. t. ſtipulē ſpās i qua
drupli. qz tantū pōt ſtipulari tñ
amplius. t. tunc ſi ſteterit per recti-
pente quo minus matrimonii ſe-
quat in quadrupli reddet. **L.** eo.
l. ſi. **S.** que oia. Ceſſat tñ pena arra-
rū in quibūſdā caſibus. vt ſi tem-
pus appoſitū lapſū ſit. tunc. n. 16 p
quom nō ſtetur impame nubū. vt in
ſcedenti. **S.** dictū ē. Item ceſſat ſi
ſpōſus impeditus fuerit. dūm cās
imped. mēi nō pberit. Ceſſat et
ppter cām legibus ſterilitat. puta
ſi d iure mſimonii ſeq nō pōt. **L.**
eo. l. v. l. **S.** parem. **H.** Idē in ſū.
eo. ii. q. 24. **B.**

In qb caſib ſolunt ſpōſalia.
R. **S.** Ray. In octo. p. ſi alter ſpō-
ſoz tranſeat ad religionem. quod
pōt ſacere et piractio mſimonio. t
altero iunio. dūm an carnis copu-
lam. t ille q i ſeculo remanet ab-
ſoluit a ſponſalib. t et a mſimo-

mo. et de puer. p. a. v. r. t. c. ex
publico. t et eo. p. nullū. nec p. d. u.
arras qd dedit. t illas qd recep. t
reſtuit ſolū in ſimpli. **L.** de epi.
t cle. deo nobis. ſo ſoluit ſpōſa-
lia qñ ſpōſus n iuuenit. qz tranſiit
ſe ad alia regionē. Si m tux aliq
culpa et q pñs et. o. 3 recipit pñiam
de pñrio. t de pñſione n ierua-
ta. et eo. de illis. Et quidē ſi termi-
nus in ſponſalib nō ſuit appoſit
de pñendo. tūc fm leges pñs tene-
tur expeciare abſentē p biennū ſi i
eadē pñcia pñs fuerit vt. **L.** eo.
l. 1. In fm **Hoſti.** iudex inſpecta
qualitate pſonarū poterit temp
abdicare vel progare. 3 ſolunt
tur ſi alter ſpōſoz p. piractia ſpō-
ſalia incurrat lepra. vel palyſim.
ſeu amittat oculos vel naſum ſeq
qz et turpis eueniat et de pu.
lepro. l. ſas. t de iureiur. quē ad-
mō. **H.** i. inuē qz etiā ſi iurauit nō
tenet. ducta tñ ante dimittere non
pōt. **H.** Similiter etiam ducere te-
neatur ſi ſponſalia piracta fuerit p
verba de pñi. fm glo. in dicto. c.
quē admodū. vbi et dicit q ſponſa-
ſalia de pñi nūq ſolunt inſi ob-
cām religionis. 3o exceptio hoc
caſu oēs octo caſus hic poſiti in-
ligēdi ſunt i ſponſalibus de ſum-
ro fm Ray. vt i ſū. eo. n. q. 25. **B.**
4. ſi ſupueniat affinitas. puta qz
ſponſus cognouit conſanguineas
ſpōſe vel ep. 2. q. 2. quidā de ſpō-
ſauit. t. c. ſe. et de eo q cog. coſā.
vxo. ſuc. c. . t. c. ſraſitran. Et ad
hoc pbādū ſufficit ſola fama. et d
pſan. t aſſi. ſup eo. Item **S.** hoſti.
ſufficit vnus teſtis. et de teſti. ſup
eo. Secus tamen ſi pñſiſſet ma-
trimonii pſumant. vt ibi d. **H.** i.

If fuerit pſumant ſolū p vba de ſpō-
ſenti. vt patet ibi in glo. **B.** 2. ſol-
unt ſponſalia ſi ſe mutuo abſol-
uant. ſicut qui ſocieratē ſtate inter-
poſita parabit t poſtea eā ſibi re-
mittit. et eo. p. terea. Quidā tamē
iſtū cās nō recipiūt. ſz veritas vi-
det q poſſunt ſe abſolueſ **S.** Ray.
Hoſti. **H.** Tho. t **P.** **H.** Glo. in
dicto. c. p. terea. p. tenet pñarius
Sed dñs **Anto.** de bu. dicit ibi q
glo. pōt verificari ſi interueniſſent
verba de pñi. Si ſo ſolū de futu-
ro. bñ poſſunt ptes inuicē ſe abſol-
uere. **B.** 6. ſi alter eoz fuerit for-
nicatus. in quo cām liceraliter re-
pellere fornicames. et te iureiur.
quē admodū. Sed qd ſi ſpōſa ab-
ſo violēter fuerit cognita. **R.** fm
Hoſti. non d. 3 cogi talē ducere. **H.**
Hoſti. verū fm **Aug.** t glo. Ray.
ſi vir velit ad ordines p. moueri.
al cogēdus ē ducere. p eo q mu-
lier n ſuit i culpa. vt i ſū. eo. n. q. 25
vel quia culpa p. ceſſit ſponſalia
ideo obijci nō pōt. dicto. c. quē ad-
modū. Et ſic intelligēda ſunt ſeqū-
tia. **H.** ſeg. **B.** 3. m ducere h. 3
eo q non ſuit in culpa. Ceterum
ſi fornicatio ante ſponſalia n pōt
oppoſi. vt in dicto. c. quē admodū
niſ fm **Aug.** ſi ipe deſponſatōis
credebat eam eſſe vginē t an car-
nalem copulā pſiterit ſibi eā eſſe
corruptā pōt dimittere eam. Et ſi
eu p fornicatōe carnalē ſponſa di-
mitti pōt. ita t mſio magis p for-
nicatōe ſpūali. s. hereti. v. l. ſidelita-
te. qz tūc nullū eēt mſimonii qd
fieret. vt. **S.** ipedi mētū. **S.** l. 2. ſol-
unt. t ſoluta ſūt ſpōſalia qñ ſpō-
ſus v. l. ſpōſa cū aliq parabit p vba
de pñi. vel et p vba de futuro t ſe

quitur carnalis copula. Sed in ta-
lis agere d. 3 pñiam de fide v. pmiſ-
ſione mēta. et eo. ſi ier v. 7. t et
de ſpō. duoz. c. l. **H.** ſi cū pñia cō-
traxerit ſponſalia de futuro ſine i-
terpoſitōe fidei vel iuramētū. t cū
ſcda ſimilit de futuro ſed cū iura-
mēto fm Ray. d. 3 parabit cū pñia
t agē pñiam de pñrio qd pmiſit
circa fam. Juramētū. n. nō pōt eē
vinculū inqtaſ. et de iureiur. q.
to. t de ſpō. ſicut ex l. ſis. u. q. 4. in
mali. **Con.** hoſti. **S.** qñ impubes
q cōtraxit ſponſalia venit ad etate
adultā t peti abſolui a vincu-
lo ſponſaliū t dari ſibi licentiam
nubendi alteri. et de deſpon. in
pu. de illis. t. c. a nobis. **H.** ſi pñi-
cios cās pōt Ray. t et hoſti. q
addit non. s. ſi fama hēat qz ier
eos ſi canonicū impedi mētū. t d
fama doceat. et eo. cū in tua. t de
conſan. c. 2. t de teſti. ſup eo. **H.** ni
ſi contra famam huiſmodi iura-
mētū ſidedignoſ fm arbitriū in
dicis t etiam p. p. in quo quādo
impedi mētū oppoſit de parēla
preſent. d. c. cū in tua. **B.** Et no-
ta q i pñictis duobus eadē ſpon-
ſalia iſo iure ſoluntur. s. in prio
qñ trāſit ad religionē. t in. 2. qñ
cōtrahit mſimonii cū alia. **H.** m
et in. 6. s. p. p. fornicationem ſi
fornicatio ſit notoria. vt **Hoſti.** di-
cut. **H.** 4. et qñ ſponſus impubes
peti ſepanone ipe pberitatis. qz
alter iſo iure tūc ē abſolutus. et
de deſpon. ipn. accēſit. **B.** In ce-
teris vō cāibus fm iur. cundē ſoluen-
da ſūt auctoritate epi. ar. et de de
ſpon. impu. accēſit. t. c. p. tnebaſ
H. **P.** prediēt et oēs cās notant i
ſum. eo. ii. q. 25. vbi et p qz in pre-

14 **U**ictis omnibus cum Ray. con. **Th.**
Tho. 7 p. B
Quid si sit sponsalia sibi condi-
 tioe. **Fr. fm Tho. in. 4. d. 17. d. 17.** d. 17.
 quod dicitur. q. aut p. d. i. o. e. h. o. n. e. f. i. a. s. i.
 ne vultis. vt cum dicitur. **Accipias te**
 si parentibus placebit. vt si dabis
 centum. et tunc exite condicione
 stat. p. m. i. s. s. i. o. **Aut** est i. b. o. n. e. f. i. a. **et**
 dupliciter. q. aut est contraria bonis
 infirmitati. vt accipiam te si venes
 hereditas. p. c. u. r. e. s. et tunc non con-
 traria. vt accipias te si furnis meis
 p. s. e. n. t. i. a. s. et tunc habet p. m. i. s. s. i. o. n. e. m.
 tollenda est p. d. i. t. i. o. **De sponsalibus**
 etiam vide. **8. impedimentum. 13. 3. et**
 circa b. vide. **8. matrimonio. 5. p.**
sonum. 2. Et ibi de istis conditio-
 nibus latius dicitur. **B**

Lipulatio est q. dam
 verboz concepio qn aliqui i
 terrogatus p. m. i. t. t. i. t. e. se aliquid datur
 vel futurum. **fr. de d. obt. l. 5. §. stipu-**
lacio. 2. vt si dicatur promittis b.
 et in rudes. promitto vel ista co-
 sensus indicatio. vt ibi. **B**

Ludium Cleri-
 coru et
 religiosoru blas et capla
 debent aliquos habiles nunt ad
 studium theologie q postmoduz
 valeat alios erudire. qbus si pprij
 obiectus ecclesiastici non sufficiunt
 ipsi plan et capitula necessaria mi-
 nistrabunt. Et ipsi docentes i theo-
 logia et studentes du in scholis stu-
 ducunt per annos quibz recipiunt
 p. u. e. n. i. u. s. h. e. d. a. r. u. et b. n. f. i. c. i. o. z. s. u. o. z.
 no obstat aliqua contraria consue-
 tudine vt statim. **et de magis. sup**
specu. Et nota q loquitur in de do

coribus et studentibus i theologia
 Et b intelligeddu in studio gnali n
 spali alicuius castri vs ville. **2. vbi**
 fuerit studium minus competentis
 vt in. c. i. u. e. hic allegato. Et idē qd
 hic notatur in sum. l. i. i. 1. 3. q. 9.
 fm **Hosti. B. et de his prelatouū**
 suoz. **et de cie. no res. i. u. e. et c. re-**
latum. Laterū in. §. se. d. d. studio
l. arū coiter. s. 3. in audire leges vel
medicinas phibetur sacerdotibz
et religiosis et h. n. b. ° ecclesiasticas
dignitates. §. excoicatio. l. §. 2. v. 6.
Consimilit et doctoribus eozū
2. §. phibet tales docere. B. 3.
excoicatio. l. §. 3. v. 14. ° Clerici ob-
tinentes ecclesias parochiales in
stendo studio per septē annos ha-
bent gratias. de quibus vide. §. ec-
clia. 2. §. 1.

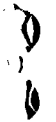
Quis pot clericis dare licentia
 eundi ad studium. **Fr. fm Imo.**
2. in. c. relatum. et de cie. no res.
B. Non solum epus sed et inferiores
 prelati dant licentiam eundi ad sco-
 las et ad alia loca p. honestis causis
2. d. si epus maliciose differat licen-
tiam. poterit peti a superiori fm
Hosti. extra de iure patro. nullus
Et si epus non vult dare licentiaz
 nisi data sibi pecunia. licet non sit
 symonia et in irre. l. u. d. ar. l. q. 3.
 vendentes. **8. 3. et v. addu qd si p**
 pecunia daret licentia de quique-
 nio a iure cōcesso. symonia est et
 de magis. sup specu. Et b. cau. pos-
 set dari repen ad ipso dante fm ca-
 dem v. b. et in sum. eo. n. q. 10. **B.**
 Eset etiam symonia p alio tepo-
 re si intenderet vendere sibi hoc
 q absoluit eū a faciedo officiu ec-
 clesie sue. **3. d. d. d. e. de sepien-**
nio. p. c. c. l. o. p. a. r. o. c. h. i. a. l. i. b. u. s. vt in b

cedenti. §. t. actū est. Certe hoc cau
 semper videt comuni symonia cu
 vendat licentia que ex officio spi-
 rituali p. u. e. n. i. t. vt colligi p. t. §. symo-
 nia. l. §. 20. et 22. **B**
Quid sit virtus iuris diuini et
 humani canonici et ciuilis regi dz
 in curia Romana. et studentes ibi
 gaudent p. u. i. l. l. e. g. i. s. libertatibus et
 immunitatibus quibz gaudent stude-
 tes in studio generali. et recipiunt
 auge suos p. u. e. n. i. u. s. ecclesiasticos
 sicut ibi. extra de p. u. i. l. l. e. c. u. m. d. d. i.
 u. e. r. s. i. l. i. 6.

Lulicia Strā sit
 peccati
 fr. scdm Tho. fa se. q. 46.
 Stulticie nomē a stupore videtur
 esse sumptū. **2. in 3. d. d. o. m. p. ° et b.**
mol. Stultus ē q ppter stuporem
no mouet. Et differat stulticia a sa-
lutate sicut ibidem dicit q stulticia a sa-
lutate imponat hebetudinem cordis et
obmissionem sensuū. salutitas autē
imponat totaliter spūalis sensus
spūationē. Stulticia ergo iponat
quendam stupore sensus i indicado
et scipue circa altissimā cam que
ē finis vltimus. Et siquidē hec sit
ex dispositione naturali sicut patz
in amēbus non est peccatum. Si
q cōtingat ex eo q homo imer-
at sensu suū in rebz terrenis ex q
reddat ei sensus iepius ad percipiē
dū diuina. fm illud. l. Col. 2. 2. 12.
Et hō no percipit ea q sūt spūs dei.
Et hōi habet gustū istecū malo
humore no sapit dulcia. Talis
stulticia ē peccati. p. b. 1. Prospe-
ritas stultoz p. d. e. i. l. l. o. s. 2. Idem
in. s. l. 3. n. 34. q. 29. B

Luprum vide sit
 pra for

nicatio. §. 1.
Abarratio
 ra. et s. sponsalia. §. 2. et §.
 et. q. incipit. Quid de penus.
Abdelegare
 supra delegare. §. 2.
Abstitutio.
 J. testamentum. 2. §. si.
Accessio ab
 intestato. Quot modis dē
 aliqui decedere intestat. **Fr. Quat-**
tuor modis. 8. Si nullū testm fecit
vel si fecit sed nō iure. vt iure fecit
sz postea ē ruptū v. p. u. i. t. a. n. a. t. o. e. i. s. i.
lio. 2. de q i testō nulla ē sed men-
tio. tūc enim testm pot rūpi. vt. ff. et
L. de inoff. testa. per ionū. B. vel
nō ē ruptū. sed heres noluit adire
h. f. d. u. a. r. e. vt in Insti. de here. que
ab intestato. in p. u. i. t. °
Quis succedit alicui ab testa-
 to. **Fr. Jure** coi lato mortuū pu-
 succedit descendentes. **Fr. ascēden-**
tes. deinde collaterales primiores
vt in Auen. de here. ab testa. ve.
circā p. i. coll. 9. 2. Et ibi patz qd
 fratres et sorores cōstiti defuncto
 ex viro qz parte vocant simul cū
 paribz. **B. his** at omnibus defi-
 ctenubz succedit vir vxori et e. p. °.
 vt. **L. vñ** vir et vxor. l. i. **Alio suc-**
cedit sic. vt. L. de bo. vac. l. i. li.
2. 2. Et ibi patet q intelligit d. si
 sco impatoris. et p. consequē idē
 est in papa quo ad terras eccleie.
 Et idē q supra nō. in sum. l. 2. n. 5.
 q. 116. scdm hosti. Et additur. Et
 hoc intellige nisi pactū vel cōue-
 tudo p. i. u. d. i. c. e. t. **B. Alio** quoz

intestato mortenti succedat cognata
fm ordinē pnotam in his. dōis
q̄ sibi p̄sone intuitu obuenerunt.
l. 2. q. viij. c. viij. **A.** Idē in. d. q. 116.
B. Quibus oibus deficiētib⁹ succēdit
ecclesia quali fiscus. extra. c.
c. 1. l. 2. q. 5. c. viij. Et hoc itelligē vbi
res clerici dēcedentis sunt manife-
ste distinte a reb⁹ eccle. l. 2. q. 1.
manifesta. Nam si fuerint res con-
fuse tunc si dubiet an clericus ha-
buerit aliq̄ ppriū p̄sumit p̄ eccle-
sia. 7 totū sibi vendicat. ar. l. 2. q. 3.
quicunq. 7. ff. de reb. du. l. ciuib⁹.
Sed vbi certū sit q̄ cleric⁹ habue-
rit. sed necit qd vel q̄nā dicunt q̄
dam q̄ tunc locū h̄z distincio que
ponit ex co. c. 2. Sed non ē verū.
qn̄ potius ibi loq̄ de clericis qui
fuerant serui eccle. vt ibi notat. S̄z
de alijs ecclesijs d̄z in dicto cā sic
ri equalis distributio inter ecclesias
7 p̄sanguineos. l. 2. q. 4. c. 1. **A.** Et
ibi p̄z q̄ hoc ē verū s̄z q̄ ex circum-
stantijs rez poteri verisimil̄ depre-
hendi. Unde ibi d̄f. Cōpensatiōe
tā sui iuris q̄ ecclesiasticar rez h̄z
si se virtusq̄ rei quantitas exēque-
rit inter ecclesiam 7 dēcedentes def-
des equo iure p̄quisito p̄uebit.
Supradicta ēi nō. p. gl. ex. co. c. 2.
7 in sum. l. 2. n. 5. q. 13. fm Ray. Et
dictum ē. s. c. l. c. 5. c. l. c. 5. **B.**
Clerici quoq̄ idubitatē succedūt
suis p̄sanguineis 7 ēi rehgiosis. vt
s̄. hereditas. s. 2. **A.** **B.** **C.** **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **V.** **X.** **Y.** **Z.**
Secus vero in feudaliibus quibus-
dam. Quēdā ei feudalia sunt ad p̄-
cium annuū cū homagio alicui ex-
hibita. Et quēdā sunt q̄ pro stipē-
dijs nullū tenēt. Patrimoniu er-
gō videt q̄ h̄fē p̄nt. Et scias q̄ ē t

feudalia in multis locis h̄nt 7 p̄-
cū exhibent. 7 p̄cūo vel p̄cibus
inducunt aliq̄ aliu sibi in tempo-
ralibus equalitē 7 eque dignum
qui loco eoz facit homagiū. Sed
illa feudalia que sunt quasi pro sti-
pendijs nullū. vt nubi q̄ sū inu-
ria d̄ni feudaliē si p̄nt fm **A.** 7 in
sum. co. ti. q. 122. Et eadem rōe idē
de rehgiosis videtur. **B.**

C. Quō succedūt descendētes. **Rn.**
In successione ab intestato p̄ma cā
ē descendētū. vt in p̄cedentū. **S.** dic-
tum ē. Nam in successione moximū
parifamilias seu filijsfamilias li-
bert eius si sunt oibus alijs p̄seru-
tur. p̄mū quidē gradus equaliter
nepotes 7 vltiores in stirpes nō
distingūdo sexum vel ius patrie
potestatis. Succedunt ergo p̄mo
filij si sunt. sine masculis sine scia
equaliter. Nepotes aut succedunt
in stirpem. l. in eam. partē quā pa-
rentes eoz habituri erant si vne-
rent. **L.** de ius 7 leg. h̄er. l. 2. 7 in
aus. in successione ibi posita. **A.**
Idem in sum. l. 2. n. 5. q. 117. scdm
Dost. **B.**

C. Quō succedunt ascendētes. **Rn.**
Deficiētib⁹ descendētib⁹ succe-
dunt ascendētes hoc. nō. q̄ de-
ficio filio sine liberia parētis si so-
li si succedunt salua p̄rogatiua gra-
tus. **A.** q̄z pater p̄fert auo si ambo
sup̄sunt fm **Dost.** 7 in si. c. ii. q. 118.
B. Et si pari gradu sunt. parit̄ suc-
cedunt. paterni in d̄ iudicia 7 mat-
ni in alia dimidia. s̄z dispar sit nu-
merus. **A.** Et si ex vna pie su tantū
auno matern⁹. 7 ex altera auno 7
auna paterni vt in dicta. q. 118. **B.**
Sed si euz parētib⁹ sint fr̄es v̄l
sorores. **A.** s̄. v̄nūq̄. l. ex v̄nūq̄

parente defuncto iuncti. vt l. aus.
defuncto. de qua s̄. 7 in. d. q. 118.
B. p̄cedunt cū ascendētib⁹ in f̄-
du primis virilē p̄rtionē. i. suc-
cedunt equaliter cū patre 7 m̄re.
7 auo 7 aua. 7 alijs descendēti-
bus. Idē ē de filijs frat̄ ex v̄tro
q̄z latere iuncto. **E.** ita succedit
scia sicut masculus. nec refert virū
s̄z suus vel emancipatus s̄z **Dost.**
7 in dicta. q. 118. **A.** **L.** ad terrall.
Auten. defuncto. **B.**

C. Quō succedūt collateralēs. **Rn.**
Collateralibus ascendētib⁹ 7 de-
scendētib⁹. p̄rio vocātur fratres
similiter 7 filij alicuius frat̄is pri-
us mortui. Dico de fr̄e illo 7 eius
filijs qui quidē s̄t de v̄troq̄z paren-
te p̄ngit cū d̄ cuius h̄f̄ditate agit
deueniant in hereditatem dicti fra-
tris 7 eoz filij cum parētib⁹ de-
fūcti. 7 cū p̄ris gradu ascendētib⁹
Et dicti filij s̄t p̄ferūt illis s̄tibus
defūcti q̄ sunt ex v̄no t̄n̄ parēte cō-
iūcti defuncto. **L.** de leg. h̄f. Autē.
cessante. **Dost.** s̄t ex v̄troq̄z pa-
rente 7 eoz filios admittimur fra-
tres sorores 7 eoz filij qui sunt ex
v̄no latere t̄n̄. **E.** v̄nū ēi frat̄ filij p̄-
ferunt patris defuncti 7 alijs si-
milibus. **Dost.** s̄t ex 7 frat̄ filios
admittimur qui sunt gradu proxi-
miores. **E.** si pares sunt pariter ad-
mittimur. **L.** de legit. h̄f. aus. post
s̄t. **E.** extendit p̄putatio vsq̄ ad
decimū gradū vt dictū ē. s̄. heredi-
tas. s. 3. **A.** Et ibi de hoc lanus in
additione. Et in hac successiōe col-
lateralū s̄t cessat ois differentia
sexus 7 emancipatiōis fm **Dost.** 7
in sum. co. ti. q. 119. vbi ē d̄f. **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **V.** **X.** **Y.** **Z.**
tū h̄c ordinē serua. vt in reb⁹ ma-
ternis soli v̄terini vocētur. In re

bus s̄o paternis soli p̄sanguinet.
In alijs vero cōiter vocabimur.
Sed hoc p̄t itelligi cū agat d̄ suc-
cedendo p̄fi vel m̄r. Si at agatur
de successione frat̄z adinice. t̄n̄
dum videt qd dictum ē p̄ iura alle-
gara. **B.**

C. Quō nales filij succedūt p̄fi ab i-
testato. **Rn.** si legitimi nō sup̄sūt. nec
legitimi p̄iunt. nunc naturales ab
intestato succedūt in duabus vnctis.
ita n̄ q̄ si n̄ sup̄sūt. virilē ei por-
tio de ipis datur. Qui s̄o sunt ex
d̄nato coitu. ab omni p̄fius def̄i-
ficio excludūt. vt. **L.** de natu. libe.
Auten. l. 5. **A.** **B.** **C.** **D.** **E.** **F.** **G.** **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **V.** **X.** **Y.** **Z.**
Licet p̄nt
sine legitima ple se parēte cui re-
linqui necesse ē dēcedenti naturali-
bus liberis totū subaz vel inter vi-
uos largiri. vel testamentum relinq̄-
re. **A.** s̄z si parētis d̄naxat ei super-
sūt. legitima pie parētib⁹ relic-
ta reliquū iter naturales distribu-
pmittit. **B.** Ab intestato s̄o cū defit s̄o
boles ciuilis. ne sup̄sūt p̄iunt legi-
tima. si naturales extāt ex p̄cubina
q̄ sola fuerit 7 idubitato affectu p̄-
iuncta in duas p̄fne sube vnctias
succedant inter eos si sup̄sūt virilis
portio datur. **D.** v̄nūq̄ modi ei natu-
rales filios etiā p̄sci boni viri ar-
bitrio necesse ē. **E.** Vel si legitimi ex-
tant 7 succedūt. vel p̄iuge v̄na q̄li-
bet alijs sunt h̄f̄des. **H.** **I.** **K.** **L.** **M.** **N.** **O.** **P.** **Q.** **R.** **S.** **T.** **V.** **X.** **Y.** **Z.**
Et ex d̄nato s̄t coitu. ois p̄fius
b̄nficio excludatur. **B.** De huius
modi naturalib⁹ 7 ēi spuris vidē
s̄. fil. 7. 4. 7. 5. Et hec d̄ successiō
bus sufficiant s̄z in multis locis a-
lie p̄uendies h̄ant.

C. S̄z qd de p̄uendine aliquaz
terraz q̄ mortuo aliquo sine filijs

dñs terre totū accipit. **R. f3. Host.**
Dico talē p̄suetudinē obseruādas
si p̄scripta sūt. p̄t ei dñs allegare
q̄ ab initio hoc pactū fuerit. quia
terra sua erat. **R. Et ad b. pb̄dū**
idūctū p̄suetudinē q̄ ē optia legū
et dubioz̄ interp̄es. **Ex de p̄sue.** cū
dilectus. **f3. cū. Host.** et sum. **co.**
ti. q. 121. B. Lewis. 5. Terra non
vendit̄ ip̄erpetuū. q̄ mea ē. et vos
adāne et coloni mei estis.

Suffragiū

fūc
toz. **Atz** suffragia facta p̄
defunctis p̄sunt existēndus i pur
gatoz. **hēs. 5. purgatoz. 5. si.**
Atz suffragia facta p̄ ministros
malos p̄sunt defunctis. **R. Iecūdū**
Tho. et Pe. in. 4. dif. 45. Suffra
gia p̄ malū ministz̄ sūt tripliciter
p̄. s. velut p̄ actorē. sicut qñ sunt
ex p̄p̄to mon. et sic non p̄sunt
nisi forte ex p̄nti et p̄ accūs. in q̄nti
per clymā mali hoīs pauperes
excitant orāt p̄ defunctis. 2. possūt
feri p̄ malū vt ministz̄ publicuz̄ dei
et totius ecclie. sicut sacerdos qui
celebrat missas vel exequias mor
toz̄ i ecclia. Et q̄ ille itelr̄ facere
sub cuius noīe siue cui⁹ vice sit. vt
p̄ p̄p̄tōniū. 13. c. cecelū ierarch.
Inde ē q̄ suffragia talis sacerdos
q̄uis sit peccator p̄sunt d̄functis.
3. p̄nt fieri p̄ malū vt ministz̄ puatū.
s. p̄uuate p̄sone de mādato et usq̄
s. exēnis in caritate. siue sit defun
tus siue viuus. et talia p̄sunt. sicut
cū seruus p̄cto exēs q̄dēas op̄
miseriēdūe facit ex p̄cepto dñi ca
ritate hñtis. **R. Hoc** vcz̄ nisi quis
sciret maliciā ministri. et necessita
te non vrgente facēt cū in suo ordi
ne ministrare. q̄ tunc inuolueret

in eadem p̄ditione cū eo. **3. ordia**
ms. 1. 6. 2. Et idē qd̄ i b. 6. nō. i. sū. li.
3. n. 34. q. 165. B. Magis n̄ p̄def
sent si ē ministri in caritate essent.
q̄ tunc illa opa essēt meritōria ex
duabus p̄ibus. Et de ista materia
vide. **3. missa. 6. 2.**

Atz suffragia facta p̄ defunctis
p̄sunt et facti. **R. fm Tho. vbi. 5.**
Opus suffragij qd̄ p̄ altero sit p̄t
p̄siderare dupliciter. Vno mō vt ē
exp̄iatū p̄ne p̄ modū cuiusdas
recōp̄tatois. et hoc mō opus suf
fragij reputat quasi eius p̄ quo fit
et ita absolutū eū a debito p̄ne siue
q̄ non absolutū faciēt a debito pe
ne. **pp̄ue.** Vno mō p̄t p̄siderari i
q̄ntū ē meritōriū vite eterne. qd̄
bz̄ i q̄ntū p̄cedit ex radice carita
tis et h3 h n̄ solū p̄dest ei p̄ quo fit
s3 et facienti magis. vñ i ps. Quo
mea i sinu meo conuertet. Et **Ja.**
Damasceus in sermone d̄ his q̄
i fide moriūtur. dicit. Quicūq̄ p̄ri
mi salute agouizat. primū sibi pro
dest. deinde primo. **R. Idem** i sū.
co. n. q. 166. B.

Quibus suffragijs innant aie d̄
functoz. **R. fm Greg.** Vte defun
toz̄ quatuor modis absoluitur.
Aut oblationib⁹ sacerdotuz. Aut
scibus sanctoz. Aut caroz̄ c̄kōs̄y
nis. Aut ieiunijs cognatoz. 12. q. 2.
n̄ estimemus. et. c. aie. Quos mōs
distinguit **Ray.** dicens sic. Suffra
gia quidē p̄sunt defunctis ad ab
solutōez̄ p̄ne. **R. non** ad premiuz̄
vite eterne. vt in sum. **co. n. q. 167.**
B. a quā p̄nt absolui quatuor mo
dis. p̄tio mō p̄ intercessiōez̄ ip̄ius
capitis. s. xpi. et sic inuuant p̄ obla
tionē altaris. s. p̄ intercessionem
quasi p̄uata mēbroz. i. p̄ ofones

scloz. 3. mō p̄ modū redēptionis
p̄ne. s. p̄ clymāz largiōez. 4. per
modū solutiōis p̄ne. s. per icūio
rum afflictōez. Et ad dictos quā
tuor modos oēs alij reducuntur.
R. Idem in dicta. **q. 167. B.**

Que suffragia sunt meliora. **R.**
fm Ray. Quia melius ē opus car
itatis qd̄ dirigitur in deū qd̄ i
hoies. iō duo p̄imi modi qz̄ in d̄
um dirigitur meliores sūt q̄ duo
vlimi. nisi p̄ accūs. in q̄ntū. i. elcō
sya imperat sancioz̄ ofones.
Quia vero melius ē opus carita
tis qd̄ p̄uuate et sp̄alis. iō me
l⁹ ē suffragiū facti altaris q̄ ofo
nis. **R. Eū** qz̄ in factō ē ip̄e xps.
et eius in ip̄o rep̄ntal passio. qua
nil ē efficacius ad remissiōez̄ et gra
tiam. de p̄e. **dif. 2. c. quid sit. B.** et
sc̄p̄ qz̄ bonū quāto cōius tāto me
lius. iō elemosyna melior ē icūio.
R. Idem in. **d. q. 167. B.**

Atz missa p̄ defunctis equal
valeat defuncto sicut alia. **R. scdm**
Tho. in. 4. di. 45. In officio misse
n̄ solū ē sacrificiū s3 et sunt oratio
nes. et ideo suffragiū misse p̄tinet
duo de p̄dictis. s. ofonē et sacrifi
cium. Quātu ergo ex parte sacri
ficiū oblati missa de quocūq̄ dicat
equaliter p̄dest defuncto. et h̄ ē p̄
cipuū qd̄ sit in missa. Sed ex par
te ofonum magis p̄dest illa in q̄
sunt orationes oēs ad hoc detmi
nare. Sed in iste p̄fectus recōp̄en
sari p̄t p̄ maiorē deuotiōem vt ei⁹
qui dicit missam vel eius qui facit
dici. vel itez̄ p̄ deuotiōem siue iter
cessiōem sancti cuius suffragium i
ploratur. De materia misse hēs.
3. missa. B. Con. Pe. vt u. d. qōe
167. B.

Quibus defunctis p̄sunt suffra
gia. **R. n. scdm Tho. et Pe. vbi. 5.**
Illis solum prodesse p̄nt qui sunt
in purgatoz. Nam vt dicit **Pe.**
ad hoc vt aliquis defunctus uiuet
duo requirunt ex p̄te ip̄ius. Vnus
ē indigentia. et iō n̄ p̄sunt beata.
Alterum ē p̄ditionale meritum. s.
vt hoc meruerit sibi p̄desse. vt d̄
cu **Aug.** et iō non p̄sunt d̄anatis i
inferno. **Altriq̄** d̄o i his ē qui sūt i
purgatoz. iō d̄c̄ro p̄sunt illis. Et
sic loquit̄ illa auctoritas **Aug.** in
enchiridion. 13. q. 2. ip̄us. Et d̄ ma
teria purgatoz̄ habes. **3. purgato**
rium. B. Nec vera sunt. s3 aliḡ di
xerint q̄ p̄sunt et existēndus in i
ferno ad aliquale mitigationē. s3
b̄ cōiter non tenetur. vt in sū. **co.**
ti. q. 167. vbi h̄ plene notatur. **B.**

Atz suffragia sp̄aliter p̄ aliquo
facta eaq̄e p̄sunt alijs. **n. secundū**
Pe. et Tho. in. 4. dif. 45. Quz̄ suf
fragijs sūt virtutis finitē. et deriue
tur p̄ inuētiōez̄ factiūs quo volue
rūt. valet ei p̄ quo sūt q̄ntū ad libe
ratōem a pena. in q̄ntū ad p̄gra
uatiōem et interitiōē p̄solationem
secūdum q̄ vnus in caritate exēs
de bonis alterius gaudet. sic valz̄
oibus in caritate exētib⁹. et plus
ei qui in maiorē caritate ē. **R. Et**
h̄ cōis snia s3 aliḡ d̄ntū dixerint.
s. q̄ dicta suffragia licet sint facta
sp̄aliter pro aliquo. eaq̄e p̄sunt
omnibus que sunt eiusdem merit.
ti. quo ad vtilitatem et liberatiōem
sed non quo ad honozem vt i sū.
co. n. q. 169. B.

Atz suffragia facta p̄ multis eā
liter p̄sunt singulis. **n. scdm Tho. et**
Pe. vbi. 5. Si valor suffragioz̄ p̄
sideret sc̄bz̄ q̄ valet ex virtute ca

ritatis. sic tñ pñt singulis ac si p vno iñm fierent. quia caritas non inuul si distribuat affectu i mltos immo magis auget. Et similiter et gaudium ex caritate procedens qd to plurius e cõe tanto sit maius vt dicit Aug^o i li. confessionum. et sic qdam ad congratulationem pot i sciligi. de pte. dif. 5. nõ mediocrit. Si aut pñderet valor suffragioz in qdam sũ satisfactioes quedaz p scemõnem facit. to irãllate i moztos sic magis valent et p q spãlter sunt. Sic. n. affectus suffragij diuidit ex diuina iusticia inter eos pro quibus fiunt. **A.** Idem i sum. 60. ii. q. 170.

Superbia vt sit peccatum mortale. **B.** **Th.** fa. q. 162. arti. 5. q. 162.

Superbia pñst i hoc qd aliq extollit se supra id quod e i bi pñstia a diuina regula. contra qd aplo dicit. 1. Cor. x. Nos aut n i inuen sum gloriãmur. sed fm mensurã quã mēsus e nobis deus. Et iõ dñ. Ecc. x. Intiũ supbie hõis e apostatate a deo. In h. n. radix supbie pñderat qd hõ aliqñter si subdit deo et regulis ipsius. Hoc ipm aut qd e nõ subijci deo habet ratõ nõ peccati mortalis. An supbia fz gen^o suaz e mortale. Sic ut tamen i alijs que ex suo gen^o st pctã mortalia. puta i fornicatõe et adulterio sũt aliq motus q sũt pctã venialia ppter eoz impfectione. qz. f. pueniũt iudiciũ rõnis. et sũt ppter ei pñsũ. Ita et circa supbiam accidit qd aliq motus supbie sũt pctã venialia dñ eis hõ nõ pñent. De supbia ornat^o s. ornat^o. Et de vestibus. j. vestis. **A.** Pro meliori ha-

ius materie declaratiõe prio vidẽ dũ e qd sit supbia. 2° de ei^o spẽbus 3° vtz sit mortale. Ad primũ dicens dũ fm Thõ. fa. q. 162. arti. 5. q. 162. supbia e qdã extollẽtia p quã qd se extollit supra id qd e ei pñstia a diuina regula. Hec diffinitio ob scura e. qz multũ generalis. fz per alias pñculariores dilucidabit. An sciendum qd a diuina regula pñra nobis pñra sũt ordinata. quozũ primũ e obedientia di e hominũ. De. vi. p3 prio Reg. 15. ibi. Anq d vult dñs holocausta aut vicimas eẽ. Hominiũ. vt **Th.** ab. 18. Si ecclia nã audierit sit tibi sicut eihm cas e publicanus. Et Ro. 13. Diãtia potestãtibus sublimiorib^o sub dita su eẽ. Et huic obedientie contrariã cõplacẽtia pprie voluntãtis. Jo i ea e vitiũ supbie. Numeri 15. ibi. **A.**ia que p supbiã aliqd cõmiserit eẽ. An vt p3 i si. de vitijs. sic diffinit. Supbia e amor pprie voluntãtis. Scdm qd a diuina regula hõi pñstia est vt non appetat alijs pñe. vt p3 **Th.** ab. 23. ibi. **A.**ia opa sua faciũt vt videant ab hominib^o eẽ. Desiderat ergo pñe primo e diuina regula. et iõ e superbia. An ab Aug. i li. de ciui. dei. e i sum. de vitijs sic diffinit. Supbia e puer se cõtinuãtis appetit. **Ab.** clar^o dñ 2° sniarum. dif. 42. i. e. ex supbia. videlz sic. Supbia e amor pprie excellẽtie. Et iste amor est puerus. vt dicit Aug. qz hz i se pueritate cõtra diuinã r regulam vt pñmonstrãt e. Et etiã qz dicit hõ minem i oẽm pueritatem. Nam mens potentie auidã neqz abstunẽ nouit a verũs neqz gaudẽ pccãtis neqz pietati adhibere pñsum. 42.

ost. vtrũ. Tertiu qd a diuina regula pñstia hõi e vt nõ se extollat siue de se reputationem faciat. nec apd deũ. nec apud proximũ. nec apd seipsum. Non apud deũ. qz non possentus tñ agere qd vel vni diũ no bñficio. puta creatõis vñ redẽ pñonis valerem^o suffacere. Et iõ Luc. 17. dñ. Cũ feceritis oia q pcepta sũt vobis oicite serui inuiles sumus. Nõ apud proximum. i. vt non se illo reputet iustiorẽ. et iõ nã debet m^o nos eẽ sup peccãtẽ proximum extollere. **Ab.** occurreret nobis sicut pbarisco dicentũ. Nõ sum velut b publican^o. et quis a dño pñdenans e. Luc. 18. Non apud seipm. i. vt nã seipz iustificet corde vñ ore. Job. 9. Si iustificare me volucro os meum cõdenunabit me. Diuina ergo regula pñstia hõi. vt nõ se reputet. cõtra quã facit reputator sui. et fm h pñt sic diffini. Supbia e pñra reputatio. Ad fm dicẽdus qd i dco. c. ex supbia. 2° sniarũ dif. 42. enumerantur quatuor spẽs. Et h ideo qz ibi non sit mentio nisi d supbia intellectus. et de superbia mixta. Superbia intellectus subdiuidit in tres. et superbia mixta ponitur pro quarta specie. Sed vt ex precedenti. s. potest colligi si spẽs supbie singulariter numerentur plẽs sunt q quatuor. Si vñ generalit pauciores. **Id.** qz notãdũ q tres gnales sũt spẽs supbie videlz supbia intellectus affectus et mixta. Superbia intellectus subdiuidit in tres vt i dco. c. ex superbia. **Pr.**ia spẽs est quando qd grãm quam habet reputat a se habere. i. ex propo stãdio diligentia seu igenio. Secunda qñ se grãm a deo habere nõ re

putat. siue tpalem siue spũales. sed ex pprijs meritis. Tertia e qñ qd se iacia seu reputat. grãm habere quam nõ hz. vel amplius qñ habeat. Supbia affectus distinguit i duas. videlz i affectum pñumacie seu voluntatis pprie. et i affectum pñe sidentie. Quõ ad pñra potõ dñ q supbia e pñumacia pñra legitimum obedientiã. Numeri. 15. ibi. **A.**ia q p supbiã aliqd pñstia e. seu q supberbia e amor pprie voluntãtis vt i sum. de vitijs. Quõ ad fz pot dicit q superbia est amor pprie excellentie. dco. c. ex superbia. Et est aduertẽdum q hic amor reuerentie nõ solũ itelligit cum quis querũ honores. sed et quando nõ querit sed oblatos suscipit ad propaz gloriã. s. g. q. i. sciẽdum. ibi. Nam cum huius mĩdũt successores precipit eẽ. Et in h periculũ magnũ inuenet etiam bonis q fz facit mundi honores cõdenant non querẽdo. an difficult dñ offeruntur nõ delectantur. vt dicit glo. Aug. sup illud. Lad **Th.** esat. 2°. Non qñ hominibus placẽtes eẽ. Supbia mixta est cã ceteris dñpctis singulariter qd vult videri. vt i dco. c. ex superbia. videlz euz qd lz reputet se grãm a deo habere. et nõ ex propijs meritis. in gloriã se singularem esse seu reputari desidrat seu delectatur. In qdam enim se reputat et gloriatur singularem. participat de superbia intellectus. et pprie reputationis. In qdam vñ delectatur seu amat reputari. pñcipat de superbia affectus. Jo bene spẽs mixta vocat. de q mortã. 23. c. 16. Greg^o ait. In hac arrogantiã quarta specie crebro humani

mus labit. vt id qd habet habere se singulariter gloriatur i qua tami diabolice similitudim vicinus appropinquit. Ad tium dicendum. qd aut supbia no habet cosensum deliberratum aut habet. pmo casu e veniale vte hic tractum. In 2o absqz vltio dubio e mortale. qd pirariat hu militati sine qua nemo pot saluari vt p3 Bath. r Luc. 18. r ndr Ari co. de lira sup ps. 83. r Tho. fa fe q. 162. art. 5. imo radix r mater est omniu capitaliu peccatoz. vt p3 p Greg. moral. 31. c. 38. An r de pe. dis. 1. c. pncipium. ad fi. ide Greg. dicit. Consideret homo elams qd in terra meretur. si pzelatus angelus in celo in terram prosternit.

Suspensus.

Suspensus est aliquis quod dicitur suspensus de aliquo quod dicitur quo ad se r quo ad alios. qd. s. per sniam canonis vel hominis suspensus e. r talis tenetur abstinere ab officio r illi qui hoc sciunt tenentur cum vitare quo ad executionem officij. Si in occulte sit suspensus deo mo p sententiam canonis. ille q hoc scit si no possit e vitare sine scandalo credo q si tenet. Suspensus vob quo ad se nisi ille de q non e probatus abstinere ab officio r huiusmodi p sententia canonis vel hois. sed p simplicitate prohibitionem iuris absqz lata snia sicut glubet exis in peccato mortali tenet abstinere a celebratone. Si in celebrat no tenet subdit eius cum vitare. vel quicumqz aliam etiam si scit eius peccati. Large quoqz de quis suspensus quo ad alios non quo ad se. vt clericus pe-

grinus q pmittit celebrare i occulto r ex deuotione sed no i publico ut s. peregrinus. 1. §. 3. A. Predictus con. Al. vti sunt. li. 1. n. 1. q. 21. circa fi. Sed hodie circa predicta nouano facta e aliqua vt s. clericus 3. §. si. i additione.

Quid si quis sit suspensus a pontificalibus. R. fm Host. Etiam si celebret i pontificalibus non e irregularis. qz pontificalia non sut de substantia celebrationis. nec debemus aliquem iudicare irregularē nisi iueniat expressum. ar. de pec. dis. 1. pen. r et de sen. exco. is q. i pun. li. 6. A. Lon. Inno. r v. du ran. vrin sum. li. 3. ti. 29. q. 5. v. qd si aliquis.

Quid si quis suspenditur ab ingressu eccle. vel ingressus eccle sit ei interdicitus. R. Cum talis per cofe quens censetur i ipsa eccle diuorum celebrano interdicitur. irregularis efficitur si contra iuridicm huiusmodi diuinis se cetero igerat i suo agens officio sicut prius. Talis quoqz si hoc interdicio durante decedat. non debet i eccle nec in ecclesiastico cimiterio nisi penite rit sepeliri. extra de se. exco. is cui lib. 6. Et de hoc supra interdicitus 4. §. pl.

Alium suspensio possit suspendi appellacionem. R. Sicut excoicatio. sic ab officio vel ingressu eccle lata suspensio p appellacionem se queit minime suspenditur. extra de sen. exco. is cui li. 6.

Alium suspensus a participatione vel collatione sacramtoz. si contra faciat sit irregularis. R. fm Inno. r Hosti. Non est de cle. exco. nisi celebrat. Talia eni non sunt or-

dinis. quia r laici participant sacramentis r conferunt sacramenta. A. Idem in dicta. q. 5. b. quid si suspenditur.

Alium suspensus a diuinis vel ab officijs seu a celebratione missae vel aliquo huiusmodi. A. s. qd pro parte pertinet ad aliquem actum ordinis fm eadem Inno. r i deo. b. qd si suspenditur. B. sit irregularis si contrafaciat. R. fm Inno. Irregularis sit. Nam tales actus sunt proprie actus ordinis. et de sen. r re. iudi. cu eterni. li. 6. r. q. 3. si qd eps datur. r sedm vob. Et si extra ecclesiam dicat horas officiando populum sicut i exercitum r huiusmodi. Sed si dicat eum vno socio vel duo bus. non officiando i eccle vel i populo lz mortaliter peccet sic coicido cum alijs non contrahit tamen irregularitatem. Debet etiam abstinere ab illis verbis que a solis sacerdotibus dici solent. vt dñs vobiscum. Iterum minus malum faceret si ab alio et non sacerdote faceret horas icipe. Idē vob. durā. i Spe. A. Idem i sum. eo. ii. q. 6. q incipit. Circa tertium.

Alium suspensus ab officio nisi possit percipere puenit officio r suoz. R. fm Inno. Non extra d app. pastoralis. Sed hoc intelligit Hosti. qd ex gram causa suspensus est. extra de pur. ca. iter sollicitudines. Secus si ex leui causa puta ppter populi scandalum. vel istam am solam nec diu stent cōsumax. Idem Hosti. A. Idem i sum. li. 3. ti. 2. q. 81. Ubi r addit fm Hosti. Nota q quicumqz est excoimunicatus. etiam ab officio r beneficio e suspensus. extra de appella. passo

ralis. §. si. sed non conuertit. Item quicumqz suspensus e ab officio. vt suspensus r a beneficio. extra de cle. conu. c. diuersis fallacijs. r. c. quod a te. sed non conuertitur. Itē quicumqz suspensus e a subdiaconali ordine. suspensus intelligitur a diaconali r sacerdotali sed no conuertit. ar. extra de cor. viii. c. significanti. Velius facit. quia cum interdicitur minor. intelliguntur interdicitur r maior. extra de se. exco. cum illorum. Sequitur. Et suspensus a sacerdotibus. suspensus est a pontificalibus sed non conuertitur. Quis etiam suspensus a collatione ordinum simpliciter suspensus intelligitur a collatione diaconi r presbyterij. A collatione tamen subdiaconi r aliorum inferiorum ordinum si videt suspensus. vt inuitur et de tempo. or. dilecti filii us i si. r. c. lras ad fi. Allegata iura non videntur hoc probare. Mag. c. dilectus. non declarat q p simplicem suspensionem ab ordinando intelligatur solum ibi collatio presbyteratus r diaconatus. In caute litteras sni facta particularis suspensio ab his duobus ordinibus. Segur. Cui interdicitur i gressus eccle interdicitur officium intra eccle. non extra. Ergo suspensus ab officio suo pot ecciam diriter r diuinum officium audire dñm caueat q non officiet. Secus dicerem si esset suspensus simpliciter a diuinis. qz tuc nec officiare possent nec cum alijs audire. b. Hosti.

Surratio.

Qui dicitur surrations. R. secundus Tho. fa fe. q. 74. Sicut

dicit glo. sup Ro. i. Sufurriones dicuntur inter amicos discordias se munantes. Detractores qui aliorum bona negant vel minuunt. Contumeliosi qui intendunt honorem auferre. Et de his duobus. 3. detractio. 1. 3. contumelia. 2. ubi de his etiam latius dicitur. Et idem qd hinc non. in su. li. 3. ti. 33. q. 161. B.

Sed qd honor est graminis. B. fm Tho. fa. fe. q. 74. Sufurratio graminis. Na tanto aliquid nocentius graminis est quanto bonum qd tollitur melius est. Bellior est aut amicitia qd fama qd tollitur per detractionem qd fama ad hoc maxime necessaria est ut homo idoneus habeat ad amicitiam. Item amicitia est melior qd honor qui tollitur per contumeliam. sicut et amari est melius qd honorari. 3. p. h. m. g. cibicoz. An bene dicitur Ecc. 6. Amico fideli nulla est comparatio. Et Ecc. 5. Denotatio pessima sup bilinguam. Sufurratori autem odium inimicitia et contumelia. 2. Idem in dicta. q. 161. B.

Abellio est publica persona habens officium scribendi instrumenta ad faciendum fidem. 2. Hoc dicitur fuit glo. Ray. vt in su. li. 2. n. 8. q. 4. B.

Utrum clericus exerceri possint officium tabellionatus. B. fm Ray. Clericus in sacris ordinibus constitutus est penitus interdictus officium tabellionatus. et si illud habeant ad dimittendum sunt compellendi per subtractionem beneficii appellatam postposita esse ne cle. vel mo. sicut. Et ideo credo si sunt in minoribus et habeant sufficientia beneficia. ar. et d. possunt clericus. Sed vt addit Inno. si illi

qui sunt in sacris instrumenta conscribent antequam eis liceret valerent al non. Et intelligitur fm hosti. qd non valerent in secularibus negotiis vt docet Rubrica pdicti. c. sicut. 3. in ecclesiasticis valerent. 2. Idem in dicta. q. 4. B.

Utrum episcopus possit in ecclesiasticis conscribere clericus tabelliones. B. fm Ray. Potest per tota sua dictione. cui cura omnium est pmissa. 10. q. 1. regenda. n. q. 1. episcopus. 1. c. precipimus. Et si fecerit poterit ille vocari ad scribendum acta ecclesiastica fori. 2. Vbi tabellio non habetur due honeste persone surrogabunt extra de pba. quoniam contra falsas. Et sic intellige qd clericus possunt esse notarii pape. 5. q. 1. quiddam. Sed si constitutus a papa poterit conscribere instrumenta vbiqz. Constitutus autem ab episcopo non habet potestatem esse dioecesim illius qui ipsi constituit. ff. de iur. om. iu. l. si. Sed si simpliciter constitutus sit tabellio maxime ab episcopo qui habet super hoc priuilegium potest esse vbiqz. 2. Hosti. post predicta subdit. Sed et dici potest qd ex quo quis simpliciter constitutus est tabellio ab illo qui habet hanc potestatem potest vbiqz scribere instrumenta sicut pbyter semel ordinatus vbiqz celebrat. vt in dicta. q. 4. B. Et nota qd tabellio ecclesiasticus non debet conscribere instrumenta in secularibus nec secularis in rebus pure ecclesiasticis. qz honoru conuersatio non debet esse mixta. 2. q. 7. laicos. vbi notarij clericis curijs principum prohibentur esse scriptores et ne cle. vel mo. sniam. 5. ne quisqz. 2. Idem in dicta. q. 4. B.

Utrum religiosi possint exercere officium tabellionatus. B. fm Tho. an. sup. c. vt officium de hereticis. li. 6. q. sic dicitur. Per hanc famam boni patris qd tabellio factus monachus non potest exercere tabellionatus officium in alijs qd contra hereticos vt dicitur est. h. n. c. 2. §. 17. qui incipit. In examinatione. Et h. idem patris in quadam epistola. Bonifacii octauo. de officio. 2. in decre. superioribus. circa medium. Et idem probatur olim per decre. extraue cle. vel mo. sicut. L. de sacro. san. ecc. l. antepe. 16. q. 1. noua n. L. de epi. et cle. l. placet. In sic non. 2. b. in Spe. vetera instrumenta complebit sed noua non asinunt. ff. fam. her. l. alienationes. et est d. iudeis. inde. cum similibus.

Allia siue exactio siue collecta siue que fit imponere subditis suis siue exigere tallias. B. scdm Ray. Illa potest dominus imponere vel exigere de qua conuenienter fecerit vel ante cessationibus suis bona fide et sine vlla coactione. sicut solet fieri ad mansum vel ville quam de nouo concedunt. qd datur aliquid vel pronuntiat census annuus et huiusmodi. Omnia ergo huiusmodi dantur non sunt pacta turpia vel contra deum licite exiguntur. Na quilibet in tradidit rei sue potest imponere legem quam vult. et de condi. appo. veru. 13. q. 2. eleutherius. Na et sciunt et volent non inferunt dolus. L. de transac. cum donationis et pacta custodiri debent esse subditus de huiusmodi subtraheret furti faceret. verumtamen si instrumentum positum est indiffinitum qd

soluent questum vel talliam. intelligo qd dominus debet esse moderatus petere i speciem conditionis moderat petere i cum apud in si. o. q. 3. c. vl. Inno. fm. 2. b. si dicatur qd dominus possit imponere questum vel talliam secundum beneplacitum suum. nihilominus moderanda est ad arbitrium boni viri. Si vero dominus ultra predicta exigat coacte per se vel per suos directe vel indirecte tenetur restituere. di. 13. de eulogijs. l. q. 2. placuit. et c. §. pio. Et dicitur cogere indirecte qui negat subditis iusticia. vel non defendit eos vt sic aliquid extorqat. vel insinuari facit qd vult aliquid habere. Secus esset si reciperet aliquid sponte oblatum nulla fraude addibita. Item secus est de his quod mere sunt serui. quia res eorum sunt domini. Peccat tamen dominus si minus grauatur eos. sed non tenetur ad restitutionem. 2. Hoc dicitur de seruis fuit. 2. l. qui etiam con. p. dicitis. quibus etiam con. hostien. et Tho. Et addit Tho. in epistola ad ducissam lothungie qd princeps terrarum a deo sunt instituti. non qui dem vt propria lucra querant. sed vt communem vtilitatem populis procuraret. Et ideo instituti sunt eis redditus vt ex illis viuentis a spoliatione abstinerent. Unde in Ez. c. 45. dicitur qd principum erit possessio in israel. et non depopulabitur ultra populus meus principes. 3. De materia dicte. q. vide. 3. do. minus. §. 1. Et ibi agitur de casibus in quibus dominus potest a subditis exigere ultra consuetum.

Utrum de quibusdam dominis qui nihil percipiunt nisi tallias. B. fm

Ray. Si tallia est antiqua. et creditur
probabiliter quod ex causa iusta imposita
fuerit potest exigi. ita tamen quod ipse dominus
impleat siquid ex illa causa implere
debeat. Si vero est noua et nescitur
iusta causa non debet exigere et sic receperit
vobis restituere. 14. q. 6. si res. 2.
Con. 21. in su. co. n. q. 36. B.

2. Qualiter sciri potest tallia ex iusta
causa fuisse imposita. 2. 23. 2. 2. Po-
test huius sciri vel per instrumenta inde
consecra. vel si ita seruati est a ipe a
quo non extat memoria. quod tunc presu-
muntur iusta causa ar. 1. di. illa nisi vio-
lenta sit presumpcio in contrarium.
sicut de prescriptioe dicitur. 2. prescrip-
tio 2. 8. 2. ubi patet. et in. c. episcopi de pre-
scriptioe li. 6. q. 2. presumpcio est regula
rur per allegante cursum ipsius cu-
ius in iudicio non extat memoria. Ad
verum est in eundem 2. 2. in su. co. n.
q. 38. nisi violenta sit presumpcio in
contrarium.

3. Quid de quibusdam qui allegantes
consuetudinem accipiunt a subditis de
mobilibus quicquid volunt. et pre-
cipue expoliant eos quoniam suspicant il-
los velle transire ad alium. 2. 2. fm
2. 2. Tales domini peccant et tenentur
ad restitutionem. vt tactum est in. 2.
2. nisi quod si certum sortita esset quod a prin-
cipio in concessione terre fuisset ex-
presse impositum tale onus tolerari
posset domini ultra modum non grauet
eos nec manentes nec recedentes
2. et diuini non fuerit impositum per
malicia vel fraude fm eundem 2. 2.
Et predictis con. 21. et addit. 2. 3. p-
babile non est huiusmodi consuetu-
dinem nimis seruile inductam esse de
voluntate subditoz. sed per coactionem
et violentiam superiorum. Dicitur in
idem 2. 2. quod in hoc casu et similibus

et tolerantur ab ecclesia pro eo quod alii
qua ibi potest esse dubitatio de iure
aut de facto non credo simpliciter
esse deneganda abolitione. sed sa-
cienda est cum quadam dubitatione
et protestatione sic. Absoluo te de
hoc in quantum possum. sed tamen meo vi-
credo quod non sufficit tibi ad salutem
nisi aliter te habueris in hoc casu.
vt in su. co. n. q. 39. B.

4. Curum dominus possit vendere bali-
uis et huiusmodi tallias et officia
in subditos. 2. fm 2. bo. in quadam
epistola ad ducissam brabantie. Episcopus
dicit sic. Nulla licentia sed non oia
expediunt. Cum autem baliuis. et
officialibus vestris nihil comunag
nisi ipsalia officij potestatem. non
video quare non liceat vobis ven-
dere huiusmodi officia dicitur talibus
vendans de quibus possit presumi
quod sint viles ad huiusmodi officia
exercenda. et non tanto precio ven-
dantur officij vt recuperare non pos-
sint sine grauamine subditoz. Sed
tamen talis venditio oio expedire
non videtur primo quia frequenter con-
tingit quod illi qui essent magis idonei
ad huiusmodi officia sunt paupe-
res vt officij emere non possint quo-
niam etiam si tales diuites sint tamen
quia boni sunt non ambiunt offi-
cia nec inuiat ad lucra. Sequitur
ergo quod vt plurimum illi officia e-
munt qui sunt peiores et subditos
vestros opprimentes. Unde magis
expediens videtur vt bonos et ido-
neos ad officia vestra eligatis quos
etiam inuitos si necesse fuerit ad sa-
scienda illa officia compellatis
quod per eos bonitatem et industria
magis accretet vobis et subditis
vestris quod de predicta officiorum vendi-

tionem acquirere valeatis. Et huius con-
suetudinem dedit 2. bo. cognatus suus
2. prouide inquit de omni plebe vi-
ros sapientes et timentes deum et qui
oderunt auariciam. et colunt eos
tribunos et centuriones quinquagenarios
et decanos qui iudicent
populum omni tempore. 2. Idem in
su. co. n. q. 40. Clarum est autem quod di-
cta officia regimuntis vendi stricte
sine prohibitione. et statum est quod non
eligantur ambitione vel precio sed
viri probate vite. et taliter assumpti
nihil debent pro officijs dare. Im-
mo iter gesta debent intrare se per hu-
iusmodi officijs nihil dedisse vel
postmodum nunquam duros per se
interpositam personam titulo donato-
nis venditionis vel quocumque alio
velamento. et ob hoc exceptis salarijs
nihil penitus tam in administratione
positos quam post depositum officij per
aliquo presbitero beneficio ipe ad-
ministratiois quod gratuito meruerit
accepturos. Et si quis ausus
fuerit presbitera sacramenta negligere
non modo aduersus accipientes
sed etiam aduersus dantes accusan-
di cunctis tanquam crimen publicum
concedatur facultas quadrupli pe-
na cum qui conuictus fuerit moris
omnibus feriendo. L. ad. l. iulianam
repe. l. si. B.

5. Curum liceat dominus recipere mutuum
a talibus officialibus. ita quod satisfaci-
ant sibi de officio. 2. fm 2. bo. i. pre-
dicta epistola. Ad hoc videtur dicendum quod
si pacto mutuum datur vt officij reci-
pant absque dubio pactum est iuratum.
quod pro mutuo accipiunt officij
potestatem. Unde in hoc datus eis occa-
sionem peccandi. Et ipsi etiam tenentur
relinquere officio taliter acqui-

sito. Si tamen officij gratis dederint
et postmodum mutuum receperint
ab eis quod de officio recipere possent
absque omni peccato posset fieri.
2. Idem in sum. co. n. q. 41. B.
Curum plene ecclesiasticus debeat
persolvere exactiones vel tallias. 2.
Nullo modo. nec licet laicis exigere
ab eis et ratione possessionum suarum.
domorum. aut prediorum. et de immo. ec.
quod nonnulli. li. 6. Anisi predia suis
sent per prius predictis exactionibus
subiecta. tunc enim transeunt cum
onere suo. vt. 2. emunitas ecclesie
2. 9. Sed posuit quod quis verus do-
minus est. et quod nihil penitus percipit
quod vix credibile est. quod ad minus a
subditis recipiat iusticias et sequatur
eum in exercitum in bello iusto. Si
tamen ita verum sit quod nihil percipit
credo saluo meliori iudicio dicit Ray.
quod debent aliquid inter se statuere
quod datur sibi in signum subiectionis.
ne alias inualiter videantur esse penes
eum dominum rei sue ar. optimam ad
hoc. 18. q. 2. eleutherius. 2. l. q. 3. si
quis obiecerit. Si autem dubitatur quod
aut quantum illud debeat esse credo
quod debent obseruare quod in vicinijs
villis vel castris vel puncijs
obseruatur ita tamen quod illa villa non gra-
uentur. Et si diuerse sint consuetu-
dines ea que minus solui eligatur
est de consue. cum olim in si. et de
censi. ex parte in si. et c. sup. eo. Et
hoc totum intelligo nisi ipse vel alii
quis de antecessoribus suis vendi-
derit vel donauerit eis illud quod in
subiectionis signum consueuit
percipere tunc enim non potest alii
quid petere. Con. 21. et hostien.
Et addit Hostien. quod hec vera sunt
nisi contra dominum prescriptisset

libertate. vt in sum. eo. ii. q. 37. B.
Ad materiam iustiarum potest competere
supra pedagum.

Emperantia

Aide supra sobrietate. et et
supra ebrietate.

Testamentum j.

conuer. Quis potest facere testa
mentum. R. secundum Hostium. Quilibet potest
facere qui non prohibetur. Prohibetur
autem pro filii familiae. nisi de
peculio castrensi vel quasi. et de
sepul. l. 6. Nec potest relinquere
aliquid pro anima sua sine patris
assensu. S. bene potest eligere sepul
turam si supra pubertate sit. vt h. de
sepultura. l. 6. B. Hoc etiam ha
betur in dicto. c. licet. B. Item pro
betur impubes. Item seruus. Item
surtotus non habens lucidum in
ternalium. Item p. d. gus cui est admi
nistratio bonorum interdicta. Item
matus qui nihil loquitur. Surdus
quoque oio nihil audiu. vt in Insti. q. 3.
no est p. m. sa. testa. per totum. A.
Et ibi patet quod testamentum non vni
tur si interdictum administratio
bonorum vel supradicte affirmati
ones post eius confectionem aduenerint
et quod si surdi et muti fuerint litera
ti possunt testari. vt ibidem in. s. se
pe. B. Lecus autem potest cum solentia
que habet. L. qui po. sa. testa.
L. hac consilium. A. Et ibi requi
rant qui habent supra hoc. A. l. cius.
B. Item et illi qui propter renun
tationem et nihil habent. vt ingressi
monasteria in Auten. de mona. s.
illud. L. de sacrosanct. eccle. Auten.
ingressi. 19. q. 3. quia ingrediendi
bus. Sed si quis filios habet no

nastrum ingrediatur nullo con
dicio testamento potest et diuidere
cum filiis. et inter eos participare. vt in
Auten. de san. cri. s. si qua mulier
19. q. 3. si qua mulier. B. Item d. c. q.
quod si habens liberos ingrediatur
religionem antequam de rebus suis iter
eos disponat licet et postea inter
eos diuidere legitima nulla dimi
nuta. et quod eis non dederit mona
sterio competet. Sed si omnem substantiam
inter filios diuidere voluerit pro
pria sua persona filios connumerat
vnaque sibi partem obus modis re
tineat que debeat iuri monasterii
competere. Si vero in monasterio mo
ruat antequam inter filios legitimos
diuidat legitimam partem sibi capi
ant. Reliqua vero substantia pro mona
sterio competit. B. Potest et facere
testamentum quicquid an p. fessionem cum
ad seculum reuerti possit. et de regu.
statuz. A. Item in sum. h. 2. u. s. q.
101. fm hosti. B. Curam autem cler
icis possit facere testamentum. h. de
clericis. 4. s. 2. Beremite quos si
non renunciantur propter. nec se ali
cui ecclesie tradiderint vna mman
do testari possunt. al non. 19. q. 3.
s. contra paulos. A. Item in sum.
eo. ii. q. 102. fm hosti. B. Item testa
menta publicorum vsuvariorum sunt
irrita ipso iure. et de vsuris. s. g.
li. 6. A. vbi patet quod hoc est verum
nisi prius fecerint cautionem seu
satisfactionem secundum formam ibi
traditam. B.

Curam religiosus in ep. m. p. mo
tus possit testari facere. R. secundum
Tho. sa. fe. q. 195. Nullo modo potest
quod sola dispensatio rerum ecclesiasticarum
ei committitur. quod morte finit ex qua
testari incipit valere. Si in ex cor

cessione pape testamentum faciat. si
intelligitur de proprio testamentum fa
cere. sed applica auctoritate intelli
git amplius prae sua dispensatio
nis. vt possit valere post mortem.
B. Item in sum. eo. ii. q. 103. B.

Quid si quis aliquem testari prohi
buerit. R. Ab eius erit hereditate
repellendus. vt. L. si quis alii. testa.
prohi. l. 2.

Quot testes oportet quod sint in te
stamento. R. Regulariter tres leges
septem testes requiruntur. in Insti.
eo. s. si. r. L. eo. l. hac consilium
Hoc in fallit. quod quos valet sine te
ste. vt si miles in bello scribat et mo
riatur. L. de mili. testa. l. in iudicibus. A.
Ibi patet quod hoc locum habet in te
stamento p. fectio ipse qui in militia mo
riatur vulneratus. siue scripserit in
clypeo. siue in terra. siue vbi cunq.
B. Quis sufficiat vnus vt si fiat co
ram impatore. L. eo. l. omnia. A.
Et ibi patet quod ille testis est ipse impe
rator cum fuerit supplicatum pro insti
tuendo herede aliquam certam perso
nam. B. Quis duo. vt iter filios
L. eo. l. hac consilium. s. ex im
p. fectio. Sed si in territorio. A. l. no
in militia. ipse quoque moritur. B. te
ste miles. ff. de mili. testa. l. lucius
Similiter et in his que sunt ad pi
es c. et eo. cum esset. r. c. relati.
Quis tres vel quattuor vt ex spa
li privilegio. L. eo. l. si no spali. r.
l. si vnus. A. Et his legibus patet
quod illud privilegium non magis ar
tat ad hunc numerum trium vel quattuor
quod ad alium. B. Quis quinq. vide
licet in testamento rusticum. L. eo. l. si. A.
Ibi patet quod hoc obtinet quod testis sit
in loco vbi scripti testes haberi non
possunt. B. Quis et octo requiruntur

vt quis testator vult testari in scriptis
et nescit litteras. vt in dicta. l. hac co
sultissima. Aduertendum quod p. d. c. a
solennitas testium abrogata v. d. cur
p. ms canonici ac etiam diuini p.
quod duo vel tres fide digni testes suf
ficere videntur fm Jo. hosti. r. glo.
Ray. vt in sum. eo. ii. q. 104. Et de h
latius dictum est supra ecclesia. i. s.
s. in additione. B.

Quid si testator non vult quod tes
tes sciant tenorem testamenti sui.
R. Potest facere testis quod dicitur in scri
ptis. i. quod ipse potest testis describar. l. et
scribi faciat. r. postea charta clau
sam reponit testibus dicens. Hoc
est testis meum. rogo quod sigillens
et subscribatis vos. L. eo. l. hac co
sultissima. S. tamen per hunc mo
dum facere testis non est tutum. quod
multas obseruantias requirit que
frequenter cum non ferretur oportet quod
non valeat testamentum. melius est quod
fiat sine scriptis. s. quod scribitur pro
tutum tantum. B.

Quibus rebis debeat fieri testis.
R. Non refert si dicat. Item he
redem instituam vel voluntatem meam
eius dispositioni committo. quod non
potest decedere intestatus. et eo. cum
tibi. Nec curandum est de rebis testa
toris. dummodo sint talia quod de volun
tate consistat. L. eo. l. si. A. Item in sum.
eo. ii. q. 106. fm hosti. qui etiam di
cit quod ob hanc causam error nomi
nis non nocet. vt ibi. B.

Curam in hoc testamento oportet fieri
mentionem de potest. vt in no. 19. dis. q. m.
A. in glo. B. Dicendum quod non oportet
nisi in duobus casibus. Vnus si
factum sit testamentum iter liberos.
L. eo. l. hac consilium. s. ex im
perfecto. r. Auten. ibi posita. B. in

ter liberos. Alius si testō: ipe legē
sibi imposuit. puta si in potu testō
dixit. si fecero aliud testm̄ non va
leat. vel nō valeat nisi dixerō pat
noster & c. m̄. n. faciendo secūdiū
opozet q̄ faciat mētionē d̄ prio.
vt. ff. de le. 3. l. sigs in p̄i. **A.** Idēz
in sū. eo. u. q. 103. **B.** Ad sigs ve
lit cassare testm̄ primū & n̄ facere
secūdiū. nō pōt nisi iā post cōditū
primū sit lapsū decēniū. & coram
tribus test. b̄ dixerit nolle valere p̄
mū. **A.** Idēz etiam si hoc dixerit i
ter acta. vt in l. que sequitur. **B.**
L. eo. l. sanctimus. **A.** De hac solē
nitate dicendū sicut dictū est. s. in
§. Quot testes. **B.**

Qualiter confirmet testm̄. R.
Per motū testatoris. vt habetur
De b. 9. Sz an̄ motū quōz muta
ri pōt ēt si pacto. cōuenierit ne nu
tet. L. de pac. l. pactū qd̄ dotali. **A.**
Idem in sum. eo. u. q. 109. **B.**

Estamentū ij.

quātū ad institutionē heredis
et substitutionē. In testamento re
netur quilibet instituire sibi here
dem aliquē vel aliquod collegiū
& huiusmodi. Sine institutioe he
redis non esset factū testamentum
vt. L. eo. l. indemus. §. q̄ si nō fue
rit. Et sigdē testator habeat descē
dentes vel ascendentes. illos tene
tur heredes instituire saltem i co
rum legitima. L. de inoffi. testa.
Auren. nouissima. de qua habes
s. legitima. Ibi solum dicitur de
legitima descēdentiū. Legitima
vō ascendentiū cū nō sit innouata
videt quarta pars. vt in Insti. de
inoffi. testa. §. si. Naz & ipi p̄nt age
re corā testm̄ filioz. vt patet eo.

ti in p̄i. & hoc nisi testator aliquid
dicens descendenti b̄ seu ascendē
tib̄ in testō reliquit. tūc. n. nō rūpt
tur testm̄ sed supplet qd̄ min⁹ fue
rit legitima. L. de inoffi. testa. l. o
modo. cū sequētibz. & sic nō te
net testator eos precise influere.
B. Ad si nec descēdētes nec ascē
dētes habeat. tūc fm̄ leges pōt in
fluere alios quoscūqz. **A.** Si tū
institueret infames aut turpes per
sonas. tūc fratres vel sorores pōt
sū rūpe testm̄. & sibi totā accepe be
reditatē. L. de inoffi. testa. l. ffes. &
in insti. de inoffi. testa. §. soroz. **B.**
Tū vt ait Tho. in quadā qōne de
libet. si p̄pinq̄ indigeret illa he
reditate indigentia manifesta. tūc
tenet eis hereditatē diminere. nisi
essent mali & huiusmōrbonis idi
gni. Et dico tenetur ex debito ho
noris parētalis. qz cū scipis ho
norare patrē & matrē. p̄cipit etiaz
honorare parētē in his q̄ ad pa
rētē p̄tinent. Si q̄t non indige
rēt manifeste. pōt libere i alios re
sūdere dicte saluatore. Da paup̄
bus & seq̄re me. **A.** Idē i sū. li. 2.
ti. §. q. 98. vbi & addit. Sec⁹ m̄ ē in
quibusdā terris de iure p̄suetūdi
nali. In quibusdā ei terris testator
pōt ex iure patrie cuiusqz vult re
sū dare vel vēdere. Alicubi suc
cedit vn⁹. s. h̄mogenitus. Alicubi
vltimogenitus. Alicubi oēs p̄ dē
sionē. Igit̄ si p̄ueniō que iuri
equiualeat dat alicui licētā liberā
aut alteri conferēdi vel totam vel
partē hereditatē. nō p̄iudicat alic
ui faciēdo qd̄ pōt de iure. Nō tū
p̄suetudines irōabiles ēt circa h̄
reprobant. Cū Inno. 4. scribens
ad quosdā ep̄os ibenionie repro

bat consuetudines vel statutū sup
hoc q̄ null⁹ possit i vltima volūta
te legare eccl̄ijs vel alijs p̄ijs loci
aut quibuscūqz p̄sonis plus q̄ qn̄
solidos vsualis mōte. & p̄cipit
huiusmōi statuta denūciari penū
non tenere. **B.**

**Quid testator pōt substituere
alīa heredē q̄ debeat succedere
prio heredē. R.** Si testator habeat
filios in puberes pōt eis substi
tuere quoscūqz velu. qui succedēt
eis si nō venerint ad pubertatē. vt
L. de impu. & alijs substi. l. si testa
mento. **A.** Et ibi patz q̄ taliter sub
stituō d̄ direct⁹ heres. & sic totā
capu hereditatem sine aliq̄ dimi
nutione. **B.** Si vō venerit ad pu
bertatē. pōt eis substituere si mori
antur sine liberis. **A.** Idem etiam
si moriant cū liberis. L. de impu.
& alijs substi. le. heres. & l. se. Dē
tū salua ēt eius legitima. vt sequit̄
B. Et intelligitur substitutio d̄du
cta legitima filioz & deducta q̄ria
totius que dicitur trebellianica q̄
deducta quilibet instituitur heres
cui alina substituitur. **A.** s. vulgariter
& post pubertatem instituit. vel ēt
cum accipit hereditates per fidei
commisum ab instituto herede.
qui a testatore grauatus est here
ditatem alteri restituere. vt in. c.
Raynuius. de quo. §. **B.** vt extra
de testa. Raynuius. Et de hac ma
teria ista sufficiant. et que deā sūt
supra hereditas.

Estamentū. iij.

qm̄ ad executionē. Alium
testator possit heredibus suis p̄ re
stamēti penā iponere si nō parue
rit volūtan sue. **R.** Sic. vt i Insti.

de le. §. pene. dūm qd̄ testator p̄ci
pit non sit turpe vel inhonestū. ff.
de con. insti. quidā. **A.** Et idē habe
tur in dicto. §. pene. ad si. **B.**

**Per quē eoget heres testm̄ sū
volūtatē defuncti adimplere. R.**
Heredes infra annū cōgēdi sūt p̄
ep̄m adimplere. & si neglexerint tūc
ipsemet ep̄s exequat. et eo. nos q̄
dem. & c. si b̄f des. **A.** vbi dicitur
Si heredes infra testatoris nō ad
implerint ab ep̄o loci illius ois
res que eis relicta est canonice in
terdicat cū fructib⁹ & ceteris. emo
lumentis. vt vōa defūcti. implēat
Et determino an̄ q̄ ep̄s per se
exequat. hēē i dicto. c. nos & icipit
iste annus a tempore amonitōnis
fm̄ hosti. & in sum. li. 2. ti. §. q. cxi.
B. Nec obstat si forte testator in
terdixerit ne ep̄s se intromitteret
et eo. ma. **A.** Idē in dicta. q. cxi.
scdm̄ hosti. & eo. u. q. 97. f3 Ray.
& glo. **B.**

**Cur defūct⁹ sentiat detrimen
tum. qz tardant elemosyne quas
legauit. R.** fm̄ Tho. i q̄libz. Dicē
dū q̄ quātū ad meritū elemosyne
nullū detrimētū patitur ex p̄redi
ca tarditate. maxime si quātū in
ip̄o fuit cām adhibuū & huiusmo
di elemosyne cito darent. qz meri
tū principaliter ex volūtatē & intē
tione dependet. Sz quātū ad esse
cū elemosyne patit detrimētū. nō
qdē vt p̄ huiusmodi tarditate pu
nias. sz ga remediu ei nō adhibet
dū suffragia differunt qd̄ pluri
mū iunaretur. **A.** Idem in sū. eo.
ti. q. 113. **B.** Similr nō patit detri
mētū si differant restitūto quaz
ipe mādauit fieri. & licet tarde & i
morte. tamē fecit qd̄ potuit. **A.** l. 3.

hoc casu non grauetur quo ad dānāō
nē. puto m̄ q̄ facta restitutiōe cur
apena absoluat. sicut in cronica
mimoꝝ legit. d̄ quodā q̄ ipeditēba
tur ab igrēssu padisi quousq̄ facta
fuit restitutiō ad quā tenebat. **B.**

3 **U**tr̄ executor debeat retardare
distributiōes clynaz ad h̄ q̄ res d̄
functi melius vendantur. r̄. sc̄dm
Tho. in quolibet. Dicēdū q̄ i mo
ra modici t̄p̄is nō v̄ esse magnū
piculū. Unde si executor p̄ modicū
cū t̄p̄us elemosynas dare differat
vt rebus defuncti melius venditis
ampliores clynas dare possit lau
dabiliter hoc facit. Si vero ex̄tio
p̄ multū t̄p̄us differat elemosynas
distribuire vt in modico amplio
res elemosynas faciat. non v̄ esse
sine culpa. qz forte defunctus inte
rim a purgatorio liberat. in q̄ daz
t̄p̄e esset remediū suffragioꝝ maxi
me ei necessariū fuerit. Hoc aut̄ re
lingitur prudēti executoris exami
ni. vt. s. p̄sideratis dilatiōe t̄p̄us
p̄ditione p̄sone que citius vel tar
dius liberanda ē. et etiā quātitate
augmēt elemosynaz. faciat qd̄ v̄
derit expedire defuncto. **B.** Idēz
in sum. eo. 11. q. 113. **B.** De legatis
alia quedam hēs. s. legare.

4 **Q**uid si de pluribus executor
bus testamenti vnus moriat vel ē
remotis vel n̄ vult exequi. r̄. **U**
p̄ōi executionē implere. nisi testator
aliud expresserit extra eo. religio
sus li. 6. **U**tr̄ religiosus possit rē
executori testamenti. habes. s. reli
gio p̄tio. s. pe. **A.** **P**redictis adde
qd̄ d̄ in insti. de acti. s. Item mix
ta videlicet qz qui relicta eccl̄ia v̄
alijs venerabilibus locis dare di
fultur v̄qz dum in iudicio vocet

ipm̄ relictum dare p̄pellitur et ad
ud iantidem p̄ pena. **B.**

Estis. j. **Q**uis pos
sus sine q̄ p̄ditione requi
rant in teste. r̄. **P**riucipaliter qui
dēni requirunt q̄ in his veribus
contineat. **L**ondino. sexus. cas.
discretio. fama. **E**t fortuna. fides i
testibus ista requirunt. **A.** **H**oc fuit
dictū **G**off. q̄ ē dicit qz regularit̄
oēs p̄nt esse testes qz nō p̄bidetur.
vt in sum. li. 1. tit. 5. q. 177. **B.** **P**rimo
ergo regrit̄ p̄ditio. s. vt non sit ser
uus qz seruus nō recipit ad testio
niū. **L**. eo. 1. qm̄ liberi. **N**ā seruus
sepe metu. d̄nantis testimoniuū sup
p̄mū veritatis. **E**t de ver. sig. for.
s. testes. 4. q. 3. s. item in criali. 3. q.
5. accusatores. **S**alutē in hoc cū de
facto serui querit. non in p̄ d̄no v̄
s̄ d̄m. vt in. s. item in criali. s. utz
serui. **A.** vt si p̄ seruuū aliqd̄ dicatur
deposuit vel p̄modatum fm̄ glo.
Ibiqz ē addit. **E**t sic viles p̄sone
recipiunt vbi de facto eaz̄ agitur
Et idem v̄ in. l. seruos. **L**. eo. **I**te
et si deficiunt alie p̄batiōes admi
tuntur et seruus s̄ cum tormentis s̄
Goff. vt in. d. q. 177. **B.** **S**o requirit̄
tur seruus. qz scia non admittit ad
testimoniū in cā criminali. 33. q. 5.
mulierē. nisi cā de crimine ciuilit̄
agitur. tunc enī admittitur et cōtra
clericos. **E**t eo. qm̄. et. c. tam h̄is.
A. **I**tem admittit mulier in cā cri
minali cū agitur p̄ inquisitionem.
vt nōt gl. in. d. c. qm̄. **B.** **I**n ciuili
bus aut̄ admittitur. **I**s. q. 3. s. ex eo.
Non admittit et in testamentis. vt
in insti. de testa. s. testes. **A.** **I**dem
qd̄ hic nōt in dicta. q. 177. **B.** **E**t
nō. qz mulieres cā ferendi testimo

niū non debent fruite ad iudici
um trahi. sed cum necessariū fue
rit testimoniuū eaz̄ iudex in expen
sis p̄duccēdis mutat tabellionem.
aut alias p̄sonā idoneā. vel si hoc
sare p̄bidente in casu nō possit p̄
sonā r̄p̄e vadat vel si non deceat
ire alium mittat. **H**oc explicite b̄
ē de audi. mulieres. li. 6. 3. requir
riur etas. **N**ā i ciuilibus n̄ admitt
iur minor. 14. annis. 4. q. 3. c. l.
In crialibus v̄o non minor. 20. vt
ibidem d̄f. s. in criali. s. item in te
stimoniū. 4. requirit̄ discretio. qz
non recipit ad testimoniuū furiosus
sine menecapmo. **A.** nisi t̄p̄e luci
di interualli. vt in. s. nec furiosus.
de quo. s. **B.** sicut nec ad iudican
dum. 3. q. 7. s. iria. qz non ē cōpos
sue mentis. s̄. qui testa. fa. poss. l. q
testis. s. nec furiosus. **S.** requirit̄ sa
ma. **N**am ifames a testimonio re
pelluntur. **E**t de testi. cogen. p̄teca
Nec prodest p̄nia. qz h̄ aias p̄ p̄
nūritā saluare possumus. ifamiam
tā n̄ possumus abolere. 2. q. 3. hic
colligit. **N**ā et actus legitimi sunt
ifamibus interditi. **E**t eo. 13. ex qua
dam. et glo. ibidē. **E**t h̄ intellige ni
si prius fuerint in integz restituti.
4. q. 3. s. ut in criali. s. ut. l. iul. 2. q.
3. p̄uicatorē. i. si. **I**te adeo d̄ esse
testis sine om̄ni infamia qz si gra
uata fuerit eius opinio ad testimo
nium admitti non d̄. extra de ex
cep. d̄c̄. 2. q. 7. testes. et precipue
in criali cā. **E**t eo. testimoniuū. **I**te
d̄ esse sine crie. **N**am criminofus
repellitur ab omni testimonio **C**
diu in crimine persenerat. **S**i vero
sit emendatus nō repellit i cā ci
uili. **A.** nisi cum fuerit comitata in
famia. vel fuerit perurus. vt in. d.

e. testimonium. **B.** **S**ed in criali
talit̄ repellitur si de crie fuerat p̄i
us p̄nicus vel p̄fessus vel nunc p̄
exceptiōem p̄uincat vel grauata ē
eius opinio. p̄ eo qz aliqñ sic fuit
repulsus. **A**lter vero qui emenda
tus ē recipit et in criali. **A**s. cunct
de crimie agitur ciuilit̄. vt dicto. c.
testimoniū. **A**lter in criali et post
p̄niam repellitur si p̄uincat. vt dic
tum ē in dicto. c. testimoniuū. **B.**
Hec oia. in p̄dicto. c. testimoniuū
cū his que ibi notantur. 6. requirit̄
fortuna. s. an sit locuplex vel ego
nus. vel lucri cā quid faciat. **H**oc
iudici cōsiderandū ē. 4. q. 3. testes
s. item testiū. 7. regrit̄ fides. qz in
delis p̄ra fidelē non admittit. 2. q.
7. si hereticus. 23. q. 4. ipa p̄ctas.
A. **P**ro fidelit̄ aut̄ bene admittitur
testimoniū infidelis s̄ fidelē. **E**t h̄
p̄ infidelē s̄ infideles dicto. c. si he
reticus. **B.** **H**ec ergo sunt p̄nci
palia i testibus p̄sideranda. **S**unt
et alia quedam p̄sideranda que h̄
statim sequuntur. p̄tio videlicet v̄tz
sit inimicus eius s̄ que dat testio
niū. vel amic⁹ ei⁹. p̄ q̄ testificat. 4. q.
3. testes. s. iōqz i p̄sona. **I**te obicu
ri et ignoti non admittuntur v̄ soli
admittit cā tormentis aut̄ p̄brib⁹
vt in auq. eo. s. sancimus. **A.** **E**t ibi
p̄ qz dec obtinet qm̄ ex aliqua cō
lectura dubitatur de corruptione.
B. **I**tem nec executores negotio
rum aut̄ procuratores qui in ipa
causa fuerunt actores vel responsa
les. extra eo. in sup. **I**mmo etiaz qz
fuit p̄curator vel aduocatus i po
ri iudicio non recipitur in testem
in cā appellationis. extra eo. **R**o
mana li. 6.
Utr̄ qz possit admitti ad testio

nam in sua causa. rñ. Ad neqz pñ
cipaliter neqz secundario. L. eo. l.
oibus. Unde venditor in cā rei ve
due non admittit p empioze. qz
cā ppeia venditoris esse vt. neqz
venditor in cā pignoris p credito
re. ff. d. appe. l. ab exccutore. §. alio
p dēnato. Fallit hoc in legatarijs
z fideicommissarijs q serūt testimo
niū in cā testamenti cum agitur d
hereditate. non de legatis z fidei
commissis suis. bñ tñ pñ scribi z ed
testes in eo testō i q aligd eis lega
rum ē. L. de testa. l. dicituribus. It
fallit i collegijs z corporibus in q
bus singulares eoz p sone. p cau
sa vniuersitatis ferre pñu testimoniū
l. q. 2. si p prudentia. extra eo. ista
per. z. c. cū nūcius. Et h iō qz cāe
vniuersitatis nō sunt singuloz z si
pmodū ptingat singulos. vt. l. 2. q.
2. qui manumittunt. Et intelligent
si fuerint actores vel respōsales in
ipā cā. vt in pcedenti. §. dicitur est.
Et. z. pbat in. d. c. insup. Et idē qd
in b. §. notat in. d. q. 177. B.

3 **¶** In cā cōi duoz alter admittē
ti debeat ad testimoniū. Rñ. Ad qz
cā cōis duoz virtus ē ar. ff. de ri
tu nup. l. illud. Et idem in socio cri
minis z pncipe. 4. q. 3. item in cri
minali. d. item liberi. cñ eo. c. veni
ens. Nec ob. cñ eo. qm. Ad illud ē
spāle in cā dēnūciatōis. vel ibi ad
mittuntur socij cris ad psumptōes.
cñ de adul. significasti. Crediū ē fo
cijiis criminis i exēp. vt i cāe lese ma
testatis. z hufusmōi. 79. dif. si quis
papa viuēte. 6. q. 1. siqs cā militib⁹
25. q. 3. nemini. extra d. pef. c. i. Bb
in dicta. q. 177. B.

3 **¶** Cāz parētes vt liberi possint p

vel ptra se testimoniū ferre. Rñ. Gene
raliter p rectā linea ascendentes i
descendentes p vel ptra se idonei
testes nō sūt. 4. q. 3. §. i. iē i criali. ver.
tē testis. z. b. iē parētes. ff. e. l. testi
Itē ē d mfe. s. i. in ambo parētes
i cāu admittit p filio. s. cūz qrit d
etate del nauitate. cñ q si. sint leg.
trāsmisse. z. c. p mas. A. Et in his
c. p. q. h ē vey nisi cerno iudicij z
testib⁹ p trariū appeat. B. Itē vbi
agit d ipeduntō m simonij rōe cō
sanguinitatis vel affinitatis. extra
eo. quōtēs. Ceterz si agit an mari
monij sit ptractū vel nō. iē m f. su
specta ē si vir sit supioz cñ eo. sup
eo. Quē cāuz hēs. s. m f. imōiū. 7.
§. si. Sūt āt qdā p sone q aduersus
pictos suos testimoniū dicere non
cogitur. vt aduersus socoz. genez
vitricū. puignū. sobrinū. sobrinaz
sobrine natū. eozqz q i priozū gra
du sint. Itē aduersus patronū z
patronā. z liberos eius. vt. 4. q. 3.
§. i. iē in criali. d. item. l. i. i. Et alie
cñ p sone q ibidē pputātur que ge
neralr a serēdo testimonio sunt exē
pte. A. Et ibi pñt videre qui hñt
agitare. Et idēz qd in hoc. §. nota
tur in dicta. q. 177. B.

4 **¶** Cāz testes pducī possint de do
mo actōis. rñ. Nec de domo acto
ris nec accusatoris nec in cā ciuili
nec in criminali testes pducī debēt
qz eoz testimoniū suspectum ē. 3. q.
5. per totum. 4. q. 3. §. item in crimi
nali. verficu. item etiam iure ciuili.
Omnes autē pducti q repellēdi sūt
debenradmitti si is contra quē p
ducūt eoz testimoniū i alio iudicio
sit vsus. nisi ininnūcias postmodū
exortas. docuerit vel aliquod alr

ad legitimū post emergēs seu cor
rupuonem vt in pdicto. §. item in
criali. b. item siqs testibus. z. L. e.
l. siqs testibus. A. Idem in dicta
q. 177. B. No. q sacerdos nō dz
esse testis i instrumentis pfectis to
taliter inter seculares. l. 4. q. 1. §. 3.
Hoc intellige de honestate z nō
de necessitate. A. Ibi dñ. Quāqz
sacerdotū testimoniū credibile heāt
tñ in ipis seculi negocijs pro cōfi
ciendis instrumentis ad testimonium
non rogent. qz eos talibus rebus
interesse nō puenit. Si autē euentu
aliquo cause interfuerint. z aliqd
viderint vel audierint vbi nulle
idonee seculariū inueniant p sone
ne veritas occultetur z malus vt
bonus estimef. in puidencia p pzi
sit epi. vt aut coram se z ppetētib⁹
iudicibus aut aliter veritate bono
rifice testificetur. B.

Estis ij d nume
ro testū

Et quidē duo testes regu
lariter sunt necessarij. z sufficiunt.
ff. e. l. vbi numer⁹. 4. q. 3. §. item in
criali. d. item vbi. A. Idem i sum.
l. 2. u. §. q. 178. s. 3. host. z host. B.
Cāz i aliquibus cāis sufficiat vn⁹
testis. rñ. licet cōter non sufficiat.
vt nunc dicitur ē. statur tñ testimo
nio vnus i his i gbus alteri puidē
tium nō inferē. pua si dubitatur d
aliquo an fuerit baptizatus vt an
eccā psecrata. de pse. di. 4. paruu
los. z. c. cum itaqz. Itēz stat testi
monio vnus i his i gbus alteri puidē
tia puenit. cū z testimonio aduersa
rij stari possit. L. de fideicom. l. si.
Itē qñ qrit vtz aliqs sit emēdar⁹
de criē statur testimonio sacerdotis

extra eo. testimonium. A. Ibi nō
bene h pbat. s. ex eo. qz cūz in se
creto psteat aliter pbari non pōt
fm host. z in dicta. q. 178. vbi ēt
p3 fm eundē q idē ē de eo quod
sequitur. B. Item in correccionē
fraterna sup puma correccionē ca
ritatiua p vnum solū pbat qz nec
aliter pōt. extra eo. in oi. A. Itēz
qd. s. notat i. d. q. 178. fm host.
Ray. z host. B. Itē ē qñ testm
valet vnus testimonio. qñqz nulli⁹.
qñqz rēqunt plures. ut. s. testamē
tam. l. §. 4. Item l3 vnus testis nō
faciat pbatōes. facit m psumptōes
extra de suc. ab intest. c. si.

¶ Cāz i aliquibus regrant plures
testes q duo. rñ. In multis ptes
requiruntur. Nam in testaments
plures regunt. ut. s. testm. l. §. 4.
Item in donationibus cā mortis
requiruntur quinqz testes. L. d. do
na. cā mor. l. si. z in codicillis. L.
de codicillis. l. si. si. Similiter re
quiruntur quinqz testes. A. roga
ti. vt in dicta. q. 178. B. qñ debitor
vult probare solutum debitum qd
in scriptis fuit factum. L. eo. l. testi
uni. A. z ibi p3 q silr pōt h pbari
p aliā scripturā. z si illa scriptura
amissa fuerit. pōt z amissio z solu
tio p pauciores testes pbari. B.
Itē requiruntur quattuor testes cū
dantur ad reprobadū instrumenta.
ar. extra de si. instru cum Jobes.
Item ptra quosdā psonas. vt i. §.
se. dicitur. A. Dicitur. c. cū Jobes
non videt bene probare h ad qd
allegatur. sed in ar. facit dicta. l. te
stium. B.

¶ Cāz d aliqs psonas regraf ma
toz numer⁹ testū. rñ. fm Tho. fa
secūde. q. 10. Sic. 2. q. 4. Pteful

A. i. epi cardinalis fm glo. i. c. pre
sul. 2. q. 4. 7 **Hoff.** vt i dea. q. 17.
B. nō dānt nisi. 7. testib. Pres-
byter aut cardinalis nisi. 4. testi-
bus. Diaconus cardinal vrbis ro-
me. nisi. 12. testibus. Subdiacon.
acollitus. exor. cista. lector. hostiari-
us. nisi septem testibus. **E.** habet
locum specialiter i epi. presbyte-
ris. diaconibus 7 clericis ecclie ro-
mane propter eius dignitatem. 7
hoc triplici rōne. primo qdem qz i
ea tales istius debent quoz sancti-
tati plus credat q̄ multis testibus.
2. qz hoies qui habent de alijs iud-
icare sepe pp iusticias multos ad-
uersarios habēt. vnde 7 nō passim
credēdus ē testib. p̄ra eos. nisi ma-
gna multitudo cōueniat. 3. qz ex
dēnatione alicuius eoz dērogare-
tur i opinione hominū dignitati 7
auctoritate illi⁹ ecclie. qd ē piculo-
sius q̄ i ea tolerare aliquem pecca-
tozem nisi valde publicum de quo
graue scandalū oriat. **A.** Precedis
adde qd dē. i. l. i. ff. eo. f. q. iudices
sufficiētem numerum testiu⁹ mo-
derētur. 7 cum solum numeroz te-
stium quem necessarium esse puta-
uerint euocari patiunt. ne effrena-
ta p̄tate ad vexandos homines su-
p̄flua multitudo testiu⁹ p̄rabat. Et
regulariter effrenata multitudo vs-
si excedit numerū. 40. et eo. cum
cām. Quod in videntur relinq̄ arbi-
trio iudicis fm exigentiam causa-
rum cū sit dēterminatum. et d. of.
dele. de cāis. Et senu glo. i. dco. c.
cum cām. **B.**

Estis iij. q̄num
testificadi. Arz testis q̄ se fē
scribit alicui negotio p̄iudicat si

bl. B. Si sciet b̄ facit p̄iudicium
sibi. ita qz p̄ra illud nō pōt postea
reclamare. qz approbasse p̄sumit.
Sec⁹ si subscribit noie. alicno. qz p̄
hoc nō itelligit p̄sentire vt nōt. et
de his q̄ sunt a pla. sine cāsen. ca.
gto. **A.** Clar⁹ b̄ notat glo. i. c. sigs
p̄byteroz. et de re. ec. nō alie. Et
am notatur isū. li. 2. ti. 5. q. 17. vbi
7 additur. Et ex hoc collige qz nō
fit p̄iudiciuz alicui si aliquid sit eo-
p̄te 7 non contradicere. nisi aliqd
signum debeat p̄sentis assumi. **B.**
Quorū p̄nt testes producti.
P. Tres in produciōes fieri p̄fē-
cāis ecclasticis vel ciuilibus sed in
quarta. nisi turet qz nō didicerit te-
stificata. **A.** Nec per se nec p̄ alium.
7 qz nō p̄ dolum vel p̄ arie quā-
p̄duciōne p̄tat. sed qz quos vult
de nouo p̄ducere pus h̄c nō po-
tuit. et eo. vltra tertia. **B.** Quia
nullo mō cōceditur. et eo. i. causa.
Et hoc itelligas nisi aliqd testium
i primis p̄duciōib⁹ ipedit⁹ fuisset
nam probato ipeditōne sine ali-
quo sacro dabitur alia dilatio. cū
centesim a fm Anno. Et sic intell⁹
ge et eo. vltra tertia. **A.** Idem i sū.
eo. ii. q. 17. fm Hoff. q̄ clarus sic
logitur. Et hoc itelligas si prima
produciōne secunda 7 tertia pro-
duxit aliquem testem. **A.** Si ipedit⁹
was fuisset i prima secunda 7 tertia
probato ipeditōne sine aliquo iu-
ramento dabitur scda dilatio. sicut
7 centesima 7 milleesima scdm dñs
nreum Anno. quartum. Et sic uelli-
ge. et eo. vltra. **B.**

Quorū q̄ tollūt copia p̄bādi
per testes. **P.** fm Hoff. Quorū
videlicet publicatio attestatiōis.
extra eo. de testibus. 7. c. i. i. i. m. i.

Item renouatio siue conclusio
et eo. fraternitatis. **Itē quarta p̄du-**
ctio. vt i p̄cedenti. **Itē numer⁹ te-**
stiu⁹ effrenat. et eo. significauerit.
7. c. cū cām. **A.** Idem i dea. q. 17.
E. de hoc vltimo dcm ē ad finem
p̄cedentis. c. in additione. **B.**
Quid testis teneatur iurare 7
qualit. **P.** Nulli testi quāteqz re-
ligionis sit creditur nisi iurauerit.
et eo. nup. **Pōt in remitti iuramē-**
tum de consensu partium. extra c.
nisi nisi i cā matrimoniali. qz nmc
nec cōfessionī cōiugum stat extra
de eo qui cogno. **San. 70. sine su-**
per eo. Et iurabunt tactis sacrosā-
ctis euangelijs. nisi esset epi 7 iu-
rabit solum p̄positis euangelijs.
extra de iura. calā. c. si. **A.** Idem
i sum. eo. ii. q. 18. fm Hoff. q̄ etiā
idem dicit de sacerdote. f. qz nō tē-
gat sancta euangelia iurando sicut
nec epi. **Alij** aut vt ibi p̄. dicit h̄
spāle i epi. **A.** Veritas ē qz de ipso nisi
loquitur dicitur. c. finale. **B.**
Sed quid debet testis iurare. P.
Debet iurare qz dicit totam verti-
tate quam nouit de illa re. 3. q. 9.
hortamur. 7 qz nō admisceat falsū
nec aliquid de suo adijciat. 3. q. 9.
pura. **Item** additur de quorūdas
consuetudine qz nulli pandet testi-
monium 7 hoc bene. 4. q. 3. **Item**
i criminali. d. item qui falso. extra
eo. fraternitatis. **A.** Idem i dea. q.
18. fm Hoff. **B.**
Quid iurant testes q̄ p̄ceditur
per inquisitionem. **P.** Si fiat inquisi-
tio contra personam singularē de
aliquo crimine. iurat testis qz sup
illo dicit plenam veritatem. extra
de symo. 13. hely. **Si vero fiat iqui-**
situs super statu ecclie. iurat dicere

veritatem de omnibus que scit vs-
quē credit in ecclia reformanda. excep-
tis dico occultis extra de accu. oli.
Et iurat qz respondebit veritates
ad interrogata. extra de accu. cū de-
lectus. **Et itellige qz occultum dicitur**
hic crimen quod non ē manifestum.
vel de quo alijs nō ē ifamatus.
Nam si de occultis de qbus nō p̄-
cessu ifamia aliquid dixerint testes
non valebit dcm eozum. **A.** Etiaz
si duo vel plures scierint crimen
7 iuramēto affirmant. vt i. c. qd se-
gatur. **B.** et de accu. inquisitionis. vt
7 Tho. dicit i se. x. 6. q̄ script. **Arz**
homo. **A.** Idem i sum. li. 3. ti. 3. q.
6. 6. forma aut. 7 c. vbi. etiam addi-
tur fm **Al.** **Occulta aut hic voca-**
mus non solum secreta confessio-
nis sed etiam oē crimē d quo q̄s nō
ē ifamatus. **Sciendū in q̄ si fiat in-**
quisitio sub certis capitulis. tunc i iu-
ramēto nō apponet h̄ clausula ex-
ceptis occultis. **Sed cū ifamia p̄-**
cesserit spāliter d hoc crimine de-
terminato fm numerū. dicit testes
q̄q̄ de hoc sciunt vel credunt et
si sit occultum. dūmō nōū sciat solū
p̄ p̄fessionem. **Et si aliqd ifamatus**
sit d fornicatiōne cum hac muliere
7 sup h̄ fiat inquisitio. debet testis di-
cere et secretas circumstantias q̄s
nouit etiam si intravit secreta ten-
nere. **Dicit aut inq̄. dēterminato se-**
cundum numerū. qz si solū de spe-
cie criminis ē ifamatus tunc nō d-
bet testis reuelare occulta. **Arz aut**
generalis sit inquisitio. tunc si d occi-
tis d qbus nō p̄cessit ifamia aliqd
dixerint testes. non valebit dicitus
eoz. nec ille pp hoc erit p̄iudicatus
de cō. c. inquisitionis. **Et ratio disse-**
rentie. qz cum super certis articu-

lis ingritur vel committitur iquif
no. scitur precessisse ifamia. sed nō
sic i generali iquifione. **B**

6 **¶** **U**trū liceat testi aliquid recipere.
R. Pro serendo testimonio nihil
debet recipere. **14. q. 5. non sane ni**
si nisi expētas ab eo q eum pducit.
4. q. 3. venuris. Et si accepit turpi
ter accepit r restituē ei a quo acce
pit nisi ille dderit ad corrupēdū
testē. tūc. n. d3 dari ei i cuius iuri
am accepit. **A. vel pauperibus fm**
Ray. Post. aut dicit q si pecuniā
accepit vt verum testimonium di
ceret. dber hoc pauperibus croga
re. vt i fm. co. n. q. 188. Hoc pōt i
telligi qñ dans nō redimit vexasō
nem suam. qz non regrebaur a te
ste. Et de hac mā lat^o dchū ē. s. re
stutio. i. §. 13. i additione. **B**

2 **¶** **Q**ualiter testis sponere dbeat.
R. Testis tanq̄ cois psona dber di
cere purā veritatem quā scit super
facio nulla adiecta falsitate. **3. q. 9.**
horamur. 4. q. 4. nullus. 14. q. 5.
non sane. nam r sic iuravit. vt. s. i
6. §. dicamū est.

B **¶** **Q**uid cū testis nō est de facto
cert^o. **R.** fm **Th. fa se. q. 70. In te**
stimonio serendo nō debet homo
p certo asserere id de quo cert^o nō
ē. sed dubius debet sub dubio pfer
re. r de quo certus ē. p certo asse
re. Sed qz cōtingit ex labilitate
humane memorie q quis reputat
se qñqz certū de eo qd falsū ē ideo
cum aliqs cum debita sollicitudie
cogitans estimet se certum esse de
eo qd falsū ē nō peccat moraliter
h asserēs. qz non dicit falsū testi
moniu p se ex ientioe sed p accis
ptra id quod iendit. **A. Idēz i sū.**
e. n. q. 183. **B. Propter h r bulis**

modi solēt testes iurrogari vnde
r quō sciāt. r si iurrogari de cā sci
ente non dicant. nō valebu testimo
nium. **4. q. 3. s. item sola. r. 2. 4. q. 3**
i habes. r in **A. iur. de testibus. §**
4. r 13. dudum.

¶ **U**trū homo teneat ad testimo
nium serendū. **R.** fm **Tho. vbi s.**
Distinguendū ē. qz si testimonium
alicuius subditi regit auctoritate
superioris cum i his que ad iustici
az ptinet obedire teneat. non ē du
bium qñ teneatur testimoniu ferre
i his qbus fm ordinem iuris testi
monium ab eo exigatur. puta i ma
nifestis. r in his i qbus ifamia pre
cessit. Si aut exigat i nō manifestis
r de qbus ifamia non pcessit nou
tenerur ad testificandum. **A. Hoc**
verum sup criminibus. Sed super
causis pecuniarijs vt teneri eti nō
manifestis. 14. q. 2. §. 1. **B. Si ve**
ro regamur testimonius nō aucto
ritate superioris cui obedire tene
tur. nunc sigdem reqratur ad libe
randum hominem ab iusta mor
te seu quacūqz pena. vel falsa insa
mia. vt aliquo damno. tenerur hō
ad testificandum. r si eius testimo
niū nō reqrat. tenet facere qd in se
est vt veritatem denunciet alicui q
ad hoc possit prodesse. Unde i sū.
Eripit pauperē r egenū de māu
pctōis libe. ate. Et p b. 24. Erue
eos q ducunt ad mortem. Et Ro.
1. Digni sunt morte nō solum q fa
ciunt. sed etiam qui consentiunt fa
ciuntibus. Unde dicit glo. Conscū
re ē tacere cū possis arguere eos.
Sup his vō q ptinent ad cōdēna
tionem alicuius nō tenet aliqs fer
re testimoniu. nisi cū a superiore cō
pellit fm ordinē iuris. qz circa h si

veritas occultat multū ex hoc spale
dāni nascit. r si imineat periculū
accusator non ē curādum. qz ipse
se i hoc periculū amicit **A.** Idem
in sum. **co. n. q. 184. Et dicit con.**
Ray. cuius ē dchū fuit qd seqtur.
Et ibi p3 qz clarius addit. qz cū p
pter defectum pbanonū qz videt
primū rē suā amittere. Et privilegia
te psonē vel sacer dotes cogēdi sūt
veritate dicere. 14. q. 2. §. 1. si talis
ē cā i qua liceat eis testimoniu ser
re. Nam nō h3 i cā sanguinis. **Cō.**
****A.** Et addit glo. Ray. qz i odiosis**
exceptionibus vel criminibus nō
consueverunt testes cōpelli passim
h3 qñqz compellantur. vt i ingitio
nibus. **B. Ad h pcedā pōt face**
re. xi. q. 3. q. 185. Et in casu pcedō
de damno etiam sacer dotes r ali
derici r religiosi tenentur. 14. q. 2.
§. 1. Sed nō tenent si talis ē cā in
qua non liceat eis ferre testimoniu
vti causa sanguinis. vt dictum est
supra homicidium. 4. §. p. amo.

¶ **U**trū liceat hōi testimoniu ferre
de his que ei i secreto cōmissa sunt
R. fm **Tho. fa se. q. 70. De his q**
cōmissa sūt hōi in secreto p pfectio
nen. nullo mō d3 testimoniu ferre
qz huiusmōi nō scit vt hō. h3 tanq̄
munister dei. r mā^o p vinculū facti
q̄bet hōis pcepto. Circa hō ea q
ali hōi sub secreto pmutunt. disti
guendū ē. Quāz eni sunt talia q
statim cā ad nōcias hōis venerit
hō ea manifestare tenet. puta si pti
nent ad corruptionē multitudine
spūalem vel corpalem. vel i graue
dānum alicuius psonē. vel si aliqd
aliud ē huiusmodi qd qz tenetur
p̄palare vel testificando vel denū
ciando. Et hōc debitum obliga

ri nō pōt per secretū pmissum. qz i
h frāgeret fidē quam alteri debet.
Quāz hō sūt talia que qz prodere
nō tenet. vñ pōt obligari ex hoc qz
sibi sub secreto pmutunt. r tūc nul
lo mō tenet ea p̄dere etiā ex p̄cep
to superioris. qz secretū seruare ē de
iure naturali. nisi aut pōt scipi
homini ptra id qd de se ē naturale
A. i. qd ē de iure naturali. vt i sū.
co. n. q. 185. vbi hec notamur. **B.**
¶ **U**trū discordia testium ifirmet
testimonium. **R.** fm **Tho. vbi s.**
Discordia testium i aliquibus sicut
palibus circumstantijs que variant
subam facti. puta i tpe vel loco vel
ipsonis de qbus pncipaliter agit
ausert efficacā testimonij. quia s̄
discordat i talib^o vidēt singulares
esse in suis testimonijs r de diuer
sis factis loq. puta si vn^o dicit h fa
ctum esset tali tpe vel loco. ali^o alio
tpe vel loco. nō vidēt ē eodē fa
ctio loq. Non n̄ p̄iudicat testimo
mo si vn^o dicat se non recordari. r
ali^o asserat de minimam tēpus vel
locū. Et si i talib^o oio nō discorda
uerint testes actoris r rei. si sint eā
les numero r pares dignitate. sta
tur p reo. qz iudex facilio d3 esse
ad absoluedum q̄ ad condēnan
dū. nisi si nō i cāis fauorabilib^o sic
in causa libertatis r h^o. Aut ē etiāz
causa matrimonij dotis r testamē
ti. extra de sen. r re iud. c. fi. Si ve
ro testes sint iequales. tūc iudex in
gret veritate fm pditiones q̄ statz
subsequatur. Pro quo facti. 4. q. 3.
§. ut i criminali. v. nem testū. **B.**
Si hō testes eiusdē pns differerit.
d3 iudex ex motu sui animi merci
pere cui pu sūstandū. vt ex micro
testiuz. vel ex dignitate eoz vel ex

coditōe negocij & dictoz. **B**ulso
si magis minus testimonij repellitur
si subijpō dissideat interrogat^r
de vstu & scia. nō aut si dissideat m
terrogatus de opinione & fama. qz
pōt fm diuersa vsta & andia dīb-
simo de motus ed ad rīdendū. Si
fo sit discordia testimonij in aliq-
bus circūstantijs nō p̄tinend^o ad
subam facti puta si tempus fuerit
nebulosū vel serenū. vel si domus
fuerit picta aut nō vel aliqd h^o. tal
discordia non p̄iudicat testimonio
qz homines non cōsueuerūt circa
alia multum sollicitari. vñ facile a
memoria elabūt q̄nimo aliqua dis-
cordia ita dī^o facit testimonij cre-
dibilis vñ dicit Criso^o sup **Mat.**
qz si in oib^o concordarent et mīn-
nis viderent ex condicō eundem
sermonē p̄ferre. qd in prudente
iudicis relinquū discernendū. **A**
Predicta etiam diuersis vbi
notant in sū. eo. ii. q. 136. fm **Et.** &
hōm. vbi et addit qz testis pōt cor-
rigere dicēta sua in cōmēti. nō autē
ex intervallo et de testi. cogen. p̄-
rea. **Et** qz si ad reprobandū dīca
p̄ioz testij inducantur secūda testē
o3 istos secundos plures et lon-
ge melioris fame qz sint p̄m̄tū p̄
publicationē attestatōnā magis p̄
sumitur de subornatōe testij qz an
et de p̄ba. l3. §. vlt. **Et** qz si neuer
possidet rē. & vicēqz penit ed ab ali
quo et neo & testes iam dictō mō
sūt pares dīndat res si pōt sicut fa
it iudicij Salomonis inter mere-
trices. 2. Reg. 3. & et de p̄sūp. af-
ferre. Sed si nō pōt dīuidi pōt iud-
ex gratificare & dare cui vult ar.
et de paro. c. i. **Et** qz si testes con-
tradiciunt in sūo semp testes p̄ena

hē in sūo nisi in his q̄ melius p̄ba
tur p̄ in sūo qz p̄ testes. vt inia lata.
& arbitriū. & cōmissio facta iudici
bus. & nisi in inuentario publice
fecto qz nō admittunt testes et si
si in in sūo in quo mulier cōfret se
recepisse pecuniā pro fideiussione
L. ad velleja. l. annūque. Sed certe
ista lex nō vñ probare id ad qd alle-
gat. **Et** aut vñ qz quo ad acta iud-
iciaria ista p̄ualeant testibus cū
dicta acta de necessitate debeant in
scriptis redigi. **Et** soli testes ad eorū
p̄bationē sufficere nō videmur
et de p̄ba. qm̄. **Et** in dicta. q. 136.
dī fm eorū qz qz ad mīn^o qz p̄
quatuor testes rēp̄obēt in sūo. qz
instrumentū obtinet vicē duorum
testij. & tabellio equū pollet vel est
maior vno teste. **B.**
Quid de teste falso. **P.** fm **Th.**
fa. fe. q. 10. **P**eccat mortaliter iū
m̄ p̄iuris & inquantū factū in iū
ctā de quo ē sp̄ale p̄ceptū in deca-
logo. Et talis indubitatē tenet ad
restitutionē omnīs que p̄xim^o et
amiserit per eius testimonij. 14. q.
5. nō sanc. 2. q. 6. si res aliena. 2. 2.
q. i. nomm. **A.** **B**etius facti. ca. fi.
et de iur. iur. Et p̄dictis con-
Ray. & **Do.** vt in sū. e. n. q. 137. **B.**
vñ sit peccatū
P. fm **Th.** fa
Fe. q. 175. **T**imor peccatū ē fm qz
ē inordinatus p̄u. s. fuga qd non
ē fm rōnem fugiendū. **Hec** si ior-
dinatio timoris quādoqz consistit
in solo appetitu sensitiuo non sup-
ueniente consensu rōnalis appet-
tus. & sic non pōt esse peccatū mor-
tale sed solū veniale. **Quandoqz**
hec inordinatio timoris p̄tingit
vñqz ad appetitum rationalem qd

af voluntas. qm̄. s. voluntas refugit
aliquid ex libero arbitrio non fm
rōnem. & talis inordinatio timoris
quāqz peccatū mortale quādoqz
veniale. **S.** n. quia p̄o p̄pter timo-
rem quo refugit periculi mortis
vel qd cūqz aliud sp̄ale malū sit di-
spolitus vñ faciat aliquod prohibi-
tū vel p̄iurmat aliquid qd ē p̄-
ceptum i lege diuina. talis amor ē
peccatū mortale. alioquin veniale
A. **Idē** i sū. li. 3. n. 34. q. 26. **B.**
Autū aliqz timor excuset a p̄ctō
P. fm **Th.** vbi. §. Sicut p̄iurmat
et iurō. intantū h3 rōnem peccatū
inquantū ē contra ordinatōnis.
Ratio aut iudicat quedā mala ma-
gis et fugienda quā alia. sicut ma-
gis ē fugienda mors corporalis qz
amissio rerū. vñdē fige p̄pter timo-
rē mortis latronibus aliqd p̄mit-
teret aut daret excusaretur a pecca-
to qd icuraret si sine cā legitima
p̄iuulsiis oibus bonis peccatorū
bus largiret. **S.** quis hō incurrat
mala magis fugienda. vñputa mala
sic. i. p̄ctā fugienda mala corporis.
puta flagella vñmōtē. aut mala ex-
terioz rerū puta dānū pecunie. **A.**
et magis quā dānū corporis quia
magis sunt timēda mala sic quā
copis & mala corporis p̄l^o qz ex-
miserantū rerū fm eū **Th.** & i sū.
eo. n. q. 163. vbi hec notant. **B.** nō
excusat totaliter a p̄ctō diminiuit
tū p̄ctū. qz minus volūtar iū ē. nāz
ex timore imponit qd qdā necessi-
tas. vñdē p̄bs hūm̄modi q̄ sunt
ex timore dicit esse nō simpliciter
voluntaria sed mixta ex volūtarīo
& inuoluntario.
Autū inuincibilitas sit p̄ctū. **P.** fm
Th. fa. fe. q. 136. **I**nnocentitas pōt

contingere tripliciter. vno mō quo i-
do quis minus timet mortē qz de-
beat. vel aliqua mala sp̄alia p̄pter
hō qz minus debito amet bona eis
contraria. sed qz nihil eorū timeat
non pōt ex tali defectu amoris cō-
tingere. **A.** sed ex cāusis subsequē-
tibus. vñ in sū. eo. ii. q. 164. vbi hec
nō. **B.** fo pōt inueniens & alios
eo qz quis estimat mala opposita
bonis que amat sibi supuenire nō
posse. **A.** dō quāqz contingit ex super-
bia animi de se p̄sumens & alios
conueniens fm qz dī **Job.** 41. **S.**
tū est vt nullū timeat oē sublimē
videt. 3. contingit ex defectu rōnis
sicut p̄bs dīc. 3. **A.** vñqz qz cele p̄-
sulticia nihil timeat. vñdē patet qz
esse impaudū ē vicio sum sine cau-
setur ex defectu amoris. sive ex el-
tione animi. sive ex stoliditate que
tū stoliditas excusat a peccato si sit
oio inuincibilis. **De materia timo-
ris quere. i. vis. 2. §. meus.**

De torneamentū

Torneamenta dicuntur in qui-
bus milites ex conditōe conuenit
solent. & ad ostentationē viriā sua-
rum & audacie temere congregat.
et eo. c. i. **A.** **U**ndemores homi-
nū & aiarum pericula sepe p̄ueni-
unt vt ibi. **E**t sic videtur qz qualiter
cūqz fiat talis periculofus cōgrē-
sus ad ostentationē virium vocet-
ur a iure torneamentum licet for-
te in diuersis partibus diuersimo-
de nuncupetur. **N**am non est cur-
randum de vocabulis sed de re-
bus & de ratione legis. vt in. ca. in-
telligentia extra de verbo. signifi-
catione. cum etiam in penalibus
procedatur ad similia vt est cadē

ratio. vt. §. s. omnelegiū. 2. §. 7. in addi-
tione. **B.**

1 **C**etrū torneamēta facere sit pec-
cati. **R.** **f**m t. v. Tales mortaliū pec-
cant. q. faciūt cōtra p̄hibitionem
ecclesie et. eo. c. 1. Si at n̄ essent p̄-
hibita r̄ fierent cā discendi vsūm
armozū ad impugnādū infideles.
r̄ ob defensionē patrie. vel repu-
blice. nō essent peccata. S. intelligi-
ge **f**m hosti. q. p̄hibenda sunt qñ
mortes r̄ corpis r̄ aie imuneant m-
eis. Nam d. coguari hoc euenire
posse. **f**. ad. l. acquil. l. qui occidit.
§. in hac. r̄. **f**. locati. l. sigs domū.
Et ludus noxius in culpa ē. **f**. ad.
l. acq. l. nam ludus. r̄ si quis eos
ludos appellet ex quibus crimina
oriunt. vt in phemio. **f**. circa. **f**. **A.**
Propter has cās satis p. q. hec
de se illicita sunt et si ab ecclesia n̄
p̄hiberent. vt r̄ sentit **D**. r̄ **S**.
l. q. 2. **B.**

2 **Q**ue pena pugnantiū in tornea-
mentis. **R.** **f**m **R**ay. Pena ē q. si
aliquis. **A.** **f**. g. exerceat tale tornea-
mentū. vt in sū. eo. n. q. 3. vbi b̄ ha-
bent. **I**dē vt r̄ si non exerceat sed
auxiliū in illo p̄stet seu eius exer-
citiū in aliquo se imisceat. vt in. **f**.
se. **B.** ibi aliquē occiderit et casu-
rens homicidiū r̄ irregularis erit.
q. ludus talis noxius ē r̄ illicitus.
r̄ ideo quicquid ex eo sequi impu-
tandū ē ar. et de p̄sūp. c. 1. r̄ et de
homicidio. c. si. **I**tē qui in tornea-
mēto morit̄ non debz in cimiterio
sepeliri. vt. §. sepulture. 4. §. 1.

3 **Q**uid de his qui ad torneamen-
ta accedunt aīo pugnandi n̄ in ipsi
pugnanti l. aliqui ibi occisi fuerint
R. **f**m **D**off. Non oportz tales ad

ordines pmoueri eo q. ad rē con-
denatā r̄ p̄hibuā accesserunt. **I**dē
Doff. **A.** **I**dē in sū. eo. n. q. 4. **A**r
in q. cū talibus possit eps disp̄sar
vt pater. §. bellū. 2. §. 2. i. additōe. **B.**

Transactio

ē d̄ re
dubia
r̄ lue incerta necdū finua nō
gratuta pacuo. **f**. eo. l. i. **A.** **I**dē
in sū. l. i. l. i. q. 1. **f**m glo. **R**ay. **B.**
Luem aut̄ intelligas p̄ntem vel fu-
turā. q. et ante lue pōt fieri transac-
tio. **f**. de condi. ind. l. eleganter. §.
si quis potest.

Cetrū transactio sit licita in spiri-
tualibus. **R.** **f**m **J**uno. licita ē di-
mō ex vtraq. parte in spūale r̄ nō
tpale interueniat et. eo. **f**laminus
r̄. c. decetero et de deci. ex multi-
plici. r̄. c. suggestū et d̄ rerū p̄mu.
ad qōnes. **I**dē in beneficijs si peā-
tur iure p̄ntis puta q. vna ecclesia
petit ab alia p̄bendā quā dicit ad
suā collationē pertinere. Sed si ali-
quis clericus petat sibi beneficiū nō
ē licita transactio et si virg. dem-
spūale et. eo. **f**laminus. **C**oposi-
tio at̄ iteruenire pōt et eo. **f**up. eo.
talit. **f**. q. ille clericus q. ius nō hz
vel n̄ habere credit penūis renun-
ciet iuri suo sine aliqua datione. vt
et q. ius habens recipiat in cano-
nicū sine datione. **B.** **H**oc ē q. die-
ta cōpositio sit amicable r̄ grani-
ta. vt in dec. c. super eo. **E**t idē qd
hic nō. in sū. l. i. l. i. §. q. 4. 4. vbi r̄
addit **f**m **D**off. q. si dicta amicabi-
lis cōpositio fiat sine auctoritate iu-
dicis personalis ē. r̄ cuz personis
extinguit. **S**i at̄ fiat cū iudicis auc-
toritate. realis est nisi p̄ iudicē aliō
dictū sit et. eo. decetero. **I**tē q. trā-
sactio aliquando ponitur pro anū-

cabili compositione et eo. ex his
r̄. c. veniens. **I**tem q. l. 3. composi-
tio auctoritate superioris facta ten-
at̄ merito iure in restituet ecclesie si
ex hoc grauior ledatur. ar. et d̄ re
fi. in int. c. 1.

Transitus

sive trās-
latio
Quibus de causis pōt clericus
secularis transire de vna ecclesia ad
aliā. **R.** **f**m **R**ay. **T**ribus de causis
p̄io. c. si necessitatis puta p̄p̄ ho-
stis r̄ huius. r̄ in hoc casu et sigs
auctoritate p̄p̄ta transeat non pu-
niunt cū cās habeat. **E**t cessante ne-
cessitate debet recuperare ecclesia
suā. **I**dē q. i. pastoralis. r̄ cā vilitatis
f. q. p̄t ee magis vtilis ialia ecclesia
tūc pōt transire auctoritate sup̄io-
ris. **I**dē q. i. mutationes. r̄ tribus. c.
sequenti. **T**ertio causa humilitatis
sine facultatis. puta cuz transit ad
religionem. r̄ tunc postq. p̄fessus
est non pōt petere primā ecclesiaz
aut redit ad seculū. **I**dē q. i. b̄ uequa-
q. **A.** **I**dē in sū. l. i. §. 1. **B.**
Quid si clericus cā cupiditatis vel
ambitionis temere trāsīt de vna ec-
clesia ad aliā. **R.** **D**ebet carē vira-
g. i. habita r̄ ambita. **P**rima qz
superbe eā contempsit. **S**ecunda
qz eā auare concupuit. **I**dē q. i. sigs
eps. r̄ §. ambitionis et de transla-
tione. **S**ed in ecclesia pōt eū re-
petere. **I**dē q. i. nō d. 3. r̄ ca. sigs vo.
A. **I**dē in dicta. q. i. **B.**

Quō qui hz b̄ficiū cū cura si re-
cipit simile vacat primū habes. §.
beneficiū. 1. §. 4. **Q**uō et̄ teneat cle-
ricus siue prelatus in beneficio re-
sidere h̄c. §. residētia. §. 1. r̄ §. cle-
ricus. 1. §. si. **A.** **E**t adde q. clericus
sine licentia transiens seu in b̄fici-

cio non residens prout tenet debz
ip̄o beneficio p̄uari si admoni-
tus se non correxerit et de cle. nō
refi. c. relati. r̄ nō. in dicta. q. i. **f**m
Doff. **Q**uod ē intelligēdū excep-
to casu de quo. §. prime videlicet
qñ trāsīt r̄ caput aliā ecclesia cā cupi-
ditatis in quo non videtur neces-
saria admonitio. vt p̄tactum
est. **B.**

Quō transeundū sit de vna eccle-
sia ad aliā. **R.** **f**m **R**ay. **S**i ē ep̄us
non pōt transire sine expressa licē-
tia pape. **I**dē q. i. mutationes. siue sit
consecratus siue electus r̄ confir-
matus et de iransla. inter corpora
lia. **S**i vero sit inferior r̄ transit ad
aliā ecclesiam eius de q. ep̄us sic
sufficit tacit̄ consensus epi. ar. 33. q.
5. qui v̄ozem. **S**i vero ipse subest
inferioz prelato r̄ transit ad eccle-
siam non subditam illi. tunc cōsen-
sus expressus requirendus est ar.
58. di. c. 1. r̄ 9. q. 3. consequens. **C**ū
autem transit ad ecclesiam alterius
episcopatus necessarius est expres-
sus consensus episcopi. r̄ etiam al-
terius si habet alium supra se pre-
ter episcopum. **I**dē. di. per totius. 55.
di. florentinum. **I**dē q. i. episcopus d̄
loco extra de renuncia. admonet.
A. hoc. c. non videtur ibi haberi.
Et idem quod in hoc. §. notatur. i
sum. eo. l. q. 2. vbi etiaz patet q. id
quod sequitur tunc dicitur gl. **R**ay.
B. **H**odie tamen de consuetudi-
ne licentia non petitur. **D**oro de
transitu vnius religionis ad aliā
habet supra religio. §. per totum
Nota q. qui transit de vna eccle-
sia ad aliā de minori ad maiorē
transire debet. 193. distm. legitimus
extra de transla. c. primo. **E**t tunc

aliqui prelati dicitur translati
et est confirmatus et obtinuit eorum
portiones possessionem. 21. q. 2. si
quis iam translatus. et ibi hoc no
tat glo. B. Et tunc nihil debet ha
bere commune cum priori ecclesia.
et ibi dicitur. Secus si non habet
corporalem possessionem. 63. dis. si
q. episcopi. Et de hoc etiam extra
de elec. cum in cunctis.

Reuga Qui tem
poralia bona sua sup mare vel per
terra aufertur sarracenis. rapina
mittunt et ad redemptionem tenentur
et pnt puniri a principe et reges
frangunt. quia fides etiam hōi
servanda est. 23. q. 1. noh. 23. q. 4.
Innocentius.

Tutela Eraptor est
tutela. s. te
stamentaria. ut quando pa
ter dat inuorem filio in testamen
to. Item legitima. ut que deferitur
a lege. ut cum nullus est tutor p te
stamentum. tunc qui primo loco
debet succedere huic ab intestato
tenetur suscipere tutelam huius
modi. Item dativa. ut quando nul
lo tutore dato in testamento vel nō
extraneis consanguineis ad tu
telam idoneis iudex ex officio suo
dat inuorem. Et durat tutela vsqz
ad completum. i. 4. annū vsqz et
inde incipit cura que durat vsqz ad
25. annum. Et dicitur differentia tu
telarum ponitur etiam in sum. li.
2. ti. 8. q. 2. scdm glo. Ray. Et hec
materia late tractatur in Insti. de
tute. per totum. cum multis sequē
tibus ii. vsqz i fine primi libri. B.
Et tunc clerici teneantur susci
pere aliquam tutelam. B. secundus

Jo. dis. 86. c. fi. Nullam coguntur
recipere legumam tamē possunt
recipere si volum. ut in dicto. c. fi.
Et est hoc privilegium clericorum q
ly possunt succedere alicui ab inte
stato. non tamen tenentur recipere
tutelam. licz in laicis aliud obime
at. L. de legi. i. no. Amen. sicut he
reduas. Et. Predicta notat glo. i
dicto. c. fi. Notantur etiam in sū.
in dicta. q. 2. secundum glo. Ray.
Glo. etiam in dicto. c. fi. dicit qd
clerici non possunt testamentari
am nec dativam recipere. per. c.
Cyprianus. 21. q. 3. quod bene fa
cit. B.

Et tunc episcopus vel monachus pos
sit recipere tutelam. B. secundum
Jo. vbi. 6. Episcopus vel monachus et
volens non potest recipere tutelam le
gitimam. ut in dicitur. de sanc. episc.
§. deo autem amabiles. Et dicit qd
illi auctoritate derogant per illud
decretum. dis. 86. peruenit. ita q
si velint possunt recipere legitimam
sed non dativam vel testamentariam.
Sed ad tutelam commune in mis
erabilium personarum omnes cle
rici vel monachi tenentur. ut in di
cto. c. puenit. et 88. dis. c. i. et c. epi
scopus et gubernatione. Et. Vbi di
citur. Episcopus gubernatione pupillo
rum et viduarum ac peregrinorum non per
seipsum sed per archiepiscopum aut ar
chidiaconum agit. Et hic text. facit
q episcopus non potest administrare tutela
et legitimam per seipsum. Et ita potest
intelligi dicitur. §. deo autem. Per
alios autem sic. Et ita intelligat. c.
puenit. vbi et glo. notat et que in
isto. §. habentur. Notantur etiam
in dicta. q. 2. f3 Ray. Et addit glo.
eius q monachi seu alij religiosi

potest recipere tutelam miserabilium
personarum et etiam legitimam de
consensu in platorum suorum. et non al
li. q. 1. non dicitur. B.

Arpe lucrū.
vide. §. elemosyna. l. §. vsqz
et §. restitutio. l. §. adpli. A. et ibi d
hoc laicus in additione. B.

Alia gloria.
requiritur. §. gloria vana. Et
de vestibus. §. vestis. A. et laicus. §
omnium in additione. B.

Alfallus dicitur ille
qui habet
seculum ab aliquo. ut §. seculum.

Elatio Virgi
num. vide infra virginum
coheratio. §. l.

Enatio vna sit licit
ta. B. scdm
Hosi. Quam si fiat tpe q
debet hoies esse in ecclesia et ora
re et omnibus interdicia. 86. dis. §. an
putatis. §. sic. dis. 3. irreligiosa. et
dis. §. ieiunium. Et intellige nisi esset
necessitas. ut si fames vigeret vel
bestie vastaret homines vel fegetes
L. de feri. l. 3. A. Idem in sū. li. 3.
ti. 19. q. 12. fm Hosi. B. Alijs aut
diebus licitus est laicis. A. s. pro
carnibus et pellibus habendis al
non fm Ray. et Hoff. ut in dicta
q. 11. B. sed clericis illicita tamen
causa sanitatis et recreationis est
licita nisi esset nimis frequentata
aut clamosa. extra de cle. vena. c.
l. et. A. In his. c. et in. c. i. extra
ne cle vel mo. satis claret quod oi
bus clericis indifferenter venatio
interdicitur siue cum canibus si

ue cum aibus. licz aliqui senserit
sine iuris tamen auctoritate q cle
rici qnqz possent causa recreatiois
venari. vt in dicta. q. 12. B. Episcopus
vero omnino prohibita est. ut ibi
dem notat. Plura contra venato
res clericos. 86. dis. c. qui venato
ribus. et c. se. A. Dicit clarus ut no
tat glo. 86. dis. qui venatoribus. su
per verbo. venatoribus. qd et post
tunc est. §. serie. §. 6. in additione.
Predicta etiam tanguntur i dicta
q. 12. B.

Et tunc ferri teneantur obedire
dnis venari volentibus ipibus p
hibitis. B. scdm §. 6. Non tenentur
ferri obedire dnis in rebus illicitis
quale est hoc pro illud. Primum q
rit regnum dei. Idem in sū. co. ti. q
13. Videtur tñ q excusetur a pecca
to in talibus. si coguntur per iustū
metus. ut supra. serie. §. 8.

Enditio Et tunc li
ceat ven
dere arma venena ornate
sataxillos. sacchos. ferra et huius
modi. vide supra negociatio. §. 5.
et sequentibus. De auro alchimico
supra episcopus. §. 5. in medio. De ve
ditioe facta sub modo vel sub
dione supra donatio. i. §. 5. Et tunc
licet emere vel vendere nunc ad
certum terminum dande rei vel dadi
precij et multa talia vide supra. j.
vsqz 3. per tota. et supra empirio.

Eneficium
vide supra maleficius
et supra fornicium. 2.

Eniale pecca
tum. vide supra peccatum. 3.

Erberatio vide supra
pertere.

Estis Viri circa exte-
riores appa-
riū veliū siue alioꝝ huius-
mōi possit eē vir^o r viuis. **R.** fm
Tho. fa fe. q. 169. In reb^o exte-
rius pōt eē peccatū imoderantie
dupliciter. Uno p compauonem
ad cōsuetudinē hominū cū qbus
aliquis viuit. An dicit Aug. 3° cō-
sel. Que pura mores hominū sunt
flagitia p mortū diuersitate fugien-
da sūt. vt pactū inter se ciuitatis et
gentis cōsuetudine xl lege firma-
tū nulla ciuis aut peregrini libidi-
ne violet. Turpis est enī ois pars
vniuerso suo nō pgruēs. Alio mō
pōt esse imoderatio ex inordina-
to affectu mētis. Ex quo qnqz pū-
git q homo nimis libidinose tali-
bus viat. r b siue fm cōsuetudinē
eoz cū qb^o viuit siue cōpter cōsue-
tudinē eoz. Cōtigit at ista ior-
diatio affectū tripliciter qm ad sup-
abundantiā. vno mō p h vi hō ex
supfluo cultū veliū gloriā hōinū q
rat. put. s. vestes r alia huiusmōi
hōi pūct ad ornatiū quendā. An
grēl. dicit i omī. Sūt nōnulli q cul-
tū subtiliū p̄ciosarūqz veliūz non
putāt eē p̄cñ. q videlz si culpa n̄
eēt neqz sermo dei tā vigilāt ex-
p̄meret q diues q torqbat apud i-
feros bysso r purpura iduus suis
lei. Nōo qppe velimēra p̄cipua l̄
p̄ciosa. s. excellētia statū ppriū ni
si ad inanc gloriā querit. Aliomō
fm q homo p supflūū cultū veliū
querit delicias scdm q vestes oz
dicant ad corpis fomentus. 3° mō
scdm q nimia sollicitudinē ap-

ponit ad exteriorē cultū veliū
et si nō sit aliqua inordinatio ex p-
te sinis. Ex parte quoqz defect^o p̄
esse duplex inordinatio secundū
affectum. Uno mō ex negligentia
hois qui nō adhibet studiu vel la-
borē ad h q exteriori cultū vitatur
fm q oportet. An p̄hus. 7° t̄buo-
riū. dicit q ad mollicie pertinet qd.
aliquis irahat velimētū p terram
vt nō laboret eleuando ipm. Alio
mō ex eo q ipz defectū exterioris
cultus ad gloriā ordinet. vnde di-
cit Aug. de sermone dñi in monte
Nani nō in solo rerū corporalium
nitore atqz pompa sed etiā i ipis
sordibus r luctuosus esse posse ia-
ctūam. r eo periculosozē q sub
noie seruitutis dei decipit. Et p̄hs
dicit q supabundantiā r defect^o
inordinatus ad iactantiā p̄tinet. **A.**
De hac materia ornatus taz viro-
rū qz mulierū r veliū r aliarū
rerū latus dictum ē supra ornatus
in additione magna. **B.**

Utrum aliquibus liceat vti vili-
bus. aut semp sit peccatum. **R.** fm
Tho. vbi. s. Peccat qui viliorib^o
velibus vtiur q ceteri si hoc faci-
at ppter iactantiā vel superbiā vt se
ceteris preferat. Autem enim sup-
stitionis est. Si autem hoc faciat
ppter macerationē carnis. vel hu-
miliationē spūs. ad virtutem tem-
perante p̄tinet. Percipue aut cō-
petit vilibus vti his qui alios ver-
bo r exemplo ad penitentiā hor-
tantur. sicut fuerūt p̄phete de qui-
bus ap̄s dicit ad Heb. xi. Circu-
ierūt in meliis r pellibus capti-
uis. Et glo. **Edarb.** 3° dicit. Qui
penitentiam predicat. habiūz pe-
nitentiē p̄tendat.

Utrum constituti in dignitatibus
vel ministri altaris debeant vti p-
ciosioribus vestibus. **R.** fm Tho.
vbi supra. In eis non est vitiosum
sed potius debitum ad significan-
dam excellentiam sui ministerij v̄
cultus diuini. **A.** Istud sed potius
debitum non est verbum Tho. vt
patet per eundem fa fe. q. 169. ar-
puno. ad si. Potest tamen verifi-
cari in quantum competenter de-
ceat. maxime vt depuata ad diu-
inum cultum sint munda r nitida
vt extra de custo. eucha. c. relinquit
B. De vestibus r sacerdotum pa-
rauitis cōsecratis. habes supra p.
secratio. **S.**

Utrum mulieri liceat vti veste
virili. **R.** fm Tho. fa fe. q. 169. **Nō**
Nam casus exterior vt predic-
tum est in. s. i. competere debet cō-
ditioni persone scdm consuetudi-
nem cōmunem. r ideo de se vitio-
sum ē q mulier viat veste virili v̄
ecouerso. Quod specialiter phi-
bentur. **Deur.** 2° quia gentiles tali
habitu videbantur ad idolatriam.
Potest tamen hoc quandoqz fie-
ri sine p̄cō. ppter aliquā necessita-
tem. vel occulandi se ab hostib^o
vel propter defectum alterius ve-
stimenti aut aliud huiusmodi. **De**
ornatu hō mulierū supra ornatus
A. r ibi latus in adduionib^o. **B.**

Vicarius In quibus
casibus qz
possit ecclesie per vicarium
deseruire. **R.** fm Hosti. Regula-
rur residere debet vt dictum ē su-
pra residentia. s. plū. r vlt. **A.** Et
melius in principio. **B.** Pōt tamē
in casibus per vicariūz deseruire.
Primus est rāse occupationis.

Hac occasione excusatur epus q
in ecclesia cathedrali habet aliquos
loco sui. r ipe i camera sua die ho-
ras r postea expedit occurrēna.
Hoc idem intelligo de qlibet legi-
time occupato. Et de cele. nuf. c.
1. Debet tamē epus celebrare i ec-
clesia die dñico r alijs precipuis
festiuitatibus nisi excuset necessi-
tas. 7. q. i. tempore. in si. scdm est
rōne statū siue cōsuetudinis ar-
extra de constitu. cum omnes. in
fi. 3° est rōne priuilegij siue di-
sp̄satis. extra de si. presby. pro-
posuit. Hunc casū frequenter conce-
dit papa habētib^o pluralitatem
bñficiōrū. r addit diuātem cura
animarum non negligatur. et ec-
clesijs faciat per vicarios idone-
os deseruire. Et nota q hic casus
cum precedenti non habet locum
si ecclesia fuerit seruitoribus desti-
nata. extra de cleri. nō resi. c. 3. ad
hoc. Ex quo enim cōsuetudo. ce-
pit eē irrōnabilis r ecclesie onero-
sa. tenēda nō ē. extra de cōsue. c. i.
r fi. 4° qñ epus habet sub se homi-
nes diuersorum ruitū r linguarū
Nam illis habet per vicarium de
seruire. extra d̄ offi. ordi. qñ. 5° qñ
quis habet p̄bendam i ecclesia
cathedrali cui annexa est ecclesia
parochialis. Nāz talis in ecclesia
cathedrali deseruiet r i annexa d̄
seruiet per vicarium. extra de p̄-
ben. extrapande. s. qui vō. r. c. ex
posuisti. 6° est rōe defectus siue de-
bitans supnientis. 7. q. i. r. c. i.
Et de cle. egro. c. i. plū. r vlt. 7° qñ
do necessario habet p̄ficiū. vt qz
cruce signatus est. Et de voto. c. fi.
A. Et ibi patet q hoc est verum
quando per clericorum suozū ap-

iam ecclesie enormiter non ledit
et ipsi clerici possunt terre sacre vi-
les esse verbo pariter et exemplo.
B. Et si quis p[ro]p[ri]etate habet vult
hoc. Et si studio sine peregrina-
tionis. et de hinc prelati. extra de
ele. non rel. re. l. am. de p[ro]f. d[omi]n[us].
non o[mn]i. Alij ponunt plures d[omi]n[us]
sed isti videtur esse principales
A. q[ui] et alij ad istos possunt reduci
et omnes ad hoc generale. vide
licet q[ui] r[ati]onabilis v[er]get necessitas
extra de reg. iur. quod non e[st]. et p[ro]
colligi ex his q[ui] notant in sum. l. i.
n. 7. q. 30. vbi et supradicta omnia
ponuntur fm Host. Host. et Al.

Quis e[st] vicarius p[ro]curator. Bn.
Talis e[st] qui curam h[uius] ecclesie cuius
vicarius e[st] extra de of. vica. ex par-
te. **A.** **Abbas** dicit q[uod] ille e[st] p[ro]curator
vicarius qui p[ro]stat auctoritate
epi. et non ad ip[s]um. extra de of. vi-
ca. ad hoc. et iste h[uius] curam ecclesie
reliqua que sequitur. **B.** **Abbas** qua-
si ius h[uius] in ecclesia. extra de sed in
stru. p[ro]curator. Et h[uius] p[ro]curator vica-
riam aliam habere non potest. extra
de of. vica. p[ro]videas. extra de re-
scrip. postulati. **A.** In dicto. c. p[ro]
videas. dicit q[uod] nullus p[ro]mittat ha-
bere plures vicarias simul. nec of
siugul[is] inter p[ro]curator et non pe-
petuam. **B.** Nec sine ca[usa] potest amove-
ri. extra de of. vica. ad hoc. **Item**
si talis vicarius accipiat aliquam
ecclesiam cura perdit vicarias.
Et d[omi]n[us] h[uius] 25. annos. et p[ro]moueri
ad sacerdotium sicut si esset rector or-
dinaris. **Alia** p[ro]curator est. vt in
ele. que d[omi]n[us] ecclesijs. extra eo. **A.** Et
ibi p[ro] hoc e[st] v[er]b[um] quod ad vicari-
os p[ro]curatores parochialium ecclesiarum.
B. De ordinario aut rector e[st] b[ea]t[us]

de ecclesia. 2.

Christi prelati possunt vices suas
sub anno c[on]cedi. **B.** Nec ep[iscopu]s
nec archidiaconus nec alius pre-
lat[us] hoc potest. extra ne prela. vi. su.
c. 1. 2. 3. **Cu** ei tale ius sp[irit]uale sit n[on]
e[st] debui q[uod] p[ro] eo aliqd dare vel re-
cipere symonia e[st]. **A.** fm Ray. qui
et addit. **Abbas** aut aliqd datur v[er]te
net non p[ro] iurisdictione sed i signu
subiectiois antique non e[st] symonia
vt extra de reli. do. **Alitius.** et i fi.
li. i. n. 2. q. 1. **B.** Sed q[uod] ep[iscopu]s comit
tat alicui pure et simp[li]t[er] vices suas
et tali vicario constituat salariu[m] n[on]
e[st] peccatu[m]. sed potius ad h[oc] tenetur
is. q. 2. caritatem. **Et** vt dicit Host.
sicut p[ro]missione iurisdictionis n[on]
h[ab]et recipere certam pecunie quanti-
tatem. ita multo minus licet recipere
quotam. i. partem p[ro]curator. **A.**
Predicatus con. goss. et Innoc. ad
dens q[ui]si prelat[us] sic diceret. vt ex-
cebis iurisdictionem talem. et ego p[ro]
salario mo dabo tibi centus. et da-
bis mihi totum lucr[u]m. licitum e[st] vt
in dicta. q. 1. **B.**

Cur rector ecclesie possit c[on]duc-
tori fructuum p[ro]mittere vicarias si-
ue curam aliarum. vide. s. symonia
4. s. penul.

Cur vicarius ecclesie possit alte-
ri p[ro]mittere vices suas. **B.** **Abbas** potest.
nisi sicut et delegatus subdelegat.
de quo vide. s. delegare. s. p[er]. **Al-**
carius quoq[ue] ep[iscopu]s n[on] posset alteri p[ro]-
mittere absolutioem a peccatis et
alia que in dicto. s. dicitur. que in-
telligenda sunt q[uod] non potest ex iure p[ro]-
muni. sed bene potest ex sp[irit]uali p[ro]mis-
sione. vt h[uius] 5. p[ro]fessor. i. s. antepe.
in fi. **A.** Con. predictis **Abbas**. **B.**

Idua Quot m[en]s-
di vidua. **B.**

fm Al. Quatuor modis.

Idua e[st] quedam vidua corpore sed
inbonesta mente. **i.** Thimo. 5. **Id-**
dua que in delictis e[st] vivens. mor-
ta e[st]. **Et** e[st] vidua corpore sed nup-
ta mente. et hec p[ro]curatur coniugatio
Et e[st] vidua corpe et mente. et d[omi]n[us] ra-
lib[us] ap[osto]l[us]. i. Thimo. 5. **Iduas** ho-
no[ra] que vere vidue sunt. 4. etiaz
mo[do] of vidua q[ui] talis est terreno
auxilio destituta. **A.** **Et** sic e[st] vidua
mente et corpore et terreno auxilio
p[ro] p[ro]p[ri]etate cui debetur subditu[m]
ab ecc[lesi]a fm eundem **Abbas**. et in fi.
li. 3. n. 34. q. 187. **B.** **Et** istis duob[us]
vltimis modis dicitur viduis debe-
tur fructus sexagesimus. de q[ui] h[ab]et.
Abbas. 13. **Item** virginibus co[m]pe-
tit fructus centesimus. et p[ro]curatio
tricesimus. vt et **Tho.** ponit in. 4.
distinc. 49.

Indicatio v[er]z
su li

Indicatio v[er]z su li
cia. **fm** **Tho.** fa. fe. q.
108. **Dicitur** q[uod] si intentio vidicatis
seratur principaliter in malis ahe-
rius de quo v[er]dicta sumit. et h[uius]
quiescat non e[st] licita. q[ui] hoc p[ro]met
ad odiu[m] q[uod] repugnat caritati qua
o[mn]es hoies debemus diligere. **Nec**
excusatur aliq[ui]s q[uod] odit o[mn]es se.
hoc ei esset vincu[m] a malo quod ap[osto]l[us]
p[ro]hibet Ro. 12. **Si** vo[lo] intentio vin-
dicatis serat p[ro]cipialr ad aliquod
bonum. puta ad emendat[em] pec-
cantis vel salu[m] ad correctione[m] ei[us].
et quietem alio[rum]. et ad iustici[am] con-
seruatione[m]. et dei honorem. potest vi-
dicatio esse licita. alijs seruatis de-
bitis circumstantiis. **De** **Tho.** s.
q[ui] siat p[ro] illum cui 13. v[er]puta per in

dicem. obseruato in oibus iusto p[ro]-
cessu. et iusta c[on]d[em]nacione. **A.** **Id**
et in causis iustis seruandus est iu-
ris ordo. extra de sen. exco. sacro.
B. **Quando** malorum ininrie to-
lerande sunt. vide. s. patientia. s.
2. **Et** q[ui]o intelligatur. qui te p[ro]fusse
rit in vna maxilla et e[st] ibidem. s. 3.
Qualiter etiam vindicandum sit
aduersus multiudine[m]. vide. s. cor-
rectio p[ro]prio. s. p[er].

Virginitas q[ui]d
sit.

fm **fm** **Amb.** in li. de virgi-

nitate. **Virginitas** e[st] ex p[ar]te conta-
gentis integritas. **Secundum** ve-
ro **Augu.** in li. de nup[tijs] et p[ro]cupi-
scentia. **Virginitas** e[st] in carne
corruptib[us] p[ro]p[ri]etate incorruptiois me-
ditatio. **A.** **Et** ex his p[ro] p[ro] virgini-
tas integritas e[st] carnis attestans in
corruptioem mentis. vt in sum. li. 3.
ti. 3. q. 18. vbi et predicta ponuntur
Et of p[ro]p[ri]etate. vt nullo vnq[ue] ip[s]e in
teruenerit e[st] mentalis corruptio.
al p[ro] illo ip[s]e fuisse amissa. et n[on]
esset meditatio perpetua.

Cur violentia p[ro]p[ri]etate amittant v[ir]-
ginitatem. **fm** **Tho.** m. 4. di. 35.
Quo p[ro] violentia corrumpunt siue
ab homine siue a demone incubo
v[ir]ginitate non amittit. si q[ui] p[ro]-
sunt renitans. et q[ui]am possunt co-
seruent corpus a corruptione. vel
saltem mente a p[ro]sensu. **Idem** **Ab-**
Abbas. **Abbas** cubon q[ui]d e[st] solidum dicitur
cubus di. et est quedas figura solida
certe altitudinis longitudinis et la-
titudinis secundum **Catholicon**.
Foru est quoddam signum nigro
manticum. **Et** idem q[ui]d hic notat i
sum. eo. n[un]q. 13. **Tales** tamen n[on]
consecrantur inter v[ir]gines. vt in

c. se. 6. i. B.

1. **C**irum sola mente possit amitti
virginitas. R. fm Tho. 2a 2e. q. 152.
Contingit interdū ex actu mentis
cogitantis de corruptioe carnis et i
tendentis delectatioēz ipsius experi
ri. q. calor excutetur et semen distil
let. et tunc sine dubio virginitas ē
amissa. Si autē corruptio consistat in ac
tu mentis p̄uenientis. amittitur q̄
dem virginitas secundum illud for
male qd̄ h̄z in mente. non autē rōe
eius qd̄ ē materiale in ipsa. Un̄ tal
non pot̄ dici virgo nisi materialit̄.
Et iō h̄ virginitatis amissio pot̄ fec̄
perari non aut̄ illa in qua etiā illud
qd̄ ē materiale subtrahitur. **A.** Dic
clarior q̄ ē sola mente amittitur
virginitas s̄z in recuperabilis ē. qz
materia seu obiectū huius virgi
nitatis manet. s. incorruptio carnis. iō
cū redit ad ip̄m voluntas. redit et
virginitatē. vt p̄z in 3o be euāgelista
quē d̄ nuptijs volētē nubē vocauit
dñs vt dicit Hiero. Quocūq̄ autē
mō q̄s volūtate p̄cedz p̄cure pol
lutionem. p̄dit irrecupabilū virgi
nitatis fm̄ Al. Tho. Al. et gl. Ray.
vt in sum. eo. ii. q. 24. **B.**

3. **C**irum puelle in annis puerilibus
aliquid carnale p̄mittēs perdat
virginitatē. R. fm̄ Al. Non. qz nō ē
in eis p̄siliū deliberatō. nec etas pa
tuit talē delectationis impetū. **A.**
Dico forte v̄ez ante septēniū cum
mōdum sunt doli capaces. al̄ fec̄
vnde Al. dicit q̄ virginitas amitt
tur non solū p̄ quēcūq̄ actus per
quē pollitio voluntarie p̄curetur.
sed etiā qñ sine eo delectatio coit̄
p̄ficatur. sicut faciunt illi qui añ eti
am vel ip̄us feminis p̄ suiū horum
turpem tactū huiusmodi delecta

tionem in se perficiunt vel ab alijs
in eis hoc fieri permittunt. Alij tñ
aliter sentire videntur. vt in sum.
eo. ii. q. 19. quoz dicitur pot̄ intelli
gi respectu etatis infan̄ie. vt tac
tum ē. Itē fm̄ Al. s̄z aliqui dixerūt
virginitatē recuperabilem qñ p̄plec
tatur delectatio sine pollutione p̄
defectum etatis. tñ p̄tium v̄ez est.
qz corruptio non ē ex pollutione
nisi rōe p̄iuncte sibi delectatiois a
qua oimodam imunitatē ducit vir
ginitas. vt in sum. eo. ii. q. 24. **B.**

Cirum a patientibus fluxum semi
nis p̄dat virginitas. R. n. fm̄ Tho.
sc̄da sc̄de. q. 152. Seminis resolutō
si p̄ueniat p̄ter p̄positum mētis
vel in dormiēdo. vel p̄ violentias
illatam cui mens nō p̄sentit q̄ntis
caro delectationez experiat. vel ē
ex infirmitate. vt in his qui fluxus
seminis patitur nō p̄dit virgini
tas qz talis pollutio non accidit p̄
ipudicitias quas virginitas excludit.
A. con. Al. dicens. qz sunt quedaz
q̄ ad simplices aspectū viri vel ad
locutionem vel ad p̄fessionem ē cum
sint in p̄posito sancto. vel nolētēs
peccare distillatōez humoris sen
tiant. et tales non corripuntur. eo
q̄ non sit ex p̄posuo nec volūtate
completa. Sed tñ suadendū ē
eis q̄ se temperēt a uiroz aspectu
et p̄fabulatione. ut in sum. eo. iiii.
q. 21. **B.**

Cirum cognite in ebrietate vel
somnia p̄dant virginitatem. R. sc̄dz
Tho. in. 4. dist. 33. Sicut per pollu
tionem in somno non amittit vir
ginitas. ut nunc dicitur ē. s̄z iō ē
de mulieribus que in ebrietate vel
dormientes a uiris cognoscuntur.
nisi forte hac intentionē iactent dor

mitum ut a uiris cognoscerentur.
Vel etiam si postea placeret eis
fuisse cognatas. sicut et de pollutio
ne nocturna dicit Al. ut in sum.
eo. ii. q. 22. et posimz est. s. polluto
in principio in additione. **B.**

Virginitas cō

secratio. Quare solus eps
virgines p̄secrat. R. sc̄dz Tho. i. 4.
dist. 38. Sicut p̄ matrimonium car
nale rep̄tatur matrimonii sp̄cia
le inter xp̄m et eccliam q̄ntum ad
secunditatē ita p̄ velatiōem virgi
nitatis rep̄tatur idē n̄rimoniū sp̄
rituale q̄ntum ad eius integritatē
vt p̄z p̄ oia q̄ ibi p̄feruntur et gerū
tur. Et p̄ hoc solus eps virgines ve
lando desponsat. non sibi sed xpo
quasi sponso p̄nymphus et ami
cus. Et qz integritatis significatio
plene pot̄ esse solū in p̄tinentia vir
ginitatis s̄z velum virginitatis nullo mō
s̄z suscipi. Et subditur. Caue tñ tibi a gl.
hic que aliud dicit ēt glo. Ray. q̄
occulie corrupte ante p̄secrationē
uel post deperit humiliter abstinere
re ab huiusmodi officijs que solis
virginibus p̄secratis solent secūdi
p̄suetudinē monasterij cōpetere do
nec cum eis fuerit super hoc per
ep̄m dispensatum. Non tñ huius
modi virgines p̄secrate ordinēz ali
quem habent. **B.**

Cirum puelle in annis puerilibus
aliquid carnale p̄mittēs perdat
virginitatē. R. fm̄ Al. Non. qz nō ē
in eis p̄siliū deliberatō. nec etas pa
tuit talē delectationis impetū. **A.**
Dico forte v̄ez ante septēniū cum
mōdum sunt doli capaces. al̄ fec̄
vnde Al. dicit q̄ virginitas amitt
tur non solū p̄ quēcūq̄ actus per
quē pollitio voluntarie p̄curetur.
sed etiā qñ sine eo delectatio coit̄
p̄ficatur. sicut faciunt illi qui añ eti
am vel ip̄us feminis p̄ suiū horum
turpem tactū huiusmodi delecta

Cirum puelle in annis puerilibus
aliquid carnale p̄mittēs perdat
virginitatē. R. fm̄ Al. Non. qz nō ē
in eis p̄siliū deliberatō. nec etas pa
tuit talē delectationis impetū. **A.**
Dico forte v̄ez ante septēniū cum
mōdum sunt doli capaces. al̄ fec̄
vnde Al. dicit q̄ virginitas amitt
tur non solū p̄ quēcūq̄ actus per
quē pollitio voluntarie p̄curetur.
sed etiā qñ sine eo delectatio coit̄
p̄ficatur. sicut faciunt illi qui añ eti
am vel ip̄us feminis p̄ suiū horum
turpem tactū huiusmodi delecta

4. dist. 33. Occulte corrupte sine a
viris sine alio quocūq̄ modo nul
latenus velande sunt. qz p̄ sc̄da
lum uiuandum non debet sacramē
ta ecclie vel sacralia variari. Sed
sicut quidam dicunt pot̄ aliq̄ cau
tela adhiberi ad viuandū sc̄dar
lum. vt. s. illa que non sunt de sub
stantia virginalis veli fiant. vt ē accē
sio candelaz et huiusmodi. vitatis
occulie illis que sunt de substantia.
puta v̄ba q̄ dicitur in veli ip̄ofitioe
et q̄nōmē virginitatis in castitatez
mutes et h̄. con. Al. similiter et ho
sti. et goff. Nec ē tenenda snia v̄b.
q̄ aliud dicit. **A.** Idem in sum. co.
ti. q. 17. vbi ē additū q̄ carne cor
rupte ex dispensatione epi vel ei⁹
cui sup hoc vices suas comiserit
pot̄ suscipere modū veli virginalis.
nec h̄ ip̄m licet sine dispensatione
s̄z velum virginitatis nullo mō s̄z susci
pi. Et subditur. Caue tñ tibi a gl.
hic que aliud dicit ēt glo. Ray. q̄
occulie corrupte ante p̄secrationē
uel post deperit humiliter abstinere
re ab huiusmodi officijs que solis
virginibus p̄secratis solent secūdi
p̄suetudinē monasterij cōpetere do
nec cum eis fuerit super hoc per
ep̄m dispensatum. Non tñ huius
modi virgines p̄secrate ordinēz ali
quem habent. **B.**

Cirum in p̄secratioe virginitas def
gra. R. sc̄dz Tho. vbi. s. In con
secratione virginitas sicut et in vnctio
ne regū et huiusmodi b̄ndictioni
bus alijs datur gr̄tia. nisi sit impe
dimentū ex parte suscipientis. S̄z
hec tñ si dicitur sacra. qz non sunt
instituta ad curationē morbi pec
cati sicut sunt sacra. **A.** Idem in su.
eo. ii. q. 16. **B.**

4 **Quo tpe possit fieri virginū essecratio.** R. In **Posti.** In die epi phaniarū. et i tota ebdomada resurrectionis. i natalibus aplozum et i diebus officii. sed tñ i necessitatē. puta languore iminēte pñ quolibet tpe psecrari. 30. q. 1. duobus et d tēpo. or. c. primo. **A. Lon. Goff.** vt i sum. eo. ii. q. 15. **B**

Is et metus.

Is ē maioris rei iper q̄ re pelli n̄ pot. ff. qd metus cā. l. 1. **De metu** aut qd sit. vide s. mens. §. 1. **Virū** liceat vim vt repellere. hēs s̄ bellū. l. §. 1. et s. excoicatio. 2. §. 2. d. 9. et s. homicidium prio. §. 5. **Que** ē vis vel metus excusans. et metus q̄ cadit i constantem virum s. mens. §. 2. et quomodo ipediat mari monium s. impedimentum. x.

Visitatio Archiepi scop^o eps vel alius prelati visitas ecclias.

hmo pponet dbum dei. et queret d vita et pueritūe ministran tium i ecclis absq̄ coactione iura menti sed salubriter monens. Si q̄s inenerit n̄ ames. si ipse nō ē d dī narius denunciet ordinario. **No** toria si inenerit corrigat. **A.** cum sa pbis merito notari possit ordina rior negligētia. cum examinatio de non egeat vt l. c. quod sequit. **B.** extra de cens. romana. li. 6.

Virum visitans possit recipere et exigere pcuracionem a locis vi sitatis. **R.** Sic extra de cēsi. roma na. li. 6. **Ei** pot recipere a volente dare pecuniā p sumptibus mode ratis diebus q̄bus visitat. sed non lz nisi vnam pcuracionem reci pere vna die. etiaz si plura loca vi

stet et q̄libet locus sit sufficiens. **Et** de cens. sc̄ctio. li. 6. **Ad** si eps vi sitet p aliu. visitati etiam tenentur ministrare expensas istis visitand^o extra de offi. ordi. si eps. li. 6. **Sed** eps nil prius pot exigere ab his quos non per se visitat. vt ibidem dicitur.

Virū visitans possit recipere pecuniam. **R.** Si ipse vel sui familiares recipent pecuniam vel munera preter id quod nunc dē cō ē seu etiam pcuracionem reciperet non visitando ipse tenetur. **A. f.** recipi ens. vt l. c. exigit. de quo. j. **B.** Du plum restituere illi ecclie. **A. f.** a q̄ ē receptum. vt ibi. **B. j.** mens. alio quin epi et superiores differentes sic restituē sunt iterdici ab ingressu ecclie. iherozes sunt suspēsi ab of ficio et beneficio quousq̄ plena rie satisfacciant. et nulla remissio h̄ valet. **A. f.** eorum quibus facta est restitutio. vt in. c. quod sequit. **B.** extra de cens. exigit. li. 6.

Quomodo et quotiens archi eps possit prouinciam suā visitare **R. 1.** diocesisz prouinciam erga ecclie suas maiores et minores et earum populos saltem conuocando de pluribus locis ad vnum cōgruū. **Postea** lz ei visitare suffraganeos et eorum dioceses. sed vna dioce si visitata in toto vel in parte non pot ad eam visitandam reuerti nisi oēs et sua iterum fuerint visitare. **A. f.** quas secure visitare poterit et si iam denuo fuerint visitate vt l. c. romana. de quo. j. **B.** Sed si forte aliqua ecclesie visitate diocesis indigerit iterum prius predictis alijs visitari. tunc potest redire ad illam si a diocesano fuerit requisi

tus. vel de consilio et assensu om nium suffraganeoꝝ. aut maioris p tatis. aut si difficultatem adhibuerit confidenter petatur licentia a pa pa. **Sed** post visitationem omnium diocesium licitū ē ei visitationem iterare. prius tñ requisito suffraga neoꝝ cōsilio et deliberatione et dis finitōe ipsius super hoc habita coram eis. **A. f.** ipsius archiepi etiam si suffraganei non consentiat. vt p̄z ex. lxx. et g. o. dci. c. roma. et hic se quitur. **B.** Que sunt redigenda in scriptis. et tunc poterit visitare eti am si non interueniat suffraganeo rum assensus. ita tamen q̄ illa lo ca prius visitet que ipsoꝝ visitato ne non fuerint visitata. **A.** nisi magis sit alijs visitationis officii op portunum vt l. c. de quo statim. **B.** **Hec** omnia extra de cens. roma na. li. 6. **Et** hanc formam etiam eps visitans seruabit. vt ibi d. **A.** **Ubi** etiam dī de alijs prelati ordinario iure suo subditas visitantibus saluis super hoc rasonabilib^o et approbatis religiosozū consuetudinibus et regularibus institutis. **U**isitari debet per ordinarios monasteria monialium etiam exempta. vt s. exemptus. §. fi.

Trium. **tria** capitula sūt. **Z.** ab vna radice. precedentia. **Haz** fm doctrinam Greg. 31. moralū **Radit** totius mali ē supbia. et de hac nascunt. **Z.** vitia. **f.** Inanis gloria. Inuidia. Ira. Tristitia. Auari tia. Gula. et Luxuria. **De** ināi gloria sc̄m eundem. **Z.** filie oriuntur s. inobediētia. iactantia. hypocrisis cōtentio. pertinacia. discordia. nouitauū presumptio. **De** inuidia

nascuntur. **s. f.** odium. susurratio. detractio. exultatio i aduersis pro ximi et afflictio in eius prosperis. **De** ira nascuntur. **6. f.** rixē. tumor mentis. contumelie. clamor. indignatio. et blasfemia. **De** tristitia si ue accidia oriuntur sex. **s.** malicia rancor. pusillanimitas. desperatio torpor erga precepta. vagatio mētis circa illicita. **De** auaricia nascū tur. **6. f.** proditio. fraus. fallacia. perturium. inquietudo et contra misericordiaz obduratio cordis. **De** gula oriuntur. **s. f.** inepta lēritia. scurrilitas. immunditia. multiloquium et hebetudo sensuz. **De** luxuria nascuntur. **g. f.** cecitas mētis. inconsideratio. inconstantia. p̄cipitatio. amor sui. odium dei. affectus presentis seculi. horroz. et d̄ speratio futuri. **Hec** Gregorius. **De** materia viij habes s. peccatū et supra crimen.

Sciatus cor ^{po} _{re}

multa vitia corporalia oliz in veteri mamento repellēbat ordina rios. vt patet. **Lenig.** xi. vt si aliquis habebat grandem vel par uum vel totum nasum. si gibbus. si lippitudinem. iugem scabem i peiginem. vel ponderosus. lz ista hodie non repellunt. **Z. q. l.** quali ter. in. si. **A.** **Ibi** non videtur bene probari hoc sed potius ex eo qa instituta fuerunt ifigura. vt p̄z i. c. sequentibus. **B.** nisi forte secūduz aliquam significationem intellecta. vt dis. 49. hinc tenim. **t. c.** sacer dotes. **Et** secunduz q̄ ponit Ray. qui cumq̄ culpa sua vitatus ē cor poze repellitur ab ordie. **Qui** s̄o sine culpa non repellitur nisi scān

dalum timeatur ex nimia deformatate. vel periculum ex nimia debilitate. **A.** Con. Al. vii sum. li. 3. n. 13. q. i. ad fi. Et hoc non intelligitur de omni corporis vitio. sed de natabilibus de quibus in sequentibus dicitur.

B. Quid de mutilatis virum possint ordinari. **R.** Mutilati sponte sine iusta causa. vt ex indignatione. impatientia vel superbia idistincte i quo cuius membro siue a se siue ab alio repelluntur a promotione r deiciuntur promoti. etiam si credebant se obsequium prestare deo. vt ga se castrauerunt. extra eo. significauit **A.** Et ibi notat glo. qd eps pot cum talibus dispensare quando putabant se deo obsequium prestare. i aliis tamen a missa. **B.** vt dictum est s. homicidium. s. s. h. Et scbz Inno. idem est si non amisit membrum totum. sed talem partem que dfoz mitatem generaret vnde scandalum esset. extra eo. c. i. vel etiam ibi abibilem reddere ad officium exequentium extra eo. Thomas. Si vo ex iusta causa. puta propter lepre periculum aliqui fecerunt sibi membrum aliquod amputari seu apuauerunt ne alia sana putresceret. hi si membrum erat occultum vel etiam manifestum sed paruum. vt puta vnus digitus. non de illis cuius sit signum crucis. no repelluntur nec deiciuntur. Similiter si taliter sint nati vel iusti sic mutilati sicut aut casu foruito cum darent operam rei licite. Secus si rei illicite. dis. 55. si quid absiderit. r. c. q parrem. r. c. si quis a medicis. r. c. enuchus. r. c. si quis pro egritudine. r. c. laico. r. c. precepta. r. extra d

corpore vitia. significauit r. c. ex pte. Si aut ex culpa sua incidisset in modicam deformatatem. ex misericordia toleratur i susceptus. s. ex dispensatione epi fm Inno. r Ber. **A.** Ad hoc facit. c. i. extra d copo. vitia. **B.** Si aut membrum erat magnum r manifestum etiam si sine culpa sua amisit quis. impeditur a promotione propter deformatate r scandalum. r si promotus e debet cessare a missa r alijs sollempnificijs propter eandem causam. **A.** beneficio tamen non remouebit. qd non debet addi afflictio afflictio. di. 55. si euangelista. 7. q. i. cu3 percussio. Dabitur tamen sibi coadiutor si tale beneficium e cui ipse de iure non possit. extra de cle. egro. c. 2. **A.** Idem i sum. li. 2. n. 1. q. 42. vbi etiam pz scdm Bossi. qd ille q siue culpa amisit membrum. solum prohibetur a missa r sollempnibus officijs. non autem ab alijs sacerdotalibz que possit exercere vt penitentias dare r similia. et de cle. egrotan. presbyterum. Item fm Bossi. quando dubitatur virum dformitas generet scandalum recurritur ad arbitrium episcopi. extra e. c. 2. Item fm Ray qd vbi quis scd dalum suscitatur ex homicidio vel deformatate alicuius si talis etiam casus esset i quo de iure possit promoueri vel ministrare in susceptis debet tamen propter scandalum cessare. Et q clericus etiam causa medicine non debet se manulare. s etiam sit chirurgicus nisi immineat necessitas r alius desit. **B.**

A. An claudus naturaliter r alii huiusmodi possint promoueri. **R.** Claudum admittit consuetudo. n

si relinquit q sine baculo ad altare stare non possit. ar. de conse. dis. i. nullus. r dis. 45. disciplina. Ecce vel habentem i vno oculo maculam que generet deformatatez nec tunc nec consuetudo admittit. extra eo. cum de ma. **A.** Tamen fm glo. Ray. habens maculam i oculo si cilium promouetur i religione qd i seculo. vt i dea. q. 42. vbi predicta nota secundum Ray. qui etiaz ad dicit q similiter non admittitur habens manum aridam. **B.** De sacerdotibus leproso vbi s. leprosus. s. si. De gibbosis sciendum q non repelluntur ab ordinibus. nisi nimia sit debilitas aut deformatas. Qui habet sex digitos i pede promouetur. r fm Bossi. etiam si i manu vel si habet digitos coniunctos dummodo ex his non sit impedimentum i vsu membri. ff. de edili. edicto. l. idem offitino. **A.** Idem i sum. eo. n. q. 43. r se. vbi etiam patet qd leprosus ad sacros ordines no debet promoueri. sed si prius fuerit promotus potest aliquando ministrare. vt r di i deo. s. si. **B.**

C. Quid de furiosis. kinaticis. r caducis. **R.** secundum s. b. Nullus talis debet promoueri etiam postq fuerit liberatus. sed si prius fuerit ex toto liberatus. poterit exequi officium suum. Si vero non omnino ex toto sed frequenter ei accidit. oio debet cessare ab officio misse. 7. q. 2. in litteris. Idem si raro sed cum spume iactatione r vocis confusione. Si vero raro r sine talibus non prohibetur ab officio misse dumtamen habeat iuxta se aliquem sacerdotem. vt si ille cadat vel deficiat iste supple

at. 7. q. i. illud. Quando autem tempore debeat expectari ad probandum tales virum sint liberati r qd liter colligatur qd per annum. 33. dis. communiter. Alibi per. 30. dices. 7. q. 2. c. h. Sed r potest dici qd tempus probationis arbitrium est pensat conditionibus morbi r persone. **A.** r dignitatis secundum eum. s. b. r i s. c. i. q. 45. vbi b no. **B.**

C. Quid de demoniaco. **R.** scdm s. b. Eodem modo talis non debet promoueri vel ordinari. r si ordinatus erat etia liberat missas celebrare non debet. nisi plene r i dubitanter curatus sit. 33. dis. coiter. r. c. vsq adeo. **A.** Coniunctio e. clerici. ea. dis. Nec etiam nota i dea. q. 45. **B.** De tpe autem expectationis dicendum. vt in proxio s. dicit e. De illo autem qui nullo modo potest bibere vinum. habes s. ordinandus. s. 13. **A.** Potius videtur. s. i. s. 16. vbi habet qd talis non e ordinandus. quod r notat i dea. q. 42. ad fi.

B. **C.** Eps senio vel validudine corporali grauius vel alias adeo impeditus perpetuo qd officium suum nequeat exercere. pot de consilio sui capituli vel maioris partis assumere auctoritate applica vnu vel duos coadiutores ad officium exequentium. Si vo episcopus fuerit demeretur capitulo vel deo ipsius partes vnus vel duos coadiutores ei assument eadem auctoritate. Qd si episcopus grauius vt dictum e prius nollet sumere nec habere coadiuorem. s a capitulo regis sit nihil per capitulum innouetur sed in hoc casu r etiam in casu quo esset demens capitulo signi

ficut pape conditione eiusdem epi & ecclesie. Porro coadiutor p̄dicus dicitur de pronentibus platorum recipere sicut moderatos ab alienatione abstinedo. Et qualibet bono ecclesiastico tā equalitari q̄ ipsorum prelatoꝝ. vt in. c. pastoralis de quo. j. B. Et que dicta sunt de eho habent et locuz in superioribus prelatis extra d. cle. c. gro. pastoralis li. 6.

Actio extre

ma. Extrema vinctio sacramenti est. qz p̄tingit ad effectū q̄ est curatio morbi peccati. vt ex verbis Jac. vlt. c. pater. B. Et de hac latius. sacm̄ in pan. 2. §. i. r. 2. B. Et est vnū sacramentū lz plures actiones sūt de eius perfectione. que tñ conueniunt ad vnū significandū & causandū. Hec est scia Tho. in 4. di. 23. B. Et sic vnū sunt vnitate perfectionis & finis et fm̄ De. r. Al. vt in sū. li. 3. it. 24. q. 139. B.

Que est materia huius sacramenti. B. fm̄ Tho. vbi. s. Materia est oleū oliuē ab eho consecratū tale oleū & eius consecratio sunt de necessitate huius sacramenti. B. C. De. vt in sū. co. ii. q. 141. B.

Que est forma huius sacri. B. fm̄ Tho. vbi. s. Forma est oratio deprecatoria dicēdo. Per istā sanctā vinctiōe & suā piissimā misericordīā indulgeat nbi dñs quicqd̄ deliquisti p̄ visū & c. Verba etiam i dicantur modi q̄ s̄z morē quartidā ecclesiarū p̄mittuntur orōni non sunt de substantia sacramenti. vt p̄ mittendo sic. Vngo hos oculos oleo sanctificato in noie patris & filij & sp̄is sancti. A. Lon. P. r. Al.

vt in dicta. q. 141.

Quis effectus extreme vinctiōis. B. fm̄ Tho. vbi. s. Effectus eius p̄ncipalis est quedam sanatio sp̄is q̄ dat contra quandam debilitatem vel ineptitudinē que in nobis reliquit ex pctō actuali vel originali & tra quā debilitatē hō roborat per hoc sacramētū. Et qz h̄ robur gratiā facit que secū non cōpatit peccatum ideo ex consequenti si inuenit peccatū aliquod veniale s̄ mortale quo ad culpam tollit ipsū dūmodo non ponatur obex ex parte recipientis. Secundarius et effectus est sanitas corporalis. Hanc ramentum non inducit nisi fm̄ q̄ expectat ad finem principale. s̄ sp̄iale sanationem. & tunc semper eam inducit dūmodo non sit impedimentum ex parte recipientis. Et lz in ipso fiant multe vinctiōes vltimā est formalis respectu omnium peccatorum & agit in virtute carū. & iō in vltima vinctiōe gratia infundit que effectū sacramenti probet. E racterem autem h̄ sacramenti nō imprimūt. qz per ipsū non depurat homo ad aliqd̄ sacrum agendum vel accipiendū. B. Idem in sū. e. li. q. 142. B.

Quibus cōferri debet vinctio extrema. B. fm̄ Tho. vbi. s. A solis sacerdotibus. nec alius p̄t iungere etiam in articulo necessitatis. Sacerdos at cōferre p̄t presentē vno clerico & etiam solus in necessitate fm̄ Ber. r. Host. B. Hoc vltimū clare habetur in. c. que sunt ex de vbo. sig. Et idē quod h̄ hoc s̄. nō. in sū. co. ii. q. 43. vbi etiā dicitur q̄ laicus quocq̄ posset in necessitate auxiliari in hoc sacerdoti

respondendo. B.

Quid faciendū sit si sacerdos i tra vinctiōe deficiat. B. fm̄ Tho. in. 4. di. 23. Si iam aliquę partes iuncte sunt. quod factum est uterari non debet. sed vinctiōes que restāt per alium sacerdotem compleat. Idem Al. r. De. B. Idem in sū. co. ii. q. 140. B.

Quibus conferēda sit extrema vinctio. B. s̄z De. non nisi adultis infirmis in periculo mortis constitutis ex ipsa infirmitate. vnde nec datur cunctibus ad bellum aut nauigantibus seu his qui mox occidendi sunt. quia talis mors non imminet ex defectu nature sed ex eue tu fortune. His autē qui presentio deficiunt etiam sine actuali infirmitate datur. p̄teris non quia nō habent infirmitatem sp̄ialem contra eam ex peccato actuali. nec dispo simonem deuotiōis habere possūt ad hoc sacramētū. C. Tho. vbi s̄. B. quia sicut nec eucharistia d̄ dari p̄teris. ita nec hoc sacm̄ fm̄ eisdē vt in sū. co. ii. q. 144. B.

Quid extrema vinctio debeat dari freneticis & amentibus. B. fm̄ De. Si in sana mente constituti n̄ p̄terint non debet dari. Si v̄o p̄terint dari debet. Tamē hic ad dēndū fm̄ Tho. r. Al. q̄ illis furiosis & amentibus precipue dari nō d̄ q̄ verisimiliter sacramento p̄t facere irreuerentiā per aliquā immundiciā. nisi ipsi haberēt lucida intervalia in quibus sacramentūz recognoscerent. B. Idem in sum. co. ii. q. 145. B.

Que partes corporis iungi debeant. B. fm̄ Al. De. r. Th. In unguentur instrumenta quinq̄ sen

sum tanq̄ p̄ime radices peccandi. Oculi p̄pter visū. Aurēs p̄ auditū. Nares p̄pter odoratū. Labia p̄pter gustū. Manus p̄ tactum qui maxime viget i pulpīs digitorū. Pedes vero p̄pter vim motūā. Renes vero p̄pter vim appetitiuam. a quibusdam in unguentur. Itēz in mutilatis aut cecis debēt iungi loca magis p̄p̄inqua. Idē in sū. co. ii. q. 146. B.

Quis vinctio extrema possit iterari. B. fm̄ Tho. in. 4. di. 23. Iterari potest sine aliqua iniuria sacramenti quia non habet effectum perpetuum eo q̄ sanitas corporis & mētis qui sūt effectus eius amitti possunt. In eadem quoq̄ egritudine iterari potest si primo quidem sit i periculo mortis & euadat ac ēt p̄fecta reciduum patiatur. quia erit quasi alia infirmitas & similiter si sit egritudo diuturna. vt hydrophis. quia tunc debz fieri quando videtur perducere ad periculū mortis & si illum articulum euadat eadem infirmitate durante. & postea ad similem statum reducatur. Itēz potest iungi. quia iam est alius infirmitatis status q̄ntis sit eadem infirmitas. B. Clarus dic fm̄ eundē Tho. q̄ si infirmitas ē breuis non debet iterari nisi infirmitate curata qz al non d̄ a statu illo recedere. Si vero infirmitas est diuturna sit quod hic d̄. Et con. De. Al. autē dicit sic. Sine p̄iudicio p̄nto q̄ si vltra annum remanet morbus post acceptam vinctiōem iterari vinctio. Et causa huius est quia nō iudicatur idem morbus numero q̄ est fm̄ perfectam mutatōnem superiorū. Si tamen ab aliquo sacro

patre uel a dño papa aliud in hac questione determinari inuenit. Ma-
gis iudicare illi sine standu q̄ mee
vt in sū. co. ii. q. 147. **B.**

Voluntas. Virum
teneat cōformare voluntatem
suā voluntati dñe in volūto. **R.** **Fm**
De. in. 4. di. 48. Secūda sensus
lutarē non tenemur nec ēt volūta-
te naturali. qz determinatus est ad
vni. **A. i. ad repugnātia carnis et**
spiritus ad sū. **Gal. 5. Caro. n. 2**
cupiscit aduersus spiritū sc̄. **B. s.**
uolūntate deliberata id qd dē vlt
absoluere et cōgrui nos velle ten-
mur velle. **Qd** vō n̄ cōgrui nobis
velle. **Quis** sū bonū in se. non in q̄
ad nos. et iō non vult dē illud nos
velle nec velle tenemur **Sag. con.**
Th. in. 1. sc. q. 19. dicit q̄ tenemur
cōformari formaliter. s. q̄ hō vult
in cōi iusticiā dei et ordinē nature
seruari. sed materialiter p̄formari
n̄ tenemur. vt in morte patris th̄.
A. Dic clarus **Fm eun. De. q̄ vo-**
luntas deliberata duplex ē. quedā
ē p̄dūata. et in hac nō tenemur p̄-
formari. nec. n. volendo p̄rartum
p̄dūaliter discordam. qz hoc n̄ ē
velle simpliciter. s. vōlūntate. abso-
luta tenemur p̄formari in volūto. s. nō
in quocūqz. **Aut. n. ignoti** est
nobis. et tūc nō tenemur illud velle.
Aut nobis notū ē. et tūc distigūē
dū ē. qz aut deus n̄ vult illud abso-
lute et simpliciter. vt s̄niam cōmū-
tōis quā aliqui mutat qm̄ merita mu-
tant. et h̄ n̄ tenemur velle. **Aut** dē
vult illud absolute. et h̄ aut cōgrui
nobis velle aut nō. **Aliqn. n. secun-**
dū **Aug. aliqd** vult dē qd nō con-
grui nos velle vt patre nostrū mo-

ri. Et aliqn̄ cōgrui vni velle aliqd
qd nō cōgrui alteri. Illud vō qd
deus vult et p̄grui nobis bonū ē
se et bonū ē nobis. vñ dē vult illd
nos velle. et iō tenemur illud velle
Illud vō q̄ n̄ p̄grui nobis. **Quis**
sū bonū in se. nō in quo ad nos. iō
n̄ vult deus illud nos velle. An̄ sū
p̄ illud s̄s. Rectos decet collauda-
tio glo. dicit. **Congruū** vt qd deus
vult te velle tu vels. vt in sū. li. 3. r̄.
33. q. 4. Et sic dicitur tenemur cō-
formari volūntati dei formaliter et nō
māli. i. velle in genere qd deus vult
et eo mō quo vult in specie at̄ in q̄
tum sū nobis notū. **B. Virū** volū-
tas et opus exterius sū vni pecca-
tū. **R. s. peccatū. i. s. i.**

Voluntatis cōit qd sū.
R. s. Fm ma-
gistrū s̄niz i. 4. di. 38. et **De.**
de scō victore. **Volū** ē t̄clificatio q̄
dā p̄missionis spontanee q̄ deo et
de his que dei sunt fieri dō. Et hec
diffinitio ē voti expressi qd et in sa-
cie eccleie obligat vt dicit **De. The-**
ologi vō sic diffinitum. **Volū** ē con-
ceptio melions p̄positū animi d̄
liberantone firmata. Et hec ē diffi-
nitio voti taciti. **A. Bel s̄z** Ray. vo-
tum est aliquid boni cū delibera-
tione deo facta. p̄missio. vt in sū. li.
i. n. 8. q. 1. Et ista v̄ clarior. **Naz** et
ad votū requiritur p̄missio. vt i. s.
se. et q̄ sit de re bona. n. q. 4. in ma-
lis. **B. Et** s̄ aliquod votū tacitum
fiat sanctis in p̄pter deū sit eis. **A.**
Nam p̄prie votum fit soli deo. s̄
cis vō p̄pter deū. et platis seu alijs
recipientibus fit loco dei. et nō ip-
sis. sed deo **Fm Tho. sa. se. q. 88. ar-**
11. 5. **B.**

Que requiruntur ad votū. **R.**

Fm Tho. vbi. s̄. Tria ex necessitate
p̄mo quidē deliberatio s̄o p̄po-
siti voluntatis. 3. p̄missio i qua p̄-
ficatur ratio vou. **Super** adduntur
at̄ q̄nqz alia duo ad quādas voti
confirmationē. s. p̄onūcio oris
et iestimonū alioz. **Solū** ergo p̄
positū non obligat. **A. Aduertēdū**
q̄ hic capit deliberatio p̄ cogita-
tione. et p̄positū p̄o deliberatōe.
Nam t̄ancqz quis d̄beret o3 co-
gitare p̄opterea et voti vocat cō-
ceptio deliberatione firmata. vt sta-
tū patuit. **Item** sufficit ad votū et̄
sola mentalis p̄missio que obli-
gat deo intuenti cor. s. nō homini
qui indicat solū que s̄ons sunt **Fm**
Tho. sa. se. q. 88. arti. 1. B.

Quot sunt species votoz. **R.**
Due. Nā quoddam est votū sim-
plex. et quoddam est solēne. vt ha-
bent. s. impedimentum. 4. s. i. Et
quidē grauius peccat qui frangit
votum solēne di. 27. si vir. 27. q. 1. v̄
gimibus. et c. virgines. Sed qd dē
et̄ qui cle. vel vo. rursus. s. q̄ votū
simplex non minus obligat q̄ so-
lemne. exponendū est **Fm Th. vbi**
s̄. q̄ v̄ iustqz transgressor mortaliē
peccat. **A. Lon. Ray. et glo. Ber.**
et **Ymo. vt in sū. co. ii. q. 8. B.** Et
et̄ alia diuisio votoz. s. q̄ aliud ē
purum siue absolutū. vt cum quis
absolute et sine conditione vouet.
Aliud est condonatum vt cū addi-
tur si hoc erit vel illud. **A. Hoc** su-
u dicitū **Ray. vt in dicta. q. 8. B.**

Virum vouens teneatur statim
adimplere. **R. secundū v̄. Si** vo-
tum est absolutum teneatur statim cū
potest nisi vouendo aliud in mi-
ent̄ habuerit. Et datur ei tempus ad
arbitrium boni viri ad disponen-

dum vt votum impleri possit. **Et**
implendo dicitur. **Deut. 23. Cum**
votum voueris domino deo mo-
no tardabis reddere. quia requi-
ret illud dominus deus tuus. et si
moratus fueris reputabitur tibi in
peccatum. **Unde** secundum **Tho.**
in. 4. d̄. 14. si quis qui vouerat ira-
re religionem timet ex mora impe-
dimentum teneatur nō differre. **A.**
Idem in sū. co. ii. q. 9. **B. Vide**
de hoc casu. s. religio. 3. s. 3. Si
vero votum est condonatum. vt
de. j. s. 13. qui in capū. **Virum** votū
condonatum.

Virum votum licitum semper
obliget. **R. secundum Tho. in. 4.**
dist. 38. Sic nisi q̄ quicquid votū
faciendum impediret si prius esset
erant vto facto aufert obligatio-
nem. **A. Hoc** v̄tū qn̄ illud quod
postea aduenit legitime sequitur.
vnde licet votum et̄ ingressum re-
ligionis impediat m̄fimonū con-
sūmani si precedat. vt in. ca. ex pu-
blico et̄ de conuer. cōm. nō in im-
pedit si sequatur et̄ in cle. eos de
cōsan. et affi. **B. vnde** itaqz pos-
sibile cū vouetur fiat postea impos-
sibile. tollitur obligatio. vt si quis
diues vouerit edificare ecclesiam
quā postea paupertate superueni-
ente perficere nō posset nō obliga-
tur. **Hoc** tū sic ē intelligendū q̄ si
factus vōio impotens absolutus ē
a toto. **Si** at̄ ex parte ita q̄ totum
perficere nō pōt tunc remanet ob-
ligatus solum ad id qd pōt. **A. Id**
in sū. co. ii. q. 4. **B.**

Virū vota q̄ sūnt in angustijs ob-
ligent. **R. s̄m v̄. Mulieres** i par-
ti vouentes vel quicūqz alij i an-
gustia cōstituti si habeat delibera-

ta intentione obligadi se obligati sunt. ar. 27. q. 4. sunt qui opes. **A.** Idem in su. eo. ii. q. 1. ad fi. **B.** Secus si subito et indeliberate. **A.** nisi postmodum permauerit. ar. et de reg. iur. rati. l. 6. et q. difficile est discernere utrum scia sit mente deliberata ut si piculosum est illud sp. no impleat. maxime qz bonarum mentium est ibi culpa timere ubi culpa minime reperitur. et de obserua. ieiun. p. silii et dif. 5. ad eius. **B.**

6 **De quo dicitur fieri votum.** **R.** scdm Tho. fa. fc. q. 88. **V**otum non potest fieri de malo. nec de indifferenti. sed tantum de bono et id quod est ad non tenet. Illud autem quod in aliquo actu est bonum et in aliquo malo non obligat nisi per actum bonum. ut votum septem. **I**udicium. **A.** Ille septem ubi patet vouerit deo sacrificium offerre de eo quod sibi a victoria reuertenti prima occurreret egredis de domo eius. **E**idem quod in hoc. **S.** notatur in sum. co. ii. q. 3. **B.**

7 **Utrum liceat vouere nimiam carnis macerationem.** **R.** fm Tho. vbi supra. **S**i ipsa ex voto promissa sit. implenda est rationally. ita quod non nimis grauet. **S**ed quod in his que ad semetipsum pertinent de facili homo fallit. ideo talia vota congruentius sunt arbitrii iudicio sunt seruanda vel permittenda. ita tamen quod magna grauiam imneret. et non est facultas recurrendi ad superiorem non debet homo votum obseruare. **A.** **I**dem in dicta. q. 3. **B.**

8 **Quid de votis stultis.** **R.** scdm Tho. vbi supra. **V**ota stulta ut de non peccando caput in sabbato et similia potius sunt deridenda quam obseruanda. **E**t addit. **A.** quod etiam si p

honore sancto fiat. seruanda non sunt. quia similitudinem quandam habent cum idolatria. **A.** **I**dem in dicta. q. 3. ad fi. **B.**

Utrum expediat vouere. **R.** fm Tho. vbi. **S.** Sic. omnium rationabiliter fiat votum. quod per hoc voluntates infirmas immobiliter applicam ad bonum. **A.** **I**dem in sum. co. ii. q. 16. **B.**

Utrum melius sit aliquid facere ex voto quam sine voto. **R.** fm Tho. vbi supra. **S**ic per tres rationes. primo quod vouere est actus laque que est nobilitatis. ma riri. **I**llud autem quod operatur a nobilioz virtus. et melius est. quod quod vouet plus deo se subicit quam quod non vouet. 3o quia per votum voluntas immobiliter firmatur ad bonum. **F**acere autem aliquid ex voluntate firmata peruenit ad perfectionem vniuersi ut patet per philosophum 2o ethicorum. **A.** **I**dem in sum. co. ii. q. 7. **B.**

Quo per votum impediatur spousalia siue matrimonium. **R.** **S.** impedimentum. 4. §. 2. **A.** coniunctio in principio. **B.** **E**t votum votum sit magis obligatorum. quam iuramentum supra iuramentum. i. §. 7. **B.**

Utrum votum conditionatum obliget. **R.** fm Ray. **S**icut conditio sit generalis. ut si vixero. si potero. si deus voluerit. que semper intelliguntur et si non opponantur. 27. q. 1. beata Maria. siue spalis. puta si irane ro lombardia ibo ad sanctum Barcum. vel si filius meus fuerit liberatus facia hoc vel illud. si predictio non exiterit non obligat quis ex voto. al sic. 32. q. 8. non solum. et de predictio. appo. v. et de resti. spo. olim cam. **E**t intelligas non obligari si tota obligatio ponebatur in euentu predictio nis. **E**t iterum nisi propter scandalum

tolendum impleda sit votum. et eo. magne. et de puer. coiu. ex pie. circa fi. **L**on. **I**mmo. et hosti. **A.** **I**dem in sum. co. ii. q. 68. vbi et ponit exemplum de scandalo quod votum est publicum et conditio non expressa sed in corde tenentia. **B.**

9 **Quid de voto quod sit ex duabus causis.** **R.** **S.** **R**ay. **S**iquis vouit ex duabus causis ut puta ire ad sanctum Jacobum. quod ibi putabat inuenire germanum suum. et propter redimendam pecuniam suam. in hoc casu quod si uenerit germanum suum decessisse etiam aliquam iter arripit. nihilominus tenet pro alia causa si nihilominus seruandis obligare. **A.** hoc vbi ponit fuisse de christi. glo. eius **R**ay. ut in dicta. q. 68. ad finem. **B.**

14 **Quid si quis emiserit duo diuersa vota.** **R.** fm Tho. in 4. dif. 38. **S**i vtriusque est passibile cum alio vtriusque de seruare. nisi forte auctoritate superioris votum preceat in melius se que comutet. **A.** s. in aliud quod illud quod simul vouit. cum ad illud oio teneatur ratio uoluntatis et non commutationis. **B.** **S**i autem ambo vota sunt simul incommensabilia debet seruare quod maius est. et de minori scdm arbitrium plati satisfacere. **A.** **I**dem in sum. co. ii. q. 83. **B.**

Utrum pater mortuus possit inuigere filio que constituit heredem ut impleat votum eius. **R.** scdm Ray. **V**otum perigrinandi non potest inuigere filio que constituit heredem nisi et ipse filius approbaret. et eo. hic. **S**ed peccatiaria satisfactio debet potius inuigere. et de usu. ma. et de solu. c. 1. **Q**uinet fm hosti. si filius vult esse heres tenet impleat vota patris. **A.** **S**ed quod fm eundem hosti. et in su. eo.

ti. q. 69. **B.** si hereditas habet pariat. et maxime si sponte susceptur. ut in dec. c. 13. **S**i autem non vult adire non tenetur. quod nec heres est nisi forte promiserit. quod tunc si in omni casu intellexit personam suam obligare de seruare. **R.** **S**i promiserit tanquam heres et postea mutato consilio ab hereditate abstineat non tenetur. et de elec. venerabilis. §. h. **E**t sic potest intelligi. c. licet. **S**ed quod habitudine adierit obligatur. et de solu. c. 1. et de usuris tua. ita tamen quod si votum transmarinum sit et aliud impediat mortem alio impedimento cogit aliquid committere. ut **I**mmo. dicit. **Q**uinet si non commutat heredes compelli possunt ut uel ipsi impleant vel subsidium siue expensas quas testator uel ipsi faciuri essent exhibent. **S**ecus tamen si uouerit nisi per subsidium si pro deuotione uidebitur sancta non tales superueniente impedimento non tenent ire uel mittere. **A.** quod in uoto subintelligit. si potero fm eundem **I**mmo. ut in dec. q. 69. vbi hec notant. **B.** **U**bi transgressio uoti est maior peccati quam transgressio iuramenti. uide supra iuramentum. l. §. 7.

Utrum i. q. s. noue

utrum episcopus possit uouere. **R.** fm hosti. **N**on potest sine iniuria pape uoti emittere per quod dissoluat uicium matrimonij quod est inter ipsos et ecclesiam suam. et de regu. 13. **I**tem nec aliud per quod graue iudicium fiat ecclesie. ut de longa peregrinatione et huiusmodi. et eo. magne. **V**otum tamen abstinentie et elemosyne emittit per ar. 7. q. 1. clemens. et de testa. relatum 2o. licet autem. **A.** **E**t breuiter quod libet uoti episcopus facere potest per pre

beat boni exemplum . qz ad hoc tenetur. et de voto. magne. §. i. fz eundem hosti. et in sum. li. i. ti. 8. q. 14. B

1 Cūtrū q sūt subiecti volūtat al terius possint vouere. ff. fz Tho. fa fe. q. 88. Nullus pōt se firmū obligare ad id qd est in volūtat alterius. Quicūqz at ē subiectus alicui quātū ad id i quo subiectus est non ē sue potestatis. et ideo nō pōt se p uoti firmiter obligare ad id sine consensu superioris. Non tñ peccat vouendo vt hic. j. plū.

2 Cūtrū pneri possint vouere. ff. fm Tho. vbi. s. Puert ane ānos pubertatis duplici ratōe vouere nō possūt. pzo qz vt in plurib⁹ pa tiunt rōnis defectū. hoc tanē con tingit in aligb⁹ accelerari. 2 qz sūt i pīate parētū. et iō eoz vota non habēt effectū. Et fm vō. si pī vel tutoz pmo pīradixit et postea pfe sit nō renūscit vōtū. A. Idē quo ad hoc videt notari i sū. co. tit. q. 31. Sed i oib⁹ q in hoc. §. cōtinēt melius videtur dicendum. vt. s. religio. in pīcipio in additōe. B.

3 Cūtrū filiūfamilias postq per uenit ad pubertatem vouere pos sit. ff. scdm Tho. fa fe. q. 88. 36 q venit ad ānos pubertatis si sit libe cōditionis est qdē sue pīatis quā tū ad ea q pīnent ad suā personā puta q per votū obliget se religio ni vel q matrimonii contrahat. Non est at sue pīatis quātū ad di spīationē domesticā. vnde circa hoc nō pōraliqd vouere qd sit ra tū sine pīensu pīs. A. Idem etiaz in alijs p q iudicaret iuri patrie potestatis. vt in abstinentijs et pere grinatōib⁹ et huiusmōi. i qd⁹ non

pōt filius vouere nisi peregrinatō nē trāsmarinā i subidiū terre scē et de voto. c. ex multa. §. q. at. fm hosti. Et hoc verū est nisi pater cō senserit expresse vel tacite. s. nō p tradicēdo scdm Inno. et i sū. co. ti. q. 33. B. Et idē est de filia que ē in domo patris sine eius cōsensu. vt dicitur Numeri. 30.

4 Cūtrum seru⁹ possit vouere. ff. scdm Tho. vbi. s. Seruus est i po testate dñi et quātū ad personales operaciones. Unde nō pōt se vo to obligare ad religionē p quā ab obsequio dñi sui abstrahat. Idē de peregrinatione et similib⁹. A. In alijs autē in quib⁹ nō iudicaf dño pōt seruus vouere. vt de dice do orationes et filia fm eā. Tho. et Pe. Et scdm hugl. pōt et iūto dño vouere pīnitētiā et renūciare pīcipijs. vt in sū. co. tit. q. 63. ad fi. Et de seruus q ad igressū religiois dicitū ē. s. religio. 2. §. 3. et 4. B

5 Cūtrū religiosus possit vouere. ff. scdm Tho. vbi. s. Cū nullū ipa exceptū sit in quo pīclaus nō pos sit subditiū circa aligd occupare. iō nullū uotiū religio si firmū ēnt si de cōsensu pīati. qz nē ē sue pote testatis. Unde et scdm Ray. si uo uerū nō d3 exeg sine. Inia pīclauē soze sup eā aliq scādalizent si eoz consuetudines voluerit excedere. vīue def occasio emagandi. 10. q. 4. monachū. §. verū. 41. dif. qdqs. Addit ē Inno. q si voueret dicē psalmū uel aliam orationem ubi nullum pīandictum cōtingere possit seruet uotum q licitū est. S3 dcm Tho. uer⁹ of. A. Inno utriūqz uep ē. qz Inno. loqī i cāū q i nullo derogat obediēte pīaoz

et obsequia religionis seu paci. B Seruādū ē et uotiū strictioris reli gionis ad quā si trāsire uelit et nō ex leuitate vī iactura sui ordinis. sed ex diuina ispiratōe. v3 Iniaz pe tere pīclato. et postea siue fue rit pīclata sine nō pītrāsire. et d reg. l3. Et hūc casū hēs. s. religio. §. §. i. A. i. pī. et hec nōnt i sū. co. tit. q. 35. B

6 Cūtrū cōpōssit vouere. ff. scdm hosti. Sū Inia sui pīati nō pōt vo uere peregrinationē de pīe. dif. 5. nō o3. et co. magne. §. vep. nec aliud uotiū qd opoueat reliqre ecclesiaz suā. et de renū. admonet. s3 uoue repōt religionē iurarc. A. facit. c. dñe sū. 19. q. 2. B. uel aliqd uotiū nō pīgrinatōis s3 caruaz. abstinentie uel oīonis facere. Dicit et qdā qd uotiū ultramarinū pōt facere sine Inia pīati. et co. ex multa. c. plū. et c. h. Alij at uelligūt de Inia pīati ut sed. s. aplice. et de cle. non resi. fra temitari. et in pīdicto. §. uep. A. et clerici maxime beneficiari sū Inia epi peregrinari nō debēt. ut in di cto. c. magne. A. Idem in sū. co. ti. q. 25. Et uerius vī q clericus si ne alia Inia possit facere uotiū vl tramarinū si terre sancte possit eē uilis per se uel p alios secū ducē dos. ut in dicto. c. ex multa. §. si. et dicto. c. fi. B

7 Cūtrū persone que sūt subiecte alterius uolūtat peccent uouēdo uota uxoz seruus filiūfamilias monachus. et huiusmōi. rñ. scdm Tho. ubi. s. 3. uotiū huiusmōi p sonaz nō sit firmū sine pīensu co rñ qd⁹ subiectū. nō tñ peccat uouē do. qz i eoz uoto uelligūt debita pīdno. s. si suis superiorib⁹ placue

rit. A. Idem in sū. co. tit. q. 33. B Cūtrū pater. tutor. maritus. ab bas. et huiusmōi peccet reuocādo uotiū subiectoz sibi. rñ. Nō peccat s3 uotiū suo iure a deo et canōe sibi pīclato. nec uouētes peccat nō im plendo. 33. q. 5. uoluit. 2. c. manife stū. A. Idem i sū. co. tit. q. 32. scdm Inno. hosti. et vō. Pīdici tñ pec cant si sine causa uilla renocāt qd prius pīclerit. dicto. c. manifestū. Et similiter peccare uident si sub iectoz uotis pītra rationem et eoz bonā cōscientiā seu maliciose resi stant. cum arbitrium et potestas sp uideatur concessa ad iudiciū bo ni iuri. ff. pro socio. l. in ppo sita. et l. se. xi. q. 3. pīlegatū. B. De uo to autem uxozum. uide in c. se. et in alio immediate.

De uotiū iij. de uo

luguin coi. A. uxor uoue re possit. rñ. scdm Ray. Si uxor emiserint uotiū abstinentie uel pēgr nationis uel cōtinētie uel qdēcuqz aliud nō debent auctoritate sua pītrauenire. s3 iuri pīnt irritare etiaz si ante matrimonii cōtractū emi serant uotiū. 33. q. 5. uoluit. Pīoba bilitoz uidet opi. hug. 33. q. 5. mani festū. s. qz uir illa solū uxoris uo ta reuocare pōt q ipa implere nō pōt sine scandalo iuri. ut d ieiunij defurgendo ad matutias. et huius mōi. Alia vō nō. ut si uoueret qz de ret aliqd de pīpzo ubi pīuetudo ē qz mulier hēre pōt bona pīserua lia. uel si uouerit aliqd oīonē. et huiusmōi. A. Dcm ē Ray. potest scdm h intelligi. Et quod dī d uo to intelligit et de iuramento. ut in sum. li. i. q. 35. et se. B. Non

in q non petat debita. vt i se. §. d. f.
B. Inimmo bene pot alter iugum
facere voti de no exigedo. vt exps
se hatur i. c. quida. ex de puer. con
iu. r. 13. Aug. vt in sum. eo. ti. q. 37.
B. Nec q non pntiat adulterio
q non pot fieri votuz de eo ad qb
quis at tenet. vt d. s. votuz. l. §. 7.
A. Clerum e vt sit eiusde obligatio
nis cum voto super re ad qua als
non obligatur. s. maioris videt
tz ex prima ca. pua non furandi
qz ex secunda. videlicet voti. Naz
pmissio et super obligatione pre
cedenti non tollit obligationes. s.
adducti nouam. L. de noua. l. fin.
vnde bene valet votum de non co
suetudo adulterio fm Aug. r. in
dicta. q. 37. B.

¶ Anrum alter iugum possit voue
re q si petat debita. B. scd3 Tho. in
4. dist. 32. Anus non pot sine pnt
su alterius vouere q si reddat de
bitum. qz hoc esset sacrificiu offer
re de alieno. Et si tale votu factum
fuerit non dz seruari. qulet scdm
Pe. in vouedo mulier peccauit.
Sed de petitione debuit qda dicat
q vn pot vouere sine pntu alte
rius. qz i b vterq sul iuris est. Alij
dicat pbabilius q non. qz minus
onerofuz fieret nisi monius alteri
que semp oporteret subire verecun
dia in petedo debitum. A. Pe. r.
Ray. et sentunt cu prima. s. qz
tunc pot vouere q no petat. Et sa
tis facit dicum. c. gda. de puer. co
iu. A. vo aut q non dz aliqs hoc
vouere. q si vouerit credo q per
cpm pot dispensari. r. iniuncta pe
nitentia arguedus e de stultitia. vt
in sum. eo. ti. q. 43. B.

¶ Anrum si dederit iniam pui

gi q voueat castitate possit datam
iniam reuocare. B. fm Tho. in. 4.
dist. 32. exponedo istam. Si expse
pntu r. iniam dedit. non pot vo
tu cu iuge enussu reuocare. 33. q. 5.
§. si. A. con. A. r. addit Pe. q
aut dedu iniam in facie eccie qua
si in iudicio. r. tunc non pot reuo
care. Aut in priuato. r. tunc an vsu
inre reuocare pot. s. no postea. ut
in sum. eo. ti. q. 45. B. Si aut uir
ad tps dissimulat vxoris votuz. r.
postea hita deliberatione reuocat
mulier non tenet iplere. con. Alb.
Sed addit Innoc. q et iunx qui
dat iniam vouendi. si ipe si voueat
ipedit exigere debui. ar. ex de con
ner. pu. c. 1. Idem Host. r. Ber.
A. Ides in. d. q. 45. B. Alia vero
vxoris vota i qbus regit pntu
viri. vt et postq pntu r. reuocare
pot vt in pdicto. §. in. s. in peccat
reuoando qb pntu. 33. q. 5. ma
nifestum. Vxor in obedire viro d
bet. vt ibi habetur.

¶ Quid si ambo iuges i domo
vouerit pntiaz. r. alter velit fra
gere. r. fm Ray. Si ambo pari
pntu miserunt votu. tunc etiam
si maritus uelit penitere r. uotum
fragere ipa istater dz pscuerare in
uoto qb fecit. 33. q. 5. qd deo. r. c.
una sola. r. c. manifestu. r. §. ex sy
missis. co. Inno. r. host. addes q
pp hutufmōi uoti utriusqz n pot
nn sine inia alteri religioez irat.
A. Ides i su. eo. ti. q. 46. Et addit
scdm eosde. Non ob. extra de iur
iuran. ma nos. ubi pmissio facta i
uicem et cu iuramento d si se petedo
si admoniti non lunt seruire castita
te non artat eos. qz ibi non fecit
uotum pntentis. B.

¶ An i uotis perficiendis uel di
minuendis uir r. uxor ad paria iudi
cent. r. fm Ray. Quatu ad uoti
pntentis scd3 oes uir r. uxor ad pa
ria iudicat. 32. q. 1. hqs vxor. r. q.
§. pcepti. r. c. xpiana. In uoto aut
abstinentie dicunt qdam q cum uir
expusit mulieris pot tale uotum
facere iura vxor. 33. q. 5. manife
stum. r. c. noluit. r. c. hec imago.
Ad intelligedu scd3 Aug. nisi per
tale uoti fieret vxori iudiciu in d
bitu reddedo. qd satis vt pbabile
pnta predicta. vt p. c. sigs vxor.
r. c. pcepti. r. c. xpiana. In uoto
vo pegrinatōis dicedu q nent co
iugū altero inito pot facere. argu.
32. q. 1. si tu. 23. q. 5. q deo. Fallu b
in uoto hierosolymitano. qd in sa
uorem terre sancte r. fidei xpiane
pot uir sine inia vxoris facere r. i
plere. Vxor in vt pntentia e attentus
amonenda. ex eo. ex multa. vel si
non uult remanere seqz viz. extra
eo. q sup in fi. con. Inno. similis r.
Hosti. dices q pter uoti vltima
rtu neuer iugū pegrinari pot sui
pntu alterius. imo si aliqn pntu
pot reuocare qntu peccet. b Inno.
in qm ad modica pegrinatōem
e sine uoto pp disponeda domi
uel et qm ad trasseredu domici
lii alio uidet tenenda snia Tho. in
4. dist. 38. ubi dicit q in dispositōe
domus r. in regimine uite mulier
subiecta est uiro r. non econuerso
r. ides in talibus uir pot sine inia
vxoris uolere. s. non econuerso.
Et de hoc et habes. §. vxor. §. 4.
A. Neq e q ad maritum pertinet
gubernatio dom. 23. q. 4. duo ista
lo sup his pot uolere. r. et sine vo
to pegrinatōez ad dicta governa

tionem necessariam facere. ar. l. 2.
ff. de iur. om. iu. Et idem q in hoc
§. notat in sum. eo. ti. q. 61. B.

¶ Anrum uir timens de inconti
nencia uxoris pot sitit facere uotum
ultramarinum. r. fm Tho. i quo
libet. Ea que sunt necessitatis non
sunt pntentia pp ea que sunt
pprie uoluntatis. Unde r. domus
Hath. 15. reprehendit phariseos
qui dicebant pntentia mada
tum dei de honore atq parentum.
vt aliqne oblationes uoluntarie do
offerrent. Ex necessitate aut uiro
inmet ut gerat curaz uxoris. qz ca
put mulieris uir e. ut d. i. Cor. xi.
Sed q accipiat crucē ad transfe
rendu se ultra mare subiacet pte
uoluntari. Unde si vxor sit talis q
sequi non possit r. de eius inconti
nencia timeat non e pntendū ei q
accipiat crucem r. dimittat vxorē.
Secus aut si vxor uoluntario co
tinere pponat uel si uelit r. possit
sequi uir. con. Alb. dicens q uir
vxoris timens periculum melius
facti non peregrinari et pro subdi
dio terre sancte. A. Idem in sum.
e. ti. q. 61. B. Vxor quoqz in uoto
uiro scdm host. pot notum hiero
solymitanu emittere. Sed in si sit
suspecta uel nimis iuuenis no ere
quet psonalr. sed uoti redimet eo
qz habitus e ad cunduz. extra eo.
q sup his. §. rursus. Si vo pcessit
i dieb. suis r. no e suspecta. uadat.
nec uoti redimat. maxie si talis e
qz possit secu bellatores dnecf. A.
Et si n pot ducere uoti oio e redi
mendū. ut in dicto. c. ex multa. in
fi. Et to obum maxie b e superflu
um. ut patet per eundem Hosti. r.
in sum. e. ti. q. 63. B. De uoto uiri

qđ sit recipiendo ordinem sacri .
vide. s. ordinatio coniugatorum.
De voto vero iugum circa reli-
gionē hic statim sequitur.

De tñ iij. s. iuguz cir-
ca religioēz. An alter con-
iugator possit se voto obligare si
ue ingredi religioēz sine alio. Rn. si
non iteruē carnalē copula pōt al-
ter vouere et ingredi religioē et i
uito. altero. et de puer. iij. v. ruz.
t. c. ex publico. Postq̄ vo inter-
uenit carnalis copula. si virtus re-
ligioē iurare et vxor intrat s̄r. v̄l
si iam ē antiqua ita qđ si sit suspec-
ta de continentia. det luam viro et
ipa p̄mittat p̄ueniam. p̄uenit. et
sic pōt v̄r intrare alter non. et de
puer. iij. cū sis p̄ditus. t. c. v̄rōa
ius. Eodē mō si vxor vult transire
ad religioēz viro i seculo remanē-
te. A. Et si predicta forma non ob-
seruet non v̄t valere religioē in-
gressus quo ad separatoēz mari-
monij iam facti. sed bene ad impe-
dimentuz m̄fimonij p̄rahendi si
facto ē cū voto castitatis exp̄presso l̄
tacito. puta assumendo habitū cū
intentōe absolute reliquēdi secu-
lū et de puer. iij. c. i. t. c. ex pte.
iuncto. c. statimius. extra d̄ reg.
Et idē qđ hic notat i s̄. li. i. ti. 8. q.
38. fm Ray. et Pe. Et addunt qđ
p̄statum votū p̄uenit debz fieri i
manu seu p̄na epi. qđ fz v̄b. huius
modi maiorā negocia non debēt
exp̄diri p̄ minorem qđ p̄ epi v̄l
aliquē de mādato eius. Si m̄ per
aliū fieret infirmitē. et a r̄rite factuz
esset. non deberet. pp hoc ab epo
reuocari. et peccaret si de facto re-
uocaret. maxime si p̄suetudo loci

esset qđ talia p̄ minore qđ per epm
exp̄direntur. vt ibi. B.

C Sed n̄ quid alter iuguz ante
carnalem copulā p̄ssit transire ad
heremū vel ad reclusorū. vel vou-
ere i domo p̄petuā p̄tinentiā. r̄n.
fm v̄b. Non pōt nisi obliget se ad
regularē obseruatiā. et ad ista tra-
nsire qđ sunt in qualibet religioē
s. ad p̄tinentiā. ad renunciatoēz
pp̄ioz. et obediāz. ar. et d̄ p̄uer.
iij. ex pte. i si. A. Idē in sum. co.
ti. q. 39. fm Tho. Ray. et Inn. B.
C Pone qđ vxor fecit votū p̄tine-
tiē ad ip̄s et iterim maritus secu-
se religiosum. r̄n. fm v̄b. Debet i-
duci ad tirandū monasteriū. aut si
non ē suspecta qđ voueat p̄tinentiā.
Si ad hoc induci non pōt poterit
reuocare maritum nisi ip̄a igno-
ra iuris tacuit qđ maritus religio-
nem intravit. qz tunc fm quosdāz
cogetur religioē intrare. vel p̄-
tinentiā vouere non exis suspec-
ta. A. Hoc affirmat idē v̄b. et bug.
Addit tñ v̄b. qđ si maritus interis
morietur ante qđ vxor fecerit cōd-
p̄ntie votū seu fuerit ingressa reli-
gionez poterit vxor ad secūda vo-
ta transire. vt in sum. c. ii. q. 4. S̄z
certe hoc cāu v̄t qđ oīo possit suo
cari maritus et si vxor exp̄p̄sse cō-
sensisset. ut i. c. i. et de cōuer. iug.
et ibi glo. B.

C Quid si iuguz ante carnalē co-
pula dicit se velle iurare religioē
et p̄rassinando differt. Rn. scdm
Ray. Epus d̄z statueret ip̄s infra
qđ ingrediantur. quo elapso si nō fue-
rit ingressus cogat p̄ excoicatioēz
satisfacere coniugi. S̄. s̄. debet
iugale. s. i. A. Idem in sum. co.
ti. q. 41. B.

4 **C** Quid si termino elapso ingrediat
monasterium. r̄n. fm Ray. Nihil
ominus si ingressus fiat ante car-
nalem copulam valet. arg. extra
de p̄uer. iug. ex publico. Et sicut
dicit hosti. coniug. relictus in secu-
lo expectabit intrantē religioē
p̄ annus. qđ ius concedit ei. et p̄
uauis huiusmodi ip̄s p̄modum
auferre non pōt. 23. di. de his. po-
stea qui remansit in seculo pōt cū
alio libere p̄trahere. vt in. c. ex pu-
blico. Simile. s̄. impedim̄ti. l. s. 2.
A. con. Pe. vt in. d. q. 41. vbi etiā
p̄ scdm eodē qđ m̄fimonū sol-
uitur p̄ p̄fessionē exp̄ssam vel tac-
tam ingredientis. et alter libet pōt
contrahere. id dicitur annus expec-
tantur nisi internenerit interim dic-
ta p̄fessio. B.

5 **C** Quid si vxor daturū ē tempus
ad ingressuz. et interim marit⁹ eā
p̄ violentiā cognoscit. r̄n. secūduz
v̄b. Si m̄fimonū fuerit factum d̄
p̄tū. non pōt intrare p̄radicente
marito. qz p̄sumatum ē matrimo-
niū. Idē hosti. A. Idem et Pe. vt
in sum. co. ti. q. 42. B. Et idem qđ
tunc ante p̄fessionem cognoscat
voluntarie a marito. A. s. dum ē i
religione. vt in. d. q. 42. B.

6 **C** Quid si ambo iuges intrant
religioē et alter vel ambos peni-
teat et velit exire ante p̄fessionē.
r̄n. scdm A. nisi obstat eis aliud qđ
votum probatois sicut ē continen-
tiē p̄petue. tales salua p̄sentia re-
dire p̄nt ad priores amplex⁹. A.
Idē i s̄. co. ti. q. 47. Ad m̄ sp̄ vn⁹
iugū pōt reuocare alter p̄ licentia
tum ab eo. vt p̄. j. s. 8. B.

7 **C** Quid si alter iugum intravit
religioē sine l̄ia alterius. et al

ter repetit. r̄n. scdm Ray. tenet re-
dure ad coningem nisi in duob⁹ ca-
sibus. Annus ē si illa que p̄petū for-
nicata fuerit. A. s. publice secūduz
eundem Ray. et in sum. co. ti. q.
49. Idem v̄l si possit icontinenti
probari. ar. c. solet. de sen. exco. et
c. licet li. 6. Et qñqz post probatio-
nem seu p̄fessionē in iudicio factā
tunc. n. res d̄ notoria. extra de co-
ha. cle. t. mu. c. si. B. Et ipe caste
vir. A. s. sp̄. Secus si post p̄trac-
tu m̄fimonū fuisset fornicatus an
ingressum religioē sue post. dū
m̄ an p̄fessionē. Post qđ super-
ueniens fornicatio nō irritat p̄-
fessionē prius factā scdm Inn. et in
d. q. 49. B. Ita qđ illa nō habeat
exceptioēz p̄ra illuz. A. i. replica-
tione. B. Alius ē si forte inter eos
fuisset lata s̄nta diuorij ad separa-
tiōē thori. 27. q. 2. agathosa. extra d̄
diuor. significasti. 7. q. l. q̄ piculo
sum. Vir autē sic vxor reddidit tene-
bit reddere debuit. sed nō poterit
exigere pp votum. emissum. 23. q.
5. vna. extra de p̄uer. iij. iurauit.
t. c. placet. A. Et in his p̄z qđ hoc
ē v̄t qđ ingrediens fecit tacitum
vel exp̄ssum p̄uenit votū. B.
Quando aut vnus iugum trasit
ad religioē pp fornicatoēz alte-
rius. qui remansit in seculo po-
terit post mortē intrantis cōtrahere.
qz nihil v̄uit. A. Hoc sicut dic-
tum hosti. et Inno. vt in. d. q. 49.
Et addit Inn. Secus ē in ordinē
bus. qz non pōt fieri subdiacon⁹ i
seculo remanens cui vxor adulte-
rata ē inuita ea. Et est ratio. quia
vxor cuiuslibet in sacris ordinib⁹
constituit tenetur conuere post
mortem eius. 23. distinc. quia sunt

7 dis. 32. seriatim. Sed certe hec tu
ra loquunt qñ ordinatio sit vxore
p̄sentie. Al̄ nō sit ei p̄iudiciū. vt s̄
ordinatio cōiugator. i. pan. Et iō
pp̄ candē rōnem idem videt in or
dinibus quod t̄ in religione. s. q̄
maritus ad sacros ordines p̄mo
ueri possit qñ vxor publice adulte
rata ē. qz amittit ius qd̄ habebat i
viro. extra d̄ diuor. significasti. f3
Ber. i. dca. q. 49. vbi t̄ subditur q̄
aliqui intelligūt dcm̄. c. significasti.
de ingrediente monasterium. f3 cer
te. c. illud generaliter loquunt t̄ n̄
distinc̄e.

8 **Q**uid si morit vxor que traxe
rat virū de monasterio. qz sine cō
licentiā intrauerat. R. scd3 Ray.
Bonendus ē vir redire ad moa
steriū. t̄ si h̄ nō facti peccat. ar. 17.
q. 2. nos nominus. B. Hoc intelligē
dum qñ fecit votum religionis vt
p̄fessionem tacitā siue exp̄ssam al
nō cogere ad religionem. vt in. c.
statutum. e3 de regu. B. Nō t̄ in est
cogēdus ad petitiōnē monasterij
qz p̄fessio quā fecit nō solēnizat
votum pp̄ impedimentuz qd̄ erat. s.
ex vxore. e3 de cōuer. cōiu. placet
Nec t̄ in pōt licite cōtrahere cū alia
impediente tali p̄fessione. ar. e3 de
cōuer. cōiu. ex parte abbatis. t̄ si
contrahit peccat. t̄ dz agere peni
tētiāz. sed matrimonij tenebit. ar.
e3 qui cle. vel uo. rur. Nec a tali
vxore pōt exigere d̄bitū sic nec a
p̄ma. Ep̄s q3 pōt illū an̄q̄ cū alia
contrahat cogere redire ad mona
steriū. qz si non redit peccat mor
taliter. B. Hoc vltimū fuit dictum
s̄b. vt p3 i. sum. e. ti. q. 50. vbi t̄ ad
dit. Sed Hoff. dicit q̄ si vir ab̄ite
t̄ ignoatē vxore intret religiōm

t̄ sibi p̄fiteatur. t̄ postmo dum ab
ea reuocetur. h̄ casu post motum
vxoris vir potius ē monendus q̄
p̄pellēdus vt ad monasterium re
deat. s3 hoc sit cōsultus ad saluēz
extra de conuer. placet. Si autēz
vnius cōiugum aliter scientē t̄ cō
sentiente. cuius t̄ p̄sensus nō suffi
cit t̄ si continentiam p̄mittat nisi
similiter cōuertat. 33. q. 5. q. vxore
monasteriū ingrediat. t̄ demū ad
vxorē de monasterio reducat. pu
ta qz suspecta ē. talis post motum
vxoris ad monasteriū redire p̄pel
lū ē t̄ si de facto p̄traxerit cum alia
quia p̄fessio interuenit. nec d̄bit
it cōsensus vxoris. e3 de conuer. p̄
tu. ex parte. t̄ cum Hoff. p. Hoff.
vt ibi.

Pone q̄ vir scientē t̄ cōsentie
vxore irruit monasterium. B. t̄
secū p̄fessionē tacitā vel exp̄ssā
al̄ bene posset p̄trahere. e3 d̄ reg.
p̄sulti. B. t̄ postea illa cum sit in
uenis t̄ merito suspecta fuocat eū
quid faciet vir post mortem vxor
is. R. fm̄ Ray. Cogit redire ad
monasteriū t̄ si de facto contraxit
cum alia. qz p̄fessio interuenit. nec
defuit vxoris consensus. e3 de cō
uer. contin. ex parte. B. Hoc videt
potius fuisse dcm̄ Hoff. vt patet in
dca. q. 50. Et aduertendum q̄ hoc
casu non semper reuocatio pōt he
ri. nec ex hoc matrimonium poss
sc̄tum semper dirimit. An de sc̄
dus fm̄ v̄b. q̄ persona suspecta vi
rum licentiā ad religionem nō
pōt ip̄m reuocare. sed tenet irare
religionem si eaz p̄mode potuerit
iuenire. Si autē nō pōt aut nō cre
debat esse suspectā de incontinen
tia cum t̄ in esset. pōt licentiāz reuo

care. qz non recipitur apud docum
illus viri cōuersio cuius sequitur
cōiugalis federis p̄sinitio. Hof.
60 dicit q̄ si vir sc̄tia t̄ iuita vxore
irruit postea reditus ei non exi
git debitum nec ad secunda vo
ta transibit. Si autēz de consensa
vxoris transiit t̄ professus est. si
mulier nō promisit continētiā. re
uocari vir poterit. Si autē continē
tiam promisit t̄ iuuenis est. cōpel
liat irare religiones. e3 de puer.
cōiu. significasti. t̄. c. dudū. Al̄ si
senex ē perpetuā vouendo cōnū
tiam remanere pōt i domo pp̄ua.
e3 de cōuer. cōiu. c. cū sis. t̄. c. pu
gans. tantum q̄ si is qui remāet
prabat matrimonium nō teneret
sicut nec matrimonium eius qui p̄
petuam p̄nentiā vouens d̄bit
viro licentiā vt ad sacros ordi
nes promoueretur. 33. dis. seriatiz.
Solēnizat enī votum i p̄fessioē
vel in ordinacione absoluti. Et h̄
ielligas fm̄ 30. qñ mulier certifi
cata fuit q̄ sibi perpetuo p̄iudica
bat. Al̄ si simplex t̄ iuris ignara
n̄ iudicabat sic perpetuo se obliga
re. tenet matrimonij ab ea contra
ctum. ar. extra de uer. cōiu. veni
ens. Lon. Hoff. Et ex his p3 q̄ p̄
fessio licentiā aliqui tenet. t̄ aliqui n̄
Et p̄mo casu m̄firmontū post p̄tra
ctū dirimit. s3 h̄ i. t̄. cā nō fuerit vo
tum solēne sed simplex. t̄ ideo nō
dirimit m̄firmontium post p̄tractuz
e3 de vo. t̄ voti redemp. c. vno. li.
6. Enī t̄ Inno. dicit q̄ votum qd̄ sit
vxore iuita vel ē voluntaria sed n̄
vouente vel religionem irante. nō
ē solēne sed simplex. t̄ ideo ipe
dū m̄firmontium cōtrahendum sed
non dirimit iam cōtractum. e3 de

cōuer. cōiu. placet. Et q̄ si post in
gressū ratiū habuerit votum mari
to hoc p̄tente tenet igressus. t̄ ip̄a
cogit irare. Idem dicit si ip̄e vir
post mortē vxoris p̄orē igressum
q̄ nō tenuit ratificat exp̄sse sentia
cite. ar. e3. de his q̄ vi metulue cā
fiunt. c. 1. Dicit ē q̄ intelligitur rati
ficare t̄ si per momentum i religi
one steterit post mortem vxoris ē
si eius mortem ignorauerit. vt i di
cta. q. 50. Item Inno. i. c. significa
uit. e3 de cōuer. cōiu. dicit q̄ h̄ i p̄
dictis casibus suspecta mulier cog
gat monasteriū irare nō tamē cog
get fieri monacha nec viuere mo
nachaliter. h̄ excepto q̄ p̄p̄e t̄
a vagatiōe t̄ custodiēt nec luxuria
ri possit. subdēs. Fatemur tamē q̄
si mulier ē suspecta an̄q̄ admittat
p̄fessio viri. debet mulierem face
re profiteri. Et sic loq̄. c. cum sis.
e3 de cōuer. cōiu. Tamē si suspecta
ē viri p̄fessio t̄ nō mulieris. sed n̄
p̄sinit. p̄nente votum. nō facere eā
modo profiteri. Et subdit. Alij in
dicunt aliter. s. q̄ hoc ip̄o q̄ dat li
centiā viro t̄ emisit cōtinnēte vo
tum pōt cogi irare monasterium
t̄ viuere sine pp̄rio t̄ sub obediē
tia. Et hoc tenet Ber. t̄ Hoff. p. c.
q̄ vxorem. 33. q. 5. t̄ p3 i dca. q. 50.
Fore dcm̄ Inno. pōt verificari qñ
iuenitur monasterium i quo talis
mulier possit sine aliarum scanda
lo t̄ t̄re custodi t̄ ē nō p̄fessā qz
tunc cessat ratio suspitiōis. ar. e3
de cōuer. cōiu. c. 1. t̄. c. vxoratus
Al̄ obineat sc̄tēntia Hof. t̄ Ber.
cum aliter nō possit debite p̄tra su
spitiōnem prouideri. e3 de con
uer. cōiu. cum sis.

Quid si vxor vi vel metu coac

ta dedit viro licentiam intradi. **R.** fm Hosti. Si fuit vis p meum q caaderet i pstantem nihil nocet ei. 33. q. 5. notificasti. nisi forte post tempus ipa ranciscet. **cf.** qui cle. vi vo. insinuante. **A.** Con. v. v. r. addit idē esse si inuenisset dolus. **Et con.** Hosti. Hoff. r. Jo. vi in sum. eo. ti. q. 51.

II **Q**uid si vxor sine cui⁹ Inia vir i trauit religionem vult igredi r maritus contradicit. **R.** fm Ray. Si vir iaz eductus ē de monasterio r restitutus vxori non pōt vxor inuito igredi. 33. q. 5. quod deo. Si aut vir non ē eductus. tunc fm In no. mulier si in igressu viri puenit tam vouit potest igredi monasterium. 27. q. 2. agathosa. Si vō non vouit. nō pōt viro inuito igredi r i gressa pōt educi. ar. i dcō. c. quod deo. sed nō pōt debui⁹ exigere. vt i dcō. c. quod deo. **cf.** de conuer. cō tu. c. 1. **A.** Ray. autem dicit q etiaz si nō fecit votum potest inuito viro i trare. 27. q. 2. agathosa. r. 33. q. 5. g vxorē. **Et con.** Pe. Hosti. r Hof. vt i sum. eo. ti. q. 53. Dicitum isto rū pōt intelligi quando vir igressus ligatus erat religioni per votum vt per professionem expressam seu tacitam. **De nō vero** Inno. quando non erat sic ligatus. lz forte per simplex votum teneret ad puenientiaz ar. dc. c. quod deo.

II **Q**uid si ambo cōiuges fornicati sunt. nūquid pōt alter altero iurto religionem irare. **R.** scdm v. v. Nō pōt. r notat Bug. 27. q. 2. agathosa. **A.** Et si irauerit poterit reuocari. fm eosdem. vt i sum. eo. ti. q. 55. **B.** Quod credo verum esse siue occulta fuerit siue publica viri

usq; fornicatio siue etiam alterius occulta. **A.** Etiam ipius igrediens. vt i dcō. q. 55. **B.** alterius publica.

Quid si vterq; nō petita Inia ab altero religionē irauit. **R.** 3. v. v. Non poterunt se iuicem repetere q; neuter pōt dicē ab altero se ipso liam. sed vterq; irādo videt renunciasse iuri quod habebat r iuri exigendi debitū. ideo vō nū vterq; usq; tenuit r quo ad debitum exigendum r quo ad reddendum. **A.** f. vt nō possit exigere nec tenet reddere. **Et idem** notatur i sum. e. ti. q. 56.

Quid si vterq; credens alter mortuū irat monasteriū. nūquid cōperia veritate pōt alterum repetere. **R.** fm Inno. Siue ignorātes siue scientes alterum viuere igressi sū monasterium. ambo eorum votus r nificatum videt p pfectionem voluntariam si secuta ē. **A.** Secus autem si non ē secuta professio exp̄ssa tacita. q; tunc non succedit obligatio. **Et ita** pōt intelligi dicium v. v. qui videt contrarium dicere. vt i sum. eo. ti. q. 57. **B.** Generaliter vō voto irandi religionem plura. s. religio. 3.

Votum ^{quo ad cōmuta} tione seu dispēationē. **Sup**

i votis possit dispēari vel pmutari. **R.** fm Ray. **V**otum continē nō cōmutatur maxime per episcopo pos. q; vir uel nunq; possit aliquid melius inueniri i quo fieret cōmutatio. ut p3 Ecc. 26. **A.** Ibi. **df.** Disponderano non est digna anime conuentis. **Per** papam autem ex causa bene potest fieri talis di-

pensatio etiam super voto solemni continē. ut s. religio. l. §. 14. in additione. **S**peculator aut r alig alij tenent q; etiam epus possit dispensare ex cā super voto simplici p̄m̄tē. pura ne uouens labat i damnabilem fornicationem si cēt iuuenis. **cf.** qui clerici. uel no. c. ne niens. r ubi hoc tangit dñs An. s. bu. r i. c. rursus. eo. ti. ubi ad finez dicit. **Et** dato q; epus nō possit dispensare i contrahendo. i. cum eo qui nouit continentiam. dispēabit tñ super debito post contractum exigendo. **Similiter** etiam tenet **Al.** q; epus possit dispensare super voto de nō petēdo debitū cōiugale. ut s. noum. 3. §. 1. in additione. **B** Et nihilominus si quis post uotus continentie simplex contrahit matrimonium. tenet. sed contrahēdo moraliter peccat. **Alia** vō uota si cur r ponit **Th. fa. fe. q. 88.** possūt cōmutari. **Nam** ut idem subdit nō tū debet esse melioris boni. **Id** at quod uouetur aliquādo ē malum uel inuile uel melioris boni ipeditiū. q; ē contra rationem ei⁹ q; cadit sub voto. r ideo necesse ē q; determinetur votum in tali casu nō esse seruādum. **Et** siquidem abfolue determinet aliquid uotus nō ē seruādum di esse dispensatio voti. **Si** aut hoc quod seruādum erat aliquid aliud iponatur dicit pmutatio. **Unde** minus est votum mutare q; i votis dispēare. **Altrū** q; tamen in potestate ecclie consistit. **Idem** in sum. li. primo ti. 8. q. 20.

Quis pōt in votis dispēare vt cōmutare. **R.** **D**iocefanus epus. **cf.** eo. c. 1. nisi in quibus que sunt ei ex

preffe phibita. vt ē votum continēte pur dcm ē. s. in precedēti. §. **A.** **E**t ibi de hoc melius i additione **B.** **I**tem voti terre sancte. **cf.** eo. ex multa. **Adde** etiam de voto visitandi limina apostolorum. **P**etri. r **P**auli. **S**imilit r deati **J**acob. **I**n quibus solus papa dispēsat r ita obseruat curia. **A.** **N**on ē ergo consulendum hominib⁹ fm quosdam q; dent suas pecunias q; stouibus seu nuncijs hospitaliū q; fallunt r decipiunt homines. **N**ā cum redemptio talū voto p̄dbeat fieri cū auctoritate epi. q; ita dicit in lris papalibus. **alif. n.** fm p̄dcōs fieri nō pōt. vide s. q̄stuar. §. p̄li. **B.** **A**rum autem i voto continentie possit papa cum clericis r religiosis dispensare vide. s. religio. l. §. 15. q; incipit vtrum casu religiosis. **A.** **E**t ibi de hoc i additione. **Et** si nino episcopo de iure cōmuni nō pōt dispensare super votis vt r sent glo. i. c. l. **cf.** de voto. **si** muliter r Ray. vt i sum. eo. ti. q. 71. vbi etiam p3 fm **Al.** q; epi possunt dispensare in omnibus uotis in q; bus expresse non sunt prohibiti si cut in voto terre sancte. **I**tem dicit q; non potest dispensare in uotis perpetuis. que sunt religiois r huiusmodi.

Arum prelati pro libito suo possint in uoto dispensare. **R.** fm **Th.** ubi. s. **S**icut prelati nō potest precipere malum. ita nec impedire bonum. s. opera uirtutis. **S**z ad prelatum spectat diiudicare qd sit magis uirtuosum. **Et** ideo i manifestis dispensatio prelati non excusat a culpa. puta si dispensaret cum aliq; sup uoto de igressu reli-

gionis nulla apparente causa. Si
autem esset causa apparens propter quam
saltem in dubiis vereretur. tunc posset
stari iudicio prelati dispensantis vel
comutantis non in iudicio proprio
nisi esset aliquod manifeste illicitum.
aut non posset quia facile ad superio-
riorem recurrere. **A.** Idem in su. e.
ti. q. 81. **B.**

3 **C** Sed que est causa sufficiens. ut
dispenset in votis vel ut omitti pos-
sit votum. **R.** fm **Al.** in. 4. Suffici-
ens causa est paupertas ut si vouit
iunium et mendicans non inuenit ho-
ra vna. **A.** tpe congruo ad sustinendum
ieiunium. **B.** Iustum sufficit.
Similiter et infirmitas. ut si vouit
abstinentiam a vino et a carnibus
et incurrit languorem et huiusmodi
et si vouit non comedere carnes
et cum mendicat non dant ei nisi car-
nes vel ea que sunt carnibus co-
cta. que si non comedat iedia con-
sumetur fm eundem **Al.** et in sum.
eo. ti. q. 82. **B.**

4 **C** Sed quod debet fieri comutatio
voti. **R.** fm **Ray.** debet superior habere
considerationem ad facultates
vouentis et expensas quas facit
erat si votum impleuisset. et et ad la-
borem et similia. **A.** Ista similia non
sunt nisi si consideret expense in e-
ndo morando et redeundo simul cum
labore. ut in su. eo. ti. q. 73. **B.** Et
si votum erat hierosolymitanum seu al-
terius hereticorum et infidelium oia si-
ne diminutione transmittat et. eo.
magne. r. c. q. sup. hie. In alijs aut
peregrinationibus puta sancti Jacobi
et similia eadem expense costi-
deri et. et. c. i. r. c. scripture. Sz
et ad locum peregrinationis nutrire

h3 oblationem quam ibi erat facturus.
Sed hoc vltimum intelligendum est de
honestate non de necessitate. Nam
neque decretales allegant aliquid di-
cunt de huiusmodi oblatione. nec il-
li ecclesie per hoc est acquisitum ali-
quod ius. ut in. c. se. §. 4. In voto autem
abstinentie habenda est ratio asper-
tatis et aliorum que in voto comprehen-
sa fuerunt. Item de affluenna. vouen-
tis. et. c. i. Ande cuida conuili q
uouisset q singulis sextis scrijs in
pane et aqua ieiunaret non suffice-
ret pro comutatione construere vnu
altare. et allegat hic **Ray.** et. eo.
perpendimus. Que decretalis non
est in moderna compilatione. sed in
priori que currebat tpe quo **Ray.** su-
ma composuit. ut dictum est. §. nouum
§. 3. **A.** Predicatio cum **Ray.** co. Ho-
rien. ut in dicta. q. 73. **B.**

C Donec quod dicitur hinc aliena ierita
vult ea in subsidium terrae secundum
tale votum potest ab episcopo comutari. **R.**
fm vob. Non credo quod sine licentia pape
possit ea in alios versus vertere. **A.**
et si ingrediat religionem fm eundem
vob. et in su. eo. ti. q. 74. **B.**

C Alterum votum de festando in sabba-
to semper sit mutandum. **R.** fm. vob.
Mutari potest. sed non est necesse quod mu-
tetur. quod licentia est. nisi forte persona susce-
pta esset quod vellet iudicari. **A.** Immo
vel se mutandum. Nam sabbatum sole-
nitizare prohibetur nisi aliud festum
in eo concurrat ne iudicari videatur
de conse. di. 3. c. i. r. c. penult.
Item quod si plurius sit ad aliquam
superstitiosam obseruantiam que o-
phiberi debet. 26. q. 7. non obser-
uetur. r. c. se. **B.**

¶ tum vj. ut per

ingressum religionis. Et generaliter
quidem omne votum siue terre sanc-
te siue aliud comutari potest in votum
religionis et sine arbitrio superioris
quod illud indubitanter melius est
et. eo. scripture. **A.** Idem in su. l. i.
ti. 3. q. 13. fm **Ray.** et **Tho.** **B.** Sz
tamen de aliquo rege siue impera-
tore vel alio prepotente qui secus
votum terre sancte ex quo pendens
totus exercitus vel etiam de aliquo
qui uouisset per aliquos annos esse
in tali subsidio cum centum vel mil-
le militibus et similibus. ubi proba-
biliter dubitatur vtrum preponderari
debeat ceteris utilitas vel priuata cre-
do quod papa consulendus esset. **A.**
Idem in sum. eo. ti. q. 75. secundum
vob. **B.**

C Sed quod si quis uouit magnam
quantitatem pecunie in subsidium ter-
re sancte nunquam liberatus est per
ingressum religionis. **R.** fm. vob.
Quis si uouit ire liberatus sit a
labore eundi vel alium mittendi. non
tamen liberatus est quo ad pecuniam
quam uouit. nec potest tale votum per al-
ium quam papam solui uel comutari.
A. Idem in su. eo. ti. q. 76. **B.**

C Quod si quis pro patre vel ma-
tre suscepit votum implendum nunquam
liberatus est per ingressum religionis.
R. secundum **Tho.** in quolibet. Ex quo
ingressus sufficit pro se sufficit et pro
patre et matre sua et quis in ingres-
su de his nihil intenderit. **A.** Potest
et votum implere de licentia plati
secundum eundem **Tho.** et in su.
eo. ti. q. 79. **B.**

C Quod si quis uouit magnam ele-
mosinam dare pauperibus in gene-
rali vel et in speciali aut quod construe-
ret monasterium. nunquam liberatur per

ingressum religionis. **R.** fm vob. Si
ex tali permissione vel voto acquisi-
ta esset actio alicui vel aliquibus. quod
forte donauit vel permisit eis non li-
beratur nisi de consensu illorum. **Secus**
et si nulla est acquisita actio quod nulli
donauit nec permisit nec se obliga-
uit aliquibus. sed in deo. quod tunc li-
beratur per ingressum. **A.** si intendat
illud minus votum in huiusmodi com-
mutare fm eundem vob. ut in su. c. ti.
q. 80. Et vob. si intendere nisi prius
tendat. ut potest colligi ex dictis **Tho.**
et. c. ti. q. 79. et §. primo. **B.** dum
tamen fiat auctoritate episcopi. Non enim credo
sufficere auctoritate pape. Sufficiens
autem licentia abbas. ut in se. §. **A.** vob. aut
vob. dicere quod in huiusmodi non sufficit
licentia abbas. ut in dicta. q. 80. Sed cer-
te in isto casu non vob. nec licentia episcopi
aut abbas fm **Ray.** et **Tho.** ut in su.
eo. ti. q. 73. et §. in prin. huiusmodi. c. et huius-
modo ad uota specialia. In alijs autem vob.
requiritur dispensatio. et quod platus reli-
gionis possit dispensare ut dicitur in §.
seq. **B.**

C An abbas vel platus possit
absolvere religiosos a votis factis
aut ingressu. **R.** fm **Ray.** Ipsi religio-
si in ipso ingressu solui huiusmodi
vota quod solui in umentum ut puta
matrimonium et huiusmodi et de regu-
sanc. 1. 9. q. 2. due et. c. scripture. Et
dico precipue si ipse ingressu inten-
debat comutari. Addit **Tho.** in quo
libet quod cum obedientia sit maximum
votorum pro omni voto sufficientis
sine recopensatione. Et quod ingrediens
religionem nihil potest retinere sibi
proprie voluntatis. nullum votum proprie
voluntate factum retinere oportet. Sz
id debet ostendere patri monasterii.
et se in hoc eius subijcere volu-
ntati. **B.**

tati. **A.** Tho. clarus dicit sic qd licet quidam dicant qd monachus eospo qd professus est absolutus ipso iure ab omni voto qd fecit in seculo tñ qd in hoc nunq̄ vs̄ exisse facta dispensatio nisi in ipali voto tun̄ vs̄ dicendū qd cū obedientia sit mari nū̄ votoꝝ pro oi voto sufficiens nisi me recop̄stat. Et qd ingrediens religionē nihil pot̄ retinere sibi proprie voluntatis. nullū votū p̄pria voluntate faciū remere oꝝ. sed illū oꝝ p̄i ostendere monasterij et se in huius subijcere voluntati. An nō video qd ipse sit ipso iure ab oi alio voto absolutus. nisi a ipali. puta a peregrinatōibus et similibus de q̄ loquit. c. scripture. Sed voluntate sui superioris pot̄ omne aliud votū respuere vel tenere. nisi sit in cōpassibile alijs obseruantijs religionis vel caritati fraterne. Item **Bo.** in dicto. c. scripture dicit qd natus ē qd disp̄ct̄. In sua at̄ sumā dicit qd si intrando intendebat p̄mutare id ad quod p̄io se obligauerat in nullo remanet obligatus. Si vero hoc non intendebat recurrat ad abbatem qui secū poterit disp̄sare. et sine cuius licentia hoc non posset exequi. Si tñ talis p̄mutatum temporale adimpleret et postea religionem intraret iustus faceret ar. extra de spon. cōmissū vi et notatur in sū. eo. ti. q. 78. Et dñs ingrediens intendere cōmutare semper quando contrariū nō int̄dit. vi et in precedenti. §. tacitum est. **B.**

Sura j.
cōi quid vs̄.

B. fm Ray.
Usura est lucrū ex mutuo pacto debitum vel exactū. **A.** Lō. In mo. ex. eo. c. i. **B.** Non. n. puto vs̄

ram si gratis oblati gratis accipit ar. 14. q. 4. vsura di. 18. de eulogy 1. q. 2. sicut. Unde **Bo.** sic dicitur. Usura ē quicquid fori accedit intentione precedente vel pacto. **A.** Nam sola intentio facit vsuraz ex co. consuluit de quo in. §. se. Et dñs lucrum ad differentiam interesse. Nam licet vs̄a fori non possit accipi lucrum tamen interesse sic. puta si vnus tenet rem meam mala fide. et dat mihi in pignus pro mutuo sibi a me facto possum dicere rei fructus vs̄a fori retinere. quia hoc non est lucrum sed interesse. et ideo retinere possum ex de seu. c. i. et ex. eo. c. i. et c. conuest̄. Et licet hec capitula loquantur de rebus ecclesie tamen idem est et in rebus secularum. vi et notat glo. in dicto. c. i. de vsuris. Ex mutuo autem dicitur. quia in hoc contractu proprie committit vsura. **Deu.** 15. ibi. Si audieris vocem dñi dei tui et. facit et. c. i. 14. q. 3. **Jrē Lu.** 6. Mutuum date et. et. eo. cōsuluit. Et est mutuum contractus i quo quis aliquid dat receptorus non idem in numero sed tantūde in genere suo. Et dicitur ex eo qd meo fiat tuum. quia mutuus transfert dominium in eum cui mutuat et sit in rebus que consistunt numero pondere vel mensura. vi. l. 1. si cer. pe. Et committitur vsura in illo contractu qñ aliquid recipitur vs̄a fori non obstante qd mutuat suscipiat in se in aliquo casu foris periculū ex. e. naniganti. Et licet in mutuo pp̄rie cōmutatur vsura. nō idem est etiam in alijs contractibus ratione equipollentie. vt in emp̄tōe et venditione ad terminū. videlicet

quando vendit terminus seu tempus. vt in dec. c. nauiganti. Et id hinc diffinitioni videt addendum lucrum ex mutuo vel equipollenti. Pacto dicitur quia si aliquid datur sine pacto et gratis nō est vsura. vi et praetactū est. Exactū dicitur. quia etiam si sine pacto aliquid extorqueat vsura committit. quia quicquid accedit fori vsura est. 14. q. 3. pleriqz. Et vt dictū est etiā sola intentio nō vsura committit. ex eo. cōsuluit. Et in predictis oibus pot̄ colligi qd vsura est lucrum ex mutuo vel ex equipollenti pacto vel intentōe debitum vel exactum. **B.**
A. An sola spes lucri faciat vsuram. **B.** Sic. ex eo. c. i. et c. consuluit. 14. q. 3. si feneraueris. Quod intelligit **Bo.** qñ principaliter causa mutuatōis ponit in expectatiōe lucri vel emolumentū. **A.** si p̄ncipaliter moueamr ad mutuatōem p̄pter caritatem et tamen credit qd ille retribuet. nō ē vitiosus. ar. 77. di. i. singularis. 59. di. si officia. et 61. di. quid proderit. Cū. n. qd mutuum dat liberaliter scire pot̄ debito re sibi naturaliter obligari ad anti dote. ex de testa. cū in officijs. de pen. here. sed et si lege. §. cōsuluit Lon. Inno. et hosti. **A.** Lon. etiā glo. in. c. consuluit. ex eo. et nō in sum. li. 2. ut. 7. q. i. **B.** An vō sub spe recipiendi mutuat pecuniā p̄cipue si alis non erat mutuatūrs quicquid postea ēt gratis accipit vsura est siue sit pecunia vel alia res. et siue cōsistat in dādo siue in faciēdo aliquid. 14. q. 3. ca. i. 2. et 3. **A.** Sic gratis accipere intelligit. i. siñ vlla exactione fm eundē Ray. et i dicta. q. i. non tñ cū libera voluntate

te concedentis at nō tenet ad restitutionem lz inuentio recipientis fuisse vitiosa. qd in peccando magis attendenda est voluntas cōcedētis qz accipientis in Insi. de oblique ex dñc. nas. §. placuit. in si. vbi videtur hoc clare determinari. vbi dñs qd si credat quis rē sibi cōmodatam mutuo dño se contractare. dño at volente fiat. furū nō cōmittit. Ecce ergo quō manifeste tollit. qd licet voluntas accipientis sit vitiosa tñ vitium tollit p̄ voluntatē dñi rei que non est vitiosa. Pro hoc etiam facit. quia restitutio non debet fieri nisi dampnum passio. extra de reg. iur. peccatus li. 6. et **Leuis** 5. et **Numeri** 6. Sed hic cōcedēs non est passus aliquod dampnum cum ex mera voluntate concesso sit. ergo sibi non debet fieri aliqua restitutio. Cum igitur vitium fuerit in sola intentione ad purgationem sufficit sola contritio ex de sy mo. c. si. Non ob. l. 3. et si. si cer. pe. vbi dicitur qd si volui tibi rem donare. et tu credebas tibi mutuum dari. non efficitur tua ante consumptionē quia hic intentio recipientis et concedentis discordabant. Sed in casu nostro non sic. sed potius concordant cum concedens velit dare et recipiens accipere. Item si ob. c. consuluit extra. e. quia ibi loquitur quando vsura committebatur nō solū p̄pter spem credendi sz et p̄pter non liberam voluntatem debitōis. ideo ibi datur restitutio. **A.** secus. vt patet ex predictis. Et clat et formaliter facit qd habet. §. restitutio. i. §. pe. In dubio autem nisi aliud saltem ex manifestis coniecturis appareat presumit mutuum

accipiens ea intentione aliquid dare quod munus pretium mutauit. ut si mutauit ex caritate. presumat et ille dedisse ex caritate et libera voluntate. **Al** secus. nam vniuersisque presumunt aliquid dare eo modo quod accipit. **ff. man. l. si vero non remune randi. §. idem papinianus. vbi dicitur quod quando aliquis rem simpliciter concedit presumitur oba re illi qui prius donauerat sibi.**

2 **U**trum homo possit pro pecunia mutata aliqua comoditate accipere. **ff. fm Th. fa fe. q. 78.** Sicut si aliquis pro pecunia mutata vel pro quacunque alia re que usu consumitur accipit pecuniam ex pacto expresso vel tacito peccat contra iustitiam. ita etiam quicunque ex pacto tacito. vel expresso accipit quodcunque aliud cuius pretium pecunia mensurari possit. simile peccatum incurrit. sed in si accipiat aliquid non quasi exigens nec quasi ex aliqua obligatione tacita vel expressa sicut gratuitum donum. non peccat. quia antequam pecuniam mutasset licite poterat aliquod donum gratis recipere. nec peioris conditionis efficitur per hoc quod mutauit.

Item licitum est pro mutuo exigere seu recipere re compensationes eorum que pecunia non mensurant. et potius veniolenam et amoris eius cui mutauit vel aliud huiusmodi.

Idem in sum. eo. n. q. 2.

3 **U**trum pro pecunia mutata possit licite peti minus a lingua vel ab obsequio. **ff. idem Th. vbi. §. Sicut non licet expectari vel exigere munus a manu pacto tacito vel expresso. ita nec munus a lingua vel ab obsequio. quia vniuersisque pecunia**

estimari potest. ut patet in his qui locant operas suas quasi manu vel lingua exercent. **Si vero munus a lingua vel ab obsequio non quasi ex obligatione rei exhibeat. sed ex beneuolentia que sub estimatione pecunie non cadit. tunc licet hoc accipere exigere et expectare.** **ff. idem in sum. eo. n. q. 7.**

Sed quare est peccatum accipere usuram. **ff. fm Th. vbi. §. Accipere usuram. pro pecunia mutata est sine se iniustum. quia venditur id quod non est. Ad cuius evidentiam sciendum est quod quidam res sunt quarum usus ipsarum est presumptio. sicut viniu consumimus videlicet eo ad potum. et panem ad cibum unde in talibus non debet seorsum computari usus rei a re ipsa. sed cuiusque concedit usus ex hoc ipso conceditur res. et propter hoc in talibus pro mutuo transferret dominus. **S**igis vero seorsum vendideret vinum. et seorsum vili vendideret eandem rem bis. vel venderet id quod non est. **U**bi manifeste iniusticia peccaret. **E**t si ratione iniusticia conuenit qui mutuat vinum aut manum cum petens sibi duas recompensationes vnam quidem restitutionem equalis rei. aliam vero pretium usus quod usura dicitur. **Q**uedam vero sunt quarum usus non est ipsius rei consumptio. sicut usus domus est ibi habitatio. non autem dissipatio. et ideo in talibus seorsum potest vniuersis concedi. **p**na cui aliis tradidit alteri dominus dominus reservato sibi usu ad aliquod tempus. vel e contrario. cum quis concedit alicui usum domus reservato sibi dominio. **E**t propter hoc homo licite potest accipere pretium pro usu domus. et propter hoc petere dominum comoditate sicut pro i coductione et locacione domus. **P**ecunia autem fm pdz. §. vbi**

coni. et in p^o politice. principaliter est mutata ad commutationes faciendas et ut prius et principalis usus pecunie est ipsius presumptio seu distractio fm quod i commutationes expedit. et propter hoc fm se est illicitum pro usu pecunie mutata accipere pretium. quod dicitur usura. **E**t sicut alia iniuste acquisita tenet homo restituere. ita pecunia quam per usuram accepit. **Q**uod autem lex mosaica concessit iudeis accipere usuram agendum. permittit sicut ad ut tandem manus dantur. s. ne a iudeis deum colentibus usuras accipere propter auaritiam cui erat dedit. **E**t addit **Al.** quod illa acceptio usure a gentibus inter quas iudei habitabant potest esse rei sue recuperatio quam usura. quia illa terra iudeis tota data fuit a deo. **I**dem in sum. eo. n. q. 3. **S**ed saluo meliori iudicio presate rationes efficaces non videntur. quia cuiuslibet patet quod etiam i rebus mutabilibus differt usus a rebus si substantia ad actu qui exercetur in ea. **E**t si dicatur quod non debet differre ex eo quod in ipso usu consumitur substantia. **R**idetur quod licet consumatur respectu speciei seu individui. non tamen respectu generis. **N**am res mutabiles recipiunt fictionem in genere suo. **ff. si cer. pe. l. 2.** **E**t hoc et in iure clarum est quod licet consumatur usus in rebus usu consumptibilibus sicut in non consumptibilibus debet haberi paritas. **ff. de usufruc. ea. re. que usu. consu.** **I**tem nec videtur efficax alia ratio. scilicet quod pecunia mutata sit ad commutationes. sicut potest emptiones faciendas. **ff. de contrah. ept. l. 1.** quia illa ratio non est generalis. **N**on enim extenditur ad alias res mutabiles et in quibus usura committitur. sicut et in pecunia. **P**reterea

illa ratio faceret quod pro pecunia mutata non liceret aliquid accipere. cuiusmodi omnes et ipse Th. tenent contrarium ut pz. in. §. se. **U**bi alij doc. ut et not. **I**dem in **R**. ca. et eo. ponunt alias rationes. **I**te et per **C**riso. vident alie assignari. **86. dist. c. i.** sciens circa me diu. **S**ed quod talis discussio est plura et non multum necessaria. **I**tem dico quod si diligenter inspecta. ista videtur proprie ratio. quia scilicet pro caritate et naturali cognatione est ut pro momento aut momentaneo aut naturaliter infructuoso cum piculo accipiens illis est usus rebus mutabilibus pretium recipiat. **U**bi et pro ratione naturali moralium in p^o politice. quod usuraria acquisitio pecuniarum est maxime contra naturam. ut dicitur **Th. fa fe. q. 78. ar. 1.** **N**ec ob. si accipiens mutuum lucraret ex pecunia mutata quod tale lucrum potius attribuitur induitrici persone quam pecunie. **ar. l. 3. ff. ad l. sal. §. summa omnia romu. et quod de sic uoluit et usuras detestatur et ueteri et nouo testamento. et eo super eo. et ideo alia ratione querere non expedit multum. **N**am **R**. ca. dicitur **Q**uod alitudo diuinitatis et c. **A**d quod et facit. **ff. de legi. l. non oium. et. l. 10.****

Bed ad hec respondet iudex dicens quod non permittit de usuras propter illos. sed propter alias gentes **D**e illis enim mandauerat quod nec seruarietur in uita. **I**dem solum **Th.** melior uidetur.

Utrum concedere pecuniam signatam ad ostensionem uel ad ponendum propter ignoti sit usura. **ff. fm Th. vbi. §. Talis usus pecunie licite quis uendere posset. sicut homo licite uendit usum uasorum argenteorum. quia retinet sibi dominium. **I**dem host. et hatur. **ff. comodati. l. 3. §. pl. et. l. se. §. Idem****

etiam not glo. in c. conquestus. et
eo. et idem notat in su. eo. ii. q. 4. **B**
Quo aliquid conatum sunt pbare qd
usura non esset peccatum. **R.** Dicbat
quidam sic. Licet creditor mutui pecuniam
sua debitor obligat ei ad re-
compensandum. et de testa. cum in officijs
Ergo et hanc obligationem potest cre-
ditor deducere in pactum vel saltem
sperare eius effectum. Sed sciendum
quod quicquid hoc pertinaciter teneret
esset hereticus. ut in cle. ex graui. et
eo. Ad illud vero quod in contrarium
obijcit dicendum secundum Tho. 2a 2e
q. 78. quod ille qui accipit mutuum ex
debito iusticie non tenet ad plus re-
compensandum quam mutuo accepit. **A.** sed
solum obligat iquantum commode po-
test ex quadam naturali equitate que
non potest deduci in pactum. nec est prin-
cipaliter spari. ar. et de symo. tua
nos. **B.** Unde iusticiam est si ad
plus reddendum obligetur.

2 **Utrum commutat usura qui sub eo
pacto mutuat ut ille sibi remuneret
R.** secundum Tho. vbi. s. Pro pecunia
mutuata nihil exigendum vel expec-
tandum est. nisi beneuolentis affectus
sub estimatione pecunie non cadit.
Ex illo autem potest procedere sponta-
nea mutatio. Repugnat autem ei
obligatio ad mutuum faciendum i
posterum quod etiam talis obligatio pecu-
nia estimari posset. et ideo licitum est
quod mutuatium vnum simul mutuetur
aliud. sed non licet obligare debi-
torem ad mutuum. i. postea faciendum.
Idem notat. 14. q. 3. si tenerauerit. i. gl.
Lon. hosti. **A.** Lon. etiam. vbi. et
Goff. ut in sum. eo. ii. q. 22. **B**

3 **Quid si dominus molendinorum mutu-
ent pistozibus. ita quod molat solum
eorum molendinum. R.** secundum vbi. Usura

committit. Accipiunt enim ultra for-
tem aliquid quod consistit in faciendo et
auferunt debitoribus libertatem molen-
di vbi voluerint. Si in ipsi debito
res. propter hoc non sunt damnificati
non tenent illi dominus ad restitutionem
aliquid nisi quatenus estimari de-
beret libertas molendi vbi volebat
pensans circustantijs laboris et ex-
pensarum. **A.** Talis libertas pro ni-
hilo estimanda videtur quia ad resti-
tutionem quam ex eius ademptione nullum
secutum est damnum in cuius recuperatione
restitutio facienda est. et de iur.
c. si. Puto et in hoc casu. quod si mu-
tuum accipiens non damnificet nec
possit damnificari non commutat usura
cum et pro mutuo possit aliquid
recipi seu exigi quod non mensurat
pecunia. ut. s. s. 1. Et hoc casu vel
simili quod accipit pecunia non men-
surat. nec ex parte mutui recipiens
cum in nullo damnificet. nec ex parte
mutuans cum nihil plus recipiat quam
quod ex locacione rei seu operarum
suarum mereat. Et multo minus usura
committitur si mutuum accipiens non
damnificet nec obliget ad molen-
dum vel simile. sed solum accipiat
mutuum retinendum quousque ad mo-
lendinum mutuantis molitur pro-
pter predictas rationes. et quod mutuan-
s potest tempus sui mutui limitari. ff. si
cer. pe. l. vnum. **A.** Innumerabilis
multitudo esset usuraria cum sancti
hodie non possunt nisi mutuo loca-
ri. Inimmo hoc casu versus potius graua-
ri conditio mutuantis quam reci-
pientis si diligenter inspiciat. **B**
**Quid de creditoribus qui termino
veniente solutionis nolunt pcedere
progratione termini nisi data sibi
pecunia vel alio equipollenti. R.**

Tales et si non expresse exigunt usu-
rarium sunt. extra eo. consultum.
10 **Sed numquid est usura si quis dederit
ru. r. vltimas panis pro alijs. r. vltimis
in futuro dandis. R.** secundum vbi. Veri-
tas ille praeiudicium est pmutacionis quam
mutui. et ideo non cadit usura hic.
A. quod si eum. vbi. in mutuo mensu-
ra restringitur ad modios et lage-
nas et alia vasorum genera quibus
mensurari solent liquida et grana.
ut in sum. eo. ii. q. 13. vbi et notat. quod
hic dicitur. **B.** Posset tamen fieri in frau-
de usurarum. vide hunc casum hic. j.
diffusi. s. 21. quod incipit numquam
A. Et ibi patet quod tunc hoc dicitur fieri in
fraudem usurarum quod datus apponit
additionem ex qua sequitur aliqua
melioracionem. **B.**
11 **Utrum usurarium sint infames. R.**
In leges distinguendus est. quod autem
est ita usurarium quod exercet improbus
sems. i. quod post terminum et de usu-
rario lucro. puentum pputat et pe-
re usuras. aut et si exercet usura cum
testimonia. i. quod in capite anni usura a
dequatur fori. et isti tales infames
sunt. 3. q. 7. infames in fin. l. ex q.
cau. infra. irro. l. improbus. **A.** In
hac lege non solum dicitur de usuris usu-
rarium et de usura ceteris. sed etiam
de omni improbo et illegitimo feno-
re. ut ibi patet per gl. Et hodie omnis mo-
dus illegitimus. ut. j. s. quod de legibus
Et sic hodie et in civilibus omnis usura
ritus est infamis. quod et dicitur notare
Bar. i. de c. l. improbi. et dominus An.
de bu. in. c. Raymunt. et de testa.
et prob fuisse determinatum quod si fra-
ter institueret usurarium hunc de ego
possum ripere testamentum pro quere-
lam inofficiosi. l. de inoffi. testa.
l. fratres. et quod sic de facto con-

suluit. et obtinuit. **B.** Sed secundum iu-
ra canonica in qualibet usura com-
mittitur peccatum mortale et incur-
ritur infamia. 6. q. 1. infames. ma-
xime si publici sunt usurarii. Max
et testamonia eorum ipso iure sunt
irrita. et eo. s. s. li. 6. **A.** Et ibi pa-
tet quod hoc est verum nisi dederit
satisfacionem seu cautionem secundum
formam ibi positam. **B**
12 **Utrum dona et elemosine licite
possint recipi ab usurario data.
R.** secundum Al. Sic nisi propter hoc efficiat
non soluendo. Nam qui tunc reciperet
ab eis teneret eis restituere vel illis
a quibus ipsi acceperunt. Secus itaque
si habent alia propter usuras. et pro hoc
efficiunt non soluendo. **A.** Dic quod
ab usurario manifesto penitus non
possunt recipi oblationes. Item
nec res quarum dominus non transferret in
usurarium possunt recipi ab usura-
rio manifesto siue non manifesto sed
quod i. se. s. dicit. Item nec aliquid reci-
pi potest in fraude creditorum. de quo
s. restitutio. i. s. 13. in additioe. v.
item nullus. **B**
13 **Utrum in usura transferat domini-
um. R.** secundum Al. Sic. cum et omnis uo-
luntaria datio faciat transferri do-
minium. Nam usure dant uoluntaria
te conditionata. s. quod potest vult ali-
quis ultra sortem dare quam mutuum non
accipere. Lon. glo. 14. q. 4. si quis
usura. **A.** Idem in sum. eo. ii. q. 15.
Sed quod super isto puncto pendet in-
tellectus ad cognoscendum utrum
et qui recipiens res ab usurario teneat
tur ad restitutionem. Sciendum quod super
isto puncto sunt uarie opinionis es.
Alii namque tenent quod recipiens res ex
usura acqisita ab usurario omnia teneat
ad restitutionem. Et huiusmodi

nerē dñs Laurenti^o de florentia in suo tractatu de v^url p^{re}. 2. q. 59. f. 3. opi. host. in sum. de pe. 7. re. dicēs q^u filiū non hñtū nisi de vsuris vel si hñt respectu acquisitorū ex vsuris 7. et vxo: nō pñt recipere a lūmētia de bonis paternis v^l mariti sicut nec de reb^us rapto nisi i cān respectu necessitatis. Hoc idē tenēt nōnulli theologi dicentes q^u dñum rex ex vsura acceptaz nō trāssert in vsurariū. p. c. sigs vsurā 14. q. 4. vbi d^r. Siq^us vsurā accipit rapinā facit. 7. p. c. qd dicā. ea. q. 7. cā. vbi dicit Aug. q^u receptus ex vsuris male v^lq^us possidet. 7. vellem q^u restitueret. Et q^u male possidet alienum ē. Idem v^l sentit glo. Ber. 7. Inno. in. c. cā tu. ad si. ex de vsur. vbi vidēt ponere cāum qñ ex pecunia vsuraria res emittur inter alios spāles i quibus res empta ex pecunia aliena effici tur illius cuius erat pecunia. 7. sic inuunt q^u pecūia vsuraria sit aliēa 7. non vsurarij. Et illa opinio ē Al. v^l dicit Ber. in. d. c. cā tu. Itē p^{ro} hac et de vsur. c. q^u fere. vbi accipiens oblatōes ab vsurarijs cogitur restituere. S3 in p^{ro}ariū fac q^u valde dignū ē v^l res voluntate dñoz transferant in aliū in insti. d. re. diui. §. p^{ro} traditōes et p^{ro} voluntatem non liberā q^u voluntas coacta voluntas ē. ff. quod me. cau. l. si mulier. §. pe. Et hoc. s. q^u transferatur dñum in vsurariū videt tenere glo. in. d. c. sigs vsuram. Et Inno. in. c. michael extra eo. vbi dicit q^u vsurarius vel eius heres nō tenetur ex delicto. sed ex p^{ro}actu 7. ditione in debitū vel sine cā quasi nō debitū acceperit vel sine cā. 7. sic p^{ro}

supponit translātum dominus. q^u ois p^{ro} dno ē personalis actio 7. nō datur p^{ro} re p^{ro}pria nisi p^{ro}ra furē sed nñ p^{ro} re nō sua s3 sibi debita. l. si. in. si. ff. vsufuc. quēadmo. ca. 3g. facti q^u p^{ro} factu s dñs L. au. 13. in dicto tractatu. q. 71. ubi dicit fm opinonem Federici q^u filia dotata a patre vsurario non tenet ad restitūōem. et si alia bona p^{ro}is nō sufficiant. Ad pōt intelligi v^lz quando filia fuerit dotata ex alijs q^u ex acq^usitis p^{ro} vsuram. 7. eo ip^{ro}e quod pater erat soluedo. ut ex infra dicitur colligi poterit. Item q^u trāsseratur dñum tenet Al. ut in sum. d. q. 15. Ad p^{ro}aria pōt dici. Et p^{ro}mo ad dictū Inno. in. c. cum tu. q^u ibi nō loquitur affirmando sed opt^{im}ones recitando. Et ad dictū. c. si quis vsurā. pōt dici q^u ibi vocat rapina nō p^{ro} p^{ro}ie s3 quodā largo genere loquēdi quasi ois mala acceptio dicat rapina. ut ibi vult gl. 7. sentit Inno. in. d. c. michael. ubi dicit ad rem vsurariā dari actōes non ex delicto sed ex p^{ro}actu. 7. sic non ē p^{ro} p^{ro}ie rapina. Et eodē mō pōt dici ad. c. quid dicā. s. q^u ibi q^u dam largo modo dicit alienum p^{ro} eo quo q^us male utitur. sicut 7. non dant elemosynam alienū tollere asserit. 47. dist. sicut hi. Et ad glo. Ber. 7. Ita. in dicto. c. cum tu. p^{ro} dicit q^u nullo iure p^{ro}bat. imo eam reprobat dñs Inno. de bu. vides fm Jo. an. in. c. h^u p^{ro}. de usur. li. 6. l3 forte Jo. an. alit^{er} ibi posuerit. sed prima n^o magis iuri adherere. Et ad. c. q^u fere. pōt dici q^u ibi ē spāle in oblationibus ut non possint accipi. nō q^u vsurarij nō possint alienare. s3 ut id in eo^{rum} v^l imperium ce

dat. sicut 7. in silis. licz quis sit dissidens in populo. i. facies discor: dios. pōt in res suas alienare. s3 non oblatōes facere. 90. dist. oblatōes. Et hec intelligēda videntur de oblationibus ad sacrificiū seu ad altare ob reuerentiā facio^{rum}. 7. p^{ro} scā dālū utandū. ut in silis ponit Tho. fa. fe. q. 37. artic. 7. de acq^usito p^{ro} me reticū. dicēs q^u inde pōt fieri elemosyna. s3 non oblatō ad altare vel sacrificiū. fm illud Deul. 25. Non offeres mercedē p^{ro} obibulū. Unde fa opinio fuit eo^{rum} qui l3 nō negarent dñum reguli in vsurariū trāsserit. nō dixerunt ois res vsurarij obligatas ad restitūōem vsuraz. Et iō q^u quicūq^{ue} efficiatur non soluendo. recipientes res ab eis ad restitūōes tenentur. 7. q^u res vsurarij sic obligentur. tenent per. cum tu. extra eo. Et hoc 13 glo. in. c. tua nos. et eo. quā mli doc. canonisse tenent. ut ip^{se} refert dñs Inno. de bu. Sed certe dicitur. c. cā tu. nō loquitur nisi de possessio nibus ex usura acquisitis. 7. iō ut refert dñs Inno. i dicto. c. tua nos. Hosti. magis pl3 q^u ille nñ res sint obligate que p^{ro}cesserint ex usuris 7. sic saltem p^{ro} illis teneantur recipientes ad restitūōem indifferenti qñ principales efficiuntur non soluendo. Et hec ē tertia opinio p^{ro} qua facti q^u res tradite cui3 non libera voluntate dñi transeunt ad eo affe etc. ut non solū ille cui tradite sunt sed et aliis ad que3 puenerunt tenentur ad restitūōem. l. meus. §. cum aut. ff. q^u meus cā. Item q^u absurdum ē plus iuris habere in re successorem et singularē q^u habuerit ille a quo habuit. ff. d. reg.

iur. l. aliud. §. absurdus. ubi ponit exēplū inter legatariū 7. testatōez v^l non hēat plus iuris legatarius quā habuerit testator. Itē p^{ro} hoc q^u temp^{or}e res transit cum p^{ro}ditione sua. ff. de acqui. re. do. l. traditio. 7. de p^{ro}trahē. em. l. alienatio. Sed p^{ro} dūio rei ex vsuris acquisite et talis q^u non pōt remanere apud vsurarium. ergo nec ap^{ud} eū qui habuit ab vsurario. Itē p^{ro} hoc q^u non est equū aliq^uē sentit p^{ro}mo dñi ex alie no dolo. ff. de eo p^{ro} quem fac. erit. l. si. in. p^{ro}inci. Item 4° loco alij. ut Goff. in. d. c. tū tu. tenent 7. q^u dominiū trāsserat. 7. q^u res vsurarij nō sint obligate. reprehendēs Goff. Ita. qui hoc tenuit 7. subdens q^u ille ad que3 tales res puenerint ad restitūōem non tenent. nisi habuerit ex cā lucrativa. 7. eo casu quo vsurarius non sit soluendo. Et id videt notari in sum. in dicta. q. 15. S3 Inno. in dicto. c. cui3 tu. refert opiniones aliquoz distinguētiuz inter titulū onerosuz 7. lucrativuz 7. alioz dicentium non debere disti gui. Dñs v^o Inno. in eo. c. cā tu. circa finem. tenet q^u dicte res vsurarij non sint affecte nec obligate. 7. idem tenet in. d. c. tua nos. ubi et dicit q^u q^ucuq^{ue} dicant p^{ro}ariuz dicant q^u nullo iure p^{ro}bat. 7. obligatio non d3 poni a iure non introducta. ff. de p^{ro}uari. l. 3. §. si. 7. l. heri ut. nō ob. q^u dicitū ē re fieri affectā quādo dat nō libeā voluntate. p. §. cū at. q^u ibi loq^ut quādo libras tollit p^{ro}metū. h^u v^o p^{ro} p^{ro} d3 q^u recipiens optat. 7. iter h^u magna d^{ro}ia ē. 7. iō cū nō sit eadē rō stam^{us} regule ut nō nascat obliō nisi i^ustū iure causat. Item non ob. q^u dicitum ē

non debere manus ius transire ad
successorem q̄ fuerit apud aucto
rem siue dātes. q̄ hoc ē v̄z respe
ctu qualitatis ipsius rei adherētis.
puta q̄n ē aliena vel alteri obligata
Secus q̄n q̄litas p̄cerit p̄sonam
q̄ p̄sonalis actio nō sequit fundū
siue rē. An si vnus v̄didit rē uni.
h̄ ip̄e h̄eat necesse illā tradere ga
nendū. n̄ ille cui postea ip̄e tra
didit nō necessitat ad istud. **L. d̄**
rei uen. l. quonens. vbi d̄ q̄ si ḡ
vendidit rem duobus. ille est iure
potior cui p̄us tradita est. n̄ alteri
venditor ad interesse remanet ob
ligatus. Item nō ob. c. cū tu. extra
de vsu. vbi d̄ q̄ p̄dicia emptia ex
vsura debent v̄di ut pecunia f̄sti
tuat creditoribus a ḡbus vsura ac
cepta ē. Ex quo tex. fundari vidēt
illi qui dicunt huiusmodi res sō
obligatas. q̄ vt ibi dicit d̄ns Ant.
de bu. r̄ fuit ē de mente Jo. an. in
c. **h̄p̄** eo. ti. li. 6. ille tex. hoc non
p̄bat. Nam ibi d̄ q̄ vsurarij resti
tuant si p̄nt. r̄ si non p̄nt vendatur
possessōes ex vsura seq̄site ad re
stitutōz faciendā. r̄ sic non habēt
necesse res illas vendere nisi quā
do aliter n̄ p̄nt satisfacere. Prop
terea ibi nō dicit q̄ huiusmodi pos
sessōes essent ap̄d aliquē singu
larē successorē. h̄ pot̄ apud ipsos
vsurarios vel eoz heredes. Et nō
mitz si q̄ n̄ p̄t alit̄ satisfieri cogit̄
res illas vendere. q̄ idē effz ē de
rebus ex vsura nō acq̄sitis cū d̄bi
tor h̄eat necesse satisfacere de omi
bus bonis suis. Certe si bene attē
datur. ibi d̄trariū p̄batur. Nam si
ille possessōes fuissent obligate
qualit̄er fuisset necesse illas vendi
cū ip̄e potuissent peti. Inimmo nec

potuissent licite alienari cū res tra
scat cū onere suo vt postensum ē.
Et sic malū p̄silius dedisset ibi pa
pa. Et sic ex p̄d. cas p̄s q̄ d̄nus re
gult̄ trāffertur i vsurariū. r̄ q̄ nul
le res ipsius sunt obligate p̄ vsu
rum restitutōz. h̄ p̄sonalis n̄ actō
p̄p̄ent p̄ira ip̄m. S̄z ad clariorē
p̄dictōz itelligētiā distingūdū ē.
q̄ aut res habite ex vsuris sunt q̄n
te p̄ pactuz legis p̄missōe. i. q̄ n̄
si soluantur d̄bitū istā certū t̄ps ca
gnus p̄datur. aut non. P̄mo ca
su non transfertur d̄nium q̄ hoc
pactū reprobat̄ur p̄ pignoz. **L. de**
pac. pig. l. si. r̄ iō ex eo nō p̄t trāf
ferri d̄nium. q̄ q̄n aliqd̄ p̄hibetur
r̄ omne illud q̄ uenit ex eo ul ob
id. l. nō dubiuz. **L. de legi.** An̄ ac
cipiens res huiusmodi temp̄ ad re
stitutionem tenetur. cum rem alie
nam accipiat. Et hoc cāu obinat
opinio p̄ima. s̄o cāu q̄n res non
sunt questite per pactum legis cō
missōz. si usurariū ē solūdo nul
latenus ad restitutōem tenetur qui
ab eo rem accepit. et titulo lucrati
uo. ut in s̄. dicta. q. 15. Fallit hoc i
oblationib̄ māifestoz vsurarioz
ut postensum ē p. c. q. sere. et c. o.
Si s̄o usurarius nō ē solūdo. n̄c
q̄ habuit ab eo rem titulo lucrati
uo eo t̄ps quo iam n̄ erat solūdo
oio uidetur teneri ad restitutionēz
Sed si eo t̄ps quo accepit usura
rius erat solūdo non uidetur te
neri. h̄ postea sit factus non solū
do. nisi forte q̄s accepisset acquisi
tum ex usura. tunc ei q̄ncunq̄z us
rarius efficiatur nō solūdo tal s̄
obligatur ad restitutionē. Si s̄o
quis habuit rem titulo oneroso. ac
si aliqd̄ recepit sciēt̄er in fraudē

creditoris. i. q̄ per hoc debitor ef
ficiat minus potens ad solūdum
vel magis habilis ad sugiendum.
tenet ad restitutionē. al nō. Et hec
oia possunt colligi s̄. restitutio p̄i
mo. §. 15. i. addit. de. r̄. item nullus.
Et ex his diligenter iuens potest
agnoscere qualit̄ familia vsurarij
vel vxor seu filij r̄ q̄cūq̄ alij ab eo
aliqd̄ accipientes ad restitutionēz
teneantur.

¶ Donec q̄ laicus t̄ iuste aliqua
possessionē ecclē r̄ impignozat ip
sam possessionē rectori ecclē ip
sius. nunquid ille rector poterit re
cipere fructus illius possessionis vl
tra sortem. **P. scdm Ray.** Sic. naz
r̄ clericus in hoc casu non recipit
vsuram. sed recipit quod sibi d̄be
tur ex eo. c. l. i. si. Quod aut̄ dicit
Ray. q̄ i ipsa decretali dicit q̄ h̄
sit vxores de manu laici redimatur.
q̄us bene d̄c̄n sit. in eodēz mō q̄
libet laicus possit recipere fructus
sue rei seu alius qui iniuste teneret
eam pignozare sibi. vt no taf. i. di
cto. c. l. 1. i. glo. r̄ per **Al.** in sum.
eo. ti. q. 16. **B. Al.** vero fructus pi
gnozis r̄ etiam vsus i sortem p̄pu
tari d̄bet. ut s̄. pignus. §. 7. **B. L. d̄.**
predictis **Holti.** r̄ **Al.** ut in dicta.
q. 16.

¶ Utrum usure possint peti quasi
interesse. **P. s̄m Ray.** Sicut si fide
iussor soluit usuras creditori: p̄t
eas repetere a debitore. q̄ nō sunt
usure sed interesse. id ē non est lu
crum sed uitatio damni. **A. Idem**
idē. q. 16. **s̄m Ray.** **Holti.** r̄ **Inn.**
Sed aduertendum q̄ interesse nō
solum consideratur et i hoc circa
dammum emergens. sed et circa lu
crum cessans s̄m d̄ns **Anto.** de bu. i

c. salubriter. et eo. de quo lat̄. §. 5.
restitutio p̄mo. §. 4. i. fa. additōe.
Et de hoc etiam d̄ ad si. huius. §.
ibi. r̄ adde **r̄. B. De B.** casu **Lb.**
fa. fe. q. 73. dicit sic. Ille qui manu
um dat p̄t absq̄z peccato in pac
tum deducere euz eo qui manus
accipit recōpensatōem damni per
q̄d subtrahit sibi aliqd̄ q̄d debent
habere. hoc ei non ē vendere vsū
pecunie sed dānū vitare. Et p̄t eē
q̄ accipiens mutui manus dānuz
euuet q̄ dāns incurrat. An̄de ac
cipiēs mutui cū sua vitare dānū
alterius recōpensat. Recōpensa
tōez s̄o dicit dāni q̄ p̄siderat ex h̄
q̄ de pecunia nō lucrati non p̄t in
pactum deducere. q̄ non d̄z ven
dere q̄d nonduz h̄z r̄ p̄t impediri
multipliciter ab h̄ndo. **B. Tho. A.**
Hoc v̄z vt fiat pactū d̄ lucro cer
to p̄ incerto. al bene p̄t peti iter
esse r̄ p̄sequēt̄er in pactū deduci i
teresse lucrī cessantis. vt tacum ē
r̄ hic sequit̄ **B.** Et adde q̄d idem
Tho. dicit fa. fe. q. 62. q̄ ille q̄ d̄c̄n
net pecuniā alterius vt cum dāni
sicare impediendo ne adificatur
q̄d erat in via habendi. r̄ tale dam
num non o3 ex equo recōpensare
tenet̄ in aliqua recōpensatōez sa
cere s̄m p̄ditōnē p̄ionaz r̄ nego
cioz. **A. i. s̄m** arbitrium boni viri
vt colligitur in locis de quibus se
guit. **B.** Et circa hunc cāum facit
quod dicitur. j. §. 26. qui incipit.
Sed nūquid ē vsura. r̄ hic. j. post
tres. §.

¶ Donec quidaz gener h̄z recipere
deit̄ a socero. mō socer dat ei i
pignus aliq̄s possessiones de qui
bus gener p̄cipit fructus. Quērit̄
v̄z possit sine vsura. vel teneatur

fructus computare in sortem. **B.**
Quoniam maritus sustinet onera mari-
monij non tenet computare fructus
i sortis. alij. et eo. salubriter. et ff. de
doli excep. l. pater. **A.** Et oportet
quod ista onera sint certa scdm dnm
Anno. d. bu. i. deo. c. salubriter et sic
no poterunt fructus retineri cum
sorte ultra idubitatam oneru quan-
titate. Item oportet quod fructus sub-
ijctant sorte. Unde si gener pro
dote solueda certo die recipit cau-
tionem et pmissione cu pacto quod inte-
rim certa quantitas solui debeat p
onibus matrimonij supportan-
dis. talis couentio illicita est et vsu-
raria. no obstante deo. c. salubriter
quod ibi dicitur quod pro pignore data est
possessio. sed in casu pposito aliud est
Nā possibile est quod ex possessioe cau-
tus fructus submissi sint sorte nullo-
s habebit fructus. et sic no bz ita
certum emolumentum sicut in casu
pposito fm Hosti. et Jo. an. et no
dñs Anno. i. deo. c. salubriter. Itz
oportet quod dos sit promissa simpli-
citer. Nam si gener pacisceret de re-
cipienda dote ad certum terminum
et iterum perciperet fructus. de fructu
computarent in sorte. quod itere
no pot deberi an mortuā q non pot
adee durante termino scdm dnm
Anno. i. loco vbi s. Et addit. Idem
dico i re pignozata cui fructus sunt
certi quod sorte illa res est locata ad
affictu vel pensionem. vel talis res
est domus quā gener locat et recipit
pensionem. s. quod oēs istos fructus te-
net gener computare i sortem. Et sic
igit dico hoc. c. intelligēdu quod dos
fuisse simpliciter pmissa. postea cu
non solueretur ad cautelam gene-
ro su pignozata possessio. vi si di-

cat gener. Ego sustineo onera ma-
rimonij. da dote. et socer dicit. no
possum. tunc si gener dicit. saltem
sustineas onera matrimonij. isto
casu pot gener dictos fructus piter
ee recipere. dum onera mrimo-
nij certa sint. et sic intelligo illā ma-
teriam. hec ille.

Pone quod gener decem possessio-
nem cu omni iure quod ibi habet pce-
dit alteri recepta ab eo summa q
sibi p dote debeatur. nunquid pote-
rit ille lucrifacere fructus pceptos si
cut poterat gener. **R.** fm vñ. Si
gener aio donandi transferat totū
ius quod habet i pignore. et hoc factū
no ppter pecunias quā recepit ab
eo s. quod cōiunctus vñ amicus eius
est et ille amicus no vt lucrifacere
mutuat pecunias. s. pp caritatē aut
gram. absq piculo vsure pot fru-
ctus lucrifacere. an non. **A.** quod non
est ille contractus ppter mutuum. nē
si sit puctus quod gener teneat nume-
rari reddere pecunias si voluerit
ille repetere. i quo casu vsura est
si ille vellet lucrifacere fructus fm
eundem. vñ. et i sum. eo. ii. q. 17.

Quid si post mortē viri hēdes
obligant vxori possessionē p do-
te. nunquid fructus computabunt in
sortem. **R.** fm Hosti. Dicitur quod sic
ff. de solu. titia. Idem Anno. Sit
ergo cauta mulier. vt non recipiat
rem in obligationem sed vel faciat
eam distrabi. vel recipiat i solu-
tum. ff. de re. iudi. a diuo pio. alio-
quin fructus extenuabunt sortem.
A. Idem i sum. eo. ii. q. 18. Pcedi-
ctis et con. Jo. an. et dñs Anno. de
bu. i. c. salubriter. et eo.

Utrum vsure sint licite rōne mo-
re. **R.** fm Ray. Sic. v. p. u. a. debui

mihi centā. et quod iterum si sol-
uit oportuit me accipere pecunias
sub vsuris tu teneris mihi restituere
re illas vsuras si solui. vel liberaf
me ab ipsa obligatione. **A.** si non sol-
ui fm eundem Ray. et i sum. e. ii.
q. 16. **B.** et de fideius. puenit. et c.
constitutus. tunc. n. petunt quasi i-
teresse. vt i pcedenti. §. 16. d. cū ē
qui incipit. Utrum vsure possint pe-
ni. Et hoc l. 14. q. 4. qñ. et idē no.
ibi. et. ii. q. 2. si quis d. clericis. Idē
Hosti. **A.** Lon. etiam Hosti. vt i di-
cta. q. 16. quod isto casu non sūt vsure
ex parte petentis. sed verum itere
cum agat de damno vitando. **B.**

Quoniam quid committit vsura quā ab
soluere credit pecunia p simili pe-
cunia vel res p re. vt granū p gra-
no et h. **R.** fm vñ. Si verisimile
est quod pecunia vel argentum vel alia
res erunt cariora tpe redditionis
quā sint nunc tpe dationis. et creditor
illam pecunias nou erat futurus
vsq ad tempus illud vsura est. Si
vero erat seruaturus. vt sic seruado
lucrarēt. distigue. quod si creditor au-
feret dhuoz libertatē soluēdi quicquid
quod velit vsura est. quod presumit quod ido
crediderit vt debitorem oneraret
periculo. et se exoneraret. sed si cō-
cedat vt reddat quod velit nulla vsu-
ra est. **A.** Si tñ corrupta intentione b
faciat vt se exoneret a periculo ser-
uandi restitutum lucrum. l. 3. b
esse et consulendum in pnia. vñ quod
daret paupibus. fm eundem vñ.
et i sum. eo. ii. q. 19. **B.** Similiter
si est vsura quā verisimiliter dubitat
vtrum argentum vel res alie debe-
ant valere plus vel minus. et eo.
naviganti. **A.** Lon. Et. vt i dea. q.

Quid si quis mutuet pecuniam
receptur ad certum terminum alteri
generis moneta vel i alio loco vel
aliam rem. **R.** fm Hosti. Si b ido
facit vt in estimatione lucrif vsura
rius est. **A.** Secus si non facit ad fi-
nem lucri. sed ad obsequium reci-
piētis. n. licite pot recipere rem
fm estimationē ipsius et loci quādo
et vbi faciēda est solutio. ff. si cer. pe-
ta. l. vini. **B.** sicut et hi q de nudi-
nis et i nūdas mutuat. et p nūcū
quod sub specie venditionis vel alte-
rius contractus palliet. quod quod acce-
dit sortis vsura est. et eo. p. l. i. l. 4.
q. 3. pleriq. et q. 4. si quis clericus.
A. Idem i sum. eo. ii. q. 20. Et b sa-
cunt p cambijs vt q. qd capsoz. p
cambio acciperit vltra quod dederit
excepto moderato lucro. quod pot
pputari ex labore et sumptibus ne-
gociationis. de quo. §. negociatio
§. 3. i additione. vsurarium iudicet
Et ex his poterunt discerni quā can-
dia sint illicita.

Quid si pena apposta est i tra-
ctu mutui nunquid pot peti absq
vsura. **R.** fm Ray. Si pena fuit a
iudice imposta ppter punitiōem
cōtumaciā debitoris. quod non soluit
i termino cū possit no ē vsura. ar.
23. di. q. 3. ff. de iudi. q auctorita-
te. **A.** Melius facit. l. i. ff. si q in
di. non obtemp. Et p dicitur. Anno.
no. i. c. suam. et de pe. et b nullo
magis obtinet i pena legali. i Dur.
contra qui. propriam. L. de no. nu-
pe. et sic non psumeret pena i frau-
dem vsurarum. etiam si iudex di-
ceret quod debitor non soluerit mu-
tuū post statutū terminū singulis
mensibus vel annis soluat tantum.

na h nō venit i vilitatem iudicio. Sic qz psumit iuste faciunt id qd fit a iudice. ff. de acqui. pos. l. iuste. et multo minus psumeret ista fraus i pena posita a lege. Et ideo videt licite peti. et nullo magis retineri posse pena a lege seu statuto iposita. si forte dicat qz ex contumacia non soluentis mutui seu aliud de bitum singulis mensibus vsantur tantū soluat pro pena. maxime si h fieret ex pia causa. puta contra nolentes soluere dotem vel alia debita miserabilibus psonis. vt pupillis. minoribus. pauperibus. et similibus. Aduertendum tñ qz si dicta pena apponitur a iudice de consensu partiū deberet auendi coniecturę. que i h. s. subrogat ac si pena esset conventionalis et nō iudicialis. qz i h iudex magis seqt voluntatem partiū qz snā. ff. de re iudi. l. si cōcnerit. Idē puto si fieret i iudicio collusio. pua qz partes si gerent se litigare et tandem dñtor pmutt cōtra se snāz ferri vt sic creditur videat eum habere obligatū ex hac snā ad tollendā suspitōez vsurarum sicut audiui iterdum cōtingisse. Plus. n. ddet valere quod agit qz qd simulatē cōcipit. L. pl^o valere qd agit. p totum. Et satis psumi pōt ista simulatio. qñ ille i cō fauorem laici snā sit vsurarius. si cur de simili i pena notat In no. in dco. c. suam. propter quod audiui alibi ubi statutum forte qz nō vbeat snē late i fauorem eoꝝ qui pbant vsurarij. et bonum ē. **B.** Si etiam pena de consensu partiū sit i cōtractu apposita. ad hoc. c. vt saltez mutui pntē debiti soluat. vsura nō pmutt. nisi a pncipio fuerit pua i

tentio. ar. dci. c. qz. et de arbi. dilecti. Sed tñ psumit i fraudem si ille alias cōueuit esse vsurarius. ff. de acq. emp. et ven. l. iulianus. ff. de pig. ac. l. vel vniverfoꝝ. Idē psumeret vsura si per singulos mēses vel āuos dicitur pena cōmuni. ar. L. eo. Auct. ad hcc. Sed tñ i iudicio an iure stabitur ex confessioni. Lon. Doct. A. Lon. etiam. Al. vt i sum. eo. ti. q. 13. Idem etiam notat Inno. l. c. suam. extra de pe. et dñs Anto. de bu. l. c. cōquestus. extra d vsuris. **B.** Tamen i omni euentu nō videt honestum petere penāz i mo. itāz nec licitum qñ debitor si ne culpa sua factus ē ipotēs ad solvendū. ideo puniri nō debet. Al. qz de subtilitate iuris civilis aliqd posset dici. p. l. ad diē. ff. de vbo. obli. vbi dñ. Ad diē sub pena pccāia pmissa motuo promissore pmitteret pena hz non sit hereditas et addita. Nam cum hoc casu nō possit puniri contumacia que non est. illud quod acciperet tollerēt solū rōne tps. qd esset mere vsurarij. et tdo nec ex pentione partiū nec ex alia qua lege introduci pōt. vt i cle. ex grau. c. eo. Item si debitor soluit partē debiti nō poterit exigi pena nisi p parte nō soluta. vt nōi Inno. i dco. c. suam. Posset etiam ecē p non soluta ita nō dica qz nulla etiā pena pmitteret dco. c. suam vbi dñ qz non debet exigi pena ab eo qui pzonusit soluere. 40. ifra ternum sub pena. et soluit. 33. hz ddet solū exigi. 7. i. residuū sortio. Aliq tamen intelligant illud. c. i. clericis qz nō ddbent inhiare ad ista i honesta lucra. vt ibi dñ. Sed et si intelligantur in clericis. tamen et laicis saltez p

soluta parte obstabit petenti exceptio. vt p rime dñi ē. Item et si de iure civilis pena cōmitteret non obstante iusto impedimento. tamē certum ē qz ppter tale impedimentum posset peti restitutio i iugru. ff. ex qui. cau. maio. l. i. **B.**

13 **Q**uid de eo qui occasione mutandi laborē subit. **R.** fm Docti. Talis i cōpensatiōem laboris fructus pignozus vsqz ad pueniens p mutui facit suos aut aliquid p labore licite percipit. c. de re. ecclē. nō alie. ad nostrā. **A.** Idem dñ sum. eo. ti. q. 14. **B.**

14 **Q**uid de eo qui mutuat nauigāti vel emti ad nundinas recepit aliquid vltra sortē pro eo qz suscipit se periculum. i. si pecunia vs merces ide emptas portauerit saluas. al. mbit recipiat de sorte. **R.** Sine dubio ē vsura. c. eo. nauigāti qz ppter h qz suscipiat periculū non sit licitus cōtractus vsurarij. s. qz possit recipere vltra sortē. sed tñ forte posset recipere pccāi periculi. qz si nihil ēt mutuari et. et tpe vel: t in se recipere piculū nauigant vti. si perdat merces vel pecuniā pro promissore restaurabit ei. certe ille pauior licite ob h posset pccāi recipere. et eodem mō si mutuat dñmō nil plus exigit i fraudez vsurarij. **A.** Hoc ēt videt tenere dñs Laurētius de florētia. Sed istud videt expresse contra dñi. c. n. zui gant. vbi i isto casu dñ adesse vsuram etiam si id quod recipit rōne periculi recipiat ibi p eo qz suscipit se periculū et c. Sic qz si haberet respectus ad mutuum nullū fuisset dubium. et lex sup idutabili posita foret. quod esse non debet. cum so

ret superflua.

15 **S**ed nunquid est vsura si dñs emerenti vel emere vellem merces et tu ad tuā instanti secisti me cessare a pte emptionis. vt tibi mutuares et ego dico volo qz tu reddas mihi tantum quantum essem i tali loco habiturus de mercibus si eas illuc dessem. recipio tamen i me periculum. **A.** i. computato piculo et dubio euentu. Itāz cū lucrus sit incertus nō pōt poni respectu ei i teresse certum fm dñm Anto. de bu. i. c. salubriter. c. eo. et ideo nō fiet cōputatio ex equo hz ex dubio euentu pensatis circūstantijs tam in hoc casu qz i sequenti. vt s. s. is. **B.** **R.** fm Ray. Non est vsura si recipit inde lucrum p dictum tōqz iter esse. Lon. Docti. Et similit fm vbi. si volebā emere terrā valentez singulis ānis. x. libras. et ad instantiam cessant et mutuaui tibi modo qz soluas mibz annū vel tantum si cur redderet expedire illa terra deducis supitibz et labore et ēt piculo si qd esset. Lon. Docti. Et videt h s. s. 16. qui icipi. Anrum vsure pos sunt supra restitutio. l. s. s. **A.** Et idem quod i hoc. s. nota. i sum. e. ti. q. 18. et q. 30. **B.**

16 **Q**uid de his qui dant nūc gratiam et huiusmodi vtus vt postea recipiant nouum. **R.** hz Ray. Aluram committit qz meliorem rem recipiunt quod intelligit Docti. quando aliqz ppter hoc facit vt illam meliorationem lucret. extra eo. consulu. et c. i. ciuitate. Si vō facit ne suū frumētū peat. et ide accipienti gratiā faciat nō committit vsurā. Sed et tunc sine dubio excusaf qñ psumit qz nouū dbeat mut^o valē

Secus si presumit q̄ plus valebit
et. eo. nauiganti. **A.** Idem in sū. e.
li. q. 42. vbi et̄ apparet q̄ illud q̄ h̄
insine d̄f̄ fuit dictū v̄b̄. clarius sic
dicentis. s. q̄ non audet istos p̄de-
nare si ad hoc muneri vt subueniat
proximo dūmō non auferat ei lib-
tate liberandi se interim soluendo
veteres vel si pbabiliter dubitetur
vtrū plus vel minus annona valit-
tura sit tpe solutiōis. Sed in h̄ casu
dñs **De. de anchorano in. c. vsur-**
rari et. c. li. 6. distinguit sic q̄ aut
est verisimile q̄ res mutata n̄ erit
preciosior tpe solutionis vel de h̄
probabiliter dubitat. et tunc nullū ē
vitiū et. c. nauiganti. Aut ē verisi-
mile q̄ erit sciosior et tunc credior
auferi libertate debitori interim se
liberandi. et est vsura. aut talē liber-
tate nō auferit. et vsura non ē. Sed
si habuit intentionē corruptā. vt sic
a periculo conseruandi se releuat
peccat lz non sit vsura. Et hec diffi-
nitiō innititur magne equitati s̄m
3o. cal.

17 **Q**uid de legibus illis que p̄mit-
tūt vsuras. **R.** s̄m **Ray.** et dico bre-
uiter q̄ nō valent nec tenent. Et h̄
p̄bo multipliciter. Primo quidē
q̄ vsure phibite sūt auctoritate dī
que sup̄ oēs leges est. Nā cū par i-
parē non h̄z imperiū et̄ de elec. in
nonuit. multo minus minor. in ma-
iore ergo imperator terrenus non
potuit cōdere legē contra deū. **De**
hac mā ps. 14. Qui pecuniā suā n̄
dedit ad vsurā. Et **Luce. 6.** Dae
mutuū mihi iude sperantes cū m̄
tis similibus. q̄ sunt cōtra natu-
rale iusticiā. q̄ vendidit qd̄ nō ē.
vt. s. in. s. 5. dicitū est. **A.** Et ibi lan-
in additione. **B.** An naturaliter il-

licite sunt. sed **I**us naturale nulla
lex valet di. 8. q̄ cōtra mores. et di.
6. s. his ita. 31. q. 7. flagina. 2. q̄ in
iure civili dicitur lex q̄ sacre leges n̄
ddignantur sacros canones inua-
ri sp̄aliter in m̄imonijis et vsuris.
vt of. s. lex. s. pe. et aniepe. et habe-
tur in **Zuten. vt cle. apud p̄p̄i. cpi.**
coll. 6. sed s̄m canones nō p̄nt exi-
gi. ergo nec s̄m leges. 4. q̄ dicitur
perator se amplecti quauoz cōci-
lia vniuersalia adeo vt p̄ca suis le-
gibus deroget. Sed in **Aliceno** p̄-
cilio qd̄ est vni de illis reprobant
vsure di. 47. q̄m. Et sic leges oēs i
hoc p̄te abrogate sunt. Ille tñ que
p̄mittūt vsuras exigi rōne interese
vel moze. stare p̄nt si sane intelligā-
tur vt dicitū ē. s. 15. q̄ incipit. vtrum
vsur possint et. s. 19. q̄ incipit. Atq̄
vsure sint licite. **A.** Idē in sū. eo. li.
q. 63. vbi tñ additur s̄m **Al. et Zh.**
et **Dost.** leges vsuras permittētes
non esse sublatas lz obseruande n̄
sunt. Hanc autem questionē tangit
dñs **Anto. de bu. super. Rubrica**
extra. e. et refert Ly. et Ja. de bella
pnica et plures iuristas modernos
legum doctores tenere q̄ iura ciu-
ilia possunt p̄mittere et permittunt
vsuras. sicut patet in multis rubri-
cis de vsuris. ff. et. L. et in multis
alijs partibus iuris dicunt non ob-
stare ius diuinum. quia lex huma-
na ex causa potest distinguere ius
diuinū. vt in. c. que in ecclesiarij et̄
de consti. et glo. in. l. si. L. si Ius
vti. pub. Et licet multa exempla pos-
sent poni sufficiat vnum. Licet eni
scriptum sit ps. 75. Nonne et red-
ditie dño deo vestro. tñ lex huma-
na q̄sq̄ ex cā permittit vni. non
reddi sed in aliud mutari vel i alio

redimi vt patet in titulo et̄ de vo.
et vni redemp. p̄ totū. Causas v̄o
quare iura p̄mittunt vsuras dicit
est. q̄ homines sunt ita parū cari-
tatiu. q̄ nisi p̄ciperet ex mutuo lu-
cru. permittērent p̄ximū mori ex
necessitate. et nō ad curanonē maio-
ris mali p̄mittūt vsuras. q̄ de duo-
bus malis minus malū est eligen-
dū. lz. di. duo mala et. c. nemi. et. ff.
dere. iur. l. quonens. Dicunt et̄ nō
obstare q̄ imperator se subijcit q̄
mor concilij inter q̄ ē **Alicenū** p̄-
hibēs vsuras. 47. di. q̄m multi. q̄
dicunt q̄ imperator subijcit se quo
ad fidem et nō quo ad alia. Itē di-
cunt non obstare q̄ ius canonicū
phibet vsuras. q̄ illud obinet q̄
ad clericos vel ecclesiastici iurisdic-
tioni subiectos vel phibet eo mo-
do quo ius diuinū. Et ideo sicut n̄
obstat ius diuinū legibus vt dicitū
est. ua nec ius canonicū. Sed ad
tendum q̄ p̄dicta sunt exisse con-
tra scripturā et veteris et noui testa-
menti. An **ps. 14. of. Qui pecuniā**
suā non dedit ad vsurā. Et Exo. 22.
of. Si pecuniā mutuo dederis po-
pulo meo paup̄i qui habitat tecū
non vrgebis eū quasi exactor. nec
vsuris oppumes hec ibi. Et Luc.
6. dicitur. Mutuum dare nihil in
de sperantes. qd̄ transferatur extra
eo. consilium. Ideo lex humana ni-
hil p̄t. q̄ ve illi q̄ contradicit fac-
tori suo. ysa. 45. Non ob. q̄ lex hu-
mana p̄t distinguere seu interpre-
tari ius diuinū. q̄ illud verū ē q̄n-
tus diuinū obscurū est vel ibi cau-
sa manifesta ad hoc inducit. Alias
seruat regulariter quod of Deut.
4. Non addetis ad verbū qd̄ ego
loquor vobis neq̄ auferetis ex eo

Similiter vbi lex nō distinguit nec
nos debemus distinguere. l. in.
L. de contrahē. empi. cum multis
alijs. Nec est hic aliqua cā ad disti-
guendū q̄ etas naturalis equitas
prob. bet vsuras. Unde s̄m phz s̄p̄
politice vsuraria pecuniarij acqui-
sito est maxime preter uaturam.
Preterea cā allegata non est suffi-
ciens. q̄ contra illam nititur aucto-
ritas diuina. non per permittētes
sed per prohibitionem et minatio-
nem. ut patet. Exo. 22. Si pecuniā
mutuo et. ut. s. Et clarius Deut.
15. Si unus de fratribus tuis et.
Preterea circa ius diuinum inter
pretatio proprie spectat ad sedem
apostolicam adeo qd̄ qui illam nō
sequitur ostendit se imperitium et
malivolunt. et non catholicum sed
hereticum ut ait Hiero. 13. q. i. c. h̄
est fides. Et sedes apostolica deter-
minat qd̄ pagina iurialis testamē-
ti indistincte detestatur vsuras. ut
dicit Alexander tertius i concilio
lateranenē et. eo. quia scire prop-
ter quod etiam idem Alex. in. c. su-
per eo. et. eo. dicit super hoc nul-
lam dispensationem posse fieri p̄
hominē. Unde i deo. c. sup. eo. ait.
Lū vsurarū crimen utriusq̄ pagi-
na testamēti detestatur sup hoc di-
sp̄sationem aliquam posse fieri n̄
videmus. q̄ cuz scriptura sacra p̄-
hibeat p̄o alterius uita metiri. n̄
to magis prohibēdus ē q̄s ne et̄ p̄
redimenda uita captiui vsurarum
crie inuoluntur hec ibi. Ecce quo-
modo aperte contra adic p̄dicē hic
tex. et formaliter tollit cā quas ip̄s
allegabāt iustā faciente difficultas.
videlicet ut subueniatur hominim
necessitatibus. quod hic dicitur

etiam de lege diuina valde phibitū
et tō nec fm illā nec fm aliā posse
i hoc distingui ius diuinū vel cō-
mū. cui quo ad soꝝ conscientie et
imparioꝝ subieci? c. 96. di. duo sūt.
Uñ alij dicunt vt sup dicta Rubri-
ca refert dñs Anto. de bu. q. vsura
a legibus non pōt pmiū i mutuo
qz scriptū est. Mutuū date et sed
in alijs cōtractibus sic. vi. l. d rei
vxo. act. l. vna. §. exaccio. vbi dñ q
si pecunia dotalis non reddat vxo
ri post solutū m̄fimonū infra an-
nū. exinde soluet tertia centesime
p vsuris. i. oi anno tertia ps cētū
p cētario. q̄ velint isti dicere q̄
i alijs cōtractibus q̄ mutuū lex di-
uina n̄ phibeat vsurā. et iō lege hu-
mana possit pmiū. Sed h̄ est falsū
qz idē ē in equipollenti quo in mu-
tuo. vt qñ rōne termini aliquid pl̄
soluit. et. c. cōsolut. et. c. si. et. c. i
ciuitate. Jacobus de Raue. dicit
q̄ nullo casu lex permittit vsuras
nisi cōtra morosū. i. si illū q cū pol-
let n̄ soluit ipse quo debebat. Et h̄
verū ē. qz nō ē h̄ casu pprie vsura.
sed potius p̄uacacie pena de quo
s. §. 2. dictū ē Et sic pprie loquen-
do leges nec pmittunt nec pmittē
pnt vsuras. Unde glo. in Autē. ad
hec de vsuris dic̄ q̄ imperatoꝝ cor-
rexit p iura houissima oia iura an-
tiqua q̄ tractat de vsuris et qz ex q̄
subieci se cōcilio Niceno in quo
vsure phibent vt dictū ē. non ē ve-
rissimile q̄ voluerit aliqd statuerē
illud. l. de sū. tri. et fidei. et h̄. l. 2.
vbi inter alia sūt h̄ verba. Nicene
fidei dudū a maioribus tradite et
diuine religionis testimonio atqz
assertione firmate obseruāta sem-
per mansura teneat et. Nec ob. q̄

dicat h̄ intelligi quo ad fidez. qz et
ad fidē puniri stare interpretatiōe ec-
clesie sup scriptura. et interpretata
ē reiecta oi distinctione vtroqz testa-
mento. phibent. vt ex pdictis patet.
et nō m̄ se subijci imperatoꝝ quo
ad fidē. sed et quo ad oia ecclesia-
stica et ad sonū cōscie p̄tinentia. Uñ
dixit q̄ non designatur leges sac-
ros canones inuiri in Auten. vt
cle. apud ppri. ep̄is. cōueniant. p̄-
mū. §. si vō ecclesiasticū col. 6. Et
velit nolit quo ad pdicta subieci
ē pape. dictio. c. duo sunt sed diuisio
iuri quo ad oia. qz dicit deus. Ego
dñs. et non altus. ysa. 45. Uñ et gl.
in dicta Auten. ad hec. dicit q̄ si et
imperatoꝝ voluisset nō potuisset p-
mutare. qz seruus nō pōt cōtra leges
dñi sui. Inmo tenentes q̄ ab
quo casu vsura simplex n̄ sit p̄mū
sunt h̄fici et vt hereticū puniendi.
vt et 13 dñs Anto. de bu. in f̄cto ho-
co. et pbat in cle. ex grau de vsu-
ris. B.
¶ Anrum liceat accipere mutuum
sub vsura. R. fms l. bo. fa. se. q. 73.
Non licet inducere aliquē ad mu-
tuandū sub vsura. Licet tñ ab eo
qui paratus ē facere et qui exerceat
vsuras mutuum accipere sub vsuris
ppter aliquod bonū vt est subuen-
tō sue necessitatis vel alterius. sic
et h̄ et qui incidit in latrones ma-
nifestare bona que h̄z ad hoc vñ
occidat que tñ latrones diripēdo
peccat. Et intelligit vñ. n̄ solū d̄ ne-
cessitate absoluta. sed etiam de ne-
cessitate vilitatis quā aliquis cōse-
quitur agendo negocia sua. sed hac
cessante puta cū acciperet pp ludū
alee. et huiusmodi tunc fm eundē
accipere ad vsurā est p̄mū mora-

le. A. Idē notat in si. eo. ti. q. 4. 4.
Sed certe non vt iure pbari q̄ p
sola cā vilitatis liceat ad vsurā acci-
pere cū p̄mū debeamus ponderaf
danum spūale proximo q̄ nostruz
pale lucrū. s̄. scandalū. §. virū tem-
poraliū. Nec dictū vel rō l. bo. se
ex endit nisi ad absolutā necessita-
te videlicet sine qua non pōt p̄mo-
de fieri. Et addit Inno. in. c. super
eo. qd necessitate imminente extra
debet primo quis induci vt gratis
saltem per mutuum subueniat indi-
genti qd si nollerit induci pōt vt sub
vsuris saltem hoc faciat. et minus
malum eligat videlicet vsuras potius
vs̄ homicidium. B.
¶ Anrum accipere sub vsuris p alio
sū licitū. R. Si hoc facio in seruitū
um vsurarij. vt ipse vel mutuet vel
lucet teneoz. qz fautor eius sū. A.
Hoc verū resp̄ctū peccat. Ad re-
situationē at non teneoz nisi faueri
vsurario i exactione. vt dicitur. §.
vsura. §. §. 1. B. Si vero facio in
seruitū accipientis tunc per illum
modū licet qui dñ in precedenti. §.
et maxime si cā mei m̄iores vsuf
exigantur ab illo.
¶ Sed quid si ego rogat̄ ab illo q
vult accipere sub vsuris fideiubeo
sue promitto pro ipso ad h̄ vt m̄-
iores vsure exigant. numquid i h̄
casu possūz accipere aliquid ab eo.
R. Nō. qz sic essem p̄iceps vsure
in ea parte quā recipio. Alij cōtra
qz vt fideiussione alicuius non est
vsus pecunie sicut nec vñ pignora-
tione. Unde sicut p pignoratione
rei mee possū aliquid accipere.
vi. s. in. 6. §. dictus est. ita vt q̄ pos-
sum recipere pro fideiussione. S3
p̄mū in tunc. A. Et hoc videt ve-

rius. q. accessoriū naturā sequitur
p̄ncipalis ex de re. iur. accessori-
um li. 6. Sicut ergo non h̄ p̄ mu-
tuo aliquid accipere. ita nec p fide-
iussione vel obligatiōe que succe-
dit loco eius. Videt enim pecunia
manu breui. id est quodā ueloci in
intellectuali transitu mutua fideiuf-
sori et a fideiussio: e debitoꝝ. uel et
sine hoc ipsa fideiussio non est nisi
propter mutuum et sic accedit ad
illud et sequitur eius naturā. Nec
ob. q̄ fideiussor incurrit periculum
si debitoꝝ efficiatur non soluendo
quia et hoc periculum incurrit eti-
am ipse p̄ncipalis creditoꝝ. et pp
hoc non potest aliquid ultra soꝝ-
tem recipere. imo non tñ propter
h̄ periculū sed et si cā h̄ accipiat in
se periculū nauigationis uel iure
rationis propter hoc non pōt al-
quid ultra soꝝie recipere. extra de
vsuris. c. nauigatio. ergo multomi-
nus ipse fideiussor accessoriū. Nec
ob. quod dicit̄ ē de re obligata ad
pignozandum. qz locatio est cōtra
eius p̄ncipalis et per se. sed fideiuf-
sio est obligatio accessoria ad p̄-
ncipalem obligationem. B.
¶ Anrum marito liceat recipere do-
tem a patre uxoris qui est usurariū
R. fm vñ. Si pater non sufficit ad
soluendum ea que habet d̄ vsuris
et maritus sciens ueritatem uel ha-
bens ignozantiam crassam contra-
xit cum filia. non debet recipere do-
tem a tali patre. Si autem non pu-
tabat nocerem esse usurarium. uel
alias esse soluendo. qui tamen nō
erat potest dotem in solidum re-
cipere. licet postmodum sciat ue-
ritatem. hec B. uilelmū. Tunc ta-
men dicitur quod sciens uerita-

tem non recipiat dotem. aut si recipit restituat illis quibus pater te nebat. **B.** Hoc verum si accepit res ab usurario. per. l. commissoria acquisitas. vt. s. §. 13. in additione. **V.** sed ad clariorē al nō videtur teneri si habuit bonam fidem cū recipiat ex nullo oneroso fm eūdē v. b. et i. sum. eo. ii. q. 56. Et facit qd dictum ē. s. restituito. i. §. 13. in additione. **V.** item nullus. Si autem in veritate socer de alijs bonis est sufficiens ad soluendum. tunc generi indubitanter potest dotem recipere. **B.**

32 **C**urum liceat creditori recipere debita quod et usurarius debet. **B.** fm v. b. Si bona fide creditur et pecunia. vt ex illa comodū suū faceret et lucrando sortē ex ea liberaret. recipere potest qd mutuauit et si ille al nō sufficit vsuras soluere. Si vō alia causa creditur puta ad ludendum in alea. vel ad dandam meretrici. aut histrioni nō debet debitum ab illo recipere qui nec vsuras extortas sufficit restituere. **B.** Idē in dicta. q. 56. Et satis potest comprehendere ex dictis. s. restituito. i. §. 13. in additione. **V.** item nullus. **B.**

33 **C**urū illi quib⁹ debet ex contractu vel quasi. aut ex maleficio vel quasi possint recipere ab usurario **B.** fm v. b. Sic dūntamen rem ipaz vsurariam non recipiant. Et idē dicendum de quocunq; raptore vsure. **B.** Certe magna oria est iter rem vsurariam per. l. commissoriaz non questitam et furtiuam seu raptam. Nam et talis res vsuraria recipi potest. dūmodo non in fraudem creditozem. vt s. colligatur.

§. 13. in additione. **B.**
Quid de coitatis^o quarūdam ciuitatū que dant pecuniā ad vsurā **B.** fm Ray. **B.** Es illi ciues quorū auctoritate et consilio sunt. vsurarij sunt. Et eodē mō si ciuias vel coitas reciperet aliqd pign⁹ et fruct⁹ nō cōputaret in sortē. et eo. conquestus. ar. 7. q. i. sicut vir. 24. q. 3. si habes. ff. quod metus cd. l. metum. §. cum animaduertendū. Idem est de his qui phibere possunt. et nō phibēt. et de sen. exco. quate. **B.** L. s. hosti. vt in sū. eo. ii. q. 57. **B.** Et lz omnes cōsuetudines pui dictū est cōmittant vsuram. tamen fm v. b. non tenent ad restitutionem nisi quātum ad eos peruenit. vel quātum releuati sunt ab expensis quas fecissent de suo. Illi tamen qui presulerūt auctoritates vel pceptū ad vsuram et huiusmodi ita qd alias ciues non fecissent cam in solidam tenentur. **B.** Idē in sum. eo. ii. q. 60. **B.**

35 **Q**uid si iude accipiat vsuras a xpiano. rñ. fm Ray. **B.** ortaliū peccat. et potest ab ecclesia cōpelli ad restitutionē indirecte. s. subtrahendo cōmunionē xpianozum et. eo. post miserabilē. vel salē tales cohercedi sūt a pncipib⁹ et enā a prelatis p dicto modo ne exigat imoderatas vsuras. et. c. gto. **B.** Immoderata autē intelligit omnis vsura. vt notat glo. in dicto. c. quod to. cum sit contra moderamen diuine iusticie. extra eo. sup. eo. 36 iudei cogi debent ad omnem restitutionē vsurarij. vt in cle. ex graui. extra eo. que etiam intelligitur in iudeis. vt patet tibi per glo. super verbo censura. **B.** Sed chultra

mus licite recipit vsuras ab hostibus^o extra quos iustum bellum gerit maxime si sint infideles. 24. q. 4. ab illo. quia accipit quod suum est **B.** Et in dicto. c. ab illo. patet qd hoc verum est respectu illarum rerum quas quis a talibus hostibus^o possidet etiam violenter rapere. et nō al. vt et potest colligi ex uoratis in sum. eo. ii. q. 67. **B.** De prestantijs que sunt in ciuitatibus. vide infra vsura. 3. §. p. l. et si.

Sura ij. circa sia

licet locare animalia pro certo frumento vel alia re annua **B.** secundum v. b. Licet est contractus dummodo conductor nō grauetur ex immoderata mercede. **B.** quia in contractu locatiōis que est bone fidei. merces debet esse iusta. et conueniens arbitrio boni viri. vt. l. si in lege. ff. de loca. **B.** Licetum est etiam apponere pactum de damno et lucro rei locatę. quod utrunq; sit commune. sed non liceret apponere pactum quod damnum sit solum conductoris nisi damnum quod esset ex culpa sua. **B.** etiam leui non autez leuissima. cum contractus concernat utilitatem utriusq;. ut supra locatio. §. 5. Possit etiam ex pacto conductor in se periculum rei suscipere. et dō depositio. c. si. unde tale pactum non facit contractū usurarium licet possit fieri in fraude vsurarum. et forte sic presumere si fieret a consueto usurario. ut in simili dictum ē de pena. s. usura. l. §. 22. Potest etiam tale pactum ex alio respectu qd vsurarum continere iniquitatem. Unde idē v. b.

dicit qd pactum de cōmunicando damno cōmodo rei locatę intantum est ex parte locatoris. nisi p babiliter dubitetur utrum locatoris vel conductoris melior aut deterior sit conditio. uel nisi credat qd conductoris non sit deterior conditio in pacto tamen proposito ut detur conductoris deterior conditio. quia nix aut nunq; potest habere tantum commodum de mell oratione bouis quantum potest habere de morte. Si tamen locator timens necōductor grauetur bouem. pactum apponeret firmiter pponens qd si bos sine culpa conductoris periret nihil exigeret ab eodem non credo quod peccaret nisi propter eorum scandaluz qui eius ignorantem intentionem. ut in sum. ii. 2. 7. q. 35. **B.**

Quid si unus habeat. 20. capita ouium. et alius. x. et cōmunicat eas adiucem. et periculū remouentum et expensas cōmunicant pro rata. **B.** fm v. b. Non est contractus usure sed societatis. et posunt etiam conuenire qd de senibus recuperentur capita mortua ut qd de uelleribus et pellibus emanantur capita ad augendum gregem. **B.** duntamen seruetur equalitas inter eos. ita qd ex huiusmodi pacto non uideatur esse deterior conditio unius qd alterius. ut in sū. eo. ii. q. 36. fm eundem v. b. Et facit. l. si nō fuerim. ff. pro socio **B.**

Quid si quis habens. 20. capita tradat alicui custodienda et pascēda sub certa mercede uel sub certa participatione proueniū gregi **B.** fm v. b. Si dominus tenet si bi periculum animalium non est

contractus vsure sed locationis .
Secus si non retineret periculum
sed impnaret cōducto. i. **A.** Sed
si non retineret sibi periculum n̄
propter hoc esset vsura. nec h̄ v̄b̄.
dicit. vt patet in dicta. q. 36. s̄3 pos
set continere iniquitatem aliam .
vt dictum est supra in principio. **B.**

3 **Q**uid si quis habens. 20. capi
ta tradat alicui rustico custodiēda
hoc modo q̄ sint firma . quia illa
dat ei estimata tanto precio . et lu
crū et damna sit tñ rustici. **B.** **fm**
v̄b̄. Nō ē contractus vsure s̄ mutui
quia idem est ac si mutaret ei pe
cuniā de q̄ emeret tot animalia. **A.**
Immo iste contractus pot̄ ē em
ptionis. qz estimatio emptionem
introducitur. **ff. de iure do. pleriqz.**
et. ff. so. ma. estimate. Et dicit dñs
Ange. de pulio. in suo tractatu de
societatib⁹ addēs q̄ s̄ cāu tradēs
animalia nihil aliud poterit pete
re nisi p̄ciū. qz quid enim fori ac
cederet vsura esset. extra eo. cōsu
luit. et c. in ciuitate. nisi ēptor ani
malū fructus recepisset ex aialib⁹
emptis et morā cōmūssissent soluē
do precii. quia tunc vedūo: possz
petere dictos fructus tanq̄ inesse
l. curabit. **L. de ac. emp. qd̄ ēt obti
net de iure canonico et de foro cō
scientie. vt notat glo. in. c. conque
stus extra eo. **B.****

4 **Q**uid si q̄s dat certa capita ou
um estimata certo precio. hoc pa
cio q̄ rusticus nō accipiat aliquā
vtilitatē donec qui dederit recipi
at prius totā sortem. **B.** s̄3 v̄b̄. In
quum est valde pactum. sicut etiāz
si quis paciscatur q̄ anteq̄ rustic⁹
accipiat aliquid restituetur de fe
tibus omnia mortua. **His eni pa**

ctis est quasi tradere oues imorta
les. Et nota generaliter q̄ quādo
cōmunis est conditio licitum est .
Secus vbi melior videt conditio
vnius q̄ alterius. **A.** Idem in deā
q. 36. vbi scdm̄ eundem v̄b̄. clar⁹
sic dicitur . Et generaliter verum
est quod vbi probabiliter dubita
tur vtrum illius vel istius sit deterio
r conditio. in forma pacti adhi
biti in societate non est peccatum
vbi autem ad arbitrium boni viri
grauatur conditio alterius pct̄nē
ex parte grauantis si scierit hoc
faciat et tenetur ad restitutionem .
Non potest tamen dari doctrina
generalis sup̄ huiusmodi traditō
bus animalium propter varietate
m traditōnum et dolos qui a q
busdam super talibus extorant
Item dicit q̄ in talib⁹ possūt quan
doqz concurrere contract⁹ mutui
et societatis. vt cum habens. 20. ca
pita tradit ea estimata alicui. pa
ta pro. 20. solidis. ita q̄ teneatur ei
reddere medietatem sortis. s. x.
solidos. quicquid contingat post
mōm de ouibus. et tūc perinde est
ac si creditor dedisset ei mutuo. x.
ex quibus comperatur. x. capitib⁹
contraxisset societatem cum credi
tore habent. x. alia capita ita qd̄
sint communia. et ipsi sint socij pe
riculo et proventibus. in quo eū
si commodaōe mutui grauet cre
ditor debitorem in contractu so
cietatis vsura est. **B.**

Quid si quis tradat oues mona
stero et sub hoc pacto q̄ de quali
bet oue recipiat annuatim solidos
duos. cū fructus earū valēt longe
pl⁹. s̄3 addit q̄ enā si oēs mortuant
ipse vult tñ fructū. et si valde mul

tiplicent omnes sint monasterij. **B.**
fm **Post.** Dico quod licitum est.
nec pot̄ ecclesia restituere petere
ex quo. in traditione lesa non fuit
quīs mortalitas sequat. et hoc ni
si oues infecte essent et ad mortem
parate. et hoc ignorauit monaste
rium. **ff. de mino. l. vtrum. §. si lo
cuplet.** Consulo tamē tradēt q̄ i
tali casu sentiat partem dāni. **A.**
Nani inspecto lucro qd̄ fecit mo
nasterium i ouib⁹ quas forte lon
go tpe habuerat in solidis exigat
uel remittat. uel patiatur et sentiat
partem dāni. **fm** eundem **Post.** ut
in sū. co. n. q. 39. **B.** ne cū factura
monasterij uelit locupletari. **et de
re. ut. locupletari. l. 6. et caneat si
bi tradens. quia nisi conuentus cō
sentiat. non teneatur monasterium
de ouibus abbati uel cellario et
huiusmodi cuz predicto pacto da
tis. **A.** uel pacto consimili. **fm** eun
dem **Post.** ut in dicta. q. 39. **B.**
et de deposito. c. i. **A.** Et autem h̄
dicta clarius intelligantur. scien
dam q̄ animalia quādoqz tradū
tur ad solam custodiam uel ad ali
quem recipiens usum . et aliquā
do recipiens aliquod precii recipi
t pro mercede aliquando aliq̄s
precium prestat pro usu. et ideo in
terdum dicitur conductor. iterdū
locator. propterea his uocabulis
promiscue utimur. l. ueteres. cum
se. **ff. de ac. emp. et i his ē pur⁹ con
tractus locationis et cōductionis
ff. de posi. l. i. §. si quis seruū.** Aliq̄
bō pro custodia animalium recipi
t pars ipsoz fructū. et hic ē cō
tractus inominatus pro quo dat
actio prescriptis uerbis siue in fa
ctum cum non interuenit pecunia**

tamen idem indicatur de hoc qd̄
de locatione et conductione. dicitur
§. si quis seruū. Et de his dicitur
est s̄. in principio. et laus. s̄. loca
tio. Item to tradunt quādoqz est
mata. ut lucrum et totum damū
pertinet ad recipientem. et ille est
merus contractus uenditionis in
quo potest aliquando usura inter
uenire de quo dictum ē supra. §.
3. in additōe. 3. tradunt animalia
ita q̄ totū dominium transferat i
accipientem sic qd̄ per cū meliora
ta postmodum cōmunicent. et isto
cāu non est contractus societatis
nam per societatem nemo desinit
ēē dñs in totum rei tradite. sed est
contractus inominatus. do ut fa
cias ex quo oriatur actio prescripti
verbis siue in factum. **ff. de prescri
ptis ver. l. si tibi arec.** Et siquidem
melioramentum non sequatur. vt
datur qd̄ res integra debebat resti
turi. quasi cā data et causa non secu
ta et sic sine causa accepta fuerit. **ff.
de condi. sine causa. per totum. ni
si in quātū sine culpa recipientis ul
ad eum pertinentium res perierit
uel deteriorata fuerit. cum bone si
dei possessor non teneatur nisi in
quātū sit factus locupletior . siue
ex re principali. siue ex fructibus
et. **ff. de peti. here. l. vtrū. et sic dbe
rēt ē restitui fructus rei habita di
stinctione vtrum fuerit bone fidei
uel nō idē vtrū steterit per euz; qn
seruaret cōcūta. de quo supra re
stitutio. i. §. 4. cū additōib⁹.** Si
bō melioramentum fm cōnūctio
nem secutum fuerit res cōmunica
ri et contractus societatis contra
hi debet dici. l. si tibi arec. Et ex
de idem de hoc dicit quod et de**

societate de qua. s. tangetur. 4^a aia
lia traduntur in societate. Et hoc
distinguedum. qz aliquid sunt aialia
grossa vt boues et similia. aliquan
do minuta vt oues et huius. Sigros
sa. aliquid inestimata. aliqua
do estimata. Si estimata. aliquan
do cum terra. et aliquid sine terra. Si
inestimata et sine terra. aut factum
est pactum aliquid aut uon primo ca
su vt qd pactum seruandū sit. **L. de
pac. l. si pascenda** qd sane intelli
gendum est diuino sit tale qd arbitrio
boni viri equalitate pūneat consi
derata quantitate capitalis ex par
te dantis. et estimatōe operarū ex
parte recipientis. Nam in iudicio
seu tractu societatis semp arbitrio
boni viri versari dicitur. vt qui
plus societati pūnerit vel pecunie
vel opere vel cuiuscunqz alterius
rei. ille plus de lucro recipiat. ff. p
socio. l. si non fuerint. et. l. in pposita.
Sed vt clarius huius rei veri
tas appareat aduertendū qd quicqz
pactum inter socios pot fieri cir
ca ipsum aial et capitale qd in socie
tate inestimatum posuit. quicqz circa
fructus eius. quicqz circa ipsum quo
societas durare debeat. primo ca
su postqz inestimatum datum est. nō
vt posse pacisci qd periculum sit alte
rius qd ipsum qui inestimatum dedit.
cum regulariter ad ipsum periculum
pertineat. vt dicit **Bal. in dicta. l.**
si pascenda. Et notat dñs **Ang. p**
factus in suo tractatu de suis socie
tibus. Sed hoc pot intelligi nisi tra
dens aialia in alio grauaretur. pu
ta qz recipiens nollet tenere de p
ditione aialium. nisi pro parte etiā
si culpa sua perirent. sicut contigit
in aliquibus locis. Nam qui i vno

grauatur in alio releuari debet. ff.
de reg. iur. fm naturam. Itē aliud
vt dicendum de capitali pecunie et
fm cosides doc. vt p. s. societas.
s. l. Et hoc forte id. qz pecunia vel
res filis ipso vsu psumitur. et sic in
ipsa societate totaliter exerceat. qd
secus est in aialibus que sic non con
sumuntur. sed quicqz meliorantur.
Unde sicut melioramentum perti
net ad tradentem sic dicitur et periculum
pernere dicta. l. fm naturam. Itē
fm eundem dñs **Ang. vbi. s. vt in**
hoc casu equalitas seruet in fine so
cietatis illud aial qd p capitale po
situm est pceptum dicitur esse ipsius po
nentis. et quodlibet pactum qd cō
traferet non videtur equalitatem
et equalitatem continere et sic inual
dum fore. Item qd dictum est reci
pientem non teneri de periculo ca
pitalis. fallit si illud euenerit ex cul
pa sua. qz tunc de illo in solidum te
neretur. l. cum duobus. s. si in co
eunda. et. s. damna. ff. p socio. Et
ex his iquit p. qd non al liceret so
cio qui aial inestimatum posuit pa
cisci qd de primis fructibus capita
le suum retrahere possit. Si vero
pactum fuerit circa fructus vt cir
ca setum vel lac vel frumentū qd
ex opera boum queri possit. vel
ex trituratione equarū. et similia. et
si puenit iuste pūnerudini seruandū
est. Si vero de pūnerudine nō appa
reat. continere debet equalitate arbi
trio boni viri. s. vt ille plus recipiat
at qui plus societati conuulit. scdm
eundem **Ang. vt et ptractum est.**
Sed si pactus fuerit circa tempus
tunc similiter equalitas arbitrio boni
viri seruanda est secundum quam
cōsuevit qd in animalibus grossis

quinqz talis societas perfere
ret. Non ergo videtur tutum p pa
cum minorē ipse ptabi pferens
in foro conscientie. cum non vide
reum posse transire sine iactura vt
damno alterius factorum secundū
eundem. ad quod etiā allegat qn
dam extraneamē constitutionez
inter extraordinaria capitula seu
dorū de qua. s. Et si inter partes
nullum sit pactum factum. tunc dicitur
seruari consuetudo loci. Nam inter
partes actum videtur qd p̄suetum
est. ff. de edili. edic. l. qd si nolit. s. qz
si assidua. et de aqua plu. arden. l.
si prius. s. recte placuit. dum tamē
consuetudo pueniat arbitrio boni
viri. et non al. dicta. l. in pposita
ff. pro socio. eo. ti. l. si non fuerint.
Si vero nec pactus nec consuetudo
appareat hoc casu quando cō
trahitur societas super animalibz
grossis inestimatis et sine terra. di
citur idem dominus **Ang. Reperto**
quedam iura extraneamē inter
extraordinaria capitula seu dorū
quorum vnus **Rubrica** dicit. **Lō**
suetudo societas iumentorum.
Et sic sequitur ad litteram i negro.
Siquis dederit iumentum iure so
cietatis. ille qui accipit debet tene
re per quinqz annos si nihil dictū
est de tempore. et omnes poledri
debent esse cōes et id qd questierit
tempore triturationis. et in capite
quinqz annorū separatur societas. et
ille qui dedit habere debet iumen
tum ante partem. sed si ille qui ac
cipit dedit teniam. s. partē precij i
emēdo iumentū. s. glo. tūc iumen
ta et oia partēda sūt p mediū. Et
si amiserit iumentū culpa sua. qz
non custodierit. emendare tunc d

bet. et sequitur alia **Rubrica**. **Lō** sue
tudo societas vaccarū. Siquis de
derit vaccam alicui vt haberet eā
iure societas. et nō dixerat d ipse
dicitur ed tenere p quinqz annos. et oēs
vituli debent partiri p mediū. et ille
q dedit vaccam dicitur hēre eam p capi
te saluo si nihil dictū est. et ille q sus
cepit nō dedit de suo i precio vac
ce. alioquin si ptem p̄cij dedit. dicitur
glo. tertiam p ea que. s. dicta sunt
in iumentis. Sequitur. oia debent p
tiri p mediū. Et si is qui accepit
amiserit vaccam culpa sua. qz cu
stodem non misit vel non bene cu
stodiu et pp hoc vacca amissa est.
quia fures abstulerunt vel lup⁹ eā
comedit. debet emēda factio suo.
Cum vero dicta animalia inestima
ta dantur cum terra. i. qd quis dat
animalia omnia et terram cum in
dubio vt p̄ostensum est tonz pe
riculum animalium pertinet ad do
minū possit dñs qui ponit boues
et terram paciscet vt maiorē par
tem fructuum terre recipiat. cū ru
sticus tñi operas ponit nisi opera
rustici et eius industria magis est
menur qd fructus qui vtire possēt
simul ex bobus et terra quia tunc
non solum fructus terre equis par
tibus partiendi essent. sed etiam d
ipsis rustic⁹ plus haberet. dicta. l.
si non fuerit. scdm eundem. Si at
dicta animalia estimata traduntur
tunc periculum casu fortuito inter
socios est cōe. l. cuz duobus. s. da
na. ff. pro socio. Et tenet **Bal. i. d.**
l. si pascenda. L. de pactis. Aliqui
tamen distinguere videntur. quia
aut est dānus fortit. et procedat qd
dictum est. aut dānus nature. i. qd
procedit ex natura. Et hoc pertine

at solum ad tradentem animalia. Sed certe hoc iurē probari nō v̄f. Nec ē rō diuersitatis. imo cuz melioramenta s̄ naturalia hoc cāu p̄ municte. vt dicta. l. si non fuerit. p̄ueniens ē vt sibi picula diuidantur nec mix̄ si hoc cāu sit talis cōicatio q̄ estimatio intro ducit emptionēz ēt in p̄tractandis i quibus de sui natura non transferuntur dominia. puta in locatione. ff. locati. l. 3. nisi sit aliud exp̄ esse p̄uenim. ff. de contrahen. emp. l. cuz manusata. §. nemo. vel nisi ex p̄suetudine aliud inducatur. cum vt dictum ē intelligitur actum quod ē p̄suetum. dicta l. q̄ si nolit. §. q̄ assidua. ff. de edili. edic. dicta ergo estimatio intro ducit in dābio emptionem arg. l. estimare. ff. so. ma. Et habetur p̄inde ac si ille qui dat dicta animalia mutasset socio medietatem sc̄ij. et ipse posuisset aliam medietatez. et cōter ab ipis fuissent empta. Et ideo non mix̄ si quibet pro rata d̄ periculo tenet q̄ si sine culpa alterius socioz pro cessu. al̄ illius solius erit dānum cuius culpa p̄iigit. vt i dicto. §. damna. Circa fructus aut̄ beat eadem dicenda sunt que et dicta sunt. s̄ an proximo cāu quādo inestimata traduntur. vt s̄. semper equalitas arbitrio boni viri seruetur. p̄ iura ibidem allegata. Unde hoc cāu postq̄ quilibet socioz um ponit tannidēz respectu p̄ccij aialius que estimata tradita sunt. et socius rusticus plus ponit respectu operaz et custodie. non v̄ q̄ fructus per medium diuidi debeant. Et ait dictus dñs Ang. De hoc al̄ dubitari vidi. et putarem arbitrio

boni viri conueniri vt equalitas seruetur q̄ si talis custodia et cura animalium quā ponit socius rusticus si at aut fieri posset per infantem aut paruulos quoq̄ opere non sunt in magna estimatione s̄ alique sim. tunc si aliquam vtilitatem ex aialibus percipit plus rusticus socius q̄ alius. vt simi et lutaminis que veri similiter cum opera pastozis com pensari possunt. iuste fructus equaliter diuiduntur. Si vero pastozis opere quas ponit rusticus aut ponit facit sine alij sumptus puta palearum feni et similia excederet p̄moderatam lutaminis. tunc vt equalitas seruetur. iuste rusticus an partem aliquid pro pastozis opere accipere debet quod equiualeat ei qd plus ponit dicta. l. si non fuerint. al̄ si tradens animalia vellet equalitatem portionem videretur velle p̄cū mutui facti socio de precio medietatis sortis. et sic vstram p̄mitteret. cum quicquid accedit sorti vstra sit. l. 4. q. 3. pleriq̄. Nec hoc cāu posset quis p̄ cōsuetudines cōtrariam excusari in foro conscientie cum iniquitatem contineat. et socij dānum et lacturam et iuri fratermitatis non conueniat cui societas comparatur. l. verum. ff. pro socio. Et si dicta aialia estimata tradunt cum terra conuenit q̄ dānum et lucrum sit eōe et fructus equali parte diuidantur. cum vnusquisq̄z ponat partem animalium que cōicata sunt per estimationem. vt dictus ē. et vnus ponat terram et alter equalitatem ponat operas fin eundē Quo vero ad aialia mutua quā su per ipis societas contrahitur. dicendum q̄ obseruande sunt conuētio

nes et p̄suetudines arbitrio boni viri conuenientes secundum modū et formam circa animalia grossa. s̄. positos per eadē iura. nisi q̄ circa aialia minuta videtur societas posse breuiozi ipse finiri. puta spatio trium annoz vt statim patebit. Si vero nulla appareat conuētio seu cōsuetudo. reperiantur scripta aliqua iura extrauagantia in sine vsuuz seudoz. quo p̄ vnus sicut capit Rubrica secundum dominū Ange. Cōsuetudo societas caprarum. Nigruz sic sequitur. Siquis dederit capram aut pecudem iurē societas ille qui accepit debet tenere per tres annos. et in vno quoq̄ anno debet dare pro capra. it. formatos bonos et optimos. p̄ p̄cedē. 6. et medietas capretozuz et agnorum debet esse cōis. et medietas lane. et ille qui dedit capram aut pecudem. ante partem debz eā habere. Et si ille qui accepit dedit tertiam. nunc omnia partienda sunt per medium. Sed si ille qui accepit amiserit culpa sua. quia eam si custodierit vel peccozile non bene clauserit. domino tunc emendare debet. et vt dictum ē bonos formatos dare debet. s̄. non quidez de vna munitura. q̄ si dedi tñ vnā pecudem vel vnā capram. non debet mihi dare talem formatuz qualis pot fieri de vna munitura tñ. s̄ tres aut quattuor muniture insimul mitti debent vt bonus formatuz ide fiat. Quod si dedi aliquid. 20. aut. 40. pecudes aut tonide capras. debet ne mittere vnā munituram insimul et facere vnum formatum. Sed medie estimationes. ita

q̄ non fraudetur qui dedit nec q̄ accepit. Sed si agni vel caprenata non fuerint de vna aliqua capra vel pecude. nō d̄ dare nisi medietatem formati quem daret si nati essent agni vel capren. Sequit̄ alia Rubrica. Cōsuetudo societas porcaruz. Siquis dederit porcam alicui iure societas et non fuerit dicituz de ip̄. e. tunc is qui accepit d̄ eam tenere p̄ tres annos et omnes porcelli qui nati fuerint p̄tendi s̄ p̄ medium in vno quoq̄ anno vel si placuerit dño. et ei qui accepit tenere vsq̄ in capite trium annoz debet oia p̄tiri p̄ mediu et porcellos natos d̄ porcellus. Et cū porca facit porcellos d̄ dñs facere adiutoriu ei qui accepit. et non d̄ qui accepit dare tertiam aut incōtrum et si amiserit culpa sua. q̄ porcellos non bene clauserit. vel custodē cū porcis non bñ miserit. d̄ dño em̄ dare vel cāuz amissionis dño dicef 5º p̄ncipalr̄ aliqñ aialia semini generis traduntur ad optenduz ab aialibus masculis alterius quo casu si appareat conuētio seu cōsuetudo que non discrepet a iudicio boni viri seruanda ē. vt sepissime ostensum ē. Ad si hec nō appareat. sup hoc ē vna d̄ p̄dictis cōtra gantibus f̄z dñm Ang. cuius Rubrica ē talis. Cōsuetudo societas iumentoz. Siquis dederit iumenta cooperienda equo alicui. oēs polesdri debet esse cōes nati in illo anno de iumentis illis parndiq̄ sunt fm cōsuetudinem. et ille cui sunt iumenta debet parti polesdros et mittere illi electionem. cuius est equus vrum velit accipere polesdram an accipere partē p̄ccij. 6º

Aliquā traditur aialia nec apparet
quō preferri defūctio tā principa-
libus. et nō fuanada eſſet p̄ſuetudo
cū illud qd ē p̄ſuetus iter partes vi-
deat actū. ff. de edik. edl. q. ſi nōlit
§. q. aſſidua. et de aq. plu. arcen. l. i.
ſi prius. §. recte placuit. Si autē de
p̄ſuetudine nō apparēt tūc fz dñm
Ange. i. dubio p̄ſumeretur con-
tractus inominatus. pro quo dare
tur actio p̄ſcriptis verbis. et i. b. ca-
dem eſſent ſeruāda q̄ ſupradicta ſūt
de ſocietate. ac ſi eſſet p̄tracta ſo-
cietas. Ego puto q̄ ex quo nō ap-
paret qd actū ſit remanet ideter-
minatū totū debeat reduci ad ar-
bitrium boni viri. et de offi. dele.
de caſis. et ff. p̄ ſocio. l. ſi nō fuerit
Cui arbitrio conuenit q̄ vnicuiqz
de ſi debiti. ff. de iuſti. et iure. l.
iuſticia. §. iuris p̄cepta. Et p̄pterea
q̄ tradens aialia iſta recipiat cum
omnibus fructibus et accēſſiōib⁹
illis exceptis que ſine culpa recipi-
entis deperdita ſunt. cum deā ani-
malia fuerint tradentis. nec appa-
reat q̄ eorum dominium in alium
tranſulerit. ar. l. fructus. ff. de rei
ven. ſed receptori animalium ſtat
p̄grua recōpenſatio iuxta exigētā
ſumptuum et laboris ſui. et hoc ac-
tione mandati ex quo per manda-
tum ſeu ipoſitionem dñi animalia
gubernāda ſuſcepit. ff. mandati. l. i.
vel ſaltem actione i factum ſive p̄-
ſcriptis verbis. ff. de p̄ſcrip. §. l. i.
et ex his patet poteſt qualiſ ani-
malia tradantur. et quō ſup his ſo-
cietas contrahat. et quid agēdum
ſit et virū in his cōtractibus cōmu-
taſ vſura. qz regulariter non com-
mittitur niſi cuſ his cōcurrerit mu-
tuū ſeu equipollens. videlz termi-

nus conſeſſus ad ſoluendūm quo-
rum occasione plus aliquid reci-
piatur. vel niſi ſub p̄dictis cōtra-
ctibus contractus mutui palliatur
extra d̄ emptio. et vendi. ad n̄faz.
Et iſz vſura nō iterueniat poteſt ta-
men alia adēſſe iniquitas videlz
cum vni⁹ cōditio plus grauetur
q̄ alterius partis contra bonū vi-
ri arbitrium. De ſocietate dō cum
pecunia que mercatorū concedit
ad mercandum. vide ſupra ſocie-
tas. l. i. et i.

Sura iij. in empti omnibus.

Quid ſi ematur aliqd viſ-
cium ſoluatur ad certū terminum.
R. Si p̄pter hanc dilatonē res
vendatur maiorī precio. iſz talis p̄-
tractus nō ſit vſurarius ex forma
ē tamen vſurarius ex fraudē. Et
etiam ex forma quādo de h̄ p̄ſtat.
et eo. i. ciuitate. et c. ſi. B. Et ideo
venditor tenetur qui hoc faciū quā
ſi vſuram feciſſet. niſi dubi⁹ ſit q̄
merces vendite tpe ſolutionis de-
beant plus vel minus valere. extra
eo. i. ciuitate. qz tunc licite poſſent
vendi tātū plus quantum eſtimat
q̄ plus debeant valere tpe ſolutio-
nis. dico ſi iſte vēditō: nolebat vē-
dere nūc. fz iudēdebat ſeruare vſqz
ad illud tempus. et eo. nauiganti.
Ad ſi fiat euerſo. puta dat n̄c. x.
vt circa autūnum reddant ſibi
menſure frumenti vel vini. tūc at-
tendendum eſt q̄ iſz nunc plus va-
leat. utrum tamē qñ dari debēt ſint
ualitū plus uel min⁹. ſi uerū ſimil-
iter dubitat non ē vſura. Si autē
eſtimat qd plus ualebit. certe em-
ptor: uſurā cōmittit. ut d̄ cō. c. nau-
liganti. B. Ad meliorem p̄cedit

quo intelligētiam hic tria videnda
ſūt. Primo qualiſ diſcernat iuſtū
p̄ctū rerū. Ad qd dicēdum q̄ illd̄
of iuſtum p̄ctum rerū qd i loco
eōtē de re inueniri p̄nt ſolūnone
pōt. ff. ad. l. ſal. l. p̄ctia. Ad quidā
nō irrationabiliter limitā h̄ eſſe vepz
niſi impedimentum occurrat ex aliq-
rum malicia puta vſurarioꝝ ſeu
alioꝝ pecunioſoꝝ vendentium
merces ſuas ad terminū vt valeāt
aliquid plus lucrari. et hōi merca-
toꝝ nō p̄nt vendere merces ſuas
etiā iſto p̄ctio. vel etiam ſi aliqz
p̄p̄tius potens aliud adhiberet
impedimentū ſine rōnabili cauſa li-
mitādo p̄ctia vſ prohibēdo mer-
ces alio deferri. Nam malici⁹ in-
diligendum non ē. ff. de rei ven. l. i.
ſundo. et ex de cogna. ſp. l. c. 2. Jē
iſtū p̄ctū p̄ſiderat ſemp mercāti⁹
reſpectu laboꝝ et ſumptuū merca-
toꝝ. vt. ſ. negotiatio. §. 3. i. additi-
one. Quod intellige niſi i loco vē-
ditōnis aliud eſſet cōe p̄ctium ſi
iudēctus ex eoꝝ malicia. vt d̄ cñ
ē. ſed ex p̄dutione t̄pis ſeu negotia-
tionis. puta cum tempore meſſi⁹
et vindemiarum ſoleant frumen-
tum et vinum minori p̄ctio valere
et idē i ſiſibus. vel cum merces ex
abundantia maiorū vendunt. et ma-
iorū ex occurrēte penuria. Nam cū
mercator: poſſit p̄ctium augmētare
ex varietate locoꝝ et tēpoꝝ ex qua
p̄ctia i eisdem diuerſimode ſtatuit
ua debet minuere. P̄ctia. n. p̄ſi-
deranda ſūt reſpectu locoꝝ et tēpo-
rū ſi ſolum i augmentatōne. ſed et
i diminuatōne. ff. ſi cer. pe. l. vinum
et de reg. iur. l. ſm naturā. 2. viden-
dum ē quid ſi aliquis vendit rē ad
terminum p̄ maiorū p̄ctio d̄ qua

verū ſi dubitat vtrum tpe ſolutio-
nis p̄ctū ſit res maiorū vel mino-
ri p̄ctio valitura. tñ vendens putat
eā n̄ valiturā maiorū qz nūc valeat
an cōmittat vſura. B. Inno. videlz
tenere i. c. i. ciuitate. et eo. ſufficere
ad p̄miſſionem vſure q̄ venditor
non credat eam valiturā maiorū.
Et cum Inno. etiā tranſit dñs An-
to. de bu. quod verūmi puto q̄ iſtū
ad p̄ctū. quo dō ad reſtitutionem
diſtinguendum credo vtrum ven-
ditōꝝ h̄ putauerit ex p̄babili conie-
ctura. et tūc teneatur. an ex leui. et
n̄ teneatur. ar. l. cum gdam. §. qd er-
go. ff. d̄ acq. here. vbi d̄ q̄ ſi heres
et ſolus putat adēſſe impedimentum
adeundi hereditatē. adire nō pōt
ſi iuſta rōne morē crediderit. Facit
et de ſen. erro. i. q̄ſitioni. In du-
bio tñ ſi nō appareret vtrū cōuer-
ſus fuerit dubiū diſſile. vel ſi res tpe ſo-
lutionis p̄ctū fuerit p̄ valitura. vel
ſi n̄ appareret vtrū eſtimatio vendi-
toꝝis fuerit rōnabilis vel nō. puto
q̄ tpe vēditōꝝ ad reſtitutionem tene-
atur ex q̄ n̄ putauit rē p̄ valiturā.
qz i re. p̄p̄a glibet ē modorator et ar-
bitr. et i dubijs iudicō: p̄s ē eligen-
da. et eo. i. ciuitate. 3. qd ſi p̄p̄tū
num res plus vēdat. n̄ tñ vltra ipſū
rei valorē an p̄mittat vſura. B. q̄
ſic. ex q̄ rōne termini res vēdit ma-
iorū. tamen ſatis exiſtū q̄ cū p̄p̄ h̄
non excedat iuſtum rei valorē nō
cōmūat vſura cū h̄ caſu n̄ lucrū.
ſed p̄ſequat ſuū iter. et de iur. ſ.
c. ſi. Et ſi dicat nō poſſe contingere
q̄ ſi res uenit pluri rōne terminū i
uēdat ultra valorē iuſtum cū res tā-
tū ualeat q̄ tñ p̄ctio uenit pōt.
et ſic p̄nt p̄ctio nō p̄ inueniatur ſed
plurū p̄t termini vendidū vltra

iusa estimatione accepit. pot' spō
deri q' hoc nō sequitur. Nam veruz
ē q' res tātum valet quātm vēdi
pōt. s. cōi cursu. nō vō singulari cū
m. vt sicut ille nō d' iusto precio vē
dere q' rem p'cio maiorē vendit ali
cui q' cōter fieret alijs. forte q' ille
ad rem maiorē h'z affectionē vel
q' ea magis idiget. ff. ad. l. sal. l. pre
cia. Ita d' non iusto p'cio emere q'
minorē rem emit ab aliquo q' cōi
ab alijs emerit forte p'pter vēdi
toris necessitatem. vel q' nō pōt
merces tanto tpe retinere quanto
alijs faciunt. et huiusmodi. Item ē
q' ex malicia alioz pōt iustum pre
cium ipediti. qd nocere nō debet
vt p'rosten sum est.

Quid de mercatoribus q' hnt p
stanto q' quicunq' emit vt vendit
tales merces intelligat talis vt talis
dilatio solutionis. B. Si veditoz p
pter b non apponat ad precium nō
ē vsura. al sic. vt ex pcedenti. s. pōt
nōri. B. d' si post cōcordiam et de b
cio et dilatione velu emptoz nunc
soluere. et sic de p'cio minnere. p3
q' p'ia veditio vsuraria ē. s. vltra p
cium. nisi forte talis minnio p'ccij
h'at rōne altcuus iheresse. de q' v' d
supra vsura. l. s. 16. q. icipit. B. nū
qd vsura ē. A. Pōt ē esse q' vedito
z minuit de p'cio p'pter necessi
tatem. et sic potius ē inqtas ex pte
emptoris. Unde pōt queri. an em
ptoz h' casu cōmittat vsuras cū mī
nns soluat p'pter pmanurā solutio
nem. B. Quidē q' nō. q' plus solue
re videt q' ante tempus soluit. In
sh. de acq. s. plus. Sed iste. s. loq' d
in coacte solute. q' tollit ei facult
tas remēdi rē tpe cōcesso. qnq' ē
cum ei' dāno. sed aliud ē i sponte

soluente. An p'rarū d'ius puto. qz
aligd certi lucri cape p'pter p'ema
tura solutioē vsuram iducit. vt ap
te pbatur i. c. nauigati. in. s. l. et. e.
nisi forte solucō an tempus posset
aliquod iustus iheresse p'ndere. vt s
vsura. primo in pun.

Quid si aliquis vendat res pro
p'cio qd nunc currit. et addit pactū
q' si plus valebunt vsqz ad pasca
vult illud p' s. si vō minus valebūt
non vult minus. B. fm Hof. P'io
culdubio ē vsurarius iudicād' cū
i pacto claudicet. ar. l. d. sol. l. p'li.
Lon. A. l. A. Idem i sum. l. i. n. 7.
q. 21. Et b intelligendum qn rōne ter
mini apponetur tale pactum. al
h'z adesse iniquitas alia non in vsu
ra cū non assit mutuum vel eqpol
lens qd ad vsuram regitur. vsu
pra vsura. l. in principio.

Quid si vendā p'dium tali cōdi
tione q' usqz ad tot annos si reddā
p'cium rebabeam p'dium. B. s3
Ray. Sic nō ē mutuum. nisi nec vsu
ra. et emptoz facit fructus suos qz
vendidit ē. Et b intelligas nisi talis
p'ditio facta fuerit i fraudem vsura
rum qd pōt p'sumri modicum est
p'cium respectu valoris rei. et b
emp. et ven. ad nostram. Itē si su
i pacto q' restituat aliqd plus q' su
it p'cium. B. Idē dicit doc. p'no
tat An. de bu. i. c. in diocesi. et co.
B. et emptoz cōsuemū sit senerari
et de pigno. illo vs. Idem Hof.
et Ber. A. Idē i sum. eo. n. q. 15.
vbi idē d' fm eosdem et si veditio
fiat tali pacto q' quicunq' soluat p'ci
uz a veditore vel ei' herede reddā
tur p'edium. P'cedis et con. d'ns
An. de bu. i. d' c. c. conquectus et
eo. et Anno. i. d' c. c. ad nostram ad

dens q' p'p'etas p'ccij non facit s
sumere vsuram. nisi addatur alte
ri p'curare videlz q' veditoz possit
redimere.

Quid si quis emat fructus seu fe
getes puenturas h' anno de agro
semiato. B. p3 v'v. Non ē vsura ex
forma p'racus. Pōt nō fieri i fran
dem vsuratum. Pōt si verisimile est
q' fructus colligendi etiam p'pura
ro dubio q' possūt ipediti valebūt
tū p' q' id quod nūc dat. A. ma
xime si ē talis p'sona que contract'
huiusmodi soleat exercere et resti
tutio ē ei in foro p'nciali idicēda fm
eandem v'v. et in sum. eo. n. q. 16.
Et hoc debet intelligi qn iteruenit p
manura solutio. alias non esset vsu
ra cum non assit mutuum vel equi
pollens. sed alia fraus obligas ad
restitutionē. B. Si aut' pbabilit du
bitat vtrum plus vel minus debe
ant valere non ē vsura. Idē Hof.
et A. l. A. Idem i d' c. q. 16. B. Et
eodem modo dicendum si emat
fructus puenturos vsqz ad tres vt
quatuor vel plures annos. B. Idē
i sum. eo. n. q. 17. vbi etiam addit
fm Ray. q' vbi in foro iudiciali p
cedit per coniecturas. in p'nciali sta
tur partium assertioni. Et idem d' f
eo. n. q. 13. Quod intelligo esse ve
rū nisi ex alia coniectura oriat sed
datum. qz nunc oportet et oio con
tra scandalum sanisfacere. et d' ho
mi. ex l'ris primo de purga. cano.
per totum.

Quid si quis emat a cōvate vel
a collegio monasterio seu etiam a
p'vata persona certos annos red
ditus in vita emp'oris vel ad aliū
quodcunq' tēpus usufructū alicui'
p'p'essionis. B. fm v'v. Nō c'usu

ra ex forma d'ctus. Possit autem
esse illicitus ex pte venditoris. quia
assumunt materia d'ficti ad mō
tem eius aut ex pte emptoris. quia
sone nimis p'uo p'ccio emit pensa
tis circūstantijs de verisimilitudie
vite eius et quantitate p'cij. et valo
ris ipsius usufructus. Si vō qn emit
a p'vata persona dicatur. in vita
ipsius venditoris. esset tunc magis
clarū quātm ad hoc q' nulli' mors
desideret h' casu. A. Idē v'v. di
cit q' h' ille cōtractus nō sit vsurari
us ex forma. cuz nō huiusmodi red
ditus annu' p'sonalis sit siue bur
sialis nō aut p'dialis. credo h'z qdā
legiste dicant p'rarū q' illicitus ē
contractus. nū qz venditor facilliter
posset d'siderare morte emptoris.
nū qz nullum est emptoris pericu
lū. sicut est i fructibus agro. vt i
nearum. vt i sū. eo. n. q. 19. In his
nō videt faciēda differētia iter red
ditus iā p'stitutus et d'nuo p'stitue
dos. ut p3 p' Anno. et eo. in civitate
ubi ē idē notat d'ns Anno. de but.
formas h'ac questionem Aliquis
emit reddit' q' fundi i p'petuus
uel ad uatā sibi uel heredit'. dubi
tat an sit licitū. Et h'z inqt op'ntōes
sint. nō licitū sunt huiusmodi p'ra
ctus fm Anno. et 3o. en. siue emat
redditus domus siue p'sone. puta
rustica uel hui' alterius. siue ē et mag
actio p'ra aliū cōp'ens dato etia
q' forte minor p'cio vendat q' va
leat. et dicit hoc uerū siue reddit'
sit certus siue incertus. siue in pecu
nia. siue in alio. et siue emanat noia
p'stituta siue etiam p'stituenda. et h'z
aliquantū nūm' q' valeat emanat
nō iudicat p'racus illicitus. quia
p'rabētes p'it i modico sine dolo

in se decipere realiter. **C**onsuluit tñ
Jnn. xpi fidelibus q̄ ab huiusmo
di cōtractibus ablineat. s. q̄ de no
uo pp hoc constituit reddū vel ac
tionē emanat. Dicit tñ q̄ hoc ē pen
tino illicitū. q̄ si q̄ accepit centus a
tūto vel obligatiōe de cētū vt ipe
p̄stituit se debitorē reddū annua
lis maioris quāntitatis q̄ acceperat.
**Con. dñs Pe. de ancho. in. c. vsu
rari de vsur. li. 6. vbi et dicit. Que
ro si p̄stitū alicui pensionē certam
ad vitā p̄ certo p̄cio. an talis p̄cō
sit vsurari. Rñdet fm Eldradū.
Hosti. Jnn. Aicē. et Hoff. i. die
to. c. in ciuitate. q̄ non. qz h̄z oēs p̄
dictos talis cōtractus ē licitus. qz
tollit suspitio vsurari rōne incer
titudinis. Jdez et dicit tenere Jo.
an. Quod p̄tuo limitādū nisi veri
similiter sit emēs plus i futurū acce
piurus. ar. c. si. et. e. Jdē dicit. Po
ne q̄ debitor vsurari mutauit so
cio pecuniā eo pacto q̄ ipe solue
ret vsuras vsurario in sum z currē
tes an talis mutas sit vsurarius.
Et rñdet fm doct. q̄ non qd dicit
verū fm Jo. an. q̄ ex illa pecunia
intendebat satisfacere vsurario als
cessant rōnes doctoꝝ. Et ideo si rē
a socio cui mutauit. vsuras perci
pit ad restitutionē tenetur. **B.**
Quid de his qui emunt a pau
peribus bonos vel oues quas illi
forte n̄ habent z locant eis. **R. fm
v̄b. Si emptor scū vel credū q̄ v̄
duo: illa non habet z locat ei p̄
annua pensionē. vsura est. vel saltē
in fraudē vsure sit. A. i. p̄sumunt
fm eundem v̄b. z in sum. eo. ii. q.
33. z tales omnino tenentur ad resti
tutionem cū mercedem sine cā re
ceperint. s. ex eo quod non est. ff. d****

condi. sine cā per totū. **B.** Si v̄o
credū cū habet z iure fraude emū
non ē vsura. A. nec et peccatum q̄
diu durat bona fides fm eundem
z in dicta. q. 33. Et addit. Jdez cre
do de ementibus fructus terrari
a non habētibz. hec ille. Et licet i
p̄dicto casu desit aliqui p̄ctū nō in
deest obligatiō ad restitutionē ex q̄
pensionē accipiūt sine causa vt dic
tum est. nisi in q̄tum possū pbare
aliquē legitimū intereē non tñ tenet
vltia q̄ ut facimus locupletior q̄dam
sunt bone fidei. ff. de pen. heredi. l.
virum. **B.**
Quid de his qui nūc emunt cer
tos equos tradendos ep̄toꝝ ab ip
so venditore in certis mūdinis. **R.**
fm v̄b. Si emant minoz p̄cio q̄ e
stimentur eos ibi eē tunc valitur
vsura ē. Si at de valore verisimili
ter dubitet nō ē vsura. A. Jdē i. si.
eo. ii. q. 34. Et intelligitur hoc si in
terueniat p̄matura solutio al nō
esset vsura et. eo. namigāu h̄z possit
esse alia inequalitas ad restituētes
obligans. Sed quid si quis h̄ns pec
uniā volebat ire ad mūdinas ad
emendū merces ex quibus lucraf
tur z ego indigēs pecunia nūmo
illā recipio offerens me illā resti
tuere cū lucro speraui. nūqd con
tractus sit vsurarius. **R. Jnn. dicit
q̄ sic. sed hosti. h̄z q̄ tali mercatori
obligans sum ad interesse illi. lu
cri quod ex illa pecunia erat versi
militur facturus. dūmō n̄bū sit in
fraudē vsurari. z talis mercator
dicto mō non consueuerat pecuniā
az tradere ad vsurā. **Con. Ray. vt
z p̄. s. vsura. i. §. 25. Sed vt notat
dñs Pe. de ancho. in. c. vsurarius
et. eo. li. 6. Jo. an. tenet cū Jnno.****

dicens q̄ interesse h̄z solū locū p̄
morā debitoris z nō ante. Nam si
an possit qui mutuat cōuenire de
sperato lucro facile esset mutū si
gere qd vult cū sua pecunia alio p̄
fiscit vbi tñ lucrabit z illo requisi
tū semus exerceret. Jtas at signi
tis non ē via apienda et de diuor.
quatio. Et h̄ placet Jo. cal. h̄ ille.
P̄dī dicit q̄ vbi ex qualitate p̄sōa
rū cessat suspitio vsurari obineat
dicit Host. z Ray. qz interesse cō
pūari p̄t ex iusta cā non soluz p̄
morā sed et ante vt p̄. s. §. 5. in ad
dinone v̄. iū dicit. Item qd si q̄
mercatorē emeret merces tāto ca
rius quanto i loco destinato esset
verisimiliter venditurus. z sic offer
ret v̄z p̄ctū cū sperato lucro an
venditū: sit vsurarius. **R. fm Jnn.
q̄ non. dūmō p̄pūatis periculo z
labore nō accipiat vltia id qd i lo
co in quo erat venditurus verisimi
liter lucranurus fuisset. qz quo iure
p̄t vendere carius p̄pter dubiuz
ip̄is et. eo. c. si. eo dē modo p̄pter
dubii loci sūpto argumento d̄ tpe
ad locū. ff. si certū pe. l. vini. Et h̄
placet Ray. Sz vt notat dicit dñs
Pe. de ancho. vbi. s. host. §. quia
daret via signentis contra dictum
c. quanto. Jo. v̄o cal. tenet dictum
Jnn. cū p̄ctū statim soluit qz tūc
speratū lucrū alterius loci p̄t mō
percipere emptor sicut poterat cre
ditor. Sed si h̄ p̄textu solutio p̄cū
differat tunc dictū Jnn. h̄z quia d̄
facili posset fraus commū h̄ ille.
P̄dī dicit q̄ interesse ex equo non
p̄t percipere sed h̄n fm estimatiōem
dubij emēt. vt. s. vsura. l. §. 15. vbi
ex conditione p̄sonaz cesset sus
picio fraudis. **B.****

Quid de his q̄ emūt frumentuz
z vini z huiusmodi tpe quo colli
guntur vt postea vendant carius. rñ.
Hoc multipliciter p̄t fieri primo
quidē pp cōe bonū. sicut Joseph
emūt frumenta vt h̄ret. vñ p̄viderz
populis terre tpe famis. z h̄ meri
torū ē. 2. p̄pter p̄uifōz suā. z suo
rū sicut si aliquis nūc emat nūcēs
ne postea opozeat eū carius eme
re p̄to se z suis. z postea qz non in
dignū vendidit sicut cōter in foro
vendebatur. z hoc licitū est. 3. pp
p̄ctatē. ut. l. de lucro p̄uideat pau
peribus. z hoc iterū h̄z dūmō ita
moderate h̄z faciat q̄ cōitas per ca
ristiam non ledatur. 4. p̄pter exer
cēdā iustā cōmutatiōē per modū
mercationis. ut non intendat cari
stia inducere sed potius suā artem
sue negociatiōē exercere. qd po
tissime locū h̄z qñ hec est propria
negociatiō eius. ita q̄ p̄ sua opa re
cipit lucrū. ut dictum est. s. emptio
§. 4. 5. p̄pter auariciā. s. ut carius
vendat nulla alia necessitate ut nū
litate pensata aut ut caristiam idu
cat z congreget. ita q̄ hoies cogan
tur ab eo emere. z ipse possit ad li
bitum vendere. z isti tales enormi
ter peccant ut etiam dictum est. s.
emptio. §. 8. Hec breuiter sumpta
sunt de Ray. v̄b. Jnn. et Hosti.
Et addit Ray. q̄ tales p̄pter hoc
non sunt cogendi ad restituētiōes
certe persone sed pauperibus. Et
fm v̄b. hoc intelligit de honestate
z consilio. non aut de necessitate.
A. nisi ex facto eo: uz alij forent dā
nificati. qz tūc tenentur restituere dā
nificatiōis oīo. et. de iniur. ca. si. B.
Et intelligendū idem si quis emat
alia q̄ nūctalia. ut aurū ucl argē
B. 3

tum et huiusmodi. ut de talibus ca-
 rissimam inducat et ipse lucratur. Et
 de hac materia habet. s. §. 4. **A.**
 Idem quod in hoc. §. notat in su. eo.
 u. q. 40. **P**redictus et co. doc. cao.
 ut notat dñs **P**e. de ancho. in. c. i.
 et. eo. li. 6. **B.**
Pone. quidam habet recipere cen-
 tum ab aliquo i. certo termino venit
 ternus emens ipsa iura contra debi-
 torem pro precio non agitur que nunc
 soluit. nunquam emptor comitit vsu
 ram. **R.** Si iste emit tantum minus
 quantum vere est interesse sui. aut
 quantum vere est estimandū sine timē-
 dū. ille debitor soluat. aut quate-
 nus est futurus labor: rehabēdi non
 est vsura. Si vero aliter valeat diminue-
 re precium solus propter hoc quod nunc
 soluit. sed i futuro plus rehabebit.
 est manifeste vsura. **A.** q. propter
 manurā solutionem minoru emit quod
 verisimiliter res fuerit valitura et
 eo. c. si. Et sic lūmāda sunt quod dca
 sunt. s. §. 5. de emptione nominū.
B. Et nota quod talis emptio iurium
 pferum quod de hoc inuneret linguā
 si fiat pro minoru precio non valet nec
 iste emptor poterit plus petere ab
 ipso debito re quod in veritate solue-
 rit et si residui fuerit et donati. **L.**
 mandan. l. p. diuersas. 7. l. ab Ana-
 stasio. q. 2. pro bono cōstitutiū est ne
 lingua emerent vel mouerent. **A.**
 Sed si cessio iurū fiat ex vera et i-
 tegra donatione valet in totū. alii
 valet nisi pro parte dan. scij. Et hoc ve-
 rū quo ad petitionē faciendā a debi-
 toribus ad obtinetur linguas que pos-
 sent per huiusmodi emptiones de-
 curre. ut in iuribus allegatis. **S.**
 quo ad emptorē et venditorē talis
 tractus bñ vs. cū noia debitoz pol-

sent emi et precio minoru **Q** sint ip-
 sa debita seruata in equalitate. ut de-
 cit dñs **A**nto. de bu. in. c. in ciuitate
 et. c. ut vsus. §. si ad iudicōne. **B.**
Item pone. quedā cōtias indiget
 pecunia et imponit ciuibus prela-
 tiam. s. mutuo pmitens et obligas
 pstantibus certa pignora et certus
 lucrū nunquam prestantes comitunt
 vsurā. **R.** Ex quo coacte faciunt. et
 propter hoc forte multa incommo-
 ditatē incurrunt ita quod ab hoc libentē
 cessarent si possent. non est vsura.
 Sed iuxta hoc est alia dubitatio. ut
 deis quod si postquam cuius primus p-
 lit inueniat secundus et emat iura a p-
 mo pro minoru precio eo quod nunc sol-
 uit ei nunquid iste secundus pmitit
 vsurā. **R.** ut i precedēt. §. d. **A.** **L**er-
 te iste contractus manifeste appar-
 ysurariū cū quicquid accedat solum
 i mutuo sit vsura nisi affuerit verum
 et certū interesse. quod potest estimari et
 ex dubio enentū s. additiones p-
 uarū. ut. s. vsura. l. §. 15. **H**ō autem pot-
 poni interesse certū pro incerto. ut
 ibi p. et notat dñs **A**nto. in. c. salu-
 buter et. eo. **N**ec excusat a peccō ibi
 casu coacno vel alia necessitate et.
 eo. sup. eo. quod me. ca. c. sacris. Et si
 pncipalis est illicitus similis et ac-
 cessorius et de reg. iur. accessorius
 li. 6. Sed si cōtias non accipit mu-
 tuo. sed ita ut reddat acceptū h. p
 illo annuati aliqd tribuat sicut fit
 impreshis venenariū. et in mōb
 florēte et in locis Janue. **A**lius est
 casus sup quo theologi et doctores
 diuersa dixerūt. Sed saluo melio-
 ri iudicio contractus vsu licitus. cū
 hoc casu non sit mutui. sed potius
 venditio reddituū ciuitatū quod fieri
 potest ut teigi. s. §. 5. et notat doc. et

in ciuitate. ubi et dñs **A**nto. addit.
 Et p dicitur faciunt ad illud quod ve-
 negis sepissime reuocantur in dubi-
 um. **I**bi. n. q. hactenus comulerunt
 pecunias in cōt describunt singi-
 larim deinde cōsideratis quoli-
 bet anno p cētenario quibus quibus
 quibus minus. sed capitale nūquid resti-
 tuit et vocal impreshis. Et ille quod h. z
 in. cōuare dicitur mille vel tria milia
 vendit alijs ius suū et emolumētū
 quod quod pcepit. querit an ille tractus
 sit licitus. Et ridet. **E**x p dicitur p. z
 quod sic quod recipit redditū in pecunia
 iā cōstitutū. **I**tem idem redditus cre-
 sci et decresci. et posset cōuare i to-
 tū abolere si vellet et nihil responde-
 re. **I**tem non est qui maior redditus quod
 esset vnus possessionis immobilis.
 et sic ut quod licitus sit contractus ta-
 lis p dicitur iura et rōnes. hec ille.
Idem et dicit dñs **P**e. de ancho.
 in. c. vsurariū de vsur. li. 6. **E**t sub-
 dit. **R**epertio in inter pilia Federi
 et pilio. 192. quendā theologiū dis-
 putasse latissime questionē istam et
 conclusiue tenuisse quod quo ad temp-
 tues coacte mutantes cōuati non
 sit vsura censenda siquidem pro illa
 sone coacte mutata aliquid reci-
 pient. **A**l. ipis autem emere talem red-
 ditū annuū vsurā est. **L**uuis rōnes et
 motua non refero. quod iudicio meo
 de iure efficaciter non concludunt
 nec tollūt rōnes. et illa que pro doc-
 tores superius sunt dicta. hec illa.
Predicta et potest intelligi va nisi ci-
 uitas construat p dicitur nonos red-
 ditus forte si antiqui in similibus
 alijs sunt p sūpti quod non liceret quod
 huiusmodi emi non potest ita ut qui
 eos vendit ad illos obliget. ut notat
 in dicto. c. in ciuitate per doc. et no

tar dñs **P**e. i p fatio. c. vsur. 27. ubi quod
 rit an sit licita emptio reddituū alic-
 castri i sūdi ad certū ipse licertū pu-
 ta p se et suis heredibus. **E**t ridet fm
Io. an. **I**n. et ho. i. dco. c. i ciuitate
 quod sic nec capit iurā quod tal redditus
 erat iā pstructus an pntū pua celsus
 tributū p sio et sūlia. **S**ec. si tpe pcr
 nascat siue pntual. **E**t idē die in ep
 tōe nois siue actōis ut actō iā nata
 ad mille possit emi pro minoru precio.
Patet ergo pro p dicitur ipstius noui
 redditū cōstitutū si possit al' eēnt ille-
 cita. et sūit foret illicita et ff nouis et
 atigo si ex ipis dānificaret repu-
 blica quod equipat pupilio. **L**. de iure
 repub. l. republica li. xi. **A**n eius
 admistratores si pnt eā dānificare
 nec facti eo p dānū republice uz.
 ff. de decr. decuri. l. abutosa. et. **L**.
 de transac. l. preses. **E**t in his casti-
 bus potest intelligi dictum tenenti
 um huiusmodi impreshis non fo-
 re licita.

Circa p dicitur pro quo quod si ali-
 quis non vult emere p dicitur s. redditū ex
 alteri p dicitur pro quo quod p dicitur dñs p sūmū
 nouū redditū sone locādo alicui p
 petua locatōe ad certū affictū pecu-
 nia licet alijs p sūmū quē uedūt p
 dicto an pcr sit licit. **R.** **Q**uidā di-
 cūt quod sic. quod hic est pura emptio tuen-
 ditio. et sic potest fieri sicut supra dic-
 tū est de emptioe redditus iā consti-
 tuti. **S**ed alij p. quod si potest fieri fra-
 us in redditū iā cōstitutio sicut i
 eo qui cōstitutū de nouo. **A**nō dī
 cunt quod ex huiusmodi contracta
 non potest percipi ultra quam da-
 tum sit **I**nnocentius in capi. in
 ciuitate extra eodem non appro-
 bat nec reprobat. sed ait **L**erie be-

ne p̄sultēdū ē oībus fidelib⁹ q̄ ad
huūsmōi p̄cnibus abstineat. s. qd̄
de nouo pp̄ hoc p̄stitū reddūz
p̄ factioē n̄ emat. Et subdū. Illū
at̄ penitū v̄ illūcū q̄ ip̄e idē qd̄
emp̄oyise p̄stuarē reddūz t̄ actō
nē qua se obliget ad plus dādū in
pecunia v̄l sp̄e q̄ acceptū. Aduer
tēdū qd̄ Inno. vocat hic emp̄tozē
illū q̄ i secūdo cōtractu resolutio
p̄m̄i ex pacto de redimēdo emit
q̄ i p̄mo fuit v̄dūtor. v̄ p̄s p̄ d̄m̄
En. de bu. ibidē de q̄. s. s. i addi
tōe. Nā appellatōibus emp̄tionū
v̄dūtionū. locatōnū t̄ p̄ductionū
p̄m̄ificue vitantur. ff. d̄ ac. emp̄. l.
uiceres. t̄. l. se.

11 **¶** Secūdo q̄ro. qd̄ figs emit p̄e
dū cū pacto d̄ redimēdo vsq̄ ad
certū ip̄s v̄l q̄ncūq̄ p̄cū reddat. t̄
iterū emp̄toz ip̄m̄ locat v̄dūtorū p̄
certo affictu. an sit licitū. **¶** P̄na
factū p̄tractus licitus v̄l. Nā licitū
ē v̄dēre ac ēt cinere cū pacto d̄ re
dimēdo ad certū tēpus v̄l q̄ncūq̄
L. de pac. iter emp̄. t̄ v̄ l. 2. Sed
p̄rū ē qd̄ sub illo cōtractu p̄t̄ fa
cūter palliari vsura. t̄ iō ex circū
stātijs p̄t̄ p̄sumi in fraudē vsura
rū factus. p̄ h̄ in loco vbi agitur p̄
fuit huiusmōi fraus in tali con
tractu fieri. Nā p̄sumū actū quod
ē p̄metū. ff. d̄ edic. l. q̄ si uolū
s. q̄ affidua t̄ de aqua plu. ar. l. si
p̄m̄is. s. si recte. qd̄ cū sit in lo
co non sit cōfictū. t̄ ip̄e cōtrabēs
est vsurarius. q̄ p̄sumū id agere
qd̄ p̄fuit facere. ff. de pig. ac. l. v̄l
p̄m̄ner̄oz. t̄ cf. de re. iur. f. emel.
l. 6. Et i simili nōt Inno. s. i pena
opposita ab vsurario. in. c. iud. ex
tra de pe. Et idem alijs doctores.
v̄ p̄s. s. vsura. l. s. in adduone

bus. tertio si modicū fuit. precium
emp̄tionis. v̄l factū fuit pactū de
redimēdo. p̄ maiorū p̄cio. vi. s. s. 4.
3. cū additionibus. 4. si ex pacto
cōmodū vel incōmodū rei v̄dēre
exceptio consueto affictū p̄tineat
ad venditorē eiusdē rei cōductorē
Nā huūsmōi est cōtra naturā em
p̄tionis. cum re emp̄ta statim com
modū vel incōmodū ad ip̄m̄ d̄be
at p̄tinere emp̄tozē. ff. de p̄. t̄ com
mo. rei ven. l. illud. Et sic p̄t̄ p̄sta
mi in fraudem sc̄m̄. p̄fertū si ip̄e cō
ductor t̄ venditor nō possit se q̄n
voluerit ab obligatione huiusmōi
affictus liberare. cum i effectū ta
lis contractus sit quedam emp̄tio
reddūz de nouo cōstitutū. ad quē
ip̄femet cōstitutū t̄ v̄dēns obli
gat. quod est penitus illicitū. v̄ p̄s
p̄ Inno. ex eo. in ciuitate. t̄ in. s. p̄
cedēt. cū potius auēdi debeat re
rum effectus q̄ verborū variatō si
ue circūstus. cf. de ele. nō rest. c. re
latum. t̄. L. man. l. ab Anastasio.
t̄ in. c. cū qd̄ de re. iur. l. 6. marie
cū nō sit fraudibus cedēdū sed ob
uiandū. de dinoz. q̄m̄o. Item si
nulla adē vsurariū fraus. cum tale
pactū q̄ venditor tenet recondu
cere cōtineat i equalitate si emp̄tio
facta est p̄cio equalitē ip̄i rei cū
t̄ nem̄ habeat p̄ p̄cio. t̄ insup̄ h̄c
obligationē que iudicat pars p̄p̄
v̄tra p̄ctū p̄stitū. ff. de p̄. ar. l. em.
l. fundi p̄t̄. Et ideo emp̄toz in
hoc grauat venditorē v̄tra licitū
emēdo minorū p̄cio dicta obli
gatione computata. t̄ sic ad restr
uionem tenet. vi. s. emp̄tio. s. 2.
Item potest p̄ctū fraus vsuraz
si quis propria p̄dia vendat ad
huūsmōi cōtractū faciendos.

quia non est verisimile q̄ intendat
cinere alēa q̄ p̄p̄ia n̄ iuniora v̄
dū. cū bec sint cōtraria t̄ nēo p̄su
mal velle ex icōtinēt p̄traria age
re. l. nō ad ea. ff. de con. t̄ demon.
¶ Tertio q̄ro qd̄ figs v̄dat pecu
niā. puta aurū. p̄ maiorū p̄cio quā
fictiois cursus. **¶** q̄ si v̄dēs n̄ p̄
p̄dēre aliq̄d licitū iteresse puta la
bour t̄ sumptū huūsmōi negocia
tōis vel iminens damnuū seu cessa
tionem iusti lucrī fm̄ estimatōnē
dubij cētus illicitē agit. cū h̄ v̄da
nr̄ qd̄dā equalēs mutuo vsurario
s. ex simplici datōe pecunie p̄ ali
qd̄ accipe. Et si nō est vsura saltez
oīo ē lucrū illicitū cū v̄dat rē ma
iori p̄cio quā valeat ad f̄stutōz
obligat h̄ emp̄toz res fuerit necia
seu lucrosa. vi. s. emp̄tio. s. 2. Et
ex hoc p̄t̄ discerni qualiter cābia
posseū illicitē fieri. s. ap̄ t̄ magi
licitē sūt q̄n cāp̄oz p̄cio dat ali
quā pecunie quantitatē vt aliā ma
loris p̄p̄ recipiat sine iteresse. d̄ q̄
d̄m̄ ē q̄ hoc casu apte ē mutuo
vsurarium cū minus dederit t̄ p̄
velū accipe h̄ ad palliandū inter
ponat locus vel aliq̄ ficus cōtrac
tus. un. s. usura. l. s. 2. Et sic dupli
ci cā sunt. videlicet qz aut cāp̄oz
recipit maiorem summā t̄ reddidit
minorē de quo d̄m̄ ē i principio
s. aut p̄ dat minorē t̄ postea reci
pit maiorē. de quo nūc tractum est
Et ad istos duos modos genera
les omnia particularia cambia re
ducī p̄t̄. t̄ discerni utrū sit licita
Nā illicitū v̄l q̄qd̄ p̄ cābio acci
piunt plura id quod dat exceptio p̄
dicto legitimo uerē esse. **¶**

Sura iij. de vsu
rarijs

manifestis. Quis dicatur manife
stus. **¶** fm̄ Dost. Alio modo di
citur manifestus per euidētiam
facti. puta quia mentiam tenet pa
ratam ad vsuras. ar. ex de coha.
cle. t̄ muli. ma. t̄. c. si. Alio modo
si sit de hoc iure confessus vel p̄
uictus. Sed sola fama non suffi
cit vt manifestus dicatur. **¶** s. quo
ad penas positas contra manife
stos vsurarios. extra eo. quia i oī
bus t̄ extra eo. **¶** s. s. 6. **¶** s. n̄
vsurarius dicitur manifestus post pu
blicationem. Et ad publicationes
faciendam sufficit quod vocatus
constitatur uel negans per testes
conuincatur. extra de coha. cle. t̄
mu. c. si. t̄. c. n̄a. Sufficiunt etiam
certa argumenta cum fama. puta
quia apparent aliqua instrumen
ta facta in contractu pignoratitōis
seu uenditionis. in quibus dicitur
quod fructus non debent compu
tari nisi in solem. **¶** s. eo. cum i dio
cest. Et q̄m̄ nullus appareat acu
sator super hoc. tamen p̄cedet
episcopus ex officio suo qui p̄t̄
compellere vsurarios ad restitutō
nem faciendā fm̄ eum. **¶** Dost. t̄ in
sū. li. 2. ti. 6. q. 48. Et etiā domin⁹
Auo. d̄ bu. dicit in. c. quia i omni
bus. extra eo. qd̄ manifestū usura
rū dicitur notorij. ul̄ cōtra quos
est fama cum aliquibus iudicijs.
t̄ postea sunt publican p̄ d̄m̄. c.
cū i diocesi. Et ibi et uidet hoc sen
tēre glo. s. manifestus. p̄p̄rie dicit
quod certū est t̄ p̄bari p̄t̄ etiā si
non sit notorij sed interdū ponit
p̄ notorio. 2. q. 1. manifesta. Et ibi
de hoc glo. magistra. **¶**

¶ Que pens publicorū usurario
rū. **¶** fm̄ Ray. s̄po iure sunt ex

coicari. nō dico simplicitē s; quāti
ad tria. videlz q; nō debēt recipi ad
coionē altaris nec debēt recipi eo
rū oblatiōes. nec debēt recipi ad
ecclesiasticā sepulturā si in h; pec
cato desierint. ex eo. q; in oibus

¶ Quid si sacerdos recipiat obla
tionē manifesti vsurarij. **R.** Redde
re p;pellit. ex eo. q; i oibus. Et fm
hosti dari d; eo. q; i oibus. Et fm
dēnā restimat illi a quo vsura ex
torā ē si inuenit. alioq; paupibus.
ar. 10. q. 3. p;sumit. **A.** Paz facit h;
c. s; d; h; laius dēn ē. s. restitutio.
i. s. i. **B.** Et d; sacerdos manere
suspēsus ab executiōe officij do
nec satisfaciatur arbitrio epi. Eādē
penā incurrit q; eos tradit ecclesiasti
ce sepulturā. i. dēo. c. q; i oib; . sed
hodie sepelietes sūt excoicari ipso
scō. vt i. de. eos. ex de sepulturis .

¶ Que pēa pcedētū domos vsu
rarijs alienigenis. **R.** Nec collegi
um nec alia vniuersitas aut singu
laris psona d; pmittere q; vsura
rij alienigene. s. si oriūdi d; terris
ipoz publice vsurā exercētes vel
exercere volētes habeat domos.
p;cias seu alii habitēt i terris suis
s; oēs infra tres mēses expellendū
sūt d; ipis terris. Itē nēo d; eis lo
care v; alio titulo pcedere aliquā
domū ad semis exercēdū al si sūt
p;iarce archiepi v; epi incurrit
ipso scō suspēsiōe. Si at sūt nuno
res clerici singularis incurrit excoi
cationē. Si ē collegiū vel vniuer
sitas incurrit iterdictiō. Et si talem
sitas p mēsem sustinuerit. **A. s. a.**
idurato. vt in. c. l. de quo. j. **B.** ex
nic terre ipoz sūt iterdicte. q; diu
ibi vsurarij morat. Si d; sūt laici
debēt p ordinarios ecclesiasticā cē

sura p;pellit. ex eo. c. l. li. 6. **A.** Et nō
nō d;ns **P.** d. ancho. q; h; ielli
git d; vniuersitate seu collegio tā ec
clesiastico q; seculari s; v; v; . **R.** Ar
chi. s; alig ielligat solū d; ecclesiasti
co. Et addit. Nō ob. q; fm sūt in
tellectu tor; orbis eēt iterdicte. qe
ē sciendū ita esse vbi ista auctant.
Et s; istud sit rigorosū. nō mun; du
rū ē q; epi r; p;lati r; minores cleri
ci sint suspēsi r; excoicari. vt dicit
tex. **S; p** ista inq; remediū ē q; p
lati hāc p;stunone frequēt fac
iant publicari. sicut eis p;cipit. i. c.
l. de loca. r; accu. sicut olim. Et q;
nec illa nec alia eis incibētia pagu
pōt eis ob;cti id q; nōt de re. ec
cle. nō alie. c. si. i. bis v; h; . videlz.
Epi nūti sciunt iure suo male vti.
Lū sint comūti nō audēt comibus
v; h;ec ille. Itē pēa hui; capli ob
tinet p;tra oēs vsurarios tā iudcos
q; xp;ianos. cū scilicet loquat. sic
r; cle. ex gran. ex eo. r; p; h; dū q;
iudeos. vt p; ibi p; gl. sup; v; cētura
Ibi ē itē tenere d; Pan; d; clea
zarijs. r; d;ns Dominicus de scō
Bemiano. i. c. vsuraz. ex co. l. i.
6. r; d;ns Laure. de floz. i. suo tra
ctam de vsuris. q. 146. r; Bal. i. q;
dam p; h; dū q; d; icipi. Int iudeos
vbi d; q; clerico lo cās iudeo dōmū
ad publice fenerādū ipso scō ex
coicatus p; dēn. c. i. Et subdit q; d;
cū q; locare iudeo ad fenerādū
si sciebat qd; talis p;seuerat publi
ce fenerari. Nā ex q; litate p;one p;
sumit qd; ad h; fecerit. vt. **L.** fam.
hercis. l. si filius. r. ff. de pigno.
act. l. vel vniuerfor; . Et p;sumit ani
mus ex effectu. **L.** de iniur. l. si
fi p;ntij. Immo si locator a p;ci
pio hoc nesciuit statū qd; sciuit ut

dēn publice fenerari. d; eū de do
mo expelleret alias ad hoc cōsen
sire videtur. g; distin. error. cum
similibus. h;ec ille. **B.**
¶ Quomodo vsurarij manifesti
possunt recipi ad cōfessioem vel
ad sepulturam. **R.** Nō sufficit qd;
in vltima voluntate mandēt de vsu
ris satisfieri. sed op; qd; vel d; ipis
sūt satisfaciū. put eorum facultates
patunt. vel saltem qd; illis quibus
facienda est restitutio si p;esto sunt
aut alijs qui illis possunt acgrere
vel illis absētib; ordinario loci
vel vices eius gerenti. aut rectori
pochie ipius vsurarij. coram ali
quibus s;de dignis idonee de re
stitutione sit cautum siue p;sum.
ita. l. qd; si quātitas sit manifesta si
la exprimat alioquin est moderā
da arbitrio recipientis eā. Itē itē
si sciēter moderetur minore tene
tur ad restitutionē residui. Null;
interesse debet testamentis mani
festo; vsurario; vel eos ad cōfes
sionem admittere vel ipso; absol
uere nisi fecerint satisfactiōē. vt d;
cum ē. Testamenta quoq; eorum
ipso iure sunt irrita. **A.** nisi p;dicta
fecerint. vt in. c. qd; sequit. **B.** ex
eo. c. quāq; . li. 6. **A.** Et ibi additur
vniuersitates autem religio; r; alios
qui manifestos vsurarios contra
p;sentis sanctionis formā ad ec
clesiasticas auct; fuerint admittere
sepulturam pene in laterāti cō
cilio contra vsurarios promulga
te statim subiacere. **B.**

Sura v. s. de ser
uētib;
pcuratoribus. fautoribus
familia vsurario; . Querit cr

go qd; de seruientibus vsurario;
qui nihil habent p;ter vsuras. **R.**
fm v; . Credo q; possunt licite ac
cipere ab vsurarijs mercedem suā
si seruunt vniuer in licita r; dōe
stis aut necessarijs. Nam vsuras
quam cōsequunt vsurarij ex ope
re seruientium p;sentia cum nre
cedere quam dant seruientibus illis
nec possunt dici paupiores. p;pter
mercedem datam. cum loco mer
cedis habuerint cōmodo du; opaz.
Si autem seruerint in illicitis nō
credo q; debeant recipere merce
dē de huiusmōi. Itē d; cuborib;
r; alijs eozū mercenarijs. **A.** De h;
plenius est dictū supra restitutio
i. s. 13. in additiōe. **B.**
¶ Quid de eo qui consuluit alic
ui vt feneretur. vel q; mutuat gra
tis feneratori vt feneret. ve q; con
trahū societate; cum aliquo ad se
nus exercendum. vel qui mutuat
vsurario vt feneret r; iste p;ncipet
lucrā. nunquid omnes tales tene
tur in solidum. **R.** fm v; . Quidā
dicunt q; qui inducunt illos ad fe
nerandum qui al non erant fene
ratur. tenentur in solidū. Si v;
al essent feneratur non tenet nisi
quāti ad eos peruenit. Et subdit.
Ego credo sine p;iudicio qd; in
neur; d; cau taliter inducentes teneā
tur nisi quāti ad eos peruenit. Et
quāti ad hoc conditio eoz; est me
lioz; quā eoz; p; p;stano fauoz; in
rapina vel in furto. q; ipi tenentur
ē si nihil puenit ad eos. r; hoc iō
q; rapina vel furto sit simpliciter
voluntate d;ni. s; vsura peruenit ad
uenio iura dare actionē debentur
p; huiusmōi inductor; seu fauto;

res ad repetendū ab eis illas vsas
qs ipi debitorz solueit alius iduc
us. sicut dant actōez p̄ illos quoꝝ
ope vel p̄silio fuit furta vel rapine
lz nihil ad eos pueniat. **A.** Idē in
sū. li. 2. n. 7. q. 61. **B.** P̄ua autē opi
nio maior ē salte qm̄ p̄cipales nō
essent soluēdo. **D.** Es et tales idubi
tantur sunt p̄cipales culpe. **A.** Non
v̄i p̄pterea tenet ad restituēdz p̄i
cipalē vel in solidū nisi īp̄tum fue
rint cā dāni. ita q̄ sine eis datus n̄
fuisse. **vi. s. restō. 3. §. 1.** Dānū autē
datur n̄ i mutuo pecūiā s̄ in vsura
rū exactōe. iō p̄cipans i solo mu
tuo tenet ad solū pctz et n̄ ad resti
tuēdz. nisi ex vsura accepti. **P.** ar
ticipans v̄o i exactōe vt i iueniēdo
causas factōes vel alias bene tenet
ad restituēdem. **E.** i hoc casū intel
ligatur secunda opinio. **B.**

Quid de eo qui accipit vsuras
noie alieno vt tutor curator vel p̄
curator. **R.** fm̄ Ray. Sicut p̄hibet
aliquis accipere vsuras noie suo. ita et
alieno. **di. 46.** sicut n̄ suo. **E.** si ac
cepit aliēno noie tenet ad restituēdo
nē si ille cur̄ noie accepit n̄ ē sol
uēdo vel n̄ vult restituere. **N.** ad faci
entes et p̄sentētes pari pena puni
unt. **2. q. 1. v. otuz in fi.** **S.** fm̄ q̄ ad
dij host. **A.** g et in supradictis con
cordat cū Ray. **eo. n̄i sum. q. 63.**
B. Ille i cuius vtilitatē versum ē
p̄rio et p̄cipaliter tenet alius i sub
dij. **ff. d. eo p̄ que fac. erit. l. ex hoc
edicto.** **E.** hec idubitatē v̄a sunt d̄
tutore curatore et p̄curatore. **eo. q̄
p̄stanti aucto. n̄at. talib.** **S.** cūs de
eo q̄ nudū p̄bet miserū. vt dicit i
§. se. **Idē scū dū q̄ si ille soluit cui
noie accepte sunt vsurē ceteri libe
ratur.** **A.** **E.** p̄cepit illis q̄ ex vsurū

aliquid habuerit. **vi. s. restō. 3. §. 3.** **E.**
idē q̄ in b. §. notat in. d. q. 61. **B.**
Quid de illis sanuū q̄ d̄ mada
to d̄noꝝ dant pecūiā ad vsurā d̄bi
toribus et suscipiunt postea ab eis.
R. **ff. v̄b.** Si nihil ad eos puenit n̄
credo q̄ teneatur p̄sctuz si illi d̄nt
al et p̄ seipos exercēt vsuras. vel p̄
alios exercerēt si n̄ p̄ istos. **A.** **Idē
i sum. eo. n̄. q. 63.** **E.** d̄ intelligēdū est
nisi isti sanuū cooptent ad exactio
nē. **N.** ad tunc tenent ad restituēdem
p̄t dicitū ē in. §. p̄cedenti. **pp. eadē
rōz. s. d̄nificatiois. et d̄ in. c. l. B.**
Quid de eo q̄ gerendo negoci
um alienū sine illi madao senera
tur ad op̄ ei. **R.** fm̄ v̄b. Tenet ad
restituēdū vsuras lz ad eū ubi p̄
uenerit. **S.** i. n. actor et minister p̄
tractus vsurarij. **A.** **Idem in sum.
eo. n̄. q. 64.** **vbi notat qd̄ dicitur in
§. se. Et vtrunqz intellige fm̄ disti
ctionem de qua. s. in. §. 2. B.**

Quid de illo qui cū vellē mut
are gratis iduxit me vt darem sub
vsurio. **R.** fm̄ v̄b. Tenetur sicut i
ille qui in p̄cedenti. §. dicitur ē. q̄ i
debite impediuit vtilitatē p̄ximi et
ei dānus adduxit.

Quid de notarijs qui sup vsurū
sciēter p̄ficiūt ista. **R.** fm̄ hostien.
P. eriori st. qz qm̄ creant solē iura
re q̄ talia n̄ faciūt. sic et p̄ p̄ns sūt
fames. nec d̄cetero p̄nt testificari.
nec ista p̄ficere. **et d̄ in. l. et ex qua
dā. §. 1. ad fi. A.** **Idē i sū. e. n̄. q. 45.**
B. Si in ob hoc recipiūt pecūiā
n̄ tenet restituere. qz recipiūt eā p̄
ope suo. **S.** i. n̄ illicito. de quo vide
s. restō. l. §. pe. **A.** **E.** tibi d̄ hoc lau
us i addt. **A.** tibi et p̄t p̄ter q̄ tenet
notarij ad restituēdū qm̄ recipiūt
qd̄ accipiēte mutua cū ille n̄ turp̄

ter dederit. et s̄nt qm̄ ex eoꝝ cautel
sen istructis secuta foret exactio q̄
al n̄ fuisse secuta. **vi. s. restō. 3. §. 1.**
E. id foret i restū pp̄ eadē rōz. **B.**
Quid de planis q̄ subscribūt et
figillat cedulas vsurarias. **R.** fm̄
host. Si planus n̄ legit tenet v̄l et
si legit et vsura n̄ apparebat. qz for
te ibi posita ē maior quāttas q̄ su
numaria. et ipse plar̄ n̄ diligēter cō
siderat. satue facit s̄z in s̄z v̄tate n̄
p̄sentit. Si v̄o legū et v̄tate p̄cepit
p̄nceps ē peccati et n̄ cōmodi v̄tū
ray. **N.** ad subscriptio i multis appo
batoꝝ inducit. **et d̄ sen. et re iudi.
cū inter vos. Idē host. A.** **Idē et
v̄i. eo. n̄. q. 46.** **E.** h̄ cāu idē v̄t di
cēdū de illis planis quo ad restitu
tōez qd̄ et d̄ notarijs i p̄cedenti. §.
dicitū ē pp̄ eadē rōz. **B.**

Quid de vxore et familia vsura
rij. **R.** **Dic vt. s. f̄tō. §. 2. A.** **E.** **De
lus de h. s. restō. l. §. 13. i addt. B.**

Sura vj. s. de re stutōe

vsuraz. et p̄rio q̄rit. **S.** v̄tuz
si n̄ fuerit iūctio creditoris aliquid re
cipe s̄z postea debitor aliquid dat. te
net creditor ad restituēdz. **R.** **scd̄z
v̄b.** Si p̄babilis credit q̄ ex dilec
tione sola gratis ei dederit n̄ tenet.
Si v̄o credit vel p̄babilis estiar q̄
pp̄ mutū acceptū vel v̄terius re
tinēdū dederit tenet. **A.** s. i q̄ntū est
facius locupletior d̄ p̄suptis bona
fide. **ff. d̄ pen. here. l. v̄tuz.** In bona
aut fide nō ē credit vel p̄babilis
dubitat q̄ n̄ pp̄ merā dilectōez. s̄z
pp̄ p̄dicias cās ei dederit. **scd̄z eū.
v̄b. et i sū. l. 2. n. 7. q. 8. B.**

Pōc q̄ d̄bitor n̄ gratis vsuras
soluit postea ad māus h̄ mōi d̄bi
toris uenēt aliq̄ d̄ bonis credito

ris. nūqd̄ p̄t d̄ eis satisfacere sibi
p̄ usura q̄ ei soluit. **A.** **v̄b.** tenet q̄
sic. ut in d̄icia. q. 8. **B.** De hoc cāu
dic ut. s. bellum. l. §. 4. **A.** **Comu
ta addūone. B.**

Quid si creditor gratis quidez
munasse. s̄z in inducit ad mutua
dum. qz lz spem recipie ultra for
tem. nō ex dilectōe s̄z pp̄ munum.
nūqd̄ tenet. **R.** **scd̄z v̄b.** sic qz sota
spes facit usurariū. ut dicitū ē. s. usu
ra. l. §. 2. et 3. **A.** **Dic clar̄ q̄ si spes
p̄modi fuit p̄cipalē cā mutui usura
p̄munt. Sec̄ si secūdaria. ut. s.
usura. l. §. 1. et ibi latius in addūōe
Et lz usurariū mētalis teneatur ad
restituēdem. **et eo. p̄solut. nō t̄n̄ sic
tenet symoniac̄ solū mētalis. et d̄
symo. c. fi. Et rō. qz i symonia est
turpitudine utriusqz p̄tis. et ex solo
iure humano pecunia symoniac̄
accepta restituenda ē non illi q̄tur
p̄ter dedit sed ecclie. An nec v̄eli
seus ḡezi p̄cepit restituere pecūiā
quā accepit a Naama. Et iō papa
i h̄ casu p̄t statere qd̄ uult. **P.** of
set et disp̄sare q̄ n̄ soluz i mentali
symonia s̄z et in ex̄p̄ssa p̄ pactū pos
set retineri qd̄ est symoniac̄ acq̄
situm. **S.** i usura n̄ ē turpitudine v̄a
tis. et iō iure diuino et naturali equi
tate faciēda ē restituio. **N.** ec̄ et p̄
set i hoc cāu papa dispensare **scd̄z
v̄b.** ut i sum. **eo. n̄. q. 9.** **E.** qd̄ dicitū
ē in usura obtinet pp̄ eandē rōem
et in acq̄sito p̄ symoniā qm̄ solum
ex p̄te recipiēti adest turpitudine.
et de symo. c. dilectōez p̄rio. B.****

Qualiter usurarius p̄pellitur re
stutere. **R.** **scd̄z Ray.** Si c̄ public̄
p̄pellitur p̄ diuersas penas iuris
quas h̄s. s. usura. 4. p̄ totuz. **F.** **ez
ois usurarius p̄t cogi ad restituē**

dum per excōicationem. et. e. qui non solum. Item 3. mō appellatur qz si usurarius repetat ab aliquo vsuras repellitur per exceptionez donec et ipse restituerit vsuras vel fecerit posse suum. extra. eo. qz frustra. Et eisdem modis appellatur heredes. extra. e. ma. r. c. michael. B. Et ibi pz qz hoc obinet etiam quo ad dispositionez dicti. c. quia frustra. s. vi repellatur a restitutione vsuraz vt dicum ē. pp vsuras extortas ab eo cum a heres. B. Concludit Hostien. et Hostie. A. Idem in sum. eo. tit. q. 47. Et ibi additur fm eisdem. qz hec cō pulso fiet omni appellacione remota. Sed forte hoc potest intelligi qd ad notorios vsurarios cuz i notorius non requiritur ordo iuris. r. q. i. manifesta. B.

4. Quid si quis repetat vsuras et excipiantur praeter eum quod ipse non restituit vsuras quas extorsit. et illeris pondet se esse paratum restituere si sit qui petat. quomodo procedit iudex ecclesiasticus. B. fz Host. Faciat pro conisarij qz qumqz soluit talis vsuras veniat et ostendat et satisfaciat ei. et si non venierit aliquis procedit pro ostentio. si veniant et probent fiet eis restio. Nec sufficit i hoc casu dari pignora vel cautiones. et de sen. et re iudi. cū aliquibus. ff. de pig. ac. l. q. si non solvere. Et intellige nisi magna causa forsan interueniat. vt dicit Host. et Anno. sup. c. quia frustra. extra. eo. A. Idem in sum. eo. tit. q. 40. B. Quid si res a quo acciperat vsuras non sit suples. nec eius heres madabit iudex pauperibus erogari extra. eo. cum iu. Et postqz hoc factum fuerit pe-

nitio. pcedet. al. n. Et idē dicitur si uiuat s; nesciatur ubi sit. vel si scitur et ad eū nūm si potest. tunc sicut debentur pauperibus. et d. iudex cum s; nesciatur de ipso aduenit. tunc ei pecunia assignabitur et dponemr. B. De h. laicus dicitur. et s. restituito 6. in principio. in additioe. s. q. ad fz cū sequitur. B. Et pcedit prior petito. Et hec sunt intelligēda fm host. de vsurario notorio. A. Idē in sum. eo. tit. q. 50. Et dicitur notorius si de hoc iudicio fuerit conuictus. vt. s. vsura. 4. i. prin. B. Quid si cogel restituere clericus si fuerit forte vsurarius vel heres vsurarij. B. fm Ray. Si nō vult satisfacc redz suspēdi ab officio. B. et beneficio. vt. c. pterea. et eo. B. Et si nō emēdemr d; dponi. et eo. pterea. di. 47. eps. r. c. si quis clericorum. et po. sica si eico. ruginabilis cogendus ē potētia laicali. extra. d. iudi. cū nō ab hoie. A. Et ibi pz qz post depo sitionem prius d; puniri excōicatioe minor. postmodū anathemate exinde tradit potestati seculari. B. dist. 17. non licuit. Nec d; restituere de rebus ecclie. A. nisi quatenus d; pecunia illa expendiderit in vtilitate ecclie fz cum. Ray. et in sum. eo. tit. q. 51. B. fz d. si quis s; nō hz. ic fm s; de fructibus quos legitime percipit potest se liberare. facti extra de fideius. c. 1. A. Idē i. d. q. 51. B. Quid si debitor iuravit soluet vsuras. B. fm Ray. Potest denunciare ecclie monitioe pmissa vt cōpellat illū ad relaxandū iuramentū vel si vult soluat vt satisfacciat deo de iuramento. et postea poterit repetere extra de iureiur. ex admistratio nis. r. c. debitor. Quid si iuravit nō

repetere dico quod non repetet directe pro iuramento sed indirecte bene repetet. s. denunciando ecclie crimē illius ut sic ad satisfaccidū appellat euz. Si vero iuravit quod non denunciaret nisi iura mentū cū sit illicitū. ut pote pna p. p. mi salute. A. Et ibi pz qz hoc uerū quēdam modū. B. Et ibi pz qz hoc uerū si iurāt in dāt ad salute. p. ximi. Si vero principālter qz intenderet ad restitutionem vsuraz sibi faciēda non vt excusari a p. iurio. qz sine p. actioe sicut p. denunciatioe i effectu reputio ē. r. effect. antēdi d; ponit qz oba uel circuitus. L. madati. l. ab anastasio. B. Lon. Host. et ho. si. Adde qz si et iuravit d; bitoz nō repetere nec recte vsuras. nihilo minus d; cogi ad restituitoz et erit peccata pauperib; erogada. A. qz B. cū bētur ac si et iuravit nō intencatur. iō succedūt paupes. extra. eo. cū m. et ne usurarius p. modus ex sua fraude reponet. extra. eo. m. as. Et idē ē qd i. h. s. nō. in sū. eo. tit. q. 53. Predictis et cō. gl. in. c. l. r. c. d; bitoz. extra. de iureiur. B. Quid si de duobus h; d; i; b; usurarij alter factus ē nō soluēdo. B. fm host. Et ali; tenet i solidū. s. us; ad q; nare qd h; d; itate ad eū pue nit. Hā oēs res h; d; itarie obligate sunt. extra. eo. cū iua. s. fi. A. host. si vt h; firmiter tenet s; dicit qz optimo h; i conspectu multoz fauorabilio ē qz ad aias ac satis equa r. ab obibus approbata. iō nō audeo p. radicare. Considerata tū subtilitate iuris alud vt. nisi quo ad h; d; qz h; fecit iuentariū. vel nisi quo ad heredē. et quēcuqz aliū res p. et ex vsura seu ex peccata fene

bz acq; sitaz qz ad eoz titulo lucratiuo peruenerunt. vt teneantur ad restitutionez si vsurarius sine eius hereditas efficitur non soluēdo vt in sum. eo. u. q. 54. Sed glo. in c. ma nos sentit idē qz dicitur in isto. s. quam glo. multi doc. canōi ste sequitur. vt nō ibi d; nō. d. but. Sed vt ipse dicit heredē nō videt vtz qz omnia bona hereditaria sunt obligata p. restituōe vsuraz. de q; lan; dicitur ē s. vsura. l. s. 13. i. addi. Qū cū oblo. hereditaria d; uidetur inter heredes p. r. d; itarijs portionibus nisi super rebus obligat; L. de ac. emp. l. p. hereditarijs. nō videtur rōnabile qz un; heres potest pondus alterius sup. rebus nō obligans. ut r. sentit d; nō. de bu. l; multi uideatur simpliciter tenere qz si unus heredus efficiatur nō soluēdo alter ad restitutionem vsuraz i solidū teneat quoz dicitur potest vificari ut tactū ē quo ad bōa ex usura acq; sita. ne ex dolo alius qz p; se q; p. mōm cū tacura tertij. ff. d. eo qz quē fac. erit. l. si. r. positū ē i dicto. q. 15. i. additioe. B. Quid de q; usurarij emni equū uel p. dū de pecunia usuraria r. donat huimsmo alteri. postea efficit non soluēdo. qz utz debitor q; soluit vsuras possit petere rem illā a possessore et ille teneat restituere. B. fm Ray. Et ille potest petere. Et ille tenet restituere. et eo. cum m. Sine dedit ei hic res loco precij sicut e; uerso precium locore. ff. de pen. here. l. si rem. Et hoc nec ē scdm. b; qz talē rē habuit ex lucratiua cā. Secus si emisset nel alia causa nō lucratiua. et bona fide habuiss; Cum hoc con. Host. et Host. Et

addit Hof. q. si res illa ex ea lucra
sua pueniat postea ad alium ex si
mili ca. r iste ulumus fuit ille qui
ponit petere usuras. liberat e ille
cui res prio data fuerit ut h. enz agi
n possit. ff. de ac. r ob. l. oes obuo
res. Idem Hof. A. Idem i sum. e.
ti. q. 55. Et de h. lanus supra usura
pmo. s. 13. i additione ut tacum e.
supra. l. 1. s. precedenti.

9 Quid de rebus r pncipib' q
cu possint n appellat ad restituendū
usuras. R. s. 3. b. Dico q tenent et
si nihil ad eos puenit. A. Idem i su.
e. l. q. 58. Et de h. lan' supra restim
tio. 7. s. xi.

10 Quid usurarius teneat restituere
qcd de pecunia usuraria lucrata
su. R. fm Ray. Si usurarius ex
pecunia usuraria negociatus sit r
lucrans vel emit idē pceduz r fru
ctus percipit. nō tenet hoc restituere.
Lon. Al. r Tho. fa. fe. q. 78. eo
q tale lucrus nō e fructus pecunie
sed humane industriae. r possessio
empia de tali pecunia e res emen
tis r nō eius a quo accepta fuit ysu
ra lz et sit obligata. A. De hoc di
cum e supra usura. l. 1. s. 13. i additō
ne. B. Sed fm q ponit d. b. si ha
buit de usura terram vel pecun. nō
qcd de fructibus illius pcepit re
net restituere. qz ex re alit' habuit.
A. Pcedis r his q dicūt i se. s. 2.
Al. r Th. vi i su. e. ti. q. 55. vbi fm
b. addit. Idem e credo d lucro ha
bitō d re fortuna vfrapta si ex eo p
dia vel reddid' emanat. Et cō. p dca
Tho. r Al. vi ibi. Et de supradca
fructibus r tereffe lanus supra re
stitutio. l. 1. s. 4. i additionibus.

11 Quid usurarius teneat debitorū
dāna. R. s. 3. Ray. Tenet ad oia dā

na q ille pp solutoēs vsure passus
e. vti si domū suā pp h vili' veditur
r si alias cōduxit. au si ppter h ab
alio sub vsura quesit.

12 Cui restituenda sit vsura. R. fm
Hof. i. Gnāliter reddi d' ei a q qd
extorsit v' ei' heredi. r si inueniat
e paupib' erogāda. et e. cū m. Ad
si absēs e eo q vsurari' trāstulit se
ad aliū locū tenet ei mittere e ius p
pis sūpib'. Ad si ille q habebat
recipe ab usurario vel heres ei' trā
stulit se alio tūc mittet ei sūpibus
ill' cui mittit. nisi expēse excederēt
totā sūmā. tūc eni d' paupib' ero
gari. r. q. 6. anterior. et de iudeis.
cum sit. nisi q si de primo eius ad
uē' sperat. tūc fiet ut d' cū. e. s. 5. s.
L. d' usuris. accepta. A. Idem i su. e.
ti. q. 68. Et d' hoc lan' supra restim
tio. 6. i pncipio. cū addimone. B.
de matia ista plra pnt colligi s. re
stitutio p totū. Quō ē iudei cōpē
lunt restituere. supra. usura. l. 1. s. fi.

Sus clauū.

quo ad excoicationes papa
les. i. quaz absoluto sed aplicere
fuit qz nouicia i p dco cau p feso
rib' v' alid e necessaria. de qb' s. ab
soluto. l. 1. s. 2. aligd tacuē. s. b. cla
ri' r plent' e dicendum.

13 Prima ergo ponit i decretis. l. 7.
q. 4. sigs suadente. vbi Anno. dicit.
Sigs suadente diabolo huius sa
cilegij vniuz icurrerit q i clericuz
uel i monachuz violentas manus
iniecero. anathematis vinculo sub
iaccat. r nullus eporum illuz pū
mat absolueret. nisi moztis vrgeme
piculo. donec apostolice vrgent
presentetur r eius mādatum sūci
piat hec ille.

14 Ad e' intelligētiā prio sciēdū e q
cleri' appellat e q habuerit pmas
tōrā r m. et de eta. r qua. cū pūn
gat. Et de tali e' intelligit hic. v' pot
colligi ex nō q p d' s. De d' d' cho. i
c. l. de cle. pū. li. 6. Ad e' i su. li. 3.
ti. 33. q. 89. Idem intelligit d' qlibet re
ligiofo r puero religiofo. et co. n.
vbi dicit. Et sū d' monialib' r eaz p
ueris. et co. d' monialib'. Et d' i.
intelligit de puertis q renūciauerit p
pūis. nō ē d' retinētib' p pūa. v' no
tā i su. co. ti. q. 34. vbi e' d' s. hof.
idē intelligēdū de puertis seculariū
eccleaz qn tradidit se r sua dimio
oblego. Idem e' d' gl. m. c. nō du
bitū Idem qz intelligit de nouitio re
ligiofo. et e. religiofo. s. l. li. 6. Idem
e' v' de beremū. Nā beremū et
an p pūm habētes gaudēt pūm
legio clericali fm glo. l. c. qz v' e. 16
q. 1. Et foruz fratres r sorozes ter
tū ordinis sci frā d' sci. v' notat bar.
l. l. semp. s. l. ff. de iur. iur. fm fra
trē Jo. de capistrano i ius d' sentō
rio allegās e' r plures alios nota
biles doc. videt' Archidiaconuz.
Paulū de clezarijs. r Jo. de li
gmano i cle. cū ex eo. de sen. exco.
r Hēsulinū. r dñs Jo. de imola r
dñs Anno. de bu. i. c. rursus. et quā
de. vel v. vbi dicit idē d' mulic' iclu
sari. q. l. de psona. Et de fratrib'
r sorozibus tū ordinis dicit veri'
e' qd dicit Hēsulin' s' Federici cō
siliū r s' b. Allegat e' nōia p bar.
m. l. i. ff. de pe. r in dicta. l. semper
Idem e' dñs Anno. l. c. nullus. et
de fo. ppe. dicit q generaliter oēs
pōne q regulariter viuūt sūt eccle
sice pōne lz nō faciunt p fessionē.
r gaudēt pūm legio clericali. v' no
tā gl. r lex. l. c. idē i iudicibus. ad fi.

15 de elec. lib. 6. r nōf. i. q. vlt. c. fi.
r de ma. r obe. c. dilecta. i. glo. pe.
qd facit dicit ipe p istis testibus r
marib' r mulieribus. Itē. r scien
dū q nō solū d' illa manus in iudic'
q pcutit aliquē d' p dca pōis s' z
e' q eā dicit. vel aliqd i illā pū
cit vel multis sūibus modis offen
dit. v' s. excoicatione. r s. q. cū se. r
i directoria iur. li. 3. ti. 2. s. 24. cum
se. Itē. r scien dū q nō solū qui fac'
aliquid p dcaozum icurrit de a' s' se
ntentiam. sed e' qui fieri mandāt v'
suo noie factū ratificat. et co. cum
ga. li. 6. Item in his dāns pūm
auxiliū vel fauorē. et e. nuper. Et
intelligit de pūlio e' si aliter esset fa
cturus. qz nihilominus pūles pū
cipat i crimine. r id icurrū sūiaz r
notat i directoria li. 3. ti. 2. s. 126. r
notat do. Anno. d' bu. i. dco. c. nup.
lz ibi glo. videat sentire cōtrariuz.
Item predictis cōsentēs. Et non i
telligitur de nudo consensu q obli
gat solū ad pūm. dco. c. cum que
s' de pūsentu cōopatiuo. v' notat gl.
et co. quante. Itē q non obuiat e'
eo. quate. Et lz ibi glo. alit' videat
sēntire. tamē ibi d' dicit dñs Anno.
de bu. q cōis opinio e' q incidat i
canonē patiens verberari clericuz
r dolose nō prohibēs siue habeat
verberantem in potestate siue nō.
Et idē notat s' z Hof. i. sum. e. ti. q.
34. s' quid de pūertis. Item sūiaz
icurrit qui dictam iniuriam facit e'
cum voluntarie offēdit. qz canonē i
troducens e' non solū in fauorē or
dinat sed e' ordinis clericalis. et
eo. cōtingū pūo. Item sūiaz icur
rit cleric' v' si sū psona irato a' o
pcutēs seips. qz facit iniuriā ordini
clericali siue religiofo. Item qz fi

cut non lz offendere alii. ita nec se-
menps. 23. q. 5. si nō lz. vbi b tenet
Arch. i. t nō i directoria li. 3. it. 2. §
uo. Itē 4. sciēdū ē qd i aliqđ casti-
b^o ex dca inieccio manuū p̄stura
excōicatio n̄ irrogat. vrb. excōicatio.
10. 2. §. 1. t. q. ali p. totū. Itē 5. sciē
dū qd ab ea pōt absoluerē legamus
aplic^o t qñq̄ ēt ep̄t t aliū plan. vi. §
absolutio. 2. t. 3. p. totū. In decre-
talib^o sūt alie. quarū p̄tima ē i. c. q̄
rēt. de offi. dele. videlz qñ q̄s sūt
fca excōicat^o a delegato pape nā i-
fra annū pōt ab ip̄o absolui p^o dō
n̄ lz a papa. Et itelligit p^o dmi a dis-
simulata snia. Itē. n. cā ēt post anuz
pōt delegat^o absoluerē vt ibi notat
glo. Scda ē 3 falsificātes lras apo-
stolicas. de q̄ s. excōicatio. 3. Ter-
tia ē p̄ra icēdiarios p̄st locoꝝ sa-
croꝝ. de gbus s. excōicatio. 4. Et
de alijs s. absolutio p̄tio. §. 2. v. se-
cū d^o. Quarta ē p̄ra effractoꝝ ec-
clesiaz vel similia locoꝝ. de gbus
s. excōicatio. 4. Quia ē ex. c. si-
gnificauit. de qua dcm̄ ē s. absolutio
p̄tio. §. 2. v. terti^o. cū additioe. In
6. sūt t. alle. quaz p̄ra ē p̄ra i secu-
toꝝ cardinaliū cū oib^o d̄lcto p̄t
cipatib^o. vt si soci^o fuerit faciē. aut
fieri mādauerit. vel sc̄m̄ ratiū habu-
erit. aut p̄stū d̄derit vt fauozē. aut
postea receptauerit vel d̄c̄fauerit
sc̄m̄ eadē. Quē eni p̄dci icurrunt
excōicationem. a qua non p̄nt ab-
solui nisi a papa p̄ter q̄ i moꝝ dū
taxat articulo p̄stuiti. ex eo. felicio
li. 6. vbi ēt multe alie pene irrogat
t graues p̄ra eisdē. Scda ē r̄-
eligētes seu assumētes aliqđ ad re-
gitmē ciuitat^o Romē n̄ obfuaata for-
ma. c. sūdanita. d. elec. li. 6. Et sūt
p̄ra p̄tētes electōi. noiatōi. seu

assumptioni de ip̄is facte ad p̄dca
t cōtra obediētes d̄cis officialib^o
t p̄ra i his d̄ates p̄stū auxiliū vt
fauozē publice vel occulte. Nec p̄
dci p̄nt absolui ab alio q̄ papa p̄-
ter q̄ i moꝝ articulo. d̄cō. c. sūda
mēta. §. q. si secus. t. §. p̄tētoꝝ.
Et hoc cōt̄p̄ accidit qñ Roma
ad obediētia n̄ ē aplice sedis. Ter-
tia ē i. c. c. guncq̄. ex. e. de q̄ supra ex-
cōicatio. 1. §. 2. v. 2°. Quarta ē in. c.
exijt q̄ seminat. §. itaq̄. de d̄boꝝ
sig. videlz p̄ra glosantes declaratio-
ne Nicolai tertiū sup regula fra-
trū minorū alit q̄ sūt ibi determina-
tū. Itē p̄ra doctozes seu lectozes
q̄ qñ docēt i publico ex certa scien-
tia vnat̄ i uellectū d̄cē declaratiōis.
Itē p̄ra faciētes cōmū scripturas
seu libellū. vel ex certa scia vel de-
liberatiōe determināt i scolie seu
p̄dicant p̄ra regulā t statū fratū
minorū vel contra determinata seu
aliqđ de determinatis in d̄ca d̄cla-
ratione. Quē. n. p̄dci icurrūt papa-
lem excōicationem. quibuscuq̄
p̄uilegijs nō obstantib^o. vt ibi. Et
de hac excōicatione d̄f i sum. i ad-
ditioib^o sup titulo de sen. exco. e
i directoria li. 3. n. 1. §. 210 cum se.
Unde nō ē verisile qd sit reuocata
vt aliq̄ vident asserē. al i p̄dci lo-
cis nō sūt de ea scā mēto p̄st
i directoria q̄ ē nouissima. Et cū di-
cta assertio sit p̄ra tus cōe nō d̄z di-
fides adhiberi nisi de ea habeat^o
dubitata declaratio. ex de si. s̄tra.
c. pastoralis. Sūt t. alle i cle. p̄ti-
ma ē p̄ra igitozes heretice p̄au-
tatis. vel aliter contra hereticos
habentes officium qui odij. gra-
tie. vel amoris. lacia ut commodū
temporalis obtentu contra iust^o

cia t p̄ctas sua omifint 3 queq̄ p
cedē vbi p̄cedēdū sūt sup bēna
p̄uile ac obtū eodē p̄uitatē ip̄az
sup̄cedimū officij sui alicui ip̄onē
do. cū s̄ h̄ p̄st̄erint quod q̄ mō ve-
xare. Nō p̄ter alias p̄cas p̄ q̄uitate
criminos ip̄onēdas eisdē ep̄us aut
supior suspēsiōis ab officio p̄ trien-
niū. aliū vō excōicatiōis sc̄m̄dū ip̄o
scō icurrū a qua n̄ possūt absolui ni-
si a papa p̄ter q̄ i moꝝ articulo. t
tūc satisfactioe p̄missa. nullo i hac
p̄t p̄uilegio suffragatē. vt i cle. m̄-
toꝝ religioꝝ. de si. de hereticis. Scda ē cō-
tra religioꝝ q̄ clericis aut laicis
nō habuit parochialis p̄b̄ p̄teri li.
centa speciali p̄st̄erint m̄nstra-
re sacramētum vncōis extreme.
vel eucharistie. vel matrimonia so-
lenizare. l. solēnter b̄ndicere scōz
glo. vt i cle. d̄ p̄uile. religioꝝ. de q̄
s. absolutio p̄tio. §. 2. v. 2°. Et de reli-
giōis cū additioe. Tertia ē p̄ra re-
ligioꝝ q̄ excōicatos a canone p̄-
ter q̄ i castib^o a iure exp̄sis vel p̄ p̄-
uilegia sedis aplice p̄cessis eisdē
vt a sc̄ctijs p̄st̄antia. puicilia v̄sy-
nodalia p̄muigat. seu vt v̄bis v̄a-
mur eoꝝ. a pena t culpa absolue
quēq̄ p̄st̄erint. d̄ca cle. religioꝝ
Et hic noie snie p̄b̄d̄it ois eccla-
sica cētura. Nec obtinet ista excōi-
cāto si religioꝝ absolue a snia
iudicis. vt nō i glo. d̄cōcle. religio
li. Et idē nō i directoria li. 3. n. 2.
§. 232. cū si snia iudicialiter esset
la a papa. Item in directoria e. ti.
§. 234. d̄f qd si religioꝝ absoluit a
p̄o p̄pter quod icurrūt q̄s excōica-
tionem. excōicatum a canone vel
statuto synodali vel puiciali. non
aut ab excōicatione. fm̄ v̄b̄. nō in-
currūt excōicationē. cū aliud sit ab

soluere a p̄cto t aliud pend seu vi-
culū excōicationis relaxare. Nam
frequēter plures remanentes i moꝝ
tali p̄cto p̄pter qd erant excōicati
absoluiunt ex cā extra de testi. vent
ens. 2° in fi. Sic t excōicatus t irre-
gularis ab excōicātoe absoluit i ir-
regularitate remanendo. extra de
sen. exco. cū illoꝝ. in p̄i. P̄terea
si h̄ itelligēt de p̄cto pp̄ qd erat ex-
cōicat^o sic d̄cē de absoluteone a sc̄ctē
ijs. ita d̄cēt a p̄cto. ex d̄ d̄ci. ad au-
diētia. Et qz pb̄abilis pōt religio-
sus scām excōicationem p̄ statuta
ignozare. qz in scō p̄st̄it. t maxi-
me cū talis n̄ teneat ire ad concilia
ep̄alia vel archiep̄alia. iō excusat
fm̄ v̄b̄. qz ignozabat sacrilegiū vt
sodomitū vel fures in alia dioecēsi
excōicati. Tales. n. snie pōt^o i scō
p̄st̄it. t iō pb̄abitur maxime ab
ex̄p̄s ignozari p̄nt. ex d̄ p̄ti. li. li.
6. t d̄ cl. exco. m̄. aplice. S3 sniaz
canonis n̄ lz talt ignozare. Et lz ex-
cōicationē n̄ icurrat q̄uit i peccat.
p̄ eo qd peccatoꝝ d̄cipit sc̄p-
sum. hec ibi. Quarta est in cle. l. de
penti vbi d̄f. Si q̄s suadēte diabolo
in hoc sacrilegiū gen^o p̄rupit q̄-
quētis pontificēz iniuriose vel tem-
p̄t p̄cussit aut ceperit seu banni-
uerit vel hec mādauerit fieri. aut
scā ab alijs rata habuerit. vel soci-
us i his factū faciē. aut p̄st̄it i his
dederit aut fauozē. seu sciēnt d̄cē
fauerit eisdē i illis castib^o p̄d̄cis i q̄
bus excōicationē p̄ tā edictos cano-
nes n̄ subtrēt. sit b̄uitatē n̄ p̄-
st̄it. ois auctoritate n̄ obstatē q̄cū
qz p̄st̄it quā reputo approbā-
te sacro p̄st̄io pon^o corruptelā ana-
themas mucrone p̄cussus. a q̄ n̄c̄
at nisi p̄ sām pōt̄itē p̄quā i arū

culo mori absoluti. Quia est res religio-
siosos et clericos seculares qui inducunt
aliquos ad uolendum iuratum seu pmit-
tendum. ut sepultura eligat apud eorum
ecclesias. et cetera electa viterius si inu-
ent. Nam excoicatione incurrit a qua ab-
alio quod a sede applica per quod in mori
articulo non potest absoluti. ut in cle. cu-
pientes ad si. de penis de qua et cetera. septi-
tura. 2. in pri. Sexta est in cle. gius de
sen. exco. de qua et cetera. absolutio. i. §. 2. v.
§. de his. Septima est tres miores
quod tpe ista recipiunt ad bina officia
fres s'ozores de suo ordine bini gra-
difici et si s'ff h' b' l'isti p'uegys gb'
cuius muniri existerit. Nam incurrit
excoicationis a qua ab alio quod a papa. ut
sanctioe p'missa p' loco ep'os. q'
amitate applica in hac pte ipso iure
fugunt non potest absoluti. ut in cle. cu ex-
co. de se. exco. Et si corpe inr. ut
de et cetera. 17. vna i decre. Si decretali
b'. 4. i serio. et 7. i cle. Sicut et alie
exuagantibus. Quia est illa Bonifacij
ociani qui incipit. Detestabile est excoi-
cates demeritantes seu decoquentes
defectioe corpora p' ipsis seruandis
seu deportandis ad pres alias.
Nam excoicatione incurrit a qua ab-
solui non potest ab alio quod a papa per
quod in mori articulo. Et corpus sic
tractant ecclesiastica duas sepultura
fodit h' agenu. ut ibi. De qua et cetera
coicatione de in directoria li. 3. ti. 4.
§. 22. et aliqd. §. absolutio. i. §. 2. v.
ut de quibus. Secunda est alia s'liciter Boni-
facij octaua qui incipit. Excoicantibus
omnes cuiuscumque conditionis exi-
stant qui aliquod pactum fecerint
vel aliquod paruum vel magnu. p'mi-
serint p'missos receperint. aut ex pa-
cto seu p'missioe occulta manifesta
sub v'bis gnantibus. Isp'antibus exp'issit

vel si exp'issit aliqd receperit de qua
cuius re ac vilitate p' alio iusticia
seu gra p' sede applica obneda et
promittentes dantes et accipientes et
sciens aliquem de pdicatis nisi. Tres
dies renulerunt pape vel alteri per
quem papa possit scire. et p'ra vices
lris seu gratijs sic obtentis. Tres
n. excoicationes incurrit a qua ab alio
quod a papa absoluti si p'nt nisi in mori
articulo. et quicquid est receptu paup-
rib' eroget. Nec gra v'z sic obtenta
ut notat in directoria. c. 1. §. 23. cu
se. Tertia est Nicolai quod incipit.
Nisi casus p'ra deserentes phibita ad
ptes infidelium. de qua simul cum multis
alijs ad idem tendentibus. §. sarracen'
§. 1. Quarta est contra religiosos cuius
cuius ordinis mendicantiu qui ab eis
sedis applice lnia sp'ali transeunt ad
quocumque ordinem monachorum vel ca-
nonicorum regulariu seu ordinu no
mendicantiu. ordine cartusensium
duntaxat exceptio. Nam ingressus no
valet. et ta ingrediens qui recipien-
tes excoicationes incurrit a qua ab
alio quod a papa absoluti non potest nisi in
mori articulo. ut in extra. Bar-
tini quod incipit. Nisi ab inose. fac-
ta anno prio sui pontificatus. §. loco si
aliqui p'ra symoniacos conduntaz a
Bartino quito quod ab Eugenio ar-
to de quibus. §. symonia. 7. §. h. i. ad-
ditioe. Sexta est fm aliquos et ceteris
ad terra facta et ea deuotionis seu
ex voto sine lnia sedis applice et ab-
solutio referuat pape vel summo pe-
nitentiario qui est potest licentia pcedet
et absolutioes committere. ut p' in b'
uilegio summi pontificarij. Septima est
fm eosdem p'ra laicos recipientes in
curia romana lras applica nisi per
manus pape et bullatoz vel alioz qui

b'us et commissu et absolutio referuat
pape ut p' in formulario cancellarie
seu registro. In p'cessu quoq' anali cu-
re p'inent et alie. Quia est tres h'f
acos et eorum fautores receptatores
ac defensores. Secunda est p'ra oes et
singulos cuiuscuq' stat' §. d' hemi-
nente aut pduois existat qui p'fidis h'f
ticia arma eq's. ferru plumbu. ligna
ma. sal. oleu. vinu. victualia et alia
quocumque ad vsu hominum p'tinentia aut qui
in alia p'fida publice occulte s' b'
mistrat ac p' se vel p' subditos afferrit
faciunt s'p'mum cum quibus ipsi h'fici
xpi fideles quolibet ipugnare seu
ostendit p'nt. Et si adheret h'ficio
ac p'sententes. et p'sentes eiusdem §. s'
missis quocumque modo et quicquid auri
lnt p'stium l' fauore. Tertia est p' falsari-
os bullaz seu lras applicaz et sup-
plicacionu granaz seu iusticia p'ri-
nentiu p' summu pontificem vice cancella-
riu seu gerentes vices aut officiu vice
cancellarij s'c' r'one eccleie de man-
dato eiusdem summi pontificis seu vice
cancellarij aut gerentes officiu p'dictu si
gnates supplicaciones easdem. Quar-
ta est p'ra oes illos qui equis arma fer-
ru lignamina et alia phibita dese-
runt sarracenis quibus xpianos impu-
gnant. Quinta est p'ra ipediens seu i-
uadens victualia seu alia ad vsum
romane curie necia adducens. vel
ne ad curia ipsa adducant ipediens
et quod talia faciunt defendunt cuiuscumque
fuerit ordi's heminente et status.
Sexta est p'ra oes illos ad applica se-
de venientes et recedentes ab eadem
nec non illos qui iurisdiccionis ordina-
ria delegata aliqua non habentes i ea
de curia remanentes p'ra auctoritate
capituli spoliat et detinet aut ex p'po-
suo vberare muniare l' iusticie p'su

mit. et qui s'c' faciunt seu madat. Sep-
tima est p'ra oes illos qui i terris suis
noua pedagia imponunt. Forte b' uel
ligedum est qui sit fin e iusta ca' legibus
auctate v' delz sedis applice impato-
ris seu regis est b' v. si. sup' gbusda
§. i. Octaua est p'ra oes quod p' se
p' aliu seu al' quocumque psonas eccle-
sticas l' seculares ad romanam curiam
sup' eaz causis et negocijs recurrunt
tes illas qui eadem curia p'fuentes.
ut pcuratores. ne gocioz gestoff
aduocatos. l' p'motores ipsoz et
auditores seu iudices sup' dictis causis
seu negocijs deputatos occasioe ca-
ru seu negocijz humilitati vbera
muniat l' occidat aut bonis spoliat
et cuius stat' pduois fuerit. Non-
a est p'ra oes munitates vulnerates et
terficies seu capientes et detinetes
seu dep'dates romipetas et p'gr'i-
nos ad vrbem ca' deuotiois et p'gri-
natiois accedentes et l' eamozates et
recedentes ad ipsa. et l' his dantes p's-
tium auxilium l' fauore. Et subdit i pro-
cessu. Eorumque bona p'siscam. De-
cia est p'ra oes illos qui p' se vel p' alium
seu alios directe l' indirecte sub quocumque
titulo l' colore occupat detinet
hostilit' discurrunt seu inuadunt aut
occupare l' detinere l' discurrere p'
sumu i totu vel in partem aut qui
occupabunt detinebunt et hostilit'
discurrunt seu inuadent alia vrbem re-
gna Sicilie et Trinacrie insulas.
Sardinie. Corsice. terraz circa saz
patrimoniu beati Petri in Tuscia
ducatum spoletanum. Barchie
anconitane. masse. trebarie. roma-
diolae. Campanie atqz maritime. p'
uincias et terras specialis communi-
sionis civitateqz eccleie Bononiese
Ferrariense. Bivertanaz. Perusina

auinonem ciuitate castelle. ruder
una et alie ciuitates et terras. et alia
localitira ad romana ecclias spec
tata et punetia. et adherentes et au
tores et defensores eoz. seu in his
datis et idem piliu auxiliu fauoz.
in obstantibus quibuscunqz puelegijs
cuiusqz sub quacunqz forma bhoz
pcessis qd excoicari n possit. seu qd
de ipso excoicatio n intelligat. nec
n pscutudinibz et obseruatijs scrip
t et no scripns. ac alijs pirarijs qb
cuqz. Des pdicti casus continet in
pcessu Eugeni quaru facto anno
7. sup pmissus qd icipit. Excoica
mus. Et ibi subdit. De qbus gdez
suis nullas p alijs qd romani po
tate nisi dntaxat in mortis articu
lo pmissus possit absolut. nec eti
tuc nisi de sado ecclie sacre mada
tis satisfactioe lufficien cauioe pre
statis. Illos at cuiuscunqz fuerint s
eminetie. dignitatis. ordims. pduo
nis. aut status. et si pontificali l alia
quavis dignitate pditos. qd ptra te
noze pferuui talibz l eoz alicu sen
altibus absolutiois bnficiu ipede
d factio psuperit excoicatiois et ana
themaz snia inmodam etisqz pdica
tiois lectiois admistratiois sacoz et
audiendi pcessores officia iterdicim
b ibi. Undecima e qd n di fm ho. in
sf. li. 3. n. 33. q. 34. circa mediu. vbi
dicit. Hodie pceptu e qd i lris dnt pa
pe nec i magno nec in puo audeat
qs manū apponere et lram vnicā
vel punctū vnicū corrigendo exce
pns officialibus qb b e commissū.
Alioqn manū apponet ex canone
lato in curia ipso facto sniaz excoi
catiois incurrit. qd n pot p aliqz cir
tra sedē aplice relaxari. Duo dca
e cōtra piratas qd siluer nō pnt ab

solut nisi p papā fm aliquos. H
et i. c. excoicatioi ex de rap. nōi dnt
An. de bu. fm. 30. an. qd pirate se
mel i anno excoicant ex ore pape.
Decimaertia hz aliqs e p oēs sal
manicos qd siliū sūt excoicau p pces
sū curie. et absolutio refuat pape.
Alie sūt ex puelegijs vñ sicut a sice
d. gnis pcepti igredientes in dasteria
monialiu ordims pdicatoz p hier
in casibz neuitatis i eaz pscutidibz
declarat qd p medēdo l admistrā
do facta isfirmis seu p reparatis
edificijs sine lnia pape vñ magistri
ordims pdicatoz excoicatioz icur
rūt a qua absoluti n pnt nisi p papā
l p dicit magistrū. Ip illi cui pmissū
fuerit ab aliq eoz vt p3 in bulla
ordims pdicatoz. Itē ingredientes
in dasteria scē. Clare nisi i casibz in
eaz pscutidibz pcessis sine lnia pa
pe l ei cui a papa fuerit commissū ex
coicatioz icurrūt vt p3 ex bulla H
gorij noni. qd incipit. Et si oium. Et
hodie ei absolutio pape refuat
vt p3 ex bulla Eugeni qm cur co
pia ego vidi. Sūt et alie excoicatio
nes iuris. i. qd ipso iure irrogant q
rū absolutio pape n refuat et a q
b epi pnt absoluet de qb. s. excoi
catio. i. §. 1. et 3. Et sūt aliq in qbus
da exuagātibz. qm pzia e dndicti
vndecim. qd incipit. Quia nōmuli d
q. s. papa. §. si. Secda e i etna. 30.
22. qd incipit. Sacta romana ptra lue
nietes nouū ordinē seu religionē
seu habitū noue religiōis assumē
tes sine spali licētia sedis aplice. et
ptra epos et quoscunqz platos eis i
b fauentes vt p3 ibi. Tertia e ptra
absoluetes sine auctate ab aliq ex
coicatioe lata ex pcessu curie et si
fuerit pōuicet. vt. s. §. 6. vñ. oēs p

dicit. Bulle et alie excoicatioes po
nuuntur in directoria late in cōcilio.
Bumricensi pferens in li. 3. n. 2. §
123. cuius nullus se. Dicit at excoica
tiones pstan concily nō obtinent ni
si in regno francie vt notat ibides
eo. n. q. 224. Ideo ipsas hic ponet
no curo. Itē de casibus epalibz. s.
nonfesso. i. in principio. cū additō
nibus.

Sus clauū ij.

quo ad absolutiois formā et spe
cialē et cōm. Quo ad spālem. i. si
excoicatioe maiori sciendū qd quis
qz requirunt. Primū est qd absol
ues ptiatē absoluedi habeat ordia
riā sine delegatō. aliter absolutio
nulla e et de pe. et re. ois imo sepe
ipse absolues remanet ligatus cuz
singulariter absolutio. vt in cle. reli
giosi de pmiule. et latus. j. patebit
Secundū e vt sigs excoicatus e p
notoria offensa in pximū nō absol
uat nisi prius satisfecerit si pōt et d
d. sig. ex pte. i. et notat i sū. li. 3. n. 33
q. 103. vbi et dicit qd si offēsa notoria
sit contra deū mī commissā absolui
pōt et d3 excoicatus et anteqz satisf
factio pnie adimpleta fuerit alioqn
plurimqz nōnis diu flaret excoica
tus. Secus i offensa contra homē
nē. Et h pferentim obtinet qn i ali
quo iure exprimitur qd qd non ab
soluat nisi satisfactioe premiffa. vt
ex sapradictis patere pōt in multis
casibus. et in dicta. q. 103. subdit.
Papa mī pdicta in absolutioe non
seruat nisi satisfactioe premiffa. vt
ex sacradictis patere pōt in multis
casibus renuntio absolutuos nulla pre
missa satisfactioe mandat mī qd nisi
satisfecerit in eandē retrudantur
sniam. et iō facti b papa ppter di

statis. qd periculū e in mora. Dicit
at iniuria notoria siue manifestā qd
idē e quo ad b vt in deo. c. ex pte d
dho. sig. qn offensa nota fueru p p
fessionē vel legitimā pbatōe l sen
rei euidentē q nulla possit tergiver
satione celari et d dho. sig. ca. oli.
qd si excoicatus si pōt satisfacere
i totū si pte d3 absoluti pcepta ab eo
prius idonea cautioe qd si ad pigul
ore fortuna deuenerit satisfaciāt et
de solu. D doardus. vbi dicit glo.
qd cauo idonea d3 per pignora l
fidemissores. qd si non pōt fieri d3
pflare quā pōt. l. iuratoriā et idem
et imponat cū d3 sufficiens cautio
vt in dicto. c. ex pte et ibi glo. Et in
dicto. c. p3 qd si cauioe pflata ab
soluti d3 excoicatus qn e offensa du
bia vel qn quis excoicatus est pro
cōsumacia. Et h3 sunt sine dicta sa
tisfactione vel cautione absoluti nō
debeat. si tñ fuerit absolutus abso
lutio 13. s3 peccat cū absolutus sine
iusta cā fm glo. Ray. et i sū. li. 3. n.
33. q. iij. et s. absolutio. 4. qd pōt i
telligi verū nisi in aliquo iure pti
culari: aliud sit expressum. sicut p3
i excoicatiois ex pcessu curie. d quo
s. c. pximo. §. 6. similiter etiā i ali
quo casu ipotens satisfacere nō d
bet nec pōt absoluti ante satisfactio
nē pter qd in mortis articulo. vt in
cle. volentes de herez. nec valet re
missio. Tertiu e qd excoicatus d3
iurare stare mandans illius qd vult
et pōt eum absoluere. vt extra de
sen. exco. ex tenore. Et sic iurabit
stare mandans factm prestantis.
Et idē ipoztat si iuret stare manda
tis ecclie siue iudicis siue qd pate
bit iuri. quod notat i sum. in dea.
q. 103. vbi dicit. Recta in forma

juramentis (suis) absoluendi. Et dicit Lau. q. stabit mandata ecclesie. Ides dicit gl. Ray. G. Hoff. magis approbat qd iuret stare mandata plani vt iudicis. qd idē dicit esse qd ecclesie. hec ille. Ex quo oia pdicta idē iportat clar. et iuris vt qd absolucō iuret stare mandatis illi. q. ipz pūnc ē absolutus. q. dicit excoīca to. Jura q. pēbis mandatis meis dco. c. ex tenore. vbi hoc clare mō strā. Et vt iurādū sup sancta euāgelia dei fm Inno. in. c. et si xpūs de iurē iurā. vbi dicit qd nulla vt iudicā oria sit sū. iuret qd fr scā di euāgelia sine super religas sine mō dicit parū in fide mea. Tū in his q. i iur pcpūnt. vt ē iuramētū iētū et calūnie sp iurādū ē super scā euāgelia. s. de iura. calū. c. vlt. et. xi. q. i. rēssionē. Et idē dicit de oib. alijs iuramētis q. a iure vel a iudice vel a pūb. ex necessitate de ferunt. vel si ptes. pmiserint iurare nulla forma dicitur. hec ille. Et vt q. debeat iurari tactis euāgelij. nisi ab epō q. iurat in ppositis et non tactis euāgelij. dco. c. fi. d. iura. calū. Et lz hosti. dixerū iuramētū esse de substantia intantuz qd sine illo nō teneret absolutō. tā mē. glo. in. c. cum desideres. c. de sen. exco. dicit qd absolutio tenet lz nō. debeat excoīnicatus si ne iuraffio absolui. Et hoc tenent cōmuniter doc. vt patet ex ibi notatis per dñm Anto. de bu. et notatur in dicta. q. 103. in sū. t. s. absolutio. s. Inmo etiam iuramētū non debet dari illi qui psumitur non seruare. vt colligitur ex ratiōne. c. ex tenore. et ex ibi notatis p glo. c. de sen. exco. Et hoc etiam

tenet Ray. vt etiam notatur in sū. li. 3. n. 33. q. 115. Unde nec semel p iuris neqz pueris ante pubertatis aēnos pstantū est. 22. q. 5. parūli. et. c. honestum. De maioribus autem pueris relinquendus est arbitrio iudicis vtrum sint tales qui iurare debeant vel non. vt et notatur in sū. eo. n. q. 104. Quamē dicitur modus. Unde de sen. exco. a ne b. fo dicitur. Absolutiois forma seruetur et fiat cum penitentiali sū. et tam oīone dominica q. alia consueta. Et intelligitur de p. miserere. vel cum alio penitentiali sū glo. Ray. vt et notatur in dicta. q. 103. vbi et dicitur secundū hosti. et Ray. q. honestum et consuētuz ac iuruz est qd fiat hoc modo. Ex pō labitur excoīnicatus vshbus et ponat se ante ianuas ecclesie prostratum vel flexis genibus coram illo qui eū absolue debet qui absolutuens tenebit virgas vel corrigas in manibus. et dicēdo ps. Miserere mei deus. vt verberabit eum percutiendo semel in quohqz vsu vt magis vel min⁹ vel leuitus et acri⁹ fm quantitatem contumacie. Et p. ps. dicat gloria p. et. c. kyrif. xpel. kiriel. pater noster. Et ne nos Saluum fac seruum tuū vel ancillam tuam vel seruos tuos vel ancillas tuas si plures sunt. Tibi p. ficiat inimicus in eo vel ea vel eis Esto eis vel ei domine iur. so. a. facie inimici. Domine ex. et. cla. Domin⁹ vobiscū. et cum. Item. De cui. ppriū est misereri semp et parcere suscipe deprecationē nostrā. et hunc famulum tuum quem excoīnicauonis cathena constrinxit. miseratio tue pietatis absoluat

et p. dñm nostrū. Dicit posteauctoritate dei oipotētis ac beatorū apōz Petri et Pauli. et ecclesie scē suē nra absolutio te a talia nra restitui. coioni et pncipatōi ecclesie oīuz fidelū et ecclesiasticis factis. Idē d. i. directoria. li. 3. n. 5. s. 2. nisi q. ibi ponit q. si dicit deā oīo. De cui. ppriū ē. vel oīo p. s. q. s. Jic pōt q. simul et semel absolui a plib⁹ excoīcatōib⁹ fm Ray. vt nōt i. sū. li. 3. n. 33. q. 10. vbi dicit q. absolutus si hz p. tātē dicere pōt. Absoluo te ab oīb⁹ excoīcatōib⁹ his q. p. s. s. es. et ab alijs q. n. habes i. mēoria si q. fouēss. Et gl. Ray. sup vbo i. mēoria. dicit q. q. i. petrat absolutōz a papa vel a legato. caute facit si se facit absolui ab oīb⁹ excoīcatōib⁹ et p. t. de q. b. non recollit. qz tūc si postea recollit de aliqb⁹ nō tenet i. p. absolutioē i. petrare. lz d. p. t. teneat si sit mortale cōfiteri. Jic vt nōt i. d. q. 103. i. forma absolutōis illi. q. solēnter anathematizant ab epō. pdicta multo fortius sūt obseruāda et plura alia. vt patz li. q. 3. cū alijs. vbi d. q. si excoīcatus vel anathematizatus p. nra dicit vniā postulet et emendatōz p. mittat. eps. q. eū excoīcauit ante ianuas ecclesie venire d. 3. et duodeci p. v. i. cū eo q. eū hinc inde circūstare debet. Et si ille terre p. stratus vniā postulet et de futuris cautela spōdet. tunc eps. apprehensa dextra i. ecclesia illū introducat et cōmunionem ei xpianam reddat. et. 7. ps. p. niales decantet euz istis precibus. kiriel. pater noster. saluū fac et. o. o. p. s. q. sumus dñe huic famulo mo dignē penitentie

fructū. vt ecclesie tue sancte a cui⁹ inegruat deuauerat peccādo ad misiorū suozam veniā consequendo reddatur innoxius per dñz nostrū Jhm xpū filium tuū. Et fm hosti. in dicta. q. 103. est sciendum q. in p. sibus seu oīonib⁹ p. remissis quas facit sacerdos a nra excoīcatam absoluat. non intelligit p. cipare ei in oīone cōtra iura etas si ipse excoīcatus respondeat. qz nō sunt hec in fauore carnale vel temporalē excoīcati. sed post⁹ pp. saluē aie vt recōctet eccle. Et talis sacerdos in hoc n. peccat. c. eo. cū voluntate. et. 23. q. 4. q. peccat. P. dicit autē solēnter n. recuarit in absolutioe a minor excoīcatōe. et eo. n. p. In maior at lz sine cā onum nō debeat. tū et si oīmitat absolutio valet. Unde gl. i. dco. c. cū alijs. dicit qd cū q. possit simplici vbo excoīcari. c. d. eo. q. r. or. fur. c. i. sic et simplici vbo pōt absolui. c. de reg. iur. o. o. res. Et ad hoc ē facit qd d. i. m. sū. li. 3. n. 33. q. i. i. fm glo. Ray. videl. cet qd si quis absoluit etiam impunitē et ignozantē et absente licz non d. uerit facere in absolutō valet. Et in dco. q. 103. d. i. et secundū hosti. qd nō oia supradicta sūt de suba. imo de bene cē et ad instructōnē simpliciū sacerdotū hec scripta sūt. vbi et d. f. scdm glo. Ray. qd si mādar papa vel legat. alique absolui in forma ecclesie et illa omīssa tenet absolutio. Rec. n. sic mandatur absolutio sub p. ditione vt sic de mū habet p. tātē absolucōi si seruauerit formā. s. duo mādar. s. q. absoluat. et q. forma ecclesie seruet. Et q. ius iuramētū omīta sine sci

ent sine ignoſcater t3 abſolutio dū
mō dicat. Abſoluo te ab iſta excoi
catōe. vel egpollētia ſbba ſine qb
n̄ dat. abſolutio niſi a papa q ſalu
tādo pōt excoīcatū abſolvere. ſic
r̄ p̄cipue ſola volūate pōt manu
mūre. **L. d. m̄mūſ. cū apd. h̄ ille.**
L. 3. papa poſſet p̄dcō mō abſoluē
ū n̄ p̄ſūl ſic v̄l ſiſt abſoluē niſi cla
re aliqd̄ oñdāf. vt i cle. ſ. de ſe. ex.
co. J̄tē qd̄ dīc̄ gl. Ray. d. omiſſiōe
uram̄ti. idē ē i uelligit de omiſſiōe
alioz vt clari p̄3 i ſū. co. ii. q. 11. d.
q. s. d. eſt. e. Omiſſio igit̄ dēc̄ ſolē
nitat̄ regularit̄ n̄ vitat̄ abſolūde3
l3 n̄ debeat omitti ſine cā. Ex cā at̄
ſic. puta ſi q̄s eēt. excoīcat̄ ſecrete.
Nā p̄ dcās ſolēnitatē ū d3 p̄c̄ſi ſe
crem̄ d̄duci i publicū J̄ id qd̄ p̄c̄
p̄l i. c. ois. eſt d̄ p̄c̄. r̄ re. J̄tē qn̄ ſia
t̄ videri dcās ſolēnitatē n̄ ſeruare
exp̄dire ad p̄ximī ſalutē. An̄ fm̄
Lbo. r̄ Al. r̄ i ſū. co. ii. q. 113. ē ſui
us ab excoīcatōe pōt abſolui. r̄
q̄nq3 mandē p̄m̄tia pōt aliq3 diſ
crete excoīcatōne iuſte latā r̄ēte
re ſi viderit ſalutē ei⁹ expedire i cu
t̄ medicīnā excoīcatō laſa ē. J̄tē
iuſta cā pōt eē iſirmitas. n̄ qz mul
ta ex p̄dicis ſeruari n̄ poſſent. iuz
ēt qz ſalutē iſirmi poſſet q̄nq3 ma
gis expedire dcās ſolēnitatē n̄ ſer
uari. tūc. n. n̄ d̄beret ſeruari niſi i
aliq̄ cā p̄nculari ius aliū exp̄mat
ſiē p̄3 i p̄ceſſu curie. de q. s. Quirū
ē q̄ abſoluto ſiāt mādāta iuſta r̄
rōnabilia. at̄ poſſet appellare. ar.
eſt d̄ pac. c. ſi. r̄ d̄ appell. vt debūt
r̄ nō i d̄cā. q. 103. P̄cipue at̄ in
iūgd̄dū ē excoīcatō a canone vt d̄
uero n̄ faciat illd̄ pp̄ q̄ fuit excoī
catōe ligat̄. i. s̄ illū canonē niſi i
caūb̄ a iure p̄ceſſo. eſt eo. ex teno

re. Et ſigs fuit pp̄ ſp̄ale ſpediſiſ
abſolut̄ iungeſt ei q̄ illo ceſſatē ſi
ne negligētia ſe r̄p̄ſentet ei a quo
fuerit abſoluēd̄ mādātū ei⁹ ſuper
his. p̄ qb̄ excoīcat̄ fuerit d̄ūlter
receptur̄ r̄ ſanſiatur̄ p̄ iuſticia
ſuadebit. eſt de ſen. exco. eos. li. 6.
r̄ nō i ſū. li. 3. ii. 33. q. 1. J̄tē d̄ ſunc̄
i excoīcatōe ſi i eo app̄nerit ſigna
p̄nie poterit ēi p̄m̄o iūē abſoluē ab
eo v̄l d̄ ei⁹ auctē a q̄ fuerat i vita ab
ſoluēd̄. eſt eo. c. a uob̄ fo. Et ſi de
ſcō fuerit i amuero ſepulch̄n̄ exhu
mabit ſ3 ſi alibi ſit ſepulch̄n̄ exhu
mabit r̄ poſtea abſoluē. vt dicit glo.
i d̄cō. c. a nob̄. r̄ demū i amuero
ſepeliet. Poierūt ēi oſſa r̄ corpus
ſi ſūt ſup̄ terrā v̄l ſepulch̄z ſi ſunt i
ſepulch̄ro d̄berari. ſiē ſi circa. vi
uos r̄ abſoluē cū oionūb̄ ſicut vi
uēs. d. c. a nob̄. ad ſ. r̄ v̄tur i ſū.
co. ii. q. 121. Quo v̄o ad formā ab
ſolutōis cōz videt3 qualiter ſacer
dos d3 abſolvere cōuer ſibi p̄ſitē
tes. aduertēdū fm̄ Al. r̄ i ſū. li. 3.
ii. 33. q. 89. q̄ d3 dicit ſub mō idica
t̄ uo pp̄ ſacri certitudinē. P̄cedens
at̄ d̄p̄catō ē de bene eē r̄ n̄
de eē ſacri. An̄ cōiter d̄ ſic. D̄ns
te abſoluat. r̄ ego te abſoluo a pec
caſt̄ ius i no. pa. r̄ ſi. r̄ ſpi. ſancti
Amen. Tho. ē p̄cordat. Dicit eni
q̄ de ſubā ſorme ē. Ego te abſol
uo. ſ3 p̄mitit̄ oio. H̄iſcreatur̄ nū
oip̄otēs de⁹ r̄ ē. ne effectus ſacri i
pediat. ex p̄te penitētis. J̄tē qz ſa
cerdos nō p̄pria auctoritate abſol
uit ſ3 quaſi m̄n̄iſter. p̄ueniēt aliqd̄
app̄onit qd̄ p̄inet ad p̄ximā aucto
ritatē. ſ. dei vt dicat. Ego te abſolu
i no. pa. r̄ ſi. r̄ ſpi. ſan. Amen. vel
p̄ v̄ritatē paſſiōis xp̄i. vel aucto
ritate dei. Quia tū hoc n̄ ē d̄terminat̄

ex d̄bis xp̄i ſiē i baptiſmo talis ap
poſtuo reliquit arbitrio ſacerdo
is. J̄tē fm̄ Tho. r̄ in ſū. co. iii. q.
90. ip̄oſtuo manū ſacerdos nō
requirit in ſac̄fo p̄nie. qz nō ordi
natur ad cōſequēdā aliquaz ḡfe
excellētā ſed magis ad remiſſiō
nē p̄c̄iōz. Ande magis in hoc ſa
cram̄to cōpeteret crucis ſignatio
in ſignū q̄ ſignum crucis xp̄i re
m̄n̄iatur p̄c̄iā. r̄ tū nō ē de neceſſi
tate ſac̄fi. h̄ ille. J̄tē fm̄ Tho. i qua
dā q̄one de quolibet. r̄ i ſū. li. 3. ii.
34. q. 110. laudabiliter tū p̄feſſione
a ſacerdote adiūctur. Quicquid
boni feceris ſi ſibi remiſſiōz pec
catorum. quia opus quod ſit ex i
ſunctione ſacerdotis dupliciter va
leat p̄ueniēt. videt3 ex vi operis r̄
clauū. r̄ magis valet ad exp̄ian
dam peccata q̄ ſi ex p̄prio motu
idem opus hō ſaceret. Et cadē ra
tione Ray. r̄ Boſti. dicit vt r̄ po
nitur eo. ii. q. 108. q̄ caute r̄ diſcre
te ſacerdos p̄ iuſticiā p̄niam dicit
penitēt q̄ oia bona q̄ fecerit r̄ oia
mala q̄ ſuſtinuerit. ei p̄ficiāt ad ſa
lūem. r̄ pro p̄nia hec oia iūūgat
D̄ia ergo p̄dicta ſi d̄ b̄n̄ eē. r̄ de
ſubā eē. Ego te abſoluo. n̄ ſorma
ordo d̄b̄oū. cū nulla ſcripta i d̄e
certo ſit ſtatuta ſecundum verboz
effect̄. vt ex p̄dictis colligi pōt.
J̄tem ad h̄ verba abſoluo te d̄bet
addi illud ſuper quo abſolutio d̄
terminatur. videlicet ab hac excoi
cacione maior̄ vel minor̄ ab v̄na
vel a pluribus fm̄ p̄tatem abſolūē
tis. r̄ fm̄ q̄ ei fm̄ denm̄ v̄ſum fue
rūt expedire. Sed tutius eſt in cō
muni abſolutione non exp̄m̄ere
niſi de minor̄. Nam incerta abſo
lūio a maior̄ excoīcatōe pōt ali

quod periculofum inducere. vt in
cle. religioſi de p̄uilegijs. Poſt ab
ſolutōe3 ab excoīcatōe pōt abſol
uens ſi poterit h̄eat r̄ ei videbit̄
exp̄dire. dicere. Et diſpenſatē tē cū
ſup̄ hac vel ſuper his irregularita
tibus r̄. r̄ dicere. J̄tē abſoluo
te ab hoc peccato vel his peccat̄
ſeu ab oibus peccatis ius p̄c̄iōū
limites ſue poterit r̄ ſc̄d3 q̄ ne
ceſſitas requirit. Forma igit̄
abſolutionis cōis poterit eſſe infra
ſcripta vel equipollens. **Quiſcrea**
tur tui omnipotēs deus. r̄ dimiſiſ
oibus peccat̄ ius p̄ducit te ad vi
tam eternā amē. Indulgentiam r̄
abſolutionē oīuz p̄c̄iōū tuorum
tribuat tibi oīpotēs r̄ miſericors
d̄ns. amen. D̄ns noſter ihs xp̄s p̄
ſuā p̄ſiſſimā miſericordiā r̄ ſan
c̄uſſimā paſſionem te abſoluat. r̄
ego auct̄ate ip̄i q̄ ſūgo: inquam̄tā
poſſum r̄ debeo abſoluo te ab oī
vinculo excoīcationis minor̄. ſi
teneris. r̄ reſtuo te ſauens ſacra
mentis eccleſie ſi indiges. J̄teruz
abſoluo te ab oibus peccatis ius
cōſeſſis r̄ oblitis. mortalib̄ r̄ ve
nitibus. r̄ circūſtāt̄is eo p̄ q̄o cū
q3 r̄ qualitercūq3 offendisti d̄enz
creatorē tuū. aīam tuaz r̄ p̄rimuz
mā. Omnia bona que ſeciſti. r̄ ſa
cies r̄ aduerſa que ſuſtinuiſti r̄ ſu
ſtinebis ſint tibi in p̄niam r̄ remiſ
ſiōem peccatoz tuoz. r̄ in augmē
tum gr̄atie d̄iūine. i noīe patris r̄
ſili j̄ r̄ ſpiritus ſancti amen.
Xor Atz vt poſſit ir
ritare vota uxo
ris. h̄s. s̄. uoiti. 3. s̄. 1. pro
tū. Atz vxoz poſſit ſacere elynd ſi
ne l̄nia uiri. s̄. elynda. 2. s̄. 3.
¶ **Curum vxoz in fo m̄rimonio**

possit de rebus cōibus puidere. **N**ljis ex p̄cio n̄rimonio. **R.** **f3** **v̄b.**
S. filij p̄dici n̄ h̄nt aliquā actōez
 p̄ra n̄rim. n̄ p̄t illa p̄ra p̄hibitō
 nē maritū aliqd eis dare. **S3** si h̄nt
 actōez p̄ra n̄rim. vt q̄ obligata ē
 eos alere cū sint ipuberes v̄l quia
 ambo piuges possidēt bōa illoz **f**
 ex alia iusta cā. maritū qdē tenetur
 eos alere. qz n̄r cū suis oneribus
 ad maritū trāssunt fm aliquoz cō
 suetudinē. **S3** tñ qz maritū h3 ad
 ministratōez. vroz p̄ra illi p̄hibi
 tōez n̄ d3 eos alere. nisi i extrēa ne
 cessitate. **P̄t** tñ p̄curare qz maritū
 suū ad h̄ p̄ iudicē p̄pellat. **A.** **I**dē i
 sum. li. 2. n. 8. q. 29. vbi t̄ addit fm
 eū. **v̄b.** Si aut filij nullā h̄nt actio
 nem p̄ra n̄rim n̄ tenet maritū. nec
 illa d3 p̄ra. p̄hibitiōem eius aliqd
 eis dare. **f3** maritū tñ p̄t in dubio
 sibi largi p̄sciam. hec tibi. **E**t de
 rebus cōib⁹ vbi ē p̄suetudo qz ma
 ritus h̄eat illoz administratōez t̄ n̄
 vroz. vbi bō n̄ ē tal' p̄suetudo. pos
 set vroz sicut t̄ maritus cum in re
 cōi q̄libz h̄eat inus equale. **f3** p̄ so
 cio. p̄ iouū. **D**e reb⁹ v̄o mariti cla
 rū ē qz n̄ p̄t dare p̄ra eius volūta
 tē nisi i necessitate extrēa. aliter cō
 mitteret furū. vt. **f3** furtū i p̄u. **B.**
Quid si vroz h̄ns v̄z p̄digum
 celat aliqd de reb⁹ cōib⁹ cū viro.
R. fm **v̄b.** Si bona fide hoc faciat
 v̄sibi t̄ viro loco t̄ tpe p̄uideat qz
 eas male p̄numeret nō peccat nec
 tenet obedire viro. si prohibeat.
 aut sibi tradi petat. cum in iraden
 do iuaret eū ad peccatū. **A.** **I**dē
 in sum. eo. 11. q. 3. **B.**
Uir vroz teneat seq̄ utz q̄cūqz
 ierit. **R.** fm **v̄b.** **U**ir tunc tenetur
 vrozē seq̄ qñ ex necia cā abeli. **f3**

vroz tenet sequi v̄z ex q̄cūqz eā
 recedat. s. domiciliū trāsserens. ni
 si vellet eā trahere ad p̄ctm. ex de
 diuoz. q̄ sunt. **S**ecus tñ si esse va
 gabūdus. **34**. q. 2. siqz necessitate.
Idē **Ber.** t̄ **H**ost. **E**t addit hosti.
 qz i voto vltimario vroz p̄t se
 g v̄z vel remanere si voluerit. sic
 ēt in oi vitare volūtatē qz p̄posito
 reuertendi. **S3** vbi trāssert domici
 lium p̄sctenet eū seq̄. **13**. q. 2. vna
 queqz. **E**t facit ad hoc. **s.** v̄m. **3**. **f3**.
 pe. t̄ se. **A.** **I**dē in sum. li. 2. n. 1. q.
 51. **E**t addit **f3** **H**ost. qz si aliq̄ mu
 lier hoc pacto vel p̄dione vel mō
 det alicui i vrozē qz semp̄ isumul
 beant morari. t̄ i certo loco foue
 lido amicoz ipi mulieris. pac
 tū seruandū ē. **I**n traditōe em̄ rei
 sue p̄t qlibet qd vult pacti. appo
 nere. nec ē p̄ra legē inio pou' fm
 legē qz sil̄ niozari debet. **34**. q. 1. si
 qz necitate. **E**t sic dico pactū fuan
 dū. nisi aliqua necessitas sup̄ueniat
 q̄ ipediētē n̄ posset maritū p̄mode
 remanere. puta pp̄ inimicitias ca
 p̄pales. isirmitatē aeris v̄l aliō s̄le
 qd arbutio iudicis p̄mitto tūc em̄
 vroz seq̄ v̄z ne adulteriū cōmit
 tarur. qz tunc pactū p̄ra legē icpe
 ret esse. **ar.** **13**. q. 2. vnaqz. **I**tē ad
 tenduz qz glo. in. d. c. vnaqz dicit
 qz vroz n̄ tenet seq̄ v̄z vagabūdū
 nisi sciens eū talē esse cū cū eo con
 traxerit qz tunc tenet. **A**d itelligē
 dū ē qñ vagat ex aliq̄ honesta cā
 t̄ non al. vt sentit gl. i dicto. c. siqz
 necessitate. qz cū vagans peccaret
 nō esset ei in p̄cto p̄sentendū. **22**. q.
 2. faciat. **E**t bñ facit. **f3** d. op. li. 1. qd
 nisi. vbi p3 qz libertus n̄ tenet seq̄
 p̄ronū vagabūdum ad p̄standum
 ei opas. **B.** **U**irū liceat vroz occi

dere adulterā. h̄etur. **f3** impedimē
 nū. **3**. l. t̄ si. t̄ **f3**. lex. **f3**. **v̄**. **4**.
Uirum magis peccet occidens
 vrozem q̄ n̄rim. **R.** fm **De**. i. 4
 Simpliciter maius peccatū ē occi
 dere n̄rim q̄ vrozē. qz magis re
 pugnat nature. **f3** tñ quo ad aliqd
 maior pena iponitur occidēt vroz
 rem. eo qz maior ē p̄nitas ad eius
 occasionē. **I**dē notat. **33**. q. 2. admo
 nere. **A.** **I**n gl. sup̄ v̄bo exultimes.
Et idē notatur in sum. li. 4. ti. 9. q.
 10. **B.** **Q**uid si vir qui p̄nt vrozē
 ē suspectus qz velit eam occidere.
 vide. **f3** n̄rimoniū. **9**. **f3**. **2**. t̄ si. **D**e
 redditiōe debiti quere. **f3** debitiuz p̄
 ingale. **I**tem de n̄rimonio quere
 ē. n̄rimoniū cū aduictus. **I**tem de
 impedimento n̄rimoniū quef. **f3** im
 pedimentum cū suis additōibus.
Pūs xp̄ian⁹. **D**e fi
 de xp̄iana vi
 de. **f3** fides. **Q**uō xp̄ianus
 se debeat habere erga iudeos. **f3** in
 deus. i. **f3**. **E**t quō erga sarracēos
f3 sarracēus. **A**d xp̄s idē qd vir
 gine natus t̄ p̄ nobis passus est i
 sacro eucharistic p̄tinetur. s. eucha
 ristia. i. **f3**. **A**n noie xp̄i possit fie
 ri baptisimus. **f3** baptisimus. i. **f3**. **2**.
Docrisis. **f3** sit pe
 cani mortale. **R.** fm **T**ho.
 2. 2. q. 1. **S**i ypocrita dicatur il
 le cuius intentio fertur ad dno. s.
 qz non curet sanctitatē habere sed
 solum sanctus apparere. sicut con
 fuerit accipi scriptura sacra. sic ma
 nifestum est qz peccatum mortale
 est. **N**ullus enīz totaliter p̄uatur
 sanctitate nisi per peccatum mor
 tale. **S**i autem dicatur ypocrita il
 le qui intendit simulare sanctitatē

a qua deficit per peccatū mortale.
 non semper illa simulatio ē ei pec
 catum mortale. quod d̄scernendū
 ē ex fine. qz. s. si repugnat caritati
 dei vel xp̄i. crit peccatū mortale
 le. puta cū simulat sanctitates vt fal
 sam doctrinā disseminat vel ut ad
 piscatur ecclesiasticam dignitatē
 idignus. vel q̄cūqz alia bona t̄pa
 lia in quibus sinez cōstituit. **S**i v̄o
 finis intentus nō repugnat caritati
 erit peccatum veniale. puta cū ali
 quis in ip̄a fitione delectatur d̄ q̄
 phus dicit. 4. cibicōz qz magis ui
 detur uanus qz malus. **A.** **L**ō. **v̄b.**
 t̄ addit dicens. qz cūz aliqz simu
 lat sanctitatem quā nō h3 ut aliqd
 ei detur propter hoc. icut illi de q
 bus dicitur **Matth.** 23. **A**c nobis
 scribe t̄ pharisei qz comeditis do
 mos viduarum t̄ peccatis mor
 tale est. quia rapit qd debetur san
 ctio. qz quod da ur ei datur in noie
 iusti. **I**tem qñ talem simulationēz
 facit ex insatiabili auaricia. **S**i at
 aliquis p̄o sua necessitate simulat
 ampliozem indigentiam qz habe
 at. non est hoc peccatum mortale
 sicut faciunt illi qui cōmuniter tra
 dāni uocantur. **D**e his enim dicit
Criso. qz talis simulatio potius est
 culpa diuini qz si culpa pauperuz
 qz ex sua indigentia ad hoc cōpel
 luntur. **B.** **C**ontingitamen qñqz
 qz aliquis simulat perfectionē san
 ctitatis que nō est de necessitate sa
 lutis. **E**t talis simulatio non semp̄
 est cum peccato mortali. **E**t vide
f3 simulatio. **A.** **E**t ibi patet qz qñqz
 est sine peccato. **B.**
Ronia **A**ide su
 pra in lu
 tera. **f3**

Strio Vide supra
in lra. B.

Elus quid e. R. fm
Tho. fa fe. q.

36. Zelus dicitur pprie qñ
aliquo tristat de bono alterius nō
ex eo qd ille hz. sz ex eo qd sibi de
est bonū qd ille hz. vt dicit pbs fo
ehicoz. Et si iste zelus sit circa bo
na honesta laudabilis e fm illd. i.
Eod. 14. Emulamini spūalia. Si
aut de bōis ipralibus. s. q. homo
tristetur q: ipralia desunt. pōt esse
cū peccato. sicut pz. 3. auaricia.

§. 1. Si vero aliquis doleret de bo
no alterius inqum alter excedit
ipsum in bonis. tunc est inuidia vt
dicum est. 3. inuidia. §. 2. Zelus
Et capitur pro seruoze seu pmono
ne diuine caritatis. ps. 68. Zelus do
mⁱ me comedit me. Et b zelus me
stem Nicolauz de ausmo ordinis
minorum indignum pro aliquat
simplicio p subsidio ad huius sup
plementi cōpilanonem cōmouit.
qd fauente dño nfo Jesu xpo ex
cepta tabula capitulorum et abbre
uiaturaz et Rubricarum expletā
ē apud nostrum locū prope Be
diolarum sancte Marie de ange
lis nuncupatum et vulgariter san
cti Angeli. 1444. Nouembus. 23.
die sabbati pximi ante aduentum
hora quasi sexta. Et omnia que in
eo ac ceteris opusculis per me cō
pilatis cōpiladisue incaute seu mi
nus perite posita continentur pe
ruiorum et presertim sacrosancie
ecclie submitto correzioni.

✠ Laus deo. ✠

Incipit tabula capitulorum huius libri
Ex prio de littera A

Bbas

Abbaussa
Absolutio prio cōiter
Absolutio fo pcutien
tium clericos
Absolutio tertio regularium
Absolutio qto quo ad satisfactone
Absolutio qnto quo ad modum
Absolutio sexto a peccato
Accupulatio
Accupio personarum
Accidia
Accomodatio. R. pmodamz
Accusare
Accusans
Admiratio
Adoptio
Adulatio
Adulterium
Aduocatus
Affinitas. R. impedimentum. 14.
Alchimia. R. empno
Alca. R. Indus alee.
Alienatio
Aliare
Ambitio
Angaria
Appellatio
Apostasia prio in generali
Apostasia. 2. a fide
Apostasia. 3. inobedientie
Apostasia. 4. a clericatu
Apostasia. 5. a religione.
Aqua benedicta
Arbuer
Archidiaconus
Archiepiscopus
Artra
Arrogatio. R. adoptio

Arre notoria. R. fouilegiū. 2. §. 1.
Assassinus
Astutia
Auaricia

Bptismus j.

Btū ad subam et forma
Baptismus. 2. quo ad materiā
Baptismus. 3. quo ad ministz
Baptismus. 4. quo ad suscipientes
Baptismus. 5. quo ad tempora
Baptismus. 6. quo ad ritum
Baptismus. 7. quo ad effectum
Bellū prio cōiter
Bellū. 2. quo ad clericos
Bellū. 3. qd ecclias inuoluit
Benedictio.
Beneficium prio cōiter
Beneficium. 1. quo ad fructus
Beneficium. 3. qñ iniuste tenet
Bigamia
Blasphemia.

Abella

R. pedagū. 3ie tallia

Calix
Calūniari. R. accusare. §. 4.
Canonica portio. rñ. sepultura. 3.
Canonizatio
Canonicus
Caracter. rñ. ordo. 3.
Carcer
Caritas
Casus epales. rñ. confessio. pmo.
Cathecismus
Cautio
Cecitas mentis
Censura ecclesiastica
Cessatio a diuinis
Cimuerium
Clanis
Clericus prio cōiter
Cleric^o fo ab acub^o sclarib^o fmo^o

Cleric 3.º quo ad cohabitacionem mulierum.
Clericus 4.º quo ad temporalia
Coadiutor ʒ. vitiaʒ corpe. ʒ. si.
Cognatio
Comenda ecclesie. ʒ. bñficiũ p̄io.
Committere vicarias suas. ʒ. Delegare. Item vicarius
Commodatum
Cõpaternitas ʒ. impedimentum 6.
Cõicaf. ʒ. ʒ. eucharistia 7. ʒ. missa concussio
Condemnatus. ʒ. accusatus
Conditio
Confessio sacralis primo cõiter
Confessio 2.º q̄liter teneamur ad eã
Cõfessio. 3.º cui constituendum
Confessionis celatio
Confessor primo quos 7 a qbus possit absoluer
Confessor 2.º quid habeat agere
Confirmatio electoꝝ
Cõfirmatio sacramenti
Consanguinitas. ʒ. impedimẽti 5.
Conscientia
Cõsecratio p̄io ep̄oꝝ 7 ʒ
Cõsecratio 2.º ecclesie v̄l recõciliatio
Cõsecratio 3.º altaris
Cõsecratio 4.º cimiterij
Cõsecratio 5.º vestiu 7 huiusmodi.
Cõsecratio v̄ginu. ʒ. v̄ginu ʒ p̄secratio
Conseruator
Constitutio. ʒ. lex.
Consuetudo
Contentio
Contumacia
Conuictio
Conuictio 2.º s. fraterna
Co:poza sanctorum. ʒ. reliquie

Corporale
Corpe vitiatu. ʒ. vitiatu corpe
Coꝝp̄ xpi. ʒ. Cõicare. ʒ. eucharistia. Item missa
Crimen
Crisma. ʒ. oleum sanctum
Crucesignat. ʒ. indulgentia. ʒ. p̄. 7 si.
Cupidus. ʒ. ordinandus. ʒ. xi.
Curtalis. ʒ. ordinandus. ʒ. 15.
Curtositas

Ammificatus

ʒ. beliu. 1. ʒ. 4.º ʒ. d̄positu. ʒ. si.

Debitum coniugale
Decanus. ʒ. archidiaconus
Decime 1.º cõiter
Decime 2.º a quibus dari debent
Decime 3.º cui
Decime 4.º de quibus
Decime 5.º quo ad laicos
Defunctus. ʒ. suffragiu. ʒ. ʒ. mortu
Item purgatoriu. ʒ. e sepultura
Degradatio
Delectatio
Delegare
Denũciatio
Depositiu
Derisio
Desperatio
Detractio
Diaconus
Dignitas
Discere
Disciplina
Discordia
Dispensatio
Diuitiatio. ʒ. s. illegitimu p̄imo
Doctor vel docere. ʒ. magister
Item discere
Dolus
Domitium
Dominica dies

Domus temporalis
Donatio p̄io iter viuos
Donatio 2.º causa mortis
Donatio 3.º p̄pter nuptias
Dos
Dubia
Duellum

Brietas

Ecclesia primo cõmuniter

Ecclesia 2.º parochialis
Elecho 1.º cõiter
Electio 2.º per compromissum
Elemosyna 1.º cõmuniter
Elemosyna 2.º quis p̄oi facere eaz
Emphiboeosis
Empio 7 venditio
Emunitas ecclesie
Emunitas cõsugentiã ad ecclesiaz
Enomia
Episcopus
Equitas. ʒ. ius
Eucharistia 1.º cõif. 7 de eĩ forma
Eucharistia 2.º quo ad materiam
Eucharistia 3.º q̄ ad sacerdotẽ 7 missã
Eucharistia 4.º quo ad effectum
Exacio. ʒ. dñs. ʒ. Item tallia
Item pedagium
Excomunicatoꝝ
Excoicatio 1.º cõmuniter
Excoicatio 2.º d̄ p̄uicẽtibʒ clericos
Excommunicatio 3.º de falsarijs
Excommunicatio 4.º de icẽdiarijs 7
fracioibus
Excoicatio 5.º de statũtibʒ 7 ecclesiaz
Excoicatio 6.º de participandis
Excommunicatio 7.º de minoribʒ
Excoicatio absolutio. ʒ. absolũ
Excusatio. ʒ. pena. 1. ʒ. 3.º
Exemptus
Exorcismus. ʒ. cathecismus
Expositus
Extrema vncio. ʒ. vncio extra

Allum

Fama

Familia
Femina
Ferie. sine festum
Fudum
Fides
Filius
Flagella. ʒ. satisfactio. ʒ. 7.º Item pena
Fornicatio
Fraus
Frigiditas. ʒ. impedimentum. 15.
Funus. ʒ. sepultura p̄io. ʒ. 7.º 7.º 8.
Item restituo. 2. ʒ. 5.
Furtum

Loria uana

Gradus consanguinitatis. ʒ. impedimentum. 5.
Guerra. ʒ. bellum
Gula

Abitus

ʒ. clericus primo. ʒ. 6.
 2.º Item apostasia. 4. ʒ. 1.º 7.º si.

Debetudo
Hereditas
Heremita
Hereticus 1.º cõiter
Hereticus 2.º per librum sextum
Hereticus 3.º per clementinas
Hermastoditus
Hyronia. quere in litera. 3.
Histrio
Homicidiu 1.º cõiter
Homicidiu 2.º consilio vel mandato
Homicidiu 3.º de casuali.
Homicidiu 4.º quo ad penam 7 irregularitatem
Homicidiu 5.º de seipso
Hore canonice
Hospitalitas
Humilitas

Actantia

Aciuntium
 Ignorantia
 Illegimus
 Illicite acq̄siti. R. elemosyna. 1. §. si. 7. restituo. 1. §. antepenult.
 Immunitas. R. emunitas
 Impedimētū matrimonij. 1. cōter
 Impedimētum. 2. de errore p̄sōe
 Impedimētum. 3. de errore p̄dūōis
 Impedimētum. 4. de voto
 Impedimētū. 5. de p̄gnatōe carnali
 Impedimētū. 6. de p̄gnatōe sp̄iali
 Impedimētū. 7. de cognatōe legali
 Impedimētū. 8. de crimine
 Impedimētū. 9. de dispari culm
 Impedimētū. 10. de violentia sine
 metu
 Impedimētū. 11. ordinis
 Impedimētū. 12. ligationis
 Impedimētū. 13. publice honestat̄
 iusticie
 Impedimētū. 14. affinitatis
 Impedimētū. 15. de ip̄ōtēna coeōd̄i
 Impedimētū. 16. de hered̄o eccl̄ie
 Impedimētū. 17. seruitut̄
 Impubes
 Incāratō. R. fortiligiū. 2. §. 5. 7. 6
 Incendiaris
 Incertoz restitutio. R. restitutio. 6
 Incestus. R. luxuria
 Indulgētia
 Infamis
 Infractis
 Ingratitudo
 Inuria
 Iniusticia
 Inobediētia
 Inquisitio
 Inscriptio
 Institutio
 Interdictum. 1. cōter

Interdictum. 2. f. specialiter
 Interdictum. 3. in aliquam eccl̄iam
 Interdictum. 4. quid p̄hibeatur
 Interdictum. 5. de relaxatōe
 Intestatus. R. successio
 Inuiditas. R. timor. §. si.
 Inuicta
 Inuidia
 Ipocrisis. R. simulatio. Itē ipocrisis.
 Ira
 Irregularitas. 1. f. homicidarum
 Irregularitas. 2. q̄n ministrat
 Ironia
 Istrio. R. histrio
 Iudeus. 2. cōter
 Iudeus. 2. quo ad seruos
 Iudeus. 3. de conuersione
 Iudicare
 Iudex. 1. cōter
 Iudex. 2. f. ecclesiasticus
 Iudicium
 Iurare
 Iuramentum. 1. cōter
 Iuramentum. 2. f. vniuersitatis
 Iurisdicctio
 Ius
 Iustificatio

Aracter

litera. L.

Altro

Legare

Legatus
 Legimus
 Legitima
 Leprosus
 Lex et constitutio
 Lucellarius Scelus. R. emphibolus
 Libellus famosus
 Libertus
 Luere
 Lugum

Locatio et p̄ductio
 Ludus et iocus
 Ludus sine
 Luxuria

Agister j.

licentiam docendi

Maoritas
 Maio: ps
 Maleficio
 Malefactor. R. accusatus
 Maleficium
 Manumissio
 Marimonū. 1. cōter
 Marimonū. 2. q̄ p̄t̄ contrahere
 Marimonū. 3. quo mō contrahit̄
 Marimonū. 4. f. cōtra itentionem
 Marimonū. 5. sub conditōe
 Marimonū. 6. quo ad debitum
 Marimonū. 7. f. accusatum p̄pter
 ip̄cedimentum
 Marimonū. 8. f. accusati p̄ adul
 terium
 Marimonū. 9. f. q̄n petat p̄iur̄
 Medicus vel chirurgicus
 Medacium
 Mercator
 Meritum
 Meus
 Milia
 Mirabilis persona
 Missa
 Molitico
 Monachus
 Monialis
 Moruus
 Mulier
 Multitudo. R. correctio. 1. §. 5.
 Munus
 Mulari
 Mutuum

Aufragus

Negligentia

Negociatio
 Neophilus
 Notorium
 Nouitas
 Nuptie

Bedientia j.

Obedientia. 2. laicorum

Obedientia. 3. clericorum
 Obedientia. 4. religiosorum
 Oblatio
 Obligatio
 Obligatus ad ratiocinā
 Occulta. R. correctio. 2. Item reuelā
 tio
 Odium
 Officium eccl̄ie. R. missa. Item bore.
 Oileum sanctum. sine crisma
 Opinio
 Oratio
 Oratorium
 Ordo. 1. communiter
 Ordo. 2. quo ad ritum
 Ordo. 3. quo ad caracterem
 Ordinandus
 Ordinatio. sine ordinans
 Ordinatus. 1. cōter
 Ordinatus. 2. per saltū
 Ordinatus. 3. negatiue
 Ordinatio conjugator
 Ornatu

Actum

Palia

Pallium
 Papa
 Paraserna
 Parentes
 Paricida
 Parochianus

Paterfamilias
Patentia
Patriarcha
Paronus
Peccatum primo cōiter
Peccatum. 2. f. mortale
Peccatum. 3. f. veniale
Peculium
Pedagogium & guidagium
Pena 1. f. iudicialis. aut divina
Pena. 2. f. que prouenit lefo
Penitentia prio communiter
Penitentia. 2. quā iponit sacerdos
Penitentia. 3. solemnitas & publica
Penitentia. 4. impediā. vel falsa
Percutere. siue verberare
Peregrinus 1. cōmuniter
Peregrinus 2. quantū ad clericos
Peritium
Permutatio
Perplexitas
Personatus. & . dignitas
Pertinacia
Pignus
Pirata
Placere. & . adulatio
Pollutio
Populus
Porio canonica
Posulatio
Prebenda
Preceptus. & . obediētia
Predicator
Predo
Prelatus
Presbyter. & . sacerdos confessor
confessio eucharistia. missa
Prescriptio
Presumptio
Primas. & . patriarcha
Primitie
Princeps. & . papa. Itēz dominus
Prinilegium

Probatio
Professio. & . nouiti. Itē religio
Promissio
Prudentia carnis
Pubes. & . impubes
Publice honestatis iusticia. & . im
pedimentum 13.
Pudicitia
Punitio. & . Correctio 1. Item di
sciplina. Itēz pena
Purgatio
Purgatorium
Purificatio
Pusillanimitas

Marta

Questuarij

Alptor j

+ f. rerum

Raptor. 2. f. personarū
Ratiocinijs obligati. & . obligati
ad rancunia
Reconciliatio ecclesie. & . psecraō 2. f.
Religio primo cōmuniter
Religio 2. quo ad ingressum
Religio 3. quo ad votum ingredia
Religio 4. quo ad professionem
Religio 5. quo ad transitum ad alia
Reliquie & corpora sanctorum
Renunciatio primo cōmuniter
Renunciatio 2. qualiter fit
Renunciatio 3. quis pot renunciar
Renunciatio 4. que possunt renunciar
Represalie
Residentia clericorum
Res ier alios acta. & . infra. §. 9. c.
Restitutio primo cōmuniter
Restitutio 2. quā qd non est soluēdo
Restitutio 3. q̄tum ad fautores
Restitutio 4. q̄tum ad ementes
Restitutio 5. q̄tum ad uendētes
Restitutio 6. f. incertorum
Restitutio 7. quo ad eius regularit

Restitutio 8. quo ad sublationem
obligationis
Reuiscitatus
Reuelatio
Rigor. & . ius
Rixa

Acerdos

Sacramentum

Sacrilegium
Sagittarius
Sanctorum corpora. & . reliquit
Sarracenus
Satisfactio
Scandalum
Scientia & studium clericorum
Scisma
Secretorius reuelatio. & . reuelatio
Seditio
Sententia
Sepultura 1. cōmuniter
Sepultura 2. quo ad electionem
Sepultura 3. q̄ ad canonicā portōz
Sepultura 4. quando prohibetur
Seruus 1. cōmuniter
Seruus 2. q̄tum ad ordinationes
Seruus 3. q̄tum ad matrimonius
Symonia 1. cōmuniter
Symonia 2. quo ad ordines
Symonia 3. quo ad beneficia
Symonia 4. quo ad fructus
Symonia 5. circa funera
Symonia 6. quo ad religionem
Symonia 7. de pena & dispensatōe
Simulatio
Sobrietas
Societas 1. f. pecunie & opraruz
Societas 2. f. respectu quarundaz
materie questionum
Sodomia
Sollicitudo
Sotilegiū 1. f. diuinatio
Sotilegium 2. f. superstitio

Spectacula. & . ludus & iocus

Item chorea
Sponsalia
Stipulatio
Studium clericorū
Sulicia
Suprū. & . fornicatio
Subarratio. & . arra
Subdelegare
Substitutio. & . testamentum 2.
Successio ab intestato
Suffragiū defictorum
Superbia
Suspensio
Sufurratio

Abellio

Tallia

Temperantia. & . sobrietas. Item
ebrietas
Testamentū 1. cōmuniter
Testamentū 2. q̄tum ad institutionem
heredis.
Testamentum 3. q̄tum ad executiones
Testis 1. quis non potest esse
Testis 2. de numero
Testis 3. quo ad actum testificandi
Timor
Torneamentum
Transactio
Transitus siue translatio
Tregua
Turcia
Turpetucrum. & . cetera primo. §. 8.
Una gloria
R. gloria vanai
Uasallus. & . secundum
Uelatio virginum. & . virginū psecratio
Uenatio
Uenditio
Ueneficium. & . maleficium. Item
Uotilegium.

Veniale peccatum. *Pe. peccatus. 3.*
 Verberatio. *Pe. percutere*
 Vestis
 Vicarius
 Vidua
 Vindicatio
 Virginitas
 Virginitatis consecratio
 Vis et metus
 Visuatio
 Vinum
 Vitar⁹ corpore
 Vinctio extrema
 Voluntas
 Votum. 1. communiter
 Votum. 2. quis pot⁹ vouere
 Votum. 3. de voto coniug⁹ in cōi
 Votū. 4. d⁹ voto iugā dca religioz
 Votum. 5. quo ad commutationes
 Votum. 6. qd⁹ solum p⁹ religioē
 Vtura. 1. communiter
 Vtura. 2. circa animalia
 Vtura. 3. in emptionib⁹ us
 Vtura. 4. de usurarijs manifestis
 Vtura. 5. de seruatorib⁹ us fautorib⁹
 us et familia usurarij
 Vtura. 6. de restitutione usurarij
 Vtus clauis p⁹io quo ad supple-
 mentū excoicationum iuris
 Vtus clauis. 2. quo ad formam
 absolnendi
 Vxor

Vs
Docrisis

Vronia. *Pe. in littera. 3.*
 Vstro. *Pe. s. in littera. 3.*

Elus

Tabula abbreviaturarū.
 Ac. Accursius
 Al. Albericus

Ala. Alanus
 Albi. Albricus
 An. Antonius de burio
 Ang. Angelus de perasio.
 Anten. Antenica
 Ar. Argumentū vel argumēto
 Arch. Archidiaconus
 As. Asio
 Ber. Bernardus glossator decretal.
 Bar. Bartolus
 Bal. Baldus
 Baribo. Bartholomæus glossator. *6.*
 C. Lodice *crā*
 C. capitū seu ca. vel capli vel ceatum
 Cy. Lynus.
 Con. cōfessōū vel pcorat⁹ p⁹corat⁹
 Conse. Consecratione
 Dy. Dynus
 Dist. Distinctione
 Eo. eodē titulo vel capitulo vel. *6.*
 Ea. eadē lege. seu distinctione. seu ca.
 sa. vel questione
 Et. extra decretū in decretalibus
 ff. digestis.
 ff. finali. vel in fine
 Glo. glosa
 Goff. Goffredus
 Her. Hermānus.
 Hosti. Hostiensis
 Hug. Hugolinus
 i. prima. vel. i. idest
 i. infra
 Insti. Instituta
 Inno. Innocentius
 Ja. de are. Jacobus de arena
 Jo. Joannes glossator decretal.
 Jo. an. Joannes andree
 Ja. Jacob⁹ de belusio vel de bernice
 I. lege
 li. libro
 Lau. Laurentius
 No. nota vel notat seu notant
 Op. opinio.

Pe. Petrus
 pli. penultimo
 Pla. Placentinus
 q. questione.
 Ray. Raymondus
 R. respondeo vel rnsio vel requisit.
 scilicet
 se. sequenti. vel sequentibus
 6. supra
 Sā. sanima. et in dubio intellige d⁹
 summa confessorum
 Tancre. Tancredus
 u. titulus vel titulo
 Tho. Thomas
 Al. Aldericus
 ob. Guilielmus. f. glossator Ray.
 aliter Guilielmus
 ob. dur an. vilhelmus durantis
 An. Ancentius
 §. paragraphi. seu paragraphus
 v. paragraphi. seu paragraphis
 Sunt et alie abbreviature q⁹ vt dis-
 cernantur hic inserti⁹ subrogabunt

 Rubricæ iuris ciuili⁹ et canonici. et
 p⁹uo rubricæ. ff. p. et. l. ff. veteris
 Doptionibus
 Alienatione iudicij mutā
 di causa facta
 Ad legem acq⁹uiliāz
 Ad exhibendum
 Altoribus
 Ad legem rodiam de iacm
 Ad senatuscōsultū macedonianū
 Ad velleyanum
 Actionibus empti et venditi
 Onstitionibus p⁹icipum
 Calumniatoribus
 Capinis diuinatione
 Communia predioz
 Cōdiuidēdo iudicio
 Conditione causa data
 Conduōe ob turpē cās

12 Conditione indebiti
 12 Conditione sine causa
 13 Conditione factura
 13 Conditione ex lege
 13 Conduōe triticaria
 13 Constituuta pecunia
 13 Comodat vel econtra
 16 Compensationibus
 18 Contrahenda emptione
 1 Quisitione reruz
 4 Dolo malo
 16 Depositi vel contra
 20 Distractione pig⁹orum
 24 Donationibus iter. virū et vxorē
 24 Diuorijz
 2 Ob per quem factum est
 2 Edendo
 4 Eo qd⁹ metus causa
 4 Ex quibus causis maiores
 13 Eo q⁹ certo loco
 14 Exerctioza actione
 19 Estimatoza actione
 21 Edilicio edicto
 21 Eulcionibus. et duple stipulatōib⁹
 21 Exceptione rei iudicate et tradite
 2 Erijs et dilacionibus
 5 Fideicommissaria hereditatis
 penitione
 10 Finium regundorum
 10 Familie hereticunde
 xi Fugitiuis seruis
 22 Fide instrumentozū
 23 Fundo dotali
 1 Is q⁹ sui sui vel alit⁹ furio
 3 His qui notant infamia
 9 His q⁹ deiecerunt vel effu-
 derunt
 18 Hereditate vel actōe vendita
 1 Officia et iure
 2 Jurisdictione oiaz iudicū
 2 In ius vocando,
 2 In ius vocati vt eant
 4 In integrū restitutionibus
 D 4

5	Judicij	3	Procuratoribus
5	Inofficioso testamento	5	Petitione hereditatis
xi	Interrogatorijs actionibus	5	Possessoria hereditatis petitioe
12	Jure iurando	5	Publiciana in rem actione
12	In licen iurando	13	Pignoratitia actione
14	Instituto actione	15	Peculio
15	In rem verso	17	Pro socio
18	In diem adiectione	18	Peticulo & comodo rei vendite
20	In quibus casibus pignus ta- cite contrahatur	16	Prescriptis verbis
22	Iuris & facti ignorancia	20	Pignozibus & hypothecis
23	Jure dotum	22	Probationibus
1	Legibus & senatusconsultis & longa consuetudine	23	Pactis dotalibus
18	Lege continiosa	2	Quod quisq; iuris in alte- rum statuerit
19	Locati & conducti	2	Qui satisfare cogantur
4	In quibus .15. annis.	3	Qui notantur infamia
4	Mandatis principum	3	Quod cuiusq; vniuersitatis noie
xi	Moruo inferendo	4	Quibus ex causis maiores
17	Mandati vte contra	4	Quod mens causa
2	Equis cum qui in ius vocatus vi eximat	7	Qui dies usufructus legati cedat
3	Negotijs gestis	7	Quib' modis usufructus amittat
4	Nauae caupones stabularij	7	Quemadmodum usufructarius caneat
9	Naxalibus actionibus	8	Quemadmodum seruitus amittatur
22	Nautico senoze	xi	Quibus rebus ad eundem iudi- cem eant
1	Regine iuris	14	Quod cum eo qui in aliena pote- state est negotium
1	Officio consulis	15	Qui actio de peculio est annalis
1	Officio pfecti pretorio	15	Quod iussu
1	Officio pfecti vrbis	20	Que res pignori obligari possit
1	Officio questorum	20	Qui potiores i pignozibus habeat
1	Officio pretorum	20	Quibus modis pignus vel hypo- theca soluitur
1	Officio pfecti vigilum	1	Etiam diuisione & qualitate
1	Officio proconsulis & legati	4	Receptus arbitri & qui arbi- trium
1	Officio pfecti augustalis	6	Rei vindicatione
1	Officio pfecti prouincie	xi	Religiosis & sumptibus funerum
1	Officio pcuratoris cesaris	12	Rebus creditis & si certi petantur
1	Officio iuridici	18	Rescindenda venditione
1	Officio et cui mandata e iurisdictione	19	Rerum permutatione
1	Officio assessorum	21	Re debitoria, & quanto minore
7	Operis seruorum		
8	Pecus		
3	Postulando		

13	Rim nuptiarum	3	Auctoritate & consensu tutorum
14	Repudij & diuorij	6	Acquirenda vel obtinenda hereditate
	Tam hominum	6	Ad senatusconsultum sillemianum
	Senatoribus	10	Admantis legatis & fideicommissis
	Siquis iudicenti non ob- temperauerit.	xi	Alimentis & cibarijs legatis
	Siquis in ius vocatus non ferit	xi	Auro & argento legato
	Sic ex noxali causa agatur	xi	Ad imedias & transferendis legatis
	Sigs cantionibus iudicio sistendi	12	Ad legem falcidiam
	Si pars hereditatis petatur	13	Ad senatusconsultum trebellianum
	Si ager vectigalis vel ephreotica- rius petatur	15	Assignandis liberis
	Si usufructus petatur vel ad alium pertinere negetur	15	Ad senatusconsultum tertullianum
	Seruitibus	14	Quorum possessionibus
	Seruitibus rusticorum prediorum	14	Bonorum possessio ne furio- so muto etc.
	Seruitibus vrbianorum predioz	14	Bonoz possessione extra tabulas
	Si seruitus vendicetur vel ad alium pertinere negetur	14	Bonoz possessione secundum tabulas
	Si quadrupes paupie fecisse dicat	14	Bonoz possessioe ex testamento militis
	Seruo corrupto	15	Bonis libertorum
	Seruis fugitiuis	2	Encubitis
	Si mentor falsum modum dixerit	3	Confirmando tutore vel cu- ratore
	Sicertum petatur	4	Contrario iudicio tutelle & vtili actio- ne
	Seruis exponendis	4	Curatoribus furiosis
	Sponsalibus	5	Conditoribus institutionum
	Ranfactionibus	12	Conditionibus & demonstratibus
	Triticaria	14	Contra tabulas
	Tributoria actione	14	Collatione bonorum
	Tribus	14	Coniugedis cum emancipato liberis
	Usufructu & quemadmodum usufructu vtatur	14	Carboniano edicto
	Usufructu accrescendo	10	De prelegata
	Usufructu earum rerum que usu consumuntur	14	Dotis collatione
	Usu & habitatione	4	Excussationibus & tribus earum
	Usufructuari' quemadmodum caneat	4	Ex quo qui p tutore vel curatore negocia gesserit
	Usuris & causis & fructibus	4	Fideiussoribus & mandato tutorem & heredibus tutorum & curatorem
		10	Fundo instructo & instrumē- to legato
		15	Radibus & affinitatibus
		5	His qui in testamento delent
		5	Hereditibus instituentis

xi **His que pene causa in testamētis**
 relinquuntur
 xi **His que p non scripto habentur**
 xi **His quibus vt indignis**
 2 **Impensis in rebus dotali-**
bus factis
 5 **Iniusto rupto & irrito testa-**
mento
 5 **Iure deliberandi**
 6 **Iure codicillorum**
 14 **Iure patronatus**
 2 **Iuris agnoscendis**
 3 **Legatis tutoribus**
 5 **Libertis & posthumis**
 7 **Legatis & fideicommissis p^o**
 8 **Legatis & fideicommissis fo**
 9 **Legatis & fideicommissis tertio**
 xi **Liberatione legata**
 14 **Legatis standis p̄tra tabulas bo-**
norum possessione petita
 15 **Libertis vniuersitatum**
 4 **Agstrandus conueniendis**
 6 **Militari testamento**
 10 **Puione & electione legata**
 14 **Sequijs a libertis & libertis**
prestandis
 15 **Operis libertorum**
 10 **Eculto legato**
 10 **Penu legata**
 3 **Et petant tutores vel curato-**
res
 3 **Quando ex facto tutorum v^l**
curatorum
 4 **Quod cum falso tutore**
 6 **Quoadmodum testamenta aptant**
 13 **Quando dies legatorum cedit**
 15 **Quib^o nō cōpēt bonoz & possessio**
 15 **Quis ordo in bonorum possessio-**
ne seruetur
 4 **Ebus eorum qui sub tutela v^l**
cura sunt
 xi **Rebus d ubijs**
 xi **Regula canoniana**

i **Sluto matrimonio & quom-**
admodum dos petatur
 2 **Si mulier reuocis nomine i**
possessione mutatur
 2 **Si mulier v̄tris noie calūnie cā**
 5 **Suspectis tutorib^o ac curatoibus**
 6 **Si omissa causa testamēt**
 6 **Sigs aliquem testari prohibuerit**
 10 **Seruitute legata**
 10 **Suppellectili legata**
 13 **Si cui plusquā p legem salcediam**
 14 **Si tabule testamenti extabunt**
 14 **Si a par̄te q̄s fuerit māumissus**
 15 **Sigē in fraudē patroni factum in**
 15 **Si tabule testamenti nulle extabūt**
 15 **Successorio edicto**
 15 **Suis & legitimis heredibus**
 3 **Tutelis**
 3 **Testamentaria tutela**
 3 **Tutoribus & curatoibus va-**
tis ab his
 4 **Tutelis & rationibus distraba-**
dis
 5 **Testamentis & qui testamenta se-**
cre possunt
 10 **Trinco vino & oleo legato**
 2 **Entre inspiciendo**
 4 **Abi pupillus educari v^lmo**
rari debeat
 5 **Vulgari & pupillari substitutione**
 10 **Vsu & vsufructu legato**
 13 **Et legatorum causa caueatur**
 13 **Et in possessionem legatorum**
 14 **Et nire i possessionez mittendo &**
curatore eius
 15 **Unde legitimis**
 15 **Unde liberi**
 15 **Unde cognati**
 15 **Unde vir & vxor**
 15 **Veteranorū militum successione**
 15 **Et ex legibus & senatusconsultis**
bonorum possessio datur

Rubricæ ff. noui
 Qua pluiali arcenda
 Ademptione libertatis
 Acquirendo reruz dominto
 1 **Acquirenda possessio**
 2 **Aqua quotidiana & estina**
 3 **Arboribus cedendis**
 3 **Arboribus cedendis**
 5 **Actionibus & obligationibus**
 6 **Acceptationibus**
 8 **Arborum furium cesarum**
 9 **Abigcis**
 9 **Accusationibus & inscriptionibus**
 10 **Ad legem iuliam maiestatis**
 10 **Ad legem iuliam de adulterijs**
 10 **Ad legem iuliam de vi publica**
 10 **Ad legem corneliam de sicarijs**
 10 **Ad legem corneliam de falsis**
 10 **Ad legē pompeias de paricidijs**
 10 **Ad legem iuliam repetundarum**
 10 **Ad legem iuliam de annonā**
 10 **Ad legem iuliam peculatus**
 10 **Ad legem iuliam ambūis**
 10 **Ad legem sauam de plagiarijs**
 10 **Ad senatusconsultū turpillianum**
 xi **Appellationibus & relationibus**
 xi **Quibus appellare non licet**
 xi **Appellationibus recipiendis**
 xi **An p̄ aliam causā appellationis**
 xi **Apud eū a q̄ appellat aliā causam**
 11 **Ad municipales & de incolis**
 11 **Albo scribendo**
 11 **Administration rerum ad ciuita-**
tem pertinentiam
 4 **Om̄is iudicis antē possidēdis**
 10 **Bonis damnatorum**
 10 **Bonis eorum qui ante sentē-**
tiam mortē sibi conscierunt
 2 **Illusione detegenda**
 4 **Confessis**
 4 **Cessione bonorum**
 4 **Curatore bonis dando**
 5 **Loacis**
 9 **Concessionibus**

9 **Crimine expilate hereditatis**
 9 **Crimine scellionatus**
 9 **Collegijs illicitis & corporibus**
 10 **Custodia reorum & exhibuone**
 10 **Cadaueribus punitorum**
 xi **Captiuis & postliminium reuerfis**
 xi **Castrensi peculio**
 11 **Centibus**
 11 **Anno insecto**
 11 **Donationibus**
 11 **Donatione causa mortis**
 6 **Diuersis & tpalibus p̄scriptiōibus**
 6 **Doli mali exceptione**
 7 **Duobus reis constituendis**
 12 **Decurionibus & eorum filijs**
 12 **Decretis ab ordine faciendis**
 1 **Dilubus curibus**
 2 **Euicōe libertatis**
 4 **Ex quibus causis in possessio-**
nem caur
 6 **Exceptionibus & p̄scriptiōibus**
 6 **Exceptione rei iudicate**
 6 **Exceptione doli mali**
 9 **Extraordinarijs criminibus**
 9 **Effractoribus & expilatoribus**
 xi **Eum qui appellanti**
 12 **Extraordinarijs cognitiōibus**
 2 **Idicōmissarijs libertatib^o**
 5 **Flumibus & ne qd in flu-**
mine publico ripaue c^o fiat
 5 **Fonte**
 8 **Fideiusoribus & mandatoribus**
 9 **Furtis**
 9 **Furti aduersus nauas**
 9 **Furtibus balnearijs**
 5 **Glande legenda**
 2 **Are aureorum annulorum**
 5 **Interdictis seu extraordinā-**
rijs actionibus
 5 **In itinere actuz p̄iuato**
 8 **Judicatum solui**
 9 **In incendio ruina naufragio**
 9 **In iurijs & sanctis libellis**

10 Interdictis & relegatis & depositatis
 xi Jure fisci
 12 Jure immunitatis
 2 Iherali causa
 5 Locus & itineribus publicis
 5 Loco publico fruendo
 5 Libero homine exhibendo
 5 Liberis exhibendis seu deducendis
 6 Litigiosis
 6 Libellis dimissorijs
 12 Legationibus
 2 Anumissionibus
 2 Manumissis vindicta
 2 Manumissionibus que seruis
 2 Manumissis testamento
 5 Migrando
 12 Muneribus & honoribus
 2 Aialibus restituendis
 2 Ne de statu defunctorum post
 quinquentium queratur
 5 Ne vis fiat ei q̄ i possessione missa
 5 Ne quid in loco sacro fiat
 5 Ne quid in loco publico vsuato fiat
 5 Ne quid in flumine publico ripaue
 rius fiat quo aliter aqua fluat
 8 Nonationibus & delegationibus
 xi Ad inonari appellatione pendente
 12 Ruidinis
 1 Peris noni nunciatione
 12 Operibus publicis
 1 Ablicanis & vectigalibus
 3 Pro soluto
 3 Pro emptore
 3 Pro herede
 3 Pro donato
 3 Pro derelicto
 3 Pro legato
 3 Pro dote
 3 Pro suo
 4 Privilegijs creditorum
 5 Precario
 3 Pretorij stipulationibus
 9 Pretoris delictis
 9 Preuaricatoribus
 9 Popularibus actionibus
 10 Publicis iudicijs
 xi Penis
 xi Privilegijs veteranoꝝ
 12 Pollicitationibus
 12 Profonetis
 2 Si sine manumissione
 2 Qui & a quibus manumissi
 2 Quibus ad libertatem proclamare non licet
 4 Quibus ex cõis i possessione eorum
 4 Que i fraudes creditorum facta sunt
 5 Quorum donorum
 5 Quorum legatorum
 5 Quod vi aut clam
 6 Quarum rerum actio non datur
 10 Questionibus
 xi Quis & a quo appelletur
 xi Quando appellandum sit
 xi Que sententia sine appellatione rescinduntur
 4 E iudicata & de effectum sententiarum
 4 Rebus auctoritate iudicis possidendis
 5 Ripa minuenda
 5 Ritus
 5 Remissionibus
 8 Rem pupilli salutem fore
 8 Re rata hfe & de rati habitatione
 9 Receptoribus
 10 Requirendis rebus
 xi Remilitari
 12 Regulis iuris
 2 Tanti libertis
 2 Si libertinus ingenuus esse dicatur
 2 Statu defunctorum
 4 Separationibus
 5 Superficiebus
 5 Si arbor vicini edibus impendat
 5 Saluiano interdictio

7 Stipulatione seruoꝝ
 8 Solutionibus & liberationibus
 9 Sigs ictõ liber esse iustus fuerit
 9 Si familia sursum fecisse dicatur
 9 Sepulchris violatis
 9 Snam passis & restitutis
 10 Situoꝝ vel curatoꝝ vel ingranis
 xi Suspendente appellatione
 xi Abalis exhibendis
 5 Termino moto
 9 Tigno iniuncto
 9 Supapionibus & vsurpationibus
 3
 5 Via publica & siquid in ea
 5 Vitin flumine publico nauigare liceat
 5 Via publica & itinere reficiendo
 5 Vi & vi armata
 5 Vi possidens
 5 Vrobi
 7 Verborum obligationibus
 9 Vbi bonoꝝ raptoꝝ
 xi Veteranoꝝ privilegijs
 11 Vacacione & excusacione munerum
 11 Varijs & exordiaris cognitiõibus
 11 Verboꝝ & rep̄ significacione
 Rabuce Codicis
 1 Postatis
 1 Pessioibus & domesticis
 1 Pannonis
 1 Aduocatis diuersoꝝ iudicum
 2 Aduocatis diuersoꝝ iudiciorum
 2 Aduocatis fisci
 2 Alienacione iudicij mutandi causa facta
 3 Ad exhibendum
 3 Ale vsu & alcatoꝝibus
 4 Actionibus & obligationibus
 4 An seruus ex suo facto p̄ manumissis
 4 Actionibus hereditarijs
 4 Actionibus emptoris venditi
 4 Ad senatusconsultum macedonianum
 4 Ad senatusconsultum velleyanum
 5 Alendis libertis
 5 Administratoꝝ tutorum & curatoꝝ
 5 Aliments pupillo prestandis
 5 Ardurium iurele
 5 Auctoritate prestanda
 5 Actore iure vel curatore trebellicum
 6 Ad senatusconsultum trebellianum
 6 Ad legem salcidiam
 6 Ad senatusconsultum tertullianum
 6 Ad senatusconsultum ophicianum
 7 Assertionem tollenda
 7 Acquirenda vel retinenda possessio
 7 Aduersus creditorem
 7 Annuali exceptioe italici tractus
 7 Alluuiõibus & paludibus piscariis &c.
 7 Appellationibus & relationibus
 8 Acceptationibus
 8 Adoptionibus
 9 Accusationibus
 9 Ad legem iuliam maieftatis
 9 Ad legem iuliam de adulterijs & stupro
 9 Ad legem iuliam de vi publica & priuata
 9 Ad legem cornelianam de sicarijs
 9 Ad legem iuliam de plagiarijs
 9 Ad legem viscliam
 9 Ad legem cornelianam de falsis
 9 Ad legem iuliam repetundarum
 9 Ad legem iuliam ambitus
 9 Abigens
 9 Abolitionibus
 9 Ad senatusconsultum turpilianum
 6 Quis libroꝝ & iure pronatus
 6 Bonorum possessioe sꝫ tablas
 6 Bonorum possessione contra tabulas liberti
 6 Bonoꝝ possessioe contra tabulas
 6 Bonis maternis
 6 Bonis q̄ libertis in potestate sitis
 7 Bonis autem iudicis possidendis
 9 Bonis eorum q̄ sibi mortis p̄ciuerit
 9 Bonis p̄scriptoꝝ seu danatorum

1 **Omibus rei militaris**
 1 **Contracibus iudicā & eorum**
 que sunt circa eos
 2 **Causis i quibus infamia irrogatur**
 3 **Cōdiuidundo**
 3 **Cōia vniuersq; iudicij**
 3 **Consortibus eiusdem lris**
 4 **Conditione indebiti**
 4 **Conditione ob cām datoꝝ**
 4 **Conditione ob turpem causam**
 4 **Conditione ex lege siue sine cā**
 4 **Constituta pecunia**
 4 **Comodati**
 4 **Compensationibus**
 4 **Conrahenda emptione**
 4 **Comuni reꝝ alienatione**
 4 **Comercij & mercato**
 5 **Concubinis**
 5 **Confirmatio tutoris**
 5 **Contrario iudicio tutelę**
 5 **Curatore furiosi & p̄digi**
 6 **Carboniano edicto**
 6 **Collationibus**
 6 **Codicillis**
 6 **Cōia de legatis vel fideicommissis**
 6 **Conditionibus inferis tam in le-**
 gatis q̄ in fideicommissis
 6 **Caducis tollendis**
 6 **Cōia de successiombus**
 7 **Cōi seruo manumisso**
 7 **Cōia de manumissionibus**
 7 **Cōia de vsucapionibus**
 7 **Collatione detegenda**
 7 **Cominationes epistolę**
 7 **Concessis**
 8 **Cōrahēda & cōmittenda stipsonę**
 8 **Creditorum emptionem pignori**
 non debere
 9 **Custodia reoꝝ**
 9 **Crimine peculatis**
 9 **Crimine sacrilegij**
 9 **Crimine expilare hereditatis**

9 **Crimine stellionatis**
 9 **Cultrones vel criminibus reos**
 occultant
 9 **Calumniatoribus**
 1 **Zueris rescriptis & pragma-**
 ticas sanctoribus
 1 **Defensoribus ciuitatum**
 2 **Dolo malo**
 3 **Dilationibus**
 4 **Delictis defunctoꝝ i q̄bus & in q̄-**
 bus heredes pueniant
 4 **Depositi**
 5 **Donationibus ante nuptias**
 5 **Donis p̄missione vel nuda polli-**
 citatione
 5 **Dote cauta non numerata**
 5 **Donationibus inter viꝝ & vxores**
 5 **Diuino facto apud quem liberi**
 educantur
 5 **Diuidenda tutela**
 7 **Diuitia libertate tollenda**
 7 **Distractione pignoroꝝ**
 8 **Debitorē venditiōem pignoris**
 8 **Duobus reis stipulandis & p̄mi-**
 tendis
 8 **Donationibus**
 8 **Donationibus cā mortis**
 8 **Donatione sub mō vel sub p̄dige**
 1 **Discopis & clericis**
 1 **Episcopali audientia & diuer-**
 sis capitulis
 2 **Edendo**
 2 **Errore calculi**
 2 **Errore aduocatoꝝ**
 2 **Enā p̄ curatorem in integ. resti-**
 agi pos.
 4 **Ex delictis defunctoꝝ**
 4 **Executoria & iustitoria actione**
 4 **Edilicij actionibus**
 5 **Eq̄ qui p̄ tutore negocia gerit**
 5 **Excusationibꝝ & ip̄ribus eorum**
 5 **Excusatione veteranoꝝ**
 6 **Edicto diui adriani tollendo**

8 **Executione rei indicate**
 8 **Edificij priuatis**
 8 **Enam ob cirographariam pecu-**
 niam pignus teneri
 8 **Exceptionibꝝ seu scriptionibus**
 8 **Euictionibus**
 8 **Emancipationibus liberoꝝ**
 8 **Exhibendis vel transseendis reis**
 9 **Emendatione seruoꝝ**
 9 **Emendatione propinquoꝝ**
 1 **Inofamilias minoꝝ**
 2 **Fideiussoribus minoꝝ**
 2 **Formulis & impetratione ac-**
 tionum sublatis
 3 **Ferij**
 3 **Familie heriscunde**
 3 **Finium regondoꝝ**
 3 **Fidei instoꝝ & amissione eorum**
 4 **Quo dotali**
 5 **Fideiussoribus tutoris & curatoꝝ**
 6 **Furtis & seruo corrupto**
 6 **Fideicommissis**
 6 **Falsa causa adiecta legato v̄l fidei**
 comisso
 7 **Fideicommissarij libertatibus**
 7 **Fructibus & lris expensis**
 8 **Fideiussoribus & m̄datoꝝ**
 9 **Falsa moneta**
 9 **Famosis libellis**
 9 **Generali abolitione**
 1 **Execris & manicheis**
 1 **Dis q̄ ad ecclias p̄fugiunt**
 1 **Dis qui in ecclis manumit-**
 untur
 1 **Dis qui ad statuas p̄fugiunt**
 1 **Dis qui potentiorum nomine titu-**
 los p̄dij
 1 **Dis que vi mensue causa sunt**
 2 **Dis qui veniam etatis impetrare**
 runt
 4 **Hereditate vel actione vendita**
 4 **Henuchis**
 5 **Hereditibus tutoꝝ**

6 **Hereditibus instituentis**
 6 **Dis quibus vi indignis**
 6 **Dis que pene noie relinquuntur**
 6 **Dis que sub mō dolegari seu fidei**
 comissi relinquuntur
 6 **Dis qui ante apertas tabulas**
 6 **Hereditibus decurionum**
 7 **Dis q̄ a nō dño manumissi sunt**
 7 **Dis qui per metū iudicis nou ap-**
 pellauerunt
 8 **Dis qui in prioꝝ creditoꝝ loco**
 succedunt
 9 **Dis q̄ parces vel libos occiderūt**
 9 **Dis qui ascribunt in testamento**
 9 **Dis q̄ latrones vel reos occultant**
 1 **Estimano codice confirman-**
 do
 1 **Iustiniano codice emēdando**
 1 **Judeis**
 1 **Juris & facti ignorantia**
 2 **In ius vocando**
 2 **In integ. restitutiōe minoꝝ**
 2 **In quibus causis in integ. restō**
 est necessaria
 2 **In integ. restitutione postulata ne**
 quid innouetur
 2 **Incurando p̄ calūniam**
 5 **Judicij**
 5 **Jurisdictione omnium iudicum &**
 de foro cōpetenti
 5 **In qbꝝ cāibꝝ militates fori p̄scrip-**
 tione vt non possunt
 5 **Inofficioso testamento**
 5 **Inofficioso donationibus**
 5 **Inofficioso dotibꝝ**
 3 **Jure emphiteotico**
 5 **Incestis & inuulibus nuptijs**
 5 **Interdicto matrimonio inter pu-**
 pillum & tutorem vel curatoꝝ
 5 **Jure dotium**
 5 **In quibus casibus tutoꝝ hñti tu-**
 toꝝ vel curatoꝝ dari non possit
 5 **In litem iurando**

5 In hie dando in ore vel curatore
 6 Iure aureorum annulorum
 6 Institutionibus et substitutionibus
 vel reit. sub cond. factis
 6 Impuberum et alij substitutionibus
 6 Iure deliberandi et de adenda vel
 acquirenda hereditate
 6 Indicia viduitate tollenda
 7 Ingeniis et manumissis
 7 In quibus causa cessat longi tem
 poris prescriptio
 8 Interdictis
 8 In quibus causis ius pignoris ta
 cte contrahatur
 8 Iure dominij impetrando
 8 Inuultibus stipulationibus
 8 Ingratis liberis
 8 Infantibus expositis liberis et fuis
 8 Infirmis penis celibatus et
 orbatibus
 8 Iure liberorum
 9 Inturjis
 1 Legibus et constitutionibus prin
 cipum
 3 Litis contestatione
 3 Lege aquila
 4 Locato et pducto
 5 Legitima tutela
 6 Libertinis et eorum filijs
 6 Liberis pueris et exheredatis
 6 Legatis
 6 Legitimis heredibus
 7 Lege supra canina tollenda
 7 Latina libertate tollenda
 7 Liberali causa
 7 Logi ipsi prescriptioe quod libertate
 8 Litigiosis
 8 Luitone pignoris
 8 Liberis exhibendis seu deducendis
 1 Andatis principum
 1 Modo multarum
 1 Magistratibus municipalium
 4 Mandati vel contra

4 Monopolij et pactu negotiorum
 5 Magistratibus conueniendis
 5 Manumissione pignoris
 8 Mortis causa donationibus
 mulieribus que seruis proprijs
 se iunxerunt
 9 Mutatione nominis
 9 Malefictis et mathematicis
 1 Quo codice componendo
 1 Noua constitutio federa
 1 Ne sanctu baptismi iteretur
 1 Reminiscere signum saluatoris
 1 Ne iudeus chistianum mancipium
 1 Ne liceat potentioribus
 2 Ne fisco vel republica
 2 Negocijs gestis
 3 Ne quis in sua causa iudicet
 3 Noxalibus actionibus
 4 Ne pro pro marito vel contra
 conueniatur
 4 Ne fili pro patre vel pater pro filio
 4 Non numerata pecunia
 4 Nautico fenore
 4 Pundinis et nouis mercatoribus
 4 Noua vectigalia istum non posse
 5 Pupillis
 5 Ne fideiussores dotium dentur
 5 Ne pro dote mulieris
 5 Naturalibus liberis et matribus
 5 Ne tutor vel curator vectigalia ad
 ducant
 6 Necessarijs seruis heredibus in
 tuendis vel substituendis
 7 Ne de statum defunctorum post quin
 quennium queratur
 7 Nudo iure quiritum tollendo
 7 Ne rei dominice vel templorum
 7 Ne liceat in vna eademque causa
 tertio procurare
 8 Nouationibus et delegationibus
 9 Nulli aggeribus non rumpendis
 9 Ne sine iussu principis

1 Officio prescripti pectorio
 1 Officio prescripti preto. africe
 1 Officio prescripti vrbis
 1 Officio magistri militum
 1 Officio questoris
 1 Officio magistri officiorum
 1 Officio comitis sacrae largitionis
 1 Officio comitis rerum priuatarum
 1 Officio comitis sacri patrimonij
 1 Officio proconsulis et legati
 1 Officio comitis orientis
 1 Officio prescripti augustalis
 1 Officio vicarij et prescripti
 1 Officio pretorum
 1 Officio rectoris prouincie
 1 Officio prescripti vigiliam
 1 Officio ciuiliam iudicium
 1 Officio militarum iudicium
 1 Officio diversorum iudicium
 1 Officio eius qui vicez alicuius in
 dicio obtinet
 1 Officio iudicis alexandrie
 3 Ordine iudiciorum
 3 Operibus libertorum
 6 Obsequijs patronis standis a li
 berto
 7 Ordine cognitionum
 8 Operis noui iunctione
 8 Operibus publicis
 1 Aganis sacrificijs et templis
 1 Precibus impatorum offerendis
 2 Pactis
 2 Postulando
 2 Procuratoribus
 3 Pedaneis iudicijs
 3 Plus penionibus
 3 Penione hereditatis
 4 Prohibita sequestratione pecunie
 4 Probationibus
 4 Plus valere quod agit quam quod si
 mulare concipiuntur
 4 Pignoratitia actione
 4 Per quas personas nobis acgritur

4 Pro socio
 4 Patribus qui filios distraxerunt
 4 Periculo et comodo rei vendite
 4 Pactis inter emptores et venditores
 5 Pactis conuentus iam super do
 te quam super do.
 5 Periculo mortis et curatorum
 5 Predis vel alijs rebus minorum
 non alie.
 6 Posthumis heredibus istum die
 vel exheredandis
 7 Periculo eius qui libertatem interit
 7 Pro donato
 7 Prescriptioe longi temporis. io.
 vel. 20. annoz
 7 Prescriptioe. 30. vel. 40. annoz
 7 Pena iudicis qui male iudicauit
 7 Priuilegio fisci
 7 Priuilegio dotis
 8 Precario saluiano interdico
 8 Pignorbis
 8 Publicis operibus
 8 Pretorio pignore vel in actionibus
 8 Partu pignorum et omni causa
 8 Pactis pignorum et de commissoria. l.
 rescindenda
 8 Paria potestate
 8 Postliminio reuersis et redemptis
 ab hostibus
 9 Priuatis carceribus
 9 Penis
 1 Quando libellus principi de
 lite contestata facta
 2 Quibus causis infamia irro
 gatur
 2 Qui et aduersus quos in iuregrum
 restituo postulantur
 2 Quibus ex causis in iuregrum resti
 tuto maioribus datur
 3 Qui pro sua iurisdictione iudices
 dare dari ve possunt
 3 Qui legitima persona habent in iudicio
 Quando imperator inter pupillos

7 viduas.
 3 Quando lz vnicuius se sine iudice
 vindicare
 4 An fiscus vel priuatus debitor
 Quod cu eo qui in aliena iurisdic-
 4 tione vel potestate est
 4 Que res vendi no possunt et q ve-
 dere vel emere verentur
 4 Que res exportari no possunt vel
 non debent
 4 An liceat ab emptione discedere
 Qui petant tutores vel curatores
 5 Qui dare et dari tutores possunt
 5 An mulier officio iure fungi pot
 5 An ex facio tutoris vel curatoris
 5 An curatores et tutores et desinunt
 5 Qui numero liberoz se excusant
 5 Qui morbo se excusant
 5 Qui etate se excusant
 5 Qui numero tuclaz
 5 An decreto opus no est
 6 An dies legam vel fideicommissi ce-
 dant
 6 Qui admitti ad bonorum possessi-
 onem possunt
 6 Quando no petentium partes pe-
 tentibus accrescant
 6 Qui testameta facere pnt vel non
 6 Quoadmodu testameta aperiant
 7 Quibus causis serui accipiunt p-
 mium libertatis
 7 Qui manumuti no possunt
 7 Qui no possunt ad libertatem p-
 uenire
 7 Quibus ad libertatem pclamare
 non licet
 7 Quibus no obijctur longi tempo-
 ris prescriptio
 7 Quadriennij prescriptio
 7 Quod et quando iudex sententiam
 pferre debet
 7 Quibus res iudicata non nocet
 7 An puocare non est necesse

7 Quoz appellationes no recipiunt
 7 Qui bonis cedere possunt
 8 Quo:ii bonoz
 8 Quoz legatoz
 8 Que res pignori obligari possunt
 8 Qui pnores in pignore habeant
 8 Que sit longa consuetudo
 9 Qui accusari non possunt
 9 Quando civilis actio preiudicat
 criminali
 9 Questioibus
 1 Eputationibus que sunt i
 iudicio
 Restitutione militum et co-
 2 rum qui reipublice
 Receptis arbitris
 2 Rescriptis
 3 Rei vindicatione
 3 Religiosis et sumptibus funerum
 3 Rebus creditis et iure vitando
 4 Rescindenda venditioe
 4 Rebus alienis no alienandis
 4 Rem alienaz gerentibus si iterdici
 4 Rex pmutandus et d pscriptis vbi
 5 Rei vxorie actioe stipulatu actio-
 ne transfusa
 5 Repudijs et iudicio de moribus
 sublato
 5 Rerum amotarum
 6 Repudianda bonoz possessione
 6 Repudianda vel abstincta here-
 ditate
 7 Re iudicata
 7 Res inter alios acta vel iudicata
 7 Relationibus
 7 Reuocandis his que sunt i frau-
 dem creditorum
 8 Ratiocinijs operum publicorum
 8 Remissione pignoz
 8 Reuocandis donationibus
 9 Raptu virginum honestarum seu
 viduarum
 9 Requirendis rejs

Anima trinitate et fide catho-
 lica
 1 Senatusconsultis
 1 Sacrosanctis ecclesijs et priuilegijs
 eorum
 1 Si ius vel vtilitatem publicam
 1 Statuis et imaginibus
 2 Si tutor vel curator iteruenerit
 2 Si coi eademqz causa in integrum
 restitutio postuletur
 2 Si aduersus rem iudicatam
 2 Si aduersus venditionem
 2 Si aduersus venditionem pignozis
 2 Si aduersus libertatem
 2 Si aduersus donationem
 2 Si aduersus transactionem
 2 Si aduersus solutionem
 2 Si aduersus dotem
 2 Si aduersus delictum
 2 Si aduersus vfucapionem
 2 Si aduersus fiscum
 2 Si aduersus creditorem
 2 Si vi se ab hereditate abstineat
 2 Si vi omitta hereditate vel bonoz
 possessione vel aliquid aliud
 2 Si minor se maiorem dixerit
 2 Si sepius in integrum restitutio po-
 stuletur
 2 Si maior factus rorum habuerit
 2 Satisfacendo
 2 Spozialis et sumptibus
 3 Seruitutibus et aqua
 4 Sicertum petatur
 4 Suffragio
 4 Si seruus extero se emi mandauit
 4 Si pp publicas prestazionies ven-
 ditio facta non fuerit celebrata
 4 Si sine censu vel reliquijs
 4 Si quis alteri vel sibi sub alterius
 nomine
 4 Si seruus exportandus veniat
 4 Si mancipius veniat ne prostituta

tur
 4 Si mancipium ita alienatum sit
 5 Sponsalibus et arris sponsalicijs
 5 Srector: prouincie vel ad eum p-
 tinentes
 5 Si quactiqz preditus potestate vel
 ad eum pertinentes
 5 Si nuptie ex rescripto picipis pe-
 tantur
 5 Secundis nuptijs
 5 Si secundo nupsit mulier
 5 Solutio matrimonio et que admo-
 dum dos petatur
 5 Si plante infimio dos soluitur
 5 Si ex pluribus tutoribus vel cura-
 toribus
 5 Suspectis tutoribus
 5 Si mater indemnitate promissa
 5 Si contra matris voluntatem
 5 Si tutor non gesserit
 5 Si ex falsis allegationibus
 5 Sigs ignorans rem minoris
 5 Si tutor reipublice ca abert
 5 Si maior factus rati habuerit alie-
 6 Seruis fugitiuis
 6 Successorio edicto
 6 Si in fraudem patrom
 6 Siquis aliquez testari phibuerit
 6 Si omitta causa testamenti
 6 Suis et legitimis heredibus et ex
 filia nepotibus
 7 Senatusconsulto claudiso tollendo
 7 Seruo pignori dato manumisso
 7 Seruo co: manumisso
 7 Seruis reipublice manumittendis
 7 Sententijs prefectorum
 7 Senatusconsulto orphiano
 7 Sententijs prefecti pretorio
 7 Sententijs ex periculo recitandis
 7 Sententijs iterlocutionibus om-
 nium iudicum
 7 Sententia q sine certa quantitate
 7 Sciens q p eo qd iterest pferatur

7	Si a non competenti iudice	7	Temporibus et reprobis appellacionibus
7	Sententiam rescandi non posse	8	Tabulis exhibendis
7	Si plures simul vna sententia fuerint?	1	Ecce iure enucleando
	denuari	1	Et iure pendente vel post
7	Si ex falsis instrumentis	1	Et oēs tā civiles q̄ milita-
7	Si pendente appellacione morte i-		res post administratio nem
	teruenerit	2	Et nemo priuatus uiuio p̄dijis
7	Si vnus ex pluribus appellauerit	2	Et que defunt aduocatus partium
7	Si de momentanea possessioe fue-		iudex suppleat
	rit appellatum	2	Et nemini liceat sine iudicis aucto-
8	Si per vim vel alio modo pertur-		ritate
	bata absente sit possessio	2	Et nemini liceat sine iudice se vir-
8	Saluano interdico		dicare
8	Si res aliena pignori data sit	2	Abi et ap̄d que cognitio restitutiois
8	Si antiquior credito: pignus ven-	2	Exoribus militum et eorum qui
	didit	5	Et nemo inuitus agere cogatur vel
8	Si in causam iudicati pignus ca-		accusare
	pnum iit	3	Abi in rem actio
8	Si cōis res pignori data sit	3	Abi de ratiocinijs agi oportet
8	Si pignus pignori datum sit	3	Abi de possessione agi oportet
8	Si vendito pignore agatur	3	Abi quis de curiali vel cobonari
8	Si vnus ex pluribus h̄f̄idibus creditor	3	Abi causa fiscalis agatur
8	Si pignoris conuentione	3	Abi de fideicommissio agi oportet
8	Solutioibus et liberationibus	3	Abi de crimine agi oportet
8	Si re vel accusator mortuus fuerit	3	Abi de hereditate agatur
9	Sigs imperatoris maledixerit	3	Abi cōueniat q̄ certo loco p̄uiss
9	Si quis causam cuius iuror fuerit	3	Abi de causa status agi oportet
	corruperit	3	Abi senatores vel clarissimi viri
9	Sepulchro violato	3	Usufructu et habitacione
9	Seditiois et his qui plebes	4	Et actiones ab heredibus
9	Sententiam passis et restitutis		et contra heredes incipiunt
	Ranfacionibus	4	Usuris
2	Temporibus integri restitutiois	4	Uecigalibus et commissis
	Testibus	5	Et mulier si ante annale spacium
4	Testamentaria tutela		se marito coniunxit
5	Tutoribus vel curatoribus illustri-	5	Abi petatur tutor vel curator
	um personarum	5	Abi pupilli educantur
5	Tutela vel cura q̄ satis non dedit	5	Usuris pupillaribus
5	Tutoribus suspectis	5	Abi cause post pubertatem
6	Testamento nullis	6	Ans legitimi et vñ cognati
6	Testamenti et quemadmodum te-	6	Ande liberi
	stamenta ordinentur	6	Ande vir et vxor
7	Testamentaria manumissione	9	Verborum et rerum significacione

6	Usuris et fructibus legatorum	7	Executoribus
6	Utin possessione fideicommissorum	7	Exactioibus et qui conueniuntur
	vel legatorum seruando et ca. nu.	9	Ecclesiasticis titulis
7	Uenditione libertatis	1	Fideiusoribus et mandato-
7	Uscapione p̄ emptore		ribus et solationibus
7	Uscapione pro donato	3	Filijs an dotalia infra natis
7	Uscapione pro dote	1	Fredibus et falcidia
7	Uscapione p̄ herede	5	His q̄ igredunt ad appel-
7	Uscapione irasformada	6	His q̄ igredunt mōasteria
7	Uris rei iudiciale	8	Hec constitutio inuouat cōstitutio-
8	Ude vi		ne que p̄scriptoēs centū annorum
8	Uu possiditio	9	Hec cōstitutio interpretat priores
9	U infra certum tempus crimina-	9	Heredibus ab intestato uenientibus
	lis questio terminetur	2	Usuradū q̄d p̄stat ab his
9	U bonorum raptorum		q̄ administratione accipit
		2	Incestus inuilibus nuptijs
coll.	Rubrice Autenticorum.	5	Iureiurando a moriente p̄stato
3	Uministrantibus officia in	6	Instrumentorum cauela et fide
	sacris appellacionibus	6	Judicibus
4	Uppellacionibus et intra q̄	7	Ummittis donatōibus in filios factis
	tempora debet appellari	8	U medio lit̄ si fieri sacras formal
6	Uud q̄s o3 cam dicit monachos.	9	Uterdictis collegijs hereticorum
6	Uuris	3	Uenibus
7	Uministracionibus	8	Uitigiosis et decima pte lit̄
6	Uppellacionibus	3	Uuachis
9	Uuacione et emphiteosi	3	Uesura ordinadoz clicoz
4	Unsultibus	3	Uandaris principibz
5	Uostitudo q̄ ex ascripticio	3	Uministracionibus in sacris officijs
	et libera natos	1	Uu eligedo secudo nuptial
6	Uonsanguineis et ueritis fratribus	1	Uu alienandis aut p̄mu-
6	Uonstitutio que de dignitatibus et		tandis rebz ecclesie
	episcopatu	4	Uullum agricolae traditione tenet
8	Uonstituto inuouat legem		ibus terram
9	Uollatoribus et alijs capitulis	4	Uuptijs
1	Uensoribus ciuitatum	5	Uouit operis nunciacione
6	Uepositionibus et denun-	7	Uecq̄ virum quod ex dote est
	cacionibus inquilinorum.	8	Uuilegijs dōis
7	Uuobus reis promittendi	8	Uuilegijs archiepi
4	Uecclesiasticarum rerū imo-	1	Uomō oporteat ep̄os et re-
	bilium alienacione		liquos clericos ad ordina-
5	Uexhibendis et introducen-		tionem perduci
	dis reis	6	Uuestioe
7	Uequalitate dotis	6	Uibus modis naturales effici-
			ur legitimi

2 Quib⁹ modis nales efficiunt sui
 2 Esercendaris palatii sacri
 4 Restitucionibus et ea q⁹ parit
 in x. mense post morte viri
 7 Reis pronuntius
 8 Restitucionibus
 9 Restitucionibus fideicommissi
 9 Rapti mulierib⁹ q⁹ raptib⁹ nubunt
 2 Cripni exemplar
 5 Senecas non solum fideiussio
 nibus non prestant
 9 Sanctissimis episcopis
 2 Abulario viceconsulis
 3 Orientis semisse
 4 Tabellionibus
 7 Testibus
 7 Tempore non solute pecunie sup
 dote
 8 Testamentis imperfectis
 1 Determinatis sui numerus
 clericorum
 2 Et iudices sine quoquo sus
 fragio
 1 Et ecclesia romana centum annorum
 prescriptione gaudeat
 4 Et nullus manuum agricolae teneat
 eius terram
 4 Et p⁹ hoc co⁹sa dividant in chartis
 5 Et sponantur nomen imperatoris
 5 Et non fiant pignoratones p⁹ alijs
 personis
 5 Et decetero comutationes eccle
 siasticarum rerum
 5 Et ea que vocantur insinuatina su
 per clericis
 5 Et clerici qui recedant alijs p⁹ eis
 subrogatis
 5 Et in privatis domibus sacra my
 steria non fiant
 5 Et imobilia an nuptiale donatores
 5 Et facie nove constitutiones
 5 Et clerico sacra de expensis
 5 Et nullus fabricet oratorij domus

5 prefer voluntatem christi
 Et ab illis tribus et qui super eam
 dignitatem sunt
 5 Et defuncti seu funera eorum non in
 iuricetur a creditoribus
 5 Et urbane ordinarie prefecture
 5 Et oes obediunt iudicibus p⁹ vincias
 6 Et hi qui obligatas res habere p
 hibent minoram
 6 Et non luxurientur contra naturas
 6 Et liberti decetero auro non egeat
 6 Et clerici apud p⁹ b⁹ ep⁹ p⁹ ueniam
 7 Et sine prohibitione maris debi
 trices et creditrices tutelam gerat
 minoram
 7 Et exactoribus extantibus bonis
 7 Et exactis instantibus bonis
 8 Et neq⁹ miles neq⁹ federatus
 8 Et amisse visiones prescriptiones
 habeantur
 8 Et cum de appellacione cognoscitur
 8 Et liceat mari et auie
 8 Et diuine iussiones
 9 Et sp⁹ salicia largitas sic spat⁹ s⁹
 9 Et litigantes iurent
 9 Et iudices non expectent sacras in
 siones
 9 Et nulli iudicum liceat habere lo
 ci seruatores
 9 Et fratrum filij succedant
 9 Et differentes iudices
 9 Et iuris nauticus

Rubrice Institutionum

1 Doptionibus
 1 Auliano tutore vel de co
 1 Auctoritate tutoris
 1 Ademptio legatorum et translatione
 fideicommissorum
 3 Assignatione libertorum
 3 Acquisicione per arrogationem

4 Acceptionibus
 4 Aionibus
 3 Honorum possessionibus
 3 Honorum vi raptorum
 4 Apis diminutione
 1 Curatoribus
 1 Lodicillis
 3 Contrahenda emptione
 3 Onationibus
 3 De consensu et obligatione
 3 De duobus reis stipulandi et
 promittendi
 3 Diuisione stipulationum
 1 Et quibus causis manumute
 re non licet
 1 Excusationibus tutorum
 3 Exheredatione liberorum
 3 Et cui libertas cum bona adijciunt
 3 Emptione et venditione
 4 Exceptionibus
 1 Fideiaria tutela
 2 Fideicommissarijs hereditati
 bus
 3 Fideiussoribus
 3 Radibus cognitionum
 3 Is q⁹ sui vel alieni iuris sunt
 2 Hereditibus instituendis
 2 Hereditate libertorum
 3 Hereditate qualitate et differentia
 3 Hereditatibus que ab intestato
 nobis deferuntur
 1 Officia et iure
 1 Iure naturali gentium et ci
 uili
 1 Iure personarum
 1 Ingenius et libertinis
 2 In officio testamento
 2 Iure codicillorum
 3 Inutilibus stipulationibus
 4 Inturris
 4 Interdictis
 1 Libertinis
 1 Lege iustis canina tollenda

1 Legitima agnatorum tutela
 1 Legitima parentum tutela
 1 Legitima patronorum tutela
 2 Lege falcidia
 3 Legatis
 3 Legitima agnatorum successione
 3 Literarum obligationibus
 3 Locatione et conductione
 4 Lege aquilia
 2 Plurari testamento
 3 Mandati
 1 Apis
 4 Moralibus actionibus
 3 Obligationibus
 3 Obligationibus que ex qua
 si contractu nascuntur
 3 Obligationibus que ex consensu
 4 Obligationibus que ex delicto nascuntur
 4 Obligationibus que ex quasi delicto
 nascuntur
 4 Officio iudicis
 1 Atria potestate
 1 Pupillari substitutione
 2 Per quas personas nobis ac
 quiruntur
 3 Per quas personas obligatio no
 bis acquiritur
 4 Perpetuis et vitalibus actionibus
 4 Pena temere litigantium
 4 Per quas personas agere possum⁹
 4 Publicis iudicijs
 1 Quibus modis ius patrie po
 testatis soluitur
 1 Qui dari tutores in testamen
 to possunt
 1 Quibus modis tutela finitur
 1 Quibus alienare licet vel non
 2 Quibus non est pmissum facere testa
 mentum
 2 Quibus modis testameta firmant⁹
 3 Quibus modis contrahit obligatio
 3 Quibus modis obligatio tollitur
 4 Quod cum eo qui in aliena potestate

2 Erum diuisione
 2 Rebus corporalibus & incorp
 4 Replicationibus
 1 Auidatione tutor & curatoz
 1 Suspecti tutorib⁹ & curatib⁹
 2 Seruitutibus predioru ruffi
 2 coram & urbanoz
 2 Singul⁹ reb⁹ p fideicommissu relicq
 3 Senatusconsulto teruliano
 3 Senatusconsulto orphiciano
 3 Successione cognatorum
 3 Seruili cognatione
 3 Successione libertorum
 3 Successionibus sublaus que fie
 3 bant per bonoz venditionem
 3 Stipulatione seruozum
 3 Societate
 4 Si qdrupes pauperie fecisse dicat
 4 Satisfactionibus
 4 Arelis
 2 Testamentis ordinandis
 2 Testamento militari
 2 Sustrum
 2 Usu & habitatione
 2 Ascensionibus & longitem
 2 portis prescriptionibus
 1 Vulgari substitutione
 3 Verborum obligationibus
 4 Abonozum raptorum.

Sunt alie Rubricae in x. xi. & b. u.
 Codicis & in visib⁹ fendoz q hic praz
 allegant. ideo eas ponere non curo.

Rubricae iuris canonici
 Dic primo sciendū q decretū nō
 distiguit p Ricas sed itres pncipales
 ptes. qz p:ia cōnnet centū & vnā disti
 ctiones. & sub qlibet distictione capla
 Scda ps cōnnet. 36. cas. & sub qlibet
 ca qōnes & sub qōnib⁹ capla. & 33. ca
 a qōne. 3. vsqz ad qōne quartā iter pōst
 tractat de pnia. q diuidit i. 7. distictio

nes. & sub qualibet distictione capla.
 Tertia ps ē de cōsecratione. q diuidit i
 5. distictiones & sub qualibz distictōe
 capitula. Alij vero libri iuris canonici
 rubricas continent que sequuntur.
 5 Excusationibus inquisitio
 5 nibus denunciationibus
 5 Adulterio stupro
 1 Alienatōe iudicij mutandi cātes
 5 Apokans
 2 Appellationibus & recusationib⁹
 1 & relationibus
 1 Arburis
 1 Auctoritate & vsu pallij
 3 Baptismo & eius effectū
 1 Bigamus ordinandus vlnō
 5 Alimantibus
 3 Capellus monachoz & talio
 3 rum religiozorum
 3 Lausa possessionis & pprietatis
 3 Celebratione missaz & sacramento
 3 eucharistie & diuinis officijs
 3 Censibus exactionib⁹ pcuratib⁹
 3 Cohabitatione clericoz & mulier
 4 Cladesina desponsatione
 3 Clericis coniugatis
 3 Clericis non residentibus
 3 Clerico egrotante
 3 Clericis pugnantibus in duello
 1 Clericis peregrinis nō admittē
 5 Clerico venatore
 5 Clerico percussore
 5 Clerico maledico
 5 Clerico non ordinato ministrante
 5 Clerico excoicato deposito vel in
 5 terdicto ministrante
 5 Clerico per saltum promotō
 5 Clerico q ordines surruce suscepit
 4 Cognatione spiritali
 4 Cognatione legali
 5 Collusione detegenda
 3 Comodato
 3 Concessione prebende & ecclesie

non vacantis
 4 Conditombus appositis in mfi
 2 monio & alijs contractibus
 2 Confessis
 2 Confirmatione vtili vel inutili
 2 Consumtionibus
 1 Consuetudine
 1 Corpore vitiatis non ordinadis
 4 Coniugio leprozorū
 4 Coniugio seruozum
 4 Consanguinitate & affinitate
 4 Consecratione ecclesie vel altaris
 3 Conuersione coniugatorum
 3 Conuersione infidelium
 3 Crimine falsi
 5 Custodia eucharistie crismatis &
 3 aliorum sacramentorum
 3 Ecimis primitijs & oblatio
 3 nibus
 5 Delicto pnerozum
 3 Deposito
 3 Desponsatione impuberum
 4 Dilationibus
 4 Dimozis
 3 Dolo & contumacia
 3 Donationibus
 4 Donationibus inter virū & vxozē
 3 eade dote p dimozitū restituenda
 3 Qui ordines surruce susce
 3 pit
 3 Ecclesijs edificandis vel re
 3 parandis
 3 Electione & electi potestate
 3 Emptione & venditione
 4 Eo qui cognouit consanguineas
 4 vxozis sic
 4 Eo qui duxit in matrimoniu quā
 3 polluit per adulterium
 3 Eo qui mittitur in possessionem
 3 causa rei seruande
 1 Etate & qualitate & ordine presi
 3 cendozum
 3 Exceptionibus

2 Excessibus prelatozū
 2 Erijs
 2 Feudis
 2 Fide instrumentozum
 3 Fideiussoribus
 1 Filijs presbyterozum ordinadis
 2 vel non
 2 Foro competentī
 4 Frigidis & maleficijs & impo
 5 tentia coeundi
 5 Furis
 5 Ereticis
 5 Homicidio voluntario vel
 5 casuali
 5 His q filios occidunt ppios
 1 His que vi metusue causa fiūt
 3 His que fiunt a prelato sine con
 3 sensu capituli
 3 His q fiunt a maiori pte capituli
 5 Ad eis & sarracenis & coz suis
 3 Immunitate ecclesiarum
 5 Infātib⁹ & iagudis expofis
 1 In integrum restitutione
 15 Iniurijs & dānis dato
 2 Iudicij
 2 Iurciurando
 2 Iuramento calānie
 3 Iure patronatus
 3 Institutionibus
 2 Iuris contestatione
 2 Libelli oblatione
 2 Lite pendēte nihil imonet
 3 Locato & conducto
 5 Magistris & ne aliquid exigat
 5 pro docendo
 5 Obatozitate & obedientia
 1 Maledicis clericis
 4 Obsequio scito & iterdcm eccle
 2 Obuius peccationibus
 4 Atis ex libero ventre
 3 Ne clerici vel monachi secula
 5 riarib⁹ negocijs se imiscant
 5 Ne prelati vices suas

3 Nec sede vacante aliqd innoetur
 5 No ordinato ministrante clerico
 5 Noui operis nunciacione
 2 **Blanone libelli**
 1 **Oligatis ad ratiocina ordi-**
 1 **mandis vel non**
 3 **Obseruacione ieiuniorum**
 1 **Officio archidiaconi**
 1 **Officio archipresbyteri**
 1 **Officio primicerij**
 1 **Officio sacriste**
 1 **Officio custodis**
 1 **Officio vicarij**
 1 **Officio p̄t̄e iudicis delegati**
 1 **Officio legati**
 1 **Officio iudicis**
 2 **Officio iudicis ordinarij**
 1 **Ordinato ab ep̄o qui renunciant**
 1 **ep̄iscopatu**
 2 **Ordine cognitionum**
 1 **Actus**
 3 **Parochijs & alienis paro-**
 1 **chianis**
 3 **Peculio clericorum**
 5 **Penis**
 5 **Penitentijs & remissionibus**
 1 **Peregrinis clericis nō admittēdis**
 2 **Peregrinantibus**
 3 **Pignozibus & alijs cautionibus**
 2 **Plus penzionibus**
 1 **Postulacione prelatorum**
 1 **Postulando**
 3 **Prebendis & dignitatibus**
 3 **Preccarijs**
 3 **Presbytero non baptizato**
 2 **Prescriptionibus**
 5 **Privilegijs & excessib⁹ p̄uilegiato-**
 1 **rum**
 2 **Presumptionibus**
 2 **Probanonibus**
 1 **Procuratoribus**
 5 **Purgacione canonica**
 5 **Purgacione vulgari**

3 Purificacione post partum
 4 **Qui clerici vel vouentes mar-**
 1 **ritum contrahere p̄u-**
 4 **uui filij sint legum**
 4 **Qui matrimonij accusare p̄t̄**
 5 **Ep̄toribus incendiarijs & vio-**
 1 **latoribus ecclesiarum**
 1 **Renunciacione**
 1 **Recusacionibus appellacionibus**
 1 **& relanonibus**
 3 **Regularibus & transcunibus ad**
 1 **religionem**
 5 **Regalis iuris**
 3 **Religiosis domibus vt ep̄iscope**
 1 **sint subiecte**
 3 **Reliquijs & veneratione sanctoz**
 3 **Rerum permutatione**
 1 **Rescriptis & eoz participacionibus**
 2 **Restituacione spoliatorum**
 1 **Sacramēto**
 1 **Sacramētis iteradis vel nō**
 5 **Sagittarijs**
 5 **Scismaticis**
 1 **Scrutinio in ordine faciendo**
 4 **Secundis nuptijs**
 2 **Sententia & re iudicata**
 5 **Sententia excoicationis**
 3 **Sepulchris**
 4 **Sequestracione possessionum**
 1 **Seruis non ordinandis & com-**
 1 **mandamissione**
 5 **Symonia & ne aliqd p̄ sp̄ialibus**
 1 **exigatur vel promittatur**
 1 **Sim dico**
 5 **Solutionibus**
 3 **Sortilegijs**
 4 **Sponsalibus & matrimonio**
 4 **Sponsa duorum**
 3 **Stati monachorum & canonicoz**
 1 **regularium**
 3 **Succepcionibus ab intestato**
 1 **Sāma trinitate & fide catholica**

Supplenda negligētia prelatoruz
 Empoib⁹ & quate ordinan-
 dozum
 Testam⁹ & vltimis voluntib⁹
 Testibus & attestacionibus
 Testibus cogendis vel non
 Tormentis
 Transacionibus
 Translacione
 Treuga & pace
 Quate corpe ordinadis vt n̄
 Verborum significacione
 Vita & honestate clericorum
 Voto & voti redemptione
 Vm̄io
 Et lite non contestata nō p̄cedat
 ad testu receptionem ve ad diffi-
 nitiam sententiam
 Et ecclesiastica beneficia sine di-
 minutione conferantur
 Et lite pendente nil immouetur

Diuisio decretalis. 6.

Prima creat clericos officia sp̄at idē
 Altera iudicij cū requisitis appellar
 Tertia de vita sc̄nibus testaq; mentis
 Quarta q̄ta docet q̄ spectant ad illud
 Quinta criminib⁹ penas subiūget curas

Rice libri. 6. decretalium

Et sūma trinitate & fide catho-
 lica
 De constitutionibus
 De rescriptis & eoz interpretatōib⁹
 De consuetudine
 De postulacione prelatorum
 De electione & electi potestate
 De renunciacione
 De supplēda negligētia prelatoruz
 De temporibus ordinationum
 De eate & quate & ordie pficiēdo
 rum
 De filijs p̄sbyteroz & alijs illegiti

me natis
 De bigamis
 De officio vicarij
 De officio p̄t̄e iudicis delegati
 De officio legati
 De officio ordinarij
 De maioritate & obedientia
 De pactis
 De procuratoribus
 De his que vi mensue causa fiunt
 De in integrum restitutione
 De arbitris
 De iudicij
 De foro competentē
 De litis contestacione
 De iuramento calūnie
 De restitutione spoliatorum
 De dolo & contumacia
 De eo q̄ mittitur in possessione cā rei ser-
 uande
 Et lite pendente nihil immouetur
 De confessis
 De testibus
 De iurcurando
 De exceptionibus
 De prescriptionibus
 De sententia & re iudicata
 De appellacionibus
 De vita & honestate clericorum
 De clericis coniugatis
 De clericis non residentibus in eccle-
 sia vel prebenda
 De p̄bendis & dignitatibus
 De clerico egrotante vel debilitato
 De institutionibus
 De concessione ecclesie & prebende nō
 vacantis
 Nec sede vacante aliud innoetur
 De rebus eccle non alienandis
 De rerum permutatione
 De testamētis & vltimis voluntib⁹
 De sepulchris
 De decimis

De regularibus et transcurrentibus ad religionem
 De voto et voti redemptione
 De statu regularium
 De religiosis domibus
 De capellis monachorum
 De iure patronatus
 De censibus et exactioibus tributorum
 De consecratione ecclesie vel altaris
 De reliquijs et veneracione sanctorum
 De immunitate ecclesie
 De clericis vel monachis secularibus negocijs se immisceant
 De spoualibus et matrimonijs
 De desponsatione impuberum
 De cognatione spirituali
 De accusationibus et inquisitionibus et denunciacionibus
 De hereticis et reprobis eorum
 De casuancia
 De homicidio
 De usuris
 De excessibus prelatorum et subditorum
 De privilegijs et excessibus pusillorum
 De iniurijs et damno dato
 De penis
 De penitentijs et remissionibus
 De inijs excoicationis
 De verborum significatione
 De regulis iuris

Rubrice clementinae

De summa trinitate
 De rescriptis
 De electione
 De renunciatione
 De supplicata negligentia prelatorum
 De erate et qualitate
 De officio vicarii
 De officio delegati
 De officio ordinarii
 De in integrum restitutione

De iudicijs
 De foro perpetuo
 De causa possessionis et proprietatis
 De dolo et contumacia
 Et lite pendente
 De sequestratione possessionis et fructuum
 De probationibus
 De iuramentis
 De iuramentis
 De exceptionibus
 De sententia et re iudicata
 De appellacionibus
 De vijs et honestate clericorum
 De prebendis et dignitatibus
 De processione prebende et ecclesie non vacantis
 De rebus ecclesie non alienandis
 De rerum permutatione
 De testamentis
 De sepulchris
 De regularibus
 De statu monachorum
 De religiosis domibus
 De iure patronatus
 De censibus et exactioibus et purificationibus
 De celebratione missarum
 De baptismo
 De reliquijs et veneracione sanctorum
 De immunitate ecclesiarum
 De consanguinitate et affinitate
 De magistris
 De iudeis et sarracenis
 De hereticis
 De homicidio
 De usuris
 De excessibus prelatorum
 De privilegijs
 De penis
 De penitentijs et remissionibus
 De inijs excoicationis
 De verborum significatione

Incipiunt canones penales ex tractu de verbo ad verbum de summa ffrs
 Alensis ordinis nro. p. li. 5. ti. 3.

Considerandum

est de canonibus penitentialibus. Ad quorum intelligentiam notandum est quod sic in scijs practicis que versantur circa opera. quod sermo in vniuersali est licet et dubius. sed cum applicat ad singularia incipit quod dicitur bene certitudine. ut quod non considerat circumstantias particularis potius deuter et se recitificet. ut per in medicina et scia morali. Sic est intelligendum in proposito quod canones instruat in generalia quod penia imponenda. sed descensum ad singularia presbyteris discretis relinquunt qui considerant circumstantias personarum antecedentes ad canones sicut ad regulas directiuas. quod si presbyteri imponant non recte imponunt. Nulli ergo presbytero licet facere aliquid quod possit parum reguli obuiare. di. 33. nulli. In canonibus autem maxime determinat penia quo ad ipse magis. sed quo ad modum. quod illa determinatio est certior et color. hec Bonauentura. Et ergo scias quod licet de peccato arbitrium presbyteri nota regulis sicut dictum est. septem his est pro peccato mortali penia imponenda. et si non nisi pro peccato diuinitate seu magis pro significatores. In veteri ei lege per maria foro. De hoc si lex percussa separata fuit extra castra septem diebus. Numeri. 12. Maria significat penitentem. Interpretatur ei amara mare. Hec penam septem

diebus. sed nunc penitet septem annis. quod significatur in Ezech. 4. Item pro anno dedi tibi. Si quis raris quare penia sit aggrauata. cura lex noua sit lex misericordie. per quod hic est maior ingratitude pro maiore gratiam. et maior preceptus pro maiorem dignitate noue legis in qua christi sanguis est effusus et grauius peccati pro statu peccatis qui deesse per seior. et vltimus satisfactio in lege noua deesse perfecta ut in pristinum statu reducat. et quod sol in vna die non redit in idem punctum. sed in anno. id est dies peruersus est in annum. Rursum. quod perfectum remedium est in lege noua. id est annus multiplicari de septem pro septem dona spiritus sancti recuperanda. et pro septem doles scilicet tres anime. et quatuor corporis obitendas. Quisquam autem penia non est oibus imponenda nec tamen est infirmada. sed est infirmada ut cognoscatur quod grauis est culpa. hec Bona. 23 autem pro singulis peccatis criminalibus sit statuta talis penia. de tamen imponi magis vel minus aspera prout maioritas vel minoritas criminis cum certis circumstantijs hoc exposcit. ut in sequentibus per. Ad dicta namque regula excipiuntur plurimi casus in quibus pro dignitate peccatis vel criminis enormitate imponit penia maior. aliquid est ex varijs causis minor. Ad hoc ergo quod presbyter circa penitentiam disponedo cautius arbitretur. notandi sunt casus in quibus per canones certe penitentia imponitur. quos. scilicet canones tenentur presbyter scire. ut dictum est. Sunt autem isti. Primus est quod si presbyter fornicationem fecerit. peniam. x. annorum

faciat hoc mō. s. q. sit inclusus siue a ceteris in aliquo loco remotus. sacco idurus. et humi. pstratus misericorditer dei iugiter iplozans. p̄mis tribus mētib⁹ annis a vespe in vesperā pane et aqua. vias. exceptis dñicis diebus et festis p̄cipais i q̄bus modico vino pisciculis et leguminib⁹ recreet. Elapsis autē sic tribus p̄mis mētib⁹ de illo loco creat. n̄ in publicū. pcedat ne populus in eū scandalizet. Et p̄ hoc v̄ q. in publico crie loq̄t. Post h̄ resumptis virib⁹ aliquantū. vnus annū et dimidiū in pane et aqua expleat. exceptis dñicis et alijs p̄cipais festis. in quibus vino. sagimini. ouis et casco poterit v̄t. Finio sic p̄mo anno et dimidio. p̄cipais sit corporis dñi. et ad pacem veniat et ad p̄s. cuz alijs s̄rib⁹ canendos in choro vltimus recipit. Ad cornū tñ altaris nō accedat. s̄z mō p̄ordini n̄ officia gerat. dei de vsqz ad p̄pletōem septimū annū tres legitimas serias. s. secundā q̄rtā et sextā exceptis diebus pascali- bus q̄ sunt. 50. i. pane et aqua ieiunet secundā m̄ serā vno psalterio v̄ denario si sit operarius redimere poterit. Et sic cū septimū annū cōplauerit p̄t eū eps ad gradū p̄s̄ti- num reuocare. ita tñ q. in trib⁹ annis sequētib⁹ sine vlla redēptiōe omni sexta feria in pane et aqua ieiunet. Et eadem p̄nia imponenda ē p̄sbytero de. oibus alijs peccat̄ q̄ depositōes iducit. Probā ur s̄t hec oia. 82. dist. p̄sbyter si fornicatō nem. quod intelligit quidā b̄ simplici fornicatōe. alijs forte meli⁹ fm Ray. de adulterio vel incestu. p̄ta qz cognouit p̄ugatā p̄ sanguinē

uel affinem. **C**1° cāus ē si p̄sbyter cognouit sibi an suā spūale quā. s. baptizauit. v̄ in baptismo vel i p̄firmatōe tenuit v̄ que sibi p̄fessa fuit. d̄z p̄niaz age re. 12. annis. et ē d̄z depom si crimen sit māifestū. et p̄grinādo. 15. annis peniteat. et postea monasterium intret. tota vita sua monastio ibidem. Episcopus v̄o qui talia p̄misit. peniteat. 15. annis. Ipa vero mulier d̄z oia reliquere et res suas paupibus dare. et p̄uersa vsqz ad mortē in monasterio deo seruire 30. q. 1. sigs sacerdos. et. c. non d̄z. **C**3° ē q. q̄cunqz filia suā spūale v̄ m̄ez cognoscit. 7. ānis peniteat. et s̄s̄r ei p̄sentētes. 30. q. 3. si p̄p̄uer. **C**4° ē q. qui p̄trahit cū aliqua alijs desponsata p̄ v̄ba et de p̄n. ipa dimissa. 40. diebus ieiunet in pane et aqua. et sequēbus. 7. ānis peniteat. et de spon. duo accepisti. **C**5° ē q. qui cognoscit duas p̄matres v̄ el sorores. siue vxor v̄ maritue non. ad minus. 7. annis peniteat. 13. pl^o deberet. 30. q. 4. si p̄sbyr. **C**6° ē q. qui cognouerit mortale siue deuotā. x. annis peniteat. et s̄s̄r ipa fm fornicatōe traditā. 27. q. 1. de filia. et. c. deuotam. In quoz p̄mo c. dicitur q. si filia episcopi vel p̄sbyteri vel diaconi post votum solenne p̄traxerit matrimonium. nō admittat ad cōmunionem. nisi marito defuncto penitentiāz egerit. Si autē eo viuentē decesserit et p̄niam egerit. et cōmunionem petierit. m̄ in sine vite recipiat eam. In fo. c. d̄f q. deuota peccans non ē recipienda in ecclesia. nisi peccare desierit. et desinens egerit p̄niam. x. annis. postea recipiat ad cōmunionem.

nam. et ante. In ecclesia admittat ad orationem. ad nullius p̄uuiuz xpiane mulieris accedat. **C**7° est de eo qui ignoranter cognoscit duas sorores. vel matrem et filiam v̄ amatam et nepem. peniteat. 7. annis. Si autē scierit per p̄mo p̄uicetur p̄iugio. 34. q. 3. si q̄ cum duabus. **C**8° est q. qui ducit in vxorē eam quam polluit per adulterium peniteat. 5. annis. 31. q. 1. si qua vidua. **C**9° est q. qui contra naturā peccauit si sit clericus d̄z depom vel reigōntradi si corrigibilis appareat ad perpetuam p̄niam per agēdam. Si vero sit laicus a cetero fidelium vsqz ad cōdignam satisfactōnem d̄z fieri alienus. extra d̄ excess. pla. c. c. Hoc ei vitium maius ē q̄ cognoscere matrem. 32. q. 7. adulterij. et est Aug. Adulterij inquit malitiam fornicatōes. vincitur autē ad incestu fornicatio. Peius enī ē cū matre q̄ cū aliena vxore cōcubere. s̄z oium horū pessimū ē q̄d cōtra naturā sit. vt si vir mēbro milieris non ad hoc p̄cesso voluerit v̄t b̄ Aug. Quocūqz autē mō tale facinus exerceat p̄ter q̄ inter vxorē et feminā ordinate in vase debito vitium p̄tra naturam et sodomiticum iudicatur. vt dicit Ray. **C**10° ē q. qui colerit cū brutis peniteat plusq̄. 7. annis. et s̄s̄r p̄ incestu 32. q. 1. hoc ipm. et. s. se. **C**11° ē q. p̄sbyter qui interest clandestinis nuptijs. triennio suspendit. et si culpa exegerit grauius p̄niam. extra de claud. despon. cum in bibino. **C**12° ē q. q. v̄oni simplex violenter peniteat tribus annis. 27. distin.

si vir. **C**13° ē quod q. excoicatus celebrauerit. d̄z triennio penitere. et seria 2. 4. et. 6. a vino et carnib⁹ abstineat. xi. q. 3. de his. De pena v̄o de gradati celebrans habentur distic. 50. accedens. **C**14° ē quod homicida voluntarius sine spe restitutionis d̄ponit. et peniteat. 7. annis. dist. 50. miro. **C**15° ē quod h̄micide casual peniteat. 5. ānis. et hoc b̄z Ray. si culpa casualis p̄cessit. aliter non nisi forte ad cautelam. dist. 50. eos. et duo bus. c. seq. **C**16° ē quod si quis fecerit homicidium p̄ necessitatem euitabilem. peniteat. 2. annis disti. 50. c. de his clericis. qui 13. si inenutabilis esset in nullo sibi imputaretur. 50. dist. ga. te. quod verum ē. quod ad culpam sed bonū eēt quod peniteret q̄ ad cautelā et innocentia suā eccle ostendendā. et de homici. c. 2. s. v̄lq. Et fm Ray. forte distingui p̄t in homicidio necessario sicut in casuali. s. v̄trum culpa p̄cesserit necessitate vel nō. ar. disti. 50. d̄ his. nō. et de bonu. iter fecisti. 53. et sigs p̄ famiā p̄mittat homicidū nō ei imputatur. 5. q. 4. iudicas. q̄net qui inimici discipulne icante p̄cutiendo occiderit d̄ponit. et de homi. p̄sbyterū. 15. q. 1. si q̄ non irritans. Sed q̄ ligatū latronez interficit d̄ponitur. et de homic. suscepimus. Qui autē latronez occidit quē v̄niū comprehendere potuit. 40. diebus nō iuret ecciam. et al penitere d̄z extra eo. c. 2. v̄bi d̄ b̄ d̄r qui uero paganū uel iudeū occidit peniteat. 40. diebus dist. 50. s̄. q̄ n̄ odij. **C**17° ē quod matricida peniteat. x. 17

annis fm formā satis apte traditū
30. q. 3. laiorē. Et ruzide vō graui
oz pnia dz iponi. Talis enit̄ q dñz
occidit nūq̄ egiat nec vbiq̄ulo pō
tal. nec nūmōniū p̄rabu vsq̄ ad
x. annos carnes n̄ comedit nec vī
nū bibit. r alia q̄ habent. 33. q. 2. ad
mouere. r. c. q̄cūq̄. Imponit̄ aut̄
pnia maior vrozide. n̄ q̄ illō pec
catū sit graui' illo. s̄ qz hoies p̄nio
res sūt ad occidēdū vrozoz q̄ ma
iores. **H**aus eni p̄cni ē occidere
marē quā vrozē occidē. vt die bo
na. i. 4. inia r̄t cōit oēs do. v̄. v̄
durā. 13. p̄arū i reptoio p eo q
vrozide iponi pnia maior. **U**
bi at̄ magis placeat s̄ma alioz. Sed
q̄le p̄iaz agē d̄bet q̄ filios occidit
R. **A**ut̄ certū q̄ ipimet̄ scient̄ iter
fecerūt. r sic dz eis iponi penitētia
maior quā p alio homicidio ar. c̄
eo. c. vli. i. ter. r glo. r de homi. cū
iuramto. de pe. dif. i. aut scā. In b̄
tū casu vir vrozē recusat quā coa
ctus aburauerat. r ipa penitētiāz
agu fm̄ arbitriū epi. ita qd̄ si habz
alios filios pacifice gubernare pos
sit eos vroz. c̄ eo. it̄ lexm̄. **U**
si virū n̄ habet iduct̄ dz vt̄ iuret reli
gionē ad qd̄ n̄ pōt̄ iduci. tū' ē ei
dare licēnā nubēdi. vt c̄ e. veniēs.
Et hoc qn̄ timet̄ d̄ icōiunctiā. al nō.
vt p̄3. 31. q. 2. i adoleſcētia. Et si p̄ sit
cleric'. ab officio altari dz p̄petuo
abstīnē. r ei grauior quā laico. nō
tū publica nisi v̄ciat i publicū pnia
dz iponi. vt c̄ de pe. q̄m̄. **A**ut cer
tū ē qd̄ n̄ iterfecerūt sp̄oie neci cul
pa fuerūt s̄ casu fornicatio p̄tingit. r
s̄ fidistricio iure i nullo tenet̄. ar. c̄
d̄ homi. vt c̄ de pe. q̄m̄. 2. r. c. 3o ānes. r
c. vlt. **A**isi velint ad cautēlā penite
re. In dubio tū p̄sumit̄ qd̄ n̄ h̄ ex

certa sciētia s̄z ponit̄ ex icuria p̄
uenerit. c̄ de p̄iup. afferre. **A**ut cer
tū ē qd̄ n̄ exhibuerūt oēm diligētiā
quā p̄merūt debuerūt. r sic cul
pa p̄ccatit̄ casuz. Et si sit. **G**rauis cul
pa. vt si posuit puerū i medio v̄ri
usq̄ fm̄ arbitriū penitētiāz ipōit̄
penitētia. s̄ vel. 7. annoz. 3o. dif. si
qua femina. r. c. se. r. c. sigs sp̄oie.
occulta si sit occultuz. publica si sit
publicum. r maioruz i lecto suffo
cet quā si i cunis r maio: p̄esbye
ro greco quā laico vt̄ habet̄ c̄ de
pe. quesitū. Et lz dispenset. quo ad
penitētiā q̄ ē arbitriaria. vt d̄ ibi
dem nō m̄ quo ad ordīnē. p̄pter
homicidium qd̄ est delictum enor
me r̄ indispensabile. d̄. 3o. muro.
Si autem culpa que cessit̄ casum
sit leuis. vt si posuit puerum in co
dem lecto longe tamen a se impo
nitur penitētia trium annoz. Se
cundum hoc itelligit̄ illud. c̄ do. d̄
infantibus. **U**ouendi ergo sunt
parentes qd̄ tam tenellos secum i
vno non collocalecto. ue qualibet
negligentia interueniret oppri
mant r̄ suffocent. vt. 2. q. 5. cōsular
si. Et hoc mō distinguit̄ **H**ost. r
Ber. extra de infantibus. **Q**uid b̄
illis qui filios vel seruos suos iſan
tes vel etiam adultos ilanguidos
relegata pietate exponunt. i. extra
se ponunt ante ecclesias. vt aliqui
moti misericordia colligant eos.
R. Tales grauior peccant q̄ cum
ignoretur sepe consanguinitas ex
positorum. contrahere possent ma
trimonium cum forozē vel euz cō
sanguinea ideo exponens tenet̄
hoc peccato penitere r̄ p̄nūciā
sicut̄ expōitus si scierent cum tali
p̄raberet̄ puniret̄ c̄ de pen. officij

fm̄ **H**ost. talis. n. fm̄ **R**ay. c̄ tanq̄
bonici da iudicādas q̄ hoies sibi
ua p̄nūciū p̄culo mortis expōit̄.
Cōsdrans in circūstātijs r̄ vtz ob
b̄ mōs secuta sūt i n̄ sūt pnia mo
d̄rda erit. **E**rit at̄ tales irregula
res fm̄ **R**ay. si mortis ide sit secu
ta. qz. s. fuerūt i culpa eos exponē
do vel alimta negādo. **A**n fm̄ ro.
si in nulla culpa fuisset qz forte nec
elemosynas q̄rendo. nec alit̄ eos
alē possēt. irregulares non ec̄nt nec
peccarent.

Cig' q̄ p̄sbyterū iterfecit penite
at. 12. annis. c̄ de pe. r re. c. 2. **D**e
penitētia vō eius q̄ occidit mona
chū vel clericū subdiaconū v̄ dia
conū. habet. i. 7. q. 4. g occiderit.
De penitētia at̄ c̄ q̄ machinat̄ in
mortem dñi sui vel i regumen eius
habetur. 23. q. vli. 5. si quis.

C19 ē q̄ qui iussit̄ alim̄ ad mortē
accusat. 40. dieb' i p̄aet̄ aqua per
7. annos ieiunet r̄ peniteat r̄ h̄ si
accusatur sit occisus. **S**i aut̄ tñi mē
bū p̄diderit. triduo peniteat. c̄ d̄
acca. accusasti. **H**ost. vō r 3o. de
deo. i ieiunādo itellexerit q̄ p̄m̄
peniteat p̄ septē annos q̄libz anno
ieiunādo. 40. dieb' i pane r̄ aqua.
secidus vō p̄ tres annos. v̄. v̄. v̄
durā. itellexit. put̄ littera magis fo
uat. s. q̄ primus ieiunabit. 40. die
b' i pane r̄ aqua s̄t̄ inue s̄t̄
terpollare. r̄ p̄ septē annos ieiuna
bit penitebit nō tñi i pane r̄ aqua
sed ad arbitriū p̄esbyteri. 2o vero
p̄ tres quadragesimas. prima ante
natale dñi sc̄da ante pasca. t̄na añ
sancti 3o annes. **H**as eni instituit̄
beatus **P**etr'. vt̄ habet̄ i cronicis.
Ieiunabu aut̄ tunc i pane r̄ aqua.
Probant̄ b̄ 3z **H**ost. 22. q. c. 1. 2. r. 3

C20 q̄ penit'. 40. dieb' i pane r̄
aqua ieiunet. r̄ septē annis sequē
tibz peniteat. r̄ semp̄ debet esse i
penitētia. s. iterio. 6. q. i. g. cūq̄3.
C21 q̄ qui p̄pulsus p̄dionaliter
a dño sc̄iēter p̄iurat. si liber sit. 40.
diebus i pane r̄ aqua. r̄ b̄ fm̄ gl̄
itellige vel p̄nue v̄l̄terpollate pe
nucat. r̄ septē annis sequētibz. n̄
tamen i pane r̄ aqua vt̄ dicit̄ glo. si
vō seruus sit ei' q̄ cū coegit. trib'
quadragesimis r̄ legitimis serijs.
s. 2. 4. r. 6. 2. q. 5. qui p̄pulsus.

C22 q̄ qui p̄iurat i manu epi v̄
i cruce consecrata. peniteat tribus
annis. **S**i vō i cruce non cōsecre
ta vno anno. **Q**ui vero coactus r̄
ignorās ignoranta iuris. r̄ postea
cognoscit. peniteat tribus quadra
gesimis. 22. q. 5. c. 2. **Q**ui vero coa
ctus pro v̄ta redimenda vel qua
libet causa vel necessitate p̄iurat
qz corpus plusquā animā dilexit
trib' quadragesimis peniteat ea.
q. c. sigs coactus. **A**lij iducūt̄ tres
annos r̄ vnum ex his i pane r̄ aq̄

C23 ē q̄ q̄ falluz sc̄iēter iurat vel
alim̄ iurare cogit. diebus. 40. peni
teat i pane r̄ aqua r̄ septē sequenti
bus annis nūq̄ sit sine pnia. s. iteri
ori. **A**lij ē si p̄scij fuerint similiter
peniteat. 22. q. 5. sigs cōnicus

C24 q̄ q̄ mensurat i falsa mensu
ra. 30. diebus i pane r̄ aqua ieiunet.
c̄ de p̄ra. emp. vt̄ mēsure. **D**e
pena vō falsarij. lincraz̄ habet̄. c̄
eo. ad audiētiā. r. c. d̄ iura r. c. ad
falsarioz. r̄ de v̄bo. sig. nouimus
C25 ē q̄ frangunt p̄niam solēnem
sue redeundo ad crimina priora
vel similia siue redeūdo ad nego
tiationē vel militiā secularē que si
bi fuerant iterdā. sola iura eccl̄iāz

fid elib^o oratione iungunt a p^omu
 nione suspendunt a catholicorum
 cōmunijs separant. ⁊ penitere de-
 bent. x. an. ⁊ cōcenti sine vute. 33.
 q. 2. d. his vō. ⁊ d. pe. dif. 5. sigs vō
 26 **¶** 12° q. q. qui canit missam ⁊ non
 cōicat debet vno anno penitere ⁊ i
 terim missas non cantare. de conse.
 dif. 5. r. elatum
 27 **¶** 12° q. q. p^obyter q. mortuum cle
 ricum inuoluit i palla altaris penite
 at. x. annis ⁊ mēsi bus. S. Diacon^o
 vō trīenio ⁊ dimidio. de p^ose. dif. i.
 nemo per ignorātiā.
 28 **¶** 13° q. q. qui cōmittit sacrilegium
 ecclesiam violatū vel crisma sine ca
 licē sacri pollutus manib^o accipit
 vel silia sacrilegia p^omittit peniteat
 septē annis. p^oio anno extra cimi
 terium qd violauit p^ostulat. scdo an
 no añ forēs eccle. tertio i eccle. ⁊ i
 hoc trīenio carnes nō comedat vi
 num non bibat nisi i pasca vel na
 tali. nō offerat nec colorem accipi
 at. quarto anno coicabit. ⁊ i illo ⁊
 i. 5. ⁊ i. 6. ⁊ i. 7. tribus ferijs a car
 nibus ⁊ vino abstineat ieiunando
 i. 2. q. 2. demon. Comburens autē ec
 clesiam qudecim annis peniteat ⁊
 eam restituat. i. 7. q. 4. §. si quis. ⁊ i
 versu. mai^o. De pena vō raptoris
 siue furis rei ecclesiastice. ⁊ de pena
 furis ⁊ effractoris taz clericū q^o lai
 ci habet eadem. q. 5. peccata. ⁊. c.
 si quis clericus.
 29 **¶** 19° q. q. si parentes frāgūt spōsa
 lia filioꝝ a cōione trīenio sepent.
 ⁊ similitur filij si sint i culpa. Si tñ
 filij fm p^omissionem factam con
 traxerunt. excusant vtiqz. s. quo ad
 penam eccle. sed non quo ad reat
 um. ex quo dederunt operam i cō
 trariū. 31. q. 3. si qui parentes. ar. de

pe. dif. i. sicut.
¶ 30° q. q. qui blasphemauerit publi
 ce deū vel aliquē scōꝝ ⁊ maxime 30
 beatā virginē. illi d^o eps hāc pe
 nitentiā iniungē. s. vi septē dieb^o do
 munitis p^o foribus eccle. i missa fo
 diū missa cantat existat ⁊ vltio illo
 rū dieꝝ de dominicoꝝ palliū ⁊ calcia
 mēta deponat ⁊ corrigias ligatam
 circa collum habeat ⁊ septē piece
 dentibus sextis ferijs i pane ⁊ aq
 ieiunet ecclesiam nullatenus ingres
 surus ⁊ quolibet p^odcōzum dieꝝ
 tres pauperes vel duos vel saltem
 vnum reficiat si pot. Et si nō potest
 nec pena i alias cōmutet. Qd si re
 nuerit agere oia supradcā iteridica
 tur sibi eccle. ⁊ i morte priuet ec
 clesiastica sepultura. ⁊ d. maledū.
 Namimus. Itē blasphemus si diues
 fuerit. 40. alio qn. 30. vl. 20. ⁊ si ad
 hoc nō sufficit qnqz solidoz vna
 lis monete penē mulctet nullāqz
 misericordiam i hoc habiturus. vi
 d^o ibidēz. s. quin soluat quinqz so
 lidos quos si non habet currat p
 cinūatez. vel cōmutet i penaz aliā
 temporalē. Hec autē pena solueti
 qui p^odemnat. i. potestati seculari.
 Hanc eni penā temporalē p^oceptū
 papa i poni per potestātē temporalē
 q^o si neglexerit p^o epm p^oceptur co
 gi. hec Hosti. Habet autē p^odcā pe
 na locuz f^o Hosti. cū q^o blasphemat
 nō ex ira vel ebrietate vel demētia
 q^o tunc cum eo benignius ageret.
 2. q. 3. sigs irat^o. §. notandū. Scdm
 vō Hosti. hec pena ē spāliter idu
 cta cōtra eos q^o d eum blasphemat ex
 ira. Nō eni aliqs de leui blasphemā
 deū nisi iratus. Tāta tñ potest esse
 iracūdia q^o egpararet d emētie. ⁊
 tūc illud qd dicit Hosti. locū possit

habere. hec Host. Quid sigs iuret
 per caput vel per vērem vel coz
 pus vel capillū. Respōdet Host.
 q^o si faciat hoc affirmādo vel tu
 rando. nō habet locum hec pena.
 Secus ē si faciat hoc d^ostādo vel
 v^oimperādo. l. s. iratus. Itē f^o gof.
 ⁊ Host. hec que dicunt de pena iē
 potali iunt iudice p^o tribunali se
 dente. In iudicio autē aie p^oesby
 discretus molliēdo rigore dispēsa
 re poterit ex cā circa penā spirita
 lē supiorē. 25. q. 6. penitētib^o. hec
 Host. Itē cleric^o blasphem^o maxime
 p^obyter cogat ad vnitā postulādā
 q^o si nonerit d^ogradet. dif. 4. 6. cleri
 c^o. Notādū vō q^o blasphem^o f^o leges
 ēd^ocapitū. vi i Luc. vi nō luxuriēt
 p^oranāz. circa mediū col. 6. Scd^o
 vō canonē antiquū cleric^o erat de
 gradād^o ⁊ laic^o excoicād^o. 2. q. i. si
 gs p^o capillum. hodie vō laic^o ager
 p^oiaz supradcāz. s. illi cōionis sta
 tum^o. ⁊ h si publice blasphemauit.
 Si. n. occulte nō penitebit publice.
 v^opna. Cleric^o vō hodie ē corri
 gēd^o pena arbitraria ⁊ occulta. nō il
 la q^o ē publica. Cleric^o. n. publice
 nō d^o penitē. Si at rebellis fuerit v^o
 septius h p^omisit. locū h^o pena le
 gis. l. vi laic^o d^ocapitē i foro civili.
 ⁊ i canonico anathematizet. i. ec
 clesie igress^o sibi iterdicat ⁊ i mor
 te p^octur ecclesiastica sepultura. Cle
 ric^o vō d^ogradetur. hec Hosti. li. de
 maledicis
 31° q. q. de p^obytero q^o reuelat con
 fessionē q^o de iure antiquo d^o de
 poni t^o dieb^o vite sue ignomi
 niolus pegrinari. de pe. dif. 6. fa
 cerdos ⁊ c. vi s. confessiōis celatō
 §. 2. per totum. v^oqz ad. §. 3.
 32° q. q. i dicendis hōis cano^o

nciis ⁊ alijs officijs diuinis discre
 pat a cōsuetudine. pprie metropo
 litane eccle. 6. mēsi^o p^ouaf cōio
 ne si B accidat ex cōtēptu. 12. dif. d
 his
 33° q. q. eps q^o ordinat sine iusta cā
 clericum iuituz aut reclamatēz vel
 penitus iuitum abtolue suspendi
 tur anno uno. 74. dif. c. 1.
 34° q. q. eps qui corzectionem de
 v^oditione ministerioꝝ diffimulat
 duob^o mēsi bus. p^obyter. 4. dia
 cono. ar. tribus subdiaconis ⁊ ceteri
 ad arbitrium iudicis penitē d^ober.
 l. q. i. q. q. d iustibilibis
 35° q. q. forniculuz. 40. diebus pe
 nitent. ⁊ de forul. requisisti
 36° q. q. videri i astralabio p^oite
 ar duob^o annis. ⁊ d^o forul. ex tuaꝝ
 37° q. q. de stilla sāguinis altaris ca
 detis sup terras vel aliqd aliō p^o
 negligētā p^obyteri. d^ober p^obyter
 penitere. 40. diebus. Si cecidit su
 per pallio altaris. peniteat. 4. die
 b^o. de conse. dif. 1. c. si p negligētā
 38° q. q. si aliquis euomit eucha
 ristia p^opter ebrietatē vel voracia
 tem. si laicus peniteat. 40. diebus.
 Si clericus vel monachus vel p^o
 byter vel diacon^o peniteat. 70. die
 bus. Si episcop^o peniteat. 90. die
 bus. Et debet euomitura cōburi ⁊
 iuxta altare colloari. Si vō cā in
 firmitatis euomerit. si laicus penite
 at. de conse. dif. 2. sigs p^opter
 ebrietatem
 39° q. q. quādo mus corodit v^o co
 medit cozpus xpi. De penitentia
 huius casus ingre vbi sit notata d
 conse. dif. 2. circa finem
 40° q. q. qui domum vel arcam 40
 volūtarie succēdit. sublara vel in
 censa omnia restituat ⁊ tribus an

nis peniteat et de iur. sigs d omni
Canon in dicit q si ex odio iurura
h fecerit excoicari dz. nec absolui
ddec satisfecerit et turauerit q igne
decetero n apponit. Imponit at si
bi vt Hierosolimita vel i Hispani
am vadat in dei fuita vel ano itegro
tibi moraturus. Si qd at archieps l
eps hoc relaxauerit danu restituat
et ab offio ephali p anu abstineat. 23.
q. 8. pessim. i. Hodie at postq sunt
denunciat n pnt cura sede aplice
absolui et de se. exc. ma nos. Im
mo tex. loquit de incediaris indi
stincte postq si publicau. Et Ber.
hoc idē dicit expresse et Gra. et de
sen. excō. quicūq et Hoff. 13 Ro. p
trari ū dicat. Scdm at leges q i er
uitate data opera incēdū fecerit si
sit humilis subijctur bestis si sit
in aliquo gradu decapitat ut in in
sula relegat. ff. de incē. rui. nau. l. f.
Qui vō alibi ff. in villis vel castris
renuissis ibidē edes positas pbusse
ru. si hoc dolo fecerit pburif. Et h
intelligendū fm hosti. si sit humi
lis. Si at hoc ex sua negligētia p
gerit refartiet danū. l si minus ido
neus sit paz vel leuiter castiget. Et
noie edū omne edificū pntet. vt
ibidem dicitur. l. qui edes.

41 C 41° est q q dederit vel acceperit
cōionē ab hñico et nescit hoc eē p
hibitū ab ecclesia et postea intelli
git peniteat vno āno. Si at sciuit et
neglexit. peniteat. x. annis. vel fm
quosdā. 7. vel fm alios. 5. Qui vō
pnuitt hñicū missā celebrare in ec
clesia catholica per ignorantā iu
ris peniteat. 40. diebus. Si p re
rentia eius p annū peniteat. si p dā
natōe ecclesie catholice et p p̄sue
tudine romanoꝝ proficiat ab eccl

sia sicut hñicus si sit ipenitēs. alio
quin peniteat. x. annis. Si at relin
ta ecclesia ad hñicos transferu. et
alios ad hoc iduxerit. peniteat. i.
ānis. tribus et ecclā sepiē inter au
dientes. duob^o eē cōionē. et sic. v.
anno cōmunionē siue oblatōē p
cipiat. 24. q. 1. sigs dederit. Letera
vō pertinenna ad hñim. scilicet vñ
apostasiam require. s. m. 2. li.

C 42° q p̄on^o q res eccleie dilapi
dat vno āno p̄teat. 16. q. 7. c. filijs

C 43° q q domū suā magicis et i
cōiatorib^o lustrat l aliud facit et q
ei h p̄sulit. annis. 5. peniteat. 16. q.
5. q diuinatores. et c. non liceat. 44

C 44° q q pacē cū pximo suo nō
facere iurat. anno vno peniteat et
ad pacē redeat. 22. q. 2. q sacrañto.

C 45° q pro pituro adulterio ho
nucidio dant p penitētia regulari
ter. 7. āni. et similiter p fornicatōe
13 n̄ ita aspera pnia iniungat. 22. q.
1. p̄dicādū. 33. q. 1. hoc ipsū. et s. se.

C 46° est q qui scienter rebaptiza
tur. 7. annis peniteat. et seria. 4. et
6. in pane et aqua ieiunando tres q
drageffimas faciat et hoc si fecit p
heresi introducta. Si at pro mū
dicia. i. p salute cor poris obtinen
da. vt eē de apostā. c. 2. tribus ānis
peniteat de p̄se. di. 4. q. his. et talis
q bis baptizat vel p̄firmat fit de so
ro eccleie et cogit fieri irregularis.
di. 84. dictū ē. De pena at talis ba
bet de p̄se. di. 4. eos. Lul^o capli sē
tēnā p̄mittit grana breuitatis.

C 47° q qui vxorē adlierā cogno
scit anteq̄ p̄teat. 3. an. peniteat. 1.
q. 1. si quis. 2. Qui vō cognoscit eā
penitēte ante penitētiā peractas
peniteat. 2. annis. ea. q. sigs p̄mo.
Quō vō penitētia iniungēda sit

muleri partū alterius supponētī. l
et de non suo viro concipienti ha
beur et de pe. et re. officij.

C Ad regulas igitur predictas in
spiciendo potest studiosus idaga
tor p̄cedere ad penitētiās p di
uersis r̄minibus fm canones im
ponēdas. et ex cā p̄siderans circū
stantijs vt dictū est. s. moderari po
terit eas. Et lz ab ipso oēs circūstā
te sint diligenter atēdēde p̄nci
paliter n̄ qualitates p̄bet p̄cipue
viri si p̄sona obnoxia alicui aliq̄
vinculo seruitus. Nā circa tales
p̄sonas cauere dz p posse p̄sbyter
ne talē penitētiā eis imponat per
quā illis qbus sit astricte p̄iudici
cū fiat maxime circa coniugatos.
Et si seruus sit et timore peccare
ri obedēs dño suo in atrociorib^o
est minus puniendus. 22. q. 5. q cō
pulsus. Obēdire tñ nō tenebat i ta
lib^o. xi. q. 3. n̄ dñs. Si at volūtarie
peccauit co. pe p̄uēt et acri^o q ali
us. 24. q. 1. qui contra pacē. Nec ē
seruo iniungēda peregrinatio per
quā dñs eius q non ē in culpa illi^o
seruio defraudet et de sen. excō.
relatū. Si vō liber sit totā peniten
tiā canonis si pōt facere dz impōt.
16. q. 7. sacerdotes penitētiā. Sz
et cā poterit eā p̄sbyter moderari.
Considerandū ē et cru virū su perso
na noua in fide. qz nouis in fide mī
nor dz et penitētia iponi. et d̄ pe.
deus qui. Et similiter considerāde
erunt alie p̄sonarū circūstantie
de quibus ad p̄tens super sedeo
grana breuitatis. Sciendū at q in
foro penitētiā dicunt legitime se
rie. 4. et 6. di. 81. p̄sbyter de cōse.
di. 3. ieiunia. Aliqui tñ vt dicit Ro.
p̄. 1. seria potuunt sabbatū. Insug

notandū q si penitētia in pane et a
qua imponat non habēt panē pōt
loco p̄tis leguminib^o et p̄ficulis
vesci et ē alijs si necessitas illud re
quirat et de pe. et re. lz in tex. et gl.
als non lz. Notandū et h̄z 30. si pe
nitētia sit imposita a canone libe
ratur quis a ieiunio dando dena
rium vel legendo p̄salterium pro
pria auctoritate. Im̄. vero dicit q
ieiunia necessaria vt quanto: tem
porum et huiusmodi non possunt
redimi nisi subfit ranonabilis cau
sa. Voluntaria vero redimi possūt
etiam sine auctoritate superioris.
Ad hoc etiam nota q vbi imponit
tur penitētia aliquot annorum. si
ne quadragesimarū. nec additur
quomodo quis d̄bet penitere hoc
velinquitur arbitrio p̄sbyteri. cū
penitētie sint arbitrarie vt dictūz
est. 3. Ipse enim p̄sbyter arbitra
bitur cam per serias legitimas sa
ciendaz fm canones. So. di. de his
clericis et de hōm. c. 2. et in mul
tis alijs iuribus. Et sic intelligitur
illud et d̄ accu. accusasti. et de sp̄o.
dilectus. et similia et c.

Finis.

Impressum est hoc opusculum
Her cellis per Jacobinum de sui
co de sancto Germano. M. cccc.
lxxxv. die. xxvij octob^o.

Prima consilia dñi Alexandri b
Hicno Accium. iuris viri usq; doc
toris contra iudeos senerantes.

¶ Nomie dñi nostri ihu xpi
eiusq; gloriofissime maris
virginis Marie gloriofi do
ctoris Hieronymi. ceteroꝝ docto
ru eccleie totius celestis curie. An.

¶ In casu in quo requisit' sui
vi philiu' eda. sola dubia de
signabo. qz ex ipsis cophen
des casus figuratio. Quicq;
ergo sunt dubia. Primum an peccet
iudei senerado xpianis. Scdm an
ecclesia de h' peccio se debeat impediri
Terriu' an ecclesia debeat tolerare
¶ Sentire huic peccio ppter ma
la uiandiu' vel ppter ma' bonum
qd exinde verisimilr seg speratur.
¶ Quarta an pncipes seculares vel
coitates an cosilia ciuitatu' possint iu
deis dare licentia senerandi vel cuz
iudeis possint pacisci vt senerentur
xpianis ca' maioris mali uiandi. l
boni qd exinde sequi pot. et an pp
h' incidant in pena cle. vnice d' vsu
ris. et c. i. e. th. li. 6. et in alias penas
in iure exp'issas. Quintu' et vltimu'.
¶ An papa ex casu pdictis possit co
cedere conuatiibus vel ciuitatib' vt
ex dispensatõe aplice cõducãt iu
deos ad seneradu' sciendo cã eis
pacta prout consueuerunt.

Primum dubium.

Longosissimi redemptoris
nomine reposito. quo ad p
mũ dubiu'. f. an iudei peccent sene
rado xpianis. beat' Tho. fa. se. q.
73. arti. 1. et oēs theologi tenent q
sic. Id est ho. in su. de vsuris. s. an

aliquo casu. s. s. Idem t3 Jo. an.
in. c. coquestus de vsuris. Idem t3
Bu. Lardi. et cõter oēs. doctores
in dicto. c. pquestus. Idem t3 Arch.
et Jo. de sanuijs in. c. ab illo. 14.
q. 4. et Ray. i. su. de vsuris. et cõf
opinio theologoꝝ et canonistaz.
Sed alig doctores nostri tẽponis
nescio quo spã ducn n' sunt veni' p
sule qd iudei absq; peccato possint
vsuras recipere a xpianis. Nec se
ab hoc retraxerũt pp auctoritatem
theologoꝝ et canonistaru' qui sunt
sime auctoritatis. cã coz' dicta vt
auctentica in iudicijs allegent. et fm
ipsa cae decident. Et quibusdã sal
sis rõnibus inbescerunt dicta maio
ru' et doctoꝝ non sequentes. Dicũt
n. iudeos licite senerari xpianis et
allegant Deut. 23. c. vbi Moyse
dicit. Nõ seneraberis fratri tuo pe
cunia vt aliã rẽ sed alieno. Itẽ alle
gant. c. ab illo. 14. q. 4. vbi v' pba
ri q' vsure ab hostibus licite exigã
tur. Allegant et. c. quanto. d' vsuris
vbi solũ vsure imoderate vidẽtur
phiberi iudeis. Sed iste rãones
parum valent. Nec obstat auctori
tas moysi. s. allegata. qz fm beati
Tho. quando Moyse concessit
iudeis vsuras exigere fuit cõpara
tiua pmissio ad vitandũ maius ma
lu'. f. ne a. iudeis decem colentibus
vsuras acciperent ppter auaritiã
cut dediti erãt. Nam iudei recipie
bãt vsuras a iudeis et agẽtilib'. vñ
Moyse vt restringeret eoz' auar
itiã p parte vidẽs q' ipsi in totũ
non poterat co'cedere. pmissu' vt vsu
ras exigent a gẽtilibus. vt ex hoc
cessarent exigere a iudeis. Nã vbi
quis inter duo mala e' iplicitus ita
q' alterũ oio est facturus consulet

est et vt potius faciat min' ma
li et euitet maius. vt dicit lex. 13. di.
neru. Nõ alibi dicit lex. q' si vn'
ẽ paratus facere homicidiũ nisi p
mittat adulteriũ. puta dicit se viciũ
tanta passione amoris vt nõ possit
vitare adulteriũ nisi adulterã in
terficiat. consulendum e' ei vt faciat
adulteriũ qd e' min' peccati q' ho
miciidiũ. vt dicit lex. 33. q. 2. si qd ve
rius. Nõ ista cõparatiua pmissio n'
excusauit a peccato. vt in iurib'. s.
allegat. Et h' dicunt doctores theo
logi p'ferti beatus Tho. et doctores
canonisse. Et eadem rãone per
missit Moyse iudeis repudiu'.
vt euitaret homicidiũ. Aliud
enim est scipere aliud permittere.
qd. n. pmissio nõ lites pcedimus
qz malas hoium voluntates ad ple
nũ cohiber' nõ possumus. Et sic dicit
sanc' Jo. crisostomus. cuius tex. ponit
31. q. 1. hac rõe. Nõ glo. notabilis
i dicto. c. si. dicit q' cõparatiua pmissio
potius d' tolerãtia quã pmissio. vñ
dicit canon q' ea q' pmissimus nõ
approbam'. vt dicto. c. hac rõe. Et
fm hãc pmissioz dicitur d' rãones q'
nuda p patientia tolerant q' si i iu
diciũ deducere' cassarent. vt i. c.
cũ iãduduz de pben. Ista sũt vba
glo. p allegare cũ qua trãsit ibi Ar
chi. et Jo. de sanuijs. Et fm istaz
soluõz bñ Tho. cũ qua trãscit cõf
ter canonisse dicitur e' q' si Moy
ses potuisset i totũ arceri iudeos a
senerado nullo mō pmississet. Et iõ
vbi iudei pnt phiberi a senerado
dẽnt phiberi ne dent ad vsuras q'
sieri pōt i terris xpianoꝝ i qb' sũt
iudei. Nã possiũt dñi illaz i totũ ar
cere iudeos a senerado et totũ co
nũ auaritiã cohibere. Nõ dẽnt pñ

cipes xpiani eis interdiceret ne dẽt
ad vsuras cum cessent pp quam
Moyse pmissit iudeis senerari.
¶ Alij at theologi aliter soluũt dicen
tes q' illa acceptio vsure a gẽtilib'
fuit quor' iudei hirabant pon' erat
sac' rei recuperatõ quã vsura. qz tota
illa terra iudeis data fuit a dño. et
iuste possidebat a gẽtilib'. et sic iu
dei senerado gẽtilib' n' accipiebãt
alienũ sed suũ i qd eis debebat. nã
vbi q's tenet meum vel mihi debi
tum si non possũt illud per viã iuf
recuperare possũt senerari illi q' i
illud illicite. et vsuras ab eo recipere
vsq; ad eã quantitatẽ que mihi de
betur vel vsq; ad eius estimatõem
sicut i possem furari. de quo per
Inno. et doc. i. c. oli de resti. ipof.
Sed q' qd sit Moyse postea re
uocauit pmissõem senerandi factã
iudeis. vt patet. Deut. 23. c. vbi d' f.
Seneraberis gentibus multis et ip
se a nullo fenus accipies. Et i. e. c.
vltra mediũ of. Advena senerabit
tibi. tu aut non senerabis ei. Et for
te pp h' p'ior est solutio bñ Tho. ad
primã auctoritatem allegatã. qz si
illa pmissio fuisset licita. Moy
ses postea non reuocasset. Nõ alij
theologi dicunt esse veriorẽ solu
tionẽ beati Tho. ad primã aucto
ritatem. s. allegatam. sed non infi
rto. ex quo apparet illã pmissioz
fuisse postea per Moysem reuo
catam. Et et est determinatum per
ius canonicum. Nã iudei senerã
tes xpianis compellendi sũnt vsu
ras remittere ipsis. vt in c. post mi
serabile de vsuris. Et cum com
pellant remittere p' q' illicite reci
piũt. Nã lucrũ licitũ nẽmini est au
ferendũ. imo illud qd est illicite ac

quibus iterdū pōt licite retineri pu
ta qñ lucrū ē illicitū respectu nego
cialis. in abiqz aliq fraude v'ra
pina vel calūnia alteri acq'suū. vt
dic' Anno. i. c. q. pleriqz d' inu. ec.
Et ibi plene examiat an t qñ illicit
te acq'suū sit restituendū d' q' ē. c. ex
trāmissa. d' d' canis. vbi bona gl.
t. 14. q. 5. i. sū. Cū g' iude' feneras
xpiano vsuras ei restituere teneat
vel remittere. vt i. d. c. post misera
bilē. p3 q' receptio vsure oī respe
ctū ē illicita. s. tā respectu iudei se
neratis q' fraudis q' p'mittit. Et q'
vsura sit oī respectu illicita p3 q'
vsura dī rapina. vt i. c. sigs vsurā
14. q. 4. Nō ob. c. ab illo. 14. q. 4.
q' tex. v' p'mittere q' ab hoste pos
sum' licite vsuras s' cipe. q' ille tex.
habet multos intellectus q' refer
runtur ibi p' Archi. t. Jo. d' fanta
tys. Ande nō infisso ē r'ndēdo ad
illū tex. Sed p'supposito q' ab ho
stibus quibus licite pnt arma ifer
ri possint vsure licite exigi. nō in p'
hoc insertur q' iudei licite accipi
ant vsuras a xpianis. q' xpiani nō
sunt hostes neqz inimici iudeoz
hmo pietas xpiana tolerat iudeos
vt dic' tex. in. c. t' si iudeus. i. p'tir.
de iudeis Prohibent etiam xpia
ni t'ferre iniurias iudeis. vt i. c. si
cul. de iudeis. cū similibus. imo iu
dei sunt ciues romani. vt i. l. iudei
cū. l. se. C. de iudeis. Ad aliud aut
contrarium. s. ad. c. quanto. d' vsu
ris. vbi solūm vsure imoderate vi
dentur prohiberi exigi a xpianis
p' iudeos. dicēdū ē q' ille tex. non
obstat. quia non est ibi sumenduz
ar. a p'tirato sensu ne resulet abs
nus intellectus. t' cōtra illud q' ē
in iure decalū. Ita dicit ibi glo. t'

sz doc. in. d. c. qnto. Vel aliter sz
doc. ille tex. appellat vsuras imo
deratas. quia omnis vsura ē imo
derata cum sit rapina. vt in. c. si
quis vsuram. 14. q. 4. Nam vsure
sunt inuente arte nequissima. vt di
cit tex. 47. dist. sicut hi. Et illud. c.
quanto. cōmuniter p' doc. ita intel
ligitur. Idem dicit hosti. i. sūma d'
vluris. s. que pena vsurario. d'.
videt in q' iudeus. Ande minime
mutāda sunt q' certā interpretationē
semp habuerūt. vt i. l. minime. ff. d'
legibus. Ex quibus p'cludēdū v'
fm oium opinionē theologoz q' nō sit li
citiū iudeis fenerari xpianis. t' q' i
uolūt erie vsurario. sic si iudei se
nerarēt iudeis. Et h' d' p'iodubio.

Secundum dubiuz.

Ho ad fm. s. v'itū ecclā de
beat se ipedire de pctō iu
deoz. doc. q' scripserūt i
ure canonico tenēt q' sic. vt p3 i. d.
c. post miserabilē. de vsuris. vbi s'
cipit oib' p'cipibus t' potestab'
secularib' q' compellāt iudeos ad
remitēdas vsuras xpianis. Et do
nec remiserit denegāda ē eis cōio
xpiano. t' tam in mercimonijs q' i
alijs. Si ergo ecclā impedit se de
pctō iudeoz fenerantiuz vt liberēt
xpianos ab vsuris q' cōcesserūt
pecuniā mutuo sub vsur. vt p3 in
dcō. c. p' miserabilē. fornis d' se
ipedire ante factū. s. vt iterdicatur
iudeis ne mutēt ad vsuras. q' fa
cili' ipeditū faciēda q' tollerantū
facta. vt in. c. quēdam modū. d' iure
iur. t' in. l. p'atre furioso. ff. d' bis q'
sunt fut ve alie. iur. Et vt dixi ista
ē cōis opinio doc. q' scripserūt i
re canonico. Sz sig' doc. n' i' p'is

vt. d. dixi nō sūt v'itū p'sulere q' ec
clā n' debeat se ipedire d' pctō iudo
ri q' d' bis q' foris sūt nihil ad ec
clā p'inet iudicare. vt i. c. m'lti. 2.
cū. t' i. c. q' sine cā. 45. di. Sz salua
coz reuerētia dēcipiūt. q' imo ec
clā ipedit se d' h' pctō iudeoz. Et d'
h' ē cāus i dcō. c. p' miserabilē. p'te
rea vbi iude' ul' ali' infidelis deligt
p' legē nāc. pōt d'āmō det facultas
pūri a iudice eccl'astico. Idē d' li
q' s' ius dinū q' ad pcepta mora
lia. Et h' nō dicit Anno. t' doc.
i. c. p' s' his. d' voto. Idē tenet to
st. Jo. d. t' cōis doc. i. c. gaudem'
d' duoz. Dicit eni ibi q' si infidelis
p'bit m'imonū cū duab' mulieri
b' eodē tpe p' p' eccl'iaz pūri si d'
facultas. q' p' ius dinū ē. phibituz
q' q' p'rabat m'imonū cū plibus
codē tpe. Sz vsura ē. phibita lege
nāc. vt p3 p' ph3 p' polig' vbi Ar. n'
la lege scripta artat' s' sola ductus
nā l' rōe lucy vsurariū ē dicitur q'
si fecit' nisi ac' vsurari' ex nā rei
suisz vittosus t' malitia p'uolutus.
Doc' ē p3. q' certū ē q' rapina ex
nā rei ē vittosa t' malitia p'uoluta
Qui at accipit vsurā fac' rapinā.
vt dic' scūs Amb. cui' tex. pōt. 14.
q. 4. sigs vsurā. Et alibi dixit idē
Amb. vsuras eē iūctas arte negli
ma cui' s'ba habēt. 46. dist. sic hi.
Doc' ē p'bal. 58. di. c'yciel. q' t' ex.
sci Jo. criso. Et h' s. q' vsure sint p'
tra legē nāc. tenuit bis Tho. s' a se
q. 73. ar. i. Et h' ē tenuit disputan
do q'dā frat' Sirard' d' senis sum
m' theolog' ac canonista. quē Jo.
an. cōmēdat i mercurialib' i regu
la. possessoz. de reg. iur. li. 6. cuius
disputationē refert t' leg' Jo. an. i
regula. p'can. i mercurialib'. in fo

ar. Itē vsura est contra ius dinus
q' est phibita t' p' ver' t' p' nouū te
stamētū. vt dicit lex. in. c. sup eo. de
vsuris. Et h' ē t' aliter p'bat. Nam
vsura sui phibita p' Boyen.
vt p3 Deut. 23. c. t' in p'f. Dñe gs
habitabit in tabernaculo mo. vbi.
Qui pecuniam suam nō dedit ad
vsurā. Et sic p' vetus testamentus.
Itē p' euāgelū i quo dicit. P'u
tū date nihil inde sperātes. Lum
ergo vsura sit. phibita v'roqz te
stamētō. vt in dicto. c. sup eo. t' au
ctoritatē. s. allā. dans pecuniā
ad vsurā cōmittit p'ra ius diuinū
contnēs pceptuz morale. ergo ec
cl'ia pōt impedire infidelem ne se
neret. t' cōtrafacientē ipm punire
Et q' nō dare pecuniā ad vsurā sit
pceptum morale d' iure dino patz
q' cōtinet in pceptis decalogi. t'
tinetur s' illo pcepto. Nō s'urtū fa
cies. nō cōcupisces rem. pximi tui
Nā vsura ē rapina q' ē spēs furti.
vt dcō. c. sigs vsurā. 14. q. 4. Dia
eni dēcē pcepta q' d' d' de' Boy
si sūt pcepta moralia. q' cōcernūt
mores hoīuz. vt constat. t' p'bal. 6
dist. s. ius iū. Omne ius dinū dicit
ius nature. vt nōl. l. dist. ius nāle. t'
sic ius nāle t' ius dinū idē sūt. Ex
q' cōcludo q' cū vsura sit. phibita
lege nature t' iure dino. eccl'ia d'
se ipedire de peccato iudei v' alie
rius infidelis feneratis si dat ei fa
cultas puniendi vel impediēdi. iu
xta doctrinā Anno. hosti. Jo. an.
t' alioz scribentū in. c. quod sup
bis. de voto. in. c. gaudemus. de di
uoz. in. c. contra xpianos. de here
ti. li. 6. Nō ob. quod allegat' p'di
cit doc. f. q' eccl'ia nō debeat se im
pedire de pctō iudeoz cū ad eā n'

ptineat iudicare de his q̄ foris s̄.
vt in c. nulla. 2. q. 1. t. in. c. qui sin-
cera. 45. dif. Nā cū reuerētia eoz
iura illa debent intelligi q̄ ecclia
non p̄t iudicare de his que foris
sunt quo ad hoc vt pena sp̄iale in-
fligat. vel regulas canonicas ipo-
nat q̄ ad religionē eis iuris. vt dicit
gl. i. c. iudei. et de iudeis. hosti. in
sūma de iudeis. s. 7. in q̄. granē
d. qd si iudei epi subdit. Et multū
eius nūerant p̄ glo. et doc. i. d. c. c.
iudei. i. q̄ ecclia ipedit se de pctis
iudeoz et alioz infidelū. Et inter
alios cāus nūerat crimē vsurari
Et hoc quo ad secūduz dubium.

Tertium dubium.

Tria tertiū. s. an ecclia obe-
at vel tollerare hoc pctm̄. vt
vt fiat cōsentire p̄pter mai⁹
malū vitādū. vel p̄pter mai⁹ bonū
qd̄ verisimilit̄ exide sequi p̄ glo.
canonice et theologice cōt̄ tenēt qd̄
nō ita. Et ita ē disputādo d̄terminā-
nat p̄dictus frat̄ Girard⁹ de Sēif
ordīnis heremitarū. quē refert et se-
q̄ Jo. an. i. mercurialib⁹. i. p̄allega-
ta regula. pctm̄ i. 3. ar. 53. p̄ huius
rei euidentia sciēdū ē q̄ nōnulli n̄st̄
ip̄is dicūt q̄ p̄pter mai⁹ malū vitādū
ecclia d̄z tollerare q̄ iudei senerēt.
et ē min⁹ malū q̄ p̄pter paupe⁹ peant
s̄cē n̄ inuenietis q̄ sibi munit̄ pecu-
nias. Itē si iudei n̄ mutarent sub-
vsur. xp̄iani darent ad vsurā. S3
ē maius malū et pctm̄ q̄ xp̄iani ex-
erceant vsuras q̄ p̄pter iudei exerce-
ant. N̄m̄ at malū tolerādū ē vt
mai⁹ euuet. 4. dif. deniqz. Hinc est
q̄ ecclia tolerat. p̄hibula seu lupar-
naria vt euuent adlteria et alia ma-
iōra crimina. vt dicit glo. et doc. i.
c. inier opa. de sponsa. Sed i hoc

ē cōsiderādū. Nā aliqñ eadē p̄so-
na est inter duo mala implicita p̄ta
quia nisi permittatur adulteriū
faciat homicidiū. Et hoc casu ad-
munt̄ p̄p̄tatio. qz p̄nt̄ sibi p̄mittē
dum est vt faciat min⁹ malū ne fa-
ciat mai⁹. et sic vt faciat adlteriu
qd̄ ē min⁹ malū q̄ homicidiū. vt ē
tex. 33. q. 2. si qd̄ veri. 2. 13. dif. ner-
ui. Aliqñ duo mala nō cadunt in
eadē p̄sona s3 i diuersis. vbi gra-
vn⁹ vult iustificare hoies. interrogat
me vbi sit. nūqd̄ liceat mihi dice-
re mēdaciū. videlz q̄ nesciaz vbi
sū. ad hoc vt euitet homicidiū. cū
mēdaciū sit longe minus peccatū
q̄ homicidiū. Et dicendum est q̄
non. vt 12. q. 2. c. p̄mū. et c. negs
vt. 14. q. 5. forte. Et sic mihi non li-
cet cōmittere min⁹ malū vt aliū
euitet mai⁹. vel vt cōsequat̄ minus
bonū. qz nemo d̄z aiām suā alie-
nis ip̄edre cōmodis. Nā non d̄z
qz cōmittere pctm̄ veniale. vt ali⁹
euitet mortale. Hoc vult glo. a. no-
bilis. 14. dif. qd̄ ait. Idē dicit Aug⁹
i li. de mendacio. cui⁹ tex. ponit. n.
q. 2. c. p̄mū. vbi Aug⁹. dicit q̄ p̄-
hibitiū dicere mēdaciū vt aliū ab
imūdicia corpali d̄scndat. i. ne ei⁹
d̄gnitas vel castitas violet. Item
dicit ibidē Aug⁹ q̄ nō ē licitū dice-
re mēdaciū vt ali⁹ liberet a morte
tpali vel eterna. s. vt nō occidat ab
alio. vel vt liberet ab inferno. et in
tale mēdaciū ē peccatū veniale. qz
nulli nocet et alteri p̄dest. et tale mē-
daciū d̄z mendacium officiosum.
Eult⁹ gl̄ scūs Aug⁹ q̄ nō liceat face-
re vnum pctm̄ veniale leuissimū
vt ali⁹ euitet mortale etiā grauis-
simū. vel vt aliqz pducat ad paradī-
sum. aut ab inferno liberetur. Et i

casu n̄o ē tex. in terminis i. c. sup
eo. de vsuris. vbi tex. dicit q̄ cū scri-
ptura dina. p̄ alteri⁹ v̄ia mētri. p̄-
hibeat. multo magis qz ē p̄hiben-
da ne vsuraz crimine inoluat̄ p̄o-
redimēda v̄ia captiui. i. illi⁹ q̄ erat
captiui⁹ sarraceno. Et h̄ hosti. 30.
an. et doc. i. c. n̄ magno. ne cle. vel
mo. dicit q̄ aut aliqd̄ ē p̄hibitum
lege dina. et admittit̄ p̄p̄tatio d̄-
minori malo ad mai⁹ malū. nec
de malo ad mai⁹ bonum qz mi-
n⁹ malū n̄ ē cōmittēduz cā vitandū
mai⁹ malū vt p̄scq̄ndū mai⁹ bonū.
Et h̄ p̄bat. l. d. c. p̄mū. 22. q. 2. et i. c.
sup eo. de vsuris. N̄t ē p̄hibitū le-
ge canonica. et tūc p̄t fieri p̄p̄tatio
auctoritate pape. cū possit tol-
lere pctm̄ qd̄ p̄stitutio canonica in-
durat. vt in. c. p̄p̄sult. de p̄cel. p̄-
bē. Et h̄ mō loq̄. c. qd̄ p̄decesso.
2. q. 3. Ex his insert̄ an liceat p̄sen-
tire malo cā maioris mali vitādū.
vel maioris boni p̄scq̄ndū. Et dicit
dū ē q̄ nō. qz p̄t d̄ebem⁹ oīa ma-
la pati q̄ malo p̄sent̄. vt i. c. ita ne
32. q. 5. et i. c. facti. qd̄ me. cā. Nā ec-
clia nō p̄t p̄sentire malo cā vitādū
di mai⁹ malū. s3 possit tollerare sub-
dissimulatōe cā maioris mali vitādū.
put̄ tolerat p̄hibula. Et tal̄ tole-
ratio appellat̄ p̄cessio ipunitat̄. qz
tal̄ n̄ punit̄ cā maioris mali vitādū.
d̄. vel maioris boni quod exinde
oriū p̄t. Et de hoc ē glo. quaz se-
quitur Archi. et Jo. de san. 4. dif.
deniqz. in d̄bo venia. 2. 31. q. 1. hac
rōne. Scdm̄ hanc etiā permissio
n̄ dicit̄ decree. q̄ multa p̄ panētā
tolerant̄. q̄ si in iudiciū deducerē-
tur castretur. ut i. c. cū iaduduz.
de p̄bē. Nā ecclia nō posset dare li-
cētā iudeis vt seruēt ritus suos

Itz toleret remouendo impedim̄
ta. Hoc voluit glo. nōbilis in. c. q̄
sincera. 45. dif. in glo. secūda. quā
ibi sequitur Archi. et Jo. de san.
Sic ergo licet ecclia toleret iu-
deos quo ad ritus suos et p̄hibi-
beat eos impediri causa maioris
boni quod exinde sequitur. s. ut
per hāc n̄ā possim⁹ eos lucrari. ut
dicit̄ tex. in. c. q̄ sincera. 45. dif. Et
qz veritas nostrē h̄bi i libris ip̄ozū
vlata et in ritibus demonstrata. n̄st̄
oculis iudiciū demonstrat̄. et fides
n̄st̄ testimonium roborat̄. ut dicit
Aug. 17. li. de ciuita. dei. Et istud
pulchre exannat̄ p̄dicus frat̄
Girardus d̄ senis cui⁹ h̄ba refert
Jo. an. in p̄allegata regula pecca-
tū in 3. ar. ubi querit. an ecclia cō-
cedere debeat cōtractū vsurariū
p̄pter aliqd̄ bonū qd̄ ide oriat̄ ul
p̄pter aliqd̄ malū qd̄ ide uiuet. ut
p̄pter h̄ tollat̄ illa v̄ia. Et ibi dicit̄
q̄ tribus mōis p̄t accipi cōcessio
vno mō p̄t ut ē simplex p̄missio
idulgēs penā. Et h̄ casū ecclia per-
mittit malū vt euitetur mai⁹ malū
vt dicit̄. c. venis. iūcta glo. i d̄bo
venia. 4. dif. et in. c. si q̄ monacha-
rū iūcta gl. ibi. 24. q. 1. et in. c. veni-
ens iūcta gl. si. q̄ clerici vel vo. Et
dicit̄ Jo. an. post frat̄es Girardū
q̄ talis permissio ideo dicitur sim-
plex. quia pena n̄ indulgetur nō
d̄ culpa minuitur. vt in iuribus et
glo. supradict̄. et p̄ glo. 3. allega-
tas. h̄o mō p̄t accipi cōcessio p̄
ut idē ē qd̄ p̄missio tollēs impedi-
mentū. p̄m quem modū iudei iter
xp̄ianos p̄mittunt̄ ab ecclia i ob-
seruantia sui ritus. vt in. c. qui sin-
cere. 45. dif. Rationē aut̄ istius p̄-
missiois dixi. s. Et ista p̄missio dif-

fert a pifa. qz n̄ solū ecclia p̄mittit
malū. s. obseruāna r̄ms iudeoz
subr̄ abedō p̄minatōne vel inflic
tionē p̄ne sicut facti p̄ma p̄mis
sio. s̄ et remouēdo impedimenta
xp̄tianoꝝ qui uellent impedire iu
deos ne seruent suos ritus. vt dic
to. c. qui sincera. t. c. sicut. de iude
is. 3. mō p̄t dicit p̄cessio. put idēz
ē qd̄ p̄missio p̄stans iuuamē. fm̄
quē modū ecclia p̄mittit clericū oc
cidi a potestate seculari. Et h̄ p̄mis
sio excedit secundā p̄missione sicut
secundā p̄mā. qz p̄ istā tertiā p̄mis
sioē n̄ solū subrahil p̄minatō q̄
posset p̄ occisionē clericū infligi. si
cur sit in p̄ma p̄missio. s̄ et tolli
tur impedimētū qd̄ posset occisio
clericū impediri sicut sit in fa p̄
missione. imo et vltra hec duo p̄e
statur iuuamen. Nam in secunda
p̄missione ecclia nō posset p̄stare
iuuamen. qz non p̄t adiuuaf ma
lum. S̄ in ista tertia p̄missioē i oc
cisione clericū q̄ dignus ē morte ec
clesia p̄stare iuuamen. qz ipm̄ d̄gra
dat. t. ponit et in manibus iudicis
secularis vt crucietur v̄l et occidat
iuxta illud apli. i. Cor. 5. c. Tradet̄
huiusmōi hoiem satbane in interi
ū carnis vt sp̄s etus saluus fiat i
die dñi nostri ihu xpi. De quo est
tex. in. c. nouimus. de v. sig. t. i. c.
degradatio. de pe. in. 6. Ex his p̄z
qz tribus modis p̄t accipi p̄ces
sio vel p̄missio. P̄tio qñ pp̄ mai
malū vitandū sub dissimulatione
malū tolerat. Et h̄ d̄ p̄paratio p̄
missio. qz solū p̄na indulget. cum
talis sic faciens nō punit. Tñ nō
minus inuolunt̄ erie pp̄ talē p̄mis
sionē. s̄ mō accipitur p̄cessio v̄l p̄
missio qñ et tollunt̄ impedimēta i

pedicētia malū fieri pp̄ bonū qd̄ in
seq̄ sp̄at. vt i obfuarōe ritū iudeoz
3. mō qñ et p̄stare iuuamē t. h̄ 3. mō
ecclia n̄ p̄t p̄cedē vel p̄mittere nisi
illud qd̄ p̄mittitur vel p̄ceditur sic
licitum. vt ē occisio clericū q̄ prop
ter delictum tradit curie seculari.
Unde ē licita t. sit absqz p̄tō. quia
maleficia n̄ debēt remanere impu
nita. vt in. c. vt fame de sen. exco. t.
Lita vulneratus ff. ad. l. acq. Max
ecclia n̄ p̄t dare lnia faciēdi malū
vt. 24. q. 2. legal. Tñ ecclia n̄ posset
dare lnia p̄stado iuuamē vt in d̄ ser
uēt rit̄ suos. vt dicit gl. i. d. c. q̄ sine
ra. 45. di. Et h̄ et sent p̄stare ff. de
t. 30. d. i. p̄stare f̄ gl. p̄na. l. 3. ar.
Tñ sc̄is Aug. p̄ p̄meniam. li. 2. ca
lus tex. ponit. 23. q. 4. ita plane. v̄
cu qz qz social malis qñ malū cō
nuntū cū eis aut eis p̄mittētibz sa
uet. Et postea in sine. c. dicit qz vbi
malū non p̄t corrigi vel puniri v̄
aliter et obuari. illa duo semp̄ re
tentā seruāt hoiem innocentem t. i
corruptū. s. vt nec maluz qz faciat
necqz et approbet. Idē et d̄ i duo
bus cāibz sequētibz post illud. c. in
plane. Sed p̄stare iuuamē ad ma
luz ē fauere ad malū t. malo. ergo
non h̄ ecclie p̄stare iuuamen v̄de
is exercere vsuras volentibus. vñ
hoc casu fauere malo. Tñ p̄di
citur frater Girardus. t. 30. an. in
dicta regula. p̄t in 3. t. vltio ar
ticulis. sic respondent ad cōtraria
dicta qz p̄tractus vsurarius nō d̄z
p̄mitti pp̄ malo: a mala vitāda. p̄
ta pp̄ dānum in rebus. pericu: um
in p̄sonis. nec pp̄ bonū qd̄ inde se
quitur. puta paup̄ez t. mercānaz
saluatio. Nam mala que pp̄ p̄ctū
vsurariū vitari p̄t vt plinū ff. d̄

na corporalia seu sp̄alia. Sed ma
li sp̄uale nunq̄ debz p̄mitti pp̄ ali
qd̄ corpale malū vitandū. Et dato
qz pp̄ p̄tractū vsurariū aliqd̄ malū
sp̄uale vitaret illud tñ n̄ v̄ realiter
esse maius malū q̄ crimē vsuraz.
Et dato qz vitaret maius malum
sp̄uale. vel sequeretur maius bonuz
sp̄uale ex p̄missione cris vsuraz.
adhuc n̄ d̄bēt p̄mitti. qz nūq̄ d̄z p̄
mitti malū pp̄ maius malū vitandū.
vt pp̄ maius bonū qd̄ inde oriri spe
retur. vt. c. n̄ magno. ne cle. v̄l mo.
t. ibi p̄ glo. t. doc. t. s. declarauit
q̄ hoc intelligat. Dic: et p̄ allegat
ff. Girardus. t. 30. an. qz illud ex
quo bonū. v̄tile multiplicat salua
tio bono honesto licitū ē t. p̄missū
Sed in p̄posito dicit nō esse ita.
Nam q̄uis p̄ p̄ctuz vsurariū mul
tipliciter sep̄ius bonū v̄tile. non m̄
saluatur ibi bonū honestū t. v̄mo
suz. cuz vsura h̄eat maliciā p̄uolu
tā. vt. s. dicitur ē. Et p̄cludit p̄alle
gat ff. Girardus t. 30. an. qz nec
ius n̄ale. nec ius diuinū. nec ius ca
nonicū p̄t p̄mittere p̄ctum vsura
riū pp̄ aliqd̄ maius malū vitandū
vel pp̄ bonū qd̄ inde oritur. Et h̄
clare cōstat. qz ius canonicuz nul
lo p̄dictoz modoꝝ p̄cedit vel per
mittit p̄ctum vsurariū. Mā p̄na p̄
minat t. infligit faciētibz dicitū p̄
tractū. vt i. d. c. qz i oibus. d̄ vsuris
t. in. c. q̄. de vsur. li. 6. Et dicunt
et qz si ius canonicum veller. nullo
mō posset p̄mittere p̄tractū vsura
riū p̄ra v̄ctus t. nouum testamen
tum. vt ē tex. in. c. sup̄ eo. de vsuris
Nec obstat qz de iure canonico in
certis casibus v̄l p̄missa vsura. vt
p̄ in. c. salubriter. d̄ vsuris. Et plu
res alij cāus siles numerantur per

glo. t. doc. in. c. p̄cessus de vsur.
Nam in illis cāibus non ē vsura.
sed videntur cāus p̄na facie siles
vsure q̄ in veritate s̄ sunt siles.
nec i illis usura p̄mittit. n̄ dicit p̄al
legatus ff. Girardus. t. 30. an. in
dicta regula. p̄ctū in. 4. ar. Et hoc
sequitur et cōter doc. De iure aut
ciuili dicit p̄des ff. de vsur. t. 30. d. qz i
ciuile p̄t p̄mittere p̄tractū vsurari
um non infligēdo p̄na pp̄ maius
malū vitandū. vel pp̄ aliqd̄ bonum
qd̄ inde oriat. S̄ n̄ possz ius ciuile
p̄cipere vsuras seu auxiliū p̄stare
ad vsurā p̄mittēdam. Et hoc d̄cla
rat p̄dictus ff. t. 30. an. in d̄ca
quo bonū. v̄tile multiplicat salua
tio bono honesto licitū ē t. p̄missū
Sed in p̄posito dicit nō esse ita.
Nam q̄uis p̄ p̄ctuz vsurariū mul
tipliciter sep̄ius bonū v̄tile. non m̄
saluatur ibi bonū honestū t. v̄mo
suz. cuz vsura h̄eat maliciā p̄uolu
tā. vt. s. dicitur ē. Et p̄cludit p̄alle
gat ff. Girardus t. 30. an. qz nec
ius n̄ale. nec ius diuinū. nec ius ca
nonicū p̄t p̄mittere p̄ctum vsura
riū pp̄ aliqd̄ maius malū vitandū
vel pp̄ bonū qd̄ inde oritur. Et h̄
clare cōstat. qz ius canonicuz nul
lo p̄dictoz modoꝝ p̄cedit vel per
mittit p̄ctum vsurariū. Mā p̄na p̄
minat t. infligit faciētibz dicitū p̄
tractū. vt i. d. c. qz i oibus. d̄ vsuris
t. in. c. q̄. de vsur. li. 6. Et dicunt
et qz si ius canonicum veller. nullo
mō posset p̄mittere p̄tractū vsura
riū p̄ra v̄ctus t. nouum testamen
tum. vt ē tex. in. c. sup̄ eo. de vsuris
Nec obstat qz de iure canonico in
certis casibus v̄l p̄missa vsura. vt
p̄ in. c. salubriter. d̄ vsuris. Et plu
res alij cāus siles numerantur per

tertium dubium. Quarta dubium.
Iuxta quartū dubium. s. an
p̄ncipes seculares vel cōi
tates vel p̄silia ciuitatū pos
sint iudeis dare lnia senerandi v̄l
cū eis pacisci vt seneretur cā maio
ris mali vitandi vel pp̄ bonum qd̄
exinde sequi sperent. p̄cludendū
ē qz non. qz si non p̄t hoc facere
ius canonicum nec ecclia. vt dicitur
ē i p̄cedenti dubio. multo min⁹ pos
sunt hoc facere p̄ncipes secula
res vel cōitates q̄ i hoc h̄nt m̄io: e
p̄statem quā ecclia. Et hoc. j. la
tus declarabo. Sciendum ē t̄ra
qz de. de anch. iuris viriūqz do
cto: p̄stantissimus qui scripsit in
ture canonico mouet istam q̄omem

in suo p̄silio. 1. 3. 7. 4. q̄d̄ icipit La
rissime 7 illustrissime princeps 7
singularissime dñe mi. vbi querit.
vz dñi imperiales de p̄sensu suo
rum p̄p̄oz possint p̄ sua deerenz
p̄cedere q̄ iudeis sup vsuris exigē
dis misfret iusticia corā suis offi
cialibus. antemo maxime q̄ et sub
dit non p̄nt nisi sub fenore pecū
as mutuo recipere 7 ipe dñs nolu
it in suo terruorio xp̄ianos talem
p̄raud̄ artem exercere. Et p̄zio ar
guit q̄ sic. qz non p̄t deprehendi
suaus siue peccati ex pte xp̄iano 7
recipiētiū mutuo. qz recipiens pe
cuniā mutuo subsistente maxia ne
cessitate nō peccat vt dicit̄ doc. l. c.
sup eo. de vsur. qz aliqñ toleratur
minus malū vt euitet maius. vt in
c. nerui. l. 3. dis. 7. c. inter opera. de
spon. Et ideo v̄f q̄ illud decretū
possit sustineri. vt euitet maius ma
lum. maxime ne xp̄iani fenerēt̄.
7 vt sui p̄p̄i possint suis necessita
tibus subuenire. Nā pp̄ necessitate
plura sustinēt̄. vt in. c. sigs d̄ fur.
7 l. c. q̄d̄ non ē. de reg. iur. Sz dicē
dum ē q̄ iste rōes paz valent. Nā
lz non sit peccati scipe ad vsuras
a parato fenerari ip̄re necessitatis.
vt in dicto. c. super eo. de vsuris. n̄
ē peccati ex pte mutuantis pecūā
ad vsuras q̄d̄ p̄c̄m sicut non d̄z p̄
mitti. vā nec ei auxiliū d̄z dari seu
p̄fari. cā maioris mali vitandi. vt
in p̄cedenti dubio dicit̄ ē. 3. allat
ibi p̄e. rōem in. c. cum oēs. 7. c.
que in eccl̄iaz. de cōsli. cā ibi nota
tis p̄ doc. q̄ ius diuinū p̄t modi
ficari p̄ constitutōes principū. Sz
dicendū ē q̄ in hoc cāu nō p̄t ius
diuinū p̄ cōstitutōes p̄cipiū modi
ficari. qz nec p̄ papā p̄t modifica

ri. vt in. c. sup eo. de vsuris. 7 plent
us declarabo in seq̄nti dubio. imo
nec ius canonicū hoc cāu p̄t mo
dificare ius diuinū. vt dicit̄ Jo. an.
in p̄allegata regula. peccati. 7 die
tum ē in p̄cedenti dubio. Allegat̄
ē dicit̄ p̄e. alias rōes quas nō
adduco. qz ad ip̄as respondi in p̄
ximo dubio 7 et in alio p̄cedenti.
Sed deinde dicit̄ p̄e. dicit̄ q̄ nō
audet firmare istam p̄tem. s. q̄ p̄n
cipes h̄ possint facere. ex eo q̄ ius
canonicū statuit q̄ iudei teneant̄
xp̄ianos vsuras remittere. 7 q̄ ad
hoc cogant̄ p̄ principes seculares
vt ē tex. in. c. post miserabilē. d̄ vsu
ris. Et dicit̄ q̄ cū tale decretū con
trariet̄ iuri canonico p̄t dici irro
nabile vt. c. l. de cōsli. li. 6. p̄terea di
cit̄ esse ibonestum cogere xp̄ianos
soluere iudeis vsuras quasi causa
necessitatis pp̄ opprobriū fidei. vt
in cle. i. d̄ iudeis. Et p̄cludit̄ tunc
esse tenere q̄ tale decretū de iur̄
cedi non possit. Et sic concludit̄ di
ctus p̄e. q̄ principes seculares n̄
p̄nt cā maioris mali vitandi etiā
de p̄sensu p̄p̄oz suo 7 q̄bus p̄xim
dicit̄ general̄ p̄cedet̄ iudeis iniāz
fenerād̄i. Sed h̄ audacius firmas
sem si fuissent recordatus de v̄bis
Jo. an. in dicta regula. p̄c̄m. que i
p̄cedenti dubio plene examinauit.
Uñ Bar. in. l. cunctos p̄pos in. 3.
colum. L. de sum. tri. 7. c. cath. di
cit̄ q̄ imperator nō potuit p̄ leges
suas p̄mittere vsuras. qz cus sit d̄
inferior non potuit diuine legi d̄
rogare. Excusatur tñ ab heresi. qz
p̄nūit vsuras vt euitaret maiorā
mala. Ita dicit̄ Bar. Et hoc ē dicit̄
glo. lo. q. c. l. Sz dicendū ē q̄ ip̄as
7 leges ciuiles poterūt vsuras p̄

mittere indulgēdo penā. non aut̄ p̄
cipiēdo vsuras vel auxiliū prestā
do. vt dicit̄ Jo. an. in p̄allegata
regula. peccati. 7 dicit̄ in p̄ceden
ti dubio. Bal. aut̄ in dicta. l. cunc
tos p̄pos. in. 4. colū. 6. sed iuxta
hoc quero. dicit̄ q̄ impator n̄ p̄t
p̄mittere vsuras pp̄ bonū publicū
qz hoc ē d̄ salutē aie. Et dicit̄ q̄ cū
hoc nō possit impator. multo min⁹
statua ciuitatuz vel municipiorū.
qz q̄d̄ nō p̄t p̄zia cā q̄ h̄z influere
in sc̄oz. multo minus p̄t secūda
cā in quā sit infusio. Amplius pu
to q̄ pacificētes cū iudis vt possint
sub vsuris mutua xp̄ianis sint ex
cōicati. Idē dico de illis qui inter
ponunt decretū q̄d̄ vsure debeant
solui iudeis. 7 quod eis reddant̄
iusticia de vsuris. Nā talia decre
ta vel pacta facta ab illis q̄ h̄nt po
testatē p̄dendi leges vel statuta di
cunt̄ leges vel statuta. vt in. l. pe.
sille. de dona. inter viz 7 vx. 7 in
lectar. ff. d̄ pub. 7 v̄trobiz p̄ Bā.
7 p̄ cundē Bar. in. l. 4. §. actor. ff.
de re indi. Et probat̄ rōe. Nam ne
dum facientes talia pacta cum iu
deis se intendūt obligare. imo p̄n
cipal̄ volūt obligare oēs de ciuitate
7 districtu ad soluendas vsu
ras iudeis mutuantibus. Et obli
gantur ex his pactis et illi qui non
p̄fenserunt. ergo sunt statuta. cū ex
pactis meris nō obligēt̄ nisi cō
sentientes. vt in. l. ff. de pactis. Et
idē d̄ dicendū qñ dñs ip̄zalis in
terponit decretum vt soluant̄ vsu
re. vel quod iudis sup vsuris ius
reddant̄. Nā obligāt̄ oēs sub
dit̄ dñi ex illo decreto. 7 sic ē vnū
statutū. Sed statuetes quod vsur
soluantur vel p̄sumēt̄ indicat̄ vt

exacte vsure nō restituat̄ qñ i iudi
cio repentiur sunt ip̄o facto excōi
cati. vt in cle. l. de vsu. 3bi ci d̄ q̄d̄
eadē penā incurrit̄ q̄ statuta talia p̄
sumpserint obseruare vel facē ob
seruari. Et lz illa cle. nō loq̄nt̄ spe
cifice d̄ iudeis. n̄ h̄z locū ē i talia
pacta vel decreta sicut ut iudei exer
ceant vsuras. at dicit̄ gl. i verbo cē
suram. Et p̄bat̄ rōe. Nā iudei ius
bene phibēt̄ dare ad usurā sicut
xp̄iani. ut in. c. post miserabilē. de
vsuris. ergo illa cle. que idistincte
loquit̄ idistincte d̄z intelligi siue fene
rātes xp̄iani sint iudei. Unde
v̄b. doc. p̄statissim⁹ q̄ script̄ super
cle. 7 d̄. Lardi. 7 Jo. de Imo. in
dicta cle. dicit̄ quod rex aragonū
7 eius officiales q̄ leuāt magnam
tribnuz a iudeis 7 sarracenis pp̄
vsuras q̄s eis p̄mittūt. icidunt̄ i ex
cōicatōez. si repetēs usuras p̄ ip̄
fos impediātur repeterē. Et dicit̄
Jo. de Imo. q̄ hoc ē bene notā
qz lz hoc hodie q̄st̄ oēs dñi 7 oēs
cōitates essent excōicati. Locātes
et domos iudeis ad fenerādū in
currunt penas. c. l. d̄ vsuris. li. 6. lz
illud. c. n̄ loq̄t̄ specificē de iudeis.
sz simpliciter phibet̄ domos lo
cari ad exercēdū fenus. Et hoc t̄z
dñs Bñic⁹ q̄ script̄ sup. 6. in. c. l.
de usur. in. 6. Idē t̄z dñs Laur. de
rodulphis de florentia q̄ p̄posuit
tractatū de vsuris. i. d̄ tractam. q.
146. Ubi etiam tenet quod contra
indeum p̄t oppōi exceptio. c. qz
frustra 7. c. qz michael de vsuris. f.
ut si iudens nelit repeterē usuras
solntas xp̄iano. non prius audiat̄
nisi restituit vsuras quas ip̄e in
deus receperit. Et tñ illa. c. non lo
quuntur specificē de iudeis. sz sunt

placiter dicitur quod fenerator repetens
vltimas quas ipse soluit non audiamur
nisi prius ipse restituit vltimas quas
ab alijs ipse cepit. Et b. d. 4. dubio
Quinum dubium.

Ad ad gntu dubiu. s. An pa-
pa possit dispensare vt iudei exer-
ceat vltimas ca maioris mali vitan-
di. vel et boni qd ide oriat. casus e
q. n. i. c. sup eo. de vsuris. vbi d. q.
cu vsure sunt vtroqz testatio phi-
bite. no vt aliquo dispensare posse
Et papa ibi subiecit q non pot dis-
pensare sup vsuris vt aliquis libe-
ret a morte. Et ocs et doc. tenet pa-
pa no posse dispensare vt exerceat
pracus vsurarum. Id tenet Jo-
an. i dicta regula p. m. l. 3. ar. vbi
dicit papam no habere aliquaz di-
spensationem sup vsuris vel causa
maioris mali vitandi. vel maioris
boni qd exinde oriri speret et mo-
uet per preallegatum. c. super eo.
Sed contra istud facit. qz papa pot
modificare ius diuinum vt notant
doc. in. c. cum omnes. t. c. que in
eccliarum. de consi. Item papa i
q multis casibus permittit vsuras
pmitti. vt in. c. salubriter. de vsuris
et in multis alijs casibus qui nota-
tur in. c. questus. eo. ti. Sed dice-
dum e q quicq aliqd e malum qd
aliqua ratione pot fieri bonum. et
tunc papa pot interpretari. et modi-
ficare ius diuinu. vt patet in. c. l. 3. d.
serijs. vbi dicitur q istante necessi-
tate licitum est piscari diebus dñi-
cis. et tamen serie introduce sunt iu-
re diuino. Actus emi piscadi est in-
se licit. Quis rone dicit phibeamur.
Quis est ita i se malum q nulla ra-
tione fieri pot bonum. et tunc si pot
illud interpretari vel modificare. vt

in. c. super eode vsuris. Ad quod
bn facit. et si xps. v. quedam enim
phibent. de iureiu. Nam vsura e
mali qd nulla rone pot fieri bonu
ergo papa no pot illud modifica-
re vel interpretari hoc sequant Ho-
st. Jo. an. et coter doc. i. c. a nobis
de decimis. vbi dicit q vbi i pcept
uerfat honor dei irremissibilis vel
humana vultus publica. vt e vide-
re i pceptis decalogi. papa n pot
facere aliqua dispensatione vel re-
missione. Tal. n. r. n. s. sapu p. m.
Sed ds no dedit iniaz peccadi nec
Petro nec ei successorb. vt dicit
tex. i. c. l. 40. dist. 8. terea. si mutare
ad vsuras pecunia e pcepti nega-
tiu seu phibituu. s. pcepta nega-
tiua seu phibitiua plus obligat q
cepta affirmatiua. qz phibitioes ob-
ligat sep et ad sep. 23. q. 5. si non l. 3.
Et b. id qz phibitiones sui d pecca-
tis q fut fm se mala nec possunt esse
bona. de iureiu. et si xps. v. qdaz
enim. phibent. et d. reg. iur. c. 2. Et
pro tanto d. q quis debet ponere
omnia mala pati q malo consenti-
re. 32. q. 5. ita ne. et in. c. factis. qd
mer. causa. Precepta vo affirma-
tiua obligant semp. sed non ad sep
imo qnq per circumstantias quis
excusatur ab illorum obfuantia.
vnde iterdum silius pot imo debet
parentibus dicere. non noui vos.
93. dist. diaconi. et sic excusat a pre-
cepto de honorandis parentib. Et
e ratio qz cum precepta affirmati-
ua inducant ad actus virtutum non
debent fieri quolibet modo s. ob-
seruans debuit circumstantijs q
reguntur ad hoc qz actus sit vir-
tuosus. vt. s. fiat vbi debet. et q. do-
debet. et fm qz debet. Et qz dispo-

sito eoruz que sunt ad finem ante-
datur fm rone finis. precepte at-
tendenda e ro finis que est bonum
virtutis in istis circumstan. ijs ac-
tuosis. Ista fut verba formalia sa-
cti Tho. i loco preallegato q alle-
gat ad b. phm in 2. ethicoz. Et ido
cum vsura sit preceptum negatiuu
seu phibituum obligat semp et ad
semp. An nullo mo pot pcedi. no
obstat argumentum s. factu. s. qz ius
canonicu multis i casibus pmittat
vsuram. Nam i illis casibus l. 3. p-
ma facie videat quid simile vsure
no tamen i illis casibus pmittitur
vsura. vt dicit pallegatus frat Si-
rard. et Jo. an. i deca regula. p. m.
i 4. ar. Et dixi et. s. 13. dubio. Et b.
quo ad gntuz et vltimum dubium.

Secm silium dñi Alexandri de
Neuo contra iudeos feneratoras.
et contra apostillas factas per dñz
Angelum de castro primo cõsilio
ipius dñi Alexandri. et reprobato
consilij ipsius dñi Angeli.

An oie dñi nostri ihu xpi qui
es verus ds et verus h. cuius
gloriosissimo sanguine redẽ-
pti sumus. a quo cõta laudabilia
nostra pcedunt sicut et cetera bona.
et eiusdem gloriosissime matris et
vginis Marie. Dñi Hieronymi
totiusqz curie celestis. Amen.

Erta tua apostilla. Si ds p-
mittit iudeos feneratori genti-
bus qd euitandũ maius ma-
lum e peccatum iudeoz. dicẽdus
e et qz xps permittit et pmittat xpi-
anos conducere iudeos ad fenera-
dum. ad euitandum maius maluz
et p. m. i. p. oz xpianorum q sunt i-
clinati ad p. m. auaricie sicut tunc

et iudei. Hec est tua apostilla for-
malis. Adne dicit scriptura q im-
pius icidit laqueũ que parauit. de
b. sepissime exẽpla videmus et coz
angustia experimur. et ad hoc cog-
rugi nolimus sed i ipa nequitia p-
seueramus. Dicit me iepissime et
icopacissime illud p. m. edidisse.
Si mihi liceret quem venior et
magnificatio atqz existimo arguere
dicerẽ iepie et incompote h. c. locu-
tum fuisse. Mone oia bona sunt m-
bete deo. Mone oia mala sunt pmitt-
tẽte deo vel sinete. 23. q. i. qd calpa-
tur. t. 22. q. i. mouet. §. 1. v. Sic xps
Philato. No haberes i me p. m.
nisi tibi datũ eẽt desup. Et Aug. in
5. li. de ciuit. dei. c. x. i. si sic dic. vñ
ge qd preter voluntate sua patit hõ
no ds b. tribuere humanis vel an-
gelicis vl cuiuscũqz crean spūs vo-
luntatib. Et i. c. se. i. prim. Neqz emi ds
no dico angeloz s. vel boiuz crea-
ret que malã futurũ eẽt p. m. et. ni-
si pariter no eẽt qd emi bonoz vsi
b. pmodarẽt. Ad idẽ. 23. q. 5. re-
legentes. vbi d. qz deus ex quibz ma-
lo opat bonu et tñ malũ pp b. non
ds eẽt inuine a pena. Si ergo nullũ
malũ pot fieri nisi deo pmittente et
malã voluntate ordinante q ad aliq
prãte mali pmittendi dimittendo
q ad aliq seu ad cõta auferẽdo prã-
te h. e. in quã deũ malã voluntate or-
dinare. Quare ergo delinquentes
punit et q illud malũ scõ eẽt deo
pmittẽte. et ex illo malo ds vel opz

rat' ē bonū vel opabil'. quare tu iu-
dex phibes homicidia. furia. & cete-
ra crina. q're iterficijs vel suspendijs
sures aut homicidas. Debet ſcū q's
tolerare. ex q' illud malū niſi deo p-
mittente cōmitti nō potuit. Abſit
omnino. Data eſt lex p dñm & per
moysen iudeis bona. phibes atqz
punitis mala. Exo. 21. 22. & 23. c. &
Leuitici. 19. & Ezech. 33. c. vbi d'.
Si dicite me ad ipſum. morte mo-
rieris. & nō annunciaueris ei ne-
qz locutus fueris vt auertat a via
ſua impia & viuat. ipe impius i mi-
ſericordie ſua moriet. ſanguinem autē
ei' de manu tua reqrā. Item & alij
prelati debent dicitia ſubditoz cor-
rigere & mores reformare. ne ſan-
guis ſubditoz reqrat de manibus
platoz. d. offi. ordi. c. irrefragabili
& c. ſi. de regu. cum ſilibus. Item
rex d' furia cohibē. adulteria pu-
nire. impioſ de terra pderc. patri-
cidas & puros nō ſine viuerc. fili-
os ſuos nō ſine ipſe agere. Iſte ē
tex. 23. q. 5. rex d'. Locutus ſuſti. p
fecto ſepte dñi dicit. Si deus pmi-
ſit iudeis ſenerari genulibus. Ma-
g' oē malū qd fit a deo pmittitur. & in
nō d' plāt. nō d' iudex illud pmit-
tere. ne ſanguis ſubditū. ne ſanguis
ſilij reqrat de manib' eius. Incom-
poſue cni & inepte loq' q' terminis
materie nō pueniēt' val'. Debut-
ſi ergo dicē. Sy Moyses pmiſit
iudeis ſenerari ad cuitādū ma-
us malū & ma' pēnū. Et ſic loq' ſcūs
Tho. & doc. Ego i p'io dubio pſi-
lij mei hāc obiectōz diſſolui & di-
xi q' iudei erāt parati ad ſenerādū
iudeis & genulibus. imo ipas vſu-
ras a iudeis & a genulibus recipie-
bāt. Et Moyses p illā pmiſſione

reſtrinxit peccati iudoz. Nā quo-
tiēs q'sqz iplicu' ē iter duo mala na-
q' oino alter ē factur' d' ei pmiſſi
malū nū' ne faciat ma'. De hoc
ē tex. 13. diſ. nerui. 33. q. 2. ſiqd' vſus
p' deo exēpli. Venis ad me habēs
p' cubinā. dicit te nō poſſe ab cr' cō-
mixture abſtinē niſi et iterficijs. ni
bi pſulā vt pot' adulteriū vel forni-
candēz pmitas q' homicidij ex q'
nō poſſū te coerē ab vtroqz crimi-
ne. Ita ſecit Moyses vt dicit ſcūs
Tho. & theologi & canonice q's in
p'dcō dubio allegauit. Et ſcūs tho.
& ceteri ponūt exēplū i libello ſpu-
dij pmiſſo p Moyses ad cuitādūz
ma' malū. ſ. homicidij. Legē tex.
31. q. 1. hac rōne. ibi hoc permiſſo
Moyses nō pcepit. Aliud ē eni p'ci
pē. ali' pmiſſe. Qd eni pmiſſus
nō ſcēs factur'. qz malas hoiz vo-
lūtaes ad plenū phibē nō poſſam'
Iſtū tex. lege oculis ap'is & bñ ab-
oi ſorde mūdatis. & dicas q' cā cui
tandi manus malum tūc ē pmiſſu-
dū malū qñ nō pōt cohiberi nec pu-
niri. Et h' ē mō loq'ur Archi. i di-
cto. c. hac rōne. Videbis ſi aperis
oculos. & dñi tuū pſilijz euacuabo
clarius oſtendā. Nos autē ſumus i
alijs terminis. qz iudei nō pnt ſene-
rari niſi pcedat a xpianis. dicit qz
q' xpiani et ſunt iclinati auaricie
ſicut nunc erant iudi. Abale dicit
xpianos eē iclinatos auaricie ſicut
iudei erāt. Loq'ur eni i fide. Si h'
eſſet ad quid nūc prodeſſet paſſio
reſurrectio & aſcenſio dñi niſi iſu
xp'i. Proſecto nūc ſunt ples xpia-
ni boni quā nunc erant iudei. & nūc
nō ſūt tot mali nec q' ſūt mali ſ' abo-
mali. Rogo te q' xpianoz & alia-
re parati ſicut tenebāt iudei illo tē

poze. Sed dicit. Sūt aliqui occul-
ti. Si eos ſcēs accuſa ipos. vel mo-
ne iudices vt iquirant eoſqz puni-
ant ſi xpiani vſuras exercēt. Nam
de ipſo crimine ſicut iudei accuſari
& puniri poſſūt. Sed forte dicēs.
Occulte pmitēt hoc crimē. occulte
te munabūt ſub vſuris & pbari nō
poterit. qz multas iraudib' palliat
ſuos ptractus. vt dicit Jo. an. in. c.
ad noſtram i ſi. de emp. & ven. Nō
diger nec audiui te h' dixiſſe. & q'
diceret temerario iudicio loq'ur.
Qui n. vſurpat ſibi iudiciū dei. ga-
ſot' d' ē ſecretoz cogitōz. 23. diſ.
erubēſcāt. Et ecclia nō iudicat de oc-
culti. vt. c. a nob' d' ſe. exc. Et ſci vi-
ri crimina occulta ſuſtinēt & tacēt ſi
ipā pbare nō poſſūt. 2. q. 7. plerūqz.
ſi cū dō placuerit publicabit crimi-
i medio ſynagoge. & reuertabit ab-
ſcoſa. & i medio populi alitē crimi-
noſus q' acceſſit ad deū maligne
cuius. cor erat plenū dolo & fallā-
cia. Ecc. p'io. c. i ſi. Ingrant ergo
iudices xpianos pmitētes h' crimē.
Ex quo enim cohiberi poſſunt nō
ſūt pmiſſi. d. c. hac rōne. Et
hoc i meo pſilio plenū ē diſcuſſus.
ad qd meremitto. Admirōz qz q'
hāc obiectōne ſeceris cū illā vidē
poſſes plene diſcuſſam & ex iurib'
& ſcūijs doctoꝝ ſopitam.

Et ad ſnā apoſtilla eius dez
dñi Angeli poſita i 2. dubio
mei pſilij i quo teneo q' ec-
clia d' ſe ipedit de peccato iu-
deoz ſeneratiū. Talis ē ſua apoſtil-
la. Itē beſialit' loq'ris. qz ecclia i-
pedit ſe de vſuris extortis a iudeis
xpianis auctoritate propria ipoz
iudeoz ob fauore ipoz xpianoz.
ſi illoz idemmiari pvideat. & nō

pp peccati ipoz iudeoz. ſ. vteoz
animabus cōſulat. qz de ſalute aia-
rum eozum ecclia non curat. cum
ſint ſozis & damnan' p' opter perfi-
diam & ſecum bapſiſmi. & ſic. c.
poſt miſerabilem. cum reuerentia
ſcribentis ad hoc non incrit alle-
gari. Sed meo iudicio cras vbe
menet. Iudeus. n. nō eſt ſubditus
ecclie niſi ratione criminis cum ſit
laicus & iſidelis. vt i. c. nouit de iudi-
cicio. Ibi eſt bona glo. i. c. nos in-
ter. de purga. cano. & glo. & doc. i.
c. i. de offi. ordi. Nō ergo habet ec-
clia iuriſdictionem ſuper iſidēle
niſi rōne eccliaſtici criminis. Et h'
nō p' doc. i. locis pallegaj i cōſilio
meo. ſ. i. c. quod ſup bñ. de voto &
i. c. gaudemus. de dnoꝝ. Ecclia er-
go p'pellit iudeos reſtituere vſuras
qz rōne criminis vſurarū ecclia p'ci-
& d' ſe iromittere. Si ergo rō crimi-
nis ē illa que deſert iuriſdictionēz
ad ecclia. ſ. vt faciat cū p'pellit ad re-
mittendas vſuras ergo i errore eſt
pū dicit q' ecclia ſe ipedit de vſuris
extortis p iudeos vt ſubueniat idē-
nitati xpianoꝝ & nō p' opter pēnū
iudeoz. Si eni ecclia ſe impedit. p-
pter peccati iudet nec rōe ſolū dā-
ni xpianoꝝ nō poſſet ſe ipedit. qz
ad ecclia nō p'net iuriſdictionē i lai-
coſ ſz ad dñm tpalem. ergo rōne
peccati ipius iudei ecclia ſe ipedit.
& facit cōpelli iudeū ad remitten-
das vel reſtituendas vſuras xpia-
nis. qz peccat eas retinendo. Et pō-
dera iſtā rōnem. qz ē ratio decifio-
nis illius. c. Sicqz iudeus ſeneran-
do offendit ſua legem. qz ſm legē
diuinā peccat ſenerado xpiano er-
go ecclia pōt ſe iromittere. Et h' ē
auctoritatē p' de. de ancho. i pſilio

quod allegas q̄ illud. c. post miserabile dicitur ut non est tenere q̄ in di non p̄rduci ad feneradū ē pp̄ euraidū p̄cū xp̄ianoꝝ. s. ne xp̄ian⁹ fenei ergo illud. c. fac ad p̄positū ⁊ p̄sidiū p̄sidiū. q̄ p̄posuisti d. q̄. f. dis seredū ē. It̄ lege ibi doc. q̄ colligit ex illo tex. q̄ in dei peccat̄ fenerand⁹ xp̄ianus. Et h̄ colligit dñs Abbas in vltimo nōbili. Et vide etiā Jo. de anania i doc. c. post miserabile sup̄ gl. i. vbi dicit q̄ licz iudei s̄ sint p̄ncipi seculari i p̄alib⁹. in eos pōt ecclia cōpellere ad restituēdas vsuras. It̄ cū illud crimi sit ecclia s̄cū iudicē peccat̄ h̄ legē diuinā ⁊ h̄ legē nālē exercēdo vsuras. t̄o lic̄ te p̄nt cōpelli p̄ iudicē eccliaficus. Allegat notat p̄ Inn. in. c. qd sup̄ his de voto. Et p̄ hoc facti dñs. c. post miserabile in fi. vbi ecclia iter dicit cōionē xp̄ianoꝝ iudeis. Nec s̄t verba Jo. de anania. Et̄ potes videre q̄ bñ allegauit. c. post miserabile. Et si nullus doc. aliqd dice ret adhuc oꝝ te cedere rōni. It̄ ecclia n̄ pōt se impedire de reb⁹ p̄ali bns laicoꝝ xp̄ianoꝝ sed iudiciū p̄tuet ad iudicē secularē. Et̄ ecclia ipedit se de pctō. vt in. c. noui d̄ iudicijs. ⁊ rōne pcti ⁊ nō vt subueni at indēniti xp̄ianoꝝ cōpelli iud̄ uz ad restituēdas vsuras. Et h̄ fac ecclia. qz curat de h̄ pctō ⁊ si n̄ curaret nō cōpelleret eos ad restituēdū cū tñ rōne pcti tñ alia rōne ecclia habeat hanc iurisdicōez ergo nō est verū q̄ ecclia n̄ debeat curare de peccato iudeoꝝ. imo d̄z curare. Et de hoc ē casus in dicto ca. post miserabile. cui quotiens r̄nde bis ignens deo fauēte mas respon siones infrigā. Nec obstat. c. q̄to

eo. ti. vbi papa p̄uidet p̄ra iudeos fenerantes ne exhauriant facultates xp̄ianoꝝ qz illa nō est sola rō q̄ rephibeant iudei fenerari xp̄ianis sed sunt multe alie rōnes. vt dicunt ibi doc. q̄ rōnes ponunt in rubrica de vsuris ⁊ p̄ Jo. an. i. regula pctū in. 3. ar. It̄ vltre aias deuozant facultates exhauriūt. vt dicit tex. in. c. i. de vsur. li. 6. It̄ vsura exercet i offensā dei ⁊ p̄ximi. vt in cle. illa. e. ti. in p̄zi. Et d̄ crimē vlturari ē in offensā dei. qz sit transgressō māda toꝝ dñi. It̄ qz p̄ h̄ crimē diabolus furat aias deo fm̄ Stephanuz de monte laudino. ⁊ dñm Lardi. in dicto nōbili p̄zio. It̄ d̄ tale crimē esse cōtra p̄ximū. qz et d̄z fieri restitutio. vt ibidē dicit glo. ⁊. It̄ qz p̄ tale crimē exhaurit substantia p̄ximi. vt i. c. i. d̄ vsuris li. 6. Et̄ vsurarius d̄ frucidator pauperū. i. q. 4. qd dicit. ⁊ effusor sanguinis p̄ximi ea. q. c. imolatus. ⁊. q. 5. penale in fi. Et iō p̄pter pctū qd cōmittit iudicis cōtra deū ⁊ p̄p̄ offensaz p̄ximi ecclia habet iurisdicōez. si cur coerct et carius vddētes q̄ sit iustū pctū. vt in. c. i. de emp. ⁊ ven. Et refert ibi Jo. an. Abbas q̄ d̄c magistrū suū in duxisse illū tex. p̄ iurisdicōe eccliafica p̄ra laicoꝝ qui in cera miscebāt farinā fabaz cū ipsa cera vendētes vt eps possit illos punire. It̄ rō peccati qd cōtra deū cōmittit p̄pter offensā p̄ximi d̄fert iurisdicōez iudici eccliafico. ⁊ in cōsequentiā. p̄uidere idē iurati p̄ximi. It̄ cōtuzitates quas h̄ dimitto supplebo in r̄nsiōe ad gr̄tā apostillam.

It̄ q̄nta apostilla sic iac̄ be stialiter ⁊ insulse loq̄nto. qz

ecclia n̄ pōt se impedire contra iur̄ dū vt cū puniat d̄ delicio ab eo cō m̄sso contra legem nature. nec de salute aie illius. sed vt cōsulat animabus xp̄ianoꝝ. s. ne p̄pter pctū dānent ecclia se impedit. Et hoc ē qd̄ aly consulerūt. It̄ d̄c repticas i duabus sequentibus apostillis. Et ideo isti satis sit r̄ndere. Sed ad v̄ te ad mā apostillā. It̄ in meo p̄ s̄lio s̄t allegare auctoritates q̄ vbi infideles delinquant in lege nature vel contra legē diuinā. ecclia potest eos punire. Allegatus fuit Inn. no. ⁊ doc. i. c. qd̄ sup̄ his de voto. ⁊ in. c. gaudemus d̄ d̄uoꝝ. Et vtro biq̄ doc. oēs firmant. Tu dicit q̄ ecclia h̄ nō facit ne infideles dānent. qz de am̄ab⁹ suis nō curat ecclia. qz p̄pter defectū fidei dānant sunt. Te quēso quare hoc facit ecclia nisi qz deus ver⁹ p̄ h̄ offendit p̄pter hoc ecclia se impedit ⁊ impedire debet corrigendo infideles q̄ deum offendunt. Et ad hoc tenet vt dicit p̄dicti doc. Hoc. u. nō relinquit arbitrio ecclie an faciat vel n̄ faciat. S̄z d̄z h̄ facere vt tollat offensā illatā i deū. qz nō pōt remittere et si vellet. ⁊. q. 4. is qui ⁊. 63. di. solomutane. Et Aug⁹ in sermoe plurimorum martyrum sic inquit. Et̄ aliquis in deū peccauerit si sine grandi d̄stricōe voluerimus indulgere participes peccati eozū efficiuntur. Unde grauit̄ peccat̄z p̄lains si talē nō corrigeret. It̄ vno peccante non punio ira dei d̄ seuit p̄ra innocētes. Jo. di. siqs dia colus in fi. ⁊. i. q. 4. s̄. it̄ p̄pls. ⁊. c. turbat. Lege quozq̄ Ai. ⁊ Jo. an. in. c. nouit de iudicijs i vbo quēlibet. It̄ n. tex. d̄c q̄ ad eccliaz p̄ri

net corrigere quēlibet xp̄ianum d̄ pctō. It̄ An. ⁊ Jo. an. idēz dicit d̄ infideli. Sed dicit q̄ talis n̄ pōt corrigi nisi indirecte s̄t ex ecclia. ⁊. q. i. multi de decimis d̄ terris de iudeis. ⁊ si iudeos. Et ip̄os sequitur Burr. ⁊ dñs Abbas ibi ⁊ oēs alij doc. Unde p̄fectio erroneus m̄tellectus est dicere qd̄ ecclia pōt corrigere delictū infidelis delinquētis h̄ legē diuinā. sed nō tenet imo tenet. qz nō pōt remittere offensaz illatā i deū. Et qd̄ deus vult t̄p̄ci p̄ri infideles corrigi. p̄bat per tex. Aug⁹ in. 4. d̄ ciui. dei. c. 13. in p̄m. vbi loquitur de imperij Romano. ⁊ h̄ s̄t vba eius. Quāob̄re cū alia diu fuissent regna orientis illustria voluit de⁹ ⁊ occidēcia fieri qd̄ tpe eēt posterius. s̄ imperij magnitudine ⁊ latitudine illustris. idqz potissimū talib⁹ p̄cessit hoib⁹ ad domāda graua mala multaz gēnū. Si ergo ista fuit portio cā quare d̄ us dederit tā magnū ⁊ tam lamin dñum seu iperuz romanis. It̄ n̄ essent infideles vt puniret graua mala aliarū gentū. quanto magis tenet ecclia ⁊ p̄ncipes xp̄iam punire iudeos ⁊ alios infideles quādo delinquit contra deū offendētes legē diuinā. It̄o hoc ē bene facti. c. post miserabile. de vsuris. It̄ vt dixi nullā iurisdicōnem h̄ ecclia circa patrimoniū laicoꝝ nisi inq̄ntū agit in sinē peccati. ⁊ in ecclia tenet cōpellere iudicem vt restituat vsuras xp̄ianis vel vt eas restituat. Et hoc ex ea rōne. p̄cedit qz iude⁹ alit̄ de illo pctō nō p̄fecte puniret nisi restitueret vel remitteret vsuras receptas vel promissas. Et male legisti Inno. ⁊ Jo. an. in

dicto. c. qd sup his de voto. Na di
citur qd ubi iudei vel infideles peccat
p lege divina vel pira lege nature pa
pa si det facultas cu puniri pot et dz
Et dicitur h peccata vbi dicitur pecca
rent in moralibus. Et vide Pe. d
ancho. in regula ea q in sexta qone
vbi et firmat q ecclesia n solu pot s
et dz tales punire infideles. Pro
b et faciunt notata p dnm Dnacu in
c. i. de vsur. in. 6. et p dnm Lau. de
rodulphis de floriza. q ppositus
tractatus de vsuris q dicitur. locatus
domos iudeis et ipsos pmitentes
fenerari. i. ciuitate nec ipsos expel
lentes. excoicatiois suiaz incurrit vs
suspensiois de q in. c. i. d vsur. i. 6. Et
ide die Jo. de anania. in. c. pterea
i. si. de vsur. It. cle. i. de vsur. q isti
gud pena excoicatiois flamentib⁹ vs
iudicabit⁹ q soluant viure vs q n
reperant. vel talia flantia seruab⁹
pprehedit iudeos et h3 locu i inde
is. Hoc tenent glo. i dicta cle. i. vbo
clara. Et hoc expressius h3 vbo. de
mote laudino et Card. et Jo. de
imola ibi. et plene dicitur e in ptilio
meo i. s. dubio. Si ergo pena. c. i.
de vsuris. i. 6. h3 locu qn iudei fene
rant ergo ecclesia curat de aiabus
eo: unde q illud. c. de vsuris in. 6.
fundat se in periculo animaz. It
si conducetes iudeos vel flauetes
q iudei possint fenerari. et fm fla
nta illa iudicetes sunt excoicant er
go subest periculu aiay. et sic eccle
sia curat de periculo aiay. pterea si
infideles abstinet se ab illis q sunt
contra lege dina et contra lege natu
re. none de iclinabit citius ad eos
conuertendos. Hoc igit et respectu
ecclesia dz eos punire. et sua inter
esse n offendant dei. An lege i ac

tib⁹ aploz. c. x. vbi Cornelius qui
erat gentilis q religiose coicabat
et faciebat elemosinas dens milit
angelu q amonuit eu vi susciperet
baptismi a Petro aplo. et dixit ei
angelus. Oraciones tue et elemos
ascenderunt in memoria in coipe
m dnm. Et sic ecclesia no curat de
aiabus iudeoz n oraret singulis
anis i publica ofone in septimana
scd q deus eos couertat. Na et p
conuersioe iudeoz et alioz infide
liu orat. Iniret ergo eccleie vi inf
deles bene viuunt et ne delinquant
pira dei. tu vi facilius puerant. n
et vt deus no offendat cuius offen
sa dimitti no pot. vt. 6. dixi. Et per
h ma apostilla euacuata est.

Et ad tertiu dubiu in q co
cludo an ecclesia debeat lo
lerare vel pseruare q iudei
fenerent pp maius malu euitandū
vel pp mai⁹ bonū qd exinde verifi
militer sequi pot diuas factis apostil
las. Prmo sic iacet. et tu ea totaz
refers. et de tuo nihil dicit in hoc
toto tertio dubio. q oia no sunt ad
ppositū. qz posito q aie iudeoz
percat. tota disputatio fms Girar
di e et loquitur d xpianis an eis pos
sit pmiti no delindecis q sunt dāna
ti. et sic de aiabus ipsoz n e curan
dū. In oibus nis apostillis sp idē
replicas. et tota vis apostillarū tu
arū in hoc pendet an ecclesia debeat
et teneat de pctō infidelium phiben
do se intromittere. Et plene pbau
i in respōsōe ad pcedetes q sic. Ad
d dicit q frater Girardus et Jo.
an. loquitur an possit pmiti xpiano
vt feneret pp vitandū maius malu
non at an possit pmiti vi iudens
feneret. Salua pace tua frater Gi

ardus et Jo. an. generaliter loquitur
an contrarius vsurarius debeat
permittere. ppter maius malu vitā
dū. vel ppter maius bonū qd ex
inde sequi pot. Et mouetur per rō
nes et p tex. q generaliter loquantur
et concludunt q nec ius diuinū nec
ius canonicū pot aliquo casu pmit
tere contrariū vsurariū. Et si hoc
vellet ius canonicū nullo mō possit
contra vetus et nouū testamentū p
c. sup eo. de vsur. Tu at dicit. Loquitur
de xpianis fenerari volentib⁹.
no de iudeis. Pfecto erras in b
psenti qn ptiliu illud cōposuit. Mas
vbi ius canonicū aliqd flauit circa
phibitionē vel circa materiā vsu
rariū includunt iudei nā ita phibē
tur exerce vsuras iudei sicut xpia
ni. vt i. c. post miserabile de vsuris.
Et ois materia vsuraria cōpzet en
dit iudeos fenerates vt dixi i rōsio
ne ad mā apostillā. et plenius dixi
in 4. dubio dicti consilij qd no rō
des nec rādere potes. Ad at dicit
me totā referē disputationē fratris
Girardi et de meo nihil. Faeo: q
de meo nihil. s3 reuili tex. et aucto
ritates doc. in materiā istā diermina
nū. Nihil. n. e sub sole nouū nec v3
gō dicere. hoc recens e. Ecclesia
hes. i. c. Sed totā disputationē fra
tris Girardi quā Jo. an. refert. no
retero in consilio meo. sed solū ea
accepti q pines videbant ad casū.
Et h videre poterit q legitur Jo.
an. absqz nis oculis. Na tu oculi
no vident. oz q emas collyriū tu
teriores sordes et maculas beh ab
luas. Lū id feceris videb. An vide
re et intelligere no potes. Nec solū
tibi h accidit. sed in quocunqz alio
passionario frequēntissime ptingit.

Lege Jo. os auri. vnu ex quatuor
doc. grec. s q alio noie vocat Jo.
Criso. i omelia sup euāglio Ma
the. Inp illo euāglio qd legit. 17.
dnica post penthecosten. qd icipit.
Accerit ad ibm. scribe et phari
sei et seneros ppli. et interrogauit
eū vn⁹ ex eis leg. doctor. vbi sic in
gt. Pfectū odiū et pfect⁹ amor ve
rū iudiciū n cognoscat. vputa si p
fecte odias aliquē qtiaciqz fuerit
apd illū oia tibi displicēt siue q dic
siue q agat si bona sunt tū ubi ma
la vidēt. Sic et si pfecte aliquē ama
qciqz sint apud eū placētib⁹ siue
q agat siue q loqt. et si mala sint tū
tibi bona vident. Et Aug⁹ in suo p
mone q legit in die sue festuitat⁹ in
gt. Tu nos amat qrit qd lan dent
in nobis. q ānos oderūt drahūt
in nobis. Deinde subitū q oia nō
sunt ad ppositū. et in plurib⁹ alijs
apostillis eadē venenosa vba esse
disti. S3 pfecto erras. qz i illa mā
nihil e ppositū locutus sū. Si tu
tus apostillus dixisses. hoc et hoc
nō facit ad ppositū ubi rādises. s3
consilij meū d nouo vidi et legi. et
vidi q no dicit vuat. S3 aduerte
quāto veneno loquaris. Mōne in
ptilijs auctoritate tes allegat doc. vt
sint maior auctoritate. Altra Jo.
an. multos allegauit doc. in decretis
et decretalibus. et in. 6. et in cle. scri
bentes. Ad dicit et alias doctrinas
alibi traditas ad pbanda dubia
que ppositū.

Consiliū dñi Alexandri de Meuo
de Vicenza reprobatōriū consilij
dñi Angeli de castro super articlo
An iudei possint pducī ad fenerā
dū cum dispensatione pape.

Perene p̄ciū eē puto tuū
 p̄liū euacuare q̄m̄ ille q
 vbiq̄ p̄ns ē intellectū p̄cedē
 ⁊ donare dignē. In hoc mo p̄cedē
 ho multa q̄ tā ex p̄silio h̄ p̄ra ip̄m
 p̄sulas. ⁊ ex allegatōib̄ alio p̄ q̄s a
 pud te habuisti p̄rio p̄silio mo ad
 didisti. nec illud vitūgo. qz dicit iu
 riscōsalus. Etiā si alterū pedē i fo
 uea tenerē. m̄ adhuc discere cupio
 Lapud Zulianū. de fideicō. liber.
 Et dicit Aug. Ab amiculo pat̄ suz
 doceri. 24. q. 3. si h̄cō. S3 te arguo
 q̄ me argueris q̄ dicta 3o. an. ⁊
 alio p̄ scribētū i p̄silio allegat̄ vo
 lueri. nā de hoc me arguēdo sciē
 tiā ip̄az arguere conari. q̄ i hoc p̄
 siltu vi. p̄be noscere potes. Nā vi
 des quō 3o. an. ⁊ ceteri scribētēs
 sepe dca scribētū referūt nihil de
 suo addēdo. Nā si bonos oculos
 habuissēs i hoc solo p̄certatō erat
 faciēda. s. an v̄z p̄suluissē qd̄ deo
 p̄p̄nio tibi oñdā. Et p̄ allegat̄ m̄
 cetera dcm̄ Bal. i. l. cūctos p̄p̄fos
 L. de sūma tri. qd̄ in meo p̄silio in
 4. dubio fuerat allegatū. Addis i
 sup̄ Bal. i. l. ⁊ i Autē. ad h. L. d
 vsuri. ⁊. c. sup̄ eo. d̄ vsuri. ad q̄ m̄ā
 r̄ides. Postea allegas p̄ ea p̄te. p̄
 q̄ p̄sulis alias auctoritates i p̄rari
 um. Nā Bal. i. d. l. cūctos p̄p̄fos.
 C. d̄ sū. tri. i. 4. colū. v. s3 iuxta h̄cō
 q̄ro. dicit q̄ ip̄ator nō p̄t p̄mittere
 vsuras p̄p̄i bonū publicū. qz h̄
 ē p̄ra salutē aie. Ad h̄ nō r̄ides.
 Et papa nō d̄z nec p̄t aliqd̄ disp̄
 sanue p̄cedē qd̄ sū p̄ra salutē aie
 34. q. 2. legat. ⁊. 40. dif. c. l. Et suo
 loco alias auctoritates iserem̄ do
 saūte. Bal. v̄o i. d. l. 1. parū an̄ me
 diū p̄m̄t dicit q̄ v̄re vsure phibē
 tur iure diuo. nec humano cōcedi

possunt. s3 dispensatio est lex pri
 uata. ⁊ sic ius humanū sicut etias
 ius canonicū est cōstitutio huma
 na. nō aī diuina. Glo est in pun.
 seu in p̄hemio cle. i. d̄bo. iuris hu
 mani. Bal. v̄o in Autē. ad h. C. d
 vsuri. in. 2. colū. referit opinionem
 quozūdā iter quos fuit Nicola⁹ d̄
 matarellis. q̄ dixit q̄ sicut p̄ leges
 h̄mānā p̄t distingui lex diua nāli
 rōne interueniente. hoc pars. quia
 lex humana q̄nq̄ p̄mittit homici
 dia. vt i. l. i. ⁊. 2. L. q̄n licet vni. se si
 ne iudice vni. ⁊ in homicidia sunt
 rōne interueniente. hoc pars. quia
 mandatis. ⁊ cōp̄bēdū hec phibi
 tio sub illo mandato. Nō occides
 Glē ius diuū phibet res alienas d̄
 tineri. m̄ lex moderat istā phibitō
 nē p̄pter bonū publicū vt patet. ff.
 de vsuca. l. i. ⁊ in multis alijs. Nā
 dicit idē eē dicendū in mā vsura
 rā vt creditores inducant ad sub
 sidū pauperū ⁊ bonicos p̄pter im
 portabile auariciā creditorū n̄ ag
 grauentur. Et sic p̄pter cōe bonum
 lex diua distingui ⁊ modificari p̄t
 p̄ ius h̄mānū. S3 Bal. ibi dicit q̄
 hec op̄inio ē falsa. ⁊ ab oib̄ cano
 nistis reprobata. qz qd̄ ē phibitūz
 ex diua istinuitō ⁊ diuo iudicio. n̄
 p̄t h̄māna rōne p̄mitti. ⁊ cā ē. qz
 tal rō n̄ ē rō s3 abusus. cū n̄ cōfor
 met se voluntati diue. ⁊ iō n̄ d̄bem̄
 aliā rōē q̄rere ex q̄ deo ita placuit
 Sic aduerte q̄ bñ q̄ scē loquuntur
 Ad h̄ nō r̄ides. qz ille ranones
 inferunt q̄ non possit dispensare
 papa. Clarū enī ē id nō p̄mitti pa
 pe qd̄ nō p̄t h̄māna rōē fieri. Nā
 ois dispensatio pape est h̄māna. s3
 auctoritate dei habeat p̄tātē. Non
 habeo tū necesse auctoritate Bal.

p̄p̄ Bar. id senserit i. d. l. cūctos
 p̄p̄fos. ⁊ i p̄silio meo ita allegauit.
 Et h̄c rōne quā allegat Bal. scūf
 Bernardinus allegauit i ciuitate
 Blicina i publica p̄dicatōe q̄ iu
 deos expelli fecit. Nā qd̄ allega
 bāt idigētā pauperū auariciā cre
 ditōz. Ipe aī portauit libros iuri
 canonicū i pulpū ⁊ ibi publice le
 gebat de ceterales d̄ hac mā loquē
 tes. ⁊ allegātes necessitatē eē q̄ iu
 dei remanerēt i crepabat tāq̄ dei
 blasphematores. qz d̄cū volebant ar
 guere qd̄ n̄ p̄uideret meli⁹ cessanti
 b̄ vsuri illi ciuitati. Et dicebat qd̄
 p̄p̄ta n̄ eras de offēdēd⁹. Et idē
 dixit scis Tho. Ricar. Scomus ⁊
 oēs theologi. Qēs religiosi de ob
 seruatiā h̄ p̄dicāt. Vide quāte au
 ctoritaz sint ap̄d eccliaz sc̄i viri. Nā
 p̄p̄ exēplar scōz q̄ trāsuerūt ad re
 ligionē an̄ m̄fimonū p̄sumatum.
 ecclia interpretata ē illd̄ mādātū diu
 nū. Quos de p̄iūxū hō n̄ sepet. qz
 ecclia illis exēplis mota d̄clarauit
 illā auctoritatē h̄ere lo cū q̄n m̄fī
 monū ē p̄sumatū. h̄ p̄bat i. c. verū
 ⁊. c. ex pie. d̄ p̄uer. p̄u. Andes er
 go q̄te fides sūt ap̄d ecclia sc̄a scō
 rū patrū. quāto maioris fides de
 bēt eē p̄dicatōes ⁊ decisōes du
 bioz ab eis p̄p̄sitis. Credēdū est
 enī ip̄os dei sp̄ā locutos fuisse.
 Quo ad h̄ satis ē. 3. allegas p̄ te
 p̄ra quā cōsuluisti. c. super eo. d̄
 vsuris. cui nō r̄ides. s3 in quadā
 apostilla ad cōsiliū meū illd̄ ad
 p̄positū nō facere affirmasti. Ego
 dico qd̄ de h̄ ē casus ibi. Ille tex.
 habet duos intellect⁹. Primus est
 qd̄ p̄ redimēdis captiuis vel pro
 alio ope pio papa nō p̄t disp̄sa
 re qd̄ vsura cōmūat. ⁊ intellectus

qd̄ ē p̄ redimēdis captiuis vel p̄
 alio pio ope nō licet ad vsuras pe
 cunias mūuo accipe q̄n p̄ recep
 tionē datur cā vsur aī cōmittendi.
 Nā i antiqua dicebat. qd̄ a nobis
 tua fraternitas postulauit. vitum
 possit in recipienda pecunia disp̄
 satio fieri vi pauperes qui i sarra
 cenoz captiuitate tenent possunt p̄
 eandē libertari pecuniā. S3 vterq̄
 intellectus cōter tenentur p̄ doc. ⁊
 ecclia vtrūq̄ approbat dicitur ibi
 in dicto. c. sup̄ eo. Unde amplectē
 do vtrūq̄ intellectum ibi est cāns
 q̄ papa non possit dispensare. qd̄
 quis accipiat pecuniaz mūuo. ad
 vsuras etiam causa maioris mali
 vitandi q̄n necessitas est causa ex
 cecendi vsuras. vt quia cessat illa
 necitate nō exerceat. Et sic papa n̄
 p̄t disp̄sare. siue vt qs exerceat
 sen⁹. siue vt qs recipiat pecuniam
 mūuo ad sen⁹ q̄n necitas ē cā vsu
 re exerceat. Et p̄dēra illū tex. p̄
 cni dicit q̄ cū vsur sint vtrūq̄ tēdō
 phibite nulla dispensatio p̄t fieri.
 Et tex. specificē loquit q̄ nulla
 dispensatio p̄t fieri per papā. qz
 ibi petebatur dispensatio a papa.
 Unde ibi colligitur vna regula in
 materia dispensationis qd̄ vbi al
 qd̄ ē p̄cni de iure diuo papa non
 p̄t circa illud disp̄sare. Et istā
 regulā firmant oēs doc. ⁊ illos al
 legauit in p̄silio p̄dicto. ⁊ vltimus
 allegabo infra. 3. dicit ille tex. qd̄
 cū sacra scriptura phibeat p̄ vna
 alteri m̄tūri qd̄ ē p̄cni veniale. s3
 ergo non licet cōmittere peccatūz
 veniale. p̄ redimēdo hoīe a mor
 te multo magis phibēdus ē qs ne
 inuoluat crimine vsuraz p̄ redimē
 do vita captiui. i. illoz captiuoz q

debet ad parracenos. Iste et tex.
apud l. d. c. sup. eo. q. isto modo arguit.
Si p. redimendo homines a morte non
licet committere peccatum veniale misse
minime punitur. imo est prohibendum ne
committat peccatum mortale. ut vsura p.
redimendo captiuos a morte. Et
iste tex. dicitur duo. Unus est in a. dis-
pensatio. s. q. vbi est aliquod peccatum mor-
tale de iure diuino papa nullo modo
potest dispensare. Secundo q. nec papa
nec ecclesia debeat peccatum mortale tol-
lerare vel punire et p. liberando
captiuos a morte. q. si non licet dicit
medietatem qd est peccatum veniale. v. i. c.
p. m. d. r. q. 2. et i. c. negs. nullo minime
licet committere peccatum mortale. Et di-
cis. Iste. c. loge d. xpianis volentibus
fenerari vel volentibus ducere alios
xpianos ad fenerandum. Secus dicitur
dum est iudicis. cum ecclesia non debeat de
eorum peccato se impedire. sine curare de
aiabus iporum. Ego respondi superius
a responsione ad tuam quia apostillay
et in consilio meo in. S. dubio. ppe
sine. vbi conclusit put vult tex. et fir-
mat doc. q. in materia vsurarum
sine vbi iura faciunt mentionem de fene-
rationibus includunt iudici. ergo il-
lud. c. d. intelligi tamen iudicis q. alijs
exercitibus. Et bñ aduertias q. l. c. sup. eo. petebat dispensatio ut
possit exerceri sen. v. l. ut licet m-
tuo recipere ad redimendum captiu-
os solum pecunia necessaria redē-
ptionis captiuorum et ultra. Et tñ pa-
pa ibi dicit q. non potest dispensare.
Ite q. si d. p. mitti seu tolerari vsu-
ra ab ecclesia et si ex ea pueniret li-
beratio captiuorum a morte. et sic non
est punitenda imo est prohibenda vsura
et si ex eius pmissione sequatur bon-
num q. homines non interficiant et ex

et. prohibitione sequantur mortes ho-
minum. ut q. homines interficiant nisi p-
minat exerceri vsura. Nam propter
istud bonum sequendum vel q. hoc
malum vitandum non est punitendum i-
teranda vsura. Et ille tex. non solum
dicit dispensatione non posse fieri sed
et excludit simpliciter pmissionem i-
vsura. Et ita conclusi in consilio meo
post Jo. an. in regula penit. in 3.
et S. ar. vbi dicit q. nulla pmissio-
ne sit peccatum de vsura propter ali-
quod bonum qd ide oriat. vel propter
aliquid malum quod inde puenit.
Et dicit q. et si iura canonicum vel
let non posset contractum vsurarum
permittere. et plene examinavi in
3. dubio mei consilij. vbi allego
tex. et auctoritates. Et p. d. d. d. d. d.
malicia doctorum xpianorum. Inue-
niuntur enim inueniunt sunt qui in ea
p. s. uerunt contra ista ap. d. vitare. de
q. d. tex. ap. s. i. d. c. c. sup. eo. q.
oēs doc. tamen canonice q. theologi
tenuerunt. Et tñ video. q. nullus
est qui petat consilium offerens mer-
cedem q. d. d. d. q. iudici non pducatur
ad fenerandum. nec recipit offerens
materia precipue ut expellat iudicos
vitas enim ista non dat p. m. i. a. terrena
sed eterna. Conati aut sunt ius inge-
nium sua doctrina facit auariter
cupiditatis accensum vitare p. s. d. d.
Et audi qd de vitare dicit scriptura.
Veritas magna est. et fontis p. t. e.
oibus. 1. E. d. r. 4. c. Et Ihsidorus. de
summo bono ita exclamant. Quas
magna est vis vitans q. oia ingenia
astutas et calliditates superat. q. con-
tra ficta simulataq. signa seipsum
defendit. q. deniq. post deum colen-
da est q. p. m. i. a. deo est. imo de v. i. a.
vitas et vita. Ducuntur declarant

argumeta q. faciunt ex pte negati-
ua. s. q. iudici nedum non possunt pduc-
ti et q. sen. exerceri possunt pmissio-
nem non est et simplici pmissione. Im-
mo prohibendum sit. v. l. p. b. a. s. i. m. e.
in d. c. c. sup. eo. cui nec alijs ali-
respondere cum veritate valebit.

Et me p. uerio ad diffol-
uenda ea q. p. pte affirmati-
ua di iure et oi rone p. tra-
ris allegasti. s. q. papa possit dispē-
sare q. p. d. u. c. i. d. c. i. Et p. lo. d. r. i. s.
3. tex. d. c. c. sup. eo. Tu es bonus sic
et ceteri q. vitia n. i. i. i. s. i. n. e. r. e. m. e. t.
Allegas et specu. i. t. d. legato. s. d.
n. d. e. e. p. o. r. i. t. c. o. l. u. b. v. s. i. t. a. t. q. d. d.
vbi dicit q. i. c. a. s. i. b. i. q. b. e. m. o. r. t. a. l. e.
peccatum fm legē d. i. n. a. s. i. c. u. r. i. s. u. o. r. i.
rapina. papa dispensare non potest. imo
p. d. e. l. i. c. i. t. a. p. m. i. s. s. i. o. n. e. q. m. i. n. i. s. t. a.
sup. delicto id p. m. i. s. s. i. o. n. e. q. m. i. n. i. s. t. a.
quos agat p. n. i. a. s. et q. n. i. m. i. s. t. a. r. e. s. t. i.
t. u. o. et allegat iura loquentia de m. a.
vsuray. v. l. i. c. c. u. m. d. v. s. u. r. i. In his
d. o. i. q. b. e. m. o. r. t. a. l. e. p. e. c. c. a. t. i. s. m. o. r. t. a. l. e.
f. y. s. u. s. p. o. s. i. t. i. n. a. d. i. c. i. t. q. e. p. i. s. t. i. s. e. r. i. o. r. i.
b. i. n. t. e. r. d. i. c. t. a. e. s. t. d. i. s. p. e. n. s. a. t. i. o. i. m. o. n. u. l. l. i.
c. i. t. r. a. p. a. p. a. p. o. t. e. s. t. d. i. s. p. e. n. s. a. r. e. v. e. l. p. a. t. i. e.
i. s. t. a. s. i. t. a. r. e. s. e. d. s. o. l. i. p. a. p. a. v. e. l. i. s. c. u. s.
s. p. a. l. i. e. r. c. o. m. i. s. e. r. i. t. Et q. bñ aucto-
ritate ista allegasti iura talia ubi semp
spiritus pcedat de. s. v. l. i. t. a. i. t. e. n. n. o. n. e.
alleges qñ vitare et ipaz iusti-
cia violare iudicis. Ad specu. dicit
illud qd dicit ceteri doc. Ad h. d. d. d.
b. o. s. t. i. q. u. e. a. l. l. e. g. a. t. et d. o. c. i. c. a. n. o. b.
d. e. d. e. c. i. et i. c. n. m. a. g. n. o. n. e. c. l. e. v. e. l.
m. o. q. s. i. t. a. l. l. e. g. a. t. i. c. o. n. s. i. l. i. o. m. e. o. i. 3.
et in vltio dubio. P. r. i. o. a. l. l. e. g. o. a. l. i. a.
a. u. c. t. o. r. i. t. a. t. e. s. i. c. o. n. s. i. l. i. o. s. u. p. a. d. c. o.
n. o. a. l. l. e. g. a. t. a. s. n. o. t. a. m. e. n. i. n. c. o. n. s. i. l. i. o.
a. l. i. o. r. u. c. o. l. l. e. c. t. a. s. E. t. p. a. l. l. e. g. o. a. u.
c. t. o. r. i. t. a. t. e. I. m. o. et omnia scriben-

tium in. c. si. de transa. vbi Inno. dicit
q. quantum ad committendum peccatum
mortale vel remanendum in illo
in his que pendent a iure naturali
in lege diuina et euangelij con-
tenta papa non potest dispensare. Et
precise ponit exemplum per. c. sup.
eo. de viuis. de cuius intellectum. s. d. i.
x. r. p. c. si. de consue. In his vero que
pendent a iure positivo p. ceptione
cuius transgressio est peccatum. alijs q.
papa dispensare non potest ut trans-
gredi licet. Istud dictum sequitur
ibi Jo. an. in. c. si. de consue. s. alle-
gato. et refert istud dictum Inno. in
d. c. c. si. sup. d. o. c. a. b. i. n. g. l. o. s. u. a.
q. incipit. puta criminibus publicis.
Et Bu. et Jo. de Inno. et omnes
doc. Pro hoc et allego doctrinam
Lau. quia sequit Archi. et Jo. d. f. a.
in. c. s. i. t. q. d. a. s. q. i. q. d. i. c. i. t. q. p. a. p. a.
n. o. n. p. o. t. e. s. t. d. i. s. p. e. n. s. a. r. e. c. o. n. t. r. a. d. e. a.
c. u. a. g. e. l. i. j. i. n. h. i. s. q. u. e. c. o. n. s. i. s. t. u. n. t. i. n. p. r. e.
c. e. p. t. i. s. v. e. l. p. r. o. h. i. b. i. t. i. o. n. i. b. u. s. Et b. d. i.
c. u. i. r. e. f. e. r. t. J. o. d. e. f. a. n. i. n. d. i. c. t. o. c. s. i. t.
q. u. i. d. a. i. n. v. b. o. e. u. a. n. g. e. l. i. s. t. e. P. l. u. s. d. i.
c. i. t. A. r. c. h. i. et J. o. d. e. f. a. n. i. n. d. e. c. c. s. i. t.
q. u. i. d. a. s. u. p. g. l. o. i. i. n. v. b. o. s. a. p. l. i. u.
v. b. i. r. e. f. e. r. t. q. u. o. s. d. a. c. u. q. u. o. r. u. m. o. p. i. n. i. o.
n. e. r. e. s. i. d. e. t. d. i. c. t. u. m. q. c. u. i. i. n. v. e. t. e. r. i. t. i.
n. o. u. o. t. e. s. t. a. m. e. n. t. o. n. o. p. r. i. n. e. a. t. n. i. s. i.
v. i. t. a. s. d. o. c. t. r. i. n. e. f. i. d. e. i. t. e. t. m. o. r. u. m. f. m. l. e.
g. e. n. i. n. a. t. u. r. e. t. g. r. a. t. i. e. c. o. n. t. r. a. i. p. s. a. m.
p. a. p. a. d. i. s. p. e. n. s. a. r. e. n. o. p. o. t. e. s. t. Et p. h. d. i.
c. u. n. t. q. d. n. o. s. o. l. u. c. o. n. t. r. a. a. p. l. i. n. n. o. n.
p. o. t. e. s. t. d. i. s. p. e. n. s. a. r. e. s. z. n. e. c. e. t. c. o. n. t. r. a. q. u. a.
c. u. i. q. d. o. c. t. r. i. n. a. c. o. n. t. r. a. s. u. s. c. i. t. q. s. l. i. b. i. c. a. o.
n. i. s. q. n. e. c. x. p. s. v. e. n. i. t. s. o. l. u. n. e. l. e. g. e.
a. u. t. p. p. b. e. t. a. s. s. z. a. d. i. p. l. e. r. e. A. b. a. i. b.
s. c. N. e. c. o. b. l. i. a. t. q. d. p. a. p. a. p. o. t. e. s. t. d. i. s. p. e.
s. a. r. e. c. u. i. p. e. n. i. t. e. n. t. i. a. b. u. s. q. z. a. p. s. u. s. n. o.
p. r. o. h. i. b. i. t. d. i. s. p. e. n. s. a. r. e. q. z. i. p. e. s. u. i. t.
m. i. s. e. r. i. c. o. r. d. i. a. m. c. o. s. e. c. u. t. a. s. 3. d. i. s. p.

fuendo. Sed actu existentē i crie
phibitū ordinari. Volunt illi dice
q papa nō pōt dispensare q quis
peccet uel remaneat i crie. siue illd
crimen sit iductuz a lege diuina si
ue a positua. Vide eundez Jo. de
san. l. q. 8. §. nisi rigor. vbi dicit nul
lo mō ee dispēfabilia ēt p papam.
mādata vel pcepta dcalogi. t eua
gelioz. t gnāliuz q pūct ad arti
culos fidei t ad generalē statū ec
clesie t ad formā sacroz. d gbus
pcepte tractaucti apli. t qmōz p
cilia pziपालia. t generalr ea sine
gbus. t cū gbus hō saluari n pōt.
In his ei vel in aliquo istoz nul
la admittit dispēfano a gbuscū.
qs sint statuta. Allegat. l. 3. dif. sicut
qdām. t. 15. dif. sicut sci. t. l. q. 7. t
si illa t. 15. q. 1. si qdā. t. c. 5. patz.
t. 25. q. 1. pūilia. t. c. siqs dogma
ta. t. l. q. 1. n. ē putāda. t. 14. dif. q.
ait. t. 22. q. 2. faciat hō. 30. q. 1. nō
sce. t. 32. q. 4. sicut nō sunt. t. 23. q.
5. dicat. Reliq vō dicit esse. dispen
sabilia. qz in eis sepe rigor iuris tē
perat t relaxat a quocūqz sint sta
tuta vbi gfa. In niceno pchlo sta
tutuz ē ne bigamus pmonet. 34.
dif. cognoscam. in postea Bar
tinus instituit q vsq ad diaconatū
possit pmoneri. 34. dif. leuoz. Si
militer apli statuerūt quod pbyte
ri pp fornicatoz dponeret. qd pos
tea p papā Silueituz t Sangren
se pchliū fuit inuatum. 32. dif. pbyr.
Ex pdeis notādū ē quod papa nō
pōt dispēfate quod qs pmutat vī
remaneat i pctō mortali neduz qn
talē peccatū descēdit ex lege diuina
sz ē si descēdit a lege positua. si p
dispēfatioz ille cū q dispēfati ē re
māsurus ē iconectū seu in pctō. Et

Spec. i loco ballegato. t In
no. t doc. in loco p me allegato di
cā: papā dispēfate posse quo ad il
la q sunt pctā d lege positua. tam
opinio illoz qs i pdictis duob' lo
cis secutus fuit Archi. t Jo. d. fa.
vī verioz qn p talē dispensatioz
ius posituū dispēfat remanēt icor
recus siue i pctō. l. 3. descēdat a iure
posituū allegat dōa iura. t d hoc
ē bon' tex. l. c. nulli fas. 15. q. 1. vbi
loquit de iure diuio t cāonico. Et
sic dicit. Quia nos q potētissimi sa
cerdōis admistrām' officia taluz
transgressionū culpa respiciēt i in
causis dei desides fuerim' iuenti.
qz memunim' q timere debemus
qz pūnet deus negligēte sacer
dotū. Et l. c. si qdā. ca. q. sic loquit
Abi. vō apte deus vel eius apli t
eos sequētes facti ptes snialr aliqd
diffinierūt ibi nō nouā legez roma
nus pontifex dare sz potius quod
pdicatū ē vsq ad aiām t sanguinē
pfirmare dōz tē. Itē ca. q. c. 5. sta
ta ibi tex. sic dicit. Cōtra statuta ca
nonum aliqd pcedere vel mutaf.
nec qdē h' legis pōt auctas tē. Et
in. c. seq. qd icipit omne. ppe si. sic
df. Neqz ei qd p euāgelicā vī p
phencā vel aplicā doctriā pūm
ioēfue eoz siue scioz patz acum
fuerū stabit. Profecto h iura ua
generalr loquit q phibēt ei papā
dispēfate. Et ad hoc ea allegauit
Archi. t Jo. de san. pferri qz cāo
nes sunt edū sūctū spūssancū. vt
dicit p tex. 15. dif. si ille t. 25. q. 5. vīo
latores. t. c. iō. Ego in p pcordia
sic dicerem. q aut p dispensatiōem
p ius posituum desinit esse pctz. t
illud qd erar pctm p dispensatiōz
efficit licitū. Et tūc pcedit opinio

Inno. t doc. i. c. si. de trāfac. t in
ca nobis de deci. t in. c. n. magno
ne de. vel mo. Aut post dispēfano
nē ille cuius quod dispēfat actū exer
ceret illicitū. Et sic dispēfatio non
facit q minus ille exercēdo acum
a canone phibitū peccet. Et tunc
si vera opinio. L. aur. t sequētuz
quē sequit dicitur Jo. de san. t Ar
chi. vbi. 5. Pōno exēpluz q quis
pūteatur singulo āno peccata sua.
ē ius posituum. t in papa ligatur
mente illius constitutionis ppter
equitatem naturālē in qua ē funda
ta illa constitutio vt dicit Jo. an. in
c. significasti. de foro ppe. t Bur.
in. c. l. de con. An papa n pōt dispē
fate vt quis n teneat pūteri sin
gulis ānis sua pctā. Et idem vbi
alia constitutio ē fundata i natura
li equitate q ppter dispensatiōz n
cessaret. An Gal. in. l. si non spāli
in fi. L. de testa. dicit q l. 3. pūnceps
sū sume auctoritatis. in natural rō
eius auctoritate mutari nō pōt. ff.
de vsufruc. eaz rerum que vsu cō
su. l. 1. Ande. De. Ly. t Bal. in. l.
digna vox. L. de legi. dicunt q pū
ceps ligatur per facta hūia i se iur
ficiā vel equitatē naturālē. Et ex pre
missis tres inferūt pclusiōes. Pū
ma ē q vbi aliqd peccatū ē mor
tale de iure diuino papa non pōt
dispēfate vt illud pmutatur. vel
quod in illo remaneatur. Secūda
quod vbi aliqd ē pctm de iure po
situo. in per dispensatiōz non pōt
cessare iusticia vel equitas natura
lis que mouet ius posituum. papa n
pōt dispēfate. Terna pclusio. qd
vbi aliqd ē peccatum de iure posi
tuo t per dispensatiōem factā ex
cā rōnabili cessat causa peccati. t

tunc dispensatio pape facit illicitū
licitū. Et in his tribus pclusiōib'
pccordantur tex. t glo. Hic igitur
ita discussis p doctrina studētium
redeo ad responsiones meas. Dic
tis enim quod iudeus fenerando
xpiano nullū peccatū pmittit fm
leges diuinā. iō papa pōt hoc per
mittere. Duz dicit qd papa potest
hoc permuere. non loqris in ter
minis nre qōi pueniētibz. Nra
ei qd ē. An papa possit dare lniaz
vel dispensare quod xpiani cōdu
cant iudeos ad fenerandū. Istud
ē plusqz simplex permissio q nil a
lud ē qz claudere oculos. t penā
indulgere seu dissimulare. sz quas
permissiōes ecclesia tolerat malos.
Ande nostra dispensatiō ē. an papa
possit dispensare quod pducātur
iudei ad fenus facienduz. Et in q
tum dicit quod iudeus fenerado
xpiano nullū peccatū pmittit scōz
legē diuinā. Vide qntē vīrtutis qn
tene constantie sis. Professus es
iudeū peccare fenerado xpiano.
sz ecclesia d hoc pctō n debere cu
rare. Hic vō dicit qd nullū pctm
pmittit. Sz te excusab t dices qd
peccat sz n sz legē diuinā. Et te in
terrogo. Scōz quā legē. Si dicitis
Lāonica. male dicitis. qruōd t ahj
iffides n h' gāf cāonit' ad pctz seu
ad penā spūālē. d dinoz. gaudmuf
2. q. 1. mult. Hāc doctrinā ponit
ē doc. i. c. l. d. pūti. Peccat idcirco
iudē' sz legē diuinā seu sz legē na
turālē. ergo papa n pōt dispēfate
seu lniaz d af. Et hoc t3 sac' Tho.
t theologi t oēs cāoniste nemie
pēt' discrepātē qs allegant i prio
dubio shij mei. Nā ē t3 legē iud'
phibēt fenerari gētilib'. Deu. 18.

e. vbi Moyses reuocauit p̄mā p
missioē. An Dauid q̄ fuit dudum
p̄ Moyses q̄ Moyses fuit p̄ i
mus dur q̄ gubernauit ppl̄s isrl. Da
uid v̄o fuit sc̄d̄ns rex. S̄z p̄io fue
rūt duces ⁊ iudices isrl. postea re
ges vt noscere p̄t q̄cunq̄s legerit
biblia. Et in Dauid i suo pf. qui i
cipit. Dñe q̄s habitabit i tabernaculo
tuo. generalr dic̄. neiez excipiēdo.
Qui pecuniā suā n̄ dedit ad vsurā.
Dñs at̄ n̄ f̄s xp̄us verus deus ⁊
h̄o verus p̄uocatus iuribus iudo ⁊
ait. **Humā** date nihil ide speran
tes. **Luc. 6. c.** Et nō. q̄ xp̄s loque
bat iudeis ⁊ eis sp̄ciebat vt iur
arent pecūiā absq̄. senoze. S̄z
it̄rogo te. Et **Moyses** ⁊ xp̄s p̄ci
pit iudis. ⁊ p̄ceptū. si p̄cepta eēt
f̄ria dberēt iudei fuaf. Certe del
q̄ maior ⁊ f̄ior ē icōpabilr oib̄ c̄ra
turis b̄tis. n̄ n̄ ē p̄varietas. Tene
ergo xp̄i ac p̄ceptū euāgelicū. vbi
deus ic̄ iudeis p̄sūb̄ ⁊ xp̄iāis fu
turis interdixit generalr ⁊ sine ali
qua d̄stinctione exercere senus.
Ergo papa n̄ p̄t iniam dare vel
dispensare. vt dicit **Inno. ⁊ doc.**
ā. allati. q̄b̄ p̄iūge Spe. p̄ toū con
tra mā itentōez allegari. Et b̄n̄ di
xit apostilla fr̄s **Michaēlis** ad
mā p̄silū d̄z dicit q̄ iude⁹ peccat
mortalr fenerādo xp̄iano. ⁊ q̄ in
uenit oppositū. Et h̄ iō ē. q̄ vsura
ē phibita generalr. ⁊ rep̄n̄t iud̄i
clustin phibitōe. vt i. c. post misere
rabile. An̄ n̄bi inc̄dit pbare q̄ iu
deis sit licitum fenerari. q̄ p̄bat
n̄ poteris. Et subiūgit in sua apo
stilla. q̄ agentes ⁊ p̄sentētes pari
pena p̄cun̄t. ⁊ allegat ap̄lm̄ ad
Ro. 1. c. 15 si. vbi dicit ap̄s. **Qm̄** q̄
calia agunt digni sunt moue. non

solū aut̄ qui faciunt s̄z et̄ qui p̄ser
tuunt facientibus. Et subdu q̄ si ve
niunt ad baptisma non p̄nt saluari
nisi vsuras restituant. Et hoc tenet
glo. i. c. iudei. de p̄se. dist. 4. Unde
pone q̄ iudeus fenerauit genit̄.
certe n̄ d̄z baptizari nisi vsuras re
stuar. Et hoc ē dubitantiā apud
cāonistas q̄ apud theologos. Et
īgn̄tum loq̄t de p̄sc̄u b̄n̄ dic̄ q̄ nul
la cā ē licitū p̄sentire malo. Idem
p̄bat. 23. q. 4. ita plane cū duobus
c. se. q̄ dicunt q̄ q̄s malis sociantur
q̄n̄ p̄mittit malum vel q̄n̄ p̄mittenti
bus sauet. Et si malū n̄ p̄t corri
gi vs̄ aliter illo obuiat illa duo sp̄
retenta seruant hominē icorruptū
s. vt nec maluz faciat nec app̄ret
Et d̄ disp̄fatio n̄ p̄t fieri q̄ iudeus
p̄ducāt ad fenerandū. q̄p̄ hoc da
tur p̄sentus malo. Et hoc plene d̄
clarauit in p̄silio meo in 3.º dubio.
Et p̄ hoc tollit illud q̄b̄ dicit. s. q̄
positū q̄ ex p̄te iudei feneratis cō
mittat. in ecclesia n̄ d̄z d̄ h̄ p̄cto cura
re. Et d̄ q̄ clausos habeas ocu
los. Nō p̄t q̄s p̄sentire malo sine
peccato vt dicunt iura phallegata.
Et h̄o q̄ ecclesia non debeat curaf
de salute iudeoz. n̄ n̄ debet p̄sen
tire q̄ peccent. nec p̄t dare iniaz
peccādi. De hoc ē optim⁹ **ter. 24.**
q. 2. legatur. Hinc ē q̄b̄ d̄f. q̄ p̄tis
d̄z potius oia mala pati q̄ malo
p̄sentire. vt i. c. sacris. q̄b̄ metus cā
⁊ i. c. uia ne. 31. q. 5. Et ego plene e
xaminant i p̄fatio 3.º dubio consū
mei q̄ n̄ replico. ad q̄ nihil respon
des nec i tuis add̄: rōib̄ nec i tuo p̄
silio. S̄z n̄ p̄t papa dare iniaz iu
deis fenerādi q̄n̄ d̄e teis iniam
peccādi q̄ d̄s n̄ p̄t dare. vt d̄c̄ p̄
fatū. c. legat. Ad h̄. 4.º. dist. c. l. vbi

af q̄ duo n̄ dedit iniam peccandi
p̄cto nec successoz b̄n̄. Si er
go papa n̄ h̄z iniaz peccandi. ergo
altri n̄ p̄t p̄cedē. Sic si papa dis
pensat q̄ iud̄i possunt p̄duci ad se
nerandū. vanc p̄bet auctoritatē q̄
p̄ducāt ad malū facit̄. nōne p̄du
cētēs approbant sen⁹ ⁊ adiuuāt iu
deū add̄: n̄ faciēdū pp̄. uia pacta.
q̄p̄ suas p̄uētōes. Propter q̄b̄ ta
les p̄ducētēs incurrit iniaz excōica
tōis p̄ cle. i. d̄ vsu. vt dixi i p̄d̄cō p̄
silio meo in 3.º dubio. Sic nō ē v̄ez
illud q̄b̄ dicit. s. q̄ ecclesia n̄ d̄z se i
pedire de peccato iudeoz. q̄ sup̄
uacne laborat. h̄ at̄ d̄clarauit diuini
resp̄di ad mā q̄ntā apostilla. Sic
d̄ hoc ē cāus i. c. post misabile. de
vsu. q̄b̄ ē declarauit r̄f̄sioe ad mā
ternā apostilla. vbi d̄clarauit intel
lectū d̄cti. c. p̄ misabile. Et p̄ d̄cā
ad p̄d̄cās duas apostillas et̄ cla
rissime s̄bitū ē ist̄b̄ tuoz argum̄ti.
Et dū dicit quod nihil ad
nos de his q̄ for̄ sūt. Ita
absolute loquēdo n̄ loq̄ris
vt m̄ḡ q̄ diu legit nec reco: d̄aris
de doct̄ia gl̄. i. c. iudei. ⁊. l. ⁊. de iu
deis q̄ dicit q̄ ecclesia non iudicat d̄
bis que for̄ sūt q̄ ad penā sp̄ia
lem isligēdā. vt quo ad h̄ vt iudic̄
imms iponat regulas cāonicas q̄
ad religiōez. s̄z b̄n̄ quo ad cetera
ecclesia ipedit se de iudeis ⁊ m̄hos
cāus n̄uerat gl̄. ⁊ doc. i. d. c. iudei
i q̄b̄ ecclesia impedit se de p̄cto iu
deoz ⁊ alioz s̄idelū. ⁊ iter alios
cā n̄uerat crisi vsuraz. An̄ doc.
sequit̄ illā gl̄. Idē d̄ctū doc. i. c. l.
de p̄li. ⁊ **Hoff. i. sū. de iudeis. 6.** in
q̄b̄ grauef. d̄. qd̄ si iude⁹ epi subdi
c̄. Et b̄ craiani i p̄allo cōsilio i fi
ne secūdi dubij. Et vide **Jo. an. in**

e. gaudent⁹. de d̄no. vbi **Hoff. ⁊**
Jo. an. exponunt illa v̄ba nihil ad
nos de bis q̄ for̄ sūt. l. quo ad
penā excōicatoris p̄f̄erēdā: talef
⁊ q̄ ad fidē ⁊ sp̄iale cōm̄tū. S̄z
quo ad cetera b̄n̄ p̄ner ad eccles̄:
de his que for̄ sūt. Et idē d̄c̄ d̄ns.
De. de ancho. i. regula ea q̄ i ser
ta q̄d̄e. Sic dū dicit q̄ n̄ cōmittit
mortale p̄cūm̄ ex p̄te xp̄iāi recipiē
tus pecūias muno a iudeis s̄z vsu
ris pp̄ necessitate. vt notat̄ doc. i. c.
sup̄ eo de vsur. s̄. q̄ post q̄b̄ iude⁹ ē
cōduct⁹ ad fenerādū ⁊ is aliq̄s ne
rati ad sen⁹ exercēdū. si aliq̄s ne
cessitate cōpulsus sumat ab eo pe
cunias muno sub vsuris non pec
cat mortali. imo v̄t malo illo ad
bonū suū. quod ē licitū. q̄ ē d̄ns
oib̄ peccat⁹ v̄t ad bonū. Hinc ē
q̄ possim⁹ v̄t iuraisuo et̄ q̄ iura
uit p̄ falsos deos. nā v̄t iur ad bo
nū. s. vt ille seruet fidē vt i. c. mouet
22. q. 1. **Sec⁹** siq̄s recipet pecunias
muno vt possit ludere. vel aliq̄s i
p̄ntas superfluas facere. seu non
necessarias nec v̄tiles. nā n̄ talis
peccat mortali recipiēdo pecūiaz
sub vsuris et̄ ab illo q̄ is b̄chū pa
rati ad fenerandū. Sic peccat mō
tali si iudic̄ aliū ad fenerādū vt
subueniat sine necessitate. Et h̄ is f̄
emus **Tho. 2a 2e. q. 88. arti. 1. ⁊ 2.** **Ar.**
chidi. ⁊ Jo. de san. 1. 4. q. 4. si quis
vsuram. ⁊ in dicto. c. mouet. 22. q.
1. ⁊ doc. dicto. c. super eo de vsur.
Et frater **Michaēlis** in sua apostil
la dicit q̄ sc̄us **Tho. Scot⁹ ⁊ Ri**
car. ⁊ oēs Theologi dicūt q̄ et̄ in
extrema necessitate q̄s peccat iu
cēdo alius ad munuandū sub vsu
ris. q̄ ille n̄ p̄t munuare sine pec
cato mortali. S̄z nō solū cōduct

pp patentes necessitates s3 p oibus
z parat via multas malis. h e for-
malis apostilla ad mii p silium i oz
dine scda. Ad ppositu mo qn iudi
pducunt ad feneradu sub vsuris.
non e necessitas e ca pmitte di vsu-
ra. qz nisi iudei pduceret fierent
ca eis pacta n munaaret sub vsuris
qz dubitaret ne impediret i fenore re-
tinedo vel exigedo. nec alit muna-
ret sub vsuris nisi fieret talia pacta
Tu ergo q pacifceris tu iudeis es
ca vsure pmitte de vt subuencas ne
cessitas ciuitas. ergo h n pot fieri
abqz pto mortali et cu dispensato
ne pape. De hoc e casus i. e. ff eo.
de vsuris. fm vni intellectu q collig-
git ex dca illi dber. que doc. coit
sequunt. z recitant s. Et hoc tenet
scis Tho. Scot. ricard. z oes the-
ologi. vt dic frater Michael pdi-
ct. It e snt q plures q recipere pe-
cunia mutuo sub vsuris vt possent
indere subuencire delicto suo z vo-
luntat sue. It e q plures eent q face-
ret expensas si necessarias sub ista
spe. It e qn snt iudei loco q fene-
rant. sepe furant famuli dnis suis
z alijs z portat re ad iudeos z ibi
ipignorat. qua no auderent furari
nisi eei iude q recipere ea i pignore
z dnis tenet soluere vsura si vult rem
sua recuperare. z iterdu eam pdit
qz iudei ea celant si possunt. Bul-
ta alta mala sequuntur.

Do me puerto ad argum-
ta tua i qb. pcedis p silia.
z saltu ad pncipalia tua motiua re-
spodebo. Et aduerte qz septe sepe
loqris i h mo p silio. Tu p suppois
q n icurrit aliqd pnti mortale s3
ius dnu si iude fenerat. z h vehe-
ment erras. na peccat fenerado qz

facit ptra lege diuina q iudeis ihp
buit vsuranti. z pntet sub pcepto
decalogi. It e pnti lege na h. naz
et fm legem nature vsura e phibita.
p3 p pb3 prio polig. qui nulla le-
ge scripta artatus s3 sola rone nali
duer. lucru vsurari e detestat. Et
h tenuit scis Tho. fa fe. q. 88. arti.
prio. z Jo. an. i regula. pnti. in 2.
ar. Et hoc plene declaram i palle-
gato p silio i 2. dubio h p supposito
q negare no potes. multa allegas
contra itentionem tuaz facientia.
Na Inno. i. c. qz p lerics. de imu.
ec. fac ptra te que p te allegas. Naz
Inno. dicit ibi q princeps no pot
statuere contra ius nali sine iusta
ca. post ea ppe finem sui comenti
dicit q constitutiones q snt cora
salute aie. vt de vsuris soluendis. vt
de iuramentis no seruadis no valent
nec snt seruande. Sed pducenes
iudeos ad feneradu peccat moua
liter. peccat et iudei. ergo dispensa-
tio pape n valz ptra salute aie tu
deoz qua pducetur. Et s. plures
auctoritates allegaui. Frater aut
Michael i sua scda apostilla ad
mii p silium concordat cuz opinio-
ne mea z hec sunt eius verba. In
oibus his negatur q vsura non sit
peccatu mortale z contra salutem
anime. immo esset hereticus q per-
tinaciter crederet contrariu z tene-
ret. Et p sidera qz fuisi z es pntax.
An heretic. z excoicatus fuisi i. c.
excoicam. de heticis. Na q falsas
doctrinas vel falsas opiniones ine-
nit vel segur ptra veru intellectum
canoni vel scripture sacre e here-
tic. De h aut snt tres boni tex. 24.
q. 3. c. inf scisma. cu duob. c. se. qz
alteru icipit. h. scis. aliud vo her-

eticus. Et illa iura glo. in cle. i. s.
sane. i. vbo heticu. de vsuris. dicit
q nedu hetic. of ille q male sentit
de articulis fidei. sed et q puerfuz
dogma vel falsas vel nouas opi-
niones gignit aut segur. Et paul.
dicit illu heticu ee q falsu vel extor-
ta expositione i diuinis scripturis
ponit s illb qb iz ecclia. cu tales ali-
ter scriptura uelligat qz sps scus
effluget a q scripta e ispirata. So.
di. sig. diacon. z. c. si ille i si. go. d.
illb. 3. q. 2. violatores. z. i. q. 2. igit
q iura pbant q canones z decreta
paru fuerut p dita istancu z inspira-
tione sps sci. Et ex iuribus q alle-
ga apparet q Paul. uelligit diui-
na scriptura decreta seu canones.
qz ispiratone sps sci fuerut codi-
ta. Doctoz emi dz uelligi fm iura q
allegauit. vt dixit Bar. i. l. no solu
s. i. liberationes. ff. de libe. lega. Et
io segur dnis Lar. i. dco. s. sane i se-
cnda opinione. Et cu hoc et trasit
Jo. de Inno. S3 h firmat clarius
ibi dnis De. de Ancho. in. 3. nobi-
li vbi dicit z refert q de illis buzo-
colis q i publicis pdicationibus di-
cebant q laici no tenebant cofiteri
pca sua pntu clerics. nec eis sol-
uere decimas vel oblationes offer-
re. z q peccabat puz faciedo cu
ois clerici essent male vuc. z de ec-
clesia remouendi. Querebatur an
ista z alia q plura esset heretica. z
an posset pcedi s tales tanq s he-
reticos. Et dicit fuisse firmatum p
oet doc. sacre theologie q ibi erat
z et p oes doc. vtriusqz iur. q dice-
bat q sic p doctrina gl. prealle. qz
signebat falsas opiniones p sacros
canones z canonicas sancioes re-
probatas. Et cu h et transit Jo. de

Anania. in. c. preterea ad fi. de vsu-
ri. z allegat Salice. i. l. i. p. colli
z de sum. tri. q dicit q siquis dice-
ret iuriaz no ee pnti posset puni
ri ta q heretic. Et Jo. de Anania
dicit q forte id e esset dicedo in qli
bet pcto mortali. Ego vo dico si-
ne forte. p tex. cu gl. i. c. i. de vsu.
Na ro quare asserens vsura no ee
pnti mortale censet heretic. quod.
qz asserit illud no esse pnti est
pnti fm doctrina ecclie. An idem
e dicendum i eo q pntaciter asserit
qdcus pnti mortale no esse pnti
mortale. Nam h e cora canones.
vt s. dixit pbal. i. dco. c. iter scisma
24. q. 3. cuz onobus. c. se. Et Aug.
13. li. de ciui. dei. c. 51. sic inq. Qui
igitur in ecclia dei morbidum ali-
qd pzaui qz sapium. si correpti vt
sanu rectiqz sapiaut resistunt pu-
mactier. suaz pestifera z mortife-
ra dogmata emendare nolut s3 de-
fessare pntiut. heretici sunt. z foras
exeutes habent i exercencibus ini-
micis. Et d h e silis tex. 24. q. 3. q
i ecclia z ide dicit scis Tho. fa fe.
q. xi. art. 2. An vide in q laborinto
fixisti pedes tuos. Tu loqris con-
tra sacra scriptura ptra scripturas
euangelica ptra canones. Nam ca-
nones determinat q iudi illicue z
ois pcto recipiunt vsuras z xpianis
Habet doc. oes z caonistas z theo-
logos dicetes q iudei faciut ptra
ius diuini z ptra lege natural e fe-
nerado xpianis. qz auctoritates re-
craui i prio z p dubio cofilij mei.
It e h e tex. gnali lo que q papa
no pot dispesare vt exerceat vsure
et ca matous mali vitandi. q nisi
simus pueri itelligere dberm q no
possit dispesat q ad aliqua piona

felusam sub phibitione. Et sic etiā
nō poterit dispēfare q̄ iude⁹ v⁹ ali-
no infidelis exerceat vsuras. exq̄ in-
cludunt sub phibitione sicut r ceteri
tā iure dino q̄ naturali r canōi-
co. **Q̄s** ē doc. tenēt i. c. sup eo. de
vsuris. r **30. an. i.** deā regla. p̄m̄
q̄ papa n̄ possit dispēfare vt exer-
ceat p̄ract⁹ vsurari⁹ h̄ et tenent oēs
doc. theolog. r tu vis interpretari
scripturā p̄ra et mēte r doctrinaz
doc. **31ē** lex canonica r dina exp̄-
se pōit q̄ null⁹ d̄z p̄sūre malo. q̄
p̄sciens eq̄luter peccat cū faciēte r
q̄ p̄ nullo malo vitādo v⁹ bono p̄
sequēdo q̄s pōit p̄sūre vt aliq̄s fa-
ciat malū seu p̄mittat p̄m̄ mortale.
q̄z talis idē p̄sciens ē idē cū p̄nci-
pali delinq̄ntē. r q̄ p̄stat auctorita-
tē pctō mortali magis peccat q̄ p̄n-
cipalis delinq̄ns. **De** p̄rio ē bonis
tex. i. c. 1. de offi. dele. r. xi. q. 3. q. 2
sentit. Et paul⁹ **Ro. 1. c. 1.** si. Ille autē
q̄ prebet auctoritatē magis peccat
q̄ principalis delinq̄ns. vt dixit
tex. pape i. dco. c. g. p̄sent. xi. q. 3. r
p̄ glo. m̄gram. i. dco. c. de offi. dele.
Et tu dicit q̄ papa pōit dispensare
seu dare licētā. Ille autē q̄ dispensat
seu dat licētā vt iudei p̄ducant. pre-
bet auctoritatē malo. s. vt iudei ex-
erceat sen⁹ ergo graui⁹ peccat. Et
deā licētā n̄ pōit dari. vt i. c. legatur
24. q. 2. **31ē** p̄silia ciuitatū p̄bet au-
toritatē iudeis senerādī. q̄z si n̄ de-
fenderent iudei ex pacte r p̄uētiōnē
b⁹ q̄s faciūt cū ciuitatib⁹. nullo mō
auderēt tenere bāchn̄. Tu ergo ci-
uitas q̄ eos p̄ducit p̄bes auctorita-
tē huic malo. r q̄m̄ peccas q̄ ipe
iude⁹ vel saltē tāndē. **31ē** dñe An-
gele si tu p̄sulis pirariuz r p̄naciū
hoc vis desēdere. put secisti tā sere

20. annis. es hereticus r excoīcat⁹.
31ē p̄cedo vltim⁹ ad tua ar-
gumenta refellenda. duz ar-
guit q̄ papa r confuendo
pōit ius diuinū interpretari p̄ nō. p̄ **31ē**
no. r doc. i. c. que i. eccliaz. de p̄hi.
r i. c. si. de consue. **31ē** ad non per-
tinet ad casū nostrū. q̄ papa n̄ pōit
interpretari ius diuinū si ex sua inter-
pretatione dat mā peccādī vel remanē
di i pctō. vt ē tex. i. c. legat. 24. q. 2.
31ē cū dō nunq̄ p̄cesserit nec cōce-
dat licētiaz peccandi vel remanen-
di i pctō. nec papa pōit cōcedē. q̄
q̄ n̄ vult dō facere vel fieri. nō pōit
et vicari⁹ facere. **31ē** vicari⁹ dei est
maior dō. q̄ ē absurdū. **31ē** h̄ vi-
de dñm̄ **80. si.** r doc. i. c. p̄stitutus
de reli. dō. q̄ d̄z iferi⁹ sp̄sūms allega-
bo r **Bal. i. l.** cum q̄s ē. de iuris r
fac. igno. q̄ dicit q̄ papa n̄ pōit p̄ su-
az p̄stitutionē p̄mittē vsuras. q̄ dō
ei n̄ p̄cessit p̄tatem p̄ra se. Et h̄ ē
p̄cepta sua vel phibitiōes. **31ē** h̄
ē bon⁹ tex. 40. dif. c. 1. vbi tex. dicit q̄
dō n̄ p̄cessit **Petro** nec et⁹ successio
rib⁹ licētiaz peccandi. Et **31ē** no. r
doc. s. allan dicit q̄ papa non pōit
dispēfare q̄ p̄mittat p̄m̄ mortale
vel q̄ q̄s remanē i pctō mortali.
31ē Ande q̄n̄ interpretatio ē iuris diuinū
oritur p̄m̄ mortale vel icozactio
super pctō mortali. papa nō pōit
interpretari illud ius. al pōit
errare q̄ legē p̄dere. vt i. c. sūt qdā
r in. c. 3. statuta. r i. c. oē qd. 25. q. 1
31ē Nec obstat. c. 13. de serijs. q̄ ad il-
lud. c. respōdi. i. s. vbi dicit p̄siliū mei.
31ē Aliq̄n̄ actus i se non ē malus s̄
rōne alienius circūstantie. phibet
Accipe mū ex p̄li. **Piscari** de se ē
actus licitus s̄ rōne reuerēne diei. p̄
bibet. puta i die dñica. **31ē** doc enim

papa potuit interpretari ius diuinum q̄
pp necessitate sit licitum piscari. qz
piscano de se n̄ ē phibitua. imo ē li-
cita. **31ē** dicit scriptura. **Nō** iueni-
mus i scis scripturis aliq̄nē vena-
torē sc̄m̄ piscatores iuenim⁹ sc̄os.
26. dif. esau. hinc ē q̄ **Petr⁹** post p̄-
uersionē redijt ad piscationē. **31ē**
ergo mirū si papa potuit interpretari
ius diuinū vt ipe necessarius liceat
piscari die dñico. cū act⁹ piscatiōis
in se sit licit⁹. **31ē** i vsura. qz vsura
ē i se act⁹ illicit⁹. nec aliq̄ rōne pōt
vsura eē licita. qz ea q̄ de nā sua sūt
mala. nulla rōne pōt fieri bona. de q̄
ē bon⁹ tex. i. c. r si xps r. qdā eni. p̄
hibent d iure. Et istā solutiōnē r di-
stinctionem ponit **Abbas** r **30. de**
Anania. i. c. 1. e. d. vsuris. **31ē** sc̄us
Tho. fa. se. q. 33. arti. 2. dicit q̄ actus
pctōz s̄ s̄ se mali. r nullo mō pōt
b̄n̄ fieri nec aliq̄ tpe aut loco. qz s̄
se sūt p̄ncipiā malo s̄ni. Et dicit h̄ di-
cēt p̄m̄ in. 2. cibicoz. **31ē** obstat et
qd̄ dicit qd̄ lex hūana potuit p̄nu-
tere boies occidi i certis casib⁹ p̄ra
illō p̄ceptū. **31ē** occides. **31ē** mo-
tūz allegauit. **31ē** **Nicola⁹** d̄ matarel-
lis. vt refert **Bal. i. Luc. ad h̄ in. 2.**
colū. **31ē** d̄ vsuris. **31ē** ipe **Bal.** illo
motū n̄ obstat dicit n̄ posse hūa-
na rōne dari licētā senerādī etiā pp
vitanda maiora malavt. s̄. retuli i
p̄m̄. **31ē** tū aut motū i ea sōma
quā facis ad ipm̄ r̄deo qd̄ ipe dō
sui interpretat⁹ legē suā. **31ē** p̄ **31ē** **Bat.**
26. vbi d̄f. **31ē** s̄ q̄ gladio scriit gla-
dio p̄bitū. r **Exo. 12.** **31ē** Maleficos n̄
pateris viuere. **31ē** qui coierit cū iu-
mōto morte moriat. r sic illa occi-
sio ē licita ex q̄ sit auctoritate iudi-
cis. **31ē** Jura ad hoc sūt vulgaria s̄ sa-
ciam⁹ for⁹ argumētū iūi i statuto

disponete qd̄ b̄n̄it⁹ a citate possit
ipone occidi. de qua qdem etiā p̄
Bar. i. l. oēs ppli. ff. de iusti. r iur.
Et illā q̄stionē examiat i c̄us **Tho.**
fa. se. q. 64. ar. 2. r. 3. q. soluit cum
Stranano. xi. q. 3. s̄. si ergo. q̄ dicit
qd̄ occisio b̄n̄itū vel malefactorū
licite sit i q̄m̄ ordiat ad salutē coita-
t̄. **31ē** ergo cui salus coitat̄ ē p̄n̄f
sa habēs merū iperū licite occidit
31ē qd̄ facē bt p̄ se pōt aliter māda-
re pp bonū cōe. **31ē** talis dign⁹ ē ta-
li pena pp p̄naciā r iobediētiā
suā. **31ē** **xi. q. 3. g.** resilit. r i **Luc. vi. oēs**
obc. iudi. p̄ 101. 4. dif. sc̄. **31ē** ista ē
p̄clusio b̄n̄ **Tho. vbi. s̄.** cū q̄ transit
30. an. i. Specu. de p̄stūmōib⁹. in
additiōe magna. v. s̄. ex q̄ auctor
r̄fat⁹ ē. in. q. statutoz. **31ē** **80. si. i. c.**
i. de p̄sue. dicit h̄ verū q̄n̄ q̄s ē b̄n̄-
nit⁹ p̄ delicto p̄ q̄ d̄z iponi p̄ca cor-
p̄alis. **31ē** **Sec⁹** i ē b̄n̄it⁹ i pecunia
qz tūc talis nō esset iusta causa occi-
dēdi. r iō nō valeret tūc talia sta-
tuta. Et h̄ sequit⁹ **But. in. c. q̄** i ecclē-
rum de p̄sti. Et circa h̄ sūt opimō-
nes q̄s nolo referre ad p̄ns. Sed
esto q̄ tale statutū valeat r nō cōti-
neat in se p̄m̄ qz ille meret occidi
pp iobediētiā r p̄naciā suā. **31ē**
Et lege dina i lege veti puniebatur
iobediēs pena mortis. **31ē** q̄ nō obe-
diebat p̄ncipiū mortis p̄uēbat. **31ē**
Reg. 4. ca. ad fi. r l. c. siquis vene-
rit. qd̄ ē. c. r. de ma. r obe. r l. c. p̄
venerabilēm. q. si. sint le. **31ē** dō pp
iobediētiā p̄cepti qd̄ ille q̄ colle-
git ligna i sabbato lapidaret. r sic
p̄ceptū homicidii pp iobediē-
tiā. **31ē** h̄ tex. **Numeri. ca. 15.** **31ē**
n̄m̄ r̄ū si statuta coitatus imūantia
deū p̄nt hāc penā i ferre cōmūaci.
31ē vsura nullo casu pōt esse licita

ex pte feneratoris. Nec obstat si dicitur
Quod statum punitur bannum ipone oc
cidi doli inia 3 peccandi. qz vt pluri
mūtales bannū occidunt al inimi
cus. 7 certū ē qz tales sūt hōicide lz
statum pmissit illos occidi. ex quo
aio vindictae ab inimico occiduntur
xi. q. 3. §. si ergo. Ad h rīdet qz sta
tum ex iusta cā 7 absqz aliq pōio p
uauit bannū defēsiōe iuris cōis. f.
qz eū offendēs puniat n̄ m̄ p h man
dauit illi occidi. lz solū pena remi
si occidētib⁹. S3 pmissēs sola p
missiōe penā remittēte n̄ dē malo p
sentire. qz p illā pmissiōe culpa n̄
minuit. lz pena indulget. vt i dco. c.
deniqz. 4. di. 7 ibi gl. in vbo vntia
7 in. c. si q monac haz iūta gl. 37.
q. 1. 7 in. c. veniēs iūta gl. si. q. cle. l
90. Et plene examinari i. 3. dubio
cōsiliū mei. p̄terea vt dic 30. an. p
dm̄ Thō. sup̄ior q fecit tale statum
cōmūsi vices suas alteri. f. vt loco
iudicis qūbet possit p̄ire deliquē
tē 7 sic statum facū quēlibet exco
mūcē 7 mīstrū pene. Si tñ talis offē
dēs facit aio vindicādi se. qz n̄ ex
quit penā statum vt d3. f. aio p̄seruā
di publicā salutē q̄ aio dēret talem
offēdere peccat mortali 7 cēfēt ho
micida. 23. q. 5. cū mīster. 7 i. c. ira.
xi. q. 3. S3 cōditō statum b fieri nō
cōcessit lz penā indulget. Vñ istd n̄
h3 obstat. S3 i casu iūfo talis dis
pēfatio 7 inia ē cōcessio 7 autēntica
nō vt iudei feneratoris. Sicut p̄ducent
tes pcedāt vt iudei possint feneratori
p̄pianus 7 p̄bēt auctoritatē seu fauo
rē tali p̄cio. qd nullo mō lz. Inq̄tū
ho dicit qz i multz casib⁹ a iūf dno
7 canōico pmissunt vsure. Rūdeo
qz lz in illis casib⁹ videat p̄tia facie
tē aliqd sile vsure in n̄ ē vsura. 7 si

effēt vsura ius canonicū nō potuit
set p̄minere. vt dic 30. an. i regula
p̄cni in. 4. arti. Enā dixi i. 5. dubio
p̄siliū mei. Et sic loquunt doc. q̄s al
legas. Nā i casib⁹ excep̄t nō ē vsu
ra lz hēat aliqd sile vsure. Et ista sūt
vba s̄ris Girardi quē refert 7 seq̄
30. an. i dca regula peccati. Tandē
Bal. i. l. cū q̄s i. 10. ul. i. xi. colū. l.
de iur. 7 sac. igno. dic n̄ valere legē
positūā p quā aliqd p̄mittit 7 legē
dinā. 7 p̄noit exēplū in vsura 7 aū
gnat d̄nphcem rationes. Prima
qz p̄duor legis hūane n̄ pōt aliqd
p̄minere 7 legē sup̄ioris. xi. q. 3. In
lian⁹. 7. 25. q. 1. sūt quidā. Scdō rō
qz p̄duor legis hūane est p̄sūm⁹ 7
a deo siue sūt papa siue impator. 7 iō
h3 p̄tātē legis p̄dēde. Sed qz alicū
aliqd mādāt nō dē mādāt vt q̄cōp
faciat 7 se. l. si hōiem. f. mādāt er
go nō ē data p̄tās p̄dēdi legē hūa
nā p̄ra legē dinā quā dat ipse de⁹.
Et p h p̄cludit qz nec papa nec p̄
raio p̄ suā p̄sūmōz pōt vsuras p̄
minere. Inq̄tūz at dicit qz sanctus
Th. dicit qz Moyses p̄missiūdis
recipe vsuras a gētib⁹ cā euuādī
mat⁹ malū. 7 adducit sile de libel
lo repudiij. nō insisto. qz plene trac
tant i dco cōsilio meo in primo du
bio. 7 declarauit h q̄ iangis.

On obstat vieri⁹ id qd alle
gas adducedō Archi. 31. q.
1. hac rōne. Nā Archid. in
vbo. p̄cipim⁹. colligit argumētum
qz qñ i loco s̄ multi mali p̄tia vsu
rarij 7 aliq 7 sine scādalo coercerit
n̄ p̄nt. qz p̄mittēdi s̄. S3 Archi. col
ligit argumētū icidēt. 7 m̄ p̄ h̄cise d
terminat 7 30. an. h̄rīd determinat i
dca regula p̄cni i. 3. 7 vltio ar. 7 p
bat in. c. sup eo. d vsur. vbi pp ma

ius mali vitādū n̄ p̄mittit vsura 7
simplici p̄missiōe. imo. p̄hibet. Et
plura declarauit p̄allegato cōsilio
i. 3. dubio. S3 p̄supponam⁹ dicitur
Archi. p vō. f. qz iudei sūt i ciui
tate qz feneratoris. tōns citans videt
qz si expellerz pplis mouēf ad scā
dala. Hoc casu tolerant sola p̄mis
siōe indulgēte pene n̄ at p̄bet p̄sen
sus l' auctas nullo mō pp scāda
li d3 p̄stari. vt i. c. ita plane. cū duo
bus. c. se. 23. q. 4. Et plene declara
ui i dicio p̄silio in. 3. dubio. Aliud ē
ergo a pena l' a coertōe abstinē pp
scādali vitādū. 7 iterādū lz. Aliud
ē malo p̄sentire l' dare licētiā malū
cōmūcēdi. 7 b nūqz lz vt dco. c. ita
plane. Ad idē. xi. q. 3. qz p̄sentit. S3
p̄m̄. f. indulgētia pene pp scādali
q̄qz p̄cedit. P̄ro hoc ē bon⁹ tex.
44. di. cōmēfatiōes. vbi sic dic̄ ter.
Nō ergo aspere quātū estimō nō
durū nō mō iperioso. Ista colūtur
magis docēdo q̄ iūbēdo magis
monēdo q̄ minādo. Sic. n. agen
dū ē cū multitudine peccatiū. Se
ueritas at exercēda ē i p̄cio pauco
rū. 7 si qd minamur cū dolore fiat
de scripturis cōmūndo vindictaz
futurā ne nosipsi i n̄sa p̄tāie. lz de⁹
i n̄fo f̄mone timeat. Hoc mō d3 in
velligi d̄cni Archi. i dicio. c. hac rō
ne qz d hac p̄missiōe loq̄. f. qñ vsu
rarij n̄ p̄nt coerceri pp scādali. 7
Vñ dicit glo. in dicio. c. cōmēfatiō
nes dicit qz pp scādali pōt deseri
seueritas pene vel coertōis nisi de
linquentes ex auctoritate se desen
derēt. qz tūc nō deberet cessat seue
ritas iusticie p̄pter scādali. Itē
dicit ibi glo. qz p̄pter scādali nū
qz d3 deseri v̄tas v̄ite. 7 p̄bat i dū

to. c. cōmēfationes. 7 in iuribus f
allegat. 7 i. c. 2. iūta glo. de tēpo.
or. 7 in. c. nisi cū p̄vidē. §. p grauf
de remi. 7 ibi gl. 7. c. q scādali 7
iur. de reg. iur. Vñ v̄sus. Et v̄sus
v̄ite doctrine iusticie qz. P̄mum
sp̄ habe. p̄pter scādala lique duo.
Fueras aut v̄ite ē qz q̄s malū non
faciat nec malo p̄sentit siue malū
approbat. Et h p̄bat iura p̄allega
ta. f. 23. q. 4. ita plane. cū duob⁹. c.
se. 7 xi. q. 3. qz p̄sentit. 7 i. c. i. de off.
dele. Et Paul⁹ Ro. i. in si. P̄nt er
go tolerari vsurarij quo m̄m⁹ p̄f
ant pp scādali vitandū. S3 p̄o
pter scādali n̄ d3 qz p̄sentire qz
faciat sen⁹. Et p sup̄radicta tollit id
qd dicit de. p̄stibulis meretrici. q
tolerant. vt dicit gl. i. c. inter opa. d
spon. qz tolerant in eo qz n̄ puniūt
7 sic dissimulat eoz peccatiū. lz nō
lz eas conducere vel dispensare qz
possint p̄duct. qz nec papa nec al⁹
pōt p̄sentire vel p̄bere auctoritatez
p̄cio p̄mittēdo. lz possit ex cā dissim
ulare 7 penā nō infligere delin
quentibus. Et hoc mō intelligēda
ē glo. in dicio. c. iter opera. de sp̄o.
7 declarant in p̄allegato. 3. dubio
p̄siliū mei. Itē v̄terius in quānti alle
gas consiliū Pe. de ancho. 2. 3. 4.
meo iudicio infideliter nec memi
nisti qz allegates legē vel dicit de
toz falsa. incurrit penā scādali. in
l. ff. de falsis. 7 ibi p̄ glo. 7 Bar. in
l. i. ff. de comū. cū emā. li. 7 ibi no
tant doc. in. c. nouit de iudi. Ego
dicit p̄siliū sub alia forma allega
ui in. 4. dubio p̄siliū mei. 7 allega
ui fm qz inueni 30. de Anania. in
c. post miserabile de vsur. recitatēz
dicit p̄siliū. 3. colū. in. i. q. e. f. glo. 7
incap. Carissime. 7 illustrissime

Princeps. Et licz dicitur **De**. arguat
ad ptes in in secūda p. tex. cū qua
refidet. dicit q. nō audei firmat q.
dñs ciuitatis de p̄sensu ppli possit
p̄ decretū suū decernē q. iudei pos-
sunt fenerari et p̄pter malū vi-
tandū. s. v. xp̄iani ab hoc crie ces-
sent qz tale decretū p̄ ius canonicū
vt p̄z in dicto. c. p̄ miserabilē. **3iē**
qz v̄f in honestuz cogere xp̄ianos
sōuere vsuras iudeis qz cā necessi-
tatis in opprobriū fidei xp̄iane.
Et qz talia decreta p̄cessa in sile. re-
probāf. vt i. c. i. de vsur. Et cōclu-
dū tur. eē qz tale decretū n̄ possit d̄
iure p̄cedi. Sub ista p̄clusionone ip̄z
recitat **3o**. de Anania vbi. **3.** et sic
recitauit in p̄silio meo. **3z** nō dicit
De. de ancho. qz papa possit dis-
p̄sare qz tale decretū p̄cedat. imo
in cōclusionone sui p̄sily insert qz pa-
pa n̄ possit. Nā si ē opprobriū fidei
xp̄iane qz iudei feneretur xp̄ianis
ergo papa n̄ p̄t disp̄sare. Nāz si
pape interdicit disp̄satio vbi dco
lozas stat̄ eccle vsus. i. q. 7. et si ille.
nō. **3nn**. et doc. i. c. quāto de p̄sue.
multomin p̄t disp̄sare qz ex disp̄-
satioe resulat opprobriū fidei xp̄ia-
ne p̄ h̄ facit qd̄ nōt ho. et doc. i. c. p̄
siliū de reli. do. vbi dicit qz quem
admodū eē indecēs ē deo impossibi-
le ita ē impossibile pape qz vicariū
dei. qz n̄ p̄t plus vicariū illo cuius
vices gerit. Si ergo ē opprobriū
fidei xp̄iane. qz iudei fenerat xp̄ia-
nis sicut de n̄ p̄cederet nec possit
p̄cedere fieri aliq̄d opprobriū fidei
xp̄iane. qz n̄ p̄t facere p̄tra illd̄ qd̄
ē va et pape n̄ d̄z nec p̄t p̄cedē li-
cētā. de n̄. nū h̄ dedit in iuz peccā-
di remanēdi in pctō vt i. dco. ca. le-
gal. 24. q. 2. ergo nec papa daf p̄t

Et de h̄ ē bono. tex. 40. di. c. l. **Nec**
De. de ancho. in p̄allegato p̄silio
p̄rariū sentit. et si sciret male dice-
ret et loqueret p̄tra casū. c. sup. eo. **3**
vsur. vbi oēs doc. firmat p̄ illū tex.
qz papa n̄ possit disp̄sare qz vsura
exerceat et cā maioris mali vsurā
Et hoc firmat **3o**. an. poll. ff. **3i**
rardū i dicta regula. penū. in. 3. ar.
Nā h̄ ac p̄t firmat et ibi colo. **3mi**
si plures ex apostill. s̄ris **3**ichae-
lis. qz n̄ sunt necesse cas referre. **3z**
oēs sue apostille s̄t v̄sime et appo-
baze a iure canonico et a doctorib̄
canonicis.

Ed dū in dicitis qz p̄cedēdū ē
malū ex q̄ dicitur bonū. **3pe**
dicit qz nō sūt faciēda mala
vt veniat bona. **3llegat** ap̄l̄ **Ro**.
3. c. vbi dicit. Et sicut auit nos qd̄
dico faciam. mala vt veniat bōa
quoz in ista dānatō ē. **3d** idē. i. q. i.
nō ē putāda. 14. q. 1. font. 22. q. 2. fa-
ciat. et c. sigs. et 32. q. 4. sicut sanc̄.
et gl. et doc. in. c. n̄ magno. ne de.
Imo. **3n̄** vult dices ff. **3**ichael **3**
mō. **3papa** qz disp̄sare cū iudeis vt
fenerent xp̄ianis. et sicut illi qz du-
cūt iudeos faciūt malū. et peccāt
fēdō et p̄bēdo licētā iudeis vt ma-
le faciāt. s̄z tale malū n̄ ē faciēdū vt
veniant bona.

3sup vt excuset te a crie h̄
sus dicit eē varias opiniōes
an iudei possint p̄duci ad se-
nerāddū. et qz inter p̄tato p̄tinet ad
doc. iur. cāonici. et n̄ ad theologos
allegasqz disputatō **De**. de ancho.
Ego p̄legi scribētes et nemine doc-
tozē autēticū h̄ dices iueni. Et res
ē clara. et oēs difficultates p̄cessit
ab infidelib̄ doc. qz vt aux a barba-
ris subuli ingenio exto: quēdā. **L. 3**

cōmer. l. 2. r. 14. q. 5. dixit. veritate
suffocare iussi sunt. **3n̄** disputatio
De. de ancho. quā allegas nō me-
ruit allegari. et h̄ ac disputatiōnem
reassumit idē **De**. de ancho. i. regu-
la pcti venia. in. 12. charta. q. 14. **3**
disputatiōne ē refert. et examināt
dicit **3o**. de Anania i. c. in ciuita-
te in. 4. charta in. 3. colū. **3** vsur. et
p̄legi plures chartas. Et dicta di-
sp̄tatio loquit p̄ncipalit de p̄siliis
an sint licita. et dicit **De**. de anch.
ca. q̄ dicit in p̄silio mo. in saḡ du bi-
to an sit verū. **3z** supposito qz sic
doc. iur. canonici nō possent facef
declaratōne p̄tra decisiōne. c. sup.
eo. de vsur. imo nec papa possit et
si faceret p̄tra p̄uiceret errare quā
inter p̄tatiōne p̄dere. 25. q. 1. sūt qd̄
et c. q̄ ad p̄p̄ciā. et c. n̄l̄ fas. et c.
p̄tra statuta et c. de qd̄. 25. q. 1. Et ex
p̄dictis p̄tō tur p̄sily euacuant et
rōnes ei* absolutas. Ex quibus te
horoz et suadeo vt p̄culā prime
additōis ad cōsiliū meū reformes
et vbi dicit te iure cogite optimo
sp̄i p̄sultasse ipsam sub hac forma
emendes q̄ sequit. **3**uro cogite p̄-
tra veritatē p̄tra sciam in dei offēdā
cū magna ingratiudine b̄n̄fic. o: n̄
ab eo acceptiozū p̄siliū. imo aiām
meā nequit vendidit. **3z** liberet te
ac me qz **3**azarū mortuū viuēf se-
ci. **3**ec vidat ubi mala hec p̄cessō
3udi p̄phētā nos monētē. **3**ic tu
p̄tius inq̄tates tuas vt iustificeris.
et **3**uḡ sup euangelio pharisei in
omel. qd̄ euangelium legit d̄nica. 10.
post penthecosten. loquēdo d̄ pub-
licano peccatoze sic iquit. adhuc
audi. **3**ercutiebar peccī suū dicēs
deus propitius esto mihi peccato-
ri. **3**ecce qui rogat. quid miraris si

deus ignoscit qn̄ ille se agnoscit.
Tu quoqz sic fac. **3**ecurre ad deū
ab eo veniā deprecare. **3**ollicitū
fuiti fratri **3**ichaeli de ius peni-
tentia agere noli tardare. cuz. n. te
agnoueris. deus statū ubi ignoscet
q̄si benignus ē. **3n̄** **3**ob. 8. c. Tu in
si diluculo surrexeris ad dñm et oi
potentē fueris deprecari. si mūdus
et recūs inaccessis statū euigilaot
a d̄ te pacatū reddet habuaculuz
iusticie tue. **3**iterū. xi. ca. dicit. **3**i
inq̄tate q̄ ē in manu tua abstuleris
a te. et n̄ p̄maneris i tabnaculo mo-
iusticia. tūc leuare poteris ad deū
faciē mā absqz macula et eris stabī-
lis et non timebis.
3erū p̄siliū dicit dñi **3**lexādrī d̄
3euo reprobatōrium p̄sily m̄ḡi
3aluanū ordinis seruozū p̄tra iu-
deos fenerantes.

3luocato auxilio glorio-
sissimi redēptōri n̄ri eius-
qz p̄sissime maris semp̄-
v̄ginis gloriozū doc. **3**ie
ronymī. et ton̄ curie celestis. **3**ela-
ta mihi fuerūt scripta edita p̄ quen-
dā magistrū **3**aluanū ordinis ser-
uozū qz postq̄z legi mirari nō cessa-
ui qz vt religiosus tales inep̄tias
p̄tra eccleie doctrinā et scribere et p̄-
dicare publice ausus fuerit. **3** et p̄-
mo dicit qz cōducere feneratozes
ē peccatū fm̄ qd̄. **3**escio vbi inue-
nit qz illud qd̄ de nā sua est malum
s̄t p̄ctū fm̄ qd̄. **3**st. n. p̄cm̄ essētia
luter nō at fm̄ qd̄. **3**iē nōne ē p̄clu-
sio heretica et p̄m̄ falsa tā apud
theologos quā apud cāonistas di-
cere qz sicut iudei poterāt fenerari
illis qz nō erant de p̄plo suo ita no-
bis. qz nō sum̄ frates eozū. **3**ñē
do qd̄ cōclusio s̄t heretica fecidū

canonistas. Si inde exigit vsuras a xpianis illas dz pelli restituere si exegit. rñ nodū exegit dz pelli illas remittere. r d b ē casus i. c. p. miserabilē. d vsuri. **Ad** si inde licite recipit vsuras a xpianis. ecclesia nō pōt qrelleret eas remitti vel restitu. Ecclesia. n. q. ē currix r mf iusticie nō aufertz iudeis illud qd eis ēt dbitū. imo pon^o mandaret eas solui. ad b d dona. p tuas. vbi dicit qd ecclesia i actib^o suis nō dz aliq^o fraudē adhibere. **Uñ** gl. fi. i. c. iudei. d. p. di. 4. die qd si iude^o vbi baptizati nō alii dz ad baptismū admittunt nisi p^o vsuras restituat. **Itē** oēs canoniste nenune discrepātē tenēt qd inde peccat fenerator xpianis. **Idē** dicit i. c. ab illo. 14. q. 5. **Et** b plene dixi i duob^o p^o hlyis p me in hac mā examinaf. r ē tex. q n pōt caullari i. d. c. p. miserabilē. **Uñ** se qd pclusio qd ille ff ē hereticus. qz nedū q male sentit d articulis fidi v^o d sacramē^o ecclie. s3 q pnerfuz bz dogma v^o nouas r salias opinōes gignit aut segt. 4. q. 3. it sci fma r hereticz. r. c. heretic^o. **Uñ** stud ē d doctrinā ecclie. v^o pzi. d. c. p. miserabilē. r p doc. vbi. 3. r d bo na gl. i. cle. i. d vsuris. i gl. p^o. **Uñ** Aug. d cimi. dei li. 18. c. si. sic ingt. **Qui** g^o i dei ecclesia morbidū aliqd p^o auāq3 sapiūt. si cozepti v^o sanū rectūq3 sapiāt resistūt p^o uaciter suaq3 dcā p^o uisera r mo^o uisera dogmata emēdare nolūt s3 desērare p^o uisū. heretici sūt r foras exētes bñt i exercētib^o inimicis. **Et** de b ē filis tex. 4. q. 3. q i ecclesia. **Et** de b pleni^o scripti i bo p^o silio meo quod de hac mā edidi. **Nō** obstat auctoritas allegata p eū. s. uō fenerator

ris fratri mo. qz vt dicit scūs Tho. fa fe. q. 78. ar. 1. r theologi. illa in it pmissio. compatiua ē non excusauit a peccato. **Nam** eodem mō **Moyfes** pmissit libellū repudiū tamē talis pmissio nō excusauit a peccō. 31. q. 1. hac rōne. **Unde** scūs Tho. cōcludit qd nunq^o fuit licitū iudeis feneratori alieno. **Item** dicit **Alex. de ales.** in tractatu septimi p cepti. vbi dicit qd nunq^o fuit licitū iudeis feneratori alieno. r sic feneratoro peccabat mortaliter. qz fuit eis pmissū sic libellū repudiū ne peccato facerēt. **Idē** coiter tenent oēs alij theologi vt **Scor^o** r **Ricard.** **Uñ** qrat theologos r iueniat se i b pasu theologia violasse r deū p^o uer offēderit. **pierea** illa pmissio fuit reuocata iudeis p **Moyfen.** vt p3 **Deut^o** 18. c. vbi sic dicitur. **Uñ** dicit deus cunctis operibus manū tuar^o r feneratoribus gentibus m^o tis. r ipe a nullo senus accipies. **Et** illud verbū feneratoris. dz expo in. i. munitis. **Sile** **Ecd.** 19. **Uñ** tū ed nequitie nō sunt fenerator. i. nō mutauerūt. r sic exponit sanctus **Tho.** in loco p^o allegato istū tex. **Ecd.** **Uñ** fortius ille tex. **Deut^o** dz ita intelligi cum dicat. feneratoribus a nullo senus accipies. **Nam** dz i telligi. i. munitis. r sic voluit qd iudei reciperent senus. i. vsuram a gentibus. **Uñ** illa pmissio fuit reuocata. vñ **Hiere.** s. c. d^o simplici ter. **Vsuras** nō exigit. **Et** p^o 28 vbi sic dicitur. **Qui** congregat i uitas vsuris r fenore illiberali in pauperes congregat eas. i. cōtra pauperes. **Item** p^o 54. **Uñ** mig^o tatem r cōtradicionē i ciuitate r i. **Et** nō defecit de plateis eius vs

ra r dol^o. **Et** i p^o. **Dñe** qd habita^o buri tabernaculo tuo. vbi enūcerantur bona opa iusti. r iter cetera dicit. **Qui** pecuniā suā non dedit ad vsurā. vñ i his auctoritatib^o nō dicit qd liceat mutare aliēo sub vsuris **Itē** **Eusebi^o** **Eufariētis** e^o s. 8. li. de pparatōe euangelica. c. 2. vbi ponit pcepta legis mo^o sayce. simplici ter itelligit **Moyfen** p^o uisū iudeis ne sen^o exercerēt. **Sic.** n. inq^o i fi. ill^o. c. **Nō** tollas qd nō depoluiti. nō idgas alienū. nō munes fenore. **Ecce** hic vir doctissim^o que **Hiero.** i tractatu de ecclia^o ista r a ctatōib^o clauē scripturarū r custodē noui testamēt^o vocat. itelligit eē p^o uisū simplici r generalit^o iudeas ne sen^o exercerēt. **Uñ** sensū qd **Moyfes** pcepit ne vsural exigeret vel a iudeis vel a gentib^o. r hoc ap^o te. p^o bal **Lud.** 6. ca. in fi. vbi dicit. **Munitū** date nihil inde sperātes. **Xps** enī ibi loquebat turbis iudorum. **Unde** non pōt dicit qd voluerit qd iudei possent mutare sub vsuris ē illis qui non essent fenes sui r p^o uisū xpianis qui p mortem xpi facti sunt liberi. r iudei feni. vbi dicitur. in. c. r si iudeos. de iudeis. r in. c. iudei. de testi. r scūs **Tho.** vbi. 3. r **Alex. de ales** exp^o se dicit qd iudei peccauerunt continue mutando alieno. r sic ē essentialiter r nāliter p^o uisū mortale. **Item** dū dicit qd iudei p^o uisū p^o ducti s3 qd. i. nō itentōe feneratori r vsurpādi bōa xpiano p. s3 vt p eos rei publice subueniat. cū reuerētia satis supiue loquit. **Nemo** enīz vult p^o uisū facere. s3 vult illud quod sū p^o dō bñ uō pōt. de q^o ē pulcher tex.

Aug. in li. qōnā. trāsfūptiue. 15. q. i. merito. vbi qrat an dicat p^o uisū nolens qd qd sacre cōpellit. qz ille qd p^o uisū facit cōtra uolūtātē suā. **Et** rñdet **Aug^o** qd talis peccat ex uolūtate. qz vult illud. p^o uisū quod facit p^o uisū. **Uñ** dato qd nolit perire rare tñ p^o uisū ne iusticiali. r sic vt mortē euadat. v^o it ergo facere peccati qz vult uiuere. r lz nō appetat qd seipm vt falsū iuret. tñ appenit vt falsū iurādo uiuat. **Unde** pcludit **Aug^o** qd nemo peccans scient^o vult peccare. s3 vult illud. p^o uisū quod peccati iurū. **Uñ** pcludit qd oēs homines g faciūt scient^o illd qd nō lz uel lent illud licere. r sic nō appenit p^o uisū p^o uisū s3 illud qd seq^o ex peccō. **Uñ** nō pōt dicit p^o uisū nolētis nisi nescientis. **Uñ** oē p^o uisū quod cōmunit^o a sciētē. enā si fiat p^o uisū necessitate v^o p^o uisū timorē mortis uisū d^o v^o p^o uisū uolētis r consentētis. **Ad** ad p^o uisū lz intemio cōtutis nō sit fenerator. s3 reipub^o cē subueniendi. tñ qz illud qd seq^o ex hac itētōe ē p^o uisū. **Uñ** d^o p^o uisū cōmunit^o. sic ille qd vult euitare mortē r vt ed euitet cōmunit^o aliqd illi^o cū d^o peccare. lz nō sit intemio sua peccādi. s3 mortē euitādi. **Uñ** non est p^o uisū exada intemio. s3 an illud qd sequit ex illa intētōe possit licite fieri quēdam dō ē licitū cōtari. p^o uisū reipublice ita licitū ē cui^o bet euitare mortē. s3 nullus dz cōmittere aliqd illicitū vt euitet mortē. ita cōtari non dz cōmittere aliqd illicitū vt p^o uisū reipublice. **Itē** mgf **Antar.** li. 3. dif. 33. c. r qz de timorē. vbi ponit quartā p^o uisū tioris. allegat **Cassianū** vel **Cassio** doz sup p^o. vbi sic inquit. **Uñ** si

memus pati picula carnis. vel pde
re bona mundi. pp qd dlingm. h ti
mor mal' que dnt i euagelio. pbi
ber dicte. Nolite timē eos q occi
dūt corp' et. An n ē licitū dlingre
pp curādū piculū mort' vl' vitul
let amissio bonoz hui' mundi. Me
mo at' pot' malo p'ntre absqz pctō
Eg. n. peccat' p'sentens malo sicut
ille q facit. Verba sūt apli. Ro. i. in
fi. An tex. xi. q. q p'sent i fi. sic ingt.
Sigs alteri' erroz p'sent' sciat se cū
illo sili mo culpabilē iudicādum.
Ad idē. 2. q. i. nom' i fi. vbi sic d'f.
Facietes et p'sentis par pena con
strigit. qd d'f i. c. i. d' offi. dle. et toc.
ibi Lōfentēs q' p' iudei fenerētuz
sen facietes pacia cū eis p'sent' deli
quūt et puer obligant ad restitutōz
vsurariū. Itē scūs Tho. i. p' allegata
q. 73. ar. vltimo dicit q' dās occa
sionē vsurario mutādū ē p'ncips
peccati. Et idē dicit de eo cui placet
q' vsurari' feneret. S3 conducen
tes p'ebent occasione fenerandi.
Itē p' ducēs pacifit. g' ei placz qd
fenns exerceat. Pacium. n. non ē
aliud nisi placitū p'sens vel qn
duo vel plures i vnā voluntate con
ueniant. vt dicit tex. in. l. i. ff. de
pact. An negari nō pot' qn cōdu
cēs p'beat occasione peccādū. et qn
ei placeat qd pacifit. et p' psequēs
necessariō ei placet mutatio. Itē
dū dicit q' iura nō loquunt de iu
deis fenerantib' s3 de xpianis. per
pēdo q' nescit. ius canonicū. qz d'
h ē casus i cōtrariū i. c. post misera
bilē. de vsuri. Et q' d' dicit cano
nūste dicit q' iura tā noua q' anti
qua loquētia de feneratōibus in
cludunt iudeos. Et qz hoc ē decla
rati i vtroz p' silio meo ā repetō.

Ani tū nō omittō q' licet iudei non
possint ligari p' cēsurā eccliaficaz
m' p' eccliaz p'nū puniri alia pena. s.
de negādo cōmunionē xpianoz
eis. vt patet in. c. post miserabilem
et in cle. i. de testi. Itē ecclia possit
eos punire ipaluer. s. incarceration
do et aliter. An ecclia habet electō
nem an faciat eos cōpelli p' princi
pes seculares. an vō p' se vltu exer
cere iurisdictionē si de sacro possit
vt dicit Inno. i. c. qd sup his. d ro
to. vbi dicit q' papa pot' punire in
deos et alios fideles si delinquūt
p' legē nature vel p' legē ppriā. Itē
ibi dicit q' qdā papa fecit combu
ri quosdā libros iudeoz qz p'ine
bāt heresim i lege sua. Et h sequit
ibi Jo. an. rōes scribētēs. Et p'ser
auctoritates allegant q' ecclia pos
sit se de hoc peccato impedire i vno
qz p' silio meo. imo dixit q' ecclia
nullo modo debeat tolerare.

Quōdo me puerio ad cās q'f
allegat p'pter q's dicit tales
p'sens nō ē pctm. Et p'io
dico q' iste cās nō sūt vere. s3 anuqu'
hostis cui sūt mille cause nocendi
et nomina mille. vt vtar p'bis He
ronymū. illud i mētibus hominuz
et in eoz sensibus istas causas sin
git. Nā sūt plures q' i. 4. ani q' sūt
expulsi ex ista ciuitate. et sūt p' q'f
28. qd sūt ex pulsi de ciuitate An
centie. et in iste ciuitates remanent
iu eodē statu. An scūs Bernardū
nus in f'mone serie fe post dicit
de passiōe. ar. 2. dicit qd vsura
generat q'moz ab oīabiles ipteratet
p' deū qz sacū aiaz blasphemare deū
Itē qz sacū aiaz blasphemare deū
felle asserūt p'plm sū aliq' manife

sto vsurario nō posse stare. Prīma
blasfemia terribilē ē deū dū sibi
imponit impossibilia p'cepisse euz
i multis locis scripture p'auitas
vsuraria oīo et abiolute p'hibeat.
Scdā blasfemia ē qz blasfematur
xps q' p'ceptū mutū dari graz. vt
p' Luc. 6. c. Lōra q's blasfemos
clamat Biero'. dicit Anathema
sū q' dixerit deū p'cepisse aliqd im
possibile. 3. blasfemat ecclia scā q'
tā acerris i sacris canonib' et d'cre
tis vsuras p'segit et ipugnat. Quar
ta blasfemia. qz blasfemat oēs sci
doc. et mēdaces exilliant. dū vsu
rā quā ibi p'dcāt i p'p'lis necessa
riā ēē asserunt. Et p'cludit q' q'libz
xpian' q' nō vult rugere in tot blasfe
mias firmū obligat credere q' pos
sibile ē hūano genēi et cūlibz p'plo
stare absqz māsisto vsurario. Et
hac verā fidē p'bat p'lib' rōmb' de
qd' p' cū. p'terea ē si icōtinēta que
iste ff allegat cēt vā adhuc nō lice
ret p'ducē iudeos. et p'ducētēs eq'
liter peccarēt. Don'. n. debemus
oīa mala pati q' malo p'scuf. 32. q.
5. ita ne. et i. c. i. sacris. q' me. cā. An
nōbilib' tex. Aug. 23. q. 4. ita plāe.
cū trib' se. dicit q' duo q'cūqz neces
sitate interuenite dēt itēgra atqz
casta custodiri. s. malū nō facere nec
malo p'sentire. S3 nō p'nt p'duci iud'
q' m'p'etiat pctō eoz. g' p' salute rei
p'ublice nō h3 hūic pctō p'sentire. Ad
idē. 22. q. 2. faciat hō. vbi d'f q' hō
d3 facere. p' salute ipali hominum
illud q' pot'. S3 si nō pot' p'sulere si
ne pctō. d3 estiare se nō h're qd faci
at. ex q' nō pot' p'sulere absqz pctō.
An p' salute ipali hoīuz nō ē cōmit
tēdū pctm' vt apie dicit ille tex. imo
nō ē licitū p'mittere pctm' v'iale. vt

hō libet a morte. vt ē cās in. c. ne
qs arbitret. et i. c. sigs ad te p'fuge
rit. 22. q. 2. et tū tale mēdaciū solū ē
pctm' licitū. cū sit officiosū. Eodē
mō nō ē licitū d'cre mēdaciū vt hō
libet a pctō mortali. vl' vt qs d'sen
dat ab inuidicia corpali. ut i. c. p'it
mū. ea. q. Et sup ista rōne fudar' ē
tex. i. c. sup eo. d' vsuri. vbi dicit tex.
q' cū scriptura sacra. p'hibeat mēt
ri. p' vira alteri'. nullo magis ē p'bi
bendū ne qs inuoluat crimine
vsurariū. p' redimēda vita captiuo
rū cū vsuri sint. p'hibue pagina vtri
usqz testamēti sup qd' papa non
pot' disp'sare. vt ibi d'f. An nulluz
pctm' est cōmittēdū. p' quacūqz ne
cessitate vitanda ēt si sit veniale.
Et multo min' ē p'fentēdū vt com
mittat vsura. qz talis cōfensus est
pctm' mortale. vt p'bat tex. in dicio
c. sup eo. Ad idē ē bonus tex. i. c.
sacris. qd me. cā. vbi d'f qd qs nō
d3 p' riorē mort' vitādū p'ticipare
cū excoicatio. et in talis participatio
exceptus aliqb' casib' ē pctm' ve
niale. Et ex his cōcludit qd p' ali
qua necessitate vitanda in republi
ca vel i populo nō ē licitū p'sentire
qd iudei fenerent. An Scotus in
4. sniarū. dif. 15. et Ricar. ibidē d'
cum. qd dantes cōfiliū vel fauor
rē iudeis. vl' statuentes qd sup vsu
r. s. eis mas fiat. vl' qd possint ea pe
tere in iudicio. dicunt p'ticipare in
crimine cū peccante. qz h nō pot'
fieri absqz peccato mortali. Unde
P'riasius cū' tex. pontif. xi. q. 3. ve g'
dicunt. sic ingt. De q' dicitur malū
bonū. et bonū malū. ponētēs tene
bras lucē et lucē tenebras. p'pterea
ducc' ē p'pls me' capnu'. qz nō ha
buit sciētiā. et nobilēs ei' interie'

rū fame ⁊ multitudo ei⁹ sūt exaru
it p̄p̄terea dilatau isern⁹ aiām
suā ⁊ aperit os suū abisq; villo ter
mino. ⁊ descēderūt forēs ei⁹ sub
limēs ei⁹ ad eū. Hā p̄fecto ē ma
gnū p̄cniū. ⁊ magnū mēdaciū dice
re q; vltimas p̄cniat ex iudeis. im
mo multa dāna sequūt ex eis. vt b
clarat sc̄us Bernardin⁹ loco p̄al
legato. Sū ē tex. i. c. 1. d. vsur. i. 6.
dicit q; vsuraz rozago alias deuo
rat ⁊ patrionia exhaurit. Et posito
q; aliqua dāna incurrat p̄p̄ care
ntiā iudeoz illa sunt oia dāna tē
poralia. vñ n̄ d̄z p̄mittit dānū sp̄ā
le p̄p̄ cuitāda dāna t̄p̄alia. vt. s. p̄
bauit. Hā q̄n̄tēscūq; iudeus mun
at pecunias sub vsuris tonēs deuz
offēdit. sicut dicitur d̄ illo q; multo
tūens p̄mittit fornicatōez q̄ cū ead̄
Hā sunt tot fornicatōes seu tot d̄
licta quotiēs agit q̄ cū ead̄. vt i. c.
imitare. 6. q. 1. ⁊ i. c. sic cū i voq; de
testi. ⁊ qd̄ nōi Bar. i. l. i. f. i. d. o. s. i.
f. ans. ff. d. fur. Sū cū de⁹ tūo pl⁹ of
fendat q̄nto magis exercet sen⁹. n̄
pōt ciuitas huic malo p̄sentire p̄
aliq; necitate vitāda. De ei curat d̄
delictis infidelū. vñ Aug. li. 5. de ci
uit. de. c. 13. dicit q; deus p̄cessit rō
mania tā latū iperū vt domarent
grātis mala multaz gēnū. Qd̄
si de⁹ vult mala infidelū corrigi per
alios infideles. q̄nto magis xp̄id̄ q;
sunt filij d̄i tenet punire iudeos ⁊
alios infideles p̄mittētes vsuras ⁊
alia crīa. vñ pp̄ hec t̄p̄alia mala vt
tanda n̄ ē p̄sentēdā q; p̄mittat vsu
ra cū tot mala sp̄āalia ex ip̄a seq̄nt
Et b̄ dicit Jo. an. i. reglā p̄ctz. li. 6.
sc̄us Bernardius i p̄dco fm̄de. ⁊
pbat i iurib⁹ p̄ballaz ap̄tissime. S̄
dū dicit dicit q; ē magnā dānū

huic ciuitati q; iud̄i senerent in ca
stris cū maior dāno q; faceret in
ciuitate. Ita ei n̄ ē iusta ed̄ p̄ducē
di eos cū tal p̄sentis n̄ possit p̄sta
ri a ciuitate sine p̄ctio mortali. s; d̄z
sp̄aderi ciuitati q; mūat ad d̄nūz
⁊ ip̄m roget q; expellat iudeos ⁊
ex castris. nā ad b̄ tenet ciuitas ⁊
gūiter peccat si b̄ n̄ facit. vt in. c. er
roz. ⁊ i. c. qd̄ ei p̄dest. ⁊ i. c. p̄sentur
83. dif. ⁊ i. c. facietes. ea. dif. ⁊ i. c. si
cut dignū. d̄ homi. Que iura ap̄e
dicūt q; vbi q; pōt delictū impedire
vel ip̄m facere corrigi. si b̄ n̄ fac̄ ḡ
uiter peccat. Sū Licero l. i. lib. de
offi. i. c. d̄ iniusticia. dicit q; si q; nō
defendit focū cui ali⁹ facit iniuriaz.
tā ē i vitio q; si parētes aut amicos
aut p̄fiam deserat. Ad b̄. c. q̄ntē de
sen. excō. S; quily magis tenet de
fendere honorē dei q; focū. imo
magis quā seip̄s. Nec reputet q;
illa ciuitas parat magnū dānūz si
iudei ⁊ a castris expellat. ex quo b̄
cōuenit honori diuio. Nullū ei d̄i
mādam d̄z ip̄ossible sp̄utari. vt d̄i
cit sc̄us Bernardius allegās sc̄z
Hierō. vt. s. retuli. ⁊ de hoc pul
crus loq; i secūda eplā ad Deme
triadē. i septia chara i secūda col.
Ircā fm̄ dubiū an sūmus
pōntex possit dispensare. p̄
fecto n̄ desino mirā q; ille
ff ita sup̄ine ita ignoratē loq; d̄z
bito q; mercedē aliquā sui consilij
receptū. Nullū ei p̄cniū sine cupidi
tate cōmittit. ⁊ ois appetitus illicit
tus ist⁹ auiditatis ē morbus. Amo
re p̄cūte vltis ē ois affectio. ⁊ aia
lucri cupida ē p̄ exiguo perire n̄
memit. nullūq; ē in illo corde iust
cie vestigiū i quo sibi auaricia fac̄
habitaculū. S̄ba sūt sancti L. cōis i

fm̄de 9 de passiōe d̄ni. vñ nescio
qs sanct⁹ plualerit q; papa possit
dispensare i vsura. Hā ē cū i. c.
sup eo. de vsur. q; n̄. ⁊ ibi hoc fir
māt oēs doc. ⁊ Jo. an. i reglā p̄ctz
li. 6. ⁊ hoc dixi in consilij meis.
Alura ei ē ius naturale. vt dicit
p̄b̄s p̄zio polij. q; nulla lege scrip
ta arat⁹ vel edocūus s; sola nātū rō
ne dicit⁹ cōtractus vsurarius ē de
testat⁹. Sū fecit Licero i lib. 2. de
offi. i. si. vbi dicit q; senerari ē hoiez
ocidere. vñ Heraldus o domis in
4. ethicoz. c. 9. q. p̄m. dicit q; ois
vsura fm̄ se ē mala dato q; nō essz
prohibita. Precepta at̄ nālia sūt i
dispensabilia q; si imutabilia. vt i. c.
his ita. 6. di. ⁊ p̄ b̄ nlla p̄cepta mo
ralia p̄oris testi sunt reprobata. vt
dicit tex. in dicto. c. his ita. ⁊ idem
dicit sc̄us Leo. in sermone. 14. de
passione d̄ni. ⁊ p̄ hoc ē bon⁹ tex. i
c. legatur. 24. q. 1. vbi p̄batur q; ne
q; ecclā negz deus pōt dare iniuriaz
peccādū. ⁊ b̄ tenet Ricar. in 3. mia
rum dif. 37. arti. 1. q. 5. vbi dicit q; p̄
cepta legis eterne sunt idispensabi
lia adeo q; nec deus pōt in eis dis
pensare. sicut dicit apls. 1. Thimo.
2. c. fidelis ē deus. negare sc̄p̄z n̄
pōt ⁊ Aug. cōtra Fantū. 11. c. iter
p̄cipiū ⁊ mediū. Lex et̄na ē rō di
uie. rō diuie volūtas ordinē nātē p̄
seruare iubens. vnde idē Aug. in
lib. 83. q. 63. dicit q; lex naturalis
ē transcripta i aia rōnalis ex ineffabili
aq; sublimi rē admistrāone p̄
diuinā potētiā. id̄ ius naturale pro
cedit ab exordio rōnalis creature
nec variatur t̄p̄e s; imutabile p̄ma
net. Idē dixit Inno. in. c. si. de trā
fac. ⁊ ibi oēs doc. sequūt. vbi dicit
q; papa nō pōt dispensare circa ali

qd̄ qd̄ sit p̄cniū ex lege veteris vel
nouitesti. ⁊ plene dixi in fo consi
liou. ⁊ male dicit iste ff dum dic̄ ca
nomistas tenet q; fieri possit dispē
satio. q; n̄ ē vez imo oēs doctio. te
nent cōtrariū. ⁊ ē cū in. c. sup eo.
de vsur. vbi clare pbat q; papa n̄
pōt dispensare vt exerceatur vsura
⁊ illū tex. induxi in fo cōsilio. Hūc
addo aliā rōem q̄re papa n̄ possit
dispensare. Hā vbi dispensatio est
opprobriosa religiōi xp̄iane non
cōceditur dispensatio. pape. l. q. 7. ⁊
si illa. norat̄ doc. i. c. q̄nto. d̄ cōsue.
De iure aut̄ diuio ⁊ canonico iu
dei censent serui xp̄ianoz pp̄ pas
sione xp̄i q; illos f̄nos effecit ⁊ xp̄i
anos liberos. vt i. c. ⁊ si iud̄os. de
iudeis. Qd̄ si xp̄id̄ debet recipere
pecunias sub vsuris a iudeis. effi
ciūtur quodāmodo serui iudeoz.
q; qui mutuz accipit seruus ē se
nerantus. puer. 22. c. ⁊ in. l. 3. l. d̄
nona. vnde ē opprobriū xp̄iāe re
ligioni q; p̄ hanc viā illicitā xp̄iāe
efficiat̄ quodāmodo serui iudeoz.
Nec ecclā debet tolerare tale op
probriū. vt in. d. c. ⁊ si iudeoz ⁊ i
cle. i. de testi. ⁊ in. c. iudei co. n. Sū
si papa vellet dispensare q; iudei
senerentur. cū nō possit fieri sine op
probriū xp̄iāe religiōis. non ē tol
lerandū. vt dicit Inno. in. c. quāto
de cōsue. ⁊ doc. ibi multo minus
pōt ciuitas cōsentire q; iudei sene
rent. cū cedat i maximū opprobriū
xp̄iāoz. Nō obstat̄ cause quas dic
tus ff allegat. que suadēt dispensa
tōez. q; illud p̄cedit circa illa in q;
bus pōt cadere dispensatio. S; cir
ca p̄cepta moralia vel naturalia
non pōt papa dispensare. cuz sint
d̄ necessitate saluis. Et ad hoc plu

res auctoritates allegant in alijs
silijs. Et h̄c sentit Bal. in. c. 2. et i
c. ad infam. d̄ proba. vbi dicit q̄ in
iure diuino quo ad ea q̄ s̄nt necesse
sunt saluati n̄ cadit dispensatio nec
interp̄tatio. Und̄ Hieronymus
ad cellan̄ iā i quarta col. ait. Duo
s̄nt genera m̄datoꝝ i quibus
clauditur tota iusticia. Prohiben
di vniū ē. Subēdi alieꝝ. Et ei p̄hi
bētur mala. ita p̄cipiūt bona. Nō
obstat ēt quod dicit. qd̄ ē de p̄sue
tudine q̄ tolerat iudei ab eccl̄a. s.
q̄ exerceant vsuras. Nā p̄sueudo
peccati nutritina non valet vt in. c.
si. d̄ p̄sue. 7. c. mala. 7. c. veritate. 7.
c. p̄suetudo. 8. dif. 7. in multis alijs
c. eadem dif. Non obstat ēt illd̄ q̄
dicit q̄ furtū admittit tpe necessita
tis. vt in. c. pp̄ necessitate. de furtis
7. in. c. discipulos. d̄ p̄e. dif. 5. Nā
tpe necessitatis oia sunt cōia. Und̄
desinit esse furtū. l. 2. ff. ad. l. rodi. d̄
iac. 7. in. c. sicut b̄. in si. 46. dif. S3
papa nō posset dispensare q̄ quis
absq̄ necessitate res alienas sura
ret. qz n̄ pōt dare l̄iaz peccādi. vt
deō. c. legal. 1. 4. q. 2. Et dū dicit q̄
papa possit dispensare q̄ q̄s p̄mut
tat formicādes. i hoc male dicit. 7.
ē penitus h̄tūc. qz papa n̄ pōt da
re l̄iam peccādi. vnde pulcherri
mus tex. i. c. l. 40. dif. dicit q̄ deus
non cessit nec Petro nec ei suc
cessoribus l̄iam peccādi. Nō si
papa nō h̄z l̄iam peccādi. nec al
teri dare pōt. Et in ista rōe s̄ndatur
tex. in. c. sup. eo. de vsur. vbi ē cāns
de hoc q̄ n̄ pōt caullari. 7. h̄clare
d̄dunt in fo p̄silio q̄ me edito. imo
deus nō pōt dare. vt dicit Ricar. i
loco p̄allegato. Sic dū dicit q̄ illd̄
p̄ceptū. Nō occides. ē diuinū. 7. t̄

si fuerit factū ex necessitate vel deseri
sioe n̄ ē peccati. nec incurrit exco
municatio. Ad hoc r̄spondetur q̄ illud nō
ē p̄ ius diuinū. imo p̄sonatiuri di
uino 7. nā. Nam qd̄ quis ob ius
lam sui corporis fecit iure scite
vt. vt in. l. vi. vum. ff. de iusticia 7. iu
re. Unde talis q̄ se defendendo oc
cidit. nō d̄ fecisse homicidū ex q̄
p̄ncipalis intentio fuit se defend
re. Nā illud p̄ceptū. Nō occides. i
telligit de eo q̄ volūtarie 7. ex odio
aliquē occidit. S3 q̄ fiat aliqd̄ qd̄
in se remaneat peccati. n̄ pōt papa
cedere. imo nec de. T̄n p̄m̄ ad de
um Bonauictura i p̄io l̄iaz. dif.
47. q. vlt. dicit q̄ cū q̄rmus an de
us possit p̄cipere malū. pōt duobus
mōis ielligi. Alio mō an possit p̄
cipere malū remanēte ip̄o malo.
Et dicit q̄ nō. qz ē impossibile. Et h̄
mō loq̄ Ricar. d̄ q̄. 8. feci m̄iōes
Alio mō an deus possit p̄cipere ma
lū faciēdo ip̄m bonū. Et h̄ mō pōt
p̄cipere sicut p̄ceptū filios isrl̄ expo
nere egyptios. 7. n̄ fuit furtū. vt dicit
Alexāder de alee. i tractam̄ septi
mit p̄ceptū. De ei q̄ ē d̄ns oīus tr̄s
tulerat d̄niuz illaz rex i hebreos.
Et hoc fecit mediāte iusticia qua
hebrei absq̄ mercede seruierant
egyptijs. vñ ibi n̄ fuit furtū. h̄ ē 13
Aug. i li. q. Exodi. transumptiue.
14. q. 5. dixi d̄ns. vbi dicit q̄ israh
elite n̄ fecerūt furtū. s3 d̄o iurē
mysteriū p̄buerūt. Sile ē in cāb̄ i
q̄bus de iure canonico licitum est
recipere aliqd̄ vltra forē. qz i illis
cāibus d̄sinit esse vsura. S3 vbi re
maneret vsura ius canonici n̄ pos
set concedere ex aliqua causa vel
ex aliqua necessitate q̄ exerceat.
Unde in illis cāibus in quibus v̄

detur vsura non ē vsura. licz vide
antur habere aliqua similitudinē cū
vsura in eo q̄ recipit aliquid vltra
forē. Et hoc dicit Jo. an. in die
ta regula peccati li. 6. Ex quibus
p̄cludo q̄ i illis cāibus i quibus re
manet vsura neqz desinit esse d̄li
tum non potest fieri dispensatio.
nec p̄r papam nec p̄ deum quod
est m̄ans. Unde cum iudeis fene
randibus remaneat in eis crīm̄ vsu
re. non pōt papa dispensare q̄ cr
vitates p̄ducant iudeos ad fene
randū qz remanet peccatum ex par
te vtriusqz. s. iudei fenerantis 7. ci
uitatis qui consentiunt q̄ fenerētur.
Et ex his p3 q̄ iste frater temere 7.
iniquē contra doctrinam ecclesie
ausus ē p̄dicare 7. scribere. 7. nisi
se corrigat publice sicut publice d̄
liquit ip̄sum denunciādo vt p̄nitas
tur tanq̄ hereticus.

**Cōsiliū q̄rtuz d̄cti d̄ni Alexandri
de Neuo p̄ra iudeos fenerātes.**

Anoie d̄ni n̄si ihu xpi glo
riossimi redēptoris n̄si q̄
ē verus deus 7. verus h̄o.
ip̄m̄ deus eq̄lis p̄si 7. sp̄ritui sc̄o.
tres p̄sone 7. vn̄ de a quo oia lau
dabilia opera p̄cedunt innocuo
quoqz p̄ocimo gloriosissime ei
m̄ris semp̄ v̄ginis Marie. glorio
si doctoris Hieronymi. totiusqz
ecclesie curie. Amen.

**Esterno vesp̄ei magister
Saluanus venit ad me
7. dixit se esse mony ad
consulendū q̄ iudei pos
sent conduci ad fenerandum per
verba sancti Tho. 2a 2a q. 62. art̄**

S. vbi dicit q̄ non est peccatum in
extrema necessitate aliena auferre
vt parentibus subueniatur. immo
etiam vt subueniatur alijs si est ex
tremā necessitas. Ad d̄ctum etiam
sanctus Tho. in alijs locis que ad
idez tendūt. Sed mihi non videt
q̄ ex hoc inferatur q̄ propter ne
cessitatem liceat conducere iudeos
ad fenerandum. Nec obstant ver
ba sancti Tho. Nam tempore ne
cessitatis omnia sunt cōmunia. Et
sic ille qui subtrahit non facit fur
tum. quia non subtrahit rem alie
nam ex quo subest extrema neces
sitas. Et hoc modo loquitur san
ctus Tho. 7. sua conclusio probat
tam per ius civile q̄ per ius cano
nicum. Nam lex dicit q̄ tpe neces
sitatis omnia sunt cōmunia. vt in
l. 2. ff. ad. l. rodi. de iac. Et est opti
mus tex. de iure canonico. in. c. si
cut b̄. in si. 47. di. vbi tex. sic dicit.
Esurientium panis est quem tu d̄
tines. nudoz est indumentum qd̄
tu recludis. miserorum redemptio
est 7. absolutio pecunia quam tu in
terra desodis. Tantoꝝ ergo te
scias iuadere d̄a q̄uis possit p̄
stare q̄ velis. An ille tex. p̄bat q̄ tē
pore extreme necessitatis illa q̄ subtra
h̄nt efficiūt p̄pa subtrahēti aut
s̄nt illi cui subtrahūt. Et pp̄ hoc tē
n̄ p̄mittit furtum. qz furtū ē p̄ciao
rei aliene fraudulosa iusto d̄no sc̄a
l. l. ff. d̄ fur. An q̄ subest extrēa ne
cessitas n̄ d̄ ē ablata res aliēa sed
p̄pa. Et h̄ mō d̄z ielligi. c. discipu
los de p̄e. dif. 5. vbi d̄ q̄ discipuli
d̄ni n̄si. q̄ trāsentes p̄ segetes euē
lerunt sp̄icas 7. comederunt a xpo
sunt reputati innocentes. qz cōacti
sunt hoc fecerunt. Secus si fuisset

necessitas nō extrema. qz tunc non excusaret a furto. lz pena deberet minui pp tales necessitate. Et d h ē tex. i. c. sigs pp necessitate de furs, vbi tex. dicit q si aligs furat cubaria vel vestit vel pecus pp necessitate famis vlnudiatas dz penitere p tres ebdomadas. Nā ille tex. dz intelligi qn nō suberat extrema necessitas. Et ita intellex sacius Tho. in locis pallegatis. Et idē dicit doc. canoniste dcō. c. sigs pp necessitate. Nā nō lz surripere rē pximi nisi ppter extremā necessitate. qz extrēa necessitas facit cessare furtū. cū nūc res sit ppria subtrahēns. Vbi vtro remanēt delictū furti. nullo mō laceret pmutere. vt dcō. c. sigs pp necessitate. Ad h fac pulcher tex. 14. q. 5. c. forte. vbi sic dicit. Forte aligs cogitat r dicit multi sunt xpiani diuites. auari. cupidi. n̄ habeo pctm̄ si suū illis abstulero r pauperibus dederō. Nā. u. illi nūc boni agunt mercedē habere potero. Sz tex. ille r̄ndet qz huiusmōi cogitatio diaabolica calliditate suggeritur. r qz si totū tribuerit qd̄ abstulerit potius peccatū addit qz minuit. Et ille tex. ē Aug. Et idē dicit i li. ptra mē dactū. cuius verba refert mgf snia runi li. 2. dif. 41. ca. 3. Ex quo isert q n̄ lz facere parvū pctm̄ vt ex eo sequit̄r matūs bonū. Nā ap̄ls Ro. 3. ca. dicit q illi d̄ dicit mala eē faciēda vtr̄ eis euēniāt bona. sūt p̄dēnandi tāqz blasphematores dei. Et ex his isero qz vbi delictū remanet delictū. nō lz illud pmutere stāte extrema necessitate. Nā doc. i. dicitō. c. sigs pp necessitate. dicunt qz nō excusat pp necessitate si cōmutit fornicationē qz fornicatio ē

de se mala. r pot̄ qz dz mox q malo p̄sentire. vt i. c. sacris. qd̄ me tus cā. r. 32. q. 5. ita ne. Et ex h do. canoniste reprobat̄ opinionē p̄. r Ly. i. l. i. in pli. q. L. vnde ser. vbi dicit q si dñs mandat seruo qz vrozē iustificiat alioqn ipm̄ iustificiet. qz excusat ab homicidio si iustificiat dñaz suā ad mādātū dñi sui. Nā Jacobus de Raveenna distinxit qz aut mlter erat al' p̄iura. vt qz dñs oio eā iustificasset. r tūc excusat ab homicidio aut n̄ erat periuura nisi seruus ipaz iustificasset. r tūc n̄ excusat ab hōicid̄o. De. vō dicit qz idistincte excusat ab homicidio qz ē necessariū n̄ voluntariū. Sed doc. cāoniste. s. Jo. cal. r dñs car. i. c. significasti. de homici. idistincte dicit qz ē si dñs fuisset iustificatus vrozem ē si seruus eā nō occidisset. nihilominus nō excusat ab hōicid̄o etiam si id fecerit timore mortis. Et sic non lz p̄ conseruatiōne vite occidē illū qz oio erat iustificatus. Et hāc opinionē ē securus fuit dñs Abbas in. c. sacris quod mē cā. Et ego ē itaz opinione cessitate. de furs. Et hec opi. p̄bat i. c. de occidendis. 23. q. 5. vbi dicit tex. qz nō ē licitū aliquem occidere nisi hēat ad hoc ptātes ex publica auctoritate. Nā p̄seruatiōne vite proprie n̄ lz hoiez occidere. Pro quo ē ē bonus tex. 15. q. 1. merito. vbi p̄ qz qd̄ non excusat a peccato dato qz pp timorē mortis vel p̄ conseruatiōne vite illud cōmiserit. Nā d̄ sanctus Tho. vbi. s. q. 64. arti. 7. dicit qz nō ē licitū qz qz itendat hoiem occidere ē ad suaz defensionē nisi habeat publicā au

toritate. vt dcō. c. de occidendis. Debet ergo ille q se defendit itendare ad suā defensionē. n̄ aut h̄fē animū occidendi aduersariū. alit̄ qm̄ ad deū esset rē homicidij. Sz vbi solū itendit se defendere. r per eius itēndū sequit̄r homicidij. n̄ t̄i nō ip̄ual. lz iustificat̄ pot̄ d̄ a seip̄o occisus. Et h̄ dicit b̄i Tho. sequitur dñs Lar. i. c. signifi casti. de homici. r etiaz Jo. cal. ibi Et ex hoc isero qz vbi alig d̄ peccatū r remanet pctm̄ qz non lz illō fieri ppter aliquā necessitate etiaz p̄seruatiōne vite. Ad h̄ facti. c. sacris. qd̄ me. cā. Nā p̄cipare cū excōicatio regularit̄ n̄ ē pctm̄ mortale h̄ veniale. r t̄i n̄ excusat quis aliquo metu ē mortis vel cruciat̄ corpis si p̄cipat cū excōicatio. Et p̄ceptū veniale nō ē p̄mittendum pp̄seruatiōnem vite pp̄rie. Sed vsura semp̄ ē mala nec vnqz pot̄ eē bonā vel licita vbi ē v̄a vsura ergo pp̄ aliquā necessitate vitādas. nō ē licitū p̄ducere iudeos ad fenerandum. Et hoc voluit p̄strigere p̄ declaratione eoz que mihi dixit̄ p̄sa mo magister Saluans.

Ed qm̄ multi dicit̄ qz iudei fenerantur in hac ciuitate cū granissimis vsuris. Nā dz ē licitū ciuibus p̄ducere ip̄os cōducere. p̄ minorē fenore. qz nō sunt cā qz iudei fenerent. lz ip̄as vsuras restigat̄ seu minuit. Sz i scō ego n̄ puto h̄ esse vum. Nō. n. in hac ciuitate publice tenēt fen̄ ad exercendū vsuras. Nā n̄ ē dubiū qz si ciuitas pacificeret cū eis qn copiosius vsuras exerceret. r vbi minuat cētū vicib̄ i hac ciuitate. si essent ducit̄ ad tenēdū h̄ fen̄. mutarent

mille ciuib̄. r siclati cōmitterent fen̄. vñ ds magis offēderet. qz toties p̄mittatur vsura quoties sit matuum sub vsuris. Ad h̄ facit qd̄ noiat scūs Tho. fa. se. q. 73. arti. vlt. i. si. vbi dicit qz si quis pecuniam suā cōmittit vsurario vt inde copiosius p̄ vsuram lucret̄. d̄ ei dare materiam peccadi. r ē p̄nceps culpe ip̄i. Ita p̄posito nō ē dubiū qz si cōducimr iudi qn copiosius fenerabunt. ergo p̄ducētes d̄at eis materiaz peccadi. r p̄ p̄ns sūt p̄cipales dilecti ip̄oz indeoz. qz cupiunt p̄sentādo ip̄ali dāno incurrere dei ofensam. cū ds p̄ nullo ip̄ali cōmodo p̄sequēdo vel vitādo d̄beat ofendi. vt i. c. faciat. 22. q. 2. Et plura iura ad h̄ allegant̄ i r̄sionib̄ qz feci ad allegandōs mgf Saluans. Nā Jo. an. i regula pctm̄ in vltimo ar. 6. ad gntū. dicit qz dñs vsurarius nō dz p̄mitti. lz p̄ ip̄um multa mala euent. s. dānā i rebz. piculū i p̄sonis. vel ex ip̄o multa bona sequant̄. l. pauperū sustētiatio merentiaz saluatio. Nā p̄tract̄ vsurari nō ē p̄mittendus. lz p̄ ip̄m vitetur multa mala vel sequat̄ mala bona. qz talia bona r talia mala cōit̄ sūt corpalia. Sz mala sp̄iale nūqz dz p̄mitti p̄pter aliq̄d maluz corpale vitādas. nec pp̄ qd̄cūqz bonū corpale p̄sequēdas. Nā nō debent p̄dici iudei ad fenerandū copiosius qz faciat̄ pp̄ ip̄alia mala vitāda. vel p̄pter ip̄alia bona p̄sequēda. qz quāto copiosius fenerant tanto magis ds offēdit. Nā magister sniaz. li. 3. dif. 33. c. r qz timore. vbi ponit qd̄ duplicem sp̄m timoris dicit qz humanno timor ē mal' r allegat̄ Cassiodorū sup̄ ps. vbi sic inquit.

Quātimem* pati p̄cula carnis vel
p̄dere bona mundi pp̄ qd̄ delinq̄-
mus. h̄ timor malus est quem dñs
phibet i euangelio dicit̄. Nolite ti-
mere eos q̄ occidit corp̄. c. c. And
nō ē licitū delinq̄re pp̄ euitandam
piculū mortis. vel vi euitat amissio
bonoz hui* mudi. Plus dico q̄ nō
ē licitū tolerare malos simplici
dissimulatione pp̄ euitādū piculū
mortis vel bonoz ip̄aliū vel ne in-
currat infamia. Et hoc dicit Aug. in
p̄. h. de ciui. dei. c. 9. vbi dicit q̄ si
pp̄ istas cās omittit̄ correctio ma-
loz. deus tales omittit̄ correctio-
nē fac̄t flagellat penis ip̄aliū i hac
v̄ta. Et eis vita maloz displice-
at. Ex quo inferat q̄ si ē p̄cni omittit̄
terē correctionem pp̄ vitandus pi-
culū mortis vel p̄pter amissionem
fame vel bonoz ip̄aliū multo mit-
nus h̄z p̄mittere v̄l tolerare q̄ vbi
fenerent. Ad h̄ facit qd̄ notat san-
ctus Tho. fa fe. q. 10. arti. xi. vbi dī
circa nō ē licitū tolerare ea q̄ sunt
mala nisi pp̄ vitanda mala sp̄ualia
vel propter bona sp̄ualia cōsequē-
da. de q̄ dīcā. i. i sequēti dubio. Et
qm̄ vengo mihi dēn̄ ē q̄ xp̄iani nō
debent curare de h̄ p̄cto indeoz. i
mo etiā vident dicere q̄ nō peccat̄.
S̄z de h̄ an peccent vel ne. tetigi in
r̄s̄n̄dibus q̄s fecit ad cōsiliū mḡri
Saluani. Naz sc̄us Tho. fa fe. q. 83.
arti. p̄. dicit q̄ nūq̄ sunt licitū
iudeis accipere vsuras ab extraneis
s̄z fuit eis p̄missū pp̄ mai* malū vt
tādū nē. f. a iudeis dēi colētib* vsu-
ras acciperent pp̄ auariciam cui d̄
dicit̄ etiā. Et sic sc̄us Tho. dīc̄ q̄ ta-
lis p̄missio nūq̄ excusauit iude-
os a p̄cto mortali. Et idem dicit
Alexader de ales i tractatu septimi

cepti. Et h̄ dixi i predictis respon-
sionibus. Itē Jo. an. c. oēs doc. i
c. 2. quest. de vsur̄ cludūt q̄ iudici
peccant fenerando xp̄ianos. Idēz
dicit Arch̄. c. Jo. de san. in. c. ab il-
lo. 14. q. 4. Et h̄ p̄z q̄ eccl̄a p̄pellit
iudeos ad f̄minēdas vsuras xp̄ians.
vt p̄z. i. c. post miserabilem. de vsu-
ris. Sed eccl̄a nō posset h̄ facere si
iudei nō peccarent i fenerado xp̄i-
anis. cū eccl̄a nemines ledat. vt i. e.
p̄ mas. de dona. Aliqui aut̄ dicunt.
q̄ eccl̄a hoc facit. non q̄ nō curat
de p̄cto iudeoz. s̄z vt p̄uideat idem
nutri xp̄ianoz. Sed ista r̄s̄io non
ē bona. q̄ imo eccl̄a d̄z curare de
p̄cto iudeoz. Nā si deus p̄cessit la-
tum ip̄erium romanis qui erant in
fideles vt punirent mala multaruz
gētiuz. vt dicit Aug. li. 5. de ciui. dī
ca. 13. multo fortius xp̄iani q̄ sunt
filiū t̄ serui dei debent corrigē p̄cā
iudeoz. Item eccl̄a orat pro iudis
t̄ alijs infidelibus. quod nō faceret
nisi curaret de p̄cto ip̄oz. Dēo. n.
hoies dicitur n̄si i proximi. q̄ sunt
n̄se nature p̄articipes. vt dicit̄ tex.
notabilis i. c. proximos. de pe. dīf.
2. Cū oēs hoies siue iudeos siue i-
fideles debem* tanq̄ primos dili-
gere. t̄ dēi pro ip̄is orare vt dicit̄
tex. i. dēo. c. primos. Idem dīc̄ s̄c̄-
tus Tho. fa fe. q. 78. arti. p̄. Dicit̄
enim q̄ debemus oēm hoicm ha-
bere quasi primū t̄ fratres p̄cipue
i istam euāgelij ad quod oēs vocā-
tur. Ad idē allego origenē i omel.
euāgelij Th̄. ab. icipiens. Audi-
stis q̄ dēi ē antiquif. Diliges pro-
ximū tuū t̄ odio habebis inimicū
tuū. quod legit i sexta feria post
primaz dñicaz qua dragesime vbi
sic iquit. Diligite inimicos vestros

siue paganos idoloꝝ cultores siue
hereticos infideles. Itē. n. sūt imiti
ei nostri. istu sunt veritatis aduersa-
rij. Istos ergo diligite mala eis nō
faciendo nec aduersa optantes. s̄z
diligite eos vt proximos t̄ eozum
errōrē spernite sicut abhominatio
nē. Itēz p̄pterea orate p̄ calūniā
n̄b* vobis vt ip̄i a malis cessēt. vt d̄
finant ad impietate t̄ iudicium cōdē-
nanonis effugiant. Orate pro illo
rum cōuersione t̄ vestra pace. illo-
rum remissione t̄ vestra tolerantia
Ecce q̄ origenes vult q̄ teneamur
diligere oēs hoies etiam infideles t̄
dēi p̄ ip̄oz p̄uersione orare. Nec
minus auctoritatem seu fidem eo
q̄ origenes fuit hereticus. Nam
illa omel. continet iter opa ei* que
sūt p̄ eccl̄az approbata. 15. dīf. facta
romana eccl̄a. t̄ itez origenes. Et
hieronym* de eccl̄asticis tractato-
ribus dīc̄ q̄ origenes melior fuit
oibus i bonis. t̄ prior i malis. Cū
cum ista omel. sit de bonis opibus
ip̄ius. ē habenda i maxima aucto-
ritate. Hoc etiam firmat Aug* i li.
de doc. xp̄iana. vbi dicit q̄ omnis
p̄ctoꝝ ip̄ium p̄ctoꝝ ē. nō est dilige-
d*. t̄ q̄ oīs hō iquāstū ē hō. dilige-
dus ē p̄pter dēi. Itē Aug* sup. xi.
ps. t̄ li. g. de trini. sic iquit. In bo-
no. n. diligendus ē proximus nō i
malo. proximum v̄o oēm homines
oportet intelligi. q̄ nemo est d̄ quo
sit sperādus male. Qui ergo amat
hoies vel q̄ iusti sūt. vt vt iusti sūt
amare d̄z. hec Aug*. Item factus
Tho. fa fe. q. 44. arti. 7. vbi ponit
de triplici mō quo proximum tene-
mur diligere. i. 2. modo qui ē ex p̄-
te regule dilectiōis dicit q̄ regula
qua proximum debemus diligere ē vt

nō p̄descendamus primo i aliquo
malo. sed solū i bonis. sicut vt
volūtat solū satisfacere debemus i
bonis. Et dīc̄ q̄ h̄ regitur ad hoc
vt dilectio proximi sit iusta. Si er-
go infideles in q̄bus includunt in dēi
amare debemus vt iustifiat. nō de-
bemus ēē p̄ncipes criminis ip̄oz.
q̄ nō amamus illos tūc vt iusti sūt
sed i malo ip̄os amamus i q̄ secuz
p̄ncipam*. Et de hoc habet p̄ ma-
gistrū s̄niaz i. 3. li. dīf. 27. dum tra-
ctat de mō diligēdi. Itē dū tractat
an tenemur diligere āgeles. t̄ dīf.
19. c. 1. t̄ 2. in q̄bus concludit alle-
gando alias auctoritates q̄ deus
nullū hoies excipit ab illo p̄cepto
Diliges proximum tuū sicut teipsum.
Et q̄bus concludo q̄ eccl̄a debet
curare de p̄cto iudeoz t̄ alioz infi-
deliū. t̄z ne d̄s offendat. tū etiā vt
citius ad dēi p̄uertant. Deus enim
facili* inclinatur ad infideles cōuertē-
do s̄ quo magis s̄z imunes ab alijs
crimibus. Et vbi iudei vel alij i
fideles cōmittūt aliqd̄ peccatum p̄-
ius nāle. vt plene declarat Jo. an.
in regula p̄cni. i. 2. ar. Cū nec ec-
clesia nec p̄ncipes xp̄iani d̄bēt hoc
p̄cni tolerare. Sed vt dissoluam
vnum motiū qd̄ de nouo sunt alle-
gatum. s̄z purē dissoluisse i cōsilijs
per me editis. s̄z adhuc repetere nō
piget. Dicit̄ enim q̄ quēdamodū h̄
p̄pter necessitate recipere pecuniam
mutuo sub vsuris ita ē h̄z p̄pter ne-
cessitatem inuinentem pacificū cū iu-
deis vt fenerent. Nam argumētuz
nō p̄cedit fm̄ q̄ dicit̄ doc. i. c. sup
eo. de vsur̄. Et idē sc̄us Tho. fa fe

q. 78. ar. vi. vbi dicit q. inducet bo-
minē ad peccādū nullo mō lz. Et
nō peccat alterius ad bonū licitū
ē. qz deus vnt oib' peccans ad ali-
qđ bonū. Ex quolibet eni malo est
cū aliqđ bonū. vt dicit Aug' in en-
chiridion. Et idē Aug'. Publicole
querenti vtrū liceret vti uramēto
eius q. per falsos deos iurari. rōdet
q. si vnt nō ad malū sed ad bonū
nō sociat se pctō illius quo p. dmo
niū iurauit. Si tñ cum induceret iu-
rare p. falsos deos peccaret. Et de
h. est tex. transpitiue i. c. mouet. 22.
q. 1. i. i. in ppositio dicit scis Th.
q. nullo modo lz aliqñ inducere
ad mutādū sub vsuris. lz tñ ab eo
qui paratus ē exercere vsuras mu-
tuū accipere sub vsuris ppt aliqđ
bonū qđ est subuentio sue. necessi-
tatis vel alterius sicut ē licet et q. l.
eidem in latrones manifestare bona
que hz vt nō occidat. que tñ bona
latrones diripiēdo peccāt. exē-
plo decem viroz qui dixerunt ad
Ismāel. noli occidere nos. qz ba-
demus thesaurū in agro vt dī dicit
re. 41. Unde cōcludit scis Th. q.
ille qui accepit ex necessitate pecu-
niā mutuo sub vsuris nō peccat. qz
nō cōsentit in peccatū vsurarij. nec
ei placet vsuraz acceptio sed mu-
tuatio que ē bona. Dicit et sanctus
Th. q. ille qui accepit pecuniam
mutuo nō dat vsurario occasionē
peccandi ex malicia cordis sui. Et
ista sūt verba s. mala sancti Th.
Ex quibus tria noto. Prīmū ē q.
nullo mō lz aliqñ inducet ad mu-
tuandū sub vsuris. Sed illi q. pdu-
cūt indeos ad fenerandū eos idu-
cūt. qz nō audent fenerari nisi ci-
ues de hoc fecū pacifcerent. An ta

lia pacta sunt cā senozis exercēdi.
2° noto ex verbis sancti Th. q. is
cui placet q. fiat mutatio sub vsu-
ris peccat. qz p̄sentit in pctū vsura-
rij. 3° q. p̄stans occasionem vsuras
exercendi peccat tanq̄ p̄iceps cul-
pe. Et m. tñ notāda sunt ista vba.
qz sanctus Th. cōprehendit etiū
deos sub feneratōib'. vt p̄z ex ei⁹
verbis. An p̄sentientes q. iudei se-
nerent. vel inducētes eos ad fene-
randū. vel p̄bentes eis occasiones
exercēdi vsuras sūt in pari crīe cū
eis. Et idē dicunt doc. in. c. sup. eo.
de vsuris. Et vba multa faciūt
ad ea que. j. dicuntur.

Ed presupponam sine p̄-
dictio vitans q. iudei ua pu-
blice fenerent i ciuitate Pa-
due q. ex hoc nō fiant pacta cū eis
vt p. hoc exercēt vsuras copiosū
seu frequētū nungd liceat ciuib'
facere pactū cū iudeis q. nō possint
recipere vltra duos dēarios p. libra
in mēse vbi nūc accipiūt quātoz.
Aude q. sic. Nā statuetes q. null'
vltra duos denarios recipiat. p. vsu-
ra p̄pro libra in mēse. nō incurrit
penā ecclīcatōis. Sed sic sic. Il-
lud q. pōt fieri p. pactū pōt fieri p.
statutū. vt dicit glo. in Rubrica. L.
de decre. decur. 1. in. l. 1. L. que sit
lon. cōsue. Et sic pōt argui de pctō
ad statutū vel econuerso. An sic
statuetes nō incurrit penā. ita et
pacifcerentes nō dēt incurres. 2° ad
idē pacifcerentes sup. munitibus vsu-
ris soluendis nō sunt cā q. iudei se-
nerent nec ē eoz voluntas. lz eoz
voluntas ē restringēdi seu minuen-
di exactionē senozis ergo nō dicunt
p̄sentire q. iudei fenerent. Volūtas
eni 2. p̄positū distinguū maleficia

vt in. c. cū voluntate de sen. excō. 7 i
l. q. in iure. ff. de furis in pn. An cū
voluntas ciuū nō sit q. iudei fenerē-
tur. sed solū q. minores vsuras re-
cipiāt non pōt dici p̄icipes crīs iu-
deoz. 3° nedū ē magnū dispēdiū
sed et magnū scandalū apud ple-
bē q. nō fiat p̄uisio p. ciues q. iudei
conducant p. minorib' vsuris. Sz
scandalū ē magni effectus in qua-
cūqz re. Nā p̄pter scandalū vuan-
dū pōt fieri dispensatio. vt in. c. vt
cōsuetet. 7. c. dño sancto. 50. dif.
An cū anglīcis fuit dispensatū vt p̄-
traheret nisi moniū in gradu. p̄bi-
bitio p̄pter maius malū vitandū. vt
in. c. quod scripsi 7 in. c. quedā lex
35. q. 3. Item pp. scandalū delicta
remanent impunita. vt in. c. cōmes-
sationes. 4. 4. di. 7 in. c. plurimos.
8. 7 di. 7 in. c. quicūqz. p. 3. q. 7. 7 in.
c. latroes de cle. excō. Item pp. scan-
dalū q. lucite pōt renunciat digni-
tan. vñ in. c. nisi cū p̄idem. 6. p. gra-
ui quoqz scandalū de renū. Et ibi
dicit Inno. q. p̄pter scandalū vitā-
dū quis pōt priuari bñficio. lz illū
scandalū p̄cesserit absqz eius defe-
ctu vel culpa. Dicit in Inno. q. sibi
dēz conserrī aliud bñficiū loco p̄-
mi. Et hoc seruauit sicut in epho Fer-
rariē. tpe pape Pij. Nā p̄pter vitā-
dū scandalū marchionis Fer-
rariē. papa coegit ipsū renūciare
ep̄scopatū Ferrariē. 7 cōsulit ei
ep̄atū Felirensē. Itē p̄pter graue
scandalū vitandū ecclīa pōt defiste-
re a repetitōe iurū suoz. Et sic pp.
graue scandalū vitandum ecclīa
pōt licite iura vel bona sua non re-
petere. vt in. c. nihil 7 ibi p. Inno.
7 doc. de p̄scrip. Et multa tolerant
p̄pter scandalū vitandū q. longuz

esset narrare. Sz his nō obstantib'
teneo firmiter p̄riū esse de iure ve-
rius. Nā potius qz dē oīa mala pa-
ti q. malo p̄sentire. vt i. c. sacris. qđ
met' cā. 7 in. c. ita ne. 32. q. 5. in qui-
bus dī q. qz potius dē oīa mala
pati q. malo p̄sentire. Nā agētes 7
p̄sentientes sunt in pari crimine. 7
debent pari pena puniri. vt i. e. nō
tū in fl. 2. q. 1. 7 in. c. i. de offi. dele. 7
21. q. 3. qui cōsentit. imo nō lz cōse-
ntire malo et si p̄sentus inducat pec-
catū veniale p. quocūqz malo vitā-
do. vt in. c. p̄mū. 7 in. c. ne qz ar-
biret. 7 in. c. faciat homo. 7 in. c.
sigs ad te p̄fugerit. 22. q. 2. In qbus
p̄z q. nō lz cōmūter peccatū venia-
le p. quocūqz malo vitando. nec et
p. salute vnius populi. Et sic mgf
siaz li. 4. dif. 34. c. 2. dicit q. cōca-
bitus q. sūt cū vxore p̄ter necessitatē
generandū ob incōtinentiā indul-
get s̄m p̄missionē. qz ibi est aliqua
culpa. sed leuis. 7 p. hoc dicit q. ta-
lis p̄cubitus non inbet nec cōcedat
sed p̄mittit. qz nō est laudabilis. lz
venialis. Et idē dicit Aug' in li. de
bono iugali. Si ergo ecclīa nō
potuit cōcedere p̄cubitū cū vxore
p̄ter necessitatē generandū ppt bo-
nū cōiugij 7 p̄pter vitandū malū
adulteriū. sed solū permittere sim-
plici p̄missionē penā indulgētē q.
q. talis p̄cubitus sit peccatū venia-
le n̄. multo minus licet cōsentire
malo q. in se p̄net peccatū mortale
le. put in casu nostro. Et p̄o hoc i
materia nostra ē optimus tex. i. ca.
sup. eo. de vsuris vbi dicitur p̄io
q. cū vsure sint p̄bitite p. vrunqz
testamentum papa non pōt dispē-
sare q. exercantur. secūdo dicit il-
le tex. q. cum sacra scriptura p̄bi-

beat mentiri pro vita alterius conseruanda. quod tamen est peccatum veniale tantum. multo magis quis est prohibendus ne pro redimenda vita captiuorum inuoluantur crimine vsurarum. Et notanda sunt multum verba illius tex. in quantum dicit quod quis est prohibendus ne pro redimenda vita captiuorum inuoluantur crimine vsurarum. Nam pro quo cuiusq; malo vitando non est tolerandum crimen vsurarum etiam simplici permissione que appellatur tolerantia seu dissimulatio de qua in capitulo deniq; iuncta glo. in verbo venia. 4. distin. et in capitulo hac ratione. 31. q. 1. et in capitulo cum iam dudum. de preben. Crimen enim vsurarum est grauissimum et maius ceteris criminibus adeo quod iura canonica propter aliquod malum vel scandalum viuendum noluerunt tale crimen tolerare etiam simplici dissimulatione. vt patet in dicto capitulo super eo. et in capitulo quia in omnibus. et in capitulo cum tu. de vsuris. et in capitulo primo et secundo de vsuris. in. 6. et in clementina prima de vsuris. Et hoc declarabo latius infra. Modo si non licet tolerare feneratoris simplici dissimulatione. multo minus licet consentire quod fenerentur. Nec obstat argumentum dum dicit quod ille qui paciscitur quod exigant minores vsuras non est causa quod vsuras exercent sed solum est causa quod minores exigant. Ille enim qui paciscit quod

exigantur minores vsure consentit quo ad illas minores vsuras quod iudei fenerentur. licet non consentiat maioribus vsuris. Abi enim est pactum tibi est consensus lege prima. ff. de pactis. Item illi dicuntur consentire qui in vna voluntate concurrunt. vt dicitur in dicta lege prima. Sed illi qui paciscuntur quod iudei exigant minores vsuras in eandem voluntatem concurrunt quo ad illas minores vsuras exigendas. ergo consentiunt quod iudei fenerentur. et per consequens consentiunt malo. et sunt participes criminis. Sed peccato sine malo quis non debet consentire immo potius debet omnia mala pati vt superius dixi. Ideo in fine prece dentis dubij signant verba sancti Tho. dum dicit quod pro aliqua necessitate non est licitum consentire in peccatum vsurarij. nec prebere occasionem vsuras exercendi. Ad obstat glo. in preallegato capitulo in dicta cle. prima de vsuris. Nam stantes quod non possit exigi vltra duos denarios pro libra. negando de pluribus si intelliguntur concedere de tanto. Unde illa glo. loquitur quando finis stamentum est prohibere de maiori. non tamen per hoc permittit de minori. 14. dist. capitulo primo. et 31. q. 1. hac ratione. Sed si intentio stamentum esset quod possent exigere minores vsuram incurrerent penam excommunicationis. vt sentit illa glo. et expresse hoc firmat ibi Landin⁹

et Paulus qui ponderant illam litteram que exigit ad hoc vt fit locus pene. quod statutum velut quod vsure soluantur. vel quod solute non repeantur. sed statutum predictaz hoc non vult quia verba non debent sum. a contrario sensu. Et hec dicunt doc. esse vera dummodo cessat fraus. Nam si intentio stamentum esset quod possent exigi vsure de minori quante. incurrerent penam excommunicationis. Et hoc sequitur et dominus Car. in dicta cle. prima de vsuris. in. 22. q. 1. et Ioan. de Imola ibi in prealle. glo. in verbo facere. Sed in casu nostro paciscens voluit quod iudei possint exigere minores vsuras. ergo tale pactum non excusat eos a peccato. Non obstat tertium argumentum scilicet quod propter scandalum multa tolerantur. Nam quanta propter scandalum licet dissimulare seu si punire delinquentes. quod appellatur tolerantia. de qua in capitulo hac ratione. 31. q. 1. et in capitulo cum iam dudum. de preben. Et est bona glo. in capitulo deniq; 4. dist. in verbo venia. et in capitulo si qua monachorum. 37. q. 1. que dicit quod licet propter scandalum possit concedi impunitas delinquentibus. non tamen potest concedi licentia peccandi. quia talis licentia non potest dari sine peccato. Ad hoc facit optime quod notat glo. singularis in capitulo qui sincera. 45. dist. in verbo licentia. que dicit quod ecclesia non possit dare licentiam iudeis quod seruent ritus suos

circa sacrificia. licet eos toleret et vterius prohibeat eos impediri vt ibi. et in capitulo sicut. de iudeis. et illam glo. ibi sequitur Archi. dicens. quod ecclesia non approbat dum permittit iudeos suos ritus obseruare. quia illud quod permittitur non conceditur. 31. q. 1. hac ratione. Et dicit quod ritus iudeorum toleratur quia ex magna parte est sanctus et bonus. licet in aliquibus sit malus. Et ista est ratio quare ecclesia tolerat ritus iudeorum. et prohibet eis fieri impedimenta. Sed Ioan. an. in regula. peccatum in primo articulo iuxta principium. dicit quod ecclesia tolerat ritus iudeorum propter bonum quod inde sequitur. licet in eis sit moralis peccatum. quia nostre fidei veritas in libris ipsorum velata. et in ritibus figurata lucide demonstratur oculis nostris. et sic fidei nostre testimonium roboratur. Allegat Augustinus 18. li. de ciuitate dei. c. 45. Sed ego non memini me legisse ista verba formalia August. licet August. de ciuitate dei a capite vsq; ad finem transcurrerem. Sed in libro. 18. capitulo. 46. dicit verba que sunt eiusdem sensus. Primum enim dicit quod sufficienti nobis co dices iudeorum per quos fides nostra probatur. et quod deus ipsos dispersit per omnes gentes vt ecclesia christi dilataretur. Et dicit Dauid hoc propheta dum dicit. Deus meus misericordia eius preueniet me. deus meus demonstrauit mihi de inimicis meis. ne occidas eos ne quando obliuiscantur

legē med. dispoge eos i virtute ma
 Postea Aug⁹ dicit hec verba i si-
 ne illius. c. 46. Demōstravit ergo
 de eccleie i ei⁹ inimicis iudeis. qñ
 licet dicit apls. Delictū eoz sal⁹ ē
 in gentibus. Et iō nō eos occidit
 t. nō i eis pdidit q̄ sūt iudei. Quis
 deuicit r̄ oppreſſit fuerit a roma⁹ is
 ne oblitit legē dei ad hoc de q̄ agi
 mus testimoniu nō valeret. Ideo
 paz fuit vt p̄bā dicit. ne occidas
 eos. nisi ē adderet. disperse eos.
 qñ si cū isto testimonio scriptura
 rum in sua n̄imo do terra. n̄ vbiq̄
 eēt. p̄fecto ecclia q̄ vbiq̄ est eos
 p̄bāz q̄ de xpo p̄misse sūt testes
 i oibus geub⁹ h̄nc nō p̄feret. Deus
 ergo dicit iudeos int̄ oēs gētes
 ad hoc vt p̄berēt testimoniu fidei
 n̄re. Et ecclia tolerat eos i ritibus
 suis pp̄ magnū bonū spūale qd̄ in
 defegit. Et nō pōt dare iniaz iu-
 deis q̄ exerceāt suos ritus. ne ap-
 probet malū. Iztali malo magnū
 bonū spūale sit admixtū. Et b̄ etiā
 tenet Jo. an. in dicta regula. p̄cñ
 in 3° ar. Et de b̄ ē per scñ Tho.
 Fa se. q. 10. ar. xi. vbi dicit q̄ hū-
 nū genus deriuat a diuino regimē
 ne r̄ q̄ d̄ ipm̄ imitari. Nam deus
 quīs sit oipōis r̄ sūme bon⁹. n̄
 p̄mittit aliqua mala fieri i vniuer-
 so q̄ possit p̄hibē ne eis sublas ma-
 iora bona tolerent. vel ē aliqua
 mala peiora incurrāt. sicut Aug⁹
 dicit in sermone de ordine. Aufer
 meretricies de rebns humanis. tur-
 babis oīa libidinis. Ad idē glo. i
 c. inter opa. de spō. q̄ dicit q̄ ecclia
 tolerat meretricēs pp̄ maiora ma-
 la vitanda. Sic igitur quīs inside-
 les in suis ritibus peccēt. tolerari
 p̄t vel propter aliquod bonū qd̄

et eis puenit v̄ propter aliqd̄ ma-
 lū qd̄ vultur. Ex b̄ q̄ iudetur⁹ su-
 os obseruati in quibus olim p̄-
 gurabatur veritas fidei quā tene-
 mus. h̄ bonū puenit q̄ testimoniu
 fidei n̄re habem⁹ ab hostibus. r̄ q̄
 in figura representat nobis q̄ credi-
 mus. Et iō in suis ritibus tolerant.
 Alioz v̄o infidelū ritus qui n̄nt
 veritatē aut vtilitatē p̄ferūt nō sunt
 aliquatū toleradi. nisi forte ad ali-
 qd̄ malū vitadū. s. ad vitadū scan-
 dalū vel dissidiū qd̄ ex b̄ possit p̄-
 uenire. vel impedimentū salutē eoz
 q̄ paulatim sic tolerari p̄ueniri ad
 fidē. Propter b̄. n. ecclia h̄nc eoz
 r̄ paganoz rit⁹ aliqui tolerant qñ
 erat magna infidelium multitudo
 Et ista sunt verba fo m̄alta sancti
 Tho. exceptio q̄ allegam glo. i. c.
 inter opa. de spō. quā sequit⁹ doc.
 No tanda at sūt v̄ba sancti Tho.
 q̄ declarat qñ mala seu p̄ctā p̄t
 tolerari. s. qñ seq̄ dissidiū v̄ scan-
 dalū qd̄ h̄z ipedire salutē. primo
 de q̄ dixi. s. p̄ p̄cipiū scōn dubij.
 Itē pōderāda sūt v̄ba sancti Tho.
 q̄ nō dicit q̄ sit dāda inia faciēdi
 malū. vel q̄ liceat p̄sentire malo.
 s̄z solū q̄ pōt malū tolerari pp̄ p̄-
 quēdā bonū spūale. vel vitandū
 malū. Et ex suis v̄bis infer-
 tur q̄ nō liceat tolerare malūz pp̄
 vitadū malū ipale. s̄z pp̄ vsuram si
 qd̄ malū vitat solū est malū ipale.
 vñ nō ē tolerāda aliquo mō ē sim-
 plici toleratōe q̄ appellat dissimu-
 latio. Et b̄ firmat Jo. an. in regula
 p̄cñ in 3° ar. vbi dicit q̄ ē triplex
 p̄cessio. Quēdā simplex tolerāda
 vt q̄ delinquentēs nō puniunt. Et
 hoc qñq̄z sit p̄t malū vitan-
 dū. Et de hac loquit. c. deniq̄z un-

cta glo. in v̄bo vema. 4. dist. 7. c. si
 qua monachaz. iūcta glo. 17. q. i.
 r̄ i. c. cū iadudū. de p̄ben. r̄ in. c.
 bac rōne. 31. q. i. r̄ 33. q. 7. c. q̄ aut̄.
 ibi. Nonnullos toleram⁹ q̄s conuge-
 re vel punire nō possumus. Quē-
 dā ē p̄missio n̄ solū penā indulgēs.
 s̄ ē impedimentū fieri. p̄hibēs. Et
 nō mō tolerant iudei i ritibus suis
 pp̄ bonū spūale qd̄ inde sequitur.
 Quēdā ē p̄missio q̄ p̄stat iunamen-
 tū p̄sentū ad actū p̄ficiēdum. Et
 nullo modo pōt fieri. q̄ nō h̄z
 p̄sentire malo v̄ p̄stare op⁹ ad fa-
 ciēdū malū. Immo nūd⁹ p̄sentus
 q̄ nullū iunamē p̄stat ad faciēdū
 malū r̄ dānabilis est r̄ puniendus
 vt ē tex. nōbilis. i. c. felicitis. §. illud
 de penis. i. 6. Et iste sūt p̄clusiōes
 quas ponit Jo. an. i regula. p̄cñ
 in 3° ar. Et hoc p̄bādo per v̄ra q̄
 multū in hac m̄a stringunt iudicio
 meo. Primo adduco tex. in. c. q̄
 p̄decessor. in fi. xi. q. 3. vbi tex. sic
 dicit. Et si oīo p̄pter p̄cipalē sa-
 norē r̄ humanū genus francorum
 dū ad eos accessisses corpaliū ab-
 stinē n̄ valuisti cogēte eccliarū tri-
 necessitate. r̄ tñ in eoz p̄silio r̄ con-
 munione p̄sensu aīa tua nō est co-
 inquinata. Itaq̄z p̄ hoc q̄ cū eis
 p̄uersatus es nō p̄sentēs iniquitatē
 eoz nullū ē tibi detrimētū coram
 deo. Ecce q̄ humanus sanō indu-
 cēs necessitatē aliqd̄ faciēdi p̄pter
 scādālū vitadū nō excusat a p̄ctō
 si p̄stat p̄sentus malo. Ad idē. 23.
 q. 4. ita plane. q̄ ē tex. Aug. in. li.
 2° p̄tra p̄rmenamū. vbi tex. dicit
 q̄ q̄s sociat malis duob⁹ modis
 vel cōmūendo malū cū eis. vel sa-
 uēdo cōmūtētib⁹. Si at̄ neurrum
 facit. nullo modo sociat malis dū

mō addat inū. vt nō sūt piger i cor-
 rupiēdo. r̄ sūt iudex nō sit piger in
 puniēdo. dūm h̄ oīa faciat cū di-
 lectione corrigendi r̄ nō odio per-
 sequendi. Postea tex. sic in fine di-
 cit. Qñ autem cetera impediunt. illa
 duo semp̄ retenta corrumptus. castū
 q̄s custodiū. vt nec faciat malū nec
 approbet factū. Ille enim d̄ com-
 mittere malū vt dicit Aug⁹. qui est
 p̄nceps mali. Ille aut̄ d̄ approba-
 re malū factū q̄ p̄stat p̄sentū r̄ ap-
 probationē malo iā facto. Et q̄m-
 fert q̄ cines n̄ p̄nt p̄stare q̄ iudi-
 q̄ actualit̄ exerceat vsuras h̄ ipas. ex-
 erceat cū inuoz senore. Ad idē
 Aug⁹ in epla p̄clij scā p̄ donanistas
 r̄ assūptue. 13. q. 4. sigs a catholica
 fsi. vbi tex. sic dicit. Loīo maloz
 non maculat aliquem p̄icipatione
 factoz. sed p̄sentio factoz. Itaq̄z si
 malis factus non eis h̄z cōsentiat
 potat malū cām suā. nec p̄iudicat
 alteri qui i p̄sentioe mali opis factū
 nō h̄z criminis. Ad idē Aug⁹ i sermo-
 ne de verbis euāgelij. in assūptue.
 23. q. 4. a malis. vbi tex. dicit. Lōr-
 cat q̄pe malo qñ facto et p̄sentū
 voluntatis vel approbatiōis adiu-
 gis. Itaq̄z ergo p̄sentēs suis malis
 vt approbetis. neq̄ negligentes vt
 arguatis r̄. Ad idē Aug⁹ i sermo-
 ne de v̄bis euāgelij r̄ assūptue. 23.
 q. 4. recedite. i. fi. vbi dicit. Hoc est
 imidiū n̄ tāgere r̄ voluntate n̄ p̄sent
 re r̄ ore nō p̄parcere. Et ex b̄ p̄z q̄
 p̄sentientes vt iudei cōtinuent sensus
 iceptuz cū inuoz senore nō excu-
 sant a p̄ctō. q̄ p̄sentū malo vsura-
 rū r̄ ipuz approbat pacificando q̄
 iudei fenerent cū inuoz r̄ vsuris.
 Qñ nō ē dicēdum q̄ cines possunt
 huic malo pp̄ aliquaz h̄z p̄sentire

Nā illud qd fm se est malū nullo bono sine fieri licet. vt dicit Aug⁹ in li^o ptra mendaciū. t pbus in fo et hicoz. t ei⁹ pba refert mgr snlarū li. 2. dif. 41. c. 3. vbi dicit q oēs ac⁹ fm iūctōne t cām iudicandi sūt boni vel mali pter quosdā q sūt ita mali vt nūq⁹ possint eē boni et si videant hīc bona cām. Interest enī inquit Aug⁹ plurimū q cā quo sine q intentōe qd fiat. Sed ea que pstat esse pctā nullo bone cāe obre in nullo qī bono sine nulla velut bona intēōe faciēda vt pōit Aug. multa exēpla de vtroqz. s. de his q possunt esse bona t mala. t de his q fm se sunt pctā. Et cōcludit q ea q sunt peccata nulla bona rōe. nullo bono cāe obre nullo quasi bono sine nulla velut bona intentōne faciēda sunt. Et vitur Aug⁹ dicitō ne qī t dictione velut qz pctā nō pōt fieri bono sine. nec bona intentōe. qz non pōt eē bonus finis nec bona intentio q inducit ad pctā t mittēdū. lz aliqñ b videat errorē opinionī hominū. Et pcludit idēz mag⁹ sniarū in pall. c. 3. t. c. se. Et idē dicit scōs Tho. fa fe. q. 44. arti. 2. Itē dicit sanctus Dyo⁹. in. 4. ca. de diu. no. q illud qd est fm se malū ex genere nullo mō pōt esse bonū t licitū. qz ad b q aliquid sit bonū requirit q oia recte concurrant. Bonū. n. est ex itēgra cā. mā lū. at ex singularibus descēb⁹. Et idēz dicit sanct⁹ Tho. fa fe. q. 110. arti. 3. Aīura at mala ē ex genere. qz ē cōtra ius naturale t ptra ius diuinū t cōtra ius canonicū. nec ē dare aliqñ casū in quo vsura sit licita. Et lz repiant aliq casus in quibus lz aliqđ recipē vsura sōitē. d q

bus in. c. cōsequē. t in. ca. salubrit de vsur. in in dicit casibus nō ē vsura. lz pzia facie habeat aliqđ simile vsure. Vbi at ē vera vsura semp ē mala. nec pōt pmiti per ius nāle f diuinū vel canonicū. vt dicit Jo. an. in dicta regula pctā. in. 3. t. 4. Cū ergo vsura ex genere sit mala. nullo mō pōt eē licita nec aliqđ bono sine fieri. Eadē rōne psemire q tudei senerent ē i se malū. vñ nullo bono sine fieri lz. nec ē inuenire aliqđ casū in quo talis psemire possit eē licit⁹. Effer. n. hīcticus q diceret q deus dederit nobis licētiam ipm offendēdi ex aliq cā. Nā cum pctā sit pstrariū deo tāquā malum bono necessariū ē q sp deo displiceat seu deū offendat. Vñ Aug⁹ in omel euangeli⁹ Jo. accipiens. Dicebat ibs ad eos q crediderant iudorū. Si vos māseritis in sermone meo veri discipuli mei eris. qd legi in sabbato an dñicam in rannu palmar. sic ingi. Nō ergo de qdā pctā dānat qdā iustificat t laudat. Nulla laudat odit oia. Etp b pōt patere rñsū ad tertiū motuū supra factū. Nā lz pp scandalū vitādum toleret malū nō in lz cōmittere aliqđ pctā cā vitādū scandalū. vt in c. q scandalizauerit de re. iur. vbi of q vitilius scandalū nasci pmittitur b veritas relinqat. Nāz veritas of relinqi qñ de⁹ pp pctā relinqtur. Vñ dicit versus. Est veritas vite doctrine iusticie qz. Pmū sem per habe. pp scādala linque duo. Nā ppter scandalū vitādū lz abstinere a delictis puniendis. Item pp scandalū licitū ē desistere a p dicatione vel a doctrina. vt in. ca. qñ. xi. q. 3. Sed veritas vite que ē

vt qz non faciat malū minq⁹ est dimitenda pp scandalū. vt dicto. c. q scandalizauerit t in. c. magne s. p. de voto. t in. ca. 2. ad si. de op. no. mā. Et de hoc est glo. ordiaria que tradit dictā doctrinā. s. in dicitō c. q scandalizauerit. t in. c. 2. de te po. or. t in. c. nisi cū pridē. s. p gra nū quoqz scandalo de renū. t in. c. cōmestationes. 43. dif. Et eandem theoricā et tradunt doc. in locis p dicitis. Et de h hētur per Hosti. in sū. de renū. s. cui. v. grane scādala⁹ Dñe Hiero⁹ ad ruffinū. Peccantiū malitudo nō parit errozi pfoctiū. Plus dicit Inn. in dicitō. c. nisi cū pridēz. s. pro graui quoqz que tbi sequit⁹ But. dicit. n. q que dā ē veritas iusticie iuris naturalis vel euangelici. t b nō ē relinqenda pp vitādū scandalū. Quedaz ē veritas iusticie iuris positivi. t hec ē relinqenda pp vitādū scādala⁹ dissimulanda vel differendo vs pe nā iusta cā tēperādo seu relaxādo t et in certis casibus contrariū statuendū. vt in. c. pposuit de pcc. hbē. Et ibi cōcludit But. q veritas iusticie iuris naturalis vel euangelici nō ē dimittēda vel dissimulāda pp scandalum vitādū. Et b probat But. isto mō. Tollere pscandalinē generat scandalū. t in consuetudo nō v3 contra ius nāle seu ius diuinū. vt in. c. si. de consue. Hoc aut pñic nō disputo. qz satis ē qd nō liceat pscandalo malo vel ip3 approbare ppter vitādū scandalū. Et b tenet scōs Tho. fa fe. q. 43. arti. 2. vbi dicit pp vitādū scandalum nō est pmittēdū peccatū mortale imo nec veniale. nisi scandalū tolleret circumstātiā que inducit pec-

cati veniale. sicut ē verbū iocofū qd ē peccatū veniale qñ absqz necessitate vel vitulare of. Si at ex cā rōnabili pferat nō est ociosuz nec pctā. Vñ qñ ppter vitādū scādala⁹ pferit vbi iocofū non ē peccatū veniale. qz nō absqz vitilare pferit Vbi at nō desinit ee pctā veniale. tūc nō est cōmittēdū ppter vitādū scādala⁹. qz lz p peccatū veniale nō tollatur gra p quā ē hois salus tī pctā veniale inquantū disponit ad pctā mortale pmittēdū vergit in detrimentū salutis. Ita pcludit scōs Tho. in si. pallegari. c. 7. Et sic vult qd pctā mortale nō sit cōmittēdū ppter vitādū scandalū. qz de necessitate saluz est qd nō pmit tat aliqđ peccatuz mortale. Et p b oē pctā mortale ductū ad interiū salutis eterne. Itēz qz non pmittat pctā veniale qd vergit in detrimentū salutis eterne nisi sit pctā veniale nō simpliciter sed pp aliquam circumstātiā quā sublata peccatū tollit. Consentire dmalis est pctā mortale simpliciter t fm se. Vñ nō lz ei pscandalo pp vitādū vitādū vel ppter aliquam aliā cām. vt. s. dixi. Pterea meo iudicio i casu nro nō est scandalū de quo debeat haberi considerano. Nā inter scādala⁹ t scandalū faciēda ē differētia. vt dicit tex. in dicitō. c. nisi cum pridē. s. p graui quoqz scādalo d renū. Vñ nisi sit graue scandalū d eo non ē curandū. ut ibi of. t in. c. 2. de ope. no. nunc. Dicit at scādala⁹ lū grane qñ ex aliquo dicitō vel facto vel signo multi offenduntur. ita qz ex eius occasione trahuntur in consensum peccati mortalis. ut dicit Hostien. in summa de renun.

scilicet. s. graue scandalum. Et in pp
tale scandalū vitandū non h̄ p̄cni
pmittē. In cāu aut̄ n̄o non p̄t
dici graue scandalū ex eo q̄ uidet
non p̄ducant. Sic crimen vsuraz̄ ē
adeo graue q̄ non d̄z tolerari etiā
simplici p̄missiōe pp̄ aliq̄d bonaz̄
q̄ inde oriat̄. vel pp̄ aliq̄d magi ma
lū q̄ inde vitet. Et hoc p̄cludit Jo.
an. post quendā ffem Girardum
de Senis qui fuit sumus theolog⁹
et canonista sumus in dicta re
gula. p̄cni. in. 3. ar. vbi p̄cludit q̄
p̄cni vsurarius non d̄z p̄mitti p̄
pter aliq̄d bonum q̄ inde oriat̄
vel pp̄ aliq̄d maius malum q̄ inde
vitetur siue loquamur fm̄ ius natu
rale vel diuinum vel canonicū. De
iure ei naturali non p̄t aliq̄mō p̄
mitti p̄ctatus vsurarius. q̄ cū vsu
ra sit p̄tra ius naturale. v̄plene de
clarat Jo. an. v̄ i dicta regula. pec
canti. in. 2. ar. et p̄ sanctū Tho. 2. 2. q. 78. arti. 1. Unde Cicero in. 2. li. 5.
off. ad finē dicit q̄ fenerari ē hoiez
occidere. Cū ergo contractus vsu
rarius sit p̄tra ius naturale. nō p̄t
per illud ius p̄mitti. q̄ non p̄t sa
cere p̄tra seipm̄. Et ex hoc et sequit̄
tur q̄ non p̄t p̄mitti p̄ ius diuinū
cum ius naturale sit deriuatum a
iure diuino. vt sit necesse q̄ q̄cqd
p̄ ius naturale sit et p̄tra ius diuinū
Ad hoc ē bonus tex. 6. dist. 6. his
ira. Unde et ius diuinū non p̄t p̄
mittere p̄ctatum vsurarius p̄pter
aliq̄d bonum q̄ inde sequatur. q̄
hoc esset p̄tra seipm̄. Sed deus n̄
p̄t facere p̄tra seipm̄. Et apls. 2.
Thimo. 6. Fidelis ē deus. seipm̄
negare non p̄t. Et plene circa h̄
allegauit in r̄n̄sio. bus quas feci ad
p̄sulum m̄gr̄i Saluani. i. q̄bus con

clasi q̄ deus non p̄t dispensat q̄
exerceatur p̄ctatus vsurarius. q̄
hoc esset facere p̄tra seipm̄. De in
re canōico et silr̄ ē dicendū q̄ ius
canonicū n̄ d̄z p̄mittere p̄ctatum
vsurariū et simplici p̄missione que
appellatur dissimulatio vel aliq̄d
bonuz̄ q̄ inde oriat̄. vel pp̄ aliq̄d
malū q̄ inde vitet. H̄ videmus
q̄ ius canonicū de facto nullo mō
p̄mittit p̄ctatū vsurariū. q̄ penaz̄
p̄minat et infligit fenerantibus. vt
p̄z in. c. q̄ i oibus de vsuris. 2. i. c.
q̄ d̄ de vsur. in. 6. et in cle. l. eo. ti.
Plus dicit Jo. an. q̄ ius canoni
cum nō p̄t p̄mittere p̄ctatum
vsurariū et simplici p̄missione que
appellatur dissimulatio vel tolerātia
q̄ hoc ē p̄ vetus et nouū testam̄ti.
Et hoc p̄bat in. c. sup. eo de vsur.
vbi p̄cludit q̄ quilibet et p̄hiben
dus ne p̄ redimenda vita capiat
vsuraz̄ crie inuoluat. cū tū illud sit
positiū bonū q̄d posset puenif
ex vsuris. Et ibi p̄bat q̄ non ē li
citur cessare a p̄hibendo ne vsu
ra exerceat q̄d cūq̄ bonū sit illū
q̄d sequitur pp̄ senus. vel q̄d cūq̄
malū sit q̄d vitetur pp̄ senus. Et p̄
pter hoc sequit̄ q̄ Archi. nō bene
dixit in. c. hac rōe. 31. q. 1. vbi collig
it argumentū q̄ q̄iq̄z multi ma
li. puta vsurarij et alij qui non p̄t
coerceri pp̄ scandalū p̄mittendi ff.
Nam non ē vez q̄ sint p̄mittendi
et simplici p̄missione. cū tal p̄mis
sio sit p̄ ius naturale diuinū et cāo
nium et p̄ vetus et nouū testam̄ti.
Et de hoc ē tex. ap̄m̄ i dicto. c. sup.
eo. Unde ff Girardus de Senis et
Jo. an. verius dixere. Et Archi.
nō se firmat sed tū colligit argum̄
tū. vt p̄t patre ex eius v̄bis q. 8.

tenit. et p̄cludit dicit ff Girard⁹
et Jo. an. in dicta regula. p̄cni. q̄ i
dico p̄ctatu non cedit dispensa
tio. q̄ non p̄t vitari inuis maluz̄
sp̄iale q̄ p̄ctatus vsurari⁹. Ad
ē grauisimū crimen pp̄ quatuor.
Primū q̄ vsurarius p̄cniit decem
audacias. 2. q̄ p̄cniit naturā exp̄s
sus. 3. q̄ p̄cniit scripturā deterioris
4. q̄ p̄cniit iura diuina. Contēnit
nāq̄z vsurarius deū audacias. q̄
cum i oibus peccatis que sunt p̄tra
mandata dei h̄o vercedet et cru
descat. in isto p̄cto q̄m̄ciq̄z sit ex
p̄resse p̄ mandata diuinū nō v̄t ve
recundari h̄ potius gloriari. vt in
c. q̄ i oib⁹. de vsur. 2. dixi q̄ p̄cniit
naturā exp̄suis. q̄ vult q̄ numera
bilia sicut denarius p̄ naturā sup̄
nācant suo numero. et pondera
bilia sicut aux sup̄nācant suo p̄
derr. et mensurabilia sicut frumen
tū et vini sup̄nācant sue mēsure.
Et h̄ dicit ē q̄ p̄cniit naturā ex
p̄suis. 3. dixi q̄ p̄cniit scripturā de
terioris. q̄ eam v̄t p̄cniere pp̄ insid
litate q̄ ē opposita fidei quā i bap
tismo. p̄fessus ē. Ad si p̄fecte cred
ret ip̄osibile esset q̄ p̄tra dei et scri
pturā ip̄ius sic apte et inuerecūde
p̄cederet. Sic p̄tra scripturas v̄tri
usq̄z testam̄ti solēt tales p̄naciter
asserere q̄ vsura non sit p̄cni. con
tra quos emanauit cle. l. de vsur.
Istud aut̄ p̄t adaptari iudeis fe
nerantibus inquādū exercent vsu
ras p̄tra p̄hibitiōem veteris testa
menti. sed cetera p̄cernunt magis
xp̄ianū exercēt vsuras. 4. dixi q̄
vsurarius p̄cniit iura diuina. quia
p̄tra ius naturale diuinū et canoni
cum p̄ctate p̄feruat in isto crie
v̄iq̄z ad mōie. Et pp̄ h̄ p̄cludit Jo.

an. post ffem Girardū de Senis i
p̄allegata regula. p̄cni. in. 3. ar. in
fi. q̄ ius canonicū nullo mō d̄z p̄
mittere p̄ctatum vsurariū et sim
plici p̄missiōe solā penā indulgē
te pp̄ aliq̄d maius malū vitanduz̄.
q̄ regull̄ loquendo nullū ē maus
malum p̄ctatu vsurariū quod p̄
ip̄m̄ valeat vitari. Ad obstat q̄ ec
clesia tolerat prostibula. vt in. c. in
ter opera. de spon. Nam ecclesia
tolerat simplici p̄missione cā vi
tandi maius malum spirituale. v̄t
Aug. in sermone de ordine dicit.
Auser meretrices de rebuz̄ huma
nis turbabis omnia libidibus.
Et per sanctū Tho. 2. 2. q. 10. ar.
xi. Sed maius malum q̄ sit vsura
non p̄t vitari. q̄ regull̄ non repe
runt mai⁹ malū quod propter ip̄
sam possit vitari. et maxime q̄ ma
la que vitantur p̄ p̄ctatu vsurariū
vt plurimū sunt tp̄alia. et silr̄ bona
que solent sequi ex p̄ctatu vsu
rario sunt tp̄alia. Sed non d̄z p̄mit
ti seu tolerari malū spirituale pp̄
vitandum malum tp̄iale vel conse
quendum bonuz̄ tp̄iale. vt dicit s̄
ctus Tho. 2. 2. q. 10. arti. xi. et di
xi in p̄cedēt dubio post p̄cipiū.
Ex quibus infero quod si non est
licitum tolerare iudeos sub dissim
ulatione. multo minus licitū est
cū eis pacifica vt fenerent p̄mino
rib⁹ vsuris. Et h̄i tp̄iales graui
ter peccant sustinentes quod iudei
in suis ciuitatib⁹ exercent. Mas ta
lis tolerātia ē p̄tra ius nāle et p̄tra
ius diuinū et p̄ctatus canonicū. et s̄
us maxie offendit. q̄ istud crimen
ualde copiose exerceat et semp̄ rec
pit reiteratōez. Ad ergo mirum si
bellis affligimur q̄ deus solet cor

ruptos boiuz mores bellis emēda
re atq; pterere. vt dicit Aug. in li. i.
ca. i. de ciuit. dei. An horrandi sunt
oēs ciues vt huius tā graui crimini
nullo pacto assensus pbeat s; oib;
viri; & oīgō huius tā graui ma
lo resistent. Tūc ei deo cruciatu vi
cimas cedim; qn; vsq; ad sangui
nem p veritate certamus. vt dicit
Aug. li. x. de ciuit. dei. c. 4. Quid dō
deo scio s; sit huiusmōi sacrificiū
ipse nobis de dōmōstrauit qui pro
nra redemptōe tale sacrificiū esse
voluit. Itē Cicero li. i. de offi. dū
tractat quō i cūctēdis decipiendū
ue vrbibus agendū sit in fine sic i
quit. Oio iusticie honestatq; ad
herescere vt eas pseruet q;uis graui
ter offendat moxēq; appetat po
tius q; deserat illa que dixi. Nec si
bi aut sue vrbī pfūm; puenit si ius
deos p duxerint aut quod pducāt
psensum pberint. Audi qd dicat
sanctus Eusebi; de pparatōe euā
gelica li. 4. ca. 6. Dē qd bonus est.
non pdesse n; pōt. & qd malū ē.
i. sicut bonū si pōt n; pdesse. ita etiā
malū n; pōt n; nocere. Itē eodē lib.
c. pe. Nec bonitatē nocere. nec pra
uitatē pdesse seu inuare vnq; pos
se. Nā vt n; p caliditas ut ait Pla
to frigiditatē iducet nec frigiditas
caliditatē. sic nec iusticia nocet p
Itē mgf s;iaz li. 3. dist. 33. c. pe. in
fi. ingt. Nonnullis errat aliqñ pfuit
s; i uia pedū n; i uia mox. Hoc est
aliqñ pfuit errare i uia pedū. quia
qñq; qe p talē erro; e cuadū iunū
cū. uel aliqñ casuz sibi nociuū. sed
errare i moxib; nūq; fuit utile. quia
pctm ē. S; audi qd dicit Cicero i
3. li. de offi. sub. c. ubi ponit excusa
tiōes. Tur turpia aliqñ fiant ut tur

pta n; uideātur. ubi sic dicit in s.
Nūq; igit ē uile peccare. q; semp
ē turpe. & q; semp ē honestū uiruz
bonū esse. semp ē uile. Itē i tercia
padoxa. peccare certe licet nemini.
Qd aut n; lz id h uno tenet si argui
tur n; licere. Ad sigd; nec mai; nec
minus vnq; fieri pōt. qñ i eo pctz
ē si n; liceat. qd semp unū & idē ē
ē nec aliqñ lz. Itē erubescere si credis
vnq; malū esse uile. Nō ei pctz p
nō nocere. s; pntire malo pctz
ē. An n; poterit tibi nisi nocere si p
sentis q; iudei pducāt. An Aug. li.
5. de ciuit. dei. c. xi. dicit q; deus scē
hoiez rōnale aīal. q; cū peccatē nō
impunitū esse pntit nec sine misē
ricordia derelinquit. Itē li. i. ca. 7. i
fi. sic inquit. Patētia dei ad peni
tentā inuitat malos. sicut flagellā
dei ad patētia erudit bonos. Itē
q; misericordia dei fouendos am
plectur bonos sicut seueritas di pu
niendos corripit malos. Placuit
q;pe diuine puidencie pparare
postez bona iustis qbus non frue
tur iniusti. & mala impijs qbus nō
excruciabūtur boni. Unde et sac;
Leo papa in sermone sexto. d; na
tinitate dñi. Quid ē aut dilectissimi
pacē hfe ad deū nisi uelle q; iubet
& nolle qd phibz. Si ei hāne ami
citiē pares aios & siles expentū uo
lūtates. nec vnq; diuersas mox
ad firmā pōt venire p cordiā. quō
diuie pnceps erit pacis cui ea pla
cent q; deo displicēt. & his appetit
dlectari qb; nullū nouit offēdi. Itē
rū. Nā si in pgenie carnali & turpe
terrena clara parenbus gēuos vt
tia male puerationis obcurant. &
i pā maio; h;oz iunune soboles i
digna pfundit. in quē exiū uenit

q;pp amozes mūdi a generatione
xpi nō meruit abdicari. Si aut ad
hūanā pūct laudem vt patz decus
in prole respiciat. quāto magis
gloriosus ē ex deo natos i auctoris
sui imagine resurgere & illuz in se
ip; illos generauit ostendere. hec
ille. An si dei inimici esse nolum;
si amici & filij eius esse dōsideram;
id uelimus & faciamus quod uult
& oīo fugiamus q; n; uult. In supe
riorib; aut allegatōib; i quib; rñdi
ad pslū mgfi Saluam dixi. ciues
huius ciuitatis grauius peccare. &
p pntentibus debere reputari ni
si apud dñum insent q; iudei et d
castris expellant. q; erro; cui nō
resistat approbat. & ueritas cui
minime defendat opprimū. Regi
gere quippe cū possis pūbare p
uerfos nihil aliū ē q; sanare. nec ca
ret scrupulo societatis occulte qui
manifesto facio; desinit obuiare.
Itē pnture vt erranti q; ad rese
canda ea q; corrigi debent non oc
carrit. 83. di. erro;. & c. qd ei pdest
& c. pntire. & 86. dist. facient. & i
c. sicut dignū. de homi. Nūc dico
q; si aliq; cau ab illustrissimo dñto
Genetaz h non possit ipetrari. s;
q; iudei non possunt fenerari i ca
stris. ptozes tenent eis phibē sub
magna pena ne mutēt ad vsuras
in hac ciuitate & q; nullo mō liceat
h facere ptractū uel recipe; pign;
Non ei hnt iuram a dñto feneradi
in ista ciuitate. Si ei illi q; recipiūt
pecunias ab eis matuo mittent
ipmet pignora per nūctū pprium
raruis mutare iudei sub vsuris
& sic deus n; ini offendere. Unde p
tozes tenent hāc libidēz facere
iudeis & et xpianis pueniēb; de

pignore in hac ciuitate. ex q;
dei n; hnt iniuriam fenerandi h
grauius peccat ptozes hoc
cientes vt in iuribus pallege
cita plane. & in. c. a. malis.
recedite in fi. 33. q. 4. Ex qu
ius naturale diuinū & cano
non pmitit tales tolerari. i
tolerant cū possunt phibere
ter peccant. & offendunt iu
rate diuinū & canonicū. La

Ex lio Reuerendis uicini dñ
cisci Cardinalis Genetaz
Romane ecclē vicecella
tē Aeronensis directiuis dñ
decim & quinquaginta reij
veron. deputatis.

Sed quo ad materia iude
qbus pducendis iniuriam pe
senus exerceant. Hoc pre
pudentia scire debetis non
potestate uostra neq; alteri
tis in ea re uos uestris sat
obstante dei & dñi nostri p
tione. cui ex necessitate salu
ala ueluti eius sublimi pot
dita obedire tenet. Qui lic
in aliqbus ciuitatibus ad
deantur. id non tam ex ini
q; datur quā ex quadā di
tione pstat. sicut pigit i
alijs i qbus nullo iure nu
state iniuriam talis cōcedi pōt.
coritate absoluedi cōstan
re de preterito uicario ne
minimus & c.

Datum Rom e. 17. nouemb; 15
1300. CCCCLII.

